

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 347

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

56. évfolyam

2013. december 20.

Tartalom

I Jogalkotási aktusok

RENDELETEK

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1285/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az európai műholdas navigációs rendszerek létrehozásáról és üzemeltetéséről, valamint a 876/2002/EK tanácsi rendelet és a 683/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről 1
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1286/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló, az európai unióbeli adórendszerek működésének javítását célzó cselekvési program (Fiscalis 2020) létrehozásáról, valamint az 1482/2007/EK határozat hatályon kívül helyezéséről 25
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1287/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a vállalkozások és a kis- és középvállalkozások versenyképességét segítő program (COSME) (2014–2020) létrehozásáról és az 1639/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről ⁽¹⁾ 33
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1288/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az „Erasmus+”: elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról, valamint az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozat hatályon kívül helyezéséről ⁽¹⁾ 50
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1289/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK tanácsi rendelet módosításáról 74

Ár: 15 EUR

(folytatás a túloldalon)

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1290/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, valamint az 1906/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről ⁽¹⁾ 81
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről ⁽¹⁾ 104
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1292/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet létrehozásáról szóló 294/2008/EK rendelet módosításáról ⁽¹⁾ 174
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1293/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) létrehozásáról és a 614/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről ⁽¹⁾ 185
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1294/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló, európai uniós vámügyi cselekvési program (Vám 2020) létrehozásáról, valamint a 624/2007/EK határozat hatályon kívül helyezéséről 209
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1295/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a Kreatív Európa program (2014–2020) létrehozásáról és az 1718/2006/EK, az 1855/2006/EK és az 1041/2009/EK határozat hatályon kívül helyezéséről ⁽¹⁾ 221
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1296/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az Európai Unió foglalkoztatás és társadalmi innováció programjáról és a foglalkoztatási és társadalmi befogadási célú európai Progress mikrofinanszírozási eszköz létrehozásáról szóló 283/2010/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról ⁽¹⁾ 238
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1297/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az 1083/2006/EK tanácsi rendeletnek a pénzügyi stabilitásuk tekintetében komoly nehézségekkel küzdő vagy komoly nehézségek által fenyegetett egyes tagállamok pénzügyi irányításával, a kötelezettségvállalás egyes tagállamokra vonatkozó visszavonásának szabályaival, valamint a végsőegyenleg-kifizetésre vonatkozó szabályokkal kapcsolatos egyes rendelkezések tekintetében történő módosításáról 253
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1298/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az 1083/2006/EK tanácsi rendeletnek az Európai Szociális Alapból egyes tagállamok számára biztosított pénzügyi allokációk tekintetében történő módosításáról 256
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1299/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alap által az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről 259

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1285/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

az európai műholdas navigációs rendszerek létrehozásáról és üzemeltetéséről, valamint a 876/2002/EK tanácsi rendelet és a 683/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 172. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamenteknek való továbbítását követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságával folytatott konzultációra,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az európai műholdas rádió navigációs politika célja, hogy az Unió két műholdas rádió navigációs rendszerrel: a Galileo program keretében megvalósított rendszerrel és az EGNOS rendszerrel (a továbbiakban: a rendszerek) rendelkezzen. E rendszerek egyrészt a Galileo, másrészt az EGNOS program keretében valósulnak meg. Mindkét infrastruktúra műholdakat és egy földi állomás-hálózatot foglal magában.
- (2) A Galileo program célja, hogy létrehozza és üzemeltesse az első olyan globális műholdas rádió navigációs és helymeghatározó infrastruktúrát, amelyet kifejezetten polgári célokra terveztek, és amelyet Európában és világszerte a

köz- és magánszféra számos szereplője igénybe vehet. A Galileo program alapján kialakított rendszer függetlenül működik a már kialakított vagy potenciálisan kialakítandó rendszerektől, így többek között – az Európai Parlament és a Tanács által hangsúlyozottaknak megfelelően – hozzájárul az Unió stratégiai autonómiájához.

- (3) Az EGNOS program célja a meglévő globális műholdas rádió navigációs rendszerekből (Global Navigation Satellite Systems vagy GNSS), valamint rendelkezésre állását követően a Galileo program keretében létrehozott rendszer révén nyújtott nyilvános szolgáltatásból érkező nyílt jelek minőségének javítása. Az EGNOS program által nyújtott szolgáltatásoknak elsődlegesen ki kell terjedniük a tagállamok földrajzilag Európában található területére, ebben a tekintetben ideértve az Azori-szigeteket, a Kanári-szigeteket és Madeirát.
- (4) Az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága folyamatosan feltétlen támogatást biztosított a Galileo és EGNOS programokhoz.
- (5) Mivel a Galileo és EGNOS programok a fejlesztés előrehaladott szakaszában vannak, és a rendszerek hasznosítási szakaszához vezetnek, olyan különös jogi eszköz elfogadása szükséges, amely megfelel az igényeknek, nevezetesen az irányítás és a biztonság terén, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás követelményének, és előmozdítja a rendszerek használatát.
- (6) A rendszerek transzeurópai hálózatokként megalkotott infrastruktúrák, amelyek használata jóval túlterjed a tagállamok nemzeti határain. Ezen túlmenően, az említett rendszereken keresztül kínált szolgáltatások hozzájárulnak számos gazdasági és társadalmi tevékenységhez, többek között a transzeurópai hálózatok fejlődéséhez a közlekedési, a távközlési és az energetikai infrastruktúrák területén.

⁽¹⁾ HL C 181., 2012.6.21., 179. o.

- (7) A Galileo és EGNOS programok olyan iparpolitikai eszközök, amelyek az Európa 2020 stratégiába illeszkednek, miként ez kitűnik az „Integrált iparpolitika a globalizáció korában – A versenyképesség és fenntarthatóság középpontba állítása” című, 2010. november 17-i bizottsági közleményből. Az említett programok „Az Európai Uniónak a polgárok szolgálatában álló újstratégiája felé” című 2011. április 4-i bizottsági közleményben is említésre kerülnek. E programok számos előnnyel járnak az Unió gazdasága és polgárai számára, amelyek összesített értékét a 2014–2034 közötti időszakban mintegy 130 milliárd euróra becsülik.
- (8) Egyre több gazdasági ágazat – különösen a közlekedési, a távközlési, a mezőgazdasági és az energetikai ágazat – növekvő mértékben használ műholdas navigációs rendszereket. A hatóságok is hasznosíthatják ezeket a rendszereket több területen is, többek között a sürgősségi szolgáltatások, a rendőrség, a válságkezelés vagy a határigazgatás keretében. A műholdas navigáció fejlesztése óriási haszonnal jár a gazdaság, a társadalom és a környezet számára. E társadalmi-gazdasági előnyök három fő kategóriába sorolhatók: az új piac növekedéséből eredő közvetlen előnyök, a GNSS-alapú alkalmazások és szolgáltatások értékesítési piacának növekedéséből eredő közvetlen előnyök, valamint a más ágazatokban kialakuló új alkalmazásokból, vagy más ágazatokba irányuló technológiaátadásból eredő közvetett előnyök, amelyek új piaci lehetőségeket nyitnak más ágazatokban, növelik az ipari termelékenységet és a szennyezés csökkenése vagy a biztonság és védelem magasabb szintje révén közösségi előnyökkel járnak.
- (9) Ezért fontos, hogy az Unió támogassa az e rendszereken alapuló alkalmazások és szolgáltatások fejlesztését. Ezáltal lehetővé válik az Unió polgárai számára, hogy kiélvezzék a rendszerekből származó előnyöket, valamint biztosítható, hogy a nyilvánosság bizalma töretlen maradjon a Galileo és EGNOS programok iránt. A GNSS-alapú alkalmazások fejlesztésével kapcsolatos kutatási és innovációs tevékenységek finanszírozását szolgáló megfelelő eszköz a 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ által létrehozott "Horizont 2020" kutatási és innovációs keretprogram (a továbbiakban: a „Horizont 2020” program). Mindazonáltal a kutatási és innovációs tevékenységek egy pontosan meghatározott kutatás-termelési részét az e rendelet keretében a Galileo és EGNOS programok részére előirányzott költségvetésből kell finanszírozni, amennyiben ezek a tevékenységek olyan alapvető elemekre irányulnak, mint a Galileoval kompatibilis lapkakészletek (chipset) és vevőkészülékek, amelyek a gazdaság több ágazatában is elősegítik az alkalmazások fejlesztését. Ez a finanszírozás azonban nem veszélyeztetheti a programok keretében kialakított infrastruktúrák kiépítését vagy hasznosítását.
- (10) Tekintettel a műholdas rádió navigáció számos tevékenységi területen történő egyre elterjedtebb használatára, a szolgáltatásnyújtás megszakadása jelentős károkat okozhat a modern társadalmakban és sok gazdasági szereplő számára okozhat veszteségeket. A műholdas rádió navigációs rendszerek ezenfelül stratégiai vetületűknél fogva sebezhető infrastruktúrákat alkotnak, amelyek rosszhiszemű felhasználásra is alkalmasak lehetnek. Ezek a tényezők veszélyeztethetik az Unió, a tagállamok és az Unió polgárainak a biztonságát. A Galileo és EGNOS programok keretében kialakított infrastruktúrák tervezése, fejlesztése, kiépítése és hasznosítása során tehát a biztonsági követelményeket a bevett gyakorlatoknak megfelelően kell figyelembe venni.
- (11) A Galileo program áll egy már lezárult meghatározási szakaszból, egy 2013-ig tartó fejlesztési és validálási szakaszból, egy kiépítési szakaszból, amely 2008-ban kezdődött, és amelynek 2020-ban kell lezárulnia, valamint egy hasznosítási szakaszból, amelynek 2014–15-ben kell fokozatosan elindulnia annak érdekében, hogy a rendszer 2020-ra teljes mértékben működőképes legyen. Az első négy üzemképes műholdat a fejlesztési és validálási szakasz során került megépítésre és pályára állításra, míg a műholdak teljes rendszerét a kiépítési szakasz során kell létrehozni, a szintre hozást pedig a hasznosítási szakaszban kell elvégezni. A kapcsolódó földi infrastruktúrát ennek megfelelően kell fejleszteni és üzembe helyezni.
- (12) Az EGNOS program a hasznosítási szakaszba lépett azóta, hogy nyilvános szolgáltatását és életvédelmi (safety-of-life) szolgáltatását 2009 októberében, illetve 2011 márciusában működőképesnek nyilvánították. A műszaki és pénzügyi kötöttségek határain belül, valamint nemzetközi megállapodások alapján az EGNOS rendszer által nyújtott szolgáltatások földrajzi lefedettsége kiterjeszhető a világ más régióira is, különösen a tagjelölt országok területére, az egységes európai égbolt projektben részt vevő harmadik országok területére, valamint az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok területére. Mindazonáltal a szolgáltatásoknak a világ egyéb régióira történő ilyen kiterjesztése nem finanszírozható a 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet⁽²⁾ szerinti a Galileo és EGNOS programok számára elkülönített költségvetési előirányzatokból, és nem késleltetheti a lefedettségnek a tagállamok földrajzilag Európában található területére való kiterjesztését.
- (13) A Galileo életvédelmi szolgáltatásnak a 683/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽³⁾ szabályozott eredeti felépítését átalakították a más GNSS-rendszerekkel

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról, valamint az 1982/2006/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről. (Lásd e Hivatalos Lap 104. oldalát).

⁽²⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (Lásd e Hivatalos Lap 884. oldalát).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 683/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a Galileo életvédelmi szolgáltatásnak az európai műholdas navigációs programok (EGNOS és Galileo) végrehajtásának folytatásáról (HL L 196., 2008.7.24., 1. o.).

- való interoperabilitás és az életvédelmi szolgáltatások felhasználóinak igényeire való hatékony reagálás biztosítása, valamint a szükséges infrastruktúra komplexitásának, kockázatainak és költségeinek csökkentése érdekében.
- (14) Elterjedésének maximalizálása érdekében az EGNOS életvédelmi szolgáltatását a közvetlen felhasználók számára ingyenesen kell biztosítani. A Galileo kormányzati ellenőrzésű szolgáltatását (PRS) ugyancsak ingyenesen kell biztosítani az 1104/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozat⁽¹⁾ szerinti következő PRS-használatra jogosult felek számára: a tagállamok, a Tanács, a Bizottság, az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) és a megfelelően felhatalmazott uniós ügynökségek. Az ingyenesség ugyanakkor nem értelmezhető úgy, hogy érinti az 1104/2011/EU határozatban meghatározott illetékes PRS-hatóság működési költségeire vonatkozó rendelkezéseket.
- (15) A nyújtott szolgáltatások kihasználásának optimalizálása érdekében a Galileo és EGNOS programok alapján megvalósított rendszereknek, hálózatoknak és szolgáltatásoknak kompatibilisnek és interoperábilisnek kell lenniük egymás között, valamint lehetőség szerint más műholdas rádió navigációs rendszerekkel és hagyományos műholdas rádió navigációs eszközökkel, amennyiben az ilyen kompatibilitásról és interoperabilitásról nemzetközi megállapodás rendelkezik, a stratégiai autonómiai célkitűzés sérelme nélkül.
- (16) Mivel a Galileo és EGNOS programok teljes finanszírozását főszabályként az Unió biztosítja, rendelkezni kell arról, hogy e programok keretében létrehozott vagy kifejlesztett valamennyi tárgyi vagy immateriális eszköz tulajdonjoga az Uniót illesse. A tulajdonjoggal kapcsolatos alapjogok teljes tiszteletben tartása érdekében, és különösen az infrastruktúrák lényeges részei és biztonsága vonatkozásában a jelenlegi tulajdonosokkal meg kell állapodni. Ezt úgy kell értelmezni, hogy az immateriális eszközök tulajdonjogára vonatkozó e rendelet szerinti rendelkezések nem terjednek ki azokra az immateriális jogokra, amelyek a vonatkozó nemzeti jogszabályok értelmében nem átruházhatók. Az Uniót megillető tulajdonjog nem érinti az Unió előtt nyitva álló azon lehetőséget, hogy amennyiben e rendelettel összhangban, és eseti vizsgálat alapján az megfelelőnek bizonyul, harmadik felek rendelkezésére bocsássa ezeket az eszközöket, vagy azokról rendelkezzen. Az Unió kiváltképp a Galileo és EGNOS programok keretében végzett munka során létrejövő szellemi tulajdonjogokat ruházhatja át vagy adhatja licenche. Annak elősegítése érdekében, hogy a piacokon elterjedjenek a műholdas rádió navigációs rendszerek, biztosítani kell, hogy harmadik felek – többek között gazdasági-társadalmi téren – a legjobban használhassák fel különösen a Galileo és EGNOS programok keretében létrejövő és az Unió tulajdonát képező szellemi tulajdonjogokat.
- (17) Az e rendeletben szereplő tulajdonjogi rendelkezések nem érintik a Galileo és EGNOS programoktól függetlenül létrehozott vagy kifejlesztett eszközöket. Előfordulhat azonban, hogy az ilyen eszközök fontosak a programok eredményei tekintetében. Annak érdekében, hogy elősegítse az új technológiák Galileo és EGNOS programokon kívüli fejlesztését, a Bizottságnak ösztönöznie kell a harmadik feleket arra, hogy a figyelmébe ajánlják az érintett immateriális eszközöket és – amennyiben ez a programok szempontjából előnyös – tárgyalnia kell a feltételekről azok megfelelő felhasználása érdekében.
- (18) A Galileo program kiépítési és hasznosítási szakaszát, valamint az EGNOS program hasznosítási szakaszát teljes mértékben az Uniónak kell finanszíroznia. Azonban a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²⁾ megfelelően a tagállamoknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy megfelelő megállapodások alapján további pénzügyi forrásokat vagy természetbeni hozzájárulást bocsássonak a Galileo és EGNOS programok rendelkezésére a programok olyan többletelemeinek a finanszírozásához, amelyek az érintett tagállamok esetleges saját céljaihoz kapcsolódnak. Harmadik országoknak és a nemzetközi szervezeteknek is biztosítani kell a lehetőséget a programokhoz történő hozzájárulásra.
- (19) A Galileo és EGNOS programok folytonosságának és stabilitásának biztosítása érdekében, illetve tekintettel a programok európai dimenziójára és jellegükből fakadó európai hozzáadott értékükre, a pénzügyi tervezési időszakok során megfelelő és következetes finanszírozásra van szükség. Azt is meg kell jelölni, hogy a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakban mekkora összeg szükséges a Galileo program kiépítési szakasza, valamint a Galileo és az EGNOS programok hasznosítási szakasza befejezésének a finanszírozásához.
- (20) A 1311/2013/EU, Euratom rendelet úgy határozott, hogy folyó áron legfeljebb 7 071,73 millió eurót különít el a Galileo és EGNOS programokkal kapcsolatos tevékenységeknek a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakban történő finanszírozására. Az egyértelműség és a költségellenőrzés elősegítése érdekében a teljes összeget különböző kategóriákra kell bontani. Mindazonáltal a rugalmasság kedvéért és a programok zökkenőmentes működése érdekében a Bizottságot fel kell jogosítani arra, hogy az egyik kategóriából egy másik kategóriába forrásokat csoportosíthasson át. A programtevékenységeknek továbbá magukban kell foglalniuk a rendszerek és működésük védelmét is, a műholdak fellövése során is. E tekintetben az ilyen védelmet nyújtó szolgáltatásokkal járó költségekhez való hozzájárulást a Galileo és EGNOS programokra előirányzott költségvetésből lehetne finanszírozni, amennyiben – az 1311/2013/EU, Euratom rendeletben megállapított maximális összeget betartva – a szigorú költséggazdálkodás

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1104/2011/EU határozata (2011. október 25.) a Galileo program keretében megvalósuló globális navigációs műholdrendszer nyújtotta kormányzati ellenőrzésű szolgáltatáshoz való hozzáférés szabályairól (HL L 287., 2011.11.4., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

eredményeként erre fedezet áll rendelkezésre. Ezt a hozzájárulást kizárólag adatszolgáltatás és szolgáltatásnyújtás céljára lehet felhasználni, infrastruktúra beszerzésére nem. Ez a rendelet a Galileo és EGNOS programok folytatásához pénzügyi keretösszeget állapít meg, amely az éves költségvetési eljárás során elsődleges referenciaösszeget jelent az Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti 2013. december 2-i intézményközi megállapodás⁽¹⁾ 17. pontja értelmében fő hivatkozási pontot képező pénzügyi keretet állapít meg.

- (21) Meg kell nevezni e rendeletben azokat a tevékenységeket, amelyekre a Galileo és EGNOS programokon belül a 2014–2020 közötti időszakra elkülönített uniós költségvetési előirányzatok odaítélésre kerülnek. Ezen előirányzatokat elsősorban a Galileo program kiépítési szakaszával kapcsolatos tevékenységekre kell odaítélni, ideértve e szakasz irányításával és nyomon követésével kapcsolatos tevékenységeket is, továbbá a Galileo program keretében megvalósuló rendszer hasznosításával kapcsolatos tevékenységekre, ideértve a hasznosítási szakaszt megelőző vagy előkészítő tevékenységeket is, valamint az EGNOS rendszer hasznosításával kapcsolatos tevékenységekre. Az előirányzatokat a Galileo és EGNOS programok irányításához és céljainak megvalósításához szükséges egyes egyéb tevékenységek finanszírozásához is meg kell adni, különösen az alapvető elemekre – például a Galileo-kompatibilis lapkakészletekre és vevőkészülékekre, adott esetben a helymeghatározó és integritásfigyelő szoftvermodulokkal együtt – vonatkozó kutatás és fejlesztés támogatását. Ezek az elemek alkotják az infrastruktúrák és a földfelszíni alkalmazások által nyújtott szolgáltatások közötti interfészt, továbbá elősegítik az alkalmazások kidolgozását a gazdaság különböző ágazataiban. Fejlesztésük katalizátorként hat a társadalmi-gazdasági előnyök maximalizálására, mivel elősegíti a kínált szolgáltatások piaci elterjedését. A Bizottságnak évente jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a költségkezelési stratégiájáról.
- (22) Fontos jelezni, hogy a rendszereknek a 2014–2020 közötti időszakra becsült beruházási és üzemeltetési költségei nem számolnak azon előre nem látható pénzügyi kötelezettségekkel, amelyek az Unióra hárulhatnak, nevezetesen a szolgáltatások teljesítéséből vagy a rendszerek uniós tulajdoni jellegéből adódó, különösen a rendszer esetleges működési zavaraival összefüggő kötelezettségekkel. E kötelezettségek a Bizottság részéről külön elemzés tárgyát képezik.
- (23) Azt is jelezni kell, hogy az e rendelet által előirányzott költségvetési források nem nyújtanak fedezetet a Horizont 2020-ra elkülönített pénzeszközök által finanszírozott, például a rendszerek másodlagos alkalmazásainak fejlesztésével összefüggő munkákra. Az ilyen munkák lehetővé teszik a Galileo és EGNOS programok keretében

nyújtott szolgáltatások kihasználásának optimalizálását, az Unió által eszközölt beruházásoknak a társadalmi és gazdasági előnyök terén való megfelelő megtérülését, továbbá az uniós vállalkozásoknak a műholdas rádió-navigációs technológia tekintetében meglévő know-how-jának gyarapítását. A Bizottságnak biztosítania kell az átláthatóságot és egyértelműséget a programok különböző aspektusaira irányuló különféle finanszírozási források tekintetében.

- (24) A rendszerek által generált – különösen a Galileo program keretében létrehozott rendszer által nyújtott kereskedelmi szolgáltatásból származó – bevételeknek egyébként az Uniót kell illetniük; az Uniónak az általa előzetesen végrehajtott beruházások részleges kompenzálása érdekében, és e bevételeket fel kell használni a Galileo és EGNOS programok célkitűzéseinek támogatására. A magánszektorba tartozó jogalanyokkal kötött szerződésekben bevétel-megosztási mechanizmust is ki lehet kötni.
- (25) A Galileo és EGNOS programok lebonyolítását korábban süjtő költség-tüllépések és időbeli csúszások elkerülése érdekében fokozni kell az esetlegesen többletköltségekhez és/vagy késésekhez vezető kockázatok ellenőrzését lehetővé tevő erőfeszítéseket, miként ezt az Európai Parlament „Az európai műholdas navigációs programok féldíós felülvizsgálatáról: a végrehajtás értékelése, a jövő kihívásai és finanszírozási kilátások” című, 2011. június 8-i állásfoglalásában⁽²⁾ és a Tanács 2011. március 31-i következtetéseiben kéri, és miként ez a „Költségvetés az Európa 2020 stratégiához” című, 2011. június 29-i Bizottság által tett közleményből is kitűnik.
- (26) A Galileo és EGNOS programok felelősségteljes közzsféra általi irányítása egyrészt a Bizottság, az Európai GNSS Ügynökség és az Európai Űrügynökség (ESA) közötti szigorú felelősség- és feladatmegosztást, másrészt az irányításnak a rendszerek üzemeltetési igényeihez való fokozatos hozzáigazítását kívánja meg.
- (27) Mivel a Bizottság képviseli az Uniót, amely főszabály szerint egyedül biztosítja a Galileo és EGNOS programok finanszírozását, és amely a rendszerek tulajdonosa, a Bizottságnak kell felelnie e programok lebonyolításáért és átfogó felügyeletéért. A Bizottságnak kezelnie kell az e rendelet értelmében a programokra elkülönített pénzeszközöket, és ügyelnie kell a programok valamennyi tevékenységének megvalósítására, továbbá biztosítania kell az egyértelmű felelősség- és feladatmegosztást, különösen az Európai GNSS Ügynökség és az ESA között. Ezzel összhangban az említett általános kötelezettségekkel összefüggő feladatokon, valamint az e rendelet értelmében a Bizottságra háruló egyéb feladatokon kívül a Bizottság részére egyes különleges feladatokot is ki kell jelölni. A különböző érdekelt felek forrásainak és szakértelmének optimalizálása érdekében a Bizottság számára lehetőséget kell nyújtani arra, hogy

⁽¹⁾ HL C 420du 20.12.2013, p. 1.

⁽²⁾ HL C 380. E, 2012.12.11., 84. o.

bizonyos feladatokat hatáskör-átruházási megállapodások útján, a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban átruházhasson.

- (28) Figyelembe véve a rendszerek földi infrastruktúráinak a Galileo és EGNOS programokat érintő jelentőségét és a rendszerek biztonságára gyakorolt hatását, ezen infrastruktúrák elhelyezkedésének meghatározása egyike kell, hogy legyen a Bizottságra ruházott konkrét feladatoknak. A rendszerek földi infrastruktúráinak kiépítését nyílt és átlátható folyamat keretében kell megvalósítani. Az ilyen infrastruktúrák elhelyezkedésének meghatározása során figyelembe kell venni a földi infrastruktúrák optimális földrajzi megoszlásával összefüggő földrajzi és műszaki korlátokat, valamint az adott feladatok ellátására alkalmas létesítmények és berendezések esetleges jelenlétét, továbbá gondoskodni kell az egyes földi állomások biztonsági igényeinek és az egyes tagállamok nemzetbiztonsági előírásainak való megfelelésről.
- (29) Az Európai GNSS Ügynökséget a 912/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ hozta létre a Galileo és EGNOS programok céljainak megvalósítása, valamint e programok lebonyolításával összefüggő egyes feladatok végrehajtása céljából. Az Európai GNSS Ügynökség az Unió egyik ügynöksége, amelyre a 966/2012/EU, Euratom rendeletben meghatározott szervként az uniós ügynökségekre alkalmazandó kötelezettségek vonatkoznak. Az Európai GNSS Ügynökségre a programok biztonságával és az illetékes PRS-hatóságként történő esetleges kijelölésével összefüggő egyes feladatokat kell osztani. Az Európai GNSS Ügynökségnek hozzá kell járulnia a rendszerek népszerűsítéséhez és forgalmazásához, többek között úgy, hogy kapcsolatot épít ki a Galileo és EGNOS programok keretében nyújtott szolgáltatások felhasználóival és lehetséges felhasználóival, és tájékozik a felhasználók igényeiről, valamint a műholdas navigációs piac fejleményeiről. Ezenfelül az Európai GNSS Ügynökségnek olyan feladatokat is el kell látnia, amelyeket a Bizottság a programokkal kapcsolatos különböző más különleges olyan feladatokra vonatkozó, egy vagy több hatáskör-átruházási megállapodás útján bíz rá, amelyek kiváltképp a rendszerek hasznosítási szakaszával összefüggő feladatok, ideértve a programok operatív irányítását, az alkalmazásoknak és a szolgáltatásoknak a műholdas rádió navigációs piacon történő népszerűsítése, valamint a programhoz kapcsolódó alapvető elemek fejlesztésének elősegítése. Annak érdekében, hogy az Uniót képviselő Bizottság teljes körűen gyakorolhassa ellenőrzési jogkörét, e hatáskör-átruházási megállapodásoknak tartalmazniuk kell az Európai GNSS Ügynökségre bízott pénzeszközökkel való gazdálkodás általános feltételeit.

A Galileo és EGNOS programok és üzemeltetésük operatív irányításával kapcsolatos feladatok tekintetében az Európai GNSS Ügynökségre történő kötelezettség-átruházásnak fokozatosnak kell lennie, és egy sikeresen elkészített, megfelelő átadási jelentésen, valamint a programok folytonosságának biztosítása érdekében az Európai

GNSS Ügynökség ilyen feladatok vállalására irányuló hajlandóságán kell alapulnia. Erre az átadásra az EGNOS esetében 2014. január 1-jén sort kell keríteni, míg a Galileo esetében ez várhatóan 2016 folyamán valósul meg.

- (30) A Galileo program kiépítési szakaszát illetően az Uniónak az ESA-val az ESA erre a szakaszra vonatkozó feladatait meghatározó hatáskör-átruházási megállapodást kell kötnie. A Bizottságnak – amely az Uniót képviseli – mindent el kell követnie, hogy a szóban forgó hatáskör-átruházási megállapodást e rendelet alkalmazásának időpontjától számított hat hónapon belül megkösse. Annak érdekében, hogy a Bizottság teljes körűen gyakorolhassa ellenőrzési jogkörét, a hatáskör-átruházási megállapodásnak tartalmaznia kell az ESA-ra bízott pénzeszközökkel való gazdálkodás általános feltételeit. Minthogy kizárólag az Unió által finanszírozott tevékenységekről van szó, e feltételeknek ahhoz hasonló szintű ellenőrzést kell biztosítaniuk, mint amely akkor lenne előírás, ha az ESA az Unió egyik ügynöksége volna.
- (31) A Galileo és EGNOS programok hasznosítási szakaszát illetően az Európai GNSS Ügynökségnek munkamegállapodásokat kell kötnie az ESA-val, amelyek meghatározzák utóbbinak a rendszerek új generációjának fejlesztéséhez és a rendszerek jelenlegi generációjával összefüggő technikai támogatáshoz kapcsolódó feladatait. E megállapodásoknak összhangban kell állniuk a 966/2012/EU, Euratom rendelettel. Nem kell kiterjedniük az ESA által a kutatással és technológiafejlesztéssel kapcsolatos tevékenységeket illetően betöltött szerepre, valamint a Galileo és az EGNOS programok keretében létrehozott infrastruktúrákra vonatkozó tökéletesítés korai szakaszaira és kutatási tevékenységekre. E tevékenységeket a programok számára elkülönített költségvetésen kívül, például a Horizont 2020-ra elkülönített pénzeszközök útján kell finanszírozni.
- (32) A Galileo és EGNOS programok lebonyolításának felelősége egyebek között a programok, a rendszerek és ezek üzemeltetése biztonságával kapcsolatos felelősséget foglalja magában. A 2004/552/KKBP együttes tanácsi fellépés⁽²⁾ alkalmazásának esetét kivéve – amely fellépést felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy az tükrözze a Galileo és EGNOS programok alakulását, azok irányítását, valamint a Lisszaboni Szerződésből következő, az Európai Unióról szóló szerződést és az Európai Unió működéséről szóló szerződést érintő változásokat – a biztonsági felelősség a Bizottságot terheli, még akkor is, ha egyes biztonsági feladatok az Európai GNSS Ügynökségre hárulnak. A Bizottságra hárul különösen a biztonságért felelős különböző szervezetek közötti megfelelő koordináció biztosítására alkalmas mechanizmusok felállítása.
- (33) E rendelet alkalmazása során a biztonsággal kapcsolatos kérdésekben a Bizottságnak konzultálnia kell a tagállamok érintett biztonsági szakértőivel.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 912/2010/EU rendelete (2010. szeptember 22.) az Európai GNSS Ügynökség létrehozásáról, az európai műholdas rádió navigációs programokat üzemeltető struktúrák létrehozásáról szóló 1321/2004/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről és a 683/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 276., 2010.10.20., 11. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2004/552/KKBP együttes fellépése (2004. július 12.) az Európai Unió biztonságát befolyásoló európai műholdas rádió navigációs rendszer üzemeltetésének egyes vonatkozásairól (HL L 246., 2004.7.20., 30. o.).

- (34) Tekintettel az EKSZ-nél rendelkezésre álló különleges szakértelemre, valamint a Szolgálat rendszeres kapcsolattartására harmadik országok hivatalaival és a nemzetközi szervezetekkel, az EKSZ olyan szerv, amely a 2010/427/EU tanácsi határozattal⁽¹⁾ összhangban a külkapcsolatok terén képes segítséget nyújtani a Bizottságnak a rendszerek és a Galileo és EGNOS programok biztonságával összefüggő egyes feladatok ellátásában. A Bizottság gondoskodik arról, hogy az EKSZ a biztonsággal összefüggő feladatoknak a külkapcsolatok terén történő ellátása tekintetében teljes mértékben bekapcsolódjon a munkájába. E célból minden technikai támogatást biztosítani kell az EKSZ számára.
- (35) Az információ biztonságos körforgásának biztosítása érdekében e rendelet alkalmazásában a vonatkozó biztonsági szabályozásnak az EU-minősített adatok tekintetében egyenértékű védelmet kell biztosítaniuk a 2001/844/EK, ESZAK, Euratom bizottsági határozat⁽²⁾ mellékletében foglalt biztonsági szabályok által, valamint a Tanácsnak a 2013/488/EU tanácsi határozat⁽³⁾ mellékleteiben foglalt biztonsági szabályai által biztosított védelemmel. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy nemzetbiztonsági szabályozásuk a területükön lakóhellyel rendelkező minden olyan természetes személy, illetve a területükön letelepedett minden olyan jogi személy esetében alkalmazandók legyen, aki/amely a Galileo és EGNOS programokkal kapcsolatban uniós minősített adatokkal foglalkozik. Az ESA biztonsági szabályzatát és az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselője 2011. június 15-i határozatát⁽⁴⁾ egyenértékűnek kell tekinteni a 2001/844/EK, ESZAK, Euratom határozat mellékletében foglalt biztonsági szabályok által, valamint a Tanácsnak a 2013/488/EU tanácsi határozat mellékleteiben foglalt biztonsági szabályai által biztosított védelemmel.
- (36) E rendelet nem sérti a dokumentumokhoz való hozzáférésről szóló jelenlegi és jövőbeli, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 15. cikkével összhangban elfogadott szabályokat. Ezenkívül e rendelet nem értelmezendő úgy, hogy kötelezővé teszi a tagállamok számára, hogy eltekintsenek a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó alkotmányos követelményeiktől.
- (37) A Galileo és EGNOS programokra előirányzott pénzeszközök elkülönítése érdekében, amelyek olyan felső összeghatárt jelentenek, amelyet a Bizottság nem léphet túl, hatékony közbeszerzési eljárásokat kell alkalmazni, és különösen a szerződési feltételeket olyan módon kell

meghatározni, amely biztosítja a források legjobb felhasználását, a kielégítő szolgáltatásokat, a programok megfelelő lefolytatását, a jó kockázatkezelést, továbbá a javasolt ütemterv betartását biztosító módon kell meghatározni. Az érintett ajánlatkérőnek törekednie kell e követelmények betartására.

- (38) Tekintettel arra, hogy a Galileo és EGNOS programokat főszabályként az Unió finanszírozza, a programok alapján kötött közbeszerzési szerződéseknek tiszteletben kell tartaniuk az uniós közbeszerzési szabályokat, s mindenekelőtt a legjobb ár-érték arány elérését, a költségek ellenőrzését, a kockázatok enyhítését, a hatékonyság fokozását és az egyetlen szállítótól való függés csökkentését kell célozniuk. A teljes szállítói láncban biztosítani kell a nyílt hozzáférést, az egyenlő versenyt, a minden szinten kiegyensúlyozott részvételi lehetőségek kínálását a különböző iparágakon belül, ideértve különösen az új belépőket, valamint a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k) is. El kell kerülni az erőfölénnyel való visszaélés esetleges eseteit, valamint az egyetlen szállítótól való tartós függést. A programmal összefüggő kockázatok enyhítése, a kizárólagos beszerzési forrástól való függés elkerülése, továbbá a program, a költségek és az ütemterv átfogóbb ellenőrzésének biztosítása érdekében szükség szerint többféle beszerzési forráshoz kell folyamodni. Ezenkívül az európai ipar fejlődését a műholdas navigációhoz kapcsolódó valamennyi területen meg kell őrizni és elő kell segíteni az Unió által kötött nemzetközi megállapodásokkal összhangban. A lehető legnagyobb mértékben mérsékelni kell a szerződések nem megfelelő teljesítésének vagy nem teljesítésének a kockázatát. A vállalkozóknak ezért a vállalt kötelezettségek és a szerződés időtartama tekintetében bizonyítaniuk kell a szerződés szerinti teljesítésük fenntarthatóságát. Ezért az ajánlatkérőknek adott esetben meg kell határozniuk az ellátás és a szolgáltatásnyújtás megbízhatóságával kapcsolatos követelményeket.

Ezen túlmenően, az érzékeny jellegű áruk vagy szolgáltatások beszerzése esetén az ajánlatkérők – különösen az adatok biztonságának biztosítása céljából – e beszerzések tekintetében speciális követelményeket szabhatnak meg. Az uniós iparágak számára lehetőséget kell nyújtani arra, hogy egyes anyagok és szolgáltatások esetében Unión kívüli forrásokat vegyenek igénybe akkor, ha ez minőségi és költségviszonylatban bizonyítottan lényeges előnyökkel jár, szem előtt tartva mindazonáltal a programok stratégiai jellegét, valamint a biztonságra és a kivitel ellenőrzésére vonatkozó uniós előírásokat. Hasznosítani kell a közzféra általi beruházásokat, az iparági tapasztalatokat és szakértelmet, ideértve a programok meghatározási, fejlesztési és validálási szakaszában szerzett tapasztalatokat és szakértelmet is, és egyidejűleg ügyelni kell arra, hogy a versenyzetetésre vonatkozó szabályok ne sérüljenek.

⁽¹⁾ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

⁽²⁾ A Bizottság 2001/844/EK, ESZAK, Euratom határozata (2001. november 29.) az eljárási szabályzatának módosításáról (HL L 317., 2001.12.3., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2013/488/EU határozata (2013. szeptember 23.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 274., 2013.10.15., 1. o.).

⁽⁴⁾ HL C 304., 2011.10.15., 7. o.

- (39) A versenyzetett termék, szolgáltatás vagy munka teljes – a hosszú távú üzemeltetési költségeket is magában foglaló – költségének pontosabb felmérése érdekében a

- közbeszerzési eljárás során lehetőség szerint a versenyzetett termék, szolgáltatás vagy munka hasznos életciklusa során felmerülő teljes költséget kell figyelembe venni, mégpedig költséghatékonysági megközelítés, például az életciklus-költségek meghatározásának alkalmazásával, minden olyan esetben, amikor a közbeszerzési eljárás során a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat szempontja dönt. E célból az ajánlatkérőnek gondoskodnia kell arról, hogy a termék, a szolgáltatás vagy a munka hasznos életciklusával kapcsolatos költségek kiszámításához alkalmazni szándékozott módszer kifejezetten említésre kerüljön az ajánlattételhez szükséges dokumentációban vagy a szerződési hirdetményben, és hogy az lehetővé tegye az ajánlattevők által szolgáltatott információk pontosságának ellenőrzését.
- (40) A műholdas navigáció összetett, állandóan fejlődő technológia. Ebből a Galileo és EGNOS programok keretében kötött közbeszerzési szerződések tekintetében bizonytalanságok és kockázatok adódnak, annál is inkább, mivel e közbeszerzési szerződések berendezésekre vagy szolgáltatásokra vonatkozó hosszú távú kötelezettségvállalásokkal járhatnak. E jellemzők a közbeszerzések terén a 966/2012/EU, Euratom rendeletben foglalt rendelkezéseken kívül különleges intézkedések végrehajtását követelik meg. Ezért lehetőséget kell biztosítani arra, hogy – amennyiben egy vagy több vállalkozás az ajánlatkérés megelőzően az adott ajánlatkéréshez kapcsolódó tevékenységekről bennfentes információkkal rendelkezik – az ajánlatkérő helyreállíthassa az egyenlő versenyfeltételeket. Az ajánlatkérő számára azt is lehetővé kell tenni, hogy feltételhez kötött sávós szerződés formájában kössön közbeszerzési szerződést, bizonyos feltételekkel a szerződés teljesítésére vonatkozó kiegészítő záradékot fűzzön a szerződéshez, vagy minimális mértékű alvállalkozói kör kötelező igénybevételeit írja elő. Végül, a Galileo és EGNOS programokra jellemző technológiai bizonytalanságok miatt a közbeszerzési árakat nem mindig lehet pontosan előrejelezni; ezért kívánatos lehet olyan, különleges formájú szerződések megkötése, amelyekben egyfelől nincs kikötve rögzített és végleges ár, másfelől viszont az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét biztosító záradékokat tartalmaznak.
- (41) Meg kell jegyezni, hogy az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 4. cikkének (3) bekezdésével összhangban a tagállamoknak tartózkodniuk kell az olyan intézkedések meghozatalától, amelyek károsak lehetnek a Galileo és EGNOS programok, valamint a szolgáltatások szempontjából. Azt is le kell szögezni, hogy az érintett tagállamoknak minden kellő intézkedést meg kell tenniük annak érdekében, hogy biztosítsák a területükön létesített földi állomások védelmét. Továbbá a tagállamoknak és a Bizottságnak együtt kell működni egymással és a megfelelő nemzetközi szervekkel és szabályozó hatóságokkal annak érdekében, hogy a Galileo program keretében létrehozott rendszer számára szükséges rádióspektrum rendelkezésre álljon és védett legyen, lehetővé téve az e rendszeren alapuló alkalmazások teljes kifejlesztését és végrehajtását a 243/2012/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban.
- (42) Tekintettel a rendszerek globális rendeltetésére, lényeges, hogy az Unió a Galileo és EGNOS programok keretében, az EUSZ 218. cikkével összhangban harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel megállapodásokat kössön a programok megfelelő lebonyolítása, a biztonsággal és a díjszabással kapcsolatos kérdések kezelése, az uniós polgároknak nyújtott szolgáltatások optimalizálása, továbbá a harmadik országok és nemzetközi szervezetek igényeinek kielégítése céljából. Adott esetben célszerű lehet a meglévő megállapodásokat is a Galileo és EGNOS programok alakulásához igazítani. E megállapodások előkészítése és végrehajtása során a Bizottság igénybe veheti az EKSZ, az ESA és az Európai GNSS Ügynökség segítségét az e rendelet értelmében rájuk háruló feladatok határain belül.
- (43) Meg kell erősíteni, hogy a Bizottság egyes nem szabályozási jellegű feladatainak ellátásához adott esetben és a szükséges mértékig igénybe veheti egyes külső felek technikai segítségnyújtását. A Galileo és EGNOS programok közirányításába bevont egyéb szervezetek az e rendelet alkalmazásában rájuk bízott feladatok ellátásához szintén részesülhetnek ugyanilyen technikai segítségnyújtásban.
- (44) Az Unió az alapvető jogok tiszteletben tartásán alapul, és különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikke kifejezetten elismeri a magánélethez és a személyes adatok védelméhez való alapvető jogot. A Galileo és EGNOS programok keretében biztosítani kell a személyes adatok és a magánélet védelmét.
- (45) A teljes kiadási ciklus alatt az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések révén védeni kell, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, felderítését és kivizsgálását, az elveszett, helytelenül folyósított és a szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését, valamint adott esetben igazgatási és pénzügyi szankciók alkalmazását a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban.
- (46) A Galileo és EGNOS programok végrehajtásáról rendszeresen tájékoztatni kell az Európai Parlamentet és a Tanácsot, különös tekintettel a kockázatkezelésre, a költségekre, az ütemtervre és a teljesítésre. Ezenkívül a Galileo intézményközi panelről szóló, e rendelethez csatolt együttes nyilatkozatnak megfelelően az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság a Galileo intézményközi panelen belül tanácskozni fog.
- (47) A Galileo és EGNOS programok célkitűzéseinek teljesítése céljából foganatosított intézkedések eredményességének és hatékonyságának értékelésére a Bizottságnak – közösen elfogadott mutatók alapján – értékeléseket kell készítenie.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 243/2012/EU határozata (2012. március 14.) egy többéves rádióspektrum-politikai program létrehozásáról (HL L 81., 2012.3.21., 7. o.).

- (48) A rendszerek és működésük biztonságának biztosítása érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a rendszerek és működésük biztonságának biztosításához szükséges magas szintű célkitűzések tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítése és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (49) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (50) Minthogy a felelősségteljes közirányításra való törekvés megköveteli a Galileo és EGNOS programok egységes kezelését, a döntéshozatal felgyorsítását és az információkhoz való egyenlő hozzáférést, az Európai GNSS Ügynökség és az ESA képviselői számára lehetővé kell tenni, hogy megfigyelőként részt vegyenek a Bizottság segítésére felállított Európai GNSS-programok Bizottságának (a továbbiakban: GNSS bizottság) munkájában. Ugyanezen okokból az Unióval nemzetközi szerződést kötött harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői számára is lehetővé kell tenni, hogy biztonsági korlátozások mellett és az ilyen szerződés feltételeiben foglaltak szerint részt vegyenek a GNSS bizottság munkájában. Az Európai GNSS Ügynökség, az ESA, a harmadik országok és nemzetközi szervezetek említett képviselői a bizottság szavazásain nem jogosultak részt venni.
- (51) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a műholdas navigációs rendszerek létrehozását és hasznosítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, ugyanis e cél meghaladja bármely egyedül fellépő tagállam pénzügyi és műszaki képességeit, és ezért azok – nagyságrendjük és hatásuk miatt – uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl a cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (52) A 876/2002/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ által létrehozott Galileo Közös Vállalkozás 2006. december 31-én beszüntette a tevékenységét. A 876/2002/EK rendeletet ezért hatályon kívül kell helyezni.

- (53) Figyelemmel a Galileo és EGNOS programok értékelésének szükségességére, a 683/2008/EK rendeleten elvégzendő módosítások mértékére, valamint az egyértelműség és a jogbiztonság érdekében a 683/2008/EK rendeletet hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTÁK EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

E rendelet az európai műholdas rádió navigációs programok keretében létrejövő rendszerek létrehozására és üzemeltetésére, különösen az uniós irányításra és pénzügyi hozzájárulásra vonatkozó szabályokat állapítja meg.

2. cikk

Az európai műholdas rádió navigációs rendszerek és programok

(1) A Galileo és az EGNOS európai műholdas navigációs programok magukban foglalnak minden olyan tevékenységet, amely az európai műholdas navigációs rendszer, azaz a Galileo program és az EGNOS rendszer keretében megvalósuló rendszer meghatározása, fejlesztése, validálása, megépítése, üzemeltetése, megújítása, javítása, valamint biztonságának és interoperabilitásának biztosítása érdekében szükséges.

E programok célja az is, hogy maximalizálják az európai műholdas navigációs rendszerek társadalmi-gazdasági előnyeit, különösen a rendszerek használatának elősegítésével, valamint az e rendszereken alapuló alkalmazások és szolgáltatások kifejlesztésének ösztönzésével.

(2) A Galileo program keretében létrehozott rendszer egy polgári ellenőrzés alatt álló polgári rendszer és egy önálló globális műholdas rádió navigációs (Global Navigation Satellite Systems vagy GNSS) infrastruktúra, amely műholdak összességét és földi állomások világméretű hálózatát foglalja magában.

(3) Az EGNOS rendszer egy olyan regionális műholdas navigációs rendszerinfrastruktúra, amely a meglévő globális műholdas rádió navigációs rendszerek által kibocsátott nyílt jeleknek, valamint rendelkezésre állását követően a Galileo program keretében létrehozott rendszer révén nyújtott nyilvános szolgáltatás jeleinek nyomon követését és korrekcióját végzi. Az EGNOS rendszert földi állomások és geostacionárius műholdakon elhelyezett több jeladó alkotják.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽²⁾ A Tanács 876/2002/EK rendelete (2002. május 21.) a Galileo Közös Vállalkozás létrehozásáról (HL L 138., 2002.5.28., 1. o.).

(4) A Galileo program konkrét célkitűzései annak biztosítására irányulnak, hogy az említett program keretében létrehozott rendszer által kibocsátott jelek felhasználhatók legyenek a következő funkciók betöltésére:

- a) „nyilvános szolgáltatás” (Open Service vagy OS) nyújtása, amely a felhasználó számára ingyenesen szolgáltat főként nagy adatforgalmat lebonyolító műholdas rádió navigációs alkalmazások által felhasználható helymeghatározási és szinkronizációs adatokat;
- b) a Galileo nyilvános szolgáltatásának keretében továbbított jelek révén és/vagy más műholdas navigációs rendszerekkel együttműködésben a nemzetközi szabályoknak megfelelő hozzájárulás nyújtása az életvédelmi alkalmazások számára az integritásfigyelő szolgáltatások terén;
- c) „kereskedelmi szolgáltatás” (Commercial Service vagy CS) nyújtása, amely lehetővé teszi alkalmazások szakmai vagy kereskedelmi célú fejlesztését a nagyobb teljesítménynek és a nyilvános szolgáltatás által biztosítottakénál nagyobb hozzáadott értékkel bíró adatoknak köszönhetően;
- d) „kormányzati ellenőrzésű szolgáltatás” (Public Regulated Service vagy PRS) nyújtása, amelyet kizárólagosan a kormányok által felhatalmazott felhasználóknak, olyan érzékeny alkalmazások céljára tartanak fenn, amelyek a szolgáltatás magas fokú folytonosságát igénylik. Ez a szolgáltatás ingyenes a tagállamok, a Tanács, a Bizottság, az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) és adott esetben az uniós ügynökségek számára, valamint erős és kódolt jeleket használ. Az 1104/2011/EU határozat 2. cikkében említett PRS-használatra jogosult felek díjfizetésének kérdése eseti alapon kerül elbírálásra, és helyénvaló megfelelő rendelkezéseket meghatározni e határozat 3. cikkének (5) bekezdése szerint megkötött megállapodásokban;
- e) a COSPAS-SARSAT rendszer „keresési és mentési támogatási szolgáltatásához” (Search and Rescue Support Service vagy SAR) való hozzájárulás oly módon, hogy érzékelik a jeladók által kibocsátott vészjelzéseket, és válaszüzenetek küldenek számukra.

(5) Az EGNOS program konkrét célkitűzései annak biztosítására, hogy az EGNOS rendszer által kibocsátott jelek felhasználhatók legyenek a következő funkciók betöltésére:

- a) nyilvános szolgáltatás (OS) nyújtása, amely a felhasználó számára ingyenesen szolgáltat főleg nagy adatforgalmat lebonyolító műholdas rádió navigációs alkalmazások által felhasználható helymeghatározási és szinkronizációs adatokat az EGNOS rendszer által lefedett területen;
- b) kereskedelmi jellegű adatok sugárzására irányuló szolgáltatás (EGNOS Data Access Service vagy EDAS) nyújtása, amely elősegíti alkalmazások szakmai vagy kereskedelmi célú fejlesztését a nagyobb teljesítménynek és a nyilvános szolgáltatás által biztosítottakénál nagyobb hozzáadott értékkel bíró adatoknak köszönhetően;

c) „életvédelmi szolgáltatás” (safety-of-life service vagy SoL) nyújtása, olyan felhasználókat megcélözva, akik számára a biztonság elengedhetetlen. Ez a közvetlen felhasználók számára ingyenes szolgáltatás különösen az egyes ágazatok számára fontos folytonosság, hozzáférhetőség és pontosság követelményét elégíti ki, valamint olyan integritásinformációs funkcióval rendelkezik, amely az EGNOS rendszer által megnövelt rendszerek elégtelen működése vagy a tűrési határ túllépésére vonatkozó jelzései esetén figyelmezteti a felhasználót lefedett területen;

Kiemelt jelentőségű továbbá, hogy e funkciók mielőbb rendelkezésre álljanak a tagállamok földrajzilag Európában található területén.

A műszaki megvalósíthatóság határain belül, valamint nemzetközi megállapodások alapján az EGNOS rendszer földrajzi lefedettsége kiterjeszhető a világ más régióira is, különösen a tagjelölt országok területére, az egységes európai égbolt projektben részt vevő harmadik országok területére, valamint az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok területére. Az ilyen kiterjesztés költségei – ideértve a kapcsolódó hasznosítási költségeket – nem fedezhetőek a 9. cikkben említett forrásokból. Ez a kiterjesztés nem késleltetheti az EGNOS rendszer földrajzi lefedettségének a tagállamok földrajzilag Európában található területére való kiterjesztését.

3. cikk

A Galileo program szakaszai

A Galileo program a következő szakaszokból áll:

- a) meghatározási szakasz, amelynek folyamán sor került a rendszer felépítésének megtervezésére és a rendszer eleminek meghatározására; amely szakasz 2001-ben lezárult;
- b) a tervek szerint 2013. december 31-ig véget érő fejlesztési és validációs szakasz, amely magában foglalja az első műholdak megépítését és felfűzését, az első földi infrastruktúrák kialakítását, valamint a rendszer keringési pályán való teszteléséhez szükséges valamennyi munkát és műveletet;
- c) kiépítési szakasz, amely 2020. december 31-ig lezárul és a következőkből áll:
  - i. az összes űrbeli infrastruktúra – különösen a 2. cikk (4) bekezdésében említett konkrét célkitűzések teljesítéséhez szükséges valamennyi műhold és az előírt tartalék műholdak – megépítése, kialakítása és védelme, valamint a kapcsolódó folyamatos karbantartás és üzemeltetés;
  - ii. az összes földi infrastruktúra – különösen a műholdak vezérléséhez és a műholdas navigációs adatok feldolgozásához szükséges infrastruktúra, a szolgáltatási központok és egyéb földi központok – megépítése, kialakítása és védelme, valamint a kapcsolódó folyamatos karbantartás és üzemeltetés;

iii. előkészít a hasznosítási szakaszra, ideértve a 2. cikk (4) bekezdésében említett szolgáltatások biztosításával összefüggő előkészítő tevékenységeket;

d) hasznosítási szakasz, amely magában foglalja:

i. az űrbeli infrastruktúra irányítása, karbantartása, folyamatos tökéletesítése, fejlesztése és védelme, ideértve a szintre hozást és az elavulás kezelését;

ii. a földi infrastruktúra – különösen a szolgáltatási központok és egyéb földi központok, hálózatok és létesítmények – irányítása, karbantartása, folyamatos tökéletesítése, fejlesztése és védelme, ideértve a szintre hozást és az elavulás kezelését;

iii. a rendszer jövőbeli generációinak kifejlesztése és a 2. cikk (4) bekezdésében említett szolgáltatás fejlesztése;

iv. a programhoz kapcsolódó hitelesítési és szabványosítási műveletek;

v. a 2. cikk (4) bekezdésében említett szolgáltatások nyújtása és forgalmazása;

vi. más GNSS-rendszerekkel való együttműködés; továbbá

vii. minden egyéb, a rendszer fejlesztéséhez és a program megfelelő lefolytatásához szükséges tevékenység.

A hasznosítási szakasz a tervek szerint 2014. és 2015. között fokozatosan, a kezdeti szolgáltatások nyújtásával indul a nyilvános szolgáltatás, a keresési és mentési szolgáltatás, valamint a kormányzati ellenőrzési szolgáltatás tekintetében. A kezdeti szolgáltatásokat fokozatosan tökéletesítik majd, és megkezdődik a 2. cikk (4) bekezdésében foglalt konkrét célkitűzésekhez kapcsolódó egyéb funkciók fokozatos beindítása, így a rendszer 2020. december 31-ig eléri teljes működési kapacitását.

4. cikk

Az EGNOS rendszer hasznosítási szakasza

Az EGNOS rendszer hasznosítási szakasza magában foglalja főként:

a) az űrbeli infrastruktúra irányítása, karbantartása, folyamatos tökéletesítése, fejlesztése és védelme, ideértve a szintre hozást és az elavulás kezelését;

b) a földi infrastruktúra – különösen a hálózatok, létesítmények és támogató eszközök – irányítása, karbantartása, folyamatos tökéletesítése, fejlesztése és védelme, ideértve a szintre hozást és az elavulás kezelését;

c) a rendszer jövőbeli generációinak kifejlesztése és a 2. cikk (5) bekezdésében említett fejlesztés;

d) a programhoz kapcsolódó hitelesítési és szabványosítási műveletek;

e) a 2. cikk (5) bekezdésében említett szolgáltatások nyújtása és forgalmazása;

f) a rendszer és hasznosítása megbízhatóságát igazoló összes tényező;

g) a 2. cikk (5) bekezdésének második és harmadik albekezdése szerinti konkrét célkitűzések teljesítésével összefüggő koordinációs tevékenységek.

5. cikk

A rendszerek kompatibilitása és interoperabilitása

(1) A Galileo és EGNOS programok keretében létrehozott rendszerek, hálózatok és szolgáltatások műszaki szempontból egymás között kompatibilisek és interoperábilisak.

(2) A Galileo és EGNOS programok keretében létrehozott rendszerek, hálózatok és szolgáltatások kompatibilisek és interoperábilisak más műholdas rádió navigációs rendszerekkel és a hagyományos rádió navigációs eszközökkel, amennyiben az ilyen kompatibilitási és interoperabilitási követelményeket a 29. cikk szerint megkötött nemzetközi megállapodás előírja.

6. cikk

Tulajdonjog

A Galileo és EGNOS programok keretében létrehozott vagy kifejlesztett valamennyi tárgyi és immateriális eszköz tulajdonjoga az Uniót illeti. Ennek érdekében – adott esetben – a fennálló tulajdonjogokra vonatkozóan harmadik felekkel megállapodásokat kell kötni.

A Bizottság – megfelelő keretek között – biztosítja az e cikkben említett eszközök optimális használatát, és különösen a lehető leghatékonyabban kezeli a Galileo és EGNOS programokhoz kapcsolódó szellemi tulajdonjogokat, figyelembe véve az Unió szellemi tulajdonjogai védelmének és érvényesítésének szükségességét, az összes érintett érdekeit, valamint a piacok és az új technológiák harmonikus fejlődésének fontosságát. E célból gondoskodik arról, hogy a Galileo és EGNOS programok értelmében kötött szerződések lehetőséget adjanak az e programok keretében végzett munka során létrejövő szellemi tulajdonjogok harmadik felekre történő átruházására vagy licencre adására.

II. FEJEZET

KÖLTSÉGVETÉSI HOZZÁJÁRULÁS ÉS KÖLTSÉGVETÉSI MECHANIZMUSOK

7. cikk

Tevékenységek

(1) A programok céljára e rendelet alapján a 2014–2020 közötti időszakra kijelölt uniós költségvetési előirányzatok a következőkkel összefüggő tevékenységek finanszírozására szolgálnak:

a) a Galileo program 3. cikk c) pontja szerinti kiépítési szakaszának befejezése;

- b) a Galileo program 3. cikk d) pontja szerinti hasznosítási szakasza;
- c) az EGNOS program 4. cikk szerinti hasznosítási szakasza;
- d) Galileo és EGNOS a programok irányításával és nyomon követése.

(2) A Galileo és EGNOS programok számára biztosított uniós költségvetési előirányzatok a 9. cikk (2) bekezdésével összhangban a programok alapvető elemeire – például a Galileo-jeleket használó lapkakészletekre (chipset) és vevőkészülékekre – vonatkozó kutatással és fejlesztéssel összefüggő tevékenységek finanszírozását is fedezik.

(3) A Galileo és EGNOS programokra elkülönített uniós költségvetési előirányzatok fedezik a programok irányításához és a 2. cikk (4) és (5) bekezdésében foglalt konkrét céloknak a megvalósításához szükséges Bizottság általi előkészítési, nyomonkövetési, ellenőrzési, átvilágítási és értékelési tevékenységek kiadásait is. Ilyen kiadások különösen a következőkre terjedhetnek ki:

- a) szakértői tanulmányok és megbeszélések;
- b) tájékoztatási és kommunikációs tevékenységek, ideértve az Unió szakpolitikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációt is, amennyiben ezek e rendelet céljaival közvetlenül összefüggenek, különösen a más uniós szakpolitikákkal való együttműködés létrehozása érdekében;
- c) az információfeldolgozási vagy információcsere rendeltetésű információs technológiai (IT) hálózatok;
- d) minden egyéb, a programok irányítása céljából a Bizottság számára nyújtott technikai vagy adminisztratív segítségnyújtás.

(4) A Galileo és EGNOS programoknak és e programok egyes szakaszainak költségeit egyértelműen azonosítani kell. A Bizottság az átlátható gazdálkodás elvével összhangban évente tájékoztatja az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a 36. cikkben említett bizottságot (a továbbiakban: a GNSS bizottság) az uniós pénzügyi forrásoknak – a rendkívüli tartalékalapot is ideértve – az e cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett valamennyi tevékenység céljára történő elkülönítéséről és felhasználásáról.

8. cikk

A Galileo és EGNOS programok finanszírozása

(1) A 9. cikkel összhangban az Unió finanszírozza a Galileo és EGNOS programokhoz kapcsolódó, a 7. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett, a 2. cikkben meghatározott célok elérését szolgáló tevékenységeket, valamint a – többek között e cikk (2) és (3) bekezdésében említett – bármely egyéb forrásból származó hozzájárulások sérelme nélkül.

(2) A tagállamok további finanszírozást kérhetnek a Galileo és EGNOS programokhoz, hogy adott esetekben többletelemeket fedezzenek, feltéve, hogy az ilyen többletelemelek az érintett program tekintetében nem teremtenek pénzügyi vagy műszaki terhet, és nem vezetnek késedelemhez. A tagállam kérése alapján a Bizottság a 36. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban határoz arról, hogy e két feltétel teljesült-e. A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a bizottságot azokról a hatásokról, amelyeket e bekezdés alkalmazása gyakorolhat a Galileo és EGNOS programokra.

(3) Harmadik országok és nemzetközi szervezetek szintén nyújthatnak további finanszírozást a Galileo és EGNOS programokhoz. Részvételük feltételeiről és részleteiről a 29. cikkben említett nemzetközi megállapodások rendelkeznek.

(4) Az e cikk (2) és (3) bekezdésében említett kiegészítő finanszírozás a 966/2012/EU, Euratom rendelet 21. cikke (2) bekezdésével összhangban külső címzett bevételnek minősül.

9. cikk

Források

(1) A 7. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett tevékenységek végrehajtásához és az e tevékenységekhez kapcsolódó kockázatok fedezéséhez szükséges pénzügyi keretösszeg a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakra 7 071,73 millió EUR folyó áron.

Az éves előirányzatokat a pénzügyi keret erejéig az Európai Parlament és a Tanács hagyja jóvá.

Az első albekezdésben említett összeg az alábbi folyó áron számított kiadási kategóriák között oszlik meg:

- a) 1 930 millió EUR a 7. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett tevékenységekre;
- b) 3 000 millió EUR a 7. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tevékenységekre;
- c) 1 580 millió EUR a 7. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett tevékenységekre;
- d) 561,73 millió EUR a 7. cikk (1) bekezdésének d) pontjában és a 7. cikk (3) bekezdésében említett tevékenységekre.

(2) A Horizont 2020 programon belüli rendszereken alapuló alkalmazások fejlesztésére elkülönített összegek sérelme nélkül a Galileo és EGNOS programok számára elkülönített címzett bevételeket is tartalmazó költségvetési előirányzatok változatlan áron legfeljebb 100 millió EUR összegig finanszírozzák a 7. cikk (2) bekezdésében említett tevékenységeket.

(3) A Bizottság az (1) bekezdés harmadik albekezdésének a)–d) pontjában meghatározottak szerint pénzeszközöket csoportosíthat át valamely kiadási kategóriából egy másikba, az (1) bekezdés első albekezdésében említett összeg legfeljebb 10 %-áig. Amennyiben az átcsoportosítás kumulatív összege meghaladja az (1) bekezdés első albekezdésében említett összeg 10 %-át, a Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban konzultál a bizottsággal.

A Bizottság a kiadási kategóriák közötti valamennyi átcsoportosításról tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(4) Az előirányzatok végrehajtása e rendelet, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet alkalmazandó előírásaival összhangban történik.

(5) A Galileo és EGNOS programokhoz kapcsolódó költségvetési kötelezettségvállalásokat éves leosztásban kell teljesíteni.

(6) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi forrásokat a Bizottság átlátható és költséghatékony módon kezeli. A Bizottság évente jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a költségkezelési stratégiájáról.

10. cikk

A Galileo és EGNOS programokból származó bevétel

(1) A rendszerek üzemeltetéséből származó bevételek az Uniót illetik, a bevételeket az Unió költségvetésébe kell befizetni, és a Galileo és EGNOS programok céljára, különösen a 2. cikk (1) bekezdésében említett célra kell elkülöníteni. Amennyiben a bevétel meghaladja a programok hasznosítási szakaszának finanszírozásához szükséges összeget, az elkülönítés elvének bármilyen kiigazítását a Bizottság javaslata alapján az Európai Parlament és a Tanács hagyja jóvá.

(2) A magánszektorba tartozó jogalanyokkal kötött szerződések bevétel-megosztási mechanizmust írhatnak elő.

(3) A költségvetés végrehajtásáért közvetett módon felelős szervezetek számára folyósított előfinanszírozásból származó kamatokat azon tevékenységekre kell fordítani, amelyek a Bizottság és az érintett szervezet között létrejött hatáskör-átruházási megállapodás vagy szerződés tárgyát képezik. A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban a költségvetés végrehajtásáért közvetett módon felelős szervezetek a pénzügyi források és a kapcsolódó kamatok azonosítását lehetővé tevő számlákat nyitnak.

III. FEJEZET

A GALILEO ÉS EGNOS PROGRAMOK KÖZIRÁNYÍTÁSA

11. cikk

A Galileo és EGNOS programok irányításának elvei

A Galileo és EGNOS programok közirányítása a következő elveken alapul:

- a) a különböző érintett szervezetek, kiváltképp a Bizottság, az Európai GNSS Ügynökség és az Európai Űrügynökség (ESA) közötti szigorú feladat- és felelősségmegosztás, a Bizottság általános felelőssége mellett;
- b) az a) pontban említett szervezetek és a tagállamok közötti lojális együttműködés;
- c) a programok szoros ellenőrzése, ideértve annak ellenőrzését is, hogy a részt vevő szervezetek a felelősségi körükhöz tartozó területeken tiszteletben tartják a Galileo és EGNOS programok céljaihoz rendelt költségeket és ütemtervet;
- d) a meglévő struktúrák használatának optimalizálása és egyszerűsítése a műszaki szakértelem megkettőzésének elkerülése végett;
- e) bevált gyakorlatokon alapuló projektirányítási rendszerek és technikák alkalmazása a Galileo és EGNOS programok végrehajtásának felügyelete során, a különös előírások alapján és a terület szakértőinek támogatásával.

12. cikk

A Bizottság szerepe

(1) A Galileo és EGNOS programokért a Bizottságot általános felelősség terheli. A Bizottság kezeli az e rendelettel összhangban elkülönített pénzeszközöket, és felügyeli a programokkal összefüggő valamennyi tevékenységet, különös tekintettel azok költségeire, ütemtervére és eredményeire.

(2) Az (1) bekezdésben említett általános felelősségen és az e rendelet más rendelkezéseiben előírt különleges feladatokon kívül a Bizottság:

- a) gondoskodik a Galileo és EGNOS programokban részt vevő különböző szervezetek közötti egyértelmű feladatmegosztásról, és evégett az Európai GNSS Ügynökséget és az ESA-t hatáskör-átruházási megállapodások útján megbízza a 14. cikk (2) bekezdésében és a 15. cikkben említett feladatokkal,
- b) gondoskodik arról, hogy a Galileo és EGNOS programokat az elkülönített források keretein belül, a 2. cikkben említett célkitűzésekkel összhangban és időben hajtsák végre.

E célból kialakítja és végrehajtja azokat a megfelelő eszközöket és strukturális intézkedéseket, amelyek szükségesek a programokkal összefüggő kockázatok azonosításához, ellenőrzéséhez, enyhítéséhez és nyomon követéséhez;

- c) az Unió nevében és saját hatáskörén belül intézi a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel fenntartott kapcsolatokat;

d) minden, a Galileo és EGNOS programok szempontjából releváns információt idejében megoszt a tagállamokkal és az Európai Parlamenttel, különös tekintettel a kockázatkezelésre, a teljes költségre, a Galileo infrastruktúra minden egyes jelentős elemének éves működési költségeire, a bevételekre, az ütemtervre és az eredményekre, valamint a 11. cikk e) pontjában említett projektirányítási rendszerek és technikák végrehajtásáról szóló áttekintésre;

e) felméri az európai műholdas navigációs rendszer használatának a gazdaság különböző ágazataiban való elősegítésére és biztosítására vonatkozó lehetőségeket, ideértve annak elemzését is, hogy a rendszerek által nyújtott előnyöket hogyan lehet kihasználni.

(3) A Galileo program 3. cikkben említett kiépítési és hasznosítási szakaszainak, valamint az EGNOS program 4. cikkben említett hasznosítási szakaszának zavartalan lebonyolítása érdekében a Bizottság szükség esetén meghozza az alábbiakhoz szükséges intézkedéseket:

a) a Galileo és EGNOS programok lebonyolításából szervesen következő kockázatok kezelése és csökkentése;

b) a programok végrehajtásának nyomon követése és értékelése szempontjából meghatározó döntési szakaszok meghatározása;

c) a rendszerek földi infrastruktúrái elhelyezésének meghatározása a biztonsági követelményeknek megfelelően, nyitott és átlátható eljárás keretében és ezen infrastruktúrák működésének biztosítása;

d) a 2. cikk (4) bekezdésének b) és c) pontjában említett funkciók ellátásához és a rendszerfejlesztések végrehajtásához szükséges műszaki és üzemeltetési előírások meghatározása.

E végrehajtási jogi aktusokat a 36. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

13. cikk

A rendszerek és működésük biztonsága

(1) A Bizottság biztosítja a Galileo és EGNOS programok biztonságát, ideértve a rendszerek és azok működésének biztonságát is. A Bizottság e célból:

a) figyelembe veszi a biztonsági követelmények és normák felügyeletének szükségességét és a programok egészébe történő beépítését;

b) gondoskodik arról, hogy e követelmények és normák általánosságban hozzájáruljanak a programok sikeres lebonyolításához, különösen a költségek, a kockázatkezelés és az ütemterv vonatkozásában;

c) kialakítja a különböző részt vevő szervek közötti koordinációt szolgáló mechanizmusokat;

d) figyelembe veszi a hatályos biztonsági normákat és előírásokat annak érdekében, hogy a biztonság általános szintje ne csökkenjen, és hogy az e normákon és előírásokon alapuló, meglévő rendszerek működése sértetlen maradjon.

(2) Az e rendelet 14. és 16. cikkének, valamint az 1104/2011/EU határozat 8. cikkének sérelme nélkül a Bizottság a 35. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza az (1) bekezdésben említett Galileo és EGNOS programok biztonságának biztosításához szükséges magas szintű célokat.

(3) A Bizottság a (2) bekezdésben említett magas szintű célok végrehajtása érdekében meghatározza a szükséges műszaki előírásokat és egyéb intézkedéseket. E végrehajtási jogi aktusokat a 36. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(4) Az EKSZ a 2010/427/EU határozat 2. cikkének (2) bekezdésével összhangban továbbra is segíti a Bizottságot a külkapcsolatok területére vonatkozó feladatainak ellátásában.

14. cikk

Az Európai GNSS Ügynökség szerepe

(1) A Bizottság által megfogalmazott iránymutatásoknak megfelelően, az Európai GNSS Ügynökség:

a) a Galileo és EGNOS programok biztonsága vonatkozásában, valamint a 13. és a 16. cikk sérelme nélkül gondoskodik a következőkről:

i. Biztonsági Akkreditációs Bizottságán keresztül a biztonsági akkreditáció elvégzése a 912/2010/EU rendelet III. fejezetével összhangban; ennek megfelelően elindítja és nyomon követi a biztonsági eljárások végrehajtását, valamint rendszerbiztonsági átvilágításokat végez;

ii. a Galileo Biztonsági Megfigyelőközpontnak a 912/2010/EU rendelet 6. cikkének d) pontjában említett szerinti működtetése az e rendelet 13. cikkben említett normáknak és előírásoknak, valamint a 2004/552/KKBP együttes fellépés szerinti utasításokkal összhangban;

b) az 1104/2011/EU határozat 5. cikkében előírt feladatok ellátása, továbbá segítségnyújtás a Bizottság számára az említett határozat 8. cikkének (6) bekezdésével összhangban;

c) a Galileo program kiépítési és hasznosítási szakaszának, valamint az EGNOS program hasznosítási szakaszának keretében hozzájárulás a 2. cikk (4) és (5) bekezdésében foglalt szolgáltatások népszerűsítéséhez és értékesítéséhez, többek között a szükséges piacelemzések elvégzése révén, különösen az Európai GNSS Ügynökség által az alkalmazások és szolgáltatások piacról évente készített piaci jelentés, a rendszerek felhasználóival és potenciális felhasználóival való, a szükségleteikre vonatkozó információk begyűjtését célzó szoros kapcsolatok létrehozása, a műholdas navigáció értékesítési piacán bekövetkező fejlemények nyomon követése, valamint a 2. cikk (4) és (5) bekezdésében említett szolgáltatások felhasználói közösségen belüli elterjedését célzó cselekvési terv kidolgozása által, amely különösen a szabványosítással és a tanúsítással kapcsolatos releváns fellépéseket foglal magában.

(2) Az Európai GNSS Ügynökség emellett a Galileo és EGNOS programok végrehajtásához kapcsolódó egyéb – többek között programirányítási feladatokat is – ellát, és azokért elszámoltatható. A Bizottság az Európai GNSS Ügynökséget a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban hatáskör-átruházási határozat alapján elfogadott hatáskör-átruházási megállapodás útján bízta meg a feladatokkal, amelyekbe a következők tartoznak:

- a) üzemeltetési tevékenységek, többek között a rendszer-infrastuktúra irányítása, a rendszerek karbantartása és folyamatos tökéletesítése, a tanúsítási és szabványosítási műveletek, valamint a 2. cikk (4) és (5) bekezdésében említett szolgáltatások nyújtása;
- b) fejlesztési és telepítési tevékenységek a rendszerek és azok következő generációinak tökéletesítése érdekében, és a hozzájárulást a szolgáltatásfejlesztések meghatározásához, ideértve a beszerzési tevékenységeket is;
- c) a rendszereken alapuló alkalmazások és szolgáltatások fejlesztésének népszerűsítése, valamint az ilyen alkalmazásokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos tudatosság növelése, ideértve a GNSS-alkalmazások és -szolgáltatások területén tevékenykedő európai kiválósági központok hálózatának feltérképezését, összefogását és koordinálását, a köz- és magánszféra szakértelmére építve, valamint az e népszerűsítéssel és tudatosságnöveléssel összefüggő intézkedések értékelését;
- d) az alapvető elemek, például a Galileo-jeleket használó lapkakészletek és vevőkészülékek fejlesztésének elősegítése.

(3) Az (2) bekezdésben említett hatáskör-átruházási megállapodásnak megfelelő szintű autonómiát és hatáskört kell az Európai GNSS Ügynökségre ruházni, különösen az ajánlatkérő tekintetében a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikke (1) bekezdésének c) pontja és 60. cikke szerint. A megállapodás emellett szabályozza az Európai GNSS Ügynökségre bízott pénzeszközök kezelésének általános feltételeit és különösen az elvégzendő feladatokat, a kapcsolódó finanszírozást, az irányítási eljárásokat, a nyomon követési és ellenőrző intézkedéseket,

a szerződéseknek a költségek, az ütemterv és az eredmények tekintetében nem megfelelő teljesítése esetén alkalmazható intézkedéseket, továbbá a valamennyi tárgyi és immateriális eszköz tulajdonjogára vonatkozó jogviszonyokat.

A nyomonkövetési és ellenőrző intézkedések közé tartozik különösen egy ideiglenes költség-előrejelzési rendszer felállítása, a Bizottság rendszeres tájékoztatása a költségek és az ütemterv alakulásáról, továbbá a költségvetési előirányzat, az ütemterv és az eredmények közötti eltérés esetén az előirányzott költségvetések korlátain belül az infrastruktúrák megvalósítását biztosító korrekciós intézkedések meghozatala.

(4) Az Európai GNSS Ügynökség munkamegállapodásokat köt az ESA-val annak érdekében, hogy el tudják látni a Galileo és EGNOS programok hasznosítási szakaszára vonatkozó, e rendelet szerinti feladataikat. A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a GNSS bizottságot az Európai GNSS Ügynökség által kötött ilyen munkamegállapodásokról és azok változásairól. Az Európai GNSS Ügynökség adott esetben a köz- és magánszféra egyéb szereplőinek bevonását is fontolóra veheti.

(5) Az Európai GNSS Ügynökség az (1) és az (2) bekezdésben említett feladatokon kívül és megbízatásának hatályán belül műszaki szakértelmével segíti a Bizottságot, és minden információt megad a Bizottságnak az e rendelet keretében megállapított feladatainak az ellátásához, ideértve a 12. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett rendszerek használatának elősegítésére és biztosítására vonatkozó lehetőségek értékelését is.

(6) Az e cikk (2) bekezdésében említett hatáskör-átruházási határozatról a 36. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban konzultálni kell a GNSS bizottsággal. Az Európai Parlament, a Tanács és a GNSS bizottság előzetes tájékoztatást kap a Bizottság által képviselt Unió, valamint az Európai GNSS Ügynökség között kötendő hatáskör-átruházási megállapodásokról.

(7) A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a GNSS bizottságot a közbeszerzési eljárások és a magánszektorba tartozó jogalanyokkal kötött szerződések értékelésének időközi és végleges eredményéről, ideértve az alvállalkozásba adással kapcsolatos információkat is.

15. cikk

Az Európai Űrügynökség (ESA) szerepe

(1) A Galileo program 3. cikk c) pontjában említett kiépítési szakasza tekintetében a Bizottság haladéktalanul hatáskör-átruházási megállapodást köt az ESA-val, amely meghatározza az utóbbi feladatait, különös tekintettel a rendszer tervezésére, fejlesztésére és beszerzésére. Az ESA-val való hatáskör-átruházási megállapodás megkötésére a Bizottság által a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikk (1) bekezdése c) pontjának megfelelően elfogadott hatáskör-átruházási határozat alapján kerül sor.

A hatáskör-átruházási megállapodás szerint átruházott feladatokhoz és a költségvetés végrehajtásához szükséges mértékben szabályozza az ESA-ra bízott pénzeszközök kezelésének általános feltételeit és különösen a rendszer tervezése, fejlesztése és beszerzése kapcsán elvégzendő feladatokat, a kapcsolódó finanszírozást, az irányítási eljárásokat, a nyomon követési és ellenőrző intézkedéseket, a szerződéseknek a költségek, az ütemterv és az eredmények tekintetében nem megfelelő teljesítése esetén alkalmazható intézkedéseket, továbbá a valamennyi tárgyi és immateriális eszköz tulajdonjogára vonatkozó jogviszonyokat.

A nyomonkövetési és ellenőrző intézkedések közé tartozik különösen egy ideiglenes költség-előrejelzési rendszer összeállítása, a Bizottság rendszeres tájékoztatása a költségek és az ütemterv alakulásáról, továbbá az előirányzott költségvetési előirányzat, az eredmények és az ütemterv közötti eltérés esetén az odaítélt költségvetések korlátain belül az infrastruktúrák megvalósítását biztosító korrekciós intézkedések meghozatala.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett hatáskör-átruházási határozatról a 36. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban konzultálni kell a GNSS bizottsággal. Az Európai Parlament, a Tanács és a bizottság előzetes tájékoztatást kap a Bizottság által képviselt Unió, valamint az ESA között kötendő hatáskör-átruházási megállapodásról.

(3) A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a GNSS bizottságot a közbeszerzési eljárások értékelésének időközi és végleges eredményéről, továbbá az ESA-nak a magánszektorba tartozó jogalanyokkal kötendő szerződéseiről, ideértve az alvállalkozásba adással kapcsolatos információkat is.

(4) A Galileo és EGNOS programoknak a 3. cikk d) pontjában és a 4. cikkben említett hasznosítási szakasza tekintetében az Európai GNSS Ügynökség és az ESA közötti, a 14. cikk (4) bekezdésében említett munkamegállapodások az ESA-nak az e szakaszban betöltött szerepével, valamint az Európai GNSS Ügynökséggel való együttműködésével foglalkoznak, különös tekintettel az alábbiak tekintetében:

- a) a rendszerek jövőbeli generációinak kifejlesztése keretében történő kidolgozás, tervezés, nyomon követés, beszerzés és validálás;
- b) a rendszerek jelenlegi generációinak üzemeltetése és karbantartása keretében történő technikai segítségnyújtás.

A megállapodások tiszteletben tartják a 966/2012/EU, Euratom rendeletet és a Bizottság által a 12. cikk (3) bekezdésével összhangban meghatározott intézkedéseket.

(5) Az (1), illetve a (4) bekezdésben említett hatáskör-átruházási megállapodás, illetve munkamegállapodások sérelme nélkül a Bizottság az e rendelet keretében megállapított feladatainak az ellátásához szükséges műszaki szakértelmet és információkat kérhet az ESA-tól.

IV. FEJEZET

AZ UNIÓ VAGY TAGÁLLAMAINAK BIZTONSÁGÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ VONATKOZÁSOK

16. cikk

Együttes fellépés

Minden olyan esetben, amikor a rendszerek üzemeltetése veszélyeztetheti az Unió vagy tagállamainak biztonságát, a 2004/552/KKBP együttes fellépésben meghatározott eljárások alkalmazandók.

17. cikk

A minősített információkra vonatkozó szabályok alkalmazása

E rendelet hatályának megfelelően:

- a) valamennyi tagállam biztosítja, hogy a nemzetbiztonsági szabályozása az EU-minősített adatok tekintetében egyenértékű védelmet biztosítsanak a 2001/844/EK, ESZAK, Euratom határozat mellékletében foglalt biztonsági szabályok által, valamint a Tanácsnak a 2013/488/EU tanácsi határozat mellékleteiben foglalt biztonsági szabályai által biztosított védelemmel;
- b) a tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot az a) pontban említett nemzetbiztonsági szabályozásról;
- c) a harmadik országok területén lakóhellyel rendelkező természetes, továbbá az ott letelepedett jogi személyek a Galileo és EGNOS programokra vonatkozó EU-minősített adatokat csak abban az esetben kezelhetnek, ha az adott országban olyan biztonsági szabályozás vonatkozik rájuk, amely a 2001/844/EK, ESZAK, Euratom bizottsági határozat mellékletében foglalt bizottsági biztonsági szabályokkal, valamint a 2013/488/EU tanácsi határozat mellékleteiben foglalt tanácsi biztonsági szabályokkal legalább egyenértékű védelmet biztosít. A valamely harmadik ország vagy nemzetközi szervezet által alkalmazott biztonsági szabályozás egyenértékűségét az Unió és az adott harmadik ország vagy nemzetközi szervezet között – az EUMSZ 218. cikkében meghatározott eljárással összhangban és a 2013/488/EU határozat 13. cikkének figyelembevételével – megkötött adatbiztonsági megállapodásban kell meghatározni;
- d) A 2013/488/EU határozat 13. cikkének, valamint az iparbiztonság tekintetében a 2001/844/EK, ESZAK, Euratom határozat mellékletében meghatározott irányadó szabályok sérelme nélkül, természetes személyek vagy jogi személyek, harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek számára szükség esetén, eseti alapon hozzáférést lehet biztosítani EU-minősített adatokhoz, figyelembe véve ezen adatok jellegét és tartalmát, a címzett érdekeltségét, valamint az Unió számára jelentkező előnyök mértékét.

V. FEJEZET

KÖZBESZERZÉS

I. SZAKASZ

A galileo program kiépítési és hasznosítási szakasza és az egnos program hasznosítási szakasza keretében kötött közbeszerzési szerződésekre alkalmazandó általános rendelkezések

18. cikk

Általános elvek

Az Unió biztonsága lényeges érdekeinek, a közbiztonság védelmének, vagy a kivétel ellenőrzésére vonatkozó uniós előírásoknak való megfelelés érdekében szükséges intézkedések sérelme nélkül, a Galileo program kiépítési és hasznosítási szakaszának, valamint az EGNOS program hasznosítási szakaszának keretében kötött közbeszerzési szerződésekre a 966/2012/EU, Euratom rendeletet kell alkalmazni. Ezenfelül a következő általános alapelvek kerülnek alkalmazásra a Galileo program kiépítési és hasznosítási szakasza, valamint az EGNOS program hasznosítási szakasza tekintetében: a teljes iparági beszállítói láncban biztosítani kell a nyílt hozzáférést és a tisztességes versenyt, a pályázati kiírásnak átlátható és frissített adatokat kell tartalmaznia, a közbeszerzési eljárás során alkalmazandó szabályokról, a kiválasztás és odaítélés kritériumairól világos tájékoztatást kell nyújtani, továbbá meg kell adni minden olyan információt, amelynek jóvoltából minden lehetséges ajánlattevő egyenlő eséllyel indulhat.

19. cikk

Különös célkitűzések

Az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás során a következő célkitűzések elérésére kell törekednie az ajánlati felhívásokban:

- a) az egész Unióban – többek között az alvállalkozói szerződések ajánlattevők általi alkalmazásának ösztönzése révén – elő kell segíteni minden vállalkozás és főként az új belépők és a kkv-k lehető legnagyobb mértékű és legnyíltabb módon történő részvételét;
- b) el kell kerülni az erőfölénnyel való esetleges visszaéléseket és az egyetlen beszállítótól való függést;
- c) hasznosítani kell a korábbi közszféra általi beruházásokat és az ezekből levont tanulságokat, továbbá az iparági szakmai tapasztalatokat és szakértelmet, köztük a programok meghatározási, fejlesztési, validálási és kiépítési szakaszaiban megszerzett tapasztalatot és szakértelmet is, de ezzel egyidejűleg ügyelni kell a versenyzetési szabályok betartására;
- d) a Galileo és EGNOS programok, azok költségei és ütemtervei átfogóbb ellenőrzése érdekében lehetőség szerint több forrásból való finanszírozást kell alkalmazni;
- e) lehetőség szerint a versenyztetett termék, szolgáltatás vagy munka hasznos életciklusa során felmerülő teljes költséget figyelembe kell venni.

2. SZAKASZ

A galileo program kiépítési és hasznosítási szakasza és az egnos program hasznosítási szakasza keretében kötött közbeszerzési szerződésekre alkalmazandó különös rendelkezések

20. cikk

Tisztességes versenyfeltételek kialakítása

Az ajánlatkérő meghozza a tisztességes versenyfeltételek kialakítása érdekében a megfelelő intézkedéseket, ha egy vállalkozás előzetes részvétele az ajánlati felhívás tárgyát képező tevékenységekhez kapcsolódó tevékenységekben:

- a) e vállalkozás számára a bennfentes információk tekintetében jelentős előnnyel járhat, ezért az egyenlő elbánás elvének tiszteletben tartása vonatkozásában aggályokat vehet fel; vagy
- b) kihat a rendes versenyfeltételekre vagy az odaítélés pártatlanságára és tárgyilagosságára, illetve a szerződések teljesítésére.

Ezen intézkedések nem torzíthatják a versenyt, illetve nem veszélyeztethetik az egyenlő bánásmódnak, valamint a vállalkozásokra, üzleti kapcsolataikra és költségszerkezetükre vonatkozó összegyűjtött információk bizalmas jellegét. Ezen intézkedések ebben az összefüggésben számításba veszik a tervezett szerződés jellegét és részleteit.

21. cikk

Az adatok biztonsága

Az olyan szerződések esetében, amelyek minősített adatokat használnak fel, igényelnek és/vagy tartalmaznak, az ajánlatkérő a pályázati dokumentumokban meghatározza az érintett információk megfelelő szintű biztonságának biztosításához szükséges intézkedéseket és követelményeket.

22. cikk

Az ellátás megbízhatósága

Az ajánlatkérő a pályázati dokumentumokban meghatározza, hogy a szerződés teljesítéséhez az ellátás és a szolgáltatásnyújtás megbízhatósága tekintetében milyen követelményeket támaszt.

23. cikk

Feltételhez kötött sáv szerződések

- (1) Közbeszerzési szerződést az ajánlatkérő feltételhez kötött sáv szerződés formájában is köthet.
- (2) A feltételhez kötött sáv szerződésnek egy költségvetési kötelezettségvállalással és az adott sávra szerződött munkák, áruk vagy szolgáltatások teljesítésére vonatkozó határozott kötelezettségvállalással kísért rögzített sávból, továbbá egy vagy több, költségvetési és teljesítési szempontból feltételhez kötött sávból kell állnia. A pályázati dokumentumok megjelölik a feltételhez kötött sáv szerződésekhez tartozó elemeket. A kiírás minden egyes sávra meghatározza annak tárgyát, árát vagy az ár kialakításának módozatait, valamint a munkák, ellátások és szolgáltatások teljesítésének részleteit.

(3) A rögzített sáv szolgáltatásainak összefüggő egészet kell alkotniuk; ugyanez érvényes minden egyes feltételhez kötött sávra is, ahol figyelembe kell venni minden megelőző sáv szolgáltatásait is.

(4) Minden egyes feltételhez kötött sáv lehívását az ajánlatkérő döntésétől kell függővé tenni, amelyről az ajánlatkérő a vállalkozót a szerződésben kikötött feltételekkel összhangban értesíti. Amennyiben a feltételhez kötött sáv megerősítésére késve vagy egyáltalán nem kerül sor, ha ez a szerződésben kikötésre került, az abban megállapított feltételekkel a vállalkozó késedelmi kötbérre vagy nem teljesítési kötbérre tarthat igényt.

(5) Amennyiben egy adott sáv tekintetében az ajánlatkérő megállapítja, hogy az adott sávra vállalt ellátások, munkák vagy szolgáltatások nem teljesültek, ha ez a szerződésben kikötésre került az abban megállapított feltételekkel kártérítést követelhet és felmondhatja a szerződést.

24. cikk

Ellenőrzött kiadásokkal díjazott beszerzési szerződések

(1) Az ajánlatkérő egy legfelső összeghatáron belül és a (2) bekezdésben foglalt feltételekkel választhatja a teljesen vagy részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott közbeszerzési szerződést is.

Az ilyen szerződésekért fizetendő ár a szerződés teljesítésének folyamánként a vállalkozó által viselt összes tényleges kiadás megtérítéséből áll: ilyenek például a szerződés teljesítéséhez szükséges, a munkaerővel kapcsolatos, az anyagjellegű és fogyóeszköz-kiadások, valamint a berendezések és infrastruktúrák használatával összefüggő kiadások. E kiadásokhoz vagy egy, a közvetett költségeket és a nyereséget fedező rögzített díj, vagy pedig egy, a közvetett költségeket fedező, valamint az eredmények és az ütemterv célkitűzéseinek betartásától függő érdekeltséget/osztónézést? megtestesítő átalányösszeg járul.

(2) Az ajánlatkérő akkor választhatja a teljesen vagy részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződést, amikor a rögzített ár pontos meghatározása objektíve lehetetlen, és amikor érvekkel bizonyítható, hogy a szerződés teljesítésében rejlő bizonytalanságok miatt a rögzített ár rendellenesen magas lenne azért, mert:

- a) a szerződés igen összetett vagy egy újszerű technológiát igénybe vevő elemekre vonatkozik, következésképpen számottevő műszaki kockázatot rejt magában; vagy
- b) a szerződés tárgyát képező tevékenységeket üzemeltetési okokból haladéktalanul meg kell kezdeni, miközben a rögzített és végleges ár meghatározása összességében még nem lehetséges vagy azért, mert jelentős kockázatok állnak fenn, vagy pedig azért, mert a szerződés teljesítése részben más szerződések teljesítésétől függ.

(3) A teljesen vagy részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződés legfelső összeghatára a kifizethető legmagasabb

összeg. Ez az összeg csak kivételes, kellően indokolt esetekben és az ajánlatkérő előzetes beleegyezésével léphető túl.

(4) A teljesen vagy részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott közbeszerzések pályázati dokumentumai a következőket tartalmazzák:

- a) a szerződés jellege, vagyis az, hogy egy legfelső összeghatáron belül teljesen vagy részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződésről van szó;
  - b) a részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződés esetében a közbeszerzés azon elemei, amelyek az ellenőrzött kiadások körébe tartoznak;
  - c) a legfelső összeghatár;
  - d) az odaítélési kritériumok, amelyeknek lehetővé kell tenniük a becsült teljes költségvetés hitelességének, a megtérítendő költségeknek, e költségek meghatározási mechanizmusainak, valamint az értékelendő ajánlatban szereplő nyereségnek az értékelését;
  - e) az (1) bekezdésben említett közvetlen kiadásokra milyen típusú felárat kell alkalmazni;
  - f) a szerződés teljesítéséhez az ajánlattevő által tervezett költségek támogathatóságát meghatározó, az (5) bekezdésben kifejtett elvekkel összhangban lévő szabályok és eljárások;
  - g) azon számviteli szabályok, amelyeket az ajánlattevőknek be kell tartaniuk;
  - h) olyan, részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződés esetén, amelyet rögzített és végleges árat tartalmazó szerződéssé kívánnak alakítani, az átalakítás paramétereit.
- (5) A teljesen vagy részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződés teljesítése során a vállalkozó által viselt költségek csak akkor támogathatóak, ha:

- a) ezek ténylegesen a szerződés időtartama alatt jelentkeztek, kivéve a szerződés teljesítéséhez szükséges olyan berendezések, infrastruktúrák és immateriális javak költségeit, amelyek teljes beszerzési értékükig támogathatónak tekinthetők;
- b) szerepelnek az esetlegesen az eredeti szerződéshez fűzött kiegészítő záradékok által módosított becsült teljes költségvetésben;
- c) szükségesek a szerződés teljesítéséhez;
- d) a szerződés teljesítéséből adódnak, és ennek tudhatók be;

- e) beazonosíthatók, ellenőrizhetők, szerepelnek a vállalkozó könyvelésében, továbbá a műszaki előírásban és a szerződésben megjelölt számviteli előírásoknak megfelelően kerültek meghatározásra;
- f) megfelelnek a vonatkozó adóügyi és szociális jog előírásainak;
- g) nem sértik a szerződési feltételeket;
- h) ésszerűek, indokoltak, továbbá a gazdaságosság és hatékonyság vonatkozásában tiszteletben tartják a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás követelményeit.

A vállalkozó felel a költségeinek lekönnyeléséért, a helyes könyvvitelért és minden egyéb olyan dokumentumért, amely szükséges annak bizonyításához, hogy a megtéríteni kért költségeket valóban ő állta, és ezek megfelelnek az e cikkben meghatározott elveknek. Azon költségek, amelyeket a vállalkozó nem tud igazolni, nem támogathatók minősülnek, és megtérítésük elutasításra kerül.

(6) Az ajánlatkérő az ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződések megfelelő teljesítésének biztosítása érdekében ellátja a következő feladatokat:

- a) meghatározza a lehető legreálisabb legfelső összeghatárt, lehetőséget nyújtva a műszaki nehézségek figyelembe vétele érdekében megkívánt rugalmasságra;
- b) mihelyt a szerződés teljesítése során lehetőség nyílik rögzített és végleges ár meghatározására, a részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződést teljes egészében rögzített és végleges árat tartalmazó szerződéssé alakítja. Evégett meghatározza a részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződésnek a rögzített és végleges árat tartalmazó szerződéssé való átalakításához szükséges paramétereket;
- c) olyan nyomonkövetési és ellenőrző intézkedéseket hoz, amelyek rendelkeznek egy becsült költség-előrejelzési rendszerről;
- d) meghatározza a szerződések teljesítésére, különösen a vállalkozó vagy ennek alvállalkozói által a szerződés teljesítése során viselt költségek beazonosítására és támogathatóságának ellenőrzésére, valamint a szerződéshez fűzött kiegészítő záradékok bevezetésére alkalmas elveket, eszközöket és eljárásokat;
- e) ellenőrzi, hogy a vállalkozó és ennek alvállalkozói megfelelnek-e a szerződésben kikötött számviteli előírásoknak és a megbízható és valós képet mutató számviteli dokumentumok benyújtására vonatkozó kötelezettségnek;
- f) a szerződés végrehajtása során folyamatosan meggyőződik a d) pontban írt elvek, eszközök és eljárások hatékonyságáról.

25. cikk

Kiegészítő záradékok

Az ajánlatkérő és a vállalkozók kiegészítő záradékkal módosíthatják a szerződést, feltéve, hogy a kiegészítő záradék megfelel az összes alábbi feltételnek:

- a) nem változtatja meg a szerződés tárgyát;
- b) nem borítja fel a szerződés gazdasági egyensúlyát;
- c) nem vezet be olyan feltételeket, amelyek ha eredetileg szerepeltek volna a szerződési dokumentumok között, lehetővé tették volna az eredetileg elfogadott ajánlattevőktől eltérő ajánlattevők elfogadását, vagy az eredetileg kiválasztotthoz képest más ajánlat kiválasztását tették volna lehetővé.

26. cikk

Alvállalkozók

(1) Az ajánlatkérő felkéri az ajánlattevőt arra, hogy a közbeszerzés egy részét versenyeztetés keretében adja ki megfelelő szintű alvállalkozásba olyan gazdasági társaságoknak, amelyek nem tartoznak az ajánlattevő vállalatcsoportjához, különösen új belépők és kvk-k részére.

(2) Az ajánlatkérő a szerződés alvállalkozásba adandó részét egy minimum- és egy maximumarányt tartalmazó, százalékban kifejezett tartomány formájában adja meg. Az ajánlatkérő biztosítja, hogy azoknak arányosaknak kell lenniük a szerződés céljával és értékével, valamint figyelembe veszi az érintett tevékenységi ágazat jellegét, különös tekintettel a megfigyelt versenyfeltételekre és az ipari lehetőségekre.

(3) Ha az ajánlattevő az ajánlatában feltünteti, hogy a szerződés semmilyen részét nem szándékozik alvállalkozásba adni, illetve hogy csupán az (2) bekezdésben említett minimumaránynál kisebb részt szándékozik alvállalkozásba adni, ezt meg kell indokolnia az ajánlatkérő számára. Az ajánlatkérő továbbítja ezt az információt a Bizottság számára.

(4) Az ajánlatkérő elutasíthatja a pályázó által kiválasztott alvállalkozókat a fő közbeszerzési szerződés odaítélési eljárásának szakaszában, vagy a szerződés teljesítésére kiválasztott ajánlattevő által kiválasztott alvállalkozókat a szerződés teljesítése folyamán. Az ajánlatkérő írásban indokolja az elutasítást, amely csak a fő közbeszerzésre ajánlatot tevők kiválasztására alkalmazott kritériumokon alapulhat.

VI. FEJEZET

VEGYES RENDELKEZÉSEK

27. cikk

Ütemezés

A Bizottság végrehajtási terv formájában éves munkatervet készít, amely tartalmazza a Galileo programnak a 2. cikk (4) bekezdésében a 3. cikkben foglalt szakaszokkal összhangban megállapított konkrét célkitűzései és az EGNOS programnak a 2. cikk (5) bekezdésében megállapított célkitűzései eléréséhez szükséges intézkedéseket. Az éves munkaprogram e tevékenységek finanszírozásáról is rendelkezik.

Ezeket a végrehajtási intézkedéseket a 36. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

28. cikk

Tagállami intézkedések

A tagállamok meghoznak minden szükséges intézkedést a Galileo és EGNOS programok megfelelő működésének biztosítása érdekében, beleértve a területükön létesített földi állomások védelmét biztosító intézkedéseket, amelyeknek legalább egyenértékűeknek kell lenniük a 2008/114/EK⁽¹⁾ tanácsi irányelv értelmében vett kritikus európai infrastruktúrák védelméhez szükséges intézkedésekkel. A tagállamok nem hozhatnak olyan intézkedést, amely hátrányosan befolyásolná a programokat és az azok hasznosítása keretében nyújtott szolgáltatásokat, különös tekintettel az infrastruktúrák üzemeltetésének folytonosságára.

29. cikk

Nemzetközi megállapodások

Az Unió az EUMSZ 218. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően a Galileo és EGNOS programok keretében megállapodásokat köthet harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel.

30. cikk

Technikai segítségnyújtás

A 12. cikk (2) bekezdésében írt technikai jellegű feladatok végrehajtásához a Bizottság kellő technikai segítséget vehet igénybe, főként az űrtechnika területén szakértelemmel bíró nemzeti ügynökségek képességeit és szaktudását és független szakértők, továbbá olyan szervek segítségét, amelyek képesek a programok menetéről elfogulatlan elemzéseket és véleményeket összeállítani.

A Bizottságtól különböző, a programok közirányításába bevont szervezetek, név szerint az Európai GNSS Ügynökség és az ESA az e rendelet alkalmazásában rájuk bízott feladatok végrehajtása során szintén részesülhetnek ugyanilyen technikai segítségnyújtásban.

31. cikk

A személyes adatok és a magánélet védelme

(1) A rendszerek megtervezése, kialakítása és hasznosítása folyamán a Bizottság gondoskodik a személyes adatok és a magánélet védelméről, továbbá kellő biztosítékok beépítéséről.

(2) Az e rendeletben szabályozott feladatok és tevékenységek ellátása során a személyes adatok kezelése a személyes adatok

⁽¹⁾ A Tanács 2008/114/EK határozata (2008. december 8.) az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről (HL L 345., 2008.12.23., 75. o.).

védelme területén alkalmazandó jognak és különösen a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²⁾, valamint a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁽³⁾ megfelelően történik.

32. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság megfelelő intézkedésekkel – csalás, korrupció és más jogellenes cselekmények elleni megelőző intézkedésekkel, hatásos ellenőrzésekkel, szabálytalanság feltárása esetén a jogtalanul kifizetett összegek visszafizetetésével, valamint szükség esetén hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal – biztosítja, hogy az Európai Unió pénzügyi érdekei az e rendelet alapján finanszírozott intézkedések végrehajtása során ne sérüljenek.

(2) A Bizottság és képviselői, valamint a Számvevőszék jogosultak dokumentumalapú és helyszíni ellenőrzést végezni az e rendelet alapján uniós forrásokban részesülő kedvezményezettteknél, vállalkozóknál és alvállalkozóknál.

Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) jogosult az ilyen finanszírozásban közvetlenül vagy közvetve részesülő gazdasági szereplőknél a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽⁴⁾ és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben⁽⁵⁾ meghatározott rendelkezéseknek és eljárásoknak megfelelően vizsgálatokat, többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezni annak megállapítására, hogy történt-e az uniós finanszírozásra vonatkozó támogatási megállapodással, támogatási határozattal vagy szerződéssel összefüggésben olyan csalás, korrupciós vagy más jogellenes cselekmény, amely az Unió pénzügyi érdekeit sérti.

Az első és második albekezdés sérelme nélkül az e rendelet végrehajtása keretében harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött nemzetközi megállapodásokban, az e rendelet végrehajtása keretében létrejött támogatási megállapodásokban, támogatási határozatokban és szerződésekben kifejezetten rendelkezni kell a Bizottság, a Számvevőszék és az OLAF felhatalmzásáról, hogy hatáskörüknek megfelelően elvégezhetik az említett ellenőrzéseket és vizsgálatokat.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 45/2000/EK rendelete (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK határozata (1995. október 24.) a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

33. cikk

Az Európai Parlament és a Tanács tájékoztatása

(1) A Bizottság gondoskodik e rendelet végrehajtásáról. Minden évben, az előzetes költségvetési tervezet benyújtása során jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a Galileo és EGNOS programok végrehajtásáról. E jelentés a programokra vonatkozóan minden információt tartalmaz, különös tekintettel a 12. cikk (2) bekezdésének d) pontja szerint a kockázatkezelésre, a teljes költségekre, az éves működési költségekre, a bevételekre, az ütemtervre és az eredményekre, valamint a 14. cikk (2) bekezdése és a 15. cikk (1) bekezdése értelmében kötött hatáskör-átruházási megállapodásokra vonatkozóan. A jelentésnek a következőket kell tartalmaznia:

- a) a programok számára a 7. cikk (4) bekezdése szerint elkülönített források kiosztásának és felhasználásának áttekintése;
- b) tájékoztatás a Bizottság által a 9. cikk (6) bekezdése szerinti folytatott költségkezelési stratégiáról;
- c) a szellemi tulajdonjogok kezelésének értékelése;
- d) a 12. cikk (2) bekezdésének d) pontja szerinti projektirányítási rendszerek és technikák – köztük a kockázatkezelési rendszerek és technikák – végrehajtásáról szóló áttekintés;
- e) a programok társadalmi-gazdasági előnyeinek maximalizálása érdekében hozott intézkedések értékelése.

(2) A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a közbeszerzési eljárások és a magánszektorba tartozó jogalanyokkal kötött szerződésekre vonatkozóan az Európai GNSS Ügynökség és az ESA által a 14. cikk (7) bekezdése, illetve a 15. cikk (3) bekezdése értelmében elvégzett értékelés időközi és végleges eredményeiről.

Emellett tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot:

- a) a 9. cikk (3) bekezdése értelmében elvégzett, a kiadási kategóriák közötti átcsoportosításokról;
- b) azokról a 8. cikk (2) bekezdésének alkalmazásából eredő hatásokról, amelyek a Galileo és az EGNOS programokat érinthetik.

34. cikk

E rendelet alkalmazásának értékelése

(1) A Bizottság 2017. június 30-ig értékelő jelentést nyújt be e rendelet végrehajtásáról az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz az e rendelet alkalmazásában hozott intézkedések meghosszabbításáról, módosításáról vagy felfüggesztéséről szóló határozat meghozatala céljából, amely a következőkre terjed ki:

- a) ezen intézkedések célkitűzéseinek megvalósítása mind az eredmények, mind pedig a hatások szemszögéből;
- b) a források felhasználásának hatékonysága;
- c) az európai hozzáadott érték.

Az értékelés ezenkívül megvizsgálja a rendszerekkel kapcsolatos technológiai fejlődést, valamennyi célkitűzés egyszerűsítési lehetőségeit, belső és külső koherenciáját és releváns voltát, továbbá az intézkedések hozzájárulását az Unió intelligens, fenntartható és inkluzív növekedési prioritásaihoz. Az értékelés figyelembe veszi a korábbi intézkedések hosszú távú hatásaira vonatkozó értékelések eredményeit is.

(2) Az értékelés többek között a következő teljesítménymutatók alapján veszi figyelembe a Galileo és EGNOS programoknak a 2. cikk (4) és (5) bekezdésében megállapított konkrét célkitűzései tekintetében történt előrelépéseket:

- a) a Galileo és az alábbiak tekintetében:
  - i. a Galileo infrastruktúrájának a kiépítése:
    - a működő műholdak száma és rendelkezésre állása és a rendelkezésre álló földi tartalék műholdak száma a hatáskör-átruházási megállapodásban tervezett műholdak számával összevetve;
    - a földi infrastruktúra elemeinek (például földi állomások, irányító központok) aktuális rendelkezésre állása a tervezett rendelkezésre állással összevetve;
  - ii. szolgáltatási szint:
    - az egyes szolgáltatásokat illetően a lefedettségi térkép a szolgáltatást meghatározó dokumentummal összevetve;
  - iii. költségek:
    - költséghatékonysági mutató a program nagyobb költség-tételeit illetően, a tényleges költségeket a költségvetésben szereplő költségekkel összehasonlító arány alapján;
  - iv. ütemterv:
    - az ütemtervre vonatkozó teljesítménymutató a program valamennyi nagyobb tételét illetően, az elvégzett munka költségvetésben szereplő költségének és a még hátralévő munka költségvetésben szereplő költségének az összehasonlítása alapján;

v. piaci szint:

- piaci tendenciák a Galileo- és az EGNOS-vevőkészülékeknek az Európai GNSS Ügynökség által a 14. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében készített piaci jelentésben foglalt vevőkészülék-típusok teljes számához viszonyított százalékos aránya alapján.

b) az EGNOS és az alábbiak tekintetében:

i. az EGNOS lefedettségének a kiterjesztése:

- a lefedettség kiterjesztésének előrehaladása a lefedettség kiterjesztésére vonatkozóan elfogadott tervvel összevetve;

ii. szolgáltatási szint:

- a szolgáltatások elérhetőségi mutatója, amelynek alapja a már üzemben lévő EGNOS-alapú megközelítési eljárásokat alkalmazó repülőterek száma összevetve az EGNOS-alapú megközelítési eljárásokat alkalmazó repülőterek összes számával;

iii. költségek:

- költséghatékonysági mutató a tényleges költségeket a költségvetésben szereplő költségekkel összehasonlító arány alapján;

iv. ütemterv:

- az ütemtervre vonatkozó teljesítménymutató az elvégzett munka költségvetésben szereplő költségének és a még hátralévő munka költségvetésben szereplő költségének az összehasonlítása alapján.

(3) Az e rendelet végrehajtásába bevont szervek megadják a Bizottságnak az érintett intézkedések nyomán követését és értékelését lehetővé tevő adatokat és információkat.

VII. FEJEZET

FELHATALMAZÁS ÉS VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

35. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

(2) A Bizottság a 13. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól 2014. január 1-jétől kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 13. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 13. cikk (2) bekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek vagy a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emel ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

36. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. A bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.

(2) Amikor erre a bekezdésre történik hivatkozás, a 182/2011/EU rendelet 4. cikke alkalmazandó.

(3) Amikor erre a bekezdésre történik hivatkozás, a 182/2011/EU rendelet 5. cikke alkalmazandó.

(4) Az Európai GNSS Ügynökség és az ESA képviselői a bizottság eljárási szabályzatában meghatározott feltételekkel megfigyelőként vesznek részt a bizottság munkájában.

(5) Az Unió által a 29. cikkel összhangban kötött nemzetközi megállapodások a bizottság eljárási szabályzatában meghatározott feltételekkel adott esetben rendelkezhetnek harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselőinek a bizottság munkájában való részvételéről.

(6) E bizottság rendszeresen, évente lehetőleg négyszer, negyedévente ülésezik. A Bizottság valamennyi ülésen beszámol a programok megvalósítása terén elért eredményekről. E beszámolók általános áttekintést nyújtanak a programok állásáról és alakulásáról, különös tekintettel a kockázatkezelésre, a költségekre, az ütemtervre és az eredményekre. A beszámolóknak évente legalább egyszer ismertetniük kell a 34. cikk (2) bekezdésében említett teljesítménymutatókat.

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

37. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) A 876/2002/EK és a 683/2008/EK rendelet 2014. január 1-jén hatályát veszti.

(2) A 876/2002/EK rendelet vagy a 683/2008/EK rendelet alapján elfogadott valamennyi intézkedés továbbra is hatályban marad.

(3) A hatályon kívül helyezett 683/2008/EK rendeletre történő hivatkozásokat e rendeletre való hivatkozásnak kell tekinteni és a mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

38. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet 2014. január 1-jétől alkalmazandó.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
V. LEŠKEVIČIUS

MELLÉKLET

MEGFELELESI TÁBLÁZAT

683/2008/EK rendelet	Ez a rendelet
1. cikk	2. cikk
2. cikk	1. cikk
3. cikk	3. cikk
4. cikk	8. cikk
5. cikk	4. cikk
6. cikk	8. cikk
7. cikk	5. cikk
8. cikk	6. cikk
9. cikk	7. cikk
10. cikk	9. cikk
11. cikk	10. cikk
12. cikk (1) bekezdés	11. cikk
12. cikk (2) és (3) bekezdés	12. cikk
13. cikk (1), (2) és (3) bekezdés	13. cikk
13. cikk (4) bekezdés	16. cikk
14. cikk	17. cikk
15. cikk	27. cikk
16. cikk	14. cikk
17. cikk	18–26. cikk
18. cikk	15. cikk
19. cikk (1) – (4) bekezdés	36. cikk
19. cikk (5) bekezdés	35. cikk
20. cikk	31. cikk
21. cikk	32. cikk
22. cikk	33. cikk
23. cikk	
24. cikk	38. cikk
Melléklet	1. cikk

Együttes nyilatkozat

az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság részéről a GALILEO INTÉZMÉNYKÖZI PANELRŐL (GIP)

1. Figyelembe véve az európai GNSS-programok jelentőségét, egyedülállóságát és összetettségét, a programok által létrehozott rendszerek uniós tulajdonját, valamint a 2014–2020-as időszakban a programoknak az uniós költségvetésből történő teljes körű finanszírozását, az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság elismeri, hogy a három intézmény között szoros együttműködésre van szükség.
2. A Galileo intézményközi panel (GIP) célja, hogy megkönnyítse az egyes intézmények számára a rájuk háruló feladatok ellátását. Ennek alapján a GIP célja az alábbiak szoros figyelemmel kísérése:
  - a) az európai GNSS-programok végrehajtása terén elért eredmények, különös tekintettel a közbeszerzési és vállalozási szerződések végrehajtására, elsődlegesen az ESA esetében;
  - b) a harmadik országokkal kötött nemzetközi megállapodások az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikkében foglalt rendelkezések sérelme nélkül;
  - c) a műholdas navigációs piacok előkészítése;
  - d) az irányítási intézkedések hatékonysága; továbbá
  - e) a munkaprogram évenkénti felülvizsgálata.
3. A GIP a meglévő szabályokkal összhangban tiszteletben tartja a titoktartás iránti igényt, különös tekintettel egyes adatok kereskedelmi titoknak minősülő és érzékeny jellegére.
4. A Bizottság figyelembe veszi a GIP véleményét.
5. A GIP hét képviselőből áll, ezek közül
  - három a Tanácsot,
  - három az Európai Parlamentet,
  - egy pedig a Bizottságot képviseli,és rendszeresen (elméletileg évente négy alkalommal) ülésezik.
6. A GIP nem foglalkozik a megállapított felelősségi körökkel vagy intézményközi kapcsolatokkal.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1286/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló, az európai unióbeli adórendszerek működésének javítását célzó cselekvési program (Fiscalis 2020) létrehozásáról, valamint az 1482/2007/EK határozat hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. és 197. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamenteknek való továbbítását követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A 2014 előtt alkalmazott többéves adóügyi cselekvési program jelentős mértékben hozzájárult az Unión belül az adóhatóságok közötti együttműködés megkönnyítéséhez és fokozásához. E programnak az uniós tagállamok és adófizetők pénzügyi érdekeinek védelmére is kiterjedően nyújtott hozzáadott értékét a részt vevő országok adóigazgatásai elismerték. A következő évtizedben várható problémák csak úgy kezelhetők, ha a tagállamok közigazgatási területeik határain túlra is kitekintenek, és szorosan együttműködnek partnereikkel. A Bizottság által a részt vevő tagállamokkal együttműködésben végrehajtott Fiscalis program uniós keretét kínálja a tagállamoknak ezen együttműködési tevékenységek továbbfejlesztésére, ami emellett költséghatékonyabb, mint ha minden tagállam két- vagy többoldalú alapon külön-külön hozna létre együttműködési kereteket. Ezért az említett program folytatását egy ugyanezen területre vonatkozó új program létrehozásával kell biztosítani.
- (2) A jelenlegi gazdasági helyzetre tekintettel az e rendelettel létrehozott Fiscalis 2020 program és annak sikere kulcsfontosságú, és támogatni kell az adóügyi kérdésekben folytatott együttműködést.
- (3) A Fiscalis 2020 programban foglalt tevékenységek, vagyis az e rendeletben meghatározott európai információs rendszerek (európai információs rendszerek), az adóhatóságok tisztviselőinek közös fellépései, valamint a közös képzési kezdeményezések várhatóan hozzájárulnak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégia végrehajtásához azáltal, hogy javítják a belső piac működését, keretet biztosítanak az

adóhatóságok adminisztratív kapacitásának növelését célzó tevékenységek támogatásához, és elősegítik a technikai fejlődést és az innovációt. Azáltal, hogy keretet biztosít az adóhatóságok hatékonyságát fokozó, az üzleti vállalkozások versenyképességét megerősítő, a foglalkoztatást előmozdító, valamint az uniós tagállamok és adófizetők gazdasági és pénzügyi érdekeinek védelméhez hozzájáruló tevékenységekhez, a Fiscalis 2020 program aktívan erősíteni fogja a belső piacon létező adórendszerek működését, és egyúttal hozzájárul a belső piacon még fennálló akadályok és torzulások fokozatos felszámolásához.

- (4) A Fiscalis 2020 program hatályát összhangba kell hozni a jelenlegi szükségletekkel annak érdekében, hogy a program középpontjában az uniós szinten harmonizált adók, a belső piac szempontjából lényeges egyéb adók és a tagállamok közötti közigazgatási együttműködés álljon.
- (5) A harmadik országok csatlakozási és társulási folyamatának támogatása érdekében a Fiscalis 2020 programnak nyitva kell állnia a csatlakozó és a tagjelölt országok, valamint a potenciális tagjelölt országok és az európai szomszédságpolitika partnerországai előtt, amennyiben teljesülnek bizonyos feltételek, és az említett országok részvétele kizárólag az adócsalás, az adókikerülés és az agresszív adótervezés elleni küzdelmet célzó Fiscalis 2020 programban foglalt tevékenységek támogatására irányul. Figyelemmel a világgazdaság fokozódó szintű összekapcsoltságára, a Fiscalis 2020 programnak továbbra is lehetőséget kell biztosítania külső szakértők bevonására a Fiscalis 2020 programban foglalt tevékenységekhez történő hozzájárulás céljából. Külső szakértőket, például kormányzati hatóságok képviselőit, gazdasági szereplőket és azok szervezeteit vagy nemzetközi szervezetek képviselőit kizárólag akkor indokolt felkérni, ha hozzájárulásuk lényegesnek tekinthető a Fiscalis 2020 program céljainak elérése szempontjából.
- (6) A Fiscalis 2020 program céljainak és prioritásainak megállapításakor figyelembe kell venni az adóügy területén az elkövetkező évtizedben várható problémákat és feladatokat. A Fiscalis 2020 programnak továbbra is szerepet kell játszania olyan létfontosságú területeken, mint az adózással kapcsolatos uniós jog koherens végrehajtása, az információcsere biztosítása, a közigazgatási együttműködés elősegítése és az adóhatóságok adminisztratív kapacitásának a növelése. A feltárt új problémák dinamikájának figyelembevételével kiemelten kell kezelni az adócsalás, az adókikerülés és az agresszív adótervezés elleni küzdelem támogatását. Külön figyelmet kell fordítani továbbá az adóhatóságok adminisztratív terheinek és az adófizetők terhelő megfelelési költségeinek a csökkentésére és a kettős adóztatás elkerülésére.

⁽¹⁾ HL C 143., 2012.5.22., 48. o. és HL C 11., 2013.1.15., 84. o.

- (7) Operatív szinten a Fiscalis 2020 program keretében létre kell hozni, működtetni és támogatni kell az európai információs rendszereket és, támogatni kell a közigazgatási együttműködési tevékenységeket, meg kell erősíteni az adótitviselők készségeit és kompetenciáit, javítani kell az adózással kapcsolatos uniós jogszabályok megértését és végrehajtását, továbbá támogatni kell a közigazgatási eljárások fejlesztését és a bevált adminisztratív gyakorlatok megosztását és terjesztését. Ezen célkitűzések megvalósítása során külön figyelmet kell fordítani az adócsalás, az adókikerülés és az agresszív adótervezés elleni küzdelem támogatására.
- (8) A Fiscalis 2020 program előtt alkalmazott programeszközöket ki kell egészíteni annak érdekében, hogy megfeleljenek a következő évtizedben az adóhatóságokra váró feladatoknak, és továbbra is összhangban legyenek az uniós jog alakulásával. A Fiscalis 2020 programba a következőknek kell beletartozniuk: két- vagy többoldalú ellenőrzések és a közigazgatási együttműködésről szóló uniós jogszabályokban megállapított egyéb közigazgatási együttműködési formák; szakértői csoportok; a közigazgatási kapacitást fejlesztő intézkedések, amelyek keretében azon tagállamok részesülhetnek konkrét és szakirányú adóügyi támogatásban, amelyeknek az egyedi és rendkívüli körülményei indokoltá teszik ezeket a célirányos intézkedéseket; valamint szükség esetén tanulmányok és közös kommunikációs tevékenységek az adózással kapcsolatos uniós jog végrehajtásának az elősegítésére.
- (9) Az európai információs rendszerek létfontosságú szerepet játszanak az Unión belüli adóhatóságok összekapcsolásában és ezáltal az Unión belüli adórendszerek megerősítésében, ezért azokat a Fiscalis 2020 program keretében továbbra is finanszírozni és fejleszteni kell. Emellett lehetővé kell tenni, hogy a Fiscalis 2020 program új, adókkal kapcsolatos, az uniós jog alapján létrehozott információs rendszereket foglaljon magában. Az európai információs rendszereknek szükség esetén megosztott fejlesztési modelleken és informatikai architektúráján kell alapulniuk.
- (10) A közigazgatási együttműködés szélesebb körű fejlesztése és az adócsalás, az adókikerülés és az agresszív adótervezés elleni küzdelem támogatása keretében hasznos lehet, ha az Unió megállapodásokat köt bizonyos harmadik országokkal, annak érdekében, hogy lehetővé váljon ezen országok számára, hogy a köztük és a tagállamok között kétoldalú adómegállapodások keretében folytatott biztonságos információcsere támogatására felhasználhassák az európai információs rendszerek uniós elemeit.
- (11) A Fiscalis 2020 program révén közös képzésekre is sort kell keríteni. A Fiscalis 2020 program keretében továbbra is támogatni kell a részt vevő országokat abban, hogy az adótitviselők és a gazdasági szereplők számára készült, közösen kidolgozott és továbbfejlesztett képzési anyagok révén erősítsék az adózással kapcsolatos szakmai készségeket és tudást. Ennek érdekében a Fiscalis 2020 program jelenlegi közös képzési módszerét, amely főként a központi elektronikus tanulás (eLearning) fejlesztésen alapul, egy sokrétű uniós képzéstámogatási programmá kell fejleszteni.
- (12) A Fiscalis 2020 programnak hétéves időszakot kell lefednie annak érdekében, hogy időtartama összhangba kerüljön a 1311/.../EU, Euratom tanácsi rendelettel⁽¹⁾ létrehozott többéves pénzügyi keret időtartamával.
- (13) A rendelet a Fiscalis 2020 program teljes időtartamára vonatkozóan megállapítja azt a pénzügyi keretösszeget, amely az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési kérdésekben történő együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló 2013. december 2. -i intézményközi megállapodás⁽²⁾ [17]. pontja értelmében az éves költségvetési eljárás során az Európai Parlament és a Tanács számára az elsődleges referenciaösszeget jelenti.
- (14) A Bizottságnak a költségvetés felülvizsgálatáról szóló 2010-es közleményében szereplő, a finanszírozási programok koherenciájára és egyszerűsítésére vonatkozó kötelezettségvállalásával összhangban a forrásokat más uniós finanszírozási eszközökkel közösen kell biztosítani, amennyiben a tervezett Fiscalis 2020 programban foglalt tevékenységek olyan célokat követnek, amelyek több finanszírozási eszközt is érintenek; a kettős finanszírozást ugyanakkor el kell kerülni.
- (15) Az e rendelet pénzügyi végrehajtásához szükséges intézkedéseket a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽³⁾ és a 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletnek⁽⁴⁾ megfelelően kell elfogadni.
- (16) A részt vevő országoknak kell viselniük a Fiscalis 2020 program tagállami elemeinek költségeit, amelyekbe beletartoznának többek között az európai információs rendszerek nem uniós elemei, valamint a közös képzési kezdeményezések részét nem alkotó képzések.
- (17) Figyelembe véve annak fontosságát, hogy a résztvevő országok teljes körűen részt vegyenek a közös fellépésekben, az utazási és szállásköltségek, a rendezvényszervezéshez kapcsolódó költségek és a napidíj esetében az elszámolható költségekre 100 %-os társfinanszírozási ráta alkalmazható, ha ez a Fiscalis 2020 program céljainak maradéktalan megvalósítása érdekében szükséges.

(1) A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (A Hivatalos lap 884-ik oldalán található) a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keret létrehozásáról.

(2) HL C 37, 20.12.2013, 1 o.

(3) Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

(4) A Bizottság felhatalmazáson alapuló 1268/2012/EU rendelete (2012. október 29.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól (HL L 362., 2012.12.31., 1. o.).

- (18) Az Unió pénzügyi érdekeit megfelelő intézkedésekkel kell védeni a kiadási ciklus teljes időszakában, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és vizsgálatát, a kárba vesztett, tévesen kifizetett vagy helytelenül felhasznált források visszafizettetését és adott esetben a bírságokat.
- (19) Annak érdekében, hogy a rendelet végrehajtásához egységes feltételeket biztosíthasson, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni az éves munkaprogramok kidolgozása tekintetében. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ foglaltak szerint kell gyakorolni.
- (20) Tekintve, hogy a rendelet célkitűzéseit, vagyis a belső piaci adórendszerek működésének javítására irányuló többéves program létrehozását a tagállamok nem tudják kielégítő módon megvalósítani, mivel nem tudják hatékonyan ellátni az e célok eléréséhez szükséges együttműködést és koordinációt, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubsidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban e rendelet nem lépi túl a szóban forgó célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.
- (21) A Bizottságot a Fiscalis 2020 program végrehajtásában a Fiscalis 2020 bizottságnak kell segítenie.
- (22) A Fiscalis 2020 program értékelésének megkönnyítése érdekében a program eredményeinek nyomon követésére a kezdetektől fogva megfelelő keretet kell létrehozni. A Bizottságnak a részt vevő országokkal együtt kiigazítható mutatókat és előre meghatározott bázisadatokat kell meghatározni a Fiscalis 2020 programban foglalt tevékenységek eredményeinek nyomon követésére. A Fiscalis 2020 program célkitűzései megvalósulásának, valamint a program hatékonyságának és uniós szintű hozzáadott értékének a vizsgálata céljából középidejű értékelést is kell végezni. Ezenkívül egy végső értékelés keretében a Fiscalis 2020 program hosszú távú következményeiről és hatásainak fenntarthatóságáról is be kell számolni. Teljes átláthatóságot kell továbbá biztosítani, amelynek keretében a megfigyelt eredményekről rendszeres jelentésekkel kell szolgálni, és az értékelő jelentéseket be kell nyújtani az Európai Parlament és a Tanács részére.
- (23) A személyes adatoknak az e rendelettel összefüggésben a tagállamokban végzett, a tagállamok illetékes hatóságai, különösen a tagállamokban kijelölt független közjogi hatóságok felügyelete alatt történő feldolgozására

vonatkozóan a 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ az irányadó. A személyes adatoknak az e rendelet keretében a Bizottság által és az európai adatvédelmi biztos felügyelete alatt végzett feldolgozására vonatkozóan a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ az irányadó. Az illetékes hatóságok általi információcserének vagy információtovábbításnak meg kell felelnie a személyes adatok átadására vonatkozóan a 95/46/EK irányelvben rögzített szabályoknak, továbbá a Bizottság általi információcserének vagy információtovábbításnak meg kell felelnie a személyes adatok átadására vonatkozóan a 45/2001/EK rendeletben rögzített szabályoknak.

- (24) Ennek a rendeletnek a 1482/2007/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁴⁾ helyébe kell lépnie. Az említett határozatot ennek megfelelően hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy

- (1) A belső piaci adórendszerek működésének fejlesztése és az ezzel kapcsolatos együttműködés támogatása céljából létrejön a „Fiscalis 2020” többéves cselekvési program (a továbbiakban: a program).
- (2) A program a 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakra vonatkozik.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- „adóhatóságok”: a részt vevő országok azon hatóságai és egyéb szervei, amelyek az adózás és az adózással kapcsolatos tevékenységek igazgatásáért felelősek;
- „külső szakértők”:
  - a kormányzati hatóságok képviselői, beleértve a 3. cikk (2) bekezdése alapján a programban részt nem vevő országok képviselőit is,
  - gazdasági szereplők és az őket képviselő szervezetek,
  - nemzetközi és egyéb érintett szervezetek képviselői;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK irányelve (1995. október 24.) a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1482/2007/EK határozata (2007. december 11.) a belső piac adózási rendszerei működésének javítását célzó közösségi program létrehozásáról (Fiscalis 2013 program) és a 2235/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 330., 2007.12.15., 1. o.).

3. az „adózás” a következőket foglalja magában:
- a 2006/112/EK tanácsi irányelv⁽¹⁾ szerinti hozzáadott-érték-adó;
  - a 92/83/EGK tanácsi irányelv⁽²⁾ szerinti, alkoholra kivetett jövedéki adó;
  - a 2011/64/EU tanácsi irányelv⁽³⁾ szerinti, dohánytermékekre kivetett jövedéki adó;
  - a 2003/96/EK tanácsi irányelv⁽⁴⁾ szerinti, az energiatermékekre és a villamos energiára kivetett adó;
  - a 2010/24/EU tanácsi irányelv⁽⁵⁾ 2. cikke (1) bekezdése a) pontjának hatálya alá tartozó egyéb adók, amennyiben azok a belső piac és a tagállamok közötti közigazgatási együttműködés szempontjából érintettek;
4. „két- vagy többoldalú ellenőrzések”: közös vagy kiegészítő érdekekkel rendelkező, két vagy több részt vevő ország – amelyek közül legalább kettő tagállam – által szervezett, egy vagy több érintett adóalany adókötelezettségének koordinált ellenőrzése.

3. cikk

Részvétel a programban

- (1) A részt vevő országok a tagállamok és a (2) bekezdésben említett országok, feltéve hogy a (2) bekezdésben szereplő feltételek teljesülnek.
- (2) A programban a következő országok vehetnek részt:
- az előcsatlakozási stratégiák által kedvezményezett csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelölt országok, a megfelelő keretmegállapodások, társulási tanácsi határozatok vagy hasonló megállapodások által az ezen országok uniós programokban való részvételére megállapított általános alapelvekkel és feltételekkel összhangban;
  - az európai szomszédságpolitika partnerországai, feltéve hogy ezen országok vonatkozó jogszabályai és közigazgatási gyakorlata megfelelő mértékben közelíti az Unióét.

⁽¹⁾ A Tanács 2006/112/EK irányelve (2006. november 28.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről (HL L 347., 2006.12.11., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács szülő 92/83 EKG irányelve (1992. október 19.) az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adója szerkezetének összehangolásáról (HL L 316., 1992.10.31., 21. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2011/64/EU irányelve (2011. június 21.) a dohánygyártmányokra alkalmazott jövedéki adó szerkezetéről és adókulcsáról (HL L 176., 2011.7.5., 24. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 2003/96/EK irányelve (2003. október 27.) az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről (HL L 283., 2003.10.31., 51. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 2010/24/EU irányelve (2010. március 16.) az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról (HL L 84., 2010.3.31., 1. o.).

Az első albekezdés b) pontjában említett partnerországok az uniós programokban való részvételükről szóló keretmegállapodások megkötését követően meghatározandó rendelkezések szerint vehetnek részt a programban. Részvételük kizárólag az adócsalás és az adókikerülés elleni küzdelmet és az agresszív adótervezés elleni fellépést célzó, a programban foglalt tevékenységek támogatására irányulhat.

4. cikk

Részvétel a programban foglalt tevékenységekben

A program keretében szervezett egyes kiválasztott tevékenységekben való részvételre külső szakértők is felkérhetők, amennyiben ez az 5. és a 6. cikkben szereplő célkitűzések elérése szempontjából lényeges. A külső szakértőket a Bizottság a részt vevő tagállamokkal együtt, a konkrét tevékenységekkel kapcsolatos készségeik, tapasztalatuk és tudásuk alapján választja ki, figyelembe véve az esetleges összeférhetetlenséget, és egyensúlyt teremtve az üzleti élet és a civil társadalom más képviselői között. A kiválasztott külső szakértők listáját közzé kell tenni, és rendszeresen frissíteni kell.

5. cikk

Általános és konkrét cél

(1) A program általános célja az adórendszerek belső piacon való szabályszerű működésének a javítása azáltal, hogy fokozza a részt vevő országok, azok adóhatóságai és tisztviselői közötti együttműködést.

(2) A program konkrét célja az adócsalás, az adókikerülés és az agresszív adótervezés elleni küzdelemnek, valamint az adózással kapcsolatos uniós jog végrehajtásának a támogatása az információcsere biztosítása, a közigazgatási együttműködés elősegítése, valamint szükséges és indokolt esetben a részt vevő országok közigazgatási kapacitásának a növelése révén, az adóhatóságok adminisztratív terheinek és az adófizetőket terhelő megfelelési költségeknek a csökkentése érdekében.

(3) Az e cikkben említett célkitűzés elérését különösen a következők alapján kell értékelni:

- a közös kommunikációs hálózat rendelkezésre állása és teljes körű hozzáférhetősége az európai információs rendszerek számára;
- a részt vevő országok által a programban foglalt tevékenységeknek eredményeiről adott visszajelzések.

6. cikk

A program operatív céljai és prioritásai

- (1) A program operatív céljai és prioritásai a következők:
- az európai adóügyi információs rendszerek kifejlesztése, tökéletesítése, működtetése és támogatása;
  - a közigazgatási együttműködési tevékenységek támogatása;
  - az adótisztviselők készségeinek és kompetenciáinak megerősítése;

d) az adózással kapcsolatos uniós jogszabályok megértésének és végrehajtásának a javítása;

e) a közigazgatási eljárások fejlesztésének, valamint a bevált közigazgatási gyakorlatok megosztásának a támogatása.

(2) Az első bekezdésben említett célok és prioritások megvalósítása során külön hangsúlyt kell kapnia az adócsalás, az adóikerülés és az agresszív adótervezés elleni küzdelem támogatásának.

II. FEJEZET

Támogatható intézkedések

7. cikk

Támogatható intézkedések

(1) A program a 14. cikkben említett éves munkaprogramban meghatározott feltételek mellett a következőkhöz nyújt támogatást:

a) közös fellépések:

i. szemináriumok és műhelyek;

ii. általában korlátozott számú országból álló, korlátozott ideig működő projektszervezetek, melyek célja pontosan meghatározott teljesítménnyel összekapcsol, előre definiált célkitűzés elérése;

iii. két- vagy többoldalú ellenőrzése és a közigazgatási együttműködésről szóló uniós jogszabályokban meghatározott egyéb tevékenységek, amelyeket két vagy több részt vevő ország – melyek közül legalább kettő tagállam – szervez;

iv. a részt vevő országok vagy egy más ország által szervezett munkalátogatások, amelyek lehetővé teszik a tisztviselők számára, hogy tapasztalatra vagy ismeretekre tegyenek szert az adóügyek területén, illetve bővítsék ilyen jellegű tapasztalatukat vagy ismereteiket;

v. az együttműködés strukturált formájának minősül, nem állandó jellegű szakértői csoportok, amelyek egyesítik szakértelmüket annak érdekében, hogy – lehetőség szerint online együttműködési szolgáltatások, közigazgatási segítség, valamint infrastruktúra és berendezések révén – meghatározott területeken, különösen az európai információs rendszerek területén feladatokat hajtsanak végre;

vi. a közigazgatási kapacitás építése és támogató intézkedések;

vii. tanulmányok készítése;

viii. kommunikációs projektek;

ix. az 5. és a 6. cikkben megállapított átfogó, konkrét és operatív célkitűzéseket és prioritásokat támogató bármely egyéb tevékenység, amennyiben annak szükségességét megfelelő indokolás támasztja alá;

b) az európai információs rendszerek építése: a melléklet a) pontjában felsorolt európai információs rendszerek uniós elemeinek, valamint az uniós jog keretében létrehozott új európai információs rendszereknek a fejlesztése, karbantartása, üzemeltetése és minőségellenőrzése, az adóhatóságok

hatékony összekapcsolásának céljából

c) közös képzések: közösen kifejlesztett képzések az adóügyekkel kapcsolatban szükséges szakmai készségek és tudás támogatása érdekében.

Az első albekezdés a) pontjának iv. alpontjában említett munkalátogatások időtartama nem haladhatja meg az egy hónapot. A harmadik országok területén szervezett munkalátogatások esetében csak az utazási és tartózkodási (szállás és napidíj) költségek támogathatók a program keretében.

Az első albekezdés a) pontjának v. alpontjában említett szakértői csoportokat a Bizottság a részt vevő tagállamokkal együttműködve szervezi, és a csoportok tevékenységének időtartama a kellően indokolt eseteket kivéve nem haladhatja meg az egy évet.

(2) Az e cikkben említett támogatható intézkedésekre szánt forrásokat kiegyensúlyozott módon és az intézkedések tényleges igényeihez igazodva kell elosztani.

(3) A program értékelésekor a Bizottság felméri, hogy a különféle támogatható intézkedések tekintetében szükség van-e költségvetési plafon bevezetésére.

8. cikk

A közös fellépésekre vonatkozó konkrét végrehajtási rendelkezések

(1) A 7. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett közös fellépésekben önkéntes alapon lehet részt venni.

(2) A részt vevő országok biztosítják, hogy megfelelő profillal, képzésekkel és nyelvismerettel rendelkező tisztviselőket jelöljék ki a közös fellépésekben való részvételre.

(3) A részt vevő országok adott esetben megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet a közös fellépésekre, és biztosítsák az elért eredmények felhasználását.

9. cikk

Az európai információs rendszerekre vonatkozó konkrét végrehajtási intézkedések

(1) A Bizottság és a részt vevő országok biztosítják, hogy a melléklet a) pontjában szereplő európai információs rendszereket kifejlesszék, működtessék és megfelelően karbantartsák.

(2) A Bizottság a részt vevő országokkal együttműködve koordinálja a melléklet a) pontjában említett európai információs rendszerek uniós és nem uniós elemei kialakításának és működtetésének azon szempontjait, amelyek azok működőképességének, összekapcsolhatóságának és folyamatos fejlesztésének biztosításához szükségesek.

(3) A részt nem vevő országok az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikkével összhangban megkötendő megállapodások függvényében használhatják a melléklet A. pontjában felsorolt európai információs rendszerek uniós elemeit.

10. cikk

A közös képzésekre vonatkozó konkrét végrehajtási intézkedések

(1) A 7. cikk (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett közös képzéseken önkéntes alapon lehet részt venni.

(2) A részt vevő országok biztosítják, hogy megfelelő profillal, képesítéssel és nyelvismerettel rendelkező tisztviselők vegyenek részt a közös képzésekben.

(3) A részt vevő országok adott esetben beépítik a nemzeti képzési programjaikba a közösen kifejlesztett képzési anyagot, beleértve az elektronikus tanulási (eLearning) modulokat, a képzési programokat és a közösen megállapított képzési követelményeket.

III. FEJEZET

Pénzügyi keret

11. cikk

Pénzügyi keret

(1) A program végrehajtására biztosított pénzügyi keretösszeg 223 366 000 EUR folyó áron.

(2) A programhoz rendelt pénzügyi erőforrások a program irányításához és célkitűzései eléréséhez rendszeresen szükséges előkészítő, monitoring, ellenőrző, audit és értékelő tevékenységekhez kapcsolódó költségek fedezésére is felhasználhatók: így különösen az e rendeletben meghatározott célokhoz kapcsolódó tanulmányok, szakértői értekezletek, tájékoztató és kommunikációs tevékenységek költségeit, az információfeldolgozásra és -cserére összpontosító IT-hálózatokhoz kapcsolódó kiadásokat, továbbá minden egyéb technikai és igazgatási segítségnyújtással kapcsolatos költséget, amely a Bizottságra hárul a program irányítása során.

Az adminisztratív költségek aránya általában nem haladhatja meg a program teljes költségének 5 %-át.

12. cikk

A támogatások típusai

(1) A Bizottság a 966/2012/EU, Euratom rendelet előírásaival összhangban hajta végre a programot.

(2) Az Unió által a 7. cikkben szereplő tevékenységekhez nyújtott támogatás a következő formákat öltheti:

a) támogatások;

b) közbeszerzési szerződések,

c) a 4. cikkben említett külső szakértők részéről felmerült költségek megtérítése.

(3) A támogatások maximális társfinanszírozási rátája a támogatható költségek 100 %-a, amennyiben azok utazási és szállásköltségek, rendezvények szervezéséhez kapcsolódó költségek vagy napidíjak.

A 7. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett szakértői csoportok kivételével valamennyi támo-

gatható intézkedésre ezt a rátát kell alkalmazni. A szakértői csoportokra alkalmazandó társfinanszírozási rátát, amennyiben az említett intézkedésekhez támogatások odaítélése szükséges, az éves munkaprogramok határozzák meg.

(4) Az európai információs rendszerek uniós elemeit a programból kell finanszírozni. A részt vevő országok viselik különösen az európai információs rendszerek nem uniós elemeinek beszerzésével, fejlesztésével, üzembe helyezésével, karbantartásával és napi működtetésével járó költségeket.

13. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság megfelelő intézkedéseket hoz annak biztosítására, hogy az e rendelet alapján finanszírozott intézkedések végrehajtásakor az Unió pénzügyi érdekei védelemben részesüljenek a csalással, korrupcióval és egyéb illegális tevékenységekkel szemben alkalmazott megelőző intézkedések, hatékony ellenőrzések, illetve – szabálytalanságok észlelése esetén – a tévesen kifizetett összegek visszafizettetése révén, adott esetben pedig hatékony, arányos és visszatartó erejű közigazgatási és pénzügyi bírságok révén.

(2) A Bizottság és képviselői, valamint a Számvevőszék jogosultak dokumentumalapú és helyszíni ellenőrzést végezni az e program alapján uniós forrásból származó támogatások kedvezményezettjeinél, valamint az e rendelet alapján uniós forrásokban részesülő vállalkozóknál és alvállalkozóknál.

(3) Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 1073/1999/EK európai parlamenti és tanács rendeletben⁽¹⁾, valamint a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben⁽²⁾ foglalt rendelkezéseknek és eljárásoknak megfelelően – nyomozásokat, többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat folytathat annak megállapítására, hogy valamely támogatási megállapodással, támogatási határozattal vagy az e rendelet alapján finanszírozott szerződéssel összefüggésben történt-e az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció vagy más jogellenes cselekmény.

IV. FEJEZET

Végrehajtási hatáskör

14. cikk

Munkaprogram

A program végrehajtása érdekében a Bizottság, végrehajtási jogi aktusokon keresztül éves munkaprogramokat fogad el, amelyek meghatározzák a követett célkitűzéseket, a várt eredményeket, a végrehajtás módját és a teljes ráfordítható összeget. A munkaprogramok tartalmazzák továbbá a finanszírozandó tevékenységek leírását, az egyes fellépési típusokhoz rendelt összegek megjelölését, valamint végrehajtásuk tervezett menetrendjét. A támogatások esetében az éves munkaprogramok kitérnek a prioritásokra, az alapvető értékelési kritériumokra és a társfinanszírozás maximális mértékére. Az említett végrehajtási aktusoknak az előző évek eredményein kell alapulniuk, és a 15. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell azokat elfogadni.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1073/1999/EK rendelete (1999. május 25.) az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról (HL L 136., 1999.5.31., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról ((HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

15. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

V. FEJEZET

Nyomon követés és értékelés

16. cikk

A programban foglalt tevékenységek nyomon követése

(1) A Bizottság a részt vevő országokkal együttműködve nyomon követi a programot és az annak keretében folytatott tevékenységeket.

(2) A Bizottság és a részt vevő országok minőségi és mennyiségi mutatókat határoznak meg, amelyeket szükség esetén a program során további mutatókkal egészítenek ki. A mutatók célja az, hogy általuk mérhetőek legyenek a programnak az előre meghatározott bázisadatokhoz képest elért eredményei.

(3) Az (1) bekezdésben említett ellenőrzés eredményét és a (2) bekezdésben említett mutatókat a Bizottság nyilvánosan elérhetővé teszi.

(4) Az ellenőrzés eredményeit, a 17. cikkel összhangban, fel kell használni a program értékelése során.

17. cikk

Értékelés és felülvizsgálat

(1) A Bizottság a (2) és a (3) bekezdésben foglalt kérdésekről féldős és végső értékelési jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az értékelés eredményeit be kell építeni a programokat a későbbi időszakban érintő esetleges megújításáról, módosításáról vagy felfüggesztéséről szóló döntésekbe. Ezeket az értékeléseket független külső értékelő végzi.

(2) A Bizottság 2018. június 30-ig féldős értékelést készít a programban foglalt tevékenységek céljainak eléréséről, a források felhasználásának hatékonyságáról, valamint a program európai szintű hozzáadott értékéről. Az említett jelentés emellett kitér az egyszerűsítésre és a célok folyamatos relevanciájára, valamint a programnak az Unió intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló célkitűzéseire való hozzájárulására.

(3) A Bizottság 2021. december 31-ig végső értékelési jelentést készít a (2) bekezdésben említett szempontokról, valamint a program hosszú távú következményeiről és hatásainak fenntarthatóságáról.

(4) A részt vevő országok a Bizottság által féldős és végső értékelési jelentéseikhez kért minden rendelkezésükre álló releváns adatot és információt a Bizottság rendelkezésére bocsátanak.

VI. FEJEZET

Záró rendelkezések

18. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1482/2007/EK határozat 2014. január 1-jével hatályát veszti.

Az említett határozat hatálya alá tartozó intézkedésekhez kapcsolódó pénzügyi kötelezettségekre azonban teljesítésükig továbbra is vonatkoznak a határozat rendelkezései.

19. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
V. LEŠKEVIČIUS

MELLÉKLET

EURÓPAI INFORMÁCIÓS RENDSZEREK ÉS UNIÓS ELEMEIK

A. Az európai információs rendszerek a következők:

1. közös kommunikációs hálózat / közös rendszer-interfész (CCN/CSI – CCN2), CCN mail3, a CSI híd, a http híd, CCN LDAP és kapcsolódó eszközök, CCN webportál, CCN monitoring;
2. támogató rendszerek, különösen a CCN alkalmazás konfigurációs eszköze, a tevékenységjelentési eszköz (ART2), a Taxud online projektek elektronikus irányítása (TEMPO), a szolgáltatásirányítási eszköz (SMT), a felhasználókezelő rendszer (UM), a BPM-rendszer, az elérhetőségi irányítópult és az AvDB, az IT szolgáltatásirányítási portál, jegyzék- és felhasználói hozzáférés-kezelés,
3. a programinformációs és kommunikációs tér (PICS);
4. a héával kapcsolatos rendszerek, így különösen a héa információcsere-rendszer (VIES) és a héa-visszatérítés, beleértve a VIES eredeti alkalmazást, a VIES monitoring eszközt, az adózási statisztikai rendszert, a VIES-a-weben rendszert, a VIES-a-weben konfigurációs eszközt, a VIES és héa-visszatérítési teszteszközt, a héa-szám algoritmusokat, a héa elektronikus nyomtatványok cseréjét, az e-szolgáltatások héáját (VoeS), a VoeS teszteszközt, a héa elektronikus nyomtatvány teszteszközt és a mini egyablakos rendszert (MoSS);
5. behajtással kapcsolatos rendszerek, különösen a követelések behajtását szolgáló elektronikus nyomtatványok, a végrehajtást engedélyező, egységes okirat (UIPE), és az egységes értesítési nyomtatvány (UNF) elektronikus nyomtatványai;
6. a közvetlen adóztatással kapcsolatos rendszerek, különösen a megtakarítások adóztatásának rendszere, a megtakarítások adóztatásának teszteszköze, a közvetlen adóztatás elektronikus nyomtatványai, adóazonosító szám (TIN), TIN-a-weben, a 2011/116/EU tanácsi irányelv⁽¹⁾ 8. cikkével kapcsolatos információcserék, és az ahhoz kapcsolódó teszteszközök;
7. egyéb, adózással kapcsolatos rendszerek, különösen az Adók Európában adatbázis (TEDB);
8. a jövedéki rendszerek, különösen a jövedékiadatcsere-rendszer (SEED), a jövedéktermék-szállítási és felügyeleti rendszer (EMCS), MVS elektronikus nyomtatványok, teszt-alkalmazás (TA);
9. egyéb központi rendszerek, különösen a tagállami adózási kommunikációs és információs rendszer (TIC), az önkiszolgáló tesztrendszer (SSTS), az adózással kapcsolatos statisztikai rendszerek, a web nyomtatványok központi alkalmazása, a jövedéki központi szolgáltatások/irányítás információs rendszere (CS/MISE).

B. Az európai információs rendszerek uniós elemei a következők:

1. olyan IT-eszközök, mint a hardver, a szoftver, valamint a rendszerek hálózati kapcsolatai, beleértve a kapcsolódó adat-infrastruktúrát;
2. a rendszerek fejlesztéséhez, karbantartásához, tökéletesítéséhez, valamint üzemeltetéséhez szükséges IT-szolgáltatások; és
3. bármilyen más olyan elem, amelyet hatékonysági, biztonsági vagy racionalizációs okokból a Bizottság a részt vevő országok tekintetében közös elemként azonosít.

⁽¹⁾ A Tanács 2011/16/EU irányelve (2011. február 15.) az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről és a 77/99/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 64., 2011.3.11., 1. o.).

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1287/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

a vállalkozások és a kis- és középvállalkozások versenyképességét segítő program (COSME) (2014–2020) létrehozásáról és az 1639/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 173. és 195. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A Bizottság 2010 márciusában elfogadta az „Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című közleményt (a továbbiakban: az Európa 2020 stratégia). A közleményt az Európai Tanács 2010 júniusában jóváhagyta. Az Európa 2020 stratégia a gazdasági válságra válaszul született, és célja az Unió felkészítése a következő évtizedre. A stratégia öt, 2020-ig teljesítendő ambiciózus célkitűzést fogalmaz meg az éghajlatra és energiára, a foglalkoztatásra, az innovációra, az oktatásra és a társadalmi befogadásra vonatkozóan, valamint meghatározza azokat a fő növekedési tényezőket, amelyek az Uniót dinamikusabbá és versenyképesebbé hivatottak tenni. Ezenkívül hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az európai gazdasági növekedést, ugyanakkor magas foglalkoztatottsági szintet kell biztosítani, karbonszegény, erőforrás- és energiahatékony gazdaságot kell létrehozni, és gondoskodni kell a társadalmi kohézióról. A kis- és középvállalkozásoknak (kkv-k) kulcsfontosságú szerepet kell játszaniuk az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításában. Szerepüket tükrözi az is, hogy a kkv-k az Európa 2020 stratégia hét kiemelt kezdeményezéséből hatban szerepelnek.
- (2) Annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozások – különösen a kkv-k – központi szerepet töltsenek be az uniós gazdasági növekedésben, ami kiemelt célkitűzés, a Bizottság 2010 októberében elfogadta az „Integrált iparpolitika a globalizáció korában – a versenyképesség és

fenntarthatóság középpontba állítása” című közleményt, amelyet a Tanács a 2010. decemberi ülésén jóváhagyott. Ez az Európa 2020 stratégia egyik kiemelt kezdeményezése. A közlemény meghatározza azt a stratégiát, amelynek célja a növekedés és a foglalkoztatás ösztönzése az erős, diverzifikált és versenyképes európai ipari bázis fenntartásával és támogatásával, amit elsősorban a vállalkozások működési keretfeltételeinek javításával, valamint a belső piac számos aspektusának, többek között az üzlettel kapcsolatos szolgáltatásoknak a megerősítésével lehet elérni.

- (3) 2008 júniusában a Bizottság elfogadta a „Gondolkozz előbb kicsiben! – Európai kisvállalkozói intézkedéscsomag” című közleményt, amelyet a Tanács a 2008. decemberi ülésén kedvezően fogadott. A kkv-k versenyképességének fokozása érdekében a kisvállalkozói intézkedéscsomag átfogó szakpolitikai keretet biztosít a kkv-kre vonatkozóan, ösztönzi a vállalkozói szellemet, és rögzíti a „gondolkozz előbb kicsiben!” elvet a jogalkotásban és a szakpolitikában. A kisvállalkozói intézkedéscsomag tíz elvet határoz meg, valamint szakpolitikai és jogalkotási intézkedéseket fogalmaz meg, amelyek a kkv-k növekedési és munkahely-teremtési potenciáljának növelését célozzák. A kisvállalkozói intézkedéscsomag végrehajtása hozzájárul az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek eléréséhez. A kkv-kkal kapcsolatos intézkedések közül többet már a kiemelt kezdeményezésekben meghatároztak.
- (4) A kisvállalkozói intézkedéscsomagról azóta készült egy felülvizsgálat, amelyet 2011 februárjában tettek közzé, és amelynek alapján a Tanács 2011. május 30-án és 31-én következtetéseket fogadott el. E felülvizsgálatban a Bizottság megvizsgálja, hogyan halad a kisvállalkozói intézkedéscsomag végrehajtása, és felméri, mik az igényei a kkv-knak, amelyek a jelenlegi gazdasági környezetben működnek, egy olyan környezetben, amelyben egyre nehezebbnek tűnik számukra a forráshoz jutás és a piacra lépés. A felülvizsgálatban a Bizottság áttekinti a kisvállalkozói intézkedéscsomag első két évének eredményeit, új intézkedéseket vázol fel a gazdasági válságból fakadó, az érdekeltek által tapasztalt kihívások kezelése érdekében, és javaslatokat tesz arra, miként lehetne szélesebb körűvé tenni a kisvállalkozói intézkedéscsomag alkalmazását és javítani a végrehajtását, emellett egyértelmű szerepekkel ruházta fel az érdekelteket, kiemelt szerepet szánva az üzleti szervezeteknek. A vállalkozások és kkv-k versenyképességét segítő program konkrét célkitűzéseinek tükrözniük kell az e felülvizsgálatban meghatározott prioritásokat. Fontos biztosítani, hogy az ilyen programok végrehajtására a kisvállalkozói intézkedéscsomag végrehajtásával összehangoltan kerüljön sor.

Így többek között a konkrét célkitűzésekhez tartozó intézkedéseknek hozzá kell járulniuk a fent említett tíz elv érvényesüléséhez és a kisvállalkozói intézkedéscsomag felülvizsgálata során azonosított intézkedések megvalósulásához.

⁽¹⁾ HL C 181., 2012.6.21., 125. o.⁽²⁾ HL C 391., 2012.12.18., 37. o.

- (5) Az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet ⁽¹⁾ többéves pénzügyi keretet határoz meg az Unió 2014 és 2020 közötti költségvetésére vonatkozóan. E többéves pénzügyi keret ismerteti, hogy miként valósíthatók meg az európai növekedés és munkahelyteremtés fokozására, illetve a karbonszegény, környezettudatosabb gazdaság és a nemzetközileg kiemelkedő Unió megteremtésére irányuló szakpolitikai célok.
- (6) Az uniós vállalkozások, különösen a kkv-k versenyképessége és fenntarthatósága javításának, a meglévő kkv-k támogatásának, a vállalkozói kultúra ösztönzésének és a kkv-k növekedése elősegítésének, a tudásalapú társadalom előmozdításának és a kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen alapuló fejlődésnek az elősegítése érdekében létre kell hozni egy, a vállalkozások és a kkv-k versenyképességét segítő programot (a továbbiakban: COSME program).
- (7) A COSME programban prioritást kell élveznie az egyszerűsítési menetrendnek, az „Egyszerűsítési menetrend a 2014–2020 közötti többéves pénzügyi kerethez” című, 2012. február 8-i bizottsági közleménnyel összhangban. A kiegészítő jelleg, a nagyobb hatékonyság és láthatóság, valamint a fokozottabb költségvetési szinergia elérése érdekében jobban össze kell hangolni a vállalkozások és a kkv-k versenyképességének előmozdítására szolgáló uniós és tagállami forrásfelhasználást.
- (8) A Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépést érvényesíti az uniós kiadási programokban, és hogy az uniós költségvetés legalább 20 %-át az éghajlattal kapcsolatos célkitűzésekre fordítja. Fontos biztosítani azt, hogy az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatmegelőzés helyet kapjon a COSME program előkészítése, megtervezése és végrehajtása során. Az e rendeletben szereplő intézkedéseknek hozzá kell járulniuk a karbonszegény és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes gazdaság és társadalom felé történő elmozdulás ösztönzéséhez.
- (9) A 2001/822/EK tanácsi határozatból ⁽²⁾ következik, hogy a tengerentúli országok és területek szervezetei és testületei jogosultak részt venni a COSME programban.
- (10) Az Unió versenyképességi politikájának célja, hogy létrehozza azokat az intézményi és szakpolitikai kereteket, amelyek megteremtik a vállalkozások – és különösen a kkv-k – fenntartható növekedéséhez szükséges feltételeket. A versenyképesség és a fenntarthatóság megteremtéséhez szükséges, hogy a vállalkozások a fenntartható fejlődés célkitűzéseivel összhangban legyenek képesek a gazdasági versenyképesség és növekedés elérésére és fenntartására. A termelékenység – különösen az erőforrás- és energiatermelékenység – fokozódása a bevételek fenntartható növekedésének elsődleges forrása. A versenyképesség azon is múlik, hogy a vállalatok képesek-e teljes mértékben kihasználni a lehetőségeket, például a belső piacot. Ez különösen fontos a kkv-k esetében, amelyek az Unióban működő vállalkozások 99 %-át teszik ki, valamint a magánszférában a munkahelyek kétharmadát és az új munkahelyek 80 %-át adják, továbbá az uniós vállalkozások által előállított teljes hozzáadott érték több mint felét biztosítják. A kkv-k a gazdasági növekedés, a foglalkoztatás és a társadalmi integráció fő mozgatórugói közé tartoznak.
- (11) A Bizottság „Út a munkahelyteremtő fellendülés felé” című, 2012. április 18-i közleményének becslése szerint a zöld gazdaság felé való átmenetet elősegítő politikák – például az erőforrás-hatékonysági, energiahatékonysági és éghajlat-változási politikák – több mint ötmillió munkahelyet hozhatnának létre 2020-ig, különösen a kkv-szektorban. Ezt szem előtt tartva a COSME programhoz tartozó konkrét intézkedések körébe tartozhatna a fenntartható termékek, szolgáltatások, technológiák és folyamatok kidolgozásának, az erőforrás- és energiahatékonyságnak és a vállalati társadalmi felelősségvállalásnak az ösztönzése.
- (12) A versenyképesség az elmúlt években került az uniós szakpolitikai döntéshozatal középpontjába az uniós vállalkozások, és különösen a kkv-k versenyképességét csökkentő piaci, szakpolitikai és intézményi hiányosságok miatt.
- (13) A COSME programnak ezért kezelnie kell azokat a piaci hiányosságokat, amelyek befolyásolják az uniós gazdaság globális versenyképességét, és amelyek rontják a vállalkozások – különösen a kkv-k – versenyképességét a világ más részein működő versenytársaikkal szemben.
- (14) A COSME programnak elsősorban a 2003/361/EK bizottsági ajánlás ⁽³⁾ fogalom meghatározása szerinti kkv-kkal kell foglalkoznia. E rendelet alkalmazása során a Bizottságnak az összes érintett féllel konzultációt kell folytatnia, beleértve a kkv-kat képviselő szervezeteket is. Külön figyelmet kell szánni a mikrovállalkozásokra, a kézműipari tevékenységet folytató vállalkozásokra, az önfoglalkoztatókra, a szellemi szabadfoglalkozásúakra és a szociális vállalkozásokra. Figyelmet kell fordítani a potenciális, új, fiatal vállalkozókra és a vállalkozó nőkre, valamint más specifikus célcsoportokra, például az idősebb emberekre, a migránsokra és a hátrányos társadalmi helyzetben lévő vagy veszélyeztetett vállalkozókra, például a fogyatékkal élőkre, valamint az üzletek átruházásának, a spin-off és spin-out (hasznosító) vállalkozások indításának és a vállalkozók újrakezdési esélyének az előmozdítására.

⁽¹⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom 2013. december 2-i rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (A Hivatalos lap 884. oldalán található).

⁽²⁾ A Tanács 2001/822/EK határozata (2001. november 27.) az Európai Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 314., 2001.11.30., 1. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

- (15) Az Unió versenyképességgel kapcsolatos problémái közül sok azzal van összefüggésben, hogy a kkv-k nem könnyen jutnak forráshoz, mivel nehezen tudják igazolni hitelképességüket, illetve csak körülményesen jutnak kockázati tőkéhez. E nehézségek kedvezőtlenül hatnak az újonnan létrehozott vállalkozások szintjére és minőségére, illetve a meglévők növekedési és fennmaradási arányára, valamint elrettentik az új vállalkozókat attól, hogy üzletátruházás/-öröklés esetén átvegyenek életképes vállalkozásokat. Az 1639/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat⁽¹⁾ keretében bevezetett uniós pénzügyi eszközökről bebizonyosodott, hogy hozzáadott értéket képviselnek, és legalább 220 000 kkv működését segítették. Az Unió számára a javasolt pénzügyi eszközök fokozott hozzáadott értéke többek között a kockázati tőke belső piacának megerősítésében, egy páneurópai kkv-finanszírozási piac fejlesztésében, valamint a tagállamok által nem kezelhető piaci hiányosságok kezelésében rejlik. Az uniós intézkedéseknek a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²⁾ összhangban koherenseknek és összehangoltaknak kell lenniük, ki kell egészíteniük a kkv-k támogatására szolgáló tagállami pénzügyi eszközöket, multiplikátorhatással kell járniuk, és nem eredményezhetnek piaci torzulást. Az intézkedések végrehajtásával megbízott szervezeteknek biztosítaniuk kell az addicionalitást, és el kell kerülniük az uniós forrásokból történő párhuzamos finanszírozást.
- (16) A Bizottságnak figyelmet kell fordítania az e rendelet keretében működő pénzügyi eszközök révén nyújtott finanszírozás láthatóságára, biztosítandó egyrészt, hogy az uniós támogatás rendelkezésre állása köztudott legyen, másrészt, hogy a piaci szereplők tisztában legyenek a támogatás nyújtásának tényével. Ennek érdekében elő kell írni, hogy a pénzügyi közvetítők a végső kedvezményezettek számára nyilvánvalóvá tegyék, hogy a finanszírozásra az e rendelet szerinti pénzügyi eszközök segítségével kerülhetett sor. A Bizottságnak és a tagállamoknak a rendelkezésre álló pénzügyi eszközökre vonatkozó információknak a kkv-k és a közvetítők körében történő terjesztése érdekében megfelelő intézkedéseket kell hozniuk, többek között felhasználóbarát online rendszerek kialakítása révén. E rendszerek, amelyek egyik eleme lehetne egy egységes portál, nem jelenthetik a meglévő rendszerek megkettőzését.
- (17) Az Európai Vállalkozási Hálózatról (a továbbiakban: hálózat) bebizonyosodott, hogy egyablakos vállalkozástámogatási rendszerként hozzáadott értékét képvisel az európai kkv-k számára azzal, hogy segíti a vállalkozásokat versenyképességük javításában, valamint a belső piacon belüli és azon kívüli üzleti lehetőségek feltárásában. A módszertanok és munkamódszerek egyszerűsítését, valamint a vállalkozástámogatási szolgáltatások európai dimenzióba helyezését csak uniós szinten lehet megvalósítani. A hálózat segíti a kkv-kat különösen abban, hogy együttműködési és technológiaátadási partnereket találjanak a belső piacon és harmadik országokban, valamint tanácsot kapjanak az uniós finanszírozási forrásokról, az uniós jogszabályokról és a szellemi tulajdonról, valamint az ökoinnovációt és a fenntartható termelés ösztönzését célzó uniós programokról. A hálózat visszajelzéseket is gyűjt az uniós jogszabályokról és a szabványokról. A benne felgyülemelő páratlan szak tudás különösen fontos az információk aszimmetria leküzdésében és a határokon átnyúló ügyletekkel kapcsolatos tranzakciós költségek mérséklésében.
- (18) Folyamatos erőfeszítésre van szüksége a hálózat által nyújtott szolgáltatások színvonalának és a hálózat teljesítményének további optimalizálása és különösen annak érdekében, hogy a kkv-k megismerjék, majd igénybe vegyék a kínált szolgáltatásokat; ennek keretében még inkább integrálni kell a nemzetközivé tételt szolgáló és innovációs szolgáltatásokat, szorosabbá kell tenni a hálózat és a regionális és helyi kkv érdekelték közötti együttműködést, konzultálni kell a fogadó szervezetekkel, és nagyobb mértékben kell bevonni őket, csökkenteni kell a bürokráciát, javítani kell az informatikai támogatást, és láthatóbbá kell tenni a hálózatot és a keretében nyújtott szolgáltatásokat azokban a földrajzi régiókban, ahol azok elérhetők.
- (19) A versenyképességet kedvezőtlenül befolyásolja, hogy a kkv-k nemzetközi tevékenysége csekély Európán belül is és kívüli is. Egyes becslések szerint jelenleg az uniós kkv-k 25 %-a végez, illetve végzett az elmúlt három évben valamikor kiviteli tevékenységet, de az uniós kkv-knak csupán 13 %-a exportál rendszeresen az Unió területén kívülre is, illetve mindössze 2 % fektetett be saját országán kívüli országban. Emellett a 2012-es Eurobarométer felmérésből kitűnik, hogy a kkv-k nem használják ki azokat a lehetőségeket az Unión belüli és kívüli zöld piacokon való terjeszkedésre, amelyek a nemzetközi tevékenységben és a közbeszerzésben való részvételben rejlenek. Összhangban a kisvállalkozói intézkedéscsomaggal, amelyben a Bizottság felszólította az Uniót és a tagállamokat arra, hogy támogassák és ösztönözzék a kkv-kat az Unión kívüli piacok növekedéséből adódó előnyök kiaknázására, az Unió több kezdeményezésnek, például az EU– Japán Ipari Együttműködési Központnak és a szellemi tulajdon-jogokkal kapcsolatos kínai kkv-információs szolgálatnak nyújt pénzügyi támogatást. Az uniós hozzáadott értéket az együttműködés elősegítése és olyan szolgáltatások európai szintű nyújtása jelentik, amelyek kiegészítik a tagállamok alapvető kereskedelem-ösztönző tevékenységeit, de nem jelentik azok megkettőzését, és amelyek megerősítik az e területen működő köz- és magánszférabeli szolgáltatók közös erőfeszítéseit. Az ilyen szolgáltatások körébe kell tartozniuk többek között a szellemi tulajdonjogokra, standardokra és közbeszerzési szabályokra és lehetőségekre vonatkozó információknak. Teljes mértékben figyelembe kell venni az „Integrált iparpolitika a globalizáció korában – A versenyképesség és fenntarthatóság középpontba állítása” című bizottsági közleményről szóló, „Az iparpolitikának az Unió egészében történő fokozottabb végrehajtása” című, 2011. december 6-i tanácsi következtetések II. részét. E tekintetben egy jól meghatározott európai klaszterstratégiának kell kiegészítenie azokat a nemzeti és

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1639/2006/EK határozata (2006. október 24.) a versenyképességi és innovációs keretprogram (2007–2013) létrehozásáról (HL L 310., 2006.11.9., 15. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

regionális törekvéseket, amelyek a kiválóságra és a nemzetközi együttműködésre ösztönzik a klasztereket, figyelembe véve azt a tényt, hogy kkv-k klaszterekbe szervezése potenciálisan kulcsfontosságú eszköz, amelynek segítségével erősíteni lehet az innovációra és a tengerentúli piacokra való belépésre irányuló képessé-
güket.

(20) Az uniós vállalkozások – különösen a kkv-k – versenyképességének javítása érdekében a tagállamoknak és a Bizottságnak kedvező üzleti környezetet kell teremteniük. Külön figyelmet kell fordítani a kkv-k érdekeire és azokra az ágazatokra, amelyekben a legaktívabbak. Uniós szintű kezdeményezésekre is szükség van ahhoz, hogy európai szinten meg lehessen osztani az információkat és a tudást, és a digitális szolgáltatások különösen költséghatékonyak lehetnek e tekintetben. Az ilyen intézkedések segíthetnek a kkv-k számára egyenlő versenyfeltételek kialakításában.

(21) Az egységes piac hiányosságai, töredezettsége és a szükségtelen bürokrácia megakadályozza azt, hogy a polgárok, a fogyasztók és a vállalkozások, különösen a kkv-k teljes mértékben ki tudják aknázni a belső piac előnyeit. Ezért a tagállamoknak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak késlekedés nélkül összehangolt erőfeszítéseket kell tenniük a végrehajtási, a jogalkotási és a tájékoztatási hiányosságok kezelése érdekében. A szubsidiaritás és az arányosság elvével összhangban a tagállamoknak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak a kkv-kra háruló szükségtelen adminisztratív és szabályozási terhek csökkentése és elkerülése érdekében is együtt kell működniük. A COSME program mint az egyetlen, kifejezetten kkv-kkel foglalkozó program keretében végrehajtott intézkedéseknek – különösen a vállalkozások működési keretfeltételeinek javítását elősegítve – hozzá kell járulniuk az említett célok eléréséhez. A COSME program keretében finanszírozott alkalmassági vizsgálatoknak és hatásvizsgálatoknak ki kell venniük a részüket ebből az erőfeszítésből.

(22) A versenyképességet befolyásoló másik tényező a viszonylag gyenge vállalkozói készség az Unióban. Az uniós polgároknak csupán 45 %-a (és a nők kevesebb mint 40 %-a) szeretne önfoglalkoztató lenni, szemben az Egyesült Államokban mért 55 %-kal és a Kínában mért 71 %-kal (az adatok a vállalkozói készségről készített 2009. évi Eurobarométer felmérésből származnak). A kisvállalkozói intézkedéscsomag szerint figyelembe kell venni a vállalkozások valamennyi életszakaszát, beleértve a vállalkozás indulását, a növekedés szakaszát, az átruházás szakaszát és a vállalkozás csődjét (második esély) is. A vállalkozói ismeretek oktatásának előmozdítása, valamint a koherenciát és a következetességet fokozó intézkedések, így az összehasonlító teljesítményértékelések és a bevált gyakorlatok megosztása jelentős uniós hozzáadott értéket teremtenek.

(23) Az „Erasmus fiatal vállalkozóknak” programot azért indították el, hogy az új vállalkozók és a vállalkozásindítást tervezők lehetőséget kapjanak arra, hogy valamely, a tagállamuktól eltérő tagállamban szerezzenek üzleti tapasztalatot, és ezáltal meg tudják erősíteni vállalkozói

készségeiket. A vállalkozói készség és a vállalkozói kultúra előmozdítását befolyásoló keretfeltételek javítására irányuló törekvésekkel összefüggésben lehetővé kell tenni, hogy a Bizottság olyan intézkedéseket hajtson végre, amelyekkel támogatja az új vállalkozókat a vállalkozói know-how, vállalkozói képességeik és hozzáállásuk fejlesztésére, valamint technológiai kapacitásaik és vállalkozásirányítási készségeik javítására irányuló képességük továbbfejlesztésében.

(24) A globális verseny, a demográfiai változások, az erőforrások szűkössége és a megjelenő társadalmi tendenciák kihívásokat és lehetőségeket teremtenek azoknak a különféle ágazatoknak, amelyek globális kihívásokkal kénytelenek szembe nézni, és amelyeken belül jellemzően magas a kkv-k aránya. Így például a tervezésen alapuló ágazatoknak alkalmazkodniuk kell annak érdekében, hogy kihasználhassák a személyre szabott, kreatív, inkluzív termékek iránti nagyfokú keresletben rejlő kiaknázatlan lehetőségeket. Mivel az ezekben az ágazatokban működő valamennyi uniós kkv-nak ezekkel a kihívásokkal kell szembenéznie, uniós szinten összehangolt erőfeszítésre van szükség ahhoz, hogy az új termékek és szolgáltatások megjelenését gyorsító kezdeményezések segítségével további növekedés valósulhasson meg.

(25) A tagállamokban megvalósított intézkedések támogatása érdekében a COSME program támogathat olyan ágazati és ágazatok közötti területeken megvalósított kezdeményezéseket, amelyek jelentős növekedéstámogató és vállalkozói tevékenységet elősegítő potenciállal rendelkeznek, különös tekintettel azokra a kezdeményezésekre, amelyekben nagy arányban vesznek részt kkv-k, felgyorsítva így az olyan versenyképes és fenntartható iparágak kialakulását, amelyek a legversenyképesebb üzleti modelleken, továbbfejlesztett termékeken és folyamatokon, szervezeti struktúrákon vagy módosított értékláncokon alapulnak. Amint azt a Bizottság a 2010. június 30-i „Európa, a világ első számú turisztikai célpontja – az európai turizmus új politikai kerete” című és a Tanács által 2010. októberében üdvözölt közleményében megállapította, a turizmus az Unió gazdaságának fontos ágazata. A turisztikai vállalkozások közvetlenül 5 %-kal járulnak hozzá az Unióban előállított bruttó hazai termékhez (GDP). Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) elismeri a turizmus jelentőségét, és ismerteti az ezen a területen meglévő uniós hatásköröket. Az európai turisztikai kezdeményezések kiegészíthetik a tagállami intézkedéseket azáltal, hogy elősegítik egy kedvező környezet kialakítását és a tagállamok közötti együttműködést, elsősorban a bevált gyakorlatok cseréje révén. Az intézkedések közé tartozhat a turisztikai tudásbázis javítása adatnyújtás és -elemzés révén, valamint transznacionális együttműködési projektek – a tagállamokkal szoros együttműködésben történő – kidolgozásával, ugyanakkor elkerülve, hogy kötelező előírások kerüljenek bevezetésre az uniós vállalkozások számára.

(26) A COSME program tartalmazza a célkitűzésekhez rendelt intézkedéseket, a célkitűzések teljesítéséhez szükséges teljes pénzügyi keretösszeget, a pénzügyi eszközök minimális pénzügyi keretösszegét, a különböző típusú végrehajtási intézkedéseket, valamint a monitoringra és értékelésre, illetve az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó átlátható szabályokat.

- (27) A COSME program kiegészíti a többi uniós programot, elismerve ugyanakkor, hogy az egyes eszközöknek a saját eljárásaik szerint kell működniük. Ugyanazok a támogatható költségek így nem részesülhetnek kétszeres finanszírozásban. Hozzáadott érték teremtése érdekében, valamint azért, hogy az uniós finanszírozás jelentős hatást gyakoroljon, szoros szinergiákat kell kialakítani a COSME program, az 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ (a Horizont 2020 program), az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ (a strukturális alapok) és más uniós programok között.
- (28) Az átláthatóság és a nemek közötti esélyegyenlőség elvét a COSME program hatálya alá tartozó valamennyi vonatkozó kezdeményezésben és intézkedésben figyelembe kell venni. Ezekben a kezdeményezésekben és intézkedésekben valamennyi polgár esetében biztosítani kell az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartását is.
- (29) A kkv-nek szóló támogatásokat átlátható eljárás keretében kell odaítélni. Az ilyen támogatások odaítélésének és kifizetésének átláthatónak és bürokrácia mentesnek kell lennie, valamint meg kell felelnie a közös szabályoknak.
- (30) Ez a rendelet a COSME program teljes időtartamára pénzügyi keretösszeget állapít meg, amely az éves költségvetési eljárás során elsődleges referenciaösszeget jelent az Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyverről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti intézményközi megállapodás⁽³⁾ 17. pontja értelmében.
- (31) A COSME program keretében nyújtott finanszírozásnak meg kell felelnie az Unió állami támogatásokról szóló szabályainak annak érdekében, hogy a finanszírozás a piaci, szakpolitikai és intézményi hiányosságok kezelésére korlátozódjon, és ne okozhasson piaci torzulásokat.
- (32) Az Európai Gazdasági Térség létrehozásáról szóló megállapodás és a társulási megállapodások jegyzőkönyvei rendelkeznek az érintett tagállamoknak az uniós programokban való részvételéről. Más harmadik országok részvételét abban az esetben kell lehetővé tenni, ha ezek a megállapodások és eljárások ezt engedélyezik.
- (33) A COSME program vonatkozásában hatékony és eredményes pénzgazdálkodást kell megvalósítani, végrehajtását pedig a lehető leghatékonyabb és leginkább felhasználóbarát módon kell megvalósítani, biztosítva emellett a jobbiztonságot, valamint azt, hogy a COSME programhoz minden résztvevő hozzáférhessen.
- (34) A COSME programra vonatkozóan monitoringot és értékelést kell végezni az esetleges kiigazítások lehetővé tétele érdekében. A program végrehajtásáról éves jelentést kell készíteni, bemutatóva az elért eredményeket és a tervezett tevékenységeket.
- (35) A COSME program végrehajtására vonatkozóan évente monitoringot kell végezni az eredmények és a hatások értékelésére szolgáló kulcsmutatók segítségével. Ezekhez a mutatókhoz viszonyítva – beleértve a vonatkozó kiindulási alapértékeket is – kell meghatározni, hogy a COSME program célkitűzései milyen mértékben teljesültek.
- (36) A COSME program keretében támogatott intézkedések célkitűzései eléréséről szóló, a Bizottság által elkészített időközi értékelő jelentésnek tartalmaznia kell továbbá egy értékelést arról, hogy a tagállamok kkv-inak részvételi aránya mennyire alacsony, amennyiben a tagállamok jelentős részében alacsony részvételi arányt állapítanak meg. A tagállamok adott esetben figyelembe vehetik szakpolitikáikban az időközi jelentés eredményeit.
- (37) Az Unió pénzügyi érdekeit a teljes kiadási ciklusban arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, felderítését és kivizsgálását, az elveszített, jogtalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzügyi összegek visszafizetését, valamint adott esetben közigazgatási és pénzügyi szankciók alkalmazását a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban.
- (38) Ezen rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy éves munkaprogramokat fogadjon el a COSME program végrehajtására vonatkozóan. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és a tanácsi rendeletnek⁽⁴⁾ megfelelően kell gyakorolni. Az éves munkaprogramban szereplő egyes intézkedések az intézkedések nemzeti szinten történő koordinációját is jelentik. Ebben a vonatkozásban az említett rendelet 5. cikkének (4) bekezdését kell alkalmazni.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról, valamint az 1982/2006/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (A Hivatalos lap 104. oldalán található).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról és az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (A Hivatalos lap 320. oldalán található).

⁽³⁾ (HL C 373., 2013.12.20., 1. o.).

⁽³⁹⁾ A Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a mutatók kiegészítésére, a pénzügyi eszközökkel kapcsolatos egyes meghatározott aspektusok módosítására, valamint az irányadó összegek olyan mértékű módosítására vonatkozóan, amelynek következtében az irányadó összegek az egyes esetekben a pénzügyi keretösszeg több mint 5 %-kával meghaladnák

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

ezeket az összegeket. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.

- (40) A jogbiztonság és az egyértelműség érdekében az 1639/2006/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

Tárgy

1. cikk

A program létrehozása

E rendelet a 2014. január 1-től 2020. december 31-ig tartó időszakra létrehoz egy, a vállalkozások versenyképességének javítását célzó uniós intézkedésekre irányuló programot (a továbbiakban: COSME program), külön hangsúlyt fektetve a kis- és középvállalkozásokra (kkv-k).

2. cikk

Fogalom meghatározás

E rendelet alkalmazásában a „kkv-k” a 2003/361/EK ajánlásban meghatározottak szerinti mikro-, kis- és középvállalkozásokat jelentik.

3. cikk

Általános célkitűzések

(1) A COSME programnak az alábbi általános célkitűzésekhez kell hozzájárulnia, külön figyelmet fordítva az Unióban letelepedett és a COSME programban az 6. cikknek megfelelően részt vevő harmadik országokban letelepedett kkv-k sajátos szükségleteire:

- az uniós vállalkozások – és különösen a kkv-k – versenyképességének és fenntarthatóságának a megerősítése;
- a vállalkozói kultúra ösztönzése, valamint a kkv-k létrehozásának és növekedésének elősegítése.

(2) Az (1) bekezdésben említett célkitűzések megvalósulását a következő mutatókkal kell mérni:

- kkv-k fenntarthatósági teljesítménye;
- az új és már létező kkv-k szükségtelen adminisztratív és szabályozásból eredő terheinek változásai;
- az Unión belüli, illetve az Unión kívülre irányuló exportot folytató kkv-k arányának változásai;
- a kkv-k növekedésének változásai;

e) azon uniós polgárok arányának változásai, akik önfoglalkoztatók szeretnének lenni.

(3) A COSME programhoz kapcsolódó mutatók és célkitűzések részletes felsorolása a mellékletben szerepel.

(4) A COSME programnak támogatnia kell az Európa 2020 stratégia végrehajtását, és hozzá kell járulnia az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés célkitűzésének megvalósításához. A COSME programnak különösen a foglalkoztatással kapcsolatos kiemelt cél eléréséhez kell hozzájárulnia.

II. FEJEZET

Konkrét célkitűzések és intézkedési területek

4. cikk

Konkrét célkitűzések

(1) A COSME program konkrét célkitűzései a következők:

- a kkv-k forráshoz jutásának javítása tőke- és hitelfinanszírozás formájában;
- a piacra jutás elősegítése, különösen az Unión belül, de globálisan is;
- a – többek között a turisztikai ágazatban működő – uniós vállalkozások, különösen a kkv-k versenyképességéhez és fenntarthatóságához szükséges keretfeltételek javítása;
- a vállalkozói készség előmozdítása és a vállalkozói kultúra népszerűsítése.

(2) A COSME program végrehajtása során támogatni kell a vállalkozásokat abban, hogy alkalmazkodni tudjanak az alacsony kibocsátású, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes, erőforrás- és energiahatékony gazdaság követelményeihez.

(3) A mellékletben meghatározott mutatókkal kell mérni, hogy milyen hatása van a COSME programnak az (1) bekezdésben említett konkrét célkitűzések megvalósítására.

(4) A 13. cikkben említett éves munkaprogramokban részletesen meg kell határozni a COSME program keretében végrehajtandó összes intézkedést.

5. cikk

Költségvetés

(1) A COSME program végrehajtásához szükséges pénzügyi keretösszeg 2 298,243 millió EUR folyó áron, amelyből legalább 60 %-ot pénzügyi eszközökre kell előirányozni.

Az éves előirányzatokat a többéves pénzügyi keret erejéig az Európai Parlament és a Tanács hagyja jóvá.

(2) Az e rendelet alapján kialakított pénzügyi keretösszegeből fedezhető a COSME program irányításához és célkitűzéseinek megvalósításához szükséges előkészítő, monitoring-, kontroll-, audit- és értékelési tevékenységekkel kapcsolatos kiadások is. A keretösszeg költséghatékonyan fedezi különösen a tanulmányok, szakértői találkozók, tájékoztatási és kommunikációs intézkedések költségeit, az Unió politikai prioritásairól

szóló intézményi kommunikációt is beleértve, amennyiben ezek a COSME programban megfogalmazott általános célkitűzések megvalósításához kapcsolódnak, az információfeldolgozásra és -cserére összpontosító információtechnológiai hálózatokhoz kapcsolódó kiadásokat, továbbá minden egyéb technikai és adminisztratív segítségnyújtással kapcsolatos költséget, amely a Bizottságra hárul a COSME program irányítása során.

Ezek a kiadások nem haladhatják meg a pénzügyi keretösszeg értékének 5 %-át.

(3) A COSME program pénzügyi keretösszégén belül a pénzügyi keretösszeg értéke 21,5 %-ának megfelelő irányadó összeget a 4. cikk (1) bekezdése b) pontjában említett konkrét célkitűzésre, 11 %-ának megfelelő irányadó összeget a 4. cikk (1) bekezdése c) pontjában említett konkrét célkitűzésre, 2,5 %-ának megfelelő irányadó összeget pedig a 4. cikk (1) bekezdése d) pontjában említett konkrét célkitűzésre kell előirányozni. A Bizottság eltérhet ezektől az irányadó összegektől, de külön-külön legfeljebb a pénzügyi keretösszeg 5 %-áig. Abban az esetben, ha szükségessé válik az említett határérték túllépése, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a szóban forgó irányadó összegek módosítására vonatkozóan.

(4) Ebből az elkülönített pénzügyi keretből fedezhető továbbá a COSME program és az 1639/2006/EK határozat értelmében elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és adminisztratív segítségnyújtással kapcsolatos kiadások. Szükség esetén a hasonló kiadások fedezésére előirányzatokat lehet bevezetni a költségvetésbe a 2020 utáni időszakra vonatkozóan is, hogy irányítani lehessen a 2020. december 31-ig be nem fejezett intézkedéseket.

6. cikk

Harmadik országok részvétele

- (1) A COSME programban részt vehetnek az alábbiak:
- az Európai Gazdasági Térséget (EGT) létrehozó megállapodásban rögzített feltételekkel összhangban az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon országai, amelyek tagjai EGT-nek, továbbá más európai országok, amennyiben megállapodások és eljárások ezt lehetővé teszik;
  - csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, a szóban forgó országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott alapelveivel és általános feltételeivel összhangban;
  - azon országok, amelyekre az európai szomszédságpolitikák kiterjednek, amennyiben megállapodások és eljárások ezt lehetővé teszik, valamint a szóban forgó országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban, a társulási megállapodások jegyzőkönyveiben és a társulási tanácsi határozatokban rögzített alapelveivel és általános feltételeivel összhangban.

(2) Az (1) bekezdésben említett országok egyikében letelepedett szervezetek részt vehetnek a COSME program azon részeiben, amelyekben az adott ország részt vesz az (1) bekezdésben említett releváns megállapodásban előírt feltételeknek megfelelően.

7. cikk

A programban részt nem vevő országok szervezeteinek részvétele

(1) A 6. cikkben említett harmadik országok egyikében letelepedett szervezetek részt vehetnek a COSME program azon részeiben, amelyekben e harmadik ország nem vesz részt. Az egyéb harmadik országokban letelepedett szervezetek is részt vehetnek a COSME program keretébe tartozó intézkedésekben.

(2) Az (1) bekezdésben említett szervezetek nem jogosultak arra, hogy uniós pénzügyi hozzájárulásban részesüljenek, kivéve ha az – különösen az uniós vállalkozások versenyképessége és piacra jutása tekintetében – nélkülözhetetlen a COSME programhoz. E kivétel nem alkalmazható nyereségorientált szervezetek esetében.

8. cikk

A kkv-k forráshoz jutásának javítását célzó intézkedések

(1) A Bizottság támogat bizonyos olyan intézkedéseket, amelyek célja a kkv-k forráshoz jutásának elősegítése és javítása az indulás, a növekedés és az átruházás szakaszában, és amelyek kiegészítik a tagállamok által nemzeti és regionális szinten alkalmazott, kkv-kat célzó pénzügyi eszközöket. A kiegészítő jelleg biztosításához ezeket az intézkedéseket szorosan koordinálni kell azokkal, amelyek a kohéziós politika és a Horizont 2020 program keretében, illetve tagállami vagy regionális szinten valósulnak meg. Ezeknek az intézkedéseknek – a piaci kereslet függvényében, azonban a vállalati vagyoni kivonását kizárva – a tőke- és hitelfinanszírozás igénybevételének és biztosításának ösztönzését egyaránt célozniuk kell, amely utóbbiak magukban foglalhatják a magvető finanszírozást, az üzleti angyal finanszírozást, valamint a kvázisajátóke-finanszírozást.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések mellett az Unió – a piaci kereslet függvényében – olyan intézkedéseket is támogathat, amelyek a határokon átnyúló és a több országot érintő finanszírozás javítására irányulnak, ezzel segítve a kkv-kat üzleti tevékenységeiknek az uniós joggal összhangban történő nemzetközivé tételében.

A Bizottság – a piaci kereslet függvényében – megvizsgálhatja továbbá innovatív pénzügyi mechanizmusok, például a közösségi finanszírozás kidolgozásának lehetőségét is.

(3) Az (1) bekezdésben említett intézkedéseket részletesen a 17. cikk határozza meg.

9. cikk

A piacra jutást elősegítő intézkedések

(1) A Bizottság az uniós vállalkozások versenyképességének fokozása és piacra jutásának elősegítése érdekében támogathat bizonyos, a kkv-knek a belső piacra való jutását elősegítő intézkedéseket, például az információs szolgáltatást (többek között digitális szolgáltatásokon keresztül) és a figyelemfelkeltést egyebek mellett az uniós programokra, jogra és szabványokra vonatkozóan.

(2) Konkrét intézkedésekkel kell megcélozni a kkv-k Unión kívüli piacokra jutásának az elősegítését. Ezek az intézkedések magukba foglalhatják a piacra jutás akadályaira és az üzleti lehetőségekre, valamint a közbeszerzésekre és a vámeljáráásokra vonatkozó információszolgáltatást, továbbá a kiemelten kezelt harmadik országokban érvényes szabványokkal és szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos segítségnyújtási szolgáltatások fejlesztését. Ezek az intézkedések kiegészítik a tagállamok által folytatott alapvető kereskedelemöztönző tevékenységeket, de nem jelenthetnek azok megkettőzését.

(3) A COSME programba tartozó intézkedések célja lehet a nemzetközi együttműködés ösztönzése, beleértve a harmadik országokkal az ipar és a szabályozás területén folytatott párbeszédet. Külön intézkedések irányulhatnak arra, hogy csökkentsék az Unió és más országok között a termékek keretszabályozása tekintetében fennálló különbségeket, továbbá hogy hozzájáruljanak a vállalati és az iparpolitika fejlesztéséhez és hozzájáruljanak az üzleti környezet javításához.

10. cikk

Európai Vállalkozási Hálózat

(1) A Bizottság támogatja az Európai Vállalkozási Hálózatot (a továbbiakban: a hálózat) abban, hogy integrált vállalkozástámogatási szolgáltatásokat nyújtson azon uniós kkv-knak, amelyek a belső piacon és a harmadik országokban rejlő lehetőségek kiaknázására törekcsenek. A hálózat keretében végzett intézkedések a következőkre terjedhetnek ki:

- a) információs és tanácsadási szolgáltatások nyújtása az uniós kezdeményezésekkel és joggal kapcsolatban; a vezetői kapacitás fejlesztésének támogatása a kkv-k versenyképességének fokozása érdekében; a kkv-k pénzügyi ismereteinek fejlesztése, beleértve a finanszírozási lehetőségekkel, a finanszírozáshoz jutással és a kapcsolódó coaching és mentorálási programokkal kapcsolatos tájékoztatási és tanácsadási szolgáltatásokat is; olyan intézkedések, amelyek elősegítik, hogy a kkv-k igénybe vehessenek energiahatékonysági, éghajlatváltozási és környezetvédelmi szaktanácsadást; valamint az uniós finanszírozási programok és pénzügyi eszközök előmozdítása (beleértve a Horizont 2020 programot, a nemzeti kapcsolattartó pontokkal és a strukturális alapokkal együttműködve);
- b) a határokon átnyúló üzleti együttműködés, a kutatás-fejlesztési, technológiai és tudástranszfer, valamint a technológiai és innovációs partnerségek elősegítése;
- c) a kkv-k és a Bizottság közötti kommunikációs csatorna biztosítása.

(2) A hálózat arra is alkalmazható, hogy más uniós programok – így a Horizont 2020 program – nevében nyújtson szolgáltatásokat, ideértve olyan célzott tanácsadási szolgáltatásokat, amelyek a kkv-k uniós programokban való részvételét ösztönzik. A Bizottság gondoskodik a hálózat rendelkezésére álló különféle finanszírozási források hatékony koordinálásáról, valamint arról, hogy a hálózat által más uniós programok nevében nyújtott szolgáltatások finanszírozása ezeknek a programoknak a finanszírozásával valósuljon meg.

(3) Annak érdekében, hogy a szubszidiaritás elvének megfelelően elkerülhető legyen a tevékenységek megkettőződése, a hálózatot a tagállamokkal szoros együttműködésben kell megvalósítani.

A Bizottság értékeli a hálózatot hatékonysága, irányítása és Unió-szerte magas színvonalú szolgáltatások általa való nyújtása szempontjából.

11. cikk

Az uniós vállalkozások, és különösen a kkv-k versenyképességének és fenntarthatóságának keretfeltételeit javító intézkedések

(1) Az uniós vállalkozások versenyképességét, fenntarthatóságát és növekedését előmozdító nemzeti és regionális szakpolitikák eredményességének, összehangolásának, koordinálásának és következetességének fokozása érdekében a Bizottság támogat bizonyos, az uniós vállalkozások – különösen a kkv-k – versenyképességét és fenntarthatóságát befolyásoló keretfeltételek javítására irányuló intézkedéseket.

(2) A Bizottság támogathat a vállalkozások, és különösen a kkv-k működését meghatározó keretfeltételek javítására irányuló konkrét intézkedéseket a szükségtelen adminisztratív és szabályozási terhek csökkentésével vagy elkerülésével. Ezek az intézkedések magukban foglalhatják annak a rendszeres felmérését – adott esetben eredménytábla segítségével –, hogy a vonatkozó uniós jogszabályok milyen hatást gyakorolnak a kkv-kra, továbbá független szakértői csoportok támogatását, információcserét és a bevált gyakorlatok cseréjét, többek között a kkv-teszt uniós és tagállami szinten történő szisztematikus alkalmazására vonatkozóan.

(3) A Bizottság támogathat új versenyképességi és vállalkozásfejlesztési stratégiák kidolgozására irányuló intézkedéseket is. Ilyen intézkedések a következőkre terjedhetnek ki:

- a) a vállalkozások versenyképességét és fenntarthatóságát érintő szakpolitikák megtervezésének, végrehajtásának és értékelésének a javítását célzó intézkedések, többek között a világszínvonalú klaszterek és üzleti hálózatok keretfeltételeinek kialakítására és az irányításukra vonatkozó bevált gyakorlatok megosztásán keresztül; valamint a klaszterek és az üzleti hálózatok közötti nemzetközi együttműködés ösztönzésén, továbbá fenntartható termékek, szolgáltatások, technológiák és eljárások létrehozásán keresztül, illetve az erőforrás- és energiahatékonyság és a vállalati társadalmi felelősségvállalás előmozdításán keresztül;
- b) a versenyképességi politikák nemzetközi vonatkozásait érintő intézkedések, amelyek különösen a tagállamok, a COSME programban részt vevő egyéb országok és az Unió globális kereskedelmi partnerei közötti szakpolitikai együttműködésre összpontosítanak;
- c) a kkv-kkal kapcsolatos szakpolitikák kidolgozásának, a szakpolitikai döntéshozók közötti együttműködésnek, a partneri felülvizsgálati eljárásoknak és a bevált gyakorlatok tagállamok közötti megosztásának a fejlesztésére irányuló intézkedések, figyelembe véve adott esetben a rendelkezésre álló bizonyítékokat és az érintettek véleményét, és különösen annak érdekében, hogy a kkv-k – a kisvállalkozói intézkedéscsomag cselekvési tervével összhangban – könnyebben részt vehessenek az uniós programokban és intézkedésekben.

(4) A Bizottság a koordináció előmozdításán keresztül támogathatja a tagállamokban végrehajtott intézkedéseket annak érdekében, hogy felgyorsítsa a piaci potenciállal rendelkező versenyképes iparágak kifejlődését. Ide tartozhat a bevált gyakorlatok cseréjének ösztönzése és annak megállapítása, hogy a különböző ágazatoknak, elsősorban a kkv-knek milyen készség- és képzési igényei vannak, különösen a digitális készségek terén. Ide tartozhatnak továbbá azok az intézkedések, amelyek az új üzleti modellek elterjesztésének, a kkv-k új értékláncok mentén történő együttműködésének, valamint az új termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó releváns ötletek üzleti hasznosításának ösztönzésére irányulnak.

(5) A Bizottság kiegészítheti a tagállamok intézkedéseit az uniós kkv-k versenyképességének és fenntarthatóságának fokozása érdekében azokon a területeken, amelyeket jelentős növekedési potenciál és a kkv nagy aránya jellemez, például a turisztikai ágazatban. E tevékenységek magukban foglalhatják a tagállamok közötti együttműködés ösztönzését, különösen a bevált gyakorlatok cseréjén keresztül.

12. cikk

A vállalkozói készséget előmozdító intézkedések

(1) A Bizottság a vállalkozói készség fejlődését befolyásoló keretfeltételek javítása révén hozzájárul a vállalkozói készség és a vállalkozói kultúra előmozdításához, többek között a vállalkozások elindítását akadályozó tényezők számának csökkentésével. A Bizottság támogatja egy olyan üzleti környezet és kultúra kialakítását, amely kedvez a fenntartható vállalkozásoknak, a vállalkozások indításának, növekedésének, az üzletátruházásnak, a vállalkozók újrakezdési esélyének, valamint a spin-off és spin-out (hasznosító) vállalkozásoknak.

(2) Külön figyelmet kell fordítani a potenciális, az új, a fiatal vállalkozókra és a vállalkozó nőkre, valamint más specifikus célcsoportokra;

(3) A Bizottság intézkedéseket hozhat, például mobilitási programokat hajthat végre az új vállalkozók támogatása érdekében, elősegítve a vállalkozói ismereteik, képességeik és szemléletük fejlesztését, valamint technológiai kapacitásaik és vállalkozásirányítási készségeik javítására irányuló képességek továbbfejlesztését.

(4) A Bizottság támogathatja – különösen a potenciális és az új vállalkozók körében – a vállalkozási ismeretek, a vállalkozói képzés, készségek és szemlélet kialakítását és elősegítését célzó tagállami intézkedéseket.

III. FEJEZET

A COSME program végrehajtása

13. cikk

Éves munkaprogramok

(1) A Bizottság a COSME program végrehajtására éves munkaprogramokat fogad el a 21. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében. Az éves munkaprogramok az e rendeletben meghatározott célkitűzéseket hajtják végre, és azokon belül részletesen meg kell határozni az alábbiakat:

- a) a finanszírozandó intézkedések leírása, az egyes intézkedések keretében elérendő célok, amely utóbbiaknak összhangban kell állniuk a 3. és a 4. cikkben meghatározott általános és konkrét célkitűzésekkel, a várt eredmények, a végrehajtás módja, az egyes intézkedésekre előirányzott összegek megjelölése, az intézkedések teljes összege és a végrehajtás tervezett menetrendje és a kifizetendő összegek időbeli lebontása;
- b) minden intézkedéshez megfelelő minőségi és mennyiségi mutatók az eredmények megvalósításában és az érintett intézkedés céljainak elérésében való hatékonyság elemzése és monitoringja céljából;
- c) a pénzügyi támogatások és a kapcsolódó intézkedések esetében az alapvető értékelési kritériumok, amelyeket úgy kell meghatározni, hogy a lehető legjobban el lehessen érni a COSME program által kitűzött célokat, és a társfinanszírozási arány felső határa;
- d) külön részletes fejezet a pénzügyi eszközökről, amelynek e rendelet 17. cikkének megfelelően tükröznie kell a 966/2012/EU, Euratom rendelet szerinti tájékoztatási kötelezettségeket, beleértve a 18. cikkben említett növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz és a 19. cikkben említett hitelgarancia-eszköz esetében a pénzügyi keretösszeg várható megosztását, valamint olyan információkat, mint például a garancia szintje és a Horizont 2020 programmal való kapcsolat.

(2) A Bizottság a 966/2012/EU, Euratom rendeletnek megfelelően hajtja végre a COSME programot.

(3) A COSME program végrehajtása során biztosítani kell, hogy a támogatott intézkedések megvalósításánál figyelembe legyenek véve a – különösen a 15. cikk (3) bekezdésében említett időközi értékelést követő – jövőbeli fejlemények és igények, továbbá azt, hogy az intézkedések relevánsak legyenek a fejlődő piacok, a gazdaság és a társadalmi változások szempontjából.

14. cikk

Támogató intézkedések

(1) A 13. cikkben említett éves munkaprogramokban szereplő intézkedések mellett a Bizottság rendszeresen hoz támogató intézkedéseket, így például az alábbiakat:

- a) ágazati és ágazatok közötti versenyképességi kérdések elemzésének és monitoringjának javítása;
- b) bevált gyakorlatok és szakpolitikai megközelítések azonosítása, terjesztése és továbbfejlesztése;
- c) a meglévő jogszabályok alkalmazási vizsgálata és a vállalkozások versenyképessége szempontjából különösen lényeges új uniós intézkedések hatásvizsgálata a meglévő jogszabályok azon területeinek meghatározása céljából, amelyek egyszerűsítésre szorulnak, továbbá annak biztosítása, hogy a kkv-k terhei a lehető legkisebbek legyenek azokon a területeken, ahol új jogalkotási intézkedéseket javasolnak;

- d) a vállalkozásokat, és különösen a kkv-ket érintő jogszabályok, valamint a konkrét iparpolitikával és versenyképességgel kapcsolatos intézkedések értékelése;
- e) a kkv-k számára fontos programokról tájékoztatást nyújtó integrált és felhasználóbarát online rendszerek előmozdítása annak biztosítása mellett, hogy az nem jár a már létező portálok megkettőzésével.

(2) E támogató intézkedések összköltsége nem haladhatja meg a COSME program pénzügyi keretösszegének 2,5 %-át.

15. cikk

Monitoring és értékelés

(1) A Bizottság monitoringot végez a COSME program végrehajtására és irányítására vonatkozóan.

(2) A Bizottság éves monitoring-jelentést készít, amelyben megvizsgálja a támogatott intézkedések hatékonyságát és eredményességét a pénzügyi végrehajtás, az eredmények, a költségek és – amennyiben lehetséges – a hatások tekintetében. A jelentésben fel kell tüntetni a kedvezményezetteket, ha lehetséges, minden pályázati felhívás tekintetében, az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel összefüggő kiadásokat, az éghajlat-változási célkitűzéseket szolgáló támogatás hatását, a hitelgarancia-eszközből nyújtott, 150 000 EUR-nál nagyobb, illetve kisebb összegű hitelekre vonatkozó adatokat, amennyiben ezen információk gyűjtése nem jelent indokolatlan adminisztratív terhet a vállalkozások, különösen a kkv-k számára. A monitoring-jelentésnek tartalmaznia kell az egyes pénzügyi eszközökről szóló éves jelentéseket a 966/2012/EU, Euratom rendelet 140. cikkének (8) bekezdésében előírtak szerint.

(3) A Bizottság legkésőbb 2018-ig időközi értékelő jelentést készít a COSME program keretében támogatott valamennyi intézkedés célkitűzéseinek eléréséről az eredmények és a hatások szintjén, amelyben megvizsgálja az erőforrások felhasználásának hatékonyságát és európai hozzáadott értékét abból a célból, hogy határozzon az intézkedések megújításáról, módosításáról vagy felfüggesztéséről. Az időközi értékelő jelentés emellett felméri, hogy szükség van-e egyszerűsítésre, kitér a program belső és külső koherenciájára, valamint megvizsgálja, hogy a célkitűzések továbbra is relevánsak-e, továbbá hogy az intézkedések milyen mértékben járulnak hozzá az Unió intelligens, fenntartható és inkluzív növekedéssel kapcsolatos prioritásaihoz. Az értékelésben figyelembe kell venni a korábbi intézkedések hosszú távú hatásainak a felméréséből származó eredményeket, amelyeket fel kell használni a további intézkedések esetleges megújításáról, módosításáról vagy felfüggesztéséről szóló döntés meghozatalakor.

(4) A Bizottság végleges értékelő jelentést készít ezen intézkedések hosszabb távú hatásairól és az intézkedések hatásainak a fenntarthatóságáról.

(5) A támogatások kedvezményezettjeinek és az e rendelet alapján uniós forrásokból részesülő egyéb érintett feleknek a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk az adott intézkedésekre vonatkozó monitoringhoz és értékeléshez szükséges összes releváns adatot és információt.

(6) A Bizottság a (2), (3) és (4) bekezdésben említett jelentéseket benyújtja az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz, valamint közlést teszi azokról.

IV. FEJEZET

Pénzügyi rendelkezések és a pénzügyi támogatás formái

16. cikk

A pénzügyi támogatás formái

A COSME program keretében nyújtandó uniós pénzügyi támogatás közvetett módon, a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikke (1) bekezdésének c) pontjában felsorolt szervezetekre való átruházásával is végrehajtható.

17. cikk

Pénzügyi eszközök

(1) A COSME program keretében a 966/2012/EU, Euratom rendelet VIII. címének megfelelően létrehozott pénzügyi eszközök célja, hogy a kkv-k számára megkönnyítsék a forráshoz jutást az indulási, a növekedési és az átruházási szakaszban. A pénzügyi eszközöknek tartalmazniuk kell egy tőkefinanszírozási és egy hitelgarancia-eszközt. A forrásoknak az említett eszközök közötti elosztásakor figyelembe kell venni a pénzügyi közvetítők részéről felmerülő igényeket.

(2) A kkv-kat szolgáló pénzügyi eszközök adott esetben kombinálhatók az alábbiakkal és kiegészíthetik az alábbiakat:

- a tagállamok és irányító hatóságok által létrehozott, nemzeti vagy regionális alapokból finanszírozott vagy a strukturális alapok tevékenységének összefüggésében – az 1303/2013/EU rendelet 38. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően – finanszírozott, egyéb pénzügyi eszközök;
- a tagállamok és irányító hatóságok által létrehozott, nemzeti vagy regionális programokból a strukturális alapok tevékenységén kívül finanszírozott egyéb pénzügyi eszközök;
- az Unió által – többek között e rendelet alapján – finanszírozott támogatások.

(3) A 18. cikkben említett növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz és a 19. cikkben említett hitelgarancia-eszköz kiegészítheti a tagállamok által az uniós kohéziós politika keretében alkalmazott, a kkv-kat célzó pénzügyi eszközöket.

(4) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz és a hitelgarancia-eszköz adott esetben lehetővé teheti pénzügyi források összevonását olyan tagállamokkal és/vagy régiókkal, amelyek hajlandók az 1303/2013/EU rendelet 33. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban a strukturális alapokból részükre elkülönített összeg egy részét erre fordítani.

(5) A pénzügyi eszközök elfogadható hozamot eredményezhetnek más partnerek vagy a befektetők célkitűzéseinek a teljesüléséhez. A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz működhethet alárendelt alapon, de törekednie kell az uniós költségvetésből biztosított eszközök értékének a megőrzésére.

(6) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközt és a hitelgarancia-eszközt a 966/2012/EU, Euratom rendelet VIII. címével és az 1268/2012/EU, Euratom felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel ⁽¹⁾ összhangban kell végrehajtani.

(7) A COSME program szerinti pénzügyi eszközöket úgy kell továbbfejleszteni és végrehajtani, hogy azok kiegészítsék a kkv-k számára a Horizont 2020 program keretében létrehozott pénzügyi eszközöket és koherensek legyenek azokkal.

(8) A 966/2012/EU, Euratom rendelet 60. cikkének (1) bekezdésével összhangban a pénzügyi eszközök végrehajtásával megbízott szervezeteknek az uniós források igazgatása során biztosítaniuk kell az uniós intézkedések láthatóságát. Ennek érdekében a megbízott szervezetnek biztosítania kell, hogy a pénzügyi közvetítők kifejezetten tájékoztassák a végső kedvezményezetteket arról, hogy a finanszírozásra a COSME programhoz tartozó pénzügyi eszközök segítségével kerülhetet sor. A Bizottság gondoskodik arról, hogy a végső kedvezményezettek vonatkozó információknak a 966/2012/EU, Euratom rendelet 60. cikke (2) bekezdésének e) pontjával összhangban történő utólagos közzététele könnyen hozzáférhető legyen a potenciális végső kedvezményezettek számára.

(9) Az 1639/2006/EK határozat alapján létrehozott, a gyorsan növekvő és innovatív kkv-k támogatását szolgáló eszköz második része által eredményezett és 2013. december 31. után beérkezett törlesztéseket a 966/2012/EU, Euratom rendelet 21. cikke (4) bekezdésének megfelelően az e rendelet 18. cikkében említett, növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközökhöz kell hozzárendelni.

(10) A pénzügyi eszközöket az állami támogatásra vonatkozó megfelelő uniós szabályokat tiszteletben tartva kell alkalmazni.

18. cikk

A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz

(1) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközt az uniós vállalkozások növekedését, valamint a kutatást és innovációt a korai fázistól (beleértve a „magvetést” is) a növekedési fázisig támogató egyetlen uniós tőkefinanszírozási eszköz egyik részeként kell végrehajtani. Az egységes uniós, növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközt a Horizont 2020 program és a COSME program pénzügyileg támogatja.

(2) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköznek főként olyan alapokat kell megcéloznia, amelyek kockázati tőkét és köztes (mezzanine) finanszírozást, mint például alárendelt és osztalékra jogosító kölcsönöket biztosítanak terjeszkedési és növekedési fázisban lévő vállalkozásoknak, különösen azoknak, amelyek határokon átnyúlóan tevékenykednek, ugyanakkor lehetőség van – a Horizont 2020 program kutatási és innovációs tőkefinanszírozási eszközével együttesen – korai fázisban lévő alapokba való befektetésre, és társbefektetési konstrukciók üzleti angyalok részére való kínálására. A korai fázisban lévő

alapokba történő befektetések esetében a növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközökből származó befektetés nem haladhatja meg a teljes uniós befektetés 20 %-át, kivéve azon alapokat, amelyek különböző fázisban lévő vállalkozásokba fektetnek be és az alapokba fektető alapokat, amelyek esetében a növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközökből és a Horizont 2020 program kutatási és innovációs tőkefinanszírozási eszközökből származó finanszírozás arányos alapon, az alapok befektetési politikája alapján történik. A Bizottság a változó piaci feltételekre tekintettel módosíthatja a 20 %-os küszöbértéket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 21. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz és a Horizont 2020 program kutatási és innovációs tőkefinanszírozási eszköze ugyanazt a megvalósítási mechanizmust használja.

(4) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközökből származó támogatást az alábbi befektetési formák egyikében kell megvalósítani:

- a) közvetlenül az Európai Beruházási Alap vagy a Bizottság nevében a növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz végrehajtásával megbízott más szervezetek által; vagy
- b) az alapokba fektető alapok (funds-of-funds), az Európai Beruházási Alap által létrehozott, határokon átnyúló befektetési tevékenységet végző befektetési eszközök vagy a Bizottság nevében a növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz végrehajtásával megbízott más szervezetek által (többek között magánszektorbeli vagy állami alapkezelők) magán-és/vagy közszektorbeli pénzügyi intézményekkel közösen.

(5) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköznek olyan közvetítő kockázati tőkealapokba kell befektetnie, ideértve az alapokba fektető alapokat is, amelyek jellemzően a terjeszkedési és növekedési szakaszban lévő kkv-kba fektetnek be. A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz keretében történő befektetéseknek hosszú távúnak kell lenniük, általában 5–15 éves pozíciót jelentenek a kockázati tőkealapokban. A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz keretében történő befektetések időtartama egyetlen esetben sem haladhatja meg a Bizottság és a végrehajtásával megbízott szervezet közötti megállapodás aláírásától számított 20 évet.

19. cikk

Hitelgarancia-eszköz

(1) A hitelgarancia-eszköz a következőket nyújtja:

- a) viszontgarancia és más kockázatmegosztási konstrukciók garanciarendszerek számára, ideértve adott esetben az együttes garanciákat is;
- b) közvetlen garanciák és más kockázatmegosztási konstrukciók az (5) bekezdésben említett részvételi kritériumokat teljesítő minden más pénzügyi közvetítő számára.

⁽¹⁾ A Bizottság 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. október 29.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól (HL L 362., 2012.12.31., 1. o.).

(2) A hitelgarancia-eszközt az uniós vállalkozások növekedését, valamint a kutatást és innovációt támogató egyetlen uniós hitelfinanszírozási eszköz részeként kell végrehajtani, ugyanazt a megvalósítási mechanizmust használva, mint a Horizont 2020 program kutatási és innovációs hitelmechanizmus kkv-kre vonatkozó, keresletorientált kerete (RSI II).

(3) A hitelgarancia-eszköz a következőket nyújtja:

a) hitelfinanszírozásra (ideértve az alárendelt és osztalékra jogosító kölcsönt, a lízinget vagy a bankgaranciákat is) vonatkozó garanciák, amelyek csökkentik azokat a nehézségeket, amelyekkel az életképes kkv-k szembesülnek a forráshoz jutás során a feltételezett nagy kockázat vagy a megfelelő biztosíték hiánya miatt;

b) a kkv-k hitelfinanszírozási portfóliójának értékpapírosítása, ami kiegészítő hitelfinanszírozást mozgósít a kkv-k számára a célintézményekkel kötött megfelelő kockázatmegosztási megállapodások alapján. Ezen értékpapírosítási ügyletek támogatásának feltétele a hitelnyújtó intézmények arra vonatkozó kötelezettségvállalása, hogy az ilyen módon szerzett likvid eszközök vagy a mozgósított tőke jelentős részét ésszerű időn belül új kkv-hitelezésre fordítják. Ezen új hitelfinanszírozás összegét a garanciával biztosított portfóliókockázat összegéhez viszonyítva kell kiszámítani. Ezt az összeget és a futamidőt az egyes intézményekkel külön-külön kell megtárgyalni.

(4) A hitelgarancia-eszközt az Európai Beruházási Alap vagy a Bizottság nevében a hitelgarancia-eszköz végrehajtásával megbízott más szervezet kezeli. A hitelgarancia-eszköz keretében nyújtott egyes garanciák futamideje legfeljebb 10 év lehet.

(5) A hitelgarancia-eszköz esetében a részvétel kritériumait minden közvetítő vonatkozásában a tevékenysége és annak alapján kell meghatározni, hogy mennyire eredményesen segíti a kkv-kat abban, hogy életképes projektek megvalósításához forráshoz jussanak. A hitelgarancia-eszközt a közvetítők igénybe vehetik arra, hogy üzleti vállalkozásokat támogassanak többek között materiális és immateriális javak, valamint működő tőke megszerzésének finanszírozásában és üzletek átruházásában. A kkv-k hitelfinanszírozási portfóliójának értékpapírosításával kapcsolatos kritériumok magukban foglalják az egyéni és a többszereplős, valamint a határokon átnyúló ügyleteket is. A támogathatóság a bevált piaci gyakorlaton alapul, különösen az értékpapírosított portfóliók hitelminősítése és kockázatdiverzifikációja tekintetében.

(6) Az értékpapírosított portfólióban lévő kölcsönök kivételével a hitelgarancia-eszköz legfeljebb 150 000 EUR összegű és legalább 12 hónapos futamidejű kölcsönöket fedezhet. A hitelgarancia-eszköz 150 000 EUR-t meghaladó összegű kölcsönöket abban az esetben fedezhet, ha azok futamideje legalább 12 hónap, és ha az érintett kkv-k megfelelnek a COSME

program szerinti támogathatósági kritériumoknak, de nem teljesítik a Horizont 2020 program hitelfinanszírozási eszközének a kkv-kre vonatkozó része szerinti támogathatósági kritériumokat.

E küszöbérték fölött a pénzügyi közvetítők feladata annak bizonyítása, hogy az adott kkv jogosult-e vagy sem a Horizont 2020 program hitelfinanszírozási eszköze kkv-kre vonatkozó részébről történő támogatásra.

(7) A hitelgarancia-eszközt úgy kell kialakítani, hogy adatokat lehessen szolgáltatni a támogatott kkv-król mind a számukat, mind a kölcsönök nagyságát illetően.

20. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság megfelelő intézkedésekkel – csalás, korrupció és egyéb jogellenes cselekmények elleni megelőző intézkedésekkel, hatékony ellenőrzésekkel, szabálytalanságok feltárása esetén a jogosulatlanul kifizetett pénzeszegek visszafizetetésével, valamint szükség esetén hatékony, arányos és visszatartó erejű adminisztratív és pénzügyi szankciókkal – biztosítja, hogy az Unió pénzügyi érdekei az e rendelet alapján finanszírozott intézkedések végrehajtása során ne sérüljenek.

(2) A Bizottság vagy képviselői, valamint a Számvevőszék jogosultak dokumentumalapú és helyszíni ellenőrzést végezni a támogatások minden kedvezményezettjénél, valamint az e rendelet alapján uniós forrásokból részesülő vállalkozóknál, alvállalkozóknál és egyéb harmadik feleknél.

(3) Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) engedélyt kap arra, hogy az 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben ⁽²⁾ meghatározott rendelkezésekkel és eljárásokkal összhangban vizsgálatokat – többek közt helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy egy e rendelet alapján finanszírozott támogatási megállapodással, határozattal vagy szerződéssel összefüggésben történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit.

(4) Az (1), a (2) és a (3)bekezdés sérelme nélkül az e rendelet végrehajtása keretében létrejött, harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásoknak, szerződéseknak, támogatási megállapodásoknak és támogatási határozatoknak tartalmazniuk kell olyan rendelkezéseket, amelyek kifejezetten felhatalmazzák a Bizottságot, a Számvevőszéket és az OLAF-ot arra, hogy saját hatáskörüknél megfelelően lefolytassák az említett ellenőrzéseket és vizsgálatokat.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról és az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csálással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

V. FEJEZET

Bizottság és záró rendelkezések

21. cikk

Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozásokra a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni. Amennyiben a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdését kell alkalmazni.

22. cikk

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

- (1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a mellékletben meghatározott mutatók kiegészítésére vonatkozóan, ha azok elősegíthetik a COSME program általános és konkrét célkitűzéseinek megvalósításában elért eredmények mérését.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a pénzügyi eszközökkel kapcsolatos egyes meghatározott aspektusok módosítására vonatkozóan. Ezek közé tartozik konkrétan az, hogy a növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközökből származó befektetés mekkora részt képvisel a korai fázisba befektető kockázati tőkealapokba történő összes uniós befektetésben, valamint az értékpapírosított hitelportfóliók összetétele.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a 5. cikk (3) bekezdésében meghatározott irányadó összegek olyan mértékű módosítására vonatkozóan, amelynek következtében az irányadó összegek az egyes esetekben a pénzügyi keretösszeg értékének több mint 5 %-kával meghaladnának a módosítást megelőző összegeiket, amennyiben az összeghatár meghaladása szükséges.

23. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

V. LEŠKEVIČIUS

(2) A Bizottság a 22. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása hétéves időtartamra szól 2013. december 23-tól kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 22. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 22. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

24. cikk

Hatályon kívül helyezés és átmeneti rendelkezések

- (1) Az 1639/2006/EK határozat 2014. január 1-jén hatályát veszti.
- (2) Az 1639/2006/EK határozat alapján kezdeményezett intézkedésekre és az ezekkel kapcsolatos pénzügyi kötelezettségekre azonban ezek befejeződéséig továbbra is az említett határozat az irányadó.
- (3) A 5. cikkben említett elkülönített pénzügyi fedeztetők a COSME program és az 1639/2006/EK határozat alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és adminisztratív segítségnyújtással kapcsolatos kiadások is.

25. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

MELLÉKLET

MUTATÓK AZ ÁLTALÁNOS ÉS KONKRÉT CÉLKITŰZÉSEKHEZ ÉS CÉLOK

Általános célkitűzés:	1. Az uniós vállalkozások – és különösen a kkv-k – versenyképességének és fenntarthatóságának a megerősítése	
A. Hatásmutató ⁽¹⁾	Jelenlegi helyzet	Hosszú távú cél és mérőszám (2020)
A.1. A kkv-k fenntarthatósági teljesítménye	Ezt rendszeresen mérni kell például az Eurobarométer felmérés segítségével	A zöld, vagyis környezetbarát termékeket ⁽²⁾ előállító uniós kkv-k arányának növekedése (a kiinduláskor mért) alapértékhez képest
A.2. Az új és már létező kkv-k szükségtelen adminisztratív és szabályozásból eredő terheinek változásai ⁽³⁾	Új kkv alapításához szükséges napok száma 2012-ben: 5,4 munkanap.	Az új kkv alapításához szükséges napok számának jelentős csökkenése
	Az indulás költsége 2012-ben: 372 EUR	Az alapértékhez képest jelentősen csökkenjen a vállalkozás indításának költsége az Unióban
	Azon tagállamok száma, amelyekben a vállalkozás konkrét tevékenységének megkezdéséhez és folytatásához szükséges engedélyek (például a környezetvédelmi engedélyek) beszerzéséhez szükséges idő egy hónap: 2	Azon tagállamok számának jelentős növekedése, amelyekben a vállalkozás konkrét tevékenységének megkezdéséhez és folytatásához szükséges engedélyek (például a környezetvédelmi engedélyek) beszerzéséhez szükséges idő egy hónap
	Azon tagállamok száma 2009-ben, amelyek az induló üzleti vállalkozások számára egyablakos rendszert működtettek annak érdekében, hogy a vállalkozók valamennyi szükséges eljárást (pl. nyilvántartásba vétel, valamint adó-, héa- és társadalombiztosítási ügyintézés) egyetlen fizikai (az adott hivatalban található) és/vagy virtuális (internetes) kapcsolattartó pont közreműködésével tudják elvégezni: 18	Azon tagállamok számának jelentős növekedése, amelyek az induló üzleti vállalkozások számára egyablakos rendszert működtetnek
A.3. Az Unión belüli, illetve az Unión kívülre irányuló exportot folytató kkv-k arányának változásai	A kkv-k 25 %-a folytat exporttevékenységet, a kkv-k 13 %-a pedig az Unión kívüli piacokra exportál (2009-es adatok) ⁽⁴⁾	Az exporttevékenységet folytató kkv-k arányának és az Unión kívüli piacokra exportáló kkv-k arányának növekedése az alapértékhez képest
Általános célkitűzés:	2. A vállalkozási kultúra támogatása, a kkv-k létrehozásának és növekedésének elősegítése	
Hatásmutató	Jelenlegi helyzet	Hosszú távú cél és mérőszám (2020)
B.1. A kkv-k növekedésének változásai	2010-ben a kkv-k a teljes uniós bruttó hozzáadott érték több mint 58 %-át termelték meg;	A kkv-k által megtermelt javak (hozzáadott érték) és az általuk foglalkoztatottak létszámának növekedése az alapértékhez képest
	Kkv-k által foglalkoztatottak létszáma 2010-ben: 87,5 millió (az uniós magánszektor álláshelyeinek 67 %-a)	
B.2. Azon uniós polgárok arányának változásai, akik önfoglalkoztatottak szeretnének lenni	Ezt az Eurobarométer két- vagy háromévente készített felmérése alapján határozzák meg. A legutóbbi, 2012-es eredmények alapján 37 % (2007-ben és 2009-ben 45 %).	Azon uniós polgárok arányának növekedése az alapértékhez képest, akik önfoglalkoztatottak szeretnének lenni

Konkrét célkitűzés:	A kkv-k forráshoz jutásának javítása tőke- és hitelfinanszírozás formájában	
C. Növekedést támogató pénzügyi eszközök	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
C.1. A hitelfinanszírozásban részesülő cégek száma	A 2012. december 31-i adatok szerint 13,4 milliárd EUR értékben mozgósítottak forrásokat 219 000 kkv részére (kkv-garanciakeret).	14,3 milliárd EUR és 21,5 milliárd EUR közötti értékben mozgósított források; a COSME program keretében garanciákat igénybe vevő, finanszírozásban részesülő cégek száma a 220 000 és 330 000 közötti sávban helyezkedjen el.
C.2. A COSME programból kockázati-tőke-befektetésben részesülő cégek száma és a teljes befektetett összeg.	A 2012. december 31-i adatok szerint 2,3 milliárd EUR mozgósított kockázati-tőke-finanszírozás 289 kkv részére (a gyorsan növekvő és innovatív kkv-k támogatására szolgáló eszköz, GIF)	2,6 milliárd EUR és 3,9 milliárd EUR közötti összértékben megvalósított kockázati-tőke-befektetés; a COSME program keretében kockázati-tőkéhez jutó cégek száma a 360 és 540 közötti sávban helyezkedjen el.
C.3. Tőkeáttételi mutató	Tőkeáttételi mutató a kkv-garancia-keret esetében: 1:32 Tőkeáttételi mutató a GIF esetében: 1:6,7	Hitelezési eszköz: 1:20 – 1:30 Tőkefinanszírozási eszköz: 1:4 – 1:6 (?)
C.4. A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz (EFG) és a hitelgarancia-eszköz (LGF) adicionalitása	A kkv-garancia-keret adicionalitása: a végső kedvezményezettnek 64 %-a jelezte, hogy a támogatás döntő fontosságú volt a számukra szükséges finanszírozás megszerzéséhez A GIF adicionalitása: a gyorsan növekvő és innovatív kkv-k támogatására létrehozott eszköz végső kedvezményezettjeinek 62 %-a jelezte, hogy a támogatás döntő fontosságú volt a számukra szükséges finanszírozás megszerzéséhez	Azon végső kedvezményezettek arányának növelése az alapértékhez képest, amelyek azt tervezik, hogy az EFG vagy az LGF révén szerezzék meg azt a finanszírozást, amely más eszközökkel nem sikerült

Konkrét célkitűzés:	A piacra jutás elősegítése, különösen az Unión belül, de globálisan is	
D. Nemzetközi ipari együttműködés	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
D.1. Az uniós és harmadik országok között az ipari termékekkel kapcsolatos szabályozás összehangolásának javítása – esetek száma	A becslések szerint a fő kereskedelmi partnerekkel (Egyesült Államok, Japán, Kína, Brazília, Oroszország, Kanada, India) folytatott szabályozási együttműködésben átlagosan 2 olyan érintett terület van, ahol a technikai szabályozások jelentős mértékű összehangolására került sor	4 olyan releváns terület a fő kereskedelmi partnerekkel (Egyesült Államok, Japán, Kína, Brazília, Oroszország, Kanada, India), amelyekben a technikai szabályozások jelentős mértékű összehangolására kerül sor
E. Európai Vállalkozási Hálózat (a továbbiakban: hálózat)	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
E.1. Aláírt partnerségi megállapodások száma	Aláírt partnerségi megállapodások száma: 2012-ben 2 475	Aláírt partnerségi megállapodások száma: évente 2 500
E.2. A hálózat ismertsége a kkv-k körében	2015-ben kerül sor annak felmérésére, hogy a hálózat mennyire ismert a kkv-k körében	A hálózat kkv-k körében mérhető ismertségének növelése az alapértékhez képest
E.3. Ügyfél-elégedettségi arány (a hálózat által nyújtott adott szolgáltatással kapcsolatban elégedettségről és hozzáadott értékről beszámoló kkv-k százalékos aránya)	Ügyfél-elégedettségi arány (egy adott szolgáltatással kapcsolatban elégedettségről és hozzáadott értékről beszámoló kkv-k százalékos aránya): 78 %	Ügyfél-elégedettségi arány (egy adott szolgáltatással kapcsolatban elégedettségről és hozzáadott értékről beszámoló kkv-k százalékos aránya): > 82 %
E.4. Vállalkozástámogatási szolgáltatásokat igénybe vevő kkv-k száma	Vállalkozástámogatási szolgáltatásokat igénybe vevő kkv-k száma: 2011-ben 435 000	Vállalkozástámogatási szolgáltatásokat igénybe vevő kkv-k száma: 500 000/év
E.5. A hálózat által nyújtott digitális szolgáltatásokat (többek között elektronikus tájékoztatási szolgáltatásokat) igénybe vevő kkv-k száma	Évente 2 millió, digitális szolgáltatást igénybe vevő kkv	Évente 2,3 millió, digitális szolgáltatást igénybe vevő kkv

Konkrét célkitűzés:	A – többek között a turisztikai ágazatban működő – uniós vállalkozások, különösen a kkv-k versenyképességéhez és fenntarthatóságához szükséges keretfeltételek javítása	
F. A versenyképességet javító intézkedések	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
F.1. Az elfogadott egyszerűsítési intézkedések száma	5 egyszerűsítési intézkedés évente (2010)	Legalább 7 egyszerűsítési intézkedés évente
F.2. A szabályozási keret hozzáigazítása a célhoz	2010 óta végeznek alkalmassági vizsgálatokat. Eddig az egyetlen releváns alkalmassági vizsgálat a jelenleg folyamatban lévő „gépjárművek típusjóvá-hagyása” elnevezésű kísérleti projekt	A COSME program időtartama alatt legfeljebb 5 alkalmassági vizsgálat elindítása
F.3. A versenyképességi tesztet alkalmazó tagállamok száma	A versenyképességi tesztet alkalmazó tagállamok száma: 0	A versenyképességi tesztet alkalmazó tagállamok számának jelentős növelése
F.4. A kkv-k erőforrás-hatékonysági intézkedései (amelyek magukban foglalhatják az energiát, a nyersanyagokat vagy a vizet, az újrahasznosítást stb.)	Ezt rendszeresen mérni kell például az Eurobarométer felmérés segítségével	<p>Azon uniós kkv-k arányának növelése, amelyek legalább egy intézkedést tesznek annak érdekében, hogy (a kiinduláskor mért) alapértékhez képest javuljon (az energia, a nyersanyagok vagy a víz, az újrahasznosítás stb. vonatkozásában) erőforrás-hatékonyságuk</p> <p>Azon uniós kkv-k arányának növelése, amelyek azt tervezik, hogy (a kiinduláskor mért) alapértékhez képest két évente további erőforrás-hatékonysági intézkedéseket hajtanak végre (az energia, a nyersanyagok vagy a víz, az újrahasznosítás stb. vonatkozásában)</p>
G. Kkv-kkal kapcsolatos szakpolitika kidolgozása	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
G.1. Kkv-tesztet alkalmazó tagállamok száma	Kkv-tesztet alkalmazó tagállamok száma: 15	A kkv-tesztet alkalmazó tagállamok számának jelentős növelése
Konkrét célkitűzés:	A – többek között a turisztikai ágazatban működő – uniós vállalkozások, különösen a kkv-k versenyképességéhez és fenntarthatóságához szükséges keretfeltételek javítása	
H. Turizmus	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
H.1. Részvétel transznacionális együttműködési projektekben	Három ország projektenként 2011-ben	A COSME program keretében finanszírozott transznacionális együttműködési projektekben részt vevő tagállamok számának növekedése az alapértékhez képest
H.2. A „Kiemelt európai úti célok” programban népszerűsített fenntartható turizmusfejlesztési modelleket alkalmazó úti célok száma	Az odaítélt „Kiemelt európai úti célok” címek száma összesen: 98 (évente átlagosan 20 – 2007-ben 10, 2008-ban 20, 2009-ben 22, 2010-ben 25, 2011-ben 21)	200-nál több úti cél esetében alkalmazzák a „Kiemelt európai úti célok” programban népszerűsített fenntartható turizmusfejlesztési modelleket (évente körülbelül 20).
I. Új üzleti koncepciók	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
I.1. A piacon kínált új termékek/ szolgáltatások száma	Rendszeresen mérni kell (E területtel kapcsolatban eddig csak analitikai tevékenységre került sor, és az is korlátozott mértékű volt)	Az új termékek/szolgáltatások összesített számának növekedése (a kiinduláskor mért) alapértékhez képest

Konkrét célkitűzés:	A vállalkozói készség előmozdítása és a vállalkozói kultúra népszerűsítése	
J. A vállalkozói készség támogatása	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
J.1. Azon tagállamok száma, amelyek a program keretében azonosított bevált gyakorlaton alapuló, vállalkozói készséget előmozdító megoldásokat valósítanak meg	Az ilyen, vállalkozói készséget előmozdító megoldásokat megvalósító tagállamok száma: 2010-ben 22	A vállalkozói készséget előmozdító megoldásokat megvalósító tagállamok számának jelentős növelése
J.2. Az olyan tagállamok száma, amelyek a potenciális, a fiatal, az új és a női vállalkozókra, valamint más meghatározott célcsoportokra irányuló, a vállalkozói készséget előmozdító megoldásokat valósítanak meg	Jelenleg 12 tagállam vesz részt a „Mentorhálózat a sikeres vállalkozónőkért” programban. Jelenleg 6 tagállam és 2 régió rendelkezik a kifejezetten a vállalkozói ismeretek oktatására vonatkozó stratégiával, 10 tagállam épített be az egész életen át tartó tanulásra vonatkozó tágabb stratégiába a vállalkozói ismeretek oktatásával kapcsolatos nemzeti célokat, 8 tagállamban pedig jelenleg folyik a vállalkozói ismeretekkel kapcsolatos stratégia megvitatása.	Az olyan tagállamok számának jelentős növekedése az alapértékhez képest, amelyek a potenciális, a fiatal, az új és a női vállalkozókra, valamint más meghatározott célcsoportokra irányuló, a vállalkozói készséget előmozdító megoldásokat valósítanak meg.

(¹) Ezek a mutatók a vállalkozás- és iparpolitikai terület alakulására vonatkoznak. A célok eléréséért nem kizárólag a Bizottság tehető felelőssé. Az e területen elért eredményeket egy sor olyan tényező is befolyásolja, amelyekre a Bizottságnak nincs ráhatása.

(²) A zöld termékek és szolgáltatások olyan termékek és szolgáltatások, amelyek előállításának elsődleges célja a környezeti kockázat csökkentése, valamint a szennyezés és a felhasznált erőforrások minimalizálása. A környezetbarát jellemzőkkel bíró (ökotervezésű, öko-címkezésű, ökológiai módon termelt és újrahasznosított anyagokat jelentős mértékben tartalmazó) termékek szintén ide tartoznak. Forrás: Flash Eurobarometer 342., „SMEs, Resource Efficiency and Green Markets” („Kkv-k, erőforráshatékonyság, zöld piacok”).

(³) A Tanács 2011. május 31-i következtetéseiben arra ösztönözte a tagállamokat, hogy 2012-ig az új vállalkozások elindításához szükséges időtartamot adott esetben csökkentsék le három munkanapra, az elindítás költségeit pedig 100 EUR-ra, továbbá arra is ösztönözte őket, hogy 2013 végére a vállalkozások konkrét tevékenységének megkezdéséhez és folytatásához szükséges engedélyek beszerzése ne vegyen igénybe három hónapnál több időt.

(⁴) Az európai kkv-k nemzetközivé válása (Internationalisation of European SMEs), EIM, 2010, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/market-access/files/internationalisation_of_european_smes_final_en.pdf

(⁵) Az uniós költségvetés 1 EUR-jának 20–30 EUR-nak megfelelő forrásfinanszírozást és 4–6 EUR-nak megfelelő tőkefinanszírozást fog eredményezni a COSME program teljes élettartama alatt.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1288/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

az „Erasmus+”: elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról, valamint az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozat hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 165. cikke (4) bekezdésére és 166. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

(1) A „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” című, 2011. június 29-i bizottsági közlemény egy olyan egységes program létrehozására szólít fel az oktatás, a képzés, és az ifjúságügy és a sport területén, ideértve a felsőoktatás nemzetközi aspektusát is, amely egyesíti az 1720/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal ⁽⁴⁾ létrehozott, az egész életen át tartó tanulásra irányuló cselekvési programot (Egész életen át tartó tanulás), az 1719/2006/EK európai és parlamenti határozattal ⁽⁵⁾ létrehozott F fiatalok lendületben programot (F fiatalok lendületben), az 1298/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal ⁽⁶⁾ létrehozott Erasmus Mundus

cselekvési programot (Erasmus Mundus), az 1905/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁷⁾ létrehozott ALFA III. programot, valamint a Tempus és az Edulink programot annak érdekében, hogy biztosítsa a nagyobb hatékonyságot, az erősebb stratégiai összpontosítást, és az egységes program különböző aspektusai közötti szinergiák kiaknázását. Ezenkívül a sport ebbe az egységes programba (a továbbiakban: a program) való felvételét is javasolják.

(2) A jelenlegi Egész életen át tartó tanulás, F fiatalok lendületben és Erasmus Mundus program időközi értékelő jelentései, valamint az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és a felsőoktatás terén tervezett jövőbeli uniós fellépésről folytatott nyilvános konzultáció rámutatott arra, hogy ezeken a területeken nagy és bizonyos szempontból növekvő igény van a további, európai szintű együttműködésre és mobilitásra. Az értékelő jelentések hangsúlyozták az oktatás, képzés és ifjúságügy terén az uniós programok és a szakpolitika alakulása közötti szorosabb kapcsolatok megteremtésének szükségességét, kifejezték azt az igényt, hogy az uniós cselekvés szerkezetének jobban meg kell felelnie az egész életen át tartó tanulás paradigmájának, valamint egyszerűbb, felhasználóbarátabb és rugalmasabb megközelítést szorgalmaztak az ilyen cselekvés végrehajtásához és a nemzetközi felsőoktatási együttműködési programok széttagoltságának megszüntetéséhez.

(3) A programnak a finanszírozási források hozzáférhetőségére, valamint az adminisztratív és pénzügyi eljárások átláthatóságára kell összpontosítania, többek között az információs és kommunikációs technológiák (IKT) és a digitalizáció révén. A program sikeréhez a szervezeti felépítés és irányítás korszerűsítését és egyszerűsítését, valamint az igazgatási kiadások csökkentését középpontba állító folyamatos törekvések is nélkülözhetetlenek.

(4) A sporttal kapcsolatos új uniós hatáskörök végrehajtására vonatkozó stratégiai döntésekről szóló nyilvános konzultáció, valamint a sporttal kapcsolatos előkészítő intézkedésekről szóló bizottsági értékelési jelentés betekintést adott az uniós cselekvés prioritásaival kapcsolatban, és szemléltette azt a hozzáadott értéket, amellyel az Unió hozzájárulhat a sportot európai szinten érintő különböző problémákkal kapcsolatos tapasztalatok és tudás megszerzésére, megosztására és terjesztésére irányuló tevékenységek támogatásához, feltéve hogy ezek különösen az alulról szerveződő szintre összpontosulnak.

⁽¹⁾ HL C 181., 2012.6.21., 154. o.

⁽²⁾ HL C 225., 2012.7.27., 200. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2013. november 19-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2013. december 3-i határozata.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1720/2006/EK határozata (2006. november 15.) az egész életen át tartó tanulás terén egy cselekvési program létrehozásáról (HL L 327., 2006.11.24., 45. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1719/2006/EK határozata (2006. november 15.) a 2007 és 2013 közötti időszakra a „Cselekvő ifjúság” program létrehozásáról (HL L 327., 2006.11.24., 30. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1298/2008/EK határozata (2008. december 16.) a harmadik országokkal történő együttműködésen keresztül a felsőoktatás minőségének javítására és a kultúrák közötti megértés előmozdítására irányuló Erasmus Mundus (2009–2013) cselekvési program létrehozásáról (HL L 340., 2008.12.19., 83. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1905/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról (HL L 378., 2006.12.27., 41. o.).

- (5) Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést ösztönző Európa 2020 stratégia uniós növekedési stratégiát határoz meg a következő évtizedre az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés támogatása érdekében: e célból öt nagyszabású, 2020-ig teljesítendő célkitűzést határoz meg, különösen az oktatás területén, annak érdekében, hogy a korai iskolaelhagyás aránya 10 %-os szint alá csökkenjen, és hogy a 30–34 évesek legalább 40 %-a számára lehetővé váljon a felsőfokú vagy azzal egyenértékű végzettség megszerzése. Idetartoznak a stratégia kiemelt kezdeményezései is, különösen a Mozgásban az ifjúság és az Új készségek és munkahelyek menetrendje.
- (6) A Tanács 2009. május 12-i következtetéseiben az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszerének (Oktatás és képzés 2020) létrehozására szólított fel, és egyúttal négy stratégiai célkitűzést határozott meg válaszul azokra a kihívásokra, amelyeknek még eleget kell tenni ahhoz, hogy tudásalapú Európa jöjjön létre, és hogy mindenki számára lehetővé váljon az egész életen át tartó tanulás.
- (7) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8. és 10. cikkének, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája 21. és 23. cikkének megfelelően a program előmozdítja többek között a férfiak és a nők közötti egyenlőséget, valamint a nem, faj vagy etnikai származás, vallás vagy meggyőződés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés elleni küzdelem érdekében tett intézkedéseket. Szükség van arra, hogy kibővítsék a hátrányos helyzetű és kiszolgáltatott csoportok tagjainak hozzáférését és aktívan kezeljék a fogyatékosággal élő személyek speciális tanulási szükségleteit a program végrehajtása során.
- (8) A programnak erős nemzetközi dimenzióval kell rendelkeznie különösen a felsőoktatás tekintetében, nem csupán az európai felsőoktatás minőségének javítása érdekében – az Oktatás és képzés 2020 átfogóbb céljainak jegyében és Unió mint tanulmányi helyszín vonzerőjének növelése céljából –, hanem azért is, hogy ösztönözze az emberek közötti megértést és támogassa a partnerországok felsőoktatását elősegítő fenntartható fejlődést és a tágabb értelemben vett társadalmi-gazdasági fejlődésüket, többek között azáltal, hogy a partnerországokból származó személyek bevonásával megvalósított mobilitási cselekvések révén ösztönzi a tudásáramlást. E célból finanszírozást kell rendelkezésre bocsátani a fejlesztési együttműködési eszközökből, az európai szomszédsági eszközökből, az előcsatlakozási támogatási eszközökből és a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló partnerségi eszközökből. A finanszírozást az Európai Fejlesztési Alapból, az arra vonatkozó eljárásoknak megfelelően is rendelkezésre lehet bocsátani. E rendelet rendelkezései alkalmazandók e pénzeszközök felhasználására, ezzel egyidejűleg biztosítva az említett eszközöket és alapot létrehozó rendeletek betartását.
- (9) Az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről (2010–2018) szóló 2009. november 27-i állásfoglalásában a Tanács hangsúlyozta annak szükségességét, hogy minden fiatal el kell ismerni mint társadalmi erőforrást, és arra törekedett, hogy előmozdítsa részvételüket az őket érintő szakpolitikák kialakításában folyamatos, a döntéshozók, a fiatalok és ifjúsági szervezetek közötti, minden szinten megvalósuló, átfogó strukturált párbeszéd formájában.
- (10) A formális, nem formális és informális tanulás egyetlen programban való egyesítésének szinergiákat kell teremtenie és ösztönöznie kell az ágazatközi együttműködést a különböző oktatási, képzési és ifjúságügyi ágazatok között. A program végrehajtása során megfelelően figyelembe kell venni a különböző ágazatok sajátos szükségleteit, valamint adott esetben a helyi és regionális hatóságok szerepét.
- (11) A mobilitás, a méltányosság és a tanulmányi kiválóság támogatására az Uniónak kísérleti jelleggel diákhitelgarancia-eszközt kell létrehoznia, amely szociális háttértől függetlenül lehetővé teszi a hallgatók számára, hogy egy olyan országban mesterfokozatot szerezzenek, amely előtt a programban való részvétel nyitva áll (a továbbiakban: a programban részt vevő ország). A diákhitelgarancia-eszköz azon pénzügyi intézetek számára lesz hozzáférhető, amelyek készek kedvező feltételek mellett hitelt nyújtani a programban részt vevő egyéb országokban mesterképzésben részt vevő hallgatók számára. A tanulási célú mobilitás e további innovatív eszköze nem helyettesítheti a jelenlegi helyi, nemzeti és uniós szintű diákmobilitást támogató támogatási és hitelrendszereket, illetve nem akadályozhatja ezek jövőbeli létrehozását. A diákhitelgarancia-eszköznek szigorú monitoring és értékelés tárgyát kell képeznie, különösen a különböző országok piaci felvevőképessége vonatkozásában. A 21. cikk (2) és (3) bekezdésével összhangban 2017 vége előtt féldíjs értékelő jelentést kell benyújtani az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a diákhitelgarancia-eszköz folytatásával kapcsolatos politikai iránymutatás megszerzése céljából.
- (12) A tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy elfogadják a program megfelelő működését gátló jogi és közigazgatási akadályok megszüntetéséhez szükséges valamennyi megfelelő intézkedést. Ez magában foglalja többek között – amennyiben lehetséges – a vízumok és tartózkodási engedélyek megszerzése során nehézségeket okozó adminisztratív kérdések megoldását. A 2004/114/EK tanácsi irányelvvel⁽¹⁾ összhangban a tagállamok ösztönzést kapnak arra, hogy gyorsított beutazás-engedélyezési eljárásokat hozzanak létre.

⁽¹⁾ A Tanács 2004/114/EK irányelve (2004. december 13.) a harmadik országok állampolgárai tanulmányok folytatása, diákcsera, javadalmazás nélküli gyakorlat, illetve önkéntes szolgálat céljából történő beutazásának feltételeiről (HL L 375., 2004.12.23., 12. o.).

- (13) „Az európai felsőoktatási rendszerek által az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés terén tett hozzájárulás növelése” című, 2011. szeptember 20-i bizottsági közlemény olyan keretrendszert hoz létre, amelyben az Unió, a tagállamok és a felsőoktatási intézmények együttműködhetnek a diplomások számának növelése, az oktatás minőségének javítása, valamint a felsőoktatás és a kutatás arra irányuló hozzájárulásának maximalizálása érdekében, hogy a tagállamok gazdasági és társadalmi erősebben kerüljenek ki a gazdasági világválságból.
- (14) Az Unión belüli fiatalkori munkanélküliség hatékonyabb kezelése érdekében különös figyelmet kell fordítani a felsőoktatási és szakképzési intézmények és az üzleti vállalkozások közötti országokon átívelő együttműködésre a hallgatók foglalkoztathatóságának javítása és vállalkozói készségeinek fejlesztése céljából.
- (15) A 29 európai ország oktatási miniszterei által 1999. június 19-én aláírt bolognai nyilatkozat kormányközi folyamatot hozott létre azzal a céllal, hogy megteremtse az európai felsőoktatási térséget, amihez folyamatos uniós szintű támogatásra van szükség.
- (16) A szakoktatás és szakképzés (VET) által az Európa 2020 stratégiában meghatározott több célkitűzés elérésében játszott elengedhetetlen szerep széles körben elismert, és azt a megújult koppenhágai folyamat (2011–2020) keretében is megfogalmazták, figyelembe véve különösen a benne rejlő lehetőséget, amely alkalmassá teszi a nagymértékű európai munkanélküliség – különösen a fiatalok és a tartós munkanélküliség – kezelésére, az egész életen át tartó tanulás kultúrájának előmozdítására, a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre és az aktív polgári szerepvállalás ösztönzésére. Minőségi szakmai gyakorlatokra és tanulószereződéses gyakorlati képzésekre van szükség, ideértve a mikrovállalkozásoknál és a kis- és középvállalkozásoknál végzett gyakorlatokat és képzéseket is, az oktatás és képzés keretében szerzett ismeretek és a munka világában szükséges kompetenciák és készségek közötti szakadék áthidalása, valamint a fiatalok foglalkoztathatóságának javítása érdekében.
- (17) Meg kell erősíteni az iskolák közötti európai együttműködés, valamint a tanulók és iskolai dolgozók mobilitásának intenzitását és mértékét annak érdekében, hogy az iskolákról szóló európai együttműködés XXI. századra vonatkozó menetrendjében meghatározott prioritások teljesüljenek, vagyis hogy fejlesszék az uniós közoktatás minőségét a kompetenciafejlesztés terén, valamint javítsák az iskolarendszerekben és intézményekben az egyenlőséget és a befogadást, valamint megerősítsék és támogassák a tanári szakmát és az iskolavezetést. Ebben az összefüggésben kiemelt célként kell kezelni a korai iskolaelhagyás csökkentését, az alapkészségek terén nyújtott teljesítmény javítására, a kora gyermekkori nevelésben és gondozásban való részvétel és ezek minőségének javítására, valamint az iskolai tanárok és iskola-vezetők szakmai kompetenciájának megerősítésére vonatkozó stratégiai célokat, valamint a migráns háttérű, illetve társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű gyermekek oktatási lehetőségeinek javítását.
- (18) A 2011. november 28-i tanácsi állásfoglalásban szereplő, a felnőttkori tanulásra vonatkozó megújított európai cselekvési program célja, hogy minden felnőtt számára lehetővé tegye készségeik és kompetenciáik egész életen át tartó fejlesztését és javítását. Különös figyelmet kell fordítani a tanulási lehetőségek – különösen az írás- és olvasási, valamint számolási készség javítása, illetve a rugalmas tanulási módszerek és a második esélyt nyújtó intézkedések előmozdítása révén való – javítására a nagy számú alacsony képzettségű európaiak vonatkozásában.
- (19) Az Európai Ifjúsági Fórum, a felsőfokú tanulmányok és oklevelek elismerésével foglalkozó nemzeti információs központok (NARIC), az Eurydice, az Euroguidance és az Eurodesk hálózat, az eTwinning nemzeti támogató szolgálatai, a nemzeti Europass központok és a szomszédos országok Nemzeti Információs Irodáinak a cselekvése nélkülözhetetlen a program célkitűzéseinek eléréséhez, különösen azáltal, hogy a Bizottságot rendszeresen ellátják friss, a tevékenységük különböző területeivel kapcsolatos információkkal, valamint terjesztik a program eredményeit az Unióban és a partnerországokban.
- (20) Meg kell szilárdítani a program alapján az oktatás, képzés, ifjúságügy és sport területén működő nemzetközi szervezetekkel – különösen az Európa Tanáccsal – való együttműködést.
- (21) Az európai integrációs tanulmányokat érintő kiválóság fejlesztéséhez világszerte történő hozzájárulás és az európai integrációs folyamatra és annak alakulására vonatkozó ismeretek és az arról folytatott párbeszéd iránti növekvő igény kielégítése érdekében fontos, hogy a felsőoktatási intézmények, az európai integrációs folyamatban aktív egyesületek és az európai érdekeket szolgáló célt képviselő egyesületek Jean Monnet cselekvésen keresztül való támogatása révén e téren ösztönözzék a kiválóságot a tanításban, a kutatásban és a gondolkodásban.
- (22) A program alapján az oktatás, képzés, ifjúságügy és sport területén működő civil társadalmi szervezetekkel folytatott nemzeti és uniós szintű együttműködés rendkívül fontos az egész életen át tartó tanulással kapcsolatos stratégiákra és politikákra vonatkozó széles körű felelősségvállalás kialakítása érdekében, valamint ahhoz, hogy valamennyi szinten figyelembe lehessen venni az érdekeltek ötleteit és aggályait.

- (23) „A sport európai dimenziójának fejlesztése” című 2011. január 18-i bizottsági közlemény meghatározza a Bizottság elgondolásait a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése után a sport terén végrehajtandó uniós szintű cselekvésekre vonatkozóan, és a sporton keresztül kifejeződő európai identitás erősítése érdekében, a sport társadalmi szerepéről, gazdasági vetületéről és szervezéséről szóló három átfogó fejezetben konkrét, a Bizottság és a tagállamok által meghozandó cselekvéseket javasol. Emellett figyelembe kell venni a sport – többek között az őshonos sport – hozzáadott értékét és az Unió kulturális és történelmi örökségéhez való hozzájárulását.
- (24) Különösen az alulról szerveződő sportra és a sport területén vállalt önkéntességre kell összpontosítani, mivel ezek fontos szerepet játszanak a társadalmi befogadás, az esélyegyenlőség és az egészségvédő testmozgás előmozdításában.
- (25) A képzések és kompetenciák fokozottabb átláthatóságának és elismerésének és az átláthatóságot és elismerést szolgáló uniós eszközök szélesebb körű elfogadásának hozzá kell járulnia a minőségi oktatás és képzés fejlődéséhez, és elő kell segítenie mind az egész életen át tartó tanulás célját szolgáló, mind pedig a különböző országok és ágazatok közötti foglalkozási célú mobilitást egész Európában. A más országokban alkalmazott módszerek, gyakorlatok és technológiák megismerésére nyújtott lehetőség elősegíti a foglalkoztathatóság javítását.
- (26) E célból ajánlott a 2241/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozat⁽¹⁾ által létrehozott, a képzések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes uniós kerete (Europass), a 2006/143/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlással⁽²⁾ létrehozott európai felsőoktatási minőségbiztosítási nyilvántartás (EQAR) és a Felsőoktatási Minőségbiztosítás Európai Szövetsége (ENQA), az Európai Parlament és a Tanács 2008. április 23-i ajánlásával⁽³⁾ létrehozott európai képzési keretrendszer (EKKR), az Európai Parlament és a Tanács 2009. június 18-i ajánlásával⁽⁴⁾ létrehozott Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszer (ECVET) az Európai Parlament és a Tanács 2009. június 18-i ajánlásával⁽⁵⁾
- létrehozott szakoktatási és szakképzési európai minőségbiztosítási referenciakeret (EQAVET), valamint az európai kreditviteli és -gyűjtési rendszer (ECTS) szélesebb körű használata.
- (27) A lakossági tájékoztatás magasabb szintű hatékonysága és a Bizottság kezdeményezésére végzett kommunikációs tevékenységek közötti erősebb szinergia biztosítása érdekében az e rendelet értelmében kommunikációs tevékenységekre elkülönített forrásoknak hozzá kell járulniuk az Unió politikai prioritásaira vonatkozó szervezeti kommunikáció biztosításához is, feltéve, hogy az említett prioritások kapcsolódnak e rendelet általános célkitűzéséhez.
- (28) Biztosítani kell a program keretében végzett összes cselekvés európai hozzáadott értékét és ezen intézkedéseknek az EUMSZ 167. cikke (4) bekezdésével összhangban álló tagállami tevékenységekkel, illetve más tevékenységekkel, különösen a kultúra és a média, a foglalkoztatás, a kutatás és az innováció, az ipar és a vállalkozások, a kohéziós és fejlesztési politika, továbbá a bővítési politika, valamint a regionális politika és a külkapcsolatok területén végzett kezdeményezésekkel, eszközökkel és stratégiákkal fennálló kiegészítő jellegét.
- (29) A program célja, hogy pozitív és fenntartható hatása legyen az oktatási, képzési, ifjúság- és sportpolitikára és gyakorlatokra. A rendszerszintű hatást a programban előirányzott olyan különböző cselekvések és tevékenységek révén kell elérni, amelyek az intézményi szintű változás ösztönzését célozzák, és adott esetben rendszerszintű innovációhoz vezetnek. A programból pénzügyi támogatást igénylő egyedi projekteknek nem kell rendszerszintű hatást gyakorolniuk. A rendszerszintű hatás eléréséhez a projektek összesített eredményének kell hozzájárulnia.
- (30) A hatékony teljesítményirányításhoz – ideértve az értékelést és az monitoringot is – az intervenció logikáját tükröző, specifikus, időszakonként mérhető és valós teljesítménymutatók kialakítására van szükség.
- (31) A Bizottságnak és a tagállamoknak optimalizálnia kell az információs és kommunikációs technológiákat annak érdekében, hogy megkönnyítsék az oktatással, a képzéssel, az ifjúsággal és a sporttal kapcsolatos cselekvésekhez való hozzáférést. Ide tartozhat a virtuális mobilitás, amelynek ki kell egészítenie, de nem szabad helyettesítenie a tanulási célú mobilitást.

(1) Az Európai Parlament és a Tanács 2241/2004/EK határozata (2004. december 15.) a szakképzések és a képességek átláthatóságának egységes közösségi kereteiről (HL L 390., 2004.12.31., 6. o.).

(2) A Tanács 2006/143/EK ajánlása (2006. szeptember 15.) a felsőoktatás terén a minőségbiztosítással kapcsolatos további európai együttműködésről (HL L 64., 2006.3.4., 60. o.).

(3) Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása (2008. április 23.) az egész életen át tartó tanulás Európai Képzési Keretrendszerének létrehozásáról (HL C 111., 2008.5.6., 1. o.).

(4) Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása (2009. június 18.) az európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer (ECVET) létrehozásáról (HL C 155., 2009.7.8., 11. o.).

(5) Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása (2009. június 18.) a szakoktatás és szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretének létrehozásáról (HL C 155., 2009.7.8., 1. o.).

- (32) Ez a rendelet a program teljes időtartamára pénzügyi keretösszeget állapít meg, amely az éves költségvetési eljárás során elsődleges referenciaösszegként szolgál az Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredmények pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság intézményközi megállapodás⁽¹⁾ 17. pontja értelmében.
- (33) A program alapján a testületek működéséhez nyújtott finanszírozás folytonosságának biztosítása érdekében a Bizottság számára a program kezdeti szakaszában lehetővé kell tenni, hogy a támogatott fellépések és tevékenységek végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó költségeket támogathatónak tekintse abban az esetben is, ha azok a finanszírozási kérelem benyújtása előtt merülnek fel a kedvezményezettnél.
- (34) Teljesítménykritériumokat kell létrehozni, amelyek alapul szolgálhatnak a költségvetési források tagállamok közötti felosztásához a nemzeti irodák által irányított cselekvések céljára.
- (35) Az Európai Unióhoz csatlakozni kívánó tagjelölt országok és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon országai, amelyek részét képezik Európai Gazdasági Térségnek (EGT), részt vehetnek az uniós programokban a keretmegállapodások, a társulási tanácsi határozatok vagy hasonló megállapodások alapján.
- (36) A Svájci Államszövetség az Unió és Svájc között kötendő megállapodás alapján részt vehet az uniós programokban.
- (37) A tengerentúli országok és területek természetes személyei, valamint a tengerentúli országok és területek illetékes köz- és/vagy magántestületei és intézményei 2001/822/EK tanácsi határozattal⁽²⁾ összhangban vehetnek részt a programokban. Az Unió legkülső régióinak, valamint tengerentúli országainak és területeinek a távoli fekvéséből következő korlátokat figyelembe kell venni a program végrehajtása során.
- (38) A Bizottság és az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje a 2011. május 25-i „Az átalakuló szomszédosság új megközelítése” című közleményében kifejtette többek között azt a célt, hogy továbbra is elősegítsék a szomszédos országok részvételét a felsőoktatás területén végrehajtott uniós mobilitási és kapacitásépítési intézkedésekben, valamint a jövőbeli oktatási program megnyitását a szomszédos országok előtt.
- (39) Az Unió pénzügyi érdekeit a teljes kiadási ciklusban arányos intézkedésekkel kell védeni, ezen intézkedések közé értve a szabálytalanságok megelőzését, felderítését és kivizsgálását, az elveszített, jogtalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzüsszegek visszafizettetését, valamint adott esetben szankciók alkalmazását. Bár az Unió külső támogatásához egyre több finanszírozásra van szükség, az Unió gazdasági és költségvetési helyzete korlátozza az ilyen jellegű támogatáshoz biztosított forrásokat. Ezért a Bizottságnak ki kell alakítania a rendelkezésre álló források leghatékonyabb és fenntartható felhasználásának módját, e célból pedig tőkeáttételi hatású pénzügyi eszközöket kell használnia.
- (40) A programhoz való hozzáférés javítása érdekében az egyének mobilitásához nyújtott támogatásokat a fogadó ország megélhetési költségeitől függően ki kell igazítani. A nemzeti joggal összhangban a tagállamokat ösztönözni kell arra is, hogy mentessék ezeket a támogatásokat az adók és járulékok alól. Ugyanennek a mentességnek kell vonatkoznia a pénzügyi támogatásokat az érintett személyeknek odaitélő köz- vagy magántestületekre is.
- (41) A 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽³⁾ összhangban az önkéntes tevékenységgel töltött idő természetbeni hozzájárulások formájában társfinanszírozásként beszámítható.
- (42) „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” című 2011. június 29-i közleményében a Bizottság az uniós finanszírozás egyszerűsítése melletti elkötelezettségét hangsúlyozta. Az egyetlen oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásának lényegesen le kell egyszerűsítene a programot, emellett jelentős mértékben racionalizálnia kell azt, és szinergiákat kell létrehozni az irányításában. Az egyösszegű, illetve rendszeres átalánytámogatásokon, valamint egységköltség-alapú támogatásokon alapuló finanszírozással, továbbá a kedvezményezettekre és a tagállamokra vonatkozó formai és adminisztratív követelmények csökkentésével tovább kell egyszerűsíteni a program végrehajtását.
- (43) A megvalósítás és a kifizetések végrehajtásának javítását a program célkitűzéseinek elérése érdekében irányadó elvnek kell tekinteni, ugyanakkor biztosítani kell a pénzügyi erőforrások optimális felhasználását.
- (44) Fontos gondoskodni a program pénzgazdálkodásának hatékony voltáról, valamint minél hatékonyabb és felhasználóbarát módon történő végrehajtásáról, emellett biztosítani kell a jogbiztonságot és valamennyi résztvevőnek a programhoz való hozzáférés lehetőségét is.
- (45) Annak érdekében, hogy a változó igényekre a program teljes időtartama alatt gyorsan lehessen reagálni, az EUMSZ 290. cikkének megfelelően a Bizottságot fel kell hatalmazni jogi aktusok elfogadására a nemzeti irodák által irányított kiegészítő cselekvésekkel kapcsolatos rendelkezések tekintetében. Különösen fontos,

⁽¹⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

⁽²⁾ A Tanács 2001/822/EK határozata (2001. november 27.) az Európai Gazdasági Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról (Tengerentúli társulási határozat) (HL L 314., 2001.11.30., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

hogy a Bizottság az előkészítő munkálatok során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.

(46) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.

(47) A programnak három különböző területet kell lefednie, és az e rendelet alapján létrehozott bizottságnak kell foglalkoznia mind a horizontális, mind az ágazati kérdésekkel. A tagállamoknak kell gondoskodniuk arról, hogy a bizottság napirendjén szereplő témák szerint delegálják képviselőiket a bizottság ülésein való részvételre, a bizottsági elnök pedig arról gondoskodik, hogy a találkozók napirendjében egyértelműen feltüntessék az érintett ágazato(ka)t és az egyes ágazatok tekintetében az üléseken megvitatásra kerülő témákat. Adott esetben a bizottság eljárási szabályzatával összhangban lehetőség van eseti alapon külső szakértők – többek között a szociális partnerek képviselőinek – meghívására, hogy a bizottság ülésein megfigyelőként részt vegyenek.

(48) Helyénvaló a program megfelelő lezárásának biztosítása, különös tekintettel az irányítására vonatkozó többéves megállapodások – úgymint a technikai és adminisztratív segítségnyújtás finanszírozása – további fenntartására. A technikai és adminisztratív segítségnyújtásnak 2014. január 1-jétől szükség esetén biztosítania kell a megelőző programok keretében 2013 végéig le nem zárult cselekvések irányítását.

(49) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a program létrehozását, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban annak léptéke és hatása miatt ez cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

(50) Az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozatot ezért hatályon kívül kell helyezni,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.02.28., 13. o.).

(51) A program alapján nyújtott finanszírozás folytonosságának biztosítása érdekében e rendeletet 2014. január 1-jétől kell alkalmazni. Sürgősségi okokból e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követően a lehető leghamarabb hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. cikk

A program hatálya

(1) Ez a rendelet létrehozza az oktatás, képzés, ifjúságügy és sport terén végrehajtandó uniós cselekvésről szóló, „Erasmus+” elnevezésű programot (a továbbiakban: a program).

(2) A programot a 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig terjedő időszakban kell végrehajtani.

(3) A program az alábbi területekre terjed ki, a tagállamok különböző ágazatai struktúráinak és sajátos szükségleteinek tiszteletben tartása mellett:

a) az egész életen át tartó tanulás távlatában minden szintű oktatás és képzés, ezen belül a közoktatás (Comenius), a felsőoktatás (Erasmus), a nemzetközi felsőoktatás (Erasmus Mundus), a szakoktatás és -képzés (Leonardo da Vinci), valamint a felnőttkori tanulás (Grundtvig);

b) az ifjúságügy területe (Fiatalok lendületben), különösen a nem formális és az informális tanulás összefüggésében;

c) sport, különös tekintettel az alulról szerveződő sportra.

(4) A programnak van egy nemzetközi dimenziója is, amely az Unió és a partnerországok közötti együttműködés révén az Unió külső fellépéseinek, köztük fejlesztési célkitűzéseinek a támogatását célozza.

2. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „egész életen át tartó tanulás”: az életút során elvégzett valamennyi általános oktatás, szakképzés, iskolarendszeren kívüli oktatás és informális tanulás, amely az egyén, a polgár, a kultúra, a társadalom és/vagy a foglalkoztatás szempontjából a tudás, a készségek és a kompetenciák gyarapodását vagy a társadalmi részvétel megerősítését eredményezik, ideértve a tanácsadási és orientációs szolgáltatások nyújtását is;

2. „nem formális tanulás”: olyan tanulás, amely – a tanulási célkitűzések és a tanulásra fordított idő tekintetében – tervezett tevékenységeken keresztül valósul meg, tanuláshoz nyújtott támogatás (pl. tanár-diák kapcsolat) mellett, de amely nem része a formális oktatási és képzési rendszernek;
3. „informális tanulás”: a munkával, családdal vagy szabadidővel kapcsolatos napi tevékenységekből eredő tanulás, amely a célkitűzések, az idő vagy a tanulás támogatása tekintetében nem szervezett vagy strukturált; a tanuló szempontjából lehet, hogy nem szándékos;
4. „strukturált párbeszéd”: a fiatalokkal és az ifjúsági szervezetekkel folytatott párbeszéd, amely teret enged az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés prioritásaira, megvalósítására és nyomon követésére irányuló folyamatos, közös gondolkodásnak;
5. „országokon átívelő”: eltérő rendelkezés hiányában a 24. cikk (1) bekezdésében említett, a programban részt vevő legalább két országot érintő bármely cselekvésre vonatkozik;
6. „nemzetközi”: legalább egy, a programban részt vevő országot és legalább egy harmadik országot (a továbbiakban: a partnerország) érintő bármely cselekvésre vonatkozik;
7. „tanulási célú mobilitás”: a tartózkodási országtól eltérő országba való, tanulmányi, képzési, illetve nem formális vagy informális tanulási célú tényleges átköltözés; ez megvalósulhat szakmai gyakorlatok, tanulószerveződések gyakorlati képzések, ifjúsági csereprogramok, önkéntesség, tanítás, illetve szakmai továbbképzési tevékenységekben való részvétel formájában, és ide tartozhatnak még olyan tevékenységek, mint a fogadó ország nyelvén folytatott előkészítő képzés, valamint a küldő, fogadó és a képzést követő tevékenységek;
8. „együttműködés az innováció terén és a bevált gyakorlatok cseréje”: országokon átívelő és nemzetközi együttműködési projektek, amelyekben az oktatás, a képzés és/vagy az ifjúságügy területén tevékenységet folytató szervezetek vesznek részt, és amelyekben más szervezetek is részt vehetnek;
9. „a szakpolitikai reform támogatása”: minden olyan típusú tevékenység, amelynek célja az oktatási és képzési rendszerek korszerűsítésének támogatása és elősegítése, valamint az uniós ifjúságpolitika fejlesztésére irányuló támogatás a tagállamok közötti szakpolitikai együttműködés révén, különösen a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszéd és nyitott koordinációs módszer keretében;
10. „virtuális mobilitás”: az információs és kommunikációs technológiák által támogatott tevékenységek – többek között az elektronikus tanulás – összessége, amelyeket az intézmények szintjén szerveznek, és amelyek megvalósítják vagy elősegítik az országokon átívelő és/vagy nemzetközi együttműködésből fakadó tapasztalatok szerzését az oktatás és/vagy a tanulás terén;
11. „személyzet”: az oktatásban, a képzésben vagy a fiatalok nem formális tanulásában szakmai vagy önkéntes alapon részt vevő személyek, valamint ide tartozhatnak az egyetemi tanárok, a tanárok, az oktatók, az iskolavezetők, az ifjúságsegítők és a nem oktatással foglalkozó dolgozók;
12. „ifjúságsegítő”: nem formális tanulásban érintett szakember vagy önkéntes, aki támogatja a fiatalokat személyes szociálpedagógiai és szakmai fejlődésükben;
13. „fiatalok”: 13 és 30 év közötti személyek;
14. „felsőoktatási intézmény”:
- a) a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban bármely típusú felsőoktatási intézmény, amely elismert fokozat vagy más elismert felsőfokú képzés megszerzéséhez vezető képzést nyújt, függetlenül az ilyen intézmények megnevezésétől;
- b) a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban bármely intézmény, amely felsőfokú szakoktatást vagy szakképzést kínál;
15. „közös oklevél”: legalább két felsőoktatási intézmény által nyújtott integrált tanulmányi program eredményeképpen az összes részt vevő intézmény által közösen kiállított és aláírt, és a részt vevő intézmények országaiban hivatalosan elismert egyetlen oklevél;
16. „kettős oklevél/többes oklevél”: (a kettős oklevél esetében) legalább kettő, (a többes oklevél esetében) több felsőoktatási intézmény által nyújtott tanulmányi program elvégzésekor a hallgató által a részt vevő intézmények mindegyikétől külön-külön kapott oklevél;
17. „ifjúsági tevékenység”: egy fiatal által végzett iskolán kívüli tevékenység (például ifjúsági csereprogramok, önkéntes tevékenység vagy a fiatalok képzése), amelyben egyedül vagy csoportosan, különösen ifjúsági szervezetek útján vesz részt, és amelyet nem formális tanulási megközelítés jellemez;
18. „partnerség”: a programban részt vevő különböző országok intézményeinek és/vagy szervezeteinek egy csoportja közötti megállapodás az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és a sport terén közös európai tevékenységek végrehajtása vagy egy kapcsolódó területen formális vagy informális hálózat létrehozása céljából, ilyenek például az iskolai csereprogramok és hosszú távú egyéni mobilitás formájában megvalósított közös tanulási projektek a tanulók és tanáraik számára, az intenzív felsőoktatási programok, valamint a regionális és helyi hatóságok között a régiók közötti – többek között a határokon átnyúló – együttműködés erősítése céljából folytatott együttműködés; ez a partnerség minőségének erősítése céljából kiterjeszhető partners országok intézményeire és/vagy szervezeteire;

19. „kulcskompetenciák”: a tudás, a készségek és a hozzáállások alapvető halmaza, amelyre mindenkinek szüksége van az önmegvalósításhoz és fejlődéshez, az aktív polgári szerepvállaláshoz, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztatathatósághoz, a 2006/962/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlásban ⁽¹⁾ megfogalmazottak szerint;
20. „nyitott koordinációs módszer”: olyan kormányközi módszer, amely keretet nyújt a tagállamok közötti együttműködéshez, így a nemzeti politikáikat konkrét közös célkitűzések felé irányíthatják. A program hatálya alatt a nyitott koordinációs módszer az oktatásra, a képzésre és az ifúságügyre vonatkozik;
21. „az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök”: olyan eszközök, amelyek Uniószerre segítenek az érdekelteknek a tanulási eredmények és a képesítések megértésében, értékelésében és adott esetben elismerésében;
22. „szomszédos országok”: az európai szomszédáspolitikába bevont országok és területek;
23. „kettős karrier”: magas szintű sportképzés és általános oktatásban való részvétel vagy munka együttese;
24. „alulról szerveződő sport”: helyi szinten, amatőr sportolók által szervezett formában gyakorolt sporttevékenység és tömegsport.

3. cikk

Európai hozzáadott érték

- (1) A program csak azokat a cselekvéseket és tevékenységeket támogatja, amelyek potenciális európai hozzáadott értéket képviselnek, és hozzájárulnak a 4. cikkben említett általános célkitűzés megvalósításához.
- (2) A program cselekvéseinek és tevékenységeinek európai hozzáadott értékét különösen az alábbiak segítségével biztosítják:
- a) országokon átívelő jelleg, különösen a fenntartható rendszer-szintű hatás elérését célzó mobilitás és együttműködés tekintetében;
- b) más nemzeti, uniós és nemzetközi szintű programokkal és szakpolitikákkal való kiegészítő jelleg és szinergia;
- c) hozzájárulásuk az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök hatékony használatához.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/962/EK ajánlása (2006. december 18.) az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról (HL L 394., 2006.12.30., 10. o.).

4. cikk

A program általános célja

A program a következők megvalósításához járul hozzá:

- a) az Európa 2020 stratégiában – ezen belül is a kiemelt oktatási célban – megfogalmazott célkitűzések megvalósítása;
- b) az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretében („Oktatás és képzés 2020”) megfogalmazott célkitűzések megvalósítása, ideértve a megfelelő referenciaértékeket is;
- c) partnerországok felsőoktatásának fenntartható fejlesztése;
- d) az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretének (2010–2018) átfogó célkitűzései;
- e) a sport európai dimenziójának, különösen az alulról szerveződő sportnak a fejlesztésére vonatkozó célkitűzés a sportra vonatkozó uniós munkatervvel összhangban; továbbá
- f) az európai értékek előmozdítása az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkével összhangban.

II. FEJEZET

Oktatás és képzés

5. cikk

Különös célkitűzések

- (1) A program 4. cikkben meghatározott általános célkitűzésével és különösen az „Oktatás és képzés 2020” keretében megfogalmazott célkitűzésekkel összhangban, továbbá támogatva a partnerországok felsőoktatásának fenntartható fejlesztését, a program keretében az alábbi konkrét célkitűzések megvalósítására kell törekedni:
- a) a kulcskompetenciák és készségek szintjének javítása, különös tekintettel azok munkaerő-piaci és társadalmi relevanciájára és az összetartó társadalom érdekében tett hozzájárulására, különösen a tanulási célú mobilitási lehetőségek fokozása, továbbá az oktatás és képzés világa, valamint a munka világa közötti szorosabb együttműködés révén;
- b) az oktatási és képzési intézmények szintjén a minőségfejlesztés, az innováció, a kiválóság és a nemzetköziesedés támogatása, különösen az oktatási és képzési szolgáltatók, valamint az egyéb érdekelt felek közötti szorosabb országokon átívelő együttműködés révén;
- c) a nemzeti szintű szakpolitikai reformok kiegészítését, valamint az oktatási és képzési rendszerek korszerűsítésének támogatását szolgáló, egész életen át tartó tanulás európai térsége létrejöttének ösztönzése és ismertségének növelése, különösen a megerősített szakpolitikai együttműködés, az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök megfelelőbb alkalmazása és a bevált gyakorlatok terjesztése révén;

- d) az oktatás és képzés nemzetközi dimenziójának erősítése, különösen az Unió és a partnerországok intézményei között megvalósuló együttműködés révén a szakképzés (VET) és a felsőoktatás területén megvalósuló együttműködés révén és a felsőoktatásban, az európai felsőoktatási intézmények vonzeréjének növelése, valamint az Unió külső fellépéseinek – köztük a fejlesztési célkitűzéseknek – a támogatása révén, beleértve a mobilitás, az Unió és a partnerországok felsőoktatási intézményei közötti együttműködés, valamint a partnerországokban történő célzott kapacitásépítés formájában megvalósítandó fejlesztési célokat;
- e) a nyelvek oktatásának és tanulásának fejlesztése, valamint az Unió széles körű nyelvi sokfélesége és az interkulturális érzékenység ösztönzése;
- f) az európai integrációval kapcsolatos nemzetközi oktatási és kutatási kiválóság ösztönzése a 10. cikkben említett Jean Monnet program tevékenységei révén.

(2) A program értékelése céljából az I. melléklet az (1) bekezdésben említett konkrét célkitűzésekhez kapcsolódóan mérhető és releváns mutatókat határoz meg.

6. cikk

A program cselekvései

- (1) A program a cselekvések alábbi típusain keresztül valósítja meg célkitűzéseit az oktatás és a képzés területén:
- a) az egyének tanulási célú mobilitása;
- b) együttműködés az innováció és a bevált gyakorlatok cseréje terén; valamint
- c) a szakpolitikai reform támogatása.

(2) A Jean Monnet program egyedi tevékenységeinek leírása a 10. cikkben található.

7. cikk

Egyéni tanulási célú mobilitás

- (1) Az egyéni tanulási célú mobilitás az alábbi tevékenységeket támogatja a 24. cikk (1) bekezdésében említett, programban részt vevő országokban:
- a) a felsőoktatás minden ciklusában, illetve a szakoktatásban és képzésben részt vevő hallgatók, gyakornokok és diákok mobilitása. A mobilitásnak ez a típusa partnerintézményben vagy szakmai gyakorlaton, illetve képzésben résztvevőként, asszisztensként vagy gyakornokként külföldi tapasztalatszerzésen való részvétel formájában valósulhat meg. A mesterfokozatú oklevél megszerzése érdekében megvalósuló mobilitás a 20. cikkben említett diákhitelgarancia-eszköz segítségével támogatható;
- b) a személyzet mobilitása a 24. cikk (1) bekezdésében említett, programban részt vevő országokon belül. A mobilitásnak ez a típusa külföldi tanítás vagy asszisztens tevékenység vagy szakmai fejlődést célzó tevékenységekben való részvétel formájában valósulhat meg.

(2) Ez a cselekvés támogatja továbbá a hallgatók és a személyzet partnerországokból származó vagy azokba irányuló nemzetközi felsőoktatási mobilitását, ideértve a minőségi közös, kettős vagy többes oklevelek megszerzésére irányuló, illetve közös felhívások alapján szervezett mobilitást is.

8. cikk

Együttműködés az innováció és a bevált gyakorlatok cseréje terén

(1) Az innováció és a bevált gyakorlatok cseréje terén folytatott együttműködés az alábbiakat támogatja:

a) oktatási és képzési tevékenységekben részt vevő vagy más releváns ágazatokban működő szervezetek és/vagy intézmények közötti stratégiai partnerségek, amelyek célja, hogy közös kezdeményezéseket alakítsanak ki és hajtsanak végre, továbbá hogy ösztönözzék a társaktól való tanulást és a tapasztalatcserét;

b) partnerségek a munka világa, valamint oktatási és képzési intézmények között, az alábbiak formájában:

— különösen felsőoktatási intézmények és a munka világa között kialakított tudásfejlesztési szövetségek, amelyek célja, hogy megfelelő tanulmányi lehetőségek biztosítása révén – ideértve az új tantervek és pedagógiai módszerek kidolgozását is – ösztönözzék a kreativitást, az innovációt, a munkaalapú tanulást és a vállalkozói készséget;

— oktatási és képzési szolgáltatók, valamint a munka világa között létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek, amelyek célja, hogy előmozdítsák a foglalkoztathatóságot, hozzájáruljanak új, ágazatspecifikus, illetve ágazatközi tantervek kidolgozásához, kifejlesszék a szakoktatás- és képzés innovatív módszereit, és átültessék a gyakorlatba az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközöket;

c) informatikai támogató platformok – ideértve különösen az eTwinninget –, amelyek valamennyi oktatási ágazatra kiterjednek, és amelyek elősegítik a társaktól való tanulást, a virtuális mobilitást és a helyes gyakorlatok cseréjét, továbbá a szomszédos országok résztvevői számára is hozzáférhetővé teszik.

(2) E cselekvés keretében támogatni kell továbbá a fejlesztést, a kapacitásépítést, a regionális integrációt, az ismeretek cseréjét és a korszerűsítési folyamatokat az Unió és partnerországok felsőoktatási intézményei közötti nemzetközi partnerségek révén, különösen a társaktól való tanulás és a közös oktatási projektek tekintetében, valamint különösen a szomszédos országokkal folytatott regionális együttműködés és a Nemzeti Információs Irodák előmozdításával.

9. cikk

A szakpolitikai reform támogatása

(1) A szakpolitikai reform támogatása az alábbiakkal kapcsolatos, uniós szinten kezdeményezett tevékenységekre terjed ki:

- a) az Unió oktatási és képzési szakpolitikai menetrendjének végrehajtása a nyitott koordinációs módszerekkel, valamint a bolognai és a koppenhágai folyamattal összefüggésben;
- b) az uniós áttekinthetőséget és elismerést támogató eszközök alkalmazására a programban részt vevő országokban, különösen a képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes közösségi kerete (Europass), az európai képesítési keretrendszer (EKKR), az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer, az európai szakképzési kreditrendszer (ECVET), a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakerete (EQAVET), az európai felsőoktatási minőségbiztosítási nyilvántartás (EQAR) és a Felsőoktatási Minőségbiztosítás Európai Szövetsége (ENQA), továbbá az oktatás és képzés terén tevékeny uniós szintű hálózatok és európai nem kormányzati szervezetek támogatására;
- c) az érintett európai érdekeltekkel az oktatás és a képzés területén folytatott szakpolitikai párbeszédre;
- d) a NARIC, az Eurydice és az Euroguidance hálózatokra, valamint a nemzeti Europass központokra.

(2) E cselekvés keretében támogatják továbbá a partnerszázgokkal és a nemzetközi szervezetekkel folytatott szakpolitikai párbeszédet.

10. cikk

Jean Monnet cselekvések

A Jean Monnet tevékenységek célja:

- a) az európai integrációval kapcsolatos ismeretek tanításának és kutatásának előmozdítása világszerte az erre szakosodott felsőoktatási szakemberek, hallgatók és polgárok körében, különösen Jean Monnet tanszékek létrehozásával és más felsőoktatási tevékenységekkel, valamint a felsőoktatási intézmények más tudásépítési tevékenységeinek támogatásával;
- b) az európai integrációval foglalkozó felsőoktatási intézmények vagy szervezetek tevékenységeinek támogatása és a Jean Monnet kiválósági védjegy támogatása;
- c) az alábbi intézmények támogatása, amelyek európai érdeket szolgáló célt képviselnek:
  - i. a firenzei Európai Egyetemi Intézet;
  - ii. az Európa Tanulmányok Szakkollégiuma (bruges-i és natolini kampusz);
  - iii. az Európai Közigazgatási Intézet (EIPA), Maastricht;

iv. az Európai Jogi Akadémia (Academy of European Law), Trier;

v. az Európai Ügynökség a Sajátos Nevelési Igényű Tanulók Oktatásának Fejlesztéséért, Odense;

vi. az Európa-tanulmányok Nemzetközi Központja (CIFE), Nizza;

d) a felsőoktatás képviselői és az Unió szakpolitikai prioritásairól döntést hozók közötti szakpolitikai viták és vélemény-cserék ösztönzése.

III. FEJEZET

Ifjúság

11. cikk

Különös célkitűzések

(1) A program 4. cikkben meghatározott általános célkitűzéseiivel és különösen az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretében (2010–2018) meghatározott célkitűzésekkel összhangban a program az alábbi egyedi célkitűzések megvalósítására törekszik:

- a) a kulcskompetenciák és készségek szintjének javítása a fiatalok – köztük a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok – körében, valamint a következők előmozdítása: a fiatalok részvétele az európai demokratikus életben és a munkaerőpiacon, aktív polgárság, kultúrák közötti párbeszéd, társadalmi beilleszkedés és szolidaritás, különösen az ifjúsági munka területén vagy az ifjúsági szervezetekben aktív személyek és az ifjúsági vezetők nagyobb tanulási célú mobilitását biztosító lehetőségek, valamint az ifjúságügy és a munkaerőpiac szorosabb összekapcsolása révén;
- b) az ifjúságsegítés területén a minőségfejlesztés támogatása, különösen az ifjúsági szervezetek és/vagy az egyéb érdekelt felek közötti szorosabb együttműködés révén;
- c) a helyi, regionális és nemzeti szintű szakpolitikai reformok kiegészítése, az ismereteken és tényeken alapuló ifjúságpolitika kialakításának támogatása, valamint a nem formális és az informális tanulás elismerése, különösen a szorosabb szakpolitikai együttműködés, az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök megfelelőbb alkalmazása, valamint a helyes gyakorlatok terjesztése révén;
- d) az ifjúsági tevékenységek nemzetközi dimenziójának, valamint az ifjúságsegítőknél és az ifjúsági szervezeteknél a fiatalokat támogató struktúráként betöltött szerepének a fokozása az Unió külső fellépésének kiegészítéseként, különösen az Unió, a partnerszázgok érdekelt felei és a nemzetközi szervezetek közötti mobilitás és együttműködés ösztönzése, valamint partnerszázgokban történő célzott kapacitás-építés révén.

(2) A program értékelése céljából az I. melléklet az (1) bekezdésben említett konkrét célkitűzésekhez kapcsolódóan mérhető és releváns mutatókat határoz meg.

12. cikk

A program cselekvései

A program a cselekvések alábbi típusain keresztül valósítja meg célkitűzéseit:

- a) az egyének tanulási célú mobilitása;
- b) együttműködés az innováció és a helyes gyakorlatok cseréje terén;
- c) a szakpolitikai reform támogatása.

13. cikk

Egyéni tanulási célú mobilitás

(1) Az egyéni tanulási célú mobilitás az alábbiakat támogatja:

- a) a nem formális és informális tanulmányi tevékenységekben részt vevő fiatalok mobilitása a programban részt vevő országok között, beleértve az alábbiakat: a mobilitásnak ez a típusa az európai önkéntes szolgálat keretében szervezett ifjúsági csereprogramok és önkéntes tevékenységek, valamint a mobilitásra vonatkozó meglévő rendelkezésekre épülő innovatív intézkedések formájában valósulhat meg;
- b) az ifjúsági munka területén, illetve az ifjúsági szervezetekben aktív személyek és ifjúsági vezetők mobilitása; a mobilitásnak ez a típusa képzési és hálózatépítési tevékenységek formájában valósulhat meg.

(2) E cselekvés egyúttal támogatja a fiatalok, az ifjúsági munka területén, illetve az ifjúsági szervezetekben aktív személyek és az ifjúsági vezetők partnerországokba – különösen a szomszédos országokba – irányuló, illetve onnan kiinduló mobilitását.

14. cikk

Együttműködés az innováció és a helyes gyakorlatok cseréje terén

(1) Az innováció és a helyes gyakorlatok cseréje terén folytatott együttműködés az alábbiakat támogatja:

- a) stratégiai partnerségek, amelyek célja, hogy közös kezdeményezéseket, így például az aktív polgárságot, a társadalmi innovációt, a demokratikus életben való részvételt és a vállalkozói készséget előmozdító ifjúsági kezdeményezéseket és polgári szerepvállalási projekteket dolgozzanak ki és hajtsanak végre a társaktól való tanulás és a tapasztalatcsere révén;

- b) informatikai támogató platformok, amelyek lehetővé teszik a társaktól való tanulást, a tudásalapú ifjúsági munkát, a virtuális mobilitást és a helyes gyakorlatok cseréjét.

(2) E cselekvés keretében támogatni kell továbbá a fejlesztést, a kapacitásépítést és az ismeretek cseréjét a programban részt vevő országok és a partnerországok szervezetei közötti partneriségek révén, különösen a társaktól való tanulás révén.

15. cikk

A szakpolitikai reform támogatása

(1) A szakpolitikai reform támogatása magában foglalja az alábbiakkal kapcsolatos tevékenységeket:

- a) az Unió ifjúságügyi szakpolitikai menetrendjének végrehajtása a nyitott koordinációs módszer révén;
- b) az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök – különösen a Youthpass – bevezetése a programban részt vevő országokban, továbbá az uniós szintű hálózatok és az európai ifjúsági nem kormányzati szervezetek támogatása;
- c) politikai párbeszéd az érintett európai érdekelt felekkel és strukturált párbeszéd a fiatalokkal;
- d) az Európai Ifjúsági Fórum, az ifjúsági munka fejlesztését célzó információs központok és az Eurodesk-hálózat.

(2) E cselekvés keretében támogatni kell a partnerországokkal és a nemzetközi szervezetekkel folytatott szakpolitikai párbeszédet is.

IV. FEJEZET

Sport

16. cikk

Konkrét célkitűzések

(1) A program 4. cikkben meghatározott általános célkitűzéseiével és a sportra vonatkozó uniós munkatervvel összhangban a program különösen az alulról szerveződő sportra összpontosít, és az alábbi konkrét célkitűzések megvalósítására törekszik:

- a) a sport integritását fenyegető, határokon átnyúló veszélyek, például a dopping, a bundázás és az erőszak, valamint az intolerancia és a diszkrimináció minden formájának kezelése;
- b) a jó kormányzás ösztönzése és támogatása a sportban, valamint a sportolók kettős karrierjének támogatása;
- c) a sport területén végzett önkéntes tevékenységek ösztönzése, valamint a társadalmi befogadás, az esélyegyenlőség és az egészségvédő testmozgás fontosságának tudatosítása a sportban való fokozott részvétel és mindenki számára egyenlő hozzáférési lehetőség biztosítása révén;

(2) A program értékelése céljából az I. melléklet az (1) bekezdésben említett konkrét célkitűzésekhez kapcsolódóan mérhető és releváns mutatókat határoz meg.

17. cikk

Tevékenységek

(1) A sport területén való együttműködés céljait az alábbi – különösen az alulról szerveződő sportra összpontosító – országokon átívelő tevékenységek révén kell megvalósítani:

- a) az együttműködési partnerségek támogatása;
- b) a programban részt vevő több ország részvételével megrendezett európai nonprofit sportesemények támogatása, amelyek hozzájárulnak a 16. cikk (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott célkitűzésekhez;
- c) a szakpolitikák kidolgozását segítő adatok összegyűjtése;
- d) párbeszéd az érintett európai érdekeltekkel.

(2) Az (1) bekezdésben említett tevékenységek harmadik felektől – például magánvállalkozásoktól – származó kiegészítő forrásokat mozgósíthatnak.

V. FEJEZET

Pénzügyi rendelkezések

18. cikk

Költségvetés

(1) A program 2014. január 1-jétől kezdődő végrehajtására meghatározott pénzügyi keretösszeg folyó áron 14 774 524 000 EUR.

Az éves előirányzatokat a többéves pénzügyi keret keretein erejéig az Európai Parlament és a Tanács hagyja jóvá.

(2) Az (1) bekezdésben említett összeget az alábbiak szerint kell különíteni el a program cselekvéseire, az elkülönített összeget legfeljebb 5 %-kal meghaladó rugalmassági küszöb mellett:

- a) 77,5 % oktatási és képzési célokra, amelyből az alábbi minimumösszegeket különítik el:
  - i. 43 % a felsőoktatásra, amely a teljes költségvetés 33,3 %-a;
  - ii. 22 % a szakoktatásra és -képzésre, amely a teljes költségvetés 17 %-a;
  - iii. 15 % a közoktatásra, amely a teljes költségvetés 11,6 %-a;

iv. 5 % a felnőttkori tanulásra, amely a teljes költségvetés 3,9 %-a;

- b) 10 % ifjúságügyre;
- c) 3,5 % a diákhitelgarancia-eszközre;
- d) 1,9 % a Jean Monnet-ra;
- e) 1,8 % a sportra, s ennek legfeljebb 10 %-a a 17. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tevékenységekre;
- f) 3,4 % a nemzeti irodákra működési támogatás formájában; továbbá
- g) 1,9 % az adminisztratív kiadások fedezésére.

(3) A (2) bekezdés a) és b) pontjaiban említett elkülönítések tekintetében legalább 63 %-ot az egyéni tanulási célú mobilitásra, legalább 28 %-ot az innováció és a helyes gyakorlatok cseréje terén megvalósuló együttműködésre, 4,2 %-ot pedig a szakpolitikai reform támogatására különítenek el.

(4) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi keretösszeget kivül, a felsőoktatás nemzetközi dimenziójának ösztönzése érdekében a különböző külső eszközök keretében (Fejlesztési Együttműködési Eszköz (DCI), Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI), a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz (PI) és előcsatlakozási támogatási eszköz, (IPA)) további támogatást kell elkülöníteni a partnerországokba irányuló, vagy ilyen országokból érkező tanulási célú mobilitási cselekvésekre, valamint az ezen országok hatóságai, intézményei és szervezeteivel folytatott együttműködésre és szakpolitikai párbeszédre. Ezen eszközök felhasználására e rendelet alkalmazandó, ezzel egyidejűleg biztosítva az említett külső eszközökre irányadó rendeletek betartását, a DCI esetében pedig a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet Fejlesztési Segítségnyújtási Bizottsága által megállapított hivatalos fejlesztéstámogatási kritériumok teljesülését.

A források két többéves keretösszeg révén lesznek hozzáférhetőek, amelyek az első négy, illetve a fennmaradó három évre szólnak. Az említett források kiutalását az érintett országok megállapított szükségletei és prioritásai alapján az említett első bekezdésben említett külső eszközökre vonatkozó többéves indikatív programozásban kell meghatározni. A partnerországokkal való együttműködés adott esetben a velük közösen megállapítandó eljárásoknak megfelelően rendelkezésre bocsátandó, a partnerországoktól származó pótlólagos előirányzatokon alapulhat.

A programban részt vevő és a partnerországok közötti, a DCI előirányzataiból finanszírozott hallgatói és oktatói mobilitási cselekvések azokra a területekre összpontosítanak, amelyek a fejlődő országok inkluzív és fenntartható fejlődése szempontjából lényegesek.

(5) A programhoz rendelt pénzügyi erőforrások fedezhetik a program irányításához és a célkitűzései eléréséhez szükséges előkészítő, monitoring, ellenőrző, audit és értékelő tevékenységekre vonatkozó költségeket is: ilyen tevékenységek lehetnek különösen a tanulmányok, a szakértői találkozók, valamint az információs és kommunikációs cselekvések, beleértve az Európai Unió politikai prioritásainak vállalati kommunikációját, amennyiben azok kapcsolódnak e rendelet általános célkitűzéseihez, az információfeldolgozásra és -cserére koncentráló IT-hálózatokhoz kapcsolódó költségek, valamint minden más, a Bizottságnál a program irányítása során felmerült technikai és adminisztratív segítségnyújtási költség.

(6) Az elkülönített pénzügyösszeg fedezheti továbbá a program és az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozatok értelmében elfogadott rendelkezések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és adminisztratív segítségnyújtási kiadásokat. A 2020. december 31-ig le nem zárult cselekvések és tevékenységek irányításához szükséges hasonló kiadások fedezése céljából szükség esetén a 2020. utáni költségvetésben is szerepelhetnek előirányzatok.

(7) A nemzeti iroda vagy irodák (a továbbiakban: a nemzeti iroda) által kezelt, a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontjában és a 12. cikk a) pontjában említett egyéni tanulási célú mobilitásra elkülönített pénzeszközöket a tagállam népessége és megélhetési költségei, a tagállamok fővárosai közötti távolság és a teljesítmény alapján osztják el. A teljesítményre vonatkozó paraméter a (8) és a (9) bekezdésben említett kritériumoknak megfelelően az összes finanszírozás 25 %-át teszi ki. A nemzeti iroda által kiválasztott és kezelt, a 8. cikk (1) bekezdésének a) pontjában és a 14. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett stratégiai partnerségek vonatkozásában a forrásokat a Bizottság által – a 36. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően – meghatározott kritériumok alapján kell elosztani. E számítások a lehető legnagyobb mértékben szemlesek a tagállamok eltérő oktatási és képzési rendszerei tekintetében, nem okozhatnak a tagállamoknak szánt éves költségvetésben az egyik évről a másikra jelentős csökkenést, és a megítélt támogatások szintjét illetően minimálisra csökkentik a túlzott egyensúlyhiányt.

(8) A pénzeszközök elosztása a teljesítmény alapján történik oly módon, hogy az elősegítse az erőforrások hatékonyabb és eredményesebb felhasználását. A teljesítmény mérésére szolgáló kritériumoknak az elérhető legújabb adatokon kell alapulniuk, és különösen az alábbiakat kell előtérbe helyezniük:

a) az évente elért eredmények; valamint

b) az évente végrehajtott kifizetések mértéke.

(9) A pénzeszközök 2014. évi elosztásának az egész életen át tartó tanulás, a fiatalok lendületben és az Erasmus Mundus program keretében 2013. december 31-ig bezárólag végrehajtott cselekvésekről és a költségvetésből igénybe vett összegekről rendelkezésre álló legújabb adatokon kell alapulnia.

(10) A program egyedi innovatív finanszírozási szabályok, különösen a 20. cikkben meghatározott módok révén is nyújthat támogatást.

19. cikk

Egyedi finanszírozási szabályok

(1) A Bizottság az uniós pénzügyi támogatást a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban hajtja végre.

(2) A Bizottság partnerországokkal vagy azok szervezeteivel és hivatalaival közös pályázati felhívást is közzétehet a projektek társfinanszírozáson alapuló finanszírozása érdekében. A projekteket az érintett finanszírozó szervek által elfogadott közös értékelési és kiválasztási eljárások segítségével lehet értékelni és kiválasztani, a 966/2012/EU, Euratom rendeletben meghatározott alapelvekkel összhangban.

(3) Azokra a köztisztviselőkre, iskolákra, felsőoktatási intézményekre, valamint az oktatás, képzés, ifjúság és sport területén tevékenykedő szervezetekre, amelyek az elmúlt két évben éves bevételük több mint 50 %-át közforrásból kapták, úgy kell tekinteni, hogy rendelkeznek a szükséges pénzügyi, szakmai és adminisztratív kapacitással ahhoz, hogy a program keretében tevékenységeket végezzenek. Ezen intézmények nem kötelesek ezt a kapacitást további okmányokkal igazolni.

(4) A 966/2012/EU, Euratom rendelet 130. cikkének (2) bekezdésétől eltérve és kellően indokolt esetekben a Bizottság a támogatott fellépések és tevékenységek végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó, 2014 első hat hónapjában felmerült költségeket 2014. január 1-jétől kezdődően támogathatónak tekintheti abban az esetben is, ha azok a finanszírozási kérelem benyújtása előtt merültek fel a kedvezményezettnél.

(5) A 966/2012/EU, Euratom 137. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett összeg nem vonatkozik az egyéni tanulási célú mobilitás céljából nyújtott pénzügyi támogatásokra.

20. cikk

A diákhitelgarancia-eszköz

(1) A diákhitelgarancia-eszköz részleges hitelekkel kapcsolatos garanciát biztosít a pénzügyi közvetítők számára ahhoz, hogy egy a 24. cikk (1) bekezdésében említett programban részt vevő országban – amely sem a lakóhelyük szerinti ország, sem pedig az az ország, ahol a mesterképzés megkezdésére feljogosító minősítést megszerezték – elismert felsőoktatási intézményben második ciklusra, például mesterfokozat megszerzésére vállalkozó diákok számára a lehető legkedvezőbb feltételekkel hitelt nyújtsanak.

(2) A diákhitelgarancia-eszköz által kibocsátott garanciák az új bankképes diákhitelekre vonatkozik legfeljebb 12 000 EUR (vagy a helyi pénznemben ezzel egyenértékű) összegig az egyéves mesterfokozatú program és 18 000 EUR (vagy a helyi pénznemben ezzel egyenértékű) összegig a legfeljebb két éves mesterfokozatú program esetében.

(3) A diákhitelgarancia-eszköz uniós szinten történő irányításával a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban a diákhitelgarancia-eszköz végrehajtására vonatkozó részletes szabályokat és előírásokat, valamint a felek egyedi kötelezettségeit tartalmazó, a Bizottsággal kötött hatáskör-átruházási megállapodás alapján az Európai Beruházási Alapot (EBA) bízzák meg. Ennek alapján az EBA megállapodásokat köt pénzügyi közvetítőkkal, például bankokkal, nemzeti és/vagy regionális diákhitelvezért felelős intézetekkel vagy egyéb elismert pénzügyi intézményekkel, és törekszik minden programban részt vevő országban pénzügyi közvetítő kiválasztására, annak érdekében, hogy az összes programban részt vevő ország diákjai következetesen és megkülönböztetéstől mentesen hozzáférhessenek a diákhitelgarancia-eszközhöz.

(4) A diákhitelgarancia-eszköz működésére vonatkozó technikai információk a II. mellékletben található.

VI. FEJEZET

Teljesítmény, eredmények és terjesztés

21. cikk

A teljesítmény és az eredmények monitoringja és értékelése

(1) A Bizottság a tagállamokkal együttműködve rendszeresen ellenőrzi a program teljesítményét és eredményeit a célkitűzéseinek végrehajtásához mérve azokat, és ezekről jelentést tesz, különös tekintettel az alábbiakra:

- a) a 3. cikkben említett európai hozzáadott érték;
- b) az oktatási, képzési és ifjúsági ágazatokkal kapcsolatos pénzeszközök elosztása, amelynek célja annak biztosítása, hogy a program végére úgy osszák el a pénzeszközöket, hogy fenntartható rendszerszintű hatást biztosítsanak;
- c) a 18. cikk (4) bekezdésében említett külső eszközökből származó források felhasználása és azok hozzájárulása az adott eszközök megfelelő célkitűzéseikhez és elveihez.

(2) A folyamatban lévő monitoring tevékenységek elvégzésén kívül a Bizottság 2017. december 31-ig féldíós értékelő jelentést nyújt be – adott esetben a rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslattal együtt – a program célkitűzéseinek elérése érdekében tett intézkedések hatékonyságának valamint a program eredményességének és európai hozzáadott értékének értékelése érdekében. A féldíós értékelő jelentés a program egyszerűsítésének körére, a belső és külső összehangoltságára, az összes célkitűzésének folyamatos relevanciájára, valamint az Európa 2020 stratégia megvalósítás érdekében tett intézkedéseknek a hozzájárulására terjed ki. Figyelembe veszi az elődprogramok (Egész életen át tartó tanulás, Fiatalok lendületben, Erasmus Mundus és más nemzetközi felsőoktatási programok) hosszú távú hatásainak értékelésekor kapott eredményeket is.

(3) A Bizottság a (2) bekezdésben említett, féldíós értékelő jelentést benyújtja az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának.

(4) A VIII. fejezetben meghatározott követelmények, valamint a nemzeti irodák 28. cikkben említett kötelezettségeinek sérelme nélkül a tagállamok 2017. június 30-ig jelentést nyújtanak be a Bizottságnak a program végrehajtásáról, illetve hatásköréről a területükön.

(5) A Bizottság 2022. június 30-ig végleges értékelést nyújt be a programról az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a Régiók Bizottságának.

22. cikk

Kommunikáció és terjesztés

(1) A Bizottság a tagállamokkal együttműködve biztosítja a program keretében támogatott valamennyi cselekvéssel és tevékenységgel kapcsolatban az információk terjesztését, a nyilvánosságot és a nyomon követést, valamint az Egész életen át tartó tanulás, a Fiatalok lendületben és az Erasmus Mundus elődprogramok által elért eredmények terjesztését.

(2) A 6., a 10., a 12., a 17. és a 20. cikkben említett cselekvések és tevékenységek segítségével támogatott projektek kedvezményezettjeinek biztosítaniuk kell az elért eredmények és hatások megfelelő kommunikációját és terjesztését. A mobilítási lehetőségekkel kapcsolatos társak közötti tájékoztatásnyújtás is ide tartozhat.

(3) A 28. cikkben említett nemzeti irodák egységes politikát alakítanak ki a program keretében irányított cselekvések által támogatott tevékenységek eredményeinek hatékony terjesztése és kiaknázása tekintetében, és támogatják a Bizottságot a programra és az eredményeire vonatkozó információk – beleértve a nemzeti és uniós szinten irányított cselekvésekre és tevékenységekre vonatkozó információkat – terjesztésében, illetve tájékoztatják az érintett célcsoportokat az országukban megvalósuló cselekvésekről.

(4) A program hatálya alá tartozó ágazatok köz- és magán-testületei kommunikációs célra és a programmal kapcsolatos információk terjesztése céljából az „Erasmus+” elnevezést használják. A program különböző ágazatai tekintetében a következő elnevezéseket használják:

- „Comenius”: a közoktatáshoz kapcsolódik;
- „Erasmus”: minden típusú felsőoktatási formára vonatkozik a programban részt vevő országokban;
- „Erasmus Mundus”: minden típusú felsőoktatási formára vonatkozik a programban részt vevő és a partnerországokban;
- „Leonardo da Vinci”: a szakoktatáshoz és -képzéshez kapcsolódik;
- „Grundtvig”: a felnőttkori tanuláshoz kapcsolódik;

— „Fiatalok lendületben”: a nem formális és informális tanulásához kapcsolódik az ifjúságügy területén;

— „Sport”: a sport területét érintő tevékenységekhez kapcsolódik.

(5) A kommunikációs tevékenységeknek hozzá kell járulniuk továbbá az Európai Unió szakpolitikai prioritásainak intézményi kommunikációjához, amennyiben e rendelet általános célkitűzéséhez kapcsolódnak.

VII. FEJEZET

A programhoz való hozzáférés

23. cikk

Hozzáférés

(1) Minden olyan köz- vagy magántestület, amely az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és a tömegsport területén folytat tevékenységet, jelentkezhet a programon belüli finanszírozásra. A 13. cikk (1) bekezdésének a) pontjában és a 14. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett tevékenységek esetében a program a fiatalok olyan csoportjainak a részvételét támogatja, akik ifjúsági munkát végeznek, de ezt nem feltétlenül ifjúsági szervezet keretében teszik.

(2) A program végrehajtása során, többek között a résztvevők kiválasztásakor és az ösztöndíjak odaítélésekor a Bizottság és a tagállamok gondoskodnak arról, hogy konkrét erőfeszítéseket tegyenek a sajátos szűkségekkel vagy kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek társadalmi befogadásának és részvételének elősegítése érdekében.

24. cikk

Országok részvétele

(1) A programban a következő országok vehetnek részt (a továbbiakban: a programban részt vevő országok):

- a) a tagállamok;
- b) a csatlakozó országok, a tagjelölt országok és az előcsatlakozási stratégiák keretében kedvezményezett potenciális tagjelölt országok, az ezen országoknak az uniós programokban való részvételére vonatkozó általános elvekkel és feltételekkel összhangban, amelyeket a megfelelő keretmegállapodásokban, társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban határoztak meg;
- c) azok az EFTA-országok, amelyek részes felei az EGT-megállapodásnak, az EGT-megállapodás rendelkezéseinek megfelelően;
- d) a Svájci Államszövetség, az ezzel az országgal kötendő kétoldalú megállapodás alapján;
- e) az európai szomszédságpolitika hatálya alá tartozó azon országok, amelyek az Unióval olyan megállapodást kötöttek, amely lehetőséget biztosít számukra az uniós programokban való részvételre, a programban való részvétel feltételeiről szóló, az Unióval kötendő kétoldalú megállapodás függvényében.

(2) A programban részt vevő országok az ebben a rendeletben a tagállamokkal kapcsolatban meghatározott valamennyi kötelezettséget és feladatot teljesítik.

(3) A program támogatja a partnerországokkal, különösen a szomszédos országokkal való együttműködést a 6., 10. és 12. cikkben említett cselekvésben és tevékenységekben.

VIII. FEJEZET

Irányító és auditrendszer

25. cikk

Kiegészítő jelleg

A Bizottság, a tagállamokkal együttműködve biztosítja a program következőkkel való általános összhangját és kiegészítő jellegét:

- a) a megfelelő szakpolitikák és programok, különösen a kultúra és a média, a foglalkoztatás, a kutatás és innováció, az ipar és a vállalkozások, a kohéziós és a fejlesztési politika, a bővítési politika, valamint a regionális politika és a külkapcsolatok területére irányuló kezdeményezések, eszközök és stratégiák;
- b) más, az oktatásra, képzésre, ifjúságügyre és sportra irányuló megfelelő uniós finanszírozási források, különösen az Európai Szociális Alap és a foglalkoztatással és a társadalmi befogadással kapcsolatos egyéb pénzügyi eszközök, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, a Horizont 2020, a kutatási és innovációs keretprogram, valamint az igazságügyhöz, az állampolgársághoz, az egészségügyhöz és a külső együttműködési programokhoz kapcsolódó pénzügyi eszközök és az előcsatlakozási segítségnyújtás.

26. cikk

Végrehajtó szervek

A programot következetes módon az alábbi szervek hajtják végre:

- a) uniós szinten a Bizottság;
- b) nemzeti szinten a nemzeti irodák a programban részt vevő országokban.

27. cikk

Nemzeti hatóság

(1) A „nemzeti hatóság” kifejezés – a tagállamok jogának és gyakorlatának megfelelően – egy vagy több nemzeti hatóságra utal.

(2) A tagállamok 2014. január 22-ig az állandó képviselőjük által átadott hivatalos értesítés útján tájékoztatják a Bizottságot arról a személyről vagy azokról a személyekről, akiket jogilag felhatalmaztak arra, hogy nevükben mint nemzeti hatóság eljárassanak e rendelet alkalmazásában. Amennyiben a program időtartama alatt lecserelik a nemzeti hatóságot, az adott tagállam erről haladéktalanul tájékoztatja a Bizottságot a fent említett eljárásnak megfelelően.

(3) A tagállamok minden megfelelő intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy felszámolják a program megfelelő működésének jogi és igazgatási akadályait, ideértve – amennyiben lehetséges – a vízumok megszerzése során nehézségeket okozó problémák megoldását célzó intézkedéseket is.

(4) A nemzeti hatóság [2014. március 22-ig] kijelöl egy nemzeti irodát vagy nemzeti irodákat. Amennyiben a nemzeti hatóság több nemzeti irodát is kijelöl, a tagállamok egy megfelelő mechanizmust hoznak létre, amely biztosítja a program nemzeti szintű végrehajtásának koordinált irányítását – különösen a program koherens és költséghatékony végrehajtásának biztosítása és a Bizottsággal e tekintetben való hatékony kapcsolattartás céljából –, továbbá elősegíti a pénzeszközöknek az irodák közötti esetleges átadását, lehetővé téve ezáltal, hogy a tagállamok részére elkülönített pénzeszközöket rugalmasabban és megfelelőbb módon használják fel. A 29. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül, mindegyik tagállam meghatározza, hogy hogyan alakítja ki a nemzeti hatósága és a nemzeti irodája közötti kapcsolatot, ideértve az olyan feladatokat is, mint például a nemzeti iroda éves munkaprogramjának kidolgozása.

A nemzeti hatóság megfelelő előzetes megfeleléségi értékelést nyújt be a Bizottságnak arról, hogy a nemzeti iroda megfelel a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikke (1) bekezdése c) pontja v. és vi. alpontjának és 60. cikke (1), (2) és (3) bekezdésének, a(z) 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽¹⁾ (38) cikkének, valamint a nemzeti irodák belső ellenőrzési előírásaira vonatkozó uniós követelményeknek és a program támogatási célú pénzeszközeinek kezelésére vonatkozó szabályoknak.

(5) A nemzeti hatóság a 30. cikkben foglaltaknak megfelelően független ellenőrző szervet jelöl ki.

(6) A nemzeti hatóság előzetes megfeleléségi értékelését saját kontrolljaira és auditjaira, és/vagy a 30. cikkben említett független ellenőrző szerv által végzett kontrollokra és auditokra alapozza.

(7) Amennyiben a programhoz kijelölt nemzeti iroda ugyanaz, mint az egész életen át tartó tanulás vagy a Fiatalok lendületben elődjprogramok esetében kijelölt előző nemzeti iroda, az előzetes megfeleléségi értékelés érdekében végzett kontrollok és auditok hatályát azokra a követelményekre lehet korlátozni, amelyek újak és csak a programra jellemzőek.

(8) A nemzeti hatóság nemzeti szinten elvégzi a program irányításának monitoringját és felügyeletét. A nemzeti hatóság kellő időben tájékoztatja a Bizottságot és konzultál vele, mielőtt olyan döntést hoz, amely számottevően befolyásolhatja a program irányítását, különösen a nemzeti irodája tekintetében.

(9) A nemzeti hatóság megfelelő társfinanszírozást nyújt a nemzeti irodája működéséhez annak biztosítása érdekében, hogy a program irányítása az alkalmazandó uniós szabályoknak megfelelően történjék.

(10) Amennyiben a Bizottság az előzetes megfeleléségi értékelés elemzése alapján elutasítja a nemzeti iroda kijelölését, a nemzeti hatóság biztosítja a szükséges korrekciós lépések megtételét annak érdekében, hogy a nemzeti iroda megfeleljen a Bizottság által megállapított minimumkövetelményeknek, vagy pedig másik nemzeti irodát jelöl ki.

(11) A nemzeti iroda éves igazgatási nyilatkozata, az erről adott független audit vélemény és a nemzeti iroda megfelelésének és teljesítményének Bizottság általi elemzése alapján a nemzeti hatóság minden évben október 31-ig tájékoztatja a Bizottságot a programmal kapcsolatos monitoring- és felügyeleti tevékenységeiről.

(12) A nemzeti hatóság felelősséget vállal a Bizottság által a program keretében nyújtott pénzügyi támogatások útján a nemzeti iroda rendelkezésére bocsátott uniós finanszírozás megfelelő kezeléséért.

(13) A nemzeti irodának tulajdonítható bármely szabálytalanság, gondatlanság vagy csalás esetén, ha a nemzeti iroda súlyos hibát követ el vagy nem megfelelő teljesítményt nyújt, amennyiben ez a Bizottság részéről felmerülő követelésekhez vezet a nemzeti irodával szemben, akkor a nemzeti hatóság felel a vissza nem térített összegek Bizottságnak történő megtérítéséért.

(14) A (13) bekezdésben leírt körülmények esetén a nemzeti hatóság a saját kezdeményezésére vagy a Bizottság kérésére visszavonhatja a nemzeti iroda kijelölését. Amennyiben a nemzeti hatóság más alapos indokok miatt kívánja visszavonni a kijelölést, arról a nemzeti iroda megbízatása megszüntetésének várható időpontja előtt legalább hat hónappal értesíti a Bizottságot. Ebben az esetben a nemzeti hatóság és a Bizottság hivatalosan megállapodik a konkrét és ütemezett átmeneti intézkedésekről.

(15) Visszavonás esetén a nemzeti hatóság megfelelő kontrollokat hajt végre a felmentett nemzeti irodára bízott uniós pénzeszközök tekintetében, és biztosítja e pénzeszközök, valamint a program irányításához szükséges minden dokumentum és irányítási eszköz akadálymentes átadását az új nemzeti irodának. A nemzeti hatóság biztosítja a felmentett nemzeti irodának a szükséges pénzügyi támogatást ahhoz, hogy folytathassa a program kedvezményezettjeivel és a Bizottsággal szemben fennálló szerződéses kötelezettségeinek végrehajtását, amíg e kötelezettségeket át nem adják az új nemzeti irodának.

(16) A nemzeti hatóságnak – a Bizottság kérése alapján – ki kell jelölnie azokat az intézményeket vagy szervezeteket, vagy az ilyen intézmények és szervezetek azon típusait, amelyek saját területükön jogosultnak tekinthetők a program konkrét cselekvéseiben való részvételre.

⁽¹⁾ A Bizottság 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. október 29.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól (HL L 362., 2012.12.31., 1. o.).

28. cikk

Nemzeti iroda

(1) A „nemzeti iroda” kifejezés – a tagállamok jogának és gyakorlatának megfelelően – egy vagy több nemzeti irodára utal.

(2) A nemzeti iroda:

- a) jogi személyiséggel rendelkezik vagy egy jogi személyiséggel rendelkező jogalany része, és az érintett tagállam joga vonatkozik rá; minisztérium nem jelölhető ki nemzeti irodának;
- b) megfelelő irányítási kapacitással, személyzettel és infrastruktúrával rendelkezik ahhoz, hogy kielégítően lássa el feladatait, és biztosítsa a program hatékony és eredményes irányítását, valamint az uniós pénzeszközök hatékony és eredményes kezelését;
- c) rendelkezik az uniós szinten megállapított igazgatási, szerződéses és pénzügyi irányítási szabályok alkalmazásához szükséges működési és jogi eszközökkel;
- d) megfelelő, lehetőleg közigazgatási szerv által nyújtott pénzügyi garanciákat nyújt, amelyek megfelelnek azon uniós alapok szintjének, amelyek kezelésére felkérlik;
- e) a program időtartamára kap kijelölést.

(3) A nemzeti iroda felel a következő programcselekvések projekt-életciklusa valamennyi szakaszának irányításáért, összhangban a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikke (1) bekezdése c) pontjának v. és vi. alpontjával és az 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 44. cikkével:

- a) „egyéni tanulási célú mobilitás”, kivéve a közös vagy a kettős/többes oklevelek megszerzése érdekében szervezett mobilitást, nagyszabású önkéntességi projekteket és a diákhitelgarancia-eszközt;
- b) „stratégiai partnerségek” az „együttműködés az innováció és a helyes gyakorlatok cseréje terén” elnevezésű cselekvés keretében;
- c) kisebb léptékű tevékenységek irányítása, amelyek a „szakpolitikai reform támogatása” elnevezésű cselekvésen belül támogatják az ifjúságpolitika területén folytatott strukturált párbeszédet.

(4) A (3) bekezdésben foglaltaktól eltérve, a (3) bekezdés b) pontjában említett stratégiai partnerségekre vonatkozó kiválasztási és odaítélési határozatok uniós szinten kezelhetők, amennyiben a 36. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálati eljárásnak megfelelően erre vonatkozó döntés születik, és csak olyan konkrét esetekben, amikor ez a központosítás egyértelműen megindokolható.

(5) A nemzeti iroda a Bizottság által a programcselekvés tekintetében meghatározott módon támogatási megállapodás vagy támogatási határozat útján nyújt támogatást a kedvezményezetteknek.

(6) A nemzeti iroda évente beszámol a Bizottságnak és a nemzeti hatóságnak a 966/2012/EU, Euratom rendelet 60. cikke (5) bekezdésének megfelelően. A nemzeti iroda felel a Bizottság azon észrevételeinek végrehajtásáért, amelyeket a Bizottság az éves igazgatási nyilatkozatról, valamint az erről adott független audit véleményről készített elemzését követően ad ki.

(7) A nemzeti iroda a nemzeti hatóság és a Bizottság előzetes írásos engedélye nélkül nem ruházhatja harmadik félre a rá ruházott, programmal kapcsolatos feladatokat vagy a költségvetés végrehajtását. Kizárólag a nemzeti iroda felel a harmadik felekre ruházott feladatokért.

(8) A nemzeti iroda kijelölésének visszavonása esetén ez a nemzeti iroda jogilag felelős marad a program kedvezményezettjeivel és a Bizottsággal szemben fennálló szerződéses kötelezettségeinek végrehajtásáért, amíg e kötelezettségeket át nem adják az új nemzeti irodának.

(9) A nemzeti iroda feladata az Egész életen át tartó tanulás és a Fiatalok lendületben elődprogramokkal kapcsolatos, a program kezdetekor még folyamatban lévő pénzügyi megállapodások kezelése és felszámolása.

29. cikk

Európai Bizottság

(1) A 27. cikk (4) bekezdésében említett előzetes megfelelési értékelés nemzeti hatóságtól való beérkezését követő két hónapon belül a Bizottság elfogadja, feltételesen elfogadja vagy elutasítja a nemzeti iroda kijelölését. A Bizottság nem létesít szerződéses kapcsolatot a nemzeti irodával addig, amíg nem fogadja el az előzetes megfelelési értékelést. Feltételes elfogadás esetén a Bizottság arányos óvintézkedéseket alkalmazhat a nemzeti irodával fennálló szerződéses viszonytal kapcsolatban.

(2) A program céljára kijelölt nemzeti iroda általi előzetes megfelelési értékelés elfogadását követően a Bizottság a program kezdetekor még folyamatban lévő, az Egész életen át tartó tanulás és a Fiatalok lendületben elődprogramokkal kapcsolatos pénzügyi megállapodásainak tekintetében formalizálja a jogi kötelezettségeket.

(3) A 27. cikk (4) bekezdésével összhangban, a Bizottság és a nemzeti iroda közötti szerződéses viszonyt szabályozó dokumentum:

- a) meghatározza a nemzeti irodákra vonatkozó belső ellenőrzési normákat és az uniós pénzeszközök támogatási célú, nemzeti iroda általi kezelésére vonatkozó szabályokat;

b) tartalmazza a nemzeti iroda munkaprogramját, amely magában foglalja a nemzeti iroda azon irányítási feladatait, amelyhez uniós támogatást kap;

c) meghatározza a nemzeti irodára vonatkozó jelentéstételi követelményeket.

(4) A Bizottság évente a nemzeti iroda rendelkezésére bocsátja a program alábbi pénzeszközeit:

a) az érintett tagállamban azon program cselekvések pénzügyi támogatására szolgáló pénzeszközöket, amelyek irányításával a nemzeti irodát bízták meg;

b) pénzügyi hozzájárulást a program nemzeti iroda által ellátott irányítási feladatai támogatására. Ezt a nemzeti iroda működési költségeihez való, átalányösszeg formájában történő hozzájárulásként nyújtják, és a hozzájárulást a nemzeti irodára bízott pénzügyi támogatáshoz nyújtott uniós pénzeszközök összege alapján határozzák meg.

(5) A Bizottság meghatározza a nemzeti iroda munkaprogramjára vonatkozó követelményeket. A Bizottság addig nem bocsátja a nemzeti iroda rendelkezésére a pénzeszközöket, amíg a Bizottság hivatalosan jóvá nem hagyta az adott nemzeti iroda munkaprogramját.

(6) A 27. cikk (4) bekezdésében említett, a nemzeti irodákra vonatkozó megfelelőségi követelmények alapján a Bizottság felülvizsgálja a nemzeti irányítási és ellenőrző rendszereket, különösen a nemzeti hatóság által elkészített előzetes megfelelőségi értékelés, a nemzeti hatóság éves igazgatási nyilatkozata és az erről adott, független audit szervtől származó vélemény alapján, kellő figyelmet fordítva a nemzeti hatóság által a programmal kapcsolatosan végzett monitoring- és felügyeleti tevékenységekről benyújtott éves tájékoztatásra.

(7) Az éves igazgatási nyilatkozat és az erről adott, független audit szervtől származó vélemény értékelése után a Bizottság elküldi az ezekre vonatkozó véleményét és észrevételeit a nemzeti irodának és a nemzeti hatóságnak.

(8) Ha a Bizottság nem tudja elfogadni az éves igazgatási nyilatkozatot vagy az erről adott független audit véleményt, vagy ha a nemzeti iroda nem megfelelően hajtja végre a Bizottság észrevételeit, a Bizottság bármilyen megelőző és korrekciós intézkedést végrehajthat annak érdekében, hogy a 966/2012/EU, Euratom rendelet 60. cikke (4) bekezdése értelmében megóvja az Unió pénzügyi érdekeit.

(9) A Bizottság rendszeresen közös üléseket szervez a nemzeti irodák hálózatával annak érdekében, hogy biztosítsa a program koherens végrehajtását valamennyi programban részt vevő országban.

30. cikk

Független audit szerv

(1) A független audit szerv audit véleményt bocsát ki a 966/2012/EU, Euratom rendelet 60. cikke (5) bekezdésében említett éves igazgatási nyilatkozatról.

(2) A független audit szerv:

a) rendelkezik a közigazgatási auditok elvégzéséhez szükséges szakmai kompetenciákkal;

b) biztosítja, hogy az auditok figyelembe veszik a nemzetközileg elfogadott audit-előírásokat;

c) nincs összeférhetlenségi helyzetben azzal a jogi személlyel, amelynek a nemzeti iroda része. Különösen, funkciói tekintetében független attól a jogi személytől, amelynek a nemzeti iroda a részét képezi.

(3) A független audit szerv teljes hozzáférést ad a Bizottságnak és képviselőinek, valamint az Európai Számvevőszéknek az összes olyan dokumentumhoz és jelentéshez, amely alátámasztja a nemzeti irodára vonatkozó éves igazgatási nyilatkozatával kapcsolatban kibocsátott audit véleményét.

IX. FEJEZET

Ellenőrző rendszer

31. cikk

Az ellenőrző rendszerre vonatkozó alapelvek

(1) A Bizottság megfelelő intézkedéseket hoz, amelyek biztosítják, hogy az e rendelet alapján finanszírozott cselekvések végrehajtásakor az Unió pénzügyi érdekei védelemben részesüljenek a csalást, korrupciót és egyéb jogellenes tevékenységeket megelőzését célzó intézkedések alkalmazása, hatékony ellenőrzések, illetve szabálytalanságok észlelése esetén a tévesen kifizetett összegek behajtása, adott esetben pedig hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetések révén.

(2) A Bizottság felel a nemzeti irodák által kezelt programcselekvésekkel és -tevékenységekkel kapcsolatos felügyeleti ellenőrzésekért. A Bizottság határozza meg a nemzeti iroda és a független audit szerv által végzett ellenőrzésekre vonatkozó minimumkövetelményeket.

(3) A nemzeti iroda felel a 28. cikk (3) bekezdésben említett programcselekvések és -tevékenységek keretében nyújtott támogatás kedvezményezettjeinek elsődleges ellenőrzéséért. Ezek az ellenőrzések kellő bizonyosságot nyújtanak arról, hogy az odaítélt pénzeszközöket rendeltetésszerűen és az alkalmazandó uniós szabályoknak megfelelően használják fel.

(4) A program nemzeti irodáknak továbbított pénzeszközei tekintetében a Bizottság biztosítja, hogy a tagállamokkal és a nemzeti irodákkal közösen koordinálja ellenőrzéseit az egységes

audit alapelveknek megfelelően és a kockázatalapú elemzések alapján. Ez a rendelkezés nem vonatkozik az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által végzett vizsgálatokra.

32. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság és képviselői, valamint a Számvevőszék jogosult dokumentumok és helyszíni ellenőrzések alapján auditokat végezni a támogatások kedvezményezettjei tekintetében, valamint az uniós forrásokban részesülő vállalkozóknál és alvállalkozóknál. A nemzeti irodák tekintetében is auditokat és ellenőrzéseket végezhetnek.

(2) Az OLAF jogosult az ilyen finanszírozással közvetlenül vagy közvetetten érintett gazdasági szereplőknél a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ előírt eljárásoknak megfelelően helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezni annak megállapítására, hogy történt-e az uniós finanszírozásra vonatkozó támogatási megállapodással, támogatási határozattal vagy szerződéssel kapcsolatban olyan csalás, korrupciós vagy más jogellenes cselekmény, amely az Unió pénzügyi érdekeit sérti.

(3) Az (1) és (2) bekezdés sérelme nélkül az e rendelet végrehajtása keretében harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásokban és az e rendelet végrehajtása keretében létrejött támogatási megállapodásokban, támogatási határozatokban és szerződésekben kifejezetten fel kell hatalmazni a Bizottságot, a Számvevőszéket és az OLAF-ot az említett auditok, helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok elvégzésére.

X. FEJEZET

Felhatalmazás és végrehajtási rendelkezések

33. cikk

A Bizottságra ráruházott hatáskörök

A feladatok irányításának a legmegfelelőbb szintre helyezése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 34. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a 28. cikk (3) bekezdésének módosítására vonatkozóan, azonban kizárólag a nemzeti irodák által irányítandó további cselekvések előírása tekintetében.

34. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottság 33 cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a program időtartamára szól.

⁽¹⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 33. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 33. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

35. cikk

A program végrehajtása

A Bizottság a program végrehajtása érdekében a 36. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően végrehajtási aktusok útján éves munkaprogramokat fogad el. Valamennyi éves munkaprogram biztosítja, hogy a 4., 5., 11. és 16. cikkben meghatározott általános és konkrét célokat évente következetesen végrehajtsák, illetve körvonalazzák a kitűzött célokat, a várt eredményeket, a végrehajtás módját és az éves munkaprogram teljes összegét. Az éves munkaprogramok tartalmazzák továbbá a finanszírozandó cselekvések leírását, az egyes cselekvésekhez elkülönített támogatási összegeket, a nemzeti irodák által irányítandó cselekvések számára a tagállamok között elosztott összegeket, valamint egy indikatív végrehajtási menetrendet. A támogatások esetében tartalmazzák a társfinanszírozás maximális mértékét, amely figyelembe veszi a célcsoportok sajátosságait, különösen a társfinanszírozási kapacitásokat és a harmadik felek finanszírozásba való bevonására irányuló lehetőségeiket. Különösen a korlátozott pénzügyi lehetőségekkel rendelkező szervezetekre irányuló cselekvések esetében a társfinanszírozás mértéke legalább 50 %.

36. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) A bizottság egyedi formációban is ülésezhet, hogy ágazati kérdésekkel foglalkozzon, illetve adott esetben a bizottság eljárási szabályaival összhangban, eseti alapon külső szakértőket – többek között a szociális partnerek képviselőit – lehet meghívni, hogy az üléseken megfigyelőként részt vegyenek.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikke alkalmazandó.

XI. FEJEZET

Záró rendelkezések

37. cikk

Hatályon kívül helyezés és átmeneti rendelkezések

(1) Az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozat 2014. január 1-jén hatályát veszti.

(2) A 2013. december 31-ig az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK határozat vagy az 1298/2008/EK határozat alapján indított intézkedéseket adott esetben e rendelet rendelkezéseivel összhangban kell irányítani.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az elődprogramok keretében az Egész életen át tartó tanulás, az ifjúságiügy és a nemzetközi felsőoktatási együttműködés területén végrehajtott intézkedések és a program keretében végrehajtandó intézkedések közötti átmenet nemzeti szinten akadálymentes legyen.

38. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-an.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

V. LEŠKEVIČIUS

I. MELLÉKLET

A PROGRAM ÉRTÉKELÉSÉRE SZOLGÁLÓ MUTATÓK

Az igazgatási terhek és költségek csökkentése céljából a programot szoros monitoringjára olyan a program általános és konkrét célkitűzései megvalósítási szintjének mérésére irányuló mutatók alapján kerül sor. Ezért az alábbi mutatók tekintetében adatot kell gyűjteni.

Az Európa 2020 kiemelt oktatási céljai	A csupán alsó középfokú végzettséggel rendelkező, oktatásban vagy képzésben részt nem vevő 18–24 évesek aránya
	A felsőfokú, vagy azzal egyenértékű végzettséggel rendelkező, 30–34 évesek aránya
Mobilitási referenciaérték, a tanulási célú mobilitás referenciaértékéről szóló tanácsi következtetésekkel összhangban	Azon felsőfokú végzettségűek aránya, akik külföldön szerzett, felsőoktatáshoz kapcsolódó tanulmányi vagy képzési tapasztalattal (a szakmai gyakorlatokat is ideértve) rendelkeznek
	A szakmai alapképzéssel rendelkező azon 18–34 évesek aránya, akik külföldön szerzett, szakmai alapképzéshez kapcsolódó tanulmányi vagy képzési tapasztalattal (a szakmai gyakorlatokat is ideértve) rendelkeznek
Mennyiségi (általános)	A programból támogatott személyzet, ország és ágazat szerinti bontásban
	A sajátos igényekkel vagy kevesebb lehetőséggel bíró résztvevők száma
	A szervezetek és projektek száma és típusa, ország és cselekvés szerinti bontásban
Oktatás és szakképzés	A programban részt vevő, tanulók, hallgatók és gyakoronokok száma, ország és ágazat, cselekvés és nemek szerinti bontásban
	A partnerországbeli tanulmányokra irányuló támogatásban részesülő, felsőoktatásban részt vevő hallgatók, illetve egy partnerországból egy programban részt vevő országba érkező hallgatók száma
	A mobilitási és együttműködési cselekvésekben részt vevő partnerországbeli felsőoktatási intézmények száma
	Az Euroguidance használóinak száma
	A programban való részvételükért oklevélben, diplomában vagy egyéb hivatalos elismerésben részesült résztvevők aránya
	Azon résztvevők aránya, akik beszámolójuk szerint fejlesztették kulcskompetenciáikat
	A hosszú távú mobilitásban részt vevők aránya, akik nyilatkozatuk szerint javították nyelvi készségeiket
Jean Monnet	Azon hallgatók száma, akik a Jean Monnet program tevékenységei keretében képzésben vesznek részt
Ifjúság	A programból támogatott mobilitási cselekvésben részt vevő fiatalok száma, ország, cselekvés és nemek szerinti bontásban
	A nemzetközi mobilitási és együttműködési tevékenységekben részt vevő programban részt vevő országbeli és partnerországbeli ifjúsági szervezetek száma
	Az Eurodesk hálózat használóinak száma
	A programban való részvételükért oklevélben – pl. Youthpass –, diplomában vagy egyéb hivatalos elismerésben részesült résztvevők aránya

	Azon résztvevők aránya, akik nyilatkozatuk szerint fejlesztették kulcskompetenciáikat
	Az önkéntes tevékenységekben részt vevők aránya, akik nyilatkozatuk szerint fejlesztették nyelvi készségeiket
Sport	A programban való részvételre jelentkező, illetve az abban részt vevő sportszervezetek taglétszáma, ország szerinti bontásban
	Azon résztvevők aránya, akik a határokon átnyúló projektek eredményeit a következőkre használják fel: a) a sportot fenyegető veszélyek elleni küzdelem; b) a jó kormányzás és a kettős karrier elősegítése; c) a társadalmi befogadás, az esélyegyenlőség és a részvételi arány fokozása

II. MELLÉKLET

A DIÁKHITELGARANCIA-ESZKÖZRE VONATKOZÓ TECHNIKAI INFORMÁCIÓK

(1) A pénzügyi közvetítők kiválasztása

Pályázati felhívást követően a pénzügyi közvetítőket a bevált piaci gyakorlatoknak megfelelően választják ki, tekintettel többek között a következőkre:

- a) a hallgatók számára rendelkezésre álló finanszírozás mértéke;
- b) a diákoknak kínált lehető legkedvezőbb feltételek, a (2) bekezdésben meghatározott minimális hitelfeltételeknek való megfelelés függvényében;
- c) a finanszírozáshoz való hozzáférés a 24. cikk (1) bekezdésében említett, programban részt vevő országok valamennyi lakosa számára;
- d) csalást megelőző intézkedések; továbbá
- e) a 2008/48/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelvnek ⁽¹⁾ való megfelelés.

(2) A hitelfelvevők védelme

Az alábbi biztosítékok olyan minimális feltételként szolgálnak, amelyeket a diákhitelgarancia-eszköz által garantált diákhitelt nyújtani kívánó pénzügyi közvetítőknek biztosítaniuk kell:

- a) nem kérhető biztosíték vagy szülői garancia;
- b) a hitelek nyújtása megkülönböztetésmentesen történik;
- c) az értékelési eljárás részeként a pénzügyi közvetítő megvizsgálja, hogy a diák esetében mekkora a túlzott eladósodás kockázata a felhalmozott adósságszintek és a kifizetetlen adósságra vonatkozó igazságszolgáltatási határozat figyelembe vételével; továbbá
- d) a visszafizetés olyan vegyes modellen alapul, amely kombinálja a „jelzálog alapú” standardizált kifizetéseket szociális biztosítékokkal, amelyek különösen:
  - i. a piaci kamathoz viszonyítva jelentősen alacsonyabb kamatláb;
  - ii. kezdeti türelmi időszak a visszafizetés megkezdése előtt, amely legalább 12 hónapig tart a tanulmányok befejezését követően, illetve, amennyiben a nemzeti jog nem rendelkezik ilyen időszakról, e 12 hónap során nominális összeg visszafizetését előíró rendelkezés;
  - iii. rendelkezés a „törlesztési türelmi idő”-re vonatkozóan, amely legalább 12 hónapig tart a hitel futamideje alatt és a hallgató kérésére érvényesíthető, illetve, amennyiben a nemzeti jog nem rendelkezik ilyen időszakról, ezen 12 hónap során nominális összeg visszafizetését előíró rendelkezés;
- iv. a tanulmányi időszak alatt kamatfizetési haladék lehetősége;
- v. biztosítás halál vagy rokkantság esetére; továbbá
- vi. a teljes vagy részleges előtörlesztés nem szankcionálható.

A pénzügyi közvetítők jövedelemarányos visszafizetési lehetőségeket és olyan kedvezőbb feltételeket is kínálhatnak, mint például a hosszabb türelmi időszak, a „törlesztési türelmi idő” vagy hosszabb futamidő a hallgatók egyedi igényeinek – például a doktori tanulmányok folytatása – figyelembe vétele vagy a hosszabb munkakeresési időszak biztosítása érdekében. A pénzügyi közvetítők kiválasztási folyamata során figyelemmel kell lenni az ilyen kedvezőbb feltételek nyújtására.

(3) Monitoring és értékelés

A diákhitelgarancia-eszköz az e rendelet 21. cikkében említett és a 966/2012/EU, Euratom rendelet 140. cikkének (8) bekezdésén alapuló monitoring és értékelés tárgyát képezi.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/48/EK irányelve (2008. április 23.) a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 133., 2008.5.22., 66. o.).

E folyamat keretében a Bizottság olyan jelentést készít a diákhitelgarancia-eszköz által a kedvezményezettekre és a felsőoktatási rendszerekre kifejtett hatásról. A Bizottság jelentése többek között az alábbiakra vonatkozó adatokat és az alábbiakkal kapcsolatos problémás területek kezelésére irányuló intézkedésjavaslatokat tartalmaz:

- a) a diákhitelgarancia-eszköz által fedezett diákhitelben részesülő hallgatók száma, a végzők arányára vonatkozó adatokkal együtt;
- b) a pénzügyi közvetítők által leszerződött hitelmennyiség;
- c) a kamatlábak szintje;
- d) fennálló adóssági és fizetésképtelenségi szintek, ideértve a pénzügyi közvetítők által a kölcsön visszafizetésével késedelembe kerültek ellen hozott intézkedéseket;
- e) a pénzügyi közvetítők által hozott csalást megelőző intézkedések;
- f) a támogatott diákok jellemzői, beleértve társadalmi-gazdasági háttérüket, választott tárgyaikat, származási országukat és a célszágukat a nemzeti adatvédelmi jogszabályokkal összhangban;
- g) az igénybevétel földrajzi eloszlásának egyensúlya; továbbá
- h) a pénzügyi közvetítők által megvalósított földrajzi lefedettség.

A 966/2012/EU, Euratom rendelet 140. cikke (9) bekezdésének értelmében az Európai Parlament és a Tanács számára biztosított hatáskör sérelme nélkül a Bizottság megvizsgálja a megfelelő szabályozási módosításokra – ideértve a jogszabályi módosításokat – vonatkozó javaslattétel lehetőségét, amennyiben az előrelátható piaci felvevőképesség vagy a pénzügyi közvetítők részvétele nem kielégítő.

(4) Költségvetés

A költségvetési előirányzat a diákhitelgarancia-eszköz összes költségét fedezi, ideértve a részleges hitelgaranciát igénybe vevő részt vevő pénzügyi közvetítők felé fennálló kifizetési kötelezettségeket és az EBA kezelési díjait.

A diákhitelgarancia-eszköz számára a 18. cikk (2) bekezdésének c) pontja szerint előirányzott költségvetés legfeljebb a program teljes költségvetésének 3,5 %-a lehet.

(5) Láthatóság és tudatosságnövelés

A leendő hallgatók számára nyújtott tájékoztatás révén valamennyi részt vevő pénzügyi közvetítő hozzájárul a diákhitelgarancia-eszköz ismertté tételéhez. E célból a Bizottság a programban részt vevő országok nemzeti irodáit többek között ellátja azokkal az információkkal, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az irodák a diákhitelgarancia-eszközzel kapcsolatos információk pontokként tudjanak működni.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1289/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK tanácsi rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A kölcsönösségi mechanizmust – amelyet akkor kell alkalmazni, ha az 539/2001/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ II. mellékletében szereplő valamely harmadik ország vízumkötelezettséget alkalmaz legalább egy tagállam állampolgáraival szemben – ki kell igazítani a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének fényében, valamint az Európai Unió Bíróságának a másodlagos jogalappal kapcsolatos ítélezési gyakorlatának megfelelően. Az említett mechanizmust ezenkívül úgy kell kijavítani, hogy a szolidaritás jegyében uniós válaszként szolgáljon abban az esetben, ha az 539/2001/EK rendelet II. mellékletében szereplő valamely harmadik ország vízumkötelezettséget ír elő legalább egy tagállam állampolgáraival szemben.
- (2) Azon tagállami értesítés kézhezvételekor, amely szerint az 539/2001/EK rendelet II. mellékletében felsorolt valamely harmadik ország vízumkötelezettséget ír elő az adott tagállam állampolgáraival szemben, valamennyi tagállamnak együttesen kell fellépnie, uniós választ adva ezáltal egy olyan helyzetre, amely az Unió egészét érinti és amelyben állampolgárai eltérő bánásmódban részesülnek.
- (3) A teljes vízumkölcsönösség olyan cél, amelyre az Uniónak mindig tevőlegesen kell törekednie a harmadik országokkal fenntartott kapcsolataiban, ezzel hozzájárulva az Unió külpolitikájának hitelességéhez és egységességéhez.
- (4) E rendeletnek mechanizmust kell létrehoznia az 539/2001/EK rendelet II. mellékletében felsorolt

harmadik országok vízummentességének olyan szükség-helyzetben való ideiglenes felfüggesztésére (a továbbiakban: a felfüggesztési mechanizmus) vonatkozóan, amikor legalább egy tagállam nehézségeinek leküzdéséhez azonnali intézkedésre van szükség, figyelembe véve a szükség-helyzet által az Unió egészére gyakorolt összehatást.

- (5) A felfüggesztési mechanizmus tekintetében a jelentős és hirtelen növekedés az 50 %-os küszöb meghaladását jelenti. A növekedés ugyanakkor alacsonyabb százalékos arány esetén is jelentősnek és hirtelennek tekinthető, amennyiben a Bizottság az érintett tagállam által bejelentett konkrét esetben azt alkalmazandónak tekinti.
- (6) A felfüggesztési mechanizmus tekintetében az alacsony elfogadási arány a menedékjog iránti kérelmek hozzávetőlegesen 3–4 %-os elfogadási arányát jelzi. Az elfogadás ennél magasabb százalékos arány esetén is alacsony arányúnak tekinthető, amennyiben a Bizottság az érintett tagállam által bejelentett konkrét esetben azt alkalmazandónak tekinti.
- (7) Meg kell akadályozni azokat a visszaéléseket, amelyek valamely harmadik ország állampolgárai számára rövid távú tartózkodás esetére biztosított vízummentességből következnek, valamint fel kell lépni e visszaélésekkel szemben, amennyiben ezen állampolgárok fenyegetést jelentenek az érintett tagállam közrendjére és belső biztonságára.
- (8) E rendeletnek jogalapot kell teremtenie a vízumkötelezettségre, illetve vízummentességre olyan útiokmányok birtokosai tekintetében, amelyeket az érintett tagállam által a nemzetközi jog alanyaként elismert, de kormányközi nemzetközi szervezetnek nem minősülő egyes jogalanyok állítottak ki.
- (9) Mivel az 1932/2006/EK tanácsi rendelet ⁽³⁾ által bevezetett, menekültekre és a hontalan személyekre vonatkozó szabályokat nem kell alkalmazni e személyekre, ha az ilyen személyek az Egyesült Királyságban vagy Írországban rendelkeznek tartózkodási hellyel, tisztázni kell egyes menekültek és hontalan személyek vízumkötelezettséggel kapcsolatos helyzetét, akik az Egyesült Királyságban vagy Írországban rendelkeznek tartózkodási hellyel. E rendeletnek e személyekkel kapcsolatban a tagállamokra kell bíznia a vízummentesség vagy a vízumkötelezettség melletti döntést nemzetközi kötelezettségeiknek megfelelően. A tagállamoknak e döntésükről értesíteniük kell a Bizottságot.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2013. szeptember 12-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2013. december 5-i határozata.

⁽²⁾ A Tanács 539/2001/EK rendelete (2001. március 15.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (HL L 81., 2001.3.21., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács 1932/2006/EK rendelete (2006. december 21.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK rendelet módosításáról (HL L 405., 2006.12.30., 23. o.).

- (10) Az 539/2001/EK rendelet nem érinti azon nemzetközi megállapodások alkalmazását, amelyeket az Európai Közösség az említett rendelet hatálybalépését megelőzően kötött, és amelyekből – az Európai Unió Bírósága ítélezési gyakorlatának figyelembevétele mellett – a közös vízumszabályoktól való eltérést szükségessé tévő kötelezettségek erednek.
- (11) A kölcsönösségi mechanizmus alkalmazásának második szakaszában való megfelelő európai parlamenti és tanácsi részvétel biztosítása érdekében – tekintettel arra, hogy az 539/2001/EK rendelet II. mellékletében szereplő valamely harmadik ország valamennyi állampolgára esetében a vízummentesség felfüggesztése és annak a tagállamokra, a schengeni társult országokra és magára az Unióra, konkrétan a külkapcsolatokra és a schengeni térség általános működésére gyakorolt horizontális hatásai politikailag különösen érzékeny kérdésnek minősülnek – a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikke szerint jogi aktusokat fogadjon el a kölcsönösségi mechanizmus egyes elemeire vonatkozóan. E hatáskör Bizottságra való átruházása nem jelenti azt, hogy a schengeni térségben ne kellene politikai vitát folytatni az uniós vízumpolitikáról. Az átruházás továbbá azt is tükrözi, hogy a kölcsönösségi mechanizmusnak az érintett harmadik országok állampolgáira történő alkalmazásakor megfelelő átláthatóságról és jogbiztonságról kell gondoskodni, különösen az 539/2001/EK rendelet II. mellékletének megfelelő ideiglenes módosítása révén. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése és szövegezése során a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (12) A felfüggesztési mechanizmus és a kölcsönösségi mechanizmusra vonatkozó egyes rendelkezések eredményes alkalmazásának biztosítása, valamint különösen az említett mechanizmusok alkalmazásával járó összes releváns tényező és esetleges következmények megfelelő figyelembevételének lehetővé tétele érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni azon érintett harmadik országok állampolgárai kategóriáinak meghatározása tekintetében, amelyekre a kölcsönösségi mechanizmus keretein belül a vízummentesség ideiglenes felfüggesztését kell alkalmazni, továbbá az említett felfüggesztés megfelelő időtartamának megállapítására vonatkozó hatáskör és a felfüggesztési mechanizmus végrehajtására vonatkozó hatáskör meghatározása tekintetében. E hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾ összhangban kell gyakorolni. E végrehajtási jogi aktusok elfogadására a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni.
- (13) Izland és Norvégia tekintetében e rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a
- Norvég Királyság között kötött, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás⁽²⁾ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozat⁽³⁾ 1. cikkének B. pontjában említett terület alá tartoznak.
- (14) Svájc tekintetében e rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás⁽⁴⁾ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozatnak a 2008/146/EK tanácsi határozat⁽⁵⁾ 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikke B. pontjában említett terület alá tartoznak.
- (15) Liechtenstein tekintetében e rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség között a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról aláírt jegyzőkönyv értelmében a schengeni vívmányok⁽⁶⁾ azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozatnak a 2011/350/EU tanácsi határozat⁽⁷⁾ 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikke B. pontjában említett terület alá tartoznak.
- (16) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben az Egyesült Királyság a 2000/365/EK tanácsi határozatnak⁽⁸⁾ megfelelően nem vesz részt; az Egyesült Királyság ezért nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

⁽²⁾ HL L 176., 1999.7.10., 36. o.

⁽³⁾ A Tanács 1999/437/EK határozata (1999. május 17.) az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról (HL L 176., 1999.7.10., 31. o.).

⁽⁴⁾ HL L 53., 2008.2.27., 52. o.

⁽⁵⁾ A Tanács 2008/146/EK határozata (2008. január 28.) az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodásnak az Európai Közösség nevében történő megkötéséről (HL L 53., 2008.2.27., 1. o.).

⁽⁶⁾ HL L 160., 2011.6.18., 21. o.

⁽⁷⁾ A Tanács 2011/350/EU határozata (2011. március 7.) az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló, különösen a belső határokon történő ellenőrzés megszüntetéséhez és a személyek mozgásához kapcsolódó társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 160., 2011.6.18., 19. o.).

⁽⁸⁾ A Tanács 2000/365/EK határozata (2000. május 29.) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 131., 2000.6.1., 43. o.).

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (17) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben Írország a 2002/192/EK tanácsi határozatnak ⁽¹⁾ megfelelően nem vesz részt; Írország ezért nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (18) Az 539/2001/EK rendeletet ezért megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 539/2001/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk a következőképpen módosul:

a) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Amennyiben egy, a II. mellékletben található listán szereplő harmadik ország vízumkötelezettséget ír elő legalább egy tagállam állampolgáiraival szemben, a következő rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) az érintett tagállam a vízumkötelezettség harmadik ország általi bevezetését követő 30 napon belül, vagy ha a 2014. január 9-án már fennálló vízumkötelezettség továbbra is hatályban marad, akkor az ettől az időponttól számított 30 napon belül írásban értesíti erről az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot.

Ennek az értesítésnek:

- i. tartalmaznia kell a vízumkötelezettség érvényesítésének időpontját, valamint az érintett útiokmányok és vízumok típusát,
- ii. részletesen be kell mutatnia azon előzetes intézkedéseket, amelyeket az érintett tagállam annak érdekében hozott, hogy közötte és a szóban forgó harmadik ország között vízummentesség legyen érvényben, továbbá tartalmaznia kell minden lényeges információt.

A Bizottság az ezen értesítéssel kapcsolatos információkat haladéktalanul közzéteszi az Európai Unió Hivatalos Lapjában, beleértve a vízumkötelezettség végrehajtásának időpontjával, valamint az érintett útiokmányok és vízumok típusával kapcsolatos információkat is.

Amennyiben a harmadik ország úgy határoz, hogy a vízumkötelezettséget az e pont első albekezdésében említett határidő lejártá előtt feloldja, az értesítést nem kell megtenni vagy vissza kell vonni, az információkat pedig nem kell közzétenni;

b) a Bizottság – az a) pont harmadik albekezdésében említett közzététel időpontját követően azonnal és az érintett tagállammal konzultálva – mindenekelőtt politikai, gazdasági és kereskedelmi téren lépéseket tesz a szóban forgó adott harmadik ország hatóságaival a vízummentes utazás visszaállítása vagy bevezetése érdekében, és e lépésekről haladéktalanul tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot;

c) amennyiben 90 nappal az a) pont harmadik albekezdésében említett közzététel időpontját követően, a b) ponttal összhangban megtett lépések ellenére a harmadik ország nem oldja fel a vízumkötelezettséget, az érintett tagállam felkérheti a Bizottságot, hogy függessze fel az adott harmadik ország bizonyos kategóriákba tartozó állampolgárai esetében a vízummentességet. Ha egy tagállam ilyen kérelmet nyújt be, arról tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot;

d) a Bizottság az e), f) vagy h) pont szerinti lépések megfontolása során figyelembe veszi az érintett tagállam által a szóban forgó harmadik országgal a vízummentes utazás érdekében hozott intézkedések eredményét, a b) ponttal összhangban tett lépéseket, valamint azon következményeket, amelyekkel a vízummentesség felfüggesztése járhat az Uniónak és tagállamainak a szóban forgó harmadik országgal való kapcsolataira nézve;

e) amennyiben az érintett harmadik ország nem oldotta fel a vízumkötelezettséget, a Bizottság legkésőbb hat hónappal az a) pont harmadik albekezdésében említett közzététel időpontját követően, majd legfeljebb hat hónapos időközönként olyan időtartamon át, amely nem haladhatja meg az f) pontban említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépésének vagy kifo-gásolásának időpontját:

- i. az érintett tagállam kérésére vagy saját kezdeményezésére olyan végrehajtási jogi aktust fogad el, amely a szóban forgó harmadik ország bizonyos kategóriákba tartozó állampolgárai esetében legfeljebb hat hónapos időtartamra ideiglenesen felfüggeszti a vízummentességet. E végrehajtási jogi aktusban meg kell határozni a vízummentesség felfüggesztése hatálybalépésének – az említett jogi aktus hatálybalépését követő 90 napon belül eső – időpontját, figyelembe véve a tagállamok konzultációinak rendelkezésre álló erőforrásokat. Az ezt követő végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság további, legfeljebb hat hónapos időszakkal meghosszabbíthatja a felfüggesztés időtartamát, és módosíthatja a szóban forgó harmadik ország állampolgárainak azon kategóriáit, amelyek esetében felfüggeszti a vízummentességet.

E végrehajtási jogi aktusokat a 4a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás szerint kell elfogadni. A 4. cikk alkalmazásának sérelme nélkül, a felfüggesztési időszakok során a harmadik

⁽¹⁾ A Tanács 2002/195/EK határozata (2002. február 28.) Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o.)

országoknak a végrehajtási jogi aktusban foglalt valamennyi kategóriába tartozó állampolgárai vízummal kell, hogy rendelkezzenek a tagállamok külső határainak átlépésekor; vagy

- ii. jelentést nyújt be a 4a. cikk (1) bekezdésében említett bizottságnak, amelyben értékeli a helyzetet és indokolást ad arról, hogy miért vetette el a vízummentesség felfüggesztését, és erről tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

A Bizottság e jelentésben minden releváns tényezőt – így például a d) pontban említett tényezőket is – figyelembe vesz. Az Európai Parlament és a Tanács e jelentés alapján politikai vitát tarthat;

- f) amennyiben az érintett harmadik ország 24 hónappal az a) pont harmadik albekezdésében említett közzététel időpontját követően sem oldotta fel a vízumkötelezettséget, a Bizottság a 4b. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el, amelyben e harmadik ország állampolgárai esetében 12 hónapra ideiglenesen felfüggeszti a II. melléklet alkalmazását. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meg kell határozni azt az – az említett jogi aktus hatálybalépését követő 90 napon belül eső – időpontot, amelyben a II. melléklet alkalmazásának felfüggesztése hatályba lép, figyelembe véve a tagállamok konzulátusain rendelkezésre álló erőforrásokat, és ennek megfelelően módosítani kell a II. mellékletet. A módosításkor a szóban forgó harmadik ország nevéhez lábjegyzetet kell beilleszteni, feltüntetve benne a felfüggesztés időtartamának megjelölésével azt, hogy a vízummentesség az adott harmadik ország tekintetében fel van függesztve.

Az e) pont alapján az érintett harmadik országgal kapcsolatban elfogadott végrehajtási jogi aktusok hatályukat veszítik azon a napon, amikor a II. melléklet alkalmazásának e harmadik ország állampolgáraival szembeni felfüggesztése hatályba lép, vagy amikor a 4b. cikk (5) bekezdésének megfelelően kifogást emeltek a felhatalmazáson alapuló jogi aktussal szemben.

Amennyiben a Bizottság a h) pont szerinti jogalkotási javaslatot nyújt be, az e pont első albekezdésében említett felfüggesztés időtartama hat hónappal meghosszabbodik. A hivatkozott albekezdésben említett lábjegyzetet megfelelően módosítani kell.

A 4. cikk alkalmazásának sérelme nélkül, a felfüggesztés időtartamai alatt a felhatalmazáson alapuló jogi aktus által érintett harmadik ország állampolgárai vízummal kell, hogy rendelkezzenek a tagállamok külső határainak átlépésekor;

- g) amennyiben egy másik tagállam ezt követően ugyanazon harmadik országgal kapcsolatos, az e) vagy f) pont szerint elfogadott intézkedések alkalmazása során e harmadik országra vonatkozóan az a) pont alapján értesítést tesz, azt az értesítést az említett pontokban foglalt határidők vagy alkalmazási idők

meghosszabbítása nélkül egyesíteni kell a már említett, folyamatban lévő eljárásokkal;

- h) amennyiben az f) pontban említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépését követő hat hónapon belül a szóban forgó harmadik ország nem oldotta fel a vízumkötelezettséget, a Bizottság jogalkotási javaslatot nyújthat be e rendelet módosítására, amelynek célja az adott harmadik országra való hivatkozás áthelyezése a II. mellékletből az I. mellékletbe;
- i) az e), f) és h) pontban említett eljárások nem érintik a Bizottság arra vonatkozó jogát, hogy bármikor olyan jogalkotási javaslatot nyújtson be e rendelet módosítására, amelynek célja az érintett harmadik ország áthelyezése a II. mellékletből az I. mellékletbe;
- j) amennyiben a szóban forgó harmadik ország eltörli a vízumkötelezettséget, az érintett tagállam haladéktalanul értesíti erről az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot. Az értesítést a Bizottság haladéktalanul közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

A szóban forgó harmadik ország tekintetében az e) vagy f) pont alapján elfogadott végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hét nappal az e pont első albekezdésében említett közzétételt követően hatályukat veszítik. Amennyiben a szóban forgó harmadik ország két vagy több tagállam állampolgáraival szemben vezetett be vízumkötelezettséget, a harmadik országra vonatkozó végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hét nappal az utolsó olyan tagállamra vonatkozó értesítés közzétételét követően veszítik hatályukat, amelynek állampolgáraival szemben a szóban forgó harmadik ország vízumkötelezettséget alkalmazott. A f) pont első albekezdésében említett lábjegyzetet törölni kell az érintett felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatályának megszűnésekor. A hatályvesztésről szóló tájékoztatást a Bizottság haladéktalanul közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

Amennyiben a szóban forgó harmadik ország feloldja a vízumkötelezettséget, az érintett tagállam azonban elmulasztja az e pont első albekezdése szerinti értesítést, a Bizottság saját kezdeményezésére haladéktalanul gondoskodik az ugyanazon albekezdésben említett közzétételről, és e pont második albekezdése alkalmazandó.”;

- b) az (5) bekezdést el kell hagyni.

2. A rendelet a következő cikkekkkel egészül ki:

„1a. cikk

(1) Az 1. cikk (2) bekezdésétől eltérve a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik ország állampolgáraival szembeni vízummentességet szükséghelyzetekben ideiglenes jelleggel, e cikkel összhangban, végső lehetőségként fel kell függeszteni.

(2) A tagállamok értesíthetik a Bizottságot, amennyiben azzal szembesülnek, hogy hat hónapos időszakon keresztül az előző év azonos időszakához vagy a vízummentességnek a II. mellékletben szereplő harmadik ország állampolgárai esetében való alkalmazását megelőző utolsó hat hónaphoz képest az alábbi körülmények közül egy vagy több fennáll, és azok olyan szükséghelyezethez vezetnek, amelyet önállóan nem tudnak orvosolni, vagyis az alábbiak száma jelentősen és hirtelen megnő:

- a) a harmadik ország azon állampolgárainak száma, akik a tagállam területén jogtalanul tartózkodnak;
- b) a harmadik ország állampolgárai által benyújtott, alacsony arányban elfogadott, menedékjog iránti kérelmek száma, amennyiben ez a növekedés tagállam menekültügyi rendszerére különleges nyomást gyakorol;
- c) a tagállam által harmadik országhoz annak állampolgáira vonatkozóan benyújtott és elutasított visszafogadási kérelmek száma.

Az első albekezdésben említett, a vízummentesség alkalmazását megelőző hat hónapos időszakkal történő összevetést kizárólag a vízummentességnek az adott harmadik ország állampolgárai esetében való alkalmazásának kezdő időpontjától számított hét évig kell elvégezni.

Az első albekezdésben említett értesítést megfelelően indokolni kell, és közölni kell a vonatkozó adatokat és statisztikákat, valamint azon előzetes intézkedések részletes leírását, amelyeket az érintett tagállam a helyzet orvoslása érdekében megtett. A Bizottság az értesítésről haladéktalanul tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(3) A Bizottság megvizsgálja a (2) bekezdés szerint közölt értesítést, és ennek során figyelembe veszi az alábbiakat:

- a) az, hogy a (2) bekezdésben leírt helyzetek valamelyike fennáll-e;
- b) a (2) bekezdésben leírt helyzetek bármelyike által érintett tagállamok száma;
- c) az, hogy a (2) bekezdésben említett növekedések – a tagállamok által szolgáltatott adatokból kitűnően – összességükben milyen hatást gyakorolnak az Unió migrációs helyzetére;
- d) az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség, az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal vagy az

Európai Rendőrségi Hivatal (Europol) által készített jelentések, amennyiben az értesítésben foglalt konkrét eset körülményei ezt szükségessé teszik;

- e) a közrend és a belső biztonság átfogó kérdése, az érintett tagállammal folytatott konzultáció alapján.

A Bizottság vizsgálata eredményeiről tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(4) Amennyiben a Bizottság a (3) bekezdésben említett vizsgálat alapján, valamint figyelembe véve, hogy milyen következménnyel járna a vízummentesség felfüggesztése az Uniónak és tagállamainak a szóban forgó harmadik országgal való külkapcsolataira nézve, és igyekezve alternatív hosszú távú megoldásokat találni szoros együttműködésben az érintett harmadik országgal, úgy határoz, hogy intézkedéseket kell hozni, a (2) bekezdésben említett értesítés kézhezvételét követő három hónapon belül végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben az érintett harmadik ország állampolgárai esetében hat hónapra ideiglenesen felfüggeszti a vízummentességet. A végrehajtási jogi aktust a 4a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. A végrehajtási jogi aktusban meg kell határozni a vízummentesség felfüggesztése hatálybalépésének napját.

A 4. cikk alkalmazásának sérelme nélkül, a felfüggesztés időtartamai alatt a végrehajtási jogi aktus által érintett harmadik ország állampolgárai vízummal kell, hogy rendelkezzenek a tagállamok külső határainak átlépésekor.

(5) A Bizottság a (4) bekezdés szerint elfogadott végrehajtási jogi aktus időbeli hatályának lejártá előtt – az érintett tagállammal együttműködve – jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentéshez jogalkotási javaslatot csatolhat e rendelet módosítására, amelynek célja az érintett harmadik országra való hivatkozás áthelyezése a II. mellékletből az I. mellékletbe.

(6) Amennyiben a Bizottság az (5) bekezdés szerint jogalkotási javaslatot nyújtott be, legfeljebb 12 hónappal meghosszabbíthatja a (4) bekezdés szerint elfogadott végrehajtási jogi aktus időbeli hatályát. A végrehajtási jogi aktus időbeli hatályának meghosszabbítására irányuló határozatot a 4a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás szerint kell elfogadni.

1b. cikk

Legkésőbb 2018. január 10-ig a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács részére, amelyben értékeli az 1. cikk (4) bekezdésében említett kölcsönösségi mechanizmus és az 1a. cikkben említett felfüggesztési mechanizmus hatékonyságát, és szükség esetén jogalkotási javaslatot terjeszt be e rendelet módosítására. Az Európai Parlament és a Tanács e javaslatról rendes jogalkotási eljárás keretében határoz.”.

3. A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok kivételt tehetnek az 1. cikk (1) bekezdésében előírt vízumkötelezettséget vagy az 1. cikk (2) bekezdésében előírt vízummentességet illetően az alábbi személyekkel:

a) diplomata útlevéllel, szolgálati/hivatali útlevéllel vagy különleges útlevéllel rendelkező személyek;

b) a polgári légiközlekedési és tengerhajózási személyzet tagjai feladataik ellátása közben;

c) a polgári tengerhajózási személyzet partra szálló tagjai, amennyiben rendelkeznek a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 1958. május 13-i 108. számú vagy 2003. június 16-i 185. számú egyezményével, vagy a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetnek a nemzetközi tengeri forgalom könnyítéséről szóló, 1965. április 9-i egyezményével összhangban kiállított tengerészizolvánnyal;

d) katasztrófa vagy baleset során a sürgősségi ellátást vagy mentést végző missziók személyzete és tagjai;

e) a nemzetközi belvízi utakon hajózó járművek polgári személyzete;

f) az olyan kormányközi nemzetközi szervezetek, amelyeknek legalább egy tagállam tagja, vagy az érintett tagállam által a nemzetközi jog alanyként elismert egyéb jogalanyok által az említett szervezetek vagy jogalanyok tisztviselői részére kiállított útiokmányok birtokosa;”

b) a (2) bekezdés a következő ponttal egészül ki:

„d) a menekültek vízumkötelezettségének eltörléséről szóló, 1959. április 20-án Strasbourgban aláírt európai megállapodásból eredő kötelezettségek sérelme nélkül azokat a menekültnek elismert és hontalan személyeket, valamint egyetlen ország állampolgárságával sem rendelkező más személyeket, akik az Egyesült Királyságban vagy Írországban rendelkeznek tartózkodási hellyel, és az Egyesült Királyság vagy Írország által kiállított olyan útiokmánnyal rendelkeznek, amelyet az érintett tagállam elismer.”

4. A rendelet a következő cikkel egészül ki:

„4a. cikk

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(3) Ha a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

4b. cikk

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

(2) A Bizottságnak az 1. cikk (4) bekezdésének f) pontjában említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására való felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2014. január 9-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról. Amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal az egyes időtartamok vége előtt, akkor a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 1. cikk (4) bekezdésének f) pontjában említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) Az 1. cikk (4) bekezdésének f) pontja értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő négy hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 182/2011/EU rendelete a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.)”

2. cikk

Az 539/2001/EK rendelet e rendelettel módosított 1a. cikkét, és különösen annak (2) bekezdése második albekezdését azokra a harmadik országokra is alkalmazni kell, amelyek állampolgárai esetében a vízummentesség 2014. január 9. előtt került bevezetésre.

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet a Szerződésnek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
V. LEŠKEVIČIUS

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1290/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, valamint az 1906/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 173. cikkére, 183. cikkére és 188. cikkének második bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Számvevőszék véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

(1) Az 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ létrehozta a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramot (2014–2020) (a továbbiakban: a Horizont 2020). A rendelet kiegészítésképpen rendelkezni kell a Horizont 2020 keretében vállalt közvetett cselekvésekben való részvételre és az e tevékenységek eredményeinek hasznosítására és terjesztésére irányadó szabályokról.

(2) A Horizont 2020 végrehajtásának célja, hogy közvetlenül hozzájáruljon Európa ipari vezető szerepének kivívásához, az európai gazdasági növekedéshez és foglalkoztatáshoz, valamint a polgárok jólétéhez, és meg kell felelnie annak a stratégiai jövőképhez, amelyet a Bizottság „Az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezése: Innovatív Unió” című közleménye felvázol, és amelyben a Bizottság a részvételi feltételek nagymértékű leegyszerűsítését vállalta.

⁽¹⁾ HL C 181., 2012.6.21., 111. o.

⁽²⁾ HL C 318., 2012.10.20., 1. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2013. november 21-i álláspontja (a Hivatalos lapban még nem tették közzé).

⁽⁴⁾ Az Európa Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11-i) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 104. oldalát).

(3) A Horizont 2020-nak támogatnia kell a kutatók, a tudományos ismeretek és a technológia szabad áramlását biztosító Európai Kutatási Térség kiépülését és működését azáltal, hogy – elsősorban koherens szabályok alkalmazása révén – megerősíti az együttműködést egyrészt az Unió és a tagállamok, másrészt az egyes tagállamok között.

(4) Az e rendeletben meghatározott, a Horizont 2020-ra vonatkozó részvételi, hasznosítási és terjesztési szabályoknak kellőképpen figyelembe kell venniük az Európai Parlament által megfogalmazott 2010. november 11-i ajánlásokat a kutatási keretprogramok végrehajtásának egyszerűsítéséről ⁽⁵⁾, valamint a Tanács által megfogalmazott, a kutatási keretprogramokhoz kapcsolódó adminisztratív és pénzügyi követelmények egyszerűsítésére vonatkozó ajánlásokat. A szabályoknak folytonosságot kell biztosítaniuk az 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁶⁾ keretében már bevezetett egyszerűsítő intézkedésekkel, be kell építeniük a szakértői csoportnak „A hetedik keretprogram időközi értékelése” című, 2010. november 12-i zárójelentésében megfogalmazott ajánlásokat, és a részvétel megkönnyítése, valamint a pénzügyi hibák számának visszaszorítása érdekében lehetővé kell tenniük a résztvevők adminisztratív terheinek a további csökkentését és a pénzügyi rendelkezések további egyszerűsítését. A szabályoknak emellett kellőképpen tükrözniük kell a Bizottság 2010. április 29-i „A kutatási keretprogramok végrehajtásának egyszerűsítése” című közleménye és az ezt követően 2011. február 9-én „Kihívásból lehetőség: az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozás közös stratégiai kerete felé” címmel közzétett zöld könyv nyomán megkezdődött vitafolyamatban a kutatóközösség részéről megfogalmazott aggályokat és javaslatokat is.

(5) A Horizont 2020 időközi értékelése során értékelni kell az új finanszírozási modellt, beleértve annak a Horizont 2020 finanszírozási szintjeire, vonzerejére és a Horizont 2020-ban való részvételre gyakorolt hatását is.

(6) A Bizottságnak vagy az érintett finanszírozó szervnek gondoskodnia kell arról, hogy a pályázati felhívások közzétételekor minden potenciális pályázónak megfelelő útmutatás és tájékoztatás álljon rendelkezésére.

⁽⁵⁾ HL C 74. E, 2012.3.13., 34. o.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1982/2006/EK határozata (2006. december 18.) az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2013) (HL L 412., 2006.12.30., 1. o.).

- (7) A többi uniós finanszírozási programmal való koherencia biztosítása érdekében a Horizont 2020 végrehajtásának a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾, valamint az 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel⁽²⁾ összhangban kell történnie, kellően figyelembe véve a kutatási és innovációs tevékenységek sajátos jellegét.
- (8) Az 1982/2006/EK határozat által elfogadott kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogram (2007-2013), az 1639/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat⁽³⁾ által létrehozott versenyképességi és innovációs keretprogram hatálya alá, valamint a 294/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ által létrehozott Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) hatáskörébe tartozó tevékenységek egyetlen egységes keretbe való szervezésével könnyebbé válik a részvétel, következetesebb eszközrendszer hozható létre, és növelhetők a tudományos és a gazdasági hatások, miközben elkerülhetők az indokolatlan átfedések és a szétaprózódottság. Ahhoz, hogy megkönnyítse a Horizont 2020 költségvetéséből uniós pénzügyi hozzájárulásban részesülő programokban való részvételt, ideértve az EIT, a közös vállalkozások és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 187. cikke alapján létrehozott más struktúrák által igazgatott programokban, valamint a tagállamok által az EUMSZ 185. cikke alapján végrehajtott programokban való részvételt is, a létrehozandó koherens keretnek közös szabályok alkalmazásán kell alapulnia.
- Ugyanakkor kellő rugalmasságot kell biztosítani és lehetővé kell tenni külön szabályok megalkotását arra az esetre, ha az adott tevékenység speciális igényei azt indokoltá teszik. Az EUMSZ 187. cikke alapján létrehozott szervezeteknek a rájuk vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott sajátos működési igényei kielégítése céljából a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus előkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell az érintett dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (9) Az e rendelet hatálya alá tartozó cselekvéseknek tiszteletben kell tartaniuk a különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert alapjogokat és elveket. Az e rendelet hatálya alá tartozó cselekvéseknek összhangban kell lenniük mindennemű jog kötelezettséggel, így a nemzetközi joggal és a vonatkozó bizottsági határozatokkal, mint amilyen a Bizottság 2013. június 28-i közleménye⁽⁵⁾ –, továbbá az alapvető etikai elvekkel, különösen a kutatás integritásának biztosítására való törekvéssel.
- (10) Az EUMSZ 180. és 186. cikkében a nemzetközi együttműködéssel összefüggésben meghatározott célkitűzésekkel összhangban elő kell segíteni a harmadik országokban székhellyel rendelkező jogalanyok és a nemzetközi szervezetek részvételét. A szabályok végrehajtásának összhangban kell lennie az EUMSZ 75. és 215. cikke alapján elfogadott intézkedésekkel, valamint a nemzetközi joggal. A szabályok végrehajtása kapcsán továbbá kellőképpen figyelembe kell venni az uniós jogalanyoknak a harmadik országok vonatkozó programjaiban való részvételére vonatkozó feltételeket is.
- (11) A szabályoknak olyan következetes, átfogó és átlátható rendszert kell alkotniuk, amely a lehető leghatékonyabb végrehajtást biztosítja, miközben figyelembe veszi annak szükségességét, hogy egyszerűsített eljárások révén a keretprogram összes résztvevője – és különösen a mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) – számára egyszerű legyen a keretprogramban való részvétel. Az uniós pénzügyi támogatás többféle formában történhet.
- (12) Az átláthatóság elvével összhangban és a 966/2012/EU rendeletben és az 1268/2012/EU rendeletben rögzített követelményeknek megfelelő közzétételi módon túl a Bizottságnak a nyílt pályázati felhívásokat közzé kell tennie a Horizont 2020 weboldalain, a meghatározott információs csatornákon keresztül, és biztosítania kell a széles körű terjesztést a nemzeti kapcsolattartó pontok révén, kérésre pedig a kérelmező számára hozzáférhető formátumban is, ha ez kivitelezhető.
- (13) Az e rendeletben említett kiválasztási és elbírálási kritériumokat átlátható módon, valamint objektív és mérhető paraméterekre alapozva kell alkalmazni, figyelembe véve a Horizont 2020 átfogó célját, a jól működő Európai Kutatási Térség megvalósítását.
- (14) A teljes pályázati anyagok végső leadási határideje és a pályázókkal kötendő támogatási megállapodás aláírása, illetve a pályázók támogatási határozatról való értesítése között eltelt időszaknak általában véve rövidebbnek kell lennie a 966/2012/EU, Euratom rendeletben biztosítottánál. Kellően indokolt esetekben, valamint az Európai Kutatási Tanács cselekvéseinek esetében azonban ez az időszak hosszabb is lehet.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

⁽²⁾ A Bizottság 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. október 29.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól (HL L 362., 2012.12.31., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1639/2006/EK határozata (2006. október 24.) a versenyképességi és innovációs keretprogram (2007–2013) létrehozásáról (HL L 310., 2006.11.9., 15. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 294/2008/EK rendelete (2008. március 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet létrehozásáról (HL L 97., 2008.4.9., 1. o.).

⁽⁵⁾ HL C 205., 2013.7.19., 9. o.

- (15) A Bizottságnak továbbra is törekednie kell arra, hogy amennyiben az IT-rendszerek fejlődése lehetővé teszi, egyszerűsítse az eljárásokat, például – az egyablakos ügyintézési rendszer kialakítása céljából – a résztvevői portál egységes belépési ponttá fejlesztése révén, amelyet a pályázati felhívások közzétételétől a pályázatok benyújtásán keresztül egészen a cselekvések végrehajtásáig használni lehetne. A rendszer értesítéseket is küldhet a pályázóknak arról, hogy a pályázatuk milyen fázisban van, valamint a pályázatra vonatkozó menetrendről.
- (16) A bizalmas és a minősített adatok kezelését az irányadó uniós jog és az intézmények belső szabályzatai, így különösen a 2001/844/EK, ESZAK, Euratom bizottsági határozat⁽¹⁾ szerint kell végezni, amely az EU minősített adatok védelmére vonatkozó rendelkezéseket határozza meg.
- (17) Mind általában, mind külön a Horizont 2020 keretében megvalósuló tevékenységekre meg kell határozni a részvétel minimumfeltételeit. Meg kell határozni különösen a résztvevők számára és székhelyére vonatkozó szabályokat. Azon tevékenységek esetében, amelyekben nem vesz részt tagállami székhelyű jogalany, törekedni kell az EUMSZ 173. és 179. cikkében meghatározott célkitűzések teljesítésére.
- (18) A 2001/822/EK tanácsi határozat⁽²⁾ szerint a tengerentúli országok és területek jogalanyai jogosultak részt venni a Horizont 2020-ban, az abban megállapított külön feltételekre is figyelemmel.
- (19) A Bizottságnak a javaslatokra vonatkozó pályázati felhívások közzétételi időpontjának megállapításakor és az információkérések figyelembe kell vennie a szokásos szabadságolási időszakokat, amennyiben lehetséges.
- (20) Elutasított javaslat estében a Bizottságnak értesítenie kell az érintett pályázókat.
- (21) Az egyes meghatározott tárgyú, javaslatokra vonatkozó pályázatok kialakításához világos és átlátható mechanizmusokat kell alkalmazni, amelyek egyenlő részvételi feltételeket biztosítanak, növelik a Horizont 2020 vonzerejét és a résztvevők számát.
- (22) A Bizottságnak a Horizont 2020-szal kapcsolatos valamennyi kérdésben a helyes hivatali magatartásra vonatkozó európai szabályzat elveivel összhangban kell eljárnia, amely szabályzatot a 2000/633/EK, ESZAK, Euratom bizottsági határozat⁽³⁾ melléklete tartalmazza.
- (23) Helyénvaló megállapítani a Horizont 2020 keretében végzett tevékenységek résztvevői számára nyújtandó uniós finanszírozás feltételeit. A jelenlegi finanszírozási szabályok egyszerűbbé tétele érdekében olyan egyszerűsített költség-visszatérítési rendszert kell kialakítani, amely fokozottan támaszkodik az egyösszegű átalányra, az átalányfinanszírozásra és az egységköltség-alapú finanszírozásra.
- (24) Az e rendeletben említett visszatérítési ráták maximális rátáknak minősülnek egyrészt a nonprofit követelménynek és a társfinanszírozási elvnek való megfelelés, másrészt annak érdekében, hogy a résztvevők alacsonyabb mértéket is igényelhessenek. A szokásos visszatérítési rátának azonban elvben 100 %-nak vagy 70 %-nak kell lennie.
- (25) A technológiai kutatással kapcsolatos, termékfejlesztési, illetve demonstrációs tevékenységek besorolása során figyelembe kell venni az OECD-nek a technológiai érettségi szinttel (TRL) kapcsolatos fogalom meghatározásait.
- (26) A kutatás és az innováció területén jelentkező egyes kihívások kezelése új finanszírozási formák, köztük pénzdíjak, kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzés, innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzés, a kvv-támogató eszköz vagy a gyorsított innovációt célzó cselekvés igénybevételét indokolja, amelyek kapcsán meg kell állapítani az irányadó különös szabályokat.
- (27) Annak érdekében, hogy a belső piacon működő valamennyi vállalkozás egyenlő feltételek mellett vehessen részt a piaci versenyben, a Horizont 2020 keretében történő finanszírozás szabályait az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal összhangban kell kialakítani, biztosítandó a közforrások felhasználásának eredményességét, továbbá megelőzendő az olyan piaci torzulásokat, mint például a magánforrások kiszorulása a finanszírozásból, nem hatékony piacszerkezet létrejötte vagy a nem hatékonyan működő cégek fennmaradása. Az innovációs tevékenységek finanszírozása esetében ügyelni kell arra, hogy mindez ne torzítsa a versenyt és ne járjon piaci beavatkozással, amennyiben az nem indokolt.
- (28) Az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján a teljes finanszírozási ciklusra kiterjedően védeni kell, biztosítva a bizalom és az ellenőrzés közötti megfelelő egyensúlyt.
- (29) A 966/2012 /EU, Euratom rendelettel összhangban a szabályoknak meg kell teremteniük az alapot a kedvezményezett által szokásosan követett költségvetési gyakorlatok szélesebb körű elfogadásához.

⁽¹⁾ A Bizottság 2001/844/EK, ESZAK, Euratom határozata (2001. november 29.) eljárási szabályzatának módosításáról (HL L 317., 2001.12.3.; magyar nyelvű különkiadás, 1. fejezet, 3. kötet, 353. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2001/822/EK határozata (2001. november 27.) az Európai Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról (HL L 314., 2001.11.30., 1. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 2000/633/EK, ESZAK, Euratom határozata (2000. október 17.) az eljárási szabályzatának módosításáról (HL L 267., 2000.10.20., 63. o.).

- (30) Az 1906/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ alapján létrehozott és a Bizottság által kezelt résztvevői garanciaalap fontos védőmechanizmusnak bizonyult, amely csökkentette a kötelezettségeiket nem teljesítő résztvevők lejárt és vissza nem fizetett tartozásaival kapcsolatos kockázatokat. Ezért új résztvevői garanciaalapot (a továbbiakban: alap) kell létrehozni. A hatékonyabb irányítás és a résztvevők kockázatainak jobb fedezése érdekében az Alapnak az 1982/2006/EK határozattal, a 2006/970/Euratom tanácsi határozattal ⁽²⁾ és a 2012/93/Euratom tanácsi határozattal ⁽³⁾ létrehozott programok hatálya alá tartozó tevékenységekre, valamint a Horizont 2020 és az 1314/2013/Euratom tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ hatálya alá tartozó cselekvésekre egyaránt ki kell terjednie. Az Alap által nyújtott fedezet az uniós szervektől eltérő finanszírozó szervek által igazgatott programokra nem terjed ki.
- (31) Az átláthatóság fokozása érdekében közzé kell tenni azoknak a szakértőknek a névjegyzékét, akik e rendelet alkalmazása során a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szervek munkáját segítették. Arra az esetre, ha egy szakértő nevének nyilvános közzététele veszélybe sodorná az adott személy biztonságát vagy feddhetetlenségét, vagy indokolatlan módon sértené a magánélethez való jogát, lehetővé kell tenni a Bizottság, illetőleg a finanszírozó szerv számára, hogy eltekintsen a szóban forgó személy nevének közzétételétől.
- (32) A szakértők személyes adatainak feldolgozását a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁵⁾ összhangban kell végezni.
- (33) Az eredmények hasznosítására és terjesztésére vonatkozóan szabályokat kell megállapítani, amelyeknek biztosítaniuk kell, hogy a résztvevők az eredményeket megfelelő módon védjék, hasznosítsák és terjesszék, továbbá lehetővé kell tenniük, hogy Európa stratégiai érdekeinek védelmében a hasznosítás kapcsán további feltételek legyenek érvényesíthetők. Azoknak a résztvevőknek, amelyek uniós támogatásban részesültek, és elsősorban a Horizont 2020-hoz nem társult harmadik országokban kívánják a létrejövő eredményeket hasznosítani, a támogatási megállapodásnak megfelelően jelezniük kell, hogy az Uniós finanszírozás miként járul hozzá Európa általános versenyképességéhez (kölcsonosság elve).
- (34) Az olyan kutatások esetében, amelyek révén új gyógyászati technológia (például gyógyszer, vakcina és orvosi-agnosztika) jöhet létre, intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy adott esetben az eredményeket azonnal hasznosítani és terjeszteni lehessen.
- (35) Bár a kutatás, a fejlesztés és az innováció, valamint a növekedés ösztönzésének céljából létrehozott uniós hitel- és tőkefinanszírozási eszközök sikeresnek mondhatók, a kockázatfinanszírozáshoz való hozzájárulás továbbra is fontos kérdés, különösen az innovatív kkv-k esetében. A hitel- és tőkefinanszírozási eszközök lehető leghatékonyabb felhasználása érdekében lehetővé kell tenni együttes felhasználásukat és egyéb, az uniós költségvetésből, így például a „Horizont 2020-ból finanszírozott támogatásokkal együtt történő felhasználásukat. A Bizottságnak továbbá biztosítania kell egyrészt az 1982/2006/EK határozattal (a hetedik keretprogramról szóló határozattal) létrehozott kockázatmegosztási finanszírozási mechanizmus, másrészt az 1639/2006/EK határozattal (a versenyképességi és innovációs keretprogramról szóló határozattal) létrehozott, a gyorsan növekvő és innovatív kkv-k támogatására létrehozott pénzügyi eszköznek a vállalkozások kezdeti életszakaszban történő finanszírozására szolgáló része (GIF 1) folytonosságát a Horizont 2020 által létrehozott jogutód hitel- és tőkefinanszírozási eszközökkel, azaz az „uniós hitel- és garancianyújtás a kutatás és az innováció számára”, illetve az „uniós tőkefinanszírozás a kutatás és az innováció számára” elnevezésű eszközökkel. Ennek megfelelően a pénzügyi eszközök által termelt bevételek és az utánuk járó törlesztések közvetlenül a Horizont 2020 által létrehozott pénzügyi eszközök bevételeinek minősülnek.
- (36) A Bizottságnak biztosítania kell, hogy a Horizont 2020 szerinti kkv-támogató eszköz, a Horizont 2020 és az 1287/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ által létrehozott COSME program által kínált pénzügyi eszközök, valamint a tagállamok által közösen létrehozott rendszerek és eszközök, például az Eurostars Közös Program ⁽⁷⁾ egymást kiegészítve működjenek.
- (37) A jogbiztonság és az egyértelműség érdekében az 1906/2006/EK rendeletet hatályon kívül kell helyezni,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1906/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a hetedik keretprogram (2007–2013) cselekvéseiben a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 391., 2006.12.30., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2006/970/Euratom határozata (2006. december 18.) az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2011) (HL L 400., 2006.12.30., 60. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2012/93/Euratom határozata (2011. december 19.) az Európai Atomenergia-közösség keretprogramjának létrehozásáról (2012–2013) (HL L 47., 2012.2.25.).

⁽⁴⁾ A Tanács 1314/2013/Euratom tanácsi rendelete az Európai Atomenergia-közösségnek a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramot kiegészítő kutatási és képzési programjáról (2014–2018) (Lásd e Hivatalos Lap 948. oldalát).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (2000. december 18.) (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1287/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program (COSME) (2014–2020) létrehozásáról és az 1639/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 33. oldalát).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 743/2008/EK határozata (2008. július 9.) a több tagállam által indított, a kutatást és fejlesztést végző kis- és középvállalkozások támogatását célzó kutatási és fejlesztési programban történő közösségi részvételről (HL L 201., 2008.7.30., 58. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) Ez a rendelet az 1291/2013/EU rendelet alapján megvalósított közvetett cselekvésekben való részvétel különös szabályait állapítja meg, beleértve azokat a közvetett cselekvéseket is, amelyeket az említett rendelet 9. cikkének (2) bekezdése értelmében finanszírozó szerv finanszíroz.

Ez a rendelet továbbá megállapítja az eredmények felhasználására és terjesztésére vonatkozó szabályokat.

(2) Az e rendeletben megállapított különös szabályokra is figyelemmel a 966/2012/EU, Euratom rendeletben és az 1268/2012/EU rendeletben foglalt szabályokat is alkalmazni kell.

(3) A 294/2008/EK rendelet vagy bármely, az EUMSZ 185. cikke alapján valamely finanszírozó szervet költségvetésvégrehajtási feladatokkal felruházó alap-jogiaktus megállapíthat az e rendeletben foglalt szabályoktól eltérő szabályokat. Az EUMSZ 187. cikke alapján létrehozott finanszírozó szervezetek a vonatkozó alap-jogiaktus keretében meghatározott sajátos működési igényei figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy e finanszírozó szervezetek tekintetében az 56. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakkal kapcsolatban:

- a) a repüléstechnika területén létrehozott finanszírozó szervezetek által kiírt pályázatokban való részvétel feltételei, a résztvevők 9. cikk (1) bekezdésében meghatározott minimális számának csökkentése céljából;
- b) a 10. cikk szerinti finanszírozási jogosultság, lehetővé teendő a bioalapú iparágak és az innovatív gyógyszerek területén létrehozott finanszírozó szervezetek számára, hogy a finanszírozási jogosultságot a résztvevők meghatározott típusaira korlátozzák;
- c) az eredmények felhasználására és terjesztésére vonatkozó olyan szabályok, amelyek révén az innovatív gyógyszerek területén létrehozott finanszírozó szervezetek:
  - i. kiterjeszthetik a kapcsolt jogalanyokra, a vásárlókra és bármely jogutód jogalanyra azt a lehetőséget, hogy az eredményeket és a meglévő információkat és jogokat a támogatási megállapodással összhangban és a 44. cikk (1) és (2) bekezdésében említett egyéb résztvevők belegegyezése nélkül átruházzák vagy azok használati jogait átadják;
  - ii. lehetővé tehetik egyedi megállapodások megkötését a 48. cikk (2)–(4) bekezdésében említett, a meglévő információkhoz és jogokhoz kereskedelmi hasznosítás céljából történő fejlesztési eredmények vagy maguknak az eredményeknek a kereskedelmi hasznosítása (közvetlen hasznosítás) céljából történő hozzáférésre vonatkozóan;
  - iii. a 41. cikk (2) bekezdésében és a 45–48. cikkben említett szabályok kiegészítéseként rendelkezéseket vezethetnek be azon adatok, ismeretek és információk tulajdonjoga és az ezekhez való hozzáférés tekintetében, amelyek nem tartoznak valamely cselekvés célkitűzéséhez, és nem szükségesek a cselekvés megvalósításához és hasznosításához (sideground);
  - iv. a 48. cikkben említett hasznosítási szabályokat a cselekvés megvalósítása (kutatási célú felhasználás) és a kereskedelmi hasznosítás céljából történő fejlesztési eredmények vagy maguknak az eredményeknek a kereskedelmi hasznosítása (közvetlen hasznosítás) mellett más célokra is kiterjeszthetik;
  - v. a 46. cikk (2) bekezdésében említetteknek megfelelően konkrét kritériumokat határozhatnak meg a használati jog ugyanazon cselekvés két résztvevője közötti továbbadását illetően;
  - vi. a 24. cikk (2) bekezdésében említett konzorciummegállapodásban meghatározott feltételek mellett a résztvevők, kapcsolt jogalanyai és a hasznosítási engedély jogosultjának minősülő harmadik felek eredményekhez vagy meglévő információkhoz és jogokhoz való, a 46–48. cikkben említett hozzáférési jogát kiterjeszthetik a cselekvés megfelelő – többek között pénzügyi – feltételek melletti megvalósításán (kutatási célú felhasználás) és a kereskedelmi hasznosítás céljából való fejlesztési eredményeken vagy maguknak az eredményeknek a kereskedelmi hasznosításán (közvetlen hasznosítás) kívül más célokra is;
  - vii. a 48. cikkben említetteknek megfelelően a közvetlen hasznosítást szolgáló hozzáférési jog megadását az érintett résztvevők közötti megállapodáshoz köthetik;
  - viii. opcionálissá tehetik a 43. cikk (2) bekezdésében említett, szabad hozzáférésű tudományos publikációk révén történő terjesztést;
- d) a cselekvések finanszírozása, lehetővé téve az elektronikus alkatrészek és rendszerek területén létrehozott finanszírozó szervezeteknek, hogy a 28. cikk (3) bekezdésében meghatározottaktól eltérő visszatérítési rátát alkalmazzanak azokban az esetekben, amikor egy vagy több tagállam közösen finanszíroz egy résztvevőt vagy egy cselekvést.

Az e bekezdés első és második albekezdésében említettektől eltérő, a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikk (1) bekezdése c) pontjának i. vagy ii. pontja alapján költségvetés-végrehajtási feladatokkal megbízott finanszírozó szerv, amennyiben sajátos működési igényei szükségessé teszik, a Bizottság beleegyezésével alkalmazhat az e rendeletben meghatározottaktól eltérő szabályokat.

(4) Ez a rendelet nem alkalmazandó a Közös Kutatóközpont által megvalósított közvetlen cselekvésekre.

2. cikk

Fogalommeghatározások

(1) E rendelet alkalmazásában:

1. „hozzáférési jogok”: az eredmények vagy a meglévő információk és jogok felhasználására vonatkozó, e rendelettel összhangban megállapított feltételek mellett gyakorolható jogok;
2. „kapcsolt jogalany”: az a jogalany, amelyben egy résztvevő közvetlenül vagy közvetve többségi befolyással rendelkezik, vagy amely közvetlenül vagy közvetve többségi befolyással rendelkezik egy résztvevőben, vagy amely esetében e szervezet és a résztvevő ugyanazon közvetlen vagy közvetett többségi befolyás alatt áll; a többségi befolyás a 8. cikk (2) bekezdésében meghatározott formák bármelyikét jelentheti;
3. „társult ország”: olyan harmadik ország, amely az 1291/2013/EU rendelet 7. cikkében meghatározottak szerint részes fele egy, az Unióval megkötött nemzetközi megállapodásnak;
4. „meglévő információk és jogok”: megjelenési formájától és jellegétől függetlenül minden olyan fizikai vagy virtuális adat, know-how vagy információ, ideértve minden olyan, például a szellemi tulajdonhoz fűződő jogot is, amellyel i. a résztvevők rendelkeztek a cselekvéshez való csatlakozásukat megelőzően, amely ii. szükséges a közvetlen cselekvés megvalósításához vagy a cselekvés eredményeinek felhasználásához, és amelyet iii. a résztvevők a 45. cikknek megfelelően ekként megjelöltek;
5. „alap-jogiaktus”: a cselekvés jogalapját adó, az Unió intézményei által az EUMSZ 288. cikke szerinti rendelet, irányelv vagy határozat formájában elfogadott jogi aktus;
6. „innovációs cselekvés”: olyan cselekvés, amely elsősorban közvetlenül új, módosított vagy jobb minőségű termékek, eljárások vagy szolgáltatások terveinek és kialakításmódjának megtervezésére, elkészítésére irányul. Ide tartozhat a prototípusgyártás, a tesztelés, a demonstrációs tevékenységek, a kísérleti bevezetés, a nagyléptékű termékkihitelesítés és a forgalomba hozatal;
7. „koordinációs és támogatási cselekvés”: olyan cselekvés, amely túlnyomórészt kísérő intézkedésekből, például szabványosításból, terjesztésből, figyelemfelkeltésből és kommunikációs, hálózatépítési, koordinációs vagy támogatási szolgáltatásokból, szakpolitikai párbeszédből, kölcsönös tanulásból és tanulmánykészítésből áll, ez utóbbiba beleértve az új infrastruktúra kiépítésére vonatkozó tanulmánytervek elkészítését is, és amely magában foglalhat olyan kiegészítő tevékenységeket is, amelyek a különböző országokban zajló programok közötti hálózatépítésre és koordinációra irányulnak;
8. „terjesztés”: az eredmények nyilvános közlése bármilyen arra alkalmas módon, beleértve – az alkalmazott médiumtól függetlenül – a tudományos publikációt is, de nem beleértve az eredmények oltalom alá helyezését és a hasznosítás céljából megvalósuló közlését;
9. „hasznosítás”: az eredmények felhasználása az adott cselekvéshez nem tartozó további kutatás keretében, illetve termékek vagy eljárások fejlesztése, kialakítása és értékesítése, szolgáltatások kialakítása és nyújtása vagy szabványosítás során;
10. „méltányos és ésszerű feltételek”: megfelelő feltételek, beleértve az esetleges pénzügyi feltételeket és a jogdíjmentességet is, figyelembe véve a hozzáférés iránti kérelemmel kapcsolatos különleges körülményeket, például azon eredmények, illetve meglévő információk és jogok tényleges vagy potenciális értéke, amelyekhez hozzáférést kérnek, és/vagy a tervezett hasznosítás területe, időtartama vagy egyéb jellemzői;
11. „finanszírozó szerv”: a Bizottságtól különböző, a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett olyan szerv vagy hatóság, amelyre a Bizottság az 1291/2013/EU rendelet 9. cikkének (2) bekezdése alapján költségvetés-végrehajtási feladatokat ruházott át;
12. „európai érdekű nemzetközi szervezet”: olyan nemzetközi szervezet, amelyben a tagok többsége tagállam vagy társult ország, és amelynek elsődleges célja a tudományos és technológiai együttműködés elősegítése Európában;
13. „jogalany”: természetes személy, valamint a nemzeti jog, az Unió joga vagy a nemzetközi jog alapján létrehozott olyan jogi személy, amely az adott jog szerint annak minősül, jogi személyiséggel rendelkezik, és saját nevében jogokat gyakorolhat és kötelezettségeket vállalhat;
14. „nonprofit jogalany”: jogi formájából adódóan nonprofitnak minősülő jogalany, vagy olyan jogalany, amelynek nyereségéből a rá vonatkozó törvényi, jogszabályi kötelezettség értelmében a részvényesei, illetve tagjai nem részesedhetnek;

15. „résztvevő”: az 1291/2013/EU rendelet alapján cselekvést vagy annak valamely részét megvalósító olyan jogalany, amely e rendelet szerint az Unióval vagy más finanszírozó szervvel szemben jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik;
16. „program-társfinanszírozási cselekvés”: olyan cselekvés, amelynek finanszírozása olyan konkrét pályázati felhívásokhoz vagy programokhoz biztosított kiegészítő támogatás útján történik, amelyeket kutatási és innovációs programokat irányító, az uniós finanszírozó szervektől különböző szervezetek finanszíroznak. E cselekvés magában foglalhat olyan kiegészítő tevékenységeket is, amelyek a különböző országokban zajló programok közötti hálózatépítésre és koordinációra irányulnak;
17. „kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés”: kutatási-fejlesztési szolgáltatások olyan beszerzése, amely a kockázatok és a hasznok piaci feltételek szerinti megosztásán és többszakaszos, versenyalapú fejlesztésen alapul oly módon, hogy a kutatás-fejlesztési szolgáltatások beszerzése és a végtermék kereskedelmi mennyiségekben történő piaci bevezetése egyértelműen különválnak egymástól;
18. „innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzés”: olyan közbeszerzés, amelyben az ajánlatkérő kereskedelmi forgalomban nagy volumenben be nem szerezhető termékek és szolgáltatások első vásárlójaként lép fel, és amely magában foglalhatja a megfelelőség tesztelését is;
19. „eredmények”: az adott cselekvés nyomán születő fizikai vagy virtuális eredmény, például adatok, ismeretek vagy információk, függetlenül azok formájától és természetétől, valamint attól, hogy oltalom alá helyezhetők-e vagy sem, valamint a hozzájuk kapcsolódó jogok összessége, beleértve a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat is;
20. „kkv”: a 2003/361/EK bizottsági ajánlásban ⁽¹⁾ meghatározottak szerinti mikro-, kis- és középvállalkozásokat jelenti;
21. „munkaprogram”: a Bizottság által a 2013/743/EU tanácsi határozat ⁽²⁾ egyedi programot létrehozó határozat 5. cikke értelmében az egyedi program végrehajtására elfogadott dokumentum;
22. „munkaterv”: az 1291/2013/EU rendelet 9. cikkének (2) bekezdése értelmében a „Horizont 2020 valamely meghatározott részének végrehajtásával megbízott finanszírozó szervek által elfogadott, a Bizottság munkaprogramjához hasonló dokumentum.

⁽¹⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások fogalmának meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2013/743/EU határozata (2013. december 11.) a Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról (Lásd e Hivatalos Lap 965. oldalát)

(2) E rendelet alkalmazásában az irányadó nemzeti jog értelmében jogi személynek nem minősülő személyt is jogalanynak kell tekinteni, amennyiben teljesülnek a 966/2012/EU, Euratom rendelet 131. cikke (2) bekezdésében, valamint az 1268/2012/EU rendelet 198. cikkében megállapított feltételek.

(3) E rendelet alkalmazásában a támogatások végső címzettjei nem minősülnek finanszírozó szervnek.

3. cikk

Titoktartás

A végrehajtott megállapodásokban, határozatokban és szerződésben megállapított feltételek betartása mellett, a minősített adatok védelmére és az azokhoz való hozzáférésre vonatkozó uniós jogszabályok kellő figyelembevételével bizalmasan kell kezelni a cselekvések keretében bizalmasan közölt adatokat, ismereteket és információkat.

4. cikk

Tájékoztatás

(1) A 3. cikk sérelme nélkül a Bizottság kérésre az Unió intézményei, szervei, hivatalai és ügynökségei, valamint bármely tagállam vagy társult ország rendelkezésére bocsát bármely birtokában lévő hasznos információt a résztvevők által olyan cselekvés keretében létrehozott eredményekkel kapcsolatban, amely uniós finanszírozásban részesült, amennyiben mindkét következő feltétel teljesül:

- a) a kérdéses információk a közpolitika szempontjából lényegesek;
- b) a résztvevők nem adtak alapos és elegendő indokot a kérdéses információk visszatartására.

A „Biztonságos társadalmak – Európa és polgárai szabadságának és biztonságának védelme” különös célkitűzés alá tartozó cselekvések vonatkozásában a Bizottság kérésre az Unió intézményei, szervei, irodái vagy ügynökségei, valamint a tagállami nemzeti hatóságok rendelkezésére bocsát bármely birtokában lévő hasznos információt a résztvevők által olyan cselekvés keretében létrehozott eredményekkel kapcsolatban, amely uniós finanszírozásban részesült. A Bizottság értesíti a résztvevőt az információ rendelkezésre bocsátásáról. Ha egy tagállam vagy uniós intézmény, szerv, iroda vagy ügynökség valamilyen információ közlését kéri, a Bizottság erről értesíti az összes tagállamot.

(2) Az (1) bekezdés alapján adott tájékoztatás nem jelenti a Bizottság vagy a résztvevők bármely jogának vagy kötelezettségének a tájékoztatás címzettjére történő átruházását. A tájékoztatás címzettje mindazonáltal köteles a megkapott információt bizalmasan kezelni, kivéve akkor, ha a kérdéses információ nyilvánosságra kerül vagy azt a résztvevők nyilvánosságra hozzák, vagy ennek hiányában, ha a kérdéses információt a résztvevők titoktartásra vonatkozó feltételek kikötése nélkül bocsátották a Bizottság rendelkezésére. A minősített adatokra a Bizottság biztonsági szabályait kell alkalmazni.

5. cikk

Útmutatás és tájékoztatás a potenciális résztvevők számára

A 966/2012/EU, Euratom rendelettel és a 1268/2012/EU rendelettel összhangban a Bizottság az érintett finanszírozó szerv gondoskodik arról, hogy a pályázati felhívások közzétételkor minden potenciális pályázónak megfelelő útmutatás és tájékoztatás álljon rendelkezésére, beleértve különösen a vonatkozó támogatási megállapodás mintáját.

II. CÍM

RÉSZVÉTELI SZABÁLYOK

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

6. cikk

A finanszírozás formái

A finanszírozás az 1291/2013/EU rendelet 10. cikkével összhangban a 966/2012/EU, Euratom rendeletben meghatározott formák bármelyike és azok bármely kombinációja, így különösen támogatás, pénzdíj, beszerzés és pénzügyi eszköz formájában nyújtható.

7. cikk

A cselekvésben való részvételre jogosult jogalanyok

(1) Amennyiben teljesülnek az e rendeletben megállapított feltételek a vonatkozó munkaprogramban vagy munkatervben megállapított esetleges további feltételekkel együtt, a cselekvésekben székhelyétől függetlenül bármely jogalany vagy nemzetközi szervezet részt vehet.

(2) A vonatkozó munkaprogram a harmadik országokban székhellyel rendelkező jogalanyok esetében korlátozhatja a Horizont 2020-ban vagy annak meghatározott részeiben történő részvételt abban az esetben, ha a tagállami jogalanyoknak vagy harmadik országban székhellyel rendelkező kapcsolt jogalanyaiknak az adott harmadik ország kutatási és innovációs programjaiban való részvételére irányadó feltételek a Bizottság szerint sértik az Unió érdekeit.

(3) Ha azt biztonsági megfontolások indokolják, a vonatkozó munkaprogram vagy munkaterv kizárhatja a részvételtől azokat a jogalanyokat, amelyek nem képesek kielégítő biztonsági garanciákat nyújtani, ideértve az érintett személyek biztonsági tanúsítványát is.

(4) A Közös Kutatóközpont a tagállamokban székhellyel rendelkező jogalanyokéval megegyező jogokkal és kötelezettségekkel vehet részt a cselekvésekben.

8. cikk

Függetlenség

(1) Két jogalanyt egymástól függetlennek kell tekinteni, ha egyik sem rendelkezik közvetlenül vagy közvetve többségi

befolyással a másikban, és nem állnak ugyanazon közvetlen vagy közvetett többségi befolyás alatt.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a többségi befolyás különösen a következő formák bármelyikét öltethi:

a) a kérdéses jogalany jegyzett tőkéje névértéke több mint 50 %-ának vagy az adott jogalanyban a részvényesi, illetve tulajdonosi szavazatok többségének közvetlen vagy közvetett birtoklása;

b) a jogalanyban a döntéshozatali jogkör de facto vagy de jure közvetlen vagy közvetett birtoklása.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában a jogalanyok között fennálló következő viszonyok azonban önmagukban nem tekintendők többségi befolyásnak:

a) a jegyzett tőke névértékének több mint 50 %-át vagy a részvényesi, illetve tulajdonosi szavazatok többségét közvetlen vagy közvetett módon ugyanazon állami befektetési társaság, intézményi befektető vagy kockázattitőke-társaság birtokolja;

b) az adott jogalanyok felett ugyanaz a közjogi szerv gyakorolja a tulajdonosi vagy a felügyeleti jogokat.

II. FEJEZET

Támogatások

I. Szakasz

Odaítélési eljárás

9. cikk

Részvételi feltételek

(1) A következő minimumfeltételeket kell alkalmazni:

a) minden cselekvésben legalább három jogalanynak kell részt vennie;

b) mindhárom jogalany székhelyének más és más tagállamban vagy társult országban kell lennie; és

c) a b) pontban említett jogalanyoknak a 8. cikk értelmében függetlennek kell lenniük egymástól.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában ha a résztvevők valamelyike a Közös Kutatóközpont, európai érdekű nemzetközi szervezet vagy az Unió joga alapján létrehozott jogalany, akkor úgy kell tekinteni, hogy e résztvevő székhelye olyan tagállamban vagy társult országban van, amely nem egyezik meg a cselekvés egyetlen másik résztvevőjének székhelye szerinti tagállammal vagy társult országgal sem.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérve, a minimumfeltétel egyetlen olyan jogalany részvétele, amelynek székhelye valamely tagállamban vagy társult országban van:

- a) az Európai Kutatási Tanács (EKT) hatáskörébe tartozó, a felderítő kutatás területén megvalósított cselekvések esetében;
  - b) a kkv-támogató eszköz esetében, amennyiben a cselekvés egyértelmű uniós hozzáadott értéket képvisel;
  - c) a program-társfinanszírozási cselekvésekben; és
  - d) a munkaprogramban vagy munkatervben meghatározott más indokolt esetekben.
- (4) Az (1) bekezdéstől eltérve a koordinációs és támogatási cselekvések és a képzési és mobilitási cselekvések esetében a minimumfeltétel egyetlen jogalany részvétele.

(5) Szükséges és megfelelően indokolt esetben a munkaprogramok és a munkaterv a sajátos szakpolitikai igényeknek vagy a cselekvés jellegének és céljainak megfelelően további, különösen a résztvevők számára, típusára vagy székhelyére vonatkozó feltételeket is meghatározhatnak.

10. cikk

Finanszírozási jogosultság

- (1) Uniós finanszírozásban a következő résztvevők részesülhetnek:
- a) a tagállamban vagy társult országban székhellyel rendelkező jogalany vagy az Unió joga alapján létrehozott jogalany;
  - b) az európai érdekű nemzetközi szervezet;
  - c) a munkaprogramban megjelölt, harmadik országban székhellyel rendelkező jogalany.
- (2) Ha a cselekvésnek olyan nemzetközi szervezet vagy harmadik országban székhellyel rendelkező jogalany is résztvevője, amely az (1) bekezdés alapján nem részesülhet finanszírozásban, e nemzetközi szervezet vagy jogalany részére akkor nyújtható uniós finanszírozás, ha a következő feltételek közül legalább egy teljesül:
- a) a részvételt a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv a cselekvés megvalósítása szempontjából alapvetően fontosnak ítéli meg;
  - b) a finanszírozásról kétoldalú tudományos és műszaki megállapodás vagy az Unió és a nemzetközi szervezet, illetőleg harmadik országban székhellyel rendelkező jogalany

esetében az Unió és a jogalany székhelye szerinti ország között létrejött más megegyezés rendelkezik.

11. cikk

Pályázati felhívások

(1) A 966/2012/EU, Euratom rendelettel és az 1268/2012/EU rendelettel összhangban pályázati felhívásokat kell közzétenni, figyelembe véve különösen az átláthatóság és a megkülönböztetésmentesség, valamint – a kutatási és az innovációs ágazat változatos természetéből adódóan – a rugalmasság követelményét.

(2) Kivételként és a 966/2012/EU, Euratom rendeletben (a költségvetési rendeletben) és az 1268/2012/EU rendeletben meghatározott további esetek sérelme nélkül nem kell pályázati felhívást közzétenni a munkaprogramokban vagy munkatervekben megjelölt jogalanyok által megvalósítandó koordinációs és támogatási cselekvések és program-társfinanszírozási cselekvések esetében akkor, ha a cselekvés nem tartozik pályázati felhívás tárgykörébe.

(3) A 966/2012/EU, Euratom rendeletben (a költségvetési rendeletben) és az 1268/2012/EU rendeletben foglalt vonatkozó szabályokkal összhangban a javaslatok elkészítéséhez kellő időt kell biztosítani, munkaprogram közzététele révén ésszerű időben előzetes tájékoztatást adva a közeljövőben kiírni szándékozott pályázati felhívásokról, és megfelelő időt hagyva a pályázat kiírása és a pályázatok benyújtási határideje között.

12. cikk

Harmadik országokkal vagy nemzetközi szervezetekkel közösen közzétett pályázati felhívások

(1) Amennyiben egyértelmű az Unió számára jelentett hozzáadott érték, a közös érdekű, prioritást jelentő és várhatóan kölcsönös előnyökkel járó területeken megvalósuló cselekvések közös finanszírozása érdekében közös pályázati felhívások adhatók ki harmadik országokkal vagy azok tudományos és technológiai szervezeteivel vagy ügynökségeivel, valamint nemzetközi szervezetekkel. A pályázatok elbírálását és kiválasztását közösen megállapított közös elbírálási és kiválasztási eljárások útján kell végezni. Az elbírálási és kiválasztási eljárások során biztosítani kell a 966/2012/EU, Euratom rendelet VI. címében megállapított elvek érvényesülését, és a végrehajtással megbízott, a felek által kijelölt független szakértőkből álló csoport összetételének kiegyensúlyozottnak kell lennie.

(2) Az uniós finanszírozásban részesülő jogalanyok kötelesek támogatási megállapodást kötni az Unióval vagy az érintett finanszírozó szervvel. A támogatási megállapodásnak tartalmaznia kell a szóban forgó résztvevők és a harmadik országbeli részt vevő érintett jogalanyok által elvégzendő munka leírását.

(3) Az uniós finanszírozásban részesülő jogalanyok kötelesek koordinációs megállapodást kötni azokkal a részt vevő jogalanyokkal, amelyek az érintett harmadik országoktól vagy nemzetközi szervezetektől finanszírozásban részesülnek.

13. cikk

Pályázatok

(1) Ha a munkaprogram, illetve munkaterv így rendelkezik, a pályázatoknak tartalmazniuk kell az eredmények hasznosítására és terjesztésére vonatkozó terv tervezetét.

(2) Az emberi embrionális őssejteken végzett kutatást előirányzó pályázatoknak – az adott eset körülményeinek megfelelően – tartalmazniuk kell az érintett tagállamok illetékes hatóságai által hozandó engedélyezési és ellenőrző intézkedések, valamint a várható etikai jóváhagyások részletes ismertetését. Az emberi embrionális őssejtek kinyerésével összefüggésben az érintett intézményeket, szervezeteket és kutatókat az érintett tagállamok jogszabályaival összhangban szigorú engedélyezési eljárásoknak és ellenőrzéseknek kell alávetni.

(3) Az elbírálási, a kiválasztási és az odaítélési eljárásokból bármikor kizárható az a pályázat, amely sérti az alapvető etikai elveket vagy a vonatkozó jogszabályokat, vagy nem felel meg 743/2013/EU határozatban, a munkaprogramban, munkatervben vagy a pályázati felhívásban meghatározott feltételeknek.

(4) Adott esetben, és ha a munkaprogram vagy a munkaterv előírja, a pályázatokban ismertetni kell, hogy a nemi alapú elemzés hogyan és milyen mértékben releváns a tervezett projekt tartalma szempontjából.

14. cikk

Etikai felülvizsgálat

(1) A Bizottság köteles szisztematikusan etikai vizsgálatnak alávetni azokat a pályázatokat, amelyek etikai kérdéseket vetnek fel. E vizsgálat során ellenőrizni kell az etikai elvek és a vonatkozó jogszabályok érvényesülését, továbbá az Unión kívül végzett kutatások esetében azt, hogy ugyanaz a kutatás engedélyezhető lett volna-e valamelyik tagállamban.

(2) A Bizottság az etikai felülvizsgálat folyamatát a lehető legátláthatóbbá teszi, és biztosítja, hogy e felülvizsgálatra időben sor kerüljön, lehetőleg elkerülve azt, hogy a dokumentumokat újból be kelljen nyújtani.

15. cikk

Kiválasztási és odaítélési kritériumok

(1) A benyújtott pályázatokat a következő odaítélési kritériumok alapján kell elbírálni:

- a) kiválóság;
- b) hatás;
- c) a végrehajtás minősége és hatékonysága.

(2) Az Európai Kutatási Tanács hatáskörébe tartozó, a felderítő kutatás területén megvalósított cselekvésekre irányuló pályázatokra egyedül az (1) bekezdés a) pontjában említett kritériumot kell alkalmazni.

(3) Az innovációs cselekvésekre irányuló pályázatok esetében az (1) bekezdés b) pontjában említett kritérium nagyobb súlytal vehető figyelembe.

(4) A munkaprogramban vagy munkatervben meg kell határozni az (1) bekezdésben előírt odaítélési kritériumok alkalmazásának részletes szabályait, valamint az alkalmazandó súlyokat és küszöbértékeket.

(5) Adott esetben, és ha a pályázati felhívások célkitűzéseivel összeegyeztethető, a Bizottság figyelembe veszi a 966/2012/EU, Euratom rendeletben és az 1268/2012/EU rendeletben előírt kétszakaszos benyújtási eljárás alkalmazásának lehetőségét.

(6) A pályázatokat az elbírálás eredményeinek megfelelően rangsorolni kell. A kiválasztást e rangsor alapján kell elvégezni.

(7) Az elbírálást független szakértők végzik.

(8) A 11. cikk (2) bekezdésében említett jogalanyok esetében vagy egyéb, kellően indokolt kivételes esetben az elbírálást a (7) bekezdéstől eltérve is lehet végezni. Minden ilyen elbírálás esetében a Bizottság részletesen tájékoztatja a tagállamokat az alkalmazott elbírálási eljárásról és annak eredményéről.

(9) Abban az esetben, ha az Uniótól igényelt finanszírozás összege eléri vagy meghaladja az 500 000 EUR-t, a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv, a nemzeti joggal összhangban álló eszközökkel, előzetesen ellenőrzi a koordinátor pénzügyi képességét. A Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv ellenőrzi továbbá a koordinátor vagy más résztvevők pénzügyi képességét minden olyan esetben, amikor a rendelkezésre álló információk alapján kétely merül fel pénzügyi képességekkel szemben.

(10) Nem kell ellenőrizni a pénzügyi képességeket azon jogalanyok esetében, amelyek pénzügyi életképességéért tagállam vagy harmadik ország garanciát vállalt, sem pedig a közép- és a felsőfokú oktatási intézmények vonatkozásában.

(11) A pénzügyi képességet bármely más jogalany is garantálhatja, ez esetben e jogalany pénzügyi képességét kell ellenőrizni az (9) bekezdés szerint.

16. cikk

Az elbírálás felülvizsgálata

(1) A Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv átlátható elbírálás-felülvizsgálati eljárást alakít ki azon résztvevők számára, amelyek úgy ítélik meg, hogy pályázatuk elbírálása nem az e rendeletben, a vonatkozó munkaprogramban, munkatervben vagy a pályázati felhívásban megállapított eljárások betartásával történt.

(2) A felülvizsgálati kérelemnek egyetlen meghatározott pályázatra kell vonatkoznia; a kérelmet a pályázat koordinátora nyújthatja be legfeljebb harminc nappal azt követően, hogy a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv tájékoztatta a koordinátort az elbírálás eredményeiről.

(3) A (2) bekezdésben említett kérelmet a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv vizsgálja meg. A vizsgálat csak az elbírálással összefüggő eljárási kérdésekre terjedhet ki, a pályázat érdemét nem érintheti.

(4) Az elbírálással összefüggő eljárási kérdésekről a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv dolgozóiból álló elbírálás-felülvizsgáló bizottság alkot véleményt. A bizottság elnökének a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv egy olyan tisztviselőjének kell lennie, aki nem a pályázati felhívásért felelős szervezeti egységnél dolgozik. A bizottság a következő ajánlásokat fogalmazhatja meg:

a) a pályázatot újból el kell bírálni, és ezt elsősorban a megelőző elbírálásban részt nem vett bírálóknak kell végeznie;

b) az eredeti értékelést fenn kell tartani.

(5) A (4) bekezdésben említett ajánlás alapján a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv döntést hoz, és erről értesíti a pályázat koordinátorát. Döntését a Bizottság, illetve az érintett finanszírozó szerv indokolatlan késedelem nélkül hozza meg.

(6) A felülvizsgálat nem késleltetheti a felülvizsgálati kérelemmel nem érintett pályázatok kiválasztására irányuló eljárást.

(7) A felülvizsgálat nem sérti a résztvevő azon jogát, hogy éljen az Unió jogában biztosított más lehetőségekkel.

17. cikk

Információkérés és panasztétel

(1) A Bizottság gondoskodik egy olyan eljárás meglétéről, amelynek révén a résztvevők információt kérhetnek vagy panaszt tehetnek a Horizont 2020-ban való részvételükkel kapcsolatban.

(2) A Bizottság gondoskodik róla, hogy az aggályok, kérelmek és panaszok jelzésének módjára vonatkozó tájékoztatás minden résztvevő számára hozzáférhető legyen, és az Interneten is közzétegyék.

18. cikk

Támogatási megállapodás

(1) A Bizottság a tagállamokkal szoros együttműködésben e rendeletnek megfelelően megállapodásmintákat dolgoz ki a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv és a résztvevők

közötti támogatási megállapodásokhoz. Ha szükségessé válik a támogatási megállapodás-minta jelentős módosítása, akkor a Bizottság a tagállamokkal szoros együttműködésben a megfelelő módon módosítja azt.

(2) A Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv támogatási megállapodást köt a résztvevőkkel. Alaposan meg kell indokolni, ha a támogatási megállapodás aláírása előtt valamely résztvevő kilépésére vagy másikkal való felváltására kerül sor.

(3) A támogatási megállapodásban meg kell határozni a résztvevők, valamint e rendelettel összhangban vagy a Bizottság, vagy az érintett finanszírozó szerv jogait és kötelezettségeit. A támogatási megállapodásban meg kell határozni azon jogalanyságok jogait és kötelezettségeit is, amelyek a cselekvés megvalósítása közben válnak résztvevővé, valamint a konzorcium-koordinátor szerepét és feladatait is.

(4) Az e rendeletben meghatározott jogokon és kötelezettségeken túlmenően a támogatási megállapodás – a munkaprogramban vagy munkatervben rögzített követelmény alapján – a hozzáférési jogokkal, a hasznosítással és a terjesztéssel összefüggésben meghatározhat további, az egyes résztvevőkre vonatkozó jogokat és kötelezettségeket.

(5) A támogatási megállapodásnak adott esetben a lehetséges mértékben tükröznie kell a Kutatók Európai Chartájáról és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexéről szóló bizottsági ajánlásban meghatározott, a kutatási integritásra vonatkozó, valamint a szellemi tulajdon kezeléséről a tudásátadás során, valamint az egyetemeknek és más állami kutatószervezeteknek szóló gyakorlati útmutatóról szóló bizottsági ajánlásban meghatározott általános elveket, valamint az 1291/2013/EU rendelet 16. cikkében meghatározott, a nemek közti egyenlőségre vonatkozó elvet.

(6) A támogatási megállapodásnak adott esetben tartalmaznia kell olyan rendelkezéseket, amelyek biztosítják az etikai elvek tiszteletben tartását, ideértve a független etikai bizottság felállítását is, továbbá rendelkeznie kell a Bizottságnak a független szakértők által végzendő etikai audit végrehajtására vonatkozó jogáról.

(7) Kellően indokolt esetben egyes cselekvések konkrét támogatása keretpartnerségbe illeszkezhethet a 966/2012/EU, Euratom rendelettel és az 1268/EU rendelettel összhangban.

19. cikk

Támogatási határozatok

Adott esetben, és ha kellően indokolt, a Bizottság – a 966/2012/EU, Euratom rendelet 121. cikke (1) bekezdésének megfelelően – vagy az érintett finanszírozó szerv támogatási megállapodás megkötése helyett támogatási határozatról tehet értesítést. A támogatási határozatra e rendeletnek a támogatási megállapodásra vonatkozó rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

20. cikk

A támogatás odaítéléséhez szükséges idő

(1) A 966/2012/EU, Euratom rendelet 128. cikkének (2) bekezdésével összhangban a pályázati felhívások meghatározzák azt a tervezett időpontot, ameddig az összes pályázót tájékoztatni kell a pályázatuk elbírálásának eredményéről, valamint a támogatási megállapodások aláírásának vagy a támogatási határozatokról való értesítésnek a tervezett időpontját.

(2) Az (1) bekezdésben említett időpontokat az alábbi időtartamok alapján kell megállapítani:

- a) valamennyi pályázónak a pályázata tudományos elbírálásának eredményéről történő tájékoztatása esetében a teljes pályázati anyagok végleges leadási határidejét követően legfeljebb öt hónap;
- b) a támogatási megállapodások pályázókkal történő aláírása vagy a támogatási határozatokról való értesítésük esetében a pályázat sikerességéről való tájékoztatás időpontjától kezdődően legfeljebb három hónap.

(3) A (2) bekezdésben említett időtartamokat túl lehet lépni az EKT cselekvései esetében és olyan kivételes, kellően indokolt esetben – különösen összetett cselekvések esetén –, amikor nagyszámú pályázat érkezett be, vagy ha a pályázók ezt kérik.

(4) A résztvevőknek kellő időt kell biztosítani a támogatási megállapodás aláírásához szükséges információk és dokumentáció benyújtására. A Bizottság döntéseit a lehető legrövidebb időn belül hozza meg, és a lehető legrövidebb időn belül kér tájékoztatást. Amennyiben lehetséges, el kell kerülni azt, hogy a dokumentumokat újból be kelljen nyújtani.

21. cikk

A támogatás kifizetéséhez szükséges idő

A résztvevők számára a kifizetést a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban időben kell folyósítani. A kifizetés koordinátor részére történt folyósítását követően a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv értesíti erről a résztvevőket.

22. cikk

Biztonságos elektronikus rendszer

Az 1268/2012/EU rendelet 179. cikkében meghatározottak szerint a résztvevőkkel folytatott bármely kommunikáció – ideértve a támogatási megállapodások megkötését, a támogatási határozatokról való értesítést és ezek bármely módosítását – történhet a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv által létrehozott elektronikus információcsere-rendszeren keresztül.

II. Szakasz

Megvalósítás

23. cikk

A cselekvések megvalósítása

(1) A résztvevők a cselekvést az e rendeletben, a 966/2012/EU, Euratom rendeletben, az 1268/2012/EU,

Euratom rendeletben, az 2013/743/EU határozatban, a munka-programban vagy munkatervben, a pályázati felhívásban és a támogatási megállapodásban megállapított valamennyi feltétel betartása és valamennyi kötelezettség teljesítése mellett kötelesek végrehajtani.

(2) A résztvevők nem vállalhatnak olyan kötelezettségeket, amelyek e rendelettel vagy a támogatási megállapodással összeegyeztethetetlenek. Ha valamelyik résztvevő a cselekvés tartalmi megvalósításával kapcsolatos kötelezettségeit nem teljesíti, a többi résztvevő köteles teljesíteni kötelezettségeit anélkül, hogy bármilyen kiegészítő uniós finanszírozásban részesülnének, hacsak a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv ez alól kifejezetten felmentést nem ad. Amennyiben valamely résztvevő nem teljesíti fizetési kötelezettségét, a Bizottság a 39. cikk (3) bekezdésének a) pontjával összhangban átutalhatja a tartozás összegét a 38. cikkben említett résztvevői garanciaalapból a cselekvés koordinátorának. Minden egyes résztvevő pénzügyi felelőssége – a résztvevői garanciaalapra vonatkozó rendelkezésekre is figyelemmel – saját tartozására korlátozódik. A résztvevők kötelesek gondoskodni arról, hogy a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv kellő időben tájékoztatást kapjon minden olyan eseményről, amely jelentős hatással lehet a cselekvés megvalósítására vagy az Unió érdekeire.

(3) A résztvevők kötelesek megvalósítani a cselekvést, és ennek érdekében minden szükséges és ésszerű intézkedést megtenni. A résztvevőknek a szükséges időben és módon rendelkezniük kell a cselekvés megvalósításához szükséges erőforrásokkal. Amennyiben a cselekvés megvalósításához szükséges, a résztvevők a támogatási megállapodásban megállapított feltételek mellett a cselekvések keretében feladatokat bízhatnak harmadik felekre (az alvállalkozókat is ideértve), vagy harmadik felek által természetben rendelkezésre bocsátott erőforrásokat vehetnek igénybe. Az elvégzett munka vonatkozásában a résztvevő a Bizottsággal vagy az érintett finanszírozó szervvel, valamint a többi résztvevővel szemben felelősséggel tartozik.

(4) Alvállalkozók a cselekvés egyes elemeinek végrehajtása céljából csak a támogatási megállapodásban megjelölt esetekben vehetők igénybe, valamint olyan, kellően indokolt esetekben, amelyeket a támogatási megállapodás hatálybalépésének időpontjában nem lehetett egyértelműen előre látni.

(5) Alvállalkozóktól eltérő harmadik felek is végezhetnek el feladatokat a cselekvés keretében a támogatási megállapodás feltételeinek megfelelően. A támogatási megállapodásban meg kell jelölni a kérdéses harmadik felet és az általa elvégzendő feladatot.

E harmadik felek költségei akkor minősülnek támogatható költségeknek, ha a harmadik fél a következő feltételek mindegyikének megfelel:

- a) ha résztvevő volna, jogosult volna finanszírozásra;

b) a résztvevő kapcsolt jogalánya, vagy olyan jogi kapcsolat fűzi a résztvevőhöz, amely a cselekvésen túlmutató együttműködésre utal;

c) személyét a támogatási megállapodás megjelöli;

d) magára nézve kötelezőnek fogadja el a támogatási megállapodásnak a költségek támogathatóságával és a kiadások ellenőrzésével kapcsolatban a résztvevőre vonatkozó rendelkezéseit.

e) amennyiben a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szervezti megköveteli, elfogadja, hogy a résztvevővel együtt egyetemlegesen felelős az Unió által nyújtott azon hozzájárulást illetően, amely a harmadik fél által elszámolt összegnek felel meg.

(6) Harmadik felek úgy is bocsáthatnak erőforrásokat a résztvevő rendelkezésére, hogy természetben járulnak hozzá a cselekvés megvalósításához. Az ilyen módon rendelkezésre bocsátott erőforrásokkal összefüggésben a harmadik félnél felmerülő költségek akkor minősülnek támogatható költségeknek, ha teljesítik a támogatási megállapodásban foglalt feltételeket.

(7) A cselekvés a 966/2012/EU, Euratom rendeletben és az 1268/2012/EU rendeletben megállapított feltételekkel magában foglalhat harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatást. Ha a cselekvés célkitűzéseinek teljesítése úgy kívánja, a 966/2012/EU, Euratom rendelet 137. cikke (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott határértékek túlléphetők.

(8) Amennyiben a munkaprogram vagy munkaterv úgy rendelkezik és a cselekvés megvalósítása úgy kívánja meg, a 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾, a 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ és a 2009/81/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ értelmében ajánlatkérő szervnek minősülő résztvevők által megvalósított cselekvés magában foglalhat kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzést vagy innovatív megoldásokra irányuló beszerzést, illetőleg irányulhat elsődlegesen ilyen beszerzésre. Ilyenkor a résztvevők által lebonyolított beszerzési eljárásokra alkalmazni kell az e rendelet 51. cikkének (2), (4) és (5) bekezdésében foglalt szabályokat.

(9) A résztvevők kötelesek betartani a cselekvés megvalósításának helye szerinti ország nemzeti jogának törvényi és rendeleti rendelkezéseit és etikai szabályait. A résztvevők a cselekvés

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/17/EK irányelve (2004. március 31.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról (HL L 134., 2004.4.30., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/18/EK irányelve (2004. március 31.) az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról (HL L 134., 2004.4.30., 114. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/81/EK irányelve (2009. július 13.) a honvédelem és biztonság területén egyes építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, valamint a 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelv módosításáról (HL L 216., 2009.8.20., 76. o.).

megkezdése előtt kötelesek szükség esetén beszerezni az illetékes nemzeti vagy helyi etikai bizottságok jóváhagyását.

(10) Az állatokat is érintő tevékenységeket az EUMSZ 13. cikkével összhangban, valamint a tudományos célra felhasznált állatokra vonatkozóan az Unió jogában és különösen a 2010/63/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽⁴⁾ előírt helyettesítési, csökkentési és tökéletesítési követelmény teljesítésével kell végezni.

24. cikk

Konzorcium

(1) A cselekvésben részt venni kívánó konzorcium tagjai koordinátort jelölnek ki maguk közül, akit, illetve amelyet meg kell nevezni a támogatási megállapodásban. A koordinátor az elsődleges kapcsolattartó pont a konzorcium tagjai között a Bizottsággal, illetve az érintett finanszírozó szervezettel fenntartott kapcsolatban, kivéve, ha a támogatási megállapodás másként rendelkezik vagy a koordinátor nem teljesíti a támogatási megállapodás szerinti kötelezettségeit.

(2) A cselekvésben részt vevő konzorcium tagjai – a munkaprogramban vagy munkatervben vagy a pályázati felhívásban megjelölt, kellően indokolt esetek kivételével – kötelesek egymással belső megállapodást (a továbbiakban: konzorciummegállapodást) kötni, amely meghatározza a cselekvésnek a támogatási megállapodással összhangban történő megvalósítása tekintetében fennálló jogaikat és kötelezettségeiket. A Bizottság iránymutatást tesz közzé azon főbb kérdésekre vonatkozóan, amelyekre a résztvevők a konzorciummegállapodásokban kitérhetnek.

(3) A konzorciummegállapodás meghatározhatja többek között a következőket:

a) a konzorcium belső szervezete;

b) az uniós finanszírozás elosztása;

c) az e rendelet III. címe I. fejezetében meghatározottakon és a támogatási megállapodás rendelkezésein túlmenően a terjesztés, a felhasználás és a hozzáférési jogok szabályai;

d) a belső viták rendezésének módja.

e) a résztvevők közötti felelősségi, kárrendezési és titoktartási szabályok.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/63/EU irányelve (2010. szeptember 22.) a tudományos célokra felhasznált állatok védelméről (HL L 276., 2010.10.20., 33. o.).

A konzorciumi tagok a konzorciumon belül bármely megfelelőnek ítélt szabályt elfogadhatnak azzal a feltétellel, hogy az a támogatási megállapodással vagy e rendelettel nem ütközik.

(4) A konzorcium a támogatási megállapodás vonatkozó rendelkezéseivel összhangban javasolhatja új résztvevő csatlakozását, valamely résztvevő részvételének megszűnését vagy a koordinátor cseréjét, amennyiben a változás nem érinti a részvételi feltételek teljesülését, nem befolyásolja hátrányosan a cselekvés végrehajtását, és nem ellentétes az egyenlő bánásmód elvével.

III. Szakasz

A támogatás formái és a finanszírozás szabályai

25. cikk

A támogatás formái

A támogatás a 966/2012 /EU, Euratom rendelet 123. cikkében meghatározott formák bármelyikét öltheti, a cselekvés célkitűzéseinek figyelembevételével.

26. cikk

A költségek támogathatósága

(1) A költségek támogathatóságára vonatkozó feltételeket a 966/2012/EU, Euratom rendelet 126. cikke állapítja meg. A cselekvés keretében harmadik feleknél felmerülő költségek támogathatóságára e rendelet és a támogatási megállapodás rendelkezései irányadók.

(2) Nem minősülnek támogatható költségnek az (1) bekezdésben említett feltételeket nem teljesítő költségek, beleértve különösen az esetleges jövőbeli veszteségekre vagy ráfordításokra képzett céltartalékok, az árfolyamveszteségek, a tőkehozamhoz kapcsolódó költségek, a más uniós cselekvés, tevékenység vagy program keretében visszatérített költségek, az adósság- és az adósságszolgálati költségek, valamint a túlzott vagy felelőtlen kiadások.

27. cikk

Támogatható közvetlen személyi költségek

(1) A 26. cikkben meghatározott feltételek sérelme nélkül a támogatható közvetlen személyi költségek nem haladhatják meg a cselekvés elvégzésével megbízott személyek javadalmazásának részét képező, a nemzeti jog vagy a munkaszerződés által előírt munkabérek, társadalombiztosítási hozzájárulások és egyéb költségek összegét.

(2) A 26. cikkben meghatározott feltételek sérelme nélkül a (3) bekezdésben meghatározott összeg erejéig támogatható közvetlen személyi költségnek tekinthető a nonprofit jogalanyokban tevékenykedő, a cselekvés elvégzésével megbízott résztvevő személyek részére nyújtott egyéb javadalmazás is, többek között a kiegészítő szerződések alapján fizetett összegek, a jellegüktől függetlenül, amennyiben eleget tesznek a következő további feltételeknek:

a) a résztvevő rendes javadalmazási gyakorlatainak részét képezik, és kifizetésükre ugyanilyen típusú munka elvégzése vagy szakértelem nyújtása esetén következetesen sor kerül;

b) a kiegészítő összegek kiszámítására szolgáló kritériumok objektívek és a résztvevő általánosan, az igénybe vett finanszírozás forrásától függetlenül alkalmazza őket.

(3) Az egyéb javadalmazás évente és személyenként 8 000 EUR erejéig támogatható. Azon személyek esetében, akik nem kizárólag a cselekvés megvalósításán dolgoznak, óránkénti korlát alkalmazandó. Az óránkénti korlátot 8 000 EUR és a 31. cikk szerint kiszámított éves munkaóraszám hányadosaként kell meghatározni.

28. cikk

A cselekvés megvalósítása

(1) A cselekvés finanszírozásának összege nem haladhatja meg az összes támogatható költségnek a cselekvés bevételeivel csökkentett összegét.

(2) A cselekvés bevételeinek kell tekinteni:

a) a harmadik felek által pénzbeli és térítésmentes természetbeni hozzájárulások formájában a résztvevők rendelkezésére bocsátott olyan forrásokat, amelyeknek értékét a résztvevő támogatható költségként számolta el, amennyiben azokat a harmadik fél kifejezetten a cselekvés céljára történő felhasználásra bocsátotta rendelkezésre;

b) a cselekvés által termelt jövedelmet, ide nem értve a cselekvés eredményeinek hasznosításából származó jövedelmet;

c) a támogatási megállapodás alapján beszerzett javak eladásából származó jövedelmet a résztvevő által a cselekvés terhére eredetileg elszámolt költségek erejéig.

(3) Egy cselekvésen belül a támogatható költségekre egyetlen visszatérítési ráta alkalmazandó az azon belül finanszírozott minden résztvevő esetében. A maximális visszatérítési rátát a munkaprogramban vagy a munkatervben kell megjelölni.

(4) A Horizont 2020 terhére nyújtott támogatás összege – a társfinanszírozás elvének sérelme nélkül – elérheti az összes támogatható költség 100 %-át.

(5) A Horizont 2020 terhére nyújtott támogatás összege legfeljebb a cselekvés összes támogatható költségének 70 %-ával egyezhet meg innovációs cselekvések és a program-társfinanszírozási cselekvés esetében.

Az innovációs cselekvések esetében a nonprofit jogalanyoknak nyújtható Horizont 2020 támogatás – a (3) bekezdéstől eltérve, a társfinanszírozási elv sérelme nélkül – elérheti a támogatható összköltség 100 %-át.

(6) Az e cikkben előírt visszatérítési rátákat azon cselekvések esetében is alkalmazni kell, amelyek egészére vagy egy részére átalányfinanszírozást, egységköltség-alapú finanszírozást vagy egyösszegű átalányt állapítottak meg.

29. cikk

Közvetett költségek

(1) A támogatható közvetett költségek összege az alvállalkozói szerződésekre fordított támogatható közvetlen költségek, a harmadik felek által rendelkezésre bocsátott és nem a kedvezményezetthez tartozó helyszíneken felhasznált erőforrások költségei, valamint a harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatás összege nélkül számított összes támogatható közvetlen költség 25 %-ával egyenlő.

(2) Ha a munkaprogram vagy munkaterv úgy rendelkezik, a közvetett költségek elszámolása – az (1) bekezdéstől eltérően – egy összegben vagy egységköltség-alapon is történhet.

30. cikk

A finanszírozási szintek értékelése

A Horizont 2020 időközi értékelésének ki kell terjednie az e rendelet 27., 28. és 29. cikkében meghatározott új finanszírozási szintekkel bevezetett különféle elemek hatására is, annak vizsgálata céljából, hogy az új megközelítés miatt kialakultak-e olyan, nemkívánatos helyzetek, amelyek a Horizont 2020 vonzerejét csökkentik.

31. cikk

A munkával töltött órák éves száma

(1) A támogatható személyi költségek csak azon személyek tényleges munkaidejére terjednek ki, akik közvetlenül a cselekvéshez tartozó munkát végeztek. A munkával töltött órák tényleges számát – általában munkaidő-nyilvántartás alapján – a résztvevőnek kell igazolnia.

(2) Nem szükséges munkaidő-nyilvántartást vezetni azon személyek esetében, akik kizárólag a cselekvés megvalósításán dolgoznak. Ilyenkor a résztvevő köteles nyilatkozatot aláírni arról, hogy az adott személy kizárólag a cselekvés megvalósításán dolgozott.

(3) A támogatási megállapodásnak:

- a) tartalmaznia kell a munkaidő-nyilvántartási rendszerre vonatkozó minimumkövetelményeket;
- b) lehetővé kell tennie a választást az éves munkaórák rögzített száma, valamint azon módszer alkalmazása között, amellyel

meghatározható az éves munkaóraszám az órabérek kiszámításához, figyelembe véve a résztvevőnél alkalmazott rendes számviteli gyakorlatot.

32. cikk

Munkabérben nem részesülő kkv-tulajdonosok és munkabérben nem részesülő természetes személyek

A munkabérben nem részesülő kkv-tulajdonosok, valamint a munkabérben nem részesülő más természetes személyek a személyi költségeiket elszámolhatják egységköltség-alapon.

33. cikk

Egységköltség-alapú költségmeghatározás

(1) A966/2012/EU, Euratom rendelet 124. cikkével összhangban a Bizottság megállapíthat egységköltség-alapú költségmeghatározásra szolgáló módszereket, amelyek alapulhatnak:

- a) statisztikai adatokon vagy más objektív módon;
- b) a résztvevőre vonatkozó korábbi, ellenőrizhető adatokon.

(2) A támogatható közvetlen személyi költségek a résztvevő szokásos költségszámítási gyakorlata alapján meghatározott egységköltségek alapján akkor finanszírozhatók, ha az egységköltségekre valamennyi alábbi feltétel teljesül:

- a) számításuk a résztvevő általános könyvelésében rögzített összes tényleges személyi költség alapján történt, amely azonban előírányzott vagy becsült tényezők figyelembevételével, a Bizottság által meghatározott feltételek mellett a résztvevő által korrigálható;
- b) megfelelnek a 26. és a 27. cikkben foglaltaknak;
- c) teljesítik a haszonszerzés és a többszöri költségelszámolás tilalmára vonatkozó követelményt;
- d) számításuk a 31. cikkben megállapított szabályok kellő figyelembevételével történt.

34. cikk

Pénzügyi kimutatásokra vonatkozó igazolás

A pénzügyi kimutatásokra vonatkozó igazolásnak a résztvevő által a tényleges költségek visszatérítése és a 33. cikk (2) bekezdése szerinti egységköltség-alapú visszatérítés formájában igényelt teljes támogatási összegre kell vonatkoznia, kivéve az egyösszegű átalány, átalányfinanszírozás és egységköltség alapján elszámolt, a résztvevő által a szokásos költségszámítással összhangban meghatározott költségeken kívül eső összegeket. Az igazolást csak akkor kell benyújtani, ha ez az összeg a támogatási összeg fennmaradó részének folyósítása iránti igény benyújtásakor eléri vagy meghaladja a 325 000 EUR-t.

35. cikk

Módszertanra vonatkozó igazolás

(1) Azok a résztvevők, amelyek a 33. cikk (2) bekezdéssel összhangban a közvetlen személyi költségeiket egységköltség-alapon számítják és igénylik vissza, módszertanra vonatkozó igazolást nyújthatnak be a Bizottságnak. A módszertannak teljesítenie kell a 33. cikk (2) bekezdésében foglalt feltételeket, és meg kell felelnie a támogatási megállapodásban meghatározott követelményeknek.

(2) Ha a Bizottság egy módszertanra vonatkozó igazolást elfogadott, az 1291/2013/EU rendelet alapján finanszírozott valamennyi cselekvésre érvényes, és a résztvevő a költségek számítását és visszaigénylését a továbbiakban mindenkor e módszertan alapján köteles végezni. Ha a Bizottság a elfogadott egy módszertanra vonatkozó igazolást, akkor az elfogadott módszertannak nem tulajdoníthat szisztematikus vagy ismétlődő hibákat.

36. cikk

Az igazolásokat kiállító könyvvizsgálók

(1) A 34. és a 35. cikk alkalmazásában a pénzügyi kimutatásokra és a módszertanra vonatkozó igazolások kiállítására az a független könyvvizsgáló jogosult, aki a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁽¹⁾ vagy hasonló tárgyú nemzeti jogszabállyal összhangban jogosult számviteli dokumentumokat jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatnak alávetni, valamint az a kellő hozzáértéssel rendelkező, független köztisztviselő, akit az érintett nemzeti hatóságok feljogosítottak a résztvevővel kapcsolatos könyvvizsgálói feladatok elvégzésére, és aki a pénzügyi kimutatások elkészítésében nem működött közre.

(2) A Bizottság, az Európai Számvevőszék vagy az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) kérésére a pénzügyi kimutatásokra és a módszertanra vonatkozó igazolást kiállító könyvvizsgáló köteles hozzáférést biztosítani azokhoz a háttérdokumentumokhoz és könyvvizsgálati munkaanyagokhoz, amelyeken a pénzügyi kimutatásokra vagy módszertanra vonatkozó igazolás kiállítása alapult.

37. cikk

Támogatások együttes igénybevétele

Az Unió költségvetéséből származó támogatásban részesülő cselekvés kaphat támogatást az 1291/2013/EU rendelet alapján is, a támogatások azonban nem fedezhetik ugyanazokat a költségelemeket.

IV. Szakasz

Garanciák

38. cikk

A résztvevői garanciaalap

(1) E rendelettel létrejön egy résztvevői garanciaalap (a továbbiakban: az Alap), amely – e rendeletben meghatározott szabályokkal összhangban – a Bizottság által az 1982/2006/EK határozat és a Bizottság és a finanszírozó uniós szervek által a

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/43/EK irányelve (2006. május 17.) az éves és összevont (konszolidált) éves beszámoló jog szerinti könyvvizsgálatáról, valamint a 84/253/EKG tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 157., 2006.6.9., 87. o.).

Horizont 2020 keretében támogatás formájában finanszírozott cselekvésekkel összefüggésben az Unió által visszakövetelt összegek visszafizetésének elmaradásával kapcsolatos kockázatok fedezésére szolgál. Az Alap az 1906/2006/EK rendelet alapján létrehozott résztvevői garanciaalap helyébe lép, és annak jogutódjaként tekintendő.

(2) Az Alapot a 39. cikk szerint kell működtetni. Az Alap vagyona után járó kamatot vissza kell forgatni az Alapba, és az kizárólag a 39. cikk (3) bekezdésében foglalt célokat szolgálhatja.

(3) Ha a kamatjövedelem nem elegendő a 39. cikk (3) bekezdésében körülírt műveletek fedezéséhez, akkor az Alap nem vehető igénybe, és a Bizottság vagy az érintett uniós finanszírozó szerv a tartozásokat közvetlenül a résztvevőktől vagy a harmadik felektől követeli vissza.

(4) Az Alapot úgy kell tekinteni, hogy a 966/2012/EU, Euratom rendelet értelmében elegendő garanciát képez. E cikk (3) bekezdésben körülírt eset kivételével a résztvevőktől nem fogadható el és nem követelhető meg további biztosíték vagy más garancia szolgáltatása.

(5) A Horizont 2020 alá tartozó tevékenységek azon résztvevői, amelyek kockázatát az Alap fedezi, a cselekvéshez nyújtott uniós finanszírozás 5 %-ának megfelelő összegű hozzájárulást fizetnek az Alapba. Azt az összeget, amellyel a résztvevők hozzájárultak az Alaphoz, a cselekvés végén a koordinátoron keresztül vissza kell fizetni a résztvevőknek.

(6) A Horizont 2020 időközi értékelése alapján a résztvevők (5) bekezdésben említett Alaphoz történő hozzájárulásának mértékét csökkenteni lehet.

39. cikk

Az alap műveletei

(1) Az Alapot az Unió kezeli, amelynek nevében – a támogatási megállapodásban meghatározandó feltételekkel összhangban, a résztvevők végrehajtási megbízottjaként – a Bizottság jár el.

A Bizottság vagy saját maga kezeli az Alapot, vagy az Alap pénzügyi kezelésével megbízza az Európai Beruházási Bankot vagy más arra alkalmas pénzügyi szervezetet (a továbbiakban: a letéteményes bank). A letéteményes bank az Alapot a Bizottság utasításainak megfelelően kezeli.

(2) A résztvevők által az Alapnak nyújtandó hozzájárulás az előfinanszírozás első részletéből levonható, és a nevükben az Alapba befizethető.

(3) Ha egy résztvevő tartozik az Európai Uniónak, a Bizottság – a kötelezettségét nem teljesítő résztvevővel szemben kiszabható szankciók sérelme nélkül – a következőképpen járhat el:

a) a tartozás összegét az Alapból közvetlenül átutalhatja a cselekvés koordinátorának, vagy megbízhatja ezzel a letéteményes bankot. Ezt az átutalást a kötelezettségét nem teljesítő résztvevő részvételének megszűnése után kell végrehajtani, ha a cselekvés még nem fejeződött be, és a többi résztvevő vállalja, hogy a cselekvést az eredeti célok megtartásával megvalósítja. Az Alapból átutalt összeg uniós finanszírozásnak minősül;

b) a szóban forgó összeget az Alaptól ténylegesen beszedheti.

A Bizottság az érintett résztvevővel vagy harmadik féllel szemben az Alap javára beszédési utalványt bocsát ki. A Bizottság e célból a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban beszédési határozatot fogadhat el.

(4) A beszédett összegek a 966/2012/EU, Euratom rendelet 21. cikkének (4) bekezdése értelmében az Alap címzett bevételeinek minősülnek. Miután megtörtént minden olyan támogatás kifizetéseinek teljesítése, amelynek kockázatait az Alap fedezi, a Bizottság – a jogalkotó hatóság döntéseire is figyelemmel – behajtja az esetleges tartozásokat, és jóváírja őket az Európai Unió költségvetése javára.

III. FEJEZET

Szakértők

40. cikk

Független szakértők kijelölése

(1) A Bizottság és adott esetben a finanszírozó szervek a pályázatoknak a 15. cikkel összhangban történő elbírálására, valamint a következő kérdésekben való tanácsadásra és segítségnyújtásra független szakértőket jelölhetnek ki:

a) a pályázatok elbírálása;

b) az 1291/2013/EU rendelet, valamint a korábbi kutatási és/vagy innovációs programok hatálya alá tartozó cselekvések megvalósításának nyomon követése;

c) az uniós kutatás- és innovációpolitika és az ilyen tárgyú programok – köztük a Horizont 2020 – végrehajtása, valamint az európai kutatási térség kiépítése és működtetése;

d) a kutatási és innovációs programok értékelése;

e) az uniós kutatás- és innovációpolitika tervezése, beleértve a jövőbeni programok kidolgozását is.

(2) A független szakértőket a nekik szánt feladatok ellátásához szükséges képességeik, tapasztalataik és ismereteik alapján

kell kiválasztani. Ha a független szakértőnek minősített adatokkal kell dolgoznia, akkor kijelölésének előfeltétele a megfelelő személyi biztonsági tanúsítvány megléte.

A független szakértőket a jelöltek tartalmazó adatbázis összeállítása céljából magánszemélyeknek kiírt pályázati felhívások, valamint az érintett szervezetek – például kutatóintézetek, egyetemek, kutatási intézmények, szabványügyi szervezetek, civil társadalmi szervezetek vagy vállalkozások – részére kiírt felhívások alapján kell meghatározni és kiválasztani.

Ha szükségesnek ítéli, a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv kellően indokolt esetben, átlátható módon az adatbázisban nem szereplő, de megfelelő szaktudással rendelkező szakértőt is kiválaszthat független szakértőként.

A független szakértők kijelölésekor a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv megfelelő intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy a különböző készségek, a tapasztalat és a tudás, a földrajzi sokféleség és nemek tekintetében a cselekvési területen uralkodó körülményekre figyelemmel kiegyensúlyozott összetétel érjen el a szakértői csoportokban és az elbírálást végző bizottságokban. Adott esetben ügyelni kell a közszféra és a versenyszféra egyensúlyára is.

A Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv független szakértők kijelöléséhez igénybe veheti tanácsadó testületek tanácsait. Az Európai Kutatási Tanács hatáskörébe tartozó, a felderítő kutatás területét érintő cselekvések esetében a Bizottság a szakértőket az Európai Kutatási Tanács Tudományos Tanácsának előterjesztése alapján jelöli ki.

(3) A Bizottság gondoskodik róla, hogy amennyiben valamely szakértő részéről az általa véleményezendő ügyvel kapcsolatban összeférhetetlenség áll fenn, ez a szakértő ne végezzen elbírálást, tanácsadást, illetve ne nyújtson segítséget a szóban forgó ügyben.

(4) Az 1268/2012/EU rendelet 287. cikkének (4) bekezdésében meghatározottak szerint a független szakértőkkel folytatott bármely kommunikáció – a kinevezésükről szóló szerződések megkötését és azok módosításait is ideértve – történhet a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv által létrehozott elektronikus információcsere-rendszeren keresztül.

(5) A személyes minőségükben kijelölt azon szakértők névsorát – szakterületükkel együtt –, akik az 1291/2013/EU rendelet és az 1291/2013/EU határozat végrehajtásában a Bizottság és a finanszírozó szervek munkáját segítették, a Bizottság, illetőleg az érintett finanszírozó szerv internetes oldalain legalább évente egyszer közzé kell tenni. Ezen információk összegyűjtését, feldolgozását és közzétételét a 45/2001/EK rendelettel összhangban kell végezni.

III. CÍM

**AZ EREDMÉNYEK HASZNOSÍTÁSÁRA ÉS TERJESZTÉSÉRE
VONATKOZÓ SZABÁLYOK**

I. FEJEZET

Támogatások

I. Szakasz

E r e d m é n y e k

41. cikk

Az eredmények tulajdonjoga

(1) Az eredmények azon résztvevő tulajdonát képezik, amely létrehozta azokat.

(2) Ha az eredményeket egy cselekvés több résztvevője közösen hozta létre, és nem lehet meghatározni, hogy a közös eredményekhez az egyes résztvevők pontosan mennyivel járultak hozzá, vagy ha a közös eredmények nem oszthatók fel a megfelelő szerzői jogi védelem megszerzése vagy fenntartása céljából, akkor a kérdéses eredmények az érintett résztvevők közös tulajdonát képezik. A tulajdonostársak a közös tulajdonból fakadó jogok megosztásáról és gyakorlásának feltételeiről kötelesek – a támogatási megállapodásból fakadó kötelezettségeikkel összhangban – megállapodást kötni egymással. A tulajdonostársak megállapodhatnak abban, hogy felhagynak a tulajdonjogok közös gyakorlásával, és más megoldást választanak, például tulajdonrészüket egyetlen tulajdonosra ruházzák át azzal, hogy a többi résztvevő hozzáférási jogokat kap az eredmények létrejöttét követően.

Hacsak a közös tulajdonra vonatkozó megállapodás másként nem rendelkezik, mindegyik tulajdonostárs jogosult a közös tulajdon képező eredmények hasznosítására vonatkozóan a használati engedély továbbadásának kizárásával nem kizárólagos használati engedélyt adni harmadik feleknek, ha betartja a következő feltételeket:

- a) a többi tulajdonostársat előzetesen értesíti;
- b) a többi tulajdonostársnak méltányos és ésszerű ellentételezést ad.

(3) Ha egy résztvevő alkalmazottja vagy egyéb, számára munkát végző fél a létrehozott eredményekkel kapcsolatban jogosult bizonyos jogokra igényt tartani, a résztvevő köteles biztosítani, hogy ezek a jogok a támogatási megállapodásban előírt kötelezettségeivel összeegyeztethető módon gyakorolhatók legyenek.

42. cikk

Az eredmények oltalma

(1) Az a résztvevő, amely kereskedelmi vagy ipari hasznosításra alkalmas – vagy ésszerű feltételezés szerint erre várhatóan alkalmassá váló – eredményeknek a tulajdonosa, köteles megvizsgálni az oltalom alá helyezés lehetőségeit. Amennyiben az adott körülmények között az lehetséges, a résztvevő ésszerű és indokolt, saját jogos érdekeinek, valamint a cselekvés többi

résztvevője jogos érdekeinek, ezen belül különösen kereskedelmi érdekeinek kellő figyelembevételével köteles gondoskodni az eredmények megfelelő módon, megfelelő időtartamra és megfelelő területi hatállyal történő oltalmáról.

(2) Ha a résztvevő, amely uniós finanszírozásban részesült, az általa létrehozott eredményeket az oltalom alá helyezésüknek az Unió joga vagy a nemzeti jog alapján való lehetetlen voltától és a kereskedelmi vagy ipari hasznosításra való alkalmatlanságtól eltérő okból nem kívánja oltalom alá helyezni, sem az oltalom alá helyezés céljából átruházni másik, tagállamban vagy társult országban letelepedett jogalanyra, köteles eredmények mindennemű terjesztésének megkezdése előtt értesíteni a Bizottságot vagy az érintett finanszírozó szervet. A Bizottság az Unió nevében vagy az érintett finanszírozó szerv ilyen esetben az érintett résztvevő jóváhagyásával átveheti az ezen eredmények feletti tulajdonjogot, és megteheti a hatékony oltalmukhoz szükséges intézkedéseket.

A résztvevő csak akkor tagadhatja meg beleegyezését, ha igazolja, hogy jogos érdekei jelentős mértékű kárt szenvednének. Ezen eredményekre vonatkozóan mindaddig nem folytatható terjesztési tevékenység, amíg a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv határozatot nem hozott a tulajdonjog átvételéről vagy nem döntött a tulajdonjog átvételéről, és meg nem tette az oltalom biztosításához szükséges lépéseket. A Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv e határozatát, illetve döntését indokolatlan késedelem nélkül hozza meg. A támogatási megállapodásban erre vonatkozóan határidőket kell megállapítani.

(3) Ha a résztvevő, amely uniós finanszírozásban részesült, az eredményeknek az egyenleg kifizetését követő öt évet meg nem haladó időszakban történő kereskedelmi vagy ipari hasznosításra való alkalmatlanságától eltérő okból lemond az oltalomról, vagy nem kívánja meghosszabbíttatni az oltalom időtartamát, köteles értesíteni a Bizottságot vagy az érintett finanszírozó szervet, amely ilyen esetekben – a tulajdonjog átvétele mellett – fenntarthatja az oltalmat vagy meghosszabbíttathatja annak időtartamát. A résztvevő csak akkor tagadhatja meg beleegyezését, ha igazolja, hogy jogos érdekei jelentős mértékű kárt szenvednének. A támogatási megállapodásban erre vonatkozóan határidőket kell megállapítani.

43. cikk

Az eredmények hasznosítása és terjesztése

(1) Minden olyan résztvevő, amely uniós finanszírozásban részesült, köteles minden tőle telhetőt megtenni annak érdekében, hogy a tulajdonában lévő eredményeket hasznosítsa vagy – különösen az eredmények átruházásával vagy azok használati jogának átadásával, a 44. cikkel összhangban – más jogalanyal hasznosíttassa.

Az esetleges további hasznosítási kötelezettségeket a támogatási megállapodásban kell meghatározni. Olyan kutatás esetében, amely potenciálisan eredményes lehet jelentős társadalmi problémák kezelésében, a további hasznosítási kötelezettségek közé tartozhat a használati jog nem kizárólagos átadása. Ezeket a további kötelezettségeket a munkaprogramban vagy a munkatervben is fel kell tüntetni.

(2) A szellemi tulajdon oltalmával, a biztonsági szabályokkal és a jogos érdekekkel kapcsolatos esetleges korlátozásokra is figyelemmel minden résztvevő köteles a tulajdonában lévő eredményeket a megfelelő módokon mihamarabb terjeszteni. A támogatási megállapodás erre vonatkozóan határidőket állapíthat meg.

Az esetleges további terjesztési kötelezettségeket a támogatási megállapodásban kell meghatározni és a munkaprogramban vagy a munkatervben is fel kell tüntetni.

Az eredmények tudományos publikációk formájában történő terjesztés esetében a szabad hozzáférést a támogatási megállapodásban megállapított feltételekkel kell lehetővé tenni. A Horizont 2020-ból finanszírozott kutatás eredményeként létrejött tudományos publikációkhoz való szabad hozzáférés valamely cselekvés ideje alatt felmerült költségei a támogatási megállapodás alapján visszatéríthetők. Kellő figyelemmel az 1291/2013/EU rendelet 18. cikkére, a támogatási megállapodás nem határozhat meg olyan feltételeket a publikációkhoz való szabad hozzáférést illetően, amely a cselekvés lezárulását követően további publikációs kiadásokat eredményezne.

A kutatási adatok terjesztését illetően a támogatási megállapodás a kutatási adatokhoz való nyílt hozzáféréssel és az adatok megőrzésével összefüggésben – különösen az EKT felderítő kutatásának hatáskörébe tartozó és a jövőbeli és kialakulóban lévő technológiákat érintő felderítő kutatás esetében és más megfelelő területeken és a résztvevők jogos érdekeit, valamint az adatvédelmi szabályokból, a biztonsági szabályokból vagy a szellemi tulajdonjogok védelméből fakadó korlátozásokat figyelembe véve – meghatározhatja az eredményekhez való szabad hozzáférés lehetővé tételére vonatkozó feltételeket. Ebben az esetben a munkaprogram, illetve munkaterv kitér arra, hogy kötelező-e a kutatási adatok szabad hozzáférés biztosítása révén történő terjesztése.

A terjesztésre irányuló minden egyes tevékenységről előzetesen értesíteni kell a többi résztvevőt. Az értesítést követően bármely résztvevő kifogással élhet, ha igazolja, hogy az eredményeihez vagy a meglévő információihoz és jogaihoz fűződő jogos érdekei a tervezett terjesztési tevékenység következtében jelentős mértékű kárt szenvednének. Ilyenkor csak akkor kerülhet sor a terjesztési tevékenységre, ha a jogos érdekek védelme érdekében megfelelő lépések történtek. A támogatási megállapodásban erre vonatkozóan határidőket kell megállapítani.

(3) A Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv által végzendő nyomon követés és terjesztés céljára a résztvevők kötelesek a támogatási megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban a hasznosítási és terjesztési tevékenységeikre vonatkozó minden szükséges információt és dokumentumot rendelkezésre bocsátani. Ezen információkat – az azt rendelkezésre bocsátó résztvevő jogos érdekeitől függően – nyilvánosságra kell hozni. A támogatási megállapodás többek között határidőket is megállapíthat e tájékoztatási kötelezettségre vonatkozóan.

(4) Az eredményekre vonatkozó szabadalmi bejelentésekben, szabványokban, kiadványokban és publikációkban, valamint minden más terjesztés során (az elektronikus formátumban történő terjesztést is ideértve) lehetőség szerint hivatkozni kell – esetleg vizuális módon is – arra, hogy a cselekvés az Uniótól pénzügyi támogatást kapott. E hivatkozás szabályait a támogatási megállapodásban kell meghatározni.

44. cikk

Az eredmények átruházása, a használati jogok átadása

(1) Ha valamelyik résztvevő az eredmények tulajdonjogát másra átruházza, az eredményekkel kapcsolatban a támogatási megállapodás értelmében rá háruló kötelezettségeket is át kell ruháznia az új tulajdonosra, beleértve az esetleges további tulajdonosokra való átruházásukra vonatkozó kötelezettséget is.

A fúziókra és a felvásárlásokra alkalmazandó törvényi és rendeleti rendelkezésekből fakadó titoktartási kötelezettségek sérelme nélkül abban az esetben, ha más résztvevők az átruházni kívánt eredményekre vonatkozóan még rendelkeznek hozzáférési joggal, vagy még kérhetik a hozzáférési jogok megadását, az eredményeket átruházni kívánó résztvevő köteles ezeket a résztvevőket előzetesen értesíteni, elegendő tájékoztatást adni nekik az eredmények leendő új tulajdonosáról, és ezáltal lehetővé tenni számukra, hogy felmérjék a tervezett átruházás hatásait hozzáférési jogaik esetleges gyakorlására.

Az értesítést követően bármely résztvevő kifogással élhet a tulajdonjog átruházásával szemben, ha igazolja, hogy a tervezett átruházás hátrányosan befolyásolná hozzáférési jogainak gyakorlásában. Ilyenkor az átruházásra mindaddig nem kerülhet sor, amíg az érintett résztvevők között megállapodás nem születik. A támogatási megállapodásban erre vonatkozóan határidőket kell megállapítani.

A többi résztvevő előzetes írásos megállapodásban lemondhat az előzetes értesítéshez és a tulajdonjogának egy konkrétan megnevezett harmadik félre történő átruházásához kapcsolódó kifogáshoz való jogáról és.

(2) Amennyiben biztosítja az eredményekhez fűződő már meglévő hozzáférési jogok gyakorlásának lehetőségét, és amennyiben teljesülnek a hasznosításra vonatkozó esetleges további kötelezettségek, az eredmények tulajdonjogát gyakorló résztvevő jogosult bármely jogalanyak – akár kizárólagosan is – használati vagy az eredmények hasznosítására feljogosító más típusú engedélyt adni. Az eredményekre vonatkozóan kizárólagos engedély adható, azzal a feltétellel, hogy az összes többi érintett résztvevő beleegyezik, hogy lemond az azokra vonatkozó hozzáférési jogáról.

(3) Azon eredmények esetében, amelyeket olyan résztvevők hoztak létre, amelyek uniós finanszírozásban részesültek, a támogatási megállapodás előírhatja, hogy a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv kifogással élhet a tulajdonjog átruházásával vagy a kizárólagos használati engedély megadásával szemben, amennyiben az átruházás vagy az engedély megadása olyan harmadik felek részére történik, amelyek székhelye a Horizont 2020-hoz nem társult harmadik országok valamelyikében van, ha úgy ítéli meg, hogy az átruházás vagy az engedély megadása nem áll összhangban az Unió gazdasága versenyképességének fejlesztésére vonatkozó célkitűzéssel, vagy összeegyeztethetetlen az etikai elvekkel vagy biztonsági megfontolásokkal.

Ilyen esetekben a tulajdonjog átruházására vagy a kizárólagos használati engedély megadására mindaddig nem kerülhet sor, ameddig a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv elegendőnek nem tartja a meghozandó védintézkedéseket.

A támogatási megállapodásban szükség esetén elő kell írni, hogy a tulajdonjog tervezett átruházásának vagy a kizárólagos használati engedély megadásának ilyen eseteiről a Bizottságot vagy az érintett finanszírozó szervet előzetesen értesíteni kell. A támogatási megállapodásban erre vonatkozóan határidőket kell megállapítani.

II. Szakasz

Hozzáférési jogok a meglévő ismeretekhez és jogokhoz, valamint az eredményekhez

45. cikk

Meglévő információk és jogok

A résztvevők kötelesek tetszőleges formában írásos megállapodásban meghatározni az általuk végzett cselekvéshez tartozó meglévő információk és jogok körét.

46. cikk

A hozzáférési jogokra vonatkozó alapelvek

(1) A hozzáférési jogok gyakorlásának igénylését és a hozzáférési jogokról való lemondást írásba kell foglalni.

(2) Az eredmények vagy a meglévő információk és jogok tulajdonosának ellenkező értelmű nyilatkozata hiányában az említett igénylés alapján megadott hozzáférési jog nem terjed ki a használati jog továbbadásának jogára.

(3) A cselekvés résztvevői a támogatási megállapodáshoz való csatlakozásukat megelőzően kötelesek tájékoztatni egymást mindazokról a jogi korlátokról vagy korlátozásokról, amelyek behatárolják a tulajdonukban lévő meglévő ismeretekre és jogokra vonatkozó hozzáférési jogok megadását. Azokban a megállapodásokban, amelyeket a résztvevők a meglévő ismeretekre és jogokra vonatkozóan ezt követően kötnek, a hozzáférési jogok gyakorlásának lehetőségét teljes körűen kell biztosítani.

(4) A cselekvésben való részvétel megszűnése nem érinti az adott résztvevő azon kötelezettségét, hogy a támogatási megállapodásban megállapított feltételekkel megadja a hozzáférést.

(5) A konzorciummegállapodás rendelkezhet úgy, hogy nem élvez többé hozzáférési jogokat az a résztvevő, amely a kötelezettségeit nem teljesíti és a mulasztást nem pótolja.

47. cikk

A megvalósítást szolgáló hozzáférési jogok

(1) A résztvevő jogosult hozzáférni a tevékenység másik résztvevőjének eredményeihez, ha ezen eredményekre a cselekvés keretében rá háruló feladatok teljesítéséhez szüksége van.

Ezt a hozzáférést jogdíjmentesen kell biztosítani.

(2) A résztvevő a 46. cikk (3) bekezdésében említett korlátok és keretek között jogosult hozzáférni a cselekvés másik résztvevőjének meglévő információihoz és jogaihoz, ha e meglévő információkra és jogokra a cselekvés keretében rá háruló feladatok teljesítéséhez szüksége van.

Hacsak a támogatási megállapodáshoz történő csatlakozásuk előtt a résztvevők eltérő értelmű megállapodást nem kötöttek, ezt a hozzáférést jogdíjmentesen kell biztosítani.

48. cikk

A hasznosítást szolgáló hozzáférési jogok

(1) A résztvevő jogosult hozzáférni a cselekvés másik résztvevőjének eredményeihez, ha ezen eredményekre saját eredményeinek hasznosításához szüksége van.

Ezt a hozzáférést – megállapodás alapján – méltányos és ésszerű feltételekkel kell biztosítani.

(2) A résztvevő a 46. cikk (3) bekezdésében említett korlátok között jogosult hozzáférni a cselekvés másik résztvevőjének meglévő információihoz és jogaihoz, ha e meglévő információkra és jogokra saját eredményeinek hasznosításához szüksége van.

Ezt a hozzáférést – megállapodás alapján – méltányos és ésszerű feltételekkel kell biztosítani.

(3) Ha a konzorciummegállapodás másként nem rendelkezik, az eredményekhez, illetve – a 46. cikk (3) bekezdése szerinti korlátozások vagy korlátok mellett – a meglévő információkhoz és jogokhoz való, méltányos és ésszerű feltételek melletti hozzáférés a valamely tagállamban vagy társult országban székhellyel rendelkező kapcsolt joganant is megilleti, ha az eredményekre, illetve a meglévő információkra és jogokra szüksége van az azon résztvevő által létrehozott eredmények hasznosításához, amelynek kapcsolt jogananta. E hozzáférési jogokat közvetlenül attól a résztvevőtől kell kérni, illetve megkapni, amely az eredmények, illetve a meglévő információk és jogok tulajdonosa, kivéve, ha a 46. cikk (2) bekezdésével összhangban a felek másként állapodtak meg.

(4) Az (1), a (2) vagy a (3) bekezdés szerinti hozzáférési jogok legfeljebb egy évvel a cselekvés végét követően igényelhetők, feltéve, hogy a résztvevők nem állapodnak meg ettől eltérő időkorlát alkalmazásában.

49. cikk

Az Uniót és a tagállamokat megillető hozzáférési jogok

(1) Az Unió intézményei, szervei, irodái és ügynökségei az Unió szakpolitikai és programjai kidolgozásának, végrehajtásának és nyomon követésének kellően indokolt céljából kizárólag olyan résztvevő eredményeihez jogosultak hozzáférni, amely uniós finanszírozásban részesült. Ez a hozzáférés kereskedelmi célok és a piaci versenyben való részvétel céljait nem szolgálhatja.

Ezt a hozzáférést jogdíjmentesen kell biztosítani.

(2) Az 1291/2013/EU rendelet I. melléklete III. részében meghatározott „Társadalmi kihívások” prioritásának „Biztonságos társadalmak – Európa és polgárai szabadságának és biztonságának védelme” elnevezésű különös célkitűzése alá tartozó cselekvések vonatkozásában az Unió intézményei, szervei, irodái és ügynökségei, valamint a tagállami nemzeti hatóságok – a szóban forgó szakterületre vonatkozó szakpolitikáik és programjaik kidolgozása, végrehajtása és nyomon követése céljából – a szükséges mértékben hozzáférhetnek minden olyan résztvevő eredményeihez, amely uniós finanszírozásban részesült. Ez a hozzáférés kereskedelmi célokat és a piaci versenyben való részvétel céljait nem szolgálhatja. Ezt a hozzáférést jogdíjmentesen és kétoldalú megállapodás alapján kell biztosítani, amely megállapodás konkrét feltételeket határoz meg annak biztosítására, hogy a hozzáférést kizárólag a tervezett célra fogják használni, valamint megfelelő titoktartási kötelezettségeket határoz meg. E hozzáférési jogok nem terjednek ki a résztvevő meglévő információira és jogaira. A hozzáférést kérő tagállam, uniós intézmény, szerv, iroda és ügynökség minden tagállamot értesít e kéréséről. A minősített adatokra a Bizottság biztonsági szabályait kell alkalmazni.

IV. CÍM

KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

50. cikk

Pénzdíjak

(1) Az uniós finanszírozás a 966/2012/EU, Euratom rendelet VII. címe és az 1268/2012/EU rendelet értelmében pénzdíjak formájában is nyújtható.

(2) Minden pénzdíj odaítélése a megfelelő nyilvánosságra hozatali kötelezettségek elfogadásához van kötve. Az eredmények terjesztésére e rendelet III. címe alkalmazandó. A munkaprogramban vagy munkatervben különös kötelezettségek állapíthatók meg a hasznosítás és a terjesztés vonatkozásában.

51. cikk

Beszerezések, kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések és innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzések

(1) A Bizottság által saját nevében vagy a tagállamokkal közösen végrehajtott beszerzésekre alkalmazni kell a) 966/2012/EU, Euratom rendeletnek és az 1268/2012/EU rendeletnek a közbeszerzésre vonatkozó rendelkezéseit.

(2) Az uniós finanszírozás olyan kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés vagy innovatív megoldásokra irányuló beszerzés formáját is öltheti, amelyet a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv saját nevében vagy tagállamok vagy társult országok ajánlatkérőivel közösen hajt végre.

A beszerzési eljárásokkal szemben támasztott követelmények a következők:

a) meg kell felelniük az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség, az egyenlő bánásmód, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és az arányosság elvének, a versenyszabályoknak, valamint – adott esetben – a 2004/17/EK, a

2004/18/EK és a 2009/81/EK irányelv, illetőleg a Bizottság által saját nevében végrehajtott beszerzések esetében a 966/2012/EU, Euratom rendelet rendelkezéseinek;

b) ha a cselekvés céljainak megvalósításához kellően indokolt, az eljárásokra vonatkozóan külön feltételek is meghatározhatók, így például előírható, hogy a beszerzés tárgyát képező tevékenységek végrehajtásának helye kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés esetében csak a tagállamok és a Horizont 2020-hoz társult országok területén lehet;

c) lehetővé tehetik egyazon eljáráson belül több nyertes ajánlat kiválasztását is („beszerzés több forrásból”);

d) biztosítaniuk kell, hogy az(ok) az ajánlat(ok) kerüljön (kerüljenek) nyertesként kiválasztásra, amely(ek)nek ár-érték aránya a legkedvezőbb.

(3) Hacsak az ajánlati felhívás másként nem rendelkezik, a Bizottság által végrehajtott beszerzések útján létrejövő eredmények az Unió tulajdonát képezik.

(4) A kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzésekre vonatkozó szerződésekben – az eredmények lehető legszélesebb körű hasznosulása és a tisztességtelen előnyszerzés megakadályozása érdekében – különleges rendelkezéseket kell megállapítani a tulajdonjog, a hozzáférési jogok és a használati engedélyek területén. A kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés keretében eredményeket létrehozó vállalkozónak legalább biztosítani kell a létrehozott szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat. Az ajánlatkérő szerv az eredmények saját célú felhasználása vonatkozásában legalább jogdíjmentes hozzáférési joggal rendelkezik, továbbá jogosult harmadik feleknek – méltányos és ésszerű feltételekkel, a használati engedély továbbadásának kizárásával, az eredmények hasznosítása céljából – nem kizárólagos használati engedélyt adni vagy a részt vevő vállalkozókat ilyen engedély adására kötelezni. Ha a vállalkozó a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzést követően a szerződésben megállapított határidőn belül nem hasznosítja kereskedelmileg az eredményeket, akkor köteles az eredmények tulajdonjogát teljes körűen átruházni az ajánlatkérőre.

(5) Az innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzésekre vonatkozó szerződésekben – az eredmények lehető legszélesebb körű hasznosulása és a tisztességtelen előnyszerzés megakadályozása érdekében – különleges rendelkezések állapíthatók meg a tulajdonjog, a hozzáférési jogok és a használati engedélyek területén.

52. cikk

Pénzügyi eszközök

(1) A pénzügyi eszközök a 966/2012/EU, Euratom rendelet VIII. címében meghatározott formák bármelyikét ölthetik, alkalmazásukra az ugyanott megállapított szabályok irányadók, és együtt is, valamint az Unió költségvetésének – beleértve az 1291/2013/EU rendeletet is – terhére finanszírozott támogatásokkal együtt is alkalmazhatók.

(2) A 966/2012/EU, Euratom rendelet 140. cikke (6) bekezdésének második albekezdésétől eltérve az 1291/2013/EU rendelet értelmében létrehozott valamely pénzügyi eszköz által termelt bevételek és az utánuk járó éves törlesztések a 966/2012/EU, Euratom rendelet 21. cikke (4) bekezdésének megfelelően az adott pénzügyi eszköz címzett bevételének minősülnek.

(3) A 966/2012/EU, Euratom rendelet 140. cikke (6) bekezdésének második albekezdésétől eltérve az 1982/2006/EK határozattal létrehozott kockázatmegosztási finanszírozási mechanizmus, valamint az 1639/2006/EK határozat alapján a gyorsan növekvő és innovatív kkv-k támogatására létrehozott pénzügyi eszköznek a vállalkozások kezdeti életszakaszban történő finanszírozására szolgáló része (GIF 1) által termelt bevételek és az utánuk járó éves törlesztések az 1291/2013/EU rendelet alapján létrehozandó jogutód pénzügyi eszközök címzett bevételének minősülnek.

53. cikk

A kkv-támogató eszköz

(1) Csak kkv-k pályázhatnak az 1291/2013/EU rendelet 22. cikkében említett célzott kkv-támogató eszköz alapján kiadott pályázati felhívásokra. Együttműködhetnek más vállalatokkal és kutatási szervezetekkel vagy egyetemekkel.

(2) Amennyiben egy vállalatot kkv-nak minősítenek, ez a jogi státusz a projekt teljes időtartamára fennmaradónak tekintendő, még abban az esetben is, ha később a vállalat a növekedése miatt meghaladja a kkv-k definíciójában szereplő plafonértékeket.

(3) A kkv-támogató eszköz vagy a finanszírozó szervek vagy a Bizottság által a kkv-k javára nyújtott támogatások esetében a támogatási megállapodás különös rendelkezéseket állapíthat meg különösen a tulajdonjogok, a hozzáférési jogok, a hasznosítás és a terjesztés vonatkozásában.

54. cikk

A gyorsított innovációt célzó eszköz

(1) A 7. cikkel összhangban minden jogalany részt vehet a gyorsított innovációt célzó eszköz keretében indított cselekvésben. A gyorsított innovációt célzó eszköz keretében finanszírozott cselekvéseknek innovációs cselekvéseknek kell lenniük. A gyorsított innovációt célzó eszköz keretében kiírt pályázatokra bármilyen társadalmi kihíváshoz vagy az 1291/2013/EU rendelet I. melléklete II. része 1. pontjában megállapított „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” elnevezésű egyedi célkitűzés alá tartozó bármely technológiai területhez kapcsolódó pályázatokat lehet benyújtani.

(2) A pályázatokat bármikor be lehet nyújtani. A Bizottság évi három részhatáridőt határoz meg a pályázatok elbírálására. A részhatáridő és a támogatási megállapodás aláírása vagy a támogatási határozatról szóló értesítés között legfeljebb hat

hónap telhet el. A pályázatokat a hatás, a megvalósítás minősége és hatékonysága, valamint a kiválóság alapján rangsorolják, nagyobb súllyal véve figyelembe a hatás szempontját. Minden egyes cselekvésben legfeljebb öt jogalany vehet részt. A támogatás összege nem haladhatja meg a 3 millió EUR-t.

55. cikk

Egyéb különös rendelkezések

(1) A biztonsági vonatkozású cselekvések esetében a támogatási megállapodás különös rendelkezéseket állapíthat meg különösen a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés, az innovatív megoldásokra irányuló beszerzés, a konzorcium összetételének megváltozása, a minősített adatok, a hasznosítás, a terjesztés, a kutatással kapcsolatos publikációkhoz való szabad hozzáférés, a tulajdonjog-átruházások és az eredményekre vonatkozó használati engedélyek vonatkozásában.

(2) A meglévő vagy újonnan létrehozandó kutatási infrastruktúra támogatását célzó cselekvések esetében a támogatási megállapodás különös rendelkezéseket állapíthat meg az infrastruktúra igénybevevőivel és az igénybevevők infrastruktúrához való hozzáféréseivel kapcsolatban.

(3) Az Európai Kutatási Tanács hatáskörébe tartozó, a felderítő kutatás területén végzett cselekvések esetében a támogatási megállapodás különös, a résztvevőkre, a kutatókra vagy a cselekvés által érintett egyéb személyekre vonatkozó rendelkezéseket állapíthat meg különösen a hozzáférési jogok, a hordozhatóság és a terjesztés vonatkozásában.

(4) A képzési és mobilitási cselekvések esetében a támogatási megállapodás különös rendelkezéseket állapíthat meg a cselekvés útján támogatott kutatók kötelezettségvállalásai, a tulajdonjogok, a hozzáférési jogok és a hordozhatóság vonatkozásában.

(5) A koordinációs és támogatási cselekvések esetében a támogatási megállapodás különös rendelkezéseket állapíthat meg különösen a tulajdonjogok, a hozzáférési jogok, a hasznosítás és a terjesztés vonatkozásában.

(6) Az EIT tudományos és innovációs társulásai esetében a támogatási megállapodás különös rendelkezéseket állapíthat meg különösen a tulajdonjog, a hozzáférési jog, a hasznosítás és a terjesztés vonatkozásában.

V. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

56. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottság 1. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a Horizont 2020 időtartamára szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 1. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 1. cikk (3) bekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

57. cikk

Hatályon kívül helyezés és átmeneti rendelkezések

(1) Az 1906/2006/EK rendelet 2014. január 1-jén hatályát veszti.

(2) Az (1) bekezdés sérelme nélkül ez a rendelet nem érinti az 1982/2006/EK határozat és a 2013. december 31-én e tárgyban alkalmazandó többi jogi aktus alapján a Bizottság vagy a finanszírozó szervek által nyújtott pénzügyi támogatások odaítélését, sem – a cselekvés lezárásáig – az érintett cselekvések folytatását és módosítását, ideértve azok teljes vagy részleges befejezését is, és az említett jogi aktusokat az érintett cselekvésekre lezárásukig alkalmazni kell.

(3) Az 1906/2006/EK rendelettel létrehozott résztvevői garanciaalapban lévő összegeket 2013. december 31-i hatállyal át kell vezetni az Alap javára, egyúttal az említett garanciaalap jogai és kötelezettségei átszállnak az Alapra. Az Alapba kell befizetniük hozzájárulásukat az 1982/2006/EK határozat szerinti cselekvések azon résztvevőinek, amelyek 2013. december 31. után írnak alá támogatási megállapodást.

58. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

V. LEŠKEVIČIUS

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1291/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 173. cikke (3) bekezdésére, valamint 182. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

a rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az Unió célkitűzése, hogy a kutatók, a tudományos ismeretek és a technológiák szabad áramlását lehetővé tévő Európai Kutatási Térség (a továbbiakban: az EKT) létrehozásával megerősítse tudományos és technológiai bázisait, továbbá hogy ösztönözze, hogy az Unió egyre inkább tudástársadalommá, illetve versenyképesebb és fenntarthatóbb gazdasággá váljon az ipara tekintetében. E célkitűzés elérése érdekében az Uniónak kutatásra, technológiafejlesztésre, demonstrációra és innovációra, a nemzetközi együttműködés előmozdítására, az eredmények terjesztésére és optimalizálására, valamint a képzés és a mobilitás serkentésére irányuló tevékenységeket kell végrehajtania.
- (2) Az Unió célkitűzése továbbá, hogy biztosítsa az uniós ipar versenyképességéhez szükséges feltételek meglétét. Ennek érdekében olyan intézkedéseket kell hozni,

amelyek célja, hogy elősegítsék az innovációs, kutatási és technológiafejlesztési politikákban rejlő ipari lehetőségek jobb kihasználását.

- (3) Az Unió elszántan törekszik arra, hogy végrehajtsa az Európa 2020 stratégiát, amely az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést tűzte ki célul, hangsúlyozta a kutatás és az innováció által a társadalmi és gazdasági jólét és a környezeti fenntarthatóság kulcsfontosságú motorjaiként betöltött szerepet, és célul tűzte ki, hogy a magánberuházásoknak – az összberuházás akár kétharmadát kitevő mértékű – bevonása érdekében növelje a kutatásra-fejlesztésre fordított közkiadásokat, ezzel biztosítva, hogy ezek kumulatív összértéke 2020-ig elérje a bruttó hazai termék (GDP) 3 %-át, ugyanakkor célul tűzte ki egy, az innováció intenzitását tükröző mutató kidolgozását is. Az Unió általános költségvetésében ennek az ambiciózus célkitűzésnek a jövőorientált beruházások – így például a kutatás, a fejlesztés és az innováció – finanszírozásának irányában történő elmozdulással kell megjelennie. Ezzel összefüggésben az Európa 2020 stratégia „Innovatív Unió” elnevezésű kiemelt kezdeményezése a kutatás és az innováció stratégiai szemléletű, integrált megközelítését képviseli, kijelölve a kutatás és az innováció uniós finanszírozásával előmozdítandó keretfeltételeket és célkitűzéseket. A kutatás és az innováció kulcsfontosságú tényezője az Európa 2020 stratégia más kiemelt kezdeményezéseinek – köztük különösen az „Erőforrás-hatékony Európa”, az „Iparpolitika a globalizáció korában” és az „Európai digitális menetrend” kezdeményezések, valamint más szakpolitikai célkitűzéseknek, így az éghajlat-változási és energiaügyi politikának – is. Az Európa 2020 stratégia kutatásra és innovációra vonatkozó célkitűzéseinek elérésében ezenkívül a kohéziós politika is kulcsszerephez jut mint a kapacitásépítésnek és a kiválóságokhoz vezető út feltárásának eszköze.
- (4) A Bizottság 2010. október 19-i, „Az uniós költségvetés felülvizsgálata” című közleménye ismertette azokat az alapelveket, amelyekre az Unió általános költségvetésének a jövőben épülnie kell, nevezetesen hogy a bizonyítottan uniós hozzáadott értéket képviselő eszközökre kell összpontosulnia, eredményorientáltabbá kell válnia, és áttételesen további köz- és magánforrásokat is mozgósítania kell. Javasolta továbbá valamennyi uniós kutatási és innovációs eszköznek egyetlen közös stratégiai keretben való egyesítését.
- (5) Az Európai Parlament a 2010. november 11-i állásfoglalásában ⁽⁴⁾ az uniós kutatás- és innováció-finanszírozás

⁽¹⁾ HL C 181., 2012.6.21., 111. o.

⁽²⁾ HL C 318., 2012.10.20., 143. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2013. november 21-i állásfoglalása és a Tanács 2013. december 3-i határozata.

⁽⁴⁾ HL C 74. E, 2012.3.13., 34. o.

gyökeres egyszerűsítését szorgalmazta, a 2011. május 12-i állásfoglalásában ⁽¹⁾ kiemelte az „Innovatív Unió” kezdeményezés fontosságát Európának a válság utáni világhoz való alkalmazkodásában, a 2011. június 8-i állásfoglalásában ⁽²⁾ felhívta a figyelmet a hetedik keretprogram időközi értékeléséből levonható fontos tanulságokra, a 2011. szeptember 27-i állásfoglalásában ⁽³⁾ pedig támogatásáról biztosította a kutatás- és innováció-finanszírozás közös stratégiai keretének elképzelését.

- (6) 2010. november 26-i ülésén a Tanács arra szólított fel, hogy a jövőben az európai uniós finanszírozási programok összpontosítsanak jobban az Európa 2020 stratégia kiemelt céljaira, a társadalmi kihívások kezelésére és a kulcsfontosságú technológiákra, az együttműködésen alapuló és az ipar által meghatározott kutatás segítésére, az eszközrendszer egyszerűsítésére, a finanszírozáshoz jutás gyökeres leegyszerűsítésére, a piacra jutáshoz szükséges idő csökkentésére, valamint a kiválóság további megerősítésére.
- (7) 2011. február 4-i ülésén az Európai Tanács támogatásáról biztosította a kutatás- és az innováció-finanszírozás hatékonyságát nemzeti és európai uniós szinten egyaránt növelő közös uniós kutatás- és innováció-finanszírozási stratégiai keret kialakításának elképzelését, és felkérte az Uniót, hogy mihamarabb orvosolja a tehetségek és a beruházások idevonzásának még meglévő akadályait, és ezáltal 2014-re megvalósuljon az EKT, és valóban egységessé váljon a tudás, a kutatás és az innováció piaca.
- (8) A Bizottság 2011. február 9-i, „Kihívásból lehetőség: az európai uniós kutatás- és innováció-finanszírozás közös stratégiai kerete felé” című zöld könyvében azonosította a Bizottság 2010. október 19-i közleményben megfogalmazott ambiciózus célkitűzések elérésének mikéntje kapcsán felmerülő legfontosabb kérdéseket, és széles körű konzultációt indított, amelynek során az érdekelt felek és az uniós intézmények túlnyomórészt egyetértésüket fejezték ki a zöld könyvben kifejtettekkel.
- (9) A koherens stratégiai megközelítés fontosságát 2011. június 3-i véleményében az európai kutatási és innovációs térséggel foglalkozó bizottság (ERAC), 2011. június 30-i véleményében ⁽⁴⁾ a Régiók Bizottsága és 2011. július 13-i véleményében ⁽⁵⁾ az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság is kiemelte.
- (10) A Bizottság 2011. június 29-i, „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” című közleményében azt javasolta, hogy azokat a területeket, amelyek az 1982/2006/EK európai

parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁶⁾ által elfogadott Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogram (2007–2013) (a továbbiakban: hetedik kutatási keretprogram) hatálya alá tartoztak, továbbá az 1639/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁷⁾ által létrehozott versenyképességi és innovációs keretprogram (2007–2013) innovációs részét és a 294/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁸⁾ által létrehozott Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) tevékenységét egyetlen közös kutatási és innovációs stratégiai keret foglalja magában, amely az Európa 2020 stratégiában kijelölt azon célkitűzés eléréséhez járul hozzá, hogy a kutatási-fejlesztési kiadások 2020-ra a GDP 3 %-ára emelkedjenek. Az említett közleményben a Bizottság azt is vállalta, hogy az uniós kiadási programokban érvényre juttatja az éghajlatváltozás elleni küzdelmet, és hogy az Unió általános költségvetésének legalább 20 %-át az éghajlattal kapcsolatos célkitűzésekre fordítja.

Az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az erőforrás-hatékonyság a fenntartható fejlődést szolgáló, egymást erősítő célkitűzések. A hozzájuk kapcsolódó különös célkitűzéseket ki kell egészíteniük az e rendelet által létrehozott „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) (a továbbiakban: a Horizont 2020) többi célkitűzéseinek. Ezáltal várhatóan a Horizont 2020 teljes költségvetésének legalább 60 %-a a fenntartható fejlődéssel összefüggésben kerül felhasználásra. Az éghajlattal kapcsolatos – kölcsönösen összeegyeztethető erőforráshatékonyság-növelő intézkedésekre is fordított – kiadások pedig várhatóan meghaladják a Horizont 2020 teljes költségvetésének 35 %-át. A Bizottság tájékoztatni fog az éghajlat-változási célkitűzések támogatásának mértékéről és eredményeiről. A Horizont 2020 alapján eszközölt éghajlat-változási kiadásokat az említett közleményben ismertetett módszertan szerint kell nyomon követni.

- (11) A Horizont 2020 három fő prioritásra összpontosít, nevezetesen hogy az Unió világviszonylatú tudományos kiválóságának megerősítése érdekében kiváló tudományos tevékenységet folytasson, hogy a vállalkozás – és elsősorban a mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) – és az innováció támogatása érdekében ipari szerepvállalásra ösztönözzön, és hogy kezelje a társadalmi kihívásokat, s ezáltal – a tevékenységeknek a kutatástól a piacig terjedő teljes tartományát támogatásban részesítve – közvetlen választ adjon az Európa 2020 stratégiában megjelölt kihívásokra. A Horizont 2020-nak támogatásban kell részesítenie a kutatási és innovációs lánc valamennyi szakaszát – ideértve a nem technológiai és a társadalmi innovációt és a piachoz közeli tevékenységeket

⁽¹⁾ HL C 377. E, 2012.12.7., 108. o.

⁽²⁾ HL C 380. E, 2012.12.11., 9. o.

⁽³⁾ HL C 56. E, 2013.2.26., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 259., 2011.9.2., 1. o.

⁽⁵⁾ HL C 318., 2011.10.29., 121. o.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1982/2006/EK határozata (2006. december 18.) az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2013) (HL L 412., 2006.12.30., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1639/2006/EK határozata (2006. október 24.) a versenyképességi és innovációs keretprogram (2007–2013) létrehozásáról (HL L 310., 2006.11.9., 15. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 294/2008/EK rendelete (2008. március 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet létrehozásáról (HL L 97., 2008.4.9., 1. o.).

is –, eltérő finanszírozási rátát biztosítva az innovációs és kutatási tevékenységeknek az azon elv alapján, amely szerint minél piacközeli a támogatott tevékenység, annál nagyobbak kell lennie a más forrásból származó kiegészítő finanszírozásnak. A piacközeli tevékenységek közé tartoznak az innovatív pénzügyi eszközök, és céljuk, hogy az uniós szakpolitikák széles körének kutatási igényeit úgy teljesítsék, hogy különös figyelmet fordítsanak a támogatott tevékenységekből származó tudás minél szélesebb körű alkalmazására egészen e tudás kereskedelmi hasznosításáig. A Horizont 2020 prioritásait ezenkívül a 1314/2013 Euratom tanácsi rendelet⁽¹⁾ által létrehozott nukleáris kutatási és képzési program is szolgálni hivatott.

- (12) A Horizont 2020-nak nyitva kell állnia az új résztvevők előtt annak biztosítása érdekében, hogy Unió-szerte kiterjedt és kitűnő legyen a partnerek közötti együttműködés, és egységes EKT biztosítása érdekében.
- (13) A Közös Kutatóközpontnak (JRC) ügyfélre szabott tudományos és technikai támogatással kell kiszolgáltatni az Unió prioritásait, s eközben rugalmasan kell eleget tennie az új szakpolitikai igényeknek.
- (14) A kutatást, az innovációt és az oktatást felölelő tudásháromszöggel összefüggésben az EIT hatókörébe tartozó tudományos és innovációs társulásoknak (TIT) – különösen a kutatás, az innováció és az oktatás integrálása révén – nagyban hozzá kell járulniuk a Horizont 2020 célkitűzéseinek eléréséhez, beleértve a társadalmi kihívások kezelését is. Az EIT-nek a felsőoktatási, akutatási és az innovációs tevékenységeiben elő kell mozdítania a vállalkozói szellemet. Kiemelten kell támogatnia a magas szintű vállalkozói oktatást, valamint az induló vállalkozások és a hasznosító (spin-off) vállalkozások létrehozását.
- (15) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 182. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Horizont 2020 rögzíti a legmagasabb teljes összeget, és megállapítja az Unió pénzügyi részvételének részletes szabályait, valamint az egyes előirányzott tevékenységekre vonatkozó részösszegeket.
- (16) E rendeletnek a Horizont 2020 teljes időtartamára nézve meg kell határoznia azt a pénzügyi keretet, amely az éves költségvetési eljárás során a költségvetési hatóság számára – az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyvelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló 2013. december 2-i intézményközi megállapodás⁽²⁾ 17. pontja értelmében – elsődleges keretösszeként szolgál.

- (17) A kutatási infrastruktúrára vonatkozó költségvetés megfelelő hányadát az elektronikus infrastruktúrára kell fordítani.
- (18) A „Jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák (JKT)” különös célkitűzés keretében folyó tevékenységeknek ki kell egészíteniük a Horizont 2020 más részeiben folyó tevékenységeket, és amennyiben lehetséges, törekedni kell a szinergiára.
- (19) Helyénvaló gondoskodni a Horizont 2020 és elődprogramjai szabályszerű lezárásáról, különös tekintettel az irányításukat – például a technikai és igazgatási segítségnyújtás finanszírozását – érintő többéves megállapodások meghosszabbítására.
- (20) A Horizont 2020-nak központi célja az egyszerűsítés, ennek tehát kialakításában, szabályaiban, pénzgazdálkodásában és végrehajtásában messzemenően meg kell nyilvánulnia. A Horizont 2020-nak – amikor a kutatási és innovációs támogatások teljes körét egyetlen, a támogatásnyújtási formák ésszerűsített készletével rendelkező, közös stratégiai keretbe foglalja, és olyan részvételi szabályokat vezet be, amelyek a Horizont 2020 valamennyi cselekvésére egyformán vonatkoznak – arra kell törekednie, hogy új résztvevőket vonzzon, többek között az egyetemeket, a kutatóközpontokat, az iparág képviselőit és azon belül különösen a kkv-eket nagyarányú részvételre sarkallja és nyitva álljon új résztvevők előtt. A finanszírozási szabályok egyszerűsítése a részvételhez társuló igazgatási kiadások csökkenésével jár, valamint hozzájárul a megelőzéshez és segít megelőzni és visszaszorítani a pénzügyi hibákat.
- (21) A Horizont 2020-nak az „Innovatív Európa” kiemelt kezdeményezéssel összhangban hozzá kell járulnia az európai innovációs partnerségek céljaihoz azáltal, hogy a kutatási és innovációs lánc valamennyi érintettjét összefogja az eszközök és kezdeményezések ésszerűsítése, egyszerűsítése és jobb koordinálása érdekében.
- (22) A kutatás és a társadalom közötti kapcsolat elmélyítése és a tudományba vetett közbizalom megerősítése érdekében a Horizont 2020-nak támogatnia kell a polgárok és a civil társadalom tájékozott részvételét a kutatási és innovációs ügyekben, ehhez pedig elő kell mozdítania a tudományok oktatását, hozzáférhetőbbé kell tennie a tudományos ismereteket, olyan, felelősségteljes kutatási és innovációs menetredekkel kell kidolgoznia, amelyek választ adnak a polgárok és a civil társadalom aggályaira és elvárásaira, és meg kell könnyítenie ez utóbbiak részvételét a Horizont 2020 tevékenységeiben. A Horizont 2020 nyilvánosság általi támogatottságának megteremtése és fenntartása érdekében a polgárok és a civil társadalom tájékozott részvételét a közsféra által működtetett tájékoztatási tevékenységekkel kell összekapcsolni.
- (23) Meg kell teremteni a kisebb és a nagyobb projektek megfelelő egyensúlyát a „Társadalmi kihívások” prioritáson és a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzésen belül.

⁽¹⁾ A Tanács 1314/2013/Euratom tanácsi rendelete 2013. december 11. az Európai Atomenergia-közösségnek a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramot kiegészítő kutatási és képzési programjáról (2014–2018) (Lásd e Hivatalos Lap 948. oldalát).

⁽²⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

- (24) A Horizont 2020 végrehajtása folyamán reagálni kell a tudomány és a technológia, az ipar, a szakpolitikák és a társadalom lehetőségeinek és igényeinek alakulására. A menetrendeket tehát valamennyi ágazat érdekelt feleivel szoros egyeztetésben kell kijelölni, és kellő rugalmasságot kell hagyni az új fejlemények figyelembevételéhez. A Horizont 2020 ideje alatt folyamatosan külső szaktanácsadáshoz kell folyamodni, igénybe véve egyebek mellett a megfelelő struktúrákat – például az európai technológiai platformokat, a közös programozási kezdeményezéseket, az európai innovációs partnerségeket – is, valamint a tudományos tanácsadó testületek, így például az egészségügygel foglalkozó testület véleményét is figyelembe kell venni.
- (25) A Horizont 2020 keretében kialakított tevékenységeknek a kutatás színvonalasabbá tétele és az innováció serkentése céljából elő kell mozdítaniuk a kutatásban és az innovációban a nők és a férfiak közötti egyenlőséget, elsősorban a nemek közötti aránytalanság fő okainak beazonosítása és felszámolása és a női és férfi kutatók potenciáljának teljes kiaknázása révén, továbbá a nemek kérdésének a kutatás és az innováció tartalmába való beépítésével, valamint az elbírálást végző bizottságokban és más tanácsadó és szakértői testületekben a nemek kiegyensúlyozott képviselésére kiemelt figyelmet fordítva, az adott a kutatási és az innovációs területen uralkodó helyzettől függően. A tevékenységeknek törekedniük kell továbbá a nemek közötti egyenlőséghez kapcsolódó – az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 3. cikke, valamint az EUMSZ 8. cikke szerinti – elvek érvényre juttatására.
- (26) A Horizont 2020-nak hozzá kell járulnia ahhoz, hogy nagyobb legyen a kutatói életpályának az Unión belüli vonzereje. Megfelelő figyelmet kell fordítani – önkéntes jellegük tiszteletben tartása mellett – a Bizottság 2005. március 11-i ajánlásában⁽¹⁾ szereplő Kutatók Európai Chartájára és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexére, valamint az EKT -vel összefüggésben meghatározott egyéb referenciakeretekre.
- (27) A globális versenyben való helytállás, a nagy társadalmi kihívások hatékony kezelése, valamint az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek elérése érdekében az Uniónak maradéktalanul ki kell használnia emberi erőforrásait. A Horizont 2020-nak ezzel összefüggésben hozzá kell járulnia az EKT kiépítéséhez, elősegítve olyan keretfeltételek létrejöttét, amelyek arra ösztönzik az európai kutatókat, hogy Európában maradjanak, illetve visszatérjenek oda, a világ minden tájáról Európába vonzzák a kutatókat, és vonzóbbá teszik Európát a legjobb kutatók számára.
- (28) Az ismeretek terjesztésének és hasznosításának fokozása érdekében kötelezővé kell tenni a tudományos publikációkhoz való nyílt hozzáférést. Ezen túlmenően elő kell
- mozdítani a Horizont 2020 keretében közfinanszírozásban részesülő kutatás révén előállított kutatási adatokhoz való nyílt hozzáférést, figyelembe véve a magánélettel, a nemzetbiztonsággal és a szellemi tulajdonjogokkal összefüggő korlátozásokat.
- (29) A Horizont 2020 által támogatott kutatási és innovációs tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az etikai alapelveket. A tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport véleményeit figyelembe kell venni. A kutatási tevékenységek során továbbá figyelembe kell venni az EUMSZ 13. cikkét is, és csökkenteni kell az állatok kutatási és kísérleti célú felhasználását, végcélként a felhasználás helyettesítését szem előtt tartva. Minden tevékenységet az emberi egészségvédelem magas szintjének biztosításával kell végrehajtani, összhangban az EUMSZ 168. cikkével.
- (30) A Horizont 2020-nak biztosítani kell az egyenlő bánásmódot és a megkülönböztetés tilalma alapelvének kellő figyelembevételét a kutatási és innovációs tartományban a kutatási ciklus valamennyi szakaszában.
- (31) A Bizottság nem indítványozza kifejezetten az emberi embrionális őssejtek használatát. Az emberi – akár felnőtt, akár embrionális – őssejtek használata, ha ilyenre sor kerül, annak függvénye, hogy a tudósok célkitűzéseik fényében azt hogyan ítélik meg, és mindez szigorú etikai felülvizsgálat tárgya. Emberi őssejtek használatával járó projekt nem finanszírozható a tagállamok szükséges jóváhagyásainak megszerzése nélkül. Nem finanszírozható olyan tevékenység, amely minden tagállamban jogellenes. Nem finanszírozható olyan tevékenység, amely jogellenes abban a tagállamban, ahol azt végzik.
- (32) Annak érdekében, hogy minél hatásosabb legyen, a Horizont 2020-nak szorosabb szinergiákat kell kialakítania más, olyan területekkel foglalkozó uniós programokkal, mint az oktatás, a világűr, a környezetvédelem, az energia, a mezőgazdaság és a halászat, a versenyképesség és a kkv-k, a belső biztonság, a kultúra és a média.
- (33) Mind a Horizont 2020, mind a kohéziós politika az Európa 2020 stratégia célkitűzéseivel való átfogóbb összehangoltságra törekszik. Ez a megközelítés megköveteli a Horizont 2020 és a kohéziós politika közötti fokozott szinergiát. Ezért a Horizont 2020 keretében szoros együttműködést kell megvalósítani az európai strukturális és beruházási alapokkal, amelyek különösen alkalmasak arra, hogy elsősorban az intelligens szakosodás stratégiái keretében megerősítsék a helyi, regionális és nemzeti szintű kutatási és innovációs képességeket.

⁽¹⁾ HL L 75., 2005.3.22., 67. o.

- (34) Az európai innovációnak, a gazdasági növekedésnek és a munkahelyteremtésnek jelentős forrását képezik a kkv-k. Ezért a 2003/361/EK bizottsági ajánlás⁽¹⁾ értelmében vett kkv-k számottevő részvételére van szükség a Horizont 2020-ban. Ez a Bizottság 2008. június 25-i, „Gondolkozz előbb kicsiben!” Európai kisvállalkozói intézkedéscsomag; „Small Business Act” című közleményében szereplő kisvállalkozói intézkedéscsomag célkitűzéseinek megvalósítását fogja szolgálni. A Horizont 2020-ban meg kell határozni egy sor olyan eszközt, amelyek támogatják a kkv-k kutatási és innovációs tevékenységeit és kapacitásait az innovációs ciklus különböző szakaszaiban.
- (35) A Bizottságnak értékeléseket kell végeznie, és rögzítenie kell a kkv-k részvételi arányának alakulását a Horizont 2020-ban. Amennyiben a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés és a „Társadalmi kihívások” prioritás teljes együttes költségvetési keretének legalább 20 %-os célját nem sikerül elérni, a Bizottságnak ki kell vizsgálnia ennek okait, és késedelem nélkül olyan megfelelő új intézkedéseket kell javasolnia, amelyek lehetővé teszik a kkv-k részvételi arányának növelését.
- (36) A Horizont 2020 végrehajtása alkalmat adhat kiegészítő programoknak csak egyes tagállamok részvételével való megvalósítására, a több tagállam által indított programokban való uniós részvételre vagy az EUMSZ 184., 185. és 187. cikke szerinti közös vállalkozások vagy egyéb struktúrák létrehozására. E kiegészítő programokat meg kell határozni, majd nyitott, átlátható és hatékony módon végre kell őket hajtani.
- (37) Annak érdekében, hogy – alulról építkező megközelítés alkalmazásával – lerövidítsük az ötlet és a piacra jutás között eltelt időszakot, és növeljük az iparág képviselői, a kkv-k és az első pályázók részvételét a gyorsított innovációt célzó kísérleti eszközt a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzésen belül, valamint a Horizont 2020 „Társadalmi kihívások” című prioritás keretében kell végrehajtani. Az eszköznek ösztönöznie kell a magánszféra beruházásait a kutatásba és az innovációba, elő kell mozdítania a kutatást és az innovációt – az értékteremtést helyezve a középpontba –, és fel kell gyorsítania az új technológiák innovatív termékké, eljárásokká és szolgáltatásokká alakítását.
- (38) A Horizont 2020 végrehajtása során teljes mértékben figyelembe kell venni, hogy az egyetemeken mint a kiválóság alapintézményei az Unió tudományos és technológiai bázisán belül egyedülálló szerepet játszanak mind a
- képzés, mind a kutatás terén, alapvető szerepet játszva az Európai Felsőoktatási Térség és az EKT összekapcsolásában.
- (39) Az uniós finanszírozás minél hatásosabbá tétele érdekében a Horizont 2020 szorosabb – akár közszektoron belüli társulások formájában megnyilvánuló – szinergiákat kell kialakítania a kutatást és az innovációt támogató nemzetközi, nemzeti és regionális programokkal. A Horizont 2020-nak ezzel összefüggésben ösztönöznie kell a források optimális felhasználását és a kiadások szükségtelen megkettőződésének elkerülését.
- (40) A hatás növelése érdekében továbbá a Horizont 2020-ból és a magánforrásokból származó finanszírozást a köz- és magánszféra partnersége keretében kell ötvözni olyan területeken, ahol a kutatás és az innováció hozzájárulhat Európa tágabb versenyképességi céljaihoz, ösztönözheti a magánbefektetéseket, és segíthet a társadalmi kihívások kezelésében. E partnerségeknek hosszú távú elkötelezettségen kell alapulniuk, amely magában foglalja valamennyi partner kiegyensúlyozott hozzájárulását, emellett elszámoltathatóknak kell lenniük céljaik elérése tekintetében, illetve az Unió kutatási, fejlesztési és innovációs stratégiai célkitűzéseivel összhangban kell működniük. A partnerségek irányításának és működésének nyitottnak, átláthatóknak, eredményesnek és hatékonynak kell lennie, és a területükön tevékenykedő szereplők széles köre számára lehetőséget kell adnia a részvételre. A hetedik keretprogram alapján indított közös technológiai kezdeményezések mint a köz- és a magánszféra közötti partnerségek – célirányosabb struktúrák alkalmazásával – tovább folytathatók.
- (41) A Horizont 2020-nak elő kell mozdítania a közös érdeken és a kölcsönös előnyökön alapuló együttműködést harmadik országokkal. A tudomány, a technológia és az innováció területén a nemzetközi együttműködésnek arra kell irányulnia, hogy előmozdítsa az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek elérését, vagyis a versenyképesség növelését, a társadalmi kihívások kezelését és az uniós külpolitika és fejlesztési politika támogatását, egyebek mellett azáltal, hogy külső programokkal szinergiákat alakít ki, és hozzájárul az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásai – például az Egyesült Nemzetek Szervezete millenniumi fejlesztési céljainak – teljesítéséhez. A nemzetközi együttműködési tevékenységeket legalább a hetedik keretprogram szintjén kell tartani.
- (42) A belső piacon működő összes vállalkozás egyenlő versenyfeltételeinek biztosítása érdekében a Horizont 2020 nyújtotta finanszírozást az állami támogatási szabályokkal összhangban kell kialakítani, ezáltal biztosítva a közkiadások eredményességét, és megelőzve a piactorzulást, például a magánfinanszírozás kiszorítását, nem hatékony piaci szerkezetek létrehozását vagy rossz hatékony-sággal működő vállalkozások fennmaradását.

⁽¹⁾ A Bizottság 2003/361/EK bizottsági ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.30., 36. o.).

(43) Az Európai Tanács a 2011. február 4-i ülésén elismerte, hogy az uniós kutatás finanszírozásában az ellenőrzés és a kockázatkezelés újfajta megközelítésére van szükség, és új egyensúly megteremtését szorgalmazta a bizalom és az ellenőrzés, illetve a kockázatvállalás és a kockázatkerülés között. A kutatási keretprogramok végrehajtásának egyszerűsítéséről szóló 2010. november 11-i állásfoglalásában az Európai Parlament az adminisztratív és pénzügyi egyszerűsítés irányába történő elmozdulásra szólított fel, és megállapította, hogy az európai kutatás-finanszírozásnak bizalomalapúnak és kockázattűrőbbnek kellene lennie a résztvevőkkel szemben. A hetedik keretprogramról készült időközi értékelő jelentés következtetései szerint az ugrásszerű egyszerűsítés radikálisabb megközelítést igényel, és újfajta egyensúlyt kell kialakítani kockázat és bizalom között.

(44) Az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni a kiadási ciklus egészében, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, a elvesztett, jogtalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizettetését és adott esetben szankciók kiszabását. A résztvevőkre háruló ellenőrzési terhen enyhíteni fog az ellenőrzési stratégia olyan értelmű felülvizsgálata, amely a hangsúlyt a hibaarányok minimalizálásáról a kockázatértékelésen alapuló ellenőrzésre és a csalások felderítésére helyezi át.

(45) Fontos gondoskodni a Horizont 2020 pénzgazdálkodásának hatékony és eredményes voltáról, valamint a Horizont 2020 minél hatékonyabb és felhasználóbarátabb végrehajtásáról, emellett biztosítani kell a jogbiztonságot és valamennyi résztvevőnek a programhoz való hozzáférést is. Biztosítani kell a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾, valamint az egyszerűsítés és a jobb szabályozás követelményeinek való megfelelést.

(46) Az eredményes teljesítményirányításhoz, beleértve az értékelést és a monitoringot is, olyan egyedi eredményességi mutatók kidolgozására van szükség, amelyek mérhetők az idő előrehaladtával, reálisan teljesíthetők, megfelelnek az uniós beavatkozás logikájának, továbbá a célkitűzések és a tevékenységek hierarchiáját figyelembe véve relevánsak. Megfelelő koordinációs mechanizmusokat kell bevezetni a Horizont 2020 végrehajtása és monitoringja, valamint az EKT előrehaladásának, vívmányainak és működésének monitoringja között.

(47) 2017 végéig a Horizont 2020 időközi értékelésének részeként mind a már létező, mind az új köz- és magánszféra közötti partnerségeknek – többek között a közös technológiai kezdeményezéseknek – mélyreható értékelésen kell átesniük, amely kiterjed többek között

nyitottságuk, átláthatóságuk és hatékonyságuk elemzésére is. Ezen értékelés során figyelembe kell venni az EIT 294/2008/EK rendelet 16. cikkében előírt értékelését is, a közös alapelvekre épülő értékelés lehetővé tétele érdekében.

(48) Mivel a Horizont 2020 céljait, nevezetesen a kutatás és az innováció általános keretszabályozásának megerősítését és az Unió egészében tett erőfeszítések összehangolását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért azok – az indokolatlan átfedések kiküszöbölése, a kritikus tömeg kulcsfontosságú területeken való fenntartása és az optimális forrásfelhasználás biztosítása mellett – uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl a szóban forgó célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.

(49) A jogbiztonság és az egyértelműség érdekében az 1982/2006/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramot (2014–2020) (a továbbiakban: a Horizont 2020), és meghatározza a kutatási és innovációs tevékenységek uniós támogatására irányadó keretszabályozást, megerősítve ezzel az európai tudományos és technológiai bázist, és ösztönözve az innovációt, a kutatási és a technológiafejlesztési politikának a társadalom számára jelentett előnyeit és e politikák gazdasági és ipari lehetőségeinek jobb kihasználását.

2. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „kutatási és innovációs tevékenység”: a kutatási, a technológiafejlesztési, a demonstrációs és az innovációs tevékenységek teljes köre, beleértve a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel való együttműködés előmozdítását, az eredmények terjesztését és optimalizálását, valamint az Unióban tevékenykedő kutatók magas színvonalú képzésének és mobilitásának serkentését is;

2. „közvetlen cselekvések”: a Bizottság által Közös Kutatóközpontja (JRC) révén végrehajtott kutatási és innovációs tevékenységek;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

3. „közvetett cselekvések”: olyan kutatási és innovációs tevékenységek, amelyekhez az Unió pénzügyi támogatást nyújt, és amelyeket résztvevők hajtanak végre;
4. „a köz- és magánszféra partnersége”: olyan partnerség, amelyben magánszektorbeli partnerek, az Unió és – adott esetben – más partnerek, például közszektorbeli szervek vállalják, hogy közösen támogatják egy kutatási és innovációs program vagy ilyen jellegű tevékenységek kidolgozását és végrehajtását;
5. „közszektoron belüli társulás”: olyan partnerség, amelyben helyi, regionális, nemzeti vagy nemzetközi szintű közszektorbeli szervek vagy közfeladatot ellátó szervek az Unióval együtt vállalják, hogy közösen támogatják egy kutatási és innovációs program vagy ilyen jellegű tevékenységek kidolgozását és végrehajtását;
6. „kutatási infrastruktúrák”: olyan létesítmények, erőforrások és szolgáltatások, amelyeket a kutatói közösségek a szakterületükön folytatandó kutatásokhoz és az innováció előmozdításához igénybe vesznek. Ezek adott esetben a kutatáson kívül is használhatók, például oktatásra vagy közszolgáltatások nyújtására. Ide tartoznak a fontosabb tudományos berendezések (vagy eszközkészletek); a tudásalapú erőforrások, például a gyűjtemények, archívumok vagy tudományos adatok; az elektronikus infrastruktúrák, például az adat- és számítástechnikai rendszerek és a kommunikációs hálózatok; továbbá minden olyan egyedi jellegű infrastruktúra, amely létfontosságú a kutatás és az innováció területén a kiválóság megvalósítása érdekében. Az ilyen infrastruktúrák lehetnek „egy helyszínre telepítettek”, „virtuálisak” vagy „szétszórtak”.
7. „intelligens szakosodási stratégia”: jelentése megegyezik a(z) 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 2. cikkének 3. pontjában meghatározott intelligens szakosodási stratégiáéval.

3. cikk

A Horizont 2020 létrehozása

Ezúton létrejön a Horizont 2020 a 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig terjedő időszakra.

4. cikk

Unió hozzáadott értéke

A Horizont 2020-nak maximalizálnia kell az uniós hozzáadott értéket és hatást, ezért olyan célkitűzésekre és tevékenységekre összpontosít, amelyeket a tagállamok önmagukban nem tudnak

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 320. oldalát).

hatékonyan megvalósítani. A Horizont 2020 központi szerepet tölt be az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája (a továbbiakban: az Európa 2020 stratégia) megvalósításában azáltal, hogy közös stratégiai keretet nyújt a kiváló kutatás és innováció uniós finanszírozásának, és így a magán- és közberuházások mozgósítását, a munkahelyteremtést és Európa hosszú távú fenntarthatóságának, növekedésének, gazdasági fejlődésének, társadalmi befogadásának és ipari versenyképességének biztosítását, valamint az Unió bármely részén felmerülő társadalmi kihívások kezelését szolgáló eszközként lép fel.

5. cikk

Általános célkitűzés, prioritások és különös célkitűzések

(1) A Horizont 2020 általános célkitűzése, hogy hozzájáruljon a tudás- és innovációalapú társadalomnak és gazdaságnak az Unió egészében történő kiépítéséhez, mégpedig további kutatás-, fejlesztés- és innováció-finanszírozás mozgósítása révén, valamint azáltal, hogy hozzájárul a kutatás-fejlesztési célkitűzések megvalósításához, azaz egyebek mellett annak a célnak az eléréséhez, hogy a kutatásra és innovációra fordított kiadások 2020-ra az Unióban mindenütt a GDP 3 %-át tegyék ki. Ezáltal támogatja az Európa 2020 stratégia és az egyéb uniós szakpolitikák végrehajtását, valamint az EKT létrehozását és működését. Az általános célkitűzéshez mért előrehaladás értékelésére vonatkozó első eredményességi mutatókat az I. melléklet bevezetése ismerteti.

(2) Az (1) bekezdésben említett általános célkitűzés elérését három egymást erősítő prioritás szolgálja, a következő tárgyakban:

- a) kiváló tudomány;
- b) ipari vezető szerep;
- c) társadalmi kihívások.

A fenti három prioritáshoz kapcsolódó különös célkitűzéseket, valamint – nagy vonalakban – a tevékenységeket az I. melléklet I–III. része ismerteti.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott általános célkitűzések pedig többek között az I. melléklet IV. részében található, „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése”, valamint az I. melléklet V. részében található, a „Tudomány a társadalommal és a társadalomért” különös célkitűzések, valamint a tevékenységek nagy vonalakban történő ismertetése mentén kerülnek megvalósításra.

(4) A JRC adott esetben – például az intelligens szakosodási stratégiák kidolgozását illetően – a kutatásban érdekelt, érintett nemzeti és regionális felekkel együttműködve az uniós szakpolitikák tudományos és technikai támogatásával mozdítja elő az (1), illetve a (2) bekezdésben meghatározott általános célkitűzés és prioritások elérését. A különös célkitűzéseket és a tevékenységeket nagy vonalakban az I. melléklet VI. része ismerteti.

(5) Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) hozzájárul az (1), illetve a (2) bekezdésben meghatározott általános célkitűzés és prioritások teljesítéséhez, mégpedig a felsőoktatást, a kutatást és az innovációt felölelő tudásháromszög integrálására vonatkozó különös célkitűzés révén. Az EIT-re irányadó eredményességi mutatókat az I. melléklet bevezetése, az említett különös célkitűzést és a tevékenységeket pedig nagy vonalakban az I. melléklet VII. része ismerteti.

(6) A (2) bekezdésben és a (3) bekezdésben említett prioritásokon, a különös célkitűzéseken és a nagy vonalakban ismertetett tevékenységeken belül a Horizont 2020 végrehajtási időszaka folyamán figyelembe vehetők az újonnan felmerülő nem várt igények is. Indokolt esetben ide tartozhat a felmerülő lehetőségekre, válságokra és fenyegetésekre, valamint az új uniós politikák kidolgozásával kapcsolatos igényekre történő reagálás.

6. cikk

Költségvetés

(1) A Horizont 2020 végrehajtására vonatkozó pénzügyi keretösszeg 77 028,3 millió EUR folyó áron, amelyből maximum 74 316,9 millió EUR fordítható az EUMSZ XIX. címe alapján végzett tevékenységekre.

Az éves előirányzatokat a többéves pénzügyi keret erejéig az Európai Parlament és a Tanács hagyja jóvá.

(2) Az EUMSZ XIX. címe alapján végzett tevékenységekre fordított összeg az e rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerinti prioritások között a következőképpen oszlik meg:

- a) Kiváló tudomány: 24 441,1 millió EUR folyó áron;
- b) Ipari vezető szerep: 17 015,5 millió EUR folyó áron;
- c) Társadalmi kihívások: 29 679 millió EUR folyó áron.

Az 5. cikk (3) bekezdésében meghatározott, a Horizont 2020-ból különös célkitűzésekre és a JRC-nek a nem nukleáris közvetlen cselekvéseire fordítható uniós pénzügyi hozzájárulás legmagasabb teljes összege a következő:

- i. „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése”, 816,5 millió EUR folyó áron;
- ii. „Tudomány a társadalommal és a társadalomért”, 462,2 millió EUR folyó áron;
- iii. Nem nukleáris közvetlen cselekvések, 1 902,6 millió EUR folyó áron.

A prioritások indikatív bontása valamint az 5. cikk (3) bekezdésében és (2a) bekezdésében meghatározott különös célkitűzések a II. mellékletben kerültek meghatározásra.

(3) Az EIT a Horizont 2020-ból a II. mellékletben foglaltak szerint, legfeljebb 2 711,4 millió EUR folyó áron összegű hozzájárulással finanszírozható.

(4) A Horizont 2020 pénzügyi keretéből fedezhető a Horizont 2020 irányításához és célkitűzései eléréséhez szükséges előkészítő, monitoring-, ellenőrzési, audit- és értékelési tevékenységek költségei, mindenekelőtt a tanulmánykészítés és a szakértői találkozó kiadásai – ha azok a Horizont 2020 célkitűzéseihez kapcsolódnak –, az elsődlegesen információfeldolgozásra és -cserére szolgáló információs technológiai hálózatokkal kapcsolatos kiadások, továbbá a Bizottságnak a Horizont 2020 irányítása kapcsán felmerülő, a technikai és igazgatási segítségnyújtáshoz kapcsolódó minden egyéb kiadása.

Szükség szerint és kellően indokolt esetben – a 2020. december 31-ig le nem záruló cselekvésekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátása céljából – a technikai és igazgatási segítségnyújtáshoz kapcsolódó kiadások fedezésére előirányzatok vehetők fel a 2020 utáni Horizont 2020 költségvetésbe. A Horizont 2020 nem nyújt finanszírozást a Galileo program, a Copernicus program, és az ITER Európai Közös Vállalkozás kiépítéséhez és működtetéséhez.

(5) Az előre nem látható helyzetekre, az új fejleményekre vagy igényekre történő reagálás céljaira a Bizottság – a Horizont 2020-nak a 32. cikk (3) bekezdésében említett időközi értékelésének elvégzését követően, valamint az EIT-nek a 32. cikk (2) bekezdésében említett felülvizsgálata eredményeinek fényében – az éves költségvetési eljárás során felülvizsgálhatja a prioritások, valamint „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése” és a „Tudomány a társadalommal és a társadalomért” különös célkitűzések számára az e cikk (2) bekezdésében meghatározott összegeket, valamint az e prioritásokon belül különös célkitűzésenként a II. mellékletben megállapított indikatív bontást, továbbá az e cikk (3) bekezdésében meghatározott, az EIT-nek nyújtott hozzájárulást. A Bizottság ugyanezen feltételek mellett és a prioritásonként, valamint a „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése” és a „Tudomány a társadalommal és a társadalomért” különös célkitűzések számára eredetileg megállapított teljes keret legfeljebb 7,5 %-a, a különös célkitűzésenként eredetileg megállapított indikatív bontás legfeljebb 7,5 %-a, illetve az EIT-nek nyújtott hozzájárulás legfeljebb 7,5 %-a erejéig átcsoportosíthatja a prioritások és a különös célkitűzések előirányzatait. Nem alkalmazható ilyen jellegű átcsoportosítás a JRC közvetlen cselekvései számára az e cikk (2) bekezdésében meghatározott összeg vonatkozásában.

7. cikk

Harmadik országok társulása

(1) A Horizont 2020 nyitva áll a következők társulása előtt:

- a) csatlakozó, tagjelölt és potenciális tagjelölt országok, az uniós programokban való részvételükre irányadó, a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelvekkel és általános feltételekkel összhangban;

b) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) tagjai, vagy az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok vagy területek, amelyek eleget tesznek valamennyi alábbi kritériumnak:

i. színvonalas tudományos, technológiai és innovációs kapacitással rendelkeznek;

ii. a múltban jó eredménnyel vettek részt uniós kutatási és innovációs programokban;

iii. a szellemi tulajdonjogok igazságos és méltányos kezelése jellemzi őket.

c) a hetedik keretprogramhoz társult országok és területek.

(2) A társult országoknak a Horizont 2020-ban való részvételére irányadó különös feltételekről – beleértve az adott társult ország bruttó hazai termékének alapulvételével megállapított pénzügyi hozzájárulást is – az Unió és a társult országok közötti nemzetközi megállapodásokban kell rendelkezni.

Az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodásban részes EFTA-államok társulási feltételeinek összhangban kell lenniük az említett megállapodásban foglalt rendelkezésekkel.

II. CÍM

VÉGREHAJTÁS

I. FEJEZET

Végrehajtás, irányítás és támogatásnyújtási formák

8. cikk

Végrehajtás egyedi program és az EIT-nek nyújtott pénzügyi hozzájárulás útján

A Horizont 2020-at a 743/2013/EU tanácsi határozat⁽¹⁾ által létrehozott konszolidált, a célkitűzéseket és a végrehajtás részletes szabályait meghatározó egyedi program és az EIT-nek nyújtott hozzájárulás keretében kell végrehajtani.

Az egyedi programon belül egy-egy rész foglalkozik az 5. cikk (3) bekezdése szerinti három prioritással, egy-egy rész az 5. cikk (2a) bekezdésben említett különös célkitűzésekkel, egy rész pedig a JRC nem nukleáris közvetlen cselekvéseivel.

Biztosítani kell a Horizont 2020 három prioritása közötti hatékony koordinációt.

⁽¹⁾ A Tanács 743/2013/EU Euratom tanácsi rendelete (2013. december 3.) az Európai Atomenergia-közösségnek a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramot kiegészítő kutatási és képzési programjáról (2014–2020), valamint a 2006/971/EK, 2006/972/EK, 2006/973/EK, 2006/974/EK és 2006/975/EK irányelvek hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 965. oldalát).

9. cikk

Irányítás

(1) A „Horizont 2020-at a Bizottság a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban hajtja végre.

(2) A Bizottság a Horizont 2020 végrehajtásának bizonyos részeivel megbízza a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett finanszírozó szerveket.

10. cikk

Az uniós támogatásnyújtás formái

(1) A Horizont 2020 a közvetett cselekvéseket egy vagy több, a 966/2012/EU, Euratom rendelet szerinti finanszírozási forma, így különösen vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak, közbeszerzések és pénzügyi eszközök útján támogatja. A Horizont 2020-ból támogatott forgalombahozatal-előkészítési tevékenységek támogatása elsődlegesen pénzügyi eszközökkel valósul meg.

(2) A Horizont 2020 a JRC közvetlen cselekvéseit is támogatja.

(3) Amennyiben a JRC által végzett közvetlen cselekvések hozzájárulnak az EUMSZ 185. vagy 187. cikke alapján létrehozott kezdeményezésekhez, ez a hozzájárulás nem tekintendő a szóban forgó kezdeményezésekhez rendelt pénzügyi hozzájárulás részének.

11. cikk

A részvételre és az eredmények terjesztésére irányadó szabályok

A közvetett cselekvésekre az 1290/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽²⁾ rögzített részvételi és terjesztési szabályokat kell alkalmazni.

II. FEJEZET

Programozás

I. szakasz

Általános elvek

12. cikk

Külső szaktanács és társadalmi szerepvállalás

(1) A Horizont 2020 végrehajtása céljából figyelembe kell venni a következőktől származó szaktanácsot és hozzájárulásokat: a Bizottság által többek között a kutatási, az ipari és a civil társadalmi szférában működő érintett felek széles köréből létrehozott, magas szintű szakértőkből álló független tanácsadó csoportok, amelyek biztosítják a szükséges interdiszciplináris és ágazatközi perspektívákat, figyelembe véve az uniós, nemzeti és regionális szintű releváns kezdeményezéseket. További

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1290/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, valamint az 1906/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 81. oldalát).

hozzájárulást nyújtanak még a nemzetközi tudományos és technológiai megállapodások alapján a párbeszéd céljára létrehozott struktúrák; az előremutató tevékenységek; a célirányos nyilvános konzultációk – többek között adott esetben a nemzeti és regionális hatóságok vagy érdekeltekkel folytatott konzultációval –; valamint a felelősségteljes kutatás és innováció támogatásban részesítését biztosító átlátható és interaktív folyamatok.

Figyelembe kell továbbá venni adott esetben az európai kutatási és innovációs térséggel foglalkozó bizottság (ERAC) és az EKT hez kapcsolódó más csoportok, valamint az Európai Vállalkozáspolitikai Csoport szakvéleményét a stratégiai prioritások meghatározásáról és kialakításáról.

(2) Teljes körűen figyelembe kell venni továbbá a többek között az EIT, az európai technológiai platformok és az európai innovációs partnerségek által megállapított kutatási és innovációs programok vonatkozó aspektusait, valamint a tudományos testületektől, például az egészségügygel foglalkozó tudományos testülettől kapott szakvéleményeket.

13. cikk

A nemzeti programokkal fennálló szinergiák és a közös programozás

(1) A Horizont 2020 végrehajtása céljából figyelembe kell venni azt, hogy megfelelő szinergiákat és kiegészítő jellegűt kell kialakítani a tagállami és az európai kutatási és innovációs programok között, például azokon a területeken, amelyeken a koordinációs erőfeszítések a közös programozási kezdeményezések révén történnek.

(2) Mérlegelni lehet a közös programozási kezdeményezéseknek a 26. cikkben említett, bármilyen módon rendelkezésre bocsátott eszközök segítségével történő uniós támogatását, az ilyen eszközökre vonatkozóan meghatározott feltételeknek és kritériumoknak megfelelően.

14. cikk

Több területet érintő kérdések

(1) A Horizont 2020 prioritásai között és azokon belül összeköttetéseket és kapcsolódási felületeket kell kialakítani. Különös figyelmet kell fordítani a következőkre:

- a) a legfontosabb alap- és ipari technológiák, valamint a jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák(JKT) fejlesztése és alkalmazása;
- b) a felfedezés és a piaci alkalmazás közötti távolság áthidalásához kapcsolódó területek;
- c) a tudományterületeken és ágazatokon átívelő kutatás és innováció;

- d) a társadalom-, a közgazdaság- és a bölcsészettudományok;
- e) az éghajlatváltozás és a fenntartható fejlődés;
- f) az EKT és az „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezés működésének és létrejöttének előmozdítása;
- g) az „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezést támogató keretfeltételek;
- h) hozzájárulás az Európa 2020 stratégia vonatkozó kiemelt kezdeményezéseire (ideértve a digitális menetrendet is);
- i) a kutatásban és az innovációban való részvétel növelése Unió-szerte és hozzájárulás az Unión belüli kutatási és innovációs szakadék megszüntetéséhez;
- j) a kiváló kutatók és innovátorok nemzetközi hálózatai, például az Európai együttműködés a tudomány és a technológia területén (COST);
- k) a harmadik országokkal folytatott együttműködés;
- l) a nemek tekintetében is felelősségteljes kutatás és innováció;
- m) a kis- és középvállalkozások (kkv-k) kutatásban és innovációban való részvétele és a magánszektor szélesebb körű részvétele;
- n) a kutatási szakma vonzerejének növelése; valamint
- o) az ország- és ágazatközi kutatói mobilitás elősegítése.

(2) Amennyiben egyazon támogatott közvetett cselekvés az 5. cikk (2) bekezdésében és (3) bekezdésében említettek közül több prioritás vagy különös célkitűzés szempontjából is nagy jelentőséggel bír, az egyes érintett prioritásokhoz, illetve különös célkitűzésekhez rendelt költségvetési összegek halmozottan fordíthatók az adott cselekvésre.

15. cikk

A tudomány, a technológia, az innováció, a gazdaságok és a társadalom állandó fejlődése

A Horizont 2020-at olyan módon kell végrehajtani, amely biztosítja, hogy a támogatott prioritások és cselekvések megfeleljenek a változó igényeknek, és számoljanak a tudomány, a technológia, az innováció – amely itt üzleti, szervezési, technológiai, társadalmi és környezeti szempontokat is magában foglal –, a gazdaságok és a társadalom állandó fejlődésével egy globalizált világban. A Horizont 2020 keretében meghatározott prioritások és intézkedések módosítására irányuló javaslatokban figyelembe kell venni a 12. cikkben említett szaktanácsokat, valamint a 32. cikk (3) bekezdésében említett időközi értékelésben szereplő ajánlásokat.

16. cikk

A nemek közötti egyenlőség

A Horizont 2020 keretében biztosítani kell a nemek közötti egyenlőség ügyének, valamint – a kutatás és az innováció tartalmát illetően – a nemekkel kapcsolatos dimenzió érvényesülésének hatékony előmozdítását. Különleges figyelmet kell szentelni a nemek közötti egyensúly biztosításának – az adott kutatási és innovációs területen uralkodó körülményeknek megfelelően – az elbírálást végző testületekben, valamint az olyan szervezetekben, mint a tanácsadó és szakértői csoportok.

A nemekkel kapcsolatos dimenziót megfelelő mértékben integrálni kell a stratégiák, programok és projektek kutatási és innovációs tartalmaiba, és azt a kutatási ciklus minden szakaszában figyelemmel kell kísérni.

17. cikk

A kutatói életpálya

A Horizont 2020-at az 1290/2013/EU rendelettel összhangban kell végrehajtani, hozzájárulva így az EKT összefüggésében a kutatók egységes munkaerőpiacának megerősítéséhez és a kutatási pálya vonzerejének növeléséhez Uniós-szerte, figyelembe véve azt, hogy a program keretében támogatott intézkedések többsége nemzetközi jellegű.

18. cikk

Szabad hozzáférés

(1) Biztosítani kell a szabad hozzáférést a Horizont 2020 alapján közfinanszírozásban részesült kutatások eredményeként létrejött tudományos publikációkhoz. Ezt, az 1290/2013/EU rendelettel összhangban kell megvalósítani.

(2) Ösztönözni kell a szabad hozzáférést a Horizont 2020 alapján közfinanszírozásban részesült kutatásokból származó kutatási adatokhoz. Ezt az 1290/2013/EU rendelettel összhangban kell megvalósítani.

19. cikk

Etikai alapelvek

(1) A Horizont 2020 keretében végrehajtott kutatási és innovációs tevékenységeknek összhangban kell állniuk az etikai alapelvekkel és a vonatkozó nemzeti, uniós és nemzetközi szabályozással, beleértve az Európai Unió Alapjogi Chartáját, valamint az emberi jogok európai egyezményét és annak kiegészítő jegyzőkönyveit is.

Különös figyelmet kell fordítani az arányosság elvére, a magánélet tiszteletben tartásához való jogra, a személyes adatok védelméhez való jogra, a személyeknek a testi és szellemi

sérthetetlenséghez való jogára, a megkülönböztetésmentességhez való jogra és az emberi egészségvédelem magas szintje biztosításának szükségességére.

(2) A Horizont 2020 keretében végrehajtott kutatásnak és innovációnak kizárólag a polgári felhasználásokra kell összpontosulnia.

(3) A következő kutatási területek nem finanszírozhatók:

- a) a humánreprodukciós célú klónozásra irányuló kutatási tevékenység;
- b) az emberek génállományának módosítására irányuló olyan kutatási tevékenység, amelynek eredményeképpen ezek a változtatások örökölhetővé válhatnak⁽¹⁾;
- c) az emberi embrióknak kizárólag kutatási célból vagy őssejtekhez jutás céljából történő létrehozására irányuló kutatási tevékenység, ideértve a szomatikus sejtek maganyagának átvitelén alapuló eljárást is.

(4) A felnőtt vagy embrionális emberi őssejteken végzett kutatások az adott tudományos pályázat tartalmának és az érintett tagállamok jogi keretének függvényében finanszírozhatók. Nem finanszírozható olyan kutatási tevékenység, amely minden tagállamban jogellenes. Nem finanszírozható valamely tagállamban olyan tevékenység, amely az adott tagállamban jogellenes.

(5) Az e cikk (3) bekezdésében felsorolt kutatási területek a 32. cikk (1) bekezdése szerinti időközi értékelés keretében a tudományos fejlődésre való figyelemmel felülvizsgálhatók.

20. cikk

Kiegészítő jelleg más uniós programokkal

A Horizont 2020-at úgy kell végrehajtani, hogy az kiegészítse az egyéb uniós finanszírozási programokat és szakpolitikákat – köztük az európai strukturális és beruházási alapokat, a közös agrárpolitikát, a vállalkozások és a kkv-k versenyképességét segítő programot (COSME) (2014-2020), az Erasmus+ programot és a LIFE programot.

21. cikk

Szinergiák az európai strukturális és beruházási alapokkal

Az uniós, nemzeti és regionális strukturális politikákon kívül a Horizont 2020-nak az Unión belüli kutatási és innovációs szakadék megszüntetéséhez is hozzá kell járulnia, mégpedig az európai strukturális és beruházási alapokkal kialakított szinergiákon keresztül. Ahol lehetséges, az 1290/2013/EU rendeletben meghatározottaknak megfelelően együttes támogatás is igénybe vehető.

⁽¹⁾ Az ivarmirigyek rákos megbetegedéseinek kezelésére vonatkozó kutatás finanszírozható.

II. szakasz

25. cikk

Különös cselekvési területek**A köz- és magánszféra partnersége**

22. cikk

Mikro-, kis- és középvállalkozások

(1) A Horizont 2020 végrehajtásának minden szakaszában különleges figyelmet kell fordítani a mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) megfelelő részvételére, valamint a kutatás és az innováció rájuk gyakorolt hatásaira. Az értékelési és a monitoringintézkedések részeként a kkv-k részvételét kvantitatív és kvalitatív szempontból is értékelni kell.

(2) Annak megteremtése mellett, hogy a kkv-k jobb feltételekkel vehessenek részt a Horizont 2020 nyújtotta valamennyi releváns lehetőségben, konkrét cselekvéseket is foganatosítani kell. Mindenekelőtt egyetlen központi irányítási rendszerben létre kell hozni egy olyan célzott kkv-támogató eszközt, amely a tágan értelmezett innovációs potenciállal rendelkező kkv-k teljes körére irányul, és ezt elsődlegesen alulról építkező módon kell végrehajtani egy folyamatosan nyitott, a kkv-k igényeire szabott pályázati felhívással, az I. melléklet II. részének 3.3. pontjának a) alpontjában, az „Innováció a kkv-knél” különös célkitűzés alatt leírtak szerint. Ennek az eszköznek figyelembe kell vennie az I. melléklet II. részének 1. pontjában ismertetett, „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” egyedi célkitűzés, valamint a „Társadalmi kihívások” prioritásnak az I. melléklet III. része 1–7. pontjában ismertetett egyedi célkitűzéseit, és az eszközt következetesen végre kell hajtani.

(3) A (1) és a (2) bekezdés szerinti integrált megközelítésnek és az eljárások egyszerűsítésének eredményeképpen várhatóan a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés és a „Társadalmi kihívások” prioritás teljes együttes költségvetési keretének legalább 20 %-a jut majd a kkv-kre.

(4) Különleges figyelmet kell szentelni a kkv-k megfelelő képviseletére a 25. cikkben említett köz- és magánszféra közötti partnerségekben.

23. cikk

Együttműködésen alapuló projektek és partnerségi programok

A Horizont 2020-at elsősorban transznacionális együttműködésen alapuló projektek révén kell végrehajtani, amelyek végrehajtása a 743/2013/EU tanácsi határozatban foglaltaknak megfelelően a Horizont 2020 keretében készített munkaprogramokban szereplő pályázati felhívásokon keresztül történik. Ezeket a projekteket a köz- és magánszféra közötti partnerségek és a közzszektoron belüli társulások egészítik ki. A partnerségek megtervezésére a tagállamok bevonásával kerül sor, és belső irányításukra alapelveket kell kidolgozni.

24. cikk

A gyorsított innovációt célzó eszköz

A gyorsított innovációt célzó eszköz végrehajtására egy teljes körű kísérleti program formájában kerül sor az 1290/2013/EU rendelet 54. cikkével összhangban, egy 2015-ben kezdődő, ilyen eszközre irányuló pályázati felhívással.

(1) A Horizont 2020 végrehajtható a köz- és magánszféra közötti partnerségek révén, amelyek keretében valamennyi érintett partner olyan, a versenyt megelőző kutatási és innovációs tevékenységek kidolgozásának és végrehajtásának támogatására vállal kötelezettséget, amelyek az Unió versenyképessége és ipari vezető szerepe vagy bizonyos társadalmi kihívások kezelése szempontjából stratégiai fontosságúak. A köz- és magánszféra közötti partnerségeket úgy kell megvalósítani, hogy ne akadályozzák a legjobb európai szereplők teljes körű részvételét.

(2) Az Uniónak a köz- és magánszféra közötti partnerségekben való részvétele – amelynek vonatkozásában hasznosítani kell a korábban meglévő egyszerű irányítási struktúrákat – az alábbi formák valamelyikét öltheti:

- a) uniós pénzügyi hozzájárulás nyújtása az EUMSZ 187. cikke alapján, a hetedik keretprogram keretében létrehozott közös vállalkozások részére, alapító okiratuk módosításának függvényében; az EUMSZ 187. cikke alapján létrehozott, a köz- és magánszféra közötti új partnerségek részére; valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikke (1) bekezdése c) pontjának iv. és vii. alpontja szerinti finanszírozó szervek részére. A partnerségeknek ez a formája csak akkor alkalmazható, ha az elérendő célkitűzések köre és a szükséges források nagyságrendje a releváns hatásvizsgálatokat figyelembe véve ezt indokolja, és amennyiben a partnerségek más formáival nem lehetne teljesíteni a célkitűzéseket vagy létrehozni a szükséges tökevonó hatást;
- b) szerződés kötése az (1) bekezdésben említett partnerek között, amelyben rögzíteni kell a partnerség célkitűzéseit, a partnerek mindegyikének kötelezettségvállalásait, a fő eredményességi mutatókat és a létrehozandó outputokat, beleértve a Horizont 2020-ból támogatandó kutatási és innovációs tevékenységek megjelölését is.

Az érdeklődő partnerek – többek között adott esetben a végfelhasználók, az egyetemek, a kkv-k és a kutatóintézetek – bevonásának érdekében a köz- és magánszféra partnerségeinek a közfinanszírozást átlátható eljárások és elsősorban versenyfelhívások keretében kell hozzáférhetővé tenniük, a Horizont 2020-ban szereplő szabályokkal összhangban lévő részvételi szabályok szerint. A versenyfelhívások alkalmazása alóli kivételeket megfelelően indokolni kell.

(3) A köz- és magánszféra partnerségeit nyitott, átlátható és hatékony módon kell meghatározni és végrehajtani. A partnerségek meghatározásának következő kritériumokon kell alapulnia:

- a) a cselekvés uniós szintű hozzáadott értékének demonstrálása és a használandó eszköz megválasztása;
- b) az ipar versenyképességére, a munkahelyteremtésre, a fenntartható fejlődésre és a társadalmi-gazdasági kérdésekre – ideértve a társadalmi kihívásokat is – gyakorolt hatás nagyságrendje, pontosan meghatározott és mérhető célkitűzések alapján mérve;

- c) közös szemléleten és egyértelműen kijelölt célkitűzéseken alapuló hosszú távú kötelezettségvállalás – többek között kiegyensúlyozott hozzájárulás – valamennyi partner részéről;
- d) az igénybe vett források nagyságrendje és a további kutatási és innovációs beruházások mozgósítására való képesség;
- e) az egyes partnerek szerepének egyértelmű meghatározása és a fő eredményességi mutatóknak a kijelölt időszakra történő egyezményes rögzítése;
- f) kiegészítő jelleg a Horizont 2020 egyéb részeivel, valamint igazodás a kutatásra és az innovációra vonatkozó uniós stratégiai prioritásokhoz, és mindenekelőtt az Európa 2020 stratégia prioritásaihoz.

Adott esetben a tagállami prioritások, a tevékenységek és a tagállami részvétel közötti kiegészítő jelleget a köz- és magánszféra közötti partnerségekben biztosítani kell.

(4) A köz- és magánszféra közötti partnerségek által lefedett kutatási prioritásokat adott esetben a Horizont 2020 rendes pályázati felhívásaiba is fel lehet venni annak érdekében, hogy új szinergiák jöjjenek létre a stratégiai jelentőségű kutatási és innovációs tevékenységekkel.

26. cikk

A közszektoron belüli társulások

(1) A Horizont 2020-ban elő kell mozdítani a közszektoron belüli társulások megerősítését, mégpedig szükség esetén olyan esetekben, amikor regionális, nemzeti vagy nemzetközi szintű cselekvések közösen kerülnek végrehajtásra az Unión belül.

Különös figyelmet kell fordítani a tagállamok közös programozási kezdeményezéseire. A Horizont 2020-ból támogatott közös programozási kezdeményezéseknek minden tagállam vagy társult ország számára nyitottnak kell lenniük.

(2) A közszektoron belüli társulások az 5. cikk (2) bekezdése szerinti prioritásokon belül vagy több prioritásra kiterjedően különösen a következő eszközökkel támogathatók:

- a) olyan ERA-NET eszközök, amelyek támogatásokkal járulnak hozzá a közszektoron belüli társulások előkészítéséhez, hálózatos együttműködési struktúráik létrehozásához és közös tevékenységeik meghatározásához, végrehajtásához és koordinálásához, valamint uniós szinten kiegészítik az évente legfeljebb egy közös pályázati felhívás és transznacionális jellegű cselekvések finanszírozását;

- b) több tagállam által indított programokban való uniós részvétel az EUMSZ 185. cikkével összhangban, amennyiben a részvétel a kitűzött célok és a szükséges erőforrások mértéke alapján indokolt.

Az első albekezdés a) pontjának alkalmazásában a kiegészítő finanszírozás feltétele a cselekvés uniós szintű hozzáadott értékének demonstrálása, valamint a közös pályázati felhívásokban és cselekvésekben részt vevő szervezetek előzetes indikatív pénzügyi kötelezettségvállalása készpénzben vagy természetben. Az ERA-NET eszköz egyik célkitűzései között lehetőség szerint szerepelhet a közös pályázati felhívásokra és cselekvésekre, valamint azok végrehajtására irányadó szabályok harmonizálása. Az ERA-NET eszköz ezenkívül kezdeményezések előkészítése céljára is felhasználható az EUMSZ 185. cikke alapján.

Az első albekezdés b) pontja alkalmazásában ilyen új kezdeményezésre vonatkozóan csak akkor terjeszthető elő javaslat, ha külön végrehajtási struktúrára van szükség, és a részt vevő országok nagymértékben elkötelezettjei a tudományos, igazgatási és pénzügyi integrációnak. Az említett kezdeményezésekre vonatkozó javaslatokat ezenkívül a következő kritériumok alapulvételével kell meghatározni:

- a) a kitűzött cél világos megfogalmazása és jelentősége a Horizont 2020 célkitűzései és a tágabb uniós szakpolitikai célkitűzések szempontjából;
- b) a részt vevő országok indikatív pénzügyi kötelezettségvállalásai – készpénzben vagy természetben –, beleértve a transznacionális kutatást és innovációt szolgáló nemzeti és/vagy regionális beruházások összehangolására és adott esetben az erőforrások összevonására vonatkozó előzetes kötelezettségvállalásokat is;
- c) a cselekvés uniós szintű hozzáadott értéke;
- d) kritikus tömeg, tekintettel az érintett programok méretére és számára, tevékenységük hasonlóságára vagy kiegészítő jellegére és az adott kutatáson belül általuk képviselt részarányra;
- e) az EUMSZ 185. cikk megfelelése a célok elérésére.

27. cikk

Nemzetközi együttműködés harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel

(1) A harmadik országokban az 1290/2013/EU rendelet 2. cikke (1) bekezdésének 13. pontjában meghatározott módon letelepedett jogalanyok és a nemzetközi szervezetek a(z) az említett rendelet szerinti feltételekkel jogosultak a Horizont 2020 közvetett cselekvéseiben való részvételre. A harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel való nemzetközi együttműködést különösen a következő célkitűzések elérése céljából kell előmozdítani és beépíteni a Horizont 2020-ba:

- a) az Európai Unió kutatási és innovációs kiválóságának és vonzerejének, valamint gazdasága és ipara versenyképességének fokozása;

b) a közös társadalmi kihívások eredményes kezelése;

c) az Unió külpolitikai és fejlesztéspolitikai célkitűzéseinek támogatása a külpolitika és a fejlesztéspolitika körébe tartozó programok, többek között a nemzetközi kötelezettségek és azok kapcsolódó céljai, például az Egyesült Nemzetek Szervezete milleniumi fejlesztési céljai teljesítésének kiegészítéseképpen. Törekedni kell a más uniós szakpolitikákkal fennálló szinergiákra.

(2) Célzott cselekvéseket kell végrehajtani az együttműködés meghatározott harmadik országok vagy harmadik országokból álló csoportok – többek között az Unió stratégiai partnerei – viszonylatában való előmozdítása céljából, stratégiai megközelítés, valamint a közös érdek, prioritások és a kölcsönös előny elve alapján, figyelembe véve az adott országok, illetve országcsoportok tudományos és technológiai képességeit és sajátos igényeit, a piaci lehetőségeket és az ilyen cselekvések várható hatását.

Elő kell mozdítani és adott esetben el kell végezni a monitoringját a harmadik országok programjaiban viszonyossági alapon való részvétel lehetőségének. A nemzetközi programok hatásának maximalizálása érdekében elő kell mozdítani a tagállamok és a társult országok kezdeményezéseivel való koordinációt és szinergiateremtést. Az együttműködés jellege partnerországonként eltérő lehet.

Az együttműködés prioritásainak figyelembe kell venniük az Unió szakpolitikáinak alakulását és a harmadik országokkal való együttműködésre adódó lehetőségeket, valamint a szellemi tulajdonjogok igazságos és méltányos kezelését.

(3) A Horizont 2020 keretében ezenkívül a nemzetközi együttműködés stratégiai fejlesztésének előmozdítása érdekében horizontális és több területet érintő tevékenységeket is végre kell hajtani.

28. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció, hasznosítás és terjesztés

A Bizottság a Horizont 2020 vonatkozásában tájékoztató és kommunikációs cselekvéseket hajt végre, beleértve a támogatott projektekre és eredményekre vonatkozó kommunikációs intézkedéseket is. Ennek keretében a tagállamoknak időben érdemi információkat kell szolgáltatnia.

A Horizont 2020 költségvetéséből a kommunikációra szánt részt az Unió politikai prioritásairól folytatott szervezeti kommunikáció fedezéséhez is hozzájárul, amennyiben e prioritások kapcsolódnak e rendelet általános célkitűzéseéhez.

A Horizont 2020 alapján támogatott cselekvések mindegyikének szerves részét képezik az információterjesztési és kommunikációs tevékenységek. A Horizont 2020-ra és a támogatott projektekre vonatkozó információkat és kommunikációs anyagokat digitális formában rendelkezésre kell bocsátani és elérhetővé kell tenni.

Ezenkívül támogatásban kell részesíteni a következő különös cselekvéseket:

a) a Horizont 2020 szerinti finanszírozás szélesebb körű megismertetésére és igénybevételének megkönnyítésére irányuló kezdeményezések, amelyek különösen azon térségeket és résztvevőtípusokat érintik, amelyekre viszonylagosan alacsony részvétel jellemző;

b) az eredmények kommunikálásának, hasznosításának és terjesztésének optimalizálásához szükséges szaktudás megfelelő átadására irányuló célirányos segítségnyújtás projekteknek és konzorciumoknak;

c) olyan cselekvések, amelyek több projekt – köztük más forrásból finanszírozott projektek – eredményeit gyűjtik össze és terjesztik felhasználóbarát adatbázisok és a fő eredményeket összefoglaló jelentések készítése céljából, valamint adott esetben ezek közlése és terjesztése a tudományos közösség, az ipar és a nyilvánosság felé;

d) terjesztés a döntéshozók körében – beleértve a szabványügyi szervezeteket is – annak előmozdítására, hogy a politikai szempontból lényeges eredményeket a megfelelő nemzetközi, uniós, nemzeti és regionális szintű szervek felhasználják;

e) kezdeményezések a tudományos, technológiai és innovációs vonatkozású kérdésekről való, a kutatási és innovációs közösség, valamint a civil társadalmi szervezetek bevonásával megvalósított nyilvános párbeszéd és vita előmozdítására, valamint a közösségi média és az egyéb innovatív technológiák és módszerek adta lehetőségek kihasználására, kiemelten azzal a céllal, hogy tudatosítsák a nyilvánosságban a kutatásnak és az innovációnak a társadalmi kihívások kezelése terén megmutatkozó előnyeit.

III. FEJEZET

Ellenőrzés

29. cikk

Ellenőrzés és audit

(1) E rendelet végrehajtása céljából olyan ellenőrzési rendszert kell kialakítani, amely ésszerű biztosítékot jelent az intézkedések eredményességével és hatékonyságával kapcsolatos kockázatok elegendő mértékű csökkentésére és megfelelő kezelésére, valamint az intézkedések mögött álló tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére nézve, figyelemmel a programok többéves voltára, valamint az érintett kifizetések jellegére.

(2) Az ellenőrzési rendszernek megfelelő egyensúlyt kell biztosítania a bizalom és az ellenőrzés között, figyelemmel az igazgatási és egyéb ellenőrzések minden szinten – különösen a résztvevők számára – felmerülő költségeire, annak érdekében, hogy a Horizont 2020 elérhesse célkitűzéseit, és magához vonzza a legkiválóbb kutatókat és a leginnovatívabb vállalkozásokat.

(3) A Horizont 2020 közvetett cselekvéseinek kiadásaira alkalmazott – az ellenőrzési rendszer részét képező – auditálási stratégia a Horizont 2020 egészének kiadásából vett reprezentatív minta pénzügyi ellenőrzésén alapul. A reprezentatív mintát ki kell egészíteni a kiadásokhoz kapcsolódó kockázat értékelése alapján történő mintavétellel.

A Horizont 2020 közvetett cselekvéseire fordított kiadásokat következetesen, a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség elvével összhangban kell auditálni annak érdekében, hogy az auditálás minél kisebb terhet rójon a résztvevőkre.

30. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság megfelelő intézkedésekkel – csalás, korrupció és más jogellenes cselekmények elleni megelőző intézkedésekkel, hatóságok ellenőrzéseivel, szabálytalanság feltárása esetén a jogtalanul kifizetett összegek visszafizetetésével, valamint szükség esetén hatékony, arányos és visszatartó erejű közigazgatási és pénzügyi szankciókkal – biztosítja, hogy az Unió pénzügyi érdekei az e rendelet alapján finanszírozott cselekvések végrehajtása során ne sérüljenek.

(2) A Bizottság vagy képviselői, valamint a Számvevőszék jogosultak dokumentumalapú és helyszíni auditokat végezni a Horizont 2020 alapján uniós forrásokban részesülő kedvezményezetteknek, vállalkozóknak és alvállalkozóknak.

A (3) bekezdés sérelme nélkül a Bizottság a záró kifizetéstől számított két éven belül végezhet auditokat.

(3) Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) – a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽¹⁾, valamint a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben⁽²⁾ meghatározott rendelkezésekkel és eljárásokkal összhangban – jogosult vizsgálatokat, többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezni annak megállapítására, hogy történt-e a Horizont 2020-ból finanszírozott támogatási megállapodással, támogatási határozattal vagy szerződéssel összefüggésben olyan csalás, korrupciós vagy más jogellenes cselekmény, amely az Unió pénzügyi érdekeit sérti.

(4) Az (1), a (2) és a (3) bekezdés sérelme nélkül az e rendelet végrehajtása keretében harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásoknak, továbbá a rendelet végrehajtása keretében létrejött szerződéseknek, támogatási megállapodásoknak és támogatási határozatoknak tartalmazniuk kell olyan rendelkezéseket, amelyek

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csálással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

kifejezetten felhatalmazzák a Bizottságot, a Számvevőszéket és az OLAF-ot arra, hogy saját hatáskörükhöz megfelelően lefolytassák az említett auditokat és vizsgálatokat.

IV. FEJEZET

Monitoring és értékelés

31. cikk

Monitoring

(1) A Bizottság évente elvégzi a Horizont 2020 és egyedi programja végrehajtásának, valamint az EIT tevékenységeinek monitoringját. A mennyiségi és adott esetben minőségi tényeken alapuló monitoringnak ki kell terjednie az olyan, több területet érintő kérdésekre is, mint a társadalom-, a közgazdaság- és a bölcsészettudományok, a fenntarthatóság és az éghajlatváltozás, beleértve az éghajlattal kapcsolatos kiadások összegére, a kkv-k részvételére, a magánszektor részvételére, a nemek közötti egyenlőségre, a részvétel kibővítésére, valamint a teljesítménymutatók segítségével mért eredményekre vonatkozó információkat is. A monitoring emellett kiterjed a köz- és magánszféra partnerségeinek, illetve a közszektoron belüli társulásoknak folyósított finanszírozás mértékére vonatkozó információkra is, ideértve a közös programozási kezdeményezéseket is. A köz- és magánszféra közötti partnerségek finanszírozásának monitoringja adott esetben a résztvevőkkel szoros együttműködésben történik.

(2) A Bizottság jelentést készít, és nyilvánosságra hozza a monitoring eredményét.

32. cikk

Értékelés

(1) Az értékeléseket kellő időben kell elvégezni ahhoz, hogy a döntéshozatali folyamatban felhasználhatók legyenek.

(2) A Bizottság 2016. december 31-ig – átlátható eljárás keretében kiválasztott független szakértők segítségével – elvégzi az EIT felülvizsgálatát, figyelembe véve a 294/2008/EK rendelet 16. cikkében előírt értékelést is. A 2018-ban esedékes, TIT-ekkel kapcsolatos pályázati felhívás feltétele, hogy az említett felülvizsgálat pozitív eredménnyel záruljon. A felülvizsgálat során értékelni kell az EIT eredményeit valamennyi alábbi elem alapján:

a) e rendelet 6. cikke (3) bekezdése szerinti előirányzatok felhasználásának szintje és hatékonysága, megkülönböztetve a TIT-ek első hullámának fejlesztésére felhasznált pénzeszeget és a kezdőtőkének a következő hullámokra tett hatását, valamint az EIT képességét arra, hogy a TIT-ekben részt vevő partnereket és különösen a magánszférát bevonja a finanszírozásba, a(z) 294/2008/EK rendeletben [felülvizsgált EIT-rendelet] foglaltaknak megfelelően;

b) az EIT és a TIT-ek hozzájárulása a Horizont 2020 „Társadalmi kihívások” prioritásához és „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzéséhez, valamint az I. mellékletben meghatározott mutatók alapján mért teljesítményhez;

c) az EIT és a TIT-ek hozzájárulása a felsőoktatás, a kutatás és az innováció integrálásához;

d) a TIT-ek képessége az érintett új partnerek bevonására, amennyiben azok hozzáadott értéket tudnak biztosítani.

(3) A Bizottság 2016. december 31-ig, figyelemmel a hetedik keretprogram 2015. december 31-ig lezáruló utólagos értékelésére és az EIT felülvizsgálatára, átlátható eljárás során kiválasztott független szakértők segítségével elvégzi a Horizont 2020, annak egyedi programjai – ideértve az Európai Kutatási Tanácsot (EKT) is – és az EIT tevékenységei időközi értékelését.

Az időközi értékelés során az alábbi szempontok mindegyike tekintetében értékelni kell a Horizont 2020 különböző részeiben elért eredményeket:

a) a Horizont 2020 célkitűzéseinek (az eredményekben és a kívánt hatás elérése felé tett előrelépésben mérhető, adott esetben az egyedi program II. mellékletében ismertetett mutatókon alapuló) elérése és az intézkedések relevanciájának fennállása;

b) a források hatékonysága és felhasználása, különleges figyelmet fordítva a több területet érintő kérdésekre és a 14. cikk (1) bekezdésében említett egyéb tényezőkre; valamint

c) az uniós hozzáadott érték.

Az időközi értékelés részeként mind a köz- és magánszféra között már létező, mind az új partnerségeknek – többek között a közös technológiai kezdeményezéseknek – mélyreható értékelésen kell átesniük, amely kiterjed többek között nyitottságuk, átláthatóságuk és hatékonyságuk elemzésére. Az értékelés során figyelembe kell venni az EIT-nek a 294/2008/EK rendelet 16. cikkében meghatározott értékelését, hogy lehetővé váljon a közös elvek alapján végzett értékelés.

Az időközi értékelés részeként mélyreható értékelésnek kell alávetni a gyorsított innovációt célzó eszközöket, amelynek részeként egyebek mellett vizsgálni kell az innovációhoz, az ipar részvételéhez, az új pályázók részvételéhez, az operatív hatékonysághoz és finanszírozáshoz, valamint a magánberuházások kihasználásához való hozzájárulást. A gyorsított innovációt célzó eszköz további végrehajtásának meghatározására az értékelés eredményei alapján kerül majd sor, és azt az eredményeknek megfelelően ki lehet igazítani vagy bővíteni.

Az időközi értékelés során figyelembe kell venni a kutatási eredmények terjesztéséhez és felhasználásához kapcsolódó szempontokat.

Az időközi értékelés során szempontként figyelembe kell venni a további egyszerűsítésre kínálkozó lehetőségeket és a finanszírozási lehetőségek hozzáférhetőségét is valamennyi térség résztvevői és a magánszektor, különösen a kkv-k, valamint a nemek közötti egyensúly érvényre jutása tekintetében. Az értékelésnek ezenkívül ki kell terjednie arra, hogy az intézkedések mennyiben járultak hozzá a Európa 2020 stratégia célkitűzéseihöz, ki kell terjednie a korábbi intézkedések hosszú távú hatásaira, valamint arra, hogy milyen mértékű volt az egyéb uniós finanszírozási programokkal – ezen belül az európai strukturális és beruházási

alapokkal – fennálló szinergia és együttműködés.

Az időközi értékelés részeként mélyreható vizsgálatnak kell alávetni a Horizont 2020 finanszírozási modelljét, mégpedig többek között az alábbi mutatók tekintetében:

— a legjobb minőségű kutatási infrastruktúrával rendelkező vagy a hetedik keretprogramban a teljes költségeket figyelembe vevő modellt alkalmazó résztvevők részvétele,

— egyszerűsítés a legjobb minőségű kutatási infrastruktúrával rendelkező vagy a hetedik keretprogramban a teljes költségeket figyelembe vevő modellt alkalmazó résztvevők számára,

— a kedvezményezettek rendes számviteli eljárásainak elfogadása,

— az 1290/2013/EU rendelet 27. cikkben említett, a személyzetnek járó kiegészítő díjazás használatának mértéke.

Az időközi értékelés során adott esetben figyelembe kell venni a tagállamok által végrehajtott kutatási és innovációs tevékenységekkel való koordinációra vonatkozó információkat, olyan területeken is, ahol közös programozási kezdeményezések vannak.

(4) A Bizottság 2023. december 31-ig – átlátható eljárás keretében kiválasztott független szakértők segítségével – utólagos értékelést készít a Horizont 2020-ról, annak egyedi programjáról és az EIT tevékenységeiről. Az értékelésnek – annak érdekében, hogy egy későbbi intézkedés esetleges megújítására, módosítására vagy felfüggesztésére vonatkozó döntés alapjául szolgálhasson – ki kell terjednie az intézkedések indokaira, végrehajtására és eredményeire, valamint hosszú távú hatásaira és fenntarthatóságára. Az értékelés során figyelembe kell venni a kutatási eredmények terjesztéséhez és felhasználásához kapcsolódó szempontokat.

(5) Annak megítéléséhez, hogy a Horizont 2020 célkitűzése mennyiben teljesültek, a Horizont 2020 általános célkitűzéséhez mért előrehaladás értékelésére és az EIT-re vonatkozó, az I. melléklet bevezetésében, a különös célkitűzések tekintetében pedig az egyedi programban megállapított eredményességi mutatók – beleértve a viszonyítási értékeket is – képezik a minimális alapot.

(6) Adott esetben és amennyiben lehetséges, a tagállamok a Bizottság rendelkezésére bocsátják az érintett intézkedések monitoringjához és értékeléséhez szükséges adatokat és információkat.

(7) A Bizottság az e cikkben említett értékeléseinek következtetéseit saját észrevételeivel együtt az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága elé tárja.

III. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

33. cikk

Hatályon kívül helyezés és átmeneti rendelkezések

- (1) Az 1982/2006/EK határozat 2014. január 1-jén hatályát veszti.
- (2) Az (1) bekezdés ellenére az 1982/2006/EK határozat alapján megkezdett cselekvésekre és a hozzájuk kapcsolódó pénzügyi kötelezettségekre teljesítésükig továbbra is az említett határozat az irányadó.
- (3) Az e rendelet 6. cikkében említett pénzügyi keretösszegeből fedezhetők az 1982/2006/EK határozat alapján elfogadott intézkedések és a Horizont 2020 közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtással kapcsolatos kiadások is.

34. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
V. LEŠKEVIČIUS

I. MELLÉKLET

A különös célkitűzések és a cselekvések nagy vonalakban

A Horizont 2020 általános célkitűzése az, hogy az Unió egészében tudás- és innovációalapú társadalmat és a világon élen járó gazdaságot építsen ki, és emellett hozzájáruljon a fenntartható fejlődéshez. A keretprogram előmozdítja az Európa 2020 stratégia és az egyéb uniós szakpolitikák megvalósítását, valamint az EKT létrehozását és működését.

Az ezen általános célkitűzéshez mért előrehaladás értékelésére a következő eredményességi mutatók szolgálnak:

- az Európa 2020 stratégia kutatásfejlesztési (K+F) célértéke (a GDP 3 %-a);
- az innovációs output mutató az Európa 2020 stratégia keretében ⁽¹⁾;
- a kutatók aránya az aktív népesség viszonylatában.

Ezen általános célkitűzés elérését három különálló, ám egymást erősítő prioritás, és azok mindegyikén belül több különös célkitűzés szolgálja. E prioritások végrehajtása hézagmentesen történik, olyan módon, amely kedvez a különös célkitűzések közötti kölcsönhatásoknak, elkerülhetővé teszi az indokolatlan átfedéseket, és fokozza az általuk együttesen kifejtett hatást.

A Közös Kutatóközpont (JRC) a Horizont 2020 általános célkitűzésének eléréséhez és prioritásai teljesítéséhez azzal a különös célkitűzéssel járul hozzá, hogy az uniós szakpolitikákhoz ügyfélre szabott támogatást nyújt.

Az EIT a Horizont 2020 általános célkitűzésének eléréséhez és prioritásai teljesítéséhez azzal a különös célkitűzéssel járul hozzá, hogy integrálja a felsőoktatást, a kutatást és az innovációt felelő tudásháromszöget. Az EIT tevékenysége eredményességének értékelésére a következő mutatók szolgálnak:

- a tudományos és innovációs társulásokba (TIT-ek) tömörült egyetemek, vállalkozások és kutatószervezetek,
- innovatív termékeket, szolgáltatásokat és folyamatokat eredményező együttműködés a tudásháromszögön belül.

Ez a melléklet nagy vonalakban ismerteti az 5. cikk (2), (3), (4) és (5) bekezdésében meghatározott különös célkitűzéseket és tevékenységeket.

Több területet érintő kérdések és támogatási intézkedések a Horizont 2020-ban

A több területet érintő kérdéseket – amelyek indikatív felsorolását a 14. cikk tartalmazza – a három prioritás különös célkitűzései szerint fogják előmozdítani, amint az az új ismeretek és kulcskompetenciák kifejlesztése és a főbb technológiai áttörések, valamint a tudás gazdasági és társadalmi értéké alakítása szempontjából szükséges. Ezen túlmenően sok esetben interdiszciplináris megoldásokat kell kidolgozni, amelyek a Horizont 2020 több különös célkitűzését is érintik. A Horizont 2020 ösztönzőket tartalmaz az ilyen, több területet érintő kérdésekkel foglalkozó cselekvések vonatkozásában, többek között a költségvetések hatékony egymáshoz kapcsolásával.

Társadalom- és bölcsészettudományok

A társadalom- és bölcsészettudományi kutatást teljes körűen integrálni fogják a Horizont 2020 minden egyes prioritásába és általános célkitűzéseinek mindegyikébe, és e kutatás hozzá fog járulni a nemzetközi, uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű szakpolitikai döntéshozatal tudományos bizonyítékokkal való alátámasztásához. A társadalmi kihívások tekintetében a társadalomtudományokat és a bölcsészettudományokat általánosan érvényre kell juttatni az egyes társadalmi problémák megoldásához szükséges tevékenységek alapvető elemeként, e tevékenységek hatásának fokozása érdekében. Az „Európa a változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak” társadalmi kihívás különös célkitűzése a befogadó, innovatív és reflektív társadalmakra való összpontosítással támogatja a társadalom- és bölcsészettudományi kutatásokat.

Tudomány és társadalom

A tudomány és a társadalom közötti kapcsolat, valamint a felelős kutatás és innováció előmozdítása, illetve a tudományos nevelés és a kultúra közötti kapcsolatot el kell mélyíteni, továbbá meg kell erősíteni a tudományba vetett közbizalmat a Horizont 2020 tevékenységein keresztül, támogatva a polgárok és a civil társadalom tudatos részvételét a kutatásban és az innovációban.

⁽¹⁾ COM(2013)0624.

Nemek

Az Unió kötelezettségének tekinti a nemek közötti egyenlőség előmozdítását a tudomány és az innováció területén. A Horizont 2020-ban figyelmet kap majd a nemek kérdése – mint több területet érintő kérdés – a férfiak és nők közötti egyensúly hiányának orvoslása, valamint a nemek dimenziójának a kutatási és innovációs programozásba és tartalomba történő integrálása érdekében.

Kkv-k

A Horizont 2020 integrált módon ösztönözni és támogatni fogja a kkv-k részvételét valamennyi különös célkitűzést érintően. A 22. cikk alapján a „Vezető szerep az alap- és ipari technológiák területén” különös célkitűzésben és a „Társadalmi kihívások” című prioritásban az „Innováció a kkv-knél” különös célkitűzésben (célzott kkv-támogató eszköz) meghatározott intézkedések alkalmazandók.

A gyorsított innovációt célzó eszköz

A 24. cikk szerinti gyorsított innovációt célzó eszköz az innovációt célzó cselekvéseket támogatja a „Vezető szerep az alap- és ipari technológiák területén” különös célkitűzésben és „Társadalmi kihívások” című prioritásban, mégpedig egy folyamatosan nyitott pályázati felhíváson alapuló, alulról építkező logika alapján, amely során a támogatások odaítéléséhez szükséges idő nem haladja meg a hat hónapot.

A részvétel kiszélesítése

A tagállamok kutatási és innovációs potenciálja az utóbbi időben tapasztalható, kis mértékű konvergenciát leszámítva továbbra is nagyon különböző, így mély szakadék húzódik a „vezető innovátorok” és a „lemaradó innovátorok” között. Az intézkedéseknek elő kell segíteniük az európai kutatási és innovációs szakadék megszüntetését, mégpedig az európai strukturális és beruházási alapokkal kialakítandó szinergiák ösztönzése révén, valamint olyan különös intézkedésekkel, amelyek célja, hogy a kiválóság az alacsony kutatási, fejlesztési és innovációs teljesítményű régiókban is kibontakozzon, és ezáltal szélesedjen a Horizont 2020-ban részt vevők köre, és hozzá lehessen járulni az EKT megalapításához.

Nemzetközi együttműködés

A harmadik országokkal és a nemzetközi, regionális vagy világszervezetekkel folyó nemzetközi együttműködés elengedhetetlen ahhoz, hogy hatékonyan el lehessen érni a Horizont 2020 szerinti több különös célkitűzést. Az alap- és felderítő kutatásban a kínáló tudományos és technológiai lehetőségek kamatoztatása érdekében nélkülözhetetlen a nemzetközi együttműködés. Az együttműködés szükséges a társadalmi kihívások kezeléséhez és az európai ipar versenyképességének növeléséhez is. A K+F munkaerő nemzetközi mobilitásának elősegítése is kulcsfontosságú a globális együttműködés elmélyítéséhez. A kutatás és az innováció terén folytatott nemzetközi együttműködés az Unió globális kötelezettségvállalásainak egyik legfontosabb vonatkozása. Ennélfogva a nemzetközi együttműködést a Horizont 2020 mindhárom prioritása vonatkozásában elő kell segíteni. Ezen túlmenően célszerű támogatni a célzott horizontális intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a Horizont 2020 egészére jellemző legyen a nemzetközi együttműködés koherens és hatékony fejlesztése.

A fenntartható fejlődés és az éghajlatváltozás

A Horizont 2020 ösztönzi és támogatja azokat a tevékenységeket, amelyek célja a tágabb értelemben vett fenntartható fejlődést és az éghajlatváltozás elleni küzdelmet elősegítő új eljárások és technológiák kifejlesztése terén folyó versenyben az Európa által elfoglalt vezető szerep kiaknázása. Az ilyen horizontális megközelítés – a Horizont 2020 valamennyi prioritásába teljes körűen integrálva – elősegíti azt, hogy az Unió a karbonszegény és korlátozott erőforrásokkal rendelkező világban virágozhatson, és ezzel párhuzamosan erőforrás-hatékony, fenntartható és versenyképes gazdaságot építsen.

A felfedezés és a piaci alkalmazás közötti távolság áthidalása

A Horizont 2020-ban szereplő áthidaló intézkedések célja a felfedezés és a piaci alkalmazás közötti távolság áthidalása, amelynek eredménye adott esetben az elképzelések hasznosítása és forgalomba hozatala. Az intézkedéseknek széles körű innovációs koncepcióra kell épülniük, és ösztönözniük kell az ágazatközi innovációt.

Több területre kiterjedő támogatási intézkedések

A több területre kiterjedő kérdéseket több horizontális intézkedés támogatja majd, többek között az alábbiak elősegítése érdekében: a kutatói szakma vonzerejének növelése, ideértve a Kutatók Európai Chartájában foglalt alapelveket; az Innovatív Unió és az EKT – ideértve az öt EKT -kezdeményezést – tudásalapjának, fejlesztésének és támogatásának megerősítése; az „Innovatív Uniót” támogató keretfeltételek javítása, ideértve a szellemi tulajdonjogok kezeléséről szóló bizottsági ajánlás⁽¹⁾ alapelveit és a szellemi tulajdonjogok valorizációját célzó európai szintű eszköz létrehozása lehetőségének feltárását is; a kiváló kutatók és innovátorok nemzetközi hálózatainak – például a COST-nak – az igazgatása és koordinálása.

⁽¹⁾ A Bizottság ajánlása a szellemi tulajdon kezeléséről a tudásátadás során, valamint az egyetemeknek és más állami kutatószervezeteknek szóló gyakorlati útmutatóról (C(2008)1329, 2008.4.10.).

I. RÉSZ

„Kiváló tudomány” PRIORITÁS

E rész célja fokozni és bővíteni az Unió tudományos alapjainak kiválóságát, valamint megszilárdítani az EKT-t azzal a céllal, hogy az Unió kutatási és innovációs rendszere világviszonylatban versenyképesebbé váljon. A prioritás négy különös célkitűzésből áll:

- a) Az „Európai Kutatási Tanácsra (EKT)” vonatkozó különös célkitűzés vonzó és rugalmas finanszírozást nyújt annak érdekében, hogy a tehetséges és kreatív kutatók és munkacsoportjaik – az egész Unióra kiterjedő versenyen megméretetve – a tudomány határain a legígéretesebb csapásokat követhessék.
- b) A „jövőbeli és kialakulóban lévő technológiákra („JKT”)” vonatkozó különös célkitűzés az Európa magas szintű és paradigmaváltó innovációs képességének bővítését szolgáló, együttműködésben végzett kutatást támogatja. A célkitűzés ösztönzi a gyökeresen új, fokozottan kockázatos elképzelésekkel összefüggésben folytatott, több területet érintő együttműködést, és felgyorsítja a tudomány és a technológia legígéretesebb feltörekvő területeinek, valamint az érintett tudományos közösségek uniós szintű struktúrájának fejlődését.
- c) A „Marie Skłodowska-Curie-cselekvések” az országok és ágazatok közötti kutatói mobilitás eszközével a kutatókat kiemelkedő színvonalú, innovatív kutatási tárgyú képzésben, valamint vonzó szakmai előmeneteli és ismeretátadási lehetőségekben részesítik, ezáltal a lehető legjobban felkészítve őket a jelenlegi és a jövőbeli társadalmi kihívásokra.
- d) A „kutatási infrastruktúrákra” vonatkozó egyedi célkitűzés fejleszti és támogatja a kiváló európai kutatási infrastruktúrákat, és innovációs potenciáljuk megerősítése, a világ élvonalába tartozó kutatók vonzása és a humántőke képzése révén segíti az EKT-hez nyújtott hozzájárulásukat, mindezt kiegészítve a vonatkozó uniós szakpolitikával és nemzetközi együttműködéssel.

Az említett különös célkitűzések mindegyike külön-külön bizonyíthatóan nagy uniós hozzáadott értéket képvisel. Együtt pedig a tevékenységeknek olyan hatásos és kiegyensúlyozott együttesét alkotják, amely – a nemzeti, a regionális és a helyi szintű tevékenységekkel kiegészülve – Európa valamennyi igényére kiterjed a fejlett tudomány és technológia területén. Egyetlen programba foglalva egyöntetűbben, ésszerűbben, egyszerűbben és célzottabban fejthetik ki hatásukat, miközben megőrzik a hatékonyságukhoz létfontosságú folytonosságát.

A tevékenységek természetüknél fogva előrettekintők, a készségeket hosszú távon gyarapítják, az eljövendő tudományos, technológiai, kutatói és innovációs nemzedékre összpontosulnak, és az Unió, a társult országok, valamint a világ feltörekvő tevékenységeit támogatják. E tevékenységek tudományos jellege és finanszírozásuk nagymértékben alulról építkező, kutatói kezdeményezésen alapuló volta miatt az európai tudományos közösség fontos szerepet kap a Horizont 2020 keretében követendő kutatási irányok meghatározásában.

II. RÉSZ

„Ipari vezető szerep” PRIORITÁS

E rész célja az olyan technológiák és innovatív megoldások kifejlesztésének felgyorsítása, amelyekre a jövő vállalkozásai támaszkodhatnak, és amelyek az innovatív európai kkv-eket segítik abban, hogy világviszonylatban vezető vállalatokká fejlődjenek. A prioritás három különös célkitűzésből áll:

- a) A „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés az információs és kommunikációs technológia (IKT), a nanotechnológia, a fejlett anyagok, a biotechnológia, a korszerű gyártás és feldolgozás és a világűr tárgyában végzett kutatáshoz, fejlesztéshez és demonstrációhoz, valamint adott esetben a szabványosításhoz és a tanúsításhoz nyújt célzott támogatást. Ezen belül kiemelt hangsúlyt kap a különböző technológiák közötti kölcsönhatás és konvergencia, valamint a társadalmi kihívásokkal való kapcsolatuk. A felhasználói igényeket e területek mindegyikén tekintetbe kell venni.
- b) A „Kockázatfinanszírozáshoz jutás” különös célkitűzés a kutatási-fejlesztési és innovációalapú vállalatok és projektek hitel- és tőkealapú finanszírozási lehetőségeinek – valamennyi fejlődési szakaszban jelentkező – szűkösségére keres megoldást. A célkitűzés a vállalkozások és a kkv-k versenyképességét segítő program (COSME) (2014–2020) tőkefinanszírozó eszközével együtt az uniós szintű kockázatitőke-piac fejlődését mozdítja elő.
- c) Az „Innováció a kkv-knél” különös célkitűzés a kkv-kre szabott támogatást nyújt annak érdekében, hogy az innováció minden formáját ösztönözze a kkv-knél, közülük elsősorban azokra összpontosítva, amelyek növekedése és nemzetközivé válása egységes piaci vagy még nagyobb léptékűnek ígérkezik.

A tevékenységek az üzleti élet szempontjaihoz igazodó menetrendet követnek. A „Kockázatfinanszírozáshoz jutás” és az „Innováció a kkv-knél” különös célkitűzés költségvetései keresletorientált, alulról építkező logikát követnek majd. Az említett költségvetéseket pénzügyi eszközök felhasználása fogja kiegészíteni. A kkv-k igényeire szabott, célzott kkv-eszközt kell megvalósítani alulról építkező módon, figyelembe véve a „Társadalmi kihívások” című prioritáson belüli különös célkitűzéseket és a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzést.

A Horizont 2020 a kkv-k részvételéhez integráltan közelít, figyelembe véve egyebek mellett a kkv-knek a tudás- és technológiatranszfer tekintetében jelentkező igényeit, miáltal a „Társadalmi kihívások” című prioritáshoz kapcsolódó valamennyi különös célkitűzés és a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés költségvetési keretének együttesen legalább 20 %-ának kell jutnia a kkv-kre.

A „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés technológiavezérelt megközelítést alkalmaz a több területen, iparágban vagy szolgáltatási ágban alkalmazható alaptermotechnológiák kifejlesztése érdekében. E technológiáknak a társadalmi kihívások kezelése céljából történő alkalmazását a „Társadalmi kihívások” című prioritással együtt kell előmozdítani.

III. RÉSZ

„Társadalmi kihívások” PRIORITÁS

Ez a rész közvetlen válasz az Európa 2020 stratégiában kijelölt, arra irányuló politikai prioritásokra és társadalmi kihívásokra, hogy a kutatási és innovációs erőfeszítések elérjék az uniós politikai célok teljesítéséhez szükséges kritikus tömeget. A finanszírozás a következő különös célkitűzésekre összpontosul:

- a) egészségügy, demográfiai változások és jólét;
- b) élelmezésbiztonság, fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, tengerekkel és szárazföldi vizekkel kapcsolatos kutatás, valamint a biogazdaság;
- c) biztonságos, tiszta és hatékony energia;
- d) intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés;
- e) éghajlatváltozás, környezet, erőforrás-hatékonyság és nyersanyagok
- f) „Európa a változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak”;
- g) Biztonságos társadalmak – Európa és polgárai szabadságának és biztonságának védelme.

Minden tevékenységnek kihívásalapú megközelítést kell követnie, amelybe beletartozhat az alapkutatás, az alkalmazott kutatás, a tudástranszfer és az innováció, és amely a politikai prioritásokra összpontosít, a fejlesztésre érdemes technológiák és megoldások pontos előzetes kijelölése nélkül. A technológiai alapú megoldások mellett figyelmet kell fordítani a nem technológiai, szervezeti és rendszerszintű innovációra, valamint a közsféra innovációjára is. A hangsúlyt a kihívások leküzdése érdekében a különböző területeken, technológiákon, tudományágakon és kutatási infrastruktúrákon átívelő források és az ismeretek kritikus tömegének felhalmozására kell helyezni. A tevékenységek az alapkutatástól a piacig elvezető teljes folyamatra kiterjednek, mostantól kiemelt hangsúlyt helyezve az innovációhoz kapcsolódó tevékenységekre, például a kísérletezésre, a demonstrációs tevékenységekre, a tesztelési környezetekre, a közbeszerzések támogatására, a terméktervezésre, a végfelhasználó-központú innovációra, a társadalmi innovációra, a tudástranszferre, az innovatív megoldások piaci elterjedésére és a szabványosításra.

IV. RÉSZ.

„A KIVÁLÓSÁG TERJESZTÉSE ÉS A RÉSZVÉTEL NÖVELESE” KÜLÖNÖS CÉLKITŰZÉS

„A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése” különös célkitűzés célja az európai tehetségekben rejlő lehetőségek teljes mértékű kiaknázása, valamint az innováción alapuló gazdaság előnyei maximális kihasználásának és a kiválóság elvével összhangban az Unióban történő széles körű elosztásának biztosítása.

V. RÉSZ.

„TUDOMÁNY A TÁRSADALOMMAL ÉS A TÁRSADALOMÉRT” KÜLÖNÖS CÉLKITŰZÉS

A „Tudomány a társadalommal és a társadalomért” különös célkitűzés célja, hogy hatékony együttműködést alakítson ki a tudomány és a társadalom között, hogy új tehetségeket toborozzon a tudomány számára, és hogy a tudományos kiválósághoz társadalmi tudatosság és felelősség társuljon.

VI. RÉSZ.

A KÖZÖS KUTATÓKÖZPONT (JRC) NEM NUKLEÁRIS KÖZVETLEN TEVÉKENYSÉGEI

A Horizont 2020-nak szerves részei a JRC tevékenységei, ezzel biztosítható ugyanis az uniós politikák tényadatokon alapuló szilárd alátámasztása. Ezt az ügyfelek igényeinek kell meghatározni, és előremutató tevékenységeknek kell kiegészítenie.

VII. RÉSZ.

AZ EURÓPAI INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI INTÉZET (EIT)

Az EIT fontos szerepet tölt be a kiváló kutatás, innováció és felsőoktatás összefogásában és ezáltal a tudásháromszög integrálásában. Az EIT ezt elsősorban a TIT-ek révén valósítja meg. A tapasztalatok megosztását – a TIT-ek között és azokon kívül – célzott terjesztési és tudásmegosztási intézkedésekkel is biztosítja, ezáltal előmozdítja, hogy az innovációs modellek gyorsabban elterjedjenek az Unióban.

I. RÉSZ

KIVÁLÓ TUDOMÁNY**1. Európai Kutatási Tanács (EKT)****1.1. Különös célkitűzés**

A különös célkitűzés az európai kutatás kiválóságának, dinamizmusának és kreativitásának megerősítése.

Európának meg kell valósítania azon célkitűzését, hogy áttérjen az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre épülő új gazdasági modellre. Ehhez az átalakuláshoz többre lesz szüksége, mint a jelenlegi technológiák és ismeretek kis lépésekben történő továbbfejlesztése. Lényegesen nagyobb, merőben új ismeretekre támaszkodó, alapkutatási és tudományosan megalapozott innovációs képességre lesz szükség, amelynek révén Európa élen járhat a termelékenység, a versenyképesség és a jólét növelése, a fenntartható fejlődés, valamint a társadalmi haladás előmozdítása szempontjából a jövőben az iparágakban és az ágazatokban kulcsszerepet játszó tudományos és technológiai paradigmaváltásokban. Az ilyen paradigmaváltások az eddigiekben jellemzően a közszektor tudományos bázisából indultak ki, és azután váltak egészen új iparágak megteremtésének alapjaivá.

A világszínvonalon is meghatározó innováció és a tudomány kiválósága erősen függnek egymástól. Az egykor vitathatatlanul vezető szerepet betöltő Európa lemaradt az élvonalbeli tudományos teljesítmény területén folyó versenyben, és a második világháború utáni főbb technológiai fejlesztésekben alulmaradt az Egyesült Államokkal szemben. A tudományos publikációk legnagyobb része továbbra is az Unióban születik, a legnagyobb hatást gyakorló (azaz az idézettségüket tekintve a felső 1 %-ba eső) publikációkból azonban az Egyesült Államok kétszer annyit állít elő. Hasonlóképpen az egyetemek nemzetközi rangsorában is az USA egyetemei foglalják el az előkelő helyek zömét. Ezen túlmenően a világ Nobel-díjasainak 70 %-a is az Egyesült Államokban tevékenykedik.

A különbség egyik oka, hogy bár az Unió körülbelül ugyanannyit költ a közszektorban működő tudományos munkára, mint az Egyesült Államok, az Unióban csaknem háromszor annyi kutató dolgozik a közszektorban, tehát az egy kutatóra jutó ráfordítás lényegesen kisebb. Ezenkívül az USA-ban szigorúbb feltételekkel történik a kutatási források odaítélése az élenjáró kutatóknak. Részben ez az oka annak, hogy az Unió közszektorában alkalmazott kutatók átlagban kevésbé produktívak és általában kisebb tudományos erőt képviselnek, mint a sokkal kisebb létszámú egyesült államokbeli kutatók.

A különbség másik fontos oka az, hogy sok európai ország köz- és magánszektora mind a mai napig nem kínál kellően vonzó munkafeltételeket a legjobb kutatók számára. A tehetséges fiatal kutatók gyakran hosszú évekig nem válhatnak független kutatókká. Ez a jelenség súlyosan csorbítja az európai kutatási potenciált, mivel késlelteti, illetve egyes esetekben meg is akadályozza az új ötleteket és lendületet hozó kutatók új generációjának formálódását, és arra ösztönzi a kiváló pályakezdő kutatókat, hogy máshol próbáljanak meg előbbre jutni.

Az említett tényezők együtt azt eredményezik, hogy Európa világviszonylatban nem számít különösebben vonzóknak a tehetséges kutatók számára.

1.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

Az EKT azért jött létre, hogy a legjobb kutatóinkat – legyenek akár nők, akár férfiak – ellássa az eredményes világszintű megmérettetéshez szükséges forrásokkal oly módon, hogy a finanszírozást az egész Európára kiterjedő versenyből győztesen kikerülő kutatócsoportok nyerjék el. Az EKT autonóm intézmény, amelyen belül a legjobb

hírű és legtekintélyesebb, szakértelemmel rendelkező kutatókból, mérnökökből és elméleti szakemberekből – különböző életkorú nőkből és férfiakból – álló Tudományos Tanács határozza meg az átfogó tudományos stratégiát, és rendelkezik teljes jogkörrel a finanszírozandó kutatások típusára vonatkozó döntések meghozatalában. Az EKT ezen alapvető jellemzői hivatottak biztosítani tudományos programjának eredményességét, tevékenységei és a szakmai vizsgálati folyamat magas szakmai színvonalát, valamint a kutatói társadalom előtti hitelét.

Egész Európát lefedő versenyszemléletű finanszírozó szervként az EKT a tehetségek és ötletek nagyobb kínálatából meríthet, mint bármelyik nemzeti rendszer. A verseny a legjobb kutatók és a legjobb ötletek között dől el. A pályázók tisztában vannak vele, hogy a lehető legjobb teljesítményt kell nyújtaniuk, az egyenlő feltételek mellett történő kiválasztás eredményeképpen pedig olyan rugalmas finanszírozás nyerhető el, amely független a helyi szűk keresztmetszetektől és a nemzeti források rendelkezésre állásától.

Az EKT által finanszírozott felderítő kutatástól ennél fogva jelentős közvetlen hatás várható: az ismereteink határainak kitolásával új és sok esetben nem várt tudományos és technológiai eredmények szülehetnek, illetve új kutatási területek nyílhatnak meg, amelyek végső soron meghozhatják az innovációt és a vállalkozói leleményességet inspiráló, a társadalmi kihívások leküzdéséhez szükséges úttörő ötleteket. A kiváló kutatók és az innovatív ötletek így megvalósuló kombinációja az innovációs lánc valamennyi elemét támogatja.

Az EKT a fentiekén túlmenően jelentős strukturális hatást is kifejt azáltal, hogy az egyes kutatók és projektek számára nyújtott közvetlen támogatás mellett erős ösztönzést ad az európai kutatási rendszer minőségbeli javulásához. Az EKT által finanszírozott projektek és kutatók világos és ösztönző célokat tűznek az európai felderítő kutatás elé, és világszinten fokozzák annak ismertségét és vonzerejét az élvonalbeli kutatók körében. Az EKT által finanszírozott kutatók foglalkoztatása és az ezzel együtt járó „kiválósági védjegy” jelentette presztízs serkenti az európai egyetemek és más kutatószervezetek közötti versenyt, hogy a lehető legvonzóbb feltételeket kínálják a legjobb kutatók számára. Továbbmenve az, hogy a nemzeti rendszerek és az egyes kutatóintézetek képesek-e magukhoz vonzani és foglalkoztatni az EKT által finanszírozott kutatókat, mércéül szolgál saját erősségeik és hiányosságaik felméréséhez, valamint stratégiájuk és gyakorlatuk ennek megfelelően történő módosításához. Ebben az értelemben az EKT nyújtotta finanszírozás kiegészíti az európai kutatási rendszer reformjára, kapacitásának és vonzerejének növelésére, valamint a benne rejlő potenciál felszabeditására irányuló, folyamatban lévő uniós, nemzeti és regionális erőfeszítéseket.

1.3. A tevékenységek nagy vonalakban

Az EKT alapvető feladata az lesz, hogy hosszú távra vonzó finanszírozást nyújtson az úttörő, magas kockázattal járó, egyúttal azonban magas megtérülést ígérő kutatási tevékenységeket végző kiváló kutatók és kutatócsoportjaik támogatására.

Az EKT a finanszírozást jól meghatározott elvek szerint nyújtja. Az EKT-támogatások odaítélésének egyedüli feltétele a tudományos kiválóság. Az EKT az alulról építkezés elvét követi, és előre nem határoz meg prioritásokat. Az EKT-támogatásokra olyan kutatócsoportok pályázhatnak, a kutatók életkorára, nemére és származási országára vonatkozó megkötés nélkül, amelyek Európában tevékenykednek. Az EKT célul tűzi ki az egész Európára kiterjedő egészséges verseny támogatását, amelynek alapjául olyan megbízható, átlátható és pártatlan értékelési eljárások szolgálnak, amelyek különös feladata a nemekkel kapcsolatos potenciális előítéletek kezelése.

Az EKT kiemelt prioritásként kezeli a kiváló elképzelésekkel rendelkező legjobb pályakezdő kutatók megfelelő mértékű támogatását függetlenné válásuk azon kritikus szakaszában, amikor kialakítják és stabilizálják kutatócsoportjukat és kutatási programjukat. Az EKT emellett továbbra is megfelelő szintű támogatást nyújt a már elismert kutatóknak.

Szükség esetén az EKT támogatást nyújt a tudományos világban áttörést ígérő újszerű munkamódszerekhez, valamint elősegíti az általa támogatott kutatás kereskedelmi és társadalmi innovációs potenciáljának feltárását.

Az EKT célja ezért, hogy 2020-ig demonstrálja, hogy a legjobb kutatók vesznek részt az EKT által kiírt pályázatokon; hogy az EKT általi finanszírozás a legmagasabb színvonalú tudományos publikációk közzétételét, valamint jelentős társadalmi és gazdasági potenciális hatást kifejtő kutatási eredmények elérését tette lehetővé; továbbá hogy az EKT jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy az európai kutatási környezet vonzóbbá váljék a világ legjobb kutatói számára. Az EKT különösképpen mérhető javulás elérésére törekszik a tekintetben, hogy növekedjen a világon leggyakrabban idézett publikációk felső 1%-ába eső uniós publikációk aránya. Törekszik továbbá a támogatását élvező nem európai kiváló kutatók számának jelentős növelésére. Meg kívánja osztani a tapasztalatokat és a legjobb gyakorlatokat a regionális és nemzeti kutatásfinanszírozó ügynökségekkel a kiváló kutatók támogatásának elősegítése érdekében. Az EKT-nek emellett tovább kell növelnie programjainak láthatóságát.

Az EKT Tudományos Tanácsa folyamatosan elvégzi az EKT tevékenységének és értékelési eljárásainak monitoring-ját, és megvizsgálja, hogy a pályázók, valamint a programvégrehajtás és -irányítás szempontjából egyaránt fontos hatékonyságot, érthetőséget, stabilitást és egyszerűséget szem előtt tartó támogatási programok segítségével miként érheti el leghatékonyabban a kitűzött célokat, és hogyan elégítheti ki az adott esetben újonnan jelentkező igényeket. Az EKT igyekszik fenntartani és tovább finomítani a pályázatok teljes mértékben átlátható, méltányos

és elfogulatlan elbírálását biztosító világszínvonalú szakmai értékelési rendszert, amely lehetővé teszi az úttörő tudományos kiválóságnak, az áttörést jelentő ötleteknek és a tehetségnek a kutató nemére, nemzeti hovatartozására, anyaintézményére vagy korára való tekintet nélkül történő kiválasztását. Végezetül az EKT folytatja a tevékenységeinek előkészítését és támogatását célzó saját stratégiai elemzéseit, szoros kapcsolatot tart fenn a tudományos közösséggel, a regionális és nemzeti finanszírozási ügynökségekkel és más érdekeltekkel, valamint ügyel arra, hogy tevékenységeivel jól kiegészítse a más szinteken folyó kutatást.

Az EKT a tevékenységeire és eredményeire vonatkozó kommunikáció során átláthatóságot biztosít a tudományos közösség és a nagyközönség számára, és megőrzi a finanszírozásban részesített projektekből származó frissített adatokat.

2. Jövőbeli és feltörekvő technológiák (JKT)

2.1. Különös célkitűzés

A különös célkitűzés a merőben új technológiák kifejlesztésének elősegítése a tudományos alapokon nyugvó, nagy kockázatú új ötletek megvalósítási lehetőségeinek feltárásán keresztül, amelyeken keresztül a tudományos ismeretek és a technológiák szempontjából új területek nyílhatnak meg, továbbá hozzájárulás az európai új generációs iparágakhoz. A célirányos, több tudományágot átfogó, együttműködésen alapuló, különféle léptékű kutatások rugalmas támogatásának és az innovatív kutatási módszerek alkalmazásának célja a lakosság, a gazdaság és a társadalom javát szolgáló, hosszú távra szóló lehetőségek feltárása és kiaknázása. A JKT -k uniós hozzáadott értékkel gazdagítják majd a modern felderítő kutatást.

A JKT -re vonatkozó célkitűzés keretében az ismerten, az elfogadottn és a széles körben alkalmazottn túlmutató kutatás és technológia kap ösztönzést, és az olyan, messzire tekintő gondolkodásmódok juthatnak támogatáshoz, amelyek olyan új, nagy lehetőségeket magukban rejtő technológiákhoz vezethetnek, amelyek némelyike az elkövetkező évtizedek meghatározó technológiai paradigmájává és gondolkodásmódjává nőheti ki magát. A JKT -re vonatkozó célkitűzés keretében a kis léptékű kutatási lehetőségek kihasználása kap támogatást minden területen, ideértve az újonnan felmerülő témákat, valamint az európai és az Európán kívüli kutatási programok szoros együttműködését igénylő, nagy jelentőségű tudományos és technológiai kihívásokat is. E megközelítés mozdulatára a kiválóság, ugyanakkor kiterjed a technológiák jövőjét befolyásolni képes, a piactól még távoli ötletekben rejlő lehetőségek felmérésére is, így a tudományos tevékenységből születő, valamint a társadalmi célok és kihívások és az ágazati verseny okán végzett kutatás összekapcsolása révén európai szinten megvalósítandó, multidiszciplináris kutatási együttműködés a társadalom és az ipar egészségének hasznára válhat.

2.2. Indokolás és európai uniós hozzáadott érték

Az átalakító potenciált magukban hordozó radikális áttöréseknek egyre inkább feltétele az egyes tudományterületek és technológiai szakterületek (például információs és kommunikációs technológiák, biológia, biomérnökség és robotika, vegyészet, fizika, matematika, orvosi modellezés, geonómia, anyagtudomány, idegtudomány és kognitív tudományok, társadalom- és gazdaság-tudományok), valamint a művészetek, a magatartástudományok és a bölcsészettudományok közötti intenzív együttműködés. Ehhez nemcsak tudományos és technológiai kiválóságra lehet szükség, hanem olyan új gondolkodásmódra és új interakciós formák elterjedésére is, amelyek lehetővé teszik a kutatási területek széles skálájáról érkező kutatók együttműködését.

Bizonyos ötleteket kis léptékű kutatás keretében is ki lehet dolgozni, mások azonban akkora kihívást jelenthetnek, hogy hosszan tartó, széles körű együttműködést tesznek szükségessé. Ezt a világ nagyobb gazdaságai már felismerték, így világszerte egyre élesedik a verseny a tudomány határain újonnan megjelenő technológiai lehetőségek feltárására és kiaknázására, ami jelentős innovációs és társadalmi előnyökkel járhat. Az említett tevékenység típusok hatékonyságának biztosítása érdekében – a kritikus tömeg elérésének, a szinergiák kihasználásának és az optimális multiplikátorhatás elérésének közös céljaira irányuló közös európai erőfeszítésekkel – esetlegesen mielőbb növelni kell azok nagyságrendjét.

A JKT -programnak a tudományosan megalapozott innováció teljes spektrumát le kell fednie a korai stádiumban lévő, kiforratlan ötletekre irányuló, alulról építkező, kis léptékű előzetes kutatástól – az átalakító potenciált magukban hordozó, újszerű kutatási területek köré kiépülő új kutató- és innovációs közösségek létrehozásán keresztül – az ambiciózus és messzire tekintő célokat kitzűző kutatási menetrendek köré csoportosuló, nagyszabású együttműködésen alapuló kutatási kezdeményezésekig. E három szint mindegyike más-más értéket képvisel, ugyanakkor jól kiegészítik egymást és szinergiákat kínálnak. A kis léptékű előzetes kutatások során például felmerülhetnek új témák fejlesztése iránti igények, amelyek később megfelelő kutatási menetrendben meghatározott, nagy léptékű tevékenység keretében valósulhatnak meg. A különböző szintek a kutatásban részt vevők széles skáláját lefedhetik, így a fiatal kutatókat, a kutatásintenzív kkv-kat és az érdekeltek különböző csoportjait is (civil szervezetek, politikai döntéshozók, ágazati és állami alkalmazásban álló kutatók), amelyek kialakulóban, kiforróban lévő és specializálódó kutatási menetrendek köré csoportosulnak.

2.3. A tevékenységek nagy vonalakban

Míg a JKT célja, hogy messzire tekintő, átalakításra képes és rendhagyó legyen, a keretében megvalósítandó tevékenységek egymástól eltérő logikát követnek a kutatási témákra, a célközönségre és a finanszírozásra vonatkozó megkövetések mértéke szerint.

A tevékenységek a megfelelő léptékben konkrét formába öntik a különböző cselekvési logikákat, miközben azonosítják és megragadják a lakosság, a gazdaság és a társadalom javát szolgáló, hosszú távra szóló lehetőségeket:

- a) Az újszerű ötletek támogatása keretében („nyitott JKT -támogatások”) az olyan, korai stádiumban lévő tudományos és technológiai kutatás számíthat támogatásra, amely az aktuális paradigmák megkérdőjelezésével és ismeretlen területekre való kitekintéssel törekszik a merőben új jövőbeli technológiák lehetséges új alapjainak feltérképezésére. Az alulról építkező kiválasztási folyamat bármilyen kutatási témajavaslat előtt nyitva áll, így a folyamat végén kialakuló projektlista meglehetősen sokszínű lesz. Kulcsfontosságú az ígéretes új ötletek, fejlemények és tendenciák idejekorán történő azonosítása és a kutatásban és az innovációban újonnan megjelenő, nagy potenciállal rendelkező szereplők figyelmének felkeltése.
- b) Az újszerű témák és közösségek kialakítása keretében („proaktív JKT -támogatások”) – szorosan együttműködve a társadalmi kihívások, illetve az ipari vezető szerep témájával – egymással összekapcsolódó projektek kritikus tömegének mozgósítására képes olyan ígéretes, felderítő jellegű kutatási témák számíthatnak támogatásra, amelyek együttesen széles körű és sokszínű témafeltárást tesznek lehetővé, és hozzájárulnak az európai tudásbázis létrehozásához.
- c) A nagy horderejű interdiszciplináris tudományos és technológiai kihívások területén („kiemelt JKT -támogatások”) – a JKT előkészítő projektjei eredményeinek teljes körű figyelembevételével – a tudományos és technológiai áttörést célul kitűző nagyszabású, ambiciózus, tudományos és technológiai orientált kutatás számíthat támogatásra lényegesnek minősített területeken, nyitott és átlátható módon, a tagállamok és az érintett érdekelttek bevonása mellett. E tevékenységek szempontjából segítséget jelenthet majd az európai, nemzeti és regionális kutatási menetrendek összehangolása. A tudományos fejlődésnek erős és széles alapot kell biztosítania a jövőbeli technológiai innováció és a gazdasági lehetőségek kiaknázásához, és egyúttal újfajta haszonnal kell járnia a társadalom számára. Ezeket a tevékenységeket a meglévő finanszírozási eszközök felhasználásával kell végrehajtani.

A JKT forrásainak 40 %-át a nyitott JKT-támogatásokra fogják fordítani.

3. Marie Skłodowska-Curie-cselekvések

3.1. Különös célkitűzés

A különös célkitűzés az európai szellemi tőke optimális fejlesztése és dinamikus kihasználása, az új készségek, ismeretek és innováció kialakítása, fejlesztése és átadása érdekében, ezen keresztül pedig valamennyi ágazat és régió teljes potenciáljának kihasználása.

A jól képzett, dinamikus és kreatív kutatók nélkülözhetetlen közreműködői a kiemelkedő tudományos teljesítmény és a magas produktivitású kutatásalapú innováció megteremtésének.

Jóllehet Európa tetemes és sokszínű emberierőforrás-kínálattal rendelkezik a képzett munkaerőt követelő kutatás és innováció területén, e kínálatot folytonosan táplálni és fejleszteni szükséges, hogy meg tudjon felelni a gyorsan változó munkaerő-piaci igényeknek. Európában 2011-ben a képzett munkaerőnek csak 46 %-a dolgozott a vállalkozói szférában, ami jóval alacsonyabb arány, mint Európa főbb gazdasági versenytársai esetében (Kínában például 69 %, Japánban 73 %, az USA-ban pedig 80 %). Ezt a helyzetet súlyosbítja, hogy a jelenlegi demográfiai trendek szerint kutatóink aránytalanul nagy hányada néhány éven belül eléri a nyugdíjkorhatárt. Ehhez hozzáadódik továbbá, hogy az európai gazdaság kutatásintenzívebbé válásához sokkal több magas színvonalú kutatói álláshely teremtésére lesz szükség, ami az elkövetkező évek egyik legnagyobb kihívása lesz az európai kutatási, innovációs és oktatási rendszerek számára.

Az ennek következtében szükségessé váló reformot a kutatói pályafutás kezdeti szakaszainál, vagyis a doktori tanulmányoknál és az ennek megfelelő posztgraduális képzéseknél kell elkezdeni. Európának olyan korszerű és innovatív képzési programokat kell kialakítania, amelyek megfelelnek a kutatás és az innováció világában érvényesülő, éles versenyt támaztó és egyre inkább interdiszciplinaritást követelő elvárásoknak. A vállalkozások – egyebek mellett a kkv-k és más társadalmi-gazdasági szereplők – elkötelezett szerepvállalására lesz szükség ahhoz, hogy a kutatók elsajátíthassák a holnap munkahelyein elvárt, több területet érintő innovációs és vállalkozói készségeket, és a kutatókat ösztönözni kell arra, hogy szakmai pályájukat az iparban, illetve a leginkább versenyképes társaságoknál képzeljék el. Fontos lesz ezenkívül a kutatók mobilitásának javítása is, amely jelenleg igen szerény mértékű: 2008-ban a doktoranduszok mindössze 7 %-a vett részt más tagállambeli képzésben, szemben a 2030-ra kitűzött 20 %-os aránnyal.

A reformnak ki kell terjednie a kutatói pályafutás minden további szakaszára is. Alapvetően fontos, hogy a kutatók minden szinten, tehát szakmai pályafutásuk derekán is nagyobb mobilitást élvezzenek mind az országok közötti, mind a köz- és a magánszektor közötti viszonylatban. Mindez erős ösztönzést jelent a tanulás és az új készségek elsajátítása terén. Kulcsszerepet játszik a különböző országok egyetemi kutatóhelyei, kutatóközpontjai és vállalkozásai közötti együttműködés szempontjából is. Az emberi tényező a fenntartható együttműködés gerince, vagyis meghatározó hajtóereje az innovatív, kreatív és a társadalmi kihívásokkal szembenézni képes Európa kialakulásának, és alapvetően fontos a nemzeti szakpolitikák széttagoltságának megszüntetéséhez. Az életpálya valamennyi szakaszában igénybe vehető mobilitás, valamint a K+I területén dolgozó, magasan képzett szakemberek cseréje

révén megvalósuló együttműködés és tudásmegosztás alapvetően fontos ahhoz, hogy Európa visszatérjen a fenntartható fejlődéshez vezető útra, és szembe tudjon nézni a társadalmi kihívásokkal és ezáltal hozzájáruljon a kutatási és innovációs képességek terén tapasztalható eltérések megszüntetéséhez.

A Horizont 2020-nak ezzel összefüggésben a Horizont 2020 keretében nyújtott támogatások hordozhatósága tekintetében meghatározandó megfelelőbb feltételek révén ösztönöznie kell a kutatók szakmai fejlődését és mobilitását.

A Marie Skłodowska-Curie cselekvések tényleges esélyegyenlőséget biztosítanak a női és a férfi kutatók mobilitása tekintetében, többek között az akadályok megszüntetését célzó egyedi intézkedések révén.

Amennyiben Európa egyenlő félként akar belépni a kutatási és innovációs versenybe, több fiatal nőt és férfit kell a kutatói pályára csábítani, és igen vonzó lehetőségeket és munkakörnyezetet kell teremtenie a kutatás és az innováció területén. Európának mind az európai, mind a máshonnan érkező kiemelkedő tehetségek szemében vonzó munkahellyé kell válnia. Európa egész területén gondoskodni kell arról, hogy egyöntetűen érvényesüljenek az olyan fontos munkaügyi szempontok, mint a nemek közötti egyenlőség, a magas színvonalú és megbízható foglalkoztatási és munkahelyi feltételek, valamint a szakmai elismerés.

3.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

E feladat sem tisztán uniós, sem tisztán tagállami finanszírozásból nem oldható meg. Jóllehet a tagállamokban történtek intézkedések a felsőoktatási intézmények megreformálására és a képzési rendszer korszerűsítésére, e téren még mindig nagy különbségek mutatkoznak az országok között, tehát uniós szinten nem egyenlő az előrehaladás mértéke. A köz- és a magánszektor közötti tudományos és technológiai együttműködés ma is általában csekélynek mondható Európában. Ugyanez érvényes a nemek közötti egyenlőségre és az EKT-en kívüli hallgatók és kutatók Európába vonzására tett erőfeszítésekre is. Jelen pillanatban az Unióban tanuló harmadik országbeli doktoranduszok aránya körülbelül 20 %, ezzel szemben az Egyesült Államokban a doktoranduszok 35 %-a külföldi. A folyamat felgyorsításához a nemzeti határokon túlmutató, uniós szintű stratégiai megközelítésre lesz szükség. Az ehhez elengedhetetlen strukturális reformok ösztönzéséhez és bátorításához mindenképpen uniós finanszírozás szükséges.

A Marie Skłodowska-Curie-cselekvések keretében már történtek jelentős előrelépések az ország- és az ágazatközi mobilitás ösztönzése, ezáltal a kutatói életpályák európai és nemzetközi szintű megnyitása, valamint a Kutatók Európai Chartájában és a kutatók felvételi eljárásának magartatási kódexében foglalt alapelveknek megfelelő kiváló foglalkoztatási és munkahelyi feltételek terén. Az egyes tagállamokban nincs hasonló intézkedés, amely léptékében, alkalmazási körében, finanszírozásában, nemzetközi jellegében, valamint tudás-előállító és -átadó képességében a Marie Curie-cselekvések mérhető lenne. A cselekvések keretében nőtték a nemzetközi kutatóközösség számára vonzó intézmények rendelkezésére álló források, ami elősegíti a kiválósági központok terjedését Unió-szerte. A fellépések a végrehajtásuk során bevált gyakorlat nemzeti szinten történő elterjesztése révén mintaként szolgáltak, és érezhető strukturális változást vontak maguk után. A Marie Skłodowska-Curie-cselekvések során alkalmazott alulról építkező megközelítés továbbá lehetővé tette az érintett intézmények túlnyomó többsége számára, hogy a kutatók olyan új generációját hozza létre és képezze tovább, amely képes a társadalmi problémák kezelésére.

A Marie Skłodowska-Curie-cselekvések továbbfejlesztésétől az EKT fejlődéséhez való jelentős hozzájárulás várható. Egész Európára kiterjedő, versenyszemléletű finanszírozási struktúrájuk révén a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása mellett ösztönözni fogják az újszerű, kreatív és innovatív képzési formák kialakítását – mint például a közös vagy többszörös doktori fokozatok, a céges doktori programok –, amelyekbe olyan kutatási, innovációs és oktatási szereplők is bevonhatók, amelyeknek világszinten kell megküzdniük a kiváló hírnévért vívott versenyben. Az innovatív doktori képzés európai elveit követő legjobb kutatási és képzési programok uniós támogatásával a cselekvések hozzájárulnak e programok eredményeinek szélesebb körben történő terjesztéséhez és alkalmazásához, aminek köszönhetően elmozdulás történik egy jobban strukturált doktori képzés felé.

A Marie Skłodowska-Curie-cselekvések keretében nyújtott támogatás a jövőben kiterjed majd a tapasztalt kutatók és mérnökök köz- és magánszektor közötti ideiglenes cseréjére is, ami ösztönözni és támogatni fogja az egyetemeken, kutatóközpontokon és vállalkozásokon, valamint más társadalmi-gazdasági szereplők között uniós és nemzetközi szinten folyó együttműködést. A kiforrott, átlátható és méltányos elbírálási rendszernek köszönhetően a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések keretében lehetőség nyílik a kutatás és az innováció legkiválóbb tehetségeinek nemzetközi szintű verseny alapján történő kiválasztására, az ezzel járó presztízs pedig motivációt jelent a kutatók számára, hogy karrierjüket Európában folytassák.

A K+I területén dolgozó, magasan képzett szakemberek szakértelmét igénylő társadalmi problémák nem csak Európában vannak. A szóban forgó nemzetközi kihívások rendkívül összetettek és igen nagy horderejűek. A különböző országok, ágazatok és tudományterületek legjobb kutatóinak európai és nemzetközi szinten együtt kell működniük. A Marie Skłodowska-Curie-cselekvések kulcsszerepet fognak játszani a szóban forgó kihívások kezelésében, mivel támogatják a munkaerőcserét, ezáltal az együttműködésen alapuló gondolkodásmódot, és végső soron a nyitott innovációhoz elengedhetetlen nemzetközi és ágazatközi tudásmegosztást.

Az európai tehetségek táborának gyarapítása szempontjából alapvetően fontos lesz a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések társfinanszírozási mechanizmusa. Az uniós fellépés számszerű és strukturális hatását tovább fogja fokozni az általa kiváltott olyan regionális, nemzeti és nemzetközi finanszírozás – köz- és magánfinanszírozás egyaránt – amelyet hasonló és kiegészítő célokat követő új programok létrehozására, valamint már működő programoknak a nemzetközi és ágazatközi képzés, mobilitás és karrierlehetőségek fejlesztése irányában történő kijáratására nyújtanak. Ez a mechanizmus mind nemzeti, mind uniós szinten erősíteni fogja a kutatás és az oktatás területén tett erőfeszítések szinergiáját.

A fenti céllal végzett tevékenységek mindegyike hozzá fog járulni ahhoz, hogy Európában kialakuljon egy, a kreativitás és az innováció szempontjából feltétlenül szükséges új gondolkodásmód. A Marie Skłodowska-Curie finanszírozási intézkedéseknek köszönhetően fokozódni fog az erőforrások európai szintű együttes hasznosítása, aminek révén javul a kutatói képzés, mobilitás és karrierlehetőségek koordinációja és irányítása is. Ezenkívül a cselekvések hozzá fognak járulni az „Innovatív Unió”, a „Mozgásban az ifjúság” és az „Új készségek és munkahelyek menetrendje” kiemelt kezdeményezés szakpolitikai céljainak eléréséhez, továbbá nélkülözhetetlen szerepet töltenek majd be az EKT megvalósításában. A Marie Skłodowska-Curie-cselekvéseket ennél fogva az e szakpolitikai célkitűzéseket támogató más programokkal – köztük az Erasmus + programmal és az EIT TIT-jeivel – szoros szinergiában fogják kidolgozni.

3.3. A tevékenységek nagy vonalakban

a) Új készségek fejlesztése kiváló kutatói alapképzés útján

A cél a kreatív és innovatív kutatók olyan új nemzedékének kiképzése, akik képesek a tudást és az ötleteket az Unió gazdaságának és társadalmának javát szolgáló termékekké és szolgáltatásokká alakítani.

Ennek érdekében a legfontosabb az, hogy a pályakezdő kutatók kiváló és újszerű posztgraduális képzésben részesüljenek, amely lehetővé teszi a kutatók számára a szakmai előmenetelt a kutatási pályájukon, és amelyben szerepet kapnak a különböző tagállamok, társult országok és/vagy harmadik országok egyetemeinek, kutató-intézetek, kutatási infrastruktúráinak, vállalatainak, kkv-inek és egyéb társadalmi-gazdasági csoportosulásainak részvételével szervezett interdiszciplináris projektek, ezen belül a tudás és tapasztalat kutatók közötti átadását célzó mentori rendszerek vagy a doktori programok. Ezzel a köz- és a magánszektorban egyaránt javulni fognak a posztgraduális képzésben részt vevő fiatal kutatók karrierlehetőségei.

b) A kiválóság előmozdítása országok és ágazatok közötti mobilitás révén

A cél a tapasztalt kutatók kreatív és innovatív potenciáljának növelése az országok és ágazatok közötti mobilitás elősegítésével, a kutatók pályafutásának valamennyi szakaszában.

Ennek érdekében a legfontosabb az, hogy a tapasztalt kutatók számára vonzó karrierlehetőségek nyíljanak európai és Európán kívüli országok egyetemein, kutatóintézeteiben, kutatási infrastruktúráiban, vállalatainál, kkv-inál és egyéb társadalmi-gazdasági csoportosulásainál, és ezáltal a kutatók ösztönzést kapjanak képességeik gyarapítására és elmélyítésére. Ez minden bizonnyal fokozza majd a magánszektor innovációs képességét, és elősegíti az ágazatközi mobilitást. Támogatást kell továbbá nyújtani ahhoz, hogy a kutatók harmadik országok rangos kutatóintézeténél képzésben részesüljenek és új tudást szerezzenek, hogy megszakítást követően újrakezdhesék kutatói karrierjüket valamint ahhoz, hogy a kutatók transznacionális/nemzetközi mobilitási tapasztalatszerzést követően (újra) elfoglalhassanak egy európai – többek között a származási országukban lévő –, hosszabb távra szóló kutatói állást, ideértve a visszatérés és a visszailleszkedés aspektusainak érvényesítését is.

c) Az innováció előmozdítása a tudásbázisok termékeny kölcsönhatása révén

A cél a kutatásban és az innováció területén folyó nemzetközi és ágazatok közötti együttműködés megerősítése az említett területeken dolgozó munkaerő cseréjén keresztül, és ezáltal a globális kihívások hatékonyabb kezelése.

Az e célt szolgáló kulcsintézkedések közé tartozik a K+I területén dolgozó szakemberek csereprogramokban való részvételének támogatása, amennyiben az európai vagy Európán kívüli országok egyetemeinek, kutató-intézetek, kutatási infrastruktúrájának, vállalatainak, kkv-inek és egyéb társadalmi-gazdasági csoportosulásainak partnerségei keretében valósul meg. Ehhez fokozni kell a harmadik országokkal való együttműködést.

d) A strukturális hatások fokozása a tevékenységekhez nyújtott társfinanszírozással

A cél a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések számszerű és strukturális hatásainak fokozása további finanszírozás mobilizálásával, valamint a kiválóság nemzeti szinten történő előmozdítása a kutatók képzése, mobilitása és karrierlehetőségei területén.

Az e célt szolgáló kulcsintézkedések közé tartozik az, hogy a regionális, nemzeti és nemzetközi – mind a magán-, mind a közszférába tartozó – szervezetek arra való ösztönzése egy társfinanszírozási mechanizmus segítségével, hogy hozzanak létre új programokat, a már működő programokat pedig igazítsák a nemzetközi és az ágazatközi képzéshez, a mobilitáshoz és a szakmai előmenetelhez. Ez – a kutatói pályafutás minden

szakaszában, ideértve a doktori szintet is – javítani fogja a kutatói képzést Európában, előmozdítja a kutatók és a tudományos ismeretek szabad mozgását Európán belül, a nyílt felvételi eljárásnak és a vonzó munkafeltételeknek köszönhetően vonzóvá teszi a kutatói pályát, továbbá fellendíti az egyetemek, kutatóintézetek és vállalkozások között zajló kutatási és innovációs együttműködést, valamint a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködést.

e) Célzott támogatások és politikai intézkedések

A cél a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések eredményeinek monitoringja – feltárva hiányosságait és a gátló tényezőket is, valamint kedvező hatásainak erősítése. Ennek érdekében mutatókat kell kidolgozni, és elemezni kell a kutatói mobilitásra, készségekre, pályafutási lehetőségekre és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó adatokat, törekedve az „Európa a változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak” különös célkitűzés keretében a kutatókat, munkaadókat és finanszírozókat célzó szakpolitikai támogatási cselekvésekkel kapcsolatban adódó szinergiák kihasználására és az e cselekvésekkel való szoros együttműködés fenntartására. A tevékenység további célja a kutatói életpálya vonzerejének és fontosságának tudatosítása, valamint a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések keretében támogatásban részesülő tevékenységekből eredő kutatási és innovációs vonatkozású eredmények terjesztése.

4. Kutatási infrastruktúrák

4.1. Különös célkitűzés

A különös célkitűzés az Európában és Európán kívül működő összes kutató rendelkezésre álló világszínvonalú kutatási infrastruktúrák megteremtése, és azoknak a tudományos előrehaladás és az innováció céljaira való teljes mértékű hasznosítása.

A kutatási infrastruktúrák valamennyi tudományterületen döntően befolyásolják Európa versenyképességét, és alapvető fontosságúak a tudományosan megalapozott innováció szempontjából. Sok területen nem lehetséges kutatást végezni szuperszámítógépek, elemző létesítmények, az új anyagok előállításához szükséges sugárforrások, a nanotechnológiában használatos tisztaszobák és fejlett metrológia, a biológiai és orvosi kutatáshoz szükséges, különlegesen felszerelt laboratóriumok, genomikai és társadalom- és bölcsészettudományi adatbázisok, a földtudományokhoz és a környezetvédelemhez nélkülözhetetlen obszervatóriumok és érzékelő-állomások, nagysebességű szélessávú adatátviteli hálózatok stb. nélkül. A kutatási infrastruktúrákra a nagy horderejű társadalmi kihívások megoldását célzó kutatásokhoz is szükség van. Ezek az infrastruktúrák az országok és tudományágak közötti együttműködés fellendítését és az egységes és nyitott európai online kutatási tér megteremtését szolgálják. Előmozdítják továbbá a személyek és az ötletek mobilitását, az Európa és a világ legkiválóbb kutatói közötti kapcsolat-építést, valamint a tudományos oktatás színvonalának emelését is. Csúcstechnológia kidolgozására sarkallják a kutatókat és az innovatív társaságokat. Így megerősítik Európa fejlett technológiájú innovatív iparát. Végezetül szerepet kapnak a kiválóság előmozdításában az európai kutatói és innovációs közösségeken belül, és kiválóan alkalmasak a tudomány erejének a nyilvánosság előtti bemutatására is.

Amennyiben Európa a világ élvonalában kíván maradni a kutatás területén, közösen elfogadott kritériumok alapján megfelelő és stabil alapokra kell helyeznie a kutatási infrastruktúrák létrehozását, fenntartását és üzemeltetését. Ehhez az uniós, nemzeti és regionális támogatásokat nyújtó szereplők intenzív és hatékony együttműködése szükséges, ezért a szinergiák kihasználása és az egységes megközelítésmód biztosítása érdekében erős kapcsolódást kell kialakítani a kohéziós politikával.

A különös célkitűzés az „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezés egyik legfontosabb vállalásához kapcsolódik, ez a kezdeményezés ugyanis kihangsúlyozza, hogy a világszínvonalú kutatási infrastruktúra megléte meghatározó szerepet játszik az úttörő kutatás és innováció lehetővé tételében. A kezdeményezés hangsúlyozza továbbá, hogy a kutatási infrastruktúrák kiépítéséhez és üzemeltetéséhez az erőforrásokat európai, sőt adott esetben világszinten kell együttesen mozgósítani. Hasonlóképpen az „Európai digitális menetrend” kiemelt kezdeményezés külön hangsúlyozza az európai elektronikus infrastruktúra megerősítésének és az innovációs klaszterek fejlesztésének fontosságát annak érdekében, hogy Európa versenyelőnyre tegyen szert az innováció területén.

4.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

A korszerű kutatási infrastruktúrák egyre összetettebbek és egyre költségesebbek, ezért sok esetben a különböző felszerelések, szolgáltatások és adatforrások integrációjára, valamint kiterjedt nemzetközi együttműködésre van szükség. Nincs olyan ország, amelyik képes lenne az általa használt összes kutatási infrastruktúrát egymagában finanszírozni. Az utóbbi években a Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fóruma (ESFRI) ütemtervének folyamatos fejlesztésével és végrehajtásával, a nemzeti kutatólétesítmények integrációjával és megnyitásával, valamint a nyitott digitális EKT alapját jelentő elektronikus infrastruktúra kifejlesztésével jelentős előrelépés történt a kutatási infrastruktúrával kapcsolatos európai megközelítésmód terén. A kutatási infrastruktúrák hálózatba rendezése erősíti Európa humán erőforrás-alapját, mivel ezekhez kapcsolódóan a kutatók és a mérnökök új generációja világszínvonalú képzésben részesül, és ösztönzést nyer a tudományágak közötti együttműködés. Ösztönözni kell a Marie Skłodowska-Curie-cselekvésekkel fennálló szinergiát.

A kutatási infrastruktúrák további fejlesztése és használatuk európai szinten való terjedése jelentős mértékben hozzájárul majd az EKT kiteljesítéséhez. Noha a tagállamok a jövőben is központi szerepet játszanak majd a kutatási infrastruktúrák fejlesztésében és finanszírozásában, az Unióra is fontos szerep hárul az infrastruktúra európai szintű támogatása – például az európai kutatási infrastruktúrák összehangolásának ösztönzése – terén, mégpedig az új és integrált létesítmények létrehozásának ösztönzése, a nemzeti és európai infrastruktúrákhoz való széles körű hozzáférés megnyitása és támogatása, valamint a regionális, nemzeti, uniós és nemzetközi szakpolitikák egységességének és hatékonyságának biztosítása révén. A párhuzamosságoknak és az erőfeszítések elaprózódásának az elkerülése, valamint a létesítmények koordinált és hatékony használatának támogatása mellett adott esetben az erőforrások együttes hasznosítására is szükség lesz ahhoz, hogy Európában világszínvonalú kutatási infrastruktúrák létesüljenek és működjenek.

Az IKT átalakította a tudományt, mivel lehetővé teszi a távegyütműködést, a tömeges adatfeldolgozást, a számítógépes („in silico”) kísérletezést és a távoli forrásokhoz való hozzáférést. A kutatás ezért egyre inkább transznacionális és interdiszciplináris válik, ami szükségessé teszi olyan IKT-infrastruktúrák használatát, amelyek a tudományhoz hasonlóan szupranacionálisak.

A kutatási infrastruktúrák – többek között az elektronikus infrastruktúrák – kiépítésére, használatára és irányítására vonatkozó európai megközelítésmódnak köszönhetően megvalósuló mérethatékonyság és ideális feladatmegosztás jelentős növekedést fog eredményezni Európa kutatási és innovációs potenciáljában, és növeli az Unió versenyképességét nemzetközi szinten.

4.3. A tevékenységek nagy vonalakban

A tevékenységek célja az európai kutatási infrastruktúrák fejlesztése 2020-ig és azt követően, a benne rejlő innovációs potenciál és humánerőforrások támogatása, valamint a kutatási infrastruktúrára irányuló európai politika megerősítése.

a) Az európai kutatási infrastruktúra fejlesztése 2020-ig és azt követően

A cél az alábbiakra irányuló cselekvések megkönnyítése és támogatása: (1) az ESFRI és más világszínvonalú kutatási infrastruktúrák előkészítése, megvalósítása és üzemeltetése, ideértve a regionális partnerlétesítményeknek abban az esetben való fejlesztését, ha az uniós beavatkozás határozottan hozzáadott értéket képvisel, (2) az európai szempontból fontos nemzeti és regionális kutatási infrastruktúrák integrációja és transznacionális igénybevételek lehetőségének biztosítása annak érdekében, hogy az európai tudósok – elhelyezkedésüktől függetlenül – használhassák ezeket magas szintű kutatásra; (3) az elektronikus infrastruktúrák kifejlesztése, kiépítése és üzemeltetése a hálózatépítéssel, számítástechnikával és tudományos adatokkal kapcsolatos világszínvonalú képesség biztosítása érdekében.

b) A kutatási infrastruktúra innovációs potenciáljának és humánerőforrásainak támogatása

A cél annak elérése, hogy a kutatási infrastruktúrák az elsők között alkalmazzák vagy fejlesszék ki az élvonalbeli technológiai újdonságokat, az iparral létrejövő K+F-partnerségek támogatása, a kutatási infrastruktúrák ipari hasznosításának megkönnyítése és az innovációs klaszterek létrehozásának ösztönzése. A tevékenység keretében támogatást fog kapni ezenkívül a kutatási infrastruktúrákat kezelő és üzemeltető munkaerő képzése és/vagy cseréje is.

c) A kutatási infrastruktúrára irányuló európai politika és a nemzetközi együttműködés megerősítése

A cél az érintett politikai döntéshozók és finanszírozó szervek által működtetett partnerségek, a döntéshozatali segítő feltérképező és monitoringeszközök, valamint a nemzetközi együttműködésre irányuló tevékenységek támogatása. Támogatást lehet nyújtani az európai kutatási infrastruktúrák számára a nemzetközi kapcsolatokra irányuló tevékenységeikhez.

A b) és c) pontban meghatározott tevékenységeket célzott intézkedésekkel – illetve adott esetben az a) pontban szereplő tevékenységeken belül – kell elérni.

II. RÉSZ

IPARI VEZETŐ SZEREP

1. Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén

A különös célkitűzés: a kutatás és az innováció révén világviszonylatban megtartani, illetve megerősíteni vezető szerepünket az alatechnológiák és az úrkutatás terén amelyek a meglévő és kialakulóban lévő iparágak és ágazatok egész soránál képezik a versenyképesség alapját.

A globális üzleti környezet gyorsan változik, és az Európa 2020 stratégia célkitűzései kihívásokat és lehetőségeket jelentenek az európai ipar számára. Európának fel kell gyorsítania az innovációt egyrészt a létrehozott ismeretek átalakításával, aminek köszönhetően továbbfejleszthetők a meglévő termékek, szolgáltatások és piacok, másrészt új ismeretek létrehozásával, ugyanakkor továbbra is a minőségre és a fenntarthatóságra kell összpontosítania. Az innovációban rejlő lehetőségeket a lehető legszélesebb értelemben ki kell aknázni, vagyis a technológián túlmenően az üzleti, szervezési és társadalmi szempontokat is figyelembe kell venni.

Ahhoz, hogy szilárd technológiai alappal és ipari képességekkel felvértezve a világszintű verseny élvonalában maradjunk, a kutatás, a fejlesztés, a validációs és kísérleti módszerek tekintetében fokozott mértékű stratégiai beruházásokra van szükség az IKT, a nanotechnológia, a fejlett anyagok, a biotechnológia, a korszerű gyártás és feldolgozás, valamint az úrkutatás területén.

Az alaptermészetű európai ipar általi sikeres elsajátítása, integrációja és alkalmazása kulcsfontosságú az európai termelékenység és innovációs kapacitás megszilárdításához, illetve annak biztosításához, hogy Európa fejlett, fenntartható és versenyképes gazdasággal rendelkezzen, világszinten vezető szerepet töltsön be a csúcstechnológiai alkalmazások ágazatában, valamint hogy képes legyen hatékony és fenntartható megoldásokat kidolgozni a társadalmi kihívásokra. Az ilyen tevékenységek átfogó jellegüknel fogva további fejlődést ösztönözhetnek a kiegészítő jellegű találmányok, alkalmazások és szolgáltatások révén, ami által ezekben a technológiákban magasabb megtérülési ráta biztosítható, mint bármely más területen.

E tevékenységek hozzájárulnak ahhoz, hogy megvalósuljanak az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezéseinek – nevezetesen az Innovatív Unió, az Erőforrás-hatékony Európa, az Iparpolitika a globalizáció korában, az európai digitális menetrend és az uniós úrpolitika – céljai.

Kiegészítő jelleg a Horizont 2020 más tevékenységeivel

A „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés keretében végzett tevékenységek elsősorban az ipari és üzleti vállalkozások (köztük a kkv-k) által, a kutatói közösség és a tagállamok bevonásával, nyílt és átlátható módon meghatározott kutatási és innovációs menetrendeken fognak alapulni, és hangsúlyosan a magánberuházások bevonására és az innovációra fognak irányulni.

Az alaptermészetűeknek a társadalmi kihívásokra vonatkozó megoldásokba való beépítését az egyes kihívásokra irányuló támogatással kell ösztönözni. Az alaptermészetűek azon alkalmazásai, amelyek nem kapcsolhatók a társadalmi kihívásokhoz, mindazonáltal fontosak az európai ipar versenyképességének megerősítéséhez, a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés keretében kapnak támogatást. Törekedni kell a „Kiváló tudomány” és a „Társadalmi kihívások” prioritással való koordinációra.

Közös megközelítés

A megközelítés az innovatív projektek és úttörő megoldások előmozdítása érdekében kiterjed mind a szakpolitikai stratégiákban meghatározott tevékenységekre, mind a nyitottabb területekre az értéklánc egészére vonatkozóan, ideértve a kutatás-fejlesztést, a nagy léptékű kísérleti projektekre és demonstrációs tevékenységekre, a tesztrendszereket, az „élő laboratóriumok”-at, a prototípusgyártást, valamint a kísérleti programok keretében végzett termékhitelesítést is. A tevékenységeket úgy kell kialakítani, hogy az ipart és különösen a kkv-kat többek között nyílt pályázati felhívások révén több kutatási és innovációs beruházás végrehajtására ösztönözzék és ezáltal fokozzák az ipar versenyképességét. Megfelelő hangsúlyt kapnak a kis- és középméretű projektek is.

A kulcsfontosságú alaptermészetűek integrált megközelítése

A „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés egyik fontos elemét képezik a kulcsfontosságú alaptermészetűek, amelyek a következőkből állnak: mikro- és nanoelektronika, fotonika, nanotechnológia, biotechnológia, fejlett anyagok és a korszerű gyártási rendszerek⁽¹⁾. Ezek a multidiszciplináris, tudás- és tőkeintenzív technológiák sok különféle ágazatot érintenek, és ezáltal jelentős versenyelőnyhöz juttatják az európai ipart és hozzájárulnak a növekedés serkentéséhez és a munkahelyteremtéshez. Az integrált megközelítés, amely a különböző innovációs ciklusokban és értékláncokban előmozdítja a kulcsfontosságú alaptermészetűek összekapcsolódását, konvergenciáját és termékeny kölcsönhatását, ígéretes kutatási eredményekkel kecsegtet, valamint új ipari technológiák, termékek, szolgáltatások és újszerű alkalmazások előtt nyitja meg az utat (pl. az úrkutatás, a közlekedés, a mezőgazdaság, a halászat, az erdőgazdálkodás, a környezetvédelem, az élelmiszerek, az egészségügy és az energiaügy területén). A kulcsfontosságú alaptermészetűek és az egyéb ipari alaptermészetűek közötti számos kölcsönhatást mint az innováció fontos forrását ezért rugalmas módon kell majd kiaknázni. Ez ki fogja egészíteni a kulcsfontosságú alaptermészetűekkel összefüggő kutatás-fejlesztést érintő, a nemzeti vagy regionális hatóságok által a kohéziós politika alapjaiból az intelligens szakosodási stratégiák keretében nyújtott támogatást.

Az innováció a technológiákat átfogó fokozott kutatási erőfeszítéseket tesz szükségessé. Ennélfogva a multidiszciplináris és a több területet érintő kulcsfontosságú alaptermészetűeket alkalmazó projekteket az „Ipari vezető szerep” prioritás szerves részévé kell tenni. A Horizont 2020 több területet érintő kulcsfontosságú alaptermészetűeket támogató struktúrája révén biztosítani kell többek között a társadalmi kihívásokkal és tevékenységekkel létrehozandó szinergiát és hatékony koordinációt. Ezen túlmenően adott esetben törekedni kell a szinergiákra is a kohéziós politika (2014-2020) alapján folyó, kulcsfontosságú alaptermészetűeket alkalmazó tevékenységekkel, valamint az EIT-vel is.

(1) COM(2009)0512.

Valamennyi alap- és ipari technológia – a kulcsfontosságú technológiákat is beleértve – egyik fő célja a technológiák közötti és a „Társadalmi kihívások” rész keretében kifejlesztett alkalmazásokkal való kölcsönhatások növelése lesz. Ezt messzemenően figyelembe kell venni a menetredek és a prioritások kialakításánál és végrehajtásánál. Ehhez azonban elengedhetetlen, hogy a különböző nézőpontokat képviselő érdekeltel teljes mértékben részt vegyenek a prioritások meghatározásában és végrehajtásában. Egyes esetekben szükség lesz az alap- és ipari technológiákra, valamint az egyes társadalmi kihívásokra irányuló támogatásokból közösen finanszírozott cselekvésekre is. Ez kiterjedhet a köz- és magánszféra olyan partnerségeinek közös finanszírozására, amelyek célja a technológiafejlesztés és az innováció ösztönzése, és amelyek ezeket a technológiákat a társadalmi kihívások kezelésére alkalmazzák.

Az IKT mindebben fontos szerepet játszik, mivel biztosítja a létfontosságú gazdasági és társadalmi folyamatok, valamint a magán- és a közszektor új termékei és szolgáltatásai szempontjából kulcsfontosságú alpinfrastruktúrát, technológiákat és rendszereket. Az európai iparnak az IKT területén zajló technológiai fejlesztések élvonalában kell maradnia, hiszen a több IKT-technológia területén jelenleg tapasztalható áttörés következtében új lehetőségek nyílnak meg.

Az úrkutatás gyorsan fejlődő ágazat, amely a modern társadalom számos területe számára szolgál létfontosságú információkkal, kiszolgálja a társadalom alapvető igényeit, egyetemes tudományos kérdésekkel foglalkozik, továbbá megszilárdítja az Unió pozícióját a nemzetközi élet jelentős szereplőjeként. Az úrkutatás adja a világűrben folytatott valamennyi tevékenység alapját, jelenleg azonban egyes tagállamok és az Európai Űrügynökség (ESA) programjaiban, illetve az uniós kutatási keretprogramok keretében kap helyet. Az úrkutatás területén elengedhetetlenek az EUMSZ 189. cikkével összhangban lévő uniós szintű intézkedések és beruházások, amelyek célja a versenyelőny megőrzése, a világűrbe telepített uniós infrastruktúra és a programok, például Copernicus és a Galileo védelme, valamint a világűr tekintetében Európa jövőbeli szerepének fenntartása.

Mindezen túlmenően az úrkutatásból származó információk felhasználására épülő, kapcsolódó (downstream) innovatív szolgáltatások és felhasználóbarát alkalmazások a növekedés és a munkahelyteremtés jelentős forrásai, fejlesztésük pedig fontos lehetőséget jelent az Unió számára.

Partnerségek kialakítása és hozzáadott érték

A kritikus tömeget Európa partnerségek, klaszterek és hálózatok kialakítása, szabványosítás, valamint a hasonló kutatási és fejlesztési igényekkel rendelkező különféle tudományos és technológiai területek és ágazatok közötti együttműködés előmozdítása révén érheti el, amelyek tudományos áttörésekhez, új technológiákhoz és innovatív termék-, szolgáltatási és eljárási megoldásokhoz vezetnek.

A kutatási és innovációs menetredek többek között a köz- és magánszféra partnerségei révén történő fejlesztése és végrehajtása, amelynek eszköze még az ipar és az egyetemek közötti hatékony kapcsolatok kiépítése, a további beruházások mobilizálása, a kockázatfinanszírozáshoz jutás, a szabványosítás, a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzéshez és az innovatív termékek és szolgáltatások beszerzéséhez nyújtott támogatás mind-mind olyan szempont, amely nélkül a versenyképesség kérdése érdemben nem tárgyalható.

E tekintetben az EIT-tel szoros kapcsolatokat kell kialakítani ahhoz, hogy tehetséges vállalkozókat neveljünk ki és támogassunk, valamint hogy a különböző országok, tudományágak és szervezetek összekapcsolása által felgyorsítsuk az innovációt.

Az uniós szintű együttműködés az új feltörekvő termékek, szolgáltatások és technológiák európai vagy nemzetközi szabványai kidolgozásának támogatásán keresztül a kereskedelmi lehetőségeket is előmozdíthatja. Az ilyen szabványoknak a többek között a tudományt és az ipart képviselő érintett szereplőkkel folytatott konzultációt követő kidolgozása pozitív hatású lehet. A szabványosítást, az interoperabilitást és a biztonságot fokozó tevékenységek, valamint a szabályozást megelőző tevékenységek támogatásban fognak részesülni.

1.1. *Információs és kommunikációs technológiák (IKT)*

1.1.1. Az IKT-ra vonatkozó különös célkitűzés

Az „Európai digitális menetrend” kiemelt kezdeményezéssel ⁽¹⁾ összhangban az IKT-hoz kapcsolódó kutatás és innováció (K+I) képessé teszi Európát arra, hogy az IKT fejlődéséből adódó lehetőségeket polgárai, vállalkozásai és tudományos közösségei előnyére támogassa, fejlessze és kiaknázza.

⁽¹⁾ COM(2010)0245.

A világ legnagyobb gazdaságaként az IKT – 2011-ben több mint 2 600 milliárd euró – világcipőből a legjelentősebb részesedést magáénak tudó Európa joggal várhatja el vállalkozásaitól, kormányaitól, kutatási-fejlesztési központjaitól és egyetemeitől, hogy meghatározó szerepet töltsenek be az IKT európai és világméretű fejlődésében, hogy segítsék az újonnan születő vállalkozásokat, és hogy többet áldozzanak az IKT-ra irányuló innovációra.

2020-ra el kell érni, hogy az európai IKT-ágazatnak legalább akkora részesedése legyen a globális IKT-piaci kínálatban, mint a keresletben, amelyben 2011-ben nagyjából egyharmad részt képviselt. Európának ezenkívül meg kell erősítenie az innovatív IKT-vállalkozásokat annak érdekében, hogy az Unióban – a 2011-ben több mint 35 milliárd EUR-t kitevő – IKT K+F-ben végrehajtott üzleti beruházások harmada az utóbbi két évtizedben alapított vállalatoktól származzon. Ez szükségessé teszi az IKT K+F-be irányuló állami beruházások oly módon történő emelését, ami maga után vonja a magánszektor hasonló ráfordításainak növelését. A cél az, hogy a beruházások összege növekedjen a következő évtizedben, és hogy az IKT tekintetében sokkal több világszínvonalú kiválósági központ és klaszter jöjjön létre Európában.

Az IKT területén jelen lévő egyre összetettebb, multidiszciplináris technológiai és üzleti láncok kezeléséhez elengedhetetlen a partnerségek kialakítása, a kockázatmegosztás és a kritikus tömeg Uniós-szerte történő létrehozása. Az uniós szintű cselekvésnek segítenie kell az iparnak az egységes piaci szemlélet alkalmazásában és a méret- és választékgazdaságosság elérésében. A tovagyrúzó és fellendítő hatású, közös érdeket képviselő, nyílt technológiai platformok köré szerveződő együttműködés az érdekelték széles körének teszi lehetővé, hogy előnyükre fordítsák az új fejlesztéseket és további innovációkat hozzanak létre. A partnerségek uniós szintű kialakítása ezenkívül lehetővé teszi a konszenzusépítést, látható kapcsolattartási pontot hoz létre a nemzetközi partnerek számára, továbbá elősegíti uniós és világszintű szabványok, illetve együtt üzemeltethető megoldások kifejlesztését.

1.1.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

Az IKT a magán- és nyilvános piacok, illetve ágazatok széles köre számára képezi az innováció és a versenyképesség alapját, és valamennyi tudományágban lehetővé teszi a fejlődést. A következő évtizedben a digitális technológiák, valamint az IKT-komponensek, -infrastruktúrák és -szolgáltatások átalakító hatása az élet minden területén egyre láthatóbbá fog válni. A számítástechnikai, kommunikációs és adattárolási lehetőségek elterjedése az elkövetkező években is folytatódni fog. Az érzékelők, berendezések és az információtechnológiai eszközökkel kiegészített termékek hatalmas információ- és adatmennyiséget – köztük valós idejű adatokat is – fognak előállítani, a távolból történő ügyintézés mindennapi lesz, az üzleti folyamatok és a fenntartható termelési helyek világszinten elterjednek, aminek köszönhetően a szolgáltatások és alkalmazások széles köre jön létre.

Számos létfonosságú kereskedelmi és közszolgáltatás, valamint a tudomány, az oktatás, az üzleti élet, a kulturális és a kreatív ágazat, valamint a közszektor valamennyi kulcsfontosságú tudásteremtési folyamata az IKT-n keresztül fog zajlani és így elérhetőbbé válni. Az IKT biztosítja majd a termelési és üzleti folyamatok, a kommunikáció és a tranzakciók kritikus infrastruktúráját. Az IKT ezenkívül nélkülözhetetlen lesz az alapvető társadalmi kihívások megoldásához, illetve olyan társadalmi folyamatok – például közösségi média, valamint a kollektív tudatosságot építő platformok és eszközök révén történő – kezeléséhez, mint amilyen a közösségformálás, a fogyasztói magatartás, a politikai szerepvállalás és a kormányzás. A versenyképes megoldások fejlesztése érdekében kulcsfontosságú a felhasználóközpontú kutatás támogatása és integrálása.

Az IKT-ra irányuló kutatás és innováció uniós támogatása jelentős mértékben hozzájárul az új generációs technológiák és alkalmazások fejlesztéséhez, mivel Európában az együttműködésen alapuló, közepes–nagy kockázatú kutatási és innovációs összkidadások nagy részét ez teszi ki. Az IKT-val kapcsolatos kutatásba és innovációba való, uniós szinten végrehajtott közberuházás eddig is létfonosságú volt és az is fog maradni az olyan kritikus tömeg létrehozásában, amely áttöréseket eredményez, vagy az innovatív megoldások, termékek és szolgáltatások szélesebb körű elterjedéséhez és jobb felhasználásához vezet. Az uniós versenyképesség és a közös társadalmi kihívások kezelése terén az ilyen közberuházás továbbra is központi szerepet játszik az EU-szerte alkalmazott nyílt platformok és technológiák kifejlesztésében, az innovációk valódi páneurópai környezetben történő tesztelésében és kísérleti bevezetésében, valamint az erőforrások optimalizálásában. Az IKT-ra irányuló kutatás és innováció uniós támogatása a csúcstechnológiai kv-k számára lehetővé teszi a növekedést és azt, hogy hasznukra fordítsák az EU egészére kiterjedő piacok méretét. Ez az európai uniós kutatók és mérnökök körében megerősíti az együttműködést és a kiválóságot, fokozza a nemzeti költségvetésekkel, illetve azok között kialakuló szinergiákat, valamint az Európán kívüli partnerekkel kialakítandó együttműködés fókuszpontjaként szolgál.

Az IKT-tevékenységeknek a hetedik keretprogram keretében végrehajtott, egymást követő értékelései azt mutatták ki, hogy az IKT-hoz kapcsolódó kutatás és innováció célzott, uniós szintű támogatása kulcsfontosságú volt az ipari vezető szerep kivívásában a mobilkommunikáció és a biztonság szempontjából kritikus IKT-rendszerek területén, valamint az olyan kihívások kezelésében, mint az energiahatékonyság, az egészségügy, az élelmiszerbiztonság, a közlekedés vagy a demográfiai változások. Az IKT-t szolgáló kutatási infrastruktúrára irányuló uniós beruházások az európai kutatókat a világ legjobb kutatási hálózataival és számítástechnikai eszközeivel látták el.

1.1.3. A tevékenységek nagy vonalakban

Több tevékenységcsoport az IKT összefüggésében az ipari és technológiai vezető szereppel kapcsolatos kihívásokra és az IKT-val kapcsolatos általános kutatási és innovációs menetredekre fog kiterjedni, ideértve különösen az alábbiakat:

- a) új generációs komponensek és rendszerek: fejlett, beágyazott és energia- és erőforrás-hatékony komponensek és rendszerek tervezése;
- b) új generációs számítástechnika: fejlett és biztonságos számítástechnikai rendszerek és technológiák; beleértve a számítási felhős technológiát („cloud computing”);
- c) a jövő internete: szoftverek, hardverek, infrastruktúrák, technológiák és szolgáltatások;
- d) tartalomkezelési technológiák és információkezelés: a digitális tartalmakat, a kulturális és kreatív iparágakat támogató IKT;
- e) fejlett interfészek és robotok: robotika és intelligens terek;
- f) mikro- és nanoelektronika és fotonika: a mikro- és nanoelektronikához és a fotonikához kapcsolódó kulcsfontosságú alatechnológiák, kiterjedve a kvantumtechnológiákra is.

Ez a hat fő tevékenységcsoport várhatóan minden igényt le fog fedni, figyelembe véve az európai ipar versenyképességét globális szinten. Ezek közé tartozik az ipari vezető szerep kialakítása a főbb társadalmi kihívások kezeléséhez szükséges általános IKT-alapú megoldások, termékek és szolgáltatások, valamint az alkalmazásorientált IKT-kutatási és -innovációs menetredek területén, amelyek a kapcsolódó társadalmi kihívásokkal együtt részéssülnek támogatásban. Tekintettel arra, hogy a technológiai fejlődés az élet minden területén minden eddigénél nagyobb mértékű, az emberek és a technológia közötti kölcsönhatás fontos lesz ebből a szempontból, és részévé válik a fent említett, az alkalmazásvezérelt IKT-ra irányuló kutatásnak.

Ez a hat tevékenységcsoport az IKT-specifikus kutatási infrastruktúrákra – ezen belül a kísérletek végzésére szolgáló „élő laboratóriumokra” és a kapcsolódó kulcsfontosságú alatechnológiákat kiszolgáló infrastruktúrákra – és azoknak a korszerű termékek és innovatív, intelligens rendszerek kifejlesztésében történő hasznosítására is ki fog terjedni: ilyenek többek között a berendezések, eszközök, támogató szolgáltatások, tisztaszobák és a prototípusgyártó létesítményekhez való hozzáférés.

A Horizont 2020 a természetes személyek alapvető jogainak és szabadságainak és különösen a magánélethez való joguknak a teljes körű tiszteletben tartásával támogatja a kutatási és fejlesztési rendszereket.

1.2. Nanotechnológia

1.2.1. A nanotechnológiára vonatkozó különös célkitűzés

A nanotechnológiai kutatás és innováció különös célkitűzése az, hogy ezen a nagy növekedési potenciállal rendelkező globális piacon biztosítsa az Unió vezető szerepét a tudományos és technológiai fejlesztések és a nanotechnológiai beruházások serkentése révén, illetve azért, hogy a nagy hozzáadott-értékű, versenyképes termékek és szolgáltatások létrehozásánál – az alkalmazások és ágazatok széles körében – nagyobb szerephez jusson a nanotechnológia.

2020-ra a nanotechnológia bekerül a fősodorba, vagyis tökéletesen integrálódni fog a legtöbb technológiába és alkalmazásba, amihez a motivációt a fogyasztók számára megjelenő előnyök, az életminőség növelése iránti igény, az egészségügyi ellátás, a fenntartható fejlődés, valamint a korábban nem létező, termelékenységi és erőforrás-hatékony megoldások megvalósítására kiaknázható erős ipari potenciál jelenti.

Európának ezenkívül globálisan érvényes referenciaértéket kell létrehoznia a nanotechnológia biztonságos és felelősségteljes alkalmazásában és irányításában, aminek mind a társadalom, mind az ipar számára jelentős hozadéka lesz, amelyhez magas szintű biztonság és fenntarthatóság társul.

A nanotechnológiával készülő termékek világpiaca olyan piac, amelyet Európa egyszerűen nem mellőzhet. Az alapvetően nanotechnológia felhasználásával készülő termékek értéke a piaci becslések szerint 2015-re eléri a 700 milliárd EUR-t, 2020-ra pedig a 2 billió EUR-t, ami 2, illetve 6 milliárd állásnak felel meg. Az európai nanotechnológiai vállalatoknak ki kell használniuk ezt a két számjegyű piacnövekedési ütemet, és 2020-ra meg kell szerezniük legalább a globális kutatásfinanszírozás Európára jutó részének (azaz negyedének) megfelelő piaci részesedést.

1.2.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

A nanotechnológia a bizonyítottan potenciállal rendelkező, fejlődő technológiák egész spektrumát jelenti, amely forradalmasítani fogja az anyagtudományt, az IKT-t, a közlekedési mobilitást, az élettudományokat, az egészségügyet (többek között a gyógykezeléseket), a fogyasztói termékeket és a gyártást, amint a kutatási eredmények tudományos áttörést képviselő, fenntartható és versenyképes termékekben és termelési folyamatokban konkrétizálódnak.

A nanotechnológia létfontosságú szerepet játszik az Európa 2020 stratégiában azonosított kihívások kezelésében. E kulcsfontosságú alatechnológiák sikeres alkalmazása hozzájárul az uniós ipar versenyképességéhez azáltal, hogy újszerű és tökéletesített termékeket vagy hatékonyabb folyamatokat tesz elérhetővé, illetve megoldásokat kínál a jelenlegi és a jövőbeli társadalmi kihívásokra.

A nanotechnológia világszintű kutatásfinanszírozása a 2004-es 6,5 milliárd EUR-ról 2008-ra körülbelül 12,5 milliárd EUR-ra nőtt, tehát csaknem megkétszereződött. Ennek az uniós kutatásfinanszírozás körülbelül az egynegyedét teszi ki. Az Európai Unió elismerten vezető szereppel rendelkezik a nanotudományok és a nanotechnológia területén: a becslések szerint 2015-re Unió-szerte mintegy 4 000 nanotechnológiai vállalat fog működni. Ezt a kutatásban betöltött vezető szerepet fenn kell tartani, meg kell erősíteni, illetve kamatoztatni kell a gyakorlati alkalmazásban és a forgalomba hozatalban is.

Európának a világpiacon meg kell tartania és ki kell használnia ezt a pozíciót azáltal, hogy számos különféle értékláncban, illetve a különböző ipari ágazatok között előmozdítja a széles körű együttműködést. A cél az, hogy az e technológiához kapcsolódó gyártási folyamatok volumenének növelése révén biztonságos, fenntartható és kereskedelmi szempontból életképes termékek legyenek előállíthatók. A kockázatértékelés és -kezelés, illetve a felelősségteljes irányítás kérdése meghatározó tényező lesz a nanotechnológia társadalomra, a környezetre és a gazdaságra gyakorolt jövőbeli hatása szempontjából.

A tevékenység ily módon a nanotechnológiának a gazdaságban való széles körű, felelősségteljes és fenntartható alkalmazására fog irányulni azért, hogy megvalósítsa a nagy társadalmi és ipari hatásokkal járó előnyöket. A potenciális lehetőségek kiaknázását – ideértve az új vállalatok és munkahelyek létrehozását – szem előtt tartva, a kutatásnak a szükséges eszközökre kell összpontosítania a szabványosítás és a szabályozás megfelelő végrehajtása érdekében.

1.2.3. A tevékenységek nagy vonalakban

a) Új generációs nanoanyagok, nanoeszközök és nanorendszerek kifejlesztése

Ez a tevékenység elsősorban olyan új termékek kifejlesztésére irányul, amelyek az ágazatok széles körében fenntartható megoldásokat tesznek lehetővé.

b) A nanotechnológia biztonságos és fenntartható fejlesztésének és alkalmazásának biztosítása

A nanotechnológia és a nanorendszerek egészségre és környezetre gyakorolt potenciális hatásaira vonatkozó tudományos ismeretek bővítése, valamint az egész életciklusra vonatkozó kockázatértékelés és -kezelés eszközeinek biztosítása, ideértve a szabványosítási kérdéseket is.

c) A nanotechnológia társadalmi vonatkozásainak kialakítása

A társadalmi és a környezetvédelmi hozadék figyelembevétele a nanotechnológiai kutatások irányításában.

d) A nanoanyagok, komponensek és rendszerek hatékony és fenntartható szintézise és gyártása

A hangsúly az új műveletekre, az új és meglévő folyamatok intelligens integrációjára – ezen belül a technológiai konvergenciára – helyeződik, valamint a gyártási volumennek a termékek nagy pontosságú és nagymértékű termelését lehetővé tévő növelésére, továbbá rugalmas és többcélú üzemek létesítésére, ami által a tudás hatékonyan átvihető az ipari innovációba.

e) Kapacitásnövelő technikák, mérési módszerek és berendezések kifejlesztése és szabványosítása

A biztonságos összetett nanoanyagok és nanorendszerek fejlesztését és piaci bevezetését előmozdító alatechnológiák kerülnek a középpontba.

1.3. Fejlett anyagok

1.3.1. A fejlett anyagokkal összefüggő különös célkitűzés

A fejlett anyagokra irányuló kutatás és innováció különös célkitűzése az új funkciókkal rendelkező, az alkalmazásuk során jobb teljesítményt biztosító anyagok kifejlesztése olyan, versenyképesebb és biztonságos termékek kialakításához, amelyek a lehető legkisebbre csökkentik a környezeti hatásokat és az erőforrásigényt.

Az anyagok az ipari innováció középpontjában állnak, annak kulcsfontosságú alapelemei. A nagyobb tudástartalommal, új funkciókkal és jobb teljesítménnyel rendelkező fejlett anyagok az alkalmazások és ágazatok széles körében nélkülözhetetlenek az ipari versenyképesség és a fenntartható fejlődés szempontjából.

1.3.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

A jobban működő, fenntartható termékek és eljárások kifejlesztése során, illetve a szűkülő források helyettesítéséhez új fejlett anyagokra van szükség. Az ilyen anyagok az ipari és társadalmi kihívásokra adott megoldások részét képezik, mivel használat közben jobb teljesítményt nyújtanak, kisebb az erőforrás- és energiaigényük, valamint a termékek teljes életciklusa során fenntartható termékkezelést tesznek lehetővé.

Az alkalmazásorientált fejlesztés gyakran teljesen új, tervezhető teljesítményű anyagok kialakításával jár. Az ilyen anyagok létfontosságúak a nagy értékű termékek gyártásának ellátási láncában. Ezenkívül a fejlődés alapját képezik az interdiszciplináris technológiai területeken (például az egészségügyi technológiákban, a biotudományokban, az elektronikában és a fotonikában), valamint gyakorlatilag az összes piaci ágazatban. A fejlett anyagok becsült értéke és hatása jelentős: piacuk növekedésének üteme évi mintegy 6 %, így 2015-re ez a piac nagyságrendileg várhatóan 100 milliárd EUR-s értéket fog képviselni.

Az anyagokat az életciklus egészét – vagyis a termelésnek a rendelkezésre álló alapanyagokkal való ellátásától a termékek életciklusának végéig („bölcstől bölcsőig”) tartó időszakot – figyelembe vevő szemlélet szerint kell kifejleszteni, emellett innovatív megoldásokat kell igénybe venni ahhoz, hogy az anyagok átalakítása minél kevésbé legyen erőforrás-igényes, ezen belül energiaigényes, annak érdekében, hogy az emberekre és a környezetre gyakorolt káros hatások a minimálisra csökkenjenek. Ezenkívül foglalkozni kell majd az anyagok folyamatos használatával, újrahasznosításával vagy az életciklusuk végén történő, másodlagos használatával csakúgy, mint a kapcsolódó társadalmi innováció kérdésével, így például a fogyasztói magatartás változásaival és az új üzleti modellekkel.

A fejlődés felgyorsítása érdekében multidiszciplináris és konvergáló megközelítést kell alkalmazni, amely kiterjed a kémiára, a fizikára, a mérnöki tudományokra, az elméleti és számítógépes modellezésre, a biológiai tudományokra és az egyre kreatívabb ipari formatervezésre

Támogatni kell az újszerű környezetbarát innovációs szövetségek és az ipari szimbiózis kialakulását, amelyek lehetővé teszik az iparágak diverzifikálódását, üzleti modelljeik szélesítését és hulladékaiknak az új termelési folyamatokat kiszolgáló újrafelhasználását.

1.3.3. A tevékenységek nagy vonalakban

a) Több területet érintő technológiák és alapvető anyagtechnológiák

A nagyobb tudástartalommal, új funkciókkal és jobb teljesítménnyel rendelkező szerkezeti, funkcionális és multifunkciós anyagokra, valamint a szerkezeti anyagokra irányuló kutatás az innováció érdekében minden ipari ágazatban, beleértve a kreatív iparágakat is.

b) Anyagfejlesztés és -átalakítás

Kutatás és fejlesztés a hatékony, biztonságos és fenntartható fejlesztés biztosítása érdekében és a tevékenység fokozása a jövőbeli, tervezésen alapuló termékek ipari gyártásának lehetővé tétele érdekében, az anyagok hulladékmentes kezelése céljából Európa területén.

c) Az anyagkomponensek kezelése

Anyagokra és komponensekre és rendszerekre vonatkozó új és innovatív technikák kialakítására irányuló kutatás és fejlesztés.

d) A fenntartható, erőforrás-hatékony és alacsony kibocsátású ipart ellátó anyagok

Olyan új termékek és alkalmazások, üzleti modellek, illetve felelős fogyasztói magatartás kialakítása, amelyek csökkentik az energiaigényt és elősegítik a karbonszegény termelést.

e) A kreatív iparágakban – ezen belül a kulturális örökség területén – felhasznált anyagok

A formatervezésnek és a konvergáló technológiák fejlesztésének az új üzleti lehetőségek létrehozására való felhasználása, beleértve a történelmi vagy kulturális értéket képviselő anyagok megővését és helyreállítását, valamint az újonnan létrehozott anyagokat.

f) Metrológia, anyagjellemzés, szabványosítás és minőségbiztosítás

Az anyagtudomány és a mérnöki tudományok fejlődésének és hatásának gyorsítása olyan technológiák előmozdítása révén, mint amilyen az anyagjellemzés, a roncsolásmentes értékelés, valamint a teljesítmény folyamatos értékelése, monitoringja és prediktív modellezése.

g) Az anyagfelhasználás optimalizációja

Az anyagfelhasználás alternatív módjai, illetve helyettesítő anyagok és innovatív üzleti modellek vizsgálatára irányuló kutatás és fejlesztés, valamint a kritikus erőforrások azonosítása.

1.4. *Biotechnológia*

1.4.1. A biotechnológiára vonatkozó különös célkitűzés

A biotechnológiai kutatás és innováció különös célkitűzése a versenyképes, fenntartható, biztonságos és innovatív ipari termékek és folyamatok kifejlesztése, valamint az, hogy az innováció katalizátora legyen számos európai ágazatban, például a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban, az élelmiszeriparban, az energetikában, a vegyiparban, az egészségügyi ágazatban, valamint a tudásalapú biogazdaságban.

A biotechnológia területén a szilárd tudományos, technológiai és innovációs alapok kialakítása hozzá fog járulni ahhoz, hogy az európai iparágak vezető szerephez jussanak e kulcsfontosságú alaptermékterületekben. Ez a pozíció még jobban megerősödik, ha a biotechnológia alkalmazásába beépítjük az általános és konkrét kockázatok egészségi és biztonsági értékelését, a technológia alkalmazásának gazdasági és környezeti hatásait és kezelési szempontjait is.

1.4.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

A biotechnológia – amelynek hajtóerejét az élő rendszerekkel kapcsolatos ismeretek bővülése jelenti – várhatóan új alkalmazások egész sorát fogja adni, és megerősíti az európai uniós ipari bázist és annak innovációs kapacitását. A biotechnológia egyre növekvő fontosságát az ipari alkalmazások, többek között a biológiai gyógyszerek, az élelmiszer- és takarmánytermelés és a bioalapú vegyi anyagok is mutatják, amelyek 2015-re a becslések szerint a vegyi anyag-gyártás akár 12–20 %-át is kitehetik. A „zöld kémia” tizenkét alapelvének némelyikét a biotechnológia is alkalmazza a biológiai rendszerek szelektivitása és hatékonysága miatt. Az európai uniós vállalkozásokra nehezedő esetleges gazdasági terhek csökkenthetők oly módon, hogy kiaknázzuk a biotechnológiai folyamatokban és a bioalapú termékekben rejlő szén-dioxid-kibocsátáscsökkentő potenciált, a szóban forgó kibocsátások ugyanis 2030-ra a becslések szerint évi 1–2,5 milliárd tonna szén-dioxid-egyenértéket fognak kitenni.

Európa biogógyszerészeti ágazatában a jelenlegi gyógyszerek nagyjából 20 %-a már biotechnológiai módszerekkel készül, az új gyógyszereknél pedig ez az arány akár az 50 %-ot is elérheti. A biotechnológia jelentős szerepet játszik a bioalapú gazdaságra való áttérésben az új ipari eljárások kifejlesztése révén. A biotechnológia ezenkívül új távlatokat nyit a fenntartható mezőgazdaság, akvakultúra és erdőgazdálkodás kialakításában, valamint a tengeri erőforrások hatalmas potenciáljának kiaknázásában is, amelynek segítségével innovatív ipari, egészségügyi, energetikai, vegyi és környezetvédelmi alkalmazások szülehetnek. A feltörekvő tengeri (kék) biotechnológiai ágazat az előrejelzések szerint évi 10 %-kal fog nőni.

Az innováció más alapvetően fontos forrásai a biotechnológia, illetve más alap- és konvergáló technológiák közötti kapcsolódási területeken találhatók, így különösen a nanotechnológia és az IKT területén, ahol olyan alkalmazások fejlesztése folyik, mint az érzékelés és a diagnosztika.

1.4.3. A tevékenységek nagy vonalakban

a) Az élvonalbeli biotechnológia mint a jövőbeli innováció hajtóerejének előmozdítása

A feltörekvő technológiai területek, például a szintetikus biológia, a bioinformatika és a rendszerbiológia fejlesztése, amelyek rendkívül ígéretesek az innovatív termékek és technológiák és a teljesen új alkalmazások kifejlesztése szempontjából.

b) Biotechnológiai alapú ipari termékek és eljárások

Az ipari biotechnológia és az ipari léptékű biofolyamatok tervezésének fejlesztése a versenyképes ipari termékek és fenntartható folyamatok kialakítása (például a vegyipar, az egészségügy, a bányászat, az energiaipar, a cellulóz- és papíripar, a rostalapú termékek ágazata és a faipar, a textilipar, a keményítőgyártás és az élelmiszer-feldolgozás terén) és a kapcsolódó környezetvédelmi és egészségügyi vonatkozások kidolgozása érdekében, ideértve a tisztítási műveleteket is.

c) Innovatív és versenyképes platformtechnológiák

Platformtechnológiák (pl. genomika, metagenomika, proteomika, metabolomika, molekulás eszközök, expressziós rendszerek, fenotipizálási platformok és sejtalapú platformok) fejlesztése azzal a céllal, hogy a gazdasági ágazatok széles körében megerősítsük vezető szerepünket és versenyelőnyünket.

1.5. Korszerű gyártás és feldolgozás

1.5.1. Különös célkitűzés

A korszerű gyártásra és feldolgozásra irányuló kutatás és innováció különös célkitűzése a jelenlegi gyártással foglalkozó vállalatok, gyártási rendszerek és folyamatok átalakítása. Ezt többek között a kulcsfontosságú alapterméktechnológiáknak a tudásintenzívebb, fenntarthatóbb, forrás- és energiahatékonyabb, ágazatokon átívelő gyártási és feldolgozási technológiák kialakítása érdekében való fokozottabb igénybevétele révén kell megvalósítani, ami innovatívabb termékeket, folyamatokat és szolgáltatásokat eredményez. A korszerű gyártás és feldolgozás, azáltal, hogy lehetővé teszi új, fenntartható termékek, eljárások és szolgáltatások bevezetését és versenyképes alkalmazását, a „Társadalmi kihívások” prioritás keretében megfogalmazott célkitűzések megvalósításában is jelentős szerepet tölt be.

1.5.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

A gyártási ágazat rendkívül fontos az európai gazdaság számára, hiszen az uniós GDP hozzávetőleg 17 %-át teszi ki, és 2007-es adatok szerint Unió-szerte mintegy 22 millió munkahelyet biztosít. A kereskedelem gazdasági korlátainak lebontása és a kommunikációs technológia adta lehetőségek miatt a gyártóiparnak éles versennyel kell szembenéznie, és egyre inkább a legkisebb költségigényű országok felé mozdul el. A gyártás európai szemléletét tehát radikálisan meg kell változtatni ahhoz, hogy világszinten versenyképesek maradjunk. A Horizont 2020 segítséget nyújthat abban is, hogy e cél eléréséhez az összes érdekelt fél egységbe kovácsolódjon.

Európának fokoznia kell az uniós szintű beruházásokat ahhoz, hogy a gyártási technológiák területén megőrizhesse vezető szerepét és szakértelmét, valamint hogy az európai gyártóipar átálljon a nagy értékű, tudásintenzív termékek gyártására, ami által létrehozhatók a termékek fenntartható gyártásához és a legyártott termékek egész életciklusát lefedő szolgáltatások nyújtásához szükséges feltételek és eszközök. Az erőforrás-igényes gyártó- és feldolgozóiparnak uniós szinten további forrásokat és ismereteket kell mobilizálnia, és növelnie kell a beruházásokat a kutatás, a fejlesztés és az innováció területén annak érdekében, hogy újabb eredményeket érjen el a versenyképes, alacsony szén-dioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony és fenntartható gazdaság megvalósításában, továbbá hogy megfeleljen annak az uniós szinten előírt követelménynek, amely szerint az ipari ágazatoknak 2050-re csökkenteniük kell az üvegházhatású gázok kibocsátását⁽¹⁾.

Erős uniós szakpolitikai segítségével Európa fejleszteni fogja meglévő iparágait, illetve felkarolja a feltörekvő jövőbeli iparágakat. A korszerű gyártási rendszerek ágazatának becsült értéke és hatása jelentős: 2015-re ez a piac várhatóan mintegy 150 milliárd EUR-nak megfelelő értéket fog képviselni, a piac összesített növekedési üteme pedig évi 5 %.

A tudásbázis és a szakértelem megőrzése létfontosságú ahhoz, hogy a gyártóipar és a feldolgozókapacitás Európában maradjon. A kutatási és fejlesztési tevékenység a fenntartható és biztonságos gyártásra és feldolgozásra fog összpontosítani annak érdekében, hogy – a szükséges műszaki innováció és ügyfélközpontúság bevezetése mellett – nagy tudástartalmú és alacsony anyag- és energiaigényű termékek és szolgáltatások jöjjenek létre.

Ezenkívül Európának ezeket az alapterméktechnológiákat és alapismereteket más, termelékeny ágazatokba is át kell emelnie – ilyen például az építőipar, amely az üvegházhatású gázok jelentős forrásának számít, mivel az építési tevékenység Európában a teljes energiafogyasztás 40 %-át teszi ki, ami a szén-dioxid-kibocsátás 36 %-ának felel meg. Az építőiparnak, amely az európai GDP 10 %-át állítja elő, és 3 millió vállalkozás révén – amelyek 95 %-a kkv – mintegy 16 millió munkahelyet biztosít Európában, környezeti hatásának csökkentése érdekében fel kell karolnia az innovatív anyagokat és gyártási megközelítéseket.

1.5.3. A tevékenységek nagy vonalakban

a) A jövő üzemeiben alkalmazott technológiák

A fenntartható ipari növekedés előmozdítása azáltal, hogy Európában a gyártás területén elősegítjük a költség-alapú szemléletről az erőforrás-hatékonyra és a nagy hozzáadott értéket képviselő termékekre, valamint az az IKT-alapú intelligens és nagy teljesítményű, integrált rendszert alkotó gyártáson alapuló szemléletre való átállást.

b) Energiahatékony rendszerek és kis környezeti hatású energiahatékony épületek

Az energiafogyasztás és a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése a kutatás, a fenntartható építési technológiák és rendszerek kifejlesztése és alkalmazása révén az értéklánc egészének vonatkozásában, valamint az épületek összesített környezeti hatásának csökkentése

⁽¹⁾ COM(2011)0112.

c) Fenntartható, erőforrás-hatékony és karbonszegény technológiák az energiahatékony feldolgozóiparban

A feldolgozóipar versenyképességének fokozása az erőforrás- és energiahatékony drámai mértékű növelésével, illetve a karbonszegény technológiák és fenntarthatóbb ipari eljárások elterjedésének és adott esetben megújuló energiaforrások integrálásának előmozdításával az ilyen ipari tevékenységek környezeti hatásának mérséklése az értéklánc egészében.

d) Új, fenntartható üzleti modellek

Koncepciók és módszerek származtatása a testre szabott, adaptív, tudásalapú üzleti modellek kidolgozásához, ideértve az alternatív erőforrás-hatékony megközelítéseket is

1.6. Űrpolitika

1.6.1. A világűrhez kapcsolódó különös célkitűzés

A világűrre irányuló kutatás és innováció különös célkitűzése a költséghatékony, versenyképes és innovatív űrpar (beleértve a kkv-kat) és kutatói közösség kialakítása olyan űrbéli infrastruktúra kifejlesztése és kiaknázása érdekében, amely elősegíti az uniós szakpolitikai célok teljesülését és a társadalmi igények megoldását.

Az európai űrágazatnak – mind a köz-, mind a magánszektorban – a világűrre irányuló kutatás és innováció fellendítésével történő megerősítése létfontosságú Európa azon képességének fenntartására és megóvására, hogy az uniós szakpolitikák céljai és a nemzetközi stratégiai érdekek támogatására felhasználja a világűr, valamint hogy versenyképes maradjon a hagyományos és feltörekvő űrutazó nemzetekkel. Az uniós szintű tevékenységeket a tagállamok és az Európai Űrügynökség (ESA) tevékenységeivel összehangolva fogják végrehajtani, törekedve a különböző szereplők közötti komplementaritás kiépítésére.

1.6.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

A világűr a modern társadalom számára létfontosságú különféle szolgáltatások és termékek – például a navigáció és a kommunikáció, továbbá a műholdas földmegfigyelésből származó időjárás-előrejelzés és földrajzi információk – fejlesztésének fontos, de gyakran láthatatlan tényezője. Az európai, nemzeti és regionális szinten zajló politikaformálás és -végrehajtás egyre inkább függ a világűrből származó információktól. A globális űrágazat gyors ütemben fejlődik, és új térségekbe (például Kínába, Dél-Amerikába és Afrikába) terjeszkedik. Az európai ipar jelenleg a kereskedelmi és tudományos célokat szolgáló, első osztályú műholdak jelentős exportőre. A fokozódó globális verseny fenyegeti Európa e téren kivívott pozícióját.

Európának tehát érdekében áll, hogy űrparra ezen az éles versennyel jellemzett piacon is tovább virágozzon. Fontos megjegyezni azt is, hogy a földtudományok, az alapvető fizika, a csillagászat és a bolygó kutatás terén az utóbbi évtizedekben elért legjelentősebb tudományos áttörések némelyike az európai tudományos műholdakról származó adatoknak és teszteknek volt köszönhető. Emellett az innovatív űrtechnológiák, pl. a robotika, az európai tudás és technológia fejlődéséhez és hozzájárultak. Figyelemmel erre az egyedülálló kapacitásra, az európai űrágazat kulcsfontosságú szerepet játszik az Európa 2020 stratégiában azonosított kihívások kezelésében.

A kutatás, a technológiai fejlődés és az innováció megalapozza az európai társadalom számára létfontosságú űrbéli képességek kiépítését. Miközben az Egyesült Államok űrprogramjának mintegy 25 %-át kutatás-fejlesztésre fordítja, az Európai Unióban ez az arány kevesebb, mint 10 %. Ezen túlmenően az uniós űrkutatás néhány tagállam nemzeti űrprogramjában, az ESA-programokban és az uniós kutatási keretprogramokban kap helyet.

Európa technológiai és versenyelőnyének megőrzése, valamint a befektetések kihasználása érdekében uniós szintű cselekvésre van szükség, tekintettel az EUMSZ 4. cikkének (3) bekezdésére és 189. cikkére, a tagállamok és az ESA űrkutatási tevékenységeivel kapcsolatban. Az ESA 1975 óta valósít meg kormányközi alapon ipari műholdfejlesztést és mélyűri missziókat az ESA tagállamok számára. Uniós szintű cselekvésre van szükség annak előmozdítása érdekében is, hogy az űrkutatásban valamennyi tagállam legjobb kutatói vegyenek részt, valamint hogy minél nagyobb mértékben megszűnjenek az együttműködésen alapuló űrkutatás nemzeti határok mentén húzóó akadályai.

Ezenkívül az európai műholdak által szolgáltatott információk egyre nagyobb lehetőségeket biztosítanak majd az innovatív, műholdalapú kapcsolódó szolgáltatások további fejlesztése terén. Ez a kkv-k tipikus tevékenységi területe, amelyet kutatás- és innovációserkentő intézkedésekkel kell támogatni e lehetőség – és különösen a két kiemelt uniós kezdeményezésre, a Galileo és a Copernicus programra fordított jelentős beruházások – maradéktalan kiaknázása érdekében.

A világűr magától értetődő módon átível a földi határokon, egyedi és globális nézőpontot kínál, és ebből eredően a nagy léptékű, nemzetközi együttműködés keretében megvalósuló projektek helyszíne. Ahhoz, hogy a következő évtizedekben jelentős szerepet töltsünk be az ilyen nemzetközi űrprojekteken, elengedhetetlen mind a közös európai űrpolitika, mind az európai szintű űrkutatási és innovációs tevékenység.

A Horizont 2020-on belül végrehajtott űrkutatás és innováció összhangban van az uniós űrpolitikai prioritásokkal és az európai operatív programok igényeivel, mivel azokat továbbra is a Tanács⁽¹⁾ és a Bizottság határozza meg.

Az európai űrinfrastruktúra, mint például a Copernicus és a Galileo program stratégiai befektetést jelent, és elengedhetetlen az innovatív járulékos alkalmazások fejlesztése. Ennek érdekében az űrtechnológiák alkalmazását adott esetben a „Társadalmi kihívások” prioritás megfelelő részeinek keretében kell támogatni a társadalmi-gazdasági előnyöknek, a beruházások megtérülésének és a járulékos alkalmazások terén Európa vezető szerepének biztosítása érdekében.

1.6.3. A tevékenységek nagy vonalakban

a) Az európai űrágazat versenyképességének, függetlenségének és innovációs képességének megalapozása

Ez a versenyképes, fenntartható és vállalkozó szellemű űrpar, illetve a világszínvonalú űrkutató közösség megőrzését és továbbfejlesztését foglalja magában annak érdekében, hogy az űrendszerek területén megőrizzük és megerősítsük Európa vezető szerepét és önállóságát, ösztönözzük az űripari innovációt, valamint lehetővé tegyük az űralapú földi innovációt például a távérzékelés és a navigációs adatok felhasználása révén.

b) Az űrtechnológiai fejlődés megalapozása

A cél a korszerű űr-alaptechnológiáknak és az operatív koncepcióknak az ötlet megszületésétől egészen az űrbéli demonstrációs szakaszig tartó fejlesztése. Ebbe beletartoznak a világűrbe való hozzáférést segítő, valamint az űrhulladéktól és a napkitörésektől való védelmet szolgáló technológiák, továbbá a műholdas távközlés, a navigáció és a távérzékelés. A korszerű űrtechnológia kifejlesztéséhez és alkalmazásához elengedhetetlen a magasan képzett mérnökök és kutatók folyamatos oktatása és továbbképzése, valamint az említett szakemberek és az űralkalmazások felhasználói közötti szoros kapcsolatok.

c) A világűrből származó adatok kiaknázásának megalapozása

Az európai műholdak által szolgáltatott (tudományos, nyilvános vagy üzleti) adatok jelentősen nagyobb mértékű kiaknázása úgy valósítható meg, ha további erőfeszítéseket teszünk a világűrből származó adatok feldolgozására, tárolására, validálására, szabványosítására és fenntartható rendelkezésre bocsátására, valamint az ezen adatokon alapuló új információs termékek és szolgáltatások kifejlesztésének a támogatására, tekintettel az EUMSZ 189. cikkére, ideértve az adatkezelés és -terjesztés és az interoperabilitás területét érintő innovációkat, különösen a földtudományokhoz kapcsolódó adatokhoz és metaadatokhoz való hozzáférésnek és ezen adatok cseréjének az előmozdítását. Ezek a tevékenységek az űrbéli infrastruktúra beruházási költségeinek nagyobb megtérülését is biztosíthatják, és hozzájárulhatnak a társadalmi kihívások leküzdéséhez, különösen akkor, ha világszinten összehangoljuk őket, többek között a Föld-megfigyelési rendszerek globális rendszerén (GEOSS) – nevezetesen a Copernicus-programnak mint a GEOSS fő európai kiegészítő programjának a teljes körű kiaknázása révén –, továbbá a Galileo elnevezésű európai műholdas navigációs programon és az Éghajlat-változási Kormányközi Testületen (IPCC) keresztül. Támogatni fogjuk a fenti innovációknak az érintett alkalmazásokba és döntéshozatali folyamatokba történő mielőbbi bevezetését. Ez vonatkozik az adatok további tudományos vizsgálatok céljára való felhasználására is.

d) A nemzetközi űrpartnerségeket támogató európai kutatás megalapozása

A világűrrel kapcsolatos vállalkozások alapvetően globális jellegűek. Ez különösen igaz a világűr-megfigyelési rendszerhez (SSA) fogható tevékenységekre, illetve a világűrrel kapcsolatos egyéb tudományos, illetve a világűr felderítésére irányuló projektekre. Az élvonalbeli űrtechnológia kifejlesztése egyre inkább ilyen nemzetközi partnerségek keretében történik. Az e partnerségekben való részvétel elengedhetetlen az európai kutatók és ipar sikeréhez. A hosszú távú ütemtervek meghatározása és végrehajtása, valamint a nemzetközi partnerekkel való koordináció alapvető e célkitűzés szempontjából.

2. Kockázatfinanszírozáshoz jutás

2.1. Különös célkitűzés

A különös célkitűzés a kutatás és az innováció területén a kockázatfinanszírozáshoz jutás tekintetében elősegíteni a meglévő piaci hiányosságok pótlását.

(1) COM(2011)0152.

A K+I területén a beruházási helyzet rendkívül rosszul alakul, és ez különösen érvényes a nagy növekedési potenciállal bíró innovatív kkv-kra és közepes piaci tőkeértékű vállalatokra. A finanszírozásnyújtás tekintetében több jelentős piaci rés is van, mivel a szakpolitikai célok eléréséhez szükséges innovációk a piac számára általában túl kockázatosnak bizonyulnak, és ezért a társadalom számára azokban rejlő szélesebb körű előnyöket nem lehet teljes mértékben kiaknázni.

Egy hitelfinanszírozási keret és egy tőkefinanszírozási keret segíthet az ilyen gondok áthidalásában azáltal, hogy javítja az érintett K+I tevékenységek finanszírozási és kockázati profiljait. Ez lehetővé teszi, hogy a vállalatok és más kedvezményezettek könnyebben jussanak hitelekhez, garanciákhoz és a kockázatfinanszírozás más formáihoz; előmozdítja a korai szakaszban végrehajtott beruházásokat, a meglévő és az új kockázattőke-alapok fejlesztését; fokozza a tudástranszferet és fellendíti a szellemi tulajdon piacát; tőkét vonz a kockázattőke-piacokra; valamint általában elősegíti, hogy az új termékek és szolgáltatások a megszületés, a fejlesztés és a demonstráció szakaszából gyorsabban kerüljenek kereskedelmi forgalmazásba.

Az általános hatás várhatóan az lesz, hogy a magánszektor nagyobb hajlandóságot fog mutatni a K+I-ba való beruházás iránt, ami pedig hozzá fog járulni az Európa 2020 stratégia egyik alapvető céljának eléréséhez, nevezetesen ahhoz, hogy az évtized végéig az uniós GDP 3 %-át fordítsuk K+F-re, amelynek kétharmada a magánszektortól származzon. A pénzügyi eszközök igénybevétele azt is elősegíti majd, hogy a K+I célokat valamennyi ágazat és szakpolitikai terület tekintetében megvalósítsuk, amelyek nélkülözhetetlenek a társadalmi kihívások kezeléséhez, a versenyképesség fokozásához, a fenntartható és inkluzív növekedés ösztönzéséhez, valamint a környezeti és más közjavak nyújtásához.

2.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

A K+I-re vonatkozó uniós szintű hitelfinanszírozási keret szükséges ahhoz, hogy nőjön a hitel- és garancianyújtás valószínűsége, és hogy megvalósuljanak a K+I szakpolitika célkitűzései. A piacon a kockázatos K+I beruházásokra irányuló – jelenleg a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus (RSFF) keretében biztosított – hitelek és garanciák iránti kereslet és a kínálat közötti rés várhatóan továbbra is fennmarad, mivel a kereskedelmi bankok nagyrészt tartózkodni fognak a nagyobb kockázatú kölcsönök nyújtásától. Az RSFF-hitelfinanszírozás iránti kereslet a mechanizmus 2007 közepén való beindítása óta nem lankad: a mechanizmus működésének első szakaszában (2007–2010) a felhasználás mértéke az aktív hitelek jóváhagyása tekintetében több mint 50 %-kal felülmúlta a várakozásokat (7,6 milliárd EUR a tervezett 5 milliárd EUR-hoz képest).

Ezen túlmenően a bankoknak általában nincsenek módszereik a tudásalapú eszközök, mint például a szellemi tulajdon értékelésére és így gyakran nem hajlandók tudásalapú vállalatokba befektetni. Ennek az a következménye, hogy számos létező innovatív vállalat – legyen az akár kicsi, akár nagy – nem kap hitelt a nagyobb kockázatú K+I tevékenységek végzésére. Eszközének/eszközeinek kidolgozása és végrehajtása során, amire a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban egy vagy több megbízott szervezettel partnerségben kerül sor, a Bizottság gondoskodni fog arról, hogy az azonosított igényeknek való megfelelés érdekében figyelembe vegyék a technológiai és pénzügyi kockázatok megfelelő szintjeit és formáit.

Ezek a piaci rések alapvetően a bizonytalanságokban, az információs aszimmetriákban, illetve az ilyen kérdések kezelésének tetemes költségeiben gyökereznek: a nemrégiben alapított vállalatok rövid fennállásuk miatt nem meggyőzőek a potenciális hitelezőknek, de sokszor még a nagyobb múltú vállalatok sem tudnak elegendő információt nyújtani, ráadásul egy K+I beruházás kezdeténél még egyáltalán nem vehető biztosra, hogy az erőfeszítések sikeres innovációt szülnék-e.

Mindhez az is hozzá kell tenni, hogy az koncepciófejlesztési szakaszban tartó, illetve a feltörekvő területeken tevékenykedő vállalkozásoknak általában nincs elegendő fedezetük. Újabb elrettentő tényező az, hogy még abban az esetben is, ha a K+I tevékenység kereskedelmi terméket vagy folyamatot eredményez, egyáltalán nem biztos, hogy az abból származó hasznot kizárólag az kutatást vagy innovációt végző vállalat tudja-e majd lefőlözni.

Az uniós hozzáadott érték abban áll, hogy a hitelfinanszírozási keret segíteni fog azon piaci hiányosságok pótlásában, amelyek megakadályozzák, hogy a magánszektor optimális szintű K+I beruházásokat hajtson végre. A szóban forgó eszköz létrehozása lehetővé teszi, hogy az uniós költségvetésből és – kockázatmegosztási alapon – az eszköz megvalósításával megbízott pénzügyi szervezet(ek)től származó forrásokból összegyűljön az erőforrások kritikus tömege. Ez arra sarkallja majd a vállalatokat, hogy saját pénzükből többet fordítsanak K+I-ra, mint azt egyébként tennék. Mindezekon túlmenően a hitelfinanszírozási keret elő fogja segíteni, hogy mind a közjogi, mind a magánjogi szervezetek csökkentsék a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés vagy az innovatív termékekre és szolgáltatásokra irányuló beszerzés lebonyolításának kockázatát.

A K+I-re vonatkozó uniós szintű tőkefinanszírozási keret szükséges ahhoz, hogy a sajáttőke-finanszírozás elérhetőbb legyen a korai, illetve növekedési szakaszban tartó beruházások számára, valamint hogy lendületet kapjon az uniós kockázattőke-piac fejlődése. A technológiaátadás és az indulás szakaszában az új vállalkozásoknak túl kell jutniuk a „halál völgyének” is nevezett kritikus időszakon, amikor már nem részesülnek állami kutatástámogatásban, de a magánberuházóknak még nem jelentenek vonzó célpontot. Az e kritikus időszak túlélését segítő, a „magvetést” és beindítást finanszírozó magántőkét mozgósítani hivatott állami támogatás jelenleg túl széttörözött és kiszámíthatatlan, vagy kezelői nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel. Ezenkívül a legtöbb európai kockázattőke-alap túl kicsi ahhoz, hogy folyamatosan támogassa az innovatív vállalatok növekedését, és nincs meg a szakosodáshoz és a transznacionális működéshez szükséges kritikus tömegük.

A következmények súlyosak. A pénzügyi válság előtt az európai kockázattőke-alapok által a kkv-kba fektetett összeg nagyjából évi 7 milliárd EUR-ra rúgott, 2009-re és 2010-re azonban ez az összeg 3–4 milliárd EUR-ra csökkent. A kockázati tőkéből származó finanszírozás megcsappanása számos olyan, induló szakaszban lévő vállalkozást érintett, amelyek a kockázattőke-alapok befektetési célterületét képezték: 2007-ben körülbelül 3 000 kkv részesült kockázattőke-finanszírozásban, 2010-ben pedig mindössze 2 500.

Az uniós hozzáadott érték tekintetében a K+I-ra irányuló tőkefinanszírozási keret ki fogja egészíteni a nemzeti és a regionális programokat, amelyek eleve nem tudják kezelni a határokon átnyúló K+I-beruházásokat. A korai szakaszra vonatkozó megállapodásoknak demonstrációs hatásuk is lesz, amely Európa-szerte kedvező hatást gyakorolhat az állami és magánberuházókra. Ami a növekedési szakaszról illeti, kizárólag európai szinten érhető el a szükséges méretarány és a magánberuházók intenzív részvétele, amelyek mind nélkülözhetetlenek az önfenn-tartó kockázattőke-piac működéséhez.

A hitelfinanszírozási és a tőkefinanszírozási keret – amelyeket kísérőintézkedések is támogatnak majd – hozzájárul a Horizont 2020 szakpolitikai céljainak eléréséhez. Ennek érdekében arra fognak irányulni, hogy megszilárdítsák Európa tudományos alapját, illetve emeljék annak színvonalát; hogy üzleti menetrend alapján előmozdítsák a kutatást és az innovációt; valamint kezeljék a társadalmi kérdéseket olyan tevékenységekre összpontosítva, mint a kísérleti bevezetés, a demonstráció, a tesztrendszerek és a piaci forgalomba hozatal. Célzott támogatási intézkedéseket – pl. kkv-k számára nyújtott tájékoztatás és útmutatás – kell biztosítani. E tevékenységek programozásával és végrehajtásával kapcsolatban adott esetben ki lehet kérni a regionális hatóságok, a kkv-kat tömörítő szervezetek, a kereskedelmi kamarák és a releváns pénzügyi közvetítők véleményét.

Ezen túlmenően a tőkefinanszírozó eszközök abban is segíteni fognak, hogy más programok és szakpolitikák területén is elérjük a K+I célokat, ilyenek például a közös agrárpolitika, az éghajlat-változási cselekvések (a karbonszegény gazdaságra való áttérés és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás) és a közös halászati politika. A nemzeti és regionális pénzügyi eszközökkel való komplementaritás kidolgozása a kohéziós politika közös stratégiai keretén (2014-2020) belül fog történni, ahol a pénzügyi eszközök várhatóan nagyobb szerephez jutnak majd.

A tőkefinanszírozási és a hitelfinanszírozási keret kialakítása során figyelembe kell venni a meghatározott piaci hiányosságok pótlására vonatkozó igényt, a piaci jellemzőket (például a dinamizmus mértékét és a vállalatalapítás ütemét), valamint e terület, illetve más területek finanszírozási szükségleteit, ugyanakkor nem szabad piaci torzulásokat előidézni. A pénzügyi eszközöknek ki kell egészíteniük a tagállami eszközöket, és alkalmazásuknak egyértelmű európai hozzáadott értéket, valamint tőkeáttételt kell biztosítania. A költségvetési előirányzatoknak a pénzügyi eszközök közötti elosztása a Horizont 2020 működése során kiigazítható a változó gazdasági feltételeknek megfelelően.

A tőkefinanszírozási keret, illetve a hitelfinanszírozási keret kkv-támogató kerete – a COSME tőkefinanszírozási és a hitelfinanszírozási keretével együtt – két uniós pénzügyi eszköz részeként kerül végrehajtásra, amelyek tőke- és adósságfinanszírozást biztosítanak a kkv-k K+I-tevékenységéhez és növekedéséhez. Biztosítani kell a Horizont 2020 és a COSME egymást kiegészítő kiegészítő jellegét.

2.3. A tevékenységek nagy vonalakban

- a) A K+I-vel kapcsolatos adósságfinanszírozást biztosító hitelfinanszírozási keret: „uniós hitel- és garancianyújtás a kutatás és az innováció számára”

A cél az adósságfinanszírozás – hitelek, garanciák, viszontgaranciák, valamint az adósság- és kockázatfinanszírozás más formáinak – elérhetőbbé tétele a kockázatos beruházásokat igénylő kutatási és innovációs tevékenységekben részt vevő köz- és magánjogi szervezetek, valamint köz- és magánszféra közötti partnerségek számára ahhoz, hogy munkájuk gyümölcsöt hozzon. A hangsúly a kiválóság tekintetében nagy potenciállal rendelkező kutatás és innováció támogatásán lesz.

Mivel a Horizont 2020 egyik célkitűzése, hogy új vagy jobb termékek és szolgáltatások piacra jutásának előmozdítása által és a koncepcióigazolási („proof of concept”) szakasz tudástranszferben játszott döntő szerepének figyelembevételével hozzájáruljon a K+F tevékenység és az innováció közötti szakadék megszüntetéséhez, létre lehet hozni olyan mechanizmusokat, amelyek lehetővé teszik az átadás tárgyát képező kutatási eredmények vagy találmányok jelentőségének, fontosságának és jövőbeli innovatív hatásának validálásához szükséges koncepcióigazolási szakaszok finanszírozását.

A végső kedvezményezettek potenciálisan a következők lesznek: bármilyen méretű jogalanyok, amelyek pénzt kölcsönözhetnek és fizethetnek vissza, valamint különösen az innovációs és gyors növekedési lehetőségekkel kecsegtető kkv-k; közepes piaci tőkeértékű vállalatok és nagy vállalatok; egyetemek és kutatóintézetek; a kutatási és innovációs infrastruktúra; a köz- és magánszféra közötti partnerségek; és a különleges rendeltetésű eszközök és projektek.

A hitelfinanszírozási keret finanszírozása két fő elemből tevődik össze:

- 1) Keresletvezérelt finanszírozás: a hitel- és garancianyújtás a kérelmek beérkezési sorrendje szerint történik, és külön támogatásban részesülnek például a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok. Ez az elem reagál a keresletvezérelt RSFF-hitelezés mennyiségének állandó és folyamatos növekedésére. A kkv-támogató keretből olyan tevékenységek részesülnek támogatásban, amelyek a K+F és/vagy az innováció területén működő kkv-k és más jogalanyok finanszírozáshoz jutását célozzák. Ez – amennyiben arra megfelelő igény mutatkozik – a kkv-támogató eszköz 3. szakaszában történő támogatást is magában foglalhatja.
  - 2) Célzott finanszírozás, amely a társadalmi kihívások kezelése, az ipari vezető szerep és a versenyképesség fokozása, a fenntartható, karbonszegény, inkluzív növekedés támogatása, valamint a környezeti és más közjavak biztosítása szempontjából létfontosságú szakpolitikákra és kulcságazatokra összpontosít. Ez az elem elősegíti, hogy az Európai Unió kellően kezelje az ágazati szakpolitikai célok kutatási és innovációs szempontjait.
- b) A K+I-vel kapcsolatos tőkefinanszírozást biztosító tőkefinanszírozási keret: „uniós tőkefinanszírozás a kutatás és az innováció számára”

A cél az európai kockázati tőke-piac hiányosságainak áthidalása, valamint saját tőke és kvázi-sajáttőke biztosítása az innovatív vállalkozásoknak az induló szakasztól a növekedési és expanziós szakaszig felmerülő fejlesztési és finanszírozási igényeik kielégítésére. A hangsúly arra fog helyeződni, hogy az eszköz elősegítse a Horizont 2020 és a kapcsolódó szakpolitikák céljainak elérését.

A megcélzott végső kedvezményezettek potenciálisan bármilyen méretű olyan vállalatok lesznek, amelyek innovációs tevékenységet végeznek vagy ilyen tevékenységbe fognak, valamint különösen az innovatív kkv-k és közepes piaci tőkeértékű vállalatok.

A tőkefinanszírozási keret a vállalatok működésének korai szakaszát érintő kockázati tőke-alapokra és az alapok alapjaira fog összpontosítani, amelyek kockázati tőkét és kvázi saját tőkét (ezen belül mezzanine-tőkét) biztosítanak az egyes portfólió-vállalkozások számára. Az eszközknél arra is lesz lehetőség, hogy a COSME növekedésösztönző tőkefinanszírozási keretével együtt a vállalkozások expanziós és növekedési szakaszát érintő beruházásokat hajtson végre annak érdekében, hogy folyamatos támogatást biztosítson az induló és fejlődő vállalatok számára.

Az elsősorban keresletvezérelt tőkefinanszírozási keret portfólióalapú megközelítést fog alkalmazni, amelynek esetében a kockázati tőke-alapok és más közvetítők választják ki a befektetések célpontjait képező vállalatokat.

A versenyképességi és innovációs keretprogramon (2007-2013) belül a pénzeszközöknek az öko-innovációra történő elkülönítése során szerzett pozitív tapasztalatokra építve meghatározott szakpolitikai célok elérésének elősegítésére itt is sor kerülhet forráselkülönítésre, például a meghatározott társadalmi kihívásokhoz kapcsolódó célok elérése érdekében.

Az indulástámogató keret – amely a vállalatoknak az induló és korai szakaszban nyújt támogatást – saját tőke-befektetéseket tesz lehetővé többek között a tudástranszferrel foglalkozó szervezetekbe és hasonló intézményekbe a technológiaátadás támogatása révén (az állami kutatás területén született kutatási eredményeknek és találmányoknak a termelő ágazatba történő, például koncepcióigazolás útján megvalósuló áthelyezését is beleértve), az indulótőke-alapokba, a határokon átnyúló indulótőke-alapokba, az „üzleti angyal” társbefektetési eszközökbe, a szellemi tulajdont képviselő eszközökbe, a szellemi tulajdonjogokkal való kereskedelemre szolgáló platformokba, a vállalatok működésének korai szakaszában szükséges kockázati tőkét nyújtó alapokba, valamint a határokon átnyúló tevékenységet folytató és kockázati tőke-alapokba fektető alapok alapjaiba. Ez – amennyiben arra megfelelő igény mutatkozik – a kkv-támogató eszköz 3. szakaszában történő támogatást is magában foglalhatja.

A növekedéstámogató keret – a COSME növekedésösztönző tőkefinanszírozási keretével együtt – a vállalatok expanziós és növekedési szakaszát érintő beruházásokat fog végrehajtani, beleértve a határokon átnyúló tevékenységgel jellemzett, köz- vagy magánszférabeli „alapok alapjába” való befektetéseket és a kockázati tőke-alapokba való befektetéseket, amelyek többségénél az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek támogatása a központi téma.

3. Innováció a kkv-*knél*

3.1. Különös célkitűzés

A különös célkitűzés a fenntartható gazdasági növekedés ösztönzése a kkv-k innovációs tevékenységének fokozásával, valamint a kkv-*knál* az innovációs ciklus egészének és az innováció minden típusának vonatkozásában felmerülő különféle innovációs igények fedezésével, aminek köszönhetően gyorsabban növekedő, nemzetközileg is tevékeny kkv-k jönnek létre.

Figyelembe véve a kkv-knak az európai gazdaságban betöltött központi szerepét, a kkv-kban végrehajtott kutatás és innováció kulcsfontosságú lesz a versenyképesség növeléséhez, a gazdasági növekedés fellendítéséhez és a munkahelyteremtéshez, valamint mindezek által az Európa 2020 stratégia és különösen az annak részét képező, „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezés céljainak megvalósításában.

A kkv-k azonban – a gazdaságban és foglalkoztatásban betöltött fontos szerepük, illetve jelentős innovációs potenciáljuk ellenére – sokféle gonddal küzdenek a nagyobb fokú innováció és versenyképesség elérésében; ezek közé tartozik a pénzügyi erőforrások hiánya, a finanszírozáshoz való hozzáférés nehézsége, az innováció-menedzsmenthez szükséges készségek hiánya, nehézségek a hálózatépítés és a külső partnerekkel való együttműködés terén, valamint a kkv-k innovációs tevékenységét ösztönző közbeszerzések kellő mértékű alkalmazásának hiánya. Habár az induló vállalkozások számát tekintve Európa és az Egyesült Államok között nincs nagy különbség, az USA-beli kkv-khoz képest az európai kkv-k sokkal nehezebben válnak nagyvállalatokká. Még nagyobb nyomás alá helyezi őket a nemzetközivé vált üzleti környezet, ahol az értékláncok egyre szorosabban összekapcsolódnak. A kkv-knak fokozniuk kell kutatási és innovációs kapacitásukat. Gyorsabban és nagyobb mennyiségben kell új ismereteket és üzleti ötleteket, létrehozniuk és átvenniük, majd kereskedelmileg hasznosítaniuk ahhoz, hogy versenyben maradjanak a gyorsan fejlődő globális piacokon. A kihívás abban áll, hogy ösztönöznünk kell az innovációs tevékenységet a kkv-kban, ami által versenyképességük, fenntarthatóságuk és növekedésük is lendületet kap.

A javasolt intézkedések arra irányulnak, hogy kiegészítsék a vállalkozásokat érintő nemzeti és regionális innovációs politikákat és programokat, elősegítsék a kkv-k, a klaszterek és az innovációs terület más fontos európai szereplői közötti együttműködést, beleértve a transznacionális együttműködést, áthidalják a kutatás-fejlesztés és a sikeres piaci bevezetés között húzóódó szakadékokat, biztosítsák – a keresletoldali intézkedéseket és a tudástranszfer előmozdítására irányuló intézkedéseket is beleértve – az üzleti innovációnak kedvező környezet kialakítását, valamint hogy – az innovációs folyamatok változó jellegére is figyelemmel – támogassák az új technológiákat, piacokat és üzleti modelleket.

Az ágazatspecifikus uniós szakpolitikákkal, nevezetesen a COSME-val, illetve a kohéziós politikához kapcsolódó alapokkal szoros kapcsolatokat kell majd kialakítani a szinergiák és a koherens megközelítés biztosítására.

3.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

A kkv-k az innováció motorjai azon képességükönél fogva, hogy új ötleteket gyorsan és hatékonyan sikeres üzletté alakítanak. A tudás terjesztésének nélkülözhetetlen eszközei, mivel a kutatási eredményeket elérhetővé teszik a piac számára. A kkv-k kulcsfontosságú szerepet töltenek be a tudás- és technológiatranszfer-folyamatokban, mégpedig azért, hogy hozzájárulnak az egyetemen, a kutatóintézetekben és a kutatást végző vállalatoknál folyó kutatásokból származó innovációk piacra jutásához. Az utóbbi húsz év tapasztalatai azt mutatják, hogy az innovatív kkv-k erőfeszítéseinek hála egész ágazatok újultak meg, illetve új iparágak születtek. A gyorsan növekvő vállalkozások létfontosságúak a feltörekvő iparágak fejlődéséhez, valamint azoknak a strukturális változásoknak a felgyorsításához, amelyekre Európának szüksége van ahhoz, hogy tudásalapú, fenntartható gazdasággá váljon, amelyet tartós növekedés és a minőségi munkahelyek jellemeznek.

A kkv-k a gazdaság valamennyi ágazatában jelen vannak. Az európai gazdaságban nagyobb a szerepük, mint más térségekben, például az Egyesült Államokban. Bármilyen típusú kkv lehet innovatív. Ösztönözni és támogatni kell őket annak érdekében, hogy befektessenek a kutatásba és az innovációba, valamint hogy fokozzák az innovációs folyamatok irányítására való képességüket. Az ilyen befektetéseknek elvileg képessé kell tenniük a kkv-kat arra, hogy kihasználják a belső piac és az EKT teljes innovatív potenciálját és új üzleti lehetőségeket teremtsenek Európában és azon kívül, valamint hogy hozzájáruljanak a legfontosabb társadalmi kihívások megoldásához.

Az uniós kutatásban és innovációban való részvétel erősíti a kkv-k K+F és technológiai képességeit, valamint fokozza képességüket az új ismeretek létrehozására, felvételére és használatára, javítja az új megoldások gazdasági kiaknázásának hatékonyságát, serkenti a termékek, szolgáltatások és üzleti modellek területén folyó innovációt, előmozdítja az üzleti tevékenységet a nagyobb piacokon és nemzetközivé teszi a kkv-k tudáshálózatait. A megfelelő innovációkezelő rendszerrel rendelkező kkv-k, amelyek így gyakran külső szakértelmet és képességeket vesznek igénybe, teljesítményben felülmúlják a többi kkv-t.

A kkv-k innovációs stratégiájának fontos elemét képezi a határokon átnyúló együttműködés, amelynek segítségével leküzdhetik a méretükkel összefüggő egyes gondokat, mint például a technológiai és tudományos kompetenciákhoz és az új piacokhoz való hozzáférés problémáját. A kkv-k hozzájárulnak ahhoz, hogy az ötletekből nyereség és vállalati növekedés váljon, valamint segítségükkel megnőnek a kutatásra és az innovációra irányuló magánbevetések.

A regionális és nemzeti kutatási és innovációs programok, amelyeket gyakran az európai kohéziós politika támogat, nélkülözhetetlenek a kkv-k előmozdításában. A kohéziós politika alapjainak különösen fontos szerepe lesz a kapacitások kiépítésén keresztül, illetve azért, hogy a kkv-k előtt megnyitják a kiválóságokhoz vezető utat olyan, kiváló projektek kifejlesztése céljából, amelyek a Horizont 2020-on belül finanszírozásért versenghetnek.

Mindazonáltal csupán néhány nemzeti és regionális program biztosít finanszírozást a kkv-k által folytatott transznacionális kutatási és innovációs tevékenységnek, és az innovatív megoldások vagy a határokon átnyúló innovációtámogató szolgáltatások uniós szintű terjesztésének és alkalmazásának. A kihívás abban áll, hogy a kkv-knak tematikus szempontból nyitott támogatást biztosítsunk a vállalatok innovációs stratégiáiba illeszkedő nemzetközi projektek megvalósításához. Az uniós szintű cselekvések tehát szükségesek a nemzeti, illetve regionális szinten végrehajtott tevékenységek kiegészítéséhez, hatásuk fokozásához, valamint ahhoz, hogy megnyíljanak a kutatás- és innovációtámogatási rendszerek.

3.3. A tevékenységek nagy vonalakban

a) A kkv-támogatás fősodorba való bevonása, mindenekelőtt egy erre a célra létrehozott eszközön keresztül

A kkv-k a Horizont 2020 minden egyes részében támogatást kapnak. Ennek érdekében kedvezőbb feltételeket kell megállapítani a kkv-eknek a Horizont 2020-ban való részvétele vonatkozásában. Ezen túlmenően egy célzott kkv-támogató eszköz az innovációs ciklus egészére kiterjedő, több szakaszból álló, zökkenőmentes támogatást fog biztosítani. A kkv-támogatóeszköz révén minden olyan innovatív kkv támogatásban fog részesülni, amely erősen törekszik a fejlődésre, a növekedésre és a nemzetközivé válásra. Támogatásban minden típusú innováció részesülhet, beleértve a szolgáltatásokat, a nem technológiai és a társadalmi innovációkat is, mivel mindegyik tevékenység egyértelműen európai hozzáadott értéket képvisel. A cél a kkv-k innovációs potenciáljának fejlesztése és kiaknázása azáltal, hogy kitöltjük a korai szakaszban végrehajtott nagy kockázatú kutatás és innováció finanszírozásában keletkezett rést, valamint ösztönözzük az innovációt és fokozzuk a kutatási eredmények magánszektorban történő forgalmazását.

Az eszköz egységes és centralizált irányítási struktúra mellett, könnyű adminisztratív szabályok mentén és egyetlen belépési ponttal fog működni. Végrehajtása elsősorban alulról építkező megközelítést követve, folyamatosan nyitott pályázati felhívás útján történik majd.

A „Társadalmi kihívások” prioritás valamennyi különös célkitűzése és a „Vezető szerep az alap- és ipari technológiák területén” különös célkitűzés is alkalmazni fogja az e célra rendelt kkv-támogató eszközt, és e célra forrásokat is elkülönítenek majd.

b) Támogatás kutatásintenzív kkv-knak

A cél a transznacionális piacorientált innováció előmozdítása a K+F területén tevékeny kkv-kban. Külön tevékenység irányul majd a bármely ágazatban tevékenykedő kutatásintenzív kkv-kra, amelyek a jelek szerint képesek kereskedelmileg hasznosítani a kutatási projektek eredményeit. Ennek a tevékenységnek az Eurostars program szolgál majd alapul.

c) A kkv-k innovációs kapacitásának növelése

Különösen a kkv-k innovációs kapacitásának növelése érdekében a Horizont 2020 egészében támogatásban fognak részesülni a kkv-kra vonatkozó különintézkedések végrehajtását és kiegészítését elősegítő transznacionális tevékenységek. Ezeket a tevékenységeket adott esetben össze kell hangolni a hasonló tagállami intézkedésekkel. A tervek szerint szoros együttműködést kell kialakítani a nemzeti kapcsolattartó pontok hálózatával és az Enterprise Europe Network (EEN) elnevezésű hálózattal.

d) A piacorientált innováció támogatása

A transznacionális piacorientált innováció támogatása abból a célból, hogy az innovációhoz és a különösen az innovatív kkv-k növekedéséhez gátoló tényezők kezeléséhez szükséges keretfeltételek javuljanak.

III. RÉSZ

TÁRSADALMI KIHÍVÁSOK

1. Egészségügy, demográfiai változások és jólét

1.1. Különös célkitűzés

A különös célkitűzés minden ember élethosszig tartó egészségének és jólétének javítása.

Az egészségben és jólétben töltött élet minden ember – gyermekek, felnőttek és idősek – számára, a magas színvonalú, gazdasági szempontból fenntartható és innovatív egészségügyi- és ellátórendszerek, amelyek a jóléti rendszerek részét képezik, a munkahely-teremtés és a növekedés mind olyan célok, amelyeket az e területen folyó kutatás és innováció támogatásával az EU el kíván érni, és amelyek nagyban hozzájárulnak az Európa 2020 stratégia megvalósulásához.

Az uniós társadalombiztosítási és egészségügyi rendszerek költségei folyamatosan növekednek, az ellátási és megelőzési intézkedések valamennyi korcsoportban egyre többre kerülnek, a 65 évesnél idősebb európai polgárok száma a 2008-as 85 milliőről 2060-ig várhatóan 151 millióra, a 80 évesnél idősebbek száma pedig ugyanebben az időszakban 22 milliőről várhatóan 61 millióra fog emelkedni. E költségeket csökkenteni kell, illetve korlátok között kell tartani, hogy ne jelentsenek elviselhetetlenül magas terhet, ehhez pedig részben az szükséges, hogy mindenki fokozott mértékben egészségesen és jólétben élhesse le életét, ami pedig a betegségek és a fogyatékos-ságok hatékony megelőzésének, gyógyításának és kezelésének függvénye.

A krónikus és egyéb betegségek nagymértékben felelősek a fogyatékos-ságokért, a rossz egészségi állapotért, a rokkantsági nyugdíjazásért és a korai halálzásért, emellett súlyos társadalmi és gazdasági költségekkel is járnak.

A szív- és érrendszeri megbetegedések az Unióban évente több mint 2 millió ember haláláért felelősek, a gazdaság számára pedig 192 milliárd EUR-t meghaladó költséget jelentenek, miközben a 45–64 év közöttiek esetében minden negyedik haláleset hátterében a rák áll. Az Unióban több mint 27 millió cukorbeteg él, és több mint 120 millióan szenvednek reumás vagy váz- és izomrendszeri betegségektől. A ritka betegségek – amelyek Európa-szerte megközelítőleg 30 millió embert érintenek – továbbra is nagy kihívást jelentenek. Az agyi rendellenességek (beleértve többek között a szellemi egészséget fenyegető betegségeket, egyebek mellett a depressziót is) a becslések szerint 800 milliárd EUR költséget okoznak. Becslések szerint csak a mentális zavarok 165 millió embert érintenek az Unióban, ami 118 milliárd EUR költséget jelent. Ezek az összegek várhatóan jelentős mértékben növekedni fognak, főként Európa idősödő népessége és az időskorhoz kapcsolódó neurodegeneratív betegségek előfordulásának növekedése miatt. A környezeti, foglalkoztatási, életstílusbeli, társadalmi és gazdasági tényezők az említett betegségek közül számosnak a kialakulásában fontos szerepet játszanak; becslések szerint az összes betegség akár egyharmada ezeknek tudható be.

A fertőző betegségek (köztük a HIV/AIDS, a tuberkulózis és a malária) globális problémát jelentenek; ezekre vezethető vissza a valamilyen fogyatékos-sággal leélt, világszinten 1,5 milliárd életév 41 %-a, amelyből 8 % Euró-pára jut. A szegénységgel kapcsolatos és az elhanyagolt betegségek ugyancsak globális problémát jelentenek. Fel kell készülni továbbá az új járványokra, az újból fellépő fertőző betegségekre (köztük a vízzel kapcsolatos beteg-ségekre) és az antimikrobiális gyógyszerekkel szembeni rezisztencia fokozódására. Mérlegelni kell az állati eredetű betegségekkel járó megnövekedett kockázatokat.

Miközben a gyógyszer- és vakcinafejlesztési eljárások költségei egyre nőnek, hatékonyságuk pedig csökken. A gyógyszerek és védőoltások kifejlesztési folyamatai eredményességének fokozására irányuló erőfeszítések olyan alternatív módszerek kialakítását is magukban foglalják, amelyek helyettesíthetik a klasszikus biztonságossági és hatásvizsgálatokat. Megoldást kell találnunk az egészségügyben fennálló egyenlőtlenségekre és bizonyos konkrét népességcsoportok (például a ritka betegségekben szenvedők) szükségleteire, és valamennyi európai polgár számára kortól és társadalmi háttértől függetlenül biztosítanunk kell a hatékony és szakszerű egészségügyi- és ellátórendszerek igénybevételének a lehetőségét.

Az egészséget és a jólétet más tényezők, mint pl. a táplálkozás, a fizikai aktivitás, a vagyoni helyzet, a befogadás, a szerepvállalás, a társadalmi tőke és a munka is befolyásolják, ezért átfogó szemléletre van szükség.

A várható élettartam növekedése következtében az európai lakosság összetétele és életkor szerinti megoszlása változni fog. Ezért az élethosszig tartó egészség és jólét javítását, valamint a tevékeny időskort elősegítő kutatások alapvető szerepet játszanak abban, hogy a társadalmak sikeresen alkalmazkodjanak a demográfiai változásokhoz.

1.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

A betegségek és a fogyatékos-ságok nem maradnak meg egy-egy ország határain belül. Az összes érdekelt fél, köztük a betegek és a végfelhasználók bevonásával, európai szinten zajló, és harmadik országokkal együttműkö-désben megvalósuló megfelelő kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenység kulcsszerephez juthat és ahhoz is kell jutnia a felvázolt globális kihívások kezelésében, segítve az Egyesült Nemzetek Szervezete millenniumi fejlesztési céljainak elérését, valamint elősegítheti, hogy minden ember egészségesebben és nagyobb jólétben éljen, és élen-járóvá teheti Európát az egészséggel és a jóléttel kapcsolatos innováció gyors ütemben növekedő globális piacain.

A kihívásokra adott válasz nemcsak attól függ, hogyan teljesítünk az egészséget, a betegségeket, a fogyatékos-sá-gokat, az egészséges foglalkoztatási feltételeket, a fejlődést és az idősödést (ezen belül a várható élettartamot) meghatározó tényezők jobb és alaposabb megértését szolgáló kutatások terén, hanem attól is, hogy miként tudjuk az új és a már meglévő tudást zökkenőmentesen és széles körben innovatív, igényekre szabható, hatékony, hozzáférhető és biztonságos termékekre, stratégiákra, beavatkozásokra és szolgáltatásokra váltani. Mivel a felvázolt problémák nemcsak Európában, hanem – sok esetben – világszinten tartósan fennálló kihívást jelentenek, megoldásuk több tudományágot átfogó, vegyes összetételű szakértői csoportok közötti, hosszú távú, összehangolt támogatást élvező együttműködést követel meg. Emellett szükség van a problémák társadalom-, gazdaság- és bölcsészettudományi szempontú vizsgálatára is.

A kihívás összetettség és elemeinek kölcsönös egymásra utaltsága okán európai szintű fellépésre van szükség. Számos olyan megközelítés, eszköz és technológia létezik, amely a szóban forgó kihíváshoz kapcsolódó kutatási és innovációs területek legtöbbjén alkalmazható, és amelynek használata leghatékonyabban uniós szinten segíthető elő. Ezek között említhető a betegségek molekuláris alapjának megértése, az innovatív gyógyászati stratégiák és új modellrendszerek meghatározása, a fizikával, kémiával és rendszerbiológiával kapcsolatos ismeretek multidiszciplináris alkalmazása, a hosszú időszakot felölelő kohors vizsgálatok és klinikai vizsgálatok végzése (egyebek mellett a gyógyszerfejlesztésekre és a gyógyszerek hatásainak vizsgálatára összpontosítva az összes korcsoportban), az „omika” végződésű technológiák és a biogógyászati rendszerek klinikai alkalmazása vagy az IKT-alkalmazásoknak az egészségügyi ellátásban való hasznosítása, vagyis az e-egészségügy. A népesség egyes konkrét csoportjainak igényei szintén integrált megközelítést alkalmazva elégíthetők ki a leghatékonyabban, például a betegcsoportra és/vagy személyre szabott gyógyászat fejlesztése, a ritka betegségek kezelése, és az életvitel segítők, illetve az önálló életvitel lehetővé tevő megoldások biztosítása révén.

Az uniós szintű cselekvések hatásának maximalizálása érdekében a kutatási, a fejlesztési és az innovációs tevékenységek teljes spektruma támogatáshoz fog jutni az alapkutatástól kezdve, a betegségekre vonatkozó ismeretek új területekben történő, nagyszabású, magánberuházásokat mozgósító próbák, kísérleti és demonstrációs tevékenységek során való hasznosításán keresztül az új termékek, szolgáltatások, igényekhez igazítható – és szükség esetén interoperábilis és meghatározott szabványok és/vagy közös iránymutatásokon alapuló – megoldások közbeszerzéséig és a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzéséig. Ez az európai szintű, összehangolt fellépés növelni fogja az egészségügyi kutatással kapcsolatos tudományos képességeket, és hozzá fog járulni az EKT folyamatos fejlődéséhez, valamint szükség szerint kapcsolódni fog az „Egészségügy a növekedésért” program, a közös programozási kezdeményezések – ezen belül a neurodegeneratív betegségek kutatása, az „Egészséges étrend az egészséges életért”, a mikrobákkal szembeni ellenállással kapcsolatos kutatás, a „Több évet, jobb életet” –, valamint az aktív és egészséges idősor kérdéskörével foglalkozó európai innovációs partnerség keretében kidolgozásra kerülő tevékenységekhez.

Az egészségügyi tudományos testület az érdekelt felek olyan tudományos alapú fóruma lesz, amely tudományos előkészítő munkát végez a társadalmi kihívás tekintetében. Koherens, tudományos és célirányos elemzéseket biztosít majd a kutatási és innovációs szűk keresztmetszetek vonatkozásában, lehetőségeket kínál a társadalmi kihíváshoz kapcsolódóan, hozzájárul a kutatási és innovációs prioritásainak meghatározásához, és ösztönzi a testületben való uniós részvételt. Az érdekelt felekkel folytatott aktív együttműködés révén az egész Unióban segíteni fogja a képességek kialakítását, valamint előmozdítja a tudásmegosztást és a fokozott együttműködést e területen.

1.3. A tevékenységek nagy vonalakban

A szilárd tudományos bizonyítékokon alapuló, hatékony egészségfejlesztés hozzájárul a betegségek megelőzéséhez és az emberek jólétéhez, és egyben költséghatékony is. Az egészségfejlesztés, a tevékeny idősor, a jólét és a betegségek megelőzése az egészséget befolyásoló tényezők megismerésén, a hatékony megelőzési eszközökön, a hatékony egészségügyi és járványügyi programokon, a betegségekre való felkészültségen, valamint a hatékony szűrőprogramokon is múlik. A hatékony egészségfejlesztést a polgárok jobb tájékoztatása is előmozdítja, amely az egészséget illetően felelősségteljes döntések meghozatalára ösztönzi őket.

A betegségek, a fogyatékoságok, a legyengülés és a csökkent képességek megelőzésének, korai felismerésének, gondozásának, kezelésének és gyógyításának sikerét nagyban befolyásolják az azokat meghatározó tényezőkkel és okokkal, folyamatokkal és hatásokkal, valamint a jó egészségi állapotot és a jólétet előmozdító tényezőkkel kapcsolatos alapvető ismeretek. Az egészség és a betegségek jobb megértése szoros kapcsolatot igényel az alap-, a klinikai, a járványtani és a társadalmi-gazdasági kutatások között. Az ezekkel kapcsolatos adatok hatékony terjesztése, a szabványosított adatfeldolgozás és az ezen adatok nagy léptékű kohors vizsgálatokkal való összekapcsolása szintén alapvető fontosságú, csakúgy, mint a kutatási eredmények klinikai alkalmazási módokká való alakítása, mindenekelőtt klinikai vizsgálatok végzése révén, amelyeknek ki kell terjedniük valamennyi korcsoportra annak biztosítása érdekében, hogy a gyógyszerek fejlesztését az egyes korcsoportok igényeihez igazítsák.

A régi fertőző betegségek – többek között a tuberkulózis – újbóli megjelenése és a védőoltással megelőzhető betegségek megnövekedett előfordulása még inkább felhívja a figyelmet arra, hogy a szegénységgel kapcsolatos és az elhanyagolt betegségek tekintetében átfogó megközelítésre van szükség. Az antimikrobiális rezisztencia egyre növekvő problémája ugyancsak hasonló átfogó megközelítést tesz szükségessé.

Annak érdekében, hogy a megelőzési és terápiás stratégiákat a betegek igényeihez lehessen igazítani, fejleszteni kell a személyre szabott gyógyászatot, és annak a betegségek korai felismerésével kell párosulnia. Társadalmi kihívást jelent, hogy kielégítsük az egészségügyi és az ellátórendszerekkel szembeni azon további igényeket, amelyeket az idősödő népesség támaszt. Ahhoz, hogy az emberek minden életkorban továbbra is hatékony egészségügyi és társadalombiztosítási ellátásban részesülhessenek, erőfeszítéseket kell tenni a megelőzéssel és a gyógyítással kapcsolatos döntéshozatal javítása, az egészségügyi és társadalombiztosítási szektorban bevált legjobb gyakorlatok meghatározása és terjesztésük elősegítése, valamint az integrált ellátás ösztönzése érdekében. Az idősödés folyamatának jobb megértése és az életkorhoz kapcsolódó betegségek megelőzése az alapja annak, hogy az európai polgárok egész életüket egészségesen és aktívan éljék le. Hasonlóképpen fontos azon technológiai, szervezési és társadalmi újítások széles körben való elterjesztése, amelyek – különösen az idős emberek, a krónikus betegségben szenvedők és a fogyatékosággal élők számára – lehetővé teszik, hogy aktívak és önállóak maradjanak. Mindez hozzájárul ezen társadalmi csoportok fizikai, szociális és mentális jólétének növeléséhez és meghosszabbításához.

A felvázolt tevékenységek mindegyikét úgy kell megvalósítani, hogy a kutatási és innovációs ciklus minden szakasza támogatásban részesüljön és ennek során erősödjön az Unióban működő iparágak versenyképessége, illetve új piaci lehetőségek nyíljanak. Hangsúlyt fognak helyezni arra is, hogy a polgárokat aktívan bevonó

és szükségleteiket és elvárásait tükröző kutatási és innovációs menetrend kialakítása érdekében az egészségügyi valamennyi érdekelt felét, köztük a betegeket, a betegek szervezeteit, valamint az egészségügyi szolgáltatókat is bevonják.

A specifikus tevékenységek különösen a következőket célozzák: az egészséget befolyásoló (köztük a táplálkozással, a fizikai aktivitással és a nemi dimenzióval, valamint a környezettel, a társadalmi-gazdasági és foglalkoztatási helyzettel, illetve az éghajlatváltozással kapcsolatos) tényezők megismerése, az egészségfejlesztés és a betegségmegelőzés javítása; a betegségek megértése, valamint a diagnosztizálás és a prognosztizálás javítása; hatékony megelőző és szűrőprogramok kidolgozása, a megbetegedésre való hajlam felmérésének javítása; a fertőző betegségek felügyeletének javítása, valamint a járványok és az új betegségek elleni küzdelemre való felkészülés fokozása; új és hatékonyabb védő- és terápiás oltások és gyógyszerek kifejlesztése; a számítógépes (úgynevezett „in silico”) gyógyászat alkalmazása a betegségek kezelésének és előrejelzésének javítása érdekében; regeneratív gyógyászati módszerek és személyre szabott kezelések kifejlesztése, valamint a betegségek kezelésének fejlesztése, a palliatív medicinát is beleértve; a klinikai gyakorlat során szerzett ismeretek innovatív, igényekre szabható tevékenységekkel való alakítása; az egészségügyi tájékoztatás javítása és az egészséggel kapcsolatos, kohors és adminisztratív adatok hatékonyabb összegyűjtése és felhasználása; szabványosított adatelemzési módszerek; a tevékeny idősor, az önálló életvitel és az életvitelt segítő megoldások alkalmazásának elősegítése; az egyének felvilágosítása és arra való bátorítása, hogy egészségükkel kapcsolatban felelős döntéseket hozzanak; az integrált ellátás ösztönzése, beleértve annak pszichoszociális aspektusait is; a politikai döntéshozatal és a szabályozás iránti igényeket támogató tudományos eszközök és módszerek javítása; végül az egészségügyi ellátás hatékonyságának és eredményességének optimalizálása, illetve a népesség egyes csoportjai közt az egészségi állapot terén fennálló különbségek és egyenlőtlenségek csökkentése tudományosan megalapozott döntéshozatal, a bevált gyakorlatok terjesztése, valamint az innovatív technológiák és megközelítések alkalmazása révén. Az eredmények gyors gyakorlati bevezetésének és alkalmazásának biztosítása érdekében ösztönözni kell az egészségügyi szolgáltatók aktív részvételét.

2. **Élelmiszerbiztonság, fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, tengerekkel és szárazföldi vizekkel kapcsolatos kutatás, valamint a biogazdaság**

2.1. *Különös célkitűzés*

A különös célkitűzés elegendő mennyiségű biztonságos, egészséges és jó minőségű élelmiszer és egyéb bioanyagú termék rendelkezésre állása: ehhez termelékeny, fenntartható és erőforrás-hatékony elsődleges termelési rendszereket kell kifejleszteni, meg kell erősíteni a hozzájuk kapcsolódó ökoszisztéma-szolgáltatásokat, helyre kell állítani a biológiai sokféleséget, valamint versenyképes és alacsony szén-dioxid-kibocsátású feldolgozási és értékesítési láncokat kell létrehozni. Mindez fel fogja gyorsítani a fenntartható európai biogazdaságra való áttérést azáltal, hogy meggyorsítja az új technológiák gyakorlatba való átültetését.

Az elkövetkezendő évtizedekben Európának számos kihívással kell szembenéznie: fokozódnia fog a korlátozottan és véges mennyiségben rendelkezésre álló természeti erőforrások iránti verseny, az éghajlatváltozás hatással lesz különösen az elsődleges termelési rendszerekre (mezőgazdaság az állattenyésztéssel és a kertészettel együtt, erdőgazdálkodás, halászat és akvakultúra), Európa és a világ gyarapodó népességét pedig fenntartható, biztonságos és elegendő mennyiségű élelmiszerrel kell ellátni. A 2050-ig 9 milliárd főre duzzadó népesség ellátáshoz becslések szerint a világon 70 %-kal több élelmiszert lesz szükség. Az Unió üvegházhatásúgáz-kibocsátásának 10 %-a a mezőgazdasághoz köthető, és miközben Európában a mezőgazdasági tevékenységekből származó kibocsátás csökken, világszinten 2030-ig várhatóan 20 %-kal fog nőni. Európának emellett úgy kell elegendő mennyiségű nyersanyagot, energiát és ipari terméket fenntartható módon biztosítania és versenyképességét megőriznie, hogy a fosszilis szénet tartalmazó erőforrások mennyisége eközben csökken (a kőolaj kitermelése és a cseppfolyós gáz előállításának 2050-re várhatóan mintegy 60 %-kal visszaesik). A biohulladék – a benne rejlő potenciálisan magas hozzáadott-érték ellenére – hatalmas problémát és költséget jelent (becsült mennyisége az Unióban évente 138 millió tonna, amelynek 40 %-a hulladéklerakókba kerül).

A fejlett országokban előállított élelmiszereknek becslések szerint 30 %-a a szemétként kerül. Komoly változások szükségesek ahhoz, hogy ezt az értéket az Unióban 2030-ig 50 %-kal csökkentsük⁽¹⁾. Az állat- és növénybetegségeket, illetve kártevő-fertőzéseket, köztük a zoonózist és az élelmiszerek útján terjedő kórokozókat nem tartóztatják fel az országok határai, és nem akadályozzák meg a terjedésüket. Nemzeti szintű megelőzési intézkedésekre is szükség van, de az uniós fellépés is alapvető fontosságú az egységes piac végső ellenőrzéséhez és hatékony működéséhez. A kihívás sokrétű, és számos, egymással szorosan összefüggő területet érint, ezért holisztikus és rendszerszintű megközelítést igényel.

(1) COM(2011)0112.

A biztonságos és egészséges élelmiszerek, a bioanyagok, a bio-üzemanyagok és a bioalapanyagú, a fogyasztási cikkek közül az alapvegyszerekig terjedő termékek iránti piaci igény kielégítéséhez egyre több biológiai forrás szükséges. Az ezek előállításához szükséges szárazföldi és vízi ökoszisztémák kapacitása azonban véges, miközben kiaknázásukért számos ágazat verseng egymással és használatuk sem mindig optimális, miként ezt a talajban lévő kötött szén és ezáltal a talaj termőképességének súlyos mértékű csökkenése, valamint a halállomány kimerülése is bizonyítja. A mezőgazdasági földterületek, az erdők, a tengerek és az édesvizek nyújtotta ökoszisztéma-szolgáltatásokat nagy mértékben lehetne tovább erősíteni: ehhez azonban az agronómiai, környezeti és társadalmi szempontok érvényesülésére van szükség a fenntartható termelés és felhasználás során.

A biológiai forrásokban és az ökoszisztémákban rejlő lehetőségek kiaknázása fenntarthatóbb, hatékonyabb és integráltabb módon is történhet. Jobban lehetne hasznosítani például a mezőgazdaságból, az erdőkből, valamint a mezőgazdasági, vízi, ipari vagy akár a települési hulladék-áramokból származó biomasszát.

Alapvetően elmozdulásra van szükség a biológiai források optimális felhasználása és újrahásznosítása, valamint olyan fenntartható elsődleges termelési és feldolgozási eljárások felé, amelyekkel minimalizált alapanyag-bevitel, környezeti hatás és üvegházhatásúgáz-kibocsátás mellett több élelmiszert, rostot és egyéb bioalapanyagú terméket lehet előállítani, javulnak az ökoszisztéma-szolgáltatások, nincs hulladékkibocsátás és megfelelő társadalmi értékek jönnek létre. A cél olyan élelmiszer-termelő rendszerek létrehozása, amelyek erősítik és táplálják az erőforrás-alapot, és lehetővé teszik a fenntartható jólét megteremtését. Jobban meg kell érteni és tökéletesíteni kell az élelmiszerek előállításának, terjesztésének, értékesítésének, fogyasztásának és az élelmiszer-termelés szabályozásának módjára adott válaszokat. Ennek megvalósulásához elengedhetetlen, hogy egyrészt Európában és azon túl is együttműködés jöjjön létre a kutatás és az innováció terén, másrészt folyamatos legyen a párbeszéd a különböző politikai, társadalmi, gazdasági és egyéb érdekelt csoportok között.

2.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

A mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás, a halászat, az akvakultúra és a bioalapú iparágak együttesen a biogazdaság gerincét alkotják. A biogazdaság nagy és gyorsan növekvő, becslések szerint több mint 2 billió EUR értékű piacot jelent, 20 millió munkahelyet biztosít és 2009-ben az Unió teljes foglalkoztatottságának 9 %-át tette ki. Az e társadalmi kihívással kapcsolatos kutatásba és innovációba történő beruházások hozzásegítik Európát, hogy vezető szerepre tegyen szert az érintett piacokon, és hozzájárulnak az Európa 2020 stratégia, azon belül is az „Innovatív Unió” és az „Erőforrás-hatékony Európa” kiemelt kezdeményezések céljainak eléréséhez.

Egy teljes mértékben működőképes európai biogazdaság – amely a szárazföldi környezetből, a halászatból és az akvakultúrából származó erőforrások fenntartható termelését, azok élelmiszerré, takarmánnyá, rosttá, bioalapanyagú termékekké és energiává való átalakítását, valamint a kapcsolódó közjavakat foglalja magában – magas uniós hozzáadott értéket hoz létre. A biogazdaság a piachoz kapcsolódó funkciók mellett a közjavakkal és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos funkciók és az ökoszisztéma-szolgáltatások széles körét is ellátja. A biogazdaság, amennyiben sikerül fenntartható módon kezelni, mérsékelheti az elsődleges termelés, illetve az ellátási lánc egészének környezeti hatásait. Növelheti ezen ágazatok versenyképességét, javíthatja Európa önállóságát és munkahelyeket, illetve üzleti lehetőségeket teremthet, ami alapvető fontosságú a vidéki területek és a part menti térségek fejlődése szempontjából. Az élelmiszerbiztonsággal, a fenntartható mezőgazdasággal és gazdálkodással, az élő vízi gazdálkodással, az erdőgazdálkodással és a biogazdaság egészével kapcsolatos kihívások Európát és a világot egyaránt érintik. Az uniós szintű fellépések nyomán klaszterek jöhetnek létre, így biztosítva az egyes tagállamok által önállóan vagy közösen végrehajtott erőfeszítések kiegészítéséhez szükséges támogatottság és kritikus tömeg elérését. A többszereplős fellépés biztosítani fogja a kutatók, a vállalkozások, a mezőgazdasági és egyéb termelők, a tanácsadók és a végfelhasználók közötti, egymást kölcsönösen serkentő kapcsolatokat. Az uniós szintű fellépés továbbá ahhoz is szükséges, hogy a kihívások kezelése az egyes ágazatokban egységes módon történjen, és szorosan kötődjön a kapcsolódó uniós szakpolitikákhoz. A kutatás és innováció uniós szinten való koordinációja Unió-szerte ösztönözni és gyorsítani fogja a szükséges változások megvalósítását.

A kutatás és az innováció az uniós szakpolitikáknak és azok célkitűzéseinek széles skálájához kapcsolódik, illetve segíti azok kidolgozását: ide tartoznak a közös agrárpolitika (és különösen a vidékfejlesztési politika, a közös programozási kezdeményezések, ezen belül a „Mezőgazdaság, élelmiszerbiztonság és éghajlatváltozás”, az „Egészséges étrend az egészséges életért”, valamint az „Egészséges és termékeny tengerek és óceánok” kezdeményezés), a mezőgazdasági termelékenységgel és fenntarthatósággal foglalkozó európai innovációs partnerség, a vízzel kapcsolatos európai innovációs partnerség, a közös halászati politika, az integrált tengerpolitika, az európai éghajlatváltozási program, a vízügyi keretirányelv⁽¹⁾, a tengervédelmi stratégiáról szóló irányelv⁽²⁾, az erdészeti uniós cselekvési terv, a talajvédelmi tematikus stratégia, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig szóló uniós stratégia, az európai stratégiai energiatechnológiai terv, az EU ipari és innovációs szakpolitikái, illetve külső

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás, 15. fejezet, 5. kötet, 275. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/56/EK irányelve (2008. június 17.) a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) (HL L 164., 2008.6.25., 19. o.).

és fejlesztési segélyezési politikái, a növény-egészségügyi stratégiák, az állategészségügyi és állatjóléti stratégiák, végül a környezet és az egészség védelmére, a biztonságra, az erőforrás-hatékonyság és az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépés előmozdítására, valamint a hulladék mennyiségének csökkentésére irányuló szabályozási keretek. Amennyiben az alapkutatótól az innovációig terjedő teljes ciklus jobban beépül az uniós szakpolitikákba, az nagy mértékben növelni fogja azok uniós hozzáadott értékét, multiplikátor hatást fejt ki, növeli a kutatás és az innováció társadalmi jelentőségét, egészséges élelmiszeripari termékeket biztosít, és elősegíti a termőfölddel, a tengerekkel és az óceánokkal való fenntartható gazdálkodás és a bioalapú piacok továbbfejlesztését.

A biogazdasághoz kapcsolódó uniós szakpolitikák támogatása, valamint a kutatás és az innováció irányítása és monitoringja céljából társadalmi-gazdasági kutatásokra és előre mutató tevékenységekre kerül sor a biogazdasági stratégia terén: ezen belül mutatók, adatbázisok, modellek, előrejelzések kerülnek kidolgozásra és hatásvizsgálatok készülnek a különféle kezdeményezések gazdasági, társadalmi és környezeti hatásairól.

A társadalmi, gazdasági és környezeti előnyökre összpontosító, problémaorientált fellépést, valamint a biogazdasághoz kapcsolódó ágazatok és piacok korszerűsítését több tudományágat érintő kutatások támogatják majd, ez pedig serkenti az innovációt és új stratégiák, gyakorlatok, fenntartható termékek és eljárások megjelenéséhez vezet. Az említett fellépés az innovációt átfogó módon közelíti meg: számos területre kiterjed a technológiai, nem technológiai, szervezési és társadalmi innovációtól például a technológiaátadásig, az új üzleti modellekig, a márkafejlesztésig és a szolgáltatásokig. El kell ismerni a mezőgazdasági termelőkben és a kkv-kben az innovációhoz való hozzájárulás terén rejlő potenciált. A biogazdaságra vonatkozó megközelítés keretében figyelembe kell venni a helyi ismeretek és a sokszínűség fontosságát.

2.3. A tevékenységek nagy vonalakban

a) Fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás

A cél az, hogy elegendő mennyiségű élelmiszer, takarmány, biomassza és egyéb nyersanyag álljon rendelkezésre, és eközben európai és globális viszonylatban megőrizzük a természeti erőforrásokat – például a vizet és a talajt, valamint a biológiai sokféleséget –, továbbá erősítsük az ökoszisztéma-szolgáltatásokat, alkalmazkodjunk az éghajlatváltozáshoz és enyhítsük annak hatásait. A tevékenységek középpontjában a mezőgazdasági termékek minőségének javítása és értékének növelése áll, ami egy olyan, fenntarthatóbb és nagyobb termelékenységű, az állattenyésztést és az erdőgazdálkodást is magában foglaló mezőgazdasági rendszeren keresztül valósítható meg, amely, sokszínű, ellenállóképes és erőforrás-hatékony (mivel karbonszegény, alacsony külső bevitelű és kis vízigényű), védi a természeti erőforrásokat, kevesebb hulladékot termel, valamint alkalmazkodni tud a változó környezethez. Ezen túlmenően a tevékenységeknek a vidéki területek fejlődését előmozdító szolgáltatások, koncepciók és politikák kidolgozására, és a fenntartható fogyasztás ösztönzésére kell irányulniuk.

A cél – különösen az erdőgazdálkodás esetében – az, hogy fenntartható módon állítsunk elő biomasszát, bioalapú termékeket és ökoszisztéma-szolgáltatásokat, az erdőgazdálkodás gazdasági, ökológiai és társadalmi aspektusait is megfelelően szem előtt tartva. A tevékenységek alapvetően az erőforrás-hatékony erdőgazdálkodási rendszerek kialakításának és fenntarthatóságának továbbfejlesztését szolgálják, amelyek nélkülözhetetlenek, erőforrás-hatékonyak, hozzájárulnak az erdők ellenálló képességének erősítéséhez és a biológiai sokféleség védelméhez, továbbá képesek a biomassza iránti megnövekedett igény kielégítésére.

A funkcionális növényeknek az egészséggel és a jóléttel való kapcsolata, valamint a kertészet és az erdőgazdálkodás felhasználása a városok zölddebbé tételére szintén figyelmet érdemlő kérdés.

b) Fenntartható és versenyképes agrár-élelmiszeripari ágazat a biztonságos élelmiszerek és az egészséges táplálkozás szolgálatában

A cél a polgárok biztonságos, egészséges és megfizethető árú élelmiszerek iránti – környezeti szempontokat is figyelembe vevő – igényének a kielégítése, az élelmiszerek és takarmányok előállításának, forgalmazásának és fogyasztásának fenntarthatóbbá tétele, valamint az élelmiszer-ágazat versenyképességének növelése, tekintetbe véve az élelmiszer-minőség kulturális vonatkozásait is. A tevékenységek célja, hogy mindenki egészséges és biztonságos élelmiszerhez jusson, a fogyasztók megalapozott döntéseket hozzanak, az egészségesebb életmódot szolgáló étkezési megoldások és innovációk álljanak rendelkezésre, és teret nyerjenek az olyan versenyképes élelmiszer-feldolgozási módszerek, amelyek kevesebb nyersanyagot és adalékanyagot használnak fel, és kisebb a melléktermék-, hulladék- és üvegházhatásúgáz-kibocsátásuk.

c) Az élő vízi erőforrásokban rejlő lehetőségek kiaknázása

A cél az élő vízi erőforrások fenntartható módon történő kezelése, kiaknázása és megőrzése, és ezáltal az európai óceánokból, tengerekből és szárazföldi vizekből származó társadalmi és gazdasági előnyök maximalizálása, a biológiai sokféleség védelme mellett. A tevékenységek középpontjában egyrészt az áll, hogy fenntartható és környezetbarát halászati formák kialakítása, a termékeket és szolgáltatásokat biztosító ökoszisztémák fenntartható kezelése, valamint a versenyképes és egyúttal környezetbarát európai akvakultúra-ágazat létrehozása révén a halászat optimális mértékben járuljon hozzá az élelmiszerbiztonsághoz a világgazdaság keretei között, másrészt az, hogy a biotechnológiák alkalmazásával a tengerkutatói és tengerhasznosítási ágazatokban zajló innováció révén elő lehessen mozdítani az intelligens növekedést (más néven a „kék növekedést”).

d) Fenntartható és versenyképes bioalapú iparágak és az európai biogazdaság fejlődésének támogatása

A cél az alacsony széndioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony, fenntartható és versenyképes bioalapú iparágak előmozdítása Európában. A tevékenységek középpontjában a hagyományos ipari folyamatok és termékek erőforrás- és energiahatékony bioalapú folyamatokká és termékekké való átalakítása és ezáltal a tudásalapú biogazdaság előmozdítása, az integrált második és későbbi generációs biofinomítók fejlesztése; az elsődleges termelésből származó biomassza – a maradékokat is beleértve –, a biohulladék és a bioalapú iparágakból származó melléktermékek optimális hasznosítása, valamint a szabványosítási és tanúsítási rendszereken, illetve a szabályozási és demonstrációs/kísérleti és egyéb tevékenységeken keresztül új piacok nyitása áll, figyelembe véve mindeközben a biogazdaság által a földhasználatra és a földhasználat-változásra gyakorolt hatásokat, valamint a civil társadalom véleményét és aggályait is.

e) Több területet érintő tengerkutatás és tengerhasznosítási célú kutatás

A cél az uniós tengerek és óceánok által a társadalomra és a gazdasági növekedésre gyakorolt hatások fokozása a tengeri erőforrások fenntartható kiaknázása, valamint a tengeri energia különböző forrásainak hasznosítása és a tengerek számtalan felhasználási módja révén.

A tevékenységek középpontjában a tengerkutatás és tengerhasznosítás területéhez kapcsolódó, több területet érintő technológiai és tudományos kihívások kezelése áll annak érdekében, hogy a különböző tengerkutatási és tengerhasznosítási ágazatok kiaknázhassák a tengerekben és óceánokban rejlő lehetőségeket, egyúttal pedig védjék a környezetet és alkalmazkodjanak az éghajlatváltozáshoz. A tengerkutatásnak és tengerhasznosítási célú kutatásnak a Horizont 2020 valamennyi kihívása és prioritása vonatkozásában történő koordinált stratégiai megközelítése a vonatkozó uniós szakpolitikák végrehajtását is támogatja a „kék” növekedés alapvető célkitűzéseinek elérése céljából.

3. Biztonságos, tiszta és hatékony energia

3.1. Különös célkitűzés

A különös célkitűzés egy megbízható, megfizethető, a nyilvánosság által elfogadott, a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentésére irányuló, fenntartható és versenyképes energiarendszerre való áttérés, szemben a fokozódó erőforráshiánnyal, a növekvő energiaigénnyel és az éghajlatváltozással.

Az Európai Unió 2020-ig 20 %-kal, 2050-ig pedig 80–95 %-kal kívánja csökkenteni üvegházhatásúgáz-kibocsátását az 1990-es szinthez képest. A tervek szerint 2020-ban a végfelhasználói energiafogyasztás 20 %-át a megújuló energiaforrások fednék le. Mindezt kiegészíti egy 20 %-os energiahatékonysági célkitűzés. Ezek a célok csak az energiarendszer teljes felülvizsgálatával érhetők el, amelynek alacsony szén-dioxid-kibocsátási profiljal, a fosszilis tüzelőanyagok alternatíváinak kifejlesztésével, energiaellátási biztonsággal és megfizethetőséggel kell együtt járnia, egyúttal pedig erősíteni kell az európai gazdasági versenyképességet is. Európa egyelőre távol áll ezeknek az átfogó céloknak a megvalósulásától. Az európai energiarendszer 80 %-a még a fosszilis tüzelőanyagokra épül, az Unió teljes üvegházhatásúgáz-kibocsátásának 80 %-áért pedig az ágazat felel. Az Unió éghajlattal és energiaüggyel kapcsolatos hosszú távú célkitűzéseinek teljesítése érdekében a hetedik keretprogramhoz képest helyénvaló növelni a költségvetésből a megújuló energiával, a végfelhasználók energiahatékonyságával, az intelligens hálózatokkal és az energiátárolással kapcsolatos tevékenységekre fordított összegeket, illetve ugyancsak helyénvaló növelni a versenyképességi és innovációs keretprogram (2007-2013) részét képező „Intelligens energia – Európa” program keretében végrehajtott energiaipari innovációs tevékenységek piaci bevezetésére szánt költségvetést. Törekedni kell arra, hogy az e tevékenységek céljára elkülönített teljes összeg elérje az e társadalmi kihíváshoz tartozó költségvetés legalább 85 %-át. Évente a bruttó hazai termék (GDP) 2,5 %-át költjük energiaimportra, és ez az arány vélhetően növekedni fog. 2050-re ez a tendencia teljes olaj- és gázbehozatali függőséghez vezethet. Az energia világpiaci árának ingadozása és az ellátásbiztonságot érintő gondok miatt az európai ágazati szereplők és fogyasztók jövedelmük mind nagyobb hányadát fordítják energiára. Az Unió teljes energiafelhasználásának 70–80 %-áért ⁽¹⁾ és az üvegházhatásúgáz-kibocsátásának körülbelül ugyanilyen hányadáért az európai városok felelősek.

A karbonszegény, versenyképes gazdaság 2050-ig történő megvalósításának ütemterve ⁽²⁾ szerint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás célzott csökkentését elsősorban az Unió területén kell elérni. Ehhez 2050-ig az energiaágazatban több mint 90 %-kal, az iparban több mint 80 %-kal, a közlekedési ágazatban legalább 60 %-kal, a lakossági felhasználás és a szolgáltatások terén pedig mintegy 90 %-kal kell csökkenteni a szén-dioxid-kibocsátást. Az ütemterv azt is jelzi, hogy rövid és középtávon többek között a földgáz is hozzájárulhat az energiarendszer átalakításához a szén-dioxid-leválasztási és -tárolási (CCS) technológia használatával kombinálva.

Ezen ambiciózus csökkentési célok eléréséhez jelentős beruházásokra van szükség a megfizethető árú, hatékony, biztonságos, megbízható, karbonszegény energetikai technológiák és szolgáltatások – beleértve a földgázt, az elektromosság tárolását és a kis- és mikroméretű energiarendszerek elterjesztését – kutatása, fejlesztése, demonstrációja és piaci megjelenítése terén. A beruházásoknak megfelelően ki kell egészülniük nem technológiai megoldásokkal is, a kínálati és – többek között a fogyasztók részvételének kezdeményezésével és bevonásukkal – a keresleti oldalon egyaránt. Mindezen intézkedéseket egy integrált és fenntartható dekarbonizációs szakpolitikának kell felölelnie, amely érinti a kulcsfontosságú alatechnológiákat, különösen az IKT-megoldásokat és a korszerű

⁽¹⁾ „World Energy Outlook 2008” [A világ energiaügyi kilátásai, 2008], OECD- IEA, 2008.

⁽²⁾ COM(2011)0112.

gyártást és feldolgozást, valamint a fejlett anyagokat. A cél egyrészt hatékony, az európai és a világpiacra széles körben teríthető energiaipari technológiák és szolgáltatások – a megújuló energia integrációját is beleértve – kifejlesztése és kialakítása, másrészt egy olyan intelligens keresletoldali gazdálkodás megteremtése, amelynek alapját nyílt és átlátható energiakereskedelmi piac, valamint biztonságos és intelligens energiahatékonysági gazdálkodási rendszerek képezik.

3.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

Költségek és megbízhatóság tekintetében az új technológiáknak és megoldásoknak versenyképeseknek kell lenniük a hagyományos üzemeltetőket és technológiákat felvonultató energiarendszerekkel. A kutatás és fejlesztés szerepe megkerülhetetlen abban, hogy a tisztább, karbonszegény és hatékonyabb új energiaforrásokat kereskedelmi szempontból a szükséges mértékben vonzóvá lehessen tenni. Sem az ágazat, sem az egyes tagállamok önmagukban nem képesek azon költségek és kockázatok elviselésére, amelyeknek legfőbb okait (áttérés a karbonszegény gazdaságra, megfizethető és biztonságos energiaszolgáltatás) piacon kívüli tényezők jelentik.

E fejlődés felgyorsítása uniós szintű stratégiai megközelítést igényel, amely magában foglalja az épületek, a szolgáltatások, a háztartások, a közlekedés és az ipari értékláncok energiaellátását, energiaigényét és energiafelhasználását. Mindez a források – köztük a kohéziós politika körébe tartozó alapok – összehangolását teszi szükségessé Uniószerte, mindenekelőtt az intelligens specializációra irányuló nemzeti és regionális stratégiák, a kibocsátáskereskedelmi rendszerek, a közbeszerzések és egyéb pénzügyi mechanizmusok révén. Szükség van továbbá a megújuló energiaforrásokat és az energiahatékonyságot érintő szabályozási és végrehajtási szakpolitikákra, valamint a nem technológiai akadályok felszámolását szolgáló, testre szabott technikai segítségnyújtásra és kapacitásbővítésre is.

Ilyen stratégiai koncepciót az európai stratégiai energiategchnológiai terv (SET-terv) kínál. A SET-terv hosszú távú menetrendet határoz meg azon főbb innovációs szűk keresztmetszetek kezeléséhez, amelyekkel az energiaipari technológiai vállalkozások a felderítőkutatási, a kutatási-fejlesztési, a koncepcióigazolási és a demonstrációs szakaszban szembesülni kénytelenek, amikor tőkét keresnek nagyléptékű és újfajta projektjeik finanszírozásához vagy a piaci bevezetésre irányuló folyamat megindításához. A terv az újonnan megjelenő és az áttérés lehetőségét magukban hordozó technológiákat sem hagyja figyelmen kívül.

A SET-terv végrehajtásához szükséges források teljes becsült összege a következő 10 évben évi 8 milliárd EUR ⁽¹⁾. Ez messze meghaladja az egyes tagállamok vagy a kutatási és ágazati szereplők kapacitását. Uniós szintű kutatási és innovációs beruházásokra van szükség, amelyeket a közös végrehajtás, valamint a kockázatok és kapacitások megosztása révén erőforrásaink egész Európára kiterjedő mozgósításával ötvöztünk. Az energiaipari kutatás és innováció uniós finanszírozása ily módon kiegészíti a tagállami tevékenységeket, és azokra az élvonalbeli technológiákra és tevékenységekre összpontosít, amelyek – azon túl, hogy egyértelmű uniós hozzáadott értéket képviselnek – képesek jelentősen mobilizálni a nemzeti erőforrásokat és munkahelyeket teremteni Európában. Az uniós szintű cselekvés ezen kívül az egyes tagállamok kapacitását meghaladó, magas kockázatú, költségigényes, hosszú távú programok támogatására, a beruházási kockázatokat csökkentő erőfeszítések egyesítésére (például olyan nagyléptékű tevékenységek tekintetében, mint az ipari demonstrációs projektek) és az európai szintű, interoperabilis energiaipari megoldások kifejlesztésére irányul.

Az európai energiapolitika kutatási és innovációs pillérét képező SET-terv végrehajtása elő fogja segíteni az Unió ellátásbiztonságát és a karbonszegény gazdaságra való áttérését, támogatni fogja a kutatási és innovációs programok összekapcsolását a transzeurópai és regionális energiainfrastruktúra-beruházásokkal, és növelni fogja a beruházási hajlandóságot a hosszú futamidejű, jelentős technológiai és piaci kockázatú projektekbe való tőkebefektetések tekintetében. Beruházási lehetőségeket teremt a kis- és nagyvállalkozások számára, és segíti őket, hogy versenyképessé váljanak vagy azok maradjanak az energiaipari technológiák széles, egyre több lehetőséget kínáló világpiacán.

A nemzetközi színteret illetően az uniós szintű cselekvés biztosítja azt a kritikus tömeget, amely felkelti a piac technológiai élvonalainak érdeklődését és előmozdítja az uniós célok elérését segítő nemzetközi partnerségek ügyét. Kölcsönös előnyök és érdekazonosság esetén a nemzetközi partnerek számára megkönnyíti az Unióval való együttműködést a közös cselekvés kidolgozásában.

Az e társadalmi kihíváshoz kapcsolódó tevékenységek éppen ezért az európai energia- és éghajlatpolitika technológiai gerincét fogják képezni. Emellett hozzájárulnak majd az „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezés energiaipari céljainak, valamint az „Erőforrás-hatékony Európa”, az „Iparpolitika a globalizáció korában” és az „Európai digitális menetrend” kiemelt kezdeményezés szakpolitikai céljainak megvalósulásához.

⁽¹⁾ COM(2009)0519.

A nukleáris hasadási energiával és a nukleáris fúziós energiával kapcsolatos kutatási és innovációs tevékenységek a(z) 1314/2013 (Euratom) rendelet által létrehozott Euratom programhoz tartoznak. Adott esetben lehetséges szinergiákat kell előírni az e társadalmi kihívás és az Euratom program között.

3.3. A tevékenységek nagy vonalakban

a) A fogyasztás és a szénlábnyom csökkentése intelligens és fenntartható használat révén

A tevékenységek központi célkitűzése új koncepciók, nem technológiai megoldások, nagyobb hatékonyság, társadalmi elfogadottság és a megfizethető technológiai alkotóelemek és integrált intelligenciával rendelkező rendszerek kutatása és teljes körű tesztelése, lehetővé téve a valós idejű energiagazdálkodást a közel nulla kibocsátású, valamint a közel nulla és a pozitív energiamérlegű, új vagy meglévő épületek, az utólag átalakított épületek, városok és körzetek, a megújuló energián alapuló fűtés és hűtés, a magas hatékonyságú iparágak, valamint az energiahatékony és energiatakarékos megoldások és szolgáltatások – vállalkozások, egyének, közösségek és városok általi – tömeges alkalmazása tekintetében.

b) Alacsony költségű és karbonszegény villamosenergia-ellátás

A tevékenységek központi célkitűzését az innovatív megújuló energiaforrásokra, a karbonszegény fosszilis tüzelőanyaggal működő, hatékony és rugalmas erőművekre, valamint a szén-dioxid-leválasztási és -tárolási, illetve -újrahasznosítási technológiákra irányuló kutatás, fejlesztés és teljes körű demonstrációja jelenti, amelyek nagyobb léptékű, alacsonyabb költségű, környezetvédelmi szempontból biztonságosabb, magasabb átalakítási hatékonysággal rendelkező és a különféle piaci és működési környezet számára könnyebben elérhető technológiákat kínálnak.

c) Alternatív tüzelőanyagok és mobil energiaforrások

A tevékenységek központi célkitűzése olyan technológiák és értékláncok kutatása, fejlesztése és teljes körű demonstrációja, amelyek a bioenergiát és az egyéb alternatív tüzelőanyagokat versenyképesebbé és fenntarthatóbbá teszik az energiatermelés, a fűtés, valamint a felszíni, a tengeri és a légi közlekedés esetében, lehetőséget teremtve a hatékonyabb energiaátalakításra, lerövidítik a hidrogén- és üzemanyagcellák piaca jutásához szükséges időt, és új, hosszú távú kielérlési potenciállal rendelkező opciókat kínálnak.

d) Intelligens és egységes európai villamosenergia-hálózat

A tevékenységek központi célkitűzése az új intelligens energiahálózati technológiák, valamint a nagyobb rugalmasságot és hatékonyságot lehetővé tevő tartalék- és kiegyenlítő technológiák kutatása, fejlesztése és teljes körű demonstrációja, a hagyományos erőműveket, a rugalmas energiatárolást, a rendszereket és a piaci modelleket is ideértve, amelyek segítségével normál és rendkívüli körülmények között egyaránt megoldható az interoperábilis hálózatok – beleértve a szabványosítási kérdéseket is – a tervezése, a monitoringja, az ellenőrzése és a biztonságos működtetése egy nyílt, nem szénalapú, környezeti szempontból fenntartható, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes és versenyképes piacon.

e) Új ismeretek és technológiák

A tevékenységek központi célkitűzése a tiszta, biztonságos és fenntartható energiaipari technológiák több tudományágat érintő kutatása (beleértve a távlati cselekvéseket), valamint a páneurópai kutatási programok és a világszínvonalú létesítmények közös megvalósítása.

f) Hatékony döntéshozatal, a nyilvánosság bevonása

A tevékenységek központi célkitűzése a szakpolitikák hatékony és átlátható támogatási eszközeinek, módszereinek, modelljeinek, valamint előzetes és távlati foratókönyveinek a kidolgozása, ideértve a társadalmi szerepvállalásnak, a felhasználók bevonásának, a környezeti hatásoknak és a fenntarthatóságnak az értékelését, javítva ezáltal az energiával kapcsolatos társadalmi-gazdasági tendenciák és kilátások megértését.

g) Az energiaipari innováció piaci bevezetése az „Intelligens energia – Európa” programra építve

A tevékenységek az „Intelligens energia – Európa” program keretében végrehajtott tevékenységekre épülnek, és tovább erősítik azokat. A tevékenységek középpontjában az energiaipari technológiák és szolgáltatások piaci elterjedését elősegítő, a nem technológiai akadályok felszámolását és az uniós energiapolitika költségvetésének végrehajtását célzó alkalmazott innováció és a szabványosítás előmozdítása áll. Emellett a meglévő technológiák intelligens és fenntartható alkalmazásával kapcsolatos innovációra is figyelmet kell fordítani.

4. **Intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés**

4.1. *Különös célkitűzés*

A különös célkitűzés egy olyan európai közlekedési rendszer kialakítása, amely forráshatékony, éghajlat- és környezetbarát, biztonságos, gördülékeny, és minden polgár, valamint a gazdaság és a társadalom javát szolgálja.

Európának összhangba kell hoznia polgárainak és az áruknak a növekvő mobilitási igényét, valamint az új demográfiai és társadalmi kihívások által formált változó igényeket a gazdasági teljesítőképesség, az energiahatékony és karbonszegény társadalom és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes gazdaság követelményeivel. Növekedésével párhuzamosan a közlekedési ágazatnak lényeges előrelépést kell elérnie az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése és az egyéb kedvezőtlen környezeti hatások mérséklése terén, és a magas szintű hatékonyság és mobilitás megőrzése, valamint a területi kohézió előmozdítása mellett véget kell vetnie az olajtól és egyéb fosszilis tüzelőanyagoktól való függésének.

Fenntartható mobilitás csak a közlekedési rendszer – beleértve a közösségi közlekedést is – gyökeres átalakításával érhető el, melynek háttérében jelentős közlekedéskutatási eredmények, széles körű innováció, valamint a környezetkímélőbb, biztonságosabb, megbízhatóbb és intelligensebb közlekedési megoldások következetes, európai szintű végrehajtása állnak.

A kutatás és az innováció révén mielőbb célzott eredményeket kell elérni valamennyi közlekedési mód tekintetében, amelyek segítenek megvalósítani a főbb uniós politikai célokat, növelve a gazdasági versenyképességet, támogatva az áttérést egy, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes, energiahatékony és karbonszegény gazdaságra, valamint fenntartva Európa vezető szerepét a globális piacon mind a szolgáltatási ágazat, mind a feldolgozóipar vonatkozásában.

Noha jelentős beruházásokat kell végrehajtanunk a kutatás, az innováció és a fejlesztések terén, ha nem sikerül fenntarthatóbbá tennünk a teljes közlekedési és mobilitási rendszert, és ha Európa elveszíti a közlekedés terén kivívott technológiai vezető szerepét, akkor hosszú távon elviselhetetlenül magas társadalmi, ökológiai és gazdasági költségekkel, valamint az európai munkahelyekre és a hosszú távú gazdasági növekedésre gyakorolt káros következményekkel kell számolnunk.

4.2. *Indokolás és uniós hozzáadott érték*

A közlekedés az európai gazdaság versenyképességének és növekedésének fontos motorja. Biztosítja a személyek és áruk mobilitását, amely alapul szolgál az integrált európai egységes piac működéséhez, a területi kohézióhoz, valamint a nyitott és befogadó társadalom kialakításához. A világpiac számos szegmensében vezető szerepet betöltő közlekedés Európa egyik legnagyobb előnye az ipari potenciál és a szolgáltatások minősége szempontjából. A közlekedési ipar és a közlekedési eszközgyártás együttesen az Unió GDP-jének 6,3 %-át képviseli. Ha a kereskedelmet, a szolgáltatásnyújtást és a munkavállalói mobilitást is figyelembe vesszük, a közlekedési ágazatnak az Unió gazdaságához nyújtott teljes hozzájárulása még ennél is nagyobb mértékű. Ugyanakkor az európai közlekedési ipart egyre élesebb versenyre kényszerítik a világ más részeiből jelentkező kihívói. Ha Európa biztosítani kívánja versenyelőnyét, és fel akarja számolni jelenlegi közlekedési rendszerének gyenge pontjait, technológiai áttörésre lesz szükség.

A közlekedési ágazat az üvegházhatású gázok egyik fő kibocsátója, hiszen az összes kibocsátás mintegy egynegyedéért felel. Jelentős szerepe van az egyéb levegőszennyezési problémák előidézésében is. A közlekedésben még mindig 96 % a fosszilis tüzelőanyagok részaránya. Alapvetően fontos ennek a környezeti hatásnak a célirányos technológiai fejlesztések révén való csökkentése, szem előtt tartva azt, hogy minden közlekedési mód különböző kihívásokkal szembesül, és eltérő technológiai integrációs ciklusokkal működik. Ezen túlmenően egyre nagyobb problémát jelentenek a torlódások; a közlekedési rendszerek még mindig nem elég intelligensek; a fenntarthatóbb közlekedési módokra történő váltás nem mindig jelent vonzó alternatívát; a halálos kimenetelű közúti balesetek száma továbbra is tragikusan magas: évi 34 000 esetet regisztrálnak Unió-szerte. A polgárok és a vállalkozások jogos igénye, hogy közlekedési rendszerünk mindenki számára hozzáférhető, biztonságos és védett legyen. A városi környezet sajátos kihívást, de egyben lehetőséget is jelent a közlekedés fenntarthatósága és az életminőség javítása szempontjából.

Figyelembe véve a közlekedés növekedésének becsült ütemét, az európai közlekedés néhány évtizeden belül az összeomlás szélére juthat, aminek gazdasági terhei és társadalmi hatásai elviselhetetlenek lehetnek, és negatív gazdasági és társadalmi következményekkel járhatnak. Ha a múlt tendenciái folytatódnak, a következő 40 évben megduplázódik az utaskilométer-szám, a légi közlekedésben pedig ez a növekedés kétszer ilyen gyors lesz. A szén-dioxid-kibocsátás 2050-ig 35 %-kal nőhet ⁽¹⁾. A torlódások okozta költségek 50 %-kal emelkedhetnek, ami éves szinten közel 200 milliárd EUR-t jelent. A balesetek külső költségei 2005-höz képest mintegy 60 milliárd EUR-val növekedhetnek.

⁽¹⁾ A Bizottság fehér könyve: Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforráshatékony közlekedési rendszer felé, COM(2011)0144.

Éppen ezért új megoldásokat kell keresnünk. A politikai célokat követő, a fő kihívásokra összpontosító kutatás és innováció lényegesen elő fogja segíteni a Unió azon célkitűzésének elérését, hogy 2050-ig a hőmérséklet globális emelkedését 2 C-ra korlátozza, 60 %-kal csökkentse a közlekedésből származó szén-dioxid-kibocsátást, erőteljesen mérsékelje a torlódásokból és balesetekből származó költségeket, és a halálos baleseteket gyakorlatilag száműzze az közutakról ⁽¹⁾.

A szennyezéssel, a torlódásokkal, a biztonsággal és a védelemmel kapcsolatos gondok az egész Uniót érintik, ezért átfogó európai együttműködésen alapuló választ igényelnek. A járművekkel ⁽¹⁾, infrastruktúrákkal és közlekedés-irányítással kapcsolatos új technológiák és megoldások kifejlesztésének és alkalmazásának meggyorsítása elengedhetetlen feltétele a tisztább, biztonságosabb, hozzáférhetőbb és hatékonyabb intermodális és multimodális uniós közlekedési rendszer megvalósításának, az éghajlatváltozás mérséklése és a forráshatékonyabb javítása terén elérendő eredményeknek, valamint az európai vezető szerep megtartásának a közlekedéshez kapcsolódó termékek és szolgáltatások világpiacán. Szétaprózott nemzeti erőfeszítésekkel ezek a célok nem érhetőek el.

A közlekedési vonatkozású kutatás és innováció uniós szintű finanszírozása ki fogja egészíteni a tagállami tevékenységeket, és azokra a tevékenységekre összpontosít, amelyek egyértelmű uniós hozzáadott értéket képviselnek. Ezzel a hangsúly olyan kiemelt területekre fog helyeződni, amelyek megfelelnek a kitűzött európai céloknak; amelyek esetében szükség van az erőfeszítések kritikus tömegére; ahol az egész Európára kiterjedő, inter-operábilis vagy multimodális integrált közlekedési megoldások segíthetnek megszüntetni a közlekedési rendszer szűk keresztmetszeit; vagy amelyek az erőfeszítések transznacionális összefogása és az eddig elért kutatási eredmények jobb felhasználása és eredményes terjesztése csökkentheti a kutatási beruházások kockázatát, előmozdíthatja a közös normák kialakítását és meggyorsíthatja a kutatási eredmények piacra jutását.

Szükséges, hogy a kutatási és innovációs tevékenységek a teljes innovációs láncot lefedő kezdeményezések széles skáláját – a köz- és magánszféra releváns partnerségeit is beleértve – foglalják magukban, és az innovatív közlekedési megoldások esetében integrált megközelítést alkalmazzanak. Az eredmények piacra jutását több intézkedés is hivatott segíteni: a kutatás és az innováció programozott szemlélete, a demonstrációs projektek, a piaci bevezetésre irányuló tevékenységek, a szabványosítás előmozdítása, a szabályozás és az innovatív közbeszerzési stratégiák mind ezt a célt szolgálják. Ezenkívül az érdekeltek bevonásával és szakértelmének segítségével át lehet hidalni azt a távolságot, amely a kutatási eredmények létrejötte és közlekedési ágazatban való alkalmazása között feszül.

A környezetkímélőbb, intelligensebb és teljes mértékben integrált, megbízható közlekedési rendszerre irányuló kutatási és innovációs beruházások jelentősen hozzá fognak járulni az Európa 2020 stratégia és az „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezés célkitűzéseinek a megvalósulásához. Az említett tevékenységek támogatni fogják az „Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé” című fehér könyv végrehajtását. Emellett elősegítik majd az „Erőforrás-hatékony Európa”, az „Iparpolitika a globalizáció korában” és az „Európai digitális menetrend” kiemelt kezdeményezések szakpolitikai céljainak megvalósulását. Összekapcsolódnak a közös programozási kezdeményezésekkel is.

4.3. A tevékenységek nagy vonalakban

A tevékenységeket oly módon szervezik, hogy adott esetben lehetőség nyíljon integrált és módspecifikus megközelítés alkalmazására. Többéves láthatóságra és folyamatosságra van szükség az egyes közlekedési módok sajátosságainak és a kihívások holisztikus jellegének, valamint az európai közlekedési technológiai platformok vonatkozó stratégiai kutatási és innovációs terveinek a figyelembevétele érdekében.

a) Környezetkímélő, erőforrás-hatékony közlekedés

A cél a közlekedési rendszerek éghajlatra és környezetre gyakorolt kedvezőtlen hatásainak (beleértve a zaj- és levegőszennyezést is) minimalizálása a természetierőforrás- és üzemanyag-felhasználásuk minőségének és hatékonyságának javításával, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás és a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentésével.

A tevékenységek központi célkitűzése az erőforrások felhasználásának – különös tekintettel a fosszilis tüzelőanyagokra –, az üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és a zajszinteknek a mérséklése, valamint a közlekedés és a járművek hatékonyságának a javítása, a tiszta (elektromos vagy hidrogénüzemű és egyéb alacsony vagy nulla kibocsátású) járművek új generációja kifejlesztésének, gyártásának és alkalmazásának a felgyorsítása, többek között a hajtóművek, az energiatárolás és az infrastruktúra terén várható áttörések és azok optimalizálása révén; az esetleges alternatív és fenntartható üzemanyagokban, valamint és az innovatív és hatékonyabb meghajtó- és üzemeltető rendszerekben rejlő lehetőségek feltárása és kihasználása, ideértve az üzemanyag-infrastruktúrát és -töltést is; az infrastruktúra megtervezésének és használatának az optimalizálása intelligens közlekedési rendszerek, logisztika és intelligens eszközök révén; valamint a keresletgazdálkodás, illetve a tömegközlekedés és a nem motorizált közlekedési módok, továbbá az intermodális mobilitási láncok fokozottabb alkalmazása, mindenekelőtt a városokban. Az alacsony vagy nulla kibocsátás megvalósítására irányuló innovációt valamennyi közlekedési mód tekintetében ösztönözni kell.

⁽¹⁾ A „járművek” szó széles értelemben értendő, azaz mindenféle közlekedési eszköz beletartozik.

b) Nagyobb mobilitás, kevesebb torlódás, fokozott biztonság és védelem

A cél a növekvő mobilitási igény és a közlekedés folyamatossága közötti összhang megteremtése a gördülékeny, intermodális, inkluzív, hozzáférhető, megfizethető, biztonságos, életképes és stabil közlekedési rendszerekre irányuló innovatív megoldások révén.

A tevékenységek központi célkitűzése a torlódások csökkentése, a hozzáférésnek, az interoperabilitásnak és az utasok választási lehetőségeinek a javítása és az utasigények jobb kielégítése a háztól házig történő integrált szállítás, a mobilitáskezelés és a logisztika fejlesztésével és előmozdításával; az intermodalitás erősítése és az intelligens tervezési és irányítási megoldások alkalmazása; valamint a balesetek előfordulásainak és a biztonsági fenyegetések hatásainak erőteljes csökkentése.

c) Az európai közlekedési ipar globális vezető szerepe

A cél az európai közlekedési gyártóipar és a kapcsolódó szolgáltatások – köztük a logisztikai folyamatok, a karbantartás, a javítás, az utólagos átalakítás és az újrafeldolgozás – versenyképességének és teljesítményének javítása, Európa bizonyos területeken (pl. a repüléstechnika területén) betöltött vezető szerepének megtartása mellett.

A tevékenységek központi célkitűzése az innovatív légi, vízi és szárazföldi közlekedési eszközök új generációjának kifejlesztése, az innovatív rendszerek és berendezések fenntartható gyártásának biztosítása, valamint a jövőbeli közlekedési eszközök használatának megalapozása új technológiák, koncepciók és tervek, intelligens ellenőrző rendszerek és átjárható szabványok kidolgozásával, valamint hatékony termelési folyamatok, innovatív szolgáltatások és tanúsítási eljárások, rövidebb fejlesztési idő és az életciklusra vonatkozó alacsonyabb költségek alkalmazásával, de a működés biztonságának és védelmének veszélyeztetése nélkül.

d) Társadalom-gazdaságtani és magatartás-kutatás és előremutató politikaformálás

A cél az innováció előmozdításához, a közlekedésben rejlő kihívások megoldásához és a közlekedéssel kapcsolatos társadalmi igények kielégítéséhez szükséges jobb politikaformálás támogatása.

A tevékenységek központi célkitűzése a közlekedéssel kapcsolatos társadalmi-gazdasági hatások, tendenciák és kilátások – a jövőbeli kereslet alakulását is beleértve – jobb megértése és a bizonyítékokon alapuló adatok és elemzések rendelkezésre bocsátása a politikai döntéshozók számára. Figyelmet kell fordítani az e tevékenységek nyomán születő eredmények terjesztésére is.

5. Az éghajlatváltozás elleni küzdelem, környezet, erőforrás-hatékonyság és nyersanyagok

5.1. Különös célkitűzés

A különös célkitűzés: az erőforrás- és vízhatékony és az éghajlatváltozásra rugalmasan reagáló gazdaság és társadalom létrehozása, a természeti erőforrások és az ökoszisztémák védelmének és az ezekkel való fenntartható gazdálkodásnak a megvalósítása, valamint a nyersanyagok fenntartható biztosítása és használata, amely a bolygónk adata természeti erőforrások és ökoszisztémák fenntarthatóságának határain belül képes kielégíteni a világ egyre növekvő népességének igényeit. A tevékenységek hozzá fognak járulni Európa versenyképességének fokozásához, a nyersanyag-ellátás biztonságához és a jólét növeléséhez a környezeti integritás, az ellenálló képesség és a fenntarthatóság biztosítása mellett, annak érdekében, hogy az átlagos globális felmelegedést 2 °C alatt tartsuk, és lehetővé tegyük az ökoszisztémák és a társadalom számára az éghajlatváltozáshoz és más környezeti változásokhoz való alkalmazkodást.

A huszadik század folyamán a fosszilis tüzelőanyagok felhasználása és az anyagi erőforrások kitermelése világszinten tízszeresére nőtt. A látszólag bőséges és olcsó erőforrások korszaka azonban a végéhez közeledik. A nyersanyagok, a víz, a levegő, a biodiverzitás, valamint a szárazföldi, vízi és tengeri ökoszisztémák egyaránt nyomásnak vannak kitéve. A föld számos fontos ökoszisztémája károsodott, mivel szolgáltatásaiknak akár 60 %-a is nem fenntartható módon kerül felhasználásra. Az Európai Unióban az egy főre jutó anyagfelhasználás évi 16 tonna, ebből 6 tonna hulladék keletkezik, amelynek a fele hulladéklerakóba kerül. A népesség növekedésével és az igények – különösen a feltörekvő gazdaságok középosztálya igényeinek – megemelkedésével párhuzamosan az erőforrások iránti globális kereslet is nő. A gazdasági növekedést szét kell választani az erőforrások felhasználásától.

A föld felszínének átlaghőmérséklete az elmúlt száz évben mintegy 0,8 °C fokkal emelkedett, és az előrejelzések szerint ez a növekedés a 21. század végére eléri az 1,8–4 °C közötti szintet (az 1980 és 1999 közötti időszak átlagához viszonyítva) ⁽¹⁾. Az e változásokkal összefüggő, a természeti és emberi rendszerekre gyakorolt várható hatások kihívást jelentenek majd a bolygó és annak alkalmazkodóképessége számára, továbbá veszélyeztetik a jövőbeli gazdasági fejlődést, csakúgy, mint az emberiség jólétét.

⁽¹⁾ Az IPCC 4. értékelő jelentése, 2007, (www.ipcc.ch).

Az éghajlatváltozás egyre erősödő hatásai és a különböző környezeti problémák – például az óceánok elsavasodása, az óceánok körforgásának változásai, a tengervíz hőmérsékletének emelkedése, az északi sarkvidéki jég olvadása és a tengervíz sótartalmának csökkenése, a talaj romlása és növekvő mértékű kiaknázása, a talaj termőképességének csökkenése, a vízhiány, az aszályok és áradások, a földrengések és vulkánkitörések kockázata, a fajok térbeli elterjedésének változásai, a vegyi szennyezés, az erőforrások kimerítése és a biodiverzitás csökkenése – arra utalnak, hogy bolygónk fenntarthatóságának határaihoz közeledünk. Így például, ha nem javítjuk a hatékonyságot minden ágazatban – egyebek mellett innovatív vízrendszerekkel –, a várható vízhiány 20 év múlva 40 %-kal fogja túlszárnyalni a rendelkezésre álló készleteket, ami súlyos vízhiányokhoz fog vezetni. Az erdők riasztóan magas arányban tűnnek el (évente 5 millió hektár). Az erőforrások közötti kölcsönhatások rendszerszintű kockázatokat jelenthetnek, azaz egy erőforrás kimerítése visszafordíthatatlan változásokat okozhat más erőforrások és ökoszisztémák esetében is. A jelenlegi tendenciák alapján 2050-re a világ növekvő népességének eltartásához a föld több mint kétszeresének megfelelő erőforrásra lenne szükség.

A nyersanyagokkal való fenntartható gazdálkodás és azok erőforrás-hatékony kezelése – beleértve felkutatásukat, kitermelésüket, feldolgozásukat, újrafelhasználásukat, újrahasznosításukat és helyettesítésüket is – alapvető fontosságú a modern társadalom és gazdaság működéséhez. Az olyan európai ágazatok, mint az építőipar, a vegyipar, az autóipar, a repülőgépipar vagy a gép- és berendezégyártó ipar, amelyek együttesen 1,3 billió euró hozzáadott értéket állítanak elő és közel 30 millió embert foglalkoztatnak, erősen függenek a nyersanyagok hozzáférhetőségétől. Az Unió nyersanyag-ellátása azonban egyre nehezekebb. Az EU nagy mértékben függ továbbá a stratégia-ilag fontos nyersanyagok importjától, amelyek piacán azonban riasztó mértékű torzulások mutatkoznak.

Az Unió ezenfelül továbbra is rendelkezik értékes ásványkészletekkel. Ezek feltárása, kitermelése és feldolgozása azonban a megfelelő technológiák és a hulladékciklusok nem megfelelő kezelése miatt, valamint beruházások hiányában és a fokozott globális verseny következtében akadályokba ütközik. Tekintettel arra, hogy milyen fontos szerepük van a nyersanyagoknak az európai versenyképesség és gazdaság szempontjából, továbbá az innovatív termékekben való alkalmazásukat figyelembe véve, a nyersanyagokkal való fenntartható gazdálkodás és azok erőforrás-hatékony kezelése elsőrendű prioritás az Unió számára.

A gazdaság alkalmazkodóképessége és az, hogy rugalmasabban tud-e reagálni az éghajlatváltozásra, erőforrás-hatékonyabb lesz-e, és ezzel egyidejűleg versenyképes marad-e, nagy mértékben függ a társadalmi, gazdasági, szervezeti és technológiai természetű ökoinnovációtól. Az ökoinnováció, amelynek globális piaca évente mintegy 1 billió euró értékű – és ez 2030-ra várhatóan megháromszorozódik –, nagyszerű lehetőséget jelent az európai gazdaságok versenyképességének fokozására és a munkahelyteremtésre.

5.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

Az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra és az üvegházhatást okozó gázok koncentrációjára vonatkozó uniós és nemzetközi célkitűzések teljesítéséhez, valamint az éghajlatváltozás hatásainak kezeléséhez a karbonszegény társadalomra való átállásra, költséghatékony és fenntartható technológiai és nem technológiai megoldások kidolgozására és alkalmazására, továbbá enyhítési és alkalmazkodási intézkedésekre, illetve az e kihívásokra adott társadalmi reakciók jobb megértésére van szükség. Az uniós és világszintű szakpolitikai kereteknek biztosítaniuk kell az ökoszisztémák és a biodiverzitás védelmét, megbecsülését és megfelelő helyreállítását, hiszen az azok által biztosított erőforrások és szolgáltatások csak így állhatnak a jövőben is rendelkezésre. A vidéki, városi és ipari környezetekben jelentkező, vízzel kapcsolatos problémák megoldása érdekében ösztönözni kell a vízrendszerekkel kapcsolatos innovációkat és az erőforrás-hatékonyságot, továbbá óvni kell a vízi ökoszisztémákat. A kutatás és az innováció segíthet a szárazföldön és a tengerfenéken található nyersanyagok megbízható és fenntartható hozzáférhetőségének és kitermelésének a biztosításában, valamint az erőforrások felhasználásának és pazarlásának jelentős csökkentésében.

Az Unió cselekvéseinek középpontjában ezért a kulcsfontosságú uniós célkitűzések és szakpolitikák támogatása áll, amelybe beletartoznak a teljes innovációs ciklus és a tudásháromszög elemei, többek között a következők: az Európa 2020 stratégia; az Innovatív Unió; az „Iparpolitika a globalizáció korában”, az „Európai digitális menetrend” és az „Erőforrás-hatékony Európa” kiemelt kezdeményezés és a kapcsolódó ütemterv⁽¹⁾; az alacsony széndioxid-kibocsátású, versenyképes gazdaság 2050-ig történő megvalósításának ütemterve; „Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás: egy európai fellépési keret felé” című fehér könyv⁽²⁾; a nyersanyag-politikai kezdeményezés⁽³⁾; az Európai Unió fenntartható fejlődési stratégiája⁽⁴⁾; az Európai Unió integrált tengerpolitikája; a tenger- és vízvédelmi stratégiáról szóló keretirányelv⁽⁵⁾; a vízügyi keretirányelv és az azon alapuló irányelvek; az árvízvédelmi irányelv⁽⁶⁾; az ökoinnovációs cselekvési terv és a 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési program⁽⁷⁾. Ezek az intézkedések adott esetben összekapcsolódnak az érintett európai innovációs partnerségekkel és közös programozási kezdeményezésekkel. Céljuk pedig, hogy a társadalom rugalmasabban tudjon reagálni a környezet és az éghajlat megváltozására, és biztosított legyen a nyersanyagok hozzáférhetősége.

(1) COM(2011)0571.

(2) COM(2009)0147.

(3) COM(2011)0025.

(4) COM(2009)0400.

(5) COM(2007)0575.

(6) Az Európai Parlament és a Tanács 2007/60/EK Irányelve (2007. október 23.) az árvízveszélyek értékeléséről és kezeléséről (HL L 288., 2007.11.6., 27. o.).

(7) COM(2012)0710.

Tekintettel az éghajlat és a környezet transznacionális, globális jellegére, nagyságrendjére és összetettségére, valamint a nyersanyagok ellátási láncának nemzetközi dimenziójára, e cselekvéseket uniós és afeletti szinten kell megvalósítani. A szükséges kutatások multidiszciplináris jellege miatt, a kihívások eredményes és fenntartható módon történő kezelése érdekében indokolt összevonni az egymást kiegészítő ismereteket és forrásokat. Az erőforrás-felhasználásnak és a környezeti hatásoknak a versenyképesség egyidejű fokozása mellett történő csökkentéséhez olyan döntő társadalmi és technológiai átalakulásra van szükség, amelynek eredményeképp a természet és az emberi jólét közötti fenntartható kapcsolaton alapuló gazdaság jön létre. A kutatással és innovációval kapcsolatos összehangolt tevékenységek lehetővé teszik majd az éghajlati és környezeti változások jobb rendszerszerű és ágazatközi megértését és előrejelzését, a bizonytalanságok csökkentését, a sebezhető pontok, a kockázatok, a költségek és lehetőségek azonosítását és értékelését, valamint a társadalmi és politikai válaszok és megoldások tárházának bővítését és hatékonyságának javítását. A cselekvések célja továbbá, hogy javítsák a kutatás és az innováció eredményességét és az eredmények közzétételét a döntéshozatal megkönnyítése érdekében, valamint lehetőséget adjanak a társadalom valamennyi rétegéből származó szereplőknek arra, hogy aktívan részt vegyenek ebben a folyamatban.

A nyersanyagok rendelkezésre állásának problémája összehangolt, tudományágakon és ágazatokon átívelő kutatási és innovációs erőfeszítéseket követel meg a biztonságos, gazdasági szempontból kivitelezhető, környezetkímélő és társadalmilag elfogadható megoldások biztosításához az értéklánc egésze mentén (felkutatás, kitermelés, feldolgozás, kialakítás, fenntartható használat, újrafelhasználás, újrahasznosítás és helyettesítés). Az innováció növekedési és foglalkoztatási, továbbá a tudományt, a technológiát, a gazdaságot, a társadalmat, a politikát és a kormányzást is felölelő innovatív lehetőségeket fog kínálni e területeken. Ezért a vízre és nyersanyagokra vonatkozó európai innovációs partnerségek indultak.

A felelősségteljes öko-innováció értékes új növekedési és munkahely-teremtési lehetőségeket kínálhat. Az uniós szintű cselekvés keretében kidolgozott megoldások védelmet fognak nyújtani az ipari versenyképességet fenyegető főbb tényezők ellen, és gyorsan bevezethetők és elterjeszthetők lesznek az egységes piacon és azon kívül is, így lehetőség fog nyílni az erőforrások fenntartható használatán alapuló zöld gazdaság felé történő átmenetre. Az e koncepcióban részt vevő partnerek többek között: a nemzetközi, európai és nemzeti politikai döntéshozók; a nemzetközi és tagállami kutatási és innovációs programok; az európai üzleti élet és ipar; az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és a nemzeti környezetvédelmi hivatalok, valamint más érdekelt felek.

A bilaterális és regionális együttműködés mellett az uniós szintű cselekvések támogatni fogják a témához kapcsolódó olyan nemzetközi erőfeszítéseket és kezdeményezéseket is, mint az Éghajlat-változási Kormányközi Testület (IPCC), a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi platform (IPBES) és a Föld-megfigyelési Csoport (GEO).

5.3. A tevékenységek nagy vonalakban

a) Az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az ahhoz való alkalmazkodás

A cél olyan innovatív, költséghatékony és fenntartható alkalmazkodási és hatáscsökkentési intézkedések és stratégiák kidolgozása és elemzése, amelyek mind a CO₂-t, mind a CO₂-től eltérő üvegházhatást okozó gázokat és aeroszolokat célba veszik, és kiemelt helyen kezelik a technológiai és a nem technológiai jellegű zöld megoldásokat is: ehhez az intézkedések megalapozott, korai szakaszban és hatékonyan történő meghozatalát lehetővé tévő adatokra, valamint a szükséges kompetenciák hálózatba szervezésére van szükség. A tevékenységek középpontjában a következők állnak: az éghajlatváltozás, valamint a szélsőséges eseményekkel és az éghajlatváltozáshoz köthető hirtelen változásokkal kapcsolatos kockázatok jobb megértése a megbízható éghajlat-változási előrejelzések készítése érdekében; a globális, regionális és helyi szinten gyakorolt hatások és a sebezhető pontok vizsgálata, innovatív és költséghatékony alkalmazkodási, kockázatmegelőző és kockázatkezelő intézkedések kidolgozása; az éghajlatváltozás hatásainak enyhítését célzó szakpolitikák és stratégiák támogatása, beleértve a más ágazati szakpolitikák hatásait vizsgáló tanulmányokat.

b) A környezet védelme, illetve a természeti erőforrásokkal, a vízzel, a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztémákkal való fenntartható gazdálkodás

A cél tudást és eszközöket biztosítani a természeti erőforrásokkal kapcsolatos olyan gazdálkodáshoz és ezen erőforrások megővéséhez annak érdekében, hogy fenntartható egyensúly jöjjön létre a korlátozott mértékben rendelkezésre álló erőforrások, valamint a társadalom és a gazdaság jelenlegi és jövőbeli szükségletei között. A tevékenységek középpontjában a következők állnak: a biológiai sokféleségről és az ökoszisztémák működéséről, a társadalmi rendszerekkel való kölcsönhatásokról és a gazdasági és emberi jólét fenntartásában betöltött szerepükről szóló tudásunk bővítése; integrált megközelítések kidolgozása a vízzel kapcsolatos feladatok megoldására és átállás a vízi erőforrások és szolgáltatások fenntartható kezelésére és felhasználására; továbbá a hatékony döntéshozatalhoz és a nyilvánosság bevonásához szükséges ismeretek és eszközök biztosítása.

c) A nem energetikai célú és nem mezőgazdasági nyersanyagok fenntartható biztosítása

A cél a nyersanyagokkal kapcsolatos tudásalap fejlesztése és a nyersanyagok költséghatékony, erőforrás-hatékony és környezetbarát felkutatásához, kitermeléséhez, feldolgozásához, felhasználásához, újrahasznosításához, újrafelhasználásához és visszanyeréséhez, valamint a kisebb környezeti terhelést okozó, gazdasági szempontból vonzó és környezetileg fenntartható alternatívákkal való helyettesítésükhöz szükséges innovatív megoldások, többek között zárt ciklusú folyamatok és rendszerek kidolgozása. A tevékenységek középpontjában a következők állnak: a nyersanyagok hozzáférhetőségével kapcsolatos tudásalap fejlesztése; a nyersanyagok – köztük

a szárazföldi és a tengerből nyert ásványi erőforrások – fenntartható és hatékony biztosításának, használatának és újrafelhasználásának előmozdítása, a kritikus jelentőségű nyersanyagok helyettesítésére alkalmas alternatívák megkeresése; valamint a nyersanyagokkal kapcsolatos társadalmi tudatosság és készségek fejlesztése.

d) A zöld gazdaság és társadalom felé történő átmenet biztosítása az ökoinnováción keresztül

A cél az ökoinnováció összes olyan formájának előmozdítása, amely lehető teszi a zöld gazdaság felé történő átmenetet. A tevékenységeknek többek között az ökoinnovációs program keretében végzett tevékenységekre kell épülniük, és azokat kell erősíteniük, középpontjukban pedig a következőknek kell állni: az ökoinnovációs technológiák, eljárások, szolgáltatások és termékek előmozdítása – beleértve azon módozatok feltárását, amelyekkel a termelésben és a fogyasztásban felhasznált nyersanyag-mennyiség csökkenthető és az ez előtt álló akadályok felszámolhatók –, továbbá piaci bevezetésük és elterjedésük támogatása, különös tekintettel a kkv-kra; az innovatív szakpolitikák, a fenntartható gazdasági modellek és társadalmi változások támogatása; a zöld gazdaság irányában tett haladás mérése és értékelése; valamint az erőforrás-hatékonyság előmozdítása digitális rendszerek segítségével.

e) Átfogó és hosszú távú globális környezeti megfigyelő és információs rendszerek létrehozása

A cél, hogy biztosítsuk az e kihívás kezeléséhez szükséges hosszú távú adatokat és információkat. A tevékenységek középpontjában a Földünk távérzékelés és in situ mérések alapján történő megfigyelésére és monitoring-jára szolgáló, folyamatosan időszerű és pontos tájékoztatást nyújtó és előrejelzéseket lehetővé tevő képességek, technológiák és adatinfrastruktúrák állnak. Ösztönözni kell az interoperábilis adatokhoz és információkhoz való szabad, nyílt és korlátlan hozzáférést. A tevékenységek hozzájárulnak a Copernicus program keretében végzett jövőbeli operatív tevékenységek meghatározásához és a Copernicus-adatoknak kutatási tevékenységek céljából való fokozottabb alkalmazásához.

f) Kulturális örökség

A cél az európai dinamikus és fenntartható kulturális örökséget lehetővé tevő stratégiák, módszertanok és eszközök kutatása az éghajlatváltozás elleni intézkedésként. A különböző fizikai formákban megjelenő kulturális örökség biztosítja az élő háteret a sokrétű változásokra reagáló rugalmas közösségek számára. A kulturális örökség kutatása multidiszciplináris megközelítést kíván a történelmi anyag megértésének javítása céljából. Az intézkedések középpontjában az ellenállóképeségi szintek megfigyelés, monitoring és modellezés útján történő meghatározása, valamint annak jobb megértése áll, hogy a közösségek hogyan érzékelik az éghajlatváltozást, valamint a földrengések és vulkánkitörések kockázatát, és hogyan reagálnak azokra.

6. „Európa a változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak”

6.1. Különös célkitűzés

A különös célkitűzés: Európa jobb megértésének az elősegítése, megoldások nyújtása, valamint a befogadó, innovatív és reflektív európai társadalmak támogatása, tekintettel a korábban nem tapasztalt változásokra és a növekvő globális egymásrautaltságra.

Európa a közös jövőjét nagy mértékben befolyásoló, jelentős társadalmi-gazdasági kihívásokkal néz szembe. Ezek között említhetők a növekvő gazdasági és kulturális kölcsönös függőség, az idősödés és a demográfiai változások, a társadalmi kirekesztés és a szegénység, a társadalmi integráció és szétesés, az egyenlőtlenségek és a migrációs áramlások, a digitális szakadék szélesedése, az innováció és kreativitás kultúrájának elősegítése a társadalomban és a vállalatoknál, a demokratikus intézményekbe vetett és a polgárok közötti bizalom érzésének csökkenése Európa határain belül és kívül. E rendkívüli kihívások kezeléséhez közös európai megközelítésre van szükség, amelynek alapját olyan megosztott tudományos ismeretek képezik, amelyeket többek között a társadalom- és bölcsészettudományok tudnak biztosítani.

Az Unióban, mind az országok között, mind az országokon belül továbbra is jelentős egyenlőtlenségek állnak fenn. 2011-ben a humán fejlettségi mutató, azaz az egészségügyi, oktatási és a jövedelem területén elért fejlettség összesített mutatója az uniós tagállamokat 0,771 és 0,910 közé sorolja, ami az országok közötti jelentős eltérésekre utal. A nemek között is nagymértékű egyenlőtlenségek figyelhetők meg: a nemek közötti bérkülönbség az Unióban például továbbra is átlagosan 17,8 % a férfiak javára⁽¹⁾. 2011-ben minden hatodik uniós polgárt (mintegy 80 millió embert) veszélyeztetett a szegénység. Az elmúlt két évtizedben nőtt a szegénység a fiatal felnőttek és a gyermekes családok körében. A munkanélküli fiatalok aránya meghaladja a 20 %-ot. 150 millió európai (a polgárok mintegy 25 %-a) még nem használta az internetet, és talán sohasem fog szert tenni megfelelő mértékű digitális műveltségre. A politikával szembeni közönyösség és a választásokon tapasztalható polarizálódás is nőtt, jelezve, hogy megrendült a polgároknak a jelenlegi politikai rendszerekbe vetett bizalma.

(1) COM(2010)0491.

A fenti számok arról tanúskodnak, hogy egyes társadalmi csoportok és közösségek folyamatosan kimaradnak a társadalmi-gazdasági fejlődésből és/vagy a demokratikus politikából. Ezek az egyenlőtlenségek nemcsak a társadalmi fejlődést gátolják, hanem az uniós gazdaságokat is visszafogják, emellett csökkentik az országokon belüli és országok közötti kutatási és innovációs kapacitásokat.

Ezen egyenlőtlenségek megszüntetése során alapvető feladat az olyan környezetek létrehozásának támogatása, amelyben az európai, a nemzeti és az etnikai identitások képesek párhuzamosan létezni és egymást kölcsönösen gazdagítani.

Ezenkívül a 65 éven felüli európaiak 2010-ben 87 millióan voltak, és számuk 2030-ra várhatóan jelentős mértékben, 42 %-kal 124 millió főre emelkedik. Ez súlyos problémát jelent a gazdaság, a társadalom és az államháztartás fenntarthatósága szempontjából.

Európa termelékenységi és gazdasági növekedési mutatói az elmúlt négy évtizedben viszonylagosan csökkentek. Európának a globális tudástermelésben való részesedése és az innovációs teljesítmény terén betöltött vezető szerepe a kulcsfontosságú feltörekvő gazdaságokhoz (például Brazíliához vagy Kínához) képest rohamosan csökken. Noha Európa erőteljes kutatóbázissal rendelkezik, ezt nagy mértékben az innovatív termékek és szolgáltatások szolgálatába kell állítania.

Köztudomású, hogy Európának többet kell beruháznia a tudományba és az innovációba, és hogy arra is szükség van, hogy ezeket a beruházásokat az eddigieknél jobban összehangolja. A pénzügyi válság óta számos gazdasági és társadalmi egyenlőtlenség Európa-szerte tovább súlyosbodott, és a válság előtti gazdasági növekedési mutatók visszatérésére az Unió nagyobb részében valószínűleg még sokat kell várni. A jelenlegi válságból az is kitűnik, hogy nehéz feladat megtalálni az olyan válságok megoldási módját, amelyek a tagállamok közötti különbségeket és az eltérő érdekeket tükrözik.

Ezeket a kihívásokat együttesen, innovatív és multidiszciplináris módszerekkel kell kezelni, mivel bonyolult, és gyakran előre nem látható módon hatnak egymásra. Az innováció negatívan befolyásolhatja az integrációt, amint azt a digitális szakadék vagy a munkaerő-piaci szegmentáció jelensége is jól példázza. A társadalmi innováció és a társadalmi bizalom olykor nehezen egyeztethető össze a szakpolitikákban, például az európai nagyvárosok szociálisán hátrányos helyzetű területein. Emellett az innovációnak és a polgárok növekvő igényeinek összekötése is arra ösztönzi a politikai döntéshozókat, valamint a gazdasági és társadalmi élet szereplőit, hogy olyan új válaszokat találjanak, amelyek nem veszik figyelembe az ágazatok, tevékenységek, termékek vagy szolgáltatások között fennálló határokat. Az olyan jelenségek, mint az internet, a pénzügyi rendszerek, az előregedő gazdaság és az ökológiai társadalom elterjedése, erőteljesen rámutatnak, mekkora szükség van arra, hogy ezekre a kérdésekre a befogadási és innovációs szempontokat egyidejűleg figyelembe véve keressünk választ.

E kihívások bonyolultsága és az igények változása tehát elengedhetlenné teszi az innovációs kutatást és az olyan új, intelligens technológiák, folyamatok és módszerek, társadalmi innovációs mechanizmusok, összehangolt cselekvések és intézkedések kidolgozását, amelyek előrejelzik vagy befolyásolják a fő európai fejleményeket. Emellett szükségessé teszi az innováció mozgatórugóinak új alapokon történő megértését. Szükség van továbbá az e kihívásokban szerepet játszó mögöttes tendenciák és hatások megértésére, valamint a szolidaritás, a magatartás, a koordináció és a kreativitás olyan sikeres formáinak újrafelfedezésére, illetve megújítására, amelyek Európát a világ többi részéhez képest a befogadó, innovatív és reflektív társadalmak különleges példájává teszik.

Ez a harmadik országokkal való együttműködés – amely az Unió mint globális szereplő múltbeli, jelen és jövőbeli szerepének alaposabb megértésén alapul – még inkább stratégiai megközelítést is megkívánja.

6.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

E kihívások túlmutatnak az országhatárokon, ezért összetettebb összehasonlító elemzéseket tesznek szükségessé annak érdekében, hogy kiépülhessen egy olyan bázis, amelynek segítségével könnyebben megérthetővé válnak a nemzeti és az európai szakpolitikák. Az ilyen összehasonlító elemzésekben foglalkozni kell a mobilitással (a személyek, áruk, szolgáltatások, tőke, de a kompetenciák, a tudás és az ötletek vonatkozásában is), valamint az intézményi együttműködés, az interkulturális interakciók és a nemzetközi együttműködés formáival is. Ha ezeket a kihívásokat nem értjük meg és jelezzük előre jobban, a globalizáció hajtóerői az európai országokat az együttműködés helyett a versengés felé terelik, így Európában a hasonlóságok, illetve az együttműködés és a versengés közötti helyes egyensúly helyett a különbözőségek kerülnek majd előtérbe. Az ilyen kritikus – többek között társadalmi-gazdasági – problémáknak kizárólag nemzeti szinten történő kezelése azt a veszélyt rejt magában, hogy az erőforrások nem hatékonyan kerülnek felhasználásra, a problémák kiterjednek más európai és Európán kívüli országokra, valamint fokozódnak azok a társadalmi, gazdasági és politikai feszültségek, amelyek közvetlenül érinthetik a Szerződésnek az értékekre vonatkozó célkitűzéseit, különös tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés I. címében foglaltakra.

A befogadó, innovatív és reflektív társadalmak megértéséhez, elemzéséhez és létrehozásához Európának olyan módszerre van szüksége, amely az új tudás, technológiák és képességek kialakítása érdekében kibontakoztatja az európai jövőt szolgáló közös ötletekben rejlő potenciált. A befogadó társadalmak koncepciójának keretében Európa erősségének számít a kulturális és a régiók közötti sokféleség, valamint a különböző társadalmi-gazdasági berendezkedések megléte. Ezt az európai sokszínűséget az innováció és a fejlesztés forrásának kell tekinteni. Ez a törekvés segíteni fog Európának abban, hogy ne csak határain belül kezelje a kihívásokat, hanem a nemzetközi szinten fellépő globális szereplőként is. Ez egyúttal segíteni fog a tagállamoknak is a máshol szerzett tapasztalatok hasznosításában és saját körülményeiknek megfelelő intézkedéseik jobb meghatározásában.

Az országok közötti együttműködés új formáinak elősegítése az Unión belül és világszerte, valamint a vonatkozó kutatási és innovációs közösségek között ezért e kihívás egyik legfontosabb feladata. Szükség van a társadalmi és technológiai innovációs folyamatok támogatására, az intelligens és a polgárok részvételére épülő közigazgatás ösztönzésére, valamint a kutatási eredményeken alapuló szakpolitikai döntéshozatalhoz történő információnyújtásra és a döntéshozatal elősegítésére ahhoz, hogy az említett tevékenységek relevánsabbá váljanak a politikai döntéshozók, a társadalmi-gazdasági szereplők és a polgárok számára. A kutatás és az innováció az európai vállalatok és szolgáltatások versenyképességének az előfeltétele, különös tekintettel a fenntarthatóságra, az oktatás javítására, a foglalkoztatottság növelésére és a szegénység enyhítésére.

Az e kihívás kezelésére nyújtott uniós finanszírozás tehát a fő uniós politikák kidolgozására, végrehajtására és kiigazítására fog irányulni, nevezetesen az Európa 2020 stratégia célkitűzéseire. Adott esetben és szükség esetén a finanszírozás kapcsolódni fog a közös programozási kezdeményezésekhez – ezen belül a „Kulturális örökség”, a „Több évet, jobb életet”, valamint a „Városi Európa” kezdeményezéséhez –, és annak keretében a JRC által végzett közvetlen tevékenységekkel való koordinációra is törekedni fognak.

6.3. A tevékenységek nagy vonalakban

6.3.1. Inkluzív társadalmak

A cél jobban megérteni az Európában végbemenő társadalmi változásokat és ezeknek a társadalmi kohézióra gyakorolt hatását, valamint elemezni és fejleszteni a társadalmi, gazdasági és politikai befogadást és a pozitív interkulturális dinamikát Európában és a nemzetközi partnerek körében, mégpedig az élvonalbeli tudományos kutatás, az interdiszciplinaritás, a technológiai haladás és a szervezeti innováció révén. Az európai társadalmi kohéziós modellekkel és jóléttel kapcsolatosan megoldandó fő kihívást egyebek mellett a migráció, az integráció, a demográfiai változás, az idősebb társadalom és a fogyatékos, az oktatás és az egész életen át tartó tanulás, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztés csökkentése jelenti, amely során figyelembe kell venni a különböző regionális és kulturális jellemzőket.

A társadalom- és bölcsészettudományi kutatás is vezető szerepet játszik ebben az összefüggésben, mivel ezek a tudományágak az idő- és térbeli változásokat tanulmányozzák, és lehetővé teszik az elképzelt jövőképek feltérképezését. Európa hosszú közös történelmében megtalálható az együttműködés, de jelen vannak a konfliktusok is. Dinamikus kulturális kapcsolatai ihletet és lehetőséget biztosítanak. Kutatásra van szükség a közösségek, régiók és nemzetek identitásának és hovatartozásának megértéséhez. A kutatásnak a politikai döntéshozókat olyan politikák kidolgozásában kell támogatnia, amelyek az európai társadalmakban, és a világ többi tájához képest viszonyítva is elősegítik a foglalkoztatást és a szegénység elleni küzdelmet, és megakadályozzák a megosztottság, a konfliktusok, a politikai és társadalmi kirekesztés, a diszkrimináció és az egyenlőtlenségek különböző formáinak kialakulását, például a nemek vagy a nemzedékek közötti egyenlőtlenségeket, a fogyatékos vagy az etnikai származás alapján történő hátrányos megkülönböztetést, valamint a digitális vagy innovációs szakadékokat. A kutatás különösen az Európa 2020 stratégia végrehajtását és elfogadását, és az Unió széles körű külső tevékenységeit szolgálja.

A tevékenységek középpontjában az alábbiak megértése, elősegítése vagy végrehajtása fog állni:

- a) az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítását szolgáló mechanizmusok;
- b) megbízható szervezetek, gyakorlatok, szolgáltatások és szakpolitikák, amelyekre szükség van a rugalmas, befogadó, részvételre épülő, nyitott és kreatív európai társadalmak kiépítéséhez, különösen a migráció, az integráció és a demográfiai változások figyelembevételével;
- c) Európa mint globális szereplő, különösen az emberi jogok és a globális igazságszolgáltatás területén;
- d) a fenntartható és inkluzív környezet előmozdítása az innovatív területrendezés és várostervezés révén.

6.3.2. Innovatív társadalmak

A cél az innovatív európai társadalmak és politikák létrejöttének elősegítése a polgároknak, a civil társadalmi szervezeteknek, a vállalatoknak és a felhasználóknak a kutatásba és innovációba történő bevonása, valamint a globalizációval és a legmagasabb etikai normák előmozdítása szükségességével összefüggésben az összehangolt kutatási és innovációs politikák előmozdítása révén. Különleges támogatásban részesül az EKT és az innováció keretfeltételeinek létrehozása.

A kulturális és társadalmi ismeretek a kreativitás és az innováció fő forrását jelentik, beleértve az üzleti, a közszektorbeli és a társadalmi innovációt. A társadalmi és a felhasználók igényein alapuló innováció sok esetben az innovatív technológiák és szolgáltatások kifejlesztését és a gazdasági folyamatokat is megelőzi. A kreatív iparágak a társadalmi kihívások kezelésének és a versenyképességnek fő erőforrásait jelentik. Mivel a társadalmi és a technológiai innováció közötti kapcsolatok összetettek és csak ritkán lineárisak, az ágazatközi és a multidiszciplináris kutatást is magában foglaló további kutatásra van szükség a valamennyi típusú innováció kifejlesztése tekintetében, és tevékenységeket kell finanszírozni a jövőbeli hatékony fejlesztés ösztönzése érdekében.

A tevékenységek középpontjában a következők fognak állni:

- a) az „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezés és az EKT tudásalapjának és támogatásának megerősítése;
- b) az innováció új formáinak feltérképezése, különleges hangsúlyt fektetve a társadalmi innovációra és a kreativitásra, valamint annak megértése, hogy az innováció különböző formáit hogyan fejlesztik ki, és azok hogyan lesznek sikeresek vagy vallanak kudarcot;
- c) valamennyi generáció innovatív, kreatív és termelési potenciáljának igénybevétele;
- d) a harmadik országokkal történő koherens és hatékony együttműködés előmozdítása.

6.3.3. Reflektív társadalmak – kulturális örökség és európai identitás

A cél, hogy megkönnyítsük Európa szellemi alapjainak, azaz történelmének és a számos európai és Európán kívüli hatásnak a megértését, amelyek mai életünket is befolyásolják. Európát a különböző népek – ezen belül kisebbségek és őslakosok –, a hagyományok és a regionális és nemzeti identitások változatossága, valamint az eltérő szintű gazdasági és társadalmi fejlődés jellemzi. A migráció és a mobilitás, a média, az ipar és a közlekedés hozzájárul a nézetek és életstílusok sokféleségéhez. Ezt a sokszínűséget és a benne rejlő lehetőségeket el kell fogadni és figyelembe kell venni.

Az európai könyvtári – ideértve a digitális könyvtárakat is –, levéltári, múzeumi, képtári és más közintézményekben található gyűjtemények a tanulmányozható dokumentumok és tárgyak gazdag és kiaknázatlan tárházát jelentik. Ezek a források a szellemi örökséggel együtt az egyes tagállamok történelmét, ugyanakkor az Uniónak az idők során felhalmozódott közös örökségét is képviselik. Ezeket az anyagokat – az új technológiák alkalmazásával is – a kutatók és a polgárok rendelkezésére kell bocsátani annak érdekében, hogy a múlt tanulmányozásával tekinthessenek a jövőbe. A kulturális örökség ilyen formában való hozzáférhetősége és megőrzése szükséges az európai kultúrákon belül és között jelenleg élő kapcsolatok életképességéhez, és hozzájárul a fenntartható gazdasági növekedéshez.

A tevékenységek középpontjában a következők fognak állni:

- a) az európai örökség, emlékezet, identitás, az integráció, valamint a kulturális kölcsönhatások és kifejeződések tanulmányozása, beleértve a kulturális és tudományos gyűjteményekben, levéltárakban és múzeumokban való megjelenését annak érdekében, hogy a múlt alaposabb megismerésével jobban tájékozódjunk a jelenben és megértsük azt;
- b) az európai országok és régiók történelmének, irodalmának, művészetének, filozófiájának és vallásainak, valamint annak a kutatása, hogy mindezek hogyan járultak hozzá a kortárs Európa sokszínűségéhez;
- c) Európa világbeli szerepének és a világ régiói közötti kölcsönhatásoknak és köteleknek a kutatása, valamint annak tanulmányozása, hogy kívülről hogyan látják az európai kultúrákat.

7. Biztonságos társadalmak – Európa és polgárai szabadságának és biztonságának védelme

7.1. Különös célkitűzés

A különös célkitűzés: a biztonságos európai társadalmak előmozdítása korábban nem tapasztalt változások, valamint a növekvő globális egymásrautaltság és fenyegetések közepette, és ezzel egyidejűleg a szabadság és a jogérvényesülés európai kultúrájának megerősítése.

Európa még sohasem volt ennyire békésen egységes, és az európai polgárok biztonságának szintje a világ más részeivel összehasonlítva magas. Európa azonban továbbra is sebezhető az egyre globalizálódó világban, amelyben a társadalmaknak egyre nagyobb mértékű és egyre összetettebb biztonsági fenyegetésekkel és kihívásokkal kell szembenéznük.

A nagyszabású katonai agresszió jelentette fenyegetés csökkent, így a jelenlegi biztonsági aggályok új, sokféle módon jelentkező, kölcsönösen összekapcsolódó és nemzeteken átívelő fenyegetésekkel kapcsolatosak. Figyelembe kell venni továbbá az olyan szempontokat is, mint az emberi jogok, a környezet állapotának romlása, a politikai stabilitás és a demokrácia, a szociális kérdések, a kulturális és vallási identitás vagy a migráció. Ebben az összefüggésben a biztonság belső és külső szempontjai elválaszthatatlanul összekapcsolódnak egymással. A szabadság és a biztonság védelme érdekében az Uniónak hatékony válaszokra van szüksége átfogó és innovatív biztonsági eszközkészlet alkalmazásával. A kutatás és az innováció egyértelmű támogató szerepet kaphat, jóllehet önmagukban nem teremthetik meg a biztonságot. A kutatási és innovációs tevékenységeknek a biztonsági fenyegetések megértésére, felderítésére, megelőzésére, az azoktól való elrettentésre, valamint az ellenük való felkészülésre és védelemre kell irányulniuk. Ezen túlmenően a biztonság olyan alapvető kihívásokat is támaszt, amelyeket nem lehet függetlenül vagy ágazatspecifikus módon kezelni, hanem amelyek ambiciózusabb, összehangolt és holisztikus megközelítéseket tesznek szükségessé.

A polgárokat egyre nagyobb mértékben érinti a biztonság hiányának több típusa, legyen szó akár bűnözésről, erőszakról, terrorizmusról, természeti vagy ember okozta katasztrófákról, számítógépes támadásokról, a magánélethez való jog megsértéséről, vagy a társadalmi és gazdasági zavarok más formáiról.

A becslések szerint a bűncselekmények közvetlen sértetteinek száma Európában évente a 75 milliót is elérheti ⁽¹⁾. A bűnözés, terrorizmus, illegális tevékenységek, erőszak és katasztrófák közvetlen költségei 2010-ben Európában a becslések szerint legalább 650 milliárd eurót (azaz az Unió GDP-jének kb. 5 %-át) tettek ki. A terrorizmus Európa és a világ számos részén sok ember halálát követelte, és súlyos gazdasági károkat okozott, megmutatva, milyen végzetes következményekkel tud járni. Emellett a terrorizmus kulturális és globális hatása is jelentős.

A polgárok, a cégek és az intézmények egyre több digitális interakcióban és tranzakcióban vesznek részt az élet társadalmi, pénzügyi és kereskedelmi területein, az internet fejlődése azonban a számítástechnikai bűnözést is magával hozta, amely évente több milliárd euró értékű kárt okoz, amelynek következtében kritikus jelentőségű infrastruktúrák esnek számítógépes támadás áldozatául, és amely megsérti az egyének és szervezetek adatainak védelmét szerte a kontinensen. A mindennapi életben tapasztalható bizonytalanságérzet jellegének és felfogásának változásai valószínűleg a polgároknak nemcsak az intézményekbe, hanem az egymásba vetett bizalmát is megingatják.

E fenyegetettségek előrejelzése, megakadályozása és kezelése érdekében meg kell érteni azok okait, valamint szükség van innovatív technológiák, megoldások, előrejelző eszközök és tudás létrehozására és alkalmazására, a szolgáltatók és a felhasználók közötti együttműködés ösztönzésére, polgári biztonsági megoldások megtalálására, az európai biztonsági ágazat és szolgáltatások – ezen belül az IKT – versenyképességének a javítására, valamint a magánélethez való joggal az interneten és máshol való visszaéléseknek és az emberi jogok megsértéseinek a megelőzésére és az ez ellen folytatott küzdelemre, egyúttal biztosítani kell az európai polgárok egyéni jogait és szabadságát.

A különböző veszélyhelyzeti szolgálatok közötti, határokon átnyúló jobb együttműködés érdekében figyelmet kell fordítani az interoperabilitásra és a szabványosításra.

Végül, mivel a biztonsági politikáknak kölcsönhatásban kell állniuk a különböző társadalmi politikákkal, a biztonságkutatás társadalmi dimenziója is e társadalmi kihívás fontos aspektusa lesz.

Az e kihívás keretében végzett tevékenységeknek az alapvető értékekre, például a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség és a jogállamiság elveire kell épülniük annak érdekében, hogy biztonságot teremthessenek az európai polgárok számára.

7.2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

Az Uniónak és polgárainak, iparának és nemzetközi partnereinek számos biztonsági veszéllyel kell szembenéznük: bűnözéssel, terrorizmussal, illegális kereskedelemmel, valamint a természeti vagy ember okozta katasztrófák következtében kialakuló tömeges vész helyzetekkel. Ezek a fenyegetések nem állnak meg a határokon, célpontjaik fizikai objektumok vagy a kibertér lehetnek, és különböző forrásokból érkező támadások jellemezhetik őket. A hatóságok és a magánszférabeli szervezetek informatikai és kommunikációs rendszerei elleni támadások így például nem csupán a polgároknak az informatikai és kommunikációs rendszerekbe vetett bizalmát ássák alá, valamint közvetlen anyagi károkat és üzleti lehetőségek elvesztését okozzák, hanem súlyosan veszélyeztethetik az olyan kritikus infrastruktúrákat és szolgáltatásokat, mint az energia, a légi és egyéb közlekedés, a víz- és élelmiszerellátás, az egészségügy, a pénzügyek vagy a távközlés.

Ezek a fenyegetések a társadalmunk belső alapjait is veszélybe sodorhatják. A technológia és a kreatív tervezés jelentős mértékben elősegítheti a válaszlépések megtételét. Új megoldásokat kell azonban kidolgozni, szem előtt tartva az eszközök helyes megválasztását és a társadalom igényeinek való megfelelésüket, különösen a polgárok alapvető jogainak és szabadságainak biztosítása tekintetében.

Végezetül a biztonság nagy gazdasági kihívást is jelent, figyelembe véve Európa szerepét a rohamosan növekvő globális biztonsági piacon. Tekintve, hogy egyes fenyegetések potenciálisan hatással lehetnek a szolgáltatásokra, a hálózatokra vagy a vállalkozásokra, a megfelelő biztonsági megoldások alkalmazása elengedhetetlen a gazdaság és az európai gyártási versenyképesség szempontjából. A tagállamok közötti, valamint a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködés e kihívás részét képezi.

Az e társadalmi kihívás kezelésére nyújtott uniós kutatási és innovációs finanszírozás tehát a kulcsfontosságú uniós szakpolitikák kidolgozásának, végrehajtásának és kiigazításának támogatására fog irányulni, nevezetesen az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósítására, a közös kül- és biztonságpolitikára, az Európai Unió belső biztonsági stratégiájára, valamint az „Európai digitális menetrend” kiemelt kezdeményezésre. A végrehajtás a JRC által végzett közvetlen cselekvésekkel koordinációban fog történni.

⁽¹⁾ COM(2011)0274.

7.3. A tevékenységek nagy vonalakban

A cél a belső és külső biztonságra vonatkozó uniós politikák támogatása, a kiberbiztonság, bizalom és az adatok védelmének biztosítása az egységes digitális piacon, ezzel egyidejűleg fejlesztve az Unió biztonsági ágazatának és szolgáltatásainak – ezen belül az IKT-nek – a versenyképességét. A tevékenységek magukban foglalják az innovatív megoldások új generációja kutatásának és fejlesztésének középpontba helyezését, amely az új elképzelésekkel és tervezésekkel kapcsolatos munka és átjárható szabványok segítségével valósul meg. Erre olyan innovatív technológiák és megoldások kidolgozása révén fog sor kerülni, amelyek megszüntetik a biztonsági réseket, és végeredményben csökkentik a biztonsági fenyegetésekből eredő kockázatokat.

Ezek a küldetésorientált cselekvések integrálni fogják a különböző végfelhasználók (polgárok, vállalatok, civil társadalmi szervezetek és közigazgatási szervek, köztük a nemzeti és nemzetközi hatóságok, a polgári védelem, a bűnüldözési szervek, a határőrségek stb.) igényeit annak érdekében, hogy figyelembevételre kerüljenek a szükséges társadalmi szempontok, a biztonsági kockázatok alakulása és a magánélet védelme.

A tevékenységek középpontjában a következők fognak állni:

- a) a bűnözés, az illegális kereskedelem és a terrorizmus elleni küzdelem, beleértve a terrorista eszmék és hitek ismeretét és kezelését;
- b) a kritikus infrastruktúra, az ellátási láncok és a közlekedési módok rezilienciájának megőrzése és javítása;
- c) a biztonság erősítése a határigazgatás révén;
- d) a kiberbiztonság javítása;
- e) Európa válságokkal és katasztrófákkal szembeni ellenálló képességének javítása;
- f) a magánélet és a szabadság biztosítása többek között az interneten, valamint a biztonság, a kockázat és az irányítás valamennyi területének jobb társadalmi, jogi és erkölcsi megértése;
- g) a rendszerek szabványosításának és interoperabilitásának növelése, többek között biztonsági célok érdekében;
- h) az Unió külső biztonsági politikáinak támogatása, beleértve a konfliktusmegelőzést és a békeépítést is.

IV. RÉSZ

A KIVÁLÓSÁG TERJESZTÉSE ÉS A RÉSZVÉTEL NÖVELÉSE

1. Különös célkitűzés

A különös célkitűzés: az európai tehetségekben rejlő lehetőségek teljes mértékű kiaknázása, valamint az innováción alapuló gazdaság előnyei maximális kihasználásának és a kiválóság elvével összhangban az Unióban történő széles körű elosztásának biztosítása.

Annak ellenére, hogy az utóbbi időben megfigyelhető az egyes országok és régiók innovációs teljesítményének közeledésére utaló tendencia, még mindig markáns különbségek tapasztalhatók a tagállamok között. Ezen túlmenően a nemzeti költségvetési megszorítások miatt a jelenlegi gazdasági válság a szakadékok további szélesítéséhez vezethet. Ki kell aknázni az Európában megtalálható tehetséget, az innováció előnyeit maximalizálni kell, és azokat terjeszteni kell szerte az Unióban. Ez elengedhetetlen Európa versenyképessége, és a jövőbeli társadalmi kihívások megoldására irányuló képessége szempontjából.

2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

A fenntartható, inkluzív és intelligens társadalom megvalósítása érdekében Európának maximálisan ki kell aknáznia az Unióban rendelkezésre álló intellektuális képességeket, és ki kell bontakoztatnia a kihasználatlan kutatási és innovációs potenciált.

A javasolt tevékenységek a kiválósági eszközök fejlesztése és összekapcsolása révén hozzá fognak járulni az EKT megerősítéséhez.

3. A tevékenységek nagy vonalakban

A következő különös cselekvések fogják elősegíteni a kiválóság terjesztését és a részvétel növelését:

- együttműködés kialakítása a kiváló kutatóintézetek és a kutatás, fejlesztés és innováció területén gyengébben teljesítő régiók között annak érdekében, hogy a kutatás, fejlesztés és innováció területén gyengébben teljesítő tagállamokban és régiókban új kiválósági központok jöjjenek létre (vagy a meglévők színvonalra jelentősen növekedjen),

- a kutatóintézetek közötti ikerintézményi kapcsolatok kialakítása annak érdekében, hogy egy feltörekvő intézményben jelentős mértékben megerősödjön egy adott kutatási terület, mégpedig legalább két, az adott területen nemzetközi szinten vezető intézménnyel kialakított kapcsolatok révén,
- az „EKT tanszékei” kezdeményezés létrehozása annak érdekében, hogy a kiemelkedő egyetemi szakembereket olyan intézményekhez vonzzák, amelyek egyértelműen potenciállal rendelkeznek a kiváló kutatásra, hogy így segítsék ezen intézményeket a lehetőségeik teljes körű kibontakoztatásában, és ezáltal az EKT-ben a kutatás és innováció számára egyenlő feltételek alakuljanak ki. Meg kell vizsgálni azt is, hogy milyen szinergiákat lehet kialakítani az EKT által végzett tevékenységekkel,
- egy szakpolitika-támogató eszköz létrehozása a nemzeti/regionális kutatási és innovációs szakpolitikák megtervezésének, megvalósításának és értékelésének tökéletesítése érdekében,
- az európai és nemzetközi hálózatokba – többek között a COST-ba – nem megfelelő mértékben bevont kiváló kutatók és innovátorok támogatása abban, hogy részt vehessenek ilyen nemzetközi hálózatokban,
- a nemzeti kapcsolattartó pontok transznacionális hálózatai adminisztratív és operatív kapacitásainak megerősítése egyebek mellett képzésekkel, annak érdekében, hogy jobban tudják támogatni a potenciális résztvevőket.

V. RÉSZ

A TUDOMÁNY A TÁRSADALOMMAL ÉS A TÁRSADALOMÉRT

1. Különös célkitűzés

A cél hatékony együttműködést kiépíteni a tudomány és a társadalom között annak érdekében, hogy új tehetségek lépjenek tudományos pályára, és hogy a tudományos kiválóságához társadalmi tudatosság és felelősség társuljon.

2. Indokolás és európai uniós hozzáadott érték

Az európai tudományos és technológiai rendszer ereje a tehetségek és ötletek – akár honnan származnak is – kibontakoztatására való képességétől függ. Ez a képesség csak akkor bontakozhat ki, ha a tudomány és a társadalom között gyümölcsöző és kiterjedt párbeszéd és aktív együttműködés alakul ki annak biztosítása érdekében, hogy a tudomány felelősségteljesebb legyen, és lehetőség nyíljon a polgárok érdekei szempontjából megfelelőbb politikák kidolgozására. A modern tudományos kutatás és innováció terén bekövetkező gyors fejlemények fontos etikai, jogi és társadalmi kérdéseket vetettek fel, amelyek hatást gyakorolnak a tudomány és a társadalom közötti kapcsolatra. A tudomány és a társadalom közötti együttműködés – amelynek célja a tudomány és a technológia társadalmi és politikai támogatásának kiszélesítése minden tagállamban – egyre inkább létfontosságú kérdés, amelynek jelentőségét a jelenlegi gazdasági válság tovább fokozta. A tudománnyal kapcsolatos közberuházásokhoz olyan hatalmas társadalmi és politikai körre van szükség, amelynek tagjai osztják a tudományos értékeket, a tudományos folyamatok tekintetében képzettek és azokban szerepet is vállalnak, továbbá képesek elismerni a tudománynak az ismeretszerzéshez, a társadalomhoz és a gazdasági fejlődéshez való hozzájárulásait.

3. A tevékenységek nagy vonalakban

A tevékenységek középpontjában a következők fognak állni:

- a) a tudományos és technológiai karrier vonzóvá tétele a fiatal tanulók és hallgatók számára, valamint az iskolák, a kutatóintézetek, az ipar és a civil társadalmi szervezetek közötti fenntartható kölcsönös kapcsolat előmozdítása;
- b) a nemek közötti egyenlőség ösztönzése mindenekelőtt a kutatóintézmények szervezeti felépítésében és a kutatási tevékenységek tartalmában és tervezésében végrehajtott strukturális változtatások útján;
- c) a társadalom bevonása a tudományos és innovációs kérdésekbe, szakpolitikákba és tevékenységekbe a polgárok érdekeinek és értékrendjének integrálása, illetve a tevékenységek különböző területein – a társadalmi innovációtól az olyan területekig, mint a bio- és nanotechnológia – elért kutatási és innovációs eredmények minőségének, relevanciájának, társadalmi elfogadhatóságának és fenntarthatóságának növelése érdekében;
- d) a polgárok tudományos érdeklődésének ösztönzése a formális és informális tudományos oktatás révén, valamint a tudományon alapuló tevékenységek támogatása nevezetesen tudományos központok és más megfelelő csatornák segítségével;
- e) a közfinanszírozásban részesülő kutatások eredményei rendelkezésre bocsátásának és felhasználásának fejlesztése;
- f) a felelősségteljes kutatás és innováció valamennyi érdekelt fél (kutatók, hatóságok, ipar és civil társadalmi szervezetek) általi előmozdítását célzó irányítás fejlesztése, ami figyelembe veszi a társadalom igényeit és szükségleteit; a kutatás és innováció etikai keretének előmozdítása;

- g) megfelelő és arányos óvintézkedések végrehajtása a kutatási és innovációs tevékenységekben az esetleges környezeti, egészségügyi és biztonsági hatások előrejelzése és felmérése révén;
- h) a tudósok, a média és a nyilvánosság közötti kapcsolatok minőségének és hatékonyságának javítása érdekében a tudományos kommunikációval kapcsolatos ismeretek növelése.

VI. RÉSZ

A KÖZÖS KUTATÓKÖZPONT (JRC) NEM NUKLEÁRIS KÖZVETLEN TEVÉKENYSÉGEI

1. Különös célkitűzés

A különös célkitűzés: ügyfélközpontú tudományos és technikai támogatást nyújtani az uniós szakpolitikák számára, s közben rugalmasan reagálni az új szakpolitikai igényekre.

2. Indokolás és uniós hozzáadott érték

Az Unió ambiciózus, 2020-ig szóló szakpolitikai menetrendet határozott meg az olyan bonyolult és egymással összefonódó kihívások kezelésére, mint a fenntartható erőforrás-gazdálkodás és a versenyképesség. E kihívások sikeres kezeléséhez több tudományterületre kiterjedő, a lehetséges politikai megoldások mélyreható értékelésére módot adó szilárd tudományos eredményekre van szükség. A JRC – az uniós szakpolitikai döntéshozatal tudományos igényeinek kiszolgálójaként betöltött szerepében – a döntéshozatali folyamat minden szakaszában, a kidolgozástól kezdődően a végrehajtásig és az értékelésig biztosítja a szükséges tudományos és műszaki hátteret. Az e különös célkitűzéshez való hozzájárulás érdekében egyértelműen az uniós szakpolitikai prioritásokra összpontosítja kutatásait, s emellett bővíti a több tudományterületet érintő szakértelmét és a tagállamokkal folytatott együttműködését.

A sajátos magán- és nemzeti érdekektől való függetlenségének, valamint tudományos-technikai referenciaként betöltött szerepének köszönhetően a JRC segíthet az érdekelt felek és a politikai döntéshozók között kialakítandó konszenzus megtalálásában. A JRC kutatásai a tagállamok és az uniós polgárok javát szolgálják: ez legegyszerűbben az egészségügy és a fogyasztóvédelem, a környezetvédelem, a biztonság és a védelem, valamint a válság- és katasztrófakezelés területén nyilvánul meg.

Még konkrétan, a JRC segítséget fog nyújtani a tagállamoknak és a régióknak az intelligens szakosodási stratégiákhoz is.

A JRC az EKT szerves része, és annak működését – a hasonló célú szervezetekkel és az érdekeltekkel való szoros együttműködés, a létesítményeihez való hozzáférés maximalizálása és kutatók képzése révén, valamint a tagállamokkal és a hasonló célokat követő nemzetközi intézményekkel folytatott szoros együttműködésben – továbbra is tevékenyen támogatni fogja. Ez elő fogja segíteni az új tagállamok és a társult országok integrációját is: ez utóbbiak részére a JRC továbbra is külön képzéseket nyújt az uniós jog alapelemeinek tudományos-technikai alátámasztásáról. A JRC koordinációs kapcsolatokat fog kialakítani a Horizont 2020 többi érintett különös célkitűzésével. Közvetlen cselekvései kiegészítésképpen, az EKT-en belüli további integráció és hálózatos együttműködés érdekében a JRC részt vehet a Horizont 2020 közvetett cselekvéseiben és koordinációs eszközeiben is olyan területeken, ahol rendelkezik uniós hozzáadottérték-teremtő szakértelemmel.

3. A tevékenységek nagy vonalakban

A JRC a Horizont 2020 keretében az uniós szakpolitikai prioritásokra és az általuk megcélzott társadalmi kihívásokra összpontosítja tevékenységét. E tevékenységeket az Európa 2020 stratégia célkitűzéseivel, valamint a 2014-2020-as többéves pénzügyi keret „Biztonság és uniós polgárság” és „Globális Európa” című fejezeteihez igazítja.

A JRC tevékenységének fő területei a következők lesznek: energia, közlekedés, környezetvédelem és éghajlatváltozás, mezőgazdaság és élelmiszerbiztonság, egészségügy és fogyasztóvédelem, információ és kommunikációs technológiák, referenciaanyagok, valamint biztonság és védelem (az Euratom-program keretében nukleáris biztonság és védelem vonatkozásában is). A JRC az e területeken végzett tevékenységei során figyelembe veszi az EKT kialakításának célkitűzését szolgáló regionális, tagállami és uniós szintű kezdeményezéseket.

Ezek a tevékenységi területeken jelentős kapacitásbővítésre kerül sor a teljes döntéshozatali folyamat kiszolgálása és a lehetséges politikai megoldások értékelése érdekében. Ide tartoznak a következők:

- a) előretekintő és előrejelző tevékenység – proaktív stratégiai felderítés a tudomány, a technológia és a társadalom tendenciáit és eseményeit, valamint azok lehetséges közpolitikai következményeit illetően;

- b) gazdaság – a tudományos-technikai és a makrogazdasági vetületekre egyaránt kiterjedő integrált szolgáltatás nyújtása érdekében;
- c) modellezés – a fenntarthatóságra és a gazdasági kérdésekre való összpontosítás annak érdekében, hogy a Bizottság a létfontosságú forgatókönyv-elemzésekhez kevésbé legyen külső szolgáltatókra utalva;
- d) politikai elemzés – a politikai megoldások egyszerre több ágazatra kiterjedő vizsgálata érdekében;
- e) hatásvizsgálat – a politikai megoldásokat alátámasztó tudományos eredmények rendelkezésre bocsátása érdekében.

A JRC a tudományos-technikai szakpolitika-támogatás hitelét erejét továbbra is kiváló kutatással és a kutató-intézetekkel folytatott széles körű kapcsolatok révén kívánja megalapozni. E cél érdekében fokozni kívánja az európai és nemzetközi partnerekkel folytatott együttműködést, egyebek mellett a közvetett cselekvésekben való részvétel útján is. A JRC továbbá feltáró kutatást és kapacitásépítést fog végezni a feltörekvő, politikai szempontból lényeges területeken, szelektív alapon.

A JRC tevékenysége a következőkre összpontosul:

3.1. Kiváló tudomány

Kutatás a szakpolitikai döntéshozatal tudományos eredményekkel való alátámasztása, valamint a tudomány és a technológia feltörekvő területeinek – feltáró kutatási programok útján is megvalósuló – vizsgálata érdekében.

3.2. Ipari vezető szerep

Hozzájárulás Európa versenyképességéhez a szabványosítási folyamatnak és a szabványoknak szabványosítási célú kutatással, referenciaanyagok és -mérések kifejlesztésével, valamint öt terület (energetika, közlekedés, az „Európai digitális menetrend” kiemelt kezdeményezés, biztonság és védelem, fogyasztóvédelem) módszertani harmonizálásával történő előmozdítása révén. Az új technológiák biztonsági értékelése olyan területeken, mint az energetika, a közlekedés, az egészségügy és a fogyasztóvédelem. Hozzájárulás az új technológiák és a világtól származó adatok – különösen társadalmi kihívások kezelése céljából történő – felhasználásának, szabványosításának és validálásának elősegítéséhez.

3.3. Társadalmi kihívások

a) Egészségügy, demográfiai változások és jólét

Hozzájárulás az egészségügyhöz és a fogyasztóvédelemhez tudományos és technikai támogatás nyújtásával olyan területeken, mint az élelmiszerek, a takarmányok és a fogyasztási cikkek; a környezetvédelem és az egészségügy; az egészségügyi diagnosztikai és szűrési eljárások.

b) Élelmiszerbiztonság, fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, a tengerekkel és a szárazföldi vizekkel kapcsolatos kutatás, valamint a biogazdaság;

Az európai mezőgazdasági és halászati politika kidolgozásának, végrehajtásának és monitoringjának – az élelmiszerbiztonságra, az élelmiszerellátás biztonságára és a biogazdaság fejlesztésére is kiterjedő – támogatása például termés-előrejelzés, valamint technikai és társadalmi-gazdasági elemzések és modellezés, illetve az egészséges és produktív tengerek elősegítése révén.

c) Biztonságos, tiszta és hatékony energia

A „20 %-os” éghajlat-változási és energiapolitikai célkitűzések teljesítésének előmozdítása az energiaellátás, az energiahatékonyság, a karbonszegény technológiák, valamint az energiaszállítási és a villamosenergia-átviteli rendszerek technológiai és gazdasági vetületeinek kutatása révén.

d) Intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés

A személyek és az áruk fenntartható, biztonságos és zavartalan mobilitását szolgáló uniós politika támogatása laboratóriumi vizsgálatok, modellezés és monitoring révén, beleértve az alacsony szén-dioxid-kibocsátású közlekedési technológiákat – például a villamosítást, a tiszta és energiahatékony járműveket és az alternatív üzemanyagokat, valamint az intelligens mobilitási rendszereket – is.

e) Az éghajlatváltozás elleni küzdelem, környezet, erőforrás-hatékonyság és nyersanyagok

A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás több ágazatot érintő kihívásainak vizsgálata a legfontosabb környezeti változók monitoringja és a fenntarthatóságértékelés integrált modellezési keretének kidolgozása révén.

Az erőforrás-hatékonyság, a kibocsátáscsökkentés és a fenntartható nyersanyagellátás előmozdítása a tiszta termelési eljárások, technológiák, termékek és szolgáltatások integrált társadalmi, környezeti és gazdasági értékelése révén.

Az uniós fejlesztéspolitikai célok elérésének előmozdítása az alapvető erőforrásokkal való megfelelő ellátás biztosítását szolgáló kutatás révén, a környezeti és erőforrásbeli paraméterek monitoringjára, az élelmiszerbiztonság és az élelmiszerellátás-biztonság elemzésére és a tudásátadásra összpontosítva.

f) „Európa a változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak”;

Az „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezés megvalósításához való hozzájárulás és annak monitoringja a kutatás és az innováció ösztönzőinek és akadályainak makrogazdasági elemzése, valamint módszertanok, eredménytáblák és mutatók kidolgozása révén.

Az EKT támogatása, mégpedig működésének monitoringja és az egyes kulcselemlere ható ösztönző, illetve akadályozó tényezők elemzése révén, valamint hálózatos kutatási együttműködés, képzés, és a JRC létesítményeinek és adatbázisainak a tagállamok, a tagjelölt országok és a társult országok felhasználói előtti megnyitása útján.

Az „Európai digitális menetrend” kiemelt kezdeményezés céljainak eléréséhez való hozzájárulás a gazdasági és társadalmi vetületek (digitális gazdaság, digitális társadalom, digitális életvitel) minőségi és mennyiségi elemzése révén.

g) Biztonságos társadalmak – Európa és polgárai szabadságának és biztonságának védelme

A belső biztonság és védelem támogatása a létfontosságú társadalmi feladatot ellátó kritikus infrastruktúrák meghatározása és sérülékenységének értékelése, valamint a digitális személyazonossághoz kapcsolódó technológiák operatív jellemzőinek értékelése és e technológiák társadalmi és etikai elemzése révén. A világméretű biztonsági kihívások – köztük az újonnan megjelenő vagy összetett fenyegetések – kezelése korszerű információbányászati és -elemzési eszközök és válságkezelési eszközök kifejlesztése révén.

A természeti és az ember okozta katasztrófák uniós szintű kezelésére való képesség növelése az infrastruktúrák fokozottabb monitoringja, valamint a műholdas földmegfigyelést hasznosító tesztlétesítmények, továbbá több veszélyforrásra kiterjedő globális korai figyelmeztető és kockázatkezelési információs rendszerek kifejlesztése révén.

VII. RÉSZ

AZ EURÓPAI INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI INTÉZET (EIT)

1. Különös célkitűzés

A különös célkitűzés: a felsőoktatást, a kutatást és az innovációt felölelő tudásháromszög integrálása, és ezáltal az Unió innovációs kapacitásának növelése és a társadalmi kihívások kezelése.

Európának vannak bizonyos strukturális hiányosságai az innovációs kapacitást és az új szolgáltatások, termékek és eljárások felmutatására való képességet illetően, és ez hátráltatja a fenntartható gazdasági növekedést és a munkahelyteremtést. A fő nehézségek közé tartozik, hogy Európa viszonylag kevésbé sikeres a tehetségek idevonzásában és megtartásában, hogy a kutatásban rejlő gazdasági és társadalmi értékteremtő erő nincs kellően kihasználva, hogy a kutatási eredmények nem kerülnek a piacra, hogy a vállalkozói tevékenység szintje alacsony és nincs elegendő vállalkozói szellem, hogy a K+F terén alacsony a magánbefektetések szintje, hogy a kiválósági központok erőforrásai – köztük az emberi erőforrások – nagyságrendileg nem elegendők a világszintű versenyképességhez, és hogy a felsőoktatást, a kutatást és az innovációt felölelő tudásháromszögön belüli európai szintű együttműködésnek túl sok akadálya van.

2. Indoklás és uniós hozzáadott érték

Amennyiben Európa nemzetközi szinten versenyben kíván maradni, akkor ezeket a strukturális hiányosságokat ki kell küszöbölni. Az előbbieken meghatározott elemek általánosak a tagállamok területén, és hatással vannak az Unió innovációs kapacitásának egészére.

Az EIT ezeket a kérdéseket az európai innovációs szintér strukturális változtatásainak előmozdításával kívánja megoldani. Ezt úgy éri el, hogy egyrészt előmozdítja a felsőoktatást, a kutatást és az innováció legmagasabb szintű integrációját – különösen TIT-jei révén –, és ezáltal az innovációnak kedvező környezetet alakít ki, másrészt elősegíti és támogatja a vállalkozók új generációját, és ösztönzi az innovatív spin-off és induló vállalkozások létrehozását. Az EIT ilyen módon messzemenően hozzá fog járulni az Európa 2020 stratégia célkitűzéseihez, és különösen az „Innovatív Unió” és a „Mozgásban az ifjúság” kiemelt kezdeményezésekhez.

Ezen túlmenően az EIT és a TIT-ek célja, hogy szinergiára és kölcsönhatásra törekedjenek a Horizont 2020 prioritásai, illetve a területre vonatkozó más kezdeményezések között. Az EIT – a TIT-eken keresztül – hozzá fog járulni a „Társadalmi kihívások” prioritás és a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés megvalósításához.

Az oktatás és a vállalkozói készség integrációja a kutatásba és az innovációba

Az EIT sajátossága, hogy összekapcsolja a felsőoktatást és a vállalkozói tevékenységet a kutatással és az innovációval, ezek együtt ugyanis egyazon innovációs lánc különböző szemei az Unióban és annak határain túl, ami várhatóan egyebek mellett a piacon megjelenő innovatív szolgáltatások, termékek és eljárások körének bővülését fogja eredményezni.

Üzleti logika és eredményorientált megközelítés

Az EIT a TIT-eken keresztül az üzleti logikát és eredményorientált megközelítést követve működik. Az erős vezetői szellem előfeltétel: mindegyik TIT élén egy igazgató áll. A döntéshozatal ésszerűsítése érdekében a TIT mindegyik partnerét egy-egy jogalany képviseli. Mindegyik TIT pontosan meghatározott éves üzleti terveket készít, amelyek többéves stratégiába illeszkednek, ambíciózus, az oktatástól a vállalkozásteremtésig terjedő tevékenységi kört ölelnek fel, egyértelmű célokat és feladatokat jelölnek meg, és egyaránt törekszenek piaci és társadalmi hatás elérésére. A TIT-ek részvételére, értékelésére és monitoringjára vonatkozó jelenlegi szabályok gyorsított, az üzleti szektorra jellemző döntéshozatalt tesznek lehetővé. Az üzleti szférának és a vállalkozásoknak jelentős szerepet kell biztosítani a TIT-ek tevékenységének irányításában, továbbá a TIT-eknek képessé kell válniuk az üzleti ágazat befektetéseinek és hosszú távú kötelezettségvállalásainak mozgósítására.

Hosszú távú integrált partnerségekkel a szétaprózottság ellen

Az EIT TIT-jei ipari partnerek – többek között kkv-k –, valamint felsőoktatási, kutatási és technológiai intézetek magas fokon integrált egyesülései, amelyek kiválóságukról nevezetesek, és amelyeket nyitottság, elszámoltathatóság és átláthatóság jellemez. A TIT-ek lehetőséget teremtenek arra, hogy az Unió egészében és azon kívül tevékenykedő partnerek újfajta, határokon átnyúló felállásban egyesítsék erőiket, optimalizálják a meglévő erőforrásokat, és új üzleti lehetőségekhez férjenek hozzá olyan értékláncok kialakításával, amelyek alkalmasak a kockázatosabb, nagyobb léptékű kihívások kezelésére. A TIT-ekben részt vehetnek a partnerséghez hozzáadott értéket adó új belépők, többek között kkv-k is.

Európa fő innovációs értékének gyarapítása: tehetségpolás

A tehetség az innováció egyik alapösszetevője. Az EIT felkarolja az embereket és támogatja kölcsönhatásra lépésüket, hiszen innovációs modelljének középpontjába az egyetemi hallgatókat, a kutatókat és a vállalkozókat állítja. Az EIT a tehetséges embereknek vállalkozói és kreatív kultúrát, valamint multidiszciplináris műveltséget közvetít: mesterképzéseket és doktori képzéseket lát el saját védjegyével, amelyet a kiválóság nemzetközileg elismert jelvéjé kíván tenni. Az EIT ezáltal erőteljesen támogatja a tudásháromszögön belüli mobilitást és képzést.

3. A tevékenységek nagy vonalakban

Az EIT elsősorban a TIT-ek révén fejt ki tevékenységét, mindenekelőtt a valós innovációs potenciált kínáló területeken. Bár a TIT-ek alapvető, általános önállósággal rendelkeznek saját stratégiáik és tevékenységük meghatározásában, vannak bizonyos, mindannyiukra jellemző innovatív sajátosságok, amelyek vonatkozásában törekedni kell a koordinációra és a szinergiára. Az EIT ezenkívül azért kívánja fellépését még hatásosabbá tenni, hogy terjeszti a tudásháromszög integrálására és a vállalkozásfejlesztésre vonatkozó legjobb gyakorlatokat, hogy bevonja az érintett új partnereket, amennyiben hozzáadott értéket jelentenek, illetve hogy előmozdítja egy újfajta tudásmegosztási kultúra meghonosodását.

a) A felsőoktatási, kutatási és innovációs tevékenységek átültetése és alkalmazása vállalkozásteremtés céljára

Az EIT arra törekszik, hogy olyan környezetet teremtsen, amely fejleszti az emberek innovációs képességét, és ötleteiket hasznosítsa, függetlenül az innovációs láncban elfoglalt helyüktől. Az EIT így segíteni fog abban is, hogy megoldódjon az „európai paradoxon”, amely abban áll, hogy a meglévő kiváló kutatásban rejlő lehetőségek messze nincsenek kihasználva. Ezáltal az EIT elő fogja segíteni az ötletek piacosítását. Az EIT – elsősorban TIT-jei révén és a vállalkozó szellem ösztönzésének középpontba állításával – új üzleti lehetőségeket fog teremteni mind induló és spin-off vállalkozások formájában, mind a meglévő cégek keretein belül. Az innováció minden formája központi figyelmet kap majd, beleértve a technológiai, a társadalmi és a nem technológiai innovációt is.

b) Csúciszínvonalú és innovációvezérelt kutatás a gazdasági és társadalmi szempontból kulcsfontosságú területeken

Az EIT stratégiája és tevékenységei középpontjában olyan területek állnak majd, amelyek valódi innovációs potenciállal rendelkeznek, és amelyek egyértelműen kapcsolódnak a Horizont 2020-ban szereplő társadalmi kihívásokhoz. A fő társadalmi kihívások átfogó kezelése révén az EIT előmozdítja a tudományterületeket összekötő, illetve ötvöző szemléletmódokat, és segít a TIT-ekben részt vevő és azokon kívüli partnereknek kutatási erőfeszítéseik célirányossá tételében.

c) A tehetségesek, képzettek és vállalkozó szelleműek képességeinek kibontakoztatása oktatás és képzés révén

Az EIT a szakmai pályafutás minden szakaszának szerves részévé kívánja tenni az oktatást és a képzést, és segíteni és egyszerűsíteni kívánja az olyan újszerű és innovatív tantervek kidolgozását, amelyek igazodnak az összetett társadalmi és gazdasági kihívások következtében újfajta szakmai profilok iránt mutatkozó igényekhez. Ennek érdekében az EIT kulcsszerepet fog betölteni az új közös vagy többszörös oklevelek és diplomák tagállami elismerésének előmozdításában, a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása mellett.

Az EIT ezenkívül lényeges szerepet fog játszani a „vállalkozói készség” fogalmának pontosításában olyan oktatási programjai révén, amelyek tudásintenzív kontextusban, az innovatív kutatásra építve és társadalmilag kiemelt fontosságú megoldásokhoz hozzájárulva mozdítják elő a vállalkozási tevékenységet.

d) A legjobb gyakorlat terjesztése és módszeres tudásmegosztás

Az EIT arra törekszik, hogy az új innovációs megközelítések előharcosa legyen, és hogy megteremtse az innováció- és tudástranszfer közös kultúráját, többek között a kvv-knál. Erre egyebek mellett a TIT-ek sokféle tapasztalatainak különféle terjesztési mechanizmusok – például érdekelt felek fóruma és ösztöndíjprogram – révén történő megosztásával kerülhet sor.

e) Nemzetközi viszonylat

Az EIT a működésének világméretű összefüggései tudatában lép fel, és elősegíti a legfontosabb nemzetközi partnerekkel való kapcsolatépítést a 27. cikk (2) bekezdésével összhangban. A kiválósági központok léptékének a TIT-ek révén történő növelésével és új oktatási lehetőségek ösztönzésével az EIT arra fog törekedni, hogy Európa vonzóbbá váljon a külföldi tehetségek számára.

f) Az európai szintű hatás fokozása innovatív finanszírozási modellek révén

Az EIT jelentősen hozzá fog járulni a Horizont 2020-ban kijelölt célok eléréséhez, különösen azáltal, hogy a társadalmi kihívásokkal az érintett területek egyéb kezdeményezéseit kiegészítve foglalkozik. A Horizont 2020 keretében az EIT alkalmas új, egyszerűsített finanszírozási és irányítási megközelítések kipróbálására, s ezáltal úttörő szerepet fog betölteni az európai innovációs színtéren. Az éves hozzájárulás egy részének a TIT-ekhez történő kiosztása versenyalapú módon történik majd. Az EIT finanszírozási szemlélete – amelyet a tagállamok és az érdekelt felek számára átlátható módon közvetít –, a köz- és magánforrásokat nemzeti és uniós szinten mozgósító erős húzóerőn alapul. Ezenkívül teljesen újfajta eszközöket fog alkalmazni egyes tevékenységeknek az EIT Alapítványból való célzott finanszírozására.

g) A regionális fejlesztés összekapcsolása az európai lehetőségekkel

A TIT-ek és közös helyszíneik – a felsőoktatási, kutatási és üzleti partnerek találkozásának földrajzi helyeül szolgáló kiválósági központok – révén az EIT a regionális politikához is kapcsolódni fog. Így különösen gondoskodni fog arról, hogy a regionális és nemzeti intelligens szakosodási stratégiákkal összefüggésben a felsőoktatási intézmények és a munkaerőpiac jobban kapcsolódjanak a regionális innovációs és növekedési intézkedésekhez. Ezáltal hozzá fog járulni az Unió kohéziós politikai célkitűzéseinek eléréséhez.

II. MELLÉKLET

A költségvetés bontása

A Horizont 2020-ra irányadó indikatív bontás a következő:

	millió EUR folyó áron
I. Kiváló tudomány, azon belül:	24 441,1
1. Az Európai Kutatási Tanács	13 094,8
2. Jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák	2 696,3
3. Marie Skłodowska–Curie-cselekvések	6 162
4. Kutatási infrastruktúrák	2 488
II. Ipari vezető szerep, azon belül:	17 015,5
1. Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén (*), (***)	13 557
2. Kockázatfinanszírozáshoz jutás (**)	2 842,3
3. Innováció a kkv-knél (***)	616,2
III. Társadalmi kihívások, azon belül (****):	29 679
1. Egészségügy, demográfiai változások és jólét	7 471,8
2. Élelmezésbiztonság, fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, a tengerekkel és a szárazföldi vizekkel kapcsolatos kutatás, valamint a biogazdaság	3 851,4
3. Biztonságos, tiszta és hatékony energia	5 931,2
4. Intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés	6 339,4
5. Az éghajlatváltozás elleni küzdelem, környezet, erőforrás-hatékony és nyersanyagok	3 081,1
6. Európa a változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak	1 309,5
7. Biztonságos társadalmak – Európa és polgárai szabadságának és biztonságának védelme	1 694,6
IV. A kiválóság fokozása és a részvétel ösztönzése	816,5
V. A tudomány a társadalommal és a társadalomért	462,2
VI. A Közös Kutatóközpont (JRC) nem nukleáris közvetlen cselekvései	1 902,6
VII. Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT)	2 711,4
ÖSSZESEN	77 028,3

(*) Ebből 7 711 millió EUR az információs és kommunikációs technológiákra (IKT) – azon belül 1 594 millió EUR a fotonikára, valamint mikro- és nanoelektronikára –, 3 851 millió EUR a nanotechnológiára, a fejlett anyagokra és a korszerű gyártásra és feldolgozásra, EUR 516 millió EUR a biotechnológiára és 1 479 millió EUR a világűrre szánt keret. Ennek következtében 5 961 millió EUR áll majd rendelkezésre a kulcsfontosságú alatechnológiák támogatására.

(**) Ebből az összegből várhatóan körülbelül 994 millió EUR jut a stratégiai energiatechnológiai terv (SET-terv) projektjeinek megvalósítására. Az összegnek mintegy harmada jut a kkv-kre.

(***) Azon cél elérése érdekében, hogy a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés és a „Társadalmi kihívások” prioritás költségvetési keretének együttesen legalább 20 %-a jusson a kkv-kre, kezdetben e két költségvetés minimum 5 %-a a kkv-kat támogató eszközhöz kerül. A Horizont 2020 időtartama alatt a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés és a „Társadalmi kihívások” prioritás teljes költségvetéseinek átlagosan legalább 7 %-a kerül a kkv-kat támogató eszközhöz.

(****) A gyorsított innovációt célzó eszköz keretében végzett kísérleti tevékenységek a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés és a „Társadalmi kihívások” prioritás vonatkozó részeiből kapnak finanszírozást. Elegendő számú projekt fog elindulni ahhoz, hogy lehetővé váljon a kísérleti program teljes értékelése.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1292/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

az Európai Innovációs és Technológiai Intézet létrehozásáról szóló 294/2008/EK rendelet módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 173. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégia kiemelkedő szerepet szán az Európai Innovációs és Technológiai Intézetnek (a továbbiakban: az EIT), amely több kiemelt kezdeményezéshez hozzájárul.
- (2) A 2014-től 2020-ig terjedő időszakban az EIT-nek a felsőoktatás, kutatás és innováció tudásháromszögének integrációja révén hozzá kell járulnia a(z) 1291/2013/EU ⁽³⁾ európai parlamenti és tanácsi rendelet által létrehozott Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogram (a továbbiakban: a Horizont 2020 program) célkitűzéseivel.
- (3) A Horizont 2020 programban részt vevők számára koherens keretet biztosítandó, a(z) 1290/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet ⁽⁴⁾ (részvételi szabályok) alkalmazni kell az EIT-re.
- (4) A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok kezelésére vonatkozó szabályok a részvételi szabályokban kerülnek meghatározásra.
- (5) A harmadik országok csatlakozására vonatkozó szabályokat a Horizont 2020 program keretében határozzák meg.

⁽¹⁾ HL C 181., 2012.6.21., 122. o.⁽²⁾ Az Európai Parlament 2013. november 21-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról, A Hivatalos lap 104-ik oldalán található.⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1290/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról (A Hivatalos lap 81-ik oldalán található).

(6) Az EIT-nek a felsőoktatási, kutatási és innovációs tevékenységei keretében ösztönöznie kell a vállalkozási kedvet. Különösen elő kell mozdítania a kiváló vállalkozóképzést, és támogatnia kell az induló vállalkozások és a hasznosító (spin-off) vállalkozások létrehozását.

(7) Az EIT-nek közvetlenül együtt kell működnie nemzeti és regionális képviselőkkel és az innovációs lánc bármely pontján található érintettekkel úgy, hogy az együttműködés mindkét fél számára előnnyel járjon. A párbeszéd és együttműködés rendszerszerű keretek közé terelése érdekében helyénvaló létrehozni az érintett felek EIT-fórumát, amely horizontális kérdésekkel foglalkozik, és az érintettek szélesebb körét fogja össze. Az EIT-nek a megfelelő érintettek irányában tájékoztató és kommunikációs tevékenységeket is végeznie kell.

(8) Az EIT-nek támogatnia kell a tudásháromszög tudományos és innovációs társulásokban (a továbbiakban: a TIT) érdekelt különböző szereplőinek megfelelően kiegyensúlyozott részvételét. Továbbá ösztönöznie kell a magán-szektor, ezen belül is a mikro-/kis- és középvállalkozások (kkv-k) élénk részvételét.

(9) Meg kell határozni a TIT-eknek szánt EIT-hozzájárulás mértékét, és tisztázni kell a TIT-ek pénzügyi forrásainak eredetét.

(10) Egyszerűsíteni kell az EIT szerveinek összetételét. Ésszerűsíteni kell az EIT igazgatótanácsának működését, és még világosabbá kell tenni az igazgatótanács és az igazgató szerepét és feladatait.

(11) Új TIT-eket – beleértve prioritási területeiket, a kiválasztási folyamat megszervezését és időzítését – kell létrehozni a stratégiai innovációs tervben (a továbbiakban: az innovációs terv) meghatározott szabályok alapján, nyílt, átlátható és versenyztetésen alapuló eljárás keretében.

(12) A TIT-eknek szakmai és egyéb megfelelő képzések biztosításával bővíteniük kell oktatási tevékenységüket az európai készségbázis bővítése érdekében.

(13) Az átfogó uniós szintű monitoring és értékelési rendszerrel való összhang biztosítása érdekében a Bizottságnak és az EIT-nek együtt kell működnie a TIT-ek monitoringjának és értékelésének megszervezése terén. Különösen a TIT-ek és az EIT monitoringjára vonatkozó elveket kell egyértelművé tenni.

- (14) A TIT-eknek keresniük kell a szinergiákat a releváns uniós, nemzeti és regionális kezdeményezésekkel.
- (15) Annak biztosítása érdekében, hogy a TIT-ekben szélesebb körben vegyenek részt különböző tagállamok szervezetei, a partnerszervezeteknek legalább három különböző tagállamban alapítottaknak kell lenniük.
- (16) Az EIT-nek és a TIT-eknek tájékoztatási tevékenységeket kell kidolgozniuk, és terjeszteniük kell a bevált gyakorlatokat, például a regionális innovációs terven keresztül.
- (17) A TIT-ek tevékenységeinek finanszírozására, monitoring-jára és értékelésére vonatkozó követelményeket és eljárásokat az EIT-nek azelőtt kell elfogadnia, hogy megindulna a TIT-ek kiválasztásának folyamata.
- (18) Az EIT hároméves munkaprogramjának figyelembe kell vennie a Bizottság véleményét a Horizont 2020 programban meghatározott konkrét EIT-célkitűzésekről, illetve az EIT más uniós szakpolitikákat és eszközöket kiegészítő jellegét.
- (19) Mivel az EIT a Horizont 2020 program keretébe tartozik, érinteni fogja a Horizont 2020 programban az éghajlatváltozásra vonatkozóan meghatározott kiadás integrációja.
- (20) A EIT értékelésének időszerű információkkal kell hozzájárulnia a Horizont 2020 program 2017-es és 2023-as értékeléséhez.
- (21) A Bizottságnak meg kell erősítenie az EIT-tevékenységek bizonyos vonatkozásai végrehajtásának monitoringja terén játszott szerepét.
- (22) Ennek a rendeletnek a 2014-től 2020-ig terjedő időszakra pénzügyi keretösszeget kell megállapítania, amely az éves költségvetési eljárás során elsődleges hivatkozási alapot jelent az Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyvelemről, a költségvetési kérdésekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, 2013. december 2-i intézményközi megállapodás⁽¹⁾ 17. pontja értelmében. Az EIT számára a pénzügyi hozzájárulást a Horizont 2020 program biztosítja.
- (23) Az eredeti várakozásokkal ellentétben az EIT-alapítvány nem részesül az uniós költségvetéséből közvetlen hozzájárulásban, és ezért nem alkalmazható rá az Unió mentesítési eljárása.
- (24) Az egyértelműség érdekében a 294/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ melléklete helyébe új melléklet lép.
- (25) A 294/2008/EK rendelet ennek megfelelően módosul,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 294/2008/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) az 1. pont helyébe a következő szöveg lép:

„1. »innováció«: az a folyamat, beleértve annak eredményét is, amely során a társadalmi vagy gazdasági igényekre és keresletre válaszul új ötletek születnek, és ezáltal új termékek, szolgáltatások vagy üzleti és szervezési modellek jönnek létre, amelyek sikeresen bevezethetők a már meglévő piacra, vagy amelyek képesek új piacokat létrehozni és értéket teremtenek a társadalom számára;”

b) a 2. pont helyébe a következő szöveg lép:

„2. »tudományos és innovációs társulás (TIT)«: az innovációs folyamatban részt vevő felsőoktatási intézmények, kutatási szervezetek, vállalkozások és más érintettek közötti önálló partnerségek, amelyek az EIT feladatainak megvalósítása és a(z) 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben (*) (Horizont 2020) meghatározott célkitűzések eléréséhez való hozzájárulás céljából közép- és hosszú távú közös innovációs tervezésen alapuló stratégiai hálózatot képeznek, annak pontos jogi formájától függetlenül;

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályaon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.).”

c) a 3. pont helyébe a következő szöveg lép:

„3. »helymegosztási központ«: az a földrajzi terület, amelyen a tudásháromszögben részt vevő legfontosabb partnerek székhelye található, és ahol könnyen képesek kapcsolatba lépni egymással, a területen folyó TIT-tevékenység kapcsolattartóiként;”

d) a 4. pontot el kell hagyni;

e) az 5. pont helyébe a következő szöveg lép:

„5. »partnerszervezet«: olyan szervezet, amely tagja valamely TIT-nek, és amely többek között a következőkből állhat: felsőoktatási intézmények, kutatási szervezetek, köz- vagy magántulajdonú vállalatok, pénzügyi intézmények, regionális és helyi hatóságok, alapítványok és nonprofit szervezetek;”

⁽¹⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 294/2008/EK rendelete (2008. március 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet létrehozásáról (HL L 97., 2008.4.9., 1. o.).

f) a 9. pont helyébe a következő szöveg lép:

„9. »stratégiai innovációs terv« (innovációs terv): a jövőbeli kezdeményezésekhez az EIT kiemelt területeit és hosszú távú stratégiáját meghatározó stratégiai dokumentum, amely tartalmazza a tervezett felsőoktatási, kutatási és innovációs tevékenységek hétéves időszakra szóló áttekintését;”

g) a szöveg a következő ponttal egészül ki:

„9a. »regionális innovációs terv«: olyan tájékoztatási terv, amely felsőoktatási intézmények, kutatási szervezetek, vállalatok és más érintettek közötti partnerségeket célozza az innováció uniós szintű ösztönzése érdekében;”

h) a szöveg az alábbi pontokkal egészül ki:

„10. »az érintett felek fóruma«: nemzeti, regionális és helyi hatóságok képviselői, az üzleti élet, a felsőoktatás, a kutatás terén tevékenykedő érdekképviseleti szervek és egyedi jogalanyok, társulások, civil szervezetek és klaszterszervezetek, valamint a tudásháromszög különböző területein működő más érdekelt felek számára nyitott platform;”

11. »hozzáadott értéket teremtő TIT-tevékenységek«: a felsőoktatás, kutatás és innováció tudásháromszögének integrációjához, valamint az EIT általános célkitűzéseivel hozzájáruló partnerszervezetek vagy, adott esetben, a TIT-ben részt vevő jogalanyok által végrehajtott tevékenységek – beleértve a TIT-ek alapító, igazgatási és koordinációs tevékenységeit.”

2. A 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„3. cikk

Küldetés és célkitűzések

Az EIT küldetése az, hogy a tagállamok és az Unió innovációs kapacitásának megerősítésével hozzájáruljon a fenntartható európai gazdasági növekedéshez és versenyképességhez az európai társadalom előtt álló jelentős kihívások kezelése érdekében. Ezt azzal éri el, hogy integrálja a legmagasabb színvonalú felsőoktatást, kutatást és innovációt, valamint előmozdítja a köztük létrejövő szinergiákat és együttműködést, többek között a vállalkozói készség fokozása révén.

Az EIT a 2014-től 2020-ig terjedő időszakra vonatkozó általános célkitűzéseit, konkrét célkitűzéseit és eredménymutatóit a Horizont 2020 program határozza meg.”

3. A 4. cikk (1) bekezdése a következőképpen módosul:

a) az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) igazgatótanács, amely a felsőoktatásban, a kutatásban, az innovációban és az üzleti életben tapasztalattal rendelkező, vezető pozíciót betöltő személyekből áll. Az igazgatótanács az EIT tevékenységeinek irányításáért, a TIT-ek kiválasztásáért, kijelöléséért és értékeléséért, valamint minden más stratégiai döntésért felel. Az igazgatótanács munkáját végrehajtó bizottság segíti;”

b) a b) pontot el kell hagyni;

c) a c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„c) az igazgatótanács által választott igazgató, aki az igazgatótanácsnak tartozik felelősséggel az EIT igazgatásával és pénzügyi irányításával kapcsolatban, és aki az EIT törvényes képviselője;”

4. Az 5. cikk (1) bekezdése a következőképpen módosul:

a) az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) az innovációs tervvel összhangban meghatározza fő prioritásait és tevékenységeit;”

b) a c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„c) a 7. cikknek megfelelően TIT-eket választ és jelöl ki a kiemelt területeken, és megállapodásban rögzíti jogait és kötelezettségeit, megfelelő támogatást nyújt számukra, megfelelő minőségellenőrzési intézkedéseket alkalmaz, folyamatosan felügyeli és rendszeres időközönként értékeli a tevékenységüket, biztosítja a TIT-ek közötti megfelelő szintű koordinációt és segíti a köztük zajló kommunikációt és tematikus együttműködést;”

c) az f) pont helyébe a következő szöveg lép:

„f) elősegíti a tudásháromszög integrálására irányuló bevált gyakorlatok terjesztését – például a TIT-ek között – a közös innovációs és tudásátadási kultúra fejlesztése céljából, továbbá ösztönzi a tájékoztatási tevékenységekben – például a regionális innovációs tervben – való részvételt;”

d) a h) pont helyébe a következő szöveg lép:

„h) támogatja az innovációval kapcsolatos multidiszciplináris megközelítéseket, ideértve a technológiai, szociális és nem technológiai megoldások, szervezeti megközelítések és új üzleti modellek integrálását;”

e) a szöveg a következő pontokkal egészül ki:

- „i) biztosítja az EIT tevékenységei és adott esetben más uniós programok kiegészítő jellegét és azok egymás közötti szinergiáit;
- j) támogatja a TIT-eket mint kiváló innovációs partnereket az Unión belül és kívül;
- k) létrehozza az érintett felek fórumát, hogy tájékoztatást adjon az EIT tevékenységeiről, tapasztalatairól, a bevált gyakorlatairól és az Unió innovációs, kutatási és oktatási szakpolitikáihoz és célkitűzéseihöz való hozzájárulásáról, valamint hogy lehetőséget adjon az érintetteknek véleményük kifejtésére. Az érintett felek fórumát évente legalább egyszer össze kell hívni. A tagállamok képviselői az érintett felek fóruma keretében egyedi összetételben üléseznek annak érdekében, hogy biztosítsák a megfelelő kommunikációt és információáramlást az EIT-vel, tájékoztatást kapjanak az az EIT és a TIT-ek által elért eredményekről, tanácsot adjanak az EIT és a TIT-ek részére, illetve tapasztalatot cseréljenek azokkal. A tagállami képviselők egyedi összetételben történő részvétele az érintett felek fórumán biztosítja továbbá az EIT és a TIT-ek tevékenysége és a nemzeti programok és kezdeményezések közötti megfelelő szinergiákat és kiegészítő jellegét, ezen belül a TIT-tevékenységek esetleges nemzeti társfinanszírozását is.”.

5. A 6. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés a következőképpen módosul:

i. a b) pont helyébe a következő szöveg lép:

„b) az alapvető fontosságú gazdasági és társadalmi kérdések területén folytatott, az európai és nemzeti kutatási eredményeket felhasználó, élenjáró, innováció-központú kutatás, amely lehetőséget kínál Európa nemzetközi versenyképességének fokozására és az európai társadalom előtt álló jelentős kihívások megoldásainak feltárására;”

ii. a c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„c) mester- és doktori szinten folytatott oktatás és képzés, valamint szakmai továbbképző tanfolyamok olyan tudományágakban, amelyek potenciálisan megfelelnek a jövőbeni európai társadalmi-gazdasági igényeknek, és amelyek bővítik az Unió tehetségápolását, elősegítik az innovációhoz kapcsolódó képességek fejlesztését, a vezetői és vállalkozói képességek javítását, a kutatók és hallgatók mobilitásának fokozását, és ösztönzik az EIT-oklevelek birtokosai és az EIT-képzések résztvevői közötti tudásmegosztást, mentorálást és hálózatépítést;”

iii. a d) pont helyébe a következő szöveg lép:

„d) a tájékoztatási tevékenységek és a bevált gyakorlatok terjesztése az innovációs ágazatban, a felsőoktatás, a kutatás és az üzleti élet – beleértve a szolgáltatási és a pénzügyi szektort – közötti együttműködés fejlesztésére összpontosítva;”

iv. a szöveg a következő ponttal egészül ki:

„e) adott esetben törekvés a TIT-ek tevékenysége és a meglévő európai, nemzeti és regionális programok közötti megfelelő szinergiák és kiegészítő jelleg megvalósulására;”

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A TIT-ek alapvető, általános önállósággal rendelkeznek belső szervezetük, összetételük, valamint pontos ütemtervük és munkamódszereik meghatározása terén. A TIT-ek különösen:

a) a felsőoktatást, a kutatást és az innovációt és magában foglaló tudásháromszöget tükröző irányítási rendszert hoznak létre;

b) törekednek arra, hogy nyitva álljanak új tagok számára, amennyiben azok értéket adnak hozzá a partnerséghez;

c) belső szabályaikkal összhangban, nyílt és átlátható módon működnek;

d) üzleti terveket dolgoznak ki célokkal és kulcs-teljesítménymutatókkal;

e) stratégiákat dolgoznak ki a pénzügyi fenntarthatóság elérésére.”.

6. A 7. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az EIT versenyeztetésén alapuló, nyílt és átlátható eljárás keretében választja és jelöli ki azon partnersegeket, amelyekből TIT válhat. A TIT-eknek a kiválóság és az innovációs relevancia elvén alapuló kiválasztásával kapcsolatos részletes kritériumokat az EIT fogadja el és teszi közzé. A kiválasztási folyamatba külső és független szakértőket is bevonnak.”;

b) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az EIT a TIT-ek kiválasztását és kijelölését az innovációs tervben meghatározott prioritási területeknek és ütemtervnek megfelelően végzi.”;

c) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az (1) bekezdésben foglalt elvekkel összhangban a TIT-ek kijelölése során alkalmazott kiválasztási kritériumok magukban foglalják többek között a következőket:

- a) a partnerség jelenlegi és potenciális innovációs kapacitása – beleértve a vállalkozói készséget –, valamint a felsőoktatás, a kutatás és az innováció területén mutatott kiválósága;
- b) a partnerség képessége az innovációs tervben meghatározott célok elérésére, és ezáltal a Horizont 2020 program általános céljához és prioritásaihoz való hozzájárulásra;
- c) az innováció multidiszciplináris megközelítése, ideértve a technológiai, szociális és nem technológiai megoldások integrálását;
- d) a partnerség képessége arra, hogy fenntartható és hosszú távon önfenntartó finanszírozást biztosítson, beleértve a magánszektorból, az iparból és a szolgáltatásokból származó jelentős és egyre növekvő hozzájárulást;
- e) a felsőoktatás, a kutatás és az innováció tudásháromszögében tevékenykedő szervezetek megfelelően kiegyensúlyozott részvétele a partnerségben;
- f) az érintett ágazatnak megfelelő, a szellemi tulajdon kezeléséről készített terv bemutatása, amely magában foglalja annak leírását is, ahogyan a különböző partnerszervezetektől származó hozzájárulásokat figyelembe vették;
- g) a magánszektor részvételét és a vele való együttműködést támogató intézkedések, beleértve a pénzügyi ágazatot és különösen a kkv-eket, valamint az induló vállalkozások, a hasznosító (spin-off) vállalkozások és a kkv-k létrehozását a TIT-ek tevékenységeiből származó eredmények kereskedelmi hasznosítására való tekintettel;
- h) adott esetben készség a lakossággal és a harmadik ágazatokkal való kapcsolatfelvételt és együttműködést célzó konkrét intézkedések megtételére;
- i) készség a TIT-eken kívüli egyéb szervezetekkel és hálózatokkal való együttműködésre a bevált gyakorlatok megosztása és a kiválóság érdekében;
- j) készség az uniós és egyéb releváns kezdeményezésekkel való szinergiák létrehozására irányuló konkrét javaslatok kidolgozására.”;

d) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A TIT létrehozásához minimumkövetelmény legalább három, három különböző tagállamban alapított szervezet részvétele. E partnerszervezeteknek a(z) 1290/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 8. cikke értelmében egymástól függetlennek kell lenniük. (*);

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 1290/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról és az 1906/2006 /EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 81. o.)”

e) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A (3) bekezdésben meghatározott feltétel mellett a TIT-et alkotó partnerszervezetek legalább kétharmadának a tagállamokban alapított szervezetnek kell lennie. Minden TIT-ben legalább egy felsőoktatási intézménynek és egy magáncégnak részt kell vennie.”;

f) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az EIT az új TIT-ek kiválasztására irányuló eljárás megkezdését megelőzően elfogadja és közzéteszi a TIT-ek tevékenységének finanszírozására, felügyeletére és értékelésére vonatkozó kritériumokat és eljárásokat. Az érintett felek fóruma keretében egyedi összetételben ülésező tagállami képviselők ezekről haladéktalanul tájékoztatást kapnak.”.

7. A rendelet a következő cikkekkkel egészül ki:

„7a. cikk

A TIT-ek értékelésének és felügyeletének alapelvei

Az EIT a – többek között 1291/2013/EU rendeletben és az innovációs tervben meghatározott – kulcs-teljesítménymutatók alapján a Bizottsággal együttműködve megszervezi az egyes TIT-ek teljesítményének, eredményeinek és hatásának folyamatos felügyeletét és időszakos külső értékelését. E felügyelet és értékelési intézkedések eredményeiről tájékoztatni kell az Európai Parlamentet és a Tanácsot, és azokat közzé kell tenni.

7b. cikk

A TIT működésének időtartama, folytatása és megszűnése

(1) A folyamatos felügyelet és az időszakos értékelések eredményének, valamint az adott területek sajátosságainak függvényében a TIT-ek általánosságban 7–15 éves időszakra jönnek létre.

(2) Az EIT héteves kezdeti időszakra partnerségi keretmegállapodást köthet az egyes TIT-ekkel.

- (3) Az igazgatótanács határozhat úgy, hogy – a 19. cikkben megállapított pénzügyi keretösszeg határain belül – meghosszabbítja a valamely TIT-tel kötött partner-ségi keretmegállapodást, ha ez a legmegfelelőbb mód az EIT céljainak elérésére.
- (4) Abban az esetben, ha egy TIT értékelése nem mutat megfelelő eredményeket, az igazgatótanács megteszi a szükséges intézkedéseket, beleértve a TIT pénzügyi támogatásának csökkentését, módosítását vagy visszavonását, illetve a megállapodás megszüntetését.”
8. A 8. cikk (2) bekezdése a következő ponttal egészül ki:
- „aa) terjesszék a horizontális kérdésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatokat;”.
9. A 10. cikket el kell hagyni.
10. A 13. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
- „(2) Az EIT az első TIT-ek kiválasztását célzó pályázati felhívás kiírása előtt nyilvánosságra hozza eljárási szabályzatát, a 21. cikk (1) bekezdésében említett külön pénzügyi szabályzatát, valamint a TIT-ek kiválasztásának a 7. cikkben említett részletes kritériumait.”.
11. A 14. cikk a következőképpen módosul:
- a) a 2. bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
- „(2) A TIT-ek finanszírozását elsősorban a következő forrásokból kell biztosítani:
- partnerszervezetek hozzájárulása, amely a finanszírozás jelentős forrását képezi;
  - a tagállamok, harmadik országok vagy ezek hatóságainak önkéntes hozzájárulása;
  - nemzetközi szervek vagy intézmények hozzájárulásai;
  - a TIT-ek saját eszközei és tevékenysége, valamint szellemi tulajdonhoz fűződő jogokból származó jogdíjai révén nyert bevételek;
  - dotációs tőke, köztük az EIT-alapítvány által kezelt tőke;
  - magánszemélyek, intézmények, alapítványok vagy bármely más nemzeti szerv hagyatéka, adományai, hozzájárulásai;
  - az EIT hozzájárulásai;
  - pénzügyi eszközök, köztük az Unió általános költségvetéséből finanszírozott eszközök.

A juttatások természetbeni juttatásokat is magukban foglalhatnak.”.

- b) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Az EIT TIT-eknek fizetett hozzájárulása 100 %-ig fedezheti a hozzáadott értéket teremtő TIT-tevékenységek elszámolható költségeit;”.

- c) a cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(6) Az EIT-hozzájárulás átlagosan nem haladhatja meg a TIT-ek teljes finanszírozásának 25 %-át.

(7) Az EIT versenyalapú felülvizsgálati mechanizmust hoz létre pénzügyi hozzájárulása megfelelő részének a TIT-ek számára történő elkülönítésére. E mechanizmus magában foglalja a TIT-ek üzleti terveinek és a folyamatos felügyelet során mért teljesítményének értékelését.”.

12. A 15. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„15. cikk

Programozás és jelentéstétel

(1) Az EIT egy, az innovációs terv elfogadott változatán alapuló, gördülő hároméves munkaprogramot fogad el, amely az EIT és a TIT-ek főbb prioritásaira és a tervezett kezdeményezésekre vonatkozó nyilatkozatot, valamint a finanszírozási igényekre és forrásokra vonatkozó becslést tartalmaz. Ez a munkaprogram olyan megfelelő – eredményorientált megközelítést alkalmazó – mutatókat is magában foglal, amelyek a TIT-ek és az EIT által végzett tevékenységek felügyeletére vonatkoznak. Az előzetes gördülő hároméves munkaprogramot az EIT a Bizottságnak azon év december 31-ig nyújtja be, amely az adott hároméves munkaprogram hatályba lépését két évvel megelőzően ér véget (n-2 év).

A Bizottság a munkaprogram benyújtásától számított három hónapon belül véleményezi a Horizont 2020 programban meghatározott konkrét EIT-célkitűzéseket, illetve azoknak az uniós politikákkal és eszközökkel fennálló kiegészítő jellegét. Az EIT megfelelően figyelembe veszi a Bizottság véleményét, és véleményeltérés esetén megindokolja saját álláspontját. Az EIT tájékoztatás céljából benyújtja a végleges munkaprogramot az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a Régiók Bizottságának. Az igazgató kérésre bemutatja a végleges munkaprogramot az illetékes európai parlamenti bizottságnak.

(2) Az EIT éves jelentést fogad el minden év június 30-ig. A jelentés ismerteti az előző naptári évben az EIT és a TIT által végzett tevékenységeket, és a megállapított célkitűzések, mutatók és menetrend vonatkozásában értékeli az eredményeket, a végrehajtott tevékenységekkel kapcsolatos kockázatokat, a forrásfelhasználást és az EIT általános működését. Az EIT benyújtja az éves jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, továbbá legalább évente egyszer tájékoztatja ezeket az intézményeket az EIT tevékenységéről, valamint a Horizont 2020 programhoz és az uniós innovációs, kutatási és oktatási szakpolitikákhoz és célkitűzésekhez nyújtott hozzájárulásáról.”.

13. A 16. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdésben az „ötévente” szó helyébe a „háromévente” lép;

b) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A Bizottság független szakértők segítségével további értékeléseket végezhet stratégiai szempontból releváns témákról annak érdekében, hogy megvizsgálja, mennyire haladt előre az EIT a kitűzött célok elérésében, meghatározza a tevékenységek végrehajtásához hozzájáruló tényezőket és azonosítsa a bevált gyakorlatokat. A fentiek elvégzése során a Bizottság teljes körűen mérlegeli az EIT-re és a TIT-ekre gyakorolt igazgatási hatást.”.

14. A 17. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az innovációs terv az EIT számára meghatározza az elsőbbséget élvező területeket és a hosszú távú stratégiát, továbbá értékelést tartalmaz az EIT társadalmi-gazdasági hatásáról, valamint a legjobb innovációs hozzáadott érték nyújtására vonatkozó képességéről. Az innovációs terv figyelembe veszi az EIT 16. cikkben említett felügyeletének és értékelésének az eredményeit.”;

b) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az innovációs terv tartalmazza az EIT tevékenységei és más uniós kezdeményezések, eszközök és programok között fennálló potenciális és megfelelő szinergiák és kiegészítő jelleg elemzését.”;

c) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Az innovációs tervet a Bizottság javaslata alapján az Európai Unió működéséről szóló szerződés 173. cikke (3) bekezdésének megfelelően az Európai Parlament és a Tanács fogadja el.”.

15. A 19. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„19. cikk

Költségvetési kötelezettségvállalások

(1) A Horizont 2020 programból e rendelet végrehajtására fordítandó pénzügyi keretösszeg a 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakra 2 711,4 millió EUR folyó áron.

(2) Ez az összeg az elsődleges hivatkozási alapot jelenti a költségvetési eljárás során az Európai Parlament és a Tanács számára az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között létrejött, a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési

kérdésekben folytatott együttműködésről, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodás 17. pontja értelmében (*).

(3) Az éves előirányzatokat az Európai Parlament és a Tanács engedélyezi a pénzügyi keretösszeg határain belül. Az EIT által a TIT-eknek nyújtott pénzügyi hozzájárulást e pénzügyi keretösszegen belül kell biztosítani.

(*) HL C 373., 2013.12.20., 1. o.”

16. A 20. cikk a következőképpen módosul:

a) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) Az igazgatótanács a létszámtervvel és az előzetes, hároméves gördülő munkatervvel együtt elfogadja a becsléstervezetet, és n-2 év december 31-ig továbbítja azokat a Bizottsághoz.”.

b) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(6) A becslés alapján a Bizottság beépíti az Unió általános költségvetés-tervezetébe az általa szükségesnek ítélt, általános költségvetésből nyújtandó támogatás becsült összegét.”.

17. A 21. cikk a következőképpen módosul:

a) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az EIT-hez való pénzügyi hozzájárulás megvalósítása a 1290/2013/EU rendeletnek, valamint a 1291/2013/EU rendeletnek megfelelően történik.”;

b) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A Tanács ajánlása alapján az Európai Parlament az n+2 év május 15. előtt az n évre vonatkozóan felmentést ad az igazgatónak az EIT-költségvetés végrehajtása tekintetében.”.

18. A 22. cikk (4) bekezdését el kell hagyni.

19. A rendelet a következő cikkel egészül ki:

„22a. cikk

Az EIT megszüntetése

Az EIT megszüntetése esetén felszámolása a Bizottság felügyelete alatt történik, az alkalmazandó jogszabályokkal összhangban. A TIT-ekkel kötött megállapodások és az EIT-alapítványt létrehozó jogszabály meghatározzák az ilyen helyzetben alkalmazandó rendelkezéseket.”.

2. cikk

A 294/2008/EK rendelet mellékletének helyébe e rendelet melléklete lép.

3. cikk

E rendelet 2014. január 1-jén lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
V. LEŠKEVIČIUS

MELLÉKLET

Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet alapszabálya

1. SZAKASZ

AZ IGAZGATÓTANÁCS ÖSSZETÉTELE

1. Az igazgatótanács kinevezett és választott tagokból áll.
2. A kinevezett tagok száma tizenkettő, akiket a Bizottság nevez ki, ügyelve az üzleti, felsősoktatási és kutatói tapasztalatokkal rendelkező személyek közötti egyensúlyra. A kinevezett tagok megbízatásukat négy évre kapják, amely nem újítható meg.

Amennyiben szükséges, az igazgatótanács javaslatot nyújt be a Bizottsághoz új tag(ok) kinevezésére. A jelölt(ek) átlátható és nyílt eljárás eredményeképpen, az érintettekkel való konzultációt követően kerülnek kiválasztásra.

A Bizottság figyelmet fordít a felsőoktatási, kutatói, innovációs és üzleti tapasztalattal rendelkezők közötti, a nemek közötti és a földrajzi egyensúlyra, valamint méltányolja a felsőoktatási, kutatói és innovációs tevékenységek mindenkori környezetét Unió-szerte.

A Bizottság kinevezi a tag(ok)at és tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a kiválasztási folyamatról és az igazgatótanács tagjainak végleges kinevezéséről.

Amennyiben az igazgatótanács valamely kinevezett tagja nem tudja megbízatási idejét letölteni, megbízatási ideje fennmaradó részére ugyanezen eljárással helyettesítő tagot neveznek ki az akadályoztatott tag helyére. Azon helyettesítő tagot, aki két évnél rövidebb időn át töltötte be hivatalát, az igazgatótanács kérésére a Bizottság újabb négy éves időtartamra újra kinevezheti.

Az átmeneti időszakban az igazgatótanács eredetileg hat évre kinevezett tagjai kitöltik megbízatási idejüket. Addig az ideig a kinevezett tagok száma 18. E rendelet hatálybalépését követő hat hónapon belül az igazgatótanács – a Bizottság jóváhagyásával – kiválasztja, hogy a 2012-ben kinevezett tizenkét tagból melyik négy tag kap két évre, melyik négy tag négy évre és melyik négy tag hat évre szóló megbízatást.

Kivételes és kellően indokolt esetben a Bizottság az igazgatótanács integritásának megőrzése érdekében saját kezdeményezésére megszüntetheti bármely tag megbízatását.

3. A TIT-ek három választott tagot választanak partnerszervezeteikből. A választott tagok két évre kapnak megbízatást, amely egyszer megújítható. A választott tagok megbízatása a TIT-ekből való távozásukkal megszűnik.

A választott tagok megválasztásának és leváltásának feltételeit és eljárásait az igazgató javaslata alapján az igazgatótanács fogadja el. E rendszernek biztosítania kell a sokféleség megfelelő képviselését, és figyelembe kell vennie a TIT-ek fejlődését.

Az átmeneti időszakban az igazgatótanács eredetileg három évre választott tagjai kitöltik megbízatási idejüket. Addig az ideig a választott tagok száma négy.

4. Az igazgatótanács tagjai az EIT érdekében, független és átlátható módon járnak el, őrkdnek céljai és küldetése, identitása, önállósága és koherenciája felett.

2. SZAKASZ

AZ IGAZGATÓTANÁCS FELADATAI

Az igazgatótanács meghozza a szükséges stratégiai döntéseket, nevezetesen:

- a) az igazgató javaslata alapján elfogadja az EIT stratégiai innovációs tervének (a továbbiakban: az innovációs terv) tervezetét, hároméves gördülő munkaprogramját, költségvetését, éves beszámolóját és mérlegét, valamint az éves tevékenységi jelentést;
- b) az igazgató javaslata alapján elfogadja a TIT-ek tevékenysége finanszírozásának, felügyeletének és értékelésének kritériumait és eljárásait;
- c) elfogadja a TIT-ek kiválasztására vonatkozó eljárást;

- d) partnerségeket TIT-ekké választ és jelöl ki, illetve visszavonja a kijelölést, amennyiben az szükséges;
- e) gondoskodik a TIT-ek tevékenységének folyamatos értékeléséről;
- f) elfogadja eljárási szabályzatát, ideértve a végrehajtó bizottságra, valamint az EIT külön pénzügyi szabályzatára vonatkozó szabályokat is;
- g) a Bizottság egyetértésével megállapítja az igazgatótanács és a végrehajtó bizottság tagjainak megfelelő díjazását; e díjazások nagyságát a tagállamok által biztosított hasonló javadalmazásokkal kell összevetni;
- h) eljárást fogad el a végrehajtó bizottság és az igazgató kiválasztására;
- i) kinevezi és szükség esetén tisztségéből felmenti az igazgatót, valamint fegyelmi jogkört gyakorol felette;
- j) kijelöli a számvitelért felelős tisztviselőt és a végrehajtó bizottság tagjait;
- k) az összeférhetlenség szabályozására magatartási kódexet fogad el;
- l) szükség esetén tanácsadó csoportokat hoz létre, akár határozott időre is;
- m) belső ellenőrzési szervet hoz létre a 2343/2002/EK, Euratom bizottsági rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően;
- n) jogosult alapítvány létrehozására, amelynek sajátos célja az EIT tevékenységeinek előmozdítása és támogatása;
- o) a többnyelvűség vonatkozásában meglévő elvek figyelembevételével határoz az EIT nyelvi politikájáról és az annak működésére vonatkozó gyakorlati követelményekről;
- p) nemzetközi szinten népszerűsíti az EIT-et, hogy növelje annak vonzerejét, és az – a felsőoktatás, a kutatás és az innováció területén elért kiválóság révén – világszínvonalú szervvé válhasson.

3. SZAKASZ

AZ IGAZGATÓTANÁCS MŰKÖDÉSE

1. Az igazgatótanács kinevezett tagjai közül választja meg elnökét. Az elnök megbízási ideje két évre szól, amely egyszer megújítható.
2. A (3) bekezdés sérelme nélkül, az igazgatótanács szavazati joggal rendelkező tagjainak egyszerű többségével hozza határozatait.

A 2. szakasz a), b), c), i) és o) pontja, valamint az e szakasz (1) bekezdése alapján hozott határozatokhoz azonban a szavazati joggal rendelkező tagok kétharmados többsége szükséges.
3. A választott tagok nem szavazhatnak a 2. szakasz b), c), d), e), f), g), i), j), k), o) és p) pontja szerinti határozatokról.
4. Az igazgatótanács rendes ülést évente legalább háromszor, rendkívüli ülést pedig az elnök által történő összehívás, vagy legalább összes tagja egyharmadának kérelme esetén tart.
5. Az igazgatótanács munkáját a végrehajtó bizottság segíti. A végrehajtó bizottság három kinevezett tagból és az igazgatótanács elnökéből áll, aki a végrehajtó bizottság elnöki szerepét is ellátja. Az elnökön kívüli három másik tagot az igazgatótanács választja kinevezett tagjai közül. Az igazgatótanács felhatalmazást adhat a végrehajtó bizottságnak konkrét feladatok elvégzésére.

4. SZAKASZ

AZ IGAZGATÓ

1. Az igazgató az EIT működési területén tapasztalattal és nagy tekintéllyel rendelkező személy. Az igazgatót az igazgatótanács nevezi ki; megbízási ideje négy év. Az igazgatótanács egyszer négy évvel meghosszabbíthatja az igazgató megbízási idejét, amennyiben úgy ítéli meg, hogy az EIT érdekeit ez szolgálja a legjobban.

⁽¹⁾ A Bizottság 2343/2002/EK, Euratom rendelete (2002. december 23.) az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet 185. cikkében említett szervekre vonatkozó költségvetési keretrendeletéről (HL L 357., 2002.12.31., 72. o.).

2. Az igazgató felelős az EIT működéséért, napi ügyvezetéséért, és ő az EIT törvényes képviselője. Az igazgató elszámoltatható az igazgatótanács felé, és folyamatosan jelent neki az EIT tevékenységeinek alakulásáról.
3. Az igazgató különösen:
  - a) megszervezi és irányítja az EIT tevékenységét;
  - b) segíti az igazgatótanács és a végrehajtó bizottság munkáját, és üléseik idejére biztosítja a titkári feladatok ellátását, valamint a feladataik ellátáshoz szükséges valamennyi információt biztosítja számukra;
  - c) elkészíti az innovációs terv tervezetét, az előzetes hároméves gördülő munkaprogramot, az éves jelentés tervezetét, valamint az éves költségvetés tervezetét, és benyújtja azokat az igazgatótanácsnak;
  - d) előkészíti és irányítja a TIT-ek kiválasztásának a folyamatát; és gondoskodik arról, hogy a folyamat különböző szakaszai átláthatóak és objektívek legyenek;
  - e) előkészíti, tárgyalja és megkötöti a szerződéses megállapodásokat a TIT-ekkel;
  - f) megszervezi az érintett felek fórumát, ezen belül meghatározza a tagállami képviselők egyedi összetételét;
  - g) gondoskodik az EIT teljesítményével összefüggő felüyeleti és értékelési eljárások hatékony végrehajtásáról, e rendelet 16. cikkével összhangban;
  - h) felel az igazgatásért és a pénzügyekért, beleértve az EIT költségvetésének végrehajtását, és figyelembe véve a belső ellenőrzési szervtől kapott tanácsokat;
  - i) felel valamennyi személyügyi feladat ellátásáért;
  - j) benyújtja az éves beszámoló és mérleg tervezetét a belső ellenőrzési szervnek, majd azt követően – a végrehajtó bizottságon keresztül – az igazgatótanácsnak;
  - k) biztosítja, hogy az EIT az általa kötött szerződésekből és megállapodásokból eredő kötelezettségeket teljesítse;
  - l) biztosítja az uniós intézményekkel folytatott hatékony kommunikációt;
  - m) az EIT érdekében, független és átlátható módon jár el, őrködve céljai és küldetése, identitása, önállósága és koherenciája felett.

5. SZAKASZ

AZ EIT SZEMÉLYZETE

1. Az EIT személyzete közvetlenül az EIT által alkalmazott, határozott időre felvett személyekből áll. Az igazgatóra és az EIT személyzetére az Európai Unió egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételei vonatkoznak.
2. Meghatározott időszakra szakértőket lehet kiküldeni az EIT-hez. Az igazgatótanács rendelkezéseket fogad el a kiküldött szakértők EIT-nél történő munkavégzés lehetővé tétele, valamint jogaik és kötelezettségeik meghatározása érdekében.
3. Az EIT személyzete tekintetében gyakorolja a személyzet tagjaival való szerződéskötésre felhatalmazott hatóságot megillető jogokat.
4. A személyzet azon tagja, aki feladatai végzése során vagy ahhoz kapcsolódóan súlyos kötelezettségzegést követ el, az ezáltal az EIT-nek okozott kár teljes vagy részleges megtérítésére kötelezhető.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1293/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) létrehozásáról és a 614/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az Unió környezetvédelmi és éghajlat-politikája és kapcsolódó jogszabályai számottevően javították a környezet állapotát. Ugyanakkor továbbra is jelentős környezeti és éghajlati kihívások tapasztalhatók, amelyek figyelmen kívül hagyása súlyos következményekkel fog járni az Unió számára.
- (2) E környezeti és éghajlati kihívások kezelését nagyságrendjükben és összetett jellegükben adódóan elsősorban a főbb uniós finanszírozási programokból kell finanszírozni. A Bizottság „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” című 2011. június 29-i közleményében – elismerve az éghajlatváltozás jelentette kihívást – kijelentette, hogy az uniós költségvetés éghajlatváltozással kapcsolatos kérdésekre fordított arányát legalább 20 %-ra szándékozik növelni, a különböző szakpolitikai területekről érkező hozzájárulásokkal. E rendeletnek hozzá kell járulnia e cél eléréséhez.
- (3) Az említett uniós finanszírozási programok nem minden konkrét környezetvédelmi és éghajlat-politikai szükséglet

tekintetében kínálnak megoldást. A környezetvédelem és éghajlat-politika terén egyedi megközelítésekre van szükség, amelyek kezelni tudják a célkitűzések tagállami gyakorlatokba való beépítésének eltérő szintjeit, a jogszabályok egyenetlen és nem megfelelő tagállami végrehajtását, valamint a szakpolitikai célok és az azokkal kapcsolatos információk terjesztésének és a szakpolitikai célok népszerűsítésének elégtelen mértékét. Helyénvaló figyelemmel kísérni a 614/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ által létrehozott programot, és elfogadni egy új rendeletet. Ez a rendelet ezért a környezetvédelmi és éghajlat-politikára irányuló célzott finanszírozási programot (a továbbiakban: a LIFE program) hoz létre. Az uniós finanszírozás jelentős hatásának biztosítása érdekében szoros szinergiákat kell teremteni a LIFE program és az egyéb uniós finanszírozási programok között, illetve ki kell alakítani ezek egymást kiegészítő jellegét.

- (4) A környezeti javak egyenlőtlenül oszlanak el az Unió területén, az általuk nyújtott előnyök ugyanakkor az Unió egészére kihatnak, és azok az Unió egészén érződnek. Az e javak megőrzésére irányuló uniós kötelezettségre tekintettel elengedhetetlen a szolidaritás és a felelősségmegosztás elvének következetes alkalmazása, ami megköveteli, hogy egyes uniós környezeti és éghajlati problémák regionális vagy helyi szinten jobban kezelhetők legyenek. A LIFE programok 1992 óta központi szerepet játszik az uniós környezeti és éghajlati közjavak megőrzéséért vállalt nagyobb szolidaritásban és felelősségmegosztásban, és továbbra is ilyen szerepet kell játszania.
- (5) Sajátosságaiából és méretéből adódóan a LIFE program nem képes valamennyi környezeti és éghajlati problémát megoldani. Ehelyett azt a célt kell kitűznie, hogy a környezet- és éghajlatvédelmi célok elérésére szolgáló megoldások és bevált gyakorlatok biztosításával és terjesztésével, valamint az innovatív környezetvédelmi és éghajlat-változási technológiák előmozdításával felgyorsítsa a szakpolitika kidolgozásának és végrehajtásának változásait. E törekvés részeként a LIFE programnak támogatnia kell a európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁵⁾ által létrehozott, „Jólét bolygónk felélése nélkül” elnevezésű, 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési program, (a továbbiakban: a hetedik környezetvédelmi cselekvési program) végrehajtását.

⁽¹⁾ HL C 191., 2012.6.29., 111. o.

⁽²⁾ HL C 277., 2012.9.13., 61. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2013. november 21-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2013. december 5-i határozata.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 614/2007/EK rendelete (2007. május 23.) a környezetvédelmi célú pénzügyi eszközről (LIFE+) (HL L 149., 2007.6.9., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács határozata (2013. november 20) a „Jólét bolygónk felélése nélkül” elnevezésű, 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról

- (6) Ez a rendelet folyó árakon 3 456,655 millió EUR pénzügyi keretösszeget határoz meg a LIFE program teljes időtartamára, amely a 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ említett kötelezettségvállalási előirányzatok teljes összegének 0,318 %-a, és amely az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között a költségvetési fegyveremről, a költségvetési kérdésekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló intézményközi megállapodás ⁽²⁾ 17. pontja szerinti elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára az éves költségvetési eljárás során.
- (7) Az Európai Tanács luxembourgi (1997. december) és szaloniki (2003. június) üléseinek következtetéseivel összhangban a tagjelölt országok, a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő nyugat-balkáni országok és az európai szomszédságpolitika hatálya alá tartozó országok jogosultak az uniós programokban való részvételre az ezekkel az országokkal kötött vonatkozó kétoldalú vagy többoldalú megállapodásokban meghatározott feltételeknek megfelelően.
- (8) A 2001/822/EK tanácsi határozat ⁽³⁾ (tengerentúli társulási határozat) értelmében a tengerentúli országokban és területeken élő természetes személyek és adott esetben a tengerentúli országok és területek illetékes köz- és/vagy magánjogi szervezetei és intézményei a szóban forgó program szabályainak és célkitűzéseinek megfelelően, valamint az azon tagállam esetében alkalmazandó megállapodások szerint, amely tagállamhoz a tengerentúli ország vagy terület tartozik, részt vehetnek az uniós programokban.
- (9) Ahhoz, hogy az Unió belüli környezetvédelmi és éghajlat-politikai célú beruházások eredményesek lehessenek, az Unió határain túl is szükség van intézkedésekre. Ezek a beruházások nem minden esetben finanszírozhatók az Unió külső fellépésekre szolgáló pénzügyi eszközeiből. Kivételes esetben és az e rendeletben meghatározott feltételek teljesítése esetén engedélyezni kell a LIFE programban nem közvetlenül részt vevő országokon belüli fellépést és az ezekben az országokban letelepedett jogi személyeknek a LIFE programból finanszírozott tevékenységekben való részvételét.
- (10) E rendeletnek továbbá biztosítania kell az érintett nemzetközi szervezetekkel való együttműködés és a részükre nyújtott támogatás keretét azon környezetvédelmi és éghajlat-politikai szükségletekre való reagálás – például bizonyos tanulmányok elkészítése – érdekében, amelyek nem tartoznak a külső fellépésekre szolgáló pénzügyi eszközök hatálya alá.
- (11) A környezet- és éghajlatvédelmi követelményeket be kell illeszteni az Unió szakpolitikáiba és tevékenységeibe. A LIFE programnak ezért ki kell egészítenie a többi uniós támogatási programot, beleértve az Európai Regionális Fejlesztési Alapot ⁽⁴⁾, az Európai Szociális Alapot ⁽⁵⁾, a Kohéziós Alapot ⁽⁶⁾, az Európai Mezőgazdasági Garancia-alapot ⁽⁷⁾, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapot ⁽⁸⁾, az Európai Tengerügyi és Halászati Alapot és a Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogramot ⁽⁹⁾ (Horizont 2020).

A Bizottságnak és a tagállamoknak minden szinten gondoskodniuk kell e programok egymást kiegészítő jellegéről. Uniós szinten ez a kiegészítő jelleg a LIFE program és a megosztott irányítású uniós finanszírozási programok közötti, az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁰⁾ (a továbbiakban: a közös rendelkezéseket megállapító rendelet) által létrehozott közös stratégiai kereten belül megvalósított strukturált együttműködéssel érhető el, különösen az integrált projekteket kiegészítő tevékenységek finanszírozásának előmozdítása vagy a LIFE program keretében kidolgozott megoldások, módszerek és megközelítések alkalmazása érdekében. A LIFE programnak ösztönöznie kell a Horizont 2020 program környezeti és éghajlati vonatkozású kutatási és innovációs eredményeinek felhasználását. Ezzel összefüggésben – a szinergiák biztosítása érdekében – társfinanszírozási lehetőségeket kell kínálnia az egyértelmű környezeti vagy éghajlati előnyöket biztosító projektek számára. A kettős finanszírozás elkerülése érdekében koordinációra van szükség. A Bizottságnak lépéseket kell tennie az átfedések és annak megelőzése érdekében, hogy a projekt kedvezményezettjeire a különböző pénzügyi eszközökön alapuló jelentéstételi kötelezettségek következtében további adminisztratív terhek háruljanak. A LIFE program keretében végrehajtott integrált projektek érthetősége és gyakorlati megvalósíthatósága biztosításának érdekében a projekt korai szakaszában

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1301/2013/EU rendelete 2013. december 17-i az Európai Fejlesztési Alapról és az azokra vonatkozó szabályokról, az Európai Fejlesztési Alapról és az azokra vonatkozó szabályokról (Lásd e Hivatalos Lap 289. oldalát).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1304/2013/EU rendelete 2013. december 17-i az Európai Szociális Alapról és az azokra vonatkozó szabályokról (Lásd e Hivatalos Lap 470. oldalát).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1300/2013/EU rendelete 2013. december 17-i az Kohéziós Alapról és az azokra vonatkozó szabályokról (Lásd e Hivatalos Lap 281. oldalát).

⁽⁷⁾ A Tanács 1290/2005/EK rendelete (2005. június 21.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról (HL L 209., 2005.8.11., 1. o.).

⁽⁸⁾ 1290/2005/EK rendelet.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete 2013. december 11-i a Horizont 2020 keretprogram: az európai innováció és növekedés ösztönzésének hatékony eszköze és az 1084/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 104. oldalát).

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17-i) a Közös Stratégiai Kerethez tartozó Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 320. oldalát).

⁽¹⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom (2013. december 2.) rendelete a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (Lásd e Hivatalos Lap 884. oldalát).

⁽²⁾ HL C 373, 20.12.2013., 1. o.

⁽³⁾ A Tanács 2001/822/EK határozata (2011. november 27.) az Európai Gazdasági Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 314., 2001.11.30., 1. o.).

meg kell határozni a lehetséges együttműködési módokat. Az integrált projektek előnyeinek az operatív és a vidékfejlesztési programok kialakítása során történő figyelembevétele érdekében a tagállamoknak hivatkozniuk kell az ilyen lehetőségekre a partnerségi megállapodásaikban.

(12) A biológiai sokféleség csökkenésének megállítása és visszafordítása, valamint az erőforrás-hatékonyság javítása a környezeti és egészségügyi problémák kezelésével együtt továbbra is kulcsfontosságú kihívás az Unió számára. Ezek a kihívások fokozott uniós erőfeszítéseket tesznek szükségessé olyan megoldások és bevált gyakorlatok kidolgozása céljából, amelyek hozzájárulhatnak a Bizottság 2010. március 3-i „Európa 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című közleményében (Európa 2020 stratégia) szereplő célok eléréséhez. Ezenfelül a környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához nélkülözhetetlen a – különösen a tudatosságnövelés és az érdekeltek bevonása révén megvalósuló – jobb irányítás. A Környezetvédelem alprogramnak ezért három kiemelt cselekvési területet kell tartalmaznia: Környezet és erőforrás-hatékonyság, Természet és biológiai sokféleség, valamint Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás. Lehetővé kell tenni, hogy a LIFE programból finanszírozott projektek e három közül egynél több kiemelt terület konkrét célkitűzéseinek az eléréséhez járuljanak hozzá, és egynél több tagállam részvételét tegyék lehetővé.

(13) A Bizottság 2011. szeptember 20-i „Az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemterve” című közleménye javaslatot tett azokra a főbb állomásokra és cselekvésekre, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az Unió az erőforrás-hatékony és fenntartható növekedés útjára álljon. Ennélfogva a Környezet és erőforrás-hatékonyság kiemelt területnek az új megoldások és a bevált gyakorlatok kidolgozásának és megosztásának megkönnyítésével támogatnia kell az uniós környezetpolitika köz- és magánszféra általi eredményes végrehajtását, különösen az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervében szereplő környezeti ágazatokban. Ebben az összefüggésben a Bizottságnak biztosítania kell a következetességet és el kell kerülnie a Horizont 2020 programmal való átfedéseket.

(14) A Bizottság 2011. május 3-i „Életbiztosításunk, természeti tőkénk: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia” című közleménye (A biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia) meghatározta a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására és visszafordítására irányuló célokat. Ezek többek között a 92/43/EGK tanácsi

irányelv⁽¹⁾ és a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ teljes körű végrehajtása, valamint az ökoszisztémák és szolgáltatásaik fenntartása és helyreállítása. A LIFE programnak elő kell segítenie e célok megvalósítását. Mindezek alapján a Természet és biológiai sokféleség kiemelt területnek előtérbe kell helyeznie a 92/43/EGK tanácsi irányelv értelmében létrehozott Natura 2000 hálózat működtetését és kezelését, különösen az említett irányelv 8. cikke alapján elkészített, prioritizált intézkedési tervekkel összefüggésben, a biológiai sokféleséghez, illetve a 92/43/EGK és a 2009/147/EK irányelvhez kapcsolódó bevált gyakorlatok kidolgozását és terjesztését, valamint a 2020-ig teljesítendő uniós stratégiában meghatározott, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kihívások szélesebb körét.

(15) A LIFE programnak a Natura 2000 hálózat éves finanszírozási szükségleteihez való hozzájárulását a biológiai sokféleséghez fűződően más uniós forrásokból biztosított kiadások összefüggésében kell figyelembe venni. Különös figyelmet kell szentelni a Natura 2000 hálózat számára koordinált finanszírozási mechanizmust jelentő, a LIFE program keretében végrehajtott, integrált projekteknek, mivel potenciálisan növelhetik a pénzeszközök hatását, valamint fokozhatják az egyéb uniós források felhasználására vonatkozó képességet a természetre és biológiai sokféleségre fordított kiadások tekintetében.

(16) Az erdők rendkívül fontos szerepet játszanak a környezet és az éghajlat tekintetében, például a biológiai sokféleség, a víz, a talaj, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás szempontjából. Az erdők és a talaj a légköri szén-dioxid (CO₂) megkötésével hozzájárulnak az éghajlat szabályozásához, és hatalmas mennyiségű széndioxidot tárolnak. E szerep optimalizálásához helytálló és összeegyeztethető adatok, illetve információkra van szükség. E rendeletnek ezért egyúttal az erdőkkel és a talajjal kapcsolatos, környezet- és éghajlatvédelmi cselekvések közötti szinergiák támogatási keretét is szolgáltnia, beleértve az ilyen cselekvések monitoringját is. Fokozott szinergiákra van szükség továbbá a vízhiány és az aszályok tekintetében, valamint az árvízveszély kezelésére területén.

(17) A LIFE program forrásainak optimálisabb felhasználása érdekében elő kell mozdítani a Környezetvédelem alprogram szerinti, különösen a biológiai sokféleség védelmére irányuló cselekvések, valamint az Éghajlat-politika alprogram szerinti, az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó intézkedések közötti szinergiák kialakítását.

⁽¹⁾ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

- (18) A Bizottság 2011. december 15-i „Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, versenyképes gazdaság 2050-ig történő megvalósításának ütemterve” című közleménye (2050-ig szóló ütemterv) elismerte, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés szempontjából továbbra is kulcsfontosságú lenne az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló új megközelítések vizsgálata. Ezenfelül biztosítani kell az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást mint átfogó uniós prioritást is. Továbbá az építő jellegű eredmények eléréséhez és az érdekelt bevonásához elengedhetetlen az irányítás előmozdítása és az tudatosságnövelés. Az Éghajlat-politika alprogramnak ezért a következő három kiemelt területhez hozzájáruló erőfeszítéseket kell támogatnia: Az éghajlatváltozás mérséklése, Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz, valamint az Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás. Lehetővé kell tenni, hogy a LIFE programból finanszírozott projektek e három közül egynél több kiemelt terület konkrét célkitűzéseinek az eléréséhez járuljanak hozzá, és hogy egynél több tagállam részvételét tegyék lehetővé.
- (19) Az Éghajlatváltozás mérséklése elnevezésű kiemelt terület támogatja az éghajlati vonatkozású uniós politikák és jogszabályok kidolgozását és végrehajtását, különösen az üvegházhatású gázok kibocsátásának monitoringja és az arra vonatkozó jelentéstétel, a földhasználat, a földhasználat megváltoztatásához és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó politikák, a természetes szén-dioxid-megkötők megőrzése, a kibocsátáskereskedelmi rendszer, az üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentését célzó tagállami erőfeszítések, a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás, a megújuló energiák, az energiahatékonyság, a közlekedés és az üzemanyagok, az ózonréteg védelme és a fluortartalmú gázok tekintetében. A szén-dioxid-leválasztáshoz és -tároláshoz kapcsolódó infrastruktúra kialakítása kívül esik a LIFE program hatályán, és ezért nem támogatható.
- (20) Európában és világszerte is már most láthatók az éghajlatváltozás első következményei, úgymint az áradásokat és aszályokat okozó szélsőséges időjárási helyzetek, illetve az emelkedő hőmérséklet és tengerszint. Az Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz kiemelt területnek célzott alkalmazkodási intézkedések és stratégiák révén elő kell segítenie a lakosság, a gazdasági ágazatok és a régiók ilyen hatásokhoz való alkalmazkodását, hogy ezáltal javítsa az Unió ellenálló képességét. Az e területen tett cselekvéseknek az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal⁽¹⁾ létrehozott polgári védelmi pénzügyi eszköz keretében támogatható cselekvésekhez képest kiegészítő jellegűeknek kell lenniük. Az nagyméretű infrastruktúra kialakítása kívül esik a LIFE program hatályán, és ezért nem támogatható.
- (21) A környezet- és éghajlatvédelmi politika és jogszabályok teljes körű végrehajtása elválaszthatatlanul összefügg a jobb irányítás megvalósításával, az érdekelt fokozott bevonásával és az információk terjesztésével. Ezért az Irányítás és a Tájékoztatás kiemelt területeknek mindkét alprogramon belül támogatniuk kell az együttműködési platformok kialakítását és a jobb megfelelést és végrehajtást célzó bevált gyakorlatok megosztását – ideértve a bírák és az ügyészek számára kialakított képzési programokat is –, valamint elő kell segítenie a környezeti- és éghajlatvédelmet érintő uniós szakpolitikai döntéshozatali erőfeszítések lakossági és érdekelti támogatását. Az említett kiemelt területeknek különösen támogatniuk kell az uniós jogszabályok végrehajtása keretében a tudásalap és a bevált gyakorlatok terjesztése, a tudatosságnövelés, valamint a környezeti ügyekben a nyilvánosság bevonása, az információhoz való hozzáférés és az igazságszolgáltatáshoz való jog terén való előrelépést.
- (22) E rendelet keretében a támogatást a 966/2012/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²⁾ összhangban kell biztosítani. A LIFE program keretében finanszírozott projekteknek az uniós források legmegfelelőbb felhasználása és az uniós hozzáadott érték biztosítása érdekében támogathatósági és odaítélési kritériumoknak kell megfelelniük. Amikor a Bizottság az uniós hozzáadott értéket vizsgálja, a kiemelt területeknek kijáró különös figyelmet kell szentelnie a projektek ismétlésre és átadásra való alkalmasságának, azok fenntarthatóságának, valamint a kiemelt területeken belüli általános és egyedi célkitűzések eléréséhez történő hozzájárulásnak, illetve a projekt témáin belül megvalósított tematikus prioritásoknak. Ösztönözni kell azokat a projekteket, amelyek hatásai több ágazatra kiterjednek. A Bizottságnak továbbá ösztönöznie kell a zöld közbeszerzés alkalmazását, különösen a projekt támogatások végrehajtása során.
- (23) A belső piacon működő valamennyi vállalkozás számára egyenlő versenyfeltételek megőrzése érdekében, valamint az indokolatlan versenytorzulásokat elkerülendő a LIFE program keretében nyújtott finanszírozásnak adott esetben piaci hiányosságok kezelését kell céloznia. Mindemellett azokban az esetekben, amikor a finanszírozás az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül, azt a piac torzulásait, például a magánfinanszírozás kiszorítását, a kevésbé hatékony piaci struktúrák létrehozását vagy a gazdaságtalan vállalatok fenn tartását megelőzendő az állami támogatási szabályokkal

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17-i) az Unió polgári védelmi pénzügyi eszközéről (Lásd e Hivatalos Lap 924. oldalát).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) a pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

összhangban kell kialakítani, és csak akkor lehet érvénybe léptetni, ha azt a Bizottság az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdése szerint jóváhagyta, kivéve, ha megfelel a 994/98/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ értelmében elfogadott rendeletnek.

- (24) A környezetvédelmi és éghajlat-politika végrehajtásának javítása, illetve a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések más szakpolitikákba történő integrálásának előmozdítása érdekében a LIFE programnak olyan projekteket kell támogatnia, amelyek hozzájárulnak a környezet- és éghajlat-változási jogszabályok és politika végrehajtására irányuló integrált megközelítéshez. Az ilyen projekteknek konkrét eszközökként kell szolgálniuk a környezetvédelmi és éghajlat-változási célkitűzéseknek az Európa 2020 stratégiával összhangban az egyéb uniós politikákba és az teljes uniós kiadásba történő jobb integrálására. E projekteknek példákat kell szolgáltatniuk a környezetvédelmi és éghajlat-politika hatékony és jól koordinált tagállami és regionális végrehajtásával kapcsolatos bevált gyakorlatokra. A Környezetvédelem alprogram esetében ezen integrált projekteknek elsődlegesen a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia végrehajtására kell összpontosítaniuk, különös tekintettel a 92/43/EGK tanácsi irányelvvel létrehozott Natura 2000 hálózat eredményes kezelésére és megerősítésére, az említett irányelv 8. cikke alapján elkészített, prioritizált intézkedési tervek, a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾, valamint a hulladékokról és a levegőről szóló jogszabályok végrehajtása révén.
- (25) Az integrált projekteknek, noha az azonosított témakörökre összpontosítanak, egyben olyan többcélú végrehajtási mechanizmusoknak kell lenniük (azaz egyszerre törekedniük kell a környezeti előnyökre és a kapacitásépítésre), amelyek lehetővé teszik ezáltal eredmények elérését más szakpolitikai területeken, különösen a tengeri környezet területén a 2008/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ célkitűzéseivel összhangban. Az integrált projektek a környezetvédelem más területein is megvalósíthatók. Az Éghajlat-politika alprogram esetében e projektek tárgyát elsősorban az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó stratégiai és cselekvési tervek kell, hogy képezzék.
- (26) Az integrált projekteknek csak egy sor konkrét tevékenységet és intézkedést kell támogatniuk, míg az ezeket kiegészítő egyéb tevékenységeket más uniós támogatási programokból, valamint nemzeti, regionális és magán-szférabeli forrásokból kell finanszírozni. A LIFE program keretében nyújtott finanszírozással – stratégiailag a környezet- és éghajlatvédelemre összpontosítva – ki kell

aknázni a különböző uniós finanszírozási források közötti szinergiákat, és biztosítani kell azok következetességét, egyúttal biztosítva az eljárások egyszerűsítését is.

- (27) Az integrált projektek – lévén, hogy a környezetvédelemmel és éghajlatváltozással kapcsolatos uniós jogszabályok és politikák integrált megközelítések révén való végrehajtására összpontosítanak – Uniós-szerte megvalósuló, és az e rendeletben megcélzott valamennyi ágazat érdekében tett cselekvést követelnek. Ehhez szükség van egy földrajzi egyensúlyt elősegítő elosztási elem bevezetésére a kiválasztási eljárásban, valamint arra, hogy a tagállamok törekedjenek – szükség esetén a LIFE egyik technikai segítségnyújtási projektjének támogatásával –, a LIFE programozási időszak során legalább egy integrált projekt előkészítésére és benyújtására.
- (28) Az integrált projektekkel kapcsolatos megközelítés újszerűsége miatt az érdekelteket szükség esetén technikai segítségnyújtással kell támogatni. Kétlépcsős pályázati eljárásnak kell megkönnyítenie a pályázati szakaszt. Első lépésben fel kell tüntetni egy pénzügyi tervben, hogy mely egyéb uniós, nemzeti és magánforrásokat fognak bevonni és milyen mértékben. Csak a második lépésben kell szándéknyilatkozatot kérni legalább egy egyéb finanszírozási forrásról annak biztosítása érdekében, hogy teljesüljön a további finanszírozási forrás bevonásának kritériuma. Az egyéb uniós források bevonásának mértékét figyelembe kell venni az odaítélési szakaszban.
- (29) Az integrált projektek sikerének záloga a nemzeti, regionális és helyi hatóságok, valamint a LIFE programban előirányzott célkitűzésekkel foglalkozó nem állami szereplők közötti szoros együttműködés. Ezért érvényesíteni kell a projektek kidolgozásával, végrehajtásával, értékelésével és monitoringjával kapcsolatos határozatok átláthatóságának és nyilvánosságának elvét.
- (30) A Környezetvédelem alprogram keretében kivitelezett, az integrált projekteken kívüli projektekre szánt forrásokat – a szolidaritás és felelősségmegosztás elvével összhangban – az első többéves munkaprogram során valamennyi tagállam között arányosan kell elosztani, az indikatív nemzeti forráselosztás i összegek alapján.
- (31) A tagállamoknak a LIFE programban való részvételre való képessége fokozásának érdekében bármely, az e rendeletben meghatározott vonatkozó kritériumokat teljesítő tagállam számára kapacitásépítést célzó projektekre fordítható garantált finanszírozást kell hozzáférhetővé tenni. Az ilyen finanszírozáshoz való hozzájutást olyan közösen elfogadott kapacitásépítési terv alapján kell lehetővé tenni, amely felvázolja a szükséges fellépéseket és finanszírozást.

⁽¹⁾ A Tanács 994/98/EK rendelete (1998. május 7.) az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról (HL L 142., 1998.5.14., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/56/EK irányelve (2008. június 17.) a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) (HL L 164., 2008.6.25., 19. o.).

- (32) A LIFE program projektértékelési és odaítélési folyamatát a minőség mindenre kiterjedő kritériumának kell vezérelnie. A földrajzi egyensúly biztosítása céljából bevezetett elosztási elemek tájékoztató jellegűek, és nem jelenthetnek biztos forrásokat vagy előirányzatokat az egyes tagállamok számára.
- (33) Az Unió részese az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ-EGB) által kidolgozott, a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezménynek (Aarhusi Egyezmény). Ennélfogva támogatni kell az általános uniós érdeket szolgáló célt képviselő nem kormányzati szervezetek és nem profitorientált szervezetek hálózatainak munkáját, mivel azok a politikaformálás folyamata során az uniós polgárok aggodalmait és nézeteit érvényesítve eredményesen járulnak hozzá az Aarhusi Egyezmény céljaihoz, valamint az egyezmény végrehajtásához, és a környezeti és éghajlati vonatkozású problémákkal és a szakpolitikai válaszlehetőségekkel kapcsolatos tudatosság növeléséhez. Helyénvaló, hogy a LIFE program az általános uniós érdeket szolgáló célt képviselő – különösen a környezetvédelmi vagy az éghajlatpolitika terén tevékenykedő – nem kormányzati szervezetek, illetve nem profitorientált szervezetek hálózatainak széles körét támogatja működési támogatások átlátható versenyztetés keretében történő odaítélésével, és ezáltal segíti e szervezeteket abban, hogy hatékonyan hozzájáruljanak az uniós politikához, valamint előmozdítsa és fokozza az uniós környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések végrehajtását és érvényesítését, továbbá megerősíti és megerősíti azon képességüket, hogy hatékonyabb partnerekké váljanak.
- (34) A környezetvédelmi és éghajlat-politika kidolgozása és végrehajtása terén betöltött kezdeményező szerepe megvalósítása érdekében a Bizottságnak forrásokat kell igényelnie a LIFE programból az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok kezdeményezésének, végrehajtásának és általános érvényesítésének támogatásához, ideértve szolgáltatások és áruk vásárlását. Az e rendelet értelmében kommunikációs tevékenységekre elkülönített pénzügyi forrásoknak fedezniük kell az uniós politikai prioritásokkal, valamint az Unió valamennyi jelentősebb környezet- és éghajlatvédelmi jogszabályának végrehajtásával és átültetésével kapcsolatos szervezeti kommunikáció költségeit is.
- (35) A hitelek, a tőke és a kockázati tőke iránti piaci kereslet és kínálat között mutatkozó jelenlegi eltérés a pénzügyi válság miatt várhatóan tartósan fennmarad, ezért lehetővé kell tenni a környezet- vagy éghajlatvédelmi tárgyú jövedelemtermelő projektek pénzügyi eszközökkel történő támogatását. A LIFE program által támogatott pénzügyi eszközöket az egyedi piaci szükségletek költséghatékony kezelésére a program célkitűzéseivel összhangban kell használni, és azok nem szoríthatják ki a magánfinanszírozást. A pénzügyi eszközöknek összevonhatóknak kell lenniük az uniós költségvetésből nyújtott támogatásokkal, többek között az e rendelet hatálya alá tartozókkal is.
- (36) A korábbi LIFE programokkal kapcsolatban szerzett tapasztalatok rávilágítottak arra, hogy az erőfeszítéseket konkrét környezetvédelmi és éghajlat-politikai prioritásokra és cselekvési területekre kell összpontosítani. E tematikus prioritások listája nem lehet kimerítő, hogy a pályázók más területekre vonatkozóan is nyújthassanak be pályázatokat, valamint új ötleteket vehessenek fel válaszul az új kihívásokra. A többéves munkaprogramokat ugyanakkor a LIFE program céljainak és célkitűzéseinek elérése érdekében rugalmasan kell kialakítani, miközben biztosítani kell a tematikus prioritásokat végrehajtó projektek témáinak állandó jellegét, mivel az szükséges a lehetséges pályázók számára a pályázatuk tervezéséhez, elkészítéséhez és benyújtásához. Az első többéves munkaprogramnak négy, az ezt követő második munkaprogramnak három évre kell szólnia. Mindkét munkaprogramnak tartalmaznia kell a tematikus prioritásokat végrehajtó projektek témáinak nem kimerítő felsorolását.
- (37) A korábbi LIFE programok során szerzett tapasztalatok rávilágítottak a nemzeti LIFE kapcsolattartók fontosságára különösen a pályázók és a kedvezményezettek számára nyújtott segítség szempontjából, amely révén hozzájárultak a program sikeres kivitelezéséhez. Ezért továbbra is működtetni, és ahol lehet, erősíteni kell a nemzeti és regionális LIFE kapcsolattartók rendszerét, különösen az alacsony projektaránnyal rendelkező tagállamokban, valamint meg kell szilárdítani a Bizottság és a nemzeti LIFE kapcsolattartók, illetve a nemzeti és a regionális LIFE kapcsolattartók közötti együttműködést. A korábbi LIFE programok során szerzett tapasztalatok arra is rávilágítottak, hogy fontos biztosítani a projekteredmények hatékony terjesztését és a hálózatépítési tevékenységeket – különösen szemináriumok, workshopok és egyéb tapasztalat-, tudás- és beváltgyakorlat-cserére irányuló tevékenységek szervezése révén – a LIFE program tőkeáttétele hatásának és uniós hozzáadott értékének növelése érdekében. A Bizottságnak ezért folytatni kell és tovább kell erősítenie a terjesztéssel kapcsolatos célzott tevékenységeit – többek között azokat, amelyek kifejezetten az integrált projektekre összpontosítanak –, különösen az alacsony projektaránnyal rendelkező tagállamokban és egyes ágazatokban, valamint hogy megkönnyítse a LIFE kedvezményezettjei és az azok körén kívüli személyek közötti együttműködést és tapasztalatcserét. A Bizottságnak ezen kívül megfelelő médiafelületek és technológiák felhasználásával továbbra is rendszeresen közzé kell tennie a LIFE programon keresztül finanszírozott projekteknek a célkitűzések és az elért eredmények rövid ismertetését és az elkülönített források összefoglalását is tartalmazó listáját.

- (38) A LIFE program egyszerűsítése és a pályázókra és a kedvezményezettek nehezedő adminisztratív terhek csökkentése érdekében gyakrabban kell alkalmazni az átalánydíjakat és -összegeket, a hozzáadottérték-adó (héta) és az állandó alkalmazottak költségei támogathatóságának veszélyeztetése nélkül, a 966/2012/EU, Euratom rendeletben meghatározott feltételek szerint. A jelenlegi gyakorlat szerint a (koordináló kedvezményezettként és/vagy társult kedvezményezettként eljáró) közjogi szervezetek projekthez való hozzájárulása összegének legalább 2 %-kal meg kell haladnia a nemzeti közigazgatási szervek személyzeti bérköltségeinek a projekt terhére elszámolt összegét. Uniós források nem használhatók nemzeti költségvetések támogatására, például héa-költségek fedezésére. A héa-költségekre fordított uniós pénzüsszegekről azonban csak korlátozott információ áll rendelkezésre. A Bizottságnak ezért a LIFE program félidős és utólagos értékelésében áttekintést kell nyújtania a tagállamonkénti héa-visszatérítésekről, amelyeket a LIFE program kedvezményezettjei a záró kifizetési szakaszban igényeltek.
- (39) A legmagasabb társfinanszírozási arányt olyan mértékben kell megállapítani, amely a LIFE program keretében nyújtott támogatás hatékony szintjének fenntartásához szükséges.
- (40) A LIFE programot és az alprogramjait a megfelelő teljesítménymutatók alapján rendszeresen monitorozni és értékelni kell a folyamatos kiigazítás érdekében – ez a tematikus prioritások szükség szerinti felülvizsgálatát is magában foglalja. A programok és projektek értékelésére szolgáló teljesítménymutatók további meghatározásakor a Bizottságnak a teljesítménymutatókon, valamint a várható eredményeken és hatásokon alapuló, a minőségre irányuló monitoringra kell fektetnie a hangsúlyt. A Bizottságnak továbbá – különösen a Természet és biológiai sokféleség elnevezésű kiemelt területen belül – a projektek hosszú távú sikerének monitoringjára szolgáló módszert kell javasolnia. A két alprogram által az éghajlat-politika és a biológiai sokféleség szempontjából biztosított előnyöket alátámasztó adatok, illetve a kiadások szintjére vonatkozó információk biztosítása érdekében a LIFE program monitoringja során figyelemmel kell kísérni „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” szerinti, éghajlat-politikához kapcsolódó, illetve biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadásokat. E nyomon követést egyszerű módszertan követve kell elvégezni, a kiadásokat a következő három kategória valamelyikébe besorolva: kizárólag az éghajlathoz/biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások (100 %-os elszámolás), jelentősen az éghajlathoz/biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások (40 %-os elszámolás) és nem az éghajlathoz/biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások (0 %-os elszámolás). Ez a módszertan adott esetben nem zárja ki pontosabb módszertanok alkalmazását.
- (41) Tekintettel a Bizottságnak a LIFE program és LIFE projektek irányításával kapcsolatos, nagy múltra visszatekintő tapasztalataira, valamint a LIFE kedvezményezettjeinek a monitoringot végző külső csoportokkal kapcsolatban szerzett kedvező tapasztalataira, a LIFE program irányítását továbbra is a Bizottságnak kell végeznie. A LIFE program és a projektek irányítási struktúráját érintő bármely változtatást megelőzően költség-haszon elemzést kell végezni, és a változtatás során különös figyelmet kell fordítani a megfelelő és átfogó szakértelem biztosítására, különösen a Természet és biológiai sokféleség elnevezésű kiemelt területen belül.
- (42) Az Unió pénzügyi érdekeit a teljes kiadási ciklusban arányos intézkedésekkel kell védeni, beleértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, az elvesztett, jogosulatlanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizetetését, valamint adott esetben bírságok alkalmazását.
- (43) Az uniós források felhasználásának legmegfelelőbb értékelése érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a Környezetvédelem alprogram tematikus prioritásai és az éghajlat-politikai alprogram kiemelt területei terén alkalmazandó teljesítménymutatókra, valamint a III. mellékletben előírt tematikus prioritások módosítására, illetve a költségvetésnek a természet és a biológiai sokféleség megőrzését támogató projektekre irányuló támogatásokra elkülönített arányának növelésére vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (44) A többéves munkaprogramok elfogadására vonatkozó, e rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a Bizottság a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽¹⁾ megfelelően gyakorolja.
- (45) Ha a környezetvédelemre és éghajlat-politikára irányuló LIFE programmal foglalkozó bizottság nem nyilvánít véleményt egy végrehajtási jogi aktus tervezetével kapcsolatban, a Bizottság – összhangban a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének második albekezdésével – nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét. Csak igazolt esetben lehet ehhez az eljáráshoz folyamodni, többek között, ha fel kell mérni a forrásoknak az integrált projektek közötti arányos elosztását, különösen azt a legnagyobb összeget, amelyben valamely integrált projekt részesülhet.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16-i) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (46) A 614/2007/EK rendelet és a LIFE program értelmében elfogadott intézkedések közötti hatékony átmenet biztosítása érdekében az említett rendelet érvényességi idején túl is folytatni kell az annak keretében finanszírozott tevékenységek monitoringját, ellenőrzését és minőségértékelését.
- (47) A LIFE program hozzáadott értéke különleges megközelítéséből és szemléletéből fakad, amelynek köszönhetően a LIFE program szerinti fellépések különösen a környezeti és éghajlati szükségletekhez igazodnak. A LIFE program a források és a szakértelem nagyobb mértékű összevonása miatt hozzájárulhat a környezetvédelmi politikák hatékonyabb végrehajtásához az önállóan eljáró tagállamokhoz képest. Emellett a bevált gyakorlatok és a tudás kidolgozását és cseréjét magában foglaló platformként javítja, előmozdítja és felgyorsítja a vívmányok végrehajtását, kapacitást épít, segítséget nyújt a magánszektorban, különösen a kkv-knak a kisléptékű technológiák és megoldások vizsgálatához, valamint lehetővé teszi a tagállamok és az érdekeltek számára, hogy tanuljanak egymástól. A LIFE program továbbá szinergiákat teremt az uniós és a nemzeti források között, miközben további magánzférabeli forrásokat vonz, ezáltal növeli az uniós fellépés koherenciáját, valamint elősegíti a vívmányok homogénebb végrehajtását.
- (48) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok végrehajtásának és fejlesztésének elősegítését, a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések más szakpolitikákba történő integrálását is beleértve, valamint a jobb irányítás előmozdítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a léptékük és hatásuk miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (49) A 614/2007/EK rendeletet tehát hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

A környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE)

1. cikk

Létrehozás

Létrejön a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakra szóló környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (a LIFE program).

2. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „kísérleti projekt”: korábban vagy máshol még nem alkalmazott vagy vizsgált technikát vagy módszert alkalmazó projekt, amely a jelenlegi bevált gyakorlatokkal összehasonlítva környezeti és éghajlati előnyökkel járhat, és amely a továbbiakban hasonló helyzetekben szélesebb körben alkalmazható;
- b) „demonstrációs projekt”: a projekt konkrét, például földrajzi, ökológiai vagy társadalmi-gazdasági összefüggéseiben új vagy ismeretlen cselekvéseket, módszertanokat vagy megközelítéseket a gyakorlatban létrehozó, vizsgáló, értékelő és terjesztő projekt, és amely hasonló körülmények között máshol is alkalmazható;
- c) „bevált gyakorlati projekt”: olyan projekt, amely a projekt sajátos körülményeit figyelembe véve megfelelő, költséghatékony és korszerű technikákat, módszereket és megközelítéseket alkalmaz;
- d) „integrált projekt”: az egyes uniós környezet- és éghajlatvédelmi jogszabályok által előírt, más uniós jogi aktusok alapján kidolgozott, vagy tagállami hatóságok által kidolgozott környezet- és éghajlatvédelmi terveket vagy stratégiákat nagy területen, különösen regionális, több régiót érintő, nemzeti vagy transznacionális szinten végrehajtó projekt elsősorban a természetvédelem (ideértve többek között a Natura 2000 hálózat kezelését), a víz, a hulladék, a levegő, valamint az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás témakörében, amely mindeközben biztosítja az érdekeltek bevonását és előmozdítja legalább egy másik megfelelő uniós, nemzeti vagy magánforrás bevonását és az azzal történő összehangolást;
- e) „technikai segítségnyújtási projekt”: olyan projekt, amely projekt-támogatások révén pénzügyi támogatást nyújt a pályázóknak az integrált projektek előkészítésében való segítség céljából, valamint különösen annak biztosítása céljából, hogy e projektek – összehangolva a 8. cikk (3) bekezdésében említett alapokkal – megfeleljenek a LIFE program ütemezési, technikai és pénzügyi követelményeinek;
- f) „kapacitásépítést célzó projekt” olyan projekt, amely projekt-támogatások révén pénzügyi támogatást nyújt a tagállami kapacitásépítéshez szükséges tevékenységekhez, többek között a nemzeti vagy regionális LIFE kapcsolattartók kiépítéséhez, a tagállamok LIFE programban történő hatékonyabb részvétele céljából;

- g) „előkészítő projekt”: olyan projekt, amelyet a Bizottság a tagállamokkal együttműködve elsősorban az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok kidolgozásával és végrehajtásával kapcsolatos egyedi szükségleteket támogató projektként határoz meg;
- h) „tájékoztató, tudatosságnövelő és terjesztési projektek”: a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program alprogramjainak terén történő tájékoztatás, információterjesztés és tudatosságnövelés támogatására irányuló projektek.

3. cikk

Általános célkitűzések és teljesítménymutatók

(1) A LIFE program általános célkitűzései különösen a következők:

- a) az erőforrás-hatékony, alacsony szén-dioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes gazdaságra való átállás, a környezet minősége védelmének és javításának, valamint a biológiai sokféleség csökkenése megállításának és visszafordításának elősegítése, ideértve a Natura 2000 hálózat támogatását és az ökoszisztémák leromlásával szembeni intézkedéseket is;
- b) az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok kidolgozásának, végrehajtásának és érvényesítésének javítása, valamint a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések más uniós szakpolitikákba, illetve a köz- és a magánszféra gyakorlatába történő integrálásának és általános érvényesítésének előmozdítása és ösztönzése, többek között a köz- és a magánszféra kapacitásának növelésével;
- c) jobb környezetvédelmi és éghajlat-politikai irányítás támogatása valamennyi szinten, ideértve a civil társadalom, a nem kormányzati szervezetek és a helyi szereplők fokozott bevonását is;
- d) a 7. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtásának támogatása.

A fenti célkitűzések teljesítése érdekében a LIFE program hozzájárul a fenntartható fejlődéshez, valamint az Európa 2020 stratégia, illetve a vonatkozó uniós környezet- és éghajlatvédelmi stratégiák és tervek célkitűzéseinek és célértékeinek eléréséhez.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott általános célkitűzéseket a következő alprogramok keretében valósítják meg:

- a) a Környezetvédelem alprogram;
- b) az Éghajlat-politika alprogram.
- (3) A LIFE program teljesítményét különösen az alábbi mutatókhoz viszonyítva értékelik:
- a) az (1) bekezdés a) pontjában említett általános célkitűzés tekintetében a programnak tulajdonítható környezeti és

éghajlati javulás. A biológiai sokféleség csökkenésének megállítására és visszafordítására vonatkozó célkitűzés esetén a programnak tulajdonítható környezeti javulás mércéje a Natura 2000 hálózat területének helyreállított vagy megfelelő kezelésbe vont hányada, a helyreállított ökoszisztémák területe és típusa; valamint azon élőhelyek és fajok száma és típusa, amelyek természetvédelmi helyzete javul;

b) az (1) bekezdés b) pontjában említett, kidolgozással és végrehajtással kapcsolatos általános célkitűzések tekintetében az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok szerinti tervek, programok vagy stratégiák végrehajtására szolgáló, kidolgozott vagy megvalósított fellépések száma, valamint az ismétlésre vagy átadásra alkalmas fellépések száma;

c) az (1) bekezdés b) pontjában említett, integrálással és általános érvényesítéssel kapcsolatos általános célkitűzések tekintetében az uniós finanszírozási programokkal szinergiákat megvalósító vagy azokban általánosan érvényesített, illetve a köz- és magánszféra gyakorlatába integrált fellépések száma;

d) az (1) bekezdés c) pontjában említett általános célkitűzés tekintetében a jobb irányítást, a környezeti és éghajlati szempontokkal kapcsolatos információk terjesztését, illetve az azokkal kapcsolatos tudatosságot biztosító fellépések száma.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 29. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a teljesítménymutatók pontosabb meghatározására vonatkozóan, e mutatóknak a Környezetvédelem alprogramot illetően a 9. cikkben és a III. mellékletben, az Éghajlat-politika alprogramot illetően pedig a 13. cikkben említett kiemelt területekre és tematikus prioritásokra történő alkalmazása érdekében.

4. cikk

Költségvetés

(1) A LIFE program 2014 és 2020 között történő végrehajtására biztosított pénzügyi keretösszeg folyó áron 3 456 655 000 EUR, amely a 1311/2013/EU rendeletben említett kötelezettségvállalási előirányzatok teljes összegének 0,318 %-a.

Az éves előirányzatokat az Európai Parlament és a Tanács a többéves pénzügyi keret erejéig engedélyezi.

(2) Az alprogramok szerinti költségvetési bontás a következő:

- a) Az (1) bekezdésben szereplő átfogó pénzügyi keretösszegeből 2 592 491 250 EUR-t a Környezetvédelem alprogramra fordítanak;

- b) az (1) bekezdésben szereplő átfogó pénzügyi keretösszegeből 864 163 750 EUR-t az Éghajlat-politika alprogramra fordítanak.

5. cikk

Harmadik ország részvétele a LIFE programban

A LIFE programban az alábbi országok is részt vehetnek:

- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon országai, amelyek az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás szerződő felei;
- b) az Unió tagjelölt országai, a potenciális tagjelöltjei és a csatlakozó országai;
- c) az európai szomszédságpolitika által érintett országok;
- d) a 933/1999/EK tanácsi rendelettel⁽¹⁾ összhangban az Európai Környezetvédelmi Ügynökség tagjává vált országok.

Ez a részvétel az említett harmadik országok uniós programokban való részvételének általános elveit megállapító kétoldalú vagy többoldalú megállapodásokban meghatározott feltételek szerint történik.

6. cikk

Tevékenységek az Unión kívül, illetve a tengerentúli országokban és területeken

(1) Az 5. cikk sérelme nélkül a LIFE programból Unión kívüli és a 2001/822/EK határozat (tengerentúli társulási határozat) szerinti tengerentúli országokban és területeken (TOT) végzett tevékenységek is finanszírozhatók, feltéve, hogy ezek szükségesek az uniós környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések eléréséhez és a tagállamok olyan területén megvalósított fellépések eredményességének biztosításához, amelyre a Szerződések alkalmazni kell.

(2) A 18. cikkben említett projektekben részt vehet az Unión kívül letelepedett jogi személy, amennyiben a projektet koordináló kedvezményezett székhelye az Unióban található, és az Unión kívül végzett tevékenység megfelel az e cikk (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.

7. cikk

Nemzetközi együttműködés

A LIFE program végrehajtása során lehetőség van az érintett nemzetközi szervezetekkel, valamint azok intézményeivel és szerveivel folytatott együttműködésre, amennyiben ez a 3. cikkben meghatározott általános célkitűzések eléréséhez szükséges.

⁽¹⁾ A Tanács 933/1999/EK rendelete (1999. április 29.) az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az európai környezeti információs és megfigyelőhálózat létrehozásáról szóló 1210/90/EGK rendelet módosításáról (HL L 117., 1999.5.5., 1. o.).

8. cikk

Kiegészítő jelleg

(1) A Bizottság és a tagállamok biztosítják, hogy a LIFE program által biztosított támogatás összhangban van az Unió politikáival és prioritásaival, és kiegészíti az egyéb uniós pénzügyi eszközöket, miközben biztosítja az egyszerűsítést célzó intézkedések végrehajtását is.

(2) A LIFE program keretében finanszírozott tevékenységek megfelelnek az uniós és a tagállami jogszabályoknak, köztük az állami támogatásra vonatkozó uniós szabályoknak. Különösen a LIFE program keretében nyújtott és az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülő támogatásokat a tagállam bejelenti a Bizottságnak, és azok csak akkor léptethetők hatályba, ha azokat a Bizottság az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése szerint jóváhagyta, kivéve, ha megfelelnek a 994/98/EK tanácsi rendelet 2. cikke (1) bekezdésének és 8. cikkének értelmében elfogadott rendeletnek.

(3) A saját felelősségi körüknek megfelelően a Bizottság és a tagállamok biztosítják az összhangot a LIFE program és az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap, a Kohéziós Alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és az Európai Tengerügyi és Halászati Alap között, különösen az integrált projektekkel összefüggő szinergiák kialakítása, valamint a LIFE program keretében kidolgozott megoldások, módszerek és megközelítések alkalmazásának támogatása érdekében. Az ilyen összhang a közös rendelkezésekről szóló rendelet által létrehozott kereten belül, illetve e rendeletnek megfelelően a Közös Stratégiai Keret, valamint a partnerségi megállapodásokban meghatározott mechanizmusok révén valósul meg.

(4) A Bizottság továbbá gondoskodik a következetességről és a szinergiákról, valamint elkerüli a LIFE program és az egyéb uniós politikák és pénzügyi eszközök, különösen a Horizont 2020 program, valamint az Unió külső fellépésekre szolgáló pénzügyi eszközei közötti átfedést.

II. CÍM

AZ ALPROGRAMOK

1. FEJEZET

A Környezetvédelem alprogram

9. cikk

A Környezetvédelem alprogram kiemelt területei

(1) A Környezetvédelem alprogram három kiemelt területet tartalmaz:

- a) Környezet és erőforrás-hatékonyság;

- b) Természet és biológiai sokféleség;
c) Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás.

(2) Az (1) bekezdésben említett kiemelt területek a III. mellékletben előírt tematikus prioritásokat ölelik fel.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy szükség esetén a 29. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a III. mellékletben előírt tematikus prioritások kiegészítésére, törlésére vagy módosítására vonatkozóan, az alábbi kritériumok alapján:

- a) a 7. környezetvédelmi cselekvési programban előírt prioritások;
b) a 10., 11. és 12. cikkben említett, az egyes kiemelt területek számára előírt konkrét célkitűzések;
c) a 24. cikkben említett többéves munkaprogram végrehajtása során szerzett tapasztalat;
d) az integrált projektek végrehajtása során szerzett tapasztalat;
e) a 2013. december 23-i után elfogadott új uniós környezetvédelmi jogszabályokból származó prioritások; vagy
f) a már létező uniós környezetvédelmi jogszabályok és politika végrehajtása során szerzett tapasztalat.

A Bizottság legkésőbb a LIFE program 27. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett félidős értékelésig megvizsgálja és szükség esetén átdolgozza a III. mellékletben előírt tematikus prioritásokat.

(3) A Környezetvédelem alprogram keretében nyújtott projekt támogatásra előirányzott költségvetési források legalább 55 %-át a természet és biológiai sokféleség megőrzését támogató projektekre kell fordítani.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 29. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az e cikk (2) bekezdésében említett százalékarány legfeljebb 10 %-kal történő emelésére vonatkozóan, amennyiben két egymást követő évben a Természet és biológiai sokféleség kiemelt területbe tartozó és a minimális minőségi elvárásoknak megfelelő pályázatokon keresztül kérelmezett források teljes összege több mint 20 %-kal meghaladja az e két évet megelőző két évre kiszámított összeget.

10. cikk

A Környezet és erőforrás-hatékonyság kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

A Környezetvédelem alprogramnak a Környezet és erőforrás-hatékonyság kiemelt területhez tartozó konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) a környezeti kihívásokra irányuló, ismétlésre, átadásra vagy más területeken történő általános érvényesítésre alkalmas

szakpolitikai vagy irányítási megközelítések, bevált gyakorlatok és megoldások kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja, ideértve az innovatív technológiák kidolgozását és demonstrációját is, a környezet és az egészség közötti kapcsolatra is figyelemmel és támogatva az erőforrás-hatékonysággal kapcsolatos politikákat és jogszabályokat, az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervét is beleértve;

- b) az uniós – elsősorban a vízzel, a hulladékokkal és a levegővel kapcsolatos – környezetvédelmi politika és jogszabályok szerinti tervek és programok végrehajtására szolgáló integrált megközelítések alkalmazásának, kidolgozásának, vizsgálatának és demonstrációjának támogatása;
c) az uniós környezetvédelmi politika és jogszabályok kidolgozásához, végrehajtásához, felméréséhez, monitoringjához és értékeléséhez, valamint az Unión belül és kívül a környezetet érintő tényezők, terhelések és válaszlépések vizsgálatához és monitoringjához szükséges tudásalap javítása.

11. cikk

A Természet és biológiai sokféleség kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

A Környezetvédelem alprogramnak a Természet és biológiai sokféleség kiemelt területhez tartozó konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) a természettel és a biológiai sokféleség kérdésével kapcsolatos uniós szakpolitika és jogszabályok kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése, többek között a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia, valamint a 2009/147/EK és a 92/43/EGK irányelv vonatkozásában, különösen koncepciók, bevált gyakorlatok és megoldások alkalmazása, kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja révén;
b) a 92/43/EGK irányelv 3. cikke alapján létrehozott Natura 2000 hálózat továbbfejlesztésének, működtetésének és kezelésének, különösen az említett irányelv 8. cikke alapján elkészített, prioritizált intézkedési tervekhez szükséges integrált megközelítések alkalmazásának, kidolgozásának, vizsgálatának és demonstrációjának a támogatása;
c) a természettel és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós szakpolitika és jogszabályok kidolgozásához, végrehajtásához, felméréséhez, monitoringjához és értékeléséhez, valamint az Unión belül és kívül a természetet és a biológiai sokféleséget érintő tényezők, terhelések és válaszlépések felméréséhez és monitoringjához szükséges tudásalap javítása.

12. cikk

A Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

A Környezetvédelem alprogramnak a Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) a környezeti ügyekkel kapcsolatos tudatosságnövelés előmozdítása, ideértve az uniós környezetvédelmi döntéshozatalhoz nyújtott lakossági és érdekelti támogatás elnyerését, valamint a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos tudás és a fenntartható fogyasztás új mintáinak ösztönzése;
- b) a környezeti ügyekkel kapcsolatos kommunikáció, irányítás és információterjesztés támogatása, valamint a sikeres környezetvédelmi megoldásokkal és gyakorlatokkal kapcsolatos tudás megosztásának megkönnyítése, többek között érdekelti együttműködési platformok létrehozása és képzés révén;
- c) az uniós környezetvédelmi jogszabályoknak való hatékonyabb megfelelés és azok hatékonyabb végrehajtásának előmozdítása, illetve az ehhez való hozzájárulás, különösen bevált gyakorlatok és szakpolitikai megközelítések kidolgozásának és terjesztésének ösztönzésével;
- d) a jobb környezetvédelmi irányítás előmozdítása, az érdekelteknek – beleértve a nem kormányzati szervezeteket is – a szakpolitika végrehajtásával kapcsolatos konzultációkba való szélesebb körű bevonása által.

2. FEJEZET

Az Éghajlat-politika alprogram

13. cikk

Az Éghajlat-politika alprogram kiemelt területei

Az éghajlat-politikai alprogram három kiemelt területet tartalmaz:

- a) Az éghajlatváltozás mérséklése;
- b) Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz;
- c) Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás.

14. cikk

Az éghajlatváltozás mérséklése kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez való hozzájárulás érdekében Az éghajlatváltozás mérséklése kiemelt terület konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos uniós szakpolitika és jogszabályok végrehajtásának és fejlesztésének elősegítése, ideértve a más szakpolitikai területeken történő általános érvényesítést is, különösen az éghajlatváltozás mérséklését célzó szakpolitikai vagy irányítási megközelítések, bevált gyakorlatok és megoldások kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja révén;
- b) a hatékony éghajlatváltozás-mérséklési cselekvések és intézkedések kidolgozásához, felméréséhez, monitoringjához,

értékeléséhez és végrehajtásához szükséges tudásalap javítása, valamint az e tudás gyakorlati alkalmazására való képesség megerősítése;

- c) többek között az éghajlatváltozás mérséklését célzó stratégiákra és cselekvési tervekkel irányuló integrált megközelítések kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése helyi, regionális vagy nemzeti szinten;
- d) hozzájárulás az éghajlatváltozás mérséklését célzó, ismétlésre, átadásra vagy más területeken történő általános érvényesítésre alkalmas innovatív technológiák, rendszerek, módszerek és eszközök kifejlesztéséhez és demonstrációjához.

15. cikk

Az Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

Az éghajlatváltozással szembeni fokozott ellenálló képességet célzó erőfeszítések támogatásához való hozzájárulás érdekében az Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz kiemelt terület konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) az alkalmazkodással kapcsolatos uniós szakpolitika kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése, ideértve a más szakpolitikai területeken történő általános érvényesítést is, különösen az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó szakpolitikai vagy irányítási megközelítések, bevált gyakorlatok és megoldások kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja révén, ideértve adott esetben az ökoszisztéma-alapú megközelítéseket is;
- b) a hatékony éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási cselekvések és intézkedések kidolgozásához, felméréséhez, monitoringjához, értékeléséhez és végrehajtásához szükséges tudásalap javítása, adott esetben az ökoszisztéma-alapú megközelítést alkalmazó alkalmazkodási cselekvések és intézkedések előtérbe helyezésével, valamint az e tudás gyakorlati alkalmazására való képesség megerősítése;
- c) többek között az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó stratégiákra és cselekvési tervekkel irányuló integrált megközelítések kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése helyi, regionális vagy nemzeti szinten, adott esetben az ökoszisztéma-alapú megközelítések előtérbe helyezésével;
- d) hozzájárulás az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó, ismétlésre, átadásra vagy más területeken történő általános érvényesítésre alkalmas innovatív technológiák, rendszerek, módszerek és eszközök kifejlesztéséhez és demonstrációjához.

16. cikk

Az Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

Az Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések különösen a következők:

- a) az éghajlati kérdésekkel kapcsolatos tudatosságnövelés előmozdítása, ideértve az uniós éghajlat-politikai döntéshozatalhoz nyújtott lakossági és érdekelti támogatás elnyerését, valamint a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos tudás ösztönzése;

- b) az éghajlati kérdésekkel kapcsolatos kommunikáció, irányítás és információterjesztés támogatása, valamint a sikeres éghajlat-politikai megoldásokkal és gyakorlatokkal kapcsolatos tudás megosztásának megkönnyítése, többek között érdekelti együttműködési platformok létrehozása és képzés révén;
- c) az uniós éghajlatvédelmi jogszabályoknak való hatékonyabb megfelelés és azok hatékonyabb végrehajtásának előmozdítása, illetve az ehhez való hozzájárulás, különösen bevált gyakorlatok és szakpolitikai megközelítések kidolgozásának és terjesztésének ösztönzésével;
- d) a jobb éghajlat-politikai irányítás előmozdítása, az érdekelteknek – beleértve a nem kormányzati szervezeteket is – a szakpolitika végrehajtásával kapcsolatos konzultációkba való szélesebb körű bevonása által.

III. CÍM

KÖZÖS VÉGREHAJTÁSI RENDELKEZÉSEK

1. FEJEZET

Finanszírozás

17. cikk

Finanszírozási típusok

(1) Az európai uniós finanszírozás jogi formái az alábbiak lehetnek:

- a) támogatások;
- b) közbeszerzési szerződések;
- c) pénzügyi eszközkhöz nyújtott hozzájárulás a 966/2012/EU, Euratom rendeletben, különösen annak 139. és 140. cikk szerinti, a pénzügyi eszközökre vonatkozó rendelkezésekkel és egyes uniós jogszabályokban előírt működési követelményekkel összhangban;
- d) a 3. cikkben említett általános célkitűzések megvalósításához szükséges bármely egyéb fellépés.
- (2) A Bizottság ezt a rendeletet a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban hajta végre.
- (3) Az e rendelet értelmében nyújtott és az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülő finanszírozást a vonatkozó uniós állami támogatási szabályokkal összhangban hajtják végre.
- (4) A LIFE program rendelkezésére álló költségvetési források legalább 81 %-át projektfinanszírozások vagy adott esetben az (1) bekezdés c) pontjában említett pénzügyi eszközök révén finanszírozott projektek számára kell elkülöníteni.

A Bizottság ezeket a pénzügyi eszközöket beillesztheti a 24. cikkben említett többéves munkaprogramba, amely a

966/2012/EU, Euratom rendelet 140. cikke (2) bekezdésének f) pontjában említett előzetes értékelés hatálya alá esik.

(5) A (4) bekezdésnek megfelelően projektfinanszírozásokra elkülönített költségvetési források legfeljebb 30 %-a fordítható integrált projektekre. Ezt a maximális százalékos arányt a LIFE program 27. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett féldős értékelése keretében újra kell értékelni, és adott esetben jogalkotási javaslatot kell hozzá csatolni.

18. cikk

Projektek

A projektfinanszírozásokból az alábbi projektek finanszírozhatók:

- a) kísérleti projektek;
- b) demonstrációs projektek;
- c) bevált gyakorlati projektek;
- d) integrált projektek;
- e) technikai segítségnyújtási projektek;
- f) kapacitásépítést célzó projektek
- g) előkészítő projektek;
- h) tájékoztató, tudatosságnövelő és terjesztési projektek;
- i) a 3. cikkben említett általános célkitűzések megvalósításához szükséges bármely egyéb projekt.

19. cikk

A támogathatósági és odaítélési kritériumok, valamint a projektek kiválasztása

(1) A 18. cikkben említett projekteknek meg kell felelniük a 2. cikkben lefektetett fogalom meghatározásokon alapuló támogathatósági kritériumoknak, valamint az alábbi odaítélési kritériumoknak:

- a) az Unió érdekét szolgálják a LIFE program 3. cikkében meghatározott általános célkitűzései egyikének, valamint a 9. cikkben felsorolt kiemelt területek konkrét célkitűzései, a III. mellékletben előírt tematikus prioritások vagy a 13. cikkben felsorolt kiemelt területek konkrét célkitűzései eléréséhez történő jelentős hozzájárulás által;
- b) biztosítják a költséghatékony megközelítést, valamint technikai és pénzügyi szempontból koherensek; továbbá
- c) javasolt végrehajtásuk megbízható.

(2) A finanszírozás projektek számára történő odaítélésének feltételül kell szabni, hogy a projektek a 966/2012/EU, Euratom rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban megfeleljenek a minimális minőségi elvárásoknak.

(3) A LIFE program által valamely kiemelt területen belül finanszírozott projektek nem veszélyeztethetik egy másik kiemelt terület környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzéseit, valamint adott esetben támogatják a különböző célkitűzések közötti szinergiákat, és ösztönzik a zöld közbeszerzés alkalmazását.

(4) A Bizottság oly módon gondoskodik az integrált projektek földrajzi egyensúlyáról, hogy valamennyi tagállam számára indikatív módon allokál legalább három integrált projektet, biztosítva legalább egy integrált projektet a Környezetvédelem alprogramra, egyet pedig az Éghajlat-politika alprogramra az 1. cikkben említett LIFE programozási időszakban;

Az integrált projekteket a 2. cikk d) pontjában említett minden egyes terület vonatkozásában a 24. cikk (2) bekezdésének d) pontjával összhangban meghatározott célkitűzések végrehajtása érdekében kell elosztani.

A 2. cikk d) pontjában említett uniós, nemzeti vagy magánforrások bevonására irányuló rendelkezésnek való megfelelés értékelése érdekében az integrált projektekre vonatkozó pályázatokhoz a következőket kell csatolni:

- a) a pályázati ciklus első szakaszában pénzügyi tervet; és
- b) a pályázati ciklus második szakaszában legalább egy számdokumentumot, amelyben fel kell tüntetni, milyen mértékben fognak egyéb uniós, nemzeti vagy magán finanszírozási forrásokat bevonni, és meg kell nevezni az ilyen finanszírozási forrásokat.

(5) A Bizottság az első többéves munkaprogram ideje alatt oly módon gondoskodik a Környezetvédelem alprogram keretében benyújtott, az integrált projekteken kívüli projektek földrajzi egyensúlyáról, hogy az I. mellékletben lefektetett kritériumoknak megfelelő, indikatív nemzeti forráselosztási összegek alapján valamennyi tagállam között arányosan osztja el a forrásokat. Amennyiben az indikatív nemzeti forráselosztás nem alkalmazandó, a projekteket kizárólag minőségi alapon kell kiválasztani.

(6) Ha a valamely tagállam által benyújtott, integrált projekteken kívüli projekt társfinanszírozásához szükséges összeg a Bizottság által a kiválasztási eljárás végén összeállított listán kevesebb, mint az adott tagállam részére meghatározott indikatív forrás, a Bizottság – feltéve, hogy az (1) és (2) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülnek – köteles az adott nemzeti forrás egyenlegét felhasználni a – tengerentúli országok és területek kivételével – más tagállamok által benyújtott azon projektek társfinanszírozására, amelyek a legnagyobb mértékben járulnak hozzá a 3. cikkben meghatározott általános célkitűzések megvalósításához.

Amikor a Bizottság bemutatja a társfinanszírozásra javasolt projektek listáját, jelentést nyújt be a LIFE környezetvédelmi és éghajlat-politikai programért felelős bizottságnak arról, hogyan vette figyelembe a (4) és az (5) bekezdéssel összhangban megállapított forráselosztási kritériumokat.

(7) A Bizottság különös tekintettel van a transznacionális projektekre, amennyiben a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések biztosításához transznacionális együttműködés szükséges, és ezért törekszik annak biztosítására, hogy a projektekre elkülönített költségvetési források legalább 15 %-át transznacionális projektekre fordítsák. A Bizottság még azokban az esetekben is megfontolja a transznacionális projektek számára a források odaítélését, amikor az e transznacionális projektben részt vevő egy vagy több tagállam számára az indikatív nemzeti források egyenlegét már túllépték.

(8) Az első többéves munkaprogram során a tagállamok egyetlen kapacitásépítést célzó projekt finanszírozására jogosultak legfeljebb 1 000 000 EUR értékben, amennyiben a projekt megfelel az alábbi kritériumok valamelyikének:

- a) a tagállam számára megállapított indikatív nemzeti források átlagos felhasználási szintje a 2010-es, 2011-es és 2012-es évben a 614/2007/EK rendelet 6. cikkében megállapítottaknak megfelelően 70 % alatt marad;
- b) a tagállam egy főre eső GDP-je 2012-ben az uniós átlag 90 %-a alatt maradt; vagy
- c) a tagállam 2013. január 1. után csatlakozott az Unióhoz.

A második többéves munkaprogram során a tagállamok egyetlen kapacitásépítést célzó projekt finanszírozására jogosultak legfeljebb 750 000 euró értékben, amennyiben a projekt megfelel az alábbi kritériumoknak:

- a) a tagállam számára kiosztott, az (5) bekezdésében említett indikatív nemzeti források átlagos felhasználási szintje a 2014-es, 2015-ös és 2016-os évben 70 % alatt marad; és
- b) a 2014-es, 2015-ös és 2016-os évben a tagállam indikatív nemzeti forrásainak általános felhasználási szintje a 2010-es, 2011-es és 2012-es év általános felhasználási szintjéhez képest növekedett.

Ahhoz, hogy egy tagállam jogosult legyen a kapacitásépítést célzó projektek számára nyújtott finanszírozásra, kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy a LIFE programra fordított erőforrásokat (többek között az alkalmazottak létszámát) a vonatkozó többéves munkaprogram teljes ideje alatt a 2012-es évben fennálló szinthez képest nem csökkenti. Ezt a kötelezettségvállalást a (9) bekezdésben említett kapacitásépítési tervben rögzíteni kell.

Az első és második albekezdésben szereplő, valamint a LIFE program teljes ideje alatt alkalmazandó támogathatósági rendelkezésektől eltérve, valamely tagállam nem jogosult kapacitásépítést célzó projektek finanszírozására, ha az egy főre eső GDP-je 2012-ben meghaladta az uniós átlag 105 %-át. A kapacitásépítést célzó projektek finanszírozását tagállamonként és többéves munkaprogramonként egy projektre kell korlátozni.

(9) A Bizottság gyorsított odaítélési eljárást határoz meg valamennyi kapacitásépítést célzó projekt tekintetében. Az ilyen kapacitásépítést célzó projektekre a pályázatokat 2013. december 23-tól kezdve lehet benyújtani. A pályázatoknak a tagállam és a Bizottság által közösen megállapított kapacitásépítési terven kell alapulnia, amely felvázolja a LIFE program által finanszírozandó fellépéseket annak érdekében, hogy megerősödjön a tagállam képessége a Környezetvédelem alprogramhoz és az Éghajlat-politika alprogramhoz tartozó projektek finanszírozására irányuló sikeres pályázatok benyújtására. Az ilyen fellépések egyebek mellett a következőket tartalmazhatják:

- a) új munkaerő felvétele, valamint képzések a nemzeti vagy regionális LIFE kapcsolattartók számára;
- b) a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjének megkönnyítése, valamint a LIFE program keretében végrehajtott projektek eredményei terjesztésének és alkalmazásának előmozdítása;
- c) az „oktatók oktatására” irányuló megközelítések;
- d) csere- és kiküldetési programok a tagállamok hatóságai között, és különösen az „élenjárók” tapasztalatátadására vonatkozó tevékenységek.

A kapacitásépítési tervhez tartozó fellépések közé tartozhat bizonyos szakértők felvétele ad hoc szakmai és folyamatbeli képességekben mutatkozó hiányok kezelése céljából, de nem tartozhat ide olyan szakértők felvétele, akiknek elsődleges feladata az éves pályázati felhívásokra benyújtandó pályázatok megszervezése.

A kapacitásépítési tervnek tartalmaznia kell az ilyen fellépések becsült költségét is.

20. cikk

A projektekre vonatkozó társfinanszírozási arányok és a projektköltségek elszámolhatósága

(1) A 18. cikkben említett projektek számára nyújtható társfinanszírozás az alábbi lehet:

- a) az első többéves munkaprogram ideje alatt a c) pontban meghatározottakon kívül a Környezetvédelem és az Éghajlat-politika alprogramból finanszírozott valamennyi projekt esetében az elszámolható költségek legfeljebb 60 %-a;
- b) a második többéves munkaprogram ideje alatt a c) pontban meghatározottakon kívül a Környezetvédelem és az Éghajlat-politika alprogramból finanszírozott valamennyi projekt esetében az elszámolható költségek 55 %-a;
- c) a LIFE program teljes ideje alatt:

- i. a 18. cikk d), e) és g) pontjában említett projektek esetében az elszámolható költségek 60 %-a;
- ii. a iii. pont rendelkezéseit fenntartva a Természet és biológiai sokféleség kiemelt terület keretében a Környezetvédelem alprogramból finanszírozott projektek esetében az elszámolható költségek legfeljebb 60 %-a;

iii. a Természet és biológiai sokféleség kiemelt terület keretében a Környezetvédelem alprogramból finanszírozott, a 92/43/EGK irányelv végrehajtásában kiemelt jelentőségű élőhelyekkel vagy fajokkal kapcsolatos, illetve a 2009/147/EK irányelv 16. cikke értelmében létrehozott, a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzájárítással foglalkozó bizottság által elsődlegesen támogatandó madárfajokkal kapcsolatos projektek esetében az elszámolható költségek legfeljebb 75 %-a, amennyiben ez a természetvédelmi célkitűzés elérése érdekében szükséges;

iv. a 18. cikk f) pontjában említett projektek esetében az elszámolható költségek legfeljebb 100 %-a.

(2) A költségek elszámolhatóságának feltételeit a 966/2012/EU, Euratom rendelet 126. cikke tartalmazza. E költségek közé tartoznak a héa és a személyzeti költségek is.

A Bizottság a LIFE program félidős és utólagos értékelésében áttekintést nyújt a tagállamonkénti héa-visszatérítésekről, amelyeket a LIFE program kedvezményezettjei a záró kifizetési szakaszban igényeltek.

(3) A 18. cikkben említett projektek uniós finanszírozása szempontjából a földvásárláshoz kapcsolódó költségek elszámolhatóak, amennyiben:

- a) a vásárlás hozzájárul a 92/43/EGK irányelv 3. cikkében meghatározott Natura 2000 hálózat integritásának fejlesztéséhez, megőrzéséhez és helyreállításához, többek között az összeköttetések javításával folyosók, lépegető kövek vagy a zöld infrastruktúra más elemeinek a létrehozásán keresztül;
- b) a földvásárlás a tervezett természetvédelmi cél elérésének egyetlen vagy legköltséghatékonyabb eszköze;
- c) a megvásárolt föld hosszú távon a 11., 14. vagy 15. cikkben meghatározott célkitűzésekkel összhangban lévő használatra van fenntartva; továbbá
- d) az érintett tagállamok az ilyen földterületek hosszú távon természetvédelmi célokra történő fenntartását tulajdonát ruházás révén vagy más módon biztosítják.

21. cikk

Működési támogatások

(1) A működési támogatások olyan általános uniós érdekű célt képviselő, nem profitorientált szervezetek bizonyos működési és igazgatási költségeihez járulnak hozzá, amelyek elsősorban a környezetvédelmi vagy az éghajlat-politika terén tevékenykednek és részt vesznek az uniós szakpolitika és jogszabályok kidolgozásában, végrehajtásában és érvényesítésében.

(2) Az (1) bekezdésben említett működési támogatások esetében az elszámolható költségek legfeljebb 70 %-áig nyújtható uniós társfinanszírozás.

22. cikk

Egyéb tevékenységtípusok

A 3. cikkben előírt általános célkitűzések elérése céljából a LIFE programból finanszírozhatók a Bizottság által az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok kezdeményezésének, végrehajtásának és általános érvényesítésének támogatása érdekében végrehajtott tevékenységek. Ezek a tevékenységek a következők lehetnek:

- a) tájékoztatás és kommunikáció, a tudatosságnövelő kampányokat is beleértve. Az e rendelet értelmében kommunikációs tevékenységekre elkülönített pénzügyi források fedezik az uniós politikai prioritásokkal, valamint az Unió valamennyi jelentősebb környezet- és éghajlatvédelmi jogszabálya végrehajtásának és átültetésének aktuális állásával kapcsolatos szervezeti kommunikáció költségeit is;
- b) tanulmányok, felmérések, modellek és forogatókönyvek készítése;
- c) a projektek, politikák, programok és jogszabályok előkészítése, végrehajtása, monitoringja, ellenőrzése és értékelése;
- d) workshopok, konferenciák és találkozók;
- e) hálózatépítés és beváltgyakorlat-platformok;
- f) a 3. cikkben említett általános célkitűzések megvalósításához szükséges bármely egyéb tevékenység.

23. cikk

Kedvezményezettek

A LIFE program keretében állami és magánszervezetek támogathatók.

A LIFE program láthatóságának biztosítása érdekében a kedvezményezetteknek reklámozniuk kell a LIFE programot és a projekteik eredményeit, mindig megemlítve a kapott uniós támogatást. A LIFE programnak a II. mellékletben látható logóját minden kommunikációs tevékenység során használni kell és fel kell tüntetni a nyilvánosság számára jól látható, stratégiai helyeken kihelyezett hirdetőablakon. A LIFE program keretében kapott tartós javakon is meg kell jeleníteni a LIFE program logóját, kivéve a Bizottság által meghatározott esetekben.

2. FEJEZET

Végrehajtási intézkedések

24. cikk

Többéves munkaprogramok

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén a LIFE programra vonatkozóan többéves munkaprogramokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében előírt vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Az első többéves munkaprogram időtartama négy év, a második többéves munkaprogram időtartama pedig három év.

(2) A többéves munkaprogramok a 3. cikkben meghatározott általános célkitűzésekkel összhangban meghatározzák a következőket:

- a) az egyes alprogramokon belül a források különböző kiemelt területek és támogatási formák közötti elosztása, a 9. cikk (3) bekezdésével, valamint a 17. cikk (3) és (5) bekezdésével összhangban. A kiemelt területek között vagy azokon belül további előzetes forráselosztásra nem kerül sor, kivéve a technikai segítségnyújtási projektek, valamint a kapacitásépítést célzó projektek tekintetében;
  - b) a többéves munkaprogram által érintett időszakban finanszírozandó projektekre vonatkozó, a III. mellékletben előírt tematikus prioritásokat végrehajtó projekt témák;
  - c) a többéves munkaprogram által érintett időszakban az egyes kiemelt területekre és projekt típusokra vonatkozó minőségi és mennyiségi eredmények, mutatók és célértékek a 3. cikk (3) bekezdésének megfelelő teljesítménymutatókkal és az egyes kiemelt területek számára a 10., 11., 12., 14., 15. és 16. cikkben előírt konkrét célkitűzésekkel összhangban;
  - d) a projektkiválasztási eljárások technikai módszertana és a támogatásokra vonatkozó kiválasztási és odaítélési feltételek az e rendelet 2. és 19. cikkével, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban;
  - e) a többéves munkaprogram által érintett időszakban kihirdendő pályázati felhívások indikatív ütemterve.
- (3) A többéves munkaprogram keretében a Bizottság éves pályázati felhívásokat tesz közzé a 9. cikk (1) bekezdésében és a 13. cikkben felsorolt kiemelt területekre vonatkozóan. A Bizottság gondoskodik arról, hogy a pályázati felhívások keretében fel nem használt pénzüsségeket a 18. cikkben említett különböző projekt típusok között újraosszák.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktus révén legkésőbb a LIFE program félidős értékeléséig felülvizsgálja a többéves munkaprogramot. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 29. cikk (2) bekezdésében előírt vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

25. cikk

Végrehajtási módszerek

A Bizottság az e rendelet 3. cikkében előírt általános célkitűzések megvalósításához szükséges tevékenységeket a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikkében meghatározott költségvetési végrehajtási módszereknek megfelelően hajtja végre, különösen a Bizottság általi közvetett vagy közvetlen, centralizált alapon történő igazgatással vagy a nemzetközi szervezetekkel történő közös igazgatással.

26. cikk

Igazgatási és technikai segítségnyújtás

A LIFE program pénzügyi keretösszege kiterjedhet a LIFE program irányításához és a 3. cikkben előírt általános célkitűzések megvalósításához közvetlenül szükséges előkészítési, monitoring-, ellenőrzési, auditálási, kommunikációs és értékelési tevékenységekkel kapcsolatos költségekre is.

A Bizottság rendszeres jelleggel és a nemzeti LIFE kapcsolattartókkal együttműködésben szemináriumokat és workshopokat szervez, közléseket a LIFE program által finanszírozott projektek listáját, vagy az egyes projektekkel kapcsolatos tapasztalat, tudás és bevált gyakorlatok cseréjét és a projekteredmények Uniószerte történő megismétlését és átadását megkönnyítő egyéb tevékenységeket folytat. A Bizottság ennek érdekében olyan tevékenységeket végez, amelyek célja a projekteredmények terjesztése a LIFE kedvezményezettjei között és az azok körén kívüli személyek között, adott esetben külön figyelmet fordítva a LIFE keretében nyújtott pénzeszközöket alacsony mértékben igénybe vevő tagállamokra, és megkönnyíti a már lezárt vagy még folyamatban lévő projektek és ugyanazon terület új projektkezdőmunkáit, pályázói vagy érdekeltjei közötti kommunikációt és együttműködést.

A Bizottság továbbá legalább két évente speciális szemináriumokat és workshopokat, illetve adott esetben egyéb típusú tevékenységeket szervez egyrészt az integrált projektek megtervezésével, előkészítésével és végrehajtásával, másrészt a technikai segítségnyújtási projekteken keresztül nyújtott segítség hatékonyságával kapcsolatos tapasztalat, tudás és bevált gyakorlatok cseréjének megkönnyítése érdekében. E tevékenységekbe be kell vonni az egyéb uniós forrásokat kezelő nemzeti vagy regionális hatóságokat, valamint az egyéb érdekeltet.

27. cikk

Monitoring és értékelés

(1) A Bizottság rendszeresen elvégzi a LIFE program (és alprogramjai) végrehajtásának monitoringját és jelentést tesz arról, többek között az éghajlathoz és a biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások összegéről is. Továbbá értékeli, hogy milyen szinergiák állnak fenn a LIFE program és más kiegészítő uniós programok, illetve különösen a LIFE alprogramok között.

A Bizottság az I. mellékletben előírt kritériumokkal összhangban kiszámítja a második többéves munkaprogram időtartamára az indikatív nemzeti forrásokat, kizárólag a tagállamok teljesítményének összehasonlító értékelése céljából.

(2) A Bizottság benyújtja az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága részére a következő jelentéseket:

a) legkésőbb 2017. június 30-ig a LIFE programról (és alprogramjairól) készült külső és független félidős értékelésről szóló jelentést, beleértve a végrehajtás minőségi és mennyiségi szempontjait, az éghajlathoz és a biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások összegét, a célkitűzések közötti szinergiák megvalósításának mértékét, valamint a LIFE program más vonatkozó uniós programokhoz viszonyított kiegészítő jellegét, valamennyi intézkedés célkitűzéseinek megvalósulását (lehetőség szerint az eredményekre és hatásokra kiterjedően), a források felhasználásának hatékonyságát és a program uniós hozzáadott értékét, az intézkedések megújítására, módosítására vagy felfüggesztésére vonatkozó határozat meghozatala céljából. Az említett félidős értékelésről szóló jelentésnek ezenkívül tartalmaznia kell egy mennyiségi és minőségi elemzést arról, hogy a LIFE program hogyan járult hozzá a 92/43/EGK irányelvben és a 2009/147/EK irányelvben felsorolt élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetéhez. Az értékelésben továbbá megvizsgálják az egyszerűsítés lehetőségét, annak belső és külső koherenciáját, a célkitűzések továbbra is fennálló relevanciáját, valamint a LIFE programhoz tartozó intézkedések hozzájárulását az Európa 2020 stratégia célkitűzéseihez és célértékeihez, valamint a fenntartható fejlődéshez. Az értékelés figyelembe veszi továbbá a LIFE +hosszú távú hatásairól készült értékelések eredményét. A félidős értékelésről szóló jelentéshez csatolni kell a Bizottság észrevételeit többek között arra vonatkozóan, hogy a LIFE program végrehajtása során milyen módon fogják figyelembe venni a félidős értékelés megállapításait, valamint különösen arra vonatkozóan, hogy milyen mértékben kell módosítani a III. mellékletben előírt tematikus prioritásokat.

A félidős értékelésről szóló jelentés az integrált projektek iránti igény, illetve azok tervezésének és végrehajtásának mértékére és minőségére vonatkozó alapos értékelést tartalmaz, vagy azt kell csatolni hozzá. Kiemelt figyelmet kell fordítani az integrált projekteknek a más uniós források bevonásával kapcsolatban elért vagy várt sikerére, különös figyelemmel az uniós finanszírozási eszközökkel való fokozott koherencia előnyeire, az érdekelték részvételének mértékére, valamint arra, hogy a korábbi LIFE+ keretében végrehajtott projektek milyen mértékben tartoztak vagy várhatóan milyen mértékben tartoznak majd az integrált projektek körébe.

b) legkésőbb 2023. december 31-ig a LIFE program (és alprogramjai) végrehajtásáról és azok eredményeiről szóló, külső és független utólagos értékelő jelentést, beleértve az éghajlathoz és a biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások összegét, hogy a LIFE program egésze, illetve az egyes alprogramok milyen mértékben valósították meg a kitűzött célokat, hogy

milyen mértékben valósultak meg szinergiák a különböző célkitűzések között, és hogy a LIFE program mennyiben járul hozzá az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek és céltertekeinek eléréséhez. Az utólagos értékelési jelentés azt is megvizsgálja, hogy milyen mértékben valósult meg a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzéseknek az egyéb uniós politikákba történő integrálása, valamint – a lehetőségek szerinti mértékben – megvizsgálja a LIFE program révén elért gazdasági előnyöket, valamint a részt vevő közösségekre gyakorolt hatásokat és a számukra biztosított hozzáadott értéket is.

(3) A Bizottság az e cikk alapján elvégzett értékelések eredményeit nyilvánosan hozzáférhetővé teszi.

28. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság megfelelő intézkedéseket tesz, amelyek csalás, korrupció és egyéb jogellenes tevékenységek ellen megelőző intézkedéseknek, hatékony ellenőrzéseknek, valamint szabálytalanságok észlelése esetén a jogosulatlanul kifizetett összegek visszaszerzésének, továbbá adott esetben hatékony, arányos és visszatartó erejű közigazgatási és pénzügyi szankcióknak az alkalmazásával biztosítják, hogy az e rendelet alapján finanszírozott tevékenységek végrehajtása során az Európai Unió pénzügyi érdekei védelemben részesülnek.

(2) A Bizottság vagy képviselői és az Európai Számvevőszék hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy dokumentumok alapján és helyszíni ellenőrzés révén ellenőrizzék a LIFE program keretében uniós forrásokból részesülő kedvezményezetteket, vállalkozókat és alvállalkozókat.

Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 2185/96/EK, Euratom tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott eljárásokkal összhangban helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezhet az ilyen finanszírozás által közvetlenül vagy közvetve érintett gazdasági szereplőknél annak megállapítása céljából, hogy az uniós finanszírozással kapcsolatos támogatási megállapodással, támogatási határozattal vagy szerződéssel összefüggésben történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely hatással van az Unió pénzügyi érdekeire.

Az első és második albekezdés sérelme nélkül a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodások, valamint az e rendelet végrehajtásából eredő támogatási megállapodások, támogatási határozatok és szerződések kifejezetten feljogosítják a Bizottságot, a Számvevőszéket és az OLAF-ot ilyen auditok, helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok elvégzésére.

(3) Az uniós források kedvezményezettjei egy adott projekttel kapcsolatos utolsó kifizetés időpontját követő öt éven keresztül a Bizottság számára hozzáférhetővé kell, hogy tegyék az adott projekttel kapcsolatos kiadásokat igazoló dokumentumokat.

⁽¹⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

29. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.

(2) A Bizottság a 3. cikk (3) bekezdésében és a 9. cikk (2) és (4) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása hétéves időtartamra szól 2013. december 23-tól kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3. cikk (3) bekezdésében és a 9. cikk (2) és (4) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 3. cikk (3) bekezdése, valamint a 9. cikk (2) és (4) bekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanács a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ezen időtartam két hónappal meghosszabbodik.

30. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot munkájában a LIFE környezetvédelmi és éghajlat-politikai programért felelős bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre való hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

31. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 614/2007/EK rendelet 2014. január 1-jén hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletre történő hivatkozásokat az e rendeletre történő hivatkozásként kell értelmezni.

32. cikk

Átmeneti intézkedések

(1) A 31. cikk (1) bekezdése ellenére a 614/2007/EK rendelet értelmében 2014. január 1. előtt megkezdett intézkedésekre azok befejezéséig az említett rendelet irányadó, és azoknak az abban meghatározott technikai rendelkezéseknek kell megfelelniük. A 614/2007/EK rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében említett bizottság helyébe 2013. december 23-tól az e rendelet 30. cikkének (1) bekezdésében említett bizottság lép.

(2) A LIFE program pénzügyi keretösszege felhasználható a technikai és igazgatási segítségnyújtáshoz kapcsolódó olyan költségekre is – a 614/2007/EK rendelet által előírt és az érvényességének megszűnése után is kötelező monitoringot, tájékoztatást és értékelést is beleértve – amelyek a 614/2007/EK rendelet és a LIFE program keretében elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükségesek.

(3) Azt az összeget, amely a pénzügyi kereten belül a 2020. december 31-ét követő időszakban szükséges a monitoring-, kommunikációs és ellenőrző intézkedésekhez, akkor kell igazoltnak tekinteni, ha az a 2021. január 1-jétől alkalmazandó új pénzügyi kerettel összeegyeztethető.

(4) A 614/2007/EK rendelet értelmében jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizetéséből származó, célhoz kötött bevételeknek megfelelő előirányzatokat a 966/2012/EU, Euratom rendelet 21. cikkével összhangban a LIFE program finanszírozására kell felhasználni.

33. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

V. LEŠKEVIČIUS

I. MELLÉKLET

A Környezetvédelem alprogram keretében benyújtott, az integrált projekteken kívüli projektek indikatív nemzeti forráselosztásának megállapítására vonatkozó kritériumok

A szolidaritás és a felelősségmegosztás elveivel összhangban a Bizottság az 1. cikkben említett programozási időszakra a következő kritériumok alapján osztja el a pénzüsszegeket a tagállamok között az integrált projekteken kívüli projektek számára:

a) Lakosság

- i. az egyes tagállamok teljes lakossága (50 %-os súlyozás); és
- ii. az egyes tagállamok népsűrűsége, az Unió átlagos népsűrűségének kétszereséig (5 %-os súlyozás);

b) Természet és biológiai sokféleség

- i. a Natura 2000 területek teljes kiterjedése az egyes tagállamokban a Natura 2000 területek teljes kiterjedésének arányában kifejezve (25 %-os súlyozás); és
  - ii. egy tagállam Natura 2000 területekkel borított területének aránya (20 %-os súlyozás).
-

*II. MELLÉKLET***A LIFE program logója**

III. MELLÉKLET

A Környezetvédelem alprogram 9. cikkben említett tematikus prioritásai

A. Környezet és erőforrás-hatékonyság kiemelt terület:

- a) A vízre és azon belül a tengeri környezetre vonatkozó tematikus prioritások: az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervében és a hetedik környezetvédelmi cselekvési programban a vízre vonatkozóan előírt konkrét célkitűzések végrehajtására irányuló tevékenységek, különösen:
- a 2000/60/EK irányelv végrehajtásának integrált megközelítései;
  - a 2007/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ végrehajtására irányuló tevékenységek;
  - a 2008/56/EK irányelv a tengervizek jó környezeti állapotának elérését célzó intézkedési programjának végrehajtására irányuló tevékenységek;
  - a vízkészletek biztonságos és hatékony felhasználását, a mennyiségi vízgazdálkodás fejlesztését, a jó vízminőség megőrzését, a vízkészletekkel történő visszaélések megakadályozását és a vízkészletek állapotromlásának megelőzését biztosító intézkedések.
- b) A hulladékra vonatkozó tematikus prioritások: az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervében és a hetedik környezetvédelmi cselekvési programban a hulladékra vonatkozóan előírt konkrét célkitűzések végrehajtására irányuló tevékenységek, különösen:
- a hulladékra vonatkozó tervek és programok végrehajtásának integrált megközelítései;
  - a hulladékokról szóló uniós jogszabályok kidolgozására és végrehajtására irányuló tevékenységek, különös hangsúlyt fektetve az uniós hulladékhierarchia első lépcsőfokaira (megelőzés, újrahasznosítás és újrafeldolgozás);
  - a termékek erőforrás-hatékonyságára és életciklusuk során mérhető hatásaikra, a fogyasztási mintákra és a gazdaság anyagfüggőségének csökkentésére irányuló tevékenységek.
- c) Az erőforrás-hatékonyságra vonatkozó tematikus prioritások, beleértve a talajt és az erdőket, valamint a zöld és a körkörös gazdaságot: az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemterve és a hetedik környezetvédelmi cselekvési program végrehajtására irányuló tevékenységek, amelyekre nem vonatkoznak az e mellékletben említett egyéb tematikus prioritások, különösen:
- az ipari szimbiózisra és a tudásátadásra, valamint a körkörös és zöld gazdaság irányába történő elmozdulás új modelljeinek kidolgozására irányuló tevékenységek;
  - a talajvédelmi tematikus stratégiára irányuló tevékenységek (a Bizottság 2006. szeptember 22-i „A talajvédelemről szóló tematikus stratégia” című közleménye), különös hangsúlyt fektetve a talajlezáródás mérséklésére és kompenzálására, valamint a jobb földhasználatra;
  - az erdők megfigyelésére és az információs rendszerekre, valamint az erdőtüzek megelőzésére irányuló tevékenységek.
- d) A környezetre és az egészségre vonatkozó tematikus prioritások, beleértve a vegyi anyagokat és a zajt: a hetedik környezetvédelmi cselekvési programban a környezetre és az egészségre vonatkozóan előírt konkrét célkitűzések végrehajtására irányuló támogató tevékenységek, különösen:
- az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ (REACH), valamint az 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ (a biocid termékekről szóló rendelet) végrehajtására irányuló támogató tevékenységek a vegyi anyagok (többek között a nanoanyagok) biztonságosabb, fenntarthatóbb és gazdaságosabb felhasználása érdekében;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2007/60/EK irányelve (2007. október 23-i) az árvízveszélyek értékeléséről és kezeléséről, valamint az aszályveszélyek kezeléséről (HL L 288., 2007.11.6., 27. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyiügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 27. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 528/2012/EU rendelete (2012. május 22.) a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról (HL L 167., 2012.6.27., 1. o.).

- ii. a 2002/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ (a zajról szóló irányelv) végrehajtásának megkönnyítésére irányuló támogató tevékenységek az olyan zajszint elérése érdekében, amely nem jár jelentős negatív hatással és kockázatokkal az emberi egészségre nézve;
  - iii. a nagyobb balesetek elkerülésére irányuló, különösen a 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ (a Seveso III irányelv) végrehajtását megkönnyítő támogató tevékenységek.
- e) A levegő minőségére és a kibocsátásokra vonatkozó tematikus prioritások, ideértve a városi környezetet is: az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervében és a hetedik környezetvédelmi cselekvési programban a levegőre és a kibocsátásokra vonatkozóan előírt konkrét célkitűzések végrehajtására irányuló támogató tevékenységek, különösen:
- i. a levegő minőségére vonatkozó jogszabályok végrehajtására irányuló integrált megközelítések;
  - ii. a levegő minőségére és a levegőbe történő kibocsátásokra vonatkozó normáknak, többek között a 2001/81/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁽³⁾ (a nemzeti kibocsátási határértékekről szóló irányelv) való megfelelést elősegítő támogató tevékenységek;
  - iii. a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴⁾ (az ipari kibocsátásokról szóló irányelv) jobb végrehajtására irányuló támogató tevékenységek, különös hangsúlyt fektetve az elérhető legjobb technika meghatározási és a végrehajtási folyamatára, gondoskodva az információkhoz való nyilvános hozzáférés egyszerűsítéséről, valamint az ipari kibocsátásokról szóló irányelv innovációhoz történő hozzájárulásának fokozásáról.

B. Természet és biológiai sokféleség kiemelt terület:

- a) A természetre vonatkozó tematikus prioritások: a 92/43/EGK és a 2009/147/EK irányelv végrehajtására irányuló tevékenységek, különösen:
- i. az uniós jelentőségű élőhelyek és fajok, köztük a tengeri élőhelyek és fajok, valamint madárfajok természetvédelmi helyzetének javítását célzó tevékenységek;
  - ii. a Natura 2000 hálózattal kapcsolatos biogeográfiai szemináriumok támogatására irányuló tevékenységek;
  - iii. a priorizált intézkedési tervek végrehajtására irányuló integrált megközelítések.
- b) A biológiai sokféleségre vonatkozó tematikus prioritások: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia végrehajtására irányuló tevékenységek, különösen:
- i. a 2. cél eléréséhez történő hozzájárulást célzó tevékenységek;
  - ii. a 3., 4. és 5. cél eléréséhez történő hozzájárulást célzó tevékenységek.

C. Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás kiemelt terület:

- a) tájékoztatási, kommunikációs és tudatosságnövelő kampányok a hetedik környezetvédelmi cselekvési program prioritásaival összhangban;
- b) a hatékony ellenőrzési eljárásokat és az uniós környezetvédelmi jogszabályok betartásának előmozdítására irányuló intézkedéseket, valamint az uniós környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásával kapcsolatos információs rendszereket és információs eszközöket támogató tevékenységek.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/49/EK irányelve (2002. június 25.) a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről (HL L 189., 2002.7.18., 12. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/18/EU irányelve (2012. július 4.) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről (HL L 197., 2012.7.24., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/81/EK irányelve (2001. október 23.) az egyes légköri szennyezők nemzeti kibocsátási határértékeiről (HL L 309., 2001.11.27., 22. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

A Bizottság nyilatkozatai

Az egyes integrált projekteknek juttatható maximális összeg

A Bizottság – annak érdekében, hogy a lehető legtöbb integrált projektet tudja finanszírozni, és hogy biztosítsa az integrált projektek tagállamok közötti kiegyensúlyozott eloszlását – nagy hangsúlyt helyez a források integrált projektek közötti arányos elosztására. Ezzel összefüggésben a Bizottság a munkaprogram tervezetének a LIFE bizottság tagjaival történő megvitatása során javaslatot fog tenni az egyes integrált projekteknek juttatható maximális összegre. A javaslat a többéves munkaprogram részeként elfogadandó projektkiválasztási módszertan részeként kerül majd benyújtásra.

A biológiai sokféleség tengerentúli országokban és területeken történő finanszírozásának helyzete

A Bizottság nagy jelentőséget tulajdonít a környezet és a biológiai sokféleség védelmének a tengerentúli országokban és területeken, amint ezt a tengerentúli társulási határozatra irányuló javaslat is mutatja, amely az említett témaköröket is felveszi az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti együttműködés területei közé, és felvázolja azokat a különféle intézkedéseket, amelyek e téren jogosultak lehetnek európai uniós finanszírozásra.

A BEST előkészítő intézkedés sikeres kezdeményezés volt: csatlakoztak hozzá a tengerentúli országok és területek, és kézzelfogható eredményekkel járt a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások terén. A BEST hamarosan véget ér, és a Bizottság komolyan mérlegeli, hogy valamelyik új eszköz, nevezetesen a Fejlesztési Együttműködési Eszköz körébe tartozó globális közjavak és kihívások program keretében folytassa azt.

A biológiai sokféleség tengerentúli országokban és területeken történő finanszírozásának e konkrét lehetőségét a LIFE program 6. cikkében a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan kínált lehetőségek egészítik majd ki.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1294/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló, európai uniós vámügyi cselekvési program (Vám 2020) létrehozásáról, valamint a 624/2007/EK határozat hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 33. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A 2014 előtt alkalmazott többéves vámügyi cselekvési program jelentős mértékben hozzájárult az Unión belül a vámhatóságok közötti együttműködés megkönnyítéséhez és fokozásához. A vámügyek területén számos tevékenység határokon átnyúló jellegű, valamennyi tagállamra kiterjed, illetve valamennyi tagállamot érinti, ezért e tevékenységeket az egyes tagállamok önállóan nem képesek eredményesen és hatékonyan végezni. A Bizottság által végrehajtásra kerülő uniós szintű vám program uniós keretet kínál a tagállamoknak az említett együttműködési tevékenységek kidolgozására, ami költség-hatékonyabb, mint ha az egyes tagállamok két- vagy többoldalú alapon külön-külön hoznák létre saját együttműködési keretüket. Ezért egy ugyanerre a területre irányuló új program, a Vám 2020 program (a továbbiakban: a program) létrehozásával helyénvaló biztosítani az előző többéves vámügyi cselekvési program folytatását.
- (2) A programtevékenységek, nevezetesen az európai informatikai rendszerek, a vámtisztviselők közös fellépései, valamint a közös képzési kezdeményezések – a belső piac működésének erősítése révén – hozzá fognak járulni az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégia végrehajtásához. Keretet biztosítva a hatékonyabb és korszerűbben működő vámhatóságokat előmozdító, az üzleti vállalkozások versenyképességét megerősítő, a foglalkoztatást elősegítő és a tagállamoknak a saját és az Unió gazdasági és pénzügyi érdekei védelmére irányuló fellépéseit racionalizáló és koordináló tevékenységekhez, a program aktívan erősíti a vámunió

működését annak érdekében, hogy a vállalkozások és a polgárok teljes mértékben ki tudják használni a belső piac és a globális kereskedelem előnyeit.

- (3) A harmadik országok csatlakozási és társulási folyamatának támogatása érdekében a programnak – bizonyos feltételek teljesítése esetén – nyitva kell állnia a csatlakozó és a tagjelölt országok, valamint a potenciális tagjelöltek és az európai szomszédságpolitika partnerországai előtt. Figyelemmel a világgazdaság fokozódó összekapcsoltságára, a programnak továbbra is lehetőséget kell biztosítania bizonyos tevékenységek esetén külső szakértők, így harmadik országok tisztviselői, nemzetközi szervezetek képviselői vagy gazdasági szereplők bevonására. A külső szakértők részvétele kulcsfontosságúnak minősül minden esetben, amikor egy adott program célkitűzései e szakértők hozzájárulása nélkül nem lennének teljesíthetők. Az Európai Külügyi Szolgálatnak az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjének irányítása alatt történő létrehozása elősegíti a szakpolitikai koordinációt és koherenciát egy olyan területen, amely két- és többoldalú alapon egyaránt fontos részét képezi az Unió külső stratégiáinak és fellépéseinek.
- (4) A program céljainak kitzűzésekor figyelembe kell venni a vámügy területén az elkövetkező évtizedre vonatkozóan előrejelzett problémákat és kihívásokat. A programnak továbbra is szerepet kell játszania olyan létfontosságú területeken, mint az uniós vámügyi jog koherens végrehajtása és kapcsolódó kérdések. Emellett a program középpontjában az Unió pénzügyi és gazdasági érdekeinek a védelme, valamint a biztonság és a védelem fenntartása kell, hogy álljon. Ennek többek között magában kell foglalnia a piacfelügyeletért felelős nemzeti és uniós hatóságok, illetve a vámhatóságok közötti együttműködést és információmegosztást. A program célkitűzései között kell tovább szerepelnie a kereskedelem megkönnyítésének, többek között a csalás elleni küzdelemre irányuló együttes erőfeszítések megtétele, valamint a vámhatóságok adminisztratív kapacitásainak növelése révén. Ennek keretében a korszerű vámellenőrzési eszközök 2020 utáni időszakra vonatkozó beszerzésének a vámhatóságok számára való megkönnyítése céljából költség-haszon elemzést kell készíteni a felderítési eszközökről és a kapcsolódó technológiáról. Meg kell vizsgálni emellett a korszerű vámellenőrzési eszközök beszerzésének megkönnyítésére alkalmazandó módszerek, így többek között a közös közbeszerzések lehetőségeit is.
- (5) A 2014 előtt alkalmazott programeszközök megfelelőnek bizonyultak, ezért azokat az új program ideje alatt is meg kell tartani. Tekintettel a strukturáltabb operatív együttműködés iránti igényre, az eszköztárat további eszközökkel kell kiegészíteni: ezek a speciális

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2013. november 21-i álláspontra (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

területek feladatainak, valamint a közigazgatási kapacitást fejlesztő intézkedéseknek az együttes végrehajtása céljából létrehozott, uniós és nemzeti szakértőkből álló szakértői csoportok, amelyek feladata, hogy célzott segítséget nyújtsanak az adminisztratív kapacitásépítést igénylő részt vevő országoknak.

- (6) Az európai informatikai rendszerek létfontosságú szerepet játszanak az uniós vámrendszerek megerősítésében, és ezért azokat a program keretében tovább kell finanszírozni. Emellett lehetővé kell tenni, hogy a program az uniós jog alapján létrehozott új vám vonatkozású informatikai rendszereket tartalmazzon. A vámigazgatás rugalmasságának és hatékonyságának növelése érdekében az európai informatikai rendszereknek szükség esetén közös fejlesztési modelleken és IT-architektúrán kell alapulniuk.
- (7) A humán kompetenciák fejlesztése szintén szükséges, és azt közös képzés formájában, a program keretében kell megvalósítani. A vámtisztviselőknek meg kell szerezniük és naprakésszé kell tenniük az Unió szükségleteinek kiszolgálásához szükséges tudásukat és készségeiket. A programnak alapvető szerepet kell játszania a humán kapacitások megerősítésében a vámtisztviselőket, valamint a gazdasági szereplőket célzó fokozott képzési támogatás révén. Ennek érdekében az Unió jelenlegi közös képzési módszerét, amely főként az elektronikus tanulás (eLearning) központi fejlesztésén alapul, egy sokrétű uniós képzéstámogatási programmá kell átalakítani.
- (8) A programban kellő fontosságot kell tulajdonítani a meglévő európai váminformatikai rendszerek működésének és az uniós vámkódex végrehajtásához szükséges új európai informatikai rendszerek kifejlesztésének, és e célokra megfelelő összeget kell elkülöníteni a program költségvetéséből. Ezzel párhuzamosan biztosítani kell a megfelelő eszközöket a vámtisztviselők közötti együttműködést elősegítő tevékenységek, illetve a humán kompetenciák fejlesztésének céljára. A programnak ezenkívül bizonyos mértékű költségvetési rugalmasságot is lehetővé kell tennie a szakpolitikai prioritások változásaira történő reagálás érdekében.
- (9) A programnak hétéves időszakot kell lefednie annak érdekében, hogy időtartama igazodjon a 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet⁽¹⁾ által létrehozott többéves pénzügyi keret időtartamához.
- (10) Ez a rendelet a program teljes időtartamára pénzügyi keretösszeget állapít meg, amely az éves költségvetési eljárás során elsődleges referenciaösszeget jelent az

Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyelemeről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, 2013. december 2-i intézményközi megállapodás⁽²⁾ 17. pontja értelmében.

- (11) A Bizottság „Az Unió költségvetés felülvizsgálata” című 2010. október 19-i közleményében szereplő, a finanszírozási programok koherenciájára és egyszerűsítésére vonatkozó bizottsági kötelezettségvállalással összhangban a forrásokat meg kell osztani más uniós finanszírozási eszközökkel, amennyiben a tervezett program szerinti tevékenységek céljai több finanszírozási eszköz tekintetében közösek; a kettős finanszírozást ugyanakkor el kell kerülni. Az e program keretében végzett tevékenységeknek biztosítaniuk kell a vámunió működését támogató uniós források felhasználásának koherenciáját.
- (12) Az e rendelet pénzügyi végrehajtásához szükséges intézkedéseket a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽³⁾ és az 1268/2012/EU, Euratom bizottsági felhatalmazáson alapuló rendeletnek⁽⁴⁾ megfelelően kell elfogadni.
- (13) Az Unió pénzügyi érdekeit megfelelő intézkedésekkel kell védeni a kiadási ciklus teljes időszakában, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és vizsgálatát, az eltűnt pénzeszközök, a jogtalanul kifizetett vagy helytelenül felhasznált források visszafizetetését és adott esetben a bírságokat.
- (14) Az intelligens kockázatértékelés terén folytatott együttműködés rendkívül fontos annak biztosításához, hogy a jogszabályokat betartó és megbízható vállalkozásoknak a lehető legnagyobb mértékben a hasznára váljanak az elektronikus vámügyintézés egyszerűsítéseinek előnyei, és hogy a szabálytalanságokat fel lehessen tárnai.
- (15) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni az éves munkaprogramok kidolgozása tekintetében. Ezeket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽⁵⁾ megfelelően kell gyakorolni.

⁽²⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

⁽⁴⁾ A Bizottság 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. október 29.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól (HL L 362., 2012.12.31., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽¹⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keret létrehozásáról (Lásd e Hivatalos Lap 884. oldalát).

(16) Annak érdekében, hogy megfelelő módon lehessen reagálni a szakpolitikai prioritások változásaira, a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a különös célkitűzések megvalósulásának mérésére szolgáló mutatók listájának a kiigazítására, valamint az egyes tevékenység-típusokra elkülönített irányadó összegeknek a módosítására vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésékor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.

(17) Mivel e rendelet célját – nevezetesen a vámunió működésének javítására irányuló többéves program létrehozását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, miután nem tudják hatékonyan megvalósítani a program végrehajtásához szükséges együttműködést és koordinációt, az Unió szintjén azonban a program léptéke és hatásai miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

(18) A Bizottságot a program végrehajtásában a Vám 2020 bizottság segíti.

(19) A program értékelésének megkönnyítése érdekében a program által elért eredmények monitoringjára megfelelő keretet kell létrehozni és azt a kezdetektől alkalmazni. A program célkitűzései megvalósulásának, valamint a program hatékonyságának és európai szintű hozzáadott értékének elemzése céljából féldíós értékelést kell végezni. Ezenkívül egy záró értékelés keretében a program hosszú távú következményeiről és a fenntarthatóságra gyakorolt hatásairól is be kell számolni. Teljes átláthatóságot kell továbbá biztosítani, amely a monitoringról és az értékelésről szóló, az Európai Parlament és a Tanács felé tett rendszeres jelentéstételt is magában foglal. Az említett értékeléseket a programnak az előre meghatározott bázisadatokhoz képest elért eredményeit mérő mutatókra kell alapozni. A mutatóknak többek között azt az időt is mérniük kell, amely alatt a közös kommunikációs hálózat rendszerhibákból adódó megszakítás nélkül elérhető, mivel ez feltétele annak, hogy a vámunióon belül a vámhatóságok közötti hatékony együttműködést szolgáló európai informatikai rendszerek megfelelően működjenek.

(20) A személyes adatoknak az e rendelettel összefüggésben a tagállamokban végzett, a tagállamok illetékes hatóságai, különösen a tagállamokban kijelölt független közjogi hatóságok felügyelete alatt történő feldolgozására

vonatkozóan a 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ az irányadó. A személyes adatoknak az e rendelet keretében a Bizottság által és az európai adatvédelmi biztos felügyelete alatt végzett feldolgozására vonatkozóan a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ az irányadó. Az illetékes hatóságok általi információcserének vagy információtovábbításnak meg kell felelnie a személyes adatok továbbítására vonatkozóan a 95/46/EK irányelvben rögzített szabályoknak, továbbá a Bizottság általi információcserének vagy információtovábbításnak meg kell felelnie a személyes adatok továbbítására vonatkozóan a 45/2001/EK rendeletben rögzített szabályoknak.

(21) Ez a rendelet a 624/2007/EK európai parlamenti és tanácsi határozat⁽³⁾ helyébe lép. Az említett határozatot ennek megfelelően hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

(1) A vámunió működésének támogatására létrejön a „Vám 2020” többéves cselekvési program (a továbbiakban: a program).

(2) A program a 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakra vonatkozik.

2. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „vámhatóságok”: a vámszabályok alkalmazásáért felelős hatóságok;
2. „külső szakértők”:
  - a) a kormányzati hatóságok képviselői, beleértve a 3. cikk (2) bekezdése alapján a programban részt nem vevő országok képviselőit is,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK irányelve (1995. október 24.) a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.; magyar nyelvű különkiadás, 13. fejezet, 5. kötet, 355. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás, 13. fejezet, 26. kötet, 102. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 2007/624/EK határozata (2007. szeptember 27.) a Bulgáriában a vaddisznók klasszikus sertéspestisének felszámolására és a vaddisznók e betegség elleni sürgősségi vakcinázására irányuló tervek meghosszabbított alkalmazása céljából a 2006/800/EK határozat módosításáról (HL L 154., 2007.6.14., 25. o.).

- b) gazdasági szereplők és a gazdasági szereplőket képviselő szervezetek,
- c) nemzetközi és egyéb érintett szervezetek képviselői.

3. cikk

Részvétel a programban

(1) A részt vevő országok a tagállamok és a (2) bekezdésben említett országok, feltéve, hogy teljesülnek az említett bekezdésben szereplő feltételek.

(2) A programban a következő országok vehetnek részt:

- a) az előcsatlakozási stratégiák által kedvezményezett csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, a megfelelő keretmegállapodások, társulási tanácsi határozatok vagy hasonló megállapodások által az ezen országok uniós programokban való részvételére megállapított általános alapelvekkel és feltételekkel összhangban;
- b) az európai szomszédságpolitika partnerországai, feltéve, hogy ezek az országok megfelelő szintet értek el vonatkozó jogszabályaiknak és közigazgatási gyakorlatuknak az Unióéhoz való közelítésében.

Az első albekezdés b) pontjában említett partnerországok a programban az uniós programokban való részvételükről szóló keretmegállapodások megkötését követően, a velük közösen megállapítandó rendelkezések alapján vesznek részt.

4. cikk

Hozzájárulás a programtevékenységekhez

A program keretében szervezett egyes kiválasztott tevékenységekhez való hozzájárulásra külső szakértők is felkérhetők, amennyiben ez alapvető fontossággal bír az 5. és 6. cikkben említett célok elérése szempontjából. E szakértőket a Bizottság a részt vevő országokkal együtt, az adott tevékenységekkel kapcsolatos képzettségük, tapasztalatuk és tudásuk alapján választja ki.

5. cikk

Általános és különös célkitűzések

(1) A program általános célkitűzése a vámunió működésének és korszerűsítésének támogatása a belső piac megerősítése érdekében, a részt vevő országok, a vámhatóságaik és a vámtisztviselők közötti együttműködés révén. Az általános célt konkrét célok megvalósítása útján kell elérni.

(2) A különös célkitűzések között szerepel a vámhatóságok támogatása az Unió és a tagállamok pénzügyi és gazdasági

érdekeinek védelmében – ideértve a csalás elleni küzdelmet és a szellemi tulajdonjogok védelmét is –, a biztonság és a védelem növelésében, a polgárok és a környezet védelmében, a vámhatóságok igazgatási kapacitásának javításában, valamint az európai vállalkozások versenyképességének erősítésében.

E különös célkitűzéseket különösen az alábbiak segítségével kell megvalósítani:

- a) számítógépesítés,
- b) a vámeljárások és ellenőrzések korszerű és összehangolt megközelítésének biztosítása,
- c) a legális kereskedelem megkönnyítése,
- d) a megfelelési költségek és az adminisztratív terhek csökkentése, valamint
- e) a vámhatóságok működésének erősítése.

(3) A különös célkitűzések megvalósulásának mérése az I. mellékletben felsorolt mutatók alapján történik. Szükség esetén e mutatók a program időtartama alatt felülvizsgálhatók.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 15. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletben szereplő mutatók módosítása érdekében.

6. cikk

Operatív célok

A program operatív céljai a következők:

- a) a vámügy területét érintő uniós jogi aktusok és szakpolitikák előkészítésének, koherens alkalmazásának és eredményes végrehajtásának a támogatása;
- b) az európai váminformaticai rendszerek fejlesztése, tökéletesítése, működtetése és támogatása;
- c) a legjobb munkagyakorlatok és igazgatási eljárások azonosítása, fejlesztése, megosztása és alkalmazása, különösen a legjobb gyakorlatok összehasonlító elemzése nyomán;
- d) a vámtisztviselők készségeinek és kompetenciáinak a fejlesztése;
- e) a vámhatóságok és nemzetközi szervezetek, harmadik országok, egyéb kormányzati hatóságok – ideértve az uniós és nemzeti piacfelügyeleti hatóságokat is –, gazdasági szereplők és a gazdasági szereplőket képviselő szervezetek közötti együttműködés javítása.

II. FEJEZET

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

7. cikk

Támogatható tevékenységek

A program a 14. cikkben említett éves munkaprogramban meghatározott feltételek mellett a következő tevékenység típusokhoz nyújt pénzügyi támogatást:

a) Közös fellépések:

- i. szemináriumok és szakmai műhelyek;
- ii. projektcsoportok, amelyek általában korlátozott számú ország részvételével és korlátozott ideig működnek, céljuk pontosan meghatározott eredmény elérésére irányuló, előre definiált cél elérése, ideértve a koordinációt és legjobb gyakorlatok összehasonlító elemzését is;
- iii. munkalátogatások, amelyeket a résztvevő országok vagy egy másik ország által a tisztviselők vámügyi tapasztalatainak és szaktudásának bővítése, illetve mélyítése céljából szerveznek; a harmadik ország területén szervezett munkalátogatások tekintetében csak az utazási és tartózkodási (szállás és napidíj) költségek támogathatók a program keretében;
- iv. monitoring tevékenységek, amelyeket a Bizottság és a résztvevő országok tisztviselőiből álló közös csoportok által végeznek, és amelyek célja a vámügyi gyakorlatok elemzése, a szabályok végrehajtásával kapcsolatos nehézségek azonosítása, és adott esetben az uniós szabályok és munkamódszerek kiigazítására vonatkozó javaslattétel;
- v. szakértői csoportok, nevezetesen strukturált együttműködési formák – nem állandó vagy állandó jelleggel –, amelyek egyesítik a tapasztalatokat annak érdekében, hogy adott esetben online együttműködési szolgáltatások, közigazgatási segítség, valamint infrastrukturális és felszerelési segítség révén nyújtott támogatással, meghatározott területeken felmerülő feladatokat hajtsanak végre, vagy operatív tevékenységeket végezzenek;
- vi. a vámigazgatási kapacitás építése és támogató tevékenységek;
- vii. tanulmányok készítése;
- viii. közösen kidolgozott kommunikációs célú tevékenységek;
- ix. egyéb, az 5. és a 6. cikkben megállapított általános, különös és operatív célkitűzéseket támogató tevékenységek.

b) IT- kapacitásfejlesztés: a II. melléklet A. szakaszában rögzített európai informatikai rendszerek uniós elemeinek, valamint az uniós jog alapján létrehozott új európai informatikai rendszereknek a fejlesztése, karbantartása, üzemeltetése és minőségellenőrzése.

c) Humán kompetenciák fejlesztése: közös képzések a vámügyekkel kapcsolatban szükséges szakmai készségek és ismeretek támogatása érdekében.

8. cikk

A közös fellépésekre vonatkozó különös végrehajtási rendelkezések

(1) A 7. cikk a) pontjában említett közös fellépésekben önkéntes alapon lehet részt venni.

(2) A részt vevő országoknak biztosítaniuk kell, hogy a közös fellépésekben való részvételre megfelelő szakmai háttérrel és képzéssel rendelkező tisztviselőket jelöljék ki.

(3) A részt vevő országoknak adott esetben meg kell hozniuk a közös tevékenységek végrehajtásához szükséges intézkedéseket, különösen az ezen fellépésekkel kapcsolatos ismeretek terjesztése, illetve az elért eredmények optimális felhasználásának biztosítása révén.

9. cikk

Az informatikai rendszerek kapacitásfejlesztésére vonatkozó különös végrehajtási rendelkezések

(1) A Bizottság és a részt vevő országok biztosítják a II. melléklet A. szakaszában említett európai informatikai rendszerek fejlesztését, üzemeltetését és megfelelő karbantartását.

(2) A Bizottság a részt vevő országokkal együttműködve koordinálja a II. melléklet A. szakaszában említett európai informatikai rendszereknek a II. melléklet B. szakaszában meghatározott uniós, illetve a II. melléklet C. szakaszában ismertetett nem uniós elemei kialakításának és üzemeltetésének azon szempontjait, amelyek azok működőképességének, összekapcsolhatóságának és folyamatos fejlesztésének biztosításához szükségesek.

(3) Az uniós elemek beszerzésének, fejlesztésének, üzembe helyezésének, karbantartásának és napi üzemeltetésének költségeit az Unió állja. A nem uniós elemek beszerzésének, fejlesztésének, üzembe helyezésének, karbantartásának és napi üzemeltetésének költségei a részt vevő országokat terhelik.

10. cikk

A humán kompetenciák fejlesztésére vonatkozó különös végrehajtási rendelkezések

(1) A 7. cikk c) pontjában említett közös képzési tevékenységekben való részvétel önkéntes.

(2) A részt vevő országoknak adott esetben integrálniuk kell nemzeti képzési programjaikba a közösen kifejlesztett képzési tartalmakat, beleértve az elektronikus tanulási (eLearning) modulokat, a képzési programokat és a közösen megállapított képzési standardokat.

(3) A részt vevő országoknak gondoskodniuk kell arról, hogy tisztviselőik megkapják az ahhoz szükséges alap- és továbbképzést, hogy a képzési programokkal összhangban közös szakmai készségekre és szaktudásra tegyenek szert.

(4) A részt vevő országoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a tisztviselők részesüljenek a programban való részvételhez kellő kielégítő szintű nyelvtudás elsajátításához szükséges nyelvi képzésben.

III. FEJEZET

PÉNZÜGYI KERET

11. cikk

Pénzügyi keretösszeg

(1) A program végrehajtására biztosított pénzügyi keretösszeg 2014-től 2020-ig terjedő időszakra: 522 943 000 EUR folyó áron.

Az éves előirányzatokat az Európai Parlament és a Tanács engedélyezi a pénzügyi keretösszeg határain belül.

(2) A program pénzügyi keretösszegén belül irányadó összegeket kell elkülöníteni a 7. cikkben felsorolt támogatható tevékenységekre, az egyes intézkedéstípusokra a III. mellékletben meghatározott százalékos arányokon belül. A Bizottság eltérhet a forrásoknak az említett melléklet szerinti elosztásától, ugyanakkor nem növelheti 10 %-nál nagyobb arányban az egyes tevékenység típusokra a pénzügyi keretösszegeből elkülönített részt.

Amennyiben szükségessé válik az említett határérték túllépése, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 15. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a forrásoknak a III. melléklet szerinti indikatív elosztására.

12. cikk

Az intervenció típusai

(1) A Bizottság a 966/2012/EU, Euratom rendelet előírásaival összhangban hajtja végre a programot.

(2) Az Unió által a 7. cikkben szereplő támogatható tevékenységekhez nyújtott támogatás a következő formákat öltheti:

- a) támogatások;
- b) közbeszerzési szerződések;
- c) a 4. cikkben említett külső szakértőknél felmerült költségek megtérítése.

(3) Napidíjak, utazási költségek és szállásköltségek, illetve rendezvények szervezéséhez kapcsolódó költségek esetén a támogatások társfinanszírozási rátája a támogatható költségek 100 %-áig terjedhet.

A támogatást igénylő tevékenységek esetében az alkalmazandó társfinanszírozási rátát az éves munkaprogramokban meg kell határozni.

(4) A programhoz rendelt pénzügyi erőforrások a következőket is fedezhetik:

- a) a program irányításához és az abban meghatározott célok eléréséhez szükséges előkészítő, monitoring, ellenőrző, audit és értékelő tevékenységekre vonatkozó költségek, különösen a tanulmányok, szakértői értekezletek, tájékoztató és kommunikációs intézkedések költségeit, az Unió politikai prioritásairól szóló hivatalos kommunikációt is beleértve, amennyiben ezek az intézkedések az e programban megfogalmazott célok megvalósításához kapcsolódnak;
- b) az információfeldolgozásra és -cserére összpontosító információtechnológiai hálózatokhoz kapcsolódó kiadások, valamint
- c) minden egyéb technikai és igazgatási segítségnyújtással kapcsolatos költség, amely a Bizottságra hárul a program irányítása során.

13. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság megfelelő intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy az e rendelet alapján finanszírozott tevékenységek végrehajtásakor az Unió pénzügyi érdekeinek védelme – a csalással, korrupcióval és egyéb illegális tevékenységekkel szemben alkalmazott megelőző intézkedések, hathatós ellenőrzések, illetve szabálytalanságok észlelése esetén a jogtalanul kifizetett összegek visszafizettetése, adott esetben pedig hathatós, arányos és visszatartó erejű közigazgatási és pénzügyi szankciók révén – biztosított legyen.

(2) A Bizottság, illetve képviselői, valamint a Számvevőszék jogosultak dokumentumalapú és helyszíni ellenőrzést végezni az e program alapján uniós forrásból származó támogatások kedvezményezettjeinél, valamint az e rendelet alapján uniós forrásokban részesülő vállalkozóknál és alvállalkozóknál.

(3) Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) – az 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾, valamint a 2185/96/Euratom, EK tanácsi

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

rendeletben ⁽¹⁾ foglalt rendelkezéseknek és eljárásoknak megfelelően – nyomozásokat, többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat folytathat annak megállapítására, hogy elkövettek-e valamely támogatási megállapodással, támogatási határozattal vagy az e rendelet alapján finanszírozott szerződéssel összefüggésben az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást, korrupciót vagy más jogellenes cselekményt.

IV. FEJEZET

VÉGREHAJTÁSI HATÁSKÖR

14. cikk

Munkaprogram

(1) A program végrehajtása érdekében a Bizottság végrehajtási aktusok útján éves munkaprogramokat fogad el. Ezeket a végrehajtási aktusokat a 16. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Valamennyi éves munkaprogram a program célkitűzéseinek végrehajtását szolgálja, az alábbiak meghatározása révén:

a) az 5. és a 6. cikkben megállapított általános, különös és operatív célkitűzések szerinti tevékenységek, a végrehajtás módszerei, ideértve adott esetben a 7. cikk a) pontjának v. alpontjában említett szakértői csoportok létrehozására vonatkozó szabályokat is, valamint a várható eredmények;

b) a költségvetés tevékenységtípusonkénti bontása;

c) a támogatások 12. cikk (3) bekezdésében említett társfinanszírozási rátája.

(2) Az éves munkaprogram összeállítása során a Bizottság figyelembe veszi a vámpolitikával kapcsolatos közös megközelítést. Ezt a megközelítést a Bizottság és a tagállamok – a tagállamok vámigazgatásainak vezetőiből vagy azok képviselőiből és a Bizottság képviselőiből álló Vámpolitikai Csoport keretében együttműködve – rendszeresen felülvizsgálják és alakítják.

A Bizottság rendszeresen tájékoztatja a Vámpolitikai Csoportot a program végrehajtásával kapcsolatos intézkedésekről.

15. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

⁽¹⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o., magyar nyelvű kiadás: 9. fejezet, 1. kötet, 303. o.)

(2) A Bizottság az 5. cikk (3) bekezdésének második albekezdésében és a 11. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakra szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 5. cikk (3) bekezdésének második albekezdésében és a 11. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) Az 5. cikk (3) bekezdésének második albekezdése és a 11. cikk (2) bekezdésének második albekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

16. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

V. FEJEZET

MONITORING ÉS ÉRTÉKELÉS

17. cikk

A program szerinti tevékenységek monitoringja

(1) A Bizottság a részt vevő országokkal együttműködve – az I. mellékletben említett mutatók alapján – elvégzi a program és az annak keretében hozott tevékenységek végrehajtásának monitoringját.

(2) A Bizottság közzéteszi a monitoring eredményét.

(3) A monitoring eredményeit a 18. cikkel összhangban fel kell használni a program értékelése során.

18. cikk

Értékelés

(1) A Bizottság a (2) és a (3) bekezdésben foglalt szempontok alapján félidős és végső értékelést nyújt be a programról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az értékelések eredményeit – ideértve az azonosított főbb hiányosságokat is – be kell építeni a programok további időtartamra való esetleges megújításáról, módosításáról vagy felfüggesztéséről szóló döntésekbe. Az értékeléseket független külső értékelő végzi.

(2) A Bizottság 2018. június 30-ig félidős értékelési jelentést készít a program szerinti tevékenységek céljainak megvalósulásáról, a források felhasználásának hatékonyságáról, valamint a program európai szintű hozzáadott értékéről. A jelentésnek emellett ki kell térnie az egyszerűsítésre, a célkitűzések relevanciájára, valamint a programnak az Unió intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló kiemelt célkitűzéseire való hozzájárulására.

(3) A Bizottság 2021. december 31-ig végső értékelési jelentést készít a (2) bekezdésben említett szempontokról, valamint a program hosszú távú következményeiről és hatásainak fenntarthatóságáról.

(4) A Bizottság felhívására a részt vevő országok minden kapcsolódó adatot és információt átadnak a félidős és végső értékelési jelentésekhez való hozzájárulás céljából.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

19. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 624/2007/EK határozat 2014. január 1-jével hatályát veszti.

Az említett határozat hatálya alá tartozó tevékenységekhez kapcsolódó pénzügyi kötelezettségekre azonban teljesítésükig továbbra is az említett határozat vonatkozik.

20. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
V. LEŠKEVIČIUS

I. MELLÉKLET

Mutatók

Az 5. cikk (2) bekezdésében említett különös célkitűzések megvalósulását a következő mutatók alapján kell mérni:

- a) a „visszajelzések a program keretében végrehajtott tevékenységekben részt vevőktől és a program felhasználóitól” mutató, amely többek között az alábbi szempontok szerint méri a program keretében végrehajtott tevékenységek hatásának a programban érdekelt felek általi megítélését:
  - i. a program keretében végrehajtott tevékenységek hálózatépítő hatása;
  - ii. a program keretében végrehajtott tevékenységek együttműködést erősítő hatása;
- b) a vám eljárások korszerű és összehangolt megközelítéséhez kapcsolódó programtevékenységek nyomán kiadott iránymutatások és ajánlások száma;
- c) „a közös kommunikációs hálózat az európai informatikai rendszerek számára” mutató, amely az európai váminformatikai rendszer működtetéséhez elengedhetetlen közös hálózat rendelkezésre állását méri. A hálózatnak az idő 98 %-ban rendelkezésre kell állnia;
- d) „az uniós jog és szakpolitika alkalmazása és végrehajtása” mutató, amely a vám területét érintő uniós jog és szakpolitika előkészítésében, alkalmazásában és végrehajtásában elért előrelépést méri, többek között a következők alapján:
  - i. a program keretében e területre irányulóan végrehajtott tevékenységek száma, különösen a szellemi tulajdonjogok védelmét, a biztonság és a védelem kérdését, a csalás elleni küzdelmet és az ellátási lánc biztonságát illetően;
  - ii. az ezen tevékenységeket követően kiadott ajánlások száma;
- e) „az európai informatikai rendszer elérhetősége” mutató, amely a vámügyi IT-alkalmazások uniós elemeinek rendelkezésre állását méri. Ezen elemeknek hivatali időben az idő 97 %-ban, egyébként pedig 95 %-ban kell rendelkezésre állniuk;
- f) a „bevált gyakorlatok és iránymutatások” mutató, amely a legjobb munkagyakorlatok és igazgatási eljárások azonosításában, kidolgozásában, megosztásában és alkalmazásában elért fejlődést méri, többek között a következők alapján:
  - i. az e területre irányulóan a program keretében végrehajtott tevékenységek;
  - ii. a megosztott iránymutatások és bevált gyakorlatok száma;
- g) a tanulási mutató, amely a vámtisztviselők készségeinek és kompetenciáinak a fejlesztését célzó programtevékenységekből származó eredményeket méri, többek között a következők alapján:
  - i. a közös uniós képzési anyag felhasználásával képzett tisztviselők száma;
  - ii. a programhoz kapcsolódó e-tanulási modulok letöltésének száma;
- h) a „harmadik felekkel folytatott együttműködés” mutató, amely azt jelzi, hogy a program miként támogatja a tagállami vámhatóságoktól eltérő hatóságokat, az e célkitűzés támogatása érdekében a program keretében végrehajtott tevékenységek számának mérése alapján.

II. MELLÉKLET

Európai informatikai rendszerek és uniós, valamint nem uniós elemek

A. Az európai informatikai rendszerek a következők:

- (1) közös kommunikációs hálózat/közös rendszer-interfész (CCN/CSI – CCN2), CCN mail3, a CSI híd, a http híd, CCN LDAP és kapcsolódó eszközök, CCN webportál, CCN monitoring;
- (2) támogató rendszerek, különösen a CCN alkalmazás konfigurációs eszköze, a tevékenységjelentési eszköz (ART2), a Taxud online projektek elektronikus irányítása (TEMPO), a szolgáltatásirányítási eszköz (SMT), a felhasználó-kezelési rendszer (UM), a BPM-rendszer, az elérhetőségi irányítópult és az AvDB, az IT szolgáltatásirányítási portál, a jegyzék és felhasználói hozzáférés-kezelés,
- (3) a programinformációs és kommunikációs tér (PICS);
- (4) a vámárumozgási rendszerek, különösen az (új) számítógépesített árutovábbítási rendszer ((N)CTS), az NCTS TIR Oroszország, a kiviteli ellenőrzési rendszer (ECS) és a behozatali ellenőrzési rendszer (ICS). A következő alkalmazások/elemek támogatják ezeket a rendszereket: a harmadik országokkal történő adatcserét szolgáló rendszer (SPEED híd), a SPEED Edifact átváltó csomópont (SPEED-ECN), a standard SPEED tesztalkalmazás (SSTA), a standard árutovábbítási tesztalkalmazás (STTA), az árutovábbítási tesztalkalmazás (TTA), a központi szolgáltatások/referenciaadatok (CSR2), valamint a központi szolgáltatások/irányítási informatikai rendszer (CS/MIS);
- (5) a közösségi kockázatkezelési rendszer (CRMS), amely tartalmazza a kockázati információs formanyomtatványokat (RIF) és a közös profilok CPCA funkcionális doméneket;
- (6) a gazdasági szereplők rendszere (EOS), amely tartalmazza a gazdasági szereplők nyilvántartását és azonosítását (EORI), az engedélyezett gazdálkodókat (AEO), a menetrend szerinti tengeri hajójáratokat (RSS) és a partner-országok funkcionális doménjeinek kölcsönös elismerését. A generikus webszolgáltatás e rendszer támogató eleme;
- (7) a tarifarendszer (TARIC3), amely egy referenciaadat-rendszer olyan más alkalmazások számára, mint a vámkontingens-kezelési rendszer (QUOTA2), a megfigyeléskezelési és -monitoring rendszer (SURV2), az európai kötelező érvényű tarifális felvilágosítás rendszer (EBTI3), a vegyi anyagok európai vámjegyzéke (ECICS2). A Kombinált Nomenklatúra (KN) és a vámfelfüggesztésekre vonatkozó (Suspensions) alkalmazások jogi információkat kezelnek, közvetlenül kapcsolódva a tarifarendszerhez;
- (8) az ellenőrzési célú alkalmazások, különösen az mintakezelő rendszer (SMS) és a feldolgozási eljárások informatikai rendszere (ISPP);
- (9) a hamisítás és kalózkodás elleni rendszer (COPIS);
- (10) az adatelosztási rendszer (DDS2), amely kezel minden, az Interneten keresztül a nyilvánosság számára hozzáférhető adatot;
- (11) a Csalás Elleni Informatikai Rendszer (AFIS); valamint
- (12) minden egyéb, a 70/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽¹⁾ 8. cikkének (2) bekezdésében meghatározott többéves stratégiai terv szerinti rendszer, és a terv helyébe lépő eszközök.

B. Az európai informatikai rendszerek uniós összetevői a következők:

- (1) olyan IT-eszközök, mint a rendszerek hardvere, szoftvere, valamint hálózati kapcsolatai, beleértve a kapcsolódó adat-infrastruktúrát;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 70/2008/EK Határozata (2008. január 15.) a papírmentes vám- és kereskedelmi környezetről (HL L 23., 2008.1.26., 21. o.).

-
- (2) a rendszerek fejlesztéséhez, karbantartásához, tökéletesítéséhez, valamint üzemeltetéséhez szükséges IT-szolgáltatások;
- (3) és bármilyen más olyan elem, amelyet hatékonysági, biztonsági vagy racionalizálási okokból a Bizottság a résztvevő országok tekintetében közös elemként határoz meg.
- C. Az európai informatikai rendszerek nem uniós összetevői a B. szakaszban uniós összetevőként nem meghatározott minden egyéb összetevő.
-

III. MELLÉKLET

A források indikatív megosztása

A 7. cikkben felsorolt támogatható tevékenységek forrásainak indikatív megosztása a következő:

A tevékenység típusa	A pénzügyi keretösszeg aránya (%-ban)
Közös fellépések	legfeljebb 20 %
IT-kapacitásépítés	legalább 75 %
A humán kompetenciák fejlesztése	legfeljebb 5 %

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1295/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

a Kreatív Európa program (2014–2020) létrehozásáról és az 1718/2006/EK, az 1855/2006/EK és az 1041/2009/EK határozat hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 166. cikke (4) bekezdésére, 167. cikke (5) bekezdésének első francia bekezdésére, és 173. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) célja, hogy Európa népei között egyre szorosabb egységet hozzon létre, és az Európai Unióra ruházza többek között azt a feladatot, hogy hozzájáruljon a tagállamok kultúrájának virágzásához, tiszteletben tartva nemzeti és regionális sokszínűségüket, ugyanakkor biztosítva az uniós ipar versenyképességéhez szükséges feltételek meglétét. Az Unió e tekintetben, ha szükséges, az EUMSZ 167. cikkével, illetve a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló 2005. évi UNESCO-egyezménnyel (a továbbiakban: a 2005. évi UNESCO-egyezmény) összhangban támogatja és kiegészíti a tagállamoknak a kulturális és nyelvi sokszínűség tiszteletben tartására és előmozdítására, a kulturális és kreatív ágazatok versenyképességének erősítésére, valamint az ipar változásaihoz való alkalmazkodás megkönnyítésére tett fellépéseit.
- (2) Az Unió által a kulturális és kreatív ágazatok számára nyújtott támogatás elsősorban az 1718/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁴⁾ (MEDIA program), az

1855/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁵⁾ (Kultúra program) és az 1041/2009/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁶⁾ (MEDIA Mundus program) által meghatározott uniós programok végrehajtása során szerzett tapasztalatokon alapul. Az 1622/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁷⁾ (Európa kulturális fővárosa fellépés), valamint az 1194/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁸⁾ (az Európai Örökség címre vonatkozó fellépés) szintén hozzájárulnak a kulturális és kreatív ágazat uniós támogatásához.

- (3) A Tanács által a 2007. november 16-i állásfoglalásában ⁽⁹⁾, az Európai Parlament által pedig a 2008. április 10-i állásfoglalásában ⁽¹⁰⁾ támogatott „Az Európai kulturális program a globalizálódó világban” című bizottsági közlemény meghatározza az Unió által a kulturális és kreatív ágazatokban végrehajtandó jövőbeni tevékenységek céljait. Célja a kulturális sokszínűség és a kultúrák közötti párbeszéd támogatása, a kultúrának mint a kreativitás mozgatórugójának támogatása a növekedés és a munkahelyteremtés keretében, valamint a kultúrának mint az Unió nemzetközi kapcsolatai létfontosságú elemének támogatása.
- (4) Tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak 11., 21. és 22. cikkére, a kulturális és kreatív ágazatok jelentős szerepet játszanak a megkülönböztetés valamennyi formája, többek között a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelemben, és a véleménynyilvánítás szabadsága megteremtésének, illetve a kulturális és nyelvi sokszínűség tisztelete előmozdításának fontos színterét jelentik.
- (5) A 2007. március 18-án hatályba lépett, 2005. évi UNESCO-egyezmény, amelyben az Unió az egyik szerződő fél, kiemeli, hogy a kulturális tevékenységek, javak és szolgáltatások mint identitás-, érték- és jelentéshordozók egyaránt gazdasági és kulturális természetűek, ezért nem kezelhetők úgy, mintha csupán kereskedelmi értékük lenne. Az egyezmény célja, hogy valamennyi ország és egyén kulturális kifejezésének támogatása érdekében erősítse a nemzetközi együttműködést – ideértve a nemzetközi koprodukciós és közös forgalmazási

⁽¹⁾ HL C 181., 2012.6.21., 35. o.

⁽²⁾ HL C 277., 2012.9.13., 156. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2013. november 19-i álláspontja álláspontja. (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2013. december 5-i határozata.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1718/2006/EK határozata (2006. november 15.) az európai audiovizuális ágazatot támogató program végrehajtásáról (MEDIA 2007) (HL L 327., 2006.11.24., 12. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1855/2006/EK határozata (2006. december 12.) a kultúra program létrehozásáról (2007–2013) (HL L 372., 2006.12.27., 1. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1041/2009/EK határozata (2009. október 21.) a harmadik országok audiovizuális szakembereivel folytatott együttműködés programjának létrehozásáról (MEDIA Mundus) (HL L 288., 2009.11.4., 10. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1622/2006/EK határozata (2006. október 24.) az Európa Kulturális Fővárosa eseménysorozat 2007–2019. évekre szóló közösségi fellépésének megállapításáról (HL L 304., 2006.11.3., 1. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1194/2011/EU határozata (2011. november 16.) az Európai Örökség címre vonatkozó európai uniós fellépés létrehozásáról (HL L 303., 2011.11.22., 1. o.).

⁽⁹⁾ HL C 287., 2007.11.29., 1. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 247. E, 2009.10.15., 32. o.

megállapodásokat –, valamint a szolidaritást. Az egyezmény megállapítja azt is, hogy kellő figyelmet kell fordítani a különböző társadalmi csoportok sajátos körülményeire és igényeire, beleértve a kisebbségek tagjait is. A kulturális és kreatív ágazatokat támogató programnak az egyezménnyel összhangban nemzetközi szinten kell erősítenie a kulturális sokszínűséget.

- (6) Többek között a szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló, 2003. évi UNESCO-egyezmény, valamint a világ kulturális és természeti örökségének védelméről szóló, 1972. évi UNESCO-egyezmény fényében az anyagi és eszmei kulturális örökség előmozdításának hozzá kell járulnia a szóban forgó helyszínek értékének fokozásához, elérve egyúttal azt, hogy az emberek sajátjuknak érezzék e helyszínek kulturális és történelmi értékét.
- (7) Az „Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést szolgáló stratégia” című bizottsági közlemény (Európa 2020 stratégia) egy olyan stratégiát határoz meg, amelynek célja, hogy az Uniót olyan intelligens, fenntartható és inkluzív gazdasággá tegye, amelyben magas a foglalkoztatottság és a termelékenység, és erős a társadalmi kohézió. E közleményben a Bizottság megjegyezte, hogy az Uniónak még vonzóbb keretfeltételeket kell biztosítania az innováció és a kreativitás számára. E tekintetben a kulturális és kreatív ágazatok olyan innovatív ötletek forrásai, amelyeket növekedést és munkahelyeket teremtő, illetve társadalmi változások kezelését elősegítő termékeké és szolgáltatásokká lehet alakítani. Ezenkívül a kiválóság és versenyképesség ezen ágazatokban elsősorban a művészek, alkotók és a szakemberek által tett erőfeszítések eredménye, amelyet támogatni kell. E célból javítani kell a kulturális és kreatív ágazatok finanszírozáshoz való hozzáférést.
- (8) A művészek és kulturális szakemberek céljait szolgáló mobilitási információs szolgálatokról szóló következtetéseiben ⁽¹⁾ a Tanács megerősítette a művészek és kulturális szakemberek mobilitásának fontosságát az Unió számára, illetve az Európa 2020 stratégián belüli célkitűzéseinek elérése szempontjából egyaránt, és felszólította a tagállamokat és a Bizottságot, hogy saját hatáskörükön belül és a szubszidiaritás elvét kellőképpen figyelembe véve segítsék elő azt, hogy átfogó és pontos tájékoztatást nyújtsanak az Unión belüli mobilitás lehetőségét kereső művészeknek és kulturális szakembereknek.
- (9) A közös kulturális térség megerősítéséhez való hozzájárulás érdekében elő kell segíteni a kulturális és kreatív szereplők országokon átívelő mobilitását, valamint a kulturális és kreatív alkotások, köztük az audiovizuális alkotások és termékek országokon átívelő forgalmát, előmozdítva ezáltal a kulturális cseréket és a kultúrák közötti párbeszédet.
- (10) A MEDIA, a Kultúra, és a MEDIA Mundus programokat rendszeres monitoringnak és külső értékeléseknek vetették alá, és jövőbeni működésükkel kapcsolatban nyilvános konzultációkat szerveztek, amelyekből megállapítható, hogy e programok rendkívül fontos szerepet játszanak az európai kulturális és nyelvi sokszínűség védelme és elősegítése terén. Ezekből a monitoring-, értékelési és konzultációs tevékenységekből, valamint a különböző független tanulmányokból, különösen a kulturális és kreatív ágazatok vállalkozói dimenziójáról szóló tanulmányból az is kiderül, hogy a kulturális és kreatív ágazatok közös kihívásokkal, nevezetesen a digitalizáció és a globalizáció miatt bekövetkező gyors változásokkal, a nyelvi sokszínűséggel kapcsolatos széttagolt piaci háttérrel, a finanszírozáshoz való hozzáféréssel összefüggő nehézségekkel, összetett adminisztratív eljárásokkal, valamint az összehasonlítható adatok hiányának problémájával néznek szembe, amelyek mind uniós szintű fellépést igényelnek.
- (11) Az európai kulturális és kreatív ágazatok a nemzeti és nyelvi határvonalak mentén eredendően sokszínűek, ami kulturálisan gazdag és nagymértékben független kulturális területek kialakulását eredményezi, lehetővé téve az európai örökség különböző kulturális hagyományainak kifejeződését. E sokszínűség ugyanakkor egy sor olyan akadályt is felszínre hoz, amely gátolja a kulturális és kreatív alkotások országokon átívelő zavartalan forgalmát, akadályozza a kulturális és alkotó szereplők mobilitását az Unión belül és kívül, amely földrajzi egyenlőtlenségekhez vezethet, és ebből következően korlátozott választék áll a fogyasztók rendelkezésére.
- (12) Mivel az európai kulturális és kreatív ágazatokat nyelvi sokszínűség jellemzi, ami bizonyos ágazatokban a nyelvek szerinti széttagozottsághoz vezet, a kulturális és kreatív, köztük az audiovizuális művek forgalmához alapvető fontosságú a feliratozás, a szinkronizálás és a hangaláírás.
- (13) A digitalizáció jelentős mértékben befolyásolja a kulturális és kreatív termékek és szolgáltatások előállításának, terjesztésének, elérésének, fogyasztásának és pénzbeli kifejezésének módját. Miközben elismerik a kulturális és kreatív alkotások fokozott hozzáférhetősége, és a művészek és alkotók méltányos díjazása közötti új egyensúly szükségességét, valamint az új üzleti modellek megjelenését, a digitalizáció okozta változások széles körű lehetőségeket kínálnak az európai kulturális és kreatív ágazatok, és általában véve az európai társadalom számára. Az alacsonyabb forgalmazási költségek, az új forgalmazási csatornák, az új és nagyobb közönségekben rejlő lehetőségek, valamint a hiánypótló termékekkel kapcsolatos új lehetőségek világszerte megkönnyítik a hozzáférést, és növelik a kulturális és kreatív alkotások forgalmát. Ezeknek a lehetőségeknek a teljes körű kihasználásához, valamint a digitalizáció és a globalizáció okozta változásokhoz való alkalmazkodáshoz a kulturális és kreatív

⁽¹⁾ HL C 175., 2011.6.15., 5. o.

- ágazatoknak új készségeket kell kialakítaniuk, és a berendezések fejlesztése, új gyártási és forgalmazási módszerek kidolgozása, valamint az ezekhez kapcsolódó új üzleti modellek alkalmazása érdekében nagyobb mértékben hozzá kell férniük a finanszírozáshoz.
- (14) A jelenlegi forgalmazási gyakorlat támogatja a filmfinanszírozási rendszert. Egyre erősödik azonban a vonzó, jogszerű online ajánlatok megjelenítésének elősegítésére irányuló igény, valamint az innováció ösztönzésének szükségessége. Ezért alapvetően fontos az új forgalmazási módok támogatása annak érdekében, hogy új üzleti modellek jelenhessenek meg.
- (15) A filmszínházak digitalizációja a digitális berendezések magas költsége miatt folyamatos problémát jelent a kis filmszínházak számos üzemeltetője, különösen az egytermes filmszínházak üzemeltetői számára. Míg elsődlegesen a tagállamok hatáskörébe tartozik a kultúra, és ezért ezt a kérdést továbbra is a megfelelő nemzeti, regionális és helyi szinten kell kezelni, lehetőség van a különösen a helyi és regionális fejlesztésre irányuló uniós programokon és alapokon keresztüli finanszírozásra is.
- (16) A közönségépítés, különösen a fiatalok körében, különleges kötelezettségvállalást igényel az Unió részéről az iránt, hogy támogassák különösen a film- és médiaismeretek előmozdítását.
- (17) A kulturális és kreatív ágazatok számára, különösen a mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) és a mikrovállalkozások, valamint a mikro-, kis- és közepes méretű szervezetek – köztük a nonprofit és nem kormányzati szervezetek – számára az előttük álló egyik legnagyobb kihívást az jelenti, hogy nehezen férnek hozzá azokhoz a pénzeszközökhöz, amelyekre működésük finanszírozásához, növekedésükhöz, illetve versenyképességük fenntartásához és növeléséhez vagy nemzetközi tevékenységükhöz szükségük van. Miközben ez általános problémát jelent a kkv-k körében, a kulturális és kreatív ágazatok még nehezebb helyzetben vannak, mivel számos eszközük immateriális jellegű, tevékenységeik egyedi prototípusokra épülnek, az innováció érdekében pedig kénytelenek kockáztatni és kísérletezni. Fontos, hogy az ilyen jellegű kockázatvállalást a pénzügyi intézmények is megértsek és támogassák.
- (18) A Kreatív Iparágak Európai Szövetsége kísérleti projekt-ként olyan ágazatközi kezdeményezés, amelynek elsődleges célja a kreatív iparágak szakpolitikai szintű támogatása. E célt a kreatív iparágak további pénzeszközökkel való ellátásával és a kreatív iparágak által egyéb iparágak és ágazatok számára nyújtott szolgáltatások iránti kereslet ösztönzésével szeretné elérni. A kreatív iparágak innovációját hatékonyabban támogató új eszközöket vizsgálatnak vetik alá, majd beépítik az európai, nemzeti, és regionális érdekelt felekből álló szakpolitikai ismeretátadási platformba.
- (19) A kulturális és kreatív ágazatokra vonatkozó, jelenleg önállóan működő MEDIA, Kultúra és MEDIA Mundus programok egyetlen átfogó programban (a továbbiakban: a program) való egyesítése hatékonyabban támogatná a kkv-k, valamint mikro-, kis- és közepes méretű szervezeteket azon törekvésükben, hogy kiaknázzák a digitalizáció és a globalizáció által kínált lehetőségeket, továbbá segítené őket a jelenleg piaci széttagoltsághoz vezető problémák megoldásában. Ahhoz, hogy hatékony legyen, a programnak a két független alprogramon és egy kulturális-kreatív ágon belül figyelembe vennie a különböző ágazatok és különböző célcsoportjaik sajátosságait, valamint ezek egyedi szükségleteit. A végrehajtás szintjén a program és az intelligens specializációra irányuló nemzeti és regionális stratégiák közötti szinergiák biztosítása különösen fontos. E célból a programnak a különböző kulturális és kreatív ágazatokra kiterjedő koherens támogatási struktúrát kell létrehoznia, egy pénzügyi eszközzel kiegészített támogatási rendszer formájában.
- (20) A programnak figyelembe kell vennie a kultúra és a kulturális tevékenységek kettős jellegét, elismerve egyrészt a kultúra önmagáért való és művészi értékét, másrészt pedig ezen ágazatok gazdasági értékét, beleértve a kreativitáshoz, az innovációhoz és a társadalmi befogadáshoz való, tágabb értelemben vett társadalmi hozzájárulásukat.
- (21) A program végrehajtása tekintetében figyelembe kell venni a kultúra önmagáért való értékét és a kulturális és kreatív ágazatok egyedi jellegét, így egy Kultúra alprogram hatálya alá tartozó nonprofit szervezetek és projektek jelentőségét.
- (22) A kulturális és kreatív ágazatok garanciaeszközének (a továbbiakban: a garanciaeszköz), amely önálló pénzügyi eszköznek minősül, általában véve lehetővé kell tennie a kulturális és kreatív ágazatok növekedését, és megfelelő ösztönzőkkel kell szolgálnia a fellépésekhez és az új lehetőségekhez. A kiválasztott pénzügyi közvetítőknél a földrajzi lefedettség és ágazati képviselő szempontjából kiegyensúlyozott hitelportfólió biztosítása érdekében a kultúra, illetve a kulturális és kreatív projektek érdekében kell eljárniuk. Emellett a köz- és magánjogi szervezetek fontos szerepet játszanak abban, hogy a garanciaeszköz keretében széles körű megközelítést lehessen követni.
- (23) Finanszírozásban kell részesülnie az Európa kulturális fővárosa fellépésnek és az Európai Örökség címre vonatkozó fellépés igazgatásának is, mivel ezek hozzájárulnak a közös kulturális területhez való tartozás érzésének megerősítéséhez, a kultúrák közötti párbeszéd és a kölcsönös megértés ösztönzéséhez és a kulturális örökség értékének növeléséhez.

- (24) A tagállamokon, valamint a 2001/822/EK tanácsi határozat ⁽¹⁾ 58. cikke értelmében a programban való részvételre jogosult tengerentúli országokon és területeken kívül a programnak – meghatározott feltételek mellett – nyitottnak kell lennie az Európai Szabadkereskedelmi Társulásban (EFTA), és egyben az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodásban részes országok és a Svájci Államszövetség részvétele előtt is. Az előcsatlakozási stratégiában részesülő csatlakozó országok, tagjelölt és a potenciálisan tagjelölt országok, továbbá az európai szomszédságpolitika alá tartozó országok számára szintén lehetővé kell tenni – a garanciaeszköz kivételével – a programban való részvételt.
- (25) A program az érintett felek által közösen meghatározandó kiegészítő előirányzatok és egyedi eljárások alapján nyitva áll a harmadik országokkal folytatott kétoldali vagy többoldali együttműködési tevékenységek előtt is.
- (26) Támogatni kell a program és a nemzetközi szervezetek, például az UNESCO, az Európa Tanács, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) és a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) közötti, kulturális és audiovizuális téren megvalósuló együttműködést.
- (27) Biztosítani kell, hogy a program keretében végrehajtott valamennyi fellépés és tevékenység európai hozzáadott értéket képviseljen, kiegészítse a tagállamok tevékenységeit és megfeleljen az EUMSZ 167. cikke (4) bekezdésének, valamint összhangban álljon az Unió egyéb, különösen az oktatás, a foglalkoztatás, a belső piac, a vállalkozás, az ifjúság, az egészség, az uniós polgárság és az igazságügy, a kutatás és innováció, az ipar- és kohéziós politika, az idegenforgalom és a külkapcsolatok, a kereskedelem és fejlesztés, illetve a digitális menetrend terén végzett tevékenységeivel.
- (28) A teljesítményre vonatkozó értékelés elveinek megfelelően a programra vonatkozó monitoringra és értékelésre szolgáló eljárásoknak részletes éves jelentéseket, valamint az e rendeletben meghatározott konkrét, mérhető, megvalósítható, releváns és időben körülhatárolt célokat és mutatókat, köztük minőségi mutatókat kell magukban foglalniuk. A monitoringra és értékelésre szolgáló eljárások során figyelembe kell venni az érintett szereplők, például az Eurostat munkáját, illetve az ESSnet kulturális projekt és az UNESCO Statisztikai Intézetének megállapításait. Ebben az összefüggésben az audiovizuális ágazatot illetően folytatni kell az Unió részvételét az Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézetben (a továbbiakban: a Megfigyelő Intézet).
- (29) A program optimális monitoringjának és értékelésének a program teljes időtartama alatti biztosítása érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a kiegészítő mennyiségi és minőségi mutatók elfogadására vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (30) Az egész életen át tartó tanulás, a kultúra, az ifjúság és az uniós polgárság terén az európai programok jogalapját módosító európai parlamenti és tanácsi határozatok hatásáról szóló, 2010. július 30-i bizottsági jelentés megállapításai szerint az irányítási eljárásokra igénybe vett idő jelentős lerövidülése miatt a programok hatékonyabbá váltak. Külön gondot kell fordítani annak biztosítására, hogy többek között az átalányösszegek, az egészségügyi és az átalányfinanszírozás meghatározását végző megbízható, objektív és rendszeresen frissített rendszerek alkalmazásán keresztül egyre egyszerűbbé váljanak az adminisztratív és pénzügyi eljárások.
- (31) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽²⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (32) Az 58/2003/EK tanácsi rendeletnek ⁽³⁾ megfelelően a Bizottság 2009 óta az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökségre bízta az oktatás, az audiovizualitás és a kultúra területén az uniós cselekvési program igazgatásával kapcsolatos végrehajtási feladatok elvégzését. A Bizottság ezért a költség-haszon elemzés alapján és az említett rendeletben előírt módon egy meglévő végrehajtó hivatalt bízhat meg a program végrehajtásával.
- (33) Ez a rendelet a program teljes időtartamára pénzügyi keretösszeget állapít meg, amely az éves költségvetési eljárás során elsődleges referenciaösszeget jelent az Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság

⁽¹⁾ A Tanács 2001/822/EK határozata (2001. november 27.) a tagállamokon, valamint az Európai Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról („tengerentúli társulási határozat”) (HL L 314., 2001.11.30., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽³⁾ A Tanács 58/2003/EK rendelete (2002. december 19.) a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról (HL L 11., 2003.1.16., 1. o.).

közötti, létrejött 2013. december 2-án intézményközi megállapodás ⁽¹⁾ (a továbbiakban: az intézményközi megállapodás) 17. pontja értelmében.

(34) Az Unió pénzügyi érdekeit a teljes kiadási ciklusban arányos intézkedésekkel kell védeni a kiadási ciklus egészében, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, a kárba vesztett, jogtalanul kifizetett vagy helytelenül felhasznált pénzeszközök visszatérítését, valamint adott esetben a 966/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) szerinti közigazgatási és pénzügyi szankciók kiszabását szolgáló intézkedéseket.

(35) Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) tekintetében, valamint a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet ⁽³⁾ és a 883/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ értelmében, a csalások megelőzése, valamint az elveszett, illetve szabálytalanul átutalt vagy felhasznált pénzeszközök visszatérítése érdekében megfelelő intézkedéseket kell hozni és ezeket végre kell hajtani.

(36) Mivel e rendelet céljait – nevezetesen az európai kulturális és nyelvi sokszínűség fejlesztését, megőrzését és előmozdítását, Európa kulturális örökségének előmozdítását, valamint az európai kulturális és kreatív ágazat, különösen az audiovizuális ágazat versenyképességének elősegítését – a program országokon átívelő és nemzetközi jellegéből adódóan a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a program léptéke és várható hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubdiarítás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően e rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(37) Ezért az 1718/2006/EK, az 1855/2006/EK és az 1041/2009/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni.

(38) Rendelkezni kell a MEDIA, a Kultúra és a MEDIA Mundus programoktól az e programhoz vezető átmenetet szabályozó intézkedésekről.

⁽¹⁾ HL C 420., 20.12.2013., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

(39) A program alapján nyújtott finanszírozás folytonosságának biztosítása érdekében a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy a támogatott fellépések és tevékenységek végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó költségeket támogathatónak tekintse abban az esetben is, ha azok a finanszírozási kérelem benyújtása előtt merülnek fel a kedvezményezettnél.

(40) A program alapján nyújtott finanszírozás folytonosságának biztosítása érdekében e rendeletet 2014. január 1-jétől kell alkalmazni. Sürgősségi okokból e rendeletnek az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követően a lehető leghamarabb hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. cikk

A program létrehozása és időtartama

(1) Ez a rendelet létrehozza az európai kulturális és kreatív ágazatok támogatását célzó Kreatív Európa programot (a továbbiakban: a program).

(2) A programot a 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig terjedő időszakban kell végrehajtani.

2. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában a következő fogalom meghatározásokat kell alkalmazni:

1. „kulturális és kreatív ágazatok”: minden olyan ágazat, amelynek tevékenysége kulturális értékeken és/vagy művészi vagy másfajta kreatív kifejezőmódon alapul, függetlenül attól, hogy piacorientált vagy nem piacorientált tevékenységekről van-e szó, hogy milyen struktúra keretében végzik ezeket a tevékenységeket, valamint hogy milyen módon történik ezen struktúra finanszírozása. Ezek a tevékenységek magukban foglalják a kulturális, művészi vagy másfajta kreatív kifejezőmódot megtestesítő termékek és szolgáltatások megtervezését, létrehozását, gyártását, terjesztését és megőrzését, valamint a kapcsolódó tevékenységeket, például az oktatást vagy az irányítást. A kulturális és kreatív ágazatok magukban foglalják többek között az építészetet, az archívumokat, a könyvtárakat és múzeumokat, a művészi alkotásokat, az audiovizuális ágazatot (ideértve a filmeket, televíziós alkotásokat, videojátékokat és multimédiát), az anyagi és eszmei kulturális örökséget, a design, fesztiválokat, zenét, irodalmat, az előadóművészetet, a kiadói tevékenységet, a rádiót és a képzőművészetet;

2. „kkv-k”: a 2003/361/EK bizottsági ajánlás ⁽⁵⁾ fogalom meghatározása szerinti mikro-, kis- és középvállalkozások;

⁽⁵⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

3. „rész vevő pénzügyi közvetítők”: a költségvetési rendelet 139. cikke (4) bekezdésének második albekezdése értelmében vett pénzügyi közvetítők, akiknek a kiválasztása a garanciaeszköz keretében, a költségvetési rendelettel és e rendelet I. mellékletével összhangban történik, és akik a következőket nyújtják vagy tervezik nyújtani:

- a) hitelek a kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő kkv-k, valamint mikro-, kis- és közepes méretű szervezetek számára (garancia az Európai Beruházási Alapból („EBA”)); vagy
- b) hitelgaranciák a kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő kkv-k, valamint mikro-, kis- és közepes méretű szervezetek számára hitelt nyújtó más pénzügyi közvetítők számára (EBA-viszontgarancia).

4. „kapacitásépítési szolgáltatók”: olyan szervezetek, amelyek képesek az I. melléklet szerint szakértelmet biztosítani abból a célból, hogy a részt vevő pénzügyi közvetítők számára lehetővé tegyék a kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő kkv-k, valamint mikro-, kis- és közepes méretű szervezetek sajátosságainak és az azokkal, illetve projektjeikkel összefüggő kockázatoknak a reális felmérését.

3. cikk

Általános célkitűzések

A program általános célkitűzései:

- a) az európai kulturális és nyelvi sokszínűség megőrzése, fejlesztése és előmozdítása, valamint Európa kulturális örökségének előmozdítása;
- b) az európai kulturális és kreatív ágazatok – különösen az audiovizuális ágazat – versenyképességének erősítése az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása érdekében.

4. cikk

Egyedi célkitűzések

A program egyedi célkitűzései:

- a) az európai kulturális és kreatív ágazatok országokon átívelő és nemzetközi működőképességének támogatása;
- b) a kulturális és kreatív alkotások országokon átívelő forgalmának, valamint a kulturális és kreatív szereplők, különösen a művészek országokon átívelő mobilitásának elősegítése, továbbá új és nagyobb közönség elérése és a kulturális és kreatív alkotásokhoz való hozzáférés megkönnyítése az Unión belül és kívül, különös hangsúlyt fektetve a gyermekekre, a fiatalokra, a fogyatékossgal élő személyekre és az alulreprzentált csoportokra;
- c) a kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő kkv-k, valamint mikro-, kis- és közepes méretű szervezetek pénzügyi képességének fenntartható megerősítése, kiegyensúlyozott földrajzi lefedettségre és az ágazat kiegyensúlyozott képviselőire törekedve;

d) a szakpolitikák kialakításának, az innovációnak, a kreativitásnak, a közönségépítésnek, valamint az új üzleti és irányítási modelleknek az előmozdítása az országokon átívelő szakpolitikai együttműködés támogatása révén.

5. cikk

Európai hozzáadott érték

(1) A kultúra önmagáért való és gazdasági értékét elismerve, a program olyan fellépéseket és tevékenységeket támogat, amelyek európai hozzáadott értéket képviselnek a kulturális és kreatív ágazatokban. A program hozzájárul az Európa 2020 stratégiában és annak kiemelt kezdeményezéseiben meghatározott célok eléréséhez.

(2) Az európai hozzáadott értéket az alábbiak közül egyen vagy többön keresztül kell biztosítani:

- a) a regionális, nemzeti, nemzetközi és egyéb uniós programokat és szakpolitikákat kiegészítő fellépések és tevékenységek országokon átívelő jellege, valamint e fellépések és tevékenységek hatása a kulturális és kreatív ágazatokra, illetve a polgárookra és a polgárok sajátjuktól eltérő kultúrákkal kapcsolatos ismereteire;
- b) a kulturális és kreatív ágazatok szereplői, köztük művészek, audiovizuális szakemberek, kulturális és kreatív szervezetek és audiovizuális szereplők közötti, országokon átívelő együttműködés fejlesztése és előmozdítása, amely elsősorban a globális kihívásokra való átfogóbb, gyorsabb, hatékonyabb és hosszú távú reagálásra ösztönöz;
- c) az uniós támogatással elérhető méretgazdaságosság és kritikus tömeg, amelyek révén további pénzeszközök válhatnak hozzáférhetővé;
- d) az európai kulturális és kreatív ágazatokon belül egyenlőbb versenyfeltételek biztosítása az alacsony kapacitású országok és/vagy a korlátozott földrajzi és/vagy nyelvi területtel rendelkező országok vagy régiók figyelembevételével.

6. cikk

A program felépítése

A program a következőkből áll:

- a) a MEDIA alprogram;
- b) a Kultúra alprogram;
- c) a kulturális-kreatív ág;

7. cikk

Az alprogramok logói

(1) A Bizottság az alprogramokhoz kapcsolódó külön logók használata révén biztosítja a program láthatóságát.

(2) A MEDIA alprogram kedvezményezettjei az Ia. melléklet szerinti logót használják. A Bizottság meghatározza az e logó használatával kapcsolatos részleteket, és közli ezeket a kedvezményezettekkel.

(3) A Kultúra alprogram kedvezményezettjei a Bizottság által meghatározott logót használják. A Bizottság meghatározza az e logó használatával kapcsolatos részleteket, és közli ezeket a kedvezményezettekkel.

(4) A Bizottság és a 16. cikkben említett Kreatív Európa irodák szintén jogosultak az alprogramok logóinak használatára.

8. cikk

A programhoz való hozzáférés

(1) A program a 2005. évi UNESCO-egyezménnyel összhangban nemzetközi szinten előmozdítja a kulturális sokszínűséget.

(2) A programban a tagállamok vehetnek részt.

(3) A (4) bekezdés sérelme nélkül, a programban részt vehetnek a következő országok, amennyiben kiegészítő előirányzatokat fizetnek, és – a MEDIA alprogram esetében – megfelelnek a 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹⁾ meghatározott feltételeknek:

- a) az előcsatlakozási stratégiában részesülő csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelölt országok, az ezen országok uniós programokban való részvételére vonatkozóan a keretmegállapodásokban, társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban megállapított általános elvekkel és feltételekkel összhangban;
- b) az EFTA országai, amelyek részesei az EGT-megállapodásnak, az említett megállapodással összhangban;
- c) a Svájci Államszövetség, az országgal kötött kétoldalú megállapodás alapján;
- d) az európai szomszédságpolitika hatálya alá tartozó országok, az ezen országokkal együtt az uniós programokban való részvételükre vonatkozó keretmegállapodások alapján létrehozott eljárásokkal összhangban.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010. március 10.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) (HL L 95., 2010.4.15., 1. o.).

(4) A (3) bekezdés a) és d) pontjában említett országok nem vehetnek részt a garanciaeszközben.

(5) A program az ezen országok vagy régiók által megfizetett kiegészítő előirányzatok és az ezen országokkal vagy régiókkal közösen meghatározandó egyedi eljárások alapján nyitva áll egyes kiválasztott országokkal vagy régiókkal folytatott kétoldalú vagy többoldalú együttműködési fellépések előtt is.

(6) A program lehetővé teszi a programban részt nem vevő országokkal, valamint a kulturális és kreatív ágazatokban működő nemzetközi szervezetekkel – például az UNESCO-val, az Európa Tanáccsal, az OECD-vel vagy a WIPO-vel – történő együttműködést és közös fellépéseket a program célkitűzéseinek megvalósításában való közös részvétel alapján.

II. FEJEZET

A MEDIA alprogram

9. cikk

A MEDIA alprogram prioritásai

(1) Az európai audiovizuális ágazat országokon átívelő működőképességének megerősítése terén érvényesítendő prioritások a következők:

- a) az audiovizuális szakemberek készségei és kompetenciái megszerzésének és fejlesztésének, valamint a hálózatok kialakításának megkönnyítése, beleértve a digitális technológiák használatát a piaci fejleményekhez való alkalmazkodás biztosítása érdekében, valamint az új közönségépítési szemléletek és az új üzleti modellek vizsgálatát;
- b) az audiovizuális szereplők azon kapacitásának növelése, hogy az Unióban és az Unión kívül terjeszthető európai audiovizuális alkotásokat fejlesszenek ki, illetve európai és nemzetközi koprodukciókat hozzanak létre, többek között televíziós műsorszolgáltatókkal közösen;
- c) a vállalkozások közötti csere ösztönzése az audiovizuális szereplők piacokhoz és üzleti eszközökhöz való hozzáféréseinek elősegítése révén, projektjeik uniós és nemzetközi piacokon való ismertségének növelése érdekében.

(2) Az alkotások országokon átívelő forgalmának előmozdítása terén érvényesítendő prioritások a következők:

- a) a filmszínházi forgalmazás támogatása az audiovizuális alkotások országokon átívelő marketingje, brandingje, terjesztése és bemutatása révén;
- b) audiovizuális alkotások országokon átívelő marketingjének, brandingjének és forgalmazásának egyéb, nem filmszínházi platformokon történő előmozdítása;

- c) a közönségépítés támogatása az európai audiovizuális alkotások iránti érdeklődés felkeltésének és az ezen alkotásokhoz való hozzáférés javításának eszközeként, különösen promóció, rendezvényeken, filmműveltség kialakításán és fesztiválokon keresztül;
- d) az új üzleti modellek megjelenésének lehetővé tétele érdekében az új forgalmazási módok elősegítése.

10. cikk

A MEDIA alprogramot támogató intézkedések

A 9. cikkben megállapított prioritások végrehajtása érdekében a MEDIA alprogram a következőkhöz nyújt támogatást:

- a) készségek és kompetenciák audiovizuális szakemberek általi megszerzését és javítását előmozdító képzési intézkedések átfogó spektrumának biztosítása, valamint az ismeretek megosztására és a hálózatépítésre irányuló kezdeményezések, ideértve a digitális technológiák integrálását;
- b) olyan európai audiovizuális alkotások, különösen filmek és televíziós alkotások – például játékfilmek, dokumentumfilmek, gyermek- és animációs filmek, illetve interaktív alkotások, például videojátékok és multimédiás tartalmak – fejlesztése, amelyek kedvezőbb határokon átnyúló terjesztési lehetőségekkel rendelkeznek;
- c) az európai audiovizuális produkciós vállalatok, és különösen a független vállalatokat támogató tevékenységek, az audiovizuális alkotások – köztük televíziós alkotások – európai és nemzetközi koprodukcióinak elősegítése érdekében;
- d) olyan tevékenységek, amelyek segítik az európai és nemzetközi koprodukciós partnerek egymásra találását, illetve a koprodukcióban előállított audiovizuális alkotások közvetett módon való segítségét azzal, hogy támogatják a programban részt vevő országok valamelyikében székhellyel rendelkező nemzetközi koprodukciós alapokat;
- e) az audiovizuális szakmai kereskedelmi rendezvényekhez és piacokhoz való hozzáférés elősegítése, valamint az online üzleti eszközök használatának lehetővé tétele az Unión belül és az Unión kívül;
- f) támogatási rendszerek létrehozása a nem nemzeti európai filmek filmszínházi és valamennyi egyéb platformon történő forgalmazása és a nemzetközi értékesítési tevékenységek előmozdítása, elsősorban az audiovizuális alkotások feliratozása, szinkronizálása és hangalámondása érdekében;
- g) az európai filmek nemzetközi forgalmának és a nemzetközi filmek Unióban történő forgalmának elősegítése valamennyi forgalmazási platformon, az audiovizuális ágazat nemzetközi együttműködési projektjei révén;
- h) olyan európai filmszínház-üzemeltetői hálózat, amely jelentős arányban nem nemzeti európai filmeket mutat be;

- i) különböző európai audiovizuális alkotások, köztük rövidfilmek bemutatására és népszerűsítésére irányuló kezdeményezések, például fesztiválok és egyéb promóciós rendezvények;
- j) a filmműveltség előmozdítását, továbbá a közönség európai audiovizuális alkotásokkal, köztük az audiovizuális és mozgóképes örökséggel kapcsolatos ismereteinek és érdeklődésének bővítését célzó tevékenységek, különösen a fiatal közönség vonatkozásában;
- k) olyan innovatív tevékenységek, amelyek célja a digitális technológiák bevezetése és használata által valószínűleg érintett területek új üzleti modelljeinek és eszközeinek vizsgálata.

11. cikk

Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézet

- (1) Az Unió a program időtartama alatt a Megfigyelő Intézet tagja.
- (2) Az Uniónak a Megfigyelő Intézetben való részvétele az alábbiak révén hozzájárul a MEDIA alprogram prioritásainak megvalósításához:
  - a) átláthatóság és egyenlő versenyfeltételek ösztönzése a jogi és pénzügyi/piaci információkhoz való hozzáférés terén, valamint hozzájárulás a jogi és statisztikai információk összehasonlíthatóságához;
  - b) hasznos adatok és piaci elemzések nyújtása a MEDIA alprogram cselekvési irányvonalainak kidolgozásához, valamint piaci hatásainak felméréséhez.
- (3) Az Uniót a Bizottság képviseli a Megfigyelő Intézetben folytatott munkában.

III. FEJEZET

A Kultúra alprogram

12. cikk

A Kultúra alprogram prioritásai

- (1) A kulturális és kreatív ágazat országokon átívelő működőképességének megerősítése terén érvényesítendő prioritások a következők:
  - a) olyan tevékenységek támogatása – beleértve a digitális technológiákhoz való alkalmazkodás ösztönzését, az innovatív közönségépítési szemléletek, valamint az új üzleti és vezetési modellek vizsgálatát –, amelyek a kulturális és kreatív szereplők számára a kulturális és kreatív ágazatok megerősítéséhez hozzájáruló készségeket, kompetenciákat és ismereteket nyújtanak;

b) olyan fellépések támogatása, amelyek lehetővé teszik a kulturális és kreatív szereplők számára a nemzetközi együttműködést, valamint azt, hogy lehetőleg hosszú távú stratégiák alapján nemzetközi karriert fussanak be és nemzetközi tevékenységet folytassanak az Unióban és az Unión kívül;

c) az európai kulturális és kreatív szervezetek és a nemzetközi hálózatépítés megerősítésének támogatása a szakmai lehetőségekhez való hozzájárulás elősegítése érdekében.

(2) Az országhatárokon átívelő forgalom és mobilitás előmozdítása terén érvényesítendő prioritások a következők:

a) nemzetközi bemutatókörutak, rendezvények, kiállítások és fesztiválok támogatása;

b) az európai irodalom terjesztésének támogatása annak érdekében, hogy az a lehető legszélesebb körben elérhetővé váljék;

c) a közönségépítés támogatása az európai kulturális és kreatív alkotások és az európai anyagi és eszmei kulturális örökség iránti érdeklődés felkeltésének, valamint az említettekhez való hozzáférés javításának eszközeként.

13. cikk

A Kultúra alprogramot támogató intézkedések

(1) A 12. cikkben megállapított prioritások végrehajtása érdekében a Kultúra alprogram a következőkhöz nyújt támogatást:

a) országokon átívelő együttműködési projektek, amelyek ágazaton belüli vagy ágazatok közötti tevékenységek végrehajtása céljából különböző országokból származó kulturális és kreatív szervezeteket fognak össze;

b) a különböző országokból származó kulturális és kreatív szervezetek hálózatainak tevékenységei;

c) az újonnan megjelenő tehetségek fejlesztését elősegítő, és a kulturális szereplők országokon átívelő mobilitását, valamint az alkotások forgalmát ösztönző európai elkötelezettségű szervezetek tevékenységei, amelyek magukban hordozzák annak lehetőségét, hogy széles körben befolyásolják a kulturális és kreatív ágazatot, és tartós hatást érjenek el;

d) műfordítások és azok további népszerűsítése;

e) különleges intézkedések az európai kultúrák gazdagságának és sokszínűségének fokozottabb népszerűsítésére, valamint a kultúrák közötti párbeszéd és a kultúrák kölcsönös megismerésének ösztönzésére, például uniós kulturális díjak, és az Európa kulturális fővárosa fellépés és az Európai Örökség címre vonatkozó fellépés.

(2) Az (1) bekezdésben megállapított intézkedések elsősorban nonprofit projektek támogatását szolgálják.

IV. FEJEZET

A kulturális-kreatív ág

14. cikk

A kulturális és kreatív ágazatok garanciaeszköze

(1) A Bizottság garanciaeszközt hoz létre a kulturális és kreatív ágazatok támogatására.

A garanciaeszköz önálló eszközként működik, létrehozása és irányítása pedig a költségvetési rendelet VIII. címével összhangban valósul meg.

(2) A garanciaeszköz a következő prioritások alapján működik:

a) a kulturális és kreatív ágazatokban működő kkv-k, valamint mikro-, kis- és közepes méretű szervezetek finanszírozáshoz való hozzáféréseinek elősegítése;

b) a részt vevő pénzügyi közvetítők azon képességének javítása, hogy felmérjék a kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő kkv-kkel, valamint mikro-, kis- és közepes méretű szervezetekkel, illetve projektjeikkel összefüggő kockázatokat, többek között technikai segítségnyújtás, ismeretátadás és hálózatépítési intézkedések révén.

A prioritásokat az I. melléklettel összhangban kell végrehajtani.

(3) A költségvetési rendelet 139. cikkének (4) bekezdésével összhangban a Bizottság a garanciaeszközt a közvetett irányítás módszerével hajtja végre, úgy, hogy egyes feladatokat az említett rendelet 58. cikke (1) bekezdése c) pontjának iii. alpontjában említett EBA-ra ruház át, a Bizottság és az EBA közötti megállapodás feltételei alapján.

15. cikk

Országokon átívelő szakpolitikai együttműködés

(1) Az országokon átívelő szakpolitikai együttműködés előmozdítása érdekében a kulturális-kreatív ág keretében az alábbiak részesülnek támogatásban:

a) az új üzleti és vezetési modellekkel kapcsolatos tapasztalatok és szakismeretek országokon átívelő cseréje, a kulturális és kreatív szervezetek, valamint a kulturális és kreatív ágazatok fejlesztésében részt vevő döntéshozók egymástól való tanulási tevékenységei és hálózatépítése, adott esetben a digitális hálózatok előmozdításával;

b) piaci adatok gyűjtése, tanulmányok készítése, a munkaerőpiaci és készségbeli igények elemzése, európai és nemzeti kultúrpolitikai elemzések, valamint statisztikai felmérések támogatása az egyes ágazatokhoz kapcsolódó eszközök és kritériumok alapján, továbbá többek között a program hatásainak minden szempontból történő mérésére szolgáló értékelések;

c) a Megfigyelő Intézet uniós tagsági hozzájárulási díjának kifizetése, az audiovizuális ágazatban elvégzendő adatgyűjtés és -elemzés előmozdítása érdekében;

- d) az alkotások finanszírozására, forgalmazására és pénzbeli kifejezésére irányuló új, ágazatok közötti megközelítések vizsgálata;
- e) konferenciák, szemináriumok és szakpolitikai párbeszédok szervezése többek között a kulturális és médiaműveltség terén, adott esetben a digitális hálózatépítés előmozdításával;
- f) a 16. cikkben említett Kreatív Európa irodák és azok feladatainak elvégzésével.

(2) A Bizottság 2014. június 30-ig megvalósíthatósági tanulmányt készít, amely feltárja az adatok összegyűjtésének és elemzésének lehetőségeit az audiovizuális ágazattól eltérő kulturális és kreatív ágazatokban, és eredményeit ismerteti az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal.

A megvalósíthatósági tanulmány eredményei függvényében a Bizottság javaslatot tehet e rendelet ennek megfelelő módosítására.

16. cikk

Kreatív Európa irodák

- (1) A programban részt vevő országok a Bizottsággal közösen eljárva, a nemzeti joguknak és gyakorlatuknak megfelelően létrehozzák a Kreatív Európa irodákat (a továbbiakban: a Kreatív Európa irodák).
- (2) A Bizottság támogatja a Kreatív Európa irodák hálózatát.
- (3) A Kreatív Európa irodák az alábbi feladatokat végzik, figyelembe véve az egyes ágazatok sajátosságait:
- a) tájékoztatást nyújtanak az országukban a programról és népszerűsítik azt;
- b) a programmal kapcsolatban segítséget nyújtanak a kulturális és kreatív ágazatok számára, és alapszintű tájékoztatást nyújtanak az uniós szakpolitika keretében igénybe vehető egyéb támogatásokról;
- c) ösztönzik a határokon átnyúló együttműködést a kulturális és kreatív ágazatokon belül;
- d) támogatják a Bizottság munkáját a programban részt vevő tagállamok kulturális és kreatív ágazataival kapcsolatos segítségnyújtás révén, például az ezekre az ágazatokra vonatkozó adatok szolgáltatásával;
- e) segítséget nyújtanak a Bizottság részére a program eredményeiről és hatásairól szóló megfelelő kommunikáció és tájékoztatás nyújtásában;

- (f) elősegítik a nyújtott uniós finanszírozás és az országuk tekintetében elért eredményekre vonatkozó információk közzétételét és terjesztését.

(4) A Bizottság a tagállamokkal közösen eljárva, rendszeres és független monitoring és értékelés révén biztosítja a Kreatív Európa irodák által nyújtott szolgáltatás minőségét és eredményességét.

V. FEJEZET

Teljesítményeredmények és tájékoztatás

17. cikk

Összhang és kiegészítő jelleg

(1) A Bizottság, a tagállamokkal együttműködve, biztosítja a program általános összhangját és kiegészítő jellegét az alábbiakkal:

- a) releváns uniós szakpolitikák, például az oktatás, a foglalkoztatás, az egészségügy, a belső piac, a digitális menetrend, az ifjúság, az uniós polgárság, a külkapcsolatok, a kereskedelem, a kutatás és innováció, a vállalkozás, a turizmus, az igazságügy, a bővítés és a fejlesztés területén;
- b) a kultúrára és médiára vonatkozó szakpolitikák területének más vonatkozó uniós finanszírozási forrásai, különösen az Európai Szociális Alap, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, a kutatási és innovációs programok, valamint az igazságügyhöz és az állampolgársághoz kapcsolódó pénzügyi eszközök, külső együttműködési programok és az előcsatlakozási programok.

(2) Ez a rendelet az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásának sérelme nélkül alkalmazandó és hajtandó végre.

18. cikk

Monitoring és értékelés

(1) A Bizottság az alábbi minőségi és mennyiségi teljesítménymutatók figyelembevételével biztosítja a program rendszeres monitoringját és külső értékelését:

- a) a 3. cikkben említett általános célkitűzések mutatói:
- i. a kulturális és kreatív ágazatoknak a foglalkoztatásban és a bruttó hazai termékben elfoglalt helye, annak változása és részaránya;
- ii. az európai kulturális és kreatív alkotásokhoz hozzáférő személyek száma, ideértve lehetőség szerint a nem saját országukból származó alkotásokhoz hozzáférőket is;

- b) az 4. cikk a) pontjában említett egyedi célkitűzés mutatói:
- i. a kulturális és kreatív szervezetek nemzetközi tevékenységeinek mértéke és a létrejött, országokon átívelő partneriségek száma;
  - ii. a program által támogatott, a kulturális és kreatív szereplők, köztük az audiovizuális szakemberek kompetenciáit fejlesztő és foglalkoztatási esélyeiket növelő tanulási lehetőségek és tevékenységek száma;
- c) a MEDIA alprogram tekintetében az 4. cikk b) pontjában említett egyedi célkitűzés mutatói:
- i. a filmszínházakban bemutatott, nem nemzeti európai filmek nézőinek száma Európában és az európai filmek nézőinek száma világszerte (a tíz legfontosabb nem európai piacon);
  - ii. a filmszínházakban, televízióban és digitális platformokon bemutatott európai audiovizuális alkotások százalékos aránya;
  - iii. a nem nemzeti európai audiovizuális alkotásokhoz hozzáférő személyek száma a tagállamokban, és az európai audiovizuális alkotásokhoz hozzáférő személyek száma a programban részt vevő országokban;
  - iv. az Unióban és a programban részt vevő országokban készített európai videojátékok száma;
- d) a Kultúra alprogram tekintetében az 4. cikk b) pontjában említett egyedi célkitűzés mutatói:
- i. a program által támogatott projekteken keresztül közvetve vagy közvetlenül elért személyek száma;
  - ii. a gyermekeknek, a fiataloknak, és az alulreprezentált csoportoknak szánt projektek száma és az elért személyek becsült száma;
- e) az 4. cikk c) pontjában említett egyedi célkitűzés mutatói:
- i. a garanciaeszköz keretében garantált hitelek volumene, a kkv-k, valamint a mikro-, kis- és közepes méretű szervezetek nemzeti hovatartozása, mérete és ágazathoz tartozása szerint csoportosítva;
  - ii. a részt vevő pénzügyi közvetítők által nyújtott hitelek volumene, nemzeti hovatartozás szerint csoportosítva;
  - iii. a részt vevő pénzügyi közvetítők száma és földrajzi eloszlása;
  - iv. a garanciaeszközből részesülő kkv-k, valamint mikro-, kis- és közepes méretű szervezetek száma, nemzeti hovatartozás, méret és ágazathoz tartozás szerint csoportosítva;
- v. a hitelek átlagos nemteljesítési aránya;
- vi. a garantált hitelek kapcsán elért tőkeáttételi hatás, az indikatív tőkeáttételi hatáshoz viszonyítva (1:5,7);
- f) az 4. cikk d) pontjában említett egyedi célkitűzés mutatói:
- i. a nyitott koordinációs módszer (OMC) eredményeit nemzeti politikájuk kialakításában felhasználó tagállamok száma;
  - ii. az új kezdeményezések és szakpolitikai eredmények száma.
- (2) A monitoring és értékelési folyamat eredményeit figyelembe kell venni a program végrehajtásakor.
- (3) A program rendszeres monitoringján felül a Bizottság féldős értékelő jelentést készít egy külső és független értékelés alapján, amely:
- a) minőségi és mennyiségi mutatókat tartalmaz annak értékelése céljából, hogy a program mennyire volt eredményes célkitűzéseinek megvalósítása tekintetében, mennyire volt hatékony és milyen európai hozzáadott értéket nyújtott;
  - b) foglalkozik a program egyszerűsítésének lehetőségével, annak belső és külső koherenciájával, a célkitűzések relevanciájának aktualitásával, valamint az intézkedéseknek az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedéssel kapcsolatos uniós prioritásokhoz való hozzájárulásával;
  - c) figyelembe veszi az 1718/2006/EK, az 1855/2006/EK és az 1041/2009/EK határozatok hosszú távú hatásairól készült értékelés eredményeit.
- (4) A Bizottság 2017. december 31-ig benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a (3) bekezdésben előírt féldős értékelő jelentést.
- (5) A Bizottság egy külső és független végleges értékelés alapján elkészíti a végső értékelő jelentést, amely a kiválasztott mennyiségi és minőségi mutatók alapján értékeli a program hosszabb távú hatásait és azok fenntarthatóságát. Az 4. cikk c) pontjában említett egyedi célkitűzést illetően a Bizottság értékeli azt is, hogy a garanciaeszköz milyen hatással volt a kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő kkv-k, valamint mikro-, kis- és közepes méretű szervezetek banki hitelekhez jutására, valamint az azokkal kapcsolatos költségekre.
- (6) A Bizottság 2022. június 30-ig benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a (5) bekezdésben előírt végleges értékelő jelentést.

19. cikk

Kommunikáció és tájékoztatás

- (1) A Bizottság a kiválasztásról szóló határozatoknak az elfogadásuktól számított két héten belüli továbbításával a programban részt vevő országok rendelkezésére bocsátja az azokkal a projektekkel kapcsolatos információkat, amelyek uniós finanszírozásban részesültek.
- (2) A program által támogatott projektek kedvezményezettjei biztosítják a kapott uniós finanszírozással és az elért eredményekkel kapcsolatos kommunikációt és tájékoztatást.
- (3) A Bizottság biztosítja, hogy a vonatkozó információk eljussanak a Kreatív Európa irodákhoz.

VII. FEJEZET

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

20. cikk

Hatáskörök Bizottságra történő átruházása

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 21. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 18. cikk (1) bekezdése szerinti mennyiségi és minőségi mutatók rögzítése céljából.

21. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek szerint felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.
- (2) A Bizottság 20. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása a program időtartamára szól.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 20. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.
- (5) A 20. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

VII. FEJEZET

Végrehajtási rendelkezések

22. cikk

A program végrehajtása

- (1) A Bizottság a programot a költségvetési rendelettel összhangban hajtja végre.
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján éves munkaprogramot fogad el az alprogramokkal és a kulturális-kreatív ággal kapcsolatban. A Bizottság az éves munkaprogramban biztosítja a 3. és 4. cikkben rögzített általános és egyedi célkitűzések, valamint a 9. és 12. cikkben említett prioritások következetes évenkénti végrehajtását, továbbá vázolja a várható eredményeket, a végrehajtás módját és a finanszírozási terv teljes összegét. Az éves munkaprogram tartalmazza továbbá a finanszírozandó intézkedések leírását, az egyes intézkedésekre elkülönített összegek megjelölését, valamint a végrehajtásuk tervezett menetrendjét.

A támogatásokkal kapcsolatban az éves munkaprogram tartalmazza ezenfelül a prioritásokat, a támogathatósági, kiválasztási és odaítélési kritériumokat, valamint a társfinanszírozás maximális arányát. A program pénzügyi hozzájárulása legfeljebb a támogatott műveletek költségeinek 80 %-át teheti ki.

A garanciaeszközzel kapcsolatban az éves munkaprogram tartalmazza a pénzügyi közvetítőkre vonatkozó támogathatósági és kiválasztási kritériumokat, a részt vevő pénzügyi közvetítőkhöz benyújtott projektek tartalmával kapcsolatos kizárási kritériumokat, az EBA számára elkülönített éves összeget, valamint a kapacitásépítési szolgáltatókra vonatkozó támogathatósági, kiválasztási és odaítélési kritériumokat.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 23. cikk (4) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A program végrehajtására vonatkozó általános iránymutatásokat a Bizottság a 23. cikk (3) bekezdésében említett tanácsadóbizottsági eljárás keretében fogadja el.

23. cikk

A bizottság eljárása

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság (a Kreatív Európa bizottság) segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) A Kreatív Európa bizottság az alprogramokhoz és a kulturális-kreatív ághoz kapcsolódó konkrét kérdések megvitatására meghatározott formációkban ülhet össze.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.
- (4) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

24. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) A programnak a 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig terjedő időszakban történő végrehajtására meghatározott pénzügyi keretösszeg folyó áron 1 462 724 000 EUR.

Az éves előirányzatokat a többéves pénzügyi keret erejéig az Európai Parlament és a Tanács hagyja jóvá.

(2) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi keretösszeget az alábbiak szerint kell elkülöníteni:

a) legalább 56 % a MEDIA alprogram számára;

b) legalább 31 % a Kultúra alprogram számára;

c) a kulturális-kreatív ág számára legfeljebb 13 %, amelyből legalább 4 %-ot a 15. cikkben felsorolt, országokon átívelő együttműködést szolgáló intézkedések, valamint a Kreatív Európa irodák számára különítenek el.

(3) A program végrehajtásához kapcsolódó igazgatási költségek az (2) bekezdésben meghatározott elkülönítés részét képezik, és e költségek teljes összege nem haladhatja meg a program költségvetésének 7 %-át, amelyből 5 %-ot a MEDIA alprogram végrehajtására, 2 %-ot pedig a Kultúra alprogram végrehajtására kell elkülöníteni.

(4) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi keretösszeg fedezheti a program irányításához és célkitűzései eléréséhez közvetlenül szükséges előkészítő, monitoring, ellenőrző, audit és értékelő tevékenységekre vonatkozó költségeket; így különösen a tanulmányok, szakértői találkozók, tájékoztatási és kommunikációs intézkedések költségeit, az Unió politikai prioritásairól szóló intézményi kommunikációt is beleértve, amennyiben ezek az intézkedések a program általános célkitűzéseinek megvalósításához kapcsolódnak, továbbá az információfeldolgozásra és -cserére összpontosító információtechnológiai hálózatokhoz kapcsolódó kiadásokat, továbbá minden egyéb műszaki és igazgatási segítségnyújtással kapcsolatos költséget, amely a Bizottságra hárul a program irányítása során.

(5) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi keretösszeg fedezheti az 1718/2006/EK, az 1855/2006/EK és az 1041/2009/EK határozat, és az e rendelet alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtással kapcsolatos kiadásokat.

Szükség esetén előirányzatokat lehet megadni a költségvetésben a 2020-on túli időszakra vonatkozóan is a hasonló kiadások fedezésére, hogy kezelni lehessen a 2020. december 31-ig le nem záruló intézkedéseket.

(6) A költségvetési rendelet 130. cikkének (2) bekezdésétől eltérve és kellően indokolt esetekben a Bizottság a támogatott fellépések és tevékenységek végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó költségeket támogathatónak tekintheti abban az esetben is, ha azok a finanszírozási kérelem benyújtása előtt merültek fel a kedvezményezettnél.

25. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság megfelelő intézkedéseket hoz annak biztosítására, hogy az e rendelet alapján finanszírozott fellépések végrehajtásakor az Unió pénzügyi érdekei védelemben részesüljenek a csalással, korrupcióval és egyéb jogellenes tevékenységekkel szemben alkalmazott megelőző intézkedések, hatékony ellenőrzések és vizsgálatok, illetve – szabálytalanságok észlelése esetén – a jogtalanul kifizetett összegek visszatérítése révén, adott esetben pedig hatékony, arányos és visszatartó erejű közigazgatási és pénzügyi szankciók révén.

(2) A Bizottság, illetve annak képviselői, valamint a Számvevőszék jogosult – dokumentumok, illetve helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok alapján – ellenőrzést végezni az e program alapján uniós pénzeszközökben részesült kedvezményezetteknek, vállalkozóknak és alvállalkozóknak.

(3) Az OLAF jogosult a 2185/96/Euratom, EK rendeletben és a 883/2013/EU, Euratom rendeletben előírt rendelkezéseknek és eljárásoknak megfelelően vizsgálatot, többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezni annak megállapítására, hogy történt-e a program keretében nyújtott finanszírozásra vonatkozó támogatási megállapodással, támogatási határozattal vagy szerződéssel összefüggésben olyan csalás, korrupciós vagy más jogellenes cselekmény, amely az Unió pénzügyi érdekeit sérti.

(4) Az (1), a (2) és a (3) bekezdés sérelme nélkül az e rendelet végrehajtása keretében harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásoknak, továbbá a rendelet végrehajtása keretében létrejött szerződéseknek, támogatási megállapodásoknak és támogatási határozatoknak olyan rendelkezéseket kell tartalmazniuk, amelyek kifejezetten felhatalmazzák a Bizottságot, a Számvevőszéket és az OLAF-ot arra, hogy saját hatáskörüknek megfelelően ellenőrzéseket és vizsgálatokat folytassanak le.

VIII. FEJEZET

Záró rendelkezések

26. cikk

Hatályon kívül helyezés és átmeneti rendelkezés

(1) Az 1718/2006/EK, az 1855/2006/EK és az 1041/2009/EK határozat 2014. január 1-jével hatályát veszti.

(2) A 2013. december 31. előtt az (1) bekezdésben említett határozatok alapján megkezdett tevékenységek irányítását a befejezésükig e határozatok rendelkezéseivel összhangban kell végezni.

27. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-an.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
V. LEŠKEVIČIUS

I. MELLÉKLET

A KULTURÁLIS ÉS KREATÍV ÁGAZATOK GARANCIAESZKÖZÉRE VONATKOZÓ VÉGREHAJTÁSI SZABÁLYOK

A garanciaeszköz által nyújtott pénzügyi támogatást a kulturális és kreatív ágazatokban működő kkv-k, valamint mikro-, kis- és közepes méretű szervezetek számára kell elkülöníteni, az ágazatok konkrét szükségleteihez igazítva, nevesítve.

1. Feladatok

A garanciaeszköz az alábbiakat nyújtja:

- a) garanciát nyújt a garanciaeszközben részt vevő bármely országból származó részt vevő pénzügyi közvetítők számára;
- b) kiegészítő szakértelmet biztosít a részt vevő pénzügyi közvetítők számára annak érdekében, hogy azok fel tudják mérni a kkv-kkel, valamint a mikro-, kis- és közepes méretű szervezetekkel, illetve azok kulturális és kreatív projektjeivel összefüggő kockázatokat.

2. A részt vevő pénzügyi közvetítők kiválasztása

Az EBA a részt vevő pénzügyi közvetítőket a legjobb piaci gyakorlatnak, illetve a 4. cikk c) pontjában említett egyedi célkitűzéseknek megfelelően választja ki. A kiválasztási kritériumok különösen a következőket foglalják magukban:

- a) a kkv-k, valamint a mikro-, kis- és közepes méretű szervezetek rendelkezésére bocsátott, idegen tőkével történő finanszírozás volumene,
- b) a hitelezési műveletekkel kapcsolatos kockázatkezelési politika, különösen a kulturális és kreatív projektek tekintetében;
- c) diverzifikált hitelportfólió kialakításának, valamint marketing- és promóciós tervek készítésének a képessége a kkv-k, valamint a mikro-, kis- és közepes méretű szervezetek számára, régiókon és ágazatokon átívelően.

3. A garanciaeszköz időtartama

Az egyes garanciák tervezett lejáratát legfeljebb 10 év.

A költségvetési rendelet 21. cikke (3) bekezdése i) pontjának megfelelően a garanciákból eredő visszafizetéseket – a kötelezettségvállalás időtartamát legfeljebb 10 évvel meghaladó ideig – a garanciaeszközhöz kell rendelni. A MEDIA gyártásigancia-alap keretében a 2014 előtt megkezdett műveletekből eredő, a vonatkozó hatáskör-átruházási megállapodások rendelkezéseinek megfelelő visszafizetéseket a 2014-2020 közötti időszakban a garanciaeszközhöz kell rendelni. A Bizottság a Kreatív Európa bizottságon keresztül tájékoztatja a tagállamokat a visszafizetések garanciaeszközhöz való, ily módon történő hozzárendeléséről.

4. Kapacitásépítés

A garanciaeszköz keretében történő kapacitásépítés szakértelem biztosítását jelenti a részt vevő pénzügyi közvetítők számára, azzal a céllal, hogy azok jobban megértsék a kulturális és kreatív ágazatokat – a biztosítékként szolgáló eszközök immateriális jellegét, a kritikus tömeget el nem érő piac méretét, illetve a termékek és szolgáltatások prototípus-jellegét –, továbbá kiegészítő szakértelem biztosítását jelenti az egyes részt vevő pénzügyi közvetítők számára a portfóliók kialakításához, valamint a kulturális és kreatív projektekhez kapcsolódó kockázatok értékeléséhez.

A kapacitásépítésre előirányzott források a garanciaeszköz költségvetésének 10 %-ára korlátozódnak.

Az EBA a garanciaeszköz nevében eljárva és a Bizottság felügyelete alatt nyílt közbeszerzési eljárás keretében kiválasztja a kapacitásépítő szolgáltatókat, olyan kritériumok alapján, mint például a kulturális és kreatív ágazatok finanszírozása terén szerzett tapasztalatok, a szakértelem, a földrajzi hatókör, a szolgáltatásnyújtási kapacitás és a piacismeret.

5. A költségvetés

A költségvetési előirányzat a garanciaeszköz teljes költségét fedezi, beleértve a részt vevő pénzügyi közvetítőkkel szembeni fizetési kötelezettséget, például a garanciákból eredő veszteségeket, az uniós forrásokat kezelő EBA kezelési díjait, valamint minden más, támogatható költséget és kiadást.

6. Nyilvánosság és tudatosságnövelés

Az EBA közreműködik abban, hogy az európai bankszektor megismerje a garanciaeszközt. Ezen túlmenően, az egyes részt vevő pénzügyi közvetítők és az EBA segítik a garanciaeszköz keretében nyújtott támogatás megismertetését és átláthatóságát azzal, hogy tájékoztatják a célcsoportba tartozó kkv-kat, valamint mikro-, kis- és közepes méretű szervezeteket a szóban forgó pénzügyi lehetőségekről.

A Bizottság e célból többek között ellátja a Kreatív Európa irodák hálózatát a feladataik elvégzéséhez szükséges információkkal.

7. Hiteltípusok

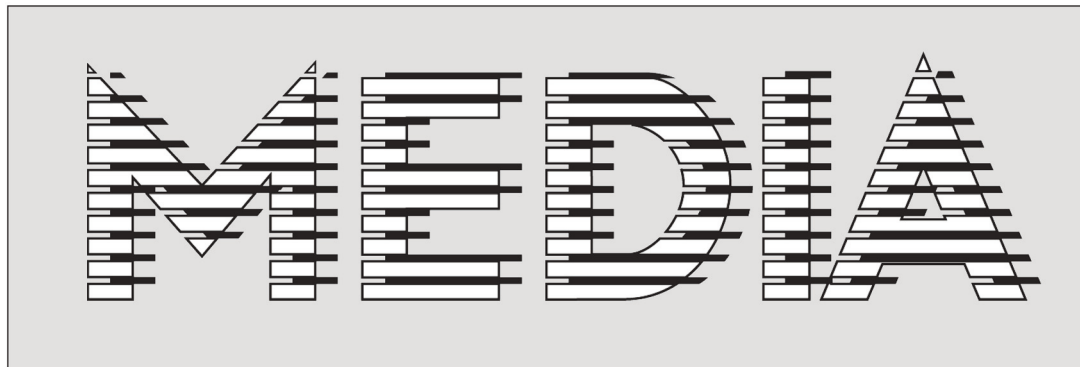
A garanciaeszkőzzel fedezett hitelek különösen az alábbi hiteltípusokat foglalják magukban:

- a) a materiális és immateriális javakba való befektetés;
  - b) vállalkozások átruházása;
  - c) működő tőke (így például átmeneti finanszírozás, hiánycsökkentő finanszírozás, cash flow, hitelkeretek stb.).
-

II. MELLÉKLET

A MEDIA ALPROGRAM LOGÓJA

A MEDIA alprogram logója a következő:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1296/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

az Európai Unió foglalkoztatás és társadalmi innováció programjáról és a foglalkoztatási és társadalmi befogadási célú európai Progress mikrofinanszírozási eszköz létrehozásáról szóló 283/2010/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 46. cikke d) pontjára, 149. cikkére, 153. cikke (2) bekezdése a) pontjára és 175. cikke harmadik bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az „Európa 2020 költségvetése” című, 2011. június 29-i bizottsági közleménynek megfelelően, amely az Unió finanszírozási eszközeinek racionalizálását és egyszerűsítését ajánlja, valamint azt, hogy az uniós hozzáadott értéket, a hatásokat és az eredményeket helyezték jobban a középpontba, e rendelet létrehozta az Európai Unió foglalkoztatás és társadalmi innováció programját (a továbbiakban: a program) az 1672/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁴⁾, a 492/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾, valamint a 2012/733/EU bizottsági végrehajtási határozat ⁽⁶⁾ és a foglalkoztatási és társadalmi befogadási célú európai Progress mikrofinanszírozási eszköz létrehozásáról szóló

283/2010/EU európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁷⁾ alapján végrehajtott tevékenységek folytatása és továbbfejlesztése érdekében (a továbbiakban: az eszköz).

- (2) 2010. június 17-én az Európai Tanács jóváhagyta a Bizottságnak a foglalkoztatást és az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégiára vonatkozó javaslatát, amely öt kiemelt célt (köztük a munkahelyteremtéssel, a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelemmel, illetve az oktatással foglalkozó három célt) és hét kiemelt kezdeményezést határozott meg, és amely az elkövetkezendő évtized egységes politikai keretét képezi. Az Európai Tanács szorgalmazta valamennyi megfelelő uniós eszköz és politika teljes körű mozgósítását a közös célkitűzések elérésének támogatása érdekében, és magasabb szintű összehangolt fellépésre kérte fel a tagállamokat.

- (3) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 148. cikke (4) bekezdésének megfelelően 2010. október 21-én a Tanács iránymutatásokat fogadott el a foglalkoztatási politikákról, amelyek – az EUMSZ 121. cikkének megfelelően elfogadott, a tagállamok és az Unió gazdasági politikáiról szóló szélesebb körű iránymutatókkal együtt – magukban foglalják az Európa 2020 integrált iránymutatásokat. A programnak hozzá kell járulnia az Európa 2020 célkitűzéseinek eléréséhez, különös tekintettel a szegénység csökkentésére és a foglalkoztatásra vonatkozó célkitűzésekre, amint azokat a foglalkoztatási iránymutatók meghatározzák. E célból a programnak hozzá kell járulnia a kiemelt kezdeményezések végrehajtásához, különös tekintettel a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformjára, az „Új készségek és munkahelyek menetrendje” és a „Mozgásban az ifjúság”, kezdeményezésekre, valamint a fiatalok foglalkoztatásáról szóló csomagra.

- (4) Az Európa 2020 stratégia „A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja” és az „Innovatív Unió” című kiemelt kezdeményezései kimondják, hogy a szociális innováció hatékony eszköz a lakosság előregedése, a szegénység, a munkanélküliség, az új munkavégzési módok és életvezetés, illetve az állampolgárok társadalmi igazságosság, oktatás és egészségügy iránti elvárásai által felvetett szociális kihívások megválaszolására. A programnak támogatnia kell a szociális innováció fokozását célzó intézkedéseket, válaszul a nem kielégített vagy nem elégségesen kielégített társadalmi szükségletekre a társadalmi kirekesztés és a

⁽¹⁾ HL C 143., 2012.5.22., 88. o.

⁽²⁾ HL C 225., 2012.7.27., 167. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2013. november 21-i álláspontra (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1672/2006/EK határozata (2006. október 24.) a Progress közösségi foglalkoztatási és társadalmi szolidaritási program létrehozásáról (HL L 315., 2006.11.15., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 492/2011/EU rendelete (2011. április 5.) a munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról (HL L 141., 2011.5.27., 1. o.).

⁽⁶⁾ A Bizottság 2012/733/EU végrehajtási határozata (2012. november 26.) a 492/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet állásajánlatok és álláspályázatok közvetítése és az EURES újbóli kialakítása tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 328., 2012.11.28., 21. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 283/2010/EU határozata (2010. március 25.) a foglalkoztatási és társadalmi befogadási célú európai Progress mikrofinanszírozási eszköz létrehozásáról (HL L 87., 2010.4.7., 1. o.).

- szegénység elleni küzdelem, a színvonalas és fenntartható foglalkoztatás előmozdítása, a megfelelő és szegénység-megelőző szociális védelem biztosítása, valamint a munkakörülmények javítása tekintetében, megkönnyítve a sérülékeny csoportok képzéshez való hozzáférését, megfelelően figyelembe véve a regionális és helyi hatóságok szerepét. Ösztönöznie kell továbbá az állami, a magán- és a harmadik ágazat több államot érintő partnerségeit és hálózatba szerveződését, valamint támogatnia kell bevonásukat a sürgető társadalmi szükségletek és kihívások kezelésére szolgáló új megközelítések kialakításába és megvalósításába.
- (5) A programnak különösen támogatnia kell az innovatív megoldások társadalompolitikai tapasztalatszerzés révén történő azonosítását és értékelését, valamint gyakorlati megvalósításuk továbbfejlesztését annak érdekében, hogy szükség esetén segítse a tagállamokat munkaerőpiacuk hatékonyságának növelésében, valamint a szociális védelemmel és társadalmi befogadással kapcsolatos politikájuk javításában. A szociálpolitikai kísérletek szociális innovációk projektalapú helyszíni kipróbálását jelentik. Ezek segítségével bizonyítékok gyűjthetők a szociális innovációk végrehajthatóságáról. A sikeres ötleteket szélesebb körben az Európai Szociális Alapból (ESZA) és más forrásokból származó pénzügyi támogatással lehet továbbfolytatni.
- (6) A nyitott koordinációs módszer, amely a foglalkoztatáspolitikai és a szociálpolitikai terén már bizonyított rugalmasságát és működési hatékonyságát, szélesebb körben alkalmazandó és részesednie kell a program által támogatott fellépésekből.
- (7) Európában a társadalmi és környezeti szempontból fenntartható fejlődés irányába történő előrehaladás új készségek és kompetenciák előrelépését és kifejlesztését igényli, ami a munkahelyteremtés feltételeinek, a foglalkoztatás minőségének és a munkavégzés körülményeinek javításához vezet, az ezt kísérő, az egyes iparágak és szolgáltatások átalakításával kapcsolatos oktatási, munkaerő-piaci és szociális politikák révén. Ezért a programnak ösztönöznie kell a színvonalas és fenntartható „zöld,” „fehérköpenyes” és ikt-s állások létrejöttét, valamint elő kell mozdítania a színvonalas és fenntartható új munkahelyekhez szükséges új készségek és kompetenciák előrelépését és kifejlesztését, a foglalkoztatási és szociális politikákat összekapcsolva az ipari és strukturális politikákkal, és támogatva az erőforrás-hatékony és alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra történő átállást. E programnak mindenképp ösztönöznie kell a közzsféra vezetésével megvalósuló környezetbarát és szociális beruházások, valamint a helyi és regionális foglalkoztatási kezdeményezések munkahelyteremtő potenciáljának feltárását.
- (8) A programnak szükség esetén megkülönböztetett figyelmet kell fordítania a munkanélküliség, a szegénység és a társadalmi kirekesztés területi dimenziójára, különös tekintettel arra, hogy a régiókon belül és a régiók között, a vidéki területek és városok között, valamint a városokon belül egyre nagyobb egyenlőtlenségek figyelhetők meg.
- (9) Meg kell szilárdítani a belső piac szociális dimenzióit. Mivel a munkavállalói jogok tiszteletben tartása révén növelni kell a belső piac és a szolgáltatások szabad mozgása iránti bizalmat, biztosítani kell, hogy a munkavállalók és a vállalkozók szabad mozgáshoz való joga az Európai Unió egész területén egyenlő elbírálás alá essen.
- (10) Az Európa 2020 stratégiával összhangban a programnak egységes megközelítést kell alkalmaznia a minőségi és fenntartható foglalkoztatás elősegítése, valamint a társadalmi kirekesztés és szegénység elleni küzdelem és ezek megelőzése során, figyelembe véve a nők és a férfiak közötti egyenlőség tiszteletben tartásának igényét. A program végrehajtását racionalizálni és egyszerűsíteni kell, mégpedig olyan közös rendelkezések meghozatalával, amelyek többek között tartalmazzák az általános célkitűzéseket, a nyomonkövetési és értékelési szabályozásokat. A programnak az egyértelmű EU hozzáadott értékkel rendelkező projekteket kell előtérbe helyezni, függetlenül azok méretétől. Az igazgatási teher csökkentése érdekében a programnak támogatnia kell hálózatok és partnerségek létrehozását és továbbfejlesztését. Emellett nagyobb mértékben kell alkalmazni az egyszerűsített költségelszámolási módokat (átalányösszeg és átalányfinanszírozás), különösen a mobilitási programok végrehajtásakor, biztosítva egyúttal az eljárások átláthatóságát. A programnak uniós szinten egyablakos hozzáférést kell biztosítania a mikrofinanszírozást szolgáltatók számára, finanszírozást bocsátva rendelkezésre mikrohitelhez és szociális vállalkozáshoz, megkönnyítve a kölcsönökhöz való hozzáférést, továbbá technikai segítségnyújtást biztosítva számukra.
- (11) Tekintettel a program keretein belül korlátozott mértékben rendelkezésre álló pénzeszközökre, valamint ezen pénzeszközök különféle területek számára történő előzetes elkülönítésére, a finanszírozás során elsőbbséget kell élveznie az egyértelműen multiplikátorhatással rendelkező struktúrák fejlesztésének, amelyek jótékony hatással bírnak a jövőbeni projektekre és kezdeményezésekre. Megfelelő intézkedéseket kell hozni annak elkerülése érdekében, hogy fennálljon az egyéb alapokkal vagy programokkal - különösen az ESZA-val - való bármifajta átfedés és/vagy kettős finanszírozás lehetősége.
- (12) Az Uniónak a foglalkoztatási és szociális területen szilárd analitikai alapon álló bizonyítékokkal kell rendelkeznie a politikai döntéshozatal támogatásához, különös figyelmet fordítva a pénzügyi és gazdasági válságok hatásaira. Az ilyen bizonyíték növeli a nemzeti intézkedések által nyújtott értéket azáltal, hogy uniós dimenziót és az adatgyűjtéshez összehasonlítási alapot nyújt, valamint azáltal, hogy statisztikai eszközök és módszerek, valamint közös mutatók kialakítása révén összehasonlítást biztosít, elősegítve azt, hogy teljes képet kapjunk a foglalkoztatás, szociális politika és munkakörülmények területéről az egész Unióban, és hogy a programok és politikák hatékonyságának és eredményességének értékelése magas színvonalon történjen, többek között az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek teljesítése érdekében.

- (13) Az Unió kitüntetett helyzetben van ahhoz, hogy platformot biztosítson a foglalkoztatási kérdések, a szociális védelem és a társadalmi befogadás, valamint a szociális vállalkozás területén a programban részt vevő országok közötti politikai véleménycsere és kölcsönös tanulás számára. A más országokban alkalmazott politikák és azok eredményeinek ismerete – ideértve azokat az eredményeket is, amelyekhez helyi, regionális vagy nemzeti szinten végrehajtott szociálpolitikai kísérletekkel jutottak el – nagyobb mozgásteret biztosít a politikai döntéshozók számára, és ezáltal új politikák kialakítását idézi elő.
- (14) Az uniós szociális politika központi kérdése annak biztosítása, hogy érvényesüljenek a minimális normák, és a munkakörülmények folyamatosan javuljanak az Unióban. Az Unió fontos szerepet játszik annak biztosításában, hogy a jogszabályi kereteket az intelligens szabályozás és a „tisztes munka” elveit figyelembe véve hozzáigazítsák a fejlődő munkavégzési módokhoz és az új egészségügyi és biztonsági kockázatokhoz. Az Unió szintén fontos szerepet játszik a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) ratifikált egyezményei által lefektetett munkaügyi előírások és a munkavállalók jogainak védelmére vonatkozó uniós szabályok jobb betartását célzó intézkedések finanszírozásában is. Vonatkozik ez különösen a (például szociális címke alkalmazása révén megvalósuló) figyelemfelkeltő, tájékoztató és a munkafeltételekkel kapcsolatos fő kihívásokról és szakpolitikai kérdésekről szóló, többek között a szociális partnerek és más érdekelt felek közötti vitákat előmozdító intézkedésekre, továbbá a munka és a magánélet közötti egyensúly előmozdítását célzó intézkedésekre, valamint olyan tevékenységekre, amelyek megelőző fellépések megtételére, valamint a munkahelyi egészség és biztonság területén a megelőzés kultúrájának erősítésére szolgálnak.
- (15) A szociális partnerek és a civil társadalmi szervezetek kulcsfontosságú szerepet játszanak a minőségi foglalkoztatás előmozdításában, a társadalmi kirekesztés és a szegénység ellen folytatott küzdelem, valamint a munkanélküliség leküzdése terén. A szociális partnereket és a civil társadalmi szervezeteket ezért szükség esetén be kell vonni a kölcsönös tanulás folyamatába és az új politikák kialakításába, végrehajtásába és terjesztésébe. A Bizottságnak tájékoztatnia kell az uniós szociális partnereket és a civil társadalmi szervezeteket a program megvalósításának eredményeiről, és eszmecserét kell folytatnia velük.
- (16) Az Unió a tisztességes munkaügyi normák nemzetközi előmozdításával elkötelezte magát a globalizáció szociális dimenziójának megerősítése és a szociális dömping elleni küzdelem iránt, nemcsak a programban részt vevő országokban, hanem nemzetközi szinten is, akár közvetlenül a harmadik országokkal szemben, akár közvetve, nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködésen keresztül. Ennek megfelelően a célkitűzései elérésének elősegítésére megfelelő kapcsolatokat kell kialakítania a programban részt nem vevő harmadik országokkal, tekintettel az ezen országok és az Unió közötti ide vonatkozó megállapodásokra. Ennek része lehet ezen harmadik országok képviselőinek részvétele kölcsönös érdekű rendezvényeken (mint konferenciák, munkaértekezletek és szemináriumok), amelyeket a programban résztvevő országokban tartanak. Emellett fejleszteni kell az együttműködést az érintett nemzetközi szervezetekkel, különösen a Nemzetközi Munkaügyi Szervezettel (ILO) és az ENSZ más érintett testületeivel, az Európa Tanáccsal és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezettel (OECD) a program olyan módon történő végrehajtása érdekében, amely figyelembe veszi ezen szervezetek szerepét.
- (17) Az EUMSZ 45. és 46. cikkének megfelelően a 492/2011/EU rendelet rögzíti azokat a rendelkezéseket, amelyek célja a munkavállalók szabad mozgásának megkülönböztetéstől mentes módon történő megvalósítása a tagállamok központi foglalkoztatási szolgálatai közötti és a Bizottsággal való szorosabb együttműködés biztosítása révén. Az EURES-nek, azaz az Európai Foglalkoztatási Szolgáltatási Hálózatnak elő kell mozdítania a munkaerőpiacok jobb működését a munkavállalók önkéntes, országok közötti, határokon átnyúló mobilitásának megkönnyítésével, nagyobb átláthatósággal a munkaerőpiacon, az állásajánlatok és állaspályázatok közvetítésének biztosításával és a tevékenységek támogatásával a közvetítési, munkaerő-toborzási, tanácsadási és orientációs szolgáltatások területén, mind nemzeti, mind határokon átnyúló szinteken, ezáltal hozzájárulva az Európa 2020 stratégia célkitűzéseihez. A tagállamokat arra kell ösztönözni, hogy az EURES szolgáltatásait megfelelő esetben egyablakos ügyintézésbe integrálják.
- (18) Az EURES alkalmazási körét ki kell szélesíteni úgy, hogy magában foglalja a pályázati felhívásokat követően az uniós szintű, célzott mobilitási programok kialakítását és támogatását, valamint annak érdekében, hogy a feltárt munkaerő-piaci hiányok esetében az üres álláshelyeket be lehessen tölteni. Az EUMSZ 47. cikkének megfelelően a programoknak támogatnia kell a fiatal munkavállalók önkéntes mobilitásának elősegítését az Unióban. A célzott mobilitási programok, például „Az első EURES-állásod” előkészítő intézkedésen alapuló, arra hivatottak, hogy megkönnyítsék a fiatalok számára az állásajánlatokhoz való hozzáférést és a munkába állást egy másik tagállamban, továbbá hogy arra ösztönözzék a munkáltatókat, hogy állást kínáljanak a mobil fiatal munkavállalóknak. A célzott mobilitási programok azonban sem az Uniót, sem a tagállamokat nem sarkallhatják arra, hogy kevésbé támogassák a fiatalokat abban, hogy saját országukban találjanak munkahelyet.
- (19) Az EURES határokon átnyúló partnerségek számos határovetben fontos szerepet töltek be egy igazi európai munkaerő-piac kialakításában. Minden EURES határokon átnyúló partnerség legalább két tagállamot, vagy egy tagállamot és egy másik résztvevő országot von be. Következésképpen egyértelműen horizontális természetű, és uniós szinten hozzáadott értéket teremt. Az EURES határokon átnyúló partnerségeket ezért a továbbiakban is támogatásban kell részesíteni az Unió horizontális tevékenységein keresztül, amelyeket kiegészíthetnek nemzeti források vagy az ESZA.

- (20) Az EURES tevékenységeinek értékelése során minőségi és mennyiségi kritériumokat kell számításba venni. Mivel a munkavállalók egyik tagállamból történő kiközvetítése egy másik tagállamban a belépésüket eredményezi, és ez a munkaerő-piac mindig változó körülményeitől és az ahhoz kapcsolódó mobilitási mintáktól függ, az értékelésnek nem csupán az egyes tagállamok tekintetében tapasztalható ki- és beáramlásokra kell összpontosítania, hanem különösen az uniós szinten összesített számadatakra. Figyelembe kell venni ezen kívül, hogy a tanácsadás nem szükségszerűen vezet mérhető mobilitáshoz vagy munkahely- közvetítéshez.
- (21) Az Európa 2020 stratégia, és különösen a 2010/707/EU tanácsi határozatban⁽¹⁾ meghatározott 7. iránymutatás kimondja, hogy az önfoglalkoztatás és a vállalkozások döntő szerepet játszanak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés elérésében.
- (22) A hitelekhez, a sajáttőkéhez és a kvázi-sajátőkéhez való hozzáférés hiánya a vállalkozásalapítás előtt álló egyik legnagyobb akadály, különösen a munkaerőpiactól legtávolabb került emberek számára. Ezen a területen az uniós és nemzeti szintű erőfeszítések fokozására van szükség a mikrofinanszírozás elérhetőségének és hozzáférhetőségének javítása céljából az arra legjobban rászorulóknak – különösen a munkanélküliek, a nők és a sérülékeny csoportok – igényének kielégítése érdekében, akik mikro-vállalkozásokat szeretnének beindítani vagy fejleszteni akár önfoglalkoztatás keretében is, de nem jutnak hitelhez. A mikrovállalkozások továbbá az Unióban újonnan alapított vállalkozások többségét teszik ki. Ezért lehetővé kell tenni, hogy a mikrohitel gyorsan hozzáadott értéket és konkrét eredményeket hozzanak. Első lépésként 2010-ben az Európai Parlament és a Tanács létrehozta az eszközt. A mikrofinanszírozással kapcsolatos kommunikációs tevékenységeket az Unió és a tagállamok szintjén egyaránt fokozni kell annak érdekében, hogy jobban eljuthassanak a mikrofinanszírozásra szorulókhöz.
- (23) A szociális vállalkozások számára nyújtott mikrofinanszírozásnak és támogatásnak el kell jutnia a potenciális kedvezményezettekhez és hosszan tartó hatást kell kiváltania. A mikrofinanszírozásnak hozzá kell járulnia a színvonalas és fenntartható foglalkoztatáshoz, és katalizátorként kell működnie mind a gazdaságpolitikák, mind a helyi fejlesztési politikák számára. Annak érdekében, hogy maximálisra növeljék az életképes mikrovállalkozások létrehozásának lehetőségeit, a mikrofinanszírozásra és a szociális vállalkozásokra vonatkozó intézkedéseket mentorálási és képzési programokkal és az összes releváns információval kell kiegészíteni, ezeket pedig rendszeresen frissíteni kell, és a pénzügyi támogatás nyújtója által a közönség számára hozzáférhetővé kell tenni. E célból lényeges, hogy szükség esetén biztosítva legyen a megfelelő finanszírozás, nevezetesen az ESZA által.
- (24) Ahhoz, hogy a mikrofinanszírozás elérhetőbb legyen az Unió most kialakuló mikrofinanszírozási piacán, a mikrofinanszírozás szolgáltatók intézményi kapacitásának a növelésére van szükség, különösen a bankrendszeren kívüli mikrofinanszírozási intézmények esetében, a 2007. november 13-i, „Európai kezdeményezés a mikrohitel fejlesztésére” című, bizottsági közleménynek és a 2008. július 25-i, „A női újítók és női vállalkozók támogatása” című bizottsági jelentésnek megfelelően.
- (25) A szociális gazdaság és a szociális vállalkozás Európa pluralista szociális piacgazdaságának sarkkövei, és fontos szerepet töltenek be abban, hogy Európában jobb legyen a társadalmi konvergencia. Alapjuk a szolidaritás és a felelősségvállalás elve, az egyéni és szociális célok a tőkével szembeni elsőbbségének elve, a társadalmi felelősségvállalás előmozdítása, a társadalmi kohézió és a társadalmi befogadás. A szociális vállalkozások a társadalmi haladást innovatív megoldásokkal ösztönözhetik, előmozdítva a befogadó munkaerőpiacot és a mindenki számára elérhető szociális szolgáltatásokat. Így értékesen járulhatnak hozzá az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek eléréséhez. A programnak javítania kell a szociális vállalkozásoknak a finanszírozás különböző típusaihoz való hozzáférését azáltal, hogy a teljes életciklusuk során felmerülő különleges pénzügyi szükségleteiket kielégítő megfelelő eszközöket nyújt.
- (26) A szervezeti egységek, például az Európai Beruházási Bank csoport tapasztalatainak kiaknázása érdekében a mikrofinanszírozásra és a szociális vállalkozásokra vonatkozó intézkedéseket a Bizottságnak közvetett módon kell végrehajtania úgy, hogy a költségvetés-végrehajtási feladatokat e szervezeti egységekre bízva a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²⁾ (a „költségvetési rendeletnek”). megfelelően. Az Unió forrásainak felhasználása összpontosítja a nemzetközi pénzügyi intézetek és más beruházók előnyeit, szinergiákat teremt a tagállami és az uniós fellépés között, egységesíti a megközelítéseket. Ezáltal megkönnyíti a finanszírozáshoz jutást különösen a veszélyeztetett csoportok és a fiatalok számára, és a mikrofinanszírozás hozzájuk való eljutását is. Megkönnyíti a finanszírozáshoz jutást a mikrovállalkozások – köztük az önfoglalkoztatók és szociális vállalkozások – számára is. Ezáltal az Unió hozzájárulása segíti a kialakulóban levő szociális vállalkozási szektor és mikrofinanszírozási piac fejlődését az Unióban, és ösztönzi a határokon átnyúló tevékenységeket. Az uniós intézkedéseknek ki kell egészíteniük a mikrofinanszírozásra és a szociális gazdaságra fordított pénzügyi eszközök tagállami felhasználását. Az intézkedések végrehajtásával megbízott jogalanyoknak biztosítaniuk kell a hozzáadott uniós értéket, és el kell kerülniük az uniós forrásokból történő párhuzamos finanszírozást.

⁽¹⁾ A Tanács 2010/707/EK határozata (2010. október 21.) a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról (HL L 308., 2010. 11. 24., 46. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

- (27) Az Európa 2020 stratégiával összhangban a programnak elő kell segítenie a fiatalok körében tapasztalható munkanélküliség sürgető problémájának megoldását. Ezért a fiataloknak jövőképre van szükségük, és azzal kapcsolatos kilátásokra, hogy kulcsfontosságú szerepet tölthetnek be az európai társadalom és gazdaság fejlesztésében, ami különösen fontos válság idején.
- (28) A programnak egyúttal fel kell hívnia a figyelmet a kisvállalkozások különleges szerepére és fontosságára a képzés, a szakmai tudás és a hagyományos know-how terén, valamint biztosítani kell a fiatalok mikrofinanszírozáshoz való hozzáférését. A programnak e területek mindegyikén elő kell segítenie a legjobb gyakorlatok tagállamok és a programban részt vevő egyéb országok közötti cseréjét.
- (29) A program keretében megvalósított intézkedéseknek támogatniuk kell a tagállamokat és a munkaerő-piaci szereplőket az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló, 2013. április 22-i tanácsi ajánlás⁽¹⁾ végrehajtásában. Az ajánlás kimondja, hogy valamennyi 25 év alatti fiatalnak a munkahelye elvesztését vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapos időszakon belül színvonalas állásajánlatot kell kapnia, illetve további oktatásban, tanulószervezéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben kell részesülnie. A programnak e téren elő kell segítenie a bevált gyakorlatok tagállamok és a programban részt vevő egyéb országok közötti cseréjét.
- (30) Az Európai Unióról szóló Szerződés (EUSZ) 3. cikkének (3) bekezdése, valamint az EUMSZ 8. cikke értelmében biztosítani kell, hogy a program valamennyi területén és tevékenysége során hozzájáruljon a nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdításához, többek között a nemek közötti egyenlőség elvének érvényre juttatása, és adott esetben a nők foglalkoztatásának és társadalmi befogadásának előmozdítására irányuló egyedi fellépés révén. Az EUMSZ 10. cikkének megfelelően a programnak biztosítani kell, hogy prioritásainak végrehajtása hozzájáruljon a nemek, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés elleni küzdelemhez. Nyomon követésre és értékelésre van szükség annak felmérése érdekében, hogy a program tevékenységei milyen módon kezelik a megkülönböztetésmentességhez kapcsolódó kérdéseket.
- (31) A 2007–2013 időszakra szóló Progress program tartalma a „Megkülönböztetésmentesség és sokszínűség” és a „Nemek közötti egyenlőség” című szakaszokat, amelyeket a 2014–2020 időszakra szóló Jogok, Egyenlőség és Polgárság program keretei között is tovább kell folytatni és fejleszteni. Rendkívül fontos ugyanakkor a nők és a férfiak közötti egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség kérdéseinek éber figyelem előtt tartása a program által fedett valamennyi érdemleges kezdeményezés és fellépés során, különösen a nők munkaerő-piaci részvétele, munkafeltételeik javítása, valamint a munka és magánélet jobb egyensúlyának elősegítése terén.
- (32) Az EUMSZ 9. cikke és az Európa 2020 stratégia célkitűzései alapján a programnak hozzá kell járulnia a minőségi és fenntartható foglalkoztatás magas szintjének biztosításához, a megfelelő szociális biztonság garantálásához, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemhez, valamint figyelembe kell vennie az emberi egészség magas szintű védelméből eredő követelményeket.
- (33) A programnak ki kell egészítenie más uniós programokat úgy, hogy közben elismeri, hogy az egyes eszközöknek a saját eljárásaikkal összhangban kell működniük. Ugyanazok a támogatható költségek így nem részesülhetnek kétszeres finanszírozásban. A az uniós finanszírozás által teremtett hozzáadott érték és az általa elért lényeges hatások biztosítása céljából ezért szoros szinergiákat kell teremteni a program, más uniós programok és a strukturális alapok, különösen az Európai Szociális Alap és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés között. A programnak ki kell egészítenie az ifjúsági munkanélküliség elleni küzdelemre összpontosító más uniós programokat és kezdeményezéseket.
- (34) A programot oly módon kell végrehajtani, hogy elősegítse az egyes tagállamok illetékes hatóságának vagy hatóságainak a program célkitűzéseinek eléréséhez való hozzájárulását.
- (35) Annak érdekében, hogy a közönséghez szóló kommunikáció hatékonyabb legyen és a Bizottság kezdeményezte kommunikációs fellépések között erősebb szinergia jöjjön létre, az e program alapján az információs és kommunikációs tevékenységekre juttatott források hozzájárulnak majd az Unió e program általános céljaihoz kapcsolódó politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz és tájékoztatásnyújtáshoz is.
- (36) Ez a rendelet a program teljes időtartamára meghatározza az éves költségvetési eljárásban fő referenciát képező teljes keretösszeget az Európai Parlament és a Tanács számára az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között a költségvetési szigor, a költségvetési kérdésekben történő együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, [2013. december 2-i] intézményközi megállapodás⁽²⁾ 17. pontja értelmében.
- (37) Az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni a kiadási ciklus egészében, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, a kárba vesztett, tévesen kifizetett vagy helytelenül felhasznált források visszatéríttetését és adott esetben a bírságokat a költségvetési rendelettel összhangban.

⁽¹⁾ A Tanács ajánlása (2013. április 22.) ifjúsági garancia létrehozásáról (HL C 120., 2013.4.26., 1. o.).

⁽²⁾ HL C 373, 2013.12.20., 1. o.

(38) Annak biztosítása érdekében, hogy a program az időtartama alatt szükséges rugalmassággal igazodjék a változó igényekhez és az azoknak megfelelő szakpolitikai prioritásokhoz, a Bizottságot fel kell ruházni jogi aktusoknak az EUMSZ 290. cikkével összhangban történő elfogadásának hatáskörével, a források egyes területek közötti, valamint a program területein belül egyes tematikus szakaszok javára történő újraosztása tekintetében. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése és megszövegezése során a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumok Európai Parlamenthez és Tanácshoz történő egyidejű, időbeni és megfelelő eljuttatásáról.

(39) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni. E hatáskört a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.

(40) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a rendelet léptéke és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

(1) Ez a rendelet létrehozza az Európai Unió foglalkoztatás és társadalmi innováció programját (a továbbiakban: a program), amelynek célja, hogy hozzájáruljon az Európa 2020 stratégia, annak kiemelt céljai, integrált iránymutatásai és kiemelt kezdeményezései végrehajtásához, pénzügyi támogatást nyújtva az Unió célkitűzéseinek megvalósításához a minőségi és fenntartható foglalkoztatás magas szintjének előmozdítása, a megfelelő és tisztességes szociális védelem biztosítása, a társadalmi kirekesztés és a szegénység elleni küzdelem és a munkakörülmények javítása tekintetében.

(2) A program 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig tart.

⁽¹⁾ Az Európai Parlamenti és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

2. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „Szociális vállalkozás”: társasági formájától függetlenül olyan vállalkozás, amely:
  - a) társasági szerződésének, alapszabályának, illetve bármely egyéb alapító dokumentumának megfelelően elsődleges célként a mérhető és kedvező szociális hatások elérését tűzi ki, nem pedig nyereség termelését tulajdonosai, tagjai és az érintett felek számára, és amely:
    - i. társadalmi megtérülést létrehozó szolgáltatásokat nyújt vagy árukat hoz létre, és/vagy
    - ii. áruterelési vagy szolgáltatásnyújtási módja a szociális célkitűzését szolgálja;
  - b) nyereségét elsősorban és legnagyobb mértékben elsődleges célkitűzésének megvalósítására használja, valamint a nyereség részvényesek és tulajdonosok közötti szétosztására vonatkozó előzetesen meghatározott olyan eljárásokkal és szabályokkal rendelkezik, amelyek biztosítják, hogy a szétosztás ne veszélyeztesse az elsődleges célkitűzés elérését; és
  - c) vállalkozásalapú, elszámoltatható és átlátható irányítás alatt áll, különösen a munkavállalók, az ügyfelek és az üzleti tevékenységében érintett felek bevonása révén;
2. „Mikrohitel”: 25 000 EUR-t meg nem haladó kölcsön.
3. „Mikrovállalkozás”: tíznél kevesebb munkavállalót alkalmazó vállalkozás – beleértve az önfoglalkoztatókat is –, amelynek éves forgalma vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 2 millió EUR-t, a 2003/361/EK bizottsági ajánlásnak⁽²⁾ megfelelően.
4. „Mikrofinanszírozás”: magában foglalja a hitelhez nehezen hozzáférő személyek és mikrovállalkozások számára nyújtott garanciákat, mikrohittel, sajáttőkét és kvázi-sajátotkét;
5. „Szociális innováció”: célkitűzéseiket és eszközeiket tekintve egyaránt szociális jellegű innovációk, elsősorban olyanok, amelyek olyan új elképzelések (termékek, szolgáltatások és modellek) kifejlesztésével és végrehajtásával kapcsolatosak, amelyek egy időben elégítenek ki társadalmi igényeket és hoznak létre új társadalmi kapcsolatokat vagy együttműködések, és ezáltal jótékonyak a társadalom számára és fokozzák a társadalom cselekvési képességét;

⁽²⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások fogalmának meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

6. „Szociálpolitikai kísérletek”: olyan szakpolitikai beavatkozások, amelyek innovatív válaszokat nyújtanak társadalmi igényekre, és amelyeket kis körben, olyan feltételek mellett hajtanak végre, ahol biztosított a hatásuk értékelése, annak érdekében, hogy meggyőző eredmények esetén szélesebb körben is lehessen ismételni az alkalmazásukat.

3. cikk

A program felépítése

(1) A program az alábbi három egymást kiegészítő területet foglalja magában:

- a) A Progress terület, amely támogatást nyújt az 1. cikkben és a vonatkozó uniós jogszabályokban említett uniós eszközök és politikák kidolgozásához, végrehajtásához, nyomon követéséhez és értékeléséhez, és előmozdítja a tényeken alapuló politikai döntéshozatalt, valamint a szociális innovációt és fejlődést, a szociális partnerekkel, civil társadalmi szervezetekkel és köz- és magánjogi testületekkel együttműködve;
- b) Az EURES terület, amely támogatja az EURES által végzett tevékenységeket – azaz az EGT tagállamok, a Svájci Államszövetség és szociális partnerek, foglalkoztatási szolgáltatások egyéb nyújtói és más érdekelt felek által kijelölt szakmai szolgáltatásokat – az információcsere és -terjesztés, illetve az együttműködés más formáinak, például határokon átnyúló partnerségeknek a kialakítása érdekében, a munkavállalók önkéntes földrajzi mobilitásának méltányos módon történő előmozdítása, valamint a magas szintű minőségi és fenntartható foglalkoztatás előmozdítása céljából;
- c) A mikrofinanszírozás és szociális vállalkozás területe, amely javítja a 26. cikk szerint meghatározott jogi és természetes személyek finanszírozáshoz jutását, és a finanszírozási források rendelkezésre állását.

(2) Az e címben rögzített közös rendelkezéseket alkalmazni kell az 1. cikk a), b) és c) pontjában meghatározott mindhárom területre, a II. cím egyedi előírásai mellett.

4. cikk

A program általános célkitűzései

(1) A program az alábbi általános célkitűzések elérésére törekszik:

- a) A felelősségvállalás megerősítése a politikai döntéshozók körében minden szinten, továbbá konkrét, összehangolt és innovatív fellépések megvalósítása uniós és tagállami szinten az 1. cikkben említett területekre vonatkozó uniós célkitűzések tekintetében, a szociális partnerekkel, civil szervezetekkel valamint köz- és magánjogi testületekkel szoros együttműködésben;
- b) Megfelelő, hozzáférhető és hatékony szociális védőrendszerek és munkaerőpiacok létrehozásának támogatása és a politikai reform elősegítése az 1. cikkben említett területeken, különösen a tisztességes munka és munkakörülmények, a munkahelyi egészségvédelem és biztonság terén a megelőzési kultúra, a munka és magánélet közötti egészségesebb

egyensúly, a szociális célkitűzések vonatkozásában a jó kormányzás – beleértve a konvergenciát –, valamint a kölcsönös tanulás és szociális innováció előmozdításával;

- c) Annak biztosítása, hogy az 1. cikkben említett területekre vonatkozó uniós jogot eredményesen alkalmazzák, és szükség esetén az uniós jog modernizálásához való hozzájárulás a tisztességes munkára vonatkozó elvekkel összhangban és az intelligens szabályozási elvek figyelembevételével;
- d) A munkavállalók önkéntes földrajzi mobilitásának méltányos módon történő előmozdítása és a munkalehetőségek ösztönzése kiváló minőségű és befogadó, nyitott és mindenki számára hozzáférhető uniós munkaerőpiacok létrehozásával, egyidejűleg uniószerterti tiszteletben tartva a munkavállalói jogokat, beleértve a szabad mozgást is;
- e) A foglalkoztatás és a társadalmi befogadás előmozdítása a mikrofinanszírozás elérhetőségének és hozzáférhetőségének javításával a mikrovállalkozást indítani kívánó sérülékeny személyek, valamint a meglévő mikrovállalkozások számára, illetve a finanszírozás hozzáférhetőségének javítása a szociális vállalkozások számára.

(2) A fenti célkitűzések megvalósítása során a program valamennyi területén és valamennyi tevékenysége keretében az alábbiakra törekszik:

- a) a sérülékeny csoportok, például a fiatalok különleges figyelemmel kísérése;
- b) A nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdítása, többek között a nemek közötti egyenlőség érvényesítése, valamint szükség esetén a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés révén;
- c) a nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékonyságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem;
- d) a minőségi és fenntartható foglalkoztatás magas szintjének előmozdítása, a megfelelő és tisztességes szociális biztonság garantálása, a hosszú távú munkanélküliség leküzdése és a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem az uniós politikák és tevékenységek meghatározása és végrehajtása során.

5. cikk

Költségvetés

(1) A program végrehajtásához szükséges pénzügyi előirányzat a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakra folyó árakkal számolva 919 469 000 EUR.

(2) Az alábbi indikatív százalékos részarányokat kell a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott területeknek juttatni:

- a) 61 % a Progress terület számára;

- b) 18 % az EURES terület számára;
- c) 21 % a mikrofinanszírozás és szociális vállalkozások terület számára.

(3) A Bizottság az (1) bekezdésben említett előirányzat legfeljebb 2 %-át igénybe veheti a program végrehajtását elősegítő operatív kiadások finanszírozásához.

(4) A Bizottság az (1) bekezdésben említett előirányzatot igénybe veheti a technikai és/vagy adminisztratív segítségnyújtást céljára, különösen az ellenőrzés, a fordítási tevékenység kihelyezése, a szakértői ülések, és a Bizottság és a kedvezményezettek kölcsönös érdekét szolgáló tájékoztatási és kommunikációs tevékenységek esetében.

(5) Az éves előirányzatokat az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak kell engedélyeznie a többéves pénzügyi keretben meghatározott felső határokon belül.

6. cikk

Együttes fellépés

A program támogatható tevékenységeit más uniós eszközökkel együtt is meg lehet valósítani, feltéve, hogy az ilyen közös fellépés mind a program, mind a többi érintett eszköz célkitűzéseinek megfelel.

7. cikk

Összhang és kiegészítő jelleg

(1) A Bizottság a tagállamokkal együttműködésben biztosítja, hogy a program tevékenységei összhangban vannak más uniós intézkedésekkel, például az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott Közös Stratégiai Keret által szabályozott Európai Strukturális és Beruházási Alappal és különösen az ESZA-val és kiegészítik azokat.

(2) A program kiegészít más uniós programokat, azok egyedi eljárásainak sérelme nélkül. A támogatható költségek nem részesülhetnek kettős finanszírozásban, és szoros szinergiákat kell teremteni a program, más uniós programok és az Európai Strukturális és Beruházási Alap (ESIF), különösen az Európai Szociális Alap (ESZA) között.

(3) A program által támogatott tevékenységek megfelelnek az uniós és tagállami jogszabályoknak, köztük az állami támogatásra vonatkozó jogszabályoknak, valamint az alapvető ILO-egyezményeknek.

⁽¹⁾ Az Európai Parlamenti és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17-én) a Közös Stratégiai Kerethez tartozó Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, valamint az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (Lásd e Hivatalos Lap 320. oldalát).

(4) Az összhangot és a kiegészítő jelleget a helyi és regionális hatóságok szoros bevonása révén is biztosítani kell.

8. cikk

Együttműködés az érintett szervekkel

A Bizottság a Foglalkoztatási és Szociális Bizottsággal, a Szociális Védelmi Bizottsággal, a Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Tanácsadó Bizottsággal, a munkakapcsolatokért felelős főigazgatók csoportjával és a Munkavállalók Szabad Mozgásával Foglalkozó Tanácsadó Bizottsággal létrehozza a szükséges kapcsolatokat annak biztosítása érdekében, hogy rendszeresen és megfelelően tájékoztassa őket a program végrehajtásának eredményeiről. A Bizottság a program szempontjából releváns politikákkal, eszközökkel és fellépésekkel foglalkozó többi bizottságot is tájékoztatja.

9. cikk

Az eredmények terjesztése és a kommunikáció

(1) A Bizottság tájékoztatja az uniós szereplőket, köztük a szociális partnereket és a civil társadalmi szervezeteket a program megvalósításának eredményeiről, és erről eszmecsere-t kezdeményez velük.

(2) A program keretében végrehajtott intézkedések eredményeiről rendszeres jelleggel megfelelő tájékoztatást kell nyújtani az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága, továbbá a szociális partnerek és a nagyközönség számára, és ezen eredményeket terjeszteni kell hatásuk, fenntarthatóságuk és hozzáadott uniós értékük maximalizálásának érdekében.

(3) A kommunikációs tevékenységek az Unió politikai prioritásainak intézményi kommunikációjához is hozzájárulnak, amennyiben azok kapcsolódnak e rendelet általános célkitűzéseihez és információt szolgáltatnak a nyilvánosságnak e prioritásokról.

10. cikk

Pénzügyi céltartalékok

(1) A Bizottság a programot a költségvetési rendeletnek megfelelően irányítja.

(2) A támogatási megállapodás határozza meg, hogy az Unió pénzügyi hozzájárulásának mely része alapul majd az elszámolható költségek megtérítésén, és mely része átalányfinanszírozáson vagy átalányösszeget.

11. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság megfelelő megelőző intézkedéseket hoz annak biztosítása érdekében, hogy amikor az e program szerint finanszírozott intézkedéseket végrehajtják, az Unió pénzügyi érdekei csalás, korrupció és más jogellenes tevékenységek ellen védelemben részesüljenek eredményes ellenőrzések, valamint – szabálytalanságok felfedezése esetén – a tévesen kifizetett

összegek elsősorban beszámítás útján történő behajtása, szükség esetén pedig hathatós, arányos és visszatartó büntetések révén, az EUMSZ 325. cikkének, a 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ és a költségvetési rendeletnek megfelelően.

(2) A Bizottság vagy képviselői és a Számvevőszék hatáskörrel rendelkezőknek, hogy dokumentumok alapján és a helyszínen ellenőrizzék a kedvezményezetteket, illetve a program keretében uniós támogatáshoz jutott vállalkozókat és alvállalkozókat.

(3) Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) – a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanács rendeletben ⁽²⁾ és a 2185/96/EK, Euratom tanácsi rendeletben ⁽³⁾ – meghatározott rendelkezéseknek és eljárásoknak megfelelően vizsgálatokat, közöttük helyszíni ellenőrzéseket végezhet annak megállapítása érdekében, hogy történt-e csalás, korrupció vagy az Unió pénzügyi érdekeit érintő bármely más jogellenes tevékenység a program keretében finanszírozott támogatási megállapodás, határozat vagy szerződés kapcsán.

(4) Az 1., 2. és 3. bekezdés sérelme nélkül az e program végrehajtásából származó szerződéseknél, támogatási megállapodásoknál és támogatási határozatoknál olyan rendelkezéseket kell tartalmazniuk, amelyek kifejezetten feljogosítják a Bizottságot, a Számvevőszéket és az OLAF-ot, hogy hatáskörükkel összhangban a fenti bekezdésekben említett ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezzék el.

12. cikk

Nyomon követés

A program rendszeres nyomon követése, szakpolitikai és finanszírozási prioritásainak szükséges kiigazítása érdekében a Bizottság előzetes mennyiségi és minőségi nyomonkövetési jelentést dolgoz ki az első évről, azt követően pedig három, kétéves időszakot felölelő jelentést készít és küld az Európai Parlament és a Tanács számára. A jelentéseket tájékoztatás céljából megküldik az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára is. A jelentéseknek tartalmazniuk kell a program eredményeit és azt, hogy milyen mértékben alkalmazták a nők és férfiak közötti egyenlőségre és annak érvényesítésére vonatkozó elveket, valamint a megkülönböztetésmentességre vonatkozó megfontolásokat, ideértve a hozzáférhetőség kérdéseit, a program tevékenységei során. A jelentéseket a program átláthatóságának növelése érdekében nyilvánosságra kell hozni.

⁽¹⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács -i 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

13. cikk

Értékelés

(1) A program félidős értékelését 2017. július 1-jéig kell elvégezni a célkitűzései teljesítésében elért eredmények felmérése, az Unión belüli szociális környezet alakítása, az uniós jogszabályozásban eszközölt minden számottevő változtatás, a program forrásfelhasználása hatékonyságának megállapítása és az uniós hozzáadott érték megállapítása érdekében. A félidős értékelés eredményeit megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(2) Ha az e cikk (1) bekezdésében említett értékelés vagy az 1672/2006/EK határozat 19. cikke vagy a 283/2010/EU határozat 9. cikke szerint végzett bármely értékelés komoly hiányosságokat állapít meg a program tekintetében, akkor a Bizottság adott esetben a program megfelelő módosításait tartalmazó javaslatot nyújt be az Európai Parlament és a Tanács elé, amelyben figyelembe veszi az értékelés eredményeit.

(3) A Bizottság a program 2020 utánra történő meghosszabbítására vonatkozó bármely javaslat benyújtása előtt értékelést terjeszt az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága elé a program koncepciójának a 2014 és 2020 közötti időszakban tapasztalt erősségeiről és gyengeségeiről.

(4) A Bizottság 2022. december 31-ig elvégzi a program hatásainak és az uniós hozzáadott értéknek az utólagos értékelését, és az értékelésről szóló jelentést megküldi az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára. A jelentést a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni.

II. CÍM

A PROGRAM TERÜLETEIRE VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

Progress terület

14. cikk

Tematikus szakaszok és finanszírozás

(1) A Progress terület támogatja az a), b) és c) pontokban felsorolt egy vagy több tematikus szakasz intézkedéseit. A program teljes időtartama alatt az előirányzatok 5. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott különböző szakaszok közötti indikatív megoszlása az alábbi minimális százalékokhoz igazodik:

- a) foglalkoztatás, különösen a fiatalok körében tapasztalható munkanélküliség felszámolása érdekében: 20 %;
- b) szociális védelem, társadalmi befogadás, valamint a szegénység csökkentése és megelőzése: 50 %;
- c) munkakörülmények: 10 %.

A fennmaradó részt az a), a b) vagy a c) pontban említett tematikus szakaszok közül egy vagy több számára, vagy ezek kombinációjának kell kiosztani.

(2) A Progress terület számára, illetve az azon belüli tematikus szakaszokra fordított összegekből 15–20 % a társadalmi kísérletek mint az innovatív megoldásokat továbbfejlesztésük céljából tesztelő és értékelő módszer előmozdítására kerül elkülönítésre.

15. cikk

Egyedi célkitűzések

A 4. cikkben meghatározott általános célkitűzések mellett a Progress terület egyedi célkitűzései a következők:

- a) jó minőségű összehasonlító elemzési tudásbázis kialakítása és terjesztése annak biztosítása érdekében, hogy az 1. cikkben említett területekre vonatkozó uniós politikák szilárd tényeken alapuljanak és tükrözzék az egyes tagállamok és a programban részt vevő egyéb országok szükségleteit, kihatásait és körülményeit;
- b) az eredményes és inkluzív információmegosztás, a kölcsönös tanulás és az 1. cikkben említett területekre vonatkozó uniós politikákról folytatott párbeszéd elősegítése uniós, nemzeti és nemzetközi szinten annak érdekében, hogy ez segítse a tagállamokat és a programban részt vevő egyéb országokat politikáik kialakítása és az uniós jog végrehajtása során;
- c) pénzügyi támogatás nyújtása a szociális és munkaerő-piaci politikai innovációk tesztelése érdekében, és szükség esetén a fő szereplők szociálpolitikai kísérletek megtervezéséhez és végrehajtásához szükséges kapacitásának kiépítése, valamint a vonatkozó tudásbázis és szakértelem elérhetővé tétele;
- d) pénzügyi támogatás nyújtása az uniós és nemzeti szervezeteknek az 1. cikkben és a vonatkozó uniós jogban említett területekre vonatkozó uniós eszközök és szakpolitikák kialakításához, előmozdításához és támogatásához szükséges kapacitásuk növelése érdekében.

16. cikk

Tevékenységtípusok

Az alábbi típusú fellépések finanszírozhatók a Progress terület keretében:

(1) Elemző tevékenységek:

- a) Adatok és statisztikák gyűjtése, minőségi és mennyiségi kritériumokat egyaránt figyelembe véve, valamint közös módszertanok, osztályozások, mikroszimulációk, mutatók és referenciaértékek kifejlesztése, lehetőség szerint nemek és korcsoportok szerinti lebontásban;

b) felmérések, tanulmányok, elemzések és jelentések, többek között szakértői hálózatok finanszírozásán keresztül, valamint a tematikus szakaszok szerinti szakértői háttér kialakítása;

c) köz- és magánjogi testületek által végzett minőségi és mennyiségi értékelések és hatásvizsgálatok,

d) az uniós jog átültetésének és alkalmazásának nyomon követése és értékelése;

e) a társadalompolitikai kísérletek, mint az innovatív megoldások tesztelésére és értékelésére szolgáló módszerek kidolgozása és megvalósítása az utóbbiak továbbfejlesztése érdekében;

f) a fenti elemzési tevékenységek eredményeinek terjesztése.

(2) Kölcsönös tanulási, tudatosságépítési és terjesztési tevékenységek:

a) információcsere a jó gyakorlatokról, az innovatív megközelítésekről és tapasztalatokról és azok terjesztése, szakértői értékelések, összehasonlító teljesítményértékelés és kölcsönös tanulás európai szinten;

b) a Tanács elnöksége által szervezett események, konferenciák és szemináriumok;

c) gyakorlati jogi és politikai szakemberek képzése;

d) iránymutatások, jelentések és oktatási anyagok tervezésének elkészítése és közzétételük, valamint a program által támogatott fellépésekkel kapcsolatos tájékoztatói, kommunikációs és népszerűsítési tevékenységek;

e) tájékoztatói és kommunikációs tevékenységek;

f) az Unió politikájára és jogszabályaira, valamint a munkaerő-piacra vonatkozó információk cseréjét és terjesztését biztosító információs rendszerek fejlesztése és karbantartása.

(3) Támogatás az alábbiak vonatkozásában:

a) azon kulcsfontosságú uniós szintű hálózatok működési költségeinek a támogatása, amelyek tevékenységei kapcsolódnak és hozzájárulnak a Progress terület célkitűzéseihez;

b) a nemzeti közigazgatások és a tagállamok által kijelölt, a földrajzi mobilitásért felelős szakszolgálatok, valamint a mikrohitelnyújtók kapacitásának fejlesztése;

c) munkacsoportok szervezése nemzeti tisztviselőkből a közösségi jog végrehajtásának figyelemmel kísérése érdekében;

- d) szakértői testületek és más fontos érdekelt felek, nemzeti, regionális és helyi hatóságok, valamint foglalkoztatási szolgálatok európai szintű hálózatba szervezése és együttműködése;
- e) európai szintű – többek között a kulcsfontosságú tematikus szakaszokkal foglalkozó – megfigyelő szervezetek finanszírozása;
- f) a nemzeti közigazgatások közötti személyzetcsere.

17. cikk

Unió társfinanszírozás

Abban az esetben, amikor pályázati felhívást követően kerül sor a Progress területhez tartozó tevékenységek finanszírozására, a tevékenységek olyan uniós társfinanszírozásban részesülhetnek, amely általános szabályként nem haladhatja meg az összes támogatható kiadás 80 %-át. Az említett felső határértéket meghaladó pénzügyi támogatás csak kellően megindokolt, kivételes esetekben nyújtható.

18. cikk

Részvétel

- (1) A Progress terület nyitva áll a következők előtt:
  - a) a tagállamok;
  - b) az EGT államok az EGT-megállapodásnak megfelelően és az EFTA tagállamok;
  - c) a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok, az uniós programokban történő részvételükre vonatkozó keretmegállapodásokban meghatározott általános elveknek és általános feltételeknek és kikötéseknek megfelelően.
- (2) A Progress terület nyitva áll valamennyi állami és/vagy magán szervezet, szereplő és intézmény, különösen a következők előtt:
  - a) nemzeti, regionális és helyi hatóságok;
  - b) a foglalkoztatási szolgálatok;
  - c) az uniós jog által létrehozott szakmai testületek;
  - d) a szociális partnerek;
  - e) nem kormányzati szervezetek;
  - f) felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek;
  - g) értékelő és hatásvizsgáló szakemberek;
  - h) nemzeti statisztikai hivatalok;
  - i) a média.

(3) A Bizottság együttműködhet nemzetközi szervezetekkel, különösen az Európa Tanáccsal, az OECD-vel, az ILO-val és az ENSZ más testületeivel, valamint a Világbankkal.

(4) A Bizottság együttműködhet a programban részt nem vevő harmadik országokkal. Az ilyen harmadik országok képviselői részt vehetnek olyan kölcsönös érdekű rendezvényeken (például konferenciákon, munkaértekezleteken és szemináriumokon), amelyeket a programban résztvevő országokban tartanak, és részvételük költségét a program fedezheti.

II. FEJEZET

EURES terület

19. cikk

Tematikus szakaszok és finanszírozás

Az EURES terület keretében az a), b) és c) pontokban felsorolt egy vagy több tematikus szakasz intézkedéseinek támogatására kerül sor. A program teljes időtartama alatt az előirányzatok 5. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott különböző szakaszok közötti indikatív megoszlása az alábbi minimális százalékokhoz igazodik:

- a) az álláslehetőségek, állaspályázatok és a kapcsolódó információk átláthatósága a pályázók és a munkaadók számára; 32 %;
- b) a munkavállalók felvételét és elhelyezkedését támogató szolgáltatások kialakítása az állásajánlatok és állaspályázatok uniós szintű cseréje révén, különös tekintettel célzott mobilitási programokra; 30 %;
- c) határokon átnyúló partnerségek; 18 %.

A fennmaradó részt az a), a b) vagy a c) pontban említett tematikus szakaszok közül egy vagy több számára, vagy ezek kombinációjának kell kiosztani.

20. cikk

Egyedi célkitűzések

A 4. cikkben meghatározott általános célkitűzések mellett az EURES terület egyedi célkitűzései a következők:

- a) annak biztosítása, hogy az álláslehetőségek, az állaspályázatok, a megfelelő információk és a tanácsadás, valamint bármely ehhez kapcsolódó, például az élet- és munkakörülményekkel kapcsolatos információk átláthatók legyenek a potenciális pályázók és a munkaadók számára. Ezt az információk országok közötti, régiók közötti és határokon átnyúló cseréjével és terjesztésével kell elérni az állásajánlatokra és állaspályázatokra vonatkozó szabványos átjárhatósági módok alkalmazásával, valamint egyéb megfelelő eszközzel, például egyéni tanácsadással és mentorálással, különösen az alacsony képzettségűek számára;

b) az EURES közvetítésre és toborzásra, valamint minőségi és fenntartható foglalkoztatás elősegítésére irányuló szolgáltatásainak támogatása az állásajánlatok és álláspályázatok európai léptékű közvetítése révén; az EURES szolgáltatásainak támogatásának ki kell terjednie a közvetítés különböző fázisára a felvételre való előzetes felkészítéstől kezdve a felvétel utáni segítségnyújtásig a pályázó sikeres munkaerőpiaci integrációjának biztosítása érdekében; az ilyen támogatási szolgáltatások az üres álláshelyek betöltését szolgáló célzott mobilitási programokat is magukban foglalhatnak;

21. cikk

A tevékenységek típusai

Az EURES területet a következők finanszírozására lehet használni a személyek Unión belüli önkéntes, tisztességes alapokon történő mobilitását, valamint a mobilitást akadályozó tényezők felszámolását előmozdító intézkedések, különösen:

- a) az EURES határokon átnyúló partnerségeinek kialakítása és tevékenységei, amennyiben azt a határ menti térségek tekintetében illetékes szolgálatok kérik;
- b) határ menti ingázó munkavállalók számára nyújtott tájékoztatás, tanácsadás, munkaerő-felvételi és elhelyezkedési szolgáltatások;
- c) az állásajánlatok és az álláspályázatok cseréjéhez szükséges többnyelvű digitális platform kialakítása;
- d) pályázati felhívások alapján célzott mobilitási programok kialakítása az üres álláshelyek betöltésére a felismert munkaerőpiaci hiányosságok felismerése esetében, a mobilitásra hajlandóságot mutató munkavállalók segítése, illetve amennyiben egyértelmű gazdasági igényekre derül fény;
- e) kölcsönös tanulási tevékenységek az EURES szereplői között, valamint EURES-tanácsadók –többek között az EURES határon átnyúló partnerségekkel kapcsolatos tanácsadás nyújtói – képzése;
- f) tájékoztatói és kommunikációs tevékenységek, amelyek felhívják a figyelmet a földrajzi és a munkahelyi mobilitás előnyeire általában, valamint konkrétan az EURES tevékenységeire és az általa nyújtott szolgáltatásokra;

22. cikk

Uniói társfinanszírozás

Abban az esetben, amikor pályázati felhívást követően kerül sor az EURES területéhez tartozó tevékenységek finanszírozására, a tevékenységek olyan uniói társfinanszírozásban részesülhetnek, amely általános szabályként nem haladhatja meg az összes támogatható kiadás 95 %-át. Az említett felső határértéket meghaladó pénzügyi támogatás csak kellően megindokolt, kivételes esetekben nyújtható.

23. cikk

Mobilitással kapcsolatos ellenőrzések.

Az Unión belüli földrajzi mobilitással összefüggésben keletkező hátrányos hatások feltárása és megelőzése érdekében a Bizottság a tagállamokkal együttműködve és a 492/2011/EU rendelet 12. cikkével összhangban rendszeresen nyomon követi a mobilitási folyamatok volumenét és a mobilitással kapcsolatos fejleményeket.

24. cikk

Részvétel

(1) A Progress terület nyitva áll a következők előtt:

- a) a tagállamok;
- b) az EGT államok az EGT-megállapodásnak megfelelően, valamint a Svájci Államszövetség az egyrészről az Európai Közösség és annak tagállamai, másrészről a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodásnak ⁽¹⁾ megfelelően.

(2) Az EURES terület nyitva áll valamennyi szervezet, szereplő és a tagállamok vagy a Bizottság által kijelölt intézmény előtt, amelyek teljesítik az EURES-ben való részvétel feltételeit a 2012/733/EU bizottsági végrehajtási határozat értelmében. Ilyen szervezetek, szereplők vagy intézmények különösen:

- a) nemzeti, regionális és helyi hatóságok;
- b) a foglalkoztatási szolgálatok;
- c) a szociális partnerszervezetek és más érdekelt felek.

III. FEJEZET

A mikrofinanszírozás és a szociális vállalkozás területe

25. cikk

Tematikus szakaszok és finanszírozás

A mikrofinanszírozás és a szociális vállalkozás területének keretében az a) és b) pontokban felsorolt egy vagy több tematikus szakasz intézkedéseinek támogatására kerül sor. A program teljes időtartama alatt az előirányzatok 5. cikk (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott különböző szakaszok közötti indikatív megoszlása az alábbi minimális százalékokhoz igazodik:

- a) mikrofinanszírozás a kiszolgáltatott csoportok és mikro-vállalkozások számára: 45 %;
- b) szociális vállalkozások: 45 %.

⁽¹⁾ HL L 114., 2002.4.30., 6. o.

A fennmaradó részt az a), a b) vagy a c) pontban említett tematikus szakaszok közül egy vagy több számára, vagy ezek kombinációjának kell kiosztani.

26. cikk

Egyedi célkitűzések

A 4. cikkben meghatározott általános célkitűzések mellett a mikrofinanszírozási és szociális vállalkozási terület egyedi célkitűzései a következők:

- a) mikrofinanszírozás hozzáférhetőségének és elérhetőségének növelése az alábbiak számára:
  - i. olyan sérülékeny személyek, akik elveszítették munkájukat, vagy akiket ez a veszély fenyeget, vagy akiknek nehézséget jelent a munkaerőpiacra való belépés vagy visszatérés, valamint olyan, a társadalmi kirekesztés által fenyegetett vagy már kirekesztett személyek, akik a hagyományos hitelpiacához való hozzáférés tekintetében hátrányos helyzetben vannak, és akik saját mikroállalkozásukat szeretnék elindítani vagy továbbfejleszteni;
  - ii. mikroállalkozások induláskor és a fejlesztés szakaszában egyaránt, különösen az a) pontban említett személyeket alkalmazó mikroállalkozások;
- b) a mikrohitel szolgáltatók intézményi kapacitásának kiépítése;
- c) a szociális beruházási piac fejlesztésének támogatása, és a finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése, legfeljebb 500 000 EUR sajáttőke, kvázi-saját tőke, hiteleszköz és támogatás rendelkezésére bocsátása révén olyan szociális vállalkozások számára, amelyek éves forgalma nem haladja meg a 30 millió EUR-t, vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 30 millió EUR-t, és amelyek cégformája nem kollektív befektetési vállalkozás.

A kiegészítő jelleg biztosítása érdekében ezen intézkedéseket a Bizottságnak és a tagállamoknak – saját hatásköri területeiken – szorosan össze kell hangolniuk a kohéziós politika és a nemzeti politikák keretében végrehajtott intézkedésekkel.

27. cikk

Tevékenységtípusok

A mikrofinanszírozás és a szociális vállalkozások támogatása, ideértve az intézményi kapacitás bővítésének támogatását is, elsősorban a költségvetési rendelet első részének VIII. címében meghatározott pénzügyi eszközök, valamint a mikrofinanszírozás és a szociális vállalkozás területről származó támogatások révén.

28. cikk

Részvétel

(1) A mikrofinanszírozás és a szociális vállalkozás területén való részvétel nyitva áll a nemzeti, regionális vagy helyi szinten a 18. cikk (1) bekezdésében említett országokban létrehozott és ott az alábbiakat szolgáltató köz- és magánjogi testületek előtt:

a) mikrofinanszírozás egyének és mikroállalkozások számára; és/vagy

b) finanszírozás szociális vállalkozások számára.

(2) A Bizottság biztosítja, hogy a területhez a tagállamokban valamennyi köz- és magánjogi testület megkülönböztetésmentesen hozzáférhessen.

(3) A végső kedvezményezettek elérése és versenyképes és életképes mikroállalkozások létrehozása érdekében az 1. bekezdés a) pontja szerinti tevékenységeket köz- és magánjogi testületeknek szorosan együtt kell működniük a mikrohitel végső kedvezményezettjeit képviselő szervezetekkel, ideértve a civil társadalmi – különösen az ESZA támogatásban részesülő – szervezeteket, és mentorálási és oktatási programokat kell nyújtaniuk ilyen végső kedvezményezettek számára. Ezzel összefüggésben a kedvezményezetteket megfelelő módon nyomon kell követni a mikroállalkozás létrehozása előtt és után egyaránt.

(4) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti tevékenységeket folytató köz- és magánjogi testületeknek a kormányzás, az irányítás és az ügyfelek védelmét magas színvonalon kell biztosítaniuk a mikrohitel nyújtására vonatkozó európai magatartási kódex elveinek megfelelően, és annak megakadályozására kell törekedniük, hogy a személyek és vállalkozások túlzottan eladósodjanak például amiatt, mert a számukra nyújtott kölcsön olyan magas kamatokkal vagy olyan feltételekkel jár együtt, amelyek valószínűleg fizetésképtelenségükhöz vezetnek.

29. cikk

Pénzügyi hozzájárulás

Az együttes fellépések kivételével a mikrofinanszírozás és a szociális vállalkozás területén odaítélt költségvetési előirányzat minden pénzügyi eszköz segítségével végrehajtott fellépés teljes költségét fedezi, beleértve a pénzügyi közvetítők felé történő fizetési kötelezettséget, mint például a garanciális veszteségeket, az uniós forrásokat kezelő szervezeti egységek kezelési díjait, valamint minden más támogatható kiadást.

30. cikk

Irányítás

(1) A 27. cikkben említett eszközök és támogatások végrehajtása érdekében a Bizottság megállapodásokat köthet a költségvetési rendelet 139. cikkének (4) bekezdésében felsorolt intézményekkel, és különösen az Európai Beruházási Bankkal és az Európai Beruházási Alappal E megállapodások rendelkezései részletesen szabályozzák az ezen szervekre bízott feladatok végrehajtását, ideértve azokat a rendelkezéseket is, amelyek szerint biztosítaniuk kell a meglévő uniós vagy nemzeti pénzügyi eszközök kiegészítését és az azokkal való koordinációt, és a források tagállamok és egyéb résztvevő országok közötti kiegyensúlyozott elosztását. A költségvetési rendelet első részének VIII. címében meghatározott pénzügyi eszközöket rendelkezésre lehet bocsátani kifejezetten az erre a célra létrehozott befektetési eszközön keresztül, amelyet a program alapjai, más beruházók vagy ezek kombinációja finanszírozhat.

(2) E különleges befektetési eszköz többek között kölcsönöket, saját tőkét és kockázatmegosztási eszközöket bocsáthat a közvetítő szervezetek rendelkezésére, vagy közvetlen finanszírozást biztosít szociális vállalkozások számára, vagy mindkettőt. A saját tőke biztosítható többek között megszereshető tőkerészesedések, csendestársi részesedések, részvényesi kölcsönök, valamint a befektetőknek felajánlott különféle típusú tőkerészesedések egyes kombinációinak formájában.

(3) Az e terület keretében közvetlenül vagy közvetetten támogatott mikrohitel feltételeinek – többek között a kamatlábaknak – tükrözniük kell a támogatás előnyeit, valamint a hitelhez kapcsolódó kockázatok és a hitellel összefüggő finanszírozási kiadások tekintetében igazolhatónak kell lenniük.

(4) A költségvetési rendelet 140. cikke (6) bekezdésének megfelelően egy pénzügyi eszköz éves kifizetéseit 2024. január 1-jéig az adott a pénzügyi eszközhöz kell rendelni, a bevételeknek pedig az igazgatási költségek és díjak levonását követően az Unió általános költségvetésébe kell befolyjniuk. A már a 2007–2013-ra szóló többéves pénzügyi keretben létrehozott pénzügyi eszközök esetében az előző időszakban kezdődött műveletek éves kifizetéseit és bevételeit a jelenlegi időszak pénzügyi eszközéhez kell rendelni.

(5) Az (1) bekezdésben említett szervezeti egységekkel kötött megállapodások lejártakor vagy a speciális beruházási eszköz beruházási időszakának a lejárta után az egyenleg Uniót illető részét be kell fizetni az Unió általános költségvetésébe.

(6) Az e cikk (1) bekezdésében említett szervezeti egységek és adott esetben alapkezelők írásos megállapodásokat kötnek a 28. cikkben említett köz- és magánjogi testületekkel. Ezek a megállapodások rögzítik, hogy az említett szolgáltatást nyújtó állami és magánszervezetek a mikrofinanszírozási és szociális vállalkozási terület keretében rendelkezésükre bocsátott forrásokat kötelesek a 26. cikkben meghatározott célkitűzésekkel összhangban felhasználni, valamint adatokat szolgáltatni a 31. cikkben említett, végrehajtásról szóló éves jelentések összeállításához.

31. cikk

Végrehajtási jelentések

(1) A 30. cikk (1) bekezdésében említett szervek és adott esetben az alapkezelők éves végrehajtási jelentéseket küldenek a Bizottság számára, amelyek leírják a támogatásban részesült tevékenységeket és azok pénzügyi végrehajtását, a finanszírozás és a beruházások elosztását és hozzáférhetőségét ágazatonként, földrajzi térségenként és kedvezményezett típusonként. E jelentések ugyancsak feltüntetik az elfogadott és a visszautasított kérelmeket minden egyes egyedi célkitűzés tekintetében, valamint az érintett köz- és magánjogi testületekkel kötött szerződéseket, a finanszírozott intézkedéseket és azok eredményeit, beleértve azok társadalmi hatását, a munkahelyteremtést és a nyújtott támogatás fenntarthatóságát. E jelentéseket a Bizottság tájékoztatás céljából megküldi az Európai Parlamentnek.

(2) Az említett éves végrehajtási jelentésekben szolgáltatott információknak a 12. cikkben meghatározott két évenkénti monitoring jelentésekben is szerepelniük kell. Ezeknek a nyomkövetési jelentéseknek tartalmazniuk kell a 283/2010/EU határozat 8. cikke (2) bekezdésében meghatározott éves jelentéseket, a kommunikációs tevékenységekre

vonatkozó részletes információkat, valamint az egyéb uniós eszközök, nevezetesen az ESZA tekintetében a kiegészítő jellegre vonatkozó információkat.

III. CÍM

MUNKAPROGRAMOK ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

32. cikk

Munkaprogramok

A Bizottság mindhárom területre vonatkozóan munkaprogramokat meghatározó végrehajtási jogi aktusokat fogad el. E végrehajtási jogi aktusokat a 36. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

A munkaprogramok adott esetben három éves futamidőre szólnak, és tartalmaznak a finanszírozandó tevékenységek leírását, az Unió által támogatandó tevékenységek kiválasztására vonatkozó eljárást, a földrajzi lefedettséget, a célközönséget és egy indikatív végrehajtási időkeretet. Tartalmazzák továbbá az egyes célkitűzésekhez rendelt összegeket, és tükrözik a 33. cikkel összhangban történt újraelosztást. A munkaprogramok erősítik a program koherenciáját azáltal, hogy feltüntetik a három terület közötti kapcsolatokat.

33. cikk

A források újraelosztása az egyes területek között, valamint a területeken belül az egyedi tematikus szakaszok között

A Bizottságot felruházzák azzal a jogkörrel, hogy a 34. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azon forrásoknak az egyes területek közötti, valamint az egyes területeken belül az egyedi tematikus szakaszok közötti újraelosztása tekintetében, amelyek minden egyedi esetben 5 %-nál magasabb és 10 %-nál alacsonyabb mértékben meghaladják az indikatív összeget, amennyiben ezt a társadalmi-gazdasági összefüggések alakulása vagy a 13. cikk (1) bekezdésében említett félidős értékelés megállapításai szükségessé teszik. A 32. cikkben említett munkaprogramoknak tükrözniük kell a források egyes területeken belüli tematikus szakaszok számára történő újraelosztását.

34. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottság 33.cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2014. január 1-jét követő hétéves időtartamra szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 33.cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 33. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

35. cikk

További végrehajtási intézkedések

A program végrehajtásához szükséges intézkedéseket – például a program értékelésének kritériumai, ideértve a költséghatékonysággal és az eredmények terjesztésére és továbbítására vonatkozó intézkedésekkel kapcsolatos kritériumokat is – a 36. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni

36. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. E bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottság.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

37. cikk

Átmeneti intézkedések

A 2014. január 1-je előtt az 1672/2006/EK határozat 4., 5. és 6. cikkében említett intézkedések továbbra is a nevezett

határozat hatálya alá esnek. Az említett intézkedések tekintetében a Bizottságot az e rendelet 36. cikkében említett bizottság segíti.

38. cikk

Értékelés

(1) Az e rendelet 13. cikkének (4) bekezdésében meghatározott záró értékelésnek tartalmaznia kell a 283/2010/EU határozat 9. cikkében meghatározott záró értékelést.

(2) A Bizottság legkésőbb a szervezetekkel kötött megállapodások lejárta után egy évvel elvégzi a mikrofinanszírozási és szociális vállalkozási terület külön záró értékelését.

39. cikk

A 283/2010/EU határozat módosításai

Az 283/2010/EU határozat következőképpen módosul:

(1) A 5. cikk (4) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Az eszköz lejártakor az egyenleg Uniót illető részét rendelkezésre kell bocsátani mikrofinanszírozás és szociális vállalkozások támogatásának céljára az Európai Unió foglalkoztatás és társadalmi innováció programjáról szóló 1296/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően.] (*)

(*) HL L 347, 2013.12.20., 238 o.”

(2) A 8. cikk (3) és (4) bekezdését el kell hagyni.

40. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
V. LEŠKEVIČIUS

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1297/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

az 1083/2006/EK tanácsi rendeletnek a pénzügyi stabilitásuk tekintetében komoly nehézségekkel küzdő vagy komoly nehézségek által fenyegetett egyes tagállamok pénzügyi irányításával, a kötelezettségvállalás egyes tagállamokra vonatkozó visszavonásának szabályaival, valamint a végsőlegesen kifizetésre vonatkozó szabályokkal kapcsolatos egyes rendelkezések tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 177. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

(1) A példa nélküli tartós globális pénzügyi válság és gazdasági visszaesés súlyosan visszavetette a gazdasági növekedést és a pénzügyi stabilitást, és jelentősen rontotta a tagállamokban a pénzügyi, a gazdasági és a társadalmi feltételeket. Egyes tagállamok súlyos nehézségekkel – különösen a gazdasági növekedésüket és pénzügyi stabilitásukat érintő problémákkal, valamint költségvetési hiányuknak és adósságállományuknak a nemzetközi gazdasági és pénzügyi helyzetből is eredő növekedésével – küzdenek, illetve ilyen nehézségek fenyegetik őket.

(2) Jóllehet a pénzügyi válság negatív hatásainak ellensúlyozására már születtek fontos intézkedések, beleértve a jogi keret módosításait is, e válságnak a reálgazdaságra, a munkaerőpiacra és a polgárookra kifejtett hatása széles körben érzékelhető. Növekszik a tagállamok pénzügyi forrásaira nehezedő nyomás, amelynek enyhítésére sürgősen további intézkedéseket kell hozni a strukturális alapokból és a Kohéziós Alapból (a továbbiakban: alapok) származó finanszírozás maximális és optimális felhasználása révén. Tekintve a tartósan fennálló pénzügyi nehézségeket, meg kell hosszabbítani az

1311/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel elfogadott intézkedések alkalmazását ⁽³⁾. Ezen intézkedéseket az Európai Unió működéséről szóló szerződés 122. cikkének ⁽²⁾ bekezdése, 136. és 143. cikke értelmében fogadták el.

(3) Az uniós finanszírozás irányításának megkönnyítése, a tagállami és regionális beruházások felgyorsításának elősegítése, valamint a gazdaság számára a pénzforrások biztosítása érdekében az 1311/2012/EU rendelet módosította az 1083/2006/EK tanácsi rendeletet ⁽⁴⁾ azért, hogy a pénzügyi stabilitás tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő és az ezen intézkedésben való részvételüket kérelmező tagállamok esetében lehetővé tegye, hogy az alapokból származó időközi kifizetések az egyes prioritási tengelyekre vonatkozó jelenlegi társfinanszírozási rátához képest 10 százalékpontnak megfelelő összeggel növelhetők legyenek.

(4) Az 1083/2006/EK rendelet 77. cikke ⁽⁶⁾ bekezdése 2013. december 31-ig teszi lehetővé a megnövelt társfinanszírozási ráta alkalmazását. Mivel azonban a tagállamoknak pénzügyi stabilitásuk tekintetében még mindig komoly nehézségekkel kell szembenézniük, a megnövelt társfinanszírozási ráta alkalmazása 2013. december 31-ig nem korlátozható.

(5) Az Európai Tanács 2013. február 7–8-i következtetéseivel összhangban, és amint arról az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ rendelkezik, a társfinanszírozás 10 százalékponttal megnövelt aránya lesz alkalmazandó a 2014 és 2020 közötti programozási időszakra 2016. június 30-áig, amikor is a növelés lehetősége felülvizsgálatra kerül. Mivel a 2007–2013-as és a 2014–2020-as programozási időszak átfedésbe kerül,

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1311/2011/EU rendelete (2011. december 13.) az 1083/2006/EK tanácsi rendeletnek a pénzügyi stabilitásuk vonatkozásában komoly nehézségekkel küzdő vagy ilyen nehézségek által fenyegetett egyes tagállamok esetében a pénzügyi irányítással kapcsolatos rendelkezések tekintetében történő módosításáról (HL L 337., 2011.12.20., 5. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 1083/2006/EK rendelete (2006. július 11.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 210., 2006.7.31., 25. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (17. december 2013.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 320. oldalát).

⁽¹⁾ 2013. szeptember 19-i vélemény (HL C 341., 2013.11.21., 27. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2013. november 20-i álláspontja (a Hivatalos lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2013. december 5-i határozata.

biztosítani kell a pénzügyi támogatásban részesülő tagállamok következetes és egységes kezelését a két időszak során. A pénzügyi támogatásban részesülő tagállamoknak ezért a jogosultsági időszak végéig részülniük kell a társfinanszírozási ráta növelésének kedvező hatásából is és lehetővé kell tenni számukra, hogy a végsőegyenlegre vonatkozó kérelmükben igényelhessék azt, akkor is, ha pénzügyi támogatás már nem áll tovább rendelkezésükre.

- (6) Az 1303/2013/EU rendelet célja, hogy hozzájáruljon a kohéziós támogatás legkevésbé fejlett régiókra és tagállamokra való megfelelő összpontosításának megvalósításához. Az egy főre jutó átlagos támogatottság mértékében mutatkozó eltérések csökkentéséhez való hozzájárulás érdekében az alapokból az egyes tagállamok részére a jövőbeli rendeletek értelmében nyújtható maximális támogatás várhatóan a tagállam GDP-jének 2,35 %-ában kerül meghatározásra. A felső határ meghatározása évente fog történni és – adott esetben – a maximális támogatás megszerzése érdekében valamennyi, az érintett tagállamnak folyósítandó támogatás (a fejlettebb régiók és az „európai területi együttműködés célkitűzés” részére folyósítandó támogatást kivéve) arányosan fog csökkenni. Az Unióhoz 2013 előtt csatlakozott tagállamok esetében, amelyek átlagos reál-GDP növekedése 2008–2010 között időszakban –1 %-nál alacsonyabb volt, a maximális támogatás a GDP-jük 2,59 %-ában kerül meghatározásra.
- (7) Az 1303/2013/EU rendelet tagállamonként a 2007–2013-as időszakra vonatkozó összegek reálértéken mért szintjének 110 %-ában határozza meg a maximális támogatási összegeket. A szóban forgó felső határ által érintett tagállamokat továbbra is meg kell védeni a 2007–2013-as időszakra vonatkozóan elkülönített támogatási összegek automatikus visszavonásának kockázatától.
- (8) Az Európai Tanács 2013. február 8-i következtetéseiben felkérte a Bizottságot annak feltárására, hogy milyen gyakorlati megoldások lehetségesek a Románia és Szlovákia részére biztosított 2007–2013. évi nemzeti pénzügyi keretektől származó támogatás automatikus visszavonásával járó kockázatok csökkentése tekintetében, ideértve az 1083/2006/EK rendelet módosítását.
- (9) Az Európai Tanács azt is hangsúlyozta, hogy biztosítani kell a valamennyi fejezetben foglalt kifizetések kezelhető szintjét és profilját annak érdekében, hogy korlátozni lehessen a fennálló költségvetési kötelezettségvállalásokat, különösen az automatikus kötelezettségvállalás-visszavonásra vonatkozó szabályok valamennyi fejezetre történő alkalmazásával. Az 1303/2013/EU rendeletben meghatározott felső határ által érintett tagállamokra vonatkozó kötelezettségvállalás-visszavonás szabályainak enyhítésére

irányuló rendelkezéseket a fennálló költségvetési kötelezettségvállalásokra gyakorolt hatásainak fényében kell elfogadni.

- (10) A 2011. és 2012. évre vonatkozó éves költségvetési kötelezettségvállalások automatikus visszavonásának kiszámítására kitűzött határidőt egy évvel meg kell hosszabbítani, de a 2015. december 31-én még nyitva álló 2012. évi költségvetési kötelezettségvállalást 2015. december 31-ig meg kell indokolni. Ez a határidő-kiterjesztés elősegíti majd, hogy javuljon az azon tagállamokban vállalt operatív programok támogatási összegeinek abszorpciója, amelyeket érint a jövőbeli kohéziós politikához kapcsolódó támogatási összegeknek a 2007–2013 közötti időszak reálértéken mért szintjének 110 %-ban történő maximalizálása. Ez a fajta rugalmasság szükséges ahhoz, hogy kezelhető legyen a programok vártnál lassúbb végrehajtása, ami különösen az említett tagállamokat érinti.
- (11) Az alapok optimális felhasználásának biztosítása érdekében az alapokból az egyes prioritási tengelyek számára nyújtott támogatás maximális összege az operatív programok számára kifizetendő végső egyenleg összegének megállapításakor korlátozott módon kerül kiigazításra.
- (12) A válság példa nélküli természetét tekintve mihamarabb el kell fogadni a támogatási intézkedéseket, ezért indokolt, hogy e rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lépjen hatályba.
- (13) Ezért az 1083/2006/EK rendeletet ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1083/2006/EK rendelet a következőképpen módosul:

- (1) A 77. cikk a következőképpen módosul:

- a) a (2) bekezdés a következőképpen módosul:

„(2) Az 53. cikk (2) bekezdésétől, az 53. cikk (4) bekezdésének második mondatától, valamint a III. mellékletben megállapított felső határoktól eltérve, az időközi kifizetések és a végső egyenleg kifizetése az egyes prioritási tengelyekre vonatkozó társfinanszírozási ráták 10 százalékpontos emelkedésének megfelelő mértékben növekszik – de a 100 %-ot nem haladhatja meg – a programozási időszak végéig benyújtott igazolt költségnyilatkozatokban újonnan bejelentett támogatható kiadások összege tekintetében, miután 21. December 2013. az adott tagállam megfelel a következő feltételek bármelyikének:

- a) a 407/2010/EU tanácsi rendelet (*) alapján pénzügyi támogatás áll rendelkezésére, illetve az említett rendelet hatálybalépése előtt más euroövezeti tagállamok bocsátottak a rendelkezésére ilyen támogatást;
- b) a 332/2002/EK tanácsi rendelet (**) alapján közép-távú pénzügyi támogatás áll rendelkezésére;
- c) az európai stabilitási mechanizmus létrehozásáról szóló szerződésnek megfelelően, annak hatálybalépését követően pénzügyi támogatást bocsátottak a rendelkezésére.

(*) A Tanács 407/2010/EU rendelete (2010. május 11.) az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus létrehozásáról (HL L 118., 2010.5.12., 1. o.).

(**) A Tanács 332/2002/EK rendelete (2002. február 18.) a tagállamok fizetési mérlegéhez középtávú pénzügyi támogatási mechanizmus eszköz létrehozásáról (HL L 53., 2002.2.23., 1. o.);

- b) a (6) bekezdést el kell hagyni;
- c) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„(12) A (10) bekezdéstől eltérve az egyes prioritási tengelyek számára végsőegyenleg-kifizetések révén nyújtott uniós hozzájárulás nem haladhatja meg az operatív program jóváhagyásáról szóló bizottsági határozat rendelkezései szerint az alapokból az egyes prioritási tengelyek számára nyújtott támogatás maximális össze-

gének 10 %-át. Ugyanakkor azonban, a végsőegyenleg-kifizetések révén nyújtott uniós hozzájárulás nem haladhatja meg a közpénzből való bejelentett hozzájárulást és az operatív program engedélyezéséről szóló bizottsági határozat rendelkezései szerint az egyes alapokból az egyes operatív programok számára nyújtott támogatás maximális összegét.”;

(2) A 93. cikk a következőképpen módosul:

- a) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(2b) Az (1) bekezdés első albekezdésétől és a (2) bekezdéstől eltérően azon tagállamok esetében, amelyek kohéziós politikához kapcsolódó támogatási összegei a 2007–2013-as időszak reálértéken mért szintjének 110 %-ában kerültek meghatározásra a 2014–2020 közötti programozási időszakban, az (1) bekezdésben említett határidő az operatív programokra vonatkozó, 2007 és 2012 között tett éves költségvetési kötelezettségvállalás évét követő harmadik év december 31.”;

- b) a (3) bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:

„Az első albekezdés nem sérti a (2b) bekezdésében megállapított határidőnek a 2012. évi költségvetési kötelezettségvállalásra történő alkalmazását a szóban forgó bekezdésben említett tagállamok esetében.”.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetése napján lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
V. LEŠKEVIČIUS

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1298/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

az 1083/2006/EK tanácsi rendeletnek az Európai Szociális Alapból egyes tagállamok számára biztosított pénzügyi allokációk tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 177. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről folytatott tárgyalásokkal összefüggésben foglalkozni kell az azok végső kimeneteléből adódó bizonyos kérdésekkel.
- (2) Az Európai Tanács 2013. június 27–28-i ülésén úgy ítélte meg, hogy a leginkább érintett tagállamok, azaz Franciaország, Olaszország és Spanyolország esetében e kérdésekre költségvetési megoldást kell találni.
- (3) Tekintettel a jelenlegi gazdasági válságra, az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megerősítése érdekében, valamint Franciaországban, Olaszországban és Spanyolországban a munkanélküliség, különösen az ifjúsági munkanélküliség, a szegénység, valamint a társadalmi kirekesztés specifikus problémáinak megoldása érdekében szükséges különleges erőfeszítésekhez hozzájárulva az e tagállamok számára az Európai Szociális Alapból (ESZA) biztosított allokációkat 2013-ra vonatkozóan növelni kell.
- (4) Az érintett tagállamok számára elkülönítendő forrásoknak az 1083/2006/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ I. melléklete

szerinti meghatározása érdekében ki kell igazítani azokat a rendelkezéseket, amelyek meghatározzák az alapok által támogatni kívánt három célkitűzésre vonatkozóan az alapok teljes forrásait, valamint a rendelet II. mellékletét, amely meghatározza a kötelezettségvállalási előirányzatok tagállamonkénti éves indikatív bontásához alkalmazott kritériumokat és módszertant.

- (5) Biztosítandó a 2013. évi kötelezettségvállalási előirányzatok növelésének hatékonyságát, és elősegítendő az operatív programok végrehajtását, figyelembe kell venni az érintett tagállamok abszorpciós kapacitását az alapok „konvergencia” és „regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzései vonatkozásában.
- (6) Annak érdekében, hogy az operatív programok számára elegendő idő álljon rendelkezésre ahhoz, hogy felhasználhassák a pótlólagos ESZA-forrásokat, szükség van arra is, hogy az 1083/2006/EK rendelet II. mellékletében biztosított új összegekből részesítendő operatív programok tekintetében meghosszabbítsák a költségvetési kötelezettségvállalások határidejét.
- (7) Mivel az említett kötelezettségvállalási előirányzatok a 2013. évre vonatkoznak, e rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie.
- (8) Az 1083/2006/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1083/2006/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 18. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés első albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„A 2007–2013 közötti időszak vonatkozásában az alapokból finanszírozandó kötelezettségvállalások tekintetében rendelkezésre álló források összege 2004-es árakon 308 542 551 107 EUR, az I. mellékletben feltüntetett éves bontásban.”

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2013. november 20-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2013. december 5-i határozata.

⁽²⁾ A Tanács 1083/2006/EK rendelete (2006. július 11.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 210., 2006.7.31., 25. o.).

b) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A II. melléklet 12–30. és 32. pontjában említett összegeket a 19., 20. és 21. cikkben említett összegek tartalmazzák, és azokat a programozási dokumentumokban világosan meg kell határozni.”;

2. A 19. és a 20. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„19. cikk

A »konvergencia« célkitűzés számára biztosított források

A »konvergencia« célkitűzés számára biztosított összes forrás a 18. cikk (1) bekezdésében említett források 81,53 %-át teszi ki (azaz összesen 251 543 760 146 EUR-t), és ez az alábbi módon kerül elosztásra a különböző alkotóelemek között:

- a) 70,50 % (azaz összesen 177 338 880 991 EUR) az 5. cikk (1) bekezdésében említett finanszírozás céljára, a tagállamonkénti indikatív bontás kiszámításakor kritériumként a támogatásra jogosult népességet, a regionális és a nemzeti prosperitást, valamint a munkanélküliségi rátát alkalmazva;
- b) 4,98 % (azaz összesen 12 521 289 405 EUR) a 8. cikk (1) bekezdésében említett átmeneti és egyedi támogatás céljára, a tagállamonkénti indikatív bontás kiszámításakor kritériumként a támogatásra jogosult népességet, a regionális és a nemzeti prosperitást, valamint a munkanélküliségi rátát alkalmazva;
- c) 23,23 % (azaz összesen 58 433 589 750 EUR) az 5. cikk (2) bekezdésében említett finanszírozás céljára, a tagállamonkénti indikatív bontás kiszámításakor kritériumként a népességet, a nemzeti prosperitást és az ország területét alkalmazva;
- d) 1,29 % (azaz összesen 3 250 000 000 EUR) a 8. cikk (3) bekezdésében említett átmeneti és egyedi támogatás céljára.

5. Az I. melléklet helyébe a következő szöveg lép:

„I. MELLÉKLET

A 18. cikkben említett kötelezettségvállalási előirányzatok éves bontása a 2007–2013 közötti időszakban

(EUR-ban, 2004-es áron)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
42 863 000 000	43 318 000 000	43 862 000 000	43 860 000 000	44 073 000 000	44 723 000 000	45 843 551 107”;

6. A II. melléklet a következő ponttal egészül ki:

„32. A 2013. évre az ESZA-ból a 125 513 290 EUR összegű további keret a következők szerint kerül elosztásra: 83 675 527 EUR-t Franciaország, 25 102 658 EUR-t Olasz-

20. cikk

A »regionális versenyképesség és foglalkoztatás« célkitűzés számára biztosított források

A »regionális versenyképesség és foglalkoztatás« célkitűzés számára biztosított összes forrás a 18. cikk (1) bekezdésében említett források 15,96 %-át teszi ki (azaz összesen 49 239 337 841 EUR-t), és ez az alábbi módon kerül elosztásra a különböző alkotóelemek között:

- a) 78,91 % (azaz összesen 38 854 031 211 EUR) a 6. cikkben említett finanszírozás számára, a tagállamonkénti indikatív bontás kiszámításakor kritériumként a támogatásra jogosult népességet, a regionális prosperitást, a munkanélküliségi rátát, a foglalkoztatási arányt és a népsűrűséget alkalmazva; valamint
- b) 21,09 % (azaz összesen 10 385 306 630 EUR) a 8. cikk (2) bekezdésében említett átmeneti és egyedi támogatás számára, a tagállamonkénti indikatív bontás kiszámításakor kritériumként a támogatásra jogosult népességet, a regionális és a nemzeti prosperitást, valamint a munkanélküliségi rátát alkalmazva.”;

3. A 21. cikk (1) bekezdésében a bevezető mondat helyébe a következő szöveg lép:

„Az „európai területi együttműködés” célkitűzés számára biztosított összes forrás a 18. cikk (1) bekezdésében említett források 2,51 %-át teszi ki (azaz összesen 7 759 453 120 EUR-t), és – a II. melléklet 22. pontjában említett összeg kivételével – az alábbi módon kell elosztani a különböző alkotóelemek között.”;

4. A 75. cikk a következő (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1b) Az (1) bekezdéstől eltérve a II. melléklet 32. pontjában említett összegekre vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalásokat 2014. június 30-ig kell megtenni.”;

ország és 16 735 105 EUR-t Spanyolország számára különítenek el.”.

2. cikk

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
V. LEŠKEVIČIUS

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1299/2013/EU RENDELETE

(2013. december 17.)

az Európai Regionális Fejlesztési Alap által az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 178. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 176. cikke kimondja, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) rendeltetése, hogy elősegítse az Unión belüli jelentős regionális egyenlőtlenségek orvoslását. Az említett cikk és az EUMSZ 174. cikkének (2) és (3) bekezdése szerint az ERFA-nak hozzá kell járulnia a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségek csökkentéséhez és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának csökkentéséhez, amelyek közül kiemelt figyelemmel kell kezelni a vidéki térségeket, az ipari átalakulás által érintett térségeket és az olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókat, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók.
- (2) A(z) 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ tartalmazza az ERFA-ra, az Európai Szociális Alapra (ESZA), a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapra (EMVA) és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra (ETHA) vonatkozó közös rendelkezéseket. Az 1301/2013/EU európai parlamenti
- és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ meghatározza az ERFA által finanszírozható tevékenységtípusokra vonatkozó egyedi rendelkezéseket, és az e tevékenységekre vonatkozó célokat. Az említett rendeletek nem igazodnak teljes mértékben az európai területi együttműködési célkitűzés egyedi igényeihez, amelynek keretében legalább két tagállam, vagy egy tagállam és egy harmadik ország működnek együtt. Ezért az európai területi együttműködési célkitűzést szabályozó egyedi rendelkezéseket kell meghatározni az alkalmazási kör, a földrajzi lefedettség, a pénzügyi források, a tematikus koncentráció, a beruházási prioritások, a programozás, a monitoring és az értékelés, a technikai segítségnyújtás, a támogathatóság, az irányítás, az ellenőrzés és a kijelölés, harmadik országok részvétele, valamint a pénzügyi irányítás tekintetében.
- (3) Az uniós kohéziós politika hozzáadott értékének növelése érdekében az egyedi rendelkezéseknek jelentős egyszerűsítések elérésére kell irányulniuk minden érintett – a kedvezményezettek, a programhatóságok, ahol szükséges a részt vevő tagállamok helyi, regionális vagy nemzeti szintű hatóságai és harmadik országok, valamint a Bizottság – számára.
- (4) Az Unió területe különböző szinteken történő harmonikus fejlődésének támogatása érdekében az ERFA-nak támogatnia kell a határokon átnyúló, a transznacionális és a interregionális együttműködést az európai területi együttműködési célkitűzés keretében.
- (5) A határokon átnyúló együttműködés célja, hogy leküzdje a határ menti régiókban együttesen azonosított közös kihívásokat (például rossz megközelíthetőség – különösen az információs és kommunikációs technológiai (IKT) kapcsolódással és a közlekedési infrastruktúrával kapcsolatban –, a hanyatló helyi iparágak, nem megfelelő üzleti környezet, a helyi és regionális hatóságok közötti hálózatok hiánya, a kutatás és innováció, valamint az IKT alkalmazásának alacsony szintje, környezetszennyezés, kockázatmegelőzés, a szomszédos országok állampolgáraival szembeni negatív viszonyulás), valamint célja, hogy kiaknázza a határ menti terület még feltáratlan növekedési lehetőségeit (határokon átnyúló kutatási és innovációs rendszerek és klaszterek kialakítása, határokon átnyúló munkaerő-piaci integráció, az oktatási szolgáltatók, beleértve az egyetemeket is, illetve egészségügyi központok közötti együttműködés), egyúttal erősítve az együttműködés folyamatát az Unió átfogó harmonikus fejlődése érdekében.

⁽¹⁾ HL C 191., 2012.6.29., 49. o.⁽²⁾ HL C 277., 2012.9.13., 96. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a Közös Stratégiai Kerethez tartozó Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról, valamint a 1083/2006/EU tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 320. oldalát).⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1301/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzésre vonatkozó egyedi rendelkezésekről, valamint a 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 289. oldalát).

- (6) A transznacionális együttműködés az Unió kohéziós szakpolitikai prioritásaihoz kapcsolódó integrált területfejlesztési intézkedések révén az együttműködés erősítését célozza, és ki kell terjednie a határokon átnyúló együttműködési programok által le nem fedett területeken a tengeri határokon átnyúló együttműködésre is.
- (7) A interregionális együttműködés célja a kohéziós politika hatékonyságának megerősítése a interregionális, a tematikus célkitűzésekkel, valamint a város-vidék kapcsolatokat is magában foglaló városfejlesztéssel kapcsolatos tapasztalatcsere ösztönzésével a területi együttműködési programok és intézkedések végrehajtásának javítása, valamint a területi kohézió területén a fejlődési tendenciák elemzésének tanulmányok, adatgyűjtés és más intézkedések révén történő előmozdítása érdekében. A tematikus célkitűzésekre vonatkozó tapasztalatcsereének erősítenie kell, elsősorban a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzésének keretében indítandó operatív programok, de ahol szükséges az európai területi együttműködési célkitűzés programjai tervezését és végrehajtását, beleértve a kölcsönösen előnyös együttműködést az innovatív kutatásintenzív klaszterek, illetve a párbeszédet a kutatók és kutatóintézetek között mind a fejlett, mind a kevésbé fejlett régiókban, figyelembe véve a hetedik kutatási keretprogramba tartozó „tudásrégiók” és „a konvergenciában és a legkülső régiókban rejlő kutatási potenciál” tapasztalatait.
- (8) Meg kell határozni a támogatható régiók és térségek kijelölésének objektív kritériumait. Ebből a célból indokolt, hogy az uniós szinten támogatható régiók és térségek azonosítása az 1059/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ által megállapított régiók közös osztályozási rendszerén alapuljon.
- (9) A határokon átnyúló együttműködés a szárazföldi és tengeri határok mentén található régiókat támogatja. Az előző programozási időszakok tapasztalatai alapján a Bizottságnak meg kell határozni a határokon átnyúló területek jegyzékét, hogy e területek a határokon átnyúló együttműködési programok keretében egyszerűbben, együttműködési programként jussanak támogatáshoz. A jegyzék összeállításakor a Bizottságnak figyelembe kell vennie a koherencia biztosításához szükséges kiigazításokat, elsősorban a szárazföldi és tengeri határok tekintetében, valamint a 2007–2013 közötti programozási időszakban meghatározott programterületek folyamatosságának biztosítása céljából. Ezek a kiigazítások a jelenlegi programterületek kiterjedésének, illetve a határokon átnyúló együttműködési programok számának csökkentésével vagy növelésével járhatnak, miközben lehetővé tehetik a földrajzi átfedéseket.
- (10) A Bizottságnak meg kell határozni a transznacionális együttműködés területeit az integrált területfejlesztés elősegítéséhez szükséges intézkedések figyelembevételével. E meghatározás során a Bizottságnak figyelembe kell vennie a korábbi programok tapasztalatait, és ahol szükséges a makroregionális és a tengeri medencéket érintő stratégiákat.
- (11) Annak érdekében, hogy az Unió minden régiójának hasznára váljon a tapasztalat- és jó gyakorlat-csere, minden interregionális együttműködési programnak le kell fednie a teljes Uniót.
- (12) Továbbra is támogatni kell, vagy – ahol szükséges – határokon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködést kell kialakítani az Unióval szomszédos harmadik országokkal, mivel az ilyen együttműködés fontos regionális fejlesztéspolitikai eszköz és annak a harmadik országgal határos tagállamok régiói számára haszonnal kell járnia. Ennek érdekében az ERFA-nak hozzá kell járulnia, a 2014-2020-as időszakra vonatkozó Európai Szomszédosági Támogatási Eszközt érintő jövőbeli uniós jogalkotási aktusnak (a továbbiakban: az ENI jogalkotási aktus) és a 2014-2020-as időszakra vonatkozó Előcsatlakozási Támogatási Eszközt (IPA II) érintő jövőbeli uniós jogalkotási aktusnak (a továbbiakban: az IPA II jogalkotási aktus) megfelelően, az Európai Szomszédosági Támogatási Eszköz (ENI) keretében létrehozott, határokon átnyúló és a tengeri medencéket érintő programokhoz.
- (13) Az Unión belüli és kívüli határ menti régiókat lefedő külső szakpolitikai eszközök segítségével a külső határokon végrehajtott beavatkozásoktól eltekintve lehetővé kell tenni, hogy az ERFA által támogatott együttműködési programok lefedjék a belső és – bizonyos esetekben – a külső régiókat egyaránt, amennyiben az Unión kívüli régiókat nem fedik le külső szakpolitikai eszközök, akár azért nem, mert nem határozták meg őket kedvezményezett országgént, akár azért nem, mert ott ilyen programokat nem lehet kialakítani. Mindazonáltal gondoskodni kell arról, hogy a harmadik országok területén végrehajtott műveleteknek az ERFA támogatása elsősorban az uniós régiók javát szolgálja. Az említett megkötésekkel a Bizottságnak a határokon átnyúló és transznacionális programterületek jegyzékének összeállításakor harmadik országok régióit is figyelembe kell vennie.
- (14) Az európai területi együttműködési célkitűzés elemeinek mindegyike tekintetében meg kell határozni a hozzá rendelt erőforrásokat, ugyanakkor nagy részüket továbbra is a határokon átnyúló együttműködésre kell koncentrálni, beleértve az egyes tagállamoknak a határokon átnyúló és transznacionális együttműködés globális összegében való részesedését, a tagállamok ezen elemek közötti rugalmasság tekintetében fennálló lehetőségeit, és biztosítani kell azt is, hogy a legkülső régiók együttműködésére megfelelő szintű támogatás álljon rendelkezésre.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1059/2003/EK rendelete (2003. május 26.) a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrájának (NUTS) létrehozásáról (HL L 154., 2003.6.21., 1. o.).

- (15) Az Unió régióinak támogatása érdekében mechanizmus kell létrehozni az ERFA-ból a külső szakpolitikai eszközökre, mint például az ENI-re és az IPA II-re szánt támogatás megszervezésére, beleértve azokat az eseteket is, amikor külső együttműködési programokat nem lehet elfogadni, vagy azokat meg kell szüntetni. Ennek a mechanizmusnak az optimális működés elérésére és az ezen eszközök közötti lehető legnagyobb koordinációra kell törekednie.
- (16) A határokon átnyúló és transznacionális együttműködési programok ERFA-finanszírozásának legnagyobb részét korlátozott számú tematikus célkitűzésre kell koncentrálni a kohéziós politika hatásának az egész Unióban történő maximalizálása érdekében. Ugyanakkor a interregionális, tematikus célkitűzésekre irányuló együttműködési program keretében a koncentrációnak az egyes műveletek célkitűzésében kell tükröződnie, nem pedig a tematikus célkitűzések számának korlátozásában annak érdekében, hogy alapvetően a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzés és ahol szükséges az európai területi együttműködési célkitűzések keretében is a interregionális együttműködés a lehető legtöbbet nyújtsa a kohéziós politika hatékonyságának fokozásához. Az egyéb interregionális együttműködési programok esetében a tematikus koncentrációnak azok sajátos alkalmazási köréből kell erednie.
- (17) Az uniós stratégiában az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozóan meghatározott céltételek és célkitűzések (Európa 2020 stratégia) teljesítéséhez az európai területi együttműködési célkitűzés keretében az ERFA hozzájárulása szükséges a tudáson, kutatáson és innováción alapuló gazdaság fejlesztésének tematikus célkitűzéséhez, többek között a következők révén: a vállalkozások – különösen a kkv-k – közötti együttműködés előmozdítása, és az IKT területén a határokon átnyúló információcsere-rendszerek létrehozása révén történő hozzájárulás; a zöldebb, erőforrás-hatékonyabb és versenyképesebb gazdaság előmozdítása, többek között a határokon átnyúló fenntartható mobilitás elősegítése által; a társadalmi és területi kohéziót eredményező magas foglalkoztatottsági szint előmozdítása, többek között a foglalkoztatás-barát növekedés elérésé célzó területi stratégia részeként a fenntartható idegenforgalmat, kultúrát és természeti örökséget támogató tevékenységek révén; valamint az igazgatási kapacitás fejlesztése. Ugyanakkor a különböző tematikus célkitűzések keretében a beruházási prioritások jegyzékét az európai területi együttműködési célkitűzés speciális igényeihez kell igazítani, különösen a határokon átnyúló együttműködés keretében a jogi és igazgatási együttműködést, az állampolgárok és az intézmények közötti együttműködés folytatását, továbbá a foglalkoztatás, az oktatás, a közösségek integrálása és a társadalmi befogadás területén a határokon átnyúló perspektívában megvalósuló együttműködést lehetővé tévő további beruházási prioritások nyújtásával, valamint makroregionális és tengeri medencéket érintő stratégia transznacionális együttműködés keretében történő kidolgozását és koordinálását. Ezen túlmenően konkrét vagy további beruházási prioritásokat kell meghatározni bizonyos interregionális együttműködési programok tekintetében, konkrét tevékenységeik tükrözése érdekében.
- (18) A társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem elősegítésének, valamint gyakorlati jelentősége figyelembevételének tematikus célkitűzése keretében biztosítani kell, hogy az Észak-Írország és Írország határ menti megyéi közötti, a békét és a megbékélést célzó határokon átnyúló PEACE-program esetében az ERFA hozzájáruljon az érintett régiók társadalmi és gazdasági stabilitásának elősegítéséhez is, különösen a közösségek közötti kohézió erősítését célzó intézkedéseken keresztül. A fent említett, határokon átnyúló program sajátosságaira tekintettel a műveletek kiválasztására vonatkozó, e rendeletben szereplő bizonyos szabályokat nem kell alkalmazni az említett határokon átnyúló program esetében.
- (19) Az európai területi együttműködési célkitűzés keretében megvalósuló együttműködési programok tartalmi követelményeit e programok egyedi igényeihez kell igazítani. Ennek megfelelően e követelményeknek tartalmazniuk kell a részt vevő tagállamok területén történő hatékony végrehajtáshoz szükséges szempontokat is, például az auditálásért és az ellenőrzésért felelős szervezet, a közös titkárság felállításának folyamatát és pénzügyi korrekciók esetén a felelősség megosztását érintő szempontokat. Amennyiben a tagállamok és régiók makroregionális és tengeri medencéket érintő stratégiákban vesznek részt, az érintett együttműködési programoknak meg kell határozniuk, hogy a beavatkozások miként tudnak hozzájárulni e stratégiákhoz. Emellett a interregionális együttműködési programok horizontális jellege miatt az ilyen programok tartalmát ki kell igazítani, különösen a jelenlegi INTERACT és EPSON programok szerinti kedvezményezett vagy kedvezményezettek meghatározása tekintetében.
- (20) A legkülső régiók részvételét célzó, e rendelet alapján elfogadott együttműködési programok esetében az ERFA-támogatás és az Európai Fejlesztési Alapból (EFA), az ENI-ből, az IPA II-ből és az Európai Beruházási Bankból (EBB) származó esetleges kiegészítő finanszírozás közötti összehangolás fokozása érdekében, az említett együttműködési programokban részt vevő tagállamoknak és harmadik országoknak vagy tengerentúli országoknak vagy területeknek (az utóbbi a továbbiakban: a területek) az ezen együttműködési programokban meghatározott szabályokkal összhangban koordinációs mechanizmusokat kell meghatározniuk.
- (21) A harmadik országokat vagy területeket célszerű az együttműködési programok előkészítési folyamatába bevonni, ha ezek az országok vagy területek elfogadták az ilyen programokban történő részvétellel szóló felkérést. E rendeletben egyedi eljárásokat kell meghatározni az ilyen bevonás érdekében. A legkülső régiókra és a harmadik országokra vagy területekre kiterjedő együttműködési programok esetében a részt vevő tagállamoknak – a szokásos eljárástól eltérve – konzultálniuk kell a megfelelő harmadik országokkal vagy területekkel, mielőtt a programokat benyújtánák a Bizottságnak. Annak érdekében, hogy a harmadik országoknak vagy területeknek az együttműködési programokban való részvétele eredményesebb és gyakorlatiasabb legyen, lehetővé kell tenni azt is, hogy a harmadik országok vagy területek

a harmadik országokkal vagy területekkel tartott konzultációs találkozók vagy a regionális együttműködési szervezetek keretében rendezett megbeszélések során is kifejezésre juttathassák az együttműködési programok tartalmába való beleegyezésüket és a programokhoz való esetleges hozzájárulásukat. A megosztott irányítás és az egyszerűsítés elvének figyelembevétele mellett az operatív programok jóváhagyási eljárását úgy kell kialakítani, hogy a Bizottságnak csak az együttműködési programok központi elemeit kell jóváhagynia, míg az egyéb elemeket a részt vevő tagállamnak vagy tagállamoknak kell jóváhagyniuk. A jogbiztonság és az átláthatóság érdekében biztosítani kell, hogy azokban az esetekben, amikor a részt vevő tagállam vagy tagállamok módosítják az együttműködési program valamelyik olyan elemét, amelyre nem vonatkozik a Bizottság jóváhagyása, az érintett program irányító hatóságának a módosításra vonatkozó határozattól számított egy hónapon belül értesítenie kell a Bizottságot erről a módosításra vonatkozó határozatról.

- (22) Az Unió intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó stratégiájával összhangban az Európai Strukturális és Beruházási Alapoknak (a továbbiakban: az alapok) integráltabb és inkluzívabb megközelítést kell alkalmazniuk a helyi problémák kezelésére. E megközelítés erősítésére a határ menti régiókban nyújtott ERFA-támogatásokat össze kell hangolni az EMVA és az ETHA támogatásaival, és – ahol szükséges – be kell vonni az 1302/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ alapján létrejött Európai Területi Társulás (ETT), ha a helyi fejlesztés az egyike célkitűzéseiknek.
- (23) A 2007-2013-as programozási időszak tapasztalatai alapján a műveletek kiválasztásának feltételeit egyértelművé kell tenni és meg kell erősíteni annak biztosítására, hogy csak ténylegesen közös műveletek kerülhessenek kiválasztásra. Tekintettel a legkülső régiók és a harmadik országok vagy területek közötti együttműködési programok konkrét körülményeire és sajátosságaira, az e programok keretében végrehajtott műveletek feldolgozása vonatkozásában könnyített együttműködési feltételeket kell kialakítani és elfogadni. Meg kell határozni az egyetlen kedvezményezett fogalmát, és az ilyen kedvezményezett számára lehetővé kell tenni, hogy maguk végezhesenek együttműködési műveleteket.
- (24) Meg kell határozni az adott művelet végrehajtásáért teljes felelősséggel tartozó vezető kedvezményezett kötelezettségeit.
- (25) A végrehajtási jelentésekre vonatkozó követelményeket ki kell igazítani az együttműködési körülmények szerint oly módon, hogy azok tükrözzék a program végrehajtási

ciklusát. A hatékony és eredményes irányítás érdekében lehetővé kell tenni, hogy az éves áttekintést írásos formában lehessen megtartani.

- (26) A(z) 1303/2013/EU rendelettel összhangban az irányító hatóságnak biztosítani kell, hogy az értékelési terv alapján elvégezzék az együttműködési programok értékelését, beleértve az említett programok eredményességének, hatékonyságának és hatásainak értékelését az értékelési terv alapján végezzék el. A programozási időszak során legalább egyszer értékelni kell, hogy a nyújtott támogatás miként járult hozzá a program célkitűzéseinek eléréséhez. Ezeknek az értékeléseknek tájékoztatást kell tartalmazniuk a programozási időszak során javasolt kiigazításokról.
- (27) E rendelet mellékletében közös kimeneti indikátorokat kell meghatározni a programok végrehajtása terén elért eredmények értékelésének megkönnyítésére, amelyeket az együttműködési programok egyedi jellegéhez kell igazítani. Ezeket a mutatókat programspecifikus eredménymutatókkal és – ahol szükséges – programspecifikus kimeneti indikátorokkal kell kiegészíteni.
- (28) Az egynél több tagállam bevonása és az ebből következő magasabb igazgatási költségek – különösen az ellenőrzések és a fordítás költségei – miatt a technikai segítségnyújtási költségek felső határának megállapításakor magasabb összeget kell kijelölni, mint a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzés esetében. A magasabb igazgatási költségek ellensúlyozására a tagállamokat ösztönözni kell a közös projektek végrehajtásával kapcsolatos adminisztratív terhek lehetőség szerinti csökkentésére. Ezenfelül a korlátozott ERFA-támogatással működő együttműködési programok számára technikai segítségnyújtásra akár 6 %-ot meghaladó bizonyos minimális összeget kell nyújtani a technikai segítségnyújtási tevékenységek támogatásának biztosítására.
- (29) Az egynél több tagállam részvétele miatt a(z) 1303/2013/EU rendeletben megállapított általános szabály, amely szerint minden tagállam elfogadja a támogathatóságra vonatkozó nemzeti szabályait, nem felel meg az európai területi együttműködési célkitűzés esetében. A 2007–2013-as programozási időszak tapasztalatai alapján ki kell alakítani a költségek támogathatóságára vonatkozó szabályok egyértelmű hierarchiáját, amelynek határozottan a költségek támogathatóságára vonatkozó szabályok uniós szintű vagy egy együttműködési program egészét érintő megalkotása felé kell mutatnia, a különféle rendeletek, illetve a rendeletek és a nemzeti szabályok közötti esetleges ellentmondásokat és következetlenségeket elkerülése érdekében. Különösen a Bizottságnak a 2007–2013-as programozási időszak tapasztalatai alapján szabályokat kell elfogadnia a költségek elszámolhatóságáról az e rendeletben meghatározott költségkategóriák számára.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló 1302/2006/EK rendeletnek 2013. december 17. a csoportosulások létrehozásának és működésének egyértelművé tétele, egyszerűsítése és javítása tekintetében történő módosításáról (Lásd e Hivatalos Lap 303. oldalát).

- (30) Mivel a műveletek végrehajtásában gyakran egynél több tagállam személyzete vesz részt, és tekintettel azon műveletek számára, amelyeknek jelentős eleme a személyi jellegű költség, az együttműködési műveletek egyéb közvetlen költségei alapján a személyi jellegű költségekkel kapcsolatban költségátalányt kell alkalmazni, elkerülve ezzel az ilyen műveletek igazgatási költségeinek egyedi elszámolását.
- (31) A műveletek programterületen kívüli helyszíneit érintő rugalmassági szabályokat egyszerűsíteni kell. Emellett szükséges az Unióval szomszédos harmadik országokkal vagy területekkel folytatott határokon átnyúló, transznacionális és interregionális hatékony együttműködés támogatása és különös szabályokkal történő megkönynyítése, amennyiben ezáltal biztosítható a tagállamok régiói fejlődésének hatékony segítése. Ennek megfelelően – kivételes esetben és bizonyos feltételek mellett – helyénvaló az ERFA által olyan, az uniós programterületen kívüli és az Unióval szomszédos harmadik országok területén végzett műveletek támogatásának engedélyezése, amely műveletek az Unió régióinak javát szolgálják.
- (32) A tagállamokat ösztönözni kell arra, hogy az irányító hatóság feladatait egy ETT-re ruházzák, vagy ilyen csoportosulást bízzanak meg azzal, hogy irányítsa az együttműködési program azon részét, amely az adott ETT hatálya alá tartozó területre vonatkozik.
- (33) Az irányító hatóságnak közös titkárságot kell létrehoznia, amely többek között tájékoztatást nyújt a támogatásra pályázóknak, kezeli a projektkérelmeket, és segíti a kedvezményezetteket műveleteik végrehajtásában.
- (34) Az irányító hatóságoknak kell felelniük a(z) 1303/2013/EU rendeletben meghatározott feladatok ellátásáért, beleértve az hitelesítéseket is, az egységes előírások teljes programterületre kiterjedő alkalmazásának biztosítása érdekében. Amennyiben azonban egy ETT-t jelölnek ki irányító hatóságnak, az ilyen hitelesítéseket az irányító hatóság kell, hogy elvégezze vagy annak felelőssége alatt kell elvégezni legalább azon tagállamokban és harmadik országokban vagy területeken, amelyeknek tagjai részt vesznek az ETT-ben, míg az ellenőrök csak a többi tagállamban és harmadik országban vagy területeken tevékenykedhetnek. A részt vevő tagállamoknak akkor is ki kell jelölniük az irányító hatóságot a hitelesítés elvégzésére a teljes programozási területen, amennyiben ETT nem került kijelölésre.
- (35) Az igazoló hatóságoknak kell felelniük az igazoló hatóság 1303/2013/EU rendeletben meghatározott feladatainak ellátásáért. A tagállamok számára gondoskodni kell arról, hogy kijelölhessék az irányító hatóságot az igazoló hatóság feladatainak ellátására is.
- (36) Egy egyetlen ellenőrzési hatóságnak kell felelnie a(z) 1303/2013/EU rendeletben meghatározott ellenőrzési hatósági feladatok ellátásáért annak biztosítása érdekében, hogy a teljes programozási területen egységes előírásokat alkalmazzanak. Ahol ez nem lehetséges, auditor csoportnak kell segítenie a program ellenőrzési hatóságának munkáját.
- (37) Az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megerősítése, valamint kohéziós politikája hatékonyságának fokozása érdekében, harmadik országoknak lehetőséget kell adni arra, hogy az IPA II és az ENI forrásaiból való hozzájárulás révén részt vegyenek a transznacionális és interregionális együttműködési programokban. Mindazonáltal az ilyen programok keretében társfinanszírozott műveleteknek továbbra is a kohéziós politika célkitűzéseinek megvalósítására kell irányulniuk, akkor is, ha – részben vagy teljes egészükben – az Unió területén kívül kerülnek végrehajtásra. Ezzel összefüggésben, az Unió külső intézkedéseinek célkitűzéseivel való hozzájárulás pusztán járulékos marad, mivel a kohéziós politika tematikus célkitűzéseinek és beruházási prioritásainak kell meghatározniuk az együttműködési programok súlypontját. Annak biztosítása érdekében, hogy a harmadik országok hatékonyan részt vehessenek a megosztott irányítás elvével összhangban irányított együttműködési programokban, a program végrehajtási feltételeit magukban az együttműködési programokban kell meghatározni, valamint – amennyiben szükséges – azokban a finanszírozási megállapodásokban is, amelyeket a Bizottság, a harmadik országok mindegyikének kormánya és a releváns együttműködési program irányító hatósága szerinti tagállam köt. A program végrehajtási feltételeinek összhangban kell lenniük az alkalmazandó uniós jogszabályokkal, valamint – ahol szükséges – a részt vevő tagállamok nemzeti jogszabályainak azon rendelkezéseivel, amelyek e jogszabályok alkalmazására vonatkoznak.
- (38) A szabálytalanságokkal érintett összegek visszafizetése vonatkozásában a pénzügyi felelősség átlátható láncolatát kell kialakítani a kedvezményezettektől a vezető kedvezményezett és az irányító hatóságon át a Bizottságig. Rendelkezni kell azon tagállamok felelősségéről, amelyekben a visszafizetés nem lehetséges.
- (39) A 2007–2013-as programozási időszak tapasztalatai alapján kifejezett eltérést kell meghatározni az eurótól eltérő pénznemben keletkezett költségek átváltására, az abban a hónapban érvényes átváltási árfolyam alkalmazásával: amely a költség időpontjához a lehető legközelebbi, vagy abban a hónapban érvényes átváltási árfolyam alkalmazásával, amikor a költséget hitelesítésre benyújtották, vagy abban a hónapban, amikor a költséget bejelentették a vezető kedvezményezettnek. A közös együttműködési műveleteket érintő pénzügyi terveket, jelentéseket és elszámolásokat kizárólag euróban kell benyújtani a közös titkárságnak, a programhatóságoknak és a monitoring bizottságnak. Az átváltás helyességét ellenőrizni kell.

- (40) A közös kimeneti indikátorok módosítására és a költségek elszámolhatóságára vonatkozó egyedi szabályok meghatározása érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet mellékletében meghatározott közös kimeneti indikátorok jegyzékének módosítására vonatkozó, és az együttműködési programok keretében elszámolható költségekre vonatkozó egyedi szabályok vonatkozásában. Különösen fontos, hogy a Bizottság előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus előkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (41) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a határon átnyúló területek és a transznacionális területek jegyzékei, az együttműködési programok jegyzéke és az együttműködési programok mindegyikére vonatkozó ERFA-támogatás globális összege, az beavatkozás kategóriáira vonatkozó nomenklatúra, az együttműködési programok mintái és a végrehajtási jelentések tekintetében. A Bizottság e hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽¹⁾ megfelelően gyakorolja.
- (42) A Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni annak érdekében, hogy az együttműködési programok bizonyos elemeinek jóváhagyása és ezen elemek bármely későbbi módosítása tekintetében határozatot fogadjon el.
- (43) Ez a rendelet nem befolyásolhatja az 1080/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ alapján vagy bármely egyéb, a Bizottság által jóváhagyott támogatásra 2013. december 31-én alkalmazandó jogszabály alapján az adott támogatás folytatását vagy módosítását. Az említett rendeletnek vagy az egyéb ilyen alkalmazandó jogszabálynak következőképpen 2013. december 31-ét követően is tovább alkalmazandónak kell lennie az adott támogatásra vagy az érintett műveletekre azok lezárásáig. Az 1080/2006/EK rendelet alapján támogatás igénylésére beadott vagy jóváhagyott kérelmeknek érvényeseknek kell maradniuk.
- (44) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megerősítését az Unióban fennálló jelentős regionális egyenlőtlenségek orvoslása révén a

tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a különböző régiók fejlettségi szintjei közötti egyenlőtlenségek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának mértéke, valamint a tagállamok és a régiók korlátozott pénzügyi forrásai miatt, e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

- (45) Az e rendeletben előírt intézkedések mielőbbi alkalmazásának lehetővé tétele érdekében e rendeletnek az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) Ez a rendelet meghatározza az ERFA hatályát az európai területi együttműködési célkitűzés vonatkozásában, és meghatározza az e célt érintő egyedi rendelkezéseket.

- (2) Ez a rendelet meghatározza az európai területi együttműködési célkitűzés számára az ERFA prioritási célkitűzéseit és az ERFA szervezetét, a tagállamoknak az ERFA által nyújtott támogatásra való jogosultságának kritériumait, az ERFA-támogatások rendelkezésére álló pénzügyi forrásokat és azok elosztási kritériumait.

A rendelet ugyancsak meghatározza az európai területi együttműködési célkitűzés keretében az operatív programok (a továbbiakban: az együttműködési programok) hatékony végrehajtásához, monitoringjához, pénzügyi irányításához és ellenőrzéséhez szükséges rendelkezéseket, beleértve azt az esetet, amikor harmadik országok vesznek részt az ilyen együttműködési programokban.

- (3) A(z) 1303/2013/EU rendeletet és a(z) 1301/2013/EU rendelet I. fejezetét kell alkalmazni az európai területi együttműködési célkitűzésre és az ennek keretében megvalósuló együttműködési programokra, kivéve abban az esetben, ha arról e rendelet kifejezetten rendelkezik, vagy ha az ilyen rendelkezések kizárólag a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzés céljára alkalmazhatók.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1080/2006/EK rendelete (2006. július 5.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és az 1783/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 210., 2006.7.31., 1. o.).

2. cikk

Az európai területi együttműködési célkitűzés elemei

Az európai területi együttműködési célkitűzés keretében az ERFA a következő elemeket támogatja:

1. a szomszédos régiók határokon átnyúló együttműködése az egymással szomszédos szárazföldi és tengeri határ menti régiók közötti integrált regionális fejlesztés elősegítésére, két vagy több tagállam között vagy legalább egy tagállam és egy az Unió olyan külső határain fekvő harmadik ország között, amelyekre nem terjednek ki az Unió külső pénzügyi eszközei által biztosított programok;
2. nagyobb transznacionális területeket lefedő transznacionális együttműködés, a nemzeti, regionális és helyi partnerek bevonásával, amely egyben a tengeri határokon átnyúló együttműködésre is kiterjed a határokon átnyúló együttműködés által le nem fedett területeken, az e területek magasabb fokú területi integrációjának elérése érdekében;
3. interregionális együttműködés a kohéziós politika hatékonyságának megerősítésére a következők ösztönzése révén:
  - a) Az Unión belül a partnerek között a jó gyakorlatok azonosítására és terjesztésére összpontosító, tematikus célkitűzéseket érintő tapasztalatok, többek között az EUMSZ 174. cikkében említett régiók fejlesztésével kapcsolatos tapasztalatok cseréje, e tapasztalatoknak alapvetően a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzés keretében megvalósuló operatív programok, de ahol szükséges az együttműködési programok számára való átadása céljából;
  - b) a fenntartható városfejlesztéssel kapcsolatos jó gyakorlatok azonosítására, átadására és terjesztésére irányuló tapasztalatok cseréje, többek között a város-vidék kapcsolatok vonatkozásában is;
  - c) az együttműködési programok és intézkedések végrehajtásával, valamint az ETT-k alkalmazásával kapcsolatos jó gyakorlatok és innovatív megközelítések azonosítására, átadására és terjesztésére irányuló tapasztalatok cseréje;
  - d) a területi kohéziós célokat, többek között a gazdasági és társadalmi kohézió területi vonatkozásait is érintő fejlődési tendenciák elemzése, valamint az uniós terület harmonikus fejlesztésének elemzése tanulmányokon, adatgyűjtéseken és egyéb intézkedéseken keresztül.

3. cikk

Földrajzi lefedettség

(1) A határokon átnyúló együttműködésben támogatást élvező régiók az Unió valamennyi belső és külső szárazföldi határa mentén elhelyezkedő 3. NUTS-szintű olyan régiói, amelyekre nem terjednek ki az Unió külső finanszírozási

eszközeinek programjai, valamint az Unió valamennyi 3. NUTS-szintű régiója a tengeri határok mentén, amelyeket legfeljebb 150 km választ el, a potenciális kiigazítások sérelme nélkül, amelyek a 2007–2013 közötti programozási időszakra meghatározott együttműködési program koherenciájának és folyamatosságának biztosításához szükségesek.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén olyan határozatot fogad el, amely meghatározza a támogatásban részesítendő, határokon átnyúló területek jegyzékét, együttműködési programokra lebontva. Ezt a végrehajtási jogi aktust a(z) 1303/2013/EU rendelet 150. cikkének (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

A jegyzék az Unió azon 3. NUTS-szintű régióit is meghatározza, amelyeket az összes belső határok közötti és az Unió külső pénzügyi eszközei – mint például az ENI jogalkotási aktus értelmében az ENI és az IPA II jogalkotási aktus értelmében az IPA II – hatálya alá tartozó külső határok közötti, határokon átnyúló együttműködéshez nyújtott ERFA-támogatásnál figyelembe vesznek

A határokon átnyúló együttműködési programtervezet benyújtásakor a tagállamok kellően indokolt esetben és a határokon átnyúló területek koherenciájának biztosítása érdekében kérhetik, hogy a második albekezdésben említett határozatban felsorolt régiókon kívüli 3. NUTS-szintű régiókat vegyenek fel.

Az érintett tagállam vagy tagállamok kérésére a legkülső régiók tengeri határain a határokon átnyúló együttműködés elősegítése érdekében és az első albekezdés rendelkezéseinek sérelme nélkül a Bizottság a második albekezdésben említett határozatba az említett tagállamok megfelelő előirányzatából támogatásban részesíthető, határokon átnyúló területeként felveheti azokat a 3. NUTS-szintű, tengeri határok mentén lévő legkülső régiókban elhelyezkedő régiókat, amelyek több mint 150 km-re találhatók egymástól.

(2) A 20. cikk (2) és (3) bekezdésének sérelme nélkül a határokon átnyúló együttműködési programok lefedhetnek norvégiai és svájci régiókat, továbbá lefedhetik Liechtensteint, Andorrát, Monacót és San Marinót, valamint a legkülső régiókkal szomszédos harmadik országok vagy területek régióit is, amelyek mindegyikének a 3. NUTS szintű régiókkal egyenértékű régiónak kell lennie.

(3) A transznacionális együttműködés során a Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén határozatot fogad el, amely meghatározza a támogatásban részesítendő, 2. NUTS-szintű régiókat lefedő transznacionális területek jegyzékéről, együttműködési programok szerinti bontásban, biztosítva ugyanakkor az együttműködés folyamatosságát a korábbi programok nagyobb, egybefüggő területein, ahol szükséges a makroregionális és a tengeri medencéket érintő stratégiák figyelembevételével. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a(z) 1303/2013/EU rendelet 150. cikkének (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

A transznacionális együttműködési programtervezet benyújtásakor a tagállamok kérhetik, hogy az első albekezdésben említett határozatban felsorolt régiókkal szomszédos, további 2. NUTS-szintű régiókat adjanak hozzá egy adott transznacionális együttműködési területhez. A tagállamoknak e kérelmet indokolniuk kell.

(4) A 20. cikk (2) és (3) bekezdésének sérelme nélkül a transznacionális együttműködési programok kiterjedhetnek a következő harmadik országok vagy területek régióira egyaránt:

a) az e cikk (2) bekezdésében felsorolt vagy említett harmadik országok vagy területek;

b) a Feröer szigetek és Grönland.

A 20. cikk (2) és (3) bekezdésének sérelme nélkül a transznacionális együttműködési programok lefedhetnek olyan harmadik országbeli régiókat, beleértve az Orosz Föderáció érintett régióit, amelyekre az Unió külső pénzügyi eszközei – mint például az ENI jogalkotási aktus értelmében az ENI és az IPA II jogalkotási aktus értelmében az IPA II – kiterjednek. E programok számára az ENI és az IPA II támogatásának megfelelő éves előirányzatok állnak rendelkezésre abban az esetben, ha a programok megfelelő módon átveszik a vonatkozó külső együttműködési célkitűzéseket.

Ezeknek a régióknak a 2. NUTS-szintű régiókkal egyenértékű régióknak kell lenniük.

(5) A interregionális együttműködésben az ERFA-támogatás az Unió teljes területére kiterjed.

A 20. cikk (2) és (3) bekezdésének sérelme nélkül a interregionális együttműködési programok lefedhetik az e cikk (4) bekezdése első albekezdésének a) és b) pontjában említett harmadik országok vagy területek egészét vagy egy részét.

(6) Tájékoztatásul, a (2) és a (4) bekezdésben említett harmadik országok vagy területek régióit az (1) és a (3) bekezdésben említett jegyzékek tartalmazzák.

(7) Kellően indokolt esetekben a programvégrehajtás hatékonyságának növelése érdekében a legkülső régiók egyetlen területi együttműködési programban egyesíthetik az ERFA-ból a határokon átnyúló és transznacionális együttműködésre előirányzott összegeket, beleértve a 4. cikk (2) bekezdése szerinti kiegészítő előirányzatokat, az egyes említett előirányzatokra vonatkozó szabályok betartása mellett.

4. cikk

Az európai területi együttműködési célkitűzés forrásai

(1) Az európai területi együttműködési célkitűzésre biztosított források a 2014–2020 közötti programozási időszak során az ERFA-ból, az ESZA-ból és a Kohéziós Alapból költségvetési kötelezettségvállalásra rendelkezésre álló és a(z) 1303/2013/EU rendelet 91. cikkének (1) bekezdésében meghatározott globális források 2,75 %-át teszik ki (azaz összesen 8 948 259 330 EUR-t), és a következők szerint kerülnek felosztásra:

a) 74,05 % (azaz összesen 6 626 631 760 EUR) a határokon átnyúló együttműködés számára;

b) 20,36 % (azaz összesen 1 821 627 570 EUR) a transznacionális együttműködés számára;

c) 5,59 % (azaz összesen 500 000 000 EUR) a interregionális együttműködés számára.

(2) Az európai területi együttműködés célkitűzés alá tartozó programokra a legkülső régiók számára a 2007–2013 közötti programozási időszakban az ERFA keretében az együttműködési programokra kapott támogatás legalább 150 %-át irányozzák elő. Emellett a interregionális együttműködésre elkülönített összegekből 50 000 000 EUR összeget félretesznek a legkülső régiók együttműködésére. A tematikus koncentrációt illetően ezekre a kiegészítő forrásokra a 6. cikk (1) bekezdése alkalmazandó.

(3) A Bizottság minden egyes tagállammal közli az (1) bekezdés a) és b) pontjában említett, határokon átnyúló és transznacionális együttműködés számára meghatározott globális összegekből való részesedését, éves bontásban. A tagállamonkénti éve bontás alapjául a 3. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében és a 3. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében említett területek lakosságának számát kell figyelembe venni.

Az első albekezdés szerint megadott összegek alapján valamennyi tagállam tájékoztatja a Bizottságot arról, hogy élt-e az 5. cikkben biztosított átcsoportosítási lehetőséggel és milyen módon, és hogy ennek eredményeként hogyan alakult az alapokból származó támogatás elosztása azon határokon átnyúló és transznacionális programok között, amelyekben az adott tagállam részt vesz. A Bizottság a tagállamoktól kapott tájékoztatás alapján végrehajtási jogi aktusok révén határozatot fogad el, amelyben meghatározza az összes együttműködési programot tartalmazó jegyzéket, és amelyben feltünteti az egyes programok számára nyújtott teljes ERFA-támogatás globális összegét. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a(z) 1303/2013/EU rendelet 150. cikkének (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(4) Az ERFA által az ENI keretében a határokon átnyúló és tengeri medencéket érintő programoknak nyújtott hozzájárulást, valamint az IPA II keretében a határokon átnyúló programoknak nyújtott támogatást a Bizottság és az érintett tagállamok határozzák meg. Az egyes tagállamok tekintetében meghatározott ERFA-hozzájárulást a későbbiekben nem lehet átcsoportosítani az érintett tagállamok között.

(5) Az ENI és az IPA II keretében a határokon átnyúló és tengeri medencéket érintő egyes programok számára nyújtott ERFA-támogatás feltétele, hogy legalább egy azzal megegyező összeget az ENI és az IPA II biztosítson. Ez a megegyezősség az ENI jogalkotási eszközökben vagy az IPA II jogalkotási eszközökben meghatározott maximális összegig érvényes.

(6) Az ERFA által az ENI keretében a határokon átnyúló és tengeri medencéket érintő programokhoz és az IPA II keretében a határokon átnyúló programokhoz nyújtott támogatásnak megfelelő éves előirányzatokat ezen eszközök megfelelő költségvetési sorai tartalmazzák a 2014-es költségvetési évben.

(7) A 2015-ben és 2016-ban az ERFA által az ENI és IPA II keretében megvalósuló programokhoz nyújtott azon éves hozzájárulást, amelyre a Bizottsághoz az ENI keretében a határokon átnyúló és tengeri medencéket érintő programokon és az IPA II keretében a határokon átnyúló programokon belül június 30-ig nem nyújtottak be programot, és amelyet a külső együttműködési programok ugyanazon kategóriájában benyújtott másik program céljára nem osztottak ki, azoknak az (1) bekezdés a) pontjában említett, belső határokon átnyúló együttműködési programoknak kell nyújtani, amelyekben az érintett tagállam részt vesz az érintett tagállamok részt vesznek.

Ha 2017. június 30-án még léteznek olyan, az ENI keretében a határokon átnyúló és tengeri medencéket érintő programok, és az IPA II keretében a határokon átnyúló programok, amelyeket nem nyújtottak be a Bizottsághoz, akkor a (4) bekezdésben említett, a külső együttműködési programok ugyanazon kategóriájában elfogadott másik program céljára nem kiosztott, az említett programoknak előirányzott ERFA-hozzájárulás teljes, a 2020-ig fennmaradó évekre jutó összegét azoknak az (1) bekezdés a) pontjában szereplő, belső határokon átnyúló programoknak kell nyújtani, amelyekben az érintett tagállam részt vesz az érintett tagállamok részt vesznek.

(8) A (4) bekezdésben említett, a Bizottság által elfogadott, határokon átnyúló és tengeri medencéket érintő programokat meg kell szüntetni vagy a program előirányzatát a vonatkozó szabályokkal és eljárásokkal összhangban csökkenteni kell, különösen ha:

- a) egy program hatálya alá tartozó partnerországok egyike sem írta alá a vonatkozó finanszírozási megállapodást az ENI jogalkotási aktusban vagy az IPA II jogalkotási aktusban megállapított határidőig; vagy
- b) egy program tervszerű végrehajtása nem lehetséges a részt vevő országok kapcsolataiban lévő problémák miatt.

Ilyen esetben a (4) bekezdésben említett ERFA-ból nyújtott hozzájárulás még le nem kötött vagy az ugyanazon költségvetési évben lekötött, majd teljes egészében vagy részben felszabadított éves részleteinek megfelelő azon összeget, amelyet nem osztottak ki a külső együttműködési programok ugyanazon kategóriájában benyújtott másik program céljára, azoknak az (1) bekezdés a) pontjában említett, belső határokon átnyúló együttműködési programoknak kell nyújtani az érintett tagállam vagy tagállamok kérésére, amelyekben az adott tagállam részt vesz vagy tagállamok részt vesznek.

(9) A Bizottság a(z) 1303/2013/EU rendelet 150. cikkének (1) bekezdése értelmében létrehozott bizottság rendelkezésére bocsátja az ERFA általi támogatásban részesülő, az ENI keretében határokon átnyúló és tengeri medencéket érintő programok, valamint az IPA II keretében határokon átnyúló programok pénzügyi végrehajtásának éves összefoglalóját.

5. cikk

Átcsoportosítási lehetőség

Valamennyi tagállam a 4. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett egyes elemekhez tartozó pénzügyi támogatás legfeljebb 15 %-át átcsoportosíthatja az egyik említett elemről a másik elemhez.

II. FEJEZET

Tematikus koncentráció és beruházási prioritások

6. cikk

Tematikus koncentráció

(1) Minden egyes határokon átnyúló együttműködési és transznacionális program esetében az egyes programokat illető ERFA-forrás legalább 80 %-át a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke (1) bekezdésében meghatározott tematikus célkitűzések közül legfeljebb négyre kell összpontosítani.

(2) Az e rendelet 2. cikk 3. pontjának a) alpontjában említett minden, a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke (1) bekezdésében meghatározott tematikus célkitűzés kiválasztható a interregionális együttműködéshez.

7. cikk

Beruházási prioritások

(1) Az ERFA a(z) 1301/2013/EU rendelet 3. cikkében meghatározott hatályán belül a határokon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködési programok keretében közös intézkedéseken keresztül hozzájárul a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke (1) bekezdésében meghatározott tematikus célkitűzésekhez. A(z) 1301/2013/EU rendelet 5. cikkében meghatározott beruházási prioritásokon túlmenően az ERFA támogathatja az európai területi együttműködés minden egyes elemével kapcsolatosan megjelölt tematikus célkitűzések keretében a következő beruházási prioritásokat:

a) a határokon átnyúló együttműködés keretében:

- i. a fenntartható és minőségi foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás támogatása a határon átnyúló munkaerőpiacok integrálása révén, beleértve a határokon átnyúló mobilitást, a közös helyi foglalkoztatási kezdeményezéseket, a tájékoztató és tanácsadó szolgáltatásokat és a közös képzést;
- ii. a társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység, valamint mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem a nemek közötti egyenlőség, az esélyegyenlőség és a közösségek határokon átnyúló integrálásának előmozdítása révén;
- iii. a az oktatásba, a képzésbe és a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében a közös oktatási, szakképzési és képzési rendszerek kidolgozása és megvalósítása révén;

- iv. a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának és a közigazgatás hatékonyságának javítása a jogi és közigazgatási együttműködés, valamint az állampolgárok és az intézmények közötti együttműködés támogatása révén.
- b) a transznacionális együttműködés keretében: a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának és a közigazgatás hatékonyságának javítása makroregionális és tengeri medencét érintő stratégiák kidolgozása és koordinálása révén;
- c) a interregionális együttműködés keretében: a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának és a közigazgatás hatékonyságának javítása a következők révén:
- i. a jó gyakorlatok és a szakértelem terjesztése, és a fenntartható – a város–vidék kapcsolatokat is magában foglaló – városfejlesztési tapasztalatok kicserélésével kapcsolatos eredmények hasznosítása a 2. cikk 3. pontjának b) alpontja szerinti.
  - ii. a tapasztalatcsere előmozdítása a területi együttműködési programok és intézkedések hatékonyságának, valamint az ETT-k felhasználásának megerősítése érdekében a 2. cikk 3. pontjának c) alpontja szerint;
  - iii. a ismeretalap megerősítése a kohéziós politika eredményességének és a tematikus célkitűzések megvalósításának fejlődési tendenciák elemzésén keresztül történő támogatása érdekében a 2. cikk 3. pontjának d) alpontja szerint;
- (2) A határokon átnyúló PEACE-program esetében és a társadalmi befogadás előmozdítása, valamint a szegénység és mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem tematikus célkitűzés keretében, az ERFA hozzájárul az érintett régiók társadalmi és gazdasági stabilitásának elősegítéséhez is, különösen a közösségek közötti kohézió erősítésére irányuló intézkedéseken keresztül.

III. FEJEZET

Programozás

8. cikk

Az együttműködési programok tartalma, elfogadása és módosítása

(1) Az együttműködési program prioritási tengelyekből áll. A(z) 1303/2013/EU rendelet 59. cikkének sérelme nélkül egy prioritási tengely egy tematikus célkitűzésnek felel meg, és az adott tematikus célkitűzés egy vagy több beruházási prioritását tartalmazza e rendelet 6. és 7. cikkének megfelelően. Ahol szükséges és hatásának és hatékonyságának – az Unió intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó stratégiájának tematikusan koherens integrált megközelítés által történő – növelése érdekében a prioritási tengely, kellően indokolt esetekben, egyesítheti különböző tematikus célkitűzések egy vagy több kiegészítő beruházási prioritását annak érdekében, hogy e beruházási prioritások prioritási tengelyhez való hozzájárulása a legnagyobb legyen.

(2) Az együttműködési program hozzájárul az Unió intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó stratégiájához és a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósításához, és a következőket határozza meg:

- a) a tematikus célkitűzések, a megfelelő beruházási prioritások és pénzügyi támogatások kiválasztásának indokolása, figyelemmel a 1303/2013/EU rendelet I. mellékletében meghatározott, közös stratégiai keretre; a programozási terület egésze szükségleteinek és az ilyen szükségletekre történő reagáláshoz választott stratégiának az elemzése alapján, ahol szükséges a határokon átnyúló infrastruktúra hiányzó kapcsolódási pontjainak megvalósítása révén, figyelembe véve a(z) 1303/2013/EU rendelet 55. cikkének megfelelően elvégzett előzetes értékelés eredményeit;
- b) a technikai segítségnyújtástól eltérő minden egyes prioritási tengely esetében:
  - i. a beruházási prioritások és az azoknak megfelelő egyedi célkitűzések;
  - ii. a programozás eredményorientáltságának megerősítése érdekében a várható eredmények minden egyes egyedi célkitűzés vonatkozásában, valamint a megfelelő eredménymutatók, a bázisértékkel és a célértékkel, ahol szükséges számszerűsítve, a 16. cikkkel összhangban;
  - iii. a támogatandó intézkedések típusának és példáinak leírása minden egyes beruházási prioritás vonatkozásában, és ezek várható hozzájárulása az i. pontban szereplő egyedi célkitűzésekhez, beleértve a művelet kiválasztásában alkalmazandó vezérelveket, illetve ahol szükséges a fő célcsoportok, a konkrét célterületek és a kedvezményezettek típusainak az azonosítását, valamint a pénzügyi eszközök és a nagyprojektek tervezett alkalmazását;
  - iv. a közös és a konkrét kimeneti indikátorok, ideértve a számszerűsített célértékeket, amelyek várhatóan hozzájárulnak majd az eredményekhez, a 16. cikkkel összhangban, minden egyes beruházási prioritás tekintetében;
  - v. a végrehajtás lépéseinek, a mérföldkőként alkalmazandó pénzügyi és kimeneti indikátoroknak és ahol szükséges az eredménymutatók, illetve a teljesítménykeret célértékeinek azonosítása a(z) 1303/2013/EU rendelet 21. cikkének (1) bekezdésével és az említett rendelet II. mellékletével összhangban;
  - vi. ahol szükséges a technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának megfelelő összefoglalása, beleértve szükség szerint a programok és a kedvezményezettek irányításában és ellenőrzésében részt vevő hatóságok igazgatási kapacitásainak megerősítését célzó intézkedéseket, és szükség esetén az érintett partnerek igazgatási kapacitásainak a programvégrehajtásban való részvétel céljából történő erősítését szolgáló intézkedéseket;

- vii. a Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, megfelelő beavatkozási kategóriák és a programozott források indikatív bontása;
- c) a technikai segítségnyújtással kapcsolatos minden egyes prioritási tengely esetében:
- i. egyedi célkitűzések;
- ii. a várható eredmények minden egyes egyedi célkitűzés vonatkozásában, valamint amennyiben azt a intézkedések tartalma objektív módon indokolja, a megfelelő eredménymutatók a bázisértékkel és a célértékkel, a 15. cikkkel összhangban;
- iii. a támogatandó intézkedések leírása és ezek várható hozzájárulása az i. pontban szereplő egyedi célkitűzésekhez;
- iv. a kimeneti indikátorok, amelyek várhatóan hozzájárulnak majd az eredményekhez;
- v. a Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, megfelelő beavatkozási kategóriák és a programozott források indikatív bontása;

Az ii. alpont nem alkalmazandó, amennyiben az adott együttműködési program keretében a technikai segítségnyújtással kapcsolatos prioritási tengelyhez vagy tengelyekhez nyújtott uniós hozzájárulás nem haladja meg a 15 000 000 EUR összeget;

- d) a következő táblázatokat tartalmazó pénzügyi terv (a részt vevő tagállamok szerinti felosztás nélkül):
- i. a(z) 1303/2013/EU rendeletnek a társfinanszírozási arányokról szóló szabályokat meghatározó 60., 120. és 121. cikkének megfelelően az ERFA-támogatás tervezett pénzügyi előirányzatát éves bontásban tartalmazó táblázat;
- ii. az ERFA-ból az együttműködési programra és valamennyi prioritási tengelyre juttatott támogatás pénzügyi előirányzatát és a nemzeti társfinanszírozást az egész programozási időszakra meghatározó táblázat. Az olyan prioritási tengelyek vonatkozásában, amelyek különböző tematikus célkitűzések beruházási prioritásait egyesítik, a táblázat tartalmazza a teljes pénzügyi előirányzatot és a nemzeti társfinanszírozást minden egyes megfelelő tematikus célkitűzés vonatkozásában. Amennyiben a nemzeti társfinanszírozás állami és magánforrásokból is származik, a táblázat az állami és magánforrások szerinti indikatív bontást is tartalmazza. Tájékoztatás céljából a programban részt vevő harmadik országok esetleges hozzájárulását, valamint az Európai Beruházási Bank (EBB) tervezett részvételét is tartalmazza;
- e) azon nagyprojektek jegyzéke, amelyek végrehajtását a programozási időszak alatt tervezik.

A Bizottság az első albekezdés b) pontjának vii. alpontjában és c) pontjának v. alpontjában hivatkozott nomenklatúra vonatkozásában végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Az említett végrehajtási jogi aktusok a(z) 1303/2013/EU rendelet 150. cikke (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kerülnek elfogadásra.

(3) Figyelembe véve annak tartalmát és célkitűzéseit az együttműködési program ismerteti az integrált területfejlesztési megközelítést, az EUMSZ 174. cikkének (3) bekezdésében említett régiókra és területekre kiterjedően, figyelemmel a részt vevő tagállamok Partnerségi Megállapodásaira, és bemutatja, hogy az említett megközelítés miként járul hozzá az együttműködési program a programcélkitűzései és a várt eredményei eléréséhez, meghatározva ahol szükséges a következőket:

- a) a közösségvezérelt helyi fejlesztési eszközök alkalmazásával kapcsolatos megközelítés és az azon területek azonosítása során alkalmazandó elvek, ahol a végrehajtásra sor kerül;
- b) azon városi területek azonosítási elvei, ahol integrált fenntartható városfejlesztési intézkedéseket hajtanak végre, és az ezekre a intézkedésekre fordított ERFA-támogatás indikatív elosztása;
- c) a 11. cikkben említett integrált területi beruházási eszköznek a b) pontban említett esetektől eltérő felhasználásával kapcsolatos megközelítés, és az egyes prioritási tengelyekből juttatott indikatív pénzügyi támogatás;
- d) amennyiben a tagállamok makroregionális és tengeri medencéket érintő stratégiákban vesznek részt, az együttműködési program keretében tervezett beavatkozások hozzájárulása ezekhez a stratégiákhoz, az érintett tagállamok által meghatározott programterületek szükségleteire figyelemmel, és ahol szükséges figyelembe véve az adott stratégiákban azonosított, stratégiaileg fontos projekteket.

(4) Az együttműködési program azonosítja továbbá a következőket:

- a) a végrehajtási rendelkezések, amelyek a következőket határozzák meg:
- i. az irányító hatóság, az igazoló hatóság és ahol szükséges az ellenőrzési hatóság;
- ii. az ellenőrzési feladatok elvégzésére kijelölt szervezet vagy szervezetek;
- iii. az audit feladatok elvégzéséért felelős kijelölt szervezet vagy szervezetek;
- iv. a közös titkárság felállítására vonatkozó eljárás;
- v. az irányítási és ellenőrzési szabályok összefoglaló leírása;

- vi. a felelősségmegosztás a részt vevő tagállamok között az irányító hatóság vagy a Bizottság által elrendelt pénzügyi korrekciók esetében.
- b) az a szervezet, amely számára a Bizottság kifizetéseket teljesít;
- c) a(z) 1303/2013/EU rendelet 5. cikkében említett partnereknek az együttműködési program előkészítésébe történő bevonását célzó megtett intézkedések és e partnerek szerepe az együttműködési program előkészítésében és végrehajtásában, ideértve a partnereknek a monitoring bizottság munkájába való bevonását.
- (5) Az együttműködési program emellett meghatározza a következőket is, tekintettel a Partnerségi Megállapodások tartalmára, és figyelembe véve a tagállamok intézményi és jogi kereteit:
- a) az ERFA, az ESZA, a Kohéziós Alap, az EMVA, az ETHA és más uniós és nemzeti finanszírozási eszközök és az EBB közötti eredményes koordinációt biztosító mechanizmusok, beleértve az 1316/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ szerinti Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, az ENI, az EFA és az IPA II koordinációját és lehetséges egyesítését, figyelembe véve a(z) 1303/2013/EU rendelet I. mellékletében meghatározott rendelkezéseket, amennyiben a tagállamok és a harmadik országok vagy területek olyan együttműködési programban vesznek részt, amelyek a legkülső régiók számára ERFA-előirányzatok és EFA-források felhasználásával járnak, megfelelő szintű koordinációs mechanizmusok az ezen előirányzatok felhasználásának eredményes koordinációjának elősegítése érdekében;
- b) a kedvezményezettek adminisztratív terhei értékelésének összefoglalása és szükség szerint a tervezett intézkedések, indikatív ütemezésének kíséretében az adminisztratív terhek csökkentése érdekében.
- (6) A (2) bekezdés első albekezdése a) pontjának és a (2) bekezdés első albekezdése b) pontjának i–vii. alpontjában, a (3) bekezdésben és az (5) bekezdés a) pontjában előírt információkat a 2. cikk 3. pontjának b), c) és d) alpontja alá tartozó együttműködési programok egyedi jellegéhez kell igazítani. A (2) bekezdés első albekezdése e) pontjában és az (5) bekezdés b) pontjában előírt információkat a 2. cikk 3. pontjának c) és d) alpontja alá tartozó együttműködési programoknak nem kell tartalmazniuk;
- (7) Minden egyes együttműködési program tartalmazza – ahol szükséges és a program tartalma és célkitűzései tekintetében fennálló jelentőségének érintett tagállamok által kellően indokolt értékelése szerint – a következők leírását:
- a) a műveletek kiválasztása során a környezetvédelmi követelmények, az erőforrás-hatékonyság, az éghajlatváltozás

enyhítése és a hozzá történő alkalmazkodás, a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség, valamint a kockázatmegelőzés és -kezelés figyelembevételével tett konkrét intézkedések;

- b) az esélyegyenlőség előmozdítása, valamint a nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékonyságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló mindenfajta diszkrimináció megakadályozása érdekében az együttműködési program előkészítése, tervezése és végrehajtása és különösen a finanszírozáshoz való hozzáférés során tett konkrét intézkedések, figyelembe véve az ilyen diszkrimináció veszélyének kitett különböző célcsoportok szükségleteit, és különösen a fogyatékonysággal élő személyek hozzáférése biztosításának a követelményeit;
- c) az együttműködési programnak a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdításához történő hozzájárulása és ahol szükséges a nemek közötti esélyegyenlőség elve érvényesülésének érdekében hozott szabályok a program és a művelet szintjén.

Az első albekezdés a) és b) pontja nem vonatkozik a 2. cikk 3. pontjának b), c) és d) alpontja szerinti együttműködési programokra.

(8) A 2. cikk 3. pontjának c) és d) alpontjában szereplő együttműködési programok meghatározzák az adott együttműködési program kedvezményezettjét vagy kedvezményezettjeit, és meghatározhatják a támogatási eljárást.

(9) A részt vevő tagállamok és – amennyiben az együttműködési programban való részvételre szóló felkérést elfogadták – a harmadik országok vagy területek ahol szükséges írásban megerősítik egyetértésüket az együttműködési programmal, mielőtt azt benyújtják a Bizottsághoz. Ez a megállapodás tartalmazza valamennyi részt vevő tagállamnak és ahol szükséges a harmadik országoknak vagy területeknek az együttműködési program végrehajtásához szükséges társfinanszírozási kötelezettségvállalását, és ahol szükséges a harmadik országok vagy területek pénzügyi hozzájárulására vonatkozó kötelezettségvállalását.

A legkülső régiókra és harmadik országokra vagy területekre is kiterjedő együttműködési programok esetén az érintett tagállamok az első albekezdéstől eltérve az együttműködési programoknak a Bizottsághoz való benyújtását megelőzően konzultálnak a megfelelő harmadik országokkal vagy területekkel. Ebben az esetben az együttműködési programok tartalmáról szóló megállapodásokat és a harmadik országok vagy területek esetleges hozzájárulását a harmadik országokkal vagy területekkel tartott konzultációs találkozók vagy a regionális együttműködési szervezetek keretében rendezett megbeszélések hivatalosan elfogadott jegyzőkönyvében is rögzíteni lehet.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1316/2013/EU rendelete 2013. december 11. az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, a 913/2010/EU rendelet módosításáról és a 680/2007/EK és 67/2010/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 20.12.2013., 129 o.).

(10) A részt vevő tagállamok és – amennyiben az együttműködési programban való részvételre szóló felkérést elfogadták – a harmadik országok vagy területek a Bizottság által elfogadott mintákkal összhangban elkészítik az együttműködési program tervezetét.

(11) A Bizottság a 10. cikkben említett mintát végrehajtási jogi aktusok révén fogadja el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a(z) 1303/2013/EU rendelet 150. cikkének (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban fogadják el.

(12) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén határozatot fogad el az e cikk hatálya alá tartozó minden elem elfogadásáról – beleértve azok későbbi módosítását is –, kivéve az e cikk (2) bekezdése b) pontja vii. alpontjának, (2) bekezdése c) pontja v. alpontjának, (2) bekezdése e) pontjának, (4) bekezdése a) pontja i. alpontjának, (4) bekezdése c) pontjának, illetve (5) és (7) bekezdésének a hatálya alá tartozó elemeket, amelyek továbbra is tagállami felelősség alá tartoznak.

(13) Az irányító hatóság az említett módosító határozat időpontjától számított egy hónapon belül értesíti a Bizottságot az együttműködési program minden olyan elemének módosításáról szóló határozatról, amely a (12) bekezdés szerint nem tartozik a Bizottság határozatának hatálya alá. A módosító határozat tartalmazza a hatálybalépése időpontját, amely nem előzheti meg az elfogadása időpontját.

9. cikk

Közös Akcióterv

Amennyiben a(z) 1303/2013/EU rendelet 104. cikke (1) bekezdésében említett közös akciótervet felelősségi körében valamely ETT mint kedvezményezett hajtja végre, akkor az együttműködési program közös titkárságának személyzete és az ETT közgyűlésének tagjai lehetnek a(z) 1303/2013/EU rendelet 108. cikke (1) bekezdésében említett irányító bizottság tagjai. Az ETT közgyűlésének tagjai nem alkothatnak többséget az említett irányító bizottságban.

10. cikk

Közösségvezérelt helyi fejlesztés

A(z) 1303/2013/EU rendelet 32. cikkében foglalt közösségvezérelt helyi fejlesztés a határokon átnyúló együttműködési programok keretében hajtható végre, amennyiben a helyi fejlesztési csoport legalább két ország képviselőiből áll, amely országok legalább egyike tagállam.

11. cikk

Integrált területi beruházás

Együttműködési programok esetében a(z) 1303/2013/EU rendelet 36. cikkének (3) bekezdésében említett integrált területi beruházást irányító és végrehajtó közreműködő szervezet olyan jogi személy lehet, amelyet valamely részt vevő ország jogszabályai alapján hoztak létre, feltéve, hogy létrehozatalában legalább két részt vevő ország hatóságai vagy közjogi intézményei közreműködnek vagy ETT lehet.

12. cikk

Műveletek kiválasztása

(1) Az együttműködési programok műveleteit egy a(z) 1303/2013/EU rendelet 47. cikkében említett monitoring bizottság választja ki. Az említett monitoring bizottság a műveletek kiválasztásához a felelőssége mellett eljáró irányító bizottságot állíthat fel.

(2) A határokon átnyúló és transznacionális együttműködés keretében kiválasztott műveletekbe legalább két részt vevő ország kedvezményezettjeinek be kell kapcsolódniuk, és az érintett országok közül legalább egynek tagállamnak kell lennie. Egy művelet egyetlen országban is végrehajtható, amennyiben megállapításra kerül, hogy határokon átnyúló vagy transznacionális hatással és előnyökkel jár.

A 2. cikk 3. pontjának a) és b) alpontjában említett interregionális együttműködést érintő műveletekbe legalább három ország kedvezményezettjeinek be kell kapcsolódni, és ezen országok közül legalább kettőnek tagállamnak kell lennie.

Az első albekezdésben meghatározott feltételek nem alkalmazandók az Észak-Írország és Írország határ menti megyéi között megvalósuló, határokon átnyúló, a békét és megbékélést célzó határokon átnyúló PEACE-programba tartozó, a 7. cikk (2) bekezdésében említett műveletekre.

(3) A 2. bekezdéstől eltérve, egy ETT vagy más, valamely részt vevő ország jogszabályai szerint létrehozott jogi személy egyetlen kedvezményezettként pályázhat egy műveletre, amennyiben azt a határokon átnyúló és transznacionális együttműködés esetében legalább két részt vevő ország hatóságai vagy közjogi intézményei hozták létre, illetve interregionális együttműködés esetében legalább három részt vevő ország szervei és hatóságai hozták létre.

Valamely pénzügyi eszközt végrehajtó jogi személy vagy ahol szükséges egy alapok alapja lehet a műveletek egyetlen kedvezményezettje az első albekezdésben meghatározott, összetételére vonatkozó követelmények alkalmazása nélkül.

(4) A kedvezményezettek együttműködnek a műveletek kidolgozásában és végrehajtásában. Ezenfelül együttműködnek a műveletek személyzetének biztosításában és/vagy a műveletek finanszírozásában.

A legkülső régiók és harmadik országok vagy területek között létrehozott programok keretében végrehajtott műveletek esetében a kedvezményezettek az első albekezdésben említett területek közül csak két területen működnek együtt.

(5) Minden egyes művelet vonatkozásában az irányító hatóság elkészíti a vezető vagy az egyetlen kedvezményezett számára azt a dokumentumot, amely tartalmazza a művelet támogatásának feltételeit, többek között az adott művelet során leszállítandó áruk és szolgáltatások speciális követelményeit, a pénzügyi tervet és a végrehajtás határidejét.

13. cikk

Kedvezményezettek

(1) Amennyiben egy együttműködési program valamely műveletének két vagy több kedvezményezettje van, a kedvezményezettek egyet közülük kijelölnek vezető kedvezményezettnek.

(2) A vezető kedvezményezett:

- a) megállapodásban rögzíti a szabályokat a többi kedvezményezettel, amely megállapodás olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek többek között biztosítják a művelethez rendelt forrásokkal való hatékony és eredményes gazdálkodást, beleértve a jogosulatlanul kifizetett összegek visszatérítésére vonatkozó szabályokat;
- b) felelősséget vállal a teljes művelet végrehajtásának biztosításáért;
- c) biztosítja, hogy a kedvezményezettek által bemutatott költségek a művelet végrehajtása során merültek fel, és megfelelnek a kedvezményezettek által megállapított tevékenységeknek, továbbá a 12. cikk (5) bekezdése szerinti, az irányító hatóság által készített dokumentumnak;
- d) biztosítja, hogy a más kedvezményezettek által bemutatott költségeket az ellenőr ellenőrizte vagy az ellenőrök ellenőrizték, ahol az ilyen hitelesítést nem a 23. cikk (3) bekezdésében említett irányító hatóság végzi el.

(3) Amennyiben a (2) bekezdés a) pontjával összhangban előírt szabályok másképp nem rendelkeznek, a vezető kedvezményezett biztosítja, hogy a többi kedvezményezett a lehető leggyorsabban, teljes egészében megkapja az alapokból a hozzájárulás teljes összegét. Nem alkalmazható olyan levonás, visszatartás vagy bármilyen további külön díj vagy azzal megegyező hatású egyéb díj, amely csökkentené a többi kedvezményezett számára kifizetendő összegeket.

(4) A vezető kedvezményezett olyan tagállamban kell működnie, amely részt vesz az együttműködési programban. Az együttműködési programban részt vevő tagállamok és harmadik országok vagy területek ugyanakkor megállapodhatnak arról, hogy a vezető kedvezményezett az adott együttműködési programban részt vevő harmadik országban vagy területen is működhessen, feltéve hogy az irányító hatóság meggyőződött arról, hogy a vezető kedvezményezett képes a (2) és (3) bekezdésben foglalt feladatok ellátására, továbbá hogy az irányításra, a hitelesítésre és az ellenőrzésre vonatkozó követelmények teljesülnek.

(5) Az egyetlen kedvezményezettet pedig valamelyik olyan tagállamban kell bejegyezni, amely részt vesz az együttműködési programban. A 12. cikk (3) bekezdésében foglalt feltételek

betartása mellett ugyanakkor az egyetlen kedvezményezettet olyan tagállamban is be lehet jegyezni, amely nem vesz részt a programban.

IV. FEJEZET

Monitoring és értékelés

14. cikk

Végrehajtási jelentések

(1) 2016. május 31-ig és minden utána következő év azonos napjáig – egészen 2023-ig bezárólag – az irányító hatóság éves végrehajtási jelentést nyújt be a Bizottsághoz a(z) 1303/2013/EU rendelet 50. cikkének (1) bekezdésével összhangban. A 2016-ban benyújtott végrehajtási jelentés a 2014. és 2015. pénzügyi évekre, valamint a költségek elszámolhatóságának kezdeti napja és 2013. december 31. közötti időszakra vonatkozik.

(2) A 2017-ben és 2019-ben benyújtott jelentések esetében az (1) bekezdésben említett határidő június 30.

(3) Az éves végrehajtási jelentések információkat tartalmaznak a következőkről:

- a) az együttműködési program végrehajtása a(z) 1303/2013/EU rendelet 50. cikkének (2) bekezdésével összhangban;
- b) ahol szükséges a nagyprojektek és a közös akciótervek előkészítése és végrehajtása terén elért eredmények.

(4) A 2017-ben, illetve 2019-ben benyújtott éves végrehajtási jelentések tartalmazzák és értékelik a(z) 1303/2013/EU rendelet 50. cikkének (4) és (5) bekezdése szerint előírt információkat és az e cikk (2) bekezdésében meghatározott információkat, a következőkre vonatkozó információkkal együtt:

- a) az értékelési terv végrehajtása és az értékelésekben tett megállapítások nyomon követése terén elért eredmények;
- b) a kommunikációs stratégia keretében végrehajtott tájékoztató és közzétételi intézkedések eredményei;
- c) a partnerek részvétele az együttműködési programok végrehajtásában, monitoringjában és értékelésében.

A 2017-ben és 2019-ben benyújtott éves végrehajtási jelentések az egyes együttműködési programok tartalmának és célkitűzéseinek megfelelően információkat tartalmaznak a következőkről és értékelik a következőket:

- a) az együttműködési program alá tartozó területfejlesztés – beleértve a fenntartható városfejlesztést – és a közösségvezérelt helyi fejlesztés területén alkalmazott integrált megközelítés végrehajtása terén elért eredmények;

- b) a hatóságok és kedvezményezettek ERFA-igazgatási és -felhasználási kapacitásának megerősítésére tett intézkedések végrehajtása terén elért eredmények;
- c) ahol szükséges hozzájárulás a makroregionális és a tengeri medencéket érintő stratégiákhoz;
- d) a nemek közötti egyenlőség és a diszkriminációmentesség elősegítése – különösen a fogyatékossgal élő személyek hozzáférése – érdekében tett konkrét intézkedések, illetve a nemek közötti esélyegyenlőség elvének az együttműködési programban és műveletekben való érvényesülése érdekében végrehajtott eljárások;
- e) a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében tett intézkedések;
- f) a társadalmi innováció területén végrehajtott intézkedések terén elért eredmények;

(5) Az éves és záró végrehajtási jelentést a Bizottság által végrehajtási jogi aktusok révén elfogadott minták alapján kell elkészíteni. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a(z) 1303/2013/EU rendelet 150. cikkének (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban fogadják el.

15. cikk

Éves áttekintés

Az éves áttekintő értekezletet a(z) 1303/2013/EU rendelet 51. cikkével összhangban kell megtartani.

Amennyiben a(z) 1303/2013/EU rendelet 51. cikkének (3) bekezdésében foglaltaktól eltérően nem kerül sor éves áttekintő értekezlet megtartására, az éves áttekintést írásban is el lehet végezni.

16. cikk

Az európai területi együttműködési célkitűzésre vonatkozó indikátorok

(1) Az e rendelet mellékletében meghatározott közös kimeneti indikátorokat, programspecifikus eredménymutatókat és ahol szükséges programspecifikus kimeneti indikátorokat az 1303/2013/EU rendelet 27. cikke (4) bekezdésében és e rendelet 8. cikke (2) bekezdése első albekezdése b) pontja ii. és iv. alpontjában, valamint c) pontja ii. és iv. alpontjában foglaltaknak megfelelően alkalmazzák.

(2) A közös és a programspecifikus kimeneti indikátorok esetében a bázisértéket nullára állítják be. Ezen indikátorok kumulatív számszerűsített célértékeit pedig 2023-ra határozzák meg.

(3) A beruházási prioritásokra vonatkozó programspecifikus eredménymutatók esetében a bázisérték a rendelkezésre álló legfrissebb adatokon alapul, a célértékeket pedig 2023-ra határozzák meg. A célértékek mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt meghatározhatók.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 29. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a közös kimeneti indikátorok e rendelet mellékletében szereplő jegyzékének kiigazítás céljából történő módosítására vonatkozóan, amennyiben az indokolt a program végrehajtása terén elért eredmények eredményes értékelésének biztosítására.

17. cikk

Technikai segítségnyújtás

Az ERFA-ból technikai segítségnyújtásra elkülönített összeg az együttműködési programra szánt teljes összeg legfeljebb 6 %-a lehet. A legfeljebb 50 000 000 EUR teljes allokációval rendelkező programok esetében az ERFA-ból technikai segítségnyújtásra elkülönített összeg az együttműködési programokra szánt teljes összeg legfeljebb 7 %-a lehet, de legalább 1 500 000 EUR-t kell kitennie, és a 3 000 000 EUR-t nem haladhatja meg.

V. FEJEZET

Elszámolhatóság

18. cikk

A költségek elszámolhatóságának szabályai

(1) A Bizottság az együttműködési programok keretében elszámolható kiadásokra vonatkozó egyedi szabályok megállapítása érdekében a 29. cikkel összhangban felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására a személyi jellegű költségek, irodai és igazgatási költségek, utazási és szállásköltségek, külső szakértői és szolgáltatási költségek, valamint felszerelési költségek tekintetében. A Bizottság a 29. cikkel összhangban elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokról 2014. április 22-ig értesíti mind az Európai Parlamentet, mind a Tanácsot.

(2) A(z) 1303/2013/EU rendelet 65–71. cikkében, a(z) 1301/2013/EU rendeletben, az e rendeletben vagy az e cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban vagy az ezek alapján meghatározott elszámolhatósági szabályok sérelme nélkül a monitoring bizottságban részt vevő tagállamok további szabályokat állapítanak meg a költségek elszámolhatóságára az együttműködési program egésze tekintetében.

(3) A(z) 1303/2013/EU rendelet 65–71. cikkében, a(z) 1301/2013/EU rendeletben vagy az e cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban, illetve az e cikk (2) bekezdésével összhangban részt vevő tagállamokkal közösen megállapított szabályokban vagy az ezek alapján meghatározott elszámolhatósági szabályok által nem szabályozott kérdésekben azon tagállam nemzeti szabályai az irányadók, amelyben a költség felmerült.

19. cikk

Személyi jellegű költségek

A műveletek személyi jellegű költségei átalányként számíthatók ki, legfeljebb az adott műveletben felmerülő közvetlen, nem személyi jellegű költségek 20 %-ának erejéig.

20. cikk

A műveletek helyszíntől függő támogathatósága az együttműködési programokban

(1) A (2) és (3) bekezdésben említett eltéréseket figyelembe véve, az együttműködési programok keretében végzett műveletek helyszíne az uniós területeket magába foglaló programterület („a programterület uniós része”).

(2) Az irányító hatóság elfogadhatja, hogy egy művelet egésze vagy része a programterület uniós részen kívül kerül végrehajtásra, feltéve, hogy a következő összes feltétel teljesül:

- a) a művelet a programterület javát szolgálja;
  - b) az együttműködési program keretében az uniós programterületeken kívül végzett műveletekhez elkülönített teljes összeg nem haladja meg az ERFA programszintű támogatásának 20 %-át, illetve 30 %-át azon együttműködési programok esetében, amelyekben a programterület uniós része a legkülső területeket foglalja magában;
  - c) az irányító és ellenőrzési hatóságokra a művelet irányításával, ellenőrzésével és auditálásával kapcsolatosan háruló kötelezettségeket az együttműködési programért felelős hatóságok teljesítik, vagy az együttműködési programért felelős hatóságok megállapodást kötnek azon tagállam vagy harmadik ország vagy terület hatóságaival, ahol a műveletet végrehajtják.
- (3) A technikai segítségnyújtáshoz vagy a promóciós tevékenységekhez és kapacitásépítéshez kapcsolódó műveletek esetében a költségek – a (2) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott feltételek teljesülése esetén – felmerülhetnek a programterület Unión kívüli részén is.

VI. FEJEZET

Irányítás, ellenőrzés és kijelölés

21. cikk

A hatóságok kijelölése

(1) Az együttműködési programban részt vevő tagállamok a(z) 1303/2013/EU rendelet 123. cikke (1) bekezdése alkalmazásában egyetlen irányító hatóságot, az említett rendelet 123. cikke (2) bekezdésének alkalmazásában egyetlen igazoló hatóságot, és az említett rendelet 123. cikke (4) bekezdésének alkalmazásában egyetlen ellenőrzési hatóságot jelölnek ki. Az irányító hatóság és az ellenőrzési hatóság ugyanabban a tagállamban kell, hogy működjön.

A valamely együttműködési programban részt vevő tagállamok kijelölhetik az irányító hatóságot is az igazoló hatóság feladatainak ellátására. Az ilyen kijelölés nem érinti a pénzügyi korrekciók alkalmazásával kapcsolatban a felelősségnek a részt vevő tagállamok között az együttműködési programban meghatározottak szerinti megosztását.

(2) A(z) 1303/2013/EU rendelet 132. cikke értelmében a Bizottság által teljesített kifizetéseket az igazoló hatóság kapja meg, és főszabályként az igazoló hatóság teljesíti a kifizetést a vezető kedvezményezett felé.

(3) Az irányító hatóság és ahol szükséges az igazoló hatóság kijelölésére vonatkozó, a 1303/2013/EU rendelet 124. cikkében előírt eljárást az a tagállam folytatja le, amelyben a hatóság található.

22. cikk

Európai Területi Társulások

Egy együttműködési programban részt vevő tagállamok valamely ETT-t felhasználhatnak arra, hogy ráruházzák az adott együttműködési program egésze vagy egy része irányításának felelősségét, különösen az irányító hatóság kötelezettségeit.

23. cikk

Az irányító hatóság feladatai

(1) E cikk 4. bekezdésének sérelme nélkül az együttműködési program irányító hatósága látja el a(z) 1303/2013/EU rendelet 125. cikkében meghatározott feladatokat.

(2) Az irányító hatóság az együttműködési programban részt vevő tagállamokkal és bármely harmadik országgal folytatott konzultációt követően közös titkárságot hoz létre.

A közös titkárság segíti az irányító hatóságot és a monitoring bizottságot feladataik ellátásában. A közös titkárság tájékoztatást nyújt továbbá a lehetséges kedvezményezetteknek a program keretében biztosítható finanszírozási lehetőségekről, és segíti a kedvezményezetteket műveleteik végrehajtásában.

(3) Amennyiben az irányító hatóságot ETT alkotja, a(z) 1303/2013/EU rendelet 125. cikke (4) bekezdésének a) pontja szerinti hitelesítéseket az irányító hatóság végzi vagy annak felelőssége alatt kell elvégezni legalább azon tagállamok és harmadik országok esetében, amelyeknek tagjai részt vesznek az ETT-ben.

(4) Amennyiben az irányító hatóság a(z) 1303/2013/EU rendelet 125. cikke (4) bekezdésének a) pontja szerinti hitelesítéseket nem végzi el a teljes programterületen, vagy a (3) bekezdésnek megfelelő hitelesítéseket nem végzi el az irányító hatóság vagy annak felelőssége alatt nem végzik el azon tagállamokban és harmadik országokban vagy területeken, amelyeknek tagjai részt vesznek az ETT-ben, minden egyes tagállam vagy – az együttműködési programban való részvételre szóló felkérés elfogadása esetén – minden egyes harmadik ország vagy terület kijelöl egy felelős szervezetet vagy személyt (a továbbiakban: ellenőr/ellenőrök) a területén a kedvezményezetteket érintő hitelesítések elvégzésére.

Az első albekezdésben említett ellenőrök azonosak lehetnek azokkal a szervekkel, amelyek a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzéssel kapcsolatos operatív programok keretében ilyen hitelesítés végzéséért felelősek, vagy harmadik országok esetében az Unió külső szakpolitikai eszközei keretében végzett hasonló hitelesítésekért felelős szervekkel.

Az irányító hatóság meggyőződik arról, hogy a műveletben részt vevő valamennyi kedvezményezett költségeit ellenőrizte kijelölt ellenőr.

Minden tagállam gondoskodik arról, hogy a kedvezményezett költségei a dokumentumoknak az érintett kedvezményezett általi benyújtásától számított három hónapos időtartamon belül ellenőrizhetők legyenek.

Minden egyes tagállam vagy – az együttműködési programban való részvételre szóló felkérés elfogadása esetén – minden egyes harmadik ország felelős a területén végzett hitelesítésekért.

(5) Ha a társfinanszírozott termékek átadása vagy szolgáltatások nyújtása csak egy teljes művelet vonatkozásában hitelesíthető, a hitelesítést azon tagállam irányító hatósága vagy ellenőre végzi el, amelyekben a vezető kedvezményezett található.

24. cikk

Az igazoló hatóság feladatai

Az együttműködési program igazoló hatósága látja el a(z) 1303/2013/EU rendelet 126. cikkében meghatározott feladatokat.

25. cikk

Az ellenőrzési hatóság feladatai

(1) Az együttműködési programban részt vevő tagállamok és harmadik országok felhatalmazhaták az ellenőrzési hatóságot, hogy az az együttműködési program teljes területén közvetlenül ellássa a(z) 1303/2013/EU rendelet 127. cikkében meghatározott feladatokat. Az együttműködési programban részt vevő tagállamok és harmadik országok ekkor meghatározzák, hogy az ellenőrzési hatóságot mikor kell kisélnie egy tagállam vagy harmadik ország auditorának.

(2) Ha az ellenőrzési hatóság nem rendelkezik az (1) bekezdésben említett felhatalmazással, akkor az együttműködési programban részt vevő egyes tagállamok vagy harmadik országok képviselőiből álló auditor csoport segíti, amely elvégzi a(z) 1303/2013/EU rendelet 127. cikkében meghatározott feladatokat. Minden egyes tagállam vagy – az együttműködési programban való részvételre szóló felkérés elfogadása esetén – minden egyes harmadik ország felelős a területén végzett ellenőrzésekért.

Az együttműködési programban részt vevő tagállamok vagy harmadik országok minden egyes képviselője köteles benyújtani a területén felmerült költségekkel kapcsolatosan az ellenőrzési hatóság által az értékelés elvégzéséhez megkövetelt ténybeli elemeket.

Az auditor csoportot az együttműködési program jóváhagyásáról hozott határozatot követő három hónapon belül létrehozzák. Az auditor csoport összeállítja saját ügyrendjét, az elnöki tisztelet pedig az együttműködési program ellenőrzési hatósága tölti be.

(3) Az auditorok funkcionálisan függetlenül működnek az ellenőröktől, akik a 23. cikk szerinti hitelesítéseket végzik.

VII. FEJEZET

Harmadik országok részvétele transznacionális és interregionális együttműködési programokban

26. cikk

Végrehajtási feltételek harmadik országok részvétele tekintetében

A pénzügyi irányításra, valamint harmadik országok – transznacionális és interregionális együttműködési programokban az IPA II vagy az ENI keretében biztosított források révén történő – részvételének programozására, monitoringjára, értékelésére és ellenőrzésére irányadó, az adott program esetében alkalmazandó végrehajtási feltételeket a releváns együttműködési programban és – amennyiben szükséges – a Bizottság, az érintett harmadik országok kormányai és a releváns együttműködési program irányító hatóságát adó tagállam kormánya közötti finanszírozási megállapodásban határozzák meg. A program végrehajtási feltételei összhangban állnak az uniós kohéziós politika szabályaival.

VIII. FEJEZET

Pénzügyi irányítás

27. cikk

Költségvetési kötelezettségvállalások, kifizetések és visszafizetések

(1) Az együttműködési programok ERFA-támogatása egyetlen számlára kerül kifizetésre, nemzeti alszámlák nélkül.

(2) Az irányító hatóság gondoskodik róla, hogy a vezető vagy az egyetlen kedvezményezett minden, szabálytalanság következtében kifizetett összeget visszatérítsen. A kedvezményezettnek a vezető kedvezményezettnek fizetnek vissza minden jogosulatlanul kifizetett összeget.

(3) Amennyiben a vezető kedvezményezettnek nem sikerül biztosítania a többi kedvezményezett részéről a visszafizetést, illetve az irányító hatóságnak nem sikerül biztosítania a vezető vagy egyetlen kedvezményezett részéről a visszafizetést, az a tagállam vagy harmadik ország köteles visszafizetni az irányító hatóságnak a kedvezményezett számára jogosulatlanul kifizetett összegeket, amelynek területén az adott kedvezményezett található, illetve ETT esetében az a tagállam vagy harmadik ország, amelyben a vezető vagy egyetlen kedvezményezettet bejegyezték. Az irányító hatóság felelős az érintett összegeknek az Unió általános költségvetésébe történő visszafizetéséről az együttműködési programban meghatározott, a részt vevő tagállamok közötti felelősségmegosztásnak megfelelően.

28. cikk

Az euró használata

A(z) 1303/2013/EU rendelet 133. cikkétől eltérve, az eurótól eltérő pénznemben felmerülő költségeket a kedvezményezettek átváltják euróra a Bizottság azon hónapban érvényes átváltási árfolyamán, amelyben az adott költség:

- a) felmerült,
- b) azt hitelesítés céljából az irányító hatóságnak vagy az ellenőrnek benyújtották az e rendelet 23. cikkével összhangban, vagy
- c) azt a vezető kedvezményezettnek jelentették.

A választott módszert meg kell határozni az együttműködési programban, és az minden kedvezményezett tekintetében alkalmazandó.

Az átváltást azon tagállam vagy harmadik ország irányító hatósága vagy ellenőre ellenőrzi, amelyben a kedvezményezett található.

IX. FEJEZET

Záró rendelkezések

29. cikk

Felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottság a 16. cikk (4) bekezdésében és a 18. cikk (1) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása 2013. december 21-től 2020. december 31-ig szól az e rendelet hatálybalépésétől kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 16. cikk (4) bekezdésében és a 18. cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi napon lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 16. cikk (4) bekezdése és a 18. cikk (1) bekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbítható.

30. cikk

Átmeneti rendelkezés

(1) Ez a rendelet nem érinti a Bizottság által az 1080/2006/EK rendelet alapján vagy bármely más, olyan jogszabály alapján jóváhagyott támogatás folytatását vagy módosítását – beleértve a teljes vagy részleges megszüntetését is –, amely az adott támogatásra 2013. december 31-én alkalmazandó. Az említett rendelet vagy az egyéb ilyen alkalmazandó jogszabály következképpen 2013. december 31-ét követően is tovább alkalmazandó az érintett támogatásra vagy az érintett műveletekre azok lezárásáig. E bekezdés alkalmazásában a támogatás operatív programokra és nagyprojektekre terjed ki.

(2) Az 1080/2006/EK rendelet alapján 2014. január 1. előtt benyújtott vagy jóváhagyott támogatási kérelmek érvényben maradnak.

31. cikk

Felülvizsgálat

Az EUMSZ 178. cikke értelmében az Európai Parlament és a Tanács e rendeletet 2020. december 31-ig felülvizsgálja.

32. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

A rendelet 4., 27. és 28. cikkét 2014. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 17-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

R. ŠADŽIUS

MELLÉKLET

AZ EURÓPAI TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI CÉLKITŰZÉS KÖZÖS KIMENETI INDIKÁTORAI

	EGYSÉG	NÉV
Termelő beruházás		
	vállalkozás	támogatásban részesülő vállalkozások száma
	vállalkozás	vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma
	vállalkozás	nem támogatásjellegű pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma
	vállalkozás	nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma
	vállalkozás	támogatott új vállalkozások száma
	vállalkozás	a határokon átnyúló, transznacionális vagy interregionális kutatási projektekben részt vevő vállalatok száma
	szervezet	a határokon átnyúló, transznacionális vagy interregionális kutatási projektekben részt vevő kutatóintézetek száma
	EUR	a vállalkozásoknak közpénzből nyújtott támogatásához illeszkedő magánberuházás (vissza nem térítendő támogatás)
	EUR	a vállalkozásoknak közpénzből nyújtott támogatásához illeszkedő magánberuházás (vissza nem térítendő támogatástól eltérő támogatás)
	teljes munkaidős egyenérték	a foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál
Fenntartható idegenforgalom	látogatás/év	támogatott kulturális és természeti örökségeknél, illetve nevezetességeknél tett látogatások várható számának a növekedése
IKT infrastruktúra	háztartás	legalább 30 Mbps sávszélességű hozzáféréssel rendelkező további háztartások
Közlekedés		
Vasút	kilométer	új vasútvonalak teljes hossza
		ebből: TEN-T
	kilométer	újjaépített vagy korszerűsített vasútvonalak teljes hossza
		ebből: TEN-T
Utak	kilométer	új építésű utak teljes hossza
		ebből: TEN-T
	kilométer	újjaépített vagy korszerűsített utak teljes hossza
		ebből: TEN-T
Városi közlekedés	kilométer	az új vagy felújított villamos- és metróvonalak teljes hossza
Belvízi hajózási útvonal	kilométer	Az új vagy felújított belvízi hajózási útvonal teljes hossza
Környezet		
Szilárd hulladék	tonna/év	pótlólagos hulladék-újrafeldolgozó kapacitás

	EGYSÉG	NÉV
Vízellátás	fő	jobb vízellátásban részesülő lakosság számának növekedése
Szennyvíztisztítás	lakossági egyenérték	jobb szennyvíztisztításban részesülő lakosság számának növekedése
Kockázatmegelőzés és -kezelés	fő	az árvízvédelem hasznát élvező lakosság
	fő	erdőtűzvédelmi intézkedéseket élvező lakosság
Földrehabilitáció	hektár	rehabilitált földterület teljes nagysága
Természet és biológiai sokféleség	hektár	a jobb állapotban való megőrzés érdekében támogatott élőhelyek felszíni területe
Kutatás, innováció		
	teljes munkaidős egyenérték	új kutatók száma a támogatott szervezeteknél
	teljes munkaidős egyenérték	jobb kutatási infrastruktúrával ellátott létesítményekben dolgozó kutatók száma
	vállalkozás	kutatóintézetekkel együttműködő vállalkozások száma
	EUR	az állami finanszírozású innovációs és K+F projektekhez illeszkedő magánberuházások
	vállalkozás	új termékek forgalomba hozatala céljából támogatott vállalkozások száma
	vállalkozás	új termékek vállalati gyártása céljából támogatott vállalkozások száma
Energia és éghajlatváltozás		
Megújuló energiák	MW	megújuló energiatermelés kapacitásának növekedése
Energiahatékonyság	háztartás	jobb energiafogyasztási osztályba sorolt háztartások száma
	kilowattóra/év	a középületek éves elsődleges energiafogyasztásának csökkenése
	felhasználó	intelligens hálózatokhoz csatlakozó energiafogyasztók számának növekedése
Üvegházhatású gázok csökkenése	CO ₂ -egyenérték tonnában	üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése
Szociális infrastruktúra		
Gyermekgondozás és oktatás	fő	támogatott gyermekgondozási és oktatási intézmények kapacitása
Egészségügy	fő	jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság
A városfejlesztés konkrét indikátorai		
	fő	integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága
	négyzetméter	városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek

	EGYSÉG	NÉV
	négyszetméter	városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek
	lakóegység	helyreállított lakások a városi területeken
Munkaerőpiac és képzés ⁽¹⁾		
	fő	a határokon átnyúló mobilitási kezdeményezések résztvevőinek száma
	fő	a közös helyi foglalkoztatási kezdeményezések és közös képzések résztvevőinek száma
	fő	a határokon átnyúló, nemek közötti egyenlőséget, esélyegyenlőséget és társadalmi befogadást támogató projektek résztvevőinek száma
	fő	a határokon átnyúló, a fiatalok foglalkoztatását, oktatási lehetőségeket, felsőfokú oktatást és szakképzést támogató közös oktatási és képzési rendszerek résztvevőinek száma

⁽¹⁾ Ahol szükséges a résztvevőkre vonatkozó információt munkaerő-piaci helyzetük szerinti bontásban fogják megadni, a következők feltüntetésével: „alkalmazott”, „munkanélküli”, „tartósan munkanélküli”, „inaktív” vagy „inaktív és nem vesz részt oktatásban vagy képzésben”.

Az Európai Parlament és Tanács együttes nyilatkozata az ERFA-rendelet 6. cikkének, az ETE-rendelet 15. cikkének és a Kohéziós Alapról szóló rendelet 4. cikkének alkalmazásáról

Az Európai Parlament és a Tanács tudomásul veszi a Bizottság által az uniós jogalkotónak nyújtott bizonyosságot, hogy az ERFA-rendelet, az ETE-rendelet és a Kohéziós Alapról szóló rendelet közös teljesítmény-mutatói az egyes rendeletekhez csatolt mellékletben szerepeljenek, amelyek a Bizottság és a tagállamok szakértői által végzett értékeléseket magában foglaló, hosszas előkészítési folyamat eredményeképpen születtek meg és változatlanul érvényesek maradhatnak.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1300/2013/EU RENDELETE

(2013. december 17.)

a Kohéziós Alapról, és az 1084/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, és különösen annak 177. cikke második bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 174. cikke első bekezdésének rendelkezése szerint az Unió úgy alakítja és folytatja tevékenységét, hogy az a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítését eredményezze. Az e rendelet által létrehozott Kohéziós Alap ezért a közlekedési infrastruktúra területén pénzügyi hozzájárulást nyújt a környezetvédelmi és a transeurópai hálózatok keretében megvalósítandó projektekhez.
- (2) Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra (ERFA), az Európai Szociális Alapra (ESZA), a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezéseket a/az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet tartalmazza ⁽³⁾. Az említett rendelet az Európai Strukturális és Beruházási Alapok, köztük a

Kohéziós Alap új keretét képezi. E keretre és az EUMSZ-ben a számára meghatározott célra tekintettel a Kohéziós Alap feladatait pontosítani kell.

- (3) 1303/2013/EU [CPR] rendeletben meghatározott tematikus célkitűzésekhez tartozó beruházási prioritásokhoz való hozzájárulás érdekében meg kell állapítani a Kohéziós Alap által támogatható tevékenységi típusokra vonatkozó egyedi rendelkezéseket.
- (4) Az Unió emellett a Kohéziós Alapon keresztül az EUMSZ 11. és 191. cikkével összhangban hozzájárulhat olyan uniós környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához, mint az energiahatékonyság és a megújuló energiák, valamint a transeurópai hálózatokon kívüli közlekedési szektorban a vasúti, folyami és tengeri közlekedés, az intermodális közlekedési rendszerek és kölcsönös átjárhatóságuk, a közúti, tengeri és légi közlekedés irányítása, a tiszta városi közlekedés és a közösségi közlekedés.
- (5) Emlékeztetni kell arra, hogy amennyiben az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdésén alapuló intézkedések egy tagállam hatóságai számára aránytalanul magas költségekkel járnak és a 192. cikk (5) bekezdésének rendelkezései szerint a Kohéziós Alapból biztosított pénzügyi támogatás nyújtására kerül sor, a „szennyező fizet” elve mindazonáltal alkalmazandó.
- (6) A Kohéziós Alapból támogatott transeurópai közlekedési hálózati TEN-T projekteknek meg kell felelniük a 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott iránymutatásoknak ⁽⁴⁾. Az ezen vonatkozásban tett erőfeszítések összpontosítása érdekében az említett határozatban meghatározott közös érdekű projektek számára elsőbbséget kell biztosítani.
- (7) A Kohéziós Alapból nem támogathatók a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ I. mellékletében felsorolt tevékenységekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló beruházások, mivel ezek már támogatásban részesülnek a fent említett

⁽¹⁾ HL C 191., 2012.6.29., 38. o.

⁽²⁾ HL C 225., 2012.7.27., 143. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 320. oldalát).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1315/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a transeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról és a 661/2010/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 20.12.2013, 1 o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

irányelv keretében. Ez a kizárás azonban nem korlátozhatja annak lehetőségét, hogy a Kohéziós Alap olyan tevékenységek támogatására kerüljön felhasználásra, amelyek nem szerepelnek a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében, még ha ugyanazok a gazdasági szereplők hajtják is azokat végre, és ide tartoznak az olyan tevékenységek is, mint például – a távfűtési hálózatokba, az intelligens energiaelesztő, -tároló és -átviteli rendszerekbe és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedésekbe – az energiahatékonyság érdekében történő beruházások, még akkor is, ha e tevékenységek egyik közvetett hatása az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése, vagy ha szerepelnek a 2003/87/EK irányelvben említett nemzeti tervben.

- (8) Lakóingatlanokba történő befektetéseket – kivéve az energiahatékonyság vagy a megújuló energiák támogatását – nem lehet támogatni a Kohéziós Alapból, mivel az EUMSZ-ben szereplő meghatározás szerint az kívül esik a Kohéziós Alapból támogatható tevékenységek körén.
- (9) Az uniós közlekedési infrastruktúra fejlesztésének felgyorsítása érdekében a Kohéziós Alapnak támogatnia kell összesen 10 000 000 000 EUR összegig a/az 1316/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott, európai hozzáadott értéket képviselő közlekedési infrastrukturális projekteket. A Kohéziós Alapból az ezen projektekhez nyújtandó támogatásnak összhangban kell állnia a 1303/2013/EU rendelet. 92. cikkének (6) bekezdése alapján meghatározott szabályokkal. A 1316/2013/EU rendelettel összhangban a támogatás kizárólag a Kohéziós Alapból támogatásra jogosult tagállamok számára állhat rendelkezésre, az erre az alpra vonatkozó társfinanszírozási rátákkal.
- (10) Fontos annak biztosítása, hogy a kockázatkezeléssel kapcsolatos befektetések támogatása során figyelembe vegyék a specifikus regionális, határokon átnyúló és nemzetközi szintű kockázatokat.
- (11) Biztosítani kell a kiegészítő jelleget és szinergiákat a Kohéziós Alap, az ERFA, az európai területi együttműködés és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) által támogatott beavatkozások között, hogy elérhető legyen az erőfeszítések megkettőződése és biztosítani lehessen a különféle infrastruktúrák közötti optimális kapcsolatot helyi, regionális és nemzeti szinten, valamint szerte az Európai Unióban.
- (12) A Kohéziós Alap konkrét igényeinek kielégítése érdekében, valamint az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó uniós stratégiával összhangban a/az 1303/2013/EU rendeletben meghatározottmind-egyik tematikus célkitűzésen belül meg kell állapítani a Kohéziós Alap-specifikus intézkedéseket mint „beruházási prioritásokat”. E beruházási prioritásoknak olyan részletes célkitűzéseket kell meghatározni, amelyek nem zárják ki kölcsönösen egymást, és amelyekhez a Kohéziós Alapnak hozzá kell járulnia. E beruházási prioritásoknak kell alapul szolgálniuk a programokon belül, a programterület igényeit és jellemzőit figyelembe vevő egyedi célkitűzések meghatározásához. A közös végrehajtás lehetővé tétele révén a rugalmasság növelése és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében össze kell hangolni az ERFA és a Kohéziós Alap elsődleges beruházási céljait a megfelelő tematikus célkitűzések keretén belül.
- (13) E rendelet mellékletében kimeneti indikátorokat kell létrehozni az operatív programok végrehajtásából származó uniós szintű összesített eredmények értékelése céljából. Ezen indikátoroknak meg kell felelniük az e rendelettel és a(z) 1303./2013/EU rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban támogatott befektetési prioritásnak és tevékenységi típusnak. E kimeneti indikátorokat programspecifikus eredményindikátorokkal, és – adott esetben – programspecifikus kimeneti indikátorokkal kell kiegészíteni.
- (14) E rendelet bizonyos nem alapvető fontosságú elemekkel való kiegészítése érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet I. mellékletében meghatározott kimeneti indikátorok listájának módosítása tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (15) Mivel e rendelet célját – nevezetesen a gazdasági, a társadalmi és a területi kohézió fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében történő megerősítését – a tagállamok a különböző régiók fejlettségi szintjei közötti eltérések és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának mértéke, valamint a tagállamok és a régiók korlátozott pénzügyi forrásai miatt nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a rendelet léptéke és hatása miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1316/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, a 913/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 680/2007/EK rendelet és a 67/2010/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 20.12.2013, 129 o.).

- (16) Mivel ez a rendelet az 1084/2006/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ helyébe lép, ez utóbbi rendeletet hatályon kívül kell helyezni. E rendelet azonban nem érinti az 1084/2006/EK rendelet alapján vagy bármely egyéb, az adott támogatásra 2013. december 31-én alkalmazandó jogszabály alapján a Bizottság által jóváhagyott támogatás folytatását vagy módosítását. Az említett rendelet vagy más ilyen alkalmazandó jogszabály következképpen az adott támogatásra vagy az érintett projektekre azok lezárásáig 2013. december 31. után is alkalmazandó. Az 1084/2006/EK rendelet alapján támogatás igénylésére beadott vagy jóváhagyott kérelmeknek érvényeseknek kell maradniuk.
- (17) A meghozandó intézkedések azonnali alkalmazásának lehetővé tétele érdekében e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,

- c) a lakóingatlanokba történő beruházást, kivéve az energiahatékonyság vagy a megújuló energiák felhasználásának támogatását.
- d) dohány és dohánytermékek gyártása, feldolgozása és forgalomba hozatala;
- e) az uniós állami támogatási szabályok szerint nehézségekkel küzdő vállalkozások;
- f) repülőtéri infrastrukturális beruházások, a környezetvédelemhez kapcsolódók kivételével, vagy kivéve akkor, ha ezeket a negatív környezeti hatás mérsékléséhez vagy csökkentéséhez szükséges beruházások kísérik.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

3. cikk

1. cikk

A Kohéziós Alap létrehozása és tárgya

- (1) Kohéziós Alap jön létre az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megerősítése céljából, a fenntartható fejlődés elősegítése érdekében.
- (2) A rendelet a(z) 1303/2013 rendelet 89. cikkében meghatározott, „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzéssel összhangban megállapítja a Kohéziós Alap feladatait és az általa nyújtott támogatások körét.

2. cikk

A Kohéziós Alap támogatásainak köre

- (1) A Kohéziós Alap a megfelelő egyensúly fenntartása és az egyes tagállamokra jellemző befektetési és infrastrukturális szükségletek figyelembevételével támogatja:
- a) a környezeti beruházásokat, beleértve a fenntartható fejlődéssel és az energiával összefüggő területeket, amelyek környezeti előnyökkel járnak;
- b) TEN-T, a 1315/2013/EU rendeletben elfogadott iránymutatások szerint;
- c) technikai segítségnyújtást.
- (2) A Kohéziós Alap nem támogatja:
- a) atomerőművek leállítását és építését;
- b) a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységekből eredő üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését elősegítő beruházásokat;

Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében közlekedési infrastrukturális projektekre nyújtott támogatás a Kohéziós Alapból

A Kohéziós Alap összesen 10 000 000 000 EUR összegig a(z) 1316/2013/EU rendeletben meghatározott, európai hozzáadott értéket képviselő közlekedési infrastrukturális projekteket támogat, összhangban a(z) 1303/2013/EU rendelet 92. cikkének (6) bekezdésével.

4. cikk

Beruházási prioritások

A hivatkozott rendelet 15. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett Partnerségi Megállapodásban meghatározott fejlesztési szükségletek és növekedési lehetőségek alapján a Kohéziós Alap a következő beruházási prioritásokat támogatja a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke (1) bekezdésében meghatározott tematikus célkitűzéseken belül:

- a) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban a következők révén:
- i. megújuló forrásokból nyert energia előállításának és elosztásának támogatása,
- ii. az energiahatékonyság és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a vállalkozásokban,
- iii. az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is,
- iv. intelligens alacsony és közepes feszültségen működő elosztórendszerek fejlesztése és kialakítása,

⁽¹⁾ A Tanács 1084/2006/EK rendelete (2006. július 11.) a Kohéziós Alap létrehozásáról és az 1164/94/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 210., 2006.7.31., 79. o.).

- v. alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható multimodális városi mobilitást és a kárenyhítést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását,
- vi. a hasznos hőigény alapján a hő és a villamos energia nagy hatásfokú kapcsolt előállításának előmozdítása,
- b) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése a következők révén:
- i. az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, többek között az ökoszisztémán alapuló megközelítéseket célzó beruházások támogatása,
- ii. egyedi kockázatok kezelésére, a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség biztosítására és katasztrófavédelmi rendszerek fejlesztésére irányuló beruházások elősegítése,
- c) a környezet védelme és megőrzése és a forráshatékonyság támogatása az alábbiak segítségével:
- i. a hulladékágazatba történő beruházás az uniós környezeti vívmányok követelményeinek való megfelelés és a tagállamok által megállapított, e követelményeken túlmutató beruházási igények kielégítése érdekében,
- ii. a vízgazdálkodási ágazatba történő beruházás az uniós környezeti vívmányok követelményeinek való megfelelés, és a tagállamok által megállapított, e követelményeken túlmutató beruházási igények kielégítése érdekében,
- iii. a biológiai sokféleség és a talaj megóvása, illetve helyreállítása és az ökoszisztéma-szolgáltatások előmozdítása, többek között a NATURA 2000 és a zöld infrastruktúrák révén,
- iv. a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdaovezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezésmentesítését és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása.
- d) a fenntartható közlekedés támogatása és a szűk keresztmetszetek eltávolítása az alapvető fontosságú hálózati infrastruktúrákból az alábbiak révén:
- i. a multimodális egységes európai közlekedési térség támogatása a TEN-T-be történő beruházás révén,
- ii. környezetbarát – többek között alacsony zajkibocsátású – és alacsony szén-dioxid kibocsátású közlekedési rendszerek – többek között belvízi és tengeri hajózási

útvonalak, kikötők, multimodális összeköttetések és repülőtéri infrastruktúra – fejlesztése és korszerűsítése, a fenntartható regionális és helyi mobilitás előmozdítása érdekében,

iii. átfogó, magas szintű és interoperábilis vasúti rendszerek fejlesztése és helyreállítása, valamint zajcsökkentési intézkedések előmozdítása;

e) a hatóságok és az érintettek intézményi kapacitásának növelése és eredményes közigazgatás kialakítása a Kohéziós Alap feladatainak végrehajtásához kapcsolódó közigazgatási rendszerek és közszolgáltatások eredményességének és intézményi kapacitásának megerősítése által.

5. cikk

Indikátorok

(1) A rendelet I. mellékletében meghatározott közös kimeneti indikátorokat, programspecifikus eredményindikátorokat és szükség esetén programspecifikus kimeneti indikátorokat a(z) 1303/2013/EU rendelet 27. cikke (4) bekezdésének és 96. cikke (2) bekezdése b) pontja ii. és iv. alpontjának valamint c) pontja ii. és iv. alpontjának megfelelően kell alkalmazni.

(2) A közös és a programspecifikus kimeneti indikátorok esetében a bázisértékeket nullára állítják be. Ezen indikátorok kumulatív számszerűsített célértékeit 2023-re kell meghatározni.

(3) A beruházási prioritásokra vonatkozó programspecifikus eredményindikátorok esetében a bázisértékek a rendelkezésre álló legfrissebb adatokon alapul, a célértékeket pedig 2023-re kell meghatározni. Mennyiségi és minőségi célértékek egyaránt meghatározhatók.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 7. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az I. mellékletben meghatározott kimeneti indikátorok listájának módosítására, hogy indokolt esetben kiigazításokat tegyen az operatív programok végrehajtásában tett előrehaladás hatékony értékelésének biztosítása érdekében.

6. cikk

Átmeneti rendelkezés

(1) Ez a rendelet nem érinti a Bizottság által az 1084/2006/EK rendelet alapján, vagy bármely egyéb, az adott támogatásra 2013. december 31-én irányadó jogszabály alapján jóváhagyott támogatás folytatását vagy módosítását beleértve annak teljes vagy részleges megszüntetését is. Az említett rendelet vagy más ilyen jogszabály következképpen az adott támogatásra vagy az adott műveletre, azok lezárásáig, 2013. december 31. után is alkalmazandók. E bekezdés alkalmazásában a támogatás operatív programokat és nagyprojekteket fedez.

(2) Az 1084/2006/EK rendelet alapján támogatás iránt benyújtott vagy jóváhagyott kérelmek továbbra is érvényesek.

7. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottságnak az 5. cikk (4) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazásának hatálya 2013. december 21-től/2020. december 31-ig szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 5. cikk (4) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonó határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) Az 5. cikk (4) bekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az

Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ezen időtartam két hónappal meghosszabbodik.

8. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az e rendelet 6. cikkének sérelme nélkül, az 1084/2006/EK rendelet 2014. január 1-jétől hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletre történő hivatkozásokat az erre a rendeletre történő hivatkozásnak kell tekinteni, és a II. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

9. cikk

Felülvizsgálat

Az Európai Parlament és a Tanács az EUMSZ 177. cikkének megfelelően 2020. december 31-ig felülvizsgálja ezt a rendeletet.

10. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 17-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

R. ŠADŽIUS

I. MELLÉKLET

A KOHÉZIÓS ALAP ESETÉBEN HASZNÁLT KIMENETI INDIKÁTOROK

	EGYSÉG	NÉV
Környezet		
Szilárd hulladék	tonna/év	Hulladék újrafeldolgozására további kapacitás
Vízellátás	személy	Jobb vízellátásban részesülő további népesség
Szennyvízkezelés	lakosegyenérték	A javított szennyvízkezelésben részesülő további népesség
Kockázatmegelőzés és -kezelés	személy	Árvízvédelmi intézkedések előnyeiben részesülő népesség
	személy	Erdőtűzvédelmi intézkedéseket élvező lakosság
Talajrehabilitáció	hektár	A rehabilitált talaj összterülete
Természet és a biológiai sokféleség	hektár	A jobb állapotban való megőrzés érdekében támogatott élőhelyek területe
Energia és éghajlatváltozás		
Megújuló energiaforrások	MW	További kapacitás megújuló energia előállítására
Energiahatékonyság	háztartás	Jobb energiafogyasztási besorolással rendelkező háztartások száma
	kWh/év	A középületek éves elsődleges energiafogyasztásának csökkentése
	felhasználó	Az intelligens energiahálózatokhoz csatlakozott további energiafogyasztók
Üvegházhatást okozó gázok csökkentése	tonna CO ₂ -egyenérték	Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése
Közlekedés		
Vasút	kilométer	Az új vasútvonalak teljes hossza
	kilométer	A felújított vagy korszerűsített vasútvonalak teljes hossza
Utak	kilométer	Az újonnan épített utak teljes hossza
	kilométer	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza
Városi közlekedés	kilométer	Az új vagy felújított villamos- és metróvonalak teljes hossza
Belföldi vízi hajózási útvonalak	kilométer	Az új vagy felújított belvízi hajózási útvonalak teljes hossza

II. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

No 1084/2006/EK rendelet	E rendelet
1. cikk	1. cikk
2. cikk	2. cikk
3. cikk	—
4. cikk	—
—	3. cikk
—	4. cikk
—	5. cikk
5. cikk	6. cikk
5a. cikk	—
—	7. cikk
6. cikk	8. cikk
7. cikk	9. cikk
8. cikk	10. cikk

Az Európai Parlament és Tanács közös nyilatkozata az ERFA-rendelet 6. cikkének, az ETE-rendelet 15. cikkének és a Kohéziós Alapról szóló rendelet 4. cikkének alkalmazásáról

Az Európai Parlament és a Tanács tudomásul veszi a Bizottság által az uniós jogalkotónak nyújtott biztositékot, hogy az ERFA-rendelet, az ETE-rendelet és a Kohéziós Alapról szóló rendelet közös teljesítmény-mutatói, amelyek az egyes rendeletekhez csatolt mellékletekben szerepelnek majd, a Bizottság és a tagállamok értékelő szakértői bevonásával végzett hosszás előkészítési folyamat eredményeképpen születtek meg, és a várakozások szerint elviekben változatlanok maradnak.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1301/2013/EU RENDELETE

(2013. december 17.)

az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzésről szóló egyedi rendelkezésekről, valamint az 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 178. és 349. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 176. cikke úgy rendelkezik, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) rendeltetése, hogy elősegítse az Unión belüli legjelentősebb regionális egyenlőtlenségek orvoslását. Az EUMSZ. fenti cikke és a 174. cikkének második és harmadik bekezdése alapján az ERFA-nak hozzá kell járulnia a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának csökkentéséhez, amelyek közül kiemelt figyelemmel kell kezelni az olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókat, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók.

(2) Az ERFA-ra, az Európai Szociális Alapra (ESZA), a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezéseket a 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ tartalmazza.

(3) A(z) 1303/2013/EU rendeletben meghatározott tematikus célkitűzésekhez tartozó beruházási prioritásokhoz való hozzájárulás érdekében meg kell állapítani az ERFA által támogatható tevékenységi típusokra vonatkozó egyedi rendelkezéseket. Ugyanakkor meg kell határozni és egyértelműsíteni kell az ERFA hatályán kívül eső tevékenységeket, ideértve az annak megvalósítását célzó beruházásokat, hogy csökkenjen a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ I. mellékletében szereplő tevékenységekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás. A túlf finanszírozás elkerülése érdekében ezek a beruházások nem támogathatók az ERFA-ból, mivel a 2003/87/EK irányelv alkalmazása révén már pénzügyi támogatásban részesülnek. Ez a kizárás azonban nem korlátozhatja annak lehetőségét, hogy az ERFA olyan tevékenységek támogatására kerüljön felhasználásra, amelyek nem szerepelnek a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében, még ha ugyanazok a gazdasági szereplők hajtják is azokat végre, és ide tartoznak az olyan tevékenységek is, mint például – a távfűtési hálózatokba, az intelligens energiaelosztó, -tároló és -átviteli rendszerekbe és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedésekbe – az energiahatékonyság érdekében történő beruházások, még akkor is, ha e tevékenységek egyik közvetett hatása az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése, vagy ha szerepelnek a 2003/87/EK irányelvben említett nemzeti tervben.

(4) Meg kell határozni, hogy az ERFA-ból ezen felül milyen tevékenységek támogathatók az európai területi együttműködési (ETE) cél keretében.

(5) Az ERFA-nak hozzá kell járulnia az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó uniós stratégiához, ami biztosítani fogja, hogy az ERFA-támogatások fokozottabban az uniós prioritásokra irányuljanak. A támogatott régiók kategóriájától függően a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzése alapján megvalósuló ERFA-támogatást a kutatásra és az innovációra, az információs és kommunikációs technológiákra (ikt), a kis- és középvállalkozásokra (kkv-k) és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság elősegítésére kell összpontosítani. Ezt a tematikus koncentrációt nemzeti szinten kell elérni, a rugalmasságnak az művelési programok szintjén és a különböző régiókatételekben történő biztosítása mellett. Ahol szükséges, a tematikus koncentrációt ki kell igazítani, hogy figyelembe vegye a Kohéziós Alapból a(z) 1300/2013/EU európai parlamenti és

⁽¹⁾ HL C 191., 2012.6.29., 44. o.

⁽²⁾ HL C 225., 2012.7.27., 114. o.

⁽³⁾ Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (Lásd e Hivatalos Lap 320. oldalát).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o).

tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 3. cikkének a) pontjában említett és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttéréshez kapcsolódó beruházási prioritások támogatására biztosított forrásokat. A tematikus koncentráció mértékének figyelembe kell vennie a régió fejlettségi szintjét, ahol szükséges a Kohéziós Alapból származó források hozzájárulását, valamint azoknak a régióknak a különleges igényeit, amelyek a 2007–2013-as programozási időszakban támogathatósági követelményként alkalmazott egy főre eső GDP-je az EU-25-ök referencia-időszakbeli átlagos GDP-je 75 %-ánál kisebb volt, illetve a 2007–2013-as programozási időszakban kivezetés alatt állóként megjelölt régiók és a kizárólag szigeteken fekvő tagállamokból és szigetektől álló egyes NUTS 2. szintű régiók különleges igényeit.

- (6) A „közösségvezérelt helyi fejlesztés” beruházási prioritás alapján nyújtott ERFA támogatás az e rendeletben meghatározott valamennyi tematikus célkitűzéshez hozzájárulhat.
- (7) Az ERFA konkrét igényeinek kielégítése érdekében, valamint az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó uniós stratégiával összhangban a(z) 1303/2013/EU rendeletben meghatározott mindegyik tematikus célkitűzésen belül meg kell állapítani az ERFA-specifikus intézkedéseket mint „beruházási prioritásokat”. E beruházási prioritásoknak olyan részletes célkitűzéseket kell meghatározni, amelyek nem zárják ki kölcsönösen egymást, és amelyekhez az ERFA-nak hozzá kell járulnia. E beruházási prioritásoknak kell alapul szolgálniuk a programokon belüli, a programterület igényeit és jellemzőit figyelembe vevő egyedi célkitűzések meghatározásához.
- (8) Az európai és regionális kihívásokkal összefüggő, fejlődőben lévő területeken – mint amilyen például a kreatív és kulturális iparágak, valamint az új társadalmi igényeket tükröző innovatív szolgáltatások vagy az idősödő népességgel összefüggő termékek és szolgáltatások, gondozás és egészségügy, ökoinnováció, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság és a forráshatékonyság – elő kell segíteni az innovációt és a kkv-k fejlesztését.
- (9) A(z) 1303/2013/EU rendelettel összhangban a kutatás és az innováció területén végrehajtott, részben vagy egészben uniós költségvetésből finanszírozott beruházásokból származó hozzáadott érték optimalizálása érdekében szinergiákra kell törekedni az ERFA és a Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogram működése között, egyúttal azonban tiszteletben tartva ezek eltérő célkitűzéseit.
- (10) Fontos biztosítani, hogy a kockázatkezelésbe történő beruházások elősegítése során figyelembe vegyék a regionális, határokon átnyúló és transznacionális szintű egyedi kockázatokat.
- (11) A foglalkoztatásbarát növekedés elősegítésének céljához való hozzájárulásuk maximalizálásaként a fenntartható turizmust, a kultúrát és a természeti örökségeket támogató tevékenységeknek be kell épülniük az adott területeket érintő területi stratégiákba, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását. E tevékenységek támogatásának hozzá kell járulnia az innovációnak, az ikt-használatnak, a kkv-knak és a környezet- és forráshatékonyságnak a megerősítéséhez, illetve a társadalmi befogadás előmozdításához.
- (12) A fenntartható regionális vagy helyi mobilitás előmozdítása és a levegő- és zajszennyezés csökkentése érdekében támogatni kell az egészséges, fenntartható és biztonságos közlekedési módokat. Az ERFA-ból támogatott repülőterei infrastrukturális beruházásoknak elő kell segíteniük a környezeti szempontból fenntartható légi közlekedést, többek között a regionális mobilitás – másodlagos és harmadlagos csomópontoknak a transeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) infrastruktúrájába való bekapcsolásával megvalósított – javítása során, egyebek mellett multimodális csomópontok révén.
- (13) Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó uniós stratégia részeként az Unió által kitűzött energetikai és éghajlatvédelmi célok elérésének előmozdítása érdekében az ERFA-nak támogatnia kell a tagállamokban az energiahatékonyságot és az energiaellátás biztonságát elősegítő beruházásokat, többek között az intelligens energiaelosztó, -tároló és -átviteli rendszerek fejlesztésén keresztül, például a megújuló forrásokból történő elosztott energiatermelés integrálása révén. A tagállamok számára lehetőséget kell adni arra, hogy az ellátásbiztonsági követelményeknek való megfelelés érdekében olyan energetikai infrastruktúrákba ruházzanak be, amelyek összhangban vannak választott energiaszerkezetükkel, valamint az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégián alapuló céljaikkal.
- (14) A kis- és középvállalkozások (kkv-k) – amelyekbe beletartozhatnak a szociális gazdaság vállalkozásai is – fogalma megegyezik a kkv-knak a(z) 1303/2013/EU rendeletben meghatározott fogalmával, vagyis a 2003/361/EK bizottsági ajánlásban ⁽²⁾ meghatározott mikro-, kis- és középvállalkozásokat fedi le.
- (15) A társadalmi befogadás előmozdítása és – különösen a marginalizálódott közösségekben – a szegénység elleni küzdelem érdekében a fogyatékkal élők és az idősek

⁽¹⁾ A Kohéziós Alapról és az 1084/2006/EK 2013. december 17-i tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1300/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (Lásd e Hivatalos Lap 281. oldalát).

⁽²⁾ A Bizottság 2003. május 6-i 2003/361/EK ajánlása a mikro-, kis- és középvállalkozások fogalmának meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

különleges szükségleteinek figyelembevételével – kis nagyságrendű infrastruktúrák biztosítása révén – javítani kell a társadalmi, kulturális és rekreációs szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

- (16) A közösségi alapú szolgáltatások az otthoni, családi alapú, lakossági és egyéb közösségi szolgáltatások összes olyan formáját felölelik, amelyek azt a mindenkit megillető jogot támogatják, hogy egyenlő választási lehetőségekkel közösségben éljen, és amelyek a közösségtől való elszigeteltséget vagy az abból való kirekesztést igyekeznek megakadályozni.
- (17) A közös végrehajtás lehetővé tétele révén a rugalmasság növelése és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében össze kell hangolni az ERFA és a Kohéziós Alap elsődleges beruházási céljait a megfelelő tematikus célkitűzések keretén belül.
- (18) E rendelet mellékletébenben közös kimeneti indikátorokat kell létrehozni az művelési programok végrehajtásából származó uniós szintű összesített eredmények értékelése céljából. E mutatóknak meg kell felelniük az e rendelettel és a(z) 1303./2013/EU rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban támogatott befektetési prioritásnak és tevékenységi típusnak. E közös kimeneti indikátorokat t programspecifikus eredmény indikátorokkal, és – ahol releváns – programspecifikus kimeneti indikátorokkal kell kiegészíteni.
- (19) A fenntartható városfejlesztés keretén belül támogatni kell a városokat – köztük a funkcionális városi területeket – érintő gazdasági, környezetvédelmi, éghajlati, demográfiai és társadalmi kihívásokra irányuló integrált intézkedéseket, figyelembe véve a város és a vidék közötti kapcsolatok fejlődését. Azon városi területek kiválasztásának elveit, ahol a fenntartható városfejlesztés érdekében integrált intézkedéseket kell végrehajtani, valamint ezen intézkedések indikatív összegeit a Partnerségi Megállapodásban kell meghatározni, és nemzeti szinten az ERFA-források legalább 5 %-át e célra kell fordítani. A települési hatóságokra való bármilyen hatáskör-átruházásról az irányító hatóságnak kell döntenie, a városi hatósággal folytatott konzultáció alapján.
- (20) Az uniós jelentőségű, a fenntartható városfejlesztéssel kapcsolatos kihívásokra válaszoló új megoldások felismerése és vizsgálata érdekében az ERFA-nak támogatnia kell a fenntartható városfejlesztés területén hozott innovatív intézkedéseket.
- (21) A kapacitásépítés megerősítése, a hálózatépítés és a fenntartható városfejlesztés területén a fenntartható városfejlesztési stratégiák és innovatív intézkedések

végrehajtásáért felelős programok és szervek közötti tapasztalatcsere megerősítése és a meglévő programok és szervek kiegészítése érdekében egy uniós szintű városfejlesztési hálózatot kell létrehozni.

- (22) Az ERFA-nak foglalkoznia kell az elérhetőség és a nagy piacoktól való távolság problémájával, amelyekkel a rendkívül alacsony népsűrűségű területek szembesülnek, amint az 1994-es csatlakozási okmányhoz csatolt, a 6. célkitűzésre a strukturális alapok finnországi és svédországi alkalmazása keretében irányadó különös rendelkezésekről szóló 6. jegyzőkönyvben szerepel. Az ERFA-nak e régiók fenntartható fejlődésének támogatása céljából azokkal az egyedi nehézségekkel is foglalkoznia kell, amelyekkel olyan szigetek, hegyvidéki területek, határ menti régiók és gyéren lakott területek néznek szembe, amelyek földrajzi fekvése lassítja fejlődésüket.
- (23) Külön figyelmet kell szentelni a legkülső régiókra, az EUMSZ e. cikke szerinti olyan intézkedések elfogadásával, amelyek az ERFA-támogatás alkalmazási körét kivételes jelleggel kiterjesztik a legkülső régiók sajátos gazdasági és társadalmi helyzetéből – amelyet súlyosbítanak az EUMSZ. 349. cikkében említett tényezőkből eredő hátrányok, nevezetesen távoli fekvésük, szigetjellegük, kis méretük, kedvezőtlen domborzati és éghajlati viszonyaik, valamint néhány terméktől való gazdasági függésük, amely tényezők állandósága és együttes hatása súlyosan hátráltatja fejlődésüket – eredő járulékos költségek ellensúlyozásához kapcsolódó működési támogatás finanszírozására. A tagállamok által ezzel összefüggésben nyújtott működési támogatás mentesül az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében megállapított bejelentési kötelezettség alól, ha a támogatás az odaítélés időpontjában megfelel a 994/98/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ alapján elfogadott, a támogatások bizonyos fajtáit az EUMSZ 107. és 108. cikkének alkalmazásában a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító rendeletben megállapított feltételeknek.
- (24) A 2012/419/EU európai tanácsi határozat⁽²⁾ – az Európai Tanács 2013. február 7–8-i következtetéseinek 51. pontjával összhangban és az EUMSZ 349. cikkében említett legkülső régiókra vonatkozó különleges célkitűzéseket figyelembe véve – megváltoztatta Mayotte jogállását, és az 2014. január 1-jétől új legkülső régióvá vált. Mayotte célzott és gyors infrastrukturális fejlesztésének megkönnyítése és előmozdítása érdekében kivételesen lehetővé kell tenni, hogy a Mayotte számára rendelkezésre álló keret ERFA-komponensének legalább 50 %-át a(z) 1303/2013/EU rendeletben meghatározott öt tematikus célkitűzésére különítsék el.

⁽¹⁾ A Tanács 1998. május 7-i 994/98/EK rendelete az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról (HL L 142., 1998.5.14. 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Tanács 2012. július 11-i 2012/419/EU határozata Mayotte Európai Unióval kapcsolatos jogállásának módosításáról (HL L 204., 2012.7.31., 131. o.).

- (25) E rendelet bizonyos nem alapvető fontosságú elemekkel való kiegészítése érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az innovatív intézkedések kiválasztására és irányítására vonatkozó részletes szabályok tekintetében. A Bizottságnak arra is felhatalmazást kell kapnia, hogy indokolt esetben a műveleti programok végrehajtása során elért előrehaladás hatékony értékelésének biztosítása céljából módosítsa e rendelet I. mellékletét a megfelelő kiigazítások érdekében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (26) Mivel e rendelet célját – nevezetesen a gazdasági, a társadalmi és a területi kohézióknak az Unióban fennálló regionális egyenlőtlenségek kiigazításával történő megerősítését – a tagállamok a különböző régiók fejlettségi szintjei közötti eltérések és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának mértéke, valamint a tagállamok és a régiók korlátozott pénzügyi forrásai miatt nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a rendelet léptéke és hatása miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (27) Ez a rendelet az 1080/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ helyébe lép. Az egyértelműség érdekében az 1080/2006/EK rendeletet hatályon kívül kell helyezni. Ez a rendelet azonban nem érinti az 1080/2006/EK rendelet alapján vagy bármely egyéb, az adott támogatásra 2013. december 31-én alkalmazandó jogszabály alapján a Bizottság által jóváhagyott támogatás folytatását vagy módosítását. Az említett rendelet vagy más ilyen alkalmazandó jogszabály következképpen az adott támogatásra vagy az érintett műveletekre azok lezárásáig 2013. december 31. után is alkalmazandó. Az 1080/2006/EK rendelet alapján támogatás igénylésére beadott vagy jóváhagyott kérelmeknek érvényesek kell maradniuk.
- (28) A meghozandó intézkedések azonnali alkalmazásának lehetővé tétele érdekében e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie.

(¹) Az Európai Parlament és a Tanács 2006. július 5-i 1080/2006/EK rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és az 1783/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 210., 2006.7.31., 1. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet meghatározza az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) feladatait, támogatásának hatókörét a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” és az „európai területi együttműködés” célkitűzés tekintetében, és egyedi rendelkezéseket állapít meg a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzésre irányuló ERFA-támogatásról.

2. cikk

Az ERFA feladatai

Az ERFA hozzájárul a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megerősítésére irányuló támogatás finanszírozásához azáltal, hogy a regionális gazdaságok fenntartható fejlesztése és strukturális átalakítása – többek között a hanyatló ipari régiók és a fejlődésben elmaradt régiók szerkezetátalakítása – révén az Unióban kiigazítja a főbb regionális egyenlőtlenségeket.

3. cikk

Az ERFA támogatások köre

(1) Az 5. cikkben meghatározott beruházási prioritásokhoz való hozzájárulás érdekében az ERFA-ból a következő tevékenységek támogathatók:

- a) termelő beruházás, amely hozzájárul fenntartható munkahelyek teremtéséhez és megőrzéséhez a kis- és középvállalkozásoknak (kkv-k) nyújtandó közvetlen befektetési támogatás révén;
- b) termelő beruházás, függetlenül az érintett vállalkozás méretétől, amely hozzájárul az 5. cikk (1) és (4) bekezdésében, illetve – amennyiben a beruházás nagyvállalatok és kkv-k közötti együttműködéssel jár – az 5. cikk (2) bekezdésében meghatározott beruházási prioritásokhoz;
- c) beruházás a polgároknak alapvető szolgáltatásokat nyújtó infrastruktúrába az energia, a környezetvédelem, a közlekedés, valamint az információs és kommunikációs technológiák (ikt-k) terén;
- d) beruházások a társadalmi, egészségügyi, kutatási, innovációs, üzleti és oktatási infrastruktúrába;
- e) a berendezésekbe és a kisméretű infrastruktúrába való állóeszköz-beruházás révén a saját potenciál fejlesztésébe történő befektetés, ideértve a kulturális és fenntartható turizmussal kapcsolatos kisméretű infrastruktúrákat, a vállalkozásoknak nyújtott szolgáltatásokat, a kutatási és fejlesztési szervezetek támogatását, valamint a vállalkozások technológiájába és alkalmazott kutatásába való beruházást;

f) az illetékes regionális, helyi, városi és más hatóságok, gazdasági és szociális partnerek és a(z) 1303/2013/EU rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében említett, civil társadalmat képviselő érintett szervezetek hálózatba szerveződése, együttműködése és tapasztalatszerelése, tanulmányok, előkészítő intézkedések és kapacitásépítés.

(2) Az európai területi együttműködési célkitűzés keretében az ERFA támogathatja az eszközök, emberi erőforrások és valamennyi típusú infrastruktúra határokon átnyúló megosztását az összes régióban.

(3) Az ERFA a következőket nem támogatja:

a) atomerőművek leállítása és építése;

b) a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységekből eredő, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentését elősegítő beruházások;

c) dohány és dohánytermékek gyártása, feldolgozása és forgalomba hozatala;

d) az uniós állami támogatási szabályok szerint nehézségekkel küzdő vállalkozások;

e) repülőtéri infrastrukturális beruházások, a környezetvédelemhez kapcsolódók kivételével, vagy kivéve akkor, ha ezeket a negatív környezeti hatás mérsékléséhez vagy csökkentéséhez szükséges beruházások kísérik.

4. cikk

Tematikus koncentráció

(1) A(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikkének első bekezdésében meghatározott tematikus célkitűzések, valamint az e rendelet 5. cikkében meghatározott kapcsolódó beruházási prioritások, amelyekhez az ERFA a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzése keretében hozzájárulhat, a következőképpen koncentrálnak:

a) a fejlettebb régiókban:

i. a teljes ERFA-forrás legalább 80 %-át nemzeti szinten a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1., 2., 3. és 4. pontjában megállapított két vagy több tematikus célkitűzésre kell elkülöníteni; továbbá

ii. a teljes ERFA-forrás legalább 20 %-át nemzeti szinten a(z) [1303]/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 4. pontjában megállapított tematikus célkitűzésre kell elkülöníteni;

b) az átmeneti régiókban:

i. a teljes ERFA-forrás legalább 60 %-át nemzeti szinten a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1., 2., 3. és 4. pontjában megállapított két vagy több tematikus célkitűzésre kell elkülöníteni; valamint

ii. a teljes ERFA-forrás legalább 15 %-át nemzeti szinten a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 4. pontjában megállapított tematikus célkitűzésre kell elkülöníteni;

c) a kevésbé fejlett régiókban:

i. a teljes ERFA-forrás legalább 50 %-át nemzeti szinten a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1., 2., 3. és 4. pontjában megállapított két vagy több tematikus célkitűzésre kell elkülöníteni; és

ii. a teljes ERFA-forrás legalább 12 %-át nemzeti szinten a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 4. pontjában megállapított tematikus célkitűzésre kell elkülöníteni.

E cikk alkalmazásában azok a régiók, amelyek támogathatósági követelményként alkalmazott egy főre eső GDP-je a 2007–2013 programozási időszakban az EU-25-ök referencia-időszakbeli átlagos GDP-jének 75 %-ánál kevesebb volt, és amelyek a 2007–2013-as programozási időszakban kivezetés alatt állóként vannak megjelölve, de a(z) 1303/2013/EU rendelet 90. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében a 2014–2020 közötti programozási időszakban a „fejlettebb régiók” kategóriájában támogathatók, átmeneti régióknak minősülnek.

E cikk alkalmazásában a kizárólag szigeteken fekvő tagállamokból, vagy a Kohéziós Alapból támogatásban részesülő tagállamok részét képező szigetektől álló összes NUTS 2. szintű régió és valamennyi legkülső régió kevésbé fejlett régióknak minősül.

(2) Az e cikk (1) bekezdésétől eltérve a valamely régiókat megillető minimális ERFA-résarány alacsonyabb lehet az (1) bekezdésben előírtnál, feltéve, hogy ezt a csökkentést a más régiókat megillető részarány emelése ellentételezi. Az összes régiókat megillető források tagállami szintű összege a(z) 1300/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1., 2., 3. és 4. pontjában és a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 4. pontjában meghatározott tematikus célkitűzések tekintetében ennek megfelelően nem lehet kevesebb, mint az e cikk (1) bekezdésében meghatározott minimális ERFA-résarányok alkalmazásával kapott tagállami szintű összeg.

(3) Az e cikk (1) bekezdésétől eltérve, a Kohéziós Alapból a(z) 1300/2013/EU rendelet 4. cikke a) pontjának i. és iii. alpontjában meghatározott beruházási prioritásokra fordított források beszámíthatók az e cikk (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában és b) pontjának ii. alpontjában, valamint c) pontjának ii. alpontjában megállapított minimális részarányok elérésébe. Ebben az esetben az e cikk (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában megállapított részarányt 15 %-ra kell emelni. Ahol szükséges ezeket a forrásokat olyan arányban kell szétosztani a különböző régiókat megillető között, amilyen részesedést azok az érintett tagállam teljes lakosságából képviselnek.

5. cikk

Beruházási prioritások

A hivatkozott rendelet 15. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett Partnerségi Megállapodásban meghatározott fejlesztési szükségletek és növekedési lehetőségekkel összhangban az ERFA a következő beruházási prioritásokat támogatja a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésében meghatározott tematikus célkitűzéseken belül:

1. a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése a következők révén:

- a) a kutatási és innovációs (K+I) kiválóság fejlesztése, és különösen az európai érdekelttségű kompetenciaközpontok támogatása érdekében a K+I infrastruktúra és kapacitás megerősítése;
- b) a vállalkozások K+I beruházásainak előmozdítása, valamint a vállalkozások, a kutatási és fejlesztési központok és a felsőoktatási ágazat közötti kapcsolatok és szinergiák létrehozása, különös tekintettel a termék- és szolgáltatásfejlesztésre, a technológiaátadásra, a társadalmi innovációba, az ökoinnovációba és a közszolgálati alkalmazásokba, a keresletélénkítésbe, a hálózatépítésbe, a klaszterekbe és az intelligens specializáció általi nyílt innovációba történő beruházásokra, továbbá a technológiai és alkalmazott kutatás, a kísérleti programok, a korai termékhitelítési intézkedések, az alaptechnológiák fejlett gyártási kapacitásának és próbagyártásának támogatása, valamint az általános célú technológiák terjesztése;

2. az ikt-khoz való hozzáférés elősegítése és e technológiák használatának és minőségének fokozása a következők révén:

- a) a szélessáv-kiépítés kiterjesztése és nagy sebességű hálózatok kiépítése, valamint a digitális gazdaságot szolgáló feltörekvő technológiák és hálózatok bevezetésének támogatása;
- b) az ikt-termékek és szolgáltatások, az e-kereskedelem továbbfejlesztése és az ikt iránti kereslet fokozása;
- c) az e-kormányzás, az e-tanulás, az e-befogadás, az e-kultúra és az e-egészségügy ikt-alkalmazásainak megerősítése;

3. a kkv-k versenyképességének fokozása a következők révén:

- a) a vállalkozói szellem előmozdítása, különösen az új ötletek gazdasági hasznosításának megkönnyítése, valamint új cégek alapításának – többek között üzleti inkubátorházak segítségével történő – ösztönzése;

b) a kkv-k számára új vállalati modell – elsősorban a nemzetközivé válás céljával történő – kidolgozása és megvalósítása;

c) a korszerű termék- és szolgáltatásfejlesztési képességek megteremtésének és bővítésének támogatása;

d) a kkv-k abban való segítése, hogy növekedni tudjanak a regionális, nemzeti és nemzetközi piacokon, és hogy az innovációs folyamatokban részt tudjanak venni;

4. az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban a következők révén:

a) a megújuló forrásokból nyert energia előállításának és elosztásának támogatása;

b) az energiahatékonyság és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a vállalkozásokban;

c) az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is;

d) intelligens alacsony és közepes feszültségen működő elosztórendszerek fejlesztése és kialakítása;

e) alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi terület típuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható multimodális városi mobilitást és a kárenyhítést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását;

f) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák kutatásának, innovációjának és bevezetésének az előmozdítása;

g) a hasznos hőigény alapján a hő és a villamos energia nagy határfokú kapcsolt előállításának előmozdítása;

5. az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése a következők révén:

a) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, többek között az ökoszisztémán alapuló megközelítéseket célzó beruházások támogatása;

b) egyedi kockázatok kezelésére, a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség biztosítására és katasztrófavédelmi rendszerek kifejlesztésére irányuló beruházások elősegítése;

6. a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékonyság támogatása a következők révén:

- a) a hulladékágazatba történő beruházás az uniós környezeti vívmányok követelményeinek való megfelelés és a tagállamok által megállapított, e követelményeken túlmutató beruházási igények kielégítése érdekében;
- b) a vízgazdálkodási ágazatba történő beruházás az uniós környezeti vívmányok követelményeinek való megfelelés, és a tagállamok által megállapított, e követelményeken túlmutató beruházási igények kielégítése érdekében;
- c) a természeti és kulturális örökség megőrzése, védelme, elősegítése és fejlesztése;
- d) a biológiai sokféleség és a talaj megóvása és helyreállítása és az ökoszisztéma-szolgáltatások elősegítése, többek között a Natura 2000 és a zöld infrastruktúrák révén;
- e) a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük a átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezésmentesítését és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása;
- f) a hulladékgazdálkodási ágazatban, a vízgazdálkodási ágazatban, a talaj tekintetében vagy a légszennyezettség csökkentése területén a környezetvédelem és az erőforrás-hatékonyság javítását szolgáló innovatív technológiák előmozdítása;
- g) az erőforrás-hatékony gazdaságra való ipari átállás támogatása, a zöld növekedés, az ökoinnováció és a környezeti teljesítményirányítás a köz- és a magánszektorban történő előmozdítása;
7. a fenntartható közlekedés támogatása és a szűk keresztmetszetek eltávolítása az alapvető fontosságú hálózati infrastruktúrákból az alábbiak révén:
- a) a multimodális egységes európai közlekedési térség támogatása a TEN-T-be való beruházás által;
- b) a regionális mobilitás fokozása a másodrangú és harmadrangú csomópontok TEN-T infrastruktúrához – többek között a multimodális csomópontokhoz – történő kapcsolásával;
- c) környezetbarát (többek között alacsony zajkibocsátású) és alacsony szén-dioxid kibocsátású közlekedési rendszerek, többek között belvízi és tengeri hajózási útvonalak, kikötők, multimodális összeköttetések és repülőtéri infrastruktúrák kifejlesztése és korszerűsítése, a fenntartható regionális és helyi mobilitás előmozdítása érdekében;
- d) átfogó, magas szintű és interoperábilis vasúti rendszerek kifejlesztése és helyreállítása, valamint zajcsökkentő intézkedések előmozdítása;
- e) az energiahatékonyság és az ellátásbiztonság javítása intelligens energiaelosztó, -tároló és -átviteli rendszerek kialakításával és a megújuló forrásokat használó megosztott termelés integrálásával;
8. a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése a következők révén:
- a) üzleti inkubátorházak létrehozásának támogatása, valamint az önfoglalkoztatás, a mikrovállalkozások és a cégalapítás beruházásokkal való támogatása;
- b) a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
- c) helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ alkalmazási körén kívül esnek;
- d) a foglalkoztatási szolgálatok infrastruktúrájába történő beruházás;
- 9) a társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység és mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem a következők révén:
- a) a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába történő beruházás, az egészségi állapotbeli egyenlőtlenségek csökkentése, a társadalmi, kulturális és rekreációs szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés megteremtésével a társadalmi befogadás előmozdítása, valamint az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra való átállás;
- b) a városi és vidéki területeken élő, rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának, valamint gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása;
- c) a szociális vállalkozások támogatása;
- d) a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások;
- 10) az oktatásban, a készségekkel kapcsolatos képzésben, szakképzésben és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás oktatási és képzési infrastruktúrák kifejlesztésével;

⁽¹⁾ Az Európai Szociális Alapról és az 1081/2006/EK 2013. december 17-i tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (Lásd e Hivatalos Lap 470. oldalát).

11) a hatóságok és az érintettek intézményi kapacitásának növelése és eredményes közigazgatás kialakítása az ERFA feladatainak végrehajtásához kapcsolódó közigazgatási rendszerek és közszolgáltatások eredményességének és intézményi kapacitásának megerősítése által.

6. cikk

A „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzés mutatói

(1) A rendelet I. mellékletében meghatározott közös kimeneti indikátorokat, programspecifikus eredmény indikátorokat és szükség esetén a programspecifikus kimeneti indikátorokat a(z) 1303/2013/EU rendelet 27. cikke (4) bekezdésének, 96. cikke (2) bekezdése b) pontja ii. és iv. alpontjának és 96. cikke (2) bekezdése c) pontja i. és iv. alpontjának megfelelően kell alkalmazni.

(2) A közös és a programspecifikus kimeneti indikátorok esetében a bázisértékeit nullában kell meghatározni. E mutatók kumulatív számszerűsített célértékeit 2023-ra kell meghatározni.

(3) A beruházási prioritásokra vonatkozó programspecifikus eredmény indikátorok esetében a bázisérték a rendelkezésre álló legfrissebb adatokon alapul, a célértékeket pedig 2023-ra kell meghatározni. Mennyiségi és minőségi célértékek egyaránt meghatározhatók.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a közös kimeneti indikátorok az I. mellékletben szereplő listájának módosítására, hogy indokolt esetben kiigazításokat tegyen a műveleti programok végrehajtásában tett előrehaladás hatékony értékelésének biztosítása érdekében.

II. FEJEZET

Bizonyos területi jellemzők kezelését szabályozó egyedi rendelkezések

7. cikk

Fenntartható városfejlesztés

(1) Az ERFA a műveleti programok keretén belül támogathatja a fenntartható városfejlesztést olyan stratégiák révén, amelyek integrált intézkedéseket határoznak meg a városok urbanizált övezeteit érintő gazdasági, környezetvédelmi, éghajlati, demográfiai és társadalmi kihívások kezelésére, szem előtt tartva a város és a vidék közötti összeköttetések előmozdításának szükségességét.

(2) A fenntartható városfejlesztést a(z) 1303/2013/EU rendelet 36. cikkében említett integrált területi beruházások

révén, egyedi műveleti programok, vagy a(z) 1303/2013/EU rendelet 96. cikke első albekezdésének c) pontjával összhangban lévő egyedi prioritási tengelyek révén kell megvalósítani.

(3) Egyedi területi elhelyezkedésére figyelemmel Partnerségi Megállapodásában mindegyik tagállam elveket határoz meg azon városi területek kiválasztási kritériumai tekintetében, amelyek esetében a fenntartható városfejlesztés érdekében integrált intézkedéseket kell végrehajtani, és meghatározza az ezekre a nemzeti szintű intézkedésekre elkülönített indikatív összegeket is.

(4) A „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzés keretében nemzeti szinten elkülönített ERFA-források legalább 5 %-át a fenntartható városfejlesztésre irányuló olyan integrált intézkedésekre kell fordítani, amelyek esetében a fenntartható városi stratégiák végrehajtásáért felelős városi, szubregionális vagy helyi szervek (a továbbiakban: „települési hatóságok”) felelnek a műveleteknek legalább a(z) 1303/2013/EU rendelet 123. cikkének (6) bekezdésével vagy ahol szükséges ugyanezen rendelet 123. cikkének (7) bekezdésével összhangban való kiválasztásával összefüggő feladatokért. Az e cikk (2) bekezdésének céljaira fordítandó indikatív összeget az érintett műveleti program(ok)ban határozzák meg.

(5) Az irányító hatóság a városi hatósággal konzultálva meghatározza a fenntartható városfejlesztésre irányuló integrált intézkedések irányításával kapcsolatos, a települési hatóságok által elvégzendő feladatok körét. Az irányító hatóság döntését hivatalosan, írásban rögzíti. Az irányító hatóság fenntarthatja annak a jogát, hogy jóváhagyás előtt elvégezze a tevékenységek támogathatóságának végső hitelesítését.

8. cikk

Innovatív intézkedések a fenntartható városfejlesztés területén

(1) A fenntartható városfejlesztés területén az ERFA a Bizottság kezdeményezésére a(z) 1303/2013/EU rendelet 92. cikkének (8) bekezdésével összhangban támogathatja az innovatív intézkedéseket. Ezek tanulmányokból és kísérleti projektekből állnak, amelyek az uniós jelentőségű, a fenntartható városfejlesztéssel kapcsolatos kihívásokra válaszoló új megoldások meghatározásával és vizsgálatával foglalkoznak. A Bizottság ösztönzi a(z) 1303/2013/EU rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében említett érintett partnereknek az innovatív fellépések előkészítésébe és végrehajtásába való bevonását.

(2) E rendelet 4. cikkétől eltérve az innovatív intézkedések minden olyan tevékenységet támogathatnak, amelyek a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésében meghatározott tematikus célkitűzések és az e rendelet 5. cikkében meghatározott beruházási prioritások eléréséhez szükségesek.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikkkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az ERFA által e rendelettel összhangban támogatandó innovatív intézkedések kiválasztására és kezelésére vonatkozó elvekkel kapcsolatos részletes szabályok megállapításáról.

9. cikk

A városfejlesztési hálózat

(1) A Bizottság a(z) 1303/2013/EU rendelet 58. cikke értelmében városfejlesztési hálózatot hoz létre, hogy elősegítse a kapacitásnövelést, a hálózatépítést, valamint az e rendelet 7. cikkének (5) bekezdésével összhangban a fenntartható városfejlesztési stratégiák végrehajtásáért, illetve az e rendelet 8. cikkével összhangban a fenntartható városfejlesztés területén végzett innovatív intézkedésekért felelős települési hatóságok közötti uniós szintű tapasztalatcserét.

(2) A városfejlesztési hálózat tevékenységei kiegészítik az 1299/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 2. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében folytatott, interregionális együttműködés keretében tartozó tevékenységeket.

10. cikk

A természeti vagy demográfiai hátrányban lévő területek

Az ERFA által társfinanszírozott olyan művelési programoknak, amelyek a(z) 1303/2013/EU rendelet 121. cikkének 4. pontjában említett természeti hátrányokkal érintett területekkel foglalkoznak, külön figyelmet kell fordítaniuk az ilyen területek sajátos nehézségeire.

11. cikk

A legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók

A legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiókat illető egyedi kiegészítő forrásra a 4. cikk nem alkalmazandó. E forrást a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1., 2., 3., 4. és 7. pontjában meghatározott tematikus célkitűzésekre kell elkülöníteni.

12. cikk

Legkülső régiók

(1) A legkülső régiók számára elkülönített egyedi kiegészítő forrásra a 4. cikk nem alkalmazandó. E forrást a legkülső régiókra háruló, az EUMSZ 349. cikkében említett sajátos jellemzőkkel és korlátokkal kapcsolatos többletköltségek ellensúlyozására kell használni a következők támogatásával:

- a(z) [1303]/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésében említett tematikus célkitűzések;
- áruszállítási szolgáltatások és közlekedési szolgáltatások elindításához nyújtott támogatás;
- a korlátozott tárolási lehetőségekhez, a termelőeszközök túlzott méretéhez és karbantartásához, valamint az emberi erőforrásnak a helyi munkaerőpiacon való hiányához kapcsolódó műveletek.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1299/2013/EU rendelete 2013. december 17-i az Európai Regionális Fejlesztési Alap által az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről (Lásd e Hivatalos Lap 259. oldalát).

(2) Az (1) bekezdésben említett egyedi kiegészítő forrást fel lehet használni a legkülső régiókban a közszolgáltatási kötelezettségeket és szerződéseket fedező működési támogatások és költségek finanszírozásának a segítésére is.

(3) Annak az összegnek, amelyre a társfinanszírozási arány vonatkozik, arányban kell állnia az (1) bekezdésben említett, a kedvezményezettnek a kizárólag a közszolgáltatási kötelezettségeket és szerződéseket fedező működési támogatások és költségek esetében felmerülő többletköltségeivel, de beruházási költségek esetében a teljes támogatható költségösszeget fedezheti.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett egyedi kiegészítő forrás nem használható fel az alábbiak támogatására:

- az EUMSZ I. mellékletében felsorolt termékekhez kapcsolódó műveletek;
- az EUMSZ 107. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján engedélyezett személyszállítási támogatás;
- adómentességek, valamint szociális járulékok alóli mentesség.

(5) A 3. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjától eltérve az ERFA-ból támogathatók a legkülső régiók vállalkozásaiba történő termelő beruházások, függetlenül e vállalkozások méretétől.

(6) A EUMSZ 349. cikkének értelmében legkülső régióknak számító Mayotte rendelkezésére álló keret ERFA-komponensére nem alkalmazandó e rendelet 4. cikke, és az ERFA-komponens legalább 50 %-át a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1., 2., 3., 4. és 6. pontjában meghatározott tematikus célkitűzésekre kell elkülöníteni.

III. FEJEZET

Záró rendelkezések

13. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Ez a rendelet nem érinti a Bizottság által az 1080/2006/EK rendelet alapján vagy egyéb, az adott támogatásra 2013. december 31-én irányadó jogszabály alapján jóváhagyott támogatás folytatását vagy módosítását, beleértve a teljes vagy részleges megszüntetését is. Az említett rendelet vagy más ilyen alkalmazandó jogszabály következképpen az adott támogatásra vagy az adott projektekre azok lezárásáig 2013. december 31. után is alkalmazandók. E bekezdés alkalmazásában a támogatás művelési programokat és nagyprojekteket fedez.

(2) Az 1080/2006/EK rendelet alapján támogatás iránt benyújtott vagy jóváhagyott kérelmek továbbra is érvényesek.

14. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottság 6. cikk (4) bekezdésében és a 8. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazásának hatálya 2013. december 21-től 2020. december 31-ig szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 6. cikk (4) bekezdésében és a 8. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 6. cikk (4) bekezdése és a 8. cikk (3) bekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az

Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

15. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az e rendelet 13. cikkének sérelme nélkül az 1080/2006/EK rendelet 2014. január 1-jén hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletre történő hivatkozásokat az erre a rendeletre történő hivatkozásnak kell tekinteni, és a II. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

16. cikk

Felülvizsgálat

Az Európai Parlament és a Tanács az EUMSZ 177. cikkének megfelelően 2020. december 31-ig felülvizsgálja ezt a rendeletet.

17. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

A 12. cikk (6) bekezdését 2014. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 17-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

R. ŠADŽIUS

I. MELLÉKLET

A „BERUHÁZÁS A NÖVEKEDÉSBE ÉS MUNKAHELYTEREMTÉSBE” CÉLKITŰZÉS ERFA-TÁMOGATÁSÁNAK KÖZÖS KIMENETI INDIKÁTORAI (6. CIKK)

	EGYSÉG	ELNEVEZÉS
Termelő beruházás		
	vállalkozás	Támogatásban részesülő vállalkozások száma
	vállalkozás	Vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma
	vállalkozás	Vissza nem térítendő támogatáson kívüli más pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma
	vállalkozás	A nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma
	vállalkozás	A támogatott új vállalkozások száma
	EUR	A vállalkozásoknak közpénzből nyújtott támogatáshoz illeszkedő magánberuházás (vissza nem térítendő támogatás)
	EUR	A vállalkozásoknak közpénzből nyújtott támogatáshoz illeszkedő magánberuházás (a vissza nem térítendő támogatástól eltérő jellegű támogatás)
	teljesmunkaidő- egyenérték	A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál
Fenntartható turizmus	látogatás/év	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságának minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése
Ikt-infrastruktúra	háztartás	A legalább 30 Mb/s sávszélességű hozzáféréssel rendelkező további háztartások száma
Közlekedés		
Vasút	kilométer	Az új vasútvonalak teljes hossza, amelyből: TEN-T
	kilométer	Az újraépített vagy felújított vasútvonalak teljes hossza, amelyből: TEN-T
Közutak	kilométer	Az újonnan épített közutak teljes hossza, amelyből: TEN-T
	kilométer	Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza, amelyből: TEN-T
Városi közlekedés	kilométer	Az új vagy felújított villamos- és metróvonalak teljes hossza
Belvízi hajózási útvonalak	kilométer	Az új vagy felújított belvízi hajózási útvonalak teljes hossza
Környezetvédelem		
Szilárd hulladék	tonna/év	További hulladék-újrahasznosítási kapacitás
Vízellátás	személy	A jobb vízellátásban részesülő lakosság növekedése
Szennyvízkezelés	lakosság-egyenérték	A jobb szennyvízkezelési szolgáltatásban részesülő lakosság növekedése
Kockázat-megelőzés és -kezelés	személy	Árvízvédelmi intézkedéseket élvező lakosság
	személy	Erdőtűzvédelmi intézkedéseket élvező lakosság

	EGYSÉG	ELNEVEZÉS
Talajrehabilitáció	hektár	A rehabilitált talaj összkiterjedése
Természet és a biológiai sokféleség	hektár	A jobb védetségű állapot érdekében támogatott élőhelyek területe
Kutatás, innováció		
	teljesmunkaidő- egyenérték	Új kutatók száma a támogatott szervezeteknél
	teljesmunkaidő- egyenérték	A jobb kutatási infrastruktúrával ellátott létesítményekben dolgozó kutatók száma
	vállalkozás	Kutatóintézetekkel együttműködő vállalkozások száma
	EUR	Az innovációs és K+F projekteknek közpénzből nyújtott támogatáshoz illeszkedő magánberuházás
	vállalkozás	Új termékek forgalomba hozatala céljából támogatott vállalkozások száma
	vállalkozás	Új termékek gyártása céljából támogatott vállalkozások száma
Energia és éghajlatváltozás		
Megújuló energiaforrások	MW	A megújulóenergia-termelés további kapacitása
Energiahatékonyság	háztartás	A jobb energiafogyasztási osztályba sorolt háztartások száma
	kWh/év	A középületek éves elsődleges energiafogyasztásának csökkentése
	felhasználó	Az intelligens hálózatokhoz kapcsolódó további energiafelhasználók száma
Üvegházhatású gázok csökkenése	tonna CO ₂ -egyenérték	Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése
Szociális infrastruktúra		
Gyermekgondozás és oktatás	személy	Támogatott gyermekgondozási és oktatási intézmények kapacitása
Egészségügy	személy	Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság
A városfejlesztés konkrét mutatói		
	személy	Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság
	négyzetméter	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek
	négyzetméter	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek
	lakóegység	Helyreállított lakóegységek városi területeken

II. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

1080/2006/EK sz. rendelet	E rendelet
1. cikk	1. cikk
2.cikk	2. cikk
3. cikk	3.cikk
—	4. cikk
4.cikk	5. cikk
5. cikk	5.cikk
6. cikk	—
7. cikk	—
—	6. cikk
8. cikk	7.cikk
—	8.cikk
—	9. cikk
9. cikk	—
10. cikk	10. cikk
—	11. cikk
11. cikk	12. cikk
12. cikk	—
13. cikk	—
14. cikk	—
15. cikk	—
16. cikk	—
17. cikk	—
18. cikk	—
19. cikk	—
20. cikk	—
21. cikk	—
22. cikk	13. cikk
—	14. cikk
23. cikk	15. cikk
24. cikk	16. cikk
25. cikk	17. cikk

Az Európai Parlament és Tanács közös nyilatkozata az ERFA-rendelet 6. cikkének, az ETE-rendelet 15. cikkének és a Kohéziós Alapról szóló rendelet 4. cikkének alkalmazásáról

Az Európai Parlament és a Tanács tudomásul veszi a Bizottság által az uniós jogalkotónak nyújtott biztositékot, hogy az ERFA-rendelet, az ETE-rendelet és a Kohéziós Alapról szóló rendelet közös teljesítmény-mutatói, amelyek az egyes rendeletekhez csatolt mellékletekben szerepelnek majd, a Bizottság és a tagállamok értékelő szakértői bevonásával végzett hosszás előkészítési folyamat eredményeképpen születtek meg, és a várakozások szerint elviekben változatlanok maradnak.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1302/2013/EU RENDELETE

(2013. december 17.)

az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló 1082/2006/EK rendeletnek a csoportosulások létrehozásának és működésének egyértelművé tétele, egyszerűsítése és javítása tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 175. cikke harmadik bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az 1082/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽³⁾ megfelelően a Bizottság 2011. július 29-én az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak szóló jelentést fogadott el az említett rendelet alkalmazásáról. A Bizottság e jelentésben bejelentette, hogy a csoportosulások létrehozásának és működtetésének elősegítésére az 1082/2006/EK rendelet korlátozott számú módosítását, valamint egyes létező rendelkezések egyértelművé tételét szándékozik javasolni. Meg kell szüntetni az új csoportosulások létrehozásának akadályait, miközben fenn kell tartani a létező csoportosulások folytonosságát és elő kell segíteni működésüket, ezzel lehetővé téve a csoportosulások elterjedtebb alkalmazását, ami hozzájárulhat a közjogi testületek közötti fokozottabb szakpolitikai összehanghoz és együttműködéshez anélkül, hogy a nemzeti közigazgatásokra vagy uniós igazgatásra további terhet róna.
- (2) A csoportosulás létrehozásáról tagjainak és azok nemzeti hatóságainak kell döntenüik, és a csoportosulás létrehozásához nem kapcsolódnak automatikusan uniós szintű jogi vagy pénzügyi előnyök.
- (3) A Lisszaboni Szerződés a kohéziós politikát kiegészítette a területi dimenzióval, és a „Közösség” helyett az „Unió” megnevezést vezette be. Az új szóhasználatot ezért át kell ültetni az 1082/2006/EK rendelet szövegébe.
- (4) A csoportosulások lehetőséget rejthetnek magukban arra, hogy fokozottabb mértékben előmozdítsák és megvalósítsák az Unió egészének harmonikus fejlődését, illetve

különösen régiói gazdasági, társadalmi és területi kohézióját, valamint hogy hozzájáruljanak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló Európa 2020 stratégia (a továbbiakban: Európa 2020 stratégia) célkitűzéseinek megvalósításához. Ezenkívül a csoportosulások pozitívan hozzájárulhatnak a súlyos és állandó természeti vagy népesedési hátrányokkal küzdő régiók közötti területi együttműködést akadályozó korlátok csökkentéséhez, beleértve a legkülső régiók speciális helyzetét is, és alapvető szerepet tölthetnek be a harmadik országokkal, tengerentúli országokkal és területekkel (a továbbiakban: TOT), valamint az Unió határregióival folytatott együttműködés megerősítésében, többek között az Unió külső együttműködési programjainak felhasználásával.

- (5) Az eddig létrehozott csoportosulások kapcsán nyert tapasztalatok azt mutatják, hogy a csoportosulást mint jogi eszközt más, a kohéziós politikan kívüli uniós szakpolitikák keretében megvalósított együttműködés esetében is alkalmazzák, többek között a kohéziós politika által biztosítottaktól eltérő uniós pénzügyi támogatást felhasználó programok vagy részprogramok végrehajtása révén. A csoportosulások hatékonyságát és eredményességét fokozni kell a csoportosulások jellegének szélesítésével, a csoportosulások előtti fennálló akadályok megszüntetésével, valamint létrehozásuk és működtetésük elősegítésével, fenntartva ugyanakkor a tagállamok számára a lehetőséget, hogy korlátozzák a csoportosulások által uniós pénzügyi támogatás nélkül végezhető fellépések körét. Az 1082/2006/EK rendelet értelmében a csoportosulások minden tagállamban az adott tagállam jogában a jogi személyeknek biztosított legteljesebb jogképességgel rendelkeznek, beleértve annak lehetőségét is, hogy megállapodást kössenek más csoportosulásokkal vagy egyéb jogalanyokkal közös együttműködési projektek végrehajtása céljából, többek között a makroregionális stratégiák hatékonyabb működtetése érdekében.
- (6) A csoportosulások – meghatározásukból következően – egynél több tagállamban működnek. Következésképpen az 1082/2006/EK rendelet megengedi, hogy bizonyos kérdésekben az alkalmazandó jogot az egyezmény vagy az alapszabály állapítsa meg. Egyértelművé kell tenni azokat az eseteket, amelyekben az ilyen megállapítás során – az alkalmazandó jog említett rendeletben rögzített hierarchiáján belül – azon tagállam nemzeti jogát kell előnyben részesíteni, amelyben a csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelye található. Ezzel egyidejűleg az 1082/2006/EK rendelet alkalmazandó jogról szóló rendelkezéseit ki kell terjeszteni a csoportosulás intézkedéseire és tevékenységeire, amelyek minden egyes esetben a tagállamok általi jogi vizsgálat tárgyát képezik.

⁽¹⁾ HL C 191., 2012.6.29., 53. o.⁽²⁾ HL C 113., 2012.4.18., 22. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1082/2006/EK rendelete (2006. július 5.) az európai területi együttműködési csoportosulásról (HL L 210., 2006.7.31., 19. o.).

- (7) A különböző tagállamokban a helyi és regionális intézmények eltérő jogállásából adódóan előfordulhat, hogy a határ egyik oldalán regionálisnak minősülő hatáskörök a határ másik oldalán nemzeti hatáskörnek minősülnek,

különösen a kisebb vagy központosított tagállamokban. Következésképpen lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok mellett nemzeti hatóságok is csoportosulás tagjai lehessenek.

- (8) Miközben az 1082/2006/EK rendelet megengedi, hogy a magánjog alapján létrehozott intézmények is csoportosulás tagjává váljanak, feltéve, hogy a 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽¹⁾ meghatározott közjogi intézménynek minősülnek, lehetővé kell tenni a csoportosulások használatát a jövőben közszolgáltatások, különösen általános gazdasági érdekű szolgáltatások vagy infrastruktúrák közös kezelésére is. Ezért más magánjogi vagy közjogi szereplők számára is lehetővé kell tenni, hogy a csoportosulás tagjává váljanak. Az 1082/2006/EK rendelet hatályának következtésképpen ki kell terjednie a 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽²⁾ meghatározott közvállalkozásokra, valamint az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozásokra olyan területeken, mint az oktatás és képzés, az egészségügyi ellátás, az egészségügyi és hosszú távú ellátással kapcsolatos szociális szükségletek, a gyermekgondozás, a munkaerőpiacra való belépés és visszatérés, a szociális lakáshoz jutás, valamint a kiszolgáltatott csoportok ellátása és társadalmi befogadása.
- (9) Az 1082/2006/EK rendelet nem tartalmaz részletes szabályokat a harmadik országokból származó jogalanyoknak az említett rendelettel összhangban, azaz legalább két különböző tagállamból származó tag között létrehozott csoportosulásban való részvételére vonatkozóan. Kifejezetten rendelkezni kell a valamely tagállammal – ideértve annak legkülső régióit is – határos harmadik országokból származó tagok részvételéről a legalább két tagállam között létrehozott csoportosulásokban, tekintettel arra, hogy tovább folytatódik azon szabályok összehangolása, amelyek tárgya az egy vagy több tagállam és egy vagy több harmadik ország közötti együttműködés, túlnyomóan az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI) és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) keretében, és részben az Európai Fejlesztési Alapból (EFA) nyújtott kiegészítő finanszírozás, valamint az európai területi együttműködési célkitűzés keretében zajló transznacionális együttműködés – amely utóbbi részeként az ENI-ből és az IPA II-ből származó allokációkat át kell csoportosítani annak érdekében, hogy ezek az allokációk a közös együttműködési programok keretében hozzáadódjanak az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) származó allokációkhoz. Ennek lehetségesnek kell lennie, amennyiben a harmadik ország jogszabályai vagy legalább egy részt vevő tagállam és valamely harmadik ország közötti megállapodások ezt megengedik.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/18/EK irányelve (2004. március 31.) az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról (HL L 134., 2004.4.30., 114. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/17/EK irányelve (2004. március 31.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról (HL L 134., 2004.4.30., 1. o.).

- (10) Az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának erősítése, valamint ebből adódóan különösen a csoportosulások tagjai közötti területi együttműködés – ideértve a határokon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködési formák közül egy vagy több – hatékonyságának megerősítése érdekében lehetővé kell tenni a valamely tagállammal – ideértve annak legkülső régióit is – határos harmadik országoknak a csoportosulásban való részvételét. Az európai területi együttműködési programok keretében végrehajtott műveletek keretében ezért – amennyiben azokat az Unió társfinanszírozza – továbbra is az uniós kohéziós politikai célkitűzések megvalósítására kell törekedni, még akkor is, ha azok végrehajtására részben vagy teljesen az Unió területén kívül kerül sor, és következtésképpen a csoportosulás legalábbis bizonyos mértékig az Unió területén kívül végzi tevékenységét. Ezzel összefüggésben, illetve amennyiben ez releváns, a legalább egy tagállammal – ideértve annak legkülső régióit is – határos harmadik országokat is tömörítő csoportosulások tevékenységei által az Unió külső fellépéseire tartozó szakpolitikákhoz, mint a fejlesztési együttműködéshez vagy a gazdasági, a pénzügyi vagy a technikai együttműködési célkitűzésekhez nyújtott hozzájárulás továbbra is csak járulékos jellegű lesz, mivel az érintett együttműködési programoknak, és következtésképpen a csoportosulás adott tevékenységeinek elsősorban az uniós kohéziós politikai célkitűzésekre kell összpontosulniuk. Következésképpen, a mindössze egy tagállam, ideértve annak legkülső régióit is, és egy vagy több harmadik ország közötti fejlesztési vagy gazdasági, pénzügyi és technikai együttműködések célkitűzései csak kiegészítő jellegűek lehetnek a tagállamok közötti (ideértve azok legkülső régióit is), a kohéziós politikán alapuló területi együttműködési célkitűzésekhez képest. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 175. cikkének harmadik bekezdése ezért elégséges jogalként szolgál e rendelet elfogadásához.

- (11) Mivel a 2013/755/EU tanácsi határozat⁽³⁾ cikke alapján sor került a TOT-okhoz tartozó nemzeti, regionális, subregionális és helyi hatóságok és szervezetek, valamint adott esetben egyéb közjogi testületek vagy intézmények, köztük közszolgáltatók csoportosulásban való részvételének engedélyezésére, valamint tekintettel arra, hogy a 2014 és 2020 közötti programozási időszak esetében a többéves pénzügyi keret alapján további külön pénzügyi allokációnak kell megerősítenie az Unió legkülső régióinak együttműködését a velük határos harmadik országokkal, illetve néhány, az EUMSZ II. mellékletében felsorolt, az említett legkülső régiókkal határos TOT-tal, a csoportosulást mint jogi eszközt a TOT-okból származó tagok előtt is meg kell nyitni. A jogbiztonság és az átláthatóság biztosítása érdekében a TOT-okból származó tagok csatlakozására vonatkozóan különleges jóváhagyási eljárásokat kell létrehozni, ideértve adott esetben az e célból szükséges, a TOT-okból származó tagokat magában foglaló érintett csoportosulásra alkalmazandó joggal kapcsolatos különös szabályokat is.

⁽³⁾ A Tanács 2013/755/EU határozata (2013 november 25) a tengerentúli országoknak és területeknek az Unióhoz való társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 344 2013.12.19., o. 1.).

- (12) Az 1082/2006/EK rendelet különbséget tesz a jövőbeli csoportosulás alkotóelemeit lefektető egyezmény és a végrehajtási elemeket meghatározó alapszabály között. Az említett rendelet alapján azonban az alapszabálynak jelenleg tartalmaznia kell az egyezmény összes rendelkezését. Bár mind az egyezményt, mind az alapszabályt meg kell küldeni a tagállamok számára, azok különálló dokumentumok, és a jóváhagyási eljárásnak az egyezményre kell korlátozódnia. Továbbá, bizonyos elemeket, amelyeket jelenleg az alapszabály tartalmaz, inkább az egyezménynek kell magában foglalnia.
- (13) A csoportosulások létrehozása kapcsán szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy ritkán tartották be a tagállami jóváhagyási eljárás számára előírt három hónapos időtartamot. Ezt az időszakot ezért meg kell hosszabbítani hat hónapra. Másrészt ezen időtartam letelte után a jogbiztonság megteremtése érdekében az egyezményt hallgatólagos beleegyezéssel jóváhagyottnak kell tekinteni – ahol lehetséges – az érintett tagállamok nemzeti jogával összhangban, ideértve a vonatkozó alkotmányossági követelményeiket is. Mindazonáltal annak a tagállamnak, amelynek a területén a csoportosulás javasolt létesítő okirat szerinti székhelye lesz, formálisan is jóvá kell hagynia az egyezményt. Bár a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a csoportosulás jövőbeli tagjának jóváhagyására vonatkozó eljárás tekintetében nemzeti szabályokat alkalmazzanak, vagy hogy az 1082/2006/EK rendelet végrehajtására vonatkozó nemzeti szabályok keretében egyedi szabályokat alkossanak, a hat hónapos időszakot követő hallgatólagos beleegyezésre vonatkozó rendelkezéstől való eltéréseket – az e rendelet által meghatározott esetek kivételével – eleve ki kell zárni.
- (14) Meg kell határozni azon indokokat, amelyek alapján a tagállamok megtagadhatják a jövőbeli tag részvételének, illetve az egyezménynek a jóváhagyását. Az 1082/2006/EK rendelet által előírányzottaktól eltérő szabályokat és eljárásokat előíró nemzeti jogszabályok azonban nem vehetők figyelembe az ilyen jóváhagyásról való döntéskor.
- (15) Mivel az 1082/2006/EK rendelet nem alkalmazható harmadik országokban, azon tagállamnak, amelyben a létrehozni kívánt csoportosulás javasolt létesítő okirat szerinti székhelye lesz, a harmadik országokból származó és ezen országok joga szerint létrehozott, leendő tagok részvételének jóváhagyása során – azon tagállamokkal egyeztetve, amelyek joga alapján a csoportosulás más leendő tagjai létrejöttek – meg kell győződnie arról, hogy a harmadik országok az 1082/2006/EK rendeletben foglaltakkal egyenértékű feltételeket és eljárásokat alkalmaztak, vagy az Európa Tanács (akár uniós, akár nem uniós) tagállamai között létrejött, a területi önkormányzatok és közigazgatási szervek határmenti együttműködéséről szóló, 1980. május 21-én Madridban aláírt európai egyezményen és az annak értelmében elfogadott kiegészítő jegyzőkönyveken alapuló két- vagy többoldalú nemzetközi megállapodásokkal összhangban jártak el. Több uniós tagállam és egy vagy több harmadik ország részvétele esetén elegendőnek kell lennie, ha a megállapodás az érintett harmadik ország és az egyik részt vevő uniós tagállam között jött létre.
- (16) Egy már létező csoportosuláshoz új tagok csatlakozásának bátorítása érdekében egyszerűsíteni kell az egyezmények ilyen esetekben történő módosításának eljárását. Következésképpen az olyan esetekben, amikor a csoportosuláshoz valamely, az egyezményt már jóváhagyott tagállamból kíván új tag csatlakozni, az ilyen módosításokról nem szükséges az összes részt vevő tagállamot értesíteni; az értesítést elegendő annak a tagállamnak megküldeni, amelynek joga alapján a leendő tag létrejött, valamint annak a tagállamnak, amelyben a csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelye található. Az egyezmény bármely későbbi módosításáról valamennyi érintett tagállamot értesíteni kell. A módosítási eljárás ezen egyszerűsítése ugyanakkor nem alkalmazandó abban az esetben, ha a leendő új tag harmadik országból, TOT-ból, vagy olyan tagállamból származik, amely az egyezményt még nem hagyta jóvá, mivel valamennyi részt vevő tagállamnak lehetőséget kell biztosítani annak ellenőrzésére, hogy a csatlakozás összhangban van-e közérdekével vagy közrendjével.
- (17) Tekintettel a tagállamok és a TOT-ok közötti kapcsolatokra, a TOT-okból származó leendő tagok részvételének jóváhagyására vonatkozó eljárásokba a tagállamokat is be kell vonni. A tagállam és a TOT között fennálló egyedi irányítási gyakorlattal összhangban a tagállamnak vagy jóvá kell hagynia a TOT-ból származó leendő tag részvételét, vagy írásban meg kell erősítenie a csoportosulás javasolt létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállam részére, hogy a TOT illetékes hatóságai az 1082/2006/EK rendeletben megállapított feltételekkel és eljárásokkal egyenértékű feltételek és eljárások alapján jóváhagyták a leendő tag részvételét. Ugyanezen eljárást kell alkalmazni abban az esetben, amikor valamely TOT-ból származó leendő tag valamely létező csoportosuláshoz kíván csatlakozni.
- (18) Mivel az alapszabálynak már nem kell tartalmaznia az egyezmény valamennyi rendelkezését, mind az egyezményt, mind az alapszabályt be kell jegyezni és/vagy közzé kell tenni. Ezenkívül az átláthatóság érdekében közleményt kell közzétenni a csoportosulás létrehozásáról szóló határozatról az Európai Unió Hivatalos Lapjának C sorozatában. Az egységesség érdekében a közleménynek tartalmaznia kell az e rendelettel módosított 1082/2006/EK rendelet mellékletében foglalt adatokat.
- (19) A csoportosulások célját ki kell bővíteni, hogy kiterjedjen általánosságban a területi együttműködés elősegítésére és előmozdítására, beleértve a stratégiai tervezést, valamint a regionális és helyi ügyek kezelését a kohéziós politikával és más uniós szakpolitikákkal összhangban, hozzájárulva ezáltal az Európa 2020 stratégiához vagy a makroregionális stratégiák végrehajtásához. A csoportosulás számára ezért lehetővé kell tenni, hogy az uniós kohéziós politika által biztosítottaktól eltérő pénzügyi támogatással hajtson végre tevékenységeket. Emellett elő kell írni, hogy az egyes képviselt tagállamokban vagy harmadik országokban minden tag rendelkezzen a csoportosulás hatékony működéséhez szükséges valamennyi hatáskörrel, kivéve, ha a tagállam vagy a harmadik ország jóváhagyja a nemzeti joga alapján létrehozott tag részvételét még

- abban az esetben is, ha ez a tag nem rendelkezik hatáskörrel az egyezményben meghatározott valamennyi feladat vonatkozásában.
- (20) A csoportosulásnak mint jogi eszköznek nem célja az Európa Tanács vívmányai által nyújtott keretek megkerülése, amelyek különböző lehetőségeket és kereteket biztosítanak a regionális és helyi hatóságok határokon átnyúló együttműködéséhez, beleértve a közelmúltban létrehozott euroregionális együttműködési csoportosulásokat⁽¹⁾, és az sem, hogy olyan konkrét közös szabályokat határozzon meg, amelyek az Unió egészében egységesen szabályoznák e tevékenységeket.
- (21) Mind a csoportosulás konkrét feladatait, mind a tagállamok azon lehetőségét, hogy korlátozzák azon fellépések körét, amelyet a csoportosulások az Unió pénzügyi támogatása nélkül végezhetnek, össze kell hangolni az ERFA-ra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra a 2014–2020 közötti programozási időszakban irányadó rendelkezésekkel.
- (22) Bár az 1082/2006/EK rendelet úgy rendelkezik, hogy a csoportosulások feladatai nem érintik – többek között – a „szabályozói hatáskörök”-et, amelyeknek különböző jogi következményei lehetnének a különböző tagállamokban, mindazonáltal rögzíteni kell, hogy amennyiben az egyezmény konkrétan úgy rendelkezik, valamint a nemzeti és uniós joggal összhangban, a csoportosulás közgyűlése meghatározhatja a csoportosulás által kezelt infrastruktúrális elem használatának feltételeit, vagy az általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtásának feltételeit, beleértve a felhasználók által fizetendő tarifákat és díjakat is.
- (23) A csoportosulások harmadik országokból vagy TOT-okból származó tagok előtti megnyitásának következményeként az egyezménynek meg kell határoznia ezek részvételének szabályait.
- (24) Az alkalmazandó jogra történő általános hivatkozáson túl – amelyet az 1082/2006/EK rendelet 2. cikke tartalmaz – az egyezménynek fel is kell sorolnia a csoportosulásra alkalmazandó uniós és nemzeti jogszabályokat. Lehetővé kell tenni továbbá, hogy e nemzeti jog azon tagállam joga legyen, ahol a csoportosulás szervei hatáskörüket gyakorolják, különösen az igazgató felelőssége alatt dolgozó azon személyzet esetében, akik más tagállamban fejtik ki tevékenységüket, mint amelyben a csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelye található. Az egyezménynek fel kell sorolnia az egyezményben meghatározott feladatok keretében a csoportosulás által végzett fellépésekre közvetlenül vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályokat, beleértve azokat az eseteket is, amikor a csoportosulás általános érdekű közszolgáltatásokat vagy infrastruktúrát kezel.
- (25) Ez a rendelet nem terjed ki a csoportosulások által a határokon átnyúló beszerzésekkel kapcsolatban tapasztalt problémákra.
- (26) Tekintettel a csoportosulások személyzetére alkalmazandó szabályok, valamint a személyzeti irányításra és a felvételi eljárásokra irányadó alapelvek jelentőségére, ezeket a szabályokat és alapelveket nem az alapszabálynak, hanem az egyezménynek kell tartalmaznia. Lehetővé kell tenni, hogy az egyezményben többféle lehetőséget is rögzítsenek a csoportosulások személyzetére alkalmazandó szabályok megválasztása tekintetében. A személyzeti irányítás és felvételi eljárások konkrét szabályait az alapszabályban kell meghatározni.
- (27) A tagállamoknak fokozottabban élniük kell a 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽²⁾ foglalt lehetőségekkel, hogy közös megállapodással kivételeket engedélyezzenek az alkalmazandó jogszabályok említett rendelet szerinti meghatározása alól bizonyos személyek vagy személyek bizonyos csoportjainak érdekében, és hogy a csoportosulások személyzetét a személyek ilyen csoportjának tekintsék.
- (28) Tekintettel a tagok felelősségére vonatkozó szabályok jelentőségére, e szabályokat nem az alapszabálynak, hanem az egyezménynek kell meghatároznia.
- (29) Abban az esetben, ha a csoportosulás kizárólagos célkitűzése egy ERFA által támogatott együttműködési program vagy annak egy részének az irányítása, vagy abban az esetben, amikor a csoportosulás interregionális együttműködésre vagy hálózatépítésre irányul, nem indokolt kötelezővé tenni a tájékoztatást arról, hogy mely területen tudja végrehajtani a csoportosulás a feladatát. Az előbbi esetben a vonatkozó együttműködési programban kell e területet meghatározni, illetve adott esetben módosítani. Az utóbbi esetben – bár elsősorban immateriális tevékenységekről van szó – az ilyen tájékoztatás előírása hátráltatná új tagoknak az interregionális együttműködéshez vagy hálózatokhoz történő csatlakozását.
- (30) Egyértelművé kell tenni egyrészt a közalapok kezelésének ellenőrzésére, másrészt a csoportosulás pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatára vonatkozó különböző rendelkezéseket.
- (31) A korlátozott felelősséggel rendelkező tagokból álló csoportosulásokat világosabban meg kell különböztetni azon csoportosulásoktól, amelyek tagjainak felelőssége korlátlan. Továbbá, annak érdekében, hogy korlátozott felelősségű tagokból álló csoportosulások esetleg tartozások létrejöttével járó tevékenységeket hajthassanak végre, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az ilyen csoportosulások számára előírják a megfelelő biztosítás megkötésének kötelezettségét vagy a megfelelő pénzügyi garancia meglétét a tevékenységükkel járó kockázatok fedezése céljából.

⁽¹⁾ 3. jegyzőkönyv a Területi Önkormányzatok és Közigazgatási Szervek Határmenti Együttműködéséről szóló Keretegyezményhez az euroregionális együttműködési csoportosulások (ECG-k) tárgyában, aláírásra megnyitva 2009. november 16-án.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról (HL L 166., 2004.4.30., 1. o.)

- (32) A tagállamoknak meg kell küldeniük kell a Bizottságnak az általuk az 1082/2006/EK rendelet végrehajtása érdekében elfogadott bármely rendelkezést és azok módosításait. A tagállamok, a Bizottság és a Régiók Bizottsága közötti információcsere és koordináció javítása érdekében a Bizottságnak továbbítania kell ezeket a rendelkezéseket a tagállamokhoz és a Régiók Bizottságához. A Régiók Bizottsága létrehozott egy csoportosulás-platformot, amely lehetővé teszi valamennyi érdekelt fél számára, hogy tapasztalataikat és jó gyakorlataikat kicseréljék, és javítsák a kommunikációt a csoportosulások előtt álló lehetőségekről és kihívásokról, elősegítve a csoportosulások létrehozása kapcsán nyert tapasztalatok területi szintű cseréjét és a területi együttműködéssel kapcsolatban kialakított bevált gyakorlatokról a tudás megosztását.
- (33) Az 1082/2006/EK rendelet alkalmazásáról szóló jelentés benyújtására új határidőt kell meghatározni. Összhangban azzal, hogy a Bizottság el kíván mozdulni a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal irányába, ennek a jelentésnek a főbb értékelési kérdésekkel kell foglalkoznia, többek között az eredményességgel, a hatékonysággal, a relevanciával, az európai hozzáadott értékkel, valamint az egyszerűsítés és a fenntarthatóság lehetőségével. Az eredményesség fogalmába beletartozik többek között a Bizottság különböző szolgálatainak belüli, illetve a Bizottság és más szervek, például az Európai Külügyi Szolgálat közötti törekvések jellege a csoportosulással mint eszközzel kapcsolatos ismeretek terjesztésére. A Bizottságnak továbbítania kell e jelentést az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és – az EUMSZ 307. cikkének első bekezdése alapján – a Régiók Bizottságának. E jelentést 2018. augusztus 1-jéig kell továbbítani.
- (34) Az 1082/2006/EK rendelet alkalmazásának értékelése, és az erről szóló jelentés elkészítése során használandó mutatók meghatározása érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktust fogadjon el. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (35) A már létező csoportosulásokat nem indokolt arra kötelezni, hogy egyezményüket és alapszabályukat az 1082/2006/EK rendelet e rendelettel bevezetett módosításaihoz igazítsák.
- (36) Meg kell határozni azt, hogy milyen szabályok szerint kell jóváhagyni azt a csoportosulást, amely tekintetében a jóváhagyási eljárás már e rendelet alkalmazásának időpontja előtt megindult.
- (37) Annak érdekében, hogy az e rendelet végrehajtását szolgáló meglévő nemzeti szabályok kiigazítása megtörténjen, mielőtt az európai területi együttműködési célkitűzés

értelmében a programokat be kellene nyújtani a Bizottságnak, e rendelet alkalmazásának a hatálybalépése napját követően hat hónappal meg kell kezdődnie. A meglévő nemzeti szabályok kiigazításakor a tagállamoknak gondoskodniuk kell a csoportosulások jóváhagyásáért felelős illetékes hatóságok kijelöléséről, és arról, hogy jogi és közigazgatási szabályaikkal összhangban ezek a hatóságok ugyanazok legyenek, mint amelyek az 1082/2006/EK rendelet 4. cikke értelmében az értesítések kézhezvételéért felelősek.

- (38) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a csoportosulás jogi eszköz javítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően e rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket, mivel az egyes tagállamok alkotmányos rendjével összhangban a csoportosulás igénybevétele önkéntes.
- (39) Az 1082/2006/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1082/2006/EK rendelet módosításai

Az 1082/2006/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk a következőképpen módosul:

a) A (1) és (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Európai területi együttműködési csoportosulás (a továbbiakban: a csoportosulás) hozható létre az Unió területén, az e rendeletben meghatározott feltételek és szabályok szerint.

(2) A csoportosulás célja, hogy az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megerősítése céljából a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározottak szerint tagjai között elősegítse és előmozdítsa különösen a területi együttműködést, ideértve a határokon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködési formák közül egyet vagy többet;”

b) a cikk az alábbi bekezdéssel egészül ki:

„(5) A csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelyének olyan tagállamban kell lennie, amelynek joga szerint hozták létre a csoportosulás legalább egy tagját;”

2. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) A (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A csoportosulás szerveinek aktusait a következők szabályozzák:

a) e rendelet;

b) a 8. cikkben említett egyezmény, amennyiben e rendelet azt kifejezetten megengedi; valamint

c) az e rendeletben nem, vagy csak részben szabályozott kérdések esetében azon tagállam nemzeti joga, amelyben a csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelye található.

Amennyiben az alkalmazandó jognak az uniós joggal vagy a nemzetközi magánjoggal összhangban történő meghatározására van szükség, a csoportosulást azon tagállam jogalanyának kell tekinteni, amelyben a létesítő okirat szerinti székhelye található.”;

b) a cikk az alábbi bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A csoportosulásoknak a 7. cikk (2) és (3) bekezdésében említett feladatok Unión belüli ellátásával kapcsolatos tevékenységeire a 8. cikkben említett egyezményben meghatározott alkalmazandó uniós jogot, illetve nemzeti jogot kell alkalmazni.

A csoportosulások uniós költségvetésből társfinanszírozott tevékenységeinek meg kell felelniük az alkalmazandó uniós jogi előírásoknak, illetve az ezen uniós jog alkalmazására vonatkozó nemzeti jognak.”;

3. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) A (1) bekezdés első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A következő jogalanyok válhatnak egy csoportosulás tagjává:

a) tagállamok vagy nemzeti szintű hatóságok;

b) regionális hatóságok;

c) helyi hatóságok;

d) a 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett közvállalkozások vagy a 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (**) 1. cikke (9) bekezdésének második albekezdése értelmében vett közjogi intézmények;

e) az alkalmazandó uniós és nemzeti jognak megfelelően általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozások;

f) harmadik országok nemzeti, regionális vagy helyi hatóságai, vagy a harmadik országoknak a d) pontban említettekkel egyenértékű intézményei vagy közvállalkozásai, a 3a. cikkben meghatározott feltételek mellett;

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2004/17/EK irányelve (2004.március 31.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról (HL L 134., 2004.4.30., 1. o.).

(**) Az Európai Parlament és a Tanács 2004/18/EK irányelve (2004. március 31.) az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról (HL L 134., 2004.4.30., 114. o.);

b) A (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A csoportosulás olyan tagokból áll, amelyek legalább két tagállam területén helyezkednek el, kivéve a 3a. cikk (2) és (5) bekezdésében foglalt esetben.”;

4. A szöveg az alábbi cikkel egészül ki:

„3a. cikk

Harmadik országokból, vagy tengerentúli országokból vagy területekről (TOT-okból) származó tagok csatlakozása

(1) A 4. cikk (3a) bekezdésével összhangban a csoportosulás legalább két tagállam és egy vagy több, legalább az egyik tagállammal – ideértve annak legkülső régióit is – határos harmadik ország területén elhelyezkedő tagokból állhat, amennyiben az érintett tagállamok és harmadik országok közösen területi együttműködésben megvalósuló fellépéseket vagy az Unió által támogatott programokat hajtanak végre.

E rendelet alkalmazásában egy harmadik ország vagy TOT akkor tekinthető egy tagállammal – ideértve annak legkülső régióit is – határosnak, ha a harmadik országnak vagy TOT-nak, és az említett tagállamnak közös szárazföldi határa van, vagy ha a harmadik ország vagy TOT és a tagállam is támogatható az európai területi együttműködési célkitűzés hatálya alá tartozó közös, határokon átnyúló vagy transznacionális tengeri program keretében, vagy egyéb, határokon átnyúló, tengereken átívelő vagy tengeri medencét érintő együttműködési program keretében, ideértve azt is, ha nemzetközi vizek választják el őket egymástól.

(2) A csoportosulás állhat olyan tagokból, amelyek csak egy tagállam területén és egy vagy több, az említett tagállammal – ideértve annak legkülső régióit is – határos harmadik ország területén helyezkednek el, amennyiben az adott tagállam az ilyen csoportosulást összeegyeztethetőnek tartja az érintett harmadik országokkal kialakított, határokon átnyúló vagy transznacionális együttműködés vagy kétoldalú kapcsolatok keretében megvalósuló területi együttműködésének tárgykörével.

(3) Az (1) és (2) bekezdés alkalmazásában valamely tagállammal – ideértve annak legkülső régióit is – határos harmadik országok magukban foglalják az érintett országok közötti tengeri határokat is.

(4) A 4a. cikkel összhangban és az e cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételek mellett, a csoportosulás állhat továbbá olyan tagokból is, amelyek legalább két tagállam – ideértve azok legkülső régióit is –, valamint egy vagy több TOT területén helyezkednek el, egy vagy több harmadik országból származó tagok részvételével vagy anélkül.

(5) A 4a. cikkel összhangban és az e cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételek mellett, a csoportosulás állhat továbbá olyan tagokból is, amelyek csak egy tagállam – ideértve annak legkülső régióit is –, valamint egy vagy több TOT területén helyezkednek el, egy vagy több harmadik országból származó tagok részvételével vagy anélkül.

(6) Csoportosulás nem hozható létre csupán egyetlen tagállamból, és egy vagy több, ugyanezen tagállamhoz kapcsolódó TOT-ból származó tagokból.”;

5. A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) A (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A leendő tag által a (2) bekezdés értelmében küldött értesítést követően az értesítést kézhez vevő tagállam az alkotmányos rendjének figyelembevételével jóváhagyja az egyezményt és a leendő tag részvételét a csoportosulásban, kivéve, ha ez a tagállam úgy ítéli meg, hogy:

a) a részvétel vagy az egyezmény nem felel meg az alábbiak valamelyikének:

i. e rendeletnek;

ii. a csoportosulás aktusaira és tevékenységeire vonatkozó egyéb uniós jognak;

iii. a leendő tag jogaira és hatáskörére vonatkozó nemzeti jognak;

b) a részvétel az adott tagállam közérdeke vagy közrendje alapján nem indokolt; vagy

c) az alapszabály nincs összhangban az egyezménnyel.

A jóváhagyás megtagadása esetén a tagállamnak meg kell indokolnia a jóváhagyás megtagadását, és – adott esetben – javaslatot kell tennie az egyezmény szükséges módosításaira.

A tagállamnak a (2) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételétől számított hat hónapon belül kell döntenie a jóváhagyásról. Amennyiben az értesítést kézhez vevő tagállam az említett határidőn belül nem emel kifogást, a leendő tag részvételét és az egyezményt jóváhagyottnak kell tekinteni. Ahhoz azonban, hogy a csoportosulás létrejöheszen, annak a tagállamnak, amelynek a területén a csoportosulás javasolt létesítő okirat szerinti székhelye lesz, formálisan jóvá kell hagynia az egyezményt.

Ha a tagállam további tájékoztatást kér a leendő tagtól, a harmadik albekezdésben említett határidő megszakad. A határidő az azon időpontot követő napon szakad meg, amikor a tagállam elküldte észrevételeit a leendő tagnak, és addig nyugszik, amíg a leendő tag nem válaszolt ezekre az észrevételekre.

Nem szakad azonban meg a harmadik albekezdésben említett határidő, ha a leendő tag a határidő megszakadásának kezdetét követő tíz munkanapon belül választ nyújt be a tagállami észrevételekre.

A leendő tagok csoportosulásban való részvételére vonatkozó döntés meghozatala során a tagállamok alkalmazhatják saját nemzeti szabályaikat.”;

b) A cikk az alábbi bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Olyan csoportosulás esetében, amelynek leendő tagjai között van egy vagy több harmadik országból származó tag is, azon tagállam, amelynek területén a csoportosulás javasolt létesítő okirat szerinti székhelye lesz – a többi érintett tagállammal konzultálva – meggyőződik arról, hogy a 3a. cikkben foglalt feltételek teljesülnek-e, és hogy minden egyes harmadik ország jóváhagyta-e a leendő tagok részvételét az alábbiak valamelyikével összhangban:

a) az e rendeletben foglalt feltételekkel és eljárásokkal egyenértékű feltételek és eljárások; vagy

b) az említett harmadik ország és legalább egy olyan tagállam közötti megállapodás, amelynek joga szerint valamely leendő tagot létrehozták.”;

c) Az (5) és (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A tagok megállapodnak a 8. cikkben említett egyezményről, és biztosítják, hogy az egyezmény összhangban álljon az e cikk (3) bekezdése szerinti jóváhagyással.

(6) A csoportosulás értesíti az egyezmény vagy az alapszabály bármely módosításáról azon tagállamokat, amelyek joga szerint a csoportosulás tagjait létrehozták. Az egyezmény bármely módosítását a szóban forgó

tagállamok az e cikkben foglalt eljárás keretében hagyják jóvá, kivéve kizárólag azokat az eseteket, amikor a (6a) bekezdés a) pontja alapján új tag csatlakozik.”;

d) A cikk az alábbi bekezdéssel egészül ki:

„(6a) A következő rendelkezéseket kell alkalmazni abban az esetben, ha új tagok csatlakoznak valamely meglévő csoportosuláshoz:

a) abban az esetben, ha olyan tagállamból származó új tag csatlakozik, amely már jóváhagyta az egyezményt, a csatlakozást csak annak a tagállamnak kell a (3) bekezdésben foglalt eljárás keretében jóváhagynia, amelynek joga szerint az új tagot létrehozták, és a jóváhagyásról értesíteni kell azt a tagállamot, ahol a csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelye található;

b) abban az esetben, ha olyan tagállamból származó új tag csatlakozik, amely még nem hagyta jóvá az egyezményt, a (6) bekezdésben meghatározott eljárást kell alkalmazni;

c) abban az esetben, ha egy már létező csoportosuláshoz egy harmadik országból származó új tag csatlakozik, annak a tagállamnak, ahol a csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelye található, a (3a) bekezdésben meghatározott eljárás keretében meg kell vizsgálnia ezt a csatlakozást.”;

6. A szöveg az alábbi cikkel egészül ki:

„4a. cikk

TOT-okból származó tagok részvétele

Olyan csoportosulás esetében, amelynek egyik leendő tagja valamelyik TOT-ból származik, az a tagállam, amelyhez a TOT kapcsolódik, meggyőződik arról, hogy teljesülnek-e a 3a. cikkben foglalt feltételek, és a TOT-tal fennálló kapcsolatának figyelembevétele mellett:

a) a 4. cikk (3) bekezdésével összhangban jóváhagyja a leendő tag részvételét, vagy

b) írásbeli megerősítést küld annak a tagállamnak, ahol a csoportosulás javasolt létesítő okirat szerinti székhelye lesz, arról, hogy a TOT illetékes hatóságai az e rendeletben foglalt feltételekkel és eljárásokkal egyenértékű feltételekkel és eljárásokkal összhangban jóváhagyták a leendő tag részvételét.”;

7. Az 5. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„5. cikk

Jogi személyiség megszerzése és a Hivatalos Lapban való közzététel

(1) Az egyezményt és az alapszabályt és azok bármely későbbi módosítását abban a tagállamban kell bejegyezni

vagy közzétenni (vagy mindkettőt), az e tagállamban alkalmazandó nemzeti jognak megfelelően, amelyben a csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelye található. A csoportosulás az egyezmény és az alapszabály bejegyzésének vagy közzétételének napján – attól függően, hogy melyik történik előbb – szerez jogi személyiséget. A tagok tájékoztatják az érintett tagállamokat és a Régiók Bizottságát az egyezmény és az alapszabály bejegyzéséről vagy közzétételéről.

(2) A csoportosulás gondoskodik arról, hogy az egyezmény és az alapszabály bejegyzését vagy közzétételét követő tíz munkanapon belül az e rendelet mellékletében foglalt minta szerint készített kérelmet küldjenek a Régiók Bizottságának. A Régiók Bizottsága ezt követően továbbítja ezt a kérelmet az Európai Unió Kiadóhivatalához, hogy az közleményt tegyen közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjának C sorozatában, amely bejelenti a csoportosulás létrehozatalát, az e rendelet mellékletében foglalt adatokkal együtt.”;

8. A 6. cikk (4) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(4) E cikk (1), (2) és (3) bekezdésének sérelme nélkül, amennyiben valamely csoportosulásnak a 7. cikk (3) bekezdésében említett feladatai az Unió által társfinanszírozott fellépésekre is kiterjednek, az uniós alapok ellenőrzésére vonatkozó megfelelő jogszabályokat kell alkalmazni.”;

9. A 7. cikk a következőképpen módosul:

a) A (2) és (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A csoportosulás a rábízott feladatok – vagyis az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megerősítését célzó területi együttműködés elősegítése és előmozdítása, illetve a belső piaci akadályok elhárítása – határain belül köteles eljárni. Az egyes feladatokat a csoportosulás tagjainak úgy kell meghatározniuk, hogy azok minden tag hatáskörének részét képezzék, kivéve, ha a tagállam vagy a harmadik ország annak ellenére hagyja jóvá a nemzeti joga alapján létrehozott tag részvételét, hogy ez a tag nem rendelkezik hatáskörrel az egyezményben meghatározott valamennyi feladat vonatkozásában.

(3) A csoportosulás a tagjai közötti területi együttműködés keretén belül egyedi fellépéseket hajthat végre az 1. cikk (2) bekezdésében említett cél érdekében, az Unió pénzügyi támogatásával vagy anélkül.

A csoportosulás feladatai alapvetően az együttműködési programoknak vagy azok egyes részeinek, illetve az Unió által az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap és/vagy a Kohéziós Alap révén támogatott műveleteknek a végrehajtását érinthetik.

A tagállamok korlátozhatják a feladatok azon körét, amelyeket a csoportosulások az Unió pénzügyi támogatása nélkül végezhetnek. A 13. cikk sérelme nélkül a tagállamok azonban nem zárhatják ki a(z) 1299/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 7. cikkében említett beruházási prioritásokra vonatkozó feladatokat.;

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 1299/2013/EU rendelete (2013 december 17) az Európai Regionális Fejlesztési Alapból az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről (HL 347 2013.12.20., o. 259.);

b) A (4) bekezdés az alábbi albekezdéssel egészül ki:

„Az alkalmazandó uniós és nemzeti joggal összhangban a csoportosulásnak a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett közgyűlése azonban meghatározhatja a csoportosulás által kezelt infrastrukturális elem használatának feltételeit vagy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásának feltételeit, beleértve a felhasználók által fizetendő tarifákat és díjakat is.”;

10. A 8. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az egyezménynek meg kell határoznia az alábbiakat:

- a) a csoportosulás neve és létesítő okirat szerinti székhelye;
- b) az a terület, ahol a csoportosulás elláthatja feladatait;
- c) a csoportosulás célkitűzése és feladatai;
- d) a csoportosulás működésének időtartama és megszüntetésének feltételei;
- e) a csoportosulás tagjainak jegyzéke;
- f) a csoportosulás szerveinek jegyzéke és azok hatásköre;
- g) az egyezmény értelmezése és végrehajtása tekintetében alkalmazandó uniós jog és azon tagállam e tekintetben alkalmazandó nemzeti joga, amelyben a csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelye található;
- h) az alkalmazandó uniós jog és azon tagállam alkalmazandó nemzeti joga, amelyben a csoportosulás szervei működnek;
- i) adott esetben a harmadik országokból, vagy TOT-okból származó tagok részvételére vonatkozó megállapodások, ideértve az alkalmazandó jog meghatározását is, amennyiben a csoportosulás harmadik országokban, vagy TOT-okban lát el feladatokat;
- j) az egyezményben meghatározott feladatok keretében a csoportosulás által végzett tevékenységekre közvetlenül vonatkozó, alkalmazandó uniós jog és nemzeti jog;

k) a csoportosulás személyzetére alkalmazandó szabályok, valamint a személyzeti ügyek irányításával és a felvételi eljárásokkal kapcsolatos megállapodásokra irányadó alapelvek;

l) a csoportosulás és tagjai felelősségére vonatkozó megállapodások a 12. cikkel összhangban;

m) a kölcsönös elismerésre vonatkozó megfelelő megállapodások, beleértve a közalapok kezelésének pénzügyi ellenőrzésére vonatkozó megfelelő megállapodásokat is; és

n) az alapszabály elfogadására, valamint az egyezmény módosítására vonatkozó eljárások, amelyeknek meg kell felelniük a 4. és 5. cikkben foglalt kötelezettségeknek.

(3) Abban az esetben, ha a csoportosulás feladatai csak egy a(z) 1299/2013/EU rendelet keretében megvalósuló együttműködési programnak vagy annak egy részének irányításával kapcsolatosak, vagy ha a csoportosulás inter-regionális együttműködésre vagy hálózatokra vonatkozik, a (2) bekezdés b) pontjában foglalt információ megadása nem szükséges.”;

11. A 9. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„9. cikk

Alapszabály

(1) A csoportosulás alapszabályát az egyezmény alapján és azzal összhangban a tagok egyhangúlag fogadják el.

(2) A csoportosulás alapszabálya legalább az alábbiakat tartalmazza:

- a) a csoportosulás szerveinek működésére és hatáskörére vonatkozó rendelkezések, valamint a tagok képviselőinek száma az érintett szervezetben;
- b) a csoportosulás döntéshozatali eljárásai;
- c) a csoportosulás munkanyelve vagy munkanyelvei;
- d) a csoportosulás működésével kapcsolatos megállapodások;
- e) a csoportosulás személyzeti ügyeinek irányításával és a felvételi eljárásokkal kapcsolatos eljárások;
- f) a tagok pénzügyi hozzájárulásának szabályai;
- g) a tagjai tekintetében alkalmazandó számviteli és költségvetési szabályok;
- h) a csoportosulás pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatát végző független külső könyvvizsgáló kijelölése; és

i) az alapszabálya módosítására vonatkozó eljárások, amelyeknek meg kell felelniük a 4. és 5. cikkben foglalt kötelezettségeknek.”;

12. A 11. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A pénzügyi kimutatások elkészítésére, beleértve – amennyiben kötelező – a kísérő éves jelentést is, valamint a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára és közzétételére azon tagállam nemzeti joga irányadó, amelyben a csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelye található.”;

13. A 12. cikk a következőképpen módosul:

a) Az (1) bekezdés az alábbi albekezdéssel egészül ki:

„A csoportosulás felelős az összes tartozásáért.”;

b) A (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A (3) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben a csoportosulás vagyona nem elegendő pénzügyi kötelezettségei teljesítésére, a csoportosulás tartozásaiért – függetlenül azok jellegétől – a csoportosulás tagjai tartoznak felelősséggel, pénzügyi hozzájárulásuk arányában. A pénzügyi hozzájárulás szabályait az alapszabály tartalmazza.

Az alapszabályban a csoportosulás tagjai rögzíthetik, hogy csoportosulásbeli tagságuk megszűnése után is felelősséget vállalnak azokért a kötelezettségekért, amelyek a csoportosulásnak a tagságuk ideje alatt folytatott tevékenységei nyomán keletkeztek.

(2a) Ha a csoportosulás legalább egyik, valamely tagállamból származó tagjának felelőssége korlátozott azon nemzeti jog következtében, amelynek alapján létrehozták, az egyezményben a többi tag is korlátozhatja felelősségét, amennyiben az e rendeletet végrehajtó nemzeti jog erre lehetőséget biztosít.

Annak a csoportosulásnak a nevében, amelynek tagjai korlátozott felelősséggel rendelkeznek, fel kell tüntetni a „korlátozott” szót.

A korlátozott felelősségű tagokból álló csoportosulás egyezményének, alapszabályának és pénzügyi kimutatásainak közzétételére vonatkozó követelményeknek legalább egyenértékűeknek kell lenniük azokkal a követelményekkel, amelyek a csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállam jogszabályai alapján más korlátozott felelősségű jogalanyokra vonatkoznak.

A csoportosulás tevékenységeivel járó kockázatok fedezése céljából, korlátozott felelősségű tagokból álló csoportosulás esetében az érintett tagállamok bármelyike megkövetelheti, hogy a csoportosulás megfelelő biztosítással vagy valamely tagállamban székhellyel rendelkező bank, illetve egyéb pénzügyi intézmény által nyújtott

garanciával, vagy közigazgatási intézmény, illetve valamely tagállam által nyújtott garancia keret által biztosított fedezettel rendelkezzen.”;

14. A 15. cikk (2) bekezdésének első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik, a joghatóságról szóló uniós jogot kell alkalmazni a csoportosulást érintő jogvitákban. Bármely olyan esetben, amelyről az említett uniós jog nem rendelkezik, a jogvita rendezésére illetékes bíróságok annak a tagállamnak a bíróságai, amelyben a csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelye található.”;

15. A 16. cikk a következőképpen módosul:

a) Az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok jogi és közigazgatási szabályakkal összhangban meghozzák az e rendelet hatékony alkalmazásának biztosításához szükséges rendelkezéseket, többek között a jóváhagyási eljárásban illetékes hatóságok meghatározása tekintetében is.

Amennyiben valamely tagállam nemzeti joga megköveteli, a tagállam összeállíthat egy átfogó jegyzéket, amely tartalmazza a csoportosulás adott tagállam joga alapján létrejött, 3. cikk (1) bekezdése szerinti tagjainak az e tagállamon belüli területi együttműködést illetően már létező feladatait.

A tagállam benyújtja a Bizottságnak az e cikk értelmében elfogadott bármely rendelkezését és azok bármely módosítását. A Bizottság e rendelkezéseket megküldi a többi tagállamnak és a Régiók Bizottságának.”;

b) A cikk az alábbi bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Amennyiben olyan tagállamra vonatkoznak, amelyhez TOT kapcsolódik, az (1) bekezdésben említett rendelkezéseknek – a tagállam TOT-tal fennálló kapcsolatának figyelembevételével – azon TOT vonatkozásában is biztosítaniuk kell e rendelet hatékony alkalmazását, amely más tagállamokkal vagy azok legkülső régióival határos.”;

16. A 17. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„17. cikk

Jelentés

A Bizottság 2018. augusztus 1-jéig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Régiók Bizottságának e rendelet alkalmazásáról, amelyben mutatók alapján értékeli e rendelet eredményességét, hatékonyságát, relevanciáját, európai hozzáadott értékét és az egyszerűsítés lehetőségét.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 17a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az első bekezdésben említett mutatók jegyzékének meghatározása céljából.”

17. A szöveg az alábbi cikkel egészül ki:

„17a. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottság 17. cikk második bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása öt éves időtartamra szól 2013 december 21-től kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 17. cikk második bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 17. cikk második bekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő három hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam három hónappal meghosszabbodik.”

2. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) A 2013 december 21-t megelőzően létrejött csoportosulások nem kötelesek egyezményüket és alapszabályukat az 1082/2006/EK rendelet e rendelettel módosított rendelkezése-
ihez igazítani.

(2) Az 1082/2006/EK rendelet e rendelet általi módosítása előtti rendelkezései szerint történik azon csoportosulások bejegyzése vagy közzététele (vagy mindkettő), amelyek esetében az 1082/2006/EK rendelet 4. cikke szerinti eljárás 2014 június 22 előtt megindult, és amelyek tekintetében csak az 1082/2006/EK rendelet 5. cikke szerinti bejegyzés vagy közzé-
tétel nem történt még meg.

(3) Azon csoportosulások jóváhagyása, amelyek esetében az 1082/2006/EK rendelet 4. cikke szerinti eljárás 2014 június 22-t több mint hat hónappal megelőzően megindult, az 1082/2006/EK rendeletnek az e rendelet általi módosítás előtti rendelkezései szerint történik.

(4) Az e cikk (2) és (3) bekezdése szerinti csoportosulásoktól eltérő azon csoportosulások jóváhagyása, amelyek esetében az 1082/2006/EK rendelet 4. cikke szerinti eljárás 2014 június 22 előtt megindult, az 1082/2006/EK rendelet e rendelettel módosított rendelkezései szerint történik.

(5) A tagállamok legkésőbb 2014 június 22-ig benyújtják a Bizottságnak nemzeti rendelkezéseiknek az e rendelettel módosított 1082/2006/EK rendelet 16. cikkének (1) bekezdése szerint elfogadott szükséges módosításait.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014 június 22-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 17-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
R. ŠADŽIUS

MELLÉKLET

Minta az 5. cikk (2) bekezdése alapján benyújtandó információkhoz

EURÓPAI TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI CSOPORTOSULÁS (CSOPORTOSULÁS) LÉTREHOZÁSA

Annak a csoportosulásnak a nevében, amelynek tagjai korlátolt felelősséggel rendelkeznek, fel kell tüntetni a „korlátolt” szót. (12. cikk (2a) bekezdés)

A csillag* jel kötelezően kitöltendő mezőket jelöl.

I.1) NÉV, CÍM ÉS KAPCSOLATTARTÁSI PONT(OK)

Bejegyzett név*:		
Létesítő okirat szerinti székhely*:		
Város*:	Irányítószám:	Ország*:
Kapcsolattartási pont(ok): Kinek a részére:	Telefonszám:	
E-mail:	Fax:	
Internetcím(ek) (ha van)		

I.2) A CSOPORTOSULÁS MŰKÖDÉSÉNEK IDŐTARTAMA*:

A csoportosulás működésének időtartama:
☐ határozatlan ideig
☐ időpontig: □□/□□/□□□□ (nn/hh/éééé)
Bejegyzés/közzététel napja : □□/□□/□□□□ (nn/hh/éééé)

II. CÉLKITŰZÉSEK*

NUTS-kód: □□□□□□	NUTS-kód: □□□□□□
NUTS-kód: □□□□□□	NUTS-kód: □□□□□□

III. TOVÁBBI ADATOK A CSOPORTOSULÁS NEVÉRŐL *(ha alkalmazandó)*

Név az alábbi nyelven <i>(kérjük, jelölje be a megfelelő nyelvet)</i>												
BG	ES	CS	DA	DE	ET	EL	EN	FR	GA	HR	IT	LV
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
LT	HU	MT	NL	PL	PT	RO	SK	SL	FI	SV	Más: _____	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Teljes név <i>(ha alkalmazandó):</i> _____												
Rövidített név <i>(ha alkalmazandó):</i> _____												

----- A III. rész annyiszor használható, ahányszor szükséges -----

IV. TAGOK*

IV. 1) A csoportosulásban részt vevő tagok száma* : ☐ ☐ ☐

IV. 2) Információ a tagról*		
Hivatalos név*:		
Postai cím:		
Város:	Irányítószám:	Ország*:
Kapcsolattartási pont(ok):	Telefonszám:	
Kinek a részére:		
E-mail:	Fax:	
Internetcím(ek) <i>(ha van)</i>		

A tag típusa*:

- Tagállam
- Nemzeti hatóság
- Regionális hatóság
- Helyi hatóság
- Közjogi intézmény
- Közvállalkozás
- Az alábbiak társulása:
  - Az alábbiak társulása   Összesen:*
  - Nemzeti hatóság(ok)   Összesen:*
  - Nemzeti hatóság(ok)   Összesen:*
  - Helyi hatóság(ok)   Összesen:*
  - Közjogi intézmény(ek)   Összesen:*
  - Közvállalkozás(ok)   Összesen:*
- Harmadik ország, illetve tengerentúli ország vagy terület

----- A IV.2. rész annyiszor használható, ahányszor szükséges -----

V. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK (ha alkalmazandó)

VI. EZEN ÉRTEŚITÉS FELADÁSÁNAK NAPJA: (NN/HH/ÉÉÉÉ)

_____

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata a figyelemfelkeltéssel és az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló rendelet 4. és 4a. cikkével kapcsolatban

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság egyaránt úgy véli, hogy koordináltabb erőfeszítésekre van szükség az intézmények és a tagállamok közötti és azokon belüli figyelemfelkeltés érdekében, hogy javuljon az európai területi együttműködési csoportosulás – mint az összes uniós szakpolitikai területen rendelkezésre álló területi együttműködési eszköz – alkalmazási lehetőségeinek láthatósága.

Ezzel összefüggésben az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy hozzanak megfelelő intézkedéseket a nemzeti hatóságok és a különböző tagállamok hatóságai közötti koordináció és kommunikáció érdekében, biztosítandó, hogy a kitűzött határidőn belül, világos, hatékony és átlátható eljárások keretében engedélyezzék az európai területi együttműködési csoportosulásokat.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló rendelet 1. cikkének (9) bekezdésével kapcsolatban

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság egyaránt úgy véli, hogy a módosított 1082/2006/EK rendelet 9. cikke (2) bekezdése i) pontjának alkalmazásakor a tagállamok arra fognak törekedni, hogy az európai területi együttműködési csoportosulás személyzetének tagjaira alkalmazandó szabályok vizsgálatkor – az egyezménytervezetben javasoltaknak megfelelően – a csoportosulás által választható több lehetséges magán- vagy közjogi foglalkoztatási szabályrendszert is fontolóra vegyenek.

Amennyiben a csoportosulás személyzetének munkaszerződésére a magánjog az irányadó, a tagállamok az idevágó uniós jogszabályokat, például a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (Róma I.) szóló, 2008. június 17-i európai parlamenti és tanácsi 593/2008/EK rendeletet, valamint a csoportosulásban részt vevő más tagállamok vonatkozó jogi gyakorlatát is figyelembe fogják venni.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság ezenfelül úgy értelmezi, hogy amennyiben a csoportosulások személyzetének munkaszerződésére a közjog az irányadó, az alkalmazandó nemzeti közjogi szabályok azon tagállam szabályai, amelyben a csoportosulás adott szerve található. Mindazonáltal a csoportosulás székhelye szerinti tagállam közjogi szabályai alkalmazhatók a csoportosulás személyzetének azon tagjaira, akik már azelőtt e szabályok hatálya alá tartoztak, hogy a csoportosulás személyzetének tagjává váltak.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata a Régiók Bizottságának az európai területi együttműködési csoportosulás európai platformjának keretében betöltött szerepéről

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság elismeri a Régiók Bizottságának az európai területi együttműködési csoportosulás – általa felügyelt – európai platformjának keretében végzett értékes munkáját, és arra bátorítja a Régiók Bizottságát, hogy továbbra is kövesse nyomon a meglévő és jelenleg létrehozás alatt álló csoportosulások tevékenységeit, szervezze meg a legjobb gyakorlatok cseréjét, és tárja fel a közös érdekű kérdéseket.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1303/2013/EU RENDELETE

(2013. december 17.)

az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 177. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményeire ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményeire ⁽²⁾,

tekintettel a Számvevőszék véleményeire ⁽³⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 174. cikke úgy rendelkezik, hogy az Unió törekedjen a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítése érdekében a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók vagy szigetek lemaradásának csökkentésére, és különös figyelmet kell fordítani a vidéki térségekre, az ipari átalakulás által érintett térségekre és a súlyos és tartós természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókra. Az EUMSZ 175. cikke előírja, hogy az Unió e célkitűzések teljesítését az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap Orientációs Részlege, az Európai Szociális Alap, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Beruházási Bank és egyéb eszközök révén megvalósított intézkedésével támogatja.
- (2) A koordináció javítása és a kohéziós politika keretében támogatást nyújtó alapok – nevezetesen az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap (ESZA) és a Kohéziós Alap – a vidékfejlesztést támogató

alap – nevezetesen az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) –, valamint a tengerügyi és halászati ágazatot támogató alap – nevezetesen az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) keretében megosztott igazgatás szerint finanszírozott intézkedések – működésének összehangolása érdekében közös rendelkezéseket kell megállapítani ezekre az alapokra (a továbbiakban: az európai strukturális és beruházási alapok - ESB-alapok) vonatkozóan. E rendelet tartalmaz továbbá olyan általános előírásokat, amelyek az ERFA-ra, az ESZA-ra és a Kohéziós Alapra alkalmazandók, de nem alkalmazandók az EMVA-ra és az ETHA-ra; valamint olyan általános előírásokat, amelyek az ERFA-ra, az ESZA-ra, a Kohéziós Alapra és az ETHA-ra alkalmazandók, de nem alkalmazandók az EMVA-ra. Az egyes ESB-alapok sajátosságai miatt azonban az egyes ESB-alapokra és az ERFA keretében megvalósítandó európai területi együttműködési célra vonatkozó egyedi szabályokat külön rendeletekben kell meghatározni.

- (3) Az Európai Tanács 2010. június 17-i ülésének következtetéseivel összhangban, ahol elfogadták az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiát, az Unió és a tagállamok valószínűleg az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés végrehajtását az Unió harmonikus fejlődésének előmozdítása és a regionális egyenlőtlenségek csökkentése mellett. Az ESB-alapoknak jelentős szerepet kell játszaniuk az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló uniós stratégia célkitűzéseinek megvalósításában.
- (4) Ami a közös agrárpolitikát (KAP) illeti, a KAP első (Európai Mezőgazdasági Garanciaalap - EMGA) és második pillérére (Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap - EMVA) vonatkozó irányítási és kontrollintézkedések harmonizálása és egymáshoz igazítása által jelentős szinergiákat sikerült elérni. Az EMGA és az EMVA közötti szoros kapcsolatot ezért továbbra is fenn kell tartani, és meg kell őrizni a tagállamokban már meglévő struktúrákat.
- (5) A legkülső régiók számára – strukturális, társadalmi és gazdasági helyzetük és az EUMSZ 349. cikkében említett tényezőkből adódó hátrányok ellensúlyozása érdekében – egyedi intézkedéseket kell alkalmazni, valamint kiegészítő finanszírozást kell nyújtani.
- (6) A 1994. évi csatlakozási okmány 6. jegyzőkönyvének 2. cikkében említett súlyos természeti vagy földrajzi hátrányok ellensúlyozása céljából a ritkán lakott északi régiók számára egyedi intézkedéseket és kiegészítő finanszírozást kell biztosítani.

⁽¹⁾ HL C 191., 2012.6.29., 30. o., HL C 44., 2013.2.15., 76. o. és HL C 271., 2013.9.19., 101. o.

⁽²⁾ HL C 225., 2012.7.27., 58. o. és HL C 17., 2013.1.19., 56. o.

⁽³⁾ HL C 47., 2011.2.17., 1. o., HL C 13., 2013.1.16., 1. o. és HL C 267., 2013.9.17., 1. o.

- (7) Az előírások helyes és következetes értelmezésének, valamint a tagállamok és a kedvezményezettek jobbiztonságának elősegítése érdekében egyes, e rendeletben használt fogalmakat meg kell határozni.
- (8) Amennyiben valamely határozat e rendelet alapján történő elfogadására vagy módosítására vonatkozóan a Bizottság számára valamilyen határidő kerül rögzítésre, az adott határozat elfogadásának vagy módosításának határideje nem foglalhatja magában azt az időszakot, amely a bizottsági észrevételeknek a tagállamok részére történő megküldését követő nappal kezdődik és azzal a nappal zárul le, amelyen a tagállamok válaszolnak az észrevételekre.
- (9) Ez a rendelet öt részből áll: az első rész rögzíti a tárgyat és a fogalom meghatározásokat, a második rész olyan szabályokat tartalmaz, amelyek minden ESB-alap esetében alkalmazandók, a harmadik rész olyan előírásokat tartalmaz, amelyek kizárólag az ERFA-ra, az ESZA-ra és a Kohéziós Alapra (a továbbiakban: az alapok) vonatkoznak, a negyedik rész az alapokra és az ETHA-ra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, és az ötödik rész a záró rendelkezéseket tartalmazza. Az e rendelet különböző részeinek koherens értelmezése, illetve az e rendelet és az alapspecifikus szabályok közötti összhang biztosítása érdekében fontos egyértelműsíteni az ezek között fennálló viszonyokat. Továbbá, az alapspecifikus szabályokban megállapított egyedi szabályok kiegészíthetők e rendelettel, ám csak akkor térhetnek el e rendelet rendelkezéseitől, ha az ilyen eltérésekről e rendelet kifejezetten rendelkezett.
- (10) Az EUMSZ 317. cikke értelmében, illetve a megosztott irányítás összefüggésében meg kell határozni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik a Bizottság számára az Unió költségvetésének végrehajtásával kapcsolatos hatáskörének gyakorlását, és egyértelművé kell tenni a tagállamok együttműködési feladatait. E feltételek alkalmazása révén a Bizottságnak meg kell tudnia bizonyosodni arról, hogy a tagállamok jogszerűen és szabályosan, illetve a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) értelmében a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban használják fel az ESB-alapokat. A tagállamoknak – a megfelelő területi szinten, az intézményi, jogi és pénzügyi keretüknek megfelelően – és az általuk erre a célra kijelölt szervezetek feladata a programok elkészítése és végrehajtása. Az említett feltételeknek azt is biztosítaniuk kell, hogy figyelmet fordítsanak annak szükségességére, hogy biztosítsák az adott uniós beavatkozás kiegészítő és következetes jellegét, az tiszteletben tartásuk az arányosság elvét, valamint figyelembe vegyék az adminisztratív terhek csökkentésének általános célkitűzését.
- (11) A partnerségi megállapodás, illetve az egyes programok érdekében az egyes tagállamoknak partnerséget kell

szerveznie az illetékes regionális, helyi, városi és más hatóságok képviselőivel, gazdasági és szociális partnerekkel és a civil társadalom képviselő egyéb releváns szervezetekkel, beleértve a környezetvédelmi partnereket, a nem kormányzati szervezeteket, valamint a társadalmi befogadás, a nemek közötti egyenlőség és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának ügyét előmozdító szervezeteket, beleértve adott esetben e hatóságok és szervezetek „ernyőszervezeteit” is. Az ilyen típusú partnerségek célja, hogy biztosítsa a többszintű kormányzás elveinek tiszteletben tartását, valamint a szubszidiaritás és az arányosság elvét, valamint a tagállamok eltérő intézményi és jogi kereteiből fakadó sajátosságokat is, továbbá hogy biztosítsák, hogy van felelőse az érdekelt felek által tervezett beavatkozásoknak, és építsenek az érintett szereplők tapasztalatára és know-how-jára. A tagállamoknak azonosítaniuk kell, hogy melyek a leginkább reprezentatív partnerek. E partnerek körébe kell tartozzanak mindazon intézmények, szervezetek és csoportok, amelyek képesek befolyással lenni a programok elkészítésére, vagy amelyekre hatással lehet a programok elkészítése és végrehajtása. Ezzel kapcsolatban a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy adott esetben érintett partnerként azonosíthatassanak

olyan „ernyőszervezeteket” is, amelyek az érintett regionális, helyi és városi hatóságok különböző társulásai, szövetségei vagy egyesületei, illetve a vonatkozó nemzeti jognak és gyakorlatnak megfelelő egyéb szervezetek lehetnek. A Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el, amely a partnerségre vonatkozó európai magartatási kódexet határoz meg a partnerségek tagállamok általi kialakításának oly módon való támogatása és megkönnyítése érdekében, hogy biztosított legyen az érintett partnerek következetes bevonása a partnerségi megállapodások és programok elkészítésébe, végrehajtásába, monitoringjába és értékelésébe. Ez az elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus semmilyen körülmények között nem lehet visszaható hatályú, és semmiképpen nem értelmezhető ily módon, és semmiképpen sem képezheti pénzügyi kiigazításokhoz vezető szabálytalanságok alapját. Az elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus nem határozhat meg az elfogadásának napjától korábbi alkalmazási időt. Az elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusnak lehetővé kell tennie a tagállamok számára, hogy határozzanak a partnerség saját intézményi és jogi keretükben, illetve nemzeti és regionális illetékességük alapján történő végrehajtásának legmegfelelőbb részletes szabályairól, feltéve hogy a partnerség e rendeletben meghatározott céljai teljesülnek.

- (12) Az ESB- alapok tevékenységeinek, illetve az általuk támogatott műveleteknek összhangban kell lenniük az alkalmazandó uniós joggal, valamint a kapcsolódó, az e rendeletet, illetve az egyes alapspecifikus szabályokat közvetlenül vagy közvetve végrehajtott nemzeti joggal.

- (13) Az Unió célja az ESB- alapok végrehajtásának valamennyi szakaszában a gazdasági és társadalmi kohézió érdekében tett erőfeszítéseinek összefüggésében az egyenlőtlen ségek felszámolása, a nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdítása és a nemi szempontok integrációja, valamint a

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetés elleni fellépés kell, hogy legyen, az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkében, az EUMSZ 10. cikkében és az Európai Unió Alapjogi Chartája 21. cikkében meghatározottak szerint, figyelembe véve a fogyatékkal élők hozzáférést, valamint az Alapjogi Charta 5. cikkének (2) bekezdését, amely előírja, hogy senkit nem lehet kényszer munkára vagy kötelező munkára igénybe venni.

- (14) Az ESB- alapok célkitűzéseit a fenntartható fejlődés keretében, a környezet minőségének megőrzésével, védelmével és javításával kapcsolatos cél Unió általi előmozdítása révén kell megvalósítani, az EUMSZ 11. cikkében és 191. cikkének (1) bekezdésében megállapítottak szerint, figyelembe véve a szennyező fizet elvét. E cél érdekében a tagállamoknak információkat kell szolgáltatniuk az éghajlatváltozással kapcsolatos, az uniós költségvetés legalább 20 %-ának e célokra való fordításával kapcsolatos törekvéssel összhangban kitűzött célok támogatásáról, a Bizottság által egy, az arányosság elvét tükröző végrehajtási jogi aktus útján elfogadott, a beavatkozási kategóriákon, kiemelt jelentőségű területeken vagy intézkedéseken alapuló módszer alkalmazásával.
- (15) Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához, valamint az egyes alapok Szerződéseken alapuló célkitűzéseikhez, többek között a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz való hozzájárulás érdekében az ESB-alapok támogatásait korlátozott számú közös tematikus célkitűzésre kell összpontosítani. Az egyes ESB-alapok pontos hatályát az alapspecifikus szabályokban kell meghatározni. Lehetővé kell tenni, hogy e hatály csak bizonyos – e rendeletben meghatározott – tematikus célkitűzésekre korlátozódjon.
- (16) Az ESB- alapok által biztosított hozzájárulás maximalizálása, valamint a tagállami és a regionális szintű programozási folyamatokat megkönnyítő stratégiai vezérelvek megállapítása érdekében létre kell hozni egy közös stratégiai keretet. A közös stratégiai keretnek meg kell könnyítenie az uniós beavatkozás ESB- alapok szerinti ágazati és területi koordinációját, valamint a többi releváns uniós szakpolitika és eszközzel való koordinációt az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiában kitűzött célokkal és célkitűzésekkel összhangban, figyelembe véve az egyes területtípusok főbb területi kihívásait is.
- (17) A közös stratégiai keretnek meg kell határozni, hogy az ESB-alapok miként járulnak majd hozzá az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához, az ESB-alapok integrált alkalmazását elősegítő szabályokhoz, az ESB-alapok közötti, valamint azoknak más, vonatkozó uniós politikákkal és eszközökkel való koordinációját biztosító szabályokhoz, az ESB-alapok végrehajtására vonatkozó horizontális

elvekhez és a több területet érintő szakpolitikai célokhoz, az ESB-alapok együttműködési tevékenységei főbb területi kihívásainak és kiemelt területeinek kezelésére irányuló szabályokhoz.

- (18) A tagállamok és a régiók egyre inkább szembesülnek a globalizáció hatásával, a környezeti és energetikai aggályokkal, az elöregedő népességgel és a demográfiai változásokkal, a technológiai átalakulással és innovációs követelményekkel, valamint a társadalmi egyenlőtlenségekkel kapcsolatos kihívásokkal. Az ilyen kihívások összetett és egymással összefüggő jellege miatt az ESB-alapoknak az integrált jellegű, több ágazatot átfogó és többdimenziós megoldásokat kell támogatnia. Ebben az összefüggésben és a szakpolitikák hatékonyságának és eredményességének növelése érdekében lehetővé kell tenni az ESB-alapok olyan integrált csomagokban történő egyesítését, amelyek a sajátos területi szükségletekhez igazodnak.
- (19) A zsugorodó aktív népesség és a teljes népességben belül a nyugdíjasok növekvő aránya, valamint a népességeloszlással kapcsolatos problémák várhatóan továbbra is próbára teszik a tagállamok oktatási és szociális támogató struktúráit – és így az Unió versenyképességét is. Az ilyen demográfiai változásokhoz való alkalmazkodás a tagállamok és régiók előtt álló alapvető kihívások egyike lesz az elkövetkező években, és ezért azt a demográfiai változás által leginkább érintett régióknak rendkívül alaposan meg kell fontolniauk.
- (20) A közös stratégiai keret alapján, partnereivel együttműködve és a Bizottsággal folytatott párbeszéd révén minden tagállamnak partnerségi megállapodást kell kidolgoznia. A partnerségi megállapodásnak át kell ültetnie a közös stratégia keretben előírt elemeket a nemzeti végrehajtási folyamatba, és komoly kötelezettségvállalásokat kell tartalmaznia az uniós célkitűzéseknek az ESB-alapok programozása által való elérésére. A partnerségi megállapodásban szabályokat kell meghatározni az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés uniós stratégiájával való összhang biztosítására, az egyes alapokhoz kapcsolódó vállalatoknak a Szerződéseken alapuló célkitűzésekhez való kapcsolódására, az ESB- alapok hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében, a partnerségi elv, a területi fejlesztés integrált megközelítésének érvényesítése érdekében. Meg kell különböztetni a partnerségi megállapodás lényeges elemeit, amelyek a Bizottság döntéshozatalába tartoznak, az egyéb, a Bizottság döntéshozatalába nem tartozó elemektől, amelyeket a tagállamok módosíthatnak. Egyedi megoldásokat kell előírni a partnerségi megállapodás és a programok benyújtásához és elfogadásához arra az esetre, ha egy vagy több, az alapspecifikus szabályok hatálybalépése késést szenvedne vagy várható volna, hogy késést szenved. Ez olyan rendelkezések megállapítását vonja maga után, amelyek lehetővé teszik a partnerségi megállapodás benyújtását és elfogadását még a késés által érintett ESB-alappal vagy alapokkal kapcsolatos egyes elemek hiányában is, illetve a felülvizsgált partnerségi megállapodás későbbi időpontban, a késést szenvedett, alapokkal kapcsolatos rendelet vagy rendeletek hatályba lépését

követő benyújtását. Mivel az ESB-alap által társfinanszírozott, késést szenvedő programokat ebben az esetben csak az alapokkal kapcsolatos érintett rendelet hatálybalépését követően kell benyújtani és elfogadni, meg kell határozni az érintett programok benyújtásának megfelelő határidőt is.

(21) A tagállamoknak támogatást kell összpontosítaniuk, hogy – saját nemzeti és regionális fejlesztési szükségleteiknek megfelelően – biztosítani tudják az uniós célkitűzések eléréséhez való jelentős hozzájárulást. Előzetes feltételrendszer, valamint az ennek értékelésére szolgáló egyértelmű és mindenre kiterjedő objektív kritériumokat kell meghatározni annak biztosítására, hogy az uniós támogatás eredményes és hatékony felhasználásához szükséges előfeltételek rendelkezésre álljanak. Ebből a célból egy adott program valamely prioritására csak abban az esetben helyénvaló előzetes feltételrendszert alkalmazni, ha az közvetlenül és érdemben kapcsolódik a valamely beruházási prioritással vagy uniós prioritással kapcsolatban kitűzött egyedi célkitűzés eredményes és hatékony eléréséhez, és arra közvetlen hatást gyakorol, mivel nem minden egyedi célkitűzés kapcsolódik szükségszerűen valamely, az egyes alapspecifikus szabályokban megállapított előzetes feltételrendszerhez. Az előzetes feltételrendszer alkalmazhatóságának értékelése során adott esetben tekintetbe kell venni az arányosság elvét a nyújtott támogatás szintjére figyelemmel. Az alkalmazandó előzetes feltételrendszer teljesítését a tagállamnak a programok és adott esetben a partnerségi megállapodás elkészítése keretében kell értékelnie. A Bizottságnak ellenőriznie kell a tagállamok által nyújtott tájékoztatás következetességét és megfelelőségét. A Bizottság számára hatáskört kell biztosítani arra, hogy pontosan meghatározott feltételek mellett felfüggeszse a program adott prioritásainak javára történő időközi kifizetéseket azokban az esetekben, amelyekben a megadott határidőn belül nem teljesítenek valamely alkalmazandó előzetes feltételrendszert.

(22) 2019-ben a Bizottságnak a tagállamok közreműködésével, egy eredményességmérési keret alapján eredményességi felülvizsgálatot kell szerveznie. Az eredményességmérési keretet minden prioritásra vonatkozóan meg kell határozni a programonként kitűzött elvi és számszerűsített célok 2014–2020 közötti programozási időszakban (a továbbiakban: a programozási időszak) való teljesítésében elért eredmények monitoringja céljából. Annak biztosítása érdekében, hogy az uniós költségvetés felhasználása ne pazarló vagy kevéssé hatékony módon történjen, azokban az esetekben, amikor valamely prioritás bizonyíthatóan súlyos elmaradást mutat az eredményességmérési keretben meghatározott csak pénzügyi mutatókhoz, teljesítménymutatókhoz és alapvető végrehajtási lépésekhez képest teljesítendő részeredményektől, és ez egyértelműen a Bizottság által korábban azonosított gyengeségeknek tudható be, valamint a tagállam nem teszi meg a szükséges korrekciós lépéseket, a Bizottságnak módjában kell, hogy álljon a program számára nyújtott kifizetések felfüggesztése, vagy a programozási időszak végén a pénzügyi korrekció alkalmazása. A pénzügyi korrekciók alkalmazásakor – kellő tekintettel az arányosság elvére – figyelembe kell venni a támogatás felhasználásának szintjét és az elmaradáshoz hozzájáruló

külső tényezőket. Nem alkalmazandók pénzügyi korrekciók, amennyiben a célok a társadalmi-gazdasági vagy környezeti tényezők hatása, valamely tagállam gazdasági vagy környezeti állapotában bekövetkezett jelentős változások, illetve az adott prioritások végrehajtását súlyos mértékben befolyásoló vis maior okok miatt nem teljesülnek. A fizetés-felfüggesztések és pénzügyi korrekciók alkalmazásakor az eredménymutatók nem veendő figyelembe.

(23) Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia célkitűzéseivel kapcsolatos teljesítmény és a célok megvalósításának segítése érdekében valamennyi tagállam számára létre kell hozni egy eredményességi tartalékot, amely a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzésre, illetve az EMVA-ra fordított összes forrás, valamint a tengerügyi és halászati politikának a 2014-2020 közötti programozási időszakra vonatkozó pénzügyi támogatása feltételeinek megállapításáról szóló jövőbeli uniós jogi aktussal (ETHA-rendelet) összhangban a megosztott irányítás keretében finanszírozott intézkedésekforrások 6 %-át teszi ki. Az európai területi együttműködési cél keretében megvalósuló programok számára sokféleségük és több országot átfogó jellegük miatt nem célszerű tartalékot létrehozni. Az operatív programban meghatározott ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezéshez az 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾ (ESZA-rendelet) összhangban rendelt forrásokat; a Bizottság kezdeményezésére nyújtott technikai segítségnyújtást; az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²⁾ összhangban a KAP 1. pillére alól az EMVA-hoz történő átcsoportosításokat; a 2013. és 2014. év tekintetében a 73/2009/EK tanácsi rendelet⁽³⁾ 10b., 136. és 136b. cikke szerint az EMVA-hoz történő átcsoportosításokat; a Kohéziós Alapból a 92. cikk (6) bekezdésével összhangban az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközökhöz történő átcsoportosításokat; a 92. cikk (7) bekezdésével összhangban a jövőbeli uniós jogi aktusban meghatározott leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alaphoz történő átcsoportosításokat; valamint a fenntartható városfejlesztésre irányuló innovatív cselekvésekhez a 92. cikk (8) bekezdésével összhangban történő átcsoportosításokat nem veszik figyelembe az eredményességi tartalék kiszámításához.

(24) A kohéziós politika és az uniós gazdaságirányítás kapcsolatának szorosabbra fűzése szükséges annak biztosítása érdekében, hogy az ESB-alapokból eszközölt kiadások hatékonyságát megfelelő gazdaságpolitika támassa alá, és hogy az ESB-alapok – amennyiben szükséges – átirányíthatók legyenek a tagállamokat érintő gazdasági problémák kezelésére. Az ESB-alapok hatékonyságát a gondos

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1304/2013/EU rendelete (2013. december 17-i) az Európai Szociális Alapról és az 1081/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 470 oldalát).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1307/2013/EU rendelete (2013. december 17-i) (Lásd e Hivatalos Lap 608 oldalát).

⁽³⁾ A Tanács 73/2009/EK rendelete (2009. január 19.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 30., 2009.1.31., 16. o.).

gazdasági irányítással összekapcsoló intézkedéseket érintő első témakör keretében a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy kérje a partnerségi megállapodás és a programok módosítását a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának támogatása vagy a vonatkozó pénzügyi támogatásban részesülő tagállamokban a rendelkezésre álló ESB-alapok növekedést és versenyt serkentő hatásának a maximalizálása érdekében. Újraprogramozáshoz csak azokban az esetekben szabad folyamodni, amikor annak valóban közvetlen hatása lehet a gazdaságirányítási mechanizmusok keretében a vonatkozó tanácsi ajánlások által azonosított kihívások korrekciójára, mivel a gyakori újraprogramozás gyengítené az alapkezelés kiszámíthatóságát. Az ESB-alapok hatékonyságát a gondos gazdasági irányítással összekapcsoló intézkedéseket érintő második témakör keretében, amennyiben a tagállam nem hoz hatékony intézkedéseket a gazdaságirányítási folyamat vonatkozásában, a Bizottságnak javasolnia kell a Tanácsnak, hogy részben vagy egészében függessze fel az érintett tagállam programjaira vonatkozó kötelezettségvállalásokat vagy kifizetéseket. Különböző eljárásokat kell kialakítani a kötelezettségvállalások és kifizetések felfüggesztésére. Mindazonáltal a Bizottságnak felfüggesztésre irányuló javaslatának megtételekor mindkét esetben figyelembe kell venni az összes vonatkozó információt, valamint kellően meg kell fontolnia az Európai Parlamenttel folytatott strukturált párbeszéd során felmerülő bármely kérdést és az e párbeszédén keresztül kifejezésre juttatott véleményeket.

A felfüggesztés alkalmazási körének és szintjének arányosnak és hatékonynak kell lennie, valamint tiszteltben kell tartania a tagállamok egyenlő bánásmódhoz való jogát. A felfüggesztés során továbbá figyelembe kell venni az érintett tagállam gazdasági és társadalmi körülményeit, valamint a túlzottdeficit-eljárás és a túlzottegyensúlyhiány-eljárás különböző lépéseinek az adott tagállamra gyakorolt lehetséges általános gazdasági hatását.

- (25) Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, egyes Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságára vonatkozó rendelkezésekről szóló 15. jegyzőkönyv értelmében a túlzottdeficit- és a kapcsolódó eljárásokra vonatkozó egyes rendelkezések nem alkalmazandók az Egyesült Királyságra. A kifizetések és kötelezettségvállalások teljes vagy részleges felfüggesztésére vonatkozó rendelkezések ezért nem alkalmazandók az Egyesült Királyságra.
- (26) A társfinanszírozás elvének az ESB-alapok végrehajtása során a politikákkal kapcsolatos helyi szintű szerepvállalás biztosítása szempontjából való kiemelkedő jelentősége miatt és a felfüggesztések arányos alkalmazásával összhangban, bármely, az ESB-alapok hatékonyságát a gondos gazdasági irányítással összekapcsoló intézkedéseket érintő második témakörrel kapcsolatban előidézett felfüggesztésről szóló határozatot az adott, az ESB-alapokból finanszírozott programokhoz társfinanszírozást biztosítani köteles tagállamra alkalmazandó különleges előírások figyelembevételével kell meghozni. A felfüggesztést meg kell szüntetni és az érintett tagállamnak az alapokhoz való hozzáférést ismét biztosítani kell, amint a tagállam megteszi a szükséges lépéseket
- (27) Az ESB-alapokat a programozási időszakot a partnerségi megállapodással összhangban lefedő programok keretében kell végrehajtani. A programokat a tagállamoknak átlátható eljárások alapján kell felállítaniuk, az intézményi és jogi kereteikkel összhangban. A tagállamoknak és a Bizottságnak együtt kell működniük az ESB-alapokhoz kapcsolódó programozás gyakorlati keretének koordinált és következetes kialakítása érdekében. Mivel a programok tartalma szorosan összekapcsolódik a partnerségi megállapodás tartalmával, a programokat a partnerségi megállapodás benyújtásától számított három hónapon belül be kell nyújtani. Az európai területi együttműködési célok keretében megvalósuló programok benyújtására vonatkozóan az ilyen programok több országot érintő jellegének figyelembe vétele érdekében az e rendelet hatálybalépésétől számított kilenc hónapos határidőt kell előírni. Meg kell különböztetni egymástól különösen a partnerségi megállapodás és a programok központi elemeit – amelyeket a Bizottság határozatában kell szabályozni –, illetve azon egyéb elemeket, amelyeket nem a Bizottság határozatában kell szabályozni, és amelyek a tagállamok felelősségi körében módosíthatók. A programozásnak biztosítania kell az összhangot a közös stratégiai kerettel és a partnerségi megállapodással, az ESB-alapok közötti, valamint az ESB-alapok és a meglévő többi finanszírozási eszköz közötti koordinációt, és adott esetben az Európai Beruházási Bank általi hozzájárulást.
- (28) A különböző ESB-alapokból támogatott programok közötti összhangnak a – különösen az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához való hozzájárulás szempontjából való – biztosítása érdekében a programok tartalmát illetően szükség van bizonyos közös minimumkövetelmények meghatározására, amelyek az egyes ESB-alapok egyedi jellegének figyelembevételével céljából alap-specifikus szabályokkal is kiegészíthetők.
- (29) Egyértelmű eljárásokat szükséges megállapítani a programok Bizottság általi értékelésére, elfogadására és módosítására vonatkozóan. A partnerségi megállapodás és a programok közötti összhang biztosítása érdekében ki kell kötni, hogy a programok – az európai területi együttműködési cél keretében megvalósuló programok kivételével – addig nem hagyhatók jóvá, amíg a Bizottság határozatában jóvá nem hagyta partnerségi megállapodást. A tagállamok adminisztratív terheinek csökkentése érdekében a Bizottság által a program bizonyos részeinek módosítására adott jóváhagyás automatikusan a partnerségi megállapodás vonatkozó részeinek módosítását is eredményezi. Továbbá az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezéshez rendelt eszközök haladéktalan mozgósítását oly módon is biztosítani kell, hogy különleges szabályokat határoznak meg az ESZA-rendeletben említett ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre vonatkozó célzott operatív programok benyújtása és jóváhagyási eljárása tekintetében.

- (30) A kutatás és innováció területén végrehajtott, részben vagy egészben az Unió költségvetéséből finanszírozott beruházásokból származó hozzáadott érték optimalizálása érdekében szinergiákra kell törekedni különösen az ESB-alapok, illetve az 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾ létrehozott Horizont 2020 működése között, egyben tiszteletben tartva ezek eltérő célkitűzéseit. A szinergiákat alapvetően azáltal kell megvalósítani, hogy egyrészt hasonló művelet és kedvezményezett esetében elismerhetővé kell tenni a Horizont 2020 keretében elszámolható költségek százalékában meghatározott átalányát, másrészt lehetővé kell tenni egy adott műveleten belül a különböző uniós eszközökből – köztük az ESB-alapokból és a Horizont 2020-ból – nyújtott finanszírozás ötvözését, elkerülve ugyanakkor a kettős finanszírozást. A nemzeti és regionális szereplők kutatási és innovációs kapacitásainak megerősítése, valamint a kevésbé fejlett régiókban és a kutatás-fejlesztés és innováció (KFI) területén gyengén teljesítő tagállamokban és régiókban a „kiválóságához vezető út” kiépítése érdekében szoros szinergiákat kell kialakítani a közös stratégiai kerethez tartozó alapok és a Horizont 2020 között valamennyi érintett programprioritás tekintetében.
- (31) Az EUMSZ-ben foglalt gazdasági és társadalmi kohéziós célok kibővültek a területi kohézió céljával, és foglalkozni kell az egyedi földrajzi vagy demográfiai problémákkal küzdő városok, funkcionális földrajzi egységek és szubregionális területek szerepével is. Ebből a célból, és a lehetőségek helyi szintű mobilizálásának növelésére, – közös szabályok meghatározásával és a kapcsolódó ESB-alapokkal való széles körű koordináció biztosításával – meg kell erősíteni és meg kell könnyíteni az adott közösség által vezérelt helyi fejlesztéseket. Az adott közösség által vezérelt helyi fejlesztéseknek figyelembe kell venniük a helyi szükségleteket és potenciált, valamint a megfelelő társadalmi-kulturális jellegzetességeket. Lényeges alapelvként a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák kidolgozására és végrehajtására irányuló felelősséget a közösség érdekeit képviselő helyi akciócsoportokra kell ruházni. A közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák által lefedett terület és népesség meghatározásával kapcsolatos részletes szabályokat az alapspecifikus szabályokkal összhangban az adott programokban kell meghatározni.
- (32) Annak elősegítése érdekében, hogy kezelhető megközelítést sikerüljön kialakítani a közösségvezérelt helyi fejlesztésnek a programozási folyamatba való integrációjára vonatkozóan, azt egyetlen, a társadalmi befogadás előmozdítására és a szegénység elleni küzdelemre, vagy a foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzésére irányuló tematikus célkitűzés keretében lehet végrehajtani, nem érintve azt, hogy a közösségvezérelt helyi fejlesztések részeként finanszírozott intézkedések az összes többi tematikus célkitűzéshez is hozzájárulhatnak.
- (33) Amennyiben egy város- vagy területfejlesztési stratégia integrált megközelítést igényel amiatt, hogy egy vagy több operatív program egyenlő több prioritási tengelye szerinti beruházásokat tartalmaz, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az alapok által támogatott tevékenységek – amely támogatás kiegészíthető az EMVA vagy az ETHA általi pénzügyi támogatással is – végrehajthatók legyenek az operatív programon vagy programokon belüli integrált területi beruházásként.
- (34) A pénzügyi eszközök egyre fontosabbá válnak az ESB-alapokra gyakorolt multiplikátorhatásuk folytán, illetve abból eredően, hogy képesek a köz- és a magánszféra forrásainak különböző formáit egyesíteni a közpolitikai célok támogatása céljából, és mivel megújuló finanszírozási formák révén az ilyen támogatást hosszú távon sokkal fenntarthatóbbá teszik.
- (35) Az ESB-alapok által támogatott pénzügyi eszközöket az egyedi piaci szükségletek költséghatékony kezelésére a programok célkitűzéseivel összhangban kell használni, és azok nem zárhatják ki a magánszféra általi finanszírozást. A támogatási intézkedések pénzügyi eszközök révén történő finanszírozására vonatkozó határozatot ezért előzetes értékelés alapján kell meghozni, amelynek keretében bizonyítékokkal alátámasztva meg kell állapítani a piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek fennállását és a közszféra általi beruházás iránti igény becslést szintjét, illetve mértékét. Az előzetes értékelés lényeges elemeit e rendeletben egyértelműen meg kell határozni. Tekintettel az előzetes értékelés részletes jellegére, rendelkezni kell az előzetes értékelés szakaszokban való teljesítéséről, valamint az előzetes értékelésnek a végrehajtás során történő felülvizsgálatáról és aktualizálásáról is.
- (36) A pénzügyi eszközöket úgy kell kidolgozni és végrehajtani, hogy azok megfelelő kockázatmegosztás alapján elősegítsék a magánszférabeli befektetők és a pénzügyi intézetek jelentős részvételét. Ahhoz, hogy a pénzügyi eszközök eléggé vonzóak legyenek a magánszféra számára, alapvető, hogy azokat rugalmas módon kell kidolgozni és végrehajtani. Ezért az irányító hatóságoknak a pénzügyi eszközök végrehajtásának legmegfelelőbb formáiról az érintett program célkitűzéseivel összhangban, az előzetes értékelés eredményei alapján és a vonatkozó állami támogatási szabályok figyelembevételével kell döntenie a célrégiók egyedi szükségleteinek kielégítése érdekében. Adott esetben ez a rugalmas megközelítés magában foglalja a elszámolhatósági időszak során visszafizetett források részleges újrafelhasználhatóságát a magánbefektetők vagy a piacgazdasági elven működő közszférához tartozó befektetők preferenciális díjazásának biztosítására. A preferenciális díjazás során számításba kell venni a piaci normákat és biztosítani kell, hogy az állami támogatás megfeleljen az alkalmazandó uniós és nemzeti jognak, valamint hogy az a rendelkezésre álló magántőke hiányának ellensúlyozásához szükséges minimumösszegre korlátozódjék, figyelembe véve a piaci hiányosságokat vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzeteket.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 104. oldalát).

- (37) A pénzügyi eszközökön keresztül nyújtott támogatás visszatérítendő jellegének figyelembe vétele és a piaci gyakorlatokhoz való igazodás érdekében az ESB-alapokból a végső kedvezményezettek részére sajáttőke- vagy kvázisajátotke-beruházások, kölcsönök vagy garanciák, illetve egyéb kockázatmegosztási eszközök formájában nyújtott támogatás a végső kedvezményezett által végrehajtott beruházások egészére ki kell, hogy terjedjen, a héához kapcsolódó költségek megkülönböztetése nélkül. Ennek megfelelően csak a pénzügyi eszközök és a támogatások együttes igénybe vétele esetén fordulhat elő, hogy a hozzáadottérték adó (héa) végső kedvezményezettek szintjén történő figyelembevételének módja lényeges kell, hogy legyen a támogatáshoz kapcsolódó kiadások elszámolhatóságának meghatározása céljából.
- (38) Azokban az esetekben, amikor egy beruházás bizonyos részei nem eredményeznek közvetlen pénzügyi megtérülést, indokolható a pénzügyi eszközök és a vissza nem térítendő támogatások együttes, a vonatkozó állami támogatási szabályok által megengedett mértékig való igénybevétele, a projektek gazdasági fenntarthatósága érdekében. Ilyen esetekben egyedi feltételeket kell megállapítani a kettős finanszírozás kizárására.
- (39) Annak biztosítása érdekében, hogy a kkv-kat szolgáló pénzügyi eszközökhöz rendelt előirányzatok elérjék a hatékony és eredményes új kkv-hitelfinanszírozáshoz minimálisan szükséges nagyságrendet, lehetővé kell tenni az ilyen forrásoknak a régiókatégeriaktól függetlenül, az adott tagállam teljes területén való felhasználását. Mindazonáltal a tagállam és az EBB közötti finanszírozási megállapodásra irányuló tárgyalás számára biztosítani kell, hogy az ERFA és az EMVA általi pénzügyi hozzájárulásonkénti egységes célzott nemzeti program részeként lehetővé tegye az összegek ugyanazon tagállamon belüli egyes régiók vagy a régiók egy csoportja számára való arányos visszaosztását.
- (40) A tagállamoknak kkv-k számára nyújtott, felső határ nélküli garanciákra és értékpapírosítást célzó közös eszközökhöz való hozzájárulásait szakaszolva kell elosztani a 2014-es, 2015-ös és 2016-os évek között, és a tagállamok által az EBB-nek fizetendő összegeket ennek megfelelően kell ütemezni a finanszírozási megállapodásban, a rendes banki gyakorlattal összhangban, valamint az egyes években a pénzügyi kifizetésekre gyakorolt hatások elosztása céljából.
- (41) Az értékpapírosítási ügyletek esetében a programzárásnál biztosítani kell, hogy legalább az uniós hozzájárulásnak megfelelő összeg a kkv-k támogatásával kapcsolatos célkitűzésre lett fordítva, a pénzügyi eszközökre vonatkozóan a költségvetési rendeletben előírt elvekkel összhangban.
- (42) Az irányító hatóságok számára biztosítani kell azt a rugalmas lehetőséget, hogy a programok forrásaiból hozzájáruljanak az uniós szinten létrehozott és közvetlenül vagy közvetetten a Bizottság által irányított pénzügyi eszközökhöz, vagy egyéb, nemzeti, regionális, transznacionális vagy határon átnyúló keretek között létrehozott és az irányító hatóság által vagy annak felelőssége mellett irányított eszközökhöz. Az irányító hatóságoknak rendelkezniük kell a pénzügyi eszközök közvetlen végrehajtásának a lehetőségével is, akár már meglévő vagy újonnan létrehozott alapokon, akár olyan „alapok alapja” struktúrákon keresztül.
- (43) A kontrollintézkedések arányosságának biztosítása, valamint a pénzügyi eszközök révén létrejövő hozzáadott érték megóvása érdekében nem lehet, hogy a célzott végső kedvezményezetteket elrettentő, túlzott adminisztratív terhek álljanak fenn. A programok auditjért felelős szervezeteknek először az irányító hatóságok és a pénzügyi eszközöket végrehajtó szervezetek, többek között az „alapok alapjai” szintjén kell végrehajtaniuk az auditokat. Ugyanakkor felmerülhetnek olyan egyedi körülmények, amikor az irányító hatóságok szintjén vagy a pénzügyi eszközöket végrehajtó szervezetek szintjén nem állnak rendelkezésre az auditok teljes elvégzéséhez szükséges dokumentumok vagy a dokumentumok nem adnak valós és pontos képet a nyújtott támogatásról. Ilyen egyedi esetekben szükséges bizonyos rendelkezéseket meghatározni annak érdekében, hogy a végső kedvezményezettek szintjén is auditokat lehessen végezni.
- (44) Az ESB-alapokból a pénzügyi eszközök számára juttatott források mértékének mindenkor meg kell felelnie a tervezett beruházások megvalósításához és a végső kedvezményezettek számára teljesítendő kifizetésekhez szükséges összegnek, beleértve az irányítási költségeket és díjakat is. Az időközi kifizetési kérelmeket ezzel összhangban szakaszolva kell benyújtani. Az időközi kifizetés keretében nyújtandó összeg a releváns finanszírozási megállapodás keretében az adott pénzügyi eszköz számára lekötött program-hozzájárulások teljes összege 25 %-ának megfelelő felső összeghatárig terjedhet, és a következő időközi kifizetések annak függvényében teljesíthetők, hogy az előző kérelmekben szereplő tényleges összegeknek csak egy minimális százaléka került felhasználásra elszámolható kiadásként.
- (45) Szükséges egyedi szabályokat megállapítani a program lezárásakor elszámolható kiadásként elfogadott összegekre vonatkozóan, hogy az ESB-alapokból a pénzügyi eszközök számára fizetett, irányítási költségeket és díjakat is tartalmazó összegeket eredményesen használják fel a végső kedvezményezettekbe történő beruházásokra. A szabályoknak megfelelően rugalmasnak kell lenniük ahhoz, hogy lehetővé tegyék tőkerészesedés-alapú eszközök támogatását célzott vállalkozások javára, és ezért figyelembe kell venniük a vállalkozások számára biztosított tőkerészesedés-alapú eszközök bizonyos jellemzőit, mint például a kockázattőke-alapok területén a folyamatos finanszírozás nyújtásával összefüggő piaci gyakorlatokat. Az e rendeletben meghatározott feltételek mellett a célzott a célzott vállalkozások számára lehetővé kell tenni, hogy a elszámolhatósági időszak lejártá után továbbra is részesülhessenek az ESB-alapokból az ilyen eszközökhöz nyújtott támogatásból.

- (46) Egyedi szabályokat kell továbbá megállapítani az ESB-alapoknak tulajdonítható támogatással kapcsolatos forrásoknak a elszámolhatósági időszak végéig történő újrafelhasználására, valamint további szabályokra van szükség a elszámolhatósági időszak végét követően megmaradó források felhasználására vonatkozóan is.
- (47) Az ESB-alapokból származó támogatás általános szabályként nem használható fel olyan beruházások finanszírozására, amelyek fizikai teljesítése már befejeződött, vagy amelyek a beruházásra vonatkozó döntés időpontjában már maradéktalanul végrehajtásra kerültek. Ugyanakkor a városfejlesztést vagy városrehabilitációt, vagy a nem mezőgazdasági tevékenységek vidéki térségekben történő diverzifikálását célzó hasonló, infrastrukturális beruházások tekintetében bizonyos mértékű támogatásra lehet szükség a hitelállomány átstrukturálásához az új beruházás részét képező infrastruktúra tekintetében. Ilyen esetekben lehetővé kell tenni az ESB-alapokból származó támogatásnak a hitelállomány átstrukturálását célzó felhasználását legfeljebb a pénzügyi eszközökből a beruházásra fordított program-támogatás teljes összege 20 %-ának erejéig.
- (48) A tagállamoknak monitoring alá kell vonniuk a programokat a végrehajtás és a programok célkitűzéseinek irányába tett előrehaladás felülvizsgálata érdekében. E célra a tagállamoknak intézményi, jogi és pénzügyi keretükkel összhangban monitoring-bizottságokat kell felállítaniuk, meghatározva azok összetételét és feladatait az ESB-alapok számára. Az európai területi együttműködési cél alá tartozó programok sajátos jellege miatt egyedi szabályokat kell megállapítani az adott programokat monitoring alá vonó monitoring-bizottságok számára. Az ESB-alapok közötti koordináció megkönnyítésére közös monitoring-bizottságokat lehetne felállítani. Az eredményesség biztosítása érdekében lehetővé kell tenni a monitoring-bizottságok számára, hogy észrevételeket tegyenek az irányító hatóságoknak a programok végrehajtását és értékelését illetően, ideértve a kedvezményezettekre háruló adminisztratív terhek csökkentésére irányuló intézkedéseket is, és hogy monitoring alá vonják az észrevételeik nyomán hozott intézkedéseket.
- (49) Az ESB-alapokat érintő monitoring- és jelentéstételi intézkedések összehangolása szükséges az irányítási intézkedések – minden szinten történő –egyszerűsítéséhez. Fontos biztosítani az arányos jelentéstételi követelményeket, de az eredményekre vonatkozó átfogó információk rendelkezésre állását is a főbb felülvizsgálatokkor. A jelentéstételi követelményeknek tehát tükrözniük kell az adott években szükséges információkat, és összhangba kell őket hozni az eredményességi felülvizsgálat ütemezésével.
- (50) A programok eredményeinek monitoringja érdekében éves felülvizsgálati ülést kell tartani az egyes tagállamok és a Bizottság részvételével. A tagállam és a Bizottság azonban megállapodhat abban, hogy a felesleges adminisztratív terhek elkerülése érdekében csak 2017-ben és 2019-ben tartanak ülést.
- (51) A tagállamoknak a partnerségi megállapodásaik végrehajtásáról előrehaladási jelentéseket kell benyújtaniuk annak érdekében, hogy a Bizottság elvégezhesse az az uniós célok és az egyes alapokhoz kapcsolódó, Szerződéseken alapuló célkitűzések megvalósítása előrehaladásának monitoringját. E jelentések alapján a Bizottság stratégiai jelentést készít a 2017-ben és a 2019-ben elért haladásról. Az ESB-alapoknak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia eléréséhez való hozzájárulásáról szóló rendszeres stratégiai szakpolitikai vita biztosítása, valamint a kiadások minőségének és a szakpolitika eredményességének az európai szemeszterrel összhangban való javítása érdekében a Tanácsnak meg kell vitatnia a stratégiai jelentéseket. E vita alapján a Tanácsnak képesnek kell lennie arra, hogy támogatást nyújtson az uniós szakpolitikáknak és eszközöknek a fenntartható munkahelyteremtő növekedésnek az egész Unióban történő biztosításában játszott szerepével kapcsolatos, az Európai Tanács tavaszi ülésén elvégzendő értékeléshez.
- (52) Az ESB-alapokból nyújtott támogatás eredményességét, hatékonyságát és hatását értékelni kell a programok kidolgozásának és a végrehajtás minőségének javítása érdekében, valamint annak felmérése céljából, hogy milyen hatást érnek el az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiában foglalt célokhoz viszonyítva, illetve adott esetben a programnak az érintett programterület bruttó hazai termékének (GDP) és munkanélküliségi rátájához viszonyított méretét figyelembe véve. Ezzel kapcsolatban meg kell határozni a tagállamok és a Bizottság feladatait.
- (53) A programok minőségének és kidolgozásának javítása, a célkitűzések és célértékek elérhetőségének vizsgálata érdekében el kell végezni minden egyes program előzetes értékelését.
- (54) Az irányító hatóságnak vagy a tagállamnak értékelési tervet kell készítenie. Az említett értékelési terv számára lehetségesnek kell lennie, hogy egynél több programra vonatkozzon. Az irányító hatóságoknak a programozási időszak során gondoskodniuk kell arról, hogy értékelések készüljenek a program eredményességéről, hatékonyságáról és hatásáról. Az irányítási döntéseket megkönnyítése érdekében az értékelések eredményéről értesíteni kell a monitoring-bizottságot és a Bizottságot.
- (55) Utólagos értékelést kell végezni az ESB-alapok eredményességének és hatékonyságának, illetve az ESB-alapok általános céljaira és az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiára gyakorolt hatásuk felmérése érdekében, figyelembe véve az adott uniós stratégiára vonatkozóan megállapított célkitűzéseket. A Bizottságnak minden egyes ESB-alap vonatkozásában összefoglaló jelentést kell készítenie, amelyben ismerteti az utólagos értékelések főbb következtetéseit.

- (56) Meg kell határozni az intézkedések azon típusait, amelyeket a Bizottság vagy a tagállamok kezdeményezésére – az ESB-alapokból történő támogatással, technikai segítségnyújtásként – lehet végrehajtani.
- (57) Az uniós források eredményes felhasználása, valamint a befejeződésüket követően nettó bevételt termelő műveletek túlfelhasználásának elkerülése érdekében különböző módszereket kell használni az ilyen műveletek révén keletkezett nettó jövedelem meghatározására, többek között egy egyszerűsített megközelítést, amely az ágazatokra vagy alágazatokra alkalmazható százalékosan meghatározott átalányon alapul. A százalékosan meghatározott átalánynak a Bizottság számára rendelkezésre álló múltbeli adatokon, a költségek potenciális megtérülésén, valamint adott esetben a „szennyező fizet” elven kell alapulnia. Felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján rendelkezni kell továbbá a százalékosan meghatározott átalányok új ágazatokra való kiterjesztéséről, az új alágazatok beillesztéséről, illetve amennyiben új adatok válnak hozzáférhetővé, a jövőbeli műveletekre vonatkozó összegek felülvizsgálatáról is. A százalékosan meghatározott átalányok alkalmazása különösen az információs és kommunikációs technológia (IKT), a KFI és az energiatartékonyság területén végrehajtott műveletek esetében lehet célszerű. Ezenkívül, az arányossági elv alkalmazásának biztosítása, illetve az egyéb szabályozás vagy szerződés által előírt, esetlegesen alkalmazandó rendelkezések figyelembevétele céljából, meg kell határozni azt is, hogy e szabályok alól mi képezhet kivételt.
- (58) Fontos az arányos megközelítés biztosítása, valamint a finanszírozási szükségletek kettős ellenőrzésének elkerülése az olyan műveletek esetében, amelyek befejezésüket követően nettó bevételt termelnek, amire szintén állami támogatási szabályok vonatkoznak, tekintettel arra, hogy ezek a szabályok szintén korlátozzák a nyújtható támogatás mértékét. Következésképpen a nettó bevétel kiszámítását előíró rendelkezések nem alkalmazandók az alábbi esetekben: csekély összegű (de minimis) támogatások, a kkv-k számára szabályokkal összeegyeztethető állami támogatás, ha a támogatás intenzitása vagy összege tekintetében korlátozást alkalmaznak, a nagyvállalatok számára szabályokkal összeegyeztethető állami támogatás, ha az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal összhangban elvégezték a finanszírozási szükségletek egyedi ellenőrzését. Mindazonáltal a tagállam szabadon alkalmazhatja a nettó bevétel kiszámítására szolgáló módszereket, amennyiben a nemzeti szabályok ezt előírják.
- (59) A köz- és magánszféra közötti partnerségek (PPP-k) hatékony eszközök lehetnek olyan műveletek lebonyolítására, amelyek közpolitikai célok megvalósulását szolgálják, mivel összevonják a köz- és a magánszféra forrásainak különböző formáit. E rendelet – az ESB-alapoknak a PPP struktúrában megvalósítandó műveletek támogatását célzó felhasználásának megkönnyítése érdekében – egyes, az ESB-alapokra vonatkozó közös rendelkezéseket úgy alakít ki, hogy azok tekintettel legyenek az ilyen partnerségek bizonyos sajátosságaira.
- (60) A kiadások elszámolhatóságának kezdeti és végső időpontját oly módon kell meghatározni, hogy egységes és méltányos szabály vonatkozzon az ESB-alapok végrehajtására az egész Unióban. A programok végrehajtásának megkönnyítése érdekében helyénvaló meghatározni, hogy a kiadások elszámolhatóságának kezdeti időpontja megelőzheti 2014. január 1-jét, amennyiben az érintett tagállam ezen időpontot megelőzően programot nyújt be. Figyelembe véve, hogy sürgősen szükség van az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára juttatott források mobilizálására az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés azonnali végrehajtásának támogatása érdekében, a kiadások elszámolhatóságának kezdeti időpontja kivételesen 2013. szeptember 1. Az ESB-alapok eredményes felhasználásának biztosítására, valamint az Unió költségvetését érintő kockázatok csökkentése érdekében korlátozásokat szükséges bevezetni a már lezárult műveletek támogatására vonatkozóan.
- (61) A szubszidiaritás elvével összhangban és az 1301/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾, az 1300/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽²⁾, az 1299/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽³⁾, az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁴⁾ és az ETHA-rendeletben meghatározott kivételek figyelembevételével, a tagállamoknak nemzeti szabályozást kell kialakítaniuk a kiadások elszámolhatósága tekintetében.
- (62) Az ESB-alapok felhasználásának egyszerűsítése és a hibakockázat csökkentése érdekében, egyben tükrözve – a szükséges megkülönböztetést is biztosítva – a szakpolitika egyedi jellemzőit, helyénvaló meghatározni a támogatás formáit, a vissza nem térítendő támogatás, a visszatérítendő támogatás, a százalékosan meghatározott átalányalapú finanszírozás visszatérítésének harmonizált feltételeit, a vissza nem térítendő támogatásokra és a visszatérítendő támogatásra vonatkozó egyedi támogathatósági szabályokat és a helyfüggő műveletek támogathatóságára vonatkozó egyedi feltételeket. Különösen lehetővé kell tenni, hogy a támogatás olyan vissza nem térítendő támogatások, kamattámogatások és garanciadíjtámogatások formájában legyen nyújtható, amelyek vissza nem térítendő támogatásokként, díjakként, visszatérítendő támogatásként és pénzügyi eszközként, vagy ezek ötvözeteként kezelendők.
- (63) Lehetővé kell tenni az ESB-alapokból vissza nem térítendő támogatások, díjak, visszatérítendő támogatás vagy pénzügyi eszközök formájában, illetve ezek ötvözése révén történő támogatás nyújtását annak érdekében, hogy a felelős szervezetek kiválaszthassák az azonosított szükségletek kielégítésére legalkalmasabb támogatási formát.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1301/2013/EU rendelete (2013. december 17-i) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és „a növekedést és munkahelyteremtést szolgáló beruházás” célkitűzéséről szóló egyedi rendelkezésekről, valamint az 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 289 oldalát).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1300/2013/EU rendelete (2013. december 17-i) a Kohéziós Alapról, és az 1084/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 281 oldalát).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1299/2013/EU rendelete (2013. december 17-i) az Európai Regionális Fejlesztési Alap által az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről (Lásd e Hivatalos Lap 259 oldalát).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17-i) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 487 oldalát).

- (64) Az ESB-alapok általi támogatás eredményességének, igazságosságának és fenntartható hatásának biztosítására olyan rendelkezéseket kell hozni, amelyek biztosítják a vállalkozásokba és infrastruktúrákba történő beruházások hosszú élettartamát, illetve megakadályozzák, hogy az ESB-alapokat tisztességtelen előny céljaira használják fel. A tapasztalat azt mutatja, hogy erre megfelelő egy minimális időtartamot alkalmazni, kivéve akkor, ha az állami támogatási szabályok más időszakot állapítanak meg. Mindazonáltal – és az arányosság elvével összhangban – lehetséges, hogy egy hároméves, korlátozottabb időszak indokolható lenne, amennyiben a beruházás kkv-k által eszközölt beruházások vagy az általuk teremtett munkahelyek fenntartására vonatkozik. Infrastrukturális beruházásokból vagy termelő beruházásokból álló művelet esetében, és amennyiben a kedvezményezett nem kkv, az ilyen műveletnek vissza kell fizetnie az ESB-alapokból nyújtott hozzájárulást, ha a kedvezményezettnek történő utolsó kifizetéstől számított tíz éven belül a termelő tevékenységet áthelyezik az Unión kívülre. Célszerű kizárni a tartósságra vonatkozó követelmény alól az ESZA-ból támogatott intézkedéseket, valamint azon intézkedéseket, amelyek az állami támogatásokra vonatkozó szabályok értelmében nem eredményeznek termelő vagy infrastrukturális beruházásokat – kivéve, ha e követelmények az alkalmazandó állami támogatási szabályokból erednek –, továbbá a pénzügyi eszközökbe bekerülő vagy eszközökből származó hozzájárulásokat. A jogosulatlanul kifizetett összegeket vissza kell téríttetni, és azokra a szabálytalanságok esetén alkalmazandó eljárásokat kell alkalmazni.
- (65) A tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell elfogadniuk az irányítási és az ellenőrzési rendszerek megfelelő struktúrájának és működésének biztosítására az ESB-alapok jogszerű és rendszeres felhasználása érdekében. Meg kell határozni a tagállamoknak a programok irányítási és kontrollrendszereivel kapcsolatos, valamint az uniós jog szabálytalan alkalmazásának vagy megsértésének megelőzése, felderítése és korrekciója tekintetében fennálló kötelezettségeit.
- (66) A megosztott irányítás elveivel összhangban a tagállamoknak és a Bizottságnak kell felelnie a programok irányításáért és kontrolljáért. A programok keretében zajló műveletek végrehajtásáért és kontrolljáért – irányítási és kontrollrendszereik révén – a tagállamok viselik az elsődleges felelősséget. A műveletek kiválasztása vagy végrehajtása feletti kontroll eredményességének és az irányítási és kontrollrendszerek működésének a javítása érdekében az irányító hatóság feladatkörét meg kell határozni.
- (67) A tagállamoknak teljesíteniük kell azokat az irányítási, kontroll- és audit kötelezettségeket, továbbá vállalniuk kell az e rendeletben, a költségvetési rendeletben és az alapspecifikus szabályokban a megosztott irányítással kapcsolatban meghatározott szabályok által megállapított feladatokat. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az e rendeletben megállapított feltételekkel összhangban hatékony szabályozás álljon rendelkezésre az ESB-alapokkal kapcsolatos panaszok kivizsgálására. A szubszidiaritás elvével összhangban a tagállamoknak a Bizottság kérésére meg kell vizsgálniuk a Bizottsághoz benyújtott azon panaszokat, amelyek intézkedéseik hatálya alá tartoznak, és kérésre tájékoztatniuk kell a Bizottságot a vizsgálat eredményeiről.
- (68) Meg kell határozni a Bizottság azon jogköreit és feladatait, amelyek értelmében vizsgálja az irányítási és kontrollrendszerek eredményes működését, valamint felkérheti a tagállamokat intézkedések meghozatalára. A Bizottság hatáskörét ki kell terjeszteni olyan helyszíni auditok és ellenőrzések elvégzésére, amelyek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodással kapcsolatos kérdésekre összpontosítanak, annak érdekében, hogy az ESB-alapok teljesítményéről következtetéseket lehessen levonni.
- (69) Az uniós költségvetési kötelezettségvállalásokat évente kell megtenni. A programozás eredményes irányítása érdekében az előfinanszírozásra, az időközi kifizetési kérelmekre és a végső egyenlegre vonatkozó közös szabályokat kell megállapítani, az egyes ESB-alapok esetében előírt egyedi szabályok sérelme nélkül.
- (70) A programok kezdetén teljesített előfinanszírozási kifizetés biztosítja, hogy egy tagállam támogatást tudjon nyújtani a kedvezményezetteknek már a program végrehajtásának kezdetétől annak érdekében, hogy e kedvezményezettek szükség esetén megkapják a tervezett beruházások megvalósításához szükséges előleget, és a kifizetési kérelmek benyújtását követően gyors visszatérítésben részesüljenek. Ezért rendelkezéseket kell hozni az ESB-alapokból fizetendő kezdeti előfinanszírozási összegekre vonatkozóan. A kezdeti előfinanszírozást a program lezárásakor teljes mértékben el kell számolni.
- (71) Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében olyan intézkedésekről kell rendelkezni, amelyek időben korlátozottak, és amelyek a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő számára lehetőséget biztosítanak arra, hogy megszakítsa a kifizetéseket, amennyiben egyértelmű bizonyítékokból arra lehet következtetni, hogy az irányítási és kontrollrendszer működésében jelentős hiányosság tapasztalható, bizonyíték van kifizetési kérelemmel kapcsolatos szabálytalanságokra vagy arra, hogy elmaradt az elszámolások vizsgálatához és elfogadásához szükséges dokumentumok benyújtása. Célszerű, hogy a megszakítási időszak legfeljebb hat hónap legyen, amely időszaktól a tagállam egyetértésével legfeljebb kilenc hónapra lehessen meghosszabbítani, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a megszakítás okainak megszüntetésére, és ezáltal elkerülhető legyen a felfüggesztések alkalmazása.
- (72) Az uniós költségvetés védelme érdekében lehetséges, hogy a Bizottságnak pénzügyi korrekciókat kell végrehajtania. A tagállamok számára jobbiztonságot kell biztosítani, ehhez pedig fontos meghatározni, hogy mely körülmények fennállása esetén vezethet az alkalmazandó uniós jog vagy nemzeti jog annak alkalmazásával kapcsolatos megsértése ahhoz, hogy a Bizottság pénzügyi korrekciót hajtson végre. Annak biztosítása érdekében, hogy a Bizottság által a tagállamokra kirótt pénzügyi korrekciók az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez kapcsolódjanak, az ilyen korrekcióknak olyan esetekre kell

korlátozódnuk, ahol az alkalmazandó uniós jog vagy a nemzeti jog a vonatkozó uniós jog alkalmazásával kapcsolatos megsértése a műveletek, illetve az azokhoz kapcsolódó, a Bizottságnak bejelentett kiadások elszámolhatóságát, szabályosságát, irányítását vagy kontrollját érinti. Az arányosság biztosítása érdekében fontos, hogy a Bizottság a pénzügyi korrekcióról való döntéskor figyelembe vegye a jogsértés jellegét és súlyosságát, valamint az uniós költségvetésre gyakorolt kapcsolódó pénzügyi hatásokat.

- (73) A pénzügyi fegyelem előmozdítása érdekében helyénvaló a programok költségvetési kötelezettségvállalása bármely részének visszavonására vonatkozó rendelkezések megállapítása, különösen abban az esetben, amikor egy összeg mentesíthető a visszavonás alól, főként akkor, amikor a végrehajtási késedelmek olyan körülményekre vezethetők vissza, amelyek az érintett féltől függetlenek, rendkívüliek vagy előre nem láthatók, és amelyek minden igyekezet ellenére is elkerülhetetlen következményekkel járnak, valamint olyan helyzetben, amikor a kifizetési kérelem benyújtására sor került, de amelynek tekintetében a fizetési határidőt megszakították vagy a kifizetést felfüggesztették.
- (74) A visszavonásra vonatkozó eljárás továbbá az eredményességi tartalék elosztására szolgáló mechanizmus szükséges része, és ilyen esetekben lehetővé kell tenni az előirányzatok helyreállítását, hogy azokat egyéb programok és prioritások céljaira lehessen elkülöníteni. Ezenfelül a kvv-k támogatását célzó bizonyos egyedi pénzügyi eszközök végrehajtása során – amennyiben a kötelezettségvállalások visszavonása egy tagállam ilyen pénzügyi eszközökben való részvételének megszűnéséből fakad – rendelkezni kell az előirányzatok egyéb programokat szolgáló kötelezettségvállalásokként történő helyreállításáról. Mivel az előirányzatok fent említett helyreállításához a költségvetési rendeletet további rendelkezésekkel kell kiegészíteni, ezeket az eljárásokat csak a költségvetési rendelet megfelelő módosítása hatálybalépésének dátumától kell alkalmazni.
- (75) További általános rendelkezésekre van szükség az alapok egyedi működésével kapcsolatosan. Különösképpen a hozzáadott érték növelése és az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiájának prioritásaihoz, valamint az alapok Szerződéseken alapuló célkitűzései szerinti küldetésekhez történő hozzájárulás növelése érdekében egyszerűsíteni kell ezeknek az alapoknak a működését, és a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzéssel kapcsolatos, valamint az európai területi együttműködési célra kell összpontosítani.
- (76) Az EMVA és az ETHA egyedi működésével kapcsolatos további előírások a vonatkozó ágazatspecifikus jogszabályokban kerülnek meghatározásra.
- (77) Az EUMSZ gazdasági, társadalmi és területi kohéziós célkitűzéseinek előmozdítása érdekében a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés

keretében az összes régiót támogatni kell. A gazdasági és társadalmi fejlettség szintjének megfelelő kiegyensúlyozott és fokozatos támogatás nyújtása érdekében a fenti célra fordított forrásokat az ERFA és ESZA alapokból kell a kevésbé fejlett régiók, az átmeneti régiók és a fejlettebb régiók számára juttatni az egy főre jutó GDP EU-27 átlagához viszonyított arányának megfelelően. A ERFA és az ESZA alapokból származó beruházások hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása, az elért fejlődés megszilárdítása és az uniós régiók gazdasági növekedésének és társadalmi kohéziójának előmozdítása érdekében az olyan régióknak, ahol az egy főre jutó GDP a 2007–2013 közötti programozási időszakban kevesebb volt, mint a referenciaidőszakban az EU-25 átlagának 75 %-a, de amelyek egy főre jutó GDP értéke az EU-27 átlagának 75 %-a fölé emelkedett, meg kell kapniuk a 2007–2013 közötti indikatív átlagos éves támogatásuk legalább 60 %-át. Az ERFA-ból, az ESZA-ból és a Kohéziós Alapból valamely tagállamnak juttatott teljes támogatásnak el kell érnie a 2007–2013 közötti időszakra egyénileg kapott juttatás teljes összegének legalább 55 %-át. Azoknak a tagállamoknak, amelyek egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme (GNI) alacsonyabb, mint az uniós átlag 90 %-a, a Kohéziós Alapból a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés keretében támogatásban kell részesülniük.

- (78) Az alapokból támogatásra jogosult régiók és területek kijelöléséhez objektív kritériumokat kell meghatározni. Ebből a célból indokolt, hogy a régiók és térségek uniós szinten történő meghatározása a régiók közös osztályozási rendszerén alapuljon, amelyet az 105/2007/EK bizottsági rendelettel⁽¹⁾ módosított 1059/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet állapított meg⁽²⁾.
- (79) Az alapok számára megfelelő pénzügyi keret meghatározása érdekében a Bizottságnak, végrehajtási jogi aktusok által, objektív és átlátható módszer alkalmazásával meg kell állapítania a rendelkezésre álló kötelezettségvállalási előirányzatok éves felosztását, figyelembe véve azt, hogy azokat a régiókat célozzák meg, amelyek fejlődése elmarad a többitől, beleértve azokat a régiókat, amelyek átmeneti támogatásban részesülnek. A Bizottságnak a válság sújtotta tagállamok rendkívül nehéz helyzetének figyelembevétele érdekében és az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelettel⁽³⁾ összhangban, a rendelkezésre álló legfrissebb statisztikák alapján felül kell vizsgálnia az összes tagállam számára együttesen előirányzott összeget, és – amennyiben a kumulatív eltérés meghaladja az 5 %-ot – ki kell igazítania a 2016. évre ezeket a juttatásokat. A szükséges kiigazítást egyenlő arányban el kell osztani a 2017–2020 közötti időszakban.

⁽¹⁾ A Bizottság 105/2007/EK rendelete (2007. február 1.) a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrájának (NUTS) létrehozásáról szóló 1059/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet mellékleteinek módosításáról (HL L 39., 2007.2.10., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1059/2003/EK (2003. május 26.) rendelete a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrájának (NUTS) létrehozásáról (HL L 154., 2003.6.21., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2-i) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret megállapításáról (Lásd e Hivatalos Lap 884 oldalát).

- (80) Annak érdekében, hogy ösztönzést biztosítsunk a közlekedési, energiaügyi illetve IKTinfrastruktúra egész Unióban való fejlesztésének a felgyorsításához, létre kell hozni az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt az 1316/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾ összhangban. A Kohéziós Alapból támogatást kell nyújtani a törzshálózat megvalósítására irányuló projektek, valamint az említett rendeletmellékletnek I. részében meghatározott projektek és horizontális tevékenységek számára.
- (81) Az alapokból egy adott tagállamra jutó éves előirányzatok esetében felső határt kell megállapítani, amelyet az adott tagállam GDP-jének figyelembevételével kell meghatározni.
- (82) Rögzíteni kell az e forrásokból a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzésre fordítható összeg határait, és objektív kritériumokat kell elfogadni a régiók és tagállamok közötti elosztásukra vonatkozóan. A tagállamoknak támogatást kell összpontosítaniuk annak biztosítása érdekében, hogy elegendő beruházás célpontja legyen az ifjúsági foglalkoztatás, a munkavállalási célú mobilitás, a tudás, a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem, ekként biztosítva, hogy az ESZA részaránya a Strukturális Alapok és a Kohéziós Alapok uniós szinten egyesített összes forrásának százalékában – az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében a közlekedési infrastruktúra támogatására a Kohéziós Alapból nyújtott támogatást és a leginkább rászorulóknak számára a strukturális alapokból nyújtott támogatást kivéve – a tagállamokban legalább 23,1 % legyen.
- (83) Tekintettel arra, hogy az ifjúsági munkanélküliség kezelése sürgető prioritást jelent az Unió leginkább érintett régióiban és az Unió egészében, létrehozzák az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést, amelyet egyrészt egy külön költségvetési sorról, másrészt az ESZA által támogatott célzott beruházásként kell finanszírozni az ESB-alapokból eddig nyújtott jelentős támogatás hozzáadása és megerősítése érdekében. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés célja különösen a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő, a jogosult régiókban lakó fiatalok támogatása. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés részeként kell végrehajtani.
- (84) Ezenfelül, a szegénység csökkentését célzó kiemelt célnak megfelelően szükség van a leginkább rászorulókat támogató európai segítségnyújtási alap célmeghatározásának olyan módon való átalakítására, hogy az a társadalmi befogadás elősegítésére irányuljon. Egy olyan mechanizmust kell kidolgozni, amely forrásokat csoportosít át ehhez az eszközhöz a strukturális alapok egyes tagállamok számára elkülönített előirányzataiból.
- (85) A jelenlegi gazdasági körülményeket figyelembe véve, az alapokból az egyes tagállamok részére való átcsoportosítás maximális szintje nem eredményezheti azt, hogy a tagállamonkénti juttatások összege meghaladja a juttatások 2007–2013 közötti programozási időszakra meghatározott – reálértéken vett – szintjének a 110 %-át.
- (86) Annak biztosítása érdekében, hogy mindegyik régiókategória megfelelő arányú juttatásban részesüljön, az alapokból származó forrásokat nem szabad átcsoportosítani a kevésbé fejlett, az átmeneti és a fejlettebb régiók között, kivéve az egy vagy több tematikus célkitűzés megvalósításával kapcsolatos, ezt kellően indokoltta tevő körülmények fennállása esetén. Az ilyen átcsoportosítások az adott régiókategória teljes előirányzatának legfeljebb 3 %-át érinthetik.
- (87) Valós gazdasági hatás elérése céljából e rendelet előírásainak értelmében az alapokból származó támogatás nem helyettesítheti az állami vagy azzal egyenértékű strukturális kiadásokat. Ezen túlmenően, annak biztosítása érdekében, hogy az alapokból származó támogatás figyelembe vegye a szélesebb gazdasági összefüggéseket, a közkiadások szintjét azokra az általános makrogazdasági feltételekre figyelemmel kell meghatározni, amelyek között a finanszírozás a tagállamok által évente, az 1466/1997/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ szerint benyújtott stabilitási és konvergenciaprogramokban szereplő mutatók alapján megvalósul. Az additionalitás elvére vonatkozó Bizottság általi vizsgálatnak azokra a tagállamokra kell összpontosítaniuk, amelyekben a kevésbé fejlett régiók a lakosság legalább 15 %-át teszik ki, az e tagállamok számára elkülönített pénzügyi források mértéke okán.
- (88) További rendelkezéseket szükséges megállapítani az alapok által támogatott operatív programok programozására, irányítására, monitoringjára és kontrolljára, hogy ezáltal fokozottabban az eredményekre irányuljon a figyelem. Részletes követelményeket kell megállapítani különösen az operatív programok tartalmára vonatkozóan. Ez várhatóan megkönnyíti majd, hogy egy olyan következetes beavatkozási logika jöjjön létre, amelynek segítségével kezelhetők az azonosított fejlesztési szükségletek, meghatározható az eredményességértékelési keret, és elősegíthető az alapok végrehajtásának eredményessége és hatékonysága. Általános elvként egy prioritási tengelynek egy tematikus célkitűzésre, egy alapra és egy régiókategóriára kell vonatkoznia. Adott esetben egy tematikusan koherens integrált megközelítésen belül a hatékonyság növelése érdekében lehetővé kell tenni, hogy a prioritási tengely több régiókategóriára vonatkozzon, és egy vagy több tematikus célkitűzés keretében ötvözze az ERFA, az ESZA és a Kohéziós Alap egy vagy több kiegészítő beruházási prioritását.
- (89) Az e dokumentumok közötti kiegészítő jelleg biztosítása érdekében egyedi szabályokat kell meghatározni az olyan esetekre vonatkozóan, amikor egy tagállam az egyes alapokra legfeljebb egy programot dolgoz ki, és ilyen módon mind a programok, mind pedig a partnerségi megállapodás kidolgozása nemzeti szinten történik.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1316/2013/EU rendelete (2013. december 11-i) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról (2011/0302(COD)) HL L 348., 2013.12.20., 129. o.)

⁽²⁾ A Tanács 1466/97/EK rendelete (1997. július 7.) a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról (HL L 209., 1997.8.2., 1. o.)

- (90) Annak érdekében, hogy össze lehessen egyeztetni egymással az egyértelmű tagállami kötelezettségvállalásokat tartalmazó operatív programok iránti igényt és a változó körülményekhez való alkalmazkodást lehetővé tevő rugalmas megoldások szükségességét, meg kell különböztetni a partnerségi megállapodás lényeges elemeit, amelyek a Bizottság döntéshozatalába tartoznak, az egyéb, a Bizottság döntéshozatalába nem tartozó elemektől, amelyeket a tagállamok módosíthatnak. Következésképpen rendelkezni kell olyan eljárásokról, amelyek lehetővé teszik ezen nem alapvető elemeknek a Bizottság általi határozathozatal nélküli, nemzeti szinten történő módosítását.
- (91) Az egymást kiegészítő jelleg erősítése és a végrehajtás egyszerűsítése céljából lehetőséget kell biztosítani a Kohéziós Alapból és az ERFA-ból nyújtott támogatások a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés keretében végrehajtott közös operatív programokban az ESZA-ból nyújtott támogatásokkal együttesen kerüljenek felhasználásra.
- (92) A nagyprojektek jelentős részét képviselik az uniós kiadásoknak és gyakran stratégiai fontosságúak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia célkitűzéseinek eléréséhez. Indokolt tehát, hogy a bizonyos küszöbértéket meghaladó volumenű műveletekre e rendelet keretében továbbra is egyedi jóváhagyási eljárások vonatkozzanak. Az említett küszöbértéket a várható nettó bevétel figyelembevételével megállapított teljes elszámolható költség viszonylatában kell meghatározni, úgy, hogy ez a küszöbérték a közlekedési projektek esetében az ezen ágazatbeli beruházások jellemzően nagyobb mérete miatt magasabb legyen. Az egyértelműség érdekében helyénvaló e célból meghatározni, hogy mit kell tartalmaznia egy nagyprojektre vonatkozóan benyújtott kérelemnek. A kérelemnek tartalmaznia kell az annak megerősítéséhez szükséges információt, hogy az alapokból biztosított pénzügyi hozzájárulás nem jár az Unión belül már létező létesítményekben jelentős számú munkahely megszűnésével.
- (93) A Bizottság jóváhagyási eljárását egyszerűsíteni kell annak elősegítése érdekében, hogy a nagyprojektek előkészítése és végrehajtása hatékony, gazdaságos és szakszerű módon történjen, valamint annak ösztönzése érdekében, hogy szakértői véleményt vegyenek igénybe, amelyek során független szakértők – akiket technikai szinten a Bizottság támogat, vagy a Bizottság egyetértésével más szakértők támogatnak – képesek egyértelmű megállapításokat tenni a nagyobb projektek megvalósíthatóságáról és gazdasági életképességéről. A Bizottságnak módjában kell, hogy álljon a pénzügyi hozzájárulás jóváhagyásának megtagadása, amennyiben a független minőségvizsgálat során jelentős hiányosságot állapít meg.
- (94) Amennyiben nem került sor a nagyprojekt független minőségvizsgálatára, a tagállam benyújtja az összes előírt információt, a Bizottságnak pedig értékelnie kell a nagyprojektet annak megállapítása érdekében, hogy indokolt-e a kért pénzügyi hozzájárulás.
- (95) A végrehajtás folyamatossága érdekében és a szükségtelen adminisztratív terhek elkerülése céljából, valamint a Bizottság 2007–2013 közötti időszak lezárására vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatával való összhang biztosítása érdekében, rendelkezések kerülnek megállapításra azoknak az 1083/2006/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ alapján jóváhagyott nagyprojekteknek a szakaszolt megvalósítására vonatkozóan, amelyek végrehajtási időszaka várhatóan át fog nyúlni az e rendelet által szabályozott programozási időszakra. Bizonyos feltételek mellett olyan eljárást kell lehetővé tenni, amelyek keretében azon nagyprojektek esetében, amelyeknek korábbi szakaszát vagy szakaszait a Bizottság a 2007–2013 közötti programozási időszak értelmében jóváhagyta, gyorsított módon lehessen értesítést, illetve jóváhagyást adni a második vagy soron következő szakaszra vonatkozóan. A szakaszokra osztott műveletek minden egyes szakaszát, amely ugyanazon átfogó célt szolgálja, az adott programozási időszak szabályaival összhangban kell végrehajtani.
- (96) Annak érdekében, hogy a tagállamoknak lehetőségük legyen arra, hogy operatív programjuk egy részét eredményalapú megközelítés alkalmazásával hajtsák végre, célszerű közös cselekvési tervet felállítani, amely tartalmazza – az operatív program célkitűzéseinek eléréséhez szükséges – a kedvezményezett által végrehajtandó projektet vagy projektcsoportokat. Az alapok eredményorientáltságának egyszerűsítése és megerősítése érdekében a közös cselekvési terv irányításának kizárólag a Bizottságnak a tervet elfogadó határozatában közösen elfogadott részcélokon, kimeneteken és eredményeken kell alapulnia. A közös cselekvési terv kontrolljának és auditjának szintén e részcéloknak, kimeneteknek és eredményeknek az elérésére kell korlátozódnia. Következésképpen szabályokat kell megállapítani a közös cselekvési tervek előkészítése, tartalma, elfogadása, pénzügyi irányítása és ellenőrzése tekintetében.
- (97) Egyedi szabályokat kell elfogadni a monitoring-bizottság feladatkörére és az alapok által támogatott operatív programok végrehajtásáról szóló éves jelentésekre vonatkozóan. Az EMVA egyedi működésére vonatkozó további előírásokat a releváns ágazatspecifikus jogszabályokban kell meghatározni.
- (98) A program végrehajtására vonatkozó alapvető és aktuális információ elérhetőségének biztosításához a tagállamoknak rendszeresen meg kell küldeniük a kulcsfontosságú adatokat a Bizottság számára. A tagállamokra nehezedő újabb terhelés elkerülése érdekében, az adatszolgáltatást a folyamatosan gyűjtött adatokra kell korlátozni, és elektronikus adatcsere útján kell végrehajtani.

(¹) A Tanács 1083/2006/EK rendelete (2006. július 11.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 210., 2006.7.31., 25. o.).

- (99) Az alapok végrehajtásával kapcsolatos monitoring megerősítése és a pénzügyi irányítás elősegítése érdekében, a megfelelő időben biztosítani kell a végrehajtás előrehaladására vonatkozó alapvető pénzügyi adatok hozzáférhetőségét.
- (100) Az EUMSZ 175. cikkének megfelelően a Bizottságnak háromévente kohéziós jelentéseket kell benyújtania az Európai Parlament, a Tanács, a Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziója terén elért előrehaladásról. E jelentés tartalmát érintő rendelkezéseket szükséges meghatározni.
- (101) Fontos felhívni a lakosság figyelmét az uniós alapok által elért eredményekre, és népszerűsíteni a kohéziós politika célkitűzéseit. Az állampolgároknak joguk kell, hogy legyen tudni, hogy az Unió pénzügyi forrásait miként fektetik be. Annak biztosítása, hogy a megfelelő információk eljussanak a lakossághoz, az irányító hatóságok és a kedvezményezettek, valamint az uniós intézmények és tanácsadó szervezetek közös feladata. A szélesebb nyilvánosság felé irányuló kommunikáció hatékonyabbá tétele érdekében, illetve a Bizottság kezdeményezésére végzett kommunikációs tevékenységek közötti erősebb szinergiák biztosítása érdekében, az e rendelet alapján végrehajtott kommunikációs tevékenységekre elkülönített forrásoknak hozzá kell járulniuk az uniós szakpolitikai prioritások intézményes kommunikációjának finanszírozásához annyiban, amennyiben azok e rendelet általános célkitűzéseihez kapcsolódnak.
- (102) A finanszírozási lehetőségekre és a projektkezdményezettekhez vonatkozó információk hozzáférhetőségének és átláthatóságának javítása érdekében valamennyi tagállamnak olyan egységes honlapot vagy honlap-portált kell elérhetővé tennie, amely információkat nyújt az összes operatív programról, beleértve az egyes operatív programok által támogatott műveletek felsorolását.
- (103) Az alapok eredményeire és az Unió ezen eredményekben játszott szerepére vonatkozó információk széles körű terjesztése és a potenciális kedvezményezettek finanszírozási lehetőségekről történő tájékoztatása érdekében e rendeletben részletes, az arányosság elvének megfelelően az operatív programok méretét is figyelembe vevő szabályokat kell megállapítani a tájékoztatási és kommunikációs intézkedésekre, valamint az ilyen intézkedések egyes technikai jellemzőire vonatkozóan.
- (104) Annak biztosítása érdekében, hogy az egyes alapok számára történő elkülönítések az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiára, valamint egyes alapokhoz kapcsolódó, Szerződéseken alapuló célkitűzésekre összpontosuljanak, a tagállamok részére történő technikai segítségnyújtásra vonatkozó elkülönítésekre felső határokat kell megállapítani. Biztosítani kell továbbá, hogy a technikai segítségnyújtás programozására vonatkozó jogi keret megkönnyítse az egységesen egyszerűsített teljesítési szabályok létrehozását az olyan helyzetek esetében, amikor a tagállamok több alapot egyszerre hajtanak végre, és lehetővé kell tenni, hogy ez a keret több régiókat is kiterjedjen.
- (105) Meg kell határozni azokat az elemeket, amelyek az alapokból a prioritási tengelyeknek nyújtott támogatás társfinanszírozási arányát szabályozzák, különösen az uniós források multiplikátor hatásának növelése céljából. A társfinanszírozási elvnek a megfelelő szintű, állami vagy magánjellegű nemzeti támogatás révén való tiszteletben tartásához szükség van a társfinanszírozás maximális arányának régiókatétegenkénti megállapítására.
- (106) A tagállamoknak egy irányító hatóságot, egy igazoló hatóságot és egy feladatkörében független audithatóságot kell kijelölniük valamennyi operatív program esetében. A tagállamok számára az kontrollrendszerek felállításával kapcsolatos rugalmasság biztosítására helyénvaló annak a lehetőségnek a biztosítása, hogy az igazoló hatóság feladatkörét az irányító hatóság lássa el. Lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy közreműködő szervezeteket jelöljenek ki az irányító hatóság vagy az igazoló hatóság bizonyos feladatainak az elvégzésére. Ebben az esetben a tagállamoknak egyértelműen meg kell határozniuk e közreműködő szervezetek kötelezettségeit és feladatait.
- (107) Annak érdekében, hogy figyelembe lehessen venni az alapokhoz és az ETHA-hoz tartozó irányítási és kontrollrendszerek konkrét felépítését, valamint az arányos megközelítés biztosításának szükségességét, egyedi rendelkezéseket kell hozni az irányító hatóság és az igazoló hatóság kijelölésére vonatkozóan. A szükségtelen adminisztratív terhek elkerülése érdekében az e rendeletben megállapított kijelölési kritériumoknak való megfelelés előzetes ellenőrzésének az irányító és az igazoló hatóságokra kell korlátozódnia, és – az e rendeletben meghatározott feltételekkel összhangban – abban az esetben, ha a rendszer lényegét tekintve azonos a 2007–2013 közötti programozási időszakban alkalmazott rendszerrel, nincs szükség további audit feladatok előírására. Nem szükséges előírni a kijelölés Bizottság általi jóváhagyását. A jobbiztonság növelése érdekében azonban a tagállamok számára bizonyos, e rendeletben megállapított feltételek mellett biztosítani kell a lehetőséget, hogy a kijelöléssel kapcsolatos dokumentációt benyújtsák a Bizottságnak. A kijelölési kritériumoknak való megfelelés audit- és kontrollintézkedések alapján történő monitoringjának jogorvoslati lépések megtételéhez, illetve esetlegesen a kijelölés megszüntetéséhez kell vezetnie, amennyiben az eredmények szerint nem valósul meg a kritériumoknak való megfelelés.
- (108) Elsődlegesen az irányító hatóság viseli a felelősséget az alapok és az ETHA eredményes és hatékony végrehajtása vonatkozásában, és így számos funkciót tölt be, amelyek kapcsolatban állnak a programirányítással és monitoringgal, a pénzügyi irányítással és kontrollal, valamint a projekt kiválasztásával. Ennek megfelelően az irányító hatóság feladatait és funkcióit meg kell határozni.

- (109) Az igazoló hatóságnak kifizetési kérelmeket kell elkészítenie, és azt be kell nyújtania a Bizottságnak. El kell készítenie az elszámolásokat, igazolnia kell azok teljességét, pontosságát és helyállóságát, valamint azt, hogy az azokban szereplő kiadások megfelelnek a vonatkozó uniós és nemzeti szabályoknak. Az igazoló hatóság feladatait és funkcióit meg kell határozni.
- (110) Az audithatóságnak biztosítania kell, hogy sor kerüljön az irányítási és az kontrollrendszereknek a műveletekből megfelelően összeállított minta, valamint az elszámolások alapján történő auditjára. Az audithatóság feladatait és funkcióit meg kell határozni. A bejelentett kiadások auditját a műveletek reprezentatív mintáján kell elvégezni, hogy az eredményeket extrapolálni lehessen. Általánosan szabályként a megbízható reprezentatív minta biztosítása érdekében statisztikai mintavételi módszert kell alkalmazni. Mindazonáltal lehetővé kell tenni az audithatóságok számára, hogy megfelelően indokolt esetekben nem statisztikai mintavételi módszert is alkalmazzanak, feltéve, hogy az e rendeletben megállapított feltételek teljesülnek.
- (111) A Bizottság pénzügyi kontrollra vonatkozó jogkörének sérelme nélkül fokozni kell e téren a tagállamok és a Bizottság közötti együttműködést, és meg kell állapítani azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik a Bizottság számára, hogy – a nemzeti rendszerek kontrolljára irányuló stratégia tekintetében – meghatározza a biztosítékok azon szintjét, amelyet a nemzeti auditszervezektől meg kell kapnia.
- (112) Az ESB-alapokra vonatkozó pénzügyi irányítással kapcsolatos közös szabályok mellett az alapokra és az ETHA-ra vonatkozóan további rendelkezéseket is meg kell határozni. Különösen annak biztosítása érdekében, hogy a Bizottságnak az elszámolások elfogadása előtt megfelelő biztosítékok álljanak a rendelkezésére, az időközi kifizetési kérelmek esetében a visszatérítés mértéke annak az összegnek a 90 %-a kell hogy legyen, amelyet az operatív program elfogadásáról szóló határozatban a prioritásonként meghatározott társfinanszírozási aránynak az adott prioritás elszámolható kiadásaira történő alkalmazása eredményez. A fennmaradó kifizetendő összegeket az elszámolások elfogadásakor ki kell fizetni a tagállamoknak, feltéve, hogy a Bizottság meg tudja állapítani, hogy az elszámolások hiánytalanok, pontosak és a valóságnak megfelelőek.
- (113) A kedvezményezetteknek a kezdeti és éves előfinanszírozásból, valamint az időközi kifizetésekből rendelkezésre álló összegek függvényében az általuk benyújtott kifizetési kérelem benyújtási határidejétől számított legfeljebb 90 napon belül meg kell kapniuk a támogatást. Lehetővé kell tenni az irányító hatóság számára, hogy megszakítsa ezt a határidőt, amennyiben a támogató dokumentumok hiányosak vagy bizonyíték van további vizsgálatot igénylő szabálytalanságokra. Rendelkezni kell a kezdeti és az éves előfinanszírozásról annak biztosítására, hogy a tagállamok elegendő forrással rendelkezzenek a programok ilyen rendelkezések szerinti végrehajtásához. Az éves előfinanszírozást minden évben rendezni kell az elszámolások elfogadásával.
- (114) A kiadások szabálytalan elszámolásával kapcsolatos kockázat csökkentése érdekében az igazoló hatóságok számára biztosítani kell a lehetőséget, hogy – anélkül, hogy erre bárminemű további indokolással kellene szolgálniuk – az időközi kifizetési kérelmekben szereplő olyan összegeket, amelyek további ellenőrzést igényelnek, csak az azt követő számviteli év összegeivel együtt szerepeltessék, amelyben az adott összeg elszámolási rendszerükbe bekerült.
- (115) A kötelezettségvállalás visszavonására vonatkozó általános szabályok megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében az alapokra és az ETHA-ra vonatkozóan elfogadott szabályoknak meg kell határozniuk, hogy hogyan kerülnek megállapításra a kötelezettségvállalás visszavonására vonatkozó határidők.
- (116) A költségvetési rendeletben foglalt követelményeknek az alapok és az ETHA pénzügyi irányítására való alkalmazása érdekében eljárásokat kell megállapítani az elszámolások elkészítésére, vizsgálatára és elfogadására, hogy biztosítva legyen e rendelkezések egyértelmű alapja és jogbiztonsága. Ezenfelül annak érdekében, hogy a tagállamok megfelelően teljesíthessék feladataikat, lehetővé kell tenni számukra, hogy kizárják azokat az összegeket, amelyek a jogszerűség és szabályosság vonatkozásában folyamatban lévő értékelés tárgyát képezik.
- (117) A kedvezményezettek adminisztratív terheinek csökkentése érdekében egyedi határidőket kell meghatározni, amelyek lejártáig az irányító hatóságok a kiadások benyújtása vagy valamely művelet lezárása után is kötelesek biztosítani a dokumentumok rendelkezésre állását a műveletekhez. Az arányosság elvének megfelelően a dokumentumok megőrzésének időtartamát differenciáltan kell megállapítani annak függvényében, hogy mekkora az adott művelethez kapcsolódó elszámolható kiadások teljes összege.
- (118) Mivel az elszámolások ellenőrzésére és elfogadására minden évben sor kerül, jelentős egyszerűsítéseket kell bevezetni a végső lezárási eljárásban. A program végső lezárását ennek megfelelően kizárólag az utolsó számviteli évhez kapcsolódó dokumentumok és a záró végrehajtási jelentés vagy az utolsó éves végrehajtási jelentés alapján kell elvégezni, és ahhoz semmilyen további dokumentumot nem kell biztosítani.
- (119) Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében és a programok végrehajtásának hatékonyságát elősegítő eszközök biztosítása céljából olyan rendelkezéseket kell megállapítani, amelyek lehetővé teszik a Bizottság számára a kifizetések felfüggesztését a prioritások vagy az operatív programok szintjén.
- (120) A tagállamok számára a megfelelő jogbiztonság biztosítása érdekében meg kell határozni a tagállamok és a Bizottság által az alapok és az ETHA kapcsán elvégzendő pénzügyi korrekciókra vonatkozó konkrét rendelkezéseket és eljárásokat, szem előtt tartva az arányosság elvét.

(121) Olyan jogi keretet kell létrehozni, amely biztosítja az erőteljes nemzeti és regionális szintű irányítási és kontrollrendszerek meglétét, valamint a szerepek és a hatáskörök megfelelő megosztását a megosztott irányítással összefüggésben. Ennek megfelelően pontosan és egyértelműen meg kell határozni a Bizottság szerepét, valamint arányos szabályokat kell megállapítani a pénzügyi korrekciók Bizottság általi alkalmazására vonatkozóan.

(122) A műveletek auditja gyakoriságának arányosnak kell lennie az Uniónak az alapokból és az ETHA-ból kifizetett támogatásával. Különösen csökkenteni kell az elvégzett auditok számát, amennyiben egy művelet teljes elszámolható kiadása nem haladja meg a 200 000 EUR-t az ERFA és a Kohéziós Alap esetében, valamint a 150 000 EUR-t az ESZA esetében, illetve a 100 000 EUR-t az ETHA esetében. Mindazonáltal lehetővé kell tenni auditok bármely időpontban történő elvégzését, amennyiben bizonyíték van szabálytalanságra vagy csalásra, illetve egy befejezett művelet lezárását követően egy auditminta részeként. Lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy felülvizsgálja az audithatóság auditnyomvonalát vagy részt vegyen az audithatóság helyszíni auditjaiban. Amennyiben a Bizottság ily módon nem szerez kellő bizonyítékot az audithatóság hatékony működéséről, lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy újra elvégezze az audittevékenységet, amennyiben ez a nemzetközileg elfogadott auditszabványok szerint lehetséges. Annak érdekében, hogy a Bizottság által végzett audit arányos legyen a kockázattal, a Bizottságnak tudnia kell csökkenteni az operatív programok auditjával kapcsolatos munkát, amennyiben nincsenek jelentős hiányosságok, vagy amennyiben az audithatóság megbízható. A kedvezményezettekre háruló adminisztratív terhek csökkentése érdekében egyedi szabályokat kell bevezetni az azzal kapcsolatos kockázat csökkentésére, hogy ugyanazon műveletekre vonatkozóan több intézmény, nevezetesen az Európai Számvevőszék, a Bizottság és az audithatóság egymást átfedő auditokat végezzen.

(123) E rendelet egyes nem alapvető elemeinek kiegészítése és módosítása érdekében az EUMSZ 290. cikke szerinti jogi aktusok elfogadására felhatalmazást kell adni a Bizottság részére a következők tekintetében: a partnerségre vonatkozó európai magatartási kódex, a közös stratégiai keret 4. és 7. szakaszának kiegészítése és módosításai, az alkalmazandó pénzügyi kiigazítás szintjét meghatározó feltételek, részletes szabályok a földvásárlásra és a technikai támogatásnak pénzügyi eszközökkel való ötvözésére vonatkozóan, a pénzügyi eszközöket végrehajtó szervezetek szerepe, felelőssége és feladatai, a pénzügyi eszközök irányítása és kontrollja, a pénzügyi eszközök tekintetében teljesített kifizetések visszavonása és a kifizetési kérelmeket érintő konzekvens kiigazítások, a pénzügyi eszközökre vonatkozó éves részletfizetések tőkésítési rendszerének meghatározása, különös szabályok az irányítási költségek és díjak teljesítményalapú meghatározásának feltételeiről és az alkalmazandó értékhatárokról, valamint szabályok az értékpapír-alapú eszközök és

mikrohitel esetében a tőkésített irányítási költségek és díjak visszatérítéséről, a százalékban meghatározott átalányok kiigazítása specifikus ágazatokban nettó bevételt termelő műveletek esetében, az IKT, kutatás,

fejlesztés és innováció, valamint az energiahatékonyság területén működő ágazatok és alágazatok tekintetében százalékban meghatározott átalányok megállapítása, valamint ágazatok és alágazatok hozzáadása, a nettó bevételt termelő műveletek diszkontált nettó bevételének kiszámítási módszere, további szabályok a PPP-műveletek keretében a kedvezményezett személyének megváltozása, a PPP-megállapodásokba foglalandó minimumkövetelmények, amelyek a kiadások elszámolhatóságát érintő eltérés alkalmazása érdekében szükségesek, az uniós szakpolitikák tekintetében a meglévő módszerek alapján a vissza nem térítendő támogatások közvetett költségeire alkalmazandó százalékban meghatározott átalányok és megfelelő ráták meghatározása, a nagyprojektek minőségvizsgálatának elvégzésére használandó módszertan, azon feltételek meghatározására vonatkozó kritériumok, hogy mely szabálytalanságokat kell bejelenteni, milyen adatokat kell szolgáltatni, és mely feltételek és eljárások alkalmazandók annak meghatározására, hogy a vissza nem térítendő összegeket a tagállamok felelőssége alapján térítik-e vissza, mely adatokat kell az irányító hatóságok által létrehozott monitoringrendszereken belül számítógépes formában nyilvántartani és tárolni, az auditnyomvonalra, az auditok hatályára és tartalmára, valamint a mintaműveletek módszertanára vonatkozó részletes minimumkövetelmények, az auditok során gyűjtött adatok felhasználása, az irányítási és kontrollrendszerek hatékony működésével kapcsolatos súlyos hiányosságok meghatározására, a pénzügyi korrekció szintjének meghatározására, valamint a százalékban meghatározott átalányokra vagy az extrapolált pénzügyi korrekciókra vonatkozó kritériumok. A Bizottságnak a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése és megfogalmazása során biztosítania kell, hogy a megfelelő dokumentumokat egyidejűleg, kellő időben és megfelelő módon eljuttassák az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz is.

(124) A Bizottságnak az összes ESB-alap tekintetében felhatalmazást kell kapnia arra, hogy végrehajtási jogi aktusok révén határozatokat fogadjon el a következőkről: a partnerségi megállapodások elemeinek és módosításainak jóváhagyásáról szóló határozatok, a felülvizsgált partnerségi megállapodások elemeinek jóváhagyásáról szóló határozatok, az olyan programokra és prioritásokra vonatkozó határozatok, amelyek megvalósították a rész-céljaikat, és amelyek részesülhetnek az eredményességi tartalék elosztásából, programoknak pénzügyi juttatások más programokra való átcsoportosításából eredő korrekciós intézkedések miatti módosításáról szóló határozatok, a Bizottság kezdeményezésére a technikai segítségnyújtásból finanszírozott éves cselekvési tervek, és kötelezettségvállalás visszavonása esetében programokat elfogadó határozatok módosításáról szóló határozatok; a Bizottságnak az ERFA, az ESZA és a Kohéziós Alap tekintetében felhatalmazást kell kapnia arra, hogy végrehajtási jogi aktusok révén határozatokat fogadjon el a következőkről: a növekedést és munkahelyteremtést szolgáló

beruházásra vonatkozó kritériumokat teljesítő régiók és tagállamok meghatározásáról szóló határozatok, a kötelezettségvállalási előirányzatok tagállamonkénti éves lebontásának meghatározásáról szóló határozatok, az egyes tagállamok Kohéziós Alapból származó támogatásának az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz részére átcsoportosítandó összeg meghatározásáról szóló határozatok, az egyes tagállamok strukturális alapokból származó támogatásának a leginkább rászorulóknak nyújtandó segítségnyújtásként átcsoportosítandó összeget meghatározó határozatok, az európai területi együttműködés célkitűzés céltartalékai egy részének a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzésre való átcsoportosításáról szóló határozatok, az addicionalitás elvének történő nem megfelelés esetében esetlegesen pénzügyi korrekciók végrehajtásáról szóló határozatok,

az operatív programok elfogadásáról vagy módosításáról szóló határozatok, nagyprojekthez való pénzügyi hozzájárulást elutasító határozatok, a kiválasztott nagyprojekteknek nyújtandó pénzügyi hozzájárulás jóváhagyásáról és a nagyprojektek jóváhagyására vonatkozó feltétel megvalósítására vonatkozó határidő meghosszabbításáról szóló határozatok, a közös cselekvési tervekhez vonatkozó határozatok, valamint a Bizottságnak az ERFA, az ESZA, a Kohéziós Alap és az ETHA tekintetében felhatalmazást kell kapnia arra, hogy végrehajtási jogi aktusok révén határozatokat fogadjon el a következőkről: az elszámolások el nem fogadására és a felszámítandó összegre vonatkozó határozatok, ha az elszámolást a Bizottság nem fogadta el, az időközi kifizetések felfüggesztéséről szóló határozatok és a pénzügyi korrekciókról szóló határozatok.

(125) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni az előrehaladási jelentéstétel mintájára, az alapokhoz tartozó operatív program mintájára, a nagyprojektek költséghatékonysági elemzésének módszertanára, a nagyprojektekkel kapcsolatos információ formájára és a közös cselekvési terv mintájára, az éves és a záró végrehajtási jelentés mintájára, a szabálytalanságok bejelentésének gyakoriságára és a bejelentés formájára, a vezetői nyilatkozat mintájára és az auditstratégia, a vélemény és az éves kontrolljelentés mintájára vonatkozóan. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.

(126) A ráruházott végrehajtási hatásköröknek a Bizottság általi – e rendelettel kapcsolatos – az ESB-alapokra vonatkozó különösen érzékeny politikai területeken való gyakorlása során szükséges tagállami hozzájárulás és az ebben való fokozottabb tagállami részvétel érdekében, valamint ezeken a területeken egységes feltételek vagy akár a nemzeti gazdaságra, akár a nemzeti költségvetésre vagy a tagállamok közigazgatásának megfelelő működésére lényegi hatással vagy potenciálisan jelentős hatással járó

egyéb végrehajtási intézkedések elfogadásában játszott tagállami szerep megerősítése céljából az alábbiakkal kapcsolatos végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadni a 182/2011/EU rendelet 5. cikkében meghatározott vizsgálóbizottsági eljárással összhangban: az éghajlat-változási célkitűzések támogatásával kapcsolatos tájékoztatásra szolgáló módszertan, az egyes prioritások eredményességmérés keretén belüli rész céljainak és céljainak meghatározására, illetve a rész célok és célok elérésére vonatkozó értékelés tekintetében egységes megközelítés biztosítására vonatkozó részletes szabályok, a pénzügyi eszközök monitoringjának általános és különös feltételei, a pénzügyi eszközöket végrehajtó szervezetek által kezelt program-hozzájárulások átcsoportosítására és kezelésére vonatkozó részletes szabályok, a kvv-k számára nyújtott, felső határ nélküli garanciákra és értékpapírosítást célzó közös eszközökre vonatkozó finanszírozási megállapodáshoz használandó minta, a pénzügyi eszközökkel kapcsolatos, a Bizottsághoz benyújtott kifizetési kérelmekhez csatolt kiegészítő információk benyújtásához, valamint a Bizottsághoz benyújtott, a pénzügyi eszközökre vonatkozó jelentésekhez használt minták, az elektronikus adatcsere-rendszernek az irányítás és kontroll vonatkozásában való alkalmazási feltételei,

az a nomenklátúra, amely alapján a beavatkozási kategóriák meghatározhatók az operatív programok prioritási tengelye vonatkozásában, a kiválasztott nagyprojektekéről szóló értesítés formátuma, a művelettel kapcsolatos tájékoztató és kommunikációs intézkedések technikai jellemzői, továbbá utasítások a jelkép megalkotására és annak előírt színei meghatározására vonatkozóan, a pénzügyi adatoknak a Bizottsághoz monitoring céljára való benyújtása esetén használandó minta, a kedvezményezettek és az irányító hatóságok, az igazoló hatóságok, az auditáló hatóságok és a közvetítő szervezetek közötti információcsere részletes szabályai, a független auditszervezet jelentésének és véleményének mintája, és az irányító hatóságok, és adott esetben az igazoló hatóságok feladatkörének és eljárásainak leírása, az irányítási és kontrollrendszerek technikai jellemzői, valamint a kifizetési kérelmek és az elszámolások mintái.

(127) A 182/2011/EU rendelet 5. cikkében meghatározott vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadandó bizonyos végrehajtási jogi aktusok esetében a tagállamokra gyakorolt lehetséges hatás és a következmények olyan nagymértékűek, hogy indokolt az általános szabály alóli kivétel. Ennek megfelelően, amennyiben a bizottság nem ad ki véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét. Ilyen végrehajtási jogi aktusok írják elő az éghajlat-változási célkitűzések támogatásával kapcsolatos tájékoztatásra szolgáló módszertant; határozzák meg az eredményességmérés keretében kiválasztott rész célokra vonatkozó módszertant; fogalmazzák meg a pénzügyi eszközökkel kapcsolatos általános feltételeket; határozzák meg a bizonyos pénzügyi eszközök tekintetében a program-hozzájárulások átcsoportosítására és kezelésére szolgáló részletes szabályokat; fogadják el a kvv-k számára nyújtott, felső határ nélküli garanciákra és értékpapírosítást célzó közös eszközökre vonatkozó finanszírozási megállapodáshoz használandó mintát;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

határozzák meg a Bizottsághoz a pénzügyi eszközökről benyújtott jelentés megtételéhez használandó mintákat; rögzítik azt a nomenklatúrát, amely alapján a beavatkozási kategóriák meghatározhatók az operatív programok prioritási tengelye vonatkozásában; írják le a művelettel kapcsolatos tájékoztatási és kommunikációs intézkedések technikai jellemzőit, továbbá az utasításokat a jelkép megalkotására és annak előírt színei meghatározására vonatkozóan; és fektetik le az irányítási és kontrollrendszerrel kapcsolatos nyilvántartásra és adattárolásra vonatkozó műszaki specifikációt. Ezért ezekre a végrehajtási jogi aktusokra a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdését kell alkalmazni.

- (128) Mivel e rendelet az 1083/2006/EK rendelet helyébe lép, ezért azt hatályon kívül kell helyezni. Mindazonáltal ez a rendelet nem érinti az érintett projektek lezárásáig azok folytatását vagy módosítását, illetve az 1083/2006/EK rendelet alapján vagy bármely egyéb, az adott támogatásra 2013. december 31-én alkalmazandó jogszabály alapján a Bizottság által jóváhagyott segítségnyújtás folytatását vagy módosítását. Az 1083/2006/EK rendelet alapján benyújtott vagy jóváhagyott kérelmeknek ennek megfelelően érvényben kell maradniuk. Különleges átmeneti szabályokat kell továbbá megállapítani az 1083/2006/EK rendelet 59. cikke (1) bekezdésének b) pontjában foglaltaktól eltérve arra vonatkozóan, hogy mikor folytathatja irányító hatóság az igazoló hatóság feladatainak ellátását olyan operatív programok vonatkozásában, amelyeket a korábbi jogszabályi keret alapján hajtottak végre, a Bizottság által készített értékelés alkalmazásában az 1083/2006/EK rendelet 73. cikke (3) bekezdésével összhangban, e rendelet 123. cikke (5) bekezdésének alkalmazása esetén, valamint a nagyprojekteknek az e rendelet 102. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján történő jóváhagyási eljárását illetően.

- (129) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a gazdasági, a társadalmi és a területi kohézió megerősítését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának mértéke, valamint a tagállamok és a régiók korlátozott pénzügyi forrásai miatt, az Unió szintjén azonban e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubsidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

- (130) Az e rendeletben meghatározott intézkedések mielőbbi alkalmazásának lehetővé tétele érdekében a rendeletnek az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

ELSŐ RÉSZ

TÁRGY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet az – egy közös keret alapján működő – Európai Regionális Fejlesztési Alapra (ERFA), Európai Szociális Alapra (ESZA), Kohéziós Alapra, Európai Vidékfejlesztési Mezőgazdasági Alapra (EMVA) és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra (ETHA) (a továbbiakban: az ESB-alapok) vonatkozó közös szabályokat állapít meg. Továbbá meghatározza az ESB-alapok eredményességének és az alapok egymással és más uniós eszközökkel történő összehangolásának biztosításához szükséges rendelkezéseket. Az ESB-alapokra alkalmazandó közös szabályokat a második rész tartalmazza.

A harmadik rész megállapítja az ERFA-ra, az ESZA-ra (a továbbiakban együttesen: strukturális alapok) és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános szabályokat a strukturális alapok és a Kohéziós Alap (a továbbiakban: az alapok) feladatai, elődleges célkitűzései és megszervezése tekintetében, a tagállamok és a régiók ESB-alapokból történő támogathatóságának kritériumait, a rendelkezésre álló pénzügyi forrásokat és azok elosztásának kritériumait.

A negyedik rész megállapítja az alapokra és az ETHA-ra vonatkozó irányítási, kontroll, pénzügyi irányítási, számviteli és pénzügyi korrekciós általános szabályokat.

Az ebben a rendeletben meghatározott szabályokat az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ rendelkezéseinek, valamint a következő rendeletek (a továbbiakban: az alapspecifikus szabályok) különös rendelkezéseinek sérelme nélkül, e cikk ötödik bekezdésével összhangban kell alkalmazni:

1. az 1301/2013/EU rendelet (a továbbiakban: az ERFA-rendelet);
2. az 1304/2013/EU rendelet (a továbbiakban: az ESZA-rendelet);
3. az 1300/2013/EU rendelet (a továbbiakban: a KA-rendelet);
4. az 1299/2013/EU rendelet (a továbbiakban: az ETE-rendelet);
5. az 1305/2013/EU rendelet (a továbbiakban: az EMVA-rendelet); valamint

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1306/2013/EU (2013. december 17-i) rendelete a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 549. oldalát).

6. az 2014–2020 közötti programozási időszakra vonatkozó tengeri és halászati politikára biztosítandó pénzügyi támogatás feltételeinek megállapításáról szóló jövőbeli uniós jogi aktus (a továbbiakban: az ETHA-rendelet).

E rendelet második része valamennyi ESB-alapra vonatkozik, kivéve, ha kifejezetten az eltérésekről rendelkezik. E rendelet harmadik és negyedik része a második részben foglaltakat kiegészítő szabályokat határoz meg, amelyeket az alapokra, illetve az alapokra és az ETHA-ra kell alkalmazni, továbbá kifejezetten rendelkezhet eltérésekről az alapspecifikus érintett rendeletekben. Az alapspecifikus szabályok kiegészítő szabályokat állapíthatnak meg az ESB-alapok esetében az e rendelet második részére, az alapok esetében az e rendelet harmadik részére, illetve az alapok és az ETHA esetében az e rendelet negyedik részére vonatkozóan. Az alapspecifikus szabályokban foglalt kiegészítő szabályok nem lehetnek ellentétes értelműek az e rendelet második, a harmadik és a negyedik részével. Amennyiben kétségek merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy melyik rendelkezést kell alkalmazni, akkor e rendelet második részét kell előnyben részesíteni az alapspecifikus szabályokkal, illetve e rendelet második, harmadik és negyedik részét kell előnyben részesíteni az alapspecifikus szabályokkal szemben.

2. cikk

Fogalm meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia”: a tagállamok és az Unióintézkedéseit irányító célok és közös célkitűzések, amelyeket az Európai Tanács által 2010. június 17-én elfogadott következtetések I. melléklete (A foglalkoztatást és növekedést célzó új európai stratégia, Kiemelt európai uniós célok), a Tanács 2010. július 13-i ajánlása ⁽¹⁾ és a 2010/707/EU tanácsi határozat ⁽²⁾ határoz meg, továbbá e célok és közös célkitűzések bármilyen felülvizsgálata;
2. „stratégiai szakpolitikai keret”: egy vagy több dokumentumból álló, nemzeti vagy regionális szinten létrejött keret, amely tényeken alapuló, korlátozott számú koherens prioritást határoz meg és rögzíti az e prioritások végrehajtására vonatkozó időkeretet, továbbá monitoring-mechanizmust is tartalmazhat;
3. „intelligens szakosodási stratégia”: olyan nemzeti és regionális innovációs stratégiák, amelyek prioritásokat határoznak meg annak érdekében, hogy versenyelőnyt építsenek ki a saját kutatási és innovációs erősségek fejlesztésén és ezen erősségek üzleti szükségletekkel való összehangolásán keresztül a felmerülő lehetőségek és piaci változások koherens módon történő kezelése érdekében, elkerülve mindeközben az erőfeszítések megkettőződését és szétaprózottságát; intelligens szakosodási stratégiamegjelenhet nemzeti vagy regionális kutatási és innovációs (KI) stratégiai szakpolitikai keret formájában, illetve ilyen keretbe beépítve;
4. „az alapspecifikus szabályok”: az e rendelet harmadik vagy negyedik részében vagy az alapján megállapított vagy az 1. cikk (4) bekezdésében említett vagy felsorolt ESB-alapok közül egyre vagy többre vonatkozó rendeletben vagy az alapján megállapított rendelkezések;
5. „programozás”: szervezésből, döntéshozatalból és a pénzügyi források elosztásából álló többlépcsős folyamat, amely az 5. cikkel összhangban partnerek bevonásával zajlik, és amelynek célja az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia céljainak eléréséhez kapcsolódó uniós és tagállami közös intézkedések több éven keresztül végrehajtása;
6. „program”: az e rendelet harmadik vagy negyedik részében és az ETHA-rendeletben említett „operatív program”, valamint az EMVA-rendeletben említett „vidékfejlesztési program”;
7. „programterület”: egy konkrét program által lefedett földrajzi terület, illetve olyan program esetén, amely több régiókat foglalja magában, az egyes régiókat magában foglaló földrajzi terület;
8. „prioritás”: e rendelet második és negyedik része vonatkozásában az e rendelet harmadik részében az ERFA-hoz, az ESZA-hoz és a Kohéziós Alaphoz kapcsolódóan említett „prioritási tengely”, valamint az ETHA-rendeletben és az EMVA-rendeletben említett „uniós prioritás”;
9. „művelet”: az érintett programok irányító hatóságai által vagy felelősségi körében kiválasztott projekt, szerződés, intézkedés vagy projektcsoporthoz, amely hozzájárul prioritás vagy prioritások célkitűzéseikhez; a pénzügyi eszközök összefüggésében a művelet egy program pénzügyi eszközhöz történő pénzügyi hozzájárulásából és az említett pénzügyi eszközök által nyújtott későbbi pénzügyi támogatásból áll;
10. „kedvezményezett”: olyan közjogi vagy magánjogi szervezet, illetve – kizárólag az EMVA-rendelet és az ETHA-rendelet értelmében – olyan természetes személy, amely vagy aki műveletek kezdeményezéséért vagy azok kezdeményezéséért és végrehajtásáért egyaránt felelős; az e cikk 13. pontjában meghatározott állami támogatási rendszerek összefüggésében a támogatásban részesülő szervezet; az e rendelet második részének IV. címe szerinti pénzügyi eszközök összefüggésében a pénzügyi eszközt vagy – adott esetben – az alapok alapját végrehajtó szervezet;
11. „pénzügyi eszközök”: e rendelet eltérő rendelkezése hiányában a költségvetési rendeletben meghatározott pénzügyi eszközök;

⁽¹⁾ A Tanács ajánlása (2010. július 13.) az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról (HL L 191., 2010.7.23., 28. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2010/707/EU határozata (2010. október 21.) a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról (HL L 308., 2010.11.24., 46. o.).

12. „végső kedvezményezett”: jogi vagy természetes személy, amely vagy aki támogatást kap egy pénzügyi eszközből;
13. „állami támogatás”: az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá eső támogatás, amely e rendelet értelmében magában foglalja az 1998/2006/EK bizottsági rendeletben ⁽¹⁾, az 1535/2007/EK bizottsági rendeletben ⁽²⁾ és a 875/2007/EK bizottsági rendeletben ⁽³⁾ meghatározott csekély összegű (de minimis) támogatástis;
14. „befejezett művelet”: olyan művelet, amelyet fizikailag befejeztek vagy teljes körűen végrehajtottak, és amellyel kapcsolatban a kedvezményezettek minden kapcsolódó kifizetést teljesítettek, és a megfelelő közpénzből nyújtott hozzájárulást kifizették a kedvezményezettek részére;
15. „közkiadás”: közpénzekből nyújtott hozzájárulás műveletek finanszírozására, amelyek forrása nemzeti, regionális vagy helyi hatóságok költségvetéséből, az Unió ESB-alapokhoz kapcsolódó költségvetéséből, közjogi intézmények költségvetéséből vagy hatóságok és közjogi intézmények társulásainak költségvetéséből származik, és amely az ESZA-programok vagy -prioritások társfinanszírozási arányának megállapítása alkalmazásában kiterjedhet azokra a pénzügyi forrásokra, amelyekhez a munkaadók és a munkavállalók közösen hozzájárulnak;
16. „közjogi intézmény”: a 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ 1. cikkének (9) pontja értelmében a közjog hatálya alá tartozó bármely intézmény, és az 1082/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁵⁾ összhangban létrehozott bármely európai területi együttműködési csoportosulás, függetlenül attól, hogy az európai területi együttműködési csoportosulást a vonatkozó nemzeti végrehajtási rendelkezések alapján közjogi vagy magánjogi intézménynek kell-e tekinteni;
17. „dokumentum”: papíralapú vagy elektronikus adathordozó, amely e rendelet tekintetében releváns információkat tartalmaz;
18. „közreműködő szervezet”: bármely közjogi vagy magánjogi szervezet, amely irányító vagy igazoló hatóság felelőssége alatt működik, vagy ilyen hatóság nevében hajt végre feladatokat a műveleteket végrehajtó kedvezményezettek vonatkozásában;
19. „közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia”: a helyi célkitűzések és szükségletek teljesítését szolgáló műveletek koherens csoportja, és amely hozzájárul az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia megvalósításához, és amelyet egy helyi akciócsoport dolgoz ki és hajt végre;
20. „partnerségi megállapodás”: a tagállam által a partnerek bevonásával a többszintű irányítási megközelítéssel összhangban készített dokumentum, amely a tagállamnak az ESB-alapok eredményes és hatékony felhasználására vonatkozó stratégiáját, prioritásait és intézkedéseit határozza meg az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia megvalósítása érdekében, és amelyet a Bizottság értékelés és az érintett tagállammal folytatott párbeszéd után jóváhagy;
21. „régiónkategória”: a régiók a 90. cikk (2) bekezdésének megfelelő besorolása a „kevésbé fejlett régió”, az „átmeneti régió” vagy a „fejlettebb régió” kategóriába;
22. „kifizetési kérelem”: a tagállam által a Bizottsághoz benyújtott kifizetési kérelem vagy költségnyilatkozat;
23. „EBB”: az Európai Beruházási Bank, az Európai Beruházási Alap vagy az Európai Beruházási Bank bármely leányvállalata;
24. „a köz- és magánszféra közötti partnerségek” (PPP-k): a közintézmények és a magánszféra közötti együttműködés olyan formái, amelyek célja a kockázatmegosztás, a magánszféra szakértelmének összefogása vagy további tőkeforrások biztosítása révén javítani az infrastrukturális projektekbe vagy más, közszolgáltatást nyújtó művelettípusokba történő beruházások megvalósítását.
25. „PPP-művelet”: olyan művelet, amelyet köz-magán társulási struktúra keretében hajtanak végre vagy szándékoznak végrehajtani;
26. „escrow számla”: az irányító hatóság vagy egy közreműködő szervezet a pénzügyi eszközt végrehajtó szervezet között létrejött írásbeli megállapodás, illetve PPP-művelet esetén az egyrészről a kedvezményezett közjogi szervezet, másrészről az irányító hatóság által jóváhagyott, a magánszférabeli partner vagy egy közreműködő szervezet között létrejött írásbeli megállapodás hatálya alá tartozó bankszámla, amelyet kifejezetten a elszámolhatósági időszak lejártát követően kifizetendő pénzeszközök kezelése céljából nyitnak, kizárólag az e rendelet 42. cikke (1) bekezdésének c) pontjában, 42. cikke (2) és (3) bekezdésében, valamint 64. cikkében előírt célokra, vagy olyan bankszámla, amely a pénzeszközökből történő kifizetésekre vonatkozóan ezzel egyenrangú garanciákat nyújtó feltételekkel jön létre;

⁽¹⁾ A Bizottság 1998/2006/EK rendelete (2006. december 15.) a Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 379., 2006.12.28., 5. o.).

⁽²⁾ A Bizottság 1535/2007/EK rendelete (2007. december 20.) az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termelőágazatban nyújtott csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 337., 2007.12.21., 35. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 875/2007/EK rendelete (2007. július 24.) az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a halászati ágazatban nyújtott csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról és az 1860/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 193., 2007.7.25., 6. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/18/EK irányelve (2004. március 31.) az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról (HL L 134., 2004.4.30., 114. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1082/2006/EK rendelete (2006. július 5.) az európai területi együttműködési csoportosulásokról (HL L 210., 2006.7.31., 19. o.).

27. „alapok alapja”: olyan alap, amelyet azzal a céllal hoztak létre, hogy támogatást nyújtson a programból vagy programokból több pénzügyi eszköznek. Amennyiben a pénzügyi eszközök végrehajtására alapok alapján keresztül kerül sor, akkor az alapok alapját végrehajtó szervezet tekintendő az e cikk 10. pontjának értelmében az egyetlen kedvezményezettnek;
28. „kkv”: a 2003/361/EK bizottsági ajánlásban ⁽¹⁾ meghatározott mikro-, kis- vagy középvállalkozás;
29. „számviteli év”: a harmadik és negyedik rész alkalmazásában a július 1. és június 30. közötti időszak, kivéve a programozási időszak első számviteli évét, amelynek tekintetében a kiadások elszámolhatóságának első napjától 2015. június 30-ig tartó időszak. Az utolsó számviteli év 2023. július 1-től 2024. június 30-ig tart;
30. „pénzügyi év”: a harmadik és negyedik rész alkalmazásában a január 1. és december 31. közötti időszak;
31. „makroregionális stratégia”: az Európai Tanács által jóváhagyott integrált keret, amelyet többek között az ESB-alapok is támogathatnak, és amelynek célja meghatározott, a tagállamokhoz és az ugyanabban a földrajzi térségben található harmadik országokhoz kapcsolódó földrajzi területek előtt álló közös kihívások kezelése, amely területek előnyükre hasznosíthatják a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósításához hozzájáruló megerősített együttműködést;
32. „tengeri medencéket érintő stratégia”: adott földrajzi területre vonatkozó, az uniós intézmények, a tagállamok, a tagállamok régiói és adott esetben a közös tengeri medencével rendelkező harmadik országok által kialakított strukturált együttműködési keret; a tengeri medencéket érintő stratégia figyelembe veszi a tengeri medence földrajzi, éghajlati, gazdasági és politikai sajátosságait.
33. „alkalmazandó előzetes feltételrendszer”: olyan konkrét és előzetesen pontosan meghatározott kritikus tényező, amely valamely beruházási prioritással vagy uniós prioritással kapcsolatban kitűzött egyedi célkitűzés eredményes és hatékony teljesítésének előfeltétele, az ilyen teljesítéssel közvetlen és tényleges kapcsolatban áll, és arra közvetlen hatást gyakorol;
34. „egyedi célkitűzés”: az az eredmény, amelynek eléréséhez valamely beruházási prioritás vagy uniós prioritás hozzájárul egy adott nemzeti vagy regionális összefüggésben, e prioritás keretében tett fellépések vagy intézkedések révén;
35. „az EUMSZ 121. cikke (2) bekezdésének megfelelően elfogadott releváns országspecifikus ajánlások” és „az EUMSZ 148. cikke (4) bekezdésének megfelelően elfogadott releváns tanácsi ajánlások”: olyan strukturális kihívásokhoz kapcsolódó ajánlások, amelyeket helyénvaló a közvetlenül az ESB-alapok hatálya alá tartozó többéves beruházások révén kezelni, az alapspecifikus szabályokban foglaltak szerint;
36. „szabálytalanság”: az uniós jog vagy az annakalkalmazásához kapcsolódó nemzeti jog valamely rendelkezésének egy, az ESB-alapok megvalósításában részt vevő gazdasági szereplő cselekedetéből vagy mulasztásából adódó bármilyen megsértése, ami az Unió költségvetését a költségvetésre rótt indokolatlan költség formájában sérti vagy sérti;
37. „gazdasági szereplő”: az ESB-alapokból nyújtott támogatás felhasználásában részt vevő természetes vagy jogi személy vagy egyéb szervezet, a hatósági jogkörét gyakorló tagállam kivételével;
38. „rendszerszintű szabálytalanság”: bármely szabálytalanság, amely esetében fennáll az ismétlődés lehetősége, amely nagy valószínűséggel hasonló művelet típusok esetében következik be, és amelyet valamely irányítási és kontrollrendszer hatékony működésének súlyos hiányossága okoz, beleértve azt is, hogy nem történt meg az e rendelet és az alapspecifikus szabályok szerinti megfelelő eljárások kialakítása;
39. „irányítási és kontrollrendszer hatékony működésének súlyos hiányossága”: a negyedik rész szerinti alapok és az ETHA végrehajtásának alkalmazásában olyan hiányosságot jelent, amely jelentős javító intézkedéseket tesz szükségessé a rendszerben, amely az alapokat és az ETHA-t jelentős szabálytalanság kockázatának teszi ki, és amely megléte nem egyeztethető össze egy, az irányítási és kontrollrendszer működéséről adott fenntartás nélküli auditvéleménnyel.

3. cikk

A Bizottság határozatainak határidejének kiszámítása

Amennyiben a 16. cikk (2) és (3) bekezdése, a 29. cikk (3) bekezdése, a 30. cikk (2) és (3) bekezdése, a 102. cikk (2) bekezdése, a 107. cikk (2) bekezdése vagy a 108. cikk (3) bekezdése alapján határidőt szabnak meg a Bizottság számára arra, hogy végrehajtási jogi aktus révén elfogadjon vagy módosítson egy határozatot, a határidő nem foglalja magában azt az időszakot, amely a Bizottsági észrevételeinek a tagállam részére történő megküldését követő napon kezdődik és azon a napon végződik, amelyen a tagállam válaszol az észrevételekre.

⁽¹⁾ A Bizottság 2003. május 6-i ajánlása a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

MÁSODIK RÉSZ

AZ EURÓPAI STRUKTURÁLIS ÉS BERUHÁZÁSI ALAPOKRA VONATKOZÓ KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

I. CÍM

AZ ESB-ALAPOKNAK NYÚJTOTT UNIÓS TÁMOGATÁS ELVEI

4. cikk

Általános elvek

(1) Az ESB-alapok a nemzeti, regionális és helyi támogatásokat kiegészítő többéves programokon keresztül, az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia, valamint a Szerződéseken alapuló célkitűzései – beleértve a gazdasági, társadalmi és területi kohézió – szerinti, alapspecifikus küldetések végrehajtása érdekében nyújtanak támogatást, figyelembe véve a vonatkozó Európa 2020 integrált iránymutatásokat és az EUMSZ 121. cikkének (2) bekezdésével összhangban elfogadott, releváns országspecifikus ajánlásokat, valamint az EUMSZ 148. cikkének (4) bekezdésével összhangban elfogadott, releváns tanácsi ajánlásokat, adott esetben pedig nemzeti szinten a nemzeti reformprogramot.

(2) A Bizottság és a tagállamok biztosítják – figyelembe véve minden egyes tagállam sajátos helyzetét –, hogy az ESB-alapokból származó támogatás összhangban legyen a releváns szakpolitikákkal, az 5., 7. és 8. cikkben említett horizontális elvekkel, valamint az Unió prioritásaival, és kiegészítse az Unió egyéb eszközeit.

(3) Az ESB-alapokból származó támogatást a Bizottság és a tagállamok közötti szoros, a szubszidiaritás elvének megfelelő együttműködés révén kell végrehajtani.

(4) A tagállamok – a megfelelő területi szinten, az intézményi, jogi és pénzügyi keretükkel összhangban – és az általuk erre a célra kijelölt szervezetek felelőssége a programok elkészítése és végrehajtása, valamint feladataik elvégzése, partnerségben az 5. cikkben említett releváns partnerekkel, e rendelettel és az alapspecifikus szabályokkal összhangban.

(5) Az ESB-alapok végrehajtására és felhasználására – különösen a programok előkészítéséhez és végrehajtásához szükséges pénzügyi és igazgatási források felhasználására – vonatkozó, a monitoringgal, jelentéstétellel, értékeléssel, irányítással és kontrollal kapcsolatos intézkedések tiszteletben tartják az arányosság elvét a nyújtott támogatás mértékének tekintetében, és figyelembe veszik a programok irányításában és kontrolljában közreműködő szervezetek adminisztratív terheinek csökkentésére irányuló általános célt.

(6) A saját felelősségi körüknek megfelelően a Bizottság és a tagállamok biztosítják az egyes ESB-alapok közötti, illetve az ESB-alapok és más vonatkozó uniós szakpolitikák, stratégiák és eszközök, többek között az Unió külső tevékenysége keretében végrehajtottak közötti koordinációt.

(7) Az Unió költségvetésének az ESB-alapok számára nyújtott részét a tagállamok és a Bizottság közötti megosztott irányítás keretében hajtják végre a költségvetési rendelet 59. cikkének megfelelően, az e rendelet 92. cikkének (6) bekezdésében említett, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközbe kifizetett Kohéziós Alapból nyújtott támogatás összegének, a Bizottság kezdeményezésére az ERFA-rendelet 8. cikke szerint végrehajtott innovatív tevékenységeknek, a Bizottság kezdeményezésére végrehajtott technikai segítségnyújtásnak és az ETHA-rendelet szerinti közvetlen irányításhoz nyújtott támogatásnak a kivételével.

(8) A Bizottság és a tagállamok a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét alkalmazzák a költségvetési rendelet 30. cikkének megfelelően.

(9) A Bizottság és a tagállamok biztosítják az ESB-alapok eredményességét az előkészítés és a végrehajtás során, a monitoring, a a jelentéstétel és az értékelés vonatkozásában.

(10) A Bizottság és a tagállamok az ESB-alapokkal kapcsolatos szerepüket a kedvezményezettek adminisztratív terhei csökkentésének céljával látják el.

5. cikk

Partnerség és többszintű kormányzás

(1) A partnerségi megállapodás, illetve az egyes programok érdekében minden egyes tagállam – intézményi és jogi keretnek megfelelően – partnerséget szervez az illetékes regionális és helyi hatóságokkal. A partnerségbe a következő partnereket is bevonják:

a) illetékes városi és egyéb hatóságok;

b) gazdasági és szociális partnerek; valamint

c) a civil társadalmat képviselő érintett szervezetek, beleértve a környezetvédelmi partnereket, a nem kormányzati szervezeteket, valamint a társadalmi befogadást, a nemek közötti egyenlőséget és a hátrányos megkülönböztetés tilalmát előmozdító szervezeteket.

(2) A többszintű kormányzáson alapuló megközelítésnek megfelelően a tagállamok bevonják az (1) bekezdésben említett partnereket a partnerségi megállapodások és az előrehaladási jelentések elkészítésébe a programok elkészítésének és végrehajtásának teljes folyamata során, többek között a programok monitoring-bizottságaiban való részvételen keresztül is a 48. cikknek megfelelően.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy 149. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a partnerségre vonatkozó európai magatartási kódex (a továbbiakban: a magatartási kódex) elkészítése céljából annak

érdekében, hogy támogatást nyújtson és megkönnyítse a tagállamok számára a partnerség e cikk (1) és (2) bekezdésével összhangban történő megszervezését. A magatartási kódex meghatározza azt a keretet, amelyen belül a tagállamoknak – intézményi és jogi keretükkel, valamint nemzeti és regionális hatásköreikkel összhangban – törekednek a partnerség megvalósítására. A magatartási kódex – a szubszidiaritás és az arányosság elvének teljes mértékű tiszteletben tartása mellett – a következő elemeket állapítja meg:

- a) azon átlátható eljárásokat érintő fő alapelvek, amelyeket az érintett partnerek azonosítása érdekében követni kell, ideértve adott esetben ezek ernyőszervezeteit is annak érdekében, hogy a tagállamok számára könnyebb legyen a legrepresentatívabb érintett partnerek – intézményi és jogi keretüknek megfelelő – kijelölése;
- b) az (1) bekezdésben foglalt érintett partnerek különböző kategóriáinak a partnerségi megállapodás és a programok elkészítésébe történő bevonását, a partnerek bevonására vonatkozóan szolgáltatandó információkat, valamint a végrehajtás különböző szakaszaiban nyújtandó tájékoztatást érintő fő alapelvek és jó gyakorlatok;
- c) a monitoring-bizottságok tagságra vonatkozó szabályainak és belső eljárásainak kidolgozását érintő jó gyakorlatok, amelyekről adott esetben a tagállamok vagy a programok monitoring-bizottságai döntenek, e rendelet releváns rendelkezéseinek, valamint az alapspecifikus szabályoknak megfelelően;
- d) a fő célkitűzések és jó gyakorlatok azokban esetekben, amikor az irányító hatóság bevonja az érintett partnereket a pályázati felhívások elkészítésébe, és különösen a potenciális összeférhetlenség elkerülésére szolgáló jó gyakorlatok olyan esetekben, amikor lehetséges, hogy az érintett partnerek egyben potenciális kedvezményezettek is, továbbá az érintett partnereknek az előrehaladási jelentések elkészítésébe történő bevonásával, valamint a programok monitoringjával és értékelésével összefüggésben, e rendelet releváns rendelkezéseinek és az alapspecifikus szabályoknak megfelelően;
- e) az indikatív területek, témák és jó gyakorlatok arra vonatkozóan, hogy az illetékes tagállami hatóságok hogyan használják fel az ESB-alapokat az érintett partnerek intézményi kapacitásának erősítése érdekében – a technikai segítségnyújtást is ideértve – e rendelet releváns rendelkezéseinek és az alapspecifikus szabályoknak megfelelően;
- f) a Bizottság szerepe a jó gyakorlatok terjesztésében;
- g) azon fő alapelvek és jó gyakorlatok, amelyek alkalmasak arra, hogy megkönnyítsék a partnerség végrehajtásának és hozzáadott értékének tagállamok általi értékelését.

A magatartási kódex rendelkezései semmiképpen nem lehetnek ellentétesek e rendelet vonatkozó rendelkezéseivel vagy az alapspecifikus szabályokkal.

(4) A Bizottság 2014. április 18-i egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot a partnerségről szóló európai magatartási kódexre vonatkozó, az e cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusról. Az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus nem határozhat meg olyan alkalmazási időpontot, amely megelőzi az elfogadásának napját.

(5) Az e cikkben vagy a (3) bekezdéssel összhangban elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusban a tagállamok tekintetében megállapított valamely kötelezettség megsértése nem minősül olyan szabálytalanságnak, amely a 85. cikk szerinti pénzügyi korrekcióhoz vezet.

(6) Mindegyik ESB-alap esetében a Bizottság legalább évente egy alkalommal konzultál a partnereket uniós szinten képviselő szervezetekkel az adott ESB-alapból származó támogatás végrehajtásáról, és az eredményekről beszámol az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

6. cikk

Az uniós és a nemzeti jognak való megfelelés

Az ESB-alapok által támogatott műveletek megfelelnek az alkalmazandó uniós jognak és az uniós jog alkalmazásához kapcsolódó nemzeti jognak (a továbbiakban: az alkalmazandó jog).

7. cikk

A nemek közötti egyenlőség és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának előmozdítása

A tagállamok és a Bizottság biztosítják a férfiak és nők közötti egyenlőség és a nemek közötti esélyegyenlőség elve érvényesülésének figyelembevételét és elősegítését a programok elkészítése és végrehajtása során, többek között a monitoringjuk, a róluk szóló jelentéstétel és értékelésük tekintetében.

A tagállamok és a Bizottság megteszik a megfelelő lépéseket a programok elkészítése és végrehajtása során a nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló bármilyen hátrányos megkülönböztetés megelőzése érdekében. A programok elkészítése és végrehajtása során különösen figyelembe veszik a fogyatékosággal élő személyek általi hozzáférhetőség biztosítását.

8. cikk

Fenntartható fejlődés

Az ESB-alapok célkitűzéseit a fenntartható fejlődés elvének megfelelően, valamint a környezet minőségének megóvása, védelme és állapotának javítása céljának az Unió általi előmozdítása révén kell megvalósítani, az EUMSZ 11. cikkében és 191. cikkének (1) bekezdésében megállapítottak szerint, figyelembe véve a szennyező fizet elvet.

A tagállamok és a Bizottság biztosítják, hogy a partnerségi megállapodások és a programok elkészítése és végrehajtása során előmozdítják a környezet védelmére vonatkozó követelményeket, a források hatékony felhasználását, az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz történő alkalmazkodást, a biológiai sokféleséget, valamint a katasztrófákkal szembeni ellenálló képességet és a kockázat megelőzését és kezelését. A tagállamok a Bizottság által elfogadott – az egyes ESB-alapoktól függően – beavatkozási kategóriákon, kiemelt jelentőségű területeken vagy intézkedéseken alapuló módszertan segítségével tájékoztatást nyújtanak az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzések támogatásáról. E módszertan keretében külön súlyozzák az ESB-alapokból nyújtott támogatásokat olyan mértékben, amely tükrözi az ilyen támogatásnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz történő alkalmazkodáshoz kapcsolódó célokhoz történő hozzájárulását. A meghatározott külön súlyozást annak alapján kell differenciálni, hogy a támogatás jelentősen vagy mérsékelten járul hozzá az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzésekhez. Amennyiben a támogatás nem járul hozzá a célkitűzésekhez vagy a hozzájárulás jelentéktelen, 0 %-os súlyozást állapítanak meg. Az ERFA, az ESZA és a Kohéziós Alap esetében a súlyozás a Bizottság által elfogadott nomenklatúrában megállapított beavatkozási kategóriákhoz kapcsolódik. Az EMVA esetében a súlyozás az EMVA-rendeletben megállapított kiemelt területekhez kapcsolódik, és az ETHA az ETHA-rendeletben megállapított intézkedésekhez.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén minden egyes ESB-alap számára egységes feltételeket állapít meg a (2) bekezdésben említett módszertan alkalmazására vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

II. CÍM

STRATÉGIAI MEGKÖZELÍTÉS

I. FEJEZET

Az ESB-alapok és a közös stratégiai keret tematikus célkitűzései

9. cikk

Tematikus célkitűzések

Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához, illetve az egyes alapok Szerződéseken alapuló célkitűzéseihez, többek között a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz történő hozzájárulás érdekében minden egyes ESB-alap a következő tematikus célkitűzéseket támogatja:

- (1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
- (2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;
- (3) a kvv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;
- (4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;

- (5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;
- (6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
- (7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;
- (8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
- (9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
- (10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
- (11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.

A tematikus célkitűzéseket az egyes ESB-alapokra vonatkozó specifikus prioritásokként és az alapspecifikus szabályokban kell meghatározni.

10. cikk

Közös stratégiai keret

(1) Az Unió harmonikus, kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődésének előmozdítása érdekében közös stratégiai keret jön létre, amelyet az I. melléklet állapít meg. A közös stratégiai keret stratégiai vezérelveket állapít meg azért, hogy elősegítse a programozási folyamatot, továbbá az uniós beavatkozás ESB-alapok szerinti ágazati és területi, valamint a többi releváns uniós szakpolitikával és eszközzel való koordinációját az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia célértékeivel és célkitűzéseivel összhangban, figyelembe véve a különböző típusú területeket érintő főbb területi kihívásokat.

(2) A közös stratégiai keretben megállapított stratégiai vezérelvek kialakítására az egyes ESB-alapok céljával és az általuk nyújtott támogatás körével, valamint az egyes ESB-alapok működésére irányadó szabályokkal összhangban kerül sor, az e rendeletben és az alapspecifikus szabályokban meghatározottak szerint. A közös stratégiai keret nem ró további kötelezettségeket a tagállamokra a releváns ágazati uniós szakpolitikák keretében meghatározottakon túlmenően.

(3) A közös stratégiai keret – az arányosság és a szubszidiaritás elvének megfelelően, valamint figyelembe véve a nemzeti és regionális hatásköröket – a konkrét és megfelelő szakpolitikai és koordinációs intézkedések meghatározása érdekében elősegíti a partnerségi megállapodások és a programok elkészítését.

11. cikk

Tartalom

A közös stratégiai keret meghatározza:

- a) azon mechanizmusokat, amelyek biztosítják, hogy az ESB-alapok hozzájáruljanak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához, és hogy az ESB-alapok programozása koherens legyen és összhangban álljon az EUMSZ 121. cikke (2) bekezdésének megfelelően elfogadott, releváns országspecifikus ajánlásokkal, valamint az EUMSZ 148. cikke (4) bekezdésének megfelelően elfogadott releváns tanácsi ajánlásokkal, adott esetben pedig nemzeti szinten a nemzeti reformprogramokkal;
- b) az ESB-alapok integrált felhasználásának előmozdítására szolgáló intézkedéseket;
- c) az ESB-alapok és más releváns uniós szakpolitikák és eszközök közötti koordinációra irányuló intézkedéseket, beleértve a külső együttműködési eszközöket is;
- d) az ESB-alapok végrehajtására vonatkozó, az 5., 7. és 8. cikkben említett horizontális elveket és több területet érintő szakpolitikai célkitűzéseket;
- e) a városi területeket, vidéki térségeket, tengerparti és halászati területeket érintő főbb területi kihívásoknak és a régiókat érintő demográfiai kihívásoknak, illetve az EUMSZ 174. cikkében említett, súlyos és tartós természeti vagy demográfiai hátrányokkal küzdő földrajzi térségek egyedi szükségleteinek, valamint az EUMSZ 349. cikke szerinti legkülönbözőbb régiókat érintő sajátos kihívásoknak a kezelésére irányuló intézkedéseket;
- f) az egyes ESB-alapok szerinti együttműködési tevékenységek kiemelt területeit, adott esetben figyelembe véve a makro-regionális és a tengeri medencéket érintő stratégiákat.

12. cikk

Felülvizsgálat

Az Unióban fennálló társadalmi és gazdasági helyzet jelentős változása, valamint az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia jelentős megváltoztatása esetén a Bizottság javaslatot nyújthat be a közös stratégiai keret felülvizsgálatára, vagy az Európai Parlament vagy a Tanács – az EUMSZ 225. vagy 241. cikkével összhangban eljárva – felkérheti a Bizottságot ilyen javaslat benyújtására.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a közös stratégiai keret I. mellékletben foglalt 4. szakaszának és 7. szakaszának kiegészítése vagy módosítása céljából annak érdekében, hogy szükség esetén figyelembe vegye a 4. szakaszban említett uniós szakpolitikák és eszközök, illetve a 7. szakaszban említett együttműködési tevékenységek változásait, illetve az új uniós szakpolitikák, eszközök és együttműködési tevékenységek bevezetését.

13. cikk

Iránymutatás a kedvezményezettek számára

(1) A Bizottság iránymutatást dolgoz ki arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet hatékonyan hozzáférni az ESB-alapokhoz és felhasználni azokat, valamint hogy hogyan lehet hasznosítani a releváns uniós szakpolitikák egyéb eszközeivel fennálló kiegészítő jelleget.

(2) Az iránymutatást legkésőbb 2014. június 30-ig kidolgozzák, és abban minden tematikus célkitűzés vonatkozásában áttekintést nyújtanak az uniós szinten rendelkezésre álló releváns eszközökről az információforrások részletes leírása mellett, a rendelkezésre álló finanszírozási eszközök egyes szakpolitikai területeken belüli, illetve több szakpolitikai területen átfelölő összekapcsolására vonatkozó jó gyakorlatok példáiról, az egyes eszközök kezelésében közreműködő illetékes hatóságok és szervezetek leírásáról, valamint a potenciális kedvezményezettek számára a legmegfelelőbb finanszírozási források azonosítását elősegítő ellenőrző listáról.

(3) Az iránymutatást közzéteszik a Bizottság érintett főigazgatóságainak honlapján. A Bizottság és az irányító hatóságok az alapspecifikus szabályokkal összhangban és a Régiók Bizottságával együttműködve biztosítják az iránymutatásnak a potenciális kedvezményezettek számára történő terjesztését.

II. FEJEZET

Partnerségi megállapodás

14. cikk

A partnerségi megállapodás elkészítése

(1) Valamennyi tagállam elkészíti a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakra szóló partnerségi megállapodást.

(2) A partnerségi megállapodást a tagállamok az 5. cikkben említett partnerekkel együttműködve készítik el. A partnerségi megállapodást a Bizottsággal folytatott párbeszéd útján készítik el. A tagállamok a nyilvánosság számára átlátható eljárások alapján és intézményi és jogi keretükkel összhangban készítik el a partnerségi megállapodást.

(3) A partnerségi megállapodás az ESB-alapokból az érintett tagállamnak nyújtott összes támogatást tartalmazza.

(4) 2014. április 22-i valamennyi tagállam benyújtja partnerségi megállapodását a Bizottságnak.

(5) Amennyiben az ESB-alapokra vonatkozó rendelet közül egy vagy több nem lép hatályba vagy hatálybalépése nem várható 2014. február 22-i, a (4) bekezdésben említett, a tagállam által benyújtott partnerségi megállapodásnak nem kell tartalmaznia a 15. cikk (1) bekezdése a) pontjának ii., iii., iv. és v. alpontjában említett elemeket az alapra vonatkozó rendelet késedelmes vagy várhatóan késedelmes hatálybalépése által érintett ESB-alap vonatkozásában.

15. cikk

A partnerségi megállapodás tartalma

(1) A partnerségi megállapodás a következőket határozza meg:

a) az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiával, valamint az egyes alapok Szerződéseken alapuló célkitűzései szerinti küldetésekkel – köztük a gazdasági, társadalmi és területi kohézióval – való összhangot biztosító intézkedések, beleértve a következőket:

i. az egyenlőtlenségek, fejlesztési szükségletek és növekedési potenciálok elemzése a tematikus célkitűzések és a területi kihívások tükrében, figyelembe véve adott esetben a tagállam nemzeti reformprogramját, valamint az EUMSZ 121. cikke (2) bekezdésének megfelelően elfogadott releváns országspecifikus ajánlásokat és az EUMSZ 148. cikke (4) bekezdésével összhangban elfogadott releváns tanácsi ajánlásokat;

ii. a programok előzetes értékelésének vagy a partnerségi megállapodás előzetes értékelés során tett főbb megállapítások összefoglalása, amennyiben az utóbbi értékeléseket a tagállam saját kezdeményezésére hajtották végre;

iii. a kiválasztott tematikus célkitűzések, valamint minden egyes kiválasztott tematikus célkitűzés esetében az egyes ESB-alapok tekintetében várható főbb eredmények összefoglalása;

iv. az uniós támogatás indikatív elosztása nemzeti szinten mindegyik ESB-alapra vonatkozóan, tematikus célkitűzésekre lebontva, valamint az éghajlat-változási célkitűzésekre előírt támogatás indikatív teljes összege;

v. az ESB-alapok végrehajtására vonatkozó, az 5., a 7. és a 8. cikkben említett horizontális elvek és szakpolitikai célkitűzések alkalmazása;

vi. az ERFA-hoz, az ESZA-hoz és a Kohéziós Alaphoz tartozó programok – az európai területi együttműködési cél alá tartozók kivételével –, valamint az EMVA-hoz és az ETHA-hoz tartozó programok listája a vonatkozó indikatív pénzelosztások ESB-alaponkénti és évenkénti bontásával;

vii. tájékoztatás az eredményességi tartalékhoz kapcsolódó összegekről az ESB-alap, valamint adott esetben a régiókategóriák szerint lebontva, valamint tájékoztatás az eredményességi tartalék kiszámításához a 20. cikkkel összhangban figyelembe nem vett összegekről;

b) az ESB-alapok eredményes végrehajtását biztosító intézkedések, beleértve a következőket:

i. azon intézkedések – a tagállamok intézményi keretével összhangban –, amelyek biztosítják az ESB-alapok közötti, illetve más uniós és nemzeti finanszírozási eszközökkel, valamint az EBB-vel való koordinációt;

ii. a harmadik részben meghatározott addicionalitásra vonatkozó szabályoknak való megfelelés előzetes vizsgálatához szükséges információk;

iii. összefoglaló a 19. cikknek és a XI. mellékletnek megfelelően az alkalmazandó előzetes feltételrendszer nemzeti szintű teljesítésére vonatkozó értékelésről, valamint az alkalmazandó előzetes feltételrendszer teljesítésének elmulasztása esetén a meghozandó intézkedésekről, a felelős szervezetekről és ezen intézkedések végrehajtásának ütemtervéről;

iv. az eredményességmérési keret következetes működésének biztosítására szolgáló módszertan és mechanizmusok a 21. cikkel összhangban;

v. annak értékelése, hogy szükség van-e a programok irányításában és kontrolljában közreműködő hatóságok – és adott esetben a kedvezményezettek – adminisztratív kapacitásának megerősítésére, továbbá szükség esetén az e célból megteendő intézkedések összefoglalása;

vi. a programok keretében tervezett intézkedések összefoglalása, beleértve a kedvezményezettek adminisztratív terheinek csökkentésére irányuló indikatív ütemtervet is;

c) az 5. cikkben említett partnerségi elvhez kapcsolódó intézkedések;

d) az 5. cikkben említett partnerek indikatív listája, valamint az 5. cikk szerinti bevonásuk érdekében hozott intézkedések és a partnerségi megállapodás és az 52. cikkben említett előrehaladási jelentés elkészítésében játszott szerepük összefoglalása;

(2) A partnerségi megállapodás a következőket is magában foglalja:

a) az ESB-alapok által támogatott területfejlesztéssel kapcsolatos integrált megközelítés, vagy a területfejlesztéssel kapcsolatos integrált megközelítések összefoglalása a programok tartalma alapján, a következők meghatározásával:

i. azon intézkedések, amelyek biztosítják az ESB-alapoknak az adott szubregionális térségek területfejlesztése érdekében történő felhasználására vonatkozó integrált megközelítést, különösen a 32., 33. és 36. cikkel összefüggő végrehajtási intézkedések, amelyeket olyan elvek egészítenek ki, amelyek alapján azonosíthatók azok a városi területek, ahol fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedéseket kell végrehajtani;

- ii. az ESB-alapok keretében folytatott együttműködés főbb kiemelt területei, adott esetben figyelembe véve a makroregionális és a tengeri medencéket érintő stratégiákat;
- iii. ahol szükséges, integrált megközelítés a szegénység által leginkább sújtott földrajzi területek, illetve a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatának kitett célcsoportok egyedi szükségleteinek kezelésére, különös tekintettel a marginalizálódott közösségekre, a fogyatékosokkal élőkre, a tartósan munkanélküliekre, valamint azon fiatalokra, akik nem vesznek részt sem foglalkoztatásban, sem oktatásban vagy képzésben;
- iv. ahol szükséges, olyan integrált megközelítés, amely foglalkozik azon térségek demográfiai kihívásaival, illetve azon földrajzi térségek egyedi szükségleteivel, amelyek súlyos és tartós természeti és demográfiai hátrányokkal küzdenek, az EUMSZ 174. cikkében említettek szerint.
- b) az ESB-alapok hatékony végrehajtását biztosító intézkedések, beleértve a meglévő elektronikus adatszere-rendszerek értékelését, valamint azon tervezett intézkedések összefoglalását, amelyek fokozatosan lehetővé teszik, hogy a kedvezményezettek, valamint a programok irányításáért és kontrolljáért felelős hatóságok között folytatott minden információcsere elektronikus adatszere formájában valósuljon meg.

16. cikk

A partnerségi megállapodás elfogadása és módosítása

(1) A Bizottság értékeli a partnerségi megállapodás összhangját e rendelettel, figyelembe véve – adott esetben – a tagállam nemzeti reformprogramját, továbbá az EUMSZ 121. cikke (2) bekezdésének megfelelően elfogadott, releváns országspecifikus ajánlásokat és az EUMSZ 148. cikke (4) bekezdésének megfelelően elfogadott releváns tanácsi ajánlásokat, valamint a programok előzetes értékelését is, és észrevételeket tesz a tagállam partnerségi megállapodásának tagállam általi benyújtását követő három hónapon belül. Az érintett tagállam megadja az összes további szükséges információt, és adott esetben felülvizsgálja a partnerségi megállapodást.

(2) A Bizottság a a partnerségi megállapodás tagállam általi benyújtásának időpontja után legkésőbb négy hónappal, végrehajtási jogi aktusok révén határozatot hoz a partnerségi megállapodás 15. cikk (1) bekezdésének hatálya alá eső elemeinek az elfogadásáról, valamint a 15. cikk (2) bekezdésének hatálya alá esők elfogadásáról – ha valamely tagállam olyan elem vonatkozásában alkalmazza a 96. cikk (8) bekezdésében szereplő rendelkezést, amelyet a 96. cikk (10) bekezdése értelmében a Bizottságnak határozatával kell jóváhagynia –, feltéve, hogy a Bizottság által tett észrevételeket megfelelően figyelembe vették. A partnerségi megállapodás 2014. január 1-je előtt nem lép hatályba.

(3) A Bizottság 2015. december 31-ig jelentést készít a partnerségi megállapodásokról és a programokról folytatott

tárgyalások eredményéről, amely minden egyes tagállam tekintetében a főbb kérdések áttekintését is tartalmazza. A Bizottság ezt a jelentést egyidejűleg megküldi az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a Régiók Bizottságának.

(4) Amennyiben egy tagállam a partnerségi megállapodásnak azon elemeit érintő módosítást javasol, amelyek a Bizottság (2) bekezdésben említett határozatának hatálya alá tartoznak, a Bizottság elvégzi az (1) bekezdés szerinti értékelést és adott esetben végrehajtási jogi aktusok révén a módosításra vonatkozó javaslat tagállam általi benyújtását követő három hónapon belül határozatot fogad el a módosítás jóváhagyásáról.

(5) Amennyiben egy tagállam a partnerségi megállapodás azon elemeit módosítja, amelyek nem tartoznak Bizottság (2) bekezdésben említett határozatának hatálya alá, a módosításra irányuló határozat meghozatalának időpontjától számított egy hónapon belül értesíti erről a Bizottságot.

17. cikk

A felülvizsgált partnerségi megállapodás elfogadása az alapra vonatkozó rendelet késedelmes hatálybalépése esetén

(1) Amennyiben a 14. cikk (5) bekezdése alkalmazandó, az alapra vonatkozó, késedelmesen hatályba lépett rendelet hatálybalépését követő két hónapon belül minden tagállam benyújt a Bizottságnak egy felülvizsgált partnerségi megállapodást, amely tartalmazza az érintett ESB-alapra vonatkozó, a partnerségi megállapodásból hiányzó elemeket.

(2) A Bizottság – a 16. cikk (1) bekezdésének megfelelően – értékeli a felülvizsgált partnerségi megállapodás e rendelettel való összhangját és végrehajtási jogi aktusok révén határozatot fogad el, amelyben – a 16. cikk (2) bekezdésének megfelelően – jóváhagyja a felülvizsgált partnerségi megállapodást.

III. FEJEZET

Tematikus koncentráció, előzetes feltételrendszer és eredményességi felülvizsgálat

18. cikk

Tematikus koncentráció

A tagállamok a támogatást az alapspecifikus szabályokkal összhangban az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiával kapcsolatban a legnagyobb hozzáadott értéket teremtő beavatkozásokra összpontosítják, a közös stratégiai kerettel összhangban figyelembe véve a különböző típusú területeket érintő főbb területi kihívásokat, adott esetben a tagállam nemzeti reformprogramjában azonosított kihívásokat, valamint az EUMSZ 121. cikke (2) bekezdése szerinti, releváns országspecifikus ajánlásokat és az EUMSZ 148. cikke (4) bekezdése alapján elfogadott releváns tanácsi ajánlásokat. Az alapspecifikus szabályok szerinti, a tematikus koncentrációra vonatkozó rendelkezések nem alkalmazandók a technikai segítségnyújtásra.

19. cikk

Előzetes feltételrendszer

(1) A tagállamok intézményi és jogi keretükkel összhangban, valamint a programok elkészítése – és adott esetben – a partnerségi megállapodás összefüggésében értékelik, hogy az adott alapra vonatkozó szabályokban meghatározott előzetes feltételrendszer és a XI. melléklet II. részében meghatározott általános előzetes feltételrendszer alkalmazandó-e a programjaik prioritásain belül elérni kívánt egyedi célkitűzésekre, és hogy a vonatkozó előzetes feltételek teljesülnek-e.

Az előzetes feltételrendszer csak olyan mértékben és csak akkor alkalmazandó, ha a 2. cikk 33. pontjában foglalt fogalom meghatározás a program prioritásai keretében kitűzött egyedi célkitűzés tekintetében teljesül. Az alkalmazandóság értékelése – a 2. cikkben megállapított fogalom meghatározás sérelme nélkül – a 4. cikk (5) bekezdésének megfelelően figyelembe veszi az arányosság elvét – adott esetben – a nyújtott támogatás szintjére figyelemmel. A teljesítés értékelése az alapspecifikus szabályokban és a XI. melléklet II. részében meghatározott kritériumokra korlátozódik.

(2) A partnerségi megállapodás meghatározza az alkalmazandó előzetes feltételek nemzeti szintű teljesítése értékelésének összefoglalását, és azon alkalmazandó előzetes feltételek tekintetében, amelyek – az (1) bekezdésben említett értékelés értelmében – a partnerségi megállapodás benyújtásának napján nem teljesülnek, a meghozandó intézkedéseket, a felelős szervezeteket és az intézkedések végrehajtásának ütemtervét. Minden program azonosítja, hogy az alapspecifikus szabályokban meghatározott előzetes feltételrendszer és a XI. melléklet II. részében meghatározott általános előzetes feltételrendszer közül melyik alkalmazandó a programra, és hogy – az (1) bekezdésben említett értékelés értelmében – mely feltételek teljesülnek a partnerségi megállapodás és a programok benyújtásának napján. Amennyiben az előzetes feltételrendszer nem teljesül a program tartalmazza a meghozandó intézkedések leírását, a felelős szervezeteket és az intézkedések végrehajtásának ütemtervét. A tagállamok legkésőbb 2016. december 31-ig teljesítik ezt az előzetes feltételrendszert, és annak teljesítéséről az 50. cikk (3) bekezdésének megfelelően legkésőbb az 50. cikk (4) bekezdésének megfelelően a 2017. évi éves végrehajtási jelentésben vagy az 52. cikk (2) bekezdése c) pontjának megfelelően a 2017. évi előrehaladási jelentésben beszámolnak.

(3) A Bizottság a programok és – adott esetben – a partnerségi megállapodás értékelésének keretében értékeli az előzetes feltételrendszer alkalmazandóságára és az alkalmazandó előzetes feltételrendszer teljesítésére vonatkozóan a tagállamok által szolgáltatott információk következetességét és megfelelőségét.

Az alkalmazandóság Bizottság általi ezen értékelése a 4. cikk (5) bekezdésének megfelelően figyelembe veszi az arányosság elvét tekintettel – adott esetben – a nyújtott támogatás szintjére. A feltételek teljesülésének Bizottság általi értékelése az alapspecifikus szabályokban és a XI. melléklet II. részében meghatározott kritériumokra korlátozódik, és tiszteletben tartja az egyedi és

megfelelő szakpolitikai intézkedésekkel – beleértve a stratégiák tartalommal – kapcsolatos határozathozatalra vonatkozó nemzeti és regionális hatásköröket.

(4) Amennyiben a Bizottság és valamely tagállam között nézeteltérés áll fenn egy előzetes feltételrendszernek a program prioritásai keretében kitűzött konkrét célra való alkalmazandóságával vagy a feltételrendszer teljesítésével kapcsolatban, a Bizottság bizonyítja mind a 2. cikk 33. pontjában foglalt fogalom meghatározás szerinti alkalmazandóságot, mind a teljesítés elmaradását.

(5) A Bizottság egy adott program elfogadásakor dönthet úgy, hogy felfüggeszti az e program releváns prioritásának javára történő összes időközi kifizetést vagy azok egy részét a (2) bekezdésben említett intézkedések kielégítő teljesítésétől függően, amennyiben ez szükséges ahhoz, hogy az érintett prioritás keretében kitűzött egyedi célkitűzések hatékony és eredményes elérése ne szenvedjen jelentős sérelmet. A partnerségi megállapodás és az adott programok benyújtásának időpontjában még nem teljesített, alkalmazandó előzetes feltételrendszer teljesítését célzó intézkedések a (2) bekezdésben meghatározott határidőig történő végrehajtásának az elmulasztása alapot ad arra, hogy a Bizottság felfüggeszesse az adott program érintett prioritásainak javára történő időközi kifizetéseket. A felfüggesztés hatályának mindkét esetben arányosnak kell lennie, figyelembe véve a meghozandó intézkedések és a veszélyeztetett alapokat.

(6) Az (5) bekezdés nem alkalmazandó abban az esetben, ha a Bizottság és a tagállam megállapodik arról, hogy az előzetes feltételrendszer nem alkalmazandó, vagy arról, hogy valamely alkalmazandó előzetes feltételrendszer teljesült – amit a program és a partnerségi megállapodás jóváhagyása jelez –, vagy ha a Bizottság a (2) bekezdésben említett, vonatkozó jelentés benyújtását követő hatvan napon belül nem tesz észrevételeket.

(7) A Bizottság késelem nélkül megszünteti az adott prioritás javára történő időközi kifizetések felfüggesztését, ha a tagállam megtette az érintett programra vonatkozó, a Bizottság felfüggesztésről szóló határozata meghozatalának időpontjában még nem teljesített előzetes feltételrendszer teljesítésével kapcsolatos intézkedéseket. A Bizottság késelem megszünteti a felfüggesztést abban az esetben is, ha a programnak az érintett prioritással kapcsolatos módosítását követően az adott előzetes feltétel már nem alkalmazandó.

(8) Az (1)–(7) bekezdések nem vonatkoznak az európai területi együttműködési cél alá tartozó programokra.

20 cikk

Eredményességi tartalék

Az ERFA-nak, az ESZA-nak és a Kohéziós Alapnak az e rendelet 89. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett, a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés keretében, valamint az EMVA-nak és az ETHA-val összhangban osztott irányítás keretében finanszírozott intézkedéseknek juttatott források 6 %-a eredményességi tartalékot képez, amelyet a partnerségi megállapodásban és programokban kell kialakítani, és az e rendelet 22. cikkének megfelelően kell elosztani a meghatározott prioritások között.

A következő forrásokat nem veszik figyelembe az eredményességi tartalék kiszámításához:

- a) az ESZA-rendelet 15. iii. cikke szerinti operatív programban meghatározott ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára juttatott források;
- b) technikai segítségnyújtás számára a Bizottság kezdeményezésére juttatott források;
- c) az 1307/2013/EK rendelet 7. cikkének (2) bekezdésével és 14. cikkének (1) bekezdésével összhangban a KAP első pillérből az EMVA számára átcsoportosított források;
- d) a 2013., illetve a 2014. év tekintetében a 73/2009/EK tanácsi rendelet 10b., 136. és 136b. cikkével összhangban az EMVA-hoz történő átcsoportosítások;
- e) a Kohéziós Alapból az e rendelet 92. cikkének (6) bekezdésével összhangban az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközhöz átcsoportosított források;
- f) az e rendelet 92. cikkének (7) bekezdésével összhangban a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alaphoz átcsoportosított források;
- g) az e rendelet 92. cikkének (8) bekezdésével összhangban a fenntartható városfejlesztésre irányuló innovatív tevékenységekre juttatott források.

21. cikk

Eredményességi felülvizsgálat

(1) A Bizottság a tagállamokkal együttműködésben valamennyi tagállamban 2019-ben felülvizsgálja a programok teljesítését az adott programokban meghatározott eredményességmérési keretre tekintettel (a továbbiakban: az eredményességi felülvizsgálat). Az eredményességmérési keret létrehozásának módszerét a II. melléklet határozza meg.

(2) Az eredményességi felülvizsgálat során megvizsgálják a programok rész céljainak teljesítését a prioritások szintjén, a 2019-ben a tagállamok által benyújtott éves végrehajtási jelentésben bemutatott információk és értékelések alapján.

22. cikk

Az eredményességmérési keret alkalmazása

(1) Az eredményességi tartalék az egy programon belüli egyes prioritások számára nyújtott költségvetési juttatás 5 és 7 %-a közötti összeg, a technikai segítségnyújtásra irányuló prioritások kivételével, a 39. cikkel összhangban. Az ESB- alap és a régiókategória szerint juttatott eredményességi tartalék teljes összege 6 %. Az eredményességi tartaléknak megfelelő összegeket a prioritások és adott esetben az ESB- alap, valamint a régiókategóriák szerint lebontott programokban kell meghatározni.

(2) Az eredményességi felülvizsgálat alapján a Bizottság 2019-ben a vonatkozó éves végrehajtási jelentések kézhezvételétől számított két hónapon belül végrehajtási jogi aktusok révén határozatot hoz, hogy megállapítsa mindegyik ESB-alap és tagállam tekintetében, hogy mely programok és prioritások teljesítették a részcélokat, ezen információkat ESB-alap és régiókategória szerint megadva, amennyiben egy adott prioritás egyenél több ESB-alapra vagy régiókategóriára terjed ki.

(3) Az eredményességi tartalékot kizárólag azon programok és prioritások számára lehet juttatni, amelyek teljesítették a rájuk vonatkozó részcélokat. Amennyiben egy prioritás teljesítette a rá vonatkozó részcélokat, a prioritás számára megállapított eredményességi tartalék összegét véglegesen kifizetettnek kell tekinteni a Bizottság (2) bekezdésben említett határozata alapján.

(4) Amennyiben egy prioritás nem teljesítette a rá vonatkozó részcélokat, a tagállam javasolja az eredményességi tartalék megfelelő összegének újbóli kiosztását a Bizottság (2) bekezdésben említett határozatában megállapított prioritások számára, illetve az eredményességi tartalék újbóli kiosztásából fakadóan a program egyéb módosításaira tesz javaslatot, legkésőbb három hónappal a (2) bekezdésben említett határozat elfogadását követően.

A Bizottság a 30. cikk (3) és (4) bekezdésével összhangban jóváhagyja az érintett programok módosítását. Amennyiben egy tagállam nem nyújtja be az 50. cikk (5) és (6) bekezdésével összhangban az információkat, akkor az érintett programokra vagy prioritásokra szánt eredményességi tartalék nem fordítható az érintett programokra vagy prioritásokra.

(5) Az eredményességi tartalék újbóli kiosztására vonatkozó tagállami javaslatnak összhangban kell állnia az e rendeletben és az alapspecifikus szabályokban meghatározott tematikus koncentráció követelményeivel és a juttatások minimális összegével. Ettől eltérve, amennyiben a tematikus koncentráció követelményéhez vagy a juttatások minimális összegéhez kapcsolódó egy vagy több prioritás nem teljesítette a rá vonatkozó részcélokat, a tagállam javasolhatja a tartalék olyan újbóli elkülönítését, amely nem áll összhangban a fent említett követelményekkel és a juttatások minimális összegével.

(6) Amennyiben az eredményességi felülvizsgálat azt mutatja, hogy súlyos mulasztás történt a tekintetben, hogy egy adott prioritás nem érte el a kizárólag pénzügyi és kimeneti mutatókhoz, valamint kulcsfontosságú végrehajtási lépésekhez kapcsolódó, a eredményességmérési keretben meghatározott részcélokat, és ennek okai olyan egyértelműen megállapítható végrehajtási hiányosságok, amelyekre a Bizottság az érintett tagállammal folytatott szoros konzultációt követően az 50. cikk (8) bekezdése szerint korábban már felhívta a figyelmet, de a tagállam nem végezte el a hiányosságok kezeléséhez szükséges korrekciós intézkedést, akkor a Bizottság leghamarabb az értesítéstől számított öt hónapon belül – az alapspecifikus szabályokban meghatározott eljárás szerint – felfüggesztheti a program prioritására szánt összes időközi kifizetést vagy annak egy részét.

A Bizottság haladéktalanul megszünteti az időközi kifizetések felfüggesztését, amint a tagállam meghozta a szükséges korrekciós intézkedéseket. Amennyiben a korrekciós intézkedés a pénzügyi támogatásnak a részcelokot teljesítő más programokhoz vagy prioritásokhoz történő átcsoportosítására irányul, a Bizottság végrehajtási jogi aktus révén jóváhagyja az érintett programok szükséges módosítását, a 30. cikk (2) bekezdésének megfelelően. A 30. cikk (2) bekezdésétől eltérően ilyen esetben a Bizottság a tagállami kérelem benyújtásának időpontjától számított legfeljebb két hónapon belül határoz a módosításról.

(7) Amennyiben a Bizottság a program záró végrehajtási jelentésének vizsgálata alapján az eredményességmérési keretben meghatározott, a kizárólag pénzügyi mutatókhoz, kimeneti mutatókhoz és a kulcsfontosságú végrehajtási lépésekhez kapcsolódó célértékek elérésével kapcsolatos súlyos hiányosságot állapít meg, és ennek oka olyan egyértelműen azonosítható végrehajtási hiányosság, amelyre a Bizottság az érintett tagállammal folytatott szoros konzultációt követően az 50. cikk (8) bekezdése szerint korábban már felhívta a figyelmet, de a tagállam nem végezte el a hiányosság kezeléséhez szükséges korrekciós intézkedést, akkor a Bizottság a 85. cikk ellenére az érintett prioritások vonatkozásában pénzügyi korrekciót alkalmazhat az alapspecifikus szabályoknak megfelelően.

A Bizottság a pénzügyi korrekciók alkalmazásakor – kellő tekintettel az arányosság elvére – figyelembe veszi a támogatás felhasználásának szintjét és a hiányossághoz hozzájáruló külső tényezőket.

Nem alkalmazandók pénzügyi korrekciók, amennyiben a célértékek teljesítésének elmulasztására társadalmi-gazdasági vagy környezeti tényezők hatása, valamely tagállam gazdasági vagy környezeti helyzetében bekövetkező jelentős változások, illetve az adott prioritások végrehajtását súlyos mértékben befolyásoló vis maior okán került sor.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az alkalmazandó pénzügyi korrekció szintjének megállapításához szükséges kritériumokra vonatkozó részletes szabályok meghatározása céljából.

A Bizottság részletes intézkedéseket meghatározó végrehajtási jogi aktusokat fogad el annak érdekében, hogy az egyes prioritások eredményességmérési kereten belüli rész céljainak és céljainak meghatározása, illetve a részcelok és célok elérésére vonatkozó értékelés tekintetében egységes megközelítést biztosíts. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

IV. FEJEZET

A gondos gazdasági irányítással kapcsolatos intézkedések

23. cikk

Az ESB-alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések

(1) A Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz

módosítások javaslatát, amennyiben ez szükséges a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése vagy a pénzügyi támogatásban részesülő tagállamokban az ESB-alapok növekedésre és versenyképességre gyakorolt hatásának a maximalizálása érdekében.

A Bizottság ezt a felkérést a következő célokból teheti:

- a) az EUMSZ 121. cikkének (2) bekezdésével összhangban elfogadott vonatkozó országspecifikus ajánlás vagy az EUMSZ 148. cikkének (4) bekezdésével összhangban elfogadott vonatkozó tanácsi ajánlás végrehajtásának támogatásához, amely címzettje az érintett tagállam;
- b) a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának támogatásához, amelyek címzettje az érintett tagállam, és amelyeket az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 7. cikkének (2) bekezdése vagy 8. cikkének (2) bekezdése szerint fogadtak el, feltéve, hogy ezeket a módosításokat szükségesnek tartják a makrogazdasági egyensúlytalanságok kiigazításához; vagy
- c) a rendelkezésre álló ESB-alapok növekedésre és versenyképességre gyakorolt hatásának maximalizálásához, amennyiben a tagállam teljesíti a következő feltételek valamelyikét:
  - i. a 407/2010/EU tanácsi rendelet⁽²⁾ értelmében uniós pénzügyi támogatás áll rendelkezésére;
  - ii. a 332/2002/EK tanácsi rendelet⁽³⁾ értelmében pénzügyi támogatás áll rendelkezésére;
  - iii. pénzügyi támogatás áll rendelkezésére, amely a 472/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ szerinti makrogazdasági kiigazítási program indítását idézi elő, vagy amely az EUMSZ 136. cikkének (1) bekezdése szerinti tanácsi határozatot vált ki.

A második albekezdés b) pontjának alkalmazásában valamennyi említett feltétel teljesítettnek tekintendő, ha a tagállam részére 2013. december 21-i előtt vagy után ilyen támogatást nyújtottak és a támogatást továbbra is nyújtják.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.)

⁽²⁾ A Tanács 407/2010/EU rendelete (2010. május 11.) európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus létrehozásáról (HL L 118., 2010.5.12., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2002. február 18-i 332/2002/EK rendelete a tagállamok fizetési mérlegéhez középtávú pénzügyi támogatást nyújtó mechanizmus létrehozásáról (HL L 53., 2002.2.23., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 472/2013/EU rendelete (2013. május 21.) a pénzügyi stabilitásuk tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő vagy súlyos nehézségek által fenyegetett euroövezeti tagállamok gazdasági és költségvetési felügyeletének megerősítéséről (HL L 140., 2013.5.27., 1. o.).

(2) A Bizottság valamely tagállamhoz intézett, az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelő kérését indokolni kell, utalva az adott ajánlások végrehajtása támogatásának vagy adott esetben az ESB-alapok növekedésre és versenyképességre gyakorolt hatása maximalizálásának szükségességére, továbbá jelezni kell a Bizottság szerint érintett programokat vagy prioritásokat és a várható módosítások jellegét. Ilyen kérésre nem kerülhet sor sem 2015 előtt, illetve 2019 után, sem ugyanazon programra vonatkozóan két egymást követő évben.

(3) A tagállam az (1) bekezdésben említett kérésre annak beérkezésétől számított két hónapon belül válaszol, meghatározva, hogy a partnerségi megállapodásban és a programokban mely módosításokat tart szükségesnek, megadva a módosítások indokolását, azonosítva az érintett programokat és ismertetve a javasolt módosítások jellegét és várt hatását az ajánlások, valamint az ESB-alapok végrehajtására. Amennyiben szükséges, a Bizottság e válasz beérkezésétől számított egy hónapon belül észrevételeket tesz.

(4) A tagállam javaslatot nyújt be a partnerségi megállapodás és a vonatkozó programok módosítására a (3) bekezdésben említett válasz benyújtásától számított két hónapon belül.

(5) Amennyiben a Bizottság nem nyújtott be észrevételeket, vagy amennyiben elégedett, mivel a benyújtott észrevételeket kellően figyelembe vették, a Bizottság határozatot fogad el, amelyben jóváhagyja a partnerségi szerződésre és az érintett programokra vonatkozó módosításokat indokolatlan késedelem nélkül, de legkésőbb három hónappal azt követően, hogy a tagállam a (3) bekezdéssel összhangban benyújtotta az említett módosításokat.

(6) Amennyiben a tagállam nem hoz hatékony intézkedéseket az (1) bekezdésnek megfelelően benyújtott kérésnek a (3) és a (4) bekezdésben meghatározott határidőkre történő teljesítése érdekében, akkor a Bizottság – a (3) bekezdésben említett észrevételeinek megtétele vagy a tagállam (4) bekezdés szerinti javaslatainak benyújtása után számított három hónapon belül – javasolhatja a Tanácsnak, hogy teljes egészében vagy részben függessze fel az érintett programok vagy prioritások részére nyújtott kifizetéseket. A Bizottságnak javaslatában meg kell indokolnia azon következtetését, amely szerint a tagállam nem tett hatékony lépéseket. Javaslatának kidolgozásakor a Bizottság figyelembe veszi az összes vonatkozó információt, valamint kellően tekintetbe veszi a (15) bekezdésnek megfelelő strukturált párbeszédből keletkező elemeket és az e párbeszéden keresztül kifejezésre juttatott véleményeket.

A Tanács a javaslatról végrehajtási jogi aktusban hoz határozatot. E végrehajtó határozat csak azon kifizetési kérelmekre alkalmazandó, amelyeket az említett végrehajtási aktus elfogadásának időpontja után nyújtanak be.

(7) A kifizetések (5) bekezdésben foglaltaknak megfelelő felfüggesztésének hatálya és szintje arányos és hatékony, valamint tiszteletben tartja a tagállamok egyenlő bánásmódhoz való jogát, különös tekintettel a felfüggesztésnek az érintett tagállam

gazdaságára gyakorolt hatására. A felfüggesztendő programokat az (1) és a (2) bekezdésben említett kérelemben szereplő szűkségletek alapján kell meghatározni.

A kifizetések felfüggesztése nem haladhatja meg az egyes érintett programok kifizetéseinek 50 %-át. A határozat rendelkezhet a kifizetések felfüggesztésének akár 100 %-ra történő emeléséről, ha a tagállam a kifizetések (6) bekezdésben említett felfüggesztéséről szóló határozatot követő három hónapon belül az (1) bekezdés szerinti kérés teljesítése érdekében nem tesz hatékony lépéseket.

(8) Amennyiben a tagállam a Bizottság kérésének megfelelően javaslatokat tett a partnerségi megállapodás és a vonatkozó programok módosítására, a Tanács a Bizottság javaslata alapján dönt a kifizetések felfüggesztéséről.

(9) A Bizottság az alábbi esetekben javasolja a Tanácsnak, hogy teljes egészében vagy részben függessze fel a valamely tagállam programjaira vonatkozó kötelezettségvállalásokat vagy kifizetések nyújtását:

- a) az EUMSZ 126. cikkének (8) bekezdésével vagy 126. cikkének (11) bekezdésével összhangban a Tanács úgy dönt, hogy a tagállam nem tett hatékony lépéseket a túlzott deficitjének kiigazítására;
- b) a Tanács 1176/2011/EU rendelet 8. cikkének (3) bekezdésével összhangban azzal az indokkal, hogy a tagállam nem nyújtott be megfelelő korrekciós intézkedési tervet, egymást követően két ajánlást fogad el az egyensúlyhiány esetén követendő ugyanazon eljárás során.
- c) a Tanács az 1176/2011/EU rendelet 10. cikkének (4) bekezdésével összhangban az egyensúlyhiány esetén követendő ugyanazon eljárás során egymást követően két olyan határozatot fogad el, amely megállapítja, hogy a tagállam nem teljesíti kötelezettségét, mivel nem hozta meg a javasolt korrekciós intézkedést;
- d) a Bizottság megállapítja, hogy a tagállam nem tette meg a 407/2010/EU rendeletben vagy a 332/2002/EK rendeletben említett kiigazítási program végrehajtásához szükséges intézkedéseket, és ennek következtében úgy határoz, hogy nem engedélyezi az adott tagállam számára megítélt pénzügyi támogatás kifizetését;
- e) a Tanács úgy határoz, hogy a tagállam nem teljesíti a 472/2013/EU rendelet 7. cikkében említett makrogazdasági kiigazítási programot, illetve az EUMSZ 136. cikkének (1) bekezdésével összhangban elfogadott tanácsi határozatban kért intézkedéseket.

Javaslatának kidolgozásakor a Bizottság tiszteletben tartja a (7) bekezdés rendelkezéseit, és figyelembe veszi az összes vonatkozó információt, valamint kellően tekintetbe veszi a (15) bekezdésnek megfelelő strukturált párbeszédből keletkező elemeket és az e párbeszéd során kifejezésre juttatott véleményeket.

Elsőbbséget kell biztosítani a kötelezettségvállalási előirányzatok felfüggesztése tekintetében: a kifizetési előirányzatokat csak akkor helyénvaló felfüggeszteni, ha azonnali intézkedésre van szükség, valamint a szabályok jelentős be nem tartása esetén. A kifizetések felfüggesztése azon kifizetési kérelmekre alkalmazandó, amelyeket az érintett programok esetében a felfüggesztésről szóló határozat időpontja után nyújtanak be.

(10) A (9) bekezdésben említett, a kötelezettségvállalások felfüggesztésével kapcsolatos bizottsági javaslatot a Tanács által elfogadottnak kell tekinteni, kivéve, ha a Tanács a Bizottság javaslatának benyújtását követő egy hónapon belül egy végrehajtási jogi aktus révén úgy dönt, hogy minősített többséggel elutasítja a javaslatot. A kötelezettségvállalások felfüggesztése az érintett tagállam esetében az ESB-alapokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásokra a felfüggesztésről szóló határozatot követő év január 1-jétől kezdődően alkalmazandó.

A Tanács egy végrehajtási jogi aktus révén a Bizottság kötelezettségvállalások felfüggesztésével kapcsolatos, (9) bekezdésben említett javaslatára határozatot fogad el.

(11) A kötelezettségvállalások vagy kifizetések a (10) bekezdés szerint történő felfüggesztése hatályának és szintjének arányosnak kell lennie, tiszteletben kell tartania a tagállamok egyenlő bánásmódhoz való jogát, és figyelembe kell vennie az érintett tagállam gazdasági és társadalmi helyzetét, különösen a munkanélküliek uniós átlaghoz viszonyított arányát az érintett tagállamban és a felfüggesztés hatását az érintett tagállam gazdaságára. Külön tényezőként kell figyelembe venni a felfüggesztés hatását a kedvezőtlen gazdasági és társadalmi feltételeket kezelő kritikus fontosságú programokra.

A felfüggesztések hatályát és szintjét meghatározó részletes rendelkezéseket a III. melléklet tartalmazza.

A kötelezettségvállalások felfüggesztésére a következő plafonértékek közül az alacsonyabb vonatkozik:

- a) a (9) bekezdés első albekezdése a) pontjának megfelelően túlzott hiány esetén követendő eljárás nem teljesítésének első előfordulása esetén az ESB-alapokkal kapcsolatos, a következő pénzügyi évre vonatkozó kötelezettségvállalások legfeljebb 50 %-a, továbbá a (9) bekezdés első albekezdése b) pontjának megfelelően túlzott egyensúlyhiány esetén követendő eljárás keretében a korrekciós intézkedési terv nem teljesítésének első előfordulása, illetve a (9) bekezdés első albekezdése c) pontjának megfelelően túlzott egyensúlyhiány esetén követendő eljárás szerinti ajánlott korrekciós intézkedés nem teljesítésének esetén az ESB-alapokkal kapcsolatos, a következő pénzügyi évre vonatkozó kötelezettségvállalások legfeljebb 25 %-a.

A felfüggesztés szintje a túlzott hiány esetén követendő eljárás esetében fokozatosan eléri az ESB-alapokkal kapcsolatos, a következő pénzügyi évre vonatkozó kötelezettségvállalások 100 %-át, és a túlzott egyensúlyhiány esetén

követendő eljárás esetén az ESB-alapokkal kapcsolatos, a következő pénzügyi évre vonatkozó kötelezettségvállalások legfeljebb 50 %-át a nem teljesítés súlyosságának megfelelően.

- b) a nominális GDP legfeljebb 0,5 %-a alkalmazandó a túlzott hiány esetén követendő eljárás (9) bekezdés első albekezdésének a) pontjában foglaltak szerinti nem teljesítésének első előfordulása esetén, valamint a nominális GDP legfeljebb 0,25 %-a alkalmazandó a túlzott egyensúlyhiány esetén követendő eljárás keretében a korrekciós intézkedési terv (9) bekezdés c) pontjában foglaltak szerinti nem teljesítésének, illetve a túlzott egyensúlyhiány esetén követendő eljárás keretében a javasolt korrekciós intézkedés (9) bekezdés első albekezdése c) pontjában foglaltak szerinti nem teljesítésének első előfordulásakor.

Ha a korrekciós intézkedést a (9) bekezdés első albekezdésének a), b) és c) pontja szerint továbbra sem teljesítik, e GDP-hez viszonyított felső értéket fokozatosan növelni kell:

— legfeljebb a nominális GDP 1 %-áig, ha a túlzott hiány esetén követendő eljárást a (9) bekezdés első albekezdésének a) pontjával összhangban tartósan nem teljesítik; valamint

— legfeljebb a nominális GDP 0,5 %-áig, ha a túlzott egyensúlyhiány esetén követendő eljárást a (9) bekezdés első albekezdésének b) vagy c) pontja szerint tartósan nem teljesítik, a nem teljesítés súlyosságának megfelelően;

- c) az ESB-alapokkal kapcsolatos, a következő pénzügyi évre vonatkozó kötelezettségvállalások legfeljebb 50 %-a vagy a nominális GDP legfeljebb 0,5 %-a a (9) bekezdés d) és e) pontjában foglaltak szerinti nem teljesítés első előfordulásakor.

A felfüggesztés mértékének meghatározásakor, illetve annak eldöntésakor, hogy a kötelezettségvállalásokat vagy a kifizetéseket függeszessék-e fel, figyelembe kell venni, hogy a programciklus melyik szakaszánál tart, különös tekintettel a támogatás felhasználására fennmaradó időre azt követően, hogy újra elosztják a felfüggesztett kötelezettségvállalásokat.

- (12) A 78–80. cikkben foglalt, a kötelezettségvállalások visszavonására vonatkozó szabályok sérelme nélkül a Bizottság az alábbi esetekben késedelem nélkül megszünteti a kifizetések és kötelezettségvállalások felfüggesztését:

- a) a túlzott hiány esetén követendő eljárást az 1467/97/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 9. cikkével összhangban felfüggesztik, vagy a Tanács az EUMSZ 126. cikk (12) bekezdésével összhangban úgy határozott, hogy hatályon kívül helyezi a túlzott hiány meglétéről szóló határozatot;

⁽¹⁾ A Tanács 1467/97/EK rendelete (1997. július 7.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról (HL L 209., 1997.8.2., 6. o.)

- b) a Tanács támogatta az 1176/2011/EU rendelet 8. cikkének (2) bekezdésével összhangban az érintett tagállam által benyújtott korrekciós intézkedési tervet, vagy az említett rendelet 10. cikkének (5) bekezdésével összhangban felfüggesztik a túlzott egyensúlyhiány esetén követendő eljárást, vagy a Tanács az említett rendelet 11. cikkével összhangban lezárta a túlzott egyensúlyhiány esetén követendő eljárást;
- c) a Bizottság megállapítja, hogy az érintett tagállam meghozta a megfelelő intézkedéseket a 472/2013/EU rendelet 7. cikkében említett kiigazítási program végrehajtása érdekében, illetve az EUMSZ 136. cikkének (1) bekezdésével összhangban elfogadott tanácsi határozatban kért intézkedéseket.

A kötelezettségvállalások felfüggesztésének megszüntetésekor a Bizottság határozatot hoz a felfüggesztett kötelezettségvállalások újraelosztásáról az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet 8. cikkével összhangban.

A Tanács – a Bizottság javaslatára – határozatot hoz a kifizetések felfüggesztésének megszüntetéséről, amennyiben teljesülnek az első albekezdés a), b) és –c) pontjában foglalt alkalmazandó feltételek.

(13) Az (6) és a (9)–(12) bekezdések nem alkalmazandók az Egyesült Királyságra, amennyiben a kötelezettségvállalások és kifizetések felfüggesztése az (1) bekezdés második albekezdésének a), b) pontjaiban és c) pontja iii. alpontjában vagy a (9) bekezdés első albekezdésének a), b) vagy d) pontjaiban tárgyalt ügyekre vonatkozik.

(14) E cikk nem vonatkozik az európai területi együttműködési cél alá tartozó programokra.

(15) A Bizottság folyamatosan tájékoztatja az Európai Parlamentet e cikk végrehajtásáról. Különösen akkor, amikor a (6) bekezdés vagy a (9) bekezdés első albekezdésének a)–e) pontjában meghatározott feltételek egyike teljesül egy tagállam esetében, a Bizottság haladéktalanul értesíti az Európai Parlamentet és részletesen tájékoztatja azokról az ESB-alapokról és programokról, amelyek kötelezettségvállalásai és kifizetései felfüggesztésre kerülhetnek.

Az Európai Parlament felkérheti a Bizottságot strukturális párbeszéd folytatására e cikk alkalmazásáról, különös tekintettel az első albekezdésben említett információk megküldésére.

A Bizottság a kötelezettségvállalások és kifizetések felfüggesztésére vagy a felfüggesztés megszüntetésére vonatkozó javaslatot annak elfogadása után haladéktalanul megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az Európai Parlament felkérheti a Bizottságot a javaslat megindolására.

(16) 2017-ben a Bizottság felülvizsgálja e cikk alkalmazását. E célból a Bizottság jelentést készít, amelyet – adott esetben jogalkotási javaslattal együtt – megküld az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(17) Az Unióban fennálló társadalmi és gazdasági helyzet jelentős változása esetén a Bizottság javaslatot nyújthat be e cikk alkalmazásának felülvizgálatára, illetve az Európai Parlament vagy a Tanács – az EUMSZ 225. vagy 241. cikkével összhangban eljárva – felkérheti a Bizottságot ilyen javaslat előterjesztésére.

24. cikk

Kifizetések emelése az átmeneti költségvetési nehézségekkel küzdő tagállam esetében

(1) A tagállam kérésére az időközi kifizetést meg lehet emelni az egyes ERFA-, ESZA- és Kohéziós Alap prioritásokra vagy az egyes EMVA- és ETHA-intézkedésekre alkalmazandó társfinanszírozási arányhoz képest tíz százalékponttal. Amennyiben 2013. december 21-i követően egy tagállam megfelel a következő feltételek egyikének, a megemelt arány – amely nem lépheti túl a 100 %-ot – az adott tagállam 2016. június 30-ig tartó időszakra benyújtott kifizetési kérelmeire vonatkozik:

- a) amennyiben az érintett tagállam kölcsönt kap az Uniótól a 407/2010/EU tanácsi rendelet értelmében;
- b) amennyiben az érintett tagállam azzal a feltétellel kap közép-távú pénzügyi támogatást kap a 332/2002/EK rendelet értelmében, hogy végrehajtotta a makrogazdasági kiigazítási programot;
- c) amennyiben pénzügyi támogatás áll az adott tagállam rendelkezésére feltéve, hogy végrehajtotta a 472/2013/EU rendeletben meghatározott makrogazdasági kiigazítási programot;

Ez a bekezdés nem vonatkozik az ETE-rendelet hatálya alá tartozó programokra.

(2) A 1. bekezdésben foglaltaktól eltérve az időközi kifizetések és a végső egyenleg-kifizetések révén nyújtott uniós támogatás nem haladhatja meg a közpénzekből nyújtott támogatás összegét, vagy az ESB-alapokból nyújtott támogatás egyes ERFA-, ESZA- és Kohéziós Alapbeli-prioritásonkénti vagy egyes EMVA- és ETHA-intézkedésenkénti azon maximális összegét, amelyet a Bizottság a program jóváhagyásakor határozatban jóváhagyott.

(3) A Bizottság megvizsgálja az (1) és (2) bekezdések alkalmazását és értékeléseiről jelentést, illetve, amennyiben szükséges, jogalkotási javaslatot nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak 2016. június 30-ig.

25. cikk

Átmeneti költségvetési nehézségekkel küzdő tagállamok számára nyújtott technikai segítségnyújtás igazgatása

(1) Átmeneti költségvetési nehézségekkel küzdő, a 24. cikk (1) bekezdésében megállapított feltételeknek megfelelő tagállam kérésére az 59. cikkben előírt és az alapspecifikus szabályokkal összhangban programozott források egy része a Bizottsággal egyetértésben és a Bizottság kezdeményezésére az 58. cikk (1) bekezdése harmadik albekezdésének k) pontjával összhangban átcsoportosítható technikai segítségnyújtás céljából az érintett tagállammal kapcsolatos intézkedések közvetlen vagy közvetett igazgatás révén történő végrehajtására.

(2) Ezek az (1) bekezdésben említett források kiegészítik a Bizottság kezdeményezésére a technikai segítségnyújtásra vonatkozóan az alapspecifikus szabályokban meghatározott felső határokkal összhangban megállapított összegeket. Amennyiben az alapspecifikus szabályokban felső határt állapítanak meg a tagállam kezdeményezésére nyújtott technikai támogatás vonatkozásában, az átcsoportosítandó összeget figyelembe kell venni az említett felső határnak való megfelelés kiszámolásakor.

(3) A tagállam a (2) bekezdésben említett átcsoportosítást arra a naptári évre vonatkozóan kéri, amelyben megfelel a 24. cikk (1) bekezdésében megállapított feltételeknek, azon év január 31-ig, amelyben az átcsoportosítást végre kell hajtani. A kérelemhez egy azon program vagy programok módosítására irányuló javaslatot kell fűzni, amelyből vagy amelyekből az átcsoportosítás végrehajtásra kerül. A 30. cikk (2) bekezdése értelmében ennek megfelelő módosításokat kell végrehajtani a partnerségi megállapodásban is, amelynek meg kell állapítania az évente a Bizottsághoz átcsoportosított teljes összeget.

Amennyiben a tagállam 2014. január 1-jén megfelel a 24. cikk (1) bekezdésében megállapított feltételeknek, az arra az évre vonatkozó kérelmet a partnerségi megállapodás benyújtásával egy időben megküldheti, amely partnerségi megállapodásnak meg kell állapítania a Bizottság kezdeményezésére végrehajtandó technikai segítségnyújtás céljára átcsoportosítandó összeget.

III. CÍM

PROGRAMOZÁS

I. FEJEZET

Az ESB-alapokra vonatkozó általános rendelkezések

26. cikk

A programok elkészítése

(1) Az ESB-alapokat programok révén kell végrehajtani, a partnerségi megállapodásnak megfelelően. Valamennyi program a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakra vonatkozik.

(2) A programokat a tagállamok vagy az általuk kijelölt hatóság állítja össze az 5. cikkben említett partnerekkel együttműködésben. A tagállamok a nyilvánosság számára átlátható eljárások alapján dolgozzák ki a programokat, intézményi és jogi keretüknek megfelelően.

(3) A tagállamok és a Bizottság együttműködnek annak érdekében, hogy eredményes koordinációt biztosítsanak az ESB-alapokhoz kapcsolódó programok elkészítésében és végrehajtásában, ideértve – adott esetben – a kapcsolódó, több alapról finanszírozott programokat is, az arányosság elvének figyelembevétele mellett.

(4) A tagállamok a programokat a partnerségi megállapodás benyújtását követően három hónapon belül benyújtják a Bizottságnak. Az európai területi együttműködés alá tartozó programokat 2014. szeptember 22-ig kell benyújtani. Minden programhoz csatolják az 55. cikkben meghatározott előzetes értékelést.

(5) Amennyiben az ESB-alapokra vonatkozó rendeletek közül egy vagy több 2014. február 22-ig és 2014. június 22-ig között lép hatályba, az alapra vonatkozó rendelet késedelmes hatálybalépése által érintett ESB-alap keretében támogatott programot vagy programokat a 17. cikk (1) bekezdésében említett felülvizsgált partnerségi megállapodás benyújtását követő három hónapon belül be kell nyújtani.

(6) Amennyiben az ESB-alapokra vonatkozó rendeletek közül egy vagy több 2014. június 22-ig követően lép hatályba, az alapra vonatkozó rendelet késedelmes hatálybalépése által érintett ESB-alap keretében támogatott programot vagy programokat az alapra vonatkozó, késedelmesen hatályba lépett rendelet hatálybalépését követő három hónapon belül be kell nyújtani.

27. cikk

A programok tartalma

(1) Minden program stratégiát határoz meg az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához való hozzájárulásáról, amely összhangban van e rendelettel, az alapspecifikus szabályokkal és a partnerségi megállapodás tartalmával.

Minden program az ESB-alapok eredményes, hatékony és összehangolt végrehajtását biztosító intézkedéseket, valamint a kedvezményezettekre háruló adminisztratív terhek csökkentését célzó intézkedéseket tartalmaz.

(2) Minden program prioritásokat határoz meg, amelyek tartalmazzák az egyedi célkitűzéseket, az ESB-alapokból kapott támogatás pénzügyi előirányzatait és a megfelelő nemzeti társfinanszírozást, többek között az eredményességi tartalékhoz kapcsolódó összegeket, amely – az alapspecifikus szabályoknak megfelelően – lehet állami vagy magánjellegű.

(3) Amennyiben a tagállamok és régiók makroregionális stratégiákban vagy tengeri medencéket érintő stratégiákban vesznek részt, a vonatkozó program – a programterület tagállam által azonosított szükségleteinek megfelelően – meghatározza a tervezett beavatkozások ilyen stratégiákhoz való hozzájárulását.

(4) Minden prioritás az alapspecifikus szabályoknak megfelelően minőségi vagy mennyiségi szempontból kifejezett mutatókat és kapcsolódó célértékeket határoz meg a program

végrehajtásában a célkitűzések megvalósításához képest elért előrehaladás értékelésére, ami a monitoring, az értékelés és az eredményesség felülvizsgálatának alapját képezi. Ezek a mutatók a következőket tartalmazzák:

- a) a kihelyezett összegekre vonatkozó pénzügyi mutatók;
- b) a támogatott műveletekre vonatkozó kimeneti mutatók;
- c) az érintett prioritáshoz kapcsolódó eredménymutatók.

Mindegyik ESB-alap esetében az adott alapra vonatkozó szabályok közös mutatókat határoznak meg, valamint rendelkezéseket állapíthatnak meg a programspecifikus mutatók vonatkozásában.

(5) A kizárólag a technikai segítségnyújtásra vonatkozó programok kivételével mindegyik program tartalmazza – az alapspecifikus szabályokkal összhangban – az intézkedések leírását az 5., 7. és 8. cikkben meghatározott elvek figyelembe vételében.

(6) Mindegyik program – kivéve azokat, amelyek egy konkrét program keretében technikai segítségnyújtást vállalnak – a 8. cikkben említett módszertan alapján meghatározza az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzésekre felhasználandó támogatás indikatív összegét.

(7) A tagállamok az alapspecifikus szabályok szerint állítják össze a programot.

28 cikk

Az EBB által végrehajtott, tőketartalék felszabadítását biztosító, felső határ nélküli garanciákkal és értékpapírosítással kapcsolatos közös eszközökkel foglalkozó programok tartalmára vonatkozó konkrét rendelkezések

(1) A 27. cikktől eltérően a 39. cikk (4) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett célzott programok közé a következők tartoznak:

- a) a 27. cikk (1) bekezdésében, valamint ugyanezen cikk (2), (3) és (4) bekezdésében meghatározott elemek az 5. cikkben rögzített alapelvek vonatkozásában;
- b) az e rendelet 125., 126. és 127. cikkében és az EMVA-rendelet 65. cikke (2) bekezdésében meghatározott – az érintett alap szempontjából lényeges – szervezetek azonosítása;
- c) minden egyes, a 19. cikkel és a XI. melléklettel összhangban megállapított, a programra vonatkozó előzetes feltételrendszer esetében annak értékelése, hogy az előzetes feltételrendszer teljesült-e a partnerségi megállapodás és a program benyújtásának időpontjában, illetve az előzetes feltételrendszer teljesülésének hiányában az illetékes szervezetek és az

előzetes feltételrendszer teljesítését célzó intézkedések leírása, illetve azok ütemterve a partnerségi megállapodásban benyújtott összefoglalóval összhangban.

(2) Az 55. cikktől eltérően az ilyen programok előzetes értékelésének a 39. cikk (4) bekezdése első albekezdésének a) pontjában meghatározott előzetes értékelés minősül.

(3) Az e rendelet 39. cikke (4) bekezdése első albekezdésének b) pontjában meghatározott programokra nem vonatkozik a 6. cikk (2) bekezdése és az EMVA-rendelet 65. cikkének (5) és (5a) bekezdése. Az e cikk (1) bekezdésében említett elemeken felül csak az EMVA-rendelet 9. cikke (1) bekezdése c) pontjának ia.alpontjában, 9. cikke (1) bekezdésének e) pontjában, 9. cikke (1) bekezdésének i) pontjában, 9. cikke (1) bekezdésének j) pontjában és 9. cikke (1) bekezdése n) pontjának i–iii. alpontjában meghatározott rendelkezések vonatkoznak az EMVA programjaira.

29. cikk

A programok elfogadására vonatkozó eljárás

(1) A Bizottság értékeli a programok összhangját e rendelettel és az alapspecifikus szabályokkal, a kiválasztott tematikus célkitűzésekhez és az egyes ESB-alapokra vonatkozó uniós prioritásokhoz való tényleges hozzájárulásuk eredményességét, továbbá az összhangját a partnerségi megállapodással is, figyelembe véve az EUMSZ 121. cikke (2) bekezdésének megfelelően elfogadott releváns országspecifikus ajánlásokat és az EUMSZ 148. cikke (4) bekezdésének megfelelően elfogadott releváns tanácsi ajánlásokat, valamint az előzetes értékelést is. Az értékelés különösen a program stratégiájának megfelelőségét, a programhoz rendelt célkitűzéseket, mutatókat, célértékeket és a költségvetési források elosztását vizsgálja.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a Bizottságnak nem kell értékelnie az ESZA-rendelet 15. cikke második albekezdése a) pontja iii. alpontjában említett ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre irányuló célzott programoknak és az e rendelet 39. cikke (4) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett célzott operatív programoknak a partnerségi megállapodással való összhangját, ha a tagállam még nem nyújtotta be partnerségi megállapodását a célzott programja benyújtásának időpontjában.

(3) A Bizottság a program benyújtását követő három hónapon belül megteszi észrevételeit. A tagállam megadja a Bizottság számára az összes további szükséges információt és adott esetben felülvizsgálja a javasolt programot.

(4) Az alapspecifikus szabályokkal összhangban a Bizottság az egyes programok jóváhagyásáról szóló határozatot legkésőbb az érintett tagállam általi benyújtását követő hat hónapon belül elfogadja, feltéve, hogy a Bizottság által esetlegesen tett észrevételeket kellőképpen figyelembe vették. Az elfogadás napja azonban nem lehet 2014. január 1. vagy a Bizottság partnerségi megállapodás jóváhagyásáról szóló határozata elfogadásának napja előtt.

Az első albekezdésben említett követelménytől eltérve az európai területi együttműködési cél alá tartozó programokat a Bizottság a partnerségi megállapodás jóváhagyásáról szóló határozat elfogadása előtt is jóváhagyhatja, valamint az ESZA-rendelet 18. cikke második bekezdése a) pontja iii. alpontjában említett ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre irányuló célzott operatív programokat és az e rendelet 39. cikke (4) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett célzott operatív programokat a Bizottság a partnerségi megállapodás benyújtása előtt is jóváhagyhatja.

30. cikk

Programok módosítása

(1) A tagállam által benyújtott, program-módosítási kérelmeket megfelelően indokolni kell, és e kérelmek különösen tartalmazzák a program módosításainak várható hatását az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiának és a programban meghatározott egyedi célkitűzéseknek az elérésére, figyelembe véve e rendeletet és az alapspecifikus szabályokat, az 5., 7. és 8. cikkben említett horizontális elveket, valamint a partnerségi megállapodást. A kérelmekhez csatolni kell a felülvizsgált programot.

(2) A Bizottság értékeli az (1) bekezdés szerint megadott információkat, figyelembe véve a tagállam által benyújtott indokolást. A Bizottság a felülvizsgált program benyújtását követő egy hónapon belül észrevételeket tehet, és a tagállam megadja a Bizottság számára az összes szükséges további információt. Az alapspecifikus szabályokkal összhangban a Bizottság a tagállam általi benyújtás után a lehető leggyorsabban, de legkésőbb három hónapon belül jóváhagyja a program-módosítási kérelmeket, feltéve, hogy a Bizottság által tett észrevételeket megfelelően figyelembe vették.

Amennyiben egy program módosítása a partnerségi megállapodásban a 15. cikk (1) bekezdése a) pontja iii., iv. és vii. alpontja szerint megadott információt érinti, a program módosításának a Bizottság általi jóváhagyása egyben a partnerségi megállapodásban foglalt információ ebből eredő felülvizsgálatának a jóváhagyását is jelenti.

(3) Az (2) bekezdéstől eltérve, amennyiben a módosítási kérelem a Bizottsághoz kerül benyújtásra az eredményességi tartalmak az eredményességi felülvizsgálatot követő újbóli kiosztása érdekében, a Bizottság csak abban az esetben tesz észrevételeket, ha úgy véli, hogy a javasolt kiosztás nem felel meg az alkalmazandó szabályoknak, nem áll összhangban a tagállam vagy régió fejlesztési szükségleteivel, vagy jelentős a kockázata annak, hogy a javaslatban szereplő célkitűzések és célértékek nem elérhetők. A Bizottság a program-módosítási kérelmet a lehető leggyorsabban, és a kérelem tagállam általi benyújtása után legkésőbb két hónapon belül jóváhagyja, feltéve, hogy a Bizottság által tett észrevételeket megfelelően figyelembe vették. A program módosításának a Bizottság általi jóváhagyása egyben a partnerségi megállapodásban foglalt információ ebből eredő felülvizsgálatának a jóváhagyását is jelenti.

(4) A (2) bekezdéstől eltérően az ETHA-rendeletben meghatározhatók az operatív programok módosítására irányuló külön eljárások.

31. cikk

Az EBB részvétele

(1) Az EBB a tagállamok kérésére részt vehet a partnerségi megállapodás elkészítésében, valamint a műveletek, különösen a nagyprojektek, a pénzügyi eszközök és a PPP-k előkészítésével kapcsolatos tevékenységekben.

(2) A Bizottság a partnerségi megállapodás vagy a programok elfogadása előtt konzultálhat az EBB-vel.

(3) A Bizottság felkérheti az EBB-t, hogy vizsgálja meg a nagyprojektek technikai minőségét, gazdasági és pénzügyi fenntarthatóságát, valamint megvalósíthatóságát, és nyújtson segítséget a végrehajtandó vagy kialakítandó pénzügyi eszközök tekintetében.

(4) A Bizottság e rendelet rendelkezéseinek végrehajtása során vissza nem térítendő támogatást nyújthat az EBB-nek, illetve szolgáltatási szerződéseket köthet az EBB-vel a több éven át végrehajtott kezdeményezésekre vonatkozóan. Az e vissza nem térítendő támogatások és szolgáltatási szerződések tekintetében az uniós költségvetésből való hozzájárulásokra vonatkozó kötelezettségvállalást évente kell megtenni.

II. FEJEZET

Közösségvezérelt helyi fejlesztés

32. cikk

Közösségvezérelt helyi fejlesztés

(1) A közösségvezérelt helyi fejlesztés az EMVA-ból részesül támogatásban, amelyet LEADER helyi fejlesztésként jelölnek ki, és amely emellett az ERFA-ból, az ESZA-ból vagy az ETHA-ból is támogatható. E fejezet alkalmazásában ezen alapok megnevezése a továbbiakban: az érintett ESB-alapok.

(2) A közösségvezérelt helyi fejlesztés:

a) konkrét szubregionális területekre összpontosít;

b) irányítása a helyi társadalmi-gazdasági érdekek köz- és magánzférabeli képviselőiből álló helyi akciócsoportok révén történik, amelyekben a döntéshozatali szinten sem a nemzeti szabályokkal összhangban meghatározott hatóságok, sem egyetlen más érdekcsoport nem rendelkezik a szavazati jogok 49 %-ot meghaladó hányadával;

c) integrált és ágazatközi, területi alapú helyi fejlesztési stratégiák révén valósul meg;

d) célja a helyi szükségletek és lehetőségek figyelembevételével kialakított, és kiterjed a helyi környezet innovatív jellemzőire, a hálózatépítésre és adott esetben az együttműködésre.

(3) Az érintett ESB-alapokból a közösségvezérelt helyi fejlesztésre szánt támogatásnak az érintett ESB-alapok között egységesnek és összehangoltnak kell lennie. Ezt többek között a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák és helyi akciócsoportok összehangolt kapacitásfejlesztése, kiválasztása, jóváhagyása és finanszírozása révén kell biztosítani.

(4) Amennyiben a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiáknak a 33. cikk (3) bekezdése szerint létrehozott döntés-előkészítő bizottsága úgy dönt, hogy a kiválasztott, közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia végrehajtásához több alpból szükséges támogatás, a tagállami szabályokkal és eljárásokkal összhangban kijelölhet egy vezető alapot, amelyből a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiának a 35. cikk (1) bekezdésének d) és e) pontjában meghatározott valamennyi működési és szervezéssel kapcsolatos költsége támogatandó.

(5) Az érintett ESB-alapokból támogatott, közösségvezérelt helyi fejlesztést a vonatkozó program vagy programok egy vagy több prioritásának keretében valósítják meg, az érintett ESB-alapokra vonatkozó szabályoknak megfelelően.

33. cikk

Közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák

(1) Egy közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia legalább a következő elemeket tartalmazza:

- a) a stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása;
- b) a terület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése, beleértve az erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek elemzését;
- c) a stratégia és célkitűzései leírása, a stratégia integrált és innovatív jellemzőinek leírása és a célkitűzések hierarchiája, beleértve a kimenetek vagy eredmények mérhető célértékeit. Az eredmények tekintetében mennyiségi és minőségi célértékek egyaránt meghatározhatók. A stratégia összhangban van valamennyi részt vevő ESB-alap releváns programjaival;
- d) a stratégia kidolgozásába történő közösségi bevonás folyamatának leírása;
- e) egy cselekvési terv, amely bemutatja, hogyan történik a célkitűzések alapján az intézkedések meghatározása;
- f) a stratégia irányítási és monitoring-intézkedéseinek leírása, amely bemutatja, hogyan képes a helyi akciócsoport végrehajtani a stratégiát, valamint az értékelésre vonatkozó konkrét intézkedések leírása;
- g) a stratégia pénzügyi terve, beleértve az egyes érintett ESB-alapokból tervezett forráselosztást.

(2) A tagállamok meghatározzák a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák kiválasztási kritériumait.

(3) A közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiákat a felelős irányító hatóság vagy hatóságok által erre a célra felállított bizottság választja ki és a felelős irányító hatóság vagy hatóságok hagyják jóvá.

(4) A közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák kiválasztásának első fordulóját a partnerségi megállapodás jóváhagyásától számított két éven belül le kell zárni. A tagállamok ezen időpontot követően is – de legkésőbb 2017. december 31-ig – kiválaszthatnak további, közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiákat.

(5) A közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia jóváhagyásáról szóló határozatban meghatározzák az egyes érintett ESB-alapokból származó forráselosztást. A határozat megállapítja továbbá a program vagy programok keretében a helyi fejlesztési stratégiával összefüggésben végzett irányítási és kontrollfeladatokat.

(6) Az (1) bekezdés a) pontjában említett terület lakossága legalább 10 000 fő és legfeljebb 150 000 fő. Azonban megfelelően indokolt esetekben, valamely tagállam javaslata alapján a Bizottság határozatában az adott tagállam vonatkozásában elfogadhatja vagy módosíthatja e lakossági határértékeket a 15. cikk (2) és (3) bekezdésének megfelelően a partnerségi megállapodás jóváhagyására vagy módosítására vonatkozóan, annak érdekében, hogy figyelembe vegye a ritkán vagy sűrűn lakott területeket, illetve biztosítsa a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák által lefedett térségek területi egységét.

34. cikk

Helyi akciócsoportok

(1) Helyi akciócsoportok dolgozzák ki és hajtják végre a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiákat.

A tagállamok határozzák meg a helyi akciócsoportok szerepét és a vonatkozó programok végrehajtásáért felelős hatóságokat a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiát érintő valamennyi végrehajtási feladatot illetően.

(2) A felelős irányító hatóság vagy hatóságok biztosítják, hogy a helyi akciócsoportok vagy kiválasztanak a csoporton belül egy partnert, aki az igazgatási és pénzügyi kérdésekben a vezető partner lesz, vagy pedig egy közös jogi szervezetet létrehozva összeállnak.

(3) A helyi akciócsoportok feladatai a következőket tartalmazzák:

- a) a helyi szereplők fejlesztési és végrehajtási kapacitásainak kiépítése, beleértve projektirányítási képességeik fejlesztését is;
- b) hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási eljárás és objektív kritériumok kidolgozása a műveletek kiválasztásához, amelyek elkerülik az összeférhetlenséget, biztosítják, hogy a kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50 %-át állami hatóságnak nem minősülő partnerek adják, és engedélyezik az írásos kiválasztási eljárás alkalmazását;

- c) a műveletek kiválasztása során összhang biztosítása a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiával, e műveleteknek az adott stratégiai célkitűzések és céltételek eléréséhez való hozzájárulásuk szerinti rangsorolása révén;
- d) pályázati felhívások vagy folyamatban lévő projektbenyújtási eljárás előkészítése és közzététele, beleértve a kiválasztási kritériumok meghatározását;
- e) támogatási kérelmek befogadása és értékelése;
- f) műveletek kiválasztása és a támogatás összegének rögzítése, továbbá – adott esetben – a jóváhagyás előtt a javaslatok benyújtása a felelős hatósághoz a támogathatóság végső ellenőrzése céljából;
- g) a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia és a támogatott műveletek végrehajtásának monitoringja, és az adott stratégiához kapcsolódó egyedi értékelési tevékenységek végrehajtása.
- (4) A (3) bekezdés b) pontjának sérelme nélkül a helyi akciócsoport lehet kedvezményezett, és a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiával összhangban műveleteket hajthat végre.
- (5) A helyi akciócsoportoknak a 35. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett együttműködési tevékenységei esetében az e cikk (3) bekezdésének f) pontjában megállapított feladatokat a felelős irányító hatóság végezheti.

35. cikk

A közösségvezérelt helyi fejlesztés ESB-alapokból történő támogatása

(1) A közösségvezérelt helyi fejlesztésre szánt, az érintett ESB-alapokból történő támogatás kiterjed:

- a) az előkészítő támogatás költségeire, amely magában foglalja a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia elkészítését és végrehajtását szolgáló kapacitásfejlesztést, képzést és hálózatépítést.

Ezek a költségek kiterjedhetnek a következő egy vagy több elemre:

- i. képzési tevékenységek a helyi érdekeltek számára;
- ii. az érintett területre vonatkozó tanulmányok;
- iii. a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia kidolgozásával összefüggő költségek, ideértve a konzultációs költségeket, valamint az érdekelt felekkel a stratégia elkészítése céljából folytatott konzultációhoz kapcsolódó intézkedések költségeit;

- iv. igazgatási költségek (operatív és személyi jellegű költségek) olyan szervezet esetében, amely az előkészületi szakaszban előkészítő támogatási kérelmet nyújt be;

v. kisebb kísérleti projektek részére nyújtott támogatás.

Ilyen előkészítő támogatás odaítélhető függetlenül attól, hogy a támogatásban részesülő helyi akciócsoport által kidolgozott közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiát a 33. cikk (3) bekezdése alapján létrehozott kiválasztási bizottság kiválasztja-e finanszírozásra.

- b) a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia szerinti műveletek végrehajtására;
- c) a helyi akciócsoport együttműködési tevékenységeinek előkészítésére és végrehajtására;
- d) a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia végrehajtásának irányításához kapcsolódó működési költségekre, amelyekbe beletartoznak az operatív költségek, a személyi jellegű költségek, a képzési költségek, a PR-költségek, a pénzügyi költségek, valamint a stratégiának a 34. cikk (3) bekezdése g) pontjában említett monitoringjához és értékeléséhez kapcsolódó költségek;
- e) a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia szervezésére az érdekeltek közötti információcseré megkönnyítése, a stratégia előmozdítása, valamint a potenciális kedvezményezettek támogatása érdekében a műveletek kidolgozása és a pályázatok előkészítése céljából.

(2) A működési költségekhez és a szervezéshez nyújtott, az (1) bekezdés d) és e) pontja szerinti támogatás nem haladhatja meg a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia teljes közkiadásainak 25 %-át.

III. CÍM

Területfejlesztés

36. cikk

Integrált területi beruházás

(1) Amennyiben az ESZA-rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében említett városfejlesztési stratégia vagy más területi stratégia vagy megállapodás egy vagy több operatív program több prioritási tengelyéhez tartozó, az ESZA-ból, az ERFA-ból vagy a Kohéziós Alapból származó beruházások bevonásával integrált megközelítést igényel, a tevékenységet integrált területi beruházként (ITB) lehet végrehajtani.

Az integrált területi beruházás keretében végrehajtott tevékenységeket az EMVA-ból vagy az ETHA-ból nyújtott pénzügyi támogatással lehet kiegészíteni.

(2) Amennyiben egy integrált területi beruházás az ESZA-ból, az ERFA-ból vagy a Kohéziós Alapból nyújtott támogatásban részesül, a releváns operatív program vagy programok ismeretik az ITB-eszköz igénybevételével kapcsolatos megközelítést, valamint az alapspecifikus szabályoknak megfelelően az egyes prioritási tengelyekből juttatott indikatív forráselosztást.

Amennyiben egy integrált területi beruházás az EMVA-ból vagy az ETHA-ból nyújtott pénzügyi támogatással egészül ki, az érintett programban vagy programokban meg kell határozni az alapspecifikus szabályoknak megfelelően az indikatív forráselosztást és a lefedett intézkedéseket.

(3) A tagállam vagy az irányító hatóságok az ITB-nek az alapok saját szabályainak megfelelő irányítására és végrehajtására kijelölhet egy vagy több közreműködő szervezetet, beleértve a helyi hatóságokat, regionális fejlesztési szervezeteket vagy civil szervezeteket.

(4) A tagállamok vagy a megfelelő irányító hatóságok biztosítják, hogy az operatív program vagy programok monitoring-rendszerre kijelölje az ITB-hez hozzájáruló prioritási tengely vagy uniós prioritás műveleteit és kimeneteit.

IV. CÍM

PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK

37. cikk

Pénzügyi eszközök

(1) Az ESB-alapokból támogatás nyújtható egy vagy több program pénzügyi eszközei számára, beleértve az alapok alapja keretében történő támogatást, a valamely prioritás keretében meghatározott egyedi célkitűzések eléréséhez való hozzájárulás érdekében.

A pénzügyi eszközök olyan beruházások támogatása céljából kerülnek végrehajtásra, amelyek pénzügyi szempontból várhatóan életképesek, ugyanakkor nem vonzanak elegendő mennyiségű finanszírozást a piaci forrásokból. E cím alkalmazásakor az irányító hatóságok, az alapok alapjait végrehajtó szervezetek és a pénzügyi eszközöket végrehajtó szervezetek betartják az alkalmazandó jogot, különös tekintettel az állami támogatásokra és a közbeszerzésekre vonatkozó rendelkezésekre.

(2) A pénzügyi eszközök támogatásának előzetes értékelésen alapul, amely igazolt bizonyítékokkal szolgál a piaci hiányosságok vagy a nem optimális beruházási helyzetek fennállásáról, valamint az állami beruházási szükségletek becsült szintjéről és nagyságrendjéről, beleértve a támogatandó pénzügyi eszköz-típusokat is. Az ilyen előzetes értékelésnek kiterjed a következőkre:

- a) a piaci hiányosságok, az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek, valamint az olyan szakpolitikai területekhez és tematikus célkitűzésekhez kapcsolódó beruházási igények vagy azon beruházási prioritások elemzése, amelyeket kezelni kell annak érdekében, hogy hozzá lehessen járulni egy prioritás vagy intézkedés keretében megállapított egyedi célkitűzések megvalósításához, és amelyeket pénzügyi eszközök révén támogatni kell. Ezen elemzés a rendelkezésre álló bevált gyakorlatok módszertanán alapul;
- b) értékelés az ESB-alapokból való támogathatóságuk szempontjából vizsgált pénzügyi eszközök hozzáadott értékéről, az ugyanazon piacra irányuló állami beavatkozás egyéb formáival való összeegyeztethetőségről, a lehetséges állami

támogatási vonatkozásról, az előirányzott beavatkozás arányosságáról, valamint a piacot torzító hatásokat minimalizáló intézkedésekről;

- c) a pénzügyi eszköz révén potenciálisan mozgósítható további köz- és magánszférabeli források megbecslése a végső kedvezményezett szintjéig lebontva (várható multiplikátorhatás), mindezt adott esetben kiegészítve egy arra vonatkozó értékeléssel, hogy szükség van-e – és ha igen, milyen mértékben – kedvezményes javadalmazás alkalmazására a magánbefektetői kiegészítő források bevonása céljából, és/vagy egy leírással azon mechanizmusokról, amelyek révén megállapítják az ilyen kedvezményes javadalmazás alkalmazásának a szükségességét és mértékét, például egy versenyalapú vagy kellőképpen független értékelési eljárásról;
- d) hasonló eszközök példája és a múltban elvégzett előzetes tagállami értékelések alapján levonható tanulságok értékelése, valamint e tanulságok jövőbeli hasznosítási módjainak áttekintése;
- e) a javasolt beruházási stratégia bemutatása, beleértve a 38. cikk szerinti lehetséges végrehajtási intézkedések vizsgálatát, továbbá a felkínálható pénzügyi termékek és a megcélzott végső kedvezményezettek ismertetését, valamint adott esetben az előirányzott vissza nem térítendő támogatással való együttes alkalmazást;
- f) a várt eredmények részletes ismertetése, valamint annak leírása, hogy az érintett pénzügyi eszköz várhatóan miként járul hozzá a releváns prioritásban meghatározott egyedi célkitűzések eléréséhez, e hozzájárulásra vonatkozó mutatókat is ideértve;
- g) az előzetes értékelés szükség szerinti felülvizsgálatát és aktualizálását lehetővé tevő rendelkezések azon pénzügyi eszközök végrehajtása során, amelyeket az ilyen értékelés alapján hajtanak végre, amennyiben az irányító hatóság a végrehajtási szakaszban úgy ítéli meg, hogy az előzetes értékelés már nem tükrözi pontosan a végrehajtás idején meglévő pénzügyi viszonyokat.

(3) A (2) bekezdésben említett előzetes értékelés szakaszosan is végrehajtható. Mindenképpen azelőtt kell azonban lezárni, hogy az irányító hatóság meghozza határozatát az adott pénzügyi eszközhöz valamely program keretében történő hozzájárulásról.

Az előzetes értékelések során a pénzügyi eszközökkel kapcsolatosan tett összegző megállapításokat és következtetéseket az értékelések véglegesítésének napjától számított három hónapon belül közzé kell tenni.

Az előzetes értékelést az alapspecifikus szabályokkal összhangban tájékoztatás céljából be kell nyújtani a monitoring-bizottsághoz.

(4) Amennyiben a pénzügyi eszközök vállalkozások – többek között kvk-k – finanszírozását támogatják, e támogatás az új vállalkozások alapítására, kezdeti tőkével – például magvető és indulótőkével –, terjeszkedéshez szükséges tőkével, a vállalkozás általános tevékenységeinek erősítését szolgáló tőkével, új projektek megvalósításához vagy új piacokra való betöréshez

szükséges tőkével vagy meglévő vállalkozások új fejlesztéséhez szükséges tőkével való ellátására irányul az állami támogatásokra vonatkozó alkalmazandó uniós szabályok sérelme nélkül és az alapspecifikus szabályoknak megfelelően. Az ilyen támogatás kiterjedhet mind a tárgyi eszközökre, mind az immateriális javakba való beruházásokra, valamint – az állami támogatásokkal kapcsolatos alkalmazandó uniós szabályok által szabott korlátokon belül, a vállalkozásoknak a magánszféra általi finanszírozását ösztönzendő – a működőtőke-beruházásokra is. A támogatás magában foglalhatja a vállalkozások tulajdonjogának átruházásához kapcsolódó költségeket is, feltéve hogy a tulajdonjog-átruházásra független befektetők között kerül sor.

(5) A pénzügyi eszközökön keresztül támogatandó beruházások a beruházásra vonatkozó határozat napján nem lehetnek fizikailag már lezártak vagy teljes mértékben végrehajtottak.

(6) Amennyiben a pénzügyi eszközök a végső kedvezményezettek számára infrastruktúra-beruházás tekintetében nyújtanak támogatást városfejlesztési vagy városrehabilitációs céllal, illetve hasonló infrastruktúra-beruházásokhoz azzal a céllal, hogy diverzifikálja a nem mezőgazdasági tevékenységeket vidéki térségekben, úgy az ilyen támogatás magában foglalhatja azt az összeget is, amely a hitelállomány átstrukturálásához szükséges az új beruházás részét képező infrastruktúra tekintetében, legfeljebb a program szerint a pénzügyi eszközökből a beruházásra fordított hozzájárulás teljes összege 20 %-ának erejéig.

(7) A pénzügyi eszközök vissza nem térítendő támogatásokkal, kamattámogatásokkal és garanciadíj-támogatásokkal ötvözhetők. Amennyiben az ESB-alapból nyújtott támogatást pénzügyi eszközök révén és ugyanazon műveleten belül olyan egyéb támogatási formákkal – többek között technikai segítségnyújtással, kamattámogatásokkal vagy garanciadíj-támogatásokkal – együttesen nyújtják, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az ugyanazon végső kedvezményezettek célzó pénzügyi eszközökhöz, akkor a pénzügyi eszközökre vonatkozó rendelkezéseket az adott művelethez tartozó összes támogatási formára alkalmazni kell. Ilyen esetekben az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályokat be kell tartani, és minden támogatási formára vonatkozóan külön nyilvántartást kell vezetni.

(8) Az ESB-alap pénzügyi eszköze által támogatott végső kedvezményezettek az ESB-alap más prioritásaiból és programjaiból, illetve az Unió költségvetése által támogatott más eszközökből is kaphatnak támogatásokat, összhangban az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályokkal. Ebben az esetben minden támogatási forrásra vonatkozóan külön nyilvántartást kell vezetni, és az ESB-alap pénzügyi eszközéből kapott támogatásnak a többi támogatási forrástól elkülönülő elszámolható kiadásokkal rendelkező művelet részét kell képeznie.

(9) Az (5) és (7) bekezdésben említett, vissza nem térítendő támogatások és pénzügyi eszközök ötvözésével nyújtott támogatás – amelyre alkalmazandók az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok – ugyanazon kiadási tételekre is vonatkozhat, feltéve hogy az összes támogatási formából együttesen nyújtott támogatás összege nem haladja meg az adott kiadási

tétel teljes összegéért. A vissza nem térítendő támogatások nem használhatók fel a pénzügyi eszközökből kapott támogatás visszatérítésére. A pénzügyi eszközök nem használhatók fel a vissza nem térítendő támogatások előfinanszírozására.

(10) A természetbeni hozzájárulások nem minősülnek elszámolható kiadásnak a pénzügyi eszközök tekintetében, kivéve a vidékfejlesztés, városfejlesztés vagy városrehabilitáció célját szolgáló beruházások keretében történő föld vagy ingatlan hozzájárulásokat, ahol a föld, illetve az ingatlan a beruházás részét képezi. Az ilyen föld- vagy ingatlan-hozzájárulások elszámolhatóak, amennyiben a 69. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételek teljesülnek.

(11) A hozzáadottérték adó (héta) nem minősül a művelet elszámolható költségének, a nemzeti héa-jogszabályok alapján nem levonható héa kivételével. A héa végső kedvezményezett általi beruházások szintjén történő kezelését nem kell figyelembe venni a kiadás pénzügyi eszköz szerinti elszámolhatóságának meghatározásakor. Amennyiben azonban a pénzügyi eszközöket az e cikk (7) és (8) bekezdése szerinti vissza nem térítendő támogatással ötvözik, a vissza nem térítendő támogatásra a 69. cikk (3) bekezdésének rendelkezései vonatkoznak.

(12) E cikk alkalmazásában az irányadó állami támogatási szabályok az akkor hatályban lévő szabályok, amikor az irányító hatóság vagy az alapok alapját végrehajtó szervezet a szerződés keretében programhozzájárulásokat köt le valamely pénzügyi eszközre, vagy amikor adott esetben a pénzügyi eszköz szerződéses, programkeretében történő hozzájárulási kötelezettséget vállal a végső kedvezményezettek felé.

(13) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el, további egyedi szabályokat állapítva meg a föld vásárlására, valamint a technikai segítségnyújtás pénzügyi eszközökkel való ötvözésére vonatkozóan.

38. cikk

A pénzügyi eszközök végrehajtása

(1) A 37. cikk végrehajtása során az irányító hatóságok pénzügyi hozzájárulást nyújthatnak a következő pénzügyi eszközökhöz:

- a) uniós szinten létrehozott, a Bizottság által közvetlenül vagy közvetve irányított pénzügyi eszközök;
- b) nemzeti, regionális, nemzetközi vagy határon átnyúló szinten létrehozott, az irányító hatóság által vagy felelősségi körében irányított pénzügyi eszközök.

(2) Az ESB-alapokból az 1. bekezdés a) pontja szerinti pénzügyi eszközökhöz történő hozzájárulásokat külön számlákra helyezik, és a megfelelő ESB-alap célkitűzései szerint arra használják fel, hogy támogassák az ilyen hozzájárulásokat nyújtó programmal vagy programokkal összehangolt intézkedéseket és végső kedvezményezetteket.

Az első albekezdésben említett pénzügyi eszközökhöz nyújtott hozzájárulásokra ez a rendelet vonatkozik, amennyiben arról nem rendelkeznek kifejezetten eltérően.

A második albekezdés nem érinti a pénzügyi eszközök költségvetési rendelet szerinti kialakítására és működésére irányadó szabályokat, kivéve, ha azok ellentétesek e rendelet szabályaival, amely esetben e rendelet alkalmazandó.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti pénzügyi eszközök esetében az irányító hatóság a következő pénzügyi eszközökhöz nyújthat pénzügyi hozzájárulást:

- a) a Bizottság által meghatározott általános feltételeket teljesítő pénzügyi eszközök, e bekezdés második albekezdésének megfelelően;
- b) olyan már meglévő vagy újonnan létrehozott pénzügyi eszközök, amelyeket kimondottan a releváns prioritás keretében megállapított egyedi célkitűzések elérése érdekében dolgoztak ki.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el azon általános feltételek vonatkozásában, amelyeknek az első albekezdés a) pontja szerinti pénzügyi eszközöknek meg kell felelniük. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában említett pénzügyi eszközök támogatása során az irányító hatóság vagy:

- a) beruházhat az ESB-alapok célkitűzéseinek megfelelő új pénzügyi eszközök végrehajtásához szükséges pénzügyi eszközöket végrehajtó, olyan meglévő vagy újonnan létrehozott jogalanyok – beleértve más ESB-alapokból finanszírozottakat is – tőkéjébe, amelyek végrehajtási feladatokat végeznek; az ilyen jogalanyok támogatása a 37. cikkkel összhangban álló és az e rendelet célkitűzéseinek megfelelő új beruházások végrehajtásához szükséges eszközökre korlátozódik;
- b) a végrehajtási feladatokkal megbízhatja:
  - i. az EBB-t;
  - ii. olyan nemzetközi pénzügyi szervezeteket, amelyekben egy tagállam részvényes, vagy egy tagállam területén székhellyel rendelkező olyan pénzügyintézeteket, amelyek célja közérdek támogatása egy közigazgatási szerv ellenőrzése mellett;
  - iii. közjog vagy magánjog hatálya alá tartozó szervezetet; vagy
- c) közvetlenül elvégezheti a végrehajtási feladatokat a kizárólag hitelekkel vagy garanciákkal álló pénzügyi eszközök esetében. Ebben az esetben az irányító hatóság a 2. cikk 10. pontjában meghatározott kedvezményezettnek tekintendő.

A pénzügyi eszköz végrehajtása során az első albekezdés a), b) és c) pontjában említett szervezetek biztosítják az alkalmazandó jog betartását, ideértve az ESB-alapokra, az állami támogatásokra és a közbeszerzésekre irányadó szabályokat, valamint a pénzmossás megelőzéséről, a terrorizmus elleni küzdelemről és az adócsalásra vonatkozó normákat és alkalmazandó jogszabályokat. E szervezetek székhelye nem lehet olyan területen, illetve e szervezetek nem tarthatnak fenn üzleti kapcsolatot olyan területen székhellyel rendelkező szervezetekkel, amelyek joghatósága nem működik együtt az Unióval a nemzetközileg elfogadott adóügyi normák alkalmazása terén, és e szervezetek e követelményeket kötelesek átültetni a kiválasztott pénzügyi közvetítővel kötött szerződéseikbe.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el, amely további egyedi szabályokat állapít meg a pénzügyi eszközöket végrehajtó szervezetek szerepére, felelősségére és feladataira, valamint kapcsolódó kiválasztási kritériumokra és a 37. cikkkel összhangban álló pénzügyi eszközök révén nyújtható termékekre vonatkozóan. A Bizottság erről a felhatalmazáson alapuló jogi aktusról 2014. április 22-i egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(5) A (4) bekezdés első albekezdésének a) és b) pontjában említett szervezetek az alapok alapjainak végrehajtása során a végrehajtás egy részét pénzügyi közvetítőkre bízhatják, amennyiben az ilyen szervezetek saját felelősségükre biztosítják, hogy a pénzügyi közvetítők teljesítik a költségvetési rendelet 140. cikkének (1), (2) és (4) bekezdésében meghatározott kritériumokat. A pénzügyi közvetítőket nyílt, átlátható, arányos és hátrányos megkülönböztetéstől mentes eljárás alapján kell kiválasztani, az összeférhetetlenség elkerülésével.

(6) A (4) bekezdés első albekezdésének b) pontjában említett, végrehajtási feladatokkal megbízott szervezetek vagyongazdálkodói számlát nyitnak a saját nevükben és az irányító hatóság nevében, vagy a pénzügyi eszköz számára valamely pénzügyintézetnél külön finanszírozási egységet nyitnak. Külön finanszírozási egység létrehozása esetén a programokból a pénzügyi eszközbe befektetett forrásoknak az adott pénzügyintézetnél rendelkezésre álló egyéb forrásoktól való megkülönböztetése céljából elkülönített számvitelt kell alkalmazni. A vagyongazdálkodói számlán levő eszközöket és az ilyen külön finanszírozási egységeket a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének megfelelően, elvével összhangban, a megfelelő prudenciális szabályok szerint kell kezelni, és azoknak megfelelő likviditással kell rendelkezniük.

(7) Amennyiben valamely pénzügyi eszköz végrehajtására a (4) bekezdés első albekezdésének a) vagy b) pontja alapján kerül sor, a programokból a pénzügyi eszközökhöz nyújtandó hozzájárulások feltételeit a III. melléklettel összhangban az adott pénzügyi eszköz végrehajtási struktúrájától függően a következő szinteken megkötendő finanszírozási megállapodások keretében kell megállapítani:

- a) adott esetben az irányító hatóság és az alapok alapját végrehajtó szervezet megfelelő felhatalmazással rendelkező képviselői között; és

b) az irányító hatóság vagy adott esetben az alapok alapját végrehajtó szervezet, valamint a pénzügyi eszközt végrehajtó szervezet megfelelő felhatalmazással rendelkező képviselői között.

(8) A (4) bekezdés első albekezdésének c) pontja alapján felhasznált pénzügyi eszközök esetében a programokból a pénzügyi eszközökhöz nyújtott hozzájárulások feltételeit a IV. melléklettel összhangban kidolgozandó és a monitoring-bizottság által megvizsgálandó stratégiai dokumentumban kell megállapítani.

(9) Az alapok alapja, a pénzügyi eszköz vagy a végső kedvezményezett szintjén nemzeti állami és magán-hozzájárulások, adott esetben többek között a 37. cikk (10) bekezdésében említett természetbeni hozzájárulások biztosíthatók az alapspecifikus szabályoknak megfelelően.

(10) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a 38. cikk (4) bekezdésének első albekezdésében említett szervezetek által kezelt programokból nyújtott hozzájárulások átruházására és kezelésére vonatkozó részletes szabályokat érintő egységes feltételekre vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

39 cikk

Az ERFA és EMVA hozzájárulásai a kkv-k számára nyújtott és az EBB által végrehajtott, felső határ nélküli garanciákat és értékpapírosítást célzó közös pénzügyi eszközökhöz

(1) E cikk értelmezésében a „hitelfinanszírozás” kölcsönt, lízinget vagy garanciát jelent.

(2) A tagállamok használhatják az ERFA-t és az EMVA-t arra, hogy pénzügyi hozzájárulást nyújtsanak az e rendelet 38. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott pénzügyi eszközökhöz, amelyeket közvetetten a Bizottság kezel, és amelyeknek a végrehajtási feladatait az EBB látja el az 58. cikk (1) bekezdése c) pontjának iii. alpontja, illetve a költségvetési rendelet 139. cikkének (4) bekezdése szerint, a következő tevékenységek vonatkozásában:

a) tőketartalék felszabadítását biztosító, felső határ nélküli garanciák a támogatható kkv-k számára nyújtott új hitelfinanszírozásokkal foglalkozó pénzügyi közvetítőknek, az e rendelet 37. cikkének (3) bekezdésével összhangban;

b) az alábbiak bármelyikének az 575/2013/EU európai parlamenti és a tanácsi rendelet⁽¹⁾ 4. cikkének 61. pontjában meghatározottak értelmében történő értékpapírosítása:

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

i. kkv-knak és egyéb, kevesebb mint 500 alkalmazottat foglalkoztató vállalkozásoknak kínált meglévő hitelfinanszírozási portfóliók;

ii. kkv-knak kínált új hitelfinanszírozási portfóliók.

Az e bekezdés első albekezdésének a) és b) pontjában meghatározott pénzügyi hozzájárulás az ott említett portfóliók alacsonyabb és/vagy köztes besorolású értékpapírosítási ügyletrész sorozataihoz járul hozzá, amennyiben az érintett pénzügyi közvetítő a portfóliókra vonatkozóan kellő mértékű, legalább a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽²⁾ és az 575/2013/EU rendeletben meghatározott kockázatmegtartási követelménynek megfelelő kockázatot vállal az érdekek megfelelő összehangolása érdekében. Az e bekezdés első albekezdésének b) pontban említett értékpapírosítás esetén a pénzügyi közvetítő az e rendelet 37. cikkének (3) bekezdése értelmében köteles a támogatható kkv-k számára új hitelfinanszírozás nyújtására.

Az e finanszírozási eszközökben részt venni kívánó valamennyi tagállamnak olyan összegű hozzájárulást kell nyújtania, amely összhangban van az adott tagállamban tevékenykedő kkv-k hitelfinanszírozási szükségleteivel, valamint a kkv-hitelfinanszírozásra irányuló becsült kereslettel, figyelembe véve a (4) bekezdés első albekezdésének a) pontjában említett előzetes értékelést, és amely semmi esetre sem magasabb, mint a tagállamnak nyújtott ERFA- és EMVA-támogatások 7 %-a. A részt vevő tagállamok által nyújtott összes ERFA- és EMVA-hozzájárulás összege legfeljebb 8 500 000 000 EUR lehet (2011-es áron).

Amennyiben a Bizottság az EBB-vel egyeztetve úgy ítéli meg, hogy az eszközökhöz nyújtott, valamennyi részt vevő ország összes hozzájárulását magában foglaló összesített minimális hozzájárulás a (4) bekezdés első albekezdésének a) pontjában említett előzetes értékelésben meghatározott minimálisan szükséges nagyságrend figyelembevételével nem elégséges, a pénzügyi eszközt meg kell szüntetni, és a hozzájárulásokat vissza kell juttatni a tagállamok részére.

Amennyiben a tagállamok és az EBB nem tudnak megállapodni az e cikk (4) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett finanszírozási megállapodás feltételeiről, a tagállam módosíthatja a (4) bekezdés első albekezdésének b) pontjában említett

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályaon kívül helyezésétől (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.).

programot és – a tematikus koncentráció követelményével összhangban – átcsoportosíthatja a hozzájárulást más programok és prioritások számára.

Amennyiben teljesülnek a (4) bekezdés első albekezdésének c) pontjában említett, az érintett tagállam és az EBB között létrejött finanszírozási megállapodásban megállapított eszközhoz történő tagállami hozzájárulás megszüntetésére vonatkozó feltételek, a tagállam módosíthatja a (4) bekezdés első albekezdésének b) pontjában említett programot és – a tematikus koncentráció követelményével összhangban – átcsoportosíthatja a fennmaradó hozzájárulást más programok és prioritások számára.

Amennyiben megszűnik a tagállam részvétele, a tagállam program-módosítási kérelmet nyújt be. Amennyiben a fel nem használt költségvetési kötelezettségvállalások visszavonásra kerülnek, a visszavont költségvetési kötelezettségvállalásokat az érintett tagállam számára újra rendelkezésre kell bocsátani más programok és prioritások számára – a tematikus koncentráció követelményével összhangban – való átprogramozásuk érdekében. A kötelezettségvállalásokat e célra.

(3) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi eszköz keretében a pénzügyi közvetítő által kialakított új portfólió eredményeképpen hitelfinanszírozáshoz jutó kkv-k az ERFA és az EMVA adott pénzügyi eszköz számára biztosított hozzájárulásainak végső kedvezményezettjei.

(4) A (2) bekezdésben említett pénzügyi hozzájárulásnak az alábbi feltételeknek kell megfelelnie:

a) a 37. cikk (2) bekezdésétől eltérve az EBB és a Bizottság által végrehajtott előzetes uniós szintű értékelésen alapszik;

A banki hitelfinanszírozásról és a kkv-król rendelkezésre álló adatforrások alapján az előzetes ellenőrzés – adott esetben – magában foglalja a kkv-k uniós szintű finanszírozási szükségletére vonatkozó elemzést, a kkv-k finanszírozási feltételeit és szükségleteit, valamint a kkv-k finanszírozási hiányát az egyes tagállamokban, a kkv-szektor gazdasági és pénzügyi helyzetét tagállami szinten, az összesített hozzájárulások minimálisan szükséges nagyságrendjét, az e hozzájárulások által nyújtott összes hitel becslést összegét és a hozzáadott értéket

b) a pénzügyi hozzájárulást az egyes részt vevő tagállamok a 9. cikk első albekezdésének 3. pontjában rögzített tematikus célokat támogató, az ERFA és az EMVA által biztosított pénzügyi hozzájárulásokról finanszírozott egységes célzott nemzeti program részeként biztosítják;

c) a részt vevő tagállam és az EBB között létrejött finanszírozási megállapodásban meghatározott feltételek vonatkoznak rá, amelyek többek között a következőket foglalják magukban:

- i. az EBB feladatai és kötelezettségei, beleértve a díjazást is;
- ii. elrendő minimális tőkeáttétel az 65. cikk (2) bekezdésében megjelölt támogatási időszakon belül világosan meghatározott részceloknál;

iii. az új hitelfinanszírozás feltételei;

iv. a nem támogatható tevékenységekre és a kizárási feltételekre vonatkozó rendelkezések;

v. a kifizetések ütemezése;

vi. a pénzügyi közvetítők szerződészsége esetén alkalmazandó szankciók;

vii. a pénzügyi közvetítők kiválasztása;

viii. monitoring, jelentéstétel és ellenőrzés;

ix. láthatóság;

x. a megállapodás megszüntetésének feltételei.

Az eszköz végrehajtása céljából az EBB szerződéses megállapodást köt a kiválasztott pénzügyi közvetítővel;

d) abban az esetben, ha a c) pontban említett finanszírozási megállapodás nem jön létre a b) pontban említett program elfogadását követő hat hónapon belül, a tagállamnak joga van ahhoz, hogy – a tematikus koncentráció követelményével összhangban – átcsoportosítsa a hozzájárulást más programok és prioritások számára.

A Bizottság, e cikk végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, végrehajtási jogi aktus révén elfogadja az első albekezdés c) pontjában említett finanszírozási megállapodást. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(5) A (4) bekezdés első albekezdésének c) pontjában említett finanszírozási megállapodásban rögzített részceloknál valamennyi részt vevő tagállamban el kell érni egy minimális tőkeáttételt, amely a pénzügyi közvetítők részéről a támogatható kkv-k számára nyújtott új hitelfinanszírozás és az adott tagállam részéről az ERFA-ból és az EMVA-ból juttatott megfelelő hozzájárulás arányaként számítható ki. A minimális tőkeáttétel eltérő lehet a részt vevő tagállamokban.

Abban az esetben, ha a pénzügyi közvetítő nem éri el a (4) bekezdés első albekezdésének c) pontjában említett finanszírozási megállapodásban meghatározott minimális tőkeáttételt, szerződés kötelezi a részt vevő tagállam részére történő bírság kifizetésére, a finanszírozási megállapodásban rögzített feltételeknek megfelelően.

Sem a kibocsátott garanciákat, sem az adott értékpapírosítási ügyleteket nem érinti, ha a pénzügyi közvetítő nem éri el a finanszírozási megállapodásban meghatározott minimális tőkeáttételt.

(6) A 38. cikk (2) bekezdésének első albekezdésétől eltérően az e cikk (2) bekezdésében említett pénzügyi hozzájárulásokat tagállamonként külön számlán lehet elhelyezni, vagy – amennyiben két vagy több részt vevő tagállam hozzájárul – e tagállamok e tagállamok esetében közös számlán is tarthatók és a hozzájárulásokat nyújtó programok egyedi célkitűzéseinek megfelelően használhatók fel.

(7) A 41. cikk (1) és (2) bekezdésétől eltérően, az e cikk (2) bekezdésében említett pénzügyi hozzájárulások tekintetében a tagállamok a kifizetésre irányuló kérést a tagállam által az EBB-nek fizetendő összeg 100 %-a alapján nyújtják be a Bizottsághoz az e cikk (4) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett finanszírozási megállapodásban meghatározott ütemtervvel összhangban. Az ilyen kifizetési kérelmek az EBB által kért, a következő három hónapban véglegesítendő garanciaszerződésekkel vagy értékpapírosítási ügyletekkel kapcsolatos kötelezettségvállalások fedezéséhez szükséges összegeken alapulnak. A tagállamok EBB részére történő kifizetéseit haladéktalanul végre kell hajtani, és minden esetben az EBB kötelezettségvállalásainak megtétele előtt.

(8) A program zárásakor az elszámolható kiadás a programhoz való hozzájárulásoknak a pénzügyi eszköz számára kifizetett teljes összege, amely az alábbiaknak felel meg:

- a) az e cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett tevékenységek esetében a 42. cikk (3) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett források;
- b) az e cikk (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett tevékenységek esetében a támogatható kkv-knak a 65. cikk (2) bekezdésében meghatározott támogatási időszakon belül kifizetett, az értékpapírosítási ügyletekből származó új hitelfinanszírozás teljes összege.

(9) A 44. és 45. cikk alkalmazásában a le nem hívott garanciák és a felső határ nélküli garanciákhoz és az értékpapírosítási ügyletekhez kapcsolódó vissza nem fizetett összegek a pénzügyi eszköznek visszafizetett forrásoknak minősülnek. A pénzügyi eszközök megszűnésekor a felszámolásból származó nettó bevételt a költségek, díjak és az ERFA-ból és az EMVA-ból támogatottaknál előrébb sorolt hitelezők számára esedékes összegek levonása után a pénzügyi eszközhöz való hozzájárulásuk arányában vissza kell juttatni a megfelelő tagállamok részére.

(10) A 46. cikk (1) bekezdésében említett jelentés a következő kiegészítő elemeket tartalmazza:

- a) a pénzügyi eszközbe a felső határ nélküli garanciákra vagy értékpapírosítási ügyletekre vonatkozóan, program, prioritás vagy intézkedés révén befizetett ERFA- és EMVA-támogatások teljes összegét;
- b) az új hitelfinanszírozás 32. cikk (3) bekezdése szerinti, a támogatható kkv-k számára történő rendelkezésre bocsátásának előrehaladása.

(11) A 93. cikk (1) bekezdésének sérelme nélkül, az e cikk (1) bekezdése értelmében az eszközökhöz rendelt forrásokat fel lehet használni új kkv-hitelfinanszírozás rendelkezésre bocsátásának céljára a tagállam egész területén, régiókatégtől függetlenül, amennyiben a (4) bekezdés első albekezdésének c) pontjában említett finanszírozási megállapodás másképpen nem rendelkezik.

(12) A 70. cikk nem vonatkozik az e cikk szerinti pénzügyi eszközök végrehajtására létrehozott programokra.

40. cikk

Pénzügyi eszközök irányítása és kontrollja

(1) Az ERFA, a Kohéziós Alap, az ESZA, az ETHA tekintetében az e rendelet 124. cikkének, az EMVA tekintetében pedig az EMVA-rendelet 65. cikkének megfelelően kijelölt szervezetek helyszíni ellenőrzés keretében nem ellenőrizhetnek olyan műveleteket, amelyek a 38. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint végrehajtott pénzügyi eszközöket tartalmaznak. E kijelölt szervezetek rendszeresen kontrolljelentést kapnak az említett pénzügyi eszközök végrehajtásával megbízott szervezetektől.

(2) A programok auditjárt felelős szervezetek nem végezhetik el olyan műveleteket auditját, amelyek a 38. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint végrehajtott pénzügyi eszközöket tartalmaznak, továbbá nem ellenőrizhetik az ezekhez a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó irányítási és kontrollrendszereket. E szervezetek rendszeresen kontrolljelentést kapnak az említett pénzügyi eszközöket létrehozó megállapodásokban megjelölt auditoroktól.

(3) A programok auditjárt felelős szervezetek kizárólag abban az esetben végezhetnek auditokat a végső kedvezményezettek szintjén, amennyiben egy vagy több helyzet fennáll a következők közül:

- a) az irányító hatóság, illetve a pénzügyi eszközöket végrehajtó szervezetek szintjén nem állnak rendelkezésre olyan igazoló dokumentumok, amelyek bizonyítékokat szolgáltatnának arra, hogy a pénzügyi eszközökből ténylegesen támogatták a végső kedvezményezetteket, és hogy e támogatást az alkalmazandó joggal összhangban, az eredeti célokra használták fel;
- b) bizonyítékokkal igazolható, hogy az irányító hatóság vagy a pénzügyi eszközöket végrehajtó szervezetek szintjén rendelkezésre álló dokumentumok nem adnak valós és pontos képet a nyújtott támogatásról.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a149. cikkkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a 38. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett pénzügyi eszközök irányítására és kontrolljára vonatkozóan, ideértve az irányító és audithatóságok által végrehajtható ellenőrzéseket, az igazoló dokumentumok megtartására irányuló rendelkezéseket, az igazoló dokumentumokkal bizonyítandó elemeket, az irányításra és a kontrollra, valamint az auditra vonatkozó rendelkezések tekintetében. A Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokról 2014. április 22-i egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(5) A pénzügyi eszközöket végrehajtó szervezetek biztosítják, hogy az igazoló dokumentumok rendelkezésre álljanak, és nem róhatnak a végső kedvezményezetteknek az ezzel kapcsolatos felelősségük teljesítéséhez szükséges mértéken túllépő nyilvántartási kötelezettségeket.

41. cikk

Pénzügyi eszközök kiadásaira vonatkozó kifizetési kérelmek

(1) A 38. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett azon pénzügyi eszközök és a 38. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett azon pénzügyi eszközök tekintetében, amelyeket a 38. cikk (4) bekezdésének a) és b) pontjával összhangban hajtanak végre, szakaszolt időközi kifizetési kérelmeket kell benyújtani a pénzügyi eszköznek juttatott program-hozzájárulásra a 65. cikk (2) bekezdésében meghatározott elszámolhatósági időszak (a továbbiakban: az elszámolhatósági időszak) során a következő feltételeknek megfelelően:

- a) a pénzügyi eszközhez nyújtandó program-hozzájárulás azon összege, amelyet a elszámolhatósági időszak folyamán benyújtott időközi kifizetési kérelmek tartalmaznak, nem haladhatja meg az adott pénzügyi eszköz számára a releváns finanszírozási megállapodás keretében lekötött program-hozzájárulások teljes összegének 25 %-át, amely összeg a 42. cikk (1) bekezdésének a), b) és d) pontja értelmében a elszámolhatósági időszak folyamán várhatóan kifizetésre kerülő kiadások összegének felel meg. A elszámolhatósági időszakon túl benyújtott, időközi kifizetési kérelmek tartalmazzák a 42. cikk szerinti elszámolható kiadások teljes összegét;
- b) az első albekezdés a) pontjában említett, egyes időközi kifizetési kérelmek legfeljebb a 38. cikk (9) bekezdésében említett, a pénzügyi eszközbe várhatóan befizetett nemzeti társfinanszírozás teljes összegének 25 %-ára vonatkozó összeget tartalmazhatnak fel, vagy – a végső kedvezményezettek szintjén – a 42. cikk (1) bekezdésének a), b) és d) pontja szerinti kiadásokra vonatkozó összeget, a elszámolhatósági időszakon belül;
- c) a elszámolhatósági időszak folyamán további időközi kifizetési kérelmek kizárólag a következő feltételek alapján nyújthatók be:
- i. a második időközi kifizetési kérelem esetében akkor, ha az első időközi kifizetés iránti kérelemben feltüntetett összegnek legalább 60 %-át már elköltötték a 42. cikk (1) bekezdésének a), b) és d) pontja szerinti elszámolható kiadásként;
- ii. a harmadik és minden további időközi kifizetési kérelem esetében akkor, ha az előző időközi kifizetési kérelmekben feltüntetett összegeknek legalább 85 %-át már elköltötték a 42. cikk (1) bekezdésének a), b) és d) pontja szerinti elszámolható kiadásként;
- d) minden olyan időközi kifizetési kérelem, amely pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó kiadásokat tartalmaz, külön tartalmazza a pénzügyi eszközökhöz nyújtott program-hozzájárulások teljes összegét és a 42. cikk (1) bekezdésének a), b) és d) pontja szerinti elszámolható kiadásként kifizetett összeget is.

A végső egyenleg kifizetése iránti, egy program lezárásakor benyújtott kérelem tartalmazza a 42. cikk szerinti elszámolható kiadások teljes összegét is.

(2) A 38. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett, a 38. cikk (4) bekezdésének c) pontja szerint végrehajtott pénzügyi eszközök tekintetében az időközi kifizetés és a végső egyenlegre vonatkozó kifizetési kérelmek tartalmazzák az irányító hatóság által a végső kedvezményezettben végrehajtott beruházás céljára teljesített kifizetések teljes összegét a 42. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említettek szerint.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikk szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el, amely révén szabályokat állapít meg a pénzügyi eszközök számára történő kifizetések visszavonására és az ebből következő kiigazításokra a kifizetési kérelmek tekintetében.

(4) A Bizottság, e cikk végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyek meghatározzák a pénzügyi eszközökkel kapcsolatos, a Bizottsághoz benyújtott kifizetési kérelmekhez csatolt kiegészítő információk benyújtása során használandó mintákat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

42. cikk

Elszámolható kiadás záraskor

(1) A program záraskor a pénzügyi eszköz elszámolható kiadása az elszámolhatósági időszakon belül a pénzügyi eszköz számára ténylegesen kifizetett, illetve garanciák esetében a pénzügyi eszköz által lekötött program-hozzájárulások teljes összege, amely a következőknek felel meg:

- a) végső kedvezményezettek számára kifizetett összegek, valamint a 37. cikk (7) bekezdésében említett esetekben a végső kedvezményezettek javára teljesített kifizetések;
- b) akár még fennálló, akár már lejárt garanciaszerződésekre a lehetséges garanciaelhívások teljesítése érdekében lekötött források, amelyeket prudens előzetes kockázatértékelés alapján számítottak ki, és amelyek a végső kedvezményezettben végrehajtott új beruházások céljára nyújtott mögöttes új kölcsönök vagy más kockázati eszközök összegének többszörösét fedezik;
- c) az elszámolhatósági időszak után legfeljebb tíz év alatt fizetendő, pénzügyi eszközökkel együttesen alkalmazott tőkésített kamattámogatás vagy garanciadíj-támogatás, amelyet egy kifejezetten ebből a célból létrehozott letéti számlára fizetnek be az elszámolhatósági időszak utáni tényleges kifizetések céljára, de a végső kedvezményezettekben végrehajtott beruházások céljából nyújtott kölcsönök és más kockázati eszközök vonatkozásában az elszámolhatósági időszakon belül;
- d) a pénzügyi eszköz felmerült irányítási költségeinek visszatérítése vagy a pénzügyi eszközzel kapcsolatos irányítási díjak kifizetése.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikkkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az éves részletek tőkésítési rendszerének létrehozására vonatkozó egyedi szabályok megállapítása tekintetében, az első albekezdés (c) pontjában említett kamattámogatások és garanciadíj-támogatások számára.

(2) Tőkerészesedés alapú eszközök és mikrohitelek esetében az elszámolhatósági időszak után legfeljebb hat évig az adott elszámolhatósági időszakon belül a végső kedvezményezettben végrehajtott beruházásokkal kapcsolatban fizetendő tőkésített irányítási költségek és díjak, amelyekre a 44. cikk vagy a 45. cikk rendelkezései nem vonatkoznak, elszámolható kiadásnak minősülhetnek, amennyiben azokat az ebből a célból létrehozott letéti számlára befizetik.

(3) A 37. cikk (4) bekezdésében említett vállalkozások számára biztosított tőkerészesedés-alapú eszközök esetében – amelyek tekintetében a 38. cikk (7) bekezdésének b) pontjában előírt finanszírozási megállapodás aláírására 2017. december 31-e előtt kerül sor, és amelyek az elszámolhatósági időszak végéig a releváns finanszírozási megállapodásban lekötött programforrások legalább 55 %-át beruházták – az elszámolhatósági időszak végétől számított négy évet nem meghaladó időszakban a végső kedvezményezettnek részére teljesített kifizetések korlátozott összege elszámolható kiadásnak tekinthető, amennyiben a kifizetéseket kifejezetten erre a célra létrehozott letéti számlára teljesítették, azzal a feltétellel, hogy tiszteletben tartják az adott tagállam támogatásra vonatkozó szabályait, és hogy a következőkben előírt valamennyi feltétel teljesül.

A letéti számlára befizetett összegek:

- a) kizárólag olyan végső kezdeményezettek számára juttatott folyamatos finanszírozásra használhatók fel, amelyek a pénzügyi eszközökből az elszámolhatósági időszakon belül eredetileg olyan sajáttőke-beruházásban részesültek, amelyek egészben vagy részben még mindig fennállnak,
- b) kizárólag olyan folyamatos finanszírozásra használhatók fel, amelyeket a piaci normáknak megfelelően, piaci normák szerinti szerződéses megállapodásokkal összhangban kell teljesíteni, és arra a minimumösszegre kell korlátozni őket, amely elegendő a magánszféra általi társfinanszírozás ösztönzéséhez, ugyanakkor biztosítaniuk kell a megcélzott vállalkozások finanszírozásának folyamatosságát annak érdekében, hogy mind a közsférához, mind a magánszférabeli befektetők számára előnyösek legyenek a beruházások.
- c) nem haladhatja meg az (1) bekezdés első albekezdésének a) pontjában említett tőkealapú pénzügyi eszköz elszámolható kiadásainak 20 %-át, amely felső összeghatárból a pénzügyi eszközhöz az elszámolhatósági időszak alatt visszafolyó tőkeforrásokat és tőkenyereségeket le kell vonni.

A letéti számlára befizetett azon összegeket, amelyek az első albekezdésben említett időszak alatt nem kerülnek felhasználásra a végső kedvezményezettnek részére teljesített beruházások formájában, a 45. cikkkel összhangban kell felhasználni.

(4) Az (1) és (2) bekezdés szerint feltüntetett elszámolható kiadás összege nem haladhatja meg a következők együttes összegét:

- a) az ESB-alapokból az (1) és (2) bekezdés alkalmazásában kifizetett támogatások teljes összege; valamint
- b) a megfelelő nemzeti társfinanszírozás összege.

(5) Az e cikk (1) bekezdése első albekezdésének d) pontjában és a (2) bekezdésében említett irányítási költségeket és díjakat az alapok alapját végrehajtó szervezet vagy a pénzügyi eszközöket a 38. cikk (4) bekezdésének a) és b) pontjával összhangban végrehajtó szervezetek számíthatják fel, és azok összege nem haladhatja meg az e cikk (6) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusban megállapított küszöbértékeket. Míg az irányítási költségek a kiadások igazolása ellenében visszatérítendő közvetlen vagy közvetett költségtételeket tartalmaznak, addig az irányítási díjak a nyújtott szolgáltatásoknak adott esetben a piaci versenyben kialakult, megegyezően alapuló árát jelentik. Az irányítási költségek és díjak megállapítása teljesítményalapú számítási módszertanon alapul.

Az irányítási költségek és díjak ügyviteli díjakat is tartalmazhatnak. Amennyiben az ügyviteli díjakat vagy azok egy részét a végső kedvezményezettnek számítják fel, azok összege nem jelenthető be elszámolható kiadásként.

Az irányítási költségek és díjak – ideértve azokat is, amelyek a pénzügyi eszközzel kapcsolatos előkészítő munka folyamán, még a vonatkozó finanszírozási megállapodás aláírása előtt merülnek fel – a releváns finanszírozási megállapodás aláírásának napjától kezdve minősülnek elszámolhatónak.

(6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikk szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a teljesítményen és az alkalmazandó küszöbértékeken alapuló irányítási költségek és díjak meghatározási kritériumaira vonatkozó egyedi szabályok, illetve a tőkerészesedés alapú eszközök és mikrohitelek esetében a tőkésített irányítási költségek és díjak megtérítésére vonatkozó szabályok megállapítására.

43. cikk

Az ESB-alapokból pénzügyi eszközök számára fizetett támogatás kamata és más nyeresége

(1) Az ESB-alapokból pénzügyi eszközök számára kifizetett támogatást a tagállamokban székhellyel rendelkező pénzügyi intézetek számláin kell elhelyezni, és ideiglenes jelleggel, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban be kell fektetni.

(2) Az ESB-alapokból pénzügyi eszközök számára kifizetett támogatás kamatát és más nyereségét ugyanarra a célra kell felhasználni – ideértve a felmerülő irányítási költségek visszatérítését vagy a pénzügyi eszköz irányítási díjainak kifizetését a 42. cikk (1) bekezdése d) pontjának megfelelően, valamint a 42. cikk első albekezdésének (2) bekezdésével összhangban kifizetett kiadásokat –, mint az ESB-alapokból származó kezdeti támogatást vagy ugyanazon pénzügyi eszközön belül, vagy pedig – a pénzügyi eszköz felszámolását követően – más pénzügyi eszközökön, illetve más támogatási formákon belül, egy prioritás keretében megállapított egyedi célkitűzéseknek megfelelően, az elszámolhatóságiidőszak végéig.

(3) Az irányító hatóság biztosítja a kamat és más nyereség felhasználásának megfelelő nyilvántartását.

44. cikk

Az ESB-alapokból nyújtott támogatásból eredő források újbóli felhasználása az elszámolhatósági időszak végéig

(1) Az ESB-alapokból nyújtott támogatásból eredő, a pénzügyi eszközök számára beruházásokból vagy garanciaszerződések keretében lekötött források felszabadítása révén visszafizetett forrásokat – ideértve tőkeösszeg-visszafizetéseket, nyereséget és más jövedelmet vagy hozamot, például a kamatokat, a garanciadíjakat, az osztalékokat, a tőkenyereségeket és a beruházások által termelt minden egyéb bevételt is – a következő célokra kell felhasználni az e célokhoz szükséges összeg erejéig, valamint a releváns finanszírozási megállapodásokban megállapított sorrendben:

- a) további beruházások ugyanazon vagy más pénzügyi eszközök révén egy prioritás keretében megállapított egyedi célkitűzéseknek megfelelően.
- b) adott esetben elsőbbségi javadalmazás fizetése a magánbefektetők vagy a piactudományi elven működő azon közzféráéhoz tartozó befektetők számára, akik az ESB-alapokból a pénzügyi eszköz részére nyújtott támogatáshoz kiegészítő forrásokat biztosítanak, vagy a végső kedvezményezett szintjén társberuházóként lépnek fel;
- c) adott esetben a pénzügyi eszköz felmerült irányítási költségeinek visszatérítése és az irányítási díjak kifizetése;

Az első albekezdés b) pontja szerinti elsőbbségi javadalmazás szükségességét és szintjét az előzetes értékelésben kell megállapítani. Az elsőbbségi javadalmazás nem haladhatja meg a kiegészítő magánforrások bevonását célzó ösztönzők létrehozásához szükséges mértéket, és nem eredményezheti a magánbefektetők vagy a piactudományi elven működő közzféráéhoz tartozó befektetők túlfizetését. Az érdekek összehangolását a kockázat és a nyereség megfelelő megosztása révén kell biztosítani, valamint általános kereskedelmi alapon kell végrehajtani, összhangban az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályokkal.

(2) Az irányító hatóság biztosítja az (1) bekezdésben említett források felhasználásának megfelelő nyilvántartását.

45. cikk

A források felhasználása az elszámolhatósági időszak végét követően

A tagállamok elfogadják a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a pénzügyi eszközök számára visszafizetett források – ideértve a tőkeösszeg-visszafizetéseket, valamint az elszámolhatósági időszak végét követő legalább nyolcéves időszak során keletkezett tőkeforrásokat, nyereséget

és más jövedelmet vagy hozamot –, amelyek a pénzügyi eszközök számára a közös stratégiai kerethez tartozó alapokból a 37. cikk alapján nyújtott támogatásra vezethetők vissza, a program vagy programok céljaival összhangban kerüljenek felhasználásra vagy ugyanazon pénzügyi eszköz keretében vagy – e forrásoknak a pénzügyi eszközökből való kiáramlását követően – más pénzügyi eszközök keretében, mindkét esetben azzal a feltétellel, hogy egy, a piaci feltételekről készülő értékelés kimutassa, hogy továbbra is szükség van az adott beruházásra, illetve egyéb támogatási formák kezretében.

46. cikk

A pénzügyi eszközök végrehajtásáról szóló jelentés

(1) Az irányító hatóság az éves végrehajtási jelentés mellékleteként külön jelentést küld a Bizottságnak a pénzügyi eszközöket magában foglaló műveletekről.

(2) Az (1) bekezdésben említett külön jelentés minden egyes pénzügyi eszközre vonatkozóan a következő információkat tartalmazza:

- a) azon program és azon prioritás vagy intézkedés azonosítása, amelyből az ESB-alapokból származó támogatást nyújtották;
- b) a pénzügyi eszközök és a végrehajtási intézkedések leírása;
- c) a pénzügyi eszközöket végrehajtó és adott esetben az alapok alapját végrehajtó, a 38. cikk (1) bekezdésének a) pontja, a 38. cikk (4) bekezdésének a), b) és c) pontja szerinti szervezetek, és a 38. cikk (6) bekezdése szerinti pénzügyi közvetítők azonosítása;
- d) a pénzügyi eszköz számára kifizetett program-hozzájárulás teljes összege prioritásonként vagy intézkedésenként;
- e) a végső kedvezményezetteknek vagy a végső kedvezményezettek javára a végső kedvezményezettbe történő beruházások számára nyújtott vagy garanciaszerződésben lekötött teljes támogatási összeg, valamint a felmerült irányítási költségek vagy kifizetett irányítási díjak programonként és prioritásonként vagy intézkedésenként;
- f) a pénzügyi eszköz teljesítménye, beleértve létrehozásának és a pénzügyi eszközt végrehajtó szervezetek kiválasztásának előrehaladását (beleértve az alapok alapját végrehajtó szervezetet);
- g) az ESB-alapokból pénzügyi eszközök számára fizetett támogatás kamata és más nyeresége, amelyet a 43. és 44. cikkben említett beruházásokból a pénzügyi eszközök számára visszafizettek;
- h) a pénzügyi eszköz általi beruházások nyomán várt multiplikatorként megvalósításában elért előrehaladás, illetve a beruházások és a részvételek értéke;

- i) a tőkeberuházások értéke az előző évekhez képest;
- j) a pénzügyi eszköz hozzájárulása az érintett prioritás vagy intézkedés mutatóinak eléréséhez.

Az első albekezdés h) és a j) pontjában foglalt információkat elegendő a 2017-ben és a 2019-ben benyújtott éves végrehajtási jelentések mellékletében és a záró végrehajtási jelentésben feltüntetni. Az első albekezdés a)–j) pontjában említett jelentéstételi kötelezettségeket a végső kedvezményezettek szintjén nem kell alkalmazni.

(3) A Bizottság, e cikk végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyek meghatározzák a Bizottsághoz a pénzügyi eszközökről szóló jelentés megtétele során használandó mintákat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) A Bizottság 2016-tól kezdődően minden évben az ERFA, az ESZA és a Kohéziós Alap tekintetében a 111. cikk (1) bekezdésében, az EMVA tekintetében az EMVA-rendelet 75. cikkében említett éves végrehajtási jelentés, valamint az ETHA-ra vonatkozó egyedi szabályok vonatkozó rendelkezéseinek benyújtási határideje után hat hónappal összefoglalót készít a pénzügyi eszközök finanszírozásában és végrehajtásában elért előrehaladásra vonatkozó, az irányító hatóságok által e cikknek megfelelően megküldött adatokról. Ezen összefoglalókat továbbítani kell az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint közzé kell tenni.

V. CÍM

MONITORING ÉS ÉRTÉKELÉS

I. FEJEZET

Monitoring

I. Szakasz

A programok monitoringja

47. cikk

Monitoring-bizottság

(1) A tagállam számára a program elfogadásáról szóló határozatról megküldött értesítést követő három hónapon belül a tagállam az intézményi, jogi és pénzügyi keretének megfelelően az irányító hatósággal egyetértésben létrehozza a program végrehajtását monitoring alá vonó bizottságot (a továbbiakban: a monitoring bizottság).

A tagállamnak lehetősége van arra, hogy egynél több, ESZ-alapokból társfinanszírozott program vonatkozásában egyetlen monitoring-bizottságot hozzon létre.

(2) Minden monitoring-bizottság kidolgozza és elfogadja a saját eljárási szabályzatát az érintett tagállam intézményi, jogi és pénzügyi keretével összhangban.

(3) Az európai területi együttműködési cél alá tartozó program monitoring-bizottságát – az irányító hatósággal

egyetértésben, a program elfogadásáról szóló határozatról a tagállamok részére megküldött értesítés időpontjától számított három hónapon belül – az együttműködési programban közreműködő tagállamok, valamint harmadik országok hozzák létre, amennyiben elfogadták az együttműködési programban való közreműködésre irányuló felkérést. A monitoring-bizottság kidolgozza és elfogadja a saját eljárási szabályzatát.

48. cikk

A monitoring-bizottság összetétele

(1) A monitoring-bizottság összetételéről a tagállam határoz, feltéve, hogy a monitoring-bizottság az érintett tagállami hatóságok, a monitoring-bizottság az illetékes tagállami hatóságok, a közreműködő szervezetek és az 5. cikkben említett partnerek képviselőiből áll. A partnerek képviselőit – átlátható eljárások útján – az egyes partnerek delegálják a monitoring-bizottságba. A monitoring-bizottság minden tagja rendelkezhet szavazati joggal.

Az európai területi együttműködési cél alá tartozó program monitoring-bizottságának összetételéről a programban közreműködő tagállamok állapotnak meg, valamint harmadik országok, amennyiben elfogadták az együttműködési programban való közreműködésre irányuló felkérést. A monitoring-bizottságban a tagállamok és a harmadik országok vonatkozó képviselői kapnak helyet. A monitoring-bizottságban olyan európai területi együttműködési csoportosulás képviselői is helyet kaphatnak, amely a programhoz kapcsolódó tevékenységeket végez a programterületen belül.

(2) A monitoring-bizottság tagjainak listáját közzéteszik.

(3) A Bizottság tanácsadói minőségben részt vesz a monitoring-bizottság munkájában.

(4) Amennyiben az EBB hozzájárul a programhoz, tanácsadói minőségben részt vehet a monitoring-bizottság munkájában.

(5) A monitoring-bizottság elnöke a tagállam vagy az irányító hatóság képviselője.

49. cikk

A monitoring-bizottság feladatai

(1) A monitoring-bizottság évente legalább egyszer ülésezik, és felülvizsgálja a program végrehajtását és a célkitűzései elérésének előrehaladását. Ennek során figyelembe veszi a pénzügyi adatokat, a közös és a programspecifikus mutatókat, beleértve az eredménymutatók értékének változásait, illetve a számszerűsített célértékek elérésének előrehaladását és a 21. cikk (1) bekezdésében említett eredményességmérési keretben meghatározott részcélokat, és adott esetben a minőségi elemzések eredményeit.

(2) A monitoring-bizottság megvizsgálja a program teljesítését érintő valamennyi kérdést, beleértve az eredményességi felülvizsgálat következtetéseit is.

(3) A monitoring-bizottsággal konzultálnak, és az – amennyiben azt helyénvalónak ítéli – véleményezi az irányító hatóság által esetlegesen javasolt programmodosításokat.

(4) A monitoring-bizottság észrevételeket tehet az irányító hatóság számára a program végrehajtása és értékelése tekintetében, a kedvezményezettekre háruló adminisztratív terhek csökkentéséhez fűződő intézkedéseket is ideértve. A monitoring-bizottság az észrevételei eredményeképpen hozott intézkedéseket monitoring alá vonja.

50. cikk

Végrehajtási jelentések

(1) 2016-tól 2023-ig bezárólag minden egyes tagállam éves jelentést nyújt be a Bizottságnak a program előző pénzügyi évben történt végrehajtásáról. A tagállamok a program végrehajtásáról zárójelentést nyújtanak be a Bizottságnak az ERFA, az ESZA és a Kohéziós Alap esetében, illetve éves végrehajtási jelentést az EMVA és az ETHA esetében, az alapspecifikus szabályokban megállapított határidőig.

(2) Az éves végrehajtási jelentések kulcsfontosságú információkat tartalmaznak a program és annak prioritásai végrehajtásáról, hivatkozással a pénzügyi adatokra, a közös és a programspecifikus mutatókra és a számszerűsített célértékekre – beleértve adott esetben az eredménymutatók értékének változásait is – és a 2017-ben benyújtandó éves végrehajtási jelentéstől kezdve az eredményességmérési keretben meghatározott részcélokra. A benyújtott adatok a teljes mértékben végrehajtott műveletek, valamint ahol a végrehajtás aktuális szakasza lehetővé teszi, a kiválasztott műveletek mutatóinak értékeire is vonatkoznak. A jelentések tartalmaznak egy az előző pénzügyi év folyamán rendelkezésre álló, a program értékelési során tett megállapításokról szóló összefoglalást, a program teljesítését esetlegesen érintő kérdéseket, valamint a megtett intézkedéseket is. A 2016-ban benyújtandó éves végrehajtási jelentés – adott esetben – ismertetheti az előzetes feltételrendszer teljesítése érdekében hozott intézkedéseket.

(3) A (2) bekezdéstől eltérően, az ESZA esetében továbbítandó adatokra vonatkozó egyedi szabályok meghatározhatók az ESZA-rendeletben.

(4) A 2017-ben benyújtandó éves végrehajtási jelentés tartalmazza és értékeli a (2) bekezdésben említett információkat és a program célkitűzéseinek megvalósításában elért előrehaladást, beleértve az ESB-alapok hozzájárulását az eredménymutatók értékének változásaihoz, amennyiben a vonatkozó értékelések ezt bizonyítják. Az éves végrehajtási jelentés tartalmazza továbbá a programok elfogadásának időpontjában nem teljesített előzetes feltételrendszer teljesítése érdekében hozott intézkedéseket. A jelentés értékeli az intézkedések végrehajtását is, figyelembe véve a 7. és 8. cikkben meghatározott elveket, valamint az 5. cikkben említett partnereknek a program végrehajtásában vállalt szerepét, és jelentést téve az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzésekre felhasznált támogatásról.

(5) A 2019-ben benyújtandó éves végrehajtási jelentés és az ESB-alapokra vonatkozó záró végrehajtási jelentés a (2) és (3)

bekezdésben említett információk és értékelések mellett tartalmazza a program célkitűzéseinek megvalósításában elért előrehaladásra vonatkozó adatokat és azok értékelését, valamint a program hozzájárulását az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiának megvalósításához.

(6) Az (1)–(5) bekezdésben említett éves végrehajtási jelentések elfogadhatósága érdekében az éves végrehajtási jelentések tartalmazzák az ezekben a bekezdésekben, valamint az alapra vonatkozó szabályokban előírt összes információt.

A Bizottság az éves végrehajtási jelentés kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül tájékoztatja a tagállamot, amennyiben a jelentés nem elfogadható, ennek hiányában azt elfogadhatónak kell tekinteni.

(7) A Bizottság megvizsgálja az éves végrehajtási jelentést és a záró végrehajtási jelentést, és az éves végrehajtási jelentés kézhezvételének napjától számított két hónapon belül, illetve a záró végrehajtási jelentés kézhezvételének napjától számított öt hónapon belül tájékoztatja a tagállamot az észrevételeiről. Amennyiben a Bizottság nem tesz észrevételeket a fenti határidőkön belül, akkor a jelentéseket elfogadottnak kell tekinteni.

(8) A Bizottság észrevételeket intézhet az irányító hatósághoz a program végrehajtását jelentős mértékben befolyásoló kérdésekre vonatkozóan. Amennyiben ilyen észrevételeket tettek, az irányító hatóság az említett észrevételekkel kapcsolatos valamennyi szükséges információt rendelkezésre bocsátja, és ahol szükséges, három hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot a végrehajtott intézkedésekről.

(9) Az éves végrehajtási jelentést és a záró végrehajtási jelentést, valamint a tartalmuk polgároknak szánt összefoglalóját a lakosság számára hozzáférhetővé kell tenni.

51. cikk

Éves felülvizsgálati ülés

(1) A Bizottság és az egyes tagállamok közötti éves felülvizsgálati ülést 2016-tól 2023-ig bezárólag minden évben meg kell tartani az egyes programok teljesítésének vizsgálata érdekében, figyelembe véve az éves végrehajtási jelentést és a Bizottság észrevételeit.

(2) Az éves felülvizsgálati ülés több programmal is foglalkozhat. 2017-ben és 2019-ben az éves felülvizsgálati ülés a tagállam összes programjával foglalkozik, és figyelembe veszi a tagállam által ezekben az években az 52. cikk szerint benyújtott előrehaladási jelentéseket.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérően, a tagállam és a Bizottság megállapodhatnak, hogy egy adott program éves felülvizsgálati ülését csak 2017-ben és 2019-ben tartják meg.

(4) Az éves felülvizsgálati ülés elnöki tisztségét a Bizottság tölti be, vagy amennyiben a tagállam ezt kéri, az elnöki tisztséget a tagállam és a Bizottság közösen is betöltheti.

(5) A tagállam biztosítja, hogy az éves felülvizsgálati ülés után megfelelően nyomon követik a Bizottság azon kérdésekkel kapcsolatos észrevételeit, amelyek jelentősen befolyásolják a program végrehajtását, és ahol szükséges, a megtett intézkedésekről három hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot.

II. Szakasz

Stratégiai eredmények

52. cikk

Előrehaladási jelentés

(1) 2017. augusztus 31-ig és 2019. augusztus 31-ig a tagállamok előrehaladási jelentést nyújtanak be a Bizottságnak a partnerségi megállapodás végrehajtásáról a 2016. december 31-i, illetve 2018. december 31-i állapotot alapul véve.

(2) Az előrehaladási jelentés a következőkre vonatkozó információkat tartalmazza és értékeli:

- a) a tagállamok fejlesztési szükségleteiben a partnerségi megállapodás elfogadása óta bekövetkezett változások;
- b) az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia, valamint az egyes alapokra vonatkozó, a 4. cikk (1) bekezdésében említett küldetések megvalósításában elért előrehaladás, az ESB-alapoknak a kiválasztott tematikus célkitűzésekhez való hozzájárulása révén, és különösen az eredményességmérési keretben az egyes programokra vonatkozóan meghatározott részcélok és az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzések támogatása tekintetében;
- c) végrehajtották-e a partnerségi megállapodás elfogadása napján nem teljesített, a partnerségi megállapodásban foglalt, alkalmazandó előzetes feltételek teljesítése érdekében hozott intézkedéseket a meghatározott ütemtervnek megfelelően. E pont kizárólag a 2017-ben benyújtandó előrehaladási jelentésre alkalmazandó;
- d) az ESB-alapok és más uniós és nemzeti finanszírozási eszközök közötti és az EBB-vel történő koordinációt biztosító mechanizmusok végrehajtása;
- e) a területi fejlesztés integrált megközelítésének megvalósítása, vagy az integrált megközelítések programalapú végrehajtásának összefoglalása, ideértve az együttműködés érdekében meghatározott kiemelt területek megvalósításában elért előrehaladást is;
- f) adott esetben azok az intézkedések, amelyek célja megerősíteni a tagállamok hatóságainak és a kedvezményezetteknek az ESB-alapok igazgatásával és felhasználásával kapcsolatos kapacitásait;
- g) a kedvezményezettekre háruló adminisztratív terhek csökkentése vonatkozásában hozott intézkedések és elért előrehaladás;

h) az 5. cikkben említett partnerek által a partnerségi megállapodás végrehajtásában betöltött szerep;

i) az ESB-alapok végrehajtására irányuló, az 5., 7. és 8. cikkben említett horizontális elvek és szakpolitikai célkitűzések alkalmazásával összefüggésben hozott intézkedések összefoglalása.

(3) Amennyiben a Bizottság az előrehaladási jelentés benyújtásának napjától számított két hónapon belül úgy határoz, hogy a benyújtott információk nem teljesek vagy nem egyértelműek, és ez jelentős mértékben kihat az érintett értékelés minőségére és megbízhatóságára, további információkat kérhet a tagállamtól azzal a feltétellel, hogy e kérés nem okoz indokolatlan késedelmet, és a Bizottság indoklással támasztja alá az állítólagos minőségi és megbízhatósági problémákat. A tagállam három hónapon belül megadja a Bizottság számára a kért információkat és amennyiben szükséges, annak megfelelően felülvizsgálja az előrehaladási jelentést.

(4) A Bizottság, e cikk végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyek meghatározzák az előrehaladási jelentés benyújtása során alkalmazandó mintákat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

53. cikk

A Bizottság jelentése és vita az ESB-alapokról

(1) A Bizottság 2016-tól kezdődően a tagállamok 50. cikk szerint benyújtott éves végrehajtási jelentései alapján az ESB-alapokra vonatkozóan évente összefoglaló jelentést, továbbá egy a rendelkezésre álló, a program értékelési során tett megállapításokról szóló összefoglalást nyújt be az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága számára. Ezen összefoglaló jelentés 2017-ben és 2019-ben a (2) bekezdésben említett stratégiai jelentés részét képezi.

(2) 2017-ben és 2019-ben a Bizottság stratégiai jelentést készít, amely összefoglalja a tagállamok előrehaladási jelentéseit, és azt 2017. december 31-ig, illetve 2019. december 31-ig benyújtja az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára, ezen intézményeket pedig felkéri a jelentés megvitatására.

(3) A Tanács megvitatja a stratégiai jelentést, különösen az ESB-alapoknak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia eléréséhez való hozzájárulása tekintetében, valamint a Tanácsot felkéri arra, hogy észrevételekkel járuljon hozzá az Európai Tanács tavaszi üléséhez.

(4) 2018-tól kezdve a Bizottság az Európai Tanács tavaszi ülészakán benyújtott éves előrehaladási jelentésébe két évente beilleszt egy olyan szakaszt, amelyben összefoglalja az (1) és a (2) bekezdésben említett legfrissebb jelentéseket, különös tekintettel az ESB-alapoknak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia terén elért előrehaladáshoz való hozzájárulására.

II. FEJEZET

Értékelés

54. cikk

Általános rendelkezések

(1) Értékeléseket kell végezni a programok kidolgozása minőségének és végrehajtásának a javítása érdekében, valamint eredményességük, hatékonyságuk és hatásuk felmérésére. Az adott ESB-alap küldetésével összhangban értékelni kell a programok hatását az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia célértékeihez képest, valamint – adott esetben – figyelemmel az adott program méretére a GDP-hez és az érintett programterületen jellemző munkanélküliséghez képest.

(2) A tagállamok biztosítják az értékelések elvégzéséhez szükséges forrásokat, továbbá az értékelésekhez szükséges adatok – beleértve a közös és adott esetben a programspecifikus mutatókra vonatkozó adatokat – előállításához és gyűjtéséhez szükséges eljárások rendelkezésre állását.

(3) Az értékeléseket a program végrehajtásáért felelős hatóságoktól funkcionálisan független belső vagy külső szakértők végzik. A Bizottság e rendelet hatálybalépését követően haladéktalanul iránymutatást ad az értékelések elvégzésének módját illetően.

(4) Minden értékelést a lakosság számára hozzáférhetővé kell tenni.

55. cikk

Előzetes értékelés

(1) A tagállamok előzetes értékelést végeznek az egyes programok kidolgozása minőségének javítása érdekében.

(2) Az előzetes értékeléseket a programok elkészítéséért felelős hatóság felelősségi körében kell elvégezni. Ezeket a programmal egyidejűleg, vezetői összefoglalóval együtt kell benyújtani a Bizottságnak. Az alapspecifikus szabályok küszöbértékeket határozhatnak meg, amelyek alatt az előzetes értékelést egy másik program értékelésével együtt lehet elvégezni.

(3) Az előzetes értékelés felméri:

a) az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához való hozzájárulást, tekintettel a kiválasztott tematikus célkitűzésekre és prioritásokra, és figyelembe véve a nemzeti és regionális szükségleteket és fejlesztési potenciált, valamint a korábbi programozási időszakok során levont következtetéseket;

b) a javasolt program vagy tevékenység belső koherenciáját, valamint annak kapcsolatát más releváns eszközökkel;

c) a költségvetési források elosztása és a program célkitűzései közötti összhangot;

d) a programok kiválasztott tematikus célkitűzései, prioritásai és az azoknak megfelelő célkitűzések összhangját a közös

stratégiai kerettel, a partnerségi megállapodással és az EUMSZ 121. cikke (2) bekezdésének megfelelően elfogadott releváns országspecifikus ajánlásokkal, továbbá – adott esetben – nemzeti szinten a nemzeti reformprogrammal;

e) a programra vonatkozóan javasolt mutatók relevanciáját és egyértelműségét;

f) hogy a várható kimenetek miként járulnak hozzá az eredményekhez;

g) hogy a mutatók számszerűsített célértékei reálisak-e, tekintettel az ESB-alapokból előirányzott támogatásra;

h) a javasolt támogatási forma indokoltságát;

i) a program irányításához szükséges emberi erőforrások és adminisztratív kapacitás megfelelőségét;

j) a program monitoringját és az értékelések elvégzéséhez szükséges adatok gyűjtését végző eljárások alkalmasságát;

k) az eredményességmérési kerethez kiválasztott részcélok alkalmasságát;

l) a nemek közötti egyenlőség előmozdítása és mindennemű hátrányos megkülönböztetés megelőzése érdekében tervezett intézkedések megfelelőségét, különös tekintettel a fogyatékossgal élők számára biztosított hozzáférésre;

m) a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében tervezett intézkedések megfelelőségét;

n) a kedvezményezettekre háruló adminisztratív terhek csökkentése érdekében tervezett intézkedéseket.

(4) Az előzetes értékelések adott esetben magukban foglalják a 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽¹⁾ meghatározott stratégiai környezeti vizsgálat követelményeit, figyelembe véve az éghajlatváltozás mérséklésére vonatkozó szükségleteket.

56. cikk

Értékelés a programozási időszak során

(1) Az irányító hatóság vagy a tagállam értékelési tervet készít, amely egynél több programra is vonatkozhat. Ezen értékelési tervet az alapspecifikus szabályoknak megfelelően kell benyújtani.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy megfelelő értékelési kapacitás álljon rendelkezésre.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/42/EK irányelve (2001. június 27.) bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 197., 2001.7.21., 30. o.).

(3) A programozási időszak során az irányító hatóság biztosítja, hogy az értékelési terv alapján valamennyi program értékelését, beleértve az eredményesség, a hatékonyság és a hatások értékelését, elvégzik, valamint, hogy azokat az alapspecifikus szabályokkal összhangban megfelelően nyomon követik. A programozási időszak során legalább egyszer értékelni kell, hogy az ESB-alapokból származó támogatás miként járult hozzá az egyes prioritások célkitűzéseikhez. A monitoring-bizottság valamennyi értékelést megvizsgálja és megküldi a Bizottságnak.

(4) A Bizottság saját kezdeményezésére elvégezheti a programok értékelését. A Bizottság tájékoztatja az irányító hatóságot, az eredményeket pedig megküldi az irányító hatóságnak, valamint az érintett monitoring-bizottság rendelkezésére bocsátja.

(5) E cikk (1), (2) és (3) bekezdése nem vonatkozik a 39. cikk (4) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett célzott programokra.

57. cikk

Utólagos értékelés

(1) Az utólagos értékeléseket a Bizottság vagy – a Bizottsággal szoros együttműködésben – a tagállamok végzik. Az utólagos értékelések megvizsgálják az ESB-alapok eredményességét és hatékonyságát, valamint azok hozzájárulását az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához, figyelembe véve az e stratégiára vonatkozóan megállapított célokat, és az utólagos értékelések során az alapspecifikus szabályokban meghatározott egyedi követelményeknek megfelelően.

(2) Az utólagos értékeléseket 2024. december 31-ig kell elvégezni.

(3) A 39. cikk (4) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett célzott programok utólagos értékelését a Bizottság végzi, és azt 2019. december 31-ig kell lezárni.

(4) A Bizottság 2025. december 31-ig minden egyes ESB-alap vonatkozásában összefoglaló jelentést készít, amelyben ismerteti az utólagos értékelések főbb következtetéseit.

VI. CÍM

TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

58. cikk

Technikai segítségnyújtás a Bizottság kezdeményezésére

(1) A Bizottság kezdeményezésére az ESB-alapok támogatják az e rendelet végrehajtásához szükséges előkészítő, monitoring, adminisztratív és technikai segítségnyújtási, értékelési, audit- és kontrollintézkedéseket.

Az első albekezdésben említett intézkedések végrehajthatók közvetlenül a Bizottság által vagy közvetetten a költségvetési rendelet 60. cikkével összhangban a tagállamoktól eltérő szervezetek és személyek által.

Az első albekezdésben említett intézkedések magukban foglalhatják különösen a következőket:

- a) a projektek előkészítéséhez és értékeléséhez biztosított segítségnyújtás, beleértve az EBB részéről nyújtott segítséget;
- b) az ESB-alapok eredményes irányításához szükséges intézmények megerősítése és az adminisztratív kapacitás kiépítése;
- c) a Bizottság ESB-alapokról szóló jelentéseire és a kohéziós jelentéshez kapcsolódó tanulmányok;
- d) az ESB-alapok elemzésével, irányításával, monitoringjával, információcseréjével és végrehajtásával kapcsolatos intézkedések, valamint az kontrollrendszerek és a technikai és adminisztratív segítségnyújtás végrehajtásával összefüggő intézkedések;
- e) az ESB-alapok jelenlegi és jövőbeli működésére vonatkozó értékelések, szakértői jelentések, statisztikák és tanulmányok, beleértve az általános jellegűeket, amelyeket adott esetben az EBB is elvégezhet;
- f) az információk terjesztésére, a hálózatépítés támogatására, a kommunikációs tevékenységek elvégzésére, a tudatosság növelésére és az együttműködés és tapasztalatcsere előmozdítására irányuló intézkedések, beleértve a harmadik országokkal is;
- g) az irányítást, a monitoringot, az auditot, a kontrollt és az értékelést szolgáló számítógépes rendszerek üzembe helyezése, működtetése és egymással való összekapcsolása;
- h) az értékelési módszerek javítására és az értékelési gyakorlatokra vonatkozó információcserére irányuló intézkedések;
- i) kontrollal kapcsolatos intézkedések;
- j) a beruházások tervezéséhez, a szükségletek felméréséhez, a pénzügyi eszközök, közös cselekvési tervek és nagyprojektek előkészítéséhez, kidolgozásához és végrehajtásához szükséges nemzeti és regionális kapacitás erősítése, beleértve az EBB-vel közös kezdeményezéseket is;
- k) a jó gyakorlatok terjesztése annak elősegítése érdekében, hogy a tagállamok megerősítsék az 5. cikkben említett, érintett partnerek és ernyőszervezeteik kapacitását;
- l) a gazdasági és társadalmi kihívásokra válaszképpen fogantatandó strukturális és igazgatási reformok azonosítására, rangsorolására és végrehajtására irányuló intézkedések azon tagállamokban, amelyek teljesítik a 24. cikk (1) bekezdésében előírt feltételeket.

A lakosság felé irányuló kommunikációban a nagyobb hatékonyság elérése és a kommunikációs tevékenységek nagyobb és erősebb szinergiájának megteremtése érdekében a Bizottság kezdeményezésére az e rendelet által a kommunikációs tevékenységekhez rendelt források hozzájárulnak az Unió kohéziós politikával kapcsolatos szakpolitikai prioritásainak szervezeti kommunikációjához, amennyiben azok kapcsolódnak e rendelet általános célkitűzéseikhez.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén évente megállapítja, hogy milyen típusú intézkedéseket tervez az (1) bekezdésben felsorolt intézkedésekkel kapcsolatban arra az esetre, ha azokra támogatást irányoznak elő az ESB-alapokból.

59. cikk

Technikai segítségnyújtás a tagállamok kezdeményezésére

(1) A tagállam kezdeményezésére az ESB-alapok előkészítési, irányítási, monitoring, értékelési, tájékoztatási és kommunikációs, hálózatépítési, panaszkezelési, kontroll- és auditintézkedéseket támogathatnak. A tagállam az ESB-alapokat a kedvezményezettek adminisztratív terheinek csökkentését szolgáló intézkedésekre használhatja, beleértve az elektronikus adatcsere-rendszereket, valamint a tagállam hatóságainak és a kedvezményezetteknek ezen alapok kezelésével és igénybevételével kapcsolatos kapacitásai megerősítését szolgáló intézkedéseket. Az ESB-alapok felhasználhatók továbbá az érintett partnerek kapacitásának megerősítésére – összhangban az 5. cikk (3) bekezdésének e) pontjával – és a jó gyakorlatok e partnerek között megvalósuló cseréjére irányuló intézkedések támogatására. Az e bekezdésben említett intézkedések vonatkozhatnak az előző és a következő programozási időszakra is.

(2) Az alapspecifikus szabályok az egyes ESB-alapok technikai segítségnyújtás forrásaiból finanszírozható további intézkedéseket határozhatnak meg, valamint ki is zárhatnak intézkedéseket az ilyen finanszírozásból.

VII. CÍM

AZ EURÓPAI STRUKTURÁLIS ÉS BERUHÁZÁSI ALAPOKBÓL SZÁRMAZÓ PÉNZÜGYI TÁMOGATÁS

I. FEJEZET

Az ESB-alapokból származó támogatás

60. cikk

Társfinanszírozási arányok meghatározása

(1) A Bizottságnak a program elfogadásáról szóló határozata rögzíti az ESB-alapokból származó támogatás társfinanszírozási arányát vagy arányait és maximális összegét az alapspecifikus szabályoknak megfelelően.

(2) A Bizottság kezdeményezésére vagy nevében végrehajtott technikai segítségnyújtási intézkedések 100 %-os finanszírozási aránya engedélyezett.

61. cikk

A befejezést követően nettó bevételt termelő műveletek

(1) Ez a cikk olyan műveletek esetében alkalmazandó, amelyek befejezésüket követően nettó bevételt termelnek. E cikk alkalmazásában a „nettó bevétel” a művelet keretében kínált árukért vagy szolgáltatásokért közvetlenül a felhasználók által fizetett pénzeszköz-beáramlást jelenti, például az infrastruktúra használatáért közvetlenül a felhasználókat terhelő díjakat, a föld vagy az épületek eladásából vagy bérbeadásából származó bevételeket vagy a szolgáltatásokért kapott ellentételezést a működési költségek és az adott időszakban a rövid élettartamú felszerelések cseréjére fordított költségek levonásával. A művelet

következtében megvalósuló működésiköltség-megtakarításokat úgy kell kezelni, mint a nettó bevételeket, kivéve ha ezeket a működtetésre irányuló támogatások ugyanilyen mértékű csökkentése ellentételezi.

Amikor a beruházás teljes költsége nem társfinanszírozható, a nettó bevételt a beruházási költségek elszámolható és el nem számolható részeinek arányában kell felosztani.

(2) Az ESB-alapokból társfinanszírozható műveletek elszámolható kiadásait előzetesen csökkenteni kell úgy, hogy azokban kifejezésre jusson a műveletben rejlő potenciál a tekintetben, hogy egy meghatározott – a művelet végrehajtását és befejezését követő időszakot egyaránt felölelő – referenciaidőszakban nettó bevételt termeljen.

(3) A művelet potenciális nettó bevételét előre meg kell határozni az ágazatot, alágazatot vagy művelettípust irányító hatóság által a következők közül kiválasztott módszerrel:

- a) a nettó bevétel százalékban meghatározott átalány formájában meghatározott százalékos arányának alkalmazása a művelethez kapcsolódó, az V. mellékletben vagy a későbbiekben említett bármely, a második, harmadik és negyedik albekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározott ágazatra vagy alágazatra.
- b) a művelet diszkontált nettó bevételének kiszámítása a művelethez kapcsolódó ágazatnak vagy alágazatnak megfelelő referenciaidőszakot, az érintett beruházási kategória esetében rendszeresen elvárható nyereségességet, a „szennyező fizet” elv alkalmazását, és szükség esetén az érintett tagállam vagy régió viszonylagos fellendüléséhez kapcsolódó méltányossági figyelembe vétele.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az V. melléklet indokolt esetben történő módosítására, a múltbeli adatokat, a költségmegtérülés lehetőségét és adott esetben a „szennyező fizet” elvet figyelembe véve az említett mellékletben megállapított százalékban meghatározott átalányok kiigazítására.

A 149. cikkel összhangban a Bizottság jogosult felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására az IKT, a KFI, valamint az energiahatékonyság területének ágazatai és alágazatai tekintetében százalékban meghatározott átalány megállapítására vonatkozóan. A Bizottság legkésőbb 2015. június 30-ig értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot ezekről a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokról.

A Bizottság ezenkívül felhatalmazást kap arra, hogy kellően indokolt esetekben a 149. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el többek között olyan további ágazatok vagy alágazatok V. mellékletben történő feltüntetésére vonatkozóan, amelyek megfelelnek a 9. cikk első bekezdésében meghatározott tematikus célkitűzéseknek, és az ESB-alapokból kapnak támogatást.

Az első albekezdés a) pontjában említett módszer alkalmazása esetén a művelet végrehajtása során és a befejezését követően termelt összes nettó bevételt figyelembe kell venni a százalékban meghatározott átalány alkalmazásakor, és az ezért később nem vonható le a művelet elszámolható kiadásából.

Amennyiben a harmadik és negyedik albekezdéssel összhangban, egy felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadásával egy új ágazat vagy alágazat tekintetében százalékban meghatározott általányt állapítottak meg, az irányító hatóság választhatja az első albekezdés a) pontjában meghatározott módszer alkalmazását az érintett ágazathoz vagy alágazathoz kapcsolódó új műveletekre.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az első albekezdés b) pontjában említett módszer meghatározására vonatkozóan. Az említett módszer alkalmazása esetén a művelet végrehajtása során termelt, olyan forrásokból származó nettó bevételt, amelyeket a művelet potenciális nettó bevételének megállapításakor nem vettek figyelembe, legkésőbb a kedvezményezett által benyújtott végső kifizetési kérelemben le kell vonni a művelet elszámolható kiadásából.

(4) A nemzeti szabályoknak megfelelően meg kell határozni azt a módszert, amellyel a Bizottsághoz benyújtott kifizetési kérelemben foglalt művelet kiadásából a nettó bevétel levonásra kerül.

(5) A (3) bekezdésben meghatározott módszerek alkalmazásának alternatívájaként egy tagállam kérésére csökkenteni lehet a 60. cikk (1) bekezdésében említett maximális társfinanszírozási arányt egy prioritási program vagy intézkedés elfogadásakor, és ekkor a (3) bekezdés első albekezdése a) pontjának megfelelően az adott prioritás vagy intézkedés alapján támogatott minden művelet esetében egységes százalékban meghatározott általányt lehet alkalmazni. A csökkentés nem lehet kevesebb, mint az alapspecifikus szabályok értelmében alkalmazandó maximális uniós társfinanszírozási arány és a (3) bekezdés első albekezdése a) pontjában említett releváns százalékban meghatározott általány szorzatának összege.

Az első albekezdésben említett módszer alkalmazása esetén a művelet végrehajtása során és a befejezését követően termelt összes nettó bevételt figyelembe kell venni a csökkentett társfinanszírozási arány alkalmazásakor, és az ezért később nem vonható le a műveletek elszámolható kiadásából.

(6) Amennyiben objektíve nem lehetséges a (3) vagy az (5) bekezdésben megállapított módszerek egyike alapján sem előre meghatározni a bevételt, a művelet befejezése utáni hároméves időszakon belül, vagy a dokumentumoknak az alapspecifikus szabályokban rögzített, a programok lezárásakor történő benyújtásának határidejéig – amelyik korábban következik be – megtermelt nettó bevételt le kell vonni a Bizottságnak bejelentett kiadásokból.

(7) Az (1)–(6) bekezdés a)–(f) pontjában meghatározottak esetében nem alkalmazandó:

- a) a kizárólag az ESZA által támogatott műveletek vagy műveletrészek;
- b) olyan műveletek, amelyek esetében a teljes elszámolható költség az (1)–(6) bekezdés alkalmazását megelőzően nem haladja meg az 1 000 000 EUR-t;
- c) teljes visszafizetési kötelezettség alá eső visszatérítendő támogatások és díjak;

- d) technikai segítségnyújtás;
- e) pénzügyi eszközökre irányuló vagy azokból származó támogatások;
- f) olyan műveletek, amelyek esetében a közpénzekből nyújtott támogatás egyösszegű általány formájában vagy általányalapú egységköltségek formájában történik;
- g) együttes cselekvési tervek alapján végrehajtott műveletek;
- h) olyan műveletek, amelyek esetében a támogatási összegeket vagy arányokat az EMVA-rendelet I. melléklete határozza meg.

Az e bekezdés első albekezdésének b) pontjától eltérve, amennyiben egy tagállam az (5) bekezdést alkalmazza, akkor felveheti a vonatkozó prioritásba vagy intézkedésbe azokat a műveleteket, amelyeknek a teljes elszámolható költsége az (1)–(6) bekezdés alkalmazása előtt nem haladja meg az 1 000 000 EUR-t.

(8) Az (1)–(6) bekezdés ezenkívül nem alkalmazandó azokra a műveletekre, amelyek esetében a program keretében nyújtott támogatás:

- a) csekély összegű (de minimis) támogatás;
- b) a kkv-k számára szabályokkal összeegyeztethető állami támogatás, ha a támogatás intenzitása vagy összege tekintetében az állami támogatással kapcsolatban korlátozást alkalmaznak;
- c) a szabályokkal összeegyeztethető állami támogatás, ha az állami támogatásra vonatkozó szabályokkal összhangban elvégezték a finanszírozási szükségletek egyedi ellenőrzését.

Az első albekezdéstől eltérve, valamely irányító hatóság az (1) bekezdéstől a (6) bekezdés b) pontjáig terjedő szakaszban előírt rendelkezéseket alkalmazhatja az e bekezdés első albekezdésének a)–c) pontja alá tartozó műveletekre is, amennyiben a nemzeti szabályok így rendelkeznek.

II. FEJEZET

Az ESB-alapokból a PPP-kre irányuló támogatások különleges szabályai

62. cikk

A PPP-k

Az ESB-alapok felhasználhatók PPP-műveletek támogatására. Az ilyen PPP-műveleteknek összhangban kell lenniük az alkalmazandó joggal, különösen az állami támogatásokra és a közbeszerzésekre vonatkozó jogszabályokkal.

63. cikk

Kedvezményezett PPP-műveletek esetén

(1) PPP-műveletek esetén és a 2. cikk 10. pontjától eltérően a kedvezményezett a következők lehetnek:

- a) a műveletet kezdeményező közjogi intézmény, vagy

b) a művelet végrehajtására kiválasztott vagy kiválasztandó, az adott tagállam magánjogának hatálya alá eső szervezet (a továbbiakban: a magánszférabeli partner).

(2) A PPP-műveletet kezdeményező közjogi intézmény javasolhatja, hogy a művelet jóváhagyását követően kiválasztandó magánszférabeli partner legyen az ESB-alapokból nyújtandó támogatás kedvezményezettje. Ebben az esetben a jóváhagyó határozat feltétele, hogy az irányító hatóság megbizonyosodjon arról, hogy a kiválasztott magánszférabeli partner teljesíti és felvállalja az e rendelet értelmében a kezdeményezettek számára fennálló vonatkozó kötelezettségeket.

(3) A PPP-művelet végrehajtására kiválasztott magánszférabeli partnert mint kedvezményezettet a végrehajtás során fel lehet váltani, amennyiben erre a PPP vagy a magánszférabeli partner és a műveletet társfinanszírozó pénzügyi intézmény közötti finanszírozási megállapodás feltételei alapján szükség van. Ebben az esetben az előzőt felváltó magánszférabeli partner vagy közjogi intézmény válik kezdeményezetté, feltéve hogy az irányító hatóság megbizonyosodott arról, hogy a korábbi felváltó partner teljesíti és felvállalja az e rendelet értelmében a kezdeményezettek számára fennálló vonatkozó kötelezettségeket.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el, amelyben meghatározza a kedvezményezett és a kapcsolódó kötelezettségek felváltására irányadó szabályokat.

(5) A kedvezményezett felváltása nem tekintendő a 71. cikk (1) bekezdése b) pontja értelmében vett tulajdonosváltásnak, amennyiben ez a felváltás megfelel az e cikk (3) bekezdésében meghatározott alkalmazandó feltételeknek, és az e cikk (4) bekezdésének megfelelően elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusnak.

64. cikk

A PPP-műveletek támogatása

(1) Olyan PPP-műveletek esetében, amelyeknél a kedvezményezett egy közjogi intézmény, a PPP-művelet során a magánszférabeli partner számára felmerült és általa megfizetett kiadásokat a 65. cikk (2) bekezdésétől eltérően úgy lehet tekinteni, mint a kedvezményezett számára felmerült és általa megfizetett kiadásokat, és azokat fel lehet tüntetni a Bizottságnak benyújtandó kifizetési kérelemben, feltéve, hogy teljesülnek a következő feltételek:

- a) a kedvezményezett PPP-megállapodást kötött egy magánszférabeli partnerrel;
- b) az irányító hatóság ellenőrizte, hogy a kedvezményezett által bejelentett kiadásokat a magánszférabeli partner kifizette, és hogy a művelet összhangban áll az alkalmazandó uniós és nemzeti joggal, a programmal és a művelet támogatására vonatkozó feltételekkel.

(2) Egy kifizetési kérelemben az (1) bekezdésnek megfelelően feltüntetett kiadásokkal összefüggésben a kedvezményezettnek nyújtott kifizetéseket a kedvezményezett nevére e célból nyitott letéti számlára kell befizetni.

(3) A (2) bekezdésben említett letéti számlára befizetett pénzeszegeket a PPP-megállapodással összhangban felmerülő kifizetésekre kell felhasználni, beleértve a PPP-megállapodás megszűnése esetén esedékes kifizetéseket is.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el, amelyben meghatározza a PPP-megállapodásokba foglalandó minimumkövetelményeket, amelyek az e cikk (1) bekezdésében meghatározott eltérés alkalmazásakor válnak szükségessé, beleértve a PPP-megállapodás megszűnésére vonatkozó rendelkezéseket a megfelelő auditnyomvonal biztosítása céljából.

III. FEJEZET

Kiadások elszámolhatósága és tartóssága

65. cikk

Elszámolhatóság

(1) A kiadások elszámolhatóságának meghatározása a nemzeti szabályozás alapján történik, kivéve abban az esetben, ha e rendeletben vagy az alapspecifikus szabályokban, illetve azok alapján egyedi szabályok megállapítására kerül sor.

(2) A kiadás abban az esetben jogosult az ESB-alapokból származó hozzájárulásra, ha az a kedvezményezettnek merült fel, és a programnak a Bizottságnak történő benyújtásának időpontja vagy 2014. január 1. – amelyek a korábbi időpont – és 2023. december 31. között került kifizetésre. Ezenkívül a kiadás kizárólag abban az esetben jogosult az EMVA-ból származó hozzájárulásra, ha az adott támogatást a kifizető ügynökség ténylegesen kifizeti 2014. január 1. és 2023. december 31. között.

(3) A (2) bekezdéstől eltérve az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés kiadásai 2013. szeptember 1-jétől jogosultak a hozzájárulásra.

(4) Az 67. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) és c) pontja szerint visszatérített költségek esetében a visszatérítés alapját képező tevékenységeket 2014. január 1. és 2023. december 31. között kell végrehajtani.

(5) A (4) bekezdéstől eltérve a 67. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) és c) pontja alapján az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés tevékenységei tekintetében visszatérített költségek esetében a kezdő időpont 2013. szeptember 1.

(6) Az ESB-alapokból nem ítélt meg támogatás olyan műveletekre, amelyeket fizikailag befejeztek vagy teljes egészében végrehajtottak, még mielőtt a program finanszírozására irányuló kérelmet a kedvezményezett az irányító hatósághoz benyújtotta, tekintet nélkül arra, hogy a kedvezményezett teljesítette-e az összes kapcsolódó kifizetést.

(7) E cikk nem érinti a Bizottság kezdeményezésére történő technikai segítségnyújtásra való jogosultság 58. cikkben leírt szabályait.

(8) E bekezdés olyan műveletek esetében alkalmazandó, amelyek végrehajtásuk során nettó bevételt termelnek, és amelyekre nem vonatkoznak a 61. cikk (1)–(6) bekezdésében foglalt rendelkezések.

A műveletnek az ESB-alapokból társfinanszírozható kiadásait legkésőbb a kedvezményezett által benyújtott végső kifizetési kérelemben csökkenteni kell azzal a nettó bevétellel, amelyet a művelet jóváhagyásakor nem vettek figyelembe, és amelyet a művelet csak a végrehajtása során termel közvetlenül. Ha a költségek teljes összege nem társfinanszírozható, a nettó bevételt a költségek elszámolható és el nem számolható részeinek arányában kell felosztani.

E bekezdés nem alkalmazandó a következőkre:

- a) technikai segítségnyújtás;
- b) pénzügyi eszközök,
- c) teljes visszafizetési kötelezettség alá eső visszatérítendő támogatások;
- d) díjak;
- e) az állami támogatásokra vonatkozó szabályok hatálya alá tartozó műveletek;
- f) olyan műveletek, amelyek esetében a közpénzekből nyújtott támogatás egyösszegű átalány vagy az átalányalapú egységköltség formáját ölti, feltéve, hogy a nettó bevételt előzetesen figyelembe vették;
- g) közös cselekvési terv keretében végrehajtott műveletek, feltéve, hogy a nettó bevételt előzetesen figyelembe vették;
- h) olyan műveletek, amelyek esetében a támogatási összegeket vagy arányokat az EMVA-rendelet II. melléklete határozza meg; vagy
- i) olyan műveletek, amelyek esetében a teljes elszámolható költség nem haladja meg az 50 000 EUR-t.

E cikk és a 61. cikk alkalmazásában nem tekintendők bevételnek a kedvezményezett által kapott azon kifizetések, amelyek a kedvezményezett és egy harmadik fél vagy harmadik felek közötti szerződéses esetén felmerülő szerződéses kötbérből adódnak, vagy a kedvezményezett közbeszerzési szabályoknak megfelelően kiválasztott ajánlatának harmadik fél általi visszavonásából keletkeznek (a továbbiakban: a letét), és ezek nem vonhatók le a művelet elszámolható kiadásaiból.

(9) Egy program módosításának eredményeként elszámolhatóvá váló kiadás csak a módosítási kérelem Bizottságnak történő benyújtásának időpontjától kezdve számolható el, vagy a 96. cikk (11) bekezdésének alkalmazása esetén, a programot módosító határozat hatálybalépésének időpontjától.

Az ETHA-ra vonatkozó egyedi szabályok eltérhetnek az első albekezdéstől.

(10) A (9) bekezdéstől eltérően az EMVA-rendeletben az elszámolhatóság kezdő dátumára vonatkozó külön rendelkezések határozhatók meg.

(11) Valamely művelet egy vagy több ESB-alapból, illetve egy vagy több programból, valamint más uniós eszközökből is kaphat támogatást, feltéve, hogy az egyik ESB-alapból történő költségtérítésre vonatkozó kifizetési kérelemben elszámolásra benyújtott kiadási tétel nem kap támogatást egy másik alapból vagy uniós eszközökből, sem ugyanabból az alapból egy másik program keretében.

66. cikk

Támogatási formák

Az ESB-alapok vissza nem térítendő támogatások, díjak, visszatérítendő támogatás, pénzügyi eszközök, illetve a fentiek ötvözésének formájában alkalmazandók.

Visszatérítendő támogatás esetében a támogatást nyújtó szervezetnek, illetve a tagállam más illetékes hatóságának visszafizetett támogatást külön számlán, vagy külön számviteli kód feltüntetésével kell nyilvántartani, és azt újra fel kell használni ugyanarra a célra vagy a program célkitűzései szerint.

67. cikk

Vissza nem térítendő és visszatérítendő támogatási formák

(1) A vissza nem térítendő és a visszatérítendő támogatás a következő formákban történhet:

- a) ténylegesen felmerült és kifizetett, adott esetben természetbeni hozzájárulással és értékcsökkenéssel felmerült elszámolható költségek visszatérítése;
- b) átalányalapú egységköltség;
- c) egyösszegű átalány, amennyiben a közpénzből való hozzájárulás nem haladja meg a 100 000 EUR-t;
- d) százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás alkalmazása egy vagy több meghatározott költségkategóriára.

Alapspecifikus szabályok korlátozhatják a bizonyos műveletek esetén alkalmazandó vissza nem térítendő támogatások vagy a visszatérítendő támogatások formáit.

(2) A (1) bekezdéstől eltérően az ETHA-rendeletben további támogatási formák és számítási módszerek határozhatók meg.

(3) Az (1) bekezdésben leírt lehetőségek ötvözése csak akkor lehetséges, ha azok különböző költségkategóriákat fednek le, vagy ha egy műveleten belül különféle projekteket vagy projekt-megvalósítási szakaszokat fednek le.

(4) Amennyiben valamely művelet vagy a művelet részét képező projekt kizárólag munkálatok, javak vagy szolgáltatások közbeszerzése útján kerül végrehajtásra, akkor csak az (1) bekezdés első albekezdésének a) pontja alkalmazandó. Amennyiben valamely művelet vagy a művelet részét képező projekt keretében megvalósuló közbeszerzés bizonyos költségkategóriákra korlátozódik, az (1) bekezdésben leírt összes lehetőség alkalmazható.

(5) Az (1) bekezdés első albekezdésének b), c) és d) pontjaiban említett összegek meghatározása a következő módok egyikén történik:

a) igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszerrel, amely a következőkön alapul:

- i. statisztikai adatok vagy más objektív információk;
- ii. az egyes kedvezményezettek ellenőrzött múltbeli adatai; vagy
- iii. az egyes kedvezményezettek szokásos számviteli gyakorlatának alkalmazása;

b) az uniós szakpolitikákban hasonló típusú művelet és kedvezményezett esetén alkalmazott egységköltség mértékek, egyösszegű átalányok és százalékban meghatározott átalányok alkalmazására vonatkozó szabályoknak megfelelően;

c) a teljes egészében a tagállam által finanszírozott vissza nem térítendő támogatási rendszerekben hasonló típusú művelet és kedvezményezett esetén alkalmazott egységköltség mértékek, egyösszegű átalányok és százalékban meghatározott átalányok alkalmazására vonatkozó szabályoknak megfelelően;

d) e rendeletben és az alapspecifikus szabályokban meghatározott ráták,

e) az alapspecifikus szabályok szerinti összegek meghatározására irányuló egyedi módszerek.

(6) Az egyes műveletek támogatásának feltételeit meghatározó dokumentum rögzíti a művelet költségeinek meghatározására alkalmazandó módszert és a vissza nem térítendő támogatás nyújtásának feltételeit.

68. cikk

Közvetett költségek és személyi jellegű költségek százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozása vissza nem térítendő és visszatérítendő támogatás esetén

(1) Amennyiben valamely művelet végrehajtása közben közvetett költségek keletkeznek, ezeket százalékban meghatározott átalány alapon lehet kiszámítani a következőképpen:

a) az elszámolható közvetlen költségek 25 %-áig terjedő átalány, feltéve hogy az átalányt egy igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszerrel számítják ki, illetve egy olyan módszerrel, amelyet a teljes egészében a tagállam által finanszírozott, hasonló típusú műveletek és kedvezményezettek esetében alkalmazott vissza nem térítendő támogatási rendszerekben használnak;

b) az elszámolható közvetlen személyi jellegű költségek 15 %-áig terjedő átalány, ahol a tagállamnak nem kell számításokat végeznie az alkalmazandó átalány megállapítására;

c) az uniós szakpolitikákban a hasonló típusú művelet és kedvezményezett esetében alkalmazott módszerek és megfelelő ráták alapján számított, az elszámolható közvetlen költségekhez vonatkozó százalékban meghatározott átalány.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 142. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az e bekezdés első albekezdésének c) pontjában említett százalékban meghatározott átalány és az ahhoz kapcsolódó módszerek meghatározása érdekében.

(2) Egy művelet végrehajtásához kapcsolódó személyi jellegű költségek megállapítása céljából kiszámítható az alkalmazandó óradíj oly módon, hogy a legutolsó dokumentált éves bruttó foglalkoztatási költségeket elosztják 1 720 órával.

69. cikk

A vissza nem térítendő és a visszatérítendő támogatások elszámolhatóságának egyedi szabályai

(1) A munkálatok, javak, szolgáltatások, föld és ingatlan formájában történő természetbeni hozzájárulás, amely nem igazolható számlákkal vagy más azonos bizonyító erejű számviteli bizonylatokkal, elszámolható lehet, feltéve hogy az ESB-alapok és a program támogathatósági szabályai így rendelkeznek, és valamennyi következő feltétel teljesül:

a) a művelet számára a közpénzekből nyújtott támogatás, amely tartalmaz természetbeni hozzájárulásokat is, nem haladja meg a természetbeni hozzájárulással csökkentett teljes elszámolható kiadást a művelet végén;

b) természetbeni hozzájárulásnak tulajdonított érték nem haladja meg a kérdéses piacon általánosan elfogadott költségeket;

c) a hozzájárulások értéke és szolgáltatása függetlenül értékelhető és ellenőrizhető;

d) föld és ingatlan biztosítása esetén lehetőség van készpénzki-fizetésre bérleti szerződés teljesítése céljából, ha annak éves nominális értéke nem haladja meg az adott tagállam fizetőeszközének egy egységét;

e) ingyenes munkavégzés formájában történő természetbeni hozzájárulás esetén a munka értékét az annak elvégzésével igazoltan eltöltött idő és az egyenértékű munka díjazása alapján kell meghatározni.

Az e bekezdés első albekezdésének d) pontjában említett föld vagy ingatlan értékét egy szakképzett független szakértő vagy egy megfelelően felhatalmazott hivatalos szervezet igazolja, és ez az érték nem haladja meg a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott határt.

(2) Az értékcsökkenéssel kapcsolatos költségek a következő feltételek teljesítése esetén minősíthetők elszámolhatónak:

- a) a programra vonatkozó támogathatósági szabályok azt lehetővé teszik;
- b) a kiadás összegét megfelelően alátámasztják az elszámolható költségekre vonatkozó számlákkal egyenértékű számviteli bizonylatok, amennyiben a visszatérítés a 67. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) pontja alapján történik;
- c) a költségek kizárólag a művelet támogatásának időszakához kapcsolódnak;
- d) az értékcsökkenéssel érintett eszközök beszerzéséhez nem használtak fel közpénzekből nyújtott vissza nem térítendő támogatást.

(3) A következő költségek nem számolhatók el az ESB-alapokból és a Kohéziós Alapból valamint az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközbe átcsoportosított 10 000 millió EUR-ból, a 92. cikk (6) bekezdésében említettek szerint:

- a) hitelkamat, kivéve a kamattámogatás vagy garanciadíj-támogatás formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatás vonatkozásában;
- b) beépített és be nem épített föld vásárlása esetén az érintett művelet teljes elszámolható kiadásának 10 %-át meghaladó érték. A parlagon heverő területek és olyan, korábban ipari hasznosítású területek esetében, amelyeken épületek találhatóak, ezt a korlátozást 15 %-ra kell emelni. Kivételes és kellően indokolt esetekben a környezetmegőrzést szolgáló műveletek tekintetében ez a korlátozás az említett százalékarányoknál magasabb is lehet;
- c) hÉa, kivéve, ha a hÉa-ra vonatkozó nemzeti jogszabályok alapján nem levonható.

70. cikk

Műveletek földrajzi elszámolhatósága

(1) A (2) és (3) bekezdésben és az alapspecifikus szabályokban említett eltérésekre is figyelemmel az ESB-alapokból támogatott műveletek a programterületen valósulnak meg.

(2) Az irányító hatóság elfogadhatja, hogy egy műveletet a programterületen kívül, azonban az Unión belül hajtanak végre, feltéve hogy az összes következő feltétel teljesül:

- a) a művelet a programterület javát szolgálja;
- b) a program keretében a programterületen kívül eső műveletekre allokált teljes összeg nem haladja meg az ERFa-ból, a Kohéziós Alapból és az ETHA-ból a prioritásra szánt támogatás 15 %-át, illetve az EMVA esetében az alapból a programra szánt támogatás 5 %-át;
- c) a monitoring-bizottság elfogadta a műveletet vagy az érintett műveletek típusait;

d) a programért felelős hatóságokra a művelettel kapcsolatosan háruló irányítási, kontroll- és auditkötelezettségeket azon programért felelős hatóságok teljesítik, amelyek keretében az adott művelet támogatásra kerül, vagy ezek a hatóságok megállapodást kötnek a művelet végrehajtása szerinti terület hatóságaival.

(3) Technikai segítségnyújtással vagy promóciós tevékenységekkel kapcsolatos műveletek keretében felmerülhetnek kiadások az Unión kívül, feltéve hogy a (2) bekezdés a) pontjában rögzített feltételek és az adott művelettel kapcsolatban irányítási, kontroll- és auditkötelezettségek teljesülnek.

(4) Az (1)–(3) bekezdések nem vonatkoznak az európai területi együttműködési cél alá tartozó programokra, és a (2)–(3) bekezdések nem vonatkoznak az ESZA által támogatott műveletekre.

71. cikk

A műveletek tartóssága

(1) Az ESB-alapokból valamely infrastrukturális vagy termelő beruházást magában foglaló műveletre fordított támogatás akkor fizetendő vissza, ha a kedvezményezettnek történő utolsó kifizetéstől számított öt éven belül, illetve adott esetben, az állami támogatásokról szóló szabályozás szerinti időtartamon belül, a következők valamelyike történik:

- a) a termelő tevékenység megszűnése vagy a programterületen kívülre való áthelyezése;
- b) az infrastruktúra valamely elemében tulajdonosváltás következik be, amelynek eredményeként egy cég vagy állami szervezet jogosulatlan előnyhöz jut;
- c) a természetében, célkitűzéseiben vagy végrehajtási feltételeiben olyan lényeges változás következik be, amely az eredeti célkitűzéseket veszélyezteti.

A műveletre jogosulatlanul kifizetett összegeket a tagállamnak vissza kell térítenie, azon időszakkal arányosan, amelynek tekintetében nem teljesültek a követelmények.

Az első albekezdésben meghatározott határidőt a tagállamok három évre csökkenthetik a kkv-k általi beruházások vagy az általuk teremtett munkahelyek fenntartása esetén.

(2) Az ESB-alapokból valamely infrastrukturális vagy termelő beruházást magában foglaló műveletre fordított hozzájárulás visszafizetendő, ha a kedvezményezettnek történő utolsó kifizetéstől számított tíz éven belül a termelő tevékenységet áthelyezik az Unión kívülre, kivéve, ha a kedvezményezett kkv. Amennyiben az ESB-alapok hozzájárulását állami támogatás formájában nyújtják, a tízéves időszak helyébe az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alapján alkalmazandó határidő lép.

(3) Az ESZA-ból, valamint a többi ESB-alapból támogatott, nem infrastrukturális vagy termelő beruházásnak minősülő műveleteknél az alapból történő hozzájárulás csak akkor fizetendő vissza, ha az állami támogatásokra vonatkozó szabályok értelmében a beruházás fenntartásra kötelezett, és ha az ezekben a szabályokban meghatározott időszakon belül a termelő tevékenység megszűnik vagy áthelyezésre kerül.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdés nem vonatkozik az olyan pénzügyi eszközökhöz vagy azokból vagy művelethez nyújtott hozzájárulásokra, amelyek esetében a termelő tevékenység olyan csőd következtében szűnik meg, amely nem csalásból ered.

(5) Az (1), (2) és (3) bekezdés nem vonatkozik azon természetes személyekre, akik beruházási támogatás kedvezményezettjei, és akik a beruházási művelet befejezése után támogatásra jogosulttá válnak, valamint az 1309/2013/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti támogatást kapnak, amennyiben az érintett beruházás közvetlenül kapcsolódik az Európai Globalizációs Alapból támogatható tevékenységtípushoz.

VIII. CÍM

IRÁNYÍTÁS ÉS ELLENŐRZÉS

I. FEJEZET

Irányítási és kontrollrendszerek

72. cikk

Az irányítási és kontrollrendszerek általános alapelvei

Az irányítási és kontrollrendszerek a 4. cikk (8) bekezdésével összhangban a következőkről rendelkeznek:

- a) az irányításban és a kontrollban részt vevő szervezetek feladatainak leírása, valamint a feladatok megosztása az egyes szervezeteken belül;
- b) a feladatköröknek e szervezeteken belüli és e szervezetek közötti szétválasztása elvének való megfelelése;
- c) a bejelentett kiadások helytállóságát és szabályszerűségét szavatoló eljárások;
- d) számítógépes rendszerek számviteli célokra, pénzügyi adatok és mutatószámok tárolására és közlésére, monitoringra és pénzügyi jelentéstételre;
- e) jelentéstételi és monitoring rendszerek olyan esetben, amikor a felelős szervezet egy másik szervezetet bíz meg a feladatok elvégzésével;
- f) az irányítási és kontrollrendszerek működésének auditjára vonatkozó intézkedések;
- g) megfelelő auditnyomvonalat biztosító rendszerek és eljárások;

h) a szabálytalanságok – beleértve a csalást is – megelőzése, azonosítása és kijavítása, valamint a jogosulatlanul kifizetett összegek és az esetleges késedelmi kamatok visszafizettetése.

73. cikk

Megosztott irányítás alá tartozó feladatok

A megosztott irányítás elvével összhangban a tagállamok és a Bizottság az ebben a rendeletben és az alapspecifikus szabályokban meghatározott feladatköröknek megfelelően felelősek a programok irányításáért és ellenőrzéséért.

74. cikk

A tagállamok felelőssége

(1) A tagállamok teljesítik az irányítási, kontroll- és auditkötelezettségeket, továbbá vállalják az ezek eredményeként jelentkező feladatokat, amelyeket a költségvetési rendeletben és az alapspecifikus szabályokban a megosztott irányítással kapcsolatban meghatározott szabályok megállapítanak.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a programok irányítási és kontrollrendszereinek felállítása az alapspecifikus szabályok szerint történjék, és hogy ezek a rendszerek eredményesen működjenek.

(3) A tagállamok biztosítják az ESB-alapokkal kapcsolatos panaszok kivizsgálására vonatkozó hatékony szabályozás meglétét. E szabályozás hatálya, szabályai és eljárásai a tagállamok felelősségi körébe tartoznak intézményi és jogi keretükkel összhangban. A tagállamok a Bizottság kérésére megvizsgálják azokat a Bizottsághoz benyújtott panaszokat, amelyek szabályozásuk hatálya alá tartoznak. Kérésre a tagállam tájékoztatja a Bizottságot e vizsgálatok eredményeiről.

(4) A tagállam és a Bizottság között minden hivatalos információcseré elektronikus adatcsere-rendszeren keresztül történik. A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el azon feltételek meghatározására vonatkozóan, amelyeknek az említett elektronikus adatcsere-rendszernek meg kell felelnie. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 143. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

II. FEJEZET

A Bizottság hatáskörei és feladatai

75. cikk

A Bizottság hatáskörei és feladatai

(1) A Bizottság a rendelkezésre álló információk alapján – beleértve az irányításért és a kontrollért felelős szervezetek kijelöléséről szóló információkat, a kijelölt szervezetek által évente, a költségvetési rendelet 59. cikkének (5) cikke szerint benyújtott dokumentumokat, a kontrolljelentéseket, az éves végrehajtási jelentéseket, valamint a nemzeti és uniós szervezetek által végzett auditokat – meggyőződik arról, hogy a tagállamok felállították az e rendeletnek és az alapspecifikus szabályoknak megfelelő irányítási és kontrollrendszereket, és hogy ezek a rendszerek eredményesen működnek a programok végrehajtása során.

(2) A Bizottság tisztviselői vagy meghatalmazott képviselői helyszíni auditokat vagy ellenőrzéseket végezhetnek – a sürgős esetek kivételével – az illetékes nemzeti hatóság legalább 12 munkanapos előzetes értesítését követően. A Bizottság tiszteletben tartja az arányosság elvét: figyelembe veszi, hogy el kell kerülni a tagállamok által végzett auditok vagy ellenőrzések indokolatlan megkettőzését, továbbá szem előtt tartja az uniós költségvetésre jelentett kockázat mértékét és azt, hogy az alapspecifikus szabályoknak megfelelően minimalizálni kell a kedvezményezettekre nehezedő adminisztratív terheket. Az ilyen auditok vagy ellenőrzések kiterjedhetnek különösen az irányítási és kontrollrendszerek eredményes működésének vizsgálatára a programban vagy annak egy részében, a műveletek ellenőrzésére, valamint a műveletek vagy programok hatékony és eredményes pénzgazdálkodásának értékelésére. A tagállamok tisztviselői vagy meghatalmazott képviselői részt vehetnek ezekben az auditokban vagy vizsgálatokban.

A Bizottság helyszíni auditok vagy ellenőrzések végzésére felhatalmazott tisztviselői vagy képviselői hozzáférnek az ESB-alapokból támogatott műveletekkel, illetve az irányítási és kontrollrendszerekkel kapcsolatos minden szükséges nyilvántartáshoz, dokumentumhoz és metaadathoz, tekintet nélkül arra, hogy azokat milyen hordozón tárolják. A tagállamok a Bizottság kérésére másolatot adnak ezekről a nyilvántartásokról, dokumentumokról és metaadatokról.

Az e cikkben leírt hatáskörök nem érintik azon nemzeti rendelkezések alkalmazását, amelyek egyes intézkedéseket a nemzeti jogszabályokban külön meghatározott személyek számára tartanak fenn. A Bizottság tisztviselői és meghatalmazott képviselői nem vehetnek részt többek között olyan házkutatásokban vagy személyek hivatalos kihallgatásában, amelyek az érintett tagállam nemzeti jogszabályainak keretében zajlanak. Ugyanakkor ezek a tisztviselők és meghatalmazott képviselők – a tagállami bíróságok hatáskörének sérelme nélkül és az érintett jogalany alapvető jogainak maradéktalan tiszteletben tartása mellett – hozzáférhetnek az így szerzett információkhoz.

(3) A Bizottság előírhatja a tagállamoknak olyan lépések megtételét, amelyek szükségesek irányítási és kontrollrendszereik eredményes működésének vagy a kiadások helyességének biztosításához az alapspecifikus szabályoknak megfelelően.

IX. CÍM

PÉNZÜGYI IRÁNYÍTÁS, SZÁMLÁK VIZSGÁLATA ÉS ELFOGADÁSA ÉS PÉNZÜGYI KORREKCIÓK, KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS VISSZAVONÁSA

I. FEJEZET

Pénzügyi irányítás

76. cikk

Költségvetési kötelezettségvállalások

Az Unió költségvetési kötelezettségvállalásait az egyes programok vonatkozásában a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakban minden alap tekintetében éves részletekben teljesítik. Az eredményességi tartalékhoz kötődő költségvetési kötelezettségvállalásokat minden programban a program maradék pénzügyi keretétől elkülönítve kell megtenni.

A Bizottság programot jóváhagyó határozata képezi a költségvetési rendelet 84. cikke (2) bekezdése szerinti finanszírozási határozatot, és – az érintett tagállam értesítése után – az említett rendelet szerinti jogi kötelezettségvállalást.

Minden egyes program esetében az első részletre vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalások teljesítésére az adott program Bizottság általi elfogadását követően kerül sor.

A következő részletekre vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalásokat a Bizottság minden év május 1-je előtt teljesíti az e cikk második bekezdésében említett határozat alapján, kivéve azokat az eseteket, amelyekre a költségvetési rendelet 16. cikke vonatkozik.

Az eredményességmérési keretnek a 22. cikkel összhangban történő alkalmazását követően, amennyiben a prioritások nem teljesültek a célértékek szerint, a Bizottság szükség esetén visszavonja az érintett programokra az eredményességi tartalék részeként előirányzott megfelelő kötelezettségvállalásokat, és ismét azon programok rendelkezésére bocsátja, amelyek vonatkozásában az előirányzat összege a Bizottság által a 22. cikk (5) bekezdése értelmében jóváhagyott módosítás eredményeként megemelkedik.

77. cikk

A kifizetések általános szabályai

(1) Az ESB-alapokból származó hozzájárulás kifizetését a Bizottság a költségvetési előirányzatoknak megfelelően és a rendelkezésre álló finanszírozás függvényében teljesíti minden program részére. Minden kifizetést az érintett alap legkorábbi, nyitott költségvetési kötelezettségvállalásainak terhére kell teljesíteni.

(2) Az eredményességi tartalék kötelezettségvállalási előirányzataihoz kötődő kifizetésekre a 22. cikk (3) és (4) bekezdésének megfelelően nem kerülhet sor az eredményességi tartalék végleges elosztása előtt.

(3) A kifizetés történhet előfinanszírozás, időközi kifizetések, valamint végsőegyenleg-kifizetés formájában.

(4) A 67. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b), c) és d) pontja, valamint a 68. és 69. cikk szerinti támogatási formák esetében az alkalmazandó alap szerint kiszámított költségek elszámolható kiadásnak tekintendők.

78. cikk

Az időközi kifizetések és a végsőegyenleg-kifizetés kiszámításának közös szabályai

Az alapspecifikus szabályok meghatározzák az időközi kifizetésként, valamint végsőegyenleg-kifizetésként megtérítendő összegek kiszámításának szabályait. Ez az összeg az elszámolható kiadásra vonatkozó konkrét társfinanszírozási rátától függ.

79. cikk

Kifizetési kérelmek

(1) A konkrét eljárást és a kifizetési kérelmekhez benyújtandó információkat az egyes ESB-alapokkal kapcsolatban az alapspecifikus szabályok tartalmazzák.

(2) A Bizottságnak benyújtandó kifizetési kérelem tartalmaz valamennyi olyan információt, amelyre a Bizottságnak szüksége van a költségvetési rendelet 68. cikke (3) bekezdésének megfelelő számlák elkészítéséhez.

80. cikk

Az euro használata

A tagállamok által benyújtott programokban megállapított összegeket, az előre jelzett kiadásokat, a költségnyilatkozatokat, a kifizetési kérelmeket, az elszámolásokat, valamint az éves végrehajtási jelentésekben és a záró végrehajtási jelentésekben említett kiadásokat euróban kell megadni.

81. cikk

A kezdeti előfinanszírozás kifizetése

(1) A program jóváhagyásáról szóló határozatát követően a Bizottság a teljes programozási időszakra kifizeti a kezdeti előfinanszírozás összegét. A kezdeti előfinanszírozási összeg kifizetése részletekben történik a költségvetési szükségleteknek megfelelően. A részletek összegét az alapspecifikus szabályok határozzák meg.

(2) A kezdeti előfinanszírozás kizárólag a kedvezményezetteknek a program végrehajtása céljára történő kifizetésekre használható fel. Erre a célra az előfinanszírozást haladéktalanul a felelős szervezet rendelkezésére kell bocsátani.

82. cikk

A kezdeti előfinanszírozás elszámolása

A kezdeti előfinanszírozásként kifizetett összeg legkésőbb a program lezárásakor teljes egészében kivezetésre kerül a Bizottság számláiból.

83. cikk

A fizetési határidő megszakítása

(1) Valamely időközi kifizetési kérelem fizetési határidejét a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő a költségvetési rendelet szerinti felhatalmazás révén legfeljebb hat hónappal megszakíthatja a következő esetekben:

- a) valamely nemzeti vagy uniós auditszervezet által nyújtott információk alapján az irányítási és kontrollrendszerek működésének súlyos hiányosságaira utaló egyértelmű bizonyítékok léteznek;
- b) a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselőnek további vizsgálatokat kell elvégeznie, miután olyan információ jut e tisztviselő tudomására, amely szerint egy kifizetési kérelemben szereplő kiadás súlyos pénzügyi következményekkel járó szabálytalansághoz kapcsolódik;
- c) a költségvetési rendelet 59. cikkének (5) bekezdésében előírt dokumentumok valamelyikét nem nyújtották be.

A tagállam hozzájárulhat a megszakítási időszak további három hónappal történő meghosszabbításához.

Az ETHA-ra vonatkozó szabályok a fizetési határidő megszakítása tekintetében egyedi indokokat állapíthatnak meg olyan esetekben, amikor egy tagállam nem teljesíti a közös halászati politika keretében fennálló kötelezettségeit; ezen indokoknak arányosnak kell lenniük, figyelemmel a nem teljesítés jellegére, súlyosságára, időtartamára és ismétlődésére.

(2) A felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő a megszakítást a kifizetési kérelemben szereplő kiadásoknak az (1) bekezdés első albekezdésében hivatkozott elemek által érintett részére korlátozza, kivéve, ha nem lehet azonosítani a kiadások érintett részét. A felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő haladéktalanul, írásban tájékoztatja a tagállamot és az irányító hatóságot a kifizetés megszakításának okáról, és felkéri őket a helyzet orvoslására. A felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő közvetlenül a szükséges intézkedések meghozatalát követően megszünteti a megszakítást.

II. FEJEZET

A számlák vizsgálata és elfogadása

84. cikk

A számlák Bizottság általi vizsgálatának és elfogadásának határideje

A számviteli időszak végét követő év május 31-ig a Bizottság a költségvetési rendelet 59. cikkének (6) bekezdésével összhangban alkalmazza a számlák vizsgálatára és elfogadására vonatkozó eljárásokat, és tájékoztatja a tagállamokat arról, hogy elfogadja-e, hogy a számlák teljesek, pontosak és megfelelnek a valóságnak az alapspecifikus szabályok szerint.

III. FEJEZET

Pénzügyi korrekciók

85. cikk

A Bizottság által végrehajtott pénzügyi korrekciók

(1) A Bizottság pénzügyi korrekciókat hajt végre valamely programnak nyújtott hozzájárulás egészben vagy részben történő visszavonásával és a támogatás összegének a tagállam általi visszafizetésével annak érdekében, hogy kizárja az uniós finanszírozásból az alkalmazandó jogot sértő kiadásokat.

(2) A vonatkozó jog megsértése kizárólag a Bizottságnak bejelentett kiadásokat illetően és abban az esetben vezet pénzügyi korrekcióhoz, ha a következő feltételek valamelyike teljesül:

- a) a jogsértés befolyásolta a felelős szervezet által egy műveletnek az ESB-alapokból történő támogatásra történő kiválasztását, vagy az olyan esetekben, amikor a jogsértés jellege miatt nem lehet megállapítani ezt a hatást, de jelentős a kockázata annak, hogy a jogsértés ilyen hatással járt;
- b) a jogsértés befolyásolta az uniós költségvetésből visszatérítendőnek ítélt kiadás összegét, vagy az olyan esetekben, amikor a jogsértés jellege miatt nem lehet számszerűsíteni annak pénzügyi hatását, de jelentős a kockázata annak, hogy a jogsértés ilyen hatással járt.

(3) Az (1) bekezdés szerinti pénzügyi korrekció összegéről szóló határozat meghozatalakor a Bizottság tiszteletben tartja az arányosság elvét azzal, hogy figyelembe veszi az alkalmazandó jog megsértésének jellegét és súlyosságát, valamint annak az uniós költségvetést érintő pénzügyi következményeit. A Bizottság folyamatosan tájékoztatja az Európai Parlamentet a pénzügyi korrekciók alkalmazásáról hozott határozatokról.

(4) A pénzügyi korrekciók alkalmazására vonatkozó kritériumokat és eljárásokat az alapspecifikus szabályokban határozzák meg.

IV. FEJEZET

Kötelezettségvállalás visszavonása

86. cikk

Elvek

(1) Valamennyi program kötelezettségvállalás-visszavonási eljárás alá esik az alapján, hogy egy adott kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó azon összegek, amelyeket egy meghatározott időszakon belül nem használtak fel előfinanszírozásként vagy nem érkeznek rájuk vonatkozólag kifizetési kérelem – ideértve azokat a kifizetési kérelmeket, amelyek esetében a fizetési határidőt megszakították vagy a kifizetéseket felfüggesztették –, visszavonásra kerülnek.

(2) Az időszak utolsó évére vonatkozó kötelezettségvállalás a programok zárása esetén követendő szabályokkal összhangban kerül visszavonásra.

(3) Az alapspecifikus szabályok meghatározzák a kötelezettségvállalás visszavonása szabályának pontos alkalmazását mind egyik ESB-alap esetében.

(4) A kötelezettségvállalások még nyitott része visszavonásra kerül, amennyiben a záráshoz előírt dokumentumok valamelyikét nem nyújtották be a Bizottságnak az alapspecifikus szabályokban megszabott határidőig.

(5) Az eredményességi tartalék vonatkozásában tett költségvetési kötelezettségvállalásokra csak a (4) bekezdésben megállapított kötelezettségvállalás-visszavonási eljárás vonatkozik.

87. cikk

Kivétel a kötelezettségvállalás visszavonása alól

(1) A kötelezettségvállalás visszavonása által érintett összegből a költségvetési kötelezettségvállalás a következőkre vonatkozó részével egyenértékű összegek kerülnek levonásra:

- a) a műveleteket valamely közigazgatási jogorvoslati eljárás vagy felfüggesztő hatályú közigazgatási fellebbezés miatt függesztették fel; vagy
- b) a program egészének vagy egy részének a végrehajtását súlyosan érintő vis maior miatt nem lehetett kifizetési kérelmet benyújtani.

Az első albekezdés b) pontja szerintvis maiorra hivatkozó nemzeti hatóságok igazolják a vis maior által a program egészének vagy egy részének a végrehajtását érintő közvetlen következményeket.

Az első albekezdés a) és a b) pont alkalmazásában a levonást egy alkalommal lehet kérni, abban az esetben, ha a felfüggesztés vagy a vis maior legfeljebb egy évig tartott, illetve több annyi alkalommal került rá sor, amely megfelel a vis maior időtartamának, vagy a művelet végrehajtását felfüggesztő bírósági vagy közigazgatási határozat dátuma és a jogerős közigazgatási határozat dátuma között eltelt évek számának.

(2) A tagállam az előző év végéig bejelentendő összeg vonatkozásában január 31-ig tájékoztatja a Bizottságot az (1) bekezdés első albekezdésének a) és b) pontjában említett kivételekről.

88. cikk

Eljárás

(1) A Bizottság a kellő időben tájékoztatja a tagállamot és az irányító hatóságot, amennyiben a 86. cikk szerinti kötelezettségvállalás-visszavonási szabály alkalmazásának kockázata fennáll.

(2) A január 31-ét követően kapott információk alapján a Bizottság tájékoztatja a tagállamot és az irányító hatóságot a birtokában lévő információk alapján visszavonásra kerülő összegről.

(3) A tagállamnak két hónap áll rendelkezésére, hogy elfogadja a visszavonásra ítélt összeget, vagy benyújtja az észrevételeit.

(4) A tagállam június 30-ig benyújtja a Bizottságnak a felülvizsgált pénzügyi tervét, amely az adott pénzügyi évre tartalmazza a támogatás csökkentett összegét a program egy vagy több prioritására vonatkozólag, figyelembe véve az alap juttatását és adott esetben a régiókatégoriánkénti juttatást. Amennyiben ilyen tervet nem nyújtanak be, a Bizottság felülvizsgálja a pénzügyi tervet és levonja az ESB-alapokból történő hozzájárulást az érintett pénzügyi évre. Ezt a levonást arányosan érvényesíti minden egyes prioritásra.

(5) A Bizottság legkésőbb szeptember 30-ig végrehajtási jogi aktusok révén módosítja a programot jóváhagyó határozatot.

HARMADIK RÉSZ

AZ ERFA-RA, AZ ESZA-RA ÉS A KOHÉZIÓS ALAPRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. CÍM

CÉLKITŰZÉSEK ÉS PÉNZÜGYI KERET

I. FEJEZET

A támogatás küldetése, céljai és földrajzi hatóköre

89. cikk

Küldetés és célok

(1) Az alapok hozzájárulnak az Unió nagyobb gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz vezető tevékenységei fejlesztéséhez és megvalósításához az EUMSZ 174. cikkének megfelelően.

Az alapok által támogatott tevékenységek hozzájárulnak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiának megvalósításához is.

(2) Az (1) bekezdésben említett küldetéshez történő hozzájárulás érdekében a következő célokat kell követni:

- a) az alapokból támogatandó beruházások a növekedésbe és munkahelyteremtésbe a tagállamokban és régiókban; valamint
- b) az ERFA-ból támogatandó európai területi együttműködés.

90. cikk

Növekedést és munkahelyteremtést szolgáló beruházások

(1) A strukturális alapok támogatják a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzést az 1059/2003/EK rendelettel létrehozott, a 105/2007/EK rendelettel módosított statisztikai célú területi egységek nomenklatúrája 2. szintjének (a továbbiakban: a NUTS 2. szintű régiók) megfelelő valamennyi régióban.

(2) A beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés forrásait a következő három NUTS 2. szintű régiókategória között osztják el:

- a) kevésbé fejlett régiók, ahol az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) nem éri el az EU-27 átlagos GDP-jének 75 %-át;
- b) átmeneti régiók, ahol az egy főre jutó GDP az EU-27 átlagos GDP-jének 75 %-a és 90 %-a között van;
- c) fejlettebb régiók, ahol az egy főre jutó GDP meghaladja az EU-27 átlagos GDP-jének 90 %-át.

A régióknak a három régiókategória valamelyikébe történő besorolását az alapján kell meghatározni, hogy az egyes régiók vásárlóerő-paritáson mért és a 2007–2009 közötti időszak uniós értékei alapján számolt egy főre jutó GDP-je hogyan viszonyul az EU-27-ben ugyanabban a referencia-időszakban mért átlagos GDP-hez.

(3) A Kohéziós Alap azokat a tagállamokat támogatja, amelyek a vásárlóerő-paritáson mért és a 2008–2010 közötti időszak uniós értékei alapján számolt egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme (GNI) nem éri el az EU-27-ben ugyanabban a referencia-időszakban mért átlagos GNI 90 %-át.

Azok a tagállamok, amelyek 2013-ban finanszírozásra jogosultak a Kohéziós Alapból, de a névleges egy főre jutó GNI-jük meghaladja az EU-27 első albekezdés szerint számított átlagos egy főre jutó GNI-jének 90 %-át, átmeneti és egyedi alapon kapnak támogatást a Kohéziós Alapból.

(4) Közvetlenül e rendelet hatálya lépése után a Bizottság végrehajtási jogi aktus révén határozatot fogad el, amely megállapítja a (2) bekezdésben említett három régiókategória kritériumait teljesítő régiók, valamint a (3) bekezdés szerinti kritériumokat teljesítő tagállamok jegyzékét. E jegyzék 2014. január 1-től 2020. december 31-ig érvényes.

(5) 2016-ban a Bizottság felülvizsgálja a tagállamok Kohéziós Alapból történő támogathatóságát a 2012 és 2014 közötti

időszakban az EU-27-re vonatkozó uniós GNI-adatok alapján. Azok a tagállamok, amelyekben az egy főre jutó nominális GNI meghaladja az EU-27 egy főre jutó átlagos GNI-jének 90 %-át, újra támogathatóvá válnak a Kohéziós Alap keretében, és azok a tagállamok, amelyek korábban támogathatók voltak a Kohéziós Alap keretében, és amelyekben az egy főre jutó nominális GNI meghaladja az egy főre jutó GNI 90 %-át, elvesztik támogathatóságukat, és átmeneti és egyedi alapon részesülnek támogatásban.

II. FEJEZET

Pénzügyi keret

91. cikk

A gazdasági, társadalmi és a területi kohéziót szolgáló források

(1) A 2014–2020 közötti időszak vonatkozásában a költségvetési kötelezettségvállalások tekintetében rendelkezésre álló gazdasági, társadalmi és területi kohéziós célú források összege 2011-es árakon 325 145 694 739 EUR a VI. mellékletben feltüntetett éves bontásban; ebből 322 145 694 739 EUR az ERFA, az ESZA és a Kohéziós Alap részére allokált globális forrás, 3 000 000 000 EUR pedig az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre allokált egyedi forrás. A programozás és az Unió költségvetésébe történő későbbi belefoglalás céljából a gazdasági, társadalmi és a területi kohéziót szolgáló források összegének évi 2 %-os indexálására kerül sor.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén határozatot fogad el, amelyben megállapítja a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe cél és az európai területi együttműködés cél keretében rendelkezésre álló globális források tagállamok szerinti éves bontását, valamint az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre allokált egyedi források tagállamok szerinti éves bontását, a támogatásra jogosult régiók jegyzékével együtt, a VII. mellékletben, illetve a VIII. mellékletben meghatározott feltételeknek és módszertannak megfelelően, e cikk (3) bekezdésének vagy a 92. cikk (8) bekezdésének sérelme nélkül.

(3) A globális források 0,35 %-át – a 92. cikk (6) bekezdésében említett Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből nyújtott támogatás és a 92. cikk (7) bekezdésében említett, a leginkább rászoruló személyek számára nyújtott támogatás levonását követően – a Bizottság kezdeményezésére technikai segítségnyújtásra kell fordítani.

92. cikk

A növekedést és munkahelyteremtést szolgáló beruházások és az európai területi együttműködés számára biztosított források

(1) A növekedést és munkahelyteremtést szolgáló beruházások számára biztosított források a globális források összegének 96,33 %-át teszik ki (azaz összesen 313 197 435 409 EUR-t), és a következők szerint kerülnek elosztásra:

- a) 52,45 % (azaz összesen 164 279 015 916 EUR) a kevésbé fejlett régiók számára;

- b) 10,24 % (azaz összesen 32 084 931 311 EUR) az átmeneti régiók számára;
- c) 15,67 % (azaz összesen 49 084 308 755 EUR) a fejlettebb régiók számára;
- d) 21,19 % (azaz összesen 66 362 384 703 EUR) a Kohéziós Alapból támogatott tagállamok számára;
- e) 0,44 % (azaz összesen 1 386 794 724 EUR) kiegészítő támogatás az EUMSZ 349. cikkében meghatározott legkülső régiók, valamint az 1994-es csatlakozási okmányhoz csatolt 6. jegyzőkönyv 2. cikkében megállapított kritériumoknak megfelelő, NUTS 2. szintű régiók számára.

(2) A 91. cikkben és e cikk (1) bekezdésében meghatározott összegeken túlmenően a 2014-es és a 2015-ös év vonatkozásában további 94 200 000 EUR-t, illetve 92 400 000 EUR-t bocsátanak rendelkezésre a VII. mellékletben foglalt „További kiigazítások” résznek megfelelően. Ezeket az összegeket a Bizottság 91. cikk (2) bekezdésében említett határozatában állapítják meg.

(3) 2016-ban a Bizottság az 1311/2013/EU, Euratom rendelet 4. és 5. cikke értelmében a 2017. évre meghatározott technikai kiigazításaiban – felülvizsgálja a 2017–2020 közötti időszakra, a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés szerint az egyes tagállamoknak juttatott teljes összeget, amelynek során a VII. melléklet 1–16. pontjában meghatározott elosztási módszert alkalmazza és a rendelkezésre álló legfrissebb statisztikákat, illetve a tagállamok maximalizált összegei tekintetében a 2014–2015 közötti időszak során tapasztalt összesített nemzeti GDP és ugyanezen időszakra a VII. melléklet 10. pontjával összhangban 2012-ben becsiült nemzeti összesített GDP összehasonlítását veszi alapul. Amennyiben a felülvizsgált juttatások és a teljes juttatások között /–5 %-nál nagyobb összesített eltérés állapítható meg, a teljes juttatások összegét ennek megfelelően ki kell igazítani. Az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet 5. cikke értelmében a kiigazításokat egyenlő arányban kell elosztani a 2017–2020 közötti időszak évei között és a pénzügyi keret megfelelő felső határértékeit ennek megfelelően módosítani kell. A kiigazítások teljes nettó hatása – akár pozitív, akár negatív – nem haladhatja meg a 4 000 000 000 EUR-t. A technikai kiigazításokat követően a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján határozatot fogad el, amelyben meghatározza az egyes tagállamok számára rendelkezésre álló globális források felülvizsgált éves bontását.

(4) Annak biztosítása érdekében, hogy elegendő beruházás irányuljon az ifjúsági foglalkoztatásra, a munkavállalói célú mobilitásra, a tudásra, a társadalmi befogadásra és a szegénység elleni küzdelemre, a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés keretében programozásra rendelkezésre álló strukturális alapok forrásainak ESZA részére nyújtott része egy tagállamban sem lehet alacsonyabb, mint az adott tagállam tekintetében a 2007–2013 közötti programozási időszakban a konvergenciával, valamint a regionális versenyképesség és foglalkoztatással kapcsolatos célkitűzés operatív programjai tekintetében megállapított ESZA részarány. Ehhez a részarányhoz hozzá kell adni minden egyes tagállam esetében egy további összeget, amelyet a IX. mellékletben meghatározott módszerrel összhangban kell kiszámítani, annak biztosítása érdekében, hogy az ESZA részaránya az alapok uniós szinten

egyesített összes forrásának százalékában – a (6) bekezdésében említett Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében a közlekedési infrastruktúra támogatására szánt összeg és az (7) bekezdésében említett, a leginkább rászoruló személyek számára nyújtott támogatás levonását követően – a tagállamokban legalább 23,1 % legyen. E bekezdés vonatkozásában az ESZA-ból az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára juttatott támogatás az ESZA-hoz rendelt strukturális alapok részének tekintendő.

(5) Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre allokált 3 000 000 000 EUR forrásból, és a kezdeményezésre irányuló legalább 3 000 000 000 EUR célzott ESZA-beruházásból származnak.

(6) A Kohéziós Alapból az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközbe átcsoportosítandó támogatás összege 10 000 000 000 EUR. Ezt az összeget az 1316/2013/EU rendelettel összhangban lévő közlekedési infrastrukturális projektekre kell fordítani kizárólag azokban a tagállamokban, amelyek jogosultak a Kohéziós Alapból támogatásra.

A Bizottság végrehajtási jogi aktus révén határozatot fogad el az egyes tagállamok Kohéziós Alapból származó támogatásából átcsoportosítandó összeg megállapításáról, amely összeget a teljes időszakra arányosan kell meghatározni. Az egyes tagállamoknak a Kohéziós Alapból nyújtott támogatását ennek megfelelően csökkenteni kell.

Az első albekezdésben említett, a Kohéziós Alapból származó támogatásnak megfelelő éves előirányzatokat az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz megfelelő költségvetési soraiba kell átvezetni a 2014. költségvetési évtől kezdődően.

A Kohéziós Alapból az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközbe átcsoportosított, az első albekezdésben említett 10 000 000 000 EUR-t – amelyet kizárólag a Kohéziós Alapból finanszírozásra jogosult tagállamokban lehet felhasználni – olyan egyedi pályázati felhívások révén hajtják végre, amelyeket a törzshálózat megvalósítására irányuló projektek, illetve az 1316/2013/EU rendelet I. mellékletének I. részében meghatározott projektek és horizontális tevékenységek céljából indítot-tak.

Az 1316/2013/EU rendelet értelmében a közlekedési ágazatra alkalmazandó szabályok vonatkoznak a negyedik albekezdésben említett egyedi pályázati felhívásokra. 2016. december 31-ig a finanszírozásra jogosult projektek kiválasztása során tiszteletben kell tartani a Kohéziós Alap szerinti nemzeti támogatásokat. 2017. január 1-jétől kezdődően azon Európai Hálózatfinanszírozási Eszközhöz átcsoportosított forrásokat, amelyeket nem kötöttek le egy adott közlekedési infrastrukturális projekthez, a Kohéziós Alapból történő támogatásra jogosult valamennyi tagállam számára hozzáférhetővé kell tenni közlekedési infrastrukturális projektek az 1316/2013/EU rendelet szerinti finanszírozására.

A Kohéziós Alapból történő támogatásra jogosult, és a kellően előrehaladt és/vagy megfelelő minőségű és elegendő uniós hozzáadott értéket képviselő projektek kidolgozása során nehézségekkel küzdő tagállamok Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében történő támogatása érdekében különös figyelmet kell fordítani az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretébe tartozó, az 1316/2013/EU rendelet I. mellékletének I.

résében felsorolt projektek kidolgozásával és végrehajtásával foglalkozó közigazgatási szervek és állami szolgálatok intézményi kapacitásának és hatékonyságának megerősítését célzó programtámogató tevékenységekre. A Bizottság további pályázati felhívásokat tehet közzé, hogy a Kohéziós Alapból történő támogatásra jogosult tagállamokban biztosítsa az átcsoportosított források lehető legnagyobb mértékű felhasználását.

(7) A strukturális alapokból a leginkább rászoruló személyek számára a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés keretében nyújtott támogatás legalább 2 500 000 000 EUR, amely legfeljebb 1 000 000 EUR-val növelhető a tagállamok által önkéntesen hozott határozaton alapuló kiegészítő támogatással.

A Bizottság határozatot fogad el az egész időszakra vonatkozóan kiszámított, az egyes tagállamok strukturális alapokból származó támogatásából a leginkább rászoruló személyek számára átcsoportosítandó összeg megállapításáról. Az egyes tagállamok strukturális alapokból származó támogatásait ennek megfelelően a régió kategóriája szerint arányos módon csökkenteni kell.

Az első albekezdésben említett, a strukturális alapokból származó támogatásnak megfelelő éves előirányzatokat a leginkább rászoruló személyeket támogató eszköz megfelelő költségvetési soraiába kell átvezetni a 2014. költségvetési évben.

(8) A strukturális alapok növekedést és munkahelyteremtést szolgáló beruházások céljára biztosított forrásaiból 330 000 000 EUR-t a Bizottság közvetlen vagy közvetett irányítása alatt álló innovatív, a fenntartható városfejlesztés területén végzett tevékenységekre kell juttatni.

(9) Az európai területi együttműködés céljára biztosított források a 2014–2020 közötti időszak során az alapokból költségvetési kötelezettségvállalásra rendelkezésre álló globális források 2,75 %-át teszik ki (azaz összesen 8 948 259 330 EUR-t).

(10) E cikk, a 18., 91., 93., 95., 99., 120. cikk, az e rendelet I. melléklete és X. melléklete, valamint az ERFA-rendelet 4. cikke, az ESZA-rendelet 4., és 16–23. cikke, az ETC-rendelet 3. cikkének (3) bekezdése, alkalmazásában Mayotte legkülső régió a kevésbé fejlett régió kategóriájába tartozó NUTS 2. szintű régió minősül. Az ETC-rendelet 3. cikkének (1) és (2) bekezdése alkalmazásában Mayotte és Saint Martin NUTS 3. szintű régió minősül.

93. cikk

A források közötti átcsoportosítás tilalma

(1) Az egyes tagállamok részére a kevésbé fejlett régiók, az átmeneti régiók és a fejlettebb régiók tekintetében juttatott összes előirányzatot nem lehet átcsoportosítani e régiókatételek között.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, a Bizottság egy vagy több tematikus célkitűzéshez kapcsolódó, kellően indokolt körülmény esetében elfogadhatja a tagállam által a partnerségi megállapodás első benyújtásakor, illetve kellően indokolt

esetben a teljesítési tartalék elosztásakor, vagy a partnerségi megállapodás jelentős felülvizsgálatakor tett javaslatot egy régiókatételek teljes előirányzata legfeljebb 3 %-ának másik régiókatételekbe történő átcsoportosítására.

94. cikk

A források közötti átcsoportosítás tilalma

(1) Az egyes tagállamok részére a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés és az európai területi együttműködési cél tekintetében juttatott összes előirányzatot nem csoportosítható át a célkitűzések között.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, a Bizottság – az alapok 89. cikk (1) bekezdésében említett küldetésekhez való hatékony hozzájárulásának fenntartása érdekében, kellően indokolt körülmények esetében, továbbá a (3) bekezdésben meghatározott feltétel teljesülésekor – végrehajtási jogi aktusok révén elfogadhatja a tagállam által a partnerségi megállapodás első benyújtásakor tett javaslatot az európai területi együttműködési célra megállapított előirányzata egy részének a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés számára való átcsoportosítására.

(3) A javaslatot benyújtó tagállam európai területi együttműködési célnak a (2) bekezdésben említett részaránya a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés és az európai területi együttműködési cél tekintetében az adott tagállam számára összesen előirányzott összeg legalább 35 %-a, és az átcsoportosítást követően legalább a teljes összeg 25 %-a.

95. cikk

Addicionalitás

(1) E rendelet és a X. melléklet alkalmazásában a következő meghatározások alkalmazandók:

1. „bruttó állóeszköz-felhalmozás”: az összes rezidens termelő által egy adott időszak során beszerzett, értékesített eszközökkel csökkentett, a termelők vagy intézményi egységek termelő tevékenysége révén nem saját termelésű eszközökben realizált, értéknövekedéssel megnövelt állóeszköz, a 2223/96/EK⁽¹⁾ tanácsi rendeletben meghatározottak szerint;
2. „állóeszköz”: termelő folyamatok eredményeképpen létrehozott tárgyi eszközök és immateriális javak összessége, amelyeket egy évnél hosszabb időn át termelő folyamatok során ismételtelen vagy folyamatosan felhasználnak;
3. „államháztartás”: az összes intézményi egység, amelyek a politikai feladataik elvégzésén és gazdasági szabályozó szerepük ellátásán túlmenően elsősorban nem piaci szolgáltatásokat (esetleg termékeket) állítanak elő egyéni vagy közösségi fogyasztásra, és jövedelmet és vagyont újra elosztanak;
4. „közkiadás vagy egyenértékű strukturális kiadás”: az államháztartás bruttó állóeszköz-felhalmozása.

⁽¹⁾ A Tanács 2223/96/EK rendelete (1996. június 25.) a Közösségben a nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről (HL L 310., 1996.1.30., 1. o.)

(2) Az alapokból a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzésre szánt támogatás nem helyettesítheti a tagállamok közkiadását vagy egyenértékű strukturális kiadását.

(3) A tagállamok a 2014–2020 közötti időszak során éves átlagban legalább a partnerségi megállapodásban meghatározott referenciaszintet elérő szinten fenntartják a közkiadások vagy egyenértékű strukturális kiadások mértékét.

Az első albekezdésben említett referenciaszint meghatározásakor a Bizottság és a tagállamok figyelembe veszik az olyan általános makrogazdasági feltételeket és egyedi vagy különleges körülményeket, mint például a privatizáció, a tagállami közkiadások vagy egyenértékű strukturális kiadások kivételes szintje egy tagállamban a 2007–2013-as programozási időszakban és a közzsféra beruházásait jellemző egyéb mutatók alakulása. Figyelembe veszik az alapokból juttatott nemzeti összegekben történt változásokat is a 2007–2013 közötti időszakhoz képest.

(4) Azt, hogy a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzéshez tartozó közkiadások vagy egyenértékű strukturális kiadások szintjét fenntartották-e az adott időszakban, csak azokban a tagállamokban vizsgálják, ahol a kevésbé fejlett és az átmeneti régiók a teljes lakosság legalább 15 %-át lefedik.

Azokban a tagállamokban, ahol a kevésbé fejlett és az átmeneti régiók a teljes lakosság legalább 65 %-át lefedik, a vizsgálatot nemzeti szinten végzik el.

Azokban a tagállamokban, ahol a kevésbé fejlett és az átmeneti régiók a teljes lakosság több mint 15 %-át és kevesebb mint 65 %-át fedik le, a vizsgálatot nemzeti és regionális szinten végzik el. Ennek érdekében ezek a tagállamok információt szolgáltatnak a Bizottságnak a kevésbé fejlett és az átmeneti régiók kiadásairól a vizsgálati eljárás valamennyi szakaszában.

(5) Azt, hogy a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzéshez tartozó közkiadások vagy egyenértékű strukturális kiadások szintjét fenntartották-e, a partnerségi megállapodás benyújtásának időpontjában vizsgálják meg (előzetes vizsgálat) 2018-ban (féldős vizsgálat) és 2022-ben (utólagos vizsgálat).

Az adicionalitás vizsgálatára vonatkozó részletes szabályokat a X. melléklet 2. pontja tartalmazza.

(6) Ha az utólagos vizsgálat során a Bizottság azt állapítja meg, hogy egy adott tagállam nem tartotta fenn a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzéshez tartozó közkiadások vagy egyenértékű strukturális kiadások partnerségi megállapodásban, illetve a X. mellékletben meghatározott referenciaszintjét, a Bizottság a mulasztás mértékétől függően, határozat végrehajtási jogi aktus révén történő elfogadásával pénzügyi korrekciót hajthat végre. Annak eldöntése során, hogy végrehajtsan-e pénzügyi korrekciót, a Bizottság figyelembe veszi, hogy a tagállam gazdasági helyzete a féldős vizsgálat óta jelentősen változott-e. A pénzügyi korrekcióra vonatkozó részletes szabályokat a X. melléklet 3. pontja tartalmazza.

(7) Az (1)–(6) bekezdések nem vonatkoznak az európai területi együttműködési cél alá tartozó programokra.

II. CÍM

PROGRAMOZÁS

I. FEJEZET

Az alapspecifikus általános rendelkezések

96. cikk

A beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzésre irányuló operatív programok tartalma, elfogadása és módosítása

(1) Az operatív program prioritási tengelyekből áll. A prioritási tengely a Kohéziós Alap kivételével egy alapra és egy régiókatégeriára vonatkozik, valamint az 59. cikk sérelme nélkül egy tematikus célkitűzésnek felel meg, és az adott tematikus célkitűzés egy vagy több beruházási prioritását tartalmazza az alapspecifikus szabályokkal összhangban. Adott esetben, amennyiben egy tematikusan koherens integrált megközelítés szükséges a hatásának és hatékonyságának növeléséhez, akkor a prioritási tengely:

- a) vonatkozhat egynél több régiókatégeriára;
- b) ötvözhet az ERFA-ból, a Kohéziós Alapból és az ESZA-ból származó, egy tematikus célkitűzéshez tartozó egy vagy több egymást kiegészítő beruházási prioritást;
- c) kellően indokolt esetekben ötvözheti a különböző tematikus célkitűzések egy vagy több kiegészítő beruházási prioritását a prioritási tengelyhez való maximális hozzájárulás érdekében;
- d) az ESZA esetében ötvözheti a 9. cikk első bekezdésének (8)–(11) pontjaiban meghatározott különböző tematikus célkitűzések beruházási prioritásait a többi prioritási tengelyhez való hozzájárulásuk elősegítése, illetve a társadalmi innováció és a transznacionális együttműködés végrehajtása érdekében.

A tagállamok az a)–d) pont szerinti lehetőségek közül ötvözhetnek kettőt vagy többet.

(2) Az operatív program hozzájárul az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohézió eléréséhez, és a következőket határozza meg:

- a) a tematikus célkitűzések, az azokhoz tartozó beruházási prioritások és a forráselosztás kiválasztásának indokolása, tekintettel a partnerségi megállapodásra, és a regionális és adott esetben a nemzeti szükségletek azonosítása alapján, ideértve azokat a szükségleteket is, amelyek az EUMSZ 121. cikke (2) bekezdésének megfelelően elfogadott releváns

országspecifikus ajánlásokban és az EUMSZ 148. cikke (4) bekezdésének megfelelően elfogadott releváns tanácsi ajánlásokban meghatározott nehézségek orvoslásához kapcsolódnak, az előzetes értékelést az 55. cikkel összhangban figyelembe véve.

b) a technikai segítségnyújtásra vonatkozó prioritási tengelyek kivételével minden egyes prioritási tengely esetében a következők:

i. a beruházási prioritások és az azokhoz tartozó egyedi célkitűzések;

ii. a programozás eredményorientáltságának megerősítése érdekében a várható eredmények az egyedi célkitűzések vonatkozásában, valamint a megfelelő eredménymutatók, a bázisértékkel és a célértékkel, adott esetben számszerűsítve, az alapspecifikus szabályokkal összhangban;

iii. a támogatandó intézkedések típusának és példának leírása minden egyes beruházási prioritás vonatkozásában, és ezek várható hozzájárulása az i. pontban említett egyedi célkitűzésekhez, beleértve a művellet kiválasztásában alkalmazandó vezérelveket, illetve adott esetben a fő célcsoportok, az egyedi célterületek és a kedvezményezettek típusainak azonosítását, valamint a pénzügyi eszközök tervezett alkalmazását és a nagyprojekteket;

iv. a kimeneti mutatók, ideértve a számszerűsített célértékeket, amelyek várhatóan hozzájárulnak az eredményekhez, összhangban az alapspecifikus szabályokkal, minden egyes beruházási prioritás tekintetében;

v. a végrehajtás lépéseinek, a részcélként alkalmazandó pénzügyi mutatók és kimeneti mutatók, illetve adott esetben az eredménymutatók azonosítása, az eredményességmérési keret célértékei a 21. cikk (1) bekezdésével és a II. melléklettel összhangban;

vi. a Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, megfelelő beavatkozási kategóriák és a programozott források indikatív bontása;

vii. adott esetben a technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is;

c) a technikai segítségnyújtással kapcsolatos minden egyes prioritási tengely esetében:

i. egyedi célkitűzések;

ii. a várható eredmények minden egyes egyedi célkitűzés vonatkozásában, valamint amennyiben azt az intézkedések tartalma objektív módon indokolja, a kapcsolódó eredménymutatók a bázisértékkel és a célértékkel, összhangban az alapspecifikus szabályokkal;

iii. a támogatandó intézkedések leírása és ezek várható hozzájárulása az i. pontban említett egyedi célkitűzésekhez,

iv. a kimeneti mutatók, amelyek várhatóan hozzájárulnak majd az eredményekhez;

v. a Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, megfelelő beavatkozási kategóriák és a programozott források indikatív bontása.

Az ii. alpont nem alkalmazandó, amennyiben az adott operatív program keretében a technikai segítségnyújtással kapcsolatos prioritási tengelyhez vagy tengelyekhez nyújtott uniós hozzájárulás nem haladja meg a 15 000 000 EUR összeget.

d) pénzügyi terv, amely a következő táblázatokat tartalmazza:

i. az egyes alapokból származó támogatásra tervezett teljes pénzügyi előirányzat összegének a 60., 120. és 121. cikknek megfelelő, évenkénti bontását tartalmazó táblázatok, az eredményességi tartalékhoz tartozó összegek azonosításával;

ii. az egyes alapokból az operatív programra és az egyes prioritási tengelyekre juttatott támogatás teljes pénzügyi előirányzat összegét és a nemzeti társfinanszírozást az egész programozási időszakra mutató táblázatok, amelyek azonosítják az eredményességi tartalékhoz kapcsolódó összegeket. Az olyan prioritási tengelyek esetében, amelyek több régiókat érintenek, a táblázatok tartalmazzák az alapokból származó teljes pénzügyi előirányzat összegét és a nemzeti társfinanszírozást minden egyes régiókat érintő vonatkozásában.

Az olyan prioritási tengelyek vonatkozásában, amelyek különböző tematikus célkitűzések beruházási prioritásait ötvözik, a táblázat tartalmazza az egyes alapokból származó teljes pénzügyi előirányzat összegét és a nemzeti társfinanszírozást minden egyes kapcsolódó tematikus célkitűzés vonatkozásában.

Amennyiben a nemzeti társfinanszírozás állami és magánforrásokból is származik, a táblázat tartalmazza az állami és magánforrások szerinti indikatív bontást. Tájékoztatás céljából tartalmazza az EBB tervezett részvételét is;

e) azon nagyprojektek felsorolása, amelyek végrehajtását a programozási időszak alatt tervezik;

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az első albekezdés b) pontja vi. alpontjában említett nomenklatúra vonatkozásában. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) Figyelembe véve annak tartalmát és célkitűzéseit, az operatív program leírja a területfejlesztésre vonatkozó integrált megközelítést, tekintettel a partnerségi megállapodásra, és ismereti, hogy az operatív program hogyan járul hozzá céljainak és várt eredményeinek eléréséhez, pontosítva szükség esetén a következőket:

- a) a közösségvezérelt helyi fejlesztési eszközök alkalmazásával kapcsolatos megközelítés és az azon területek meghatározása során alkalmazandó elvek, ahol a végrehajtásra sor kerül;
- b) a fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedésekre fordítható ERFA-támogatás indikatív összege, amelyet az ERFA-rendelet 7. cikkének (3) bekezdése alapján kell biztosítani, valamint az integrált intézkedésekre juttatott ESZA-támogatás indikatív összege;
- c) az integrált területi beruházási eszköznek a b) pontban említett esetektől eltérő felhasználásával kapcsolatos megközelítés, és az egyes prioritási tengelyekből származó indikatív forráselosztás;
- d) a legalább egy másik tagállamban működő kedvezményezettekkel az operatív programok keretében végrehajtott interregionális és transznacionális fellépésekre vonatkozó intézkedések;
- e) amennyiben a tagállamok és a régiók makroregionális stratégiákban és tengeri medencéket érintő stratégiákban vesznek részt, a tagállam által azonosított programterület szükségleteire is figyelemmel a program szerint tervezett beavatkozásoknak az ezekhez a stratégiákhoz való hozzájárulása.

(4) Emellett az operatív programok meghatározzák a következőket:

- a) adott esetben annak meghatározása, hogy kezeli-e – és ha igen, milyen módon – a szegénység által leginkább sújtott földrajzi területek vagy a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenző célcsoportok egyedi szükségleteit, különös tekintettel a marginális helyzetű közösségekre, a fogyatékkal élő személyekre és adott esetben a partnerségi megállapodásban meghatározott integrált megközelítéshez való hozzájárulásra;
- b) adott esetben annak meghatározása, hogy kezeli-e – és ha igen, milyen módon – a régiók demográfiai kihívásait vagy az EUMSZ 174. cikkében említett, súlyos és tartós természeti vagy demográfiai hátrányban lévő területek sajátos szükségleteit, valamint a partnerségi megállapodásban az erre a célra meghatározott integrált megközelítéshez való hozzájárulást.

(5) Az operatív program meghatározza a következőket:

- a) az irányító hatóság, az igazoló hatóság és adott esetben az audithatóság;
- b) az a szervezet, amely számára a Bizottság kifizetéseket teljesít;

c) az 5. cikkben említett érintett partnereknek az operatív program elkészítésébe történő bevonására tett intézkedések és a partnerek szerepe az operatív program végrehajtásában, monitoringjában és értékelésében.

(6) Az operatív program emellett meghatározza a következőket is, tekintettel a partnerségi megállapodások tartalmára, és figyelembe véve a tagállamok intézményi és jogi kereteit:

- a) az alapok, az EMVA, az ETHA és más uniós és nemzeti finanszírozási eszközök közötti, valamint az EBB-vel történő koordinációt biztosító mechanizmusok, figyelembe véve a közös stratégiai keretben meghatározott releváns rendelkezéseket;
- b) minden egyes, a 19. cikkel és a XI. melléklettel összhangban megállapított, az operatív programra alkalmazandó előzetes feltételrendszer esetében annak értékelése, hogy az előzetes feltételrendszer teljesült-e a partnerségi megállapodás és az operatív program benyújtásának időpontjában, és az előzetes feltételrendszer teljesülésének hiányában az előzetes feltételrendszer teljesítését célzó intézkedések leírása, a felelős szervezet és az ilyen intézkedések ütemterve a partnerségi megállapodásban benyújtott összefoglalóval összhangban;
- c) a kedvezményezettek adminisztratív terhei felmérésének összefoglalása, és szükség esetén az adminisztratív terhek csökkentése érdekében tervezett intézkedések indikatív időkerettel.

(7) Valamennyi operatív program, kivéve azokat az egyedi operatív programokat, ahol technikai segítségnyújtás is történik, tartalmazza a következők leírását, figyelemmel arra, hogy a tagállam kellően megalapozott megítélése szerint azok mennyiben relevánsak az adott operatív program tartalma és célkitűzései szempontjából:

- a) a műveletek kiválasztása során a környezetvédelmi követelmények, az erőforrás-hatékonyság, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz történő alkalmazkodás, a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség, valamint a kockázat-megelőzés és -kezelés figyelembevételével hozott konkrét intézkedések leírása;
- b) az esélyegyenlőség előmozdítása, valamint a nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékkal, koron vagy szexuális irányultságon alapuló bármilyen hátrányos megkülönböztetés megakadályozása érdekében az operatív program elkészítése, kidolgozása és végrehajtása és különösen a finanszírozáshoz való hozzájárulás során hozott konkrét intézkedések, figyelembe véve az ilyen hátrányos megkülönböztetés veszélyének kitett különböző célcsoportok szükségleteit és különösen a fogyatékos személyek hozzáférése biztosításának a követelményeit;

c) az operatív programnak a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdításához történő hozzájárulása és adott esetben a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesülésének érdekében hozott intézkedések az operatív program szintjén és műveleti szinten.

A tagállamok – a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés keretében indítandó operatív programra vonatkozó javaslattal együtt – benyújthatják a nemzeti esélyegyenlőségi szervezeteknek az első albekezdés b) és c) alpontokban meghatározott intézkedésekre vonatkozó véleményét.

(8) Amennyiben egy tagállam minden egyes alap vonatkozásában legfeljebb egy operatív programot készít, az operatív programnak az e cikk (2) bekezdés első albekezdésének a) pontja, (3) bekezdésének a), c) és d) pontja, valamint (4) és (6) bekezdése szerinti elemei beépíthetők a partnerségi megállapodás vonatkozó rendelkezéseibe.

(9) Az operatív programot minta alapján kell elkészíteni. A Bizottság, e cikk végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, végrehajtási jogi aktust fogad el e minta meghatározására. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 150. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(10) A Bizottság végrehajtási jogi aktus révén határozatot fogad el az operatív program e cikk hatálya alá tartozó minden elemének elfogadásáról – beleértve azok minden későbbi módosítását is –, kivéve a (2) bekezdés első albekezdésének b) pontja iv. alpontjának, a (2) bekezdés ba) pontja v. alpontjának, a (2) bekezdés ha) pontjának, a (4) és (5) bekezdésnek, a (6) bekezdés a) és c) pontjának és a (7) bekezdésnek a hatálya alá tartozó elemeket, amelyet fogad el k tagállami hatáskörben maradnak.

(11) Az irányító hatóság értesíti a Bizottságot az operatív program minden olyan elemének módosításáról szóló határozatról, amely nem tartozik a Bizottság (10) bekezdés szerinti határozata hatálya alá, a módosító határozat időpontjától számított egy hónapon belül. A módosító határozat tartalmazza a hatálybalépése időpontját, amely nem előzheti meg az elfogadásának időpontját.

97. cikk

A beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés keretében a felső határ nélküli garanciák és értékpapírosításra vonatkozó közös eszközök céljára nyújtott támogatás programozására vonatkozó különös rendelkezések

A 28. cikkel összhangban a 39. cikk (4) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett operatív programok kizárólag a 96. cikk (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjának i., ii. és iv. alpontjában, valamint a d) pontjában, a 96. cikk (5) bekezdésében és a 96. cikk (6) bekezdésének b) pontjában említett elemeket foglalják magukban.

98. cikk

Az alapokból származó, a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés alá tartozó közös támogatás

(1) Az alapok a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés alá tartozó operatív programokat közösen támogathatják.

(2) Az ERFA és az ESZA a más alapokból az adott alap támogathatósági szabályai alapján elszámolható költségű művelet egy részét finanszírozhatja kiegészítő módon, az

operatív program egyes prioritási tengelyei uniós finanszírozásának legfeljebb 10 %-ának erejéig, feltéve, hogy az ilyen költségek szükségesek a művelet kielégítő végrehajtásához és közvetlenül kapcsolódnak hozzá.

(3) Az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazandó az európai területi együttműködési cél alá tartozó programokra.

99. cikk

A beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzésre irányuló operatív programok földrajzi hatálya

Hacsak a Bizottság és a tagállam másképpen nem állapodott meg, az ERFA és az ESZA által támogatott operatív programokat a megfelelő földrajzi szinten és legalább NUTS 2. szinten kell kidolgozni, a tagállamra jellemző intézményi és jogi keretnek megfelelően.

A Kohéziós Alap által támogatott operatív programokat nemzeti szinten kell létrehozni.

II. FEJEZET

Nagyprojektek

100. cikk

Tartalom

Egy vagy több olyan operatív program részeként, amelyek az e rendelet 96. cikkének (10) bekezdése, vagy az ETE-rendelet 8. cikkének (12) bekezdése alapján a Bizottság határozatának tárgyát képezték, az ERFA és a Kohéziós Alap támogatathat olyan munkálatok, tevékenységek vagy szolgáltatások sorából álló műveletet, amelyek célja valamely olyan, pontosan meghatározott gazdasági vagy műszaki természetű oszthatatlan feladat elvégzése, amely egyértelműen azonosított célokkal rendelkezik, és amelynek tekintetében a teljes elszámolható költség meghaladja az 50 000 000 EUR-t, illetve a 9. cikk első bekezdésének 7. pontjában meghatározott tematikus célkitűzéshez hozzájáruló műveletek esetében akkor, ha a teljes elszámolható költség meghaladja a 75 000 000 EUR-t (a továbbiakban: nagyprojekt). A pénzügyi eszközök nem tekintendők nagyprojekteknek.

101. cikk

A nagyprojektek jóváhagyásához szükséges információk

A nagyprojektek jóváhagyását megelőzően az irányító hatóság biztosítja, hogy rendelkezésre álljanak a következő információk:

- a nagyprojekt végrehajtásáért felelős szervezetre vonatkozó részletes információk és e szervezet kapacitása;
- a beruházás és helyszínének leírása;
- teljes költség és teljes elszámolható költség a 61. cikkben foglalt követelmények figyelembe vételével;
- az elvégzett megvalósíthatósági tanulmányok, beleértve a változatelemzést, és az eredmények;

- e) költség-haszon elemzés, beleértve egy gazdasági és pénzügyi elemzést és egy kockázatelemzést;
- f) környezeti hatásvizsgálat, figyelembe véve az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz történő alkalmazkodás szükségleteit, valamint a katasztrófákkal szembeni ellenálló képességet;
- g) részletes magyarázat arról, hogy a nagyprojekt mennyiben felel meg az érintett operatív program vagy operatív programok megfelelő prioritási tengelyeinek, és a nagyprojekt e prioritási tengelyek egyedi célkitűzéseinek eléréséhez való várható hozzájárulásáról, valamint a társadalmi-gazdasági fejlődéshez való várható hozzájárulásáról;
- h) az összes tervezett pénzügyi erőforrást és az alapokból, EBB-től és más finanszírozási forrásokból származó, tervezett támogatást tartalmazó pénzügyi terv, az elért eredmények monitoringjára alkalmazott fizikai és pénzügyi mutatókkal, figyelembe véve az azonosított kockázatokat;
- i) a nagyprojekt végrehajtásának ütemterve és, amennyiben a végrehajtási időszak várhatóan hosszabb, mint a programozási szakaszok, amelyekre a programozási időszak vonatkozásában az alapokból támogatást igényelnek.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az elismert bevált gyakorlatok alapján az első bekezdés e) pontjában említett költség-haszon elemzés elvégzésekor alkalmazandó módszertan megállapítására vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Valamely tagállam kezdeményezésére az első bekezdés a)–i) pontjában említett információkat a Bizottság technikai segítségnyújtásával támogatott független szakértők vagy – a Bizottsággal egyetértésben – más független szakértők értékelhetik (a továbbiakban: a minőségvizsgálat). Egyéb esetekben a tagállam az első bekezdés a)–i) pontjában meghatározott információkat továbbítja a Bizottság számára, amint azok a rendelkezésére állnak.

A Bizottság felhatalmazást kap, hogy a 149. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el, amelyben meghatározza a nagyprojektek minőségvizsgálatának elvégzésekor alkalmazandó módszertant.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az első bekezdés a)–i) pontjában meghatározott információk benyújtása módjának meghatározására. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

102. cikk

A nagyprojektről szóló határozat

(1) Amennyiben a nagyprojekteket a 101. cikk első albekezdésében említett információk alapján független szakértői minőségvizsgálattal kedvezően értékelik, az irányító hatóság folytathatja a nagyprojektek 125. cikk (3) bekezdésével összhangban

történő kiválasztását. Az irányító hatóság értesíti a Bizottságot a kiválasztott nagyprojektről. Ezen értesítés a következőket tartalmazza:

- a) a 125. cikk (3) bekezdésének c) pontjában említett dokumentum, amely meghatározza a következőket:
- i. a nagyprojekt végrehajtásáért felelős szervezet;
  - ii. a beruházásnak, valamint annak helyszínének és ütemtervének ismertetése, továbbá a nagyprojekt várható hozzájárulása a megfelelő prioritási tengely vagy tengelyek egyedi célkitűzéseire;
  - iii. teljes költség és teljes elszámolható költség a 61. cikkben foglalt követelmények figyelembevételével;
  - iv. a pénzügyi terv, valamint az elért eredmények monitoringjára alkalmazott fizikai és pénzügyi mutatók, figyelembe véve az azonosított kockázatokat;
- b) a független szakértők által készített minőségvizsgálat, amely egyértelmű megállapításokat tartalmaz a nagyprojektről a beruházás megvalósíthatóságával és a nagyprojekt gazdasági fenntarthatóságával kapcsolatban.

A tagállam által kiválasztott nagyprojekthez a pénzügyi hozzájárulást akkor kell Bizottság által végrehajtási jogi aktus révén jóváhagyottnak tekinteni, ha az első albekezdésben említett értesítéstől számított három hónapon belül nem határoz a pénzügyi hozzájárulás elutasításáról. A Bizottság kizárólag abban az esetben utasíthatja a el pénzügyi hozzájárulást, ha a független minőségvizsgálat jelentős hiányosságokat állapít meg.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az első albekezdésben említett értesítés formátumát. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említettektől eltérő esetekben a Bizottság a nagyprojektet a 101. cikkben említett információk alapján értékeli annak eldöntése érdekében, hogy indokolt-e a kért pénzügyi hozzájárulás az irányító hatóság által a 125. cikk (3) bekezdésének megfelelően kiválasztott nagyprojekthez. A Bizottság a 101. cikkben említett információk benyújtása után legkésőbb három hónappal végrehajtási jogi aktus formájában határozatot fogad el a kiválasztott nagyprojekt pénzügyi hozzájárulásának jóváhagyásáról.

(3) A Bizottság általi, az (1) bekezdés második albekezdése és a (2) bekezdés szerinti jóváhagyás feltétele, hogy az első kivitelezői szerződés megkötésére, illetve a PPP-struktúrában végrehajtott műveletek esetében a közjogi szerv és a magánszféra közötti PPP-megállapodást a jóváhagyás időpontjától számított három éven belül megkötésük. A tagállam kellően indokolt, a hároméves időszakon belül benyújtott kérelmére – különösen a nagyprojektek végrehajtásával kapcsolatos igazgatási és jogi eljárásokból eredő késedelmek esetén – a Bizottság végrehajtási jogi aktus révén határozatot fogadhat el ennek az időszaknak a legfeljebb két évvel való meghosszabbításáról.

(4) Amennyiben a Bizottság nem hagyja jóvá a kiválasztott nagyprojekthez a pénzügyi hozzájárulást, határozatában meg kell indokolnia az elutasítást.

(5) Azon nagyprojekteknek, amelyekről a Bizottságot az (1) bekezdés értelmében értesítették, vagy amelyeket a (2) bekezdés értelmében jóváhagyásra benyújtottak, szerepelniük kell az operatív program nagyprojektjeinek felsorolásában.

(6) Az (1) bekezdésében említett értesítést vagy a (2) bekezdésben említett jóváhagyásra való benyújtást követően a nagyprojektekkel kapcsolatos kiadásokat fel lehet venni a kifizetési kérelembe. Amennyiben a Bizottság nem hagyja jóvá az irányító hatóság által kiválasztott nagyprojektet, a Bizottság határozatának elfogadását követően a költségnyilatkozatot ennek megfelelően helyesbíteni kell.

103. cikk

Szakaszolva végrehajtott nagyprojektekre vonatkozó döntések

(1) A 101. cikk harmadik albekezdésétől, valamint a 102. cikk (1) és (2) bekezdésétől eltérve az e cikk (2), (3) és (4) bekezdésében meghatározott eljárásokat kell alkalmazni az olyan műveletek esetében, amelyek megfelelnek a következő kritériumoknak:

- a) a művelet egy korábbi programozási időszak során megkezdett olyan nagyprojekt második vagy későbbi szakaszának része, amelynek előző szakaszát vagy szakaszait a Bizottság az 1083/2006/EK rendeletnek megfelelően legkésőbb 2015. december 31-én, illetve az Unióhoz 2013. január 1. után csatlakozott tagállamok esetében legkésőbb 2016. december 31-én jóváhagyta;
- b) a nagyprojekt összes szakasza elszámolható költségeinek teljes összege meghaladja a 100. cikkben meghatározott szinteket;
- c) a nagyprojektre vonatkozóan benyújtott kérelem és annak a Bizottság általi ellenőrzése az előző programozási időszak során kiterjedt minden tervezett szakaszra;
- d) nem történtek jelentős változások az e rendelet 101. cikkének (1) bekezdésében említett, a nagyprojektre vonatkozó információkban az 1083/2006/EK rendelet értelmében benyújtott információkhoz képest, különösen az összes elszámolható költséget illetően;
- e) a nagyprojektnak az előző programozási időszakban végrehajtandó szakasza kész, vagy a vonatkozó operatív program vagy programok tekintetében a Bizottság határozatának megfelelően a zárási dokumentumok benyújtására meghatározott határidőig kész lesz a rendeltetésszerű használatra.

(2) Az irányító hatóság a 125. cikk (3) bekezdésének megfelelően lefolytathatja a nagyprojekt kiválasztását és benyújtja a 102. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a)

pontjában meghatározott minden elemet tartalmazó értesítést annak megerősítésével együtt, hogy e cikk (1) bekezdésének d) pontjában szereplő feltétel teljesült. Nincs szükség az információk független szakértők általi minőségvizsgálatra.

(3) Az irányító hatóság által kiválasztott nagyprojekthez a pénzügyi hozzájárulást akkor kell a Bizottság által végrehajtott jogi aktus révén jóváhagyottnak tekinteni, ha a (2) bekezdésben említett értesítéstől számított három hónapon belül nem határoz a nagyprojekt pénzügyi hozzájárulásának elutasításáról. A Bizottság csak azzal az indokkal utasíthatja el a pénzügyi hozzájárulás jóváhagyását, ha jelentős változások történtek az (1) bekezdés d) pontjában említett információkban, vagy ha a nagyprojekt nem áll összhangban az érintett operatív program vagy programok vonatkozó prioritási tengelyével.

(4) A 102. cikk (3)–(6) bekezdését kell alkalmazni a szakaszolva végrehajtott nagyprojektekre vonatkozó határozatok tekintetében.

III. FEJEZET

Közös cselekvési terv

104. cikk

Hatály

(1) A közös cselekvési terv olyan művelet, amelynek hatályát az elérendő kimenetek és eredmények összefüggésében határozzák meg, és amelyet ezek szerint irányítanak. Részt képez egy projekt vagy egy projektcsoport, amelybe nem tartozik az egy vagy több operatív program részeként végzett, a kedvezményezett felelősségére történő infrastruktúrabiztosítás. A közös cselekvési terv kimeneteiről és eredményeiről a tagállam és a Bizottság megállapodik, és ezek hozzájárulnak az operatív program egyedi célkitűzéseihöz és az alapokból származó támogatás alapját képezik. Az eredmények a közös cselekvési terv közvetlen hatásait ismertetik. A közös cselekvési terv kedvezményezettje valamely közjogi intézmény. A közös cselekvési tervek nem tekinthetők nagyprojekteknek.

(2) A közös cselekvési terv számára közpénzekből nyújtott kiadások minimális mértéke 10 000 000 EUR, illetve az operatív program vagy programok közpénzekből nyújtott támogatásának a 20 %-a közül az alacsonyabb összeg. Valamely kísérleti projekt elvégzése céljából az egy közös cselekvési tervre fordított közkiadások legkisebb összege minden egyes operatív program tekintetében 5 000 000 EUR-ra csökkenthető.

(3) A (2) bekezdés nem alkalmazandó az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés keretében támogatott műveletekre.

105. cikk

Közös cselekvési tervek előkészítése

(1) A tagállam, az irányító hatóság vagy bármely kijelölt közjogi intézmény közös cselekvési tervre vonatkozó javaslatot nyújthat be az érintett operatív program benyújtásával egyidejűleg vagy azután. Az említett javaslat a 106. cikkben említett összes információt tartalmazza.

(2) A közös cselekvési terv a 2014. január 1. és 2022. december 31. közötti időszak egy részét öleli fel. A közös cselekvési terv kimenetei és eredményei csak akkor jogosítanak fel visszatérítésre, ha a közös cselekvési tervre vonatkozó javaslat jóváhagyására vonatkozó, a 107. cikkben említett határozat időpontja után és az abban meghatározott végrehajtási időszak vége előtt valósulnak meg.

106. cikk

A közös cselekvési tervek tartalma

A közös cselekvési terv a következőket tartalmazza:

- (1) az azt indokoló fejlesztési szükségletek és célkitűzések elemzése, figyelembe véve az operatív programok célkitűzéseit és adott esetben a releváns országspecifikus ajánlásokban, a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikájára vonatkozó, az EUMSZ 121. cikk (2) bekezdése szerinti átfogó iránymutatásokban, valamint a Tanács azon releváns ajánlásaiban megjelölt célkitűzéseket, amelyeket az EUMSZ 148. cikk (4) bekezdése értelmében a tagállamok foglalkoztatáspolitikájukban figyelembe vesznek;
- (2) az általános és egyedi célkitűzései, a kimenetek és eredmények rész céljai és célértékei és a tervezett projektek vagy projekt típusok közötti kapcsolatokat meghatározó keret;
- (3) a kimenetek és eredmények prioritási tengelyenkénti monitoringjához adott esetben használt közös és egyedi mutatók;
- (4) a földrajzi hatályára és célcsoportjaira vonatkozó információk;
- (5) a várható végrehajtási időszaka;
- (6) a nemek közötti egyenlőség előmozdítására és hátrányos megkülönböztetés megelőzésére gyakorolt hatásainak az elemzése;
- (7) a fenntartható fejlődés előmozdítására gyakorolt hatásainak elemzése;
- (8) a végrehajtási rendelkezései, beleértve a következőket:
  - a) a közös cselekvési terv végrehajtásáért felelős kedvezményezett kijelölése, valamint az érintett területre vonatkozó szakértelmével és az adminisztratív és a pénzügyi irányítási képességével kapcsolatos garanciák;
  - b) a közös cselekvési terv irányításával kapcsolatos intézkedések a 108. cikknek megfelelően;

- c) a közös cselekvési terv monitoringjával és értékelésével kapcsolatos intézkedések, beleértve a minőségbiztosítással, a rész célok, kimenetek és eredmények elérésére vonatkozó adatok gyűjtésével és tárolásával kapcsolatos intézkedéseket;
- d) a közös cselekvési tervre vonatkozó és az alapspecifikus információk terjesztésével és kommunikációjával kapcsolatos intézkedések;

(9) a közös cselekvési terv pénzügyi intézkedései, beleértve a következőket:

- a) a rész célok, kimenetek és eredmények célértékeinek elérése során felmerült költségek – hivatkozással a (2) pontra –, az e rendelet 67. cikke (5) bekezdésében és az ESZA-rendelet 14. cikkében meghatározott módszerek alapján;
- b) a kedvezményezett számára rész célokhoz és célértékekhez kapcsolódóan tett kifizetések indikatív ütemterve;
- c) a pénzügyi terv operatív programok és prioritási tengelyek szerinti bontásban, beleértve a teljes elszámolható összeget és a közkiadás összegét.

A Bizottság, e cikk végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, végrehajtási jogi aktusokat fogad el a közös cselekvési terv mintája formátumának meghatározására vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

107. cikk

A közös cselekvési tervről szóló határozat

(1) A Bizottság a közös cselekvési tervet a 106. cikkben említett információk alapján értékeli annak eldöntése érdekében, hogy indokolt-e az alapokból származó támogatás.

Amennyiben a Bizottság a közös cselekvési tervre vonatkozó javaslat benyújtását követő két hónapon belül úgy ítéli meg, hogy az nem teljesíti a 104. cikkben említett értékelési követelményeket, akkor észrevételeket tesz a tagállam számára. A tagállam megadja a Bizottság számára az összes kért további szükséges információt és adott esetben annak megfelelően felülvizsgálja a közös cselekvési tervet.

(2) Amennyiben az észrevételeket megfelelően figyelembe vették, a Bizottság a tagállam általi benyújtás után legkésőbb négy hónappal – de nem az érintett operatív programok elfogadása előtt – végrehajtási jogi aktus révén elfogadja a közös cselekvési tervet jóváhagyó határozatot.

(3) A (2) bekezdésben említett határozat feltünteti a kedvezményezett és a közös cselekvési terv általános és egyedi célkitűzéseit, a kimenetekre és eredményekre vonatkozó részcélokat és célértékeket, e részcélok, valamint a kimenetekre és eredményekre vonatkozó célértékek elérésének költségeit, és a pénzügyi tervet operatív programok és prioritási tengelyek szerinti bontásban, beleértve a teljes elszámolható összeget és a közkiadás összegét, a közös cselekvési terv végrehajtási időszakát és adott esetben a közös cselekvési terv földrajzi hatályát és célcsoportjait.

(4) Amennyiben a Bizottság – végrehajtási jogi aktus révén – elutasítja a közös cselekvési terv alapokból történő támogatását, ennek indokairól a tagállamot a (2) bekezdésben meghatározott időszakon belül értesíti.

108. cikk

Irányító bizottság és a közös cselekvési terv módosítása

(1) A tagállam vagy az irányító hatóság létrehozza a közös cselekvési terv irányító bizottságát, amely különbözik az adott operatív programok monitoring-bizottságától. Az irányító bizottság évente legalább kétszer ülésezik, és jelentést tesz az irányító hatóságnak. Az irányító hatóság tájékoztatja az illetékes monitoring-bizottságot az irányító bizottság által elvégzett munka eredményeiről és a közös cselekvési terv végrehajtása terén elért haladásról, a 110. cikk (1) bekezdésének e) pontjával és a 125. cikk (2) bekezdésének a) pontjával összhangban.

Az irányító bizottság összetételéről a tagállam dönt az illetékes irányító hatósággal egyetértésben, a partnerség elvének tiszteletben tartásával.

A Bizottság tanácsadói minőségben részt vehet az irányító bizottság munkájában.

(2) Az irányító bizottság a következő tevékenységeket végzi:

- a) felülvizsgálja a közös cselekvési terv rész céljai, kimenetei és eredményei elérése terén tett előrehaladást;
- b) megfontolja és jóváhagyja a közös cselekvési terv módosítására vonatkozó javaslatokat, hogy figyelembe vegyen a terv végrehajtását akadályozó minden lehetséges problémát.

(3) A közös cselekvési terv módosítására vonatkozóan a Bizottságnak benyújtott tagállami kérelmeket megfelelően alá kell támasztani. A Bizottság értékeli, hogy a módosítási kérés indokolt-e, figyelembe véve a tagállam által szolgáltatott információkat. A Bizottság észrevételeket tehet, és a tagállam megadja a Bizottság számára az összes szükséges további információt. A Bizottság a módosítási kérelem tagállam általi benyújtása után legkésőbb három hónappal – végrehajtási jogi aktus révén – határozatot hoz, feltéve, hogy a Bizottság által tett észrevételeket kielégítő módon figyelembe vették. Jóváhagyása esetén a módosítás a határozat napján lép hatályba a határozat eltérő rendelkezésének hiányában.

109. cikk

A közös cselekvési terv pénzügyi irányítása és kontrollja

(1) A közös cselekvési terv kedvezményezettjeinek járó kifizetések egyösszegű átalányban vagy átalányalapú egységköltségek alapján történnek. A 67. cikk (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjában foglalt egyösszegű átalány felső határértéke nem alkalmazható.

(2) A közös cselekvési terv pénzügyi irányítása és kontrollja és auditja kizárólag annak ellenőrzésére irányul, hogy a közös cselekvési tervet jóváhagyó határozatban megadott kifizetési feltételek teljesültek-e.

(3) A közös cselekvési terv kedvezményezettje vagy a felelőségi körében fellépő szervezet alkalmazhatja saját könyvelési módszereit a műveletek végrehajtásának költségeire vonatkozóan. Ezek a könyvelési módszerek és a kedvezményezett számára ténylegesen felmerült költségek nem képezhetik az audithatóság vagy a Bizottság által végzett audit tárgyát.

III. CÍM

MONITORING, ÉRTÉKELÉS, TÁJÉKOZTATÁS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

I. FEJEZET

Monitoring és értékelés

110. cikk

A monitoring-bizottság feladatai

(1) A monitoring-bizottság elsősorban a következőket vonja monitoring alá:

- a) az operatív program teljesítményére hatást gyakorló problémák;
- b) elért előrehaladás az értékelési terv végrehajtása, valamint az értékelések során tett megállapításokra reagáló nyomon követési intézkedések végrehajtása terén;
- c) a kommunikációs stratégia végrehajtása;
- d) nagyprojektek végrehajtása;
- e) közös cselekvési tervek végrehajtása;
- f) férfiak és nők közötti egyenlőség, esélyegyenlőség és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának előmozdítását célzó intézkedések, beleértve a fogyatékkal élők hozzáférését;
- g) fenntartható fejlődést előmozdító intézkedések;
- h) ha az alkalmazandó előzetes feltételrendszer nem teljesül a partnerségi megállapodás és az operatív program benyújtásának időpontjában, az alkalmazandó előzetes feltételrendszer teljesítése érdekében hozott intézkedések terén elért haladás;
- i) pénzügyi eszközök.

(2) A 49. cikk (3) bekezdésétől eltérve, a monitoring-bizottság a következőket vizsgálja és hagyja jóvá:

- a) a műveletek kiválasztásához használt módszerek és kritériumok;
- b) az éves végrehajtási jelentések és a záró végrehajtási jelentések;
- c) az operatív program értékelési terve és az értékelési terv módosításai, beleértve azt is, amikor az értékelési terv vagy annak módosítása a 114. cikk (1) bekezdésének megfelelően egy közös értékelési terv része;
- d) az operatív program kommunikációs stratégiája és a stratégia módosításai;
- e) az irányító hatóság által az operatív program módosítására tett javaslatok.

111. cikk

A beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzésre vonatkozó végrehajtási jelentések

(1) 2016. május 31-ig és 2023-ig bezárólag minden utána következő év ugyanazon napjáig a tagállam éves végrehajtási jelentést nyújt be a Bizottság számára az 50. cikk (1) bekezdésének megfelelően. A 2016-ban benyújtott jelentés a 2014. és 2015. pénzügyi évekre, valamint a kiadások elszámolhatóságának kezdeti napja és 2013. december 31. közötti időszakra vonatkozik.

(2) A 2017-ben és 2019-ben benyújtott jelentések esetében az (1) bekezdésben említett határidő június 30.

(3) Az éves végrehajtási jelentések a következőkről tartalmaznak információt:

- a) az operatív programnak az 50. cikk (2) bekezdésének megfelelően történő megvalósítása;
- b) előrehaladás a nagyobb projektek és közös cselekvési tervek kidolgozása és végrehajtása terén

(4) A 2017-ben és 2019-ben benyújtott éves végrehajtási jelentések az 50. cikk (4), illetve (5) bekezdésének megfelelően tartalmazzák és értékelik az e cikk (3) bekezdésében meghatározott információkat, valamint a következő információkat:

- a) az értékelési terv végrehajtása és az értékelések során tett megállapítások nyomán követése terén elért eredmények;
- b) a kommunikációs stratégiában az alapok által a tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása érdekében végrehajtott intézkedések eredményei;
- c) a partnerek részvétele az operatív programok végrehajtásában, monitoringjában és értékelésében.

A 2017-ben és 2019-ben benyújtott éves végrehajtási jelentések az operatív programok tartalmától és célkitűzéseitől függően információkat nyújthatnak a következőkről és értékelheti a következőket:

- a) a területfejlesztésre vonatkozó integrált megközelítés végrehajtásának eredményei, beleértve a demográfiai kihívásokkal, valamint az állandó vagy természeti hátrányokkal küzdő régiók fejlesztését, a fenntartható városfejlesztést és az operatív program keretében végrehajtott, az adott közösség által vezérelt helyi fejlesztéseket;
- b) olyan intézkedések végrehajtásának eredményei, amelyek célja megerősíteni a tagállamok hatóságainak és a kedvezményezetteknek az alapok igazgatásával és használatával kapcsolatos képességét;
- c) az interregionális és transznacionális intézkedések végrehajtásának eredményei;
- d) adott esetben hozzájárulás a makroregionális és a tengeri medencéket érintő stratégiákhoz;
- e) a férfiak és nők közötti egyenlőség elősegítése és a hátrányos megkülönböztetés megakadályozása – különös tekintettel a fogyatékkal élők hozzáféréseire – érdekében tett egyedi intézkedések, illetve a nemek közötti esélyegyenlőség elvének az operatív programban és műveletekben való érvényesülése érdekében végrehajtott intézkedések;
- f) a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében hozott intézkedések a 8. cikknek megfelelően;
- g) adott esetben a társadalmi innováció területén végrehajtott intézkedések eredményei;
- h) eredmények a szegénység által legjobban sújtott földrajzi területek vagy a szegénység, a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenező célcsoportok egyedi szükségleteinek kezelését célzó intézkedések végrehajtása terén, különös tekintettel a marginális helyzetű közösségekre, a fogyatékosokkal élőkre, a tartós munkanélküliekre és a nem foglalkoztatott fiatalokra, adott esetben az alkalmazott pénzügyi forrásokkal kiegészítve.

Az első és második albekezdéstől eltérve, valamint a partnerségi megállapodás és az előrehaladási jelentés közötti összhang biztosítása érdekében az alaponként legfeljebb egy operatív programmal rendelkező tagállamok az előrehaladási jelentésben szerepeltethetik az 50. cikk (3) bekezdésében említett előzetes feltételrendszerrel kapcsolatos információkat, az 50. cikk (4) bekezdésében megkövetelt információkat és az e bekezdés második albekezdésének a), b), c) és h) pontjában említett információkat a 2017-ben és 2019-ben benyújtott éves végrehajtási jelentések, illetve a záró végrehajtási jelentés helyett, a 110. cikk (2) bekezdése b) pontjának sérelme nélkül.

(5) A Bizottság, e cikk végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, végrehajtási jogi aktusokat fogad el az éves végrehajtási jelentés és a záró végrehajtási jelentés mintáinak meghatározására vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

112. cikk

Pénzügyi adatok továbbítása

(1) A tagállam január 31-ig, július 31-ig és október 31-ig elektronikus úton továbbítja a Bizottság számára monitoring céljából minden egyes operatív program esetében, prioritási tengelyek szerint a következőket:

- a) a műveletek összes költségét és elszámolható közkiadását, illetve a támogatásra kiválasztott műveletek számát;
- b) a kedvezményezettek által az irányító hatóság felé elszámolt összes elszámolható kiadást.

(2) Ezenkívül a január 31-ig továbbított adatok beavatkozási kategóriák szerinti bontásban is tartalmazzák a fenti adatokat. Az adattovábbítás az 50. cikk (2) bekezdésében említett pénzügyi adatok benyújtására vonatkozó előírás teljesítésének minősül.

(3) A tagállamok által várhatóan az adott pénzügyi évben és a következő pénzügyi évben benyújtásra kerülő kifizetési kérelmek összegére vonatkozó előrejelzést csatolni kell a január 31-i és július 31-i adattovábbításhoz.

(4) Az e cikk alapján benyújtandó adatok határnapja a benyújtás hónapját megelőző hónap utolsó napja.

(5) A Bizottság, e rendelkezés végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyek meghatározzák a pénzügyi adatoknak a Bizottság részére monitoring céljára történő benyújtása során alkalmazandó mintákat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

113. cikk

Kohéziós jelentés

A Bizottságnak az EUMSZ 175. cikkében említett jelentése a következőket tartalmazza:

- a) beszámoló a gazdasági, társadalmi és területi kohézió elérése terén elért eredményekről, beleértve a régiók társadalmi-gazdasági helyzetét és fejlődését, valamint az uniós prioritások integrációját;
- b) beszámoló az alapok, az EBB finanszírozás és más pénzügyi eszközök szerepéről, valamint egyéb uniós és nemzeti szakpolitikáknak az elért eredményekre gyakorolt hatásáról;

- c) adott esetben a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítése, valamint az Unió prioritásainak elérése érdekében szükséges jövőbeli uniós intézkedések és szakpolitikák meghatározása.

114. cikk

Értékelés

(1) Az irányító hatóság vagy a tagállam egy vagy több operatív programra vonatkozóan értékelési tervet készít. Az értékelési tervet az operatív program elfogadása után legfeljebb egy évvel el kell juttatni a monitoring-bizottságnak.

(2) 2022. december 31-ig az irányító hatóságok minden egyes operatív programra vonatkozóan benyújtják a Bizottsághoz a programozási időszak alatt elvégzett értékelések során tett megállapításokat összefoglaló jelentést és az operatív program fő kimeneteit és eredményeit, valamint megjegyzéseket fűznek a jelentésben szereplő információkhoz.

(3) A Bizottság utólagos értékeléseket végez a tagállamokkal és az irányító hatóságokkal szoros együttműködésben.

(4) E cikk (1)–(2) bekezdése nem alkalmazandó a 39. cikk (4) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett célzott programokra.

II. FEJEZET

Tájékoztatás és kommunikáció

115. cikk

Tájékoztatás és kommunikáció

(1) A tagállamok és az irányító hatóságok felelősek a következőkért:

- a) kommunikációs stratégiák kidolgozása;
- b) egységes honlap vagy egységes honlap-portál létrehozása, amely tájékoztatást nyújt az adott tagállamban levő valamennyi operatív programról, és hozzáférést biztosít ezekhez, beleértve a programozás végrehajtásának ütemtervére és a kapcsolódó nyilvános konzultációs folyamatokra vonatkozó információkat is;
- c) tájékoztatás a lehetséges kedvezményezettek számára az operatív programok finanszírozási lehetőségeiről;
- d) a kohéziós politika és az alapok szerepének és eredményeinek közzététele az uniós polgárok számára a partnerségi megállapodások, operatív programok és műveletek eredményeiről és hatásáról szóló tájékoztatási és kommunikációs intézkedések révén.

(2) Az alapközből származó támogatás átláthatóságának biztosítása érdekében a tagállamok vagy az irányító hatóságok operatív programként és alaponként listát vezetnek a műveletekről az adatokat tartalmazó táblázat formájában, amely lehetővé teszi az adatok szétválogatását, keresését, kivonatolását, összehasonlítását és könnyű internetes közzétételét, például CSV vagy XML formátumban. A műveletek listája hozzáférhető az egységes honlapon vagy egységes honlap-portálon keresztül, és a tagállam összes operatív programjának a listáját és összefoglalását tartalmazza.

A műveletek listájának a magánszféra, a civil társadalom és a nemzeti közigazgatás általi további felhasználásának ösztönzése érdekében a honlap egyértelmű módon utalhat az adatok közzétételére vonatkozó engedélyezési szabályokra.

A műveletek listáját legalább hathavonta aktualizálni kell.

A műveletek listájára vonatkozó minimális információs követelmények a XII. mellékletben szerepelnek.

(3) A pályázókra és a kedvezményezettek vonatkozó tájékoztatási és kommunikációs intézkedésekkel kapcsolatos részletes szabályok a XII. mellékletben szerepelnek.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el amúvelettel kapcsolatos tájékoztatási és kommunikációs intézkedések technikai jellemzőire, továbbá a jelkép megalkotására vonatkozó utasításokra és az előírt színekre vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

116. cikk

Kommunikációs stratégia

(1) A tagállam vagy az irányító hatóságok kommunikációs stratégiát dolgoznak ki valamennyi operatív programra. Közös kommunikációs stratégiát lehet kidolgozni több operatív programra vonatkozóan. A kommunikációs stratégia az arányosság elvével összhangban figyelembe veszi az érintett operatív program vagy programok méretét.

A kommunikációs stratégia tartalmazza a XII. mellékletben meghatározott elemeket.

(2) A kommunikációs stratégiát a 110. cikk (2) bekezdésének d) pontjával összhangban legfeljebb hat hónappal az érintett operatív program vagy programok elfogadását követően jóváhagyásra be kell nyújtani a monitoring-bizottságnak.

Amennyiben több operatív programra olyan közös kommunikációs stratégiát dolgoztak ki, amely több monitoring-bizottságot érint, a tagállam felelősként kijelölheti az egyik monitoring-bizottságot arra, hogy a többi érintett monitoring-bizottsággal konzultálva jóváhagyja a közös kommunikációs stratégiát és annak későbbi módosításait.

A tagállam vagy az irányító hatóságok szükség esetén a programozási időszak során is módosíthatják a kommunikációs stratégiát. A módosított kommunikációs stratégiát a 110. cikk (2) bekezdésének d) pontjával összhangban jóváhagyásra be kell nyújtani a monitoring-bizottságnak.

(3) A (2) bekezdés harmadik albekezdésétől eltérve az irányító hatóság legalább évente egyszer tájékoztatja a felelős monitoring-bizottságot vagy -bizottságokat a 110. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett kommunikációs stratégia végrehajtásában elért eredményekről és az eredmények elemzéséről, továbbá a következő év során elvégzendő, tervezett tájékoztatási és kommunikációs tevékenységekről. A monitoring-bizottság – amennyiben helyénvalónak tartja – véleményt nyilvánít a következő évre tervezett tevékenységekről.

117. cikk

Tájékoztatási és kommunikációs tisztviselők és hálózataik

(1) Valamennyi tagállam kijelöl egy tájékoztatási és kommunikációs tisztviselőt az egy vagy több alappal – többek között a vonatkozó európai területi együttműködési célkitűzés keretében tartozó programokkal – kapcsolatos tájékoztatási és kommunikációs tevékenységek összehangolására, és erről megfelelően tájékoztatja a Bizottságot.

(2) A tájékoztatási és kommunikációs tisztviselő felel – amennyiben van ilyen hálózat – az alap kommunikátorai nemzeti hálózatának koordinálásáért a XII. mellékletben említett honlap vagy honlap-portál létrehozásáért és karbantartásáért, és a tagállami szinten hozott kommunikációs intézkedések áttekinthetőségéért.

(3) Valamennyi irányító hatóság kijelöl egy személyt, aki felelős az operatívprogram-szintű tájékoztatási és kommunikációs feladatokért, és tájékoztatja a Bizottságot a kijelölt személyekről. Adott esetben egyetlen személy több operatív programra is kijelölhető.

(4) A Bizottság a tagállamok által kijelölt tagokból álló uniós hálózatokat hoz létre, hogy biztosítsa a kommunikációs stratégiák végrehajtásának eredményeire, a tájékoztatási és kommunikációs intézkedések végrehajtásának tapasztalataira és a bevált gyakorlatokra vonatkozó információcserét.

IV. CÍM

TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

118. cikk

Technikai segítségnyújtás a Bizottság kezdeményezésére

Az alapok figyelembe véve a 91. cikk (3) bekezdésével összhangban elvégzett levonásokat az éves juttatás legfeljebb 0,35 %-áig finanszírozhatják a technikai segítségnyújtást.

119. cikk

Technikai segítségnyújtás a tagállamok részéről

(1) A technikai segítségnyújtás céljára az alapokból előirányzott összeg felső korlátja az egyes tagállamok operatív programjaira – adott esetben – a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés egyes régiókatételeiben előirányzott teljes összeg 4 %-a.

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára elkülönített támogatást a tagállamok figyelembe vehetik a tagállamnak nyújtott támogatásból technikai segítségnyújtásra fordítható összeg felső határának kiszámítása során.

(2) Minden alapból támogatható olyan technikai segítségnyújtási művelet, amely bármely másik alapból támogatásra jogosult. Az (1) bekezdés sérelme nélkül egy alapból származó, technikai segítségnyújtás céljára nyújtott összeg nem haladhatja meg az ugyanabból az alapból a tagállamban az operatív programok számára adott esetben a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés szerinti egyes régiókatételei-
áknak juttatott teljes összeg 10 %-át.

(3) A 70. cikk (1) és (2) bekezdésétől eltérve a technikai segítségnyújtási műveletek az Unión belül a programterületen kívül is végrehajthatók, feltéve, hogy a műveletek az operatív programot, illetve technikai segítségnyújtási operatív program esetében a többi érintett programot szolgálják.

(4) A strukturális alapok esetében, amennyiben az (1) bekezdésben említett meghatározott összegeket több régiókatételeit érintő technikai segítségnyújtási műveletek támogatására használják fel, a műveletek költségeit olyan kiemelt prioritás keretében lehet végrehajtani, amely arányosan fogja össze a különböző régiókatételeit és nyújtása az egyes régiókatételei-
áknak juttatott teljes összeg arányában történő nyújtásának figyelembe vételével történik.

(5) Az (1) bekezdéstől eltérve, amennyiben az adott tagállam esetében a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzésre az alapokból előirányzott teljes összeg nem haladja meg az 1 000 000 000 EUR-t, a technikai segítségnyújtásra előirányzott összeg a teljes összeg 6 %-ig vagy 50 000 000 EUR-ig emelkedhet, amelyik alacsonyabb.

(6) A technikai segítségnyújtás formája lehet egy operatív programon belül egyetlen alapból finanszírozott prioritási tengely vagy egyedi operatív program, vagy mindkettő.

V. CÍM

AZ ALAPOKBÓL SZÁRMAZÓ PÉNZÜGYI TÁMOGATÁS

120. cikk

Társfinanszírozási arányok meghatározása

(1) A Bizottság operatív programot elfogadó határozata rögzíti az alapokból származó támogatás társfinanszírozási

arányát és maximális összegét az egyes prioritási tengelyek tekintetében. Amennyiben egy prioritási tengely több régiókatételeit vagy több alapot érint, a Bizottság határozata rögzíti a társfinanszírozás arányát régiókatételei-
áknaként- és alaponként.

(2) Valamennyi prioritási tengely esetében a Bizottság határozata megállapítja, hogy a társfinanszírozási arány:

a) a teljes elszámolható kiadásra, beleértve a közkiadásokat és magánkiadásokat; vagy

b) az elszámolható közkiadásokra vonatkozik-e.

(3) Az egyes prioritási tengelyek szintjén, és adott esetben a régiókatételei-
áknak és az alapok szerinti, a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés alá tartozó operatív programok társfinanszírozási aránya nem lehet magasabb, mint:

a) 85 % a Kohéziós Alap esetében;

b) 85 % azon tagállamok kevésbé fejlett régióiban, amelyekben a 2007–2009-es időszakban mért egy főre jutó GDP nem érte el az említett időszakban az EU-27 átlagának 85 %-át, valamint a legkülső régiókban, beleértve a legkülső régiók által az ETE-rendelet 92. cikke (1) bekezdésének e) pontjával és 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban kapott kiegészítő juttatást;

c) 80 % a b) pontban említettektől eltérő tagállamok kevésbé fejlett régiói és mindazon régiók esetében, amelyeknek az egy főre jutó, támogathatósági kritériumként alkalmazott GDP-je a 2007–2013 közötti programozási időszakban nem érte el az EU-25 átlagának a 75 %-át, de meghaladja az EU-27 átlagos GDP-jének a 75 %-át, továbbá azon régiók esetében, amelyeket az 1083/2006/EU rendelet 8. cikkének (1) bekezdése úgy határoz meg, mint a 2007–2013 közötti időszakban átmeneti támogatásban részesülő régiók;

d) 60 % a c) pontban említettektől eltérő átmeneti régiókban;

e) 50 % a c) pontban említettektől eltérő fejlettebb régiókban.

A 2014. január 1. és 2017. június 30. közti időszakban valamennyi ciprusi operatív program társfinanszírozási aránya az egyes prioritási tengelyek szintjén nem lehet magasabb 85 %-nál.

A Bizottság felülvizsgálatot végez a második albekezdésben említett társfinanszírozási arány 2017. június 30-át követően való fenntartása igazolásának értékelése céljából, és szükség esetén 2016. június 30-a előtt jogalkotási javaslatot készít.

Az európai területi együttműködési célkitűzés keretében folyó operatív programok társfinanszírozási aránya az egyes prioritási tengelyek szintjén nem lehet magasabb, mint 85 %.

Az első albekezdés b), c), d) és e) pontja szerinti társfinanszírozás maximális arányát növelni kell az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést végrehajtó minden egyes prioritási tengely esetében, és amennyiben a prioritási tengely egésze a társadalmi innovációt vagy a transznacionális együttműködést, illetve ezek együttesét szolgálja Ezt a növelést az alapokra vonatkozó szabályokkal összhangban kell megállapítani.

(4) A kiegészítő juttatás társfinanszírozási mértéke a 92. cikk (1) bekezdésének e) pontjával összhangban az 1994. évi csatlakozási okmányhoz csatolt 6. jegyzőkönyvben megállapított kritériumoknak megfelelő, NUTS 2. szintű régiók tekintetében nem lehet magasabb 50 %-nál.

(5) Egy prioritási tengely szintjén a (3) bekezdés szerinti maximális társfinanszírozási arányt tíz százalékponttal meg kell növelni, amennyiben a teljes prioritási tengely megvalósítása pénzügyi eszközök vagy a közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.

(6) Valamennyi prioritási tengely esetében az alapokból származó hozzájárulás nem lehet kevesebb, mint az elszámolható közkiadás 20 %-a.

(7) Egy operatív programon belül olyan különálló prioritási tengely is kialakítható, amelynek társfinanszírozási aránya elérheti a 100 %-ot is, uniós szinten létrehozott és a Bizottság által közvetlenül vagy közvetve irányított pénzügyi eszközök révén végrehajtott műveletek támogatására. Amennyiben e célból külön prioritási tengelyt hoznak létre, a tengelyhez kapcsolódó támogatást nem lehet más eszközökkel végrehajtani.

121. cikk

Társfinanszírozási arányok módosítása

Az alapokból származó adott prioritási tengelyre juttatott társfinanszírozás aránya kiigazítható a következők figyelembe vétele érdekében:

- (1) a prioritási tengely jelentősége az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiának végrehajtásában, figyelemmel a konkrét kezelendő hiányosságokra;
- (2) a környezet védelme és állapotának javítása, elsődlegesen az elővigyázatosság, a megelőzés és a „szennyező fizet” elvének alkalmazása révén;
- (3) a magánfinanszírozás mozgósításának aránya.
- (4) a következők szerint meghatározott súlyos és tartós természeti vagy demográfiai hátrányban lévő területek lefedése:
  - a) a Kohéziós Alap keretében támogatásra jogosult, szigeten található tagállamok és egyéb szigetek, azok kivételével, amelyek egy tagállam fővárosa található, illetve amelyeknek állandó összeköttetésük van a szárazfölddel;
  - b) a tagállam nemzeti jogszabályai szerint meghatározott hegyvidéki térségek;
  - c) ritkán lakott (azaz négyzetkilométerenként 50 főnél kevesebb lakosú) és nagyon ritkán lakott (azaz négyzetkilométerenként 8 főnél kevesebb lakosú) térségek;

d) a EUMSZ 349. cikkében említett legkülső régiók lefedése.

NEGYPEDIK RÉSZ

AZ ALAPOKRA ÉS AZ ETHA-RA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. CÍM

IRÁNYÍTÁS ÉS KONTROLL

I. FEJEZET

Irányítási és kontrollrendszerek

122. cikk

A tagállamok felelőssége

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az operatív programok irányítási és kontrollrendszereinek felállítása a 72., a 73 és a 74. cikk szerint történjen.

(2) A tagállamok megakadályozzák, felderítik és orvosolják a szabálytalanságokat és a jogosulatlanul kifizetett összegeket visszatérítetik a késedelmes fizetésre érvényes kamattal együtt. Értesítik a Bizottságot azokról a szabálytalanságokról, amelyeknél az alpból nyert támogatás mértéke meghaladja a 10 000 EUR-t, és folyamatosan tájékoztatják a Bizottságot a vonatkozó igazgatási és jogi eljárások jelentős előrehaladásáról.

A tagállamoknak a szabálytalanságokról a következő esetekkel kapcsolatban nem kell értesíteniük a Bizottságot:

- a) azon esetek, amikor a szabálytalanság kizárólag abban áll, hogy a társfinanszírozott operatív programban szereplő valamely művelet részben vagy egészen nem került kivitelezésre a kedvezményezett csődje miatt;
- b) azon esetek, amelyeket a kedvezményezett önként hozott az irányító vagy igazoló hatóság tudomására, még mielőtt e hatóságok bármelyike maga fedezte volna azt fel, akár a közpénzekből nyújtott hozzájárulás kifizetése előtt, akár azt követően;
- c) azon esetek, amelyeket az irányító hatóság vagy az igazoló hatóság még azelőtt derített fel, mielőtt az érintett költség bekerült volna a Bizottságnak benyújtott költségnyilatkozatba.

Minden más esetben, különösen a csődöt megelőző szabálytalanságok vagy a csalás gyanújának esetében jelentést kell küldeni a Bizottságnak a tapasztalt szabálytalanságokról és az azokhoz kapcsolódó megelőző és korrekciós intézkedésekről.

Amennyiben valamely, a kedvezményezettnek jogosulatlanul kifizetett összeg nem téríthető vissza, és ez a tagállam hibájából vagy hanyagságából kifolyólag következik be, a tagállam felelőssége, hogy az érintett összeget visszatérítse az Unió költségvetésébe. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem téríttetnek vissza egy jogosulatlanul kifizetett összeget, amennyiben az alpból való hozzájárulásnak a kedvezményezett által visszatérítendő összege kamat nélkül nem haladja meg a 250 EUR-t.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el, amely további részletes szabályokat fektet le a jelentendő szabálytalanságok meghatározásának kritériumairól, a nyújtandó adatokról, valamint annak meghatározása feltételeiről és eljárásairól, hogy a vissza nem téríthető összegeket a tagállamoknak meg kell-e térítenie.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a szabálytalanságokról szóló jelentés gyakoriságának és az alkalmazandó jelentési formátumnak a meghatározására. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy legkésőbb 2015. december 31-ig a kedvezményezettek és az irányító hatóság, az igazoló hatóság, az audithatóság és a közreműködő szervezetek közötti minden információcsere elektronikus adatszerezszereken keresztül történjen.

Az első albekezdésben említett rendszerek biztosítják a nemzeti és az uniós keretekkel való átjárhatóságot, és lehetővé teszik a kedvezményezettek számára, hogy minden, az első albekezdésben említett információt csak egyszer nyújtsanak be.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben részletes szabályokat ír elő a tagállamoknak az ebben a bekezdésben leírt információcserékre vonatkozólag. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) A (3) bekezdés nem alkalmazandó az ETHA-ra.

II. FEJEZET

Irányítási és kontrollhatóságok

123. cikk

A hatóságok kijelölése

(1) Valamennyi tagállam minden egyes operatív program számára kijelöl egy nemzeti, regionális vagy helyi közigazgatási hatóságot vagy szervet, illetve egy magántestületet irányító hatósággént. Ugyanaz az irányító hatóság több operatív program irányító hatóságaként is kijelölhető.

(2) A tagállam – a (3) bekezdésben leírtak sérelme nélkül – minden egyes operatív program számára kijelöl egy nemzeti, regionális vagy helyi közigazgatási hatóságot vagy szervet igazoló hatósággént. Ugyanaz az igazoló hatóság több operatív program számára is kijelölhető.

(3) A tagállam valamely operatív programhoz kijelölhet egy irányító hatósággént már kijelölt közigazgatási hatóságot vagy szervet annak érdekében, hogy az igazoló hatóság feladatait is ellássa.

(4) A tagállam minden egyes operatív program számára audithatósággént kijelöl egy nemzeti, regionális vagy helyi közigazgatási hatóságot vagy szervet, amely funkcionálisan

független az irányító hatóságtól és az igazoló hatóságtól. Ugyanaz az audithatóság több operatív program számára is kijelölhető.

(5) A beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzéssel kapcsolatos alapok és az ETHA esetében a feladatkörök szétválasztásának tiszteletben tartásával az irányító hatóság, az igazoló hatóság, ahol van ilyen, és az audithatóság lehet ugyanannak a közigazgatási hatóságnak vagy szervnek a része.

Amennyiben az adott operatív program esetében az alapokból nyújtott támogatás teljes összege meghaladja a 250 000 000 EUR-t, illetve az ETHA-ból nyújtott támogatás teljes összege meghaladja a 100 000 000 EUR-t, az audithatóság akkor lehet ugyanannak a közigazgatási hatóságnak vagy szervnek a része, mint az irányító hatóság, ha a Bizottság – az előző programozási időszakra vonatkozó előírások értelmében – az érintett operatív programok elfogadása előtt arról tájékoztatta a tagállamot, hogy alapvetően építhet az audithatóság audit véleményére, vagy ha a Bizottság az előző programozási időszak alatt gyűjtött tapasztalatok alapján meg van győződve arról, hogy az audithatóság intézményi szervezete és elszámoltathatósága megfelelő biztosítékokat nyújt a hatóság működésének függetlenségére és megbízhatóságára.

(6) A tagállam kijelölhet egy vagy több közreműködő szervezetet is arra, hogy az irányító vagy az igazoló hatóság bizonyos feladatait annak felelősségére elvégezze. Az irányító hatóság vagy az igazoló hatóság és a közreműködő szervezetek közötti feladatmegosztásra vonatkozó szabályokat hivatalosan, írásban kell rögzíteni.

(7) A tagállam vagy az irányító hatóság az operatív program egy részének irányítását átruházhatja egy közreműködő szervezetre a közreműködő szervezet és a tagállam vagy az irányító hatóság között létrejött írásos megállapodással (továbbiakban: globális támogatás). A közreműködő szervezet biztosítékokat nyújt fizetőképessége, illetve az érintett területre, valamint az adminisztratív és a pénzügyi irányítási képességére vonatkozó szakértelme vonatkozásában.

(8) A tagállam saját kezdeményezésére kijelölhet egy koordináló szervezetet, amelynek feladata a Bizottsággal való kapcsolattartás és a Bizottság tájékoztatása, az egyéb érintett kijelölt szervezetek tevékenységének koordinálása, valamint az alkalmazandó jog összehangolt alkalmazásának előmozdítása.

(9) A tagállam írásba foglalja az irányító hatóságokkal, igazoló hatóságokkal és audithatóságokkal fenntartott kapcsolataira, az e hatóságok közötti kapcsolatokra, valamint az e hatóságok és a Bizottság közötti kapcsolatokra vonatkozó szabályait.

124. cikk

Az irányító hatóság és az igazoló hatóság kijelölésére vonatkozó eljárás

(1) A tagállam az első időközi kifizetési kérelem Bizottság számára történő benyújtása előtt értesíti a Bizottságot az irányító hatóság és adott esetben az igazoló hatóság megfelelő szinten elvégzendő kijelölésének időpontjáról és formájáról.

(2) Az (1) bekezdésben említett kijelölést olyan független auditszervezet jelentésére és véleményére kell alapozni, amely értékeli a hatóságok által a belső kontrollkörnyezettel, a kockázatkezeléssel, az irányítási és kontrolltevékenységekkel és a monitoringgal kapcsolatban a XIII. mellékletben foglalt kritériumok teljesítését. A független auditszervezet az audithatóság vagy más olyan közjogi, illetve magánjogi szerv, amely rendelkezik a szükséges auditkapacitással, továbbá független az irányító hatóságtól és adott esetben az igazoló hatóságtól, és amely feladatát a nemzetközileg elfogadott auditstandardoknak megfelelően végzi. Amennyiben a független auditszervezet megállapítja, hogy az irányítási és kontrollrendszernek az irányító és az igazoló hatóságot érintő része lényegében változatlan az előző programozási időszakhoz képest, és azok az említett időszakban az 1083/2006/EK rendelet és az 1198/2006/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ vonatkozó rendelkezéseivel összhangban végzett audit alapján bizonyíthatóan hatékonyan működtek, további audit nélkül megállapíthatja, hogy a vonatkozó feltételek teljesülnek.

(3) Abban az esetben, ha az alapokból egy operatív program részére biztosított támogatás összege meghaladja a 250 000 000 EUR-t, vagy az ETHA esetében meghaladja a 100 000 000 EUR-t, a Bizottság az (1) bekezdésben említett kijelölésről szóló értesítés kézhezvételétől számított egy hónapon belül kérheti a független auditszervezetenek a (2) bekezdésben említett jelentését és véleményét, valamint az irányító hatóság vagy adott esetben az igazoló hatóság feladatainak és eljárásainak leírását. A Bizottság saját kockázatértékelése alapján dönt arról, hogy kéri-e az említett dokumentumok benyújtását, továbbá figyelembe veszi az irányító vagy adott esetben az igazoló hatóság feladataiban és eljárásaiban az előző programozási időszakhoz képest jelentős változásokról szóló információkat, valamint a hatékony működésre vonatkozó releváns bizonyítékokat.

A Bizottság a dokumentumok kézhezvételétől számított két hónapon belül észrevételeket tehet. A 83. cikk sérelme nélkül e dokumentumok vizsgálata miatt nem szakadhatja meg az időközi kifizetési kérelmek feldolgozását.

(4) Abban az esetben, ha az alapokból egy operatív program részére biztosított támogatás összege meghaladja a 250 000 000 EUR-t, vagy ha az ETHA-ból egy operatív program részére biztosított támogatás összege meghaladja a 100 000 000 EUR-t, és az előző programozási időszakhoz képest jelentős változások történtek az irányító vagy adott esetben az igazoló hatóság feladataiban és eljárásaiban, a tagállam saját kezdeményezésére az (1) bekezdésben említett kijelölésekről szóló értesítéstől számított két hónapon belül benyújthatja a Bizottságnak a (3) bekezdésben említett dokumentumokat. E dokumentumok kézhezvételétől számított három hónapon belül a Bizottság észrevételeket tehet.

(5) Amennyiben az elvégzett audit és kontroll eredményei azt mutatják, hogy a kijelölt hatóság már nem teljesíti a (2) bekezdésben említett kritériumokat, a tagállam a probléma

súlyosságának megfelelő szinten próbaidőt állapíthat meg, amely alatt meg kell hozni a szükséges javító intézkedéseket.

Amennyiben a kijelölt hatóság nem hajtja végre a tagállam által megállapított próbaidőn belül a szükséges javító intézkedéseket, a tagállam megfelelő szinten megszüntetheti annak kijelölését.

A tagállam haladéktalanul értesíti a Bizottságot arról, ha egy kijelölt hatóságnak próbaidőt szabott meg, tájékoztatást nyújt a próbaidő hosszáról, arról, ha a javító intézkedések végrehajtása után a próbaidő véget ért, valamint a hatóság kijelölésének megszüntetéséről is. Az arról szóló értesítés, hogy egy tagállam próbaidőt szabott egy kijelölt szervezet számára, a 83. cikk alkalmazásának sérelme nélkül, nem szakíthatja meg az időközi kifizetési kérelmek feldolgozását.

(6) Amennyiben egy irányító vagy igazoló hatóság kijelölése megszűnik, a tagállamok a (2) bekezdésben előírt eljárással összhangban új szervezetet az irányító vagy az igazoló hatóság feladatainak átvételére, és értesítik erről a Bizottságot.

(7) A Bizottság, e cikk végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, végrehajtási jogi aktusokat fogad el a független auditszervezet jelentésére és véleményére, valamint az irányító hatóság vagy adott esetben az igazoló hatóság feladatainak és eljárásainak leírására vonatkozó minta tekintetében. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

125. cikk

Az irányító hatóság feladatai

(1) Az irányító hatóság felelős az operatív programnak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban történő irányításáért.

(2) Az operatív program irányításával kapcsolatosan az irányító hatóság feladata, hogy:

a) támogassa a 47. cikkben említett monitoring-bizottság munkáját és biztosítsa számára mindazon információkat, amelyek a feladatai elvégzéséhez szükségesek, különösképpen az operatív program során a célkitűzések megvalósítása terén elért előrehaladásra vonatkozó adatokat, a pénzügyi adatokat, a mutatószámokhoz és részcélokhoz kapcsolódó adatokat;

b) elkészítse az 50. cikkben említett éves végrehajtási jelentéseket és záró végrehajtási jelentéseket, és azokat a monitoring-bizottság jóváhagyása után benyújtsa a Bizottságnak;

⁽¹⁾ A Tanács 1198/2006/EK rendelete (2006. július 27.) az Európai Halászati Alapról (HL L 223., 2006.8.15., 1. o.).

- c) a közreműködő szervezeteket, illetve a kedvezményezetteket ellássa a feladataik elvégzése, illetve a műveletek végrehajtása terén releváns információkkal;
- d) létrehozson egy nyilvántartási rendszert, amely elektronikus tárolja az egyes műveletekre vonatkozó, azok monitoringjához, értékeléséhez, pénzügyi irányításához, ellenőrzéséhez és auditjához szükséges adatokat, beleértve adott esetben a műveletek egyes résztvevőire vonatkozó adatokat is;
- e) biztosítsa, hogy a d) pontban leírt adatokat összegyűjtsék, bevigyék és tárolják a d) pontban említett rendszerben, és hogy a mutatókra vonatkozó adatokat nemek szerinti bontásban is elérhetővé tegyék, amennyiben ezt az ESZA-rendelet I. és II. melléklete megkívánja.
- (3) A műveletek kiválasztásával kapcsolatban az irányító hatóság:
- a) kialakít, és jóváhagyás után olyan megfelelő kiválasztási eljárásokat és kritériumokat alkalmaz:
- amelyek biztosítják, hogy a műveletek hozzájáruljanak a megfelelő prioritás szerinti egyedi célkitűzések és eredmények eléréséhez;
  - amelyek hátrányos megkülönböztetéstől mentesek és átláthatók;
  - figyelembe veszik a 7. és 8. cikkben leírt általános alapelveket;
- b) biztosítja, hogy a kiválasztott művelet az érintett alap vagy alapok hatálya alá essen és az operatív program prioritása vagy prioritásai által meghatározott beavatkozási kategóriába – az ETHA esetében egy adott intézkedésbe – besorolható legyen;
- c) biztosítja, hogy a kedvezményezett számára rendelkezésre bocsássák azt a dokumentumot, amely az egyes műveletekre vonatkozóan részletezi a támogatás feltételeit, beleértve a művelet keretében nyújtandó termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó konkrét követelményeket, a pénzügyi tervet és a végrehajtás határidejét;
- d) a művelet jóváhagyása előtt meggyőződik arról, hogy a kedvezményezett rendelkezik a c) pontban említett feltételek teljesítéséhez szükséges adminisztratív, pénzügyi és működési kapacitással;
- e) meggyőződik arról, hogy amennyiben a művelet azelőtt kezdődött el, hogy a támogatási kérelmet az irányító hatóságnak benyújtották, a műveletre vonatkozóan alkalmazandó uniós és nemzeti szabályokat betartották-e;
- f) biztosítja, hogy az alapokból való támogatásra kiválasztott műveletek ne tartalmazzanak olyan tevékenységeket, amelyek a 71. cikk szerinti visszatérítetési eljárás alá estek vagy kellett volna esniük valamely termelő műveletnek a programterületen kívül történt áthelyezését követően;
- g) meghatározza azt a beavatkozási kategóriát – az ETHA esetében intézkedéseket –, amelyekhez az adott művelet kiadása rendelő.
- (4) Az operatív program pénzügyi irányításával és kontrolljával kapcsolatosan az irányító hatóság:
- megvizsgálja, hogy megtörtént-e a társfinanszírozott termékek és szolgáltatások nyújtása, valamint hogy a műveleteknek a kedvezményezettek által bejelentett kiadásai kifizetésre kerültek-e, és hogy azok az alkalmazandó uniós és nemzeti jogszabályokkal, az operatív programmal összhangban állnak-e és a műveletre vonatkozó támogatási feltételeket teljesítik-e;
  - biztosítja, hogy a műveletek végrehajtásában résztvevő kedvezményezettek, akik a ténylegesen felmerült elszámolható költségek alapján kapnak költségtérítést, vagy külön elszámolási rendszert vagy a művelettel kapcsolatos valamennyi ügylet tekintetében megfelelő számviteli kódot alkalmazzanak;
  - eredményes és arányos csalásellenes intézkedéseket alkalmaz figyelembe véve az azonosított kockázatokat;
  - eljárásokat alakít ki annak érdekében, hogy a megfelelő auditnyomvonal biztosításához szükséges, a kiadásokra és auditokra vonatkozó minden dokumentumot a 72. cikk g) pontjában szereplő követelményeknek megfelelően tartsanak nyilván;
  - elkészíti a költségvetési rendelet 59. cikke (5) bekezdésének a) és b) pontjában említett vezetői nyilatkozatot és éves összefoglalót.
- Az első albekezdés a) pontjától eltérve, az ETE-rendelet az együttműködési programok vizsgálatára alkalmazandó egyedi szabályokat állapíthat meg.
- (5) A (4) bekezdés első albekezdésének a) pontja szerinti ellenőrző vizsgálatok a következő eljárásokat tartalmazzák:
- a kedvezményezettek minden egyes kifizetési kérelmének dokumentumalapú ellenőrzése;
  - a műveletek helyszíni ellenőrzése.
- A helyszíni ellenőrzések gyakorisága és kiterjedése arányos a művelethez rendelt közpénzekből nyújtott támogatás összegével és az ilyen vizsgálatok, valamint az audithatóság által a teljes irányítási és kontrollrendszer vonatkozásában végzett ellenőrzések és audit által kimutatott kockázat mértékével.
- (6) Az egyes műveletek (5) bekezdés első albekezdésének b) pontja szerinti helyszíni ellenőrzését mintavétel alapján is el lehet végezni.
- (7) Amennyiben az irányító hatóság valamely operatív program kedvezményezettje is egyben, a (4) bekezdés első albekezdésének a) pontja szerinti ellenőrzési intézkedések megfelelőképpen biztosítják a feladatkörök szétválasztását.

(8) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el, amelyben megállapítja az e cikk (2) bekezdésének d) pontja szerint létrehozott monitoring-rendszerben rögzítésre és tárolásra kerülő adatokkal kapcsolatos információkat meghatározó szabályokat.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az e cikk (2) bekezdésének d) pontja szerint létrehozott rendszer műszaki specifikációjának megállapítására. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(9) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben megállapítja az e cikk (4) bekezdése első albekezdésének d) pontjában említett audityomvonalra vonatkozó részletes minimumkövetelményeket a fenntartandó számviteli nyilvántartások, valamint az igazoló hatóság, az irányító hatóság, a közreműködő szervezet és a kedvezményezettek szintjén tartandó igazoló dokumentumok tekintetében.

(10) A Bizottság, e cikk végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, végrehajtási jogi aktusokat fogad el az e cikk (4) bekezdése első albekezdésének e) pontjában említett vezetői nyilatkozat mintájára vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

126. cikk

Az igazoló hatóság feladatai

Az operatív program igazoló hatósága különösen a következőkért felel:

- a) a kifizetési kérelmek elkészítése, azok benyújtása a Bizottságnak, valamint annak igazolása, hogy a bennük foglalt eredmények megbízható elszámolási rendszerekből származnak, ellenőrizhető dokumentumokon alapulnak és azokat az irányító hatóság ellenőrző vizsgálatnak vetette alá;
- b) a költségvetési rendelet 59. cikke (5) bekezdésének a) pontjában említett beszámolók elkészítése;
- c) a beszámolók teljességének, pontosságának és hitelességének, valamint annak az igazolása, hogy a beszámolókból szereplő kiadások megfelelnek az alkalmazandó jognak, és az operatív programra alkalmazandó kritériumokkal összhangban finanszírozásra kiválasztott, valamint az alkalmazandó jognak megfelelő műveletek tekintetében merültek fel;
- d) gondoskodik arról, hogy rendelkezésre álljon egy olyan rendszer, amely számítógépes formában nyilvántartásba veszi és tárolja az egyes műveletekhez kapcsolódó számviteli adatokat, és amely kiterjed a kifizetési kérelmekhez és a beszámolókhöz szükséges összes adatra, beleértve az egy művelethez vagy operatív programhoz kapcsolódó hozzájárulás részben

vagy egészben történő megszüntetése következtében visszafizetendő, visszafizetett, valamint visszavont összegekre vonatkozó adatokra;

- e) a kifizetési kérelem elkészítése és benyújtása céljából megbizonyosodik arról, hogy az irányító hatóságtól megfelelő információkat kapott a kiadásokkal kapcsolatosan lefolytatott eljárásokról és vizsgálatokról;
- f) az audithatóság által vagy annak felelősségére elvégzett valamennyi audit eredményének figyelembevétele a kifizetési kérelmek elkészítése és benyújtása során;
- g) a Bizottsághoz bejelentett kiadások és a kedvezményezetteknek közpénzekből nyújtott hozzájárulás számítógépes számviteli nyilvántartása;
- h) a művelethez nyújtott hozzájárulás részben vagy egészben történő megszüntetése következtében visszafizetendő, valamint visszavont összegek nyilvántartása. A visszafizetett összegek az operatív program lezárását megelőzően a következő költségnyilatkozatból történő levonásuk útján az Unió költségvetésébe kerülnek visszafizetésre.

127. cikk

Az audithatóság feladatai

(1) A bejelentett kiadások alapján az audithatóság biztosítja, hogy elvégzi az operatív program irányítási és kontrollrendszere megfelelő működésének és a műveletek egy megfelelő mintájának auditjait. A bejelentett kiadások auditját reprezentatív minta alapján, és főszabályként statisztikai mintavételi módszerek alapján végzi.

Nem statisztikai mintavétel az audithatóság szakmai megítélése alapján használható a nemzetközileg elfogadott auditstandardoknak megfelelően kellően indokolt esetekben, és minden esetben, amikor az adott számviteli év műveleteinek száma elégtelen egy statisztikai módszer használatára.

Ezekben az esetekben a minta nagyságának elégségesnek kell lennie ahhoz, hogy az audithatóság érvényes auditvéleményt dolgozhasson ki a költségvetési rendelet 59. cikke (5) bekezdésének második albekezdésével összhangban.

A nem statisztikai mintavételi módszer lefedi azon műveletek legalább 5 %-át, amelyek tekintetében a számviteli év során kiadásokat jelentettek be a Bizottságnak, és a számviteli év során a Bizottságnak bejelentett kiadások 10 %-át.

(2) Amennyiben az auditokat az audithatóságtól eltérő szervezet végzi, az audithatóság biztosítja, hogy e szervezet a szükséges funkcionális függetlenséggel rendelkezzen.

(3) Az audithatóság biztosítja, hogy az audittevékenység során figyelembe vegyék a nemzetközileg elfogadott auditstandardokat.

(4) Az audithatóság az operatív program jóváhagyásától számított nyolc hónapon belül az auditok megvalósítására vonatkozó auditstratégiát alakít ki. Az auditstratégia megállapítja az audit módszerét, a műveletekből audit céljára történő mintavétel módját és az audit tervét az aktuális számviteli évre és a két következő számviteli évre vonatkozólag. Az auditstratégiát 2016-tól évente kell aktualizálni 2024-ig bezárólag. Abban az esetben, ha több operatív programnak van egy közös irányítási és kontroll rendszere, akkor egy auditstratégiát lehet kidolgozni az érintett operatív programokra. Kérésre az audithatóság az auditstratégiát benyújtja a Bizottságnak.

(5) Az audithatóság elkészíti:

- a) a költségvetési rendelet 59. cikke (5) bekezdésének második albekezdése szerinti auditvéleményt;
- b) az (1) bekezdés szerint végzett auditok során tett fő megállapításokat tartalmazó kontrolljelentést, amelyben szerepelnek az irányítási és kontrollrendszerekben talált hiányosságokra vonatkozó megállapítások is, valamint a javasolt és végrehajtott korrekciós intézkedések.

Abban az esetben, ha több operatív programnak van egy közös irányítási és kontrollrendszere, az első albekezdés b) pontja szerinti információt egy jelentésbe lehet csoportosítani.

(6) A Bizottság, e cikk végrehajtása egységességének biztosítása érdekében, végrehajtási jogi aktusokat fogad el az auditstratégia, az auditvélemény és kontrolljelentés mintáira vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el, amelyben meghatározza a műveletek auditjának és a beszámoló auditjának hatókörét és tartalmát, valamint a műveleteknek az e cikk (1) bekezdésében említett mintájának kiválasztási módszertanát.

(8) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon a Bizottság tisztviselői vagy a Bizottság arra jogosult képviselői által elvégzett auditok során gyűjtött adatok felhasználására vonatkozó részletes szabályok tekintetében.

III. FEJEZET

Együttműködés az audithatóságokkal

128. cikk

Együttműködés az audithatóságokkal

(1) A Bizottság együttműködik az audithatóságokkal audittervek és -módszereik összehangolása érdekében, és gondoskodik az irányítási és kontrollrendszereken végzett auditok eredményeinek e hatóságokkal történő azonnali megosztásáról.

(2) Amennyiben egy tagállam több audithatóságot jelöl ki, ezen együttműködés megkönnyítése érdekében koordináló szervezetet is kijelölhet.

(3) A Bizottság és az audithatóságok, valamint bármely koordináló szervezet rendszeresen és – eltérő megállapodás hiányában általános szabályként – évente legalább egy alkalommal összeülnek, hogy megvizsgálják az éves kontrolljelentést, az auditvéleményt és az auditstratégiát, valamint véleményt cseréljenek az irányítási és kontrollrendszerek fejlesztésével kapcsolatos kérdésekről.

II. CÍM

PÉNZÜGYI IRÁNYÍTÁS, ELSZÁMOLÁSOK ELKÉSZÍTÉSE, VIZSGÁLATA, ELFOGADÁSA ÉS LEZÁRÁSA, VALAMINT PÉNZÜGYI KORREKCIÓK

I. FEJEZET

Pénzügyi irányítás

129. cikk

A kifizetések általános szabályai

A tagállam gondoskodik arról, hogy az operatív program lezárásakor a kedvezményezettek részére kifizetett közkiadás összege a Bizottság által az alapokból a tagállam részére kifizetett hozzájárulással legalább egyenlő mértékű legyen.

130. cikk

Az időközi kifizetések és a végső egyenleg-kifizetés kiszámításának közös szabályai

(1) Időközi kifizetesként a Bizottság visszatéríti a kifizetési kérelemben szereplő, a prioritásra vonatkozó elszámolható kiadás és az operatív programot jóváhagyó határozatban szereplő egyes prioritásokra vonatkozó társfinanszírozási ráta felhasználásával kiszámolt összeg 90 %-át. A Bizottság dönt azokról a fennmaradó összegekről, amelyeket időközi kifizetés keretében visszatérít vagy visszafizettet a 139. cikkel összhangban.

(2) Az alapokból vagy az ETHA-ból a prioritáshoz időközi kifizetések, illetve végső egyenleg-kifizetés formájában nyújtott hozzájárulás nem lehet magasabb, mint:

- a) a prioritásra vonatkozóan a kifizetési kérelemben megjelölt elszámolható közkiadás; vagy
- b) az alapokból vagy az ETHA-ból a prioritáshoz történő hozzájárulás, a Bizottságnak az operatív programot jóváhagyó határozata szerint.

131. cikk

Kifizetési kérelmek

(1) A kifizetési kérelmek tartalmazzák minden prioritás tekintetében:

- a) a kedvezményezetteknél felmerült és a műveletek végrehajtása során általuk kifizetett elszámolható kiadások teljes összegét, az igazoló hatóság elszámolási rendszerében szereplő adatok szerint;

b) a műveletek végrehajtása során felmerült, közkiadások teljes összegét, az igazoló hatóság elszámolási rendszerében szereplő adatok szerint;

(2) A kifizetési kérelemben foglalt elszámolható kiadásokat kiegyenlített számlákkal vagy azonos bizonyító erejű számviteli bizonylatokkal kell alátámasztani, kivéve az e rendelet 67. cikke (1) bekezdése első albekezdésének b), c) és d) pontja, a 68. cikke, a 69. cikkének (1) bekezdése és 109. cikke szerinti, valamint az ESZA-rendelet 14. cikke szerinti támogatási formák esetében. Az említett támogatási formáknál a kifizetési kérelemben az alkalmazandó alap szerint kiszámított költségeket kell feltüntetni.

(3) Az EUMSZ 107. cikke szerinti támogatási rendszerek esetében a kifizetési kérelemben szereplő költségeknek megfelelő, közpénzből való hozzájárulást a támogatást nyújtó szervezet fizeti ki a kedvezményezettek számára.

(4) Az (1) bekezdéstől eltérve az állami támogatások esetében a kifizetési kérelmek magukban foglalhatják a kedvezményezetteknek a támogatást nyújtó szervezetek által fizetett előlegeket, az alábbi feltételek együttes teljesülése esetén:

a) ezen előleg megadása valamely bank vagy egyéb, a tagállamban székhellyel rendelkező egyéb pénzügyi intézmény által kibocsátott bankgaranciától függ, illetve valamely közigazgatási intézmény vagy a tagállam által nyújtott garancia keret vonatkozik rá;

b) ezen előleg összege nem haladhatja meg a kedvezményezettnek egy adott műveletre odaítélt támogatás teljes összegének 40 %-át;

c) ezen előleget a művelet végrehajtása során a kedvezményezettek által fizetett kiadások fedezik, és azt nyugtázott számlákkal vagy azokkal egyenértékű bizonyító erejű számviteli bizonylatokkal kell igazolni az előleg kifizetésétől számított legkésőbb három éven belül vagy – amennyiben ez hamarabb időpont – 2023. december 31-ig, aminek elmulasztása esetén a következő kifizetési kérelmet megfelelően helyesbítenni kell.

(5) Minden, a (4) bekezdésben említett típusú előlegeket tartalmazó kifizetési kérelem külön tartalmazza az operatív programból előlegként kifizetett teljes összeget, a kedvezményezettek által az előleg kifizetésétől számított három éven belül a (4) bekezdés c) pontjával összhangban kifizetett kiadások által fedezett összeget, valamint azt az összeget, amelyet nem fedeznek a kedvezményezettek által kifizetett kiadások, és amelyekre vonatkozóan a hároméves időszak még nem telt le.

(6) A Bizottság, e cikk végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyek meghatározzák a kifizetési kérelmek mintáját. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

132. cikk

Kedvezményezettek számára teljesített kifizetések

(1) A kezdeti és az éves előfinanszírozásból, illetve az időközi kifizetésekből származó finanszírozási eszközök rendelkezésre állásának függvényében az irányító hatóságok biztosítják, hogy a kedvezményezettek a elszámolható közkiadások teljes összegét teljes egészében megkapják, a kifizetési kérelem kedvezményezett általi benyújtásnak időpontját követő 90 napon belül.

Nem alkalmazható olyan levonás, visszatartás vagy bármilyen további külön díj vagy azzal megegyező hatású egyéb díj, amely csökkentené a kedvezményezettek számára kifizetendő összegeket.

(2) Az (1) bekezdésben említett kifizetési határidőt az irányító hatóságok a következőkkel indokolt esetekben valamelyikében megszakíthatják:

a) a kifizetési kérelemben szereplő összeg nem esedékes, vagy nem nyújtották be a megfelelő igazoló dokumentumokat, beleértve a 125. cikk (4) bekezdése első albekezdésének a) pontja szerinti irányító hatósági ellenőrzésekhez szükséges dokumentumokat;

b) az adott kiadást érintő esetleges szabálytalanságra vonatkozó vizsgálat indult.

Az érintett kedvezményezetteket írásban kell tájékoztatni a kifizetés megszakításáról és annak indokairól.

133. cikk

Az euro használata

(1) Azok a tagállamok, amelyek a kifizetési kérelem időpontjában még nem vezették be az eurót pénznemükként, a nemzeti pénznemben felmerült kiadások összegét átszámítják euróra. Az említett összegeket a Bizottság azon hónapban érvényes átváltási árfolyamán kell átszámítani euróra, amelyekben az érintett operatív program igazoló hatósága a költséget elkönyvelte. Az árfolyamot a Bizottság minden hónapban elektronikus úton közzéteszi.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve az ETE-rendelet az euróra történő átszámítás időpontjára vonatkozó egyedi szabályokat állapíthat meg.

(3) Amikor egy tagállam bevezeti az eurót, az (1) bekezdésben megállapított átszámítási eljárást továbbra is alkalmazni kell valamennyi olyan kiadásra, amelyet az igazoló hatóság a nemzeti pénznem és az euro közötti rögzített átváltási árfolyam hatálybalépését megelőzően könyvelt el.

134. cikk

Előfinanszírozás kifizetése

(1) A kezdeti előfinanszírozási összeg részletekben fizetendő, a következők szerint:

- a) 2014-ben az operatív programhoz a teljes programozási időszak alatt az alapokból és az ETHA-ból nyújtott hozzájárulás összegének 1 %-a, vagy az operatív programhoz a teljes programozási időszak alatt az alapokból nyújtott hozzájárulás összegének 1,5 %-a, ha a tagállam az EUMSZ 122. és 143. cikkének megfelelően 2010 óta pénzügyi támogatásban részesül, vagy az európai pénzügyi stabilitási eszközből (a továbbiakban: az EFSF) részesül támogatásban, vagy az EUMSZ 136. és 143. cikkének megfelelően 2013. december 31-én pénzügyi támogatásban részesül;
- b) 2015-ben az operatív programhoz a teljes programozási időszak alatt az alapokból és az ETHA-ból nyújtott hozzájárulás összegének 1 %-a, vagy az operatív programhoz a teljes programozási időszak alatt az alapokból nyújtott hozzájárulás összegének 1,5 %-a, ha a tagállam az EUMSZ 122. és 143. cikkének megfelelően 2010 óta pénzügyi támogatásban részesül, vagy az EFSF-ből részesül támogatásban, vagy az EUMSZ 136. és 143. cikkének megfelelően 2014. december 31-én pénzügyi támogatásban részesül;
- c) 2016-ban az operatív programhoz a teljes programozási időszak alatt az alapokból és az ETHA-ból nyújtott hozzájárulás összegének 1 %-a;

Ha a programot 2015-ben vagy később fogadják el, a részleteket az elfogadás évében nyújtják.

(2) A 2016–2023 közötti időszakban minden év július 1-jéig éves előfinanszírozás kifizetésére kerül sor. Az előfinanszírozás összege az operatív programhoz az alapokból és az ETHA-ból a teljes programozási időszakban nyújtott támogatás százalékában kifejezett összege, a következők szerint:

— 2016: 2 %

— 2017: 2,625 %

— 2018: 2,75 %

— 2019: 2,875 %

— 2020–2023 között: 3 %.

(3) Az (1) bekezdésben említett kezdeti előfinanszírozás összegének kiszámításakor a teljes programozási időszakra szóló támogatás összegéből ki kell zárni az operatív programnak az eredményességi tartalékból eredetileg nyújtott összegeket.

A (2) bekezdésben említett éves előfinanszírozás összegének a 2020-szal záruló időszakra történő kiszámításakor a teljes programozási időszakra szóló támogatás összegéből ki kell zárni az operatív programnak az eredményességi tartalékból eredetileg nyújtott összegeket.

135. cikk

Az időközi kifizetési kérelmek benyújtásának és kifizetésének határideje

(1) Az igazoló hatóság a 131. cikk (1) bekezdésével összhangban rendszeresen benyújt időközi kifizetésekre vonatkozó kifizetési kérelmeket a elszámolási rendszerében a számviteli évben szereplő összegekről. Mindazonáltal az igazoló hatóság – amennyiben ezt szükségesnek véli – ezeket az összegeket az azt követő számviteli években benyújtott kifizetési kérelmekbe is felveheti.

(2) Az igazoló hatóság az utolsó időközi kifizetési kérelmet az előző számviteli év végét követő év július 31-ig nyújtja be, de minden esetben a következő számviteli évre vonatkozó első időközi kifizetési kérelmet megelőzően.

(3) Az első időközi kifizetési kérelem nem készíthető el mindaddig, amíg nem értesítették a Bizottságot a 124. cikkel összhangban kijelölt irányító hatóságokról és igazoló hatóságokról.

(4) Nem történhet időközi kifizetés olyan operatív programra, amelynek az éves végrehajtási jelentését nem küldték meg a Bizottságnak az alapspecifikus szabályoknak megfelelően.

(5) A finanszírozási eszközök rendelkezésére állásának függvényében a Bizottság az időközi kifizetést legkésőbb a kifizetési kérelemnek a Bizottság által történt igazolt átvételét követő 60 napon belül teljesíti.

136. cikk

Kötelezettségvállalás visszavonása

(1) A Bizottság visszavonja a kötelezettségvállalást az operatív programhoz kapcsolódó összeg bármely olyan része tekintetében, amelyet az operatív programra vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalás évét követő harmadik pénzügyi év december 31-ig nem használtak fel a kezdeti és éves előfinanszírozás és időközi kifizetésekre, illetve amelyre vonatkozóan 135. cikk szerint nem nyújtottak be a 131. cikk szerint kiállított kifizetési kérelmet.

(2) A kötelezettségvállalásoknak a 2023. december 31-én még nyitott részét vissza kell vonni, ha a 141. cikk (1) bekezdésében előírt dokumentumokat a 141. cikk (1) bekezdésében előírt határidőig nem nyújtották be a Bizottsághoz.

II. FEJEZET

138. cikk

Az elszámolások elkészítése, vizsgálata, elfogadása és az operatív programok lezárása, valamint a kifizetések felfüggesztése

I. Szakasz

Az elszámolások elkészítése, vizsgálata és elfogadása

137. cikk

Az elszámolások elkészítése

(1) A költségvetési rendelet 59. cikke (5) bekezdésének a) pontjában említett elszámolásokat minden operatív programra vonatkozóan be kell nyújtani a Bizottságnak. Az elszámolások lefedik a számviteli évet, és a következőket tartalmazzák az egyes prioritások és adott esetben az egyes régiókat színtjén.

- a) a Bizottság számára a 131. cikkel és a 135. cikk (2) bekezdésével összhangban a számviteli év lezárását követően július 31-ig benyújtott kifizetési kérelmekben feltüntetett és az igazoló hatóság elszámolási rendszerében rögzített megfelelő elszámolható közkiadások teljes összegét, valamint – a 132. cikk (1) bekezdése értelmében – a kedvezményezeteknek nyújtott ennek megfelelő támogatás teljes összegét.
- b) a számviteli év során visszavont és visszatérített összegeket, a számviteli év végén visszatérítendő összegeket, a 71. cikknek megfelelően történt visszatérítéseket és a nem visszatéríthető összegeket;
- c) a 41. cikk (1) bekezdése szerinti pénzügyi eszközhöz nyújtott programhozzájárulások összegeit, valamint a 131. cikk (4) bekezdése alapján kifizetett államitámogatás-előlegek összegeit;
- d) az egyes prioritásokra vetítve, az a) pont szerint bejelentett kiadások és az ugyanazon számviteli évben a kifizetési kérelmekben bejelentett kiadások egyeztetését, az esetleges eltérések magyarázatával együtt.

(2) Amennyiben valamely tagállam elszámolásaiban nem szerepelteti az adott számviteli évre vonatkozóan benyújtott időközi kifizetési kérelmekben korábban már feltüntetett kiadásokat, mivel folyamatban van az adott kiadás jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése, e kiadások bármelyikének vagy mindegyikének később jogszerűnek és szabályszerűnek minősített teljes összege vagy ilyennek minősített része feltüntethető valamely, a következő számviteli évekre vonatkozó időközi kifizetési kérelemben.

(3) A Bizottság, e cikk végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, végrehajtási jogi aktusokat fogad el az elszámolásokra alkalmazandó e cikkben említett mintára vonatkozóan Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 150. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Információk benyújtása

A 2016-tól 2025-ig bezárólag tartó időszakban a tagállam minden egyes évre vonatkozóan benyújtja a költségvetési rendelet 59. cikkének (5) bekezdésében említett dokumentumokat az említett cikkben meghatározott határidőig, nevezetesen:

- a) az e rendelet 137. cikkének (1) bekezdésében említett, az előző számviteli évre vonatkozó elszámolásokat;
- b) az e rendelet 125. cikke(4) bekezdése első albekezdésének e) pontjában említett vezetői nyilatkozatot és éves összefoglalót, az előző számviteli év tekintetében;
- c) az e rendelet 127. cikke (5) bekezdése első albekezdésének a) és b) pontjában említett auditvéleményt és kontrolljelentést, az előző számviteli év tekintetében.

139. cikk

Az elszámolások vizsgálata és elfogadása

(1) A Bizottság elvégzi a tagállam által a 138. cikk alapján benyújtott dokumentumok vizsgálatát. A tagállam a Bizottság kérésére rendelkezésre bocsát minden ahhoz szükséges további információt, hogy a Bizottság a 84. cikkben meghatározott határidőn belül meg tudja állapítani, hogy az elszámolások teljesek és pontosak-e, valamint megfelelnek-e a valóságnak.

(2) A Bizottság elfogadja az elszámolásokat, amennyiben azokról meg tudja állapítani, hogy teljesek, pontosak és megfelelnek a valóságnak. A Bizottság akkor hozhat ilyen következtetést, ha az audithatóság fenntartás nélküli auditvéleményt adott az elszámolások teljességéről, pontosságáról és helytállóságáról, kivéve, ha a Bizottságnak konkrét bizonyíték áll rendelkezésére, amely szerint az elszámolásokról készült auditvélemény nem megbízható.

(3) A Bizottság az érintett tagállamokat a 84. cikkben előírt határidőn belül értesíti arról, hogy el tudja-e fogadni az elszámolásokat.

(4) Amennyiben a Bizottság a tagállamnak betudható okokból nem tudja a 84. cikkben előírt határidőig elfogadni az elszámolásokat, értesíti a tagállamot, és az e cikk (2) bekezdésével összhangban pontosan megnevezi az okokat, valamint azt, hogy milyen tevékenységeket kell tenni, és azok teljesítésére milyen határidők vonatkoznak. Az említett tevékenységek teljesítésére vonatkozó határidő lejártakor a Bizottság tájékoztatja a tagállamot arról, hogy el tudja-e fogadni az elszámolásokat.

(5) Az elszámolásokban szereplő kiadásokhoz kapcsolódó ügyletek jogszerűségével és szabályszerűségével kapcsolatos szempontokat az elszámolások elfogadása során a Bizottság nem veszi figyelembe. Az elszámolások vizsgálatára és elfogadására irányuló eljárás – a 83. és 142. cikk sérelme nélkül – nem szakíthatja meg az időközi kifizetési kérelmek feldolgozását, és nem vezethet a kifizetések felfüggesztéséhez.

(6) A Bizottság az elfogadott elszámolások alapján kiszámítja az adott számviteli évben az alapok és az ETHA terhére felszámítható összeget, valamint a tagállamnak történő kifizetések ebből adódó kiigazításait. A Bizottság figyelembe veszi:

a) a 137. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett elszámolásokban szereplő összegeket, és amelyekre az egyes prioritásokra érvényes társfinanszírozási ráta alkalmazandó;

b) a Bizottság által az adott számviteli évben teljesített kifizetések teljes összegét, amely áll:

i. a Bizottság által a 130. cikk (1) bekezdése és 24. cikke szerint teljesített időközi kifizetések összegéből; valamint

ii. a 134. cikk (2) bekezdése szerinti éves előfinanszírozás összegéből.

(7) A Bizottság a (6) bekezdés szerinti számítás alapján elvégzi az adott évi előfinanszírozás kivezetését, és az elszámolások elfogadásától számított 30 napon belül kifizeti az ennek alapján esetleg fizetendő különbözetet. Amennyiben a tagállam tartozik visszafizetéssel, erre vonatkozóan a Bizottság visszafizetési felszólítást ad ki, amelyet lehetőség szerint a tagállam részére az ugyanazon operatív programhoz nyújtandó következő kifizetésekből történő levonással kell teljesíteni. Az ilyen visszatérítés nem minősül pénzügyi korrekciónak, és nem csökkenti az alapokból az operatív programhoz nyújtott támogatás összegét. A visszatérített összeg a költségvetési rendelet 177. cikkének (3) bekezdésével összhangban belső címzett bevétel képez.

(8) Amennyiben a Bizottság a (4) bekezdésben meghatározott eljárás során nem tudja elfogadni az elszámolásokat, a rendelkezésére álló információk alapján és a (6) bekezdéssel összhangban meghatározza az adott számviteli évre vonatkozóan az alapok terhére felszámítandó összeget, és erről tájékoztatja a tagállamot. Amennyiben a tagállam az említett információk Bizottság általi megküldésétől számított két hónapon belül egyetértéséről értesíti a Bizottságot, a (7) bekezdést kell alkalmazni. Ilyen egyetértés hiányában a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján határozatot fogad el, amelyben meghatározza az adott számviteli évre vonatkozóan az alapok terhére felszámítandó összeget. Az ilyen határozat nem minősül pénzügyi korrekciónak, és nem csökkenti az alapokból az operatív programhoz nyújtott támogatás összegét. A Bizottság a határozat alapján a (7) bekezdéssel összhangban végrehajtja a tagállamnak teljesítendő kifizetések kiigazítását.

(9) Az elszámolások Bizottság általi elfogadása vagy az e cikk (8) bekezdése szerinti határozat Bizottság általi meghozatala nem érinti a 144. és 145. cikk szerinti korrekciók alkalmazását.

(10) A tagállamok az elszámolások benyújtását követően felfedezett szabálytalan összegeket – a 144. és a 145. cikk sérelme nélkül – helyesbíthetik azzal, hogy az adott számviteli év szabálytalan összegeket tartalmazó elszámolásaiban elvégzik a megfelelő kiigazításokat.

140. cikk

A dokumentumok elérhetősége

(1) Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok sérelme nélkül az irányító hatóság biztosítja, hogy az adott műveletre elszámolt kiadásokat tartalmazó elszámolások benyújtását követő december 31-étől számított három éven keresztül kérésre a Bizottság és az Európai Számvevőszék rendelkezésére bocsássák az 1 000 000 EUR-t meg nem haladó teljes elszámolható kiadással elszámolt műveletekre vonatkozó valamennyi, az alapokból támogatott kiadásokkal kapcsolatos igazoló dokumentumot.

Az első albekezdésben említettektől eltérő műveletek esetében az összes igazoló dokumentum a lezárt művelet végső összkiadásait tartalmazó elszámolások benyújtását követő december 31-étől számított két évig áll rendelkezésre.

Az irányító hatóság határozhat úgy, hogy az 1 000 000 EUR-t meg nem haladó teljes elszámolható kiadással elszámolt műveletekre a második albekezdésben említett szabályt alkalmazza.

Az első albekezdésben említett időszak bírósági eljárás esetén vagy a Bizottság megfelelően indokolt kérelmére megszakad.

(2) Az irányító hatóság tájékoztatja a kedvezményezetteket, hogy az (1) bekezdésben említett időszak mely nappal veszi kezdetét.

(3) A dokumentumokat vagy eredeti példányban vagy az eredetinek megfelelő, hitelesített példányban vagy általánosan elfogadott adathordozón kell megőrizni, beleértve az eredeti dokumentumok elektronikus változatát, illetve a csak elektronikus változatban létező dokumentumokat.

(4) A dokumentumokat olyan formában kell megőrizni, amely az adatalányok azonosítását csak addig teszi lehetővé, ameddig az adatgyűjtés eredeti célja, illetve a továbbfeldolgozás célja indokolja.

(5) A nemzeti hatóságok dolgozzák ki azt az eljárást, amely az általánosan elfogadott adathordozón tárolt dokumentumoknak az eredeti dokumentumokkal való egyezőségét tanúsítja; ez az eljárás biztosítja, hogy a tárolókon őrzött változatok megfelelnek a nemzeti jogszabályokban előírt követelményeknek, és azok megbízhatóan felhasználhatók audit céljára.

(6) Amennyiben a dokumentumok csak elektronikus formában léteznek, az alkalmazott számítógépes rendszereknek meg kell felelniük az elfogadott biztonsági szabványoknak, amelyek biztosítják, hogy a tárolt dokumentumok megfelelnek a nemzeti jogszabályok által előírt követelményeknek, és megbízhatóan felhasználhatók audit céljára.

II. Szakasz

Az operatív programok lezárása

141. cikk

Lezárási dokumentumok benyújtása és a végső egyenleg kifizetése

(1) A tagállamok a 138. cikkben említett dokumentumok mellett a 2023. július 1. és 2024. június 30. közötti utolsó számviteli év vonatkozásában benyújtják az operatív program záró végrehajtási jelentését, illetve az ETHA révén támogatott operatív program utolsó éves végrehajtási jelentését.

(2) A végső egyenleg kifizetése legkésőbb az utolsó számviteli év elszámolási elfogadásának időpontját követő három hónapon belül vagy, amennyiben az későbbi időpont, a záró végrehajtási jelentés elfogadását követő egy hónapon belül megtörténik.

III. Szakasz

Kifizetések felfüggesztése

142. cikk

Kifizetések felfüggesztése

(1) A prioritások vagy operatív programok szintjén a Bizottság részben vagy egészben felfüggesztheti az időközi kifizetések egészét vagy egy részét a következő feltételek közül egy vagy több teljesülése esetén:

- a) az operatív program irányítási és kontrollrendszerének hatékony működésében olyan súlyos hiányosság tapasztalható, amelyre nézve nem hoztak korrekciós intézkedéseket, és amely kockáztatja az operatív program számára kifizetett uniós hozzájárulást;
- b) egy költségnyilatkozatban szereplő kiadás olyan súlyos pénzügyi következményekkel járó szabálytalansághoz kapcsolódik, amelyet nem korrigáltak;
- c) a tagállam nem tette meg a szükséges tevékenységeket azon helyzet orvoslására, amely indokolta a 83. cikk szerinti megszakítást;
- d) súlyos hiányosság tapasztalható a monitoring-rendszerek minőségében és megbízhatóságában vagy az általános és specifikus mutatókra vonatkozó adatokban;
- e) nem tették meg a 19. cikkben meghatározott feltételekre is figyelemmel az előzetes feltételrendszer teljesítését célzó tevékenységeket;
- f) eredményességi felülvizsgálata azt mutatja, hogy egy adott prioritás tekintetében súlyos mulasztás történt a pénzügyi és kimeneti mutatókhoz, valamint a kulcsfontosságú végrehajtási lépésekhez kapcsolódó, a 22. cikkben előírt feltételek szerinti eredményességmérési keretben meghatározott rész-célok elérésével kapcsolatban;

Az ETHA-ra vonatkozó szabályok a kifizetések felfüggesztése tekintetében külön indokokat állapíthatnak meg a közös halászati politika keretében alkalmazandó szabályok be nem tartása tekintetében, amely indokoknak arányosnak kell lenniük, figyelemmel a nem teljesítés jellegére, súlyosságára, időtartamára és ismétlődésére.

(2) A Bizottság – végrehajtási jogi aktusok útján – határozhat az időközi kifizetések részben vagy egészben történő felfüggesztéséről, miután lehetőséget adott a tagállamnak arra, hogy megtegye észrevételeit.

(3) A Bizottság akkor szünteti meg részben vagy egészben az időközi kifizetések felfüggesztését, amikor a tagállam meghozta a felfüggesztés megszüntetését lehetővé tevő, szükséges intézkedéseket.

III. FEJEZET

Pénzügyi korrekciók

I. Szakasz

A tagállamok által végrehajtott pénzügyi korrekciók

143. cikk

A tagállamok által végrehajtott pénzügyi korrekciók

(1) Elsődlegesen a tagállamok feladata a szabálytalanságok kivizsgálása és a szükséges pénzügyi korrekciók elvégzése, valamint a visszatérítések kezdeményezése. Rendszerszintű szabálytalanság esetén a tagállam minden potenciálisan érintett műveletre kiterjeszti a vizsgálatát.

(2) A tagállamok elvégzik a műveletek vagy az operatív programok esetében feltárt egyedi vagy az egész rendszert érintő szabálytalanságokkal kapcsolatban szükséges pénzügyi korrekciókat. A pénzügyi korrekciók a művelet vagy az operatív program számára közpénzből nyújtott hozzájárulás részben vagy egészben történő megszüntetését jelentik. A tagállam figyelembe veszi a szabálytalanságok jellegét és súlyosságát, valamint az alapokat vagy az ETHA-t ért pénzügyi veszteséget, és arányos korrekciót alkalmaz. A pénzügyi korrekciókat az irányító hatóság rögzíti annak a számviteli évnek az elszámolásaiban, amelyben a megszüntetésről szóló határozat született.

(3) Az alapokból vagy az ETHA-ból nyújtható, de a (2) bekezdés szerint megszüntetett hozzájárulást a tagállam újra felhasználhatja az érintett operatív programban a (4) bekezdés figyelembe vételével.

(4) A (2) bekezdésnek megfelelően törölt hozzájárulás nem használható fel újra sem a korrekció tárgyát képező művelethez, sem – amennyiben a pénzügyi korrekció az egész rendszert érintő szabálytalanság miatt szükséges – az egész rendszert érintő szabálytalanság által érintett más művelethez.

(5) Az ETHA-ra vonatkozó szabályok a pénzügyi korrekciók tekintetében külön indokokat állapíthatnak meg olyan esetekben, amikor egy tagállam nem tartja be a közös halászati politika keretében alkalmazandó szabályokat, amely indokoknak arányosnak kell lenniük, figyelemmel a nem teljesítés jellegére, súlyosságára, időtartamára és ismétlődésére.

II. Szakasz

A bizottság által végrehajtott pénzügyi korrekciók

144. cikk

A pénzügyi korrekciók feltételei

(1) A Bizottság valamely operatív programhoz nyújtott uniós hozzájárulás részben vagy egészben történő megszüntetésével, a 85. cikknek megfelelően, végrehajtott jogi aktusok révén pénzügyi korrekciókat hajt végre, amennyiben – a szükséges vizsgálatokat követően – a következőket állapítja meg:

- a) az operatív program irányítási és kontrollrendszerének hatékony működésében olyan súlyos hiányosság van, amely kockáztatja az operatív program számára már korábban kifizetett uniós hozzájárulást;
- b) a tagállam az e bekezdés szerinti korrekciós eljárás megindítását megelőzően nem teljesítette a 143. cikkben foglalt kötelezettségeit;
- c) valamely kifizetési kérelemben szereplő kiadás szabálytalan, és azt a tagállam az e bekezdés szerinti korrekciós eljárás megindítását megelőzően nem helyesbítette.

A Bizottság pénzügyi korrekcióit az azonosított szabálytalanságok egyedi esetei alapján határozza meg, és figyelembe veszi, hogy az adott szabálytalanság az egész rendszert érinti-e. Abban az esetben, ha nem lehetséges pontosan megállapítani az alapok vagy az ETHA terhére szabálytalanul elszámolt kiadás összegét, a Bizottság százalékban meghatározott átalányalapú vagy extrapolált pénzügyi korrekciót alkalmaz.

(2) A Bizottság az (1) bekezdés szerinti korrekcióról szóló határozata során tiszteletben tartja az arányosság elvét azáltal, hogy figyelembe veszi a szabálytalanság jellegét és súlyosságát, valamint az érintett operatív program irányítási és kontrollrendszerében feltárt hiányosságok nagyságát és pénzügyi hatásait.

(3) Amennyiben a Bizottság az álláspontját nem a saját szolgálatainak auditorjai által megállapított jelentések alapján alakítja ki, a pénzügyi következményekre vonatkozó saját következtetéseit az érintett tagállam által a 143. cikk (2) bekezdése alapján meghozott intézkedések, a 122. cikk (2) bekezdése szerint küldött értesítések és a tagállam válaszainak megvizsgálása alapján vonja le.

(4) Amennyiben a Bizottság a 22. cikk (7) bekezdésével összhangban – az alapokkal kapcsolatos operatív program záró végrehajtott jelentésének, illetve az ETHA-val kapcsolatos utolsó éves végrehajtott jelentés vizsgálata alapján – az eredményességmérési keretben meghatározott célok elérésével kapcsolatban súlyos mulasztást állapít meg, az érintett prioritások vonatkozásában – végrehajtott jogi aktusok révén – pénzügyi korrekciót alkalmazhat.

(5) Amennyiben valamely tagállam nem tesz eleget a 95. cikk szerinti kötelezettségeinek, a Bizottság a kötelezettség elmulasztásának mértékétől függő pénzügyi korrekciót hajthat végre az érintett tagállamnak nyújtott, strukturális alapokból származó hozzájárulás részben vagy egészben történő megszüntetésével.

(6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 149. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el, részletes szabályokat írva elő az irányítási és kontroll rendszer hatékony működése súlyos hiányosságainak – ideértve a súlyos hiányosságok fő típusait is – meghatározására vonatkozó kritériumok, az alkalmazandó pénzügyi korrekció szintjének megállapítására vonatkozó kritériumok, valamint a százalékban meghatározott átalányalapú vagy extrapolált pénzügyi korrekciók alkalmazására vonatkozó kritériumok tekintetében.

(7) Az ETHA-ra vonatkozó szabályok a Bizottság pénzügyi korrekciói tekintetében külön indokokat állapíthatnak meg a közös halászati politika keretében alkalmazandó szabályok be nem tartása tekintetében, amely indokoknak arányosnak kell lenniük, figyelemmel a nem teljesítés jellegére, súlyosságára, időtartamára és ismétlődésére.

145. cikk

Eljárás

(1) A Bizottság – mielőtt határozatot hoz egy pénzügyi korrekcióról – azzal kezdi az eljárást, hogy tájékoztatja a tagállamot vizsgálata ideiglenes következtetéseiről, és felkéri a tagállamot, hogy két hónapon belül nyújtsa be észrevételeit.

(2) Amennyiben a Bizottság extrapoláció alapján vagy százalékban meghatározott átalány formájában végrehajtott pénzügyi korrekciót javasol, a tagállamnak lehetőséget kell kapnia – az érintett dokumentumok átvizsgálása révén – annak bizonyítására, hogy a szabálytalanság tényleges mértéke kisebb a Bizottság értékelésénél. A Bizottsággal egyetértésben a tagállam e vizsgálatot a dokumentumok megfelelően arányos részére vagy mintájára korlátozhatja. A kellően indokolt esetek kivételével a vizsgálat időtartama nem haladhatja meg az (1) bekezdésben említett két hónapos időtartamot követő további két hónapot.

(3) A Bizottság figyelembe veszi a tagállam által az (1) és (2) bekezdésben meghatározott határidőn belül benyújtott valamennyi bizonyítékot.

(4) Amennyiben a tagállam nem fogadja el a Bizottság ideiglenes következtetéseit, a Bizottság meghallgatásra hívja a tagállamot, hogy meggyőződjön afelől, hogy a Bizottságnak a pénzügyi korrekció alkalmazásával kapcsolatos következtetéseit alapját képező minden releváns információ és észrevétel hozzáférhető.

(5) Megállapodás esetén, és az e cikk (6) bekezdésének sérelme nélkül, a tagállam a 143. cikk (3) bekezdésével összhangban újra felhasználhatja az érintett alapokat.

(6) Pénzügyi korrekciók alkalmazásához a Bizottság – végrehajtott jogi aktusok révén – a meghallgatást követő hat hónapon belül, vagy ha a tagállam vállalja, hogy a meghallgatás után további információkat nyújt be, ezen információk kézhezvételét követő hat hónapon belül hoz határozatot. A Bizottság az eljárás során benyújtott minden információt és észrevételt figyelembe vesz. Amennyiben nem kerül sor meghallgatásra, a hathónapos időszak a Bizottság által a meghallgatásra küldött meghívó időpontjától számított két hónap elteltével kezdődik.

(7) Amennyiben a 75. cikk szerinti feladatainak ellátása során a Bizottság vagy az Európai Számvevőszék olyan szabálytalanságokat tár fel, amelyek az irányítási és kontrollrendszerek súlyos működési hatékonyságbeli hiányosságosságairól tanúskodnak, az ennek kapcsán meghatározott pénzügyi korrekció csökkenti az alapokból az operatív programhoz nyújtott támogatás mértékét.

Az első albekezdés nem alkalmazandó az irányítási és kontrollrendszerek hatékony működése azon súlyos hiányosságainak esetében, amelyek vonatkozásában a Bizottság vagy az Európai Számvevőszék általi feltárást megelőzően:

- a) a költségvetési rendelet 59. cikkének (5) bekezdésével összhangban a Bizottságnak benyújtott vezetői nyilatkozatban, éves kontrolljelentésben és auditvéleményben, illetve az audithatóság által a Bizottságnak benyújtott egyéb auditjelentésekben már említést tettek; vagy
- b) a tagállam megfelelő javító intézkedéseket hozott.

Az irányítási és kontrollrendszerek hatékony működésének súlyos hiányosságaira vonatkozó értékelés az alkalmazandó jogon alapul, amennyiben sor került a vonatkozó vezetői nyilatkozatok, éves kontrolljelentések és auditvélemények benyújtására.

A pénzügyi korrekcióra vonatkozó döntés során a Bizottság:

- a) tiszteletben tartja az arányosság elvét azáltal, hogy figyelembe veszi az irányítási és kontrollrendszer hatékony működése súlyos hiányosságának jellegét és mértékét, valamint az uniós költségvetésre gyakorolt pénzügyi hatásait;
- b) a százalékban meghatározott átalányalapú vagy extrapolált korrekció alkalmazása során kizárja a tagállam által már korábban észlelt és a 139. cikk (10) bekezdésével összhangban az elszámolásokban kiigazított szabálytalan kiadásokat, valamint a 137. cikk (2) bekezdése szerinti jogszerűségi és szabályszerűségi értékelés alatt álló kiadásokat;
- c) az uniós költségvetést érintő fennmaradó kockázat meghatározása során figyelembe veszi a tagállam által észlelt egyéb súlyos hiányosságok okán a tagállam által az érintett kiadásokra alkalmazott százalékban meghatározott átalányalapú vagy extrapolált korrekciókat.

(8) Az ETHA-ra vonatkozó szabályok a 144. cikk (7) bekezdésében említett pénzügyi korrekciókra vonatkozó további eljárási szabályokat állapíthatnak meg.

146. cikk

A tagállamok kötelezettségei

A Bizottság által végrehajtott pénzügyi korrekció nem érinti a tagállamoknak az e rendelet 143. cikke (2) bekezdése szerinti visszafizetésre vonatkozó kötelezettségét, valamint az EUMSZ

107. cikkének (1) bekezdése és a 659/1999/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ 14. cikke szerinti állami támogatás visszafizetésére vonatkozó kötelezettségét.

147. cikk

Visszafizetés

(1) Az Unió költségvetésébe teljesítendő visszafizetést a költségvetési rendelet 73. cikkének megfelelően kiállított visszafizetési felszólításon feltüntetett esedékességi időpont előtt kell teljesíteni. Az esedékesség a felszólítás kiadását követő második hónap utolsó napja.

(2) Késedelmes visszafizetés esetén az esedékesség időpontjától a tényleges visszafizetés napjáig terjedő időszakra vonatkozóan késedelmi kamatot kell fizetni. A kamatláb másfél százalékponttal haladja meg azt a kamatlábat, amelyet az Európai Központi Bank az irányadó refinanszírozási műveletekre az esedékesség napja szerinti hónap első munkanapján alkalmaz.

III. CÍM

AZ OPERATÍV PROGRAMOK ARÁNYOS ELLENŐRZÉSE

148. cikk

Az operatív programok arányos ellenőrzése

(1) Azon műveletek esetében, amelyeknél a teljes elszámolható kiadás nem haladja meg a 200 000 EUR-t az ERFA és a Kohéziós Alap esetében, valamint a 150 000 EUR-t az ESZA esetében, illetve 100 000 EUR-t az ETHA esetében, az audithatóság vagy a Bizottság csak egy auditvizsgálatot végez a művelet lezárásának számviteli évével azonos számviteli évre vonatkozó elszámolások benyújtása előtt. A többi művelet esetében az audithatóság vagy a Bizottság számviteli évenként legfeljebb egy auditvizsgálatot végez a művelet lezárásának számviteli évével azonos számviteli évre vonatkozó elszámolások benyújtása előtt. A Bizottság vagy az audithatóság egy adott évben nem végezheti el a műveletek auditját, ha az Európai Számvevőszék abban az évben már végzett auditot, feltéve, hogy az Európai Számvevőszék által e műveletek tekintetében elvégzett audit eredményeit az audithatóság vagy a Bizottság fel tudja használni feladatai teljesítéséhez.

(2) Az olyan operatív programok esetében, ahol a legutóbbi auditvélemény nem mutatott ki jelentős hiányosságokat, a Bizottság megállapodhat az audithatósággal a 128. cikk (3) bekezdésében említett következő találkozó alkalmával, hogy a szükséges auditmunka színvonalát csökkenteni lehet, hogy az arányos legyen a megállapított kockázattal. Ezen esetekben a Bizottság nem végez saját helyszíni auditokat, hacsak nincsen az irányítási és kontrollrendszer hiányosságára utaló bizonyíték, amely a Bizottságnak az éves beszámolóban bejelentett kiadást érint egy olyan számviteli évben, amelynek elszámolásait a Bizottság már elfogadta.

⁽¹⁾ A Tanács 659/1999/EK rendelete (1999. március 22.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról, HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

(3) Azon operatív programok esetében, amelyeknél a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy az audithatóság véleménye megbízható, megállapodhat az audithatósággal arról, hogy a Bizottság saját helyszíni auditjait az audithatóság munkájának auditja korlátozza, hacsak nem merül fel bizonyíték az audithatóság munkájának hiányosságaira egy olyan számviteli évről vonatkozóan, amelynek elszámolásait a Bizottság már elfogadta.

(4) Az (1) bekezdéstől eltérve, az audithatóság és a Bizottság végezhet műveletekre irányuló auditokat, amennyiben egy kockázatértékelés vagy az Európai Számvevőszék által végzett audit alkalmával konkrét szabálytalanság vagy visszaélés kockázata merül fel, vagy amennyiben bizonyított, hogy az érintett operatív program irányítási és kontrollrendszer hatékony működésében súlyos hiányosságok tapasztalhatók, valamint a 140. cikk (1) bekezdésében említett időszak során. A Bizottság az audithatóság munkájának értékelése céljából felülvizsgálja az audithatóság auditnyomvonalát vagy részt vesz az audithatóság helyszíni auditjaiban, és – amennyiben ez a nemzetközileg elfogadott auditstandardokkal összhangban szükséges ahhoz, hogy megbizonyosodjon az audithatóság hatékony működéséről – a Bizottság elvégezheti a műveletek auditját.

ÖTÖDIK RÉSZ

FELHATALMAZÁS, VÉGREHAJTÁS, ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

Felhatalmazás és végrehajtási rendelkezések

149. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó, Bizottságra ruházott hatáskör gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.

(2) A Bizottság az 5. cikk (3) bekezdésében, a 12. cikk második bekezdésében, a 22. cikk (7) bekezdésének negyedik albekezdésében, a 37. cikk (13) bekezdésében, a 38. cikk (4) bekezdésének harmadik albekezdésében, a 40. cikk (4) bekezdésében, a 41. cikk (3) bekezdésében, a 42. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében, a 42. cikk (6) bekezdésében, a 61. cikk (3) bekezdésének második, harmadik, negyedik és hetedik albekezdésében, a 63. cikk (4) bekezdésében, a 64. cikk (4) bekezdésében, a 68. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében, a 101. cikk negyedik bekezdésében, a 122. cikk (2) bekezdésének ötödik albekezdésében, a 125. cikk (8) bekezdésének első albekezdésében, a 125. cikk (9) bekezdésében, a 127. cikk (7) és (8) bekezdésében és a 144. cikk (6) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása 2020. december 31-ig szól 2013. december 21-i kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 5. cikk (3) bekezdésében, a 12. cikk második bekezdésében, a 22. cikk (7) bekezdésének negyedik albekezdésében, a 37. cikk (13) bekezdésében, a 38. cikk (4) bekezdésének harmadik albekezdésében, a 40. cikk (4) bekezdésében, a 41. cikk (3) bekezdésében, a 42. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében, a 42. cikk (6) bekezdésében, a 61. cikk (3) bekezdésének második, harmadik, negyedik és hetedik albekezdésében, a 63. cikk (4) bekezdésében, a 64. cikk (4) bekezdésében, a 68. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében, a 101.

cikk negyedik bekezdésében, a 122. cikk (2) bekezdésének ötödik albekezdésében, a 125. cikk (8) bekezdésének első albekezdésében és a 125. cikk (9) bekezdésében, a 127. cikk (7) és (8) bekezdésében és a 144. cikk (6) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) Az 5. cikk (3) bekezdése, a 12. cikk második bekezdésében, a 22. cikk (7) bekezdésének negyedik albekezdése, a 37. cikk (13) bekezdése, a 38. cikk (4) bekezdésének harmadik albekezdése, a 40. cikk (4) bekezdése, a 41. cikk (3) bekezdésében, a 42. cikk (1) bekezdésének második albekezdése, a 42. cikk (6) bekezdése, a 61. cikk (3) bekezdésének második, harmadik, negyedik és hetedik albekezdése, a 63. cikk (4) bekezdése, a 64. cikk (4) bekezdése, a 68. cikk (1) bekezdésének második albekezdése, a 101. cikk negyedik bekezdése, a 122. cikk (2) bekezdésének ötödik albekezdése, a 125. cikk (8) bekezdésének első albekezdése és a 125. cikk (9) bekezdése, a 127. cikk (7) és (8) bekezdése és a 144. cikk (6) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

150. cikk

Bizottsági eljárás

(1) Az e rendelet, az ERFA-rendelet, az ETE-rendelet, az ESZA-rendelet és a KA-rendelet alkalmazása során a Bizottság munkáját az ESB-alapok koordinációs bizottsága segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottság.

(2) Az e bekezdésre való hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 4. cikke alkalmazandó.

(3) Az e bekezdésre való hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikke alkalmazandó.

Ha a bizottság nem ad ki véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét a 8. cikk harmadik bekezdésében, a 22. cikk (7) bekezdésének ötödik albekezdésében, a 38. cikk (3) bekezdésének második albekezdésében, a 38. cikk (10) bekezdésében, a 39. cikk (4) bekezdésének második albekezdésében, a 46. cikk (3) bekezdésében, a 96. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében, a 115. cikk (4) bekezdésében és a 125. cikk (8) bekezdésének második albekezdésében említett végrehajtási hatáskörök tekintetében, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

II. FEJEZET

Átmeneti és záró rendelkezések

151. cikk

Felülvizsgálat

Az EUMSZ 177. cikke értelmében az Európai Parlament és a Tanács e rendeletet 2020. december 31-ig felülvizsgálja.

152. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Ez a rendelet nem érinti sem a Bizottság által az 1083/2006/EK rendelet alapján, sem bármely egyéb, az adott támogatásra 2013. december 31-én irányadó jogszabály alapján jóváhagyott segítségnyújtás folytatását vagy módosítását – beleértve annak teljes vagy részleges megszüntetését is. Az említett rendelet, illetve az ilyen egyéb alkalmazandó jogszabályok következképpen 2013. december 31. után tovább alkalmazandók az adott segítségnyújtásra vagy az érintett műveletekre, azok zárásáig. E bekezdés alkalmazásában a segítségnyújtás kiterjed az operatív programokra és a nagyprojektekre.

(2) Az 1083/2006/EK rendelet alapján támogatás iránt benyújtott vagy jóváhagyott kérelmek továbbra is érvényesek.

(3) Amennyiben valamely tagállam él a 123. cikk (3) bekezdésében foglalt lehetőséggel, kérelmet nyújthat be a Bizottsághoz az iránt, hogy az 1083/2006/EK rendelet 59. cikke (1) bekezdésének b) pontjától eltérve az irányító hatóság elláthassa az igazoló hatóság feladatait az 1083/2006/EK rendelet alapján végrehajtott, kapcsolódó operatív programok tekintetében. A kérelemhez mellékelni kell az audithatóság által készített értékelést. Amennyiben a Bizottság az audithatóság által a

rendelkezésre bocsátott, illetve a saját ellenőrzései során nyert információk alapján meggyőződik arról, hogy az érintett operatív programok irányító és kontrollrendszerei hatékonyan működnek, és hogy azok működését nem fogja befolyásolni, ha az irányító hatóság látja el az igazoló hatóság feladatait, a kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül tájékoztatja a tagállamot az egyetértéséről.

153. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) A 152. cikkben megállapított rendelkezések sérelme nélkül az 1083/2006/EK rendelet 2014. január 1-jén hatályát veszti.

(2) A hatályon kívül helyezett rendeletre történő hivatkozásokat erre a rendeletre történő hivatkozásnak kell tekinteni, és a XIV. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

154. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

A20–24. cikk, a 29. cikk (3) bekezdése, a 38. cikk (1) bekezdésének a) pontja, a 58., 60., 76–92., 118., 120., 121. és 129–147. cikk 2014. január 1-jétől alkalmazandó.

A 39. cikk (2) bekezdése hetedik albekezdésének második mondata és a 76. cikk ötödik bekezdése az a költségvetési rendeletnek az előirányzatok visszavonásával kapcsolatos módosítása hatályba lépésének napjától alkalmazandó.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 17-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

R. ŠADŽIUS

I. MELLÉKLET

A KÖZÖS STRATÉGIAI KERET

1. BEVEZETÉS

Az Unió harmonikus, kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődésének előmozdítása céljából és annak érdekében, hogy az ESB-alapok maximálisan hozzájárulhassanak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához, továbbá az ESB-alapok alapspecifikus küldetéseivel – ideértve a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót is –, biztosítani kell, hogy az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia keretében tett szakpolitikai kötelezettségvállalások megfelelő támogatást kapjanak az ESB-alapokból, valamint más uniós eszközökből nyújtott finanszírozás révén. A közös stratégiai keret ezért a 10. cikkel és az alapspecifikus rendeletekben meghatározott prioritásokkal és célkitűzésekkel összhangban stratégiai vezérelveket határoz meg egy olyan integrált fejlesztési megközelítés elérése érdekében, amely a más uniós eszközökkel és szakpolitikákkal összehangolt ESB-alapokat veszi igénybe, az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia szakpolitikai célkitűzéseivel és kiemelt céljaival, valamint adott esetben a kiemelt kezdeményezésekkel összhangban, miközben figyelembe veszi a főbb területi kihívásokat és a sajátos nemzeti, regionális és helyi összefüggéseket.

2. AZ ESB-ALAPOK HOZZÁJÁRULÁSA AZ INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS INKLUZÍV NÖVEKEDÉSRE VONATKOZÓ UNIÓS STRATÉGIÁHOZ ÉS AZ UNIÓ GAZDASÁGI IRÁNYÍTÁSÁVAL VALÓ KOHERENCIA

1. Annak érdekében, hogy a partnerségi megállapodásokban és programokban ténylegesen támogatni lehessen az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés célkitűzését, e rendelet tizenegy olyan tematikus célkitűzést határoz meg a 9. cikk első bekezdésében, amelyek megfelelnek az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia prioritásainak, és amelyek támogatásban részesülnek az ESB-alapokból.
2. A tagállamok – e 9. cikk első bekezdésében meghatározott tematikus célkitűzésekkel összhangban – a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez szükséges kritikus tömeg biztosítása érdekében e rendelet 18. cikkének és az egyes alapok tekintetében a tematikus koncentrációra vonatkozó szabályoknak megfelelően összpontosítják a támogatást, valamint biztosítják a kiadások hatékonyságát. A tagállamok különös figyelmet szentelnek arra, hogy előnyben részesítsék a növekedést serkentő kiadásokat – köztük az oktatásra, kutatásra, innovációra és energiahatékonyságra fordított költségeket, illetve azon kiadásokat, amelyek a kkv-k számára megkönnyítik a finanszírozáshoz jutást, amelyek biztosítják a környezeti fenntarthatóságot –, valamint a természetes erőforrások kezelésére és az éghajlatváltozás elleni küzdelemre, illetve a közigazgatás korszerűsítésére. Szem előtt tartják továbbá, hogy a foglalkoztatási szolgálatok és az aktív munkaerő-piaci szakpolitikák hatóköre és hatékonysága továbbra is megfelelő szintű legyen, illetve növekedjen, a munkanélküliség elleni küzdelem – különös hangsúlyt fektetve a fiatalokra –, a válság társadalmi következményeinek kezelése és a társadalmi befogadás előmozdítása érdekében.
3. Az európai szemeszter összefüggésében megállapított prioritásokkal való összhang biztosítása érdekében a tagállamok – partnerségi megállapodásaik kidolgozásakor – az ESB-alapok felhasználását adott esetben a nemzeti reformprogramok, illetve az EUMSZ 121. cikke (2) bekezdésének megfelelően elfogadott, legújabb releváns országspecifikus ajánlások, valamint az EUMSZ 148. cikke (4) bekezdésének megfelelően elfogadott releváns tanácsi ajánlások figyelembevételével tervezik meg, szerepüknek és kötelezettségeiknek megfelelően. A tagállamoknak – szükség szerint – figyelembe veszik továbbá a Tanácsnak a Stabilitási és növekedési paktum, illetve a gazdasági kiigazítási programok alapján kibocsátott vonatkozó ajánlásait is.
4. Annak meghatározása érdekében, hogy az ESB-alapok miként tudnak a leghatékonyabban hozzájárulni az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához, és hogy figyelembe vegyék a Szerződés célkitűzéseit, a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót is beleértve, a tagállamok kiválasztják az ESB-alapok nemzeti, regionális és helyi összefüggésekben való tervezett felhasználására vonatkozó tematikus célkitűzéseket.

3. AZ ESB-ALAPOK FELHASZNÁLÁSÁNAK INTEGRÁLT MEGKÖZELÍTÉSE ÉS SZABÁLYAI

3.1 Bevezetés

1. A 15. cikk (2) bekezdés a) pontjának megfelelően a partnerségi megállapodás kitér a területi fejlesztés tekintetében alkalmazott integrált megközelítésre. A tagállamok biztosítják, hogy a tematikus célkitűzések, valamint a beruházások és az uniós prioritások megválasztása lehetővé tegye a fejlesztési szükségletek és a területi kihívások integrált módon történő kezelését a 6.4. szakaszban meghatározott elemzéssel összhangban. A tagállamok törekednek arra, hogy maximálisan kihasználják az ESB-alapok összehangolt és integrált megvalósításának biztosítására szolgáló lehetőségeket.
2. A tagállamok és adott esetben a 4. cikk (4) bekezdésével összhangban a régiók gondoskodnak arról, hogy az ESB-alapokból támogatott beavatkozások kiegészítsék egymást, és megvalósításuk összehangolt módon történjen a szinergiák létrehozása céljából, hogy a 4., 15. és 27. cikkel összhangban csökkenjenek az irányító hatóságokra és kedvezményezettekre háruló igazgatási költségek és terhek.

3.2 Koordináció és kiegészítő jelleg

1. A tagállamok és az ESB-alapok végrehajtásáért felelős irányító hatóságok szoros együttműködésben dolgoznak a partnerségi megállapodások és a programok elkészítése, végrehajtása, monitoringja és értékelése során. Különösen a következő intézkedések végrehajtásáról gondoskodnak:
  - a) olyan beavatkozási területek azonosítása, ahol az ESB-alapok kiegészítő jelleggel ötvözhető az e rendeletben megállapított tematikus célkitűzések teljesítése érdekében;
  - b) a 4. cikk (6) bekezdésével összhangban az ESB-alapokra vonatkozó szabályok meglétének biztosítása, hogy növeljék az alapok hatását és eredményességét, adott esetben a több alapból finanszírozott programoknak az alapok tekintetében történő felhasználásán keresztül is;
  - c) más ESB-alapokért felelős irányító hatóságoknak vagy más irányító hatóságoknak és érintett minisztériumoknak a támogatási rendszerek kidolgozásában való részvételének előmozdítása az összehangolás biztosítása és az átfedések elkerülése érdekében;
  - d) adott esetben közös monitoring-bizottságok létrehozása olyan programok esetében, amelyek támogatásban részesülnek az ESB-alapokból, valamint más közös irányítási és kontrollintézkedések kidolgozása az ESB-alapok felhasználásáért felelős hatóságok közötti koordináció megkönnyítése érdekében;
  - e) a pályázókat és kedvezményezetteket esetlegesen segítő, közös e-kormányzási megoldások és ESB- egyablakos tanácsadás alkalmazása, többek között az egyes ESB-alapon keresztül rendelkezésre álló támogatási lehetőségekkel kapcsolatban;
  - f) mechanizmusok létrehozása az ERFA és az ESZA által finanszírozott együttműködési tevékenységek összehangolására a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés alá tartozó programokból támogatott beruházásokkal;
  - g) közös megközelítések előmozdítása az ESB-alapok között a műveletek, az ajánlattételi felhívások és a kiválasztási eljárások vagy más olyan mechanizmusok fejlesztése tekintetében, amelyek az integrált projektek esetében elősegítik az alapokhoz való hozzáférést;
  - h) a különböző ESB-alapok irányító hatóságai közötti együttműködés ösztönzése a monitoring, értékelés, irányítás és kontroll, valamint az audit területén.

3.3 Az integrált megközelítések ösztönzése

1. A tagállamok adott esetben helyi, regionális vagy nemzeti szinten a sajátos területi kihívásokra szabott integrált csomagokban ötvözik az ESB-alapokat a partnerségi megállapodásokban és a programokban kítűzött célok megvalósításának támogatása érdekében. Ezt integrált területi beruházások, integrált műveletek, közös cselekvési tervek és közösségvezérelt helyi fejlesztés alkalmazásával lehet végrehajtani.
2. A 36. cikknek megfelelően a tematikus célkitűzések integrált felhasználásának megvalósítása érdekében integrált területi beruházás keretében ötvözhető az ESZA, az ERFA és a Kohéziós Alap által támogatott különböző prioritási tengelyekből vagy operatív programokból származó pénzeszközök. Az integrált területi beruházás keretében tett fellépéseket az egyes programok tekintetében ki lehet egészíteni az EMVA vagy az ETHA keretében nyújtott pénzügyi támogatással.
3. Az alapspecifikus szabályok vonatkozó rendelkezéseivel összhangban egy tematikusan koherens integrált megközelítés keretében a hatás és eredményesség fokozása érdekében egy prioritási tengely egynél több régiókategóriára vonatkozhat, egy tematikus célkitűzés alatt vonhatja össze az ERFA, Kohéziós Alap és az ESZA egy vagy több, egymást kiegészítő beruházási prioritásait, és kellően indokolt esetekben ötvözheti a különböző tematikus célkitűzések egy vagy több kiegészítő beruházási prioritását az adott prioritási tengelyhez való maximális hozzájárulás érdekében.
4. A tagállamok – intézményi és jogi kereteknek, valamint a 32. cikknek megfelelően – előmozdítják helyi és szubregionális megközelítések kidolgozását. A közösségvezérelt helyi fejlesztést a stratégiai megközelítés keretében kell végrehajtani annak biztosítása érdekében, hogy a helyi szükségletek „alulról felfelé” haladó meghatározása figyelembe vegye a magasabb szinten meghatározott prioritásokat. A tagállamok ezért a 15. cikk (2) bekezdésével összhangban meghatározzák az EMVA, illetve adott esetben az ERFA, az ESZA vagy az ETHA körébe tartozó, közösségvezérelt helyi fejlesztésre irányuló megközelítéseiket, és a partnerségi megállapodásokban ismertetik az ily módon megoldani kívánt főbb problémákat, a közösségvezérelt helyi fejlesztés fő célkitűzéseit és prioritásait, valamint az intézkedések által érintett területípusokat és azt, hogy milyen sajátos szerep jut a helyi akciócsoportoknak a stratégiák megvalósításában, illetve az EMVA, illetve adott esetben az ERFA, az ESZA vagy az ETHA tervezett szerepét a közösségvezérelt helyi fejlődést célzó stratégiák különböző területípusokon – például vidéki térségekben, városi és tengerparti területeken – történő megvalósításában, valamint meghatározzák az intézkedéseknek megfelelő koordinációs mechanizmusokat.

4. AZ ESB-ALAPOK ÉS MÁS UNIÓS SZAKPOLITIKÁK ÉS ESZKÖZÖK KÖZÖTTI KOORDINÁCIÓ ÉS SZINERGIÁK

A tagállamok általi, az e szakasznak megfelelő koordinációt abban az esetben alkalmazzák, ha egy tagállam az ESB-alapokból és az érintett szakpolitikai területen rendelkezésre álló más uniós eszközökből származó támogatást is igénybe szándékozik venni. Az ebben a szakaszban ismertetett uniós programok listája nem teljes körű.

4.1 Bevezetés

1. A tagállamok és a Bizottság a hatáskörüknek megfelelően figyelembe veszik az uniós szakpolitikák nemzeti és regionális szintű, valamint a társadalmi, gazdasági és területi kohézióra gyakorolt hatását; ennek célja a szinergiák és a hatékony koordináció elősegítése, valamint az uniós alapok azon eszközeinek azonosítása és előmozdítása, amelyek leginkább alkalmasak a helyi, regionális és nemzeti beruházások támogatására. A tagállamok biztosítják az uniós szakpolitikák és eszközök, valamint a nemzeti, regionális és helyi beavatkozások közötti kiegészítő jelleget is.
2. A tagállamok és a Bizottság – a 4. cikk (6) bekezdésével összhangban – a hatáskörüknek megfelelően biztosítják az ESB-alapok és a más vonatkozó uniós eszközök közötti, uniós és tagállami szintű koordinációt. A programozás és a végrehajtás szakaszában megfelelő lépéseket tesznek az ESB-alapok által támogatott beavatkozások és más uniós szakpolitikák célkitűzései közötti összhang biztosítása érdekében. E célból a következő szempontokat veszik figyelembe:
  - a) a különböző uniós eszközök közötti kiegészítő jelleg és szinergiák fokozása és kihasználása uniós, nemzeti és regionális szinten, mind a tervezés szakaszában, mind pedig a megvalósítás alatt;
  - b) a meglévő struktúrák optimalizálása és szükség szerint új struktúrák létrehozása, amelyek lehetővé teszik a különböző uniós és nemzeti szintű koordinációs eszközök és struktúrák prioritásainak stratégiai azonosítását, az erőfeszítések megkettőzésének elkerülését és azonosítják a kiegészítő pénzügyi támogatásra szoruló területeket;
  - c) a különböző eszközökből származó támogatások kombinációjával kapcsolatos potenciálnak az egyes műveletek támogatására és az uniós és nemzeti szintű végrehajtás felelőseivel való szoros együttműködésre való felhasználása abból a célból, hogy koherens és egyszerű finanszírozási lehetőség álljon a kedvezményezettek rendelkezésére.

4.2 KOORDINÁCIÓ A KÖZÖS AGRÁRPOLITIKÁVAL ÉS A KÖZÖS HALÁSZATI POLITIKÁVAL

1. Az EMVA a közös agrárpolitika szerves része és kiegészíti az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap intézkedéseit, amelyek közvetlen támogatást nyújtanak a mezőgazdasági termelőknek, illetve támogatják a piaci intézkedéseket. Ezért a tagállamok ezeket a beavatkozásokat együttesen irányítják annak érdekében, hogy a szinergiákat és az uniós támogatások hozzáadott értékét maximalizálni lehessen.
2. Az ETHA célja a megreformált közös halászati politika és az integrált tengerpolitika célkitűzéseinek elérése. A tagállamok ezért használják az ETHA-t egyrészt az adatgyűjtés javítása és a kontroll fokozására tett erőfeszítések támogatása, másrészt annak biztosítása érdekében, hogy a szinergiák az integrált tengerpolitika prioritásainak – például a tengerekkel kapcsolatos tudás, a tengeri területhasználat-tervezés, a tengerparti övezetek integrált kezelése, az integrált tengerfelügyelet, a tengeri környezet védelme és a biológiai sokféleség, valamint az éghajlatváltozás part menti területekre gyakorolt kedvezőtlen hatásaihoz való alkalmazkodás – támogatása során is fontosak legyenek.

4.3 A Horizont 2020 és más központilag irányított uniós programok a kutatás és fejlesztés területén

1. A tagállamok és a Bizottság kellően figyelemmel vannak arra, hogy az ESB-alapok, a Horizont 2020, a vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program (COSME), a(z) 1287/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾ összhangban, valamint más, központilag irányított, uniós támogatásban részesülő vonatkozó programok között jobb legyen a koordináció és erősödjön a kiegészítő jelleg, miközben a vonatkozó beavatkozási területeket világosan elkülönítik egymástól.
2. Adott esetben a tagállamok a nemzeti reformprogramnak megfelelően intelligens szakosodási nemzeti és/vagy regionális stratégiákat dolgoznak ki. Az ilyen stratégiák az intelligens szakosodási nemzeti és/vagy regionális kutatási és innovációs stratégiai szakpolitikai keret formáját ölthetik, vagy beépíthetők abba. Az intelligens szakosodási stratégiákat a nemzeti vagy regionális irányító hatóságok más érdekeltel – például egyetemek és felsőoktatási intézmények, helyi iparágak és szociális partnerek – bevonásával egy vállalkozói felfedezési folyamat során dolgozzák ki. A Horizont 2020 által közvetlenül érintett hatóságok szorosan kapcsolódnak e folyamathoz. Az intelligens szakosodási a stratégiák a következőket tartalmazzák:

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1287/2013/EU rendelete (11 december 2013) a vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program (COSME) (2014–2020) létrehozásáról és az 1639/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 33. oldalát).

- a) az „alulról felfelé irányuló fellépések”, amelyek a regionális kutatási és innovációs szereplőket hivatottak felkészíteni a Horizont 2020 projektjeiben („stairways to excellence” – „a kiválósághoz vezető út”) való részvételre, kapacitásépítés útján zajlanak. Erősíteni kell a Horizont 2020 nemzeti kapcsolattartó pontjai és az ESB-alapokat irányító hatóságok közötti kommunikációt és együttműködést.
- b) a „felülről lefelé irányuló fellépések” olyan eszközöket biztosítanak, amelyekkel a Horizont 2020 és az azt megelőző programok kutatási és innovációs eredményei kiaknázhatók és a piacon terjeszthetők, különös hangsúlyt helyezve egy innovációbarát környezet kialakítására az üzleti élet és az ipar, ideértve a kkv-k számára, valamint összhangban azokkal a prioritásokkal, amelyeket az intelligens szakosodási stratégiában a területekre vonatkozóan megállapítottak.
3. A tagállamok ösztönöznek e rendelet azon rendelkezéseinek alkalmazására, amelyek lehetővé teszik a 2. pontban említett stratégiák egyes részeinek végrehajtását célzó releváns programoknál az ESB-alapoknak a Horizont 2020 forrásaival való együttes igénybevétele. A nemzeti és a regionális hatóságok számára közös támogatást kell biztosítani az ilyen jellegű stratégiák kidolgozásához és megvalósításához, az európai érdekű kutatási és innovációs infrastruktúrák közös finanszírozási lehetőségeinek azonosításához, a nemzetközi együttműködés előmozdításához, a partneri felülvizsgálati eljárás révén történő módszertani támogatáshoz, a bevált gyakorlatok cseréjéhez és a régiókon átívelő képzéshez.
4. A tagállamok és adott esetben a 4. cikk (4) bekezdése szerint a régiók kiegészítő intézkedéseket is figyelembe vesznek annak érdekében, hogy kutatási és innovációs potenciáljukat kiaknázhassák oly módon, hogy azok kiegészítsék a Horizont 2020-at és azzal szinergiákat alkossanak, különösen közös finanszírozás révén. Ezen intézkedések a következők:
- a) a kiváló kutatóintézetek és a kevésbé fejlett régiók, valamint a kutatás, fejlesztés és innováció (K+F+I) területén rosszul teljesítő tagállamok és régiók összekapcsolása új kiválósági központok létrehozása vagy a meglévők fejlesztése céljából a kevésbé fejlett régiókban és a K+F+I területén rosszul teljesítő tagállamokban és régiókban;
- b) kapcsolatépítés az elismert kiválóságú innovatív klaszterek között a kevésbé fejlett régiókban, valamint a K+F+I területén rosszul teljesítő tagállamokban és régiókban;
- c) „EKT tanszékek” létrehozása, hogy a kiemelkedő egyetemi szakembereket különösen a kevésbé fejlett régiókba és a K+F+I területén rosszul teljesítő tagállamokba és régiókba vonzzák;
- d) olyan kutatók és innovátorok nemzetközi hálózatokhoz való hozzáféréseinek támogatása, akiknek nincs megfelelő kapcsolatuk az Európai Kutatási Térséggel (EKT), vagy akik kevésbé fejlett régiókból, illetve a K+F+I területén rosszul teljesítő tagállamokból és régiókból származnak;
- e) adott esetben az európai innovációs partnerségekhez való hozzájárulás;
- f) nemzeti intézmények és/vagy kiválósági csoportok felkészítése az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) tudományos és innovációs társulásaiban (TIT-ek) való részvételre; valamint
- g) magas színvonalú nemzetközi kutatói mobilitási programok megrendezése a „Marie Skłodowska-Curie-fellépések” társfinanszírozásával.

A tagállamok adott esetben a 70. cikkel összhangban a rugalmasság kihasználására törekednek, hogy a kritikus tömeg eléréséhez elégséges beruházási szinttel támogassák a programterületen kívüli műveleteket az első albekezdésben említett intézkedések lehető leghatékonyabb végrehajtása érdekében.

4.4 Demonstrációs projektek finanszírozása az új belépők részére fenntartott tartalék (NER) 300 keretében ⁽¹⁾

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az ESB-alapokból nyújtott finanszírozást összehangolják a NER 300 programból nyújtott finanszírozással, amely az európai kibocsátás-kereskedelmi rendszer keretében az új belépők részére fenntartott 300 milliárd kibocsátási egység árveréséből nyert bevételét használja fel.

⁽¹⁾ A Bizottság 2010/670/EU határozata (2010. november 3.) a szén-dioxid környezetvédelmi szempontból biztonságos leválasztására és geológiai tárolására irányuló kereskedelmi demonstrációs projekteknek, valamint a megújuló energiaforrások hasznosítására alkalmazott innovatív technológiák demonstrációs projektjeinek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli, a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel létrehozott kereskedelmi rendszere keretében történő finanszírozására vonatkozó kritériumok és intézkedések meghatározásáról (HL L 290., 2010.11.6., 39. o.).

4.5 A környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) ⁽¹⁾ és a környezetvédelmi uniós vívmányok

1. A tagállamok és a Bizottság a programok keretében az erőteljesebb tematikus irányultságon és a 8. cikkkel összhangban a fenntartható fejlesztés elvének alkalmazásán keresztül törekednek az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz történő alkalmazkodásra, a környezetvédelmet és az erőforrások hatékonyságát szolgáló uniós szakpolitikai eszközökkel (finanszírozási és nem finanszírozási eszközök) való szinergiák kiaknázására.
2. A tagállamok előmozdítják, és adott esetben a 4. cikkkel összhangban biztosítják a kiegészítő jelleget és az összehangolást a LIFE-fal, különösen az integrált programokkal, a természet, a biológiai sokféleség, a vízgazdálkodás, a hulladékgazdálkodás, a levegő, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz történő alkalmazkodás területén. Az ilyen összehangolást olyan intézkedések által kell elérni, mint tevékenységeknek az ESB-alapokon keresztüli finanszírozása, amely kiegészíti a LIFE integrált projektjeinek finanszírozását, valamint a LIFE keretében érvényesített megoldások, módszerek és megközelítések használatának előmozdítása által, beleértve többek között a környezetbarát infrastruktúrába, energiahatékonyságba, ökoinnovációba és az ökoszisztéma alapú megoldásokba való beruházásokat és a kapcsolódó innovatív technológiák elfogadását.
3. A vonatkozó ágazati tervek, programok és stratégiák (közöttük a kiemelt cselekvési keret, a vízgyűjtő-gazdálkodási terv, a hulladékgazdálkodási terv, az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló terv vagy az ahhoz történő alkalmazkodásra vonatkozó stratégia) koordinációs keretként szolgálhatnak azokban az esetekben, ha az érintett területeken támogatást terveztek.

4.6 ERASMUS + ⁽²⁾

1. A tagállamok arra törekednek, hogy felhasználják az ESB-alapokat az „Erasmus +” program keretében kidolgozott és sikeresen tesztelt eszközök és módszerek horizontális alkalmazására, hogy maximalizálják az emberekkel kapcsolatos beruházások társadalmi és gazdasági hatását, és lendületet adjanak többek között az ifjúsági kezdeményezéseknek és a polgári fellépéseknek.
2. A tagállamok előmozdítják és a 4. cikkkel összhangban biztosítják az ESB-alapok és az „Erasmus +” program közötti hatékony nemzeti szintű koordinációt, világosan elkülönítve a támogatott beruházási típusokat és célcsoportokat. A tagállamok a mobilitást ösztönző fellépések finanszírozása tekintetében kiegészítő jellegre törekednek.
3. Az irányító hatóságok és az „Erasmus +” program keretében létrehozott nemzeti hivatalok közötti megfelelő együttműködési mechanizmusok kialakítása révén koordinációt kell megvalósítani, ami elősegítheti a polgároknak uniós, nemzeti és regionális szinten irányuló átlátható és elérhető kommunikációt.

4.7 Az Európai Unió foglalkoztatás és társadalmi innováció programja (EaSI) ⁽³⁾

1. A tagállamok előmozdítják és a 4. cikk (6) bekezdésével összhangban biztosítják a hatékony koordináció kialakítását az Európai Unió foglalkoztatás és társadalmi innováció programja, valamint az ESB-alapokból a foglalkoztatás és a társadalmi befogadás tematikus célkitűzések keretében nyújtott támogatás között. Ez a hatékony koordináció magában foglalja az Európai Unió foglalkoztatás és társadalmi innováció programjának EURES elnevezésű tengelye alapján nyújtott támogatások koordinálását a munkaadó ESZA által támogatott transznacionális mobilitását erősítő intézkedésekkel, hogy előmozdítsák a munkavállalók földrajzi mobilitását és fellendítsék a foglalkoztatási lehetőségeket, továbbá magában foglalja az ESB-alapok által az önfoglalkoztatásra, a vállalkozó szellemre, a vállalat alapításra és a szociális vállalkozásokra nyújtott támogatások és az Európai Unió foglalkoztatás és társadalmi innováció programjának mikrofinanszírozási és a szociális vállalkozási területén nyújtott támogatás összehangolását.
2. A tagállamok arra törekednek, hogy az ESZA támogatásával felerősítsék az Európai Unió foglalkoztatás és társadalmi innováció programjának Progress elnevezésű területén – különösen a társadalmi innovációra és a szociálpolitikai kísérletre vonatkozóan – kidolgozott legsikeresebb intézkedéseket.

4.8 Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) ⁽⁴⁾

1. A közlekedés, távközlés és energia terén létrejövő európai hozzáadott érték maximalizálása érdekében a tagállamok és a Bizottság gondoskodnak arról, hogy az ERFA és a Kohéziós Alap beavatkozásait az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből nyújtott támogatással szoros együttműködésben tervezzék meg annak érdekében, hogy biztosítsák a kiegészítő jelleget, hogy ne kerüljön sor párhuzamos erőfeszítésekre, továbbá biztosítják az optimális kapcsolatok kialakítását a különböző infrastruktúra-típusok között helyi, regionális és nemzeti szinten,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1293/2013/EU rendelete (11 december 2013) a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) létrehozásáról és a 614/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 185. oldalát).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1288/2013/EU rendelete (11 december 2013) az „Erasmus+” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról, valamint az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 50. oldalát).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1296/2013/EU rendelete (11 december 2013) az Európai Unió foglalkoztatás és társadalmi innováció programjáról és a foglalkoztatási és társadalmi beilleszkedési célú európai Progress mikrofinanszírozási eszköz megteremtéséről szóló 283/2010/EU határozat módosításáról (Lásd e Hivatalos Lap 238. oldalát).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1316/2013/EU rendelete (11 december 2013) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, illetve a 913/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 680/2007/EK és a 67/2010/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 129. o.).

és az Unió egész területén. Biztosítani kell a különböző finanszírozási eszközök maximális hatását az uniós és belső piaci dimenzióval rendelkező projektek vonatkozásában, elő kell segíteni a társadalmi, gazdasági és területi kohézió, különösen a megfelelő transzeurópai közlekedési hálózatra vonatkozó szakpolitikai keretben meghatározott, prioritást élvező közlekedési, energetikai és digitális infrastruktúra-hálózatok kiépítésére irányuló projektek esetében, hogy új infrastruktúrát építsenek és jelentősen korszerűsítsék a meglévő infrastruktúrát.

2. A közlekedés terén a beruházások tervezését a valós és prognosztizálható közlekedési igényre kell építeni, továbbá az Unión belüli határon átnyúló kapcsolatok fejlődését, és az adott tagállamon belüli régiók közötti fejlődő kapcsolatokat koherens módon szem előtt tartva kell meghatározni a hiányzó kapcsolatokat és a szűk keresztmetszeteket. Az átfogó transzeurópai közlekedési hálózathoz (TEN-T) és a TEN-T törzshálózatokhoz való regionális összeköttetéseket célzó beruházásoknak biztosítaniuk kell, hogy a városi és a vidéki térségek kihasználhassák a nagy hálózatok által nyújtott lehetőségeket.
  3. Az adott tagállamon túlmutató hatással rendelkező – különösen a TEN-T törzshálózati folyosók részét képező – beruházások rangsorolást össze kell hangolni a TEN-T tervezéssel és a törzshálózati folyosók végrehajtási tervével, hogy az ERFA és a Kohéziós Alap közlekedési infrastruktúrába irányuló beruházásai teljes mértékben összhangban legyenek a TEN-T iránymutatásokkal.
  4. A tagállamok a közlekedés fenntartható formáira összpontosítanak és azokba a területekbe ruháznak be, amelyek a legmagasabb európai hozzáadott értékkel rendelkeznek, figyelembe véve, hogy a közösségi közlekedés előmozdítása érdekében jobb minőségűvé, akadálymentesebbé és megbízhatóbbá kell tenni a közlekedési szolgáltatásokat. Meghatározásukat követően az alapján kell rangsorolni a beruházásokat, hogy miként járulnak hozzá a mobilitáshoz, a fenntarthatósághoz, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez, és az egységes európai közlekedési térség megvalósításához, az „Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé” című fehér könyvben felvázolt elképzeléssel összhangban, amely kiemeli, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátásának jelentős csökkentésére van szükség a közlekedési ágazatban. A projektek környezeti hatásának előzetes értékelése alapján elő kell mozdítani a projekteknek a fenntartható európai áruforgatás hálózatokhoz a vízi útvonalak kialakítása révén történő hozzájárulását.
  5. Az ESB-alapok támogatást nyújtanak a helyi és regionális infrastruktúrák kiépítéséhez, valamint a prioritást élvező uniós energia- és telekommunikációs hálózatokkal való összekapcsolásukhoz.
  6. A tagállamok és a Bizottság kialakítják az információs és kommunikációs technológiai (IKT) intézkedések kiegészítő jellegének és hatékony tervezésének biztosítására szolgáló, megfelelő koordinációs és technikai támogatási mechanizmusokat azzal a céllal, hogy teljes mértékben felhasználják a különböző uniós eszközöket (ESB-alapok, Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, transzeurópai hálózatok, Horizont 2020) a szélessávú hálózatok és a digitális szolgáltatási infrastruktúrák finanszírozására. A legmegfelelőbb finanszírozási eszköz kiválasztása során – a közpénzek lehető leghatékonyabb felhasználása érdekében – figyelembe kell venni a művelet bevételtermelő képességét és kockázati szintjét. Az irányító hatóság által a kiválasztással kapcsolatban hozott végső határozat sérelme nélkül az ESB-alapokból nyújtható támogatás iránti kérelmek értékelésekor a tagállamok figyelembe veszik a hozzájuk kapcsolódó, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz tekintetében benyújtott, de nem kiválasztott műveletekről készített értékeléseket.
- 4.9 Az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz, az Európai Szomszédsgági Támogatási Eszköz, és az Európai Fejlesztési Alap
1. A tagállamok és a Bizottság arra törekcsenek, hogy hatásköreiknek megfelelően – számos uniós szakpolitikai célkitűzés hatékony elérésének javítása érdekében – erősítsék a külső eszközök és az ESB-alapok közötti koordinációt. Az Európai Fejlesztési Alappal, az Előcsatlakozási Eszközzel és az Európai Szomszédsgági Támogatási Eszközzel megvalósított koordináció és kiegészítő jelleg különösen fontos.
  2. A területi integráció elmélyítésének támogatása érdekében a tagállamok törekednek a szinergiák kihasználására a kohéziós politika, valamint az Európai Szomszédsgági Támogatási Eszközök keretében végzett területi együttműködési tevékenységek – különösen a határon átnyúló együttműködési tevékenységek – között, figyelembe véve az európai területi együttműködési csoportosulások által kínált potenciált.

5. A HORIZONTÁLIS ELVEK ÉS A TÖBB TERÜLETET ÉRINTŐ SZAKPOLITIKAI CÉLKITŰZÉSEK

5.1 Partnerség és többszintű kormányzás

1. Az 5. cikk értelmében a tagállamok tiszteletben tartják a partnerség és a többszintű kormányzás elvét annak érdekében, hogy elősegítsék a társadalmi, gazdasági és területi kohézió megvalósítását, valamint az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós prioritások teljesítését. Ezen elvek tiszteletben tartása érdekében olyan összehangolt fellépésre van szükség különösen a különböző kormányzati szintek között, amelyet a szubszidiaritás és az arányosság elveinek megfelelően és partnerségben – többek között operatív és intézményi együttműködés útján – hajtanak végre a partnerségi megállapodások és programok elkészítése és végrehajtása tekintetében.

2. A tagállamok megvizsgálják, hogy erősíteni kell-e a partnerek intézményi kapacitását annak érdekében, hogy képesek legyenek még jobban hozzájárulni a partnerség eredményességéhez.

5.2 Fenntartható fejlődés

1. A tagállamok és az irányító hatóságok a végrehajtás minden szakaszában teljes mértékben érvényre juttatják az ESB-alapokban a fenntartható fejlődés szempontjait, tiszteletben tartva – az EUSZ 3. cikkének (3) bekezdésében megállapított – fenntartható fejlődés elvét, továbbá megfelelvén a környezetvédelmi követelmények integrálására vonatkozó, az EUMSZ 11. cikke szerinti kötelezettségnek, valamint az EUMSZ 191. cikkének (2) bekezdésébe foglalt, „a szennyező fizet” elvnek.

Az irányító hatóságok az egész programciklus folyamán intézkedéseket tesznek az beavatkozások káros környezeti hatásainak elkerülésére vagy csökkentésére, és biztosítják a társadalmi, környezeti és éghajlati szempontból egyértelműen kedvező előnyöket. Ilyen intézkedések lehetnek a következők:

- a) a beruházásoknak a leginkább erőforrás-hatékony és fenntartható lehetőségek felé irányítása;
  - b) az esetlegesen jelentős káros környezeti vagy éghajlati hatással járó beruházások elkerülése, valamint az esetleg fennmaradó hatások enyhítésére irányuló támogatási intézkedések,
  - c) hosszú távra előretekintő szemléletmód alkalmazása az alternatív beruházási lehetőségek életciklusra vetített költségeinek összehasonlításakor;
  - d) a zöld közbeszerzések növekvő mértékű alkalmazása.
2. A tagállamok a 8. cikknek megfelelően figyelembe veszik az ESB-alapok támogatásával végzett beruházásoknak az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra vonatkozó potenciálját, valamint biztosítják, hogy azok ellenállóak legyenek az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal (így az áradások, aszályok, hőség-hullámok, erdőtüzek és szélsőséges időjárási események növekvő kockázatával) szemben.
  3. A beruházások összhangban állnak a vízgazdálkodási hierarchiával a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek ⁽¹⁾ megfelelően, a vízigény-korlátozási lehetőségekre összpontosítva. Alternatív vízellátási lehetőségeket csak akkor lehet mérlegelni, amikor kimerültek a vízzel történő takarékoskodásra és a vízkészletek hatékony felhasználására vonatkozó lehetőségek. A hulladékgazdálkodási ágazat terén az állami beavatkozás kiegészíti a magánszféra erőfeszítését, különösen a gyártói felelősség tekintetében. A beruházások a magas szintű újrafeldolgozást előmozdító innovatív megközelítéseket ösztönzik, és összhangban állnak a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ értelmében létrehozott hulladékhiérarchiával. A biológiai sokféleséggel és a természeti erőforrások védelmével kapcsolatos kiadások összhangban vannak az élőhelyekről szóló 92/43/EGK tanácsi irányelvvvel ⁽³⁾.

5.3 A nemek közötti egyenlőség és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának előmozdítása

1. A 7. cikk értelmében a tagállamok és a Bizottság célul tűzik ki a nemek közötti egyenlőség elérését, és megfelelő intézkedéseket tesznek a hátrányos megkülönböztetés megakadályozására az ESB-alapokból társfinanszírozott programok műveleteinek elkészítése, végrehajtása, monitoringja és értékelése során. A 7. cikkben foglalt célok elérése érdekében a tagállamok ismertetik a meghozandó intézkedéseket, különösen a műveletek kiválasztása, a beavatkozások céljainak megállapítása, valamint a monitoring- és a jelentéstételi intézkedések meghatározása tekintetében. A tagállamok adott esetben nemi szempontok szerinti elemzést is végeznek. Az ESZA-n keresztül támogatni kell különösen az egyedi célzott intézkedéseket.
2. A tagállamok az 5. és 7. cikknek megfelelően biztosítják a nemek közötti egyenlőség, a hátrányos megkülönböztetés tilalma és a hozzáférhetőség elősegítéséért felelős, megfelelő szervezetek részvételét a partnerségben, továbbá gondoskodnak arról, hogy a nemzeti gyakorlatokkal összhangban lévő, megfelelő struktúrák álljanak rendelkezésre a nemek közötti egyenlőség, a hátrányos megkülönböztetés tilalma és a hozzáférhetőség terén történő tanácsadás céljából, annak érdekében, hogy biztosítsák a szükséges szakértelmet az ESB-alapok előkészítése, monitoringja és értékelése tekintetében.
3. Az irányító hatóságok – a monitoring-bizottságokkal összehangoltan – olyan értékeléseket vagy önértékeléseket folytatnak, amelyek a nemek közötti egyenlőség érvényesítése elvének alkalmazására összpontosítanak.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

⁽³⁾ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

4. A tagállamok megfelelően kezelik a hátrányos helyzetű csoportok szükségleteit, hogy lehetővé tegyék a munkaerőpiacra történő jobb beilleszkedésüket, és ezáltal elősegítsék a teljes körű társadalmi részvételüket.

5.4 Hozzáférhetőség

1. A tagállamok és a Bizottság a 7. cikknek megfelelően megteszik a megfelelő lépéseket a fogyatékoságon alapuló bármilyen hátrányos megkülönböztetés megakadályozása érdekében. Az irányító hatóságok a program életciklusa során végrehajtott intézkedésekkel biztosítják, hogy valamennyi nyilvános, vagy a nyilvánosság számára nyújtott és az ESB-alapokból társfinanszírozott termék, áru, szolgáltatás és infrastruktúra hozzáférhető legyen az összes polgár – köztük a fogyatékkal élők – számára az alkalmazandó joggal összhangban, hozzájárulva ezzel a fogyatékosággal élő személyek és az idősek akadálymentes környezetéhez. Különösen a fizikai környezethez, a közlekedéshez, valamint az IKT-hez való hozzáférést kell biztosítani a hátrányos helyzetű csoportok – köztük a fogyatékosággal élő személyek – társadalmi befogadásának előmozdítása érdekében. A meghozandó intézkedések magukban foglalhatják a beruházások átírányítását arra, hogy hozzáférhetővé tegyék a meglévő épületeket és infrastruktúrákat.

5.5 A demográfiai változás kezelése

1. A demográfiai változásból származó kihívásokat minden szinten figyelembe kell venni, ideértve különösen azokat, amelyek az aktív népesség zsugorodásával, a nyugdíjasok teljes lakossághoz képest növekvő arányával és az elnéptelenedéssel kapcsolatosak. A tagállamok a demográfiai problémák leküzdésére és az idősödő társadalomhoz kapcsolódó növekedés létrehozására felhasználják az ESB-alapokat, mégpedig a vonatkozó nemzeti vagy regionális stratégiákkal összhangban, amennyiben léteznek ilyenek.
2. A tagállamok a vonatkozó nemzeti vagy regionális stratégiákkal összhangban felhasználják az ESB-alapokat, hogy elősegítsék az összes életkori csoport társadalmi befogadását, többek között az oktatáshoz és a szociális támogatási struktúrákhoz való jobb hozzáférést keresztül, az idősek és a fiatalok munkalehetőségeinek javítása céljából, és azokra a régiókra összpontosítva, ahol az uniós átlaghoz képest magas a fiatalok munkanélküliségi rátája. Az egészségügyi infrastruktúrába történő beruházások annak biztosítására irányulnak, hogy hosszú és egészséges, munkával töltött életet biztosítsanak az Unió valamennyi polgára számára.
3. A demográfiai változás által leginkább érintett régiókban felmerülő kihívások kezelése céljából a tagállamok meghatározzák különösen a következőkre irányuló intézkedéseket:
  - a) a demográfiai megújulás támogatása a családok körülményeinek javítása, valamint hivatás és a családi élet közötti jobb egyensúly megteremtése révén;
  - b) a foglalkoztatás bővítése, a termelékenység és a gazdasági teljesítmény növelése az oktatásba, az IKT-be, a kutatásba és az innovációba történő beruházás révén;
  - c) az oktatás, a képzés és a szociális támogatási struktúrák megfelelőségének és minőségének, valamint adott esetben a szociális védelmi rendszerek hatékonyságának előtérbe helyezése;
  - d) az egészségügyi ellátás és a tartós ápolás-gondozás költséghatékonyságának előmozdítása, beleértve az e-egészségügybe, az e-ápolásba és az infrastruktúrába történő beruházásokat.

5.6 Az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz történő alkalmazkodás

- A 8. cikknek megfelelően az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz történő alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzése a partnerségi megállapodások és a programok elkészítésének és végrehajtásának a részét képezi.

6. A FŐBB TERÜLETI KIHÍVÁSOK KEZELÉSÉRE IRÁNYULÓ INTÉZKEDÉSEK

- 6.1 A tagállamok figyelembe vesznek földrajzi vagy demográfiai jellemzőket, és lépéseket tesznek az egyes régiók sajátos területi nehézségeinek kezelése érdekében, hogy felszabadítsák a bennük rejlő fejlődési potenciált, és ezáltal segítsék őket abban, hogy a leghatékonyabb módon tudják megvalósítani az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést.
- 6.2 A tematikus célkitűzések megválasztása és kombinációja, valamint a kapcsolódó beruházás és uniós prioritások, továbbá az egyedi célkitűzések megválasztása tükrözi az egyes tagállamok és régiók szükségleteit és az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés tekintetében meglévő potenciálját.

- 6.3. A partnerségi megállapodások és programok elkészítésekor ezért a tagállamok figyelembe veszik, hogy azok a jelentős társadalmi kihívások, amelyek napjainkban az Unió előtt állnak – globalizáció, demográfiai változások, környezetkárosodás, migráció, éghajlatváltozás, energiafelhasználás, a válság gazdasági és társadalmi következményei – különböző hatásokat gyakorolhatnak az egyes régiókra.
- 6.4. A területi kihívások kezelésének integrált területi megközelítése céljából a tagállamok biztosítják, hogy az ESB-alapok keretébe tartozó programokban tükröződjön az európai régiók sokszínűsége a foglalkoztatási és munkaerő-piaci jellemzők, a különböző szektorok egymástól való kölcsönös függősége, az ingázási szokások, a népesség öregedése és a demográfiai változások, a kulturális, tájbeli és örökségi jellemzők, az éghajlatváltozással szembeni kiszolgáltatottság és éghajlat-változási hatások, a földhasználat és az erőforrások szükségessége, a természeti erőforrások – köztük a megújuló erőforrások – fenntarthatóbb felhasználásában rejlő potenciál, az intézményi és kormányzási szabályozások, az összekapcsolódás és elérhetőség, valamint a vidéki térségek és városi területek közötti kapcsolatok terén. A tagállamok és a régiók ezért – a 15. cikk (1) bekezdése a) pontjának megfelelően – elvégzik a következőket partnerségi megállapodásaik és programjaik elkészítése céljából:
- a) a tagállam vagy régió jellemzőinek, fejlődési potenciáljának és kapacitásának elemzése, különös tekintettel az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiában meghatározott főbb kihívásokra, a nemzeti reformprogramokra és – adott esetben – az EUMSZ 121. cikke (2) bekezdésének megfelelően elfogadott releváns országspecifikus ajánlásokra, valamint az EUMSZ 148. cikke (4) bekezdésének megfelelően elfogadott releváns tanácsi ajánlásokra;
  - b) a régió vagy a tagállam által kezelendő legfontosabb kihívások elemzése, a szűk keresztmetszetek és a hiányzó kapcsolatok, valamint az innovációs hiányosságok – köztük a hosszú távú növekedési és munkahely-teremtési potenciált gátló tervezési és végrehajtási kapacitáshiány – azonosítása. Ez képezi az alapját a szakpolitikai rangsorolás, beavatkozás és összpontosítás szempontjából figyelembe vehető területek és tevékenységek azonosításának;
  - c) az ágazatokon, jogrendszereken vagy határon átnyúló koordinációs kihívások értékelése, különösen a makro-regionális és tengeri medencéket érintő stratégiákkal összefüggésben;
  - d) a szakpolitika kidolgozására legalkalmasabb területi mértéket és összefüggést, valamint a tagállamok intézményi és jogi keretét figyelembe véve a különböző területi szintek és finanszírozási források közötti jobb koordináció érdekében megteendő lépések azonosítása, az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiát, illetve a regionális és helyi szereplőket összekötő integrált megközelítés kialakítása céljából.
- 6.5. A területi kohézió célkitűzésének figyelembevétele érdekében a tagállamok és a régiók különösen arról gondoskodnak, hogy az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést elősegítő átfogó megközelítés az érintett területeken:
- a) tükrözze a városok, városi területek és vidéki térségek, halászterületek és part menti térségek, valamint a sajátos földrajzi vagy demográfiai hátrányokkal küzdő térségek szerepét;
  - b) figyelembe vegye a legkülső régiók, a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók előtt álló kihívásokat;
  - c) kezelje a város és a vidék közötti kapcsolatok kérdését, a magas színvonalú, megfizethető infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint az olyan területek problémáinak vonatkozásában, amelyekre a társadalmilag perifériára szorult közösségek erőteljes koncentrációja jellemző.

7. EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGEK

7.1 Koordináció és kiegészítő jelleg

1. A tagállamok arra törekednek, hogy az együttműködési tevékenységek és az ESB-alapokból támogatott egyéb tevékenységek kiegészítsék egymást.
2. A tagállamok biztosítják, hogy az együttműködési tevékenységek hatékonyan hozzájáruljanak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia célkitűzéseéhez, továbbá hogy az együttműködés a tágabb szakpolitikai célok támogatását szolgálja. Ennek elérése érdekében a tagállamok és a Bizottság a hatáskörükhöz megfelelően gondoskodnak az egyéb uniós finanszírozású programokkal vagy eszközökkel való kiegészítő jellegről és koordinációról.

3. A kohéziós politika hatékonyságának erősítése érdekében a tagállamok törekednek az európai területi együttműködési cél programjai, valamint a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés közötti koordináció és kiegészítő jelleg biztosítására, különösen a következetes tervezés és a nagy volumenű beruházások kivitelezésének elősegítése érdekében.
4. A tagállamok adott esetben gondoskodnak arról, hogy a makroregionális és a tengeri medencéket érintő stratégiák részét képezzék e rendelet 15. cikkének (2) bekezdésével összhangban a partnerségi megállapodások, valamint az adott alapra irányadó szabályok vonatkozó rendelkezéseivel összhangban az érintett régiók és tagállamok programjai keretében végzett átfogó stratégiai tervezésnek. A tagállamok törekszenek továbbá arra, hogy amennyiben makroregionális és tengeri medencéket érintő stratégiákat dolgoztak ki, az ESB-alapok az e rendelet 15. cikke (2) bekezdésével és az adott alapra irányadó szabályok vonatkozó rendelkezéseivel összhangban, valamint a programterület számára az érintett tagállam által megfogalmazott szükségleteknek megfelelően hozzájáruljanak ezek végrehajtásához. A hatékony végrehajtás érdekében biztosítani kell a koordinációt az egyéb uniós finanszírozású eszközökkel és az egyéb releváns eszközökkel.
5. A tagállamok – adott esetben – élnek annak lehetőségével, hogy a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés operatív programjai keretében olyan interregionális és transznacionális intézkedéseket hozzanak, amelyek kedvezményezettjei legalább egy másik tagállamban találhatóak, és amely intézkedések többek között az intelligens specializációra vonatkozó stratégiákból származó releváns kutatási és innovációs intézkedések végrehajtására vonatkoznak.
6. A tagállamok és a régiók a lehető legjobban kihasználják a területi együttműködési programokat a közigazgatási határon átnyúló együttműködés előtti akadályok áthidalása során, ugyanakkor hozzájárulnak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítéséhez. Ebben az összefüggésben különös figyelmet kell fordítani az EUMSZ 349. cikkének hatálya alá tartozó régiókra.

7.2 Határon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködés az ERFA keretében

1. A tagállamok és a régiók törekszenek arra, hogy együttműködés révén kritikus tömeget érjenek el többek között az IKT, valamint a kutatás és az innováció terén, továbbá hogy ösztönözzék az intelligens szakosodásra vonatkozó közös megközelítések és partnerségek kidolgozását az oktatási intézmények között. Az interregionális együttműködés adott esetben kiterjed az innovatív kutatóközpontú klaszterek közötti együttműködés és a kutató-intézetek közötti csereprogramok ösztönzésére, figyelembe véve a hetedik kutatási keretprogram „tudásrégiók” és „a konvergenciában és a legkülső régiókban rejlő kutatási potenciál” területein szerzett tapasztalatokat.
2. A tagállamok és a régiók határon átnyúló és transznacionális együttműködésre törekednek az érintett területeken annak érdekében, hogy:
  - a) biztosítsák, hogy a fontos földrajzi képződményeken (szigeteken, tavakon, folyókon, tengermedencéken vagy hegyvidékeken) osztozó térségek támogassák természeti erőforrásaik közös kezelését és előmozdítását;
  - b) méretgazdaságosságot érjenek el, amelyet különösen a közös közszolgáltatások együttes használatához kapcsolódó beruházások tekintetében lehet megvalósítani;
  - c) előmozdítsák a határon átnyúló infrastruktúra-hálózat koherens tervezését és fejlesztését, különös tekintettel a hiányzó, határon átnyúló összeköttetésekre, valamint nagyobb földrajzi térségekben a környezetbarát és interoperábilis közlekedési módokra;
  - d) kritikus tömeget érjenek el különösen a kutatás és innováció, az IKT, valamint az oktatás területén, továbbá a kkv-k versenyképességének javítását célzó intézkedésekkel kapcsolatban;
  - e) megerősítsék a transznacionális munkaerő-piaci szolgáltatásokat annak érdekében, hogy fokozódjon a határokat átszelő munkavállalói mobilitás;
  - f) javítsák a határon átnyúló irányítást.
3. A tagállamok és a régiók törekszenek arra, hogy interregionális együttműködés révén növeljék a kohéziós politika hatékonyságát. Ennek keretében bátorítják a régiók és városok közötti tapasztalatcserét annak érdekében, hogy fokozódjon a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzésre vonatkozó és az európai területi együttműködési cél alá tartozó programok kidolgozása és végrehajtása.

7.3 Az általános programok hozzájárulása a makroregionális és a tengeri medencéket érintő stratégiákhoz

1. A tagállamok – az e rendelet 15. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjával, valamint az érintett uniós alapra irányadó szabályok vonatkozó rendelkezéseivel összhangban, továbbá a programterület számára az érintett tagállam által megfogalmazott szükségleteknek megfelelően – igyekeznek biztosítani az uniós finanszírozás sikeres mobilizálását a makroregionális és a tengeri medencéket érintő stratégiák számára. A sikeres mobilizálást egyéb intézkedések mellett azzal lehet elérni, hogy a makroregionális és a tengeri medencéket érintő stratégiák alapján végzett műveleteket kiemelt fontosságúnak tekintik, tehát ezekhez speciális pályázati felhívásokat tesznek közzé, vagy ezeket a kiválasztási folyamat során prioritásként kezelik, mégpedig azon műveletek azonosítása révén, amelyeket különböző programok keretében közös finanszírozásban lehet részesíteni.
2. A tagállamok megfontolják annak lehetőségét, hogy a releváns transznacionális programokat használják keretként azon szakpolitikák és alapok támogatásához, amelyekre a makroregionális és a tengeri medencéket érintő stratégiák végrehajtásához szükség van.
3. A tagállamok adott esetben előmozdítják, hogy a makroregionális stratégiák keretében az ESB-alapok felhasználásra kerüljenek a következő területeken: az európai közlekedési folyosók létrehozása, amelynek része a vámeljárássok korszerűsítésének támogatása; a természeti katasztrófák megelőzése, az azokra való felkészülés és reagálás; a vízgyűjtő területek szintjén történő vízgazdálkodás; a zöld infrastruktúra; a nemzet- és ágazatközi integrált tengerügyi együttműködés; a kutatás és innováció, valamint az IKT-hálózatok; tengermedencék közös tengeri erőforrásaival való gazdálkodás; valamint a biológiai sokféleség megőrzése a tengerekben.

7.4 Transznacionális együttműködés az ESZA keretében

1. A tagállamok igyekeznek a vonatkozó tanácsi ajánlásokban azonosított minden szakpolitikai területtel foglalkozni az egymástól való tanulás maximális kihasználása érdekében.
  2. A tagállamok adott esetben kiválasztják a transznacionális tevékenységek témáit, és megfelelő végrehajtási mechanizmusokat dolgoznak ki sajátos szükségleteiknek megfelelően.
-

II. MELLÉKLET

AZ EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET LÉTREHOZÁSÁNAK MÓDSZERE

- (1) Az eredményességmérési keret az egyes prioritásokra – kivéve a technikai segítségnyújtásra szolgáló prioritást és 39. cikkkel összhangban a pénzügyi eszközökre szolgáló programot – vonatkozóan a 2018-as évre meghatározott részcélokból, valamint a 2023-ra meghatározott célokból áll. A részcélokat és célokat az 1. táblázatban feltüntetett formátumnak megfelelően kell ismertetni.

1. táblázat: Az eredményességmérési keret általánosan alkalmazandó formátuma

Prioritás	Mutató és mértékegység, adott esetben		2018-as rész cél	2023-as cél

- (2) A részcélok köztes célok, amelyek közvetlenül kapcsolódnak valamely prioritás tekintetében meghatározott egyedi célkitűzés eléréséhez, és adott esetben kifejezik az időszak végére kitűzött cél irányába történő előrehaladást. A 2018-ra meghatározott részcélok tartalmazzák a pénzügyi mutatókat, a teljesítménymutatókat és adott esetben az eredménymutatókat, amelyek szorosan kapcsolódnak a támogatott szakpolitikai beavatkozásokhoz. Az eredménymutatókat a 22. cikk (6) és (7) bekezdésének alkalmazásában nem kell figyelembe venni. A kulcsfontosságú végrehajtási lépésekhez is meghatározhatók részcélok.
- (3) A részcélok és a célok:
- reálisak, teljesíthetők, relevánsak és tartalmazzák az adott prioritás terén elért előrehaladásra vonatkozó lényeges információkat;
  - összhangban vannak a prioritás egyedi célkitűzéseinek természetével és jellegével;
  - átláthatóak, objektívan ellenőrizhető célokkal rendelkeznek, valamint a hozzájuk felhasznált forrásadatok azonosítottak és amennyiben lehetséges, nyilvánosan hozzáférhetőek;
  - ellenőrizhetőek anélkül, hogy az ellenőrzésük aránytalanul nagy adminisztratív terhet jelentene;
  - adott esetben az összes programban konzisztensek.
- (4) Egy adott prioritás esetében a prioritáshoz kapcsolódó eredményességi tartalék összegének figyelembevételével kell meghatározni a 2023-ra vonatkozó célokat.
- (5) Megfelelően indokolt esetekben, például ha valamely tagállamban vagy régióban jelentős változások következnek be a gazdasági, környezeti vagy munkaerő-piaci feltételekben, az adott prioritást illető támogatások változásából eredő módosítások mellett az adott tagállam a 30. cikknek megfelelően javasolhatja a részcélok és célok módosítását is.

III. MELLÉKLET

**RENDELKEZÉSEK A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOKRA ÉS KIFIZETÉSEKRE VONATKOZÓAN A
23. CIKK (11) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT FELFÜGGESZTÉS HATÁLYÁNAK ÉS SZINTJÉNEK
MEGHATÁROZÁSÁRA****(1) A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOKRA VONATKOZÓ FELFÜGGESZTÉS SZINTJÉNEK MEGHATÁROZÁSA**

A tagállamokra alkalmazott felfüggesztés maximális szintjét elsősorban a 23. cikk (11) bekezdése harmadik albekezdésének a), b) és c) pontjában megállapított felső határok figyelembevételével kell meghatározni. Ezt a szintet csökkenteni kell, ha legalább a következők egyike érvényes:

- a) ha a 23. cikk (9) bekezdésében említett kiváltó okot megelőző évben a tagállamban a munkanélküliségi ráta több mint két százalékponttal meghaladja az Unióban tapasztalható átlagos arányt, a felfüggesztés maximális szintjét 15 %-kal csökkenteni kell;
- b) ha a 23. cikk (9) bekezdésében említett kiváltó okot megelőző évben a tagállamban a munkanélküliségi ráta több mint öt százalékponttal meghaladja az Unióban tapasztalható átlagos arányt, a felfüggesztés maximális szintjét 25 %-kal csökkenteni kell;
- c) ha a 23. cikk (9) bekezdésében említett kiváltó okot megelőző évben a tagállamban a munkanélküliségi ráta több mint nyolc százalékponttal meghaladja az Unióban tapasztalható átlagos arányt, a felfüggesztés maximális szintjét 50 %-kal csökkenteni kell;
- d) ha a tagállamban a 23. cikk (9) bekezdésében említett kiváltó okot megelőző évben a szegénység vagy társadalmi kirekesztés által fenyegetett emberek aránya több mint tíz százalékponttal meghaladja az uniós átlagot, a felfüggesztés maximális szintjét 20 %-kal csökkenteni kell;
- e) ha a tagállamban a 23. cikk (9) bekezdésében említett kiváltó okot megelőző két vagy több egymást követő évben a reál GDP csökkenése tapasztalható, a felfüggesztés maximális szintjét 20 %-kal csökkenteni kell;
- f) ha a felfüggesztés a 2018-as, 2019-es vagy 2020-as évre vonatkozó kötelezettségvállalásokat érint, a következők szerint kell csökkenteni a 23. cikk (11) bekezdésének alkalmazásából eredő szintet:
  - i. a 2018-as évre a felfüggesztés szintjét 15 %-kal kell csökkenteni;
  - ii. a 2019-es évre a felfüggesztés szintjét 25 %-kal kell csökkenteni;
  - iii. a 2020-as évre a felfüggesztés szintjét 50 %-kal kell csökkenteni.

A felfüggesztés szintjének az a)–f) pontok alkalmazásából eredő csökkentése összesen nem haladhatja meg az 50 %-ot.

Amennyiben a b) vagy c) pontban leírt helyzetek a d) és e) ponttal egyidejűleg következnek be, a felfüggesztés hatálybalépését el kell halasztani egy évvel.

(2) A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOKRA VONATKOZÓ FELFÜGGESZTÉS HATÁLYÁNAK MEGHATÁROZÁSA A PROGRAMOKON ÉS PRIORITÁSOKON BELÜL

A kötelezettségvállalásoknak egy adott tagállamra vonatkozó felfüggesztése elsősorban arányosan érint minden programot és prioritást.

A következő programokat és prioritásokat azonban ki kell zárni a felfüggesztés hatálya alól:

- i. a 23. cikk (6) bekezdésével összhangban elfogadott felfüggesztési határozat által már érintett programok vagy prioritások;
- ii. olyan programok vagy prioritások, amelyek forrásait növelni kell a Bizottság által a 23. cikk (1) bekezdésével összhangban benyújtott újraprogramozási kérelem eredményeképpen a 23. cikk (9) bekezdésében említett kiváltó ok évében;
- iii. olyan programok vagy prioritások, amelyek forrásai a 23. cikk (9) bekezdésében említett kiváltó okot megelőző két évben növelésre kerültek a 23. cikk (5) bekezdésével összhangban elfogadott határozat eredményeképpen;

iv. kedvezőtlen gazdasági vagy társadalmi feltételek kezelése szempontjából kritikus fontosságú programok vagy prioritások. Az ilyen programok vagy prioritások magukban foglalják az Unió számára különleges fontosságú, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezéssel kapcsolatos beruházásokat támogató programokat vagy prioritásokat. Egyes programok vagy prioritások akkor tekinthetők kritikus fontosságúnak, ha az érintett tagállamhoz az európai szemeszter keretében intézett ajánlások végrehajtásához kapcsolódó beruházásokat támogatnak, és strukturális reformokra irányulnak, vagy olyan prioritásokhoz kapcsolódnak, amelyek a szegénység csökkentését vagy a kkv-k versenyképességének növelésére szolgáló pénzügyi eszközöket támogatnak.

(3) A FELFÜGGESZTÉS HATÁLYA ALÁ ESŐ PROGRAMOKRA SZÁNT KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOKRA VONATKOZÓ FELFÜGGESZTÉS VÉGSŐ SZINTJÉNEK MEGHATÁROZÁSA

Egy programon belül egy prioritást a programból a prioritásra juttatott előirányzatok arányos csökkentésével kell kizárni.

A programok kötelezettségvállalásaira alkalmazandó felfüggesztés szintjének az (1) bekezdésben meghatározott felfüggesztés össz-szintjének eléréséhez szükséges szintnek kell lennie.

(4) A KIFIZETÉSEKRE VONATKOZÓ FELFÜGGESZTÉS HATÁLYÁNAK ÉS SZINTJÉNEK MEGHATÁROZÁSA

A (2) bekezdés i.-iv. pontjában említett programokat és prioritásokat ki kell zárni a kifizetések felfüggesztésének hatálya alól is.

Az alkalmazandó felfüggesztés szintje nem haladhatja meg a programok és prioritások kifizetéseinek 50 %-át.

IV. MELLÉKLET

A PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK FELHASZNÁLÁSA: FINANSZÍROZÁSI MEGÁLLAPODÁSOK

- (1) Amennyiben egy pénzügyi eszköz végrehajtására e rendelet 38. cikke (5) bekezdésének a) és b) pontja alapján kerül sor, a finanszírozási megállapodás tartalmazza azokat a feltételeket, amelyek alapján az operatív programból hozzájárulás nyújtható a pénzügyi eszközhöz, és a megállapodás tartalmazza legalább a következő elemeket:
- a) a beruházási stratégia vagy szakpolitika leírása, amelynek tartalmazza a végrehajtási intézkedéseknek, a felkínálható pénzügyi termékeknek és a megcélzott végső kedvezményezetteknek az ismertetését, valamint a vissza nem térítendő támogatással való (esetleges) együttes alkalmazásra vonatkozó terveket;
  - b) a felhasználandó pénzügyi eszközre vonatkozó üzleti terv vagy más, azzal egyenértékű dokumentumok, amelyek ismertetik a 37. cikk (2) bekezdésében említett várható multiplikátorhatást is;
  - c) a vonatkozó prioritás egyedi célkitűzéseinek és eredményeinek az eléréséhez való hozzájárulás céljából az érintett pénzügyi eszköz révén elérni kívánt eredmények;
  - d) rendelkezések a beruházások végrehajtásának, valamint a beruházási ajánlatok ütemének a monitoringjára, illetve ennek részeként – a 46. cikknek való megfelelést biztosítandó – a pénzügyi eszköz által az alapok alapja és/vagy az irányító hatóság részére történő jelentéstételre vonatkozóan;
  - e) auditkövetelmények, azaz például a pénzügyi eszköz szintjén (illetve adott esetben az alapok alapja szintjén) vezetendő dokumentációra vonatkozó minimumkövetelmények, valamint (adott esetben) a különböző támogatási formák dokumentációjának a 37. cikk (7) és (8) bekezdésének megfelelő külön nyilvántartásával kapcsolatos követelmények, ideértve a tagállamok audithatóságainak, a Bizottság auditorjainak, valamint az Európai Számvevőszéknek a dokumentumokhoz való hozzáféréseire vonatkozó rendelkezéseket és követelményeket is, az egyértelmű auditnyomvonalnak a 40. cikkel összhangban való biztosítása érdekében;
  - f) a program által a 41. cikkel összhangban nyújtott szakaszolt hozzájárulás kezelésére, valamint a beruházási ajánlatok ütemének előrejelzésére vonatkozó követelmények és eljárások, ideértve a 38. cikk (6) bekezdésében említett vagyongazdálkodási számla kezelésére, illetve az elkülönített számvitelre vonatkozó követelményeket is;
  - g) a 43. cikkben említettek szerint keletkezett kamatok és egyéb nyereségek kezelésére vonatkozó követelmények és eljárások, beleértve az elfogadható pénztári műveleteket/beruházásokat, valamint az érintett felek felelősségi köreit és feladatait is;
  - h) a pénzügyi eszköz felmerült irányítási költségeinek vagy irányítási díjainak a kiszámítására és kifizetésére vonatkozó rendelkezések;
  - i) az ESB-alapokból nyújtott támogatásból eredő forrásoknak a 44. cikkel összhangban, a elszámolhatósági időszak végéig történő újbóli felhasználására vonatkozó rendelkezések;
  - j) az ESB-alapokból nyújtott támogatásból eredő forrásoknak a 45. cikkel összhangban, a elszámolhatósági időszak végét követően történő felhasználására, valamint az ESB-alapokból nyújtott hozzájárulásoknak a pénzügyi eszközökből való kikerülésével kapcsolatos szakpolitikára vonatkozó rendelkezések;
  - k) a programokból a pénzügyi eszköz – illetve adott esetben az alapok alapja – számára nyújtott hozzájárulások esetleges teljes vagy részleges visszavonásának a feltételei;
  - l) rendelkezések annak biztosítására, hogy a pénzügyi eszközöket felhasználó szervezetek a pénzügyi eszközöket független módon, és – a vonatkozó szakmai előírásoknak megfelelően – a pénzügyi eszközhöz hozzájárulást nyújtó felek kizárólagos érdekében eljárva kezelik;
  - m) a pénzügyi eszköz megszüntetésére vonatkozó rendelkezések.
- Mindezen túlmenően, amennyiben a pénzügyi eszközök szervezése alapok alapja révén történik, az irányító hatóság és az alapok alapját végrehajtó szervezet közötti finanszírozási megállapodás a pénzügyi eszközöket felhasználó szervezetek értékeléséről és kiválasztásáról – és ennek keretében a pályázati felhívásokra vagy közbeszerzési eljárásokról – is rendelkezik.
- (2) A 38. cikk (8) bekezdésének c) pontja alapján felhasznált pénzügyi eszközök vonatkozásában a 38. cikk (4) bekezdésének c) pontjában említett stratégiai dokumentumok tartalmazzák legalább a következő elemeket:
- a) a pénzügyi eszköz beruházási stratégiája vagy szakpolitikája, valamint a tervezett adósságinstrumentumokra vonatkozó általános feltételek, a megcélzott kedvezményezettek és a támogatandó intézkedések;

-
- b) a felhasználandó pénzügyi eszközre vonatkozó üzleti terv vagy más, azzal egyenértékű dokumentumok, amelyek ismertetik a 37. cikk (2) bekezdésében említett várható multiplikátorhatást is;
  - c) az ESB-alapokból nyújtott támogatásból eredő forrásoknak a 43., 44. és 45. cikkel összhangban történő felhasználása és újbóli felhasználása;
  - d) a pénzügyi eszköz felhasználásának monitoringja és az erre vonatkozó jelentéstétel a 46. cikknek való megfelelés biztosítása érdekében;
-

V. MELLÉKLET

SZÁZALÉKBAN MEGHATÁROZOTT ÁTALÁNYOK A NETTÓ BEVÉTELT TERMELŐ PROJEKTEK ESETÉBEN

	Ágazat	Átalány
1	KÖZÚT	30 %
2	VASÚT	20 %
3	VÁROSI KÖZLEKEDÉS	20 %
4	VÍZ	25 %
5	SZILÁRD HULLADÉK	20 %

VI. MELLÉKLET

A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK ÉVES BONTÁSA A 2014–2020 KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN

Kiigazított éves megoszlás (az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés kiegészítő forrásait beleértve)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen:
EUR, 2011-es árain	44 677 333 745	45 403 321 660	46 044 910 729	46 544 721 007	47 037 288 589	47 513 211 563	47 924 907 446	325 145 694 739

VII. MELLÉKLET

AZ ELOSZTÁS MÓDSZERE

A 90. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett, a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés alapján támogatásra jogosult, legkevésbé fejlett régiók esetében alkalmazott elosztási módszer

1. Az egyes tagállamoknak járó juttatás az adott tagállam támogatásra jogosult NUTS 2. szintű régiói számára nyújtott juttatások összegével egyenlő, kiszámítása pedig a következő lépésekkel összhangban történik:
  - a) az érintett régió népességét az adott régió vásárlóerő-paritáson mért, egy főre jutó GDP-je és az EU-27 egy főre jutó átlagos GDP-je (vásárlóerő-paritáson mérve) közötti különbséggel megszorozva meg kell határozni egy abszolút összeget (euróban);
  - b) az adott régió pénzügyi keretösszegének meghatározásához a fenti abszolút összegnek egy adott százalékát kell venni; ez a százalékkláb más és más annak megfelelően, hogy vásárlóerő-paritáson mérve milyen annak a tagállamnak az EU-27 átlagához viszonyított jóléte, amelyben a jogosult régió elhelyezkedik, azaz:
    - i. azon tagállamok régiói esetében, amelyek egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelmének szintje nem éri el az uniós átlag 82 %-át: 3,15 %;
    - ii. azon tagállamok régiói esetében, amelyek egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelmének szintje az EU-27 átlagának 82 %-a és 99 %-a között helyezkedik el: 2,70 %;
    - iii. azon tagállamok régiói esetében, amelyek egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelmének szintje meghaladja az EU-27 átlagának 99 %-át: 1,65 %;
  - c) a b) lépésben kapott összeghez adott esetben hozzá kell adni egy munkanélküli személyenként évi 1 300 EUR összegű pótlékot, olyan számú munkanélküliire vonatkoztatva, amennyivel az adott régió munkanélküli lakosainak száma meghaladja azt a számot, ahány fő az összes kevésbé fejlett uniós régió átlagos munkanélküliségi rátájának az adott régióra történő alkalmazása esetén az adott régióban munkanélküli lenne.

A 90. cikk (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett, a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés alapján támogatásra jogosult, átmeneti régiók esetében alkalmazott elosztási módszer

2. Az egyes tagállamoknak járó juttatás az adott tagállam támogatásra jogosult NUTS 2. szintű régiói számára nyújtott juttatások összegével egyenlő, kiszámítása pedig a következő lépésekkel összhangban történik:
  - a) az elméleti minimális és maximális támogatásintenzitás meghatározása minden egyes támogatásra jogosult átmeneti régióra vonatkozóan. A támogatás minimális mértéke a tagállamnak járó átlagos, egy főre számolt támogatás intenzitása alapján kerül megállapításra az adott tagállam fejlettebb régióinak juttatott regionális védőháló alkalmazása nélkül. Amennyiben a tagállam nem rendelkezik fejlettebb régiókkal, a támogatás minimális szintje az összes fejlettebb régióknak járó eredeti átlagos, egy főre számolt támogatás intenzitása alapján kerül megállapításra, azaz évenként egy főre 19,80 EUR. A támogatás maximális mértéke egy olyan elméleti régióra vonatkozik, amelyben az egy főre jutó GDP az EU-27 átlagának a 75 %-a, és azt az (1) bekezdés a) és b) pontjában ismertetett módszerrel kell kiszámítani. Az így kapott összeg 40 %-át kell figyelembe venni;
  - b) a regionális támogatások kezdő összegének a kiszámítása a régió EU-27-hez viszonyított relatív egy főre jutó GDP lineáris interpolációja útján, az egy főre jutó regionális GDP (PPS) figyelembevételével;
  - c) a b) ponttal összhangban kapott összeghez adott esetben hozzá kell adni egy munkanélküli személyenként évi 1 100 EUR összegű pótlékot, olyan számú munkanélküliire vonatkoztatva, amennyivel az adott régió munkanélküli lakosainak száma meghaladja azt a számot, ahány fő az összes kevésbé fejlett régió átlagos munkanélküliségi rátájának az adott régióra történő alkalmazása esetén az adott régióban munkanélküli lenne.

A 90. cikk (2) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett, a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzése alapján támogatásra jogosult, fejlettebb régiók esetében alkalmazott elosztási módszer

3. A teljes pénzügyi keret elméleti kezdő összegét a 19,80 EUR/fő/év támogatásintenzitás és a jogosult népességszám szorzata adja.
4. Az egyes érintett tagállamok részesedése támogatásra jogosult NUTS 2. szintű régióik részesedésének összegével egyenlő, amelyet a következő kritériumok alapján, a megadott súlyozás alkalmazásával kell meghatározni:
  - a) regionális össznépesség (súlyozás: 25 %),

- b) a munkanélküliek száma az olyan NUTS 2. szintű régiókban, ahol a munkanélküliségi ráta magasabb az összes fejlettebb régió átlagánál (súlyozás: 20 %),
- c) (a 20–64 éves korosztályban) hány fővel kell növelni a foglalkoztatottak számát az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiában meghatározott 75 %-os regionális foglalkoztatottsági arány eléréséhez (súlyozás: 20 %),
- d) a 30–34 éves korosztályban hány fővel kell növelni a felsőfokú végzettséggel rendelkezők számát az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiában meghatározott 40 %-os cél eléréséhez (súlyozás: 12,5 %),
- e) a 18–24 éves korosztályban hány fővel kell csökkenteni a korai iskolaelhagyók számát az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiában meghatározott 10 %-os cél eléréséhez (súlyozás: 12,5 %),
- f) a régió egy főre jutó tényleges GDP-je (vásárlóerő-paritáson mérve) és az elméleti regionális GDP (ha a régió a leggazdagabb NUTS 2. szintű régió egy főre jutó GDP-jével rendelkezne) közötti különbség (súlyozás: 7,5 %),
- g) a 12,5 fő/km²-nél alacsonyabb népsűrűségű NUTS 3. szintű régiók lakossága (súlyozás: 2,5 %).

A 90. cikk (3) bekezdése alapján a Kohéziós Alapból támogatásra jogosult tagállamok esetében alkalmazott elosztási módszer

- 5. A teljes pénzügyi keret elméleti összegét a 48 EUR/fő/év átlagos támogatásintenzitás és a jogosult népességszám szorzata adja. Az elméleti pénzügyi keretösszegeből támogatásra jogosult egyes tagállamok kiinduló részesedését a népességük, a területük és a nemzeti jólétük alapján, a következő lépések alkalmazásával kell kiszámítani:
  - a) ki kell számítani az adott tagállam népességének, illetve területének az összes jogosult tagállam össznépeességéből, illetve összterületéből való részesedését, és ezek számtani átlagát kell venni. Mindazonáltal, amennyiben egy tagállamnak a teljes népességből való részesedése ötszörösen vagy ennél nagyobb mértékben meghaladja az összterületből való részesedését, rendkívül magas népsűrűséget mutatva, akkor kizárólag a teljes népességből való részesedését kell figyelembe venni ennél a lépésnél;
  - b) az így kapott százalékos adatokat ki kell igazítani egy együtthatóval, amely azon százalékos arány egyharmadának felel meg, amely arányban az adott tagállamnak a 2008–2010 közötti időszakra vonatkozó, egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme (vásárlóerő-paritáson mérve) meghaladja az összes jogosult tagállam bruttó nemzeti jövedelmének egy főre jutó átlagát (ahol az átlag 100 %-nak felel meg), vagy amennyivel annál kevesebb.
- 6. Annak érdekében, hogy figyelembe vegyék az Unióhoz 2004. május 1-jén vagy azt követően csatlakozó tagállamok jelentős közlekedési és környezetvédelmi szükségleteit, e tagállamok esetében a Kohéziós Alapból való részesedés mértéke legalább a (10)–(13) bekezdésben meghatározott, az időszak során átlagosan kapott – a felső értékhatár megállapítása utáni – végleges teljes pénzügyi támogatás egyharmada lesz.
- 7. A 90. cikk (3) bekezdésének második albekezdése alapján a Kohéziós Alapból támogatásra jogosult tagállamok esetében az alkalmazott elosztás hét éven át csökken. Az átmeneti támogatás mértéke 2014-ben 48 EUR/fő lesz, a tagállam teljes lakosságára alkalmazva. Az azt követő évekre vonatkozóan az összegek a 2014-re meghatározott összeg százalékos arányaként kerülnek meghatározásra, ami 2015-ben 71 %, 2016-ban 42 %, 2017-ben 21 %, 2018-ban 17 %, 2019-ben 13 %, 2020-ban pedig 8 %.

Az európai területi együttműködésről szóló rendelet 4. cikkben említett európai területi együttműködési cél esetében alkalmazott elosztási módszer

- 8. A határon átnyúló, illetve a transznacionális együttműködésre fordítható források tagállamonkénti elosztása, beleértve az ERFÁ-ból az európai szomszédsági és partnerségi eszközkhöz, valamint az előcsatlakozási segítségnyújtási eszközkhöz való hozzájárulást, a következők súlyozott összege alapján kerül megállapításra: az adott tagállam határ menti régióiban élő lakosságnak az összes határ menti régióiban élő lakossághoz viszonyított aránya, illetve az adott tagállam lakosságának az összes tagállam lakosságához viszonyított aránya. A súlyozást az együttműködés határon átnyúló, illetve transznacionális területének részaránya határozza meg. A határon átnyúló és a transznacionális együttműködési komponens részaránya 77,9 %, illetve 22,1 %.

A 92. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett régiók kiegészítő támogatásának elosztási módszere

- 9. A legkülső NUTS 2. szintű régiók és az északi gyéren lakott NUTS 2. szintű régiók 30 EUR/lakos/év további külön juttatásban részesülnek. Ez a juttatás régióként és tagállamonként az érintett régiók összlakosságának arányában oszlik meg.

A kohéziót támogató alapokból nyújtható maximális támogatás

10. Annak érdekében, hogy a kohéziós támogatások megfelelő mértékben a legkevésbé fejlett régiókra és tagállamokra összpontosuljanak, valamint csökkenjenek az egy főre jutó átlagos támogatásintenzitások tekintetében felmerülő különbségek, az alapokból az egyes tagállamoknak juttatható összegek felső értékhatára (maximálás) a tagállam GDP-jének 2,35 %-a. A felső határ meghatározása évente fog történni, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés előre ütemezésének lehetővé tételéhez szükséges kiigazítások függvényében, és – adott esetben – a maximális támogatás megszerzése érdekében arányosan csökkenti majd valamennyi, az érintett tagállamnak nyújtandó támogatást (kivéve a fejlettebb régiókat és az európai területi együttműködési célt). Az Unióhoz 2013 előtt csatlakozott és a 2008–2010 között -1 %-nál alacsonyabb átlagos real-GDP növekedést felmutató tagállamok esetében a maximális támogatás 2,59 % lesz.
11. A fenti (10) bekezdésben említett felső határok tartalmazzák az ERFA által az európai szomszédsági eszköz és az előcsatlakozási segítségnyújtási eszköz határon átnyúló alkotóelemének finanszírozásához nyújtott hozzájárulást. E felső értékek nem tartalmazzák az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára juttatott 3 000 000 000 EUR külön előirányzatot.
12. A Bizottság a GDP-t a 2012 májusában rendelkezésre bocsátott statisztikák alapján számítja ki. A GDP-nek a Bizottság által 2012 májusában, a 2014 és 2020 közötti időszakra szólóan előrejelzett egyedi nemzeti növekedési ütemét valamennyi tagállam tekintetében külön kell alkalmazni.
13. A (10) bekezdésben leírt szabályok nem eredményezhetik a tagállamonkénti összeg 2007–2013 közötti programozási időszakra meghatározott szintjének a 110 %-ánál magasabb szintre való emelését.

Kiegészítő rendelkezések

14. Azon régióknak, ahol a 2007–2013 közötti programozási időszakban a támoghatósági kritériumként alkalmazott, egy főre jutó GDP (vásárlóerő-paritáson mérve) nem érte el az EU-25 átlagának a 75 %-át, viszont meghaladja az EU-27 átlagának a 75 %-át, a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés keretében a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott minimális támogatás – a 2007–2013 közötti többéves pénzügyi kereten belül a Bizottság által végzett számításoknak megfelelően – minden évben a korábban a konvergencia célkitűzés alapján járó éves átlagos indikatív támogatás 60 %-a lesz.
15. Egyetlen átmeneti régió sem részesülhet kevesebb támogatásban, mint amennyit akkor kapott volna, ha fejlettebb régió lett volna. A minimális összes támogatás szintjének meghatározásához a fejlettebb régiókra alkalmazandó támogatáelosztási módszert kell alkalmazni mindazokra a régiókra, amelyekben az egy főre jutó GDP legalább az EU-27 átlagának a 75 %-a.
16. Az egy adott tagállamnak az alapokból járó minimális összes támogatás a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó összes egyéni támogatásának 55 %-ával egyenlő. Az e követelmény teljesítéséhez szükséges kiigazításokat arányosan kell alkalmazni az alapokból származó támogatásokra, az európai területi együttműködési cél szerinti támogatások kivételével.
17. A gazdasági válság euróövezetbe tartozó tagállamokra gyakorolt hatásainak kezelése, valamint e tagállamokban a növekedés és a munkahelyteremtés ösztönzése érdekében a strukturális alapokból a következő további kereteket kell elkülöníteni:
  - a) 1 375 000 000 EUR Görögország fejlettebb régiói számára;
  - b) 1 000 000 000 EUR Portugália számára, a következő megoszlásban: 450 000 000 EUR a fejlettebb régiók részére, ebből 150 000 000 EUR Madeirának, 75 000 000 EUR az átmeneti régióknak és 475 000 000 EUR a kevésbé fejlett régióknak;
  - c) 100 000 000 EUR Írország határ menti, középső és nyugati régiója részére;
  - d) 1 824 000 000 euró Spanyolország részére, ebből 500 000 000 euró Extremadura, 1 051 000 000 euró az átmeneti régiók és 273 000 000 euró a fejlettebb régiók részére;
  - e) 1 500 000 000 EUR Olaszország kevésbé fejlett régiói részére, ebből 500 000 000 EUR a nem városi területekre.
18. A sziget tagállamoknak, illetve az Unió egyes távoli részeinek a helyzetéből eredő kihívások kezelése érdekében Málta és Ciprus részére a (16) bekezdésben említett számítási módszer alkalmazása után további 200 000 000 EUR, illetve 150 000 000 EUR összegű keretet kell elkülöníteni a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés keretében, a következő elosztásban: az összeg egyharmada a Kohéziós Alapból, kétharmada a strukturális alapokból kerül elkülönítésre.

Spanyolország Ceuta és Melilla régiói számára a strukturális alapokból összesen 50 000 000 EUR további keretet kell elkülöníteni.

Mayotte legkülső régió számára a strukturális alapokból 200 000 000 EUR teljes keretet kell elkülöníteni.

19. Egyes régióknak a támogathatósági helyzetükben bekövetkezett változásokhoz, vagy a közelmúltbeli gazdasági változásaikból eredő hosszú távú hatásokhoz való alkalmazkodásának megkönnyítése érdekében a következő kiegészítő összegek elkülönítésére kerül sor:
  - a) Belgiumnak 133 000 000 EUR, ebből 66 500 000 EUR Limburgnak és 66 500 000 EUR Vallóniának;
  - b) Németországnak 710 000 000 EUR, ebből 510 000 000 EUR az átmeneti régiókaté kategóriába tartozó korábbi konvergenciaregióknak és 200 000 000 EUR Lipcse régióknak;
  - c) a 10. ponttól eltérve Magyarország kevésbé fejlett régiói számára a strukturális alapokból 1 560 000 000 EUR összegű további keretet kell elkülöníteni, a Cseh Köztársaság kevésbé fejlett régiói számára 900 000 000 EUR összegű további keretet, Szlovénia kevésbé fejlett régiói számára pedig 75 000 000 EUR összegű további keretet.
20. A PEACE program számára összesen 150 000 000 EUR kerül elkülönítésre, ebből 106 500 000 EUR az Egyesült Királyságnak, 43 500 000 EUR pedig Írországnak. E program végrehajtása határon átnyúló együttműködési programként történik, Észak-Írország és Írország bevonásával.

További kiigazítások a 92. cikk (2) bekezdésével összhangban

21. A 91. és 92. cikkben meghatározott összegeken felül Ciprus a strukturális alapokból származó támogatásaihoz hozzáadódóan 2014-ben további 94 200 000 EUR, 2015-ben pedig további 92 400 000 EUR összeget kap.

VIII. MELLÉKLET

A 91. CIKKBEN EMLÍTETT IFJÚSÁGI FOGLALKOZTATÁSI KEZDEMÉNYEZÉSRE ALLOKÁLT FORRÁSRA VONATKOZÓ MÓDSZERTAN

- I. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre allokált forrás bontását a következő lépéseknek megfelelően kell meghatározni:
1. Meg kell határozni a 15–24 év közötti fiatal munkanélküliek számát az ESZA-rendelet 16. cikkében meghatározott, jogosult NUTS 2 szintű régiókban, nevezetesen azokban a NUTS 2 szintű régiókban, amelyekben a 15 és 24 év közöttiek körében az ifjúsági munkanélküliségi ráta 2012-ben több mint 25 % volt, vagy az olyan tagállamok tekintetében, ahol az ifjúsági munkanélküliségi ráta 2012-ben 30 %-ot meghaladó mértékben növekedett, azokban a régiókban, amelyekben az ifjúsági munkanélküliségi ráta 2012-ben meghaladta a 20 %-ot.
  2. Az egyes támogatható régiók allokációját a támogatható régióban élő fiatal munkanélküliek számának és az összes támogatható régióban az 1. pontban említett összes fiatal munkanélküli számának hányadosa alapján kell meghatározni.
  3. A tagállamonkénti allokáció az adott tagállam támogatható régióira allokált források összege.
- II. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre allokált forrást nem kell figyelembe venni a VII. mellékletben a globális források elosztásához kapcsolódó maximálási szabályok alkalmazásakor.
- III. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésből Mayotte részére allokálandó források meghatározása érdekében az ifjúsági munkanélküliségi rátát és a fiatal munkanélküliek számát a nemzeti szinten legfrissebb rendelkezésre álló adatok alapján kell megállapítani, amennyiben az Eurostat NUTS 2 szintű adatai nem állnak rendelkezésre.
- IV. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásait a (EU, Euratom) No 1311/2013 rendelet 14. cikkének megfelelő költségvetési eljárás keretében a 2016–2020 közötti időszak tekintetében növelni lehet. A kiegészítő források tagállamonkénti lebontása ugyanolyan lépések szerint történik, mint az eredeti allokáció során alkalmazottak, de alapját a legfrissebb rendelkezésre álló adatok képezik.
-

IX. MELLÉKLET

AZ ESZA MINIMUM RÉSZARÁNYA MEGHATÁROZÁSÁNAK MÓDSZERE

A tagállamokban a strukturális alapok forrásai ESZA részére nyújtott részéhez hozzáadott, a 92. cikk (4) bekezdésében említett százalékos részarányának – amely megfelel az adott tagállam részarányának a 2007–2013 közötti programozási időszakban – meghatározása a 2012-es referenciaévben mért (a 20–64 éves korosztályra vonatkozó) foglalkoztatási ráta alapján történik, a következők szerint:

- ha a foglalkoztatási ráta 65 %-os vagy annál kevesebb, a részarányt 1,7 százalékponttal növelik;
- ha a foglalkoztatási ráta 65 %-nál nagyobb, de legfeljebb 70 %-os, a részarányt 1,2 százalékponttal növelik;
- ha a foglalkoztatási ráta 70 %-nál nagyobb, de legfeljebb 75 %-os, a részarányt 0,7 százalékponttal növelik;
- ha a foglalkoztatási ráta meghaladja a 75 %-ot, nincs szükség a részarány növelésére.

Egy tagállam összes százalékos részaránya a hozzáadás után nem haladhatja meg a strukturális alapok 92. cikk (4) bekezdésében említett forrásainak 52 %-át.

Horvátország vonatkozásában a strukturális alapok – az európai területi együttműködési célon kívül a 2007–2013 közötti programozási időszakban az ESZA-hoz allokált – forrásainak részaránya azonos az Unióhoz 2004. január 1-jén vagy azt követően csatlakozott tagállamok konvergenciaregióinak átlagos részarányával.

X. MELLÉKLET

ADDICIONALITÁS

(1) KÖZKIADÁS VAGY EGYENÉRTÉKŰ STRUKTURÁLIS KIADÁS

Azokban a tagállamokban, ahol a kevésbé fejlett régiókban él a lakosság legalább 65 %-a, a közkiadások vagy egyenértékű strukturális kiadások meghatározására a tagállamok által a középtávú költségvetési stratégiájuk benyújtása céljából az 1466/97/EK rendelet szerint jelentett, a stabilitási és konvergenciaprogramokban szereplő, az államháztartási bruttó állóeszköz-felhalmozásra vonatkozó adatot fogják felhasználni. A felhasználandó adatnak meg kell egyeznie az államháztartási egyenleg és az államadósság tekintetében, valamint az általános kormányzati költségvetési többlettel és hiánnyal kapcsolatban jelentett adattal, amelyet a GDP százalékos arányában kell megadni.

Azokban a tagállamokban, ahol a kevésbé fejlett régiókban él a lakosság több mint 15 %-a, de kevesebb mint 65 %-a, a közkiadások vagy egyenértékű strukturális kiadások meghatározására a kevésbé fejlett régiókban az államháztartási bruttó állóeszköz-felhalmozásra vonatkozó összesített adatot fogják felhasználni. Ezt az adatot ugyanolyan formátumban kell szerepeltetni, az első albekezdésben meghatározottak szerint.

(2) VIZSGÁLAT

Az addicionalitásnak a 95. cikk (5) bekezdése szerinti vizsgálatára a következő szabályok érvényesek:

2.1 Előzetes vizsgálat

- a) Amikor valamelyik tagállam partnerségi megállapodást nyújt be, a tervezett kiadási profilra vonatkozólag a következő 1. táblázat szerinti formátumban kell megadnia az információkat.

1. táblázat

Államháztartási kiadások a GDP százalékában	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
P51	X	X	X	X	X	X	X

- b) Azok a tagállamok, amelyekben a kevésbé fejlett régiókban él a lakosság több mint 15 %-a, de kevesebb mint 65 %-a, az említett kevésbé fejlett régiókban tervezett kiadási profilra vonatkozó információkat is nyújtanak a következő 2. táblázat szerinti formátumban.

2. táblázat

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Államháztartási bruttó állóeszköz-felhalmozás a kevésbé fejlett régiókban, a GDP százalékában	X	X	X	X	X	X	X

- c) A tagállam adatokat szolgáltat a Bizottságnak a fő makrogazdasági mutatókról és előrejelzésekről a közkiadások vagy egyenértékű strukturális kiadások szintjének megállapítására.
- d) Azok a tagállamok, amelyekben a kevésbé fejlett régiókban él a lakosság több mint 15 %-a, de kevesebb mint 65 %-a, arról is tájékoztatják a Bizottságot, hogy milyen módszert alkalmaznak az említett régiók bruttó állóeszköz-felhalmozásának a becslésére. Ebből a célból a tagállamok a regionális szintű, közpénzekből végrehajtott beruházásokra vonatkozó adatokat használnak, amennyiben ilyenek rendelkezésre állnak. Amennyiben ilyen adatok nem állnak rendelkezésre, vagy egyéb kellően indokolt esetekben, beleértve azt, amikor egy tagállam a 2014–2020 közötti időszakra jelentősen megváltoztatta az 1059/2003/EK rendeletben meghatározott regionális bontást, a bruttó állóeszköz-felhalmozás megbecsülhető a regionális szintű közkiadásokra vonatkozó mutatók vagy a regionális népesség országos szintű, közpénzekből végrehajtott beruházásokra való vetítésével.
- e) Amikor a Bizottság és a tagállam közötti megállapodás létrejött, az 1. táblázat és adott esetben a 2. táblázat a közkiadásoknak vagy egyenértékű strukturális kiadásoknak a 2014–2020 közötti időszakban fenntartandó referenciaszintjeként bekerül az érintett tagállam partnerségi megállapodásába.

2.2 Félidős vizsgálat

- a) A félidős vizsgálat során akkor jelenthető ki, hogy a tagállam fenntartotta a közkiadások vagy egyenértékű strukturális kiadások szintjét, ha a 2014–2017 közötti időszak éves átlagos kiadása megegyezik a kiadásoknak a partnerségi megállapodásban meghatározott referenciaszintjével, vagy annál magasabb.
- b) A félidős vizsgálatot követően a Bizottság az adott tagállammal konzultálva felülvizsgálhatja a közkiadások vagy egyenértékű strukturális kiadások partnerségi megállapodásban rögzített referenciaszintjét, amennyiben az érintett tagállam gazdasági helyzete a partnerségi megállapodás elfogadásának időpontjában előre jelzett helyzethez képest jelentősen megváltozott.

2.3 Utólagos vizsgálat

Az utólagos vizsgálat során akkor jelenthető ki, hogy a tagállam fenntartotta a közkiadások vagy egyenértékű strukturális kiadások szintjét, ha a 2014–2020 közötti időszak éves átlagos kiadása megegyezik a kiadásoknak a partnerségi megállapodásban meghatározott referenciaszintjével, vagy annál magasabb.

(3) AZ UTÓLAGOS VIZSGÁLATOT KÖVETŐEN ALKALMAZANDÓ PÉNZÜGYI KORREKCIÓS RÁTÁK

Amennyiben a Bizottság a 95. cikk (6) bekezdése szerinti pénzügyi korrekcióról határoz, a korrekciós ráta oly módon kerül kiszámításra, hogy a partnerségi megállapodásban rögzített referenciaszint és a ténylegesen elért szint különbségét kifejezik a referenciaszint százalékában, ebből levonnak 3 %-ot, és az így kapott eredményt elosztják tízzel. A pénzügyi korrekciót úgy kell meghatározni, hogy a kapott pénzügyi korrekciós rátát arra az összegre vetítik, amellyel az alapok a teljes programozási időszakban támogatták az érintett tagállam kevésbé fejlett és átmeneti régióit.

Amennyiben a partnerségi megállapodásban rögzített referenciaszintnek és a ténylegesen elért szintnek a partnerségi megállapodásban rögzített referenciaszint százalékában kifejezett különbsége 3 % vagy annál kisebb, nem kerül sor pénzügyi korrekcióra.

A pénzügyi korrekció mértéke nem haladhatja meg az érintett tagállam részére az alapokból nyújtott támogatás 5 %-át a kevésbé fejlett régiók vonatkozásában a teljes programozási időszakra nézve.

XI. MELLÉKLET

Előzetes feltételrendszer

I. RÉSZ: Tematikus előzetes feltételrendszer

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
<p>1. a kutatás, technológiai fejlesztés és innováció erősítése</p> <p>(K+F cél)</p> <p>(A 9. cikk első bekezdésének 1. pontjában említettek szerint)</p>	<p>ERFA:</p> <p>— Az 1. tematikus célkitűzés alá tartozó minden beruházási prioritás</p>	<p>1.1. Kutatás és innováció: A nemzeti reformprogrammal összhangban álló intelligens specializációra vonatkozó nemzeti vagy regionális stratégia megléte a magánfinanszírozású kutatások és innováció kiadásainak intenzívebb hasznosítására, amely megfelel a jól teljesítő nemzeti vagy regionális K+I rendszerek funkcióinak.</p>	<p>— Olyan intelligens specializációra vonatkozó nemzeti vagy regionális stratégia van érvényben, amely:</p> <p>— SWOT vagy ahhoz hasonló elemzésen alapul annak érdekében, hogy a forrásokat korlátozott számú kutatási és innovációs prioritásra lehessen összpontosítani;</p> <p>— a magánszféra KTF beruházásait ösztönző intézkedéseket körvonalaz;</p> <p>— monitoring mechanizmust foglal magában.</p> <p>— Sor került a kutatás és innováció céljára rendelkezésre álló költségvetési forrásokat körvonalazó keret elfogadására.</p>
	<p>ERFA:</p> <p>— A kutatási és innovációs (K+I) infrastruktúra és kapacitás fejlesztése a kutatási és innovációs kiválóság kialakítása érdekében, valamint kompetenciaközpontok előmozdítása, különös tekintettel azokra, amelyek európai érdeket képviselnek.</p>	<p>1.2. Kutatási és innovációs infrastruktúra. A beruházások költségvetési tervezésére és rangsorolására vonatkozó többéves terv megléte.</p>	<p>— Sor került az uniós prioritásokhoz és adott esetben a Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fórumához (ESFRI) kapcsolódó beruházások költségvetési tervezésére és rangsorolására vonatkozó indikatív többéves terv elfogadására.</p>
<p>2. Információs és kommunikációs technológiák (IKT) hozzáféréseinek, használatának és minőségének javítása (Széles-sávra vonatkozó cél)</p> <p>(A 9. cikk első bekezdésének 2. pontjában említettek szerint)</p>	<p>ERFA:</p> <p>— Az IKT-termékek és szolgáltatások, valamint az e-kereskedelem továbbfejlesztése és az IKT iránti kereslet fokozása.</p> <p>— Az e-kormányzás, az e-tanulás, az e-befogadás, az e-kultúra és az e-egészségügy IKT-alkalmazásainak megerősítése.</p>	<p>2.1. Digitális növekedés: a digitális növekedésre vonatkozó stratégiai szakpolitikai keret a megfizethető, jó minőségű és átjárható magáncélú és közösségi információs és kommunikációs szolgáltatások serkentésére és a polgárok, többek között a lakosság kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportjai, a vállalkozások és a közigazgatási szervek által történő használat növelésére, beleértve a határon átnyúló kezdeményezéseket.</p>	<p>— Olyan stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, például az intelligens specializációra vonatkozó nemzeti vagy regionális stratégián belül, amely tartalmazza:</p> <p>— az Európai Digitális Menetrend Eredménytáblájával összhangban álló SWOT vagy ahhoz hasonló elemzés segítségével megállapított költségvetési tervezési és rangsorolási intézkedéseket;</p> <p>— az IKT keresleti és a kínálati oldalának kiegyenlítésére vonatkozó elemzés elvégzését;</p>

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
			<ul style="list-style-type: none"> — az intézkedések végrehajtásában elért előrehaladás mérésére szolgáló mutatókat olyan területeken, mint a digitális jártasság, az e-befogadás, az elektronikus hozzáférhetőség és az EUMSZ 168. cikkének hatályán belül az e-egészségügy előrehaladása, amelyek adott esetben összhangban állnak a meglévő vonatkozó uniós, nemzeti vagy regionális szintű ágazati stratégiákkal; — a szükségletek felmérését az IKT-kapacitásépítés megerősítésére.
	<p>ERFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A szélessáv alkalmazásának kiterjesztése, nagysebességű hálózatok kiépítése, valamint feltörekvő technológiák és hálózatok fejlesztése a digitális gazdaság érdekében. 	<p>2.2. Új generációs hálózat (NGN) infrastruktúrája: Olyan nemzeti vagy regionális NGA-tervek rendelkezésre állása, amelyek figyelembe veszik az uniós nagysebességű internetelési céljainak¹ megvalósítására tett regionális intézkedéseket, olyan területekre összpontosítva, ahol a piac nem tud nyílt infrastruktúrát biztosítani elérhető áron és megfelelő minőségben a versenyre és állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályokkal összhangban, és biztosítják a lakosság kiszolgáltatott csoportjai számára a szolgáltatások elérhetőségét.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rendelkezésre áll egy nemzeti vagy regionális NGA terv, amely tartalmaz: — egy olyan infrastruktúra-beruházási tervet, amely a meglévő magán- és állami infrastruktúrákon és tervezett beruházásokon alapul; — olyan fenntartható beruházási modelleket, amelyek erősítik a versenyt és hozzáférést biztosítanak a nyílt, megfizethető, jó minőségű és jövőálló infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz; — a magánszféra beruházásait ösztönző intézkedéseket.
<p>3. Kis- és közép-vállalkozások (kkv-k) versenyképességének növelése</p> <p>(A 9. cikk első bekezdésének 3. pontjában említettek szerint)</p>	<p>ERFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A vállalkozói szellem előmozdítása, különösen az új ötletek gazdasági hasznosításának megkönnyítésével, valamint új cégek alapításának ösztönzésével, többek között üzleti inkubátorházak segítségével. — A kkv-k segítése abban, hogy növekedni tudjanak a regionális, nemzeti és nemzetközi piacokon, és részt tudjanak venni az innovációs folyamatokban. 	<p>3.1. Konkrét intézkedésekre került sor a kisvállalkozói intézkedéscsomag figyelembevételével a vállalkozói szellem előmozdításának támogatása érdekében.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A konkrét intézkedések a következők: — intézkedésekre került sor a vállalkozások elindítási idejének és költségeinek csökkentése céljából, figyelembe véve a kisvállalkozói intézkedéscsomag célkitűzéseit; — intézkedésekre került sor valamely vállalkozás konkrét tevékenysége beindításához és végzéséhez szükséges engedélyek beszerzési idejének csökkentése céljából, figyelembe véve a kisvállalkozói intézkedéscsomag célkitűzéseit;

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
			<ul style="list-style-type: none"> — olyan mechanizmus van érvényben, amely monitoring alá vonja a kisvállalkozói intézkedéscsomag már hatályba léptetett intézkedéseinek végrehajtását és felméri a jogszabályoknak a kkv-kra gyakorolt hatását.
<p>4. az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;</p> <p>(A 9. cikk első bekezdésének 4. pontjában említettek szerint)</p>	<p>ERFA+Kohéziós Alap:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Az infrastrukturális létesítményekben – többek között a középületekben – és a lakásépítési ágazatban az energiahatékonyság, az intelligens energiagazdálkodás és a megújuló energia használatának támogatása. 	<p>4.1. Intézkedésekre került sor előmozdítandó az épületek építése vagy felújítása során az energia-végfelhasználás hatékonyságának költséghatékony javítását és az energiahatékonyságba történő költséghatékony beruházást.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ezen intézkedések a következők: <ul style="list-style-type: none"> — érvényben vannak a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 3. cikke, 4. cikke és 5. cikkével összhangban álló, az épületek energiahatékonyságával kapcsolatos minimumkövetelmények teljesítésének biztosítását célzó intézkedések; — az épületek energiahatékonyságát tanúsító rendszer létrehozásához szükséges intézkedések a 2010/31/EU irányelv 11. cikkével összhangban; — az energiahatékonyságra irányuló stratégiai tervezést biztosító intézkedések, a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ 3. cikkével összhangban; — az energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról szóló 2006/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ 13. cikkével összhangban álló intézkedések az egyéni fogyasztómérőkkel rendelkező végfelhasználók részére történő ellátás biztosítása érdekében, a műszakilag lehetséges, pénzügyileg ésszerű és a potenciális energiamegtakarítással arányos mértékben.
	<p>ERFA + Kohéziós Alap:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A hasznos hőigény alapján a hő és a villamos energia nagy hatásfokú kapcsolt előállításának előmozdítása. 	<p>4.2. Intézkedésekre került sor a hő és a villamos energia nagy hatásfokú kapcsolt előállításának előmozdítása érdekében.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ezen intézkedések a következők: <ul style="list-style-type: none"> — a kapcsolt energiatermelés támogatása a 2004/8/EK irányelv 7. cikke (1) bekezdésének és 9. cikke (1) bekezdése a) és b) pontjának megfelelően a hasznos hőigényen, valamint a primerenergia-megtakarításon alapul, és a tagállamok vagy illetékes szerveik értékelték az engedélyezési eljárásokra vagy egyéb eljárásokra vonatkozó meglévő jogszabályi keretet annak érdekében, hogy:

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
	<p>ERFA+Kohéziós Alap:</p> <p>— Megújuló forrásokból nyert energia előállításának és elosztásának támogatása.</p>	<p>4.3. A megújuló energiaforrások előállításának és elosztásának támogatását célzó intézkedésekre került sor ⁽⁴⁾.</p>	<p>a) ösztönözzék a kapcsolt energia-termeléssel foglalkozó egységek oly módon történő tervezését, hogy azok igazodjanak a gazdaságilag indokolt hasznos hőigényhez és elkerülhető legyen a hasznos hőigényen felüli hőtermelés; valamint</p> <p>b) csökkentsék a kapcsolt energia-termelés fokozásának útjában álló szabályozási és nem szabályozási jellegű akadályokat.</p> <p>— A 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ 14. cikkének (1) bekezdésével, valamint 16. cikkének (2) és (3) bekezdésével összhangban átlátható támogatási rendszerek, a távvezeték-rendszerhez való elsőbbségi hozzáférés vagy garantált hozzáférés és elsőbbségi terheléelosztás, valamint a műszaki átalakítások költségeinek viselésére és megosztására vonatkozó egységes szabályok vannak érvényben.</p> <p>— A tagállam a megújuló energiára vonatkozó nemzeti cselekvési tervet fogadott el a 2009/28/EK irányelv 4. cikkével összhangban.</p>
<p>5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a kockázatmegelőzés és kockázatkezelés előmozdítása</p> <p>(Éghajlat-változással kapcsolatos cél) (a 9. cikk első bekezdésének 5. pontjában megfelelően)</p>	<p>ERFA+Kohéziós Alap:</p> <p>— Egyedi kockázatok kezelésére, a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség biztosítására és katasztrófavédelmi rendszerek fejlesztésére irányuló beruházások elősegítése.</p>	<p>5.1. Kockázatmegelőzés és kockázatkezelés: nemzeti vagy regionális kockázatfelmérés megléte katasztrófavédelem céljából, figyelembe véve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást</p>	<p>— A következő elemeket tartalmazó nemzeti vagy regionális kockázatfelmérés van érvényben:</p> <p>— a kockázatfelmérés céljára használt eljárás, módszertan, módszerek és nem különleges adatok, valamint a beruházások rangsorolására szolgáló kockázatalapú kritériumok leírása;</p> <p>— az egy- vagy többféle kockázatra vonatkozó forgatókönyvek leírása;</p> <p>— adott esetben az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás nemzeti stratégiáinak figyelembe vétele;</p>

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
<p>6. A környezet megóvása és védelme és a források hatékony felhasználásának elősegítése</p> <p>(A 9. cikk első bekezdésének 6. pontjában említettek szerint)</p>	<p>ERFA + Kohéziós Alap:</p> <p>— Beruházás a vízgazdálkodási ágazatba az uniós környezetvédelmi vívmányok követelményeinek teljesítése érdekében, valamint a tagállamok által azonosított, e követelményeken túlmenő beruházási szükségletek kielégítése érdekében.</p>	<p>6.1. Vízügyi ágazat: a) olyan vízdíj-megállapítási szakpolitika megléte, amely alkalmas arra, hogy a felhasználókat a vízforrások hatékony használatára ösztönözze, és b) annak biztosítása, hogy a különféle vízhasznosítási célok megoszlása megfelelően hozzájáruljon a vízszolgáltatások költségeinek megtérüléséhez a programok által támogatott beruházások céljára készített, jóváhagyott vízgyűjtő-gazdálkodási tervben meghatározott mértékben.</p>	<p>— Az ERFA és a Kohéziós Alap által támogatott ágazatokban a tagállam biztosítja, hogy a különféle célokra hasznosított víz hozzájáruljon a vízszolgáltatások költségeinek megtérüléséhez minden ágazatban, a 2000/60/EK irányelv 9. cikke (1) bekezdése első francia bekezdésével összhangban, tekintettel adott esetben a megtérülés társadalmi, környezeti és gazdasági hatásaira, valamint az érintett régió vagy régiók földrajzi és éghajlati körülményeire.</p> <p>— Vízgyűjtő-gazdálkodási terv elfogadása a vízgyűjtő kerületre, a 2000/60/EK irányelv 13. cikkével összhangban.</p>
	<p>ERFA + Kohéziós Alap:</p> <p>— Beruházás a hulladékgazdálkodási ágazatba az uniós környezetvédelmi vívmányok követelményeinek teljesítése érdekében, valamint a tagállamok által azonosított, e követelményeken túlmenő beruházási szükségletek kielégítése érdekében;</p>	<p>6.2. Hulladékágazat: Gazdasági és környezeti szempontból fenntartható beruházások előmozdítása a hulladékágazatban, különösen hulladékgazdálkodási tervek kidolgozása révén, a 2008/98/EK irányelvvel és a hulladékgazdálkodási hierarchiával összhangban.</p>	<p>— A 2008/98/EK irányelv 11. cikke (5) bekezdésének megfelelően jelentést nyújtottak be a Bizottságnak a 2008/98/EK irányelv 11. cikkében meghatározott célok teljesítése felé tett előrehaladásról.</p> <p>— Legalább egy hulladékgazdálkodási terv megléte a 2008/98/EK irányelv 28. cikkében előírtaknak megfelelően;</p> <p>— Hulladék megelőzési programok megléte, a 2008/98/EK irányelv 29. cikkében előírtaknak megfelelően;</p> <p>— Sor került a 2008/98/EK irányelv 11. cikkének (2) bekezdésében az újrahasznosításra és újrafeldolgozásra való felkészülés terén kitűzött, 2020-ig teljesítendő cél eléréséhez szükséges intézkedések elfogadására.</p>

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
<p>7. A fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban</p> <p>(A 9. cikk első bekezdésének 7. pontjában említettek szerint)</p>	<p>ERFA + Kohéziós Alap:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Multimodális egységes európai közlekedési térség támogatása a TEN-T-be való beruházás által. — Átfogó, magas szintű és interoperábilis vasúti rendszerek fejlesztése és helyreállítása, valamint zajcsökkentési intézkedések előmozdítása. — Környezetbarát – többek között alacsony zajkibocsátású – és alacsony szén-dioxid kibocsátású közlekedési rendszerek – többek között belvízi és tengeri hajózási útvonalak, kikötők, multimodális összeköttetések és repülőtéri infrastruktúra fejlesztése és javítása, a fenntartható regionális és helyi mobilitás előmozdítása érdekében. <p>ERFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A regionális mobilitás fokozása a másodrangú és harmadrangú csomópontok TEN-T infrastruktúrához – többek közt a multimodális csomópontokhoz – történő kapcsolásával. 	<p>7.1. Közlekedés: A tagállamok intézményi felépítésével összhangban álló, közlekedési beruházásokra vonatkozó olyan átfogó terv vagy tervek, illetve keret vagy keretek megléte (beleértve a regionális és helyi szintű közösségi közlekedést is), amelyek támogatják az infrastruktúrafejlesztést és javítják a TEN-T törzshálózatához és az átfogó TENT-hálózathoz való csatlakozást.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A közlekedési beruházásokra vonatkozó olyan átfogó közlekedési terv vagy tervek, illetve keret vagy keretek megléte, amely megfelel a stratégiai környezeti vizsgálat jogi követelményeinek, és amely tartalmazza: — az egységes európai közlekedési térséghez való hozzájárulást a 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (?) 10. cikkének megfelelően, a következőkre vonatkozó beruházási prioritásokat is beleértve: — a törzshálózat és az átfogó TENT-hálózat, amennyiben a beruházást az ERFA és a Kohéziós Alap támogatja; valamint — a másodlagos csatlakozó hálózat; — egy reális és alaposan kidolgozott projektsatornát az ERFA és a Kohéziós Alap keretében nyújtott támogatások vonatkozásában; — intézkedéseket a közreműködő szervezetek és a kedvezményezettek kapacitásainak biztosítására a projektsatorna megvalósítása érdekében.
	<p>ERFA + Kohéziós Alap:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Multimodális egységes európai közlekedési térség támogatása a transzeurópai közlekedési hálózatba (TEN-T) való beruházás által. — Átfogó, magas szintű és interoperábilis vasúti rendszerek fejlesztése és helyreállítása, valamint zajcsökkentési intézkedések előmozdítása. 	<p>7.2. Vasút: A tagállamok intézményi felépítésével összhangban álló átfogó közlekedési tervben vagy tervekben, illetve keretben vagy keretekben (beleértve a regionális és helyi szintű közösségi közlekedést is) szerepelnie kell egy vasúti fejlesztésről szóló külön szakasznak, amely támogatja az infrastruktúrafejlesztést és javítja a TEN-T törzshálózatához és az átfogó TENT-hálózathoz való csatlakozást. A beruházások lefedik a mobil eszközöket, illetve az átjárhatóságot és a kapacitáskiépítést.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Vasútfejlesztési szakasz megléte a fentiekben említett közlekedési tervben vagy tervekben, illetve keretben vagy keretekben, amely megfelel a stratégiai környezeti vizsgálat jogi követelményeinek, és amely reális és alaposan kidolgozott projektsatornát (beleértve az ütemtervet és a költségvetési keretet) tartalmaz; — Intézkedések a közreműködő szervezetek és a kedvezményezettek kapacitásainak biztosítására a projektsatorna megvalósítása érdekében.

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
	<p>— Környezetbarát – többek között alacsony zajkibocsátású – és alacsony szén-dioxid kibocsátású közlekedési rendszerek – többek között belvízi és tengeri hajózási útvonalak, kikötők, multimodális összeköttetések és repülőtéri infrastruktúra fejlesztése és javítása, a fenntartható regionális és helyi mobilitás előmozdítása érdekében.</p> <p>ERFA:</p> <p>— A regionális mobilitás fokozása a másodrangú és harmadrangú csomópontok TEN-T infrastruktúrához – többek közt a multimodális csomópontokhoz – történő kapcsolásával.</p>		
	<p>ERFA+Kohéziós Alap:</p> <p>— Multimodális egységes európai közlekedési térség támogatása a TEN-T-be való beruházás által.</p> <p>— Átfogó, magas szintű és interoperábilis vasúti rendszerek fejlesztése és helyreállítása, valamint zajcsökkentési intézkedések előmozdítása.</p> <p>— Környezetbarát – többek között alacsony zajkibocsátású – és alacsony szén-dioxid kibocsátású közlekedési rendszerek – többek között belvízi és tengeri hajózási útvonalak, kikötők, multimodális összeköttetések és repülőtéri infrastruktúra fejlesztése és javítása, a fenntartható regionális és helyi mobilitás előmozdítása érdekében.</p> <p>ERFA:</p> <p>— A regionális mobilitás fokozása a másodrangú és harmadrangú csomópontok TEN-T infrastruktúrához – többek közt a multimodális csomópontokhoz – történő kapcsolásával.</p>	<p>7.3. Más közlekedési módok, többek között belvízi és tengeri hajózási útvonalak, kikötők, multimodális összeköttetések és repülőtéri infrastruktúra: A tagállamok intézményi felépítésével összhangban álló átfogó közlekedési tervben vagy tervekben, illetve keretben vagy keretekben (beleértve a regionális és helyi szintű közösségi közlekedést is) szerepelnie kell egy belvízi és tengeri hajózási útvonalakról, kikötőkről, multimodális összeköttetésekről és repülőtéri infrastruktúráról szóló külön szakasz-nak, amely hozzájárul az átfogó TENT-hálózathoz és a TEN-T törshálózatához való csatlakozás javulásához, és a fenntartható regionális és helyi mobilitás előmozdításához.</p>	<p>— Egy belvízi és tengeri hajózási útvonalakról, kikötőkről, multimodális összeköttetésekről és repülőtéri infrastruktúráról szóló külön szakasz megléte az átfogó közlekedési tervben vagy tervekben, illetve keretben vagy keretekben, amely:</p> <p>— megfelel a stratégiai környezeti vizsgálat jogi követelményeinek;</p> <p>— reális és alaposan kidolgozott projektportfóliót (beleértve az ütemtervet és a költségvetési keretet mutat be);</p> <p>— Intézkedések a közreműködő szervezetek és a kedvezményezettek kapacitásainak biztosítására a projektportfólió megvalósítása érdekében.</p>
	<p>ERFA:</p> <p>— Az energiahatékonyság és az ellátásbiztonság javítása intelligens energiaelosztó, -tároló és -átviteli rendszerek kialakítása és a megújuló forrásokból származó elosztott termelés integrálása révén.</p>	<p>7.4. Intelligens földgáz- és intelligens energiaelosztó, -tároló és -szállító rendszerek fejlesztése;</p> <p>Az intelligens enegiainfrastruktúrába történő beruházásra és szabályozó intézkedésekre vonatkozó olyan átfogó tervek megléte, amelyek hozzájárulnak az energiahatékonyság és az ellátásbiztonság javításához.</p>	<p>— A nemzeti energiainfrastruktúra prioritásait meghatározó átfogó tervek vannak érvényben:</p> <p>— a 2009/72/EK irányelv 22. cikkével és a 2009/73/EK irányelvvel összhangban, amennyiben alkalmazhatóak, és</p>

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
			<ul style="list-style-type: none"> — a 12. cikknek megfelelően a vonatkozó regionális beruházási tervekkel, valamint a 2009/714/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ 8. cikke (3) bekezdése b) pontjának és a 2009/715/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽⁷⁾ megfelelően az uniós szintű tízéves hálózatfejlesztési tervekkel összhangban, és — a transzeurópai energiainfrastruktúrákra vonatkozó iránymutatásokról szóló 347/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁸⁾ 3. cikkének (4) bekezdésével összhangban; — E tervek a következőket tartalmazzák: — reális és alaposan kidolgozott projektportfólió a várhatóan az ERFA keretében támogatott projektek vonatkozásában; — a társadalmi és gazdasági kohézióra és a környezetvédelemre vonatkozó célkitűzések megvalósítását elősegítő intézkedések, a 2009/72/EK irányelv 3. cikkének (10) bekezdésével és a 2009/73/EK irányelv 3. cikkének (7) bekezdésével összhangban; — az energiateljesítmény optimalizálását és az energiahatékonyság előmozdítását segítő intézkedések, a 2009/72/EK irányelv 3. cikkének (11) bekezdésével és a 2009/73/EK irányelv 3. cikkének (8) bekezdésével összhangban.
<p>8. A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése</p> <p>(Foglalkoztatással kapcsolatos cél)</p> <p>(A 9. cikk első bekezdésének 8. pontjában említettek szerint)</p>	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A munkakeresők és inaktívak foglalkoztatáshoz való hozzájárása, beleértve a tartós munkanélkülieket és a munkaerőpiactól távol esőket, a helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén is. 	<p>8.1. Az aktív munkaerő-piaci intézkedéseket a foglalkoztatási iránymutatókra figyelemmel dolgozzák ki és hajtják végre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A foglalkoztatási szolgálatok megfelelő kapacitással rendelkeznek a következőkre, és biztosítják is azokat: — személyre szabott szolgáltatások, illetve aktív és megelőző munkaerő-piaci intézkedések korai stádiumban, amelyek minden munkakereső számára elérhetők, ugyanakkor a társadalmi kirekesztés legerősebb kockázatának kitett csoportokra összpontosítanak, ideértve a marginális helyzetű közösségekből származó személyeket is;

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
			<ul style="list-style-type: none"> — a frissen megüresedett munkahelyekről és foglalkoztatási lehetőségekről szóló átfogó és átlátható információk, amelyek figyelembe veszik a munkaerő-piac változó igényeit. — A foglalkoztatási szolgálatok formális vagy informális együttműködési szabályokat alakítanak ki az érdekelt felekkel.
	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Önfoglalkoztatás, a vállalkozói készség, a vállalkozások létrehozása, beleértve a mikro- kis- és középvállalkozásokat (kkv-k), valamint a mikrovállalkozásokat. <p>ERFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Üzleti inkubátorházak létrehozásának támogatása, valamint az önfoglalkoztatás, a mikrovállalkozások és a cégalapítás beruházásokkal való támogatása. 	<p>8.2. Önfoglalkoztatás, vállalkozás és vállalat alapítás: az inkluzív vállalkozás-kezdés-támogatásra vonatkozó stratégiai szakpolitikai keret megléte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Inkluzív vállalkozás-kezdés-támogatásra vonatkozó stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, amely tartalmazza a következő elemeket: <ul style="list-style-type: none"> — intézkedésekre került sor a vállalkozások elindítási idejének és költségeinek csökkentése céljából, figyelembe véve a kisvállalkozói intézkedéscsomag célkitűzéseit; — intézkedésekre került sor valamely vállalkozás konkrét tevékenysége beindításához és végzéséhez szükséges engedélyek beszerzési idejének csökkentése céljából, figyelembe véve a kisvállalkozói intézkedéscsomag célkitűzéseit; — a megfelelő üzletfejlesztési szolgáltatásokat és a pénzügyi szolgáltatásokat összekapcsoló intézkedéseket (tőkéhez való hozzáférés), beleértve a hátrányos helyzetű csoportok és/vagy azon területek elérését, ahol ezekre szükség van.
	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A munkaerő-piaci intézmények, például az állami és magán foglalkoztatási szolgáltatások modernizálása és a munkaerő-piaci igényekhez való igazodás javítása, beleértve a munkavállalók transznacionális földrajzi mobilitását a mobilitási programok, valamint az intézmények és az érdekelteltek közötti együttműködés javítása révén ösztönző tevékenységeket is; <p>ERFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Beruházás a foglalkoztatási szolgálatok infrastruktúrájába. 	<p>8.3. A munkaerő-piaci intézmények modernizálása és erősítése a foglalkoztatási iránymutatásokra figyelemmel;</p> <p>A munkaerő-piaci intézmények reformját világos stratégiai szakpolitikai keret és előzetes értékelés előzi meg, többek között a nemek közötti egyenlőség dimenziója tekintetében</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A foglalkoztatási szolgálatokat megreformáló intézkedések, amelyek célja megfelelő kapacitások biztosítása a számukra a következők nyújtásához: <ul style="list-style-type: none"> — személyre szabott szolgáltatások, illetve aktív és megelőző munkaerő-piaci intézkedések korai stádiumban, amelyek minden munkakereső számára elérhetők, ugyanakkor a társadalmi kirekesztés legerősebb kockázatának kitett csoportokra összpontosítanak, ideértve a marginális helyzetű közösségekből származó személyeket is; — a frissen megüresedett munkahelyekről és foglalkoztatási lehetőségekről szóló átfogó és átlátható információk, amelyek figyelembe veszik a munkaerő-piac változó igényeit.

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
			<ul style="list-style-type: none"> — A foglalkoztatási szolgálatok reformja kiterjed a formális vagy informális együttműködési hálózatok kialakítására az érdekelt felekre.
	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Aktív és egészséges időskor. 	<p>8.4. Aktív és egészséges időskor: Az aktív idősödési szakpolitikákat a foglalkoztatási iránymutatásokra figyelemmel dolgozzák ki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Az érdekelt felek bevonása az aktív idősödési politikák kidolgozásába és nyomon követésébe, amelyek célja az idősebb munkavállalóknak a munkaerőpiacon való tartása és foglalkoztatásuk előmozdítása. — a tagállamban intézkedések vannak érvényben az aktív idősödés előmozdítására.
	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A munkavállalók, vállalkozások és vállalkozók változásokhoz történő alkalmazkodása. 	<p>8.5. A munkavállalók, vállalkozások és vállalkozók változásokhoz történő alkalmazkodása: A változás és szerkezetváltás előrejelzését és megfelelő kezelést előnyben részesítő politikák megléte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Eszközök állnak rendelkezésre a szociális partnerek és a közigazgatási szervek támogatására, hogy a változás és szerkezetátalakítás proaktív megközelítését kialakítsák és monitoringozzák, amely többek között a következőket elősegítő intézkedéseket tartalmazza: <ul style="list-style-type: none"> — a változások előrejelzése; — az átszervezési folyamatok előkészítése és kezelése.
	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A fiatalok, különösen a nem dolgozó, és sem oktatásban, sem képzésben részt nem vevő fiatalok, közöttük a társadalmi kirekesztés kockázatát viselő és a közösségek perifériájára szorult fiatalok fenntartható munkaerő-piaci integrációja, többek között az ifjúsági garancia végrehajtása révén; 	<p>8.6. A fiatalok foglalkoztatását – többek között az ifjúsági garancia végrehajtásán keresztül – elősegítő átfogó stratégiai keret megléte.</p> <p>Ez az előzetes feltételrendszer csak az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés végrehajtására vonatkozik</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Létezik a fiatalok foglalkoztatását elősegítő stratégiai szakpolitikai keret, amely: <ul style="list-style-type: none"> — a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalokat érintő eredményekre vonatkozó tényekre épülő és célzott politikák kialakításának, illetve a fejlemények nyomon követésének alapját képezi; — megnevezi a fiatalok foglalkoztatását célzó intézkedések kezeléséért, illetve a partnerségek valamennyi szintet és ágazatot felölelő összehangolásáért felelős közigazgatási szervet, — bevonja az ifjúsági munkanélküliség kezelésében érintett érdekeltet, — lehetővé teszi a korai beavatkozást és aktivizálást;

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
			<ul style="list-style-type: none"> — a foglalkoztatáshoz való hozzáférést, a készségek fejlesztését, a munkaerő mobilitását és nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok fenntartható munkaerőpiaci integrációját támogató intézkedéseket tartalmaz.
<p>9. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a megkülönböztetés minden formája elleni fellépés</p> <p>(a szegénység-gel kapcsolatos cél)</p> <p>(A 9. cikk első bekezdésének 9. pontjában említettek szerint)</p>	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Az aktív befogadás többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztatás javítása érdekében. <p>ERFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségi állapotbeli egyenlőtlenségek csökkentése, a társadalmi befogadás szociális, kulturális és rekreációs szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés biztosítása révén való előmozdítása, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra. — A városi területeken és vidéki térségekben élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációja, valamint gazdasági és társadalmi fellendülése érdekében támogatás nyújtása. 	<p>9.1. A szegénység csökkentését célzó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret megléte és végrehajtása, melynek célja a munkaerőpiacról kirekesztődött személyek aktív befogadása a foglalkoztatási iránymutatásokra figyelemmel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Érvényben van a szegénység csökkentésére irányuló, az aktív befogadást célzó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret, amely: — megfelelő ismeretalapot szolgáltat a szegénység csökkentését célzó szakpolitikák kidolgozásához és a fejlemények monitoringjához; — tartalmaz a (nemzeti reformprogramban meghatározott) nemzeti szegénységi és társadalmi kirekesztéssel kapcsolatos cél megvalósítását támogató intézkedéseket, beleértve a fenntartható és minőségi foglalkoztatási lehetőségek elősegítését a társadalmi kirekesztettség kockázatának leginkább kitett csoportoknál; — bevonja az érdekelt feleket a szegénység elleni küzdelembe; — a megállapított igények függvényében, az intézményi alapról a lakóhely szerinti ellátásra való áttérést célzó intézkedéseket tartalmaz; — Az érdekelt felek kérésükre és indokolt esetben támogatást kapnak a projektkérelmek benyújtásához és a kiválasztott projektek végrehajtásához és irányításához.

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A társadalom peremére szorult közösségek – például a romák – társadalmi-gazdasági integrációja. <p>ERFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségi állapotbeli egyenlőtlenségek csökkentése, a szociális, kulturális és rekreációs szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés révén a társadalmi befogadás előmozdítása, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra. — A városi területeken és vidéki térségekben élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációja, valamint gazdasági és társadalmi fellendülése érdekében támogatás nyújtása. — Beruházás az oktatásba, készségekre vonatkozó képzésbe és a szakképzésbe és az egész életen át tartó tanulásba oktatási és képzési infrastruktúrák fejlesztésével. 	<p>9.2. A romák befogadására vonatkozó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret van érvényben</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A romák befogadására vonatkozó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, amely: <ul style="list-style-type: none"> — a romák integrációja tekintetében elérhető nemzeti szintű célokat határoz meg annak érdekében, hogy a köztük és a népesség többi része közt fennálló különbségeket áthidalják. E célkitűzéseknek ki kell terjedniük a romák integrációjával kapcsolatos négy uniós célra, amelyek az oktatást, a foglalkoztatást, az egészségügyet és a lakhatást érintik; — azonosítja adott esetben a hátrányos helyzetű mikrorégiókat vagy szegregált környezeteket, ahol a közösségek a leghátrányosabb helyzetben vannak, felhasználva a már rendelkezésre álló társadalmi-gazdasági és területi mutatókat (pl. nagyon alacsony iskolázottság, hosszú távú munkanélküliség, stb.); — szigorú ellenőrzési módszereket tartalmaz a romaintegrációs fellépések hatásainak értékeléséhez, és egy felülvizsgálati mechanizmust a stratégia kiigazításához; — megtervezését, végrehajtását és ellenőrzését illetően a roma civil társadalommal, a regionális és helyi hatóságokkal folytatott szoros együttműködésben és folyamatos párbeszéd révén valósul meg. — Az érdekelt felek kérésükre és indokolt esetben támogatást kapnak a projektkérelmek benyújtásához és a kiválasztott projektek végrehajtásához és irányításához.
	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A megfizethető, fenntartható és minőségi szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés biztosítása, beleértve az egészségügyi szolgáltatásokat és a közérdekű szociális szolgáltatásokat. 	<p>9.3. Egészségügy: Az egészségügyre vonatkozó, a gazdasági fenntarthatóságot biztosító nemzeti vagy regionális, az EUMSZ 168. cikkének keretein belüli stratégiai szakpolitikai keret megléte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Az egészségügyre vonatkozó nemzeti vagy regionális stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, amely a következőket tartalmazza: <ul style="list-style-type: none"> — összehangolt intézkedések az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés javítására;

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
	<p>ERFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába történő beruházás, az egészségi állapotbeli egyenlőtlenségek csökkentése, a szociális, kulturális és rekreációs szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés megteremtésével a társadalmi befogadás előmozdítása, valamint az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés. 		<ul style="list-style-type: none"> — intézkedések az egészségügyi ágazat hatékonyságának ösztönzésére szolgáltatásnyújtási modellek és infrastruktúra bevezetése, illetve megvalósítása révén; — egy monitoring és felülvizsgálati rendszer. — A tagállam vagy régió elfogadott egy, az egészségügyi ellátás számára rendelkezésre álló indikatív költségvetési forrásokat, valamint a forrásoknak a kiemelt szükségletekre való összpontosítását bemutató keretrendszert.
<p>10. az oktatásba, a képzésbe és szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében</p> <p>(Oktatással kapcsolatos cél)</p> <p>(a 9. cikk első bekezdésének 10. pontjában megfelelően)</p>	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A korai iskolaelhagyók számának csökkentése és a korai iskolaelhagyás megelőzése, valamint a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés ösztönzése a koragyermekkorai nevelésben, az alap- és középfokú oktatásban, ideértve az oktatásba való visszatérést ösztönző (formális, informális és nem formális) tanulási útvonalakat is. <p>ERFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Beruházás az oktatásba, képzésekre vonatkozó képzésbe és a szakképzésbe és az egész életen át tartó tanulásba oktatási és képzési infrastruktúrák fejlesztésével. 	<p>10.1. Korai iskolaelhagyás: A korai iskolaelhagyás csökkentését célzó, az EUMSZ 165. cikkének keretein belüli stratégiai szakpolitikai keret megléte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Olyan megfelelő szintű, a korai iskolaelhagyásra vonatkozó adat- és információgyűjtési és -elemzési rendszert alkalmaznak, amely: — megfelelő tudásalapot biztosít a célzott politikák kidolgozásához és biztosítja az eredmények monitoringját. — Létezik a korai iskolaelhagyásra vonatkozó stratégiai szakpolitikai keret, amely: — bizonyítékokon alapul; — a megfelelő oktatási szektorokra, többek között a kisgyermekkorra is kiterjed, és különösen a korai iskolaelhagyás kockázatának leginkább kitett csoportokat célozza meg beleértve a marginalizált közösségekből származókat, és megfelelő megelőző, intervenciós és kompenzációs intézkedéseket tartalmaz; — a korai iskolaelhagyás kérdésében érintett minden szakpolitikai ágazatot és érdekelt felet bevon.

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A felsőfokú vagy annak megfelelő szintű oktatás minőségének, hatékonyságának és hozzáférhetőségének javítása az oktatásban való részvétel növelése érdekében, különösen a hátrányos helyzetű csoportok számára. <p>ERFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Beruházás az oktatásba, készségekre vonatkozó képzésbe és a szakképzésbe és az egész életen át tartó tanulásba oktatási és képzési infrastruktúrák fejlesztésével. 	<p>10.2. Felsőoktatás: Az EUMSZ 165. cikkének keretein belüli nemzeti vagy regionális stratégiai szakpolitikai keret megléte a felsőoktatási végzettség arányának, minőségének és hatékonyságának növelésére.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Érvényben van a felsőfokú oktatásra vonatkozó, nemzeti vagy regionális szintű stratégiai szakpolitikai keret, amely a következő elemeket tartalmazza: <ul style="list-style-type: none"> — szükség esetén a részvétel és a végzettség arányának növelését célzó olyan intézkedéseket, amelyek: <ul style="list-style-type: none"> — növelik az alacsony jövedelmű csoportok és egyéb alulreprezentált csoportok részvételét a felsőfokú oktatásban, különös tekintettel a hátrányos helyzetű emberekre, beleértve a marginalizált közösségekből származókat; — csökkentik a lemorzsolódási arányt/javítják a végzettségi arányt; — ösztönzik az újító tartalmakat és programtervezést; — az alkalmazhatóság és a vállalkozói szellem növelését célzó intézkedéseket, amelyek: <ul style="list-style-type: none"> — ösztönzik a „transzverzális készségek”, beleértve a vállalkozói szellem, fejlesztését a vonatkozó felsőoktatási programokban; — csökkentik a nemek közötti különbségeket a tanulmányi és szakmai választások terén.
	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Az egész életen át tartó tanulás lehetőségeihez való egyenlő hozzáférés javítása minden korcsoport számára formális, informális és nem formális módon egyaránt, a munkavállalók ismereteinek, készségeinek és kompetenciáinak naprakésszé tétele, valamint a rugalmas tanulási útvonalak előmozdítása, többek között a szakmai életútra vonatkozó irányadás és a megszerzett képességek validálása révén. 	<p>10.3. Egész életen át tartó tanulás: Az EUMSZ 165. cikkének keretein belüli nemzeti és/vagy regionális stratégiai szakpolitikai keret megléte az egész életen át tartó tanulás elősegítésére.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Olyan nemzeti vagy regionális stratégiai szakpolitikai keretrendszer van érvényben az egész életen át tartó tanulás elősegítésére, amely intézkedéseket tartalmaz: <ul style="list-style-type: none"> — az egész életen át tartó tanulást célzó szolgáltatások fejlesztésének és összekapcsolásának támogatására, beleértve azok végrehajtását és a képességek fejlesztését (érvényesítés, iránymutatás, oktatás és képzés), valamint az érdekelt felek bevonásáról és a velük való partneri viszony kialakításáról való gondoskodást;

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
	<p>ERFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Beruházás az oktatásba, készségekre vonatkozó képzésbe és a szakképzésbe és az egész életen át tartó tanulásba oktatási és képzési infrastruktúrák fejlesztésével. 		<ul style="list-style-type: none"> — a különböző célcsoportok (például a szakképzésben résztvevő fiatalok, a felnőttek, a munkaerőpiacra visszatérő szülők, az alacsony képzettségű és az idősebb munkavállalók, a migránsok és más hátrányos helyzetű csoportok, különösen a fogyatékkal élők) készségfejlesztésére, amennyiben ezeket a nemzeti vagy regionális stratégiai szakpolitikai keretekben prioritásként azonosították; — az egész életen át tartó tanulásból való hozzáférés kiszélesítésére, többek között az átláthatósági eszközök (például az európai képzési keretrendszer, a nemzeti képzési keretrendszer, az európai szakképzési kreditrendszer és az európai szakképzési minőségbiztosítási rendszer) tényleges alkalmazására irányuló erőfeszítések révén; — az oktatás és képzés munkaerőpiaci megfelelőségének javítására és az azonosított célcsoportok (például a szakképzésben részt vevő fiatalok, a felnőttek, a munkaerőpiacra visszatérő szülők, az alacsony képzettségű és idősebb munkavállalók, a migránsok és más hátrányos helyzetű csoportok, különösen a fogyatékkal élők) igényeikhez való igazítására
	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Az oktatási és képzési rendszerek munkaerőpiaci igényekhez való igazításának javítása, a tanulásból a munkába történő átállás megkönnyítése, a szakképzés és a képzési rendszerek megerősítése és minőségének javítása többek között a készségek iránti igény előzetes felmérésén alapuló mechanizmusok révén, a szakmai életút rugalmasabbá tétele, munkalapú tanulási rendszerek többek között a duális tanulási rendszerek és a gyakornoki képzések létrehozása és továbbfejlesztése. 	<p>10.4. A szakképzési rendszerek minőségének és hatékonyságának javítására irányuló nemzeti vagy regionális, az EUMSZ 165. cikkének keretein belüli stratégiai szakpolitikai keret megléte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A szakképzési rendszerek minőségének és hatékonyságának javítására irányuló nemzeti vagy regionális, az EUMSZ 165. cikkének keretein belüli stratégiai szakpolitikai keret létezik, és a következőkre vonatkozó intézkedéseket tartalmazza:

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
	<p>ERFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Beruházás az oktatásba, készségekre vonatkozó képzésbe és a szakképzésbe és az egész életen át tartó tanulásba képzési és oktatási infrastruktúrák fejlesztésével. 		<ul style="list-style-type: none"> — a szakképzési rendszerek munkaerő-piaci igényekhez való igazításának javítása, szoros együttműködésben az érintett felekkel, többek között a készségek iránti igény előzetes felmérésén alapuló mechanizmusok révén, a szakmai életút rugalmasabbá tétele és a munka-alapú tanulás biztosításának erősítése annak különböző formáiban; — a szakképzés minőségének és vonzóképességének növelésére, többek között a szakképzés minőségbiztosítására vonatkozó nemzeti megközelítés kialakítása (például a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretével összhangban) és az átláthatósági és elismerési eszközök, például az európai szakképzési kreditrendszer (ECVET) alkalmazása révén.
<p>11.A hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának növelése, és hatékony közigazgatás</p> <p>(A 9. cikk első bekezdésének 11. pontjában említettek szerint)</p>	<p>ESZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Azon közigazgatási szervek és közszolgálatok intézményi kapacitásának és hatékonyságának növelésére történő beruházások nemzeti, regionális és helyi szinten, amelyek célja a reformok, a jobb szabályozás és a jó kormányzás megvalósítása. <p>ERFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — A közjogi hatóságok és az érdekelt intézményi kapacitásának és a közigazgatás hatékonyságának fokozása az intézményi kapacitás és az ERFA végrehajtásához kapcsolódó közigazgatási szervek és közszolgálatok hatékonyságát megerősítő intézkedések által, valamint az ESZA általi, az intézményi kapacitásra és a közigazgatás hatékonyságának megerősítésére irányuló intézkedések támogatása. 	<ul style="list-style-type: none"> — A tagállam igazgatási hatékonyságát erősítő stratégiai szakpolitikai keret megléte, beleértve a közigazgatás reformját. 	<ul style="list-style-type: none"> — A tagállam bevezette és elkezdte végrehajtani az állami hatóságai igazgatási hatékonyságának és készségeinek fokozására irányuló stratégiai szakpolitikai keretet az alábbi elemekkel: — a jogi, szervezeti és/vagy eljárási reformintézkedések elemzését és stratégiai tervezését; — minőségirányítási rendszerek kialakítása; — az igazgatási eljárások egyszerűsítését és racionalizálását célzó integrált intézkedések; — emberi erőforrásokra vonatkozó stratégiák és szakpolitikák kidolgozása és végrehajtása az e területen azonosított főbb hiányosságok tekintetében; — a képességek fejlesztése az állami hatóságokon belüli szakmai hierarchia minden szintjén;

Tematikus célkitűzések	Beruházási prioritások	Előzetes feltétel	Teljesítési kritériumok
	<p>Kohéziós Alap:</p> <p>— A közjogi hatóságok és az érdekeltek intézményi kapacitásának növelése eredményes közigazgatás kialakítására irányuló intézkedésekkel a Kohéziós Alap feladatainak végrehajtásához kapcsolódó közigazgatási rendszerek és közszolgáltatások eredményességének és intézményi kapacitásának megerősítése által.</p>		<p>— a monitoring és értékelési eljárások és eszközök kialakítása.</p>

(¹) Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.).

(²) Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.).

(³) Az Európai Parlament és a Tanács 2006/32/EK irányelve (2006. április 5.) az energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról, valamint a 93/76/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 114., 2006.4.27., 64. o.).

(⁴) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/28/EK irányelve (2009. április 23.) a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről (HL L 140., 2009.6.5., 16. o.).

(⁵) Az Európai Parlament és a Tanács 1315/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a transeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról és a 661/2010/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 1. o.).

(⁶) Az Európai Parlament és a Tanács 714/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről és az 1228/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 15. o.).

(⁷) Az Európai Parlament és a Tanács 715/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 36. o.).

(⁸) Az Európai Parlament és a Tanács 347/2013/EU rendelete (2013. április 17.) a transeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról és az 1364/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről, valamint a 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 115., 2013.4.25., 39. o.).

II. RÉSZ: Általános előzetes feltételrendszer

Terület	Előzetes feltételrendszer	Teljesítési kritériumok
1. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések	<p>Az ESB-alapok terén a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.</p>	<p>— Intézkedések a tagállamok intézményi és jogi keretével összhangban a mindenkire kiterjedő egyenlő bánásmód előmozdításáért felelős szervezetek bevonására a programok elkészítése és megvalósítása során, beleértve az egyenlőséggel kapcsolatos tanácsadást az ESB-alapok tevékenysége terén;</p> <p>— Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.</p>
2. Nemek közötti egyenlőség	<p>Az ESB-alapok terén a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.</p>	<p>— Intézkedések a tagállamok intézményi és jogi keretével összhangban a nemek közötti egyenlőség előmozdításáért felelős szervezetek bevonására a programok elkészítése és megvalósítása során, beleértve a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos tanácsadást az ESB-alapok tevékenysége terén;</p> <p>— Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó uniós jogszabályok és szakpolitika, valamint a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése terén.</p>

Terület	Előzetes feltételrendszer	Teljesítési kritériumok
3. Fogyatékoság	Az ESB-alapok terén a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte a 2010/48/EK tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban.	<ul style="list-style-type: none"> — Intézkedések a tagállamok intézményi és jogi keretével összhangban a fogyatékosággal élő személyek jogainak védelméért felelős szervezetekkel vagy az őket képviselő szervezetekkel és egyéb érintett felekkel folytatott tanácskozássra és bevonásukra a programok elkészítése és megvalósítása során; — Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a fogyatékosággal kapcsolatos uniós jogszabályok és szakpolitika terén, beleértve az akadálymentesítést és a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény gyakorlati alkalmazását az uniós és adott esetben a nemzeti jogszabályoknak megfelelően; — Intézkedések a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 9. cikke végrehajtásának figyelemmel kísérésére az ESB-alapokkal kapcsolatban a programok elkészítése és megvalósítása során.
4. Közbeszerzés	Az ESB-alapok terén az uniós közbeszerzési jog tényleges alkalmazását biztosító rendelkezések megléte.	<ul style="list-style-type: none"> — Az uniós közbeszerzési jogszabályok megfelelő mechanizmusok révén történő tényleges alkalmazását szolgáló intézkedések; — A szerződések odaítélési eljárásának átláthatóságát biztosító intézkedések; — Az ESB-alapok támogatásainak megvalósításában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések; — Az uniós közbeszerzési szabályok végrehajtását és alkalmazását szolgáló adminisztratív kapacitások biztosítására vonatkozó intézkedések.
5. Állami támogatás	Az ESB-alapok terén az állami támogatásra vonatkozó uniós jog tényleges alkalmazását biztosító intézkedések megléte.	<ul style="list-style-type: none"> — Az állami támogatásra vonatkozó uniós szabályok tényleges alkalmazását szolgáló intézkedések; — Az ESB-alapok támogatásainak megvalósításában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések; — Az állami támogatásra vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását szolgáló adminisztratív kapacitások biztosítására vonatkozó intézkedések.
6. A környezeti hatásvizsgálattal (EIA) és a stratégiai környezeti vizsgálatokkal (SEA) kapcsolatos környezetvédelmi jogszabályok	A környezeti hatásvizsgálattal és a stratégiai környezeti hatásvizsgálattal kapcsolatos uniós környezetvédelmi jogszabályok tényleges alkalmazását biztosító intézkedések megléte.	<ul style="list-style-type: none"> — A 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ (EIA) és a 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ (SEA) tényleges alkalmazását biztosító intézkedések; — Az EIA és SEA vizsgálatokra vonatkozó irányelvek végrehajtásában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések; — A megfelelő adminisztratív kapacitások rendelkezésre állását biztosító intézkedések.

Terület	Előzetes feltételrendszer	Teljesítési kritériumok
7. Statisztikai rendszerek és eredmény-mutatók	<p>A programok eredményességének és hatásának felméréséhez szükséges statisztikai alap megléte.</p> <p>Olyan eredménymutató-rendszer megléte, amely szükséges a várt eredmények eléréséhez leghatékonyabban hozzájáruló intézkedések kiválasztásához, az előrehaladás monitoringjához és a hatásvizsgálat elvégzéséhez.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Olyan intézkedések vannak érvényben a statisztikai adatok időben történő begyűjtésére és összesítésére vonatkozóan, amelyek kiterjednek a következőkre: <ul style="list-style-type: none"> — a források és a mechanizmusok azonosítása a statisztikai hitelesség biztosítása érdekében; — az összegyűjtött adatok közzétételére és nyilvános hozzáférhetőségére vonatkozó intézkedések; — Az eredménymutatók olyan hatékony rendszere, amely magában foglalja: <ul style="list-style-type: none"> — az egyes programok vonatkozásában kiválasztott eredménymutatókat, feltüntetve azt is, hogy milyen indokkal esett a választás a program keretében finanszírozott szakpolitikai intézkedésekre; — az említett mutatók célértékeinek meghatározását; — a következő követelményekkel való összhangot minden mutató esetében: az adatok megbízhatóak és statisztikailag igazolhatóak, egyértelmű normatív értelmezéssel rendelkeznek, a szakpolitikai elvárásoknak megfelelően alkalmazhatóak és időszerűek; — eljárások rendelkezésre állását annak biztosítására, hogy a program által finanszírozott minden művelet esetében hatékony mutatókat alkalmaznak.

⁽¹⁾ A Tanács 2009. november 26-i határozata a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek az Európai Közösség által történő megkötéséről (HL L 23., 2010.1.27., 35. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/92/EU irányelve (2011. december 13.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról, (HL L 26., 2012.1.28. 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/42/EK irányelve (2001. június 27.) bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 197., 2001.7.21., 30. o.).

XII. MELLÉKLET

AZ ALAPOKBÓL SZÁRMAZÓ TÁMOGATÁSRA VONATKOZÓ TÁJÉKOZTATÁS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

(1) MŰVELETEK LISTÁJA

A műveleteknek a 115. cikk (2) bekezdésében említett listája – a tagállam legalább egy hivatalos nyelvén – a következő adatmezőket tartalmazza:

- a kedvezményezett neve (csak jogi személyek; természetes személyeket nem kell megnevezni);
- a művelet neve;
- a művelet összefoglalása;
- a művelet megkezdésének időpontja;
- a művelet befejezésének időpontja (a művelet fizikai befejezésének vagy teljes végrehajtásának várható időpontja);
- a művelethez rendelt teljes elszámolható kiadás;
- uniós társfinanszírozási ráta prioritási tengelyenként;
- a művelet helyszínének postai irányítószáma, vagy egyéb megfelelő helymegjelölés;
- ország;
- a művelethez rendelt beavatkozási kategória neve a 96. cikk (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjának vi. alpontjával összhangban;
- a műveletek listája legutóbbi frissítésének időpontja.

Az adatmezők fejleceit az Unió legalább egy másik hivatalos nyelvén szintén meg kell adni.

(2) A NYILVÁNOSSÁGNAK SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁSI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK

A tagállam, az irányító hatóság és a kedvezményezettek megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az operatív programok keretében e rendelet szerint támogatott műveletekről tájékoztatást nyújtsanak a nyilvánosságnak és kommunikáljanak a nyilvánossággal.

2.1. A tagállam és az irányító hatóság feladatai

- (1) A tagállam és az irányító hatóság biztosítja, hogy a tájékoztatási és kommunikációs intézkedéseket a kommunikációs stratégiával összhangban hajtás végre, és hogy ezen intézkedések a lehető legszélesebb körű médiacoveredség biztosítására irányuljanak különféle kommunikációs formákat és módszereket a megfelelő szinten alkalmazva.
- (2) A tagállam vagy az irányító hatóság felel legalább a következő tájékoztatási és kommunikációs intézkedésekért:
  - a) nagyszabású tájékoztatási kampány megszervezése az operatív program(ok) indításáról, akár a vonatkozó kommunikációs stratégiák jóváhagyását megelőzően;
  - b) egy nagyszabású tájékoztatási kampány megszervezése évente, amely népszerűsíti a finanszírozási lehetőségeket és az alkalmazott stratégiákat, illetve bemutatja az operatív program vagy programok által elért eredményeket, beleértve adott esetben a főbb projekteket, közös cselekvési terveket és más projektpéldákat;
  - c) az Unió jelképének kihelyezése az egyes irányító hatóságok működési helyén;

- d) a műveletek e melléklet 1. szakasza szerinti listájának elektronikus úton történő közzététele;
  - e) példák felsorolása az adott operatív program szerinti műveletekre az egységes honlapon vagy az operatív programnak az egységes honlap-portálon keresztül elérhető honlapján; a példákat az Unió valamely széles körben beszélt, az érintett tagállam hivatalos nyelvétől vagy nyelveitől eltérő hivatalos nyelvében kell közzétenni;
  - f) az operatív program végrehajtására, többek között adott esetben a fontosabb eredményekre vonatkozó információk frissítése az egységes honlapon vagy az adott operatív programnak az egységes honlap-portálon keresztül elérhető honlapján.
- (3) Az irányító hatóság a tájékoztatási és kommunikációs intézkedések végrehajtásába, a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban adott esetben a bevonja következő szervezeteket:
- a) az 5. cikkben említett partnerek;
  - b) az európai tájékoztatási központok, valamint a Bizottságnak a tagállamban működő képviseleti irodái és az Európai Parlamentnek a tagállamban működő tájékoztatási irodái;
  - c) oktatási és kutatási intézmények.

E szervezetek széles körben terjesztik a 115. cikk (1) bekezdésében leírt információkat.

2.2. A kedvezményezettek feladatai

- (1) A kedvezményezett az általa hozott valamennyi tájékoztatási és kommunikációs intézkedésben elismeri az alapokból a művelet számára kapott támogatást, a következők kihelyezésével:
- a) az uniós jelkép az Unióra való hivatkozással együtt, a Bizottság által a 115. cikk (4) bekezdése szerint elfogadott végrehajtási jogi aktusban leírt technikai jellemzőkkel összhangban;
  - b) a műveletet támogató alapra vagy alapokra való hivatkozás.

Amennyiben a tájékoztatási vagy kommunikációs intézkedés több mint egy alap által társfinanszírozott műveletre vagy több műveletre vonatkozik, a b) pontban előírt hivatkozás helyébe egy az ESB-alapokra utaló hivatkozás léphet.

- (2) A művelet végrehajtása közben a kedvezményezett a következő módon tájékoztatja a nyilvánosságot az alapoktól kapott támogatásról:
- a) a kedvezményezett saját honlapján, amennyiben van ilyen, a támogatás mértékével arányos rövid leírást közöl a műveletről, megemlítve annak céljait és az elért eredményeket, és kiemelve az Uniótól kapott pénzügyi támogatást;
  - b) a 4. és 5. pont hatályán kívül eső műveletek esetében a nyilvánosság számára jól látható helyen, például egy épület bejáratánál, legalább egy (minimum A3-as méretű) posztert helyez el, amely tájékoztatást ad a projektről, többek között az Uniótól kapott pénzügyi támogatásról.
- (3) Az ESZA által támogatott műveletek esetében, illetve az ERFA és a Kohéziós Alap által támogatott műveletek megfelelő eseteiben a kedvezményezett biztosítja, hogy a műveletekben részt vevő valamennyi érintett fél tájékoztatást kapjon a támogatásról.

A valamely művelet végrehajtásával kapcsolatos, a nyilvánosság vagy a résztvevők figyelmébe szánt minden dokumentum, beleértve a részvételi vagy egyéb igazolást is, tartalmaz egy kijelentést arra nézve, hogy az operatív program végrehajtása az alap vagy alapok támogatásával történt.

- (4) Az ERFA vagy a Kohéziós Alap által támogatott művelet végrehajtása során a kedvezményezett, a nyilvánosság számára jól látható helyen, ideiglenes jelleggel nagyméretű hirdetőtáblát helyez el minden olyan műveletre vonatkozóan, amely infrastruktúra vagy építési műveletek finanszírozására vonatkozik, és amely művelet közpénzekből nyújtott támogatásának teljes összege meghaladja az 500 000 EUR-t.

(5) Legfeljebb három hónappal a művelet végrehajtása után a kedvezményezett kihelyez a nyilvánosság számára jól látható helyre egy állandó plakettet vagy hirdetőtáblát minden egyes olyan műveletre vonatkozóan, amely megfelel a következő követelményeknek:

- a) a művelet közpénzekből nyújtott támogatásának teljes összege meghaladja az 500 000 EUR-t;
- b) a művelet egy fizikai tárgy beszerzésére vagy infrastruktúra finanszírozására vagy építési műveletekre vonatkozik.

A plakettnek vagy a hirdetőtáblának tartalmaznia kell a művelet nevét és fő célkitűzését. A plakettet vagy a hirdetőtáblát a Bizottság által a 115. cikk (4) bekezdése szerint elfogadott technikai jellemzőknek megfelelően kell elkészíteni.

(3) A POTENCIÁLIS KEDVEZMÉNYEZETTEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÁJÉKOZTATÁSÁT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

3.1. A potenciális kedvezményezettek tájékoztatását szolgáló intézkedések

(1) Az irányító hatóság a kommunikációs stratégiával összhangban biztosítja, hogy az operatív program stratégiáját és célkitűzéseit, valamint az Unió és a tagállam által együttesen kínált támogatási lehetőségeket széles körben megismertessék a potenciális kedvezményezettekkel és valamennyi érdekelt féllel, az érintett alapokból kapható pénzügyi támogatás részleteivel együtt.

(2) Az irányító hatóság biztosítja, hogy a potenciális kedvezményezettek – figyelembe véve az elektronikus és más kommunikációs szolgáltatások elérhetőségét is bizonyos potenciális kedvezményezettek számára – hozzáférjenek a releváns, legalább a következőkről szóló információkhoz, köztük, szükség esetén, a naprakészé tett információkhoz:

- a) a finanszírozási lehetőségek és a pályázati felhívások kiírása;
- b) a kiadások elszámolhatóságának feltételei, amelyeket teljesíteniük kell annak érdekében, hogy jogosultak legyenek támogatásra az operatív program keretében;
- c) a támogatási kérelmek vizsgálati eljárásainak és a vonatkozó határidőknek a leírása;
- d) a támogatandó műveletek kiválasztási kritériumai;
- e) a nemzeti, regionális vagy helyi szintű kapcsolati pontok, amelyek tájékoztatást tudnak nyújtani az operatív programokról;
- f) a potenciális kedvezményezettek azon feladata, hogy a 2.2. ponttal összhangban tájékoztassák a nyilvánosságot a művelet céljáról és a művelethez az alapokból nyújtott támogatásról. Az irányító hatóság arra kérheti a potenciális kedvezményezetteket, hogy pályázatukban javasoljanak olyan indikatív kommunikációs tevékenységeket, amelyek arányban állnak a művelet méretével.

3.2. A kedvezményezettek tájékoztatását szolgáló intézkedések

(1) Az irányító hatóság tájékoztatja a kedvezményezetteket arról, hogy a finanszírozás elfogadásával beleegyeznek abba, hogy felvegyék őket a műveleteknek a 115. cikk (2) bekezdése szerint közzétett listájába.

(2) Az irányító hatóság tájékoztatási és kommunikációs eszközöket biztosít, elektronikus formátumú sablonokat is beleértve, hogy adott esetben megkönnyítse a kedvezményezettek számára a 2.2. pontban leírt kötelezettségeik teljesítését.

(4) A KOMMUNIKÁCIÓS STRATÉGIA ELEMEI

Az irányító hatóság és adott esetben a tagállam által kidolgozott kommunikációs stratégia a következő elemeket tartalmazza:

- a) a megközelítés leírása, beleértve a tagállam vagy az irányító hatóság által hozandó, a potenciális kedvezményezetteket, a multiplikátorokat és a szélesebb közönséget megcélzó főbb tájékoztatási és kommunikációs intézkedéseket, figyelembe véve a 115. cikkben leírt célokat;
- b) leírás azokról az anyagokról, amelyeket a fogyatékossgal élő személyek számára is hozzáférhető formátumban bocsátanak rendelkezésre;
- c) annak leírása, hogy a kedvezményezettek milyen támogatást kapnak a kommunikációs tevékenységeikhez;
- d) a stratégia végrehajtásának tájékoztató jellegű költségvetése;

- e) a tájékoztatási és kommunikációs intézkedések végrehajtásáért felelős igazgatási szervek leírása, a személyi erőforrásokkal együtt;
  - f) a 2. pontban említett tájékoztatási és kommunikációs intézkedések módozatai, beleértve annak a honlapnak vagy honlap-portálnak a megjelölését is, ahol az adatok találhatóak;
  - g) annak megjelölése, hogy a szakpolitika, az operatív programok és a műveletek láthatósága és az irántuk való figyelemfelkeltés, valamint az alapok és az Unió szerepe szempontjából hogyan értékelendők a tájékoztatási és kommunikációs intézkedések;
  - h) adott esetben, leírás az előző operatív program főbb eredményeinek felhasználásáról;
  - i) a következő évben végrehajtandó tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket tartalmazó éves frissítés.
-

XIII. MELLÉKLET

AZ IRÁNYÍTÓ HATÓSÁG ÉS AZ IGAZOLÓ HATÓSÁG KIJELÖLÉSÉNEK KRITÉRIUMAI

(1) BELSŐ ELLENŐRZÉSI KÖRNYEZET

- i. Az irányító és az igazoló hatóság feladatait lefedő szervezeti struktúra megléte és a feladatok kiosztása az adott hatóságokon belül, biztosítva, hogy a funkciók elkülönítésének elvét, amennyiben alkalmazható, betartsák.
- ii. A feladatok közbenső szervezetekre történő ruházása esetén olyan keret, amely révén biztosítható azok feladatainak és kötelezettségeinek meghatározása, az átruházott feladatok elvégzésére vonatkozó képesség ellenőrzése és a jelentéstételi eljárások megléte.
- iii. A szabálytalanságok esetére és a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizettetésére vonatkozó jelentéstételi és monitoringeljárások.
- iv. A szükséges technikai készségekkel rendelkező, megfelelő emberi erőforrásnak a szervezet különböző szintjei és feladatai közötti elosztására vonatkozó terv.

(2) KOCKÁZATKEZELÉS

Egy olyan keret, amellyel – az arányosság elvét figyelembe véve – biztosítható, hogy szükség esetén és különösen a tevékenységek jelentős módosítása esetén megfelelő kockázatkezelési eljárást alkalmazzanak.

(3) IRÁNYÍTÁSI ÉS KONTROLLTEVÉKENYSÉGEK

A. Irányító hatóság

- i. A támogatási kérelmekre, a kérelmek értékelésére, a támogatott kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárások, ideértve azokat az utasításokat és iránymutatásokat, amelyek biztosítják, hogy a műveletek a 125. cikk (3) bekezdése a) pontja i. alpontjával összhangban hozzájáruljanak a megfelelő prioritási tengelyek szerinti egyedi célkitűzések és eredmények eléréséhez.
- ii. Az ellenőrző hatóság által lefolytatott vizsgálatokra vonatkozó eljárások, ideértve a kedvezményezettek minden egyes kifizetési kérelmének dokumentumalapú ellenőrzését és a műveletek helyszíni ellenőrzését.
- iii. A kedvezményezettek kifizetési kérelmeinek feldolgozására és a kifizetések engedélyezésére vonatkozó eljárások.
- iv. Egy olyan rendszer eljárásai, amellyel elektronikus adatgyűjtés, -rögzítés és -tárolás végezhető minden egyes művelet vonatkozásában, ideértve adott esetben az egyes résztvevőkre vonatkozó adatokat és az adatok bontását nemenkénti mutatók szerint, ha ez szükséges, továbbá olyan eljárások, amelyekkel biztosítható, hogy a rendszer biztonsága megfelel a nemzetközileg elfogadott előírásoknak.
- v. Az irányítási hatóság által kidolgozott eljárások annak biztosítására, hogy a kedvezményezettek vagy külön elszámolási rendszert vagy megfelelő számviteli szabályzatot tartsanak fenn a művelethez kapcsolódó valamennyi ügylethez.
- vi. A hatékony és arányos csalás elleni intézkedések alkalmazásához szükséges eljárások.
- vii. A megfelelő auditnyomvonal és archiválási rendszer biztosításához szükséges eljárások.
- viii. A vezetői megbízhatósági nyilatkozatnak, az elvégzett kontrollokról és a feltárt hiányosságokról szóló jelentésnek, valamint a végső auditok és kontrollok éves összefoglalójának az elkészítésére vonatkozó eljárások.
- ix. Az annak biztosításához szükséges eljárások, hogy a kedvezményezett megkapja az egyes műveletek támogatási feltételeit tartalmazó dokumentumot.

B. Igazoló hatóság

- i. A Bizottsághoz benyújtott időközi kifizetési kérelmek igazolására vonatkozó eljárások.
- ii. Az elszámolások elkészítésére és azok valódiságának, teljességének és pontosságának igazolására szolgáló eljárások, továbbá eljárások annak igazolására, hogy a kiadások az összes audit eredménye alapján megfelelnek az alkalmazandó jognak.
- iii. A megfelelő auditnyomvonal biztosítására szolgáló eljárások, amelyek keretében számítógépesített formában rögzítik az egyes műveletekre vonatkozó számviteli adatokat, köztük a visszafizetendő, visszafizetett, valamint visszavont összegekre vonatkozó adatokat.
- iv. Adott esetben olyan eljárások, amelyekkel biztosítható, hogy az igazoló hatóság megfelelő információkat kapjon az irányító hatóságtól az elvégzett auditokról, valamint az audithatóság által vagy annak hatáskörében végzett ellenőrzések eredményeiről.

(4) MONITORING

A. Irányító hatóság

- i. A monitoring-bizottság munkájának támogatására vonatkozó eljárások.
- ii. A Bizottságnak benyújtandó éves végrehajtási jelentések és záró végrehajtási jelentések elkészítésére vonatkozó eljárások.

B. Igazoló hatóság

Az igazoló hatóság –irányító hatósági ellenőrzések eredményeinek és az audithatóság által vagy annak hatáskörében végzett auditok eredményeinek a kifizetési kérelem Bizottsághoz történő benyújtását megelőzően végzett monitoringjához kapcsolódó – feladatainak elvégzésére vonatkozó eljárások.

XIV. MELLÉKLET

ÖSSZEHASONLÍTÓ TÁBLÁZAT

1083/2006/EK rendelet	Ez a rendelet
1. cikk	1. cikk
2. cikk	2. cikk
3. és 4. cikk	89. cikk
5., 6. és 8. cikk	90. cikk
7. cikk	—
9. cikk	4. és 6. cikk
10. cikk	4. cikk (1) bekezdés
11. cikk	5. cikk
12. cikk	4. cikk (4) bekezdés
13. cikk	4. cikk (5) bekezdés
14. cikk	4. cikk (7) és (8) bekezdés és 73. cikk
15. cikk	95. cikk
16. cikk	7. cikk
17. cikk	8. cikk
18. cikk	91. cikk
19–21. cikk	92. cikk
22. cikk	93 és 94. cikk
23. cikk	92. cikk (6) bekezdés
24. cikk	91. cikk (3) bekezdés
25. cikk	10. és 11. cikk
26. cikk	12. cikk
27. cikk	15. cikk
28. cikk	14. és 16. cikk
29. cikk	52. cikk
30. cikk	53. cikk
31. cikk	113. cikk
32. cikk	26., 29. és 96. cikk (9) és (10) bekezdés
33. cikk	30. cikk és 96. cikk (11) bekezdés
34. cikk	98. cikk
35. cikk	99. cikk
36. cikk	31. cikk
37. cikk	27. cikk és 96. cikk (1)–(8) bekezdés
38. cikk	—

1083/2006/EK rendelet	Ez a rendelet
39. cikk	100. cikk
40. cikk	101. cikk
41. cikk	102. és 103. cikk
42. cikk	123. cikk (7) bekezdés
43. cikk	—
43a. cikk	67. cikk
43b. cikk	67.cikk
44. cikk	37–46. cikk
45. cikk	58. és 118. cikk
46. cikk	59. és 119. cikk
47. cikk	54. cikk
48. cikk	55. cikk, 56. cikk (1)–(3) bekezdés, 57. cikk és 114. cikk (1) és (2) bekezdés
49. cikk	56. cikk (4) bekezdés, 57. cikk és 114. cikk (3) bekezdés
50. cikk	20–22. cikk
51. cikk	—
52. cikk	121. cikk
53 és 54. cikk	60. és 120. cikk
55. cikk	61. cikk
56. cikk	65–70. cikk
57. cikk	71. cikk
58. cikk	73. cikk
59. cikk	123. cikk
60. cikk	125. cikk
61. cikk	126. cikk
62. cikk	127. cikk
63. cikk	47. cikk
64. cikk	48. cikk
65. cikk	110. cikk
66. cikk	49. cikk
67. cikk	50. és 111. cikk
68. cikk	51. és 112. cikk
69. cikk	115–117. cikk
70. cikk	74. és 122. cikk
71. cikk	124. cikk
72. cikk	75. cikk

1083/2006/EK rendelet	Ez a rendelet
73. cikk	128. cikk
74. cikk	148. cikk
75. cikk	76. cikk
76. cikk	77. és 129. cikk
77. cikk	78. és 130. cikk
78 és 78a. cikk	131. cikk
79. cikk	—
80. cikk	132. cikk
81. cikk	80. és 133. cikk
82. cikk	81. és 134. cikk
83. cikk	—
84. cikk	82. cikk
85 to 87. cikk	135. cikk
88. cikk	—
89. cikk	141. cikk
90. cikk	140. cikk
91. cikk	83. cikk
92. cikk	142. cikk
93. cikk	86. és 136. cikk
94. cikk	—
95. cikk	—
96. cikk	87. cikk
97. cikk	88. cikk
98. cikk	143. cikk
99. cikk	85. és 144. cikk
100. cikk	145. cikk
101. cikk	146. cikk
102. cikk	147. cikk
103 és 104. cikk	150. cikk
105. cikk	152. cikk
105a. cikk	—
106. cikk	151. cikk
107. cikk	153. cikk
108. cikk	154. cikk

A Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata a 67. cikkről

A Tanács és a Bizottság egyetértenek abban, hogy a 67. cikk (4) bekezdése, amely kizárja a 67. cikk (1) bekezdésének b)–d) pontja szerinti egyszerűsített költségelszámolás alkalmazását azokban az esetekben, amelyekben egy művelet vagy egy művelet részét képező projekt kizárólag közbeszerzési eljárás útján valósul meg, nem zárja ki egy olyan művelet közbeszerzés útján való megvalósítását, amely előzetesen meghatározott egységköltségek alapján történő, a kedvezményezett által a vállalkozó részére való kifizetést eredményez. A Tanács és a Bizottság egyetértenek abban, hogy a közbeszerzési eljárás keretében megállapított ezen egységköltségek alapján a kedvezményezett által meghatározott és kifizetett költségeknek valós költségeknek kell lenniük, amelyek a 67. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint ténylegesen a kedvezményezettől merültek fel és általa kerültek kifizetésre.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az előirányzatok helyreállításával kapcsolatos felülvizsgálatáról

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság megállapodik abban, hogy a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletet a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kerethez igazító költségvetési rendelet felülvizsgálata során beillesztik az eredményességi tartalék elosztási mechanizmusának alkalmazásához szükséges, valamint az európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról szóló rendelet 39. cikke (kkv-kezdemenyezés) szerinti pénzügyi eszközök végrehajtásával kapcsolatos rendelkezéseket, amelyek az alábbiak visszaállítását érintik:

- i. azon előirányzatok, amelyeket az eredményességi tartalékhoz kapcsolódó programokra kötöttek le, és amelyeket amiatt kellett visszavonni, hogy az e programok szerinti prioritások eredményei nem teljesítették a mérföldköveket; és
- ii. azon előirányzatok, amelyeket a 39. cikk (4) bekezdésének b) pontja szerinti célzott programokkal kapcsolatban kötöttek le, és amelyeket amiatt kellett visszavonni, hogy valamely tagállamnak a pénzügyi eszközben való részvételét meg kellett szüntetni.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata az 1. cikkről

Amennyiben az ETHA és az EMVA sajátosságainak figyelembevétele érdekében a közös szabályoktól való további indokolt eltérések szükségesek, az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság kötelezettséget vállal arra, hogy engedélyezi ezen eltéréseket, és az európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról szóló rendelet szükséges módosításai során kellő gondossággal jár el.

**Az Európai Parlament és a Tanács együttes nyilatkozata az 5. cikk (3) bekezdése tekintetében
mindennemű visszaható hatály kizárásáról**

Az Európai Parlament és a Tanács megállapodik abban, hogy:

- az európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról szóló rendelet 14. cikke (2) bekezdésének, 15. cikke (1) bekezdése c) pontjának és 26. cikke (2) bekezdésének alkalmazása tekintetében a tagállamok által az 5. cikk (1) bekezdésében említett partnereknek a partnerségi megállapodás, valamint az 5. cikk (2) bekezdésében említett programok előkészítésébe történő bevonására tett intézkedések – ütemezésüktől függetlenül – tartalmazzák a tagállamok valamennyi, a tagállami programozási eljárás előkészítő szakaszaiban hozott gyakorlati vonatkozású intézkedését, valamint a rendelet hatálybalépése, illetve az ugyanezen rendelet 5. cikke (3) bekezdésével összhangban elfogadott európai magatartási kódexre vonatkozó, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépésének napja előtt tett fellépéseit, feltéve hogy a partnerségi elv említett rendeletben rögzített célkitűzései teljesültek. Ebben az összefüggésben a tagállamok – nemzeti és regionális hatásköreiknek megfelelően, a rendelet vonatkozó rendelkezéseivel és az alap egyedi szabályaival összhangban – határoznak mind a javasolt partnerségi megállapodás, mind a javasolt programtervezetek tartalmáról;
- az európai magatartási kódexre vonatkozó, az 5. cikk (3) bekezdésével összhangban elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus semmilyen körülmények között nem bír sem közvetlen, sem közvetett visszaható hatállyal, és különösen nem a partnerségi megállapodás és a programok jóváhagyási eljárása tekintetében, mivel az uniós jogalkotásnak nem célja hatáskört átruházni a Bizottságra annak érdekében, hogy az a partnerségi megállapodást és a programokat csupán és kizárólag arra hivatkozva elvethesse, hogy azok – bármilyen értelemben – nincsenek összhangban az 5. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott európai magatartási kódexszel;
- az Európai Parlament és a Tanács felhívja a Bizottságot, hogy minél előbb bocsássa rendelkezésükre az 5. cikk (3) bekezdése alapján elfogadandó, felhatalmazáson alapuló jogi aktus szövegtervezetét, de semmiképpen sem később annál a napnál, amikor a Tanács elfogadja az európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról szóló rendeletre vonatkozó politikai megállapodást, vagy annál a napnál – amennyiben erre korábban kerül sor –, amikor az Európai Parlament plenáris ülése szavaz a rendeletről szóló jelentéstervezetről.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1304/2013/EU RENDELETE

(2013. december 17-én)

az Európai Szociális Alapról és az 1081/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 164. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményeire⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A(z) 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁾ meghatározza az Európai Szociális Alap (ESZA), az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), a Kohéziós Alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és az Európai Tengerügyi és Halászati Alap működésének keretét, és megállapítja különösen a programozásra, monitoringra, értékelésre, irányításra és kontrollra vonatkozó tematikus célkitűzéseket, elveket és szabályokat. Ezért meg kell határozni az ESZA célját és hatályát, valamint a megfelelő, tematikus célkitűzésekre összpontosító beruházási prioritásokat, és meg kell állapítani az ESZA által finanszírozható tevékenység típusokra vonatkozó egyedi rendelkezéseket.
- (2) Az ESZA célja, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 162. cikke által ráruházott feladatoknak megfelelően javítsa a foglalkoztatási lehetőségeket, erősítse a társadalmi kohéziót, küzdjön a szegénység ellen, ösztönözze az oktatást, a készségeket és az egész

életen át tartó tanulást, továbbá aktív, átfogó és fenntartható befogadási politikákat alakítson ki, és ezzel – az EUMSZ 174. cikkének megfelelően – hozzájáruljon a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósulásához. Az EUMSZ 9. cikkének megfelelően az ESZA-nak figyelembe kell vennie a foglalkoztatás magas szintjének előmozdítására, a megfelelő szociális biztonság biztosítására, a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre, valamint az oktatás, a képzés és az emberi egészség védelmének magas szintjére vonatkozó követelményeket.

- (3) 2010. június 17-én az Európai Tanács arra szólított fel, hogy valamennyi közös politika, így a kohéziós politika is támogassa az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló Európa 2020 stratégiát (a továbbiakban: Európa 2020 stratégia). Annak biztosítására, hogy az ESZA teljes összhangban álljon az említett stratégia célkitűzéseivel, különös tekintettel a foglalkoztatás, az oktatás, a képzés és a társadalmi kirekesztés, a szegénység és a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem terén meghatározott célkitűzésekre, az ESZA-nak támogatnia kell a tagállamokat, figyelembe véve az EUMSZ 121. cikke (2) bekezdésének és 148. cikke (4) bekezdésének megfelelően elfogadott, vonatkozó Európa 2020 integrált iránymutatásokat és vonatkozó országspecifikus ajánlásokat, valamint – adott esetben – nemzeti szinten a nemzeti foglalkoztatási stratégiákkal, a nemzeti szociális jelentésekkel, a nemzeti romaintegrációs stratégiákkal és a fogyatékkal élőkre vonatkozó nemzeti stratégiákkal alátámasztott nemzeti reformprogramokat. Az ESZA-nak a kiemelt kezdeményezések – különösen az „Új készségek és munkahelyek menetrendje”, „Mozgásban az ifjúság” és „A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja” – végrehajtásának releváns részeihez is hozzá kell járulnia. Az ESZA-nak támogatnia kell a „Digitális menetrend” kezdeményezésben és az „Innovatív Unió” kezdeményezésben szereplő releváns tevékenységeket is.
- (4) A gazdasági globalizáció, a technológiai változások, a munkaerő fokozatos előregedése és néhány ágazatban és régióban a szakképzett és más munkaerő egyre növekvő hiánya következtében az Unió strukturális kihívásokkal szembesül. E kihívásokat csak tetézte a közelmúltban kezdődött gazdasági és pénzügyi válság, amelynek – különösen a fiatalok és más hátrányos helyzetű személyek, például a bevándorlók és a kisebbségek körében – nagyfokú munkanélküliség volt a következménye.
- (5) Az ESZA feladata a foglalkoztatás ösztönzése, a munkaerőpiacra való belépés javítása – különös tekintettel a munkaerőpiactól legtávolabb állókra –, és az önkéntes munkavállalói mobilitás támogatása. Az ESZA-nak támogatnia kell az aktív és egészséges idősödést, többek között innovatív munkaszervezeti formák révén, ösztönözve a munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot,

⁽¹⁾ HL C 143., 2012.5.22., 82. o. és HL C 271., 2013.9.19., 101. o.⁽²⁾ HL C 225., 2012.7.27., 127. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17. 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, és az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 320. oldalát).

valamint növelve a foglalkoztathatóságot. A munkaerőpiacok jobb működését az ESZA-nak a munkavállalók határokön átnyúló földrajzi mobilitásának ösztönzése révén kell elősegítenie, e célból az ESZA-nak támogatnia kell különösen az EURES tevékenységeit (az európai foglalkoztatási szolgáltatási hálózat tevékenységeit) a munkaközvetítéssel és a megfelelő tájékoztatási, tanácsadási és útmutatási szolgáltatásokkal kapcsolatban, nemzeti és határokön átívelő szinten. Az ESZA által finanszírozott műveleteknek meg kell felelniük az Európai Unió Alapjogi Chartája 5. cikke (2) bekezdésének, amely kimondja, hogy senkit sem lehet kényszer-munkára vagy kötelező munkára igénybe venni.

- (6) Az ESZA-nak támogatnia kell a társadalmi befogadást, valamint meg kell előznie és küzdenie kell a szegénység ellen a generációkon átívelő hátrányos helyzetből való kitörés érdekében, amely magában foglalja a leghátrányosabb helyzetben lévő, bármilyen korú személyeket, többek között a gyermekeket, a dolgozó szegényeket és az idősebb nőket célzó szakpolitikák mobilizálását. Figyelmet kell fordítani a menedékjogot kérők és a menekültek bevonására. Az ESZA felhasználható a megfizethető, fenntartható és minőségi közérdekű szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés biztosítására, különösen az egészségügyi ellátás, a foglalkoztatási és képzési szolgáltatások, a hajléktalanoknak nyújtott szolgáltatások, az iskolán kívüli ellátás, a gyermekgondozás és a hosszú távú gondozási szolgáltatások terén. A támogatott szolgáltatások lehetnek államiak, magán és/vagy közösségi alapúak, és azokat különböző típusú szolgáltatók – nevezetesen közigazgatási szervek, magánvállalkozások, társadalmi vállalkozások, nem kormányzati szervezetek – nyújthatják.
- (7) Az ESZA-nak kezelnie kell a korai iskolaelhagyás problémáját és elő kell segítenie a jó minőségű oktatáshoz való egyenlő hozzáférést, be kell fektetnie a szakoktatásba és szakképzésbe, javítania kell az oktatási és képzési rendszereknek a munkaerőpiaci igényekhez való igazodását, és támogatnia kell az egész életen át tartó tanulást, ideértve a formális, nem formális és informális tanulási formákat.
- (8) A gazdasági növekedés és a foglalkoztatási lehetőségek ösztönzése érdekében e prioritások mellett a kevésbé fejlett régiókban és tagállamokban fokozni kell a nemzeti és regionális szintű közigazgatás hatékonyságát, valamint a közigazgatás arra való képességét, hogy proaktív módon lépjen fel. Növelni kell a foglalkoztatás-, oktatás-, képzés- és szociálpolitika kidolgozásában – beleértve a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem terén – érintettek, többek között a nem kormányzati szervezetek intézményi kapacitását.
- (9) A „közösségvezérelt helyi fejlesztés” beruházási prioritás alapján nyújtott támogatás az e rendeletben meghatározott valamennyi tematikus célkitűzéshez hozzájárulhat.

Az ESZA által támogatott közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiáknak befogadóknak kell lenniük a területen élő hátrányos helyzetű személyek tekintetében, mind a helyi akciócsoportok irányítása, mind a stratégia tartalmát illetően.

- (10) Ugyanakkor elengedhetetlen az uniós mikro-, kis- és középvállalkozások fejlődésének és versenyképességének támogatása, és annak biztosítása, hogy az emberek – a megfelelő készségek elsajátítása és az egész életen át tartó tanulás lehetőségei révén – alkalmazkodni tudjanak az olyan új kihívásokhoz, mint a tudásalapú társadalom előtérbe kerülése, a digitális menetrend, valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és nagyobb energiahatékonyságú gazdaság felé történő elmozdulás. Az elsődleges tematikus célkitűzések megvalósításával az ESZA-nak hozzá kell járulnia e kihívások megoldásához. Ebben az összefüggésben az ESZA-nak támogatnia kell a munkaerő képzésből foglalkoztatásba történő elmozdulását a környezetbarátabb készségek és munkahelyek irányába, valamint a készségek terén – többek között az energiahatékonyság, a megújuló energia és a fenntartható közlekedés terén – fennálló hiányosságok kezelését. Az ESZA-nak a kulturális és kreatív készségekhez is hozzá kell járulnia. A szocio-kulturális, kreatív és kulturális ágazatok fontosak az ESZA céljainak közvetett módon történő elérésében; ezért az ezekben rejlő lehetőségek jobb integrálását kell megvalósítani az ESZA-projektekben és programokban.
- (11) Tekintettel arra, hogy az Unió egészében a fiatalok munkanélküliségének megoldása érdekében további erőfeszítésekre van szükség, a leginkább érintett régiók számára létre kell hozni az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést. A kezdeményezés keretében e régiókban támogatni kell a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalokat (a továbbiakban: NEET-fiatalok), akik munkanélküliek vagy inaktívak, így támogatva az ESZA-finanszírozás útján támogatott tevékenységek végzését. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára további külön támogatást kell biztosítani, amelyet ESZA-támogatással kell kiegészíteni a leginkább érintett régiókban. Azáltal, hogy inkább egyéneket, mint struktúrákat céloz meg, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés célja, hogy az ifjúsági garancia megvalósítása révén kiegészítse azon, az ESZA által finanszírozott egyéb műveleteket és azon nemzeti intézkedéseket, amelyek a NEET-fiatalokat célozzák meg, az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló, 2013. április 22-i tanácsi ajánlással⁽¹⁾ összhangban, amely szerint a fiataloknak a munkahelyük elvesztését vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapos időszakon belül színvonalas állásajánlatot kell kapniuk, illetve további oktatásban, tanulószereződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben kell részesülniük. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés támogathat a korai iskolaelhagyás elleni küzdelemre irányuló intézkedéseket is. A fiatal és családja vagy eltartottjai számára nyújtott jóléti juttatásokhoz való hozzáférést nem lehet a fiatalok ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésben való részvételéhez kötni.

⁽¹⁾ HL C 120., 2013.4.26., 1. o.

- (12) Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést teljes mértékben be kell vonni az ESZA programozásába, de adott esetben célkitűzései elérése érdekében elő kell irányozni az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezéssel kapcsolatos egyedi rendelkezéseket. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés végrehajtásának egyszerűsítésére és elősegítésére van szükség, különösen a pénzügyi irányításra vonatkozó rendelkezések és a tematikus koncentrációra vonatkozó intézkedések tekintetében. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés eredményei világos kimutatásának és közzétételének biztosítása érdekében egyedi monitoring és értékelési, valamint tájékoztatósi és közzétételi intézkedéseket kell előírni. Az ifjúsági szervezeteket be kell vonni a monitoringbizottságnak az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés előkészítéséről, végrehajtásáról és értékeléséről szóló megbeszéléseibe.
- (13) Az uniós prioritásokra irányuló támogatások nagyobb fokú koncentrációjával az ESZA-nak hozzá kell járulnia az Európa 2020 stratégiához. Az ESZA kohéziós politika keretében történő támogatásának minimális részarányát az 1303/2013/EU rendelet 92. cikkének (4) bekezdésével összhangban határozzák meg. Az ESZA-nak – egy külön erre a célra elkülönített minimumösszeg révén, amely az egyes tagállamokat megillető összes ESZA-forrás 20 %-a – mindenképp a társadalmi kirekesztés és a szegénység elleni küzdelmet kell fokozottabban támogatnia. Emellett korlátozni kell az ESZA-támogatás beruházási prioritásainak skáláját és számát, a támogatott régiók fejlettségi szintjétől függően.
- (14) Az ESZA által támogatott intézkedésekkel elért uniós szintű eredmények pontosabb monitoringja és jobb értékelése érdekében e rendeletben közös kimeneti- és eredménymutatókat kell meghatározni. E mutatóknak meg kell felelniük az e rendelettel és a(z) 1303/2013/EU rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban támogatott beruházási prioritásnak és intézkedéstípusnak. E mutatókat, amennyiben szükséges, ki kell egészíteni programspecifikus eredmény- és/vagy kimeneti mutatókkal.
- (15) A tagállamok ösztönzést kapnak arra, hogy jelentést tegyenek az ESZA beruházásainak a marginalizálódott csoportok esélyegyenlőségére, egyenlő hozzáférésére és integrációjára gyakorolt hatásairól valamennyi operatív program tekintetében.
- (16) A résztvevők érzékeny adatainak gyűjtésével és tárolásával kapcsolatos adatvédelmi követelményeket figyelembe véve a tagállamok és a Bizottság rendszeresen értékelik az ESZA-támogatás hatékonyságát, eredményességét és hatását a társadalmi kirekesztés és a szegénység elleni küzdelem tekintetében, különösen az olyan hátrányos helyzetű személyek vonatkozásában, mint a romák. A tagállamok ösztönzést kapnak arra, hogy a nemzeti reformprogramjaikhoz csatolt nemzeti szociális jelentésekben jelentsék be az ESZA által finanszírozott kezdeményezéseket, különösen a marginalizálódott közösségek – mint például a romák és a bevándorlók – vonatkozásában.
- (17) Az ESZA által támogatott intézkedések hatékony és eredményes végrehajtása a jó kormányzáson, továbbá valamennyi érintett területi és társadalmi-gazdasági szereplő partnerségén múlik, figyelembe véve a regionális és helyi szintű szereplőket, különösen a helyi és regionális hatóságokat képviselő ernyőszervezeteket, a szervezett civil társadalmat, a gazdasági és különösen a szociális partnereket és a nem kormányzati szervezeteket. Ennek érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell a szociális partnerek és a nem kormányzati szervezetek részvételét az ESZA stratégiai irányításában, az operatív programok prioritásainak meghatározásától a végrehajtásig és az ESZA eredményeinek értékeléséig.
- (18) A tagállamoknak és a Bizottságnak biztosítaniuk kell, hogy az ESZA által finanszírozott prioritások végrehajtása az EUMSZ 8. cikkének megfelelően hozzájáruljon a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdításához. Értékelések mutattak rá arra, hogy az operatív programok valamennyi szintjén, valamint e programok időben és következetesen végzett előkészítése, monitoringja, végrehajtása és értékelése valamennyi szakaszában fontos figyelembe venni a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos célkitűzéseket, egyúttal biztosítva, hogy egyedi intézkedéseket tesznek a nemek közötti egyenlőségnek, a nők gazdasági függetlenségének, az oktatásnak és a továbbképzésnek, illetve az erőszak áldozatául esett nők munkaerő-piaci és társadalmi visszailleszkedésének előmozdítására is.
- (19) Az EUMSZ 10. cikkének megfelelően az ESZA által finanszírozott prioritások végrehajtásának hozzá kell járulnia a nemek, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés elleni küzdelemhez, különös figyelmet fordítva a többszörös megkülönböztetéssel szembesülőkre. A nemi alapon történő megkülönböztetést széles körűen kell értelmezni, oly módon, hogy az – az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban – magában foglalja a nemre vonatkozó egyéb szempontokat. Az ESZA által finanszírozott prioritások végrehajtásának szintén hozzá kell járulnia az esélyegyenlőség előmozdításához. Az ESZA-nak támogatnia kell a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény szerinti uniós – többek között az oktatással, munkával, foglalkoztatással és hozzáférhetőséggel kapcsolatos – kötelezettségek teljesítését. Az ESZA-nak ezenkívül támogatnia kell az intézményi ellátásról a közösségi alapú ellátási szolgáltatásokra való áttérést is. Az ESZA nem támogathat olyan intézkedéseket, amelyek hozzájárulnak a szegregációhoz vagy a társadalmi kirekesztéshez.
- (20) A társadalmi innováció támogatása hozzájárul ahhoz, hogy a szakpolitikák erőteljesebben figyelembe vehessék a társadalmi változásokat. Az ESZA-nak ösztönöznie és támogatnia kell az innovatív társadalmi vállalkozásokat és vállalkozókat, valamint a nem kormányzati szervezetek és a szociális gazdaság más szereplői által indított innovatív projekteket. Különösen az innovatív megoldásoknak a további terjesztésüket megelőző tesztelése és

- értékelése bizonyul hasznos eszköznek a szakpolitikák hatékonyságának javításában, ami indokolja az ESZA által nyújtott célzott támogatások szükségességét. Az innovatív megoldások közé tartozhat – feltéve, ha hatékonyak bizonyul – a társadalmi hatás mérőszámainak, így például a társadalmi felelősségvállalásra utaló jelöléseknek („social labelling”) a kidolgozása.
- (21) A transznacionális együttműködés jelentős hozzáadott értékkel bír, ezért azt – kivéve azon kellően indokolt esetekben, amelyekben az arányosság elvének figyelembevételére sor kerül – valamennyi tagállamnak támogatnia kell. Erősíteni kell a Bizottságnak a tapasztalatcsere elősegítésében és a releváns kezdeményezések végrehajtásának összehangolásában betöltött szerepét is.
- (22) A foglalkoztatás és a társadalmi befogadás terén való integrált és holisztikus megközelítés előmozdítása érdekében az ESZA-nak támogatnia kell az ágazatok közötti és a területi alapú partnerségeket.
- (23) A regionális és a helyi érdekeltek mobilizálásának elő kell segítenie az Európa 2020 stratégia és az abban foglalt kiemelt célok megvalósítását. A regionális és helyi hatóságoknak, városoknak, szociális partnereknek és nem kormányzati szervezeteknek az operatív programok előkészítésében és végrehajtásában történő aktívabb részvétele érdekében területi paktumok, a foglalkoztatást és a társadalmi befogadást segítő helyi kezdeményezések, a városi és vidéki területeken a közösségvezérelt, fenntartható és befogadó helyi fejlesztési stratégiák és fenntartható városfejlesztési stratégiák is alkalmazhatók és támogathatók.
- (24) A(z) 1303/2013/EU rendelet előírja, hogy a kiadások elszámolhatóságának szabályait – bizonyos kivételektől eltekintve, amelyek esetében az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezéseket kell megállapítani – nemzeti szinten kell meghatározni.
- (25) Az ESZA igénybevételének egyszerűsítése és a hibalehetőségek csökkentése érdekében, tekintettel az ESZA által támogatott műveletek sajátos jellegére, helyénvaló a(z) 1303/2013/EU rendeletet a kiadások elszámolhatósága tekintetében kiegészítő rendelkezéseket bevezetni.
- (26) Az átalány alapú egységköltségek, összegszerű átalányok és a százalékosan meghatározott átalány alapú finanszírozás alkalmazásának a kedvezményezettek számára az egyszerűsítést, és valamennyi ESZA-projektpartner számára a rájuk háruló adminisztratív terhek csökkenését kell maga után vonnia.
- (27) Fontos biztosítani valamennyi operatív program hatékony és eredményes pénzgazdálkodását és a lehető leghatékonyabb és legfelhasználóbarátabb végrehajtását. A tagállamoknak tartózkodniuk kell olyan szabályok bevezetésétől, amelyek a kedvezményezett számára bonyolulttá teszik a pénzeszközök felhasználását.
- (28) A tagállamokat és a régiókat az ESZA további pénzügyi eszközökkel való kiegészítésére kell ösztönözni többek között a diákok támogatása, a munkahelyteremtés, a munkavállalói mobilitás, a társadalmi befogadás és a társadalmi vállalkozások támogatása céljából.
- (29) Az ESZA-nak ki kell egészítenie az egyéb uniós programokat és erős szinergiákat kell teremteni az ESZA és más uniós pénzügyi eszközök között.
- (30) A humántőkébe történő beruházás az a fő eszköz, amelyre az Unió a nemzetközi versenyképességének és fenntartható gazdasági fellendülésének biztosítása céljából támaszkodhat. Semmilyen beruházási forma nem hozhat strukturális reformokat, ha azt nem kíséri koherens és növekedésorientált humántőke-fejlesztési stratégia. Ezért biztosítani kell, hogy a 2014 és 2020 közötti programozási időszakban a készségek fejlesztésére és a foglalkoztatottság növelésére szánt források lehetővé tegyék megfelelő szintű intézkedések megtételét.
- (31) A Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az átalány alapú egységköltségeknek és összegszerű átalányoknak, valamint azok maximális összegének a művelet típusától függő meghatározása érdekében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elkészítésekor és szövegezésékor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (32) A Bizottságot az ESZA igazgatásában az EUMSZ 163. cikkében előírt bizottságnak kell segítenie.
- (33) Mivel e rendelet az 1081/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ helyébe lép, utóbbit hatályon kívül kell helyezni. Mindazonáltal e rendelet nem érintheti az 1081/2006/EK rendelet alapján vagy bármely egyéb, az adott támogatásra 2013. december 31-én alkalmazandó jogszabály alapján a Bizottság által jóváhagyott támogatás folytatását vagy módosítását. Következésképpen e rendeletnek vagy az ilyen egyéb alkalmazandó jogszabálynak 2013. december 31-ét követően is alkalmazandónak kell maradnia az adott támogatásra vagy az érintett műveletekre azok lezárásáig. Az 1081/2006/EK rendelet alapján benyújtott vagy jóváhagyott, támogatás iránti kérelmeknek érvényesnek kell maradniuk.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1081/2006/EK rendelete (2006. július 5.) az Európai Szociális Alapról és az 1784/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 210., 2006.7.31., 12. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

3. cikk

A támogatások köreI. FEJEZET
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet meghatározza az Európai Szociális Alap (ESZA) – többek között az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés – feladatait, az ESZA által nyújtott támogatások körét, az egyedi rendelkezéseket és az elszámolható kiadások típusait.

2. cikk

Feladatok

(1) Az ESZA célja a magas szintű foglalkoztatás és a minőségi munkahelyek előmozdítása, a munkaerőpiachoz való hozzáférés javítása, a munkavállalók földrajzi és foglalkoztatási célú mobilitásának támogatása és az ipari változáshoz, valamint a fenntartható fejlődéshez szükséges termelési rendszerek változásaihoz való alkalmazkodásuk megkönnyítése, a mindenkit megillető, magas színvonalú oktatás és képzés ösztönzése és a fiatalok számára az oktatás és a munkavállalás közötti átmenet megkönnyítése, a szegénység leküzdése, a társadalmi befogadás megerősítése és a nemek közötti egyenlőség, az esélyegyenlőség és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának előmozdítása, ezáltal hozzájárulva a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítésével kapcsolatos uniós prioritások megvalósításához.

(2) Az ESZA az (1) bekezdésben meghatározott feladatait azáltal látja el, hogy támogatja a tagállamokat az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló Európa 2020 stratégiát (a továbbiakban: Európa 2020 stratégia) prioritásainak és kiemelt céljainak megvalósításában, és lehetővé teszi számukra az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek elérése tekintetében előttük álló sajátos kihívások kezelését. Az ESZA támogatja a feladataival összefüggésben álló szakpolitikák és intézkedések kidolgozását és végrehajtását, figyelembe véve az EUMSZ 121. cikke (2) bekezdésének és 148. cikke (4) bekezdésének megfelelően elfogadott, vonatkozó Európa 2020 integrált iránymutatásokat és vonatkozó országspecifikus ajánlásokat, és adott esetben nemzeti szinten a nemzeti reformprogramokat, valamint egyéb vonatkozó nemzeti stratégiákat és jelentéseket.

(3) Az ESZA az emberek javát szolgálja, ideértve a hátrányos helyzetű személyeket is, például a tartós munkanélkülieket, a fogyatékosokkal élőket, a migránsokat, az etnikai kisebbségeket, a marginalizálódott közösségeket és a szegénység és társadalmi kirekesztés kockázatának kitett bármilyen korú személyeket. Emellett az ESZA a munkavállalóknak és a vállalkozásoknak, többek között a szociális gazdaságok szereplőinek és a vállalkozóknak, valamint a különféle rendszereknek és struktúráknak is támogatást nyújt, hogy megkönnyítse az új kihívásokhoz történő alkalmazkodásukat – többek között a készségkereslet és -kínálat közötti eltérés csökkentését –, és hogy ösztönözze a jó kormányzást, a társadalmi haladást és a reformok végrehajtását, különösen a foglalkoztatás-, az oktatás-, a képzés- és a szociálpolitika területén.

(1) A(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének – az e bekezdés a), b), c) és d) pontjával megegyező – 8., 9., 10. és 11. pontjában meghatározott tematikus célkitűzések keretében, valamint feladatainak megfelelően az ESZA a következő beruházási prioritásokat támogatja:

a) „A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása” tematikus célkitűzés tekintetében:

i. az álláskeresők és az inaktív személyek – többek között a tartós munkanélküliek és a munkaerőpiactól távol esők – foglalkoztatáshoz való hozzáférése, többek között a helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén is;

ii. a fiatalok, különösen a nem foglalkoztatottak, oktatásban és képzésben nem részesülők, közöttük a társadalmi kirekesztés kockázatának kitett és a marginalizálódott közösségekből jövő fiatalok fenntartható munkaerő-piaci integrációja, többek között az ifjúsági garancia végrehajtása révén;

iii. önfoglalkoztatás, vállalkozói készség és vállalkozások, közöttük innovatív mikro-, kis- és középvállalkozások létrehozása;

iv. a nemek közötti egyenlőség minden területen, többek között a foglalkoztatáshoz való hozzáférés és a munkahelyi előmenetel terén, a munka és a magánélet összeegyeztetése és az „azonos munkáért azonos bér” elvének előmozdítása;

v. a munkavállalók, vállalkozások és vállalkozók alkalmazkodása a megváltozott körülményekhez;

vi. aktív és egészséges idősödés;

vii. a munkaerő-piaci intézmények, például az állami és magán foglalkoztatási szolgáltatások modernizálása, és a munkaerő-piaci igényekhez való igazodás javítása, többek között a munkavállalók transznacionális mobilitását ösztönző intézkedések, valamint a mobilitási programok és az intézmények és az érdekelttek közötti együttműködés javítása révén;

b) „A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem” tematikus célkitűzés:

i. az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztatathatóság javítása érdekében;

- ii. a marginalizálódott közösségek – például a romák – társadalmi-gazdasági integrációja;
- iii. a hátrányos megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelem és az esélyegyenlőség előmozdítása;
- iv. a megfizethető, fenntartható és minőségi szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés biztosítása, beleértve az egészségügyi szolgáltatásokat és a közérdekű szociális szolgáltatásokat;
- v. a foglalkoztatáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében a társadalmi vállalkozói szellem, a társadalmi vállalkozásokba történő szakmai integráció és a szociális és szolidáris gazdaság előmozdítása;
- vi. közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák;
- c) „Az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében” tematikus célkitűzés tekintetében a következők révén:
- i. a korai iskolaelhagyók számának csökkentése és a korai iskolaelhagyás megelőzése, valamint a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés előmozdítása a koragyermekkorai nevelésben, az alap- és középfokú oktatásban, ideértve az oktatásba való visszatérést ösztönző formális, informális és nem formális tanulási formákat is;
- ii. a felsőfokú vagy annak megfelelő szintű oktatás minőségének, hatékonyságának és hozzáférhetőségének javítása az oktatásban való részvétel növelése érdekében, különösen a hátrányos helyzetű csoportok számára;
- iii. az egész életen át tartó tanulás lehetőségeihez való egyenlő hozzáférés javítása minden korcsoport számára formális, informális és nem formális módon egyaránt, a munkavállalók ismereteinek, készségeinek és kompetenciáinak naprakész tételére, valamint a rugalmas tanulási formák előmozdítására, többek között a pályorientáció és a megszerzett kompetenciák elismerése révén;
- iv. az oktatási és képzési rendszerek munkaerő-piaci igényekhez való igazodásának javítása, a tanulásból a munkába történő átmenet megkönnyítése, a szakmai oktatás és a képzési rendszerek megerősítése és minőségének javítása többek között a készségek iránti igény előrejelzésén alapuló mechanizmusok, a tananyagok kiigazítása, a munkaalapú tanulási rendszerek – beleértve a duális tanulási rendszereket és a tanulószerveződéses gyakorlati képzéseket – létrehozása és továbbfejlesztése;
- d) „A hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás” tematikus célkitűzés tekintetében:
- i. azon közigazgatási szervek és közszolgálatok intézményi kapacitásának és hatékonyságának növelésébe történő beruházások nemzeti, regionális és helyi szinten, amelyek célja a reformok, a jobb szabályozás és a jó kormányzás megvalósítása.
- Ez a beruházási prioritás csak a Kohéziós Alap keretében való támogatásra jogosult tagállamokban alkalmazandó, vagy azokban a tagállamokban, amelyek egy vagy több, a(z) 1303/2013/EU rendelet 90. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett NUTS 2 szintű régióval rendelkeznek.
- ii. az oktatással, az egész életen át tartó tanúlással és a képzéssel foglalkozó politikák, valamint a foglalkoztatási és szociálpolitika kidolgozásában érintett valamennyi érdekelt kapacitásának kiépítése többek között a nemzeti, regionális és helyi szintű reformok ösztönzését célzó ágazati és területi paktumok révén.
- (2) Az (1) bekezdésben felsorolt beruházási prioritásokkal az ESZA hozzájárul a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikkének első bekezdésében felsorolt egyéb tematikus célkitűzések megvalósításához is, különösen a következők által:
- a) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes, erőforrás-hatékony és környezeti szempontból fenntartható gazdaság felé történő elmozdulás támogatása a készségek és képesítéseknek a munkaerő-piaci igényekhez való igazításához szükséges oktatási és képzési rendszerek javítása, a munkavállalók képzési szintjének emelése, valamint a környezettel és energiával foglalkozó ágazatokban történő munkahelyteremtés révén;
- b) az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférésnek és azok használatának és minőségének javítása a digitális jártasság és az e-tanulás fejlesztése, valamint a digitális társadalmi befogadással, a digitális készségekkel és a megfelelő vállalkozói készséggel kapcsolatos beruházások révén;
- c) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése posztgraduális képzések és a vállalkozói képességek fejlesztése, kutatói képzési programok, valamint a felsőoktatási intézmények, kutató- és technológiai központok és vállalkozások közötti hálózatépítő tevékenységek és partnerségek révén;
- d) a kis- és középvállalkozások versenyképességének és hosszú távú fenntarthatóságának javítása a vállalkozások, a vezetők és a munkavállalók alkalmazkodóképességének elősegítése, a humántőke-beruházások növelése és a gyakorlatorientált szakmai oktatási és szakképzési intézmények támogatása révén.

4. cikk

Összhang és tematikus koncentráció

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az operatív programok keretében meghatározott stratégia és intézkedések összhangban legyenek és megfeleljenek a nemzeti reformprogramjaikban, valamint adott esetben a munkanélküliség, a szegénység és a társadalmi kirekesztés leküzdésére irányuló nemzeti stratégiáikban és a vonatkozó, az EUMSZ 148. cikke (4) bekezdésének megfelelően elfogadott tanácsi ajánlásokban azonosított kihívásoknak, hogy hozzájáruljanak az Európa 2020 stratégia foglalkoztatással, oktatással és szegénységgel kapcsolatos kiemelt céljainak megvalósításához.

(2) Minden egyes tagállamban az összes ESZA-forrás legalább 20 %-át 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 9. pontjában meghatározott „a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem” tematikus célkitűzés megvalósítására kell elkülöníteni.

(3) A tagállamok a tematikus koncentráció érdekében a következők szerint járnak el:

- a) A fejlettebb régiók esetében a tagállamok az egyes operatív programokra vonatkozó ESZA-allokáció legalább 80 %-át legfeljebb öt, a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott beruházási prioritásra összpontosítják.
- b) Az átmeneti régiók esetében a tagállamok az egyes operatív programokra vonatkozó ESZA-allokáció legalább 70 %-át legfeljebb öt, a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott beruházási prioritásra összpontosítják.
- c) A kevésbé fejlett régiók esetében a tagállamok az egyes operatív programokra vonatkozó ESZA-allokáció legalább 60 %-át legfeljebb öt, a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott beruházási prioritásra összpontosítják.

(4) A 11. cikk (1) bekezdésében említett prioritási tengelyek nem vehetők figyelembe az e cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott százalékok kiszámításakor.

5. cikk

Mutatók

(1) Az e rendelet I. mellékletében szereplő közös kimeneti- és eredménymutatókat és adott esetben a programspecifikus mutatókat a(z) 1303/2013/EU rendelet 27. cikke (4) bekezdésének és 96. cikke (2) bekezdése b) pontja ii. és iv. alpontjának megfelelően kell alkalmazni. Valamennyi kimeneti- és eredménymutatót minden beruházási prioritás tekintetében be kell jelenteni. Az e rendelet II. mellékletében meghatározott eredménymutatókat e cikk (2) bekezdésével összhangban kell bejelenteni. Az adatokat adott esetben nemek szerinti bontásban kell közölni.

A közös és a programspecifikus kimeneti mutatók esetében a bázisértéket nullára kell beállítani. Amennyiben a támogatott műveletek jellegéből adódóan indokolt, a 2023. évre számszerűsített kumulatív célértékeket kell meghatározni e mutatók tekintetében. A kimeneti mutatókat abszolút értékben kell kifejezni.

Azon közös és programspecifikus eredménymutatók esetében, amelyek tekintetében a 2023. évre vonatkozóan számszerűsített kumulatív célértéket tűztek ki, a bázisértéket a legfrissebb rendelkezésre álló adatok, vagy egyéb vonatkozó információforrás segítségével kell megállapítani. A programspecifikus eredménymutatók és a kapcsolódó célok tekintetében mennyiségi és minőségi célok egyaránt meghatározhatók.

(2) Az (1) bekezdésen túlmenően az e rendelet II. mellékletében meghatározott eredménymutatókat kell alkalmazni a 3. cikk (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés végrehajtására irányuló beruházási prioritás keretében támogatott minden művelet esetében. Az e rendelet II. mellékletében meghatározott valamennyi mutatóhoz a 2023. évre vonatkozó számszerűsített kumulatív célértéket és bázisértéket kell kapcsolni.

(3) Az éves végrehajtási jelentésekkel egyidejűleg az irányító hatóságok a prioritási tengelyekre vonatkozóan elektronikus úton beruházási prioritásokra lebontott strukturált adatokat továbbítanak. Az adatokat a(z) 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontjában említett beavatkozási kategóriák, valamint a kimeneti- és eredménymutatók tekintetében kell benyújtani. A(z) 1303/2013/EU rendelet 50. cikkének (2) bekezdésétől eltérve, a kimeneti- és eredménymutatók tekintetében továbbított adatoknak a részlegesen vagy teljesen végrehajtott műveletek értékeire kell vonatkozniuk.

II. FEJEZET

A PROGRAMOZÁSRA ÉS VÉGREHAJTÁSRA VONATKOZÓ EGYEDI RENDELKEZÉSEK

6. cikk

Partnerek bevonása

(1) A(z) 1303/2013/EU rendelet 5. cikkében említett partnerek részvétele az operatív programok végrehajtásában a(z) 1303/2013/EU rendelet 123. cikkének (7) bekezdésében meghatározott globális támogatások formájában történhet. Ebben az esetben az operatív program keretében megjelölik az operatív program globális támogatás által érintett részét, beleértve a különböző prioritási tengelyek keretében juttatott pénzügyi támogatások indikatív allokációját.

(2) A szociális partnereknek az ESZA által támogatott intézkedésekben való megfelelő szintű részvételének ösztönzése érdekében a(z) 1303/2013/EU rendelet 90. cikke (2) bekezdésének a), illetve b) pontjában meghatározott régióban vagy valamely, a Kohéziós Alap támogatására jogosult tagállamban működő operatív program irányító hatóságai biztosítják, hogy az ESZA forrásaiból az igényeknek megfelelő összeg kerüljön elkülönítésre a kapacitásépítő tevékenységek számára és azokon belül a képzésekre, a hálózatépítési intézkedésekre, a szociális párbeszéd erősítésére, valamint a szociális partnerek közös tevékenységeire.

(3) A nem kormányzati szervezeteknek az ESZA által, különösen a társadalmi befogadás, a nemek közötti egyenlőség és az esélyegyenlőség területén támogatott intézkedésekben való megfelelő szintű részvételének ösztönzése és az azokhoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében a(z) 1303/2013/EU rendelet 90. cikke (2) bekezdésének a) illetve b) pontjában meghatározott régióban vagy valamely, a Kohéziós Alap támogatására jogosult tagállamban működő operatív program irányító hatóságai biztosítják, hogy az ESZA forrásaiból megfelelő összeg kerüljön elkülönítésre a nem kormányzati szervezetek kapacitásépítési tevékenységei számára.

7. cikk

A férfiak és a nők közötti egyenlőség előmozdítása

A tagállamok és a Bizottság a(z) 1303/2013/EU rendelet 7. cikkében említett általános érvényesítés eszközével előmozdítják a férfiak és nők közötti egyenlőséget az operatív programok előkészítése, végrehajtása, monitoringja és értékelése tekintetében. Az ESZA-n keresztül a tagállamok és a Bizottság támogatják az e rendelet 3. cikkében és különösen 3. cikke (1) bekezdése a) pontjának iv. alpontjában említett beruházási prioritásokon belüli konkrét célzott intézkedéseket azzal a céllal, hogy fokozzák a nők foglalkoztatásban való fenntartható részvételét és érvényesülési lehetőségeit, így küzdve a női szegénység ellen, csökkentve a nem alapú munkaerő-piaci szegregációt, küzdve a nemekhez kötődő sztereotípiák ellen a munkaerő-piacon, az oktatásban és a képzésben, elősegítve a munka és a magánélet összeegyeztethetőségét mindenki számára, továbbá ösztönözve a gondozási feladatok férfiak és nők közötti egyenlő megosztását.

8. cikk

Az esélyegyenlőségnek és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának az előmozdítása

A tagállamok és a Bizottság a hátrányos megkülönböztetés tilalmának a(z) 1303/2013/EU rendelet 7. cikkében említett elve általános érvényesítésével előmozdítják a mindenki számára biztosítandó, a nem, fajon vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés nélküli esélyegyenlőséget. Az ESZA-n keresztül emellett a tagállamok és a Bizottság támogatják az e rendelet 3. cikkében, és különösen 3. cikke (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontjában említett bármely beruházási prioritáson belüli konkrét intézkedéseket is. Ezen intézkedések a hátrányos megkülönböztetés valamennyi formája elleni fellépésre és a fogyatékosággal élő személyeket segítő akadálymentesítésre irányulnak, céljuk e személyek bevonása a foglalkoztatásba, az oktatásba és a képzésbe, és ezáltal a társadalmi integráció elősegítése, az iskolázottság és az egészségi állapot terén tapasztalható egyenlőtlenségek csökkentése, valamint az intézményi ellátásról a közösségi alapú ellátási szolgáltatásokra való áttérés támogatása, különös figyelmet fordítva a többszörösen hátrányos megkülönböztetéssel szembesülőkre.

9. cikk

Társadalmi innováció

(1) Az ESZA az e rendelet 3. cikkében meghatározott alkalmazási köréhez tartozó valamennyi területen ösztönzi a társadalmi innovációt, különösen a társadalmi igényekre választ adó innovatív megoldások tesztelése, értékelése és széles körben való, többek között a helyi vagy regionális szintű, az érintett partnerekkel és különösen a szociális partnerekkel együttműködésben történő megvalósítása céljából.

(2) A tagállamok vagy az operatív programok keretében vagy a végrehajtás során egy későbbi időpontban meghatározzák a konkrét igényeiknek megfelelő, társadalmi innovációval kapcsolatos területeket.

(3) A Bizottság – mindenekelőtt az egymástól való tanulás támogatása, hálózatok létrehozása és a bevált gyakorlatok és módszerek terjesztése és támogatása által – elősegíti a társadalmi innováció terén folytatott kapacitásépítést.

10. cikk

Transznacionális együttműködés

(1) A tagállamok – az egymástól való tanulás elősegítése céljából, és ezáltal növelve az ESZA által támogatott politikák eredményességét – támogatják a transznacionális együttműködést. A transznacionális együttműködésben részt vevő partnerek legalább két tagállamból származnak.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, az ESZA által támogatott egyetlen operatív programot vagy egyetlen, több alapról finanszírozott operatív programot működtető tagállamok kellően indokolt esetben és az arányosság elvének figyelembevételével kivételesen dönthetnek úgy, hogy nem támogatják a transznacionális együttműködésre irányuló intézkedéseket.

(3) A Bizottság által javasolt, a 25. cikkben említett bizottság által jóváhagyott, közös témaköröket tartalmazó listáról a tagállamok az érintett partnerekkel együttműködésben kiválaszthatják a transznacionális együttműködés témaköreit, vagy egyéb, a konkrét igényeiknek megfelelő témaköröket választhatnak.

(4) A Bizottság az egymástól való tanulás támogatásával, valamint összehangolt vagy együttes intézkedésekkel előmozdítja a (3) bekezdésben említett lista közös témaköreire és adott esetben a tagállamok által kiválasztott egyéb témakörökre irányuló transznacionális együttműködést. A Bizottság a transznacionális partnerségek kiépítésének megkönnyítése, a tapasztalatcsere ösztönzése, a kapacitás- és hálózatépítés elősegítése, valamint a releváns eredmények kiaknázása és terjesztése céljából uniós szintű platformot működtet. Ezenkívül a Bizottság a transznacionális együttműködés megkönnyítése céljából összehangolt végrehajtási keretet dolgoz ki, amely közös elszámolhatósági kritériumokat, az intézkedések típusát és ütemtervét, valamint a monitoring és értékelés közös módszertani megközelítéseit is magában foglalja.

11. cikk

Az alappal kapcsolatos egyedi rendelkezések az operatív programok tekintetében

(1) A(z) 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdésétől eltérően az operatív programok prioritási tengelyeket határozhatnak meg ez e rendelet 9. és 10. cikkében említett társadalmi innováció és transznacionális együttműködés megvalósítása tekintetében.

(2) A(z) 1303/2013/EU rendelet 120. cikkének (3) bekezdésétől eltérően a prioritási tengelyek számára nyújtott társfinanszírozás maximális arányát 10 százalékponttal – de 100 %-ot nem meghaladóan – növelik, amennyiben a prioritási tengely egésze társadalmi innovációra vagy transznacionális együttműködésre, illetve ezek együttesére irányul.

(3) A(z) 1303/2013/EU rendelet+ 96. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezések mellett az operatív programok meghatározzák az ESZA által támogatott tervezett intézkedések hozzájárulását a következőkhöz:

- a) a(z) 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1.–7. pontjában felsorolt tematikus célkitűzések megvalósítása az egyes prioritási tengelyek keretében;
- b) az e rendelet 9. és 10. cikkében említett társadalmi innováció és transznacionális együttműködés, amennyiben ezekre nincs különítve prioritási tengely.

12. cikk

Bizonyos területi jellemzők kezelését szabályozó egyedi rendelkezések

(1) Az ESZA támogathatja a(z) 1303/2013/EU rendelet 32., 33. és 34. cikkében említett, közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiákat városi és vidéki területeken, a területi paktumokat és a foglalkoztatást – többek között a fiatalok foglalkoztatását –, az oktatást és a társadalmi befogadást segítő helyi kezdeményezéseket, valamint a(z) 1303/2013/EU rendelet+ 36. cikkében említett integrált területi beruházásokat (ITB).

(2) A(z) 1301/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 7. cikkében említett ERFA-beavatkozások kiegészítéseként az ESZA támogathatja a fenntartható városfejlesztést olyan stratégiák révén, amelyek integrált intézkedéseket határoznak meg a partnerségi megállapodásukban meghatározott elvek alapján a tagállamok által meghatározott városi területeket érintő gazdasági, környezeti és társadalmi kihívások kezelésére.

III. FEJEZET

A PÉNZÜGYI IRÁNYÍTÁSRA VONATKOZÓ EGYEDI RENDELKEZÉSEK

13. cikk

A kiadások elszámolhatósága

(1) Az ESZA azon elszámolható kiadásokhoz nyújt támogatást, amelyek a(z) 1303/2013/EU rendelet 120. cikke (2) bekezdése b) pontjában említetteknek megfelelően kiterjedhetnek a munkaadók és a munkavállalók által közösen létrehozott pénzügyi forrásokra.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1301/2013/EU rendelete (2013. december 17-én) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és „a növekedést és munkahelyteremtést szolgáló beruházás” célkitűzésről, valamint az 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 289. oldalát).

(2) Az ESZA támogatást nyújthat a programterületen kívül, de az Unió területén belül megvalósuló műveletek tekintetében felmerülő kiadásokhoz, amennyiben teljesül az alábbi két feltétellel:

- a) a művelet előnyös a programterületre nézve;
- b) az operatív programért felelős hatóságokra a művelet irányításával, kontrolljával és auditjával kapcsolatosan háruló kötelezettségeket az azon operatív programért felelős hatóságok teljesítik, amelynek keretében az adott művelet támogatásra kerül, vagy ezek a hatóságok megállapodást kötnek a művelet végrehajtásának helyszínéül szolgáló tagállam hatóságaival, feltéve hogy az említett tagállamban teljesülnek a művelet irányítására, kontrolljára és auditjára irányuló kötelezettségek.

(3) Az ESZA operatív program, vagy egy több alapról finanszírozott operatív program ESZA-hányada költségvetésének 3 %-áig az Unión kívül felmerülő kiadások támogathatók az ESZA-ból, amennyiben azok a 3. cikk (1) bekezdésének a) vagy c) pontjában meghatározott tematikus célkitűzésekre vonatkoznak, és ha az illetékes monitoringbizottság jóváhagyta az érintett műveletet vagy az érintett műveletek típusait.

(4) A(z) 1303/2013/EU rendelet 69. cikkének (3) bekezdésében említett kiadások mellett az infrastrukturális javak, ingatlan és föld vásárlása sem támogatható az ESZA forrásaiból.

(5) Az egy műveletben részt vevők javára kifizetett juttatások vagy illetmények formájában harmadik fél által nyújtott természetbeni hozzájárulások részesülhetnek ESZA-támogatásban, amennyiben e természetbeni hozzájárulások a nemzeti szabályoknak – ideértve a számviteli szabályokat is – megfelelően merültek fel, és nem haladják meg a harmadik fél által viselt költségeket.

14. cikk

Egyszerűsített költségelszámolási rendszerek

(1) A(z) 1303/2013/EU rendelet 67. cikkében említett lehetőségek mellett a Bizottság az általa meghatározott átalány alapú egységköltségek vagy egyösszegű átalányok alapján is térítheti a tagállamok által kifizetett összegeket. Az így kiszámított összegek a kedvezményezettek részére közpénzekből nyújtott támogatásnak és a(z) 1303/2013/EU rendelet alkalmazásában elszámolható kiadásnak minősül.

Az első albekezdés alkalmazásában a Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy a 24. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a támogatandó műveletek típusára, valamint az átalány alapú egységköltségek és egyösszegű átalányok, továbbá azok maximális összegének meghatározására vonatkozóan, amelyek az alkalmazandó közösen megállapított módszereknek megfelelően kiigazíthatók, kellően figyelembe véve a korábbi programozási időszak során szerzett tapasztalatokat.

A pénzügyi audit kizárólagos célja annak ellenőrzése, hogy teljesülnek-e azok a feltételek, amelyek a Bizottság által átalány alapú egységköltségek vagy egyösszegű átalányok alapján teljesített visszatérítésekre vonatkoznak.

Amennyiben az első albekezdésnek megfelelően átalány alapú egységköltségeken vagy egyösszegű átalányokon alapuló finanszírozásra kerül sor, az érintett tagállam saját számviteli gyakorlatát alkalmazhatja a műveletek támogatására. E rendelet és a(z) 1303/2013/EU rendelet alkalmazásában e számviteli gyakorlatot és az azokon alapuló összegeket nem vetik alá az audíthatóság vagy a Bizottság által végzett auditnak.

(2) A(z) 1303/2013/EU rendelet 67. cikke (1) bekezdése d) pontjának és (5) bekezdése d) pontjának megfelelően egy művelet elszámolható közvetlen személyzeti költségei legfeljebb 40 %-ának megfelelő, százalékban meghatározott átalány használható fel az adott művelet elszámolható költségei fennmaradó részének finanszírozására, anélkül hogy a tagállamnak számításokat kellene végeznie az alkalmazandó átalány megállapítására.

(3) A(z) 1303/2013/EU rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében foglalt módszereken túlmenően, amennyiben a közpénzekből nyújtott vissza nem térítendő és visszatérítendő támogatás összege nem haladja meg a 100 000 EUR-t, a(z) 1303/2013/EU rendelet 67. cikke (1) bekezdésének b), c) és d) pontjában említett összegek megállapítására az előzetesen az irányító hatóság által jóváhagyott költségvetés-tervezet alapján eseti alapon is sor kerülhet.

(4) A(z) 1303/2013/EU rendelet 67. cikke (4) bekezdésének sérelme nélkül, azon vissza nem térítendő és visszatérítendő támogatások, amelyek esetében a közpénzekből nyújtott támogatás összege nem haladja meg az 50 000 EUR-t, az e cikk (1) bekezdésének vagy a(z) 1303/2013/EU rendelet 67. cikkének megfelelően átalány alapú egységköltség vagy egyösszegű átalány, vagy a(z) 1303/2013/EU rendelet 67. cikkének megfelelően százalékban meghatározott átalány formájában nyújtandók, kivéve azon műveletek esetében, amelyek egy állami támogatási rendszer keretében részesülnek támogatásban. Amennyiben százalékban meghatározott átalány alapú finanszírozásra kerül sor, az átalány kiszámításához használt költségkategóriák térítése a(z) 1303/2013/EU rendelet 67. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban történik.

15. cikk

Pénzügyi eszközök

A(z) 1303/2013/EU rendelet 37. cikke értelmében az ESZA a hatálya alá tartozó intézkedéseket és szakpolitikákat pénzügyi eszközökkel, többek között mikrohitelkkel és garanciaalapokkal támogathatja.

IV. FEJEZET

AZ IFJÚSÁGI FOGLALKOZTATÁSI KEZDEMÉNYEZÉS

16. cikk

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés az Unió támogatására jogosult régiókban az e rendelet 3. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában meghatározott intézkedések támogatásával

segíti a fiatalok munkanélkülisége elleni küzdelmet. Minden olyan, a támogatható régiókban lakó, 25 év alatti nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatal megcéloz, akik inaktívak vagy munkanélküliek (beleértve a tartósan munkanélkülieket), akár regisztrált, akár nem regisztrált álláskereső. A tagállamok önkéntes alapon dönthetnek úgy, hogy a célcsoportot kiterjesztik a 30 év alatti fiatalokra is.

A 2014–2015-ös időszakra szóló ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés alkalmazásában a támogatható régiók azok a NUTS 2 szintű régiók, amelyekben a 15 és 24 év közötti fiatalok munkanélküliségi aránya 2012-ben 25 %-nál magasabb volt, azon tagállamokban pedig, amelyekben a fiatalok munkanélküliségi aránya 2012-ben több mint 30 %-kal emelkedett, azok a NUTS 2 szintű régiók, amelyekben a fiatalok munkanélküliségi aránya 2012-ben 20 %-nál magasabb volt.

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásait a 1311/2013/EU rendelet 14. cikkének megfelelően a költségvetési eljárás keretében a 2016-tól 2020-ig terjedő időszak tekintetében növelni lehet. A 2016-tól 2020-ig terjedő időszak tekintetében az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés támogatására jogosult régiók meghatározásakor a második albekezdésben említett, 2012-es adatokra való utalás a legutolsó rendelkezésre álló éves adatokra való utalásnak értelmezendő. A kiegészítő források tagállamok közötti elosztásakor a(z) 1303/2013/EU rendelet VIII. melléklete szerinti kezdeti allokáció megállapításakor alkalmazott lépéseket követik.

A tagállamok a Bizottsággal egyetértésben határozhatnak úgy, hogy egy korlátozott, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés támogatási összegének 10 %-át meg nem haladó összeget az olyan al régiókban lakó fiatalok számára különítenek el, amelyekben magas a munkanélküli fiatalok aránya, és amelyek kívül esnek a támogatható NUTS 2 szintű régiókon.

17. cikk

Tematikus koncentráció

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára elkülönített támogatást nem veszik figyelembe a 4. cikkben említett tematikus koncentráció kiszámítása céljából.

18. cikk

Programozás

A(z) 1303/2013/EU rendelet 96. cikke értelmében az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés az ESZA programozásának részét képezi. A tagállamok – adott esetben – a partnerségi megállapodásukban és az operatív programban meghatározzák az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés programozási intézkedéseit.

A programozási intézkedések az alábbiak közül egy vagy több módon történhetnek:

- a) célzott operatív program;
- b) célzott prioritási tengely az operatív programon belül;
- c) egy vagy több prioritási tengely egy része.

E rendelet 9. és 10. cikke az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre is alkalmazandó.

19. cikk

Monitoring és értékelés

(1) A(z) 1303/2013/EU rendelet 110. cikkében foglalt feladatai mellett a monitoringbizottság évente legalább egyszer megvizsgálja az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésnek az operatív programmal összefüggésben történő megvalósítását és céljai elérésének előrehaladását.

(2) A(z) 1303/2013/EU rendelet 50. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett éves végrehajtási jelentések és a záró jelentés további információkat tartalmaz az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés megvalósítására vonatkozóan. A Bizottság az 1303/2013/EU rendelet 53. cikke (1) bekezdésének megfelelően az említett jelentésekről összefoglalót továbbít az Európai Parlament számára.

A Bizottság részt vesz az említett jelentésekről szóló, az Európai Parlament által évente megrendezett vitán.

(3) 2015. áprilistól és az azt követező években a 1303/2013/EU rendelet 50. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett éves végrehajtási jelentéssel egyidejűleg az irányító hatóságok elektronikus úton minden egyes, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést támogató prioritási tengelyre vagy annak egy részére vonatkozóan strukturált adatokat továbbítanak a Bizottságnak. A továbbított adatok az e rendelet I. és II. mellékletében meghatározott mutatók értékeire és adott esetben a programspecifikus mutatókra vonatkoznak. Ezek részben vagy teljesen végrehajtott műveletekre vonatkoznak.

(4) A 1303/2013/EU rendelet 50. cikkének (4) bekezdésében említett éves végrehajtási jelentések vagy adott esetben a 1303/2013/EU rendelet 111. cikkének (4) bekezdésében említett előrehaladási jelentés és a 2016. május 31-ig benyújtott éves végrehajtási jelentés az e cikk (6) bekezdésében említett értékelések legfontosabb eredményeit tartalmazza. A jelentések ismertetik és értékelik az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés résztvevői – ideértve a hátrányos helyzetű személyeket, a marginalizálódott közösségek tagjait és az oktatási rendszerből szakképzettség nélkül kilépőket – számára felajánlott munkalehetőségek minőségét is. A jelentések ezenkívül ismertetik és értékelik előrehaladásukat az oktatás terén, azt, hogy találnak-e fenntartható és tisztességes munkaalkalmakat, illetve lehetőségük van-e tanulószereződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részt venni.

(5) A 1303/2013/EU rendelet 52. cikkében említett előrehaladási jelentések további információkat tartalmaznak az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésről és értékelik annak végrehajtását. A Bizottság az említett rendelet 53. cikke (2) bekezdésének megfelelően továbbítja az Európai Parlamentnek e jelentések összefoglalóját, és részt vesz az e jelentésekről szóló, az Európai Parlament által rendezett vitán.

(6) A programozási időszak során legalább két alkalommal értékelik a közös – egyrészt az ESZA-ból származó, másrészt az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés és az ifjúsági garancia megvalósítása számára elkülönített – támogatás eredményességét, hatékonyságát és hatását.

Az első értékelést 2015. december 31-ig készítik el, a másodikat 2018. december 31-ig.

20. cikk

Tájékoztatás és közzétételi intézkedések

(1) A kedvezményezettek biztosítják, hogy a műveletben részt vevő személyek megfelelő tájékoztatást kapjanak az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés keretében, az ESZA-ból és a kezdeményezés számára elkülönített forrásokból nyújtott támogatásról.

(2) Minden, ilyen művelet végrehajtásával kapcsolatos, a nyilvánosság vagy a résztvevők számára kiadott dokumentumnak, beleértve a részvételi vagy egyéb igazolást, tartalmaznia kell egy arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy a művelet végrehajtása az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés keretében támogatásban részesült.

21. cikk

Technikai segítségnyújtás

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára elkülönített támogatást a tagállamok figyelembe vehetik a tagállamnak nyújtott támogatásból technikai segítségnyújtásra fordítható összeg felső határának kiszámítása során.

22. cikk

Pénzügyi támogatás

(1) Az operatív programot elfogadó bizottsági határozat minden egyes prioritási tengely vonatkozásában meghatározza az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára elkülönített forrásokból nyújtott támogatás, valamint az ennek megfelelő ESZA-támogatás maximális összegét, mint globális összeget, valamint annak régiókatégoriák szerinti lebontását. Az ESZA minden egyes prioritási tengely vonatkozásában legalább az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára elkülönített forrásoknak megfelelő mértékű támogatást biztosít.

(2) Az (1) bekezdésben említett összegek alapján az (1) bekezdésben említett bizottsági határozat minden egyes prioritási tengely vonatkozásában meghatározza az ESZA-támogatás arányát is régiókatégoriák szerint.

(3) Abban az esetben, ha az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést egy olyan prioritási tengely által valósítják meg, amely több kategóriába tartozó támogatható régiókra vonatkozik, az ESZA-támogatást illetően a legmagasabb társfinanszírozási rátát alkalmazzák.

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára elkülönített forrásokra nem vonatkozik a nemzeti társfinanszírozási követelmény.

A prioritási tengelyre vonatkozó, az (1) bekezdésben említett bizottsági határozatban meghatározott teljes társfinanszírozási rátát az ESZA-támogatás társfinanszírozási rátáját és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára elkülönített forrásokat együttesen figyelembe véve kell kiszámítani.

23. cikk

Pénzügyi irányítás

A(z) 1303/2013/EU rendelet 130. cikkén túl, amikor a Bizottság időközi kifizetéseket térít meg és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés egyenlegét prioritási tengelyenként kifizeti, az Unió költségvetéséből származó térítéseket egyenlően osztja fel az ESZA és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára elkülönített források között. Miután az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára elkülönített támogatásból származó valamennyi forrás térítésre került, a Bizottság az Unió költségvetéséből származó fennmaradó térítéseket az ESZA-hoz irányítja.

Az ESZA-juttatásokat a Bizottság a 22. cikk (2) bekezdésében meghatározott arány szerint felosztja a régiókatételek között.

V. FEJEZET

FELHATALMAZÁS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

24. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottságnak a 14. cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása 2013. december 21-től 2020. december 31-ig tartó időszakra szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 14. cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 14. cikk (1) bekezdésének alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

25. cikk

Az EUMSZ 163. cikke szerinti bizottság

(1) A Bizottságot az EUMSZ 163. cikke alapján létrehozott bizottság (a továbbiakban: ESZA-bizottság) segíti.

(2) A Bizottságnak az ESZA-bizottság elnöki feladatainak ellátásáért felelős tagja ezt a hatáskört átruházhatja a Bizottság egy magas rangú tisztviselőjére. Az ESZA-bizottság titkársági feladatainak ellátását a Bizottság biztosítja.

(3) Minden tagállam kinevezi a bizottságba egy legfeljebb hétéves időtartamra a kormány egy képviselőjét, a munkavállalói szervezetek egy képviselőjét, a munkáltatói szervezetek egy képviselőjét, továbbá minden tag esetében kinevez egy póttagot is. A tag távolléte esetén a póttag automatikusan jogosult az eljárásban való részvételre.

(4) Az ESZA-bizottságnak tagja a munkavállalói és a munkáltatói szervezeteket uniós szinten képviselő minden szervezet egy-egy képviselője.

(5) Az ESZA-bizottság meghívhatja üléseire az Európai Beruházási Bank és az Európai Beruházási Alap, valamint az érintett civil társadalmi szervezetek szavazásra nem jogosult képviselőit, ha részvételüket az ülés napirendje szükségessé teszi.

(6) Az ESZA-bizottsággal

a) konzultációt folytatnak az ESZA által nyújtott támogatás esetén az operatív programokról és programozásról szóló bizottsági határozatok tervezetéről;

b) konzultációt folytatnak a technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásáról az ESZA által nyújtott támogatás esetén, illetve egyéb olyan, az ESZA-val kapcsolatos kérdésekről, amelyek hatást gyakorolnak az ESZA szempontjából releváns stratégiák uniós szintű végrehajtására;

c) jóváhagyatják a 10. cikk (3) bekezdése szerinti transznacionális együttműködés közös témáinak listáját.

(7) Az ESZA-bizottság véleményt nyilváníthat a következőkről:

a) az ESZA-nak az Európa 2020 stratégia végrehajtásához való hozzájárulásával kapcsolatos kérdések;

b) az 1303/2013/EU rendelettel kapcsolatos, az ESZA szempontjából releváns kérdések;

c) az ESZA-val kapcsolatos, a Bizottság által hozzá utalt, a (6) bekezdésben említettektől eltérő kérdések.

(8) Az ESZA-bizottság az érvényesen leadott szavazatok abszolút többségével fogadja el véleményét, és azt tájékoztatásul továbbítja az Európai Parlamentnek. A Bizottság tájékoztatja az ESZA-bizottságot arról, hogy milyen módon vette figyelembe véleményeit.

26. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Ez a rendelet nem érinti a Bizottság által az 1081/2006/EK rendelet alapján, vagy bármely egyéb, az adott támogatásra 2013. december 31-én alkalmazandó jogszabály alapján jóváhagyott támogatás folytatását vagy módosítását, beleértve annak teljes vagy részleges megszüntetését is. Következésképpen az említett rendelet vagy az ilyen egyéb alkalmazandó jogszabály 2013. december 31-t követően is alkalmazandó marad az említett támogatásra vagy az érintett műveletekre azok lezárásáig.

(2) A támogatás iránti, a 2014. január 1-jét megelőzően az 1081/2006/EK rendelet alapján benyújtott vagy jóváhagyott kérelmek továbbra is érvényesek.

27. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az e rendelet 26. cikkében megállapított rendelkezések sérelme nélkül az 1081/2006/EK rendelet 2014. január 1-jével hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletre való hivatkozásokat erre a rendeletre történő hivatkozásnak kell tekinteni, és a III. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

28. cikk

Felülvizsgálat

Az Európai Parlament és a Tanács 2020. december 31-ig felülvizsgálja e rendeletet az EUMSZ 164. cikkével összhangban.

29. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 17-én

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
R. ŠADŽIUS

I. MELLÉKLET

Az ESZA-beruházások közös kimeneti- és eredménymutatói

1. A résztvevőkre vonatkozó közös kimeneti mutatók

„Résztevők” ⁽¹⁾ azon személyek, akiknek közvetlenül kedvez az ESZA beavatkozása, azonosíthatók, jellemzőik lekérdezhetők, és akik számára egyedi kiadásokat különítenek el. Más személyek nem minősülnek résztvevőknek. Valamennyi adatot nemek szerinti bontásban kell megadni.

A résztvevőkre vonatkozó közös kimeneti mutatók a következők:

- munkanélküliek, beleértve a tartós munkanélkülieket is*,
- tartós munkanélküliek*,
- inaktív személyek*,
- oktatásban vagy képzésben részt nem vevő inaktív személyek*,
- foglalkoztatottak, beleértve az önfoglalkoztatókat*,
- 25 éven aluliak*,
- 54 éven felüliek*,
- 54 éven felüli, munkanélküli – beleértve a, tartósan munkanélkülieket –, vagy oktatásban vagy képzésben nem részt vevő inaktív résztvevők*,
- alapfokú (ISCED 1) vagy alsó középfokú (ISCED 2) végzettséggel rendelkező személyek*,
- felső középfokú (ISCED 3) vagy posztsekunder (ISCED 4) végzettséggel rendelkező személyek*,
- felsőfokú (ISCED 5–8) végzettséggel rendelkező személyek*,
- munkanélküli háztartásban élő résztvevők,
- munkanélküli háztartásban élő, gyermekeket eltartó résztvevők,
- egyetlen felnőttről álló háztartásban élő, gyermekeket eltartó résztvevők,
- migránsok, külföldi háttérű személyek, kisebbségek (beleértve a marginalizálódott közösségeket, például a romákat)**,
- fogyatékkal élő résztvevők**,
- egyéb hátrányos helyzetű személyek**.

A résztvevők teljes száma a kimeneti mutatók alapján, automatikusan kerül kiszámításra. Ezen, az ESZA forrásaiból támogatandó műveletek résztvevőire vonatkozó adatokat a(z) 1303/2013/EU rendelet 50. cikkének (1) és (2) bekezdésében és 111. cikkének (1) bekezdésében meghatározott éves végrehajtási jelentésekben kell benyújtani.

- hajléktalan vagy lakhatási problémával küzdő személyek*,
- vidéki területeken élők* ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Az irányító hatóságok olyan rendszert állítanak fel, amely számítógépes formában rögzíti és tárolja az egyes résztvevőkre vonatkozó adatokat, amint azt a a(z) 1303/2013/EU rendelet 125. cikke (2) bekezdésének d) pontja előírja. A tagállamok által bevezetett adatfeldolgozási szabályoknak összhangban kell lenniük a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.) rendelkezéseivel és különösen annak 7. és 8. cikkével.

A *-gal jelölt mutatók vonatkozásában megadott adatok a 95/46/EK irányelv 7. cikkének megfelelően személyes adatoknak minősülnek. Az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettségnek teljesítéséhez ezeket az adatokat fel kell dolgozni (a 95/46/EK irányelv 7. cikkének c) pontja). Az „adatkezelő” meghatározását lásd a 95/46/EK irányelv 2. cikkében.

A **-gal jelölt mutatók vonatkozásában megadott adatok a 95/46/EK irányelv 8. cikkének megfelelően az adatok valamely különleges kategóriájába tartoznak. Megfelelő garanciák nyújtása mellett a tagállamok, alapvető közérdekből, nemzeti jogszabályaikban vagy a felügyelő hatóság határozatában további mentességeket állapíthatnak meg a 95/46/EK irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében foglaltakon kívül (a 95/46/EK irányelv 8. cikkének (4) bekezdése).

⁽²⁾ Az adatokat kisebb közigazgatási egységek szintjén (2. szintű helyi közigazgatási egységek) kell összegyűjteni a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrájának (NUTS) létrehozásáról szóló, 2003. május 26-i 1059/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 154., 2003.6.21., 1. o.) összhangban.

A fenti két mutatóhoz tartozó résztvevőkre vonatkozó adatokat a(z) 1303/2013/EU rendelet 50. cikkének (4) bekezdésében meghatározott éves végrehajtási jelentésekben kell benyújtani. Az adatokat a résztvevők reprezentatív mintája alapján, minden egyes beruházási prioritás keretében össze kell gyűjteni. A minta belső érvényességét oly módon biztosítják, hogy az adatok a beruházási prioritás szintjén általánosíthatók legyenek.

2. A szervezetekre vonatkozó közös kimeneti mutatók a következők:

- a szociális partnerek vagy nem kormányzati szervezetek által teljesen vagy részben végrehajtott projektek száma
- a nők foglalkoztatásban való fenntartható részvételét és érvényesülési lehetőségeit fokozó projektek száma
- a közigazgatási szervekre vagy közszolgáltatásokra irányuló projektek száma nemzeti, regionális és helyi szinten
- a támogatott mikro-, kis- és középvállalkozások száma (beleértve a szövetkezeti vállalkozásokat és a szociális gazdaságban működő vállalkozásokat).

Ezeket az adatokat a(z) 1303/2013/EU rendelet 50. cikkének (1) és (2) bekezdésében és 111. cikkének (1) bekezdésében meghatározott éves végrehajtási jelentésekben kell benyújtani.

3. A résztvevőkre vonatkozó közvetlen közös eredménymutatók a következők:

- inaktív résztvevők, akik a program elhagyásának időpontjában munkát keresnek*,
- a program elhagyásának időpontjában oktatásban/képzésben részt vevők*,
- a program elhagyásának időpontjában képzést szerző résztvevők*,
- a program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők*,
- fogyatékossgal élő résztvevők, akik a program elhagyásának időpontjában munkát keresnek, oktatásban/képzésben vesznek részt, képzést szereznek, foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – vannak**.

Ezeket az adatokat a(z) 1303/2013/EU rendelet 50. cikkének (1) és (2) bekezdésében és 111. cikkének (1) bekezdésében meghatározott éves végrehajtási jelentésekben kell benyújtani. Valamennyi adatot nemek szerinti lebontásban kell megadni.

4. A résztvevőkre vonatkozó hosszabb távú közös eredménymutatók:

- a program elhagyása utáni hat hónapon belül foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők*,
- a program elhagyása után hat hónapon belül jobb munkaerő-piaci lehetőségekkel rendelkező résztvevők*,
- 54 éven felüli résztvevők, akik a program elhagyása után hat hónapon belül foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – vannak*,
- fogyatékossgal élő résztvevők, akik a program elhagyása után hat hónapon belül foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – vannak**.

Ezeket az adatokat a(z) 1303/2013/EU rendelet 50. cikkének (5) bekezdésében meghatározott éves végrehajtási jelentésekben kell benyújtani. Az adatokat a résztvevők reprezentatív mintája alapján, minden egyes beruházási prioritás keretében össze kell gyűjteni. A minta belső érvényességét oly módon biztosítják, hogy az adatok a beruházási prioritás szintjén általánosíthatók legyenek. Valamennyi adatot nemek szerinti lebontásban kell megadni.

II. MELLÉKLET

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés eredménymutatói

Ezeket az adatokat a(z) 1303/2013/EU rendelet 50. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett éves végrehajtási jelentésekben, valamint az e rendelet 19. cikke (3) bekezdésének megfelelően 2015. áprilisában benyújtandó jelentésben kell benyújtani. Valamennyi adatot nemek szerinti lebontásban kell megadni.

1. A résztvevőkre vonatkozó közvetlen közös eredménymutatók

„Résztvevők” ⁽¹⁾ azon személyek, akiknek közvetlenül kedvez az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés valamely beavatkozása, azonosíthatók és jellemzőik lekérdezhetők, és akik számára egyedi kiadásokat különítenek el.

A közvetlen közös eredménymutatók a következők:

- az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés beavatkozását igénybe vevő munkanélküli résztvevők*,
- munkanélküli résztvevők, akik a program elhagyásakor állásajánlatot kapnak, illetve további oktatásban, tanuló-szerződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesülnek*,
- munkanélküli résztvevők, akik a program elhagyásakor oktatásban/képzésben vesznek részt, képesítést szereznek, vagy foglalkoztatásban - beleértve az önfoglalkoztatást - vannak*,
- az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés beavatkozását igénybe vevő tartósan munkanélküli résztvevők*,
- tartósan munkanélküli résztvevők, akik a program elhagyásakor állásajánlatot kapnak, illetve további oktatásban, tanuló-szerződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesülnek*,
- tartósan munkanélküli résztvevők, akik a program elhagyásakor oktatásban/képzésben vesznek részt, képesítést szereznek, vagy foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – vannak*,
- oktatásban vagy képzésben nem részt vevő inaktív résztvevők, akik az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés beavatkozását igénybe veszik*,
- inaktív résztvevők, akik a program elhagyásakor állásajánlatot kapnak, illetve további oktatásban, tanuló-szerződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesülnek*,
- oktatásban/képzésben nem részt vevő inaktív résztvevők, akik a program elhagyásakor oktatásban/képzésben vesznek részt, képesítést szereznek, vagy foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – vannak*.

2. A részt vevőkre vonatkozó hosszabb távú közös eredménymutatók

A hosszabb távú eredménymutatók a következők:

- A program elhagyása után hat hónapon belül további oktatásban, szakképesítést adó képzési programokban, tanuló-szerződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részt vevők száma*,
- A program elhagyása után hat hónapon belül foglalkoztatásban levő résztvevők száma*,
- A program elhagyása után hat hónapon belül önfoglalkoztatásban lévő résztvevők száma*.

Az adatokat a résztvevők reprezentatív mintája alapján, minden egyes beruházási prioritás szerint össze kell gyűjteni. A minta belső érvényességét oly módon kell biztosítani, hogy az adatok a beruházási prioritás szintjén általánosíthatók legyenek.

⁽¹⁾ Az irányító hatóságok olyan rendszert állítanak fel, amely számítógépes formában rögzíti és tárolja az egyes résztvevőkre vonatkozó adatokat, amint azt a 1303/2013. rendelet 125. cikke (2) bekezdésének d) pontja előírja. A tagállamok által bevezetett adatfeldolgozási szabályoknak összhangban kell lenniük a 95/46/EK irányelv rendelkezéseivel és különösen annak 7. és 8. cikkével.

A *-gal jelölt mutatók vonatkozásában megadott adatok a 95/46/EK irányelv 7. cikkének megfelelően személyes adatoknak minősülnek. Az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettségnek teljesítéséhez ezeket az adatokat fel kell dolgozni (a 95/46/EK irányelv 7. cikkének c) pontja). Az „adatkezelő” meghatározását lásd a 95/46/EK irányelv 2. cikkében.

A **-gal jelölt mutatók vonatkozásában megadott adatok a 95/46/EK irányelv 8. cikkének megfelelően az adatfeldolgozás valamely különleges kategóriájába tartoznak. Megfelelő garanciák nyújtása mellett a tagállamok, alapvető közérdekből, nemzeti jogszabályaikban vagy a felügyelő hatóság határozatában további mentességeket állapíthatnak meg a 95/46/EK irányelv 8. cikke (2) bekezdésében foglaltakon kívül (a 95/46/EK irányelv 8. cikkének (4) bekezdése).

III. MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

Az 1081/2006/ EK európai parlamenti és tanácsi rendelet	E rendelet
1. cikk	1. cikk
2. cikk	2. cikk
3. cikk	3. cikk
4. cikk	4. cikk
	5. cikk
5. cikk	6. cikk
6. cikk	7. cikk
	8. cikk
7. cikk	9. cikk
8. cikk	10. cikk
9. cikk	—
10. cikk	—
	11. cikk
	12. cikk
11. cikk	13. cikk
	14. cikk
	15. cikk
	16-23. cikk
	24. cikk
	25. cikk
12. cikk	26. cikk
13. cikk	27. cikk
14. cikk	28. cikk
15. cikk	29. cikk

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1305/2013/EU RENDELETE

(2013. december 17.)

az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 42. cikkére és 43. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel a Számvevőszék véleményére,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) „A KAP jövője 2020-ig: az élelmezési, a természetes erőforrásokat érintő és a területi kihívások kezelése” című, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett bizottsági közlemény meghatározta a közös agrárpolitika (KAP) 2013 utáni lehetséges kihívásait, célkitűzéseit és irányait. A közleményről folytatott vita fényében a KAP-ot 2014. január 1-jei hatállyal meg kell reformálni. A reformnak ki kell terjednie a KAP valamennyi fő eszközére, beleértve az 1698/2005/EK tanácsi rendeletet⁽¹⁾ is. A reform hatókörére tekintettel helyénvaló az 1698/2005/EK rendeletet hatályon kívül helyezni és új szöveggel felváltani.
- (2) A KAP közvetlen kifizetéseihez és piaci intézkedéseikhez kapcsolódó, továbbá azokat kiegészítő, és ezáltal a KAP Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) megállapított célkitűzéseinek megvalósításához hozzájáruló vidékfejlesztési politikát kell kialakítani. Az ilyen vidékfejlesztési politikának magában kell foglalnia az

„Európa 2020 - Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” (a továbbiakban: az Európa 2020 stratégia) című 2010. március 3-i bizottsági közleményben foglalt főbb szakpolitikai célkitűzéseket is, és összhangban kell állnia a gazdasági és társadalmi kohézió politikájának az EUMSZ-ben meghatározott általános célkitűzéseivel.

- (3) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a vidékfejlesztést, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani a rendeletnek a KAP más eszközeivel való kapcsolata, a különböző vidéki térségek közötti eltérések mértéke és a kibővített Unióban a tagországok rendelkezésére álló pénzügyi források behatároltsága miatt, az Unió szintjén azonban az uniós finanszírozás többéves garanciája és a vidékfejlesztés kiemelt céljaira való összpontosítás miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (4) A vidéki térségek fenntartható fejlődésének biztosítása érdekében indokolt a figyelmet néhány olyan kiemelt prioritásra összpontosítani, amelyek a következő területekkel kapcsolatosak: tudásátadás és innováció a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben, valamennyi mezőgazdasági termelési típus versenyképessége valamennyi régióban, innovatív mezőgazdasági üzemi technológiák és a fenntartható erdőgazdálkodás népszerűsítése, és a mezőgazdasági üzemek életképessége, az élelmiszerlánc szervezése – beleértve a mezőgazdasági termékek feldolgozását és értékesítését –, állatjólét és kockázatkezelés a mezőgazdaságban, a mezőgazdasággal és az erdőgazdálkodással összefüggő ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása, erőforráshatékonyság növelése és a karbonszegény gazdaság felé való elmozdulás a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az erdészeti ágazatban, továbbá a társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben. Ennek során figyelembe kell venni a különböző jellemzőkkel vagy a potenciális kedvezményezettek különböző kategóriáival rendelkező vidéki térségekre hatást gyakorló helyzetek sokféleségét, valamint az innovációval, a környezettel, továbbá az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos átfogó célkitűzéseket is. A mérséklési intézkedéseknek kapcsolódniuk kell mind a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás területén a legfontosabb tevékenységekből – például az állattenyésztésből és a műtrágyahasználatból – származó kibocsátások csökkentéséhez, mind – a földhasználat, a földhasználat megváltoztatása és az erdőgazdálkodás tekintetében – a szénelnyelők megőrzéséhez és a szénmegkötés fokozásához. A mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben megvalósítandó

⁽¹⁾ A Tanács 1698/2005/EK rendelete (2005. szeptember 20.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról (HL L 277., 2005.10.21., 1. o.).

tudásátadáshoz és innovációhoz kapcsolódó uniós vidékfejlesztési prioritást horizontálisan alkalmazni kell az egyéb uniós vidékfejlesztési prioritások tekintetében.

- (5) Az uniós vidékfejlesztési prioritásokat indokolt egyrészt a fenntartható fejlődés keretében, másrészt pedig a környezet védelmére és javítására vonatkozóan az EUMSZ 11. cikkében foglalt cél elérésének az Unió által történő előmozdítása keretében, a „szennyező fizet” elvének figyelembevételével megvalósítani. Célszerű úgy rendelkezni, hogy a tagállamok nyújtsanak tájékoztatást az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó célkitűzések teljesítéséhez nyújtott támogatásról, azon törekvéssel összhangban, hogy az uniós költségvetés legalább 20 %-a e célból a Bizottság által elfogadott módszertant alkalmazva kerüljön felhasználásra.
- (6) Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) tevékenységeinek és azoknak a műveleteknek, amelyekhez az EMVA hozzájárul, összhangban kell állniuk és összeegyeztethetőnek kell lenniük a KAP más eszközei révén nyújtott támogatásokkal.
- (7) A vidékfejlesztési programok haladéktalan megkezdésének és hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében indokolt, hogy az EMVA-ból nyújtott támogatás szilárd adminisztratív keretfeltételek meglétéhez legyen kötve. Ezért a tagállamoknak meg kell vizsgálniuk bizonyos előfeltételek alkalmazhatóságát és teljesítését. Az egyes tagállamoknak vagy a területük egészére vonatkozó nemzeti vidékfejlesztési programot, vagy több regionális programot, illetve nemzeti programot és több regionális programot egyaránt ki kell dolgozniuk. Minden programban meg kell határozni az uniós vidékfejlesztési prioritásokkal kapcsolatos célkitűzések teljesítésére irányuló stratégiát és a kapcsolódó intézkedéseket. A programozásnak meg kell felelnie az uniós vidékfejlesztési prioritásoknak, ugyanakkor alkalmazkodnia kell a sajátos nemzeti körülményekhez is, és ki kell egészítenie az egyéb uniós szakpolitikákat, különös tekintettel a mezőgazdasági piacokkal kapcsolatos politikára, a kohéziós politikára és a közös halászati politikára. Azon tagállamok számára, amelyek több regionális program létrehozatala mellett döntenek, lehetőséget kell biztosítani egy olyan, önálló költségvetéssel nem rendelkező nemzeti keret létrehozására, amely megkönnyíti a nemzeti szintű kihívások kezelése céljából a régiók között folytatandó koordinációt.
- (8) Indokolt lehetővé tenni a tagállamok számára, hogy vidékfejlesztési programjaikba olyan tematikus alprogramokat is beépítsenek, amelyek az adott tagállam számára különös jelentőséggel bíró területek sajátos szükségleteivel foglalkoznak. A tematikus alprogramoknak többek között a következőkkel kell foglalkozniuk: fiatal mezőgazdasági termelők, mezőgazdasági kisüzemek, hegyvidéki területek, rövid ellátási láncok, a vidéki térségekben élő nők, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás, valamint a biológiai sokféleség. Ezenkívül

tematikus alprogramok révén lehetőséget kell teremteni a vidéki térségek fejlődésére jelentős hatást gyakorló mezőgazdasági ágazatok szerkezete átalakításához való hozzájárulásra is. Bizonyos tematikus alprogramok keretében végrehajtott beavatkozások hatékonyságának fokozása érdekében indokolt engedélyezni a tagállamok számára, hogy bizonyos, a tematikus alprogramok hatálya alá tartozó műveletek esetében magasabb támogatási mértéket írjanak elő.

- (9) A vidékfejlesztési programokban meg kell határozni a hatályuk alá tartozó terület szükségleteit, és fel kell vázolni bennük egy következetes stratégiát, amelyen keresztül e szükségletek az uniós vidékfejlesztési prioritások figyelembevételével kielégíthetők. A stratégiának konkrét célok meghatározásán kell alapulnia. Meg kell állapítani az azonosított szükségletek, a meghatározott célok és az ezek teljesítéséhez kiválasztott intézkedések közötti kapcsolatokat. A vidékfejlesztési programoknak tartalmazniuk kell továbbá az e rendelkezésben foglalt követelményeknek való megfelelésük értékeléséhez szükséges valamennyi információt.
- (10) A vidékfejlesztési programokban a célokat valamennyi tagállamra érvényes közös célmutatók alapján kell meghatározni. E feladat megkönnyítése érdekében célszerű meghatározni – az uniós vidékfejlesztési prioritásokkal összhangban – a szóban forgó mutatók által érintett területeket. Tekintettel a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás terén megvalósítandó tudásátadással kapcsolatos uniós vidékfejlesztési prioritás horizontális alkalmazására, az e prioritás keretében végrehajtott intézkedéseket döntő fontosságúnak kell tekinteni a többi uniós prioritás tekintetében megállapított célmutatók szempontjából.
- (11) Szükség van egyes, a programozással és a vidékfejlesztési programok felülvizsgálatával kapcsolatos szabályok megállapítására. A programok stratégiáját vagy a kapcsolódó uniós pénzügyi hozzájárulásokat nem érintő felülvizsgálatokra vonatkozóan egyszerűsített eljárást kell megállapítani.
- (12) A mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás fejlődése és specializálódása, valamint a vidéki térségekben működő mikro- és kis- és középvállalkozások (kkv-k) előtt álló sajátos kihívások szükségessé teszik a megfelelő szintű műszaki és gazdasági képzést, valamint a tudás- és információszerezéssel, illetve -cserével kapcsolatos kapacitás fokozását, többek között a legjobb mezőgazdasági és erdőgazdálkodási termelési gyakorlat példáinak terjesztése útján. Indokolt, hogy a tudásátadással és a tájékoztatással kapcsolatos tevékenységek igazodjanak a vidéki szereplők igényeihez, és ne csupán hagyományos szakképzési tanfolyamok keretében valósuljanak meg. Ezért támogatást kell nyújtani szakmai találkozók szervezéséhez, személyre szabott tanácsadáshoz, demonstrációs tevékenységekhez, tájékoztatási tevékenységekhez, valamint

a mezőgazdasági üzemekben és erdőkből megvalósítandó, rövid időtartamra szóló csere- és látogatási programokhoz is. Az így megszerzett tudás és információk lehetővé fogják tenni a mezőgazdasági termelők, az erdőgazdálkodók, az élelmiszeriparban dolgozók és a vidéki kkv-k számára mindenképp azt, hogy fokozzák versenyképességüket és erőforrás-hatékonyágukat, valamint javítsák környezeti teljesítményüket, és ezáltal hozzájáruljanak a vidéki gazdaság fenntarthatóságához. A kkv-k támogatása során a tagállamok számára fennáll a lehetőség, hogy előnyben részesítsék a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban működő kkv-kat. Annak biztosítására, hogy a tudásátadásra és a tájékoztatásra irányuló tevékenységek ténylegesen elérjék ezeket az eredményeket, elő kell írni, hogy a tudásátadást célzó szolgáltatásokat nyújtók rendelkezzenek a megfelelő képességekkel.

- (13) Mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatások segítik a mezőgazdasági termelőket, a fiatal mezőgazdasági termelőket, az erdőgazdálkodókat, egyéb gazdálkodókat és a vidéki térségekben működő kkv-kat abban, hogy javítsák gazdaságuk vagy vállalkozásuk fenntartható irányítását és általános teljesítményét. Ezért célszerű ösztönözni mind az ilyen tanácsadási szolgáltatások létrehozását, mind pedig azoknak a mezőgazdasági termelők, fiatal mezőgazdasági termelők, erdőgazdálkodók, egyéb gazdálkodók és kkv-k általi igénybevételét. A tanácsadás minőségének és hatékonyságának javítása érdekében rendelkezni kell a tanácsadók minimális képesítéséről és rendszeres képzéséről. A 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ alapján a mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatásoknak segíteniük kell a mezőgazdasági termelőket mezőgazdasági üzemük teljesítményének értékelésében és azoknak a szükséges javításoknak az azonosításában, amelyeket a jogszabályi gazdálkodási követelmények, a jó mezőgazdasági és környezeti állapot, a 1307/2013/EU rendeletben⁽²⁾ meghatározott, az éghajlatra és a környezetre kedvező hatást gyakorló mezőgazdasági gyakorlatok és a vidékfejlesztési programokban előírt – a mezőgazdasági üzem korszerűsítésére,

a versenyképesség javítására, az ágazati integrációra, az innovációra és a piaci integrációra vonatkozóan a mezőgazdasági üzemek szintjén meghozandó – intézkedések, továbbá a vállalkozói készség előmozdítása tekintetében végre kell hajtani. A mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatásoknak abban is segíteniük kell a mezőgazdasági termelőket, hogy feltárhassák, hogy miként tudnak még jobban megfelelni a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ (a továbbiakban: a víz-keretirányelv)

11. cikke (3) bekezdésének végrehajtására vonatkozóan meghatározott követelményeknek, továbbá az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ 55. cikkének és a 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁵⁾ 14. cikkének – különösen az integrált növényvédelem általános elveinek való megfeleléssel kapcsolatos – végrehajtására vonatkozó követelményeknek. A tanácsadásnak adott esetben a mezőgazdasági üzemre vonatkozó munkahelyi vagy biztonsági előírásokra is ki kell terjednie, továbbá az olyan mezőgazdasági termelőknek szóló szaktanácsadást is tartalmaznia kell, akik első alkalommal kezdenek gazdálkodásba. Lehetővé kell tenni a tanácsadást a fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdésére, az üzem gazdasági tevékenységeinek fenntartható fejlesztésére, továbbá a mezőgazdasági üzem vagy a vállalkozás gazdasági, mezőgazdasági vagy környezeti teljesítményéhez kapcsolódó helyi feldolgozási és értékesítési kérdésekre is. Emellett szaktanácsadás nyújtható az éghajlatváltozás mérsékléséről és az ahhoz való alkalmazkodásról, a biológiai sokféleségről, a vizek állapotának védelméről, a rövid ellátási láncok fejlesztéséről, az ökológiai gazdálkodásról, valamint az állattenyésztés egészségügyi aspektusairól. A kkv-knak nyújtott támogatás keretében a tagállamok számára fennáll a lehetőség, hogy előnyben részesítsék a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban működő kkv-kat. Célszerű mezőgazdasági üzemvezetési és mezőgazdasági helyettesítési szolgáltatások nyújtása révén segíteni a mezőgazdasági termelőket mezőgazdasági üzemük vezetésének javításában és egyszerűsítésében.

- (14) A mezőgazdasági termékekre és az élelmiszerekre vonatkozó uniós és nemzeti minőségrendszerek – a mezőgazdasági üzem-tanúsítási rendszereket is ideértve – garanciát nyújtanak a fogyasztók számára a termék, illetve a mezőgazdasági termelőknek az ilyen rendszerekben való részvétele eredményeként alkalmazott termelési folyamat minősége és jellemzői tekintetében, növelik az érintett termékek értékét, és javítják azok értékesítési lehetőségeit. Ezért bátorítani kell a mezőgazdasági termelőket és a mezőgazdasági termelők csoportjait az ilyen rendszerekben való részvételre. Az EMVA keretében biztosított források hatékony felhasználása érdekében kizárólag a 1307/2013/EU rendelet 9. cikke szerinti aktív mezőgazdasági termelőknek nyújtható támogatás. Tekintve, hogy a rendszerekbe való belépés ideje és a részvétel első néhány éve az az időszak, amely alatt a részvételből kifolyólag a mezőgazdasági termelőkre háruló többletköltségek és -kötelezettségek nem kerülnek teljes mértékben ellentételezésre a piacon, támogatást kell nyújtani az új résztvevőknek, amely támogatás időtartama nem haladhatja meg az öt évet. Tekintettel a gyapotnak mint mezőgazdasági terméknek a sajátos jellemzőire, a támogatást a gyapotra vonatkozó minőségrendszerekre is ki kell terjeszteni. Az e rendelet értelmében támogatott minőségrendszerek és tanúsítási rendszerek hatálya alá

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1306/2013/EU rendelete (2013. december 17-i) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és nyomon követéséről (Lásd e Hivatalos Lap 549. oldalát).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1307/2013/EU rendelete (2013. december 17-i) a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 608. oldalát).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/128/EK irányelve (2009. október 21.) a peszticidok fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 309., 2009.11.24., 71. o.).

tartozó termékekkel kapcsolatos tájékoztatási és promóciós tevékenységekre vonatkozóan is lehetővé kell tenni a támogatás igénybe vételét.

- (15) A mezőgazdasági üzemek és a vidéki vállalkozások gazdasági és környezeti teljesítményének javítása, a mezőgazdasági termékek értékesítésével és feldolgozásával foglalkozó ágazat hatékonyságának fokozása – ideértve kisméretű feldolgozó és forgalmazó létesítményeknek a rövid ellátási láncokkal és a helyi piacokkal összefüggésben történő létrehozását is –, a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás fejlesztéséhez szükséges infrastruktúra biztosítása és a környezeti célok eléréséhez szükséges nem jövedelemtermelő beruházások ösztönzése érdekében támogatást kell nyújtani azokhoz a tárgyi beruházásokhoz, amelyek hozzájárulnak e célkitűzések megvalósításához. A 2007–2013-as programozási időszakban egy sor különféle intézkedés végrehajtására került sor különböző intézkedési területeken. Az egyszerűsítés érdekében, továbbá abból a célból, hogy lehetővé váljék a kedvezményezettek számára nagyobb hozzáadott értéket képviselő integrált projektek kidolgozása és megvalósítása, indokolt, hogy a tárgyi beruházások legtöbb típusa egyetlen intézkedés hatálya alá tartozzon. A tagállamoknak – az erősségek, a gyengeségek, a lehetőségek és a veszélyek vizsgálatán alapuló elemzés (GYELV elemzés) alapján – a mezőgazdasági üzemek életképességének biztosításához kapcsolódó beruházási támogatásokkal támogatható mezőgazdasági üzemeket kell támogatásban részesíteniük, ezáltal törekedve az említett támogatás célzottabb elosztására. A fiatal mezőgazdasági termelők gazdálkodásának beindítását megkönnyítendő, további jogosultsági időszak biztosítható azon beruházások tekintetében, amelyek célja az uniós előírásoknak való megfelelés. Az új uniós előírások végrehajtását előmozdítandó, az ilyen előírásoknak való megfelelést célzó beruházásoknak az említett előírásoknak a mezőgazdasági üzemmel szembeni kötelezővé válását követően még bizonyos ideig támogathatónak kell lenniük.
- (16) A mezőgazdasági ágazat más ágazatoknál nagyobb mértékben van kitéve annak, hogy termelési potenciáljában természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati események és katasztrófaesemények kárt okoznak. Annak érdekében, hogy a mezőgazdasági üzemek életképessége és versenyképessége ilyen katasztrófák vagy események bekövetkezése esetén is biztosítható legyen, támogatást kell nyújtani a mezőgazdasági termelőknek azon mezőgazdasági potenciál helyreállításához, amelyet kár ért. A tagállamoknak ugyanakkor gondoskodniuk kell arról, hogy ne fordulhasson elő túlzott mértékű kártalanítás az uniós programok (különösen az e rendelet szerinti kockázatkezelési intézkedés), a nemzeti és a magán kártalanítási rendszerek kombinálásában.
- (17) A vidéki térségek fejlesztése érdekében alapvető jelentősége van új gazdasági tevékenységek új mezőgazdasági üzemek formájában történő beindításának és fejlesztésének, a tevékenységi körök nem mezőgazdasági tevékenységekkel – többek között a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás számára történő szolgáltatásnyújtással – történő bővítésének, valamint az egészségügyi ellátással, a társadalmi integrációval és a turizmussal kapcsolatos tevékenységeknek. A tevékenységi körök nem mezőgazdasági tevékenységekkel való kibővítése a vadászható erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás megvalósítását is

magában foglalhatja. Szükség van olyan, a mezőgazdasági üzemek és a vállalkozások fejlesztésére irányuló intézkedésre, amely megkönnyíti a fiatal mezőgazdasági termelők gazdálkodói tevékenységének elindítását, majd az indulást követően mezőgazdasági üzemük szerkezeti kiigazítását. Emellett ösztönözni kell a mezőgazdasági termelők tevékenységi körének nem mezőgazdasági tevékenységekkel történő bővítését, valamint a nem mezőgazdasági kkv-k vidéki térségekben való letelepedését és fejlesztését. Ennek az intézkedésnek a vidéki térségekben élő nők vállalkozói készségét is elő kell mozdítania. A gazdaságilag potenciálisan életképes mezőgazdasági kisüzemek fejlődését is ösztönözni kell. Az ezen intézkedés keretében támogatott új gazdasági tevékenységek életképességének biztosítása érdekében indokolt, hogy a támogatás nyújtásának feltételeként üzleti tervet kelljen benyújtani. Indokolt úgy rendelkezni, hogy vállalkozásindításhoz támogatás csak a vállalkozás élettartamának kezdeti időszakában legyen nyújtható, és ez a támogatás ne válhasson működési támogatássá. Ezért amennyiben a tagállamok úgy döntenek, hogy részletekben nyújtják a támogatást, e részletek kifizetését egy legfeljebb ötéves időszak alatt kell teljesíteniük. Ezenkívül a mezőgazdasági ágazatban a szerkezetátalakítás ösztönzése érdekében indokolt éves vagy egyszeri kifizetések formájában támogatást nyújtani azoknak a mezőgazdasági termelőknek, akik támogathatók az 1307/2013/EU rendelet (a továbbiakban: a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer) V. címe által létrehozott mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszeren keresztül, és akik vállalják, hogy mezőgazdasági üzemük egészét és a kapcsolódó kifizetési jogosultságokat egy másik mezőgazdasági termelőre ruházzák át.

A fiatal mezőgazdasági termelők földhöz jutással kapcsolatos nehézségeinek kezelése érdekében a tagállamok ezt a támogatást ötvözhetik más támogatási formákkal, például a pénzügyi eszközök felhasználásával is.

- (18) A kkv-k alkotják az Unió vidéki gazdaságának gerincét. A mezőgazdasági üzemek és a nem mezőgazdasági vállalkozások fejlesztésének a foglalkoztatás előmozdítására és minőségi munkahelyek vidéki térségekben való teremtésére, a meglévő munkahelyek megőrzésére, a foglalkoztatás terén jelentkező szezonális ingadozások mérséklésére, a mezőgazdaságon és a mezőgazdasági és élelmiszer-feldolgozó iparágakon kívüli nem mezőgazdasági ágazatok fejlesztésére kell irányulnia. Mindeközben erősítenie kell az üzleti integrációt és a helyi ágazatközi kapcsolatokat. Ösztönözni kell a mezőgazdaság, a vidéki térségekben folytatott fenntartható és felelősségteljes idegenforgalmi tevékenységek előmozdításán alapuló vidéki turizmus, valamint a természeti és a kulturális örökség területét egyidejűleg felölelő projekteket, továbbá a megújuló energiaforrások terén végrehajtható beruházásokat.
- (19) A vidéki térségekben rendelkezésre álló helyi infrastruktúra és alapvető helyi szolgáltatások fejlesztése – ideértve a szabadidős és a kulturális szolgáltatásokat is –, a falvak megújítása, valamint a falvak és a vidéki tájak kulturális és természeti örökségének helyreállítását és fejlesztését célzó tevékenységek alapvető elemét képezik bármely, a vidéki térségek növekedési potenciáljának kiaknázására és fenntarthatóságának előmozdítására irányuló erőfeszítésnek. Következésképpen indokolt támogatást biztosítani

azokhoz a műveletekhez, amelyek e cél megvalósítását szolgálják, ideértve az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférést és a gyors, illetve nagyon gyors szélessávú internetkapcsolat kiépítését is. E célkitűzésekkel összhangban ösztönözni kell az olyan szolgáltatás- és infrastruktúrafejlesztést, amely egyrészt társadalmi befogadáshoz, másrészt a vidéki térségekben a társadalmi és gazdasági hanyatlás és elnéptelenedés folyamatának a megfordulásához vezet. Az erre irányuló támogatás hatékonyságának maximalizálása érdekében a támogatott műveleteket a települési önkormányzatok és az általuk biztosított alapvető szolgáltatások fejlesztésére vonatkozóan egy vagy több vidéki település által kidolgozott terveknek megfelelően kell végrehajtani, amennyiben léteznek ilyen tervek. Szinergiák kialakítása és az együttműködés javítása érdekében a műveleteknek adott esetben elő kell mozdítaniuk a vidéki és városi térségek közötti összeköttetéseket. A tagállamok számára fennáll a lehetőség, hogy előnyben részesítsék a közösségi irányítású fejlesztési partnerségek által végrehajtott beruházásokat és a helyi közösségek szervezetei által irányított projekteket.

- (20) Az erdőgazdálkodás a vidékfejlesztés szerves része, és a fenntartható és éghajlatbarát földhasználat támogatásának ki kell terjednie az erdőterületek fejlesztésére és a fenntartható erdőgazdálkodásra. A 2007–2013-as programozási időszakban az erdészeti beruházások és az erdőgazdálkodás különböző intézkedések keretében különféle típusú támogatásokban részesültek. Az egyszerűsítés érdekében, továbbá abból a célból, hogy lehetővé váljék a kedvezményezettek számára nagyobb hozzáadott értéket képviselő integrált projektek kidolgozása és megvalósítása, indokolt, hogy az erdészeti beruházásokhoz és az erdőgazdálkodáshoz biztosított támogatások valamennyi típusa egyetlen intézkedés hatálya alá tartozzon. Az említett intézkedésnek ki kell terjednie az erdészeti erőforrásoknak a földterületek erdőtelepítése és az extenzív mezőgazdaságot az erdőgazdálkodási rendszerekkel ötvöző agrár-erdészeti rendszerek létrehozása révén történő gyarapítására és javítására. Ki kell terjednie továbbá a tűz vagy más természeti vagy egyéb katasztrófák által károsított erdők helyreállítására és a kapcsolódó megelőző intézkedésekre, az erdőgazdálkodási technológiák és az erdei termékek feldolgozása, mobilizálása és értékesítése terén az erdőgazdálkodók gazdasági és környezeti teljesítményének javítása céljából megvalósítandó beruházásokra, továbbá azokra a nem jövedelemtermelő beruházásokra, amelyek javítják az ökoszisztémák ellenálló képességét és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra való képességet, valamint az erdei ökoszisztémák környezeti értékét. Gondoskodni kell arról, hogy a támogatás ne torzítsa a versenyt, és piacsemleges legyen. Ebből következően korlátozásokat kell megállapítani a kedvezményezettek mérete és jogállása tekintetében. A tagállamok által közepesen vagy fokozottan tűzveszélyesnek minősített területeken tűzmelegelőzési intézkedések megtételére van szükség. A megelőzési intézkedéseknek az erdővédelmi terv részét kell képezniük. A károsult erdészeti potenciál helyreállítására irányuló intézkedés esetében a természeti katasztrófa bekövetkezését igazolnia kell valamely tudományos közintézménynek.

Az erdőgazdálkodási intézkedést az Unió és a tagállamok nemzetközi szinten vállalt kötelezettségeinek figyelembevételével kell elfogadni, és azt a tagállamok nemzeti vagy

nemzeti szint alatti erdőgazdálkodási üzemterveire vagy azokkal egyenértékű eszközökre kell alapozni, amelyeknek figyelembe kell venniük a Miniszteri Konferenciák az Európai Erdők Védelméért (MCPFE) kötelezettségvállalásait. Az említett intézkedésnek hozzá kell járulnia az Unió erdőgazdálkodási stratégiájának végrehajtásához, a Bizottságnak az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához benyújtott, „Új EU Erdőstratégia: az erdők és az erdészeti ágazat részére” című közleményével összhangban.

- (21) A termelői csoportok és szervezetek segítik a mezőgazdasági termelőket abban, hogy közösen tudjanak szembenézni azokkal a kihívásokkal, amelyek a termékek értékesítésével összefüggésben – a helyi piacokon történő értékesítést is ideértve – a fokozódó versenyből és az értékesítési piacok egyre nagyobb mértékű konszolidációjából fakadnak. Következésképpen támogatni kell a termelői csoportok és szervezetek létrehozását. A korlátozott pénzügyi források legmegfelelőbb felhasználásának biztosítása érdekében indokolt úgy rendelkezni, hogy csak kkv-nak minősülő termelői csoportok és szervezetek részesülhessenek támogatásban. A tagállamok számára fennáll a lehetőség, hogy előnyben részesítsék a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereire vonatkozó, e rendeletben foglalt intézkedés hatálya alá tartozó minőségi termékeket előállító termelői csoportokat és szervezeteket. Annak biztosítására, hogy a termelői csoport vagy szervezet életképes szervezetté váljon, a termelői csoport vagy szervezet támogatását egy üzleti tervnek a tagállamok számára történő benyújtásához kell kötni. Annak érdekében, hogy ne kerülhessen sor működési támogatás nyújtására, valamint hogy fennmaradjon a támogatás ösztönző szerepe, indokolt e támogatás maximális időtartamát a termelői csoportnak vagy szervezetnek az üzleti terv alapján történő elismerésétől számított öt évre korlátozni.
- (22) Az agrár-környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos kifizetéseknek a jövőben is kiemelkedő szerepet kell betölteniük a vidéki térségek fenntartható fejlődésének támogatásában és a társadalom környezeti szolgáltatások iránti növekvő igényének kielégítésében. Tovább kell ösztönözniük a mezőgazdasági termelőket és egyéb gazdálkodókat arra, hogy – az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz hozzájárulva, valamint a környezet, a táj és annak jellemzői, a természeti erőforrások, a talaj és a genetikai sokféleség védelmével és javításával összeegyeztethető mezőgazdasági gyakorlatok bevezetése vagy további alkalmazása révén – a társadalom egészét szolgálják. Ebben az összefüggésben külön figyelmet kell fordítani a mezőgazdasági genetikai erőforrások megőrzésére és a jelentős természeti értéket képviselő gazdálkodási rendszerek további szükségleteire. A kifizetéseknek hozzá kell járulniuk a vállalt kötelezettségek nyomán felmerülő többletköltségek és elmaradó bevételek ellentételezéséhez, ugyanakkor indokolt, hogy – a „szennyező fizet” elvének megfelelően – csak azokra a kötelezettségvállalásokra terjedjenek ki, amelyek túlmutatnak a vonatkozó kötelező előírásokon és követelményeken. A tagállamoknak arról is gondoskodniuk kell, hogy a mezőgazdasági termelők számára teljesített kifizetések ne vezessenek mind az e rendelet, mind az 1307/2013/EU rendelet szerinti kettős finanszírozáshoz. Számos helyzetben a mezőgazdasági termelők csoportja által közösen vállalt kötelezettségek

eredményeként létrejövő szinergiák többszöröződik a környezet és az éghajlat tekintetében elérhető hasznot. A közös fellépés ugyanakkor további tranzakciós költségekkel is jár, amelyeket megfelelően ellentételezni kell. Emellett annak biztosítására, hogy a mezőgazdasági termelők és más gazdálkodók képesek legyenek megfelelően végrehajtani az általuk vállalt kötelezettségeket, a tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy az említett termelőket és gazdálkodókat az ehhez szükséges képeségek és ismeretek birtokába juttassák.

A tagállamoknak fenn kell tartaniuk a 2007–2013-as programozási időszakban tett erőfeszítések szintjét, és elő kell írni számukra, hogy az EMVA-ból az egyes vidékfejlesztési programokhoz nyújtott teljes hozzájárulás legalább 30 %-át az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással, valamint környezeti kérdésekkel kapcsolatos tevékenységekre fordítsák. Az ilyen hozzájárulások elköltését az agrár-környezetvédelmi, az éghajlathoz és az ökológiai gazdálkodáshoz kapcsolódó kifizetések, továbbá a hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területekhez kapcsolódó kifizetések, az erdőgazdálkodási kifizetések, a Natura 2000 területekkel kapcsolatos kifizetések, valamint az éghajlati és környezeti beruházás-támogatás keretében kell megtenni.

- (23) A mezőgazdasági termelőknek az ökológiai gazdálkodásra történő áttéréshez vagy az ökológiai termelés fenntartásához biztosított kifizetéseknek ösztönözniük kell a mezőgazdasági termelőket az ilyen rendszerekben való részvételre, megfelelően ezáltal a társadalomnak a környezetbarát gazdálkodási gyakorlatok és magas szintű állatjóléti előírások alkalmazása iránti, egyre növekvő igényére. Az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó intézkedésnek köszönhetően a biológiai sokféleség terén jelentkező előnyök közötti szinergia megerősítése érdekében ösztönözni kell, hogy a mezőgazdasági termelők nagyobb, egymással szomszédos területek vonatkozásában kössenek kollektív szerződéseket, illetve működjenek együtt. Annak elkerülésére, hogy a mezőgazdasági termelők nagy számban visszatérjenek a hagyományos gazdálkodási módszerekhez, az ökológiai gazdálkodásra való áttérés mellett az annak fenntartására irányuló intézkedéseket is támogatni kell. A kifizetéseknek hozzá kell járulniuk a vállalt kötelezettségek következtében felmerülő többletköltségek és elmaradó bevételek ellentételezéséhez, ugyanakkor indokolt, hogy csak azokra a kötelezettségvállalásokra terjedjenek ki, amelyek túlmutatnak a vonatkozó kötelező előírásokon és követelményeken. A tagállamoknak arról is gondoskodniuk kell, hogy a mezőgazdasági termelők számára teljesített kifizetések ne vezessenek az e rendelet és az 1307/2013/EU rendelet szerinti kettős finanszírozáshoz. Az EMVA keretében biztosított források hatékony felhasználása érdekében indokolt, hogy kizárólag a 1307/2013/EU rendelet 9. cikke szerinti aktív mezőgazdasági termelők részesüljenek támogatásban.
- (24) A Natura 2000 területek hatékony kezeléséhez való hozzájárulás céljából továbbra is támogatást kell nyújtani a mezőgazdasági termelők és az erdőgazdálkodók részére annak érdekében, hogy az érintett területeken ellensúlyozni tudják a 2009/147/EK európai parlamenti és

tanácsi irányelv⁽¹⁾ és a 92/43/EGK tanácsi irányelv⁽²⁾ végrehajtásából eredő különös hátrányokat. Támogatást kell biztosítani továbbá a mezőgazdasági termelőknek, hogy ellensúlyozni tudják a víz-keretirányelv végrehajtása nyomán a vízgyűjtő területeken jelentkező hátrányokat. A támogatást olyan, a vidékfejlesztési programban ismertetett konkrét követelményekhez kell kapcsolni, amelyek túlmutatnak a vonatkozó kötelező előírásokon és követelményeken. A tagállamoknak arról is gondoskodniuk kell, hogy a mezőgazdasági termelők számára teljesített kifizetések ne vezessenek az e rendelet és az 1307/2013/EU rendelet szerinti kettős finanszírozáshoz. Ezenkívül a tagállamoknak vidékfejlesztési programjaik kialakításakor figyelembe kell venniük a Natura 2000 területek sajátos szükségleteit.

- (25) A hegyvidéki területek, illetve más, hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek mezőgazdasági termelői számára biztosított kifizetéseknek a mezőgazdasági földterületek használatban tartására való ösztönzés révén hozzá kell járulniuk a vidéki táj megőrzéséhez, valamint a fenntartható gazdálkodási rendszerek fenntartásához és előmozdításához. Az ilyen támogatási célú kifizetések hatékonyságának biztosítása érdekében indokolt, hogy a kifizetések ellentételezzék a mezőgazdasági termelők számára azokat az elmaradt bevételeket és többletköltségeket, amelyek az érintett területen jelentkező hátránynak tudhatók be. Az EMVA keretében biztosított források hatékony felhasználása érdekében indokolt, hogy kizárólag a 1307/2013/EU rendelet 9. cikke szerinti aktív mezőgazdasági termelők részesüljenek támogatásban.
- (26) Az uniós alapok hatékony felhasználásának, valamint a mezőgazdasági termelők tekintetében az Unió egész területén érvényesülő egyenlő bánásmódnak a biztosítása érdekében a hegyvidéki területeket és a hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területeket objektív kritériumoknak megfelelően kell meghatározni. A hátrányos természeti adottságokkal rendelkező területek esetében az említett kritériumoknak biofizikai kritériumoknak kell lenniük, és szilárd tudományos bizonyítékokon kell alapulniuk. Átmeneti intézkedéseket kell elfogadni annak érdekében, hogy könnyebben megvalósítható legyen a kifizetések fokozatos megszüntetése azokon a területeken, amelyek az említett kritériumok alkalmazásának eredményeként többé már nem minősülnek hátrányos természeti adottságokkal rendelkező területnek.
- (27) Továbbra is ösztönözni kell a mezőgazdasági termelőket arra, hogy az állatjólét magas szintjét biztosító normáknak megfelelően gazdálkodjanak, mégpedig az olyan mezőgazdasági termelőknek nyújtott támogatás révén, akik vállalják a vonatkozó kötelező előírásokon túlmutató állattenyésztési előírások alkalmazását. Az EMVA keretében biztosított források hatékony felhasználása érdekében indokolt, hogy kizárólag a 1307/2013/EU rendelet 9. cikke szerinti aktív mezőgazdasági termelők részesüljenek támogatásban.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

⁽²⁾ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás, 15. fejezet, 2. kötet, 102. o.).

(28) Továbbra is kifizetésekkel kell támogatni azokat az erdőgazdálkodókat, akik – a biológiai sokféleség fokozására, a nagy értékű erdei ökoszisztémák megőrzésére és azoknak az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos potenciáljának növelésére, valamint az erdők által a talajerózió, a vízi erőforrások fenntartása és a természeti veszélyekre vonatkozóan az erdők védelmi értékének megerősítésére irányuló kötelezettségvállalások révén – környezetbarát vagy éghajlatbarát erdővédelmi szolgáltatásokat nyújtanak. Ezzel összefüggésben különös figyelmet kell fordítani az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére és támogatására. A kifizetések olyan erdő-környezetvédelmi kötelezettségvállalások esetében nyújthatók, amelyek túlmutatnak a nemzeti jogszabályokban meghatározott vonatkozó kötelező előírásokon.

(29) A 2007–2013-as programozási időszakban a vidékfejlesztési politika keretében az együttműködésnek csupán egy típusa részesült explicit módon támogatásban, nevezetesen az új termékeknek, folyamatoknak és technológiáknak a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari ágazatban, valamint az erdészeti ágazatban történő kifejlesztésére irányuló együttműködés. Az együttműködés e típusának támogatására továbbra is szükség van, de a támogatást hozzá kell igazítani a tudásalapú gazdaság követelményeire. Ebben az összefüggésben lehetővé kell tenni, hogy az egyetlen gazdasági szereplő által végrehajtott projektek is finanszírozhatók legyenek ezen intézkedés keretében, azzal a feltétellel, hogy az adott gazdasági szereplő az így elért eredményeket közzéteszi, megvalósítva ezáltal az új gyakorlat, folyamat vagy termék terjesztésének célját. Ezenkívül egyértelművé vált, hogy az együttműködés-típusok szélesebb skálájának és a kedvezményezettek kisebb és nagyobb gazdasági szereplőket egyaránt magában foglaló, szélesebb körének támogatása hozzájárulhat a vidékfejlesztési politika célkitűzéseinek teljesítéséhez azáltal, hogy segítséget nyújt a vidéki térségek gazdasági szereplőinek a szétaprózódottságból eredő gazdasági, környezeti és egyéb hátrányok leküzdéséhez. Következésképpen ki kell szélesíteni ezen intézkedés alkalmazási körét. A kis gazdasági szereplők számára a közös munkafolyamatok szervezéséhez és az eszközök és erőforrások megosztásához nyújtott támogatásnak elő kell segítenie, hogy kis méretük ellenére gazdaságilag életképesek legyenek. Az ellátási lánc szereplői közötti horizontális és vertikális együttműködéshez, valamint a helyi összefüggésben megvalósítandó promóciós tevékenységekhez nyújtott támogatásnak elő kell mozdítania a rövid ellátási láncok, a helyi piacok és a helyi élelmiszerláncok gazdaságilag ésszerű fejlődését. A környezetvédelmi projektekre és gyakorlatokra vonatkozó kollektív megközelítések támogatása nagyobb és állandóbb környezeti és éghajlati előnyök biztosítását teszi lehetővé azokhoz az előnyökhöz képest, amelyeket az egyes gazdasági szereplők önmagukban, más szereplőkkel nem együttműködve érhetnek el (például nagyobb kiterjedésű, egybefüggő földterületeken alkalmazott gyakorlatok révén).

Az említett támogatást különböző formákban kell nyújtani. A klaszterek és a hálózatok különösen nagy jelentőséggel bírnak a szakértelem megosztása, valamint az új és specializált szakértelem, szolgáltatások és termékek kifejlesztése szempontjából. A kísérleti projektek fontos eszközként szolgálnak a technológiák, a technikák és a

gyakorlatok kereskedelmi alkalmazhatóságának különböző viszonyok közötti teszteléséhez és – szükség esetén – e technológiák, technikák és gyakorlatok kiigazításához. Az operatív csoportok meghatározó elemei a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó európai innovációs partnerségnek (EIP). További fontos eszközt jelentenek a LEADER helyi fejlesztési keretén kívüli, a vidéki és a városi térségek köz- és magánszektorbeli szereplői által közösen megvalósított helyi fejlesztési stratégiák. A LEADER-megközelítésekkel ellentétben az ilyen partnerségeket és stratégiákat lehet egyetlen ágazatra vagy viszonylag specifikus fejlesztési célokra – ideértve a fent említetteket is – korlátozni. A tagállamok számára fennáll a lehetőség, hogy előnyben részesítsék az elsődleges termelőket tömörítő szervezetek közötti együttműködést. Indokolt továbbá, hogy szakmaközi szervezetek is támogathatók legyenek ezen intézkedés keretében. A támogatás időtartamát célszerű hét évre korlátozni, kivéve a környezetvédelemmel, illetve az éghajlatváltozással kapcsolatos kollektív tevékenységek kellően indokolt esetét.

(30) A mezőgazdasági termelők napjainkban az éghajlatváltozás és az egyre nagyobb mértékű áringadozás következtében növekvő gazdasági és környezeti kockázatoknak vannak kitéve. Ebben az összefüggésben a hatékony kockázatkezelés megnövekedett jelentőséggel bír a mezőgazdasági termelők szempontjából. Ezért szükség van olyan kockázatkezelési intézkedés bevezetésére, amely segít a mezőgazdasági termelőknek abban, hogy szembe tudjanak nézni az őket leggyakrabban fenyegető kockázatokkal. Következésképpen ennek az intézkedésnek segítenie kell a mezőgazdasági termelőket az általuk fizetett termény-, állat- és növénybiztosítási díjak fedezésében, valamint segítséget kell nyújtania kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásához és az ilyen alapokból a mezőgazdasági termelőknek a kedvezőtlen éghajlati események, állat- vagy növénybetegségek kitörése, kártevőfertőzés, illetve környezeti események bekövetkezése miatt elszenvedett veszteségekért fizetett kártérítésekhez. Az intézkedésnek ezenkívül magában kell foglalnia egy jövedelemstabilizáló eszközként működő kölcsönös kockázatkezelési alapot is, amelynek célja támogatás nyújtása azoknak a mezőgazdasági termelőknek, akiknek jövedelme jelentős mértékben visszaesett. Annak biztosítására, hogy a mezőgazdasági termelők Unió-szerte egyenlő bánásmódban részesüljenek, hogy ne torzuljon a verseny, valamint hogy az Unió által vállalt nemzetközi kötelezettségek teljesüljenek, konkrét feltételeket kell meghatározni a támogatás ezen intézkedések alapján történő odaítélésére vonatkozóan. Az EMVA keretében biztosított források hatékony felhasználása érdekében indokolt, hogy kizárólag a 1307/2013/EU rendelet 9. cikke szerinti aktív mezőgazdasági termelők részesüljenek támogatásban.

(31) A helyi fejlesztés tekintetében alkalmazott LEADER-megközelítés éveken át eredményesnek bizonyult a vidéki térségek fejlődésének előmozdítása terén azáltal, hogy alulról felfelé építkező megközelítést alkalmazva teljes mértékben figyelembe vette a helyi kezdeményezésen alapuló vidékfejlesztés iránti multiszektoralis igényeket. A LEADER-t ezért a jövőben is fenn kell tartani és alkalmazását továbbra is kötelezővé kell tenni a nemzeti és/vagy regionális szintű vidékfejlesztési programok esetében.

- (32) A LEADER keretében megvalósuló helyi fejlesztéshez az EMVA-ból nyújtott támogatásnak ki kell terjednie az egy adott tagállam csoportjai közötti területek közötti együttműködési projektekre, vagy a több tagállam csoportjai közötti transznacionális együttműködési projektekre, illetve a tagállamok csoportjai és harmadik országok csoportjai közötti együttműködési projektekre is.
- (33) A LEADER-t még nem alkalmazó vidéki térségi partnerek számára helyi fejlesztési stratégia tesztelése és a kialakítására és végrehajtására való felkészülés lehetővé tétele érdekében egy „LEADER kezdőcsomagot” is támogatni kell pénzügyileg. A támogatás nem tehető függővé a helyi fejlesztési stratégia benyújtásától.
- (34) A beruházások közös elemét képezik számos, e rendelet hatálya alá tartozó vidékfejlesztési intézkedésnek, és nagyon különböző jellegű műveletekhez kapcsolódhatnak. Annak érdekében, hogy biztosítható legyen az egyértelműség e műveletek végrehajtása tekintetében, meg kell állapítani bizonyos közös, valamennyi beruházásra érvényes szabályokat. E közös szabályoknak meg kell határozniuk a beruházási kiadásnak tekinthető kiadástípusokat, és biztosítaniuk kell, hogy csak olyan beruházások részesüljenek támogatásban, amelyek új értéket teremtenek a mezőgazdaságban. A beruházási projektek végrehajtásának előmozdítása érdekében lehetővé kell tenni a tagállamok számára az előlegfizetést. Az EMVA keretében nyújtott támogatás hatékonyságának, méltányosságának és fenntartható hatásának biztosítása érdekében szabályokat kell megállapítani annak biztosítására, hogy a műveletekhez kapcsolódó beruházások tartósak legyenek, és az EMVA-ból származó támogatás ne szolgálhasson a verseny torzítására.
- (35) Gazdasági és környezeti hasznok biztosítása céljából az EMVA keretében támogathatóvá kell tenni az öntözéssel kapcsolatos beruházásokat is, feltéve, hogy az érintett öntözés fenntarthatósága biztosított. Következésképpen kizárólag abban az esetben nyújtható támogatás, ha az érintett térség vonatkozásában a víz-keretirányelv előírásainak megfelelően már létezik vízgyűjtő-gazdálkodási terv, és a beruházás szintjén már rendelkezésre áll víz-fogyasztás-mérő rendszer, vagy azt a beruházás keretében üzembe helyezik. A meglévő öntözési infrastruktúrák vagy berendezések fejlesztését célzó beruházásoknak potenciális vízmegtakarításban kifejezhető, hatékonyabb vízfelhasználást kell eredményezniük. Ha a beruházásban érintett víztest a víz-keretirányelvben meghatározott vizsgálati keret szerint a vízmennyiséggel összefüggő okokból stressz alatt van, a vízfelhasználás hatékonyabbá tétele terén elért teljesítmény felének ténylegesen a vízfelhasználás csökkenésében kell megnyilvánulnia a támogatott beruházás szintjén a támogatott beruházás révén, ezáltal csökkentve az érintett víztestre nehezedő stresszt. Meg kell határozni bizonyos eseteket, amikor a potenciális vagy tényleges vízmegtakarítással kapcsolatos követelmények alkalmazása nem lehetséges, vagy nem szükséges, ideértve a víz újrahasznosítására vagy újrafelhasználására irányuló beruházások esetét is. A meglévő berendezések fejlesztésébe történő beruházások támogatása mellett arról is rendelkezni kell, hogy az EMVA-ból környezeti vizsgálatok eredményei alapján új öntözőrendszerekbe való beruházások is támogathatók legyenek. Bizonyos kivételektől eltekintve nem nyújtható azonban támogatás olyan új öntözőrendszerekhez, amelyek esetében az érintett víztest már eleve stressznek van kitéve, tekintettel annak igen magas kockázatára, hogy az ilyen körülmények között nyújtott támogatás súlyosbíthatná a már fennálló környezeti problémákat.
- (36) Egyes, e rendelet hatálya alá tartozó területalapú intézkedések esetében a kedvezményezetteknek legalább ötéves időtartamra szóló kötelezettségeket kell vállalniuk. Ez alatt az időtartam alatt változások következhetnek be akár a gazdaság, akár a kedvezményezett helyzetében. Ezért szabályokat kell megállapítani az ilyen esetekben követendő eljárásra vonatkozóan.
- (37) Egyes, e rendelet hatálya alá tartozó intézkedések a támogatás feltételül szabják, hogy a kedvezményezettek a kötelező előírásokban, illetve követelményekben meghatározott alapkövetelményeken túlmutató kötelezettségeket vállaljanak. Tekintettel a kötelezettségvállalások időtartama alatt esetlegesen bekövetkező, az alapkövetelmények módosulását eredményező jogszabályi változtatásokra, rendelkezni kell az érintett szerződések felülvizsgálatáról annak érdekében, hogy továbbra is biztosított legyen e feltétel teljesülése.
- (38) Annak biztosítására, hogy a vidékfejlesztési célokra szánt pénzügyi források a lehető legjobb módon kerüljenek felhasználásra, és a vidékfejlesztési programok keretébe tartozó intézkedéseket célzottan az uniós vidékfejlesztési prioritásoknak megfelelően határozzák meg, továbbá hogy a támogatást igénylők egyenlő bánásmódban részesüljenek, a tagállamoknak kiválasztási kritériumokat kell megállapítaniuk a projektek kiválasztására vonatkozóan. Indokolt, hogy e szabály alól csak az agrár-környezetvédelmi, az éghajlathoz és az ökológiai gazdálkodáshoz kapcsolódó intézkedések, továbbá a Natura 2000 és a víz-keretirányelv keretében teljesített kifizetések, a hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek javára teljesített kifizetések, az állattjólét, az erdő-környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos szolgáltatások, valamint a kockázatkezeléssel kapcsolatos intézkedések képezzenek kivételt. A kiválasztási kritériumok alkalmazásakor az arányosság elvével összhangban figyelembe kell venni a művelet nagyságát.
- (39) Indokolt, hogy az EMVA technikai segítségnyújtás útján támogassa a vidékfejlesztési programok végrehajtásával összefüggő tevékenységeket, beleértve az azokhoz az uniós minőségrendszerekhez kapcsolódó jelképek és rövidítések védelmével kapcsolatos költségeket is, amely minőségrendszerek esetében a részvétel e rendelet alapján támogatható, továbbá a hátrányos természeti adottságokkal rendelkező területek határainak kijelölésével kapcsolatban felmerülő tagállami költségeket is.

- (40) A programvégrehajtás különböző szakaszaiban érintett nemzeti hálózatok, szervezetek és közigazgatási szervek között az európai vidékfejlesztési hálózat keretében folyó hálózatépítés nagyon hasznos eszköznek bizonyult a vidékfejlesztési programok minőségének javítása terén azáltal, hogy nagyobb mértékben bevonta az érdekelteket a vidékfejlesztés irányításába és a szélesebb közvéleménynek a vidékfejlesztés előnyeiről való tájékoztatásába. Következésképpen az uniós szintű technikai segítségnyújtás részeként finanszírozni kell a hálózatépítést. Az értékeléshez kapcsolódó sajátos igények figyelembevétele céljából az Európai Vidékfejlesztési Hálózat részeként a vidékfejlesztés értékelésére irányuló európai kapacitást kell kialakítani azért, hogy az e területtel kapcsolatos szakmai tapasztalatok cseréjének megkönnyítése érdekében összefogja valamennyi érintett szereplőt.
- (41) A mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP-nek hozzá kell járulnia az Európa 2020 stratégia intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló céljainak eléréséhez. Fontos aspektusa, hogy egy asztalhoz ültet minden érintett szereplőt uniós, nemzeti és regionális szinten, és új ötleteket ismertet a tagállamokkal a meglévő eszközök és kezdeményezések egyszerűsítésének, egyszerűsítésének és koordinálása javításának módját, valamint azt illetően, hogy miként lehetne ezeket szükség esetén új intézkedésekkel kiegészíteni.
- (42) A mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP céljainak megvalósításához való hozzájárulás érdekében indokolt létrehozni egy európai innovációs partnerségi hálózatot azoknak az operatív csoportoknak, tanácsadási szolgáltatásoknak és kutatóknak a hálózatba szervezése céljából, amelyek, illetve akik részt vesznek a mezőgazdasági innovációt célzó tevékenységek végrehajtásában. Ehhez az uniós szintű technikai segítségnyújtás keretében finanszírozást kell biztosítani.
- (43) A tagállamoknak az egyes vidékfejlesztési programokon belül a technikai segítségnyújtásra szánt teljes összeg meghatározott részét el kell különíteniük egy olyan nemzeti vidékfejlesztési hálózat létrehozására és működtetésére, amely a vidékfejlesztésben érintett szervezeteket és közigazgatási szerveket – beleértve az EIP-t is – tömöríti abból a célból, hogy fokozza a program végrehajtásában való részvételüket és javítsa a vidékfejlesztési programok minőségét. Ennek érdekében a nemzeti vidékfejlesztési hálózatoknak cselekvési tervet kell kidolgozniuk és végrehajtaniuk.
- (44) A vidékfejlesztési programoknak olyan innovatív fellépéseket kell magukban foglalniuk, amelyek a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP támogatásával előmozdítják a forráshatékony, termelékeny és alacsony kibocsátású mezőgazdasági ágazat megteremtését. Az EIP-nek törekednie kell arra, hogy gyorsabban és szélesebb körben megvalósuljon az innovatív megoldások gyakorlatba történő átültetése. Az EIP a várakozások szerint – az innovációhoz kapcsolódó eszközök kihasználtságának és hatékonyságának fokozása, valamint az
- ilyen eszközök közötti szinergiák erősítése révén – hozzáadott értéket fog teremteni. Az EIP-nek ezenkívül pótolnia kell bizonyos hiányosságokat is azáltal, hogy szorosabb kapcsolatot teremt a kutatás és a gyakorlati gazdálkodás között.
- (45) A mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP összefüggésében az innovatív projektek végrehajtását mezőgazdasági termelők, erdőgazdálkodók, vidéki közösségek, kutatók, nem kormányzati szervezetek, tanácsadók, vállalkozások és a mezőgazdasági ágazaton belüli innovációban érintett egyéb szereplők álló operatív csoportokra kell bízni. Annak biztosítására, hogy az ilyen projektek eredményei az ágazat egészének hasznára váljanak, az innováció, valamint az Unión belüli és a harmadik országokkal való tudásmegosztás terén elért ilyen eredményeket széles körben terjeszteni kell.
- (46) A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretnek megfelelően rendelkezni kell az e rendelet alapján a 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig terjedő időszakban nyújtható uniós vidékfejlesztési támogatás teljes összegének a meghatározásáról. A rendelkezésre álló előirányzatokat a programozás céljaira átalányalapon kell indexálni.
- (47) Az EMVA-pénzeszközök kezelésének megkönnyítése érdekében egységes, a tagállami közkiadásokhoz viszonyított mértéket kell megállapítani az EMVA-ból a vidékfejlesztési programozáshoz nyújtott hozzájárulásra vonatkozóan. Sajátos jelentőségük vagy jellegük figyelembevétele érdekében egyes művelet típusok tekintetében egyedi hozzájárulási mértékeket kell megállapítani. A fejlettségi szintből, a távoli fekvésből és az elszigeteltségből fakadó sajátos nehézségek enyhítése érdekében indokolt az EMVA-ból biztosított hozzájárulás mértékét megfelelő szinten megállapítani a kevésbé fejlett régiók, az EUMSZ által említett legkülső régiók és a kisebb égei-tengeri szigetek, valamint az átmeneti régiók esetében.
- (48) A tagállamoknak minden szükséges lépést meg kell tenniük vidékfejlesztési intézkedéseik igazolhatóságának és ellenőrizhetőségének biztosítása érdekében, ideértve megfelelő rendelkezések életbe léptetését is. E célból az irányító hatóságnak és a kifizető ügynökségnek előzetes értékelést kell végeznie és vállalnia kell, hogy a program végrehajtásának teljes időtartama alatt értékeléseket végez az intézkedésekre vonatkozóan. Az e feltételnek meg nem felelő intézkedéseket ki kell igazítani.
- (49) A Bizottságnak és a tagállamoknak minden szükséges lépést meg kell tenniük a vidékfejlesztési programok hatékony irányításának biztosítására. Ezzel összefüggésben a Bizottságnak megfelelő intézkedéseket és ellenőrzéseket kell végrehajtania, a tagállamoknak pedig irányítási rendszerük megbízhatóságát garantáló intézkedéseket kell hozniuk.

- (50) Indokolt, hogy egyetlen irányító hatóság legyen felelős minden egyes vidékfejlesztési program irányításáért és végrehajtásáért. A hatóság feladatait célszerű meghatározni e rendeletben. Lehetővé kell tenni, hogy az irányító hatóság – az irányítás hatékonyságáért és megfelelőségéért való felelősségének fenntartása mellett – átruhazza feladatai egy részét. Amennyiben valamely vidékfejlesztési program tematikus alprogramokat foglal magában, lehetővé kell tenni az irányító hatóság számára, hogy egy adott alprogram irányítására és végrehajtására – a szóban forgó alprogram tekintetében a programban rögzített pénzügyi juttatásokra vonatkozóan – egy másik szervezetet jelöljön ki, biztosítva ugyanakkor az érintett alprogramok esetében a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást. Amennyiben a tagállamnak egynél több programot kell irányítania, a következetesség biztosítása céljából lehetővé kell tenni számára, hogy koordinációs szervezetet állítson fel.
- (51) Valamennyi vidékfejlesztési program tekintetében rendszeres monitoringot kell végezni a program végrehajtásáról és a programban meghatározott célkitűzések megvalósítása terén elért haladásról. Mivel az EMVA keretében végrehajtott fellépések hatásának és hatékonyságának igazolása és javítása függ a program előkészítése és végrehajtása során, valamint annak lezárultakor végzett megfelelő értékeléstől is, indokolt, hogy a Bizottság és a tagállamok közösen hozzanak létre egy monitoring- és értékelési rendszert abból a célból, hogy bemutassák az elért haladást és értékeljék a vidékfejlesztési politika végrehajtásának hatását és hatékonyságát.
- (52) Annak biztosítására, hogy az adatok uniós szinten összehasonlíthatók legyenek, a monitoring- és értékelési rendszernek magában kell foglalnia egy közös mutatókészletet. A vidékfejlesztési programok végrehajtására vonatkozó legfontosabb adatokat elektronikus formában kell rögzíteni és tárolni, megkönnyítve ezáltal az adatok összesítését. Ezért elő kell írni a kedvezményezettek számára a monitoringhoz és az értékeléshez minimálisan szükséges információk benyújtását.
- (53) A program monitoringjáért az irányító hatóságnak és az e célra létrehozott monitoring-bizottságnak közösen kell felelnie. A monitoring-bizottság feladatává azt kell tenni, hogy elvégezze a program végrehajtása hatékonyságának monitoringját. E célból meg kell határozni a bizottság felelősségi körét.
- (54) A program monitoringjának részeként a végrehajtásról évente jelentést kell készíteni, és azt el kell juttatni a Bizottsághoz.
- (55) A vidékfejlesztési programok minőségének javítása és eredményeinek bemutatása érdekében valamennyi programot értékelni kell.
- (56) Az EUMSZ 107., 108. és 109. cikkét alkalmazni kell a vidékfejlesztési intézkedésekhez e rendelet alapján nyújtott támogatásokra. Mindazonáltal a mezőgazdasági ágazat sajátos tulajdonságaira tekintettel indokolt, hogy az EUMSZ említett rendelkezései ne legyenek alkalmazandók az EUMSZ 42. cikkének a hatálya alá tartozó műveletekkel kapcsolatos azon vidékfejlesztési intézkedésekre, amelyek végrehajtására e rendelet alapján és annak megfelelően kerül sor, valamint azokra a tagállami kifizetésekre, amelyek célja az, hogy kiegészítő nemzeti finanszírozást biztosítsanak uniós támogatásban részesített és az EUMSZ 42. cikkének hatálya alá tartozó vidékfejlesztési műveletek végrehajtásához.
- (57) Ezenkívül az Unió által támogatható vidékfejlesztési intézkedésekkel való összhang biztosítása céljából és az eljárások egyszerűsítése érdekében, az e rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően be kell illeszteni az értékelendő és jóváhagyandó vidékfejlesztési programokba a tagállamok által teljesített azon kifizetéseket, amelyek célja kiegészítő nemzeti finanszírozás biztosítása uniós támogatásban részesített és az EUMSZ 42. cikkének hatálya alá tartozó vidékfejlesztési műveletekhez. Annak érdekében, hogy – hacsak a Bizottság nem engedélyezte – ne kerüljön sor kiegészítő nemzeti finanszírozás végrehajtására az érintett tagállam számára meg kell tiltani, hogy addig hatályba léptethesse az általa javasolt kiegészítő vidékfejlesztési finanszírozást, amíg annak jóváhagyása meg nem történt. Azokat a tagállami kifizetéseket, amelyek célja kiegészítő nemzeti finanszírozás biztosítása uniós támogatásban részesített és az EUMSZ 42. cikkének hatályán kívül eső vidékfejlesztési műveletekhez, az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésével összhangban be kell jelenteni a Bizottságnak, kivéve ha azok valamely, a 994/98/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ alapján elfogadott rendelet hatálya alá tartoznak, és a tagállamok számára meg kell tiltani, hogy az említett kifizetések azt megelőzően teljesítsék, hogy azt a Bizottság az említett bejelentési eljárás lefolytatásának eredményeként véglegesen jóváhagyta.
- (58) A közös érdekű adatok hatékony és biztonságos cseréjének biztosítása, az alapvető információk rögzítése, tárolása és kezelése, továbbá a monitoringgal és az értékeléssel kapcsolatos jelentéstétel biztosítása érdekében elektronikus információs rendszert kell létrehozni.

⁽¹⁾ A Tanács 994/98/EK rendelete (1998. május 7.) az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról (HL L 142., 1998.5.14. 1. o., magyar nyelvű különkiadás, 8. fejezet, 1. kötet, 312. o.).

- (59) Az egyéneknek a személyes adatok feldolgozása tekintetében történő védelmére és az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó uniós jogszabályokat, különösen a 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽¹⁾ és a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet ⁽²⁾, alkalmazni kell.
- (60) E rendelet egyes nem alapvető elemeinek kiegészítése vagy módosítása érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (61) Ennek a felhatalmazásnak a következőkre kell kiterjednie: azokra a feltételekre, amelyek teljesülése esetén valamely jogi személy fiatal mezőgazdasági termelőnek tekinthető, a szakmai készségek elsajátításához biztosított türelmi időszak meghatározására, az üzemvezetési és erdőgazdálkodási csereprogramok, valamint az üzemlátogatások és erdőlátogatások időtartamára és tartalmára; a 17. cikk (1) bekezdése a) pontjának hatálya alá sorolandó egyedi uniós rendszerek, illetve a 17. cikk (2) bekezdésének értelmében támogatásban részesíthető termelői csoportok és tevékenységtípusok jellemzőire, továbbá a versenytorzulásnak és az egyes termékekkel szembeni hátrányos megkülönböztetésnek a megelőzésével, valamint bizonyos márkáknak a támogatásból való kizárásával kapcsolatos feltételek meghatározására.
- (62) A fentiekben túlmenően ennek a felhatalmazásnak a következőkre is ki kell terjednie: az üzleti tervek minimális tartalmára és a tagállamok által a 19. cikk (4) bekezdésében említett küszöbértékek meghatározásához alkalmazandó kritériumokra; az erdősisítés és a fásítás fogalom meghatározására és a rájuk vonatkozó környezetvédelmi minimumkövetelményekre; az állattenyésztés extenzív tételére, a tenyésztésből való kivonás veszélye által fenyegetett helyi fajták tenyésztésére vagy a génerózióval fenyegetett növénygenetikai erőforrások megőrzésére irányuló agrár-környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalásokra alkalmazandó feltételekre, továbbá annak meghatározására, hogy a genetikai erőforrások megőrzésére, valamint fenntartható használatára és fejlesztésére irányuló műveletek közül melyek támogathatók. Ki kell terjednie azon számítási módszerre is, amelyet annak érdekében kell alkalmazni, hogy a 1307/2013/EU rendelet 43. cikkében említett, az agrár-környezetvédelmi és az éghajlattal, valamint az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos gyakorlatok, továbbá a Natura 2000 és a víz-keretirányelv szerinti intézkedések esetében elkerülhető legyen a kettős finanszírozás; azon területek meghatározására, amelyeken az állatjóléti kötelezettségvállalásoknak a termelési módszerek tekintetében magasabb szintű előírásokat kell biztosítaniuk; az erdők genetikai erőforrásainak megőrzése és javítása alapján támogatható művelet típusok, az együttműködési intézkedés keretében támogatható kísérleti projektek, klaszterek, hálózatok, rövid ellátási láncok és helyi piacok jellemzőinek részletesebb meghatározására, valamint az említett intézkedésben felsorolt művelet típusok támogatására vonatkozó feltételekre.
- (63) Ennek a felhatalmazásnak ki kell terjednie továbbá az e rendelet szerinti kockázatkezelési intézkedés alapján a kölcsönös kockázatkezelési alapok számára piaci feltételekkel nyújtott kölcsönök minimális és maximális futamidejének meghatározására; azon feltételekre, amelyek teljesülése esetén a lízingszerződésekkel vagy a használt berendezésekkel kapcsolatos költségek is támogatható beruházási kiadásoknak tekinthetők, valamint a megújuló energiához kapcsolódó támogatható infrastruktúrák típusainak meghatározására; a 28., 29., 33. és 34. cikkben említett intézkedések szerinti kötelezettségvállalások átalakítására vagy kiigazítására alkalmazandó feltételekre, valamint azon egyéb helyzetek meghatározására, amelyekben a támogatást nem kell visszafizetni. Ki kell terjednie az I. mellékletben meghatározott határértékek felülvizsgálatára és azon feltételekre is, amelyek teljesülése esetén a Bizottság által a 1698/2005/EK rendelet értelmében jóváhagyott támogatások – az 1698/2005/EK rendelet által létrehozott rendszerről az e rendelet által létrehozott rendszerre történő zökkenőmentes áttérés megkönnyítése érdekében – beépíthetők az e rendelet értelmében nyújtott támogatásokba, ideértve a technikai segítségnyújtás és az utólagos értékelések támogatását is. A Horvát Köztársaság csatlakozási szerződésének figyelembevétele érdekében indokolt, hogy ezek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok Horvátország tekintetében szükség esetén kiterjedjenek az 1085/2006/EK tanácsi rendelet ⁽³⁾ alapján nyújtott vidékfejlesztési támogatás rendszeréről az új rendszerre való áttérésre is.
- (64) Ezen rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a következők tekintetében: a vidékfejlesztési programok és a nemzeti keretek tartalma, a programoknak és azok módosításainak a jóváhagyása, a programok jóváhagyására vonatkozó eljárások és határidők, a programok módosításának és a nemzeti kereteknek a jóváhagyására vonatkozó eljárások és határidők – ideértve a hatálybalépésükkel és a benyújtásuk gyakoriságával kapcsolatos rendelkezéseket is –, a résztvevők tudásátadásra és tájékoztatásra irányuló tevékenységeivel összefüggő költségek megtérítésére vonatkozó fizetési módszerek szabályai, a vidékfejlesztési intézkedések végrehajtására vonatkozó egyedi feltételek, az e rendelet által létrehozott hálózatok szerkezete és működése, a tájékoztatási és közzétételi követelmények, a monitoring- és értékelési rendszer elfogadása, valamint az információs

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK irányelve (1995. október 24.) a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o., magyar nyelvű különkiadás, 13. fejezet, 15. kötet, 355. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o., magyar nyelvű különkiadás, 13. fejezet, 26. kötet, 102. o.).

⁽³⁾ A Tanács 1085/2006/EK rendelete (2006. július 17.) egy előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) létrehozásáról (HL L 170., 2007.6.29., 1. o.).

rendszer működésére alkalmazandó szabályok, és az éves végrehajtási jelentés benyújtásának szabályai. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.

- (65) Az Európai Adatvédelmi Biztos konzultációt követően 2011. december 14-én véleményt ⁽²⁾ fogadott el.
- (66) A tervezett intézkedések zökkenőmentes végrehajtása előkészítésének sürgősségére tekintettel ennek a rendeletnek az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napján hatályba kell lépnie.
- (67) Az e rendeletben meghatározott új támogatási rendszer az 1698/2005/EK rendelet által létrehozott támogatási rendszer helyébe lép. Az 1698/2005/EK rendeletet ezért hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

CÉLKITŰZÉSEK ÉS STRATÉGIA

I. FEJEZET

Tárgy és fogalom meghatározások

1. cikk

Tárgy

(1) Ez a rendelet megállapítja az 1306/2013/EU rendelet által létrehozott Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott uniós vidékfejlesztési támogatásokra vonatkozó általános szabályokat. Ez a rendelet meghatározza azokat a célkitűzéseket, amelyekhez a vidékfejlesztési politikanak hozzá kell járulnia, valamint a kapcsolódó uniós vidékfejlesztési prioritásokat. Ez a rendelet felvázolja a vidékfejlesztési politika stratégiai keretét, és meghatározza a vidékfejlesztési politika végrehajtása érdekében elfogadni szükséges intézkedéseket. A tagállamok és a Bizottság közötti megosztott feladatkörök alapján megállapítja továbbá a programozásra, a hálózatépítésre, az irányításra, a monitoringra és az értékelésre vonatkozó szabályokat, valamint az EMVA és a többi uniós eszköz közötti koordinációt biztosító szabályokat.

(2) Ez a rendelet kiegészíti az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ második részének rendelkezéseit.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽²⁾ HL C 35., 2012.2.9., 1. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 549. oldalát).

2. cikk

Fogalom meghatározások

1. E rendelet alkalmazásában a "program", a „művelet”, a „kedvezményezett”, a „közösségi szinten irányított helyi fejlesztési stratégia”, a „közkiadások”, a „kkv-k”, a „befejezett művelet” és a „pénzügyi eszközök” tekintetében az 1303/2013/EU rendelet 2. cikkében megállapított vagy említett, a "kevésbé fejlett régiók", és az "átmeneti régiók" tekintetében pedig az említett rendelet 90. cikkének (2) bekezdésében megállapított fogalom meghatározások alkalmazandók.

Ezen túlmenően az alábbi fogalom meghatározásokat kell alkalmazni:

- a) „programozás”: a szervezésnek, a döntéshozatalnak és a pénzügyi források elosztásának több szakaszban, partnerek bevonásával megvalósuló folyamata, amelynek célja az Unió és a tagállamok többéves időtartamra tervezett együttes fellépésének végrehajtása az uniós vidékfejlesztési prioritások megvalósítása érdekében;
- b) „régió”: az 1059/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁴⁾ meghatározott statisztikai célú területi egységek nomenklatúrája szerinti 1. és 2. szintnek (NUTS 1. és 2. szint) megfelelő területi egység;
- c) „intézkedés”: egy vagy több uniós vidékfejlesztési prioritás végrehajtásához hozzájáruló műveletek sorozata;
- d) „támogatási mérték”: az adott művelet végrehajtásához közpénzből biztosított hozzájárulás mértéke;
- e) „tranzakciós költség”: valamely kötelezettségvállalás teljesítéséhez kapcsolódó, de nem közvetlenül a végrehajtásával összefüggésben felmerülő, és a közvetlenül kompenzált költségeknek vagy elmaradt bevételeknek nem részét képező többletköltség, amelynek kiszámítása átalányköltségek alapján is történhet;
- f) „mezőgazdasági terület”: a szántóterületek, az állandó gyep-terület, az állandó legelő vagy az állandó kultúrák által elfoglalt terület a(z) 1307/2013/EU rendelet 4. cikkében meghatározottak szerint;
- g) „gazdasági veszteségek”: a mezőgazdasági termelő által az érintett piaci kínálat csökkentése érdekében hozott kivételes intézkedések miatt a mezőgazdasági termelő által viselt többletköltségek, vagy bármely jelentős termelés kiesés;
- h) „kedvezőtlen éghajlati jelenség”: természeti katasztrófához hasonlítható időjárási körülmények, például fagy, viharok és jégeső, jég, heves esőzés vagy súlyos szárazság;

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1059/2003/EK (2003. május 26.) rendelete a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrájának (NUTS) létrehozásáról (HL L 154., 2003.6.21., 1. o., magyar nyelvű különkiadás, 14. fejezet, 1. kötet, 196. o.).

- i) „állatbetegségek”: az Állategészségügyi Világszervezet állatbetegségeket felsoroló jegyzékében vagy a 2009/470/EK tanácsi határozat ⁽¹⁾ mellékletében szereplő betegségek;
- j) „környezeti esemény”: egyedi eseményhez kapcsolódó és behatárolt földrajzi kiterjedésű, egyszeri előfordulású szennyezés vagy környezetminőség-romlás, nem terjed ki azonban az olyan, nem egyedi eseményhez kapcsolódó, általános környezeti kockázatokra, mint az éghajlatváltozás vagy a légköri szennyezés;
- k) „természeti katasztrófa”: a természetben előforduló, biotikus vagy abiotikus jellegű esemény, amely súlyos zavarokat idéz elő a mezőgazdasági termelési rendszerek vagy az erdők vonatkozásában, és komoly gazdasági károkat okozhat a mezőgazdasági vagy az erdészeti ágazatban;
- l) „katasztrófaesemény”: emberi tevékenység által okozott, előre nem látott, biotikus vagy abiotikus jellegű esemény, amely súlyos zavarokat idéz elő a mezőgazdasági termelési rendszerek vagy az erdők vonatkozásában, és komoly gazdasági károkat okozhat a mezőgazdasági vagy az erdészeti ágazatban;
- m) „rövid ellátási lánc”: az együttműködés, a helyi gazdasági fejlesztés, valamint a termelők, feldolgozók és a fogyasztók közötti szoros földrajzi és társadalmi kapcsolatok iránt elkötelezett, korlátozott számú gazdasági szereplő által alkotott ellátási lánc;
- n) „fiatal mezőgazdasági termelő”: olyan személy, aki a kérelem benyújtásának időpontjában legfeljebb 40 éves, megfelelő szakképzettséggel és szakmai alkalmassággal rendelkezik, és első alkalommal kezd gazdálkodni valamely mezőgazdasági üzemben az adott üzem vezetőjeként;
- o) „tematikus célkitűzések”: az 1303/2013/EU rendelet 9. cikkében meghatározott tematikus célkitűzések;
- p) „közös stratégiai keret”: az 1303/2013/EU rendelet 10. cikkében említett közös stratégiai keret;
- q) „klaszter”: független vállalkozások – ideértve az induló vállalkozásokat, a kis-, közép-, és nagyvállalkozásokat, valamint a tanácsadó és/vagy kutatási szervezeteket is – csoportosulásai, amelyek célja a gazdasági/innovációs tevékenység ösztönzése az intenzív együttműködésnek, az eszközök megosztásának, a tudás és a szakértelem cseréjének előmozdításán keresztül, valamint hatékonyan hozzájárulva a klaszterhez tartozó vállalkozások közötti tudásátadáshoz, hálózatépítéshez és információterjesztéshez;
- r) „erdő”: több mint fél hektárra kiterjedő, 5 méternél magasabb fákkal és 10 %-ot meghaladó lombkorona-fedettséggel, illetve e küszöbértékeket in situ elérni képes fákkal borított

terület, és nem terjed ki az elsődlegesen mezőgazdasági vagy városi hasznosítású földterületekre, figyelemmel a 2. bekezdésre is.

2. Egy tagállam vagy régió dönthet úgy is, hogy más, a meglévő nemzeti jogszabályain vagy nyilvántartási rendszerén alapuló fogalom meghatározást alkalmaz az erdők vonatkozásában. Ez esetben e tagállamoknak vagy régióknak az ilyen fogalom meghatározást bele kell foglalniuk a vidékfejlesztési programjukba.

(3) Annak érdekében, hogy a kedvezményezettekkel szembeni bánásmódot illetően koherens megközelítés érvényesüljön, valamint hogy figyelembe lehessen venni egy alkalmazkodási időszak szükségességét, a fiatal mezőgazdasági termelőre vonatkozóan az (1) bekezdés n) pontjában megadott fogalom meghatározás tekintetében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 90. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el egyrészt azon feltételekre vonatkozóan, amelyek teljesülése esetén valamely jogi személy fiatal mezőgazdasági termelőnek tekinthető, másrészt pedig a szakmai készségek elsajátításához biztosított türelmi időszak meghatározására vonatkozóan.

II. FEJEZET

Feladatok, célkitűzések és prioritások

3. cikk

Feladatok

Az EMVA hozzájárul az Európa 2020 stratégia megvalósításához azáltal, hogy a KAP egyéb eszközeit, a kohéziós politikát és a közös halászati politikát kiegészítve Uniószerte előmozdítja a fenntartható vidékfejlesztést. Hozzájárul a területi és környezetvédelmi szempontból kiegyensúlyozottabb, éghajlatbarátabb és az éghajlatváltozással szemben ellenállóbb, valamint versenyképesebb és innovatívabb uniós mezőgazdasági ágazat kialakításához. Hozzájárul továbbá a vidéki területek fejlesztéséhez.

4. cikk

Célkitűzések

A KAP átfogó keretén belül a vidékfejlesztés támogatásának – az élelmiszeripari, a nem élelmiszeripari és az erdészeti ágazatot egyaránt beleértve – az alábbi célkitűzések megvalósításához kell hozzájárulnia:

- a) a mezőgazdaság versenyképességének előmozdítása;
- b) a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó fellépés biztosítása;
- c) a vidéki gazdaságok és közösségek kiegyensúlyozott területfejlesztésének megvalósítása, munkahelyek létrehozását és fenntartását is beleértve.

⁽¹⁾ A Tanács 2009/470/EK határozata (2009. május 25.) az állat-egészségügyi kiadásokról (HL L 155., 2009.6.18., 30. o.).

5. cikk

Az Unió vidékfejlesztési prioritásai

Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégia megvalósításához hozzájáruló vidékfejlesztési célkitűzések teljesítésére a következő hat, a közös stratégiai keret tematikus célkitűzéseinek megfeleltethető uniós vidékfejlesztési prioritás keretében kerül sor:

- (1) a tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben, különös tekintettel a következő területekre:
  - a) az innovációnak, az együttműködésnek és a tudásbázis gyarapításának az ösztönzése a vidéki térségekben;
  - b) a kapcsolatok erősítése a mezőgazdaság, az élelmiszer-termelés és az erdőgazdálkodás, valamint a kutatás és az innováció között, egyebek mellett a környezetgazdálkodás és a környezeti teljesítmény javítása céljából;
  - c) az egész életen át tartó tanulás és a szakképzés előmozdítása a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban;
- (2) a mezőgazdasági üzemek életképességének javítása és a versenyképesség fokozása valamennyi régióban és a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa esetében, valamint az innovatív gazdálkodási technológiák és a fenntartható erdőgazdálkodás előmozdítása, különös tekintettel a következő területekre:
  - a) valamennyi mezőgazdasági üzem gazdasági teljesítményének javítása, valamint a mezőgazdasági üzemek szerkezetátalakításának és korszerűsítésének a megkönnyítése, mindenekelőtt a piaci jelenlét, a piacorientáltság, és a mezőgazdasági tevékenységek diverzifikálásának fokozása céljából;
  - b) a megfelelően képzett mezőgazdasági termelők mezőgazdasági ágazatba való belépésének megkönnyítése és ezen belül is különösen a generációs megújulás elősegítése;
- (3) az élelmiszerlánc szervezésének – többek között a mezőgazdasági termékek feldolgozásának és forgalmazásának, az állatjólétnek és a mezőgazdaság terén alkalmazott kockázatkezelésnek – az előmozdítása, különös tekintettel a következő területekre:
  - a) az elsődleges termelők versenyképességének javítása, mégpedig azáltal, hogy megfelelőbb módon integrálják őket az agrár-élelmiszeripari láncba a minőségrendszerek révén, a mezőgazdasági termékek értékének növelése, valamint a helyi piacokon, a rövid ellátási láncokban, továbbá a termelői csoportokban és szervezetekben és a szakmaközi szervezetekben folytatott promóció;
  - b) a mezőgazdasági üzemekben megvalósuló kockázatmegelőzés és -kezelés támogatása;
- (4) a mezőgazdasággal és az erdőgazdálkodással kapcsolatos ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása, különös tekintettel a következő területekre:
  - a) a biológiai sokféleség helyreállítása, megőrzése és javítása, beleértve a Natura 2000 területeken és a hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területeken, jelentős természeti értéket képviselő gazdálkodás, valamint az európai tájak állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása;
  - b) a vízgazdálkodás javítása, a műtrágya- és peszticidhasználat szabályozásának javítását is beleértve;
  - c) a talajerózió megelőzése és a talajgazdálkodás javítása;
- (5) az erőforrás-hatékonyság előmozdítása, valamint a karbon-szegény és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása a mezőgazdasági, az élelmiszeripari és az erdészeti ágazatban, különös tekintettel a következő területekre:
  - a) a mezőgazdaság általi vízfelhasználás hatékonyságának fokozása;
  - b) a mezőgazdaság és az élelmiszer-feldolgozó iparág általi energiafelhasználás hatékonyságának fokozása;
  - c) a megújuló energiaforrások, a melléktermékek, a hulladékok, a maradékanyagok és más, nem élelmiszer jellegű nyersanyagok biogazdasági célokra történő átadásának és felhasználásának megkönnyítése;
  - d) a mezőgazdaságból származó, üvegházhatást okozó gázok és ammónia kibocsátásának csökkentése;
  - e) a széntárolás és -megkötés előmozdítása a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban;
- (6) a társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben, különös tekintettel a következő területekre:
  - a) a diverzifikálásnak, kisvállalkozások alapításának és fejlesztésének, valamint a munkahelyteremtésnek a megkönnyítése;
  - b) a helyi fejlesztés előmozdítása a vidéki térségekben;
  - c) az információs és kommunikációs technológiák hozzáférhetőbbé tétele, használatuk előmozdítása, és minőségük javítása a vidéki térségekben.

E prioritások mindegyike hozzájárul az innovációval, a környezettel, valamint az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos átfogó célkitűzések teljesítéséhez. A programok keretében hatnál kevesebb prioritással is lehet foglalkozni, amennyiben az a gyengeségek, az erősségek, a lehetőségek és a veszélyek (a továbbiakban: GYELV) tekintetében végzett helyzetelemzés, valamint az előzetes értékelés alapján indokolt. Az egyes programok mindegyikében legalább négy prioritással kell foglalkozni. Amennyiben egy tagállam nemzeti programot és több regionális programot nyújt be, úgy a nemzeti program négynél kevesebb prioritással is foglalkozhat.

A programokba más kiemelt területeket is fel lehet venni annak érdekében, hogy a prioritások egyikével foglalkozzanak, amennyiben ez indokolt és mérhető.

II. CÍM

PROGRAMOZÁS

I. FEJEZET

A programozás tartalma

6. cikk

Vidékfejlesztési programok

(1) Az EMVA a tagállamokban vidékfejlesztési programokon keresztül működik. Az említett programok a III. címben meghatározott intézkedéseken keresztül hajtják végre az uniós vidékfejlesztési prioritások megvalósítására irányuló stratégiát. Az EMVA a vidékfejlesztés célkitűzéseinek uniós prioritásokon keresztül történő megvalósítását támogatja.

(2) A tagállamok benyújthatnak egyetlen, a tagállam egész területére vonatkozó programot, vagy több regionális programot. Kellően indokolt esetekben egy nemzeti programot és több regionális programot is benyújthatnak. Ha a tagállam egy nemzeti programot és több regionális programot nyújt be, az intézkedéseket és/vagy a művelet típusokat vagy nemzeti szinten vagy regionális szinten kell programozni, valamint gondoskodni kell arról, hogy a nemzeti és a regionális programok összhangban legyenek egymással.

(3) A regionális programokat kidolgozó tagállamok az ilyen programokra vonatkozó közös elemeket tartalmazó, önálló költségvetéssel nem rendelkező nemzeti keretszabályozást is benyújthatnak jóváhagyásra a 10. cikk (2) bekezdésével összhangban.

A regionális programokkal rendelkező tagállamok nemzeti keretszabályozása egy olyan táblázatot is magában foglalhat, amely a teljes programozási időszak vonatkozásában régiónkénti és évenkénti bontásban összefoglalja az érintett tagállam számára biztosított teljes EMVA-hozzájárulást.

7. cikk

Tematikus alprogramok

(1) A vidékfejlesztéssel kapcsolatos uniós prioritások megvalósításához való hozzájárulás érdekében a tagállamok

vidékfejlesztési programjaikba tematikus alprogramokat is belefoglalhatnak, amelyek konkrét igényeket elégítenek ki. Az ilyen tematikus alprogramok többek között a következőkhöz kapcsolódhatnak:

- a) fiatal mezőgazdasági termelők;
- b) a 19. cikk (2) bekezdésének harmadik albekezdésében említett mezőgazdasági kisüzemek;
- c) a 32. cikk (2) bekezdésében említett hegyvidéki területek;
- d) rövid ellátási láncok;
- e) vidéki térségekben élő nők;
- f) az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás; biológiai sokféleség.

Az egyes tematikus alprogramok szempontjából különös jelentőséggel bíró intézkedések és művelet típusok indikatív jegyzékét a III. melléklet tartalmazza.

(2) A tematikus alprogramok irányulhatnak továbbá a meghatározott vidéki térségek fejlődésére jelentős hatást gyakorló mezőgazdasági ágazatok szerkezetének átalakításához kapcsolódó konkrét igények kielégítésére is.

(3) A mezőgazdasági kisüzemekkel és a rövid ellátási láncokkal, az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással, valamint a biológiai sokféleséggel kapcsolatos tematikus alprogramok keretében támogatott műveletek esetében az I. mellékletben megállapított támogatási mértékek további 10 százalékponttal növelhetők. A fiatal mezőgazdasági termelők és a hegyvidéki területek esetében a maximális támogatási mértékek a II. mellékletben foglaltaknak megfelelően növelhetők. A maximális kombinált támogatási mérték azonban legfeljebb 90 % lehet.

8. cikk

A vidékfejlesztési programok tartalma

(1) Az 1303/2013/EU rendelet 27 cikkében említett elemeken túlmenően valamennyi vidékfejlesztési programnak tartalmaznia kell a következőket is:

- a) az 1303/2013/EU rendelet 55. cikkében említett előzetes értékelés;
- b) helyzetelemzés GYELV elemzés formájában, valamint a program hatálya alá tartozó földrajzi területen kielégítendő igények azonosítása.

Az elemzésnek az uniós vidékfejlesztési prioritások köré kell épülnie. A környezettel, az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással, valamint az innovációval kapcsolatos konkrét igényeket valamennyi uniós vidékfejlesztési prioritás fényében kell megvizsgálni abból a célból, hogy e három területen megfelelő megoldásokat lehessen találni az egyes prioritások szintjén;

- c) a stratégia ismertetése; amelyből kitűnik, hogy:
- i. megfelelő célokat határoztak meg a programban foglalt uniós vidékfejlesztési prioritások minden egyes kiemelt területére vonatkozóan, a 76. cikkben említett közös mutatók, valamint – szükség esetén – programspecifikus mutatók alapján;
  - ii. a programhoz a benne foglalt uniós vidékfejlesztési prioritások minden egyes kiemelt területe tekintetében az intézkedések megfelelő kombinációit választották ki olyan szilárd beavatkozási logika alapján, amelyet az a) pontban említett előzetes értékelés és a b) pontban említett elemzés támaszt alá;
  - iii. a pénzügyi forrásoknak a programban foglalt intézkedések közötti elosztása indokolt, és kielégíti a megjelölt célkitűzések megvalósításához szükséges feltételeket;
  - iv. a regionális vagy szubregionális szintű egyedi feltételekhez kapcsolódó konkrét igényeket figyelembe veszik és azokra – az intézkedések megfelelően megtervezett kombinációján vagy tematikus alprogramokon keresztül – konkrét választ is adnak;
  - v. a programnak részét képezi az innovációra irányuló – az uniós vidékfejlesztési prioritások, többek között a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP megvalósulását célzó – megfelelő megközelítés, továbbá a környezetre – a Natura 2000 területek sajátos szükségleteit is beleértve –, valamint az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló megfelelő megközelítés;
  - vi. intézkedéseket hoztak a szabályozási követelményekre és az innovációval kapcsolatos intézkedésekre vonatkozó kielégítő tanácsadási kapacitás biztosítása érdekében;
- d) a 19. cikkel összhangban megállapított minden egyes előfeltétel esetében, és az 1303/2013/EU rendelet általános előfeltételekről szóló XI. mellékletének 2. részével összhangban megállapított minden egyes előfeltétel esetében, valamint összhangban e rendelet V. mellékletével annak értékelése, hogy az előfeltételek közül melyeket kell a programra alkalmazni, illetve a partnerségi megállapodás és a program benyújtásakor közülük melyek teljesülnek. Amennyiben az alkalmazandó előfeltételek nem teljesülnek, a programnak tartalmaznia kell a meghozandó intézkedések leírását, a felelős szervezetek megnevezését, valamint az ilyen intézkedésekre vonatkozó határidőket is, összhangban a partnerségi megállapodásban benyújtott összefoglalóval.
- e) az 1303/2013/EU rendelet 21. cikkének alkalmazásában létrehozott eredményességmérési keret leírása;
- f) minden egyes kiválasztott intézkedés ismertetése;
- g) az 1303/2013/EU rendelet 56. cikkében említett értékelési terv. A tagállamok gondoskodnak az azonosított igények kielégítéséhez szükséges erőforrásokról, valamint biztosítják a megfelelő monitoringot és értékelést;
- h) finanszírozási terv, amely a következőket tartalmazza:
- i. az 58. cikk (4) bekezdésének megfelelően az EMVA egyes évekre tervezett teljes hozzájárulását feltüntető táblázat. Ez a táblázat adott esetben az EMVA teljes hozzájárulásán belül külön feltünteti a kevésbé fejlett régiók számára biztosított előirányzatokat és az EMVA-ba az 1307/2013/EU rendelet 7. cikke (2) bekezdésének alkalmazásában átcsoportosított pénzeszközöket. Az EMVA tervezett éves hozzájárulásának összegegyeztetőnek kell lennie a többéves pénzügyi kerettel;
  - ii. minden egyes intézkedés, a meghatározott mértékű EMVA-hozzájárulással támogatott minden művelettípus és a technikai segítségnyújtás vonatkozásában a teljes tervezett uniós hozzájárulást és az EMVA-ból származó hozzájárulás alkalmazandó mértékét tartalmazó táblázat. Ebben a táblázatban adott esetben külön-külön kell feltüntetni az EMVA-ból a kevésbé fejlett régiók, illetve az egyéb régiók számára nyújtott hozzájárulás mértékét;
- i) mutatókat tartalmazó terv kiemelt területenkénti bontásban, amely feltünteti a 8. cikk (1) bekezdése c) pontjának i. alpontjában említett célokat, valamint a megfelelő kiemelt területekhez kapcsolódóan kiválasztott minden egyes vidékfejlesztési intézkedés várt eredményeit és tervezett kiadásait;
  - j) adott esetben a kiegészítő nemzeti finanszírozást intézkedésenként feltüntető táblázat a 82. cikknek megfelelően;
  - k) adott esetben a 81. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozó, a programok végrehajtásához alkalmazandó támogatási rendszerek jegyzéke;
  - l) a vidékfejlesztési programnak a közös agrárpolitika egyéb eszközei és az európai strukturális és beruházási alapok által finanszírozott intézkedéseket kiegészítő jellegre vonatkozó információk;
  - m) a program végrehajtására vonatkozó intézkedések, beleértve a következőket:
    - i. a 65. cikk (2) bekezdésében említett valamennyi hatóságok a tagállam által történő kijelölése és – tájékoztató céllal – az irányítási és kontrollrendszer összefoglaló leírása;
    - ii. a monitoring- és az értékelési eljárások, valamint a monitoring-bizottság összetételének ismertetése;
  - iii. a program megismertetésének a többek között az 54. cikkben említett nemzeti vidékfejlesztési hálózaton keresztül történő biztosítását szolgáló rendelkezések;
  - iv. a műveletek kiválasztását szolgáló kritériumok megállapítására és a helyi fejlesztési stratégiákra irányadó elveket megállapító megközelítés ismertetése, amely figyelembe veszi a vonatkozó célkitűzéseket; ezzel összefüggésben a tagállamok előnyben részesíthetik a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban működő kkv-kat.

v. a helyi fejlesztés vonatkozásában – adott esetben – a helyi fejlesztési stratégiák keretében előirányzott tevékenységek, a 35. cikkben említett együttműködési intézkedés, valamint a vidéki térségekben az alapvető szolgáltatások biztosítása és a falvak megújulásának elősegítése érdekében végrehajtandó, a 20. cikkben említett intézkedés közötti koherencia biztosítását célzó mechanizmusok leírása, a város és a vidék közötti kapcsolatokat is beleértve;

n) az 1303/2013/EU rendelet 5. cikkében említett partnerek bevonása érdekében hozott intézkedések, valamint a partnerekkel folytatott konzultáció eredményeinek összefoglalása;

o) adott esetben a nemzeti vidékfejlesztési hálózatnak az 54. cikk (3) bekezdésében említett struktúrája, valamint a hálózat irányítására vonatkozó rendelkezések, amelyek az éves cselekvési terveinek alapját hivatottak képezni.

(2) Amennyiben a vidékfejlesztési program tematikus alprogramokat foglal magában, minden egyes alprogramnak tartalmaznia kell a következőket:

a) a GYELV-módszeren alapuló részletes helyzetelemzés, valamint azon igények azonosítása, amelyekkel az alprogram keretében foglalkozni kell;

b) az alprogram szintjén meghatározott konkrét célkitűzések, valamint az alprogram beavatkozási logikájának pontos meghatározása alapján kiválasztott intézkedések, beleértve annak felmérését is, hogy a kiválasztott intézkedések várhatóan mennyiben járulnak hozzá a célkitűzések megvalósításához;

c) külön részletes, tájékoztató jellegű terv, amely feltünteti a megfelelő kiemelt területekhez kapcsolódóan kiválasztott minden egyes vidékfejlesztési intézkedés várt eredményeit és tervezett kiadásait.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat állapít meg az (1) és a (2) bekezdésben leírt elemeknek a vidékfejlesztési programban történő bemutatására és a 6. cikk (3) bekezdésében említett nemzeti keretek tartalmára vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 84. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

II. FEJEZET

A vidékfejlesztési programok kidolgozása, jóváhagyása és módosítása

9. cikk

Előfeltételek

Az 1303/2013/EU rendelet XI. mellékletének II. részében említett általános előfeltételek mellett az EMVA-programozásra az e rendelet V. mellékletében említett előfeltételeket is alkalmazni kell, amennyiben azok a program prioritásai keretében elérendő konkrét célok tekintetében relevánsak és alkalmazandók.

10. cikk

A vidékfejlesztési programok jóváhagyása

(1) A tagállamok minden egyes vidékfejlesztési programra vonatkozóan a 8. cikkben említett információkat tartalmazó javaslatot nyújtanak be a Bizottságnak.

(2) A Bizottság az egyes vidékfejlesztési programokat végrehajtási jogi aktus útján hagyja jóvá.

11. cikk

A vidékfejlesztési programok módosítása

A programok módosítása iránti tagállami kérelmek a következő eljárások szerint hagyhatók jóvá:

a) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határoz azokról a programmódosítás iránti kérelmekről amelyek a következőket érintik:

i. a programstratégia módosítása a kiemelt területek valamelyikéhez kapcsolódó, célokra vonatkozó számszerűsített mutató több mint 50 %-os mértékű megváltoztatása révén;

ii. az EMVA-ból származó hozzájárulás mértékének megváltoztatása egy vagy több intézkedés esetében;

iii. a teljes uniós hozzájárulást vagy annak évenkénti elosztását érintő, a program szintjén végrehajtott változtatás;

b) A Bizottság minden egyéb esetben végrehajtási jogi aktusok útján jóváhagyja a program módosítására irányuló kérelmeket. Ezek különösen a következő eseteket foglalják magukban:

i. az intézkedések vagy művelet típusok bevezetése vagy visszavonása;

ii. az intézkedés leírását érintő változások, beleértve a támogatási feltételek változásait is;

iii. pénzeszközök átcsoportosítása olyan intézkedések között, amelyek esetében nem azonos az EMVA-ból származó hozzájárulás mértéke;

A b) pont i. és ii. alpontjának, valamint a b) pont iii. alpontjának alkalmazásában azonban, amennyiben a pénzeszközök átcsoportosítása az adott intézkedésre elkülönített összeg 20 %-ánál, és az adott programhoz nyújtott teljes EMVA-hozzájárulás 5 %-ánál alacsonyabb összeget érint, a jóváhagyást megadottnak kell tekinteni, ha a Bizottság a kérelem kézhezvételétől számított 42 munkanapos időszakot követően nem hozott arról döntést. Ez az időszak azon időszak nélkül értendő, amely az azt követő napon kezdődik, amikor a Bizottság megküldte észrevételeit a tagállamnak, és amely az észrevételek tagállamok általi megválaszolásának napján ér véget.

c) A Bizottság jóváhagyása nem szükséges az olyan pusztán szövegezési vagy szerkesztési jellegű kiigazítások esetében, amelyek nem befolyásolják a szakpolitika és az intézkedések végrehajtását. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az ilyen módosításokról.

12. cikk

Az eljárásokra és a menetrendekre vonatkozó szabályok

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogad el a következőkre vonatkozó eljárások és menetrend tekintetében:

- a) a vidékfejlesztési programok és nemzeti keretek jóváhagyása;
- b) a vidékfejlesztési programok módosítására, illetve a nemzeti keretek módosítására irányuló javaslatok benyújtása és jóváhagyása, beleértve a módosítások hatálybalépését és a módosítási javaslatok benyújtásának a programozási időszak alatti gyakoriságát is.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 84. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

III. CÍM

VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁS

I. FEJEZET

Intézkedések

13. cikk

Intézkedések

A programba felvett vidékfejlesztési intézkedések mindegyikének ténylegesen hozzá kell járulnia egy vagy több uniós vidékfejlesztési prioritás megvalósításához. Az uniós prioritások szempontjából különös jelentőséggel bíró intézkedések indikatív jegyzékét a VI. melléklet tartalmazza.

14. cikk

Tudásátadás és tájékoztatási tevékenységek

(1) Ezen intézkedés keretében a szakképzéshez és a készségek elsajátításához kapcsolódó fellépések, valamint demonstrációs és tájékoztatási tevékenységek támogathatók. A szakképzéshez és a készségek elsajátításához kapcsolódó tevékenységek magukban foglalhatnak tanfolyamokat, szakmai találkozót és személyre szabott tanácsadást is.

Támogatás nyújtható továbbá rövid időtartamra szóló mezőgazdasági üzemvezetési és erdőgazdálkodási csereprogramok, valamint mezőgazdasági üzemlátogatások és erdészeti tanulmányutak lebonyolításához is.

(2) Ezen intézkedés keretében a mezőgazdasági, az élelmiszer- és az erdészeti ágazatban tevékenykedő személyek, gazdálkodók és egyéb, a vidéki térségekben kkv-ként működő gazdasági szereplők részesülhetnek támogatásban.

A támogatás kedvezményezettje a képzési vagy egyéb, tudásátadásra vagy tájékoztatásra irányuló szolgáltatás nyújtója.

(3) Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatás nem terjed ki az olyan oktatási vagy képzési tanfolyamokra, amelyek a rendes középfokú vagy magasabb szintű oktatási programok vagy rendszerek részét képezik.

A tudásátadási és tájékoztatási szolgáltatásokat nyújtó szervezeteknek rendelkezniük kell a feladatuk ellátásához szükséges megfelelő kapacitásokkal a személyzet képzése és rendszeres képzése révén.

(4) Az ezen intézkedés keretében támogatható költségek a tudásátadásra vagy a tájékoztatásra irányuló tevékenység megszervezésének és lebonyolításának költségei. A demonstrációs projektek esetében a támogatás a kapcsolódó beruházási költségek fedezésére is kiterjedhet. A résztvevők utazási és szállásköltségei, napidíja, valamint a mezőgazdasági termelők helyettesítésének költségei szintén támogathatók. A kedvezményezett részére az e bekezdés alapján megállapított valamennyi költséget meg kell téríteni.

(5) Annak érdekében, hogy a mezőgazdasági üzemvezetési és erdészeti csereprogramok, valamint az üzemlátogatások és tanulmányutak világosan elkülöníthetők legyenek a más uniós programok keretében végrehajtott hasonló tevékenységektől, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a mezőgazdasági üzemvezetési és erdészeti csereprogramok, valamint a mezőgazdasági üzemlátogatások és erdészeti tanulmányutak időtartamára és tartalmára vonatkozóan.

(6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogad el a résztvevők költségeinek megtérítésére vonatkozó fizetési feltételek megállapításáról, ideértve az utalványok és egyéb hasonló formanyomtatványok felhasználásával történő kifizetés szabályait is.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 84. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

15. cikk

Tanácsadási szolgáltatások, üzemvezetési és helyettesítési szolgáltatások

(1) Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatásnak a következő célokat kell szolgálnia:

- a) segítség nyújtása a mezőgazdasági termelőknek, az e rendeletben meghatározottak szerinti fiatal mezőgazdasági termelőknek, az erdőgazdálkodóknak, egyéb gazdálkodóknak és a vidéki térségekben működő kkv-knak abban, hogy gazdaságuk, vállalkozásuk és/vagy beruházásuk gazdasági és környezeti teljesítményének javítása, valamint éghajlatbarátabbá és ellenállóképesebbé tétele érdekében tanácsadási szolgáltatásokat vegyenek igénybe;

b) üzemvezetési, helyettesítési és mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatások, valamint erdőgazdálkodási tanácsadási szolgáltatások létrehozásának előmozdítása, ideértve az 1306/2013/EU rendelet 12–14. cikkében említett mezőgazdasági tanácsadási rendszert is;

c) a tanácsadók képzésének előmozdítása.

(2) Az (1) bekezdés a) és c) pontjában előírt támogatás kedvezményezettje a tanácsadási vagy képzési szolgáltatás nyújtója. Az (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatást az üzemvezetési, helyettesítési, mezőgazdasági tanácsadási, illetve erdőgazdálkodási tanácsadási szolgáltatás létrehozására kiválasztott hatóságnak vagy szervezetnek kell odaítélni.

(3) A tanácsadásra kiválasztott hatóságoknak vagy szervezeteknek rendelkezniük kell a megfelelő erőforrásokkal, azaz rendszeres képzésben részesülő és megfelelő szakképesítéssel rendelkező személyzettel, valamint a tanácsadási tevékenység által lefedett szakterületeken tanácsadási tapasztalattal és megbízhatósággal. Ezen intézkedés kedvezményezettjeinek kiválasztása pályázati felhívások útján történik. A kiválasztási eljárásra a közbeszerzési jog alkalmazandó, és az eljárásnak mind köz-, mind pedig magánjogi szervezetek előtt nyitva kell állnia. A kiválasztási eljárásnak objektívnek kell lennie, és abból összeférhetetlenség esetén ki kell zárni az érintett jelölteket.

A tanácsadás során a tanácsadási szolgáltatások nyújtóinak tiszteletben kell tartaniuk az 1306/2013/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében említett titoktartási kötelezettségeket.

(4) Az egyéni mezőgazdasági termelők, az e rendeletben meghatározottak szerinti fiatal mezőgazdasági termelők és egyéb gazdálkodók számára biztosított tanácsadásnak kapcsolódnia kell legalább egy uniós vidékfejlesztési prioritáshoz, és ki kell terjednie a következő elemek közül legalább egyre:

a) az 1306/2013/EU rendelet VI. címének 1. fejezetében meghatározott, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményekből és/vagy a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírásokból következő, a mezőgazdasági üzem szintjére vonatkozó követelmények;

b) adott esetben az 1307/2013/EU rendelet III. címének 3. fejezetében megállapított, az éghajlatra és a környezetre kedvező hatást gyakorló mezőgazdasági gyakorlatok, valamint a mezőgazdasági terület fenntartása az 1307/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említettek szerint;

c) a mezőgazdasági üzemek korszerűsítését, a versenyképesség javítását, az ágazati integrációt, az innovációt és a piacorientáltságot, valamint a vállalkozói készség ösztönzését célzó, vidékfejlesztési programokban előírányzott, a mezőgazdasági üzemek szintjére vonatkozó intézkedések;

d) a víz-keretirányelv 11. cikke (3) bekezdésének végrehajtása tekintetében a tagállamok által megállapított követelmények;

e) az 1107/2009/EK rendelet 55. cikkének végrehajtására vonatkozóan a tagállamok által meghatározott követelmények, különösen pedig a 2009/128/EK irányelv 14. cikkében említett integrált növényvédelmi alapelveknek való megfelelés; vagy

f) adott esetben munkahelyi biztonsági előírások vagy a mezőgazdasági üzemhez kapcsolódó biztonsági előírások;

g) szaktanácsadás olyan mezőgazdasági termelők számára, akik első alkalommal kezdenek gazdálkodásba mezőgazdasági üzemben.

A tanácsadás kiterjedhet egyéb kérdésekre is, különösen az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, a biológiai sokféleséggel és a vízvédelemmel kapcsolatos információkra, az 1307/2013/EU rendelet I. mellékletében megállapítottak szerint, vagy a mezőgazdasági üzemek gazdasági és környezeti teljesítményével, többek között a versenyképességi vonatkozásokkal kapcsolatos kérdésekre is. Ez a rövid ellátási láncok kialakításához, az ökológiai gazdálkodáshoz, valamint az állattenyésztés egészségügyi aspektusaihoz kapcsolódó tanácsadást is magában foglalhat.

(5) Az erdőgazdálkodók számára nyújtott tanácsadásnak ki kell terjednie legalább a 92/43/EGK és a 2009/147/EK irányelv, valamint a víz-keretirányelv szerinti vonatkozó kötelezettségekre. A tanácsadás kiterjedhet továbbá az erdőgazdálkodási üzem gazdasági és környezeti teljesítményéhez kapcsolódó kérdésekre is.

(6) A kvv-k számára biztosított tanácsadás vonatkozhat a vállalkozás gazdasági és környezeti teljesítményéhez kapcsolódó kérdésekre is.

(7) Adott esetben, amennyiben az kellően indokolt, a tanácsadás részben csoportos formában is megvalósulhat, figyelembe véve ugyanakkor a tanácsadási szolgáltatást igénybe vevő minden egyes résztvevő helyzetét.

(8) Az (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti támogatás összege nem haladhatja meg az II. mellékletben megállapított maximális összegeket. Az (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatás a szolgáltatás létrehozásától számítva legfeljebb öt éven át nyújtható, és mértéke fokozatosan csökken.

16. cikk

A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszerei

(1) Az ezen intézkedés szerinti támogatás a mezőgazdasági termelőknek és mezőgazdasági termelők csoportjainak a következő rendszerekhez való csatlakozásához nyújtható:

a) a következő rendeletek és rendelkezések értelmében létrehozott minőségrendszerek:

- i. az Európai Parlament és a Tanács 1151/2012/EU rendelete ⁽¹⁾;
- ii. a Tanács 834/2007/EK rendelete ⁽²⁾;
- iii. az Európai Parlament és a Tanács 110/2008/EK rendelete ⁽³⁾;
- iv. a Tanács 1601/91/EGK rendelete ⁽⁴⁾;
- v. az 1308/2013/EU tanácsi rendelet II. része, II. címe I. fejezetének a borra vonatkozó Ia. szakasza;
- b) mezőgazdasági termékekre, gyapotra vagy élelmiszerekre vonatkozó minőségrendszerek – a mezőgazdaságiüzem-tanúsítási rendszereket is beleértve –, amelyek esetében a tagállamok elismerték a következő kritériumoknak való megfelelést:
- i. az ilyen rendszerek hatálya alá tartozó végtermék egyedi jellege egyértelműen meghatározott kötelezettségekre vezethető vissza, amelyek garantálják a következők bármelyikét:
- a termék sajátos jellemzői,
  - sajátos gazdálkodási vagy termelési módszerek, vagy
  - a végtermék minősége jelentősen felülmúlja a köz-, az állat-, illetve a növényegészségügy, az állatjólét vagy a környezetvédelem tekintetében az árukra vonatkozó kereskedelmi előírások szerint megkövetelt minőséget;
- ii. a rendszer valamennyi termelő előtt nyitva áll;
- iii. a rendszer kötelező erejű termékleírásokat tartalmaz, és az e leírásoknak való megfelelést hatóság vagy független ellenőrző szervezet ellenőrzi;
- iv. a rendszer átlátható és teljes mértékben biztosítja a termékek nyomon követhetőségét; vagy

c) olyan önkéntes mezőgazdaságitermék-tanúsítási rendszerek, amelyeket a tagállamok a mezőgazdasági termékekkel és az élelmiszerekkel kapcsolatos önkéntes tanúsítási rendszerek működtetése tekintetében a legjobb gyakorlatokra vonatkozó uniós iránymutatásoknak megfelelőként ismernek el.

(2) Az ezen intézkedés értelmében nyújtott támogatás kiterjedhet az (1) bekezdéssel összhangban támogatott minőségrendszerek alá tartozó termékek tekintetében a termelők csoportjai által a belső piacon végzett tájékoztatási és promóciós tevékenységek során felmerülő költségek fedezésére is.

(3) Az (1) bekezdés szerinti támogatást évente, legfeljebb öt éves időtartamra lehet odaítélni ösztönző jellegű kifizetesként, amelynek a szintjét a támogatott rendszerekben való részvétel kapcsán felmerülő állandó költségek szintjének függvényében kell megállapítani.

E bekezdés alkalmazásában az „állandó költségek”-nek a támogatott minőségrendszerbe való belépéssel és az abban való részvételhez kapcsolódó éves hozzájárulással összefüggésben felmerült költségek tekintendők, szükség esetén beleértve a rendszer előírásainak való megfelelés igazolásához szükséges ellenőrzésekre fordított kiadásokat is.

E cikk alkalmazásában „mezőgazdasági termelő”-nek a 1307/2013/EU rendelet 9. cikke szerinti aktív mezőgazdasági termelő tekintendő.

(4) A támogatás összege nem haladhatja meg a II. mellékletben megállapított maximális támogatási arányt és összeget.

(5) Az ezen intézkedés szerinti támogatást esetlegesen befolyásoló új uniós jogszabályok figyelembe vétele, valamint a mezőgazdasági intézkedések előmozdítására vonatkozó egyéb uniós eszközökkel való összhang biztosítása és a versenytorzulás megelőzése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az (1) bekezdés a) pontjának hatálya alá sorolandó egyedi uniós rendszerekre, valamint azon termelői csoportok jellemzőire és azon tevékenység típusokra vonatkozóan, amelyek a (2) bekezdés értelmében támogatásban részesülhetnek; továbbá az egyes termékekkel szembeni hátrányos megkülönböztetés megelőzése feltételeinek megállapítására, és kereskedelmi márkák támogatásból való kizárása feltételeinek meghatározására vonatkozóan.

17. cikk

Beruházások tárgyi eszközökbe

(1) Az ezen intézkedés szerinti támogatás olyan tárgyi és/vagy immateriális beruházásokhoz nyújtható, amelyek:

- a) javítják a mezőgazdasági üzem összteljesítményét és fenntarthatóságát;
- b) a halászati termékek kivételével a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékek, illetve a gyapot feldolgozásához, értékesítéséhez és/vagy fejlesztéséhez kapcsolódnak. A termelési folyamat eredménye olyan termék is lehet, amely nem tartozik az említett melléklet hatálya alá;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1151/2012/EU rendelete (2012. november 21.) a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről (HL L 343., 2012.12.14., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 834/2007/EK rendelete (2007. június 28.) az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről és a 2092/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2007.7.20., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 110/2008/EK rendelete (2008. január 15.) a szeszes italok meghatározásáról, megnevezéséről, kiszéreléséről, címkézéséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról, valamint az 1576/89/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 39., 2008.2.13., 16. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 1601/91/EGK rendelete (1991. június 10.) az ízesített bor, ízesített boralapú italok és az ízesített boralapú koktélok meghatározásáról, megnevezéséről és kiszéreléséről vonatkozó általános szabályok meghatározásáról (HL L 149., 1991.6.14., 1. o.).

c) a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez vagy alkalmazkodásához kapcsolódó infrastruktúrára irányulnak, beleértve a mezőgazdasági és az erdőterületek megközelíthetőségét, a birtokrendezést és a termőföld minőségének javítását, valamint az energia- és vízellátást és az energia- és víztakarékosságot; vagy

d) az agrár-környezetvédelmi, illetve az éghajlatváltozással kapcsolatos, e rendelet keretében kitűzött célok teljesítéséhez, így a biológiai sokféleséggel összefüggésben a fajok és élőhelyek védelmi állapothoz, illetve valamely Natura 2000 terület vagy egyéb, a programban meghatározásra kerülő, jelentős természeti értéket képviselő rendszerek közjóléti értékének növeléséhez kapcsolódó nem termelő beruházások.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatás mezőgazdasági termelőknek vagy mezőgazdasági termelők csoportjainak ítéhető oda.

A mezőgazdasági üzemek szerkezetének átalakítását célzó beruházások esetében a tagállamok a támogatást a GYELV-elemzéssel összhangban biztosítják a mezőgazdasági üzemek számára, amely elemzést az Unió vidékfejlesztési prioritásával kapcsolatban végzik el: e prioritás célja a mezőgazdasági üzemek életképességének és versenyképességének fokozása valamennyi mezőgazdasági termelési típus vonatkozásában és valamennyi régióban, továbbá az innovatív mezőgazdasági termelési technológiák és a fenntartható erdőgazdálkodás előmozdítása.

(3) Az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti támogatás mértéke nem haladhatja meg a II. mellékletben megállapított maximális támogatási mértékeket. A fiatal mezőgazdasági termelők tekintetében ezek a maximális mértékek, a kollektív beruházások – a termelői szervezetek egyesüléséhez kapcsolódó kollektív beruházásokat is ideértve –, az egynél több intézkedés keretében támogatott integrált projektek, a 32. cikkben említett, természeti és egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területeken megvalósuló beruházások, a 28. és 29. cikk szerinti műveltekhez kapcsolódó beruházások, valamint a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP keretében támogatott műveletek esetében a II. mellékletben megállapított támogatási mértékeknek megfelelően növelhetők. A maximális kombinált támogatási mérték azonban nem haladhatja meg a 90 %-ot.

(4) Az (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti támogatás esetében az I. mellékletben megállapított támogatási mértékeket kell alkalmazni.

(5) Támogatás ítéhető oda olyan fiatal mezőgazdasági termelők számára, akik mezőgazdasági üzem vezetőjeként első alkalommal kezdenek gazdálkodni valamely mezőgazdasági üzemben, a mezőgazdasági termelésre vonatkozó uniós előírásoknak – így például a munkahelyi biztonságnak – való megfelelést célzó beruházások tekintetében. Az ilyen támogatás a gazdálkodás kezdetének időpontjától számított legfeljebb 24 hónapos időtartamra nyújtható.

(6) Amennyiben az uniós jogszabályok új követelményeket támasztanak a mezőgazdasági termelőkkel szemben, az e követelményeknek való megfelelést célzó beruházásokhoz támogatás

nyújtható az azon időponttól számított legfeljebb 12 hónapos időtartamra, amikor e követelmények kötelezővé válnak a mezőgazdasági üzem számára.

18. cikk

A természeti katasztrófák és katasztrófaesemények által károsított mezőgazdasági termelési potenciál helyreállítása és megfelelő megelőző intézkedések bevezetése

(1) Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatás a következőkre terjedhet ki:

a) olyan megelőző intézkedésekre irányuló beruházások, amelyek célja a valószínűsíthető természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati események és katasztrófaesemények következményeinek mérséklése;

b) a természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati események és katasztrófaesemények által károsított mezőgazdasági földterületek és termelési potenciál helyreállítására irányuló beruházások.

(2) A támogatás mezőgazdasági termelőknek vagy mezőgazdasági termelők csoportjainak ítéhető oda. Közjogi szervek is részesülhetnek támogatásban, amennyiben az ilyen szervek által megvalósított beruházás és a mezőgazdasági termelési potenciál között bizonyított kapcsolat van.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatás nyújtásának feltétele, hogy a tagállamok illetékes hatóságai hivatalosan megerősítsék a természeti katasztrófa bekövetkeztét és azt, hogy a katasztrófa, illetve valamely növénybetegség vagy kártevőfertőzés felszámolása vagy továbbterjedésének megakadályozása céljából a 2000/29/EK tanácsi irányelv⁽¹⁾ alapján elfogadott intézkedések a vonatkozó mezőgazdasági potenciál legalább 30 %-ának a pusztulását okozták.

(4) Ezen intézkedés keretében nem nyújtható támogatás a természeti katasztrófanak vagy katasztrófaeseménynek betudható bevételkiesés ellentételezésére.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy ne fordulhasson elő túlkompensáció ezen intézkedés és más, nemzeti vagy uniós támogatási eszközök vagy magánbiztosítási rendszerek kombinálása következtében.

(5) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatás mértéke nem haladhatja meg a II. mellékletben megállapított maximális támogatási mértékeket.

19. cikk

A mezőgazdasági üzemek és a vállalkozások fejlesztése

(1) Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatás a következőkre terjedhet ki:

a) a vállalkozás beindításához nyújtott támogatás:

i. fiatal mezőgazdasági termelők számára;

ii. vidéki térségekben folytatandó nem mezőgazdasági tevékenységekhez;

⁽¹⁾ A Tanács 2000/29/EK irányelve (2000. május 8.) a növényeket vagy növényi termékeket károsító szervezeteknek a Közösségbe történő behurcolása és a Közösségen belüli elterjedése elleni védekezési intézkedésekről (HL L 169., 2000.7.10., 1. o., magyar nyelvű kiadás: 3. fejezet, 29. kötet, 258. o.).

iii. mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez;

- b) nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások;
- c) éves kifizetések vagy egyszeri kifizetések azoknak az 1307/2013/EU rendelet V. címe által létrehozott mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer (a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer) keretében támogatásra jogosult mezőgazdasági termelőknek a részére, akik mezőgazdasági üzemüket véglegesen átruházzák egy másik mezőgazdasági termelőre.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjának i. alpontja szerinti támogatás fiatal mezőgazdasági termelőknek ítéltethető oda.

Az (1) bekezdés a) pontjának ii. alpontja szerinti támogatás azon mezőgazdasági termelőknek, illetve a mezőgazdasági háztartás azon tagjainak ítéltethető oda, akik tevékenységi körüket nem mezőgazdasági tevékenységekkel bővítik, illetve e támogatásban részesülhetnek a vidéki térségekben működő mikro- és kisvállalkozások és a vidéki térségekben élő természetes személyek is.

Az (1) bekezdés a) pontjának iii. alpontja szerinti támogatás a tagállami meghatározás alapján mezőgazdasági kisüzemnek minősülő üzemeknek ítéltethető oda.

Az (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatás a vidéki térségekben működő mikro- és kisvállalkozásoknak, valamint vidéki térségekben élő természetes személyeknek, továbbá mezőgazdasági termelőknek és mezőgazdasági háztartások tagjainak ítéltethető oda.

Az (1) bekezdés c) pontja szerinti támogatás azoknak a mezőgazdasági termelőknek ítéltethető oda, akik támogatás iránti kérelmük benyújtásának időpontjában már legalább egy éve jogosultak a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben való részvételre, és vállalják, hogy mezőgazdasági üzemük egészét és a kapcsolódó kifizetési jogosultságokat véglegesen átruházzák egy másik mezőgazdasági termelőre. A támogatás az átruházás időpontjától 2020. december 31-ig fizetendő, vagy az a szóban forgó időszak vonatkozásában kiszámított egyszeri kifizetés formájában is teljesíthető.

(3) A mezőgazdasági munkavállalók kivételével bármely természetes vagy jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek bármely csoportja mezőgazdasági háztartás tagjának minősülhet, a nemzeti jog által a csoport és annak tagjai számára biztosított jogállástól függetlenül. Amennyiben valamely jogi személy vagy jogi személyek valamely csoportja a mezőgazdasági háztartás tagjának minősül, az adott tagnak a támogatás kérelmezésének időpontjában mezőgazdasági tevékenységet kell folytatnia a mezőgazdasági üzemben.

(4) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatás nyújtásának üzleti terv benyújtása a feltétele. Az üzleti terv végrehajtását a támogatás odaítéléséről szóló határozat időpontjától számított kilenc hónapon belül meg kell kezdeni.

Az (1) bekezdés a) pontjának i. alpontja értelmében támogatásban részesülő fiatal mezőgazdasági termelők esetében az üzleti tervnek tartalmaznia kell, hogy a fiatal mezőgazdasági termelő a tevékenysége megkezdésétől számított 18 hónapon belül megfelel a 1307/2013/EU rendeletnek az aktív mezőgazdasági termelőkre vonatkozó 9. cikkének.

A tagállamok alsó és felső küszöbértékeket határoznak meg a mezőgazdasági üzemeknek az (1) bekezdés a) pontjának i. és iii. alpontja szerinti támogatásra való jogosultságára vonatkozóan. Az (1) bekezdés a) pontjának i. alpontja szerinti támogatásra vonatkozó alsó küszöbértéknek magasabbnak kell lennie az (1) bekezdés a) pontjának iii. alpontja szerinti támogatásra vonatkozó felső küszöbértéknél. A támogatás kizárólag a mikro- és kisvállalkozások fogalm meghatározása alá tartozó mezőgazdasági üzemek számára ítéltethető oda.

(5) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatás legalább két részletben nyújtható egy legfeljebb ötéves időszakon át. A részletek összege fokozatosan csökkenthető. Az utolsó részletnek az (1) bekezdés a) pontjának i. és ii. alpontja alapján történő kifizetése az üzleti terv megfelelő végrehajtásához van kötve.

(6) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatás maximális összegét a II. melléklet rögzíti. A tagállamok az (1) bekezdés a) pontjának i. és ii. alpontja szerinti támogatások összegét a program által lefedett terület társadalmi-gazdasági helyzetét is figyelembe véve határozzák meg.

(7) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti támogatás azon éves kifizetés 120 %-ának felel meg, amelyre a kedvezményezett a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer keretében jogosult.

(8) Az EMVA- források hatékony és eredményes felhasználásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az üzleti tervek minimális tartalmára és a tagállamok által az e cikk (4) bekezdésében említett küszöbértékek meghatározásához alkalmazandó kritériumokra vonatkozóan.

20. cikk

Alapvető szolgáltatások és a falvak megújítása a vidéki térségekben

(1) Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatás különösen a következőkre terjedhet ki:

- a) a vidéki térségekben található települések és falvak, valamint az általuk biztosított alapvető szolgáltatások fejlesztésére, valamint a Natura 2000 területek és egyéb, magas természeti értéket képviselő területek védelmére és kezelésére vonatkozó tervek kidolgozása és naprakésszé tétele;
- b) beruházások a kisméretű infrastruktúra valamennyi típusának létrehozása, fejlesztése vagy bővítése terén, beleértve a megújuló energiával és az energia-megtakarítással kapcsolatos beruházásokat is;
- c) széles sávú infrastruktúra, beleértve annak létrehozását, fejlesztését és kiterjesztését is, passzív széles sávú infrastruktúra és hozzáférés biztosítása széles sávú szolgáltatásokhoz és nyilvános e-kormányzati megoldásokhoz;
- d) a vidéki népesség számára nyújtott helyi alapvető – többek között szabadidős és kulturális tevékenységekkel kapcsolatos – szolgáltatások és a kapcsolódó infrastruktúra létrehozására, fejlesztésére vagy bővítésére irányuló beruházások;

- e) a rekreációs infrastruktúra, a turisták tájékoztatása és a kisméretű turisztikai infrastruktúrák tekintetében megvalósított közhasznú beruházások;
- f) a falvak kulturális és természeti örökségének, a vidéki tájaknak és a nagy természeti értékű területeknek a megőrzésével, helyreállításával és korszerűsítésével – az ezekhez kapcsolódó társadalmi-gazdasági szempontokat, valamint a környezettudatosságot célzó intézkedéseket is beleértve – kapcsolatos tanulmányok és beruházások;
- g) olyan beruházások, amelyek a tevékenységek áthelyezésére és a vidéki településeken, illetve azokhoz közel található épületek vagy más létesítmények átalakítására irányulnak az életminőség javítása vagy a település környezeti teljesítményének fokozása céljából.

(2) Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatás csak a programban szereplő tagállami meghatározás szerinti kisméretű infrastruktúrára vonatkozik. A vidékfejlesztési programokban azonban egyedi eltérések biztosíthatók e szabály alól a széles sávú infrastruktúrába és a megújuló energiába történő beruházások tekintetében. Ebben az esetben egyértelmű kritériumokat kell meghatározni az ezen intézkedés, illetve az egyéb uniós eszközök révén nyújtott támogatások egymást kiegészítő jellegének biztosítására.

(3) Az (1) bekezdés alapján megvalósuló beruházások abban az esetben támogathatók, ha a vonatkozó műveletek a vidéki térségekben található települések és falvak és az általuk nyújtott alapvető szolgáltatások fejlesztésére vonatkozó terveknek megfelelően kerülnek végrehajtásra, amennyiben léteznek ilyen tervek, és összhangban vannak a vonatkozó helyi fejlesztési stratégiákkal.

21. cikk

Az erdőterületek fejlesztésére és az erdők életképességének javítására irányuló beruházások

(1) Ezen intézkedés keretében a következők vonatkozásában nyújtható támogatás:

- a) erdőtelepítés és fásítás;
- b) agrár-erdészeti rendszerek létrehozása;
- c) az erdőtüzek, természeti katasztrófák és katasztrófaesemények által okozott erdőkárok – többek között károkozók és kórokozók elszaporodása, valamint az éghajlattal kapcsolatos fenyegetések által előidézett károk – megelőzése és helyreállítása;
- d) az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének, valamint az éghajlatváltozás mérséklésére való képességének növelését célzó beruházások;
- e) erdőgazdálkodási technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizálására és értékesítésére irányuló beruházások.

(2) Az erdők tulajdonjogára vonatkozóan a 22–26. cikkben meghatározott korlátozások nem alkalmazandók a trópusi és a szubtrópusi erdőkre, továbbá az Azori-szigetek, Madeira, a

Kanári-szigetek, a 2019/93/EGK tanácsi rendelet⁽¹⁾ szerinti kisebb égei-tengeri szigetek területén, valamint a Franciaország tengerentúli megyéiben található erdős területekre.

Azon erdőgazdálkodási üzemek esetében, amelyek mérete meghaladja a tagállamok által a programban meghatározandó értéket, a támogatásnak feltétele a Miniszteri Konferencia az európai erdők védelméről tartott 1993. évi ülésén meghatározott fenntartható erdőgazdálkodással összhangban lévő erdőgazdálkodási üzemtervben vagy azzal egyenértékű eszközben foglalt releváns információk benyújtása.

22. cikk

Erdősítés és fásítás

(1) A 21. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti támogatás köztulajdonban és magántulajdonban álló területen gazdálkodóknak, valamint társulásaik számára nyújtható, a közvetlen telepítési költségek, valamint legfeljebb tizenkét éven át, hektáronkénti éves támogatás formájában az elmaradt mezőgazdasági bevételek és a fenntartási költségek – beleértve a fiatalos ápolásokat és tisztításokat is – fedezése céljából. Az állami tulajdonban lévő földterületek esetében csak akkor ítéltethető oda támogatás, ha az adott földterületeken magánjogi szervezet vagy települési önkormányzat gazdálkodik.

A közjogi hatóságok tulajdonában lévő földterületek erdőtelepítéséhez vagy gyors növesű fák telepítéséhez nyújtott támogatás csak a közvetlen telepítés költségeit fedezheti.

(2) Mezőgazdasági és nem mezőgazdasági földterület egyaránt támogatható. A telepített fajoknak meg kell felelniük az adott terület környezeti és éghajlati viszonyainak és bizonyos környezetvédelmi minimumkövetelményeknek. Nem ítéltethető oda támogatás rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvények, karácsonyfák, valamint gyors növekedésű fajok energetikai célú faültetvény telepítéséhez. Azokon a területeken, ahol az erdőtelepítést kedvezőtlen talaj- és éghajlati adottságok nehezítik, a helyi körülményekhez alkalmazkodni képes egyéb évelő fásszárú fajok, például cserje- és bokorfajok telepítéséhez is nyújtható támogatás.

(3) Annak biztosítása érdekében, hogy a mezőgazdasági földterületek erdőtelepítése összhangban álljon a környezetpolitika céljaival, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az üzleti tervek minimális tartalmára és a tagállamok által az e cikk (2) bekezdésében említett minimális környezetvédelmi követelményekre vonatkozóan.

23. cikk

Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása

(1) A 21. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti támogatás magángazdálkodók, települési önkormányzatok és társulásaik számára ítéltethető oda, és az agrár-erdészeti rendszerek létrehozásával kapcsolatos költségekre, valamint a fenntartási költségeket fedező, legfeljebb öt éven át nyújtható hektáronkénti éves támogatásra fordítható.

⁽¹⁾ A Tanács 2019/93/EGK rendelete (1993. július 19.) az egyes mezőgazdasági termékek vonatkozásában a kisebb égei-tengeri szigetek javára hozott egyedi intézkedések bevezetéséről (HL L 184., 1993.7.27., 1. o., magyar nyelvű kiadás: 3. fejezet, 14. kötet, 338. o.).

(2) E cikk alkalmazásában agrár-erdészeti rendszereknek az olyan földhasználati rendszerek tekintendők, amelyekben ugyanazon a földterületen fákat is nevelnek és mezőgazdasági tevékenységet is folytatnak. A fák hektáronkénti legalacsonyabb és legmagasabb számát a tagállamok határozzák meg, figyelembe véve a helyi talaj- és éghajlati adottságokat, a környezeti feltételeket, az erdei fajokat, valamint annak szükségességét, hogy biztosítsák az adott földterület fenntartható mezőgazdasági hasznosítását.

(3) A támogatás mértéke nem haladhatja meg a II. mellékletben megállapított maximális támogatási mértéket.

24. cikk

Az erdőtüzek, a természeti katasztrófák és a katasztrófaesemények által okozott erdőkárok megelőzése és helyreállítása

(1) A 21. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti támogatás magán- és közjogi erdőgazdálkodóknak, valamint egyéb magán- és közjogi szervezeteknek és társulásainak ítéltető oda a következőkhöz kapcsolódó költségek fedezése céljából:

- a) védelmi infrastruktúra kiépítése. A tűzvédelmi pásztaák esetében a támogatás kiterjedhet a fenntartási költségek fedezéséhez nyújtott hozzájárulásra is. Nem ítéltető oda támogatás az agrár-környezetvédelmi kötelezettségvállalások által lefedett területeken folytatott, mezőgazdasági vonatkozású tevékenységek céljaira;
- b) a tűz vagy egyéb természeti veszélyek elleni védelemre irányuló helyi, kisléptékű megelőző intézkedések, a legelő állatok igénybevitelét is beleértve;
- c) az erdőtüzekhez, a kártevőfertőzésekhez és a betegségekhez kapcsolódó monitoring létesítmények és kommunikációs berendezések létrehozása és fejlesztése; valamint
- d) az erdőtüzek és egyéb természeti katasztrófák – a kártevőfertőzéseket, a betegségeket, valamint a katasztrófaeseményeket és az éghajlatváltozással összefüggő eseményeket is beleértve – által károsított erdőgazdálkodási potenciál helyreállítása.

(2) A kártevőfertőzésekkel és betegségekkel kapcsolatos megelőző intézkedések esetében a vonatkozó katasztrófa bekövetkezésének kockázatát tudományos bizonyítékokkal kell alátámasztani és tudományos közszervezetekkel is meg kell erősíteni. A programnak adott esetben tartalmaznia kell a növényeket károsító szervezetek azon fajainak jegyzékét, amelyek katasztrófát idézhetnek elő.

A támogatható műveleteknek összhangban kell állniuk a tagállamok által kidolgozott erdővédelmi tervvel. Azon erdőgazdálkodási üzemek esetében, amelyek mérete meghaladja a tagállamok által a programban meghatározandó értéket, a támogatásnak feltétele az európai erdők védelméről tartott 1993. évi miniszteri konferencián meghatározott fenntartható erdőgazdálkodással összhangban lévő, a megelőzési célokat részletesen ismertető erdőgazdálkodási üzemtervben vagy azzal egyenértékű eszközben foglalt releváns információk benyújtása.

Az erdőtüzek megelőzéséhez kapcsolódó támogatásban a tagállamok által kidolgozott erdővédelmi tervben közepesen vagy erősen tűzveszélyesnek minősített erdőterületek részesülhetnek.

(3) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti támogatás nyújtásának feltétele, hogy a tagállamok illetékes hatóságai hivatalosan megerősítsék a természeti katasztrófa bekövetkeztét és azt, hogy a katasztrófa, illetve valamely növénybetegség vagy kártevőfertőzés felszámolása vagy továbbterjedésének megakadályozása céljából a 2000/29/EK irányelv alapján elfogadott intézkedések a vonatkozó erdőgazdálkodási potenciál legalább 20%-ának a pusztulását okozták.

(4) Ezen intézkedés keretében nem nyújtható támogatás a természeti katasztrófának betudható bevételkiesés ellentételezésére.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy ne fordulhasson elő túlkompensáció ezen intézkedés és más, nemzeti vagy uniós támogatási eszközök vagy magánbiztosítási rendszerek kombinálása következtében.

25. cikk

Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások

(1) A 22. cikk (1) bekezdésének d) pontja szerinti támogatás természetes személyeknek, magán- és közjogi erdőgazdálkodóknak, valamint egyéb magán- és közjogi szervezeteknek és társulásainak ítéltető oda.

(2) A beruházásoknak a környezetvédelmi célokra, ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtására és/vagy az érintett területen lévő erdő vagy erdős terület közjóléti értékének növelésére vonatkozóan vállalt kötelezettségek teljesítésére, illetve az ökoszisztémák éghajlatváltozás-mérséklési potenciáljának javítására kell irányulniuk, nem zárva ki a hosszú távon jelentkező gazdasági előnyöket.

26. cikk

Erdőgazdálkodási technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizálására és értékesítésére irányuló beruházások

(1) A 21. cikk (1) bekezdésének e) pontja szerinti támogatás magánjogi erdőgazdálkodók, települési önkormányzatok és társulásai, valamint kkv-k részére ítéltető oda, az erdészeti potenciált növelő vagy az erdei termékek értékét gyarapító feldolgozással, mobilizálással és értékesítéssel kapcsolatos beruházások céljára. Az Azori-szigeteken, Madeirán, a Kanári-szigeteken, a 2019/93/EGK rendelet szerinti kisebb égei-tengeri szigeteken és Franciaország tengerentúli megyéiben olyan vállalkozások is részesülhetnek támogatásban, amelyek nem minősülnek kkv-nak.

(2) Az erdők gazdasági értékének növeléséhez kapcsolódó beruházásokat az egy vagy több erdőgazdálkodási üzem területén található erdők vonatkozásában jelentett várható érték-többlettel kell indokolni, és azok magukban foglalhatnak talaj- és erőforrás-kímélő fakitermelő gépekkel és módszerekkel kapcsolatos beruházásokat.

(3) A fa nyersanyagként vagy energiaforrásként történő hasznosításához kapcsolódó beruházások csak az ipari feldolgozást megelőző munkaműveletekre terjedhetnek ki.

(4) A támogatás mértéke nem haladhatja meg a II. mellékletben megállapított maximális támogatási mértékeket.

27. cikk

Termelői csoportok és szervezetek létrehozása

(1) Az ezen intézkedés keretében biztosított támogatás a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban működő termelői csoportok és szervezetek létrehozásának elősegítése érdekében, a következő célokból nyújtható:

- a) az ilyen csoportokban vagy szervezetekben tagsággal rendelkező termelők termelésének és teljesítményének a piaci követelményekhez való igazítása;
- b) az áruk közös forgalomba hozatala, beleértve az értékesítésre való előkészítést, az értékesítés központosítását és a nagy tételben vásárlók ellátását;
- c) közös szabályok megállapítása a termeléssel, és különösen a betakarítással és a rendelkezésre állással kapcsolatos információkra vonatkozóan, valamint
- d) egyéb, termelői csoportok és szervezetek által végezhető tevékenységek, például a vállalkozói és marketingkészségek fejlesztése, valamint innovációs folyamatok megszervezése és előmozdítása.

(2) A támogatás olyan termelői csoportoknak és szervezeteknek ítéltethető oda, amelyeket üzleti tervük alapján a tagállamok illetékes hatósága hivatalosan elismer. A támogatásban kizárólag a kvv-nak minősülő termelői csoportok és szervezetek részesülhetnek.

A tagállamok ellenőrzik, hogy az üzleti terv célkitűzései teljesültek-e a termelői csoport vagy szervezet elismerésétől számított öt éven belül.

(3) A támogatást az üzleti terv alapján, átalányösszegű támogatásként, éves részletekben kell kifizetni az attól az időponttól számított legfeljebb öt éven keresztül, amikor a termelői csoportot vagy szervezetet elismerték, és a részletek összegét fokozatosan csökkenteni kell. A támogatást a csoport vagy szervezet éves értékesített termelése alapján kell kiszámítani. A tagállamok az utolsó részletet csak azt követően fizetik ki, hogy meggyőződtek az üzleti terv megfelelő végrehajtásáról.

A tagállamok az első évben a termelői csoportnak vagy szervezetnek kifizetett támogatás összegét számíthatják a tagok által a csoportba vagy szervezetbe történő belépésüket megelőző három év során értékesített termelés éves átlagértéke alapján is. Az erdészeti ágazatban létrehozott termelői csoportok vagy szervezetek esetében a támogatás összegét a csoport vagy szervezet tagjai által az elismerést megelőző öt év során értékesített termelés átlaga alapján kell kiszámítani, figyelmen kívül hagyva a legmagasabb és a legalacsonyabb értéket.

(4) A támogatás mértéke, illetve összege nem haladhatja meg a II. mellékletben megállapított maximális mértékeket és összegeket.

(5) A tagállamok azt követően is nyújthatnak támogatást termelői csoportok létrehozásához, hogy azokat az 1308/2013/EU rendelet⁽¹⁾ feltételei szerint termelői szervezetként elismerték.

28. cikk

Agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos műveletek

(1) Ezen intézkedés keretében a tagállamok a támogatást teljes területükön elérhetővé teszik, egyedi nemzeti, regionális, illetve helyi szükségleteiknek és prioritásaiknak megfelelően. Ennek az intézkedésnek a környezethez és az éghajlathoz pozitívan hozzájáruló mezőgazdasági gyakorlat megőrzését, valamint e gyakorlat szükséges módosításainak az előmozdítását kell céloznia. Ezt az intézkedést kötelező belefoglalni a vidékfejlesztési programokba.

(2) Az agrár-környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos kifizetések azoknak a mezőgazdasági termelőknek és mezőgazdasági termelői csoportoknak, illetve mezőgazdasági termelők és egyéb gazdálkodók azon csoportjainak ítéltethető oda, akik, illetve amelyek önkéntes alapon vállalják olyan műveleteknek a tagállamok által meghatározandó mezőgazdasági földterületen – többek között, de nem kizárólag az e rendelet 2. cikkében meghatározott mezőgazdasági területen – történő végrehajtását, amelyek az agrár-környezetvédelmi és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalások közül egy vagy több teljesítéséből állnak. Amennyiben az a környezetvédelmi célkitűzések teljesítése szempontjából kellően indokolt, az agrár-környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos kifizetésekben egyéb gazdálkodók vagy azok csoportjai is részesülhetnek.

(3) Az agrár-környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos kifizetések csak azokra a kötelezettségvállalásokra terjednek ki, amelyek túlmutatnak az 1306/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezete alapján meghatározott vonatkozó kötelező előírásokon, a 1307/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. és iii. pontja alapján meghatározott vonatkozó kritériumokon és minimumtevékenységeken, és a műtrágya és a növényvédőszerk használatára vonatkozó kapcsolódó minimumkövetelményeken, valamint a nemzeti jogszabályokban meghatározott vonatkozó kötelező követelményeken. A programban minden ilyen kötelező követelményt azonosítani kell.

(4) A tagállamok törekednek annak biztosítására, hogy az ezen intézkedés keretébe tartozó műveletek végrehajtását vállaló személyek számára biztosítsák az ilyen műveletek végrehajtásához szükséges ismereteket és információkat. Ezt megtehetik többek között az adott kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó szaktanácsadás útján és/vagy azáltal, hogy az ezen intézkedés alapján történő támogatásnak feltételül szabják a megfelelő képzésben való részvételt.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a mezőgazdasági termékpiacon közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 671. oldalát).

(5) Az ezen intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások teljesítését öt évtől hét évig terjedő időtartamra kell vállalni. Szükség esetén azonban a tagállamok a várt környezeti előnyök elérése vagy fenntartása érdekében hosszabb időszakot is meghatározhatnak vidékfejlesztési programjaikban a kötelezettségvállalások egyes típusaira vonatkozóan, többek között oly módon, hogy lehetővé teszik a kötelezettségvállalások éves alapon történő meghosszabbítását a kezdeti időszak lejártát követően. A kezdeti időszakban teljesített kötelezettséget közvetlenül követő új kötelezettségvállalások tekintetében a tagállamok rövidebb időszakot is meghatározhatnak vidékfejlesztési programjaikban.

(6) A kifizetéseket évente kell odaítélni, és azoknak ellentételezést kell biztosítaniuk a kedvezményezettek számára a vállalt kötelezettségek következtében felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel egy része vagy egésze tekintetében. A kifizetések szükség esetén tranzakciós költségek fedezésére is fordíthatók az agrár-környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalásokra nyújtott támogatás legfeljebb 20 %-ig terjedő érték erejéig. A mezőgazdasági termelők csoportjai vagy mezőgazdasági termelők és egyéb gazdálkodók csoportjai által vállalt kötelezettségek esetében a maximális szint 30 %.

Az első albekezdésben említett kifizetések kiszámításakor a tagállamok a .../2013/EU rendelet 43. cikkében említett gyakorlatok mind az e rendelet, mind a 1306/2013/EU rendelet szerinti finanszírozásának kizárása érdekében a szükséges összeget levonják.

A környezet védelmével kapcsolatos műveletek tekintetében, kellően indokolt esetekben támogatás átalány vagy egységenkénti egyszeri kifizetés formájában is nyújtható olyan kötelezettségvállalások esetén, amelyek adott területek kereskedelmi célú felhasználásáról való lemondásra irányulnak; a támogatást ebben az esetben a felmerült többletköltségek és az elmaradt bevétel alapján kell kiszámítani.

(7) Amennyiben az az intézkedés hatékony alkalmazásának a biztosításához szükséges, a tagállamok a kedvezményezettek kiválasztásához alkalmazhatják a 49. cikk (3) bekezdésében említett eljárást.

(8) A támogatás összege nem haladhatja meg a II. mellékletben megállapított maximális összegeket.

Ezen intézkedés keretében nem ítéltendő oda támogatás az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó intézkedés hatálya alá tartozó kötelezettségvállalásokra.

(9) Támogatásban részesülhetnek a mezőgazdasági genetikai erőforrások megőrzésére, valamint fenntartható használatára és fejlesztésére irányuló, az (1)–(8) bekezdés rendelkezéseiben nem szereplő kötelezettségvállalások. Az ilyen kötelezettségvállalásokat a (2) bekezdésben említettektől eltérő kedvezményezettek is teljesíthetik.

(10) Annak biztosítása érdekében, hogy az agrár-környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalások meghatározása az Unió vidékfejlesztési prioritásaival összhangban történjen, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

a) az állattenyésztés extenzív tételére irányuló kötelezettségvállalásokra alkalmazandó feltételek,

b) a tenyésztésből való kivonás veszélye által fenyegetett helyi fajták tenyésztésére vagy a génerózió veszélye által fenyegetett növénygenetikai erőforrások megőrzésére irányuló kötelezettségvállalásokra alkalmazandó feltételek, valamint

c) a (9) bekezdés alapján támogatható műveletek meghatározása.

(11) A (6) bekezdés második albekezdésében említett kettős finanszírozás kizárásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alkalmazandó kiszámítási mód megállapítására, az 1306/2013/EU rendelet 43. cikke szerinti egyenértékű intézkedések esetére vonatkozóan is.

29. cikk

Ökológiai gazdálkodás

(1) Ezen intézkedés keretében olyan mezőgazdasági termelőknek, illetve mezőgazdasági termelők olyan csoportjainak ítéltendő oda támogatás a mezőgazdasági terület után hektáronként, akik, illetve amelyek önkéntes alapon vállalják, hogy áttérnek a 834/2007/EK rendeletben meghatározott ökológiai gazdálkodási gyakorlatok és módszerek alkalmazására, illetve a jövőben is folytatják azt, és akik a 1307/2013/EU rendelet 9. cikke szerinti aktív mezőgazdasági termelőnek minősülnek.

(2) Támogatás csak azokra a kötelezettségvállalásokra nyújtható, amelyek túlmutatnak a 1306/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezete alapján meghatározott vonatkozó kötelező előírásokon, a DP/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának második, illetve harmadik francia bekezdése alapján meghatározott vonatkozó kritériumokon és minimumtevékenységeken, a műtrágya és a növényvédő szerek használatára vonatkozó kapcsolódó minimumkövetelményeken, valamint a nemzeti jogszabályokban meghatározott vonatkozó kötelező követelményeken. A programban minden ilyen követelményt azonosítani kell.

(3) Az ezen intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalásoknak öt évtől hét évig terjedő időtartamra kell szólniuk. Az ökológiai gazdálkodásra való áttéréshez nyújtott támogatás esetében a tagállamok rövidebb, az áttérés időtartamának megfelelő kezdeti időszakot is meghatározhatnak. Amennyiben a támogatást az ökológiai gazdálkodás fenntartásához nyújtják, a tagállamok vidékfejlesztési programjaikban lehetővé tehetik az éves alapon történő meghosszabbítást a kezdeti időszak lejártát követően. A kezdeti időszakban teljesített kötelezettséget közvetlenül követő, az ökológiai gazdálkodás fenntartására vonatkozó új kötelezettségvállalások tekintetében a tagállamok rövidebb időszakot is meghatározhatnak vidékfejlesztési programjaikban.

(4) A kifizetéseket évente kell odaítélni, és azoknak ellentételezést kell biztosítaniuk a kedvezményezettek számára a vállalt kötelezettségek következtében felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel egy része vagy egésze tekintetében. A kifizetések szükség esetén tranzakciós költségek fedezésére is fordíthatók a kötelezettségvállalásokra nyújtott támogatás legfeljebb 20 %-ig terjedő érték erejéig. A mezőgazdasági termelők csoportjai által vállalt kötelezettségek esetében a maximális szint 30 %.

Az első albekezdésben említett kifizetések kiszámításakor a tagállamok a 1307/2013/EU rendelet 43. cikkében említett gyakorlatok kettős finanszírozásának kizárása érdekében a szükséges összegeket levonják.

(5) A támogatás összege nem haladhatja meg a II. mellékletben megállapított maximális összeget.

(6) A (4) bekezdés második albekezdésében említett kettős finanszírozás kizárásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az alkalmazandó kiszámítási mód megállapítására.

30. cikk

Natura 2000 kifizetések és a víz-keretirányelvhez kapcsolódó kifizetések

(1) Ezen intézkedés keretében a támogatások évente, a mezőgazdasági terület vagy az erdőterület után hektáronként ítéltetők oda a kedvezményezettek számára az érintett területeken a 92/43/EGK irányelv, a 2009/147/EK irányelv és a víz-keretirányelv végrehajtásával összefüggő hátrányok következtében felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel ellentételezése céljából.

Az ezen intézkedés szerinti támogatás kiszámításakor a tagállamok a 1307/2013/EU rendelet 43. cikkében említett gyakorlatok kettős finanszírozásának kizárása érdekében a szükséges összeget levonják.

(2) A támogatás mezőgazdasági termelőknek és magán-erdőgazdálkodóknak, valamint magán-erdőgazdálkodók társulásainak ítéltetők oda. Kellően indokolt esetekben egyéb gazdálkodók is részesülhetnek támogatásban.

(3) A mezőgazdasági termelők számára a 92/43/EGK, illetve a 2009/147/EK irányelvvel összefüggésben biztosított támogatás csak a 1306/2013/EU tanácsi rendelet 94. cikkében és II. mellékletében meghatározott jó mezőgazdasági és környezeti állapoton és a 1307/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának második, illetve harmadik francia bekezdése alapján meghatározott vonatkozó kritériumokon és minimumtevékenységeken túlmutató követelményekből származó hátrányok ellentételezésére ítéltetők oda.

(4) A mezőgazdasági termelők számára a víz-keretirányelvvel összefüggésben biztosított támogatás csak olyan konkrét követelményekhez kapcsolódva ítéltetők oda, amelyek:

- a) bevezetése a víz-keretirányelvvel történt, összhangban állnak az irányelv környezetvédelmi célkitűzéseinek elérését célzó vízgyűjtő-gazdálkodási tervek intézkedési programjaival, és túlmutatnak a vizek védelmével kapcsolatos egyéb uniós jogszabályok végrehajtásához szükséges intézkedéseken;
- b) túlmutatnak a 1306/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezetében előírt jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeken és jó mezőgazdasági és környezeti állapoton, valamint a 1307/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. és iii. pontja alapján meghatározott vonatkozó kritériumokon és minimumtevékenységeken;

c) túlmutatnak a víz-keretirányelv elfogadásakor már létező uniós jogszabályokban biztosított védelem szintjén, az említett irányelv 4. cikkének (9) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően; és

d) olyan jelentős változtatásokat írnak elő a földhasználat fajtája tekintetében, és/vagy olyan jelentős korlátozásokat vezetnek be a gazdálkodási gyakorlatban, amelyek jelentős bevételkieséshez vezetnek.

(5) A programban azonosítani kell a (3) és a (4) bekezdésben említett követelményeket.

(6) A kifizetések a következő területek számára folyósíthatók:

- a) a 92/43/EGK és a 2009/147/EK irányelv szerint kijelölt Natura 2000 mezőgazdasági és erdőterületek;
- b) egyéb olyan körülhatárolt természetvédelmi területek, amelyeken a gazdálkodásra vagy az erdőkre alkalmazandó környezetvédelmi korlátozások vannak érvényben, és amelyek hozzájárulnak a 92/43/EGK irányelv 10. cikkének a végrehajtásához, feltéve, hogy e területek aránya vidékfejlesztési programonként legfeljebb a program területi hatálya alá tartozó, a Natura 2000 hálózathoz tartozóként kijelölt területek 5 %-a;

c) a víz-keretirányelv alapján a vízgyűjtő-gazdálkodási tervekbe felvett mezőgazdasági területek.

(7) A támogatás összege nem haladhatja meg az I. mellékletben megállapított maximális összeget.

(8) Az (1) bekezdés második albekezdésében említett kettős finanszírozás kizárásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az alkalmazandó kiszámítási mód megállapítására.

31. cikk

Hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek számára teljesített kifizetések

(1) A hegyvidéki területek és más, hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek mezőgazdasági termelőinek járó kifizetések évente, a mezőgazdasági terület után hektáronként ítéltetők oda a mezőgazdasági termelők számára az érintett területen folyó mezőgazdasági termelést sújtó hátrányokkal összefüggésben felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel teljes vagy részleges ellentételezése céljából.

A többletköltségeket és az elmaradt bevételt a hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal nem rendelkező területekkel való összevetés alapján, az 1307/2013/EU rendelet III. címének 3. fejezete szerinti kifizetések figyelembevételével kell kiszámítani.

A többletköltségek és az elmaradó jövedelem kiszámításakor a tagállamok – különösen indokolt esetekben – különbséget tehetnek a kifizetések szintje között az alábbiak figyelembevételével:

- a gazdálkodási tevékenységeket befolyásoló azonosított, állandó jellegű hátrányok súlyossága,
- a mezőgazdasági termelés rendszere.

(2) A kifizetések olyan mezőgazdasági termelőknek ítéltetők oda, akik vállalják, hogy mezőgazdasági tevékenységüket a 32. cikk alapján kijelölt területeken folytatják, és akik az 1307/2013/EU rendelet 9. cikke szerinti aktív mezőgazdasági termelőnek minősülnek.

(3) A kifizetések összegét az I. mellékletben megállapított minimális és maximális összeghatár között kell meghatározni. Ezek a kifizetések különösen indokolt esetekben növelhetők, figyelembe véve a vidékfejlesztési programokban megindokolandó egyedi körülményeket.

(4) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a kifizetések összege a mezőgazdasági üzemek területére vonatkozóan a programban meghatározandó küszöbérték felett fokozatosan csökkenjen, kivéve ha a támogatás a II. mellékletben foglaltak megfelelően csak a hektáronkénti évenkénti minimális kifizetésre korlátozódik.

Jogi személy vagy természetes vagy jogi személyek egy csoportja esetében a tagállamok e jogi személyek vagy csoportok tagjainak a szintjén fokozatosan csökkenthetik a kifizetések szintjét, feltéve, hogy:

- a) a nemzeti jog értelmében az egyes tagok – mindenekelőtt gazdasági, társadalmi és adózási jogállásuk tekintetében – a mezőgazdasági üzem-vezetői jogállással rendelkező egyéni mezőgazdasági termelők jogaihoz és kötelezettségeihez hasonló jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek; és
- b) az egyes tagok hozzájárultak a szóban forgó jogi személyek vagy csoportok mezőgazdasági szerkezeteinek megerősítéséhez.

(5) A (2) bekezdésben előírt kifizetéseken felül a tagállamok ezen intézkedés keretében 2014 és 2020 között támogatást nyújthatnak az olyan területeken gazdálkodó kedvezményezetteknek is, amelyek az 1698/2005/EK rendelet 36. cikke a) pontjának ii. alpontja értelmében a 2007–2013-as programozási időszakban támogathatók voltak. Az olyan területeken gazdálkodó kedvezményezettek esetében, amelyek a 32. cikk (3) bekezdésében említett új területmeghatározás alapján már nem minősülnek támogathatóknak, e támogatások egy legfeljebb négyéves időszak alatt fokozatosan csökkennek. Az említett időszak a 32. cikk (3) bekezdésében említett területmeghatározás lezárultánál időpontjában, de legkésőbb 2018-ban kezdődik. A kifizetések a 2007–2013-as programozási időszakra vonatkozó programban az 1698/2005/EK rendelet 36. cikke a) pontja ii. alpontjának megfelelően megállapított átlagos támogatás legfeljebb 80 %-ánál kezdődnek, és 2020-ban legfeljebb

20 %-on fejeződnek be. Amennyiben a támogatás szintje a fokozatos csökkenés következtében elérte 25 EUR összeget, a tagállamok a támogatást ezen a szinten tarthatják a fokozatos csökkentés időszakának végéig.

A területmeghatározás lezárultát követően a továbbra is támogatható minősülő területeken gazdálkodó kedvezményezettek az ezen intézkedés szerinti teljes támogatást megkapják.

32. cikk

A hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek kijelölése

(1) A tagállamok a (2), a (3) és a (4) bekezdésben foglaltak alapján az alábbi kategóriák szerint kijelölik a 31. cikkben előírt kifizetésekkel támogatható területeket:

- a) hegyvidéki területek;
- b) a hegyvidéki területeken kívüli egyéb, jelentős természeti hátrányokkal rendelkező területek; és
- c) egyéb, sajátos hátrányokkal rendelkező területek.

(2) A 31. cikk szerinti kifizetésekkel azok a hegyvidéki területek támogathatóak, amelyeket a földhasználat lehetőségeinek jelentős mértékű korlátozottsága és a termelési költségek észrevehetően magasabb volta jellemez az alábbiak miatt:

- a) a tengerszint feletti magasság miatt nagyon kedvezőtlen éghajlati körülmények, amelyek következtében lényegesen lerövidül a tenyésztési időszak;
- b) alacsonyabb tengerszint feletti magasságon a kérdéses terület nagyobb része a gépek használatához túl meredek, vagy nagyon költséges különleges berendezések használatát teszi szükségessé, vagy e két tényező kombinációja, mely esetben – noha az e tényezőkből eredő hátrányok külön-külön kevésbé súlyosak – a kettő kombinációja egyenértékű hátrányokat eredményez.

A 62. szélességi körtől északra lévő területek és egyes ezekkel szomszédos területek hegyvidéki területnek minősülnek.

(3) A hegyvidéki területeken kívüli területek akkor minősülnek jelentős természeti hátrányokkal rendelkező és ezáltal a 31. cikk szerinti kifizetésekkel támogatható területnek, ha a mezőgazdasági terület legalább 60 %-a megfelel a III. mellékletben felsorolt kritériumok legalább egyikének azáltal, hogy eléri a feltüntetett küszöbértéket.

E feltételek teljesítését helyi közigazgatási egységek szintjén (LAU 2-es szinten) vagy valamely olyan, egyértelműen körülhatárolt helyi egység szintjén kell biztosítani, amely egyetlen egyértelmű, egybefüggő, meghatározható gazdasági és közigazgatási identitással bíró földrajzi területet fed le.

Az e bekezdés által érintett területek meghatározása során a tagállamok objektív kritériumok alapján elvégzik a meghatározás finomhangolását abból a célból, hogy kizárják azokat a területeket, amelyeken megállapítást nyert az első albekezdésben említett jelentős természeti hátrányok megléte, ám e hátrányokat sikerült beruházások vagy gazdasági tevékenységek vagy a földterület igazoltan normális termőképessége révén felszámolni, vagy ha bizonyos termelési módszerek vagy gazdálkodási rendszerek ellentételezik a 31. cikk (1) bekezdésében említett bevételkiesést vagy többletköltséget.

(4) A (2) és a (3) bekezdésben említettek kivüli területek abban az esetben támogathatók a 31. cikk szerinti kifizetésekkel, ha sajátos hátrányok sújtják őket, és ha szükséges a földgazdálkodást folytatni a környezet védelme vagy javítása, a táj megőrzése és a térség idegenforgalmi potenciáljának fenntartása, illetve a partvidék védelme érdekében.

A sajátos hátrányokkal sújtott területeknek a természetes termelési feltételek szempontjából hasonló mezőgazdasági területekből kell állniuk, amelyek összterülete nem haladhatja meg az érintett tagállam területének 10 %-át.

Ezenfelül e bekezdés értelmében támogathatónak minősül egy terület, amennyiben:

- a mezőgazdasági terület legalább 60 %-a megfelel a III. mellékletben felsorolt kritériumok közül legalább kettőnek, a feltüntetett küszöbértéktől legfeljebb 20 %-os eltéréssel, vagy
- a mezőgazdasági terület legalább 60 %-a olyan területekből áll, amelyek teljesítenek a III. mellékletben felsorolt kritériumok közül legalább egyet a feltüntetett küszöbértéken belül, illetve olyan területekből áll, amelyek megfelelnek a III. mellékletben felsorolt kritériumok közül legalább kettőnek, a feltüntetett küszöbértéktől legfeljebb 20 %-os eltéréssel.

E feltételek teljesítését LAU2-es szinten vagy valamely olyan, egyértelműen körülhatárolt helyi egység szintjén kell biztosítani, amely egyetlen egyértelmű, egybefüggő, meghatározható gazdasági és közigazgatási identitással bíró földrajzi területet fed le. Az ezen albekezdés által érintett területek meghatározásakor a tagállamok elvégzik a 32. cikk (3) bekezdése szerinti finomhangolást. Az e albekezdés értelmében támogathatóknak minősülő területeket figyelembe kell venni a második albekezdésben említett 10 %-os küszöb kiszámításakor.

A fentiekől eltérve, az első albekezdés nem alkalmazandó azon tagállamokra, amelyek egész területe az 1698/2005/EK és az 1257/1999/EK rendelet értelmében vett sajátos hátrányokkal küzdő területnek minősül.

(5) A tagállamok vidékfejlesztési programjaikhoz csatolják a következőket:

- a) a meglévő vagy a módosított területmeghatározás a (2) és a (4) bekezdésben foglaltaknak megfelelően;
- b) a (3) bekezdésben említett területek új meghatározása.

33. cikk

Állatjólét

(1) Ezen intézkedés keretében azoknak a mezőgazdasági termelőknek ítéltetők oda állatjóléti kifizetések, akik önkéntes alapon vállalják olyan műveletek végrehajtását, amelyek egy vagy több állatjóléti kötelezettségvállalás teljesítéséből állnak, és akik az 1307/2013/EU rendelet 9. cikke szerinti aktív mezőgazdasági termelőnek minősülnek.

(2) Az állatjóléti kifizetések csak a 1306/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezete alapján megállapított vonatkozó kötelező előírásokon és egyéb vonatkozó kötelező követelményeken túlmutató kötelezettségvállalásokra terjednek ki. A programban azonosítani kell ezeket a vonatkozó követelményeket.

A szóban forgó kötelezettségvállalások teljesítését egytől hét éves időtartamig terjedő időszakokra kell vállalni, mely időtartam megújítható.

(3) A kifizetések odaítélésére évente kerül sor, és azok ellentételezést biztosítanak a mezőgazdasági termelők számára a vállalt kötelezettség következtében felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel egésze vagy egy része tekintetében. A kifizetések szükség esetén tranzakciós költségek fedezésére is fordíthatók az állatjóléti kötelezettségvállalásokra nyújtott támogatás legfeljebb 20 %-áig terjedő érték erejéig.

A támogatás összege nem haladhatja meg az I. mellékletben megállapított maximális összeget.

(4) Annak érdekében, hogy az állatjóléti kötelezettségvállalások összhangban álljanak az e területre vonatkozó átfogó uniós szakpolitikával, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el azon területek meghatározására vonatkozóan, amelyeken az állatjóléti kötelezettségvállalásoknak a termelési módszerek tekintetében magasabb szintű előírásokat kell biztosítaniuk.

34. cikk

Erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatások és természetmegőrzés

(1) Az ezen intézkedés keretében biztosított támogatás erdőterület-hektáronként ítéltetők oda azoknak a magán- és közjogi erdőgazdálkodóknak, valamint egyéb olyan magán- és közjogi szervezeteknek és társulásoknak, akik, illetve amelyek önkéntes alapon vállalják olyan műveletek végrehajtását, amelyek egy vagy több erdő-környezetvédelmi és éghajlati kötelezettségvállalás teljesítéséből állnak. Az állami tulajdonban lévő erdők esetében csak akkor ítéltetők oda támogatás, ha az adott erdővel magánjogi szervezet vagy települési önkormányzat gazdálkodik.

Azon erdőgazdálkodási üzemek esetében, amelyek mérete meghaladja a tagállamok által a vidékfejlesztési programjaikban meghatározandó küszöbértéket, az (1) bekezdés szerinti támogatásnak feltétele a Miniszteri Konferencia az európai erdők védelméről 1993. évi ülésén meghatározott fenntartható erdőgazdálkodással összhangban lévő erdőgazdálkodási üzemtervben vagy azzal egyenértékű eszközben foglalt releváns információk benyújtása.

(2) A kifizetések csak azokra a kötelezettségvállalásokra terjedhetnek ki, amelyek túlmutatnak a nemzeti erdőtervényben vagy más vonatkozó nemzeti jogszabályban meghatározott vonatkozó kötelező előírásokon. A programban minden ilyen követelményt azonosítani kell.

A kötelezettségvállalások teljesítését öt évtől hét évig terjedő időtartamra kell vállalni. Amennyiben azonban az szükséges és kellően indokolt, a tagállamok egyes kötelezettségvállalás-típusok tekintetében hosszabb időtartamot is meghatározhatnak vidékfejlesztési programjaikban.

(3) A kifizetések ellentételezést biztosítanak a kedvezményezettek számára a vállalt kötelezettségek következtében felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel egy része vagy egésze tekintetében. A kifizetések szükség esetén tranzakciós költségek fedezésére is fordíthatók az erdő-környezetvédelmi kötelezettségvállalásokra nyújtott támogatás legfeljebb 20 %-áig terjedő érték erejéig. A támogatás összege nem haladhatja meg a II. mellékletben megállapított maximális összeget.

A környezet védelmével kapcsolatos műveletek tekintetében, kellően indokolt esetekben támogatás átalány vagy egységenkénti egyszeri kifizetés formájában is nyújtható olyan kötelezettségvállalások esetén, amelyek a fák és az erdők kereskedelmi célú felhasználásáról való lemondásra irányulnak; a támogatást ebben az esetben a felmerült többletköltségek és az elmaradt bevétel alapján kell kiszámítani.

(4) Támogatás nyújtható köz- és magánjogi szervezetek részére az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére és javítására irányuló, az (1), a (2) és a (3) bekezdés hatálya alá nem tartozó műveletekre.

(5) Az EMVA keretében biztosított költségvetési források hatékony felhasználásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e cikk (4) bekezdése alapján támogatható művelettípusokra vonatkozóan.

35. cikk

Együttműködés

(1) Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatás azt a célt szolgálja, hogy előmozdítsa a legalább két szereplő részvételével megvalósuló együttműködés különböző formáit és különösen a következőket:

- a) együttműködésre irányuló megközelítések az uniós mezőgazdasági ágazat, erdőszeti ágazat és élelmiszerlánc különböző szereplői között, valamint egyéb olyan szereplők – többek között termelői csoportok, szövetkezetek és szakmaközi szervezetek – között, akik, illetve amelyek hozzájárulnak a vidékfejlesztési politika célkitűzéseinek és prioritásainak megvalósításához;
- b) klaszterek és hálózatok kiépítése;
- c) a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP 56. cikk szerinti operatív csoportjainak létrehozása és működtetése.

(2) Az (1) bekezdés alapján megvalósuló együttműködés különösen a következőkhöz kapcsolódik:

- a) kísérleti projektek;
- b) új termékek, gyakorlatok, folyamatok és technológiák kifejlesztése a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az erdőszeti ágazatban;
- c) kis gazdasági szereplők között a közös munkafolyamatok megszervezése és az eszközök és a források megosztása terén, valamint a vidéki turizmussal kapcsolatos turisztikai szolgáltatások fejlesztése és/vagy marketingje tekintetében folytatott együttműködés;
- d) horizontális és vertikális együttműködés az ellátási lánc szereplői között a rövid ellátási láncok és a helyi piacok létrehozása és fejlesztése érdekében;
- e) a rövid ellátási láncok és a helyi piacok fejlesztésével kapcsolatos, helyi kontextusban végrehajtott promóciós tevékenységek;
- f) az éghajlatváltozás mérséklése vagy az ahhoz való alkalmazkodás céljából végrehajtott közös fellépések;
- g) környezetvédelmi projektekre és alkalmazásban lévő környezetvédelmi gyakorlatokra irányuló közös megközelítések, a hatékony vízgazdálkodást, a megújuló energia alkalmazását és a mezőgazdasági tájkép megőrzését is ideértve;
- h) horizontális és vertikális együttműködés az ellátási lánc szereplői között az élelmiszer- és az energiatermelésben, valamint az ipari folyamatokban való felhasználásra szánt biomassza fenntartható biztosítása terén;
- i) az egy vagy több uniós vidékfejlesztési prioritás megvalósítását célzó, az 1303/2013/EU rendelet 2. cikkének (19) bekezdésében meghatározottaktól eltérő helyi fejlesztési stratégiáknak mindenekelőtt a köz- és a magánszférabeli, az 1303/2013/EU rendelet 32. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározottaktól eltérő partnerek csoportjai által történő végrehajtása;
- j) erdőgazdálkodási üzemtervek vagy azokkal egyenértékű eszközök kidolgozása;
- k) a mezőgazdasági termelői tevékenységek diverzifikálása, méghozzá az egészségügyi ellátással, a szociális integrációval, a közösség által támogatott mezőgazdasággal és a környezeti és élelmiszerügyi oktatással kapcsolatos tevékenységekre bontás formájában.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatás csak újonnan kiépített klaszterek és hálózatok számára, valamint olyan klaszterek és hálózatok számára ítéltető oda, amelyek számukra új tevékenységre kezdenek.

A (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti műveletekhez nyújtott támogatás egyéni gazdasági szereplők számára is odaítélhető, amennyiben erre a vidékfejlesztési program lehetőségét biztosít.

(4) A (2) bekezdés a) pontja szerinti kísérleti projektek és a (2) bekezdés b) pontja szerinti, az egyéni szereplők által a (3) bekezdésben előírtaknak megfelelően végrehajtott műveletek eredményeit terjeszteni kell.

(5) Ezen intézkedés keretében az alábbi, az (1) bekezdésben említett együttműködési formákhoz kapcsolódó költségek támogathatók:

a) az érintett területre vonatkozó tanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok költségei, valamint az üzleti terv, az erdőgazdálkodási üzemterv vagy az azzal egyenértékű eszköz, illetve az 1303/2013/EU rendelet 33. cikkében említettől eltérő helyi fejlesztési stratégia kidolgozásának költségei;

b) az érintett területen folytatott szervezési tevékenységek költségei valamely közös területi projekt megvalósíthatóvá tétele vagy egy projektnek a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó európai innovációs partnerségnek a 56. cikkben említett operatív csoportja általi végrehajtása érdekében. A klaszterek esetében a szervezési tevékenységek képzések szervezésére, a tagok közötti hálózatépítésre és új tagok beszerzésére is irányulhatnak;

c) az együttműködéshez kapcsolódó működési költségek;

d) az üzleti tervek, a környezetvédelmi tervek, az erdőgazdálkodási üzemtervek vagy azokkal egyenértékű eszközök, az 1303/2013/EU rendelet 33. cikkében említettől eltérő helyi fejlesztési stratégiák végrehajtásához kapcsolódó egyedi projektek közvetlen költségei, vagy egyéb innovációs – köztük tesztelési – célú fellépések közvetlen költségei;

e) promóciós tevékenységek költségei.

(6) Üzleti terv, környezetvédelmi terv, erdőgazdálkodási üzemterv vagy valamely azzal egyenértékű eszköz, illetve fejlesztési stratégia végrehajtása esetén a tagállamok a támogatást nyújthatják egy, az együttműködés költségeit és a végrehajtott projektek költségeit egyaránt magában foglaló keretösszeg formájában, vagy fedezhetik kizárólag az együttműködés költségeit, és a projekt végrehajtásának finanszírozásához más intézkedésekhez vagy más uniós alapokhoz tartozó pénzeszközöket használhatnak fel.

Amennyiben a támogatást keretösszeg formájában nyújtják és a végrehajtott projekt a típusa alapján egy e rendelet szerinti másik intézkedés hatálya alá tartozik, akkor alkalmazni kell a támogatás vonatkozó maximális összegét vagy mértékét.

(7) A különböző régiókban vagy tagállamokban található szereplők közötti együttműködés szintén támogatható.

(8) A támogatás időtartamát célszerű legfeljebb hét évre korlátozni; e rendelkezés alól – kellően indokolt esetekben – kivételt képezhetnek a kollektív környezetvédelmi fellépések.

(9) Az ezen intézkedés keretében megvalósuló együttműködés kombinálható az ugyanazon a területen az EMVA-tól eltérő uniós alapok által támogatott projektekkel. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy ne fordulhasson elő túlkompensáció ezen intézkedés más, nemzeti vagy uniós támogatási eszközökkel történő kombinálásával következtében.

(10) Az EMVA keretében biztosított költségvetési források hatékony felhasználásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a támogatható kísérleti projektek, klaszterek, hálózatok, rövid ellátási láncok és helyi piacok jellemzőinek részletesebb meghatározására vonatkozóan, valamint az e cikk (2) bekezdésében felsorolt művelet típusok támogatására vonatkozó feltételek tekintetében.

36. cikk

Kockázatkezelés

(1) Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatás a következőkre terjedhet ki:

a) kedvezőtlen éghajlati események, állat- vagy növénybetegségek, kártevőfertőzés vagy környezeti esemény által a mezőgazdasági termelőknek okozott gazdasági veszteségek ellen kötött termény-, állat- és növénybiztosítás biztosítási díjaihoz nyújtott pénzügyi hozzájárulások;

b) kölcsönös kockázatkezelési alapok számára kedvezőtlen éghajlati események, állat- vagy növénybetegségek, kártevőfertőzés vagy környezeti esemény által okozott gazdasági veszteségek mezőgazdasági termelők számára történő pénzügyi ellentételezéséhez nyújtott pénzügyi hozzájárulások;

c) kölcsönös kockázatkezelési alapok számára nyújtott pénzügyi hozzájárulások formájában biztosított jövedelemstabilizáló eszköz, amelynek célja ellentételezés nyújtása azoknak a mezőgazdasági termelőknek, akiknek jövedelme jelentős mértékben visszaesett.

(2) E cikk alkalmazásában „mezőgazdasági termelő”-nek az 1307/2013/EU rendelet 9. cikke szerinti aktív mezőgazdasági termelő tekintendő.

(3) Az (1) bekezdés b) és c) pontjának alkalmazásában a kölcsönös kockázatkezelési alap olyan, a tagsági viszonyal rendelkező mezőgazdasági termelők biztosítása céljából a tagállam által a nemzeti jogával összhangban akkreditált rendszer, amelynek keretében kompenzációs kifizetésben részesülnek azok a tagsági viszonyal rendelkező mezőgazdasági termelők, akik kedvezőtlen éghajlati események, állat- vagy növénybetegségek, kártevőfertőzés vagy környezeti esemény következtében gazdasági veszteségeket szenvedtek el, illetve akiknek jövedelme jelentős mértékben visszaesett.

(4) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy ne fordulhasson elő túlkompensáció ezen intézkedés más, nemzeti vagy uniós támogatási eszközökkel vagy magánbiztosítási rendszerekkel történő kombinálásával következtében.

(5) Az EMVA keretében biztosított költségvetési források hatékony felhasználásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 38. cikk (3) bekezdésének b) pontjában és a 39. cikk (4) bekezdésében említett, a kölcsönös kockázatkezelési alapok számára piaci feltételekkel nyújtott kölcsönök minimális és maximális futamidejének meghatározására vonatkozóan.

A Bizottság 2018. december 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács részére e cikk végrehajtásáról.

37. cikk

Termény-, állat- és növénybiztosítás

(1) A 36. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti támogatás kizárólag azon biztosítási szerződések esetében nyújtható, amelyek fedezik a megelőző három évben vagy a megelőző öt éves időszaknak a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlagában a mezőgazdasági termelő átlagos éves termésének több mint 30 %-át elpusztító kedvezőtlen éghajlati esemény, állat- vagy növénybetegség, kártevőfertőzés vagy környezeti esemény által okozott veszteségeket, illetve valamely, a növénybetegség vagy a kártevőfertőzés felszámolása vagy továbbterjedésének megakadályozása céljából a 2000/29/EK irányelv alapján elfogadott intézkedés által okozott veszteségeket. A mezőgazdasági termelő éves termelésének kiszámítására mutatók alkalmazhatók. Az alkalmazott számítási módszernek lehetővé kell tennie az egyes mezőgazdasági termelők adott évre vetített tényleges veszteségének megállapítását.

Az okozott kár mértékének felmérését a termékek egyes típusainak sajátos jellemzőihez lehet igazítani a következők alkalmazása révén:

- a) az egyes gazdaságok szintjén, illetve helyi, regionális vagy nemzeti szinten meghatározott biológiai mutatók (a biomassza-veszteség mennyisége) vagy a terméshozam csökkenésére vonatkozó egyenértékű mutatók, vagy
- b) helyi, regionális vagy nemzeti szinten meghatározott időjárási mutatók (például csapadékmennyiség és hőmérséklet).

(2) A kedvezőtlen éghajlati esemény bekövetkeztét, az állat- vagy növénybetegség vagy a kártevőfertőzés kitörését, illetve a környezeti esemény megtörténtét hivatalosan meg kell erősítenie az érintett tagállam illetékes hatóságának.

A tagállamok adott esetben előzetesen megállapíthatják azokat a kritériumokat, amelyek alapján e hivatalos megerősítést megadottnak kell tekinteni.

(3) Az állatbetegségek tekintetében a 36. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti pénzügyi hozzájárulás kizárólag az Állategészségügyi Világszervezet állatbetegségeket felsoroló jegyzékében vagy a 2009/470/EK határozat mellékletében szereplő betegségek esetén nyújtható.

(4) A kifizetett biztosítási összeg nem lehet magasabb, mint a 36. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett veszteségek pótlásának teljes költsége, és annak nyújtását nem szabad feltételként jövőbeli termelési tevékenység végzéséhez kötni, sem pedig azzal kapcsolatosan sajátos termelési módszereket vagy mennyiségeket kikötni.

A tagállamok megfelelő felső határok alkalmazásával korlátozhatják a biztosítási díj támogatható összegét.

(5) A támogatás mértéke nem haladhatja meg a II. mellékletben megállapított maximális mértéket.

38. cikk

Kedvezőtlen éghajlati események, állat- és növénybetegségek, kártevőfertőzések, valamint környezeti események esetére létrehozott kölcsönös kockázatkezelési alapok

(1) Ahhoz, hogy jogosult legyen támogatásra, az érintett kölcsönös kockázatkezelési alapnak meg kell felelnie a következő feltételeknek:

- a) a kölcsönös kockázatkezelési alapot az illetékes hatóság a nemzeti joggal összhangban akkreditálta;
- b) a kölcsönös kockázatkezelési alap átlátható politikát követ az alapba történő befizetések és az onnan történő kifizetések tekintetében;
- c) a kölcsönös kockázatkezelési alap egyértelmű szabályok alapján állapítja meg a felelősséget bármilyen felmerülő tartozás vonatkozásában.

(2) A tagállamok meghatározzák a kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásának és irányításának szabályait, különösen a mezőgazdasági termelőknek válság esetén nyújtott kompenzációs kifizetések, illetve a mezőgazdasági termelők jogosultsága tekintetében, valamint az említett szabályok betartásának felügyelete és monitoringja vonatkozásában. A tagállamok biztosítják, hogy a finanszírozásra vonatkozó szabályok kiterjenek a mezőgazdasági termelő gondatlansága esetén alkalmazandó szankciókra is.

A 36. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett események bekövetkeztét az érintett tagállam illetékes hatóságának hivatalosan meg kell erősítenie.

(3) A 36. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett pénzügyi hozzájárulások kizárólag a következőkhöz kapcsolódhatnak:

- a) a kölcsönös kockázatkezelési alap létrehozásával kapcsolatos igazgatási költségek, legfeljebb három évre elosztva, fokozatosan csökkentve;
- b) a kölcsönös kockázatkezelési alap által a mezőgazdasági termelők számára pénzügyi ellentételezésként kifizetett összegek. Ezenkívül a pénzügyi hozzájárulás kapcsolódhat a kölcsönös kockázatkezelési alap által a mezőgazdasági termelők számára válság esetén nyújtandó pénzügyi ellentételezés céljára, piaci feltételekkel felvett hitelek kamatainak fedezéséhez is.

A 36. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti támogatás kizárólag arra a célra nyújtható, hogy fedezze a megelőző három évben vagy a megelőző öt éves időszaknak a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlagában a mezőgazdasági termelő átlagos éves termésének több mint 30 %-át elpusztító kedvezőtlen éghajlati esemény, állat- vagy növénybetegség, kártevőfertőzés által, illetve a valamely növénybetegség, kártevőfertőzés vagy környezeti esemény felszámolása

vagy továbbterjedésének megakadályozása céljából a 2000/29/EK irányelv alapján elfogadott intézkedés által okozott veszteségeket. A mezőgazdasági termelő éves termelésének kiszámítására mutatók alkalmazhatók. Az alkalmazott számítási módszernek lehetővé kell tennie az egyes mezőgazdasági termelők adott évre vetített tényleges veszteségének a megállapítását.

A kezdő tőkeállományhoz közpénzből nem nyújtható hozzájárulás.

(4) Állatbetegségek esetében a 36. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti pénzügyi ellentételezés nyújtható az Állategészségügyi Világszervezet állatbetegségeket felsoroló jegyzékében, vagy a 2009/470/EK határozat mellékletében szereplő betegségek tekintetében.

(5) A támogatás mértéke nem haladhatja meg a II. mellékletben megállapított maximális támogatási mértéket.

A tagállamok korlátozhatják a támogatható költségeket a következők alkalmazásával:

- a) alaponként meghatározott felső határok;
- b) egységenként meghatározott megfelelő felső határok.

39. cikk

Jövedelemstabilizáló eszköz

(1) A 36. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti támogatás csak abban az esetben ítéltethető oda, ha az adott mezőgazdasági termelő esetében a jövedelem visszaesésének mértéke meghaladja a megelőző három év, illetve a megelőző ötéves időszaknak a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlaga alapján kiszámított átlagos éves jövedelem 30 %-át. A 36. cikk (1) bekezdése c) pontjának alkalmazásában a jövedelem a mezőgazdasági termelő által a piacon szerzett bevételek összege, amelybe beleértendő minden közpénzből származó támogatás, és amelyből le kell vonni az inputköltségeket. A kölcsönös kockázatkezelési alap által a mezőgazdasági termelők javára teljesített kifizetések a jövedelemvesztés kevesebb, mint 70 %-ának erejéig nyújthatnak ellentételezést abban az évben, amikor a termelő az ilyen támogatásra jogosultságot szerez.

(2) Ahhoz, hogy jogosult legyen támogatásra, az érintett kölcsönös kockázatkezelési alapnak meg kell felelnie a következő feltételeknek:

- a) a kölcsönös kockázatkezelési alapot az illetékes hatóság a nemzeti joggal összhangban akkreditálta;
- b) a kölcsönös kockázatkezelési alap átlátható politikát követ az alapba történő befizetések és az onnan történő kifizetések tekintetében;
- c) a kölcsönös kockázatkezelési alap egyértelmű szabályok alapján állapítja meg a felelősséget bármilyen felmerülő tartozás vonatkozásában.

(3) A tagállamok meghatározzák a kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásának és irányításának szabályait, különösen a mezőgazdasági termelőknek válság esetén nyújtott kompenzációs kifizetések tekintetében, valamint az említett szabályok betartásának felügyelete és monitoringja vonatkozásában. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a finanszírozásra vonatkozó szabályok kitérjenek a mezőgazdasági termelő gondatlanság esetén alkalmazandó szankciókra is.

(4) A 36. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett pénzügyi hozzájárulások kizárólag a következőkhöz kapcsolódhatnak:

- a) a kölcsönös kockázatkezelési alap létrehozásával kapcsolatos igazgatási költségek, legfeljebb három évre elosztva, fokozatosan csökkentve;
- b) a kölcsönös kockázatkezelési alap által a mezőgazdasági termelők számára pénzügyi ellentételezéseként kifizetett összegek. Ezenkívül a pénzügyi hozzájárulás kapcsolódhat a kölcsönös kockázatkezelési alap által a mezőgazdasági termelők számára válság esetén nyújtandó pénzügyi ellentételezés céljára, piaci feltételekkel felvett hitelek kamatainak fedezéséhez is. A kezdő tőkeállományhoz közpénzből nem nyújtható hozzájárulás.

(5) A támogatás mértéke nem haladhatja meg a II. mellékletben megállapított maximális mértéket.

40. cikk

A kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések finanszírozása Horvátország esetében

(1) Támogatásban részesíthetők az 1307/2013/EU rendelet 19. cikke értelmében kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetésekre jogosult mezőgazdasági termelők. Az említett cikkben megállapított feltételek az e cikk alapján nyújtandó támogatásokra is alkalmazandók.

(2) Az egyes mezőgazdasági termelők részére a 2014., a 2015., valamint a 2016. év vonatkozásában nyújtott támogatás összege nem haladhatja meg a következők közötti különbséget:

- a) a közvetlen kifizetéseknek a Horvátországban az érintett év vonatkozásában az 1307/2013/EU rendelet 17. cikkével összhangban alkalmazandó szintje; és
- b) a közvetlen kifizetések 2022-től alkalmazandó megfelelő szintjének 45 %-a.

(3) Az e cikk alapján a 2014., a 2015., valamint a 2016. év vonatkozásában nyújtott horvátországi támogatásokhoz biztosítható uniós hozzájárulás mértéke nem haladhatja meg az ország számára az EMVA keretében az egyes érintett évekre odaítélt teljes támogatás 20 %-át.

(4) Az EMVA-ból a közvetlen kifizetések kiegészítéseire nyújtott hozzájárulás mértéke nem haladhatja meg a 80 %-ot.

41. cikk

Az intézkedések végrehajtására vonatkozó szabályok

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyek az e szakaszban meghatározott intézkedések végrehajtására vonatkozó szabályokat tartalmazzák a következők tekintetében:

- a) a mezőgazdasági, illetve erdőgazdálkodási tanácsadási szolgáltatásokat, üzemvezetési vagy helyettesítési szolgáltatásokat nyújtó hatóságok vagy szervezetek kiválasztására irányuló eljárás, és a 15. cikkben említett, tanácsadási szolgáltatásokkal kapcsolatos intézkedés keretében nyújtott támogatás mértékének fokozatos csökkentése;

- b) az üzleti terv végrehajtása terén elért haladás tagállamok általi értékelése, a kifizetés módozatai, valamint a 19. cikkben említett, a vállalkozások fejlesztésére irányuló intézkedés keretében támogatott fiatal mezőgazdasági termelők más intézkedésekhez való hozzáférése vonatkozó részletes szabályok;
- c) a II. mellékletben használtaktól eltérő egységekre történő átváltás és az állatoknak a számosállat-egységekre (száe) való átváltása, a 28., 29., 33. és 34. cikkben említett intézkedések szerint;
- d) a többletköltségekre és az elmaradt bevételre vonatkozó általános feltevések alkalmazásának lehetősége a 28–31., 33. és 34. cikk szerinti intézkedések keretében, továbbá az elmaradt bevétel kiszámítására vonatkozó kritériumok;
- e) a támogatási összeg kiszámítása azokban az esetekben, amikor valamely művelet egynél több intézkedés keretében is támogatható.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 84. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

LEADER

42. cikk

LEADER helyi akciócsoportok

(1) A helyi akciócsoportok az 1303/2013/EU rendelet 34. cikkében említett feladatok mellett további, az irányító hatóság és/vagy a kifizető ügynökség által rájuk átruházott feladatokat is elláthatnak.

(2) A helyi akciócsoportok az illetékes kifizető ügynökségtől kérhetik előleg kifizetését, amennyiben erre a vidékfejlesztési program lehetőséget biztosít. Az előlegek összege nem haladhatja meg a működési és a szervezési költségek fedezéséhez közpénzekből nyújtott támogatás 50 %-át.

43. cikk

LEADER kezdőcsomag

A 2007–2013-as programozási időszakban LEADER-projekt végrehajtásában részt nem vevő helyi közösségek esetében a LEADER helyi fejlesztésre vonatkozó támogatásnak része lehet egy „LEADER kezdőcsomag” is. A „LEADER kezdőcsomag” a kapacitásépítés és a kisebb kísérleti projektek támogatását szolgálja. A „LEADER kezdőcsomag” keretében való támogatásnak nem feltétele LEADER helyi fejlesztési stratégia benyújtása.

44. cikk

A LEADER keretében folytatott együttműködési tevékenységek

(1) Az 1303/2013/EU rendelet 35. cikkének (1) bekezdésében említett támogatás a következő célokra ítéltető oda:

- a) egy adott tagállamon belüli együttműködési projektek (területek közötti együttműködés), vagy több tagállam területei közötti vagy harmadik országok területeivel megvalósuló együttműködési projektek (transznacionális együttműködés);
- b) előkészítő technikai támogatás területek közötti és transznacionális együttműködési projektek számára, azzal a feltétellel, hogy a helyi akciócsoportok igazolni tudják, hogy konkrét projekt végrehajtását tervezik.

(2) Más helyi akciócsoportok mellett a következők tartozhatnak még valamely helyi akciócsoport partnerei közé az EMVA keretében:

- a) köz- és magánszférabeli helyi partnerek vidéki területen működő csoportjai, amelyek az Unió területén vagy azon kívül helyi fejlesztési stratégiát hajtanak végre;
- b) köz- és magánszférabeli helyi partnerek nem vidéki területen működő csoportjai, amelyek helyi fejlesztési stratégiát hajtanak végre.

(3) Azokban az esetekben, amikor az együttműködési projektet nem a helyi akciócsoportok választják ki, a tagállamok folyamatos pályázati rendszert hoznak létre.

Legkésőbb két évvel a vidékfejlesztési programjaik elfogadását követően közzéteszik a transznacionális együttműködési projektek kiválasztásával kapcsolatos nemzeti vagy regionális közigazgatási eljárásokat és a támogatható költségek jegyzékét.

Az illetékes hatóságnak az együttműködési projekt jóváhagyásáról szóló határozatot legkésőbb négy hónappal a projektpályázat benyújtásának időpontját követően kell meghoznia.

(4) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a jóváhagyott transznacionális együttműködési projektekről.

II. FEJEZET

Több intézkedésre vonatkozó közös rendelkezések

45. cikk

Beruházások

(1) Ahhoz, hogy a beruházási műveletek az EMVA keretében támogathatók legyenek, az adott beruházástípusra vonatkozó jogszabályoknak megfelelően előzetesen értékelni kell a várható környezeti hatást, amennyiben a beruházás valószínűleg kedvezőtlen hatást gyakorol a környezetre.

(2) Kizárólag a következő kiadások támogathatók az EMVA keretében:

- a) ingatlan építése, szerzése – a lízinget is beleértve – vagy fejlesztése;
- b) új gépek és berendezések vásárlása vagy lízingelése, az adott eszköz piaci értékének erejéig;

c) az a) és a b) pontban említett kiadásokhoz kapcsolódó általános költségek, például az építések, mérnökök díjai, tanácsadási díjak, a környezeti és a gazdasági fenntarthatóságra vonatkozó tanácsadással kapcsolatos díjak, megvalósíthatósági tanulmányok költségeit is beleértve. A megvalósíthatósági tanulmányok abban az esetben is elszámolható kiadásnak minősülnek, ha a bennük foglalt eredmények következtében nem merülnek fel az a) és a b) pont szerinti kiadások;

d) a következő immateriális beruházások: számítógépes szoftverek megvásárlása vagy kifejlesztése, valamint szabadalmak, licencek, szerzői jogok és védjegyek megszerzése;

e) az erdőgazdálkodási üzemtervek vagy azokkal egyenértékű eszközök kidolgozásának költségei.

(3) Mezőgazdasági beruházások esetében nem nyújtható beruházási támogatás mezőgazdasági termelői jogok, támogatási jogosultságok, állatok és egynyári növények megvásárlásához, valamint az említett növények telepítéséhez. A természeti katasztrófák vagy egyéb katasztrófaesemények által károsított mezőgazdasági termelési potenciálnak a 18. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti helyreállítása esetén azonban az állatok vásárlására fordított kiadások is támogatható kiadásnak minősülhetnek.

(4) Amennyiben arra a vidékfejlesztési program lehetőséget biztosít, a beruházáshoz kapcsolódó támogatások kedvezményezettjei kérhetik az illetékes kifizető ügynökségtől a beruházáshoz kapcsolódó, közpénzből nyújtott támogatás legfeljebb 50 %-ának megfelelő összegű előleg kifizetését.

(5) Támogatható kiadásnak minősülhet a mezőgazdasági vagy erdészeti ágazatban megvalósuló új, az 1303/2013/EU rendelet 37. cikkével összhangban létrehozott pénzügyi eszközön keresztül EMVA-támogatásban részesülő beruházáshoz kapcsolódó járulékos forgótőke. Az ilyen támogathatónak minősülő kiadások nem haladhatják meg a beruházás tekintetében támogatható kiadások teljes összegének 30 %-át. Az erre vonatkozó kérelmet részletesen meg kell indokolni.

(6) Egyes beruházástípusok sajátos jellemzőinek figyelembevételére érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek egyrészt megállapítják azon feltételeket, amelyek teljesülése esetén egyéb, lízingszerződésekkel, használt berendezésekkel kapcsolatos költségek is támogatható kiadásoknak tekinthetők, másrészt pedig meghatározzák a megújuló energiahoz kapcsolódó infrastruktúrák támogatható típusait.

46. cikk

Öntözéssel kapcsolatos beruházások

(1) E rendelet 45. cikkének sérelme nélkül, az új és a már meglévő öntözött területeken történő öntözés esetén kizárólag azok a beruházások minősülnek támogatható kiadásnak, amelyek megfelelnek az e cikkben foglalt feltételeknek.

(2) A víz-keretirányelvben foglaltak szerint előírt vízgyűjtő-gazdálkodási tervről értesítették a Bizottságot azon terület egésze vonatkozásában, ahol a beruházásra sor kerül majd, és bármely egyéb olyan terület vonatkozásában is, ahol a beruházás hatást gyakorolhat a környezetre. A vízgyűjtő-gazdálkodási terv alapján a víz-keretirányelv 11. cikkével összhangban hatályba lépő, valamint a mezőgazdasági ágazat szempontjából releváns intézkedéseket részletesen meghatározták a vonatkozó intézkedési programban.

(3) Rendelkezésre áll, vagy a beruházás részeként ki kell építeni egy olyan vízfogyasztás-mérő rendszer, amely a támogatott beruházás szintjén lehetővé teszi a vízfogyasztás mérését;

(4) A meglévő öntözőberendezések vagy a meglévő öntözőrendszerek részeinek fejlesztésére irányuló beruházások kizárólag akkor támogathatók, ha az előzetes értékelés azt állapítja meg, hogy azok a meglévő berendezés vagy rendszer műszaki paramétereiből kiindulva legkevesebb 5 és 25 % közé tehető mértékű potenciális vízmegtakarítást eredményeznek majd.

Ha a beruházás olyan, talajvízből vagy felszíni vizekből álló víztesteket érint, amelyek a vonatkozó vízgyűjtő-gazdálkodási tervben vízmennyiséggel kapcsolatos okok miatt jónál rosszabb minősítést kaptak, akkor:

a) a beruházásnak biztosítania kell, hogy a beruházás szintjén hatékonyan csökkenjen a vízfogyasztás mértéke, mégpedig legalább a által lehetővé tett potenciális vízmegtakarítás 50 %-ának megfelelő mértékben; és

b) a beruházás, amennyiben az egyetlen mezőgazdasági üzemet érint, azt is biztosítania kell a, hogy az üzem teljes vízfogyasztása a beruházás szintjén lehetővé tett potenciális vízmegtakarítás legalább 50 %-ának megfelelő mértékben csökkenjen. Az üzem teljes vízfogyasztásába az üzem által értékesített víz is beletartozik.

A (4) bekezdésben meghatározott feltételek egyike sem alkalmazandó a meglévő öntözőberendezésekre irányuló olyan beruházásokra, amelyek csak az energiahatékonyságot érintik, sem a tározók létrehozására irányuló beruházásokra, sem pedig az újrahasznosított víz használatára irányuló olyan beruházásokra, amelyek nem érintenek talajvíztestet vagy felszínvíz-testet.

(5) Az öntözött területek nettó növekedését eredményező és talajvízből vagy felszíni vizekből álló víztestet érintő beruházások kizárólag abban az esetben támogathatók, ha:

a) az érintett víztest a vonatkozó vízgyűjtő-gazdálkodási tervben nem kapott jónál rosszabb minősítést vízmennyiséggel kapcsolatos okok miatt;

b) környezeti elemzés bizonyítja, hogy a beruházás nem jár majd jelentősebb kedvezőtlen hatással a környezetre nézve; a környezeti hatáselemzést az illetékes hatóság végzi el vagy ő hagyja jóvá, és az hasonló agronómiai tulajdonságokkal rendelkező üzemek csoportjaira is vonatkozhat.

Az öntözött terület nettó növekedésének meghatározása céljából az olyan, aktuálisan nem öntözött – a programban megállapítandó és indokolandó – területek is, amelyeken a közelmúltban öntözőberendezés működött, öntözött területnek minősíthetők.

(6) Az (5) bekezdés a) pontjától eltérve, a mezőgazdasági üzemek öntözött területének nettó növekedését eredményező beruházások abban az esetben is támogathatók, ha:

- a) a beruházások a meglévő öntözőberendezések vagy a meglévő öntözőrendszerek részeinek fejlesztésére irányuló olyan beruházásokkal párosulnak, amelyek esetében az előzetes értékelés azt állapítja meg, hogy azok a meglévő berendezés vagy rendszer műszaki paramétereiből kiindulva legkevesebb 5 és 25 % közé tehető mértékű potenciális vízmegtakarítást eredményeznek, és
- b) a beruházás egésze a beruházás teljes szintjén a vízfogyasztás mértékének hatékony csökkenését biztosítja, mégpedig a meglévő öntözőberendezések vagy a meglévő öntözőrendszerek részeinek fejlesztésére irányuló beruházás által lehetővé tett potenciális vízmegtakarítás legalább 50 %-ának megfelelő mértékben.

További eltéréssel élve, az (5) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel nem alkalmazandó az olyan új öntözőberendezések létesítésére irányuló beruházásokra, amelyek vízellátása már meglévő tározóból történik, és amelyeket az illetékes hatóságok 2013. október 31. előtt hagytak jóvá, amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek:

- a tározó szerepel az érintett vízgyűjtő-gazdálkodási tervben, és vonatkoznak rá a víz-keretirányelv 11. cikke (3) bekezdésének e) pontjában megállapított kontrollkövetelmények;
- 2013. október 31-én vagy a tározóból történő maximális vízkivételre vonatkozó határérték, vagy a tározó által érintett víztestekre vonatkozóan előírt minimális áramlási szint volt hatályban,
- a maximális határérték vagy az előírt minimális áramlási szint megfelel a víz-keretirányelv 4. cikkében megállapított feltételeknek, valamint
- a szóban forgó beruházás nem eredményez a 2013. október 31-én hatályban lévő maximális határértéket meghaladó vízkivételt, sem pedig az érintett víztestekre vonatkozóan 2013. október 31-én hatályos, előírt minimális áramlási szint csökkenését.

47. cikk

A területalapú kifizetésekre vonatkozó szabályok

(1) Azon hektárok száma, amelyekhez valamely, a 28., a 29., illetve a 34. cikk alapján vállalt kötelezettség kapcsolódik, évről évre változhat, amennyiben:

- a) erre a vidékfejlesztési program lehetőséget biztosít;

- b) a szóban forgó kötelezettségvállalás nem meghatározott parcellákra vonatkozik;
- c) ez nem veszélyezteti a kötelezettségvállalás célkitűzésének teljesítését.

(2) Amennyiben a kötelezettségvállalás által érintett földterület egészét vagy egy részét, illetve a mezőgazdasági üzem egészét másik személyre ruházzák át a kötelezettségvállalási időszak alatt, a kötelezettségnek vagy a kötelezettség átruházott földterületnek megfelelő részének a teljesítését átvállalhatja az említett másik személy a szóban forgó időszak hátralévő része tekintetében, illetve a kötelezettségvállalás érvényét vesztheti, és a kötelezettségvállalás érvényességének időtartama tekintetében nem követelhető visszatérítés.

(3) Amennyiben a mezőgazdasági üzem vagy annak egy részének újraparcellázása, illetve a mezőgazdasági üzemre vagy annak egy részére vonatkozó állami birtokrendezési intézkedések vagy az illetékes hatóságok által jóváhagyott birtokrendezési intézkedések következtében a kedvezményezett a továbbiakban már nem tudja teljesíteni az általa vállalt kötelezettségeket, a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a kötelezettségvállalásokat a mezőgazdasági üzem új helyzetéhez lehessen igazítani. Ha ez a kiigazítás lehetetlennek bizonyul, a kötelezettségvállalás érvényét veszti, és a kötelezettségvállalás érvényességének időtartama tekintetében nem követelhető visszatérítés.

(4) A kapott támogatást vis maior, valamint az 1306/2013/EU rendelet 2. cikkében említett kivételes körülmények fennállása esetén nem kell visszafizetni.

(5) A teljes mezőgazdasági üzem átruházásának eseteit illetően a (2) bekezdés, továbbá a (4) bekezdés a 33. cikk szerinti kötelezettségvállalásokra is alkalmazandó.

(6) A területalapú intézkedések hatékony végrehajtásának biztosítása és az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 28., 29., 33. és 34. cikkben említett intézkedések szerinti kötelezettségvállalások átalakítására vagy kiigazítására alkalmazandó feltételekre és azon egyéb helyzetek meghatározására vonatkozóan, amelyekben a támogatást nem kell visszafizetni.

48. cikk

Felülvizsgálati záradék

Felülvizsgálati záradékról kell rendelkezni a 28., 29., 33. és 34. cikk alapján végzett műveletek vonatkozásában annak biztosítására, hogy az érintett műveletek kiigazításra kerüljenek, amennyiben módosulnak azok a szóban forgó cikkekben említett vonatkozó kötelező előírások, követelmények vagy kötelezettségek, amelyeken a kötelezettségvállalásoknak túl kell mutatniuk. A felülvizsgálati záradék alkalmazandó azokra a kiigazításokra is, amelyek az 1307/2013/EU rendelet 43. cikkében említett gyakorlatok kettős finanszírozásának elkerülése érdekében szükségessé válnak az említett gyakorlatok módosítása esetén.

A 28., 29., 33. és 34. cikk alapján végrehajtott, a jelenlegi programozási időszakon túlnyúló műveletek esetében felülvizsgálati záradékról kell rendelkezni annak érdekében, hogy az érintett műveletek a következő programozási időszak jogi keretének megfelelően kiigazíthatók legyenek.

Ha a kedvezményezett nem fogadja el a kiigazítást, a kötelezettségvállalás érvényét veszti, és a kötelezettségvállalás érvényeségének időtartama tekintetében nem követelhető visszatérítés.

49. cikk

A műveletek kiválasztása

(1) Az 1303/2013/EU rendelet 34. cikke (3) bekezdése d) pontjának sérelme nélkül, a vidékfejlesztési program irányító hatósága a monitoring-bizottsággal folytatott konzultációt követően meghatározza a műveletekre vonatkozó kiválasztási kritériumokat. Törekedni kell arra, hogy a kiválasztási kritériumok biztosítsák a kérelmezők közötti egyenlő bánásmódot, a pénzügyi források megfelelőbb felhasználását és az intézkedések céljainak az uniós vidékfejlesztési prioritásokkal összhangban történő meghatározását. A kiválasztási kritériumok meghatározásakor és alkalmazásakor a művelet nagysága kapcsán figyelembe kell venni az arányosság elvét.

(2) A műveletek kiválasztásáért felelős tagállami hatóság – a 28–31., 33–34. és 36–39. cikk szerinti műveletek kivételével – gondoskodik arról, hogy a műveletek kiválasztása az (1) bekezdésben említett kiválasztási kritériumok alapján, átlátható és megfelelően dokumentált eljárásnak megfelelően történjék.

(3) Adott esetben a kedvezményezettek pályázati felhívás alapján, gazdasági és környezeti hatékonysági szempontokat alkalmazva választhatók ki.

50. cikk

A vidéki térség fogalmának meghatározása

E rendelet alkalmazásában a vidéki térség fogalmát az irányító hatóság határozza meg a program szintjén. Kellően indokolt esetben a tagállamok egy bizonyos intézkedés vagy művelet típus tekintetében szintén megállapíthatnak ilyen fogalom meghatározást.

III. FEJEZET

Technikai segítségnyújtás és hálózatépítés

51. cikk

A technikai segítségnyújtás finanszírozása

(1) Az 1306/2013/EU rendelet 6. cikkének megfelelően az EMVA-ból évente szétosztható pénzeszközök legfeljebb 0,25 %-a fordítható az 1303/2013/EU rendelet 58. cikkében említett feladatok finanszírozására, beleértve az 52. cikkben említett európai vidékfejlesztési hálózat és az 53. cikkben említett EIP-hálózat létrehozásához és működtetéséhez kapcsolódó költségek finanszírozását is, a Bizottság kezdeményezésére és/vagy annak nevében.

Az EMVA finanszírozhatja továbbá az 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 41. cikkének (2) bekezdésében előírt, az uniós minőségrendszerek által alkalmazott jelölésekhez és szimbólumokhoz kapcsolódó fellépéseket is.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1151/2012/EU rendelete (2012. november 21.) a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről (HL L 343., 2012.12.14., 1. o.)

Ezeket a fellépéseket a 966/2012/EU, EURATOM európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ 58. cikkével, valamint az említett rendelet bármely más olyan rendelkezésével, és az említett rendeletnek azon végrehajtási rendelkezéseivel összhangban kell megvalósítani, amelyek a költségvetés e végrehajtási formája esetében alkalmazandók.

(2) A tagállamok kezdeményezésére az egyes vidékfejlesztési programok teljes összegének legfeljebb 4 %-a az 1303/2013/EU rendelet 59. cikkében említett feladatok, valamint a 32. cikkben említett, hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek meghatározásának előkészítő munkálataihoz kapcsolódó költségek fedezésére fordítható.

Az 1306/2013/EU rendelet 9. cikke szerinti tanúsító szervezetekhez kapcsolódó költségek e bekezdés alapján nem támogatathatók.

Ezen a 4 %-os határértéken belül fenn kell tartani egy összeget az 54. cikkben említett nemzeti vidékfejlesztési hálózat létrehozására és működtetésére.

(3) Amennyiben a vidékfejlesztési programok kevésbé fejlett régiókat és egyéb régiókat egyaránt magukban foglalnak, a technikai segítségnyújtáshoz biztosított, az 59. cikk (3) bekezdésében említett EMVA-hozzájárulási mérték meghatározásakor figyelembe lehet venni, hogy számukat tekintve mely típusú régiók dominálnak a programban.

52. cikk

Európai vidékfejlesztési hálózat

(1) Az 51. cikk (1) bekezdésével összhangban európai vidékfejlesztési hálózat jön létre az uniós szintű vidékfejlesztés területén tevékenykedő nemzeti hálózatok, szervezetek és közigazgatási szervek hálózatba szervezése céljából.

(2) Az európai vidékfejlesztési hálózaton keresztül megvalósuló hálózatépítés a következő célokat szolgálja:

- valamennyi érdekelt fél, és különösen a mezőgazdaságban, az erdészeti ágazatban és más, a vidékfejlesztésben érdekelt felek fokozottabb bevonása a vidékfejlesztés végrehajtásába;
- a vidékfejlesztési programok minőségének javítása;
- hozzájárulás a szélesebb közvéleménynek a vidékfejlesztési politika előnyeiről való tájékoztatásához;
- a vidékfejlesztési programok értékelésének támogatása.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.)

- (3) A hálózat a következő feladatokat látja el:
- a) a vidékfejlesztési fellépésekre vonatkozó információk összegyűjtése, elemzése és terjesztése;
  - b) az értékelési folyamatokkal, valamint az adatgyűjtéssel és -kezeléssel kapcsolatos támogatás biztosítása;
  - c) a bevált vidékfejlesztési gyakorlatok – köztük az értékelési módszerekkel és eszközökkel kapcsolatos gyakorlatok – összegyűjtése, megszilárdítása és terjesztése uniós szinten;
  - d) tematikus csoportok és/vagy műhelyek létrehozása és működtetése a szakmai tapasztalatszere elősegítése és a vidékfejlesztési politika végrehajtásának, monitoringjának és továbbfejlesztésének támogatása céljából;
  - e) tájékoztatás nyújtása az uniós és a harmadik országbeli vidéki térségek helyzetének alakulásáról;
  - f) uniós szintű találkozók és szemináriumok szervezése a vidékfejlesztésben tevékenyen közreműködők számára;
  - g) a nemzeti hálózatok és a transznacionális együttműködési kezdeményezések támogatása, valamint a vidékfejlesztés területén harmadik országok hálózataival folytatandó tevékenység- és tapasztalatszere támogatása;
  - h) kifejezetten a helyi akciócsoportok esetében:
    - i. szinergiák teremtése a megfelelő hálózatok által a kapacitásépítési fellépések és a tapasztalatszere tekintetében nemzeti vagy regionális szinten, illetve mindkét szinten végrehajtott tevékenységekkel, továbbá
    - ii. együttműködés az ERFA, az ESZA és az ETHA által létrehozott, hálózatépítéssel és technikai segítségnyújtással foglalkozó helyi fejlesztési szervezetekkel az általuk folytatott helyi fejlesztési tevékenységek és transznacionális együttműködés tekintetében.
- (4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az európai vidékfejlesztési hálózat szervezeti felépítését és működési szabályait. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 84. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

53. cikk

Az Európai Innovációs Partnerség hálózat

(1) Az 51. cikk (1) bekezdésének megfelelően európai innovációs partnerségi hálózat jön létre az 55. cikkben említett, a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP támogatása céljából. A hálózat lehetővé teszi az operatív csoportok, tanácsadók és kutatók közötti hálózatépítést.

(2) Az EIP-hálózat célja, hogy:

- a) előmozdítsa a szakmai tapasztalatszere, valamint a bevált gyakorlatok cseréjét;
- b) párbeszédet alakítson ki a mezőgazdasági termelők és a kutatói közösség között, és megkönnyítse az összes érdekelt fél bevonását az ismeretszere folyamatába.

(3) Az EIP-hálózat a következő feladatokat látja el:

- a) az EIP-vel kapcsolatos technikai információs szolgálat (help desk) működtetése és információk nyújtása a legfontosabb szereplők számára;
- b) az operatív csoportok létrehozásának ösztönzése és tájékoztatás az uniós szakpolitikák által kínált lehetőségekről;
- c) klaszterkezdeményezések és kísérleti vagy demonstrációs projektek létrehozásának a megkönnyítése, amelyek egyebek mellett a következőkre irányulhatnak:
  - i. nagyobb mértékű mezőgazdasági termelékenység, gazdasági életképesség, fenntarthatóság, termelés és erőforrás-hatékonyság;
  - ii. a bioalapú gazdaságot támogató innováció;
  - iii. biológiai sokféleség, ökoszisztéma-szolgáltatások, talajműködés és fenntartható vízgazdálkodás;
  - iv. innovatív termékek és az integrált ellátási láncra irányuló szolgáltatások;
  - v. új termék- és piaci lehetőségek feltárása az elsődleges termelők számára;
  - vi. élelmiszer-minőség, élelmiszer-biztonság és egészséges étkezés;
  - vii. a betakarítás utáni veszteségek és az élelmiszer-pazarlás csökkentése;

d) információk gyűjtése és terjesztése az EIP területén, az innovációval és a tudásmegosztással kapcsolatos kutatási eredmények és új technológiák területét és az innováció területén harmadik országokkal folytatott információszere is beleértve.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az EIP-hálózat szervezeti felépítését és működési szabályait. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 84. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

54. cikk

Nemzeti vidékfejlesztési hálózat

(1) Minden tagállam nemzeti vidékfejlesztési hálózatot hoz létre, amely összefogja a vidékfejlesztéssel foglalkozó szervezeteket és közigazgatási szerveket. Az 1303/2013/EU rendelet 5. cikkében említett partnerségek szintén részét képezik a nemzeti vidékfejlesztési hálózatnak.

A regionális programokat alkalmazó tagállamok egyedi programot nyújthatnak be jóváhagyásra nemzeti vidékfejlesztési hálózatuk létrehozása és működtetése céljából.

(2) A nemzeti vidékfejlesztési hálózaton keresztül megvalósuló hálózatépítés a következő célokat szolgálja:

- a) az érdekelt felek fokozottabb bevonása a vidékfejlesztés végrehajtásába;
- b) a vidékfejlesztési programok végrehajtása minőségének javítása;
- c) a szélesebb közvéleménynek és a potenciális kedvezményezetteknek a vidékfejlesztési politikáról és a finanszírozási lehetőségekről való tájékoztatása;
- d) az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az élelmiszer-termelésben, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben.

(3) Az EMVA-ból az 51. cikk (3) bekezdése alapján nyújtott támogatás a következőkre használható fel:

- a) a hálózat működtetéséhez szükséges struktúrák;
- b) legalább az alábbiakra kiterjedő cselekvési tervek kidolgozása és végrehajtása:
  - i. a vidékfejlesztési programok valamennyi prioritását lefedő, példaként szolgáló projektek gyűjteményével kapcsolatos tevékenységek;
  - ii. a tematikus információknak és az elemzési eredményeknek a vidékfejlesztésben érdekelt felek közötti cseréjének előmozdításával, valamint a megállapítások megosztásával és terjesztésével kapcsolatos tevékenységek;
  - iii. a képzés és hálózatépítés helyi akciócsoportok számára történő biztosításával, és különösen a területek közötti és transznacionális együttműködéshez való technikai segítségnyújtással, a helyi akciócsoportok közötti együttműködés előmozdításával a 35. cikkben említett intézkedésben való részvétel érdekében és a partnerkeresés megkönnyítésével kapcsolatos tevékenységek;
  - iv. a hálózatépítés tanácsadók és az innovációt támogató szolgáltatások számára történő biztosításával kapcsolatos tevékenységek;
  - v. a monitoring és értékelés megállapításainak megosztásával és terjesztésével kapcsolatos tevékenységek;

vi. kommunikációs terv, amely a vidékfejlesztési programra vonatkozó, a nyilvánossággal való megismertetésre és a tájékoztatásra irányuló, az irányító hatósággal egyetértésben végrehajtott intézkedéseket, valamint a szélesebb közönséget megcélzó tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket is magában foglal;

vii. az európai vidékfejlesztési hálózatban való részvétellel és az ahhoz való hozzájárulással kapcsolatos tevékenységek.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogad el a nemzeti vidékfejlesztési hálózatok létrehozására és működésére, továbbá az (1) bekezdésben említett egyedi programok tartalmára vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 84. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

IV. CÍM

A MEZŐGAZDASÁG TERMELÉKENYSÉGÉT ÉS FENNTARTHATÓSÁGÁT CÉLZÓ EIP

55. cikk

Célok

(1) A mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP:

- a) előmozdítja az erőforrás-hatékony, gazdaságilag életképes, termelékeny, versenyképes, alacsony szén-dioxid-kibocsátású, éghajlatbarát és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes, az agrár-ökológiai gazdálkodási rendszerek irányába haladó és a gazdálkodáshoz és erdőgazdálkodáshoz nélkülözhetetlen alapvető természeti erőforrásokkal összhangban működő mezőgazdasági és erdőszeti ágazat megteremtését;
- b) hozzájárul a folyamatos és fenntartható élelmiszer-, takarmány- és bioanyag-ellátás biztosításához, beleértve mind a meglévő, mind az új típusokat;
- c) javítja a környezet megóvására, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló folyamatokat;
- d) kapcsolatokat teremt az élvonalbeli kutatás eredményeként rendelkezésre álló ismeretek és technológiák, valamint a mezőgazdasági termelők, az erdőgazdálkodók, a vidéki közösségek, a vállalkozások, a nem kormányzati szervezetek és a tanácsadók között.

(2) A mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP a következő tevékenységeken keresztül törekszik céljai megvalósítására:

- a) értéktöbblet létrehozása a kutatás és a gazdálkodási gyakorlat közötti kapcsolat szorosabbá tétele, valamint a rendelkezésre álló innovációs intézkedések szélesebb körben történő felhasználásának előmozdítása révén;

b) az innovatív megoldások gyorsabban és szélesebb körben történő gyakorlati megvalósítására való ösztönzés, továbbá

c) a tudományos közösség tájékoztatása a gazdálkodási gyakorlathoz kapcsolódó kutatási igényekről.

(3) Az EMVA a 35. cikkben foglaltaknak megfelelően, az 56. cikkben említett EIP operatív csoportok és az 53. cikkben említett EIP-hálózat támogatása révén hozzájárul a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP céljainak eléréséhez.

56. cikk

Operatív csoportok

(1) Az EIP operatív csoportok részét képezik a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP-nek. A csoportokat érdekelt szereplők, például olyan mezőgazdasági termelők, kutatók, tanácsadók, valamint a mezőgazdasági és az élelmiszeripari ágazatban működő olyan vállalkozások hozzák létre, akik/ amelyek releváns szerepet töltenek be az EIP célkitűzéseinek teljesítése szempontjából.

(2) Az EIP operatív csoportok olyan belső eljárásokat állapítanak meg, amelyek biztosítják a csoportok működésének és döntéshozatalának átláthatóságát, és az összeférhetetlenséget előidéző helyzetek kialakulásának elkerülését.

(3) A tagállamok a programjuk keretében eldöntik, hogy milyen mértékben támogatják az operatív csoportokat.

57. cikk

Az operatív csoportok feladatai

(1) Az EIP operatív csoportok tervet dolgoznak ki, amely magában foglalja a következőket:

- a) a kidolgozandó, tesztelendő, kiigazítandó vagy végrehajtandó innovatív projekt ismertetése;
- b) a várt eredmények és az EIP-nek a termelékenység fokozásával és a fenntartható erőforrás-gazdálkodással kapcsolatos célkitűzéséhez való hozzájárulás ismertetése.

(2) Innovatív projektjeik végrehajtása során az operatív csoportok:

- a) innovatív intézkedések kidolgozására és végrehajtására vonatkozó döntéseket hoznak; továbbá
- b) innovatív intézkedéseket hajtanak végre a vidékfejlesztési programok keretében finanszírozott intézkedéseken keresztül.

(3) Az operatív csoportok terjesztik a projektjeik eredményét, mindenekelőtt az EIP-hálózaton keresztül.

V. CÍM

PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

58. cikk

Források és azok elosztása

(1) E cikk (5), (6) és (7) bekezdésének sérelme nélkül az e rendelet alapján a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakban nyújtható uniós vidékfejlesztési támogatás teljes összege a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretnek megfelelően 84 936 millió EUR, 2011-es árákon.

(2) Az (1) bekezdésben említett források 0,25 %-át az 51. cikk (1) bekezdésében említettek szerinti, a Bizottság kezdeményezésére és/vagy nevében biztosított technikai segítségnyújtásra kell fordítani.

(3) Programozásuk és ezt követően az Unió általános költségvetésében való szerepeltetésük céljából az (1) bekezdésben említett összegek évi 2 %-os szinten kerülnek indexálásra.

(4) Az (1) bekezdésben említett összegeknek a (2) bekezdésben említett összeg levonása utáni tagállamonkénti éves bontása az I. mellékletben található.

(5) Az egy tagállam által az 1306/2013/EU rendelet 14. cikkének (2) bekezdése értelmében átcsoportosított pénzeszközöket le kell vonni az adott tagállam számára a (4) bekezdésnek megfelelően elkülönített összegekből.

(6) Az 1307/2013/EU rendelet 7. cikkének (2) bekezdése és 14. cikkének (1) bekezdése alkalmazásában az EMVA-ba átcsoportosított pénzeszközöknek, valamint a 2013. naptári év vonatkozásában a 73/2009/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ 10b. és 136. cikkének alkalmazásában az EMVA-ba átcsoportosított pénzeszközöknek szintén szerepelniük kell a (4) bekezdésben említett éves bontásban.

(7) A (4) bekezdésben említett éves bontásokban való változások – így többek között az (5) és a (6) bekezdésben említett átcsoportosítások – figyelembe vétele érdekében, az elkülönített összegek egészében változást nem jelentő technikai kiigazítások elvégzése céljából, valamint az e rendelet elfogadását követően valamely jogalkotási aktusban előírt bármely egyéb módosítás figyelembe vétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a 83. cikkel összhangban felhatalmazási jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletben foglalt felső összeghatárok felülvizsgálata céljából.

⁽¹⁾ A Tanács 73/2009/EK rendelete (2009. január 19.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 30., 2009.1.31., 16. o.).

(8) Az 1303/2013/EU rendelet 22. cikkének (3) és (4) bekezdésében említett eredményességi tartalék elosztása céljából az 1306/2013/EU rendelet 43. cikkének megfelelően az EMVA javára beszedett, rendelkezésre álló címzett bevételeket hozzá kell adni az 1303/2013/EU rendelet 20. cikkében említett összegekhez. E rendelkezésre álló címzett bevételeket a tagállamok számára az EMVA-ból származó támogatás teljes összegéből való részesedésük arányában kell kiosztani.

59. cikk

Az Alapból nyújtott hozzájárulás

(1) A vidékfejlesztési programot jóváhagyó határozat megállapítja az EMVA-ból az adott program számára biztosított hozzájárulás maximális mértékét. A határozat szükség esetén egyértelműen azonosítja a kevésbé fejlett régiókhoz rendelt előirányzatokat.

(2) Az EMVA hozzájárulását a támogatható közkiadások összege alapján kell kiszámítani.

(3) A vidékfejlesztési programok meghatározzák az EMVA hozzájárulásának egységes, valamennyi intézkedésre alkalmazandó mértékét. Adott esetben külön EMVA-hozzájárulási mértékét kell meghatározni a kevésbé fejlett régiók, a legkülső régiók és a 2019/93/EGK rendelet szerinti kisebb égei-tengeri szigetek, valamint az átmeneti régiók tekintetében. Az EMVA hozzájárulásának maximális mértéke:

- a) a támogatható közkiadások 85 %-a a kevésbé fejlett régiókban, a legkülső régiókban és a 2019/93/EGK rendelet szerinti kisebb égei-tengeri szigeteken;
- b) a támogatható közkiadások 75 %-a minden olyan régió esetében, ahol az egy főre jutó GDP a 2007–2013-as időszakban nem érte el az EU-25 átlagos GDP-jének a referenciaidőszakra vonatkoztatott átlaga 75 %-át, de ahol az egy főre jutó GDP meghaladja az EU-27 átlagos GDP-jének a 75 %-át;
- c) a támogatható közkiadások 63 %-a az e bekezdés b) pontjában említettektől eltérő, átmeneti régiók esetében;
- d) a támogatható közkiadások 53 %-a a többi régióban.

Az EMVA hozzájárulásának minimális mértéke 20 %.

(4) A (3) bekezdéstől eltérve az EMVA hozzájárulásának maximális mértéke:

- a) 80 % a 14., a 27. és a 35. cikkben említett intézkedések, az 1303/2013/EU rendelet 32. cikkében említett, a LEADER keretében megvalósuló helyi fejlesztés, valamint a 19. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja szerinti műveletek esetében. Ez a mérték legfeljebb 90 %-ra növelhető a kevésbé fejlett régiók, a legkülső régiók, a 2019/93/EGK rendelet

szerinti kisebb égei-tengeri szigetek, valamint a (3) bekezdés b) és c) pontjában említett átmeneti régiók programjai esetében;

- b) 75 % az olyan műveletek esetében, amelyek hozzájárulnak a 17. cikk, a 21. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontja, a 28., 29. 30., 31. és 34. cikk szerinti, a környezettel, továbbá az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célkitűzésekhez;
- c) 100 % az 1303/2013/EU rendelet 38. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett uniós szintű pénzügyi eszközök esetében;
- d) az érintett intézkedés tekintetében alkalmazandó hozzájárulási arány további 10 százalékponttal növelve az 1303/2013/EU rendelet 38. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett pénzügyi eszközökre biztosított hozzájárulás esetében;
- e) 100 % az EMVA-ba az 1306/2013/EU rendelet 7. cikke (2) bekezdésének és 14. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában átcsoportosított pénzeszközökből támogatásban részesülő műveletek esetében;
- f) 100 % a Portugália számára elkülönített 500 millió EUR esetében, 2011-es áron, valamint a Ciprus számára elkülönített 7 millió EUR esetében, 2011-es áron, azzal a feltétellel, hogy ezek a tagállamok 2014. január 1-jén vagy azt követően az EUMSZ 136. és 143. cikkével összhangban pénzügyi támogatásban részesülnek egészen 2016-ig, amikor is e rendelkezés alkalmazását felül kell vizsgálni;
- g) A 2014. január 1-jén vagy azt követően az EUMSZ 136. és 143. cikkével összhangban pénzügyi támogatásban részesülő tagállamok esetében az EMVA-hozzájárulásnak az 1303/2013/EU rendelet (CPR) 24. cikke (1) bekezdésének alkalmazásából következő mértéke legfeljebb további 10 százalékponttal, de legfeljebb 95 %-ra növelhető az e tagállamok által a vidékfejlesztési program végrehajtásának első két évében fizetendő kiadások esetében. Az ezen eltérés hiányában alkalmazandó EMVA-hozzájárulás mértékét ugyanakkor tiszteletben kell tartani a programozási időszak alatti összes közkiadás tekintetében.

(5) Az EMVA-ból a vidékfejlesztési programok számára biztosított teljes hozzájárulás legalább 5 %-át, Horvátország esetében pedig 2,5 %-át a LEADER céljaira kell elkülöníteni.

(6) Az EMVA keretében a vidékfejlesztési programokhoz nyújtott teljes hozzájárulás legalább 30 %-át a következő cikkek szerinti intézkedéseknek kell fenntartani: a 17. cikk a környezethez és az éghajlathoz kapcsolódó beruházásokra; a 21., 28., 29. és 30. cikk a víz-keretirányelvhez kapcsolódó kifizetések kivételével; és a 31., 32. és 34. cikk.

Az első albekezdés nem alkalmazandó a legkülső régiókra és a tagállamok tengerentúli területeire.

(7) Amennyiben egy tagállam nemzeti programot és több regionális programot nyújt be, úgy az (5) és a (6) bekezdés a nemzeti programra nem alkalmazandó. Az EMVA-ból a nemzeti program céljaira biztosított hozzájárulást minden egyes regionális program tekintetében figyelembe kell venni az (5) és a (6) bekezdésben említett százalékos arány kiszámításakor, az adott regionális programnak a nemzeti programra kiosztott hozzájárulásban való részesedésével arányos módon.

(8) Az EMVA-ból társfinanszírozott kiadásokat nem lehet társfinanszírozni a strukturális alapokból, a Kohéziós Alapból vagy más uniós pénzügyi eszközökből származó hozzájárulással.

(9) Amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik, a vállalkozások támogatására fordított közkiadásoknak meg kell felelniük az állami támogatásra vonatkozóan meghatározott támogatási határértékeknek.

60. cikk

A kiadások támogathatósága

(1) Az 1303/2013/EU rendelet 65. cikkének (9) bekezdésétől eltérve, a természeti katasztrófák miatt hozott sürgősségi intézkedések esetében a vidékfejlesztési programok úgy rendelkezhetnek, hogy a program változtatásaihoz kapcsolódó kiadások a természeti katasztrófa bekövetkezésének időpontjától támogathatók.

(2) A kiadások csak abban az esetben támogathatók az EMVA-ból nyújtott hozzájárulással, ha a kérdéses programot irányító hatóság által vagy annak felelősségi körében, a 49. cikkben említett kiválasztási kritériumokkal összhangban meghatározott műveletek kapcsán merültek fel.

Az EUMSZ 42. cikkének hatálya alá tartozó intézkedések keretében végrehajtott beruházási műveletek tekintetében – a 45. cikk (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott általános költségek kivételével – kizárólag a kérelem illetékes hatósághoz történő benyújtását követően felmerülő kiadások tekintendők támogathatóknak.

A tagállamok rendelkezhetnek úgy programjaikban, hogy kizárólag azok a kiadások támogathatók, amelyek a támogatás iránti kérelemnek az illetékes hatóság általi jóváhagyását követően merültek fel.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés nem alkalmazandó az 51. cikk (1) és (2) bekezdésére.

(4) A kedvezményezettek kifizetéseiket számlával és a kifizetést igazoló bizonylatokkal támasztják alá. Ha erre nincs mód, a kifizetéseket – az 1303/2013/EU rendelet 67. cikke (1) bekezdésének b), c) és d) pontja szerinti támogatási formák eseteinek kivételével – hasonlóan bizonyító erejű dokumentumokkal kell igazolni.

61. cikk

Támogatható kiadások

(1) Amennyiben az e rendelet alapján nyújtott támogatás működési költségek fedezésére is fordítható, a következő költségtípusok támogathatók:

- a) operatív költségek;
- b) személyzeti költségek;
- c) képzési költségek;
- d) közönségkapcsolati tevékenységekhez kapcsolódó költségek;
- e) pénzügyi költségek;
- f) hálózatépítéssel kapcsolatos költségek.

(2) A tanulmányok költségei csak abban az esetben minősülnek támogatható kiadásnak, ha kapcsolódnak valamely, a program keretében végrehajtott konkrét művelethez vagy a program általános és konkrét célkitűzéseire.

(3) A munkavégzés, áruk, szolgáltatások, földterület, illetve ingatlan formájában nyújtott természetbeni hozzájárulások, amelyek esetében nem történt számlákkal vagy azokkal azonos bizonyító erejű dokumentumokkal alátámasztott készpénzes fizetés, támogathatók lehetnek, feltéve hogy az 1303/2013/EU rendelet 69. cikkében foglalt feltételek teljesülnek.

62. cikk

Az intézkedések igazolhatósága és ellenőrizhetősége

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy valamennyi általuk végrehajtani kívánt vidékfejlesztési intézkedés igazolható és ellenőrizhető legyen. E célból az egyes vidékfejlesztési programok irányító hatósága és kifizető ügynöksége előzetes értékelést készít a vidékfejlesztési programban szerepeltetendő intézkedések igazolhatóságáról és ellenőrizhetőségéről. Az irányító hatóság és a kifizető ügynökség az intézkedések igazolhatóságát és ellenőrizhetőségét a vidékfejlesztési program végrehajtása során is értékeli. Az előzetes értékelésben és a végrehajtási időszak alatt készített értékelésben figyelembe kell venni a megelőző és a folyó programozási időszakban végrehajtott kontrollok eredményeit. Ha az értékelésből az derül ki, hogy nem teljesül az igazolhatóság és az ellenőrizhetőség követelménye, az érintett intézkedéseket megfelelőképpen ki kell igazítani.

(2) Amennyiben a támogatás odaítélésére az átalányköltségek, illetve a többletköltségek és az elmaradt bevétel alapján kerül sor, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a vonatkozó számítások megfelelőek és pontosak legyenek, és hogy azok elvégzése előzetesen, tisztességes, igazságos és ellenőrizhető számítás alapján történjék. E célból egy, a program végrehajtásáért felelős hatóságoktól funkcionálisan független és megfelelő szakértelemmel rendelkező szervezet végzi a számításokat vagy erősíti meg a számítások helytállóságát és pontosságát. A vidékfejlesztési programnak nyilatkozatot kell tartalmaznia a számítások helytállóságáról és pontosságáról.

63. cikk

Előlegek

(1) Az előlegfizetésnek feltétele az előleg összegének 100 %-ával megegyező összegre vonatkozó bankgarancia vagy azzal egyenértékű biztosíték letétele helyezése. Az állami kedvezményezettekkel szemben az előlegek önkormányzatok, regionális hatóságok és társulásai, valamint közjogi szervezetek számára kerülnek kifizetésre.

A valamely hatóság által biztosítékként nyújtott pénzügyi eszköz egyenértékűnek tekintendő az első albekezdésben említett biztosítékkal, feltéve hogy a hatóság vállalja az említett biztosíték által fedezett összeg kifizetését, amennyiben a kifizetett előlegre való jogosultság nem nyer megállapítást.

(2) A biztosíték akkor szabadítható fel, ha az illetékes kifizető ügynökség megállapítja, hogy a művelethez kapcsolódó, közpénzből nyújtott hozzájárulásnak megfelelő tényleges kiadások összege meghaladja az előleg összegét.

VI. CÍM

IRÁNYÍTÁS, KONTROLL ÉS NYILVÁNOSSÁG

64. cikk

A Bizottság feladatai

Az EUMSZ 317. cikkével összhangban, a megosztott irányítás keretében a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosítása érdekében a Bizottság végrehajtja az 1306/2013/EU rendeletben megállapított intézkedéseket és kontrollokat.

65. cikk

A tagállamok feladatai

(1) A tagállamok elfogadják az 1306/2013/EU rendelet 58. cikkének (1) bekezdése szerinti valamennyi törvényi, jogszabályi és közigazgatási rendelkezést az Unió pénzügyi érdekei hatékony védelmének biztosítása érdekében.

(2) A tagállamok valamennyi vidékfejlesztési program vonatkozásában kijelölik az alábbi hatóságokat:

- a) az érintett program irányításáért felelős irányító hatóság, amely nemzeti vagy regionális szinten működő közjogi vagy magánjogi szervezet, illetve maga a tagállam, amennyiben az látja el az említett feladatot;
- b) az 1306/2013/EU rendelet 7. cikke szerinti akkreditált kifizető ügynökség;
- c) az 1306/2013/EU rendelet 9. cikke szerinti tanúsító szervezet.

(3) A tagállamok minden vidékfejlesztési program vonatkozásában biztosítják a vonatkozó irányítási és kontrollrendszerek létrehozását, oly módon, hogy biztosítva legyen az irányító

hatóság és az egyéb szervezetek között a funkciók egyértelmű megosztása és elválasztása. A tagállamok felelnek annak biztosításáért, hogy a rendszerek a program teljes időtartama alatt hatékonyan működjenek.

(4) A tagállamok világosan meghatározzák az irányító hatóság, a kifizető ügynökség és a LEADER keretében működő helyi akciócsoportok feladatait a támogathatósági és kiválasztási kritériumok alkalmazása, valamint a projektkiválasztási eljárás vonatkozásában.

66. cikk

Irányító hatóság

(1) Az irányító hatóság felel a program hatékony, eredményes és szabályszerű irányításáért és végrehajtásáért, valamint különösen:

- a) annak biztosításáért, hogy létrehozzanak egy megfelelő és biztonságos elektronikus rendszert a programmal és annak végrehajtásával kapcsolatos, a monitoringhoz, valamint az értékeléshez szükséges statisztikai információk, valamint különösen a meghatározott célkitűzések és prioritások megvalósulásának nyomon követéséhez szükséges információk nyilvántartására, kezelésére, megőrzésére és szolgáltatására;
- b) a finanszírozásra kiválasztott műveletekre vonatkozó releváns mutatóknak a Bizottság felé programévenként január 31-ig és október 31-ig történő közléséért, ideértve az eredményekkel és a pénzügyi mutatókkal kapcsolatos tájékoztatást is;
- c) annak biztosításáért, hogy a kedvezményezettek és a műveletek végrehajtásában érintett egyéb szervezetek:
  - i. tájékoztatást kapjanak a kapott támogatásból eredő kötelezettségeikről, és vagy egy elkülönült elszámolási rendszert vagy egy megfelelő elszámolási kódot tartsanak fenn a művelettel kapcsolatos összes ügyletre vonatkozóan;
  - ii. ismerjék az irányító hatóság részére történő adatszolgáltatásra, valamint a teljesítmény és az eredmények nyilvántartására vonatkozó követelményeket;
- d) annak biztosításáért, hogy az 1303/2013/EU rendelet 55. cikkében említett előzetes értékelés megfeleljen a monitoring- és értékelési rendszernek, valamint az előzetes értékelés elfogadásáért és a Bizottsághoz való benyújtásáért;
- e) annak biztosításáért, hogy az 1303/2013/EU rendelet 56. cikkében említett értékelési terv rendelkezésre álljon, hogy az 1303/2013/EU rendelet 57. cikkében említett utólagos programértékelés lefolytatására az említett rendeletben megadott határidőkön belül sor kerüljön, továbbá annak biztosításáért, hogy ezek az értékelések megfeleljenek a monitoring- és értékelési rendszernek, valamint benyújtásra kerüljenek a monitoring-bizottsághoz és a Bizottsághoz;

- f) azoknak az információknak és dokumentumoknak a monitoring-bizottság részére történő eljuttatásáért, amelyek a program végrehajtásának – a program konkrét célkitűzése-
ihez és prioritásaihoz mért – nyomon követéséhez szükségesek;
- g) az elért eredményekről szóló, az összesített monitoring-táblázatokat is magában foglaló éves jelentés elkészítéséért, valamint a monitoring-bizottság jóváhagyását követően a Bizottsághoz történő benyújtásáért;
- h) annak biztosításáért, hogy a kifizető ügynökség a kifizetések engedélyezése előtt minden szükséges információt megkapjon, különösen a finanszírozásra kiválasztott műveletekkel kapcsolatban működtetett eljárásokról és végrehajtott kontrollokról;
- i) a programok megismertetésének többek között a nemzeti vidékfejlesztési hálózaton keresztül történő biztosításáért oly módon, hogy tájékoztatja a potenciális kedvezményezetteket, a szakmai szervezeteket, a gazdasági és szociális partnereket, a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdításában közreműködő szervezeteket és az érintett nem kormányzati szervezeteket, beleértve a környezetvédelmi szervezeteket is, a program által kínált lehetőségekről és a programfinanszírozáshoz való hozzáférés szabályairól, valamint az uniós támogatás kedvezményezettjeit és a közvéleményt az Uniónak a programban vállalt szerepéről.

(2) A tagállam vagy az irányító hatóság a vidékfejlesztési műveletek irányítására és végrehajtására kijelölhet egy vagy több közbelső szervezetet, beleértve a helyi hatóságokat, regionális fejlesztési szervezeteket vagy nem kormányzati szervezeteket is.

Abban az esetben, ha az irányító hatóság feladatainak egy részét más szervezetre ruházták át, a feladatok irányításának és végrehajtásának hatékonyságáért és szabályszerűségéért továbbra is kizárólag az irányító hatóság felel. Az irányító hatóság biztosítja a megfelelő rendelkezések életbe léptetését annak érdekében, hogy a szóban forgó másik szervezet hozzájuthasson valamilyen, a fenti feladatok végrehajtásához szükséges adathoz és információhoz.

(3) Amennyiben a 7. cikkben említett tematikus alprogram is a vidékfejlesztési program részét képezi, az irányító hatóság a stratégia irányítására és végrehajtására kijelölhet egy vagy több közbelső szervezetet, beleértve a helyi hatóságokat, helyi akciócsoportokat vagy nem kormányzati szervezeteket is. Ebben az esetben a (2) bekezdést kell alkalmazni.

Az irányító hatóság biztosítja, hogy az említett tematikus alprogramhoz tartozó műveletek és az alprogram eredményei a 67. cikkben említett monitoring- és értékelési rendszer alkalmazásának céljára külön kerüljenek megállapításra.

(4) A kifizető ügynökségeknek és más szervezeteknek az 1306/2013/EU rendeletben meghatározott szerepére is figyelemmel, amikor egy tagállam egynél több programmal rendelkezik, koordináló szervezet jelölhető ki azzal a céllal, hogy biztosítsa a pénzeszközök koherens módon történő kezelését, valamint hogy kapcsolatot teremtsen a Bizottság és a nemzeti irányító hatóságok között.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja az (1) bekezdés i) pontjában említett tájékoztatási és programismertetési előírások alkalmazásának egységes feltételeit.

VII. CÍM

MONITORING ÉS ÉRTÉKELÉS

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. szakasz

A monitoring- és értékelési rendszer létrehozása, célkitűzéseinek meghatározása

67. cikk

Monitoring- és értékelési rendszer

E címnek megfelelően a Bizottság és a tagállamok egymással együttműködve létrehozhatnak egy közös monitoring- és értékelési rendszert, melyet a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján jóváhagy. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 84. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

68. cikk

Célkitűzések

A monitoring- és értékelési rendszer célja:

- a vidékfejlesztési politika terén elért haladás és az eredmények bemutatása, valamint a vidékfejlesztési politikai beavatkozások hatásának, eredményességének, hatékonyságának és relevanciájának értékelése;
- a vidékfejlesztés célzottabb támogatásához való hozzájárulás;
- a monitoringhoz és az értékeléshez kapcsolódó közös tanulási folyamat támogatása.

2. szakasz

Technikai rendelkezések

69. cikk

Közös mutatók

(1) A 67. cikkben előírt monitoring- és értékelési rendszerben meg kell határozni a programok kiinduló helyzetére, valamint pénzügyi végrehajtására, teljesítményére, eredményeire, hatásaira vonatkozó és valamennyi program esetében alkalmazandó közös mutatók jegyzékét annak érdekében, hogy az adatok uniós szintű összesítése megvalósulhasson.

(2) A közös mutatóknak hozzáférhető adatokon kell alapulniuk, és kapcsolódniuk kell a vidékfejlesztési politikai keret struktúrájához és célkitűzéseikhez, valamint lehetővé kell tenniük a szakpolitikai célok és célkitűzések végrehajtása terén tapasztalható előrelépés, eredményesség és hatékonyság uniós, nemzeti és programszintű értékelését. A közös hatásmutatóknak hozzáférhető adatokon kell alapulniuk.

(3) Az értékelő számszerűsíti a programnak a hatásmutatók segítségével felmért hatását. A közös agrárpolitikára vonatkozó értékelésekben – beleértve a vidékfejlesztési programok értékeléseit is – nyújtott igazolható tények alapján a Bizottság a tagállamok segítségével értékeli valamennyi közös agrárpolitikai eszköz együttes hatását.

70. cikk

Elektronikus információs rendszer

(1) A monitoringhoz és az értékeléshez szükséges, a programok végrehajtásával, valamennyi finanszírozásra kiválasztott művelettel, valamint a befejezett műveletekkel kapcsolatos alapvető információkat, ideértve az egyes kedvezményezettekkel és projektekkel kapcsolatos fő információkat, elektronikus formában kell rögzíteni és tárolni.

71. cikk

Tájékoztatás nyújtása

A vidékfejlesztési intézkedések keretében nyújtott támogatások kedvezményezettjei és a helyi akciócsoportok kötelesek az irányító hatóság és/vagy a megbízott értékelők vagy más, az irányító hatóság megbízásából eljáró szervezetek részére valamennyi olyan, különösen a meghatározott célkitűzések és prioritások elérésére vonatkozó információt eljuttatni, melyek szükségesek a programok monitoringjához és értékeléséhez.

II. FEJEZET

Monitoring

72. cikk

Monitoringeljáráások

(1) Az irányító hatóság és az 1303/2013/EU rendelet 47. cikkében említett monitoring-bizottság ellenőrzi a program végrehajtásának minőségét.

(2) Az irányító hatóság és a monitoring-bizottság az egyes vidékfejlesztési programok monitoringját pénzügyi, teljesítmény- és célmutatók alapján végzi.

73. cikk

Monitoring-bizottság

A regionális programokkal rendelkező tagállamok felállíthatnak egy nemzeti monitoring-bizottságot a programok nemzeti keretszabályozással összefüggő végrehajtásának és a pénzügyi források felhasználásának koordinálása érdekében.

74. cikk

A monitoring-bizottság feladatai

A monitoring-bizottság meggyőződik a vidékfejlesztési program teljesítményéről és végrehajtásának eredményességéről. Ennek érdekében, az 1303/2013/EU rendelet 49. cikkében említett feladatkörök kiegészítéseként a monitoring-bizottság:

- a) konzultációt folytat és véleményt alkot a finanszírozott műveletek kiválasztási szempontjairól a program jóváhagyására vonatkozó döntést követő négy hónapon belül, amely kiválasztási szempontok felülvizsgálatára a programozás igényeinek megfelelően kerül sor;
- b) megvizsgálja a program értékelési tervének végrehajtása terén elért előrehaladással kapcsolatos tevékenységeket és eredményeket;
- c) megvizsgálja mindenekelőtt az előfeltételek teljesítéséhez kapcsolódóan a program keretében végrehajtott azon intézkedéseket, amelyek az irányító hatóság felelősségi körébe tartoznak, valamint tájékoztatást kap az egyéb előfeltételek teljesítésével kapcsolatos intézkedésekről;
- d) részt vesz a nemzeti vidékfejlesztési hálózat munkájában azzal a céllal, hogy információcserét folytasson a program végrehajtásával kapcsolatban; és
- e) a Bizottságnak történő megküldést megelőzően megvizsgálja és jóváhagyja az éves végrehajtási jelentéseket.

75. cikk

Éves végrehajtási jelentés

(1) A tagállamok 2016. június 30-ig, majd 2024-ig bezárólag minden ezt követő év június 30-ig a megelőző naptári évre vonatkozó éves jelentést terjesztenek a Bizottság elé a vidékfejlesztési program végrehajtásáról. A 2016-ban benyújtandó jelentés a 2014-es és 2015-ös naptári évekre vonatkozik.

(2) Az éves végrehajtási jelentés az 1303/2013/EU rendelet 50. cikkében foglalt előírások teljesítésén túl tartalmazza többek között a pénzügyi kötelezettségvállalásokra és a kiadásokra vonatkozó információk intézkedések szerinti lebontását, valamint az értékelési tervvel kapcsolatban végrehajtott tevékenységek összefoglalóját.

(3) A 2017-ben benyújtandó éves végrehajtási jelentés az 1303/2013/EU rendelet 50. cikkében foglalt előírások teljesítésén túl tartalmazza továbbá a program részét képező valamennyi alprogram végrehajtásának ismertetését is.

(4) A 2019-ben benyújtandó éves végrehajtási jelentés az 1303/2013/EU rendelet 50. cikkében foglalt előírások teljesítésén túl tartalmazza továbbá a program részét képező valamennyi alprogram végrehajtásának ismertetését, valamint az EMVA és más, a vidéki területek területfejlesztését támogató európai uniós finanszírozási eszközök igénybevételére irányuló integrált megközelítés biztosításának terén tett előrehaladás értékelését, ideértve a helyi fejlesztési stratégiákat is.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogad el a végrehajtásra vonatkozó éves jelentéstétel formájára vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 84. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

III. FEJEZET

Értékelés

76. cikk

Általános rendelkezések

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározhatja az 1303/2013/EU rendelet 55. és 57. cikkében említett előzetes és utólagos értékelések részletes elemeit, és megállapíthatja az 1303/2013/EU rendelet 56. cikkében említett értékelési tervvel kapcsolatos minimumkövetelményeket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 84. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az értékelések megfeleljenek a 67. cikkkel összhangban elfogadott közös elemzési módszernek, megszervezik a szükséges adatok előállítását és gyűjtését, és az értékelők rendelkezésére bocsátják a monitoring-rendszer által nyújtott különböző információkat.

(3) Az értékelési jelentéseket a tagállamok az interneten, a Bizottság pedig a weboldalán teszi közzé.

77. cikk

Előzetes értékelés

A tagállamok biztosítják, hogy az előzetes értékelést végző fél a vidékfejlesztési program kidolgozásának folyamatában már annak korai szakaszától kezdődően részt vegyen, ideértve a 8. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett elemzés kidolgozását, a program beavatkozási logikájának kialakítását és a program céljainak meghatározását.

78. cikk

Utólagos értékelés

2024-ben a tagállamok utólagos értékelési jelentést készítenek valamennyi általuk végrehajtott vidékfejlesztési program tekintetében. Ezt a jelentést 2024. december 31-ig benyújtják a Bizottsághoz.

79. cikk

Az értékelések összegzése

Az előzetes és utólagos értékelési jelentések uniós szintű összegzése a Bizottság hatáskörébe tartozik.

Az értékelési jelentések összegzésének legkésőbb a vonatkozó értékelések benyújtását követő év december 31-ig kell elkészülnie.

VIII. CÍM

VERSENYJOGI RENDELKEZÉSEK

80. cikk

A vállalkozásokra vonatkozó szabályok

Abban az esetben, amikor e rendelet keretében vállalkozások közötti együttműködések különféle formái részesülnek támogatásban, a támogatás csak olyan együttműködési formák esetében

ítélhető oda, amelyek megfelelnek az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 206–210. cikkének értelmében alkalmazott versenyszabályoknak.

81. cikk

Állami támogatások

(1) Amennyiben e cím másként nem rendelkezik, a tagállamok által nyújtott vidékfejlesztési támogatásra az EUMSZ 107., 108. és 109. cikkét kell alkalmazni.

(2) Az EUMSZ 107., 108. és 109. cikke – az EUMSZ 42. cikkének alkalmazásában – nem vonatkozik az e rendelettel összhangban és annak megfelelően teljesített tagállami kifizetésekre, illetve egyéb, a 82. cikkben említett kiegészítő nemzeti finanszírozásra.

82. cikk

Kiegészítő nemzeti finanszírozás

A tagállamoknak a 8. cikk (1) bekezdésének j) pontjában előírt vidékfejlesztési programban fel kell tüntetniük azon tagállami kifizetéseket, amelyek az EUMSZ 42. cikkének hatálya alá tartozó műveletekhez kapcsolódnak, és amelyek célja, hogy a programozási időszak során bármikor kiegészítő finanszírozást biztosítsanak az uniós támogatás alá eső vidékfejlesztésre, és e kifizetéseket, amennyiben azok megfelelnek az e rendeletben előírt követelményeknek, a Bizottságnak jóvá kell hagyania.

IX. CÍM

A BIZOTTSÁG HATÁSKÖRE, KÖZÖS RENDELKEZÉSEK, VALAMINT ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

A Bizottság hatásköre

83. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap a 2. cikk (3) bekezdésében, a 14. cikk (5) bekezdésében, a 16. cikk (5) bekezdésében, a 19. cikk (8) bekezdésében, a 22. cikk (3) bekezdésében, a 28. cikk (10) és (11) bekezdésében, a 29. cikk (6) bekezdésében, a 30. cikk (8) bekezdésében, a 33. cikk (4) bekezdésében, a 34. cikk (5) bekezdésében, a 35. cikk (10) bekezdésében, a 36. cikk (5) bekezdésében, a 45. cikk (6) bekezdésében, a 47. cikk (6) bekezdésében és a 95. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottságnak a 2. cikk (3) bekezdésében, a 14. cikk (5) bekezdésében, a 16. cikk (5) bekezdésében, a 19. cikk (8) bekezdésében, a 22. cikk (3) bekezdésében, a 28. cikk (10) és (11) bekezdésében, a 29. cikk (6) bekezdésében, a 30. cikk (8) bekezdésében, a 33. cikk (4) bekezdésében, a 34. cikk (5) bekezdésében, a 35. cikk (10) bekezdésében, a 36. cikk (5) bekezdésében, a 45. cikk (6) bekezdésében, a 47. cikk (6) bekezdésében és a 95. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása az e rendelet hatálybalépését követő hétéves időtartamra szól. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal a hétéves időtartam vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról. Amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal az egyes időtartamok vége előtt, akkor a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 2. cikk (3) bekezdésében, a 14. cikk (5) bekezdésében, a 16. cikk (5) bekezdésében, a 19. cikk (8) bekezdésében, a 22. cikk (3) bekezdésében, a 28. cikk (10) és (11) bekezdésében, a 29. cikk (6) bekezdésében, a 30. cikk (8) bekezdésében, a 33. cikk (4) bekezdésében, a 34. cikk (5) bekezdésében, a 35. cikk (10) bekezdésében, a 36. cikk (5) bekezdésében, a 45. cikk (6) bekezdésében, a 47. cikk (6) bekezdésében és a 95. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 2. cikk (3) bekezdése, a 14. cikk (5) bekezdése, a 16. cikk (5) bekezdése, a 19. cikk (8) bekezdése, a 22. cikk (3) bekezdése, a 28. cikk (10) és (11) bekezdése, a 29. cikk (6) bekezdése, a 30. cikk (8) bekezdése, a 33. cikk (4) bekezdése, a 34. cikk (5) bekezdése, a 35. cikk (10) bekezdése, a 36. cikk (5) bekezdése, a 45. cikk (6) bekezdése, a 47. cikk (6) bekezdése és a 95. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

84. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot a Vidékfejlesztési Bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

II. FEJEZET

Közös rendelkezések

85. cikk

Információk és dokumentumok cseréje

(1) A Bizottság a tagállamokkal együttműködésben létrehoz egy információs rendszert, hogy lehetővé tegye a közérdekű adatoknak a Bizottság és az egyes tagállamok közötti biztonságos cseréjét. A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogad el az említett rendszer működésére vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 84. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) A Bizottság gondoskodik az alapvető információk rögzítésére, tárolására és kezelésére, valamint a monitoringgal és az értékeléssel kapcsolatos jelentéstételre alkalmas, megfelelő és biztonságos elektronikus rendszer létrehozásáról.

86. cikk

A személyes adatok feldolgozása és védelme

(1) A tagállamok és a Bizottság az e rendelet szerinti – és ezen belül is különösen a VI. és VII. címben megállapított – irányítási, kontroll-, monitoring- és értékelési kötelezettségeik teljesítésének céljára személyes adatokat gyűjtenek, melyeket csak az e céllal összeegyeztethető módon dolgozhatnak fel.

(2) Amennyiben a VII. cím szerinti monitoring és értékelés céljára dolgoznak fel személyes adatokat a 85. cikkben említett biztonságos elektronikus rendszer felhasználásával, ezeket az adatokat anonimá kell tenni, és csak összesített formában szabad feldolgozni.

(3) A személyes adatokat a 95/46/EK irányelvben és a 45/2001/EK rendeletben foglalt szabályoknak megfelelően kell feldolgozni. Ezen belül a személyes adatok tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak az adatok gyűjtésének vagy további feldolgozásának indokát képező célok eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé, figyelembe véve az alkalmazandó nemzeti és uniós jogban megállapított minimális adatmegőrzési időtartamokat.

(4) A tagállamok tájékoztatják az érintetteket, hogy nemzeti és uniós szervek az (1) bekezdésnek megfelelően feldolgozhatják személyes adataikat, és arról is, hogy e tekintetben megilletik őket a 95/46/EK irányelv, illetve a 45/2001/EK rendelet adatvédelmi szabályaiban megállapított jogok.

(5) Az 1306/2013/EU rendelet 111–114. cikkében foglalt rendelkezések alkalmazandók e cikkre.

87. cikk

A KAP-ra vonatkozó általános rendelkezések

Az e rendeletben meghatározott intézkedésekkel kapcsolatban az 1306/2013/EU rendelet és az annak értelmében elfogadott rendelkezések alkalmazandók.

III. FEJEZET

Átmeneti és záró rendelkezések

88. cikk

Az 1698/2005/EK rendelet

Az 1698/2005/EK rendelet hatályát veszti.

Az 1698/2005/EK rendeletet továbbra is alkalmazni kell a Bizottság által a rendelet alapján 2014. január 1-je előtt jóváhagyott programok értelmében végrehajtott műveletekre.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 17-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

89. cikk

Átmeneti rendelkezések

Az 1698/2005/EK által létrehozott rendszerről az e rendelettel létrehozott rendszerre való áttérés elősegítésének érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az olyan feltételeket illetően, melyek teljesülése esetén a Bizottság által az 1698/2005/EK rendelet alapján jóváhagyott támogatás beépíthető az e rendelet alapján nyújtott támogatásba, többek között a technikai segítségnyújtás és az utólagos értékelések céljaira. A szóban forgó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok a Horvátország számára az 1085/2006/EK rendelet alapján nyújtott vidékfejlesztési támogatásról az e rendelet alapján nyújtott támogatásra való áttérésre vonatkozó feltételekről is rendelkezhetnek.

90. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ez a rendelet 2014. január 1-jétől alkalmazandó.

a Tanács részéről
az elnök
V. JUKNA

I. MELLÉKLET

AZ UNIÓS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁS BONTÁSA (2014–2020)

(folyó árakon, EUR-ban)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014–2020 ÖSSZESEN
Belgium	78 342 401	78 499 837	78 660 375	78 824 076	78 991 202	79 158 713	79 314 155	551 790 759
Bulgária	335 499 038	335 057 822	334 607 538	334 147 994	333 680 052	333 187 306	332 604 216	2 338 783 966
Cseh Köztársaság	314 349 445	312 969 048	311 560 782	310 124 078	308 659 490	307 149 050	305 522 103	2 170 333 996
Dánia	90 287 658	90 168 920	90 047 742	89 924 072	89 798 142	89 665 537	89 508 619	629 400 690
Németország	1 178 778 847	1 177 251 936	1 175 693 642	1 174 103 302	1 172 483 899	1 170 778 658	1 168 760 766	8 217 851 050
Észtország	103 626 144	103 651 030	103 676 345	103 702 093	103 728 583	103 751 180	103 751 183	725 886 558
Írország	313 148 955	313 059 463	312 967 965	312 874 411	312 779 690	312 669 355	312 485 314	2 189 985 153
Görögország	601 051 830	600 533 693	600 004 906	599 465 245	598 915 722	598 337 071	597 652 326	4 195 960 793
Spanyolország	1 187 488 617	1 186 425 595	1 185 344 141	1 184 244 005	1 183 112 678	1 182 137 718	1 182 076 067	8 290 828 821
Franciaország	1 404 875 907	1 408 287 165	1 411 769 545	1 415 324 592	1 418 941 328	1 422 813 729	1 427 718 983	9 909 731 249
Horvátország	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	2 325 172 500
Olaszország	1 480 213 402	1 483 373 476	1 486 595 990	1 489 882 162	1 493 236 530	1 496 609 799	1 499 799 408	10 429 710 767
Ciprus	18 895 839	18 893 552	18 891 207	18 888 801	18 886 389	18 883 108	18 875 481	132 214 377
Lettország	138 327 376	138 361 424	138 396 059	138 431 289	138 467 528	138 498 589	138 499 517	968 981 782
Litvánia	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	230 483 599	230 443 386	1 613 088 240
Luxemburg	14 226 474	14 272 231	14 318 896	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600
Magyarország	495 668 727	495 016 871	494 351 618	493 672 684	492 981 342	492 253 356	491 391 895	3 455 336 493
Málta	13 880 143	13 965 035	14 051 619	14 139 927	14 230 023	14 321 504	14 412 647	99 000 898
Hollandia	87 118 078	87 003 509	86 886 585	86 767 256	86 645 747	86 517 797	86 366 388	607 305 360
Ausztria	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Lengyelország	1 569 517 638	1 567 453 560	1 565 347 059	1 563 197 238	1 561 008 130	1 558 702 987	1 555 975 202	10 941 201 814

(folyó árakon, EUR-ban)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014-2020 ÖSSZESEN
Portugália	577 031 070	577 895 019	578 775 888	579 674 001	580 591 241	581 504 133	582 317 022	4 057 788 374
Románia	1 149 848 554	1 148 336 385	1 146 793 135	1 145 218 149	1 143 614 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 015 663 402
Szlovénia	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Szlovákia	271 154 575	270 797 979	270 434 053	270 062 644	269 684 447	269 286 203	268 814 943	1 890 234 844
Finnország	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
Svédország	248 858 535	249 014 757	249 173 940	249 336 135	249 502 108	249 660 989	249 768 786	1 745 315 250
Egyesült Királyság	371 473 873	370 520 030	369 548 156	368 557 938	367 544 511	366 577 113	365 935 870	2 580 157 491
EU-28 összesen	13 618 149 060	13 618 658 677	13 619 178 488	13 619 708 697	13 620 249 509	13 620 801 137	13 621 363 797	95 338 109 365
Technikai segítségnyújtás (0,25 %)	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Összesen	13 652 279 759	13 652 790 654	13 653 311 767	13 653 843 305	13 654 385 473	13 654 938 483	13 655 502 553	95 577 051 994

II. MELLÉKLET

ÖSSZEKÉP ÉS TÁMOGATÁSI MÉRTÉKEK

Cikk	Tárgy	Maximális összeg euróban vagy mérték	
15. cikk (8) bekezdés	Tanácsadási szolgáltatások, üzemvezetési és helyettesítési szolgáltatások	1 500	Tanácsadásonként
		200 000	Hároméves időszakonként, a tanácsadók képzésére
16. cikk (2) bekezdés	Tájékoztatási és promóciós tevékenységek	70 %	A tevékenység támogatható költségéből
16. cikk (4) bekezdés	A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszerei	3 000	Mezőgazdasági üzemenként évente
17. cikk (3) bekezdés	Beruházások tárgyi eszközökbe		Mezőgazdasági ágazat
		50 %	A kevésbé fejlett régiókban végrehajtott támogatható beruházások összegéből és minden olyan régió esetében, ahol az egy főre jutó GDP a 2007–2013-as időszakban nem érte el az EU-25 átlagos GDP-jének a referencia-időszakra vonatkoztatott átlaga 75 %-át, de ahol az egy főre jutó GDP meghaladja az EU-27 átlagos GDP-jének a 75 %-át
		75 %	A legkülső régiókban végrehajtott támogatható beruházások összegéből
		75 %	A Horvátországban a 91/676/EGK tanácsi irányelvnek ⁽¹⁾ a csatlakozás időpontjától számított legfeljebb négyéves időszakon belül, az irányelv 3. cikkének (2) bekezdése és 5. cikkének (1) bekezdése szerint történő végrehajtása céljából megvalósított támogatható beruházások összegéből
		75 %	A kisebb ékei-tengeri szigeteken végrehajtott támogatható beruházások összegéből
		40 %	Az egyéb régiókban végrehajtott támogatható beruházások összegéből A fenti mértékek további 20 százalékponttal növelhetők a következők esetében, feltéve, hogy a maximális kombinált támogatási mérték nem haladja meg a 90 %-ot: — az e rendelet meghatározása szerinti fiatal mezőgazdasági termelők vagy olyan fiatal mezőgazdasági termelők, akik a támogatás iránti kérelem benyújtását megelőző öt évben már megkezdték mezőgazdasági tevékenységüket, — kollektív beruházások és integrált projektek, ideértve azokat is, amelyek termelői szervezetek egyesüléséhez kapcsolódnak, — a 32. cikk szerinti hátrányos természeti adottságokkal és egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek; — az EIP keretében támogatott műveletek, — a 28. és 29. cikk szerinti műveletekhez kapcsolódó beruházások

Cikk	Tárgy	Maximális összeg euróban vagy mérték	
			Az EUMSZ I. mellékletének hatálya alá tartozó termékek feldolgozása és értékesítése
		50 %	A kevésbé fejlett régiókban végrehajtott támogatható beruházások összegéből és minden olyan régió esetében, ahol az egy főre jutó GDP a 2007–2013-as időszakban nem érte el az EU-25 átlagos GDP-jének a referencia-időszakra vonatkoztatott átlaga 75 %-át, de ahol az egy főre jutó GDP meghaladja az EU-27 átlagos GDP-jének a 75 %-át
		75 %	A legkülső régiókban végrehajtott támogatható beruházások összegéből
		75 %	A kisebb égei-tengeri szigeteken végrehajtott támogatható beruházások összegéből
		40 %	Az egyéb régiókban végrehajtott támogatható beruházások összegéből A fenti mértékek további 20 százalékponttal növelhetők az EIP keretében támogatott, vagy a termelői szervezetek egyesüléséhez kapcsolódó műveletek esetében, feltéve, hogy a maximális kombinált támogatási mérték nem haladja meg a 90 %-ot
17. cikk (4) bekezdés	Beruházások tárgyi eszközökbe	100 %	Nem termelő beruházások, valamint mezőgazdasági és erdőgazdálkodási infrastruktúra
18. cikk (5) bekezdés	A természeti katasztrófák által károsított mezőgazdasági termelési potenciál helyreállítása és megfelelő megelőző intézkedések bevezetése	80 %	Az egyéni mezőgazdasági termelők által végrehajtott megelőző műveletek támogatható beruházási költségeinek összegéből
		100 %	Az egynél több kedvezményezett által közösen végrehajtott megelőző műveletek támogatható beruházási költségeinek összegéből
		100 %	A természeti katasztrófák és katasztrófaesemények által károsított mezőgazdasági terület és termelési potenciál helyreállítása érdekében végrehajtott műveletek támogatható beruházási költségeinek összegéből
19. cikk (6) bekezdés	A mezőgazdasági üzemek és a vállalkozások fejlesztése	70 000	Fiatal mezőgazdasági termelőnként, a 19. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja alapján
		70 000	Kedvezményezettenként, a 19. cikk (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontja alapján
		15 000	Mezőgazdasági kisüzemenként, a 19. cikk (1) bekezdése a) pontjának iii. alpontja alapján
23. cikk (3) bekezdés	Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása	80 %	Az agrár-erdészeti rendszerek létrehozására irányuló támogatható beruházások összegéből

Cikk	Tárgy	Maximális összeg euróban vagy mérték	
26. cikk (4) bekezdés	Erdőgazdálkodási technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizálására és értékesítésére irányuló beruházások	65 %	A kevésbé fejlett régiókban végrehajtott támogatható beruházások összegéből
		75 %	A legkülső régiókban végrehajtott támogatható beruházások összegéből
		75 %	A kisebb égei-tengeri szigeteken végrehajtott támogatható beruházások összegéből
		40 %	Az egyéb régiókban végrehajtott támogatható beruházások összegéből
27. cikk (4) bekezdés	Termelői csoportok és szervezetek létrehozása	10 %	Az értékesített termelés százalékában az elismerést követő első öt év során. A támogatásnak folyamatosan csökkennie kell.
		100 000	Évenkénti maximális összeg valamennyi esetben
28. cikk (8) bekezdés	Agrár-környezetvédelem és éghajlat	600 (*)	Hektáronként és évenként az élő növények esetében
		900 (*)	Hektáronként és évenként a specializált élő növények esetében
		450 (*)	Hektáronként és évenként az egyéb földhasználati módok esetében
		200 (*)	Számosállat-egységenként (száe) és évenként a tenyésztésből való kivonás veszélye által fenyegetett helyi fajták esetében
29. cikk (5) bekezdés	Ökológiai gazdálkodás	600 (*)	Hektáronként és évenként az élő növények esetében
		900 (*)	Hektáronként és évenként a specializált élő növények esetében
		450 (*)	Hektáronként és évenként az egyéb földhasználati módok esetében
30. cikk (7) bekezdés	Natura 2000 kifizetések és a vízkeretirányelvhez kapcsolódó kifizetések	500 (*)	Hektáronkénti és évenkénti maximum a legfeljebb öt évig tartó kezdeti időszakban
		200 (*)	Hektáronkénti és évenkénti maximum
		50 (**)	Hektáronkénti és évenkénti maximum a vízkeretirányelvhez kapcsolódó kifizetések esetében
31. cikk (3) bekezdés	Hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek számára teljesített kifizetések	25	Hektáronkénti és évenkénti minimum a támogatásban részesülő kedvezményezett mezőgazdasági területének átlaga alapján
		250 (*)	Hektáronkénti és évenkénti maximum
		450 (*)	Hektáronkénti és évenkénti maximum a 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott hegyvidéki területek esetében
33. cikk (3) bekezdés	Állatjólét	500	Számosállat-egységenként

Cikk	Tárgy	Maximális összeg euróban vagy mérték	
34. cikk (3) bekezdés	Erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatások és erdővédelem	200 (*)	Hektáronként és évenként
37. cikk (5) bekezdés	Termény-, állat- és növénybiztosítás	65 %	A fizetendő biztosítási díjból
38. cikk (5) bekezdés	Kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állat- és növénybetegségek, kártevő-fertőzések, valamint környezeti események esetére létrehozott kölcsönös kockázatkezelési alapok	65 %	A támogatható költségekből
39. cikk (5) bekezdés	Jövedelemstabilizáló eszköz	65 %	A támogatható költségekből

(¹) A Tanács irányelve (1991. december 12.) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről (HL L 375., 1991.12.31., 1. o.)

(*) Ezek az összegek kellően indokolt esetekben növelhetők, figyelembe véve a vidékfejlesztési programokban megindokolandó egyedi körülményeket.

(**) Ez az összeg kellően indokolt esetekben csökkenthető, figyelembe véve a vidékfejlesztési programokban megindokolandó egyedi körülményeket.

N.B.: A támogatási intenzitás nem sérti az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályokat.

III. MELLÉKLET

A HÁTRÁNYOS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOKKAL RENDELKEZŐ TERÜLETEK MEGHATÁROZÁSÁRA VONATKOZÓ BIOFIZIKAI KRITÉRIUMOK

KRITÉRIUM	MEGHATÁROZÁS	KÜSZÖBÉRTÉK
ÉGHAJLAT		
Alacsony hőmérséklet (*)	A tenyészidőszak hossza (a napok száma) azon napok számában meghatározva, amelyeken a napi átlaghőmérséklet $> 5^{\circ}\text{C}$ (LGP_{15}) vagy	≤ 180 nap
	A termikus idő összege (foknapok) az 5°C feletti felhalmozott napi átlaghőmérséklet alapján meghatározott tenyészidő tekintetében	$\leq 1\,500$ foknap
Szárazság	Az éves csapadékmennyiségnek (P) a felszín és a növényzet éves potenciális párolgásához (PET) viszonyított aránya	$P/\text{PET} \leq 0,5$
ÉGHAJLAT ÉS TALAJ		
Túlzott talajnedvesség	Azon napok száma, amelyeken a szántóföldi vízkapacitás értéke eléri vagy meghaladja a talaj művelhetőségéhez szükséges értéket	≥ 230 nap
TALAJ		
A talaj korlátozott vízelvezető képessége (*)	Az év jelentős részében vizenyős területek	A felszíntől számítva 80 cm mélységig nedves több mint 6 hónapon át, illetve 40 cm mélységig nedves több mint 11 hónapon át, vagy Gyenge vagy nagyon gyenge vízelvezető képességű talaj, vagy Rozsdaszínű (glejes) foltok a felszíntől számított 40 cm mélységig
Kedvezőtlen szerkezet és kövesség (*)	Viszonylag nagy mennyiségű agyag, iszap, homok, szerves anyag (tömegszázalék) és durva anyagok frakciói (térfogatszázalék)	A termőtalajréteg térfogatának legalább 15 %-a ($\geq 15\%$) durva anyag, beleértve a sziklakibúvákat és a görgetegeket is, vagy
		a termőtalajréteg a talajfelszíntől számított 100 cm mélységig 50 %-ban vagy annál nagyobb arányban (összesítve) homokos vagy agyagos-homokos szerkezetű, mely a következőképpen határozható meg: $\text{iszap}\% + (2 \times \text{agyag}\%) \leq 30\%$, vagy
		Erősen agyagos szerkezetű termőtalajréteg ($\geq 60\%$ agyag) vagy
		Legalább 40 cm vastagságú szerves talaj (szerves anyag $\geq 30\%$), vagy
Csekély gyökerezési mélység	Mélység (cm) a talajfelszíntől az összefüggő kemény kőzetig vagy kemény altalajig. ≤ 30 cm	≤ 30 cm
		A termőtalajréteg legalább 30 %-a agyag; az agyagásványok miatt és repedező, duzzadó (vertic) termőtalajréteg a talaj felszínétől számítva 100 cm-es mélységig

KRITÉRIUM	MEGHATÁROZÁS	KÜSZÖBÉRTÉK
Kedvezőtlen kémiai tulajdonságok (*)	Sók, kicserélhető nátrium jelenléte és túlzott savasság	Sótartalom: ≥ 4 decisiemens méterenként (dS/m) a termőtalajrétegben vagy
		Nátriumtartalom: ≥ 6 kicserélhetőnátriumszázalék (ESP) a termőtalajréteg legalább 50 %-ban (összesítve), a felszíntől számított 100 cm-es mélységig vagy
		Talajsavasság: $\text{pH} \leq 5$ (vízben) a termőtalajrétegben

TEREP

Meredek lejtő	A tengerszint feletti magasság változása a síkrajzi távolság viszonylatában (%)	≥ 15 %
---------------	---	-------------

(*) A tagállamoknak kizárólag az adott terület sajátos helyzete szempontjából releváns küszöbértékekhez képest kell e kritérium teljesülését ellenőrizniük.

IV. MELLÉKLET

**A 7. CIKKBEN EMLÍTETT TEMATIKUS ALPROGRAMOK SZEMPONTJÁBÓL KÜLÖNÖS JELENTŐSÉGGEL
BÍRÓ INTÉZKEDÉSEK ÉS MŰVELETEK INDIKATÍV JEGYZÉKE**

Fiatal mezőgazdasági termelők:

Vállalkozási tevékenység megkezdéséhez nyújtott támogatás olyan fiatal mezőgazdasági termelők számára, akik első alkalommal kezdenek gazdálkodásba mezőgazdasági üzemben

Beruházások tárgyi eszközökbe

Tudásátadás és tájékoztatási tevékenységek

Tanácsadási szolgáltatások, üzemvezetési és helyettesítési szolgáltatások

Együttműködés

Nem mezőgazdasági tevékenységekre irányuló beruházások

Mezőgazdasági kisüzemek:

Vállalkozási tevékenység megkezdéséhez nyújtott, mezőgazdasági kisüzemek fejlesztését célzó támogatás

Beruházások tárgyi eszközökbe

A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszerei

Tudásátadás és tájékoztatási tevékenységek

Tanácsadási szolgáltatások, üzemvezetési és helyettesítési szolgáltatások

Együttműködés

Nem mezőgazdasági tevékenységekre irányuló beruházások

Termelői csoportok létrehozása

LEADER

Hegyvidéki területek:

Hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek számára teljesített kifizetések

Agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos műveletek

Együttműködés

Beruházások tárgyi eszközökbe

A mezőgazdasági üzemek és a vállalkozások fejlesztése a vidéki térségekben

A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszerei

Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása

Alapvető szolgáltatások és a falvak megújítása a vidéki térségekben

Tudásátadás és tájékoztatási tevékenységek

Tanácsadási szolgáltatások, üzemvezetési és helyettesítési szolgáltatások

Termelői csoportok létrehozása

LEADER

Rövid ellátási láncok:

Együttműködés

Termelői csoportok létrehozása

LEADER

A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszerei

Alapvető szolgáltatások és a falvak megújítása a vidéki térségekben

Beruházások tárgyi eszközökbe

Tudásátadás és tájékoztatási tevékenységek

Tanácsadási szolgáltatások, üzemvezetési és helyettesítési szolgáltatások

Vidéki térségekben élő nők:

Tudásátadás és tájékoztatási tevékenységek

Tanácsadási szolgáltatások, üzemvezetési és helyettesítési szolgáltatások

Beruházások tárgyi eszközökbe

A mezőgazdasági üzemek és a vállalkozások fejlesztése

Alapvető szolgáltatások és a falvak megújítása a vidéki térségekben

Együttműködés

LEADER

Az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás; biológiai sokféleség:

Tudásátadás és tájékoztatási tevékenységek

Tanácsadási szolgáltatások, üzemvezetési és helyettesítési szolgáltatások

Beruházások tárgyi eszközökbe

A természeti katasztrófák és katasztrófaesemények által károsított mezőgazdasági termelési potenciál helyreállítása és megfelelő megelőző intézkedések bevezetése

Alapvető szolgáltatások és a falvak megújítása a vidéki térségekben

Az erdőterületek fejlesztésére és az erdők életképességének javítására irányuló beruházások

Agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos műveletek

Ökológiai gazdálkodás

Natura 2000 kifizetések és a víz-keretirányelvhez kapcsolódó kifizetések

Hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek számára teljesített kifizetések (biológiai sokféleség)

Erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatások, természetmegőrzés

Együttműködés

Kockázatkezelés

—————

V. MELLÉKLET

A VIDÉKFEJLESZTÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ ELŐFELTÉTELEK

1. A PRIORITÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ ELŐFELTÉTELEK

Uniós vidékfejlesztési prioritás / A közös rendelkezésekről szóló rendelet tematikus célkitűzése	Előfeltétel	Az előfeltétel teljesülésére vonatkozó kritériumok
<p>3. vidékfejlesztési prioritás: az élelmiszerlánc szervezésének – beleértve a mezőgazdasági termékek feldolgozását és értékesítését –, az állatjólétnek és a kockázatkezelésnek a mezőgazdaság terén történő előmozdítása</p> <p>5. tematikus célkitűzés: az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és a kockázatkezelés előmozdítása</p>	<p>3.1. Kockázatmegelőzés és kockázatkezelés: a katasztrófakezeléssel kapcsolatos nemzeti és regionális kockázatértékelések megléte, figyelembe véve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A következő elemeket tartalmazó nemzeti vagy regionális szintű kockázatértékelést kell alkalmazni: — a nemzeti kockázatértékelés folyamatának, módszertanának, valamint a kockázatértékeléshez használt módszereknek és nem érzékeny adatoknak, valamint a beruházások rangsorolására szolgáló kockázatalapú kritériumoknak az ismertetése; — az egy- vagy többféle kockázatra vonatkozó forgatókönyvek leírása; — adott esetben az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló nemzeti stratégiák figyelembevétele.
<p>4. vidékfejlesztési prioritás: a mezőgazdasággal és az erdőgazdálkodással összefüggő ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása</p>	<p>4.1. Jó mezőgazdasági és környezeti állapot: nemzeti szinten meghatározásra kerültek az 1306/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezetében említett, a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó előírások</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírások meghatározása szerepel a nemzeti jogszabályokban, és a programok részletesen is meghatározzák ezen előírásokat;
<p>5. tematikus célkitűzés: az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és a kockázatkezelés előmozdítása</p>	<p>4.2. A műtrágyákra és a növényvédő szerekre vonatkozó minimumkövetelmények: nemzeti szinten meghatározásra kerültek az e rendelet III. címe I. fejezetének 28. cikkében említett, a műtrágyákra és a növényvédő szerekre vonatkozó minimumkövetelmények</p>	<ul style="list-style-type: none"> — a programok részletesen meghatározzák az e rendelet III. címének I. fejezetében említett, a műtrágyákra és a növényvédő szerekre vonatkozó minimumkövetelményeket;
<p>6. tematikus célkitűzés: a környezet megőrzése és védelme és az erőforrás-hatékonyság előmozdítása</p>	<p>4.3. Egyéb vonatkozó nemzeti előírások: e rendelet III. címe I. fejezete 28. cikkének alkalmazásában meghatározásra kerültek a vonatkozó kötelező nemzeti előírások</p>	<ul style="list-style-type: none"> — a programok részletesen meghatározzák a vonatkozó kötelező nemzeti előírásokat;
<p>5. vidékfejlesztési prioritás: az erőforrás-hatékonyság előmozdítása, valamint a karbon-szegény és az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az erdészeti ágazatban</p> <p>4. tematikus célkitűzés: a karbon-szegény gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása valamennyi ágazatban</p> <p>6. tematikus célkitűzés: A környezet megőrzése és védelme és a forráshatékonyság elősegítése</p>	<p>5.1. Energiahatékonyság: Olyan intézkedésekre került sor, amelyek célja annak előmozdítása, hogy az építkezések, illetve az épületfelújítások során az energia végfelhasználásának hatékonyságát költséghatékony módon javítsák, illetve az energiahatékonyságot célzó költséghatékony beruházásokat tegyenek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ezek az intézkedések a következők: <ul style="list-style-type: none"> — a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 3., 4. és 5. cikke által az épületek energiahatékonysága vonatkozásában előírt minimumkövetelmények alkalmazásának biztosítását célzó intézkedések, — az épületek energiahatékonyságát tanúsító rendszer létrehozásához szükséges intézkedések, a 2010/31/EU irányelv 11. cikkével összhangban, — az energiahatékonyságra irányuló stratégiai tervezést biztosító intézkedések, a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ 3. cikkével összhangban.

Uniós vidékfejlesztési prioritás / A közös rendelkezésekről szóló rendelet tematikus célkitűzése	Előfeltétel	Az előfeltétel teljesülésére vonatkozó kritériumok
		<ul style="list-style-type: none"> — az energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról szóló 2006/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ 13. cikkével összhangban álló intézkedések az egyéni fogyasztásmérőkkel rendelkező végfelhasználók részére történő ellátás biztosítása érdekében, a műszakilag lehetséges, pénzügyileg ésszerű és a potenciális energiamegtakarítással arányos mértékben.
	<p>5.2. Vízügyi ágazat: Olyan vízdíj-megállapítási politika megléte, amely a) alkalmas arra, hogy a felhasználókat a vízforrások hatékony használatára ösztönözze, és b) annak biztosítása, hogy a különféle vízhasznosítási célok megoszlása megfelelően hozzájáruljon a vízszolgáltatások költségeinek megtérüléséhez a programok által támogatott beruházások céljára készített, jóváhagyott vízgyűjtő-gazdálkodási tervben meghatározott mértékben.</p> <p>5.3. Megújuló energia: Intézkedésekre került sor a megújuló energiaforrások előállításának és elosztásának ösztönzése érdekében⁽⁴⁾;</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Az EMVA által támogatott ágazatokat illetően az egyik tagállam biztosította, hogy a különböző vízfelhasználók hozzájárulnak a vízszolgáltatások ágazatonkénti költségmegtérüléséhez, összhangban a víz-keretirányelv 9. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdésével, figyelemmel adott esetben a költségmegtérülés társadalmi, környezeti és gazdasági hatásaira, valamint az érintett régió vagy régiók földrajzi és éghajlati feltételeire is; — A 2009/28/EK irányelv 14. cikkének (1) bekezdése, 16. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében átlátható támogatási rendszerek, a távvezeték-rendszerhez való elsőbbségi hozzáférés vagy garantált hozzáférés és elsőbbségi terheléelosztás, valamint a műszaki átalakítások költségeinek viselésére és megosztására vonatkozó egységes szabályok vannak érvényben, — Az egyik tagállam a megújuló energiára vonatkozó nemzeti cselekvési tervet fogad el a 2009/28/EK irányelv 4. cikkének megfelelően.
<p>6. vidékfejlesztési prioritás: a társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben</p> <p>2. tematikus célkitűzés: információs és kommunikációs technológiák hozzáféréseinek, használatának és minőségének javítása (Szélessávú cél)</p>	<p>6. Új generációs hálózat (NGN) infrastruktúrája: Olyan nemzeti vagy regionális NGA tervek rendelkezésre állása, amelyek figyelembe veszik az unió nagysebességű internet elérési céljainak megvalósítására tett regionális intézkedéseket olyan területekre koncentrálva, ahol a piac nem tud nyílt infrastruktúrát biztosítani elérhető áron és megfelelő minőségben a versenyre és állami támogatásra vonatkozó uniós szabályokkal összhangban, és biztosítani tudja a lakosság kiszolgáltató csoportjai számára a szolgáltatások elérhetőségét.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rendelkezésre áll egy nemzeti vagy regionális NGN-terv, amely tartalmaz: <ul style="list-style-type: none"> — egy gazdasági elemzésen alapuló infrastruktúrális beruházási tervet, figyelembe véve a meglévő magán és közinfrastrukturákat és a tervezett beruházásokat, — olyan fenntartható beruházási modelleket, amelyek erősítik a versenyt és hozzáférést biztosítanak a nyílt, megfizethető, jó minőségű és jövőálló infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz, — a magánberuházásokat ösztönző intézkedéseket.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.)

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.)

⁽³⁾ Az Európai Parlament és Tanács 2006/32/EK irányelve (2006. április 5.) az energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról, valamint a 93/76/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 114., 2006.4.27., 64. o.)

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/28/EK irányelve (2009. április 23.) a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről (HL L 140., 2009.6.5., 16. o.)

VI. MELLÉKLET

**AZ EGY VAGY TÖBB UNIÓS VIDÉKFEJLESZTÉSI PRIORITÁS SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS INTÉZKEDÉSEK
INDIKATÍV JEGYZÉKE**

Több uniós prioritás szempontjából különös jelentőséggel bíró intézkedések

- 15. cikk Tanácsadási szolgáltatások, üzemvezetési és helyettesítési szolgáltatások
- 17. cikk Beruházások tárgyi eszközökbe
- 19. cikk A mezőgazdasági üzemek és a vállalkozások fejlesztése
- 35. cikk Együttműködés
- 42–44. cikk LEADER

A tudásátadásnak és az innovációnak a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben történő előmozdítása szempontjából különös jelentőséggel bíró intézkedések

- 14. cikk Tudásátadás és tájékoztatási tevékenységek
- 26. cikk Erdőgazdálkodási technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizálására és értékesítésére irányuló beruházások

A versenyképességnek a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa esetében történő fokozása és a mezőgazdasági üzemek életképességének javítása szempontjából különös jelentőséggel bíró intézkedések

- 16. cikk A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszerei

Az élelmiszerlánc szervezésének és a kockázatkezelésnek a mezőgazdaság terén történő előmozdítása szempontjából különös jelentőséggel bíró intézkedések

- 18. cikk A természeti katasztrófák és katasztrófaesemények által károsított mezőgazdasági termelési potenciál helyreállítása és megfelelő megelőző intézkedések bevezetése
- 24. cikk Az erdőtüzek, a természeti katasztrófák és a katasztrófaesemények által okozott erdőkárok megelőzése és helyreállítása
- 27. cikk Termelői csoportok létrehozása
- 33. cikk Állatjólét
- 36. cikk Kockázatkezelés
- 37. cikk Termény-, állat- és növénybiztosítás
- 38. cikk Kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állat- és növénybetegségek, kártevőfertőzések, valamint környezeti események esetére létrehozott kölcsönös kockázatkezelési alapok
- 39. cikk Jövedelemstabilizáló eszköz

A mezőgazdaságtól és az erdőgazdálkodástól függő ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása,

valamint

az erőforrás-hatékonyság előmozdításának, valamint a karbonszegény és az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulásnak a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az erdészeti ágazatban történő támogatása szempontjából különös jelentőséggel bíró intézkedések

- 21. cikk (1) Erdőtelepítés és fásítás
bekezdés a)
pont
- 21. cikk (1) Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
bekezdés b)
pont

21. cikk (1) Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások bekezdés d) pont

28. cikk Agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos műveletek

29. cikk Ökológiai gazdálkodás

30. cikk Natura 2000 kifizetések és a víz-keretirányelvhez kapcsolódó kifizetések

34. cikk Erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatások, természetmegőrzés

A társadalmi befogadásnak, a szegénység csökkentésének és a gazdasági fejlődésnek a vidéki térségekben történő előmozdítása szempontjából különös jelentőséggel bíró intézkedések

20. cikk Alapvető szolgáltatások és a falvak megújítása a vidéki térségekben

42–44. cikk LEADER

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1306/2013/EU RENDELETE

(2013. december 17.)

a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való továbbítását követően,

tekintettel a Számvevőszék véleményére,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) „A KAP jövője 2020-ig: az élelmezési, a természetes erőforrásokat érintő és a területi kihívások kezelése” című, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának szóló bizottsági közlemény számba vette a közös agrárpolitikát (KAP) 2013 után érintő lehetséges kihívásokat, célkitűzéseket és irányokat. A közleményről folytatott vita fényében a KAP-ot 2014. január 1-jével kezdődő hatállyal meg kell reformálni. A reformnak a KAP összes főbb eszközére, és így az 1290/2005/EK tanácsi rendeletre ⁽²⁾ is ki kell terjednie. Az említett rendelet végrehajtása során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a finanszírozási és monitoring mechanizmus egyes elemeit ki kell igazítani. A reform hatókörére tekintettel helyénvaló az 1290/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezni és új szöveggel felváltani. A reform keretében továbbá – a lehetőségekhez mérten – össze kell hangolni, valamint ésszerűsíteni és egyszerűsíteni kell a rendelkezéseket.
- (2) A Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy e rendelet egyes nem alapvető rendelkezéseinek a kiegészítése vagy módosítása céljából az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 290. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a kifizető ügynökségek és a koordináló szervek akkreditálására; a kifizető ügynökségek állami intervencióval kapcsolatos kötelezettségeire, valamint az említett ügynökségek irányítási és kontrollfeladatainak tartalmára vonatkozó

szabályokra; az állami intervenció keretében az Európai Unió általános költségvetéséből (a továbbiakban: az uniós költségvetés) finanszírozott műveletek értékelésére vonatkozóan. A felhatalmazásnak ki kell terjednie továbbá a kifizető ügynökségek által a kedvezményezettek számára a kifizetés legkorábbi lehetséges időpontja előtt vagy legkésőbbi lehetséges időpontja után teljesített kifizetéseknek az uniós finanszírozásra való jogosulatlansága alóli eltérésekre, és az Európai Mezőgazdasági Garancia-alap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) keretében a kiadások és bevételek kiegyenlítésére. Ezen túlmenően a felhatalmazásnak ki kell terjednie a kötelezettségvállalásokra és az összegek kifizetésére alkalmazandó módszerekre, amennyiben az uniós költségvetés elfogadása nem történik meg a pénzügyi év kezdetéig, vagy a beütemezett kötelezettségvállalások teljes összege meghaladja a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ 170. cikkének (3) bekezdésében rögzített felső értékhatárt.

A felhatalmazásnak ezenkívül ki kell terjednie az EMGA szerinti kiadások tekintetében a tagállamok felé esedékes havi kifizetések Bizottság általi késleltetésére és a tagállamok javára teljesítendő, az EMVA szerinti időközi kifizetések Bizottság általi csökkentésére vagy felfüggesztésére vonatkozó feltételekre; azon havi vagy időközi kifizetések felfüggesztésére, amelyekre vonatkozóan nem nyújtották be időben a megfelelő statisztikai információkat, az ellenőrzések tekintetében a tagállamok által teljesítendő egyedi kötelezettségekre, a megfelelőségi vizsgálat eljárásának keretében a korrekciók alkalmazására vonatkozó kritériumokra és módszerekre, valamint a tartozások behajtására. Ezenfelül a felhatalmazásnak ki kell terjednie a vám eljárásokra vonatkozó követelményekre, a támogatási jogosultságok, a kötelezettségvállalások vagy az ágazati mezőgazdasági jogszabályok alkalmazásából eredő egyéb kötelezettségek nem teljesítése esetén alkalmazandó támogatás visszavonásra és szankciókra. Ugyanígy a felhatalmazásnak ki kell terjednie az olyan piaci intézkedésekre, amelyek tekintetében a Bizottság felfüggesztheti a havi kifizetéseket, a biztosítékokra, az integrált igazgatási és kontrollrendszer működésére vonatkozó szabályokra, valamint az ügyletek vizsgálata köréből kizárt intézkedésekre. Hasonlóképpen a felhatalmazásnak ki kell terjednie a bevételek vagy kifizetések azon összegének módosítására, amely alatt e rendelet értelmében a vállalkozások kereskedelmi okmányai nem vizsgálандók, a kölcsönös megfeleltetés értelmében alkalmazott szankciókra, a borágazat vonatkozó kontrollkövetelményekre, az állandó legelők fenntartására vonatkozó szabályokra. Végül a felhatalmazásnak ki kell terjednie az azon tagállamok által alkalmazandó

⁽¹⁾ HL C 191., 2012.6.29., 116. o.

⁽²⁾ A Tanács 1290/2005/EK (2005. június 21.) rendelete a közös agrárpolitika finanszírozásáról (HL L 209., 2005.8.11., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió éves költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

meghatározó ügyleti tényre és átváltási árfolyamra vonatkozó szabályokra, amelyek pénzneme nem az euro, amennyiben a nemzeti valutával kapcsolatos kivételes pénzügyi gyakorlatok valószínűsíthetően veszélyeztetik az uniós jogszabályok alkalmazását, az annak védelmét szolgáló intézkedésekre, a KAP értelmében elfogadott intézkedések közös monitoring- és értékelési keretének tartalmára, valamint az átmeneti intézkedésekre.

Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére egyidejűleg, időben és megfelelő módon történő továbbításáról.

- (3) A KAP számos intézkedést foglal magában, amelyek közül néhány a vidékfejlesztésre vonatkozik. A KAP célkitűzéseinek teljesítéséhez való hozzájárulás érdekében biztosítani kell ezen intézkedések finanszírozását. Tekintettel arra, hogy ezeknek az intézkedéseknek vannak közös elemeik, ugyanakkor több tekintetben eltérnek egymástól, a finanszírozásukkal azonos rendelkezések keretében kell foglalkozni. Amennyiben szükséges, e rendelkezéseknek eltérő elbánást kell lehetővé tenniük. Az 1290/2005/EK rendelet két európai mezőgazdasági alapot hozott létre, nevezetesen az EMGA-t és az EMVA-t (a továbbiakban: az alapok). Az említett alapokat fenn kell tartani.
- (4) A 966/2012/EU, Euratom rendeletet és az annak alapján elfogadott rendelkezéseket alkalmazni kell az e rendeletben meghatározott intézkedésekre. E rendelet rendelkezéseket állapít meg különösen a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás, az átláthatóság elvén és a hátrányos megkülönböztetés tilalmán alapuló, a tagállamokkal való megosztott igazgatásra, továbbá az akkreditált szervezetek szerepére és a költségvetési alapelvekre vonatkozóan, amelyeket e rendelet keretében tiszteletben kell tartani.
- (5) A tagállami gyakorlatok közötti összhangnak és a vis maiorra vonatkozó záradék tagállamok általi összehangolt alkalmazásának a biztosítása érdekében ebben a rendeletben adott esetben mentességeket kell meghatározni vis maior és rendkívüli körülmények fennállásának esetére, és meg kell állapítani a vis maior és a rendkívüli körülmények azon lehetséges eseteinek nem kimerítő jegyzékét, amelyeket az illetékes nemzeti hatóságoknak el kell ismerniük. Az említett hatóságoknak eseti alapon döntéseket kell hozniuk a vis maiorra vagy a rendkívüli körülményekre vonatkozóan, megfelelő bizonyítékok alapján, és a vis maior fogalmának az uniós mezőgazdasági jogszabályokkal, többek között a Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban történő alkalmazásával.
- (6) Az uniós költségvetésnek mindkét alapon keresztül, közvetlenül vagy a tagállamokkal való megosztott igazgatás keretében finanszíroznia kell a KAP-kiadásokat,

beleértve a vidékfejlesztéssel összefüggő kiadásokat is. Pontosan meg kell határozni az alapok felhasználásával finanszírozható intézkedések körét.

- (7) Rendelkezéseket kell megállapítani a kifizető ügynökségek tagállamok által történő akkreditálásával, a vezetési nyilatkozatok megszerzésére vonatkozó eljárások létrehozásával, az irányítási és monitoringrendszerek tanúsításának beszerzésével, valamint az éves elszámolások független szervezet által történő tanúsításával kapcsolatban. Ezenfelül a tagállami ellenőrzések átláthatósága érdekében, különösen az engedélyezési, az érvényesítési és a kifizetési eljárások esetében, a Bizottság és a minden egyes kifizető ügynökséget akkreditálni köteles tagállamok adminisztratív és auditterheinek csökkentése céljából korlátozni kell az ilyen feladatok ellátására felhatalmazott hatóságok és szervezetek számát az egyes tagállamok alkotmányos előírásainak betartásával. Az átszervezésből adódó felesleges költségek elkerülése érdekében a tagállamok számára engedélyezni kell azon kifizető ügynökségek megtartását, amelyek akkreditálására e rendelet hatálybalépését megelőzően került sor.
- (8) Amennyiben a tagállam egynél több kifizető ügynökséget akkreditál, fontos, hogy kijelöljön egy koordináló közjogi szervezet, amely biztosítja az alapokkal való következetes gazdálkodást, kapcsolatot tart a Bizottság és a különböző akkreditált kifizető ügynökségek között, valamint biztosítja, hogy a Bizottság gyorsan megkapja a különböző kifizető ügynökségek tevékenységével kapcsolatban kért információkat. A koordináló közjogi szervezet emellett meg kell hoznia és koordinálnia kell az esetleges általános jellegű hiányosságok megszüntetését célzó intézkedéseket, valamint folyamatosan tájékoztatnia kell a Bizottságot azok nyomán követéséről. Az említett szervezetnek továbbá elő kell mozdítania és – amennyiben lehetséges – biztosítania kell a közös szabályok és előírások egységes alkalmazását.
- (9) Csak a tagállamok által akkreditált kifizető ügynökségek alkalmazása esetén létezik megfelelő biztosíték arra vonatkozóan, hogy az uniós támogatás kedvezményezettek részére történő odaítélése előtt megtörténtek a szükséges ellenőrzések. Ezért e rendeletben egyértelműen rögzíteni kell, hogy kizárólag az akkreditált kifizető ügynökségeknél felmerült kiadásokat lehet visszatéríteni az uniós költségvetésből.
- (10) Annak érdekében, hogy a kedvezményezettek alaposabb ismeretekkel rendelkezzenek egyfelől a mezőgazdasági gyakorlatok és a gazdaságok irányítása közötti kapcsolatról, másfelől a környezettel, az éghajlatváltozással, a földterület jó mezőgazdasági állapotával, az élelmiszerbiztonsággal, a közegészségüggyel, az állategészségüggyel, a növényegészségüggyel és az állatjóléttel kapcsolatos előírásokról, a tagállamoknak átfogó mezőgazdasági tanácsadó rendszert kell létrehozniuk, amely tanácsadást nyújt a kedvezményezettek részére. A mezőgazdasági tanácsadó rendszer semmilyen módon nem befolyásolhatja a kedvezményezetteknek az említett előírások betartására vonatkozó kötelezettségét és felelősségét. Ezenfelül a tagállamoknak gondoskodniuk kell a tanácsadás és az ellenőrzés egyértelmű elkülönítéséről.

(11) A mezőgazdasági tanácsadó rendszernek ki kell terjednie legalább a kölcsönös megfeleltetési követelményekből és előírásokból eredő, a mezőgazdasági üzem szintjén teljesítendő kötelezettségekre. A rendszernek kell terjednie továbbá azokra a követelményekre is, amelyeket az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra vonatkozóan be kell tartani, valamint a KAP keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽¹⁾ meghatározott mezőgazdasági terület fenntartására, továbbá a vidékfejlesztési programokban előírt, a gazdaságok szintjén hozandó olyan intézkedésekre, amelyek célja a mezőgazdasági üzem korszerűsítése, a versenyképesség javítása, az ágazati integráció, az innováció, a piaci orientáció, illetve a vállalkozói készség előmozdítása.

A rendszernek ki kell terjednie továbbá a kedvezményezettek tekintetében a tagállamok által előírt követelményekre is – a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ egyedi rendelkezéseinek és az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁾ 55. cikkének végrehajtása érdekében – különösen a 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴⁾ 14. cikkében említett integrált növényvédelem alapelveinek való megfelelést érintő követelményekre.

(12) A mezőgazdasági tanácsadó rendszerhez való csatlakozást a kedvezményezettek számára önkéntessé kell tenni. Valamennyi kedvezményezett, még a KAP keretében támogatásban nem részesülő mezőgazdasági termelők számára is lehetővé kell tenni a rendszerben való részvételt. Lehetővé kell tenni azonban a tagállamok számára, hogy elsőbbségi kritériumokat határozhassanak meg. A rendszer természetéből adódóan helyénvaló, hogy a tanácsadói tevékenység során szerzett információk kezelése bizalmasan történjen, kivéve ha az uniós vagy a nemzeti jog súlyos megsértésének esete áll fenn. A rendszer hatékonyságának biztosítása érdekében a tanácsadóknak megfelelő képzéssel kell rendelkezniük és rendszeres képzésben kell részesülniük.

(13) Az EMGA tekintetében az akkreditált kifizető ügynökségeknél az EMGA-val kapcsolatban felmerült kiadások fedezéséhez szükséges pénzügyi forrásokat a Bizottságnak visszatérítés formájában kell a tagállamok rendelkezésére bocsátania az ezen ügynökségeknél felmerült kiadások könyvelése alapján. Addig, amíg e visszatérítések havi kifizetések formájában meg nem történnek, a pénzügyi forrásokat a tagállamoknak kell mozgósítaniuk az

akkreditált kifizető ügynökségeik szükségleteinek függvényében. A tagállamoknak és a KAP végrehajtásában érintett kedvezményezetteknek maguknak kell viselniük adminisztratív és személyzeti költségeiket.

(14) Az agrometeorológiai rendszer használatának, valamint a műholdas felvételek beszerzésének és tökéletesítésének el kell látnia a Bizottságot különösen a mezőgazdasági piacok irányításához, a mezőgazdasági kiadások monitoringjának megkönnyítéséhez, valamint a mezőgazdasági erőforrások közép- és hosszú távon történő monitoringjához szükséges eszközökkel. A 165/94/EK tanácsi rendelet⁽⁵⁾ alkalmazása során nyert tapasztalatok fényében továbbá az említett rendelet bizonyos rendelkezéseit be kell építeni ebbe a rendeletbe, és a 165/94/EK rendeletet ezért hatályon kívül kell helyezni.

(15) A költségvetési fegyelem betartása tekintetében meg kell határozni az EMGA-ból finanszírozott kiadások éves felső értékhatárát, figyelembe véve a(z) 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendeletben⁽⁶⁾ megállapított többéves pénzügyi keretben az említett alap tekintetében meghatározott maximális összegeket.

(16) A költségvetési fegyelem azt is megköveteli, hogy az EMGA által finanszírozott kiadások éves felső értékhatára minden körülmények között és a költségvetési eljárás, valamint a költségvetés végrehajtása valamennyi szakaszában betartásra kerüljön. Következésképpen szükséges, hogy a(z) 1307/2013/EU rendeletben tagállamonként meghatározott közvetlen kifizetések nemzeti felső értékhatára az érintett tagállam számára nyújtott e közvetlen kifizetések pénzügyi felső értékhatárának minősüljön, és hogy e kifizetések visszatérítései ne lépjék túl ezt a pénzügyi felső értékhatárt. Ezenfelül a költségvetési fegyelem megköveteli, hogy a KAP keretében a Bizottság által javasolt, illetőleg az Unió vagy a Bizottság által elfogadott, az EMGA által finanszírozott egyetlen uniós jogi aktus se eredményezze az ezen alpból finanszírozott kiadások tekintetében meghatározott éves felső értékhatár túllépését.

(17) Annak biztosítása érdekében, hogy a KAP finanszírozására fordítandó összegek ne lépjék túl az éves felső határokat, fenn kell tartani a 73/2009/EK tanácsi rendeletben⁽⁷⁾ említett pénzügyi mechanizmust, amelynek révén a közvetlen támogatás szintje kiigazításra kerül. Amennyiben az Európai Parlament és a Tanács nem rögzíti e kiigazításokat az alkalmazásuk szerinti naptári év június 30-ig, a Bizottságot fel kell hatalmazni a kiigazítások rögzítésére.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1307/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 608. oldalát).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete a növényvédők szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/128/EK irányelve (2009. október 21.) a peszticidok fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 309., 2009.11.24., 71. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 165/94/EK (1994. január 24.) rendelete a távérzékelés ellenőrzések Közösség általi társfinanszírozásáról (HL L 24., 1994.1.29., 6. o.).

⁽⁶⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete 2013. december 2. 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (Lásd e Hivatalos Lap 884. oldalát).

⁽⁷⁾ A Tanács 73/2009/EK rendelete (2009. január 19.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 30., 2009.1.31., 16. o.).

- (18) A mezőgazdasági ágazatnak a mezőgazdasági termelést vagy értékesítést érintő súlyos válságok esetén történő támogatása érdekében létre kell hozni egy válságokra képzett tartalékot, oly módon, hogy a közvetlen kifizetéseket minden év elején csökkentik a pénzügyi fegyelmi mechanizmus keretében.
- (19) A 966/2012/EU, Euratom rendelet 169. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy az e rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében említett fellépésekhez kapcsolódó, le nem kötött előirányzatok csak a következő pénzügyi évre vihetők át, valamint hogy az ilyen átvitel kizárólag azon végső kedvezményezettek számára eredményezhet további kifizetéseket, akiket az előző pénzügyi évben a közvetlen kifizetéseknél az e rendelet 25. cikke szerinti kiigazítása érintett. Következésképpen amennyiben így előirányzatok kerülnek átvitelre a következő pénzügyi évre, a tagállami közigazgatási szerveknek a közvetlen kifizetések kedvezményezettjeinek két csoportja részére kellene kifizetéseket folyósítaniuk egy pénzügyi évben: egyrészt a pénzügyi fegyelmi mechanizmus keretében átvitt, fel nem használt összegből visszatérítést kellene fizetniük az előző pénzügyi évben a pénzügyi fegyelmi hatálya alá tartozó mezőgazdasági termelők számára, másrészt pedig az n pénzügyi évben közvetlen kifizetéseket kellene folyósítaniuk az azt igénylő mezőgazdasági termelők számára. A tagállami közigazgatási szervek túlzott adminisztratív terheinek elkerülése céljából eltérést kell biztosítani a 966/2012/EU, Euratom rendelet 169. cikke (3) bekezdésének negyedik albekezdése alól, lehetővé téve a tagállami közigazgatási szervek számára, hogy az n pénzügyi évre átvitt összeget a pénzügyi fegyelmi hatálya alá az n-1. év helyett az n évben tartozó mezőgazdasági termelők részére térítsék vissza.
- (20) Az alapokból származó pénzügyi hozzájárulás mértékének meghatározása céljából hozott, a pénzügyi felső értékhatárok kiszámítására vonatkozó intézkedések nem érintik az EUMSZ-ben meghatározott költségvetési hatóság hatáskörét. Ezért ezeknek az intézkedéseknek az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési kérdésekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. november 19-i intézményközi megállapodásnak és a(z) 1311/2013/EU, Euratom rendeletnek megfelelően rögzített referenciaösszegeken kell alapulniuk.
- (21) A költségvetési fegyelmi megköveteli továbbá a költségvetés középtávú helyzetének folyamatos vizsgálatát. Ezért az adott évre vonatkozó költségvetési tervezet benyújtásakor a Bizottságnak be kell nyújtania előrejelzéseit és elemzéseit az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, és adott esetben megfelelő intézkedéseket kell javasolnia a jogalkotó számára. Ezenfelül a Bizottságnak mindenkor teljes mértékben élnie kell irányítási hatáskörével annak érdekében, hogy biztosított legyen az éves felső értékhatár betartása, és – szükség esetén – megfelelő intézkedéseket kell javasolnia az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, illetőleg a Tanácsnak a költségvetési helyzet orvoslására vonatkozóan. Amennyiben egy költségvetési év végén a tagállamok által igényelt visszatérítések az éves felső értékhatár túllépését eredményezik, a Bizottságnak képesnek kell lennie arra, hogy olyan intézkedéseket hozzon, amelyek lehetővé teszik egyrészt a rendelkezésre álló költségvetés ideiglenes elosztását a tagállamok között a még ki nem fizetett visszatérítési kérelmeik arányában, másrészt pedig biztosítják az érintett évre megállapított felső értékhatár betartását. Az említett évre vonatkozó kifizetéseket a soron következő költségvetési évre kell terhelni, és véglegesen meg kell határozni a tagállamonkénti uniós finanszírozás teljes összegét, valamint a meghatározott összeg betartásának biztosítása végett a tagállamok közötti kompenzáció megosztásának mikéntjét.
- (22) A költségvetés végrehajtásakor a Bizottságnak a mezőgazdasági kiadásokra vonatkozóan havi korai előrejelző és monitoringrendszerrel kell működtetnie azért, hogy ha felmerül az éves felső értékhatár túllépésének kockázata, akkor irányítási hatáskörén belül a lehető leghamarabb megfelelő intézkedéseket tudjon hozni, illetve egyéb intézkedéseket javasoljon, amennyiben ezek az intézkedések elégtelennek bizonyulnak. A Bizottságnak időszakos jelentést kell készítenie az Európai Parlament és a Tanács számára, amelyben össze kell hasonlítania a felmerült kiadásoknak a meghatározott keretekhez viszonyított alakulását és fel kell becsülnie a költségvetési év hátralévő részében várható végrehajtást.
- (23) A költségvetési dokumentumok elkészítése során a Bizottság által alkalmazott átváltási árfolyamnak a rendelkezésre álló legfrissebb információkat kell tükröznie úgy, hogy számításba veszi a dokumentumok elkészítése és benyújtása között eltelt időt.
- (24) A(z) 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ megállapítja az említett rendelettel szabályozott alapok, így az EMVA által nyújtott pénzügyi támogatásra alkalmazandó szabályokat. Ezek a szabályok kiterjednek a kiadások támogathatóságára, a pénzügyi irányításra, valamint az irányítási és kontrollrendszerekre is. A jogi egyértelműség és az e rendelet hatálya alá tartozó alapok közötti összhang érdekében az EMVA pénzügyi irányítását illetően hivatkozni kell a(z) 1303/2013/EU rendelet költségvetési kötelezettségvállalásra, kifizetési határidőkre és a kötelezettségvállalás visszavonására vonatkozó megfelelő rendelkezéseire.
- (25) A vidékfejlesztési programok finanszírozása az uniós költségvetésből éves részletekben fizetett kötelezettségvállalások alapján történik. A tagállamoknak a programok elindításakor már igénybe kell tudniuk venni az előirányzott uniós pénzeszközöket. Következésképpen megfelelő módon korlátozott előfinanszírozási rendszerre van szükség, amely biztosítja a pénzeszközök rendszeres folyósítását azért, hogy a programok kedvezményezettjei kellő időben megkapják a kifizetéseket.

(1) Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a Közös Stratégiai Kerethez tartozó Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 320. oldalát).

- (26) Az előfinanszírozás külön történő kezelésén túl különbséget kell tenni a Bizottság által az akkreditált kifizető ügynökségek részére teljesített kifizetések, az időközi kifizetések és az egyenlegkifizetés között, valamint meg kell határozni az azok folyósítására vonatkozó szabályokat. A kötelezettségvállalás automatikus visszavonására vonatkozó szabálynak segítenie kell a programok megvalósításának felgyorsítását, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást. A regionális programokat kidolgozó tagállamok nemzeti keretszabályozására vonatkozó, a 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽¹⁾ meghatározott szabályok is eszközt nyújtanak a tagállamok számára a végrehajtás, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosítására.
- (27) Az uniós támogatást kellő időben ki kell fizetni a kedvezményezettek számára azért, hogy azt hatékonyan fel tudják használni. Amennyiben a tagállamok elmulasztják az uniós jogszabályokban meghatározott kifizetési határidők betartását, úgy azzal komoly nehézségeket okozhatnak a kedvezményezetteknek, és veszélyeztethetik az Unió éves költségvetés-tervezését. Ezért az uniós finanszírozásból ki kell zárni azokat a kiadásokat, amelyek esetében nem tartják be a kifizetési határidőket. Az 1290/2005/EK rendeletben megállapított arányosság elvét fenn kell tartani, és annak mindkét alapra egyaránt vonatkoznia kell. Az arányosság elvének betartása érdekében a Bizottság számára biztosítani kell, hogy rendelkezessen a fenti általános szabály alóli kivételekről.
- (28) Az 1290/2005/EK rendelet rendelkezik az alapokból teljesített havi és időközi kifizetések csökkentéséről és felfüggesztéséről. Az említett rendelkezéseket, meglehetősen általános megfogalmazásuk ellenére, a gyakorlatban alapvetően a kifizetési határidők és a felső értékhatárok be nem tartása, illetve hasonló „számvetési problémák” esetén használják a kifizetések csökkentésére, azaz olyan esetekben, amelyeket azonnal észre lehet venni a kiadásigazoló nyilatkozatokban. Ezek a rendelkezések a tagállami kontrollrendszerek súlyos és tartós hiányosságai esetén is lehetővé tesznek csökkentéseket és felfüggesztéseket. A csökkentések és felfüggesztések elrendelésére azonban csak meglehetősen korlátozó, lényegi feltételekhez és egy sajátos, kétféle lépésű eljárás követése esetén kerülhet sor. Az Európai Parlament és a Tanács több ízben kérte a Bizottságot arra, hogy függesse fel a kötelezettségeiket nem teljesítő tagállamoknak folyósított kifizetéseket. Az említett okokból kifolyólag szükség van az 1290/2005/EK rendeletben megállapított csökkentési és felfüggesztési rendszer egyértelművé tételére, valamint az alapok tekintetében alkalmazandó csökkentések és felfüggesztések szabályainak egyetlen cikkbe való összevonására. A „számvetési problémák” esetén alkalmazandó csökkentések rendszerét fenn kell tartani a meglévő adminisztratív gyakorlattal összhangban. A tagállami kontrollrendszerek jelentős és tartós hiányosságai esetén alkalmazható kifizetés-csökkentés és -felfüggesztés lehetőségét meg kell erősíteni annak érdekében, hogy súlyos hiányosságok észlelése esetén a Bizottságnak lehetősége legyen a kifizetések mihamarabbi felfüggesztésére. Ezt a lehetőséget ki kell terjeszteni oly módon, hogy a szabálytalan kifizetések visszatéríttetésének rendszerébe a gondatlanság esetét is beillesztik.
- (29) Az ágazati mezőgazdasági jogszabályok előírják a tagállamoknak, hogy megadott határidőkön belül adjanak tájékoztatást az elvégzett ellenőrzések számáról és eredményeiről. Ezek az ellenőrzési statisztikák a hibaszintű tagállami szintű meghatározását és általánosabban véve az alapok irányításának ellenőrzését szolgálják. Az ellenőrzési statisztikák a Bizottság számára fontos információforrást jelentenek ahhoz, hogy meggyőződhessen arról, hogy az alapokkal helyesen gazdálkodnak-e, valamint az éves megbízhatósági nyilatkozat nélkülözhetetlen elemét képezik. Tekintettel az ellenőrzési statisztikák alapvető fontosságára, és annak érdekében, hogy a tagállamok betartsák annak időben történő benyújtására vonatkozó kötelezettségüket, szükség van az adathiány mértékével arányos, az igényelt adatok késedelmes benyújtásától visszatartó eszközre. Ezért rendelkezéseket kell megállapítani, amelyek alapján a Bizottság felfüggesztheti azoknak a havi és időközi kifizetéseknek egy részét, amelyek tekintetében nem kapta meg időben a vonatkozó statisztikai információkat.
- (30) Az alapok pénzeszközeinek újbóli felhasználhatósága érdekében szabályokra van szükség a címzett összegekre vonatkozóan. Az 1290/2005/EK rendeletben szereplő jegyzéket ki kell egészíteni a késedelmes kifizetésekhez és az EMGA-kiadások számlaelszámolásához kapcsolódó összegek hozzáadásával. A 352/78/EGK tanácsi rendelet⁽²⁾ is állapít meg szabályokat a lehívott biztosítékokból eredő összegek rendeltetésszerűre vonatkozóan. Ezeket a rendelkezéseket összhangba kell hozni és össze kell vonni a címzett bevételre vonatkozó hatályos rendelkezésekkel. Ezért a 352/78/EGK rendeletet hatályon kívül kell helyezni.
- (31) A 814/2000/EK tanácsi rendelet⁽³⁾ és végrehajtási szabályai meghatározzák azokat a KAP-hoz kapcsolódó tájékoztatási tevékenységeket, amelyek az 1290/2005/EK rendelet 5. cikkének c) pontja értelmében finanszírozásban részesülhetnek. A 814/2000/EK rendelet tartalmazza e tevékenységek és célkitűzéseik jegyzékét, és rögzíti finanszírozásuk szabályait és a kapcsolódó projektek végrehajtását. Az említett rendelet elfogadása óta a 966/912/EU, Euratom rendelet támogatásokra és szerződéskötésre vonatkozó szabályokat állapított meg. Ezeket a szabályokat a KAP keretében megvalósuló tájékoztatási intézkedésekre is alkalmazni kell. Az egyszerűsítés és a koherencia érdekében a 814/2000/EK rendeletet hatályon kívül kell helyezni, a finanszírozandó intézkedések célkitűzéseire és típusaira vonatkozó konkrét rendelkezések fenntartása mellett. Ezeknek az intézkedéseknek figyelembe kell venniük annak szükségességét,

(1) AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1305/2013/EU RENDELETE (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 487. oldalát). CÍM MEGNEVEZÉSE ÉLSŐ ALKALOMMAL.

(2) A Tanács 352/78/EGK rendelete (1978. február 20.) a közös agrárpolitika alapján nyújtott, majd elvesztett biztosítékok, letétek és garanciák jóváírásáról (HL L 50., 1978.2.22., 1. o.).

(3) A Tanács 814/2000/EK rendelete (2000. április 17.) a közös agrárpolitikára vonatkozó tájékoztatási tevékenységekről (HL L 100., 2000.4.20., 7. o.).

hogy a nyilvánossággal folytatott kommunikáció hatékonyabb legyen és a Bizottság kezdeményezésére megvalósuló tájékoztatási tevékenységek közötti szinergiák erősebbek legyenek, továbbá annak szükségességét is, hogy az Unió szakpolitikai prioritásaival kapcsolatos tájékoztatás hatékony legyen. Ezért olyan tájékoztatási intézkedéseket is magukban kell foglalniuk, amelyek a Bizottság „Az Európa 2020 stratégia költségvetése – II. rész: A szakpolitikai területek áttekintése” című közleményében (a továbbiakban: az Európa 2020 költségvetéséről szóló bizottsági közlemény) említett szervezeti kommunikáció keretében jelentőséggel bírnak a KAP számára.

- (32) A KAP intézkedéseinek és működésének finanszírozása részben megosztott irányítással történik. Az uniós forrásokkal való hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása érdekében a Bizottságnak ellenőrzéseket kell végeznie a kifizetésért felelős tagállami hatóságoknál az alapok kezelésére vonatkozóan. Helyénvaló meghatározni a Bizottság által elvégzendő ellenőrzések jellegét és a költségvetés végrehajtásával összefüggő feladatait, továbbá tisztázni a tagállamokat terhelő együttműködési kötelezettségeket.
- (33) Azért, hogy a Bizottság eleget tudjon tenni az uniós kiadások tagállami irányítási és ellenőrzési rendszereinek meglétére és megfelelő működésére vonatkozó ellenőrzési kötelezettségének, rendelkezni kell a tagállamok által végrehajtott ellenőrzésektől független, a Bizottság részéről a nevében történő eljárásra felhatalmazott személyek által végzett ellenőrzésekről, továbbá annak lehetőségéről, hogy e személyek a tagállamok segítségét kérjék munkájuk elvégzéséhez.
- (34) A Bizottság számára megküldendő információk összeállításához a lehető legnagyobb mértékben alkalmazni kell az információtechnológiát. Az ellenőrzéskor fontos, hogy a Bizottság teljes mértékben és késedelem nélkül – nyomtatott és elektronikus formában egyaránt – hozzáférhessen a kiadásokra vonatkozó adatokhoz.
- (35) Az akkreditált kifizető ügynökségek és az uniós költségvetés közötti pénzügyi kapcsolat kialakítása érdekében a Bizottságnak évente el kell végeznie az említett kifizető ügynökségek számláinak elszámolását (a számlák pénzügyi elszámolása). A számlaelszámolásról hozott határozatnak ki kell terjednie a számlák teljességére, pontosságára és valóságára, ugyanakkor a kiadások uniós jogszabályoknak való megfelelésére nem.
- (36) A Bizottság az EUMSZ 317. cikkének megfelelően felel az Európai Unió költségvetésének a tagállamokkal együttműködésben történő végrehajtásáért. A költségvetés végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében

a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy határozzon arról, hogy a tagállamok felmerült kiadásai megfelelnek-e az uniós jogszabályoknak. A tagállamok részére jogot kell biztosítani arra, hogy megindokolják a kifizetésekkel kapcsolatos döntéseiket, valamint arra, hogy a közöttük és a Bizottság között fennálló véleménykülönbség esetén egyeztetéshez folyamodjanak. Annak érdekében, hogy a tagállamok a múltban felmerült kiadások tekintetében jogi és pénzügyi biztosítékokat kapjanak, meg kell határozni azt a leghosszabb időszakt, amelyen belül a Bizottságnak el kell döntenie, hogy milyen pénzügyi következményekkel jár a megfelelés hiánya. Az EMVA tekintetében a megfelelési vizsgálat eljárásának összhangban kell lennie a(z) 1303/2013/EU rendelet 2. részében a Bizottság általi pénzügyi korrekciókra vonatkozóan megállapított szabályokkal.

- (37) Az EMGA-t illetően azok a visszafizetett összegek kerülnek vissza ugyanebbe az alapba, amelyek olyan kiadásokhoz kapcsolódnak, amelyek nem felelnek meg az uniós jogszabályoknak, illetve amelyek teljesítése jogalap nélkül történt. Annak érdekében, hogy a szükséges közigazgatási eljárások – a belső ellenőrzéseket is beleértve – végrehajtására elegendő idő álljon rendelkezésre, a tagállamoknak a kifizetést vissza kell fizetniük a kedvezményezettel 18 hónapon belül azt követően, hogy kiállításra került a szabálytalanságot megerősítő kontrolljelentés vagy ahhoz hasonló dokumentum, és adott esetben a kifizető ügynökség vagy a behajtásért felelős szerv azt kézhez kapta. Pénzügyi felelősségi rendszert kell meghatározni arra az esetre, ha szabálytalanságok következtek el, és amelyek esetében nem került visszatérítésre a teljes összeg. Ennek érdekében olyan eljárást kell létrehozni, amely lehetővé teszi a Bizottság számára az uniós költségvetés érdekeinek védelmét azáltal, hogy dönthet a szabálytalanságok következtében elveszett és ésszerű határidőn belül vissza nem fizetett összegeknek részben az érintett tagállamra való terheléséről. A tagállam gondatlanságára visszavezethető bizonyos esetekben helyénvaló a teljes összeget az érintett tagállamra terhelni. Ugyanakkor, figyelemmel azokra a kötelezettségekre, amelyek belső eljárásaik alapján terhelik a tagállamokat, a pénzügyi terheket méltányosan kell megosztani az Unió és a tagállamok között. Az EMVA-ra is ugyanilyen szabályoknak kell vonatkozniuk, figyelemmel azonban arra a követelményre, miszerint a szabálytalanságok következtében visszafizetett vagy törölt összegek továbbra is rendelkezésre álljanak az érintett tagállam jóváhagyott vidékfejlesztési programjai számára, tekintettel arra, hogy azokat az összegeket az adott tagállam számára különítették el. A tagállamok jelentéstételi kötelezettségeire vonatkozó rendelkezéseket is meg kell állapítani.
- (38) A tagállamok által alkalmazott visszafizetési eljárások több évvel késleltethetik a visszafizetéseket, anélkül, hogy az eljárás eredményessége biztosra vehető lenne. Emellett ezen eljárások alkalmazásának a költségei aránytalanok is lehetnek a ténylegesen vagy várhatóan beszédhető összegekhez képest. Következésképpen lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok bizonyos esetekben leállítsák a visszafizetési eljárásokat.

- (39) Az uniós költségvetés pénzügyi érdekeinek védelme céljából a tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk annak érdekében, hogy meggyőződhesse az arról, hogy az alapokból finanszírozott műveletek ténylegesen megvalósulnak, és végrehajtásuk megfelelő módon történik. A tagállamoknak továbbá meg kell előzniük, fel kell tárnuk, és hatékonyan kezelniük kell a kedvezményezettek által elkövetett minden szabálytalanságot és kötelezettségzegést. Ezért alkalmazni kell a 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendeletet⁽¹⁾. Az ágazati mezőgazdasági jogszabályok megsértése esetén a tagállamok – amennyiben egyetlen uniós jogi aktus sem állapít meg az igazgatási szankciókra vonatkozó részletes szabályokat – nemzeti szankciókat vehetnek ki, amelyeknek hatékonynak, visszatartó erejűnek és arányosnak kell lenniük.
- (40) El kell kerülni az olyan tevékenységek KAP által történő finanszírozását, amelyek az Európai Unió általános költségvetésének más területein – különösen a környezet és a közegészségügy területén – többletköltséget generálnak. Ezen túlmenően az új kifizetési rendszerek, valamint a kapcsolódó monitoring-és szankciórendszerek bevezetése nem eredményezhet további felesleges igazgatási eljárásokat és bürokráciát.
- (41) Számos ágazati mezőgazdasági rendelet tartalmaz szabályokat az ellenőrzésekre és a jogosulatlan kifizetések visszavonására vonatkozó általános elvekkel, valamint a szankciók kivetésével kapcsolatban. Ezeket a szabályokat egyazon horizontális jogi keretbe kell foglalni. A szabályoknak ki kell térniük a tagállamok adminisztratív és helyszíni ellenőrzésekkel – amelyek célja a KAP keretébe tartozó intézkedések rendelkezései betartásának ellenőrzése – kapcsolatos kötelezettségeire, és ki kell térniük a támogatás visszafizetésére, csökkentésére és kizárására vonatkozó szabályokra. Ezenfelül rögzíteni kell az azokra a kötelezettségekre vonatkozó ellenőrzési szabályokat, amelyek nem szükségszerűen támogatás kifizetéséhez kapcsolódnak.
- (42) Az ágazati mezőgazdasági jogszabályok számos rendelkezése előírja egy adott összegre szóló biztosíték nyújtását, amelynek kifizetése egy adott kötelezettség nem teljesítése esetén válik esedékessé. A biztosítékok keretszabályozásának megerősítése érdekében az összes ilyen rendelkezésre egyetlen horizontális szabálynak kell vonatkoznia.
- (43) A tagállamoknak integrált igazgatási és kontrollrendszert (a továbbiakban: az integrált rendszer) kell létrehozniuk és működtetniük a(z) 1307/2013/EU rendeletben és a(z) 1305/2013/EU rendeletben megállapított egyes kifizetéseket illetően. Az uniós támogatás monitoringjának és eredményességének javítása céljából a tagállamoknak engedélyezni kell, hogy az említett integrált rendszert más uniós támogatási rendszerekhez kapcsolódóan is igénybe vehessék.
- (44) Fenn kell tartani az említett integrált rendszer fő elemeit, és különösen a számítógépes adatbázissal, a mezőgazdasági parcellák azonosítására szolgáló rendszerrel, a támogatási vagy kifizetési kérelmekkel, valamint a támogatási jogosultságok azonosítására és nyilvántartására szolgáló rendszerrel kapcsolatos rendelkezéseket, eközben figyelembe véve a politika alakulását, különös tekintettel az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlathoz nyújtott támogatás bevezetésére és a tájképi jellegzetességek ökológiai előnyeire. A tagállamoknak az adminisztratív terhek csökkentése, valamint a hatékony és eredményes kontroll biztosítása érdekében e rendszerek kialakításakor megfelelő módon használniuk kell a technológiát.
- (45) A mezőgazdasági parcellaazonosító rendszerben az ökológiai jelentőségű területeket figyelembe vevő referenciaelem kialakítása érdekében a tagállamoknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy figyelembe vegyék a mezőgazdasági termelőktől a 2015–2017-es kifizetési évre benyújtott kérelmekre vonatkozóan megkövetelhető meghatározott információkat, különösen azon tájképi jellegzetességek vagy egyéb olyan területek meghatározását, amelyek ökológiai jelentőségű területként minősíthetők, valamint – szükség esetén – e jellegzetességek és egyéb területek méretét.
- (46) Az integrált rendszeren belüli uniós támogatási rendszerek keretében nyújtott kifizetéseket az illetékes tagállami hatóságoknak az e rendeletben előírt csökkentéseket követően teljes összegben ki kell fizetniük a kedvezményezetteknek, az előírt határidőn belül. Annak érdekében, hogy a közvetlen kifizetések kezelése rugalmasabbá váljon, lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy az integrált rendszer keretébe tartozó kifizetéseket legfeljebb évi két részletben folyósítsák.
- (47) A kifizetésben részesülő, illetve kifizetéseket teljesítő vállalkozások kereskedelmi dokumentumainak vizsgálata az EMGA finanszírozási rendszerébe tartozó ügyletek felügyeletének rendkívül hatékony eszköze lehet. A kereskedelmi dokumentumok vizsgálatára vonatkozó rendelkezéseket a 485/2008/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ állapítja meg. Ez a vizsgálat kiegészíti a tagállamok által már egyébként végzett egyéb ellenőrzéseket. Továbbá a rendelet nem érinti azokat a vizsgálatra vonatkozó nemzeti rendelkezéseket, amelyek az említett rendeletben előírtnál szélesebb körűek.
- (48) A 485/2008/EK rendelet értelmében a tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket az uniós költségvetés pénzügyi érdekeinek hatékony védelme céljából és különösen azért, hogy ellenőrizzék az EMGA által finanszírozott műveletek hitelességét és megfelelőségét. Az áttekinthetőség és ésszerűség érdekében a megfelelő rendelkezéseket egyazon jogi aktusban kell összevonni. Ezért a 485/2008/EK rendeletet hatályon kívül kell helyezni.

⁽¹⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 485/2008/EK rendelete (2008. május 26.) az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap finanszírozási rendszerébe tartozó ügyletek tagállamok által végzett vizsgálatáról (HL L 143., 2008.6.3., 1. o.).

- (49) Az ilyen vizsgálat alapjául szolgáló dokumentumok körét úgy kell kiválasztani, hogy lehetővé váljon teljes körű vizsgálat végrehajtása. A vizsgálatnak alávetendő vállalkozásokat a felelősségükre végrehajtott ügyletek jellege alapján kell kiválasztani, és a kifizetésekben részesülő, illetve kifizetéseket teljesítő vállalkozásokat ágazatonként kell kiválasztani az EMGA finanszírozási rendszerén belüli pénzügyi jelentőségük alapján.
- (50) Meg kell határozni a vizsgálatot végző tisztviselők hatáskörét, valamint a vállalkozások arra vonatkozó kötelezettségeit, hogy az előírt időtartamra e tisztviselők rendelkezésére bocsássák a kereskedelmi dokumentumokat és az általuk kért információt részükre megadják. Lehetővé kell tenni, hogy a kereskedelmi dokumentumok bizonyos esetekben lefoglalhatók legyenek.
- (51) A mezőgazdasági kereskedelem nemzetközi szerkezetére tekintettel és a belső piac működése érdekében szükség van a tagállamok közötti együttműködés megszervezésére. Emellett szükség van a harmadik országban székhellyel rendelkező, kifizetésekben részesülő vagy kifizetéseket teljesítő vállalkozások uniós szintű központosított dokumentációs rendszerének létrehozására.
- (52) Jóllehet a vizsgálati programok elfogadása a tagállamok felelőssége, szükség van arra, hogy e programokról tájékoztassák a Bizottságot annak érdekében, hogy az elláthassa felügyeleti és koordináló szerepét, és biztosítsa a programok megfelelő kritériumok alapján történő elfogadását, valamint biztosítja, hogy a vizsgálatok olyan ágazatokra és vállalkozásokra összpontosítsanak, amelyek esetében magas a csalás veszélye. Alapvető fontosságú, hogy minden tagállamban legyen egy külön szervezeti egység, amely felel a kereskedelmi dokumentumok e rendeletben előírt vizsgálatának monitoringjáért és koordinálásáért. E külön szervezeti egységeknek szervezetenként függetlennek kell lenniük a kifizetés előtti vizsgálatot végző szervezeti egységektől. Az e vizsgálatok során szerzett információkra a szakmai titoktartásnak kell vonatkoznia.
- (53) A 73/2009/EK rendelettel felváltott 1782/2003/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ létrehozta azt az elvet, amely szerint a KAP keretében nyújtott egyes támogatások kedvezményezettjei esetében a teljes kifizetést a földgazdálkodáshoz, a mezőgazdasági termeléshez és a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó szabályoknak való megfeleléshez kell kötni. Később ez az elv megjelent az 1698/2005/EK tanácsi rendeletben⁽²⁾, továbbá az 1234/2007/EK tanácsi rendeletben⁽³⁾ is.
- A létrejövő kölcsönös megfeleltetési rendszerben a tagállamoknak szankciókat kell kivetniük a KAP keretében nyújtott támogatás egészének vagy részének csökkentése vagy kizárása révén.
- (54) A kölcsönös megfeleltetési rendszer alapvető előírásokat foglal a KAP-ba a környezetre, az éghajlatváltozásra, a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára, a közegészségügyre, az állategészségügyre, a növényegészségügyre és az állatjólétre vonatkozóan. A kölcsönös megfeleltetés a fenntartható mezőgazdaság megteremtéséhez kíván hozzájárulni, méghozzá annak elérése révén, hogy a kedvezményezettek nagyobb mértékben tudatában legyenek annak, hogy az említett alapvető előírásokat be kell tartani. Emellett ahhoz is hozzá kíván járulni, hogy a környezetre, a közegészségügyre, az állategészségügyre, a növényegészségügyre és az állatjólétre vonatkozó szakpolitikákkal való nagyobb fokú összhang kialakítása révén a KAP jobban megfeleljen a társadalmi elvárásoknak. A kölcsönös megfeleltetés rendszere a KAP szerves részét képezi, és ezért azt fenn kell tartani. A kölcsönös megfeleltetési rendszer következtetésességének biztosítása, valamint láthatóságának növelése érdekében azonban egyszerűsíteni kell a hatályát, amelyet ez idáig jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények és a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó előírások különálló jegyzékei alkottak. E célból a követelményeket és az előírásokat egyetlen jegyzékbe kell foglalni, és azokat területenként és témánként kell csoportosítani. A tapasztalatok arra is rávilágítottak, hogy a kölcsönös megfeleltetés hatálya alá tartozó követelmények némelyike nem kellően releváns a gazdálkodási tevékenység vagy a mezőgazdasági üzem területe szempontjából, vagy a kedvezményezettek helyett inkább a tagállami hatóságokat érinti. Következésképpen ezt a hatályt ki kell igazítani. Rendelkezni kell továbbá az állandó legelők 2015 és 2016 során történő fenntartásáról.
- (55) A tagállamoknak teljes mértékben végre kell hajtaniuk a jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeket, hogy azok a gazdaságok szintjén működőképeseek legyenek, valamint hogy biztosított legyen a mezőgazdasági termelőkkel szembeni egyenlő bánásmód.
- (56) A 2000/60/EK irányelv 22. cikke értelmében a 80/68/EGK tanácsi irányelv⁽⁴⁾ 2013. december 23-án hatályát veszti. A felszín alatti vizek védelméhez kapcsolódó kölcsönös megfeleltetési – a 80/68/EGK irányelvben

(1) A Tanács 1782/2003/EK rendelete (2003. szeptember 29.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendelet módosításáról (HL L 270., 2003.10.21., 1. o.).

(2) A Tanács 1698/2005/EK rendelete (2005. szeptember 20.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról (HL L 277., 2005.10.21., 1. o.).

(3) A Tanács 1234/2007/EK rendelete (2007. október 22.) a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet”) (HL L 299., 2007.11.16., 1. o.).

(4) A Tanács 80/68/EGK irányelve (1979. december 17.) a felszín alatti vizek egyes veszélyes anyagok okozta szennyezés elleni védelméről (HL L 20., 1980.1.26., 43. o.).

- megállapított, az említett irányelv hatályának utolsó napján érvényes szabályokkal azonos – szabályok fenntartása érdekében helyénvaló kiigazítani a kölcsönös megfeleltetés alkalmazási körét és az említett irányelv 4. és 5. cikkében foglalt követelményeket felölelő előírást meghatározni a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozóan.
- (57) A kölcsönös megfeleltetés rendszere bizonyos adminisztratív kötöttséget jelent a kedvezményezettek és a tagállami közigazgatási szervek számára, mivel nyilvántartásokat kell vezetni, ellenőrzéseket kell végezni és szükség esetén szankciókat kell kivetni. Az említett szankcióknak arányosnak, hatékonyaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. Ezek a szankciók nem sérthetik az uniós vagy a nemzeti jog szerint megállapított más szankciókat. A következetesség érdekében helyénvaló a vonatkozó uniós rendelkezéseket egyetlen jogi eszközbe foglalni. A(z) 1307/2013/EU V. címében említett mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben részt vevő mezőgazdasági termelőktől a kölcsönös megfeleltetés rendszere által elvárt erőfeszítések túlzottan tűnhetnek ahhoz a haszonhoz képest, amely ezeknek a mezőgazdasági termelőknek a rendszerben tartásával jár. Egyszerűsítési okokból ezért ezeket a mezőgazdasági termelőket mentesíteni kell a kölcsönös megfeleltetés és főként annak kontrollrendszere, illetve a kölcsönös megfeleltetés keretében alkalmazott szankciók kockázata alól. Az említett mentesség azonban nem sértheti az ágazati jogszabályok alkalmazandó rendelkezéseinek betartására vonatkozó kötelezettséget, valamint az e jogszabályok keretében végzett ellenőrzéseknek és szankcióknak való alávetés lehetőségét.
- (58) Az 1782/2003/EK rendelet létrehozta a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó előírások keretszabályozását, amelynek keretében a tagállamoknak nemzeti előírásokat kell elfogadniuk, figyelembe véve az érintett területek olyan egyedi sajátosságait, mint a talaj- és az éghajlati viszonyok, a meglévő gazdálkodási rendszerek (földhasználat, vetésforgó, gazdálkodási gyakorlat) és a mezőgazdasági üzemek szerkezete. A földterületek jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó, említett előírások célja a talajerózió megelőzéséhez, a talaj szervesanyag-tartalmának és szerkezetének fenntartásához, a környezetmegőrzés minimális szintjének biztosításához, az élőhelyek károsításának elkerüléséhez, valamint a vízvédelemhez és a vízgazdálkodáshoz való hozzájárulás. A kölcsönös megfeleltetési rendszer e rendelettel létrehozott tágabb hatályának ezért tartalmaznia kell egy olyan keretet, amelyen belül a tagállamoknak nemzeti előírásokat kell elfogadniuk a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozóan. Az uniós keretszabályozásnak emellett tartalmaznia kell a vízhez, a talajhoz, a szénkémszlethez, a biológiai sokféleséghez és a tájhoz kapcsolódó problémák jobb kezelésére és a földterület fenntartásának minimális szintjére vonatkozó szabályokat.
- (59) A kedvezményezetteknek pontosan kell ismerniük a megfelelési kötelezettségeiket a kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó szabályok tekintetében. Ezért a tagállamoknak az e szabályok részét képező minden követelményt és előírást teljes körűen, érthetően és magyarázó jelleggel kell nyilvánosságra hozniuk, amennyiben lehetséges, elektronikus úton is.
- (60) A kölcsönös megfeleltetés eredményes végrehajtása érdekében a kedvezményezettek szintjén ellenőrizni kell a kötelezettségek betartását. Ha egy tagállam úgy határoz, hogy él a lehetőséggel, és nem alkalmaz csökkentést vagy kizárást, amennyiben az érintett összeg 100 EUR-nál kevesebb, akkor az illetékes ellenőrző hatóságnak a következő évben a kedvezményezettek egy mintájára vonatkozóan ellenőriznie kell, hogy a megfelelés hiányát orvosolták-e.
- (61) Annak érdekében, hogy a Bizottság és a tagállamok között biztosított legyen a harmonikus együttműködés a KAP-kiadások finanszírozása terén, és különösképpen azért, hogy a Bizottság számára lehetővé váljon a tagállamok pénzgazdálkodásának monitoringja és az akkreditált fizető ügynökségek számláinak elszámolása, a tagállamoknak gondoskodniuk kell bizonyos információknak a Bizottság számára történő továbbításáról, illetve arról, hogy azok folyamatosan a Bizottság rendelkezésére álljanak.
- (62) A Bizottság részére megküldendő adatok összeállítása céljából, valamint azért, hogy a Bizottság a kiadásokkal összefüggő számadatokhoz teljes egészében és azonnal, nyomtatott és elektronikus formában egyaránt hozzáférjen, meg kell határozni az adatok bemutatására és továbbítására, többek között a határidőkre vonatkozó, megfelelő szabályokat.
- (63) Mivel a tagállami kontrollrendszerek és a megfelelési vizsgálat alkalmazása személyes adatokat és üzleti titkokat érinthet, a tagállamoknak és a Bizottságnak biztosítaniuk kell az ilyen alapon megszerzett információk bizalmas kezelését.
- (64) Az uniós költségvetés hatékony és eredményes pénzgazdálkodásának, valamint a pártatlan bánásmód mind a tagállamok, mind a kedvezményezettek szintjén történő betartásának érdekében szabályokat kell megállapítani az euro használatával kapcsolatban.
- (65) Az euro és a nemzeti valuta közötti átváltási árfolyam változhat egy adott művelet végrehajtásának ideje alatt. Ezért az érintett összegekre alkalmazandó árfolyamot azt a tényt figyelembe véve kell meghatározni, amely által a művelet gazdasági célkitűzése megvalósul. Az alkalmazott átváltási árfolyamnak a szóban forgó tény bekövetkezésének napján érvényes árfolyamnak kell lennie. Szükség van ennek az ügyleti ténynek a meghatározására, illetve az alkalmazásától való elállásra, bizonyos kritériumok, különösen az árfolyamváltozások gyorsaságának figyelembevételével. Ezeket a feltételeket a 2799/98/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ állapítja meg, és azok kiegészítik az 1290/2005/EK rendelet rendelkezéseit. Az áttekinthetőség és ésszerűség érdekében a vonatkozó rendelkezéseket egyazon jogi aktusba kell összevonni. Ezért a 2799/98/EK rendeletet hatályon kívül kell helyezni.

⁽¹⁾ A Tanács 2799/98/EK rendelete (1998. december 15.) az euro bevezetésével kapcsolatos agromonetáris intézkedések megállapításáról (HL L 349., 1998.12.24., 1. o.).

- (66) Egyedi szabályokat kell megállapítani az Unión belül vagy a világpiacon kialakuló olyan rendkívüli pénzügyi helyzetek kezelésére, amelyek a KAP keretében kialakított intézkedések hatékony működésének biztosítása érdekében azonnali cselekvést igényelnek.
- (67) Az euroövezeten kívüli tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a KAP-pal összefüggő jogszabályokból eredő kiadásokhoz kapcsolódó kifizetéseket ne a nemzeti valutában, hanem euróban teljesítsék. Konkrét szabályokra van szükség ahhoz, hogy ez a lehetőség ne járhasson indokolatlan előnnyel sem a kifizetést teljesítő, sem a kifizetésben részesülő fél számára.
- (68) Minőségének javítása és eredményességének kimutatása érdekében el kell végezni a KAP keretébe tartozó minden intézkedés monitoringját és értékelését. Ezzel összefüggésben meg kell határozni a mutatók jegyzékét, és a Bizottságnak a konkrét célkitűzésekhez – azaz a fenntartható élelmiszer-termeléshez, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodáshoz és az éghajlatváltozással összefüggő fellépésekhez, valamint a kiegyensúlyozott területi fejlődéshez – kapcsolódóan értékelnie kell a KAP teljesítményét. A KAP teljesítményének különösen a fenntartható élelmiszer-termelés célkitűzéséhez kapcsolódó értékelésekor valamennyi lényeges tényezőt figyelembe kell venni, az inputárak alakulását is beleértve. A Bizottságnak létre kell hoznia egy közös monitoring- és értékelési keretrendszert, amely egyebek mellett azt is biztosítja, hogy a megfelelő, többek között a tagállamoktól származó adatok kellő időben rendelkezésre álljanak. Ennek során a Bizottságnak figyelembe kell vennie az adatigényeket és a lehetséges adatforrások közötti szinergiákat. Emellett a Bizottságnak „Az Európa 2020 stratégia költségvetése – II. rész: A szakpolitikai területek áttekintése” című közleménye kimondta, hogy a különböző szakpolitikákból származó hozzájárulások révén az uniós költségvetés egészében legalább 20 %-ra kell emelni az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kiadásokat. Ezért a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy értékelhesse a KAP keretében az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó célkitűzésekre nyújtott uniós támogatás hatását.
- (69) Alkalmazni kell a személyes adatok feldolgozása tekintetében az egyének védelmére, valamint az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó uniós jogszabályokat, különösen a 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽¹⁾ és a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁽²⁾.
- (70) Az Európai Unió Bírósága a C-92/09. és C-93/09. sz., *Volker und Markus Schecke GbR és Hartmut Eifert* kontra *Land Hessen* egyesített ügyekben 2010. november 9-én hozott ítéletében⁽³⁾ érvénytelennek nyilvánította az 1290/2005/EK rendelet 42. cikkének 8b. pontját és
- 44a. cikkét, továbbá a 259/2008/EK bizottsági rendeletet⁽⁴⁾, mivel a szóban forgó rendelkezések az alapokból támogatásban részesülő természetes személyek tekintetében az összes kedvezményezettre vonatkozóan előírták bizonyos személyes adatok közzétételét anélkül, hogy különbséget tennének olyan lényeges szempontok alapján, mint például a támogatások időtartama, gyakorisága vagy típusa, illetve nagysága.
- (71) Az ítélet nyomán a 259/2008/EK rendelet – a Bíróság által megfogalmazott kifogásokat figyelembe vevő új szabályok elfogadásáig – a 410/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelettel⁽⁵⁾ módosításra került annak egyértelmű rögzítése érdekében, hogy az információk nyilvánosságra hozatalának kedvezményezettekkel szembeni kötelezettsége természetes személyek esetében nem alkalmazandó.
- (72) A Bizottság szervezésében 2011 szeptemberében konzultációra került sor az érdekelt felek között, amelyen részt vettek a mezőgazdasági és kereskedelmi szakmai szervezetek képviselői, valamint az élelmiszeripar, a dolgozói képviselők, a civil szervezetek és az uniós intézmények képviselői. A konzultáción többféle lehetőség is felmerült az európai mezőgazdasági alapokból támogatásban részesülő természetes személyekre vonatkozó információk közzététele és a releváns adatok nyilvánosságra hozatalakor érvényesítendő arányosság elve kapcsán. Az említett konferencián megvitatták, hogy mennyiben van szükség a természetes személyek nevének közzétételére ahhoz, hogy sikerüljön megvalósítani – annak biztosításával, hogy a közzététel ne lépje túl a jogos célok eléréséhez szükséges mértéket – az Unió pénzügyi érdekeinek fokozottabb védelmére, az átláthatóság növelésére és az arra történő figyelemfelhívásra vonatkozó célkitűzéseket, hogy a kedvezményezettek közjavadat biztosítanak mindannyiunk számára.
- (73) A Bíróság a *Volker und Markus Schecke GbR és Hartmut Eifert* kontra *Land Hessen* ítéletében nem vitatta azon célkitűzés jogosságát, hogy meg kell erősíteni az alapokból származó pénzeszközök felhasználásának nyilvános ellenőrzését. A Bíróság azonban hangsúlyozta, hogy az érintett kedvezményezettekkel szembeni információk nyilvánosságra hozatalát illetően olyan módszert kell találni, amely összhangban van a nyilvánosságra hozatal céljával, ugyanakkor a lehető legkisebb mértékben ütközik e kedvezményezetteknek általában a magánélet tiszteletben tartásához és különösen a személyes adatok védelméhez fűződő jogával.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK irányelve (1995. október 24.) a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

⁽³⁾ [2010] ECR I-11063.

⁽⁴⁾ A Bizottság 259/2008/EK rendelete (2008. március 18.) az 1290/2005/EK tanácsi rendeletnek az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról (EMVA) származó pénzeszközök kedvezményezettjeire vonatkozó információk nyilvánosságra hozatalának tekintetében történő alkalmazása részletes szabályainak megállapításáról (HL L 76., 2008.3.19., 28. o.).

⁽⁵⁾ A Bizottság 410/2011/EU végrehajtási rendelete (2011. április 27.) az 1290/2005/EK tanácsi rendeletnek az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról (EMVA) származó pénzeszközök kedvezményezettjeire vonatkozó információk nyilvánosságra hozatalának tekintetében történő alkalmazása részletes szabályainak megállapításáról szóló 259/2008/EK rendelet módosításáról (HL L 108., 2011.4.28., 24. o.).

- (74) Az egyes kedvezményezettek nyilvános ellenőrzésének megerősítésére vonatkozó célkitűzést a 2014. január 1-jétől alkalmazandó új pénzügyi irányítási és kontrollkerettel összefüggésben, valamint a tagállamokban szerzett tapasztalatok fényében kell megvizsgálni. Ezen az új kereten belül a tagállami közigazgatási szervek által végzett kontrollok nem lehetnek teljes körűek, különösen mivel csaknem az összes rendszerre igaz, hogy a népesség csupán kis hányadánál kerülhet sor helyszíni ellenőrzésre. Az említett új keret továbbá arról is rendelkezik, hogy a tagállamok bizonyos feltételek mellett csökkenthetik a helyszíni ellenőrzések számát.
- A minimális kontrollarányok jelentős növelése a jelenlegi helyzetben olyan további pénzügyi és adminisztratív terhekkel járna a tagállami közigazgatási szervek számára, amelyeket e közigazgatási szervek nem tudnának teljesíteni.
- (75) A fentiekre való tekintettel az alapok kedvezményezettjei nevének nyilvánosságra hozatala eszközt biztosít az alapok felhasználása nyilvános ellenőrzésének megerősítésére, és ezért hatékonyan egészíti ki az Unió pénzügyi érdekeinek megfelelő szintű védelmét szolgáló meglévő pénzügyi irányítási és kontrollkeretet. Ez részben a nyilvánosságra hozatal megelőző hatása és visszatartó ereje révén valósul meg, részben az egyes kedvezményezetteknek a szabályok megszegésétől való visszatartásán, továbbá részben a mezőgazdasági termelőknek a kapott közpénzek felhasználása tekintetében való személyes felelősségérzetének az erősítésén keresztül.
- (76) Ezzel összefüggésben megfelelően el kell ismerni a civil társadalom – a médiát és a nem kormányzati szervezeteket is beleértve – által betöltött szerepet, valamint annak hozzájárulását a közigazgatási szervek csalás és közpénzekkel való egyéb visszaélés elleni kontrollkeretének megerősítéséhez.
- (77) A lényeges információk közzététele összhangban van továbbá a 966/2012/EU, Euratom rendeletben foglalt megközelítéssel is.
- (78) Másik lehetőségként az egyes kedvezményezettek tekintetében a nyilvános ellenőrzés megerősítésére vonatkozó célkitűzést úgy is meg lehet valósítani, hogy a tagállamokat kötelezni kell arra, hogy kérésre – közzététel nélkül – biztosítsák a lényeges információkhoz való nyilvános hozzáférést. Ez azonban kevésbé lenne hatékony, és magában hordozná annak kockázatát, hogy a végrehajtás terén nem kívánt eltérések keletkezzenek. Következésképpen a nemzeti hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy az egyes kedvezményezettek nyilvános vizsgálatát a nevük és más lényeges adataik nyilvánosságra hozatala útján oldják meg.
- (79) Az alapokból származó pénzeszközök felhasználásának vonatkozó nyilvános vizsgálatára vonatkozó célkitűzés elérése érdekében a kedvezményezetteket érintő információk bizonyos körét kötelező a nyilvánosság tudomására hozni. Ezen információk közé kell tartozniuk a kedvezményezett azonosító adatainak, az odaítélt összegnek és annak, hogy az összeg melyik alapból származik, valamint az érintett intézkedés céljának és jellegének. Az információkat úgy kell közzétenni, hogy az a lehető legkisebb mértékben ütközzön a kedvezményezetteknek általában a magánélet tisztelőben tartásához és különösen a személyes adatok védelméhez fűződő – az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikkében elismert – jogával.
- (80) Annak biztosítására, hogy ez a rendelet megfeleljen az arányosság elvének, a jogalkotó megvizsgálta és a 6370/13. sz. tanácsi dokumentum mellékletében szereplő memorandumban elemezte az alapokból származó pénzeszközök felhasználásának nyilvános ellenőrzésére vonatkozó célkitűzés megvalósításának valamennyi módját, és ezek közül azt választotta, amely a lehető legkisebb mértékben ütközik az érintett egyéni jogokkal.
- (81) Azáltal, hogy a mezőgazdasági termelőt támogatásra jogosító intézkedésre, valamint a támogatás jellegére és céljára vonatkozó információk részletei nyilvánossá válnak, a közvélemény konkrét információkhoz jut a támogatásban részesített tevékenységről és a támogatás céljáról. Mindez tovább erősíti a pénzügyi érdekek védelmét szolgáló nyilvános ellenőrzés megelőző hatását és visszatartó erejét is.
- (82) Annak érdekében, hogy megfelelő egyensúlyt lehessen biztosítani egyrészt az alapokból származó pénzeszközök felhasználása nyilvános vizsgálatának célja, másrészt a kedvezményezetteknek általában a magánélet tisztelőben tartásához és különösen a személyes adatok védelméhez fűződő jogának tisztelőben tartása között, figyelembe kell venni a támogatás jelentőségét. Széles körű elemzések és az érdekeltekkel folytatott konzultáció alapján szükségesnek látszik, hogy a közzététel hatékonyságának fokozása, valamint a kedvezményezettek jogaiba való minél csekélyebb beavatkozás érdekében a kapott támogatás összegében kifejezett küszöbérték kerüljön meghatározásra, és az annál kisebb összegű támogatások kedvezményezettjeinek neve ne kerüljön nyilvánosságra.
- (83) A küszöbértéknek de *minimis* jellegűnek kell lennie és tükröznie kell a KAP keretében létrehozott támogatási programokból származó összegek szintjét, és azt ezek alapján kell meghatározni. Mivel az egyes tagállamok mezőgazdaságának szerkezete nagyon különböző, és jelentős mértékben eltérhet a gazdaságoknak az Unióban tapasztalt átlagos szerkezetétől, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy különböző, az egyedi helyzetüket tükröző alsó küszöbértékeket alkalmazzanak. A(z) 1307/2013/EU rendelet a mezőgazdasági kisüzemekre szabott egyszerűsített támogatási rendszert hoz létre. A szóban forgó rendelet 63. cikke rögzíti a támogatás kiszámításának kritériumait. A konzisztencia érdekében az említett rendszert alkalmazó tagállamok esetében a figyelembe veendő küszöbértéket a tagállamok által megállapított, az említett rendelet 63. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében vagy a 63. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében foglalt összegekkel megegyező szinten kell meghatározni. Azon tagállamok esetében, amelyek úgy döntenek, hogy nem alkalmazzák az említett rendszert, a küszöbértéket a rendszer keretében – a(z) 1307/2013/EU rendelet 63. cikkében foglaltak szerint – nyújtható legnagyobb támogatás összegével megegyező szinten kell meghatározni. Az e küszöbértéket el nem érő támogatások esetében a név kivételével minden más lényeges információt közzé kell tenni, hogy az adófizetők pontos képet kaphassanak a KAP-ról.

- (84) Az említett információk közzététele a nyilvánosságának az e rendeletben előírt általános tájékoztatásával együttesen átláthatóbbá teszi az uniós finanszírozásoknak a KAP keretében való felhasználását, és ezáltal hozzájárul a közös agrárpolitika láthatóságához és jobb megértéséhez. Ezáltal közvetlenebbé válik a polgárok részvétele a döntéshozatali eljárásban, továbbá a közzététel biztosítja a polgárok irányában a közigazgatás nagyobb mértékű legitimitását, hatékonyságát és elszámoltathatóságát. A közzététel emellett felhívja a polgárok figyelmét a mezőgazdaság által biztosított „közjavakra” vonatkozó konkrét példákra, valamint alátámasztja ezáltal a mezőgazdasági ágazatban nyújtott állami támogatások létjogosultságát.
- (85) Ezért gondoskodni kell arról, hogy a lényeges információk általános közzététele nem lépi túl a demokratikus társadalomban az Unió pénzügyi érdekeinek védelme, továbbá az alapokból származó pénzeszközök felhasználásának nyilvános vizsgálatára vonatkozó célkitűzés kiemelkedő fontossága szempontjából szükséges mértéket.
- (86) Az adatvédelmi követelményeknek való megfelelés érdekében az alapok kedvezményezettjeit a közzétételt megelőzően értesíteni kell adataik közzétételéről. Értesíteni kell őket továbbá arról, hogy az adatokat uniós és tagállami audit- és vizsgálati szervek az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából feldolgozhatják. Ezen túlmenően a kedvezményezetteket tájékoztatni kell a 95/46/EK irányelv alapján őket megillető jogokról, valamint az e jogok gyakorlására alkalmazandó eljárásokról.
- (87) Következésképpen, arra vonatkozó részletes elemzést követően, hogy mi a legmegfelelőbb módja a kedvezményezetteket személyes adataik védelme kapcsán megillető jogok tiszteletben tartásának – többek között a Bizottság által az e rendeletről folytatott tárgyalások során benyújtott információk alapján – e rendeletben új szabályokat kell rögzíteni az alapok összes kedvezményezettjére vonatkozó információk közzétételére vonatkozóan.
- (88) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörrel kell felruházni.
- (89) Az e rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a kifizető ügynökségek és a koordináló szervek akkreditációjának megadására, visszavonására és felülvizsgálatára, valamint a kifizető ügynökségek akkreditációjának felülvizsgálatára vonatkozó eljárásokra; a kifizető ügynökségek vezetői nyilatkozatának alapjául szolgáló munkára és ellenőrzésekre, a koordináló szerv működésére és az információknak a koordináló szerv által a Bizottság részére történő megküldésére vonatkozó szabályokra; a tanúsító szervek feladataira, többek között az ellenőrzésekre, valamint az e szervek által kiállítandó igazolásokra és az általuk elkészítendő jelentésekre, illetve az azokat kísérő dokumentumokra vonatkozó szabályokra vonatkozóan. A végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni:
- (90) A Bizottság végrehajtási hatásköreinek ki kell terjedniük továbbá az audit azon elveire, amelyekre a tanúsító szerv a véleményét alapozza, beleértve a kockázatok értékelését, a belső ellenőrzéseket, valamint az audithoz szükséges bizonyítékok kellő szintjét; a tanúsító szervek által a véleménynyilvánítás során – a nemzetközi audit-szabványok figyelembevételével – alkalmazandó auditálási módszerek, beleértve adott esetben az érintettek valamennyi csoportja tekintetében egyetlen integrált minta alkalmazását, valamint adott esetben annak a lehetőségét, hogy a tanúsító szerv is jelen legyen a kifizető ügynökségek által végzett helyszíni ellenőrzések során.
- (91) E végrehajtási hatásköröknek ki kell terjedniük továbbá a mezőgazdasági tanácsadó rendszer egységes végrehajtására irányuló szabályokra; a tagállamok részére az EMGA-val kapcsolatban történő havi kifizetések meghatározására; az állami intervenciók intézkedések finanszírozására vonatkozó összegek megállapítására; az ellenőrzésekhez szükséges műholdas felvételek Bizottság általi beszerzésének finanszírozására vonatkozó szabályok és a Bizottság által – a mezőgazdasági erőforrások monitoringjára használt – távérzékelési alkalmazások révén végrehajtott intézkedésekre; a műholdas felvételek Bizottság általi beszerzésének végrehajtására és a mezőgazdasági erőforrások monitoringjára vonatkozó eljárásra, továbbá a beszerzést szabályozó keretre, a műholdas felvételek és meteorológiai adatok beszerzésére, tökéletesítésére és hasznosítására, valamint az alkalmazandó határidőkre.
- (92) A végrehajtási hatásköröknek ki kell terjedniük továbbá a pénzügyi fegyelmi eljárással összefüggésben a közvetlen kifizetések kiigazítási arányára és annak módosítására, valamint a közvetlen kifizetések finanszírozása érdekében a 966/2012/EU, Euratom rendelet 169. cikkének (3) bekezdésével összhangban átvitt előirányzatokra alkalmazandó feltételekre és részletes szabályokra; a költségvetési eljárási renddel összefüggésben a kifizetések összegének ideiglenes meghatározására és a rendelkezésre álló költségvetés ideiglenes elosztására a tagállamok között.
- (93) Ezen felül a Bizottság végrehajtási hatásköreinek ki kell terjedniük: annak meghatározására, hogy az akkreditált kifizető ügynökségeknek mennyi időn belül kell kiállítaniuk a vidékfejlesztési programokhoz kapcsolódó időközi kiadásigazoló nyilatkozatokat és továbbítaniuk azokat a Bizottság részére; a tagállamok felé esedékes havi vagy időközi kifizetések csökkentésére vagy felfüggesztésére, a kifizető ügynökségek külön elszámolás vezetésére

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

vonatkozó kötelezettségével kapcsolatos részletes szabályokra; a kifizető ügynökségek könyvelésébe bevezetendő információkra alkalmazandó egyedi feltételekre; a közraktározás formájában megvalósuló intervenciós intézkedések finanszírozására és elszámolására, valamint az alapok által finanszírozott egyéb kiadásokra; a kötelezettségvállalás automatikus visszavonására vonatkozó eljárás végrehajtásának feltételeire; a tagállamok felé esedékes kifizetések abban az esetben történő, Bizottság általi felfüggesztésének megfelelő működését biztosító eljárásra és egyéb részletes szabályokra, ha a tagállamok késedelmesen nyújtják be az információkat.

- (94) A Bizottság végrehajtási hatásköreinek ki kell terjedniük továbbá: a tagállamok által az ellenőrzésekhez kapcsolódóan teljesítendő egyedi kötelezettségekkel kapcsolatos eljárásokra; a Bizottság által végrehajtott helyszíni ellenőrzések és az információkhoz való hozzáférés tekintetében a tagállamok által teljesítendő együttműködési kötelezettségekkel kapcsolatos eljárásokra; a szabálytalanságok és csalások jelentésére vonatkozó kötelezettséggel kapcsolatos eljárásokra és részletes szabályokra; a kifizetéseket igazoló, valamint az uniós jogszabályok által előírt adminisztratív és fizikai ellenőrzések végrehajtására vonatkozó dokumentumok megőrzésével kapcsolatos feltételekre; a számlaelszámolásra és a megfelelési vizsgálatra, az uniós költségvetésre terhelt összegeknek az uniós finanszírozásból való kizárására, a jogosulatlan kifizetések kamatos visszafizettetésére vonatkozó eljárásokra, valamint a szabálytalanságokkal kapcsolatban a Bizottság tagállamok általi értesítésének és tájékoztatásának formájára;
- (95) Ezenkívül a Bizottság végrehajtási hatásköreinek ki kell terjedniük: az Unió pénzügyi érdekeinek védelmével kapcsolatos tagállami kötelezettségek egységes alkalmazásához szükséges szabályokra, az ellenőrzések Unión belüli egységes alkalmazásához szükséges szabályokra, a kifizetések vagy támogatási jogosultságok részleges vagy teljes visszavonásának alkalmazására és kiszámítására, a jogosulatlan kifizetések és a szankciók beszedésére, a jogosulatlanul megadott támogatási jogosultságok esetén alkalmazott visszafizettetés és kamat alkalmazására. A végrehajtási hatásköröknek ki kell terjedniük továbbá az igazgatási szankciók alkalmazására és kiszámítására, a meg nem felelés csekély mértékűnek minősítésére vonatkozó részletes szabályokra; az olyan esetek azonosítására vonatkozó szabályokra, amelyekben a tagállamok a szankciók jellege miatt megtarthatják a beszedett pénzügyösszegeket; és a havi kifizetések felfüggesztésére a(z) 1308/2013/EU rendelet hatálya alá tartozó konkrét esetekben;
- (96) A Bizottság végrehajtási hatásköreinek ki kell terjedniük: a letétbe helyezendő biztosítékok formájára, a biztosítékok letétbe helyezésére és elfogadására, valamint az eredeti biztosítékok felváltására vonatkozó eljárásra; a biztosítékok felszabadítására és a tagállamok vagy a Bizottság által a biztosítékokkal kapcsolatban küldendő értesítésre vonatkozó eljárásra. A végrehajtási hatásköröknek ki kell terjedniük továbbá a szükséghelyzet esetén szükséges és indokolható, a fizetési időszakokkal és az előlegek kifizetésével kapcsolatos egyedi problémák megoldására szolgáló szabályokra; a támogatási és kifizetési kérelmekre, valamint a támogatási jogosultságok iránti kérelmekre vonatkozó szabályokra, beleértve a

kérelmek benyújtásának végső határidejét; a kérelmekben feltüntetendő minimális adatmennyiségre vonatkozó előírásokra; a támogatási kérelmek módosítására vagy visszavonására, illetve a támogatási kérelem benyújtásának követelménye alóli felmentésre vonatkozó rendelkezésekre, valamint olyan rendelkezésekre, amelyek a tagállamok számára lehetővé teszik egyszerűsített eljárások alkalmazását vagy nyilvánvaló hibák javítását;

- (97) Ugyanígy, a Bizottság végrehajtási hatásköreinek ki kell terjedniük: a kötelezettségek betartásának, illetve a támogatási kérelmekben vagy a kifizetési kérelmekben feltüntetett információk helyállóságának és teljességének vizsgálatára szolgáló ellenőrzések végrehajtására vonatkozó szabályokra, beleértve a helyszíni ellenőrzések tekintetében a mérési tűrészhatárokat, valamint az integrált igazgatási és kontrollrendszer egységes végrehajtásához szükséges műszaki előírásokra vonatkozó szabályokat; azokra az esetekre vonatkozó szabályokra, amikor mezőgazdasági üzem átruházásával együtt a támogatási jogosultsághoz kapcsolódó olyan kötelezettség átruházására is sor kerül, amely még nem teljesült; valamint az előlegek kifizetésére vonatkozó szabályokra. A végrehajtási hatásköröknek ki kell terjedniük továbbá: a kereskedelmi dokumentumok vizsgálatára vonatkozó szabályok egységes alkalmazását biztosító szabályokra; a tagállami adatbankokra és az izotóp adatok analitikai adatbankjára – amelyek segítséget nyújtanak a csalások felderítésében – vonatkozó eljárásokra; az ellenőrző hatóságok és szervek közötti együttműködésre és segítségnyújtásra vonatkozó eljárásokra, a forgalmazási előírásoknak való megfelelés ellenőrzésére vonatkozó szabályokra, az ellenőrzések elvégzéséért felelős hatóságokra, az ellenőrzések tartalmára, gyakoriságára, a forgalmazás azon szakaszára vonatkozó szabályokra, amelyben a szóban forgó ellenőrzéseket el kell végezni;
- (98) A Bizottság végrehajtási hatásköreinek ki kell terjedniük továbbá: az eredetmegjelölésekkel, a földrajzi jelzésekkel és az oltalom alatt álló hagyományos kifejezésekkel kapcsolatos ellenőrzésekkel összefüggésben a tagállamok által a Bizottsággal közlendő információkra; a termékleírásnak való megfelelés ellenőrzéséért felelős hatóságra vonatkozó szabályokra, beleértve azt az esetet is, ha a földrajzi terület harmadik országban van; a tagállamok által az oltalom alatt álló eredetmegjelölések, az oltalom alatt álló földrajzi jelzések és az oltalom alatt álló hagyományos kifejezések jogszerűtlen használatának megakadályozása érdekében végrehajtandó intézkedésekre, a tagállamok által elvégzendő ellenőrzésekre és vizsgálatokra, beleértve a laboratóriumi vizsgálatokat is;
- A Bizottság végrehajtási hatásköreinek ki kell terjedniük továbbá: a kölcsönös megfeleltetéssel kapcsolatos kötelezettségek betartásának vizsgálatára szolgáló ellenőrzések végrehajtására vonatkozó szabályokra; a kölcsönös megfeleltetési követelmények be nem tartására vonatkozó igazgatási szankciók kiszámításával és alkalmazásával kapcsolatos részletes eljárási és technikai szabályokra; a 104. cikkben említett információknak a tagállamok által a Bizottság részére történő benyújtására vonatkozó szabályokra; valamint az uniós jogszabályok alkalmazásának védelmére szolgáló intézkedésekre, ha a nemzeti valutával kapcsolatos kivételes pénzügyi gyakorlat veszélyeztetheti azt.

- (99) Ezenfelül a Bizottság végrehajtási hatásköreinek ki kell terjedniük: a KAP monitoringjára és értékelésére vonatkozó mutatókra; a KAP monitoringja és értékelése céljából a tagállamok által a Bizottság részére benyújtandó információkra; az alapokból származó támogatások kedvezményezettjei közzétételének formájára és ütemezésére vonatkozó szabályokra, a kedvezményezettek arról történő tájékoztatására irányuló kötelezettség egységes alkalmazására, hogy adataik közzétételre kerüljenek; valamint a Bizottság és a tagállamok közötti együttműködésre az alapokból származó támogatások kedvezményezettjeinek közzététele során.
- (100) Egyes végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a tanácsadó bizottsági eljárást kell alkalmazni. Az összegek Bizottság általi kiszámítását érintő végrehajtási jogi aktusok esetében a tanácsadó bizottsági eljárás lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy teljes körű felelősséget vállaljon a költségvetés irányításáért, és a határidők és a költségvetési eljárások tiszteletben tartása melletti fokozott hatékonyságra, kiszámíthatóságra és gyorsaságra irányul. A tagállamok részére teljesített kifizetések és a számlaelszámolási eljárás működésének körébe tartozó végrehajtási jogi aktusok esetében a tanácsadó bizottsági eljárás lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy teljes körű felelősséget vállaljon a költségvetés irányításáért és a tagállami kifizető ügynökségek éves elszámolásainak ellenőrzéséért, aminek célja az elszámolások elfogadása, vagy amennyiben a kiadások teljesítése nem az uniós szabályok betartásával történt, a kapcsolódó kiadások uniós finanszírozásból való kizárása. Egyéb esetekben a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni a végrehajtási jogi aktusok elfogadására.
- (101) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a 182/2011/EU rendelet alkalmazása nélkül végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az EMGA-kiadásokra rendelkezésre álló nettó egyenleg megállapítását illetően, valamint a havi kifizetésekre vonatkozó eljárás keretében további kifizetések vagy csökkentések végrehajtására vonatkozóan.
- (102) Mivel az e rendelettel hatályon kívül helyezett rendeletek szerinti rendszerről az e rendelet szerinti rendszerre való áttérés gyakorlati és egyedi nehézségekkel járhat, lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy meghozza a szükséges és kellően indokolt intézkedéseket.
- (103) A tervezett intézkedések zökkenőmentes végrehajtása előkészítésének sürgősségére tekintettel ennek a rendeletnek az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napján hatályba kell lépnie.
- (104) Mivel az e rendelet alapján finanszírozott vidékfejlesztési programok programozási időszaka 2014. január 1-jén kezdődik, ezt a rendeletet ettől az időponttól kell alkalmazni. Mivel azonban a mezőgazdasági pénzügyi év kiterjed az alapok költségvetésének számláiról kifizetett kiadásokra és a beszedett jövedelmekre, amelyeket a kifizető ügynökségek az n-1 év október 16-án kezdődő és az n év október 15-én befejeződő n pénzügyi év tekintetében, a kifizető ügynökségek és a koordináló szervek

akkreditálására és akkreditációjuk visszavonására, valamint a Bizottság ezzel kapcsolatos hatáskörére, az alapok pénzügyi irányítására – mint például a költségvetési felső összeghatár, a mezőgazdasági ágazatot érintő válságokra képzett tartalék, a pénzügyi fegyelem – és a bevételek felhasználására vonatkozó rendelkezéseket a 2014-es pénzügyi évről kezdve, korábbi időponttól, azaz 2013. október 16-tól kell alkalmazni. Ugyanezen okból a Bizottság által a tagállamok javára tett havi kifizetésekre irányadó eljárásokra és a kifizetési határidőknek a kifizető ügynökségek általi megfelelésre vonatkozó rendelkezéseket a 2014-es pénzügyi év elejétől, azaz 2013. október 16-tól kell a felmerült kiadások tekintetében alkalmazni.

- (105) Az európai adatvédelmi biztos konzultációt követően véleményt⁽¹⁾ fogadott el.
- (106) Mivel a rendelet céljait – a rendelet és a KAP más eszközei között fennálló kapcsolatok, valamint a kibővített Unióban a tagállamok rendelkezésére álló pénzügyi források behatároltsága miatt – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az uniós finanszírozás többéves garanciája, továbbá a kiemelt célokra való összpontosítás miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Hatály

Ez a rendelet szabályokat állapít meg az alábbiak vonatkozásában:

- a) a Közös Agrárpolitika (KAP) keretében felmerülő kiadások finanszírozása, beleértve a vidékfejlesztésre vonatkozó kiadásokat is;
- b) a mezőgazdasági tanácsadó rendszer;
- c) a tagállamok által létrehozandó irányítási és kontrollrendszerek;
- d) a kölcsönös megfeleltetés rendszere;
- e) számlaelszámolás.

⁽¹⁾ HL C 35., 2012.2.9., 1. o.

2. cikk

A rendeletben használt fogalmak

- (1) E rendelet alkalmazásában:
- a) „mezőgazdasági termelő”: a(z) 1307/2013/EU rendelet 4. cikke szerinti mezőgazdasági termelő;
  - b) „mezőgazdasági tevékenység”: a(z) 1307/2013/EU rendelet 4. cikke szerinti mezőgazdasági tevékenység;
  - c) „mezőgazdasági terület”: a(z) 1307/2013/EU rendelet 4. cikke szerinti mezőgazdasági terület;
  - d) „mezőgazdasági üzem”: a(z) 1307/2013/EU rendelet 4. cikke szerinti mezőgazdasági üzem, a 91. cikk (3) bekezdésében meghatározottak sérelme nélkül;
  - e) „közvetlen kifizetések”: a(z) 1307/2013/EU rendelet 1. cikke szerinti közvetlen kifizetések;
  - f) „ágazati mezőgazdasági jogszabályok”: a KAP keretében az EUMSZ 43. cikke alapján elfogadott minden alkalmazandó jogi aktus, valamint – adott esetben – az e jogi aktusok alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat vagy végrehajtási jogi aktusokat, továbbá a(z) 1303/2013/EU rendelet második részének az EMVA-ra vonatkozó rendelkezéseit;
  - g) „szabálytalanság”: a 2988/95/EK, Euratom rendelet 1. cikkének (2) bekezdése szerinti szabálytalanság.
- (2) A KAP finanszírozása, irányítása és monitoringja alkalmazásában a „vis maior” és a „rendkívüli körülmények” elismerése különösen az alábbi esetekben lehetséges:
- a) a kedvezményezett halála;
  - b) a kedvezményezett tartós munkaképtelensége;
  - c) a mezőgazdasági üzemet lényegesen sújtó, súlyos természeti csapás;
  - d) a mezőgazdasági üzem részét képező, állattartásra szolgáló építmények véletlenszerű megsemmisülése;
  - e) a kedvezményezett állat-, illetve növényállományának egy részét vagy egészét érintő járványos állapot-, illetve növénybetegség;
  - f) a mezőgazdasági üzem egészének vagy jelentős részének kisajátítása, amennyiben ez a kisajátítás a kérelem benyújtásának időpontjában nem volt előrelátható.

II. CÍM

A MEZŐGAZDASÁGI ALAPOKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

Mezőgazdasági alapok

3. cikk

A mezőgazdasági kiadásokat finanszírozó alapok

(1) Az EUMSZ által a KAP-ra vonatkozóan meghatározott célkitűzések teljesítése érdekében az e szakpolitika körébe tartozó különböző intézkedések finanszírozása, beleértve a vidékfejlesztést is, a következő alapokon keresztül történik:

- a) Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA);
- b) Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA).

(2) Az EMGA és az EMVA (a továbbiakban: az alapok) az Európai Unió általános költségvetésének (a továbbiakban: az uniós költségvetés) részét képezik.

4. cikk

EMGA-kiadások

(1) Az EMGA végrehajtása a tagállamok és az Unió között fennálló megosztott irányítás mellett történik. Az EMGA az alábbi, az uniós jogszabályoknak megfelelően felmerültek kiadásokat finanszírozza:

- a) a mezőgazdasági piacokat szabályozó vagy támogató intézkedések;
- b) a KAP keretében a mezőgazdasági termelők részére teljesített közvetlen kifizetések;
- c) az Unió pénzügyi hozzájárulása a mezőgazdasági termékekre vonatkozóan az Unió belső piacán és harmadik országokban folytatott tájékoztatási és promóciós tevékenységekhez, amelyeket a tagállamok az 5. cikkben említett programoktól eltérő, a Bizottság által kiválasztott programok alapján hajtanak végre;
- d) az Unió pénzügyi hozzájárulása a(z) 1308/2013/EU rendelet 23. cikkében említett uniós iskolagyümölcs- és iskolazöldség-programhoz, illetve a 155. cikkében említett, az állatbetegségekhez és a fogyasztói bizalomvesztéshez kapcsolódó intézkedésekhez.

(2) Az EMGA közvetlen módon és az uniós jogszabályoknak megfelelően finanszírozza a következő kiadásokat:

- a) közvetlenül a Bizottság által vagy nemzetközi szervezetek bevonásával végzett, a mezőgazdasági termékek promóciójára irányuló tevékenységek;
- b) az uniós jogszabályoknak megfelelően hozott, a mezőgazdaságban a genetikai erőforrások megőrzésére, feltérképezésére, összegyűjtésére és hasznosítására irányuló intézkedések;

- c) mezőgazdasági számviteli információs rendszerek kialakítása és fenntartása;
- d) mezőgazdasági felmérési rendszerek, beleértve a mezőgazdasági üzemek szerkezetére irányuló felméréseket.

5. cikk

EMVA-kiadások

Az EMVA végrehajtása a tagállamok és az Unió között fennálló megosztott irányítás keretében történik. Az EMVA uniós pénzügyi hozzájárulást biztosít a vidékfejlesztési támogatásra vonatkozó uniós jogszabályoknak megfelelően végrehajtott vidékfejlesztési programokhoz.

6. cikk

Egyéb kiadások, beleértve a technikai segítségnyújtást

Mindkét alap az érintettségének megfelelő mértékben közvetlen módon finanszírozhatja a Bizottság kezdeményezésére és/vagy nevében a KAP végrehajtásához szükséges előkészítési, monitoring, adminisztratív és technikai segítségnyújtási intézkedéseket, valamint az értékelési, audit és ellenőrzési intézkedéseket. Ezek az intézkedések különösen az alábbiakat foglalják magukba:

- a) a KAP elemzéséhez, irányításához, monitoringjához, végrehajtásához és az azzal kapcsolatos információcseréhez és a kontrollrendszerek megvalósításához, valamint a technikai és adminisztratív segítségnyújtáshoz szükséges intézkedések;
- b) az ellenőrzésekhez szükséges műholdas felvételek Bizottság általi beszerzése a 21. cikkel összhangban;
- c) a Bizottság által távérzékelési alkalmazások révén végrehajtott intézkedések a mezőgazdasági erőforrásoknak a 22. cikkel összhangban történő monitoringja céljából;
- d) a KAP finanszírozására használt forrásokkal való pénzügyi gazdálkodással kapcsolatos információs, rendszer-összekapcsolási, monitoring- és kontrollmódszerek és technikai eszközök fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges intézkedések;
- e) a KAP-pal kapcsolatos tájékoztatás a 45. cikkel összhangban;
- f) a KAP-ról szóló tanulmányok, valamint az alapok által finanszírozott intézkedések értékelése, beleértve az értékelési módszerek tökéletesítését és a KAP-pal összefüggő gyakorlatra vonatkozó információk cseréjét;
- g) adott esetben a KAP-pal összefüggésben eljáró végrehajtott hivatalok létrehozatala az 58/2003/EK tanácsi rendeletnek⁽¹⁾ megfelelően;
- h) a vidékfejlesztés terén hozott, uniós szintű információterjesztésre, figyelemfelkeltésre, együttműködés és tapasztalatcsere

⁽¹⁾ A Tanács 58/2003/EK rendelete (2002. december 19.) a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtott hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról (HL L 11., 2003.1.16., 1. o.)

ösztönzésére irányuló intézkedések, beleértve az érintett feleket összekapcsoló hálózat létrehozatalát;

- i) az uniós minőségpolitikák keretében logók kidolgozásával, bejegyzésével és védelmével, valamint a kapcsolódó szellemi tulajdon-jogok védelmével, illetve a szükséges információs technológiai (IT) fejlesztésekkel összefüggő intézkedések.

II. FEJEZET

Kifizető ügynökségek és más szervek

7. cikk

A kifizető ügynökségek és a koordináló szervek akkreditálása és akkreditációjuk visszavonása

(1) A kifizető ügynökségek a tagállamok olyan szervezeti egységei vagy szervei, amelyek felelnek a 4. cikk (1) bekezdésében és az 5. cikkben említett kiadásokkal való gazdálkodásért és azok kontrolljáért.

A kifizetések kivételével a kifizető ügynökségek engedélyezhetik más szervek számára, hogy a nevükben elvégezzék e feladatokat.

(2) A tagállamok olyan szervezeti egységeket vagy szervezeteket akkreditálnak kifizető ügynökségként, amelyek olyan igazgatási szervezettel és belső ellenőrzési rendszerrel rendelkeznek, amely kellő garanciát nyújt arra, hogy a kifizetések jogszerűek és megfelelőek legyenek, és elszámolásuk is a szabályoknak megfelelően történjen. Ennek érdekében a kifizető ügynökségek teljesítik az akkreditálásnak a belső környezetre, a kontrolltevékenységekre, a tájékoztatásra és kommunikációra, valamint a monitoringra vonatkozó minimumfeltételeit, amelyeket a Bizottság a 8. cikk (1) bekezdése a) pontjának megfelelően állapít meg.

Az akkreditált kifizető ügynökségei számát minden tagállam – alkotmányos rendelkezései függvényében – nemzeti szinten vagy adott esetben régióként legfeljebb egyre korlátozza. Azonban ha a kifizető ügynökségek létrehozása regionális szinten történik, a tagállamok emellett vagy nemzeti szinten is akkreditálnak egy kifizető ügynökséget a jellegüknek fogva nemzeti szinten irányítandó támogatási rendszerek számára, vagy pedig e rendszerek irányításával a regionális kifizető ügynökségeiket bízzák meg.

A második albekezdéstől eltérve, a tagállamok megtarthatják azon kifizető ügynökségeket, amelyek akkreditálására 20 december 2013-t

megelőzően került sor.

A Bizottság 2016 végéig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a kifizető ügynökségek rendszerének az Unión belüli működéséről, adott esetben jogalkotási javaslatokkal együtt.

(3) Az érintett pénzügyi évet követő év február 15-éig az akkreditált kifizető ügynökség összeállítja a következőket:

- a) az akkreditált kifizető ügynökségre bízott feladatok végrehajtása során felmerült kiadásokra vonatkozó éves elszámolások, kiegészítve az 51. cikk értelmében történő elszámoláshoz szükséges információkkal;

- b) vezetőségi nyilatkozat a számlák teljességére, pontosságára és valódiságára, valamint – objektív kritériumok alapján – a belső ellenőrzési rendszerek megfelelő működésére és a mögöttes ügyletek jogszerűségére és megfelelőségére vonatkozóan;
- c) a végső auditjelentések és kontrollok éves összefoglalója, beleértve a rendszerekben azonosított hibák és gyengeségek jellegének és mértékének elemzését, valamint a meghozandó vagy tervbe vett korrekciós intézkedéseket.

A Bizottság a február 15-i határidőt kivételes esetben, az érintett tagállamok általi tájékoztatást követően legfeljebb március 1-jéig meghosszabbíthatja.

(4) Amennyiben a tagállam egynél több kifizető ügynökséget akkreditál, kijelöl egy közjogi szervet (a továbbiakban: a koordináló szerv), amely a következő feladatok ellátásáért felelős:

- a) a Bizottság számára rendelkezésre bocsátandó információk összegyűjtése és a Bizottság részére történő megküldése;
- b) az esettől függően intézkedések megtétele vagy koordinálása bármilyen általános jellegű hiányosság megszüntetése céljából, valamint a Bizottság folyamatos tájékoztatása azok bármilyen nyomon követéséről;
- c) az uniós szabályok összehangolt alkalmazásának előmozdítása és – amennyiben lehetséges – biztosítása.

Az első albekezdés a) pontjában említett pénzügyi információ feldolgozása tekintetében a tagállamok a koordináló szervet egyedi akkreditálásnak vetik alá.

(5) Amennyiben egy akkreditált kifizető ügynökség esetében nem teljesül vagy a továbbiakban nem teljesül egy vagy több, a (2) bekezdésben említett akkreditációs feltétel, a tagállam – saját kezdeményezésére vagy a Bizottság kérésére eljárva – visszavonja az akkreditációt, hacsak a kifizető ügynökség a probléma súlyossága függvényében megállapított határidőn belül meg nem teszi a szükséges változtatásokat.

(6) A kifizető ügynökségek irányítják a felelősségi körükbe tartozó állami intervencióhoz kapcsolódó műveleteket és biztosítják azok kontrollját, továbbá vállalják az általános felelősséget e téren.

8. cikk

Bizottsági hatáskörök

(1) A 7. cikkben meghatározott rendszer megfelelő működésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 111. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) a 7. cikk (2) bekezdésében említett kifizető ügynökségek, illetve a 7. cikk (4) bekezdésében említett koordináló szervek akkreditációjára vonatkozó minimumfeltételek;

- b) a kifizető ügynökségek állami intervencióval kapcsolatos kötelezettségei, valamint az irányítási és kontrollfeladataik tartalmára vonatkozó szabályok.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat állapít meg a következők vonatkozásában:

- a) a kifizető ügynökségek és a koordináló szervek akkreditációjának megadására, visszavonására és felülvizsgálatára vonatkozó eljárások, valamint a kifizető ügynökségek akkreditációjának felülvizsgálatára vonatkozó eljárások;
- b) a kifizető ügynökségek vezetőségi nyilatkozatának alapjául szolgáló munka és ellenőrzések;
- c) a koordináló szerv működése és az információk Bizottság részére történő bejelentése a 7. cikk (4) bekezdésében említettek szerint.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

9. cikk

Tanúsító szervek

(1) A tanúsító szerv a tagállam által kijelölt köz- vagy magánjogi auditáló szerv. Amennyiben a tanúsító szerv magánjogi auditáló szerv, és az alkalmazandó uniós vagy nemzeti jog azt előírja, úgy a tagállam a szervet közbeszerzési eljárással választja ki. A tanúsító szerv nemzetközileg elfogadott audit-szabványoknak megfelelően elkészített véleményt ad a kifizető ügynökség éves számláinak teljességéről, pontosságáról és valódiságáról, valamint belső ellenőrzési rendszerének megfelelő működéséről, és azon kiadások jogszerűségéről és szabályosságáról, amelyek tekintetében a Bizottságtól visszatérítést igényeltek. A véleménynek tartalmaznia kell, hogy a vizsgálat nyomán felmerülnek-e kétségek a vezetőségi nyilatkozat állításaival kapcsolatban.

A tanúsító szervnek rendelkeznie kell a szükséges technikai szakértelemmel. Működését tekintve az érintett kifizető ügynökségtől és a koordináló szervtől, valamint az ügynökséget akkreditáló hatóságtól függetlennek kell lennie.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat állapít meg a tanúsító szervek feladatai, többek között az ellenőrzések, valamint az e szervek által kiállítandó igazolások és elkészítendő jelentések, illetve az azokat kísérő dokumentumok vonatkozásában. Tekintettel arra, hogy a műveletek tesztelését és a szakmai auditvéleményt illetően a lehető legnagyobb hatékonyságra van szükség, az integrált megközelítések tekintetében a végrehajtási jogi aktusoknak a következőket is tartalmazniuk kell:

- a) az audit azon elvei, amelyekre a tanúsító szerv a véleményét alapozza, beleértve a kockázatok értékelését, a belső ellenőrzéseket, valamint az auditbizonyítékok szükséges szintjét;

b) a tanúsító szervek által a véleménynyilvánítás során – a nemzetközi auditszabványok figyelembevételével – alkalmazandó auditálási módszerek, beleértve adott esetben az érintettek valamennyi csoportja tekintetében egyetlen integrált minta alkalmazását, valamint adott esetben annak a lehetőségét, hogy a tanúsító szerv is jelen legyen a kifizető ügynökök által végzett helyszíni ellenőrzések során.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

10. cikk

A kifizető ügynökségek által végrehajtott kifizetések elfogadhatósága

A 4. cikk (1) bekezdésében és az 5. cikkben említett kiadások csak abban az esetben fedezhetők uniós finanszírozással, ha azok akkreditált kifizető ügynökségeknél merültek fel.

11. cikk

Teljes körű kifizetés a kedvezményezetteknek

Uniós jogszabályok eltérő, kifejezett rendelkezése hiányában az e rendelet alapján nyújtott finanszírozáshoz kapcsolódó kifizetéseket maradéktalanul teljesíteni kell a kedvezményezettek számára.

III. CÍM

MEZŐGAZDASÁGI TANÁCSADÓ RENDSZER

12. cikk

Alapelv és hatály

(1) A tagállamok létrehozhatnak egy arra szolgáló rendszert, hogy tanácsadást nyújtsanak a kedvezményezetteknek a földgazdálkodással és a mezőgazdasági üzemvezetéssel kapcsolatban (a továbbiakban: a mezőgazdasági tanácsadó rendszer). Ezt a mezőgazdasági tanácsadó rendszert kijelölt közjogi szervek és/vagy kiválasztott magánjogi szervek működtetik.

(2) A mezőgazdasági tanácsadó rendszer kiterjed legalább az alábbiakra:

- a) a gazdaságok szintjén a jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményekből adódó kötelezettségek és a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó előírások a VI. cím I. fejezete szerint;
- b) az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatok a(z) 1307/2013/EU rendelet III. címének 3. fejezete szerint, valamint a(z) 1307/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti mezőgazdasági terület fenntartása;
- c) a vidékfejlesztési programokban előírt, a gazdaságok szintjén hozandó olyan intézkedések, amelyek a mezőgazdasági üzem korszerűsítésére, a versenyképesség javítására, az ágazati integrációra, az innovációra, a piaci orientációra, illetve a vállalkozói készség előmozdítására irányulnak;

d) a 2000/60/EK irányelv 11. cikke (3) bekezdésének végrehajtására vonatkozóan a tagállamok által a kedvezményezettek szintjén meghatározott követelmények;

e) az 1107/2009/EK rendelet 55. cikkének végrehajtására vonatkozóan a tagállamok által a kedvezményezettek szintjén meghatározott követelmények, különösen a 2009/128/EK irányelv 14. cikkében említett követelmény.

(3) A mezőgazdasági tanácsadó rendszer emellett kiterjedhet különösen az alábbiakra:

- a) a gazdaságok átalakításának és gazdasági tevékenységeik diverzifikálásának előmozdítása;
- b) kockázatkezelés és megfelelő megelőző intézkedések bevezetése a természeti katasztrófák, a katasztrófaesemények, valamint az állat- és növénybetegségek kezelése érdekében;
- c) a(z) 1305/2013/EU

rendelet 28. cikkének (3) bekezdésében és 29. cikkének (2) bekezdésében említett, a nemzeti jogszabályokban megállapított minimumkövetelmények;

d) az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással, a biológiai sokféleséggel, valamint a vízvédelemmel kapcsolatos információk az e rendelet I. mellékletében foglaltak szerint.

13. cikk

A mezőgazdasági tanácsadó rendszerrel kapcsolatos egyedi követelmények

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a mezőgazdasági tanácsadó rendszerben dolgozó tanácsadók megfelelő képzéssel rendelkezzenek és rendszeres képzésben részesüljenek.

(2) A tagállamok gondoskodnak a tanácsadás és az ellenőrzés elkülönítéséről. Ebben a tekintetben és a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozó nemzeti jogszabályok sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy a 12. cikk (1) bekezdésében említett kiválasztott és kijelölt szervek ne hozzák a tanácsadói tevékenységük során megszerzett személyes vagy egyedi információkat és adatokat az érintett mezőgazdasági üzemet vezető kedvezményezetten kívül más személy tudomására, a tevékenységük során feltárt olyan szabálytalanságok vagy jogsértések kivételével, amelyeket uniós vagy nemzeti jogszabályban megállapított kötelezettségük jelenteni a megfelelő hatóságnak, különösen büncselekmény esetén.

(3) Az érintett tagállami hatóság, elsődlegesen elektronikus úton, a potenciális kedvezményezett rendelkezésére bocsátja a 12. cikk (1) bekezdésében említett kiválasztott és kijelölt szervek megfelelő jegyzékét.

14. cikk

Hozzáférés a mezőgazdasági tanácsadó rendszerhez

A KAP keretében támogatásban nem részesülő kedvezményezettek és mezőgazdasági termelők önkéntes alapon igénybe vehetik a mezőgazdasági tanácsadó rendszert.

A 99. cikk (2) bekezdése negyedik albekezdésének sérelme nélkül, a tagállamok azonban objektív kritériumok alapján meghatározhatják a kedvezményezettek azon kategóriáit, amelyek elsőbbséget élveznek a mezőgazdasági tanácsadó rendszerhez való hozzáférés terén, beleértve a(z) 1305/2013/EU rendelet 53., 55. és 56. cikke értelmében korlátozott erőforrásokkal működő hálózatokat.

A tagállamok ebben az esetben biztosítják azt is, hogy elsőbbséget élvezzenek azok a mezőgazdasági termelők, akik a legkevésbé férnek hozzá egyéb, a mezőgazdasági tanácsadó rendszeren kívüli tanácsadási szolgáltatáshoz.

A mezőgazdasági tanácsadó rendszernek biztosítania kell, hogy a kedvezményezettek a mezőgazdasági üzemük sajátos helyzetének megfelelő tanácsadásban részesüljenek.

15. cikk

Bizottsági hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogadhat el a mezőgazdasági tanácsadó rendszer egységes végrehajtása céljából, biztosítandó a rendszer teljes körű működését.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

IV. CÍM

AZ ALAPOK PÉNZÜGYI IRÁNYÍTÁSA

I. FEJEZET

EMGA

1. szakasz

A kiadások finanszírozása

16. cikk

Költségvetési felső összeghatár

(1) Az EMGA-kiadások éves felső összeghatárát a(z) 1311/2013/EU, Euratom e célra megállapított maximális összegek képezik.

(2) Abban az esetben, ha az uniós jogszabályok az (1) bekezdésben említett összegek csökkentéséről vagy növeléséről rendelkeznek, a Bizottság az uniós jogszabályban említett adatok alapján, a 116. cikkben említett eljárás alkalmazása nélkül végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja az EMGA-kiadásokra rendelkezésre álló nettó egyenleget.

17. cikk

Havi kifizetések

(1) A Bizottság a 4. cikk (1) bekezdésében említett kiadások finanszírozásához szükséges előirányzatokat havi kifizetések formájában bocsátja a tagállamok rendelkezésére, a referencia-időszakban az akkreditált kifizető ügynökségeknél felmerült kiadások alapján.

(2) Amíg a Bizottság a havi kifizetéseket átutalja, a kiadások fedezéséhez szükséges forrásokat a tagállamok mozgósítják az akkreditált kifizető ügynökségeik szükségleteinek megfelelően.

18. cikk

A havi kifizetésekre vonatkozó eljárás

(1) Az 51. és az 52. cikk alkalmazásának sérelme nélkül a havi kifizetéseket a Bizottság az akkreditált kifizető ügynökségeknél a referencia-hónapban felmerült kiadások tekintetében teljesíti.

(2) A havi kifizetéseket a tagállamok részére legkésőbb a felmerült kiadások szerinti hónapot követő második hónap harmadik munkanapján kell teljesíteni. A tagállamoknál október 1. és 15. között felmerült kiadásokat októberben felmerült kiadásokként kell kezelni. Az október 16. és 31. között felmerült kiadásokat novemberben felmerült kiadásoknak kell tekinteni.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az általa teljesítendő havi kifizetéseket. A Bizottság az említett végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az e havi kifizetéseket a tagállamoktól származó kiadásigazoló nyilatkozatok és a 102. cikk (1) bekezdésének megfelelően benyújtott információk alapján, figyelembe véve a 41. cikkben említett csökkentések és felfüggesztések szükségességét, továbbá minden más korrekciót. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(4) A Bizottság – a 116. cikkben említett eljárás alkalmazása nélkül – végrehajtási jogi aktusok útján további kifizetésekről vagy csökkentésekről dönthet. Erről a 116. cikk (1) bekezdésében említett bizottságot a következő ülésén tájékoztatni kell.

19. cikk

Adminisztratív és személyzeti költségek

A tagállamoknál és az EMGA-ból nyújtott támogatás kedvezményezettjeinél felmerült adminisztratív és személyzeti költségeket az alap nem téríti meg.

20. cikk

Az állami intervencióhoz kapcsolódó kiadások

(1) Amennyiben a közös piacszerzés keretében nincs egységekre lebontott összeg megállapítva az állami intervenció vonatkozásában, az EMGA az érintett intézkedést az Unió egészében egységes átalányösszegek alapján finanszírozza, különösen a tagállamok termékek felvásárlására fordított forrásai, a raktározásból eredő árakezelési műveletek és adott esetben az intervenció termékek feldolgozása tekintetében.

(2) Az állami intervenció kiadások EMGA általi finanszírozásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

a) az uniós finanszírozásra jogosult intézkedések típusa és a visszatérítés feltételei;

b) a jogosultság feltételei, valamint a kiszámítás módja a kifizető ügynökségek által tett tényleges megállapítások vagy a Bizottság által meghatározott átalányösszegek alapján, illetőleg az ágazati mezőgazdasági jogszabályokban előírt átalányösszegek vagy nem átalányjellegű összegek alapján.

(3) Az EMGA vonatkozásában az uniós költségvetésbe beállított előirányzatok megfelelő kezelése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az állami intervencióval kapcsolatos műveletek értékelésére vonatkozó szabályokra, az állami intervenció alá vont termékek megsemmisülése vagy károsodása esetén hozandó intézkedésekre, valamint a finanszírozandó összegek megállapítására vonatkozóan.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az (1) bekezdésben említett összegeket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

21. cikk

Műholdas felvételek beszerzése

A Bizottság és a tagállamok megállapodnak az ellenőrzésekhez szükséges műholdas felvételek jegyzékéről az egyes tagállamok által készített előírásokkal összhangban.

A Bizottság ezeket a műholdas felvételeket térítésmentesen az ellenőrző szervek vagy az e szervek által a képviseletükkel megbízott szolgáltatók rendelkezésére bocsátja.

A Bizottság marad a műholdas felvételek tulajdonosa, amelyek a munka befejezése után visszakerülnek a Bizottsághoz. A Bizottság előírhatja a mezőgazdasági területek távérzékelés útján történő ellenőrzése során alkalmazott eljárások és munkamódszerek tökéletesítését is.

22. cikk

A mezőgazdasági erőforrások monitoringja

A 6. cikk c) pontja alapján finanszírozott intézkedések célja az, hogy lehetővé tegyék a Bizottság számára a következőket:

- az uniós mezőgazdasági piacok globális összefüggésben történő irányítása,
- a mezőgazdasági földterület – köztük az agrár-erdészeti területek – monitoringja és a termés állapotának agroökonómiai és agrár-környezetvédelmi monitoringja és ezáltal – különösen a terméshozamra és a mezőgazdasági termelésre vonatkozó – becslések készítése,
- az ezekhez a becslésekhez való hozzáférés nemzetközi környezetben, például az ENSZ szervezetei vagy más nemzetközi ügynökségek által koordinált kezdeményezések keretében való megosztása,
- a világpiacon átláthatóságához való hozzájárulás, és
- az agrometeorológiai rendszer technológiai nyomon követésének a biztosítása.

A 6. cikk c) pontja alapján finanszírozott intézkedések a KAP végrehajtásához és monitoringjához szükséges adatok – köztük a műholdas és a meteorológiai adatok – gyűjtésére, illetve beszerzésére, teradat-infrastruktúra és honlap létrehozására, időjárás viszonyokhoz kapcsolódó, meghatározott tanulmányok készítésére, a talajegészség monitoringjának segítésére használt távérzékelésre, valamint az agrometeorológiai és az ökonometriai modellek aktualizálására vonatkoznak. Szükség esetén ezeket az intézkedéseket a tagállami laboratóriumokkal és szervekkel együttműködésben kell megvalósítani.

23. cikk

Végrehajtási hatáskör

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározhatja:

- a 6. cikk b) és c) pontja értelmében történő finanszírozáshoz kapcsolódó szabályokat,
- a 21. és a 22. cikkben említett intézkedéseknek a kijelölt célkitűzések érdekében történő végrehajtására vonatkozó eljárást,
- a beszerzést szabályozó keretet, a műholdas felvételek és meteorológiai adatok beszerzését, tökéletesítését és hasznosítását, valamint az alkalmazandó határidőket.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

2. s z a k a s z

Költségvetési fejelem

24. cikk

A felső összeghatár betartása

(1) A költségvetési eljárás és a költségvetés végrehajtása során az EMGA-kiadásokhoz kapcsolódó előirányzatok nem léphetik túl a 16. cikkben említett összeget.

A Bizottság által javasolt és az Európai Parlament és a Tanács, a Tanács, illetőleg a Bizottság által elfogadott, az EMGA költségvetését érintő minden jogalkotási eszköznek tiszteletben kell tartania a 16. cikkben említett összeget.

(2) Amennyiben az uniós jogszabályok a mezőgazdasági kiadások pénzügyi felső összeghatárát euróban állapítják meg egy tagállam tekintetében, úgy e kiadások az ennek az euróban meghatározott felső határnak a mértékéig kerülnek visszatérítésre – a 41. cikk alkalmazása esetén – a szükséges kiigazításokkal.

(3) A(z) 1307/2013/EU rendelet 7. cikkében említett, a közvetlen kifizetésekre vonatkozó nemzeti felső összeghatárokat az e rendelet 26. cikkében megállapított kiigazításokkal korrigálva, euróban megadott pénzügyi felső összeghatároknak kell tekinteni.

25. cikk

A mezőgazdasági ágazatot érintő válságokra képzett tartalék

A közvetlen kifizetéseknek minden év elején a 26. cikkben említett pénzügyi fegyelmi mechanizmussal történő csökkentése révén létrejön egy olyan tartalék, amelynek célja további támogatást nyújtani a mezőgazdasági ágazat számára a mezőgazdasági termelést vagy értékesítést érintő súlyos válságok esetében (a mezőgazdasági ágazatot érintő válságokra képzett tartalék).

A tartalék teljes összege 2 800 millió EUR, amely a 2014 és 2020 közötti időszakban (2011-es árakon) 400 millió EUR-nak megfelelő, egyenlő összegű éves részletekből fog összeállni, és amelyet a 1311/2013/EU, Euratom rendelet mellékletében szereplő többéves pénzügyi keret². fejezetbe kell beilleszteni.

26. cikk

Pénzügyi fegyelmelem

(1) A(z) 1311/2013/EU, Euratom rendeletben a piachoz kapcsolódó kiadások és a közvetlen kifizetések finanszírozása tekintetében meghatározott éves felső összeghatárok betartásának biztosítása érdekében kiigazítási arányt kell meghatározni a közvetlen kifizetésekre vonatkozóan, amennyiben az adott közbeső összeghatár alá tartozó intézkedések finanszírozására vonatkozó előrejelzések azt mutatják, hogy egy adott pénzügyi évben az alkalmazandó felső összeghatárok túllépése várható.

(2) A Bizottság javaslatot terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé a kiigazítási arányra vonatkozóan legkésőbb azon naptári év március 31-ig, amelyre az említett kiigazítási arányt alkalmazni kell.

(3) Amennyiben bármely év június 30-áig az Európai Parlament és a Tanács nem állapítja meg a kiigazítási arányt, a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján meghatározza a kiigazítási arányt, és erről haladéktalanul tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 116. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(4) A Bizottság a rendelkezésére álló új információk alapján december 1-jéig végrehajtási jogi aktus útján módosíthatja a (2) vagy (3) bekezdésnek megfelelően meghatározott kiigazítási arányt. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(5) A 966/2012/EU, Euratom rendelet 169. cikke (3) bekezdésének negyedik albekezdésétől eltérve, a tagállamok visszatérítik a 966/2012/EU, Euratom rendelet 169. cikke (3) bekezdésének megfelelően átvitt előirányzatokat azon végső kedvezményezett számára, akiket a kiigazítás érintett abban a pénzügyi évben, amelyre az előirányzatokat átvitték.

Az első albekezdésben említett visszatérítés csak azon tagállamok végső kedvezményezettjeire alkalmazandó, ahol az előző pénzügyi évben a pénzügyi fegyelmi mechanizmust kellett alkalmazni.

(6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja az e rendelet 4. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett kiadások finanszírozása érdekében a 966/2012/EU, Euratom rendelet 169. cikkének (3) bekezdésével összhangban átvitt

előirányzatokra alkalmazandó feltételeket és részletes szabályokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(7) E cikk alkalmazása során a mezőgazdasági ágazatot érintő válságokra képzett, a 25. cikkben említett tartalék összegét figyelembe kell venni a kiigazítási arány meghatározásakor. A pénzügyi év végéig válságkezelési intézkedések céljára fel nem használt összegeket az e cikk (5) bekezdésének megfelelően vissza kell fizetni.

27. cikk

Költségvetési eljárási rend

(1) A Bizottság az n pénzügyi évre vonatkozó költségvetési tervezet benyújtásával egyidejűleg az n-1., az n és az n+1. pénzügyi évre vonatkozó előrejelzéseit is benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(2) Amennyiben az n pénzügyi évre vonatkozó költségvetési tervezet kidolgozásakor fennáll annak a kockázata, hogy az n pénzügyi évre vonatkozó, a 16. cikkben említett összeget túllépik, a Bizottság javaslatot tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, vagy a Tanácsnak az említett összeg betartása érdekében szükséges intézkedésekre.

(3) Ha a Bizottság bármikor úgy ítéli meg, hogy fennáll a 16. cikkben említett összeg túllépésének kockázata, és hogy hatáskörén belül nincs lehetősége olyan intézkedések megtételére, amelyek ennek orvoslására alkalmasak, akkor további, az említett összeg betartásának biztosítására irányuló intézkedésekre tesz javaslatot. Ezeket az intézkedéseket a Tanács fogadja el, ha azok jogszerűek az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdése, illetve az Európai Parlament és a Tanács, ha az intézkedések jogszerűek az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdése.

(4) Amennyiben az n pénzügyi év végén a tagállamok visszatérítési igényei meghaladják vagy vélhetően meg fogják haladni a 16. cikkben említett összeget, a Bizottság:

a) ezeket az igényeket a tagállamok által benyújtott igények arányában és a rendelkezésre álló költségvetés alapján veszi figyelembe, és végrehajtási jogi aktusok útján ideiglenesen meghatározza az érintett hónapra vonatkozó kifizetések összegét;

b) legkésőbb az n+1 pénzügyi év február 28-ig minden tagállamra vonatkozóan meghatározza az n pénzügyi évre szóló uniós finanszírozás tekintetében fennálló helyzetet;

c) végrehajtási jogi aktus révén meghatározza az uniós finanszírozás teljes összegét tagállamonkénti bontásban, egységes uniós finanszírozási arány alapulvételével, a havi kifizetések céljára rendelkezésre álló költségvetési keret erejéig;

d) legkésőbb az n+1. év márciusára vonatkozó havi kifizetések teljesítése alkalmával gondoskodik a tagállamoknak nyújtandó esetleges kompenzációkról.

Az első albekezdés a) és c) pontjában meghatározott végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

28. cikk

Korai előrejelző és monitoringrendszer

A 16. cikkben említett költségvetési felső összeghatár betartásának biztosítása érdekében a Bizottság az EMGA-kiadások tekintetében havi korai előrejelző és monitoringrendszert működtet.

Ezért a Bizottság minden pénzügyi év kezdetén meghatározza a havi kiadások kereteit, amelyek adott esetben a három megelőző év átlagos havi kiadásain alapulnak.

A Bizottság rendszeres időközönként jelentést készít az Európai Parlament és a Tanács számára, amelyben megvizsgálja a felmerült kiadásoknak a meghatározott keretekhez viszonyított alakulását és felbecsüli a folyó pénzügyi év során várható végrehajtást.

29. cikk

Referencia-árfolyamok

(1) A Bizottság a költségvetési tervezet vagy a költségvetési tervezethez benyújtott, mezőgazdasági kiadásokat érintő módosító indítvány elfogadásakor az EMGA költségvetési irányszámának megállapítása érdekében az euro és az USA-dollár közötti, az abban az utolsó negyedévben a piacon megfigyelt átlagárfolyamot alkalmazza, amely a költségvetési dokumentum Bizottság általi elfogadását megelőzően legalább húsz nappal ér véget.

(2) A Bizottság költségvetésmódosítás- és pótköltségvetés-tervezet, illetőleg ahhoz benyújtott módosító indítvány elfogadásakor, amennyiben ezek a dokumentumok a 4. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett intézkedésekhez kapcsolódó előirányzatokat érintenek, az alábbiakat alkalmazza:

- a) az euro és az USA-dollár közötti, az előző pénzügyi év augusztus 1-jétől azon utolsó negyedév végéig a piacon ténylegesen megfigyelt átlagárfolyam, amely a költségvetési dokumentum Bizottság általi elfogadását megelőzően legalább húsz nappal, de legkésőbb a folyó pénzügyi év július 31-én ér véget; és
- b) a pénzügyi év hátralévő részére szóló előrejelzéseként a költségvetési dokumentum Bizottság általi elfogadását megelőzően legalább húsz nappal véget ért utolsó negyedév során ténylegesen megfigyelt átlagárfolyam.

II. FEJEZET

EMVA

1. szakasz

Az emva-ra vonatkozó általános rendelkezések

30. cikk

A kettős finanszírozás tilalma

Az EMVA keretében finanszírozott kiadások az Unió költségvetéséből semmilyen más finanszírozásban nem részesülhetnek.

31. cikk

A kifizetésekre vonatkozó közös rendelkezések

(1) A(z) 1303/2013/EU rendelet 77. cikke (1) bekezdésének megfelelően az e rendelet 5. cikkében említett EMVA-hozzájárulás Bizottság általi kifizetési nem haladhatja meg a költségvetési kötelezettségvállalásokat.

Ezeket a kifizetéseket a legkorábban megnyílt kötelezettségvállaláshoz kell rendelni.

(2) A(z) 966/2012/EU, Euratom rendelet 84. cikke alkalmazandó.

2. szakasz

Vidékfejlesztési programok finanszírozása

32. cikk

Az EMVA-ból nyújtott pénzügyi hozzájárulás

A vidékfejlesztés EMVA általi támogatására vonatkozó uniós jogszabályokban megállapított felső összeghatárokon belül minden program vonatkozásában meg kell határozni a vidékfejlesztési programok keretében felmerült kiadásokhoz az EMVA-ból nyújtott pénzügyi hozzájárulást.

33. cikk

Költségvetési kötelezettségvállalások

A vidékfejlesztési programokra vonatkozó uniós költségvetési kötelezettségvállalások tekintetében a(z) 1303/2013/EU rendelet 76. cikkét kell alkalmazni.

3. szakasz

Pénzügyi hozzájárulás a vidékfejlesztési programokhoz

34. cikk

A vidékfejlesztési programokra nyújtott kifizetésekre vonatkozó rendelkezések

(1) Az 5. cikkben említett kiadások finanszírozásához szükséges előirányzatokat a Bizottság előfinanszírozás, időközi kifizetések és egyenlegkifizetés formájában, az ebben a szakaszban leírtak szerint bocsátja a tagállamok rendelkezésére.

(2) Az előfinanszírozás és az időközi kifizetések együttes teljes összege nem haladhatja meg az adott vidékfejlesztési programhoz nyújtott EMVA-hozzájárulás 95 %-át.

A 95 %-os felső értékhatár elérését követően a tagállamok továbbra is benyújtják a kifizetési kérelmeiket a Bizottság részére.

35. cikk

Az előfinanszírozás szabályai

(1) A Bizottság a vidékfejlesztési program jóváhagyására vonatkozó határozatának elfogadását követően egy kezdeti előfinanszírozási összeget folyósít a tagállamnak a teljes programozási időszakra vonatkozóan. A kezdeti előfinanszírozási összeg részletekben fizetendő, a következők szerint:

- a) 2014-ben: a programhoz a teljes programozási időszak alatt az EMVA-ból nyújtott hozzájárulás összegének 1 %-a, illetve a programhoz a teljes programozási időszak alatt az EMVA-ból nyújtott hozzájárulás összegének 1,5 %-a, ha a tagállam az EUMSZ 122. és 143. cikkének megfelelően 2010 óta pénzügyi támogatásban részesül, vagy az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz-ből (EFSF) részesül támogatásban, vagy az EUMSZ 136. és 143. cikkének megfelelően 2013. december 31-én pénzügyi támogatásban részesül;
- b) 2015-ben: a programhoz a teljes programozási időszak alatt az EMVA-ból nyújtott hozzájárulás összegének 1 %-a, illetve a programhoz a teljes programozási időszak alatt az EMVA-ból nyújtott hozzájárulás összegének 1,5 %-a, ha a tagállam az EUMSZ 122. és 143. cikkének megfelelően 2010 óta pénzügyi támogatásban részesül, vagy az EFSF-ből részesül támogatásban, vagy az EUMSZ 136. és 143. cikkének megfelelően 2014. december 31-én pénzügyi támogatásban részesül;
- c) 2016-ban: a programhoz a teljes programozási időszak alatt az EMVA-ból nyújtott hozzájárulás összegének 1 %-a.

Ha a vidékfejlesztési programot 2015-ben vagy később fogadják el, a korábbi részletek folyósítására az elfogadás évében kerül sor.

(2) Az előfinanszírozás címén folyósított teljes összeget vissza kell téríteni a Bizottság részére, ha nem merülnek fel kiadások, illetőleg egyetlen kiadásigazoló nyilatkozat sem kerül megküldésre a vidékfejlesztési programhoz kapcsolódóan az előfinanszírozás első részletének Bizottság általi kifizetését követő huszonnégy hónapon belül.

(3) Az előfinanszírozás kamatait az adott vidékfejlesztési programra kell fordítani, valamint azokat le kell vonni a végső kiadásigazoló nyilatkozatban szereplő közkiadások összegéből.

(4) A vidékfejlesztési program lezárása előtt az előfinanszírozás teljes összegét el kell számolni az e rendelet 51. cikkében említett eljárásnak megfelelően.

36. cikk

Időközi kifizetések

(1) Az egyes vidékfejlesztési programokhoz kapcsolódóan időközi kifizetéseket kell teljesíteni. Kiszámításuk az egyes intézkedések társfinanszírozási arányának az adott intézkedés címén felmerült közkiadásokra való alkalmazásával történik, a(z) 1305/2013/EU rendelet 59. cikkében foglaltak szerint.

(2) A Bizottság a források rendelkezésre állásától függően, a 41. cikk szerinti csökkentések vagy felfüggesztések figyelembe vételével, időközi kifizetéseket teljesít az akkreditált kifizető ügynökségeknél a programok végrehajtásával összefüggésben felmerült kiadások visszatérítésére.

(3) Az egyes időközi kifizetések Bizottság általi teljesítése az alábbi követelményeknek való megfeleléstől függ:

- a) az akkreditált kifizető ügynökség által aláírt kiadásigazoló nyilatkozat továbbítása a Bizottság felé a 102. cikk (1) bekezdése c) pontjának megfelelően;
- b) az érintett program teljes időszakára vonatkozóan az egyes intézkedések számára biztosított teljes EMVA-hozzájárulás felső határainak betartása;
- c) a vidékfejlesztési program végrehajtásában elért eredményekről szóló, a legutóbbi évre vonatkozó jelentés megküldése a Bizottság részére.

(4) Amennyiben a (3) bekezdésben megállapított követelmények valamelyike nem teljesül, a Bizottság arról haladéktalanul tájékoztatja az akkreditált kifizető ügynökséget vagy – ha ilyet kijelöltek – a koordináló szervet. Amennyiben a (3) bekezdés a) vagy c) pontjában megállapított követelmények valamelyike nem teljesül, a kiadásigazoló nyilatkozatot nem lehet elfogadni.

(5) Az 51. és az 52. cikk alkalmazásának sérelme nélkül a Bizottság az e cikk (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelő kiadásigazoló nyilatkozat iktatásától számított 45 napon belül teljesíti az időközi kifizetést.

(6) Az akkreditált kifizető ügynökségek – a Bizottság által megállapítandó időszakonként – időközi kiadásigazoló nyilatkozatokat állítanak ki a vidékfejlesztési programokhoz kapcsolódóan, és azokat közvetlenül vagy – ha ilyet kijelöltek – a koordináló szerven keresztül továbbítják a Bizottság részére.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja az akkreditált kifizető ügynökségek számára az időközi kiadásigazoló nyilatkozatok továbbítására vonatkozó időszakokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

A kiadásigazoló nyilatkozatok azokra a kiadásokra vonatkoznak, amelyek a kifizető ügynökségeknél az egyes érintett időszakokon belül felmerültek. Amennyiben a(z) 1303/2013/EU rendelet 65. cikkének (9) bekezdésében említett kiadásokat a Bizottság jóváhagyására váró programmódosítás miatt nem lehet az érintett időszakban bejelenteni a Bizottságnak, azok bejelentése megtörténhet az azt követő időszakokban.

Az október 16-a után felmerült kiadásokra vonatkozó időközi kiadásigazoló nyilatkozatok könyvelésére a következő év költségvetésének terhére kerül sor.

(7) A(z) 1303/2013/EU rendelet 83. cikke alkalmazandó.

37. cikk

Egyenlegkifizetés és programzárás

(1) A vidékfejlesztési program végrehajtásában elért eredményekről szóló utolsó éves jelentés átvételét követően a Bizottság a hatályos pénzügyi terv, az adott vidékfejlesztési program végrehajtásának utolsó évre vonatkozó éves elszámolás és a számlaelszámolásról hozott kapcsolódó határozat alapján – a rendelkezésre álló források függvényében – kifizeti az egyenleget. Az elszámolást a(z) 1303/2013/EU rendelet 65. cikkének (2) bekezdésében a kiadások támogathatóságára meghatározott végső határidő letelte után legkésőbb hat hónappal kell a Bizottságnak benyújtani, és annak a kifizető ügynökségnél a kiadások támogathatóságára meghatározott végső határidőig felmerült kiadásokra kell vonatkoznia.

(2) Az egyenleg kifizetésére legkésőbb hat hónappal azon időpontot követően kerül sor, hogy a Bizottság elfogadhatónak ítélte az e cikk (1) bekezdésében említett információkat és dokumentumokat, valamint megtörtént az utolsó év elszámolása. A 38. cikk (5) bekezdésének sérelme nélkül az egyenleg kifizetését követően még fennálló kötelezettségvállalásokat a Bizottság hat hónapon belül visszavonja.

(3) Amennyiben a Bizottság nem kapja kézhez az (1) bekezdésben meghatározott határidőig az elért eredményekről szóló utolsó éves jelentést, valamint a program-végrehajtás utolsó évéhez kapcsolódó elszámoláshoz szükséges dokumentumokat, a Bizottság a 38. cikknek megfelelően automatikusan visszavonja az egyenlegre vonatkozó kötelezettségvállalást.

38. cikk

A kötelezettségvállalás automatikus visszavonása vidékfejlesztési programok esetében

(1) A Bizottság automatikusan visszavonja a kötelezettségvállalást az adott vidékfejlesztési programra vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalás bármely olyan része tekintetében, amely előfinanszírozásként vagy időközi kifizetésként nem kerül felhasználásra, vagy amelyre a költségvetési kötelezettségvállalást követő harmadik év december 31-ig felmerült kiadás címén egyetlen olyan kiadásigazoló nyilatkozat sem érkezik a Bizottsághoz, amely megfelel a 36. cikk (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek.

(2) Automatikusan vissza kell vonni a költségvetési kötelezettségvállalásoknak a(z) 1303/2013./EU rendelet 65. cikkének (2) bekezdésében a kiadások támogathatóságára meghatározott végső határidőt követően felhasználatlan azon részét, amelyre vonatkozóan nem állítottak ki kiadásigazoló nyilatkozatot az említett határidőt követő hat hónapon belül.

(3) Felfüggesztő hatállyal bíró jogi eljárások vagy közigazgatási jogorvoslati eljárások esetén – az eljárások idejére és az érintett műveletekkel kapcsolatos összeg tekintetében – megszakad a kötelezettségvállalás automatikus visszavonására vonatkozóan az (1) és a (2) bekezdésben említett időszak, feltéve hogy a tagállam az n+3. év december 31-ig kellően megindokolt értesítést juttat el a Bizottsághoz.

(4) A kötelezettségvállalás automatikus visszavonásának kiszámításakor az alábbiakat figyelmen kívül kell hagyni:

a) a költségvetési kötelezettségvállalás azon része, amelyről kiadásigazoló nyilatkozat került kiállításra, azonban visszatérítést a Bizottság az n+3. év december 31-én csökkentette vagy felfüggesztette;

b) a költségvetési kötelezettségvállalás azon része, amelyet a kifizető ügynökség a vidékfejlesztési program végrehajtását komolyan érintő vis maior következtében nem tudott visszatéríteni. A vis maiorra hivatkozó tagállami hatóságoknak bizonyítaniuk kell annak a program egészére vagy részére gyakorolt közvetlen következményeit.

A tagállam január 31-ig megküldi a Bizottságnak az első albekezdésben említett kivételekkel kapcsolatos információkat a megelőző év végéig bejelentett összegre vonatkozóan.

(5) A Bizottság kellő időben tájékoztatja a tagállamot arról, ha fennáll a kötelezettségvállalás automatikus visszavonásának kockázata. Tájékoztatja továbbá a birtokában lévő információk alapján megállapított összegről is. A tagállamnak ezen információk átvételétől számítva két hónap áll a rendelkezésre ahhoz, hogy a szóban forgó összeggel kapcsolatban egyetértését adja vagy észrevételeit megtegye. A Bizottság az (1)–(3) bekezdés alkalmazásából eredő utolsó határidőt követő legkésőbb kilenc hónapon belül végrehajtja a kötelezettségvállalás automatikus visszavonását.

(6) A kötelezettségvállalás automatikus visszavonása esetén az érintett vidékfejlesztési programhoz nyújtott EMVA-hozzájárulás az adott évre vonatkozóan csökken a kötelezettségvállalás automatikus visszavonásának tárgyát képező összeggel. A tagállam a Bizottság által jóváhagyandó, átdolgozott pénzügyi tervet készít, amelyben az intézkedések között elosztja a támogatáscsökkentést. Ennek hiányában a Bizottság arányosan csökkenti az egyes intézkedésekhez rendelt összegeket.

III. FEJEZET

Közös rendelkezések

39. cikk

Mezőgazdasági pénzügyi év

A Bizottság által a 46. cikk (6) bekezdésének a) pontja értelmében a kiadásigazoló nyilatkozatokra és az állami intervencióhoz kapcsolódó bevételekre vonatkozóan megállapított különös rendelkezések sérelme nélkül, a mezőgazdasági pénzügyi év a kifizető ügynökségeknél az n–1. év október 16-án kezdődő és az n év október 15-én véget érő n pénzügyi év tekintetében felmerülő és a hozzájuk befolyt és az alapok költségvetésébe beállított kiadásokat és bevételeket foglalja magában.

40. cikk

A kifizetési határidők betartása

Amennyiben a kifizetési határidőket uniós jogszabály állapítja meg, a kifizető ügynökségek által a kedvezményezettek számára a kifizetés legkorábbi lehetséges időpontja előtt, illetőleg a kifizetés lehetséges legkésőbbi időpontja után teljesített minden kifizetés elesik az uniós finanszírozásra való jogosultságtól, kivéve az olyan esetekben, illetve az olyan feltételek és korlátok mellett, amelyek meghatározása során figyelembe kell venni az arányosság elvét.

Annak érdekében, hogy a kifizetés legkorábbi lehetséges időpontja előtt, illetőleg a kifizetés lehetséges legkésőbbi időpontja után felmerült kiadások jogosulttá váljanak az uniós finanszírozásra, ugyanakkor ennek pénzügyi hatása korlátozott maradjon, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az első bekezdésben foglalt szabálytól való eltérésekről.

41. cikk

A havi és időközi kifizetések csökkentése és felfüggesztése

(1) Amennyiben a kiadásigazoló nyilatkozatok vagy a 102. cikkben említett információk alapján a Bizottság meg tudja állapítani, hogy a kiadások nem olyan szerveknél merültek fel, amelyek akkreditált kifizető ügynökségek, vagy nem tartották be az uniós jogszabályokban meghatározott kifizetési határidőket vagy pénzügyi felső összehatárokat, avagy a felmerült kiadások valamely más szempontból nem felelnek meg az uniós szabályoknak, a Bizottság csökkentheti vagy felfüggesztheti az érintett tagállam számára nyújtandó havi vagy időközi kifizetéseket a 18. cikk (3) bekezdésében említett, havi kifizetésekről szóló határozat, vagy a 36. cikkben említett időközi kifizetések keretében.

Amennyiben a Bizottság a kiadásigazoló nyilatkozatok vagy a 102. cikkben említett információk alapján nem tudja megállapítani, hogy a felmerült kiadások megfelelnek-e az uniós szabályoknak, a Bizottság felkéri az érintett tagállamot arra, hogy harminc napnál nem rövidebb határidőn belül nyújtson be további információkat és tegye meg észrevételeit. Amennyiben a tagállam a meghatározott határidőn belül nem tesz eleget a Bizottság kérésének, vagy válasza elégtelennek minősül, illetőleg azt mutatja, hogy a felmerült kiadások nem tesznek eleget az uniós szabályoknak, a Bizottság csökkentheti vagy felfüggesztheti az érintett tagállam számára nyújtandó havi vagy időközi kifizetéseket a 18. cikk (3) bekezdésében említett havi kifizetésekre vonatkozóan, vagy a 36. cikkben említett időközi kifizetések keretében.

(2) A Bizottság végrehajtási aktusok útján csökkentheti vagy felfüggesztheti a havi vagy az időközi kifizetéseket valamely tagállam részére, ha az adott tagállami kontroll rendszer kulcsfontosságú elemeiből egy vagy több hiányzik, vagy azok a feltárt hiányosságok súlyossága vagy állandósága következtében nem hatékonyak, vagy a szabálytalan kifizetések visszafizettetésére szolgáló rendszert hasonló, súlyos hiányosságok jellemzik, és ha a következő feltételek egyike teljesül:

- a) az első albekezdésben említett hiányosságok állandó jellegűek, és az érintett tagállam kiadásait az uniós finanszírozásból kizáró, az 52. cikk értelmében hozott legalább kettő végrehajtási jogi aktus indokálul szolgáltak; vagy
- b) a Bizottság megállapítja, hogy az érintett tagállam a közeljövőben nem tudja – a Bizottsággal konzultálva kidolgozandó, egyértelmű eredménymutatókat tartalmazó cselekvési tervnek megfelelően – végrehajtani a helyzet orvoslásához szükséges intézkedéseket.

A csökkentéseket vagy felfüggesztéseket a kifizető ügynökség megfelelő felmerült kiadásaira kell alkalmazni abban az esetben, ha a hiányosságok az e bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokban meghatározandó, tizenkét hónapot meg nem haladó időszak során jelentkeznek. Amennyiben a csökkentés vagy felfüggesztés feltételei továbbra is fennállnak, a Bizottság az említett időszakot végrehajtási jogi aktusok útján további, tizenkét hónapot meg nem haladó időszakokkal meghosszabbíthatja. Amennyiben az említett feltételek már nem állnak fenn, a csökkentés vagy a felfüggesztés nem hosszabbítható meg.

Az e bekezdésben meghatározott végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

Az e bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusok elfogadását megelőzően a Bizottság tájékoztatja szándékáról az érintett tagállamot, és felkéri arra, hogy egy harminc napnál nem rövidebb időszakon belül tegye meg észrevételeit.

A 18. cikk (3) bekezdésében említett havi kifizetésekről vagy a 36. cikkben említett időközi kifizetésekről szóló végrehajtási jogi aktusok figyelembe veszik az e bekezdés értelmében elfogadott végrehajtási jogi aktusokat.

(3) Az e cikk értelmében végrehajtott csökkentéseket és felfüggesztéseket az arányosság elvével összhangban és az 51. és az 52. cikk alkalmazásának sérelme nélkül kell alkalmazni.

(4) Az e cikk szerinti csökkentések és felfüggesztések nem sérthetik a(z) 1303/2013/EU rendelet 19., 22. és 23. cikkét.

A(z) 1303/2013/EU rendelet 19. és 22. cikkében említett felfüggesztések alkalmazása az e cikk (2) bekezdésében megállapított eljárás szerint történik.

42. cikk

A kifizetések felfüggesztése késedelmes benyújtás esetén

Amennyiben az ágazati mezőgazdasági jogszabályok előírják a tagállamok számára, hogy egy meghatározott határidőn belül adjanak tájékoztatást az 59. cikk szerint elvégzett ellenőrzések számáról és azok eredményéről, és amennyiben a tagállamok túllépik ezt a határidőt, a Bizottság felfüggesztheti a 18. cikkben említett havi vagy a 36. cikkben említett időközi kifizetéseket, feltéve hogy a Bizottság a referencia-időszak kezdete előtt kellő időben a tagállamok rendelkezésére bocsátotta az adott statisztika elkészítéséhez szükséges valamennyi információt, formanyomtatványt és magyarázatot. A felfüggesztendő összeg nem haladhatja meg azon kiadások 1,5 %-át, amelyekre vonatkozóan nem nyújtották be időben a megfelelő statisztikai információkat. A felfüggesztés alkalmazása során a Bizottság az arányosság elvének megfelelően jár el, figyelembe véve a késelem mértékét. Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az információk késedelmes benyújtása veszélyezteti-e az éves költségvetési mentesítési mechanizmust. A havi kifizetések felfüggesztése előtt a Bizottság írásban értesíti az érintett tagállamot. A Bizottság visszatéríti a felfüggesztett összegeket, amint az

érintett tagállam benyújtja a statisztikai információkat, feltéve hogy az információkat legkésőbb a következő év januárjának 31-ig kézhez kapja.

43. cikk

A bevételek felhasználása

(1) A(z) 966/2012/EU, Euratom rendelet 21. cikke értelmében „címzett bevételeknek” tekintendők:

- a) az EMGA-kiadások tekintetében a 40. és az 51. cikk, valamint az 52. és az 54. cikk értelmében az Unió költségvetésébe befizetendő összegek, ideértve azok kamatait is;
- b) az 1234/2007/EK rendelet II. része I. címe III. fejezete III. szakaszának értelmében beszedett vagy visszafizettetett összegek;
- c) az ágazati mezőgazdasági jogszabályokban meghatározott konkrét szabályokkal összefüggésben megállapított szankciók következtében beszedett összegek, kivéve ha az említett jogszabály kifejezetten arról rendelkezik, hogy ezek az összegek a tagállamoknál maradhatnak;
- d) az EMGA-kiadásokat illetően a VI. cím II. fejezetében a kölcsönös megfeleltetés tekintetében megállapított szabályokkal összhangban alkalmazott szankciókhoz kapcsolódó összegek;
- e) minden lehívott biztosíték, letét és garancia, amelyet a KAP keretében elfogadott uniós jogszabály értelmében kell nyújtani majd elvenni, a vidékfejlesztés kivételével. A tagállamok birtokában maradnak azonban azok a lehívott biztosítékok, amelyek nyújtása kiviteli és behozatali engedélyek kibocsátásával összefüggésben vagy pályázati eljárás során kizárólag annak biztosítása érdekében történt, hogy a pályázók valós pályázatot adjanak be.

(2) Az (1) bekezdésben említett összegeket be kell fizetni az Unió költségvetésébe, és újrafelhasználás esetén azokat kizárólag az EMGA- vagy EMVA-kiadások finanszírozására lehet felhasználni.

(3) Ezt a rendeletet értelemszerűen kell alkalmazni az (1) bekezdésben említett címzett bevételekre.

(4) Az EMGA tekintetében a 966/2012/EU, Euratom rendelet 170. és 171. cikkét értelemszerűen kell alkalmazni az ebben a rendeletben említett címzett bevételek könyvelésére.

44. cikk

Külön elszámolás vezetése

Minden kifizető ügynökség külön elszámolást vezet az alapokhoz kapcsolódóan az uniós költségvetésbe beállított előirányzatokról.

45. cikk

Tájékoztatási intézkedések

(1) A 6. cikk e) pontjának értelmében finanszírozott tájékoztatás célja a KAP megismertetésének, végrehajtásának és továbbfejlesztésének elősegítése, a szóban forgó szakpolitika tartalmának és célkitűzéseinek a közvéleményben való tudatosítása, a fogyasztók válságot követően megcsappant bizalmának helyreállítása tájékoztatási kampányok révén, a mezőgazdasági termelők és a vidéki térségekben tevékenykedő további érintett felek tájékoztatása, valamint az európai mezőgazdasági modell támogatása, továbbá annak elősegítése, hogy a polgárok megértsék azt.

A tájékoztatási intézkedések célja koherens, tárgyilagos és átfogó információk nyújtása az Unióban belül és kívül annak érdekében, hogy pontos átfogó kép alakuljon ki a KAP-ról.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések az alábbiakból állhatnak:

- a) harmadik felek által előterjesztett éves munkaprogramok vagy más egyedi intézkedések;
- b) a Bizottság kezdeményezése alapján végrehajtott tevékenységek.

Nem tartoznak ebbe a körbe a jogszabályban előírt intézkedések és a más uniós program keretében már támogatásban részesülő intézkedések.

A b) pontban említett tevékenységek végrehajtása érdekében a Bizottság külső szakértők segítségét veheti igénybe.

Az első albekezdésben említett intézkedéseknek emellett hozzá kell járulniuk az Unió kiemelt politikai kiemelt céljainak szervezeti kommunikációjához, amennyiben ezek a kiemelt célok kapcsolódnak e rendelet általános célkitűzéseéhez.

(3) A Bizottság a 966/2013/EU, Euratom rendeletben megállapított követelmények figyelembevételével minden év október 31-ig pályázati felhívást tesz közzé.

(4) A 116. cikk (1) bekezdésében említett bizottságot tájékoztatni kell az e cikk értelmében tervezett és tett intézkedésekről.

(5) A Bizottság az Európai Parlament és a Tanács részére kétfévente jelentést készít e cikk végrehajtásáról.

46. cikk

Bizottsági hatáskörök

(1) A tagállamok által benyújtott kiadásigazoló nyilatkozatok alapján teljesített kifizetések alkalmával a kifizető ügynökségek által az uniós költségvetés javára beszedett bevételek figyelembevételében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azokra a feltételekre vonatkozóan, amelyek fennállása mellett az alapok bizonyos kiadásai és bevételei kompenzálандók.

(2) A rendelkezésre álló előirányzatok tagállamok közötti méltányos felosztása érdekében, amennyiben az uniós költségvetés elfogadása nem történik meg a pénzügyi év kezdetéig, vagy a beütemezett kötelezettségvállalások teljes összege meghaladja a 966/2013/EU, Euratom rendelet 170. cikkének (3) bekezdésében rögzített felső korlátot, akkor a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az e rendelet 115. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a kötelezettségvállalásokra és az összegek kifizetésére alkalmazandó módszerre vonatkozóan.

(3) A tagállamok által a kiadásokra vonatkozóan közölt adatok következetességének, valamint az e rendeletben előírt egyéb információknak az ellenőrzése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy – abban az esetben, ha a tagállam elmulasztja teljesíteni a Bizottság értesítésére vonatkozóan a 102. cikkben megállapított kötelezettségét – a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az EMGA szerinti kiadások tekintetében a tagállamok felé esedékes havi kifizetések 42. cikkben említett késleltetésére, valamint a tagállamok javára teljesítendő, az EMVA szerinti időközi kifizetések Bizottság általi csökkentésére és felfüggesztésére irányadó, az említett cikkben említett feltételekre vonatkozóan.

(4) A 42. cikk alkalmazása során, az arányosság elve tiszteletben tartásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakra vonatkozó szabályokkal összefüggésben:

- a) a 42. cikk hatálya alá tartozó intézkedések jegyzéke;
  - b) az említett cikkben szereplő kifizetés-felfüggesztés mértéke.
- (5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján további részleteket határozhat meg a 44. cikkben megállapított kötelezettségre, valamint a kifizető ügynökségek könyvelésébe bevezetendő információkra alkalmazandó egyedi feltételekre vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.
- (6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogadhat el a következőkkel kapcsolatban:

- a) a közraktározás formájában megvalósuló intervenciók intézkedések finanszírozása és elszámolása, valamint az alapok által finanszírozott egyéb kiadások;
- b) a kötelezettségvállalás automatikus visszavonására vonatkozó eljárás végrehajtásának feltételei;
- c) a 42. cikkben meghatározott mechanizmus megfelelő működését biztosító eljárás és egyéb gyakorlati szabályok.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

IV. FEJEZET

Számlaelszámolás

I. szakasz

Általános rendelkezések

47. cikk

A Bizottság által végrehajtott helyszíni ellenőrzések

(1) A nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek megfelelően vagy a Szerződés 287. cikke szerint végrehajtott tagállami ellenőrzések, továbbá az EUMSZ 322. cikke vagy a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ alapján végzett bármely vizsgálat sérelme nélkül a Bizottság helyszíni ellenőrzéseket tarthat a tagállamokban, különösen az alábbiak ellenőrzése érdekében:

- a) az igazgatási gyakorlat megfelelése az uniós szabályoknak;
- b) a szükséges igazoló dokumentumok megléte és azok összhangja az EMGA vagy az EMVA által finanszírozott műveletekkel;
- c) azok a feltételek, amelyek mellett sor került az EMGA vagy az EMVA által finanszírozott műveletek végrehajtására és ellenőrzésére;
- d) annak megállapítása, hogy a kifizető ügynökség teljesíti-e a 7. cikk (2) bekezdésében megállapított akkreditációs kritériumokat, és hogy a tagállam megfelelően alkalmazza-e a 7. cikk (5) bekezdésének rendelkezéseit.

A Bizottság által a helyszíni ellenőrzéseknek a nevében történő elvégzésére felhatalmazott személyeknek, illetve a Bizottság tisztviselőinek a részükre biztosított hatáskör keretében eljárva hozzáférési joguk van a könyvelésekhez és minden más, az EMGA vagy az EMVA által finanszírozott kiadásokra vonatkozó dokumentumhoz, beleértve az elektronikus adathordozókon készített, kapott vagy tárolt dokumentumokat és azok metaadatait.

A helyszíni ellenőrzések végzésére vonatkozó jogkörök nem érintik azon nemzeti rendelkezések alkalmazását, amelyek fenn tartanak bizonyos hatásköröket a nemzeti jogszabályokban kifejezetten európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ és a 2185/96/Euratom, EK rendelet egyedi rendelkezéseinek sérelme nélkül a Bizottság által a nevében történő eljárásra felhatalmazott személyek nem vehetnek részt többek között az érintett tagállam joga alapján a személyek otthonában végzett házkutatásokban, valamint a személyek hivatalos kihallgatásában. Az ezek nyomán szerzett információkhoz azonban hozzáférhetnek.

⁽¹⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292, 1996.11.5., 2. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

(2) A Bizottság a helyszíni ellenőrzésről kellő időben, előzetesen értesíti az érintett tagállamot vagy azt a tagállamot, amelynek területén az ellenőrzésre sor kerül, figyelembe véve a kifizető ügynökségeknél az ellenőrzések megszervezése során jelentkező adminisztratív következményeket. Az érintett tagállam tisztviselői részt vehetnek ezekben az ellenőrzésekben.

A Bizottság kérésére és a tagállam egyetértésével az adott tagállam illetékes hatóságai az ebben a rendeletben említett műveletekre vonatkozóan kiegészítő ellenőrzéseket vagy vizsgálatokat végeznek. A Bizottság tisztviselői vagy az általa a nevében történő eljárásra felhatalmazott személyek részt vehetnek ezekben az ellenőrzésekben.

Az ellenőrzések hatékonyabbá tétele érdekében a Bizottság – az érintett tagállamok egyetértésével – kérheti a szóban forgó tagállamok hatóságainak segítségét egyes ellenőrzések és vizsgálatok elvégzéséhez.

48. cikk

Hozzáférés az információkhoz

(1) A tagállamok a Bizottság rendelkezésére bocsátják az alapok zavartalan működéséhez szükséges valamennyi információt, és megtesznek minden olyan megfelelő intézkedést, amely megkönnyíti a Bizottság által az uniós finanszírozás irányítása keretében szükségesnek ítélt ellenőrzés elvégzését, beleértve a helyszíni ellenőrzéseket is.

(2) A tagállamok kérésére közlik a Bizottsággal azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyeket a KAP-ra vonatkozó uniós jogi aktusok végrehajtása érdekében elfogadtak, amennyiben ezek a jogi aktusok az EMGA és az EMVA számára pénzügyi következményekkel járnak.

(3) A tagállamok a Bizottság rendelkezésére bocsátják a feltárt szabálytalanságokra és feltételezett csalási ügyekre, valamint a szóban forgó szabálytalanságokkal és csalási ügyekkel összefüggésben teljesített jogosulatlan kifizetéseknek az e fejezet III. szakasza értelmében történő visszafizettetése érdekében megtett lépésekre vonatkozó információkat.

49. cikk

Hozzáférés a dokumentumokhoz

Az akkreditált kifizető ügynökségeknek meg kell őrizniük a kifizetéseket igazoló, valamint az uniós jogszabályok által előírt adminisztratív és fizikai ellenőrzések végrehajtására vonatkozó dokumentumokat, és ezeket a dokumentumokat és információkat a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk. Az említett igazoló dokumentumok tárolhatók elektronikus formában a Bizottság által az 50. cikk (2) bekezdése alapján megállapított feltételek szerint.

Ha ezek a dokumentumok kifizető ügynökség által a nevében történő eljárásra felhatalmazott, a kiadások engedélyezéséért felelős hatóság birtokában vannak, úgy ennek a hatóságnak jelentésben tájékoztatnia kell az akkreditált kifizető ügynökséget az elvégzett ellenőrzések számáról, tartalmáról és az eredmények függvényében megtett intézkedésekről.

50. cikk

Bizottsági hatáskörök

(1) A helyszíni ellenőrzésekre, valamint a dokumentumokhoz és az információkhoz való hozzáférésre vonatkozó, e fejezetben foglalt rendelkezések helyes és hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a tagállamok által e fejezet értelmében teljesítendő egyedi kötelezettségek kiegészítése céljából.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat állapíthat meg a következők vonatkozásában:

- a) a tagállamok által az e fejezetben meghatározott ellenőrzésekhez kapcsolódóan teljesítendő egyedi kötelezettségekkel kapcsolatos eljárások;
- b) a 47. és a 48. cikk végrehajtása érdekében a tagállamok által teljesítendő együttműködési kötelezettségekkel kapcsolatos eljárások;
- c) a 48. cikk (3) bekezdésében említett jelentéstételi kötelezettségre vonatkozó eljárások és más gyakorlati szabályok;
- d) a 49. cikkben említett igazoló dokumentumok tárolására vonatkozó feltételek, beleértve a tárolás módját és időtartamát.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

II. s z a k a s z

E l s z á m o l á s

51. cikk

Számlaelszámolás

A Bizottság a 102. cikk (1) bekezdése c) pontjának megfelelően átadott információk alapján az adott költségvetési évet követő év május 31-ig végrehajtási jogi aktus útján határoz az akkreditált kifizető ügynökségek számláinak elszámolásáról (. Ezek a végrehajtási jogi aktusok kiterjednek a benyújtott éves számlák teljességére, pontosságára és valódiságára, valamint a végrehajtási jogi aktusokat az 52. cikk értelmében később elfogadásra kerülő határozatok tartalmának sérelme nélkül kell elfogadni.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

52. cikk

Megfelelőségi vizsgálat

(1) Amennyiben úgy találja, hogy a 4. cikk (1) bekezdése és az 5. cikk szerinti felmerült kiadások nem felelnek meg az uniós jogszabályoknak, valamint az EMVA esetében a(z) 1303/2013/EU rendelet 85. cikkében említett alkalmazandó uniós és nemzeti jognak, a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határozza meg az uniós finanszírozásból kizárandó összegeket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(2) A Bizottság a meg nem felelés súlyossága alapján megállapítja a kizárásra kerülő összegeket. A Bizottság kellően figyelembe veszi a jogsértés jellegét és az Uniónak okozott pénzügyi veszteséget. A Bizottság a kizárást a jogosulatlanul kifizetett összegek azonosítására alapozza, és amennyiben ezek az összegek arányos mértékű erőfeszítéssel nem azonosíthatók, extrapolált vagy átalánykorrekciót alkalmazhat. Átalánykorrekciót kizárólag akkor lehet alkalmazni, amikor az ügy természetéből adódóan, vagy mert a tagállamok nem nyújtották be a Bizottság számára a szükséges információkat, arányos mértékű erőfeszítéssel nem lehet pontosabban megállapítani az Uniónak okozott pénzügyi kár mértékét.

(3) A finanszírozás elutasítására vonatkozó bármilyen határozat elfogadása előtt a Bizottság írásban értesíti a tagállamot vizsgálatának eredményeiről, és a tagállam írásban megadja válaszát, majd ezt követően mindkét fél arra törekszik, hogy megállapodásra jusson a meghozandó intézkedéseket illetően. Az eljárás e pontján a tagállamok lehetőséget kapnak annak bizonyítására, hogy a meg nem felelés tényleges mértéke kisebb a Bizottság értékelésénél.

Amennyiben nem születik megállapodás, a tagállam egyeztetési eljárás indítását kérheti azzal a céllal, hogy a felek álláspontjait négy hónapon belül összeegyeztesse. A Bizottságot jelentésben tájékoztatni kell az eljárás eredményéről. A Bizottságnak a jelentés ajánlásait figyelembe kell vennie, mielőtt a finanszírozás elutasítása mellett döntene, és meg kell indokolnia, ha úgy dönt, hogy nem követi a jelentés ajánlásait.

(4) A finanszírozás elutasítása nem vonatkozhat a következőkre:

a) a 4. cikk (1) bekezdésében említett kiadások, amelyek több mint huszonnégy hónappal azelőtt merültek fel, hogy a Bizottság a vizsgálatok alapján tett megállapításait írásban közölte a tagállammal;

b) a többéves intézkedésekhez kapcsolódó, a 4. cikk (1) bekezdésének hatálya alá vagy az 5. cikkben említett programok körébe tartozó kiadások, amelyek esetében a kedvezményezett utolsó kötelezettsége több mint huszonnégy hónappal azelőtt merült fel, hogy a Bizottság a vizsgálatok alapján tett megállapításait írásban közölte a tagállammal;

c) az 5. cikkben említett intézkedésekhez kapcsolódó, az e bekezdés b) pontjában említettektől eltérő programokhoz kapcsolódó kiadások, amelyek esetében a kifizető ügynökség a kifizetést vagy adott esetben a záró kifizetést több mint huszonnégy hónappal azelőtt teljesítette, hogy a Bizottság a vizsgálatok alapján tett megállapításait írásban közölte a tagállammal.

(5) A (4) bekezdés nem alkalmazandó a következő esetekben:

a) az e fejezet III. szakaszának hatálya alá tartozó szabálytalanságok;

b) azok az állami támogatások, amelyekre vonatkozóan a Bizottság megindította az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdésében megállapított eljárást, vagy azok a jogsértések, amelyekre vonatkozóan a Bizottság az EUMSZ 258. cikkének megfelelően hivatalos értesítést küldött az érintett tagállam számára;

c) a tagállamok e rendelet V. címének III. fejezete értelmében fennálló kötelezettségeihez kapcsolódó jogsértések, feltéve hogy a Bizottság az érintett kiadásokra vonatkozó ellenőrzési eredményekről szóló tagállami jelentés kézhezvételét követő tizenkét hónapon belül írásban értesíti a tagállamot a vizsgálatok alapján tett megállapításairól.

53. cikk

Bizottsági hatáskörök

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat állapít meg a következők végrehajtására vonatkozóan:

a) az 51. cikkben meghatározott számlaelszámolás, a határozat elfogadása és végrehajtása kapcsán hozandó intézkedések, többek között a Bizottság és a tagállamok közötti információcsere és a betartandó határidők vonatkozásában;

b) az 52. cikkben meghatározott megfelelőségi vizsgálat, a határozat elfogadása és végrehajtása kapcsán hozandó intézkedések, többek között a Bizottság és a tagállamok közötti információcsere és a betartandó határidők, valamint az említett cikkben meghatározott egyeztetési eljárás, és ahhoz kapcsolódóan az egyeztetőbizottság létrehozása, feladatai, összetétele és munkamódszere vonatkozásában.

(2) Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(3) Annak biztosítása érdekében, hogy a Bizottság képes legyen megvédeni az Unió pénzügyi érdekeit, valamint hogy az 52. cikkben meghatározott megfelelőségi vizsgálatokkal kapcsolatos rendelkezések hatékony kerülnének alkalmazásra, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a korrekciók alkalmazására vonatkozó kritériumokra és módszerekre vonatkozóan.

III. szakasz

Szabálytalanságok

54. cikk

Közös rendelkezések

(1) A tagállamok a szabálytalanság és gondatlanság következtében jogosulatlanul teljesített minden kifizetést visszafizettetnek a kedvezményezettrel 18 hónapon belül azt követően, hogy jóváhagyták a szabálytalanság tényét megállapító kontrolljelentést vagy hasonló dokumentumot, és adott esetben a kifizető ügynökség vagy a behajtásért felelős szerv azt kézhez kapta. A vonatkozó összegeket a visszafizetésre való felhívással egyidejűleg bevezetik a kifizető ügynökség által vezetett adósnyilvántartásba.

(2) Amennyiben a visszafizettetés nem történik meg a visszafizetésre való felhívás időpontját követő négy éven belül, vagy nyolc éven belül, amennyiben a visszafizettetés nemzeti bírósági eljárás tárgyát képezi, a visszafizettetés elmaradásának pénzügyi következményeit 50 %-ban az érintett tagállam, 50 %-ban pedig az uniós költségvetés viseli, annak a követelménynek a sérelme nélkül, hogy az érintett tagállamnak a 58. cikknek megfelelően visszafizetési eljárást kell lefolytatnia.

Abban az esetben, ha a visszafizetési eljárás keretében a szabálytalanság hiánya végleges jellegű közigazgatási vagy jogi eszköz révén megállapítást nyer, az érintett tagállam az általa az első albekezdés értelmében viselt pénzügyi terhet kiadásként bejelenti az alapok felé.

Ha azonban az érintett tagállamon kívül álló okok következtében a visszafizetetésre nem kerülhet sor az első albekezdésben megjelölt határidőn belül, és amennyiben a visszafizetendő összeg meghaladja az 1 millió EUR összeget, a Bizottság – a tagállam kérésére – a határidőt az eredeti időkeret legfeljebb felével meghosszabbíthatja.

(3) Megfelelően indokolt esetben a tagállam dönthet úgy, hogy nem hajtja végre a visszafizetést. Ilyen irányú döntés csak az alábbi esetekben hozható:

- a) ha a már felmerült és a várhatóan felmerülő költségek összege meghaladja a visszafizetendő összeget; ez a feltétel abban az esetben is teljesítettnek tekintendő, ha:
  - i. a kedvezményezettel a valamely támogatási rendszer keretében teljesített egyéni kifizetéssel összefüggésben visszafizetendő összeg – a kamatokat nem beleszámítva – nem haladja meg a 100 EUR összeget; vagy
  - ii. a kedvezményezettel a valamely támogatási rendszer keretében teljesített egyéni kifizetéssel összefüggésben visszafizetendő összeg – a kamatokat nem beleszámítva – 100 EUR és 150 EUR közé esik, és az érintett tagállam a nemzeti jogában a nemzeti adósságok be nem hajtására vonatkozóan a visszafizetendő összeggel megegyező vagy annál magasabb küszöbértéket alkalmaz;
- b) ha nincs lehetőség visszafizetetésre, mivel a nemzeti joggal összhangban megállapítást nyert és elfogadásra került az adós vagy a szabálytalanságért jogi felelősséggel tartozó személyek fizetéseképtelensége.

Amennyiben az e bekezdés első albekezdésében említett határozat meghozatalára azt megelőzően kerül sor, hogy a kinnlevő összeget a (2) bekezdésben említett szabályoknak alávetették volna, a visszafizetés elmaradásának pénzügyi következményeit az Unió költségvetése viseli.

(4) A tagállamok a 102. cikk (1) bekezdése c) pontjának iv. alpontja értelmében a Bizottságnak megküldendő éves elszámolásba bevezetik az e cikk (2) bekezdése szerint általuk viselendő

összegeket. A Bizottság ellenőrzi, hogy sor került-e erre, és az 51. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus részeként elvégzi a szükséges kiigazításokat.

(5) A Bizottság – feltéve, hogy az 52. cikk (3) bekezdésében megállapított eljárás keretében járt el – végrehajtási jogi aktusok útján dönthet az Unió általános költségvetésére terhelt összegeknek az uniós finanszírozásból való kizárásáról a következő esetekben:

- a) ha a tagállam nem tartotta be az (1) bekezdésben említett határidőket;
- b) ha a Bizottság úgy találja, hogy nem indokolt a tagállamnak a (3) bekezdés alapján arra vonatkozóan hozott döntése, hogy nem hajtja végre a visszafizetést;
- c) ha a Bizottság úgy találja, hogy a szabálytalanság vagy a visszafizetés elmulasztása a tagállam közigazgatási hatóságainak vagy más hivatalos szervének tulajdonítható szabálytalanság vagy gondatlanság következménye.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

55. cikk

Az EMGA-ra vonatkozó különös rendelkezések

A szabálytalanság vagy gondatlanság következtében visszafizetett összegeket, valamint azok kamatait a kifizető ügynökségek javára kell átutalni, amelyek azokat EMGA-hoz rendelt bevételként könyvelik az összegek tényleges beérkezésének hónapja szerint.

Amikor az első bekezdésben említett módon jóváírásra kerülnek az uniós költségvetés számára az összegek, a tagállam a megfelelő összegek 20 %-át a visszafizetés költségeinek átalányban történő visszatérítése címén megtarthatja, kivéve akkor, ha a szabálytalanság vagy gondatlanság a tagállam közigazgatási hatóságainak vagy más hivatalos szerveinek tulajdonítható.

56. cikk

Az EMVA-ra vonatkozó különös rendelkezések

Amennyiben a vidékfejlesztési műveletekkel vagy programokkal összefüggésben szabálytalanságokat vagy gondatlanságokat tárnak fel, a tagállamok pénzügyi kiigazításokat végeznek az érintett uniós finanszírozás teljes vagy részleges törlesztésével. A tagállamok figyelembe veszik a feltárt szabálytalanságok természetét és súlyosságát, továbbá az EMVA-t ért pénzügyi veszteség szintjét.

Az EMVA keretében nyújtott uniós finanszírozáshoz kapcsolódóan törölt vagy visszafizetett összegeket, továbbá az azokhoz kapcsolódó kamatokat újra hozzá kell rendelni az érintett programhoz. A törölt vagy visszafizetett uniós pénzügyi összegeket azonban a tagállamok csak az ugyanazon vidékfejlesztési programban szereplő műveletekre használhatják újra fel, feltéve hogy ezeket a pénzügyi összegeket nem csoportosították át pénzügyi kiigazítás tárgyát képező műveletekhez. A vidékfejlesztési program lezárását követően a tagállamok visszatérítik az uniós költségvetés számára visszafizetett összegeket.

57. cikk

Bizottsági hatáskörök

(1) A jogosulatlan kifizetések kamatos visszafizettetésének feltételeire vonatkozó rendelkezések helyes és hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a tagállamok által teljesítendő egyedi kötelezettségekre vonatkozóan.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat határoz meg a következők vonatkozásában:

- a) a jogosulatlan kifizetések e szakasz szerinti, kamatos visszafizetésére vonatkozó eljárások, valamint a Bizottságnak a folyamatban lévő visszafizetési eljárásokról való értesítésére vonatkozó eljárások;
- b) az e szakaszban meghatározott kötelezettségekkel kapcsolatban a Bizottság tagállamok általi értesítésének és tájékoztatásának formája.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

V. CÍM

KONTROLLRENDSZEREK ÉS SZANKCIÓK

I. FEJEZET

Általános szabályok

58. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A tagállamok a KAP keretében meghoznak minden olyan törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezést és egyéb intézkedést, amely szükséges az Unió pénzügyi érdekeinek hatékony védelméhez, és különösen az alábbiakhoz:

- a) az alapokból finanszírozott műveletek jogszerűségének és szabályszerűségének ellenőrzése;
- b) a csalás hatékony és visszatartó erejű megelőzésének biztosítása, különösen a nagyobb kockázatot jelentő területeken, a költség és haszon, valamint az intézkedések arányosságának figyelembevétele mellett;
- c) a szabálytalanságok és csalás megelőzése, feltárása és megszüntetése;
- d) hatékony, visszatartó erejű és arányos szankciók kivetése, amelyek összhangban vannak az uniós jogszabályokkal, vagy ennek hiányában a nemzeti joggal, és szükség esetén megfelelő bírósági eljárások kezdeményezése;
- e) a jogosulatlan kifizetések kamatokkal együtt történő visszafizettetése és szükség esetén megfelelő bírósági eljárások kezdeményezése.

(2) A tagállamok hatékony irányítási és kontrollrendszereket hoznak létre az uniós támogatási programokra irányadó jogszabályok betartásának biztosítása érdekében, az Uniót érő pénzügyi kár kockázatának a lehető legkisebbre csökkentése érdekében.

(3) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az (1) és a (2) bekezdés szerint elfogadott rendelkezésekről és megtett intézkedésekről.

Minden olyan feltételnek, amelyet a tagállamok az EMGA-ból vagy az EMVA-ból finanszírozott támogatásra vonatkozó uniós szabályok kiegészítéseként állapítanak meg, ellenőrizhetőnek kell lennie.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja az e cikk egységes alkalmazásához szükséges szabályokat, amelyek a következőkre vonatkozhatnak:

- a) az (1) és a (2) bekezdésben foglalt kötelezettségekkel kapcsolatos eljárások, határidők és információcsere;
- b) a (3) bekezdésben meghatározott kötelezettséggel kapcsolatban a Bizottság tagállamok általi értesítése és tájékoztatása.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

59. cikk

Az ellenőrzések általános elvei

(1) A tagállamok által az 58. cikk (2) bekezdésének megfelelően létrehozott rendszernek – egyéb rendelkezés hiányában – ki kell terjednie valamennyi támogatási és kifizetési kérelem módszeres adminisztratív ellenőrzésére. Ezt a rendszert helyszíni ellenőrzésekkel kell kiegészíteni.

(2) A helyszíni ellenőrzéseket illetően a felelős hatóságnak az ellenőrizendő mintát a kérelmezők teljes köréből kell kiválasztania, és a mintának adott esetben két részből kell állnia: egy véletlenszerűen kiválasztott részből, hogy reprezentatív hibarány legyen megállapítható, valamint egy kockázatelemzés alapján kiválasztott részből, amely azon területekre összpontosít, ahol a legmagasabb a hibakockázat.

(3) A felelős hatóságnak minden egyes helyszíni ellenőrzésről jelentést kell készítenie.

(4) Adott esetben egyidejűleg kell végrehajtani az uniós jogszabályokban a mezőgazdasági támogatásokra és a vidékfejlesztési támogatásokra vonatkozóan előírt valamennyi helyszíni ellenőrzést.

(5) A tagállamok biztosítják a helyszíni ellenőrzéseknek a hatékony kockázatkezeléshez szükséges minimális szintjét, és szükség esetén növelik az említett ellenőrzések számát. A tagállamok csökkenthetik a minimális szintet, ha az irányítási és kontrollrendszerek megfelelően működnek, és a hibarányok elfogadható szintűek.

(6) A Bizottság által a 62. cikk (2) bekezdésének h) pontja alapján meghatározandó esetekben a benyújtást követően is lehetőség van a támogatási és kifizetési kérelmek, illetve bármely egyéb információ vagy kérelem helyesbítésére és kiigazítására, amennyiben az illetékes hatóság által elismert nyilvánvaló hibákról van szó.

(7) A támogatási kérelmeket és a kifizetési kérelmeket vissza kell utasítani, amennyiben a kedvezményezett vagy képviselője megakadályozza a helyszíni ellenőrzés lefolytatását, kivéve vis maior vagy rendkívüli körülmények fennállása esetén.

60. cikk

A szabályok kijátszására vonatkozó záradék

A különös rendelkezések sérelme nélkül, nem részesíthetők az ágazati mezőgazdasági jogszabályok által biztosított előnyökben olyan természetes vagy jogi személyek, akikről vagy amelyekről megállapítást nyer, hogy – az említett jogszabályok célkitűzésével ellentétesen – mesterségesen teremtették meg a szóban forgó előnyök megszerzéséhez szükséges feltételeket.

61. cikk

A borágazati támogatási programok ellenőrzési célú kompatibilitása

A(z) 1308/2013/EU rendeletben említett borágazati támogatási programok alkalmazása során a tagállamok biztosítják, hogy az e rendszerekre alkalmazott igazgatási és kontrolleljáráások kompatibilisek legyenek az e cím II. fejezetében említett integrált rendszerrel a következő elemek tekintetében:

- a) a számítógépes adatbázis;
- b) a mezőgazdasági parcellaazonosító rendszerek;
- c) az adminisztratív ellenőrzések.

Az eljárásoknak lehetővé kell tenniük az integrált rendszerrel való közös működést, illetve adatcserét.

62. cikk

A Bizottság hatásköre az ellenőrzések tekintetében

(1) Az ellenőrzések helyes és hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében és azért, hogy a jogosultsági feltételek ellenőrzése hatékony, következetes és hátrányos megkülönböztéstől mentes módon történjen, lehetővé téve az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a vámjáráásokra vonatkozó kiegészítő követelményekre vonatkozóan – és különösen a 952/2013/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽¹⁾ foglaltak szerint –, amennyiben a rendszer megfelelő irányítása ezt szükségessé teszi.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az e fejezet Unión belüli egységes alkalmazásához szükséges szabályokat, és különösen a következőket:

- a) az uniós jogszabályok alkalmazásából eredő kötelezettségek, kötelezettségvállalások és jogosultsági feltételek teljesítésére vonatkozóan a tagállamok által elvégzendő adminisztratív és helyszíni ellenőrzésekre vonatkozó szabályok;
- b) a helyszíni ellenőrzések minimális szintjével kapcsolatos, valamint az ellenőrzések számának növelésére vonatkozó, az 59. cikk (5) bekezdésében foglalt kötelezettséggel vagy az ellenőrzések száma csökkentésének ugyane bekezdésben foglalt lehetőségével kapcsolatos szabályok;
- c) a végrehajtott ellenőrzésekre és vizsgálatokra, valamint azok eredményeire vonatkozó jelentéstétellel kapcsolatos szabályok és módszerek;
- d) a megfelelőségi ellenőrzések elvégzéséért felelős hatóságokra, az ellenőrzések tartalmára, gyakoriságára, valamint a forgalmazás azon szakaszára vonatkozó szabályok elfogadása, amelyben a szóban forgó ellenőrzéseket el kell végezni;
- e) a kenderdőlő a(z) 1307/2013/EU rendelet 52. cikkével összefüggésben a különleges ellenőrzési intézkedésekkel és a tetrahidrokannabinol-szintek meghatározásának módszereivel kapcsolatos szabályok;
- f) a gyapot tekintetében a(z) 1307/2013/EU rendelet 56. cikkével összefüggésben az elismert szakmaközi szervezetek ellenőrzési rendszere;
- g) a bor tekintetében a(z) 1308/2013/EU rendeletben említetteknek megfelelően a földterületek mérésére és az ellenőrzésekre vonatkozó szabályok, továbbá az ellenőrzések tökéletesítését szolgáló meghatározott pénzügyi eljárásokra irányadó szabályok;
- h) azon esetek, amelyekben az 59. cikk (6) bekezdésében említettek szerint a benyújtást követően is lehetőség van a támogatási és kifizetési kérelmek, illetve bármely egyéb információ vagy kérelem helyesbítésére és kiigazítására;
- i) a termékek állami intervencióra és magántárolásra való jogosultságának megállapítását szolgáló vizsgálatok és módszerek, valamint a pályáztatás alkalmazása az állami intervenció és a magántárolás kapcsán.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

63. cikk

Jogosulatlan kifizetések és igazgatási szankciók

(1) Amennyiben megállapítást nyer, hogy a kedvezményezett nem felel meg a jogosultsági kritériumoknak, nem teljesíti kötelezettségvállalásait vagy a támogatás odaítélésére vonatkozóan az ágazati mezőgazdasági jogszabályokban meghatározott feltételekkel kapcsolatos egyéb kötelezettségeit, a támogatást nem lehet kifizetni, illetve azt teljes egészében vagy részben vissza kell vonni, a(z) 1307/2013/EU rendelet 21. cikkében említett megfelelő támogatási jogosultságokat pedig – adott esetben – nem lehet odaítélni, illetve vissza kell vonni.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Unió Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

(2) Ezenkívül amennyiben az ágazati mezőgazdasági jogszabályok így rendelkeznek, a tagállamok igazgatási szankciókat is kiszabnak a 64. és a 77. cikkben megállapított szabályoknak megfelelően. Ez nem sértheti a VI. cím 91–101. cikkében foglalt rendelkezéseket.

(3) Az 54. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül, vissza kell fizettetni azokat az összegeket – beleértve ezek kamatait is – és támogatási jogosultságokat, amelyekre az (1) bekezdésben említett visszavonás, illetve a (2) bekezdésben említett szankciók vonatkoznak.

(4) A Bizottság a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el az (1) bekezdésben említett részleges vagy teljes visszavonás feltételeire vonatkozóan.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részletes eljárási és technikai szabályokat határoz meg a következőkre vonatkozóan:

- a) az (1) bekezdésben említett részleges vagy teljes visszavonás alkalmazása és kiszámítása;
- b) a jogosulatlan kifizetések visszafizettetése és a szankcióként kiszabott összegek beszedése; a jogosulatlanul megadott támogatási jogosultságok; valamint a kamat alkalmazása.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

64. cikk

Igazgatási szankciók alkalmazása

(1) A 63. cikk (2) bekezdésében említett igazgatási szankciók tekintetében ezt a cikket a jogosultsági kritériumoknak, kötelezettségvállalásoknak vagy az ágazati mezőgazdasági jogszabályok alkalmazásából eredő egyéb kötelezettségeknek való meg nem felelés esetén kell alkalmazni, az e cím II. fejezetének 67–78. cikkében és a VI. cím 91–101. cikkében említettek, valamint a 89. cikk (3) és (4) bekezdésében meghatározott szankciók hatálya alá tartozók kivételével.

(2) Nem szabható ki igazgatási szankció, amennyiben:

- a) a meg nem felelés oka vis maior;
- b) a meg nem felelés oka az 59. cikk (6) bekezdésében említettek szerinti nyilvánvaló hiba;
- c) a meg nem felelés oka az illetékes hatóság vagy más hatóság hibája, és a hibát az igazgatási szankció által érintett személy ésszerűen nem vehetett észre;
- d) az érintett személy igazolni tudja az illetékes hatóság számára, hogy nem felelős az (1) bekezdésben említett kötelezettségeknek való meg nem felelésért, illetve ha az illetékes hatóság más módon meggyőződött arról, hogy az érintett személy nem hibáztatható;

e) a meg nem felelés csekély mértékű; ide tartozik az is, ha a meg nem felelés mértéke nem haladja meg a Bizottság által a (7) bekezdés b) pontjának megfelelően meghatározandó küszöbértéket;

f) a Bizottság által a (6) bekezdés b) pontjának megfelelően meghatározandó egyéb olyan esetek, amikor a szankció kiszabása nem helyénvaló.

(3) Igazgatási szankciók a támogatások kedvezményezettjeire és más természetes vagy jogi személyekre, többek között az (1) bekezdésben említett szabályokban megállapított kötelezettségekkel rendelkező kedvezményezettek/vagy más személyek csoportjaira vagy társulásaira állapíthatók meg.

(4) Az igazgatási szankciók az alábbi típusok valamelyikébe tartozhatnak:

- a) a meg nem felelés által érintett támogatási vagy kifizetési kérelmek, illetve későbbi kérelmek alapján fizetendő támogatások összegének csökkentése; a vidékfejlesztési támogatás tekintetében azonban ez nem sértheti azt a lehetőséget, hogy a támogatás felfüggesztésére kerüljön sor abban az esetben, ha várható, hogy a kedvezményezett ésszerű határidőn belül orvosolja a meg nem felelést;
- b) a meg nem felelés által érintett mennyiség és/vagy időszak alapján kiszámított összeg megfizetése;
- c) jóváhagyás, elismerés vagy engedély felfüggesztése vagy visszavonása;
- d) kizárás az érintett támogatási rendszerben, támogatási intézkedésben vagy egyéb intézkedésben való részvételből, illetve az előnyeiből való részesülésből.

(5) Az igazgatási szankcióknak arányosaknak kell lenniük, mértéküknek pedig a meg nem felelés súlyosságától, mértékétől, fennállásának időtartamától, illetve ismétlődő jellegétől függően kell változnia, és a szankciókra az alábbi korlátozásoknak kell vonatkozniuk:

- a) a (4) bekezdés a) pontjában említett igazgatási szankció összege nem haladhatja meg a támogatási vagy kifizetési kérelmek összegének 200 %-át;
- b) az a) pont ellenére, a vidékfejlesztés tekintetében a (4) bekezdés a) pontjában említett igazgatási szankció összege nem haladhatja meg az adható támogatás összegének 100 %-át;
- c) a (4) bekezdés b) pontjában említett igazgatási szankció összege nem haladhatja meg az e bekezdés a) pontjában említett százalékos aránnyal összehasonlítható összeget;
- d) a (4) bekezdés c) és d) pontjában említett felfüggesztés, visszavonás vagy kizárás maximális időtartama három egymást követő év lehet, amely újbóli meg nem felelés esetén megújítható.

(6) Annak érdekében, hogy figyelembe vegye egyfelől a kiszabandó pénzbüntetések és szankciók visszatartó erejét, másfelől pedig az ágazati mezőgazdasági jogszabályok hatálya alá tartozó valamennyi támogatási rendszer és támogatási intézkedés különös jellemzőit, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) minden egyes támogatási rendszer és támogatási intézkedés, valamint a (3) bekezdésben említett valamennyi érintett személy vonatkozásában, a tagállamok által a (4) bekezdésben meghatározott listából, az (5) bekezdésben meghatározott korlátok között kiszabandó igazgatási szankció kiválasztása és a szankció konkrét mértékének meghatározása, többek között a mennyiségileg nem meghatározható meg nem felelés eseteiben is;
- b) azon esetek meghatározása, amelyekben a (2) bekezdés f) pontjában említettek szerint nem kerülhet sor igazgatási szankciók kiszabására.

(7) E cikk egységes alkalmazásának érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részletes eljárási és technikai szabályokat fogad el, különösen az alábbiakra vonatkozóan:

- a) az igazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása;
- b) a (2) bekezdés e) pontjában említett csekély mértékű meg nem felelés eseteinek azonosítására vonatkozó részletes szabályok, ideértve egy olyan, az odaítélhető támogatás összegének névértékében vagy százalékos arányában kifejezett küszöbérték meghatározását, amely a vidékfejlesztési támogatás tekintetében nem lehet kevesebb 3 %-nál, minden más támogatás tekintetében pedig nem lehet kevesebb 1 %-nál;
- c) az olyan esetek azonosítására vonatkozó szabályok, amelyekben a tagállamok a szankciók jellege miatt megtartják a szankciók címén beszedett pénzüsségeket.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

65. cikk

A tagállamok számára történő kifizetések felfüggesztése a(z) 1308/2013/EU rendelet hatálya alá tartozó konkrét esetekben

(1) Amennyiben a(z) 1308/2013/EU rendelet előírja a tagállamok számára, hogy egy meghatározott határidőn belül nyújtsanak be bizonyos információkat, és ha a tagállamok egyáltalán nem, vagy nem időben küldik meg az említett információkat, vagy ha helytelen információkat küldenek, akkor a Bizottság felfüggesztheti a 18. cikkben említett havi kifizetéseket, feltéve, hogy a Bizottság kellő időben a tagállamok rendelkezésére bocsátotta az ehhez kapcsolódóan szükséges információkat, nyomtatványokat és magyarázatot. A felfüggesztendő összegnek kapcsolódnia kell az azon piaci intézkedésekkel kapcsolatos kiadásokhoz, amelyekre vonatkozóan a kért információt nem küldték meg vagy nem időben küldték meg, vagy amelyekre vonatkozóan helytelen információt küldtek.

(2) Annak érdekében, hogy az (1) bekezdés alkalmazásakor biztosított legyen az arányosság elvének tiszteletben tartása, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a

felfüggesztés által érintett piaci intézkedésekre, valamint a kifizetések (1) bekezdésben említett felfüggesztésének mértékére és időtartamára vonatkozóan.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján eljárási szabályokat és egyéb gyakorlati szabályokat határoz meg a havi kifizetések (1) bekezdésben említett felfüggesztése megfelelő működésének biztosításához kapcsolódóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

66. cikk

Biztosítékok

(1) A tagállamok – amennyiben az ágazati mezőgazdasági jogszabály erről rendelkezik – biztosítékot kérhetnek, amely szavatolja, hogy a mulasztó fél megfizet egy pénzüsséget, vagy azt valamely illetékes hatóság behajtja, ha egy, az ágazati mezőgazdasági jogszabályokban előírt kötelezettség teljesítését elmulasztják.

(2) A vis maior esetét kivéve, a biztosíték teljes egészében vagy részben lehívásra kerül, ha egy adott kötelezettség nem, vagy csak részben teljesül.

(3) A biztosítéknyújtás során érvényesülő hátrányos megkülönböztetéstől mentes bánásmód, méltányosság és arányosság biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőket érintő szabályokra vonatkozóan:

- a) a felelős fél meghatározása, ha egy kötelezettség nem teljesül;
- b) olyan konkrét helyzetek, amikor az illetékes hatóság eltekinthet a biztosíték követelményétől;
- c) a nyújtandó biztosítékokra és a biztosítékot nyújtóra vonatkozó feltételek, valamint a biztosíték nyújtására és felszabadítására vonatkozó feltételek;
- d) az előlegfizetés keretében nyújtott biztosítékhoz kapcsolódó különös feltételek;
- e) az olyan kötelezettségek nem teljesítésének következményeinek meghatározása, amelyekért az (1) bekezdésben meghatározottaknak megfelelően biztosítékot nyújtottak, ideértve a biztosítékok lehívását, a visszatérítésekhez, engedélyekhez, ajánlatokhoz, pályázatokhoz vagy egvedi kérelmekhez kapcsolódó biztosítékok felszabadítására, és az arra az esetre alkalmazandó csökkentési mértéket, ha valamely olyan követelmény, amelynek teljesülése feltétele a szóban forgó biztosíték felszabadításának, részben vagy egyáltalán nem teljesül, figyelembe véve a kötelezettség jellegét, azt a mennyiséget, amely tekintetében a kötelezettség nem teljesült, a kötelezettség teljesítésére megszabott határidő túllépésének mértékét, valamint azt is, hogy mennyi idő elteltével szolgáltatnak bizonyítékot a kötelezettség teljesítésére vonatkozóan.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogadhat el a következőkkel kapcsolatban:

- a) a nyújtandó biztosíték formája, a biztosíték nyújtásának és elfogadásának, valamint az eredeti biztosíték felváltásának eljárása;

- b) a biztosíték felszabadításának eljárása;
- c) a tagállamok és a Bizottság által teendő értesítések.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

II. FEJEZET

Integrált igazgatási és kontrollrendszer

67. cikk

Hatály és az alkalmazott fogalmak

(1) Minden tagállam létrehoz egy integrált igazgatási és kontrollrendszert (a továbbiakban: az integrált rendszer), és gondoskodik annak működtetéséről.

(2) Az integrált rendszert a(z) 1307/2013/EU rendelet I. mellékletében felsorolt támogatási rendszerekre, valamint a(z) 1305/2013/EU rendelet 21. cikké (1) bekezdése a) és b) pontjának, 28–31. cikkének, 33., 34. és 40. cikkének, valamint adott esetben a(z) 1303/2013/EU rendelet 35. cikké (1) bekezdése b) és c) pontjának megfelelően nyújtott támogatásra kell alkalmazni.

A létesítési költséget illetően azonban ez a fejezet nem alkalmazandó a(z) 1305/2013/EU rendelet 28. cikkének (9) bekezdésében, sem az említett rendelet 21. cikké (1) bekezdésének a) és b) pontja szerinti intézkedésekre.

(3) Az integrált rendszer a szükséges mértékben alkalmazandó a VI. címben megállapított kölcsönös megfeleltetés kontrolljára is.

(4) E fejezet alkalmazásában:

a) „mezőgazdasági parcella”: olyan összefüggő földterület, amelyet egyetlen mezőgazdasági termelő jelent be, és amelyen egyetlen terménycsoportot termesztnek; amennyiben azonban egy meghatározott terménycsoporton belül egy adott terület hasznosítási formáját a(z) 1307/2013/EU rendelettel összefüggésben külön kell bejelenteni, az adott speciális hasznosítás szükség esetén további behatárolását adja a mezőgazdasági parcellának; a tagállamok további kritériumokat is meghatározhatnak a mezőgazdasági parcella további behatárolására;

b) „területalapú közvetlen kifizetés”: a(z) 1307/2013/EU rendelet III. címének 1. fejezetében említett alptámogatási rendszer, egységes területalapú támogatási rendszer és átcsoportosítással nyújtható támogatás, a(z) 1307/2013/EU rendelet III. címének 3. fejezetében említett, az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtott támogatás, a(z) 1307/2013/EU rendelet III. címének 4. fejezetében említett, a hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozó támogatás, a(z) 1307/2013/EU rendelet III. címének 5. fejezetében említett, a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás, a IV. cím 1. fejezetében említett, termeléstől függő önkéntes támogatás, amennyiben a támogatást hektárszám alapján

fizetik, a IV. cím 2. fejezetében említett, gyapottra vonatkozó terményspecifikus támogatás, a(z) 1307/2013/EU rendelet V. címében említett mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer, a 228/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ IV. fejezetében említett, az Unió legkülső régióira vonatkozó egyedi mezőgazdasági intézkedések, amennyiben a támogatást hektárszám alapján fizetik, valamint a 228/2013/EU európai parlamenti és tanácsi ⁽²⁾ rendelet IV. fejezetében említett, a kisebb égei-tengeri szigetekre vonatkozó egyedi mezőgazdasági intézkedések, amennyiben a támogatást hektárszám alapján fizetik.

68. cikk

Az integrált rendszer elemei

(1) Az integrált rendszer a következő elemekből áll:

- számítógépes adatbázis;
- a mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer;
- a támogatási jogosultságok azonosítására és nyilvántartására szolgáló rendszer;
- támogatási kérelmek és kifizetési kérelmek;
- integrált kontrollrendszer;
- a 67. cikk (2) bekezdése szerinti támogatásokra vonatkozóan támogatási vagy kifizetési kérelmet benyújtó minden egyes kedvezményezett azonosító adatainak nyilvántartására szolgáló egységes rendszer.

(2) Adott esetben az integrált rendszer magában foglal egy, az 1760/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽³⁾, valamint a 21/2004/EK tanácsi rendeletnek ⁽⁴⁾ megfelelően állatok azonosítására és nyilvántartására létrehozott rendszert is.

(3) Az integrált rendszer megvalósításával és alkalmazásával kapcsolatos tagállami felelősségek sérelme nélkül a Bizottság szakosított szervek vagy szakemberek segítségét kérheti az integrált rendszer létrehozásának, monitoringjának és hasznosításának elősegítésére, különösen azzal a céllal, hogy – kérésre – megfelelő szakmai tanácsokkal lássák el a tagállamok illetékes hatóságait.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 228/2013/EU rendelete (2013. március 13.) az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról és a 247/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 78., 2013.3.20., 23. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 229/2013/EU rendelete (2013. március 13.) egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb égei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról és az 1405/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 78., 2013.3.20., 41. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1760/2000/EK rendelete (2000. július 17.) a szarvasmarhafélék azonosítási és nyilvántartási rendszerének létrehozásáról, továbbá a marhahús és marhahústermékek címkézéséről, valamint a 820/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 204., 2000.8.11., 1. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 21/2004/EK rendelete (2003. december 17.) a juh- és kecskefélék azonosítási és nyilvántartási rendszerének létrehozásáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet, továbbá a 92/102/EGK és a 64/432/EGK irányelv módosításáról (HL L 5., 2004.1.9., 8. o.).

(4) A tagállamok meghoznak minden további intézkedést az integrált rendszer megfelelő alkalmazása érdekében, valamint kölcsönösen segítik egymást az e rendeletben előírt ellenőrzések elvégzésében.

69. cikk

Számítógépes adatbázis

(1) A számítógépes adatbázisban (a továbbiakban: az adatbázis) nyilván kell tartani a 67. cikk (2) bekezdésében említett támogatások egyes kedvezményezettjei által a támogatási kérelmekben és kifizetési kérelmekben megadott adatokat.

Az adatbázis az érintett tagállam illetékes hatóságán keresztül lehetővé teszi különösen az aktuális naptári és/vagy gazdasági évre, valamint az azt megelőző tíz ilyen évre vonatkozó adatokba való betekintést. Amennyiben a 2000. évtől kezdődő korábbi naptári és/vagy gazdasági évekre vonatkozó adatok befolyásolják a mezőgazdasági termelők támogatási szintjét, akkor az adatbázis az ezen évekre vonatkozó adatokba való betekintést is lehetővé teszi. Az adatbázis emellett közvetlen és azonnali betekintést tesz lehetővé a megelőző legalább négy egymást követő naptári év adataiba, valamint az 1120/2009/EK bizottsági rendelet⁽¹⁾ eredeti változata 2. cikkének c) pontjában meghatározott „állandó legelőre” vonatkozó adatok, illetve a 1307/2013/EU rendelet alkalmazási időpontjától kezdődően az annak 4. cikke (1) bekezdése h) pontjában meghatározott „állandó gyepterületre és állandó legelőre” vonatkozó adatok tekintetében ...-tól az adatbázis közvetlen és azonnali betekintést tesz lehetővé a megelőző legalább öt egymást követő naptári év adatai vonatkozásában.

A második albekezdéstől eltérve, az Európai Unióhoz 2004-et követően csatlakozott tagállamoknak csak a csatlakozásuk évétől kezdődően kell betekintést biztosítaniuk a szóban forgó adatokba.

(2) A tagállamok decentralizált adatbázisokat is létrehozhatnak azzal a feltétellel, hogy azokat, valamint az adatok nyilvántartására és az adatokhoz való hozzáférésre vonatkozó igazgatási eljárásokat az adott tagállam területének egészén egységes módon és úgy alakítják ki, hogy azok keresztellenőrzés céljából kompatibilisek legyenek egymással.

70. cikk

A mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer

(1) A mezőgazdasági parcellaazonosító rendszert térképek, ingatlan-nyilvántartási dokumentumok vagy más térképészeti források alapján kell létrehozni. Az alkalmazott Ennek során a számítógépes földrajzi információs rendszereknél alkalmazott technikákat kell alkalmazni, ideértve az egységes szabványokon alapuló légi vagy műholdas ortofotókat, amelyek legalább 1:10 000, 2016-tól kezdődően pedig 1:5 000 léptékű térképészeti pontosságot biztosítanak, figyelembe véve ugyanakkor a parcella határvonalait és állapotát is. Ezt a meglévő uniós előírásokkal összhangban kell rögzíteni.

Az első albekezdéstől eltérve a tagállamok e technikákat 2016-ot követően is tovább alkalmazhatják – a légi vagy műholdas

⁽¹⁾ A Bizottság 1120/2009/EK rendelete (2009. október 29.) a közös agrárpolitika keretében tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 73/2009/EK tanácsi rendelet III. címében előírt egységes támogatási rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 316., 2009.12.2., 1. o.).

ortofotókat is beleértve – a legalább 1:10 000 léptékű térképészeti pontosságot biztosító egységes szabványok alapján, amennyiben e technikák beszerzésére 2012 novemberére előtt létrejött hosszú távú szerződések alapján került sor.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer az ökológiai jelentőségű területek figyelembevételét célzó referenciaelemet is tartalmazzon. Ez a referenciaelem vonatkozik különösen a(z) 1307/2013/EU rendelet 43. cikkének (3) bekezdésében említett, a szóban forgó rendelet 46. cikkében szereplő gyakorlatokkal egyenértékű konkrét kötelezettségvállalásokra és/vagy környezetvédelmi tanúsítási rendszerekre, azt megelőzően, hogy az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlathoz nyújtott, a(z) 1307/2013/EU rendelet 43–46. cikkében említett támogatás iránti kérelmek tekintetében legkésőbb a 2018-as kifizetési évre rendelkezésre állnának az e rendelet 72. cikkében említett formanyomtatványok.

71. cikk

A támogatási jogosultságok azonosítására és nyilvántartására szolgáló rendszer

(1) A támogatási jogosultságok azonosítására és nyilvántartására szolgáló rendszernek lehetővé kell tennie a jogosultságok ellenőrzését és a támogatási kérelmekkel, valamint a mezőgazdasági parcellaazonosító rendszerrel való keresztellenőrzést.

(2) Az (1) bekezdésben említett rendszernek az érintett tagállam illetékes hatósága útján közvetlen és azonnali betekintést kell lehetővé tennie a megelőző legalább négy egymást követő naptári év adataiba.

72. cikk

Támogatási kérelmek és kifizetési kérelmek

(1) A 67. cikk (2) bekezdésében említett támogatás kedvezményezettje minden évben közvetlen kifizetésre irányuló kérelmet vagy kifizetési kérelmet nyújt be a megfelelő területalapú, illetve állatokra vonatkozó vidékfejlesztési intézkedésekre, megjelölve adott esetben:

- a) a mezőgazdasági üzem valamennyi mezőgazdasági parcelláját, valamint az olyan nem mezőgazdasági területeket, amelyekre a 67. cikk (2) bekezdésében említett támogatást igényel;
- b) az aktiválásra bejelentett támogatási jogosultságokat;
- c) az ebben a rendeletben előírt vagy a vonatkozó ágazati mezőgazdasági jogszabályok végrehajtása céljából szükséges, illetőleg az érintett tagállam által kért bármely más információt.

A területalapú közvetlen kifizetésekre vonatkozóan minden egyes tagállam meghatározza a mezőgazdasági parcelláknak azt a minimális méretét, amelyre támogatási kérelmet lehet benyújtani. Ez a minimális méret azonban nem haladhatja meg a 0,3 hektárt.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjától eltérve, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem kell bejelenteni azokat a legfeljebb 0,1 ha méretű mezőgazdasági parcellákat, amelyekre nem nyújtottak be támogatási kérelmet, amennyiben az összes ilyen parcella teljes területe nem haladja meg az egy hektárt, és/vagy dönthetnek úgy, hogy az a mezőgazdasági termelő, aki nem nyújt be területalapú közvetlen kifizetés iránti kérelmet, nem köteles nyilatkozni mezőgazdasági parcelláiról, amennyiben a teljes mezőgazdasági terület nem haladja meg az egy hektárt. A mezőgazdasági termelőnek kérelmében minden esetben jeleznie kell, hogy rendelkezik mezőgazdasági parcellákkal, és az illetékes hatóságok kérésére meg kell jelölnie azok földrajzi elhelyezkedését.

(3) A tagállamok az előző évben meghatározott területek alapján előre kitöltött formanyomtatványokat, valamint grafikus anyagokat biztosítanak, többek között elektronikus úton, és a grafikus anyagokon feltüntetik az érintett területek földrajzi elhelyezkedését.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy:

- a) a támogatási kérelem és a kifizetési kérelem érvényes, ha a kedvezményezett megerősíti, hogy az előző évben benyújtott támogatási kérelemhez és kifizetési kérelemhez képest nem történtek változások;
- b) a támogatási kérelemben és a kifizetési kérelemben csak az előző évre vonatkozóan benyújtott támogatási kérelemhez és kifizetési kérelemhez képest megváltozott adatoknak kell szerepelniük.

A(z) 1307/2013/EU rendelet V. címében meghatározott mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer tekintetében azonban ezt a lehetőséget valamennyi érintett mezőgazdasági termelőnek meg kell adni.

(4) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a 67. cikkben említett támogatási rendszerek és intézkedések vagy más támogatási rendszerek és intézkedések közül többre vagy azok mindegyikére egyetlen támogatási kérelem vonatkozzon.

(5) Az 1182/71/EGK, Euratom tanácsi rendelet⁽¹⁾ eltérve, a támogatási kérelmek, a kifizetési kérelmek, valamint az igazoló dokumentumok, szerződések és nyilatkozatok e fejezet szerinti benyújtására és módosítására vonatkozó határidők kiszámítását az integrált rendszer szerinti sajátos követelményekhez kell igazítani. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban szabályokat fogadjon el az időtartamokra, időpontokra és határidőkre vonatkozóan azon esetek tekintetében, amikor a kérelmek vagy módosítások benyújtásának végső határideje ünnepnapra, szombatra vagy vasárnapra esik.

73. cikk

A kedvezményezettek azonosítására szolgáló rendszer

A 67. cikk (2) bekezdésében említett támogatás kedvezményezettjeinek azonosító adatait nyilvántartó egységes rendszernek biztosítania kell, hogy az ugyanazon kedvezményezett által benyújtott valamennyi támogatási és kifizetési kérelem, mint olyan, azonosítható legyen.

⁽¹⁾ A Tanács 1182/71/EGK, Euratom rendelete (1971. június 3.) az időtartamokra, időpontokra és határidőkre vonatkozó szabályok meghatározásáról (HL L 124., 1971.6.8., 1. o.).

74. cikk

A jogosultsági feltételek teljesítésének ellenőrzése és támogatáscsökkentés

(1) A 59. cikknek megfelelően a tagállamok – a kifizető ügynökségek vagy az általuk a nevükben történő eljárásra felhatalmazott szervek útján – végrehajtják a támogatási kérelmek adminisztratív ellenőrzését a jogosultsági feltételek teljesítésének ellenőrzése céljából. Az említett ellenőrzéseket helyszíni ellenőrzésekkel kell kiegészíteni.

(2) A helyszíni ellenőrzések céljából a tagállamok mintavételi tervet készítenek a mezőgazdasági üzemekre és/vagy a kedvezményezetteknek vonatkozóan.

(3) A tagállamok távérzékelési eljárásokat és a globális navigációs műholdrendszerre (GNSS) épülő technikákat is alkalmazhatnak a mezőgazdasági parcellák helyszíni ellenőrzésének módszeréül.

(4) A jogosultsági feltételeknek való meg nem felelés esetén a 63. cikk rendelkezései alkalmazandók.

75. cikk

A kedvezményezettek számára teljesített kifizetések

(1) A 67. cikk (2) bekezdésében említett támogatási rendszerek és intézkedések keretében történő kifizetésekre a december 1-je és a következő naptári év június 30-a közötti időszakban kerül sor.

A támogatások kifizetése ebben az időszakban legfeljebb két részletben történik.

Az első és második albekezdés sérelme nélkül a 67. cikk (2) bekezdése szerinti támogatásokra vonatkozóan a tagállamok december 1-je előtt – de legkorábban október 16-án – előleget fizethetnek, amelynek mértéke legfeljebb 50 % a közvetlen kifizetések, és legfeljebb 75 % a vidékfejlesztési támogatások esetében.

A 67. cikk (2) bekezdésében említett vidékfejlesztési támogatás tekintetében ez a bekezdés a 2018-as kifizetési évtől benyújtott támogatási kérelmekre vagy kifizetési kérelmekre alkalmazandó, kivéve az e bekezdés harmadik albekezdése szerinti, legfeljebb 75 % mértékű előlegfizetéseket.

(2) Az (1) bekezdésben említett kifizetésekre csak azt követően kerülhet sor, hogy lezárult a jogosultsági feltételek teljesítésének a tagállamok által a 74. cikk értelmében elvégzendő ellenőrzése.

Az első albekezdéstől eltérve, a 67. cikk (2) bekezdésében említett vidékfejlesztési támogatásra vonatkozó előleget a tagállamok a 59. cikk (1) bekezdése szerinti adminisztratív ellenőrzések befejezését követően is kifizethetik.

(3) Szükséghelyzet esetén a Bizottság az e cikk alkalmazásával kapcsolatos egyedi problémák megoldása érdekében indokolható és szükséges végrehajtási jogi aktusokat fogad el. E végrehajtási jogi aktusok eltérhetnek az (1) és (2) bekezdéstől, de csak a feltétlenül szükséges mértékig és a feltétlenül szükséges időtartamra.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

76. cikk

Átruházott hatáskörök

(1) Annak érdekében, hogy az e fejezetben előírt integrált rendszer alkalmazása hatékony, következetes és hátrányos megkülönböztetéstől mentes módon történjen, lehetővé téve az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) az integrált rendszer összehangolt végrehajtásának biztosításához szükséges konkrét fogalom meghatározások, amelyek a(z) 1307/2013/EU rendeletben és a(z) 1305/2013/EU rendeletben szereplő fogalom meghatározásokat egészítik ki;
- b) a 67–75. cikk tekintetében, az e rendeletben vagy az ágazati mezőgazdasági jogszabályokban meghatározott kontrollkövetelményeknek való megfelelés biztosításához szükséges, a tagállamok által meghozandó, a termelők, szolgáltatók, szövetek, szervezetek vagy más gazdasági szereplők, mint például vágóhidak vagy a támogatásnyújtásra vonatkozó eljárásban részt vevő társulások tekintetében meghozandó további intézkedésekre vonatkozó szabályok, amennyiben ez a rendelet nem rendelkezik idevágó igazgatási szankciókról; a szóban forgó intézkedéseknek – a lehetőségekhez mérten – a szankciókra vonatkozóan a 77. cikk (1)–(5) bekezdésében meghatározott rendelkezéseket kell értelemszerűen követniük.
- (2) Annak biztosítása érdekében, hogy a 72. cikkben előírt támogatási kérelmek alapján folyósítandó pénzeszközöknek a jogosult kedvezményezettek közötti felosztása szabályos legyen, és lehetővé váljon az ehhez kapcsolódó kötelezettségek kedvezményezettek általi teljesítésének ellenőrzése, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakra vonatkozóan:

- a) a 70. cikkben meghatározott mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer, valamint a 73. cikkben meghatározott, a kedvezményezettek azonosítására szolgáló rendszer alapvető jellemzői, a kapcsolódó technikai szabályok – a referencia-parcellák aktualizálása tekintetében a parcella határvonalait és állapotát figyelembe vevő megfelelő tűréshatárok megállapítására, valamint a parcellával szomszédosan elhelyezkedő tájképi jellegzetességeknek a rendszerbe való felvételére vonatkozó szabályokat is beleértve – és a kapcsolódó minőségi követelmények;
- b) a 71. cikkben meghatározott, a támogatási jogosultságok azonosítására és nyilvántartására szolgáló rendszer alapvető jellemzői, a kapcsolódó technikai szabályok és a kapcsolódó minőségi követelmények;
- c) a támogatás kiszámítási alapja meghatározásának megállapítására irányadó szabályok, ezen belül az olyan esetekre

vonatkozó szabályok, amikor a támogatható területen tájképi jellegzetességek vagy fák találhatók; ezek a szabályok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy az állandó gyepterületek vonatkozásában automatikusan, térképészeti bemérés kötelezettsége nélkül a támogatható terület részének tekintsék azokat az elszórta található tájképi jellegzetességeket és fákat, amelyek összterülete nem haladja meg a referenciaparcella bizonyos százalékos arányát.

77. cikk

Igazgatási szankciók alkalmazása

- (1) A 63. cikk (2) bekezdésében említett igazgatási szankciókat illetően ezt a cikket kell alkalmazni a jogosultsági feltételeknek, a kötelezettségvállalásoknak vagy a 67. cikk (2) bekezdésében említett támogatási szabályok alkalmazásából eredő egyéb kötelezettségeknek való meg nem felelés esetén.
- (2) Nem szabható ki igazgatási szankció, amennyiben:
  - a) a meg nem felelés oka vis maior;
  - b) a meg nem felelés oka az 59. cikk (6) bekezdésében említettek szerinti nyilvánvaló hiba;
  - c) a meg nem felelés oka az illetékes hatóság vagy más hatóság hibája, amelyet az igazgatási szankció által érintett személy ésszerűen nem vehetett észre;
  - d) az érintett személy igazolni tudja az illetékes hatóság számára, hogy nem hibáztatható az (1) bekezdésben említett kötelezettségeknek való meg nem felelés miatt, illetve ha az illetékes hatóság más módon meggyőződött arról, hogy az érintett személy nem hibáztatható;
  - e) a meg nem felelés csekély mértékű; ide tartozik az az eset is, amikor a meg nem felelés mértéke nem éri el a Bizottság által a (7) bekezdés b) pontjának megfelelően meghatározandó küszöbértéket;
  - f) a Bizottság által a (7) bekezdés b) pontjának megfelelően meghatározandó egyéb olyan esetek, amelyekben szankció kiszabása nem helyénvaló;
- (3) Igazgatási szankciók az (1) bekezdésben említett szabályokban megállapított kötelezettségekkel rendelkező kedvezményezettekre és azok csoportjaira vagy társulásaira alkalmazhatók.
- (4) Az igazgatási szankciók az alábbi típusokba tartozhatnak:
  - a) a meg nem felelés által érintett támogatási vagy kifizetési kérelmek, illetve korábbi vagy későbbi évekre vonatkozó támogatási vagy kifizetési kérelmek alapján fizetett vagy fizetendő támogatások összegének csökkentése;
  - b) a meg nem felelés által érintett mennyiség és/vagy időtartam alapján kiszámított összeg megfizetése;
  - c) kizárás az érintett támogatási rendszerben vagy támogatási intézkedésben való részvételből.

(5) Az igazgatási szankcióknak arányosaknak kell lenniük, mértéküknek pedig a meg nem felelés súlyosságától, mértékétől, fennállásának időtartamától, illetve ismétlődő jellegétől függően kell változnia, és a szankciókra az alábbi korlátozásoknak kell vonatkozniuk:

- a) a (4) bekezdés a) pontjában említett igazgatási szankció egy adott évre vonatkozó összege nem haladhatja meg a támogatási vagy kifizetési kérelmek összegének 100 %-át;
- b) a (4) bekezdés b) pontjában említett igazgatási szankció egy adott évre vonatkozó összege nem haladhatja meg a szankció által érintett támogatási vagy kifizetési kérelmek összegének 100 %-át;
- c) a (4) bekezdés c) pontjában említett kizárás maximális időtartama három egymást követő év lehet, amely újbóli meg nem felelés esetén ismét kiróható.

(6) A (4) és (5) bekezdés ellenére, a(z) 1307/2013/EU rendelet III. címének 3. fejezetében említett kifizetés tekintetében az igazgatási szankció a szóban forgó rendelet alapján teljesített vagy teljesítendő kifizetések összegének csökkentése formájában valósul meg.

Az e bekezdésben említett igazgatási szankcióknak arányosaknak kell lenniük, mértéküknek pedig a meg nem felelés súlyosságától, mértékétől, fennállásának időtartamától, illetve ismétlődő jellegétől függően kell változnia.

Az ilyen igazgatási szankciók egy adott évre vonatkozó összege nem haladhatja meg a(z) 1307/2013/EU rendelet III. címének 3. fejezetében említett támogatás azon összegének, amelyre az érintett mezőgazdasági termelő az adott támogatás feltételeinek teljesítése esetén jogosult lenne, 0 %-át a(z) 1307/2013/EU rendelet III. címe 3. fejezete alkalmazásának első két évében (2015-ös és 2016-os kifizetési év), 20 %-át az említett fejezet alkalmazásának harmadik évében (2017-es kifizetési év), valamint 25 %-át az említett fejezet alkalmazásának negyedik évétől (2018-as kifizetési év) kezdődően.

(7) Annak érdekében, hogy figyelembe vegye egyfelől a kiszabandó szankciók visszatartó erejét, másfelől pedig a 67. cikk (2) bekezdésében említett valamennyi támogatási rendszer és támogatási intézkedés sajátosságait, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) minden egyes támogatási rendszer és támogatási intézkedésre, valamint a (3) bekezdésben említett valamennyi érintett személyre vonatkozóan igazgatási szankció kiválasztása a (4) bekezdésben meghatározott listából, az (5) és (6) bekezdésben meghatározott korlátok között, továbbá a tagállamok által meghatározandó konkrét mértékének meghatározása, többek között a mennyiségileg nem meghatározható meg nem felelés eseteiben is;
- b) azon esetek meghatározása, amelyekben a (2) bekezdés f) pontjában említettek szerint nem kerülhet sor igazgatási szankciók kiszabására.

(8) E cikk egységes alkalmazásának érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részletes eljárási és technikai szabályokat fogad el az alábbiakra vonatkozóan:

- a) az ilyen igazgatási szankciók alkalmazására és kiszámítására vonatkozó szabályok;
- b) a meg nem felelés eseteinek csekély mértékűként történő azonosítására vonatkozó részletes szabályok, ideértve egy olyan, az odaítélhető támogatás összegének névértékében vagy százalékos arányában kifejezett küszöbérték meghatározását, amely nem lehet kevesebb 5 %-nál

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

78. cikk

Végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza a következőket:

- a) a 69. cikkben meghatározott számítógépes adatbázis alapvető jellemzői, a kapcsolódó technikai szabályok és a kapcsolódó minőségi követelmények;
- b) a 72. cikk szerinti támogatási kérelmekre és kifizetési kérelmekre, valamint támogatási jogosultságok iránti kérelmekre vonatkozó szabályok, és ezen belül a kérelmek benyújtásának végső határidejére és a kérelmekben feltüntetendő minimális adatmennyiségre vonatkozó szabályok, a támogatási kérelmek módosítására vagy visszavonására, és a támogatási kérelmek benyújtásának követelménye alóli felmentésre vonatkozó rendelkezések, valamint olyan rendelkezések, amelyek a tagállamok számára lehetővé teszik egyszerűsített eljárások alkalmazását vagy nyilvánvaló hibák javítását;
- c) a kötelezettségek betartásának, illetve a támogatási kérelmekben vagy a kifizetési kérelmekben szereplő információk helyállóságának és teljességének vizsgálatára szolgáló ellenőrzések végrehajtására vonatkozó szabályok, a helyszíni ellenőrzésekre vonatkozó mérési tűréshatárokkal kapcsolatos szabályokat is beleértve;
- d) az e fejezet egységes végrehajtásához szükséges technikai előírások;
- e) szabályok azokra az esetekre, amikor mezőgazdasági üzem átruházásával együtt a támogatási jogosultsághoz kapcsolódó olyan kötelezettség átruházására is sor kerül, amely még nem teljesült;
- f) a 75. cikkben említett előlegek kifizetésére vonatkozó szabályok.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

III. FEJEZET

Az ügyletek vizsgálata

79. cikk

Hatály és fogalom meghatározások

(1) Ez a fejezet – annak megállapítása végett, hogy az EMGA finanszírozási rendszerébe tartozó ügyletek ténylegesen megvalósultak-e, illetve azok végrehajtása szabályszerű volt-e – szabályokat állapít meg az EMGA finanszírozási rendszeréhez közvetve vagy közvetlenül kapcsolódó kifizetések jogosultjai, illetve kötelezettjei vagy képviselőik (a továbbiakban: a vállalkozások) kereskedelmi dokumentumainak vizsgálatára.

(2) E fejezet nem alkalmazandó az e cím II. fejezetében említett integrált rendszer keretébe tartozó intézkedésekre. Annak érdekében, hogy a mezőgazdasági ágazati jogszabályokban bekövetkezett változásoknak megfeleljen, és biztosítsa az e fejezetben létrehozott utólagos kontrollok rendszerének hatékonyságát, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azon intézkedések listájának összeállítására céljából, amelyek – kialakításuk és kontrollkövetelményeik miatt – alkalmatlanok a kereskedelmi dokumentumok vizsgálata révén elvégzendő további utólagos kontrollra, és ezért nem tartoznak az e fejezet szerinti ellenőrzés hatálya alá.

(3) E fejezet alkalmazásában:

- a) „kereskedelmi dokumentum”: a vállalkozás üzleti tevékenységével összefüggő minden könyv, nyilvántartás, elismervény és igazoló dokumentum, számla, termelés- és minőség-nyilvántartás, levelezés, valamint minden fajta kereskedelmi adat, beleértve az elektronikusan tárolt adatokat, amennyiben ezek a dokumentumok vagy adatok közvetlenül vagy közvetve az (1) bekezdésben említett ügyletekhez kapcsolódnak;
- b) „harmadik fél”: minden természetes, illetve jogi személy, aki, illetőleg amely az EMGA finanszírozási rendszerében végrehajtott ügyletekkel közvetlenül vagy közvetve kapcsolatba hozható.

80. cikk

Tagállamok által elvégzett vizsgálatok

(1) A tagállamok a vizsgálandó ügyletek jellegét figyelembe véve szisztematikusan elvégzik a vállalkozások kereskedelmi dokumentumainak vizsgálatát. A tagállamok biztosítják, hogy a vizsgálatnak alávetendő vállalkozások kiválasztása a lehető legnagyobb mértékben biztosítja a szabálytalanságok megelőzésére és feltárására irányuló intézkedések hatékonyságát. A kiválasztás során többek között figyelembe kell venni a vállalkozásoknak az említett rendszeren belüli pénzügyi jelentőségét, valamint egyéb kockázati tényezőket.

(2) Az (1) bekezdésben előírt vizsgálatot adott esetben ki kell terjeszteni azokra a természetes és jogi személyekre, akikkel, illetve amelyekkel a vállalkozások társultak, valamint más olyan természetes, illetve jogi személyre, aki, illetve amely tekintetében a 81. cikkben meghatározott célkitűzések megvalósítása érdekében ez fontos lehet.

(3) Az e fejezet alapján végzett vizsgálat nem sérti a 47. és a 48. cikk alapján végzett ellenőrzéseket.

81. cikk

A vizsgálat céljai

(1) A vizsgálat tárgyát képező elsődleges adatok pontosságáról a felmerülő kockázat mértékéhez igazodó számú – szükség esetén harmadik felek kereskedelmi dokumentumaira is kiterjedő – keresztellenőrzéssel kell meggyőződni, amely a következőkből áll:

- a) a szállítók, ügyfelek, fuvarozók és egyéb harmadik felek kereskedelmi dokumentumaival történő összehasonlítások;

b) szükség esetén a készletek mennyiségének és jellegének fizikai ellenőrzése;

c) az EMGA finanszírozási rendszerén belül végrehajtott ügyletekhez vezető vagy azok következtében keletkező pénzmozgások nyilvántartásával történő összehasonlítások; valamint

d) a könyvvitellel, illetve a pénzügyi mozgások nyilvántartásával kapcsolatban a vizsgálat idején végzett olyan ellenőrzések, amelyek bizonyítják, hogy a kifizető ügynökség birtokában levő, a kedvezményezett támogatásának kifizetését igazoló okmányok pontosak.

(2) Különösen amennyiben a vállalkozások – uniós vagy nemzeti rendelkezéseknek megfelelően – a készletről külön nyilvántartást kötelesek vezetni, az ilyen nyilvántartás vizsgálatának adott esetben ki kell terjednie a kereskedelmi dokumentumokkal és szükség szerint a tényleges készletmennyiségekkel történő összehasonlításra.

(3) Az ellenőrizendő ügyletek kiválasztása során maradéktalanul figyelembe kell venni a felmerülő kockázat mértékét.

82. cikk

Hozzáférés a kereskedelmi dokumentumokhoz

(1) A vállalkozásért felelős személyeknek vagy egy harmadik félnek gondoskodnia kell arról, hogy minden kereskedelmi dokumentumot és kiegészítő információt a vizsgálatért felelős tisztviselők, illetve a nevükben a vizsgálat elvégzésére felhatalmazott személyek rendelkezésére bocsássanak. Az elektronikusan tárolt adatokat megfelelő adathordozó eszközön kell rendelkezésre bocsátani.

(2) A vizsgálatért felelős tisztviselő vagy a nevében a vizsgálat elvégzésére felhatalmazott személy kérheti, hogy az (1) bekezdésben említett dokumentumok kivonatát vagy másolatát rendelkezésére bocsássák.

(3) Amennyiben az e fejezet szerint végzett vizsgálat során megállapítást nyer, hogy a vállalkozás által vezetett kereskedelmi dokumentumok nem felelnek meg a vizsgálat céljára, a vállalkozást utasítani kell arra, hogy a jövőben a vizsgálatért felelős tagállam által előírt módon készítse el ezeket a dokumentumokat, az érintett ágazatra vonatkozóan más rendeletekben megállapított kötelezettségek sérelme nélkül.

A tagállamok meghatározzák, hogy mely időponttól kell a dokumentumokat ilyen módon elkészíteni.

Amennyiben az e fejezet alapján vizsgálandó kereskedelmi dokumentumok mindegyike vagy azok egy része olyan – akár az Unió területén belül, akár azon kívül elhelyezkedő – vállalkozásnál található, amely ugyanabba a kereskedelmi csoportba, társaságba vagy egységes alapon irányított vállalkozások társulásába tartozik, mint a vizsgált vállalkozás, az említett kereskedelmi dokumentumokat a vállalkozásnak a vizsgálat végrehajtásáért felelős tagállamok által meghatározott helyen és időpontban a vizsgálatért felelős tisztviselők rendelkezésére kell bocsátania.

(4) A tagállamok biztosítják a vizsgálatért felelős tisztviselők jogát a kereskedelmi dokumentumok lefoglalására, illetve lefoglaltatására. Ezt a jogot a vonatkozó nemzeti rendelkezések kellő figyelembevételével kell gyakorolni, az iratok lefoglalására vonatkozó büntetőeljárás szabályok alkalmazásának sérelme nélkül.

83. cikk

Kölcsönös segítségnyújtás

(1) A tagállamok az e fejezet szerinti vizsgálat végrehajtásában segítséget nyújtanak egymásnak a következő esetekben:

- a) ha a vállalkozás vagy a harmadik fél más tagállamban rendelkezik székhellyel, mint ahol a szóban forgó összeg kifizetése vagy átvétele történt, illetve történnie kellett volna;
- b) ha a vállalkozás vagy a harmadik fél más tagállamban rendelkezik székhellyel, mint ahol a vizsgálathoz szükséges dokumentumok és adatok találhatóak.

A Bizottság összehangolhatja a két vagy több tagállam közötti kölcsönös segítségnyújtást magukban foglaló közös intézkedéseket.

(2) A tagállamok az EMGA kifizetés szerinti pénzügyi évét követő első három hónap folyamán megküldenek a Bizottság részére egy jegyzéket, amelyben feltüntetik azokat a harmadik országban székhellyel rendelkező vállalkozásokat, amelyek esetében a szóban forgó összeg kifizetése vagy átvétele az adott tagállamban történt, illetve kellett volna történnie.

(3) Amennyiben egy vállalkozással kapcsolatban a 80. cikkkel összhangban végzett vizsgálat során egy másik tagállam további tájékoztatást igényel, különös tekintettel a 81. cikk szerinti keresztellenőrzésekre, egyedi vizsgálati kérelmek nyújthatók be az indok megjelölésével. Az ilyen egyedi kérelmekről negyedévente, minden negyedév végét követő egy hónapon belül áttekintést kell küldeni a Bizottságnak. A Bizottság kérheti az egyes kérelmek másolatának rendelkezésre bocsátását.

A vizsgálati kérelmeket a kézhezvételüket követően legkésőbb hat hónapon belül teljesíteni kell; a vizsgálat eredményéről haldéktalanul tájékoztatni kell a kérelmező tagállamot és a Bizottságot. A Bizottságnak szóló tájékoztatást negyedévente, minden negyedév végét követő egy hónapon belül kell megadni.

84. cikk

Programozás

(1) A tagállamok a 80. cikknek megfelelően végrehajtandó vizsgálatokhoz vizsgálati programokat dolgoznak ki a soron következő vizsgálati időszakra.

(2) A tagállamok minden évben április 15-e előtt megküldik a Bizottságnak az (1) bekezdésben említett programjukat, és meghatározzák a következőket:

a) a vizsgálatnak alávetendő vállalkozások száma és azok ágazatonkénti lebontása a hozzájuk kapcsolódó összegek alapján;

b) a program kidolgozására elfogadott kritériumok.

(3) A tagállamok által kidolgozott és a Bizottságnak továbbított programokat a tagállamok végrehajtják, ha a Bizottság nyolc héten belül nem tette meg észrevételeit.

(4) A (3) bekezdés értelemszerűen alkalmazandó a program tagállamok általi módosításaira.

(5) A Bizottság bármikor kérheti, hogy a tagállam egy adott vállalkozási kategóriával egészítse ki programját.

(6) Azokat a vállalkozásokat, amelyek bevételeinek, illetve kifizetéseinek összege 40 000 EUR-nál kisebb, az e fejezetben előírt vizsgálatnak csak akkor kell alávetni, ha annak konkrét indokai vannak, amelyeket vagy a tagállamoknak kell az (1) bekezdésben említett éves programjukban feltüntetni, vagy a Bizottságnak az említett program esetleges javasolt módosításában. A gazdasági és műszaki fejlődés figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 40 000 EUR küszöbérték módosítására vonatkozóan.

85. cikk

Külön szervezeti egységek

(1) Minden tagállamban külön szervezeti egységet kell kijelölni, amely e fejezet alkalmazásának monitoringjáért felel. Ezek a szervezeti egységek felelősek mindenekelőtt a következőkért:

- a) az e fejezetben előírt vizsgálatnak a szóban forgó külön szervezeti egység által közvetlenül alkalmazott tisztviselők közreműködésével történő végrehajtása; vagy
- b) az egyéb szervezeti egységekhez tartozó tisztviselők által végzett vizsgálatok összehangolása és általános felügyelete.

A tagállamok úgy is rendelkezhetnek, hogy az e fejezet szerint végrehajtandó vizsgálatok elvégzése a külön szervezeti egységek és más nemzeti szervezeti egységek között megosztva történjen, feltéve, hogy azok összehangolásáért az előbbi felelős.

(2) Az e fejezet alkalmazásáért felelős szervezeti egységet vagy szervezeti egységeket oly módon kell megszervezni, hogy azok a kifizetésekért és a kifizetések előtt végrehajtott vizsgálatért felelős szervezeti egységtől vagy szervezeti egység részlegetől függetlenek legyenek.

(3) Az (1) bekezdésben említett külön szervezeti egységnek meg kell tennie minden szükséges intézkedést e fejezet megfelelő alkalmazásának a biztosítása érdekében, az érintett tagállam pedig felruházza az e fejezetben említett összes feladat ellátásához szükséges hatáskörrel.

(4) A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak azon természetes, illetve jogi személyek szankcionálására, akik/ameklyek elmulasztják az e fejezetből fakadó kötelezettségeik teljesítését.

86. cikk

Jelentések

(1) A tagállamok a vizsgálati időszakot követő január 1-je előtt részletes jelentést küldenek a Bizottságnak e fejezet alkalmazásáról.

(2) A tagállamok és a Bizottság rendszeres véleménycserét folytatnak e fejezet alkalmazásáról.

87. cikk

Információhoz való hozzáférés és a Bizottság által végzett vizsgálatok

(1) A Bizottság tisztviselői a vonatkozó nemzeti jognak megfelelően jogosultak hozzáférni minden, akár az e fejezet alapján szervezett vizsgálat céljából, akár azt követően kiállított dokumentumhoz és a tárolt adatokhoz, ideértve az adatfeldolgozó rendszerekben tárolt adatokat is. Kérésre ezeket az adatokat megfelelő adathordozó eszközön rendelkezésre kell bocsátani.

(2) A 80. cikkben említett vizsgálatokat a tagállamok tisztviselői hajtják végre. A Bizottság tisztviselői részt vehetnek az említett vizsgálatokban. Ők maguk nem gyakorolhatják a nemzeti tisztviselőkre ruházott vizsgálati hatásköröket, azonban a tagállamok tisztviselőivel azonos jog illeti meg őket az adott helyiségekbe való bejutás és az érintett dokumentumokhoz való hozzáférés tekintetében.

(3) A 83. cikk alapján végzett vizsgálatok esetében a megkereső tagállam tisztviselői a megkeresett tagállam hozzájárulásával jelen lehetnek a megkeresett tagállamban folyó vizsgálatnál, és az említett tagállam tisztviselőivel azonos jog illeti meg őket az adott helyiségekbe való bejutás és az érintett dokumentumokhoz való hozzáférés tekintetében.

A megkereső tagállamnak a megkeresett tagállamban folyó vizsgálatok elvégzésekor jelen lévő tisztviselőinek bármikor tudniuk kell igazolni hivatalos minőségüket. A vizsgálatokat minden esetben a megkeresett tagállam tisztviselői hajtják végre.

(4) A 883/2013/EU, Euratom és a 2185/96/EK, Euratom rendelet rendelkezéseinek sérelme nélkül, abban az esetben, ha a büntetőeljárásra vonatkozó nemzeti rendelkezések bizonyos eljárásokat a nemzeti jog által külön kijelölt tisztviselők számára tartanak fenn, ezekben az eljárásokban sem a Bizottság tisztviselői, sem a tagállam (3) bekezdésben említett tisztviselői nem vehetnek részt. Semmilyen körülmények között nem vehetnek részt különösen a személyek otthonában a tagállam büntetőjoga szerint végzett házkutatásokban, és a személyeknek az érintett tagállam büntetőjoga szerint történő hivatalos kihallgatásában. Az ezek nyomán szerzett információkhoz azonban hozzáférhetnek.

88. cikk

Bizottsági hatáskörök

A Bizottság szükség esetén végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az e fejezetnek az egységes alkalmazására irányuló rendelkezéseket, különösen a következőkkel kapcsolatban:

- a 80. cikkben említett vizsgálat végrehajtása, ami a vállalkozások kiválasztását, a vizsgálat mértékét és ütemtervét illeti;
- a kereskedelmi dokumentumok megőrzése, a megőrzendő dokumentumok vagy a nyilvántartandó adatok típusai;
- a 83. cikk (1) bekezdésében említett közös intézkedések végrehajtása és koordinálása;
- a kérelmek tartalmára, formájára és benyújtásának módjára vonatkozó részletek és előírások, az értesítés tartalma, formája és módja, az e fejezet keretében szükséges információk benyújtása és cseréje;
- az e rendelet keretében szükséges információk közzétételének feltételei és módja vagy azok Bizottság általi terjesztésére vagy a tagállamok illetékes hatóságainak rendelkezésre bocsátására vonatkozó konkrét szabályok és feltételek;
- a 85. cikkben említett külön szervezeti egység hatáskörei;
- a 86. cikkben említett jelentések tartalma.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

IV. FEJEZET

Az ellenőrzésekre és a szankciókra vonatkozó egyéb rendelkezések

89. cikk

Forgalombahozatali szabályokhoz kapcsolódó egyéb ellenőrzések és szankciók

(1) A tagállamok intézkedéseket tesznek annak biztosítására, hogy azok a(z) 1308/2013/EU rendelet 119. cikkének (1) bekezdésében említett termékek, amelyek címkézése nem felel meg az említett rendeletben foglaltaknak, ne kerüljenek forgalomba, illetve hogy az ilyen termékeket kivonják a forgalomból.

(2) A Bizottság által esetlegesen elfogadott különös rendelkezések sérelme nélkül a(z) 1308/2013/EU rendelet 189. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott termékeknek az Unióba történő behozatalát ellenőrzéseknek kell alávetni annak megállapítására, hogy teljesülnek-e az említett cikk (1) bekezdésében foglalt feltételek.

(3) A tagállamok kockázatelemzésen alapuló ellenőrzéseket hajtanak végre annak ellenőrzésére, hogy a(z) 1308/2013/EU rendelet I. mellékletében említett termékek megfelelnek-e a(z) 1308/2013/EU rendelet II. része II. címe I. fejezetének I. szakaszában meghatározott szabályoknak, és adott esetben igazgatási szankciókat alkalmaznak.

(4) A borágazatra vonatkozó, a 64. cikk alapján elfogadott jogi aktusok sérelme nélkül, a borágazatra vonatkozó uniós szabályok megsértése esetén a tagállamok arányos, hatékony és visszatartó erejű igazgatási szankciókat alkalmaznak. E szankciók azonban nem alkalmazandók a 64. cikk (2) bekezdésének a)–d) pontjában meghatározott esetekben, valamint akkor, ha a meg nem felelés csekély mértékű.

(5) Az uniós pénzügyi eszközöknek, valamint az uniós borok identitásának, származásának és minőségének védelme érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon az alábbiakra vonatkozóan:

- a) a csalások felderítése érdekében az izotóp adatok analitikai adatbankjának létrehozása, amelynek alapját a tagállamok által gyűjtött minták képezik;
- b) az ellenőrző szervekre és a köztük megvalósuló kölcsönös segítségnyújtásra vonatkozó szabályok;
- c) a tagállamok megállapításainak közös felhasználására vonatkozó szabályok.

(6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja a következőket:

- a) a tagállami adatbankokra és az izotóp adatok – amelyek segítséget nyújthatnak a csalások felderítésében – analitikai adatbankjára vonatkozó eljárások;
- b) az ellenőrző hatóságok és szervek közötti együttműködésre és segítségnyújtásra vonatkozó eljárások;
- c) a (3) bekezdésben említett kötelezettség tekintetében a forgalmazási előírásoknak való megfelelés ellenőrzésének elvégzésére vonatkozó szabályok, az ellenőrzések elvégzéséért felelős hatóságokra vonatkozó szabályok, továbbá az ellenőrzések tartalmára, gyakoriságára, valamint a forgalmazás azon szakaszára vonatkozó szabályok, amelyben a szóban forgó ellenőrzéseket el kell végezni.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

90. cikk

Az eredetmegjelölésekkel, a földrajzi jelzésekkel és az oltalom alatt álló hagyományos kifejezésekkel kapcsolatos ellenőrzések

(1) A tagállamok megteszik az ahhoz szükséges lépéseket, hogy megszüntessék a(z) 1308/2013/EU rendeletben említett, oltalom alatt álló eredetmegjelölések, oltalom alatt álló földrajzi jelzések és oltalom alatt álló hagyományos kifejezések jogszerűtlen használatát.

(2) A tagállamok kijelölik azt az illetékes hatóságot, amely felelős a(z) 1308/2013/EU rendelet 2. része II. címé I. fejezetének II. szakaszában meghatározott kötelezettségek tekintetében az ellenőrzések elvégzéséért a 882/2004/EK európai

parlamentari és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 4. cikkében foglalt kritériumoknak megfelelően, és biztosítják, hogy bármely olyan gazdasági szereplő jogosult legyen az ellenőrzési rendszerben való részvétellel, amely megfelel az említett kötelezettségeknek.

(3) Az Unión belül a termékleírásnak való megfelelés éves ellenőrzését a bor készítése során, valamint kiszérése közben vagy után a (2) bekezdésben említett illetékes hatóság, vagy a 882/2004/EK rendelet 2. cikke második albekezdésének 5. pontja szerinti, az ugyanazon rendelet 5. cikkében megállapított kritériumoknak megfelelően terméktanúsító szervként eljáró egy vagy több ellenőrző szerv biztosítja.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja a következőket:

- a) a tagállamok által a Bizottsággal közlendő információk;
- b) a termékleírásnak való megfelelés ellenőrzéséért felelős hatóságra vonatkozó szabályok, beleértve azt az esetet is, ha a földrajzi terület harmadik országban van;
- c) a tagállamok által az oltalom alatt álló eredetmegjelölések, az oltalom alatt álló földrajzi jelzések és az oltalom alatt álló hagyományos kifejezések jogszerűtlen használatának megakadályozása érdekében végrehajtandó intézkedések;
- d) a tagállamok által elvégzendő ellenőrzések és vizsgálatok, beleértve a laboratóriumi vizsgálatokat is.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

VI. CÍM

KÖLCSÖNÖS MEGFELELTETÉS

I. FEJEZET

Hatály

91. cikk

Általános elv

(1) Ha a 92. cikkben említett kedvezményezett nem felel meg a kölcsönös megfeleltetésre vonatkozóan a 93. cikkben megállapított szabályoknak, a szóban forgó kedvezményezettel szemben igazgatási szankciót kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben említett igazgatási szankciót csak akkor kell alkalmazni, ha a meg nem felelés az érintett kedvezményezettnek közvetlenül felróható cselekmény vagy mulasztás eredménye, és ha a következő további feltételek közül egy vagy mindkettő teljesül:

- a) a meg nem felelés a kedvezményezett mezőgazdasági tevékenységéhez kapcsolódik;
- b) az érintett terület a kedvezményezett mezőgazdasági üzeméhez tartozik.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 882/2004/EK rendelete (2004.

Az erdőterületek tekintetében azonban nem alkalmazandó ez a szankció, amennyiben az érintett területre nem igényeltek támogatást a(z) 1305/2013/EU rendelet 21. cikke (1) bekezdése a) pontjának, valamint 30. és 34. cikkének megfelelően.

(3) E cím alkalmazásában a következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

- a) „mezőgazdasági üzem”: valamennyi termelőegység és terület, amelyet a 92. cikkben említett kedvezményezett kezel, és amely ugyanazon tagállam területén helyezkedik el;
- b) „követelmény”: a II. mellékletben említett uniós jogszabályokban foglalt minden egyes kötelező gazdálkodási követelmény egy adott jogi aktuson belül, amely lényegében eltér ugyanazon jogi aktus egyéb követelményeitől.

92. cikk

Az érintett kedvezményezettek

A 91. cikk a(z) 1307/2013/EU rendelet szerinti közvetlen kifizetésben, a(z) 1308/2013/EU rendelet 46. és 47. cikke szerinti kifizetésekben, valamint a(z) 1305/2013/EU rendelet 21. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja, 28–31. cikke, 33. és 34. cikke szerinti éves támogatásban részesülő kedvezményezettekre alkalmazandó.

A 91. cikk nem alkalmazandó azonban a(z) 1307/2013/EU rendelet V. címében említett mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben részt vevő kedvezményezettekre. A fenti cikkben meghatározott szankció nem alkalmazandó továbbá a(z) 1305/2013/EU rendelet 28. cikkének (9) bekezdésében említett támogatásra.

93. cikk

A kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó szabályok

(1) A kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó szabályok tartalmazzák a II. mellékletben szereplő, az uniós jog keretében tartozó, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeket, valamint a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó, nemzeti szintű előírásokat, és azok a következő területekre terjednek ki:

- a) a környezet, az éghajlatváltozás és a földterület jó mezőgazdasági állapota;
- b) köz-, állat- és növényegészségügy,
- c) állatjólét.

(2) A II. mellékletben említett jogi aktusokat a hatályos változatnak, irányelvek esetében pedig a tagállamok általi végrehajtásnak megfelelően kell alkalmazni.

(3) Emellett a kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó szabályoknak a 2015. és a 2016. év tekintetében tartalmazniuk kell az állandó legelő fenntartását is. Azok a tagállamok, amelyek 2004. január 1-jén az Unió tagállamai voltak, biztosítják, hogy a 2003. évre vonatkozó területalapotú támogatás iránti kérelem

benyújtására előírt időpontban állandó legelőként hasznosított földterületek – meghatározott korlátok között – továbbra is állandó legelők maradjanak. Azok a tagállamok, amelyek 2004-ben váltak az Unió tagállamává, biztosítják, hogy a 2004. május 1-jén állandó legelőként hasznosított földterületek – meghatározott korlátok között – továbbra is állandó legelők maradjanak. Bulgária és Románia biztosítja, hogy a 2007. január 1-jén állandó legelőként hasznosított földterületek – meghatározott korlátok között – továbbra is állandó legelők maradjanak. Horvátország biztosítja, hogy a 2013. július 1-jén állandó legelőként hasznosított földterületek – meghatározott korlátok között – továbbra is állandó legelők maradjanak.

Az első albekezdés nem alkalmazandó az erdősisítésre szánt, állandó legelőként hasznosított földterületek esetében, amennyiben az ilyen erdőtelepítés összeegyeztethető a környezettel, valamint kivételt képeznek a karácsonyfa-ültetvények és a gyorsan növekvő fajok rövid távú telepítése.

(4) A (3) bekezdés figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az állandó legelő fenntartására vonatkozó szabályokról, különösen annak biztosítására, hogy a mezőgazdasági termelők szintjén intézkedésekre kerüljön sor az állandó legelő fenntartása céljából, beleértve a területek állandó legelővé való átalakítására vonatkozó egyéni kötelezettséget is, amennyiben megállapítást nyer, hogy az állandó legelőként hasznosított földterület aránya csökken.

Egyrészt a tagállamoknak, másrészt pedig az egyes mezőgazdasági termelőknek az állandó legelő fenntartásával kapcsolatos kötelezettségei megfelelő teljesítésének biztosítása céljából a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a fenntartandó állandó legelő és mezőgazdasági földterület arányának meghatározására vonatkozó feltételek és módszerek megállapítására vonatkozóan.

(5) A (3) és (4) bekezdés alkalmazásában az „állandó legelő” az 1120/2009/EK rendelet eredeti változata 2. cikkének c) pontjában meghatározott állandó legelő.

94. cikk

A földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotához kapcsolódó tagállami kötelezettségek

A tagállamok biztosítják valamennyi mezőgazdasági terület – köztük a termelésből kivont földterületek – jó mezőgazdasági és környezeti állapotának fenntartását. A tagállamok a II. melléklet alapján meghatározzák a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozóan a kedvezményezettek által betartandó, nemzeti vagy regionális szintű minimális előírásokat, figyelembe véve az érintett területek olyan egyedi sajátosságait, mint a talaj- és az éghajlati viszonyok, a meglévő gazdálkodási rendszerek, a földhasználat, a vetésforgó, a gazdálkodási gyakorlat és a gazdaságok szerkezete.

A tagállamok nem határozhatnak meg olyan minimumkövetelményeket, amelyek nem szerepelnek a II. mellékletben.

95. cikk

A kedvezményezettek tájékoztatása

A tagállamok, adott esetben elektronikus úton, ellátják az érintett kedvezményezetteket a mezőgazdasági üzem szintjén teljesítendő követelmények és előírások jegyzékével, és az azokra vonatkozó egyértelmű és pontos információkkal.

II. FEJEZET

A kölcsönös megfeleltetéssel összefüggő kontrollrendszerek és igazgatási szankciók

96. cikk

A kölcsönös megfeleltetés ellenőrzése

(1) A tagállamok adott esetben az V. cím II. fejezetében meghatározott integrált rendszert és mindenekelőtt a 68. cikk (1) bekezdésének a), b), d), e) és f) pontját alkalmazzák.

A tagállamok igénybe vehetik meglévő igazgatási és kontrollrendszereiket a kölcsönös megfeleltetés szabályainak való megfelelés biztosítása céljából.

E rendszereknek, és különösen a 2008/71/EK tanácsi irányelvvel⁽¹⁾, valamint az 1760/2000/EK rendelettel és a 21/2004/EK rendelettel összhangban az állatok azonosítására és nyilvántartására létrehozott rendszernek kompatibilisnek kell lennie az e rendelet V. címének II. fejezetében említett integrált rendszerrel.

(2) A szóban forgó követelményektől, előírásoktól, jogi aktusoktól és kölcsönös megfeleltetési területektől függően a tagállamok dönthetnek úgy, hogy adminisztratív ellenőrzéseket végeznek, különösen ha azokat a vonatkozó követelményre, előírásra, jogi aktusra vagy kölcsönös megfeleltetési területre alkalmazandó kontrollrendszer már előírta.

(3) A tagállamok helyszíni ellenőrzést végeznek annak ellenőrzésére, hogy az egyes kedvezményezettek betartják-e az e címben megállapított kötelezettségeket.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogad el az e címben említett kötelezettségek betartásának vizsgálatára szolgáló ellenőrzések végrehajtására vonatkozóan, olyan szabályokat is beleértve, amelyek lehetővé teszik, hogy a kockázatelemzés figyelembe vegye a következő tényezőket:

- a) a mezőgazdasági termelő részvétele az e rendelet III. címében meghatározott mezőgazdasági tanácsadó rendszerben;
- b) a mezőgazdasági termelő részvétele egy tanúsítási rendszerben, amennyiben az magában foglalja az érintett követelményeket és előírásokat.

⁽¹⁾ A Tanács 2008/71/EK irányelve (2008. július 15.) a sertések azonosításáról és nyilvántartásáról (HL L 213., 2008.8.8., 31. o.).

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

97. cikk

Az igazgatási szankció alkalmazása

(1) A 91. cikkben meghatározott igazgatási szankciót akkor kell kiszabni, ha egy adott naptári évben (a továbbiakban: az érintett naptári év) bármikor nem teljesülnek a kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó szabályok, és ez a meg nem felelés közvetlenül az érintett naptári évben támogatási kérelmet vagy kifizetési kérelmet benyújtó mezőgazdasági termelőnek róható fel.

Az első albekezdés értelemszerűen alkalmazandó azokra a kedvezményezettek, akikről megállapítják, hogy a szerkezetátalakítási és átállási támogatási programból nyújtott első kifizetés naptári évét követő év január 1-jétől számított három éven belül vagy a(z) 1308/2013/EU rendeletben említett zöldszüreti támogatási programból nyújtott kifizetés naptári évét követő év január 1-jétől számított egy év (a továbbiakban: az érintett naptári évek) során bármikor nem tartották be a kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó szabályokat.

(2) Azokban az esetekben, ha az érintett naptári évben vagy években a földet átruházzák, szintén az (1) bekezdést kell alkalmazni, ha az érintett meg nem felelés olyan cselekmény vagy mulasztás eredménye, amely közvetlenül annak a személynek róható fel, akinek a földterületet átruházták, vagy aki azt átruházta. Az első mondatától eltérve, ha az a személy, akinek a cselekmény vagy mulasztás közvetlenül felróható, az érintett naptári évben vagy években támogatási kérelmet vagy kifizetési kérelmet nyújtott be, az igazgatási szankciót az e személynek nyújtott vagy nyújtandó, a 92. cikkben említett kifizetések teljes összegére kell kiszabni.

E bekezdés alkalmazásában az „átruházás” olyan ügylet, amelynek révén a mezőgazdasági földterület többé nem áll az átruházó rendelkezésére.

(3) Az (1) bekezdés ellenére és a 101. cikk értelmében elfogadandó szabályok alapján a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzanak igazgatási szankciót, amennyiben annak összege kedvezményezettenként és naptári évenként legfeljebb 100 EUR lenne.

Amennyiben egy tagállam úgy határoz, hogy igénybe veszi az első albekezdésben meghatározott lehetőséget, akkor az illetékes hatóság a következő évben a kedvezményezettek egy mintájára vonatkozóan megteszi az annak ellenőrzéséhez szükséges intézkedéseket, hogy a kedvezményezett orvosolta-e az előírások megsértését. A ténymegállapításról és az előírások megsértését orvosoló intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettségről értesíteni kell a kedvezményezettet.

(4) Az igazgatási szankció kiszabása nem befolyásolja azon kifizetések jogszerűségét és szabályszerűségét, amelyekre az vonatkozik.

98. cikk

Az igazgatási szankció alkalmazása Bulgária, Horvátország és Románia esetében

Bulgária és Románia esetében az állatjólét területére vonatkozó, a II. mellékletben említett, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeket illetően a 91. cikkben említett igazgatási szankciókat legkésőbb 2016. január 1-jétől kell alkalmazni.

Horvátország esetében a II. mellékletben említett, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeket (SMR) illetően a 91. cikkben említett szankciókat az alábbi ütemezés szerint kell alkalmazni:

- a) 2014. január 1-jétől: SMR 1–SMR 3 és SMR 6–SMR 8;
- b) 2016. január 1-jétől: SMR 4, SMR 5, SMR 9 és SMR 10;
- c) 2018. január 1-jétől: SMR 11–SMR 13.

99. cikk

Az igazgatási szankció összegének kiszámítása

(1) A 91. cikkben meghatározott igazgatási szankciót az érintett kedvezményezettnek a ténymegállapítás szerinti naptári évben benyújtott vagy benyújtandó támogatási kérelmei tekintetében nyújtott vagy nyújtandó, 92. cikk szerinti kifizetések teljes összegének csökkentése vagy a támogatásból való kizárása révén kell alkalmazni.

A támogatáscsökkentésre, illetve a támogatás köréből való kizárásra vonatkozó számítások során figyelembe kell venni a meg nem felelés súlyosságát, mértékét, továbbá tartós, illetve ismétlődő jellegét, valamint a (2), (3) és (4) bekezdésben megállapított kritériumokat.

(2) A gondatlanságból eredő meg nem felelés esetén a támogatáscsökkentés mértéke nem haladhatja meg az 5 %-ot, ismételt meg nem felelés esetén pedig a 15 %-ot.

A tagállamok előzetes figyelmeztető rendszert hozhatnak létre a meg nem felelés olyan eseteire vonatkozóan, amelyek kisebb súlyosságuk, kisebb mértékük vagy rövidebb időtartamuk miatt – kellően indokolt esetben – nem eredményeznek támogatáscsökkentést, illetve a támogatás köréből való kizárást. Amennyiben egy tagállam úgy dönt, hogy él ezzel a lehetőséggel, az illetékes hatóság előzetes figyelmeztetést küld a kedvezményezettnek, amelyben értesíti a kedvezményezettet a szabálytalanságról és arról, hogy köteles orvosolni a helyzetet. Amennyiben egy következő ellenőrzés során azt állapítják meg, hogy a kedvezményezett nem orvosolta az előírások megsértését, visszamenőleges hatállyal alkalmazni kell a támogatás első albekezdés szerinti csökkentését.

A meg nem felelés azon esetei azonban, amelyek közvetlen veszélyt jelentenek a köz- vagy állategészségügy szempontjából, mindig támogatáscsökkentést, illetve a támogatás köréből való kizárást vonnak maguk után.

A tagállamok a mezőgazdasági tanácsadó rendszerhez való hozzáférés terén elsőbbséget biztosíthatnak azon kedvezményezetteknek, akik első alkalommal kaptak előzetes figyelmeztetést.

(3) Szándékos meg nem felelés esetén a támogatáscsökkentés mértéke nem lehet kisebb 20 %-nál, és a támogatáscsökkentés egy vagy több naptári évig is alkalmazható, valamint az érintett mezőgazdasági termelő akár teljesen ki is zárható egy vagy több támogatási rendszer köréből.

(4) Mindenesetre a támogatáscsökkentés, illetve a támogatás köréből való kizárás teljes összege egy adott naptári évre vonatkozóan nem haladhatja meg az (1) bekezdés első albekezdésében említett teljes összeget.

100. cikk

A kölcsönös megfeleltetés rendszeréből eredő összegek

A tagállamok a 99. cikkben említett támogatáscsökkentések, illetve a támogatás köréből való kizárások alkalmazásából származó összegekből 25 %-ot tarthatnak vissza.

101. cikk

Az igazgatási szankciók alkalmazásával és kiszámításával kapcsolatos bizottsági hatáskörök

(1) Annak biztosítása érdekében, hogy a pénzeszközöknek a jogosult kedvezményezettek közötti felosztása szabályos legyen, és hogy a kölcsönös megfeleltetés végrehajtására hatékony, következetes és hátrányos megkülönböztetéstől mentes módon kerüljön sor, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakra vonatkozóan:

- a) a kölcsönös megfeleltetés előírásainak megsértése miatti, a 99. cikkben említett igazgatási szankciók kiszámításához szükséges egységes alap megállapítása, figyelembe véve a költségvetési fejelem miatt alkalmazott csökkentéseket is;
- b) a kölcsönös megfeleltetés előírásainak megsértése miatti igazgatási szankciók kiszámításának és alkalmazásának feltételei, többek között az érintett kedvezményezettnek közvetlenül felróható meg nem felelés esetében.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részletes eljárási és technikai szabályokat állapít meg a 97–99. cikkben említett igazgatási szankcióknak – többek között a személyek csoportjából álló, a(z) 1305/2013/EU rendelet 28. és 29. cikke szerinti kedvezményezettek tekintetében való – kiszámítására és alkalmazására vonatkozóan.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

VII. CÍM

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

Kommunikáció

102. cikk

Információközlés

(1) Az ágazati rendeletekben megállapított rendelkezésekben előírtakon túl, a tagállamok megküldik a Bizottságnak az alábbi információkat, nyilatkozatokat és dokumentumokat:

- a) az akkreditált kifizető ügynökségekre és az akkreditált koordináló szervekre vonatkozóan:

- i. az akkreditációs okirat;
  - ii. megbízatásuk (akkreditált kifizető ügynökség vagy akkreditált koordináló szerv);
  - iii. adott esetben az akkreditáció visszavonása;
- b) a tanúsító szervekre vonatkozóan:
- i. nevük;
  - ii. címük;
- c) az alapok által finanszírozott műveletekhez kapcsolódó intézkedésekre vonatkozóan:
- i. az akkreditált kifizető ügynökség vagy az akkreditált koordináló szerv által aláírt kiadásigazoló nyilatkozatok – amelyek egyúttal kifizetési kérelmek is –, kiegészítve a szükséges információkkal;
  - ii. az EMGA-t illetően a pénzügyi igények becslése, az EMVA-t illetően pedig az év folyamán benyújtandó kiadásigazoló nyilatkozatok becsléseinek frissítése, valamint a következő pénzügyi évre vonatkozó becsült kiadásokat tartalmazó igazoló nyilatkozatok;
  - iii. a vezetőségi nyilatkozat és az akkreditált kifizető ügynökségek éves elszámolásai;
  - iv. az ütemtervvel és az ágazatspecifikus jogszabályokban meghatározott részletes rendelkezésekkel összhangban elvégzett összes rendelkezésre álló audit és ellenőrzés eredményének évenkénti összefoglalója.

Az akkreditált kifizető ügynökségek EMVA-kiadásokról készített éves elszámolásait az egyes programok szintjén kell benyújtani.

(2) A tagállamok részletesen tájékoztatják a Bizottságot a 94. cikkben említett, a jó mezőgazdasági és környezeti állapot végrehajtása céljából tett intézkedésekről és a III. címbe említett mezőgazdasági tanácsadó rendszer részleteiről.

(3) A tagállamok rendszeresen tájékoztatják a Bizottságot az V. cím II. fejezetében említett integrált rendszer alkalmazásáról. A Bizottság e témakörben véleménycserét szervez a tagállamokkal.

103. cikk

Az információk bizalmas kezelése

(1) A tagállamok és a Bizottság megtesz minden szükséges intézkedést a rendelet végrehajtása során végzett ellenőrzések, illetve a számlaelszámolás keretében közölt vagy kapott információ bizalmas kezelésének biztosítása érdekében.

Az említett információra a 2185/96/Euratom, EK rendelet 8. cikkében meghatározott szabályok alkalmazandók.

(2) A jogi eljárásokra vonatkozó nemzeti rendelkezések sérelme nélkül, az V. cím III. fejezetében előírt vizsgálat során szerzett információ szakmai titoktartás tárgyát képezi. Az ilyen információ kizárólag azokkal a személyekkel közölhető, akiknek – a tagállamokban vagy az Unió intézményeiben teljesítendő feladataikból kifolyólag – e feladataik ellátásához az adott információra szükségük van.

104. cikk

Bizottsági hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogadhat el a következőkkel kapcsolatban:

- a) a Bizottság részére történő továbbítás, illetve rendelkezésre bocsátás módja, tartalma, gyakorisága, határideje és részletes szabályai az alábbiak esetében:
  - i. a kiadásigazoló nyilatkozatok, a becsült kiadások és azok frissítései, beleértve a címzett bevételeket is;
  - ii. vezetőségi nyilatkozatok és a kifizető ügynökségek éves elszámolásai, valamint valamennyi elvégzett, rendelkezésre álló audit és kontrolleredményei;
  - iii. az elszámolások tanúsításáról szóló jelentések;
  - iv. az akkreditált kifizető ügynökségek, az akkreditált koordináló szervek és a tanúsító szervek neve és adatai;
  - v. az alapokból finanszírozott kiadások elszámolásának és kifizetésének részletes szabályai;
  - vi. a tagállamok által a vidékfejlesztési műveletek és programok keretében végrehajtott pénzügyi kiigazításokról szóló értesítések és a tagállamok által szabálytalanságok nyomán kezdeményezett visszafizettetési eljárásokról szóló összefoglaló jelentések;
  - vii. az 58. cikknek megfelelően hozott intézkedésekkel kapcsolatos információk.

b) a Bizottság és a tagállamok közötti információ- és dokumentumcsere részletes szabályai és az információs rendszerek megvalósítása, beleértve az e rendszerek által feldolgozandó adatok jellegét, formátumát és tartalmát, valamint a megfelelő adattárolási szabályokat is;

c) a tagállamok által a Bizottsághoz eljuttatandó információk, dokumentumok, statisztikák és jelentések, valamint ezen értesítések határideje és módja.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

II. FEJEZET

Az euro használata

105. cikk

Általános elvek

(1) A vidékfejlesztési programok elfogadásáról szóló bizottsági határozatokban szereplő pénzüsszegeket, a Bizottság lekötött és kifizetett pénzüsszegeit, továbbá az igazolt vagy tanúsított kiadások, valamint a tagállamok kiadásigazoló nyilatkozatainak pénzüsszegeit euróban kell kifejezni és folyósítani.

(2) Az ágazati mezőgazdasági jogszabályokban meghatározott árakat és összegeket euróban kell kifejezni.

Az említett összegeket az euroövezeti tagállamok esetében euróban, az euroövezeten kívüli tagállamok esetében pedig az adott tagállam nemzeti valutájában kell kifizetni vagy beszedni.

106. cikk

Árfolyam és meghatározó ügyleti tény

(1) A 105. cikk (2) bekezdésében említett árakat és összegeket az euroövezeten kívüli tagállamok esetében átváltási árfolyam használatával kell átváltani nemzeti valutára.

(2) Az árfolyamra vonatkozó meghatározó ügyleti tény:

a) a harmadik országokkal folytatott kereskedelemben beszedett vagy kifizetett összegek esetében a behozatali vagy kiviteli vámeljárással befejezése;

b) az összes többi esetben az a tény, amely által a művelet gazdasági célja megvalósul.

(3) Amennyiben egy, a(z) 1307/2013/EU rendeletben előírt közvetlen kifizetést az eurótól eltérő pénznemben folyósítanak a kedvezményezett részére, a tagállamok a támogatás euróban kifejezett összegét az Európai Központi Bank által azon év október 1-jét megelőzően megállapított utolsó árfolyamon váltják át nemzeti valutára, amely évre a támogatást megítélték.

Az első albekezdéstől eltérve, a tagállamok kellően indokolt esetben határozhatnak úgy, hogy az átváltást az Európai Központi Bank által azon év október 1-jét megelőzően megállapított utolsó havi átlagárfolyam alapján hajtják végre, amely évre a támogatást megítélték. Az e megoldást választó tagállamok az adott év december 1-jét megelőzően megállapítják és közzéteszik az említett átlagárfolyamot.

(4) Az EMGA-t illetően az euroövezeten kívüli tagállamok a kiadásigazoló nyilatkozatok elkészítésekor ugyanazt az átváltási árfolyamot alkalmazzák, amelyet e fejezet rendelkezéseivel összhangban a kedvezményezetteknek történő kifizetések folyósításakor vagy bevételek beszedésekor alkalmaztak.

(5) A (2) bekezdésben említett meghatározó ügyleti tény pontosítása, illetve a piacszerzésre vagy a szóban forgó összegre jellemző sajátos okból kifolyólag történő meghatározása céljából a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az említett meghatározó ügyleti tényekre és

az alkalmazandó árfolyamra vonatkozó szabályokról. A konkrét ügyleti tény az alábbi kritériumok figyelembevételével kell meghatározni:

a) az átváltási árfolyam kiigazításainak mihamarabbi tényleges alkalmazhatósága;

b) a piacszerzés keretében végzett hasonló tevékenységeket meghatározó ügyleti tények hasonlósága;

c) a piacszerzéssel kapcsolatos árakra és összegekre vonatkozó meghatározó ügyleti tények koherenciája;

d) a megfelelő átváltási árfolyamok alkalmazására vonatkozó ellenőrzések megvalósíthatósága és hatékonysága.

(6) Annak elkerülésére, hogy az euroövezeten kívüli tagállamok más átváltási árfolyammal számoljanak egyrészt a bevételeknek, illetve a kedvezményezettek számára kifizetett támogatásoknak az eurótól eltérő pénznemben történő elszámolásánál, másrészt a kifizető ügynökségek kiadásigazoló nyilatkozatainak elkészítésekor, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a kiadásigazoló nyilatkozatok elkészítésekor, illetőleg a közraktározási műveleteknek a kifizető ügynökség elszámolásaiban való nyilvántartásakor alkalmazandó átváltási árfolyamra vonatkozó szabályok megállapítására vonatkozóan.

107. cikk

Védintézkedések és eltérések

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén intézkedéseket fogadhat el az uniós jogszabályok alkalmazásának védelme érdekében, ha a nemzeti valutával kapcsolatos kivételes pénzügyi gyakorlat veszélyeztetheti azt. Ezek a végrehajtási jogi aktusok szükség esetén – és kizárólag a szigorúan szükséges időtartamra – eltérhetnek a hatályos rendelkezésektől.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

Az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a tagállamokat haladéktalanul értesíteni kell az első albekezdésben említett intézkedésekről.

(2) Abban az esetben, ha valamely nemzeti valutával kapcsolatos kivételes pénzügyi gyakorlat veszélyeztetheti az uniós jogszabályok alkalmazását, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, eltérve ettől a szakasztól, különösen az alábbi esetekben:

a) ha valamely ország a megszokottól eltérő átváltási módszereket, például több eltérő átváltási árfolyamot alkalmaz, vagy bartermegállapodásokat működtet;

b) ha valamely országok pénznemeit a hivatalos devizapiacokon nem jegyzik, vagy ha az ilyen valuták árfolyammozgásainak torzító hatásuk lehet a kereskedelemre.

108. cikk

Az euro használata az euroövezeten kívüli tagállamokban

(1) Abban az esetben, ha valamely euroövezeten kívüli tagállam olyan döntést hoz, amelynek értelmében az ágazati mezőgazdasági jogszabályokból eredő kiadásokat nem saját nemzeti valutájában, hanem euróban fizeti ki, a tagállam intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy az euro használata ne jelentsen rendszeres előnyt a nemzeti pénznem használatához képest.

(2) A tagállam a tervezett intézkedésekről azok hatálybalépését megelőzően értesíti a Bizottságot. Az intézkedések nem léptethetők hatályba mindaddig, amíg a Bizottság azokat el nem fogadta.

III. FEJEZET

Jelentéstétel és értékelés

109. cikk

Éves pénzügyi jelentés

A költségvetési évet követő minden év szeptember végéig a Bizottság pénzügyi jelentést készít az alapok előző pénzügyi év folyamán történt irányításáról, és benyújtja azt az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

110. cikk

A KAP monitoringja és értékelése

(1) Közös monitoring- és értékelési keretet kell kidolgozni a KAP, és különösen a következők teljesítményének mérése céljából:

- a) a(z) 1307/2013/EU rendeletben meghatározott közvetlen kifizetések;
- b) a(z) 1308/2013/EU rendeletben meghatározott piaci intézkedések;
- c) a(z) 1305/2013/EU rendeletben meghatározott vidékfejlesztési intézkedések, és
- d) e rendelet rendelkezései.

A Bizottság elvégzi e szakpolitikai intézkedések monitoringját az első albekezdésben említett rendeletekben megállapított szabályoknak megfelelően benyújtott tagállami jelentések alapján. A Bizottság többéves értékelési tervet dolgoz ki, amelynek értelmében elvégzi az egyedi intézkedések rendszeres időközönkénti értékelését.

A hatékony teljesítménymérés biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az említett keret tartalmára és kialakítására vonatkozóan.

(2) Az (1) bekezdésben említett KAP-intézkedések hatékonyságát a következő célkitűzésekkel összefüggésben kell mérni:

- a) fenntartható élelmiszer-termelés, középpontban a mezőgazdasági termelők jövedelmével, a mezőgazdaság termelékenységével és az árstabilitással;

b) a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és az éghajlatváltozással összefüggő fellépések, középpontban az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásával, a biológiai sokféleséggel, a talaj- és vízgazdálkodással;

c) kiegyensúlyozott területi fejlődés, középpontban a vidéki foglalkoztatással, a növekedés előmozdításával és a szegénység visszaszorításával a vidéki területeken.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az első albekezdésben említett célkitűzésekhez kapcsolódó konkrét mutatókat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

A mutatóknak kapcsolódniuk kell a szakpolitika szerkezetéhez és céljaihoz, és lehetővé kell tenniük a szakpolitika terén elért eredményeknek, az intézkedés eredményességének és hatékonyságának felmérését a kitűzött célokhoz mérten.

(3) A monitoring- és értékelési keretnek tükröznie kell a KAP szerkezetét az alábbi módon:

- a) a(z) 1307/2013/EU rendeletben meghatározott közvetlen kifizetések, a(z) 1308/2013/EU rendeletben meghatározott piaci intézkedések és e rendelet rendelkezései tekintetében a Bizottság a tagállamok által az e rendeletekben megállapított szabályokkal összhangban tett jelentések alapján elvégzi ezen intézkedések monitoringját. A Bizottság többéves értékelési tervet dolgoz ki, amelynek értelmében a Bizottság felelőssége mellett el kell végezni az egyedi intézkedések rendszeres időközönkénti értékelését. Az értékeléseket kellő időben, független értékelő szervezeteknek kell elvégezni;
- b) a vidékfejlesztési szakpolitikai beavatkozások monitoringját és értékelését a(z) 1305/2013/EU rendelet 67–79. cikkének megfelelően kell elvégezni.

A Bizottság gondoskodik arról, hogy az (1) bekezdésben említett valamennyi KAP-eszköz együttes hatásának mérésére és értékelésére a (2) bekezdésben említett közös célokkal összevetve kerüljön sor. A KAP hozzájárulását a közös céljai megvalósításához a közös hatásmutatók alapján, az egyedi célok tekintetében pedig az eredménymutatók alapján kell mérni és értékelni. A KAP-ra vonatkozó értékelésekben – beleértve a vidékfejlesztési programok értékeléseit is – nyújtott bizonyítékok, valamint egyéb vonatkozó információforrások alapján a Bizottság jelentéseket készít valamennyi KAP-eszköz együttes teljesítményének méréséről és értékeléséről.

(4) A tagállamok a Bizottság rendelkezésére bocsátanak minden, az érintett intézkedések monitoringjához és értékeléséhez szükséges információt. Ezen információknak – a lehetséges mértékben – olyan megbízható adatforrásokra kell épülniük, mint például a mezőgazdasági számviteli információs hálózat és az Eurostat.

A Bizottság figyelembe veszi az adatigényeket és a lehetséges adatforrások közötti szinergiákat, különösen – adott esetben – statisztikai célú felhasználhatóságukat.

A Bizottság – figyelemmel arra is, hogy el kell kerülni az indokolatlan adminisztratív terheket – végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza a tagállamok által nyújtandó információkra, valamint az adatigényekre és a lehetséges adatforrások közötti szinergiákra vonatkozó szabályokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(5) A Bizottság 2018. december 31-ig benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az e cikk végrehajtásáról szóló első jelentést, beleértve a KAP teljesítményéről kapott első eredményeket is. A KAP teljesítményének értékelését magában foglaló második jelentést 2021. december 31-ig kell benyújtani.

IV. FEJEZET

Átláthatóság

111. cikk

A kedvezményezettek közzététele

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az alapokból származó támogatások kedvezményezettjeinek adatai évente utólag közzétételre kerüljenek. A közzétételnek tartalmaznia kell:

- a) az e rendelet 112. cikke első bekezdésének sérelme nélkül a kedvezményezett nevét, az alábbiak szerint:
  - i. a családi nevet és az utónevet, amennyiben a kedvezményezett természetes személy;
  - ii. a bejegyzés szerinti teljes hivatalos nevet, amennyiben a kedvezményezett jogi személy, és az érintett tagállam jogszabályai szerint önálló jogi személyiséggel rendelkezik;
  - iii. a társulás bejegyzés szerinti, illetve egyéb, hivatalosan elismert teljes nevét, amennyiben a kedvezményezett önálló jogi személyiséggel nem rendelkező társulás;
- b) a kedvezményezett lakóhelye vagy bejegyzési helye szerinti települést, és – adott esetben – a postai irányítószámot, illetve annak a települést azonosító részét;
- c) az adott pénzügyi évben az egyes kedvezményezettek által kapott összegeket, az alapokból finanszírozott intézkedések mindegyike tekintetében;
- d) a valamelyik alaptól finanszírozott, a c) pont szerinti kifizetés alapjául szolgáló intézkedések jellegét és leírását.

Az első albekezdésben említett információkat tagállamonként egyetlen weboldalon kell közzétenni. Az információknak az eredeti közzététel időpontjától számítva két évig kell elérhetőnek lenniük.

(2) Az EMVA-ból finanszírozott intézkedésekhez kapcsolódó – az (1) bekezdés első albekezdésének c) pontjában említett – kifizetések esetében a közpénzből származó teljes finanszírozási összeget – vagyis mind az uniós, mind a tagállami hozzájárulást – közzé kell tenni.

112. cikk

Küszöbérték

A tagállamok – az e rendelet 111. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjától eltérve – a következő esetekben nem teszik közzé a kedvezményezett nevét:

- a) a(z) 1307/2013/EU rendelet V. címében meghatározott mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszert létrehozó tagállamok esetében, ha a kedvezményezett által egy adott évben kapott támogatás összege nem haladja meg a tagállam által az említett rendelet 63. cikke (1) bekezdésének második albekezdésével vagy 63. cikke (2) bekezdésének második albekezdésével összhangban meghatározott összeget;
- b) a(z) 1307/2013/EU rendelet V. címében meghatározott mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszert létrehozó tagállamok esetében, ha a kedvezményezett által egy adott évben kapott támogatás összege nem haladja meg az 1 250 EUR-t.

Amennyiben az első albekezdés a) pontja alkalmazandó, a tagállam által a(z) 1307/2013/EU rendelet 63. cikkével összhangban meghatározott, és a Bizottsághoz ugyanazon rendelettel összhangban bejelentett összegeket a Bizottság a 114. cikk értelmében elfogadott szabályoknak megfelelően közzéteszi.

E cikk első bekezdésének alkalmazása esetén a tagállamok közzéteszik a 111. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b), c) és d) pontjában említett információkat, a kedvezményezettet pedig kóddal azonosítják. A kód formátumáról a tagállamok döntenek.

113. cikk

A kedvezményezettek tájékoztatása

A tagállamok tájékoztatják a kedvezményezetteket arról, hogy adataik a 111. cikknek megfelelően közzétételre kerülnek, és hogy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából uniós és tagállami pénzügyi auditáló és vizsgálati szervek feldolgozhatják azokat.

A 95/46/EK irányelv követelményeinek megfelelően minden olyan esetben, amikor személyes adatokról van szó, a tagállamok tájékoztatják a kedvezményezetteket az adatvédelmi szabályok alapján őket megillető jogokról és a szóban forgó jogok gyakorlására vonatkozó eljárásokról.

114. cikk

Bizottsági hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat határoz meg a következők vonatkozásában:

- a) a 111. és a 112. cikkben meghatározott közzététel formája és ezen belül az intézkedések egyenként történő bemutatásának módja, továbbá a közzététel ütemezése;
- b) a 113. cikk egységes alkalmazása;

c) a Bizottság és a tagállamok közötti együttműködés.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 116. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

VIII. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

115. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A 8., 20., 40., 46., 50., 53., 57., 62., 63., 64., 65., 66., 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 és 120. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.

(2) A Bizottság az e rendelet hatálybalépését követő hétéves időtartamra szóló felhatalmazást kap a 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 és 120. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal a hétéves időtartam vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács legkésőbb az adott időszak vége előtt három hónappal nem emel kifogást a meghosszabbítás ellen.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 és 120. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon vagy a határozatban megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(5) A 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 és 120. cikk alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Ezen időtartam az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére két hónappal meghosszabbodik.

116. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot a Mezőgazdasági Alapok Bizottsága elnevezésű bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottság.

A 15, 58, 62, 63, 64, 65, 66, 75, 77, 78, 89, 90, 96, 101 és 104. cikk alkalmazásában, a közvetlen kifizetésekkel, a vidékfejlesztéssel és/vagy a közös piacszerkezéssel kapcsolatos kérdések tekintetében a Bizottságot az e rendelet által létrehozott Mezőgazdasági Alapok Bizottsága, a(z) 1307/2013/EU rendelet által létrehozott, a közvetlen kifizetésekkel foglalkozó bizottság, a(z) 1305/2013/EU rendelet által létrehozott Vidékfejlesztési Bizottság és/vagy a(z) 1308/2013/EU rendelet által létrehozott, a mezőgazdasági piacok közös szervezésével foglalkozó bizottság segíti. Ezek a bizottságok a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságok.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottság a 8. cikkben említett jogi aktusok esetében nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdését kell alkalmazni.

117. cikk

A személyes adatok feldolgozása és védelme

(1) A tagállamok és a Bizottság kizárólag az e rendelet szerinti – és ezen belül is a II. cím II. fejezetében, a III. címben, a IV. cím III. és IV. fejezetében, az V. és VI. címben, valamint a VII. cím III. fejezetében megállapított – irányítási, kontroll-, audit-, valamint monitoring- és értékelési kötelezettségeik teljesítésének céljára, illetve statisztikai célra gyűjthetnek személyes adatokat, amelyeket csak az e célokkal összeegyeztethető módon dolgozhatnak fel.

(2) Amennyiben a VII. cím III. fejezete szerinti monitoring és értékelés céljára, illetve statisztikai célra dolgoznak fel személyes adatokat, azokat anonimá kell tenni, és csak összesített formában szabad feldolgozni.

(3) A személyes adatokat a 95/46/EK irányelvben és a 45/2001/EK rendeletben foglalt szabályoknak megfelelően kell feldolgozni. A személyes adatok tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak az adatok gyűjtése vagy további feldolgozása céljainak eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé, figyelembe véve az alkalmazandó nemzeti és uniós jogban megállapított minimális adatmegőrzési időtartamokat.

(4) A tagállamok tájékoztatják az érintetteket, hogy nemzeti és uniós szervek az (1) bekezdésnek megfelelően feldolgozhatják személyes adataikat, és arról is, hogy e tekintetben megilletik őket a 95/46/EK irányelv és a 45/2001/EK rendelet adatvédelmi szabályaiban megállapított jogok.

(5) E cikk a 111–114. cikk rendelkezéseinek függvénye.

118. cikk

A végrehajtás szintje

A tagállamok felelőssége a programok végrehajtása és az e rendelet értelmében rájuk háruló feladatok elvégzése az általuk megfelelőnek ítélt szinten, az adott tagállam intézményi, jogi és pénzügyi kereteinek megfelelően, és tiszteletben tartva e rendelet rendelkezéseit és más vonatkozó uniós szabályokat.

119. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) A 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, a 1290/2005/EK és a 485/2008/EK rendelet hatályát veszti.

Az 1290/2005/EK rendelet 31. cikkét és a vonatkozó végrehajtási szabályokat azonban 2014. december 31-ig továbbra is alkalmazni kell.

(2) A hatályon kívül helyezett rendeletekre való hivatkozásokat e rendeletre való hivatkozásként kell értelmezni, a III. mellékletben található megfelelési táblázattal összhangban.

120. cikk

Átmeneti intézkedések

A 118. cikkben említett, hatályon kívül helyezett rendeletekben előírt rendelkezésekről az e rendelet által bevezetett

rendeletekre történő zökkenőmentes átmenet biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 115. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azon esetekre vonatkozóan, amelyekben az e rendeletben előírt szabályokat illetően eltérések vagy kiegészítések engedélyezhetők.

121. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

(1) Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ez a rendelet 2014. január 1-jétől alkalmazandó.

(2) A következő rendelkezéseket azonban az alábbiak szerint kell alkalmazni:

- a) a 7., 8., 16., 25., 26. és 43. cikket 2013. október 16-tól;
- b) a 18. és 40. cikket a 2013. október 16-tól kezdődően felmerült kiadások esetében;
- c) az 52. cikket 2015. január 1-jétől.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 17-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
V. JUKNA

I. MELLÉKLET

AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS MÉRSÉKLÉSÉVEL ÉS AZ AHHOZ VALÓ ALKALMAZKODÁSSAL, A BIOLÓGIAI SOKFÉLESGGEL, VALAMINT A VÍZVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK A 12. CIKK (3) BEKEZDÉSÉNEK D) PONTJÁBAN FOGLALTAK SZERINT

Az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás:

- tájékoztatás az éghajlatváltozásnak az adott régiókban várható hatásairól és azoknak a vonatkozó gazdálkodási gyakorlatoknak az előrelátható hatásairól, amelyek üvegházhatású gázok kibocsátásával járnak; tájékoztatás a mezőgazdasági ágazat hozzájárulásáról az éghajlatváltozás mérsékléséhez javított gazdálkodási és agráreredészeti gyakorlat révén, valamint a gazdaságokban megvalósuló, megújuló energiával kapcsolatos projekteken és a gazdaságok energiatermelőképességének növelésén keresztül.
- Információk, amelyek segítik a mezőgazdasági termelőket annak megtervezésében, hogy hogyan fektethetnek be a legjobban a gazdaságuk „éghajlatbiztossá” tételébe, illetve hogy ehhez mely uniós pénzeszközöket vehetik igénybe; ezek az információk továbbá különösen a mezőgazdasági területeknek az éghajlati ingadozásokhoz és hosszabb távú változásokhoz való alkalmazkodására, illetve arra vonatkoznak, hogy milyen gyakorlati agronómiai intézkedések meghozatalával lehet növelni a mezőgazdasági rendszerek áradásokkal és aszályokkal szembeni ellenálló képességét, valamint arra vonatkozó információk, hogy hogyan lehet javítani és optimalizálni a talaj szénkészletét.

Biológiai sokféleség:

- Információk a biológia sokféleség, illetve az agrár-ökoszisztémák ellenálló képessége és a kockázatok eloszlása közötti pozitív korrelációra, valamint a monokultúrák és a termés kártevők és szélsőséges időjárási jelenségek miatti megsemmisülésének/károsodásának való kitettsége közötti összefüggésre vonatkozóan.
- Információ arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet megelőzni az idegenhonos özőnfajok elterjedését, és hogy ez miért fontos az ökoszisztéma hatékony működése és éghajlat-változással szembeni ellenálló képessége szempontjából, beleértve a felszámolási programok finanszírozásához való hozzáférésre vonatkozó információkat, amennyiben ez többletköltségekkel jár.

Vízvédelem:

- Információk a fenntartható, alacsony volumenű öntözési rendszerekről, illetve az esővízzel táplált rendszerek alkalmazásának optimalizálásáról, a hatékony vízhasználat előmozdítása érdekében.
- A mezőgazdasági célú vízhasználat csökkentésére vonatkozó információk – beleértve a növényfaj megválasztását –, a talaj humusztartalmának a vízmegtartó képesség javítása érdekében történő javítására vonatkozó információk, és az öntözési szükségletek csökkentésére vonatkozó információk.

Általános szempontok

- A bevált gyakorlatok cseréje, képzés és kapacitásépítés (az e melléklet fent említett, az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással, a biológiai sokféleséggel, valamint a vízvédelemmel kapcsolatos részére vonatkozik).

II. MELLÉKLET

A KÖLCSÖNÖS MEGFELELTETÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK A 93. CIKK ALAPJÁN

SMR: Jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmény (statutory management requirement)

GAEC: A földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó előírások (Standards for good agricultural and environmental condition of land)

Terület	Fő téma	Követelmények és előírások		
Környezet, éghajlatváltozás és a földterület jó mezőgazdasági állapota	Víz	SMR 1	A Tanács 1991. december 12-i 91/676/EGK irányelve a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről (HL L 375., 1991.12.31., 1. o., magyar nyelvű különkiadás, 15. fejezet, 2. kötet, 68. o.)	4. és 5. cikk
		GAEC 1	A vízfolyások mentén védelmi sávok kialakítása ⁽¹⁾	
		GAEC 2	Amennyiben a víz öntözési célú felhasználása engedélyköteles, a vonatkozó engedélyezési eljárások betartása	
		GAEC 3	A felszín alatti vizek szennyezés elleni védelme: a felszín alatti vizekbe való közvetlen kibocsátás tilalma és a felszín alatti vizeknek a 80/68/EGK irányelv mellékletének az érvényessége utolsó napján hatályos változatában felsorolt veszélyes anyagok talajra történő kibocsátása és a talajon keresztül való átszivárgása révén okozott közvetett szennyezésének megelőzésére vonatkozó intézkedések, amennyiben ezek mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódnak	
	Talaj és szénkészlet	GAEC 4	Minimális talajborítás	
		GAEC 5	Termőhely-specifikus minimális földgazdálkodás az erózió korlátozására	
		GAEC 6	A talaj szervesanyag-tartalmának fenntartása megfelelő gyakorlatok révén, beleértve a tarlóégetés tilalmát, kivéve ha erre növény-egészségügyi okokból kerül sor ⁽²⁾	
	Biológiai sokféleség	SMR 2	Az Európai Parlament és a Tanács 2009. november 30-i 2009/147/EK irányelve a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.)	3. cikk (1) bekezdés, 3. cikk (2) bekezdés b) pont, 4. cikk (1), (2) és (4) bekezdés
		SMR 3	A Tanács 1992. május 21-i 92/43/EGK irányelve a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o., magyar nyelvű különkiadás, 15. fejezet, 2. kötet, 102. o.)	6. cikk (1) és (2) bekezdés
	A táj jellegzetessége, a megőrzés minimális szintje	GAEC 7	A táj jellegzetességeinek megőrzése, beleértve adott esetben a sövényeket, a tavakat, az árkokat, a fasorokat, a facsoportokat, a szórványfákat, a táblaszegélyeket és a teraszokat, továbbá ideértve a sövényeknek és a fáknek a madarak költési és fiókanevelési időszakában történő kivágásának tilalmát, és alternatív lehetőségként az idegenhonos özönnövények megjelenésének megakadályozására irányuló lehetséges intézkedéseket	
Közegészségügy, állat- és növényegészségügy	Élelmiszerbiztonság	SMR 4	Az Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendelete az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o., magyar nyelvű különkiadás, 15. fejezet, 6. kötet, 463. o.)	14. és 15. cikk, 17. cikk (1) bekezdés ⁽³⁾ , 18., 19. és 20. cikk

Terület	Fő téma	Követelmények és előírások		
		SMR 5	A Tanács 1996. április 29-i 96/22/EK irányelve az egyes hormon- vagy tiroosztatikus hatású anyagoknak és a β -agonistáknak az állattenyésztésben történő felhasználására vonatkozó tilalomról, valamint a 81/602/EGK, 88/146/EGK és 88/299/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 125., 1996.5.23., 3. o., magyar nyelvű különkiadás, 3. fejezet, 19. kötet, 64. o.)	3. cikk a), b), d) és e) pont, 4., 5. és 7. cikk
	Az állatok azonosítása és nyilvántartása	SMR 6	A Tanács 2008. július 15-i 2008/71/EK irányelve a sertések azonosításáról és nyilvántartásáról (HL L 213., 2005.8.8., 31. o.)	3., 4. és 5. cikk
SMR 7		Az Európai Parlament és a Tanács 2000. július 17-i 1760/2000/EK rendelete a szarvasmarhafélék azonosítási és nyilvántartási rendszerének létrehozásáról, továbbá a marhahús és marhahústermékek címkézéséről, valamint a 820/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről, valamint a 820/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 204., 2000.8.11., 1. o., magyar nyelvű különkiadás, 3. fejezet, 30. kötet, 248. o.)	4. és 7. cikk	
SMR 8		A Tanács 2003. december 17-i 21/2004/EK rendelete a juh- és kecskefélék azonosítási és nyilvántartási rendszerének létrehozásáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet, továbbá a 92/102/EGK és a 64/432/EGK irányelv módosításáról (HL L 5., 2004.1.9., 8. o., magyar nyelvű különkiadás, 3. fejezet, 42. kötet, 56. o.)	3., 4. és 5. cikk	
	Állatbetegségek	SMR 9	Az Európai Parlament és a Tanács 2001. május 22-i 999/2001/EK rendelete egyes fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzésére, az ellenük való védekezésre és a felszámolásukra vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 147., 2001.5.31., 1. o., magyar nyelvű különkiadás, 3. fejezet, 32. kötet, 289. o.)	7., 11., 12., 13. és 15. cikk
	Növényvédő szerek	SMR 10	Az Európai Parlament és a Tanács 2009. október 21-i 1107/2009/EK rendelete a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.)	55. cikk első és második mondat
Állatjólét	Állatjólét	SMR 11	A Tanács 2008. december 18-i 2008/119/EK irányelve a borjak védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról (HL L 10., 2009.1.15., 7. o.)	3. és 4. cikk
		SMR 12	A Tanács 2008. december 18-i 2008/120/EK irányelve a sertések védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról (HL L 47., 2009.2.18., 5. o.)	3. és 4. cikk
		SMR 13	A Tanács 1998. július 20-i 98/58/EK irányelve a tenyésztés céljából tartott állatok védelméről (HL L 221., 1998.8.8., 23. o., magyar nyelvű különkiadás, 3. fejezet, 23. kötet, 316. o.)	4. cikk

(¹) A jó mezőgazdasági és környezeti állapot szerinti védelmi sávoknak mind a 91/676/EGK irányelv 3. cikkének (2) bekezdése alapján kijelölt érzékeny területeken, mind azokon kívül tiszteletben kell tartaniuk legalább a 91/676/EGK irányelv II. melléklete A. 4. pontjában említett, a vízfolyások közelében lévő mezőgazdasági területekre történő trágyakijuttatás feltételeire vonatkozó követelményeket, amelyeket a 91/676/EGK irányelv 5. cikkének (4) bekezdése alapján meghatározott tagállami cselekvési programokkal összhangban kell alkalmazni.

(²) A követelményt a tarlóégetés általános tilalmára lehet korlátozni, de a tagállamok dönthetnek úgy is, hogy további követelményeket írnak elő.

(³) Különösen az alábbiak által végrehajtvá:

- a 470/2009/EK rendelet 14. cikke és a 37/2010/EU rendelet melléklete;
- 852/2004/EK rendelet: 4. cikk (1) bekezdés, valamint I. melléklet A. rész [II. 4. (g), h), j)], 5. (f), h)], 6.; III. 8. (a), b), d), e)], 9. (a), c)];
- 853/2004/EK rendelet: 3. cikk (1) bekezdés és III. melléklet IX. szakasz 1. fejezet [I. 1. b), c), d), e); I. 2. a) (i., ii., iii.), b) (i., ii.), c); I. 3.; I. 4.; I. 5.; II. A. 1., 2., 3., 4.; II. B. 1. (a), d)], 2., 4. (a), b)], III. melléklet X. szakasz 1. fejezet 1.];
- 183/2005/EK rendelet: 5. cikk (1) bekezdés és I. melléklet A. rész (I. 4. e), g); II. 2. a), b), e)], 5. cikk (5) bekezdés és III. melléklet (1., 2.), 5. cikk (6) bekezdés; és
- 396/2005/EK rendelet: 18. cikk.

III. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

1. A 352/78/EGK rendelet

A 352/78/EGK rendelet	Ez a rendelet
1. cikk	43. cikk (1) bekezdés e) pont
2. cikk	43. cikk (2) bekezdés
3. cikk	46. cikk (1) bekezdés
4. cikk	—
5. cikk	—
6. cikk	—

2. A 2799/98/EK rendelet

A 2799/98/EK rendelet	Ez a rendelet
1. cikk	—
2. cikk	105. cikk (2) bekezdés és 106. cikk
3. cikk	106. cikk
4. cikk	—
5. cikk	—
6. cikk	—
7. cikk	107. cikk
8. cikk	108. cikk
9. cikk	—
10. cikk	—
11. cikk	—

3. A 814/2000/EK rendelet

A 814/2000/EK rendelet	Ez a rendelet
1. cikk	45. cikk (1) bekezdés
2. cikk	45. cikk (2) bekezdés
3. cikk	—
4. cikk	—
5. cikk	—
6. cikk	—
7. cikk	—
8. cikk	45. cikk (5) bekezdés
9. cikk	—
10. cikk	45. cikk (4) bekezdés és 116. cikk
11. cikk	—

4. Az 1290/2005/EK rendelet

Az 1290/2005/EK rendelet	Ez a rendelet
1. cikk	1. cikk
2. cikk	3. cikk
3. cikk	4. cikk
4. cikk	5. cikk
5. cikk	6. cikk
6. cikk	7. cikk
7. cikk	9. cikk
8. cikk	102. cikk
9. cikk	58. cikk
10. cikk	10. cikk
11. cikk	11. cikk
12. cikk	16. cikk
13. cikk	19. cikk
14. cikk	17. cikk
15. cikk	18. cikk
16. cikk	40. cikk
17. cikk	41. cikk (1) bekezdés
17a. cikk	41. cikk (2) bekezdés
18. cikk	24. cikk
19. cikk	27. cikk
20. cikk	28. cikk
21. cikk	29. cikk
22. cikk	32. cikk
23. cikk	33. cikk
24. cikk	34. cikk
25. cikk	35. cikk
26. cikk	36. cikk
27. cikk	41. cikk (1) bekezdés
27a. cikk	41. cikk (2) bekezdés
28. cikk	37. cikk
29. cikk	38. cikk
30. cikk	51. cikk
31. cikk	52. cikk
32. cikk	54. és 55. cikk
33. cikk	54. és 56. cikk
34. cikk	43. cikk

Az 1290/2005/EK rendelet	Ez a rendelet
35. cikk	—
36. cikk	48. cikk
37. cikk	47. cikk
38. cikk	—
39. cikk	—
40. cikk	—
41. cikk	116. cikk
42. cikk	—
43. cikk	109. cikk
44. cikk	103. cikk
44a. cikk	113. cikk (1) bekezdés
45. cikk	105. cikk (1) bekezdés és 106. cikk (3) és (4) bekezdés
46. cikk	—
47. cikk	119. cikk
48. cikk	120. cikk
49. cikk	121. cikk

5. A 485/2008/EK rendelet

A 485/2008/EK rendelet	Ez a rendelet
1. cikk	79. cikk.
2. cikk	80. cikk
3. cikk	81. cikk
4. cikk	—
5. cikk	82. cikk (1), (2) és (3) bekezdés
6. cikk	82. cikk (4) bekezdés
7. cikk	83. cikk
8. cikk	103. cikk (2) bekezdés
9. cikk	86. cikk
10. cikk	84. cikk
11. cikk	85. cikk
12. cikk	106. cikk (3) bekezdés
13. cikk	—
14. cikk	—
15. cikk	87. cikk
16. cikk	—
17. cikk	—

Az Európai Parlament és a Tanács közös nyilatkozata a kölcsönös megfeleltetésről

A Tanács és az Európai Parlament felkéri a Bizottságot, hogy kísérje figyelemmel a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK irányelv és a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2009. október 21-i 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv átültetését és azok tagállamok általi végrehajtását, továbbá hogy miután valamennyi tagállam végrehajtotta az említett irányelveket, és megállapításra kerültek a mezőgazdasági termelőkre közvetlenül alkalmazandó kötelezettségek, adott esetben terjesszen elő olyan jogalkotási javaslatot, amely úgy módosítja ezt a rendeletet, hogy az említett irányelvek megfelelő részei beépüljenek a kölcsönös megfeleltetés rendszerébe.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1307/2013/EU RENDELETE

(2013. december 17.)

a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 42. cikkére és 43. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel az 1979. évi csatlakozási okmányra és különösen az ahhoz csatolt, a gyapotra vonatkozó 4. jegyzőkönyv (6) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel a Számvevőszék véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽³⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽⁴⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának szóló, „A KAP jövője 2020-ig: az élelmezési, a természetes erőforrásokat érintő és a területi kihívások kezelése” című bizottsági közlemény potenciális kihívásokat, célokat és irányvonalakat vázolt fel a közös agrárpolitika (a továbbiakban: a KAP) 2013 utáni időszakára vonatkozóan. A közleményről folytatott vita fényében a KAP-ot 2014. január 1-jével kezdődő hatállyal meg kell reformálni. A reformnak ki kell terjednie a KAP valamennyi fő eszközére, beleértve a 73/2009/EK tanácsi rendeletet is ⁽⁵⁾. A reform hatókörére tekintettel helyénvaló a 73/2009/EK rendeletet hatályon kívül helyezni és

új szöveggel felváltani. A reform keretében továbbá indokolt a vonatkozó rendelkezéseket ésszerűsíteni és egyszerűsíteni.

- (2) A KAP reformjának egyik fő célkitűzése és a vele szemben támasztott egyik kulcsfontosságú követelmény az adminisztratív terhek csökkentése. Ezt határozottan figyelembe kell venni a közvetlen támogatási rendszer vonatkozó rendelkezéseinek kidolgozásakor.
- (3) Ennek a rendeletnek tartalmaznia kell a mezőgazdasági termelőknek szóló uniós támogatás kifizetésével kapcsolatos minden alapvető elemet, valamint rögzítenie kell a támogatáshoz való hozzáférésre vonatkozó, ezekhez az alapvető elemekhez elválaszthatatlanul kapcsolódó feltételeket.
- (4) Egyértelművé kell tenni, hogy az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ és az annak értelmében elfogadott rendelkezések alkalmazandók az e rendeletben meghatározott intézkedésekre is. A KAP-pal kapcsolatos többi jogi eszközzel való összhang biztosítása érdekében egyes, jelenleg a 73/2009/EK rendeletben szereplő szabályokat most az 1306/2013/EU rendelet állapítja meg, különös tekintettel a közvetlen kifizetésekre vonatkozó rendelkezések szerinti kötelezettségek teljesítését biztosító szabályokra, többek között az ellenőrzések és a kötelezettségek teljesítésének elmulasztása esetén alkalmazandó közigazgatási intézkedések és közigazgatási szankciók, a kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó szabályok, így a kötelező gazdálkodási követelményekre és a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírások, az érintett intézkedésekre vonatkozó monitoring és értékelés, valamint az előlegek kifizetésével és a jogosulatlan kifizetések visszatérítésével kapcsolatos szabályok tekintetében.
- (5) E rendelet bizonyos nem alapvető rendelkezéseinek kiegészítése vagy módosítása érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.

⁽¹⁾ 2012. március 8-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL C 191., 2012.6.29., 116. o. és HL C 44., 2013.2.15., 159. o.

⁽³⁾ HL C 225., 2012.7.27., 174. o.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament 2013. november 20-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé)

⁽⁵⁾ A Tanács 73/2009/EK rendelete (2009. január 19.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 30., 2009.1.31., 16. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács az 1306/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és nyomon követéséről és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, 814/2000/EK, 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendeletek taályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 549. oldalát).

- (6) Ennek a rendeletnek tartalmaznia kell a hatálya alá tartozó, a közvetlen kifizetések révén megvalósuló támogatási rendszerek jegyzékét. A támogatási rendszerekkel kapcsolatos olyan új jogszabályok figyelembevétele érdekében, amelyek e rendelet hatálybalépését követően kerülhetnek elfogadásra, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az említett jegyzék módosítása tekintetében.
- (7) A jogbiztonság érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el azon keret létrehozása tekintetében, amelyen belül a tagállamoknak meg kell határozniuk egyrészt a mezőgazdasági termelők által teljesítendő azon kritériumokat, amelyek alapján megfelelhetnek a mezőgazdasági terület legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartására vonatkozó követelménynek, másrészt a természetes módon legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartott mezőgazdasági területeken elvégzendő minimumtevékenységeket, harmadrészt pedig a gyep és egyéb egyévi takarmánynövény túlsúlyának, valamint az állandó gyepterület és az állandó legelők (a továbbiakban: az állandó gyepterület) vonatkozásában a helyi honos gyakorlat meghatározását.
- (8) Annak biztosítására, hogy a KAP finanszírozására szánt összegek összhangban legyenek az 1306/2013/EU rendelet 16. cikkének (1) bekezdésében említett éves felső összeghatárokkal, a közvetlen kifizetések szintjét az említett rendelet 25. cikkében foglaltak szerint bármely naptári évben ki kell igazítani. Ennek érdekében, hogy a rendelet révén megvalósuljon a támogatásoknak a kistermelői és a nagytermelői kedvezményezett közötti kiegyensúlyozottabb elosztása, a közvetlen kifizetések kiigazítására csak a mezőgazdasági termelőknek nyújtott olyan támogatások esetében kerülhet sor, amelyek az adott naptári évben meghaladják a 2 000 EUR-t. Figyelembe véve a Bulgária, Horvátország és Románia esetében az összes közvetlen kifizetésre vonatkozó fokozatos bevezetési mechanizmus alkalmazásának keretében a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen kifizetések szintjét, a pénzügyi feyelem ezen eszközét Bulgária és Románia esetében csak 2016. január 1-jétől, Horvátország esetében pedig csak 2022. január 1-jétől kell alkalmazni. A pénzügyi feyelem ezen eszköze és egyes más rendelkezések tekintetében egyedi szabályokat kell megállapítani a jogi személyekre, vagy természetes vagy jogi személyek csoportjára vonatkozóan – amennyiben a nemzeti jog a jogi személyek egyes tagjai számára a mezőgazdasági üzem vezetőjének jogállásával rendelkező mezőgazdasági termelőkével hasonló jogokat biztosít és hasonló kötelezettségeket ír elő –, hogy ezzel is meg lehessen erősíteni a mezőgazdasági struktúrákat és ösztönözni lehessen az érintett jogi személyek vagy csoportok létrejöttét.
- (9) Ennek érdekében, hogy biztosítani lehessen a közvetlen kifizetések kiigazításának helyes, a pénzügyi feyelemre tekintettel történő alkalmazását, a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a pénzügyi feyelem következtében a tagállamok által a mezőgazdasági termelőkre alkalmazandó csökkentések kiszámítási alapjára vonatkozó szabályok tekintetében.
- (10) A mezőgazdasági termelők részére meghatározott különböző támogatási rendszerek alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatok azt mutatják, hogy számos esetben olyan természetes vagy jogi személyek részesültek támogatásban, akiknek vagy amelyeknek az üzleti tevékenysége nem vagy csak kis mértékben volt mezőgazdasági tevékenység. A támogatás célirányosabbá tétele érdekében a tagállamoknak tartózkodniuk kell attól, hogy közvetlen támogatásban részesítsenek bizonyos természetes és jogi személyeket, kivéve, ha e személyek igazolni tudják, hogy tevékenységük nem csak kis mértékben mezőgazdasági tevékenység. A tagállamok részére lehetővé kell tenni, hogy ne nyújtsanak közvetlen támogatást olyan természetes vagy jogi személyeknek, akiknek vagy amelyeknek a tevékenysége csak kis mértékben mezőgazdasági tevékenység. A tagállamok részére ugyanakkor lehetővé kell tenni, hogy közvetlen támogatást nyújtsanak a részmunkaidőben dolgozó kisebb mezőgazdasági termelőknek, mivel ezek a mezőgazdasági termelők közvetlenül hozzájárulnak a vidéki területek életképességéhez. A tagállamoknak továbbá tartózkodniuk kell attól, hogy közvetlen támogatásban részesítsenek olyan természetes vagy jogi személyeket, akiknek vagy amelyeknek a mezőgazdasági területe főként természetes módon legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartott terület, és akik vagy amelyek nem folytatnak bizonyos minimális mezőgazdasági tevékenységet.
- (11) A mezőgazdasági termelők jogainak védelme érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el egyrészt az annak megállapítására vonatkozó kritériumok tekintetében, hogy egy mezőgazdasági termelő mezőgazdasági területe mely esetekben minősül főként természetes módon legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartott területnek, másrészt azon kritériumok megállapítása céljából, amelyek alapján meg lehet különböztetni a mezőgazdasági és a nem mezőgazdasági tevékenységből származó bevételeket, és a közvetlen kifizetéseknek a mezőgazdasági tevékenység mértékének vizsgálata szempontjából releváns összegét, valamint azokat a kritériumokat, amelyeket a mezőgazdasági termelőknek teljesíteniük kell ahhoz, hogy bizonyítást nyerjen, hogy nem csak kis mértékben végeznek mezőgazdasági tevékenységet.
- (12) A kisebb összegű támogatások kezelésével járó túlzott igazgatási terhek elkerülése érdekében indokolt, hogy a tagállamok általában ne nyújtsanak közvetlen kifizetéseket abban az esetben, ha az összeg nem éri el a 100 EUR-t, vagy ha egy támogatási kérelem esetében a mezőgazdasági üzem támogatható területe kevesebb, mint egy hektár. Mivel azonban a mezőgazdasági üzemek szerkezete jelentős eltéréseket mutat az egyes tagállamokban, és jelentős mértékben eltérhet a mezőgazdasági üzemek Unióban tapasztalt átlagos szerkezetétől, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy egyedi helyzetüket tükröző alsó küszöbértéket alkalmazzanak. A legkülső régiók és a kisebb égei-tengeri szigetek igen sajátos gazdálkodási szerkezete miatt a tagállamok számára lehetővé kell tenni annak eldöntését, hogy a szóban forgó régiókban kell-e alsó küszöbértéket alkalmazni. Kívánatos továbbá, hogy a tagállamok mezőgazdasági ágazatuk strukturális sajátosságainak figyelembevételével szabadon döntsének arról, hogy az alsó küszöbérték két típusa közül melyiket alkalmazzák. Mivel támogatás nyújtható az úgynevezett „földnélküli” mezőgazdasági üzemmel rendelkező mezőgazdasági termelők számára is, a hektáralapú küszöb alkalmazása ebben az

esetben nem érné el a kívánt hatást. Az ilyen mezőgazdasági termelők esetében ezért a támogatáshoz kapcsolódó minimumösszeget kell alkalmazni. A fokozatosan bevezetésre kerülő közvetlen kifizetésekben részesülő bulgáriai, horvátországi és romániai mezőgazdasági termelőkkel szembeni egyenlő bánásmód biztosítása érdekében az alsó küszöbértéknek az említett tagállamokban a fokozatos bevezetési eljárás végén nyújtandó végső összegeken kell alapulniuk.

- (13) A közvetlen jövedelemtámogatás mezőgazdasági termelők közötti eloszlására jellemző, hogy a támogatások összegének aránytalanul nagy részét viszonylag kis számú nagyobb kedvezményezett kapja. A jövedelem-támogatási célkitűzés hatékony megvalósítása érdekében a nagyobb kedvezményezetteknek – mivel képesek a méretgazdaságosság kihasználására – nincs szükségük a kisebb kedvezményezettekkel megegyező mértékű támogatásra. Ezen túlmenően alkalmazkodási potenciáljuknak köszönhetően a nagyobb kedvezményezettek alacsonyabb támogatási szint mellett is könnyebben működnek. A tagállamoknak ezért legalább 5 %-kal csökkenteniük kell a mezőgazdasági termelőknek nyújtandó alap-támogatás 150 000 EUR feletti részét. Annak érdekében, hogy a magas foglalkoztatási létszámú, nagyméretű mezőgazdasági üzemeket ne éri aránytalan hatások, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy e mechanizmus alkalmazása során figyelembe veszik a fizetett munka intenzitását. Annak érdekében, hogy a támogatási szint említett csökkentése hatékony legyen, nem részesíthetők előnyökben azok a mezőgazdasági termelők, akik mestersegesen olyan feltételeket teremtenek, amelyek lehetőséget adnak számukra ezek hatásainak elkerülésére. A nagy kedvezményezetteknek nyújtott támogatások csökkentéséből származó bevételeknek abban a tagállamban kell maradniuk, amelyben keletkeztek, és azokat uniós támogatásként az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) keretében finanszírozott intézkedésekre kell rendelkezésre bocsátani.
- (14) Minden tagállamra vonatkozóan nettó felső összeghatárt kell megállapítani a mezőgazdasági termelők számára kifizetendő összegek korlátozása érdekében a támogatás-csökkentés alkalmazásánál követően. A 228/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾, valamint a 229/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽²⁾ megfelelően a KAP keretében nyújtott támogatás különös jellemzőinek és annak a ténynek a figyelembevétele érdekében, hogy a szóban forgó közvetlen kifizetésekre nem vonatkozik a támogatáscsökkentés, az érintett tagállamokra vonatkozó nettó felső összeghatár tekintetében nem kell figyelembe venni ezeket a közvetlen kifizetéseket.
- (15) Az odaítélhető közvetlen kifizetések teljes maximális összegeit érintő – többek között a tagállamok által az első és második pillér közötti átcsoportosításokkal és a támogatáscsökkentés alkalmazásával és adott esetben a

támogatások maximalizálásával kapcsolatosan hozandó döntésekből fakadó – változások, valamint mezőgazdasági tevékenység céljára ismét használatba vett, aknamentesített földterületek Horvátország általi bejelentéséből eredő összegek figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az e rendeletben meghatározott nemzeti és nettó felső összeghatárok kiigazítása céljából.

- (16) Egyértelművé kell tenni azt, hogy az ebben a rendeletben szereplő azon rendelkezések, amelyek a tagállamok részéről állami támogatásnak minősülő magatartást idézhetnek elő, ki vannak zárva az állami támogatásra vonatkozó szabályok alkalmazási köréből, mivel e rendelkezések a verseny bármely indokolatlan torzulásának megelőzése érdekében a támogatás nyújtásához megfelelő feltételeket határoznak meg, vagy ilyen feltételek Bizottság általi elfogadását helyezik kilátásba.
- (17) A tagállamok számára vidékfejlesztési politikájuk megerősítése céljából lehetővé kell tenni, hogy a közvetlen kifizetésekre vonatkozó felső összeghatárunknak megfelelő forrásokat csoportosítsanak át a vidékfejlesztési támogatás javára. Célszerű a tagállamok számára is lehetőséget biztosítani arra, hogy a vidékfejlesztési támogatáshoz rendelt forrásaikból átcsoportosítsanak a közvetlen kifizetésekre vonatkozó felső összeghatárunknak megfelelő összegbe. Ezen eszköz hatékonyságának biztosítása érdekében lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy a 2018-as igénylési évtől kezdődő hatállyal felülvizsgálják kezdeti döntésüket, feltéve, hogy ez az ilyen felülvizsgálaton alapuló döntés nem vonja maga után a vidékfejlesztéshez rendelt összegek csökkentését.
- (18) A KAP célkitűzéseinek elérése érdekében szükség lehet a támogatási rendszereknek a változó körülményekhez való hozzáigazítására, szükség esetén akár rövid határidőn belül is. Ezért rendelkezni kell arról, hogy a támogatási rendszereket – különösen a gazdasági fejlemények és a költségvetési helyzet függvényében – felül lehessen vizsgálni, ennek eredményeképpen a kedvezményezettek nem tételezhetik fel, hogy a támogatási feltételek változatlanok maradnak.
- (19) Az Unióhoz 2004. május 1-jén vagy azt követően csatlakozott tagállamok mezőgazdasági termelői a csatlakozási okmányban meghatározott fokozatos bevezetési mechanizmus keretében jutottak közvetlen kifizetésekhez. Bulgária és Románia esetében ez a mechanizmus még 2015-ben is hatályos lesz, Horvátország esetében pedig 2021-ig marad hatályban. Az említett tagállamoknak ezenkívül lehetőségük volt arra, hogy kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetéseket nyújtsanak. Horvátország esetében lehetővé kell tenni, hogy továbbra is nyújthasson ilyen kifizetéseket, Bulgária és Románia esetében pedig azt, hogy az alaptámogatási rendszer kiegészítéseként, a fokozatos bevezetés lezárultáig ilyen kifizetéseket nyújthassanak. Horvátország kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések nyújtására vonatkozó felhatalmazása tekintetében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazása nélkül ⁽³⁾ végrehajtsa jogi aktusokat fogadjon el.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 228/2013/EU rendelete (2013. március 13.) az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról és a 247/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 78., 2013.3.20., 23. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 229/2013/EU rendelete (2013. március 13.) egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb égei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról és az 1405/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 78., 2013.3.20., 41. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.)

- (20) A 2011. évi csatlakozási okmánnyal módosított 73/2009/EK rendelet külön horvátországi aknamentesítési nemzeti tartalékról rendelkezik az aknamentesítésre kerülő és mezőgazdasági tevékenység céljára ismét használatba vett földterületek után odaítélt támogatási jogosultságoknak az ország uniós csatlakozásától számított tízéves időszakban történő finanszírozására. Ezért meg kell határozni a szóban forgó földterületek után az e rendeletben meghatározott támogatási rendszerek alapján nyújtott támogatás finanszírozására fordítandó összegek rögzítésének, valamint a szóban forgó tartalék kezelésének szabályait. A mezőgazdasági tevékenység céljára ismét használatba vett aknamentesített földterületek Horvátország általi bejelentéséből eredő összegek figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el egyes, a Horvátországra alkalmazandó pénzügyi rendelkezések felülvizsgálata tekintetében.
- (21) Annak biztosítása érdekében, hogy a támogatás elosztása az Unió egész területén belül – beleértve a 73/2009/EK rendelet alapján meghatározott egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamokat is – az egyes mezőgazdasági területek között megfelelőbb legyen, az 1782/2003/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ alapján létrehozott, majd a 73/2009/EK rendelet keretében folytatott egységes támogatási rendszert – amelynek eredményeként a korábbi támogatási mechanizmusok a termeléstől független közvetlen kifizetések egységes rendszerében egyesítésre kerültek – egy új, alaptámogatási rendszerrel kell felváltani. A változás eredményeként az említett rendeletek alapján kiosztott támogatási jogosultságok érvényességének elvileg le kell járnia, valamint új jogosultságokat kell kiosztani. Az új jogosultságok e kiosztásának általános szabályként a rendszer alkalmazásának első évében a mezőgazdasági termelő birtokában lévő támogatható hektárszámon kell alapulnia. Azon tagállamok részére azonban, amelyek jelenleg az egységes támogatási rendszert regionális vagy regionális hibrid alapon működtetik, lehetővé kell tenni azt, hogy megtarthassák meglévő támogatási jogosultságaikat. Egy olyan helyzetnek az elkerülése érdekében, ahol egy adott tagállamban a támogatható területek növelése a közvetlen kifizetések hektáronkénti összegének aránytalan csökkenésével jár, és a támogatási szintek közelítésének belső folyamatát érinti, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a támogatási jogosultságok első kiosztása során a támogatási jogosultságok számának megállapítása céljából bizonyos korlátozásokat alkalmazzanak.
- (22) Miután a különböző ágazatok bekerültek az egységes támogatási rendszerbe és a mezőgazdasági termelőknek ezt követően kellő idejük volt az alkalmazkodásra, egyre nehezebbé vált annak megindokolása, hogy a hektáronkénti támogatási szintek között a korábbi referenciák alkalmazásából eredően miért léteznek jelentős egyedi eltérések. Indokolt ezért a tagállamok között a közvetlen jövedelemtámogatást méltányosabban elosztani: ehhez a támogatási szintet jobban el kell választani a korábbi referenciáktól, valamint jobban kell érvényesíteni az átfogó költségvetési összefüggéseket. A közvetlen támogatás kiegyensúlyozottabb elosztásának biztosítása érdekében – a bérszínvonalban és az inputköltségek terén jelentkező különbségek figyelembevétele mellett – a hektáronkénti közvetlen támogatás szintjét fokozatosan ki kell igazítani. Helyénvaló, hogy azok a tagállamok, amelyek esetében a közvetlen kifizetések szintje elmarad az uniós átlag 90 %-ától, a közvetlen kifizetések meglévő szintje és az uniós átlag 90 %-a közötti különbség egyharmadát kipótolják, és ezzel a 2020-as pénzügyi évre valamennyi tagállam elérje a minimumszintet. A támogatási szintek közelítését indokolt arányos mértékben azoknak a tagállamoknak finanszírozni, amelyek közvetlen kifizetéseinek szintje meghaladják az uniós átlagos szintet.
- (23) Ezenkívül általános szabályként minden, egy tagállamon, illetve egy régióon belül 2019-ben aktivált támogatási jogosultságnak egységértékkel kell rendelkeznie. Ugyanakkor annak érdekében, hogy a mezőgazdasági termelőket ebből fakadóan ne érjék zavart okozó pénzügyi következmények, lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy a mezőgazdasági termelők 2019-re vonatkozó támogatási jogosultságai értékének kiszámítása során múltbeli tényezőket is figyelembe vegyenek, feltéve, hogy 2019-ben egyetlen támogatási jogosultság értéke sem alacsonyabb az átlag 60 %-ánál. A tagállamoknak a támogatási szintek közelítését úgy kell finanszírozniuk, hogy – az általuk megállapítandó objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján – csökkentik a támogatási jogosultságok 2019. évi átlagot meghaladó értékét. Ezzel összefüggésben, valamint annak érdekében, hogy egyes mezőgazdasági termelőket ne érjenek elfogadhatatlanul nagy veszteségek, a tagállamok e csökkentést az érintett jogosultságok eredeti értékének 30 %-ára korlátozhatják, abban az esetben is, ha ez a korlátozás nem teszi lehetővé, hogy valamennyi támogatási jogosultság elérje a 2019-re megállapított átlagérték 60 %-át. Azon tagállamok kivételével, amelyek a rendszer végrehajtásának első évétől kezdődően egységérték alkalmazását választják, a támogatások közelítését egyenlő lépésekben kell végrehajtani. Az átlag feletti értékkel bíró támogatási jogosultságok közelítése során figyelembe kell venni a támogatási jogosultságok tekintetében rendelkezésre álló becsült forrásokat is. Azon tagállamok esetében azonban, amelyek a már meglévő támogatási jogosultságaikat fenntartják, és amelyek a 1782/2003/EK rendelet 63. cikkének (3) bekezdésével összhangban már kiválasztották a támogatások közelítésének lépéseit, a közelítési lépéseket kell adott esetben végrehajtani, és valamennyi támogatási jogosultság értékét ki kell igazítani a támogatási jogosultságok rendelkezésre álló becsült források figyelembevétele érdekében.
- (24) Az egységes támogatási rendszer alkalmazása során szerzett tapasztalatok arra engedtek következtetni, hogy célszerű annak egyes elemeit – többek között a nemzeti felső összeghatárok meghatározását – megtartani annak biztosítása érdekében, hogy a támogatások teljes szintje ne lépje túl a mindenkori költségvetési keretet. A tagállamoknak indokolt továbbra is nemzeti tartalékot működtetniük, vagy indokolt lehetővé tenni számukra regionális tartalékok létrehozását. Az ilyen nemzeti vagy regionális tartalékokat mindenekelőtt arra kell használni, hogy

(¹) A Tanács 1782/2003/EK rendelete (2003. szeptember 29.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendelet módosításáról (HL L 270., 2003.10.21., 1. o., magyar nyelvű különkiadás, 3. fejezet, 40. kötet, 269. o.).

megkönnyítsék a fiatal mezőgazdasági termelőknek és a mezőgazdasági tevékenységüket megkezdő mezőgazdasági termelőknek a támogatási rendszerben való részvételét, illetve használatukat lehetővé kell tenni egyes egyéb speciális helyzetek figyelembe vétele érdekében. Célszerű fenntartani a támogatási jogosultságok átruházására és használatára vonatkozó szabályokat.

- (25) A 73/2009/EK rendelet alkalmazása során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a tagállamok nem használták fel teljes mértékben az említett rendeletben megállapított nemzeti felső összeghatárig rendelkezésre álló pénzeszközöket. Noha e rendelet az említett rendelet szerinti rendszerhez képest csökkenti a pénzeszközök fel nem használásának kockázatát, a pénzüsszegek hatékonyabb felhasználásának megkönnyítése érdekében a tagállamok részére lehetővé kell tenni, hogy az alaptámogatási rendszer keretében rendelkezésre álló összegnél nagyobb értékben osszanak ki támogatási jogosultságokat. Ennélfogva indokolt, hogy a tagállamok – bizonyos közös korlátozások mellett, a közvetlen kifizetések nettó felső összeghatárai tekintetében – kiszámíthatóak az alaptámogatási rendszer szerinti felső összeghatárai növeléséhez szükséges összeget.
- (26) Általános szabályként a mezőgazdasági üzem bármely olyan mezőgazdasági területe – ideértve az Unióhoz 2004. május 1-jén csatlakozott, és csatlakozásukkor az egységes területalapú támogatási rendszer alkalmazása mellett döntő tagállamok azon területeit is, amelyek 2003. június 30-án nem voltak jó mezőgazdasági állapotban – amelyet mezőgazdasági tevékenységre használnak, alaptámogatásban részesülhet. Mivel a nem mezőgazdasági tevékenységek hozzájárulhatnak a mezőgazdasági üzemek bevételi forrásainak diverzifikálásához és a vidéki területek életképességéhez, a mezőgazdasági üzem nem mezőgazdasági tevékenységre is használt mezőgazdasági területe támogathatóknak tekintendő, azzal a feltétellel, hogy az adott területet elsődlegesen mezőgazdasági célra használják. Ezen elsődlegesség értékelésére valamennyi tagállamban közös kritériumokat kell alkalmazni. Ezzel összefüggésben és a közvetlen kifizetések célzottabb felhasználásának biztosítása érdekében a tagállamok a jogbiztonság és a jogi egyértelműség érdekében jegyzékbe vehetik azokat a területeket, amelyeket elsősorban nem mezőgazdasági tevékenységre használnak, és amelyek ezért nem támogathatók. Ezen túlmenően, annak érdekében, hogy azok a földterületek, amelyek a területpihentetési kötelezettség eltörlését megelőzően jogosultak voltak területpihentetési jogosultságok aktiválására, a jövőben is támogathatók maradjanak, indokolt előírni, hogy bizonyos erdősírtett területek – beleértve a nemzeti rendszerek keretében az 1698/2005/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ vagy az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ vonatkozó előírásaival összhangban erdősírtett területeket –, valamint bizonyos környezetvédelmi kötelezettségvállalások hatálya alá tartozó területek jogosultak legyenek az alaptámogatásból való részesülésre.

- (27) Egy olyan helyzetnek az elkerülése érdekében, ahol egy adott tagállamban a támogatható területek növelése a közvetlen kifizetések hektáronkénti összegének aránytalan csökkenésével jár, és a támogatási szintek közelítésének belső folyamatát érinti, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a támogatható területek meghatározása során csökkentési együtthatót alkalmazzanak az olyan állandó gyepterületek vonatkozásában, amelyeken a gyeper és az egyéb egygyári takarmánynövények a legeltetési területeken hagyományosan nincsenek túlsúlyban, ugyanakkor természetük a honos helyi gyakorlatok részét képezi.
- (28) A kender tekintetében egyedi intézkedéseket kell megállapítani annak biztosítására, hogy ne rejthessenek tiltott növényeket az alaptámogatásra jogosult növények közé, hátrányosan befolyásolva ezzel a kender piacát. Ezért továbbra is biztosítani kell, hogy támogatás odaítélésére kizárólag olyan terület esetében kerülhessen sor, ahol olyan kenderfajtát vetettek, amelynek pszichotrópanyagtartalma tekintetében meghatározott garanciák állnak rendelkezésre.
- (29) A jogbiztonság biztosítása, valamint az alaptámogatási rendszer alkalmazásából eredő lehetséges egyedi helyzetek tisztázása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében: a mezőgazdasági termelőknek az alaptámogatási rendszerben való részvételi jogosultságával és a rendszerhez való hozzáféréssel kapcsolatos szabályok öröklés vagy várható öröklés, szerződéses bérletben történő jogutódlás, jogállásban vagy elnevezésben bekövetkezett változás, támogatási jogosultságok átruházása, valamint mezőgazdasági üzem egyesülése vagy szétválása esetén, és abban az esetben, ha szerződéses átruházási rendelkezés értelmében a mezőgazdasági termelőnek jogában áll, hogy a támogatási jogosultságok kiosztásának első évében támogatási jogosultságot kapjon. A felhatalmazásnak ki kell terjednie továbbá a támogatási jogosultságok értékének és számának kiszámítására, illetve értékének módosítására vonatkozó szabályok, ezen belül a mezőgazdasági termelő kérelme alapján kiosztott támogatási jogosultságok tekintetében ideiglenes érték és szám, illetve ideiglenes növelés meghatározásának lehetőségére, a támogatási jogosultságok ideiglenes és végleges értékének és számának meghatározásához szükséges feltételekre, valamint az olyan esetekre vonatkozó szabályokra, amikor adásvételi vagy bérbeadási szerződés befolyásolhatja a jogosultságok kiosztását. Ezen túlmenően a felhatalmazásnak ki kell terjednie a nemzeti tartalékból vagy regionális tartalékból kiosztott támogatási jogosultságok értékének és számának megállapítására és kiszámítására vonatkozó szabályokra; a támogatási jogosultságok törtrészeit és a támogatási jogosultságok földterület nélküli átruházását illetően a támogatási jogosultságok egységértékének módosítására vonatkozó szabályokra. Ezen felül a felhatalmazásnak ki kell terjednie a támogatási jogosultságok nemzeti vagy regionális tartalék felhasználásának következtében, vagy azon mezőgazdasági termelők részére történő kiosztására vonatkozó kritériumokra, akik 2013-ban nem kaptak közvetlen támogatást; a kiosztandó támogatási jogosultságok számának korlátozására alkalmazandó kritériumokra; bizonyos állandó gyepterületek támogatható hektárrá való átváltása céljából alkalmazott csökkentési együttható megállapításának kritériumaira.

⁽¹⁾ A Tanács 1698/2005/EK rendelete (2005. szeptember 20.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról (HL L 277., 2005.10.21., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 487. oldalát)

- (30) A támogatási jogosultságok megfelelő kezelése érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a támogatási jogosultságok bejelentésének tartalmával és az aktiválásukra vonatkozó követelményekkel kapcsolatos szabályok tekintetében.
- (31) A közegészség védelme érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a támogatás odaítélését egyes kenderfajták minősített vetőmagjainak használatához kötő, valamint a kenderfajták megállapítására és azok tetrahidrokannabinol-tartalmának ellenőrzésére szolgáló eljárás meghatározására vonatkozó szabályok meghatározása tekintetében.
- (32) Tekintettel arra, hogy az alaptámogatási rendszerre való átállás komoly adminisztratív, technikai és logisztikai nehézségek elé állítja a 73/2009/EK rendelet szerinti egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamokat, e tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy alaptámogatás nyújtása céljából egy további, legkésőbb 2020 végéig tartó átmeneti időszakban egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazzanak. Amennyiben egy tagállam úgy határoz, hogy 2018-ig bevezeti az alaptámogatási rendszert, dönthet úgy, hogy az egységes területalapú rendszer szerinti támogatásokat differenciálja, méghozzá a 73/2009/EK rendelet szerinti különleges támogatási és elkülönített támogatási rendszerek – illetve Ciprus esetében az átmeneti nemzeti támogatásra vonatkozó ágazatspecifikus pénzügyi keretösszegek – keretében 2014-ben nyújtott bizonyos támogatások szintjének megfelelően.
- (33) A kedvezményezettek jogainak védelme, valamint az egységes területalapú támogatási rendszer alkalmazásából eredő lehetséges egyedi helyzetek tisztázása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a mezőgazdasági termelőknek az egységes területalapú támogatási rendszerben való részvételi jogosultságára és a rendszerhez való hozzáférésére vonatkozó szabályok meghatározása tekintetében.
- (34) Az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó azon tagállamokban, amelyek átmeneti nemzeti támogatást nyújthattak, ez utóbbi támogatás fontos eszköz volt arra, hogy egyes ágazatokban kiegészítse a mezőgazdaság termelők bevételeit. Ezért – továbbá annak érdekében, hogy a 2014-ig átmeneti nemzeti támogatásban részesülő ágazatokban 2015-től kezdődően ne csökkenjen hirtelen és jelentős mértékben a támogatás – indokolt, hogy e tagállamokban az egységes területalapú támogatási rendszer kiegészítéseként lehessen e támogatást nyújtani. Az eddig nyújtott átmeneti nemzeti támogatás folyamatosságának biztosítása érdekében célszerű a feltételeket az e támogatásra, illetve a Bulgária és Románia esetében a kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetésekre 2013-ban alkalmazandó feltételekre korlátozni, a tagállamok kérelmét követően a Bizottság által adott engedélynek megfelelően. Célszerű továbbá a 2013-as szintekhez képest korlátozni a támogatások ágazatonkénti maximális összegét, hogy ezáltal biztosítani lehessen a támogatási szintek folyamatos csökkentését, és azoknak a közelítési mechanizmussal való összeegyeztethetőségét.
- (35) Egyedi szabályokat kell megállapítani a támogatási jogosultságok első kiosztását és értékük kiszámítását illetően abban az esetben, ha azok a tagállamok, amelyek e rendelet értelmében az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazták, bevezetik az alaptámogatási rendszert. Az említett rendszerek közötti zökkenőmentes átmenet biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az alaptámogatási rendszernek a korábban egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamokban való bevezetésére vonatkozó további szabályok tekintetében.
- (36) Figyelembe véve annak szükségességét, hogy a kisebb mezőgazdasági üzemmel rendelkező mezőgazdasági termelőknek nyújtott egységes támogatás elegendő legyen a jövedelemtámogatás célkitűzésének hatékony eléréséhez, a tagállamok számára lehetővé kell tenni a közvetlen támogatás mezőgazdasági termelők közötti átcsoportosítását, oly módon, hogy az első hektárok után kiegészítő támogatást nyújtanak számukra.
- (37) Az új KAP célkitűzéseinek egyike az, hogy a közvetlen kifizetések kötelező környezetbarátabbá válást ösztönző összetevője révén javuljon a környezetvédelmi teljesítmény, amely Unió-szerte elő fogja segíteni az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokat. Ebből a célból kívánatos, hogy a tagállamok a közvetlen kifizetésekre vonatkozó nemzeti felső összeghatáruk egy részét az alaptámogatáson felüli éves támogatás nyújtására fordítsák, amely figyelembe veheti az adott tagállamban vagy régióban zajló közelítés belső folyamatát, és amely elsősorban arra irányul, hogy támogassa az éghajlatváltozással és a környezetvédelemmel egyaránt kapcsolatos szakpolitikai célok megvalósítását célzó kötelező és a mezőgazdasági termelők által követendő gyakorlatokat. Az említett gyakorlatokat olyan egyszerű, általános, szerződésen kívüli, éves tevékenységek formájában kell meghatározni, amelyek túlmutatnak a kölcsönös megfeleltetésen és kapcsolódnak a mezőgazdasághoz; ilyen például a növénytermesztés diverzifikálása, az állandó gyepterületek – ideértve azokat a gyepterületen lévő hagyományos gyümölcsösöket is, amelyekben alacsony a gyümölcsfaállomány sűrűsége – és az ökológiai jelentőségű területek létrehozása. A környezetbarátabbá válást ösztönző célkitűzések jobb megvalósítása, és annak hatékony adminisztrációja és ellenőrzése érdekében az ilyen gyakorlatoknak ki kell terjedniük a mezőgazdasági üzem teljes támogatható területére. Az említett gyakorlatokat azon mezőgazdasági termelők esetében is kötelezővé kell tenni, akiknek a mezőgazdasági üzeme részben vagy teljesen a 92/43/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾, valamint a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ hatálya alá tartozó Natura 2000 területen, vagy a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ hatálya alá tartozó területen található, feltéve hogy a szóban forgó gyakorlatok összeegyeztethetők az említett irányelvek célkitűzéseivel.

⁽¹⁾ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás, 15. fejezet, 2. kötet, 102. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás, 15. fejezet, 5. kötet, 275. o.).

- (38) A mezőgazdasági termelőknek azon üzemük egységeire vonatkozóan, amelyek tekintetében teljesítik a 834/2007/EK tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott feltételeket, további kötelezettségek teljesítése nélkül részeshiük kell a környezetbarátabbá válást ösztönző összetevőből.
- (39) Célszerű úgy rendelkezni, hogy a környezetbarátabbá válást ösztönző összetevő figyelmen kívül hagyása az 1306/2013/EU rendelet alapján szankciót vonjon maga után.
- (40) A mezőgazdasági rendszerek sokszínűségére és az Uniószerte más és más környezeti helyzetekre tekintettel indokolt, hogy az e rendeletben megállapított három környezetbarátabbá válást ösztönző gyakorlatok mellett olyan, a mezőgazdasági-környezetvédelmi-klímaügyi intézkedések vagy tanúsítási rendszerek keretébe tartozó gyakorlatokat is elismerjünk, amelyek hasonlóak a környezetbarátabbá válást ösztönzéséhez, és amelyek az éghajlat és a környezet szempontjából az említett intézkedésekével egyenértékű vagy azoknál nagyobb előnyöket biztosítanak. A jogi egyértelműség érdekében a rendelet mellékletében meg kell állapítani, hogy melyek ezek a gyakorlatok. A tagállamoknak el kell dönteniük, hogy a mezőgazdasági termelők számára felkínálják-e az egyenértékű gyakorlatok és az e rendelet szerinti környezetbarátabbá válást ösztönző gyakorlatok alkalmazásának lehetőségét annak érdekében, hogy a mezőgazdasági termelő az intézkedés céljainak elérésére leginkább alkalmas gyakorlatokat kövesse, és a döntésükről értesíteniük kell a Bizottságot. A jogbiztonság érdekében a Bizottság értékeli, hogy az értesítésben szereplő egyenértékű intézkedés keretébe tartozó gyakorlatok a melléklet hatálya alá tartoznak-e. Amennyiben a Bizottság úgy tekinti, hogy ez a helyzet nem áll fenn, ennek megfelelően, a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazása nélkül, végrehajtási jogi aktus útján értesíti a tagállamokat. Az egyenértékű gyakorlatok egyszerűbb végrehajtása érdekében és az ellenőrizhetőség céljából szabályokat kell megállapítani az egyenértékű intézkedések hatálya alá tartozó területek vonatkozásában, figyelembe véve a mezőgazdasági-környezetvédelmi-klímaügyi intézkedések és tanúsítási rendszerek különös jellemzőit is. Az egyenértékű gyakorlatok megfelelő alkalmazása és a kettős finanszírozás elkerülése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy újabb gyakorlatokkal egészítse ki az egyenértékű gyakorlatok jegyzékét, megállapítsa a nemzeti vagy regionális tanúsítási rendszerekre vonatkozó követelményeket, valamint adott esetben megállapítsa a vonatkozó összegek kiszámításának részletes szabályait.
- (41) A növénytermesztés diverzifikálására vonatkozó kötelezettségek alkalmazása során szem előtt kell tartani a kisebb mezőgazdasági üzemek nehézségeit, hogy úgy diverzifikáljanak, hogy közben továbbra is előrehaladást érjenek el a környezeti haszon fokozása, és különösen a talajminőség javulása tekintetében. Kivételekről kell rendelkezni azon mezőgazdasági üzemek esetében,
- amelyek – annak eredményeképpen, hogy területük nagymértékben gyepterület vagy parlagon hagyott földterület – már teljesítik a növénytermesztés diverzifikálására vonatkozó célokat, illetve a parcelláikat minden évben vetésforgóban használó, szakosodott mezőgazdasági üzemek esetében, továbbá azok esetében, amelyeknek földrajzi elhelyezkedésük miatt rendkívüli nehézségeket jelentene egy harmadik növény bevezetése. Annak érdekében, hogy a növénytermesztés diverzifikálására irányuló intézkedéssel kapcsolatos követelmények alkalmazása arányos és hátrányos megkülönböztetéstől mentes legyen, valamint lehetővé tegye a környezet fokozottabb védelmét, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el további nemzetségek és fajok elismerésére, illetve abból a célból, hogy megállapítsa az egyes növénykultúrák arányának pontos kiszámításával kapcsolatos alkalmazási szabályokat.
- (42) Az állandó gyepterületek környezeti haszna és mindenekelőtt a szénmegkötés érdekében rendelkezéseket kell előírni az állandó gyepterületek fenntartását illetően. E védelem keretében egyrészt tilalmat kell elrendelni a 92/43/EGK irányelv, valamint a 2009/147/EK irányelv hatálya alá tartozó Natura 2000 területek felszántására vagy művelésbe való bevonására vonatkozóan, másrészt pedig az állandó gyepterületek aránya alapján általánosan akadályozni kell az e területek más célokat szolgáló művelésbe való bevonását. A tagállamoknak felhatalmazást kell kapniuk az említett irányelvek hatálya alá nem tartozó, környezeti szempontból érzékeny további területek meghatározására. Ezen túlmenően meg kell állapítani, hogy az arány melyik területi szinten legyen alkalmazandó. Az állandó gyepterületek hatékony védelmének érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy megállapítsa a 92/43/EGK és a 2000/147/EK irányelv hatálya alá nem tartozó állandó gyepterületek tagállamok általi meghatározásának keretét.
- (43) Annak érdekében, hogy az állandó gyepterületnek a teljes mezőgazdasági területhez viszonyított aránya megfelelően legyen meghatározva és fenntartva, a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében: az említett arány meghatározására szolgáló részletes módszerek megállapítása, az állandó gyepterület fenntartásával kapcsolatos részletes szabályok, valamint a földterületek visszaállítását illetően az egyéni mezőgazdasági termelőkre rótt kötelezettség teljesítésének időkerete.
- (44) Ökológiai jelentőségű területeket kell megállapítani mindenekelőtt a mezőgazdasági üzemek biológiai sokféleségének megőrzése és javítása érdekében. Az ökológiai jelentőségű területeknek ezért egyrészt a biológiai sokféleséget közvetlenül befolyásoló olyan területekből kell állniuk, mint parlagon hagyott területek, tájképi elemek, teraszok, védelmi sávok, erdősített területek és agrár-erdészeti területek, másrészt pedig a biológiai sokféleséget a mezőgazdasági üzem forrásainak csökkent igénybevétele révén közvetetten befolyásoló olyan területekből, mint a köztes kultúrákkal vagy téli takarónövényzettel borított területek. Az ökológiai jelentőségű területekre vonatkozó intézkedésben megállapított kötelezettségeket oly módon kell alkalmazni, hogy azok a fokozottabb környezeti haszonhoz képest ne jelentsenek aránytalan terhet a

⁽¹⁾ A Tanács 2007. június 28-i 834/2007/EK rendelete az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről és a 2092/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2007.7.20., 1. o.).

kisebb mezőgazdasági üzemekre e területek kialakítása során. Kivételekről kell rendelkezni a túlnyomórészt erdősítt tagállamok esetében azon mezőgazdasági üzemek tekintetében, amelyek – azáltal, hogy területük nagymértékben gyepterület vagy parlagon hagyott földterület – már teljesítik az ökológiai jelentőségű területekre vonatkozó célokat. Kivételekről kell rendelkezni azon mezőgazdasági termelők esetében is, akik mezőgazdasági tevékenységüket olyan, túlnyomórészt erdősítt, hátrányos természeti adottságú területeken végzik, ahol komolyan fennáll a földterület művelésből való kivonásának a veszélye. Ezenkívül olyan rendelkezéseket kell megállapítani, amelyek lehetővé teszik a tagállamok és a mezőgazdasági üzemek számára, hogy a kötelezettséget regionális szinten vagy közösen hajtsák végre, és így környezeti szempontból nagyon előnyös módon egymással határos ökológiai jelentőségű területek jöjjenek létre. Az egyszerűség érdekében a tagállamok dönthetnek úgy, hogy szabványosítják az ökológiai jelentőségű területek kijelölését.

- (45) Annak érdekében, hogy az ökológiai jelentőségű területek hatékony és következetes módon, a tagállamok különös jellemzőinek figyelembevételével jöjjenek létre, a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következők vonatkozásában: a területek ökológiai jelentőségű területekké való minősítésére szolgáló további kritériumok megállapítása; az ökológiai jelentőségű területek egyéb típusainak elismerése; az ökológiai jelentőségű területek bizonyos típusai vonatkozásában átváltási és súlyozási együtthatók megállapítása; szabályok megállapítása az ökológiai jelentőségű terület egy részének regionális szinten történő tagállami megvalósítását illetően; azon kötelezettség közös végrehajtását szolgáló szabályok megállapítása, miszerint az ökológiai jelentőségű területeket a mezőgazdasági üzemek közvetlen közelében kell fenntartani; a tagállamok által az említett közvetlen közelség meghatározása céljából kialakítandó kritériumok keretének megállapítása; az erdő és a mezőgazdasági földterület arányának megállapítását szolgáló módszerek meghatározása. Az ökológiai jelentőségű területek egyéb típusainak megállapítása során a Bizottságnak meg kell győződnie arról, hogy azok célja a mezőgazdasági üzem általános környezeti teljesítményének a javítása, különös tekintettel a biológiai sokféleségre, a talaj- és vízminőség javítására, a tájkép megőrzésére, valamint az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célkitűzések megvalósítására.
- (46) A fenntartható mezőgazdaság hátrányos természeti adottságú területeken való előmozdítása érdekében fontos a tagállamok számára lehetővé tenni, hogy a közvetlen kifizetésekre vonatkozó felső összeghatáruk egy részét arra fordítsák, hogy e területeken, vagy ha a tagállam úgy dönt, e területek valamelyikén működő valamennyi mezőgazdasági termelőnek az alaptámogatáson felül területalapú éves kifizetést nyújtsanak. Az említett kifizetés nem válthatja fel a vidékfejlesztési programok keretében nyújtott támogatást, és ilyen kifizetésben az olyan területek mezőgazdasági termelői nem részesülhetnek, amelyeket ugyan az 1698/2005/EK rendelet értelmében kijelöltek, de az 1305/2013/EU rendelet értelmében nem.
- (47) A fiatal mezőgazdasági termelők számára a mezőgazdasági ágazatban új gazdasági tevékenységek létrehozása és

kialakítása pénzügyi kihívást jelent, amelyet a közvetlen kifizetések elosztása és célirányosabbá tétele során figyelembe kell venni. Az említett vállalkozói kezdeményezések alapvető fontosságúak az Unió mezőgazdasági ágazatának versenyképessége szempontjából, és ezért a mezőgazdasági tevékenységüket megkezdő fiatal mezőgazdasági termelők részére jövedelemtámogatási rendszerrel kell létrehozni tevékenységük megkezdésének és a mezőgazdasági üzemük azt követő strukturális kiigazításának a megkönnyítése érdekében. E célból a tagállamoknak a közvetlen kifizetésekre vonatkozó nemzeti felső összeghatáruk egy részét a fiatal mezőgazdasági termelőknek az alaptámogatáson felül nyújtott éves támogatásra kell fordítaniuk. A tagállamok számára célszerű lehetővé tenni továbbá, hogy e támogatás kiszámítási módszeréről maguk határozzanak, és amennyiben a módszer maga után vonja, hogy a mezőgazdasági termelőnkénti kifizetés vonatkozásában összeghatárt kell megállapítani, úgy ezt az összeghatárt az uniós jogszabályok általános elveinek tiszteletben tartásával kell megállapítani. Mivel e támogatásnak kizárólag a vállalkozás életciklusának kezdeti szakaszára kell vonatkoznia, és nem válhat működési támogatássá, rendelkezni kell arról, hogy e támogatást legfeljebb ötéves időtartamra lehessen nyújtani. A támogatást továbbá a mezőgazdasági tevékenységüket megkezdő azon fiatal mezőgazdasági termelők számára kell elérhetővé tenni, akiknek életkora az alaptámogatási rendszer vagy az egységes területalapú támogatási rendszer keretében való támogatás iránti kérelem első alkalommal történő benyújtásának évében nem haladja meg a 40 évet.

- (48) A kedvezményezettek jogainak védelme és a köztük való hátrányos megkülönböztetés elkerülése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el azon feltételekre vonatkozóan, amelyek teljesülése esetén egy jogi személy jogosultnak tekinthető arra, hogy a fiatal mezőgazdasági termelőknek szóló támogatásban részesüljön.
- (49) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a közvetlen kifizetésekre vonatkozó nemzeti felső összeghatáruk egy részét arra fordítsák, hogy pontosan meghatározott esetekben egyes ágazatokban vagy régiókban termeléstől függő támogatást nyújtsanak. A termeléstől függő támogatásokra felhasználható forrásokat megfelelő szintre kell korlátozni, ugyanakkor lehetővé kell tenni a tagállamok számára e támogatás nyújtását azokban a meghatározott, sajátos helyzetű ágazataikban vagy régióikban, ahol meghatározott gazdálkodási típusok vagy mezőgazdasági ágazatok gazdasági, környezetvédelmi és/vagy társadalmi szempontból kiemelt fontosságúak. Lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy nemzeti felső összeghatáruk legfeljebb 8 %-át – illetve 13 %-át abban az esetben, ha a termeléstől függő támogatás szintje a 2010 és 2014 közötti időszakra eső legalább egy évben meghaladta az 5 %-ot, vagy ha az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazzák, 2014. december 31-ig – e támogatásra használják fel. Ezen túlmenően, az állattenyésztési ágazat fehérjealapú autonómiajának fenntartása érdekében azok a tagállamok, amelyek úgy határoznak, hogy nemzeti felső összeghatáraik legalább 2 %-át fehérjenövények termesztésének támogatására fordítják, legfeljebb két százalékponttal növelhetik a fent említett százaléktételeket. Megfelelően indokolt olyan esetekben, amikor egy adott

ágazatban vagy régióban kimutathatók bizonyos érzékeny természetű igények, a tagállamok részére – a Bizottság jóváhagyása mellett – lehetővé kell tenni, hogy nemzeti felső összeghatáruk több mint 13 %-át felhasználják. A fent említett százaléktételek alternatívájaként a tagállamok azt is választhatják, hogy évente legfeljebb 3 millió EUR-t fordítanak a termeléstől függő támogatás finanszírozására. Termeléstől függő támogatást csak az érintett ágazatokban vagy régiókban meglévő termelési szint fenntartásának ösztönzéséhez szükséges mértékben indokolt nyújtani. Az említett támogatásnak azon mezőgazdasági termelők részére is elérhetőnek kell lennie, akik 2013. december 31-én az 1782/2003/EK rendelet és a 73/2009/EK rendelet alapján különleges támogatási jogosultsággal rendelkeznek és a támogatási jogosultságok aktiválásához nem rendelkeznek támogatható hektárterülettel. A tagállamonként meghatározott éves nemzeti felső összeghatár 13 %-át meghaladó, termeléstől függő önkéntes támogatás jóváhagyása tekintetében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy a 182/2011/EU rendelet alkalmazása nélkül végrehajtási jogi aktusokat fogadhasson el.

- (50) Az uniós források hatékony és célzott felhasználása, valamint az egyéb hasonló támogatási eszközök keretében való kettős finanszírozás elkerülése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a termeléstől függő önkéntes támogatás odaítélésére vonatkozó feltételek megállapításának tekintetében, valamint az egyéb uniós intézkedésekkel való összeegyeztethetőségre és a támogatáshalmazásra vonatkozó szabályok tekintetében.
- (51) Annak érdekében, hogy biztosítható legyen a fedezet a gyapottermesztő régiókban a természetben bekövetkező zavarok kockázatával szemben, a 73/2009/EK rendelet értelmében a gyapotágazatnak nyújtott támogatás egy része – a vonatkozó valamennyi szempont figyelembevételével – egy támogatható hektáronként megállapított terményspecifikus támogatáson keresztül továbbra is függ a gyapottermesztéstől. Ezt a megoldást az 1979-es csatlakozási okmány gyapotról szóló 4. jegyzőkönyvében meghatározott célkitűzésekkel összhangban továbbra is indokolt fenntartani.
- (52) A gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás hatékony alkalmazásának és irányításának érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében: a gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás alkalmazásában a földterület és a fajták engedélyezésére vonatkozó szabályok és feltételek megállapítása; a szóban forgó támogatás nyújtására vonatkozó feltételekkel, a jogosultsági követelményekkel és az agronómiai gyakorlattal kapcsolatos szabályok; a termelőkre vonatkozó követelmények; az ágazati szervezetek elismerésére vonatkozó kritériumok; valamint az arra az esetre irányadó szabályok, ha az elismert ágazati szervezet nem felel meg e kritériumoknak.
- (53) A 637/2008/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ 2. fejezete előírta, hogy minden gyapottermelő tagállam vagy négyévente egy négyéves szerkezetátalakítási programtervezetet – első alkalommal 2009. január 1-jéig –, vagy 2009. december 31-ig egyetlen módosított, nyolc évre szóló

szerkezetátalakítási programtervezetet nyújtson be a Bizottságnak. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a gyapotágazat szerkezetátalakítására más intézkedések alkalmasabbak volnának, többek között az 1305/2013/EU rendelet alapján finanszírozott, a vidékfejlesztési programozás keretébe tartozó intézkedések. Ezek az intézkedések a többi ágazat intézkedéseivel is nagyobb fokú összhangot tennének lehetővé. Fontos ugyanakkor figyelemmel lenni a szerkezetátalakítási programokban már részt vevő vállalkozások megszerzett jogaira és jogos elvárásaira. Ezért lehetővé kell tenni, hogy a jelenleg folyó négy, illetve nyolcéves programok úgy folytatódjanak, hogy ne lehessen őket meghosszabbítani. A négyéves programokból származó forrásokat a 2014-től a vidékfejlesztési intézkedésekre rendelkezésre álló uniós forrásokba lehetne utalni. A programozási időszakokra tekintettel a nyolcéves programok végén rendelkezésre álló forrásokat 2018-ban nem volna célszerű bevonni a vidékfejlesztési programokba, hanem hasznosabb lenne azokat az e rendelet szerinti támogatási rendszerek céljára átcsoportosítani, ahogyan arról már a 637/2008/EK rendelet is rendelkezett. A 637/2008/EK rendelet ezért a négy-, illetve nyolcéves programokkal rendelkező tagállamok esetében 2014. január 1-jétől, illetve 2018. január 1-jétől tárgyalanná válik, és ennek megfelelően azt hatályon kívül kell helyezni.

- (54) A tagállamok részére lehetővé kell tenni, hogy a közvetlen támogatások kezelésével és ellenőrzésével kapcsolatos igazgatási költségek csökkentése érdekében a mezőgazdasági kistermelők részére bevezessenek egy egyszerű, egyedi támogatási rendszert. E célból a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy bevezessenek egy az összes közvetlen kifizetést felváltó átalánykifizetést, vagy pedig egy a mezőgazdasági termelőknek évente odaítélendő összegben alapuló kifizetést. Célszerű olyan szabályokat bevezetni, amelyek – többek között a mezőgazdasági kistermelőkre vonatkozó, például a támogatás kérelmezésével, az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokkal, a kölcsönös megfeleltetéssel, valamint az 1306/2013/EU rendeletben meghatározott ellenőrzésekkel kapcsolatos kötelezettségek csökkentése révén – egyszerűsítik az alakiságokat, de nem veszélyeztetik a reform átfogó célkitűzéseinek elérését, és egyértelműen kimondják, hogy az 1306/2013/EU rendelet II. mellékletében említett uniós jogszabályok a mezőgazdasági kistermelőkre is vonatkoznak. Fontos, hogy a támogatási rendszer segítse az uniós mezőgazdasági kisüzemek meglévő szerkezetének fenntartását, ugyanakkor ne akadályozza a versenyképesebb üzemszerkezet felé való elmozdulást. Ezért a rendszert elvben a már meglévő mezőgazdasági üzemekre kell korlátozni. Indokolt, hogy a mezőgazdasági termelők fakultatív módon részt vehessenek a rendszerben. A tagállamok számára ugyanakkor lehetővé kell tenni, hogy annak érdekében, hogy a rendszer eredményesebb legyen az egyszerűsítés terén, automatikusan beemeljenek bizonyos mezőgazdasági termelőket a rendszerbe, nyitva hagyva számukra a rendszerből való kilépés lehetőségét.
- (55) A jogbiztonság érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el azon feltételek megállapítása vonatkozásában, amelyek meghatározzák a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben való részvételt abban az esetben, ha a rendszerben részt vevő mezőgazdasági termelő helyzete megváltozik.

⁽¹⁾ A Tanács 637/2008/EK rendelete (2008. június 23.) az 1782/2003/EK rendelet módosításáról és a gyapotágazat nemzeti szerkezetátalakítási programjainak létrehozásáról (HL L 178., 2008.7.5., 1. o.).

- (56) Az egyszerűsítés, illetve a legkülső régiók sajátos helyzetének a figyelembevételére érdekében a szóban forgó régiókban a közvetlen kifizetéseket a 228/2013/EU rendelettel létrehozott támogatási programokon belül kell kezelni. Ezért az e rendelet alaptámogatási rendszerrel és az azzal kapcsolatos kifizetésekkel, valamint a termeléstől függő támogatással és a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerrel kapcsolatos rendelkezéseit nem szabad alkalmazni az említett régiókra.
- (57) E rendelet alkalmazása, valamint a közvetlen kifizetések monitoringja, vizsgálata és kezelése céljából szükség van arra, hogy a tagállamok ezekről értesítést küldjenek. Az e rendeletben foglalt szabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében, valamint abból a célból, hogy az említett értesítésekre gyorsan, eredményesen, pontosan, költséghatékonyan, és a személyes adatok védelme mellett kerüljön sor, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következők vonatkozásában: egyrészt a tagállamok által a Bizottságnak küldendő értesítésekkel kapcsolatban, másrészt a közvetlen kifizetések vizsgálata, ellenőrzése, monitoringja, értékelése és auditálása, valamint a nemzetközi megállapodásokban előírt követelmények teljesítése céljából szükséges intézkedések – beleértve az említett megállapodások esetében alkalmazandó értesítési követelményeket is – megállapítása; a közzétett információk jellegét és típusát meghatározó további szabályok; a feldolgozandó adatok kategóriái és az adatok megőrzésének maximális időtartama; az információkhoz vagy információs rendszerekhez való hozzáférési jogosultságok és az információk közzétételének feltételei.
- (58) A közvetlen támogatások alkalmazása céljából gyűjtött személyes adatokat e céloknak megfelelően kell feldolgozni. Továbbá amennyiben az említett adatokat monitoring és értékelés céljára dolgozzák fel, azokat anonimá kell tenni, csak összesített formában szabad feldolgozni, és védeni kell az egyéneknek a személyes adatok feldolgozása tekintetében történő védelmére és az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó uniós jogszabályoknak, különösen a 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek ⁽¹⁾, valamint a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽²⁾ megfelelően. Az érintettek tájékoztatni kell a személyes adataik feldolgozásáról és az adatvédelemmel kapcsolatos jogaikról.
- (59) Konzultáltak az európai adatvédelmi biztossal, aki 2011. december 14-én véleményt adott ⁽³⁾.
- (60) A 73/2009/EK rendelet rendelkezéseiről az e rendelet rendelkezéseire való zökkenőmentes áttérés biztosítása érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia
- arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a mezőgazdasági termelők megszerzett jogainak és jogos elvárásainak védelméhez szükséges intézkedések megállapításának vonatkozásában.
- (61) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása, valamint a verseny torzulása és a mezőgazdasági termelők közötti hátrányos megkülönböztetés elkerülése érdekében végrehajtási hatásköröket kell a Bizottságra ruházni a következők tekintetében: a horvátországi aknamentesítéssel kapcsolatos külön nemzeti tartalékba kerülő összeg rögzítése; az alaptámogatási rendszerre vonatkozó éves nemzeti felső összeghatárok rögzítése; a támogatási jogosultságok kiosztása iránti kérelmekre vonatkozó szabályok elfogadása; a nem aktivált támogatási jogosultságoknak a nemzeti tartalékba való visszajuttatására vonatkozó intézkedések elfogadása; a nemzeti hatóságok támogatási jogosultságok átruházásáról való értesítésével kapcsolatos szabályok, valamint a szóban forgó értesítésre vonatkozó határidő meghatározása; az egységes területalapú támogatási rendszerre vonatkozó éves nemzeti felső összeghatár megállapítása; a támogatási jogosultságok kiosztása iránt abban az évben benyújtott kérelmekre vonatkozó szabályok elfogadása, amely évben a tagállamok átállnak az alaptámogatási rendszerre; az átcsoportosítással nyújtható támogatás éves felső összeghatárainak rögzítése. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.
- (62) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása, valamint a verseny torzulása és a mezőgazdasági termelők közötti hátrányos megkülönböztetés elkerülése érdekében végrehajtási hatásköröket kell a Bizottságra ruházni a következők tekintetében is: az egyenértékű gyakorlatokkal kapcsolatos tagállami értesítésekre és bizottsági értékelésekre vonatkozó eljárási szabályok elfogadása, ideértve a benyújtásukra vonatkozó menetrendet is; azon korlátok elfogadása, amelyekben belül az állandó gyepterületek fenntartására vonatkozó kötelezettség teljesítettnek tekintendő; az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtott támogatásra vonatkozó éves felső összeghatárok meghatározása; a hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozó támogatás esetében alkalmazandó éves felső összeghatárok megállapítása; a fiatal mezőgazdasági termelőknek nyújtott támogatásra vonatkozó éves felső összeghatárok megállapítása. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.
- (63) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása, valamint a verseny torzulása és a mezőgazdasági termelők közötti hátrányos megkülönböztetés elkerülése érdekében végrehajtási hatásköröket kell a Bizottságra ruházni a következők tekintetében is: a termeléstől függő önkéntes támogatásra vonatkozó éves felső összeghatárok megállapítása; a termeléstől függő önkéntes támogatás keretében hozott döntések értékelésére és jóváhagyására vonatkozó eljárással kapcsolatos szabályok elfogadása; az engedélyezési eljárással és a termelők értesítésével kapcsolatos szabályok elfogadása a gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás tekintetében a földterület és a fajták engedélyezésével kapcsolatban; a gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás összegére vonatkozó csökkentés kiszámítására vonatkozó szabályok elfogadása; az általános értesítési követelményekkel és módszerekkel kapcsolatos szabályok elfogadása; valamint szükséghelyzet esetén egyedi problémák

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK irányelve (1995. október 24.) a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o., magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 15. kötet, 355. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 26. kötet, 102. o.).

⁽³⁾ HL C 35., 2012.2.9., 1. o.

megoldásához szükséges és indokolható intézkedések elfogadása. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.

- (64) Az egy vagy több tagállamban felmerülő sürgős problémáknak a közvetlen kifizetések rendszere folytonosságának biztosítása mellett történő megoldása érdekében a Bizottságnak azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia, kellően indokolt esetekben, olyan rendkívüli körülmények esetén, amelyek befolyásolják a támogatás nyújtását és veszélyeztetik az e rendeletben felsorolt támogatási rendszerek szerinti kifizetések tényleges teljesítését.
- (65) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e rendeletnek a KAP más eszközeivel való kapcsolata, a vidéki térségek közötti különbségek mértéke és a kibővített Unióban a tagországok rendelkezésére álló pénzügyi források korlátozottsága miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt szubsidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (66) Mivel a 73/2009/EK rendeletet továbbra is alkalmazni kell 2014-ben, ezt a rendeletet 2015. január 1-től kell általánosan alkalmazni. E rendeletnek a pillérek közötti rugalmasságra vonatkozó rendelkezései azonban lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy határozatokat hozzanak és ezekről 2013. december 31-ig értesítsék a Bizottságot. Ezen túlmenően e rendelet néhány egyéb rendelkezése 2014-ben megteendő fellépéseket ír elő. Ezeket a rendelkezéseket ezért e rendelet hatályba lépésétől kell alkalmazni.
- (67) Tekintettel a tervezett intézkedések zökkenőmentes végrehajtása előkészítésének sürgősségére, e rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napján lép hatályba.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Hatály

Ez a rendelet megállapítja a következőket:

- a) az I. mellékletben felsorolt támogatási rendszerek keretében közvetlenül a mezőgazdasági termelőknek nyújtott kifizetésekre (a továbbiakban: a közvetlen kifizetések) vonatkozó közös szabályok;

b) egyedi szabályok a következőkre vonatkozóan:

- i. a mezőgazdasági termelők részére nyújtott alaptámogatás („alaptámogatási rendszer”, valamint egy átmeneti egyszerűsített rendszer, „egységes területalapú támogatási rendszer”),
- ii. a mezőgazdasági termelők részére nyújtott önkéntes átmeneti nemzeti támogatás,
- iii. önkéntes, átcsoportosítással nyújtható támogatás,
- iv. az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokat folytató mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás,
- v. a hátrányos természeti adottságú területeken gazdálkodó mezőgazdasági termelők részére nyújtott önkéntes támogatás,
- vi. a mezőgazdasági tevékenységüket megkezdő fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás,
- vii. termeléstől függő önkéntes támogatási rendszer,
- viii. a gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás,
- ix. önkéntes egyszerűsített rendszer a mezőgazdasági kistermelők részére,
- x. Bulgária, Horvátország és Románia számára a közvetlen kifizetések kiegészítését lehetővé tevő keretrendszer.

2. cikk

Az I. melléklet módosítása

A jogbiztonság érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletben meghatározott támogatási rendszerek jegyzékének módosítására vonatkozóan, az ahhoz szükséges mértékben, hogy figyelembe lehessen venni a támogatási rendszerekkel kapcsolatban esetlegesen e rendelet elfogadását követően elfogadandó új jogalkotási aktusokat.

3. cikk

Alkalmazás a legkülső régiók és a kisebb égei-tengeri szigetek esetében

A 11. cikk nem alkalmazandó az Uniónak az EUMSZ 349. cikkében meghatározott régióira (a legkülső régiók), valamint a 229/2013/EU rendeletnek megfelelően a kisebb égei-tengeri szigeteknek nyújtott közvetlen kifizetésekre.

E rendelet III., IV. és V. címe nem alkalmazandó a legkülső régiókra.

4. cikk

Fogalom meghatározások és kapcsolódó rendelkezések

(1) E rendelet alkalmazásában:

- a) „mezőgazdasági termelő”: olyan természetes vagy jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek olyan csoportja – tekintet nélkül az ilyen csoportnak vagy tagjainak a nemzeti jog szerinti jogállására – akinek, illetve amelynek a mezőgazdasági üzeme az EUSZ-nek az EUMSZ 349. és 355. cikkével együtt értelmezett 52. cikkében meghatározottak szerint a Szerződések területi hatálya alá tartozik, és aki, illetve amely mezőgazdasági tevékenységet folytat;
- b) „mezőgazdasági üzem”: egy adott mezőgazdasági termelő által kezelt és egyazon tagállam területén található, mezőgazdasági tevékenységekre használt egységek összessége;
- c) „mezőgazdasági tevékenység”:
- i. mezőgazdasági termékek termelése, tenyésztése vagy termesztése, ideértve a betakarítást, a fejtést, az állattenyésztést és a mezőgazdasági célból történő állattartást, vagy
  - ii. egy mezőgazdasági terület olyan állapotban tartása, hogy az a tagállamok által – a Bizottság által létrehozott keret alapján megállapított kritériumok alapján a szokásos mezőgazdasági módszereken és gépeken túlmutató előkészítés nélkül alkalmas legyen legeltetésre vagy növénytermesztésre, vagy
  - iii. a tagállamok által meghatározott minimumtevékenységek elvégzése a természetes módon legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartott mezőgazdasági területeken;
- d) „mezőgazdasági termékek”: a Szerződések I. mellékletében felsorolt termékek a halászati termékek kivételével, valamint a gyapot;
- e) „mezőgazdasági terület”: a szántóterület, az állandó gyepterület és állandó legelő vagy az állandó kultúrák által elfoglalt terület;
- f) „szántóterület”: növénytermesztés céljából megművelt vagy növénytermesztés céljára rendelkezésre álló, de parlagon hagyott földterület, beleértve az 1257/1999/EK rendelet 22., 23. és 24. cikkének, az 1698/2005/EK rendelet 39. cikkének és az 1305/2013/EU rendelet 28. cikkének megfelelően pihentetés alatt álló területet, amely lehet üvegház, illetve más rögzített vagy mobil fedél alatti földterület is;
- g) „állandó kultúrák”: az állandó gyepterülettől és állandó legelőtől eltérő, vetéscikluson kívül termesztett kultúrák, amelyek öt vagy ötnél több évig foglalják el a földterületet, és ismétlődően termést hoznak, ideértve a faiskolákat és a rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvényt is;
- h) „állandó gyepterület és állandó legelő” (a továbbiakban együttesen: állandó gyepterület): gyep vagy egyéb egyenári takarmánynövény természetes (vetés nélküli) vagy művelés útján (vetéssel) történő termesztésére használt, a mezőgazdasági üzem vetésciklusában öt vagy ötnél több évig nem szereplő földterület, amely tartalmazhat egyéb olyan, legeltetés céljára alkalmas fajokat, mint cserjék és/vagy fák, feltéve hogy a gyep és az egyéb egyenári takarmánynövények túlsúlyban maradnak, illetve amennyiben a tagállamok így határoznak, olyan földterület, amely legeltetés céljára alkalmas, és a honos helyi gyakorlatok részét képezi, és amelyen a gyep és az egyéb egyenári takarmánynövények a legeltetési területeken hagyományosan nincsenek túlsúlyban;
- i) „gyep vagy egyéb egyenári takarmánynövény”: a tagállamokban a természetes gyepekben hagyományosan található lágyszárú növények, illetve a gyepek vagy legelők magkeverékeiben rendszeresen megtalálható lágyszárú növények, akár használják azokat állatok legeltetésére, akár nem;
- j) „faiskolák”: olyan területek, amelyeken fiatal fás szárú növényeket nevelnek szabadföldön, későbbi átültetésre:
- szőlőoltvány-iskolák,
  - gyümölcsfaiskolák,
  - díszfaiskolák,
  - kereskedelmi erdészeti faiskolák, kivéve azokat, amelyek az erdőterületen belül találhatóak és az üzem saját szükségleteit elégítik ki,
  - olyan faiskolák, amelyekben kertekbe, parkokba, utak mellé és töltésekre szánt fákat és cserjéket (pl. sövény-növények, rózsák és más díszcserjék, túlevelű dísznövények) nevelnek, beleértve minden esetben az alanyt és a magoncot;
- k) „rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvény”: a tagállamok által meghatározandó, a 0602 90 41 KN-kód alá tartozó olyan fafajokkal beültetett terület, amelyeket olyan erdei évelő növények alkotják, amelyek gyökere, illetve töve a kivágást követően a talajban marad, a következő szezonban pedig új hajtásokat hoz, és amelyeknek maximális kivágási ciklusát a tagállamok határozzák meg;
- l) „eladás”: földterület tulajdonjogának, illetve támogatási jogosultságoknak az eladása, illetve egyéb végleges átruházása; nem foglalja magában a földterület eladását abban az esetben, ha a földterületet hatóságok részére vagy közérdekű használatra ruházzák át, és az átruházásra nem mezőgazdasági célból kerül sor;
- m) „bérlet”: bérleti megállapodás vagy hasonló jellegű ideiglenes ügylet;

n) „átruházás”: földterület, illetve támogatási jogosultságok bérlete vagy eladása, tényleges vagy várható öröklése, illetve egyéb végleges átruházása; a jogosultságok visszajuttatása a bérlet lejártát követően nem minősül átruházásnak.

(2) A tagállamok:

- a) meghatározzák a mezőgazdasági terület legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartására vonatkozó követelménynek való megfelelés érdekében a mezőgazdasági termelők által teljesítendő kritériumokat, az (1) bekezdés c) pontjának ii. alpontjában említettek szerint;
- b) amennyiben egy tagállam tekintetében alkalmazandó, meghatározzák a természetes módon legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartott mezőgazdasági területeken elvégzendő minimumtevékenységeket, az (1) bekezdés c) pontjának iii. alpontjában említettek szerint;
- c) meghatározzák, hogy melyek azok a fajok, amelyek beültetése révén egy adott földterület rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvénynek minősül, valamint meghatározzák e fajok maximális kivágási ciklusát, az (1) bekezdés k) pontjában említettek szerint.

Az (1) bekezdés h) pontjában említettek szerint, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az a földterület, amely legeltetés céljára alkalmas, és a honos helyi gyakorlatok részét képezi, és amelyen a gyepek és az egyéb egyenléri takarmánynövények a legeltetési területeken hagyományosan nincsenek túlsúlyban, állandó gyepterületnek minősüljön.

(3) A jogbiztonság érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek:

- a) létrehozzák azt a keretet, amelyen belül a tagállamoknak meg kell határozniuk a mezőgazdasági terület legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartására vonatkozó követelménynek való megfelelés érdekében a mezőgazdasági termelők által teljesítendő kritériumokat, az (1) bekezdés c) pontjának ii. alpontjában említettek szerint;
- b) létrehozzák azt a keretet, amelyen belül a tagállamok meghatározzák természetes módon legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartott mezőgazdasági területeken elvégzendő minimumtevékenységeket, az (1) bekezdés c) pontjának iii. alpontjában említettek szerint;
- c) megállapítják a gyepek és az egyéb egyenléri takarmánynövények túlsúlyának, valamint az (1) bekezdés h) pontjában említett helyi honos gyakorlatoknak a meghatározásával kapcsolatos kritériumokat.

II. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK A KÖZVETLEN KIFIZETÉSEKRŐL

1. FEJEZET

A közvetlen kifizetésekre vonatkozó közös szabályok

5. cikk

A közös agrárpolitikára vonatkozó általános rendelkezések

Az e rendeletben meghatározott rendszerek vonatkozásában az 1306/2013/EU rendelet, valamint az annak értelmében elfogadott rendelkezések alkalmazandók.

6. cikk

Nemzeti felső összeghatárok

(1) Tagállamonként és évente az összes kiosztott támogatási jogosultságnak, a nemzeti tartaléknak vagy a regionális tartalékoknak és a 42, 47, 49, 51. és 53. cikk szerint rögzített felső összeghatároknak a teljes értékét magában foglaló nemzeti felső összeghatárt a II. mellékletben foglaltak szerint kell megállapítani.

Amennyiben egy tagállam él a 22. cikk (2) bekezdésében meghatározott lehetőséggel, a II. mellékletben erre a tagállamra az adott évre vonatkozóan megállapított éves nemzeti felső összeghatár túlléphető az említett bekezdés szerint kiszámított összeggel.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamokra és az egyes évekre vonatkozó, a 36, 42, 47, 49, 51 és 53. cikknek megfelelően rögzített felső összeghatárok teljes értékét magában foglaló nemzeti felső összeghatárt a II. mellékletben foglaltak szerint kell megállapítani.

(3) Az odaítélhető közvetlen kifizetések teljes maximális összegeit érintő – többek között a tagállamok által a 14. cikknek megfelelően hozandó döntésekből, valamint a 20. cikk (2) bekezdésének alkalmazásából fakadó – változások figyelembevételére érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek kiigazítják a II. mellékletben meghatározott nemzeti felső összeghatárokat.

7. cikk

Nettó felső összeghatárok

(1) A 8. cikk sérelme nélkül, egy adott tagállamban a III., IV. és V. cím alapján, a 11. cikk alkalmazását követően egy naptári évre nyújtható közvetlen kifizetések teljes összege nem lehet magasabb a III. mellékletben meghatározott, vonatkozó felső összeghatároknál.

Amennyiben a valamely tagállamban nyújtandó közvetlen kifizetések teljes összege meghaladná a III. mellékletben meghatározott felső összeghatárokat, az adott tagállam a 228/2013/EU rendelet és a 229/2013/EU rendelet értelmében nyújtott közvetlen kifizetések kivételével valamennyi közvetlen kifizetés összegét lineáris kulcs alkalmazásával csökkenti.

(2) A 11. cikkben említett, a támogatások csökkentésének eredményeképpen keletkező becsült összeget (amely a II. mellékletben meghatározott, a 58. cikk értelmében rendelkezésre álló összeggel megnövelt nemzeti felső összeghatárok, valamint a III. mellékletben meghatározott nettó felső összeghatárok különbségének felel meg) tagállamonként, minden naptári év tekintetében uniós támogatásként kell rendelkezésre bocsátani, mégpedig az 1305/2013/EU rendeletben meghatározottak szerint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) finanszírozott vidékfejlesztési programozás keretében tartozó intézkedések céljára.

(3) Az odaítélhető közvetlen kifizetések teljes maximális összegeit érintő – többek között a tagállamok által a 14. cikk értelmében hozandó döntésekből fakadó – változások figyelembevételére érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek kiigazítják a III. mellékletben meghatározott felső összeghatárokat.

8. cikk

Pénzügyi fegyelem

(1) Az 1306/2013/EU rendelet 26. cikkének megfelelően meghatározott kiigazítási arány csak az adott naptári évben a mezőgazdasági termelőknek nyújtandó olyan közvetlen kifizetésekre alkalmazandó, amelyek összege meghaladja a 2 000 EUR-t.

(2) A közvetlen kifizetéseknek a 16. cikk szerinti fokozatos bevezetése következtében e cikk (1) bekezdése Bulgária és Románia esetében 2016. január 1-jétől alkalmazandó.

A közvetlen kifizetéseknek a 17. cikk szerinti fokozatos bevezetése következtében e cikk (1) bekezdése Horvátország esetében 2022. január 1-jétől alkalmazandó.

(3) Annak érdekében, hogy a közvetlen kifizetések kiigazítása megfelelő módon, a pénzügyi fegyelemre tekintettel történjen, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e cikk (1) bekezdése értelmében a tagállamok által a mezőgazdasági termelők esetében alkalmazandó csökkentések kiszámítási alapjára vonatkozó szabályok megállapításáról.

(4) Jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek csoportja esetében a tagállamok alkalmazhatják az (1) bekezdésben említett kiigazítási arányokat e jogi személyek vagy csoportok tagjainak szintjén, amennyiben a nemzeti jog lehetővé teszi, hogy az egyes tagok a mezőgazdasági üzemek vezetői jogállásával rendelkező mezőgazdasági termelőkéhez hasonló jogokkal éljenek és kötelezettségekkel bírjanak, különösen ami gazdasági, társadalmi és adóügyi jogállásukat illeti, feltéve, hogy hozzájárultak az érintett jogi személyek vagy csoportok mezőgazdasági szerkezeteinek megerősítéséhez.

9. cikk

Aktív mezőgazdasági termelő

(1) Nem részesülhet közvetlen kifizetésben az a természetes vagy jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek olyan csoportjai, akinek vagy amelynek a mezőgazdasági területe főként természetes módon legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartott terület, és aki, illetve amely a szóban forgó területen nem végzi el a tagállamok által a 4. cikk (2) bekezdése b) pontjának megfelelően meghatározott minimumtevékenységeket.

(2) Nem részesülhetnek közvetlen kifizetésben olyan természetes vagy jogi személyek, illetve természetes vagy jogi személyek olyan csoportjai, akik repülőtereket, vasúttársaságokat, vízműveket, ingatlanvállalatokat, állandó sport- és rekreációs területeket üzemeltetnek.

Adott esetben a tagállamok – objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján – dönthetnek úgy, hogy az első albekezdésben szereplő felsorolást kiegészítik más

hasonló, nem mezőgazdasági jellegű üzleti tevékenységekkel, és ezeket a későbbiekben el is távolíthatják a felsorolásból.

Az első vagy a második albekezdés hatálya alá tartozó személyt vagy csoportot azonban aktív mezőgazdasági termelőnek kell tekinteni, ha – a tagállam által előírt formában – ellenőrizhető bizonyítékkal szolgál az alábbiak közül bármelyikre nézve:

- a) a legutolsó olyan pénzügyi évben, amelyre vonatkozóan a kért bizonyíték rendelkezésre áll, a közvetlen kifizetések éves összege eléri a nem mezőgazdasági tevékenységekből származó teljes bevételének legalább 5 %-át,
- b) mezőgazdasági tevékenysége nem kismértékű;
- c) elsődleges üzleti tevékenysége mezőgazdasági tevékenység.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésen kívül a tagállamok – objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján – dönthetnek úgy, hogy nem részesülhet közvetlen kifizetésben az a természetes vagy jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek olyan csoportja, akinek vagy amelynek esetében:

- a) a mezőgazdasági tevékenység csak elenyésző részét teszi ki gazdasági tevékenysége egészének, és/vagy
- b) az elsődleges tevékenység vagy üzleti tevékenység nem mezőgazdasági tevékenység.

(4) A (2) és a (3) bekezdés nem alkalmazandó az olyan mezőgazdasági termelőkre, akik a megelőző évben egy előre meghatározott összeget meg nem haladó közvetlen kifizetésben részesültek. Ezt az összeget a tagállamok határozzák meg olyan objektív kritériumok alapján, mint például nemzeti vagy regionális sajátosságai, és az összeg nem haladhatja meg az 5 000 EUR-t.

(5) A mezőgazdasági termelők jogainak védelme érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek meghatározzák:

- a) az annak megállapítására vonatkozó kritériumokat, hogy a mezőgazdasági termelő mezőgazdasági területe mely esetekben minősül főként természetes módon legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartott területnek;
- b) azokat a kritériumokat, amelyek alapján meg lehet különböztetni a mezőgazdasági és nem mezőgazdasági tevékenységből származó bevételeket;
- c) azokat a (2) és a (4) bekezdésben említett kritériumokat, amelyek alapján megállapítható a közvetlen kifizetések összege, különös tekintettel a támogatási jogosultságok első kiosztási évében megvalósult közvetlen kifizetésekre, amikor a támogatási jogosultságok meghatározása még nem végleges, valamint az új mezőgazdasági termelők esetében megvalósult közvetlen kifizetésekre;

d) azokat a kritériumokat, amelyeket a mezőgazdasági termelőknek teljesíteniük kell ahhoz, hogy a (2) és a (3) bekezdés alkalmazásában bizonyítást nyerjen, hogy mezőgazdasági tevékenységük nem elenyésző, és hogy elsődleges üzleti tevékenységük mezőgazdasági tevékenység.

(6) A tagállamok 2014. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot a (2), a (3) vagy a (4) bekezdésben említett döntésükről; módosítások esetén az értesítés határideje a módosításról szóló döntés meghozatalának időpontjától számított két hét.

10. cikk

A közvetlen kifizetések odaítélésének minimumkövetelményei

(1) A tagállamok határoznak arról, hogy a következő esetek közül melyben nem ítélik oda közvetlen támogatást a mezőgazdasági termelőknek:

- a) az adott naptári évben igényelt vagy odaítélendő közvetlen kifizetések teljes összege az 1306/2013/EU rendelet 63. cikkének alkalmazását megelőzően kevesebb mint 100 EUR;
- b) a közvetlen kifizetés igénylésére vagy odaítélésére alapot teremtő mezőgazdasági üzem támogatható területe az 1306/2013/EU rendelet 63. cikkének alkalmazását megelőzően kevesebb mint egy hektár.

(2) A tagállamok mezőgazdaságuk szerkezetének figyelembevétele érdekében a IV. mellékletben megadott határokon belül kiigazíthatják az (1) bekezdés a) és a b) pontjában meghatározott küszöbértékeket.

(3) Amennyiben egy tagállam úgy döntött, hogy az (1) bekezdés b) pontja szerinti területi küszöbértéket alkalmaz, ugyanazon bekezdés a) pontját mindazonáltal alkalmaznia kell azon mezőgazdasági termelők esetében, akik a IV. címbe említett, állatokra vonatkozó, termeléstől függő támogatásban részesülnek, és a területi küszöbértéknél kevesebb hektárszámmal rendelkeznek.

(4) Az érintett tagállamok dönthetnek úgy, hogy az (1) bekezdést nem alkalmazzák a legkülső régiókra és a kisebb égei-tengeri szigetekre.

(5) A 2015. év tekintetében Bulgária és Románia esetében az (1) bekezdés a) pontjában említett igényelt vagy odaítélendő összeget az V. melléklet A. pontjában meghatározott összeg alapján kell kiszámítani.

A 2015–2021. évek tekintetében Horvátország esetében az (1) bekezdés a) pontjában említett igényelt vagy odaítélendő összeget az VI. melléklet A. pontjában meghatározott összeg alapján kell kiszámítani.

11. cikk

A támogatások csökkentése

(1) A tagállamok az összeg 150 000 EUR-t meghaladó részének vonatkozásában legalább 5 %-kal csökkentik a III. cím 1. fejezete értelmében a mezőgazdasági termelőnek egy adott naptári évre nyújtandó közvetlen kifizetések összegét.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazását megelőzően a tagállamok a mezőgazdasági termelő által az előző naptári évben ténylegesen kifizetett és bejelentett, mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó munkabéreket – a foglalkoztatáshoz kapcsolódó adókat és társadalombiztosítási járulékokat is beleértve – levonhatják a III. címének 1. fejezete értelmében a mezőgazdasági termelőnek adott naptári évben nyújtandó közvetlen kifizetések összegéből. Amennyiben nem áll rendelkezésre adat a mezőgazdasági termelő által az előző naptári évben ténylegesen kifizetett és bejelentett munkabérekről, a legfrissebb elérhető adatokat kell felhasználni.

(3) Amennyiben a tagállam úgy dönt, hogy a III. cím 2. fejezetének értelmében átcsoportosítással nyújtható támogatásban részesíti a mezőgazdasági termelőket, és erre a célra a II. mellékletben meghatározott éves nemzeti felső összeghatár több mint 5 %-át felhasználják, egyúttal úgy dönthetnek, hogy nem alkalmazzák ezt a cikket.

Amennyiben a tagállam úgy határoz, hogy a III. cím 2. fejezetének értelmében átcsoportosítással nyújtható támogatásban részesíti a mezőgazdasági termelőket, és a 41. cikk (4) bekezdése szerinti maximális korlátok alkalmazása megakadályozza abban, hogy erre a célra a II. mellékletben meghatározott éves nemzeti felső összeghatár több mint 5 %-át felhasználja, az érintett tagállam úgy határozhat, hogy nem alkalmazza ezt a cikket.

(4) Nem részesíthetők előnyökben a támogatások csökkentésének elkerülése révén azok a mezőgazdasági termelők, akikről megállapítást nyer, hogy 2011. október 18-át követően mestersegesen olyan feltételeket teremtettek, amelyek lehetőséget adnak számukra az e cikk alkalmazásából eredő hatások elkerülésére.

(5) Jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek csoportja esetében a tagállamok alkalmazhatják az (1) bekezdésben említett csökkentést e jogi személyek vagy csoportok tagjainak szintjén, amennyiben a nemzeti jog lehetővé teszi, hogy az egyes tagok a mezőgazdasági üzemek vezetői jogállásával rendelkező mezőgazdasági termelőkhöz hasonló jogokkal éljenek és kötelezettségekkel bírnak, különösen ami gazdasági, társadalmi és adóügyi jogállásukat illeti, feltéve, hogy hozzájárultak az érintett jogi személyek vagy csoportok mezőgazdasági szerkezeteinek megerősítéséhez.

(6) A tagállamok 2014. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot az e cikknek megfelelően hozott döntéseikről és a 2015–2019-re vonatkozó csökkentések eredményeképpen keletkező becslült összegekről.

12. cikk

Többszörös kérelmek

Amennyiben e rendelet kifejezetten másként nem rendelkezik, a támogatható hektárszámnak megfelelő olyan terület tekintetében, amelyre vonatkozóan a III. cím 1. fejezete alapján a mezőgazdasági termelő alaptámogatás iránti kérelmet nyújtott be, bármely egyéb közvetlen kifizetés iránti, illetve az e rendelet hatályán kívüli bármely egyéb támogatás iránti kérelem is benyújtható.

13. cikk

Állami támogatás

Az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013/EU rendelet⁽¹⁾ 211. cikkének (1) bekezdésétől eltérve az EUMSZ 107., 108. és 109. cikke nem alkalmazandó a tagállamok által e rendelettel összhangban végrehajtott kifizetésekre.

14. cikk

A pillérek közötti rugalmasság

(1) 2013. december 31-ig a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az e rendelet II. mellékletében a 2014 és 2019 közötti naptári évekre meghatározott éves nemzeti felső összeghatáruk 15 %-áig terjedő összeget rendelkezésre bocsátanak az 1305/2013/EU rendelet szerint az EMVA-ból finanszírozott vidékfejlesztési programozás keretébe tartozó intézkedésekre nyújtott kiegészítő támogatásként. Az ennek megfelelő összeg így már nem használható fel közvetlen támogatás nyújtására.

Az első albekezdésben említett döntésről 2013. december 31-ig értesíteni kell a Bizottságot. A döntésnek ki kell terjednie az első albekezdésben említett százalékos arány meghatározására, amely naptári évenként változhat.

Azok a tagállamok, amelyek nem hozzák meg a 2014-es naptári évre vonatkozóan az első albekezdésben említett döntést, 2014. augusztus 1-jéig meghozhatják az említett döntést a 2015–2019 naptári évekre vonatkozóan. Az ilyen döntésükről az említett időpontig tájékoztatják a Bizottságot.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a 2018-as naptári évtől kezdődő hatállyal felülvizsgálják az e bekezdés szerinti döntésüket. A felülvizsgálaton alapuló ilyen döntés nem eredményezheti az első, a második és a harmadik albekezdésnek megfelelően a Bizottságnak bejelentett százalékos arány csökkentését. A tagállamok 2017. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot minden, felülvizsgálaton alapuló döntésükről.

(2) Azok a tagállamok, amelyek nem hozzák meg az (1) bekezdésben említett döntést, 2013. december 31-ig dönthetnek úgy, hogy a 2015 és 2020 közötti időszakban az 1305/2013/EU rendelet szerint az EMVA-ból finanszírozott vidékfejlesztési programozás keretébe tartozó intézkedésekre nyújtott támogatásra elkülönített összeg legfeljebb 15 %-át, illetve Bulgária, Észtország, Spanyolország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Portugália, Románia, Svédország, Szlovákia, Finnország és az Egyesült Királyság, esetében legfeljebb 25 %-át az közvetlen kifizetesként rendelkezésre bocsátják. Az ennek megfelelő összeg így már nem használható fel a vidékfejlesztési programozás keretébe tartozó támogatási intézkedésekre.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a mezőgazdasági termékpiacon közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 671. oldalát).

Az első albekezdésben említett döntésről 2013. december 31-ig értesíteni kell a Bizottságot. A döntésnek ki kell terjednie az első albekezdésben említett százalékos arány meghatározására, amely naptári évenként változhat.

Azok a tagállamok, amelyek nem hozzák meg a 2015-ös pénzügyi évre vonatkozóan az első albekezdésben említett döntést, 2014. augusztus 1-jéig meghozhatják az említett döntést a 2016–2019-es időszakra vonatkozóan. Az ilyen döntésükről az említett időpontig tájékoztatják a Bizottságot.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a 2019-es és 2020-as pénzügyi évre vonatkozó hatállyal felülvizsgálják az e bekezdés szerinti döntésüket. Az ilyen felülvizsgálaton alapuló döntések nem eredményezhetik az első, a második és a harmadik albekezdésnek megfelelően a Bizottságnak bejelentett százalékos arány növekedését. A tagállamok 2017. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot az ilyen felülvizsgálaton alapuló valamennyi döntésükről.

15. cikk

Felülvizsgálat

Az I. mellékletben felsorolt támogatási rendszereket alkalmazni kell a gazdasági változásokra és a költségvetési helyzetre tekintettel bármely időpontban való felülvizsgálhatóságuk sérelme nélkül. A felülvizsgálat jogalkotási aktusok, az EUMSZ 290. cikke szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok, illetve az EUMSZ 291. cikke szerinti végrehajtási jogi aktusok elfogadását vonhatja maga után.

2. FEJEZET

A Bulgáriára, Horvátországra és Romániára alkalmazandó rendelkezések

16. cikk

A közvetlen kifizetések fokozatos bevezetése Bulgáriában és Romániában

Bulgária és Románia tekintetében a 42., a 47., a 49., az 51., az 53. és a 65. cikkel összhangban meghatározott felső összeghatárokat 2015-re vonatkozóan az V. melléklet A. pontjában meghatározott összeg alapján kell megállapítani.

17. cikk

A közvetlen kifizetések fokozatos bevezetése Horvátországban

Horvátországban a közvetlen kifizetéseket a következő ütemezésnek megfelelően, a közvetlen kifizetések 2022-től alkalmazandó szintjének százalékos arányában kell bevezetni:

2013-ban 25 %,

2014-ben 30 %,

2015-ben 35 %,

2016-ban 40 %,

2017-ben 50 %,

2018-ban 60 %,

2019-ben 70 %,

2020-ban 80 %,

2021-ben 90 %,

2022-től 100 %.

18. cikk

Kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések és közvetlen kifizetések Bulgáriában és Romániában

(1) Bulgária és Románia 2015-ben nemzeti közvetlen kifizetéseket alkalmazhat a III. cím 1. fejezete 1., 2. és 3. szakaszában említett alaptámogatási rendszer keretében nyújtott kifizetések kiegészítése érdekében. Az említett kifizetések teljes összege nem haladhatja meg az V. melléklet B. pontjában meghatározott, vonatkozó összeget.

(2) Bulgária 2015-ben nemzeti közvetlen kifizetéseket alkalmazhat a IV. cím 2. fejezetében említett gyapottra vonatkozó terményspecifikus támogatás keretében nyújtott kifizetések kiegészítése érdekében. Az említett kifizetések teljes összege nem haladhatja meg az V. melléklet C. pontjában meghatározott, vonatkozó összeget.

(3) A kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetéseket objektív kritériumok alapján, oly módon kell odaítélni, amely biztosítja a mezőgazdasági termelők közötti egyenlő bánásmódot, valamint megakadályozza a piac és a verseny torzulását.

19. cikk

Kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések Horvátország esetében

(1) Horvátország a Bizottság által adott felhatalmazás alapján adott esetben kiegészítheti az I. mellékletben felsorolt támogatási rendszerek bármelyikét.

(2) Az egy adott támogatási rendszer céljára egy adott évben fordítható, kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések összegét egy külön pénzügyi keret korlátozza. Ezt a keretet a következők különbözeteiként kell meghatározni:

a) az adott támogatási rendszer keretében nyújtható közvetlen támogatásnak a 17. cikk szerinti teljes bevezetése után a 2022. naptári évre nyújtható közvetlen támogatás összege; valamint

b) az adott támogatási rendszer keretében nyújtható közvetlen támogatásnak a 167. cikk szerinti ütemezésben az adott naptári évre előírt százalékarány alkalmazásával kapott összege.

(3) A kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések teljes összege nem haladhatja meg az VI. melléklet B. pontjában a vonatkozó naptári évre meghatározott felső összeghatárt.

(4) Horvátország objektív kritériumok alapján és a Bizottság általi felhatalmazást követően határozhat a kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetesként nyújtandó összegekről.

(5) A Bizottság az e cikk értelmében történő kifizetésekre felhatalmazó végrehajtási jogi aktusokat fogad el, megjelölve a

vonatkozó támogatási rendszereket és meghatározva a kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések legmagasabb megengedett szintjét.

A IV. cím 1. fejezetében említett, termeléstől függő önkéntes támogatás kiegészítésére szolgáló kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések esetében a végrehajtási jogi aktusokban meg kell jelölni azokat az 52. cikk (3) bekezdésében említett konkrét gazdálkodási típusokat vagy mezőgazdasági ágazatokat is, amelyek után kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetés nyújtható.

A végrehajtási jogi aktusokat a 71. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás keretében kell elfogadni.

(6) A kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések esetében a támogathatóság feltételei Horvátország esetében megegyeznek az e rendelet értelmében a megfelelő támogatási rendszerekre vonatkozókkal.

(7) A kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések Horvátország esetében kiigazíthatók, ha azt a KAP-ban bekövetkezett változások szükségessé teszik. Odaítélésükre objektív kritériumok alapján és olyan módon kerül sor, amely biztosítja a mezőgazdasági termelők közötti egyenlő bánásmódot, valamint a piac és a verseny torzulásának megakadályozását.

(8) Horvátország a kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések végrehajtása érdekében hozott intézkedéseiről az azok végrehajtását követő év június 30-ig jelentést nyújt be. A jelentésnek tartalmaznia kell legalább a következőket:

a) bármely, a kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetéseket érintő körülményekben bekövetkezett változás;

b) minden egyes kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetés vonatkozásában a kedvezményezettek száma, az odaítélt kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetés teljes összege, valamint a hektárszám és az állatok száma, vagy a kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetés odaítélésének alapjául szolgáló egyéb egységek száma;

c) jelentés az odaítélt kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések kapcsán végrehajtott ellenőrzésekről.

20. cikk

Külön nemzeti aknamentesítési tartalék Horvátország esetében

(1) Horvátország 2015-től kezdődően minden év január 31-ig értesíti a Bizottságot azokról a földterületekről, amelyeket a 73/2009/EK rendelet 57a. cikkének (10) bekezdése értelmében azonosítottak, és az előző naptári év folyamán mezőgazdasági tevékenység céljára ismét használatba vettek.

Horvátország továbbá értesíti a Bizottságot az előző naptári év december 31-én a mezőgazdasági termelőknek való kiosztásra rendelkezésre álló támogatási jogosultságok számáról, valamint a nemzeti aknamentesítési tartalékból ugyanabban az időpontban még el nem költött összegéről.

Az első és a második albekezdés szerinti értesítésekre adott esetben az e rendelet 23. cikke (1) bekezdésének megfelelően régióként kerül sor.

(2) A II. mellékletnek a 6. cikk (3) bekezdése szerinti kiigazításakor a Bizottság évente kiszámítja azt az összeget, amelyet az említett mellékletben rögzített, Horvátországra vonatkozó összegekhez hozzá kell adni azon támogatások finanszírozása érdekében, amelyeket az I. mellékletben felsorolt rendszerek alapján, az e cikk (1) bekezdésében említett területek után fognak odaítélni. Ezt az összeget a Horvátország által az e cikk (1) bekezdésének megfelelően bejelentett adatok, valamint a Horvátországban a tárgyévben nyújtott közvetlen kifizetések becslült hektáronkénti átlaga alapján kell kiszámítani.

Az első albekezdésnek megfelelően hozzáadásra kerülő összeg a Horvátország által e cikk (1) bekezdésének megfelelően bejelentett összes földterület alapján 2022-ig legfeljebb 9 600 000 EUR lehet, és alkalmazni kell rá a közvetlen kifizetések bevezetésének a 17. cikk szerinti ütemtervét. A kiszámított éves maximális összegeket az VII. melléklet tartalmazza.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján rögzíti, hogy Horvátország a (2) bekezdés szerint hozzáadandó összegnek mekkora hányadát helyezi el a külön nemzeti aknamentesítési tartalékban az (1) bekezdésben említett területek után járó támogatási jogosultságok kiosztása céljából. Ezt a hányadot az alaptámogatási rendszerre vonatkozó felső összeghatárnak és a II. mellékletben rögzített nemzeti felső összeghatárnak az aránya alapján kell kiszámítani, nemzeti felső összeghatárnak a (2) bekezdés szerinti megnövelését megelőzően. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálobizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(4) A 2015–2022-ös időszakban Horvátország a külön nemzeti aknamentesítési tartalékot arra használja fel, hogy a mezőgazdasági termelőknek támogatási jogosultságokat ítéljen oda az általuk az adott évben bejelentett aknamentesített földterületek alapján, amennyiben:

- a) az adott földterületek a 32. cikk (2)-(5) bekezdése értelmében támogathatók;
- b) az adott földterületeket az előző naptári évben vették ismét használatba mezőgazdasági tevékenységek céljára; és
- c) a szóban forgó földterületekről e cikk (1) bekezdésének megfelelően értesítették a Bizottságot.

(5) Az e cikk alapján megállapított támogatási jogosultságok értékét a támogatási jogosultságoknak az odaítélés évében mért nemzeti vagy regionális átlagértéke alapján kell megállapítani, a külön nemzeti aknamentesítési tartalékban rendelkezésre álló összeg erejéig.

(6) Azon következmények figyelembevétele érdekében, amelyek az aknamentesített földterületek mezőgazdasági tevékenység céljára való, Horvátország által e cikknek megfelelően bejelentett újbóli használatbavételéből adódnak, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az VI. mellékletben foglalt összegek kiigazítása céljából.

III. CÍM

ALAPTÁMOGATÁSI RENDSZER, EGYSÉGES TERÜLETALAPÚ TÁMOGATÁSI RENDSZER ÉS KAPCSOLÓDÓ TÁMOGATÁSOK

1. FEJEZET

Az alaptámogatási rendszer és az egységes területalapú támogatási rendszer

1. szakasz

Az alaptámogatási rendszer kialakítása

21. cikk

Támogatási jogosultságok

(1) Az alaptámogatási rendszer keretében nyújtott támogatás azoknak a mezőgazdasági termelőknek nyújtható, akik:

- a) e rendelet alkalmazása keretében a 20. cikk (4) bekezdése szerinti odaítélés útján, a 24. vagy a 39. cikk szerinti első kiosztás útján, a 30. cikk szerinti nemzeti tartalékból vagy regionális tartalékból való kiosztás útján, vagy a 34. cikk szerinti átruházás révén támogatási jogosultságot szereznek, vagy
- b) megfelelnek a 9. cikkben foglaltaknak és saját vagy szerződéses támogatási jogosultsággal rendelkeznek egy olyan tagállamban, amely a (3) bekezdéssel összhangban úgy döntött, hogy megtartja a meglévő támogatási jogosultságait.

(2) Az egységes támogatási rendszer keretében az 1782/2003/EK és a 73/2009/EK rendelet értelmében szerzett támogatási jogosultságok 2014. december 31-én hatályukat veszítik.

(3) A (2) bekezdéstől eltérve azok a tagállamok, amelyek – az 1782/2003/EK rendelet III. címe 5. fejezetének I. szakaszával vagy III. címének 6. fejezetével összhangban, vagy a 73/2009/EK rendelet III. címének 3. fejezetével összhangban – létrehozták az egységes támogatási rendszert, 2014. augusztus 1-jéig úgy dönthetnek, hogy fenntartják a meglévő támogatási jogosultságokat. Erről a döntésükről az említett időpontig értesítik a Bizottságot.

(4) A (3) bekezdésben említett döntést hozó tagállamok tekintetében, amennyiben a saját vagy szerződéses támogatási jogosultságoknak az 1782/2003/EK és a 73/2009/EK rendelet szerint meghatározott, egy mezőgazdasági termelő által az 1306/2013/EU rendelet 78. cikke b) pontja első albekezdésének megfelelően megállapított, a jelentkezés határnapjáig birtokolt száma meghaladja azon támogatható hektároknak a számát, amelyekről a mezőgazdasági termelő az 1306/2013/EU rendelet 72. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban a 2015-re szóló támogatás iránti kérelmében nyilatkozik, és amelyek a tagállam által megállapított időpontban – amely nem lehet későbbi időpont, mint az adott tagállamban a támogatás iránti kérelem módosítására megállapított határidő – rendelkezésére állnak, ez utóbbi időpontban a támogatható hektárok számát meghaladó támogatási jogosultságok hatályukat veszítik.

22. cikk

Az alaptámogatási rendszerre vonatkozó felső összeghatár

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén minden tagállam tekintetében megállapítja az alaptámogatási rendszerre vonatkozó éves nemzeti felső összeghatárt úgy, hogy a II. mellékletben meghatározott éves nemzeti felső összeghatárból levonja a 42., 47., 49., 51. és 53. cikknek megfelelően meghatározott felső összeghatárokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(2) Az egyes tagállamok tekintetében az e cikk (1) bekezdésével összhangban kiszámított összeg – a tárgyév tekintetében a 47. cikk (1) bekezdésének alkalmazásából eredő összeg levonását követően – a II. mellékletben megállapított éves nemzeti felső összeghatárok legfeljebb 3 %-ával növelhető. Amennyiben egy tagállam ilyen növelést hajt végre, a növelést a Bizottság figyelembe veszi az e cikk (1) bekezdése értelmében az alaptámogatási rendszerre vonatkozó éves nemzeti felső összeghatár megállapításakor. Ennek érdekében a tagállamok 2014. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot az éves százalékos arányokról, amelyekkel az e cikk (1) bekezdése szerint kiszámított összegeket növelni kell.

(3) A tagállamok évente felülvizsgálhatják az (2) bekezdésben említett döntésüket, és az alkalmazását megelőző év augusztus 1-jéig tájékoztatják a Bizottságot a felülvizsgálat alapján meghozott döntésükről.

(4) Az egyes tagállamok és az egyes évek vonatkozásában az összes támogatási jogosultság és a nemzeti tartalék vagy regionális tartalék összértékének meg kell egyeznie a Bizottság által az (1) bekezdés alapján meghatározott éves nemzeti felső összeghatárral.

(5) Amennyiben a Bizottság által az (1) bekezdés alapján valamely tagállam tekintetében meghatározott felső összeghatár az adott tagállam által – az e cikk (3) bekezdésével, a 14. cikk (1) bekezdésének harmadik és negyedik albekezdésével, a 14. cikk (2) bekezdésének harmadik és negyedik albekezdésével, a 42. cikk (1) bekezdésével, a 49. cikk (1) bekezdése második albekezdésével, az 51. cikk (1) bekezdése második albekezdésével vagy az 53. cikkel összhangban – hozott döntések következtében eltér az előző évitől, a tagállam az e cikk (4) bekezdésének való megfelelés érdekében lineárisan csökkenti, illetve növeli valamennyi támogatási jogosultság értékét.

23. cikk

A nemzeti felső összeghatárok regionális felosztása

(1) A tagállamok 2014. augusztus 1-jéig dönthetnek úgy, hogy az alaptámogatási rendszert regionális szinten alkalmazzák. Ilyen esetben a tagállamok objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok – például agronómiai és társadalmi-gazdasági jellemzőik, regionális mezőgazdasági potenciáljuk vagy intézményi, illetve igazgatási struktúrájuk – alapján meghatározzák a régiókat.

A 36. cikket alkalmazó tagállamok az alaptámogatási rendszer végrehajtásának első évét megelőző év augusztus 1-jéig hozzátják meg az első albekezdésben említett döntést.

(2) A tagállamok a régiók között objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján felosztják az alaptámogatási rendszerre vonatkozó, a 22. cikk (1) bekezdésében említett éves nemzeti felső összeghatárokat.

A 30. cikk (2) bekezdését nem alkalmazó tagállamok az említett felosztást a 30. cikk (1) bekezdésében meghatározott lineáris csökkentés alkalmazása után végzik el.

(3) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a regionális felső összeghatárokat előre meghatározott évenkénti lépésben, objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján – mint például a mezőgazdasági potenciál vagy környezetvédelmi kritériumok – évente fokozatosan módosítják.

(4) A (2) vagy (3) bekezdésnek megfelelően meghatározott regionális felső összeghatárok betartásához szükséges mértékben a tagállamok az érintett régiók mindegyikében lineárisan csökkentik, illetve növelik a támogatási jogosultságok értékét.

(5) Az (1) bekezdést alkalmazó tagállamok dönthetnek úgy, hogy az általuk meghatározandó időponttól kezdődően regionális szinten megszüntetik az alaptámogatási rendszer alkalmazását.

(6) Az (1) bekezdés első albekezdését alkalmazó tagállamok értesítik a Bizottságot az említett albekezdésben említett döntésükről, valamint a 2014. augusztus 1-jéig a (2) és a (3) bekezdés alkalmazása céljából hozott intézkedésekről.

Az 1) bekezdés második albekezdését alkalmazó tagállamok értesítik a Bizottságot az (1) bekezdés második albekezdésében említett döntésükről, valamint a (2) és a (3) bekezdés alkalmazása céljából hozott intézkedésekről a vonatkozó év augusztus 1-jéig.

Az (1) bekezdést alkalmazó tagállamok értesítik a Bizottságot a (5) bekezdésben említett döntésükről, mégpedig az említett döntés végrehajtásának első évét megelőző év augusztus 1-jéig.

24. cikk

A támogatási jogosultságok első kiosztása

(1) Az e rendelet 9. cikkének megfelelően közvetlen kifizetésre jogosult mezőgazdasági termelők támogatási jogosultságot kaphatnak, feltéve, hogy:

- a) az 1306/2013/EU rendelet 78. cikke b) pontjának első albekezdésének megfelelően meghatározandó, a jelentkezők határnapjaként megjelölt 2015-ös időpontig az alaptámogatási rendszer keretében támogatási jogosultság iránti kérelmet nyújtanak be; és

b) 2013 tekintetében a 73/2009/EK rendelettel összhangban közvetlen támogatás, átmenti nemzeti támogatás vagy kiegészítő nemzeti közvetlen támogatás iránt benyújtott kérelem alapján – a 73/2009/EK rendelet II. címe 4. fejezetében meghatározott bármilyen csökkentés vagy kizárás alkalmazását megelőzően – jogosultak voltak támogatásra.

Az első albekezdés nem alkalmazandó az e rendelet 21. cikkének (3) bekezdését alkalmazó tagállamokban.

A tagállamok támogatási jogosultságokat oszthatnak ki az e rendelet 9. cikkének megfelelően közvetlen kifizetésre jogosult mezőgazdasági termelők számára, akik teljesítik az első albekezdés a) pontjában előírt feltételt, és akik:

a) a 2013. év tekintetében nem részesültek támogatásban az e bekezdés első albekezdésében említett támogatási kérelem alapján, továbbá azoknak a mezőgazdasági termelőknek, akik az adott tagállam által az 1122/2009/EK bizottsági rendelet⁽¹⁾ 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban rögzített időpontban a 2013-as igénylési év tekintetében:

i. az egységes támogatási rendszert alkalmazó tagállamokban:

— gyümölcsöt, zöldséget, áruburgonyát, vetőburgonyát, vagy dísznövényeket termesztettek, hektárban kifejezett minimális területen, ha az érintett tagállam úgy határoz, hogy ilyen követelményt fogad el; –vagy

— szőlőültetvényt műveltek; vagy

ii. az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamokban csak olyan mezőgazdasági területtel rendelkeztek, amely 2003. június 30-án nem minősült a 73/2009/EK rendelet 124. cikke (1) bekezdésének értelmében vett jó mezőgazdasági állapotban tartott mezőgazdasági területnek;

b) 2014-ben az egységes támogatási rendszer keretében támogatási jogosultságokban részesültek a nemzeti tartalékból a 73/2009/EK rendelet 41. vagy 57. cikke alapján; vagy

c) soha nem részesültek a 73/2009/EK vagy az 1782/2003/EK rendelet szerinti saját vagy szerződéses támogatási jogosultságokban, és akik ellenőrizhető bizonyítékkal szolgálnak arra

⁽¹⁾ A Bizottság 1122/2009/EK rendelete (2009. november 30.) a 73/2009/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés, a moduláció és az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer tekintetében, az említett rendeletben létrehozott, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról, valamint az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés tekintetében, a borágazatban meghatározott támogatási rendszer keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 316., 2009.12.2., 65. o.).

nézve, hogy a tagállam által az 1122/2009/EK rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban a 2013. igénylési év tekintetében rögzített időpontban mezőgazdasági termékeket termesztettek vagy termeltek, ideértve a betakarítást, a fejtést, az állattenyésztést és a mezőgazdasági célból történő állattartást. A tagállamok a mezőgazdasági termelők e kategóriájának vonatkozásában saját kiegészítő célokat és hátrányos megkülönböztetéstől mentes jogosultsági kritériumokat állapíthatnak meg a megfelelő készségeket, tapasztalatot vagy képzést illetően.

(2) A vis maior vagy a rendkívüli körülmények esetétől eltekintve a 2015-ben a mezőgazdasági termelőnként kiosztott támogatási jogosultságok számának meg kell egyeznie az 1306/2013/EU rendelet 72. cikke (1) bekezdése első albekezdése a) pontjának első albekezdésének megfelelően a 2015-ös évre vonatkozó támogatás iránti kérelemben a mezőgazdasági termelő által bejelentett azon támogatható hektárok számával, amelyek a mezőgazdasági termelő rendelkezésére állnak a tagállam által meghatározott időpontban. Ez az időpont nem lehet későbbi, mint az adott tagállamban az említett támogatási kérelem módosítása tekintetében megállapított időpont.

(3) A tagállamok a (2) bekezdés alapján kiosztandó jogosultságok számát illetően alkalmazhatnak a (4)–(7) bekezdésben meghatározott korlátozások közül egyet vagy többet is:

(4) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a kiosztandó támogatási jogosultságok számának vagy a mezőgazdasági termelő által a 73/2009/EK rendelet 34. cikkének (2) bekezdésével összhangban 2013-ban bejelentett támogatható hektárok számával kell megegyeznie, vagy pedig az e cikk (2) bekezdésében említett támogatható hektárok számával, attól függően, hogy melyik az alacsonyabb. Horvátország esetében e lehetőség alkalmazása nem érinti az aknamentesített hektárookra vonatkozó támogatási jogosultságok kiosztását e rendelet 20. cikke (4) bekezdésének megfelelően.

(5) Amennyiben az e cikk (2) bekezdésében említett és egy adott tagállamban bejelentett támogatható hektárok teljes száma több mint 35 %-kal meghaladná a 2009-ben, illetve Horvátország esetében 2013-ban a 73/2009/EK rendelet 35. cikkének megfelelően bejelentett támogatható hektárok teljes számát, a tagállam a 2015-ben kiosztandó támogatási jogosultságok számát a 2009-ben, illetve Horvátország esetében 2013-ban a 73/2009/EK rendelet 35. cikkének megfelelően bejelentett támogatható hektárok teljes számának legalább 135 %-ára vagy 145 %-ára korlátozhatja.

E lehetőség alkalmazása esetén a tagállamok a mezőgazdasági termelők számára csökkentett számú támogatási jogosultságot oszthatnak ki. Ezt úgy kell kiszámolni, hogy az egyes mezőgazdasági termelők által 2015-ben bejelentett támogatható hektárok száma és az adott mezőgazdasági termelő által 2011-ben, illetve Horvátország esetében 2013-ban bejelentett, a 73/2009/EK rendelet 34. cikkének (2) bekezdése szerinti támogatható hektárok száma közötti, az előbbi javára fennálló többlet arányos csökkentést alkalmaznak, amely nem érinti az aknamentesített hektárokat, amelyek tekintetében e rendelet 20. cikke (4) bekezdésének megfelelően kiosztandó jogosultságok alkalmazandók.

(6) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az egy mezőgazdasági termelőnek kiosztható támogatási jogosultságok számának meghatározása érdekében csökkentési együtthatót alkalmaznak a (2) bekezdésben említett azon támogatható hektárok vonatkozásában, amelyek – elsősorban a terület magas fekvése vagy egyéb hátrányos természeti adottságai, például gyenge talajminősége, meredek fekvése és gyenge vízellátása miatt – kedvezőtlen éghajlati viszonyokkal rendelkező területen elhelyezkedő állandó gyepterületből állnak.

(7) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a mezőgazdasági termelő számára kiosztandó támogatási jogosultságok számának meg kell egyeznie az e cikk (2) bekezdésében említett azon támogatható hektárok számával, amelyek a tagállam által a 2013-as igénylési év tekintetében az 1122/2009/EK rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban rögzített időpontban nem szőlőültetvények vagy üvegház alatti szántóterületek voltak.

(8) A mezőgazdasági üzem egészének vagy egy részének eladása vagy bérbeadása esetén az e cikk (1) bekezdésének megfelelő természetes vagy jogi személyek az 1306/2013/EU rendelet 78. cikke d) pontjának első albekezdésének megfelelően meghatározandó, a jelentkezés határnapjaként megjelölt 2015-ös időpontot megelőzően aláírt szerződés útján átruházhatják egy vagy több mezőgazdasági termelőre az e cikk (1) bekezdése szerinti azon jogukat, hogy támogatási jogosultságban részesüljenek, feltéve hogy a szóban forgó mezőgazdasági termelők megfelelnek az e rendelet 9. cikkében meghatározott feltételeknek.

(9) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy megállapítják azt a mezőgazdasági üzemenkénti, támogatható hektárterületben kifejezett minimális méretet, amelyre a mezőgazdasági termelő támogatási jogosultság kiosztását kérheti. Ez a minimális méret nem haladhatja meg a 10. cikk (1) bekezdésének az említett cikk (2) bekezdésével együtt értelmezett b) pontjában meghatározott küszöbértéket.

(10) A tagállamok adott esetben 2014. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot az e cikkben említett döntésekről.

(11) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogad el a támogatási jogosultságok kiosztásának évében benyújtott kérelmekre vonatkozóan abban az esetben, ha a szóban forgó támogatási jogosultságok még nem állapíthatók meg véglegesen, illetve ha azok kiosztását sajátos körülmények befolyásolják. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

25. cikk

A támogatási jogosultságok értéke és azok közelítése

(1) A tagállamok 2015-ben kiszámítják a támogatási jogosultságok egységértékét, mégpedig úgy, hogy a II. mellékletben foglalt nemzeti felső összeghatárnak az egyes releváns évek vonatkozásában rögzített százalékos arányát elosztják a 2015-ben nemzeti vagy regionális szinten érvényes – a nemzeti tartalékból vagy a regionális tartalékból kiosztott jogosultságokon kívüli – támogatási jogosultságok számával.

Az első albekezdésben említett rögzített százalékos arányt a 2015-re vonatkozóan a 22. cikk (1) bekezdésével, illetve a 23. cikk (2) bekezdésével összhangban az alaptámogatási rendszer tekintetében megállapított nemzeti, illetve regionális felső összeghatár 30 cikk (1) bekezdésében, vagy adott esetben a 30. cikk (2) bekezdésében meghatározott lineáris csökkentés alkalmazását követő értékének és a II. mellékletben meghatározott, 2015-re vonatkozó nemzeti felső összeghatárnak a hányadosaként kell kiszámítani. A támogatási jogosultságok számát a hektárszámnak megfelelő számban kell kifejezni.

(2) Az (1) bekezdésben említett kiszámítási módtól eltérően, a tagállamok az egyes vonatkozó évek tekintetében 2015-ben differenciálhatják a – 2015-ben a nemzeti tartalékból vagy a regionális tartalékból kiosztottakon kívüli – támogatási jogosultságok értékét, azok 26. cikkel összhangban kiszámított kezdeti egységértéke alapján.

(3) Legkésőbb a 2019. igénylési évtől egy tagállamon, vagy a 23. cikk alkalmazása esetén egy régióon belül meg kell egyeznie a támogatási jogosultságok egységértékének.

(4) A (3) bekezdéstől eltérve, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy azon támogatási jogosultságok esetében, amelyeknek a 26. cikkel összhangban kiszámított kezdeti egységértéke nem éri el a 2019. évi nemzeti vagy regionális egységérték 90 %-át, az egységértéket legkésőbb a 2019. igénylési évre megemelik a kezdeti egységértékük és a 2019. évi nemzeti vagy regionális egységérték 90 %-a közötti különbség legalább egy harmadával.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az első albekezdésben említett százalékos arányt 90 % fölött – de legfeljebb 100 %-ban – állapítják meg.

Ezenfelül a tagállamok előírják annak legkésőbb a 2019. igénylési évre történő elérését, hogy egyetlen támogatási jogosultság egységértéke se legyen a 2019. évi nemzeti vagy regionális egységérték 60 %-ánál alacsonyabb, kivéve ha ez a (7) bekezdésben említett küszöböt alkalmazó tagállamban a küszöbérték feletti maximális csökkentést eredményezne. Ilyen esetben a minimális egységértéket az e küszöbérték betartásához szükséges szinten kell megállapítani.

(5) A 2019. évi, az (4) bekezdés szerinti nemzeti vagy regionális egységértéket a II. mellékletben megállapított, a 2019-es naptári évre vonatkozó nemzeti felső összeghatár vagy a regionális felső összeghatár rögzített százalékos arányának és a – a nemzeti tartalékból vagy regionális tartalékból 2015-ben kiosztottakon kívüli – az érintett tagállamra vagy régióra vonatkozó 2015. évi támogatási jogosultságok számának a hányadosaként kell kiszámítani. E rögzített százalékos arányt az alaptámogatási rendszer nemzeti vagy regionális felső összeghatára tekintetében a 22. cikk (1) bekezdésével, illetve a 23 cikk (2) bekezdésével összhangban 2015-re megállapítandó felső összeghatár – a 23. cikk (1) bekezdésében vagy adott esetben a 30. cikk (2) bekezdésében meghatározott lineáris csökkentés alkalmazását követő – értékének és a 2015-re vonatkozóan a II. mellékletben megállapított nemzeti felső összeghatárnak vagy a regionális felső összeghatárnak a hányadosaként kell kiszámítani.

(6) Az (5) bekezdésben említett regionális felső összeghatárokat egy rögzített százalékos arálynak a II. mellékletben foglalt, 2019. évi nemzeti felső összeghatárookra való alkalmazása révén kell kiszámolni. E rögzített százalékos arányt a 23. cikk (2) bekezdésének megfelelően a 2015. évre megállapított vonatkozó regionális felső összeghatároknak és a 22. cikk (1) bekezdésével összhangban – a 23. cikk (2) bekezdése második albekezdésének alkalmazása esetén a 30. cikk (1) bekezdésében meghatározott lineáris csökkentés alkalmazását követően – a 2015. évre meghatározott nemzeti felső összeghatárnak a hányadosaként kell kiszámítani.

(7) Az (4) bekezdésben említett támogatási jogosultságok értéknövekedésének finanszírozása érdekében azon támogatási jogosultságok esetében, amelyeknek a kezdeti egységértéke magasabb a 2019. évi nemzeti vagy regionális egységértéknél, a kezdeti egységértékük és a 2019. évi nemzeti vagy regionális egységérték közötti különbséget arányosan, a tagállamok által meghatározandó objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján csökkenteni kell. E kritériumok magukban foglalhatják a kezdeti egységérték maximális csökkentésének 30 %-ban való rögzítését.

(8) E cikk (2) bekezdésének alkalmazásakor a támogatási jogosultságok 26. cikkével összhangban kiszámított kezdeti egységértékéről a 2019. évi, az e cikk (3) bekezdésével vagy (4)–(7) bekezdésével összhangban megállapított végleges egységértékre való áttérést 2015-től kezdődően egyenlő lépésekben kell végrehajtani,

Az cikk (1) bekezdésében említett rögzített százalékos aránya betartásának biztosítása érdekében minden év vonatkozásában ki kell igazítani azoknak a támogatási jogosultságoknak az értékét, amelyek kezdeti egységértéke magasabb, mint a 2019. évi nemzeti vagy regionális egységérték.

(9) E cikk (8) bekezdésétől eltérve, amennyiben azon tagállamok, amelyek a 21. cikk (3) bekezdése értelmében meglévő támogatási jogosultságaik megtartása mellett döntenek, e cikk (2) bekezdését alkalmazzák, a támogatási jogosultságok 26. cikk (5) bekezdésével összhangban megállapított kezdeti egységértékéről a 2019. évi, az e cikk (3) bekezdésével vagy (4)–(7) bekezdésével összhangban megállapított végleges egységértékre való áttérést adott esetben az 1782/2003/EK rendelet 63. cikke (3) bekezdésével összhangban nemzeti szinten meghatározott lépések alkalmazásával kell végrehajtani.

Az e cikk (1) bekezdésében említett rögzített százalékos aránya betartásának biztosítása érdekében minden év vonatkozásában lineárisan ki kell igazítani a támogatási jogosultságok értékét.

(10) 2015-ben a tagállamok tájékoztatják a mezőgazdasági termelőket a jogosultságaik értékéről, amelyet a tagállamok e cikknek, és a 26. és a 27. cikknek megfelelően számítanak ki a rendelet hatálya alá tartozó időszak minden egyes évre vonatkozóan.

26. cikk

A kezdeti egységérték kiszámítása

(1) A 25. cikk (2) bekezdésében említett támogatási jogosultságok kezdeti egységértékét azon tagállamokban, amelyek a 2014. naptári évben az egységes alaptámogatási rendszert alkalmazzák, és amelyek nem döntöttek úgy, hogy megtartják a

21. cikk (3) bekezdése szerinti, már meglévő támogatási jogosultságait, az (2) vagy (3) bekezdésben meghatározott módszerek valamelyikének alkalmazásával kell meghatározni.

(2) A mezőgazdasági termelő által a 2014. évre vonatkozóan az egységes támogatási rendszerben, a 73/2009/EK rendelettel összhangban kapott támogatás rögzített százalékos arányának megfelelő – az említett rendelet II. címének 4. fejezetében foglalt támogatáscsökkentés, illetve kizárás előtti – összeg és az érintett mezőgazdasági termelő részére 2015-ben kiosztott, a 2015-ben a nemzeti tartalékból vagy a regionális tartalékokból kiosztottakon kívüli támogatási jogosultságai számának hányadosaként.

A rögzített százalékos arányt az alaptámogatási rendszer tekintetében az e rendelet 22. cikkének (1) bekezdésével, illetve 23. cikkének (2) bekezdésével összhangban 2015-re megállapítandó nemzeti vagy regionális felső összeghatár – az (1) bekezdésben vagy adott esetben az e rendelet 30. cikkének (2) bekezdésében meghatározott lineáris csökkentés alkalmazását követő – értékének és a 2014-ben az adott tagállamban vagy régióban az egységes támogatási rendszer keretében nyújtott támogatások – a 73/2009/EK rendelet II. címének 4. fejezete szerinti támogatáscsökkentés, illetve kizárás előtti – összegének hányadosaként kell kiszámítani.

(3) A 73/2009/EK rendelettel összhangban az egységes támogatási rendszer alapján a 2014. évre vonatkozó támogatási kérelme benyújtásának időpontjában a mezőgazdasági termelő birtokában lévő támogatási jogosultságok – a különleges támogatási jogosultságokat is beleértve – rögzített százalékos arányának és a mezőgazdasági termelő részére 2015-ben kiosztott, a 2015-ben a nemzeti tartalékból vagy a regionális tartalékokból kiosztottakon kívüli támogatási jogosultságai számának hányadosaként.

A rögzített százalékos arányt az alaptámogatási rendszer tekintetében az e rendelet 22. cikkének (1) bekezdésével, illetve 23. cikkének (2) bekezdésével összhangban 2015-re megállapítandó nemzeti vagy regionális felső összeghatár – az (1) bekezdésben, vagy adott esetben az e rendelet 30. cikkének (2) bekezdésében meghatározott lineáris csökkentés alkalmazását követő – értékének és a 2014-ben az adott tagállamban vagy régióban az egységes támogatási rendszer keretében nyújtott valamennyi jogosultság – a különleges jogosultságokat is beleértve – teljes összegének hányadosaként kell kiszámítani.

E bekezdés alkalmazásában úgy kell tekinteni, hogy a mezőgazdasági termelő akkor rendelkezik a 2014. évre vonatkozó támogatási kérelme benyújtásának időpontjában támogatási jogosultságokkal, ha azoknak az adott termelő részére történő kiosztására vagy végleges átcsoportosítására az említett időpontig sor került.

(4) A 2014. naptári évben az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamok a támogatási jogosultságok az e rendelet 25. cikke (2) bekezdésében említett kezdeti egységértékét a mezőgazdasági termelő által a 2014. évre vonatkozóan az egységes területalapú támogatási rendszerben, a 73/2009/EK rendelettel összhangban és az említett rendelet 132. és 133a. cikke szerint kapott támogatás teljes értéke rögzített százalékos arányának megfelelő – az említett rendelet II. címének 4. fejezetében foglalt támogatáscsökkentés, illetve kizárás előtti – összeg és az érintett mezőgazdasági termelőnek 2015-ben kiosztott – a nemzeti tartalékból vagy a regionális tartalékokból kiosztottakon kívüli – támogatási jogosultságok számának hányadosaként számolják ki.

E rögzített százalékos arányt az alaptámogatási rendszer tekintetében az e rendelet 22. cikkének (1) bekezdésével, illetve a 23. cikkének (2) bekezdésével összhangban 2015-re megállapítandó nemzeti vagy regionális felső összeghatár – az (1) bekezdésben vagy adott esetben az e rendelet 30. cikkének (2) bekezdésében meghatározott lineáris csökkentés alkalmazását követő – értékének és a 2014-ben az adott tagállamban vagy régióban a 73/2009/EK rendeletnek megfelelően az egységes területalapú támogatási rendszer keretében és az említett rendelet 132. és 133a. cikke szerint nyújtott támogatás teljes – a 73/2009/EK rendelet II. címének 4. fejezete szerinti támogatáscsökkentés, illetve kizárás előtti – értékének hányadosaként kell kiszámítani.

(5) Az e rendelet 21. cikkének (3) bekezdésével összhangban azon tagállamok, amelyek a 2014. naptári évben az egységes alaptámogatási rendszert alkalmazzák, és amelyek úgy döntenek, hogy megtartják meglévő támogatási jogosultságukat, az e rendelet 25. cikkének (2) bekezdése szerinti támogatási jogosultság egységértékét a jogosultságok rögzített százalékkal való meg többszörözésével kell kiszámítaniuk. A rögzített százalékos arányt az alaptámogatási rendszer tekintetében az e rendelet 22. cikkének (1) bekezdésével vagy 23. cikkének (2) bekezdésével összhangban 2015-re megállapítandó nemzeti vagy regionális felső összeghatár – az (1) bekezdésben vagy adott esetben az e rendelet 30. cikkének (2) bekezdésében meghatározott lineáris csökkentés alkalmazását követő – értékének és a 2014-ben az adott tagállamban vagy régióban az egységes támogatási rendszer keretében nyújtott támogatások – a 73/2009/EK rendelet II. címének 4. fejezete szerinti támogatáscsökkentés, illetve kizárás előtti – összegének hányadosaként kell kiszámítani.

(6) Az e cikkben említett számítási módszerek alkalmazásában – feltéve, hogy az érintett ágazatok nem részesülnek az e rendelet IV. címe szerinti, termeléstől függő önkéntes támogatásban – a tagállamok figyelembe vehetik a 73/2009/EK rendelet 52. cikke, 53. cikke (1) bekezdése, valamint 68. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja szerinti egy vagy több rendszer alapján a 2014. naptári évre nyújtott támogatást, és – kizárólag azon tagállamok esetében, amelyek a 73/2009/EK rendelet szerinti egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazták, ez vonatkozik a szóban forgó rendelet 68. cikke (1) bekezdésének c) pontja, 126. cikke, 127. cikke és 129. cikke szerint nyújtott támogatásra is.

Azok a tagállamok, amelyek az e rendelet IV. címe szerinti, termeléstől függő önkéntes támogatás alkalmazása mellett döntenek, az e cikkben meghatározott számítási módszer alkalmazásakor figyelembe veheti a 2014. naptári évben nyújtott támogatás szintje és az e rendelet IV. címével összhangban nyújtandó támogatás szintje közötti különbséget, feltéve hogy:

a) az e rendelet IV. címe szerinti, termeléstől függő önkéntes támogatást egy olyan ágazatnak adják meg, amely a 2014. naptári évben az 52. cikk, az 53. cikk (1) bekezdése, és a 68. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontja értelmében részesült támogatásban, és azon tagállamok vonatkozásában, amelyek a 73/2009/EK rendeletben előírt egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazták, a 73/2009/EK rendelet 68. cikke (1) bekezdésének c) pontja, 126. cikke, 127. cikke és 129. cikke szerint; és

b) a termeléstől függő önkéntes támogatás egységenkénti összege alacsonyabb a támogatás 2014. évi egységenkénti összegénél.

27. cikk

A külön nemzeti aknamentesítési tartaléknak a nemzeti tartalékba való beleértése

Horvátország vonatkozásában a 25. és 26. cikkben szereplő, a nemzeti tartalékra való minden hivatkozást úgy kell értelmezni, hogy az a 20. cikkben említett külön nemzeti aknamentesítési tartalékot is magában foglalja.

Ezen túlmenően, a külön nemzeti aknamentesítési tartalékból származó összeget le kell vonni az alaptámogatási rendszernek a 25. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében, az említett cikk (3) bekezdésének (5) és (6) bekezdésében, valamint a 26. cikkben említett felső összeghatáraiból.

28. cikk

Rendkívüli nyereség

A 25. cikk (4)-(7) bekezdése és a 26. cikk alkalmazásában a tagállamok objektív kritériumok alapján úgy rendelkezhetnek, hogy a mezőgazdasági területek bérelti joga egészének vagy egy részének a 73/2009/EK rendelet 35. cikke vagy 124. cikke (2) bekezdése alapján rögzített időpont utáni és az e rendelet 33. cikkének (1) bekezdése alapján rögzített időpont előtti eladása, átruházása vagy lejáratása esetén az érintett mezőgazdasági termelő számára kiosztandó támogatási jogosultságok értéknövekedésének egészét vagy egy részét vissza kell juttatni a nemzeti tartalékba vagy a regionális tartalékokba, amennyiben az értéknövekedés rendkívüli nyereséghez juttatná az érintett mezőgazdasági termelőt.

Az említett objektív kritériumokat úgy kell meghatározni, hogy azok biztosítsák a mezőgazdasági termelők közötti egyenlő bánásmódot, valamint megakadályozzák a piac és a verseny torzulását, és e kritériumoknak tartalmazniuk kell legalább a következőket:

- a) a bérbeadás minimális időtartama; és
- b) a kifizetett támogatás azon hányada, amelyet vissza kell juttatni a nemzeti tartalékba vagy a regionális tartalékokba.

29. cikk

A támogatási jogosultságok értékével és azok közelítésével kapcsolatos értesítések

A tagállamok 2014. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot a 25., a 26. és a 28. cikkben említett döntésekről.

2. szakasz

Nemzeti tartalék és regionális tartalékok

30. cikk

A nemzeti tartalék vagy a regionális tartalékok létrehozása és felhasználása

(1) Minden tagállam létrehoz egy nemzeti tartalékot. Ennek érdekében az alaptámogatási rendszer végrehajtásának első évében a tagállamok nemzeti szinten lineáris százalékos kulcs alkalmazásával csökkentik az alaptámogatási rendszer szerinti felső összeghatárt.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, a 23. cikk (1) bekezdésében szereplő lehetőséggel élő tagállamok regionális tartalékokat hozhatnak létre. Ennek érdekében az alptámogatási rendszer végrehajtásának első évében a tagállamok a 23. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében említett regionális szinten lineáris százalékos kulcs alkalmazásával csökkentik a vonatkozó, alptámogatási rendszer szerinti felső összeghatárt.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett csökkentés mértéke nem haladhatja meg a 3 %-ot, kivéve, ha a (6) bekezdésben és/vagy az (7) bekezdés a) és b) pontjában a 2015. évre vonatkozóan meghatározott jogosultságok kiosztásával kapcsolatos igények fedezéséhez szükséges esetben, illetve a 36. cikket alkalmazó tagállamok esetében az alptámogatási rendszer végrehajtásának első évében.

(4) A tagállamok a nemzeti vagy a regionális tartalékaikból származó támogatási jogosultságokat objektív kritériumok alapján és oly módon osztják ki, amely biztosítja a mezőgazdasági termelők közötti egyenlő bánásmódot, valamint megakadályozza a piac és a verseny torzulását.

(5) A (4) bekezdésben említett támogatási jogosultságok kizárólag azon mezőgazdasági termelők számára oszthatók ki, akik a 9. cikk alapján jogosultak arra, hogy közvetlen kifizetésben részesüljenek.

(6) A tagállamok a nemzeti vagy a regionális tartalékaikból mindenekelőtt fiatal mezőgazdasági termelőknek és a mezőgazdasági tevékenységüket megkezdő mezőgazdasági termelőknek biztosítanak támogatási jogosultságokat.

(7) A tagállamok nemzeti vagy regionális tartalékaikat a következőkre használhatják fel:

- a) támogatási jogosultságok biztosítása a mezőgazdasági termelők részére a termőterületek termelésből való kivonásának megakadályozása érdekében, többek között az olyan területeken, amelyek az állami intervenció valamely formájához kapcsolódó szerkezetátalakítási vagy fejlesztési program hatálya alatt állnak;
- b) támogatási jogosultságok biztosítása a mezőgazdasági termelők részére az őket sújtó különleges hátrányok miatti ellentételezés érdekében;
- c) támogatási jogosultságok biztosítása olyan mezőgazdasági termelők részére, akik vis maior vagy kivételes körülmények fennállása miatt nem részesülhettek az e fejezet szerint támogatási jogosultságokban;
- d) támogatási jogosultságok biztosítása az e rendelet 21. cikkének (3) bekezdését alkalmazása esetén olyan mezőgazdasági termelők részére, akiknek a 2015-ben az 1306/2013/EU rendelet 72. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban bejelentett támogatható, és a tagállam által meghatározott – az adott tagállamban az e támogatás alkalmazásának módosítására meghatározott időponttól nem későbbi – időpontban rendelkezésükre álló hektárai száma magasabb, mint az 1782/2003/EK rendelettel és a 73/2009/EK rendelettel összhangban megállapított, az 1306/2013/EU rendelet 78. cikke

első albekezdése b) pontjával összhangban meghatározandó, a jelentkezés határnapján birtokukban levő saját vagy szerződéses támogatási jogosultságaik száma.

- e) az alptámogatási rendszer keretében nyújtandó valamennyi támogatási jogosultság értékének állandó alapon történő lineáris növelése nemzeti vagy regionális szinten, ha a nemzeti vagy a regionális tartalék meghaladja az alptámogatási rendszerre vonatkozó éves nemzeti vagy regionális felső összeghatár 0,5 %-át, feltéve, hogy az e cikk (6) bekezdése, e bekezdésének a) és b) pontja és (9) bekezdése alapján történő kiosztás céljából továbbra is elegendő mennyiség áll rendelkezésre;
- f) az e rendelet 51. cikke (2) bekezdésével és 65. cikke (1), (2) és (3) bekezdésével összhangban odaítélendő támogatásokra vonatkozó éves igények fedezése.

E bekezdés alkalmazásában a tagállamok eldöntik, hogy az az abban foglalt különböző módok közül melyiket részesítik előnyben.

(8) A (6) bekezdésnek, valamint az (7) bekezdés a), b) és d) pontjának az alkalmazása esetén a tagállamok a mezőgazdasági termelők részére kiosztott támogatási jogosultságok értékét a támogatási jogosultságoknak a kiosztás évére eső nemzeti vagy regionális átlagértékeiben határozzák meg.

Az alptámogatási rendszer nemzeti vagy regionális átlagértékeit a 22. cikk (1) bekezdésével, illetve a 23. cikk (2) bekezdésével összhangban a kiosztás évére vonatkozóan meghatározott nemzeti vagy regionális összeghatár – a nemzeti tartalékból vagy regionális tartalékokból kiosztott összegben, és Horvátország esetében a külön aknamentesítési tartalékon kívüli – értékének és a kiosztott támogatási jogosultságok számának hányadosaként kell kiszámítani.

A tagállamok meghatározzák azokat a lépéseket, amelyekkel a nemzeti tartalékból vagy regionális tartalékokból kiosztott támogatási jogosultságok értéke évente fokozatosan módosítható, figyelembe véve a 21. cikk (1) bekezdésében, illetve a 23. cikk (2) bekezdésében említetteknek megfelelően megállapított, az alptámogatási rendszerre vonatkozó nemzeti vagy regionális felső összeghatárok módosításait, amelyek a II. mellékletben meghatározott nemzeti felső összeghatárok szintjének változásaiból erednek.

(9) Amennyiben egy mezőgazdasági termelő végleges bírósági ítélet, vagy egy tagállam illetékes hatóságának végleges közigazgatási jogi aktusa értelmében jogosult arra, hogy támogatási jogosultságot kapjon, illetve jogosult a meglévő jogosultságok értékének növelésére, a mezőgazdasági termelő a tagállam által rögzítendő időpontban megkapja a szóban forgó ítéletben vagy jogi aktusban megállapított számú és értékű támogatási jogosultságot. A 32. és a 33. cikk alkalmazásának figyelembevételével azonban az említett időpont nem lehet később, mint az alptámogatási rendszer keretében benyújtandó kérelmek benyújtására vonatkozó, az érintett bírósági ítéletnek vagy igazgatási aktusnak az időpontját követő legkésőbbi időpont.

(10) A (6) bekezdés, az (7) bekezdés a) és b) pontja és a (9) bekezdés alkalmazásakor a tagállamok kioszthatnak új jogosultságokat, illetve növelhetik egy adott mezőgazdasági termelő már meglévő valamennyi jogosultságának egységértékét, egészen a nemzeti vagy regionális átlag értékéig.

(11) E cikk alkalmazásában:

- a) „fiatal mezőgazdasági termelő”: a 50. cikk (2) bekezdésében megállapított feltételeknek és adott esetben a 50. cikk (3) és (11) bekezdésében említett feltételeknek megfelelő mezőgazdasági termelő;
- b) „mezőgazdasági tevékenységét megkezdő mezőgazdasági termelő”: olyan természetes vagy jogi személy, aki nem folytatott saját nevében és saját kockázatára mezőgazdasági tevékenységet, illetve nem állt mezőgazdasági tevékenységet gyakorló jogi személy ellenőrzése alatt a mezőgazdasági tevékenységének megkezdését megelőző öt évben. Jogi személy esetében az a természetes személy(ek), aki(k) ellenőrzést gyakorol(nak) a jogi személy fölött, nem folytathatott mezőgazdasági tevékenységet a saját nevében és saját kockázatára, illetve nem állhatott mezőgazdasági tevékenységet folytató jogi személy ellenőrzése alatt a mezőgazdasági tevékenységnek az adott jogi személy általi megkezdését megelőző öt évben; a tagállamok a mezőgazdasági termelők e kategóriája esetében további, saját célokat és hátrányos megkülönböztetéstől mentes támogathatósági kritériumokat állapíthatnak meg a megfelelő készségekre, tapasztalatra vagy képzésre vonatkozóan.

31. cikk

A nemzeti tartalék vagy a regionális tartalékok feltöltése

(1) A nemzeti tartalék vagy a regionális tartalékok feltöltése a következőkből származó összegekkel történik:

- a) azok a támogatási jogosultságok, amelyek két egymást követő évben nem adnak alapot támogatásra az e rendelet alábbi cikkeinek alkalmazása következtében:
- i. 9. cikk;
  - ii. a 10. cikk (1) bekezdése; vagy
  - iii. a 11. cikk (4) bekezdése;
- b) a mezőgazdasági termelő által az e rendelet 32. cikke szerint két egymást követő évben nem aktivált támogatási jogosultságok teljes számával megegyező számú támogatási jogosultságok, kivéve, ha az aktiválásukat vis maior vagy rendkívüli körülmények akadályozták; a mezőgazdasági termelő birtokában lévő saját vagy szerződéses és a nemzeti tartalékba vagy regionális tartalékba visszajuttatandó jogosultságok megállapítása során a legalacsonyabb értékű jogosultságokat kell előnyben részesíteni;

c) a mezőgazdasági termelők által önként visszajuttatott támogatási jogosultságok;

d) e rendelet 28. cikkének alkalmazása;

e) az 1306/2013/EU rendelet 63. cikkének értelmében tévesen kiosztott támogatási jogosultságok;

f) az alaptámogatási rendszer keretében nyújtandó támogatási jogosultságok értékének lineáris csökkentése nemzeti vagy regionális szinten, amennyiben a nemzeti tartalék vagy regionális tartalékok nem elegendők az e rendelet 30. cikke (9) bekezdésében említett esetek fedezésére.

g) amennyiben a tagállamok szükségesnek vélik, az alaptámogatási rendszer keretében nyújtandó támogatási jogosultságok értékét nemzeti vagy regionális szinten lineárisan csökkenthetik az e rendelet 30. cikke (6) bekezdésében említett esetek fedezésére;

h) e rendelet 34. cikke (4) bekezdésének alkalmazása.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja a szükséges intézkedéseket a nem aktivált támogatási jogosultságoknak a nemzeti tartalékba vagy regionális tartalékba való visszajuttatása tekintetében. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

3. szakasz

Az alaptámogatási rendszer alkalmazása

32. cikk

A támogatási jogosultságok aktiválása

(1) A mezőgazdasági termelő az alaptámogatási rendszer keretében a 33. cikk (1) bekezdésének megfelelő bejelentés útján, a támogatható hektárszámnak megfelelő támogatási jogosultság abban a tagállamban történő aktiválásával juthat támogatáshoz, ahol azt számára kiosztották. Az aktivált támogatási jogosultságok az azokban meghatározott összegek éves kifizetésére jogosítanak fel, a pénzügyi fegyelem, a támogatások 11. cikknek megfelelő csökkentése, és az e rendelet 7. cikke, az 51. cikkének (2) bekezdése és a 65. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti lineáris csökkentések, valamint az 1306/2013/EU rendelet 63. cikke alkalmazásának sérelme nélkül.

(2) E cím alkalmazásában „támogatható hektár”:

- a) a mezőgazdasági üzem bármely olyan mezőgazdasági területe – ideértve a 2004. május 1-jén csatlakozott és a csatlakozáskor az egységes területalapú támogatási rendszer alkalmazása mellett döntő tagállamok területén levő azon területeket is, amelyek 2003. június 30-án nem voltak jó mezőgazdasági állapotban –, amelyet mezőgazdasági tevékenységre használnak, vagy ha a területet nem mezőgazdasági tevékenységekre is használgják, amelynek használatában a mezőgazdasági tevékenység túlsúlyban van; vagy

b) bármely olyan földterület, amely támogatásra jogosított 2008-ban az 1782/2003/EK rendelet III. címe, illetve IVA. címe szerinti egységes támogatási rendszer, illetve egységes területalapú támogatási rendszer keretében, és amely:

- i. a 92/43/EGK irányelv végrehajtása, a 2000/60/EK irányelv végrehajtása és a 2009/147/EK irányelv végrehajtása következtében már nem felel meg a „támogatható hektár” a) pont szerinti meghatározásának;
- ii. az egyéni mezőgazdasági termelő vonatkozó kötelezettségvállalásának időtartama alatt az 1257/1999/EK rendelet 31. cikke, az 1698/2005/EK rendelet 43. cikke vagy az 1305/2013/EU rendelet 22. cikke szerint, vagy egy olyan nemzeti rendszer alapján erdősített terület, amelynek feltételei összhangban vannak az 1698/2005/EK rendelet 43. cikkének (1), (2) és (3) bekezdésével vagy az 1305/2013/EU rendelet 22. cikkével; vagy
- iii. az egyéni mezőgazdasági termelő vonatkozó kötelezettségvállalásának időtartama alatt az 1257/1999/EK rendelet 22., 23. és 24. cikke vagy az 1698/2005/EK rendelet 39. cikke és az 1305/2013/EU rendelet 28. cikke szerint pihentetett terület.

(3) A második bekezdés a) pontjának alkalmazásában:

- a) amennyiben egy mezőgazdasági üzem mezőgazdasági területét nem mezőgazdasági tevékenység céljára is használják, az adott terület elsősorban mezőgazdasági célra használt területnek minősül akkor, ha a mezőgazdasági célú használatot a nem mezőgazdasági tevékenység intenzitása, jellege, időtartama és ütemezése nem akadályozza jelentős mértékben;
- b) a tagállamok jegyzéket készíthetnek az elsősorban nem mezőgazdasági tevékenység céljára használt területekről.

Az e bekezdésben foglaltaknak az egyes tagállamok területén történő alkalmazására vonatkozó kritériumokat a tagállamok állapítják meg.

(4) Egy terület csak akkor minősül támogatható hektárnak, ha – a vis maior vagy a rendkívüli körülmények esetének kivételével – a naptári év bármely időpontjában megfelel a támogatható hektárra vonatkozó fogalom meghatározásnak.

(5) A „támogatható hektár” meghatározása céljából a 4. cikk (2) bekezdése második albekezdésének megfelelő döntést hozó tagállamok, csökkentési együttműködőt alkalmazhatnak, hogy az adott hektárokat „támogatható hektárra” váltsák át.

(6) A kender termelésére használt területek csak abban az esetben felelnek meg a támogatható hektárra vonatkozó meghatározásnak, ha a felhasznált fajták tetrahidrokannabinol-tartalma nem haladja meg a 0,2 %-ot.

33. cikk

A támogatható hektárok bejelentése

(1) A 32. cikk (1) bekezdése szerinti támogatási jogosultságok aktiválása céljából a mezőgazdasági termelőnek nyilatkoznia kell a támogatási jogosultsághoz kapcsolódó támogatható hektárszámnak megfelelő parcellákról. A bejelentett parcelláknak – a vis maior vagy a rendkívüli körülmények esetének kivételével – a mezőgazdasági termelő rendelkezésére kell állniuk a tagállam által meghatározott időpontban, de legkésőbb az 1306/2013/EU rendelet 72. cikkének (1) bekezdésében említett támogatási kérelem módosítása tekintetében a tagállamban megállapított időpontban.

(2) A tagállamok kellően indokolt esetben engedélyezhetik a mezőgazdasági termelő számára nyilatkozata módosítását, feltéve hogy fenntartja legalább a támogatási jogosultságának megfelelő hektárszámot, valamint az érintett területre vonatkozóan betartja az alaptámogatás odaítélésének feltételeit.

34. cikk

A támogatási jogosultságok átruházása

(1) Támogatási jogosultság a tényleges vagy várható öröklés címén történő átszállás esetének kivételével csak az ugyanazon tagállamban letelepedett, a 9. cikknek megfelelően közvetlen kifizetésre jogosult mezőgazdasági termelők javára ruházható át.

Az adott támogatási jogosultság azonban – ideértve a tényleges vagy várható öröklés esetét is – csak abban a tagállamban aktiválható, ahol az kiosztásra került.

(2) Amennyiben a tagállamok élnek a 23. cikk (1) bekezdése szerinti lehetőséggel, a támogatási jogosultságok csak ugyanazon régióon belül ruházhatók át vagy aktiválhatók, kivéve a tényleges vagy várható öröklés esetét.

Az adott támogatási jogosultság azonban – ideértve a tényleges vagy várható öröklés esetét is – csak abban a régióban aktiválható, ahol az kiosztásra került.

(3) A 23. cikk (1) bekezdése szerinti lehetőséggel nem élő tagállamok dönthetnek úgy, hogy a támogatási jogosultságok csak ugyanazon a régióon belül ruházhatók át vagy aktiválhatók, kivéve a tényleges vagy várható öröklés esetét.

E régiókat objektív kritériumok alapján és a mezőgazdasági termelők között egyenlő bánásmódot biztosító, valamint a piac és a versenyhelyzet torzulását megakadályozó módon, a megfelelő területi szinten kell meghatározni.

(4) Amennyiben a támogatási jogosultságokat földterület nélkül ruházzák át, a tagállamok az uniós jog általános elveivel összhangban eljárva úgy dönthetnek, hogy az átruházott támogatási jogosultságok egy részét vissza kell juttatni a nemzeti tartalékba vagy a regionális tartalékokba, vagy hogy egységértéket csökkentik a nemzeti tartalék vagy a regionális tartalékok javára. E csökkentés egy vagy több átruházási típus esetében is alkalmazható.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja a támogatási jogosultságok átruházásáról szóló azon értesítésekre vonatkozó részletes szabályokat, amelyeket a mezőgazdasági termelőknek a nemzeti hatóságok részére kell megküldeniük, valamint a szóban forgó értesítésre vonatkozó határidőket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

35. cikk

Átruházott hatáskörök

(1) A jogbiztonság biztosítása, valamint az alaptámogatási rendszer alkalmazásából eredő lehetséges egyedi helyzetek tisztázása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) a mezőgazdasági termelőknek az alaptámogatási rendszerben való részvételi jogosultságával és a rendszerhez való hozzáféréssel kapcsolatos szabályok az öröklés vagy várható öröklés, a szerződéses bérletben történő jogutódlás, a jogállásban vagy elnevezésben bekövetkezett változás, támogatási jogosultságok átruházása, valamint a mezőgazdasági üzem egyesülése vagy szétválása esetén, továbbá a 24. cikk (8) bekezdésében említett szerződéses átruházási rendelkezés alkalmazásának esetén;
- b) az e cím bármely rendelkezése alapján kiosztott támogatási jogosultságok értékének és számának kiszámítására vagy értékének növelésére, illetve csökkentésére vonatkozó szabályok, ezen belül a következőkre vonatkozó szabályok:
  - i. a mezőgazdasági termelő kérelme alapján kiosztott támogatási jogosultságok tekintetében ideiglenes érték és szám, illetve ideiglenes növelés meghatározásának lehetősége;
  - ii. a támogatási jogosultságok ideiglenes és végleges értékének és számának meghatározására vonatkozó feltételek;
  - iii. olyan esetek, amikor adásvételi vagy bérleti szerződés hatással lehet a támogatási jogosultságok kiosztására;
- c) a nemzeti tartalékból vagy regionális tartalékokból kiosztott támogatási jogosultságok értékének és számának megállapítására és kiszámítására vonatkozó szabályok;
- d) a támogatási jogosultságok egységértékének módosítására vonatkozó szabályok a támogatási jogosultságok törtrészeit illetően, valamint a 34. cikk (4) bekezdésében említett támogatási jogosultság-átruházások esetében;
- e) a 24. cikk (1) bekezdése harmadik albekezdésének a), b) és c) pontjában említett lehetőségek alkalmazásának kritériumai;
- f) a 24. cikk (4)–(7) bekezdése szerinti korlátozásoknak a kiosztandó támogatási jogosultságok számára történő alkalmazásának kritériumai;
- g) a támogatási jogosultságoknak a 30. cikk (6) és (7) bekezdése alapján történő kiosztására vonatkozó kritériumok;

h) a 32. cikk (5) bekezdésében említett csökkentési együttható meghatározására vonatkozó kritériumok.

(2) A támogatási jogosultságok megfelelő kezelésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a bejelentésének tartalmával, valamint a támogatási jogosultságok aktiválására vonatkozó követelményekkel kapcsolatos szabályok tekintetében.

(3) A közegészség védelme érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a támogatás odaítélését egyes kenderfajták minősített vetőmagjainak használatához kötő szabályok, valamint a kenderfajták megállapítására és azok 32. cikk (6) bekezdésében említett tetrahidrokannabinol-tartalmának ellenőrzésére szolgáló eljárás meghatározására vonatkozó szabályok tekintetében.

4. szakasz

Egységes területalapú támogatási rendszer

36. cikk

Egységes területalapú támogatási rendszer

(1) A 73/2009/EK rendelet V. címének 2. fejezetében megállapított egységes területalapú támogatási rendszert 2014-ben alkalmazó tagállamok az ebben a rendeletben foglalt feltételek mellett dönthetnek úgy, hogy legkésőbb 2020. december 31-ig folytathatják a rendszer alkalmazását. E döntésükről és az alkalmazás befejezésének időpontjáról 2014. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot a döntésükről.

Az egységes területalapú támogatási rendszer alkalmazásának időtartama alatt e fejezet 1., 2. és 3. szakasza nem alkalmazandó ezekre a tagállamokra, a 23. cikk (1) bekezdése második albekezdésének, a 23. cikk (6) bekezdésének, valamint a 32. cikk (2)–(6) bekezdésének kivételével.

(2) Az egységes területalapú támogatást évente kell nyújtani a mezőgazdasági termelő által az 1306/2013/EU rendelet 72. cikke (1) bekezdése első albekezdése a) pontjának megfelelően bejelentett minden támogatható hektár tekintetében. A támogatást minden évben az e cikk (4) bekezdésének megfelelően megállapított éves pénzügyi keretnek és az érintett tagállamban az 1306/2013/EU rendelet 72. cikke (1) bekezdése első albekezdése a) pontjának megfelelően bejelentett támogatható hektárok teljes számának hányadosaként kell kiszámítani.

(3) Az e cikk (2) bekezdésétől eltérve azok a tagállamok, amelyek úgy döntenek, hogy legkésőbb 2018. január 1-jétől kezdődően alkalmazzák e rendelet 38. cikkét, e cikk alkalmazásának időtartama alatt felhasználhatják az e cikk (2) bekezdésében említett éves pénzügyi keret legfeljebb 20 %-át az egységes területalapú támogatás hektáronkénti differenciálására.

Ennek során a tagállamok figyelembe veszik a 2014-es naptári évre vonatkozóan a 73/2009/EK rendelet 68. cikke (1) bekezdésének a), b) és c) pontja, valamint 126., 127. és 129. cikke szerinti egy vagy több rendszer keretében nyújtott támogatást.

Ciprus differenciálhatja a támogatást a 73/2009/EK rendelet XVIIa. mellékletében foglalt ágazatspecifikus pénzügyi keretek figyelembevételével, amely keretből a 37. cikk értelmében ugyanazon ágazatnak nyújtott mindennemű támogatást le kell vonni.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján valamennyi tagállam tekintetében megállapítja az egységes területalapú támogatási rendszerre vonatkozó éves nemzeti felső összeghatárt úgy, hogy a II. mellékletben szereplő éves nemzeti felső összeghatárból levonja a 42., 47., 49., 51. és 53. cikknek megfelelően meghatározott felső értékhatárokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(5) A (2) bekezdésben említett hektárterületnek – a vis maior vagy a rendkívüli körülmények esetének kivételével – a mezőgazdasági termelő rendelkezésére kell állnia a tagállam által meghatározott időpontban, de legkésőbb az 1306/2013/EU rendelet 72. cikke (1) bekezdésében említett támogatási kérelem módosítása tekintetében a tagállamban meghatározott időpontban.

(6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az egységes területalapú támogatási rendszer tekintetében a támogathatóságra és a mezőgazdasági termelők részvételére vonatkozó szabályokat illetően.

37. cikk

Átmeneti nemzeti támogatás

(1) A 36. cikknek megfelelően az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamok dönthetnek úgy, hogy a 2015 és 2020 közötti időszakban átmeneti nemzeti támogatást nyújtanak.

(2) Az átmeneti nemzeti támogatást olyan ágazatokban lehet a mezőgazdasági termelők részére nyújtani, amelyek tekintetében 2013-ban sor került e támogatás – illetve Bulgária és Románia esetében kiegészítő nemzeti közvetlen támogatás – nyújtására.

(3) Az átmeneti nemzeti támogatás nyújtására vonatkozó feltételeknek a 2013. év tekintetében meg kell egyezniük a 73/2009/EK rendelet 132. cikkének (7) bekezdése vagy 133a. cikke szerint a támogatásnyújtásra adott engedélyben foglaltakkal, kivéve a 132. cikk (2) bekezdésének a 7. és 10. cikkel együtt értelmezett alkalmazásából eredő támogatáscsökkentést.

(4) A (2) bekezdésben említett ágazatokban a mezőgazdasági termelők részére nyújtható átmeneti nemzeti támogatás teljes összegét 2013-ban az ágazatspecifikus pénzügyi keretösszegeknek az alábbiakban foglalt százalékos arányával kell korlá-

tozni, a Bizottság által a 73/2009/EK rendelet 132. cikke (7) bekezdésének vagy 133a. cikke (5) bekezdésének megfelelően adott engedély szerint:

- 2015-ben 75 %,
- 2016-ban 70 %,
- 2017-ben 65 %,
- 2018-ban 60 %,
- 2019-ben 55 %,
- 2020-ban 50 %.

Ciprus esetében ezt a százalékos arányt a 73/2009/EK rendelet XVIIa. mellékletében foglalt ágazatspecifikus pénzügyi keretösszegek alapján kell kiszámítani.

(5) A (2) és a (3) bekezdés Ciprus esetében nem alkalmazandó.

(6) A tagállamok az (1) bekezdésben említett döntésekről minden évben legkésőbb március 31-ig értesítik a Bizottságot. Az értesítésnek a következő információkat kell tartalmaznia:

- a) az ágazatspecifikus pénzügyi keretösszeg;
- b) adott esetben az átmeneti nemzeti támogatás maximális mértéke.

(7) A tagállamok objektív kritériumok alapján és a (4) bekezdésben megállapított határokon belül dönthetnek az átmeneti nemzeti támogatásként nyújtandó összegekről.

5. szakasz

Az alaptámogatási rendszer alkalmazása az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamokban

38. cikk

Az alaptámogatási rendszer bevezetése az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamokban

Amennyiben e szakasz másként nem rendelkezik, e címet az e fejezet 4. szakaszában meghatározott egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamok esetében kell alkalmazni.

A 24-29. cikk nem alkalmazandó az említett tagállamokra.

39. cikk

A támogatási jogosultságok első kiosztása

(1) A vis maior vagy rendkívüli körülmények esetétől eltekintve, e rendelet 9. cikkének megfelelően közvetlen kifizetésre jogosult mezőgazdasági termelők támogatási jogosultságot kaphatnak, feltéve, hogy:

- a) az alaptámogatási rendszer alkalmazásának első évében az 1306/2013/EU rendelet 78. cikke első albekezdése b) pontjának megfelelően meghatározandó, a jelentkezés határnapjáig az alaptámogatási rendszer keretében támogatási jogosultság iránti kérelmet nyújtanak be; és

b) 2013 tekintetében a 73/2009/EK rendelettel összhangban közvetlen támogatás, átmeneti nemzeti támogatás vagy kiegészítő nemzeti közvetlen támogatás iránt benyújtott kérelem alapján – a 73/2009/EK rendelet II. címének 4. fejezetében meghatározott bármilyen csökkentés vagy kizárás alkalmazását megelőzően – jogosultak voltak támogatásra.

A tagállamok olyan mezőgazdasági termelők részére is kioszthatnak támogatási jogosultságot, akik e rendelet 9. cikkének megfelelően közvetlen kifizetésre jogosultak, akik teljesítik az első albekezdés a) pontjában előírt feltételt, akik a 2013. év vonatkozásában nem részesültek támogatásban egy az e bekezdés első albekezdése b) pontjában említett támogatási kérelem alapján, és akik az adott tagállam által az 1122/2009/EK rendelet 11. cikke (2) bekezdésével összhangban a 2013. igénylési év tekintetében megállapított időpontig csak olyan mezőgazdasági területtel rendelkeztek, amely 2003. június 30-án a 73/2009/EK rendelet 124. cikkének (1) bekezdésében foglaltak értelmében nem volt jó mezőgazdasági állapotban.

(2) Vis maior vagy a rendkívüli körülmények esetének kivételével az alaptámogatási rendszer végrehajtásának első évében a mezőgazdasági termelőnként kiosztott támogatási jogosultságok számának meg kell egyeznie az 1306/EU rendelet 73. cikke (1) bekezdése első albekezdése a) pontjának megfelelően az alaptámogatási rendszer végrehajtásának első éve tekintetében a mezőgazdasági termelő által bejelentett, a 25. cikk (2) bekezdése értelmében vett azon támogatható hektárok számával, amelyek a mezőgazdasági termelő rendelkezésére állnak a tagállam által meghatározott időpontban. Az említett időpont nem lehet a támogatási kérelem módosítása tekintetében a tagállamban megállapított időpontnál későbbi időpont.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alaptámogatási rendszernek az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamokban történő bevezetésére vonatkozó további szabályok megállapítása céljából.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogad el a támogatási jogosultságok kiosztásának évében benyújtott kérelmekre vonatkozóan abban az esetben, ha a szóban forgó támogatási jogosultságok még nem állapíthatók meg véglegesen, illetve ha azok kiosztását sajátos körülmények befolyásolják.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

40. cikk

A támogatási jogosultságok értéke

(1) Az alaptámogatási rendszer végrehajtásának első évében a tagállamok kiszámítják a támogatási jogosultságok egységértékét, mégpedig úgy, hogy minden egyes releváns év vonatkozásában a II. mellékletben foglalt nemzeti felső összeghatár rögzített százalékos arányát elosztják az alaptámogatási rendszer

végrehajtásának első évében kiosztott – a nemzeti tartalékból vagy regionális tartalékokból származó jogosultságokon kívüli – támogatási jogosultságok számával.

Az első albekezdésben említett rögzített százalékos arányt az alaptámogatási rendszer végrehajtásának első évre vonatkozóan az alaptámogatási rendszer tekintetében a 22. cikk (1) bekezdésével, illetve a 23. cikk (2) bekezdésével összhangban meghatározandó nemzeti vagy regionális felső összeghatár (1) bekezdésben, vagy adott esetben 30. cikk (2) bekezdésében meghatározott lineáris csökkentés alkalmazását követő értékének és a II. mellékletben szereplő, az alaptámogatási rendszer végrehajtásának első évre vonatkozó nemzeti felső összeghatárnak a hányadosaként kell kiszámítani. A támogatási jogosultságokat a hektárszámnak megfelelő számban kell kifejezni.

(2) Az (1) bekezdésben említett kiszámítási módtól eltérően, a tagállamok az alaptámogatási rendszer végrehajtásának első évében differenciálhatják a – nemzeti tartalékból vagy regionális tartalékokból kiosztottakon kívüli – támogatási jogosultságok értékét minden egyes vonatkozó év tekintetében, azok kezdeti egységértéke alapján.

(3) A támogatási jogosultságok (2) bekezdésben említett kezdeti egységértékét – az e rendelet 41., 43. 48. és 50. cikke, valamint IV. címe szerinti támogatások kivételével – a mezőgazdasági termelő által e rendelettel összhangban az alaptámogatási rendszer végrehajtását megelőző naptári év tekintetében kapott támogatásoknak – az 1306/2013/EU rendelet 63. cikkének alkalmazása előtti – teljes értékét illetően rögzített százalékos aránynak és a mezőgazdasági termelő részére az alaptámogatási rendszer alkalmazásának első évében kiosztott – a nemzeti tartalékból vagy regionális tartalékokból származókon kívüli – támogatási jogosultságok számának a hányadosaként kell kiszámítani.

E rögzített százalékos arányt az alaptámogatási rendszer tekintetében az e rendelet 22. cikkének (1) bekezdésével, illetve a 23. cikkének (2) bekezdésével összhangban az alaptámogatási rendszer alkalmazásának első évére megállapítandó nemzeti vagy regionális felső összeghatár – (1) bekezdésben vagy adott esetben 30. cikk (2) bekezdésében meghatározott lineáris csökkentés alkalmazását követő – értékének és az alaptámogatási rendszer végrehajtását megelőző naptári évben az adott tagállamban vagy régióban nyújtott támogatás – kivéve az e rendelet 41., 43., 48. és 50. cikke, valamint a IV. címe szerinti támogatásokat – teljes, az 1306/2013/EU rendelet 63. cikkének alkalmazása előtti értékének a hányadosaként kell kiszámítani.

(4) A (2) bekezdés alkalmazása esetén a tagállamok – az uniós jog általános elveivel összhangban – a támogatási jogosultságok értékét nemzeti vagy regionális szinten közelítik egymáshoz. E célból a tagállamok meghatározzák a megteendő lépéseket és az alkalmazandó számítási módszert, és az alaptámogatási rendszer végrehajtását megelőző év augusztus 1-jéig értesítik azokról a Bizottságot. E lépések a támogatási jogosultságok (3) bekezdésben említett kezdeti értékének az alaptámogatási rendszer alkalmazásának első évétől kezdődő, objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján történő éves fokozatos módosítását is magukban foglalják.

Az alaptámogatási rendszer alkalmazásának első évében a tagállamok tájékoztatják a mezőgazdasági termelőket a jogosultságok értékéről, amelyet a tagállamok e cikknek megfelelően számítanak ki a rendelet hatálya alá tartozó időszak minden egyes évre vonatkozóan.

(5) A (3) bekezdés alkalmazásában a tagállamok objektív kritériumok alapján úgy rendelkezhetnek, hogy a mezőgazdasági területek bérleti joga egészének vagy részének a 36. cikk (5) bekezdése alapján rögzített időpont utáni és a 33. cikk(1) bekezdése alapján rögzített időpont előtti eladása, átruházása vagy lejáratása esetén az érintett mezőgazdasági termelő számára kiosztandó támogatási jogosultságok értéknövekedésének egészét vagy egy részét vissza kell juttatni a nemzeti tartalékba vagy a regionális tartalékba, amennyiben az értéknövekedés rendkívüli nyereséghez juttatná az érintett mezőgazdasági termelőt.

Az említett objektív kritériumokat úgy kell meghatározni, hogy azok biztosítsák a mezőgazdasági termelők közötti egyenlő bánásmódot, valamint megakadályozzák a piac és a verseny torzulását, és e kritériumoknak tartalmazniuk kell legalább a következőket:

- a) a bérbeadás minimális időtartama;
- b) a kifizetett támogatás azon hányada, amelyet vissza kell juttatni a nemzeti tartalékba vagy regionális tartalékba.

2. FEJEZET

Átcsoportosítással nyújtható támogatás

41. cikk

Általános szabályok

(1) A tagállamok minden év augusztus 1-jéig dönthetnek arról, hogy a következő évtől kezdődően éves támogatást nyújtanak azoknak a mezőgazdasági termelőknek, akik az 1. fejezet 1., 2., 3. és 5. szakaszában említett alaptámogatási rendszer keretében vagy az 1. fejezet 4. szakaszában említett egységes területalapú támogatási rendszer keretében támogatásra jogosultak (a továbbiakban: az átcsoportosítással nyújtható támogatás).

A tagállamok az első albekezdésben említett időpontig tájékoztatják a Bizottságot döntésükről.

(2) Azok a tagállamok, amelyek a 23. cikkel összhangban úgy döntöttek, hogy az alaptámogatási rendszert regionális szinten alkalmazzák, az átcsoportosítással nyújtható támogatást is alkalmazhatják regionális szinten.

(3) A pénzügyi fejelem, a támogatások 11. cikk szerinti csökkentése, a 7. cikk szerinti lineáris csökkentés, valamint az 1306/2013/EU rendelet 63. cikke alkalmazásának sérelme nélkül, az átcsoportosítással nyújtható támogatást évente, a támogatási jogosultságoknak a mezőgazdasági termelő által történő aktiválását követően, vagy az e rendelet 36. cikkét alkalmazó tagállamokban a támogatható hektárok mezőgazdasági termelő általi bejelentését követően kell nyújtani.

(4) A tagállamok minden évben kiszámítják az átcsoportosítással nyújtható támogatás összegét oly módon, hogy egy, a nemzeti vagy regionális hektáronkénti átlagtámogatás 65 %-ánál nem magasabb, a tagállam által megállapítandó összeget megszorozzák a mezőgazdasági termelő által a 33. cikk (1) bekezdésének megfelelően aktivált támogatási jogosultságok számával, vagy a mezőgazdasági termelő által a 36. cikk (2) bekezdése szerint bejelentett támogatható hektárok számával. E támogatási jogosultságok vagy hektárok száma nem haladhatja meg a tagállamok által meghatározandó maximális értéket, amely nem lehet magasabb 30 hektárnál vagy a mezőgazdasági üzemek VIII. mellékletben foglalt átlagos méreténél, ha az átlagos méret az érintett tagállamban meghaladja a 30 hektárt.

(5) A tagállamok – a (4) bekezdésben megállapított felső értékhatárok tiszteletben tartása mellett – dönthetnek úgy, hogy nemzeti szinten az első albekezdéssel összhangban megállapított hektárszámon belül fokozatos támogatási rendszert alakítsanak ki, amelyet minden mezőgazdasági termelőre nézve azonos módon alkalmaznak.

(6) Az e cikk (4) bekezdésében említett nemzeti hektáronkénti átlagtámogatást a tagállamok a II. mellékletben a 2019. naptári évre meghatározott nemzeti felső összeghatár és a 2015-ben a 33. cikk (1) bekezdése, vagy a 36. cikk (2) bekezdése szerint bejelentett támogatható hektárszám alapján állapítják meg.

Az e cikk (4) bekezdésében említett regionális hektáronkénti átlagtámogatást a tagállamok a II. mellékletben a 2019. naptári évre meghatározott nemzeti felső összeghatár egy hányadának és a 2015-ben a 33. cikk (1) bekezdésének megfelelően az érintett régióban bejelentett támogatható hektárszámnak a felhasználásával állapítják meg. Ezt a részt minden egyes régió vonatkozásában a 23. cikk (2) bekezdésének megfelelően megállapított vonatkozó regionális felső összeghatár és a 22. cikk (1) bekezdésének megfelelően – a 23. cikk (2) bekezdésének alkalmazásától való eltekintés esetén a 30. cikk (1) bekezdésében meghatározott lineáris csökkentés alkalmazását követően – meghatározott nemzeti felső összeghatár hányadosaként kell kiszámítani.

(7) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy ne részesüljenek az e fejezetben meghatározott előnyökben azok a mezőgazdasági termelők, akik tekintetében megállapításra kerül, hogy 2011. október 18-át követően mezőgazdasági üzemüket az átcsoportosítással nyújtható támogatásból való részesülés kizárólagos céljával osztották meg. Ez azokra a mezőgazdasági termelőkre is alkalmazandó, akiknek a mezőgazdasági üzeme a megosztás eredményeképpen jött létre.

(8) Jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek csoportja esetében a tagállamok alkalmazhatják a támogatási jogosultságok vagy hektárok e cikk (4) bekezdésében említett maximális számát e jogi személyek vagy csoportok tagjainak szintjén, amennyiben a nemzeti jog lehetővé teszi, hogy az egyes tagok a mezőgazdasági üzemek vezetői jogállásával rendelkező mezőgazdasági termelőkéhez hasonló jogokkal éljenek és kötelezettségekkel bírjanak, különösen ami gazdasági, társadalmi és adóügyi jogállásukat illeti, feltéve, hogy hozzájárultak az érintett jogi személyek vagy csoportok mezőgazdasági szerkezeteinek megerősítéséhez.

42. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) A tagállamok a 41. cikk (1) bekezdésében említett időpontig dönthetnek úgy, hogy a II. mellékletben megállapított éves nemzeti felső összeghatár legfeljebb 30 %-át az átcsoportosítással nyújtható támogatás finanszírozására fordítják. Minden ilyen döntésükről az említett időpontig értesítik a Bizottságot.

(2) A nemzeti felső összeghatárnak az egyes tagállamok által az e cikk (1) bekezdése értelmében felhasználandó százalékos aránya alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján évente meghatározza az átcsoportosítással nyújtható támogatásnak megfelelő felső összeghatárokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

3. FEJEZET

Az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtott támogatás

43. cikk

Általános szabályok

(1) Az alaptámogatási rendszer vagy az egységes területalapú támogatási rendszer keretében támogatásra jogosult mezőgazdasági termelőnek a 32. cikk (2)-(5) bekezdésének értelmében támogatható összes hektárterületén folytatnia kell az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös, az e cikk (2) bekezdésében említett mezőgazdasági gyakorlatokat, vagy az ezekkel egyenértékű, az e cikk (3) bekezdésében említett gyakorlatokat.

(2) Az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatok a következők:

- a) a növénytermesztés diverzifikálása;
- b) a meglévő állandó gyepterület fenntartása; valamint
- c) a mezőgazdasági területen ökológiai jelentőségű terület megléte.

(3) Az egyenértékű gyakorlatok olyan gyakorlatokat foglalnak magukban, amelyek az éghajlat és a környezet tekintetében olyan előnyöket eredményeznek, amelyek egyenértékűek az (2) bekezdésben említett gyakorlatok közül egy vagy több által biztosított előnyökkel, vagy meghaladják azokat. Ezeket az egyenértékű gyakorlatokat és az (2) bekezdésben említett azon gyakorlatokat, amelyekkel egyenértékűek, a IX. melléklet sorolja fel, és azokra az alábbiak bármelyike vonatkozik:

- a) az 1698/2005/EK rendelet 39. cikkének (2) bekezdésével vagy az 1305/2013/EU rendelet 28. cikkének (2) bekezdésével összhangban tett kötelezettségvállalások;
- b) nemzeti vagy regionális környezetvédelmi tanúsítási rendszerek – beleértve az olyan nemzeti környezetvédelmi jogszabályoknak való megfelelés tanúsítását, amely jogszabályok meghaladják az 1306/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezete alapján megállapított vonatkozó kötelező előírások

szintjét –, amelyek a talaj- és vízminőséghez, a biológiai sokféleséghez, a tájkép megőrzéséhez, valamint az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz kapcsolódó célok teljesítésére irányulnak. Ezek a tanúsítási rendszerek magukban foglalhatják az e rendelet IX. mellékletében felsorolt gyakorlatokat, az e cikk (2) bekezdésében említett gyakorlatokat, illetve az említett gyakorlatok kombinációit.

(4) Az (3) bekezdésben említett egyenértékű gyakorlatok nem képezhetik kettős finanszírozás tárgyát.

(5) A tagállamok dönthetnek úgy, többek között adott esetben regionális szinten, hogy a mezőgazdasági termelők választási lehetőségeit az (3) bekezdés a) és b) pontjában említett lehetőségekre korlátozzák.

(6) A tagállamok dönthetnek úgy, többek között adott esetben regionális szinten, hogy a mezőgazdasági termelőknek valamennyi, az (1) bekezdésben foglalt vonatkozó kötelezettségüknek meg kell felelniük, összhangban az (3) bekezdés b) pontjában említett nemzeti és regionális környezetvédelmi tanúsítási rendszerekkel.

(7) A tagállamok (5) és (6) bekezdés szerinti döntései függvényében a mezőgazdasági termelők kizárólag akkor élhetnek az (3) bekezdés a) pontjában említett gyakorlatok valamelyikével (vagy közülük többel), ha az(ok) teljes mértékben helyettesíti(k) az (2) bekezdésben említett kapcsolódó gyakorlatokat. A mezőgazdasági termelők kizárólag akkor alkalmazhatják az (3) bekezdés b) pontjában említett tanúsítási rendszereket, ha azok teljes egészében lefedik az (1) bekezdésben megfogalmazott kötelezettséget.

(8) A tagállamok értesítik a Bizottságot az (5) és (6) bekezdésben említett döntésükről, valamint azokról a konkrét kötelezettségvállalásokról és tanúsítási rendszerekről, amelyeket az (3) bekezdés értelmében vett egyenértékű gyakorlatokként kívánnak alkalmazni.

A Bizottság értékeli, hogy a konkrét kötelezettségvállalásokban vagy tanúsítási rendszerekben foglalt gyakorlatok szerepelnek-e a IX. mellékletben foglalt listán, és amennyiben úgy találja, hogy nem, erről az 71. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül elfogadott végrehajtási jogi aktusok útján értesíti a tagállamot. Amennyiben a Bizottság arról értesít egy tagállamot, hogy az említett gyakorlatok nem esnek a IX. mellékletben szereplő lista hatálya alá, úgy az adott tagállam a bizottsági értesítés tárgyát képező konkrét kötelezettségvállalásokat vagy tanúsítási rendszereket nem alkalmazhatja az e cikk (3) bekezdése értelmében vett egyenértékű gyakorlatként.

(9) Az e cikk (10) és (11) bekezdésének, valamint a pénzügyi fejelem, az e rendelet 7. cikke szerinti lineáris csökkentések és az 1306/2013/EU rendelet 63. cikke alkalmazásának sérelme nélkül, a tagállamok az e fejezetben említett támogatást nyújtanak azoknak a mezőgazdasági termelőknek, akik az e cikk (1) bekezdésében említett gyakorlatok közül a számukra relevánsakat folytatják, amennyiben az említett mezőgazdasági termelők megfelelnek-e e rendelet 44., 45. és 46. cikkének.

E támogatás nyújtása a 33. cikk (1) bekezdésének vagy a 36. cikk (2) bekezdésének megfelelően bejelentett támogatható hektáronkénti éves támogatás formájában történik, amelynek összege évente, a 47. cikk alkalmazásából eredő összegnek és az érintett tagállamban vagy régióban a 33. cikk (1) bekezdésének vagy a 36. cikk (2) bekezdésének megfelelően bejelentett támogatható összes hektárszámnak a hányadosaként kerül kiszámításra.

A második albekezdéstől eltérve a 25. cikk (2) bekezdésének alkalmazása mellett döntő tagállamok úgy dönthetnek, hogy az e bekezdésében említett támogatást minden vonatkozó év tekintetében a mezőgazdasági termelő által a 33. cikk (1) bekezdése szerint aktivált támogatási jogosultságok teljes értékének százalékos arányaként ítélik oda.

Az említett százalékos arányt minden egyes év és minden egyes tagállam vagy régió esetében a 47. cikk alkalmazásából eredő összegnek és az adott tagállamban vagy régióban a 33. cikk (1) bekezdésének megfelelően aktivált támogatási jogosultságok teljes összegnek a hányadosaként kell kiszámítani.

(10) Azok a mezőgazdasági termelők, akiknek a mezőgazdasági üzeme részben vagy teljesen a 92/43/EGK, a 2000/60/EK vagy a 2009/147/EK irányelv hatálya alá tartozó területen található, jogosultak az e fejezetben említett támogatásra, feltéve hogy az e fejezetben említett gyakorlatokat olyan mértékben követik, amennyire az az érintett mezőgazdasági üzem esetében összegegyeztethető a hivatkozott irányelvek céljaival.

(11) Azok a mezőgazdasági termelők, akik az ökológiai termelés tekintetében megfelelnek a 834/2007/EK rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében megállapított követelményeknek, automatikusan jogosultak az e fejezetben említett támogatásra.

Az első albekezdés csak a mezőgazdasági üzem azon egységeire alkalmazandó, amelyeket a 834/2007/EK rendelet 11. cikkének megfelelően ökológiai termelésre használnak.

(12) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiak vonatkozásában:

- a) a IX. mellékletben foglalt lista egyenértékű gyakorlatokkal való kiegészítése;
- b) az e cikk (3) bekezdésének b) pontjában említett nemzeti vagy regionális tanúsítási rendszerekre alkalmazandó megfelelő követelmények megállapítása, beleértve az e rendszerek által nyújtandó biztosítékok szintjét is;
- c) az 1305/2013/EU rendelet 28. cikke (6) bekezdésében említett összeg részletes kiszámítási szabályainak megállapítása az e rendelet IX. melléklete I. szakasza 3. és 4. pontjában és III. szakasza 7. pontjában említett gyakorlatok tekintetében, valamint bármely egyéb, a szóban forgó mellékletbe illesztett egyenértékű gyakorlat tekintetében, amelyre vonatkozóan a kettős finanszírozás elkerülése érdekében konkrét számításra van szükség.

(13) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat állapít meg az értesítéssel kapcsolatos eljárásra, ideértve a benyújtásuk határidejét is, és az (8) bekezdésben említett bizottsági értékelésre vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

44. cikk

A növénytermesztés diverzifikálása

(1) Amennyiben a mezőgazdasági termelő szántóterületének mérete 10 és 30 hektár között van, és amennyiben annak nem az egészén termeszt az év, illetve a növénytermesztési ciklus jelentős részében víz alatt fekvő növényeket, akkor a mezőgazdasági termelőnek e szántóterületen legalább két különböző növénykultúrát kell termesztene. A fő növénykultúra a szántóterület legfeljebb 75 %-át foglalhatja el.

Amennyiben a mezőgazdasági termelő szántóterülete 30 hektár fölötti méretű, és amennyiben annak nem az egészén termeszt az év, illetve a növénytermesztési ciklus jelentős részében víz alatt fekvő növényeket, akkor a mezőgazdasági termelőnek e szántóterületen legalább három különböző növénykultúrát kell termesztene. A fő növénykultúra nem teheti ki a szántóterület több, mint 75 %-át, továbbá a két fő növénykultúra együttesen nem teheti ki a szántóterület több, mint 95 %-át.

(2) Az (1) bekezdés értelmében előírt növénykultúrák számának sérelme nélkül, az azokban meghatározott felső határok nem alkalmazandók olyan üzemek esetén, amennyiben a szántóterület több, mint 75 %-át gyep vagy egyéb egynyári takarmánynövény borítja, vagy a szántóterület több, mint 75 %-a parlagon hagyott földterület. Ilyen esetben a szántóterület fennmaradó részén a fő növénykultúra nem teheti ki e fennmaradó szántóterület több, mint 75 %-át, kivéve, ha ez a fennmaradó terület gyepterület, egyéb egynyári takarmánynövényvel bevetett terület vagy parlagon hagyott földterület.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés nem alkalmazandó azon mezőgazdasági üzemekre:

- a) amelyek esetében a szántóterület több, mint 75 %-át gyep vagy egyéb egynyári takarmánynövény termesztésére vagy parlagon hagyott földterületként vagy ezek kombinációjára használják, feltéve, hogy a szántóterület nem e célokra felhasznált része nem haladja meg a 30 hektárt;
- b) amennyiben a támogatható mezőgazdasági terület több, mint 75 %-a állandó gyepterület és azt gyep vagy egyéb egynyári takarmánynövény termesztésére vagy az év jelentős részében vagy a növénytermesztési ciklus jelentős részében víz alatt fekvő növények termesztésére vagy ezek kombinációjára használják, feltéve, hogy a szántóterület nem e célokra felhasznált része nem haladja meg a 30 hektárt;
- c) amelyek esetében a bejelentett szántóföldterület több, mint 50 %-át a mezőgazdasági termelő az előző évre vonatkozóan benyújtott támogatási kérelmében nem jelentette be, és a földrajzi térinformatikai támogatási alkalmazásokkal való összehasonlítás alapján a szántóföld egészén az előző naptári évben termesztett növényektől eltérő növényeket termesztettek;

d) amelyek a 62. szélességi körtől északra fekvő és egyes ezekkel határos területeken helyezkednek el. Amennyiben e mezőgazdasági üzemek szántóterülete meghaladja a 10 hektárt, a mezőgazdasági termelőnek e szántóterületen legalább két különböző növénykultúrát kell termesztene, és e növénykultúrák egyike sem foglalhatja el a szántóterület több, mint 75 %-át, kivéve ha a fő növénykultúra gyep vagy egyéb egynyári takarmánynövény vagy parlagon hagyott földterület.

(4) E cikk alkalmazásában a „növénykultúra” a következők bármelyike:

- a termények botanikai osztályozásában meghatározott különböző nemzetségek bármely kultúrája,
- a Brassicaceae, Solanaceae és Cucurbitaceae növénycsaládokba tartozó bármely faj kultúrája,
- a parlagon hagyott földterület,
- gyep vagy egyéb egynyári takarmánynövény.

A téli terményeket és a tavaszi terményeket különböző növénykultúráknak kell tekinteni, még abban az esetben is, ha ugyanahhoz a nemzetséghez tartoznak.

(5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következő célból:

- az e cikk (4) bekezdésében említettektől eltérő típusú nemzetségek és fajok elismerése; valamint
- az egyes növénykultúrák arányának pontos kiszámításával kapcsolatos alkalmazási szabályok megállapítása.

45. cikk

Állandó gyepterület

(1) A tagállamok kijelölik azokat az állandó gyepterületeket, amelyek a 92/43/EGK irányelv vagy a 2009/147/EK irányelv hatálya alá tartozó területeken, ideértve az e területeken található tőzeges és vizes élőhelyeket is, környezeti szempontból érzékenynek számítanak, és amelyek szigorú védelmet igényelnek annak érdekében, hogy ezen irányelvek célkitűzései teljesíthetők legyenek.

A tagállamok a környezeti szempontból értékes állandó gyepterületek védelmének biztosítása érdekében úgy dönthetnek, hogy a 92/43/EGK irányelv vagy a 2009/147/EK irányelv hatályán kívül eső további érzékeny területeket jelölnek ki, ideértve a magas kötöttszén-tartalmú talajon fekvő állandó gyepterületeket is.

A mezőgazdasági termelők az első albekezdésben, illetve adott esetben a második albekezdésben foglaltak szerint a tagállamok által kijelölt területeken elhelyezkedő állandó gyepterületet nem alakíthatják át és nem szánthatják fel.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az állandó gyepterületnek a mezőgazdasági termelők által az 1306/2013/EU rendelet 72. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban bejelentett teljes mezőgazdasági területhez viszonyított aránya legfeljebb 5 %-kal csökkenjen a tagállamok által 2015-ben megállapítandó azon referenciaarányhoz képest, amely az e

bekezdés második albekezdésének a) pontjában említettek szerinti, állandó gyepterület és az emletett albekezdés b) pontjában említettek szerinti teljes mezőgazdasági terület hányadosaként kerül kiszámításra.

Az első albekezdésben említett referenciahányados megállapítása érdekében:

- „állandó gyepterület” a 2012-ben, illetve Horvátország esetében 2013-ban az e fejezet szerinti kötelezettségek hatálya alá tartozó mezőgazdasági termelők által a 73/2009/EK rendelettel összhangban bejelentett állandó legelőnek minősülő földterületek, valamint a 2015-ben az e fejezet szerinti kötelezettségek hatálya alá tartozó mezőgazdasági termelők által az 1306/2013/EU rendelet 72. cikke (1) bekezdésével összhangban bejelentett, állandó gyepterületnek minősülő és 2012-ben, illetve Horvátország esetében 2013-ban nem állandó legelőként bejelentett földterületek;
- a „teljes mezőgazdasági terület” a 2015-ben az e fejezet szerinti kötelezettségek hatálya alá tartozó mezőgazdasági termelők által az 1306/2013/EU rendelet 72. cikkének (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban bejelentett mezőgazdasági terület.

Az állandó gyepterületre vonatkozó referenciaarányt újra kell majd számítani azokban az esetekben, amikor az e fejezet szerinti kötelezettségek hatálya alá tartozó mezőgazdasági termelők az 1306/2013/EU rendelet 93. cikkével összhangban 2015-ben vagy 2016-ban kötelesek területeket állandó gyepterületté átalakítani. Ilyen esetekben e területeket csatolni kell az e bekezdés második albekezdése a) pontjában említett állandó gyepterületnek minősülő földterületekhez.

Az állandó gyepterület arányát minden egyes évben az e fejezet szerinti kötelezettségek hatálya alá tartozó mezőgazdasági termelők által az 1306/2013/EU rendelet 72. cikkének (1) bekezdésével összhangban az adott évre vonatkozóan bejelentett területek alapján kell megállapítani.

Az e bekezdés szerinti kötelezettséget nemzeti, regionális vagy a megfelelő szubregionális szinten kell alkalmazni. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy kötelezővé teszik az állandó gyepterületnek a mezőgazdasági üzem szintjén való fenntartását, így biztosítandó, hogy az állandó gyepterület aránya ne csökkenjen 5 %-nál többel. A tagállamok e döntésükről 2014. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot.

A tagállamok értesítik a Bizottságot a referenciaarányról és az e bekezdésben említett arányról.

(3) Amennyiben megállapításra kerül, hogy a (2) bekezdésben említett arány regionális vagy szubregionális szinten, illetve adott esetben nemzeti szinten több, mint 5 %-kal csökkent, az érintett tagállam a mezőgazdasági üzemek szintjén kötelezettséget ír elő a földterületnek állandó gyepterületté való visszaalakítására vonatkozóan, azon mezőgazdasági termelők tekintetében, akiknek olyan földterület áll a rendelkezésükre, amelyet korábbi időszakban állandó legelőként vagy állandó gyepterületként használt földterületből valamilyen más célú földterületté alakítottak át.

Ugyanakkor amennyiben a (2) bekezdés első albekezdésének a) pontjával összhangban meghatározott állandó gyepterületű földterület mennyisége abszolút értelemben megmarad bizonyos határokon belül, a (2) bekezdés első albekezdésében megállapított kötelezettséget teljesítettnek kell tekinteni.

(4) A (3) bekezdés nem alkalmazandó abban az esetben, ha a vonatkozó küszöbérték alá való csökkenés erdőtelepítés következménye, feltéve hogy az adott erdőtelepítés összeegyeztethető a környezettel, és nem foglalja magában rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvények, karácsonyfa-ültetvények vagy gyorsan növő fákból álló energetikai ültetvények telepítését.

(5) Annak érdekében, hogy biztosított legyen az állandó gyepterület arányának fenntartása, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az állandó gyepterület fenntartására vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából, ideértve az e cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettség teljesítésének hiánya esetén a visszaalakításra vonatkozó szabályokat, az állandó gyepterület fenntartására vonatkozó, a (2) és a (3) bekezdésben említett, mezőgazdaságiüzem-szintű kötelezettségek megállapítására vonatkozóan a tagállamokra alkalmazandó szabályokat, valamint a (2) bekezdésben említett referenciárány esetlegesen szükségessé váló kiigazítását.

(6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően olyan, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben:

- a) meghatározza az e cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett további érzékeny területek kijelölésére vonatkozó keretrendszert;
- b) kialakítja az állandó gyepterület és a teljes mezőgazdasági terület e cikk (2) bekezdése értelmében fenntartandó arányának meghatározására szolgáló részletes módszereket;
- c) meghatározza az e cikk (3) bekezdésének első albekezdésében említett korábbi időszakot.

(7) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az e cikk (3) bekezdésének második albekezdésében említett határokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

46. cikk

Ökológiai jelentőségű terület

(1) Amennyiben egy mezőgazdasági üzem szántóterülete több, mint 15 hektárt tesz ki, a mezőgazdasági termelőknek gondoskodniuk kell arról, hogy 2015. január 1-jétől kezdődően a mezőgazdasági üzemnek a mezőgazdasági termelő által az 1306/2013/EU rendelet 72. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban bejelentett szántóterülete legalább 5 %-ának megfelelő és a tagállam által az e cikk (2) bekezdésének megfelelően ökológiai jelentőségű területnek tekintett terület – beleértve az (2) bekezdés c), d), g) és h) pontjában említett területeket is – ökológiai jelentőségű terület legyen.

Az e cikk első albekezdésében említett százalékos arányt – az Európai Parlament és a Tanács idevágó, az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdése szerinti jogalkotási aktusa függvényében – 5 %-ról 7 %-ra kell emelni.

A Bizottság 2017. március 31-ig értékelő jelentést nyújt be e bekezdés első albekezdésének végrehajtásáról, amelyet adott esetben a második albekezdésben említett jogalkotási aktusra irányuló javaslat kísér.

(2) A tagállamok 2014. augusztus 1-jéig döntenek arról, hogy az alábbiak közül egyet vagy többet ökológiai jelentőségű területnek tekintenek:

- a) parlagon hagyott földterület;
- b) teraszok;
- c) tájképi elemek, ideértve a mezőgazdasági üzem szántóterületével határos ilyen elemeket is; az e rendelet 43. cikke (1) bekezdésétől eltérve ezek magukban foglalhatnak olyan tájképi elemeket, amelyek nem képezik részét az 1306/2013/EU rendelet 76. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti támogatható területnek;
- d) védelmi sávok, ideértve az állandó gyepterület által fedett védelmi sávokat is, feltéve, hogy ezek elkülönülnek a határos támogatható mezőgazdasági területtől;
- e) agrár-erdészeti hektárok, amelyek az 1698/2005/EK rendelet 44. cikke és/vagy az 1305/2013/EU rendelet 23. cikke értelmében támogatást kapnak vagy kaptak;
- f) erdőszelek mentén fekvő támogatható hektársávok;
- g) rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvénnyel beültetett területek, amelyeken nem használnak ásványi műtrágyát és/vagy növényvédő szereket;
- h) az e rendelet 32. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában említett erdősített területek;
- i) az ültetés és vetőmag-csírázttatás útján létrejött azon köztes kultúrákkal vagy takarónövényzettel borított területek, amelyekre az e cikk (3) bekezdésében említett súlyozási tényezők alkalmazandók;
- j) nitrogénmegkötő növényekkel beültetett területek.

A mezőgazdasági üzemnek az e bekezdés első albekezdésének g) és h) pontjában említett területeinek kivételével az ökológiai jelentőségű területnek a mezőgazdasági üzem szántóterületén kell elhelyezkednie. Az e bekezdés első albekezdésének c) és d) pontjában említett területek esetében az ökológiai jelentőségű terület a mezőgazdasági területnek a mezőgazdasági termelő által az 1306/2013/EU rendelet 72. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban bejelentett szántóterületével határos is lehet.

(3) Annak érdekében, hogy egyszerűsíteni lehessen az adminisztrációt és figyelembe lehessen venni az ökológiai jelentőségű területek (2) bekezdés első albekezdésében felsorolt típusainak tulajdonságait, és könnyebbé lehessen tenni azok mérését, a mezőgazdasági üzemekben az ökológiai jelentőségű területek által képviselt össz-hektárszám kiszámításához a tagállamok a X. mellékletben meghatározott átváltási és/vagy súlyozási tényezőket használhatnak fel. Amennyiben egy tagállam úgy dönt, hogy az (2) bekezdés első albekezdésének i) pontjában említett területet, vagy bármely más, 1-nél kisebb súlyozási tényezővel rendelkező területet ökológiai jelentőségű területnek tekint, úgy a X. mellékletben szereplő súlyozási tényezők alkalmazása kötelező.

(4) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó azon mezőgazdasági üzemekre:

- a) amennyiben a támogatható mezőgazdasági terület több, mint 75 %-a állandó gyepterület és azt gyeppel vagy egyéb egynyári takarmánynövény termesztésére vagy az év jelentős részében vagy a növénytermesztési ciklus jelentős részében víz alatt fekvő növények termesztésére vagy ezek kombinációjára használják, feltéve, hogy a szántóterület nem e célokra felhasznált része nem haladja meg a 30 hektárt;
- b) amennyiben a szántóterület több, mint 75 %-át gyeppel vagy egyéb egynyári takarmánynövény termesztésére, parlagon hagyott földterületként vagy hüvelyes növények termesztésére vagy ezek kombinációjára használják, feltéve, hogy a szántóterület nem e célokra felhasznált része nem haladja meg a 30 hektárt.

(5) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az (1) bekezdésben említett ökológiai jelentőségű terület tekintetében meghatározott százalékpontok legfeljebb felét regionális szinten alkalmazzák annak érdekében, hogy egymással érintkező ökológiai jelentőségű területek jöjjenek létre. A tagállamok kijelölik e területeket, és meghatározzák a részt vevő mezőgazdasági termelők vagy azok csoportjai által teljesítendő kötelezettségeket. A területek kijelölésének és a kötelezettségeknek az a célja, hogy támogassák az Unió környezeti, illetve éghajlat-változással és biológiai sokféleséggel kapcsolatos politikáinak a végrehajtását.

(6) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy engedélyezik az (1) bekezdésben említett kötelezettség együttes teljesítését (a továbbiakban: együttes végrehajtás) azon mezőgazdasági termelők számára, akiknek mezőgazdasági üzeim egymás közvetlen közelében helyezkednek el, feltéve hogy az érintett ökológiai jelentőségű területek összefüggő területet alkotnak. A környezettel, éghajlattal és biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós politikák végrehajtásának elősegítése érdekében a tagállamok kijelölhetnek olyan területeket, amelyeken együttes végrehajtásra van lehetőség, emellett pedig további kötelezettségeket is előírhatnak az ilyen együttes végrehajtásban részt vevő mezőgazdasági termelők, illetve mezőgazdasági termelők csoportjai számára.

Az együttes végrehajtásban részt vevő minden egyes mezőgazdasági termelőnek biztosítani kell, hogy az (1) bekezdésben említett kötelezettség hatálya alá tartozó terület legalább 50 %-a saját mezőgazdasági üzemének földterületén helyezkedjen el, és összhangban álljon az (2) bekezdés második albekezdésében foglaltakkal. Az együttes végrehajtásban részt vevő mezőgazdasági termelők száma nem haladhatja meg a tízet.

(7) Azok a tagállamok, amelyek esetében a teljes földterület több, mint 50 %-át erdő borítja, dönthetnek úgy, hogy az e cikk

(1) bekezdése nem alkalmazandó azokra a mezőgazdasági üzemekre, amelyek az 1305/2013/EU rendelet 32. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontjával összhangban a tagállamok által hátrányos természeti adottságokkal rendelkező területként meghatározott területeken helyezkednek el, feltéve, hogy az e bekezdés második albekezdésében említett egység földterületének több, mint 50 %-át erdő borítja, és az erdőterület mezőgazdasági földterülethez viszonyított aránya 3:1-nél magasabb.

Az erdőterületet és az erdőterület mezőgazdasági földterülethez viszonyított arányát az LAU2 szinttel egyenértékű terület szintjén, vagy egy hasonló mezőgazdasági tulajdonságokkal rendelkező egyetlen, egyértelműen egybefüggő földrajzi területet lefedő, pontosan körülhatárolt egység szintjén kell értékelni.

(8) A tagállamok 2014. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot az (2) bekezdésben említett döntésekről, illetve a jelentésüket megelőző év augusztus 1-jéig az (3), (5), (6) vagy (7) bekezdésekben említett bármely döntésekről.

(9) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően olyan, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek:

- a) az e cikk (2) bekezdésében említett típusú területek vonatkozásában további kritériumokat állapítanak meg az ökológiai jelentőségű területté történő minősítést illetően;
- b) az (2) bekezdésben említett százalékos arány betartása céljából figyelembe vehető, az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérő típusú területeket állapítanak meg;
- c) a X. mellékletet kiigazítják az (3) bekezdésben említett átváltási és súlyozási tényezők megállapítása érdekében és az e bekezdés a) és b) pontja szerint a Bizottság által meghatározandó kritériumok és/vagy területtípusok figyelembevétele céljából;
- d) megállapítják az (5) és az (6) bekezdésben említett végrehajtásra vonatkozó szabályokat, az ilyen végrehajtással kapcsolatos minimumkövetelményeket is beleértve;
- e) létrehozzák azt a keretet, amely alapján a tagállamok meghatározzák azokat a kritériumokat, amelyeket a mezőgazdasági üzemeknek teljesíteniük kell ahhoz, hogy az (6) bekezdés alkalmazásában egymás közvetlen közelében elhelyezkedő üzemnek minősüljenek;
- f) megállapítják az (7) bekezdésben említett, az erdő teljes földterülethez viszonyított százalékos arányának és az erdőterület mezőgazdasági földterülethez viszonyított arányának meghatározására vonatkozó módszereket.

47. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) A tagállamok a II. mellékletben megállapított éves nemzeti felső összeghatár 30 %-át az e fejezetben említett támogatás finanszírozására fordítják.

(2) A tagállamok az e fejezetben említett támogatást nemzeti szinten alkalmazzák.

A 23. cikket alkalmazó tagállamok dönthetnek úgy, hogy a támogatást regionális szinten alkalmazzák. Ebben az esetben a tagállamok minden egyes régióban az e cikk (3) bekezdése szerinti felső összeghatár egy hányadát alkalmazzák. Ezt a hányadot minden egyes régió vonatkozásában a 23. cikk (2) bekezdésének megfelelően megállapított vonatkozó regionális felső összeghatár és a 22. cikk (1) bekezdésének megfelelően – a 30. cikk (2) bekezdésének alkalmazásától való eltekintés esetén az említett cikk (1) bekezdésében meghatározott lineáris csökkentés alkalmazását követően – meghatározott nemzeti felső összeghatár hányadosaként kell kiszámítani.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján évente megállapítja az e fejezetben említett támogatásra vonatkozó megfelelő felső összeghatárokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

4. FEJEZET

A hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozó támogatás

48. cikk

Általános szabályok

(1) A tagállamok támogatást nyújthatnak az 1. fejezetben említett alaptámogatási rendszer vagy egységes területalapú támogatási rendszer keretében nyújtott támogatásra jogosult azon mezőgazdasági termelőknek, akiknek a mezőgazdasági üzeme részben vagy teljesen a tagállamok által az 1305/2013/EU rendelet 32. cikke (1) bekezdésének megfelelően kijelölt, hátrányos természeti adottságú területeken található (a továbbiakban: a hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozó támogatás).

(2) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozó támogatást nyújtanak minden olyan terület esetében, amely az (1) bekezdés hatálya alá esik, vagy objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján a támogatást a tagállamok által a(z) .../2013/EU rendelet 33. cikkének (1) bekezdésével összhangban kijelölt egyes területekre korlátozzák.

(3) Az e cikk (2) bekezdése, a pénzügyi fejelem, a közvetlen kifizetések e rendelet 11. cikke szerinti csökkentése, és a 7. cikkével összhangban történő lineáris csökkentés alkalmazása, valamint az 1306/2013/EU rendelet 63. cikke alkalmazásának sérelme nélkül, a hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozó támogatást évente kell nyújtani az azon területeken elhelyezkedő támogatható hektárok után, amelyek esetében a tagállamok e cikk (2) bekezdésének megfelelően támogatás nyújtásáról döntöttek. A támogatást az érintett mezőgazdasági termelő birtokában lévő, az adott hektárhoz, illetve az e rendelet 36. cikkét alkalmazó tagállamokban a támogatható hektárok bejelentését követően kell kifizetni.

(4) A hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozó hektáronkénti támogatás a 49. cikk alkalmazásából eredő összeg és a 33. cikk (1) bekezdésének, vagy a 36. cikk (2) bekezdésének megfelelően bejelentett, azon területeken elhelyezkedő

támogatható hektárszám hányadosaként kerül kiszámításra, amelyek esetében valamely tagállam e cikk (2) bekezdésének megfelelően támogatás nyújtásáról döntött.

A tagállamok objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján meghatározhatják azt a mezőgazdasági üzemenkénti maximális hektárszámot, amelynek tekintetében e fejezet alapján támogatást lehet nyújtani.

(5) A tagállamoknak az e bekezdésben megállapított feltételek alapján lehetőségük van arra, hogy a hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozó támogatást regionális szinten alkalmazzák, amennyiben objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján, különösen pedig a természeti korlátok jellemzői és súlyossága, valamint az agronómiai körülmények figyelembevételével meghatározták az érintett régiókat.

A tagállamok a régiók között objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján felosztják a 49. cikk (1) bekezdésében említett nemzeti felső összeghatárokat.

A regionális szintű, a hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozó támogatást e bekezdés második albekezdésének megfelelően kiszámított regionális felső összeghatár és az adott régióban a 33. cikk (1) bekezdésének, vagy a 36. cikk (2) bekezdésének megfelelően bejelentett azon területeken elhelyezkedő támogatható hektárszám hányadosaként kell kiszámítani, amelyek esetében valamely tagállam e cikk (2) bekezdésének megfelelően támogatás nyújtásáról döntött.

49. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) A tagállamok 2014. augusztus 1-jéig dönthetnek úgy, hogy a II. mellékletben megállapított éves nemzeti felső összeghatár legfeljebb 5 %-át a hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozó támogatás finanszírozására fordítják. A tagállamok az említett időpontig értesítik a Bizottságot minden ilyen döntésükről.

A tagállamok döntésüket 2016. augusztus 1-jéig, 2017. január 1-jével kezdődő hatállyal felülvizsgálhatják és módosíthatják. A tagállamok e döntésükről 2016. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot.

(2) A nemzeti felső összeghatárnak a tagállamok által az (1) bekezdés értelmében felhasználandó százalékos aránya alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján évente meghatározza a hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozó támogatásnak megfelelő felső összeghatárokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

5. FEJEZET

A fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás

50. cikk

Általános szabályok

(1) A tagállamok éves támogatást nyújtanak az 1. fejezetben említett alaptámogatási rendszer vagy egységes területalapú támogatási rendszer szerinti támogatásra jogosult fiatal mezőgazdasági termelőknek (a továbbiakban: a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás).

(2) E fejezet alkalmazásában a „fiatal mezőgazdasági termelő” olyan természetes személy:

- a) aki mezőgazdasági üzem vezetőjeként először hoz létre mezőgazdasági üzemet, vagy aki az alaptámogatási rendszer vagy az egységes területalapú támogatási rendszer keretében az 1306/2013/EU rendelet 72. cikkének (1) bekezdésében említett kérelem első benyújtását megelőző öt évben hozott létre ilyen üzemet, és
- b) aki az a) pontban említett kérelem benyújtásának évében 40 évesnél nem idősebb.

(3) A tagállamok előírhatnak a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatást kérelmező fiatal mezőgazdasági termelők által teljesítendő bizonyos további objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes támogathatósági feltételeket a megfelelő készségek és/vagy képzési követelmények tekintetében.

(4) A pénzügyi feyelem, a támogatások 11. cikk szerinti csökkentése, az e rendelet 7. cikkének megfelelően történő lineáris csökkentés, valamint az 1306/2013/EU rendelet 63. cikke alkalmazásának sérelme nélkül, a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatást évente, a támogatási jogosultságoknak a mezőgazdasági termelő által történő aktiválását követően, illetve az e rendelet 36. cikkét alkalmazó tagállamokban a támogatható hektárok mezőgazdasági termelő általi bejelentését követően kell nyújtani.

(5) A fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás mezőgazdasági termelőnként legfeljebb öt éves időtartamra nyújtható. Ebből az időtartamból le kell vonni a (2) bekezdés a) pontjában említett létrehozatal és a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás iránti kérelem első benyújtása között eltelt évek számát.

(6) A 36. cikket nem alkalmazó tagállamok minden évben kiszámítják a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás összegét oly módon, hogy a termelő által a 32. cikk (1) bekezdése szerint aktivált jogosultságok számát megszorozzák egy az alábbiak megfelelő összeggel:

- a) a mezőgazdasági termelő saját vagy szerződéses támogatási jogosultságai átlagértékének 25 %-a; vagy
- b) a 2019-es naptári évre vonatkozó, a II. mellékletben meghatározott nemzeti felső összeghatár rögzített százalékos arányának és a 33. cikk (1) bekezdésével összhangban 2015-ben bejelentett összes támogatható hektár számának hányadosaként kiszámított összeg 25 %-a. Az említett meghatározott százalékos arány megegyezik a nemzeti felső összeghatár azon részével, amely a 22. cikk (1) bekezdésének megfelelően az alaptámogatási rendszer tekintetében a 2015. évre vonatkozóan megmaradt.

(7) A 36. cikket alkalmazó tagállamok minden évben kiszámolják a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás összegét az egységes területalapú támogatás 36. cikkel összhangban kiszámított összege 25 %-ának megfelelő összeg

és a 36. cikk (2) bekezdésével összhangban a mezőgazdasági termelő által bejelentett támogatható hektárok számának szorzataként.

(8) A (6) és a (7) bekezdéstől eltérve, a tagállamok a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás összegét kiszámolhatják a hektáronkénti nemzeti átlagtámogatás 25 %-ának megfelelő összeg és a mezőgazdasági termelő által a 32. cikk (1) bekezdése szerint aktivált jogosultságok számának, illetve a mezőgazdasági termelő által a 36. cikk (2) bekezdésével összhangban bejelentett támogatható hektárok számának szorzataként is.

A hektáronkénti nemzeti átlagtámogatást a 2019-es naptári évre vonatkozóan a II. mellékletben meghatározott nemzeti felső összeghatár és a 2015-ben a 33. cikk (1) bekezdésével, vagy a 36. cikk (2) bekezdésével összhangban bejelentett támogatható hektárszám hányadosaként kell kiszámítani.

(9) A tagállamok megállapítják a mezőgazdasági termelő által aktivált támogatási jogosultságok számára vagy a mezőgazdasági termelő által bejelentett támogatható hektárok számára alkalmazandó egységes felső értékhatárt. A felső értékhatár nem lehet 25 alatti, vagy 90 feletti. A tagállamok a (6), a (7) és a (8) bekezdés alkalmazása során tiszteletben tartják ezt az értékhatárt.

(10) A (6)–(9) bekezdés alkalmazása helyett a tagállamok mezőgazdasági termelőnként éves átalányösszeget állapíthatnak meg, amelyet egy rögzített hektárszámnak és a (8) bekezdéssel összhangban meghatározott hektáronkénti nemzeti átlagtámogatás 25 %-ának megfelelő számnak a szorzataként számítanak ki.

Az e bekezdés első albekezdésében említett rögzített hektárszámot a 2015-ben a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatást igénylő fiatal mezőgazdasági termelők által a 33. cikk (1) bekezdése, vagy a 36. cikk (2) bekezdése alapján bejelentett teljes támogatható hektárszámnak és az ugyanazt a támogatást 2015-ben igénylő fiatal mezőgazdasági termelők teljes számának hányadosaként kell kiszámítani.

A tagállamok 2015 után bármelyik évben újraszámíthatják a rögzített hektárszámot, amennyiben a támogatást igénylő fiatal mezőgazdasági termelők száma vagy a fiatal mezőgazdasági termelők mezőgazdasági üzemének mérete, vagy mindkettő jelentősen változik.

A mezőgazdasági termelőnek odaítélhető éves átalányösszeg nem haladhatja meg az adott évben számára nyújtott alaptámogatásnak az 1306/2013/EU rendelet 63. cikkének alkalmazása előtti teljes összegét.

(11) A kedvezményezettek jogainak védelme és hátrányos megkülönböztetésük elkerülése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azon feltételekre vonatkozóan, amelyek teljesülése esetén egy jogi személy jogosultnak tekinthető arra, hogy a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatásban részesüljön.

51. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) A tagállamok a II. mellékletben megállapított éves nemzeti felső összeghatár egy bizonyos százalékát, amely nem haladhatja meg a 2 %-ot, a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás finanszírozására fordítják. A tagállamok 2014. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot a támogatás finanszírozásához szükséges becsült százalékos arányról.

A tagállamok a becsült százalékos arányt minden évben augusztus 1-jéig, a következő évtől kezdődő hatállyal felülvizsgálhatják. A tagállamok a felülvizsgált százalékos arányról az alkalmazását megelőző év augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében meghatározott 2 %-os felső határ sérelme nélkül, abban az esetben, ha egy tagállamban egy adott évben alkalmazott támogatás teljes összege meghaladja az e cikk (4) bekezdése alapján meghatározott felső összeghatárt és ha a szóban forgó felső összeghatár nem éri el a II. mellékletben meghatározott éves nemzeti felső összeghatár 2 %-át, a tagállamok a különbözetet a 30. cikk (7) bekezdése első albekezdése f) pontjának az érintett évben történő alkalmazásával, vagy az összes mezőgazdasági termelőnek a 32. cikknek, illetve a 36. cikk (2) bekezdésének megfelelően nyújtandó összes támogatás lineárisan csökkentésével, vagy mindkét módon finanszírozzák.

(3) Ha egy tagállamban egy adott évben kérelmezett, fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás teljes összege meghaladja az e cikk (4) bekezdése alapján meghatározott felső összeghatárt és ha a szóban forgó felső összeghatár a II. mellékletben meghatározott éves nemzeti felső összeghatár 2 %-ának felel meg, a tagállamok az említett felső összeghatár betartása érdekében lineárisan csökkentik az 50. cikknek megfelelően fizetendő összegeket.

(4) A Bizottság – az (1) bekezdésnek megfelelően a tagállamok által bejelentett százalékos arány alapján – végrehajtási jogi aktusok útján évente meghatározza a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatásra vonatkozó megfelelő felső összeghatárokat.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

IV. CÍM

TERMELÉSTŐL FÜGGŐ TÁMOGATÁS

1. FEJEZET

Termeléstől függő önkéntes támogatás

52. cikk

Általános szabályok

(1) A tagállamok az e fejezetben megállapított feltételekkel termeléstől függő támogatást nyújthatnak a mezőgazdasági termelők részére (a továbbiakban: a termeléstől függő támogatás).

(2) Termeléstől függő támogatás a következő ágazatoknak és termékek után nyújtható: gabonafélék, olajnövények, nagymagvú hüvelyesek, len, kender, rizs, héjas gyümölcsfűk, burgonyakeményítő, tej és tejtermékek, magvak, juh- és kecskehús, marha- és borjúhús, olívaolaj, selyemhernyó, szárított takarmány, komló, cukorrépa, cukornád és cikória, gyümölcs és zöldség, valamint rövid vágásfordulóú fás szárú energetikai iltetvény.

(3) Termeléstől függő támogatás csak a tagállamok azon ágazatainak vagy régióinak nyújtható, ahol bizonyos nehézségekkel küzdenek olyan meghatározott gazdálkodási típusok vagy mezőgazdasági ágazatok, amelyek gazdasági, társadalmi vagy környezetvédelmi szempontból kiemelt fontosságúak.

(4) A (3) bekezdéstől eltérve, termeléstől függő támogatás nyújtható olyan mezőgazdasági termelőknek is, akik:

a) részére 2014. december 31-én az 1782/2003/EK rendelet III. címe 3. fejezete 2. szakaszának és 71m. cikkének, valamint a 73/2009/EK rendelet 60. cikkének és 65. cikke negyedik bekezdésének megfelelően támogatási jogosultságot biztosítottak, és

b) az e rendelet III. címének 1. fejezetében említett alaptámogatási rendszer keretében a támogatási jogosultságok aktiválásához nem rendelkeznek támogatható hektárterülettel.

(5) Termeléstől függő támogatás csak az érintett ágazatokban vagy régiókban meglévő termelési szint fenntartásának ösztönzéséhez szükséges mértékben nyújtható.

(6) A termeléstől függő támogatás nyújtása éves támogatás formájában, meghatározott mennyiségi korlátok betartása mellett, rögzített területek és termés hozamok vagy rögzített állatlétszám alapján történik.

(7) Jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek csoportja esetében a tagállamok alkalmazhatják az (6) bekezdésben említett korlátokat az említett jogi személyek vagy csoportok tagjainak szintjén, amennyiben a nemzeti jog lehetővé teszi, hogy az egyes tagok a mezőgazdasági üzemek vezetői jogállásával rendelkező mezőgazdasági termelőkéhez hasonló jogokkal éljenek és kötelezettségekkel bírnak, különösen ami gazdasági, társadalmi és adóügyi jogállásukat illeti, feltéve, hogy hozzájárultak az érintett jogi személyek vagy csoportok mezőgazdasági szerkezeteinek megerősítéséhez.

(8) Az e cikk értelmében nyújtott, termeléstől függő támogatásnak összhangban kell lennie a többi uniós intézkedéssel és szakpolitikával.

(9) Az uniós források hatékony és célzott felhasználása, valamint az egyéb hasonló támogatási eszközök keretében való kettős finanszírozás elkerülése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következők meghatározására vonatkozóan:

a) a termeléstől függő támogatás nyújtásának feltételei;

b) az egyéb uniós intézkedésekkel való összhanggal és a támogatáshalmazással kapcsolatos szabályok.

53. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) A tagállamok a termeléstől függő támogatás alkalmazásának első évét megelőző év augusztus 1-jéig úgy dönthetnek, hogy a II. mellékletben meghatározott éves nemzeti felső összeghatáruk legfeljebb 8 %-át termeléstől függő önkéntes támogatás finanszírozására fordítják.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy a II. mellékletben meghatározott éves nemzeti felső összeghatár legfeljebb 13 %-át használják fel, feltéve hogy:

a) 2014. december 31-ig:

i. a 73/2009/EK rendelet V. címében meghatározott egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazzák,

ii. az említett rendelet 111. cikke szerinti intézkedéseket finanszíroznak, vagy

iii. az említett rendelet 69. cikkének (5) bekezdésében, illetve Málta esetében a 69. cikk (1) bekezdésében meghatározott eltérés vonatkozik rájuk; és/vagy

b) a közvetlen kifizetések odaítélésére a 73/2009/EK rendelet III. címének, a IV. címének (kivéve az 1. fejezete 6. szakaszát) és az V. címének megfelelően rendelkezésükre álló összeg összesen több mint 5 %-át a 2010–2014-es időszakban legalább egy évig az alábbiak finanszírozására használják fel:

i. a 73/2009/EK rendelet III. címe 2. fejezetének 2. szakaszában meghatározott intézkedések,

ii. az említett rendelet 68. cikke (1) bekezdése a) pontjának i–iv. alpontjában, valamint b) és e) pontjában meghatározott támogatás, vagy,

iii. az említett rendelet IV. címének 1. fejezete – a 6. szakasz kivételével – szerinti intézkedések.

(3) Az éves nemzeti felső összeghatárra vonatkozó, az (1) és a (2) bekezdésben említett százaléktérteket legfeljebb két százalékponttal emelni lehet azon tagállamok esetében, amelyek úgy döntenek, hogy a II. mellékletben meghatározott, éves nemzeti felső összeghatáruk legalább 2 %-át e fejezet értelmében fehérjenövények termesztésének támogatására fordítják.

(4) A (1) és a (2) bekezdéstől eltérve, azok a tagállamok, amelyek a közvetlen kifizetések odaítélésére a 73/2009/EK rendelet III. címének, a IV. címének (kivéve az 1. fejezete 6. szakaszát) és az V. címének megfelelően rendelkezésükre álló összeg összesen több mint 10 %-át a 2010–2014-es időszakban legalább egy évig az alábbiak finanszírozására használják fel:

a) a 73/2009/EK rendelet III. címe 2. fejezetének 2. szakaszában meghatározott intézkedések,

b) az említett rendelet 68. cikke (1) bekezdése a) pontjának i–iv. alpontjában, valamint b) és e) pontjában meghatározott támogatás, vagy

c) az említett rendelet IV. címének 1. fejezete – a 6. szakasz kivételével – szerinti intézkedések,

dönthetnek úgy, hogy a Bizottságnak az e rendelet 55. cikkének megfelelő jóváhagyásával az e rendelet II. mellékletében meghatározott éves nemzeti felső összeghatár több mint 13 %-át használják fel.

(5) Az (1)–(4) bekezdésben megállapított százalékos arányoktól eltérve a tagállamok dönthetnek úgy, hogy a termeléstől függő támogatás finanszírozására évenként legfeljebb 3 millió EUR-t használnak fel.

(6) A tagállamok 2016. augusztus 1-jéig felülvizsgálhatják az (1)–(4) bekezdés alapján hozott döntésüket, és dönthetnek úgy, hogy 2017-től kezdődő hatállyal:

a) változatlanul hagyják, növelik vagy csökkentik – adott esetben az ott meghatározott kereteken belül – az (1), (2) és (3) bekezdés alapján meghatározott százalékos arányt, illetve változatlanul hagyják vagy csökkentik a (4) bekezdés alapján meghatározott százalékos arányt;

b) módosítják a támogatás odaítélési feltételeit;

c) többé nem nyújtják az e fejezet szerinti támogatást.

(7) Az egyes tagállamok által az e cikk (1)–(6) bekezdésének megfelelően hozott döntés alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján évente meghatározza a termeléstől függő támogatásra vonatkozó megfelelő felső összeghatárokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

54. cikk

Értesítés

(1) A tagállamok az 53. cikkben említett döntésekről az említett cikkben szereplő időpontig értesítik a Bizottságot. Az értesítésben – az 53. cikk (6) bekezdésének c) pontjában említett döntés esetének kivételével – szerepelnie kell a megcélzott régiókra, a kiválasztott gazdálkodási típusokra vagy ágazatokra, valamint a nyújtandó támogatás szintjére vonatkozó információknak.

(2) Az 53. cikk (2) és (4) bekezdésében vagy – adott esetben – az 53. cikk (6) bekezdésének a) pontjában említett döntéseknek tartalmazniuk kell továbbá a megcélzott régióra jellemző sajátos helyzet, valamint a gazdálkodási típusok, illetve meghatározott mezőgazdasági ágazatok sajátos jellemzőinek részletes leírását, amelyek miatt a 53. cikk (1) bekezdésében említett százalékos arány nem tekinthető elégségesnek az 52. cikk (3) bekezdésében említett nehézségek kezelésére, és amelyek indokolják a magasabb támogatási szintet.

55. cikk

A Bizottság általi jóváhagyás

(1) A Bizottság a 71. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül elfogadott végrehajtási jogi aktusok útján jóváhagyja az 53. cikk (4) bekezdésében vagy – adott esetben – az 53. cikk (6) bekezdésének a) pontjában említett döntést abban az esetben, ha az érintett ágazatban vagy régióban:

- a) meghatározott termék esetében egyéb alternatíva hiányában szükséges fenntartani egy adott termelési szintet, valamint csökkenteni a termelés beszüntetése miatti kockázatokat és az abból adódó társadalmi és/vagy környezetvédelmi problémákat;
- b) a helyi feldolgozóipart kiegyensúlyozott nyersanyag-ellátásban szükséges részesíteni, hogy ezáltal elkerülhető legyen a negatív társadalmi és gazdasági következményekkel járó szerkezetátalakítás;
- c) egy adott ágazat mezőgazdasági termelőit kompenzálni szükséges az érintett piacok elhúzóó zavarai miatt őket érő hátrányok következtében;
- d) fellépésre van szükség abban az esetben, amikor az e rendelet, az 1305/2013/EU rendelet vagy valamely más jóváhagyott állami támogatási program alapján rendelkezésre álló egyéb támogatás nem bizonyul elégségesnek az e bekezdés a), b) és c) pontjában említett igények teljesítésére.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogad el az e cikk (1) bekezdésében említett döntések értékelésével és jóváhagyásával kapcsolatos eljárásra vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

2. FEJEZET

A gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás

56. cikk

Hatály

Az 5201 00 KN-kód alá tartozó gyapotot termesztő mezőgazdasági termelők részére az e fejezetben megállapított feltételek mellett nyújtható támogatás (a továbbiakban: a gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás).

57. cikk

Jogosultság

(1) A gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás a gyapottal bevetett támogatható terület hektárszáma után nyújtható. Egy terület csak akkor támogatható, ha a tagállam által gyapottermelés céljából engedélyezett mezőgazdasági földterületen helyezkedik el, a tagállam által engedélyezett fajtákkal van bevetve, és a tényleges betakarításig rendes termesztési feltételek között tartják.

A gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás csak ép, megbízható és piacképes minőségű termékek esetében fizethető ki.

(2) A tagállamok az (1) bekezdésben említett földterületeket és fajtákat a (3) bekezdés alapján elfogadandó szabályoknak és feltételeknek megfelelően engedélyezik.

(3) A gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás hatékony kezelése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás tekintetében a 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban állapítsa meg a földterületek és a fajták engedélyezésével kapcsolatos szabályokat és feltételeket.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogad el a gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás tekintetében a földterületek és a fajták engedélyezésével kapcsolatos eljárást és a termelőknek az engedélyezésről történő értesítését illetően. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

58. cikk

Bázisterületek, rögzített terméshozamok és referenciaösszegek

(1) A következő nemzeti bázisterületek kerülnek meghatározásra:

- Bulgária: 3 342 ha,
- Görögország: 250 000 ha,
- Spanyolország: 48 000 ha,
- Portugália: 360 ha.

(2) A következő rögzített terméshozamok kerülnek megállapításra a bázisidőszakban:

- Bulgária: 1,2 tonna/ha,
- Görögország: 3,2 tonna/ha,
- Spanyolország: 3,5 tonna/ha,
- Portugália: 2,2 tonna/ha.

(3) A gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás esetében a támogatható terület hektárszáma után nyújtott támogatás összege a (2) bekezdésben foglalt terméshozamok és a következő referenciaösszegek szorzataként kerül kiszámításra:

- Bulgária: 584,88 EUR 2015-ben, valamint 649,45 EUR 2016-ban és azután,
- Görögország: 234,18 EUR,
- Spanyolország: 362,15 EUR,
- Portugália: 228,00 EUR.

(4) Amennyiben egy adott tagállamban egy adott évben a gyapottal bevetett támogatható terület meghaladja az (1) bekezdésben meghatározott bázisterületet, a (3) bekezdésben e tagállamra vonatkozóan meghatározott összeget a bázisterület túllépésének arányában csökkenteni kell.

(5) A gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás alkalmazásának lehetővé tétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az említett támogatás nyújtásának feltételeivel, a jogosultsági követelményekkel és az agronómiai gyakorlatokkal kapcsolatos szabályok vonatkozásában.

(6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogadhat el a (4) bekezdésben meghatározott csökkentés kiszámítására vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

59. cikk

Elismert ágazatközi szervezetek

(1) E fejezet alkalmazásában „elismert ágazatközi szervezet”: gyapottermelők és legalább egy gyapottisztító által létrehozott jogi személy, amely a következő tevékenységeket folytatja:

- a) a gyapot forgalomba hozatala koordinációjának javítása, különösen piackutatás és piaci felmérések által;
- b) az uniós szabályokkal összeegyeztethető egységes szerződés-minták kidolgozása;
- c) a termelés orientálása olyan termékek irányába, amelyek jobban igazodnak a piaci igényekhez és a fogyasztói kereslethez, különösen a minőség és a fogyasztóvédelem tekintetében;
- d) a termelési módszerek és eszközök korszerűsítése a termékminőség javítása érdekében;
- e) minőségtanúsítási rendszerek révén forgalmazási stratégiák kidolgozása a gyapot promóciója céljából.

(2) A gyapottisztító letelepedési helye szerinti tagállam elismeri azokat az ágazatközi szervezeteket, amelyek megfelelnek a (3) bekezdés alapján megállapítandó kritériumoknak.

(3) A gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) az ágazatközi szervezetek elismerésére vonatkozó kritériumok;
- b) a termelőkre vonatkozó kötelezettségek;
- c) arra a helyzetre vonatkozó szabályok, ha az elismert ágazatközi szervezet nem felel meg az a) pontban említett kritériumoknak.

60. cikk

A támogatás nyújtása

(1) A gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatást az 58. cikkben megállapítottak szerint, támogatható hektáronként kell nyújtani.

(2) Az elismert ágazatközi szervezetekben tagsággal rendelkező termelők a gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatást az 58. cikk (1) bekezdésében meghatározott bázisterületen található támogatható hektáronként kapják, 2 EUR összeggel megnövelt értékben.

V. CÍM

MEZŐGAZDASÁGI KISTERMELŐI TÁMOGATÁSI RENDSZER

61. cikk

Általános szabályok

(1) A tagállamok létrehozhatnak egy rendszert a mezőgazdasági kistermelők számára az e címben meghatározott feltételekkel (a továbbiakban: a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer).

Azok a 2015-ben saját vagy szerződéses támogatási jogosultsággal rendelkező, illetve a 36. cikket alkalmazó tagállamokban 2015-ben az egységes területalapú támogatási rendszer keretében támogatást igénylő mezőgazdasági termelők, akik megfelelnek a 10. cikk (1) bekezdésében meghatározott minimumkövetelményeknek, választhatják azt, hogy részt vesznek a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben.

(2) A mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer keretében nyújtott támogatások felváltják a III. és IV. cím alapján nyújtandó támogatásokat.

Az első albekezdés nem alkalmazandó abban az esetben, ha a tagállam a 63. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában megállapított támogatási módszert választja. Ebben az esetben a támogatás nyújtásának feltétele, hogy a III. és a IV. címben megállapított vonatkozó feltételek teljesüljenek, e cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül.

(3) A mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben részt vevő mezőgazdasági termelők mentesülnek a III. cím 3. fejezetében meghatározott mezőgazdasági gyakorlatok alkalmazása alól.

(4) Nem részesíthetők az e cím által biztosított előnyökben azok a mezőgazdasági termelők, akiknek esetében megállapított nyer, hogy 2011. október 18-át követően mesterségesen olyan feltételeket teremtettek, amelyek lehetőséget adnak számukra arra, hogy kihasználják a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer előnyeit.

62. cikk

Részvétel

(1) Azoknak a mezőgazdasági termelőknek, akik részt kívánnak venni a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben, erre vonatkozó kérelmet kell benyújtaniuk a tagállamok által meghatározandó időpontig, amely nem eshet 2015. október 15-nél későbbi időpontra. A tagállamok által meghatározott időpont azonban nem előzheti meg az alaptámogatási rendszerre vagy az egységes területalapú támogatási rendszerre vonatkozó kérelem benyújtására rendelkezésre álló időtartam utolsó napját.

Azok a mezőgazdasági termelők, akik a tagállam által meghatározott időpontig nem kérelmezték a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben való részvételüket, vagy az említett időpont után úgy döntenek, hogy már nem kívánnak részt venni a szóban forgó rendszerben, vagy kiválasztásra kerültek az 1305/2013/EU rendelet 19. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében nyújtott támogatásra, többé nem jogosultak részt venni a rendszerben.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy azokat a mezőgazdasági termelőket, akiknek a részére a III. és IV. cím értelmében nyújtott közvetlen támogatás összege alacsonyabb a tagállam által a 63. cikknek megfelelően meghatározott maximális összegnél, automatikusan be kell vonni a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerbe, hacsak a tagállam által az (1) bekezdésben említettek szerint meghatározott időpontig vagy bármely későbbi évben kifejezetten vissza nem lépnek attól. Az e lehetőséggel élő tagállamok kellő időben tájékoztatják az érintett mezőgazdasági termelőket a rendszerben való részvételtől való visszalépési jogukról.

(3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a mezőgazdasági termelők – az alkalmazás vagy a visszalépés tekintetében az egyes tagállamok által meghatározott időpontot megelőzően – kellő időben tájékoztatást kapjanak az 63. cikkben említett támogatás becsült összegéről.

63. cikk

A támogatás összege

(1) A tagállamok meghatározzák a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben részt vevő egyes mezőgazdasági termelőknek juttatandó éves támogatás összegét az alábbi szintek egyikének megfelelően:

- a) a kedvezményezettenkénti átlagos nemzeti támogatás 25 %-át meg nem haladó összeg, amelyet a tagállamok állapítanak meg a II. mellékletben a 2019. naptári évre meghatározott nemzeti felső összeghatár és a 33. cikk (1) bekezdése értelmében vagy a 36. cikk (2) bekezdése alapján támogatható hektárokat bejelentett mezőgazdasági termelők száma alapján;
- b) a hektáronkénti átlagos nemzeti támogatásnak megfelelő összeg és a tagállamok által meghatározandó hektárszámnak megfelelő szám – amely legfeljebb öt lehet – szorzata. A hektáronkénti átlagos nemzeti támogatást a tagállamok a II. mellékletben a 2019. naptári évre meghatározott nemzeti felső összeghatár és a 2015-ben a 33. cikk (1) bekezdésének, vagy a 36. cikk (2) bekezdésének megfelelően bejelentett támogatható hektárszám alapján állapítják meg.

Az első albekezdés a) és b) pontjában említett összeg nem lehet 500 EUR-nál kevesebb, valamint 1 250 EUR-nál több.

Abban az esetben, ha az első albekezdés a) és b) pontja alkalmazásának eredményeképpen kapott összeg 500 EUR-nál kisebb, illetve 1 250 EUR-nál nagyobb, az összeget fel kell kerekíteni a minimális összegre, illetve le kell kerekíteni a maximális összegre.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállamok dönthetnek úgy, hogy a résztvevő mezőgazdasági termelők részére olyan összegű támogatást nyújtanak, amely:

- a) egyenlő a mezőgazdasági termelőnek a III. és IV. cím értelmében minden évben nyújtandó támogatások összértékével, vagy
- b) a III. és IV. cím alapján 2015-ben a mezőgazdasági termelő számára nyújtandó támogatások teljes értékének megfelelő összeg, amelyet a tagállamok a következő években kiigazíthatnak annak érdekében, hogy arányos módon figyelembe vegyék a II. mellékletben megállapított nemzeti felső összeghatárok változásait.

Az első albekezdés a) vagy b) pontjában említett összeg nem lehet magasabb egy, a tagállam által 500 EUR és 1 250 EUR között meghatározott összegnél.

Abban az esetben, ha az első albekezdés a) vagy b) pontjának alkalmazása eredményeként az összege 500 EUR-nál kisebb, az adott tagállam dönthet úgy, hogy az összeget felkerekítik 500 EUR-ra.

(3) Az (1) és a (2) bekezdéstől eltérve, Ciprus, Horvátország, Málta és Szlovénia esetében az említett bekezdésekben említett összeg 500 EUR-nál kisebb is lehet, de legalább 200 EUR-nak, Málta esetében pedig legalább 50 EUR-nak kell lennie.

64. cikk

Különös feltételek

(1) A mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben való részvételük során a mezőgazdasági termelőknek:

- a) rendelkezniük kell legalább a birtokukban lévő saját vagy szerződéses támogatási jogosultságok számának vagy a 36. cikk (2) bekezdésével összhangban 2015-ben bejelentett támogatható hektárok számának megfelelő támogatható hektárszámmal;
- b) meg kell felelniük a 10. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott minimumkövetelménynek.

(2) A 2015-ben a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben részt vevő mezőgazdasági termelő által a 32 és 33. cikk alapján aktivált támogatási jogosultságok addig az időtartamig aktivált jogosultságoknak minősülnek, ameddig a mezőgazdasági termelő részt vesz a szóban forgó rendszerben.

A mezőgazdasági termelő említett rendszerben való részvétele alatt a termelő birtokában lévő saját vagy szerződéses támogatási jogosultságok nem tekinthetők a 31. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti, a nemzeti tartalékba vagy regionális tartalékba visszajuttatandó fel nem használt támogatási jogosultságoknak.

A 36. cikket alkalmazó tagállamokban a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben részt vevő mezőgazdasági termelő által a 36. cikk (2) bekezdésével összhangban 2015-ben bejelentett támogatható hektárok addig az időtartamig minősülnek bejelentettnek, ameddig a mezőgazdasági termelő részt vesz az említett rendszerben.

(3) A 34. cikktől eltérve, a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben részt vevő mezőgazdasági termelő birtokában lévő támogatási jogosultságok – az öröklés vagy várható öröklés esetének kivételével – nem ruházhatók át.

Az a mezőgazdasági termelő, aki öröklés vagy várható öröklés útján a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben részt vevő mezőgazdasági termelőtől támogatási jogosultságokat kap, jogosulttá válik a rendszerben való részvételre, feltéve hogy megfelel az alaptámogatási rendszer keretében a támogatásban való részesülésre vonatkozó követelményeknek, valamint hogy az érintett mezőgazdasági termelő összes támogatási jogosultságát megőrökl.

(4) Amennyiben a tagállam a 63. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában megállapított támogatási módszert választja a 63. cikk (2) bekezdése harmadik albekezdésének alkalmazása nélkül, e cikk (1) és (2) bekezdése, valamint (3) bekezdésének első albekezdése nem alkalmazandó.

(5) A jogbiztonság érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek meghatározzák a rendszerben való részvétel feltételeit abban az esetben, ha a rendszerben részt vevő mezőgazdasági termelő helyzete megváltozik.

65. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) Az e címben említett támogatás finanszírozása céljából a tagállamok levonják az érintett támogatásokra rendelkezésre álló teljes összegből az annak az összegnek megfelelő összeget, amelyre a mezőgazdasági kistermelők jogosultak lennének:

- a) a III. cím 1. fejezetében említett alaptámogatásként vagy egységes területalapú támogatásként,
- b) a III. cím 2. fejezetében említett átcsoportosítással nyújtható támogatásként,
- c) a III. cím 3. fejezetében említett, az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtott támogatásként,
- d) a III. cím 4. fejezetében említett, a hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozó támogatásként,
- e) a III. cím 5. fejezetében említett, a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatásként és
- f) a IV. címben említett termeléstől függő támogatásként.

Azokban a tagállamokban, amelyek úgy döntöttek, hogy a támogatás összegét a 63. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontja szerint számítják ki, ha ezen összegek együttesen valamely mezőgazdasági termelő esetében meghaladják a tagállam által meghatározott maximális összeget, minden összeget arányosan csökkenteni kell.

(2) A mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer keretében járó valamennyi támogatás összege és az (1) bekezdésnek megfelelően finanszírozott teljes összeg közötti különbséget az alábbi módok közül egy vagy több révén kell finanszírozni:

- a) a 30. cikk (7) bekezdésének alkalmazása az érintett évben;
- b) az érintett évben fel nem használt összegek felhasználása a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott, a III. cím 5. fejezetében meghatározott támogatás finanszírozására;
- c) lineáris csökkentés alkalmazása a 32. vagy a 36. cikknek megfelelően nyújtható összes támogatásra.

(3) Azt az esetet kivéve, amikor a tagállam úgy döntött, hogy az éves támogatás összegét a 63. cikk (2) bekezdése első albekezdése a) pontjának megfelelően határozza meg, azoknak a szempontoknak, amelyek alapján az e cikk (1) bekezdésében említett összegek megállapításra kerülnek, a mezőgazdasági termelőnek a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben való részvételének teljes időtartama alatt változatlanul kell maradniuk.

(4) Ha a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer keretében járó támogatások teljes összege meghaladja a II. mellékletben meghatározott éves nemzeti felső összeghatár 10 %-át, a tagállamok a szóban forgó százalékos arány betartása érdekében lineárisan csökkentik az e címnek megfelelően fizetendő összegeket, kivéve ha a támogatás összegét a 63. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontja szerint határozzák meg a 63. cikk (2) bekezdése harmadik albekezdésének alkalmazása nélkül.

Ugyanez a kivétel vonatkozik azokra a tagállamokra, amelyek a támogatás összegét a 63. cikk (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjával összhangban, a 63. cikk (2) bekezdése harmadik albekezdésének alkalmazása nélkül állapították meg, amelyek 2019-re vonatkozó, II. mellékletben szereplő nemzeti felső összeghatára magasabb, mint a 2015-re vonatkozó összeghatár, és amelyek a 25. cikk (1) bekezdésében, vagy a 36. cikk (2) bekezdésében foglalt számítási módszert alkalmazzák.

VI. CÍM

A GYAPOTÁGAZATRA VONATKOZÓ NEMZETI SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI PROGRAMOK

66. cikk

A szerkezetátalakítási programokra rendelkezésre álló éves költségvetés felhasználása

(1) A 637/2008/EK rendelet 4. cikke (1) bekezdésének első albekezdését alkalmazó tagállamok esetében az említett rendelet 5. cikkének (1) bekezdése alapján rendelkezésre álló megfelelő éves költségvetést 2014. január 1-jei hatállyal át kell csoportosítani, és azokat az 1305/2013/EU rendelet alapján finanszírozott vidékfejlesztési programozás keretébe tartozó intézkedések kiegészítő uniós finanszírozásának kell tekinteni.

(2) A 637/2008/EK rendelet 4. cikke (1) bekezdésének második albekezdését alkalmazó tagállamok esetében az említett rendelet 5. cikkének (1) bekezdése alapján rendelkezésre álló megfelelő éves költségvetést 2017. január 1-jei hatállyal bele kell számítani az e rendelet II. mellékletében meghatározott nemzeti felső összeghatárokba.

VII. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. FEJEZET

Értesítések és szükséghelyzet

67. cikk

Az értesítésre vonatkozó követelmények

(1) Az e rendeletben foglalt szabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló, a tanácsi határozatok útján megkötött nemzetközi megállapodásokban – többek között az értesítésekre vonatkozóan – meghatározott követelményeknek megfelelő jogi aktusokat fogadjon el a tagállamok által e rendelet alkalmazásával kapcsolatban vagy a közvetlen kifizetések vizsgálata, ellenőrzése, monitoringja, értékelése és auditálása céljából a Bizottságnak küldendő értesítésekkel kapcsolatos szükséges intézkedésekre vonatkozóan. A Bizottság ennek során figyelembe veszi, hogy milyen adatokra van szükség, és milyen szinergiák vannak a lehetséges adatforrások között.

Adott esetben az összegyűjtött információk a személyes adatok és a vállalkozások üzleti titkaik védelmére vonatkozó jogos érdekének védelme mellett — továbbíthatók nemzetközi szervezetek és harmadik országok illetékes hatóságai számára vagy azok rendelkezésére bocsáthatók, valamint nyilvánosságra hozhatók.

(2) Annak érdekében, hogy az (1) bekezdésben említett értesítések gyorsak, hatékonyak, pontosak és költséghatékonyak legyenek, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozó további szabályok megállapítása céljából:

- a) azon információk jellege és típusa, amelyekről értesítést kell küldeni;
- b) a feldolgozandó adatok kategóriái és a maximális adatmegőrzési időtartamok;
- c) a rendelkezésre bocsátott információkhoz vagy információrendszerhez való hozzáférés joga;
- d) az információk közzétételének feltételei.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén elfogadja a következőket:

- a) az értesítés módjai;
- b) az e cikk alkalmazásához szükséges információk benyújtására vonatkozó szabályok;
- c) a közlendő információk kezelésére vonatkozó rendelkezések, valamint az értesítések tartalmával, formájával, ütemezésével, gyakoriságával és határidőivel kapcsolatos szabályok;
- d) a személyes adatok, valamint a mezőgazdasági termelők és a vállalkozások üzleti titkaik védelmére vonatkozó jogos érdekének védelme mellett az információk és dokumentumok tagállamok, nemzetközi szervezetek, harmadik országok illetékes hatóságai vagy a nagyközönség számára történő továbbításával vagy rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos szabályok.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

68. cikk

A személyes adatok feldolgozása és védelme

(1) A tagállamok és a Bizottság a 67. cikk (1) bekezdésében foglalt célokra személyes adatokat gyűjtenek. Ezeket az adatokat nem dolgozhatják fel az e célokkal össze nem egyeztethető módon.

(2) Amennyiben a 67. cikk (1) bekezdésében említett monitoring és értékelés céljára dolgoznak fel személyes adatokat, azokat anonimá kell tenni, és csak összesített formában szabad feldolgozni.

(3) A személyes adatokat a 95/46/EK irányelvben és a 45/2001/EK rendeletben foglalt szabályoknak megfelelően kell feldolgozni. Ezen belül a személyes adatok tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak az adatok gyűjtésének vagy további feldolgozásának indokát képező célok eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé, figyelembe véve az alkalmazandó nemzeti és uniós jogban megállapított minimális adatmegőrzési időtartamokat.

(4) A tagállamok tájékoztatják az érintetteket, hogy nemzeti és uniós szervek az (1) bekezdésnek megfelelően feldolgozhatják személyes adataikat, és arról is, hogy e tekintetben megilletik őket a 95/46/EK irányelvben, illetve a 45/2001/EK rendeletben megállapított jogok.

(5) E cikk alkalmazásakor figyelembe kell venni az 1306/2013/EU rendelet 111–114. cikkét.

69. cikk

Egyedi problémák megoldására szolgáló intézkedések

(1) A Bizottság szükséghelyzet esetén, egyedi problémák megoldása érdekében szükséges és indokolható végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Ezek a végrehajtási jogi aktusok eltérhetnek e rendelet rendelkezéseitől, de csak a feltétlenül szükséges mértékig, és a feltétlenül szükséges időtartamra. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 71. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(2) Kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben és az ilyen egyedi problémáknak a közvetlen kifizetések rendszere folyamatos működésének rendkívüli körülmények esetén való biztosítása mellett történő megoldása érdekében, a Bizottság – a 71. cikk (3) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően – azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el.

(3) Az (1) vagy a (2) bekezdés alapján elfogadott intézkedések egy tizenkét hónapot nem meghaladó időszakra hatályosak. Amennyiben ezen időszak lejártát követően a fenti bekezdésekben említett problémák továbbra is fennállnak, a Bizottság a tartós megoldás kialakítása érdekében megfelelő jogalkotási javaslatokat nyújthat be.

(4) A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot az (1), illetve a (2) bekezdés értelmében elfogadott intézkedésekről, az elfogadásukat követő két munkanapon belül.

2. FEJEZET

Felhatalmazás és végrehajtási rendelkezések

70. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.

(2) A Bizottság a 2014. január 1-jét követő hétéves időtartamra szóló felhatalmazást kap a 2. cikkben, a 4. cikk (3) bekezdésében, a 6. cikk (3) bekezdésében, a 7. cikk (3) bekezdésében, a 8. cikk (3) bekezdésében, a 9. cikk (5) bekezdésében, a 20. cikk (6) bekezdésében, a 35. cikkben, a 36. cikk (6) bekezdésében, a 39. cikk (3) bekezdésében, a 43. cikk (12) bekezdésében, a 44. cikk (5) bekezdésében, a 45. cikk (5) és (6) bekezdésében, a 46. cikk (9) bekezdésében, az 50. cikk (11) bekezdésében, az 52. cikk (9) bekezdésében, az 57. cikk (3) bekezdésében, az 58. cikk (5) bekezdésében, az 59. cikk (3) bekezdésében, a 64. cikk (5) bekezdésében, a 67. cikk (1) és (2) bekezdésében, valamint a 73. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal a hétéves időtartam vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, kivéve, ha az Európai Parlament vagy a Tanács – legkésőbb az adott időszak vége előtt három hónappal – kifogást emel a meghosszabbítás ellen.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 2. cikkben, a 4. cikk (3) bekezdésében, a 6. cikk (3) bekezdésében, a 7. cikk (3) bekezdésében, a 8. cikk (3) bekezdésében, a 9. cikk (5) bekezdésében, a 20. cikk (6) bekezdésében, a 35. cikkben, a 36. cikk (6) bekezdésében, a 39. cikk (3) bekezdésében, a 43. cikk (12) bekezdésében, a 44. cikk (5) bekezdésében, a 45. cikk (5) és (6) bekezdésében, a 46. cikk (9) bekezdésében, az 50. cikk (11) bekezdésében, az 52. cikk (9) bekezdésében, az 57. cikk (3) bekezdésében, az 58. cikk (5) bekezdésében, az 59. cikk (3) bekezdésében, a 64. cikk (5) bekezdésében, a 67. cikk (1) és (2) bekezdésében, valamint a 73. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon vagy a határozatban megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(5) A 2. cikk, a 4. cikk (3) bekezdése, a 6. cikk (3) bekezdése, a 7. cikk (3) bekezdése, a 8. cikk (3) bekezdése, a 9. cikk (5) bekezdése, a 20. cikk (6) bekezdése, a 35. cikk, a 36. cikk (6) bekezdése, a 39. cikk (3) bekezdése, a 43. cikk (12) bekezdése, a 44. cikk (5) bekezdése, a 45. cikk (5) és (6) bekezdése, a 46. cikk (9) bekezdése, az 50. cikk (11) bekezdése, az 52. cikk (9) bekezdése, az 57. cikk (3) bekezdése, az 58. cikk (5) bekezdése, az 59. cikk (3) bekezdése, a 64. cikk (5) bekezdése, a 67. cikk (1) és (2) bekezdése, valamint a 73. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

71. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot a közvetlen kifizetésekkel foglalkozó bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottság a 24. cikk (11) bekezdésében, a 31. cikk (2) bekezdésében és a 67. cikk (3) bekezdésében említett jogi aktusok esetében nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdését kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendeletnek az 5. cikkével együtt értelmezett 8. cikkét kell alkalmazni.

3. FEJEZET

Átmeneti és záró rendelkezések

72. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) A 637/2008/EK rendelet 2014. január 1-jével hatályát veszti.

Azon tagállamok tekintetében azonban, amelyek éltek az említett rendelet 4. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében meghatározott lehetőséggel, a rendelet 2017. december 31-ig alkalmazandó.

(2) A 73/2009/EK rendelet hatályát veszti.

A (3) bekezdés sérelme nélkül, a hatályon kívül helyezett rendeletre való hivatkozásokat erre a rendeletre vagy az 1306/2013/EU rendeletre való hivatkozásként kell értelmezni, az e rendelet XI. mellékletében szereplő megfelelési táblázattal összhangban.

(3) Az e rendeletben a 73/2009/EK és az 1782/2003/EK rendeletre tett hivatkozásokat a rendeletek hatályvesztés előtti állapotára való hivatkozásnak kell tekinteni.

73. cikk

Átmeneti szabályok

A 73/2009/EK rendelet rendelkezéseiről az e rendelet rendelkezéseire való zökkenőmentes átállás biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 70. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a mezőgazdasági termelők megszerzett jogainak és jogos elvárásainak védelméhez szükséges intézkedésekre vonatkozóan.

74. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ez a rendelet 2015. január 1-jétől kezdve alkalmazandó.

A 8. cikket, a 9. cikk (6) bekezdését, a 11. cikk (6) bekezdését, a 14. cikket, a 16. cikket, a 21. cikk (2) és (3) bekezdését, a 22. cikk (2) bekezdését, a 23. cikk (1) bekezdésének első albekezdését, a 23. cikk (6) bekezdését, a 24. cikk (10) bekezdését, a 29. cikket, a 36. cikk (1) bekezdésének első albekezdését, a 41. cikk (1) bekezdését, a 42. cikk (1) bekezdését, a 43. cikk (2) és (13) bekezdését, a 45. cikk (2) bekezdésének negyedik albekezdését, a 46. cikk (2) és (8) bekezdését, a 49. cikk (1) bekezdését, az 51. cikk (1) bekezdését, az 53. cikket, az 54. cikket, a 66. cikk (1) bekezdését, a 67 és 70. cikket, valamint a 72. cikk (1) bekezdését azonban e rendelet hatálybalépésének napjától kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 17-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

V. JUKNA

I. MELLÉKLET

A támogatási rendszerek jegyzéke

Ágazat	Jogalap	Megjegyzések
Alaptámogatási rendszer	E rendelet III. címe 1. fejezetének 1, 2, 3. és 5. szakasza	Termeléstől független támogatás
Egységes területalapú támogatási rendszer	E rendelet 36. cikke	Termeléstől független támogatás
Átcsoportosítással nyújtható támogatás	E rendelet III. címének 2. fejezete	Termeléstől független támogatás
Az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatra vonatkozóan nyújtott támogatás	E rendelet III. címének 3. fejezete	Termeléstől független támogatás
A hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozóan nyújtott támogatás	E rendelet III. címének 4. fejezete	Termeléstől független támogatás
A fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás	E rendelet III. címének 5. fejezete	Termeléstől független támogatás
Termeléstől függő önkéntes támogatás	E rendelet IV. címének 1. fejezete	
Gyapokra vonatkozó terményspecifikus támogatás	E rendelet IV. címének 2. fejezete	Területalapú támogatás
A mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer	E rendelet V. címe	Termeléstől független támogatás
POSEI	A 228/2013/EU rendelet IV. fejezete	Közvetlen kifizetések a programok keretén belül meghatározott intézkedések címén
Égei-tengeri szigetek	A 229/2013/EU rendelet IV. fejezete	Közvetlen kifizetések a programok keretén belül meghatározott intézkedések címén

II. MELLÉKLET

A 6. cikkben említett nemzeti felső összeghatárok

(ezer EUR-ban)

Naptári év	2015	2016	2017	2018	2019 és az azt követő év
Belgium	536 076	528 124	520 170	512 718	505 266
Bulgária	721 251	792 449	793 226	794 759	796 292
Cseh Köztársaság	874 484	873 671	872 830	872 819	872 809
Dánia	916 580	907 108	897 625	889 004	880 384
Németország	5 144 264	5 110 446	5 076 522	5 047 458	5 018 395
Észtország	121 870	133 701	145 504	157 435	169 366
Írország	1 215 003	1 213 470	1 211 899	1 211 482	1 211 066
Görögország	2 039 122	2 015 116	1 991 083	1 969 129	1 947 177
Spanyolország	4 842 658	4 851 682	4 866 665	4 880 049	4 893 433
Franciaország	7 553 677	7 521 123	7 488 380	7 462 790	7 437 200
Horvátország (*)	130 550	149 200	186 500	223 800	261 100
Olaszország	3 902 039	3 850 805	3 799 540	3 751 937	3 704 337
Ciprus	50 784	50 225	49 666	49 155	48 643
Lettország	195 649	222 363	249 020	275 887	302 754
Litvánia	417 890	442 510	467 070	492 049	517 028
Luxemburg	33 603	33 545	33 486	33 459	33 431
Magyarország	1 271 593	1 270 410	1 269 187	1 269 172	1 269 158
Málta	5 127	5 015	4 904	4 797	4 689
Hollandia	780 815	768 340	755 862	744 116	732 370
Ausztria	693 065	692 421	691 754	691 746	691 738
Lengyelország	2 987 267	3 004 501	3 021 602	3 041 560	3 061 518
Portugália	565 816	573 954	582 057	590 706	599 355
Románia	1 629 889	1 813 795	1 842 446	1 872 821	1 903 195
Szlovénia	137 987	136 997	136 003	135 141	134 278
Szlovákia	380 680	383 938	387 177	390 781	394 385
Finnország	523 333	523 422	523 493	524 062	524 631
Svédország	696 890	697 295	697 678	698 723	699 768
Egyesült Királyság	3 555 915	3 563 262	3 570 477	3 581 080	3 591 683

(*) Horvátország esetében a nemzeti felső összeghatár a 2020. naptári évre 298 400 000 EUR, a 2021. naptári évre 335 700 000 EUR, a 2022. naptári évre pedig 373 000 000 EUR.

III. MELLÉKLET

A 7. cikkben említett nettó felső összeghatárok

(millió EUR-ban)

Naptári év	2015	2016	2017	2018	2019 és az azt követő év
Belgium	536,1	528,1	520,2	512,7	505,3
Bulgária	723,6	795,1	795,8	797,4	798,9
Cseh Köztársaság	874,5	873,7	872,8	872,8	872,8
Dánia	916,6	907,1	897,6	889,0	880,4
Németország	5 144,3	5 110,4	5 076,5	5 047,5	5 018,4
Észtország	121,9	133,7	145,5	157,4	169,4
Írország	1 215,0	1 213,5	1 211,9	1 211,5	1 211,1
Görögország	2 227,0	2 203,0	2 178,9	2 157,0	2 135,0
Spanyolország	4 903,6	4 912,6	4 927,6	4 941,0	4 954,4
Franciaország	7 553,7	7 521,1	7 488,4	7 462,8	7 437,2
Horvátország (*)	130,6	149,2	186,5	223,8	261,1
Olaszország	3 902,0	3 850,8	3 799,5	3 751,9	3 704,3
Ciprus	50,8	50,2	49,7	49,2	48,6
Lettország	195,6	222,4	249,0	275,9	302,8
Litvánia	417,9	442,5	467,1	492,0	517,0
Luxemburg	33,6	33,5	33,5	33,5	33,4
Magyarország	1 271,6	1 270,4	1 269,2	1 269,2	1 269,2
Málta	5,1	5,0	4,9	4,8	4,7
Hollandia	780,8	768,3	755,9	744,1	732,4
Ausztria	693,1	692,4	691,8	691,7	691,7
Lengyelország	2 987,3	3 004,5	3 021,6	3 041,6	3 061,5
Portugália	566,0	574,1	582,2	590,9	599,5
Románia	1 629,9	1 813,8	1 842,4	1 872,8	1 903,2
Szlovénia	138,0	137,0	136,0	135,1	134,3
Szlovákia	380,7	383,9	387,2	390,8	394,4
Finnország	523,3	523,4	523,5	524,1	524,6
Svédország	696,9	697,3	697,7	698,7	699,8
Egyesült Királyság	3 555,9	3 563,3	3 570,5	3 581,1	3 591,7

(*) Horvátország esetében a nettó felső összeghatár a 2020. naptári évre 298 400 000 EUR, a 2021. naptári évre 335 700 000 EUR, a 2022. naptári évre pedig 373 000 000 EUR.

IV. MELLÉKLET

A 10. cikk (2) bekezdésében említett értékhatárok kiigazításának korlátai

Tagállam	Az EUR-ban meghatározott küszöbértékre vonatkozó határérték (10. cikk (1) bekezdés a) pont)	A hektárban meghatározott küszöbértékre vonatkozó határérték (10. cikk (1) bekezdés b) pont)
Belgium	400	2
Bulgária	200	0,5
Cseh Köztársaság	200	5
Dánia	300	5
Németország	300	4
Észtország	100	3
Írország	200	3
Görögország	400	0,4
Spanyolország	300	2
Franciaország	300	4
Horvátország	100	1
Olaszország	400	0,5
Ciprus	300	0,3
Lettország	100	1
Litvánia	100	1
Luxemburg	300	4
Magyarország	200	0,3
Málta	500	0,1
Hollandia	500	2
Ausztria	200	2
Lengyelország	200	0,5
Portugália	200	0,3
Románia	200	0,3
Szlovénia	300	0,3
Szlovákia	200	2
Finnország	200	3
Svédország	200	4
Egyesült Királyság	200	5

V. MELLÉKLET

A 10, 16. és 18. cikkben említett, Bulgáriára és Romániára alkalmazandó pénzügyi rendelkezések

- A. Összegek a 10. cikk (1) bekezdése a) pontjának alkalmazásához, és 2015-ben a 16. cikkben említett, támogatásokra alkalmazandó nemzeti felső összeghatárok kiszámításához:

Bulgária: 790 909 000 EUR

Románia: 1 783 426 000 EUR

- B. 2015-ben a 18. cikk (1) bekezdésében említett, az alaptámogatási rendszerhez nyújtható kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések teljes összege:

Bulgária: 69 657 000 EUR

Románia: 153 536 000 EUR

- C. A 18. cikk (2) bekezdésében említett, a gyaptra vonatkozó terményspecifikus támogatáshoz nyújtható kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések teljes összege 2015-ben:

Bulgária: 258 952 EUR

VI. MELLÉKLET

A 10. és a 19. cikkben említett, Horvátországra alkalmazandó pénzügyi rendelkezések

A. A 10. cikk (1) bekezdése a) pontjának alkalmazására vonatkozó összegek:

373 000 000 EUR

B. A 19. cikk (3) bekezdésében említett kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések teljes összege:

(ezer EUR-ban)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
242 450	223 800	186 500	149 200	111 900	74 600	37 300

VII. MELLÉKLET

A 20. cikk (2) bekezdésének megfelelően a II. mellékletben rögzített összegekhez hozzáadandó maximális összeg

(ezer EUR-ban)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
3 360	3 840	4 800	5 760	6 720	7 680	8 640	9 600

VIII. MELLÉKLET

A mezőgazdasági üzem 41. cikk (4) bekezdésében említett átlagos mérete

Tagállam	A mezőgazdasági üzem átlagos mérete (hektárban)
Belgium	29
Bulgária	6
Cseh Köztársaság	89
Dánia	60
Németország	46
Észtország	39
Írország	32
Görögország	5
Spanyolország	24
Franciaország	52
Horvátország	5,9
Olaszország	8
Ciprus	4
Lettország	16
Litvánia	12
Luxemburg	57
Magyarország	7
Málta	1
Hollandia	25
Ausztria	19
Lengyelország	6
Portugália	13
Románia	3
Szlovénia	6
Szlovákia	28
Finnország	34
Svédország	43
Egyesült Királyság	54

IX. MELLÉKLET

A 43. cikk (3) bekezdésében említett, egyenértékű gyakorlatok listája

I. A növénytermesztés diverzifikálásával egyenértékű gyakorlatok:

1. A növénytermesztés diverzifikálása

Követelmény: legalább három növénykultúra, a fő növénykultúra legfeljebb 75 %-ot foglalhat el, és egy vagy több megvalósul az alábbi lehetőségek közül:

- legalább négy növénykultúra van jelen,
- alacsonyabb felső határok vonatkoznak rá,
- megfelelőbb növénykultúra-választék, mint például hüvelyes növények, fehérjenövények, adott esetben öntözést vagy növényvédő-szerek alkalmazását nem igénylő növények
- az idős/hagyományos/veszélyeztetett növénykultúrák regionális változatait is magában foglalja (a vetésforgatott terület legalább 5 %-án)

2. Vetésforgó

Követelmény: legalább három növénykultúra, a fő növénykultúra legfeljebb 75 %-ot foglalhat el, és egy vagy több megvalósul az alábbi lehetőségek közül:

- a növénykultúrák és/vagy parlag környezeti szempontból előnyösebb többéves sorozatát alkalmazzák,
- legalább négy növénykultúra van jelen.

3. Téli talajborítás (*)

4. Köztes kultúrák (*)

II. Az állandó gyepterület fenntartásával egyenértékű gyakorlatok:

1. Legelők vagy gyepek kezelése

Követelmény: állandó gyepterület fenntartása és egy vagy több az alábbi lehetőségek közül:

- Vágási rendszer vagy megfelelő kaszálás (időpontok, módszerek, határok),
- Tájképi elemek fenntartása az állandó gyepterületen és a cserjések karbantartása,
- Meghatározott fűfélék és/vagy vetésrend alkalmazása a megújítás érdekében, a gyepterület típusától függően (a magas természeti érték megővésével),
- Szálastakarmány vagy széna kimentése,
- Meredek lejtők megfelelő kezelése,
- Trágyázási rend,
- Növényvédő szerek alkalmazásának korlátozása

2. Külterjes legeltetési rendszerek

Követelmény: állandó gyepterület fenntartása és egy vagy több az alábbi lehetőségek közül:

- Külterjes legeltetés (időzítés, maximális állománysűrűség),

(*) A 43. cikk (12) bekezdésének c) pontjában említett számítás alá tartozó gyakorlatok.

- Juh tartás vagy hegyvidéki pásztorkodás,
- Helyi vagy hagyományos fajták legeltetése az állandó gyepterületen.

III. Az ökológiai jelentőségű területekkel egyenértékű gyakorlatok:

Követelmény: a szántóterületnek legalább a 46. cikk (1) bekezdése alapján megállapított százalékán az alábbi gyakorlatok legalább egyikének alkalmazása:

1. Ökológiai területpihentetés
2. Védelmi sávok létrehozása a magas természeti értékű területeken, Natura 2000 vagy egyéb, biológiai sokféleség szempontjából védett területen, ideértve a sövénynövényeket és a vízfolyásokat is
3. A műveletlen védelmi sávok és mezőhatárok karbantartása (vágási rend, helyi, vagy meghatározott fűfajták és/vagy vetési rend, újravetés regionális fajtákkal, növényvédő-szerek használatának mellőzése, trágya és/vagy műtrágya hiánya, öntözés hiánya, talaj vízzáróvá tételének mellőzése)
4. Határok, mezőközi sávok és a vadvilág, vagy meghatározott állatvilág érdekében kezelt területrészek (egynyári növény-sövény, fészekvédelem, vadvirág-sávok, helyi magkeverék, nem betakarított növények)
5. A tájképi elemek (fák, sövények, partmenti fás vegetáció, kőfalak (teraszkok), vizesárok, tavak) karbantartása (metszés, tisztítás, időpontok, módszerek, helyreállítás)
6. A szántható tőzeges vagy vizes talajok gyepesítése (műtrágya és növényvédőszer-használat nélkül)
7. Szántóföldi termesztés műtrágyák (ásványi műtrágya és trágya), valamint növényvédő-szerek használata és öntözés nélkül, rögzített helyen, ahol két egymás követő évben nem vetik ugyanazt a növénykultúrát (*)
8. Szántóterület külterjesen használt állandó gyepterületté alakítása

X. MELLÉKLET

A 46. cikk (3) bekezdésében említett átváltási és súlyozási tényezők

Jellemzők	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Ökológiai jelentőségű terület
Parlagon hagyott földterület			
Teraszok			
Tájképi jellemzők			
Védelmi sávok			
Agro-erdészeti hektárok			
Erdőszélek mentén fekvő támogatható hektársávok			
Rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvényel beültetett területek			
A 32. cikk (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában említett erdősírtett területek			
Köztes kultúrákkal vagy takarónövényzettel borított területek			
Nitrogénmegkötő növényekkel beültetett területek			

XI. MELLÉKLET

Megfelelési Táblázat

a 72. cikk (2) bekezdése szerint

A 73/2009/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
1. cikk	1. cikk	—
2. cikk	4. cikk	—
3. cikk	5. cikk	—
4. cikk (1) bekezdés	—	91. cikk
4. cikk (2) bekezdés	—	95. cikk
5. cikk	—	93. cikk
6. cikk (1) bekezdés	—	94. cikk
6. cikk (2) bekezdés	—	—
7. cikk	—	—
8. cikk	7. cikk	—
9. cikk	—	—
10. cikk	—	—
10a. cikk	—	—
10b. cikk	—	—
10c. cikk	—	—
10d. cikk	—	—
11. cikk	8. cikk	26. cikk (1) és (2) bekezdés
11. cikk (3) bekezdés	8. cikk (2) bekezdés	—
11a. cikk	8. cikk (3) bekezdés	—
12. cikk (1) és (2) bekezdés	—	12. cikk
12. cikk (3) bekezdés	—	14. cikk
12. cikk (4) bekezdés	—	—
13. cikk	—	13. cikk (2) bekezdés
14. cikk	—	67. cikk
15. cikk	—	68. cikk (1) és (2) bekezdés
16. cikk	—	69. cikk
17. cikk	—	70. cikk
18. cikk	—	71. cikk
19. cikk	—	72. cikk

A 73/2009/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
20. cikk	—	74. cikk (1), (2) és (3) bekezdés
21. cikk	—	74. cikk (4) bekezdés
22. cikk	—	96. cikk
23. cikk	—	97. cikk
24. cikk	—	99. cikk
25. cikk	—	100. cikk
26. cikk	—	61. cikk
27. cikk (1) bekezdés	—	102. cikk (3) bekezdés
27. cikk (2) bekezdés	—	47. cikk
27. cikk (3) bekezdés	—	68. cikk (3) bekezdés
28. cikk (1) bekezdés	10. cikk	—
28. cikk (2) bekezdés	9. cikk (3) bekezdés	—
28. cikk (3) bekezdés	31. cikk (1) bekezdés a) pont i. és ii. alpont	—
29. cikk	—	75. cikk
30. cikk	—	60. cikk
31. cikk	—	2. cikk (2) bekezdés
32. cikk	15. cikk	—
33. cikk	—	—
34. cikk (2) bekezdés	32. cikk (2) és (4) bekezdés	—
35. cikk	33. cikk	—
36. cikk	—	—
37. cikk	12. cikk	—
38. cikk	—	—
39. cikk (1) bekezdés	32. cikk (6) bekezdés	—
39. cikk (2) bekezdés	35. cikk (3) bekezdés	—
40. cikk (1) bekezdés	6. cikk (1) bekezdés	—
41. cikk (1) bekezdés	30. cikk (1) bekezdés	—
41. cikk (2) bekezdés	30. cikk (3) és (6) bekezdés	—
41. cikk (3) bekezdés	30. cikk (3) bekezdés és (7) bekezdés a) pont	—
41. cikk (4) bekezdés	—	—
41. cikk (5) bekezdés	3. cikk (10) bekezdés	—
41. cikk (6) bekezdés	—	—
42. cikk	31. cikk (1) bekezdés b) pont	—
43. cikk (1) bekezdés	34. cikk (1), (2) és (3) bekezdés	—

A 73/2009/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
43. cikk (2) bekezdés	—	—
43. cikk (3) bekezdés	34. cikk (4) bekezdés	—
44. cikk	—	—
45. cikk	—	—
46. cikk	—	—
47. cikk	—	—
48. cikk	—	—
49. cikk	—	—
50. cikk	—	—
51. cikk	—	—
52. cikk	—	—
53. cikk	—	—
54. cikk	—	—
55. cikk	—	—
56. cikk	—	—
57. cikk	—	—
57a. cikk	20. cikk és VII. melléklet	—
58. cikk	—	—
59. cikk	—	—
60. cikk	—	—
61. cikk	—	—
62. cikk	—	—
63. cikk	—	—
64. cikk	—	—
65. cikk	—	—
66. cikk	—	—
67. cikk	—	—
68. cikk	—	—
69. cikk	—	—
70. cikk	—	—
71. cikk	—	—
72. cikk	—	—
73. cikk	—	—
74. cikk	—	—

A 73/2009/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
75. cikk	—	—
76. cikk	—	—
77. cikk	—	—
78. cikk	—	—
79. cikk	—	—
80. cikk	—	—
81. cikk	—	—
82. cikk	—	—
83. cikk	—	—
84. cikk	—	—
85. cikk	—	—
86. cikk	—	—
87. cikk	—	—
88. cikk	56. cikk	—
89. cikk	57. cikk	—
90. cikk	58. cikk	—
91. cikk	59. cikk	—
92. cikk	60. cikk	—
93. cikk	—	—
94. cikk	—	—
95. cikk	—	—
96. cikk	—	—
97. cikk	—	—
98. cikk	—	—
99. cikk	—	—
100. cikk	—	—
101. cikk	—	—
102. cikk	—	—
103. cikk	—	—
104. cikk	—	—
105. cikk	—	—
106. cikk	—	—
107. cikk	—	—
108. cikk	—	—

A 73/2009/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
109. cikk	—	—
110. cikk	—	—
111. cikk	—	—
112. cikk	—	—
113. cikk	—	—
114. cikk	—	—
115. cikk	—	—
116. cikk	—	—
117. cikk	—	—
118. cikk	—	—
119. cikk	—	—
120. cikk	—	—
121. cikk	16. és 17. cikk	—
121a. cikk	—	98. cikk, második albekezdés
122. cikk	—	—
123. cikk	—	—
124. cikk (1)–(5), (7) és (8) bekezdés	—	—
124. cikk (6) bekezdés	—	98. cikk, első albekezdés
125. cikk	—	—
126. cikk	—	—
127. cikk	—	—
128. cikk	—	—
129. cikk	—	—
130. cikk	—	—
131. cikk	—	—
132. cikk	18. és 19. cikk	—
133. cikk	—	—
133a. cikk	37. cikk	—
134. cikk (törölve)	—	—
135. cikk (törölve)	—	—
136. cikk	—	—
137. cikk	—	—
138. cikk	3. cikk	—
139. cikk	13. cikk	—
140. cikk	67. cikk	—

A 73/2009/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
141. cikk	71. cik	—
142. cikk a)–q) és s) pont	70. cikk	—
142. cikk r) pont	69. cikk	—
143. cikk	—	—
144. cikk	—	—
145. cikk	—	—
146. cikk	72. cikk	—
146a. cikk	—	—
147. cikk	73. cikk	—
148. cikk	—	—
149. cikk	74. cikk	—
I. melléklet	I. melléklet	—
II. melléklet	—	II. melléklet
III. melléklet	—	II. melléklet
IV. melléklet	III. melléklet	—
V. melléklet	—	—
VI. melléklet	—	—
VII. melléklet	IV. melléklet	—
VIII. melléklet	II. melléklet	—
IX. melléklet	—	—
X. melléklet	—	—
XI. melléklet	—	—
XII. melléklet	—	—
XIII. melléklet	—	—
XIV. melléklet	—	—
XV. melléklet	—	—
XVI. melléklet	—	—
XVII. melléklet	—	—
XVIIa. melléklet	—	—

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1308/2013/EU RENDELETE

(2013. december 17.)

a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 42. cikke első albekezdésére és 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel a Számvevőszék véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽³⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽⁴⁾,

mivel:

(1) „A KAP jövője 2020-ig: az élelmezési, a természetes erőforrásokat érintő és a területi kihívások kezelése” című, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának szóló bizottsági közlemény számba veszi a közös agrárpolitika (KAP) 2013 utáni lehetséges kihívásait, célkitűzéseit és irányait. A közleményről folytatott vita alapján 2014. január 1-jei hatállyal szükség van a KAP reformjára. A reformnak ki kell terjednie a KAP valamennyi fő eszközére, többek között az 1234/2007/EK tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾. A reform hatókörére tekintettel helyénvaló az említett rendeletet hatályon kívül helyezni és a mezőgazdasági termékek piacának közös szervezéséről szóló új rendelettel felváltani. A reform keretében indokolt a – különösen az egynél több mezőgazdasági ágazatot érintő – rendelkezéseket a lehetőségekhez mérten összehangolni, ésszerűsíteni és egyszerűsíteni, többek között annak biztosításával, hogy az intézkedések nem alapvető rendelkezéseit a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján elfogadhassa.

⁽¹⁾ 2012. március 8-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL C 191., 2012.6.29., 116. o. és HL C 44., 2013.2.15., 158. o.

⁽³⁾ HL C 225., 2012.7.27., 174. o.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament 2013. november 20-i álláspontja (a Hivatalos lapban még nem tették közzé)

⁽⁵⁾ A Tanács 1234/2007/EK rendelete (2007. október 22) a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet”) (HL L 299., 2007.11.16., 1. o.).

(2) Ennek a rendeletnek a mezőgazdasági termékek közös piacszerzésének minden alapvető elemét tartalmaznia kell.

(3) Ez a rendelet az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) (együttesen a Szerződések) I. mellékletében felsorolt valamennyi mezőgazdasági termékre alkalmazandó annak biztosítására, hogy a szóban forgó valamennyi termékre vonatkozóan megvalósuljon a közös piacszerzés, ahogy azt az EUMSZ 40. cikkének (1) bekezdése előírja.

(4) Egyértelművé kell tenni, hogy az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ és az annak értelmében elfogadott rendelkezések elvben alkalmazandók az e rendeletben meghatározott intézkedésekre is. Az 1306/2013/EU rendelet így különösen rendelkezéseket állapít meg a KAP-ra vonatkozó rendelkezések által meghatározott kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében, többek között az ellenőrzésekre és a kötelezettségek teljesítésének elmulasztása esetén alkalmazandó igazgatási intézkedésekre és igazgatási szankciókra, a biztosítékok benyújtására és felszabadtására vonatkozó szabályokra, valamint a jogosulatlan kifizetések visszafizetésére vonatkozóan.

(5) Az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdése értelmében a Tanácsnak intézkedéseket kell elfogadnia az árak, a lefölözések, a támogatások és a mennyiségi korlátozások rögzítésére vonatkozóan. Az egyértelműség érdekében, amikor az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdése alkalmazandó, e rendeletnek kifejezetten utalnia kell arra, hogy a Tanács az említett jogalap alapján fogadja majd el az intézkedéseket.

(6) E rendelet egyes nem lényeges elemeinek kiegészítése vagy módosítása céljából a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1306/2013/EU rendelete 2013. december 17. a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és nyomon követéséről valamint a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EL és a 485/2008/EK tanácsi rendeletek hatályon kívül helyezéséről (A Hivatalos lap 549. oldalán található).

- (7) E rendeletben kell megállapítani a bizonyos ágazatokra vonatkozó egyes fogalom meghatározásokat. A rizs ágazat sajátosságainak figyelembevételére érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a rizs ágazatra vonatkozó fogalom meghatározásoknak a piaci fejlemények fényében történő naprakésszé tételéhez szükséges mértékben való módosítása tekintetében.
- (8) E rendelet utal a kombinált nomenklatúra szerinti árumegnevezésekre, és hivatkozásokat tartalmaz az ott szereplő vámtarifaszámokra és alszámokra. A közös vámtarifa szerinti nomenklatúra módosítása szükségessé teheti e rendelet ebből következő technikai kiigazítását. E módosítások figyelembevételére érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a szükséges technikai kiigazítások elvégzése tekintetében. Az egyértelműség és az egyszerűség érdekében a 234/79/EGK tanácsi rendeletet⁽¹⁾, amely jelenleg a szóban forgó felhatalmazásról rendelkezik, hatályon kívül kell helyezni és a felhatalmazást e rendeletbe kell belefoglalni.
- (9) A gabonafélékre, a rizsre, a cukorra, a szárított takarmányra, a vetőmagokra, a borra, az olívaolajra és az étkezési olajbogyóra, a lenre és a kenderre, a gyümölcs- és zöldségfélékre, a feldolgozott gyümölcs- és zöldségfélékre, a banánra, a tejre és a tejtermékekre, valamint a selyemhernyóra vonatkozóan meg kell határozni a gazdasági éveket, az egyes termékek biológiai termelési ciklusához a lehető leginkább igazodó módon.
- (10) A piacok stabilizálása és a mezőgazdaságból élők megfelelő életszínvonalának biztosítása érdekében, valamint figyelembe véve egyrészt az egyes ágazatok eltérő igényeit, másrészt a különböző ágazatok közötti kölcsönhatásokat, ágazatonként eltérő, differenciált piactámogatási rendszer került kialakításra, valamint közvetlen támogatási rendszerek kerültek bevezetésre. A szóban forgó intézkedések állami intervenció vagy magántárolási támogatás formájában valósulnak meg. A piactámogatási intézkedésekre továbbra is szükség van, azonban egyszerűsíteni és egyszerűsíteni kell azokat.
- (11) A marha- és borjúhús-, a sertés-, valamint a juh- és kecskehús-ágazatban – az árak jegyzése és ezekben az ágazatokban a piaci intervenció intézkedések alkalmazása céljából – meg kell határozni a hasított testek osztályozásának, azonosításának és kiserelésének uniós rendszereit. Az effajta uniós rendszerek hozzájárulnak továbbá a piac átláthatóságának javítására irányuló célkitűzéshez is.
- (12) Az egyértelműség és az átláthatóság érdekében az állami intervencióra vonatkozó rendelkezéseket közös szerkezetbe kell foglalni az egyes ágazatokban követett szakpolitikák fenntartása mellett. E célból helyénvaló különbséget tenni a referencia-küszöbértékek és az intervenció
- árak között, valamint meghatározni az utóbbiakat. Ennek során különösen fontos annak egyértelművé tétele, hogy csak az állami intervenció céljából meghatározott intervenció ár felel meg a mezőgazdaságról szóló WTO-megállapodás 3. melléklete 8. pontjának első mondatában említett alkalmazott szabályozott árak (piaci ártámogatás). Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a piaci intervenció nem csak állami intervenció formájában valósulhat meg, hanem előre meghatározott árak alkalmazása nélkül, más formában is.
- (13) A korábbi közös piacszerzés keretében alkalmazott gyakorlat és a megszerzett tapasztalatok alapján az állami intervenció rendszernek az egyes érintett ágazatok tekintetében az év bizonyos időszakaiban rendelkezésre kell állnia, és ezen időszakok alatt állandó jelleggel vagy a piaci árak függvényében kell működnie.
- (14) Az állami intervenció árak egyes termékek bizonyos mennyiségeire vonatkozóan rögzített árak kell lennie, egyéb esetekben pedig azt a korábbi közös piacszerzés keretében alkalmazott gyakorlatra és megszerzett tapasztalatokra figyelemmel pályázati úton kell megállapítani.
- (15) E rendeletben rendelkezni kell az állami intervenció keretében felvásárolt termékek elhelyezésének lehetőségéről. Ezeket az intézkedéseket úgy kell meghozni, hogy ne okozzanak zavart a piacon, valamint hogy biztosított legyen a vásárlóknak az árukhoz való egyenlő hozzáférése és a velük szembeni egyenlő bánásmód.
- (16) A KAP keretében elfogadott, az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerelosztás tekintetében meglévő programnak indokolt egy külön rendelet tárgyát képeznie, hogy ezáltal is kifejezésre jussanak e program társadalmi kohézióra irányuló célkitűzései. E rendeletben ugyanakkor rendelkezni kell arról, hogy az állami intervenció készletben lévő termékeket a szóban forgó program keretében történő felhasználás céljából rendelkezésre lehessen bocsátani.
- (17) A piaci egyensúly megteremtése és a piaci árak stabilizálása céljából szükség lehet magántárolási támogatás nyújtására bizonyos meghatározott mezőgazdasági termékek esetében. A piaci átláthatóság biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el azon feltételek meghatározása tekintetében, amelyek alapján a piaci helyzetre figyelemmel úgy dönthet, hogy magántárolási támogatást nyújt.
- (18) Annak biztosítása érdekében, hogy az állami intervenció keretében felvásárolt vagy magántárolási támogatásban részesülő termékek alkalmasak legyenek a hosszú távú tárolásra, és épek, megfelelőek és kereskedelmi minőségűek legyenek, továbbá az egyes ágazatok sajátosságainak az állami intervenció és a magántárolás gazdaságos működésének szavatolása céljából történő figyelembevételére érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy

⁽¹⁾ A Tanács 234/79/EGK rendelete (1979. február 5.) a mezőgazdasági termékekre alkalmazott, közös vámtarifa szerinti nomenklatúra kiigazítására vonatkozó eljárásról (HL L 34., 1979.2.9., 2. o.).

- az említett termékek vonatkozásában az ebben a rendeletben foglalt követelményeken túl további minőségi és jogosultsági követelményeket és feltételeket meghatározó bizonyos jogi aktusokat fogadjon el.
- (19) A gabonafélék és a hántolatlan rizs ágazata sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az említett termékek felvásárlására és eladására vonatkozó minőségi kritériumok megállapítása tekintetében.
- (20) A megfelelő tárolókapacitás biztosítása, az állami intervenció rendszer gazdaságosság, elosztás és a gazdasági szereplők általi hozzáférés tekintetében megvalósuló hatékonyságának szavatolása, továbbá a tárolási időszak végén történő elhelyezés céljából állami intervenció keretében felvásárolt termékek minőségének megőrzése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az állami intervenció keretében felvásárolandó termékek tárolására szolgáló létesítményekre vonatkozó követelmények, valamint a termékeknek a termékekért és azok vámmal és a KAP keretében nyújtandó vagy kivetendő egyéb összegekkel kapcsolatos kezeléséért felelős tagállamon belüli és kívüli tárolására vonatkozó szabályok tekintetében.
- (21) Annak biztosítása érdekében, hogy a magántárolás a kívánt hatást gyakorolja a piacra, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az abban az esetben alkalmazandó szabályok és feltételek tekintetében, ha a raktározott mennyiség nem éri el a szerződéses mennyiséget, továbbá az előleg fizetésére vonatkozó feltételek, valamint a magántárolási szerződés hatálya alá tartozó termékek újbóli értékesítésére vagy elhelyezésére vonatkozó feltételek tekintetében.
- (22) Az állami intervenció és magántárolási rendszerek megfelelő működésének biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a pályázati eljárások alkalmazásának előírása, valamint a gazdasági szereplők által teljesítendő további feltételek és a biztosíték letétbe helyezésével kapcsolatos kötelezettségük meghatározása tekintetében.
- (23) A műszaki fejlődés, valamint a marha- és borjúhús-, a sertéshús- és a juh- és kecskehús-ágazat igényeinek figyelembevétele, továbbá a különböző termékek kiszerezésének szabványosítása, és ezáltal a piac átláthatóságának, az árak jegyzésének és a piaci intervenció intézkedések alkalmazásának javítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos olyan jogi aktusokat fogadjon el, amelyek kiigazítják és naprakésszé teszik az említett ágazatokban a hasított testek osztályozására vonatkozó uniós rendszereket, valamint bizonyos további kapcsolódó rendelkezéseket és eltéréseket állapítanak meg.
- (24) Elő kell segíteni, hogy az iskolás gyermekek több gyümölcsöt, zöldséget, valamint tejet és tejterméket fogyasszanak, annak céljából, hogy abban az életszakaszban, amikor a gyermekek étkezési szokásai még kialakulóban vannak, tartósan növekedjen az étrendjükben az említett termékek aránya, hozzájárulva ezáltal a KAP célkitűzéseinek megvalósításához, és különösen a piacok stabilitásához, és mind a jelenlegi, mind pedig a jövőbeli ellátás hozzáférhetőségéhez. Ezért ösztönözni kell azokat az uniós támogatásokat, amelyek finanszírozást, illetve társfinanszírozást nyújtanak az oktatási intézményekben tanuló gyermekeknek az említett termékekkel történő ellátásához.
- (25) Az uniós iskolagyümölcs- és iskolazöldség-programokkal, valamint iskolatejprogramokkal kapcsolatos hatékony és eredményes költségvetési gazdálkodás érdekében minden egyes program tekintetében megfelelő rendelkezéseket kell meghatározni. Az uniós támogatás nem használható fel a meglévő nemzeti iskolagyümölcs- és iskolazöldség-programokhoz nyújtott finanszírozás felváltására. A költségvetési korlátokra tekintettel ugyanakkor a tagállamok a programokhoz nyújtott pénzügyi hozzájárulásait a magánszféra hozzájárulásaival helyettesíthetik. Az iskolagyümölcs- és iskolazöldség-programjaik, valamint iskolatej-programjaik eredményessége tétele érdekében kísérő intézkedésekre lehet szükség, és engedélyezni kell számukra, hogy ezekhez nemzeti támogatást nyújtsanak. Az említett rendszerekben részt vevő tagállamoknak fel kell hívniuk a figyelmet az uniós támogatás szerepére.
- (26) A gyermekek egészséges táplálkozási szokásait elősegítő, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a támogatásban a tagállamok által fenntartott vagy elismert oktatási intézményekbe rendszeresen járó gyermekek részesüljenek, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az iskolagyümölcs- és iskolazöldség-programmal kapcsolatban a támogatások célzottá tételével kapcsolatos további kritériumok, a támogatást kérelmezők kiválasztása és jóváhagyása, a nemzeti vagy regionális stratégiák kidolgozása és a kísérő intézkedések tekintetében.
- (27) Az uniós pénzeszközök hatékony és célzott felhasználásának biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az iskolagyümölcs- és iskolazöldség-programmal kapcsolatban a támogatásoknak a beérkezett támogatási kérelmek alapján a tagállamok között történő átcsoportosítására vonatkozó módszer, az uniós támogatásra jogosult költségek – beleértve az e költségekre vonatkozó átfogó felső értékhatár megállapításának lehetőségét –, valamint az iskolagyümölcs- és iskolazöldség-programok hatékonyságának nyomon követésére és értékelésére vonatkozó tagállami kötelezettség tekintetében.
- (28) Az iskolagyümölcs- és iskolazöldség-program ismertségének növelése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos olyan jogi aktusokat fogadjon el, amelyek az iskolagyümölcs- és iskolazöldség-programmal rendelkező részt vevő tagállamok számára előírják, hogy hívják fel a figyelmet az uniós támogatás szerepére.

- (29) A tejtermékekkel kapcsolatos fogyasztói viselkedésminták alakulásának, a tejtermékpiacon bekövetkező újításoknak és fejlődésnek, a termékeknek az Unió különböző piacain való rendelkezésre állásának és a táplálkozási szempontoknak a figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az iskolatej-programmal kapcsolatban a következők tekintetében: a program keretében támogatható termékek; a tagállamok nemzeti vagy regionális stratégiái, adott esetben a kísérő intézkedéseket is beleértve; valamint a program monitoring és értékelés.
- (30) Biztosítandó, hogy a megfelelő kedvezményezettek és kérelmezők jogosultak legyenek uniós támogatásra, valamint az uniós támogatás hatékony és eredményes felhasználása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a támogatásra jogosult kedvezményezettekre és kérelmezőkre vonatkozó szabályok, a kérelmezők tagállamok általi jóváhagyására vonatkozó követelmény, továbbá a tejtermékeknek oktatási intézményekben ételek készítéséhez való felhasználása tekintetében.
- (31) Annak biztosítására, hogy a támogatást kérelmezők eleget tegyenek kötelezettségeiknek, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el azon követelményre vonatkozóan, miszerint támogatási előleg fizetése esetén biztosítékot kell letétbe helyezni.
- (32) Az iskolatejprogram ismertségének növelése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza, hogy a tagállamoknak milyen feltételek mellett kell felhívniuk a figyelmet az iskolatej-programban való részvételükre és az Uniónak az említett programmal kapcsolatos támogató szerepére.
- (33) Annak biztosítására, hogy a támogatás tükröződjön a termékek árában, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az iskolatej-program keretében alkalmazott árak megfigyelése tekintetében.
- (34) Uniós finanszírozás szükséges annak ösztönzéséhez, hogy az elismert termelői szervezetek, a termelői szervezetek társulásai vagy a szakmaközi szervezetek az olívaolaj és az étkezési olajbogyó termelésének és forgalmazásának a javítását célzó munkaprogramokat dolgozzanak ki. Ebben az összefüggésben ennek a rendeletnek célszerű előírnia, hogy az uniós támogatás az érintett munkaprogramok keretében vállalt tevékenységek prioritásával összhangban kerüljön elosztásra. A szóban forgó programok hatékonyságának javítása érdekében ugyanakkor csökkenteni kell a társfinanszírozást.
- (35) Az olívaolaj és az étkezési olajbogyó ágazatában működő termelői szervezetek, termelői szervezetek társulásai vagy szakmaközi szervezetek részére nyújtott uniós támogatás hatékony és eredményes felhasználásának biztosítása érdekében, valamint az olívaolaj és az étkezési olajbogyó termelési minőségének javítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az uniós támogatás keretében finanszírozható konkrét intézkedések, valamint az említett finanszírozásból kizárt tevékenységek és költségek; a konkrét területek számára nyújtandó uniós finanszírozás minimális mértéke; a biztosíték letétbe helyezésére vonatkozó követelmény; valamint a munkaprogramok kiválasztása és jóváhagyása során a tagállamok által figyelembe veendő kritériumok tekintetében.
- (36) E rendeletnek különbséget kell tennie egyrészt a fogyasztók számára frissen történő értékesítésre szánt gyümölcs és zöldség és a feldolgozásra szánt gyümölcs és zöldségfélék között. A működési alapokra, az operatív programokra és az uniós pénzügyi támogatásra vonatkozó szabályokat csak az első kategóriára kell alkalmazni, és az e kategóriába tartozó a gyümölcs- és zöldségfélék mindkét fajtáját hasonlóan kell kezelni.
- (37) A gyümölcs- és zöldségfélék termesztése előre nem kiszámítható, a termékek pedig romlandók. Még a kismértékű felesleg is jelentős zavart okozhat a piacon. Ezért válságkezelési intézkedéseket kell hozni, amelyeket továbbra is be kell építeni az operatív programokba.
- (38) A gyümölcs- és zöldségfélék termesztése és forgalmazása során, beleértve a termesztési gyakorlatot, a hulladékkezelést és a piacról kivont termékek elhelyezését, teljes körűn figyelembe kell venni a környezetvédelmi szempontokat, különös figyelemmel a vízminőség védelmére, a biológiai sokféleség fenntartására és a tájvédelemre.
- (39) A vidékfejlesztési politika keretében az összes tagállam valamennyi ágazata tekintetében biztosítani kell a termelői csoportok létrehozásához nyújtott támogatást. Következésképpen a gyümölcs- és zöldségágazatban e célra nyújtott egyedi támogatást meg kell szüntetni.
- (40) Annak érdekében, hogy a gyümölcs- és zöldségágazati termelői szervezetekre és azok társulásaira a pénzügyi döntéseik terén nagyobb felelősség háruljon, valamint hogy a számukra biztosított közforrások a jövőbeli követelményeknek való megfelelést szolgálják, meg kell állapítani a források felhasználását szabályozó feltételeket. Erre a termelői szervezetek és azok társulásai által felállított működési alapok közös finanszírozása megfelelő megoldást jelent. Egyes esetekben engedélyezni kell kiegészítő finanszírozási lehetőségeket. A működési alapok kizárólag a gyümölcs- és zöldségágazatbeli operatív programok finanszírozására használhatók fel. Az uniós kiadások korlátok között tartása érdekében a működési alapokat létrehozó termelői szervezeteknek és azok társulásainak szóló támogatás tekintetében felső összeghatárt kell megállapítani.

- (41) Azokban a régiókban, ahol a gyümölcs- és zöldségágazatban a termelés szervezetsége gyenge, lehetővé kell tenni kiegészítő nemzeti pénzügyi hozzájárulások nyújtását. A strukturális szempontból kifejezett hátrányban lévő tagállamok esetében indokolt, hogy e hozzájárulásokat az Unió visszatérítse.
- (42) A gyümölcs- és zöldségágazatban a termelői szervezetek és azok társulásai hatékony, célzott és fenntartható támogatása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében: működési alapok és operatív programok; a nemzeti keret és a nemzeti stratégiák hatékonyságának nyomon követésére és értékelésére irányuló kötelezettséggel kapcsolatos operatív programokra vonatkozó nemzeti keret és nemzeti stratégia; uniós pénzügyi támogatás; válságmegelőzési és -kezelési intézkedések; valamint nemzeti pénzügyi támogatás.
- (43) A borágazatban a versenyképes struktúrákat megszilárdító támogatási intézkedésekről kell rendelkezni. Célszerű, hogy az intézkedéseket az Unió alakítsa ki és finanszírozza, indokolt azonban a tagállamokra bízni a regionális szervek igényeit kielégítő – adott esetben azok sajátosságait is számításba vevő – megfelelő intézkedések megválasztását, illetve az intézkedések bevonását a nemzeti támogatási programokba. Indokolt, hogy e programok végrehajtásáért a tagállamok legyenek felelősek.
- (44) E nemzeti támogatási programok egyik támogatható kulcsintézkedésének az uniós borok promóciójának és forgalmazásának kell lennie. Az innováció támogatása javíthatja a szőlőből készült uniós termékek értékesíthetőségét és versenyképességét. A szerkezetátalakítási és átállási tevékenységeket továbbra is fedezni kell, mivel azok kedvező hatást gyakorolnak a borágazat szerkezetére. Támogatást kell biztosítani a borágazatban az olyan beruházások számára is, amelyek a vállalkozások gazdasági teljesítményének javítására irányulnak. A melléktermék lepárlására irányuló támogatásnak rendelkezésre kell állnia azon tagállamok számára, amelyek azt a borminőség szavatolására kívánják használni úgy, hogy közben a környezet ávédelméhez is hozzájárulnak.
- (45) A válsághelyzetek felelősségteljes megközelítésének elősegítése érdekében az olyan megelőzési eszközöket, mint például a betakarítási biztosítás, a kölcsönös kockázatkezelési alapok és a zöld szüret, a borágazati támogatási programok szerinti támogatásra jogosultnak kell minősíteni.
- (46) A szőlőtermesztők részére támogatási jogosultság biztosításával nyújtandó olyan támogatásokra vonatkozó rendelkezések, amelyekről a tagállamok az 1234/2007/EK rendelet 103n. cikke alapján és az ott meghatározott feltételekkel döntöttek, a 2015. pénzügyi évtől kezdődően véglegesítésre kerültek.
- (47) Annak érdekében, hogy a tagállamok bortámogatási programjai elérjék céljukat, valamint hogy az uniós alapok felhasználása hatékony és eredményes módon történjen, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében: a támogatási programok Bizottság általi kézhezvételének, illetve azok módosításainak időpontjától a támogatási programok és módosításaik alkalmazásának időpontjáig, a kiadásokért viselt felelősségre vonatkozó szabályok; a támogatási programok tartalmára és a kiadásokra vonatkozó szabályok; azon adminisztratív és személyzeti költségek és műveletek, amelyekre a tagállamok támogatási programjai kiterjedhetnek, valamint a betakarítási támogatás esetén a közvetítőkön keresztüli kifizetés feltételei és lehetősége; előlegfizetés esetén a biztosíték letétbe helyezésére vonatkozó követelmény szabályai; bizonyos kifejezések alkalmazására vonatkozó szabályok; a szőlőültetvények egészségügyi vagy növény-egészségügyi okokból történő újratelepítésére irányuló kiadásokra vonatkozó felső összeghatár megállapításának szabályai; a projektek kettős finanszírozásának elkerülésére vonatkozó szabályok; azon szabályok, amelyek szerint a termelőknek a borkészítés melléktermékeit ki kell vonniuk a piacról és az említett kötelezettség alóli kivételekre vonatkozó szabályok az adminisztratív többletterhek elkerülése érdekében, a lepárlók önkéntes tanúsítására vonatkozó szabályok; továbbá azon szabályok, amelyek megengedik a tagállamok számára, hogy meghatározzák a támogatási intézkedések megfelelő működéséhez szükséges feltételeket.
- (48) A méhészetet a termelési feltételek és a hozamok változatossága, valamint a gazdasági szereplők területi széttagoltsága és sokfélesége jellemzi, mind a termelési, mind a forgalmazási szakaszban. Ezen túlmenően, figyelembe véve a méhcsaládokat megtámadó egyes betegségeknek a méhek egészségére gyakorolt egyre nagyobb hatását, és különösen a varroatozisznak az utóbbi években több tagállamot is sújtó terjedését, továbbá azokat a problémákat, amelyeket ez a betegség okoz a méztermelésben, továbbra is uniós szintű cselekvésre van szükség, mert a varroatozisz nem számolható fel teljesen, és kezelésének jóváhagyott termékekkel kell történnie. A fenti körülményekre tekintettel, továbbá a méhészeti termékek uniós termelésének és forgalmazásának javítása érdekében háromévente ágazati nemzeti programokat kell kidolgozni a méhészeti termékek termelése és forgalmazása általános feltételeinek javítása céljából. Ezeket a nemzeti programokat részben az Uniónak kell finanszírozni.
- (49) Meg kell határozni, hogy a méhészeti programok mely intézkedéseket foglalhatnak magukban. Az uniós támogatási program legfrissebb fejlemények alapján történő kiigazításának biztosítása, valamint annak érdekében, hogy az érintett intézkedések sikeresen javítsák a méhészeti termékek termelésére és forgalmazására vonatkozó általános feltételeket, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az intézkedések listájának oly módon történő naprakésszé tételére vonatkozóan, hogy a meglévő intézkedéseket kiigazítja, vagy azokat újabb intézkedésekkel egészíti ki.

- (50) A méhészeti ágazatnak juttatott uniós pénzeszközök hatékony és eredményes felhasználásának biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a tagállamok méhészeti programjai és vidékfejlesztési programjai közötti kettős finanszírozás elkerülése tekintetében és az uniós pénzügyi hozzájárulás részt vevő tagállamok közötti elosztásához alapul szolgáló elvekhez kapcsolódóan.
- (51) A 73/2009/EK tanácsi rendeletnek⁽¹⁾ megfelelően a komlóra vonatkozó területalapú támogatást 2010. január 1-jétől függetlenítették a termeléstől. Ennek érdekében, hogy a komlótermelő szervezetek a korábbiakhoz hasonlóan folytathassák tevékenységüket, célzott rendelkezést kell hozni az érintett tagállamban az azonos tevékenységek tekintetében azonos összegek felhasználásáról. Ennek biztosítására, hogy a támogatásokat a termelői szervezetek e rendeletben meghatározott céljainak a finanszírozására használják, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a támogatási kérelmek, a támogatható komlóültetvényekre vonatkozó szabályok, valamint a támogatások kiszámítása tekintetében.
- (52) Az uniós selyemhernyó-tenyésztési támogatást – a támogatások tekintetében más ágazatokban alkalmazott megközelítés mintájára – indokolt függetleníteni a termeléstől és integrálni a közvetlen kifizetési rendszerbe.
- (53) Az Unióban termelt, takarmányként való hasznosításra, illetve kazeinné és kazeinátokká való feldolgozásra szánt sovány tejre és sovány tejporra nyújtott támogatás a piac támogatása szempontjából nem bizonyult hatékonynak, ezért a szóban forgó támogatást meg kell szüntetni, a kazein és a kazeinátok sajtgyártás során történő felhasználására vonatkozó szabályokat pedig el kell törölni.
- (54) Azt a döntést, hogy a szőlőtelepítés átmeneti, uniós szintű tilalma feloldásra kerüljön, az indokolja, hogy az uniós borpiac szervezésére vonatkozó 2008. évi reform főbb céljai teljesültek, különösen pedig az, hogy megszűnt a bor régóta jellemző, strukturális túltermelése, és fokozatosan javult az uniós borágazat versenyképessége és piacorientáltsága. Ezek a pozitív eredmények annak köszönhetőek, hogy Unió-szerte jelentősen csökkentek a szőlővel betelepített területek, a kevésbé versenyképes termelők elhagyták az ágazatot, valamint fokozatosan megszűntek bizonyos olyan piactámogatási intézkedések, amelyek gazdasági szempontból nem életképes beruházásokat ösztönöztek. A kínálati kapacitás csökkenése, valamint a strukturális intézkedések támogatása és a borkivitel előmozdítása lehetővé tette a hagyományos bortermelő tagállamokban fokozatosan visszaeső fogyasztásból eredő, csökkenő uniós kereslethez való jobb alkalmazkodást.
- (55) A kilátások szerint azonban fokozatosan nőni fog a világgiazi kereslet, ami a következő évtizedben ösztönzőleg hat majd a kínálati kapacitás növekedésére, és ennélfogva az új szőlőtelepítésekre. Noha a világgiazi részesedés megőrzése érdekében továbbra is kulcsfontosságú célkitűzés marad az uniós borágazat versenyképességének növelése, középtávon ismét túlkínálathoz vezethet az, ha a nemzetközi kereslet tekintetében előre jelzett fejleményekre válaszul túlzottan gyors ütemben növekednek az új szőlőtelepítések, ami egyes bortermelő területeken esetleg társadalmi és környezeti hatásokkal is járhat. Ennek biztosítása érdekében, hogy a szőlőtelepítések üteme a 2016 és 2030 közötti időszakban a rendes mértékben növekedjen, uniós szinten új rendszert kell kialakítani a szőlőtelepítések irányítására, a szőlőtelepítések engedélyezési rendszere formájában.
- (56) Ezen új rendszer keretében a szőlőtelepítésre vonatkozó engedélyek díjmentesen adhatók meg a termelők részére, és azoknak három év elteltével érvényüket kell veszteniük, ha nem kerül sor a felhasználásukra. Ez hozzájárulna az engedélyeknek a bortermelők általi gyors és közvetlen felhasználásához és így a spekuláció elkerüléséhez.
- (57) Az új szőlőtelepítések növekedésének ütemét olyan uniós szintű védelmi mechanizmus keretébe kell illeszteni, amely a tagállamok azon kötelezettségén alapul, hogy évente a szőlővel betelepített területek 1 %-ának megfelelő engedélyeket biztosítsanak új telepítések számára, bizonyos mértékű rugalmasságot biztosítva egyúttal az egyes tagállamok sajátos helyzetének figyelembevétele érdekében. A tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy úgy döntsenek, hogy nemzeti vagy regionális szinten kevesebb terület vonatkozásában adnak engedélyt objektív és megkülönböztetéstől mentes kritériumokat alkalmazva, többek között bizonyos oltalom alatt álló eredetmegjelölésekre és oltalom alatt álló földrajzi jelzésekre jogosult területek szintjén, biztosítva ugyanakkor, hogy a megszabott korlátozások meghaladják a 0 %-ot és ne legyenek túlzott mértékben korlátozóak a kitűzött cél tekintetében.
- (58) Bizonyos kritériumokat kell megállapítani annak garantálása érdekében, hogy az engedélyek megadására megkülönböztetéstől mentes módon kerüljön sor, különösen abban az esetben, ha a termelők által benyújtott kérelmekben kért hektárok összege meghaladja a tagállamok által kiadott engedélyekben rendelkezésre bocsátott hektárok összegét.

⁽¹⁾ A Tanács 73/2009/EK rendelete (2009. január 19.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 30., 2009.1.31., 16. o.).

- (59) A meglévő szőlőültetvényeket kivágó termelők számára az engedélyt a kérelem benyújtását követően helyenvaló automatikusan, az új telepítésekre vonatkozó védelmi mechanizmustól függetlenül megadni, mivel az nem járul hozzá a szőlővel betelepített teljes terület növekedéséhez. Az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor előállítására jogosult egyes területeken a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az elismert és reprezentatív szakmai szervezetek ajánlásai alapján korlátozzák az ilyen újratelepítésre vonatkozó engedélyek kiadását.
- (60) A szőlőtelepítések ezen új engedélyezési rendszere nem alkalmazandó azokra a tagállamokra, amelyek nem alkalmazzák a telepítési jogra vonatkozó átmeneti uniós szabályozást, és választhatóvá kell tenni azon tagállamok számára, amelyekben – noha a telepítési jogok alkalmazandók – a szőlővel betelepített területek nagysága nem ér el bizonyos határértéket.
- (61) Átmeneti rendelkezéseket kell megállapítani a telepítési jogok korábbi szabályozása és az új rendszer közötti zökkenőmentes átmenet biztosítása érdekében, különösen abból a célból, hogy ne kerüljön sor túlzott mértékű telepítésekre az új rendszer indulását megelőzően. A tagállamok számára biztosítani kell némi rugalmasságot azzal kapcsolatban, hogy 2015. december 31. és 2020. december 31. között kitűzzék a telepítési jogoknak az engedélyekre történő átváltására irányuló kérelmek benyújtásának határidejét.
- (62) A szőlőtelepítésekre vonatkozó új rendszer harmonizált és hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az alábbiak tekintetében: a bizonyos szőlőtelepítéseknek a rendszer hatálya alóli mentesítésével kapcsolatos feltételek, a jogosultsági és elsőbbségi kritériumokhoz kapcsolódó szabályok, további jogosultsági és elsőbbségi kritériumok meghatározása, a kivágandó és az újonnan telepített szőlőültetvények egymás mellett létezése, valamint azok az indokok, amelyek alapján a tagállamok korlátozhatják az újratelepítésre vonatkozó engedélyek kiadását.
- (63) Az engedély nélküli telepítéseket hatékony módon ellenőrizni kell az új rendszerrel kapcsolatos szabályok betartásának biztosítása érdekében.
- (64) A mezőgazdasági termékek forgalmazására vonatkozó előírások alkalmazása hozzájárulhat a termelés és a forgalmazás gazdasági feltételeinek, valamint a termékek minőségének javulásához. Az ilyen előírások alkalmazása ezért a termelők, a kereskedők és a fogyasztók érdekeit egyaránt szolgálja.
- (65) A mezőgazdasági termékekre vonatkozó minőségpolitikáról szóló bizottsági közlemény és az azt követő viták nyomán, továbbá a fogyasztói elvárások figyelembevétele érdekében, valamint a mezőgazdasági termékek előállítását és forgalmazását érintő gazdasági feltételeknek és a szóban forgó termékek minőségének a javítását elősegítendő, helyenvaló az ágazatok vagy termékek szerinti forgalmazási előírások fenntartása.
- (66) A forgalmazási előírásokra vonatkozóan horizontális jellegű rendelkezéseket kell bevezetni.
- (67) A forgalmazási előírások tekintetében különbséget kell tenni az egyedi ágazatokra vagy termékekre vonatkozó kötelező szabályok és az ágazatok vagy termékek szerinti megállapítandó fakultatív fenntartott jelölések között.
- (68) A forgalmazási előírásoknak elvben minden, az Unióban forgalmazott érintett mezőgazdasági termékre vonatkoznuk kell.
- (69) E rendeletben fel kell sorolni azokat az ágazatokat és termékeket, amelyekre forgalmazási előírások vonatkozhatnak. Azonban a fogyasztói elvárások, illetve annak figyelembevétele érdekében, hogy javítani kell a mezőgazdasági termékek minőségét, valamint azok előállításának és forgalmazásának gazdasági feltételeit, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az említett ágazatok és termékek jegyzékének szigorú feltételek mellett történő módosítása tekintetében.
- (70) A fogyasztói elvárások figyelembevétele érdekében, valamint abból a célból, hogy javítsa a bizonyos mezőgazdasági termékek előállítását és forgalmazását érintő gazdasági feltételeket és a szóban forgó termékek minőségét, továbbá annak érdekében, hogy alkalmazkodjon a folyamatosan változó piaci feltételekhez és a változó fogyasztói kereslethez és a vonatkozó nemzetközi előírásokban bekövetkező változásokhoz, és elkerülendő a termékinnováció akadályozását, a Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el egyrészt a forgalmazás valamennyi szakaszára vonatkozóan az ágazatok vagy termékek szerinti forgalmazási előírásokról, másrészt az előírásoktól való eltérésekről és az előírások alóli mentességekről. A forgalmazási előírásoknak figyelembe kell venniük többek között az érintett termékek természetes és alapvető jellemzőit is, elkerülve ezáltal, hogy lényegesen megváltoztassák az érintett termék szokásos összetételét. A forgalmazási előírásoknak figyelembe kell venniük a fogyasztóknak egy adott termékről alkotott benyomásuk és az abból eredő elvárásaik alapján történő esetleges megtévesztésével kapcsolatos kockázatokat. Az előírásoktól való eltérések vagy mentességek nem vonhatnak maguk után olyan többletköltségeket, amelyeket kizárólag a mezőgazdasági termelőknek kellene viselniük.
- (71) A forgalmazási előírások alkalmazására azért van szükség, hogy a piacot egyszerűen el lehessen látni szabványosított és kielégítő minőségű termékekkel, és azoknak különösen a műszaki meghatározásokra, az osztályozásra, a kiszerezésre, a jelölésre és címkézésre, a csomagolásra, a termelési módszerre, a tartósításra, a tárolásra, a szállításra, a kapcsolódó adminisztratív dokumentumokra, a tanúsításra és a határidőkre, valamint a felhasználást és az elhelyezést érintő korlátozásokra kell vonatkoznuk.

- (72) Figyelembe véve a termelők azon érdekét, hogy közöljék a termék és a termelés jellemzőit, továbbá a termékekre vonatkozó kielégítő és átlátható tájékoztatás iránti fogyasztói igényt, lehetővé kell tenni a termelés helyének és/vagy a származási helynek eseti alapon, a megfelelő földrajzi szinten történő meghatározását is, figyelembe véve ugyanakkor néhány ágazat sajátosságait is, különösen a feldolgozott mezőgazdasági termékek tekintetében.
- (73) Különös szabályokat kell meghatározni a harmadik országokból behozott termékek tekintetében, abban az esetben, ha az egyes harmadik országokban hatályban lévő nemzeti rendelkezések indokolják a forgalmazási előírásoktól való eltérések engedélyezését, amennyiben garantált azok egyenértékűsége az uniós jogszabályokkal. Helyénvaló továbbá az Unióból exportált termékekre vonatkozó forgalmazási előírások alkalmazásához kapcsolódó szabályok meghatározása is.
- (74) A fogyasztók részére frissen történő árusításra szánt gyümölcs- és zöldségágyazati termékeket kizárólag akkor lehet forgalmazni, ha azok épek, megfelelőek és kereskedelmi minőségűek, továbbá ha fel van tüntetve a származási ország. E követelmény megfelelő alkalmazásának biztosítása, valamint bizonyos meghatározott körülmények figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a szóban forgó követelmény alóli egyedi eltérések tekintetében.
- (75) Az Unió egész területére vonatkozó minőségpolitikát kell folytatni a komlóágyazati termékeire irányuló tanúsítási eljárás alkalmazásával, valamint az olyan termékek forgalmazásának megtiltásával, amelyek tekintetében nem bocsátottak ki tanúsítványt. E követelmény megfelelő alkalmazásának biztosítása, valamint bizonyos meghatározott körülmények figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a bizonyos harmadik országok által meghatározott kereskedelmi előírások teljesítése érdekében, illetve a különleges felhasználásra szánt termékek esetében bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a szóban forgó követelménytől eltérő intézkedések tekintetében.
- (76) Bizonyos ágazatok és termékek esetében a meghatározások, megjelölések és kereskedelmi megnevezések fontos szerepet játszanak a versenyfeltételek meghatározásában. Ezért helyénvaló ezen ágazatok és/vagy termékek esetében olyan meghatározásokat, megjelöléseket és kereskedelmi megnevezéseket megállapítani, amelyek csak a vonatkozó követelményeknek megfelelő termékek forgalmazására használhatók az Unióban.
- (77) A bizonyos termékekre vonatkozó meghatározásoknak és kereskedelmi megnevezéseknek a változó fogyasztói keresletből, a műszaki fejlődésből eredő szükségletekhez vagy a termékinnováció szükségességéhez történő hozzáigazítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a meghatározásokkal és a kereskedelmi megnevezésekkel kapcsolatos módosítások, eltérések vagy mentességek tekintetében.
- (78) Annak biztosítása érdekében, hogy a piaci szereplők és a tagállamok számára világos és jól érthető legyen a bizonyos ágazatok tekintetében megállapított fogalom meghatározások és kereskedelmi megnevezések jelentése, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az azok meghatározására és alkalmazására vonatkozó szabályok tekintetében.
- (79) Az egyes termékek vagy ágazatok sajátosságainak, a forgalmazás különböző szakaszainak, a műszaki feltételeknek, az esetleges jelentős gyakorlati nehézségeknek, továbbá a vizsgálati módszerek pontosságának és megismételhetőségének a figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el egy vagy több konkrét előírás tekintetében azon tűréshatár meghatározására vonatkozóan, amelyet túllépve a termékek által alkotott tétel egészét az előírásnak meg nem felelőnek kell tekinteni.
- (80) A bortermelésre vonatkozóan meg kell határozni bizonyos borászati eljárásokat és korlátozásokat, különös tekintettel a házasításra és a harmadik országokból származó bizonyos szőlőmust-, szőlőlé- és frisszőlő-típusok felhasználására. A nemzetközi előírások teljesítése érdekében indokolt, hogy a Bizottság a további borászati eljárások tekintetében a Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezet (OIV) által ajánlott borászati eljárásokat vegye figyelembe.
- (81) A borszőlőfajták osztályba sorolására vonatkozóan olyan szabályokat kell megállapítani, amelyek alapján az évente 50 000 hektoliternél nagyobb mennyiséget előállító tagállamok továbbra is felelősek maradnak azon borszőlőfajták osztályozásáért, amelyekből a területükön bor állítható elő. Bizonyos borszőlőfajtákat ki kell zárni.
- (82) A tagállamoknak képesnek kell lenniük arra, hogy a kenhető zsírok vonatkozásában a minőségi szintekre vonatkozó nemzeti szabályokat fogadhasanak el vagy tarthassanak fenn.
- (83) A borágazatban a tagállamok számára engedélyezni kell, hogy korlátozzanak vagy kizárjanak bizonyos borászati eljárásokat, továbbá hogy a területükön készített borokra vonatkozóan szigorúbb korlátozásokat írjanak elő, és hogy lehetővé tegyék nem engedélyezett borászati eljárások kísérleti jellegű alkalmazását.
- (84) Az egyes termékekre és ágazatokra vonatkozó nemzeti szabályoknak a forgalmazási előírások tekintetében történő helyes és átlátható alkalmazása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az ilyen forgalmazási előírások alkalmazására, valamint a kísérleti eljárások alkalmazásával előállított termékek tartására, forgalmazására és felhasználására vonatkozó feltételek kidolgozása tekintetében.

- (85) A forgalmazási előírásokon túlmenően fakultatív, minőségre vonatkozó jelöléseket is meg kell állapítani annak biztosítására, hogy a termékek bizonyos jellemzőire, illetve a termelési vagy feldolgozási módszereknek köszönhető jellemzőkre utaló kifejezésekkel a piaci forgalomban senki ne élhessen vissza, és a fogyasztók a termék különböző tulajdonságainak mérlegelésekor azokban megbízhatnak. E rendelet céljaira tekintettel és az egyértelműség érdekében e rendeletben fel kell sorolni a minőségre utaló, jelenleg használt fakultatív jelöléseket.
- (86) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy szabályokat határozzanak meg az e rendelet előírásainak meg nem felelő borászati termékek elhelyezésére vonatkozóan. A borászati termékekre vonatkozó nemzeti szabályok megfelelő és átlátható alkalmazása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet előírásainak meg nem felelő borászati termékek felhasználásával kapcsolatos feltételek meghatározása tekintetében.
- (87) A piaci helyzet, valamint a forgalmazási előírások és a nemzetközi szabványok terén végbemenő változások figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az alábbiak tekintetében: további fakultatív fenntartott jelölések fenntartása, azok alkalmazási feltételeinek meghatározása, a fakultatív fenntartott jelölés alkalmazási feltételeinek módosítása, valamint a fakultatív fenntartott jelölés törlése.
- (88) Bizonyos ágazatok sajátosságainak és a fogyasztói elvárásoknak a figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a további fenntartott jelölések bevezetésére vonatkozó részletes követelmények megállapítása tekintetében.
- (89) Annak szavatolása érdekében, hogy a fakultatív fenntartott jelölésekkel leírt termékek megfeleljenek az alkalmazandó használati feltételeknek, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a fakultatív fenntartott jelölések alkalmazására vonatkozó további szabályok megállapítása tekintetében.
- (90) Az Unió és egyes harmadik országok közötti kereskedelem sajátosságainak, valamint egyes mezőgazdasági termékek sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el azon feltételek vonatkozásában, amelyek teljesülése esetén az importált termékek a forgalmazási előírásokra vonatkozó uniós követelményeknek megfelelőnek minősülnek, valamint amelyek lehetővé teszik mind az azon szabályoktól való eltérést, amelyek kimondják, hogy kizárólag a szóban forgó előírásokkal összhangban forgalmazhatók termékek az Unióban, mind pedig a forgalmazási előírásoknak az Unióból exportált termékekre történő alkalmazására vonatkozó szabályoktól való eltérést.
- (91) A borra vonatkozó rendelkezéseket az EUMSZ szerint kötött nemzetközi megállapodások fényében kell alkalmazni.
- (92) Az uniós minőségi borok koncepciója többek között azon alapul, hogy a borok földrajzi eredetüknek köszönhetően különleges jellemzőkkel rendelkeznek. E borokat a fogyasztók az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések alapján tudják azonosítani. Az érintett termékekhez társított minőség alátámasztására szolgáló, átlátható és kidolgozottabb keretek megteremtése érdekében olyan szabályozást kell kialakítani, amely alapján az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés megszerzésére vonatkozó kérelmeket a bortól és szeszes italoktól eltérő élelmiszerekre alkalmazandó, az 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott uniós horizontális minőségi politika szerinti megközelítéssel összhangban bírálják el.
- (93) Az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott borok sajátos minőségi jellemzőinek megőrzése érdekében engedélyezni kell a tagállamoknak, hogy szigorúbb szabályokat alkalmazzanak.
- (94) Az Unióban az oltalom megszerzéséhez a borok esetében használható eredetmegjelöléseket és földrajzi jelzéseket uniós szinten, a Bizottság által meghatározott eljárási szabályoknak megfelelően kell elismerni és nyilvántartásba venni.
- (95) Az oltalomnak harmadik országok eredetmegjelölései és földrajzi jelzései előtt is nyitva kell állnia, amennyiben a termékek a származási országukban oltalom alatt állnak.
- (96) A bejegyzési eljárásnak lehetővé kell tennie minden, valamely tagállamban vagy harmadik országban jogos érdekekkel rendelkező természetes vagy jogi személy számára, hogy kifogás benyújtása útján érvényesítse jogait.
- (97) A nyilvántartásba vett eredetmegjelöléseknek és földrajzi jelzéseknek oltalmat kell élvezniük minden olyan használatlattal szemben, amely visszaél a követelményeknek megfelelő termékek hírnevével. A tisztességes verseny elősegítése és a fogyasztók megtévesztésének elkerülése végett indokolt kiterjeszteni az oltalmat az e rendeletben nem szabályozott termékekre és szolgáltatásokra is, ideértve azokat a termékeket, amelyek nem szerepelnek a Szerződések I. mellékletében.
- (98) A meglévő címkézési gyakorlatok figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az olyan borszőlőfajtanevek használatának engedélyezése tekintetében, amelyek valamely oltalom alatt álló eredetmegjelölésből vagy földrajzi jelzésből állnak, vagy ilyet tartalmaznak.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1151/2012/EU rendelete (2012. november 21.) a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről (HL L 343., 2012.12.14., 1. o.).

- (99) A körülhatárolt földrajzi területen folyó termelés sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a földrajzi terület határainak meghatározására vonatkozó további kritériumok, valamint a körülhatárolt földrajzi területen folyó termeléssel kapcsolatos korlátozások és eltérések megállapítása tekintetében.
- (100) A termékek minőségének és nyomon követhetőségének biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el azon feltételek tekintetében, amelyek teljesülése esetén a termékleírások további követelményekkel egészíthetők ki.
- (101) A termelők, illetve a gazdasági szereplők jogainak és jogos érdekeinek védelme érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az alábbiak tekintetében: az eredetmegjelölések vagy földrajzi jelzések oltalmáért folyamodni jogosult kérelmezők köre; az eredetmegjelölések vagy földrajzi jelzések oltalma iránti kérelmek tekintetében alkalmazandó feltételek; a Bizottság által végzett vizsgálat; a kifogásolási eljárás; az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és oltalom alatt álló földrajzi jelzések módosítási, törlési és átminősítési eljárásai. A felhatalmazásnak ki kell terjednie emellett az alábbiakra: a több ország területét érintő kérelmekre vonatkozó feltételek; a harmadik országbeli földrajzi területet érintő kérelmekre vonatkozó feltételek; az az időpont, amikor az oltalom vagy annak módosítása hatályba lép; valamint a termékleírásokat érintő módosításokra vonatkozó feltételek.
- (102) A megfelelő szintű oltalom biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az oltalom alatt álló elnevezésre alkalmazandó korlátozások tekintetében.
- (103) Annak biztosítására, hogy a gazdasági szereplőket és az illetékes hatóságokat ne érintse hátrányosan e rendeletnek a 2009. augusztus 1. előtt oltalomban részesített bornevekre, illetve azon bornevek tekintetében történő alkalmazása, amelyeket illetően az oltalom iránti kérelem ezen időpont előtt került benyújtásra, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az ilyen bornevekre vonatkozó átmeneti szabályok meghatározása, a meghatározott időpontot megelőzően forgalomba hozott vagy címkézett borok, valamint a termékleírás módosításai tekintetében.
- (104) Bizonyos kifejezéseket hagyományosan arra használnak az Unióban, hogy az oltalom alatt álló eredetmegjelöléseket és földrajzi jelzéseket kiegészítő tájékoztatást nyújtson a fogyasztók számára a borok sajátosságairól és minőségéről. A belső piac működésének és a tisztességes versenynek a biztosítása, valamint a fogyasztók félrevezetésének elkerülése érdekében lehetővé kell tenni, hogy e hagyományos kifejezések az Unióban oltalomban részesüljenek.
- (105) A megfelelő szintű oltalom biztosítása érdekében Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az oltalom alá helyezendő hagyományos kifejezés nyelve és helyesírása tekintetében.
- (106) A termelők és a gazdasági szereplők jogainak és jogos érdekeinek védelme érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében: a hagyományos kifejezés oltalma iránt folyamodni jogosult kérelmezők köre; a hagyományos kifejezések elismerése iránti kérelem érvényességének feltételei; azok az indokok, amelyek alapján kifogás emelhető valamely hagyományos kifejezés javolt oltalmával szemben; az oltalom hatálya, beleértve a védjegyekkel, az oltalom alatt álló hagyományos kifejezésekkel, az oltalom alatt álló eredetmegjelölésekkel vagy földrajzi jelzésekkel, a homonimákkal, illetve bizonyos borszőlőfajtanevekkel való kapcsolatot; a hagyományos kifejezések törlésének lehetséges indokai; a kérelmek vagy az igénylések benyújtásának időpontja; valamint a hagyományos kifejezések oltalma iránti kérelmek kapcsán követendő eljárások, ezen belül a Bizottság által végzett vizsgálat, a kifogásolási eljárás, valamint a törlési és módosítási eljárás.
- (107) Az Unió és egyes harmadik országok közötti kereskedelem sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el azon feltételek tekintetében, amelyek teljesülése esetén harmadik országokból származó termékeken is használhatók hagyományos kifejezések, valamint a vonatkozó eltérések meghatározásáról.
- (108) Az e rendelet hatálya alá tartozó borágazati termékek leírása, megjelölése és kiserelése jelentősen befolyásolhatja a piacon való értékesíthetőségüket. A borágazati termékek címkézéséről szóló tagállami jogszabályok közötti különbségek akadályozhatják a belső piac zökkenőmentes működését. Következésképpen szabályokat kell meghatározni, amelyek számításba veszik a fogyasztók és a termelők jogos érdekeit. Ezért helyénvaló rendelkezni a címkézés és a kiserelés uniós szabályozásáról.
- (109) A meglévő címkézési gyakorlatoknak való megfelelés biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az „oltalom alatt álló eredetmegjelölés”, illetve az „oltalom alatt álló földrajzi jelzés” kifejezés elhagyását indokoló rendkívüli körülmények tekintetében.
- (110) A borágazat sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az e rendeletben előírtaktól eltérő címkézési adatok megjelenítése és használata, egyes kötelező és választható adatok, valamint a kiserelés tekintetében.

- (111) A piaci szereplők jogos érdekeinek védelme érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az eredetmegjelöléssel vagy földrajzi jelzéssel ellátott olyan borok ideiglenes címkézése és kiszerelése tekintetében, amelyek eredetmegjelölése vagy földrajzi jelzése megfelel a vonatkozó követelményeknek.
- (112) Annak érdekében, hogy a gazdasági szereplőket ne érje hátrány, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az olyan borokra vonatkozó átmeneti rendelkezések tekintetében, amelyeket a 2009. augusztus 1. előtt hatályban lévő vonatkozó szabályoknak megfelelően hoztak forgalomba és címkézték.
- (113) Az Unió és bizonyos harmadik országok között a borágazati termékek vonatkozásában folytatott kereskedelem sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy – amennyiben azt az érintett harmadik ország joga szükségessé teszi – bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a kivitelre szánt termékek esetében a címkézési és kiszerelési szabályoktól való eltérést illetően.
- (114) A kvótarendszer megszüntését követően továbbra is egyedi eszközökre lesz szükség a cukorgyártó vállalkozások és a cukorrépa-termelők jogai és kötelezettségei közötti tisztességes egyensúly biztosításához. Ennek érdekében ki kell dolgozni az említett jogalanyok közötti, szakmán belüli írásos megállapodásokat szabályozó alapvető rendelkezéseket.
- (115) A 2006. évi cukorreform mélyreható változásokat vezetett be az uniós cukorágazatban. Annak érdekében, hogy a cukorrépa-termelők teljes mértékben alkalmazkodhassanak az új piaci helyzethez és az ágazat fokozottabb piacorientáltságához, a cukorkvóták jelenlegi rendszerét a 2016/2017-es gazdasági év végén bekövetkező eltörlésükig meg kell hosszabbítani.
- (116) A cukorágazat sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a cukorágazatra vonatkozó technikai fogalom meghatározások naprakésszé tétele; a cukorrépára vonatkozó, az e rendeletben meghatározott felvásárlási feltételek naprakésszé tétele; valamint a vállalkozásoknak szállított cukor bruttó tömegének, tárájának és cukortartalmának megállapítására, továbbá a cukorpépre vonatkozó további szabályok tekintetében.
- (117) A legutóbbi tapasztalatok azt mutatják, hogy célzott intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy a cukorkvóták alkalmazásából még hátralévő időben biztosított legyen az uniós piacnak a cukorral való megfelelő ellátása.
- (118) A cukorágazat sajátosságainak, valamint valamennyi érintett fél érdekeinek megfelelő figyelembevétele és a piaci zavarok kialakulásának megelőzése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a felvásárlási feltételek és a szállítási szerződések, a cukorrépára vonatkozó, az e rendeletben meghatározott felvásárlási feltételek naprakésszé tétele, valamint a vetés előtti szállítási szerződések tárgyát képező cukorrépa-mennyiségeknek az eladók közötti elosztásakor a cukorgyártó vállalkozások által alkalmazandó kritériumok tekintetében.
- (119) A műszaki fejlődés figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el azon termékek jegyzékének összeállítása tekintetében, amelyek gyártásához felhasználható az ipari cukor, ipari izoglükóz vagy ipari inulinszirup.
- (120) Annak biztosítására, hogy a jóváhagyott cukor-, izoglükóz- vagy inulinszirup-gyártó vagy -feldolgozó vállalkozások eleget tegyenek a kötelezettségeiknek, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az ilyen vállalkozások jóváhagyása és a jóváhagyás visszavonása, valamint az igazgatási szankciókra vonatkozó kritériumok tekintetében.
- (121) A cukorágazat sajátosságainak, valamint valamennyi érintett fél érdekeinek megfelelő figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a kvótarendszer alkalmazásához szükséges kifejezések jelentése, valamint a legkülső régiókba irányuló eladások feltételei tekintetében.
- (122) Annak biztosítására, hogy a termelőknek közvetlen befolyságuk legyen a termelés egy részének átvitelére vonatkozó döntésre, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a cukor átvitele tekintetében.
- (123) A bortermelési potenciál jobb kezelése érdekében célszerű, hogy a tagállamok megküldjék a Bizottságnak a termelési potenciáljuk szőlőkataszteren alapuló jegyzékét. A szerkezetátalakítási és átállási támogatást azon tagállamokra kell korlátozni, amelyek a jegyzéket megküldték, így ösztönözve őket az említett jegyzék megküldésére.
- (124) A termelési potenciál tagállamok általi nyomon követésének és ellenőrzésének az egyszerűbbé tétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a szőlőkataszter tartalmára, valamint a kapcsolódó mentességekre vonatkozóan.
- (125) Az érintett termékek megfelelő szintű nyomon követhetősége és különösen a fogyasztók védelme érdekében az e rendelet hatálya alá tartozó valamennyi borágazati termék tekintetében elő kell írni, hogy azt az Unión belüli mozgásakor dokumentum kísérelje.

- (126) A borászati termékek szállításának és a szállítás tagállamok általi ellenőrzésének az elősegítése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozó szabályok tekintetében: a kísérőokmány és annak használata; azon feltételek, amelyek teljesülése esetén a kísérőokmány oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés tanúsítására szolgáló okmánynak minősül; nyilvántartás vezetésére vonatkozó kötelezettség és a nyilvántartás használata; annak meghatározása, hogy ki köteles nyilvántartást vezetni, továbbá a nyilvántartás vezetésére vonatkozó kötelezettség alóli mentesség biztosítása; valamint a nyilvántartásban szerepeltetendő műveletek meghatározása.
- (127) Mivel az uniós jog nem szabályozza a formális, írásbeli szerződéseket, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nemzeti szerződési jogukban kötelezővé teszik ezeknek a szerződéseknek az alkalmazását, feltéve, hogy ennek során betartják az uniós jogszabályokat, és mindenekelőtt szem előtt tartják a belső piac és a közös piacszervezés megfelelő működését. Tekintettel arra, hogy e tekintetben eltérések mutatkoznak az Unión belül, a szubszidiaritás érdekében indokolt, hogy ez a döntés a tagállamok hatáskörében maradjon. Mindazonáltal a tej- és tejtermék-ágazat esetében – az e szerződésekre vonatkozó megfelelő minimumszabályok, valamint a belső piac és a közös piacszervezés jó működésének biztosítása érdekében – uniós szinten meg kell határozni néhány, az említett szerződések alkalmazására vonatkozó alapfeltételt. Ezeket az alapfeltételeket szabadon kell megtárgyalni. Mivel néhány tejipari szövetségzet alapszabálya tartalmazhat hasonló hatással járó szabályokat, az egyszerűség érdekében ezeket mentesíteni kell a szerződéskötésre vonatkozó követelmény alól. Az ilyen szerződési rendszerek hatékonyságának növelése érdekében a tagállamoknak el kell dönteniük, hogy azokat akkor is alkalmazni kell-e, ha a tejet köztes szereplők gyűjtik össze a termelőktől és szállítják a feldolgozókhöz.
- (128) A termelés megvalósítható fejlesztésének és így a tejtermelők megfelelő életszínvonalának biztosítása érdekében meg kell erősíteni a tárgyalási pozíciójukat a feldolgozókkal szemben, hogy ennek eredményeként az ellátási láncban a hozzáadott érték méltányosabb eloszlása valósuljon meg. E KAP-célok megvalósítása érdekében az EUMSZ 42. cikkének és 43. cikke (2) bekezdésének megfelelően rendelkezni kell arról, hogy a tejtermelők által alkotott termelői szervezetek vagy ezek társulásai – a tagjaik összessége vagy azok egy része által termelt nyers tej vonatkozásában – közösen folytassanak tárgyalásokat a tejüzemekkel a szerződéses feltételekről, így többek között az árról. A tényleges tejpiaci verseny fenntartása érdekében ezt a lehetőséget megfelelő mennyiségi korlátokhoz kell kötni. A szövetkezetek hatékony működése megakadályozásának elkerülése, valamint az egyszerűség érdekében rögzíteni kell, hogy amennyiben a mezőgazdasági termelő valamely szövetkezet tagjaként köteles az általa termelt tej teljes mennyiségére vagy egy részére vonatkozóan a szövetkezet alapszabályában vagy az azon alapuló szabályokban vagy határozatokban megállapított feltételeknek megfelelően nyers tejet szállítani, e feltételek nem képezhetik a termelői szervezetek tárgyalásainak tárgyát.
- (129) Tekintettel az oltalom alatt álló eredetmegjelölés és az oltalom alatt álló földrajzi jelzés jelentőségére – különösen a kiszolgáltató vidéki régiók esetében –, továbbá a többletérték biztosítása és a minőségnek – konkrétan az oltalom alatt álló eredetmegjelölés és az oltalom alatt álló földrajzi jelzés által védett sajtok minőségének – a fenntartása érdekében, valamint a tejkvótarendszer megszűnésével összefüggésben lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok – szakmaközi szervezetek, termelői szervezetek vagy az 1151/2012/EU rendeletben meghatározott csoportosulások kérésére – szabályokat alkalmazzanak egy meghatározott földrajzi területen előállított ilyen sajtok teljes kínálatának szabályozására. Ezeket a kérelmeket az e sajtához felhasznált tejmenyiség nagy többségét képviselő tejtermelők nagy többségének, illetve szakmaközi szervezetek és csoportosulások esetén a termelt sajtmenyiség nagy többségét képviselő sajtermelők nagy többségének kell támogatniuk.
- (130) Annak érdekében, hogy követni tudja a piaci fejleményeket, a Bizottságnak megfelelő időben tájékoztatást kell kapnia a szállított nyers tej mennyiségéről. Ezért rendelkezni kell arról, hogy az első felvásárló rendszeresen közölje ezeket az információkat a tagállamokkal, a tagállam pedig értesítse erről a Bizottságot.
- (131) A termelői szervezetek és társulásaik hasznos szerepet játszhatnak a kínálat összefogása és a forgalmazás javítása, a termelésnek a tervezése és a kereslethez történő igazítása, a termelési költségek optimalizálása és a termelői árak stabilizálása, a kutatások folytatása, a legjobb gyakorlatok előmozdítása és a technikai segítségnyújtás, a melléktermékek és a tagjaik számára rendelkezésre álló kockázatkezelési eszközök kezelése terén, hozzájárulva ezáltal a termelők élelmiszerláncon belüli pozíciójának a megerősítéséhez.
- (132) A szakmaközi szervezeteknek fontos szerep juthat az ellátási lánc szereplői közötti párbeszéd, valamint a legjobb gyakorlatok és a piaci átláthatóság előmozdítása terén.
- (133) A termelői szervezetek, azok társulásai és a szakmaközi szervezetek meghatározására és elismerésére vonatkozó, meglévő szabályokat ezért indokolt összehangolni, egyszerűsíteni és kiterjeszteni, hogy ily módon az e rendeletnek megfelelően meghatározott alapszabályok alapján – kérésre – bizonyos ágazatokban lehetőség legyen az elismerésre. A termelői szervezetek elismerésére

- vonatkozó kritériumoknak, valamint azok alapszabályának biztosítása kell, hogy e szervek a termelők kezdeményezésére jöjjenek létre, és azok ellenőrzése olyan szabályoknak megfelelően történjen, amelyek a termelő tagok számára lehetővé teszik a termelői szervezet tevékenységének és döntéseinek demokratikus módon történő, alapos vizsgálatát.
- (134) A különböző ágazatokban jelenleg meglévő rendelkezések hatékonyaknak bizonyultak, hiszen azáltal, hogy a tagállamok számára bizonyos feltételek mellett lehetővé tették, hogy az ilyen szervezetek bizonyos szabályait a tagsággal nem rendelkező termelőkre is kiterjesszék, elősegítették a termelői szervezetek, társulásaik és a szakmaközi szervezetek befolyásának növelését, ezért e rendelkezéseket indokolt összehangolni, egyszerűsíteni és valamennyi ágazatra kiterjeszteni.
- (135) Rendelkezni kell olyan intézkedések elfogadásának a lehetőségéről, amelyek elősegítik a kínálat piaci követelményekhez való igazítását, és ezen keresztül a piacok stabilizálását és az érintett mezőgazdasági termelők megfelelő életszínvonalának biztosítását.
- (136) A termelői szervezetek, a termelői szervezetek társulásai, valamint a szakmaközi szervezetek arra irányuló tevékenységének ösztönzése érdekében, hogy – a piacról való kivonással kapcsolatos tevékenységek kivételével – elősegítsék a kínálatnak a piaci követelményekhez való igazítását, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében: a minőség javítását célzó intézkedések; a termelés, a feldolgozás és a forgalmazás jobb szervezésének elősegítésére irányuló intézkedések; a piaci árrendenciák feljegyzésének megkönnyítése; valamint az alkalmazott termelőeszközök alapján készített rövid és hosszú távú előrejelzések készítését lehetővé tévő intézkedések.
- (137) A borpiac jobb működése érdekében a tagállamoknak lehetőséget kell kapniuk a szakmaközi szervezetek által hozott döntések végrehajtására. E döntések ugyanakkor nem terjedhetnek ki olyan eljárásokra, amelyek torzító hatást gyakorolhatnak a versenyre.
- (138) Noha a formális, írásbeli szerződéseknak a tejágazatban történő alkalmazását külön rendelkezések szabályozzák, az ilyen szerződések alkalmazása elősegítheti a más ágazatokban működő szereplők felelősségteljes magatartásának a megerősítését is, és felhívhatja azok figyelmét arra, hogy jobban figyelembe kell venni a piac jelzéseit, javítani kell az ártranszmissziót, és a kereslethez kell igazítani a kínálatot, valamint segíthetnek egyes tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elkerülésében. Az ilyen szerződésekre vonatkozó uniós jogi szabályozás hiányában a tagállamok a nemzeti szerződési jogukon belül kötelezővé tehetik ezen szerződések alkalmazását, feltéve, hogy egyidejűleg betartják az uniós jogszabályokat, és mindenekelőtt szem előtt tartják a belső piac és a közös piacszerzés megfelelő működését.
- (139) A termelés megvalósítható fejlesztésének és így a marha- és borjúhúságazatban és az olívaolaj-ágazatban tevékenykedő termelők, valamint egyes szántóföldi növények termelői megfelelő életszínvonalának biztosítása érdekében meg kell erősíteni a tárgyalási pozíciójukat az ellátási lánc további szereplőivel szemben, hogy ennek eredményeként az ellátási láncban a hozzáadott érték méltányosabb eloszlása valósuljon meg. A KAP e céljainak megvalósítása érdekében az elismert termelői szervezeteknek képesnek kell lenniük arra, hogy – tagjaik összessége vagy azok egy része termelésének vonatkozásában – bizonyos mennyiségi korlátok függvényében tárgyalásokat folytassanak a szállítási szerződések feltételeiről, így többek között az árról, feltéve, hogy az említett szervezetek törekednek egyet vagy többet megvalósítani a kínálat összefogására, a tagok által előállított termékek forgalomba hozatalára és a termelési költségek optimalizálására vonatkozó célkitűzések közül, és feltéve továbbá, hogy az e célkitűzések megvalósítására törekvés a tevékenységek integrációját eredményezi, és ez az integráció valószínűsíthetően jelentős növekedéshez vezet a hatékonyság tekintetében, hogy a termelői szervezet tevékenysége összességében véve hozzájáruljon az EUMSZ 39. cikkében foglalt célok eléréséhez. Ez megvalósítható, ha a termelői szervezet bizonyos meghatározott tevékenységeket végez, és ezek a tevékenységek jelentősnek minősülnek az érintett termelés volumene, valamint a termelési költségek, illetve a termék forgalomba hozatalával kapcsolatos költségek tekintetében.
- (140) Az értéktöbblet biztosítása, valamint különösen az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott pácolt sonka minőségének megőrzése érdekében a tagállamok számára engedélyezni kell, hogy szigorú feltételek mellett szabályokat alkalmazzanak az ilyen pácolt sonka kínálatának szabályozására, feltéve, hogy termelőinek a nagy többsége, valamint adott esetben a szóban forgó sonkához fűződő földrajzi területen működő sertésenyésztők támogatják ezeket a szabályokat.
- (141) Az Unió területén termelt komló szállítására vonatkozó valamennyi szerződés nyilvántartásba vételének kötelezettsége sok teherrel jár, így azt meg kell szüntetni.
- (142) Annak érdekében, hogy a termelői szervezetek, a termelői szervezetek társulásai és a szakmaközi szervezetek célkitűzései és feladatai egyértelműen meghatározásra kerüljenek, és ezáltal elő lehessen segíteni a szóban forgó szervezetek és társulások által folytatott tevékenységek hatékonyságát anélkül, hogy indokolatlan adminisztratív terheket rónának ki és – különösen a szervezeti tagsággal nem rendelkezők tekintetében – hogy sérülne az egyesülés szabadságának az elve, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következőkkel kapcsolatos szabályok tekintetében:
- az ilyen szervezetek és társulások által fakultatív, illetve kötelező jelleggel követendő konkrét célok, illetve azon konkrét célok, amelyek nem támogathatók, illetve amelyekkel adott esetben ki kell egészíteni az e rendeletben meghatározott célokat; e szervezetek és társulások

alapszabálya, a termelői szervezetektől eltérő szervezetek alapszabálya, a bizonyos ágazatokban működő termelői szervezetek alapszabályára vonatkozó egyedi feltételek, az eltéréseket is beleértve, az ilyen szervezetek és társulások szervezeti felépítése, tagsági időtartama, mérete, demokratikus elszámoltathatósága és tevékenységei, valamint az összeolvadások következményei; az elismerésre, valamint az elismerés visszavonására és felfüggesztésre vonatkozó feltételek, az elismerésből, valamint az elismerés visszavonásából és felfüggesztésből eredő következmények, továbbá az elismerési kritériumok betartásának elmulasztása esetén a korrekciós intézkedések megtételére vonatkozó kötelezettség;

a több tagállamban működő szervezetek és társulások, valamint a transznacionális együttműködés esetén az adminisztratív segítségnyújtásra vonatkozó szabályok; a tagállami engedélyezés hatálya alá tartozó olyan ágazatok, amelyek tekintetében alkalmazható kiszervezés, valamint a kiszervezhető tevékenységek feltételei és jellege, továbbá a technikai eszközök szervezetek vagy társulások általi biztosítása; a szervezetek és társulások forgalomba hozható termékei minimális mennyisége vagy értéke kiszámításának alapja; a termelői szervezetek által folytatott tárgyalások által érintett nyers tej mennyiségének kiszámítására vonatkozó szabályok, a termelői szervezetek esetében a nem termelő tagok felvétele, vagy a termelői szervezetek társulásai esetében pedig a nem termelői szervezetek felvétele;

a szervezetek egyes szabályainak a tagsági viszonnal nem rendelkezőkre történő kiterjesztése és a tagsági viszonnal nem rendelkezők által fizetendő kötelező hozzájárulás, ezen belül az említett szervezetek általi efféle befizetések felhasználása és elosztása, valamint a termelésre vonatkozó azon szigorúbb szabályok listája, amelyek kiterjeszthetők, a reprezentativitásra vonatkozó további követelmények, az érintett gazdasági térségek, többek között az ezek meghatározása tekintetében a Bizottság által végzett vizsgálat, azon minimális időszak, ameddig a szabályoknak hatályban kell maradniuk, mielőtt kiterjesztésre kerülhetnek, azon személyek, illetve szervezetek, amelyek esetében a szabályok vagy a hozzájárulások alkalmazhatók, valamint azon körülmények, amelyek fennállása esetén a Bizottság kérheti a szabályok kiterjesztésének vagy a kötelező hozzájárulások fizetésének visszautasítását vagy visszavonását.

- (143) A kereskedelmi forgalom nyomon követése elsősorban irányítási kérdés, amelyet rugalmasan kell kezelni. Az engedélyekre vonatkozó követelmények bevezetésével kapcsolatos döntés meghozatalakor mérlegelni kell, hogy szükség van-e engedélyekre, az érintett piacok irányítására, és különösen a kérdéses termékek behozatalának vagy kivételének nyomon követésére.
- (144) Az Unió nemzetközi kötelezettségeinek és az alkalmazandó uniós szociális, környezetvédelmi és állatjóléti előírásoknak a figyelembevételére érdekében, valamint a kereskedelmi és piaci fejlemények, továbbá a behozatal és kivétel nyomon követése, illetve a hatékony és eredményes piacirányítás és az adminisztratív terhek csökkentése céljából a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következők

tekintetében: azon termékek jegyzéke, amelyek esetében behozatali vagy kiviteli engedélyt kell bemutatni; valamint azon esetek és helyzetek, amelyekben nem szükséges behozatali vagy kiviteli engedélyt bemutatni.

- (145) Az engedélyrendszer további elemeinek megállapítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakra vonatkozó szabályok tekintetében: az engedélyből fakadó jogok és kötelezettségek, az engedély joghatásai, és azon esetek, amelyekben túréshatárt kell biztosítani az engedélyben szereplő mennyiség behozatalára vagy kivitelére vonatkozó kötelezettség tekintetében, illetve amelyekben fel kell tüntetni a származást; azon előírás, amely szerint a behozatali engedély kibocsátásának vagy a szabad forgalomba bocsátásnak előfeltétele egy olyan, harmadik ország vagy valamely tanúsító szerv által kibocsátott dokumentum bemutatása, amely tanúsítja többek között a termékek eredetét, eredetiségét és minőségi jellemzőit; az engedély átruházása, vagy az átruházhatóságra vonatkozó korlátozások; a kender behozatali engedélyekre vonatkozó további feltételek, valamint a csalások és szabálytalanságok megelőzése vagy felszámolása céljából a tagállamok közötti adminisztratív segítségnyújtás elve; továbbá azon esetek és helyzetek, amikor szükséges, illetve nem szükséges letétbe helyezni biztosítékot annak garantálására, hogy a termékek behozatalára vagy kivitelére az engedély érvényességi ideje alatt kerül sor.
- (146) A mezőgazdasági termékekre vonatkozó, a WTO-megállapodásokban és a kétoldalú megállapodásokban foglaltakat tükröző vámok alapvető elemei a közös vámtarifában kerülnek megállapításra. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy intézkedéseket fogadjon el a behozatali vámok ezen alapvető elemeknek megfelelő részletes kiszámítása tekintetében.
- (147) Egyes termékek esetében fenn kell tartani a belépésiár-rendszert. A belépésiár-rendszer hatékonyságának biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a szállítmány bejelentett ára valódiságának behozatali átalányérték használatával történő ellenőrzése, valamint azon feltételek meghatározása tekintetében, amelyek mellett biztosíték letétbe helyezésére van szükség.
- (148) A bizonyos mezőgazdasági termékek behozatala miatt esetleg az uniós piacot sújtó káros hatások megelőzése vagy ellensúlyozása érdekében az ilyen termékek behozatalát – amennyiben bizonyos feltételek teljesülnek – kiegészítő vámtétel megfizetéséhez kell kötni.
- (149) Bizonyos feltételek mellett helyénvaló az EUMSZ-szel összhangban megkötött nemzetközi megállapodásokból vagy egyéb uniós jogi aktusokból eredő behozatali vámkontingensek megnyitása és kezelése. A kezelés alkalmazott módszerének a behozatali vámkontingensek esetében kellő súlyt kell fektetnie a meglévő, illetve az újonnan megjelenő uniós termelési, feldolgozási és fogyasztási piacok ellátási igényeire – a versenyképesség, a kínálat biztonsága és folytonossága tekintetében – és a piaci egyensúly megőrzésének szükségességére.

- (150) A Spanyolországba irányuló importra szánt 2 000 000 tonna kukoricára és 300 000 tonna cirokra vonatkozó vámkontingenst, valamint a Portugáliába irányuló importra szánt 500 000 tonna kukoricára vonatkozó vámkontingenst illetően a többoldalú kereskedelmi tárgyalások uruguayi fordulója részeként kötött megállapodások szerinti kötelezettségvállalások teljesítése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a vámkontingensek szerinti behozatal végrehajtásához, valamint adott esetben az érintett tagállamok kifizető ügynökségei által importált mennyiségek intervenciók raktározásához szükséges rendelkezések meghatározása érdekében.
- (151) Annak érdekében, hogy az érintettek méltányos feltételek mellett juthassanak hozzá a rendelkezésre álló mennyiségekhez, valamint a gazdasági szereplők a vámkontingens tekintetében egyenlő bánásmódban részesüljenek, a Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakra vonatkozóan: azon feltételek és jogosultsági követelmények meghatározása, amelyeket a gazdasági szereplőknek teljesíteniük kell ahhoz, hogy a vámkontingens keretében kérelmet nyújthassanak be; szabályok meghatározása a jogok átruházására a gazdasági szereplők között, valamint szükség esetén a vámkontingens kezelésének keretében történő átruházást érintő korlátozásokra vonatkozóan; a vámkontingens keretében történő behozatal biztosíték letétbe helyezéséhez kötése; szükség esetén a vámkontingensre vonatkozó, nemzetközi megállapodásban vagy más vonatkozó jogi aktusban rögzített sajátosságokat, követelményeket vagy korlátozásokat érintő rendelkezések meghatározása.
- (152) A mezőgazdasági termékek a harmadik országokban – egyes esetekben – megkülönböztetett behozatali elbánásban részesülhetnek, ha megfelelnek bizonyos előírásoknak és/vagy árfeltételeknek. Az ilyen rendszerek megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében az importáló harmadik ország hatóságai és az Unió között igazgatási együttműködésre van szükség. E célból a termékekhez egy, az Unió területén kibocsátott tanúsítványt kell mellékelni.
- (153) Annak érdekében, hogy a kivitelre kerülő termékek az Unió által az EUMSZ-nek megfelelően kötött nemzetközi megállapodások értelmében – bizonyos feltételek teljesülése esetén – harmadik országba történő bevitelkor megkülönböztetett elbánásban részesülhessenek, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a tagállamok illetékes hatóságainak azon kötelessége tekintetében, melynek értelmében azok – kérelem alapján és a megfelelő ellenőrzések elvégzését követően – kötelesek kiállítani a feltételek betartását tanúsító okmányt.
- (154) Annak érdekében, hogy tiltott termények ne zavarhassák meg a rost előállítására szolgáló kender piacát, e rendelkezés rendelkeznie kell a kender és a kendermag behozatalának ellenőrzéséről, biztosítandó, hogy ezek a termékek bizonyos garanciákat nyújtsanak a tetrahidrokannabinol-tartalom tekintetében. Ezenkívül a nem vetés céljára szolgáló kendermag behozatalának továbbra is egy olyan ellenőrzési rendszer hatálya alatt kell maradnia, amely megköveteli, hogy az érintett importőrök engedéllyel rendelkezzenek.
- (155) A komlóágazat termékei tekintetében az Unió egész területére kiterjedő minőségpolitikát kell folytatni. E rendelkezésbe kell foglalni azokat a rendelkezéseket, amelyek a behozott termékek esetében biztosítják, hogy csak az egyenértékű minimális minőségi jellemzőknek megfelelő termékek behozatalára kerüljön sor. Az adminisztratív terhek lehető legkisebb mértékűre való csökkentése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el azon feltételek tekintetében, amelyek teljesülése esetén nem alkalmazandók az egyenértékűség igazolásával és a csomagolás címkézésével kapcsolatos kötelezettségek.
- (156) Az Unió számos kedvezményes piacra jutásról szóló megállapodást kötött harmadik országokkal, amelyek alapján az érintett országok kedvező feltételek mellett exportálhatnak nádcukrot az Unióba. Bizonyos ideig fenn kell tartani azokat a rendelkezéseket, amelyek a finomítónak a finomításra szánt cukorral kapcsolatos igényének felmérésére, és a behozatali engedélyeknek – bizonyos feltételek mellett – a jelentős mennyiségű importált nádcukrot feldolgozó olyan szakosodott felhasználók számára való fenntartására vonatkoznak, amelyek kizárólag cukorfinomítással foglalkozó uniós üzemeknek minősülnek. Annak biztosítására, hogy a behozott, finomításra szánt cukor finomítására a fenti követelményeknek megfelelően kerüljön sor, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az alábbiak tekintetében: a behozatali rendelkezések alkalmazásához szükséges kifejezések használata; azon feltételek és jogosultsági követelmények, amelyeket a gazdasági szereplőknek teljesíteniük kell ahhoz, hogy behozatali engedély iránti kérelmet nyújthassanak be – biztosíték letétbe helyezését is beleértve –, valamint a kiszabandó igazgatási szankciókra vonatkozó szabályok.
- (157) A vámrendszer az Unió külső határain lehetővé teszi minden egyéb védintézkedés mellőzését. A belső piaci és vámmechanizmus rendkívüli körülmények között elégtelennek bizonyulhat. Ilyen esetekben – annak érdekében, hogy az Unió piaca ne maradjon védtelen az esetlegesen kialakuló zavarokkal szemben – az Uniónak képesnek kell lennie valamennyi szükséges intézkedés haladéktalan megtételére. Az ilyen intézkedéseknek összhangban kell lenniük az Unió nemzetközi kötelezettségeivel.
- (158) Indokolt lehetővé tenni az aktív és passzív feldolgozási eljárások alkalmazásának felfüggesztését, amennyiben ezek az eljárások zavart idéznek vagy idézhetnek elő az uniós piacon.
- (159) A harmadik országokba irányuló kivitel után járó – az Unión belüli árak és a világgpiaci árak közötti különbségen alapuló és a WTO-ban tett kötelezettségvállalások által meghatározott korlátokon belüli – visszatérítéseket fenn kell tartani, mint olyan intézkedést, amelyet az e rendelet hatálya alá tartozó egyes termékekre lehet

alkalmazni, amennyiben a belső piacon tapasztalható feltételek a rendkívüli intézkedéseket indokoló feltételeknek felelnek meg. A támogatott kivitelnek értékbeli és mennyiségi korlátok között kell maradnia, és – a rendkívüli intézkedések alkalmazásának sérelme nélkül – a rendelkezésre álló visszatérítés összegének nullának kell lennie.

- (160) Az értékbeli korlátoknak való megfelelésről kell gondoskodni akkor, amikor az Európai Mezőgazdasági Garancia-alappal kapcsolatos szabályok alapján történő kifizetések ellenőrzése révén sor kerül az export-visszatérítések meghatározására. Az ellenőrzést meg kell könnyíteni az export-visszatérítések kötelező előzetes rögzítése segítségével, miközben a differenciált visszatérítések esetében lehetővé lehet tenni egy földrajzi területen belül – amelyre egy egységes export-visszatérítési mérték vonatkozik – a meghatározott rendeltetési hely megváltoztatását. A rendeltetési hely megváltoztatása esetén a tényleges rendeltetési helyre alkalmazandó export-visszatérítést kell megfizetni, amelynek felső határa a rendeltetési helyre alkalmazandó, előzetesen rögzített összeg.
- (161) A mennyiségi korlátoknak való megfelelést megbízható és hatékony ellenőrző rendszernek kell biztosítania. E célból az export-visszatérítések odaítélését kiviteli engedélyhez kell kötni. Az export-visszatérítéseket a rendelkezésre álló felső korlát mértékéig, az érintett termék adott helyzetének függvényében kell odaítélni. E szabály alól kivételt tenni csak a Szerződések I. mellékletében nem szereplő olyan feldolgozott termékek esetében szabad, amelyekre nem vonatkoznak mennyiségi korlátok. Rendelkezni kell az irányítási szabályok szigorú betartásának követelményétől való eltérésről abban az esetben, ha az export-visszatérítésben részesülő kivitel várhatóan nem lépi túl a megállapított mennyiséget.
- (162) Élő szarvasmarhafélék kivitele esetében export-visszatérítést kizárólag abban az esetben lehet odaítélni és kifizetni, ha betartásra kerülnek az uniós jogban az állatok jóléte és különösen az állatok szállítás közbeni védelme tekintetében előírt rendelkezések.
- (163) Az export-visszatérítési rendszer megfelelő működésének biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a gazdasági szereplők kötelezettségeinek teljesítését garantáló biztosíték letétbe helyezésére vonatkozó követelmény tekintetében.
- (164) A gazdasági szereplőkre és a hatóságokra háruló adminisztratív terhek lehető legkisebb mértékűre való csökkentése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében: olyan küszöbértékek rögzítése, amelyek alatt a kiviteli engedély kibocsátása, illetve bemutatása nem kötelező, továbbá olyan rendeltetési helyek vagy műveletek megjelölése, amelyek esetében indokolt lehet a kiviteli engedély bemutatására vonatkozó követelmény alóli mentesítés, és – indokolt helyzetben – a kiviteli engedély utólagos megadásának lehetővé tétele.
- (165) Az export-visszatérítésekre való teljes körű vagy részleges jogosultságot indokoltá tévő gyakorlati helyzetek kezelése érdekében, továbbá abból a célból, hogy segítséget nyújtson a gazdasági szereplők számára az export-visszatérítés kérelmezése és végső kifizetése közötti időszak áthidalásához, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozó szabályok tekintetében: másik időpont meghatározása a visszatérítésre vonatkozóan, az export-visszatérítések előzetes kifizetése, beleértve a biztosíték letétbe helyezésére és felszabadítására vonatkozó feltételeket is; a termékek valós rendeltetési helyét érintő kétségek felmerülése esetén szükséges további bizonyítékok és az Unió vámterületére történő újrabehozatal lehetősége; azon rendeltetési helyek, amelyek esetében a kivitel az Unióból való kivitelnek minősül, valamint egyes rendeltetési helyeknek az export-visszatérítésre jogosultságot biztosító uniós vámterületek közé történő felvétele.
- (166) Annak biztosítása érdekében, hogy a Szerződések I. mellékletében felsorolt termékek és az ezek feldolgozásával előállított termékek exportőrei az export-visszatérítés tekintetében egyenlő elbánásban részesüljenek, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyes szabályoknak a feldolgozott áruk formájában kivitelre kerülő termékekre való alkalmazása tekintetében.
- (167) Annak biztosítása érdekében, hogy az export-visszatérítés által érintett termékeket valóban kivigyék az Unió vámterületéről és azok ne kerülhessenek vissza az említett területre, továbbá annak érdekében, hogy a lehető legkisebb mértékűre csökkenjenek azok az adminisztratív terhek, amelyek a visszatérítés által érintett termékeknek a differenciált visszatérítésre jogosultságot biztosító rendeltetési hely szerinti országba történő megérkezésére vonatkozó bizonyítékok kiállításával és benyújtásával összefüggésben a gazdasági szereplőkre hárulnak, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakra vonatkozó szabályokról: az a határidő, amelyen belül meg kell történnie az Unió vámterületéről való kiléptetésnek, beleértve az átmeneti újrabéltetés idejét is; azok a feldolgozási műveletek, amelyek az említett időszakban végrehajthatók az export-visszatérítéssel támogatott termékeken; bizonyíték arra nézve, hogy az érintett termékek megérkeztek a differenciált visszatérítésre jogosultságot biztosító rendeltetési helyre; azok a visszatérítési küszöbértékek és feltételek, amelyek mellett az exportőrök mentesíthetők az említett igazolási kötelezettség alól; amennyiben differenciált visszatérítésnek van helye, a rendeltetési helyre való megérkezés független harmadik felek által történő igazolásának jóváhagyására vonatkozó feltételek.
- (168) Annak érdekében, hogy az exportőröket az állatjóléti feltételek betartására ösztönözze, és lehetővé tegye az illetékes hatóságok számára az export-visszatérítésekkel kapcsolatos kiadások helyességének ellenőrzését azokban az esetekben, amikor a visszatérítés nyújtásának feltétele az állatjóléti követelmények teljesítése, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy jogi aktusokat fogadjon el az uniós vámterületen kívül alkalmazandó állatjóléti követelmények tekintetében, beleértve független harmadik felek bevonását is.

- (169) A különböző ágazatok sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében: a gazdasági szereplőkre és az export-visszatérítéssel támogatható termékekre vonatkozó egyedi követelmények és feltételek, valamint az export-visszatérítés kiszámítása céljából alkalmazandó egyúthatók meghatározása, figyelembe véve a gabonafélékből nyert szeszes italok bizonyos fajtáinak érési folyamatát.
- (170) A virághagymák tekintetében az export-minimálárak már nem bizonyulnak hasznosnak, így azokat el kell törölni.
- (171) Az EUMSZ 42. cikkének megfelelően az EUMSZ versenyszabályokra vonatkozó rendelkezései a mezőgazdasági termékek előállítására és kereskedelmére kizárólag az uniós jog által az EUMSZ 43. cikke (2) bekezdésének keretében, és az ott megállapított eljárásnak megfelelően meghatározott mértékig alkalmazandók.
- (172) Tekintettel a mezőgazdasági ágazat sajátosságaira, valamint annak a teljes élelmiszer-ellátási lánc megfelelő működésétől való függésére, beleértve a valamennyi érintett ágazatra vonatkozó versenyszabályoknak az egész élelmiszerláncban – amely akár nagyon koncentrált is lehet – történő hatékony alkalmazását, különös figyelmet kell fordítani az EUMSZ 42. cikkében meghatározott versenyszabályok alkalmazására vonatkozó szabályra. A Bizottságnak ezért szorosan együtt kell működnie a tagállamok illetékes hatóságaival. Ezen túlmenően, a Bizottság által elfogadott iránymutatások adott esetben megfelelő eszközök arra, hogy iránymutatást nyújtsanak a vállalkozások és más érdekelt felek számára.
- (173) Rendelkezni kell arról, hogy az EUMSZ 101. cikkében említett megállapodásokra, döntésekre és magatartásokra, valamint az erőfölénnyel való visszaélésre vonatkozó versenyszabályokat a mezőgazdasági termékek előállítására és kereskedelmére is alkalmazni kell feltéve azok alkalmazása ne akadályozza a KAP célkitűzéseinek megvalósulását.
- (174) Különös figyelmet kell fordítani azon gazdálkodói vagy termelői szervezetekre, illetve ezek társulásaira, amelyek célja mezőgazdasági termékek közös előállítása vagy forgalmazása, vagy a közös létesítmény-használat, feltéve, hogy az ilyen együttes fellépés nem zárja ki a versenyt, vagy nem veszélyezteti az EUMSZ 39. cikkében foglalt célkitűzések elérését.
- (175) A bizonyos termékek – mint például az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott sajt vagy sonka, vagy a bor, amelyre külön szabályok vonatkoznak – kínálatára vonatkozó szabályait nem érintve, a szakmaközi szervezetek egyes tevékenységei tekintetében speciális megközelítést kell alkalmazni, feltéve, hogy az ilyen tevékenységek nem vezetnek a piacok felosztásához, nem befolyásolják a közös piacszervezés megfelelő működését, nem torzítják, illetve nem szüntetik meg a versenyt, nem vonják maguk után az árak vagy kvóták rögzítését, és nem vezetnek megkülönböztetéshez.
- (176) A nemzeti támogatások nyújtása veszélyeztetné a belső piac megfelelő működését. Ezért a mezőgazdasági termékekre általános szabályként az EUMSZ állami támogatásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. Ennek ellenére bizonyos esetekben engedélyezni kell kivétel alkalmazását. Ha ilyen kivételek alkalmazandók, a Bizottságnak képesnek kell lennie a meglévő, az új vagy a javasolt nemzeti támogatások jegyzékének összeállítására, hogy megfelelő észrevételeket tudjon tenni a tagállamok felé és alkalmas intézkedéseket tudjon javasolni számukra.
- (177) A kivágási támogatásra és a borágazati támogatási programok bizonyos intézkedéseire vonatkozó előírásoknak önmagukban nem szabad kizárniuk az ugyanezen célú nemzeti támogatások odaítélését.
- (178) A rénszarvas tenyésztésének és a rénszarvasból készült termékek előállításának és forgalmazásának sajátos gazdasági helyzete miatt Finnország és Svédország e tekintetben a továbbiakban is nyújthat nemzeti kifizetéseket.
- (179) Finnországban a cukorrépa-termesztés sajátos földrajzi és éghajlati körülmények között történik, ami a cukorreform általános hatásain túlmenően is hátrányosan befolyásolja az ágazatot. Az említett tagállam számára ezért állandó jelleggel engedélyezni kell, hogy nemzeti támogatást nyújtson cukorrépa-termelői részére.
- (180) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy nemzeti kifizetést folyósítsanak az e rendelet szerint meghatározott méhészeti intézkedések társfinanszírozása, illetve a strukturális vagy természeti feltételekből eredően hátrányos helyzetű méhészetek védelme érdekében vagy gazdaságfejlesztési programok keretében, kivéve a termelésre vagy kereskedelemre irányuló nemzeti kifizetést.
- (181) A gyermekek élelmiszerhez való hozzáféréseinek javítását célzó programokban részt vevő tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az uniós támogatást kiegészítve nemzeti támogatást is nyújtsanak az adott termékekkel való ellátást és egyes kapcsolódó költségeket illetően.

- (182) Az igazolt válsághelyzetek kezelése érdekében – akár az átmeneti időszak megszűnését követően is – a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy nemzeti krízislejárati támogatást nyújtsanak a tagállam saját nemzeti támogatási programjához tartozó megfelelő éves költségvetési értékének 15 %-os átfogó költségvetési korlátján belül. Minden ilyen nemzeti támogatásról értesíteni kell a Bizottságot, és a támogatást annak odaítélését megelőzően jóvá kell hagyni.
- (183) A tagállamok számára engedélyezni kell, hogy – amint ezt jelenleg a 73/2009/EK rendelet 120. cikke lehetővé teszi – a héjas gyümölcsűek esetében továbbra is nemzeti kifizetést folyósítsanak, ezzel is csökkentve a héjas gyümölcsűekre vonatkozó korábbi uniós támogatás termeléstől elválasztott támogatással való felváltásának hatásait. Tekintettel arra, hogy a szóban forgó rendelet hatályon kívül fogják helyezni, az egyértelműség érdekében a szóban forgó nemzeti kifizetéseket szerepeltetni kell ebben a rendeletben.
- (184) A piac megzavarásának kockázatával szembeni hatékony és eredményes fellépés érdekében különleges intervenciók intézkedésekről kell rendelkezni. Meg kell határozni ezen intézkedések alkalmazási körét.
- (185) Annak érdekében, hogy hatékonyan és eredményesen lehessen fellépni azokban az esetekben, amikor a belső vagy a külső piacokon bekövetkező jelentős áremelkedés vagy -csökkenés a piac megzavarásának kockázatával fenyeget, illetve amikor egyéb, a piacot jelentősen megzavaró vagy ennek veszélyét előrevetítő események és körülmények merülnek fel, és a helyzet vagy annak a piacra gyakorolt hatása valószínűsíthetően továbbra is fenn fog állni vagy romlani fog, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a piaci helyzet kezeléséhez szükséges intézkedések tekintetében – tiszteletben tartva a nemzetközi megállapodásokból származó kötelezettségvállalásokat, és feltéve, hogy az e rendelet értelmében rendelkezésre álló összes többi intézkedés elégtelennek bizonyul –, beleértve – szükség esetén – az e rendeletben előírt egyéb intézkedések hatályának, időtartamának vagy más aspektusainak kiterjesztését vagy módosítását célzó, vagy export-visszavertésre vonatkozó, valamint a behozatali vámok részleges vagy teljes körű felfüggesztésére irányuló intézkedéseket, adott esetben bizonyos mennyiségek vagy időszakok tekintetében.
- (186) A szabad mozgásnak az állatbetegségek terjedése elleni küzdelmet célzó intézkedések alkalmazásából eredő korlátozásai nehézségeket okozhatnak egy vagy több tagállam piacán. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az olyan súlyos piaci zavarok, mint a fogyasztás vagy az árak jelentős csökkenése, egyes esetekben a közegészségügyi, illetve növény- vagy állat-egészségügyi kockázatok miatti fogyasztói bizalomvesztésre vezethetők vissza. A tapasztalatok fényében a fogyasztói bizalomvesztéshez kapcsolódó intézkedéseket a növényi termékekre is ki kell terjeszteni.
- (187) A marha- és borjúhúsról, a tejre és tejtermékekre, a sertés-, juh- és kecskehúsról, a tojásra és a baromfihúsról vonatkozó rendkívüli piactámogatási intézkedéseknek közvetlenül a betegségek terjedése elleni küzdelem érdekében elfogadott egészségvédelmi és állat-egészségügyi intézkedésekhez kell kapcsolódniuk. Az ilyen intézkedéseket a tagállamok kérésére kell meghozni, az érintett piacok súlyos zavarainak elkerülése érdekében.
- (188) A rendkívüli körülményekre való hatékony válasz érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el azon termékek – e rendeletben meghatározott – jegyzékének kiterjesztése tekintetében, amelyeket illetően rendkívüli támogatási intézkedéseket lehet elfogadni.
- (189) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a szükség-helyzetben felmerülő egyedi problémák megoldásához elfogadjon a szükséges intézkedéseket.
- (190) A tejágazatban különösen fontos lehet a piac megzavarásának kockázatával szembeni hatékony és eredményes fellépés. Hasonlóképpen, szükség-helyzetben egyedi problémák merülhetnek fel. Hangsúlyozni kell ezért, hogy piaci zavarok – a piaci egyensúlyhiányt is beleértve – esetén a fent említett intézkedések Bizottság általi elfogadása, vagy a szükség-helyzetben felmerülő egyedi problémák megoldásához szükséges intézkedések elfogadása érintheti a tejágazatot.
- (191) A piacon jelentkező súlyos egyensúlyhiányok megoldása érdekében rendkívüli intézkedésként megfelelőnek bizonyulhat a magánszektorbeli gazdasági szereplők kollektív fellépésére vonatkozó egyedi kategóriák bevezetése az érintett ágazatok stabilizálása céljából, feltéve, hogy a pontos biztosítékok, korlátok és feltételek is megállapításra kerülnek. Amennyiben e fellépések az EUMSZ 101. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozhatnak, a Bizottság számára lehetővé kell tenni korlátozott időtartamú eltérések biztosítását. A fellépéseknek azonban ki kell egészíteniük az állami intervenció és a magántörlesztés, illetve az e rendelet által lehetővé tett rendkívüli intézkedések keretében megvalósuló uniós fellépést, és azok nem akadályozhatják a belső piac működését.
- (192) Lehetővé kell tenni annak előírását, hogy a vállalkozások, a tagállamok vagy a harmadik országok tájékoztatást nyújtsanak e rendelet alkalmazása, a mezőgazdasági termékek piacának nyomon követése, elemzése és kezelése, a piac átláthatóságának biztosítása, a KAP keretébe tartozó intézkedések megfelelő működésének biztosítása, ellenőrzése, monitoringja, értékelése és pénzügyi ellenőrzése, valamint a nemzetközi megállapodásokban lefektetett követelményeknek való megfelelés, és ezen belül a megállapodásokban foglalt értesítési kötelezettség teljesítése céljából. Az e célra szolgáló eljárások összehangolása, ésszerűsítése és egyszerűsítése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni a tájékoztatással kapcsolatosan a szükséges intézkedések elfogadására. Ennek során a Bizottságnak figyelembe kell vennie, hogy milyen adatokra van szükség, és milyen szinergiák vannak a különböző lehetséges adatforrások között.

- (193) Az információs rendszerek integritásának, valamint a továbbított dokumentumok és kapcsolódó adatok hitelességének és olvashatóságának biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében: azon információk jellege és típusa, amelyekről értesítést kell küldeni; a feldolgozandó adatok kategóriái és a maximális adatmegőrzési időtartamok; a feldolgozás célja, különösen amennyiben ezen adatokat közzéteszik, illetve harmadik országoknak átadják; az elérhetővé tett információkhoz vagy információs rendszerekhez való hozzáférési jogosultságok; valamint az információk közzétételének feltételei.
- (194) A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában alkalmazni kell az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló uniós jogot, és különösen a 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽¹⁾, valamint a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁽²⁾.
- (195) Az európai adatvédelmi biztos a vele folytatott konzultációt követően 2011. december 14-én nyilvánított véleményt⁽³⁾.
- (196) A mezőgazdasági ágazatban bekövetkező válságokra képzett tartalékból az 1306/2013/EU rendelet 2013. december 17. 24. cikkében, valamint a költségvetési fegyelemről, a költségvetési kérdésekben való együttműködésről és a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között létrejött intézményközi megállapodás⁽⁴⁾ 22. pontjában szereplő feltételeknek és eljárásoknak megfelelően lehet pénzeszközöket átutalni, és egyértelművé kell tenni, hogy e rendelet jelenti az alkalmazandó alap-jogiaktust.
- (197) Az 1234/2007/EK rendeletben foglalt rendelkezésekről az e rendelet rendelkezéseire való zökkenőmentes átállás biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos jogi aktusokat fogadjon el a szükséges intézkedések, és különösen a vállalkozások megszerzett jogainak és jogos elvárásainak védelméhez szükséges intézkedések meghozatala tekintetében.
- (198) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok e rendelet szerinti elfogadása során a sürgősségi eljárás alkalmazását olyan kivételes esetekre kell fenntartani, amikor ez a piac megzavarásának kockázatával szembeni hatékony és eredményes fellépés érdekében rendkívül sürgős megfontolások miatt szükségesnek bizonyul, vagy amikor piaci zavarok jelennek meg. A sürgősségi eljárás alkalmazását indokolni kell, és meg kell határozni azokat az eseteket, amelyekben a sürgősségi eljárást kell alkalmazni.
- (199) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni. E hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽⁵⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (200) Az e rendelet végrehajtására szolgáló jogi aktusokat vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni, mivel e jogi aktusok a KAP-ot érintik, a 182/2011/EU rendelet 2. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában foglaltak szerint. Az e rendelethez kapcsolódó, a versenyjogot érintő végrehajtási jogi aktusok elfogadása esetében azonban a tanácsadó bizottsági eljárást kell alkalmazni, mivel a versenyjog területén a végrehajtási jogi aktusokat általában a tanácsadó bizottsági eljárás alkalmazásával kell elfogadni.
- (201) A Bizottságnak azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia az uniós védőintézkedések elfogadásával, módosításával vagy visszavonásával, illetve az aktív vagy passzív feldolgozási eljárások alkalmazásának felfüggesztésével kapcsolatban, amennyiben ez a piaci helyzetbe való azonnali reagálás érdekében, illetve szükséghelyzetben előálló, olyan konkrét problémák megoldásával kapcsolatban szükséges, amelyek azonnali kezelést igényelnek, amennyiben – megfelelően indokolt esetekben - rendkívül sürgős megfontolások úgy kívánják.
- (202) Egyes, e rendelet szerinti olyan intézkedések tekintetében, amelyek gyors fellépést igényelnek, vagy amelyek pusztán általános rendelkezések egyedi helyzetekre történő, mérlegelés nélküli alkalmazásából állnak, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a 182/2011/EU rendelet alkalmazása nélkül fogadhasson el végrehajtási jogi aktusokat.
- (203) A Bizottságot továbbá fel kell hatalmazni olyan adminisztratív vagy irányítási feladatok elvégzésére, amelyek nem foglalják magukban felhatalmazáson alapuló jogi aktusok vagy végrehajtási jogi aktusok elfogadását.
- (204) E rendeletnek meg kell határoznia bizonyos, Horvátországra vonatkozó különleges szabályokat Horvátország csatlakozási okmányának megfelelően⁽⁶⁾.
- (205) Az 1234/2007/EK rendelet alapján az egyes ágazatokban számos intézkedés e rendelet hatálybalépését követően ésszerű időn belül hatályát veszti. Az 1234/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezését követően a vonatkozó rendelkezések az érintett programok végéig továbbra is alkalmazandók.
- (206) Az 1972/1973-as tenyészévben a selyemhernyókra nyújtott támogatásról szóló 922/72/EGK tanácsi rendelet⁽⁷⁾ már nem aktuális; a közös vámtarifa szerinti nomenklátúra kiigazítására vonatkozó eljárásról szóló 234/79/EGK

(1) Az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK irányelve (1995. október 24.) a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.).

(2) Az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2011.1.12., 1. o.).

(3) HL C 35., 2012.2.9., 1. o.

(4) HL C 373., 20.12.2013., 1. o.

(5) Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

(6) HL L 112., 2012.4.24., 21. o.

(7) A Tanács 922/72/EGK rendelete (1972. május 2.) az 1972/73-as tenyészévben a selyemhernyókra nyújtott támogatás általános szabályainak megállapításáról (HL L 106., 1972.5.5., 1. o.).

rendeletet e rendelet felülírja; az 1995. évi betakarítás során a komlótermelőknek nyújtott támogatásról szóló 1601/96/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ átmeneti intézkedés, amely jellegéből adódóan ma már nem aktuális. Az egyes importált borok kínálatának és értékesítésének engedélyezéséről szóló 1037/2001/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ ma már nem aktuális, mivel azt felülírták az Európai Közösség és az Amerikai Egyesült Államok között a borkereskedelemről szóló, a 2006/232/EK tanácsi határozattal⁽³⁾ elfogadott megállapodás rendelkezései. Az egyértelműség és a jogbiztonság érdekében az említett rendeleteket hatályon kívül kell helyezni.

(207) A tej- és tejtermékágazatban a közelmúltban hatályba léptek bizonyos szabályok, amelyeket a tejpiacon jelenleg uralkodó gazdasági körülmények és az ellátási lánc szerkezete továbbra is indokol; ezek a szabályok különösen a következőket érintik: szerződéses kapcsolatok és tárgyalások, az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott sajtok kínálatának szabályozása, az első felvásárlók nyilatkozatai, termelői szervezetek, termelői szervezetek társulásai és szakmaközi szervezetek. Ezért e szabályokat célszerű kellően hosszú ideig alkalmazni a szóban forgó ágazatban (a tejkvóták eltörlése előtt és után egyaránt), hogy hatásukat teljes mértékben kifejthessék. A szabályoknak mindazonáltal átmenetinek kell lenniük, és felülvizsgálat tárgyát kell képezniük. A Bizottságnak a tejpiaci fejleményekről jelentéseket kell elfogadnia, amelyek tárgya különösen a termelőket közös termelési megállapodások megkötésére ösztönző lehetséges intézkedések, és amelyek közül az elsőt 2014. június 30-ig, a másodikat 2018. december 31-ig kell előterjeszteni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. RÉSZ

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Hatály

(1) Ez a rendelet létrehozza a mezőgazdasági termékek piacának közös szervezését, azaz halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló uniós jogalkotási aktusokban meghatározott halászati és akvakultúra-termékek kivételével a Szerződések I. mellékletében felsorolt valamennyi termék, a piacának közös szervezését.

⁽¹⁾ A Tanács 1601/96/EK rendelete (1996. július 30.) az 1995. évi betakarítás során a komlótermelőknek nyújtott támogatás meghatározásáról (HL L 206., 1996.8.16., 46. o.).

⁽²⁾ A Tanács 1037/2001/EK rendelete (2001. május 22.) az 1493/1999/EK rendeletben nem szereplő borászati kezeléseken esetlegesen átesett egyes importált borok közvetlen emberi fogyasztásra történő kínálatának és értékesítésének engedélyezéséről (HL L 145., 2001.5.31., 12. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2006/232/EK határozata (2005. december 20.) az Európai Közösség és az Amerikai Egyesült Államok között a borkereskedelemről szóló megállapodás megkötéséről (HL L 87., 2006.3.24., 1. o.).

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott mezőgazdasági termékeket az I. melléklet megfelelő részeiben felsorolt alábbi ágazatok szerint kell csoportosítani:

- a) gabonafélék, I. rész;
- b) rizs, II. rész;
- c) cukor, III. rész;
- d) szárított takarmány, IV. rész;
- e) vetőmagok, V. rész;
- f) komló, VI. rész;
- g) olívaolaj és étkezési olajbogyó, VII. rész;
- h) len és kender, VIII. rész;
- i) gyümölcs- és zöldségfélék, IX. rész;
- j) feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékek, X. rész;
- k) banán, XI. rész;
- l) bor, XII. rész;
- m) élő fák és egyéb növények, gumók, gyökerek és hasonlóak, vágott virágok és díszítőlombozat, XIII. rész;
- n) dohány, XIV. rész;
- o) marha- és borjúhús, XV. rész;
- p) tej és tejtermékek, XVI. rész;
- q) sertéshús, XVII. rész;
- r) juh- és kecskehús, XVIII. rész;
- s) tojás, XIX. rész;
- t) baromfi, XX. rész;
- u) mezőgazdasági eredetű etil-alkohol, XXI. rész;
- v) méhészeti termékek, XXII. rész;
- w) selyemhernyó, XXIII. rész;
- x) egyéb termékek, XXIV. rész.

2. cikk

A közös agrárpolitikára (KAP) vonatkozó általános rendelkezések

Az e rendeletben meghatározott intézkedésekkel kapcsolatban az 1306/2013/EU rendelet, valamint az annak értelmében elfogadott rendelkezések alkalmazandók.

3. cikk

Fogalm meghatározások

(1) E rendelet alkalmazásában a II. mellékletben meghatározott, bizonyos ágazatokra vonatkozó fogalm meghatározások alkalmazandók.

(2) A II. melléklet II. részének B. szakaszában szereplő fogalm meghatározások csak a 2016/2017-es gazdasági év végéig alkalmazandók a cukor esetében.

(3) Amennyiben e rendelet másképp nem rendelkezik, e rendelet alkalmazásában az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben, az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ és az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽²⁾ szereplő fogalm meghatározások alkalmazandók.

(4) A rizsgazat sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a fogalm meghatározásoknak a piaci fejlemények fényében történő naprakésszé tételéhez szükséges mértékben a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a II. melléklet I. részében szereplő, a rizsgazatra vonatkozó fogalm meghatározások módosítása céljából.

(5) E rendelet alkalmazásában:

- a) „kevésbé fejlett régiók” az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ 90. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában ekként meghatározott régiók.
- b) „természeti katasztrófákhoz hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek” azok az időjárási körülmények – így például fagy, jégeső, jég, eső vagy aszály –, amelyek a megelőző három évben vagy a megelőző ötéves időszaknak a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlagában az adott mezőgazdasági termelő szokásos éves termelésének több mint 30 %-át elpusztítják.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1307/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (A Hivatalos lap 608. oldalán található).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról (A Hivatalos lap 487. oldalán található).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a Közös Stratégiai Kerethez tartozó Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (A Hivatalos lap 85. oldalán található).

4. cikk

A mezőgazdasági termékekre alkalmazott, közös vámtarifa szerinti nomenklatúra kiigazítása

Amennyiben a Kombinált Nomenklatúra módosításainak figyelembevételéhez szükséges, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy az e rendeletben szereplő árumegnevezéseket és hivatkozásokat a Kombinált Nomenklatúra szerinti vámtarifaszámokhoz és alszámokhoz igazítsa.

5. cikk

A rizs átváltási arányai

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az alábbiak vonatkozásában:

- a) a rizs átváltási arányainak a feldolgozás különböző szakaszaira, valamint a feldolgozási költségeknek és a melléktermékek értékének a rögzítése;
- b) a rizs átváltási arányainak alkalmazása tekintetében szükséges intézkedések elfogadása.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

6. cikk

Gazdasági évek

A gazdasági évek a következők:

- a) egy adott év január 1-jétől december 31-ig a gyümölcs- és zöldség-, a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-, valamint a banánágazat esetében;
- b) április 1-jétől a következő év március 31-ig a szárított-takarmány-ágazat és a selyemhernyó-ágazat esetében;
- c) július 1-jétől a következő év június 30-ig az alábbi ágazatok esetében:
- i. gabonaágazat;
  - ii. vetőmagágazat;
  - iii. az olívaolaj és az étkezési olajbogyó ágazata;
  - iv. len- és kenderágazat;
  - v. tej- és tejtermékágazat;
- d) augusztus 1-jétől a következő év július 31-ig a borágazat esetében;
- e) szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-ig a rizs-ágazat esetében;
- f) október 1-jétől a következő év szeptember 30-ig a cukor-ágazat esetében.

7. cikk

Referencia-küszöbértékek

- (1) A referencia-küszöbértékek a következők:
- a) a gabonaágazat tekintetében 101,31 EUR/tonna, ami a raktárba szállított áruk nagykereskedelmi, kirakodás előtti állapotára vonatkozik;
- b) a hántolatlan rizs tekintetében a III. melléklet A. pontjában meghatározott szabványos minőség esetében 150 EUR/tonna, ami a raktárba szállított áruk nagykereskedelmi, kirakodás előtti állapotára vonatkozik;
- c) a III. melléklet B. pontjában meghatározott szabványos minőségű, csomagolatlan cukor tekintetében a gyártelepi referencia-küszöbérték:
- i. a fehércukor esetében: 404,4 EUR/tonna;
- ii. a nyerscukor esetében: 335,2 EUR/tonna;
- d) a marha- és borjúhúságazat tekintetében 2 224 EUR/tonna a hímivarú szarvasmarhafélék esetében a IV. melléklet A. pontjában említett, a legalább nyolc hónapos szarvasmarhafélék hasított testére vonatkozó uniós osztályozási rendszer szerinti „R3” húsossági/faggyúborítottsági osztályozású hasított testre;
- e) a tej- és tejtermékágazat tekintetében:
- i. 246,39 EUR/100 kg a vaj esetében;
- ii. 169,80 EUR/100 kg a sovány tejpör esetében;
- f) a sertéshús tekintetében 1 509,39 EUR/tonna a súly és a színhústartalom alapján meghatározott szabványos minőségű hasított testre, a sertések hasított testére vonatkozó, a IV. melléklet B. pontjában említett uniós osztályozási rendszerrel összhangban, az alábbiak szerint:
- i. legalább 60 kg, de 120 kg-ot el nem érő tömegű hasított testek: „E” osztály;
- ii. legalább 120 kg, de legfeljebb 180 kg tömegű hasított testek: „R” osztály;
- g) az olívaolaj-ágazat tekintetében:
- i. 1 779 EUR/tonna az extra szűz olívaolaj esetében;
- ii. 1 710 EUR/tonna a szűz olívaolaj esetében;
- iii. 1 524 EUR/tonna a két fokos szabadzsírsav-tartalommal rendelkező lampante olívaolaj esetében, ez az összeg tonnánként 36,70 euróval csökken a zsírsavtartalom minden további foka után.

(2) A Bizottság – objektív kritériumok, nevezetesen a termelést érintő fejlemények, a termelési költségek (különösen az inputköltségek), valamint a piaci tendenciák figyelembevételével – rendszeresen felülvizsgálja az (1) bekezdésben meghatározott referencia-küszöbértékeket. A referencia-küszöbértékeket szükség esetén – a termelési és a piaci fejlemények tükrében – a rendes jogalkotási eljárással összhangban aktualizálni kell.

II. RÉSZ

BELSŐ PIAC

I. CÍM

PIACI INTERVENCIÓ

I. FEJEZET

Állami intervenció és magántárolási támogatás

1. Szakasz

Az állami intervencióra és a magántárolási támogatásra vonatkozó általános rendelkezések

8. cikk

Hatály

Ez a fejezet megállapítja a piaci intervencióval kapcsolatos szabályokat az alábbiak tekintetében:

- a) állami intervenció, amelynek keretében a tagállamok illetékes hatóságai a termékeket felvásárolják és kitérolásukig tárolják; valamint
- b) a termékek magántárolásához nyújtott támogatás.

9. cikk

A támogatásra jogosult termékek eredete

Csak az Unióból származó termékek jogosultak az állami intervenció keretében történő felvásárlásra vagy a magántároláshoz nyújtott támogatásra. Előírás továbbá, hogy a növényekből előállított termékek, illetve a tejből előállított termékek csak abban az esetben jogosultak a fent említett felvásárlásra vagy támogatásra, ha azokat az Unióból származó növényből, illetve az Unióban termelt tejből állították elő.

10. cikk

A hasított testekre vonatkozó uniós osztályozási rendszerek

A hasított testekre vonatkozó uniós osztályozási rendszereket a IV. melléklet A, illetve B. pontjának megfelelően kell alkalmazni a marha- és borjúhúságazatban a legalább nyolc hónapos szarvasmarhafélék hasított teste tekintetében, a sertéshúságazatban pedig a nem tenyészállatként tartott sertések hasított teste tekintetében.

A juh- és kecskehús-ágazatban a tagállamok a juhok hasított teste vonatkozásában a IV. melléklet C. pontjában meghatározott szabályoknak megfelelően alkalmazhatják az uniós osztályozási rendszert.

2. Szakasz

Állami intervenció

11. cikk

Az állami intervencióra jogosult termékek

Az ebben a szakaszban meghatározott feltételekkel, valamint a Bizottság által a 19. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban és a 20. cikk értelmében elfogadott végrehajtási jogi aktusokban meghatározható további követelményekkel és feltételekkel összhangban állami intervenció a következő termékek tekintetében alkalmazandó:

- a) közönséges búza, durumbúza, árpa és kukorica;
- b) hántolatlan rizs;
- c) a 0201 10 00 és a 0201 20 20 – 0201 20 50 KN-kód alá tartozó, marha- és borjúhús-ágazati friss vagy hűtött hús;
- d) jóváhagyott uniós vállalkozás által előállított vaj, amelynek minimális vajzsírtartalma 82 tömegszázalék, maximális víztartalma pedig 16 tömegszázalék, és amely közvetlenül és kizárólag olyan pasztörözött tejszínből készült, amelyet közvetlenül és kizárólag tehéntejből nyertek;
- e) jóváhagyott uniós vállalkozás által tehéntejből porlasztásos eljárással előállított kiváló minőségű sovány tejpor, amelynek minimális fehérjetartalma a zsírtmentes szárazanyag 34,0 tömegszázaléka.

12. cikk

Állami intervenciók időszakok

Állami intervencióra az alábbiak szerint van lehetőség:

- a) a közönséges búza, a durumbúza, az árpa és a kukorica tekintetében november 1-jétől május 31-ig;
- b) a hántolatlan rizs tekintetében április 1-jétől július 31-ig;
- c) a marha- és borjúhús tekintetében egész évben;
- d) a vaj és a sovány tejpor tekintetében március 1-jétől szeptember 30-ig.

13. cikk

Az állami intervenció megnyitása és lezárása

- (1) A 11. cikkben említett időszakok során az állami intervenciót:
  - a) meg kell nyitni a közönséges búza, a vaj és a sovány tejpor tekintetében;
  - b) a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megnyithatja a durumbúza, az árpa, a kukorica és a hántolatlan rizs (beleértve a hántolatlan rizs meghatározott fajtáit és típusait is) tekintetében, ha azt a piaci helyzet szükségessé teszi. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni;

c) a Bizottság a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésben említett eljárás alkalmazása nélkül elfogadott, egyéb végrehajtási jogi aktusok útján megnyithatja a marha- és borjúhúságazat tekintetében, ha a 20. cikk első bekezdésének c) pontja alapján meghatározott reprezentatív időszakban egy tagállamban vagy egy tagállam valamely régiójában a IV. melléklet A. pontjában említett, a szarvasmarhafélék hasított testére vonatkozó uniós osztályozási rendszer alapján jegyzett piaci átlagár nem éri el a 7. cikk (1) bekezdésének d) pontjában megállapított referencia-küszöbérték 85 %-át.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az állami intervenciónak a marha- és borjúhúságazat tekintetében való lezárására vonatkozóan, amennyiben a 20. cikk első bekezdésének c) pontja alapján meghatározott reprezentatív időszakban az e cikk (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott feltételek már nem teljesülnek. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell elfogadni.

14. cikk

Felvásárlás rögzített áron vagy pályázati eljárás útján

A 13. cikk (1) bekezdése alapján megnyitott állami intervenció esetében a 11. cikkben említett termékek felvásárlási árának megállapításáról szóló intézkedéseket, továbbá adott esetben – rögzített áron való felvásárlás esetén – a mennyiségi korlátozásokra vonatkozó intézkedéseket a Tanács hozza meg az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

15. cikk

Állami intervenció ár

- (1) Az állami intervenció ár:
  - a) az az ár, amelyen a termékek állami intervenció keretében felvásárlásra kerülnek, amennyiben az intervenció rögzített áron történik; vagy
  - b) az a legmagasabb ár, amelyen az állami intervencióra jogosult termékek felvásárlásra kerülnek, amennyiben az intervenció pályázati eljárás útján történik.
- (2) Az állami intervenció ár szintjének meghatározására vonatkozó intézkedéseket, beleértve az árnöveléseket, illetve árcsökkentéseket is, a Tanács hozza meg az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

16. cikk

Az állami intervenció keretében felvásárolt termékek elhelyezésére vonatkozó általános elvek

- (1) Az állami intervenció keretében felvásárolt termékek elhelyezésének a következőképpen kell történnie:
  - a) a piac bármiféle zavarának elkerülésével;

b) a vásárlók részére az árukhoz való egyenlő hozzáférés és azonos bánásmód biztosításával; valamint

c) az EUMSZ értelmében kötött nemzetközi megállapodásokból eredő kötelezettségekkel összhangban.

(2) Az állami intervenció keretében felvásárolt termékek elhelyezése történhet úgy, hogy a termékeket a vonatkozó uniós jogi aktusokban meghatározott, az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerosztásra irányuló program rendelkezésére bocsátják. Ebben az esetben a szóban forgó termékek könyv szerinti értéke az e rendelet 14. cikkének (2) bekezdésében említett megfelelő rögzített állami intervenció ár.

(3) A Bizottság minden évben nyilvánosságra hozza, hogy az előző év folyamán milyen feltételek mellett értékesítették az állami intervenció keretében felvásárolt termékeket.

3. Szakasz

Magántárolási támogatás

17. cikk

Támogatható termékek

Az ebben a szakaszban meghatározott feltételekkel, továbbá a Bizottság által a 18. cikk (1) bekezdése, vagy a 19. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok, valamint a 18. cikk (2) bekezdése vagy a 20. cikk értelmében elfogadott végrehajtási jogi aktusok útján meghatározandó további követelményekkel és feltételekkel összhangban magántárolási támogatás a következő termékek tekintetében nyújtható:

- a) fehér cukor;
- b) olívaolaj;
- c) lenrost;
- d) legalább nyolc hónapos szarvasmarhafélék friss vagy hűtött húsa;
- e) közvetlenül és kizárólag tehéntejből nyert tejszínből előállított vaj;
- f) sajt;
- g) tehéntejből előállított sovány tejpor;
- h) sertéshús;
- i) juh- és kecskehús.

Az első bekezdés f) pontja csak az 1151/2012/EU rendelet szerinti, oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott olyan sajtra vonatkozik, amelyet a szóban forgó rendelet 7. cikkében említett termékfelírásban megállapított érlelési időn túl és/vagy egy olyan érlelési időn túl tárolnak, amely hozzájárul a sajt értékének növeléséhez.

18. cikk

A támogatás odaítélésének feltételei

(1) A piac átláthatóságának biztosítása érdekében a Bizottság szükség esetén felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azon feltételek meghatározása céljából, amelyek mellett határozhat a 17. cikkben felsorolt termékek magántárolásának támogatásáról, figyelembe véve a következőket:

- a) az érintett termékekre vonatkozó jegyzett uniós piaci átlagárak, referencia-küszöbértékek és termelési költségek; és/vagy
- b) az ágazaton belüli haszonkulcsokra jelentős negatív hatást gyakorló, különösen súlyos piaci helyzet vagy gazdasági fejlemények nyomán szükséges, időben történő fellépés.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az alábbiakra vonatkozóan:

- a) magántárolási támogatást nyújtása az e cikk (1) bekezdésében említett feltételek figyelembevételével a 17. cikkben felsorolt termékekre.

- b) a magántárolási támogatás odaítélésének korlátozása.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(3) A 17. cikkben említett magántárolási támogatás összegét meghatározó intézkedéseket a Tanács hozza meg az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

4. Szakasz

Az állami intervencióra és a magántárolási támogatásra vonatkozó közös rendelkezések

19. cikk

Felhatalmazás

(1) Annak biztosítása érdekében, hogy az állami intervenció keretében felvásárolt vagy magántárolási támogatásban részesülő termékek alkalmasak legyenek a hosszú távú tárolásra és épek, megfelelőek és kereskedelmi minőségűek legyenek, továbbá az egyes ágazatok sajátosságainak az állami intervenció és a magántárolás gazdaságos működésének szavatolása céljából történő figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló, az említett termékek vonatkozásában az ebben a rendeletben foglalt követelményeken túl további követelményeket és feltételeket meghatározó jogi aktusokat fogadjon el. E követelmények és feltételek célja, hogy a felvásárolt és tárolt termékek tekintetében garantálják az alábbiakat:

- a) a termékek minősége a minőségi paraméterek, a minőségi csoportok, a minőségi osztályok, a kategóriák, a termékjellemzők és a termék kora vonatkozásában;

- b) a termékek támogathatósága a mennyiségek, a csomagolás – ideértve a címkézést is –, a tartósítás, a korábbi tárolási szerződések, a vállalkozások jóváhagyása és a termékek azon állapota vonatkozásában, amelyre az állami intervenció ár és a magántárolási támogatás vonatkozik.
- (2) A gabonafélék és a hántolatlan rizs ágazata sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a közönséges búza, a durumbúza, az árpa, a kukorica és a hántolatlan rizs esetében a felvásárlásra és az eladásra vonatkozó minőségi kritériumok megállapítása céljából.
- (3) A megfelelő tárolókapacitás biztosítása, az állami intervenció rendszer gazdaságosság, elosztás és a gazdasági szereplők általi hozzáférés tekintetében megvalósuló hatékonyságának szavatolása, továbbá a tárolási időszak végén történő elhelyezés céljából állami intervenció keretében felvásárolt termékek minőségének megőrzése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiak meghatározása céljából:
- a) az állami intervenció keretében felvásárolandó termékek tárolására szolgáló létesítményekre vonatkozó követelmények;
- b) a termékeknek az azokért, valamint azok vámok és más, a közös agrárpolitika keretében juttatandó vagy kivetendő összegek tekintetében való kezeléséért felelős tagállamon belüli és kívüli tárolására vonatkozó szabályok.
- (4) Annak biztosítása érdekében, hogy a magántárolási támogatás a kívánt hatást gyakorolja a piacra, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiak meghatározása céljából:
- a) abban az esetben alkalmazandó szabályok és feltételek, ha a tárolt mennyiség kevesebb, mint a szerződéses mennyiség;
- b) az ilyen támogatásból juttatandó előleg fizetésére vonatkozó feltételek;
- c) azon feltételek, amelyek értelmében a magántárolási szerződés hatálya alá tartozó termékek újbóli értékesítéséről vagy elhelyezéséről határozni lehet.
- (5) Az állami intervenció és magántárolási rendszerek megfelelő működésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiak céljából:
- a) a gazdasági szereplők számára az árukhoz való egyenlő hozzáférést és azonos bánásmódot biztosító pályázati eljárások alkalmazásának előírása;
- b) a gazdasági szereplők által teljesítendő további feltételek meghatározása annak érdekében, hogy a rendszer hatékony irányítása és ellenőrzése egyszerűbb legyen a tagállamok és a gazdasági szereplők számára;
- c) azon követelmény előírása, hogy a gazdasági szereplők biztosítékot helyezzenek letétbe kötelezettségeik teljesítésének garانتálására.
- (6) A műszaki fejlődés, valamint a 10. cikkben említett ágazatok igényeinek figyelembevétele, továbbá a különböző termékek kiszerezésének szabványosítása, és ezáltal a piac átláthatóságának, az árak jegyzésének és a piaci intervenció intézkedések alkalmazásának javítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően olyan, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek:
- a) kiigazítják és naprakésszé teszik a hasított testek osztályozására, azonosítására és kiszerezésére vonatkozó, a IV. mellékletben foglalt rendelkezéseket;
- b) további rendelkezéseket határoznak meg a hasított testek osztályozására (többek között megfelelően képzett osztályozókkal), besorolására (többek között automatizált minősítési módszerek alkalmazásával), azonosítására, tömegének mérésére és jelölésére, továbbá az uniós átlagárak kiszámítására és az ezen árak kiszámításához alkalmazott súlyozási együtthatókra vonatkozóan;
- c) eltéréseket határoznak meg a marha- és borjúhús-ágazatban egyes rendelkezésektől, továbbá a tagállamok által azon vágóhidak számára biztosítható egyedi eltéréseket állapítanak meg, amelyekben kevés szarvasmarhát vágnak, valamint egyes termékek kapcsán további rendelkezéseket fogadnak el, például a húsossági és a faggyússági osztályokba sorolás tekintetében, valamint további rendelkezéseket határoznak meg a juhhúságazatban a test súlya, a hús színe és faggyúborítottága, és a kis tömegű bárányok osztályozási kritériumai tekintetében;
- d) engedélyezik a tagállamoknak, hogy ne alkalmazzák a sertések hasított testére vonatkozó osztályozási és engedélyezési rendszert, valamint hogy a súlyon és a becsült színhústartalomon kívül egyéb értékelési kritériumokat is használjanak, vagy amelyek eltéréseket állapítanak meg az említett rendszer alkalmazása alól.

20. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktust fogadhat el az e fejezet egységes alkalmazásához szükséges intézkedések vonatkozásában. Az említett intézkedések különösen a következőkre vonatkozhatnak:

- a) a gazdasági szereplő által fizetendő költségek, amennyiben az állami intervenció keretében beszállított termékek nem felelnek meg a minőségi minimumkövetelményeknek;
- b) az intervenció tárolásra szolgáló létesítmények minimális tárolókapacitásának meghatározása;
- c) az e fejezet alkalmazásához szükséges reprezentatív időszakok, piacok és piaci árak;
- d) az állami intervenció keretében felvásárolandó termékek beszállítása, az ajánlattevő által viselt szállítási költségek, a termékeknek a kifizető ügynökségek általi átvétele és a kifizetés;

- e) a marha- és borjúhúságazat tekintetében a kicsontozással kapcsolatos műveletek;
- f) a termékek csomagolásával, forgalmazásával és címkézésével kapcsolatos gyakorlati szabályok;
- g) e fejezet alkalmazásában a vaját és sovány tejpport előállító vállalkozások jóváhagyásának eljárása;
- h) az egyik tagállamban intervenció keretében felvásárolt és betárolt termékeknek egy másik országban való tárolására szóló engedélyek kiadása;
- i) az állami intervenció keretében felvásárolt termékek értékesítése vagy elhelyezése, különös tekintettel az értékesítési árakra, a kitérítés feltételeire, a kitérített termékek további felhasználására vagy rendeltetésére, beleértve a 16. cikk (2) bekezdésében említett program céljából rendelkezésre bocsátott termékekkel kapcsolatos eljárásokat, és ezen belül a tagállamok közötti átadásokat;
- j) az állami intervenció keretében felvásárolt termékek vonatkozásában rendelkezések a tagállamok azon lehetőségéről, hogy saját felelősségükre értékesítsék a tárolólétesítményekben maradt kis mennyiségeket, valamint az újra nem csomagolható vagy csökkentett minőségű mennyiségeket;
- k) a magántárolás vonatkozásában a tagállami illetékes hatóságok és a kérelmezők közötti szerződés megkötése és annak tartalma;
- l) a termékek magántárolásba helyezése, magántárolása és kitérítése;
- m) a magántárolás időtartama és a szerződésben meghatározott időtartamok lerövidítésére vagy meghosszabbítására vonatkozó rendelkezések;
- n) a rögzített áron való felvásárlás esetén alkalmazandó eljárások, ideértve a biztosítékok letétbe helyezésére vonatkozó eljárásokat, illetve a biztosítékok összegét, valamint a magántároláshoz nyújtott, előre rögzített támogatás odaítélésére vonatkozó eljárásokat;
- o) pályázati eljárások alkalmazása az állami intervenció és a magántárolás kapcsán, különösen a következők tekintetében:
- i. az ajánlatok vagy pályázatok benyújtása, és az a minimális mennyiség, amelyre kérelmet vagy ajánlatot lehet benyújtani;
  - ii. a biztosítékok letétbe helyezésére vonatkozó eljárások, illetve a biztosítékok összege; valamint
  - iii. az ajánlatok kiválasztása annak biztosításával, hogy azok részesülnek előnyben, amelyek az Unió számára a legelőnyösebbek, valamint fenntartva annak lehetőségét, hogy szerződés odaítélésére nem feltétlenül kerül sor;
- p) a marhák, sertések és juhok hasított testére vonatkozó uniós osztályozási rendszer alkalmazása;
- q) a piaci árak megállapítása céljából a hasított testeknek és féltetteknek a IV. melléklet A IV. pontjában szereplőtől eltérő kiszerelese;
- r) a tagállamok által a marhák és juhok hasított testének eltérő kiszerelesére alkalmazandó korrekciós tényezők, amennyiben a referencia-kiszereles nem használatos;
- s) az osztályozott hasított testek jelölésére vonatkozó gyakorlati szabályok, valamint a marhák, sertések és juhok hasított testére vonatkozó súlyozott uniós átlagárnak a Bizottság általi kiszámítására vonatkozó gyakorlati szabályok;
- t) annak engedélyezése a tagállamok számára, hogy a területükön levágott sertések tekintetében a sertések hasított testének kiszerelesét a IV. melléklet B.III. pontjában szereplőtől eltérő módon végezzék el, ha a következő feltételek bármelyike teljesül:
- i. területükön a szokványos kereskedelmi gyakorlat eltér a IV. melléklet B.III. pontjában meghatározott kiszerelesi módoktól;
  - ii. műszaki követelmények indokolják azt;
  - iii. a hasított testek bőrét egységes módon fejtik le;
- u) a Bizottság szakértőiből és a tagállamok által kinevezett szakértőkből álló uniós bizottság által végzett, a hasított testek osztályozásának tagállamok általi alkalmazását ellenőrző helyszíni felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezések a hasított testek pontos és megbízható osztályozásának biztosítása érdekében. E rendelkezéseknek elő kell írniuk, hogy a felülvizsgálattal járó költségeket az Unió viseli.
- E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

21. cikk

Egyéb végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, lehetővé téve a tagállamok számára, hogy a IV. melléklet C.III. pontjától eltérve a következő osztályozási kritériumokat alkalmazzák azon bárányok esetében, amelyek hasított testének súlya 13 kg-nál kisebb:

- a) a hasított test súlya;
- b) a hús színe;
- c) faggyúság.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell elfogadni.

II. FEJEZET

Támogatási programok

1. Szakasz

Az élelmiszerhez való hozzáférés avítását célzó programok

22. cikk

Célcsoport

A mezőgazdasági termékek forgalmazásának és a gyermekek táplálkozási szokásainak javítását célzó támogatási programok azokra a gyermekekre irányulnak, akik rendszeresen járnak a tagállamok illetékes hatóságai által fenntartott vagy elismert valamely bölcsődébe/óvodába, vagy általános vagy középiskolai oktatási intézménybe.

1. Alszakasz

Iskolagyümölcs- és iskolazöltség -program

23. cikk

A gyermekek gyümölcs-, zöltség-, feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöltség-, valamint banántermékekkel való ellátásához nyújtott támogatás

(1) Uniós támogatás nyújtható a következőkhöz:

- a) a 22. cikkben említett oktatási intézményekben tanuló gyermekeknek a gyümölcs- és zöltségágazat, a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöltség-ágazat, valamint a banánágazat termékeivel történő ellátása; valamint
- b) a logisztikához és elosztáshoz, az eszközökhöz, a népszerűsítéshez, a monitoringhoz, az értékeléshez, valamint a kísérő intézkedésekhez kapcsolódó egyes költségek.

(2) A programban részt venni kívánó tagállamoknak nemzeti vagy regionális szinten előzetes stratégiát kell kidolgozniuk a program végrehajtására. A tagállamoknak rendelkezniük kell a program eredményességének biztosításához szükséges kísérő intézkedésekről is, amelyek közé tartozhat az egészséges táplálkozási szokásokkal, a helyi élelmiszerláncokkal és az élelmiszer-pazarlás elleni küzdelemmel kapcsolatos oktatást szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos tájékoztatás.

(3) A tagállamok stratégiáik kidolgozásakor listát állítanak össze az adott program keretében engedélyezhető gyümölcs- és zöltségágazati, feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöltség-ágazati, valamint banánágazati termékekről. A listán nem szerepelhetnek a V. mellékletben felsorolt termékek.

Mindazonáltal, kellően indokolt esetekben, például amikor a tagállam termékek széles skáláját kívánja biztosítani programja keretében, vagy vonzóbbá kívánja tenni programját, a stratégia rendelkezhet úgy, hogy e termékek engedélyezhetők, feltéve, hogy a mellékletben említett anyagoknak csak kis mennyiségét tartalmazza.

A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes egészségügyi hatóságok jóváhagyják a program keretében támogatható termékek listáját.

A tagállamok a termékeket objektív kritériumok alapján választják ki, amely kritériumok között szerepelhetnek többek között egészségügyi és környezeti megfontolások, a szezonális jelleg, a változatosság, a fajta vagy a termények elérhetősége, a lehetőségekhez mérten előnyben részesítve az uniós eredetű termékeket, és különösen a helyi beszerzést, a helyi piacokat, a rövid ellátási láncokat és a környezeti előnyöket.

(4) Az (1) bekezdésben említett uniós támogatást meghatározó intézkedéseket a Tanács hozza meg az EUMSZ43. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

(5) Az (1) bekezdésben említett uniós támogatásban a tagállamok a hat és tíz év közötti életkorú gyermekek arányán alapuló objektív szempontok szerint részesülnek.

A programban részt vevő tagállamoknak a (2) bekezdésben említett stratégiájuk alapján évente kell kérelmezniük az uniós támogatást.

A programban részt vevő tagállamoknak nyújtott uniós támogatás minimumösszegének meghatározására, valamint a támogatás tagállamok számára történő indikatív és végleges elosztására vonatkozó intézkedéseket a Tanács hozza meg az EUMSZ43. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

(6) Az (1) bekezdésben említett uniós támogatás nem használható fel már meglévő, gyümölcsökre és zöltségekre, feldolgozott gyümölcsökre és zöltségekre, valamint banánra kiterjedő nemzeti iskolagyümölcs-programokhoz vagy ilyen termékekre is kiterjedő egyéb iskolai termékosztási programokhoz nyújtott finanszírozás felváltására.

Azonban ha egy tagállamban már működik olyan program, amely e cikk értelmében részesülhetne uniós támogatásban, és az adott tagállamnak szándékában áll a programot többek között annak célcsoportját, időtartamát vagy a keretében engedélyezett termékeket illetően kiterjeszteni vagy hatékonyabbá tenni, e tagállam részesülhet uniós támogatásban, feltéve hogy a teljes nemzeti hozzájárulás és az uniós támogatás arányát illetően érvényesülnek az EUMSZ43. cikkének (3) bekezdése szerint megállapított korlátozások. Ebben az esetben az adott tagállam feltüntetési végrehajtási stratégiájában, hogy programját milyen módon szándékozik kiterjeszteni vagy hatékonyabbá tenni.

(7) A tagállamok az uniós támogatáson felül nemzeti támogatást is nyújthatnak a 217. cikknek megfelelően.

(8) Az uniós iskolagyümölcs- és iskolazöltség-program nem érinti az uniós joggal összeegyeztethető, különálló nemzeti iskolagyümölcs- programokat.

(9) Az Unió ezenkívül – az 1306/2013/EU rendelet 6. cikke alapján – finanszírozhat az iskolagyümölcs- és iskolazöltség-programhoz kapcsolódó tájékoztatói, monitoring- és értékelési intézkedéseket is, beleértve a programmal kapcsolatos figyelemfelkeltést és a kapcsolódó hálózatba szervezési intézkedéseket is.

(10) A programban részt vevő tagállamok a termékosztás helyszínén felhívják a figyelmet a támogatási programban való részvételükre, és az Uniónak a programmal kapcsolatos támogató szerepére.

24. cikk

Felhatalmazás

(1) A gyermekek egészséges táplálkozási szokásait elősegítendő, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a támogatásban a 22. cikkben meghatározott célcsoportba tartozó gyermekek részesüljenek, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakkal kapcsolatos szabályokra vonatkozóan:

- a) a tagállami támogatások célzottá tételével kapcsolatos további kritériumok;
- b) a támogatást kérelmezők tagállamok általi kiválasztása és jóváhagyása;
- c) a nemzeti vagy regionális stratégiák kidolgozása, valamint a kísérő intézkedések.

(2) Az uniós alapok hatékony és célzott felhasználásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) az a módszer, amelynek segítségével a beérkezett támogatási kérelmek alapján a tagállamok között átcsoportosítják a 23. cikk (5) bekezdésében említett támogatás indikatív elosztását;
- b) a tagállami stratégiák keretében uniós támogatásban részesíthető költségek, valamint a konkrét költségekre vonatkozó átfogó felső értékhatár megállapításának lehetősége;
- c) az iskolagyümölcs- és iskolazöltség-programjaik hatékonyságának monitoringjára és értékelésére vonatkozó tagállami kötelezettség.

(3) A támogatási program ismertségének növelése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben előírja, hogy az iskolagyümölcs- és iskolazöltség-programmal rendelkező tagállamok hívják fel a figyelmet az uniós támogatás szerepére.

25. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja az ezen alszakasz alkalmazásához szükséges intézkedéseket, többek között az alábbiakat:

- a) a tagállami stratégiákban feltüntetendő információk;
- b) a támogatási kérelmek és a kifizetések;
- c) a program népszerűsítésének módszerei, valamint a programmal kapcsolatos hálózatba szervezés;
- d) az uniós iskolagyümölcs-programban részt vevő tagállamok monitoring- és értékelési jelentéseinek benyújtása, formátuma és tartalma.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

2. Alszakasz

Iskolatej-program

26. cikk

A gyermekek tejjel és tejtermékekkel való ellátásához nyújtott támogatás

(1) Uniós támogatást kell nyújtani a 22. cikk szerinti oktatási intézményekben tanuló gyermekeknek a 0401, a 0403, a 0404 90 és a 0406 KN-kód alá vagy a 2202 90 KN-kód alá tartozó egyes tejtermékekkel és feldolgozott tejtermékekkel való ellátásához.

(2) 2015. augusztus 1-jétől a programban részt venni kívánó tagállamoknak – nemzeti vagy regionális szinten – előzetes stratégiával kell rendelkezniük a program végrehajtására. A tagállamok rendelkezhetnek a program eredményességének biztosításához szükséges kísérő intézkedésekről is, amelyek közé tartozhat például az egészséges táplálkozási szokásokkal, a helyi élelmiszerláncokkal és az élelmiszer-pazarlás elleni küzdelemmel kapcsolatos oktatást szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos tájékoztatás.

(3) A tagállamok a stratégiáik kidolgozásakor a 27. cikknek megfelelően a Bizottság által elfogadott szabályokkal összhangban listát készítenek a vonatkozó programjaik alapján támogatható tejről és tejtermékekről.

(4) Az oktatási intézményekben tanuló gyermekek részére történő ingyenes ételosztás kivételével az (1) bekezdésben említett uniós támogatás nem használható fel a már meglévő nemzeti tej- és tejtermékprogramokhoz vagy tejure és tejtermékre is kiterjedő egyéb iskolai termékosztási programokhoz nyújtott finanszírozás felváltására. Ha azonban egy tagállamban már létezik olyan program, amely e cikk szerint uniós támogatásra lenne jogosult, és az adott tagállam azt ki kívánja terjeszteni vagy hatékonyabbá kívánja tenni, többek között a program célcsoportját, időtartamát vagy a támogatható termékeket illetően, uniós támogatás adható. Ebben az esetben az adott tagállam feltüntetési végrehajtási stratégiájában, hogy programját milyen módon szándékozik kiterjeszteni vagy hatékonyabbá tenni.

(5) A tagállamok az uniós támogatáson felül nemzeti támogatást is nyújthatnak a 217. cikknek megfelelően.

(6) Az uniós iskolatej- és iskolatejtermék-program nem érinti az uniós joggal összeegyeztethető, olyan különálló nemzeti iskolatej- és iskolatejtermék-programokat, amelyek a tej és a tejtermékek fogyasztásának népszerűsítésére irányulnak.

(7) A tej és tejtermékek valamennyi fajtájára vonatkozó uniós támogatásokat és az (1) bekezdésben előírt uniós támogatásra jogosult maximális mértéket meghatározó intézkedéseket a Tanács hozza meg az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

(8) A programban részt vevő tagállamok a termékosztás helyszínén felhívják a figyelmet a támogatási programban való részvételükre, és az Uniónak a programmal kapcsolatos támogató szerepére.

27. cikk

Felhatalmazás

(1) A tejtermékekkel kapcsolatos fogyasztói viselkedésminták alakulásának, a tejtermékpiacon bekövetkező újításoknak és fejlődésnek, a termékeknek az Unió különböző piacain való rendelkezésre állásának, valamint a táplálkozási szempontoknak a figyelembevételére érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza az alábbiakat:

- a) a program keretében támogatható termékek, a 26. cikk (1) bekezdésében megállapított rendelkezésekkel összhangban, és figyelembe véve a táplálkozási szempontokat;
- b) a támogatás igénybevételéhez szükséges, a tagállamok által kidolgozandó nemzeti vagy regionális stratégiák, beleértve adott esetben a kísérő intézkedéseket is; és
- c) a monitoringhoz és az értékeléshez szükséges intézkedések.

(2) Az uniós támogatás hatékony és eredményes felhasználásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) a támogatásra jogosult kedvezményezettek és kérelmezőkre vonatkozó szabályok;
- b) a kérelmezők tagállamok általi jóváhagyására vonatkozó követelmény;
- c) a támogatásra jogosult tejtermékek ételek készítéséhez való felhasználása oktatási intézményekben.

(3) Annak érdekében, hogy a támogatást kérelmezők eleget tessenek kötelezettségeiknek, a Bizottság felhatalmazást kap

arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a biztosítékok támogatási előleg fizetése esetén történő letétbe helyezésével kapcsolatos intézkedésekre vonatkozóan.

(4) A támogatási program ismertségének növelése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza, hogy a tagállamoknak milyen feltételek mellett kell felhívniuk a figyelmet a támogatási programban való részvételükre, és az Uniónak a programmal kapcsolatos támogató szerepére.

(5) Annak biztosítása érdekében, hogy a programban részt vevő termékek ára tükrözze a támogatást, a Bizottság felhatalmazást kap a 227. cikk szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására az áraknak a program keretében történő megfigyelésére vonatkozóan.

28. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja az ezen alszakasz alkalmazásához szükséges intézkedéseket, többek között az alábbiakat:

- a) a támogatásra jogosult maximális termékmennyiség betartását biztosító eljárások;
- b) előlegfizetés esetén a biztosíték letétbe helyezésére vonatkozó eljárások, illetve a biztosíték összege;
- c) a kérelmezők jóváhagyása, a támogatási kérelmek és a kifizetések céljából a tagállamoknak nyújtandó információk;
- d) a program népszerűsítésének módja;
- e) a 27. cikk (5) bekezdése szerinti ármegfigyelés irányítása.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

2. Szakasz

Az olívaolaj és étkezési olajbogyó gazdálkodásban nyújtott támogatások

29. cikk

Az olívaolaj-ágazatot és az étkezési olajbogyót termeszto ágazatot támogató programok

(1) Az Unió finanszírozást biztosít olyan hároméves munka-programokhoz, amelyeket a 152. cikk szerint elismert termelői szervezetek, a termelői szervezeteknek a 156. cikk szerint elismert társulásai vagy a 157. cikk szerint elismert szakmaközi szervezetek dolgoznak ki az alábbi területek közül egyhez vagy többhöz kapcsolódóan:

- a) a piac figyelemmel kísérése és igazgatása az olívaolaj és az étkezési olajbogyó ágazatában;

- b) az olajbogyó-termesztés környezeti hatásainak javítása;
- c) az olajbogyó-termesztés versenyképességének korszerűsítés révén történő javítása;
- d) az olívaolaj és az étkezési olajbogyó termelési minőségének javítása;
- e) a monitoringrendszer, az olívaolaj és az étkezési olajbogyó minőségének a nemzeti közgazgatási szervek fennhatósága alatt történő tanúsítása és védelme, különösen a végső felhasználóknak értékesített olívaolajok minőségének ellenőrzése;
- f) a termelői szervezetek, a termelői szervezetek társulásai vagy a szakmaközi szervezetek által az olívaolaj és az étkezési olajbogyó minőségének javítása érdekében végrehajtott intézkedésekről szóló információk terjesztése.

(2) Az (1) bekezdésben említett munkaprogramokkal kapcsolatos uniós finanszírozási összegek a következők:

- a) Görögország esetében évi 11 098 000 EUR;
- b) Franciaország esetében évi 576 000 EUR; valamint
- c) Olaszország esetében évi 35 991 000 EUR.

(3) Az (1) bekezdésben említett munkaprogramokra nyújtható uniós finanszírozás maximális összege megegyezik a tagállamok által visszatartott összegekkel. A támogatható költségek utáni finanszírozás maximális mértéke a következő:

- a) az (1) bekezdés a),ba) ésca) pontjában említett területen végzett tevékenységek esetében 75 %;
- b) az állóeszköz-beruházások esetében 75 %, az (1) bekezdés d) pontjában említett területen végzett egyéb tevékenységek esetében pedig 50 %;
- c) az (1) bekezdés e) és f) pontjában említett területeken legalább három harmadik országban vagy nem termelő tagállamban legalább két termelő tagállamból származó, az (1) bekezdésben említett elismert szervezet által végrehajtott munkaprogramok esetében 75 %, az e területeken végrehajtott egyéb tevékenységek esetében pedig 50 %.

Az érintett tagállamok az uniós finanszírozás által nem fedezett költségek legfeljebb 50 %-áig terjedő kiegészítő finanszírozást biztosítanak.

30. cikk

Felhatalmazás

A 29. cikkben említett uniós támogatás hatékony és eredményes felhasználásának biztosítása és az olívaolaj és az étkezési olajbogyó termelési minőségének javítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) a 29. cikk (1) bekezdésében említett területek vonatkozásában az uniós támogatás keretében finanszírozható konkrét intézkedések, valamint a finanszírozásból kizárt tevékenységek és költségek;
- b) a konkrét területek számára a tagállamok által nyújtandó uniós finanszírozás minimális mértéke;
- c) munkaprogram jóváhagyása iránti kérelem benyújtása és támogatási előleg fizetése esetén a biztosíték letétbe helyezésére vonatkozó követelmény;
- d) a munkaprogramok kiválasztása és jóváhagyása során a tagállamok által figyelembe veendő kritériumok.

31. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja az e szakasz alkalmazásához szükséges intézkedéseket az alábbiak vonatkozásában:

- a) a munkaprogramok végrehajtása és azok módosítása;
- b) a támogatás kifizetése, az előleget is beleértve;
- c) munkaprogram jóváhagyása iránti kérelem benyújtása és támogatási előleg fizetése esetén a biztosíték letétbe helyezésére vonatkozó eljárás, illetve a biztosíték összege.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

3. Szakasz

Támogatások a gyümölcs- és zöldségágazatban

32. cikk

Működési alapok

(1) A gyümölcs- és zöldségágazat termelői szervezetei és/vagy azok társulásai működési alapot hozhatnak létre. Az alapot a következőkből finanszírozzák:

- a) a következők pénzügyi hozzájárulása:
  - i. a termelői szervezet tagjai és/vagy maga a termelői szervezet; vagy
  - ii. termelői szervezetek társulásai e társulások tagjai révén;
- b) a Bizottság által a 37. cikk szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és a 38. cikk szerinti végrehajtási jogi aktusok útján elfogadandó feltételekre figyelemmel a termelői szervezeteknek vagy ezek társulásainak nyújtható uniós pénzügyi támogatás, amennyiben az említett társulások operatív programot vagy részleges operatív programot nyújtanak be, irányítanak és hajtanak végre.

(2) A működési alapok kizárólag a tagállamoknak benyújtott és általuk jóváhagyott operatív programok finanszírozására használhatók fel.

33. cikk

Operatív programok

(1) A gyümölcs- és zöldségágazati operatív programok legalább hároméves és legfeljebb ötéves időtartamra szólnak. A programok a 152. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett célkitűzések közül legalább kettőnek, vagy az alábbiakban felsorolt célkitűzések közül kettőnek a megvalósítására irányulnak:

- a) a termelés tervezése, ideértve a termelés és a fogyasztás előrejelzését és monitoringját;
- b) a termékek minőségének javítása a friss és a feldolgozott termékek esetében is;
- c) a termékek kereskedelmi értékének növelése;
- d) a friss vagy feldolgozott termékek promóciója;
- e) környezetvédelmi intézkedések – különösen a vízre vonatkozóan – és környezetkímélő termelési módszerek, a biogazdálkodást is beleértve;
- f) válságmegelőzés és -kezelés.

Az operatív programokat jóváhagyásuk céljából be kell nyújtani a tagállamok részére.

(2) A termelői szervezetek társulásai teljes vagy részleges operatív programot is benyújthatnak, amely a tagszervezetek által a saját operatív programjaikban megjelölt, de végre nem hajtott tevékenységeket tartalmaz. A termelői szervezetek társulásainak operatív programjaira ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a termelői szervezetek operatív programjaira, és azokat a tagszervezetek operatív programjaival kell elbírálni.

Ennek érdekében a tagállamok gondoskodnak arról, hogy:

- a) a termelői szervezetek társulásai által benyújtott operatív programok szerinti intézkedések finanszírozása teljes mértékben az érintett társulás tagszervezeteinek hozzájárulásából történjen, és hogy ezeket az összegeket e tagszervezetek működési alapjaiból fizessék ki;
- b) minden tagszervezet operatív programjában szerepeljen az intézkedések és a kapcsolódó pénzügyi részesedések megjelölése;
- c) ne legyen kettős támogatás.

(3) Az (1) bekezdés első albekezdésének f) pontjában említett válságmegelőzés és -kezelés célja a gyümölcs- és zöldségpiaci válságok elkerülése és kezelése, és ebben az összefüggésben a következőkre terjed ki:

- a) a forgalomba hozott mennyiség kezelését hatékonyabbá tevő beruházások;
- b) képzésre vonatkozó intézkedések és a legjobb gyakorlatok cseréje;
- c) promóció és kommunikáció, akár a megelőzés érdekében, akár válság idején;
- d) a kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásával kapcsolatos adminisztratív költségek támogatása;
- e) gyümölcsösök újratelepítése, amennyiben ez a kötelező kivágást követően egészségügyi vagy növény-egészségügyi okokból szükséges és amennyiben azt a tagállam illetékes hatósága rendeli el;
- f) piacról történő árukivonás;
- g) zöldszüret vagy a gyümölcs- és zöldségfélék be nem takarítása;
- h) betakarítási biztosítás.

A betakarítási biztosítás támogatásának hozzá kell járulnia a termelők bevételeinek biztosításához olyan esetekben, amikor a termelők természeti katasztrófák, kedvezőtlen időjárási jelenségek, betegségek vagy kártevőfertőzések következtében veszteségeket szenvednek el.

A biztosítási szerződésekben meg kell követelni, hogy a kedvezményezettek megtegyék a szükséges kockázatmegelőzési intézkedéseket.

A válságmegelőzési és -kezelési intézkedések – beleértve az ötödik albekezdés szerinti bármilyen tőke- és kamat-visszafizetést – az operatív program keretében felmerülő kiadások legfeljebb egyharmadát tehetik ki.

A termelői szervezetek a válságmegelőzési és -kezelési intézkedések finanszírozásához piaci feltételekkel kölcsönt vehetnek fel. Ebben az esetben a tőke és a kölcsön után járó kamatok visszafizetése az operatív program részét képezheti, és így jogosult lehet a 34. cikk szerinti uniós pénzügyi támogatásra. A válságmegelőzés és -kezelés keretében tett bármely konkrét intézkedés ilyen kölcsönökből, vagy közvetlenül finanszírozható, vagy akár mindkét módon is.

(4) E szakasz alkalmazásában:

- a) „zöldszüret”: a nem forgalmazható éretlen termékek egy adott területen végzett teljes betakarítása; az érintett termékek nem lehetnek károsodottak a zöldszüret előtt, sem éghajlati okokból, sem betegség miatt, sem egyéb okokból;
- b) „be nem takarítás”: a folyó termelési ciklus megszakítása az érintett területen úgy, hogy a termék jól fejlett és egészséges, szép és forgalmazható minőségű. A termékek éghajlati jelenségek vagy betegség miatti megsemmisülése nem minősül be nem takarításnak.

(5) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy:

- a) az operatív programok két vagy több környezetvédelmi intézkedést tartalmazzanak; vagy
- b) az operatív programok kiadásainak legalább 10 %-a környezetvédelmi intézkedéseket fedezzen.

A környezetvédelmi intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk az 1305/2013/EU rendelet 28. cikkének (3) bekezdésében előírt, az agrár-környezetvédelmi-éghajlati kifizetésekre vonatkozó követelményeket.

Amennyiben az 1305/2013/EU rendelet 28. cikkének (3) bekezdése szerinti agrár-környezetvédelmi-éghajlati kötelezettségvállalások közül egyet vagy többet egy termelői szervezet termelő tagjainak legalább 80 %-a vállalta, akkor e kötelezettségvállalások mindegyike az e bekezdés első albekezdésének a) pontjában említett környezetvédelmi intézkedésnek számít.

Az e bekezdés első albekezdésében említett környezetvédelmi intézkedések támogatása fedezi az intézkedésből származó többletköltségeket és bevételkiesést.

(6) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a környezeti terhelést növelő beruházások csak olyan esetekben legyenek engedélyezhetők, amikor hatékony védintézkedések óvják a környezetet az ilyen terheléssel szemben.

34. cikk

Uniós pénzügyi támogatás

(1) Az uniós pénzügyi támogatás megegyezik a 32. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett pénzügyi hozzájárulások ténylegesen befizetett összegével, és legfeljebb a felmerült tényleges kiadások 50 %-áig terjedhet.

(2) Az uniós pénzügyi támogatás maximális mértéke az egyes termelői szervezetek és/vagy ezek társulásai által forgalmazott termékek értékének 4,1 %-a.

A termelői szervezetek esetében ez a százalékarány azonban a forgalmazott termékek értékének 4,6 %-ára növelhető, amennyiben a forgalmazott termékek összértékének 4,1 %-át meghaladó összeget csak válságmegelőzési és -kezelési intézkedések céljaira használják fel.

Termelői szervezetek társulásai esetében ez a százalékarány a forgalmazott termékek értékének 4,7 %-ára növelhető, amennyiben a forgalmazott termékek értékének 4,1 %-át meghaladó összeget csak a termelői szervezetek társulása által a tagjai nevében végrehajtott válságmegelőzési és -kezelési intézkedések céljaira használják fel.

(3) A termelői szervezet kérésére – egy operatív program vagy az operatív program egy része tekintetében – az (1) bekezdésben előírt 50 %-os felső határt 60 %-ra kell emelni, amennyiben a szóban forgó program az alábbi feltételek legalább egyikét teljesíti:

- a) több olyan uniós termelői szervezet nyújtja be, amelyek különböző tagállamokban, több államot érintő rendszerek keretében működnek;
- b) szakmaközi alapon működő rendszerbe bekapcsolódott egy vagy több termelői szervezet nyújtja be;
- c) kizárólag a 834/2007/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ hatálya alá tartozó biotermékek termelésére vonatkozó egyedi támogatást érinti;
- d) egy olyan elismert termelői szervezet első benyújtott operatív programja, amely két elismert termelői szervezet egyesüléséből jött létre;
- e) termelői szervezetek elismert társulásának első benyújtott operatív programja;
- f) olyan tagállamok termelői szervezetei nyújtják be, amelyekben a gyümölcs- és zöldségtermés kevesebb, mint 20 %-át forgalmazzák termelői szervezetek;
- g) az EUMSZ 349. cikkében említett legkülső régiók egyikének termelői szervezete nyújtja be.

(4) Az (1) bekezdésben előírt 50 %-os felső határt 100 %-ra kell emelni a gyümölcs- és zöldségfélék piacról történő kivonása esetében akkor, ha a kivont mennyiség nem haladja meg az egyes termelői szervezetek által forgalmazott termékek mennyiségének 5 %-át, és rendeltetése:

- a) ingyenes szétosztás a tagállamok által e célból elismert jótékonyági szervezetek és alapítványok körében a tevékenységük során történő felhasználásra, olyan személyek megsegítésére, akiknek a közsegélyezéshez való jogát a nemzeti jog elismeri, különösen azért, mert a létszükségletek terén hiányt szenvednek; vagy
- b) ingyenes szétosztás a tagállamok által kijelölt büntetés-végrehajtási intézmények, iskolák, a 22. cikkben említett intézmények, gyermeküdültetési táborkok, kórházak és idősothonok körében, amelyek minden szükséges lépést megtesznek annak biztosítására, hogy az így szétosztott mennyiségek csak az ilyen létesítmények által szokásosan vásárolt mennyiségek kiegészítését képezzék.

⁽¹⁾ A Tanács 834/2007/EK rendelete (2007. június 28.) az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről és a 2092/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2007.7.20., 1. o.).

35. cikk

Nemzeti pénzügyi támogatás

(1) A tagállamok olyan régióiban, ahol a gyümölcs- és zöldségágazatban a termelők szervezettségének foka különösen alacsony, a Bizottság – a tagállamok kellően indokolt kérésére – végrehajtási jogi aktusok útján engedélyezheti a tagállamoknak, hogy a termelői szervezetek számára a 32. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett pénzügyi hozzájárulás legfeljebb 80 %-át kitevő nemzeti pénzügyi támogatást fizessenek. Ez a támogatás a működési alapot egészíti ki.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(2) Az Unió az e cikk (1) bekezdésében említett nemzeti pénzügyi támogatást az érintett tagállam kérésére megtérítheti a tagállamok olyan régiói számára, amelyekben a termelői szervezetek, a termelői szervezetek társulásai és az 1305/2013/EU rendelet 27. cikkében említett termelői csoportok e régiókban a gyümölcs- és zöldségtermelés értékének kevesebb, mint 15 %-át értékesítik, amennyiben a régióban a gyümölcs- és zöldségtermelés részesedése a teljes mezőgazdasági termelésből legalább 15 %.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján dönt a nemzeti pénzügyi támogatás megtérítéséről. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

36. cikk

Az operatív programokra vonatkozó nemzeti keret és nemzeti stratégia

(1) A tagállamok nemzeti keretet hoznak létre, amely tartalmazza a 33. cikk (5) bekezdésében említett környezetvédelmi intézkedésekkel kapcsolatos általános feltételeket. Ez a keret különösen arról rendelkezik, hogy ezen intézkedéseknek teljesíteniük kell az 1305/2013/EU rendelet megfelelő követelményeit, különösen az annak 3. cikkében foglalt követelményeket.

A tagállamok az általuk javasolt keretet benyújtják a Bizottságnak, amely a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül elfogadott végrehajtási jogi aktusok útján a benyújtást követő három hónapon belül módosításokat írhat elő, amennyiben úgy véli, hogy a javaslat nem járul hozzá az EUMSZ 191. cikkében, valamint a hetedik uniós környezetvédelmi cselekvési programban rögzített célkitűzések eléréséhez. Az egyéni gazdaságokat érintő, operatív programok által támogatott beruházások esetében is szem előtt kell tartani a szóban forgó célkitűzéseket.

(2) Minden tagállam létrehozza a gyümölcs- és zöldségpiacchoz kapcsolódó fenntartható operatív programokra vonatkozó nemzeti stratégiáját. Ez a stratégia a következőket tartalmazza:

- a) helyzetelemzés az erős és a gyenge pontok kiemelésével, valamint a fejlesztési lehetőségek vizsgálata;
- b) a választott prioritások indoklása;

c) az operatív programok célkitűzései és az eszközök, valamint a teljesítménymutatók;

d) az operatív programok értékelése;

e) a termelői szervezetek jelentéstételi kötelezettségei.

A nemzeti stratégia az (1) bekezdésben említett nemzeti keretet is magában foglalja.

(3) Az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazható az elismert termelői szervezetekkel nem rendelkező tagállamokra.

37. cikk

Felhatalmazás

A gyümölcs- és zöldségágazati termelői szervezetek és ezek társulásai hatékony, célzott és fenntartható támogatásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkkel kapcsolatos szabályok meghatározásáról:

a) működési alapok és operatív programok, különös tekintettel a következőkre:

i. a becsült összegek, a termelői szervezetek és ezek társulásai által a pénzügyi hozzájárulásokról és a működési alapok felhasználásáról hozott határozatok;

ii. az operatív programok hatálya alá tartozó, illetve az onnan kizárt intézkedések, tevékenységek, kiadások, valamint adminisztratív és személyzeti költségek, az operatív programok módosítása, valamint a tagállamok által meghatározandó további követelmények;

iii. az operatív programok és a vidékfejlesztési programok közötti kettős finanszírozás elkerülése;

iv. a termelői szervezetek társulásainak operatív programjai;

v. az olyan esetekre alkalmazandó egyedi szabályok, amikor az operatív programokat teljesen vagy részben a termelői szervezetek társulásai irányítják, kezelik, hajtják végre és nyújtják be;

vi. az operatív programok monitoringja és értékelése céljából közös mutatók használatára vonatkozó kötelezettség;

b) a nemzeti keret és a nemzeti stratégiák hatékonyságának monitoringjára és értékelésére irányuló kötelezettséggel kapcsolatos operatív programokra vonatkozó nemzeti keret és nemzeti stratégia;

- c) az uniós pénzügyi támogatás, különös tekintettel a következőkre:
- i. az uniós pénzügyi támogatás, valamint a forgalmazott termékek értékének kiszámításának alapja a 34. cikk (2) bekezdésében foglaltak szerint;
  - ii. a támogatás kiszámításakor figyelembe veendő referencia-időszakok;
  - iii. előlegfizetés, valamint támogatási előleg fizetése esetén biztosíték letétbe helyezésére vonatkozó követelmény;
  - iv. a termelői szervezet-társulások operatív programjainak finanszírozására alkalmazandó egyedi szabályok, különös tekintettel azokra, amelyek a 34. cikk (2) bekezdésében meghatározott korlátozások alkalmazására vonatkoznak;
- d) válságmegelőzési és -kezelési intézkedések, különös tekintettel a következőkre:
- i. a tagállamok azon lehetősége, hogy a válságmegelőzési és -kezelési intézkedések közül egyet vagy többet ne alkalmazzanak;
  - ii. a 33. cikk (3) bekezdése első albekezdésének a), b) és c) pontjához kapcsolódó feltételek;
  - iii. a piacról kivont termékeknek a tagállamok által meghatározandó, megengedett rendeltetési céljai;
  - iv. a piacról történő árukivonás támogatási szintjének felső értékhatára;
  - v. a piacról történő árukivonás előzetes bejelentésére vonatkozó követelmény;
  - vi. a 34. cikk (4) bekezdésében említett ingyenes szétosztás céljából forgalmazott termékek mennyiségének kiszámításához használt alap, valamint a forgalmazott termékek maximális mennyiségének meghatározása árukivonás esetén;
  - vii. az Unió szimbólumának az ingyenes szétosztásra szánt termékek csomagolásán való feltüntetésére vonatkozó követelmény;
  - viii. a piacról kivont termékek kedvezményezettjeire vonatkozó feltételek;
  - ix. a kifejezések használata e szakasz alkalmazásában;
  - x. a zöldsüretre és a be nem takarításra vonatkozóan a tagállamok által elfogadandó feltételek;
  - xi. betakarítási biztosítás;
  - xii. kölcsönös kockázatkezelési alapok; valamint
  - xiii. a gyümölcsösök egészségügyi vagy növény-egészségügyi okokból történő, a 33. cikk (3) bekezdése első albekezdésének e) pontja szerinti újratelepítésével kapcsolatos feltételek, valamint az újratelepítéshez kapcsolódó kiadások felső értékhatárának meghatározása;
- e) nemzeti pénzügyi támogatás, különös tekintettel a következőkre:
- i. a termelők szervezettségének foka;
  - ii. előlegfizetés esetén biztosíték letétbe helyezésére vonatkozó követelmény;
  - iii. a nemzeti pénzügyi támogatás Unió általi megtérítésének maximális mértéke.

38. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján intézkedéseket fogadhat el a következőkre vonatkozóan:

- a) a működési alapok kezelése;
- b) a 36. cikkben említett operatív programokban, nemzeti keretekben és nemzeti stratégiákban feltüntetendő információk, az operatív programok tagállamok számára történő benyújtása, határidők, kísérőokmányok, valamint a tagállamok általi jóváhagyás;
- c) az operatív programok termelői szervezetek és termelői szervezetek társulásai általi végrehajtása;
- d) a nemzeti stratégiák és az operatív programok monitoring- és értékelési jelentéseinek benyújtása, továbbá azok formátuma és tartalma;
- e) támogatási kérelmek és a támogatások kifizetése, ideértve a támogatási előleg- és részletfizetést;
- f) az Unió szimbólumának az ingyenes szétosztásra szánt termékek csomagolásán történő feltüntetésére vonatkozó gyakorlati szabályok;
- g) a forgalmazási előírások betartása a piacról történő árukivonás esetén;
- h) az ingyenes szétosztásra szánt termékek szállítási, válogatási és csomagolási költségei;
- i) válságmegelőzéssel és -kezeléssel kapcsolatos promóciós, kommunikációs és képzési intézkedések;
- j) a visszavonási műveleteknek, továbbá a zöldsürettel, a be nem takarítással és a betakarítási biztosítással kapcsolatos intézkedéseknek a végrehajtása;
- k) a nemzeti pénzügyi támogatás kérelmezése, engedélyezése, kifizetése és megtérítése;
- l) előlegfizetés esetén a biztosíték letétbe helyezésére vonatkozó eljárások, illetve a biztosíték összege.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

4. Szakasz

Támogatási programok a borágazatban

1. Alszakasz

Általános rendelkezések és támogatható intézkedések

39. cikk

Hatály

Ez a szakasz meghatározza azon szabályokat, amelyek az uniós pénzeszközök tagállamoknak való odaítélésére, illetve e pénzeszközöknek a tagállamok által az ötéves nemzeti támogatási programon (a továbbiakban: a támogatási program) keresztül, a borágazat megsegítését célzó különleges támogatási intézkedések finanszírozására történő felhasználására vonatkoznak.

40. cikk

Összeegyeztethetőség és egységesség

(1) A támogatási programoknak összeegyeztethetőnek kell lenniük az uniós joggal, és összhangban kell állniuk az Unió tevékenységeivel, szakpolitikáival és prioritásaival.

(2) A tagállamok felelnek a támogatási programokért, biztosítják azok belső egységességét, továbbá azt, hogy összeállításuk és végrehajtásuk objektív módon, az érintett termelők gazdasági helyzetének figyelembevételével és a termelők közötti indokolatlan megkülönböztetés nélkül valósuljon meg.

(3) Nem nyújtható támogatás:

- a) a 45. cikk (2) bekezdésének d) és e) pontjában említettektől eltérő kutatási projektekhez és kutatási projekteket támogató intézkedésekhez;
- b) az 1305/2013/EU rendelet alapján a tagállamok vidékfejlesztési programjaiban szereplő intézkedésekhez.

41. cikk

A támogatási programok benyújtása

(1) A VI. mellékletben felsorolt valamennyi termelő tagállam benyújtja a Bizottsághoz ötéves támogatási programja tervezetét, amely a 38. cikkben meghatározott támogatható intézkedések közül legalább egyet tartalmaz.

(2) A támogatási programok tervezetében foglalt támogatási intézkedéseket a tagállamok által legmegfelelőbbnek tartott földrajzi szinten kell összeállítani. A tagállam egyeztet a megfelelő területi szinten illetékes hatóságokkal és szervezetekkel a támogatási program tervezetéről, mielőtt benyújtja azt a Bizottságnak.

(3) Minden tagállam egyetlen támogatási programtervezetet nyújt be, amely figyelembe vehet regionális sajátosságokat.

(4) A támogatási program három hónappal a támogatási program tervezetének a Bizottsághoz való benyújtását követően válik alkalmazandóvá.

Mindazonáltal a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján megállapíthatja, hogy a benyújtott támogatási program tervezete nem felel meg az e szakaszban meghatározott szabályoknak, és erről tájékoztatja az érintett tagállamot. Ilyen esetben a tagállam felülvizsgált támogatási programtervezetet nyújt be a Bizottságnak. A felülvizsgált támogatási program két hónappal a felülvizsgált támogatási programtervezet benyújtását követően válik alkalmazandóvá, kivéve, ha az összeegyeztethetlenség továbbra is fennáll, amely esetben ez az albekezdés alkalmazandó.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell elfogadni.

(5) A (4) bekezdés értelemszerűen alkalmazandó a tagállamok által benyújtott, alkalmazandó támogatási programok változtatásaira is.

42. cikk

A támogatási programok tartalma

A támogatási programok legalább a következő elemeket tartalmazzák:

- a) a javasolt intézkedések részletes bemutatása és számszerűsített célkitűzései;
- b) a konzultációk eredményei;
- c) a várható technikai, gazdasági, környezeti és társadalmi hatások felmérése;
- d) az intézkedések végrehajtásának ütemezése;
- e) általános finanszírozási táblázat, amely bemutatja a felhasználandó forrásokat és a forrásoknak az intézkedések közötti tervezett, indikatív felosztását a VI. mellékletben előírt költségvetési kereteknek megfelelően;
- f) a monitoring és értékelés során alkalmazandó kritériumok és számszerűsített mutatók, valamint a támogatási programok megfelelő és hatékony végrehajtásának biztosítására hozott intézkedések;
- g) a támogatási program végrehajtásáért felelős illetékes hatóságok és szervek kijelölése.

43. cikk

Támogatható intézkedések

A támogatási programok az alábbi intézkedések közül egyet vagy többet tartalmazhatnak:

- a) promóció a 45. cikknek megfelelően;
- b) a szőlőültetvények szerkezetátalakítása és átállítása a 46. cikknek megfelelően;
- c) zöldszüret a 47. cikknek megfelelően;

- d) kölcsönös kockázatkezelési alapok a 48. cikknek megfelelően;
- e) betakarítási biztosítás a 49. cikknek megfelelően;
- f) beruházások a 50. cikknek megfelelően;
- g) borágazati innováció a 51. cikknek megfelelően;
- h) melléktermék-lepárlás a 52. cikknek megfelelően.

44. cikk

A támogatási programokra vonatkozó általános szabályok

- (1) A rendelkezésre álló uniós pénzeszközök a V.I mellékletben szereplő költségvetési kereten belül kerülnek elosztásra.
- (2) Uniós támogatás csak a megfelelő támogatási programtervezet benyújtása után felmerülő támogatható költségekre nyújtható.
- (3) A tagállamok nem járulnak hozzá az Unió által a támogatási programok keretében finanszírozott intézkedések költségeihez.

2. A l s z a k a s z

Egyedi támogatási intézkedések

45. cikk

Promóció

- (1) Az e cikk szerinti támogatás célja az uniós borokat érintő tájékoztató és promóciós intézkedések finanszírozása:
  - a) a tagállamokban, mégpedig a fogyasztóknak egyrészt a bor felelősségteljes módon történő fogyasztásával, másrészt pedig az eredetmegjelölésekre és a földrajzi jelzésekre vonatkozó uniós rendszerekkel kapcsolatos tájékoztatása céljából; vagy
  - b) harmadik országokban, mégpedig az uniós borok versenyképességének javítása céljából.
- (2) Az (1) bekezdés b) pontjában említett intézkedés az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel, illetve a borszőlő fajtájának jelzésével ellátott borokra alkalmazandók, és kizárólag az alábbiak közül egy vagy több lehet:
  - a) olyan PR-tevékenységek, illetve promóciós és reklámtevékenységek, amelyek elsősorban az uniós termékek által a minőség, az élelmiszer-biztonság és a környezet szempontjából nyújtott magas színvonal kiemelését célozzák;
  - b) nemzetközi jelentőségű eseményeken, vásárokon vagy kiállításokon való részvétel;
  - c) tájékoztató kampányok, különösen az eredetmegjelölésekre, a földrajzi jelzésekre és a biotermelésre vonatkozó uniós rendszerek kapcsán;

- d) új piacok felmérése a piacbővítés érdekében;
- e) a tájékoztató és promóciós intézkedések eredményeit felmérő tanulmányok.

(3) Az (1) bekezdésben említett tájékoztató vagy promóciós intézkedésekhez nyújtott uniós hozzájárulás nem haladhatja meg a támogatható kiadások 50 %-át.

46. cikk

Szőlőültetvények szerkezetátalakítása és átállítása

- (1) A szőlőültetvények szerkezetátalakításához és átállításához kapcsolódó intézkedések célja a bortermelők versenyképességének javítása.
- (2) A szőlőültetvények szerkezetátalakítása és átállítása kizárólag akkor támogatható, ha a tagállamok a 145. cikk (3) bekezdésével összhangban benyújtják a termelési potenciáljukra vonatkozó jegyzéket.
- (3) A szőlőültetvények szerkezetátalakítási és átállítási támogatása – amely a fenntartható termelési rendszerek javításához és a borágazat környezeti hatásainak mérsékeléséhez is hozzájárulhat – kizárólag a következő tevékenységek közül egyre vagy többre nyújtható:
  - a) fajtaváltás, ideértve az átoltással történő fajtaváltást is;
  - b) a szőlőültetvények áttelepítése;
  - c) szőlőültetvények újratelepítése, amennyiben ez a kötelező kivágást követően egészségügyi vagy növény-egészségügyi okokból szükséges és amennyiben azt a tagállam illetékes hatósága rendeli el;
  - d) a szőlőültetvény termesztéstechnológiai módszereinek javítása, különösen a fenntartható termelés fejlett rendszereinek bevezetése.

A természetes élettartamuk végéhez érő szőlőültetvények rendszeres megújítása, azaz ugyanannak a parcellának ugyanazzal a borszőlőfajtával és ugyanolyan szőlőtermesztési rendszerrel történő újratelepítése nem támogatható.

A tagállamok további előírásokat is megállapíthatnak, különösen a megújított szőlőültetvények korát illetően.

(4) A szőlőültetvények szerkezetátalakítási és átállítási támogatása – ideértve a szőlőültetvény termesztéstechnológiai módszereinek javítását is – kizárólag az alábbi formákban valósulhat meg:

- a) a termelők ellentételezése az intézkedés végrehajtásából adódó bevételkiesésért;
- b) a szerkezetátalakítás és az átállítás költségeihez való hozzájárulás.

(5) A (4) bekezdés a) pontjában említett, a termelők számára a bevételkiesésért nyújtott ellentételezés a vonatkozó veszteség akár 100 %-át is fedezheti, és az alábbi formákban valósulhat meg:

a) az 1234/2007/EK rendelet II. része I. címe III. fejezete IVa. szakasza II. alszakaszának a telepítési jogra vonatkozó átmeneti szabályozást meghatározó rendelkezéseitől eltérve, az átmeneti szabályozás időtartamának végéig, egy meghatározott, három évet meg nem haladó időtartamra szólóan a régi és az új szőlőültetvények együttes fenntartásának engedélyezése;

b) pénzbeli ellentételezés.

(6) A szőlőültetvények szerkezetátalakításának és átállításának tényleges költségeihez való uniós hozzájárulás nem haladhatja meg az 50 %-ot. A kevésbé fejlett régiókban a szerkezetátalakítás és átállítás költségeihez nyújtott uniós hozzájárulás mértéke nem haladhatja meg a 75 %-ot.

47. cikk

Zöldszüret

(1) E cikk alkalmazásában "zöldszüret" a még éretlen állapotban lévő szőlőfürtök teljes megsemmisítése vagy eltávolítása, és ennek következtében az érintett terület terméshozamának nullára való csökkentése.

Nem tekintendő zöldszüretnek az, ha a szokásos termelési ciklus végén a kereskedelmi célú szőlőt a tőkéken hagyják (azaz nem szüretelik le).

(2) A zöldszüreti támogatás az uniós borpiacon a kereslet és a kínálat mérlegének helyreállításához járul hozzá a piaci válság megelőzése érdekében.

(3) A zöldszüreti támogatás az adott tagállam által meghatározandó hektáronkénti átalányösszeg formájában ellentételezésként nyújtható. A támogatás nem lépheti túl a szőlőfürtök közvetlen elpusztítási vagy eltávolítási költségének és az ilyen megsemmisítéséből vagy eltávolításából adódó bevételkiesés összegének 50 %-át.

(4) Az érintett tagállamok objektív kritériumokon alapuló rendszert állítanak fel annak biztosítására, hogy a zöldszüreti intézkedés egyes bortermelők esetében ne vezessen a (3) bekezdésben meghatározott felső értékhatárt meghaladó kompenzációhoz.

48. cikk

Kölcsönös kockázatkezelési alapok

(1) A kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozására irányuló támogatás azon termelőknek nyújt segítséget, akik a piaci ingadozások ellen kívánják biztosítani magukat.

(2) A kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozására irányuló támogatás az alap adminisztratív költségeit fedező átmeneti és csökkenő mértékű támogatás formájában nyújtható.

49. cikk

Betakarítási biztosítás

(1) A betakarítási biztosítás támogatása a termelők bevételeinek biztosításához járul hozzá olyan esetekben, amikor a termelők természeti katasztrófák, kedvezőtlen időjárási jelenségek, betegségek vagy kártevőfertőzések következtében veszteségeket szenvednek el.

A biztosítási szerződésekben meg kell követelni, hogy a kedvezményezettek megtegyék a szükséges kockázatmegelőzési intézkedéseket.

(2) A betakarítási biztosítás támogatása uniós pénzügyi hozzájárulás formájában nyújtható, amelynek mértéke nem haladhatja meg az alábbiakat:

a) a természeti katasztrófákhoz sorolható kedvezőtlen időjárási jelenségek okozta károk elleni biztosításra a termelők által fizetett biztosítási díjak 80 %-a;

b) a termelők által a következők ellen fizetett biztosítási díjak 50 %-a:

i. az a) pontban említett károk és a kedvezőtlen időjárási jelenségek által okozott egyéb károk;

ii. állatok, növénybetegségek vagy kártevőfertőzés okozta károk.

(3) A betakarítási biztosításhoz nyújtott támogatás akkor adható, ha a biztosítási összeg nem nyújt a termelőnek az elszenvedett bevételkiesés után több, mint 100 %-os ellentételezést, figyelembe véve minden olyan ellentételezést, amelyet a termelő a biztosított kockázathoz kapcsolódó más támogatási programokból kaphatott.

(4) A betakarítási biztosítás támogatása nem torzíthatja a biztosítási piacon zajló versenyt.

50. cikk

Beruházások

(1) Támogatás nyújtható a feldolgozólétesítményekre, borászati infrastruktúrára, valamint marketingstruktúrára és -eszközökre irányuló tárgyi vagy immateriális beruházásokhoz. E beruházások célja, hogy javítsák a vállalkozás összeteljesítményét és a piaci igényekhez való alkalmazkodását, valamint növeljék annak versenyképességét, és az alábbiakat érintik: a VI. melléklet II. részében említett, szőlőből készült termékek előállítására vagy forgalmazására, többek között az energiatakarékosság, a globális energiahatékonyság és a fenntartható folyamatok javítása céljából.

(2) Az (1) bekezdés szerinti támogatás maximális mértéke:

a) kizárólag a 2003/361/EK bizottsági ajánlás⁽¹⁾ szerinti mikro-, kis- és középvállalkozásokra alkalmazható;

⁽¹⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások fogalmának meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

b) ezen túlmenően az EUMSZ 349. cikkében említett legkülső régiók, valamint a 229/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kisebb égei-tengeri szigetek valamennyi vállalkozása tekintetében is alkalmazható.

A 2003/361/EK ajánlás mellékletének I. címe 2. cikkének (1) bekezdése alá nem tartozó, 750 alkalmazottnál kevesebbet foglalkoztató vagy 200 millió EUR-nál kevesebb árbevétellel rendelkező vállalkozások esetében a maximális támogatásintenzitás megfelelődik.

Nem nyújtható támogatás a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás ⁽²⁾ értelmében vett, nehéz helyzetben lévő vállalkozások részére.

(3) A támogatható kiadásokba nem tartoznak bele az 1303/2013/EU rendelet 69. cikkének (3) bekezdésében említett nem támogatható költségek.

(4) A támogatható beruházási költségekhez nyújtott uniós hozzájárulás maximális mértéke:

- a) 50 % a kevésbé fejlett régiókban;
- b) 40 % a kevésbé fejlett régióktól eltérő régiókban;
- c) 75 % az EUMSZ 349. cikkében említett legkülső régiókban;
- d) 65 % a 229/2013/EU rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kisebb égei-tengeri szigeteken.

(5) Az 1303/2013/EU rendelet 71. cikke értelemszerűen alkalmazandó az e cikk (1) bekezdésében említett támogatásra.

51. cikk

Borágazati innováció

Támogatás nyújtható a VI. melléklet II. részében említett termékekhez kapcsolódó új termékek, eljárások és technológiák kifejlesztésére irányuló tárgyi vagy immateriális beruházásokhoz. A támogatás célja, hogy javítsa a szőlőből készült uniós termékek értékesíthetőségét és versenyképességét, és annak a tudástranszfer is a részét képezheti. Az e cikk alapján nyújtott támogatáshoz való uniós hozzájárulás maximális mértéke megegyezik a 50. cikk (4) bekezdésében foglaltakkal.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 229/2013/EU rendelete (2013. március 13.) az egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb égei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról és az 1405/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 78., 2013.3.20., 41. o.).

⁽²⁾ HL C 244., 2004.10.1., 2. o.

52. cikk

Melléktermék-lepárlás

(1) Támogatás nyújtható a borkészítés melléktermékeinek a VIII. melléklet II. részének D. szakaszában szereplő feltételeknek megfelelően végzett önkéntes vagy kötelező lepárlásához.

A támogatás összegét az előállított szesz alkoholtartalmának térfogatszázalékára és hektoliterenként kell rögzíteni. Nem nyújtható támogatás a lepárlandó melléktermék azon alkoholtartalmára, amely meghaladja a termelt bor alkoholtartalmának 10 %-át.

(2) A támogatást olyan lepárlóüzemeknek kell nyújtani, amelyek a lepárlásra beszállított borkészítési melléktermékekből legalább 92 térfogatszázalékos alkoholtartalmú nyersalkoholt állítanak elő.

A tagállamok a támogatás odaítélésének feltételeként előírhatják, hogy a kedvezményezett helyezzen letétbe biztosítékot.

(3) A nyújtható támogatás maximális mértékét a Bizottság a begyűjtési és feldolgozási költségek alapján az 54. cikk értelmében elfogadott végrehajtási jogi aktusok útján állapítja meg.

(4) A vonatkozó támogatás tartalmaz egy átalányösszeget a borkészítési melléktermékek összegyűjtési költségeinek ellensúlyozására. Ezt az összeget, a lepárlótól a termelőre átruházni, ha a szóban forgó költségeket az utóbbi viseli.

(5) Az (1) bekezdésben említett, támogatásban részesült lepárlásból származó alkoholt – a versenytorzítás elkerülése érdekében – kizárólag ipari vagy energetikai célokra szabad felhasználni.

3. A l s z a k a s z

Eljárási rendelkezések

53. cikk

Felhatalmazás

Azért, hogy a tagállamok borágazati támogatási programjai elérjék célkitűzéseiket, valamint az uniós alapok hatékony és eredményes felhasználása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkkel kapcsolatos szabályok meghatározására:

- a) a kiadásokért viselt felelősség a támogatási programok Bizottság általi kézhezvételének, illetve módosításának időpontjától a támogatási programok alkalmazásának időpontjáig;
- b) a támogatási programok tartalma, valamint azon kiadások, adminisztratív és személyzeti költségek, továbbá műveletek, amelyekre a tagállamok támogatási programjai kiterjedhetnek, valamint a 49. cikk szerinti betakarítási biztosítási támogatás esetén a közvetítőkön keresztüli kifizetés lehetősége és az arra vonatkozó feltételek;

- c) előlegfizetés esetén biztosíték letétbe helyezésére vonatkozó követelmény;
- d) a kifejezések használata e szakasz alkalmazásában;
- e) a szőlőültetvények egészségügyi vagy növény-egészségügyi okokból történő, a 46. cikk (3) bekezdése első albekezdésének c) pontja szerinti újratelepítéséhez kapcsolódó kiadások felső értékhatárának meghatározása;
- f) az alábbiak közötti kettős finanszírozás elkerülése:
- valamely tagállam borágazati támogatási programjának különböző műveletei; valamint
  - valamely tagállam borágazati támogatási programja és vidékfejlesztési vagy promóciós programjai;
- g) a borkészítés melléktermékeinek termelők általi kivonása a piacról és az e kötelezettség alóli kivételek az adminisztratív többletterhek elkerülése érdekében, valamint a leparlók önkéntes tanúsítására vonatkozó szabályok;
- h) annak lehetővé tétele a tagállamok számára, hogy meghatározzák a programjaikban foglalt támogatási intézkedések megfelelő működéséhez szükséges feltételeket.

54. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján intézkedéseket fogadhat el a következőkre vonatkozóan:

- a támogatási programok benyújtása, a kapcsolódó pénzügyi terv, valamint a programok felülvizsgálata;
- kérelmezési, kiválasztási és kifizetési eljárások;
- a tagállami támogatási programokról szóló jelentések és értékelések benyújtása, azok formátuma és tartalma;
- a zöldszürethez és a melléktermék-leparláshoz nyújtott támogatás mértékének a tagállamok általi meghatározása;
- pénzügyi irányítás, valamint a támogatási intézkedések tagállamok általi alkalmazásával kapcsolatos rendelkezések;
- előlegfizetés esetén a biztosíték letétbe helyezésére vonatkozó eljárások, illetve a biztosíték összege.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

5. Szakasz

A méhészeti ágazatra vonatkozó támogatás

55. cikk

Nemzeti programok és finanszírozás

(1) A méhészeti termékek termelésére és forgalmazására vonatkozó általános feltételek javítása céljából a tagállamok

hároméves időszakokra szóló nemzeti programokat dolgozhatnak ki a méhészeti ágazatra vonatkozóan (a továbbiakban: méhészeti programok). A tagállamok e programokat a méhészeti képviselői szervezetekkel együttműködésben dolgozzák ki.

(2) A méhészeti programokhoz nyújtott uniós hozzájárulás a tagállamok által az említett programok vonatkozásában viselt kiadások 50 %-ával egyenértékű, az 57. cikk első bekezdésének c) pontjával összhangban jóváhagyottak szerint.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott uniós hozzájárulásra való jogosultság érdekében a tagállamoknak tanulmányt kell készíteniük a területükön működő méhészeti ágazat termelési és forgalmazási szerkezetéről.

(4) A méhészeti programokban az alábbi intézkedések szerepelhetnek:

- technikai segítségnyújtás a méhészek és a méhészek szervezetei részére;
- a méhcsaládokat megtámadó kártevők és betegségek – különösen a varroatozis – elleni védekezés;
- a vándorméhészet ésszerűsítése;
- a méhészeti termékek elemzését végző laboratóriumok támogatását célzó intézkedések annak elősegítése érdekében, hogy a méhészek forgalmazzák termékeiket és növeljék azok értékét;
- az Unióban található kaptárak állománypótlásának támogatására irányuló intézkedések;
- együttműködés szakosodott szervekkel a méhészettel és a méhészeti termékekkel kapcsolatos alkalmazott kutatási programok végrehajtása terén;
- piacmonitoring;
- a termékek minőségének javítása a termékekben rejlő lehetőségek jobb piaci kihasználása érdekében.

56. cikk

Felhatalmazás

(1) A méhészeti ágazatnak juttatott uniós pénzeszközök hatékony és eredményes felhasználásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a tagállamok méhészeti programjai és vidékfejlesztési programjai közötti kettős finanszírozás elkerülése;

b) az uniós pénzügyi hozzájárulás tagállamok közötti, többek között az Unióban található méhkaptárak száma alapján történő elosztásának alapja.

(2) Az uniós támogatási program legfrissebb fejlemények alapján történő kiigazításának, valamint annak érdekében, hogy az érintett intézkedések sikeresen javítsák a méhészeti termékek termelésére és forgalmazására vonatkozó általános feltételeket, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az 55. cikk (4) bekezdésében említett, a tagállamok méhészeti programjaiban alkalmazható intézkedések listájának oly módon történő naprakésszé tételére vonatkozóan, hogy azt újabb intézkedésekkel egészíti ki, vagy kiigazítja a meglévő intézkedéseket anélkül, hogy törölné azokat. Az intézkedések listájának említett naprakésszé tétele nem érinti a felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépését megelőzően elfogadott nemzeti programokat.

57. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja az e szakasz alkalmazásához szükséges intézkedéseket az alábbiak vonatkozásában:

- a) a nemzeti programok, valamint a tagállamok által a méhészeti ágazatuk termelési és forgalmazási szerkezetéről készített tanulmányok tartalma;
- b) a fel nem használt összegek átcsoportosítására vonatkozó eljárás;
- c) a tagállamok által benyújtott méhészeti programok jóváhagyása, ideértve az uniós pénzügyi hozzájárulásnak az egyes részt vevő tagállamok közötti elosztását és a tagállamok általi finanszírozás maximális mértéke.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

6. Szakasz

A komlóágazatban nyújtott támogatás

58. cikk

A termelői szervezeteknek nyújtott támogatások

(1) Az Unió támogatást nyújt a komlóágazatban a 152. cikknek megfelelően elismert termelői szervezeteknek a 152. cikk (1) bekezdése c) pontjának i., ii. vagy iii. alpontjában említett célok elérésének finanszírozásához.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott, a termelői szervezeteknek nyújtható uniós támogatás éves összege 2 277 000 EUR Németország esetében.

59. cikk

Felhatalmazás

Annak biztosítása érdekében, hogy a 58. cikkben említett támogatás a 152. cikkben említett célok elérését finanszírozza, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

a) a támogatás iránti kérelmek, ideértve a határidőkre és a kísérő dokumentumokra vonatkozó szabályokat;

b) a támogatható komlóültvényekre vonatkozó szabályok, valamint az egyes termelői szervezeteknek nyújtandó támogatás összegének kiszámítása.

60. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja az e szakasz alkalmazásához szükséges intézkedéseket a támogatás kifizetése vonatkozásában.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

III. FEJEZET

A szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyezési rendszer

61. cikk

Időtartam

Az e fejezetben létrehozott, szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyezési rendszer 2016. január 1-jétől 2030. december 31-ig alkalmazandó, és azt a Bizottság félidős felülvizsgálatnak veti alá, hogy értékelje a rendszer működését, és adott esetben javaslatokat nyújtson be.

1. Szakasz

A szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyezési rendszer működése

62. cikk

Engedélyek

(1) A 81. cikk (2) bekezdése szerint osztályozott borszőlőfajták csak az e fejezetben megállapított feltételek alapján az 64., az 66. és az 68. cikknek megfelelően megadott engedély birtokában telepíthetők vagy telepíthetők újra.

(2) A tagállamok az (1) bekezdésben említett engedélyt a termelők által benyújtott, objektív és megkülönböztetéstől mentes jogosultsági kritériumoknak megfelelő kérelmek alapján, hektárban kifejezett meghatározott terület tekintetében adják meg. Az engedélyt a termelő számára díj felszámítása nélkül kell megadni.

(3) Az (1) bekezdésben említett engedélyek a megadásuk időpontjától számított három évig érvényesek. Amennyiben a termelő nem használja fel a részére megadott engedélyt annak érvényességi ideje alatt, a 1306/2013/EU rendelet 89. cikkének (4) bekezdése szerinti igazgatási szankciókkal kell sújtani.

(4) Ez a fejezet nem alkalmazandó a kísérleti célokra szolgáló telepítésekre és újratelepítésekre, az oltványiskolákra, a kizárólag a bortermelő háztartási fogyasztására szánt bor- vagy szőlőtermékek termesztését szolgáló területekre, valamint a nemzeti jog értelmében közérdekből történő kisajátítási intézkedések keretében újonnan telepítendő területekre.

63. cikk

Az új telepítésekre vonatkozó védelmi mechanizmus

(1) A tagállamok minden évben akkora területre biztosítanak engedélyt új telepítések számára, amely megfelel a területükön már szőlővel betelepített teljes terület 1 %-ának, az előző év július 31-i adatokat figyelembe véve.

(2) A tagállamok:

- a) nemzeti szinten az (1) bekezdésben meghatározottnál alacsonyabb százalékos értéket is alkalmazhatnak;
- b) az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel bíró borok termelésére jogosult területek, vagy földrajzi jelzést nem viselő területek esetében regionális szinten korlátozhatják az engedélyek kibocsátását.

(3) A (2) bekezdésben említett korlátozásoknak hozzá kell járulniuk a szőlőtelepítések rendes növekedéséhez, meg kell haladniuk a 0 %-ot, és az alábbi konkrét indokok legalább egyikén kell alapulniuk:

- a) annak szükségessége, hogy elkerüljék a bortermékek piaci kilátásokhoz viszonyított túlkínálatának kellően bizonyított kockázatát, az intézkedések ugyanakkor nem haladhatják meg az e cél eléréséhez szükséges mértéket;
- b) annak szükségessége, hogy elkerüljék valamely konkrét oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzés elértéktelenedésének kellően bizonyított kockázatát.

(4) A tagállamok közzétesznek minden olyan döntést, amelyet a (2) bekezdés értelmében hoznak, és azt kellően megindokolják. A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot az elfogadott döntéseikről és azok indokolásáról.

64. cikk

Az új szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyek megadása

(1) Ha a jogosult kérelmek által lefedett területek nagysága egy adott évben összességében nem haladja meg a tagállam által e célra szánt terület nagyságát, minden kérelmet jóvá kell hagyni.

A tagállamok e cikk alkalmazása során az alábbi objektív és megkülönböztetésmentes jogosultsági kritériumok közül alkalmazhatnak egyet vagy többet:

- a) a kérelmezőnek az engedélykérelem tárgyát képező területtel legalább megegyező méretű mezőgazdasági területtel kell rendelkeznie;
- b) a kérelmezőnek megfelelő szakmai készségekkel és kompetenciákkal kell rendelkeznie;
- c) a kérelem nem hordozhatja magában konkrét oltalom alatt álló eredetmegjelölések jó hírnevével való visszaélés jelentős kockázatát, ami vélelmezhető, hacsak az állami hatóságok be nem bizonyítják ilyen kockázat fennállását;

d) kellően indokolt esetben a (2) bekezdésben szereplő kritériumok közül egy vagy több, feltéve, hogy objektív és megkülönböztetésmentes módon alkalmazzák őket.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett jogosult kérelmek által lefedett területek nagysága egy adott évben összességében meghaladja a tagállam által e célra szánt terület nagyságát, az engedélyeket az engedélykérelmek tárgyát képező területek mérete alapján, a hektárok arányos elosztásának megfelelően kell odaítélni. Az engedélyek odaítélése részben vagy egészben történhet az alábbi objektív és megkülönböztetésmentes elsőbbségi kritériumok közül egynek vagy többnek megfelelően is:

- a) olyan termelők, akik első alkalommal telepítenek szőlőt, és hivatalosan a mezőgazdasági üzem vezetői (a piacra újonnan belépők);
- b) olyan területek, amelyeken a szőlőültetvények hozzájárulnak a környezet megőrzéséhez;
- c) területrendezési projektek keretében újonnan telepítendő területek;
- d) hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek;
- e) a fejlesztési vagy újratelepítési projektek gazdasági értékelés alapján megállapított fenntarthatósága;
- f) azon újratelepítendő területek, amelyek hozzájárulnak a versenyképesség mezőgazdasági üzemi és regionális szintű növeléséhez;
- g) a földrajzi jelzéssel ellátott termékek minőségének javítására potenciállal rendelkező projektek;
- h) a kis- és közepes méretű mezőgazdasági üzemek méretének növelése keretében újratelepített területek.

(3) A tagállamok közzéteszik az (1) és (2) bekezdésben említett, általuk alkalmazott kritériumokat, és azokról haladéktalanul értesítik a Bizottságot.

65. cikk

A szakmai szervezetek szerepe

Az 63. cikk (2) bekezdésének alkalmazásakor a tagállamok figyelembe vehetnek olyan ajánlásokat, amelyeket a borágazatban működő, a 152., –156. és 157. cikkben említett elismert szakmai szervezetek, a 95. cikkben említett termelői érdekcsoportok vagy a tagállami jogszabályok alapján elismert egyéb

típusú szakmai szervezetek tesznek, feltéve hogy az ajánlások megtétele előtt az érintett földrajzi területen reprezentatív érdekelt felek megállapodást kötöttek.

Az ajánlások legfeljebb három évre szólhatnak.

66. cikk

Újratelepítés

(1) A tagállamok automatikusan megadják az engedélyt azon termelők részére, akik 2016. január 1-jét követően szőlőt vágnak ki, majd kérelmet nyújtanak be. Ily módon a kivágott területtel – tiszta szőlőtermő területben kifejezve – megegyező nagyságú területet lehet engedélyezni. Az ezen engedély hatálya alá tartozó területek az 63. cikkben foglaltak hatályán kívül esnek.

(2) A tagállamok megadhatják az (1) bekezdésben említett engedélyt olyan termelők számára is, akik vállalják, hogy szőlőt vágnak ki egy szőlővel betelepített területen, amennyiben a kivágás az érintett területen legkésőbb az új szőlőtelepítés időpontjától számított negyedik év végéig megtörténik.

(3) Az (1) bekezdésben említett engedélyt ugyanabban a mezőgazdasági üzemben kell felhasználni, mint amelyben a kivágásra sor került. A tagállamok az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel bíró szőlő termelésére jogosult területeken az 65. cikknek megfelelően egy szakmai szervezet által készített ajánlás alapján azon szőlőkre korlátozhatják az újratelepítést, amelyek az oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy az oltalom alatt álló földrajzi jelzés tekintetében a kivágott szőlővel azonos feltételeket teljesítenek.

(4) Ez a cikk nem alkalmazandó engedély nélküli telepítések kivágása esetén.

67. cikk

De minimis

(1) A szőlőtelepítések engedélyezésére vonatkozóan e fejezetben létrehozott rendszer nem alkalmazandó azokban a tagállamokban, amelyekben 2007. december 31-én nem volt alkalmazandó a telepítési jogra vonatkozó átmeneti szabályozás, amelyet az 1234/2007/EK rendelet II. része I. címe III. fejezete IVa. szakaszának II. alszakasza hozott létre.

(2) Azok a tagállamok, amelyek esetében az (1) bekezdésben említett rendszer 2007. december 31-én alkalmazandó volt, és amelyekben a szőlővel jelenleg betelepített terület nagysága nem haladja meg a 10 000 hektárt, dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák a szőlőtelepítésekre vonatkozóan e fejezetben létrehozott engedélyezési rendszert.

68. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Az 1234/2007/EK rendelet 85h., 85i. és 85k. cikkének megfelelően 2015. december 31. előtt a termelők részére megadott olyan telepítési jogokat, amelyeket az érintett

termelők nem használtak fel és amelyek a fenti időpontban még érvényesek, 2016. január 1-jétől át lehet váltani az e fejezet szerinti engedélyekre.

Erre az átváltásra a termelők által 2015. december 31-ét megelőzően benyújtott kérelem alapján kerül sor. A tagállamok határozhatnak úgy, hogy a telepítési jogok engedélyekre történő átváltásának kérvényezését 2020. december 31-ig lehetővé teszik a termelők számára.

(2) Az (1) bekezdés értelmében megadott engedélyek érvényességi idejének meg kell egyeznie az (1) bekezdésben említett telepítési jogok érvényességi idejével. Amennyiben nem kerül sor ezen engedélyek felhasználására, azok legkésőbb 2018. december 31-én, vagy amennyiben a tagállam az (1) bekezdés második albekezdésében foglaltaknak megfelelően határozott, legkésőbb 2023. december 31-én hatályukat veszítik.

(3) Az (1) bekezdés értelmében megadott engedélyek hatálya alá tartozó területek az 63. cikkben foglaltak hatályán kívül esnek.

69. cikk

Felhatalmazás

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakra vonatkozóan:

- az 62. cikk (4) bekezdésében említett mentesség alkalmazására vonatkozó feltételek;
- az 64. cikk (1) és (2) bekezdésében említett kritériumokkal kapcsolatos szabályok;
- az 64. cikk (1) és (2) bekezdésében felsorolt kritériumok kiegészítése;
- az 66. cikk (2) bekezdésének összefüggésében az újonnan telepített szőlőültetvények és az olyan szőlőültetvények egymás mellett létezése, amelyek kivágására a termelő kötelezettséget vállalt;
- az 66. cikk (3) bekezdése értelmében hozott tagállami döntések indokai.

70. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja a szükséges intézkedéseket a következőkre vonatkozóan:

- az engedélyek megadására vonatkozó eljárások;
- a tagállamok által vezetendő nyilvántartások és a Bizottság részére küldendő értesítések.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

2. Szakasz

Az új szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyezési rendszer ellenőrzése

71. cikk

Engedély nélküli telepítések

(1) A termelőknek saját költségükön ki kell vágniuk a szőlőt az engedély nélkül betelepített területeken.

(2) Amennyiben a termelők a szabálytalanságról való értesítésük időpontjától számított négy hónapon belül nem hajtják végre a kivágást, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a négy hónapos időtartam leteltét követő két éven belül sor kerüljön az ilyen, engedély nélküli telepítések kivágására. Ennek költségét az érintett termelőknek kell viselniük.

(3) A tagállamok minden évben március 1-jéig közlik a Bizottsággal azon területek összterületét, amelyek esetében meggyőződtek arról, hogy azokat 2016. január 1-jét követően engedély nélkül telepítették, valamint közlik az (1) és a (2) bekezdésnek megfelelően kivágott telepítések összterületét.

(4) Amennyiben valamely termelő nem tesz eleget e cikk (1) bekezdésében megállapított kötelezettségnek, a 1306/2013/EU rendelet 64. cikkének megfelelően megállapítandó szankciókkal kell sújtani.

(5) Az engedély nélkül szőlővel betelepített területek tekintetében nem vehetők igénybe nemzeti vagy uniós támogatási intézkedések.

72. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja a szükséges intézkedéseket a tagállamok által teljesítendő adatközlési kötelezettségekkel kapcsolatos részletek meghatározására, beleértve a VI. mellékletben említett költségvetési keretek esetleges csökkentését is e kötelezettségek be nem tartása esetén.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

II. CÍM

A FORGALMAZÁSRA ÉS A TERMELŐI SZERVEZETEKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

I. FEJEZET

A forgalmazásra vonatkozó szabályok

1. Szakasz

Forgalmazási előírások

1. Alszakasz

Bevezető rendelkezések

73. cikk

Hatály

A mezőgazdasági termékekre alkalmazandó egyéb rendelkezések, valamint az állat- és növény-egészségügyi és élelmiszer-ipari

ágazat termékei esetében a higiéniai és az egészségügyi szabályoknak való megfelelés biztosítása érdekében, illetve az állatok, a növények és az emberek egészségének védelme céljából elfogadott rendelkezések sérelme nélkül, e szakasz megállapítja a forgalmazási előírásokkal kapcsolatos szabályokat. Az említett szabályok kötelező szabályokra és a mezőgazdasági termékekre vonatkozó fakultatív fenntartott jelölésekre vonatkoznak.

2. Alszakasz

Ágazatok vagy termékek szerinti forgalmazási előírások

74. cikk

Általános elv

Azok a termékek, amelyek tekintetében ágazatok vagy termékek szerinti forgalmazási előírások kerültek megállapításra ezen alszakasszal összhangban, kizárólag abban az esetben forgalmazhatók az Unióban, ha megfelelnek ezen előírásoknak.

75. cikk

Az előírások megállapítása és tartalma

(1) A forgalmazási előírások az alábbi ágazatok és termékek közül egyre vagy többre alkalmazhatók:

- a) olívaolaj és étkezési olajbogyó;
- b) gyümölcs- és zöldségfélék;
- c) feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékek;
- d) banán;
- e) élő növény;
- f) tojás;
- g) baromfihús;
- h) emberi fogyasztásra szánt kenhető zsírok;
- i) komló.

(2) A fogyasztói elvárások figyelembevétele, valamint az e cikk (1) és (4) bekezdésének hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékek előállítását és forgalmazását, továbbá minőségét érintő gazdasági feltételeknek a javítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el egyrészt a forgalmazás valamennyi szakaszára vonatkozóan az ágazatok vagy termékek szerinti forgalmazási előírásokról, másrészt az előírásoktól való eltérésekről és az előírások alóli mentességekről, biztosítandó a folyamatosan változó piaci feltételekhez, a változó fogyasztói kereslethez és a vonatkozó nemzetközi előírásokban bekövetkező változásokhoz való alkalmazkodást, valamint a termékinnováció akadályozásának elkerülését.

(3) Az 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 26. cikkének sérelme nélkül az (1) bekezdésben említett forgalmazási előírások az egyes ágazatok jellemzői, a forgalomba hozatal szabályozásának szükségessége és az e cikk (5) bekezdésében foglalt feltételek alapján ágazatonként vagy termékként meghatározandó alábbi kérdések közül egyre vagy többre vonatkozhatnak:

- a) a 78. cikkben említettektől eltérő ágazatokra vonatkozó műszaki meghatározások, megjelölések és kereskedelmi megnevezések;
- b) osztályozási kritériumok, például osztályok, súly, méret, kor és kategória szerinti besorolás;
- c) a fajok, a növényfajta vagy az állatfaj, illetve a kereskedelmi típus;
- d) kiszereles, a kötelező forgalmazási előírásokhoz kapcsolódó címkézés, csomagolás, a csomagolóközpontokra alkalmazandó szabályok, jelölés, a betakarítás éve és különleges kifejezések használata, a 92–123. cikk sérelme nélkül;
- e) olyan kritériumok, mint a küllem, az állag, a húsosság, a termékjellemzők és a víztartalom százalékos aránya;
- f) a termelés során használt különleges anyagok, illetve összetevők vagy alkotóelemek, ideértve ezek mennyiségét, tisztaságát és azonosítását;
- g) a gazdálkodás típusa és a termelési módszer – ideértve a borászati eljárásokat is –, valamint a fenntartható termelés fejlett rendszerei;
- h) must és bor házasítása – ideértve a vonatkozó fogalom meghatározásokat is –, keverés és az arra vonatkozó korlátozások;
- i) a begyűjtés gyakorisága, szállítás, tartósítás és kezelés, tárolási módszer és hőmérséklet, tárolás és szállítás;
- j) a termelés helye és a származási hely, a baromfihús és a kenhető zsírok kivételével;
- k) egyes anyagok és eljárások alkalmazására vonatkozó korlátozások;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 18. o.).

l) egyedi felhasználás;

m) az (1) bekezdéssel összhangban elfogadott forgalmazási előírásoknak vagy a 78. cikkben említett meghatározásoknak, jelöléseknek és kereskedelmi megnevezéseknek meg nem felelő termékek elhelyezésére, tartására, értékesítésére és felhasználására, valamint a melléktermékek elhelyezésére vonatkozó feltételek

(4) Az (1) bekezdés mellett forgalmazási előírások a borágazatra is alkalmazhatók. A (3) bekezdés f), g), h), k) és m) pontját a borágazatra alkalmazni kell.

(5) Az e cikk (1) bekezdésével összhangban elfogadott, ágazatok vagy termékek szerinti forgalmazási előírásokat a 84–88. cikk és IX. melléklet sérelme nélkül, a következők figyelembevételével kell megállapítani:

- a) az érintett termék sajátosságai;
- b) a termékek forgalomba hozatalát megkönnyítő feltételek biztosításának szükségessége;
- c) a termelők azon érdeke, hogy közöljék a termék és a termelés jellemzőit, és különösen a gazdasági szereplőket terhelő költségekkel és adminisztratív terhekkkel, valamint a termelők és a végfogyasztók számára kínált előnyökkel kapcsolatos értékelés elvégzését követően a termékekre vonatkozó megfelelő és átlátható tájékoztatás – többek között a termelés helyének eseti alapon, a megfelelő földrajzi szinten történő meghatározása – iránti fogyasztói igény;
- d) a termékek fizikai, kémiai és érzékszervi jellemzőinek meghatározásához rendelkezésre álló módszerek;
- e) az előírásokra vonatkozóan a megfelelő nemzetközi szervezetek által elfogadott ajánlások;
- f) annak szükségessége, hogy a termékek természetes és alapvető jellemzői megmaradjanak az érintett termék összetételének lényegi megváltoztatása nélkül.

(6) A fogyasztói elvárások, továbbá annak figyelembevétele érdekében, hogy javítani kell a mezőgazdasági termékek minőségét, valamint az előállításukat és forgalmazásukat érintő gazdasági feltételeket, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az (1) bekezdésben szereplő ágazatlista módosítása céljából a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el. Az ilyen felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak szigorúan a változó fogyasztói kereslethez és a műszaki fejlődésből eredő bizonyított szükségletekre, illetve a termékinnovációból eredő szükségletekre kell korlátozódniuk, és azokról a Bizottságnak jelentést kell benyújtania az Európai Parlament és a Tanács számára, amelyben értékelnie kell különösen a fogyasztói igényeket, a gazdasági szereplőkre háruló költségeket és adminisztratív terheket – ideértve a belső piacra és a nemzetközi kereskedelemre gyakorolt hatásokat is –, továbbá a termelők és a végfogyasztók számára kínált előnyöket.

76. cikk

A gyümölcs- és zöldségárazati termékek forgalmazására vonatkozó további követelmények

(1) Amennyiben továbbá az 75. cikkben említett, alkalmazandó forgalmazási előírások tekintetében ez releváns, a fogyasztók részére frissen történő árusításra szánt gyümölcs- és zöldségárazati termékeket kizárólag akkor lehet forgalmazni, ha azok épek, megfelelőek és kereskedelmi minőségűek, továbbá ha fel van tüntetve a származási országa.

(2) Az (1) bekezdésben említett forgalmazási előírások, valamint a gyümölcs- és zöldségárazatra vonatkozóan ezen alszakasznak megfelelően bevezetett bármely forgalmazási előírás a forgalmazás minden szakaszában alkalmazandó, a behozatalt és a kivitelt is beleértve, és a minőségre, kategóriába sorolásra, súlyra, méretre, csomagolásra, tárolásra, szállításra, kiszerezésre és forgalmazásra terjedhet ki.

(3) A gyümölcs- és zöldségárazat forgalmazási előírások hatálya alá tartozó termékeinek birtokosai e termékeket az Unión belül csak ezen előírásokkal összhangban állíthatják ki, kínálhatják eladásra, szállíthatják, illetve forgalmazhatják, és ők felelnek az ezen előírásoknak való megfelelés biztosításáért.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében meghatározott követelmények megfelelő alkalmazásának biztosítása, valamint bizonyos egyedi helyzetek figyelembe vétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e cikktől való olyan egyedi eltérésekről, amelyek annak megfelelő alkalmazásához szükségesek.

77. cikk

A komlóra vonatkozó tanúsítványok

(1) A komlóárazat Unión belül betakarított vagy előállított termékeire az 59. cikkben említett, alkalmazandó forgalmazási előírások mellett – adott esetben – az e cikk szerinti tanúsítási eljárást kell alkalmazni.

(2) Tanúsítványt csak olyan termékre lehet kiadni, amelynek minőségi jellemzői megfelelnek a forgalmazás meghatározott szakaszára érvényes minimális követelményeknek. A komlóliszt, az emelt lupulintartalmú komlóliszt, a komló kivonat és a kevert komlótermékek esetében a tanúsítványt csak akkor lehet kiadni, ha az érintett termék alfasavtartalma nem alacsonyabb az alapanyagául szolgáló komlóénál.

(3) A tanúsítványban fel kell tüntetni legalább:

- a) a komló termesztési helyét (helyeit);
- b) a betakarítás évét (éveit); valamint
- c) a fajtát vagy fajtákat.

(4) A komlóárazat termékeit csak az e cikk szerint kiadott tanúsítvány birtokában lehet forgalmazni vagy exportálni.

A komlóárazat importált termékei esetében a 190. cikk (2)) bekezdésében előírt igazolás az e cikk szerinti tanúsítvánnyal egyenértékűnek tekintendő.

(5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e cikk (4) bekezdésétől eltérő intézkedések elfogadására:

- a) bizonyos harmadik országok kereskedelmi követelményeinek való megfelelés érdekében; vagy
- b) különleges felhasználásra szánt termékek tekintetében.

Az első albekezdésben említett intézkedések:

- i) nem sérthetik azon termékek rendes forgalmazását, amelyekre a tanúsítványt kiállították; valamint
- ii) olyan biztosítékokat foglalnak magukban, amelyek célja az említett termékekkel való összetévesztés lehetőségének a kizárása.

78. cikk

Egyes árazatokra és termékekre vonatkozó meghatározások, megjelölések és kereskedelmi megnevezések

(1) Az 59. cikkben említett, alkalmazandó forgalmazási előírások mellett – adott esetben – a VII. mellékletben szereplő meghatározások, megjelölések és kereskedelmi megnevezések alkalmazandók a következő árazatokra vagy termékekre:

- a) marha- és borjúhús;
- b) bor;
- c) emberi fogyasztásra szánt tej és tejtermékek;
- d) baromfihús
- e) tojás;
- f) emberi fogyasztásra szánt kenhető zsírok
- g) olívaolaj és étkezési olajbogyó.

(2) A VII. mellékletben szereplő meghatározások, megjelölések és kereskedelmi megnevezések csak olyan termék forgalmazására használhatók az Unióban, amely megfelel az említett mellékletben megállapított vonatkozó követelményeknek.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a VII. mellékletben szereplő meghatározásokkal és kereskedelmi megnevezésekkel kapcsolatos módosításokra, eltérésekre vagy mentesítésekre vonatkozóan. E felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak szigorúan a változó fogyasztói keresletből és a műszaki fejlődésből eredő bizonyított szükségletekre, illetve a termékinnovációból eredő szükségletekre kell korlátozódnuk.

(4) Annak biztosítása érdekében, hogy a gazdasági szereplőknek és a tagállamoknak egyaránt pontos és megfelelő ismereteik legyenek a VII. mellékletben szereplő meghatározásokról és kereskedelmi megnevezésekről, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikkkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az azokra vonatkozó előírások, illetve azok alkalmazása tekintetében.

(5) A fogyasztói elvárásoknak és a tejtermékpiac alakulásának a figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben egyrészt meghatározza azokat a tejtermékeket, amelyek tekintetében fel kell tüntetni azon állatfaj nevét, amelytől a tej származik, amennyiben nem szarvasmarháról van szó, másrészt pedig megállapítja a szükséges szabályokat.

79. cikk

Tűréshatár

(1) Az egyes termékek vagy ágazatok sajátosságainak, a forgalmazás különböző szakaszainak, a műszaki feltételeknek, az esetleges jelentős gyakorlati nehézségeknek, továbbá a vizsgálati módszerek pontosságának és megismételhetőségének a figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el egy vagy több konkrét előírás tekintetében arra a tűréshatárra vonatkozóan, amelyet túllépve a termékek által alkotott tétel egésze az előírásnak meg nem felelőnek minősül.

(2) A Bizottság az (1) bekezdés szerinti jogi aktusok elfogadásakor figyelembe veszi annak szükségességét, hogy ne módosuljanak a termék alapvető tulajdonságai, és hogy ne romoljon a minőség.

80. cikk

Borászati eljárások és vizsgálati módszerek

(1) A VII. melléklet II. részében felsorolt termékek Unión belüli előállítására és tartósítása során kizárólag a VIII. mellékletnek megfelelően engedélyezett és az 75. cikk (3) bekezdésének g) pontjában, valamint a 83. cikk (2) és (3) bekezdésében előírt borászati eljárások alkalmazhatók.

Az első albekezdés nem alkalmazandó a következőkre:

- a) szőlőlé és sűrített szőlőlé; valamint
- b) szőlőlé készítésére szánt szőlőmust és sűrített szőlőmust.

Az engedélyezett borászati eljárások csak a termék megfelelő előállításának, tartósításának vagy érlelésének biztosítására alkalmazandók.

A VII. melléklet II. részében felsorolt termékeket az Unióban a VIII. mellékletben meghatározott szabályoknak megfelelően kell előállítani.

(2) A VII. melléklet II. részében felsorolt termékek nem forgalmazhatók az Unióban abban az esetben, ha:

- a) az Unióban nem engedélyezett borászati eljárás alkalmazásával készültek;
- b) valamely tagállamban nem engedélyezett borászati eljárás alkalmazásával készültek; vagy
- c) nem felelnek meg a VIII. mellékletben meghatározott szabályoknak.

Az első albekezdés értelmében nem forgalmazható szőlőtermékeket meg kell semmisíteni. E szabálytól eltérve a tagállamok engedélyezhetik bizonyos – általuk meghatározandó jellemzőkkel rendelkező – efféle termékek lepárlók vagy ecetgyárak általi vagy ipari célokra történő felhasználását, feltéve, hogy ez az engedélyezés nem ösztönzi a szőlőtermékek nem engedélyezett borászati eljárások útján végzett termelését.

(3) Az 75. cikk (3) bekezdésének g) pontjában említett borászati eljárások engedélyezésekor a Bizottság:

- a) figyelembe veszi az OIV által ajánlott és közzétett borászati eljárásokat és vizsgálati módszereket, valamint a még nem engedélyezett borászati eljárások kísérleti célú alkalmazásának eredményeit;
- b) figyelembe veszi az emberi egészség védelmét;
- c) figyelembe veszi a fogyasztóknak egy adott termékről alkotott megalapozott benyomásuk és az abból eredő elvárásaik alapján történő esetleges megtévesztésével kapcsolatos kockázatokat, és felméri, hogy vannak-e, illetve alkalmazhatók-e az ilyen kockázatok kizárására alkalmas információk eszközök;
- d) gondoskodik arról, hogy a bor természetes és alapvető jellemzői megmaradjanak és ne következzen be lényeges változás az érintett termék összetételében;
- e) biztosítja a környezet megóvásának minimális elfogadható szintjét;
- f) tiszteletben tartja a borászati eljárásokra vonatkozó általános szabályokat, valamint a VIII. mellékletben megállapított szabályokat.

(4) A forgalomba nem hozható borászati termékek helyes kezelésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikkkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e cikk (2) bekezdésének második albekezdésében foglalt nemzeti eljárásokra vonatkozó szabályok tekintetében, illetve az azoktól való eltérésekről, az előírásoknak meg nem felelő borászati termékek forgalomból való kivonása és megsemmisítése tekintetében.

(5) A Bizottság – szükség esetén – végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az 75. cikk (5) bekezdésének d) pontjában említett módszereket a VII. melléklet II. részében felsorolt termékekre vonatkozóan. A módszereknek az OIV által ajánlott és közzétett releváns módszereken kell alapulniuk, kivéve, ha ezek az Unió által elérni kívánt cél szempontjából nem hatékony vagy nem megfelelő eszköznek minősülnek. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

Az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásáig az érintett tagállam által engedélyezett módszereket és szabályokat kell alkalmazni.

81. cikk

Borszőlőfajták

(1) A VII. melléklet II. részében felsorolt és az Unióban előállított termékeket az e cikk (2) bekezdésének megfelelően osztályba sorolható borszőlőfajtákból kell előállítani.

(2) A tagállamok – a (3) bekezdésre is figyelemmel – osztályba sorolják azokat a borszőlőfajtákat, amelyek a területükön bortermelés céljából telepíthetők, újratelepíthetők és olthatók.

A tagállamok kizárólag az alábbi feltételeknek megfelelő borszőlőfajtákat sorolhatják osztályba:

- a) az érintett szőlőfajta a *Vitis vinifera* fajhoz tartozik, vagy a *Vitis vinifera* faj és a *Vitis* nemzetséghez tartozó egyéb fajok keresztezéséből jött létre;
- b) az érintett fajta nem lehet az alábbi valamelyike: Noah, Othello, Isabelle, Jacques, Clinton és Herbemont.

Amennyiben valamely borszőlőfajtát törlik az első albekezdésben említett osztályozásból, az adott fajta egyedeit a törléstől számított tizenöt éven belül ki kell vágni.

(3) Azok a tagállamok, amelyek bortermelése – az utolsó öt borászati év átlagos termelése alapján számítva – nem haladja meg az évi 50 000 hektolitert, mentesülnek a (2) bekezdés első albekezdésében meghatározott osztálybasorolási kötelezettség alól.

Mindazonáltal bortermelés céljából az említett tagállamokban is kizárólag a (2) bekezdés második albekezdésének megfelelő borszőlőfajták telepíthetők, telepíthetők újra és olthatók.

(4) A (2) bekezdés első és harmadik albekezdésétől, valamint a (3) bekezdés második albekezdésétől eltérve a tagállamok tudományos kutatási és kísérleti célból engedélyezik az alábbi borszőlőfajták telepítését, újratelepítését és oltását:

- a) a (3) bekezdésben nem említett tagállamok esetében az osztályozásban nem szereplő borszőlőfajták;
- b) a (3) bekezdésben említett tagállamok esetében a (2) bekezdés második albekezdésének meg nem felelő borszőlőfajták.

(5) Azokat a borszőlőfajtákból álló szőlőültetvényeket, amelyeket bortermelés céljából a (2), (3) és (4) bekezdés megsértésével telepítettek, ki kell vágni.

Nem kötelező azonban az olyan ültetvények kivágása, amelyek esetében a termelés kizárólag a bortermelő és háztartása általi saját fogyasztásra szolgál.

82. cikk

A VII. melléklet II. részében felsorolt kategóriáknak nem megfelelő bor felhasználásának egyedi esetei

A 81. cikk (2) bekezdésének első albekezdésével összhangban összeállított osztályozásban szereplő borszőlőfajtákból készült, de a VII. melléklet II. részében meghatározott kategóriák egyikének sem megfelelő bor – a bizonyíthatóan 1971. szeptember 1. előtt palackozott borok kivételével – kizárólag az egyéni bortermelő és háztartása általi saját fogyasztásra, borectkészítésre vagy lepárlásra használható fel.

83. cikk

Egyes termékekre és ágazatokra vonatkozó nemzeti szabályok

(1) Az 75. cikk (2) bekezdésében foglaltak ellenére a tagállamok elfogadhatnak vagy fenntarthatnak olyan nemzeti szabályokat, amelyek különböző minőségi szinteket állapítanak meg a kenhető zsirok vonatkozásában. E szabályoknak lehetővé kell tenniük az említett minőségi szinteknek különösen a termékek előállításához felhasznált nyersanyagokra, a termékek érzékszervi tulajdonságaira, valamint fizikai és mikrobiológiai stabilitására vonatkozó kritériumok alapján történő meghatározását.

Az első albekezdés szerinti lehetőséggel élő tagállamok gondoskodnak arról, hogy más tagállamok azon termékei esetében, amelyek megfelelnek az említett nemzeti szabályokban megállapított kritériumoknak, megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett használhatók legyenek azon kifejezések, amelyek utalnak a szóban forgó kritériumoknak való megfelelésre.

(2) A tagállamok a területükön készített és az uniós jog alapján engedélyezett borokra vonatkozóan korlátozhatnak vagy megtilthatnak bizonyos borászati eljárásokat, továbbá szigorúbb szabályokat írhatnak elő annak érdekében, hogy fokozottabban biztosítsák az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel, illetve oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott borok, valamint a pezsgők és likőrborok alapvető jellegzetességeinek megőrzését.

(3) A tagállamok engedélyezhetik nem engedélyezett borászati eljárások kísérleti célú alkalmazását.

(4) E cikk megfelelő és átlátható alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e cikk (1), (2) és (3) bekezdésének alkalmazásával, valamint az e cikk (3) bekezdésében említett kísérleti eljárások alkalmazásával előállított termékek tartásával, forgalmazásával és felhasználásával kapcsolatos feltételek meghatározására vonatkozóan.

(5) A tagállamok csak abban az esetben fogadhatnak el vagy tarthatnak fenn további nemzeti rendelkezéseket az uniós forgalmazási előírások hatálya alá tartozó termékek vonatkozásában, ha ezek a rendelkezések megfelelnek az uniós jognak, mindenekelőtt az áruk szabad mozgása elvének, valamint a 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ rendelkezéseinek.

3. A l s z a k a s z

Fakultatív fenntartott jelölések

84. cikk

Általános rendelkezés

Ágazatok vagy termékek szerinti rendszert kell létrehozni a fakultatív fenntartott jelölésekre vonatkozóan annak érdekében, hogy az értéknövelő tulajdonságokkal vagy jellemzőkkel rendelkező mezőgazdasági termékek termelői a belső piacon könnyebben megismertethessék ezeket a tulajdonságokat vagy jellemzőket, továbbá különösen az egyedi forgalmazási előírások támogatása és kiegészítése céljából.

Ez az alszakasz nem alkalmazandó a 92. cikk (1) bekezdésében említett borászati termékekre.

85. cikk

A már létező fakultatív fenntartott jelölések

(1) A IX. melléklet tartalmazza azon fakultatív fenntartott jelölések listáját, amelyek 2013. december 20-án/én e rendszer hatálya alá tartoznak, és amelyek használatának feltételeit a 86. cikk a) pontjának megfelelően meg kell határozni.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett, fakultatív fenntartott jelölések addig maradnak hatályban – esetleges módosításuk mellett –, amíg a 86. cikknek megfelelően nem törlik azokat.

86. cikk

A fakultatív fenntartott jelölések fenntartása, módosítása és törlése

A fogyasztói elvárások, a tudományos és technikai ismeretek fejlődése, a piaci helyzet, valamint a forgalmazási előírások és a nemzetközi szabványok terén végbemenő változások figyelembevétele céljából a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakra vonatkozóan:

- további fakultatív fenntartott jelölés fenntartása, meghatározva használatának feltételeit;
- a fakultatív fenntartott jelölések használatára vonatkozó feltételek módosítása; vagy
- egy fakultatív fenntartott jelölés törlése.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 98/34/EK irányelve (1998. június 22) a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 204., 1998.7.21., 37. o.).

87. cikk

További fakultatív fenntartott jelölések

(1) Egy jelölés kizárólag az alábbi követelmények mindegyikének teljesülése esetén lehet további fakultatív fenntartott jelölként fenntartható:

- a jelölés egy adott termék valamely tulajdonságára, illetve a termeléshez vagy a feldolgozáshoz kötődő jellemzőre utal, és egy adott ágazathoz vagy termékhez kapcsolódik;
- a jelölés lehetővé teszi a termék különleges tulajdonságaiból, illetve termelési vagy feldolgozási jellemzőiből eredő hozzáadott értékének világosabb kommunikálását;
- a termék forgalomba hozatalakor az a) pontban említett tulajdonság vagy jellemző több tagállam fogyasztói számára is azonosítható;
- a jelölés használatára vonatkozó feltételek összhangban vannak a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel⁽²⁾, vagy az 1169/2011/EU rendelettel.

További fakultatív fenntartott jelölések bevezetése esetén a Bizottság figyelembe veszi a vonatkozó nemzetközi szabványokat és az érintett termékek vagy ágazatok vonatkozásában már létező fenntartott jelöléseket.

(2) Bizonyos ágazatok sajátosságainak és a fogyasztói elvárásoknak a figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján részletesebben kidolgozza az e cikk (1) bekezdésében említett, a további fenntartott jelölések létrehozásával kapcsolatos követelményeket.

88. cikk

A fakultatív fenntartott jelölések használatára vonatkozó korlátozások

(1) A fakultatív fenntartott jelölések kizárólag a hozzájuk kapcsolódó használati feltételeknek megfelelő termékek leírására használhatók.

(2) A tagállamok elfogadják a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a termékek címkéin szereplő információkat ne lehessen összetéveszteni a fakultatív fenntartott jelölésekkel.

(3) Annak szavatolása érdekében, hogy a fakultatív fenntartott jelölésekkel leírt termékek megfeleljenek az alkalmazandó használati feltételeknek, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben további szabályokat határoz meg a fakultatív fenntartott jelölések használatára vonatkozóan.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/13/EK irányelve (2000. március 20.) az élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 109., 2000.5.6., 29. o.).

4. A l s z a k a s z

**A behozatalhoz és a kivitelhez kapcsolódó
forgalmazási előírások**

89 cikk

Általános rendelkezések

Az Unió és bizonyos harmadik országok közötti kereskedelem sajátosságainak, valamint egyes mezőgazdasági termékek sajátos jellegének figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiak vonatkozásában:

- a) azon feltételek, amelyek teljesülése esetén az importált termékek az uniós forgalmazási előírásoknak megfelelőnek minősülnek, és amelyek lehetővé teszik az 74. cikkben foglaltaktól való eltérést; valamint
- b) a forgalmazási előírásoknak az Unióból exportált termékekre történő alkalmazására vonatkozó szabályok.

90. cikk

A bor behozatalára vonatkozó egyedi rendelkezések

(1) Az EUMSZ-nek megfelelően kötött nemzetközi megállapodásokban foglalt eltérő rendelkezés hiányában az e fejezet 2. szakaszában és az e rendelet 78. cikkében említett meghatározásokban, megjelölésekben és kereskedelmi megnevezésekben foglalt, a borok eredetmegjelöléseire, földrajzi jelzéseire és címkézésére vonatkozó rendelkezések alkalmazandók az Unióba behozott, a 2009 61, a 2009 69, illetve a 2204 KN-kód alá tartozó termékekre.

(2) Az EUMSZ-nek megfelelően kötött nemzetközi megállapodásokban foglalt eltérő rendelkezések hiányában az e cikk (1) bekezdésében említett termékeket az Unió által az e rendelet alapján engedélyezett borászati eljárásokkal összhangban, illetőleg a 80. cikk (3) bekezdése szerinti engedély megadását megelőzően az OIV által ajánlott és közzétett borászati eljárásokkal összhangban kell előállítani.

(3) Az (1) bekezdésben említett termékek behozatala a következők bemutatásához van kötve:

- a) az (1) és a (2) bekezdésben említett rendelkezéseknek való megfelelést tanúsító igazolás, amelyet a Bizottság által közzéteendő jegyzékben szereplő illetékes szerv állított ki a termék származási országában;
- b) a termék származási országa által kijelölt szerv vagy hivatal részéről kiállított analitikai bizonylat, amennyiben a terméket közvetlen emberi fogyasztásra szánják.

5. A l s z a k a s z

Közös rendelkezések

91 cikk

**A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt
végrehajtási hatáskörök**

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján:

- a) elkészítheti a VII. melléklet III. része 5. pontjának második bekezdésében említett tej- és tejtermékeket, valamint a VII. melléklet VII. része I. szakasza hatodik bekezdésének a) pontjában említett kenhető zsírokat felsoroló jegyzéket a tagállamok által a Bizottsághoz eljuttatandó azon indikatív jegyzékek alapján, amelyek a tagállamok területén az említett rendelkezéseknek megfelelőnek tekintett termékeket tartalmazták;
- b) szabályokat állapíthat meg az ágazatok vagy termékek szerinti forgalmazási előírások végrehajtására vonatkozóan;
- c) szabályokat állapíthat meg annak meghatározására, hogy egy adott termék esetében alkalmaztak-e az engedélyezett borászati eljárásoknak meg nem felelő borászati kezeléseket;
- d) szabályokat állapíthat meg a termékek jellemzőinek meghatározására szolgáló vizsgálati módszerekre vonatkozóan;
- e) szabályokat állapíthat meg a tőrés határ meghatározására vonatkozóan;
- f) szabályokat állapíthat meg a 89. cikkben említett intézkedések végrehajtására vonatkozóan;
- g) szabályokat állapíthat meg a terméket előállító vagy feldolgozó termelő és/vagy ipari létesítmény azonosítására vagy nyilvántartására, a tanúsítási eljárásokra, továbbá a megőrizendő kereskedelmi dokumentumokra, kísérő dokumentumokra és nyilvántartásokra vonatkozóan.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

2. S z a k a s z

**Eredetmegjelölések, földrajzi jelzések és
hagyományos kifejezések a borágazatban**

1. A l s z a k a s z

Bevezető rendelkezések

92. cikk

Hatály

(1) Az e szakaszban megállapított, eredetmegjelölésekkel, földrajzi jelzésekkel és hagyományos kifejezésekkel kapcsolatos szabályok a VIII. melléklet II. részének 1., 3–6., 8., 9., 11., 15. és 16. pontjában említett termékekre alkalmazandók.

(2) Az (1) bekezdésben említett szabályok a következőkön alapulnak:

- a) a fogyasztók és a termelők jogos érdekeinek védelme;
- b) annak biztosítása, hogy az érintett termékek belső piaca zökkenőmentesen működjön; és

c) az e szakaszban említett minőségi termékek előállításának az előmozdítása, és ezzel egyidejűleg nemzeti minőségpolitikai intézkedések alkalmazásának a lehetővé tétele.

2. A l s z a k a s z

Eredetmegjelölések és földrajzi jelzések

93. cikk

Fogalom meghatározások

(1) E szakasz alkalmazásában a következő fogalom meghatározásokat kell alkalmazni:

a) „eredetmegjelölés”: valamely régió, meghatározott hely vagy – kivételes és kellően indokolt esetben – ország neve, amelyet a 92. cikk (1) bekezdésében említett olyan termék jelölésére használnak, amely megfelel a következő követelményeknek:

i. a termék minősége és jellemzői főként vagy kizárólag egy adott földrajzi környezetnek és az ahhoz kapcsolódó természeti és emberi tényezőknek köszönhetők;

ii. a szőlő, amelyből a termék készült, kizárólag a szóban forgó földrajzi területről származik;

iii. a termelés az adott földrajzi területen történik; és

iv. a terméket a *Vitis vinifera* fajhoz tartozó szőlőfajtából nyerik;

b) „földrajzi jelzés”: valamely régióra, meghatározott helyre vagy – kivételes és kellően indokolt esetben – országra utaló jelölés, amelyet a 92. cikk (1) bekezdésében említett olyan termék jelölésére használnak, amely megfelel a következő követelményeknek:

i. olyan különleges minőséggel, hírnévvel vagy egyéb jellemzőkkel rendelkezik, amelyek e földrajzi eredethez kapcsolhatók;

ii. a készítéséhez használt szőlő legalább 85 %-a kizárólag e földrajzi területről származik;

iii. előállítását az adott földrajzi területen végzik; és

iv. a *Vitis vinifera* fajtából vagy annak és a *Vitis* nemzetséghez tartozó fajoknak a keresztezéséből létrejött szőlőfajtából nyerik.

(2) Egyes hagyományosan használt elnevezések eredetmegjelölésnek minősülnek, amennyiben:

a) bort jelölnek;

b) földrajzi névre utalnak;

c) megfelelnek az (1) bekezdés a) pontjának i–iv. alpontjában említett követelményeknek; és

d) kérésztülmentek az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések oltalmának biztosítására irányuló, ezen alszakaszban meghatározott eljáráson.

(3) Az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések, beleértve a harmadik országok földrajzi területeire vonatkozókat is, az ezen alszakaszban meghatározott szabályoknak megfelelően jogosultak oltalomra az Unióban.

(4) Az (1) bekezdés a) pontjának iii. alpontjában említett termelés a szüreteléstől a borkészítési folyamat lezárulásáig végrehajtott műveletek összességét jelenti, nem foglalja ugyanakkor magában az előállítási szakaszt követően elvégzett eljárásokat.

(5) Az (1) bekezdés b) pontja ii. alpontjának alkalmazásában a szőlő legfeljebb 15 %-a származhat a körülhatárolt területen kívülről, és csak abból a tagállamból vagy harmadik országból, ahol a körülhatárolt terület található.

94. cikk

Oltalom iránti kérelem

(1) Az elnevezések oltalom alatt álló eredetmegjelöléssé vagy földrajzi jelzéssé való minősítése iránti kérelemnek magában kell foglalnia a következőket tartalmazó technikai jellegű dokumentációt:

a) az oltalomban részesítendő elnevezés;

b) a kérelmező neve és címe;

c) a (2) bekezdésben említett termékleírás; és

d) a (2) bekezdésben említett termékleírást összefoglaló egységes dokumentum.

(2) A termékleírásnak lehetővé kell tennie az érdekelt felek számára az eredetmegjelöléssel vagy földrajzi jelzéssel ellátott termék előállítási körülményeinek ellenőrzését.

A termékleírás legalább a következőket tartalmazza:

a) az oltalomban részesítendő elnevezés;

b) a bor vagy borok leírása:

i. az eredetmegjelölő tekintetében főbb analitikai és érzékszervi jellemzők;

ii. a földrajzi jelzés tekintetében a főbb analitikai jellemzők, valamint az érzékszervi jellemzőik értékelése vagy feltüntetése;

c) adott esetben a bor vagy borok előállítására alkalmazott konkrét borászati eljárások, valamint a borkészítésre vonatkozó korlátozások;

- d) az érintett földrajzi terület határainak meghatározása;
- e) a hektáronkénti legnagyobb termés hozam;
- f) a borszőlőfajta vagy -fajták, amely(ek)ből a bor vagy borok készülnek;
- g) a 93. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában, illetve a 93. cikk (1) bekezdése b) pontjának i. alpontjában említett kapcsolatot igazoló adatok;
- h) az uniós vagy nemzeti jogszabályokban, illetve – amennyiben ezt a tagállamok előírják – az oltalom alatt álló eredetmegjelölést vagy az oltalom alatt álló földrajzi jelzést kezelő szervezet által megállapított alkalmazandó követelmények, feltéve, hogy e követelmények objektívek, megkülönböztetéstől mentesek és összeegyeztethetők az uniós joggal;
- i) a termékleírás tekintetében a rendelkezések betartását ellenőrző hatóságok vagy szervek neve, címe és konkrét feladatai.

(3) Harmadik országbeli földrajzi területre vonatkozó oltalom iránti kérelem esetén az (1) és (2) bekezdésben előírtakon túl bizonyítani kell, hogy a szóban forgó elnevezés az származási országban oltalom alatt áll.

95. cikk

Kérelmezők

- (1) Bármely termelői érdekcsoport vagy – kivételes és kellően indokolt esetekben – egyéni termelő kérelmezheti valamely eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés oltalmát. A kérelemhez egyéb érdekelt felek is csatlakozhatnak.
- (2) Termelők csak a saját maguk által előállított bor oltalma iránt nyújthatnak be kérelmet.
- (3) A több országot érintő földrajzi területet jelölő elnevezések, illetve a több országot érintő földrajzi területhez kapcsolódó hagyományos megnevezések esetében közös kérelem is benyújtható.

96 cikk

Előzetes nemzeti eljárás

- (1) Az Unióból származó borok eredetmegjelölésének vagy földrajzi jelzésének oltalma iránt benyújtott kérelmek esetében előzetes nemzeti eljárásra kerül sor.
- (2) Az oltalom iránti kérelmet abban a tagállamban kell benyújtani, amelynek területéhez az eredetmegjelölés vagy a földrajzi jelzés kötődik.

(3) A kérelemmel megkeresett tagállam megvizsgálja, hogy az oltalom iránti kérelem megfelel-e az ezen alszakaszban meghatározott feltételeknek.

A tagállam nemzeti eljárást folytat le, amelynek keretében gondoskodik a kérelem megfelelő közzétételéről, valamint a közzétételtől számított legalább két hónapos időszakról, amelynek során bármely, jogos érdeklő és az érintett tagállam területén állandó lakóhellyel, illetve telephellyel rendelkező természetes vagy jogi személy a tagállamhoz benyújtott megfelelően indokolt nyilatkozat útján kifogást emelhet a javasolt oltalom ellen.

(4) Ha a kérelmet elbíráló tagállam úgy ítéli meg, hogy az eredetmegjelölés vagy a földrajzi jelzés nem felel meg az ebben az alszakaszban megállapított feltételeknek vagy nem egyeztethető össze az uniós joggal, elutasítja a kérelmet.

(5) Ha a kérelmet elbíráló tagállam úgy ítéli meg, hogy a követelmények teljesültek, lefolytatja a nemzeti eljárást, amelynek során megfelelő módon, legalább az interneten közzéteszi a termékleírást, és továbbítja a kérelmet a Bizottságnak.

97. cikk

A Bizottság által végzett vizsgálat

- (1) A Bizottság közzéteszi az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés oltalma iránti kérelem benyújtásának időpontját.
- (2) A Bizottság megvizsgálja, hogy a 94. cikkben említett oltalom iránti kérelem megfelel-e az ezen alszakaszban meghatározott feltételeknek.

(3) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az ezen alszakaszban meghatározott feltételek teljesültek, végrehajtási jogi aktusok útján rendelkezik a 94. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett egységes dokumentumnak és az előzetes nemzeti eljárás során közzétett termékleírásra vonatkozó hivatkozásnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételéről. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell elfogadni.

(4) Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az ezen alszakaszban meghatározott feltételek nem teljesültek, végrehajtási jogi aktusok útján rendelkezik a kérelem elutasításáról.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

98. cikk

Kifogásolási eljárás

A 94. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett egységes dokumentum közzétételének időpontjától számított két hónapon belül bármely tagállam vagy harmadik ország, illetve bármely, jogos érdeklő és az oltalmat kérelmező tagállamtól eltérő tagállam vagy harmadik ország területén állandó lakóhellyel rendelkező természetes személy vagy ott telephellyel rendelkező jogi személy kifogást emelhet a javasolt oltalom ellen oly módon, hogy az ezen alszakaszban foglalt jogosultsági feltételekre vonatkozó, megfelelően indokolt nyilatkozatot nyújt be a Bizottsághoz.

Harmadik országban állandó lakóhellyel rendelkező természetes személy vagy ott telephellyel rendelkező jogi személy esetében a nyilatkozatot az első bekezdésben említett két hónapos határidőn belül, közvetlenül vagy a szóban forgó harmadik ország hatóságain keresztül kell benyújtani.

99. cikk

Határozat az oltalomról

A Bizottság a 98. cikkben említett kifogásolási eljárás lezárását követően a rendelkezésére álló információk alapján, végrehajtási jogi aktusok útján határoz az ezen alszakaszban meghatározott feltételeknek és általában véve az uniós jognak megfelelő eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés oltalmának megadásáról, illetve – ha az említett feltételek nem teljesülnek – a kérelem elutasításáról.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

100. cikk

Homonimák

(1) Amennyiben olyan elnevezésre vonatkozóan nyújtanak be kérelmet, amely teljesen vagy részben azonos alakú egy, e rendelet rendelkezései alapján már bejegyzett elnevezéssel, a bejegyzéskor kellően figyelembe kell venni a helyi és a hagyományos használatot, valamint az összetéveszthetőség veszélyét.

Az olyan azonos alakú elnevezés, amely a fogyasztókat megtévesztve azt a benyomást kelti, hogy az általa jelölt termékek egy másik területről származnak, még akkor sem jegyezhető be, ha az elnevezés az adott termékek származása szerinti terület, régió vagy hely vonatkozásában pontos.

A bejegyzett azonos alakú elnevezés használata kizárólag abban az esetben engedélyezhető, ha a később bejegyzett azonos alakú elnevezés a gyakorlatban megfelelően elkülönül a már bejegyzettől, figyelembe véve, hogy az érintett termelők számára egyenlő bánásmódot kell biztosítani, valamint el kell kerülni a fogyasztók megtévesztését.

(2) Az (1) bekezdést értelemszerűen kell alkalmazni, amennyiben a kérelem tárgyát képező elnevezés részben vagy teljesen azonos alakú a tagállamok nemzeti joga szerint oltalmat élvező földrajzi jelzések valamelyikével.

(3) Amennyiben egy borszőlőfajta neve valamely oltalom alatt álló eredetmegjelölésből vagy földrajzi jelzésből áll vagy ilyen tartalmaz, a szóban forgó név nem használható mezőgazdasági termékek címkézése céljából.

A meglévő címkézési gyakorlatok figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikkkel összhangban olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben rendelkezik a fenti szabály alóli kivételekről.

(4) A termékeknek az e rendelet 93. cikke szerinti eredetmegjelöléseire és földrajzi jelzéseire vonatkozó oltalom nem

érinti a 110/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 2. cikkében meghatározottak szerinti szeszes italokra alkalmazandó, oltalom alatt álló földrajzi árujelzőket.

101. cikk

Az oltalom elutasításának további indokai

(1) Köznevesült elnevezések nem élvezhetnek oltalmat eredetmegjelölésként vagy földrajzi jelzésként.

E szakasz alkalmazásában a „köznevesült elnevezés” olyan bornév, amely – bár arra a helyre vagy régióra utal, ahol a terméket eredetileg előállították vagy forgalomba hozták – az Unióban egy borfajta általánosan elterjedt elnevezésévé vált.

Annak megállapítása érdekében, hogy egy elnevezés köznevesültnek minősül-e vagy sem, minden vonatkozó tényezőt figyelembe kell venni, különösen:

a) az Unióban fennálló helyzetet, különös tekintettel a fogyasztási területekre;

b) a vonatkozó uniós vagy nemzeti jogot.

(2) Olyan elnevezés nem élvezhet oltalmat eredetmegjelölésként vagy földrajzi jelzésként, amely – figyelembe véve egy védjegy jó hírnevét és elismertségét – a bor mibenlétét illetően alkalmas a fogyasztók megtévesztésére.

102. cikk

Kapcsolat a védjegyekkel

(1) A vonatkozó termékleírásnak nem megfelelő, oltalom alatt álló eredetmegjelölést vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzést tartalmazó, vagy ilyen eredetmegjelölésből vagy földrajzi jelzésből álló védjegynek, illetve a használata tekintetében a 103. cikk (2) bekezdésének hatálya alá eső, valamint a VII. melléklet II. részében felsorolt kategóriák valamelyikébe tartozó termékhez kapcsolódó védjegynek a lajstromozását:

a) el kell utasítani, ha a védjegy lajstromozása iránti kérelmet az eredetmegjelölés vagy a földrajzi jelzés oltalmára irányuló kérelem Bizottsághoz való benyújtásának időpontját követően nyújtják be, és az eredetmegjelölés vagy a földrajzi jelzés az oltalom iránti kérelem benyújtását követően oltalomban részesül; vagy

b) érvényteleníteni kell.

(2) A 101. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül az e cikk (1) bekezdésében említett olyan védjegyeket, amelyeknek az eredetmegjelölés vagy a földrajzi jelzés származási országban fennálló oltalom alá kerülését megelőzően, vagy 1996. január 1. előtt

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 110/2008/EK rendelete (2008. január 15.) a szeszes italok meghatározásáról, megnevezéséről, kiszéreléséről, címkézéséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról (HL L 39., 2008.2.13., 16. o.).

kérelmezték lajstromozását, lajstromoztak, illetve amelyek jóhiszemű használat révén meghonosodtak az Unió területén – amennyiben a vonatkozó nemzeti jog biztosítja ezt a lehetőséget –, az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés nyilvántartásba vétele ellenére is tovább lehet használni és meg lehet újítani, feltéve, hogy a 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ vagy a 207/2009/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ értelmében nincs ok a védjegy érvénytelenítésére vagy törlésére.

Ilyen esetekben megengedett az eredetmegjelölésnek vagy a földrajzi jelzésnek a vonatkozó védjeggyel párhuzamosan történő használata.

103. cikk

Oltalom

(1) Az oltalom alatt álló eredetmegjelöléseket és az oltalom alatt álló földrajzi jelzéseket bármely forgalmazó használhatja az olyan borok esetében, amelyek a vonatkozó termékleírásnak megfelelően készültek.

(2) Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések, valamint az ezek egyikével a vonatkozó termékleírásnak megfelelően ellátott borok a következőkkel szemben élveznek oltalmat:

- a) az oltalom alatt álló elnevezés bármilyen közvetlen vagy közvetett kereskedelmi célú használata:
  - i. olyan, az oltalom alatt álló elnevezéssel ellátott termékhez hasonló termékek esetében, amelyek nem felelnek meg a termékleírásának; vagy
  - ii. amennyiben az ilyen használat visszaél az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés hírnevével;
- b) az elnevezés bármilyen visszaélészerű használata, utánzás vagy idézése, még abban az esetben is, ha a termék vagy a szolgáltatás tényleges származása fel van tüntetve, vagy ha az oltalom alatt álló elnevezés fordítását használják, illetve ha azt a „jellegű”, „típusú”, „módszerrel készített”, „hasonlóan készített”, „utánzat”, „ízű”, „-szerű” vagy ezekhez hasonló kifejezések kísérik;
- c) a termék származására, eredetére, jellegére vagy alapvető tulajdonságaira vonatkozó bármely egyéb, a belső vagy a külső csomagoláson, az adott borászati termékhez kapcsolódó reklámanyagon vagy dokumentumon elhelyezett hamis vagy félrevezető jelzés, valamint a termék eredetét illetően hamis benyomást keltő tárolóedénybe történő csomagolás;
- d) bármilyen egyéb olyan gyakorlat, amely a termék tényleges származása tekintetében a fogyasztó megtévesztéséhez vezethet.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/95/EK irányelve (2008. október 22.) a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 299., 2008.11.8., 25. o.).

⁽²⁾ A Tanács 207/2009/EK rendelete (2009. február 26.) a közösségi védjegyről (HL L 78., 2009.3.24., 1. o.).

(3) Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések nem válhatnak a 101. cikk (1) bekezdésének értelmében vett köznevesült elnevezésekké az Unióban.

104. cikk

Nyilvántartás

A Bizottság létrehozza és naprakészen tartja a borokra vonatkozó oltalom alatt álló eredetmegjelölések és oltalom alatt álló földrajzi jelzések nyilvános hozzáférésű elektronikus nyilvántartását. A nyilvántartásba bejegyezhető harmadik országokból származó termékeket jelölő olyan eredetmegjelölések és földrajzi jelzések is, amelyek az Uniót is részes felek között tudó nemzetközi megállapodások alapján az Unióban oltalmat élveznek. Az ilyen elnevezéseket oltalom alatt álló földrajzi jelzésként kell nyilvántartásba venni, kivéve, ha az érintett megállapodás kifejezetten rögzíti, hogy az e rendelet szerinti oltalom alatt álló eredetmegjelölésről van szó.

105. cikk

A termékleírás módosítása

A 95. cikkben szereplő feltételeket teljesítő kérelmező kérelmezheti az oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy az oltalom alatt álló földrajzi jelzés termékleírását érintő módosítás jóváhagyását, különösen a tudományos és technikai ismeretek fejlődésének figyelembevétele, illetve a 94. cikk (2) bekezdése második albekezdésének d) pontjában említett földrajzi terület határainak újbóli meghatározása érdekében. A kérelemben ismertetni és indokolni kell a kért módosításokat.

106. cikk

Törlés

A Bizottság – saját kezdeményezésére vagy egy tagállam, harmadik ország, illetve jogos érdekekkel rendelkező természetes vagy jogi személy kérelmére megindokolt kérésére – végrehajtási jogi aktusok útján határozhat az olyan eredetmegjelölések vagy földrajzi jelzések oltalmának törléséről, amelyek esetében a kapcsolódó termékleírásnak való megfelelés már nem biztosított.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

107. cikk

Meglévő oltalom alatt álló bornevek

(1) Az 1493/1999/EK tanácsi rendelet⁽³⁾ 51. és 54. cikkében, valamint a 753/2002/EK bizottsági rendelet⁽⁴⁾ 28. cikkében említett bornevekre az e rendelet szerinti oltalom automatikusan érvényes. A Bizottság e borneveket felveszi az e rendelet 104. cikke szerinti nyilvántartásba.

⁽³⁾ A Tanács 1493/1999/EK rendelete (1999. május 17.) a borpiac közös szervezéséről (HL L 179., 1999.7.14., 1. o.).

⁽⁴⁾ A Bizottság 753/2002/EK rendelete (2002. április 29.) az egyes borászati termékek leírása, jelölése, kiszerelese és oltalma tekintetében az 1493/1999/EK tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó egyes szabályok megállapításáról (HL L 118., 2002.5.4., 1. o.).

(2) A Bizottság az e rendelet 162. cikkének (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül elfogadott végrehajtási jogi aktusok útján hivatalosan is törli az e rendelet 104. cikke szerinti nyilvántartásból azokat a borneveket, amelyekre az 1234/2007/EK rendelet 229. cikkének (3) bekezdése alkalmazandó.

(3) A 106. cikk nem vonatkozik az e cikk (1) bekezdésében említett, meglévő oltalom alatt álló bornevekre.

A Bizottság 2014. december 31-ig, saját kezdeményezésére, végrehajtási jogi aktusok útján dönthet az e cikk (1) bekezdésében említett, meglévő oltalom alatt álló bornevek oltalmának törléséről, amennyiben azok nem felelnek meg a 93. cikkben foglalt feltételeknek.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(4) Horvátország esetében az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽¹⁾ közzétett bornevekre az e rendelet szerinti oltalom érvényes, feltéve, hogy a kifogásolási eljárás kedvező eredménnyel zárul. A Bizottság e borneveket felveszi a 104. cikk szerinti nyilvántartásba.

108. cikk

Díjak

A tagállamok díjat számíthatnak fel költségeik, többek között az ezen alszakasz szerinti oltalom iránti kérelmek, kifogásolási nyilatkozatok, módosítási kérelmek és törlési kérelmek vizsgálata során felmerült kiadások fedezésére.

109. cikk

Felhatalmazás

(1) A körülhatárolt földrajzi területen folyó termelés sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakra vonatkozóan:

- a) a földrajzi terület határainak meghatározására vonatkozó további kritériumok; valamint
- b) a körülhatárolt földrajzi területen folyó termeléssel összefüggő korlátozások és eltérések.

(2) A termékek minőségének és nyomonkövethetőségének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén a termékleírások további követelményekkel egészíthetők ki.

(3) A termelők és a gazdasági szereplők jogainak és jogos érdekeinek védelme érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) az eredetmegjelölések vagy földrajzi jelzések oltalmáért folyamodni jogosult kérelmezők köre;

b) az eredetmegjelölések vagy földrajzi jelzések oltalma iránti kérelmekre vonatkozó feltételek, a Bizottság által végzett vizsgálat, a kifogásolási eljárás, valamint az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és oltalom alatt álló földrajzi jelzések módosítási, törlési és átminősítési eljárásai;

c) a több ország területét érintő kérelmekre vonatkozó feltételek;

d) a harmadik országbeli földrajzi területeket érintő kérelmekre vonatkozó feltételek;

e) az az időpont, amikor az oltalom vagy a módosítás hatályba lép;

f) a termékleírásokat érintő módosításokra vonatkozó feltételek.

(4) A megfelelő szintű oltalom biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az oltalom alatt álló elnevezésre vonatkozó korlátozások tekintetében.

(5) Annak érdekében, hogy a gazdasági szereplőket és az illetékes hatóságokat ne érintse hátrányosan ennek az alszakasznak azon bornevek tekintetében történő alkalmazása, amelyek 2009. augusztus 1. előtt már oltalomban részesültek vagy az oltalmuk iránti kérelem ezen időpont előtt került benyújtásra, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakkal kapcsolatos átmeneti szabályok megállapítására:

- a) a tagállamok által 2009. augusztus 1-jéig eredetmegjelölésként vagy földrajzi jelzésként elismert bornevek és azon bornevek, amelyek tekintetében az oltalom iránti kérelem ezen időpont előtt került benyújtásra;
- b) azok a borok, amelyeket egy meghatározott időpontot megelőzően hoztak forgalomba vagy címkéztek; és
- c) a termékleírás módosításai.

110. cikk

Végrehajtási hatáskörök a vizsgálóbizottsági eljárás keretében

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja a szükséges intézkedéseket a következőkre vonatkozóan:

- a) azon információk, amelyeknek a földrajzi terület és a végtermék közötti kapcsolat tekintetében a termékleírásban szerepelniük kell;
- b) az oltalom megadásáról vagy megtagadásáról szóló határozat közzététele;
- c) a 104. cikkben említett nyilvántartás létrehozása és naprakészen tartása;

⁽¹⁾ HL C 116., 2011.4.14., 12. o.

- d) az oltalom alatt álló eredetmegjelölés oltalom alatt álló földrajzi jelzéssé történő átminősítése;
- e) a több országot érintő területre vonatkozó kérelmek benyújtása.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja az eredetmegjelölések, illetve földrajzi jelzések oltalma vagy módosításának jóváhagyása iránti kérelmek vizsgálatára irányuló eljárással, a kifogást tartalmazó, valamint a törlés és az átminősítés iránti kérelmekre vonatkozó eljárással, valamint a meglévő oltalom alatt álló bornevekkel kapcsolatos tájékoztatással kapcsolatos szükséges intézkedéseket, különös tekintettel az alábbiakra:

- a) dokumentumminták és a továbbítás formátuma;
- b) határidők;
- c) a kérelem, illetve az igénylés alátámasztására benyújtandó adatokkal, bizonyítékokkal és igazoló dokumentumokkal kapcsolatos részletek.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

111. cikk

Egyéb végrehajtási hatáskörök

Amennyiben egy kifogás elfogadhatatlannak minősül, a Bizottság azt végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatatlannak nyilvánítja és elutasítja. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell elfogadni.

3. A l s z a k a s z

Hagyományos kifejezések

112. cikk

Fogalom meghatározás

A „hagyományos kifejezés” a tagállamokban a 92. cikk (1) bekezdésében említett termékek tekintetében hagyományosan használt olyan kifejezés, amely jelzi:

- a) hogy egy adott termék uniós vagy nemzeti jogszabály alapján oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel van ellátva; vagy
- b) az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott termék előállítás vagy érlelési eljárását, illetve minőségét, színét, származási helyének jellegét vagy valamely, a termék történetéhez kapcsolódó eseményt.

113. cikk

Oltalom

(1) Az oltalom alatt álló hagyományos kifejezések kizárólag a 112. cikk (1) bekezdésében foglalt fogalom meghatározásnak megfelelően előállított termékek esetében használhatók.

A hagyományos kifejezések oltalmat élveznek a jogellenes használattal szemben.

(2) A hagyományos kifejezések kizárólag a kérelemben megjelölt nyelven és az ott feltüntetett szőlőtermék-kategóriákban élveznek oltalmat az alábbiakkal szemben:

- a) az oltalom alatt álló kifejezés bármilyen visszaélészerű használata, még abban az esetben is, ha azt a „jellegű”, „típusú”, „módszerrel készített”, „hasonlóan készített”, „utánzat”, „ízű”, „-szerű” vagy ezekhez hasonló kifejezések kísérik;
- b) a termék jellegére, tulajdonságaira vagy lényeges minőségi jellemzőire vonatkozó, a kiszerelesen vagy a külső csomagoláson, reklámanyagokon vagy a termékekkel kapcsolatos más dokumentumokon található minden egyéb hamis vagy megtévesztő jelzés;
- c) minden egyéb olyan gyakorlat, amely nagy valószínűséggel megtéveszti a fogyasztókat, különösen azáltal, hogy azt a benyomást kelti, hogy a kérdéses bor jogosult az oltalom alatt álló hagyományos kifejezésre.

(3) A hagyományos kifejezések az Unióban nem válhatnak köznevesült elnevezéssé.

114. cikk

Felhatalmazás

(1) A megfelelő szintű oltalom biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az oltalom alá helyezendő hagyományos kifejezés nyelvére és helyesírására vonatkozóan.

(2) A termelők és a gazdasági szereplők jogainak és jogos érdekeinek védelme érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) a hagyományos kifejezés oltalma iránt folyamodni jogosult kérelmezők köre;
- b) a hagyományos kifejezések oltalma iránti kérelem érvényességének feltételei;
- c) azok az indokok, amelyek alapján kifogás emelhető valamely hagyományos kifejezés javasolt elismerésével szemben;
- d) az oltalom hatálya, a védjegyekkel, az oltalom alatt álló hagyományos kifejezésekkel, az oltalom alatt álló eredetmegjelölésekkel vagy földrajzi jelzésekkel, a homonimákkal, illetve bizonyos borszőlőfajta-nevekkel való kapcsolat;
- e) a hagyományos kifejezések törlésének lehetséges indokai;
- f) a hagyományos kifejezés oltalom alá helyezésére irányuló kérelmek vagy a kifogás, illetve törlés iránti kérelmek benyújtásának időpontja;

g) a hagyományos kifejezések oltalma iránti kérelmek kapcsán követendő eljárások, ezen belül a Bizottság által végzett vizsgálat, a kifogásolási eljárás, valamint a törlési és módosítási eljárás.

(3) Az Unió és egyes harmadik országok közötti kereskedelem sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén harmadik országból származó termékeken is használhatók hagyományos kifejezések, és eltérésekről rendelkezik a 112. cikk és a 113. cikk (2) bekezdésének alkalmazása alól.

115. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja a szükséges intézkedéseket a hagyományos kifejezések oltalma vagy módosításának jóváhagyása iránti kérelmek vizsgálatára irányuló eljárás, valamint a kifogást tartalmazó, illetve a törlés iránti kérelmekre vonatkozó eljárás tekintetében, különös tekintettel az alábbiakra:

- dokumentumminták és a továbbítás formátuma;
- határidők;
- a kérelem, illetve az igénylés alátámasztására benyújtandó adatokkal, bizonyítékokkal és igazoló dokumentumokkal kapcsolatos részletek;
- az oltalom alatt álló hagyományos kifejezések közzétételére vonatkozó részletes szabályok.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határoz a hagyományos kifejezés oltalma iránti kérelmek, valamint az oltalom alatt álló kifejezés módosítása iránti kérelmek elfogadásáról vagy elutasításáról, illetve a hagyományos kifejezések oltalmának törléséről.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján rendelkezik azon hagyományos kifejezések oltalmáról, amelyek esetében az oltalom iránti kérelem elfogadásra került, és ennek keretében a szóban forgó kifejezéseket a 89112 cikkel összhangban osztályozza, valamint közzéteszi fogalommeghatározásukat és/vagy a használatukra vonatkozó feltételeket.

(4) Az e cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

116. cikk

Egyéb végrehajtási hatáskörök

Amennyiben egy kifogás elfogadhatatlannak minősül, a Bizottság azt végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatatlannak nyilvánítja és elutasítja. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell elfogadni.

3. Szakasz

Címkézés és kiszerelés a borágazatban

117. cikk

Fogalommeghatározás

E szakasz alkalmazásában:

- „címkézés”: minden, egy adott terméket kísérő vagy arra vonatkozó csomagoláson, dokumentumon, felíraton, címkén, gyűrűn vagy galléron feltüntetett szó, adat, védjegy, márkanév, képi anyag vagy jelölés;
- „kiszereles”: minden olyan információ, beleértve a palackok formáját és típusát is, amely az érintett termék csomagolása révén jut el a fogyasztókhoz.

118. cikk

A horizontális szabályok alkalmazhatósága

Amennyiben e rendelet másképp nem rendelkezik, a 89/396/EGK tanácsi irányelvet⁽¹⁾, a 2000/13/EK irányelvet, valamint a 2007/45/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽²⁾, a 2008/95/EK irányelvet és az 1169/2011/EU rendeletet kell alkalmazni a termékek címkézésére és kiszereelésére.

A VII. melléklet II. részének 1–11., 13., 15. és 16. pontjában említett termékek címkéjén csak akkor szerepelhet az e rendeletben előírt adatokon kívül más adat is, ha az megfelel a 2000/13/EK irányelv vagy az 1169/2011/EU rendelet előírásainak.

119. cikk

Kötelező adatok

(1) Az Unióban forgalmazott vagy kivitelre szánt, a VII. melléklet II. részének 1–11., 13., 15. és 16. pontjában említett termékek címkézésének és kiszereelésének a következő kötelező adatokat kell tartalmaznia:

- a szőlőből készült termék kategóriájának megnevezése a VII. melléklet II. részének megfelelően;
- az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott borok esetében:
  - az „oltalom alatt álló eredetmegjelölés” vagy az „oltalom alatt álló földrajzi jelzés” kifejezés; és
  - az oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy az oltalom alatt álló földrajzi jelzés neve;

⁽¹⁾ A Tanács 89/396/EGK irányelve (1989. június 14.) az egyes árutételekhez tartozó étel- és italtermékek azonosító jelzésekről és jelölésekről (HL L 186., 1989.6.30., 21. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2007/45/EK irányelve (2007. szeptember 5.) az előrecsomagolt termékek névleges mennyiségére vonatkozó szabályok megállapításáról, a 75/106/EGK és a 80/232/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről, valamint a 76/211/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 247., 2007.9.21., 17. o.).

- c) a tényleges alkoholtartalom térfogatszázalékban;
- d) a származás feltüntetése;
- e) a palackozó vagy – pezsgő, szén-dioxid hozzáadásával készült habzóbor, minőségi pezsgő és illatos szőlőfajtából készült minőségi pezsgő esetében – a termelő vagy az eladó nevének feltüntetése;
- f) importbor esetében az importőr feltüntetése; és
- g) pezsgő, szén-dioxid hozzáadásával készült habzóbor, minőségi pezsgő és illatos szőlőfajtából készült minőségi pezsgő esetében a cukortartalom feltüntetése.
- (2) Az (1) bekezdés a) pontjától eltérve, a szőlőből készült termék kategóriájára történő hivatkozás elhagyható azon borok esetében, amelyek címkéjén szerepel az oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy az oltalom alatt álló földrajzi jelzés elnevezése.
- (3) Az (1) bekezdés b) pontjától eltérve az „oltalom alatt álló eredetmegjelölés” vagy az „oltalom alatt álló földrajzi jelzés” kifejezés elhagyható a következő esetekben:
- a) amennyiben a címkén szerepel egy, a 112. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti hagyományos kifejezés a 94. cikk (2) bekezdésében említett termékleírással összhangban;
- b) a Bizottság által a 227. cikknek megfelelően elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján meghatározandó kivételes és kellően indokolt körülmények fennállása esetén, a meglévő címkézési gyakorlatoknak való megfelelés biztosítása érdekében.
- f) bizonyos előállítási eljárásokra utaló kifejezések;
- g) az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott borok esetében egy másik, az eredetmegjelölés vagy a földrajzi jelzés szerinti területnél kisebb vagy nagyobb földrajzi egység neve.
- (2) A 100. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül, az e cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett adatok használatát illetően az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel nem rendelkező borok esetében:
- a) a tagállamok a tanúsítási, jóváhagyási és ellenőrzési eljárások biztosítására irányuló törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket hoznak annak érdekében, hogy garantálják az érintett információk helytállóságát;
- b) a tagállamok a területükön megtalálható borszőlőfajtákból készült borok tekintetében – megkülönböztetéstől mentes, objektív kritériumok alapján és kellő figyelemmel a tisztességes verseny biztosítására – listát készíthetnek a kizárt borszőlőfajtákról, különösen abban az esetben, ha:
- i. a bor tényleges eredetét illetően a fogyasztók szempontjából fennáll az összetéveszthetőség veszélye amiatt, hogy az adott borszőlőfajta egy meglévő oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzés szerves részét képezi;
- ii. az ellenőrzések nem lennének költséghatékonyak amiatt, hogy az adott borszőlőfajta a tagállam szőlőültetvényeinek igen kis részét képviseli;
- c) a különböző tagállamokból származó borok házasítása nem vonhatja maga után a borszőlőfajta címkén való feltüntetését, kivéve, ha az érintett tagállamok másként állapodnak meg, és gondoskodnak a vonatkozó tanúsítási, jóváhagyási és ellenőrzési eljárások kivitelezhetőségéről.

120. cikk

Választható adatok

(1) A VII. melléklet II. részének 1–11., 13., 15. és 16. pontjában említett termékek címkéje és kiszerezése különösen a következő választható adatokat tartalmazhatja:

- a) évjárat;
- b) egy vagy több borszőlőfajta neve;
- c) a 119. cikk (1) bekezdésének g) pontjában említettektől eltérő borok esetében a cukortartalomra utaló kifejezések;
- d) az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott borok esetében a 112. cikk b) pontja szerinti hagyományos kifejezések;
- e) az oltalom alatt álló eredetmegjelölést vagy az oltalom alatt álló földrajzi jelzést megjelenítő uniós szimbólum;

121. cikk

Nyelvek

(1) A 119. és a 120. cikkben említett, kötelező és választható szöveges adatokat az Unió egy vagy több hivatalos nyelvén kell feltüntetni.

(2) Az (1) bekezdés ellenére az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések elnevezésének, illetve a 112. cikk b) pontjában említett hagyományos kifejezéseknek az oltalom szerinti nyelven vagy nyelveken kell szerepelniük a címkén. A nem a latin ábécé szerint szövegezett, oltalom alatt álló eredetmegjelölések és oltalom alatt álló földrajzi jelzések, illetve nemzeti különleges megnevezések esetében az elnevezés az Unió egy vagy több hivatalos nyelvén is feltüntethető.

122. cikk

Felhatalmazás

(1) A borágazat sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakkal kapcsolatos szabályokra és korlátozásokra vonatkozóan:

- a) az e szakaszban előírtaktól eltérő címkézési adatok megjelenítése és használata;
- b) a kötelező adatok, és ezen belül:
  - i. a kötelező adatok megszővegezéséhez használandó kifejezések és a használatukra vonatkozó feltételek;
  - ii. az adott gazdaságra utaló kifejezések és a használatukra vonatkozó feltételek;
  - iii. olyan rendelkezések, amelyek lehetővé teszik a termelő tagállamok számára, hogy a kötelező adatokkal kapcsolatosan kiegészítő szabályokat határozzanak meg;
  - iv. olyan rendelkezések, amelyek a 119 cikk (2) bekezdésében említettekén túl további eltéréseket tesznek lehetővé a szőlőből készült termékek kategóriájára történő hivatkozás elhagyását illetően; és
  - v. a nyelvek használatára vonatkozó rendelkezések;
- c) választható adatok, és ezen belül:
  - i. a választható adatok megszővegezéséhez használandó kifejezések és a használatukra vonatkozó feltételek;
  - ii. olyan rendelkezések, amelyek lehetővé teszik a termelő tagállamok számára, hogy a választható adatokkal kapcsolatosan kiegészítő szabályokat határozzanak meg;
- d) a kiszerezés, és ezen belül:
  - i. bizonyos palackformák használatára vonatkozó feltételek, valamint egyes egyedi palackformák jegyzéke;
  - ii. a „pezsgős” típusú palackok és záróelemek használatára vonatkozó feltételek;
  - iii. olyan rendelkezések, amelyek lehetővé teszik a termelő tagállamok számára, hogy a kiszerezéssel kapcsolatosan kiegészítő szabályokat határozzanak meg;
  - iv. a nyelvek használatára vonatkozó rendelkezések.

(2) A gazdasági szereplők jogos érdekeinek védelme érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azoknak az eredetmegjelöléssel vagy földrajzi jelzéssel ellátott boroknak az ideiglenes címkézésére és kiszerezésére vonatkozóan, amelyek eredetmegjelölése vagy földrajzi jelzése megfelel a szükséges követelményeknek.

(3) Annak biztosítása érdekében, hogy a gazdasági szereplőket ne érje hátrány, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 2009. augusztus 1. előtt hatályban lévő idevágó szabályoknak megfelelően forgalomba hozott és címkézett borokra vonatkozó átmeneti rendelkezéseket illetően.

(4) Az Unió és bizonyos harmadik országok közötti kereskedelem sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e szakasztól való – a kivételre szánt termékeket érintő – eltérésekre vonatkozóan, amennyiben azt az érintett harmadik ország joga szükségessé teszi.

123. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján intézkedéseket fogadhat el az e szakaszra alkalmazandó eljárásokra és technikai kritériumokra vonatkozóan, ideértve az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel nem rendelkező borokra alkalmazandó tanúsítási, jóváhagyási és ellenőrzési eljárásokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket is. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

II. FEJEZET

Egyes ágazatokra vonatkozó egyedi rendelkezések

1. Szakasz

Cukor

124. cikk

Időtartam

A 125. és a 126. cikk kivételével e szakasz a 2016/2017-as gazdasági év végéig alkalmazandó.

1. Alsószakasz

Egyedi intézkedések

125. cikk

A cukorágazatban létrejött megállapodások

(1) A cukorrépa és a cukornád vásárlásának feltételeit, ezen belül többek között a vetés előtti szállítási szerződéseket az egyrészt a cukorrépa és a cukornád uniós termelői – vagy a nevükben eljáró azon szervezetek, amelyeknek tagjai – másrészt a uniós cukorgyártó vállalkozások – vagy a nevükben eljáró azon szervezetek, amelyeknek tagjai – közötti, szakmán belüli írásos megállapodások szabályozzák.

(2) A cukorgyártó vállalkozásoknak értesíteniük kell a gyártás helye szerinti tagállam illetékes hatóságait a II. melléklet II. rész A. szakaszának 6. pontjában leírt, szakmán belüli megállapodásokról.

(3) A szakmán belüli megállapodásoknak 2017. október 1-jétől meg kell felelniük a X. melléklet szerinti felvásárlási feltételeknek.

(4) A cukorágazat sajátosságainak, valamint a termelési kvóták lejártát követő időszakban bekövetkező ágazati fejleményeknek a figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következők érdekében:

- a) a II. melléklet II. részének A. szakaszában szereplő feltételek naprakésszé tétele;
- b) a X. melléklet szerinti, a cukorrépa-ra vonatkozó felvásárlási feltételek naprakésszé tétele;
- c) a vállalkozásoknak kiszállított cukorrépa bruttó tömegének, tárájának és cukortartalmának meghatározására, valamint a cukorrépapépre vonatkozó további szabályok lefektetése.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el e cikk végrehajtásáról, többek között az egynél több tagállamra kiterjedő szakmán belüli megállapodások esetében alkalmazandó eljárások, értesítések és adminisztratív támogatás tekintetében is. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

126. cikk

Árak bejelentése a cukorpiacon

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén a cukorpiaci árak jelentésére szolgáló információs rendszert hozhat létre, amely a cukorpiaci árszintek közzétételére szolgáló intézkedéseket is magában foglal. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

Az első albekezdésben említett rendszer alapját a fehér cukrot gyártó vállalkozások vagy a cukorkereskedelemben érdekelt egyéb gazdasági szereplők által szolgáltatott információk képezik. Ezen információkat bizalmasan kell kezelni.

A Bizottság gondoskodik arról, hogy ne kerüljenek nyilvánosságra konkrét árak, illetve gazdasági szereplők nevei.

2. A l s z a k a s z

A 124. cikkben említett időszak során a cukorágazatra alkalmazandó követelmények

127. cikk

Szállítási szerződések

(1) A 125. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelmények mellett a szakmán belüli megállapodásoknak meg kell felelniük a XI. melléklet szerinti felvásárlási feltételeknek.

(2) A szállítási szerződésekben különbséget kell tenni attól függően, hogy a cukorrépából előállítandó cukormennyiségek:

- a) kvótacukornak vagy
- b) kvótán kívüli cukornak minősülnek-e.

(3) Minden cukorgyártó vállalkozás tájékoztatja a következőkről azt a tagállamot, amelyben cukrot állít elő:

- a) az (2) bekezdés a) pontjában említett azon cukorrépa-mennyiségek, amelyekre vonatkozóan vetés előtti szállítási szerződéseket kötöttek, valamint az a cukortartalom, amelyen az említett szerződések alapulnak;
- b) az ennek megfelelő becsült hozam.

A tagállamok további információkat is kérhetnek.

(4) Azon cukorgyártó vállalkozások, amelyek nem kötöttek vetés előtti szállítási szerződéseket a kvóta-cukorrépának a 135. cikkben említett minimálárán a cukorkvótájuknak megfelelő cukorrépa-mennyiségre, amelyet adott esetben a 130. cikk (2) bekezdésének első albekezdése értelmében a megelőző kivonásra megállapított együtthatóval kiigazítottak, az általuk cukorrá feldolgozott cukorrépa teljes mennyiségéért kötelesek megfizetni legalább a kvóta-cukorrépa minimálárát.

(5) A szakmán belüli megállapodások – az érintett tagállam jóváhagyása esetén – eltérhetnek az (2), (3) és (4) bekezdéstől.

(6) Ha nem létezik szakmán belüli megállapodás, az érintett tagállam az érintett felek érdekeinek védelme érdekében megteszi az e rendelettel összeegyeztethető, szükséges lépéseket.

128. cikk

Termelési díj

(1) A cukrot, izoglükózt, illetve inulinszirupot gyártó vállalkozások birtokában lévő, a – 136. cikk (2) bekezdésében említett – cukorkvótára, izoglükózkvótára, illetve inulinszirupkvótára termelési díjat kell kivetni.

(2) A kvótacukorra, a kvóta-izoglükózra és a kvóta-inulinszirupra vonatkozóan az (1) bekezdésben említett termelési díjat meghatározó intézkedéseket a Tanács hozza meg az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

129. cikk

Termelési visszatérítés

(1) Termelési visszatérítés nyújtható a cukorágazatban az I. melléklet III. részének b)–e) pontjában felsorolt termékekre, ha a 140. cikk (2) bekezdése második albekezdésének b) és c) pontjában említett termékek gyártásához nem áll rendelkezésre a világpiaci árnak megfelelő áron többletcukor vagy behozott cukor, többlet-izoglükóz vagy többlet-inulinszirup.

(2) Az (1) bekezdésben említett termelési visszatérítést meghatározó intézkedéseket a Tanács hozza meg az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

130. cikk

Cukorkivonás

(1) Annak érdekében, hogy a belső piacon el lehessen kerülni az árak összeomlását, és orvosolni lehessen az előzetes ellátási mérleg alapján meghatározott túltermeléseket, és figyelembe véve az Uniónak az EUMSZ-szel összhangban kötött megállapodásokból eredő kötelezettségeit, a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a (2) bekezdéssel összhangban kiszámított küszöbértéket meghaladó kvótában termelt cukor- vagy izoglükózmennyiségeknek az egy adott gazdasági évben a piacról való kivonására.

(2) Az (1) bekezdésben említett kivonási küszöbértéket minden kvótával rendelkező vállalkozás esetében az adott kvótának egy együtthatóval történő megszorozása révén kell kiszámítani. A Bizottság a gazdasági évre legkésőbb az előző gazdasági év február 28-ig végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az említett együtthatónak a várható piaci tendenciák alapján való meghatározására.

A Bizottság az aktualizált piaci tendenciák alapján az adott gazdasági év október 31-ig végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, melyekben kiigazítja, vagy – amennyiben korábban nem került sor az együttható első albekezdés szerinti meghatározására – megállapítja az együtthatót.

(3) Valamennyi kvótával rendelkező vállalkozás a következő gazdasági év kezdetéig a saját költségén tárolja a kvótán belül termelt cukornak a (2) bekezdéssel összhangban kiszámított küszöbértéket meghaladó mennyiségét. A valamely gazdasági év folyamán kivont cukor-, izoglükóz- vagy inulinszirup-mennyiségeket a következő gazdasági évre szóló kvóta alapján elsőként termelt mennyiségeknek kell tekinteni.

Az első albekezdéstől eltérve, a várható cukorpiaci tendenciákat figyelembe véve a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, feltéve, hogy a folyó, a következő vagy mindkét gazdasági évre vonatkozóan a kivont cukor, izoglükóz vagy inulinszirup teljes egészét vagy egy részét:

- a) olyan többletcukornak, többletizoglükóznak vagy többletinulinszirupnak tekinti, amely ipari cukorrá, ipari izoglükózzá vagy ipari inulinszirupká váló feldolgozásra rendelkezésre áll; vagy
- b) ideiglenes kvótába tartozó termelésnek tekinti, amelynek egy része az EUMSZ értelmében megkötött nemzetközi megállapodásokból származó uniós kötelezettségvállalások betartása mellett fenntartható exportra.

(4) Amennyiben az Unióban nem megfelelő a cukorkínálat, a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, melyekben lehetővé teszi bizonyos mennyiségű kivont cukor, izoglükóz vagy inulinszirup uniós piacon való értékesítését a kivonási időszak lejárta előtt.

(5) Amennyiben a kivont cukrot a következő gazdasági év első termeléseként kezelik, a cukorrépa-termelők részére az abban a gazdasági évben alkalmazandó – a 135. cikkben említett – minimálárat kell fizetni.

Amennyiben a kivont cukorból ipari cukor lesz, vagy az e cikk (3) bekezdése második albekezdése a) vagy b) pontjának megfelelően kivitelre kerül, a 135. cikk minimálárra vonatkozó követelményeit nem kell alkalmazni.

Amennyiben a kivont cukrot e cikk (4) bekezdése szerint a kivonás időtartamának vége előtt értékesítik az uniós piacon, a cukorrépa-termelők részére a folyó gazdasági évben alkalmazandó minimálárat kell fizetni.

(6) Az e cikk értelmében hozott végrehajtási jogi aktusokat a 162229 cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

131. cikk

Ideiglenes piacirányítási mechanizmus

(1) A 124. cikkben említett időszak vonatkozásában a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghozhatja az uniós piac megfelelő szintű cukorellátásának biztosításához szükséges intézkedéseket. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

Az intézkedések a szükséges mennyiség tekintetében és a szükséges időre kiigazíthatják a behozott nyerscukor után fizetendő vám szintjét.

Az ideiglenes piacirányítási mechanizmus keretén belül a többletlettelék meghatározására vonatkozó intézkedéseket a Tanács az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdése szerint hozza meg,

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az uniós piacra bocsátható, kvótán kívüli cukor és a behozott nyerscukor megfelelő mennyiségét. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

132. cikk

Felhatalmazás

A cukorágazat sajátosságainak, valamint valamennyi érintett fél érdekeinek megfelelő figyelembevételére és a piaci zavarok kialakulásának megelőzése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) a 127. cikkben említett felvásárlási feltételek és szállítási szerződések;

- b) a XI. melléklet szerinti, cukorrépa-ra vonatkozó felvásárlási feltételek naprakésszé tétele;
- c) a 127. cikk (3) bekezdésében említett, vetés előtti szállítási szerződések tárgyát képező cukorrépa-mennyiségeknek az eladók közötti elosztásakor a cukorgyártó vállalkozások által alkalmazandó kritériumok.

133. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskör

A Bizottság az eljárások, a tartalom és a technikai kritériumok vonatkozásában végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja az ezen alszakasz alkalmazásához szükséges intézkedéseket.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

3. Alszakasz

A termelés szabályozásának rendszere

134. cikk

A cukorágazatra vonatkozó kvóták

- (1) A cukorra, az izoglükózra és az inulinszirupra kvótarendszer alkalmazandó.
- (2) Az e cikk (1) bekezdésében említett kvótarendszer esetében, ha egy termelő túllépi a vonatkozó kvótát, és a többletmennyiséget nem a 139. cikkben meghatározott módon használja fel, az ilyen mennyiségekre – a 139–142. cikkben meghatározott feltételek mellett – többletilletéket kell fizetni.

135. cikk

A cukorrépa minimálára

A kvótacukorrépa minimálárát a Tanács határozza meg az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

136. cikk

Kvótakiosztás

- (1) A cukor, az izoglükóz és az inulinszirup termelésének nemzeti és regionális szintű kvótáit a XII. melléklet határozza meg.
- (2) A tagállamok kvótát osztanak ki a területükön letelepedett és a 137. cikkel összhangban jóváhagyott minden egyes cukor-, izoglükóz- vagy inulinszirup-gyártó vállalkozásnak.

A kiosztott kvóta minden egyes vállalkozás esetében egyenlő az 1234/2007/EK rendelet szerinti azon kvótával, amelyet a 2010/2011-es gazdasági évre osztottak ki a vállalkozás részére.

(3) Abban az esetben, ha a kvóta kiosztása egynél több termelési egységgel rendelkező cukorgyártó vállalkozás részére történik, a tagállamok elfogadják az általuk szükségesnek tartott intézkedéseket a cukorrépa- és cukornád-termelők érdekeinek kellő figyelembevételére érdekében.

137. cikk

Jóváhagyott vállalkozások

(1) A tagállamok kérelemre jóváhagyják a cukor-, izoglükóz- vagy inulinszirup-gyártó vállalkozást, vagy azt a vállalkozást, amely ezeket a termékeket a 140. cikk (2) bekezdésében említett jegyzékben szereplő termékkel dolgozza fel, amennyiben a vállalkozás:

- a) igazolja professzionális termelési kapacitását;
- b) hozzájárul ahhoz, hogy az e rendelethez kapcsolódó bármely tájékoztatást megadjon, és az e rendelethez kapcsolódó ellenőrzéseknek alávesse magát;
- c) jóváhagyását nem függesztették fel vagy nem vonták vissza.

(2) A jóváhagyott vállalkozás azt a tagállamot, amelynek a területén a répa vagy a nád betakarítása vagy a finomítás történik, tájékoztatja a következőkről:

- a) azon répa- vagy nádmennyiségek, amelyekre vonatkozóan szállítási szerződést kötöttek, valamint a répa vagy nád és a cukor hektáronkénti becsült hozama;
- b) a tervezett és a tényleges cukorrépa-, cukornád- és nyerscukor-szállításokra vonatkozó adatok, a cukorgyártásra vonatkozó adatok, valamint a cukorkészlet-nyilatkozatok;
- c) az értékesített fehér-cukor-mennyiségek és az azokra vonatkozó árak és feltételek.

138. cikk

A nemzeti kvóta újrakiosztása és kvótacsökkentés

(1) A tagállamok legfeljebb 10 %-kal csökkenthetik a területükön letelepedett vállalkozásoknak kiosztott cukor- vagy izoglükóz-kvótát. Ennek során a tagállamok objektív és megkülönböztetésmentes kritériumokat alkalmaznak.

(2) A tagállamok a XIII. mellékletben megállapított szabályoknak megfelelően és minden érintett fél – különösen a cukorrépa- és cukornád-termelők – érdekeit figyelembe véve átcsoportosíthatnak kvótákat a vállalkozások között.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerint csökkentett mennyiségeket az érintett tagállam a területén lévő egy vagy több vállalkozásnak osztja ki, függetlenül attól, hogy az rendelkezik-e kvótával vagy sem.

139. cikk

Kvótán kívüli termelés

(1) Azt a cukrot, izoglükózt vagy inulinszirupot, amelyet egy gazdasági év folyamán a 136. cikkben említett kvótán felül állítottak elő:

- a) fel lehet használni egyes, a 140. cikkben említett termékek feldolgozásához;
- b) a 141. cikkel összhangban át lehet vinni a következő gazdasági év kvótatermelésébe;
- c) fel lehet használni a legkülső régiók különleges ellátási rendszerében a korábbi 228/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ III. fejezetével összhangban;
- d) exportálni lehet a Bizottság által végrehajtási jogi aktusok révén meghatározandó mennyiségi korlátozásokon belül, az EUMSZ értelmében megkötött nemzetközi megállapodásokból származó kötelezettségvállalások tiszteletben tartásával; vagy
- e) a 131. cikkben említett mechanizmusnak megfelelően a belső piacra lehet bocsátani annak céljából, hogy a kínálatot az előzetes ellátási mérleg alapján a kereslethez igazítsák.

Az e cikk első bekezdésének e) pontjában említett intézkedéseket a piaci zavarokkal szembeni, a 219. cikk (1) bekezdésében említett intézkedések meghozatala előtt kell alkalmazni.

Az egyéb mennyiségekre a 142. cikkben említett többletilletéket kell kivetni.

(2) Az e cikk értelmében hozott végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

140. cikk

Ipari cukor

(1) Az ipari cukrot, ipari izoglükózt vagy ipari inulinszirupot a (2) bekezdésben említett termékek valamelyikének előállítására kell fenntartani, ha:

- a) az a 137. cikkel összhangban jóváhagyott gyártó és az ugyancsak a 137. cikkel összhangban jóváhagyott felhasználó között a gazdasági év vége előtt létrejött szállítási szerződés tárgyát képezi; és
- b) azt a felhasználó részére legkésőbb a következő gazdasági év november 30-ig leszállították.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 228/2013/EU rendelete (2013. március 13.) az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról és a 247/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 78., 2013.3.20., 23. o.).

(2) A műszaki fejlődés figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, melyekben összeállíthatja azon termékek jegyzékét, amelyek gyártásához az ipari cukor, ipari izoglükóz vagy ipari inulinszirup felhasználható.

A jegyzéknek tartalmaznia kell különösen a következőket:

- a) bioetanol, alkohol, rum, aktív élesztő, valamint a kenhető szirupok és a „Rinse appelstroop”-pá történő feldolgozásra szánt szirupok mennyiségei;
- b) egyes olyan ipari termékek, amelyek nem tartalmaznak cukrot, de cukor, izoglükóz vagy inulinszirup felhasználásával készülnek;
- c) egyes olyan vegyipari vagy gyógyszeripari termékek, amelyek cukrot, izoglükózt vagy inulinszirupot tartalmaznak.

141. cikk

A többletcukor átvitele

(1) Bármely vállalkozás dönthet úgy, hogy a cukorkvótáját, izoglükózkvótáját vagy inulinszirup-kvótáját meghaladó termelésének egészét vagy egy részét átviszi oly módon, hogy azt a következő gazdasági év termelésének részeként kezeljék. A (3) bekezdés sérelme nélkül az ilyen döntés visszavonhatatlan.

(2) Az (1) bekezdésben említett döntést meghozó vállalkozás

a) tájékoztatja az érintett tagállamot az e tagállam által meghatározandó időpont előtt:

i. az átvitelre kerülő nádcukor-mennyiségről a folyó gazdasági év február 1-je és augusztus 31-e között;

ii. az átvitelre kerülő egyéb répacukor-, izoglükóz-, illetve inulinszirup-mennyiségről a folyó gazdasági év február 1-je és augusztus 31-e között;

b) vállalja, hogy ezeket a mennyiségeket az adott gazdasági év végéig saját költségén raktározza.

(3) Ha egy vállalkozás végleges termelése az adott gazdasági évben az (1) bekezdés szerinti döntés meghozatala idején becsült mennyiségnél kevesebb lett, az átvitt mennyiséget legkésőbb a következő gazdasági év október 31-ig visszamenőlegesen ki lehet igazítani.

(4) Az átvitt mennyiségeket a következő gazdasági év kvótája keretében elsőként termelt mennyiségeknek kell tekinteni.

(5) Az e cikkkel összhangban tárolt cukorra az adott gazdasági év során nem vonatkozhat semmilyen egyéb, a 16. vagy a 130. cikkben említett tárolási intézkedés.

142. cikk

Többlettilleték

(1) Többlettilletéket kell kivetni a következőkre:

- a) a bármely gazdasági év folyamán termelt többletcukor, többletizoglükóz és többletinulinszirup mennyiségeire, kivéve a következő gazdasági évre kvóta szerinti termelésbe átvitt és a 141. cikknek megfelelően raktározott mennyiségeket, vagy a 139. cikk (1) bekezdése első albekezdésének c), d) és e) pontjában említett mennyiségeket;
- b) azon iparicukor-, ipariizoglükóz- és ipariinulinszirup-mennyiségekre, amelyek tekintetében a Bizottság által végrehajtási jogi aktusokban meghatározandó időpontig nem szolgáltatott bizonyítékot arra, hogy feldolgozták a 140. cikk (2) bekezdésében említett termékek egyikévé;
- c) azon cukor-, izoglükóz- és inulinszirup-mennyiségekre, amelyeket a piacról a 130. cikkkel összhangban kivontak, és amelyek tekintetében a 130. cikk (3) bekezdésében előírt kötelezettségeket nem teljesítik.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Az (1) bekezdésben említett többlettilletéket meghatározó intézkedéseket a Tanács hozza meg az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

143. cikk

Átruházott hatáskör

(1) Annak biztosítása érdekében, hogy a 137. cikkben említett vállalkozások eleget tegyenek kötelezettségeiknek, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza az ilyen vállalkozások jóváhagyására és a jóváhagyás visszavonására vonatkozó szabályokat, valamint a közigazgatási szankciókra vonatkozó kritériumokat.

(2) A cukorágazat sajátosságainak figyelembevétele, valamint annak érdekében, hogy valamennyi érintett fél érdekeit megfelelően figyelembe vegyék, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a kvótarendszer működésére vonatkozó kifejezések jelentéséről, továbbá a legkülső régiókba irányuló eladások feltételeiről.

(3) Annak biztosítása érdekében, hogy a termelőknek közvetlen befolyásuk legyen a termelés egy részének átvételére vonatkozó döntésre, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, melyekben meghatározza a cukor átvételének szabályait.

144. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskör

A 137. cikkben említett vállalkozások kapcsán a Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén szabályokat állapíthat meg a következőkre vonatkozóan:

- a) a vállalkozások jóváhagyás iránti kérelmei, a jóváhagyott vállalkozások által vezetendő nyilvántartások, a jóváhagyott vállalkozások által benyújtandó információk;
- b) a jóváhagyott vállalkozások tagállamok általi ellenőrzésére irányuló rendszer;
- c) a tagállamok közlései a Bizottság és a jóváhagyott vállalkozások felé;
- d) a nyersanyagok beszállítása a vállalkozásokhoz, ideértve a szállítási szerződéseket és a szállítóleveleket;
- e) a 139. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett esetben a cukor-egyenérték;
- f) a legkülső régiók különleges ellátási rendszere;
- g) a 139. cikk (1) bekezdése első albekezdésének d) pontjában említett export;
- h) a tagállamok együttműködése az ellenőrzések hatékonyságának biztosítása érdekében;
- i) a 141. cikkben meghatározott időpontok módosítása meghatározott gazdasági évekre;
- j) a többletmennyiség megállapítása, a kapcsolódó kommunikáció és a 142. cikkben említett többlettilleték kifizetése;
- k) a II. melléklet II. része B. szakasza 6. pontjának értelmében vett, kizárólag cukorfinomítással foglalkozó üzemek jegyzékének elfogadása.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

2. S z a k a s z

B o r

145. cikk

Szőlőkataszter és a termelési potenciálra vonatkozó jegyzék

(1) A tagállamok szőlőkatasztert vezetnek, amely naprakész információkat tartalmaz a termelési potenciállal kapcsolatban. 2016. január 1-jétől ez a kötelezettség csak azokra a tagállamokra alkalmazandó, amelyek létrehozzák az I. cím II. fejezetében említett szőlőültetvények engedélyezésére vonatkozó rendszert vagy nemzeti támogatási programot léptetnek életbe.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében megállapított kötelezettség 2015. december 31-ig nem vonatkozik azokra a tagállamokra, amelyekben a 81 cikk (2) bekezdése alapján osztályozott borszőlőfajtákkal betelepített összterület kevesebb, mint 500 hektár.

(3) Azok a tagállamok, amelyek támogatási programjaiban a 46. cikknek megfelelően szerepel a szőlőültetvények szerkezetátalakítása és átállítása is, a szőlőkataszter alapján minden évben március 1-jéig benyújtják a Bizottságnak a termelési potenciáljukra vonatkozó, naprakésszé tett jegyzéket. 2016. január 1-jétől a szőlőtermő területekkel kapcsolatban a Bizottságnak nyújtandó tájékoztatás részleteit a Bizottság végrehajtási jogi aktusokban határozza meg. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) A termelési potenciál tagállamok általi monitoringjának és ellenőrzésének egyszerűbbé tétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a szőlőkataszter tartalmára, valamint az azzal kapcsolatos mentességekre vonatkozóan.

146. cikk

A borágazat vonatkozásában illetékes nemzeti hatóságok

(1) E rendelet bármely más, az illetékes nemzeti hatóságok meghatározására vonatkozó rendelkezésének sérelme nélkül a tagállamok kijelölik a borágazatra vonatkozó uniós szabályozás betartásának biztosításáért felelős hatóságot vagy hatóságokat. A tagállamok kijelölik különösen azokat a laboratóriumokat, amelyek hivatalos analízis végzésére jogosultak a borágazatban. A kijelölt laboratóriumoknak meg kell felelniük a vizsgálati laboratóriumok működésére vonatkozó ISO/IEC 17025 szabványban megállapított általános kritériumoknak.

(2) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az (1) bekezdésben említett hatóságok és laboratóriumok nevével és címéről. A Bizottság ezeket az információkat nyilvánossá teszi, és rendszeres időközönként frissíti.

147. cikk

Kísérőokmányok és nyilvántartás

(1) A borágazati termékeket hivatalosan engedélyezett kísérőokmánnyal lehet az Unióban forgalomba hozni.

(2) Azok a természetes és jogi személyek vagy személyek csoportjai, akik, illetve amelyek kereskedelmi tevékenységük során borágazati termékeket tartanak, különösen a termelők, a palackozók, a feldolgozók, valamint a kereskedők, nyilvántartást vezetnek az említett termékek bevételezéséről és kiadásáról.

(3) A borászati termékek szállításának és a szállítás tagállamok általi ellenőrzésének egyszerűbbé tétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

a) a kísérőokmánnyal és annak használatával kapcsolatos szabályok;

b) azok a feltételek, amelyek teljesülése esetén a kísérőokmány oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés tanúsítására szolgáló okmánynak minősül;

c) nyilvántartás vezetésére vonatkozó kötelezettség és a nyilvántartás használata;

d) annak meghatározása, hogy ki köteles nyilvántartást vezetni, és az ilyen kötelezettség alóli mentességek;

e) a nyilvántartásban szerepeltetendő műveletek.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja a következőket:

a) a nyilvántartás felépítésére, a nyilvántartásban szerepeltetendő termékekre, a nyilvántartásba vétel határidejére és a nyilvántartás lezárására vonatkozó szabályok;

b) a tagállamokat a veszteségek maximálisan elfogadható százalékos értékének meghatározására kötelező intézkedések;

c) a nyilvántartások vezetésére vonatkozó általános és átmeneti rendelkezések;

d) a kísérőokmányok és a nyilvántartások megőrzési idejét meghatározó szabályok.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

3. Szakasz

Tej és tejtermékek

148. cikk

Szerződéses kapcsolatok a tej- és tejtermékágazatban

(1) Ha valamely tagállam úgy dönt, hogy írásbeli szerződést kell kötni minden olyan esetben, amikor a területén belül egy mezőgazdasági termelő egy nyerstej-feldolgozónak nyers tejet szállít, és/vagy ha úgy dönt, hogy az első felvásárlók kötelesek a nyers tej mezőgazdasági termelők általi szállítására vonatkozó írásbeli szerződéses ajánlatot tenni, akkor e szerződésnek és/vagy szerződésre vonatkozó ajánlatnak meg kell felelnie a (2) bekezdésben megállapított feltételeknek.

Ha a tagállam úgy dönt, hogy írásbeli szerződést kell kötni minden olyan esetben, amikor egy mezőgazdasági termelő egy nyerstej-feldolgozónak nyers tejet szállít, arról is döntenie kell, hogy a felek között kötött ilyen szerződés a szállítás mely szakaszára vagy szakaszaira vonatkozik, ha a nyers tej szállítását egy vagy több begyűjtő végzi.

E cikk alkalmazásában a „begyűjtő” olyan vállalkozás, amely egy mezőgazdasági termelőtől vagy egy másik begyűjtőtől elszállítja a nyers tejet egy nyerstej-feldolgozóhoz vagy egy másik begyűjtőhöz, és a nyers tej tulajdonjoga minden esetben átszáll.

(2) Az (1) bekezdésben említett szerződést és/vagy a szerződésajánlatot:

- a) a szállítás megkezdése előtt kell elkészíteni;
- b) írásban kell rögzíteni; és
- c) annak tartalmaznia kell különösen az alábbi elemeket:
  - i. a szállított tejért fizetendő árat, amely:
    - állandó és a szerződésben rögzített, és/vagy
    - kiszámítására a szerződésben megállapított különböző tényezők összesítésével kerül sor, amelyek között szerepelhetnek a piaci fejlemények változását tükröző piaci mutatók, a szállított mennyiség és a szállított nyers tej minősége vagy összetétele,
  - ii. a szállítható és/vagy szállítandó nyers tej mennyiségét és e szállítások ütemezését,
  - iii. a szerződés időtartamát, amely lehet határozott vagy határozatlan, és a felmondási záradékot,
  - iv. a kifizetési időszakokra és eljárásokra vonatkozó részleteket,
  - v. a nyers tej átvételére vagy szállítására vonatkozó rendelkezéseket, valamint
  - vi. a vis maior esetén alkalmazandó szabályokat.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérve, nem írható elő szerződés és/vagy szerződésajánlat akkor, ha a mezőgazdasági termelő a nyers tejet olyan szövetkezetnek szállítja, amelynek a tagja, és amennyiben e szövetkezet alapszabálya vagy az abban megállapított, illetve abból eredő szabályok és határozatok a (2) bekezdés a), b) és c) pontjában megállapított rendelkezésekkel azonos hatású rendelkezéseket tartalmaznak.

(4) A mezőgazdasági termelők, nyerstej-begyűjtők vagy -feldolgozók által kötött nyerstej-szállítási szerződések valamennyi eleméről – ideértve a (2) bekezdés c) pontjában említett elemeket is – a felek szabadon tárgyalhatnak.

Az első albekezdés ellenére az alábbiak közül az egyik vagy mindkettő alkalmazandó:

- a) ha egy tagállam úgy dönt, hogy a nyers tej szállítására az (1) bekezdésnek megfelelően kötelezővé teszi írásbeli szerződés megkötését, megállapíthat egy minimális időtartamot, amely csak a mezőgazdasági termelő és a nyers tej első felvásárlója közötti írásbeli szerződésekre alkalmazandó; e minimális időtartamnak legalább hat hónapnak kell lennie, és nem akadályozhatja a belső piac megfelelő működését;
- b) ha egy tagállam úgy dönt, hogy a nyers tej első felvásárlója köteles az (1) bekezdés szerint írásbeli szerződésajánlatot tenni a mezőgazdasági termelőnek, akkor úgy is rendelkezhet, hogy a szerződés vonatkozásában az ajánlatnak

tartalmaznia kell a nemzeti jogszabályok szerint e célra meghatározott minimális időtartamot; e minimális időtartamnak legalább hat hónapnak kell lennie, és nem akadályozhatja a belső piac megfelelő működését.

A második albekezdés nem érinti a mezőgazdasági termelő arra vonatkozó jogát, hogy visszautasítsa e minimális időtartamot, feltéve, hogy azt írásban teszi. Ebben az esetben a felek szabadon tárgyalhatnak a szerződés valamennyi eleméről, ideértve a (2) bekezdés c) pontjában említett elemeket is.

(5) Azon tagállamok, amelyek az e cikkben említett lehetőségeket alkalmazzák, kötelesek értesíteni a Bizottságot azok alkalmazásának módjáról.

(6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, amelyekben meghatározza az e cikk (2) bekezdése a) és b) pontjának, valamint (3) bekezdésének egységes alkalmazásához szükséges intézkedéseket, továbbá a tagállamok által az e cikknek megfelelően megküldendő értesítésekkel kapcsolatos intézkedéseket. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

149. cikk

Szerződésre irányuló tárgyalások a tej- és tejtermékágazatban

(1) A 152. cikk (3) bekezdésének megfelelően elismert, tej- és tejtermék-ágazati termelői szervezetek tárgyalásokat folytathatnak mezőgazdasági termelő tagjaik nevében közös termelésük egy része vagy egésze tekintetében a nyers tejnek a termelő által a nyers tej feldolgozója vagy a 148. cikk (1) bekezdése szerinti begyűjtője számára történő szállítására vonatkozó szerződésről.

(2) A termelői szervezet tárgyalásokat folytathat:

- a) függetlenül attól, hogy a mezőgazdasági termelők átruházák-e a nyers tej feletti tulajdonjogot a termelői szervezetre vagy sem;
- b) függetlenül attól, hogy a tárgyaló ár azonos-e a mezőgazdasági termelő tagok egy részének vagy összességének közös termelése tekintetében;
- c) feltéve, hogy az adott termelői szervezet tekintetében valamennyi alábbi feltétel teljesül:
  - i. az ilyen tárgyalások által érintett nyers tej mennyisége nem haladja meg a teljes uniós termelés 3,5 %-át;
  - ii. az ilyen tárgyalások által érintett nyers tejnek bármely adott tagállamban termelt mennyisége nem haladja meg az adott tagállam teljes nemzeti termelésének 33 %-át; és
  - iii. az ilyen tárgyalások által érintett nyers tejnek bármely tagállamba szállított mennyisége nem haladja meg az adott tagállam teljes nemzeti termelésének 33 %-át;

- d) feltéve, hogy az érintett mezőgazdasági termelők nem tagjai más termelői szervezetnek, amely szintén ilyen szerződésekre irányuló tárgyalásokat folytat a nevükben; a tagállamok azonban kellően indokolt esetben eltérhetnek ettől a feltételtől, amennyiben a mezőgazdasági termelők két különálló termelői egységgel rendelkeznek különböző földrajzi területeken;
- e) feltéve, hogy a nyers tejjre nem vonatkozik egyéb, a mezőgazdasági termelő szövetkezeti tagságából származó olyan kötelezettség, hogy a szövetkezet alapszabályában lefektetett feltételeknek, vagy az abban megállapított, illetve abból eredő szabályoknak és határozatoknak megfelelően a tejet le kell adni; és
- f) feltéve, hogy a termelői szervezet értesíti a tárgyalások által érintett nyers tej mennyiségéről azon tagállam vagy tagállamok illetékes hatóságait, amelyben vagy amelyekben tevékenységet folytat.

(3) A termelői szervezet a (2) bekezdés c) pontja ii. és iii. alpontjában meghatározott feltételektől függetlenül tárgyalásokat folytathat az (1) bekezdés értelmében, ha az adott termelői szervezet esetében a tárgyalások által érintett – 500 000 tonnánál alacsonyabb teljes éves nyerstej-termeléssel rendelkező tagállamban termelt, vagy ilyen tagállamba szállított – nyers tej mennyisége nem haladja meg az adott tagállam teljes nemzeti termelésének 45 %-át.

(4) E cikk alkalmazásában a termelői szervezetekre történő hivatkozás a termelői szervezetek társulásaira is vonatkozik.

(5) A (2) bekezdés c) pontja és a (3) bekezdés alkalmazása során a Bizottság az általa megfelelőnek tartott módon és a legfrissebb rendelkezésre álló információk alapján közzéteszi az Unióban és a tagállamokban termelt nyers tej mennyiségét.

(6) A (2) bekezdés c) pontjától és a (3) bekezdéstől eltérve – még akkor is, ha nem valósul meg az ezekben megállapított küszöbértékek túllépése – az e bekezdés második albekezdésében említett versenyhatóság eseti alapon dönthet úgy, hogy a termelői szervezetnek egy adott tárgyalást vagy újból meg kell nyitnia, vagy arra egyáltalán nem kerülhet sor, ha ezt a verseny fenntartása érdekében szükségesnek ítéli, vagy azért, hogy a tejfeldolgozást végző kis- és középvállalkozások ne kerüljenek súlyosan hátrányos helyzetbe a területén.

Egynél több tagállamot érintő tárgyalások esetén az első albekezdésben említett határozatot a Bizottság a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül hozza meg. Más esetekben e határozatot annak a tagállamnak a nemzeti versenyhatósága hozza meg, amelyre a tárgyalások vonatkoznak.

Az e bekezdésben említett határozatok az érintett vállalkozások értesítésének időpontját követően alkalmazandók.

(7) E cikk alkalmazásában:

- a) „nemzeti versenyhatóság”: az 1/2003/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ 5. cikkében említett hatóság;
- b) „kis- és középvállalkozás”: a 2003/361/EK ajánlás szerinti mikro-, kis- vagy középvállalkozás.

(8) Az a tagállam, ahol e cikknek megfelelően tárgyalásokat folytatnak, értesíti a Bizottságot a (2) bekezdés f) pontjának és a (6) bekezdésnek az alkalmazásáról.

150. cikk

Oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott sajt kínálatának szabályozása

(1) A 152. cikk (3) bekezdése értelmében elismert termelői szervezet, a 157. cikk (3) bekezdése értelmében elismert szakmaközi szervezet vagy az 1151/2012/EU rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett csoportosulás kérelme alapján a tagállamok – korlátozott időtartamra – kötelező szabályokat állapíthatnak meg az 1151/2012/EU rendelet 5. cikke (1) és (2) bekezdése szerinti oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott sajt kínálatának a szabályozására.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett szabályoknak előfeltételük az 1151/2012/EU rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett földrajzi területen lévő felek közötti előzetes megállapodás. E megállapodásnak a tejtermelők legalább kétharmada vagy az e cikk (1) bekezdésben említett sajt előállításához felhasznált nyers tej legalább kétharmadát képviselő képviselőik, és adott esetben az 1151/2012/EU rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett földrajzi területen előállított ilyen sajt termelésének legalább kétharmadát képviselő termelők legalább kétharmada között kell létrejönnie.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában, az oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott sajt vonatkozásában a nyers tej e sajt termékírásában szereplő származási földrajzi területének meg kell egyeznie az e sajt vonatkozásában az 1151/2012/EU rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett földrajzi területtel.

(4) Az (1) bekezdésben említett szabályok:

- a) csak az érintett termék kínálatának szabályozására vonatkoznak, és céljuk e sajt kínálatának a kereslethez történő igazítása;
- b) csak az érintett termékre érvényesek;

⁽¹⁾ A Tanács 1/2003/EK rendelete (2002. december 16.) a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról (HL L 1., 2003.1.4., 1. o.).

- c) legfeljebb három évre tehető kötelezővé, mely időszak után az (1) bekezdésben említett új kérelem alapján megújíthatók;
- d) nem okozhatnak kárt az említett szabályok hatálya alá tartozó termékeken kívüli egyéb termékek kereskedelmében;
- e) nem vonatkoznak az érintett sajt első alkalommal történő forgalmazása utáni ügyletekre;
- f) nem tesznek lehetővé árrögzítést, ideértve az árak tájékoztató vagy ajánlás jellegű rögzítését is;
- g) nem tarthatják vissza az érintett termék egyébként rendelkezésre álló mennyiségének túlságosan nagy részét;
- h) nem eredményezhetnek megkülönböztetést, nem állíthatnak akadályt a piacra újonnan belépők elé, illetve nem érinthetik hátrányosan a kistermelőket;
- i) hozzájárulnak az érintett termék minőségének fenntartásához és/vagy a termék fejlesztéséhez;
- j) a 149. cikk sérelme nélkül alkalmazandók.

(5) Az (1) bekezdésben említett szabályokat közzé kell tenni az érintett tagállam valamely hivatalos kiadványában.

(6) A tagállamok ellenőrzéseket folytatnak a (4) bekezdésben megállapított feltételek teljesülésének biztosítása érdekében, és ha az illetékes nemzeti hatóságok úgy ítélik meg, hogy a feltételek nem teljesülnek, a tagállamok hatályon kívül helyezik az (1) bekezdésben említett szabályokat.

(7) A tagállamok azonnal értesítik a Bizottságot az (1) bekezdésben említett, általuk elfogadott szabályokról. A Bizottság tájékoztatja a többi tagállamot az ilyen szabályokról szóló értesítésekről.

(8) A Bizottság bármikor elfogadhat olyan végrehajtási jogi aktusokat, amelyekben megköveteli a tagállamoktól, hogy helyezik hatályon kívül az általuk az (1) bekezdésnek megfelelően megállapított szabályokat, amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy e szabályok nem felelnek meg a (4) bekezdésben megállapított feltételeknek, a belső piac jelentős részén akadályozzák vagy torzítják a versenyt, vagy veszélyeztetik a szabad kereskedelmet vagy az EUMSZ 39. cikke célkitűzéseinek az elérését. E végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 229. cikkének (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell elfogadni.

151. cikk

Kötelező bejelentések a tej- és tejtermékágazatban

2015. április 1-jétől kezdődően a nyers tej első felvásárlói havonta bejelentik az illetékes nemzeti hatóságnak a hozzájuk szállított nyers tej mennyiségét.

E cikk és a 148. cikk alkalmazásában az „első felvásárló” olyan vállalkozás vagy csoport, amely a termelőktől az alábbi célokból tejet vásárol:

- a) begyűjtés, csomagolás, tárolás, hűtés vagy feldolgozás, többek között szerződés alapján;
- b) egy vagy több, tej vagy egyéb tejtermékek kezelésével vagy feldolgozásával foglalkozó vállalkozás részére történő értékesítés.

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az első albekezdésben említett nyerstej-mennyiségről.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, amelyekben meghatározza az ilyen bejelentések tartalmára, formájára és időzítésére vonatkozó szabályokat, valamint a tagállamok által e cikknek megfelelően megküldendő értesítésekkel kapcsolatos intézkedéseket. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

III. FEJEZET

Termelői szervezetek és társulások, valamint szakmaközi szervezetek

1. Szakasz

Fogalom meghatározás és elismerés

152. cikk

Termelői szervezetek

(1) A tagállamok – kérelem alapján – elismerhetik azokat a termelői szervezeteket, amelyek:

- a) az 1. cikk (2) bekezdésében szereplő valamely meghatározott ágazatban működő termelőkből állnak, és e termelőknek a 153. cikk (2) bekezdése c) pontjával összhangban lévő ellenőrzése alatt állnak;
- b) a termelők kezdeményezésére jöttek létre;
- c) meghatározott célokkal működnek, amelyek legalább egyike az alábbiakra vonatkozhat:
  - i. a termelés megtervezésének és a kereslethez való hozzáigazításának biztosítása, különösen a minőség és a mennyiség tekintetében,
  - ii. a kínálati oldal koncentrációja és a tagok által előállított termékek forgalomba hozatala, többek között közvetlen üzletszerzés révén;
  - iii. a termelési költségeknek és a környezetvédelmi és állatjóléti előírások teljesítése céljából végrehajtott beruházások megtérülésének optimalizálása és a termelői árak stabilizálása,
  - iv. kutatások folytatása és kezdeményezések kidolgozása a fenntartható termelési módszerekkel, innovatív gyakorlatokkal, a gazdasági versenyképességgel és a piac alakulásával kapcsolatban;

- v. a környezetkímélő termesztési gyakorlatok és termelési technikák, illetve megfelelő állattjóléti gyakorlatok és technikák használatának előmozdítása, valamint technikai segítségnyújtás az ilyen gyakorlatok és technikák alkalmazásához;
- vi. a termelési szabványok használatának előmozdítása és az ehhez biztosított technikai segítségnyújtás, a termékminőség javítása, valamint oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel, oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel vagy nemzeti minőségigazolató címkével ellátott termékek fejlesztése;
- vii. a melléktermékek és a hulladékok kezelése, különösen a víz, a talaj és a táj minőségvédelme tekintetében, valamint a biológiai sokféleség megőrzése vagy előmozdítása;
- viii. hozzájárulás a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodáshoz és az éghajlatváltozás mérsékléséhez;
- ix. kezdeményezések kidolgozása a promóció és a forgalmazás terén;
- x. az e rendelet 31. cikkének (2) bekezdésében szereplő, a gyümölcs- és zöldségágazatban működő operatív programok keretében és az 1305/2013/EU rendelet 36. cikkében említett kölcsönös kockázatkezelési alapok kezelése;
- xi. a szükséges technikai segítségnyújtás biztosítása a határidős piacok és a biztosítási rendszerek alkalmazásához;

(2) Az (1) bekezdés alapján elismert termelői szervezet továbbra is elismert szervezet maradhat, ha a Szerződések I. mellékletében említett termékektől eltérő, az ex 2208 KN-kód alá tartozó termékeket forgalmaz, feltéve, hogy az említett termékek aránya nem haladja meg a termelői szervezet által forgalmazott termékek összértékének 49 %-át, és hogy az említett termékek nem részesülnek uniós támogatásban. Ezen termékek a gyümölcs- és zöldségágazatban működő termelői szervezetek esetében nem számítanak bele a forgalmazott termékek értékének a 34. cikk (2) bekezdésének alkalmazásában történő kiszámításába.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállamok elismerik azokat a tej- és tejtermék-ágazati termelőkből álló termelői szervezeteket, amelyek:

- a) a termelők kezdeményezésére jöttek létre;
- b) meghatározott célokkal működnek, amelyek közül egy vagy több az alábbiakra vonatkozhat:
  - i. a termelés megtervezésének és a kereslethez való hozzáigazításának biztosítása, különösen a minőség és a mennyiség tekintetében,
  - ii. a kínálati oldal koncentrációja és a tagok által előállított termékek forgalomba hozatala,

- iii. a termelési költségek optimalizálása és a termelői árak stabilizálása.

153. cikk

A termelői szervezetek alapszabálya

(1) A termelői szervezet alapszabálya megköveteli a termelő tagoktól különösen a következőket:

- a) a termelői szervezet által a termelési jelentéstétellel, a termeléssel, a forgalmazással és a környezetvédelemmel kapcsolatban elfogadott szabályok alkalmazása;
- b) a mezőgazdasági üzem egy adott terméke tekintetében egyetlen termelői szervezethez való tartozás, a tagállamok azonban kellően indokolt esetben eltérhetnek e feltételtől, amennyiben a társult mezőgazdasági termelők két különálló termelői egysége különböző földrajzi területen helyezkedik el;
- c) a termelői szervezet által statisztikai célokra igényelt adatok biztosítása.

(2) A termelői szervezet alapszabálya az alábbiakat is előírja:

- a) az (1) bekezdés a) pontjában említett szabályok meghatározására, elfogadására és módosítására szolgáló eljárások;
- b) a termelői szervezet finanszírozásához szükséges pénzügyi hozzájárulásnak a tagokra történő kiszabása;
- c) olyan szabályok, amelyek a termelő tagok számára lehetővé teszik a termelői szervezet tevékenységének és döntéseinek demokratikus módon történő, alapos vizsgálatát;
- d) az alapszabályban meghatározott kötelezettségek megszegéséért – különösen a pénzügyi hozzájárulások be nem fizetéséért – vagy a termelői szervezet által megállapított szabályok megsértéséért kiróható szankciók;
- e) az új tagok belépésére vonatkozó szabályok, különös tekintettel a minimális tagsági időtartamra, amely nem lehet kevesebb egy évnél;
- f) a szervezet működéséhez szükséges könyvelési és költségvetési szabályok.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés nem alkalmazandó a tej- és tejtermék-ágazati termelői szervezetekre.

154. cikk

A termelői szervezetek elismerése

(1) Ahhoz hogy valamely tagállam elismerjen egy termelői szervezetet, az ilyen elismerést kérelmező szervezetnek olyan jogi személynek, vagy egy olyan jogi személy egyértelműen meghatározott részének kell lennie, amely:

- a) teljesíti a 152. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában foglalt követelményeket;

- b) a működési területén rendelkezik egy, az érintett tagállam által meghatározandó minimális taglétszámmal és/vagy minimális forgalmazható termelési mennyiséggel vagy értékkel;
- c) elegendő bizonyítékot szolgáltat arra vonatkozóan, hogy megfelelően végzi tevékenységét, mind a ráfordított idő, mind a hatékonyság, mind pedig a ténylegesen a tagok rendelkezésére bocsátott emberi, anyagi és technikai segítségnyújtási eszközök és adott esetben a kínálati oldal összefogása tekintetében;
- d) alapszabálya összhangban áll e bekezdés a), b) és c) pontjával.

(2) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a 2014. január 1-jét megelőzően, a nemzeti jog alapján elismert és az e cikk (1) bekezdésében megállapított feltételeknek megfelelő termelői szervezeteket a 152. cikk alapján elismert termelői szervezetnek kell tekinteni.

(3) Azok a termelői szervezetek, amelyeket 2014. január 1-jét megelőzően, a nemzeti jog alapján ismertek el, és amelyek nem felelnek meg az (1) bekezdésben megállapított feltételeknek, 2015. január 1-jéig a nemzeti jog szerint folytathatják tevékenységüket.

(4) A tagállamok:

- a) a kérelem és valamennyi vonatkozó bizonyíték benyújtásától számított négy hónapon belül határoznak a termelői szervezet elismeréséről; a kérelmet abban a tagállamban kell benyújtani, ahol a szervezet székhelye található;
- b) saját maguk által meghatározott időközönként ellenőrzik, hogy az elismert termelői szervezetek megfelelnek-e az e fejezetben foglaltaknak;
- c) az e fejezetben előírt intézkedések be nem tartása vagy az alkalmazás során fellépő szabálytalanságok esetén az általuk meghatározott megfelelő szankciókat alkalmazzák az érintett szervezetekre és ezek társulásaira, és adott esetben úgy döntenek, hogy visszavonják az elismerést;
- d) minden évben legkésőbb március 31-ig tájékoztatják a Bizottságot az előző naptári évben hozott, elismerés megadására, megtagadására vagy visszavonására vonatkozó valamennyi határozatokról.

155. cikk

Kiszervezés

A tagállamok engedélyezhetik a Bizottság által a 173. cikk (1) bekezdésének f) pontjával összhangban meghatározott ágazatokban működő elismert termelői szervezetnek vagy termelői szervezetek elismert társulásának a termeléstől eltérő bármely tevékenysége kiszervezését többek között leányvállalatai

felé, feltéve, hogy a termelői szervezet vagy a termelői szervezetek társulása továbbra is felelős a kiszervezett tevékenység elvégzésének biztosításáért, az igazgatás általános ellenőrzéséért és tevékenység elvégzésére vonatkozó kereskedelmi szerződés felügyeletéért.

156. cikk

Termelői szervezetek társulásai

(1) A tagállamok – kérelem alapján – elismerhetik a termelői szervezetek azon társulásait, amelyek az 1. cikk (2) bekezdésében felsorolt valamely meghatározott ágazatban működnek és elismert termelői szervezetek kezdeményezésére jöttek létre.

A termelői szervezetek társulásai – a 173. cikk alapján elfogadott szabályok figyelembevételével – a termelői szervezetek bármely tevékenységét végezhetik, illetve szerepét betölthetik.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállamok kérelem alapján elismerhetik a tej- és tejtermékágazatban működő elismert termelői szervezetek társulását, ha az érintett tagállam úgy ítéli meg, hogy a társulás képes eredményesen elvégezni egy elismert termelői szervezet minden tevékenységét, és megfelel a 161. cikk (1) bekezdésben előírt feltételeknek.

157. cikk

Szakmaközi szervezetek

(1) A tagállamok – kérelem alapján – elismerhetik az 1. cikk (2) bekezdésében felsorolt valamely meghatározott ágazatban működő azon szakmaközi szervezeteket, amelyek:

- a) a termeléshez és az élelmiszer-ellátási lánc következő szakaszainak legalább egyikéhez kapcsolódó gazdasági tevékenységek képviselőiből állnak: egy vagy több ágazat termékeinek előállítására vagy kereskedelmére, a forgalmazást is beleértve;
- b) az őket alkotó szervezetek vagy egyesületek összességének vagy egy részének a kezdeményezésére jöttek létre;
- c) tagjaik és a fogyasztók érdekeit figyelembe véve, meghatározott céllal működnek, amelyek egyike többek között az alábbiakra vonatkozhat:

- i. a termelés és a piac ismeretének és átláthatóságának növelése, többek között a már megkötött szerződések tekintetében a termelési költségekre, az árakra – adott esetben árindekszekkel kiegészítve –, a mennyiségekre és a szerződéses időtartamra vonatkozó összesített statisztikai adatok közzététele és a potenciális jövőbeli regionális, nemzeti vagy nemzetközi szintű piaci fejlemények elemzése révén,
- ii. a termelési potenciál előrejelzése és a piaci ártendenciák feljegyzése;

- iii. a termékek forgalomba hozatala jobb koordinációjának elősegítése, különösen piackutatás és piaci tanulmányok révén,
- iv. a potenciális exportpiacok felkutatása,
- v. a 148. cikk és a 168. cikk sérelme nélkül az uniós szabályoknak megfelelő szabványos szerződésminták kidolgozása a mezőgazdasági termékek felvásárlók számára történő eladása és/vagy a feldolgozott termékek nagy- és kiskereskedők számára történő szállítása tekintetében, figyelembe véve a tisztességes versenyfeltételek kialakításának és a piaci torzulások elkerülésének szükségességét,
- vi. a termékekben rejlő lehetőségek teljesebb körű kiaknázása, többek között az értékesítési piacok szintjén, valamint a gazdasági versenyképesség és az innováció megerősítésére irányuló kezdeményezések kidolgozása,
- vii. azon információk biztosítása és kutatások elvégzése, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a termelés innovatívabbá, ésszerűbbé és hatékonyabbá váljon, illetve a piaci igényeknek, valamint a fogyasztói ízlésnek és elvárásoknak jobban megfelelő termékek előállítására, és adott esetben feldolgozására és forgalmazásra irányuljon, különös tekintettel a termékminőségre, és ezen belül is az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott termékek sajátosságainak megőrzésére, valamint a környezetvédelemre,
- viii. az állat-egészségügyi készítmények, növényvédő szerek használatának csökkentését, az egyéb adalékok jobb kezelését, a termékek minőségének, valamint a talaj- és vízvédelemnek a biztosítását, az élelmiszer-biztonságnak – elsősorban a termékek nyomon követhetősége révén történő – előmozdítását, valamint az állatok egészségének és jóllétének javítását célzó lehetőségek felkutatása,
- ix. olyan módszerek és eszközök kidolgozása, amelyek segítségével a termék minősége a termelés és adott esetben a feldolgozás és a forgalomba hozatal összes szakaszában javítható,
- x. az ökológiai termelés, valamint az eredetmegjelölések, minőségi védjegyek és földrajzi árujelzők védelme, oltalma és előmozdítása érdekében történő bármilyen tevékenység végzése,
- xi. kutatások ösztönzése és folytatása az integrált termesztés, a fenntartható termelés vagy egyéb környezetbarát termesztési módszerek terén,
- xii. egészséges és felelős fogyasztási minták előmozdítása a belső piacon és/vagy a veszélyes fogyasztási mintákhoz kapcsolódó ártalmakról szóló tájékoztatás;
- xiii. a belső és külső piacokon a termékek fogyasztásának előmozdítása és/vagy a termékekkel kapcsolatos információk nyújtása;
- xiv. a melléktermékek kezeléséhez, valamint a hulladék csökkentéséhez és kezeléséhez való hozzájárulás.
- (2) A tagállamok objektív és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján úgy dönthetnek, hogy a 158. cikk (1) bekezdésének c) pontjában foglalt feltétel teljesül a szakmaközi szervezetek számának regionális vagy nemzeti szintű korlátozásával, amennyiben ezt a 2014. január 1-je előtt hatályban lévő nemzeti szabályok előírják, és amennyiben ez nem akadályozza a belső piac megfelelő működését.
- (3) Az (1) bekezdéstől eltérve a tej- és tejtermékágazat vonatkozásában a tagállamok elismerhetik azokat a szakmaközi szervezeteket, amelyek:
- hivatalosan kérték elismerésüket, és olyan gazdasági tevékenységek képviselőiből állnak, melyek a nyerstej előállításához és az ellátási lánc következő elemei közül legalább az egyikhez kapcsolódnak: a tej- és tejtermékágazat termékeinek feldolgozása vagy kereskedelme, beleértve a forgalmazást;
  - az a) pontban említett képviselők összességének vagy egy részének a kezdeményezésére jöttek létre;
  - az adott szakmaközi szervezetek tagjai és a fogyasztók érdekeinek figyelembevételével az Unió egy vagy több régiójában az alább felsorolt tevékenységek közül egyet vagy többet folytatnak:
    - a termelés és a piac ismeretének és átláthatóságának növelése, többek között a már megkötött nyerstej-szállítási szerződések tekintetében az árakra, mennyiségekre és a szerződéses időtartamra vonatkozó statisztikai adatok közzététele és a potenciális jövőbeli regionális, nemzeti és nemzetközi szintű piaci fejlemények elemzése révén,
    - hozzájárulás a tej és a tejtermékek forgalomba hozatalának jobb koordinációjához, különösen kutatás és piacelemzés révén,
    - a belső és külső piacokon forgalmazott tej és tejtermékek fogyasztásának előmozdítása, valamint az azokra vonatkozó információk szolgáltatása,
    - a potenciális exportpiacok felkutatása,
    - az uniós szabályoknak megfelelő szabványos szerződésminták kidolgozása a nyers tej felvásárlók számára történő eladása vagy feldolgozott termékek nagy- és kiskereskedők számára történő szállítása tekintetében, figyelembe véve a tisztességes versenyfeltételek kialakításának és a piaci torzulások elkerülésének szükségességét,

- vi. azon információk biztosítása és kutatások elvégzése, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a termelés a piaci igényeknek, valamint a fogyasztói ízlésnek és elvárásoknak jobban megfelelő termékekhez igazodjon, különös tekintettel a termékminőségre és a környezetvédelemre,
- vii. a tejágazat termelési potenciáljának fenntartása és fejlesztése, többek között az innováció előmozdítása és az alkalmazott kutatási és fejlesztési programok támogatása révén a tej és tejtermékek kínálta lehetőségek maradéktalan kihasználása érdekében, különös tekintettel a fogyasztó számára vonzóbb, hozzáadott értéket képviselő termékek létrehozására,
- viii. az állat-egészségügyi termékek kisebb mértékű felhasználását, az egyéb inputanyagok jobb kezelését, valamint az élelmiszer-biztonság és az állategészségügy javítását lehetővé tévő módszerek felkutatása,
- ix. olyan módszerek és eszközök kidolgozása, amelyek segítségével a termék minősége a termelés és a forgalmazás összes szakaszában javítható,
- x. az ökológiai termelésben rejlő lehetőségek kiaknázása, az ilyen típusú termelés, valamint az eredetmegjelöléssel, minőségi védjegyekkel (tanúsító védjegyekkel) és földrajzi jelzésekkel ellátott termékek termelésének védelme és előmozdítása, valamint
- xi. az integrált termelés vagy egyéb környezetbarát termelési módszerek előmozdítása.

158. cikk

A szakmaközi szervezetek elismerése

(1) A tagállamok – kérelem alapján – elismerhetik azokat a szakmaközi szervezeteket, amelyek:

- a) megfelelnek a 157. cikkben meghatározott követelményeknek;
- b) az érintett terület egy vagy több régiójában folytatják tevékenységeiket;
- c) a 157. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett gazdasági tevékenységek jelentős részét végzik;
- d) a 162. cikkben meghatározott esetek kivételével saját maguk nem végeznek termelő-, feldolgozó vagy kereskedelmi tevékenységet.

(2) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy 2014. január 1-jét megelőzően, a nemzeti jog alapján elismert és az e cikk (1) bekezdésében megállapított feltételeknek megfelelő szakmaközi szervezeteket a 157. cikk alapján elismert szakmaközi szervezeteknek kell tekinteni.

(3) Azok a szakmaközi szervezetek, amelyeket 2014. január 1-jét megelőzően, a nemzeti jog alapján ismertek el, és amelyek nem felelnek meg az e cikk (1) bekezdésében megállapított feltételeknek, 2015. január 1-jéig a nemzeti jog szerint folytathatják tevékenységüket.

(4) A tagállamok elismerhetik 2014. január 1. előtt már meglévő, bármely ágazatban működő – akár kérelem alapján elismert, akár jogszabály által létrehozott – szakmaközi szervezeteket abban az esetben is, ha azok nem felelnek meg a 157. cikk (1) bekezdésének b) pontjában vagy a 157. cikk (3) bekezdésének b) pontjában foglalt feltételnek.

(5) Amikor valamely szakmaközi szervezetet az (1) vagy a (2) bekezdésnek megfelelően elismerik, a tagállamok:

- a) a kérelem és valamennyi vonatkozó bizonyíték benyújtásától számított négy hónapon belül határoznak a szervezet elismeréséről; a kérelmet abban a tagállamban kell benyújtani, ahol a szervezet székhelye található,
- b) általuk meghatározott időközönként ellenőrzik, hogy az elismert szakmaközi szervezetek megfelelnek-e az elismerésükre vonatkozó feltételeknek;
- c) az e rendeletben előírt intézkedések be nem tartása vagy a végrehajtás során fellépő szabálytalanságok esetén az általuk meghatározott megfelelő szankciókat alkalmazzák az érintett szervezetekre, és adott esetben úgy döntenek, hogy visszavonják az elismerést;
- d) visszavonják az elismerést, amennyiben az elismerés tekintetében az e cikkben meghatározott feltételek és követelmények már nem teljesülnek;
- e) minden évben március 31-ig tájékoztatják a Bizottságot az előző naptári évben hozott, elismerés megadására, megtagadására vagy visszavonására vonatkozó valamennyi határozatukról.

2. Szakasz

Konkrét ágazatokra vonatkozó további szabályok

159. cikk

Kötelező elismerés

A 152–158. cikktől eltérve a tagállamok – kérelem alapján – elismerik:

- a) az alábbi ágazatokban működő termelői szervezeteket:
  - i. gyümölcs- és zöldségágazat az érintett ágazatba tartozó egy vagy több termék tekintetében és/vagy a kizárólag feldolgozásra szánt ilyen termékek vonatkozásában;
  - ii. az olívaolaj és az étkezési olajbogyó ágazata,

iii. selyemhernyó-ágazat,

iv. komlóágazat;

b) az olívaolaj és az étkezési olajbogyó ágazatában, valamint a dohányágazatban működő szakmaközi szervezeteket.

160. cikk

A gyümölcs- és zöldségágazatban működő termelői szervezetek

A gyümölcs- és zöldségágazatban működő termelői szervezeteknek a 152. cikk (1) bekezdése c) pontjának i., ii. és iii. alpontjában említett célok közül legalább egynek a megvalósítására törekedniük kell.

A gyümölcs- és zöldségágazatban működő termelői szervezetek alapszabályában elő kell írni azt, hogy a szervezet tagjainak teljes termelésüket a termelői szervezeten keresztül kell forgalomba hozniuk.

A gyümölcs- és zöldségágazatban működő termelői szervezetekre és a termelői szervezetek társulásaira úgy kell tekinteni, mint amelyek tagjaik nevében és megbízásából járnak el gazdasági ügyekben saját hatáskörükön belül.

161. cikk

A tej- és tejtermékágazatban működő termelői szervezetek elismerése

(1) A tagállamok termelői szervezetként ismernek el a tej- és tejtermékágazatban minden olyan elismerést kérelmező jogi személyt vagy jogi személyek egyértelműen meghatározott részét, amely teljesíti az alábbi feltételeket:

a) megfelel a 152. cikk (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek;

b) a működési területén rendelkezik egy, az érintett tagállam által meghatározandó minimális taglétszámmal és/vagy minimális értékesíthető termelési mennyiséggel;

c) elegendő bizonyítékot szolgáltat arra vonatkozóan, hogy megfelelően végzi tevékenységét, mind a ráfordított idő, mind pedig a hatékonyság, valamint a kínálat koncentrációja tekintetében;

d) alapszabálya összhangban áll e bekezdés a), b) és c) pontjával.

(2) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a 2012. április 2-át megelőzően, a nemzeti jog alapján elismert és az e cikk (1) bekezdésében megállapított feltételeknek megfelelő termelői szervezeteket a 152. cikk (3) bekezdése alapján elismerendő termelői szervezetnek kell tekinteni.

(3) A tagállamok:

a) a kérelem és valamennyi vonatkozó bizonyíték benyújtásától számított négy hónapon belül határozni a termelői szervezet elismeréséről; e kérelmet abban a tagállamban kell benyújtani, ahol a szervezet székhelye található;

b) saját maguk által meghatározott időközönként ellenőrzik, hogy az elismert termelői szervezetek és ezek társulásai betartják-e e fejezet előírásait;

c) az e fejezetben előírt intézkedések be nem tartása vagy azok végrehajtása során fellépő szabálytalanságok esetén az általuk meghatározott megfelelő szankciókat alkalmazzák az érintett szervezetekre és ezek társulásaira, és adott esetben úgy döntenek, hogy visszavonják -e az elismerést;

d) minden évben legkésőbb március 31-ig tájékoztatják a Bizottságot az előző naptári évben hozott, elismerések megadására, megtagadására vagy visszavonására vonatkozó valamennyi határozatukról.

162. cikk

Az olívaolaj és az étkezési olajbogyó ágazatában, valamint a dohányágazatban működő szakmaközi szervezetek

Az olívaolaj és az étkezési olajbogyó ágazatában, valamint a dohányágazatban működő szakmaközi szervezetek esetében a 157. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti meghatározott célok között a következők közül legalább az egyik is szerepelhet:

a) összefogni és koordinálni a tagok termékének értékesítésre szánt mennyiségét és forgalmazását;

b) a termelést és a feldolgozást egyaránt a piaci követelményekhez igazítani és tökéletesíteni a terméket;

c) ösztönözni a termelés és a feldolgozás ésszerűsítését és tökéletesítését.

163. cikk

A tej- és tejtermékágazatban működő szakmaközi szervezetek elismerése

(1) A tagállamok tej- és tejtermékágazatban működő szakmaközi szervezeteket akkor ismerhetnek el, ha az említett szervezetek:

a) megfelelnek a 157. cikk (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek;

b) az érintett terület egy vagy több régiójában folytatják tevékenységeiket;

c) a 157. cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett gazdasági tevékenységek jelentős részét végzik;

d) ők maguk nem foglalkoznak tej- és tejtermékek előállításával, feldolgozásával, illetve kereskedelmével.

(2) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a 2012. április 2-át megelőzően, a nemzeti jog alapján elismert és az e cikk (1) bekezdésében megállapított feltételeknek megfelelő szakmaközi szervezeteket a 157. cikk (3) bekezdése alapján elismerendő szakmaközi szervezetnek kell tekinteni.

(3) Amennyiben a tagállamok élnek azzal a lehetőséggel, hogy az (1) vagy a (2) bekezdés értelmében elismerjenek egy szakmaközi szervezetet, a tagállamok:

- a) a kérelem és valamennyi vonatkozó bizonyíték benyújtásától számítva négy hónapon belül határoznak a szakmaközi szervezet elismeréséről; e kérelmet abban a tagállamban kell benyújtani, ahol a szervezet székhelye található;
- b) általuk meghatározott időközönként ellenőrzik, hogy az elismert szakmaközi szervezetek megfelelnek-e az elismerésükre vonatkozó feltételeknek;
- c) az e rendeletben előírt intézkedések be nem tartása vagy a végrehajtás során fellépő szabálytalanságok esetén az általuk meghatározott megfelelő szankciókat alkalmazzák az érintett szervezetekre, és adott esetben úgy döntenek, hogy visszavonják az elismerést;
- d) visszavonják az elismerést, amennyiben:
  - i. az elismerés tekintetében e cikkben meghatározott követelmények és feltételek már nem teljesülnek,
  - ii. a szakmaközi szervezet részt vesz bármely, a 210. cikk (4) bekezdésében említett megállapodásban, döntésben vagy összehangolt magatartásban; az elismerés efféle visszavonása nem érinti a nemzeti jog alapján alkalmazandó egyéb szankciókat,
  - iii. a szakmaközi szervezet nem tesz eleget a 210. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett értesítési kötelezettségnek;
- e) minden évben legkésőbb március 31-ig tájékoztatják a Bizottságot az előző naptári évben hozott, elismerés megadására, megtagadására vagy visszavonására vonatkozó valamennyi határozatukról.

3. Sz a k a s z

A szabályok kiterjesztése és kötelező hozzájárulások

164. cikk

A szabályok kiterjesztése

(1) Abban az esetben, ha egy tagállam adott gazdasági térségében vagy térségeiben működő, elismert termelői szervezet, termelői szervezetek elismert társulása vagy elismert

szakmaközi szervezet egy adott termék előállításának, kereskedelmének vagy feldolgozásának tekintetében reprezentatívnek minősül, az érintett tagállam a szervezet kérésére – korlátozott időtartamra – kötelezővé teheti a szóban forgó gazdasági térségben vagy térségekben működő egyéb, a szervezethez nem tartozó gazdasági szereplők – egyének vagy csoportok – számára az említett szervezeten belüli egyes megállapodásokat, döntéseket vagy összehangolt magatartásokat.

(2) E szakasz alkalmazásában „gazdasági térség” olyan határos vagy szomszédos termelési régiókból álló földrajzi övezet, amelyekben a termelési és a piaci értékesítési körülmények azonosak.

(3) Egy szervezet vagy társulás akkor minősül reprezentatívnek, ha az adott tagállam érintett gazdasági térségében vagy térségeiben:

- a) az érintett termék vagy termékek előállításának, kereskedelmének vagy feldolgozásának alábbi részét lefedi:
  - i. a gyümölcs- és zöldségáztatási termelői szervezetek esetében a 60 %-ot, illetve
  - ii. más esetekben legalább kétharmadot; és

b) a termelői szervezetek esetében az érintett termelők legalább 50 %-a a termelői szervezetek tagjai közé tartozik.

A szakmaközi szervezetek esetében azonban – amennyiben az érintett termék vagy termékek előállítás, kereskedelmi vagy feldolgozási arányának meghatározása gyakorlati nehézségekbe ütközik –, a tagállamok nemzeti szabályokat állapíthatnak meg az első albekezdés a) pontjának ii. alpontjában említett meghatározott reprezentativitási szint megállapítására.

Amennyiben a szervezet vagy a társulás szabályainak az egyéb gazdasági szereplőkre történő kiterjesztése iránti kérelem egyenlő több gazdasági térséget érint, a szervezetnek vagy társulásnak az összes általa összefogott ágazatban, és az érintett gazdasági térségek mindegyikében igazolnia kell a reprezentativitás első albekezdésben meghatározott minimális szintjét.

(4) Azon szabályoknak, amelyek kiterjesztése az (1) bekezdés szerint kérhető az egyéb gazdasági szereplőkre, az alábbi célok egyikére kell irányulniuk:

- a) a termelésre és a piacra vonatkozó jelentéstétel;
- b) a termelésre vonatkozóan az uniós vagy nemzeti szabályokban meghatározottaknál szigorúbb szabályok;
- c) az uniós szabályoknak megfelelő szabványos szerződés-minták kidolgozása;

- d) forgalmazás;
- e) környezetvédelem;
- f) a termékekben rejlő lehetőségek előmozdítását és kiaknázását szolgáló intézkedések;
- g) az ökológiai termelés, valamint az eredetmegjelölések, a minőségi védjegyek és a földrajzi jelzések védelmét szolgáló intézkedések;
- h) a termékek értékének különösen a közegészséget nem veszélyeztető új felhasználási módok által történő növelésére irányuló kutatások;
- i) a termékek minőségének javítását célzó tanulmányok;
- j) kutatás, különösen az olyan művelési módszerek területén, amelyek lehetővé teszik a növényvédő szerek és az állategészségügyi készítmények használatának csökkentését, és biztosítják a talaj védelmét, valamint a környezet állapotának védelmét vagy fejlesztését;
- k) a minőségi minimumkövetelmények, valamint a csomagolásra és a kiszerezésre vonatkozó minimumszabályok meghatározása;
- l) a minősített vetőmag használata és a termékminőség ellenőrzése;
- m) állat-egészségügyi, növény-egészségügyi és élelmiszerbiztonság;
- n) a melléktermékek kezelése.

A szóban forgó szabályok nem okozhatnak kárt más gazdasági szereplőknek az érintett tagállamban vagy az Unióban, nem eredményezhetik a 210 cikk (4) bekezdésében felsorolt hatásokat, és nem lehetnek egyéb módon összeegyeztethetetlenek a hatályban lévő uniós jogszabályokkal és nemzeti szabályokkal.

(5) A szabályok (1) bekezdésben említett kiterjesztését teljes terjedelmében a gazdasági szereplők tudomására kell hozni oly módon, hogy azokat az érintett tagállam közzéteszi valamely hivatalos kiadványában.

(6) A tagállamok értesítik a Bizottságot az e cikk alapján hozott határozatokról.

165. cikk

A tagsági viszonytal nem rendelkezők által fizetendő pénzügyi hozzájárulás

Abban az esetben, amikor egy elismert termelői szervezet, termelői szervezetek elismert társulása vagy elismert szakmaközi szervezet szabályai a 164. cikk értelmében kiterjesztésre kerülnek, és amennyiben az említett szabályok által érintett tevékenységek azoknak a gazdasági szereplőknek az általános gazdasági érdekét szolgálják, akiknek a tevékenysége az érintett termékekkel kapcsolatos, akkor az elismerést megadó tagállam – az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően – úgy határozhat, hogy azoknak a gazdasági szereplőknek vagy csoportoknak, akik vagy amelyek nem tagjai a szervezetnek, de akik vagy amelyek élvezik az említett tevékenységekből fakadó előnyöket, be kell fizetniük a szervezet számára az annak tagjai által fizetett pénzügyi hozzájárulás egészét vagy annak egy részét,

amennyiben e hozzájárulás a szóban forgó tevékenységek végzésének következtében közvetlenül felmerülő költségek fedezésére szolgál.

4. Szakasz

A kínálat kiigazítása

166. cikk

A kínálat piaci követelményekhez igazítását elősegítő intézkedések

A 152–163. cikkben említett szervezetek azon tevékenységének ösztönzése érdekében, amely – a piacról való kivonással kapcsolatos tevékenységek kivételével – elősegíti a kínálatnak a piaci követelményekhez való igazítását, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az 1. cikk (2) bekezdésében felsorolt ágazatokban meghozott, az alábbi célokra irányuló intézkedések tekintetében:

- a) a minőség javítása;
- b) a termelés, a feldolgozás és a forgalmazás jobb szervezésének elősegítése;
- c) a piaci ártendenciák feljegyzésének megkönnyítése;
- d) valamint az alkalmazott termelőeszközök alapján készített rövid és hosszú távú előrejelzések készítésének lehetővé tétele.

167. cikk

A közös borpiac jobb működését és stabilizálását szolgáló forgalmazási szabályok

(1) A közös borpiac – beleértve a borok előállításához felhasznált szőlőket, mustokat és borokat – működésének javítása és stabilizálása érdekében a termelő tagállamok forgalmazási szabályokat írhatnak elő az ellátás szabályozása érdekében, különösen a 157. és 158. cikk értelmében elismert szakmaközi szervezetek által hozott döntések révén.

E szabályoknak a kitűzött céllal arányosoknak kell lenniük, valamint:

- a) nem vonatkozhatnak az érintett termék első forgalmazása utáni ügyletekre;
- b) nem tehetnek lehetővé árrögzítést, még az árak tájékoztató vagy ajánlás jellegű rögzítését sem;
- c) nem tarthatják vissza az egyébként rendelkezésre álló termésmennyiség túlságosan nagy részét;
- d) nem adhatnak alapot a borok forgalomba hozatalához és forgalmazásához szükséges nemzeti és uniós igazolványok kiadásának megtagadására, amennyiben a forgalmazás az említett szabályoknak eleget tesz.

(2) Az (1) bekezdésben említett szabályokat a gazdasági szereplők tudomására kell hozni oly módon, hogy azokat teljes terjedelmükben közzéteszi az érintett tagállam valamely hivatalos kiadványában.

(3) A tagállamok értesítik a Bizottságot az e cikk alapján hozott határozatokról.

5. Szakasz

Szerződésbe foglalási rendszerek

168. cikk

Szerződéses kapcsolatok

(1) A tej és tejtermékek ágazatára vonatkozó 148. cikk, valamint a cukorágazatra vonatkozó 125. cikk sérelme nélkül, ha valamely tagállam az 1. cikk (2) bekezdésében meghatározott ágazatba tartozó mezőgazdasági termékek – a tej és tejtermékek, valamint a cukor kivételével – tekintetében úgy dönt, hogy:

- a) az említett termékek valamennyi, a területén belül egy mezőgazdasági termelő által valamely feldolgozónak vagy forgalmazónak való szállítására a feleknek írásbeli szerződést kell kötniük; és/vagy
- b) az első felvásárlóknak írásbeli ajánlatot kell tenniük a mezőgazdasági termékek termelő általi szállítására vonatkozó szerződésre,

akkor e szerződésnek vagy ajánlatnak teljesítenie kell az e cikk (4) és (6) bekezdésében megállapított feltételeket.

(2) Ha valamely tagállam úgy dönt, hogy írásbeli szerződést kell kötni minden olyan esetben, amikor egy mezőgazdasági termelő egy feldolgozónak az e cikk hatálya alá tartozó termékeket szállít, a tagállamnak – ha az adott termékek szállítása egy vagy több közvetítőn keresztül történik – arról is döntenie kell, hogy az ilyen szerződés a szállítás mely szakaszaira vonatkozik.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az e cikk alapján elfogadott intézkedéseik ne akadályozzák a belső piac megfelelő működését.

(3) Az (2) bekezdésben említett esetben a tagállam közvetítő mechanizmust hozhat létre az olyan esetekre, amelyekben nincsen kölcsönös megállapodás ilyen szerződés megkötésére, biztosítva ezáltal a szerződéses kapcsolatok méltányosságát.

(4) Az (1) bekezdésben említett valamennyi szerződést vagy szerződési ajánlatot:

- a) a szállítás megkezdése előtt el kell készíteni;
- b) írásban rögzíteni kell; és
- c) oly módon kell megfogalmazni, hogy tartalmazza különösen az alábbi elemeket:

i. a szállított termékekért fizetendő ár, amely:

- állandó és a szerződésben rögzített, és/vagy
- kiszámítására a szerződésben megállapított különböző tényezők összesítésével kerül sor, amelyek

között szerepelhetnek a piaci fejlemények változását tükröző piaci mutatók, a szállított mennyiség és a szállított mezőgazdasági termékek minősége vagy összetétele,

- ii. a szállítható vagy szállítandó termékek mennyisége és minősége, valamint e szállítások ütemezése,
- iii. a szerződés időtartama, amely lehet határozott vagy határozatlan, és a felmondási záradék,
- iv. a kifizetési időszakokra és eljárásokra vonatkozó részletek,
- v. a mezőgazdasági termékek átvételére vagy szállítására vonatkozó rendelkezések, valamint
- vi. a vis maior esetén alkalmazandó szabályok.

(5) Az (1) bekezdéstől eltérve, nem írható elő szerződés vagy szerződési ajánlat akkor, ha a mezőgazdasági termelő az érintett termékeket olyan szövetkezetnek szállítja, amelynek a tagja, és amennyiben e szövetkezet alapszabálya vagy az abban megállapított, illetve abból eredő szabályok és határozatok a (2) bekezdés a), b) és c) pontjában megállapított rendelkezésekkel azonos hatású rendelkezéseket tartalmaznak.

(6) A felek szabadon tárgyalhatnak a termelők, begyűjtők, feldolgozók vagy forgalmazók által a mezőgazdasági termékek szállítására kötött szerződések valamennyi eleméről, köztük a (4) bekezdés c) pontjában említett elemekről.

Az első albekezdés ellenére a következő pontok közül egyet vagy mindkettőt alkalmazni kell:

- a) ha valamely tagállam úgy dönt, hogy a mezőgazdasági termékek szállítására az (1) bekezdésnek megfelelően kötelezővé teszi írásbeli szerződés megkötését, megszabhatja azt a minimális időtartamot, amelyet kizárólag a mezőgazdasági termékek termelője és első felvásárlója közötti szerződés esetén kell alkalmazni. E minimális időtartamnak legalább hat hónapnak kell lennie, és nem akadályozhatja a belső piac megfelelő működését;
- b) ha valamely tagállam úgy dönt, hogy a mezőgazdasági termékek első felvásárlója köteles a mezőgazdasági termelőnek az (1) bekezdésnek megfelelően szerződésre irányuló írásbeli ajánlatot tenni, akkor úgy is rendelkezhet, hogy a szerződés vonatkozásában az ajánlat tartalmazza a nemzeti jogban az e célra rögzített minimális időtartamot. E minimális időtartamnak legalább hat hónapnak kell lennie, és nem akadályozhatja a belső piac megfelelő működését.

A második albekezdés nem érinti a mezőgazdasági termelő arra vonatkozó jogát, hogy visszautasítsa e minimális időtartamot, feltéve, hogy azt írásban teszi. Ebben az esetben a felek szabadon tárgyalhatnak a szerződés valamennyi eleméről, ideértve a (4) bekezdés c) pontjában említett elemeket is.

(7) Az e cikkben említett lehetőségekkel élő tagállamok gondoskodnak arról, hogy a hozott intézkedések ne akadályozzák a belső piac megfelelő működését.

A tagállamok értesítik a Bizottságot arról, hogy miként hajtják végre az e cikk alapján hozott intézkedéseket.

(8) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, amelyekben meghatározza az e cikk (4) bekezdése a) és b) pontjának, valamint (5) bekezdésének egységes alkalmazásához szükséges intézkedéseket, továbbá a tagállamok által e cikknek megfelelően megküldendő értesítésekkel kapcsolatos intézkedéseket.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

169. cikk

Szerződésre irányuló tárgyalások az olívaolaj-ágazatban

(1) A 152. cikk (1) bekezdésének megfelelően elismert, olívaolaj-ágazati termelői szervezetek, amelyek a kínálati oldal összefogására, a tagok által előállított termékek forgalomba hozatalára és a termelési költségek optimalizálására irányuló célkitűzések közül egynek vagy többnek az elérésére törekednek, a tagjaik összesített termelésének egésze vagy része tekintetében olívaolaj leadására vonatkozó szerződésre irányuló tárgyalásokat folytathatnak a tagjaik nevében.

Egy termelői szervezet abban az esetben teljesíti az e bekezdésben említett célkitűzéseket, ha az említett célkitűzések elérésére törekvő a tevékenységei integrációját eredményezi, ami várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot, és így a termelői szervezet tevékenysége általánosságban hozzájárul az EUMSZ 39. cikkében foglalt célkitűzések eléréséhez.

Ezt akkor lehet megvalósítani, ha:

- a) A termelői szervezet a következő tevékenységek közül legalább az egyiket folytatja:
  - i. közös forgalmazás, beleértve a közös értékesítési platformot vagy közös szállítást is;
  - ii. közös csomagolás, címkézés vagy promóció;
  - iii. a minőségellenőrzés közös szervezése;
  - iv. berendezések vagy raktárlétesítmények közös használata;
  - v. közös feldolgozás;
  - vi. az olívaolaj előállításához közvetlenül kapcsolódó hulladék közös kezelése;
  - vii. az inputanyagok közös beszerzése;
- b) e tevékenységek jelentősek az érintett olívaolaj mennyiségét és a termék termelési és forgalomba hozatali költségeit tekintve.

(2) Az elismert termelői szervezet tárgyalásokat folytathat:

- a) függetlenül attól, hogy a mezőgazdasági termelők átruházák-e az olívaolaj feletti tulajdonjogot a termelői szervezetre vagy sem;
- b) függetlenül attól, hogy a tárgyalat ár azonos-e a mezőgazdasági termelő tagok egy részének vagy összességének összesített termelése tekintetében;
- c) feltéve, hogy egy adott termelői szervezet vonatkozásában az ilyen tárgyalások által érintett olívaolajnak bármely adott tagállamban termelt mennyisége nem haladja meg az adott piac 20 %-át; e mennyiség kiszámításához különbséget kell tenni az emberi fogyasztásra, illetve az egyéb felhasználásra szánt olívaolaj között;
- d) feltéve, hogy az említett tárgyalások által érintett olívaolaj vonatkozásában a termelői szervezet összefogja a kínálati oldalt és tagjai termékét forgalomba hozza;
- e) feltéve, hogy az érintett mezőgazdasági termelők nem tagjai más termelői szervezetnek, amely szintén ilyen szerződésekre irányuló tárgyalásokat folytat a nevükben;
- f) ha az érintett olívaolajra nem vonatkozik egyéb, a mezőgazdasági termelőnek a nem az érintett termelői szervezetéhez tartozó szervezetben lévő tagságából származó olyan kötelezettség, hogy a szervezet alapszabályában meghatározott feltételeknek, vagy az abban megállapított, illetve abból eredő szabályoknak és határozatoknak megfelelően a termékeket beszállítsa; és
- g) feltéve, hogy a termelői szervezet értesíti a tárgyalások által érintett olívaolaj-termelés mennyiségéről azon tagállam illetékes hatóságait, amelyben vagy amelyekben tevékenységet folytat.

(3) E cikk alkalmazásában a termelői szervezetekre történő bármely hivatkozást úgy kell tekinteni, mint amely a 156. cikk (1) bekezdése alapján elismert termelői szervezetek társulásaira is vonatkozik.

(4) A (2) bekezdés c) pontja alkalmazásában a Bizottság az általa megfelelőnek tartott módon közzéteszi a tagállamokban termelt olívaolaj mennyiségét.

(5) A (2) bekezdés c) pontjától eltérve – még abban az esetben is, ha az abban meghatározott küszöbérték túllépésére nem kerül sor –, az e bekezdés második albekezdésében említett versenyhatóság egyedi esetekben úgy határozhat, hogy egy, a termelői szervezet által folytatott tárgyalást újra kell kezdeni vagy egyáltalán nem lehet lefolytatni, ha a hatóság mindezt a verseny fenntartása érdekében szükségesnek ítéli, vagy ha megítélése szerint az EUMSZ 39. cikkében foglalt célkitűzések elérése veszélybe kerül.

Egynél több tagállamot érintő tárgyalások esetén az első albekezdésben említett határozatot a Bizottság a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül hozza meg. Más esetekben e határozatot annak a tagállamnak a nemzeti versenyhatósága hozza meg, amelyre a tárgyalások vonatkoznak.

Az e bekezdésben említett határozatok az érintett vállalkozások értesítésének időpontjától kezdődően alkalmazandók.

E cikk alkalmazásában a nemzeti versenyhatóság 149. cikk (7) bekezdésének a) pontja szerinti fogalom meghatározását kell alkalmazni.

(6) Az a tagállam, ahol e cikknek megfelelően tárgyalásokat folytatnak, értesíti a Bizottságot a (2) bekezdés g) pontjának és az (5) bekezdésnek az alkalmazásáról.

170. cikk

Szerződésre irányuló tárgyalások a marha- és borjűhúságazatban

(1) A 152. cikk (1) bekezdésének megfelelően elismert, marha- és borjűhúságazati termelői szervezetek, amelyek célja a kínálati oldal összefogására, a tagok által előállított termékek forgalomba hozatalára és a termelési költségek optimalizálására irányuló célkitűzések közül egynek vagy többnek az elérése, a tagjai nevében tárgyalásokat folytathat a tagjai összesített termelésének része vagy egésze tekintetében, az ex 0102 29 21, ex 0102 29 41, ex 0102 29 51, ex 0102 29 61 vagy ex 0102 29 91 KN-kódszámú, a tulok nemzetséghez tartozó, vágásra szánt olyan élő szarvasmarha leszállítására vonatkozó szerződésekről, amely:

- a) 12 hónaposnál fiatalabb, és
- b) 12 hónapos vagy annál idősebb.

Egy termelői szervezet abban az esetben teljesíti az e bekezdésben említett célkitűzéseket, ha az említett célkitűzések elérésére törekvés a tevékenységek integrációját eredményezi, és emiatt várhatóan jelentősen nő a hatékonyság, és így a termelői szervezet tevékenysége általánosságban hozzájárul az EUMSZ39. cikkében foglalt célkitűzések eléréséhez.

Ezt akkor lehet megvalósítani, ha:

- a) A termelői szervezet a következő tevékenységek közül legalább az egyiket folytatja:
  - i. közös forgalmazás, beleértve a közös értékesítési platformot vagy közös szállítást is;
  - ii. közös promóció;
  - iii. a minőségellenőrzés közös szervezése;
  - iv. berendezések vagy raktárlétesítmények közös használata;

v. az élő szarvasmarha tenyésztéséhez közvetlenül kapcsolódó hulladék közös kezelése;

vi. az inputanyagok közös beszerzése;

b) e tevékenységek jelentősek az érintett marha- és borjűhús mennyiségét és a termék termelési és forgalmazási költségeit tekintve.

(2) Az elismert termelői szervezet tárgyalásokat folytathat:

a) függetlenül attól, hogy a mezőgazdasági termelők átruházák-e a tulajdonjogot a termelői szervezetre vagy sem;

b) függetlenül attól, hogy a tárgyalta ár azonos-e a mezőgazdasági termelő tagok egy részének vagy összességének összesített termelése tekintetében;

c) feltéve, hogy egy adott termelői szervezet tekintetében a valamely tagállamban termelt és a szóban forgó tárgyalások által érintett marha- és borjűhús mennyisége nem haladja meg az (1) bekezdés első albekezdésének a) és b) pontjában említett minden egyes termék vonatkozásában az adott tagállam nemzeti termelésének 15 %-át, vágott-test-egyenértékben kifejezve;

d) feltéve, hogy az említett tárgyalások által érintett marha- és borjűhús vonatkozásában a termelői szervezet összefogja a kínálatot és tagjai termékét forgalomba hozza;

e) feltéve, hogy az érintett mezőgazdasági termelők nem tagjai más termelői szervezetnek, amely szintén ilyen szerződésekre irányuló tárgyalásokat folytat a nevükben;

f) ha az érintett termékekre nem vonatkozik egyéb, a mezőgazdasági termelőnek a nem az adott termelői szervezet tagságához tartozó szövetkezetben lévő tagságából származó olyan kötelezettség, hogy a szövetkezet alapszabályában meghatározott feltételeknek, vagy az abban megállapított, illetve abból eredő szabályoknak és határozatoknak megfelelően a termékeket leadja; és

g) amennyiben a termelői szervezet tájékoztatja a tárgyalások által érintett marha- és borjűhús mennyiségéről azon tagállam vagy tagállamok illetékes hatóságait, amelyekben tevékenységet folytat.

(3) E cikk alkalmazásában a termelői szervezetekre történő bármely hivatkozást úgy kell tekinteni, mint amely a 156. cikk (1) bekezdése alapján elismert termelői szervezetek társulásaira is vonatkozik.

(4) A (2) bekezdés c) pontja alkalmazásában a Bizottság az általa megfelelőnek tartott módon közzéteszi a tagállamokban termelt marha- és borjűhús mennyiségét, vágott-test-egyenértékben kifejezve.

(5) A (2) bekezdés c) pontjától eltérve még abban az esetben is, ha az abban meghatározott küszöbértékek túllépésére nem kerül sor, az e bekezdés második albekezdésében említett versenyhatóság egyedi esetekben úgy határozhat, hogy egy, a termelői szervezet által folytatott tárgyalást újra kell kezdeni vagy egyáltalán nem lehet lefolytatni, ha a hatóság megítélése szerint ez szükséges a verseny megőrzéséhez vagy a hatóság úgy találja, hogy a tárgyalásokban érintett termék valamely külön piac részét képezi sajátosságainál vagy tervezett alkalmazásánál fogva, és hogy az ilyen kollektív tárgyalás az említett piac nemzeti termelésének több mint 15 %-ára vonatkozna, illetve ha úgy véli, hogy az EUMSZ 39. cikkében foglalt célkitűzések elérése veszélybe kerül.

Egynél több tagállamot érintő tárgyalások esetén az első albekezdésben említett határozatot a Bizottság a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül hozza meg. Más esetekben e határozatot annak a tagállamnak a nemzeti versenyhatósága hozza meg, amelyre a tárgyalások vonatkoznak.

Az e bekezdésben említett határozatok az érintett vállalkozások értesítésének időpontjától kezdődően alkalmazandók.

E cikk alkalmazásában a nemzeti versenyhatóság 149. cikk (7) bekezdésének a) pontja szerinti fogalom meghatározását kell alkalmazni.

(6) Az a tagállam, ahol e cikknek megfelelően tárgyalásokat folytatnak, értesíti a Bizottságot a (2) bekezdés g) pontjának és az (5) bekezdésnek az alkalmazásáról.

171. cikk

Szerződésre irányuló tárgyalások egyes szántóföldi növények esetében

(1) A 152. cikk (1) bekezdésének megfelelően elismert termelői szervezetek, amelyek a kínálati oldal összefogására, a tagok által előállított termékek forgalomba hozatalára és a termelési költségek optimalizálására irányuló célkitűzések közül egynek vagy többnek az elérésére törekednek, a tagjaik összesített termelésének egésze vagy része tekintetében a tagjaik nevében szerződésre irányuló tárgyalásokat folytathatnak a következő termékek közül egynek vagy többnek a beszállításáról, amely termékek vetőmagnak nem alkalmasak, illetve az árpa esetében a sörgyártásra nem használható árpáról van szó:

- a) az ex 1001 99 00 KN-kód alá tartozó közönséges búza;
- b) az ex 1003 90 00 KN-kód alá tartozó árpa;
- c) az ex 1005 90 00 KN-kód alá tartozó kukorica;
- d) az ex 1002 90 00 KN-kód alá tartozó rozs,
- e) az 1001 19 00 KN-kód alá tartozó durumbúza;
- f) az ex 1004 90 00 KN-kód alá tartozó zab,

- g) az ex 1008 60 00 KN-kód alá tartozó tritikálé,
- h) az ex 1205 KN-kód alá tartozó repce;
- i) az ex 1206 00 KN-kód alá tartozó napraforgómag;
- j) az ex 1201 90 00 KN-kód alá tartozó szója;
- k) az ex 0708 és ex 0713 KN-kódok alá tartozó lóbab;
- l) az ex 0708 és ex 0713 KN-kódok alá tartozó takarmányborsó.

Egy termelői szervezet abban az esetben teljesíti az e bekezdésben említett célkitűzéseket, ha az említett célkitűzések elérésére törekvés a tevékenységei integrációját eredményezi, ami várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot, és így a termelői szervezet tevékenysége általánosságban hozzájárul az EUMSZ 39. cikkében foglalt célkitűzések eléréséhez.

Ezt akkor lehet megvalósítani, ha:

- a) A termelői szervezet a következő tevékenységek közül legalább az egyiket folytatja:
    - i. közös forgalmazás, beleértve a közös értékesítési platformot vagy közös szállítást is;
    - ii. közös promóció;
    - iii. a minőségellenőrzés közös szervezése;
    - iv. berendezések vagy raktárlétesítmények közös használata;
    - v. az inputanyagok közös beszerzése;
  - b) e tevékenységek jelentősek az érintett termék mennyiségét és a termék termelési és forgalmazási költségeit tekintve.
- (2) Az elismert termelői szervezet tárgyalásokat folytathat:
- a) függetlenül attól, hogy a mezőgazdasági termelők átruházák-e a tulajdonjogot a termelői szervezetre vagy sem;
  - b) függetlenül attól, hogy a tárgyalat ár azonos-e a mezőgazdasági termelő tagok egy részének vagy összességének összesített termelése tekintetében;
  - c) feltéve, hogy az (1) bekezdésben említett minden termék tekintetében és egy adott termelői szervezet vonatkozásában az ilyen tárgyalások által érintett terméknek bármely adott tagállamban termelt mennyisége nem haladja meg az adott tagállam teljes nemzeti termelésének 15 %-át;
  - d) feltéve, hogy az említett tárgyalások által érintett termék vonatkozásában a termelői szervezet összefogja a kínálati oldalt és tagjai termékét forgalomba hozza;
  - e) feltéve, hogy az érintett mezőgazdasági termelők nem tagjai más termelői szervezetnek, amely szintén ilyen szerződésekre irányuló tárgyalásokat folytat a nevében;

f) ha az érintett termékre nem vonatkozik egyéb, a mezőgazdasági termelőnek a nem az érintett termelői szövetkezethez tartozó szövetkezetben lévő tagságából származó olyan kötelezettsége, hogy a szövetkezet alapszabályában meghatározott feltételeknek, vagy az abban megállapított, illetve abból eredő szabályoknak és határozatoknak megfelelően a termékeket leadja; és

g) amennyiben a termelői szervezet tájékoztatja a tárgyalások által érintett mezőgazdasági termékek mennyiségéről azon tagállam vagy tagállamok illetékes hatóságait, amelyekben tevékenységet folytat.

(3) E cikk alkalmazásában a termelői szervezetekre történő bármely hivatkozást úgy kell tekinteni, mint amely a 156. cikk (1) bekezdése alapján elismert termelői szervezetek társulásaira is vonatkozik.

(4) A (2) bekezdés c) pontja alkalmazásában a Bizottság az (1) bekezdésben említett termékek vonatkozásában az általa megfelelőnek tartott módon közzéteszi a tagállamokban termelt mennyiséget.

(5) A (2) bekezdés c) pontjától eltérve – még abban az esetben is, ha az abban meghatározott küszöbértékek túllépésére nem kerül sor –, az e bekezdés második albekezdésében említett versenyhatóság egyedi esetekben úgy határozhat, hogy egy, a termelői szervezet által folytatott tárgyalást újra kell kezdeni vagy egyáltalán nem lehet lefolytatni, ha a hatóság megítélése szerint ez szükséges a verseny megőrzéséhez vagy a hatóság úgy találja, hogy a tárgyalásokban érintett termék sajátosságainál vagy tervezett alkalmazásánál fogva valamely külön piac részét képezi, és hogy az ilyen kollektív tárgyalás az említett piacon elért nemzeti termelésnek több mint 15 %-ára vonatkozna, illetve ha a hatóság úgy véli, hogy az EUMSZ 39. cikkében foglalt célkitűzések elérése veszélybe kerül.

Egynél több tagállamot érintő tárgyalások esetén az első albekezdésben említett határozatot a Bizottság a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül hozza meg. Más esetekben e határozatot annak a tagállamnak a nemzeti versenyhatósága hozza meg, amelyre a tárgyalások vonatkoznak.

Az e bekezdésben említett határozatok az érintett vállalkozások értesítésének időpontjától kezdődően alkalmazandók.

E cikk alkalmazásában a nemzeti versenyhatóság 149. cikk (7) bekezdésének a) pontja szerinti fogalom meghatározását kell alkalmazni.

(6) Az a tagállam, ahol e cikknek megfelelően tárgyalásokat folytatnak, értesíti a Bizottságot a (2) bekezdés g) pontjának és a (5) bekezdésnek az alkalmazásáról.

172. cikk

Oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott sonka kínálatának szabályozása

(1) Az e rendelet 152. cikke (1) bekezdésének értelmében elismert termelői szervezet, az e rendelet 157. cikkének (1) bekezdése értelmében elismert szakmaközi szervezet vagy

az 1151/2012/EU rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett csoportosulás kérelme alapján a tagállamok – korlátozott időtartamra – kötelező szabályokat állapíthatnak meg az 1151/2012/EU rendelet 5. cikke (1) és (2) bekezdése szerinti oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott sonka kínálatának a szabályozására.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett szabályoknak előfeltételük az 1151/2012/EU rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett földrajzi területen lévő felek közötti előzetes megállapodás. E megállapodásnak a földrajzi terület sertéstermelőivel folytatott konzultációkat követően kell létrejönnie, egyrészt az adott sonka feldolgozóinak legalább kétharmada között – akik az 1151/2012/EU rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett földrajzi terület sonkatermelésének legalább kétharmadát képviselik –, másrészt, amennyiben azt az adott tagállam megfelelőnek ítéli, az 1151/2012/EU rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett földrajzi területen működő sertésenyésztők legalább kétharmada között.

(3) Az (1) bekezdésben említett szabályok:

a) csak az érintett termék és/vagy az ahhoz szükséges nyersanyag kínálatának szabályozására vonatkoznak, és céljuk e sonka kínálatának a kereslethez történő igazítása;

b) csak az érintett termékre érvényesek;

c) legfeljebb három évre tehető kötelezővé, mely időszak után az (1) bekezdésben említett új kérelem alapján megújíthatók;

d) nem okozhatnak kárt az említett szabályok hatálya alá tartozó termékeken kívüli egyéb termékek kereskedelmében;

e) nem vonatkoznak az érintett sonka első alkalommal történő piaci értékesítése utáni ügyletekre;

f) nem tesznek lehetővé árrögzítést, ideértve az árak tájékoztató vagy ajánlás jellegű rögzítését is;

g) nem tarthatják vissza az érintett termék egyébként rendelkezésre álló mennyiségének túlságosan nagy részét;

h) nem eredményezhetnek megkülönböztetést, nem állíthatnak akadályt a piacra újonnan belépők elé, illetve nem érinthetik hátrányosan a kistermelőket;

i) hozzájárulnak az érintett termék minőségének fenntartásához és/vagy fejlesztéséhez.

(4) Az (1) bekezdésben említett szabályokat közzé kell tenni az érintett tagállam valamely hivatalos kiadványában.

(5) A tagállamok ellenőrzéseket folytatnak a (3) bekezdésben megállapított feltételek teljesülésének biztosítása érdekében, és ha az illetékes nemzeti hatóságok úgy ítélik meg, hogy a feltételek nem teljesülnek, a tagállamok hatályon kívül helyezik az (1) bekezdésben említett szabályokat.

(6) A tagállamok azonnal értesítik a Bizottságot az (1) bekezdésben említett, általuk elfogadott szabályokról. A Bizottság tájékoztatja a tagállamokat az ilyen szabályokról szóló értesítésekről.

(7) A Bizottság bármikor elfogadhat végrehajtási jogi aktusokat egy tagállam arra való kötelezésére vonatkozóan, hogy helyezze hatályon kívül az általa az (1) bekezdésnek megfelelően megállapított szabályokat, amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy e szabályok nem felelnek meg a (4) bekezdésben megállapított feltételeknek, a belső piac jelentős részén akadályozzák vagy torzítják a versenyt, vagy veszélyeztetik a szabad kereskedelmet vagy az EUMSZ 39. cikke célkitűzéseinek az elérését. E végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 229. cikkének (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell elfogadni.

6. Szakasz

Eljárási szabályok

173. cikk

Felhatalmazás

(1) Annak biztosítására, hogy a termelői szervezetek, a termelői szervezetek társulásai és a szakmaközi szervezetek célkitűzései és feladatai egyértelműen meghatározásra kerüljenek, és ezáltal is fokozódjon a szóban forgó szervezetek és társulások által folytatott tevékenységek hatékonysága, ugyanakkor a gazdasági szereplőkre ne háruljon indokolatlan adminisztratív teher, és – különösen a szervezeti tagsággal nem rendelkezők tekintetében – ne sérüljön az egyesülés szabadságának az elve, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a termelői szervezetek, a termelői szervezetek társulásai és a szakmaközi szervezetek vonatkozásában az alábbi kérdésekben, az 1. cikk (2) bekezdésében említett egy vagy több ágazat, illetve ezen ágazatok meghatározott termékei tekintetében:

- a) az ilyen szervezetek és társulások által fakultatív, illetve kötelező jelleggel követendő konkrét célok, illetve azon konkrét célok, amelyek nem támogathatók, adott esetben a 152–163. cikkben megállapított célokon túlmenően;
- b) e szervezetek és társulások szabályai, a termelői szervezektől eltérő szervezetek alapszabályai, a bizonyos ágazatokban a termelői szervezetek alapszabályára alkalmazandó különös feltételek – beleértve a 160. cikk második bekezdésében említett azon kötelezettségtől való eltéréseket, mely szerint a teljes termelést a termelői szervezeten keresztül kell forgalomba hozni –, az ilyen szervezetek és társulások szervezeti felépítése, tagsági időtartama, mérete, elszámoltathatósága és tevékenységei, továbbá az elismerésnek, az elismerés visszavonásának és az egyesüléseknek a következményei;
- c) az elismerésre, valamint az elismerés visszavonására és felfüggesztésére vonatkozó feltételek, az elismerésből, valamint az elismerés visszavonásából és felfüggesztéséből

eredő következmények, továbbá az elismerési kritériumok betartásának elmulasztása esetén a szóban forgó szervezetek és társulások számára előírt, korrekciós intézkedések megtételére vonatkozó követelmények;

- d) a több tagállamban működő szervezetek és társulások, ideértve az e bekezdés a), b) és c) pontjában említett szabályokat is;
  - e) a létrehozásra vonatkozó szabályok és az illetékes hatóságok által a transznacionális együttműködés esetében nyújtandó adminisztratív segítség feltételei;
  - f) azon ágazatok, amelyekre alkalmazni kell a 161. cikket, a tevékenységek kiszervezésének feltételei, a kiszervezhető tevékenységek jellege, továbbá a technikai eszközök szervezetek vagy társulások általi biztosítása;
  - g) a szervezetek és társulások forgalomba hozható termékei minimális mennyisége vagy értéke kiszámításának alapja;
  - h) a termelői szervezetek esetében a nem termelő tagok felvétele, a termelői szervezetek társulásai esetében pedig a nem termelői szervezetek felvétele;
  - i) a szervezetek egyes szabályainak a tagsági viszonytal nem rendelkezőkre történő 164. cikk szerinti kiterjesztése és a 165. cikkben említett, a tagsági viszonytal nem rendelkezők által fizetendő kötelező hozzájárulás, ezen belül az említett szervezetek általi befizetések felhasználása és elosztása, valamint a termelésre vonatkozó azon szigorúbb szabályok listája, amelyek a 164. cikk (4) bekezdése első albekezdésének b) pontja alapján kiterjeszthetők, annak biztosítása mellett, hogy az ilyen szervezetek átláthatók és elszámoltathatók legyenek a tagsági viszonytal nem rendelkezőkkel szemben, továbbá hogy az ilyen szervezetek tagjai a tagsági viszonytal nem rendelkezőkkel szemben ne részesüljenek kedvezőbb elbánásban, különösen ami a kötelező hozzájárulás felhasználását illeti;
  - j) a 164. cikkben említett szervezetek reprezentativitására vonatkozó további követelmények, az érintett gazdasági térségek, és ezen belül az ezek meghatározása tekintetében a Bizottság által végzett vizsgálat, azon minimális időszak, ameddig a szabályoknak hatályban kell maradniuk, mielőtt kiterjesztésre kerülhetnek, azon személyek, illetve szervezetek, amelyek esetében a szabályok vagy a hozzájárulások alkalmazhatók, valamint azon körülmények, amelyek fennállása esetén a Bizottság kérheti a szabályok kiterjesztésnek vagy a kötelező hozzájárulások fizetésének visszautasítását vagy visszavonását.
- (2) Az (1) bekezdéstől eltérve, annak biztosítására, hogy a tej- és tejtermékágazatban a termelői szervezeteknek, a termelői szervezetek társulásainak és a szakmaközi szervezeteknek a célkitűzései és feladatai egyértelműen meghatározásra kerüljenek, és hogy – szükségtelen terhek keletkeztetése nélkül – ezáltal is fokozódjon az ilyen szervezetek által folytatott fellépések hatékonysága, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza:
- a) a transznacionális termelői szervezetek és a termelői szervezetek transznacionális társulásai elismerésének feltételeit;

- b) a létrehozásra vonatkozó szabályokat és az illetékes hatóságok által a transznacionális együttműködés esetében a termelői szervezetek – a termelői szervezetek társulásait is beleértve – részére nyújtható adminisztratív segítség feltételeit;
- c) a 149. cikk (2) bekezdésének c) pontjában és a (3) bekezdésében említett tárgyalások által érintett nyers tej mennyiségének kiszámításával kapcsolatos további szabályokat;
- d) a szervezetek egyes szabályainak a tagsági viszonnal nem rendelkezőkre történő 164. cikk szerinti kiterjesztésére és a 165. cikkben említett, a tagsági viszonnal nem rendelkezők által fizetendő kötelező hozzájárulásra vonatkozó szabályokat.

174. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja az e fejezet alkalmazásához szükséges intézkedéseket, különösen az alábbiakra vonatkozóan:

- a) a termelői szervezetek és társulásai, valamint a szakmaközi szervezetek 154. és 158. cikkben meghatározott elismerési feltételeinek a végrehajtására vonatkozó intézkedések;
- b) termelői szervezetek egyesülése esetén alkalmazandó eljárások;
- c) a minimális méretre és a minimális tagsági időtartamra vonatkozóan a tagállamok által meghatározandó eljárások;
- d) a szabályok 164. cikkben említett kiterjesztésére, valamint a 165. cikkben említett pénzügyi hozzájárulásra vonatkozó eljárások, különösen a 164. cikk (2) bekezdése szerinti „gazdasági térség” fogalmának alkalmazása;
- e) az adminisztratív segítségnyújtással kapcsolatos eljárások;
- f) a tevékenységek kiszervezésére vonatkozó eljárások;
- g) a 166. cikkben említett intézkedések végrehajtásával kapcsolatos egyéb eljárások és technikai feltételek.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, a Bizottság a tej- és tejtermék-ágazat tekintetében végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, amelyekben meghatározza az alábbiakhoz szükséges részletes szabályokat:

- a) a termelői szervezetek és társulásai, valamint a szakmaközi szervezetek 161. és 163. cikkben meghatározott elismerési feltételeinek a végrehajtása;
- b) a 149. cikk (2) bekezdésének f) pontjában említett értesítés;

- c) a tagállamok által a 161. cikk (3) bekezdésének d) pontjával, a 163. cikk (3) bekezdésének e) pontjával, a 149. cikk (8) bekezdésével és a 150. cikk (7) bekezdésével összhangban a Bizottságnak küldendő értesítések;

- d) a transznacionális együttműködés esetében nyújtható adminisztratív segítséggel kapcsolatos eljárások.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

175. cikk

Egyéb végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján egyedi határozatokat fogadhat el az alábbiakkal kapcsolatban:

- a) a 174. cikk (1) bekezdésének d) pontja értelmében elfogadott szabályokkal összhangban azon szervezetek elismerése, amelyek egynél több tagállamban fejtenek ki tevékenységet;
- b) egy szakmaközi szervezet valamely tagállam általi elismerésének kifogásolása vagy visszavonása;
- c) a tagállamok által a 174. cikk (1) bekezdésének h) pontja és a 174. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján elfogadott szabályok értelmében közölt gazdasági térségek listája;
- d) az a követelmény, hogy egy adott tagállam utasítsa el vagy vonja vissza a szabályok azon kiterjesztését, amelyről ő maga határozott, vagy a tagsági viszonnal nem rendelkezők által fizetett azon pénzügyi hozzájárulásokat, amelyekről ő maga döntött.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell elfogadni.

III. RÉSZ

HARMADIK ORSZÁGOKKAL FOLYTATOTT KERESKEDELEM

I. FEJEZET

Behozatali és kiviteli engedélyek

176 cikk

Általános szabályok

(1) Azon esetek sérelme nélkül, amikor e rendeletnek megfelelően behozatali vagy kiviteli engedélyre van szükség, az alábbi ágazatok egy vagy több termékének az Unióban való szabad forgalomba bocsátás céljából történő behozatala vagy az Unióból való kivitele engedély bemutatásához köthető:

- a) gabona;
- b) rizs;
- c) cukor;
- d) vetőmag;

- e) olívaolaj és étkezési olajbogyó az 1509, az 1510 00, a 0709 92 90, a 0711 20 90, a 2306 90 19, az 1522 00 31 és az 1522 00 39 KN-kód alá tartozó termékek vonatkozásában;
- f) a len- és kenderágazaton belül a kender vonatkozásában;
- g) gyümölcs- és zöldségfélék;
- h) feldolgozott gyümölcs- és zöldségfélék;
- i) banán;
- j) bor;
- k) élő növény;
- l) marha- és borjúhús;
- m) tej és tejtermékek;
- n) sertéshús;
- o) juh- és kecskehús;
- p) tojás;
- q) baromfihús;
- r) mezőgazdasági eredetű etil-alkohol.

(2) Amennyiben valamely, az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdésével összhangban elfogadott jogi aktus másképp nem rendelkezik, továbbá az e rendelet 177., 178. és 179. cikke alkalmazásának sérelme nélkül, a tagállamok az engedélyt bármely kérelmezőnek kiadják a kérelmező Unión belüli székhelyétől függetlenül.

(3) Az engedélyk az Unió egész területén érvényesek.

177. cikk

Felhatalmazás

(1) Az Unió nemzetközi kötelezettségeinek és az alkalmazandó uniós szociális, környezetvédelmi és állatjóléti előírásoknak a figyelembevétele érdekében, valamint a kereskedelmi és piaci fejlemények, a termékek behozatalának vagy kivitelének monitoringja, illetve a hatékony és eredményes piacirányítás és az adminisztratív terhek csökkentése céljából a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza a következőket:

- a) a 176. cikk (1) bekezdésében említett ágazatok azon termékeinek jegyzéke, amelyek behozatala vagy kivitele engedély bemutatásához van kötve;
- b) azon esetek és helyzetek, amikor – az adott termékek vámjogi státusza, a betartandó kereskedelmi rendelkezések, a műveletek céljai, a kérelmező jogállása és az érintett mennyiségek figyelembevételével – nem szükséges behozatali vagy kiviteli engedélyt bemutatni.

(2) Az engedélyrendszer további elemeinek meghatározása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakkal kapcsolatos szabályok megállapítása céljából:

- a) az engedélyből fakadó jogok és kötelezettségek, az engedély joghatásai, és azon esetek, amikor toleranciát kell gyakorolni az engedélyben említett mennyiségre vonatkozó behozatali vagy kiviteli kötelezettség teljesítése tekintetében, illetve amikor az engedélyen fel kell tüntetni az eredetet;
- b) a behozatali engedély kibocsátása vagy a szabad forgalomba bocsátása, amelynek előfeltétele egy olyan, harmadik ország vagy valamely tanúsító szerv által kibocsátott dokumentum bemutatása, amely tanúsítja többek között a termékek eredetét, eredetiségét és minőségi jellemzőit;
- c) az engedély átruházása, vagy az átruházhatóságra vonatkozó korlátozások;
- d) a kendernek a 189. cikk szerinti behozatali engedélyeire vonatkozó további feltételek, valamint a csalások és szabálytalanságok megelőzése vagy felszámolása céljából a tagállamok közötti adminisztratív segítségnyújtás elve;
- e) azok az esetek és helyzetek, amikor a kérelmezőnek biztosítékot kell letétbe helyeznie annak garantálására, hogy a termékeket az engedély érvényességi ideje alatt behozza, illetve kiviszi, valamint azok az esetek és helyzetek, amikor nincs szükség biztosíték letétbe helyezésére.

178. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az e fejezet alkalmazásához szükséges intézkedéseket, többek között az alábbiakra vonatkozó szabályokat:

- a) az engedély formátuma és tartalma;
- b) a kérelmek benyújtása, valamint az engedélyk kibocsátása és felhasználása;
- c) az engedély érvényességi ideje;
- d) a biztosítékok letétbe helyezésére vonatkozó eljárások, valamint a biztosítékok összege;
- e) az engedélyk használatához kapcsolódó követelmények teljesítésének igazolása;
- f) a tűréshatár szintje az engedélyben említett mennyiségre vonatkozó behozatali és kiviteli kötelezettség teljesítésére vonatkozóan;
- g) helyettesítő engedélyknek és az engedélyk másolatainak a kiállítására;

h) az engedélyek tagállamok általi kezelése és a rendszer irányításához szükséges információcsere, ideértve a tagállamok közötti konkrét adminisztratív segítségnyújtásra vonatkozó eljárásokat is.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

179. cikk

Egyéb végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az alábbiak vonatkozásában:

- a) korlátozhatja azon mennyiségeket, amelyekre engedély adható ki;
- b) elutasíthatja a kérelmezett mennyiségeket; valamint
- c) felfüggesztheti a kérelmek benyújtását, hogy jelentős mennyiségek kérelmezése esetén ily módon szabályozza a piacot.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell elfogadni.

II. FEJEZET

Behozatali vámok

180. cikk

Nemzetközi megállapodások és bizonyos egyéb aktusok végrehajtása

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján intézkedéseket fogad el az EUMSZ-nek megfelelően kötött nemzetközi megállapodásokban vagy bármely egyéb – az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdésével vagy 207. cikkével, illetve a mezőgazdasági termékekre vonatkozó behozatali vámok kiszámítása tekintetében a közös vámtarifával összhangban elfogadott – releváns jogi aktusban foglalt követelményeknek való megfelelés érdekében. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

181. cikk

A belépési árak rendszere a gyümölcs- és zöldség-, a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség- és a borágazat egyes termékei esetében

(1) A gyümölcs- és zöldség-, illetve a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazat termékeire, valamint a szőlőlére és a mustra vonatkozó, a közös vámtarifára szerinti vámtétel alkalmazása céljából a szállítmány belépési ára megegyezik annak – a 2913/92/EGK tanácsi rendelet⁽¹⁾ (a Vámkódex) és a 2454/93/EGK bizottsági rendelet⁽²⁾ szerint kiszámított – vámtértékével.

⁽¹⁾ A Tanács 2913/92/EGK rendelete (1992. október 12.) a Közösségi Vámkódex létrehozásáról (HL L 302., 1992.10.19., 1. o.).

⁽²⁾ A Bizottság 2454/93/EGK rendelete (1993. július 2.) a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról (HL L 253., 1993.10.11., 1. o.).

(2) A rendszer hatékonyságának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, melyekben előírja, hogy behozatali átalányérték használatával ellenőrizni kell a szállítmány bejelentett belépési árának valós voltát, valamint meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett biztosíték letétbe helyezésére van szükség.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja a (32) bekezdésben említett behozatali átalányérték kiszámításához szükséges szabályokat. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

182. cikk

Kiegészítő behozatali vámok

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározhatja a gabona-, a rizs-, a cukor-, a gyümölcs- és zöldség-, a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-, a marha- és borjúhús-, a tej- és tejtermék-, a sertéshús-, a juh- és kecskehús-, a tojás-, a baromfi- és a banánágazat azon termékeit, valamint azokat a szőlőléből, illetve szőlőmustból készült termékeket, amelyekre – a közös vámtarifában megállapított vámtételek mellett történő behozataluk esetén – kiegészítő behozatali vámot kell alkalmazni azoknak a káros hatásoknak a megelőzése vagy ellensúlyozása érdekében, amelyek az uniós piacot a szóban forgó termékek behozatala következtében esetleg érthetik, amennyiben:

- a) a behozatal az Unió által a Kereskedelmi Világszervezetnek bejelentett szintnél („küszöbár”) alacsonyabb áron történik; vagy
- b) a behozatal mennyisége egy adott évben egy meghatározott szintet („küszöbmennyiség”) meghalad.

A küszöbmennyiség megállapításához az adott termék piacra jutási lehetősége szolgál alapul, amely az importnak a három előző évre vonatkozóan megállapított hazai fogyasztáshoz viszonyított százalékos arányában fejezhető ki.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(2) Nem vethető ki kiegészítő behozatali vám abban az esetben, ha a behozatal várhatóan nem fogja megzavarni az uniós piacot, vagy ha a kiváltott hatások nem állnának arányban az elérni kívánt céllal.

(3) Az (1) bekezdés első albekezdése a) pontjának alkalmazásában az importárakat az adott szállítmányra vonatkozó CIF-importárak alapján kell meghatározni. A CIF-importárakat össze kell vetni a termék reprezentatív világpiaci áraival vagy az uniós importpiacon arra a termékre vonatkozó reprezentatív árakkal.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja az e cikk alkalmazásához szükséges intézkedéseket. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

183. cikk

Egyéb végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az alábbiak vonatkozásában:

- a) az EUMSZ-nek megfelelően kötött valamely nemzetközi megállapodásban, a Közös Vámtarifában, továbbá a 180. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokban rögzített szabályoknak megfelelően megállapíthatja a behozatali vám mértékét;
- b) a kiegészítő behozatali vámoknak a 182. cikk (1) bekezdésének első albekezdése alapján elfogadott szabályok keretében történő alkalmazása céljából megállapíthatja a reprezentatív árakat és a küszöbmennyiségeket.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell elfogadni.

III. FEJEZET

A vámkontingensek kezelése és a harmadik országok által alkalmazott különleges behozatali elbánás

184. cikk

Vámkontingensek

(1) Az Unióban vagy annak egy részében történő szabad forgalomba hozatalra szánt mezőgazdasági termékek behozatalára, vagy a részben vagy egészben az Unió által kezelendő, az uniós mezőgazdasági termékek harmadik országokba való bevitelére vonatkozó azon vámkontingenseket, amelyek az EUMSZ-nek megfelelően kötött nemzetközi megállapodásokból vagy az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdésével vagy 207. cikkével összhangban elfogadott egyéb jogi aktusból erednek, a Bizottság nyitja meg és/vagy igazgatja az e rendelet 186. cikke szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok, illetve az e rendelet 187. és 188. cikke szerinti végrehajtási jogi aktusok útján.

(2) A vámkontingensek kezelésének az érintett gazdasági szereplők közötti megkülönböztetés nélkül, a következő módszerek valamelyikének vagy e módszerek kombinációjának, illetve más megfelelő módszernek az alkalmazásával kell történnie:

- a) a kérelmek benyújtásának időrendi sorrendjén alapuló módszer (az „érkezési sorrend” elve);
- b) a kérelmek benyújtásakor igényelt mennyiségek arányában történő elosztás módszere (a párhuzamos vizsgálat módszere);
- c) a kialakult kereskedelmi szokások figyelembevételén alapuló módszer (a hagyományos/újjonnan érkező importőrök módszere).

(3) A kezelés alkalmazott módszereinek:

- a) behozatali vámkontingensek esetében kellő súlyt kell fektetnie a meglévő, illetve az újonnan megjelenő uniós termelési, feldolgozási és fogyasztási piacon – a

versenyképesség, a kínálat biztonsága és folytonossága tekintetében – jelentkező ellátási igényeire és a piaci egyensúly megőrzésének szükségességére; valamint

- b) kiviteli vámkontingensek esetében lehetővé kell tennie az adott kontingens alapján rendelkezésre álló lehetőségek teljes körű kihasználását.

185. cikk

Egyedi vámkontingensek

A Spanyolországba történő behozatalra szánt 2 000 000 tonna kukoricára és 300 000 tonna cirokra vonatkozó vámkontingens, valamint a Portugáliába történő behozatalra szánt 500 000 tonna kukoricára vonatkozó vámkontingens érvényesítése céljából a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a vámkontingensek szerinti behozatal végrehajtásához, valamint adott esetben az érintett tagállamok kifizető ügynökségei által importált mennyiségek intervenciósi raktározásához és az e tagállamok piacain történő elhelyezéséhez szükséges rendelkezések meghatározása céljából.

186. cikk

Felhatalmazás

(1) Annak biztosítása érdekében, hogy a gazdasági szereplők a vámkontingens keretében méltányos feltételek mellett jussanak hozzá a rendelkezésre álló mennyiségekhez és egyenlő bánásmódban részesüljenek, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben:

- a) meghatározza azokat a feltételeket és jogosultsági követelményeket, amelyeket a gazdasági szereplőknek teljesíteniük kell ahhoz, hogy a vámkontingens keretében kérelmet nyújthassanak be; az érintett rendelkezések előírhatják a harmadik országokkal és az azokkal megegyező vámjogi helyzetű területekkel folytatott kereskedelem vagy a feldolgozó tevékenység terén szerzett tapasztalat minimális szintjét, az érintett piaci szektorra vonatkozóan meghatározott minimális mennyiségben és időtartamban kifejezve; a rendelkezések magukban foglalhatnak továbbá olyan konkrét szabályokat is, amelyek egy meghatározott ágazat szükségleteinek kielégítését és a szóban forgó ágazatban alkalmazott gyakorlatoknak, illetve a feldolgozóipari felhasználásoknak és szükségleteknek való megfelelést hivatottak biztosítani;
- b) szabályokat határoz meg a jogoknak a gazdasági szereplők között történő átruházására, valamint szükség esetén a vámkontingens kezelésének keretében történő átruházást érintő korlátozásokra vonatkozóan;
- c) biztosíték letétbe helyezéséhez köti a behozatali vámkontingens keretében történő behozatalt;
- d) szükség esetén rendelkezik a vámkontingensre vonatkozóan a 184. cikk (1) bekezdésében említett nemzetközi megállapodásban vagy más vonatkozó jogi aktusban rögzített sajátosságokról, követelményekről vagy korlátozásokról.

(2) Annak érdekében, hogy az exportált termékek harmadik országba történő bevitelük során – az Unió által az EUMSZ-szel összhangban kötött nemzetközi megállapodások értelmében – bizonyos feltételek betartása mellett különleges elbánásban részesülhessenek, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy e rendelet 227. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló

jogi aktusokat fogadjon el azon szabályokkal kapcsolatban, amelyek előírják, hogy a tagállamok illetékes hatóságainak – kérelemre, és a megfelelő ellenőrzések elvégzését követően – ki kell állítaniuk a feltételeknek való megfelelést tanúsító olyan okmányt, amely alapján az exportált termékek harmadik országba történő bevitelük során bizonyos feltételeknek való megfelelés esetén különleges elbánásban részesülhetnek.

187. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározhatja:

- a) az éves vámkontingenseket, szükség esetén az év egészére megfelelően elosztva, és a kontingensek kezelésére alkalmazandó módszert;
- b) a behozatali, illetve kiviteli rendszer elfogadásáról szóló megállapodásban vagy jogi aktusban megállapított egyedi rendelkezések alkalmazására vonatkozó eljárásokat, különösen a következők tekintetében:
  - i. a termék jellegére, származási helyére és eredetére vonatkozó garanciák,
  - ii. az i. pontban említett garanciák ellenőrzésére szolgáló dokumentum elismerése,
  - iii. az exportáló ország által kiadott dokumentum bemutatása,
  - iv. a termékek rendeltetési helye és felhasználása;
- c) az engedélyek érvényességi idejét;
- d) a biztosítékok letétbe helyezésére vonatkozó eljárásokat, valamint a biztosítékok összegét;
- e) az engedélyek felhasználását, valamint – szükség esetén – különösen a vámkontingens keretében történő behozatal iránti kérelmek benyújtásának és az engedélyek megadásának feltételeire vonatkozó egyedi intézkedéseket;
- f) a 185. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásokat és technikai kritériumokat.
- g) a 186. cikk (2) bekezdésében említett okmány tartalmával, formájával, kiadásával és használatával kapcsolatos szükséges intézkedéseket.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

188. cikk

Egyéb végrehajtási hatáskörök

- (1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az azon folyamat irányítására vonatkozó rendelkezéseket, amellyel

garantálható a behozatali vámkontingens keretében rendelkezésre álló mennyiségek túllépésének megelőzése, ideértve különösen a rendelkezésre álló mennyiségek elérése esetén az egyes kérelmekre vonatkozó elosztási együtthatók megállapítását, az elbírálás alatt álló kérelmek elutasítását és – szükség esetén – a kérelmek benyújtásának felfüggesztését.

- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján rendelkezéseket fogadhat el a fel nem használt mennyiségek újraelosztásával kapcsolatban.

- (3) Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell elfogadni.

IV. FEJEZET

Meghatározott termékek behozatalára vonatkozó különös rendelkezések

189. cikk

Kenderbehozatal

- (1) Az alábbi termékeket kizárólag a következő feltételek teljesülése esetén lehet behozni az Unióba:

- a) az 5302 10 00 KN-kód alá tartozó valódi nyerskendert akkor, ha az teljesíti az 1307/2013/EU rendelet 32. cikkének (6) bekezdésében és 35. cikkének (3) bekezdésében meghatározott feltételeket;
- b) az ex 1207 99 20 KN-kód alá tartozó, vetésre szánt kendermag-fajtákat akkor, ha azokhoz mellékeltek annak igazolását, hogy az adott fajta tetrahidrokannabinol-tartalma nem haladja meg az 1307/2013/EU rendelet 32. cikkének (6) bekezdésével és 35. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghatározott szintet;
- c) az 1207 99 91 KN-kód alá tartozó, nem vetésre szánt kendermagot kizárólag a tagállam engedélyével rendelkező importőrök hozhatnak be annak biztosítása érdekében, hogy ezeket a magokat ne lehessen vetőmagként felhasználni.

- (2) Ezt a cikket a tagállamok által az EUMSZ-szel, valamint a Kereskedelmi Világszervezet mezőgazdaságról szóló megállapodásából eredő kötelezettségekkel összhangban elfogadott, az itt leírtaknál szigorúbb szabályok sérelme nélkül kell alkalmazni.

190. cikk

Komlóbehozatal

- (1) A komlóágazat termékeit harmadik országokból kizárólag akkor lehet behozni, ha a minőségükre vonatkozó előírások legalább egyenértékűek az Unióban betakarított hasonló termékek vagy az ezekből készült termékek tekintetében elfogadott előírásokkal.

- (2) A szóban forgó termékek akkor tekintendők az (1) bekezdésben említett minőségi előírásoknak megfelelőnek, ha azokhoz csatolják a származási ország hatóságai által kiadott, az 77. cikkben említett tanúsítvánnyal egyenértékűnek elismert igazolást.

A komlóliszt, az emelt lupulintartalmú komlóliszt, a komlóki-vonat és a kevert komlótermékek esetében az igazolás csak akkor ismerhető el a tanúsítvánnyal egyenértékűnek, ha a termék alfasavtartalma nem alacsonyabb az alapanyagául szolgáló komlóénál.

(3) Az adminisztratív terhek lehető legkisebb mértékűre való csökkentése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikkkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén nem alkalmazandók az egyenértékűség igazolásával és a csomagolás címkézésével kapcsolatos kötelezettségek.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az e cikk alkalmazásához szükséges intézkedéseket, beleértve az egyenértékűsége vonatkozó igazolások elismerésével és a komlóbehozatal ellenőrzésével kapcsolatos szabályokat is. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

191. cikk

Az importált termékekre vonatkozó eltérések és különleges biztosíték a borágazatban

Az EUMSZ 43. cikke (2) bekezdésének tiszteletben tartásával a VIII. melléklet II. része B. szakaszának 5. pontjától vagy C. szakaszától való eltérések fogadhatók el az importált termékekre vonatkozóan, az Unió nemzetközi kötelezettségeivel összhangban.

A VIII. melléklet II. része B. szakaszának 5. pontjától való eltérések esetében az importőröknek a szóban forgó termékekért azok szabad forgalomba bocsátásakor a kijelölt vámhatóságoknál biztosítékot kell letétbe helyezniük. A biztosítékot fel kell szabadítani, amint az importőr olyan bizonyítékkal szolgál, amelyet elfogadnak annak a tagállamnak a vámhatóságai, ahol a szabad forgalomba bocsátásra sor kerül, és amely igazolja, hogy:

- a) a termékek esetében nem alkalmaztak eltérést; illetve
- b) amennyiben alkalmaztak eltérést, a termékekből nem készítették bort, vagy ha bort készítettek belőlük, akkor azt megfelelő módon felcímkézték.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapíthatja az e cikk egységes alkalmazásához szükséges szabályokat, többek között a biztosíték összegére és a megfelelő címkézésre vonatkozóan. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

192. cikk

Finomításra szánt nyers cukor behozatala

(1) A 2016–2017-es gazdasági év végéig valamennyi, kizárólag cukorfinomítással foglalkozó üzem gazdasági évenként 2 500 000 tonna fehércukorban kifejezett kizárólagos behozatali kapacitásban részesül.

(2) A 2005-ben Portugáliában egyedülként működő cukorrépa-feldolgozó üzem kizárólag cukorfinomítással foglalkozó üzemnek kell tekinteni.

(3) A finomításra szánt cukorra vonatkozó behozatali engedély csak teljes munkaidőben működő finomítók részére adható ki, feltéve, hogy az érintett mennyiségek nem haladják meg az (1) bekezdésben említett mennyiséget. Az engedélyek csak a kizárólag cukorfinomítással foglalkozó üzemek között ruházhatók át, és érvényességük annak a gazdasági évnél a végén jár le, amelyre vonatkozóan kiadták őket.

Ez a bekezdés minden egyes gazdasági év első három hónapjára alkalmazandó.

(4) Tekintettel arra, hogy biztosítani kell, hogy az e cikk szerint behozott, finomításra szánt cukor finomítására sor kerüljön, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következők meghatározására:

- a) az (1) bekezdésben említett behozatali rendelkezések alkalmazásához szükséges kifejezések használata;
- b) azon feltételek és jogosultsági követelmények, amelyeket a gazdasági szereplőknek teljesíteniük kell ahhoz, hogy behozatali engedély iránti kérelmet nyújthassanak be, ideértve biztosíték letétbe helyezését is;
- c) a kiszabandó igazgatási szankciókra vonatkozó szabályok.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, amelyekben meghatározza az importőrökre és különösen a kizárólag cukorfinomítással foglalkozó üzemekre vonatkozó követelményekkel és kötelezettségekkel kapcsolatban benyújtandó igazoló dokumentumokra vonatkozó szükséges szabályokat. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

193. cikk

A behozatali vámok felfüggesztése a cukorágazatban

A 140. cikk (2) bekezdésében említett termékek gyártásához szükséges ellátás biztosítása érdekében a 2016–2017-es gazdasági év végéig a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részben vagy egészben felfüggesztheti az alábbi termékek bizonyos mennyiségeire vonatkozó behozatali vámok alkalmazását:

- a) a 1701 KN-kód alá tartozó cukor;
- b) a 1702 30 10, 1702 40 10, 1702 60 10 és 1702 90 30 KN-kód alá tartozó izoglükóz.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

V. FEJEZET

Védintézkedések és aktív feldolgozás

194. cikk

Védintézkedések

(1) A Bizottság a 260/2009/EK⁽¹⁾ és a 625/2009/EK⁽²⁾ tanácsi rendeletnek megfelelően védintézkedéseket hoz az Unióba történő behozatal tekintetében, e cikk (3) bekezdésére is figyelemmel.

(2) Amennyiben az Európai Parlament és a Tanács valamely egyéb jogi aktusa, illetve a Tanács valamely egyéb jogi aktusa másként nem rendelkezik, a Bizottság az EUMSZ-szel összhangban kötött nemzetközi megállapodásokban az Unióba történő behozatal tekintetében meghatározott védintézkedéseket e cikk (3) bekezdésének megfelelően hozza meg.

(3) A Bizottság az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett intézkedéseket végrehajtási jogi aktusok útján, valamely tagállam kérésére vagy saját kezdeményezésére hozhatja meg. E végrehajtási jogi aktusokat a 162229 cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

Ha a Bizottsághoz valamely tagállamtól kérelem érkezik, a Bizottság a kérelemre vonatkozóan annak kézhezvételétől számított öt munkanapon belül, végrehajtási jogi aktusok útján határozatot hoz. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

A Bizottság kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben a 229. cikk (3) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el.

A Bizottság haladéktalanul tájékoztatja a tagállamokat az elfogadott intézkedésekről, és azok haladéktalanul hatályba lépnek.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján visszavonhatja vagy módosíthatja az e cikk (3) bekezdésének megfelelően elfogadott uniós védintézkedéseket. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

A Bizottság kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben a 229. cikk (3) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el.

195. cikk

A vámfelügyelet melletti feldolgozási és az aktív feldolgozási rendszer felfüggesztése

Amennyiben a vámfelügyelet melletti feldolgozási, illetve az aktív feldolgozási rendszer zavart idéz vagy idézhet elő az uniós piacon, a Bizottság valamely tagállam kérésére vagy

saját kezdeményezésére, végrehajtási jogi aktusok útján részben vagy teljes mértékben felfüggesztheti a vámfelügyelet melletti feldolgozási vagy aktív feldolgozási rendszer alkalmazását a gabonafélék, a rizs, a cukor, az olívaolaj és az étkezési olajbogyó, a gyümölcsök és zöldségek, a feldolgozott gyümölcsök és zöldségek, a bor, a marha- és borjúhús, a tej és a tejtermékek, a sertéshús, a juh- és kecskehús, a tojás, a baromfihús és a mezőgazdasági eredetű etilalkohol ágazatába tartozó termékek tekintetében. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

Ha a Bizottsághoz valamely tagállamtól kérelem érkezik, a Bizottság a kérelemre vonatkozóan annak kézhezvételétől számított öt munkanapon belül, végrehajtási jogi aktusok útján határozatot hoz. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

A Bizottság kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben a 229. cikk (3) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el.

A Bizottság haladéktalanul tájékoztatja a tagállamokat az elfogadott intézkedésekről, és azok haladéktalanul hatályba lépnek.

VI. FEJEZET

Export-visszatérítések

196. cikk

Hatály

(1) Amikor a belső piaci feltételek a 219. cikk (1) bekezdésének vagy a 221. cikk hatálya alá esnek, akkor a kivitel világpiaci árfolyamok vagy árak alapján történő lebonyolításának lehetővé tételéhez szükséges mértékben, valamint az EUMSZ-szel összhangban kötött nemzetközi megállapodásokból eredő korlátokon belül, az említett árfolyamok vagy árak és az uniós árak közötti különbséget export-visszatérítés révén ki lehet egyenlíteni:

a) a következő ágazatok további feldolgozás nélkül exportálandó termékei esetében:

i. gabona;

ii. rizs;

iii. cukor, az I. melléklet III. részének b)–d) és g) pontjában felsorolt termékek tekintetében;

iv. marha- és borjúhús;

v. tej és tejtermékek;

vi. sertéshús;

vii. tojás;

viii. baromfihús;

⁽¹⁾ A Tanács 260/2009/EK rendelete (2009. február 26.) a behozatalra vonatkozó közös szabályokról (HL L 84., 2009.3.31., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 625/2009/EK rendelete (2009. július 7.) az egyes harmadik országokból történő behozatalra vonatkozó közös szabályokról (HL L 185., 2009.7.17., 1. o.).

b) az e bekezdés a) pontjának i–iii., v. és vii. alpontjában felsorolt ágazatok termékei esetében, amennyiben azokat az 1216/2009/EK tanácsi rendelettel⁽¹⁾ összhangban, feldolgozott áruk formájában, illetve az e rendelet I. melléklete X. részének b) pontjában felsorolt, cukor hozzáadásával készült termékek formájában kívánják exportálni.

(2) A feldolgozott áruk formájában kivitelre kerülő termékek után járó export-visszatérítés nem haladhatja meg a további feldolgozás nélkül exportált ugyanazon termékekre alkalmazandó export-visszatérítés mértékét.

(3) A 219. cikk (1) bekezdésének és a 221. cikknek a sérelme nélkül az e cikk (1) bekezdésében említett termékek esetében biztosított visszatérítés mértéke 0 EUR.

197. cikk

Az export-visszatérítések elosztása

Az export-visszatérítés mellett exportálható mennyiségek kiosztásához olyan módszert kell alkalmazni, amely:

- a) a termék jellegének és az érintett piac helyzetének legjobban megfelel, a rendelkezésre álló erőforrások lehető leghatékonyabb felhasználását teszi lehetővé, figyelembe véve az uniós kivitel hatékonyságát, szerkezetét és a piaci egyensúlyra gyakorolt hatását, valamint nem idéz elő megkülönböztetést a gazdasági szereplők, különösen a nagy és kis gazdasági szereplők között;
- b) az adminisztrációs követelményeket tekintve a lehető legkevésbé adminisztrációs terhet rója a gazdasági szereplőkre.

198. cikk

Az export-visszatérítés mértékének megállapítása

(1) Egyazon termékre az Unió egészében azonos export-visszatérítést kell alkalmazni. Eltérés állhat fenn ugyanakkor a rendeltetési helytől függően, különösen amennyiben ezt a világpiacon a helyzet, egyes piacok sajátos követelményei vagy az EUMSZ-szel összhangban kötött nemzetközi megállapodásokból eredő kötelezettségek szükségessé teszik.

(2) A visszatérítések mértékét meghatározó intézkedéseket a Tanács hozza meg az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

199. cikk

Export-visszatérítés nyújtása

(1) A 196. cikk (1) bekezdésének a) pontjában felsorolt, további feldolgozás nélkül exportált termékekre visszatérítés csak kérelem alapján és kiviteli engedély bemutatása mellett nyújtható.

⁽¹⁾ A Tanács 1216/2009/EK rendelete (2009. november 30.) a mezőgazdasági termékek feldolgozásával előállított egyes árucikkek alkalmazandó kereskedelmi szabályokról (HL L 328., 2009.12.15., 10. o.).

(2) A 196. cikk (1) bekezdésének a) pontjában felsorolt termékekre alkalmazandó visszatérítés mértéke megegyezik az engedély iránti kérelem benyújtásának napján alkalmazandó visszatérítés mértékével vagy az érintett pályázati eljárásból eredő és – differenciált visszatérítés esetében – az ugyanazon a napon a következőkre alkalmazandó visszatérítés mértékével:

- a) az engedélyen feltüntetett rendeltetési hely; vagy
  - b) a tényleges rendeltetési hely, ha az eltér az engedélyen feltüntetett rendeltetési helytől, amely esetben az alkalmazandó összeg nem haladhatja meg az engedélyen feltüntetett rendeltetési helyre alkalmazandó összeget.
- (3) A visszatérítés kifizetésére a következőkre vonatkozó bizonyítékok benyújtását követően kerül sor:

- a) a termékek a Vámkódex 161. cikkében említett kiviteli eljárással összhangban elhagyták az Unió vámterületét;
- b) differenciált visszatérítés esetén az importált termékek megérkeztek az engedélyen feltüntetett rendeltetési helyre vagy arra a másik rendeltetési helyre, amelyre vonatkozóan a visszatérítés mértéke a (2) bekezdés b) pontjának sérelme nélkül megállapításra került.

200. cikk

Az élő állatokra nyújtott export-visszatérítések a marha- és borjúhúságazatban

A marha- és borjúhús-ágazati termékek tekintetében az élő állatok exportjára járó visszatérítés odaítélésének és kifizetésének feltétele az uniós jogban meghatározott állatjóléti követelményeknek és különösen az állatok szállítás alatti védelmére vonatkozó követelményeknek való megfelelés.

201. cikk

A kivitelre vonatkozó korlátok

A EUMSZ-szel összhangban kötött nemzetközi megállapodásokból eredő, a mennyiséget illető kötelezettségvállalásokat az érintett termékekre alkalmazott referencia-időszakokra kiadott kiviteli engedélyek alapján kell betartani.

A Kereskedelmi Világszervezet mezőgazdaságról szóló megállapodásából eredő kötelezettségek teljesítése tekintetében a referencia-időszak vége nincs hatással az exportengedélyek érvényességére.

202. cikk

Felhatalmazás

(1) Az export-visszatérítési rendszer megfelelő működésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben rendelkezik a gazdasági szereplők kötelezettségeinek teljesítését garantáló biztosíték letétbe helyezésére vonatkozó kötelezettségről.

(2) A gazdasági szereplőkre és a hatóságokra háruló adminisztratív terhek lehető legkisebb mértékűre való csökkentése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben rögzíti azokat a küszöbértékeket, amelyek alatt a kiviteli engedély kibocsátása, illetve bemutatása nem kötelező, megjelöli azokat a rendeltetési helyeket vagy műveleteket, amelyek esetében indokolt lehet a kiviteli engedély bemutatására vonatkozó követelmény alóli mentesítés, és – indokolt helyzetben – lehetővé teszi a kiviteli engedély utólagos megadását.

(3) Az export-visszatérítésekre való teljes körű vagy részleges jogosultságot indokoltá tévő gyakorlati helyzetek kezelése érdekében, továbbá abból a célból, hogy segítséget nyújtson a gazdasági szereplők számára az export-visszatérítés kérelmezése és végső kifizetése közötti időszak áthidalásához, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakra vonatkozó szabályokról:

- a) másik időpont meghatározása a visszatérítésre vonatkozóan;
- b) az export-visszatérítések előzetes kifizetése, beleértve a biztosíték letétbe helyezésére és felszabadítására vonatkozó feltételeket is;
- c) a termékek valós rendeltetési helyét érintő kétségek felmerülése esetén szükséges további bizonyítékok, valamint az Unió vámterületére történő újrabehozatal lehetősége;
- d) azon rendeltetési helyek, amelyek esetében a kivitel az Unióból való kivitelnek minősül, valamint egyes rendeltetési helyeknek az export-visszatérítésre jogosultságot biztosító uniós vámterületek közé történő felvétele.

(4) Annak biztosítása érdekében, hogy a Szerződések I. mellékletében felsorolt termékek és az ezek feldolgozásával előállított termékek exportőrei az export-visszatérítés tekintetében egyenlő elbánásban részesüljenek, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 199. cikk (1) és (2) bekezdésének a 196. cikk (1) bekezdése b) pontjában említett termékekre való alkalmazásáról.

(5) Annak biztosítása érdekében, hogy az export-visszatérítés által érintett termékeket valóban kivigyék az Unió vámterületéről és azok ne kerülhessenek vissza az említett területre, továbbá annak érdekében, hogy a lehető legkisebb mértékűre csökkenjenek azok az adminisztratív terhek, amelyek a visszatérítés által érintett termékeknek a differenciált visszatérítésre jogosultságot biztosító rendeltetési hely szerinti országba történő megérkezésére vonatkozó bizonyítékok kiállításával és benyújtásával összefüggésben a gazdasági szereplőkre hárulnak, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakra vonatkozó szabályokról:

- a) az a határidő, amelyen belül meg kell történnie az Unió vámterületéről való kiléptetésnek, beleértve az átmeneti újrabeléptetés idejét is;
- b) azok a feldolgozási műveletek, amelyek az említett időszakban végrehajthatók az export-visszatérítéssel támogatott termékeken;
- c) bizonyíték arra nézve, hogy az érintett termékek megérkeztek a differenciált visszatérítésre jogosultságot biztosító rendeltetési helyre;
- d) azok a visszatérítési küszöbértékek és feltételek, amelyek mellett az exportőrök mentesíthetők az említett igazolási kötelezettség alól;
- e) amennyiben differenciált visszatérítésnek van helye, a rendeltetési helyre való megérkezés független harmadik felek által történő igazolásának jóváhagyására vonatkozó feltételek.

(6) Annak érdekében, hogy az exportőröket az állatjóléti feltételeknek való megfelelésre ösztönözzék, valamint hogy az illetékes hatóságok ellenőrizni tudják az export-visszatérítésekkel kapcsolatos kiadások helyességét azokban az esetekben, amikor a visszatérítés nyújtásának feltétele az állatjóléti követelmények betartása, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az állatjóléti követelmények uniós vámterületen kívüli betartására, és ezen belül független harmadik felek bevonására vonatkozóan.

(7) A különböző ágazatok sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására egyedi követelményeket és feltételeket megállapítására a gazdasági szereplők és az export-visszatérítéssel támogatható termékek tekintetében, valamint az export-visszatérítés kiszámítása céljából alkalmazandó együtthatók meghatározására vonatkozóan, figyelembe véve a gabonafélékből nyert szeszes italok bizonyos fajtáinak érsi folyamatát.

203. cikk

A vizsgálóbizottsági eljárással összhangban gyakorolt végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az e fejezet alkalmazásához szükséges intézkedéseket, különösen az alábbiakra vonatkozóan:

- a) a ki nem osztott vagy fel nem használt exportálható mennyiségek újraelosztása;
- b) az export-visszatérítés újbóli kiszámításának módszere abban az esetben, ha az engedélyben említett termékkód vagy rendeltetési hely nem egyezik meg a tényleges termékkel, illetve rendeltetési hellyel;
- c) a 196. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett termékek;
- d) a biztosítékok letétbe helyezésére vonatkozó eljárások, valamint a biztosítékok összege;

e) a 202. cikk (4) bekezdése értelmében elfogadott intézkedések alkalmazása.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

204. cikk

Egyéb végrehajtási hatáskörök

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az alábbiak vonatkozásában:

- a) megfelelő intézkedéseket hozhat a 199. cikk (2) bekezdésében előírt rugalmassággal való visszaélések megelőzése céljából, különösen a kérelmek benyújtására vonatkozó eljárás tekintetében;
- b) meghozhatja a 201. cikkben említett mennyiségi kötelezettségvállalások teljesítéséhez szükséges intézkedéseket, ideértve a kiviteli engedélyek kiadásának felfüggesztését és korlátozását a kötelezettségvállalások túllépése vagy esetleges túllépése esetén;
- c) a 202. cikk (7) bekezdése értelmében elfogadott szabályokkal összhangban rögzítheti az export-visszatérítésre alkalmazandó együtthatókat.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell elfogadni.

VII. FEJEZET

Passzív feldolgozás

205 cikk

A passzív feldolgozási rendszer felfüggesztése

Amennyiben a passzív feldolgozási rendszer zavart idéz vagy idézhet elő az uniós piacon, a Bizottság valamely tagállam kérésére vagy saját kezdeményezésére, végrehajtási jogi aktusok útján részben vagy teljes mértékben felfüggesztheti a passzív feldolgozási rendszer alkalmazását a gabona-, a rizs-, a gyümölcs- és zöldség-, a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-, a bor-, a marha- és borjúhús-, a sertéshús-, a juh- és kecskehús-, valamint a baromfi-hús-ágazat termékei tekintetében. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

Ha a Bizottsághoz valamely tagállamtól kérelem érkezik, a Bizottság a kérelemre vonatkozóan annak kézhezvételétől számított öt munkanapon belül, végrehajtási jogi aktusok útján határozatot hoz. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

A Bizottság kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben a 229. cikk (3) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el.

A Bizottság haladéktalanul tájékoztatja a tagállamokat az elfogadott intézkedésekről, és azok haladéktalanul hatályba lépnek.

IV. RÉSZ

VERSENYSZABÁLYOK

I. FEJEZET

A vállalkozásokra vonatkozó szabályok

206. cikk

Bizottsági iránymutatások a versenyszabályoknak a mezőgazdaságra való alkalmazásáról

Amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik, az EUMSZ 42. cikkének megfelelően az EUMSZ 101–106. cikkét, valamint az azok végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket kell – e rendelet 207–210. cikkére is figyelemmel – alkalmazni az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdése és 102. cikke szerinti valamennyi olyan megállapodásra, döntésre és összehangolt magatartásra, amely a mezőgazdasági termékek előállításához vagy kereskedelméhez kapcsolódik.

A belső piac működésének és az uniós versenyszabályok egységes alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai szoros együttműködés keretében alkalmazzák az uniós versenyszabályokat.

Ezen túlmenően a Bizottság adott esetben iránymutatásokat tesz közzé a nemzeti versenyhatóságok és a vállalkozások munkájának segítése érdekében.

207. cikk

Az érintett piac

Az érintett piac fogalmának meghatározásával azonosítható és meghatározható az a kör, amelyen belül a vállalkozások közötti verseny működik, és két kumulatív dimenzió körül tagolódik:

- a) az érintett termékpiac: e fejezet alkalmazásában „termékpiac” az a piac, amely tartalmaz minden olyan terméket, amely a fogyasztó megítélése szerint a termék jellemzői, ára és tervezett felhasználása alapján egymással felcserélhető vagy helyettesíthető;
- b) az érintett földrajzi piac: e fejezet alkalmazásában „földrajzi piac” az a piac, amely magában foglalja azt a területet, ahol az érintett vállalkozások az érintett termékeket kínálják, ahol a versenyfeltételek megfelelő mértékben homogének, és amely – különösen a versenyfeltételek érzékelhetően eltérő volta miatt – megkülönböztethető a szomszédos területektől.

208. cikk

Erőfölény

E fejezet alkalmazásában az „erőfölény” olyan helyzet, amelyben a vállalkozás az általa képviselt gazdasági erő következtében képes megszüntetni a tényleges versenyt az érintett piacon. azáltal hogy piaci magatartását csak viszonylag kis mértékben befolyásolja versenytársainak, vevőinek és végső soron a fogyasztóknak a magatartása.

209. cikk

A KAP-célok esetében a mezőgazdasági termelők és társulásai számára biztosított eltérések

(1) Az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdése nem alkalmazandó az e rendelet 206. cikkében említett olyan megállapodásokra, döntésekre és összehangolt magatartásokra, amelyek szükségesek az EUMSZ 39. cikkében meghatározott célok eléréséhez.

Az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdését nem kell alkalmazni a mezőgazdasági termelők, termelői szervezetek vagy ilyen szervezetek által alkotott társulások, továbbá az e rendelet 152. cikke szerinti elismert termelői szervezetek vagy az e rendelet 156. cikke szerinti elismert termelői szervezetek társulásainak olyan megállapodásaira, döntéseire és összehangolt magatartásaira, amelyek mezőgazdasági termékek előállításával vagy értékesítésével, vagy az ilyen termékek tárolására, kezelésére vagy feldolgozására szolgáló közös létesítmények használatával kapcsolatosak, kivéve, ha veszélybe kerül az EUMSZ 39. cikkében meghatározott célok elérése.

Ez a bekezdés nem alkalmazandó az olyan megállapodásokra, döntésekre és összehangolt magatartásokra, amelyek az árak azonos szinten való megállapításának kötelezettségével járnak vagy amelyek kizárják a versenyt.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett feltételeket teljesítő megállapodások, döntések és összehangolt magatartások alkalmazása nem tiltható meg, és vonatkozásukban előzetes döntéshozatal sem írható elő.

Az EUMSZ 101. cikkének alkalmazásával járó bármely nemzeti vagy uniós eljárás során az EUMSZ 101. cikke (1) bekezdésének megsértésével kapcsolatos bizonyítási terhet a jogsértést állító fél vagy hatóság viseli. Az e cikk (1) bekezdésében említett mentességekkel élni kívánó félnek kell bizonyítania azt, hogy az említett bekezdés feltételei teljesülnek.

210. cikk

Megállapodások és összehangolt magatartások elismert szakmaközi szervezetekben

(1) Az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdése nem alkalmazandó az e rendelet 157. cikke (1) bekezdésének c) pontjában és

a tej- és tejtermékágazat tekintetében az e rendelet 157. cikke (3) bekezdésének c) pontjában felsorolt tevékenységeket, illetve az olívaolaj és az étkezési olajbogyó ágazata esetében az e rendelet 162. cikkében felsorolt tevékenységeket végző, az e rendelet 157. cikke szerint elismert szakmaközi szervezetek megállapodásaira, döntéseire és összehangolt magatartásaira.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazandó, feltéve, hogy:

- a) az abban említett megállapodásokról, döntésekről és összehangolt magatartásokról a Bizottság értesítést kapott; és
- b) az összes kért információ kézhezvételét követő két hónapon belül a Bizottság nem állapította meg, hogy e megállapodások, döntések vagy összehangolt magatartások összeegyeztethetetlenek az uniós szabályokkal.

Amennyiben azonban a Bizottság azt állapítja meg, hogy az (1) bekezdésben említett megállapodások, döntések és összehangolt magatartások összeegyeztethetetlenek az uniós szabályokkal, ezt a megállapítását a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül kell megtennie.

(3) Az (1) bekezdésben említett megállapodások, döntések és összehangolt magatartások a (2) bekezdés első albekezdésének b) pontjában említett kéthónapos időszak lejártáig nem léptethetők hatályba.

(4) Az uniós szabályokkal mindenképpen összeegyeztethetetlenek kell minősíteni azokat a megállapodásokat, döntéseket és összehangolt magatartásokat, amelyek:

- a) az Unión belül a piac bármilyen formában történő felosztásához vezethetnek;
- b) befolyásolhatják a piacszervezés zavartalan működését;
- c) a verseny olyan jellegű torzulásait okozhatják, amelyek nem feltétlenül szükségesek a szakmaközi szervezet tevékenysége során követett KAP-célok eléréséhez;
- d) árak vagy kvóták rögzítését vonják maguk után;
- e) hátrányos megkülönböztetéshez vagy a verseny megszűnéséhez vezethetnek az adott termékek jelentős részének vonatkozásában.

(5) Ha a Bizottság a (2) bekezdés első albekezdésének b) pontjában említett kéthónapos időszak lejártát követően úgy találja, hogy az (1) bekezdés alkalmazásának feltételei nem teljesülnek, akkor a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül határozatot hoz, amelyben kimondja, hogy a szóban forgó megállapodásra, döntésre vagy összehangolt magatartásra az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdése alkalmazandó.

Az említett bizottsági határozat nem alkalmazandó az érintett szakmaközi szervezet határozatról való értesítésének időpontját megelőzően, kivéve, ha a szóban forgó szakmaközi szervezet helytelen tájékoztatást adott vagy visszaélt az (1) bekezdésben biztosított mentességgel.

(6) Több évre szóló megállapodások esetében az első évben tett értesítés érvényes a megállapodás következő éveire is. Mindemellett ebben az esetben a Bizottság saját kezdeményezésére vagy egy másik tagállam kérésére bármikor összeférhetlenséget állapíthat meg.

(7) A Bizottság az e cikk egységes alkalmazásához szükséges intézkedéseket meghatározó végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

II. FEJEZET

Az állami támogatásra vonatkozó szabályok

211. cikk

Az EUMSZ 107–109. cikkének alkalmazása

(1) Az EUMSZ 107–109. cikkét alkalmazni kell a mezőgazdasági termékek előállítására és kereskedelmére.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve az EUMSZ 107–109. cikkét nem kell alkalmazni a tagállamok által az alábbiak bármelyikének megfelelően és azzal összhangban nyújtott kifizetésekre:

- a) az e rendelet szerinti, részben vagy egészben az Unió által finanszírozott intézkedések;
- b) e rendelet 213–218. cikke.

212. cikk

A borágazati támogatási programokhoz kapcsolódó nemzeti kifizetések

A 44. cikk (3) bekezdésétől eltérve a tagállamok – az állami támogatásokról szóló uniós szabályokkal összhangban – a 45., 49. és 50. cikkben említett intézkedésekhez nemzeti kifizetést nyújthatnak.

Az állami támogatásokról szóló uniós szabályokban meghatározott legmagasabb támogatási arány a közforrásból – azaz az uniós és nemzeti forrásokból – származó összfinanszírozásra vonatkozik.

213. cikk

A rénszarvasra vonatkozó nemzeti kifizetés Finnországban és Svédországban

A Bizottság által a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül megadott engedély alapján Finnország és Svédország nemzeti kifizetést nyújthat a rénszarvas tenyésztéséhez és forgalmazásához, valamint a rénszarvasból készült termékek (ex 0208 és ex 0210 KN-kód) előállításához és forgalmazásához, amennyiben az nem vezet a termelés hagyományos szintjének emelkedéséhez.

214. cikk

A cukorágazatra vonatkozó nemzeti kifizetések Finnországban

Finnország egy adott gazdasági évben hektáronként legfeljebb 350 EUR nemzeti kifizetést nyújthat a cukorrépa-termelőknek.

215. cikk

A méhészetre vonatkozó nemzeti kifizetések

A tagállamok nemzeti kifizetést nyújthatnak a strukturális vagy természeti feltételekből eredően hátrányos helyzetű méhészetek védelme érdekében vagy gazdaságfejlesztési programok keretében, kivéve a termelésre vagy kereskedelemre irányuló támogatásokat.

216. cikk

A bor válság esetén történő lepárlásához nyújtott nemzeti támogatás

(1) A tagállamok igazolt válsághelyzetben nemzeti kifizetést nyújthatnak a bortermelők részére az önkéntes vagy kötelező borlepárláshoz.

E kifizetéseknak arányosnak kell lenniük és lehetővé kell tenniük a válságkezelését.

Az ilyen kifizetés céljára egy adott évben egy adott tagállamban rendelkezésre álló teljes támogatási összeg nem haladhatja meg az adott évre vonatkozóan a VI. mellékletben tagállamonként meghatározott teljes rendelkezésre álló összeg 15 %-át.

(2) Az (1) bekezdésben említett nemzeti kifizetést alkalmazni kívánó tagállamok kellően megindokolt értesítést juttatnak el a Bizottsághoz. A Bizottság a 229. cikk (2) vagy (3) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül határoz az intézkedés jóváhagyásáról és a kifizetések engedélyezéséről.

(3) Az (1) bekezdésben említett, lepárlásból származó alkohol – a versenytorzulás elkerülése érdekében – kizárólag ipari vagy energetikai célokra használható fel.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja az e cikk alkalmazásához szükséges intézkedéseket. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

217. cikk

Gyermekek különböző termékekkel való ellátáshoz nyújtott nemzeti kifizetések

A tagállamok a 23. és 26. cikk szerinti uniós támogatást kiegészítve nemzeti kifizetést is nyújthatnak az oktatási intézmények tanulóinak különféle termékekkel való ellátásához vagy a 23. cikk (1) bekezdésében említett kapcsolódó költségek fedezéséhez.

A tagállamok az ilyen kifizetéseket az érintett ágazatban kivetett illetékekből vagy a magánszektorból származó egyéb hozzájárulásokból finanszírozhatják.

A tagállamok a 23. cikk szerinti uniós támogatást kiegészítve a 23. cikk (2) bekezdésének megfelelően nemzeti kifizetést is nyújthatnak a gyermekek gyümölcs-, zöldség-, feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-, valamint banántermékekkel való ellátását szolgáló uniós program eredményességéhez szükséges kísérő intézkedések finanszírozása céljából.

218. cikk

A diófélékre vonatkozó nemzeti kifizetések

(1) A tagállamok évente hektáronként legfeljebb 120,75 EUR összegig terjedő nemzeti kifizetést nyújthatnak a következő termékeket előállító mezőgazdasági termelőknek:

- a) a 0802 11 és a 0802 12 KN-kód alá tartozó mandula;
- b) a 0802 21 és a 0802 22 KN-kód alá tartozó mogyoró;
- c) a 0802 31 00 és a 0802 32 00 KN-kód alá tartozó dió;
- d) a 0802 51 00 és a 0802 52 00 KN-kód alá tartozó pisztácia;
- e) a 1212 92 00 KN-kód alá tartozó szentjánoskenyér.

(2) Az (1) bekezdésben említett nemzeti kifizetés legfeljebb a következő nagyságú területekre fizethető:

Tagállam	A terület maximális mérete (ha)
Belgium	100
Bulgária	11 984
Németország	1 500
Görögország	41 100
Spanyolország	568 200
Franciaország	17 300
Olaszország	130 100
Ciprus	5 100
Luxemburg	100
Magyarország	2 900
Hollandia	100
Lengyelország	4 200
Portugália	41 300

Tagállam	A terület maximális mérete (ha)
Románia	1 645
Szlovénia	300
Szlovákia	3 100
Egyesült Királyság	100

(3) A tagállamok az (1) bekezdésben említett nemzeti kifizetés odaítélésének feltételeként előírhatják, hogy a mezőgazdasági termelők legyenek tagjai egy a 152. cikk értelmében elismert termelői szervezetnek.

V. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

Rendkívüli intézkedések

1. Szakasz

Piaci zavarok

219. cikk

A piaci zavarokkal szembeni intézkedések

(1) Annak érdekében, hogy hatékonyan és eredményesen lehessen fellépni azokban az esetekben, amikor a belső vagy a külső piacokon bekövetkező jelentős áremelkedés vagy -csökkenés piaci zavar kialakulásának veszélyével fenyeget, illetve amikor egyéb, a piacot jelentősen megzavaró vagy ennek veszélyét előrevetítő események és körülmények merülnek fel, és ha ez a helyzet vagy annak a piacra gyakorolt hatásai valószínűsíthetően fennmaradnak vagy tovább romlanak, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a EUMSZ-nek megfelelően megkötött nemzetközi megállapodásokból származó kötelezettségvállalások tiszteletben tartásával, a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján meg hozza az adott piaci helyzet kezeléséhez szükséges intézkedéseket, mely utóbbi intézkedések azonban csak abban az esetben hozhatók meg, ha az e rendelet szerinti egyéb intézkedések elégtelennek bizonyulnak.

Amennyiben piaci zavar kialakulásával fenyegető, az e bekezdés első albekezdésében említett esetben rendkívül sürgető okok azt szükségessé teszik, a 228. cikkben meghatározott eljárást kell alkalmazni az e bekezdés első albekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra.

E rendkívül sürgető okok között szerepelhetnek az olyan helyzetek, amikor azonnal fel kell lépni a piaci zavar kezelése vagy megelőzése érdekében, mivel a piaci zavar kialakulásának veszélye olyan gyorsan vagy váratlanul jelentkezik, hogy azonnali fellépésre van szükség a helyzet hatékony és eredményes kezelése vagy annak megakadályozása érdekében, hogy a piaci zavar kialakuljon, fennmaradjon, és súlyosabb vagy elhúzódó piaci zavarrá fajuljon, illetve amikor az azonnali fellépés késleltetése a piaci zavar tényleges bekövetkezéséhez vagy súlyosbításához vezetne, illetve a későbbiekben már több intézkedést tenne szükségessé a veszély vagy zavar orvoslására, vagy pedig káros hatást gyakorolna a termelésre vagy a piaci feltételekre.

Ezen intézkedések – a piaci zavarnak vagy a piaci zavar veszélyének kezeléséhez szükséges mértékben és időtartamra – kiterjeszhetik vagy módosíthatják az e rendeletben foglalt egyéb intézkedések hatályát, időbeli tartamát vagy más aspektusait, export-visszatérítéseket állapíthatnak meg, vagy részben vagy teljes körűen felfüggeszthetik a behozatali vámokat, többek között bizonyos mennyiségek vagy időszakok tekintetében.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések nem alkalmazandók az I. melléklet XXIV. részének 2. szakaszában felsorolt termékekre.

Ugyanakkor a Bizottság a 228. cikkben említett sürgősségi eljárásnak megfelelően elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján döntést hozhat arról, hogy az (1) bekezdésben említett intézkedéseket alkalmazni kell az I. melléklet XXIV. részének 2. szakaszában felsorolt egy vagy több termékre.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadhatja az e cikk (1) bekezdése alapján elfogadott intézkedések alkalmazásához szükséges eljárási szabályokat és technikai kritériumokat. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

2. Szakasz

Az állatbetegségekhez, valamint a közegészségügyi, illetve állat- és növényegészségügyi veszélyekből eredő fogyasztói bizalomvesztéshez kapcsolódó piactámogatási intézkedések

220. cikk

Az állatbetegségekhez, valamint a közegészségügyi, illetve állat- és növényegészségügyi veszélyekből eredő fogyasztói bizalomvesztéshez kapcsolódó intézkedések

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján rendkívüli támogatási intézkedéseket fogadhat el a nehéz helyzetbe került piac tekintetében az alábbiak figyelembevételére érdekében:

- a) az Unión belüli és a harmadik országokkal folytatott kereskedelem azon korlátozásai, amelyek az állatbetegségek terjedésének megakadályozását célzó intézkedések alkalmazásából eredhetnek; valamint
- b) azon súlyos piaci zavarok, amelyek közvetlenül a fennálló közegészségügyi, illetve állat- vagy növényegészségügyi és növénybetegségekkel eredő veszélyekből fogyasztói bizalomvesztésre vezethetők vissza.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézkedések a következő ágazatok bármelyike esetében alkalmazandók:

- a) marha- és borjúhús;
- b) tej és tejtermékek;

- c) sertéshús;
- d) juh- és kecskehús;
- e) tojás;
- f) baromfihús.

A közegészségügyi vagy növényegészségügyi veszélyekből eredő fogyasztói bizalomvesztéshez kapcsolódó, az (1) bekezdés első albekezdésének b) pontja szerinti intézkedések – az I. melléklet XXIV. részének 2. szakaszában felsoroltak kivételével – az összes többi mezőgazdasági termék esetében is alkalmazandók.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 228. cikkben említett sürgősségi eljárásnak megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek révén kibővíti az e bekezdés első két albekezdésében felsorolt termékek körét.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéseket az érintett tagállam kérésére kell meghozni.

(4) Az (1) bekezdés első albekezdésének a) pontja szerinti intézkedéseket csak akkor lehet meghozni, ha az érintett tagállam haladéktalanul megtette a betegség felszámolásához szükséges egészségvédelmi és állat-egészségügyi intézkedéseket, továbbá csak abban a mértékben és arra az időtartamra, amely a szóban forgó piac támogatásához feltétlenül szükséges.

(5) Az Unió az (1) bekezdés szerinti intézkedésekhez a tagállamok által viselt kiadások 50 %-ával egyenértékű társfinanszírozást nyújt.

A marha- és borjúhúságazat, a tej- és a tejtermékágazat, a sertéshúságazat, valamint a juh- és kecskehúságazat tekintetében azonban az Unió a száj- és körömfájás elleni küzdelem esetében a kiadások 60 %-ával egyenértékű társfinanszírozást nyújt.

(6) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy amennyiben a termelők hozzájárulnak a tagállamok által viselt kiadásokhoz, ez ne vezessen a különböző tagállamok termelői közti verseny torzulásához.

3. Szakasz

Egyedi problémák

221. cikk

Egyedi problémák megoldására szolgáló intézkedések

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján egyedi problémák megoldására szolgáló, szükséges és indokolható szükség-helyzeti intézkedéseket fogad el. Az ilyen intézkedések eltérhetnek e rendelet rendelkezéseitől, de csak a feltétlenül szükséges mértékig és a feltétlenül szükséges időtartamra. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(2) Egyedi problémák megoldása érdekében, kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben, amely olyan helyzetekhez kapcsolódik, melyek valószínűsíthetően a termelési és a piaci körülmények olyan gyors rosszabbodását okozzák, amelyet a szükséges intézkedések késedelmes elfogadása esetén nehezen lehetne kezelni, a Bizottság a 229. cikk (3) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el.

(3) A Bizottság csak abban az esetben fogadhat el az (1) vagy a (2) bekezdés szerinti intézkedéseket, ha a kívánt szükséghelyzeti intézkedéseket nem lehet a 219. vagy a 220. cikk alapján elfogadni.

(4) Az (1) vagy a (2) bekezdés alapján elfogadott intézkedések legfeljebb tizenkét hónapig maradhatnak hatályban. Amennyiben az említett időtartam leteltét követően az említett intézkedések elfogadásához vezető egyedi problémák továbbra is fennállnak, a Bizottság a probléma tartós megoldása érdekében a 227. cikk szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadhat el e kérdésben, vagy megfelelő jogalkotási javaslatokat terjeszthet elő.

(5) A Bizottság az elfogadástól számított két munkanapon belül tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot az (1) vagy a (2) bekezdés alapján elfogadott intézkedésekről.

4. Szakasz

Megállapodások és döntések a piacon uralkodó súlyos egyensúlytalanságok idején

222. cikk

Az EUMSZ 101. cikke (1) bekezdésének alkalmazása

(1) A piacon uralkodó súlyos egyensúlytalanságok idején a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, amelyek értelmében az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdése nem alkalmazandó az elismert termelői szervezetekre, ezek társulásaira és az elismert szakmaközi szervezetekre az e rendelet I. cikkének (2) bekezdésében említett ágazatok egyikében sem, feltéve ha a szóban forgó megállapodások és döntések nem ássák alá a belső piac megfelelő működését, kizárólag az érintett ágazat stabilizálására törekednek és besorolhatók az alábbi kategóriák közül legalább egybe:

- a) piacról történő árukivonás vagy a termékek ingyenes szétosztása;
- b) feldolgozás;
- c) magántárolás;
- d) közös promóciós intézkedések;
- e) minőségi követelményekkel kapcsolatos megállapodások;

f) a növényeket és állatokat sújtó kártevők és betegségek Unión belüli terjedésének megakadályozásához vagy az Unióban bekövetkezett természeti katasztrófák következményeinek kezeléséhez szükséges mezőgazdasági inputanyagok közös beszerzése;

g) a termelés ideiglenes tervezése, figyelembe véve a termelési ciklus sajátos jellegét.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokban meghatározza a mentesség tárgyi és földrajzi hatályát és a (3) bekezdésre is figyelemmel a mentesség alkalmazásának időtartamát.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(2) Az (1) bekezdés csak abban az esetben alkalmazandó, ha a Bizottság már elfogadta az e fejezetben említett intézkedések valamelyikét, ha a termékeket állami intervenció keretében felvásárolták, vagy ha a II. rész I. címének I. fejezetében említett magántárolási támogatást ítélték oda.

(3) Az (1) bekezdésben említett megállapodások és döntések legfeljebb hat hónapig maradhatnak érvényben.

A Bizottság ugyanakkor végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, amelyekben további, legfeljebb hathónapos időszakra engedélyezi e megállapodások és döntések fenntartását. E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

II. FEJEZET

Információközlés és jelentéstétel

223. cikk

Információközlési kötelezettségek

(1) E rendelet alkalmazása, a mezőgazdasági termékek piacának monitoringja, elemzése és szabályozása, a piac átláthatóságának biztosítása, a KAP keretébe tartozó intézkedések megfelelő működésének biztosítása, ellenőrzése, monitoringja, értékelése és pénzügyi ellenőrzése, valamint az EUMSZ-nek megfelelően kötött nemzetközi megállapodásokban lefektetett követelményeknek való megfelelés, és ezen belül a megállapodásokban foglalt értesítési kötelezettségek teljesítése céljából a Bizottság a (2) bekezdésben említett eljárással összhangban elfogadhatja a szükséges intézkedéseket a vállalkozások, tagállamok és harmadik országok által közzétett információkra vonatkozóan. Ennek során a Bizottságnak figyelembe kell vennie, hogy milyen adatokra van szükség, és milyen szinergiák vannak a lehetséges adatforrások között.

A beérkezett információk nemzetközi szervezetek, valamint harmadik országok illetékes hatóságai számára is eljuttathatók vagy azok rendelkezésére bocsáthatók, továbbá közzétehető, feltéve, hogy ennek során figyelembe veszik a személyes adatok védelmét és a vállalkozásoknak az üzleti titkaik, és ezen belül az árakra vonatkozó adataik védelméhez fűződő jogos érdekét.

(2) Az információs rendszerek integritásának, valamint a továbbított dokumentumok és kapcsolódó adatok hitelességének és olvashatóságának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek megállapítják a következőket:

- a) azon információk jellege és típusa, amelyekről értesítést kell küldeni;
- b) a feldolgozandó adatok kategóriái és a maximális adatmegőrzési időtartamok, valamint a feldolgozás célja, különösen amennyiben ezen adatokat közzéteszik, illetve harmadik országoknak átadják;
- c) az elérhetővé tett információkhoz vagy információs rendszerekhez való hozzáférési jogosultságok;
- d) az információk közzétételének feltételei.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az e cikk alkalmazásához szükséges intézkedéseket, többek között az alábbiakat:

- a) az értesítés módszerei;
- b) az azon információkra vonatkozó szabályok, amelyekről értesítést kell küldeni;
- c) a benyújtandó információk kezelésére, valamint az értesítések tartalmára, formájára, ütemezésére, gyakoriságára és határidőire vonatkozó rendelkezések;
- d) az információk és dokumentumok tagállamok, nemzetközi szervezetek, valamint harmadik országok illetékes hatóságai számára történő eljuttatására vagy azok rendelkezésére bocsátására, illetve közzétételére vonatkozó rendelkezések, figyelembe véve a személyes adatok védelmét és a vállalkozásoknak az üzleti titkaik védelméhez fűződő jogos érdekét.

E végrehajtási jogi aktusokat a 229. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

224. cikk

A személyes adatok feldolgozása és védelme

(1) A tagállamok és a Bizottság a 223. cikk (1) bekezdésében meghatározott célokra személyes adatokat gyűjtenek, melyeket csak az e célokkal összeegyeztethető módon dolgozhatnak fel.

(2) Amennyiben a 223. cikk (1) bekezdésében említett monitoring és értékelés céljára dolgoznak fel személyes adatokat, azokat anonimá kell tenni, és csak összesített formában szabad feldolgozni.

(3) A személyes adatokat a 95/46/EK irányelvnek és a 45/2001/EK rendeletnek megfelelően kell feldolgozni. Ezen belül a személyes adatok tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak az adatok gyűjtésének vagy további feldolgozásának indokát képező célok

eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé, figyelembe véve az alkalmazandó nemzeti és uniós jogban megállapított minimális adatmegőrzési időtartamokat.

(4) A tagállamok tájékoztatják az érintetteket, hogy nemzeti és uniós szervek az (1) bekezdésnek megfelelően feldolgozhatják személyes adataikat, és arról is, hogy e tekintetben megilletik őket a 95/46/EK irányelvben és a 45/2001/EK rendeletben megállapított jogok.

225. cikk

A Bizottság jelentéstételi kötelezettsége

A Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak:

- a) háromévente, és első alkalommal 2016. december 21. a méhészeti ágazattal kapcsolatos, az 55. 56. és 57. cikkben meghatározott intézkedések végrehajtásáról, beleértve a méhkaptár-azonosítási rendszerekkel kapcsolatos legutóbbi fejleményeket is;
- b) 2014. június 30-ig és 2018. december 31-ig a piaci helyzet alakulásáról a tej- és tejtermékágazatban, és különösen a 148-151. cikknek, a 152. cikk (3) bekezdésének, a 157. cikk (3) bekezdésének az alkalmazásáról, értékelve különösen a hátrányos helyzetű régiók tejtermelőire és tejtermelésére gyakorolt hatásokat a termelés e régiókban való fenntartásának általános célja tekintetében, és kitérve azokra a lehetséges intézkedésekre is, amelyek a mezőgazdasági termelőköt közös termelési megállapodások megkötésére ösztönzik;
- c) 2014. december 31-ig arról, hogy az iskolagyümölcs- és iskolazöldség-programot ki lehetne-e terjeszteni az olívaolajra és az étkezési-olajbogyóra is;
- d) 2017. december 31-ig a versenyszabályoknak valamennyi tagállam mezőgazdasági ágazatában való alkalmazásáról, különös tekintettel a 209. és 210. cikknek, valamint a 169., 170. és 171. cikknek az érintett ágazatokban való alkalmazásáról.

III. FEJEZET

A mezőgazdasági válságokra képzett tartalék

226. cikk

A tartalék felhasználása

A mezőgazdasági válságokra képzett tartalékból az 1306/2013/EU rendelet 25. cikkében említett feltételeknek és eljárásoknak, valamint a költségvetési fegyverről, a költségvetési kérdésekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között létrejött intézményközi megállapodás 22. pontjában szereplő feltételeknek és eljárásoknak megfelelően átutalt pénzeszközöket rendelkezésre kell bocsátani azon év vagy évek tekintetében, amelyek esetében kiegészítő támogatásra van szükség az e rendelet hatálya alá tartozó azon intézkedésekhez, amelyek a szokásos piaci fejleményeken kívül eső körülmények esetén kerülnek végrehajtásra.

A pénzeszközöket elsősorban az alábbiak tekintetében felmerülő költségek fedezésére kell átutalni:

- a) 8–21. cikk;
- b) 196–204. cikk; és
- c) 219., 220. és 221. cikk.

VI. RÉSZ

FELHATALMAZÁSOK, VÉGREHAJTÁSI RENDELKEZÉSEK, ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

Felhatalmazások és végrehajtási rendelkezések

227. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

(2) A Bizottság e rendeletben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása hétéves időtartamra szól 2013. december 20. időpontjától kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal a hétéves időtartam vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról. Amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal az egyes időtartamok vége előtt, akkor a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az e rendeletben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) Az e rendelet értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

228. cikk

Sürgősségi eljárás

(1) Az e cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus haladéktalanul hatályba lép és alkalmazandó, amennyiben nem emelnek ellene kifogást a (2) bekezdésnek megfelelően. Az Európai Parlament és a Tanács felhatalmazáson alapuló jogi

aktusról való értesítése tartalmazza a sürgősségi eljárás alkalmazásának indokait.

(2) Az Európai Parlament vagy a Tanács a 227. cikk (5) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kifogást emelhet az e cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen. Ebben az esetben a Bizottság az Európai Parlament vagy a Tanács kifogásáról szóló határozatról való értesítést követően haladéktalanul hatályon kívül helyezi a felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

229. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot a mezőgazdasági piacok közös szervezésével foglalkozó bizottság elnevezésű bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottság a 80. cikk (5) bekezdésében, a 91. cikk c) és d) pontjában, a 97. cikk (4) bekezdésében, a 99. cikkben, a 106. cikkben és a 107. cikk (3) bekezdésében említett jogi aktusok esetében nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkével együtt értelmezett 8. cikkét kell alkalmazni.

II. FEJEZET

Átmeneti és záró rendelkezések

230. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) Az 1234/2007/EK rendelet hatályát veszti.

Az 1234/2007/EK rendelet alábbi rendelkezései azonban továbbra is alkalmazandók:

a) a tejtermelésre vonatkozó korlátozások rendszere tekintetében a III. rész I. cím III. fejezetének III. szakasza, az 55. cikk, a 85. cikk, valamint a IX. és a X. melléklet, 2015. március 31-ig;

b) a borágazat tekintetében:

i. a 85a–85e. cikk azon, a 85a. cikk (2) bekezdésében említett területek vonatkozásában, amelyeken még nem történt meg a szőlőültetvények kivágása, és azon, a 85b. cikk (1) bekezdésében említett területek vonatkozásában, amelyek helyzete nem került rendezésre, az érintett szőlőültetvények kivágásáig, illetve a terület helyzetének rendezéséig, valamint a 188a. cikk (1) és (2) bekezdése;

ii. a telepítési jogra vonatkozó, a II. rész I. címe III. fejezete IVa. szakaszának II. alszakasza szerinti átmeneti szabályozás 2015. december 31-ig;

- iii. a 118m. cikk (5) bekezdése a „Mlado vino portugizac” elnevezésű boroknak a 2013. július 1-jén meglévő készletei erejéig;
- iv. a 118s. cikk (5) bekezdése 2017. június 30-ig;
- c) a 113a. cikk (4) bekezdése, a 114., a 115., a 116. cikk, a 117. cikk (1)–(4) bekezdése és a 121. cikk e) pontjának iv. alpontja, továbbá az említett cikkek alkalmazása céljából a XIV. melléklet B. része I. pontjának 2. és 3. alpontja, III. pontjának 1. alpontja és C. része, valamint a XV. melléklet II. részének 1., 3., 5. és 6. pontja és IV. részének 2. pontja, az e rendelet 75. cikkének (2) bekezdésében, 76. cikkének (4) bekezdésében, 78. cikkének (3) és (4) bekezdésében, 79. cikke (1) bekezdésében, 80. cikke (4) bekezdésében, 83. cikkének (4) bekezdésében, 86. cikkében, 87. cikke (2) bekezdésében, 88. cikke (3) bekezdésében, és 89. cikkében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok értelmében meghatározandó megfelelő piaci értékesítési szabályok alkalmazásának időpontjáig;
- d) a 133a. cikk (1) bekezdése és a 140a. cikk 2014. szeptember 30-ig;
- e) a 182. cikk (3) bekezdésének első és második albekezdése a 2013/14. cukorpiaci gazdasági év végéig, azaz 2014. szeptember 30-ig;
- f) a 182. cikk (4) bekezdése 2017. december 31-ig;
- g) a 182. cikk (7) bekezdése 2014. március 31-ig.
- h) a XV. melléklet III. része 3. pontjának b) alpontja 2015. december 31-ig.
- i) a XX. melléklet az 1216/2009/EK rendelet és a 614/2009/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ helyébe lépő jogalkotási aktus hatálybalépéséig.
- (2) Az 1234/2007/EK rendeletre történő hivatkozásokat e rendeletre, valamint az 1306/2013/EU rendeletre történő hivatkozásnak kell tekinteni és az e rendelet XIV. mellékletében foglalt megfelelési táblázatnak megfelelően kell értelmezni.

- (3) A 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1601/96/EK és az 1037/2001/EK tanácsi rendelet hatályát veszti.

231. cikk

Átmeneti szabályok

- (1) Az 1234/2007/EK rendeletben foglalt rendelkezésekről az e rendelet rendelkezéseire való zökkenőmentes átállás biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 227. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a vállalkozások megszerzett jogainak és jogos elvárásainak védelméhez szükséges intézkedések tekintetében.
- (2) A 2014. január 1-je előtt elfogadott valamennyi többéves program tekintetében továbbra is az 1234/2007/EK rendelet érintett rendelkezései az irányadók e rendelet hatálybalépését követően is, a programok lezárulásáig.

232. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

- (1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ugyanakkor,

- a) a 181. cikket 2014. október 1-jétől kell alkalmazni;
- b) a VII. melléklet VII. része II. pontjának 3. alpontját 2016. január 1-jétől kell alkalmazni;
- (2) a 148–151. cikket, a 152. cikk (3) bekezdését, a 156. cikk (2) bekezdését, a 157. cikk (3) bekezdését, a 161., a 163. cikket, a 173. cikk (2) bekezdését és a 174. cikk (2) bekezdését 2020. június 30-ig kell alkalmazni.
- (3) A 127–144. cikket, a 192. és a 193. cikket a 2016/2017. cukorpiaci gazdasági év végéig, azaz 2017. szeptember 30-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 17-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

V. JUKNA

⁽¹⁾ A Tanács 614/2009/EK rendelete (2009. július 7.) az ovalbuminra és laktalbuminra vonatkozó közös kereskedelmi rendszerről (HL L 181., 2009.7.14., 8. o.).

I. MELLÉKLET

AZ 1. CIKK (2) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT TERMÉKEK FELSOROLÁSA

I. RÉSZ

Gabonafélék

A gabonafélék ágazata a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
a) 0709 99 60	Csemegekukorica frissen vagy hűtve
0712 90 19	Szárított csemegekukorica egészben, aprítva, szeletelve, törve vagy porítva, de tovább nem elkészítve, a hibrid vetőmag kivételével
1001 91 20	Közönséges búza és kétszeres vetőmag
ex 1001 99 00	Tönköly, közönséges búza és kétszeres, nem vetésre
1002	Rozs
1003	Árpa
1004	Zab
1005 10 90	Kukorica-vetőmag, a hibrid kivételével
1005 90 00	Kukorica, a vetőmag kivételével
1007 10 90,	Cirokmag, a hibrid vetőmag kivételével
1007 90 00	
1008	Hajdina, köles és kanárimag; más gabonaféle
b) 1001 11 00,	Durumbúza
1001 19 00	
c) 1101 00	Búzaliszt vagy kétszeres liszt
1102 90 70	Rozsliszt
1103 11	Durva őrlemény és dara búzából
1107	Maláta, pörkölt is
d) 0714	Manióka, arrowroot, szálepgyökér, csicsóka, édesburgonya és magas keményítő- vagy inulintartalmú más hasonló gyökér és gumó frissen, hűtve, fagyasztva vagy szárítva, egészben, szeletelve vagy labdacs (pellet) formában tömörítve is; szágóbél
ex 1102	Gabonaliszt, a búza- vagy a kétszeres liszt kivételével:
1102 20	–Kukoricaliszt
1102 90	–Más:
1102 90 10	-- Árpaliszt
1102 90 30	-- Zabliszt
1102 90 90	-- Egyéb
ex 1103	Durva őrlemény, dara és labdacs (pellet) gabonából, kivéve a búzából készült durva őrleményt és darát (1103 11 alszám), a rizsből készült durva őrleményt és darát (1103 19 50 alszám), valamint a rizsből készült labdacsot (pelletet) (1103 20 50 alszám)
ex 1104	Másképpen megmunkált gabonaféle (pl. hántolt, lapított, pelyhesített, fényezett, szeletelt vagy durván darált), a 1006 vtsz. alá tartozó rizs és a 1104 19 91 alszám alá tartozó pelyhesített rizs kivételével; gabonacsíra egészben, lapítva, pelyhesítve vagy őrölve
1106 20	Liszt, dara és por a 0714 vtsz. alá tartozó szágóból vagy gyökérből vagy gumóból

KN-kód	Leírás
ex 1108	Keményítő; inulin:
	– Keményítő:
1108 11 00	-- Búzakeményítő
1108 12 00	-- Kukoricakeményítő
1108 13 00	-- Burgonyakeményítő
1108 14 00	-- Manióka- (kasszava-) keményítő
ex 1108 19	-- Más keményítő:
1108 19 90	--- Egyéb
1109 00 00	Búzasikér, szárítva is
1702	Más cukor, beleértve a vegyiszta tejcukrot, malátacukrot, szőlőcukrot és a gyümölcscukrot is, szilárd állapotban; cukorszirup hozzáadott ízesítő- vagy színezőanyagok nélkül; mûméz, természetes mézzel keverve is; égetett cukor:
ex 1702 30	– Szőlőcukor és szőlőcukorszirup, gyümölcscukor-tartalom nélkül vagy 20 tömegszázaléknál kevesebb gyümölcscukor-tartalommal, szárazanyagra számítva:
	-- Más:
ex 1702 30 50	--- Fehér kristályos por alakjában, összetömörítve is, 99 tömegszázaléknál kevesebb szőlőcukor-tartalommal, szárazanyagra számítva
ex 1702 30 90	--- Más, 99 tömegszázaléknál kevesebb szőlőcukor-tartalommal, szárazanyagra számítva
ex 1702 40	– Szőlőcukor és szőlőcukorszirup, legalább 20, de kevesebb, mint 50 tömegszázalék gyümölcscukor-tartalommal, szárazanyagra számítva, az invertcukor kivételével:
1702 40 90	-- Egyéb
ex 1702 90	– Más, beleértve az invertcukrot és más cukor- és cukorszirup-keveréket 50 tömegszázalék gyümölcscukor-tartalommal, szárazanyagra számítva:
1702 90 50	-- Maltodextrin és maltodextrinszirup
	-- Égetett cukor:
	--- Más:
1702 90 75	---- Por alakban, összetömörítve is
1702 90 79	---- Egyéb
2106	Másutt nem említett élelmiszer-készítmény:
ex 2106 90	– Egyéb
	-- Ízesített vagy színezett cukorszirup:
	--- Egyéb
2106 90 55	---- Szőlőcukorszirup és maltodextrinszirup
ex 2302	Gabonafélék szitalásából, őrléséből vagy egyéb megmunkálása során keletkező korpá, korpás liszt és más maradék, labdacs (pellet) alakban is
ex 2303	Keményítő gyártásánál keletkező maradék és hasonló hulladék, kilúgozott cukorrépapép, kipréselt cukornád és más cukorgyártási hulladék, sör- vagy szeszgyártási üledék és hulladék, labdacs (pellet) alakban is:
2303 10	– Keményítő gyártásánál keletkező maradék és hasonló hulladék
2303 30 00	– Sör- vagy szeszgyártási üledék és hulladék
ex 2306	Növényi zsírok vagy olajok kivonásakor keletkező olajpogácsa és más szilárd maradék, őrölve és labdacs (pellet) alakban is, a 2304 és 2305 vtsz. alá tartozó termékek kivételével
	– Egyéb
2306 90 05	-- Kukoricacsírból

KN-kód	Leírás
ex 2308 00	Állatok etetésére szolgáló, másutt nem említett növényi anyag és növényi hulladék, növényi maradék és melléktermék, labdac (pellet) alakban is:
2308 00 40	– Makk és vadgesztenye; seprő vagy törköly gyümölcsből, a szőlő kivételével
2309	Állatok etetésére szolgáló készítmény:
ex 2309 10	– Kutya- vagy macskaeledel a kiskereskedelemben szokásos módon kiszerezve:
2309 10 11	-- A 1702 30 50, a 1702 30 90, a 1702 40 90, a 1702 90 50 és a 2106 90 55 alszámok alá tartozó keményítő-, szőlőcukor-, szőlőcukorszirup-, maltodextrin- vagy maltodextrinszirup- vagy tejtermék-tartalommal
2309 10 13	
2309 10 31	
2309 10 33	
2309 10 51	
2309 10 53	
ex 2309 90	– Más:
2309 90 20	-- A Kombinált Nomenklatura 23. árucsoportjához tartozó Kiegészítő megjegyzések 5. pontjában említett termékek -- Más, beleértve az előkeveréket is:
2309 90 31	--- A 1702 30 50, a 1702 30 90, a 1702 40 90, a 1702 90 50 és a 2106 90 55 alszámok alá tartozó keményítő-, szőlőcukor-, szőlőcukorszirup-, maltodextrin- vagy maltodextrinszirup- vagy tejtermék-tartalommal
2309 90 33	
2309 90 41	
2309 90 43	
2309 90 51	
2309 90 53	

(¹) Ezen alszámok alkalmazásában tejtermék: a 0401–0406 vtsz. alá, továbbá a 1702 11 00, a 1702 19 00 és a 2106 90 51 alszám alá tartozó termék.

II. RÉSZ

Rizs

A rizságazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
a) 1006 10 21 – 1006 10 98 1006 20 1006 30	Vetéstől eltérő célra szánt hántolatlan nyers rizs Előmunkált (barna) rizs Félig vagy teljesen hántolt rizs polírozva vagy fényezve is
b) 1006 40 00	Törmelék rizs
c) 1102 90 50 1103 19 50 1103 20 50 1104 19 91	Rizsliszt Durva őrlemény és dara rizsből Labdac (pellet) rizsből Pelyhesített rizs
ex 1104 19 99 1108 19 10	Lapított rizs Rizskeményítő

III. RÉSZ

Cukor

A cukorágazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
a) 1212 91	Cukorrépa
1212 93 00	Cukornád
b) 1701	Nád- vagy répacukor és vegyiszta szacharóz szilárd állapotban
c) 1702 20	Juharcukor és juharcukorszirup
1702 60 95 és	Más cukor szilárd állapotban és cukorszirup hozzáadott ízesítő- vagy színezőanyagok nélkül, a tejcukor, a szőlőcukor, a maltodextrin és az izoglükóz kivételével
1702 90 95	
1702 90 71	Égetett cukor legalább 50 tömegszázalék szacharóztartalommal, szárazanyagra számítva
2106 90 59	Ízesített vagy színezett cukorszirup, az izoglükóz-, tejcukor-, szőlőcukor- és maltodextrin-szirup kivételével
d) 1702 30 10	Izoglükóz
1702 40 10	
1702 60 10	
1702 90 30	
e) 1702 60 80	Inulinszirup
1702 90 80	
f) 1703	Cukor kivonása vagy finomítása során nyert melasz
g) 2106 90 30	Ízesített vagy színezett izoglükózsirup
h) 2303 20	Kilúgozott cukorrépapép, kipréselt cukornád és más cukorgyártási hulladék

IV. RÉSZ

Szárított takarmány

A szárított-takarmány-ágazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
a) ex 1214 10 00	– Lucerna- (alfalfa-) őrlemény és -labdacs (pellet) forró levegővel mesterségesen szárítva
	– Lucerna- (alfalfa-) őrlemény és labdacs (pellet) más módon szárítva és őrölve
ex 1214 90 90	– Lucerna (alfalfa), baltacim, lóhere, csillagfűrt, bükköny és hasonló takarmánynövény forró levegővel mesterségesen szárítva, a széna, takarmánykáposzta és a szénatartalmú termékek kivételével
	– Lucerna (alfalfa), baltacim, lóhere, csillagfűrt, bükköny, orvosi somkóró, szegletes lednek és szarvaskerep más módon szárítva és őrölve
b) ex 2309 90 96	– Lucernaléből és füléből nyert fehérjekoncentrátum
	– Kizárólag a fent említett koncentrátumok előállításánál keletkező, szilárd maradékból és léből nyert, dehidratált termékek

V. RÉSZ

Vetőmagok

A vetőmag-ágazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
0712 90 11	Hibrid csemegekukorica: – vetési célra
0713 10 10	Borsó (<i>Pisum sativum</i>): – vetési célra
ex 0713 20 00	Csicseriborsó: – vetési célra
ex 0713 31 00	A <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper vagy a <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek fajhoz tartozó bab: – vetési célra
ex 0713 32 00	Kis szemű, vörös színű (Adzuki) bab (<i>Phaseolus</i> vagy <i>Vigna angularis</i>): – vetési célra
0713 33 10	Vesebab, ideértve a fehér babot is (<i>Phaseolus vulgaris</i>): – vetési célra
ex 0713 34 00	Bambara bab (<i>Vigna subterranea</i> vagy <i>Voandzeia subterranea</i>): – vetési célra
ex 0713 35 00	– vetési célra
ex 0713 39 00	Tehénborsó (<i>Vigna unguiculata</i>): – vetési célra
	Más: – vetési célra
ex 0713 40 00	Lencse: – vetési célra
ex 0713 50 00	Nagy szemű disznóbab (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i>) és lóbab (<i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> , <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>): – vetési célra
ex 0713 60 00	Kajánbab vagy galambborsó (<i>Cajanus cajan</i>): – vetési célra
ex 0713 90 00	Más szárított hüvelyes zöldség: – vetési célra
1001 91 10	Tönköly: – mag
1001 91 90	Hibridkukorica-vetőmag – Más
ex 1005 10	– mag
1006 10 10	Hántolatlan nyers rizs: – vetési célra
1007 10 10	Hibrid cirokmag: – mag

KN-kód	Leírás
1201 10 00	Szójabab, törve is: – mag
1202 30 00	Földimogyoró, nem pörköltve vagy másképpen nem főzve, héjában vagy törve is: – mag
1204 00 10	Lenmag, törve is: – vetési célra
1205 10 10 és ex 1205 90 00	Olajrepcé- vagy repcemag, törve is: – vetési célra
1206 00 10	Napraforgómag, törve is: – vetési célra
ex 1207	Más olajos mag és olajtartalmú gyümölcs, törve is: – vetési célra
1209	Mag, gyümölcs és spóra vetési célra

VI. RÉSZ

Komló

A komlóágazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
1210	Komlótohoz frissen vagy szárítva, őrölve, porítva vagy labdacs (pellet) alakban is; lupulin
1302 13 00	Növényi nedv és kivonat komlóból

VII. RÉSZ

Olívaolaj és étkezési olajbogyó

Az olívaolaj és az étkezési olajbogyó ágazata a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
a) 1509	Olívaolaj és frakciói, finomítva is, de vegyileg nem átalakítva
1510 00	Kizárólag olívaolajból nyert más olaj és frakciói finomítva is, de vegyileg nem átalakítva, beleértve a 1509 vtsz. alá tartozó olajokkal vagy ezek frakcióival készült keverékeket is
b) 0709 92 10	Olajbogyó frissen vagy hűtve, nem étolaj kinyerésére szánt
0709 92 90	Más olajbogyó frissen vagy hűtve
0710 80 10	Olajbogyó (nyersen, vagy gőzöléssel vagy vízben forrázással főzve is) fagyasztva:
0711 20	Olajbogyó ideiglenesen tartósítva (pl. kén-dioxid gázzal, sós lében, kénes vízben vagy más tartósítóoldatban), de közvetlen fogyasztásra nem alkalmas állapotban
ex 0712 90 90	Szárított olajbogyó egészben, aprítva, szeletelve, törve vagy porítva, de tovább nem elkészítve
2001 90 65	Olajbogyó ecettel vagy ecetsavval elkészítve vagy tartósítva
ex 2004 90 30	Olajbogyó ecet vagy ecetsav nélküli elkészítve vagy tartósítva, fagyasztva
2005 70 00	Olajbogyó ecet vagy ecetsav nélküli elkészítve vagy tartósítva, nem fagyasztva

KN-kód	Leírás
c) 1522 00 31 1522 00 39 2306 90 11 2306 90 19	Zsíros anyagok vagy állati vagy növényi viaszok feldolgozási maradékai olívaolajra jellemző tulajdonságokkal rendelkező olajtartalommal Olívaolaj kivonásakor keletkező olajpogácsa és más szilárd maradék

VIII. RÉSZ

Len és kender

A len- és kenderágazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
5301	Len nyersen vagy megmunkálva, de nem fonva; lenkóc és -hulladék (beleértve a fonalhulladékot és a foszlatott anyagot is)
5302	Valódi kender (<i>Cannabis sativa</i> L.) nyersen vagy megmunkálva, de nem fonva; kenderkóc és -hulladék (beleértve a fonalhulladékot és a foszlatott anyagot is)

IX. RÉSZ

Gyümölcs- és zöldségfélék

A gyümölcs- és zöldségágazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
0702 00 00	Paradicsom frissen vagy hűtve
0703	Vöröshagyma, gyöngyhagyma, fokhagyma, póréhagyma és más hagymaféle frissen vagy hűtve
0704	Káposzta, karfiol, karalábé, kelkáposzta és élelmezési célra alkalmas hasonló káposztaféle frissen vagy hűtve
0705	Saláta (<i>Lactuca sativa</i>) és cikória (<i>Cichorium</i> spp.) frissen vagy hűtve
0706	Sárgarépa, fehérrépa, salátának való cékla, bakszakáll, gumós zeller, retek és élelmezési célra alkalmas más hasonló gyökér, frissen vagy hűtve
0707 00	Uborka és apró uborka frissen vagy hűtve
0708	Hüvelyes zöldség, hüvelyben vagy kifejtve, frissen vagy hűtve
ex 0709	Más zöldség frissen vagy hűtve, a 0709 60 91, a 0709 60 95, a 0709 60 99, a 0709 92 10, a 0709 92 90 és a 0709 99 60 alszámok alá tartozó zöldségek kivételével
ex 0802	Más dióféle frissen vagy szárítva, héjastól is, a 0802 70 00, 0802 80 00 alszám alá tartozó aréka (vagy bétel) és kóladió kivételével
0803 10 10	Plantain frissen
0803 10 90	Plantain szárítva
0804 20 10	Füge, frissen
0804 30 00	Ananász
0804 40 00	Avokádó
0804 50 00	Guajava, mangó és mangosztán
0805	Citrusfélék frissen vagy szárítva
0806 10 10	Csemegeszőlő frissen
0807	Dinnye (beleértve a görögdinnyét is) és papaya frissen
0808	Alma, körte és birs frissen

KN-kód	Leírás
0809	Kajsziбарack, cseresznye, meggy, őszibarack (beleértve a nektarint is), szilva és kőkény frissen
0810	Más gyümölcs frissen
0813 50 31	Kizárólag a 0801 és a 0802 vtsz. alá tartozó szárított diófélék keveréke
0813 50 39	
0910 20	Sáfrány
ex 0910 99	Kakukkfű frissen vagy hűtve
ex 1211 90 86	Bazsalikom, citromfű, menta, <i>Origanum vulgare</i> (szurokfű/oregánó/vadmajoránna), rozmaring, orvosi zsálya frissen vagy hűtve
1212 92 00	Szentjánoskenyér (karob)

X. RÉSZ

Feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékek

A feldolgozott gyümölcs és zöldség ágazata a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
a) ex 0710	Zöldség (nyersen, vagy gőzöléssel vagy vízben forrázással főzve is) fagyasztva, kivéve a 0710 40 00 alszám alá tartozó csemegekukoricát, a 0710 80 10 alszám alá tartozó olajbogyót, valamint a 0710 80 59 alszám alá tartozó, a <i>Capsicum</i> és a <i>Pimenta</i> nemzetséghez tartozó növények gyümölcsét
ex 0711	Zöldségfélék ideiglenesen tartósítva (pl. kén-dioxid-gázzal, sós lében, kénes vízben vagy más tartósítóoldatban), de közvetlen fogyasztásra nem alkalmas állapotban, kivéve a 0711 20 alszám alá tartozó olajbogyót, a 0711 90 10 alszám alá tartozó, a <i>Capsicum</i> és a <i>Pimenta</i> nemzetséghez tartozó növények gyümölcsét és a 0711 90 30 alszám alá tartozó csemegekukoricát
ex 0712	Szárított zöldség egészben, aprítva, szeletelve, törve vagy porítva, de tovább nem elkészítve, kivéve az ex 0712 90 05 alszám alá tartozó, forró levegővel mesterségesen szárított és emberi fogyasztásra alkalmatlan burgonyát, a 0712 90 11 és a 0712 90 19 alszám alá tartozó csemegekukoricát és az ex 0712 90 90 alszám alá tartozó olajbogyót
0804 20 90	Füge szárítva
0806 20	Szőlő szárítva
ex 0811	Gyümölcs és diófélék nyersen, vagy gőzöléssel vagy vízben forrázással főzve is, fagyasztva, cukor vagy más édesítőszer hozzáadása nélkül, kivéve az ex 0811 90 95 alszám alá tartozó fagyasztott banánt
ex 0812	Gyümölcs és diófélék ideiglenesen tartósítva (pl. kén-dioxid-gázzal, sós lében, kénes vízben vagy más tartósítóoldatban), de közvetlen fogyasztásra nem alkalmas állapotban, kivéve az ex 0812 90 98 alszám alá tartozó ideiglenesen tartósított banánt
ex 0813	Szárított gyümölcs, a 0801—0806 vtsz. alá tartozók kivételével; diókeverék vagy ebbe az árucsoportba tartozó szárított gyümölcsök keveréke, kivéve a 0813 50 31 és a 0813 50 39 alszámokhoz, a 0801 és a 0802 vtsz. alá tartozó diókeverékeket
0814 00 00	Citrusfélék vagy a dinnyefélék héja (beleértve a görögdinnye héját is) frissen, fagyasztva, szárítva vagy sós lében, kénes vízben vagy más tartósítóoldatban ideiglenesen tartósítva
0904 21 10	Édes paprika szárítva (<i>Capsicum annum</i>), nem zúzott, nem őrölt
b) ex 0811	Gyümölcs és diófélék nyersen, vagy gőzöléssel vagy vízben forrázással főzve is, fagyasztva, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával
ex 1302 20	Pektintartalmú anyagok és pektinátok

KN-kód	Leírás
ex 2001	<p>Zöldség, gyümölcs, dióféle és más ehető növényrész ecettel vagy ecetsavval elkészítve vagy tartósítva (savanyúság), kivéve:</p> <ul style="list-style-type: none"> — a <i>Capsicum</i> nemzetséghez tartozó növényeknek a 2001 90 20 alszám alá tartozó gyümölcsét az édes paprika és a spanyol paprika kivételével — a 2001 90 30 alszám alá tartozó csemegekukoricát (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>) — a 2001 90 40 alszám alá tartozó jamgyökeret, édesburgonyát (batáta) és a növények hasonló, étkezésre alkalmas, legalább 5 tömegszázalék keményítőtartalommal rendelkező részeit — az ex 2001 90 92 alszám alá tartozó pálmafacsucsrügyet — a 2001 90 65 alszám alá tartozó olajbogyót — az ex 2001 90 97 alszám alá tartozó szőlőlevelet, komlóhajtást és a növények hasonló, étkezésre alkalmas részeit
2002	Paradicsom ecet vagy ecetsav nélkül elkészítve vagy tartósítva
2003	Ehető gomba és szarvasgomba, ecet vagy ecetsav nélkül elkészítve vagy tartósítva
ex 2004	Más zöldség ecet vagy ecetsav nélkül elkészítve vagy tartósítva, fagyasztva, a 2006 vtsz. alá tartozó termékek kivételével, kivéve a 2004 90 10 alszám alá tartozó csemegekukoricát (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), az ex 2004 90 30 alszám alá tartozó olajbogyót és a 2004 10 91 alszám alá tartozó, liszt, dara vagy pelyhesített formában elkészített vagy tartósított burgonyát
ex 2005	Más zöldség ecet vagy ecetsav nélkül elkészítve vagy tartósítva, nem fagyasztva, a 2006 vtsz. alá tartozó termékek kivételével, kivéve a 2005 70 00 alszám alá tartozó olajbogyót, a 2005 80 00 alszám alá tartozó csemegekukoricát (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), a <i>Capsicum</i> nemzetséghez tartozó növényeknek a 2005 99 10 alszám alá tartozó gyümölcsét az édes paprika és a spanyol paprika kivételével, valamint a 2005 20 10 alszám alá tartozó, liszt, dara vagy pelyhesített formában elkészített vagy tartósított burgonyát
ex 2006 00	Zöldség, gyümölcs, dióféle, gyümölcshéj és más növényrész, cukorral tartósítva (drénezett, cukrozott vagy kandírozott), kivéve az ex 2006 00 38 és az ex 2006 00 99 vtsz. alá tartozó, cukorban tartósított banánt
ex 2007	<p>Dzsem, gyümölcskocsonya (zselé), gyümölcshéj, püré és krém gyümölcshéjből vagy diófélékből, főzéssel készítve, cukorral vagy más édesítősanyag hozzáadásával is, kivéve:</p> <ul style="list-style-type: none"> — az ex 2007 10 alszám alá tartozó, banánból készült homogenizált készítményeket — az ex 2007 99 39, az ex 2007 99 50 és az ex 2007 99 97 alszám alá tartozó, banánból készült dzsemet, gyümölcskocsonyát (zselé), gyümölcshéj, pürét és krémet
ex 2008	<p>Más módon elkészített vagy tartósított, másutt nem említett gyümölcs, dióféle és más ehető növényrész, cukor vagy más édesítősanyag vagy alkohol hozzáadásával is, kivéve:</p> <ul style="list-style-type: none"> — a 2008 11 10 alszám alá tartozó amerikaiogyoró-vajat — a 2008 91 00 alszám alá tartozó pálmafacsucsrügyet — a 2008 99 85 alszám alá tartozó kukoricát — a 2008 99 91 alszám alá tartozó jamgyökeret, édesburgonyát (batáta) és a növények hasonló, étkezésre alkalmas, legalább 5 tömegszázalék keményítőtartalommal rendelkező részeit — az ex 2008 99 99 alszám alá tartozó szőlőlevelet, komlóhajtást és a növények hasonló, étkezésre alkalmas részeit — az ex 2008 97 59, az ex 2008 97 78, az ex 2008 97 93 és az ex 2008 97 98 alszám alá tartozó, másképpen elkészített vagy tartósított banánt tartalmazó keverékeket — az ex 2008 99 49, az ex 2008 99 67 és az ex 2008 99 99 alszám alá tartozó, más módon elkészített vagy tartósított banánt
ex 2009	Gyümölcslé (kivéve a 2009 61 és a 2009 69 alszám alá tartozó szőlőlevelet és szőlőmustot és az ex 2009 89 35, 2009 89 38, 2009 89 79, 2009 89 86, 2009 89 89 és 2009 89 99 alszám alá tartozó banánlevet) és zöldséglé, nem erjesztve és hozzáadott alkoholtartalom nélkül, cukor vagy más édesítősanyag hozzáadásával is

XI. RÉSZ

Banán

A banánágazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kódok	Leírás
0803 90 10	Banán frissen, kivéve a plantain fajtát
0803 90 90	Banán szárítva, kivéve a plantain fajtát
ex 0812 90 98	Banán ideiglenesen tartósítva
ex 0813 50 99	Szárított banánt tartalmazó keverékek
1106 30 10	Liszt, dara és por banánból
ex 2006 00 99	Banán cukorral tartósítva
ex 2007 10 99	Homogenizált készítmények banánból
ex 2007 99 39	Dzsem, gyümölcskocsonya (zselé), gyümölcsíz, püré és krém banánból
ex 2007 99 50	
ex 2007 99 97	
ex 2008 97 59	Más módon elkészített vagy tartósított banánt tartalmazó keverék, alkohol hozzáadása nélkül
ex 2008 97 78	
ex 2008 97 93	
ex 2008 97 96	
ex 2008 97 98	
ex 2008 99 49	Banán másképpen elkészítve vagy tartósítva
ex 2008 99 67	
ex 2008 99 99	
ex 2009 89 35	Banánlé
ex 2009 89 38	
ex 2009 89 79	
ex 2009 89 86	
ex 2009 89 89	
ex 2009 89 99	

XII. RÉSZ

Bor

A borágazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
a) 2009 61	Szőlőlé (beleértve a szőlőmustot is)
2009 69	
2204 30 92	Más szőlőmust, kivéve az erjedésben lévő vagy az alkohol hozzáadásától eltérő módon erjesztéssel lefojtott szőlőmustot
2204 30 94	
2204 30 96	
2204 30 98	
b) ex 2204	Bor friss szőlőből, beleértve a szeszezett bort is; szőlőmust a 2009 vtsz. alá tartozó kivételével, kivéve a 2204 30 92, a 2204 30 94, a 2204 30 96 és a 2204 30 98 alszám alá tartozó más szőlőmustot
c) 0806 10 90	Szőlő frissen a csemegeszőlő kivételével
2209 00 11	Borecet
2209 00 19	

KN-kód	Leírás
d) 2206 00 10	Pikett
2307 00 11	Borseprő
2307 00 19	
2308 00 11	Szőlőtörköly
2308 00 19	

XIII. RÉSZ

Élő fák és egyéb növények, hagymák, gumók, gyökerek és hasonlók, vágott virágok és díszítőlombozat

Az élő növények ágazata magában foglalja a Kombinált Nomenklátúra 6. árucsoportjában található valamennyi terméket.

XIV. RÉSZ

Dohány

A dohányágazat a 2401 KN-kód alá tartozó nyers- vagy feldolgozatlan dohányt és dohányhulladékot foglalja magában.

XV. RÉSZ

Marha- és borjúhús

A marha- és borjúhúságazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
a) 0102 29 05 – 0102 29 99, 0102 39 10 és 0102 90 91	Háziasított szarvasmarhafajtákhoz tartozó élő állatok, kivéve a fajtatiszta tenyészállatokat
0201	Szarvasmarhafélék húsa frissen vagy hűtve
0202	Szarvasmarhafélék húsa fagyasztva
0206 10 95	Sovány és zsíros dagadó frissen vagy hűtve
0206 29 91	Sovány és zsíros dagadó fagyasztva
0210 20	Szarvasmarhafélék húsa sózva, sós lében tartósítva, szárítva vagy füstölve
0210 99 51	Sovány és zsíros dagadó sózva, sós lében tartósítva, szárítva vagy füstölve
0210 99 90	Húsból, vágási melléktermékből vagy belsősegből készült, élelmezési célra alkalmas liszt és őrlemény
1602 50 10	Más elkészített vagy konzervált hús, vágási melléktermék vagy belsőség szarvasmarhafélékből főzés nélkül; főtt hús vagy belsőség és főzés nélküli hús vagy belsőség keveréke
1602 90 61	Más elkészített vagy konzervált hús szarvasmarhahús- vagy belsőségtartalommal, főzés nélkül; főtt hús vagy belsőség és főzés nélküli hús vagy belsőség keveréke
b) 0102 21, 0102 31 00 és 0102 90 20	Élő szarvasmarhafélék fajtatiszta tenyészállatai
0206 10 98	Szarvasmarhafélék élelmezési célra alkalmas vágási mellékterméke és belsősege a sovány és zsíros dagadó kivételével, frissen vagy hűtve, kivéve a gyógyszerészeti termékek gyártására használt vágási melléktermékeket és belsőégeket
0206 21 00	Szarvasmarhafélék élelmezési célra alkalmas vágási mellékterméke és belsősege a sovány és zsíros dagadó kivételével, fagyasztva, kivéve a gyógyszerészeti termékek gyártására használt vágási melléktermékeket és belsőégeket
0206 22 00	
0206 29 99	
0210 99 59	Szarvasmarhafélék élelmezési célra alkalmas vágási mellékterméke és belsősege, sózva, sós lében tartósítva, szárítva vagy füstölve, a sovány és zsíros dagadó kivételével

KN-kód	Leírás
ex 1502 10 90	Szarvasmarhafaggyú, a 1503 vtsz. alá tartozók kivételével
1602 50 31 és 1602 50 95	Más elkészített vagy konzervált hús, vágási melléktermék vagy belsőség szarvasmarhafélékből, kivéve a főzés nélküli húst vagy belsőséget, valamint a főtt hús vagy belsőség és főzés nélküli hús vagy belsőség keverékét
1602 90 69	Más elkészített vagy konzervált hús szarvasmarhahús- vagy belsőségtartalommal, kivéve a főzés nélkülieket és a főtt hús vagy belsőség és főzés nélküli hús vagy belsőség keverékét

XVI. RÉSZ

Tej és tejtermékek

A tej- és tejtermékágazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
a) 0401	Tej és tejszín nem sűrítve, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadása nélkül
b) 0402	Tej és tejszín sűrítve vagy cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával
c) 0403 10 11 – 0403 10 39 0403 9011 11 – 0403 90 69	Író, aludttej és tejföl, joghurt, kefir és más erjesztett vagy savanyított tej és tejföl, sűrítve vagy cukrozva vagy más édesítőanyag hozzáadásával is, ízesítés, gyümölcs, diófélek vagy kakaó hozzáadása nélkül
d) 0404	Tejsavó sűrítve vagy cukrozva vagy más édesítőanyag hozzáadásával is; máshol nem említett, természetes tejalkotórészeket tartalmazó termék cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával is
e) ex 0405	Vaj és tejből nyert más zsír és olaj; kenhető tejkészítmények 75 tömegszázaléknál több, de 80 tömegszázaléknál kevesebb zsírtartalommal
f) 0406	Sajt és túró
g) 1702 19 00	Tejcukor és tejcukorszirup hozzáadott ízesítő- vagy színezőanyagok nélkül, kevesebb, mint 99 tömegszázalék tejcukortartalommal, vízmentes laktózra vonatkoztatva, szárazanyagra számítva
h) 2106 90 51	Ízesített vagy színezett tejcukorszirup
i) ex 2309	Állatok etetésére szolgáló készítmény:
ex 2309 10	–Kutya- vagy macskaeledel a kiskereskedelemben szokásos módon kiserelve:
2309 10 15	– – A 1702 30 50, a 1702 30 90, a 1702 40 90, a 1702 90 50 és a 2106 90 55 alszámok alá tartozó keményítő-, szőlőcukor-, szőlőcukorszirup-, maltodextrin- vagy maltodextrinszirup- vagy tejtermék-tartalommal
2309 10 19	
2309 10 39	
2309 10 59	
2309 10 70	
ex 2309 90	– Más:
2309 90 35	– – Más, beleértve az előkeveréket is:
2309 90 39	– – – A 1702 30 50, a 1702 30 90, a 1702 40 90, a 1702 90 50 és a 2106 90 55 alszámok alá tartozó keményítő-, szőlőcukor-, szőlőcukorszirup-, maltodextrin- vagy maltodextrinszirup- vagy tejtermék-tartalommal
2309 90 49	
2309 90 59	
2309 90 70	

XVII. RÉSZ

Sertéshús

A sertéshúságazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
a) ex 0103	Háziasított fajtákhoz tartozó élő sertés, kivéve a fajtatiszta tenyészállatokat
b) ex 0203	Házi sertés húsa frissen, hűtve vagy fagyasztva
ex 0206	Házi sertés élelmezési célra alkalmas vágási mellékterméke és belsősége frissen, hűtve vagy fagyasztva, kivéve a gyógyszerészeti termékek gyártására használt vágási melléktermékeket és belsőségeket,
0209 10	Sovány húsréteget nem tartalmazó sertézsiradék (szalonna), nem olvasztott vagy másképpen nem kivont, frissen, hűtve, fagyasztva, sózva, sós lében tartósítva, szárítva vagy füstölve
ex 0210	Házi sertés élelmezési célra alkalmas húsa, vágási mellékterméke és belsősége, sózva, sós lében tartósítva, szárítva vagy füstölve
1501 10	Sertézsír (zsiradék is)
1501 20	
c) 1601 00	Kolbász és hasonló termék húsból, vágási melléktermékből, belsőségből vagy vérből; ezeken a termékeken alapuló élelmiszerek
1602 10 00	Homogenizált készítmények húsból, vágási melléktermékből, belsőségből vagy vérből
1602 20 90	Elkészített vagy konzervált termékek állatok májából, kivéve liba- és kacsamájából
1602 41 10	Más elkészített és konzervált termékek házisertéshús- vagy belsőségtartalommal
1602 42 10	
1602 49 11 –	
1602 49 50	
1602 90 10	Állati vérből készült termékek
1602 90 51	Más elkészített vagy konzervált termékek házisertéshús- vagy belsőségtartalommal
1902 20 30	Töltött tészta főzve vagy másképp elkészítve is, 20 tömegszázalékot meghaladó kolbász és más hasonló, bármely fajta hús- vagy belsőségtartalommal, beleértve bármely fajta vagy eredetű zsírt is

XVIII. RÉSZ

Juh- és kecskehús

A juh- és kecskehús-ágazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
a) 0104 10 30	Bárány (1 éves korig)
0104 10 80	Élő juh, kivéve a fajtatiszta tenyészállatokat és a bárányt
0104 20 90	Élő kecske, kivéve a fajtatiszta tenyészállatokat
0204	Juh- vagy kecskehús frissen, hűtve vagy fagyasztva
0210 99 21	Juh- és kecskehús csonttal, sózva, sós lében tartósítva, szárítva vagy füstölve
0210 99 29	Juh- és kecskehús csont nélkül, sózva, sós lében tartósítva, szárítva vagy füstölve
b) 0104 10 10	Élő juh – fajtatiszta tenyészállat
0104 20 10	Élő kecske – fajtatiszta tenyészállat
0206 80 99	Juh és kecske élelmezési célra alkalmas vágási mellékterméke és belsősége frissen vagy hűtve, kivéve a gyógyszerészeti termékek gyártására használt vágási melléktermékeket és belsőségeket

KN-kód	Leírás
0206 90 99	Juh és kecske élelmezési célra alkalmas vágási mellékterméke és belsősege fagyasztva, kivéve a gyógyszerészeti termékek gyártására használt vágási melléktermékeket és belsősegeket
0210 99 85	Juh- és kecske élelmezési célra alkalmas vágási mellékterméke és belsősege sózva, sós lében tartósítva, szárítva vagy füstölve
ex 1502 90 90	Birka- vagy kecskefaggyú, a 1503 vtsz. alá tartozók kivételével
c) 1602 90 91	Más elkészített vagy konzervált hús, vágási melléktermék vagy belsőség birkából vagy kecskéből;
1602 90 95	

XIX. RÉSZ

Tojás

A tojáságazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
a) 0407 11 00	Baromfitojás héjában, frissen, tartósítva vagy főzve
0407 19 11	
0407 19 19	
0407 21 00	
0407 29 10	
0407 90 10	
b) 0408 11 80	Madártojás héj nélkül és tojássárgája frissen, szárítva, gőzben vagy forró vízben megfőzve, formázva, fagyasztva vagy másképpen tartósítva, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával is, kivéve az emberi fogyasztásra alkalmatlanokat
0408 19 81	
0408 19 89	
0408 91 80	
0408 99 80	

XX. RÉSZ

Baromfihús

A baromfihús-ágazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
a) 0105	Élő baromfi, a <i>Gallus domesticus</i> fajba tartozó szárnyasok, kacsá, liba, pulyka és gyöngytyúk
b) ex 0207	A 0105 vtsz. alá tartozó baromfi élelmezési célra alkalmas húsa, vágási mellékterméke és belsősege frissen, hűtve vagy fagyasztva, kivéve a c) pont alá tartozó májat
c) 0207 13 91	Baromfimáj frissen, hűtve vagy fagyasztva
0207 14 91	
0207 26 91	
0207 27 91	
0207 43 00	
0207 44 91	
0207 45 93	
0207 45 95	
0210 99 71	Baromfimáj sózva, sós lében tartósítva, szárítva vagy füstölve
0210 99 79	
d) 0209 90 00	Baromfizsiradék, nem olvasztott vagy másképpen nem kivont, frissen, hűtve, fagyasztva, sózva, sós lében tartósítva, szárítva vagy füstölve
e) 1501 90 00	Baromfizsír

KN-kód	Leírás
f) 1602 20 10	Liba- vagy kacsamáj, másképpen elkészítve vagy tartósítva
1602 31	A 0105 vtsz. alá tartozó baromfi húsa, vágási mellékterméke vagy belsősége, másképpen elkészítve vagy tartósítva
1602 32	
1602 39	

XXI. RÉSZ

Mezőgazdasági eredetű etil-alkohol

1. Az etilalkohol-ágazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
ex 2207 10 00	Nem denaturált etil-alkohol legalább 80 térfogatszázalék alkoholtartalommal, amelyet a Szerződések I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékekből állítottak elő
ex 2207 20 00	Etil-alkohol és más szesz denaturálva, bármilyen alkoholtartalommal, amelyet a Szerződések I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékekből állítottak elő
ex 2208 90 91 és ex 2208 90 99	Nem denaturált etil-alkohol kevesebb, mint 80 térfogatszázalék alkoholtartalommal, amelyet a Szerződések I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékekből állítottak elő

2. Az etilalkohol-ágazat magában foglalja a 2208 KN-kód alá tartozó, több mint kéliteres tartályban (palackban) kiszerelt és az etil-alkohol 1. pontban említett valamennyi tulajdonságával rendelkező, mezőgazdasági eredetű etil-alkoholon alapuló termékeket is.

XXII. RÉSZ

Méhészeti termékek

A méhészeti ágazat a következő táblázatban felsorolt termékeket foglalja magában:

KN-kód	Leírás
0409 00 00	Természetes méz
ex 0410 00 00	Élelmezési célra alkalmas méhpempő és méhszurok
ex 0511 99 85	Élelmezési célra nem alkalmas méhpempő és méhszurok
ex 1212 99 95	Virágpor
ex 1521 90	Méhviasz

XXIII. RÉSZ

Selyemhernyó

A selyemhernyó-ágazat az ex 0106 90 00 KN-kód alá tartozó selyemhernyókat, valamint az ex 0511 99 85 KN-kód alá tartozó selyemhernyópetéket foglalja magában.

XXIV. RÉSZ

Egyéb termékek

Egyéb termékek alatt az I–XXIII. részben nem felsorolt mezőgazdasági termékek értendők, beleértve az e rész 1. és 2. szakaszában felsorolt termékeket is.

1. szakasz

KN-kód	Leírás
ex 0101	Élő ló, szamár, lóöszvér (muli) és szamáröszvér:
	- Ló
0101 21 00	-- Fajtatiszta tenyészállat ^(a) :
0101 29	-- Más:
0101 29 90	--- Vágástól eltérő célra
0101 30 00	-- Szamár
0101 90 00	Más
ex 0102	Élő szarvasmarhafélék:
	-- Fajtatiszta tenyészállattól eltérő:
	--- Nem házasított fajták
0102 39 90, 0102 90 99 és	
ex 0103	Élő sertés:
0103 10 00	- Fajtatiszta tenyészállatok ^(b)
	- Más:
ex 0103 91	-- 50 kg-nál kisebb tömegű:
0103 91 90	--- Nem házasított fajták
ex 0103 92	-- Legalább 50 kg tömegű
0103 92 90	-- Nem házasított fajták
0106	Más élő állat
ex 0203	Sertéshús frissen, hűtve vagy fagyasztva:
	- Frissen vagy hűtve:
ex 0203 11	-- Egész és fél:
0203 11 90	--- Nem házi sertésből
ex 0203 12	-- Sonka, lapocka és részei csonttal:
0203 12 90	--- Nem házi sertésből
ex 0203 19	-- Más:
0203 19 90	--- Nem házi sertésből
	- Fagyasztva:
ex 0203 21	-- Egész és fél:
0203 21 90	--- Nem házi sertésből
ex 0203 22	-- Sonka, lapocka és részei csonttal:
0203 22 90	--- Nem házi sertésből
ex 0203 29	-- Más:
0203 29 90	--- Nem házi sertésből
ex 0205 00	Szamár, lóöszvér (muli) vagy szamáröszvér húsa frissen, hűtve vagy fagyasztva

KN-kód	Leírás
ex 0206	Szarvasmarhafélék, sertés, juh, kecske, ló, szamár, lóöszvér (muli) vagy szamáröszvér élelmezési célra alkalmas vágási mellékterméke és belsőége frissen, hűtve vagy fagyasztva:
ex 0206 10	–Szarvasmarhafélékből frissen vagy hűtve:
0206 10 10	-- Gyógyászati termékek gyártására (°)
	–Szarvasmarhafélékből fagyasztva:
ex 0206 22 00	-- Máj:
	--- Gyógyászati termékek gyártására (°)
ex 0206 29	-- Más:
0206 29 10	--- Gyógyászati termékek gyártására (°)
ex 0206 30 00	–Sertésből frissen vagy hűtve:
	-- Gyógyászati termékek gyártására (°)
	-- Más:
	--- Nem házi sertésből
	–Sertésből fagyasztva:
ex 0206 41 00	-- Máj:
	--- Gyógyászati termékek gyártására (°)
	--- Más:
	---- Nem házi sertésből
ex 0206 49 00	-- Más:
	--- Házi sertésből:
	---- Gyógyászati termékek gyártására (°)
	--- Egyéb
ex 0206 80	–Más frissen vagy hűtve:
0206 80 10	-- Gyógyászati termékek gyártására (°)
	-- Más:
0206 80 91	--- Lóából, szamárból, lóöszvérből (muliból) és szamáröszvérből
ex 0206 90	–Más fagyasztva:
0206 90 10	-- Gyógyászati termékek gyártására (°)
	-- Más:
0206 90 91	--- Lóából, szamárból, lóöszvérből (muliból) és szamáröszvérből
0208	Más hús és élelmezési célra alkalmas vágási melléktermék és belsőség frissen, hűtve vagy fagyasztva
ex 0210	Hús és élelmezési célra alkalmas vágási melléktermék és belsőség, sózva, sós lében tartósítva, szárítva vagy füstölve; élelmezési célra alkalmas liszt és őrlemény húsból, vágási melléktermékből vagy belsőségből:
	–Sertéshús:
ex 0210 11	-- Sonka, lapocka és részei csonttal:
0210 11 90	--- Nem házi sertésből
ex 0210 12	-- Oldalas és dagadó és részei:
0210 12 90	--- Nem házi sertésből

KN-kód	Leírás
ex 0210 19	-- Más:
0210 19 90	--- Nem házi sertésből
	– Más, beleértve a húsból, vágási melléktermékből és belsőségből készült, élelmezési célra alkalmas lisztet és őrleményt is:
0210 91 00	-- Főemlősökből
0210 92	-- Bálnából, delfinből és barna delfinből (a cetfélék <i>Cetacea</i> rendjébe tartozó emlősből); laman-tinból és dugongból (a szirének <i>Sirenia</i> rendjébe tartozó emlősből); fókából, oroszlánfó-kából és roz márból (az úszólábúak <i>Pinnipedia</i> alrendjébe tartozó emlősből)
0210 93 00	-- Hüllőből (kígyóból és teknősbékából is)
ex 0210 99	-- Más:
	--- Hús:
0210 99 31	---- Rénszarvasból
0210 99 39	---- Egyéb
	--- Vágási melléktermék és belsőség:
	---- Nem házi sertésből, szarvasmarhafélékből, juhból és kecskéből
0210 99 85	----- Nem baromfijából
ex 0407	Madártojás héjában, frissen, tartósítva vagy főzve:
0407 19 90	– Nem baromfitorjás
0407 29 90 és 0407 90 90	
ex 0408	Madártojás héj nélkül és tojássárgája frissen, szárítva, gőzben vagy forró vízben megfőzve, formázva, fagyasztva vagy másképpen tartósítva, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával is:
	– Tojássárgája:
ex 0408 11	-- Szárítva:
0408 11 20	--- Emberi fogyasztásra alkalmatlan ^(d)
ex 0408 19	-- Más:
0408 19 20	--- Emberi fogyasztásra alkalmatlan ^(d)
	– Más:
ex 0408 91	-- Szárítva:
0408 91 20	--- Emberi fogyasztásra alkalmatlan ^(d)
ex 0408 99	-- Más:
0408 99 20	--- Emberi fogyasztásra alkalmatlan ^(d)
0410 00 00	Máshol nem említett, élelmezési célra alkalmas állati eredetű termék
0504 00 00	Állati bél, hólyag és gyomor (a halból származó kivételével), egészben és darabban, frissen, hűtve, fagyasztva, sózva, sós lében tartósítva, szárítva vagy füstölve
ex 0511	Másutt nem említett állati termék; az 1. vagy a 3. árucsoportba tartozó, emberi fogyasztásra nem alkalmas élettelen állat:
0511 10 00	– Szarvasmarhafélék spermája
	– Más:
ex 0511 99	-- Más:
0511 99 85	--- Egyéb

KN-kód	Leírás
ex 0709	Más zöldség frissen vagy hűtve:
ex 0709 60	- A <i>Capsicum</i> és a <i>Pimenta</i> nemzetséghez tartozó növények gyümölcse:
	-- Más:
0709 60 91	---- <i>Capsicum</i> nemzetségből, capsicin vagy capsicum illóolaj-tartalmú festék gyártásához (°)
0709 60 95	--- Illóolaj vagy gyanta ipari gyártásához (°)
0709 60 99	--- Egyéb
ex 0710	Zöldség (nyersen, vagy gőzöléssel vagy vízben forrázással főzve is) fagyasztva:
ex 0710 80	- Más zöldség:
	-- A <i>Capsicum</i> és a <i>Pimenta</i> nemzetséghez tartozó növények gyümölcse:
0710 80 59	--- Nem édes paprika
ex 0711	Zöldségfélék ideiglenesen tartósítva (pl. kén-dioxid-gázzal, sós lében, kénes vízben vagy más tartósítósóoldatban), de közvetlen fogyasztásra nem alkalmas állapotban:
ex 0711 90	- Más zöldség; zöldségkeverék:
	-- Zöldségfélék:
0711 90 10	---- A <i>Capsicum</i> vagy <i>Pimenta</i> nemzetséghez tartozó növények gyümölcse, az édes paprika kivételével
ex 0713	Szárított hüvelyes zöldség kifejtve, hántolva vagy felesen is
ex 0713 10	- Borsó (<i>Pisum sativum</i>):
0713 10 90	-- Nem vetésre
ex 0713 20 00	- Csicsriborsó:
	-- Nem vetésre
	- Bab (<i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.)
ex 0713 31 00	-- A <i>Vigna mungo</i> (L) Hepper vagy <i>Vigna radiata</i> (L) Wilczek fajhoz tartozó bab:
	--- Nem vetésre
ex 0713 32 00	-- Kis szemű, vörös színű (Adzuki) bab (<i>Phaseolus</i> vagy <i>Vigna angularis</i>):
	--- Nem vetésre
ex 0713 33	-- Vesebab, ideértve a fehér babot is (<i>Phaseolus vulgaris</i>):
0713 33 90	--- Nem vetésre
ex 0713 34 00	-- Bambara bab (<i>Vigna subterranea</i> vagy <i>Voandzeia subterranea</i>)
ex 0713 35 00	--- Nem vetésre
ex 0713 39 00	-- Tehénborsó (<i>Vigna unguiculata</i>):
	--- Nem vetésre
	-- Más:
	--- Nem vetésre
ex 0713 40 00	- Lencse:
	-- Nem vetésre
ex 0713 50 00	- Nagy szemű disznóbab (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i>) és lóbab (<i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> , <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>):
	-- Nem vetésre
ex 0713 60 00	- Kajánbab vagy galambborsó (<i>Cajanus cajan</i>):

KN-kód	Leírás
	-- Nem vetésre
ex 0713 90 00	- Más: -- Nem vetésre
0801	Kókuszdió, brazílió és kesudió frissen vagy szárítva, héjastól is
ex 0802	Más dióféle frissen vagy szárítva, héjastól is:
0802 70 00	- Kóladió (<i>Cola</i> spp.)
0802 80 00	- Arékadió
ex 0804	Datolya, füge, ananász, avokádó, guajava, mangó és mangosztán frissen vagy szárítva:
0804 10 00	- Datolya
0902	Tea, aromásítva is
ex 0904	Bors a <i>Piper</i> nemzetségből; a <i>Capsicum</i> vagy a <i>Pimenta</i> nemzetséghez tartozó növények gyümölcse szárítva vagy zúzva vagy őrölve, a 0904 21 10 alszám alá tartozó édes paprika kivételével
0905	Vanília
0906	Fahéj és fahéjvirág
0907	Szegfűszeg (egész gyümölcs, kocsány és szár)
0908	Szerecsendió, szerecsendió-virág és kardamom
0909	Ánizsmag, badián-, édeskömény-, koriander-, kömény- vagy rétiköménymag; borókabogyó
ex 0910	Gyömbér, kurkuma, babérlevél, curry és más fűszer a kakukkfű és a sáfrány kivételével
ex 1106	Liszt, dara és por a 0713 vtsz. alá tartozó szárított hüvelyes zöldségből, a 0714 vtsz. alá tartozó szágókból vagy gyökérből vagy gumóból vagy a 8. árucsoportba tartozó termékekből:
1106 10 00	- A 0713 vtsz. alá tartozó szárított hüvelyes zöldségből
ex 1106 30	- A 8. árucsoportba tartozó termékekből:
1106 30 90	-- Nem banánból
ex 1108	Keményítő; inulin:
1108 20 00	- Inulin
1201 90 00	Szójabab, törve is, a vetőmag kivételével
1202 41 00	Földimogyoró nem pörköltve vagy másképpen nem főzve, héjában, a vetőmag kivételével
1202 42 00	Földimogyoró nem pörköltve vagy másképpen nem főzve, héj nélkül, törve is, a vetőmag kivételével
1203 00 00	Kopra
1204 00 90	Lenmag, törve is, nem vetésre
1205 10 90 és ex 1205 90 00	Olajrepcé- vagy repcemag, törve is, nem vetésre
1206 00 91	Napraforgómag, törve is, nem vetésre
1206 00 99	
1207 29 00	Gyapotmag, törve is, nem vetésre
1207 40 90	Szezám, törve is, nem vetésre
1207 50 90	Mustármag, törve is, nem vetésre
1207 91 90	Mákszem, törve is, nem vetésre
1207 99 91	Kendermag, törve is, nem vetésre

KN-kód	Leírás
ex 1207 99 96	Más olajos mag és olajtartalmú gyümölcs, törve is, nem vetésre
1208	Olajosmagliszt és -dara vagy olajtartalmú gyümölcsliszt és -dara, a mustárliszt és -dara kivételével
ex 1211	Növény és növényrész (beleértve a magot és a gyümölcsöt is), elsősorban illatszer, gyógyszer vagy rovarirtószer, gombaölőszer vagy hasonló gyártására, frissen vagy szárítva, vágva, zúzva vagy porítva is, kivéve a IX. részben az ex 1211 90 86 KN-kód alatt felsorolt termékeket
ex 1212	Szentjánoskenyér, tengeri moszat és más alga, cukorrépa és cukornád frissen, hűtve, fagyasztva vagy szárítva, őrölve is; másutt nem említett, elsősorban emberi fogyasztásra szolgáló gyümölcsmag és más növényi termék (beleértve a <i>Cichorium intybus</i> var. <i>sativum</i> nem pörkölt cikóriagyökereket is):
ex 1212 99	-- Nem cukornád:
1212 99 41 és 1212 99 49	--- Szentjánoskenyérmag
ex 1212 99 95	--- Más, a cikóriagyökér kivételével
1213 00 00	Gabonaszalma és -pelyva nyersen, vágva, őrölve, sajtolva vagy labdacs (pellet) alakban is
ex 1214	Karórépa, marharépa, takarmányrépa, takarmánygyökér, széna, lucerna (alfalfa), lóhere, baltacim, takarmánykáposzta, csillagfürt, bükköny és hasonló takarmánynövény labdacs (pellet) alakban is:
ex 1214 10 00	-Lucerna- (alfalfa-) őrlemény és -labdacs (pellet), kivéve a forró levegővel mesterségesen szárított lucerna- (alfalfa-) őrleményt és -labdacsot (pellet) vagy a más módon szárított, őrölt lucerna- (alfalfa-) őrleményt és labdacsot (pellet)
ex 1214 90	-Más:
1214 90 10	-- Marharépa, karórépa és más takarmánygyökér
ex 1214 90 90	-- Más, kivéve:
	-Lucerna (alfalfa), baltacim, lóhere, csillagfürt, bükköny és hasonló takarmánynövény, forró levegővel mesterségesen szárítva, a széna, a takarmánykáposzta és a szénatartalmú termékek kivételével
	-Lucerna (alfalfa), baltacim, lóhere, csillagfürt, bükköny, orvosi somkóró, szegletes lednek és szarvaskerep más módon szárítva és őrölve
ex 1502	Szarvasmarhafaggyú, birka- vagy kecskefaggyú, a 1503 vtsz. alá tartozók kivételével:
ex 1502 10 10 ex 1502 90 10	-Ipari felhasználásra, az emberi fogyasztásra alkalmas élelmiszer-előállítás kivételével, kivéve a csontból és hulladékból nyert zsírokat (*)
1503 00	Zsírstearin, zsírolaj, oleosztearin, oleoolaj és faggyúolaj nem emulgálva vagy nem keverve vagy más módon nem elkészítve
ex 1504	Halból vagy tengeri emlősből nyert zsír és olaj és ezek frakciói finomítva is, de vegyileg nem átalakítva, kivéve a 1504 10 vtsz. alá tartozó halmájolajat és frakciókat, valamint a 1504 20 vtsz. alá tartozó halmájolajtól eltérő, halból nyert zsír és olaj és ezek frakciói
1507	Szójababolaj és frakciói finomítva is, de vegyileg nem átalakítva
1508	Földimogyoró-olaj és frakciói, finomítva is, de vegyileg nem átalakítva

KN-kód	Leírás
1511	Pálmaolaj és frakciói, finomítva is, de vegyileg nem átalakítva
1512	Napraforgómag-, pórsáfránymag- vagy gyapotmagolaj és ezek frakciói finomítva is, de vegyileg nem átalakítva
1513	Kókuszdió (kopra)-, pálmamagbél- vagy babassuolaj és ezek frakciói finomítva is, de vegyileg nem átalakítva
1514	Olajrepcé-, repcé- vagy mustárolaj és ezek frakciói, finomítva is, de vegyileg nem átalakítva
ex 1515	Más stabilizált növényi zsír és olaj (kivéve az ex 1515 90 11 alszám alá tartozó jojobaolajat) és ezek frakciói finomítva is, de vegyileg nem átalakítva
ex 1516	Állati vagy növényi zsír és olaj és ezek frakciói részben vagy teljesen hidrogénezve, közbesőn észterezve, újraészterezve vagy elaidinizálva, finomítva is, de tovább nem elkészítve (kivéve a 1516 20 10 alszám alá tartozó hidrogénezett ricinusolajat, ún. „opálviaszt”)
ex 1517	Margarin; ebbe az árucsoportba tartozó állati vagy növényi zsírok vagy olajok vagy különböző zsírok vagy olajok frakcióinak étkezésre alkalmas keveréke vagy készítménye, a 1516 vtsz. alá tartozó étkezési zsír vagy olaj vagy ezek frakciói kivételével, kivéve a 1517 10 10, a 1517 90 10 és a 1517 90 93 alszámokat
1518 00 31 és 1518 00 39	Stabilizált folyékony növényi olaj, keverék, műszaki vagy ipari felhasználásra, az emberi fogyasztásra alkalmas élelmiszer-előállítás kivételével (6)
1522 00 91	Az olaj alja és olajseprő (olajdrass); zsíros anyagok vagy állati vagy növényi viaszok feldolgozásából származó semlegesítési iszap (soapstock), kivéve azokat, amelyek olívaolajra jellemző tulajdonságokkal rendelkező olajat tartalmaznak
1522 00 99	Zsíros anyagok vagy állati vagy növényi viaszok egyéb feldolgozási maradékai, kivéve azokat, amelyek olívaolajra jellemző tulajdonságokkal rendelkező olajat tartalmaznak
ex 1602	Más elkészített vagy konzervált hús, vágási melléktermék, belsőség vagy vér: – Sertésből:
ex 1602 41	-- Sonka és részei:
1602 41 90	--- Nem házi sertésből
ex 1602 42	-- Lapocka és részei:
1602 42 90	--- Nem házi sertésből
ex 1602 49	-- Más, beleértve a keverékeket is:
1602 49 90	--- Nem házi sertésből
ex 1602 90	– Más, beleértve az állati vérből készült termékeket is: -- Nem állati vérből készült termékek:
1602 90 31	--- Vadból vagy nyúlból --- Más: ---- Nem házisertéshús- vagy belsőségtartalommal: ----- Nem szarvasmarhahús- vagy belsőségtartalommal:
1602 90 99	----- Nem birkából vagy kecskéből
ex 1603 00	Kivonat és lé húsból
1801 00 00	Kakaóbab egészben vagy törve, nyersen vagy pörköelve
1802 00 00	Kakaóhéj, kakaóhártlya, -bőr és más kakaóhulladék

KN-kód	Leírás
ex 2001	Zöldség, gyümölcs, dióféle és más ehető növényrész ecettel vagy ecetsavval elkészítve vagy tartósítva (savanyúság):
ex 2001 90	– Más:
2001 90 20	-- A <i>Capsicum</i> nemzetséghez tartozó növények gyümölcse, az édes paprika vagy a spanyol paprika kivételével
ex 2005	Más zöldség ecet vagy ecetsav nélkül elkészítve vagy tartósítva, nem fagyasztva, a 2006 vtsz. alá tartozó termékek kivételével:
ex 2005 99	– Más zöldség és zöldségkeverék:
2005 99 10	-- A <i>Capsicum</i> nemzetséghez tartozó növények gyümölcse, az édes paprika vagy a spanyol paprika kivételével
ex 2206	Más erjesztett ital (pl.: almabor, körtebor, mézbor); erjesztett italok keverékei és erjesztett italok és alkoholmentes italok máshol nem említett keverékei:
2206 00 31 –	– Nem pikett
2206 00 89	
ex 2301	Emberi fogyasztásra alkalmatlan liszt, dara és labdac (pellet) húsból vagy vágási melléktermékből, belsőségből, halból vagy rákféléből, puhatestűből vagy más gerinctelen víziállatból; tepertő:
2301 10 00	– Liszt, dara és labdac (pellet) húsból vagy vágási melléktermékből, belsőségből; tepertő
ex 2302	Gabonafélék vagy hüvelyes növények szitálásából, őrléséből vagy egyéb megmunkálása során keletkező korpa, korpás liszt és más maradék, labdac (pellet) alakban is:
2302 50 00	– Hüvelyes növényből
2304 00 00	Szójababolaj kivonásakor keletkező olajpogácsa és más szilárd maradék, őrölve vagy labdac (pellet) alakban is
2305 00 00	Földimogyoró-olaj kivonásakor keletkező olajpogácsa és más szilárd maradék, őrölve vagy labdac (pellet) alakban is
ex 2306	Növényi zsírok vagy olajok kivonásakor keletkező olajpogácsa és más szilárd maradék, őrölve vagy labdac (pellet) alakban is, a 2304 vagy 2305 vtsz. alá tartozó termékek kivételével, a 2306 90 05 (kukoricacsíra kivonásakor keletkező olajpogácsa és más szilárd maradék), valamint a 2306 90 11 és a 2306 90 19 (olívaolaj kivonásakor keletkező olajpogácsa és más maradék) alszám kivételével
ex 2307 00	Borseprő; nyers borkő:
2307 00 90	– Nyers borkő
ex 2308 00	Állatok etetésére szolgáló, másutt nem említett növényi anyag és növényi hulladék, növényi maradék és melléktermék, labdac (pellet) alakban is:
2308 00 90	– Nem szőlőtörköly, makk és vadgesztenye, seprő vagy törköly gyümölcsből, a szőlő kivételével
ex 2309	Állatok etetésére szolgáló készítmény:
ex 2309 10	– Kutya- vagy macskaeledel a kiskereskedelemben szokásos módon kiszerveve:
2309 10 90	-- Nem a 1702 30 50, a 1702 30 90, a 1702 40 90, a 1702 90 50 és a 2106 90 55 alszámok alá tartozó keményítő-, szőlőcukor-, szőlőcukorszirup-, maltodextrin- vagy maltodextrinszirup- vagy tejtermék-tartalommal
ex 2309 90	– Más:
ex 2309 90 10	-- Más, beleértve az előkeveréket is: -- Tengeri emlős részeit tartalmazó oldat

KN-kód	Leírás
ex 2309 90 91 – 2309 90 96	<p>--- Nem a 1702 30 50, a 1702 30 90, a 1702 40 90, a 1702 90 50 és a 2106 90 55 alszámok alá tartozó keményítő-, szőlőcukor-, szőlőcukorszirup-, maltodextrin- vagy maltodextrinszirup- vagy tejtermék-tartalommal, a következők kivételével:</p> <p>– Lucernaléből és fűléből nyert fehérjekoncentrátum</p> <p>– Kizárólag az első franciabekezdésben említett koncentrátumok előállítása során keletkező, szilárd maradékból és léből nyert dehidratált termékek</p>

(^e) Az ezen alszám alá történő besorolás a vonatkozó uniós rendelkezésekben meghatározott feltételektől függ (lásd a 94/28/EK tanácsi irányelvet (¹) és az 504/2008/EK bizottsági rendeletet (²)).

(¹) A Tanács 94/28/EK irányelve (1994. június 23.) a harmadik országokból származó állatok, azok spermája, petesejtjei és embriói behozatalára alkalmazandó tenyésztéstechnikai és származástani feltételekre vonatkozó elvek megállapításáról és a szarvasmarhafélék fajtaiszta tenyészállatairól szóló 77/504/EGK irányelv módosításáról (HL L 178., 1994.7.12., 66. o.).

(²) A Bizottság 504/2008/EK rendelete (2008. június 6.) a 90/426/EGK és a 90/427/EGK tanácsi irányelvnek a lófélék azonosítási módszereinek tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 149., 2008.6.7., 3. o.).

(^b) Az ezen alszám alá történő besorolás a vonatkozó uniós rendelkezésekben meghatározott feltételektől függ (lásd a 88/661/EGK tanácsi irányelvet (³), a 94/28/EK irányelvet, valamint a 96/510/EK bizottsági határozatot (⁴)).

(³) A Tanács 88/661/EGK irányelve (1988. december 19.) a tenyészertésekre alkalmazandó állattenyésztés-technológiai előírásokról (HL L 382., 1988.12.31., 36. o.).

(⁴) A Bizottság 96/510/EK határozata (1996. július 18.) a tenyészállatok, valamint azok spermája, petesejtjei és embriói behozatalához szükséges származási és tenyésztéstechnikai bizonyítvány megállapításáról (HL L 210., 1996.8.20., 53. o.).

(^c) Az ezen alszám alatti bejegyzés a vonatkozó uniós rendelkezésekben megállapított feltételek szerint történik (lásd a 2454/93/EGK rendelet 291–300. cikkét).

(^d) Az ezen alszám alá történő besorolás a Kombinált Nomenklátúra bevezető rendelkezéseinek II. szakasza F. pontjában meghatározott feltételektől függ.

2. szakasz

KN-kód	Leírás
0101 29 10	Élő ló, vágásra (^e)
ex 0205 00	Ló húsa, frissen, hűtve vagy fagyasztva
0210 99 10	Lóhús, sózva, sós lében tartósítva vagy szárítva
0511 99 10	Porcok vagy inak; nyesedék és a nyers bőr vagy irha hasonló hulladékai
0701	Burgonya frissen vagy hűtve
0901	Kávé nyersen, pörköltve vagy koffeinmentesen is; kávéhéj és burok; bármilyen arányban valódi kávé tartalmazó pótkávé
1105	Liszt, dara, por, pehely, granulátum és labdacs (pellet) burgonyából
ex 1212 99 95	Cikória gyökér
2209 00 91 és 2209 00 99	Ecet és ecetsavból nyert ecetpótló a borecet kivételével
4501	Természetes parafa nyersen vagy egyszerűen előkészítve; parafahulladék; aprított, szemcsézett vagy őrölt parafa

(^e) Az ezen alszám alatti bejegyzés a vonatkozó uniós rendelkezésekben megállapított feltételek szerint történik (lásd a 2454/93/EGK rendelet 291–300. cikkét).

II. MELLÉKLET

A 3. CIKK (1) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

I. RÉSZ

A rizságazatra vonatkozó fogalommeghatározások

- I. A „hántolatlan rizs”, „előmunkált rizs”, „félíg hántolt rizs”, „teljesen hántolt rizs”, „kerek szemű rizs”, „közepes szemű rizs”, „hosszú szemű A vagy B rizs” és „törmelék rizs” fogalmak meghatározása a következő:
1. a) „Hántolatlan rizs”: olyan rizs, amelyen csépelés után rajta marad a magburok.
  - b) „Előmunkált rizs”: olyan hántolatlan rizs, amelyről csak a magburkot távolították el. Az ide besorolandó rizsfajták kereskedelmi elnevezése „barnarizs”, „cargo” rizs, „loonzain” és „riso sbramato”.
  - c) „Félíg hántolt rizs”: olyan hántolatlan rizs, amelyről a magburkot és részben a csírárt, valamint a magtok külső rétegét részben vagy teljes egészében eltávolították, de a belső rétegeit nem.
  - d) „Teljesen hántolt rizs”: olyan hántolatlan rizs, amelyről a magburkot, a magtok belső és külső rétegét teljes egészében, valamint a hosszú, ill. a közepes szemű rizsnél a csírárt teljesen, a kerek szemű rizsnél pedig legalább részben eltávolították, de amelynél a szemek hosszanti fehér barázdáltsága maximum a szemek 10 %-ánál maradt meg.
2. a) „Kerek szemű rizs”: olyan rizs, amelynél a szem hosszúsága nem haladja meg az 5,2 mm-t és hosszúság/szélesség aránya 2-nél kisebb.
  - b) „Közepes szemű rizs”: az 5,2 mm-nél nagyobb, de legfeljebb 6,0 mm hosszúságú olyan rizs, amelynél a hosszúság/szélesség aránya nem több 3-nál.
  - c) „Hosszú szemű rizs”:
    - i. hosszú szemű A rizs, vagyis olyan rizs, amely szemeinek hosszúsága meghaladja a 6,0 mm-t, és a hosszúság/szélesség aránya 2-nél nagyobb, de 3-nál kisebb,
    - ii. hosszú szemű B rizs, vagyis olyan rizs, amely szemeinek hosszúsága meghaladja a 6,0 mm-t, és a hosszúság/szélesség aránya egyenlő vagy nagyobb, mint 3.
  - d) „A rizsszemek mérése”: a szemek mérését teljesen hántolt rizsen kell elvégezni a következő módszer szerint:
    - i. a szállítmányból reprezentatív mintát kell venni,
    - ii. a mintát át kell rostálni, hogy csak a teljes szemek, beleértve az éretlen szemeket is, maradjanak fenn,
    - iii. két mérést kell elvégezni egyenként 100 szemem, majd azokat átlagolni kell,
    - iv. az eredményt milliméterben, egy tizedesjegyre kerekítve kell megadni.
3. „Törmelék rizs”: olyan rizsszemdarabok, amelyek hossza nem haladja meg a rizsszemek átlagos hosszúságának háromnegyedét.
- II. A nem kifogástalan minőségű szemek és tört szemek tekintetében a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:
1. „Egész szemek”: olyan szemek, amelyekről csak a végződés egy részét távolították el, tekintet nélkül a hántolás egyes fázisaiban keletkező jellemzőkre.
  2. „Nyesezt szemek”: olyan szemek, amelyekről a végződés egészét eltávolították.
  3. „Tört szemek, illetve szemdarabok”: olyan szemek, amelyekről a végződésnél nagyobb részt távolítottak el; a tört szemek közé a következők tartoznak:
    - i) nagyméretű tört szemek (szemdarabkák, amelyek hossza nem kisebb, mint egy teljes szem fele, de amelyek nem alkotnak egy teljes egész szemet),

- ii) közepes méretű tört szemek (szemdarabkák, amelyek hossza nem kisebb, mint egy teljes szem negyede, de amelyek kisebbek a „nagy méretű tört szemek” minimális méreténél),
  - iii) finom tört szemek (szemdarabkák, amelyek hossza kisebb, mint egy egész szem negyede, de amelyek túl nagyok ahhoz, hogy átférjenek egy 1,4 mm lyukméretű rostán),
  - iv) törmelék (kis szemdarabok vagy -részekkék, amelyek átférnek egy 1,4 mm lyukméretű rostán); a hasított szemek (hosszirányú hasítással előállított szemdarabok) e meghatározás alá tartoznak.
4. „Zöld szemek”: nem teljesen érett szemek.
5. „Természetes torzulást mutató szemek”: olyan szemek, amelyek akár örökletes, akár nem örökletes eredetű természetes torzulást mutatnak a fajtára jellemző morfológiai jellemzőkhöz képest.
6. „Fakó szemek”: olyan szemek, amelyek felületének legalább háromnegyede átlátszatlan és fakó.
7. „Pirosbarázdás szemek”: különböző élnépségű és árnyalatú hosszirányú piros barázdákkal tarkított szemek, a magházból származó maradványoknak köszönhetően.
8. „Pettyes szemek”: sötét színű, jól elkülöníthető, többé-kevésbé szabályos formájú kis kört tartalmazó szemek; a pettyes szemek közé tartoznak azok a szemek is, amelyeknek csak a felületén található enyhe fekete barázdák; a barázdák és a pettyek körül nem lehet sárga vagy sötét udvar.
9. „Foltos szemek”: olyan szemek, amelyek felülete egy kisebb területén természetes színűk szembetűnő elváltozása észlelhető; a foltok különböző színűek lehetnek (feketés, vöröses, barna); foltok tekintendők a mély fekete barázdák is. Ha a foltok színe kellőképpen erős ahhoz, hogy azonnal szembetűnjenek (fekete, rózsaszínű, vörösesbarna), és ha a szemnek legalább a felével egyenlő területet borítanak be, a szemeket sárga szemnek kell tekinteni.
10. „Sárga szemek”: olyan szemek, amelyek egészben vagy részben szárítástól eltérő természetes színváltozáson mentek keresztül és citrom- vagy narancssárga árnyalatot vettek fel.
11. „Borostyánszínű szemek”: olyan szemek, amelyek teljes felülete a szárítástól eltérő okból csekély egyenletes színváltozáson ment keresztül; e változás következtében a szemek színe világos borostyánsárgára változik.

II. RÉSZ

A cukorágazatra vonatkozó technikai fogalom meghatározások

A. szakasz

Általános fogalom meghatározások

1. „Fehér cukor”: olyan cukor, amely nincs ízesítve vagy színezve vagy nem tartalmaz semmiféle adalékanyagot, és száraz állapotra számítva polarimetriás módszerrel meghatározva legalább 99,5 tömegszázalék szacharózt tartalmaz.
2. „Nyerscukor”: olyan cukor, amely nincs ízesítve vagy színezve vagy nem tartalmaz semmiféle adalékanyagot, és száraz állapotra számítva polarimetriás módszerrel meghatározva kevesebb mint 99,5 tömegszázalék szacharózt tartalmaz.
3. „Izoglükóz”: olyan, glükózból vagy polimerjeiből nyert termék, amely szárazanyagra számítva legalább 10 tömegszázalék fruktózt tartalmaz.
4. „Inulinszirup”: olyan közvetlen termék, amelyet inulin vagy oligofruktóz hidrolízisével nyertek, szárazanyagra számítva legalább 10 % fruktózt tartalmaz szabadon vagy szacharóz formájában, és cukor/izoglükóz egyenértékűként van kifejezve. Az inulinszirup-kvótával nem rendelkező inulinrost-feldolgozók által előállított, kismértékben édesítő termékek piaca korlátozásának elkerülése érdekében ezt a meghatározást a Bizottság a 125. cikk (4) bekezdésének a) pontja szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján módosíthatja.
5. „Szállítási szerződés”: egy eladó és egy vállalkozás között létrejött, cukorgyártásra szánt répa szállítására irányuló szerződés.
6. „szakmán belüli megállapodás”:
a következők valamelyike:
  - a) szállítási szerződések megkötését megelőzően, egyrésztől vállalkozások vagy az érintett tagállam által elismert valamely vállalkozásokat tömörítő szervezet vagy vállalkozásokat tömörítő szervezetek valamely csoportja, másrésztől egy, az érintett tagállam által elismert értékesítői társulás vagy értékesítői szervezetek valamely csoportja között létrejött megállapodás;

- b) az a) pontban említett megállapodás hiányában, a társaságokról szóló törvény és a szövetkezetekről szóló törvény, amennyiben ezek a cukorrépanak a cukorgyártó társaságok vagy szövetkezetek részvényesei vagy tagjai által történő szállítását szabályozzák.

B. szakasz

A 124. cikkben említett időszakban alkalmazandó fogalommeghatározások

1. „Kvótacukor”, „kvótaizoglükóz” és „kvóta-inulinszirup”: az érintett vállalkozás kvótája alapján egy adott gazdasági évnek tulajdonított cukor-, izoglükóz-, illetve inulinszirup-termelés mennyisége.
2. „Ipari cukor”: egy adott gazdasági évnek tulajdonított cukortermelés mennyisége az 5. pontban említett cukormennyiségen felül, amelyet a 140. cikk (2) bekezdésében említett termékek valamelyikének az ipar általi előállításához való felhasználásra szánnak.
3. „Ipari izoglükóz” és „ipari inulinszirup”: egy adott gazdasági évnek tulajdonított izoglükóz- vagy inulinszirup-termelés mennyisége, amelyet a 140. cikk (2) bekezdésében említett termékek valamelyikének az ipar általi előállításához való felhasználásra szánnak.
4. „Többletcukor”, „többletizoglükóz” és „többlet-inulinszirup”: egy adott gazdasági évnek tulajdonított cukor-, izoglükóz-, illetve inulinszirup-termelés mennyisége az 1., 2. és 3. pontban említett megfelelő mennyiségen felül.
5. „Kvótacukorrépa”: a kvótacukorrá feldolgozott összes cukorrépa.
6. „Kizárólag cukorfinomítással foglalkozó üzem” az a termelési egység:
  - amelynek kizárólagos tevékenysége a behozott nyers nádcukor finomítása, vagy
  - amely a 2004/2005-ös gazdasági évben, vagy Horvátország esetében a 2007/2008-as gazdasági évben legalább 15 000 tonna mennyiségű behozott nyers nádcukrot finomított.

III. RÉSZ

A komlógazatra vonatkozó fogalommeghatározások

1. „Komló”: a nőivarú, kúszó komló növény (*Humulus lupulus*) szárított, toboz néven is ismert virágzata; a virágzat kocsányos, színe zöldessárga, alakja tojásdad, leghosszabb mérete általában 2 és 5 cm között váltakozik.
2. „Komlóliszt”: a komló őrlésekor keletkező termék, amelyben annak minden természetes alkotóeleme megtalálható.
3. „Emelt lupulintartalmú komlóliszt”: a levelek, a szárak, a murvalevek és a főér részleges mechanikus eltávolítása után a komló őrlésével létrejövő termék.
4. „Komlókivonat”: komlóból vagy komlólisztből oldószer segítségével nyert magas töménységű termék.
5. „Kevert komlótermék”: az 1–4. pontban említett termékek közül kettőnek vagy ennél többnek a keveréke.

IV. RÉSZ

A borágazatra vonatkozó fogalommeghatározások

Szőlőtőkékkel kapcsolatos fogalmak

1. „Kivágás”: a szőlővel betelepített területen található összes szőlőtőke teljes eltávolítása.
2. „Telepítés”: a beoltott vagy oltatlan szőlőtőkék vagy szőlőtőkerészek szőlőtermesztés vagy oltványiskola létrehozása céljából történő végleges ültetése.
3. „Átoltás”: egy előzőleg már beoltott szőlőtőke oltása.

Termékekkel kapcsolatos fogalmak

4. „Friss szőlő”: a szőlőnek a bor készítésére, előállítására használt érett vagy enyhén szárított gyümölcse, amelyet szokásos borászati eszközökkel lehet zúzni vagy préselni, és amelyben spontán módon beindulhat az alkoholos erjedés.
5. „Alkohol hozzáadásával fojtott friss szőlőmust”: olyan termék:
  - a) amelynek tényleges alkoholtartalma legalább 12 és legfeljebb 15 térfogatszázalék,
  - b) amelyet úgy nyernek, hogy legalább 8,5 térfogatszázalék természetes alkoholtartalmú és kizárólag a 81. cikk (2) bekezdésének megfelelően osztályozható borszőlőfajtákból előállított, nem erjedt szőlőmusthoz hozzáadnak:
    - i. vagy szőlő eredetű semleges alkoholt, ideértve a szárított szőlő lepárlásával előállított alkoholt is, amelynek tényleges alkoholtartalma legalább 96 térfogatszázalék,
    - ii. vagy egy a bor lepárlásából származó, nem finomított terméket, amelynek tényleges alkoholtartalma legalább 52 és legfeljebb 80 térfogatszázalék.
6. „Szőlőlé”: olyan nem erjesztett, de erjeszhető folyékony termék, amelyet:
  - a) megfelelő kezeléssel állítottak elő, hogy így változatlan állapotában fogyasztásra alkalmas legyen,
  - b) friss szőlőből vagy szőlőmustból vagy visszaalakítással állítottak elő. Ha visszaalakítással állítják elő, sűrített szőlőmustból vagy sűrített szőlőléből kell előállítani.

A szőlőlé esetében az 1 térfogatszázaléknál nem nagyobb tényleges alkoholtartalom megengedett.
7. „Sűrített szőlőlé”: olyan nem karamellizált szőlőlé, amelyet a szőlőlé részleges vízelvonásával állítanak elő, amihez a közvetlen hőhatás kivételével bármely engedélyezett módszert fel lehet használni, oly módon, hogy a később meghatározandó módszer szerint használt refraktométeren 20 °C-os hőmérsékleten a kijelzett számadat ne legyen kisebb 50,9 ref. %-nál.

A sűrített szőlőlé esetében az 1 térfogatszázaléknál nem nagyobb tényleges alkoholtartalom megengedett.

8. „Borseprő”:
  - a) az erjedés után, a tárolás folyamán vagy az engedélyezett kezelés után a bort tartalmazó tárolóedényekben lerakódó üledék;
  - b) az a) pontban említett termék szűréséből vagy centrifugálásából származó üledék;
  - c) a tárolás folyamán vagy az engedélyezett kezelés után a szőlőmustot tartalmazó tárolóedényekben lerakódó üledék; vagy
  - d) a c) pontban említett termék szűréséből vagy centrifugálásából származó üledék.
9. „Szőlőtörköly”: az erjedt vagy nem erjedt friss szőlő préseléséből származó maradvány.
10. „Törkölybor/pikett”: olyan termék, amelyet:
  - a) a vízben áztatott, kezeletlen szőlőtörköly erjesztésével; vagy
  - b) az erjesztett szőlőtörköly vízzel történő kilúgozásával nyernek.
11. „Lepárlás céljára szeszezett bor”: olyan termék:
  - a) amelynek tényleges alkoholtartalma legalább 18 és legfeljebb 24 térfogatszázalék;

b) amelyet kizárólag úgy állítanak elő, hogy egy maradékcukrot nem tartalmazó borhoz olyan, bor lepárlásából származó, nem finomított terméket adnak hozzá, amelynek maximális tényleges alkoholtartalma 86 térfogatszázalék; vagy

c) amelynek maximális illósav-tartalma ecetsavban kifejezve 1,5 gramm/liter.

12. „Küvé”:

a) szőlőmust;

b) bor; vagy

c) szőlőmustok és/vagy különböző tulajdonságokkal rendelkező borok keveréke,

amelyeket egy meghatározott pezsgőfajta készítésére szánnak.

Alkoholtartalommal kapcsolatos fogalmak

13. „Tényleges alkoholtartalom térfogatszázalékban”: annak a tiszta alkoholnak a térfogata, amely 20 °C-os hőmérsékleten a termék 100 térfogategységében található.

14. „Térfogatban számított potenciális alkoholtartalom”: annak a tiszta alkoholnak a térfogata 20 °C-os hőmérsékleten, amely a termék 100 térfogategységében található cukor e hőmérsékleten lezajló teljes erjedésével keletkezhetne.

15. „Összes alkoholtartalom térfogatszázalékban”: a tényleges és a potenciális alkoholtartalom összege.

16. „Természetes alkoholtartalom térfogatszázalékban”: egy termék alkoholtartalom-növelés előtti összes alkoholtartalma térfogatszázalékban.

17. „Tényleges alkoholtartalom tömegszázalékban”: 100 kg termékben levő tiszta alkohol mennyisége kilogrammban.

18. „Tömegben számított potenciális alkoholtartalom”: 100 kilogramm termékben található cukor teljes erjedésével készíthető tiszta alkohol mennyisége kilogrammban.

19. „Összes alkoholtartalom tömegszázalékban”: a tényleges és a potenciális alkoholtartalom összege.

V. RÉSZ

A marha- és borjúhúságazatra vonatkozó fogalm meghatározások

„Szarvasmarha”: a 0102 21, ex 0102 31 00, 0102 90 20, ex 0102 29 10 – ex 0102 29 99, 0102 39 10, 0102 90 91 KN-kód alá tartozó háziasított szarvasmarhafajtákhoz tartozó élő állat.

VI. RÉSZ

A tej- és tejtermékágazatra vonatkozó fogalm meghatározások

Az Új-Zélandról származó vaj vámkontingensének alkalmazása céljából a „közvetlenül tejből vagy tejszínből előállított” kifejezés nem zárja ki a tejből vagy tejszínből, tárolt anyagok felhasználása nélkül, olyan egyetlen, önálló és megszakítás nélküli eljárással előállított vaját, amelynek során a tejszín sűrített tejszír és/vagy ilyen tejszír frakcionálásának szakaszán mehet keresztül.

VII. RÉSZ

A tojáságazatra vonatkozó fogalm meghatározások

1. „Héjas tojás”: baromfitojás héjában, frissen, tartósítva vagy főzve, kivéve a 2. pontban meghatározott keltetőtojást.

2. „Keltetőtojás”: keltetési célú baromfitojás.

3. „Teljes termékek”: emberi fogyasztásra alkalmas madártojás héj nélkül, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával is.

4. „Elkülönített termékek”: emberi fogyasztásra alkalmas madártojás-sárgája, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával is.

VIII. RÉSZ

A baromfihús-ágazatra vonatkozó fogalm meghatározások

1. „Élő baromfi”: élő tyúk, kacska, liba, pulyka és gyöngytyúk egyenként több, mint 185 gramm súllyal.
2. „Csirke”: élő tyúk, kacska, liba, pulyka és gyöngytyúk egyenként legfeljebb 185 gramm súllyal.
3. „Vágott baromfi”: nem élő, a Gallus domesticus fajba tartozó szárnyas, kacska, liba, pulyka és gyöngytyúk, egész, belsőséggel vagy anélkül.
4. „Szármasztatott termékek”:
a következő termékek:
  - a) az I. melléklet XX. részének a) pontjában megjelölt termékek;
  - b) az I. melléklet XX. részének b) pontjában megjelölt termékek, kivéve a vágott baromfit és az élelmezési célra alkalmas vágási melléktermékeket és belsőséget, amelyek „darabolt baromfiként” ismertek;
  - c) az I. melléklet XX. részének b) pontjában megjelölt, élelmezési célra alkalmas vágási melléktermékek és belsőségek;
  - d) az I. melléklet XX. részének c) pontjában megjelölt termékek;
  - e) az I. melléklet XX. részének d) és e) pontjában megjelölt termékek;
  - f) az I. melléklet XX. részének f) pontjában szereplő termékek, kivéve a 1602 20 10 KN-kód alá tartozó termékeket.

IX. RÉSZ

A méhészeti ágazatra vonatkozó fogalm meghatározások

1. Méznek 2010/110/EK tanácsi irányelv⁽¹⁾ szerinti méz minősül, ideértve a méz főbb típusait is.
2. „Méhészeti termékek”: méz, méhviasz, méhpempő, méhszurok vagy virágpor.

⁽¹⁾ A Tanács 2010/110/EK irányelve (2001. december 20.) a mézről (HL L 10., 2002.1.12., 47. o.).

III. MELLÉKLET

A 7. ÉS A 135. CIKKBEN EMLÍTETT RIZS ÉS CUKOR SZABVÁNYOS MINŐSÉGE

A. A hántolatlan rizs szabványos minősége

A szabványos minőségű hántolatlan rizs:

- a) ép, megfelelő és kereskedelmi minőségű, szagtalan,
- b) legfeljebb 13 % nedvességtartalmú,
- c) az egész szemek tekintetében 63 tömegszázalékos teljesen hántolt rizshozammal rendelkezik (3 %-os nyesett szem tűréshatárral), amelyben a nem kifogástalan minőségű teljesen hántolt rizsszemek tömegszázaléka a következő:

a 1006 10 27 és a 1006 10 98 KN-kódok alá tartozó hántolatlan fakó rizsszemek	1,5 %
a 1006 10 27 és a 1006 10 98 KN-kódoktól eltérő KN-kódok alá tartozó hántolatlan fakó rizsszemek	2,0 %
pirosbarázdás szemek	1,0 %
pettyes szemek	0,50 %
foltos szemek	0,25 %
sárga szemek	0,02 %
borostyánszínű szemek	0,05 %

B. A cukor szabványos minősége

I. A cukorrépa szabványos minősége

A szabványos minőségű cukorrépa:

- a) ép, megfelelő és kereskedelmi minőségű,
- b) az átvételkor 16 %-os cukortartalmú.

II. A fehércukor szabványos minősége

1. A szabványos minőségű fehércukor jellemzői a következők:

- a) ép, megfelelő és kereskedelmi minőségű; száraz, homogén szemcsés kristályok, szabadon folyó;
- b) minimális polarizáció: 99,7;
- c) maximális nedvességtartalom: 0,06 %;
- d) maximális invertcukor-tartalom: 0,04 %;
- e) a 2. pont alapján meghatározott pontok száma nem haladja meg összesen a 22-t, sem:
  - a 15-öt a hamutartalom tekintetében,
  - a 9-et a szintípus tekintetében, amelyet a Braunschweigi Agrártechnológiai Intézet módszerének („braunschweigi módszer”) alkalmazásával határoztak meg,
  - a 6-ot az oldat színezése tekintetében, amelyet a Cukorelemzés Egységes Módszereinek Nemzetközi Bizottsága módszerének („ICUMSA-módszer”) alkalmazásával határoztak meg.

2. Egy pont:
  - a) a 28° Brix-értéken, az ICUMSA-módszer alkalmazásával meghatározott hamutartalom 0,0018 %-ának;
  - b) a Braunschweigi módszer alkalmazásával meghatározott szintípus 0,5 egységének;
  - c) az ICUMSA-módszer alkalmazásával meghatározott oldatszínzés 7,5 egységének felel meg.
3. Az 1. pontban említett tényezők meghatározására azokat a módszereket kell alkalmazni, amelyeket e tényezők meghatározására az intervenció intézkedések keretében alkalmaznak.

III. A nyerscukor szabványos minősége

1. A szabványos minőségű nyerscukor 92 %-os fehércukor-hozamú cukor.
  2. A nyers répacukor hozamát úgy kell kiszámítani, hogy e cukor polarizációs fokából le kell vonni:
    - a) annak négyvel szorzott százalékos hamutartalmát,
    - b) annak kettővel szorzott százalékos invertcukor-tartalmát,
    - c) egyet.
  3. A nyers nádcukor hozamát úgy kell kiszámítani, hogy e cukor kettővel szorzott polarizációs fokából le kell vonni százat.
-

IV. MELLÉKLET

A 10. CIKKBEN EMLÍTETT, HASÍTOTT TESTEKRE VONATKOZÓ UNIÓS OSZTÁLYOZÁSI RENDSZEREK

A. A legalább nyolc hónapos szarvasmarhafélék hasított testének uniós osztályozási rendszere

I. Fogalommeghatározások

A következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. „hasított test”: a levágott állat egész teste kivézetve, kizsigerelve és megnyúzva;
2. „hasított féltest”: a hasított testnek a gerincoszlop mentén, a nyak-, hát-, ágyéki, illetve keresztcsonti csigolyák, valamint a szegycsont és a szeméremcsonti összenövés közepén végzett szimmetrikus szétválasztásával nyert termék.

II. Kategóriák

A szarvasmarhák hasított testét az alábbi kategóriákba kell sorolni:

Z: legalább 8 hónapos, de 12 hónaposnál fiatalabb állatok hasított teste;

A: nem ivartalanított, legalább 12 hónapos, de 24 hónaposnál fiatalabb hímivarú állatok hasított teste;

B: nem ivartalanított, legalább 24 hónapos hímivarú állatok hasított teste;

C: ivartalanított, legalább 12 hónapos hímivarú állatok hasított teste;

D: nőivarú, már borjadzott állatok hasított teste;

E: egyéb, legalább 12 hónapos nőivarú állatok hasított teste.

III. Osztályozás

A hasított testek osztályozását a következő tulajdonságok egymást követő felmérése alapján kell elvégezni:

1. Húsosság, az alábbiakban meghatározottak szerint:

A hasított test húsvonalainak fejlettsége, különösen a lényeges részekben (fartő, hát, lapocka)

Húsossági osztály	Leírás
S Kiváló	Minden húsvonal rendkívül domború; kivételesen jó izmoltság (dupla izmú hasított test)
E Kitűnő	Minden húsvonal domború vagy erősen domború; kivételesen jó izmoltság
U Nagyon jó	A húsvonalak egészében domborúak; nagyon jó izmoltság
R Jó	A húsvonalak egészében egyenesek; jó izmoltság
O Közepes	A húsvonalak egyenesek vagy homorúak; átlagos izmoltság
P Gyenge	Minden húsvonal homorú vagy egészen homorú; gyenge izmoltság

2. Faggyúság, az alábbiakban meghatározottak szerint:

— A hasított test külsején és a mellüregben található faggyú mennyisége

Faggyússági osztály	Leírás
1 nagyon csekély	Faggyúval borítottság nincs vagy csekély
2 csekély	Enyhe faggyúval borítottság, a hús majdnem mindenütt látható
3 közepes	A hús a fartő és lapocka kivételével majdnem mindenütt faggyúval borított, a mellüregben kevés faggyúlerakódás
4 erős	A hús mindenütt faggyúval borított, a fartő és lapocka részben még mindig látható, a mellüregben kifejezett faggyúlerakódás
5 nagyon erős	A teljes hasított test faggyúval borított; a mellüregben is vastag faggyúlerakódás

A tagállamok jogosultak az 1. és a 2. pontban előírányzott minden osztályt legfeljebb három alosztályra felosztani.

IV. Kiszereles

Az egész vagy fél hasított testet a következőképpen kell előkészíteni:

- fejek és lábvégek nélkül; a fejet a tarkóizületnél kell a hasított testről leválasztani, míg a lábvégeket kéztő-kézközép, illetve lábtő-lábközép csontok közötti izületeknél leválasztva kell eltávolítani;
- a mellüregi és hasüregi szervek nélkül, vesével, vesefaggyúval, illetve medencei zsírszövettel együtt vagy azok nélkül;
- a nemi szervek és a hozzájuk tartozó izmok nélkül, valamint – nőivarú állatok esetében – a tőgy, illetve a tőgy zsírszöveve nélkül.

V. Osztályozás és azonosítás

A 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 4. cikke értelmében jóváhagyott vágóhidak intézkedéseket hoznak, hogy az ilyen vágóhidakon levágott, legalább nyolc hónapos szarvasmarhafélék hasított testét vagy féltestét, amely a 854/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ I. melléklete I. szakaszának III. fejezetével összefüggésben az 5. cikk (2) bekezdésében előírtak szerinti állat-egészségügyi jelöléssel van ellátva, az uniós osztályozási rendszer szerint osztályozzák és azonosítják.

A tagállamok engedélyezhetik, hogy a jelöléssel való azonosítást megelőzően a hasított testekről, illetve féltestekről eltávolítsák a külső faggyút, ha ezt a faggyússág indokolja.

B. A sertések hasított testének uniós osztályozási rendszere

I. Fogalommeghatározás

„Hasított test”: a levágott sertés kivézetett és kiszigerelt teste egészben vagy a gerinc hosszanti középvonala mentén félbehastva.

II. Osztályozás

A hasított testeket a becsült színhústartalmuk alapján kell csoportosítani, és a következő osztályokba sorolni:

Osztályok	A színhús aránya a hasított test súlyának százalékában
S	60 vagy több
E	legalább 55, de kevesebb, mint 60
U	legalább 50, de kevesebb, mint 55

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról (HL L 139., 2004.4.30., 55. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 854/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek hatósági ellenőrzésének megszervezésére vonatkozó különleges szabályok megállapításáról (HL L 139., 2004.4.30., 206. o.).

Osztályok	A színhús aránya a hasított test súlyának százalékában
R	legalább 45, de kevesebb, mint 50
O	legalább 40, de kevesebb, mint 45
P	kevesebb, mint 40

III. Kiszereles

A hasított testeket nyelv, szőr, köröm, nemi szervek, háj, vese és rekeszizom nélkül kell kiszereelni.

IV. Színhústartalom

1. A színhústartalmat a Bizottság által engedélyezett osztályozási módszerekkel kell megbecsülni. Csak a sertés hasított testének egy vagy több anatómiai részén végzett fizikai méréseken alapuló, statisztikailag igazolt értékelési módszereket lehet engedélyezni. Az osztályozási módszerek engedélyezésének feltétele, hogy az értékelés statisztikai hibája egy megadott tűréshatáron belül maradjon.
2. A hasított test kereskedelmi értékének meghatározása azonban nem kizárólag a becsült színhústartalom alapján történik.

V. A hasított testek azonosítása

Amennyiben a Bizottság másképp nem rendelkezik, az osztályozott hasított testeket az uniós osztályozási rendszer szerinti jelöléssel kell azonosítani.

C. A juhok hasított testének uniós osztályozási rendszere

I. Fogalommeghatározás

A „hasított test” és „hasított féltest” A.I. pontban szereplő fogalommeghatározásai alkalmazandók.

II. Kategóriák

A hasított testeket az alábbi kategóriákba kell sorolni:

- A: a 12 hónapnál fiatalabb juhok vágott teste,
 B: egyéb juhok vágott teste.

III. Osztályozás

A hasított testek osztályozására az A.III. pontban lévő rendelkezések értelemszerűen alkalmazandók. Az A.III.1. pontban, illetve az A.III.2. pontban szereplő táblázat 3. és 4. sorában azonban a „fartő” terminust a „hátsó testnegyed” terminussal kell helyettesíteni.

IV. Kiszereles

Az egész vagy fél hasított testet fej (az atlanto-occipitalis ízületnél leválasztva), lábvégek (kéztő-kézközép, illetve lábtő-lábközép csontok közötti ízületeknél leválasztva), farkok (a hatodik és hetedik farkcsigolya között elválasztva), tőgy, nemi szervek, máj és bélgarnitúra nélkül kell előkészíteni. A vesék és a vesefaggyú a hasított test részei.

A tagállamoknak jogukban áll más kiszereelési formákat is engedélyezni, amennyiben a referencia-kiszerelések nem használatosak.

V. A hasított testek azonosítása

Az osztályozott egész vagy fél hasított testeket az uniós osztályozási rendszer szerinti jelöléssel kell azonosítani.

V. MELLÉKLET

**A 23. CIKK (3) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT, UNIÓS TÁRSFINANSZÍROZÁSBAN RÉSZESÜLŐ
ISKOLAGYÜMÖLCS- ÉS ISKOLAZÖLDSÉG-PROGRAMBÓL KIZÁRT TERMÉKEK LISTÁJA**

Termékek, amelyek a következők valamelyikét tartalmazzák:

- hozzáadott cukrot,
  - hozzáadott zsírt,
  - hozzáadott sót,
  - hozzáadott édesítőt.
-

VI. MELLÉKLET

A 44. CIKK (1) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT TÁMOGATÁSI PROGRAMOK KÖLTSÉGVETÉSI KERETE

Költségvetési évenként 1000 EUR-ban

	2014	2015	2016	2017-től
Bulgária	26 762	26 762	26 762	26 762
Cseh Köztársaság	5 155	5 155	5 155	5 155
Németország	38 895	38 895	38 895	38 895
Görögország	23 963	23 963	23 963	23 963
Spanyolország	353 081	210 332	210 332	210 332
Franciaország	280 545	280 545	280 545	280 545
Horvátország	11 885	11 885	11 885	10 832
Olaszország	336 997	336 997	336 997	336 997
Ciprus	4 646	4 646	4 646	4 646
Litvánia	45	45	45	45
Luxemburg	588	—	—	—
Magyarország	29 103	29 103	29 103	29 103
Málta	402	—	—	—
Ausztria	13 688	13 688	13 688	13 688
Portugália	65 208	65 208	65 208	65 208
Románia	47 700	47 700	47 700	47 700
Szlovénia	5 045	5 045	5 045	5 045
Szlovákia	5 085	5 085	5 085	5 085
Egyesült Királyság	120	—	—	—

VII. MELLÉKLET

A 78. CIKKBEN EMLÍTETT TERMÉKEK MEGHATÁROZÁSAI, MEGJELÖLÉSEI ÉS KERESKEDELMI MEGNEVEZÉSEI

E melléklet alkalmazásában a „kereskedelmi megnevezés” az élelmiszernek a 2000/13/EK irányelv 5. cikkének (1) bekezdése értelmében vett árumegnevezését vagy az 1169/2011/EU rendelet 7. cikkének értelmében vett nevét jelenti.

I. RÉSZ

A 12 hónaposnál fiatalabb szarvasmarhák húsa

I. Fogalommeghatározás

E rész alkalmazásában „hús”: bármely, 12 hónaposnál fiatalabb szarvasmarhából származó, emberi fogyasztásra szánt hasított test, csontos vagy csont nélküli hús belsősegekkel vagy ezek nélkül, frissen, fagyasztva vagy mélyhűtve, csomagolva vagy kiszerezve is.

II. A tizenkét hónaposnál fiatalabb szarvasmarhák kategóriákba sorolása a vágóhídon

Vágáskor a 12 hónaposnál fiatalabb szarvasmarhákat a gazdasági szereplők az illetékes hatóság felügyelete alatt a következő kategóriák egyikébe sorolják:

A) V kategória: a nyolc hónaposnál fiatalabb szarvasmarhák

A kategóriát azonosító betű: V;

B) Z kategória: legalább 8 hónapos, de 12 hónaposnál fiatalabb szarvasmarhák

A kategóriát azonosító betű: Z.

Ezt a besorolást a szarvasmarhák kísérőokmányában, a szarvasmarha-útlevélben szereplő adatok alapján, vagy ennek hiányában az 1760/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 5. cikkében előírt számítógépes adatbázis adatai alapján kell elvégezni.

III. Kereskedelmi megnevezések

1. A 12 hónaposnál fiatalabb szarvasmarhák húsát a különböző tagállamokban csak a következő, valamennyi tagállam vonatkozásában meghatározott kereskedelmi megnevezéssel vagy megnevezésekkel szabad forgalmazni:

A) A nyolc hónaposnál fiatalabb szarvasmarhák húsa esetében (a kategóriát azonosító betű: V):

A forgalmazás helye szerinti ország	Használandó kereskedelmi megnevezés
Belgium	veau, viande de veau/kalfsvlees/Kalbfleisch
Bulgária	месо от малки телета
Cseh Köztársaság	Telecí
Dánia	Lyst kalvekød
Németország	Kalbfleisch
Észtország	Vasikaliha
Írország	Veal
Görögország	μοσχάρι γάλακτος
Spanyolország	Ternera blanca, carne de ternera blanca
Franciaország	veau, viande de veau
Horvátország	teletina
Olaszország	vitello, carne di vitello

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1760/2000/EK rendelete (2000. július 17.) a szarvasmarhák azonosítási és nyilvántartási rendszerének létrehozásáról, továbbá a marhahús és marhahústermékek címkézéséről (HL L 204., 2000.8.11., 1. o.).

Ciprus	μοσχάρι γάλακτος
Lettország	Teļa gaļa
Litvánia	Veršiena
Luxemburg	veau, viande de veau/Kalbfleisch
Magyarország	Borjúhús
Málta	Vitella
Hollandia	Kalfsvlees
Ausztria	Kalbfleisch
Lengyelország	Cielęcina
Portugália	Vitela
Románia	carne de vițel
Szlovénia	Teletina
Szlovákia	Teľacie mäso
Finnország	vaalea vasikanliha/ljust kalvkött
Svédország	ljust kalvkött
Egyesült Királyság	Veal

B) A legalább 8 hónapos, de 12 hónaposnál fiatalabb szarvasmarhák húsa esetében (a kategóriát azonosító betű: Z):

A forgalmazás helye szerinti ország	Használandó kereskedelmi megnevezés
Belgium	jeune bovin, viande de jeune bovin/jongrundvlees/Jungrindfleisch
Bulgária	Телешко месо
Cseh Köztársaság	hovězí maso z mladého skotu
Dánia	Kalvekød
Németország	Jungrindfleisch
Észtország	noorloomaliha
Írország	rosé veal
Görögország	vealό μοσχάρι
Spanyolország	Ternera, carne de ternera
Franciaország	jeune bovin, viande de jeune bovin
Horvátország	mlada junetina
Olaszország	vitellone, carne di vitellone
Ciprus	vealό μοσχάρι
Lettország	jaunlopa gaļa
Litvánia	Jautiena
Luxemburg	jeune bovin, viande de jeune bovin/Jungrindfleisch
Magyarország	Növendék marha húsa
Málta	Vitellun
Hollandia	rosé kalfsvlees
Ausztria	Jungrindfleisch
Lengyelország	młoda wołowina
Portugália	Vitelão

Románia	carne de tineret bovin
Szlovénia	meso težjih telet
Szlovákia	mäso z mladého dobytkä
Finnország	vasikanliha/kalvkött
Svédország	Kalvkött
Egyesült Királyság	Beef

2. Az (1) bekezdésben említett kereskedelmi megnevezéseket ki lehet egészíteni az adott húsrész vagy belsőség megnevezésével vagy jelölésével.

3. Az (1) bekezdésben szereplő táblázat A) pontjában a „V” kategória esetében felsorolt kereskedelmi megnevezések, valamint az ezekből származtatott új megnevezések kizárólag abban az esetben használhatók, ha az e mellékletben foglalt követelmények teljesülnek.

Különösen a „veau”, a „telecí”, a „Kalb”, a „μσοχύρι”, a „ternera”, a „kalv”, a „veal”, a „vitello”, a „vitella”, a „kalf”, a „vitela” és a „teletina” kifejezés nem használható 12 hónapnál idősebb szarvasmarha húsának kereskedelmi megnevezéseként, illetve nem szerepelhet ilyen hús címkéjén.

4. Az (1) bekezdésben említett feltételek nem vonatkoznak az olyan szarvasmarha-húsra, amelyre 2007. június 29. előtt az 1151/2012/EU rendeletnek megfelelően oltalom alatt álló eredetmegjelölést vagy földrajzi jelzést jegyeztek be.

IV. A címkén kötelezően feltüntetendő jelzések

1. A 2000/13/EK irányelv, az 1169/2011/EU rendelet valamint az 1760/2000/EK rendelet 13., 14. és 15. cikkének sérelme nélkül a tizenkét hónaposnál fiatalabb szarvasmarhák húsának címkéjén a piaci szereplők a termelés és a forgalmazás minden szakaszában feltüntetik a következő információkat:

a) a kereskedelmi megnevezés e rész III. pontjával összhangban;

b) az állatok vágási kora, esettől függően a következő formában:

— „vágási kor: kevesebb mint nyolc hónap”,

— „vágási kor: több mint 8, de kevesebb mint 12 hónap”.

Az első albekezdés b) pontjától eltérve a piaci szereplők a végső fogyasztó részére történő forgalomba hozatal meg előző szakaszokban a vágási korra vonatkozó információ helyett a megfelelő kategóriát azonosító betűt is feltüntethetik a következő módon: „V kategória” vagy „Z kategória”.

2. Arra az esetre, ha a tizenkét hónaposnál fiatalabb szarvasmarhák húsát a végső fogyasztó számára kiskereskedelmi eladási helyen előre nem csomagolt formában értékesítik, a tagállamoknak meg kell határozniuk az (1) bekezdésben említett információk feltüntetésének szabályait.

V. Nyilvántartás

A piaci szereplőknek a termelés és a forgalmazás minden egyes szakaszában nyilvántartásba kell venniük a következő adatokat:

a) az állatok azonosítási száma és születési ideje, kizárólag a vágóhid szintjén;

b) az a referenciaszám, amelynek segítségével összekapcsolható a húst adó állat azonosítója a hús címkéjén szereplő kereskedelmi megnevezéssel, vágási korról és a kategóriát azonosító betűvel;

c) azok az időpontok, amikor az állatok vagy húsok beérkeztek a létesítménybe, illetve amikor ezek távoztak a létesítményből.

VI. Hatósági ellenőrzések

1. A tagállamok kijelölik az e rész alkalmazásának ellenőrzése céljából végzett hatósági ellenőrzésekért felelős illetékes hatóságot vagy hatóságokat, és erről tájékoztatják a Bizottságot.

2. A hatósági ellenőrzéseket az illetékes hatóság(ok) a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott általános elveknek megfelelően végzi(k).
3. A Bizottság szakértői – szükség esetén – az érintett illetékes hatóságokkal, és adott esetben a tagállamok szakértőivel együttműködve helyszíni ellenőrzést végeznek az ebben a mellékletben szereplő rendelkezések végrehajtásának biztosítása érdekében.
4. Az a tagállam, amelynek területén helyszíni ellenőrzésre kerül sor, a Bizottságnak a feladata teljesítéséhez kért minden szükséges segítséget megad.
5. A harmadik országokból behozott húsok esetében a harmadik ország által kijelölt illetékes hatóság, vagy adott esetben egy független harmadik szerv biztosítja az ebben a részben foglalt követelmények teljesítését. E független szervnek szavatolnia kell az EN 45011 európai szabvány vagy az ISO/IEC 65 iránymutatás által megállapított feltételek betartását.

II. RÉSZ

A szőlőből készült termékek kategóriái

1. Bor

„Bor”: kizárólag zúzott vagy nem zúzott friss szőlő vagy szőlőmust teljes vagy részleges alkoholos erjedése által nyert termék.

A bor:

- a) tényleges alkoholtartalma – függetlenül attól, hogy sor került-e a VIII. melléklet I. részének B. szakaszában felsorolt eljárások alkalmazására vagy sem – nem kisebb 8,5 térfogatszázaléknál, amennyiben a bort kizárólag az e melléklet I. függelékében említett A. vagy B. szőlőtermő övezetekben szüretelt szőlőből állították elő, más szőlőtermő övezetekben pedig nem kisebb 9 térfogatszázaléknál;
- b) tényleges alkoholtartalma – eltérve az egyébként alkalmazandó minimális tényleges alkoholtartalomtól – legalább 4,5 térfogatszázalék, amennyiben oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkezik, függetlenül attól, hogy sor került-e a VIII. melléklet I. részének B. szakaszában meghatározott eljárások alkalmazására vagy sem;
- c) összes alkoholtartalma nem nagyobb 15 térfogatszázaléknál. Ugyanakkor, ettől eltérően:
  - az összes alkoholtartalom felső határa elérheti a 20 térfogatszázalékot az Unió egyes, a Bizottság által az 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén meghatározandó szőlőtermő területeiről származó, olyan borok esetében, amelyeket alkoholtartalom-növelés nélkül állítanak elő,
  - az összes alkoholtartalom felső határa meghaladhatja a 15 térfogatszázalékot az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel rendelkező olyan borok esetében, amelyeket alkoholtartalom-növelés nélkül állítanak elő;
- d) összes savtartalma (borkősavban kifejezve) nem kisebb, mint 3,5 gramm/liter vagy 46,6 milliekvivalens/liter, kivéve a Bizottság által az 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén elfogadott esetleges eltéréseket.

A „retsina” olyan bor, amelyet kizárólag Görögország földrajzi területén állítanak elő az Aleppo fenyőfa gyantájával kezelt szőlőmust felhasználásával. Az Aleppo fenyőfa gyantájának használata kizárólag a „retsina” nevű bor készítésére megengedett, Görögország vonatkozó rendelkezéseiben megállapított feltételek szerint.

A második albekezdés b) pontjától eltérve a „tokaji eszencia” és a „Tokajská esencia” bornak minősül.

Mindazonáltal a tagállamok engedélyezhetik a „bor” kifejezés használatát, ha az:

- a) valamely gyümölcs nevével együtt, összetett szó formájában a szőlőtől eltérő gyümölcs erjedésével nyert termékek forgalmazásának céljára szolgál; vagy
- b) egy összetett szó része.

Ki kell zárni az e mellékletben felsorolt borkategóriáknak megfelelő termékekkel való összetévesztés lehetőségét.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 882/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a takarmány- és élelmiszerjog, valamint az állat-egészségügyi és az állatok kíméletére vonatkozó szabályok követelményeinek történő megfelelés ellenőrzésének biztosítása céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekről (HL L 165., 2004.4.30., 1. o.).

2. Még erjedésben lévő újbor

A „még erjedésben levő újbor” olyan termék, amelynek alkoholos erjedése még nem ment teljesen végbe, és amelyet még nem fejtettek le a seprőjéről.

3. Likőrbor

A „likőrbor” olyan termék:

- a) amelynek tényleges alkoholtartalma legalább 15 és legfeljebb 22 térfogatszázalék;
- b) amelynek összes alkoholtartalma legalább 17,5 térfogatszázalék, kivéve bizonyos eredetmegjelöléssel vagy földrajzi jelzéssel ellátott likőrborokat, amelyek listáját a Bizottság az 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén állítja össze;
- c) amelyet az alábbiakból állítanak elő:
  - részben erjedt szőlőmust,
  - bor,
  - az előbbi termékek vegyítése, vagy
  - szőlőmust vagy annak borral való vegyítése a Bizottság által az 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén meghatározandó egyes olyan likőrborok esetében, amelyek oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkeznek;
- d) amelynek eredeti természetes alkoholtartalma nem kevesebb 12 térfogatszázaléknál, kivéve az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott egyes olyan likőrborokat, amelyek jegyzékét a Bizottság az 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén állítja össze;
- e) amelyhez a következők közül hozzáadtak:
  - i. egyet vagy többet együttesen:
    - szőlő eredetű semleges alkohol, ideértve a szárított szőlő lepárlásával előállított alkoholt is, amelynek tényleges alkoholtartalma legalább 96 térfogatszázalék,
    - borból vagy szárított szőlőből előállított párlat, amelynek tényleges alkoholtartalma legalább 52 és legfeljebb 86 térfogatszázalék;
  - ii. adott esetben a következő termék(ek)kel együtt:
    - sűrített szőlőmust,
    - az e) pont i. alpontjában említett termékek egyikének és a c) pont első és negyedik francia bekezdésében említett szőlőmustnak a keveréke;
- f) amelyhez az e) ponttól eltérve, az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkező egyes olyan likőrborok esetében, amelyek jegyzékét a Bizottság az 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén állítja össze, hozzáadták:
  - i. az e) pont i. alpontjában felsorolt termékeket egyedül vagy együttesen; vagy
  - ii. a következő termékek közül egyet vagy többet:
    - borból vagy száraz szőlőből előállított alkohol, amelynek tényleges alkoholtartalma legalább 95 és legfeljebb 96 térfogatszázalék,
    - borpárlat vagy törkölypárlat, amelynek tényleges alkoholtartalma legalább 52 és legfeljebb 86 térfogatszázalék,
    - szárított szőlőből készített párlat, amelynek tényleges alkoholtartalma legalább 52 és legfeljebb 94,5 térfogatszázalék; és

iii adott esetben egy vagy több terméket az alábbiak közül:

- szárított szőlőből nyert részben erjedt szőlőmust,
- közvetlen hőhatással készített sűrített szőlőmust, amely – e művelet kivételével – megfelel a sűrített szőlőmust fogalommeghatározásának,
- sűrített szőlőmust,
- az f) pont ii. alpontjában felsorolt termékek egyikének és a c) pont első és negyedik francia bekezdésében említett szőlőmustnak a keveréke.

4. Pezsgő

A „pezsgő” olyan termék:

a) amelyet első vagy második alkoholos erjesztéssel nyernek:

- friss szőlőből,
- szőlőmustból, vagy
- borból;

b) amelyből a tárolóedény kinyitásakor kizárólag az erjedésből származó szén-dioxid szabadul fel;

c) amelyben 20 -os hőmérsékleten, zárt tárolóedényekben tárolva 3 barnál nem kisebb túlnyomás uralkodik az oldott szén-dioxid jelenléte miatt; és

d) amely esetében az előállítására szánt küvék összes alkoholtartalma nem lehet kisebb, mint 8,5 térfogatszázalék.

5. Minőségi pezsgő

A „minőségi pezsgő” olyan termék:

a) amelyet első vagy második alkoholos erjesztéssel nyernek:

- friss szőlőből,
- szőlőmustból, vagy
- borból;

b) amelyből a tárolóedény kinyitásakor kizárólag az erjedésből származó szén-dioxid szabadul fel;

c) amelyben 20 -os hőmérsékleten, zárt tárolóedényekben tárolva 3,5 barnál nem kisebb túlnyomás uralkodik az oldott szén-dioxid jelenléte miatt; és

d) amely esetében az előállítására szánt küvék összes alkoholtartalma nem lehet kisebb, mint 9 térfogatszázalék.

6. Illatos minőségi pezsgő

Az „illatos minőségi pezsgő” olyan minőségi pezsgő:

a) amelyet a küvé összeállításakor kizárólag a Bizottság által az 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén összeállítandó jegyzéken szereplő különleges borszőlőfajtákból nyert szőlőmustból vagy erjedésben lévő szőlőmustból állítanak elő.

A küvé összeállításakor bor felhasználásával, hagyományos módon előállított illatos minőségi pezsgők jegyzékét a Bizottság az 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén határozza meg;

- b) amelyben 20 °C-os hőmérsékleten, zárt tárolóedényekben tárolva 3 barnál nem kisebb túlnyomás uralkodik az oldott szén-dioxid jelenléte miatt;
  - c) amelynek tényleges alkoholtartalma legalább 6 térfogatszázalék; és
  - d) amelynek összes alkoholtartalma legalább 10 térfogatszázalék.
7. Szén-dioxid hozzáadásával készült habzóbor
- A „szén-dioxid hozzáadásával készült habzóbor” olyan termék:
- a) amelyet oltalom alatt álló eredetmegnevezéssel vagy földrajzi jelzéssel nem rendelkező borból nyernek;
  - b) amelyből a tárolóedény kinyitásakor olyan szén-dioxid szabadul fel, amely teljesen vagy részben e gáz hozzáadásából származik; és
  - c) amelyben 20 °C-os hőmérsékleten, zárt tárolóedényekben tárolva 3 barnál nem kisebb túlnyomás uralkodik az oldott szén-dioxid jelenléte miatt.
8. Gyöngyözőbor
- A „gyöngyözőbor” olyan termék:
- a) amelyet borból, még erjedésben lévő újborból, szőlőmustból vagy részben erjedt szőlőmustból nyernek, feltéve, hogy e termékek összes alkoholtartalma legalább 9 térfogatszázalék;
  - b) amelynek tényleges alkoholtartalma legalább 7 térfogatszázalék;
  - c) amelyben 20 °C-os hőmérsékleten, zárt tárolóedényekben tárolva minimum 1 bar és maximum 2,5 bar túlnyomás uralkodik a benne oldott endogén szén-dioxid jelenléte miatt; és
  - d) amelyet 60 literes vagy annál kisebb térfogatú tárolóedényekbe töltenek.
9. Szén-dioxid hozzáadásával készült gyöngyözőbor
- A „szén-dioxid hozzáadásával készült gyöngyözőbor” olyan termék:
- a) amelyet borból, még erjedésben lévő újborból, szőlőmustból vagy részben erjedt szőlőmustból nyernek;
  - b) amelynek tényleges alkoholtartalma legalább 7 térfogatszázalék és összes alkoholtartalma legalább 9 térfogatszázalék;
  - c) amelyben 20 °C-os hőmérsékleten, zárt tárolóedényekben tárolva minimum 1 bar és maximum 2,5 bar túlnyomás uralkodik a teljes mértékben vagy részben hozzáadott oldott szén-dioxid jelenléte miatt; és
  - d) amelyet 60 literes vagy annál kisebb térfogatú tárolóedényekbe töltenek.
10. Szőlőmust
- A „szőlőmust” a friss szőlőből természetes úton vagy fizikai eljárások révén nyert folyékony termék. A szőlőmust megengedett tényleges alkoholtartalma legfeljebb 1 térfogatszázalék.
11. Részben erjedt szőlőmust
- Az „erjedésben lévő szőlőmust” a szőlőmust erjedése által nyert olyan termék, amelynek tényleges alkoholtartalma nagyobb 1 térfogatszázaléknál, de kisebb a termék összes alkoholtartalmának háromötödénél.
12. Szárított szőlőből nyert részben erjedt szőlőmust
- A „szárított szőlőből nyert részben erjedt szőlőmust” szárított szőlőből nyert szőlőmust részleges erjesztésével készített olyan termék, amelynek erjedés előtti teljes cukortartalma legalább 272 gramm/liter, és amelynek természetes és tényleges alkoholtartalma nem lehet 8 térfogatszázaléknál kisebb. Azonban egyes, a Bizottság által az 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén meghatározandó borok, amelyek teljesítik ezeket a feltételeket, nem tekinthetők szárított szőlőből nyert erjedésben lévő szőlőmustnak.

13. Sűrített szőlőmust

A „sűrített szőlőmust” olyan karamellizálatlan szőlőmust, amelyet szőlőmust részleges vízelvonásával állítanak elő, amihez a közvetlen hőhatás kivételével bármely engedélyezett módszert fel lehet használni oly módon, hogy a 80. cikk (5) bekezdésének első albekezdésének és a 91. cikk első albekezdésének d) pontjával összhangban meghatározandó módszer szerint használt refraktométeren 20 °C-os hőmérsékleten kijelzett érték ne legyen kisebb 50,9 ref. %-nál.

A sűrített szőlőmust esetében 1 térfogatszázaléknál nem nagyobb tényleges alkoholtartalom a megengedett.

14. Finomított szőlőmustsűrítmény

„Finomított szőlőmustsűrítmény”:

a) olyan folyékony, karamellizálatlan termék:

- i. amelyet a szőlőmust részleges vízelvonásával állítanak elő, amihez a közvetlen hőhatás kivételével bármely engedélyezett módszert fel lehet használni oly módon, hogy a 80. cikk (5) bekezdése első albekezdésének és a 91. cikk első albekezdése d) pontjának megfelelően meghatározandó módszer szerint használt refraktométeren 20 °C-os hőmérsékleten kijelzett érték ne legyen kisebb 61,7 ref. %-nál;
- ii. amelyet a savtalanítás és a cukortól eltérő egyéb összetevők eltávolítása céljából engedélyezett módszerekkel kezeltek;
- iii. amely a következő tulajdonságokkal rendelkezik:
  - pH-értéke 25° Brix-értéken nem nagyobb 5-nél,
  - abszorbanciája 425 nanométeren, 1 centiméteres vastagságon, 25° Brix-értéken sűrített szőlőmustnál nem több, mint 0,100,
  - egy bizonyos – külön meghatározandó – analitikai módszerrel nem érzékelhető szacharóztartalommal rendelkezik,
  - Folin-Ciocalteu-indexe nem nagyobb 6,00-nál 25° Brix-értéken,
  - titrálható savtartalma az összcukortartalom kilogrammjára vonatkoztatva nem nagyobb, mint 15 milliekvivalens,
  - kén-dioxid-tartalma az összcukortartalom kilogrammjára vonatkoztatva nem nagyobb, mint 25 milligramm,
  - összes kationtartalma az összcukortartalom kilogrammjára vonatkoztatva nem nagyobb, mint 8 milliekvivalens,
  - 25° Brix-értéken és 20 °C-os hőmérsékleten vezetőképessége nem nagyobb, mint 120 mikro-Siemens/centiméter,
  - hidroximetil-furfurol-tartalma az összcukortartalom kilogrammjára vonatkoztatva nem több, mint 25 milligramm,
  - mezoinozitol jelenléte jellemzi.

b) olyan szilárd, karamellizálatlan termék:

- i. amelyet a folyékony finomított szőlőmustsűrítmény oldószer alkalmazása nélkül történő kristályosításával állítanak elő;
- ii. amelyet a savtalanítás és a cukortól eltérő egyéb összetevők eltávolítása céljából engedélyezett módszerekkel kezeltek;
- iii. amely 25 Brix-fokos oldattá hígítását követően a következő tulajdonságokkal rendelkezik:
  - pH-értéke legfeljebb 7,5,
  - abszorbanciája 425 nanométeren, 1 centiméteres vastagságon nem több, mint 0,100,
  - egy bizonyos – külön meghatározandó – analitikai módszerrel nem érzékelhető szacharóztartalommal rendelkezik,
  - Folin-Ciocalteu-indexe nem nagyobb 6,00-nál,
  - titrálható savtartalma az összcukortartalom kilogrammjára vonatkoztatva nem nagyobb, mint 15 milliekvivalens,
  - kén-dioxid-tartalma az összcukortartalom kilogrammjára vonatkoztatva nem nagyobb, mint 10 milligramm,

- összes kationtartalma az összcukortartalom kilogrammjára vonatkoztatva nem nagyobb, mint 8 milliekvivalens,
- 20 °C-os hőmérsékleten vezetőképessége nem nagyobb, mint 120 mikro-Siemens/centiméter,
- hidroximetil-furfurol-tartalma az összcukortartalom kilogrammjára vonatkoztatva nem több, mint 25 milligramm,
- mezoinozitol jelenléte jellemzi.

A finomított szőlőmustersűrítmény esetében 1 térfogatszázaléknál nem nagyobb tényleges alkoholtartalom a megengedett.

15. Szárított szőlőből készült bor

A „szárított szőlőből készült bor” olyan termék:

- a) amelyet alkoholtartalom-növelés nélkül, részleges vízelvonás céljából napon vagy árnyékon hagyott szőlőből állítanak elő;
- b) amelynek összes alkoholtartalma legalább 16 térfogatszázalék és tényleges alkoholtartalma legalább 9 térfogatszázalék; és
- c) amelynek természetes alkoholtartalma legalább 16 térfogatszázalék (vagy 272 gramm cukor literenként).

16. Túlérett szőlőből készült bor

A „túlérett szőlőből készült bor” olyan termék:

- a) amelyet alkohol hozzáadása nélkül állítanak elő;
- b) amelynek természetes alkoholtartalma nagyobb 15 térfogatszázaléknál; és
- c) amelynek összes alkoholtartalma legalább 15 térfogatszázalék és tényleges alkoholtartalma legalább 12 térfogatszázalék.

A tagállamok e termékre érlelési időtartamot írhatnak elő.

17. Borecet

A „borecet” olyan ecet;

- a) amelyet kizárólag a bor ecetsavas erjedése által nyernek; és
- b) amelynek összes savtartalma – ecetsavban kifejezve – legalább 60 gramm/liter.

III. RÉSZ

Tej és tejtermékek

1. A „tej” kizárólag az egy vagy több fejből nyert rendes tőgyváladékot jelenti, az ahhoz történő hozzáadás vagy abból történő kivonás nélkül.

A „tej” kifejezés alkalmazható azonban:

- a) olyan tejre, amelyet összetételének megváltoztatása nélkül kezeltek, vagy olyan tejre, amelynek zsírtartalmát a IV. rész értelmében szabványosították;
- b) egy vagy több szóval együtt a tej típusának, osztályának, eredetének és/vagy tervezett felhasználásának megjelölésére, azon fizikai kezelés, illetve az összetételben történt változtatás ismertetésére, amelynek alávetették, feltéve, hogy ez a változtatás a természetes tejalkotóelemek hozzáadására és/vagy kivonására korlátozódik.

2. E rész alkalmazásában „tejtermékek” a kizárólag tejből származó termékek, elismerve azt, hogy adhatók hozzájuk az előállításukhoz szükséges anyagok, feltéve, hogy ezeknek az anyagoknak a használata nem a tej bármely alkotóelemének teljes vagy részleges helyettesítését szolgálja.

A következőket kizárólag a tejtermékekre kell fenntartani:

a) a forgalmazás valamennyi fázisában használt következő elnevezések:

- i. savó;
- ii. tejszín;
- iii. vaj;
- iv. író;
- v. vajolaj;
- vi. kazeinok;
- vii. vízmentes tejszír (AMF);
- viii. sajt;
- ix. joghurt;
- x. kefir;
- xi. kumisz;
- xii. viili/fil;
- xiii. tejföl;
- xiv. fil;
- xv. rjaženka;
- xvi. rūgušpiens;

b) a 2000/13/EK irányelv 5. cikkének vagy az 1169/2011/EU rendelet 17. cikkének értelmében a tejtermékek kapcsán használt árumegnevezések.

3. A „tej” kifejezés és a tejtermékekre alkalmazott megnevezések használhatóak más szóval vagy szavakkal együtt olyan összetett termékek megjelölésére, amelyeknek egyik alkotórésze sem helyettesíti valamely tejalkotórészt, illetve nem szolgál valamely tejalkotórész helyettesítésére, és amelyeknek a tej vagy a tejtermék akár mennyiségi szempontból, akár a termék jellegénél fogva lényeges összetevője.
4. A tej tekintetében fel kell tüntetni azon állatfaj nevét, amelyből származik, amennyiben az nem szarvasmarha.
5. Az 1., 2. és 3. pontban említett megnevezések nem alkalmazhatók a hivatkozott pontokban említettektől eltérő termékekre.

Ez a rendelkezés azonban nem vonatkozik olyan termékek megnevezésére, amelyek pontos jellege a hagyományos felhasználásból egyértelműen kiderül, és/vagy amennyiben a megnevezést egyértelműen a termék valamely jellemző tulajdonságának leírására alkalmazzák.

6. Az e rész 1., 2. és 3. pontjában említettektől eltérő termékek vonatkozásában nem alkalmazható semmiféle olyan címke, kereskedelmi dokumentum, tájékoztató anyag vagy a 2006/114/EK tanácsi irányelv⁽¹⁾ 2. cikkében meghatározott reklám bármely olyan formája, sem olyan kiszerezési forma, amely azt állítja, sejteti vagy sugallja, hogy az tejtermék.

A tejet vagy tejterméket tartalmazó termékek esetében azonban a „tej” vagy az e rész 2. pontjának második albekezdésében említett megnevezések kizárólag az alapanyagok ismertetésére és az összetevőknek a 2000/13/EK irányelv vagy az 1169/2011/EU rendelet szerinti felsorolásában használhatók.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/114/EK irányelve (2006. december 12.) a megtévesztő és összehasonlító reklámról (HL L 376., 2006.12.27., 21. o.).

IV. RÉSZ

A 0401 KN-kód alá tartozó, emberi fogyasztásra szánt tej

I. Fogalommeghatározások

E rész alkalmazásában:

- a) „tej”: egy vagy több tehén fejésével nyert termék;
- b) „fogyasztói tej”: a III. pontban említett olyan termékek, amelyeket további feldolgozás nélkül juttatnak el a fogyasztókhoz;
- c) „zsírtartalom”: az adott tej száz egységében levő tejszír tömegben kifejezett aránya;
- d) „fehérjertartalom”: az adott tej száz egységében lévő fehérje tömegben kifejezett aránya (a tej tömegszázalékban kifejezett összes nitrogéntartalmát 6,38-cal megszorozva számított érték).

II. A végső fogyasztó részére történő szállítás vagy értékesítés

1. A végső fogyasztó részére csak a fogyasztói tejre megállapított követelményeknek megfelelő, feldolgozás nélküli tej szállítható vagy értékesíthető, akár közvetlenül, akár éttermek, kórházak, üzemi étkezdék vagy egyéb hasonló tömegétkeztetési egységek közvetítésével.
2. A termékek tekintetében alkalmazandó kereskedelmi megnevezések a III. pontban szereplő megnevezések. Ezek a megnevezések csak a hivatkozott pontban említett termékekre alkalmazhatóak az összetett megnevezésekben történő használatuk sérelme nélkül.
3. A tagállamok rendelkezéseket hoznak a fogyasztóknak az érintett termékek jellegével és összetételével kapcsolatos tájékoztatása érdekében, amennyiben az ilyen tájékoztatás hiánya zavart eredményezhet.

III. Fogyasztói tej

1. A következő termékeket kell fogyasztói tejnek tekinteni:

- a) nyers tej: olyan tej, amelyet nem melegítettek 40 °C fölé vagy nem tettek ki hasonló eredménnyel járó kezelésnek;
- b) teljes tej: hőkezelt tej, amely a zsírtartalom vonatkozásában megfelel a következő követelmények egyikének:
  - i. standardizált teljes tej: legalább 3,50 % (m/m) zsírtartalmú tej. A tagállamok azonban további kategóriát is megállapíthatnak a 4,00 % (m/m) vagy azt meghaladó zsírtartalmú teljes tejre;
  - ii. nem standardizált teljes tej: olyan tej, amelynek zsírtartalmát a fejesi fázis óta nem változtatták meg, sem tejszírok hozzáadásával vagy kivonásával, sem olyan tejjel való elegyítésével, amelynek természetes zsírtartalmát megváltoztatták. Tejszírtartalma azonban nem lehet 3,50 %-nál (m/m) kevesebb;
- c) zsírszegény tej: olyan hőkezelt tej, amelynek zsírtartalmát legalább 1,50 %-ra (m/m) és legfeljebb 1,80 %-ra (m/m) csökkentették;
- d) sovány (főzőtt) tej: olyan hőkezelt tej, amelynek zsírtartalmát nem több, mint 0,50 %-ra (m/m) csökkentették.

Az első albekezdés b), c) és d) pontjában megállapított, zsírtartalomra vonatkozó követelményeknek nem megfelelő hőkezelt tej fogyasztói tejnek tekinthető, amennyiben zsírtartalmát világosan és könnyen olvasható formában, egy tizedesjegy pontossággal feltüntetik a csomagoláson „... % zsírtartalom” formában. Az ilyen típusú tej azonban nem nevezhető teljes tejnek, zsírszegény tejnek vagy sovány (főzőtt) tejnek.

2. Az 1.b) pont ii. alpontjának sérelme nélkül csak a következő módosítások engedhetők meg:

- a) a fogyasztói tejre meghatározott zsírtartalom teljesítése érdekében a természetes zsírtartalom módosítása tejszín hozzáadásával vagy kivonásával, vagy teljes tej, zsírszegény tej, illetve sovány (főzőtt) tej hozzáadásával;

b) a tej dúsítása tejfehérjékkel, ásványi sókkal vagy vitaminokkal az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁾ összhangban;

c) a laktóztartalom csökkentése glükózzra vagy galaktózzra történő átalakítás révén.

A tej összetételének a b) és c) pontban említett módosítása csak akkor engedélyezhető, ha ezt a termék csomagolásán kitérőként feltüntetik úgy, hogy az könnyen látható és olvasható legyen. E jelölések feltüntetése azonban nem mentesít a 1169/2011/EU rendeletben meghatározott tápérték-jelölési kötelezettség alól. Amennyiben fehérjék hozzáadására került sor, a dúsított tej fehérjetartalma legalább 3,8 % (m/m).

A tagállamok azonban korlátozhatják vagy megtilthatják a tej összetételének a b) és c) pontban említett módosítását.

3. A fogyasztói tej:

a) fagyáspontja közelít a begyűjtött fogyasztói tej származási területén a nyers tej rögzített, átlagos fagyáspontjához;

b) a 3,5 % (m/m) zsírtartalmú tej esetében 20 °C-on mérve legalább 1 028 gramm/liter tömegű, az ettől eltérő zsírtartalmú tej esetében pedig azzal egyenértékű literenkénti tömegű;

c) a 3,5 % (m/m) zsírtartalmú tej esetében minimum 2,9 % (m/m) fehérjét tartalmaz, az ettől eltérő zsírtartalmú tej esetében pedig azzal egyenértékű koncentrációjú.

V. RÉSZ

Baromfihús-ágazati termékek

I. E rész az alábbi fajoktól származó, bizonyos típusú és kiserelésű baromfihús, előkészített baromfihús és -belsőségek, valamint baromfihúsból vagy -belsőségből készült termékek Unión belüli, ipari vagy kereskedelmi úton történő forgalmazására alkalmazandó:

— *Gallus domesticus*,

— kacs,

— liba,

— pulyka,

— gyöngytyúk.

E rendelkezéseket a 0210 99 39 KN-kód alá tartozó, sós lében tartósított baromfihúsra is alkalmazni kell.

II. Fogalommeghatározások

1. „baromfihús”: olyan emberi fogyasztásra alkalmas baromfihús, amelyet hűtőkezelésen kívül nem vetettek alá kezelésnek;

2. „friss baromfihús”: – 2 °C-nál nem alacsonyabb és + 4 °C-nál nem magasabb hőmérsékleten tárolt, a hűtési eljárás során korábban soha meg nem keményedett baromfihús. A tagállamok azonban megállapíthatnak ettől kis mértékben eltérő hőmérsékleti követelményeket a friss baromfihús kiskereskedelmi egységekben vagy az árusító helyen szomszédos létesítményben történő darabolásához és kezeléséhez szükséges legrövidebb időtartamra, amennyiben a darabolás és a kezelés kizárólagos célja a vevő közvetlen, helyszíni kiszolgálása;

3. „fagyasztott baromfihús”: olyan baromfihús, amelyet a szokásos vágási technológia által megengedett lehető legrövidebb időn belül le kell fagyasztani, és mindenkor – 12 °C-nál nem magasabb hőmérsékleten kell tartani;

4. „gyorsfagyasztott baromfihús”: olyan baromfihús, amelyet mindenkor –18 °C-nál nem magasabb hőmérsékleten kell tartani a 89/108/EGK tanácsi irányelvben ⁽²⁾ előírt tűréshatárokon belül;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1925/2006/EK rendelete (2006. december 20.) a vitaminok, ásványi anyagok és bizonyos egyéb anyagok élelmiszerekhez történő hozzáadásáról (HL L 404., 2006.12.30., 26. o.).

⁽²⁾ A Tanács 89/108/EGK irányelve (1988. december 21.) az emberi fogyasztásra szánt gyorsfagyasztott élelmiszerekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 40., 1989.2.11., 34. o.).

5. „előkészített baromfihús”: olyan baromfihús, beleértve az apróra darabolt baromfihúst, amelyhez élelmiszereket, fűszereket vagy adalékanyagokat adtak hozzá, vagy amelyen olyan eljárásokat végeztek, amelyek nem voltak elengedőek a hús belső izomrostszerkezetének módosításához;

6. „friss előkészített baromfihús”: olyan előkészített baromfihús, amelyhez friss baromfihúst használtak fel.

A tagállamok azonban megállapíthatnak ettől kis mértékben eltérő hőmérsékleti követelményeket a friss előkészített baromfihús előállításakor az üzemben végzett darabolás és kezelés megkönnyítéséhez szükséges legrövidebb időtartamra, és csak a szükséges mértékben;

7. „baromfihús-készítmény”: a 853/2004/EK rendelet I. mellékletének 7.1. pontjában meghatározott olyan húskészítmény, amelyhez baromfihúst használtak fel.

III. Baromfihús és előkészített baromfihús az alábbi állapotokban forgalmazható:

— frissen,

— fagyasztva,

— gyorsfagyasztottan.

VI. RÉSZ

A *Gallus gallus* fajtához tartozó tyúkok tojásai

I. Hatály

1. A 75. cikk sérelme nélkül, a keltetőtojásokra és a naposcsibékre vonatkozó forgalmazási előírások kapcsán ez a rész az Unióban termelt, a harmadik országokból behozott vagy az Unión kívüli kivitelre szánt tojások Unión belüli forgalmazására alkalmazandó.

2. A tagállamok – a III. 3. pont kivételével – mentességet adhatnak az e részben meghatározott követelmények alól az olyan tojás tekintetében, amelyet a termelő közvetlenül a végső fogyasztónak ad el:

a) a termelési helyen; vagy

b) az érintett tagállam termelési régióján belül működő helyi piacon vagy házhoz szállítás útján.

A mentesség megadása esetén valamennyi termelő eldöntheti, hogy él-e a mentességgel vagy nem. Amennyiben él a mentességgel, minőségi és mennyiségi osztályozás nem alkalmazható.

A tagállamok nemzeti joguknak megfelelően meghatározhatják a „helyi piac”, a „házhoz szállítás” és a „termelési régió” fogalmát.

II. Minőség és súly szerinti osztályok

1. A tojást minőség szerint a következőképpen kell osztályozni:

a) A. osztályú vagy „friss”;

b) B. osztályú.

2. Az A. osztályba sorolt tojást súly szerint is osztályozni kell. A súly szerinti osztályozás azonban nem kötelező az élelmiszeripar és a nem élelmiszer-ipari ágazatok részére szállított tojás esetében.

3. A B. osztályba sorolt tojás csak az élelmiszeripar és a nem élelmiszer-ipari ágazatok részére szállítható.

III. A tojás megjelölése

1. Az A. osztályba sorolt tojást a termelői kóddal kell megjelölni.

A B. osztályba sorolt tojást a termelői kóddal kell megjelölni, és/vagy más jelöléssel kell ellátni.

A tagállamok mentességet adhatnak ezen követelmény alól az olyan, B. osztályba sorolt tojás esetében, amely kizárólag a hazai piacon kerül forgalomba.

2. A tojásnak az 1. ponttal összhangban történő megjelölésére vagy a termelés helyén kerül sor, vagy az első csomagolóközpontban, ahová a tojást a termelés helyéről elszállítják.
3. A termelő által az érintett tagállam termelési régiójában működő helyi piacon, közvetlenül a végső fogyasztónak eladott tojást az 1. ponttal összhangban kell megjelölni.

A tagállamok azonban mentesíthetik e követelmény alól a legfeljebb 50 tojótyúkkal rendelkező termelőket, feltéve, hogy a termelő neve és címe az értékesítés helyén fel van tüntetve.

VII. RÉSZ

Kenhető zsírok

I. Kereskedelmi megnevezés

A 78. cikk (1) bekezdésének f) pontjában említett termékek feldolgozás nélkül sem közvetlenül, sem éttermeken, kórházakon, üzemi étkezdéken vagy hasonló létesítményeken keresztül nem értékesíthetők és nem juttathatók el a végső fogyasztóhoz, amennyiben nem felelnek meg a II. függelékben meghatározott követelményeknek.

A II. pont 2., 3. és 4. alpontjának sérelme nélkül, e termékek kereskedelmi megnevezésének meg kell egyeznie a II. függelékben meghatározottakkal.

A II. függelékben szereplő kereskedelmi megnevezéseket az itt meghatározott, a következő KN-kódok alá besorolt, legalább 10, de kevesebb, mint 90 tömegszázalék zsírtartalmú termékek számára kell fenntartani:

- a) a 0405 és az ex 2106 KN-kód alá tartozó tejszírok;
- b) az ex 1517 KN-kód alá tartozó zsírok;
- c) az ex 1517 és az ex 2106 KN-kód alá tartozó, növényi és/vagy állati termékekből álló zsírok.

A szárazanyagban belül a zsírtartalom só nélküli arányának legalább kétharmadot kell kitennie.

E kereskedelmi megnevezések azonban csak azokra a termékekre alkalmazandók, amelyek 20 °C hőmérsékleten megőrzik szilárd halmazállapotukat, és kenhetőek.

E fogalm meghatározások nem alkalmazandók a következőkre:

- a) olyan termékek megjelölése, amelyeknél a hagyományos felhasználásból egyértelműen megállapítható a termékek pontos jellege és/vagy ha a megjelöléseket egyértelműen a termék jellemző tulajdonságának ismertetésére használják;
- b) olyan koncentrált termékek (vaj, margarin, keverékek), amelyek zsírtartalma legalább 90 %.

II. Terminológia

1. A „hagyományos” kifejezés a II. függelék A. részének 1. pontjában meghatározott „vaj” névvel akkor használható együtt, ha a terméket közvetlenül tejből vagy tejszínből állítják elő.

E pont alkalmazásában a „tejszín” a tejből – „olaj a vízben” emulzió formájában – előállított, legalább 10 % tejszírtartalmú termék.

2. Tilos a II. függelékben említett termékekre vonatkozó olyan kifejezések használata, amelyek a függelékben szereplőtől eltérő zsírtartalmat közölnek vagy sugallnak.
3. A 2. bekezdéstől eltérve, valamint azt kiegészítve, a „csökkentett zsírtartalmú” vagy „light” kifejezés azoknál a II. függelékben említett termékeknél használható, amelyeknek a zsírtartalma nem haladja meg a 62 %-ot.

A „csökkentett zsírtartalmú”, valamint a „light” fogalmak kiválthatják azonban a II. függelékben használt „háromnegyed-zsíros” vagy „félzsiros” fogalmakat.

4. A II. függelék B. részének 3. pontjában említett termékeknél használható a „minarin” vagy „halvarin” kereskedelmi megnevezés.

5. A „növényi” kifejezés a II. függelék B. részében található kereskedelmi megnevezésekkel együtt használható, feltéve hogy a termék csak növényi eredetű zsírt tartalmaz, és az állati eredetű zsírok aránya nem haladja meg a 2 %-os tűrőhatárt. Ezt a tűrőhatárt kell alkalmazni akkor is, ha növényfajra történik hivatkozás.

VIII. RÉSZ

Az olívaolajra és olívaogácsa-olajra vonatkozó megjelölések és fogalommeghatározások

Az e részben meghatározott, az olívaolajra és olívaogácsa-olajra vonatkozó megjelölések és fogalommeghatározások használata kötelező az érintett termékek Unión belüli forgalmazása során, valamint – amennyiben a szóban forgó megjelölések és fogalommeghatározások összeegyeztethetők a kötelező erejű nemzetközi szabályokkal – a harmadik országokkal folytatott kereskedelem során is.

Kizárólag az 1. pont a) és b) alpontjában, valamint a 3. és 6. pontban említett olajok hozhatók kiskereskedelmi forgalomba.

1. SZŰZ OLÍVAOLAJOK

A „szűz olívaolajok” az olajfa terméséből kizárólag mechanikai vagy egyéb fizikai eljárással olyan körülmények, különösen hőmérsékleti viszonyok között előállított olajok, amelyek nem vezetnek az olaj összetételének megváltozásához, és amelyeket mosáson, ülepítésen, centrifugáláson és szűrésen kívül nem vetettek alá semmilyen kezelésnek, kizárva az oldószerek felhasználásával vagy újraészterezési eljárással nyert olajokat és mindenféle, egyéb olajokkal képzett keverékeket.

A szűz olívaolajok kizárólag a következő osztályokba sorolhatók be és az alábbi megjelölésekkel láthatók el:

a) Extraszűz olívaolaj

Az „extraszűz olívaolaj” szűz olívaolaj, amelynek olajsavban kifejezett szabadzsírsav-tartalma 100 grammonként nem haladja meg a 0,8 grammot, és amelynek egyéb jellemzői megfelelnek az e kategória tekintetében a Bizottság által a 75. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott jellemzőknek.

b) Szűz olívaolaj

A „szűz olívaolaj” szűz olívaolaj, amelynek olajsavban kifejezett szabadzsírsav-tartalma 100 grammonként nem haladja meg a 2 grammot, és amelynek egyéb jellemzői megfelelnek az e kategória tekintetében a Bizottság által a 75. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott jellemzőknek.

c) Lampant olívaolaj

A „lampant olívaolaj” szűz olívaolaj, amelynek olajsavban kifejezett szabadzsírsav-tartalma 100 grammonként meghaladja a 2 grammot, és/vagy amelynek egyéb jellemzői megfelelnek az e kategória tekintetében a Bizottság által a 75. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott jellemzőknek.

2. FINOMÍTOTT OLÍVAOLAJ

A „finomított olívaolaj” szűz olívaolaj finomításával nyert olyan olívaolaj, amelynek olajsavban kifejezett szabadzsírsav-tartalma 100 grammonként nem haladja meg a 0,3 grammot, és amelynek egyéb jellemzői megfelelnek az e kategória tekintetében a Bizottság által a 75. cikk (2) bekezdésének megfelelően meghatározott jellemzőknek.

3. FINOMÍTOTT OLÍVAOLAJOKBÓL ÉS SZŰZ OLÍVAOLAJOKBÓL ÁLLÓ OLÍVAOLAJ

A „finomított olívaolajokból és szűz olívaolajokból álló olívaolaj” finomított olívaolaj és a lampant olívaolajon kívüli szűz olívaolaj keverésével nyert olyan olívaolaj, amelynek olajsavban kifejezett szabadzsírsav-tartalma 100 grammonként nem haladja meg az 1 grammot, és amelynek egyéb jellemzői megfelelnek az e kategória tekintetében a Bizottság által a 75. cikk (2) bekezdésének megfelelően meghatározott jellemzőknek.

4. NYERS OLÍVAOGÁCSA-OLAJ

A „nyers olívaogácsa-olaj” olívaogácsából oldószeres vagy fizikai eszközök alkalmazásával történő kezelés útján nyert olyan olaj, vagy bizonyos meghatározott jellemzők kivételével a lampant olívaolajnak megfelelő olaj – az újraészterezés útján nyert olaj és az egyéb olajfajtákkal kevert olajok kivételével –, amelynek egyéb jellemzői megfelelnek az e kategória tekintetében a Bizottság által a 75. cikk (2) bekezdésének megfelelően meghatározott jellemzőknek.

5. FINOMÍTOTT OLÍVAPOGÁCSA-OLAJ

A „finomított olívapogácsa-olaj” nyers olívapogácsa-olaj finomításával nyert olyan olaj, amelynek olajsavban kifejezett szabadzsírsav-tartalma 100 grammonként nem haladja meg a 0,3 grammot, és amelynek egyéb jellemzői megfelelnek az e kategória tekintetében a Bizottság által a 75. cikk (2) bekezdésének megfelelően meghatározott jellemzőknek.

6. OLÍVAPOGÁCSA-OLAJ

Az „olívapogácsa-olaj” finomított olívapogácsa-olaj és a lampant olívaolajon kívüli szűz olívaolaj keverésével nyert olyan olaj, amelynek olajsavban kifejezett szabadzsírsav-tartalma 100 grammonként nem haladja meg az 1 grammot, és amelynek egyéb jellemzői megfelelnek az e kategória tekintetében a Bizottság által a 75. cikk (2) bekezdésének megfelelően meghatározott jellemzőknek.

I. Függelék

Szőlőtermő övezetek

A szőlőtermő övezetek a következők:

1. Az A. szőlőtermő övezet részei:

- a) Németországban a 2.a) pontba nem tartozó szőlőfajtákkal betelepített területek;
- b) Luxemburgban a luxemburgi borvidék;
- c) Belgiumban, Dániában, az Egyesült Királyságban, Hollandiában, Írországbán, Lengyelországban és Svédországban ezeknek a tagállamoknak a szőlőtermő területei;
- d) a Cseh Köztársaságban a Čechy bortermelő vidék.

2. A B. szőlőtermő övezet részei:

- a) Németországban a Baden régióhoz tartozó, szőlővel betelepített területek;
- b) Franciaországban az e mellékletben nem említett megyékben, valamint a következő megyékben található, szőlővel betelepített területek:
  - Elzász: Bas-Rhin, Haut-Rhin,
  - Lotaringia: Meurthe-et-Moselle, Meuse, Moselle, Vosges,
  - Champagne: Aisne, Aube, Marne, Haute-Marne, Seine-et-Marne,
  - Jura: Ain, Doubs, Jura, Haute-Saône,
  - Savoie: Savoie, Haute-Savoie, Isère (Chapareillan település),
  - a Loire völgye: Cher, Deux-Sèvres, Indre, Indre-et-Loire, Loir-et-Cher, Loire-Atlantique, Loiret, Maine-et-Loire, Sarthe, Vendée, Vienne, valamint a Nièvre megyei Cosne-sur-Loire járás szőlővel betelepített területei;
- c) Ausztriában az ausztriai szőlőtermő területek;
- d) a Cseh Köztársaságban Moravia régió bortermelő vidéke és azok a szőlővel betelepített területek, amelyek nem szerepelnek az 1.d) pontban;
- e) Szlovákiában a következő régiókban található szőlőtermő területek: Malokarpatská vinohradnícka oblasť, Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, Nitrianska vinohradnícka oblasť, Stredoslovenská vinohradnícka oblasť, Východoslovenská vinohradnícka oblasť és a 3.f) pontban nem szereplő szőlőtermő területek;
- f) Szlovéniában a következő régiókban található szőlőtermő területek:
  - Podravje: Štajerska Slovenija, Prekmurje,
  - Posavje: Bizeljsko Sremič, Dolenjska és Bela krajina, és azok a szőlővel betelepített területek, amelyek nem szerepelnek a 4.d) pontban;
- g) Romániában a Podișul Transilvaniei területe;
- h) Horvátországban a következő alrégiókban található szőlőtermő területek: Moslavina, Prigorje-Bilogora, Plešivica, Pokuplje és Zagorje-Međimurje.

3. A C. I. szőlőtermő övezet részei:

- a) Franciaországban:
  - a következő megyék szőlővel betelepített területei: Allier, Alpes-de-Haute-Provence, Hautes-Alpes, Alpes-Maritimes, Ariège, Aveyron, Cantal, Charente, Charente-Maritime, Corrèze, Côte-d'Or, Dordogne, Haute-Garonne, Gers, Gironde, Isère (Chapareillan település kivételével), Landes, Loire, Haute-Loire, Lot, Lot-et-Garonne, Lozère, Nièvre, (Cosne-sur-Loire járás kivételével), Puy-de-Dôme, Pyrénées-Atlantiques, Hautes- Pyrénées, Rhône, Saône-et-Loire, Tarn, Tarn-et-Garonne, Haute-Vienne, Yonne,

- a Drôme megyei Valence és Die járás szőlővel betelepített területei (Dieulefit, Loriol, Marsanne és Montélimar kanton kivételével),
  - Ardèche megyében Tournon járásban Antraigues, Burzet, Coucouron, Montpezat-sous-Bauzon, Privas, Saint-Etienne de Lugdarès, Saint-Pierreville, Valgorge és la Voulte-sur-Rhône kantonok szőlővel betelepített területei;
- b) Olaszországban a Valle d'Aosta régióban, valamint Sondrio, Bolzano, Trento és Belluno tartományban található, szőlővel betelepített területek;
- c) Spanyolországban A Coruña, Asturias, Cantabria, Guipúzcoa és Vizcaya tartományban található, szőlővel betelepített területek;
- d) Portugáliában a Norte régióknak abban a részében található szőlőtermő területek, amely megfelel a „Vinho Verde”-ként megjelölt bortermőhelynek, valamint a „Região vitícola da Extremadura”-hoz tartozó „Concelhos de Bombarral, Lourinhã, Mafra e Torres Vedras” szőlőtermő területek („Freguesias da Carvoeira e Dois Portos” kivételével);
- e) Magyarországon az összes szőlőtermő terület;
- f) Szlovákiában a Tokajská vinohradnícka oblasť területén található, szőlővel betelepített területek;
- g) Romániában azok a szőlőtermő területek, amelyek nem tartoznak a 2.g) vagy a 4.f) pont alá;
- h) Horvátországban a következő alrégiókban található szőlőtermő területek: Hrvatsko Podunavlje és Slavonija.
4. A C. II. szőlőtermő övezet részei:
- a) Franciaországban:
- a következő megyék szőlővel betelepített területei: Aude, Bouches-du-Rhône, Gard, Hérault, Pyrénées-Orientales (Olette és Arles-sur-Tech kanton kivételével), Vaucluse,
  - szőlővel betelepített területek Var megye azon részén, amely a délen határos Evenos, Le Beausset, Solliès-Toucas, Cuers, Puget-Ville, Collobrières, La Garde-Freinet, Plan-de-la-Tour és Sainte-Maxime település északi határával,
  - szőlővel betelepített területek Nyons járásban, illetve a Drôme megyei Loriol-sur-Drôme kantonban,
  - szőlővel betelepített területek Ardèche megyének a 3.a) pontban fel nem sorolt részeiben;
- b) Olaszországban a következő régiók szőlővel betelepített területei: Abruzzo, Campania, Emilia-Romagna, Friuli-Venezia Giulia, Lazio, Liguria, Lombardia (Sondrio tartomány kivételével), Marche, Molise, Piemont, Toscana, Umbria Veneto (Belluno tartomány kivételével), beleértve az ezekhez a régiókhoz tartozó szigeteket is, mint például Elba és a Toszkan szigetsoport többi szigete, a Ponziane szigetek, Capri és Ischia;
- c) Spanyolországban a következő tartományok szőlővel betelepített területei:
- Lugo, Orense, Pontevedra,
  - Ávila (kivéve azokat a településeket, amelyek megfelelnek a cebrerosi „comarca”-ként megjelölt bornak), Burgos, León, Palencia, Salamanca, Segovia, Soria, Valladolid, Zamora,
  - La Rioja,
  - Álava,
  - Navarra,
  - Huesca,
  - Barcelona, Girona, Lleida,
  - Zaragoza tartománynak abban a részében, amely az Ebro folyótól északra fekszik,
  - Tarragona tartománynak azokon a településein, amelyek a Penedés eredetmegjelöléshez tartoznak,

- Tarragona tartománynak abban a részében, amelyhez a Conca de Barbera-i „comarca”-ként megjelölt bor tartozik;
- d) Szlovéniában a következő régiók szőlővel betelepített területei: Brda vagy Goriška Brda, Vipavska dolina vagy Vipava, Kras és Slovenska Istra;
- e) Bulgáriában a következő régiók szőlővel betelepített területei: Dunavska Ravnina (Дунавска равнина), Chernomorski Rayon (Черноморски район), Rozova Dolina (Розова долина);
- f) Romániában a következő régiók szőlővel betelepített területei:
- Dealurile Buzăului, Dealu Mare, Severinului és Plaiurile Drâncei, Colinele Dobrogei, Terasale Dunării, a déli borvidék, beleértve a homokos és egyéb kedvező talajú területeket;
- g) Horvátországban a következő alrégiókban található szőlőtermő területek: Hrvatska Istra, Hrvatsko primorje, Dalmatinska zagora, Sjeverna Dalmacija és Srednja i Južna Dalmacija.
5. A C. III. a) szőlőtermő övezet részei:
- a) Görögországban a következő prefektúrák szőlővel betelepített területei: Flórina, Imathía, Kilkisz, Grevená, Lárisza, Joánina, Lefkáda, Ahaía, Meszínia, Árkádia, Korinthía, Iráklío, Haniá, Réthimno, Számosz, Laszithi, valamint Thíra szigete (Szantorini);
- b) Cipruson a 600 métert meghaladó tengerszint feletti magasságon található szőlőtermő területek;
- c) Bulgáriában azok a szőlőtermő területek, amelyek nem tartoznak a 4.e) pontba.
6. A C. III. b) szőlőtermő övezet részei:
- a) Franciaországban:
- a Korzika megyéiben található, szőlővel betelepített területek,
- Var megyében a tenger és a (szintén idetartozó) Evenos, Le Beausset, Solliès-Toucas, Cuers, Puget-Ville, Collobrières, La Garde-Freinet, Plan-de-la-Tour és Sainte-Maxime település által határolt vonal között található, szőlővel betelepített területek,
- az Olette és az Arles-sur-Tech kantonban a Pyrénées-Orientales megyében található, szőlővel betelepített területek;
- b) Olaszországban a következő régiók szőlővel betelepített területei: Calabria, Basilicata, Apulia, Szardínia és Szicília, beleértve az ezekhez a régiókhoz tartozó szigeteket is, mint például Pantelleria és a Lipari-, Egadi- és a Pelagiaszigetek;
- c) Görögországban az 5.a) pontban fel nem sorolt, szőlővel betelepített területek;
- d) Spanyolországban a 3.c) vagy a 4.c) pontban fel nem sorolt, szőlővel betelepített területek;
- e) Portugáliában a 3.d) pontban fel nem sorolt régiókban található, szőlővel betelepített területek;
- f) Cipruson a 600 métert nem meghaladó tengerszint feletti magasságon található szőlőtermő területek;
- g) Máltán a szőlővel betelepített területek.
7. Az e mellékletben említett közigazgatási egységek által lefedett területek körülhatárolása az 1981. december 15-én hatályban levő nemzeti rendelkezések szerint történt, illetve Spanyolország esetében az 1986. március 1-jén hatályban levő nemzeti rendelkezések szerint, Portugália esetében pedig az 1998. március 1-jén hatályban levő nemzeti rendelkezések szerint.

II. függelék

Kenhető zsírok

Zsírcsoport	Kereskedelmi megnevezés	Termékkategória
Fogalom meghatározások		A kategória kiegészítő leírása a zsírtartalom tömegszázalékának megadásával
<p>A. Tejszírok</p> <p>Szilárd, képlékeny, elsődlegesen „víz az olajban” típusú, emulzió formájú termékek, amelyek kizárólag tejből és/vagy bizonyos tejtermékekből készültek, és amelyek esetében a zsír az alapvető értékösszetevő. Ugyanakkor adhatók hozzájuk az előállításukhoz szükséges egyéb anyagok, amennyiben ezen anyagok nem a tej bármely alkotóelemének teljes vagy részleges helyettesítését szolgálják.</p>	1. Vaj	A termék tejszírtartalma legalább 80, de kevesebb, mint 90 %, maximális víztartalma 16 %, és zsírmentes tejszáranyag-tartalma A2 %.
	2. Háromnegyed-zsíros vaj (*)	A termék tejszírtartalma legalább 60 és legfeljebb 62 %.
	3. Félzsíros vaj (**)	A termék tejszírtartalma legalább 39 és legfeljebb 41 %.
	4. Kenhető vajkészítmény X %	Termék a következő tejszírtartalommal: — 39 % alatti, — több, mint 41, de kevesebb, mint 60 %, — több, mint 62, de kevesebb, mint 80 %.
<p>B. Zsírok</p> <p>Szilárd, képlékeny, elsődlegesen „víz az olajban” típusú, emulzió formájú termékek, amelyek szilárd és/vagy folyékony növényi és/vagy állati eredetű, emberi fogyasztásra alkalmas zsírokból készültek, és amelyek tejszírtartalma a zsírtartalom legfeljebb 3 %-a.</p>	1. Margarin	Növényi és/vagy állati zsírokból előállított termék, amelynek zsírtartalma legalább 80, de kevesebb, mint 90 %.
	2. Háromnegyed-zsíros margarin (***)	Növényi és/vagy állati zsírokból előállított termék, amelynek zsírtartalma legalább 60, de legfeljebb 62 %.
	3. Félzsíros margarin (****)	Növényi és/vagy állati zsírokból előállított termék, amelynek zsírtartalma legalább 39, de legfeljebb 41 %.
	4. X % zsírtartalmú margarin	Növényi és/vagy állati zsírból előállított termék a következő zsírtartalommal: — 39 % alatti, — több, mint 41, de kevesebb, mint 60 %, — több, mint 62, de kevesebb, mint 80 %.
<p>C. Növényi és/vagy állati termékekből álló zsírok</p> <p>Szilárd, képlékeny, elsődlegesen „víz az olajban” típusú, emulzió formájú termékek, amelyek szilárd és/vagy folyékony növényi és/vagy állati eredetű, emberi fogyasztásra alkalmas zsírokból készültek, és amelyek tejszírtartalma a zsírtartalom 10 % és 80 %-a között van.</p>	1. Keverék	Növényi és/vagy állati zsírok keverékéből előállított termék, amelynek zsírtartalma legalább 80, de kevesebb, mint 90 %.
	2. Háromnegyed-zsíros keverék (****)	Növényi és/vagy állati zsírok keverékéből előállított termék, amelynek zsírtartalma legalább 60, de legfeljebb 62 %.
	3. Félzsíros keverék (*****)	Növényi és/vagy állati zsírok keverékéből előállított termék, amelynek zsírtartalma legalább 39, de legfeljebb 41 %.

Zsírcsoport	Kereskedelmi megnevezés	Termékkategória
Fogalom meghatározások		A kategória kiegészítő leírása a zsírtartalom tömegszázalékának megadásával
	4. X % zsírtartalmú kenhető keverék	Növényi és/vagy állati zsírok keverékéből előállított termék a következő zsírtartalommal: — 39 % alatti, — több, mint 41, de kevesebb, mint 60 %, — több, mint 62, de kevesebb, mint 80 %.

(*) Dán megfelelője „smør 60”.

(**) Dán megfelelője „smør 40”.

(***) Dán megfelelője „margarine 60”.

(****) Dán megfelelője „margarine 40”.

(*****) Dán megfelelője „blandingsprodukt 60”.

(*****) Dán megfelelője „blandingsprodukt 40”.

VIII. MELLÉKLET

A 80. CIKKBEN EMLÍTETT BORÁSZATI ELJÁRÁSOK

I. RÉSZ

Alkoholtartalom-növelés, savtartalom-növelés és savtompítás bizonyos szőlőtermő övezetekben

A. Az alkoholtartalom-növelés korlátai

- Amennyiben az Unió bizonyos szőlőtermelő övezeteiben az éghajlati feltételek azt szükségessé teszik, az érintett tagállamok megengedhetik a friss szőlő, a szőlőmust, a részben erjedt szőlőmust, illetve a még erjedésben levő újbór és a 81. cikk szerint osztályozható borszőlőfajtákból előállított borok térfogatszázalékban számított természetes alkoholtartalmának növelését.
- A természetes alkoholtartalom növelése a B. szakaszban említett borászati eljárásokkal történik, és nem haladhatja meg a következő határértékeket:
  - 3 térfogatszázalék az A. szőlőtermő övezetben;
  - 2 térfogatszázalék a B. szőlőtermő övezetben;
  - 1,5 térfogatszázalék a C. szőlőtermő övezetekben.
- A rendkívül kedvezőtlen időjárású években a tagállamok kérhetik, hogy a 2. pontban megállapított határérték(ek)et 0,5 %-kal emeljék. Ilyen kérés esetén a Bizottság a 91. cikkben említett hatáskörben a lehető leghamarabb elfogadja a végrehajtási jogi aktust. A Bizottság törekszik arra, hogy határozatát a kérelem benyújtását követő négy héten belül meghozza.

B. Alkoholtartalom-növelési eljárások

- Az A. szakaszban említett, térfogatszázalékban számított természetes alkoholtartalom-növelés csak a következők szerint hajtható végre:
  - friss szőlő, részben erjedt szőlőmust, illetve még erjedésben levő újbór esetében szacharóz, sűrített szőlőmust vagy finomított szőlőmustsűrítmény hozzáadásával;
  - szőlőmust esetében szacharóz, sűrített szőlőmust vagy finomított szőlőmustsűrítmény hozzáadásával, vagy részleges sűrítéssel, beleértve a fordított ozmózt;
  - bor esetében hűtéssel történő részleges sűrítéssel.
- Az 1. pontban említett eljárások kölcsönösen kizárják egymást, amennyiben a bor vagy a szőlőmust alkoholtartalmát sűrített szőlőmusttal vagy finomított szőlőmustsűrítménnyel növelik, és az 1234/2007/EK rendelet 103y. cikke alapján támogatást fizettek.
- A szacharóz 1. pont a) és b) alpontjában említett hozzáadása csak száraz cukrozással, és csak az alábbi övezetekben végezhető:
  - A. szőlőtermő övezet;
  - B. szőlőtermő övezet;
  - C. szőlőtermő övezet,

kivéve az, Görögországban, Spanyolországban, Olaszországban, Cipruson és Portugáliában található szőlőültetvényeket, és az alábbi fellebbviteli bíróságok joghatósága alá tartozó franciaországi megyékben lévő szőlőültetvényeket:

— Aix-en-Provence,

— Nîmes,

— Montpellier,

— Toulouse,

— Agen,

- Pau,
- Bordeaux,
- Bastia.

A francia nemzeti hatóságok azonban a fent említett francia megyékben kivételesen engedélyezhetik a száraz cukorral történő alkoholtartalom-növelést. Franciaországnak haladéktalanul értesítenie kell a Bizottságot és a többi tagállamot az ilyen engedélyekről.

4. A sűrített szőlőmust vagy finomított szőlőmustsűrítmény hozzáadása nem eredményezheti a friss zúzott szőlő, szőlőmust, részben erjedt szőlőmust vagy még erjedésben levő újborkor eredeti térfogatának az A. szőlőtermő övezetben 11 %-nál, a B. szőlőtermő övezetben 8 %-nál és a C. szőlőtermő övezetekben pedig 6,5 %-nál nagyobb mértékű növekedését.
5. Az 1. pontban említett eljárásoknak alávetett szőlőmust vagy borkor sűrítése:
  - a) nem eredményezheti a termék eredeti térfogatának 20 %-nál nagyobb mértékű csökkenését;
  - b) az A. szakasz 2.c) pontjától eltérve nem eredményezheti a termék természetes alkoholtartalmának 2 térfogatszázalékot meghaladó növekedését.
6. Az 1. és az 5. pontban említett eljárások nem növelhetik a friss szőlő, a szőlőmust, a részben erjedt szőlőmust, a még erjedésben lévő újborkor és a borkor térfogatszázalékban kifejezett összes alkoholtartalmát:
  - a) az A. szőlőtermő övezetben több, mint 11,5 térfogatszázalékra;
  - b) a B. szőlőtermő övezetben több, mint 12 térfogatszázalékra;
  - c) a C. I. szőlőtermő övezetben több, mint 12,5 térfogatszázalékra;
  - d) a C. II. szőlőtermő övezetben több, mint 13 térfogatszázalékra; valamint
  - e) a C. III. szőlőtermő övezetben több, mint 13,5 térfogatszázalékra.
7. A 6. ponttól eltérve a tagállamok:
  - a) vörösborkor esetében a 6. pontban említett termékek térfogatszázalékban kifejezett összes alkoholtartalmának felső határát 12 térfogatszázalékra emelhetik az A. szőlőtermő övezetben, illetve 12,5 térfogatszázalékra a B. szőlőtermő övezetben;
  - b) a 6. pontban említett termékek térfogatban számított összes alkoholtartalmát eredetmegjelöléssel ellátott borkor esetében egy általuk meghatározandó szintre emelhetik.

C. Savtartalom-növelés és savtompítás

1. A friss szőlő, a szőlőmust, a részben erjedt szőlőmust, a még erjedésben levő újborkor, valamint a borkor alávethető:
  - a) savtompításnak az A., B. és C. I. szőlőtermő övezetekben;
  - b) savtartalom-növelésnek és savtompításnak a C. I., C. II. és C. III. a) szőlőtermő övezetben, a 7. pont sérelme nélkül; vagy
  - c) savtartalom-növelésnek a C. III. b) szőlőtermő övezetben.
2. Az 1. pontban említett, a borkortól eltérő egyéb termékek savtartalmának növelése csak 1,50 g/l felső határig (borkorsavban kifejezve) vagy literenkénti 20 milliekvivalensig történhet.
3. A borkor savtartalmának növelése csak 2,50 g/l felső határig (borkorsavban kifejezve) vagy literenkénti 33,3 milliekvivalensig történhet.
4. A borkor savtompítása csak 1 g/l felső határig (borkorsavban kifejezve) vagy literenkénti 13,3 milliekvivalensig történhet.
5. A sűrítésre szánt szőlőmust savtartalma részlegesen tompítható.

6. Az 1. pont ellenére a rendkívüli időjárási körülmények által jellemzett években a tagállamok az A. és B. szőlőtermő övezetekben a 2. és 3. pontban említett feltételek szerint engedélyezhetik az 1. pontban említett termékek savtartalmának növelését.
7. Ugyanazon termék savtartalom-növelése és alkoholtartalom-növelése – kivéve a Bizottság által a 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén esetenként meghatározandó eltéréseket –, illetve savtartalom-növelése és savtompítása egymást kölcsönösen kizáró eljárások.

D. Eljárások

1. A B. és a C. szakaszban említett eljárások – a borok savtartalom-növelésének és savtompításának kivételével – csak akkor engedélyezettek, ha ezeket a Bizottság által a 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén meghatározandó feltételek szerint végzik akkor, amikor a friss szőlőt, a szőlőmustot, a részben erjedt szőlőmustot vagy a még erjedésben levő újbort borra vagy egyéb, a pezsgőtől és a szén-dioxid hozzáadásával készült habzóortól eltérő, közvetlen emberi fogyasztásra szánt borágazati itallá alakítják abban a szőlőtermő övezetben, ahol a felhasznált friss szőlőt szüretelték.
2. A borok sűrítését abban a szőlőtermő övezetben kell végezni, ahol a felhasznált friss szőlőt szüretelték.
3. A borok savtartalmának növelésére és savtompítására csak abban a bortermelő gazdaságban és szőlőtermő övezetben kerülhet sor, ahol a szőben forgó bor készítéséhez felhasznált szőlőt szüretelték.
4. Az 1., 2. és 3. pontban említett eljárásokról tájékoztatni kell az illetékes hatóságokat. Ugyanez vonatkozik a természetes vagy jogi személyek, illetve személyek csoportjai, különösen a Bizottság által a 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén meghatározandó termelők, palackozók, feldolgozók és kereskedők által szakmájuk gyakorlása során a friss szőlővel, szőlőmusttal, részben erjedt szőlőmusttal vagy hordós borral azonos időben és azonos helyen tárolt sűrített szőlőmust, finomított szőlőmustsűrítmény vagy szacharóz mennyiségére vonatkozóan. Az e mennyiségekről való tájékoztatás azonban helyettesíthető a bejövő árakra és a készlet felhasználására vonatkozó nyilvántartásba való bejegyzéssel.
5. A B. és C. szakaszban említett eljárások mindegyikét fel kell tüntetni a 147. cikkben előírt kísérőokmányon, amely a kezelésem átesett termékek forgalomba hozatalához szükséges.
6. A B. és C. szakaszban említett eljárások – a rendkívüli időjárási körülmények esetén alkalmazható eltérésekre figyelemmel – nem végezhetőek el:
  - a) a C. szőlőtermő övezetben január 1. után;
  - b) az A. és a B. szőlőtermő övezetekben március 16. után; és kizárólag az e dátumokat közvetlenül megelőző szőlőszüretből származó termékek esetében végezhetőek el.
7. A 6. pont ellenére a borok hűtéssel történő sűrítése, savtartalmának növelése és savtompítása egész évben végezhető.

II. RÉSZ

Korlátozások

A. Általános korlátozások

1. Az engedélyezett borászati eljárások egyike sem tartalmazhatja víz hozzáadását, kivéve, ha az különleges technikai okból szükséges.
2. Az engedélyezett borászati eljárások egyike sem tartalmazhatja alkohol hozzáadását, kivéve az alkohol, likőrbor, a pezsgő, a lepárlás céljából szeszesített bor és a gyöngyözőbor hozzáadásával lefojtott erjesztésű friss szőlőmustok esetét.
3. A lepárlás céljára szeszesített bort kizárólag lepárlásra lehet felhasználni.

B. Friss szőlő, szőlőmust és szőlőlé

1. Alkohol hozzáadásával fojtott friss szőlőmust csak a 2204 10, a 2204 21 és a 2204 29 KN-kódok alá nem tartozó termékek készítése során használható. Ez nincs kihatással azon szigorúbb előírásokra, amelyeket a tagállamok a 2204 10, a 2204 21 és a 2204 29 KN-kódok alá nem tartozó termékek területükön történő előállítására vonatkozóan érvényesíthetnek.
2. A szőlőlevet és sűrített szőlőlevet nem szabad borra alakítani vagy borhoz hozzáadni. Az Unió területén tilos ezeknek az alkoholos erjesztése.

3. Az 1. és 2. pont nem vonatkozik azokra a termékekre, amelyek az Írországon, Lengyelországon és az Egyesült Királyságon, a 2206 00 KN-kód alá tartozó termékek előállítására szolgálnak, és amelyek esetében a tagállamok engedélyezhetik a „bor” kereskedelmi megjelölést is magában foglaló összetett név használatát.
4. Töppedt szőlőből nyert részben erjedt szőlőmustot kizárólag likőrborok készítésére – kizárólag azokon a borvidékeken, ahol ennek 1985. január 1-jén hagyományai voltak – és túlérett szőlőből készített borok készítésére lehet forgalomba hozni.
5. A harmadik országokból származó friss szőlőt, szőlőmustot, részben erjedt szőlőmustot, sűrített szőlőmustot, finomított szőlőmustsűrítményt, alkohol hozzáadásával fojtott szőlőmustot, szőlőlevet, sűrített szőlőlevet és bort, valamint e termékek keverékeit az Unió területén nem szabad a VII. melléklet II. részében említett terméké feldolgozni vagy ilyen termékhez hozzáadni.

C. Borok keverése

A harmadik országból származó bort tilos az Unióból származó borral házasítani, valamint tilos harmadik országból származó borokat egymással házasítani az Unió területén.

D. Melléktermékek

1. A szőlő túlréselése tilos. A tagállamok a helyi és a technikai feltételeket figyelembe véve meghatározzák azt a minimális alkoholtartalmat, amelyet a szőlő kipréselése után a szőlőtörkölynek és a borseprőnek tartalmaznia kell.

Az e melléktermékekben levő alkohol mennyiségét a tagállamok legalább az előállított bor alkoholtartalmának 5 %-ával egyenlő szinten határozzák meg.

2. Borseprőből vagy szőlőtörkölyből közvetlen emberi fogyasztásra szánt bort vagy italt – alkohol, borpárlat vagy törkölybor kivételével – nem szabad előállítani. A bor borseprőre, szőlőtörkölyre vagy kipréselt aszúpépre töltése a Bizottság által a 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén meghatározandó feltételek mellett engedélyezhető, amennyiben ezt az eljárást hagyományosan alkalmazzák Magyarországon a „tokaji fordítás” és a „tokaji másolás”, valamint Szlovákiában a „Tokajský fordítás” és a „Tokajský másolás” előállításakor.
3. A borseprő préselése és a szőlőtörköly újraerjesztése a lepárlástól és a törkölyborkészítéstől eltérő célra tilos. A borseprő szűrése és centrifugálása nem tekintendő préselésnek abban az esetben, ha az így előállított termékek épek, megfelelőek és kereskedelmi minőségűek.
4. A törkölybort, amennyiben előállítását az érintett tagállam engedélyezi, kizárólag lepárlásra vagy a bortermelő háztartásában való fogyasztásra lehet felhasználni.
5. A tagállamok arra vonatkozó lehetőségének sérelme nélkül, hogy a melléktermékek lepárlás útján történő kivonásának megköveteléséről határozzanak, bármely olyan természetes vagy jogi személynek vagy személyek csoportjának, aki, illetve amely melléktermékekkel rendelkezik, a Bizottság által a 75. cikk (2) bekezdése értelmében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén meghatározandó feltételek szerint ki kell vonnia azokat.

IX. MELLÉKLET

FAKULTATÍV FENNTARTOTT JELÖLÉSEK

Termékkategória (utalás a Kombinált Nomenklatúra szerinti vámtarifa-besorolásra)	Fakultatív fenntartott jelölés
baromfihús (0207 KN-kód és 0210 KN-kód)	... %-ban ... -val/vel etetve zabon nevelt liba istállóban külterjesen tartott szabadtartás hagyományos szabadtartás teljes szabadtartás vágási életkor a hizási időszak hossza
tojás (0407 KN-kód)	friss extra vagy extrafriss a tojótyúk takarmányozási módjának jelzése
olívaolaj (1509 KN-kód)	első hidegsajtolásból nyert hideg-extrakció savtartalom csípős gyümölcsös: érett vagy zöld keserű intenzív közepes enyhe harmonikus édes olaj

X. MELLÉKLET

CUKORRÉPA-FELVÁSÁRLÁSI FELTÉTELEKA 125. CIKK (3) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT IDŐSZAKBAN

I. PONT

1. A szállítási szerződéseket előírt mennyiségű cukorrépára vonatkozóan, írásban kötik.
2. A szállítási szerződések időtartama több év is lehet.
3. A szállítási szerződések rögzíthetők, hogy további cukorrépa-mennyiség szállítható-e, és ha igen, milyen feltételek mellett.

II. PONT

1. A szállítási szerződésekben fel kell tüntetni az I. pontban említett répamennyiségekre vonatkozó beszerzési árakat.
2. Az (1) bekezdésben említett árat a III. melléklet B. pontjában meghatározott szabványos minőségű cukorrépára kell alkalmazni.

Az árat a szabványos minőségtől való eltérés függvényében – a felek általi előzetes megállapodás alapján – áremeléssel vagy árcsökkenéssel kell kiigazítani.

3. A szállítási szerződésben rögzíteni kell, hogy a piaci árak alakulása hogyan kerül felosztásra a felek között.
4. A szállítási szerződésekben a cukorrépa cukortartalmára egy rögzített értéket kell előírni. Ezek a szerződések tartalmaznak egy, a különböző cukortartalmakat és tényezőket feltüntető átszámítási skálát, amelynek segítségével a szállított cukorrépa-mennyiségeket át lehet váltani a szállítási szerződésben feltüntetett cukortartalomnak megfelelő mennyiségekre.

A skála a különböző cukortartalomnak megfelelő hozamokon alapul.

III. PONT

A szállítási szerződések rendelkeznek a cukorrépa-szállítások időbeni eloszlásáról és szokásos időtartamáról.

IV. PONT

1. A szállítási szerződések rendelkeznek a cukorrépa-begyűjtő helyekről és a szállítással kapcsolatos feltételekről.
2. A szállítási szerződések rendelkeznek annak egyértelmű meghatározásáról, hogy ki viseli a berakodás és a begyűjtő helyről való elszállítás költségeit. Amennyiben a szállítási szerződések megkövetelik a cukorgyártó vállalkozásoknak a berakodási és szállítási költségekhez való hozzájárulását, egyértelműen meg kell határozni a hozzájárulás százalékos arányát vagy összegét.
3. A szállítási szerződések rendelkeznek az egyes felekre eső költségek egyértelmű meghatározásáról.

V. PONT

1. A szállítási szerződések rendelkeznek a cukorrépa-átvételi helyekről.
2. Amennyiben a cukorrépa-eladók és a cukorgyártó vállalkozások az előző gazdasági évre már kötöttek szállítási szerződést, az említett gazdasági év folyamán történő szállításokra nézve általuk közös megegyezéssel elfogadott átvételi helyek továbbra is működnek. A szakmán belüli megállapodások ettől a rendelkezéstől eltérhetnek.

VI. PONT

1. A szállítási szerződések rendelkeznek a cukortartalom polarimetriás módszerrel – illetve a technológiai fejlődés figyelembevétele érdekében egy mindkét fél által elfogadott más módszerrel – történő meghatározásáról. Az átvételkor a répából mintát kell venni.
2. A szakmán belüli megállapodások más mintavételi időpontokról is rendelkezhetnek. A szállítási szerződés ilyen esetben rendelkezik az átvétel és a mintavétel között a cukortartalomban bekövetkezett csökkenés ellensúlyozása céljából történő helyesbítésről.

VII. PONT

A szállítási szerződések rendelkezései szerint a bruttó tömeg, a tára és a cukortartalom megállapítása az alábbi elfogadott eljárások valamelyikével történik:

- a) a cukorgyártó vállalkozás és a cukorrépa-termelők szakmai szervezete közösen állapítja meg, amennyiben egy szakmán belüli megállapodás így rendelkezik;
- b) a cukorgyártó vállalkozás állapítja meg, a cukorrépa-termelők szakmai szervezetének felügyelete alatt;
- c) a cukorgyártó vállalkozás állapítja meg, az érintett tagállam által elismert szakértő felügyelete alatt, feltéve hogy a cukorrépa-eladó annak költségeit megtéríti.

VIII. PONT

1. A szállítási szerződések megkövetelik, hogy a cukorgyártó vállalkozás a leszállított cukorrépa teljes mennyisége tekintetében a következők közül egyet vagy többet teljesítsenek:
  - a) a leszállított répa össztömegéből származó friss répapépet a cukorrépa-eladónak ex works paritás feltételei mellett, költségmentesen visszaküldjék;
  - b) az említett répapép egy részét, összepréselve, szárítva vagy szárítva és kilúgozva, a cukorrépa-eladónak ex works paritás feltételei mellett, költségmentesen visszaküldjék;
  - c) a répapépet, összepréselve vagy szárítva, a cukorrépa-eladónak ex works paritás feltételei mellett visszaküldjék; a cukorgyártó vállalkozás ebben az esetben a cukorrépa-eladótól megkövetelheti a préselés vagy szárítás költségeinek megfizetését;
  - d) a cukorrépa-eladónak az érintett répapép értékesítési lehetőségeit figyelembe vevő ellentételezést fizessenek.
2. Ha a leszállított cukorrépa teljes mennyiségének egyes részeit eltérő módokon dolgozzák fel, a szállítási szerződés az 1. alpontban előírt kötelezettségek közül egynél többet követel meg.
3. A szakmán belüli megállapodás előírhatja a répapépnek az 1. a), b) és c) alpontban említettől eltérő szakaszban történő leszállítását.

IX. PONT

A szállítási szerződésekben minden előlegfizetésre, valamint a cukorrépa beszerzési árának megfizetésére vonatkozóan rögzíteni kell a határidőket.

X. PONT

Amennyiben a szállítási szerződések az e melléklet által érintett kérdésekkel kapcsolatos szabályokat állapítanak meg, illetve amennyiben más kérdéseket szabályozó rendelkezéseket tartalmaznak, rendelkezéseik és hatásaik nem lehetnek ellentétesek ezzel a melléklettel.

XI. PONT

1. A II. melléklet II. része A. szakaszának 6. pontjában említett, szakmán belüli megállapodások választottbírószági záradékokat tartalmaznak.
2. A szakmán belüli megállapodások a szállítási szerződések tekintetében meghatározhatnak egy egységes, az e rendeletnek és az uniós szabályoknak megfelelő mintát.
3. Amennyiben az uniós, regionális vagy helyi szintű, szakmán belüli megállapodások az e rendelet által érintett kérdésekkel kapcsolatos szabályokat állapítanak meg, illetve amennyiben más kérdéseket szabályozó rendelkezéseket tartalmaznak, rendelkezéseik és hatásaik nem lehetnek ellentétesek ezzel a melléklettel.
4. A 3. alpontban említett megállapodások különösen a következőket állapítják meg:
  - a) a II. pont 4. alpontjában említett átszámítási skála;
  - b) a termelendő cukorrépaajták vetőmagjának választékára és szállítására vonatkozó szabályok;
  - c) a szállítandó cukorrépa minimális cukortartalma;

- d) a cukorgyártó vállalkozás és a cukorrépa-eladók képviselői között a cukorrépa-szállítások kezdő időpontjának rögzítése előtt történő egyeztetés követelménye;
  - e) a korai vagy későbbi szállítások után a cukorrépa-eladóknak járó ösztönzők kifizetése;
  - f) a répapéppel kapcsolatos, a VIII. pontban említett feltételek és költségek részletei;
  - g) a répapépnek a cukorrépa-eladó általi elszállítása;
  - h) többéves szerződések esetében az árak kiigazítására vonatkozó szabályok;
  - i) a mintavételre vonatkozó szabályok, valamint a bruttó tömeg, a tára és a cukortartalom megállapításának módszerei.
-

XI. MELLÉKLET

CUKORRÉPA-FELVÁSÁRLÁSI FELTÉTELEK A 124. CIKKBEN EMLÍTETT IDŐSZAKBAN

I. PONT

1. A szállítási szerződéseket előírt mennyiségű kvótacukorrépára vonatkozóan, írásban kötik.
2. A szállítási szerződések rögzítik, hogy további cukorrépa-mennyiség szállítható-e, és ha igen, milyen feltételek mellett.

II. PONT

1. A szállítási szerződésekben fel kell tüntetni az e rendelet 127. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett, és adott esetben b) pontjában említett cukorrépa-mennyiségekre vonatkozó beszerzési árakat. A 127. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett mennyiségek esetében ezek az árak nem lehetnek alacsonyabbak a kvótarepára vonatkozó, a 135. cikkben említett minimálárnál.
2. A szállítási szerződésekben a cukorrépa cukortartalmára egy rögzített értéket kell előírni. Ezek a szerződések tartalmaznak egy, a különböző cukortartalmakat és tényezőket feltüntető átszámítási skálát, amelynek segítségével a szállított cukorrépa-mennyiségeket át lehet váltani a szállítási szerződésben feltüntetett cukortartalomnak megfelelő mennyiségekre.

A skála a különböző cukortartalmaknak megfelelő hozamokon alapul.

3. Amennyiben egy cukorrépa-eladó a 127. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett cukorrépa szállítására kötött szállítási szerződést egy cukorgyártó vállalkozással, az említett eladó által teljesített minden szállítást – amelyet az e pont 2. alpontja szerint kell átváltani – a szállítási szerződésben rögzített répamennyiség erejéig a 127. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti szállításnak kell tekinteni.
4. Azok a cukorgyártó vállalkozások, akik kisebb mennyiségű cukrot állítanak elő, mint amennyi a kvótacukorrépájuk, amelyre a 127. cikk (2) bekezdésének a) pontja alapján vetés előtti szállítási szerződéseket írtak alá, a bármely további termelésnek megfelelő cukorrépa-mennyiséget, egészen kvótájuk mértékéig, azok között a cukorrépa-eladók között osztják fel, akikkel a 127. cikk (2) bekezdésének a) pontja értelmében vetés előtti szállítási szerződést kötöttek.

A szakmán belüli megállapodások ettől a rendelkezéstől eltérhetnek.

III. PONT

1. A szállítási szerződések rendelkeznek a cukorrépa-szállítások időbeni eloszlásáról és szokásos időtartamáról.
2. Az 1. alpontban említett rendelkezéseknek az előző gazdasági év folyamán alkalmazandó rendelkezéseknek kell lenniük, figyelembe véve a tényleges termelés szintjét; a szakmán belüli megállapodások ettől eltérhetnek.

IV. PONT

1. A szállítási szerződések rendelkeznek a cukorrépa-begyűjtő helyekről.
2. Amennyiben a cukorrépa-eladók és a cukorgyártó vállalkozások az előző gazdasági évre már kötöttek szállítási szerződést, az említett gazdasági év folyamán történő szállításokra nézve általuk közös megegyezéssel elfogadott begyűjtő helyek továbbra is működnek. A szakmán belüli megállapodások ettől a rendelkezéstől eltérhetnek.
3. A szállítási szerződések kikötik, hogy a berakodás és a begyűjtő helyről való elszállítás költségeit a cukorgyártó vállalkozásnak kell viselnie, az előző gazdasági év előtt már alkalmazott helyi szabályokon vagy szokásokon alapuló különleges megállapodásokra is figyelemmel.
4. Dániában, Írországban, Görögországban, Spanyolországban, Portugáliában, Finnországban és az Egyesült Királyságban azonban, amennyiben a cukorrépát ex works szállítják, a szállítási szerződésekben meg kell követelni a cukorgyártó vállalkozásnak a berakodási és szállítási költségekhez való hozzájárulását, és ki kell kötni a hozzájárulás százalékos arányát vagy összegét.

V. PONT

1. A szállítási szerződések rendelkeznek a cukorrépa-átvételi helyekről.
2. Amennyiben a cukorrépa-eladók és a cukorgyártó vállalkozások az előző gazdasági évre már kötöttek szállítási szerződést, az említett gazdasági év folyamán történő szállításokra nézve általuk közös megegyezéssel elfogadott átvételi helyek továbbra is működnek. A szakmán belüli megállapodások ettől a rendelkezéstől eltérhetnek.

VI. PONT

1. A szállítási szerződések rendelkeznek a cukortartalom polarimetriás módszerrel történő meghatározásáról. Az átvételkor a cukorrépából mintát kell venni.
2. A szakmán belüli megállapodások más mintavételi időpontokról is rendelkezhetnek. A szállítási szerződés ilyen esetben rendelkezik az átvétel és a mintavétel között a cukortartalomban bekövetkezett csökkenés ellensúlyozása céljából történő helyesbítésről.

VII. PONT

A szállítási szerződések rendelkezései szerint a bruttó tömeg, a tára és a cukortartalom megállapítása a következő eljárások valamelyikével történik:

- a) a cukorgyártó vállalkozások és a cukorrépa-termelők szakmai szervezete közösen állapítja meg, amennyiben egy szakmán belüli megállapodás így rendelkezik;
- b) a cukorgyártó vállalkozás állapítja meg, a cukorrépa-termelők szakmai szervezetének felügyelete alatt;
- c) a cukorgyártó vállalkozás állapítja meg, az érintett tagállam által elismert szakértő felügyelete alatt, feltéve, hogy a cukorrépa-eladó annak költségeit megtéríti.

VIII. PONT

1. A szállítási szerződések megkövetelik, hogy a cukorgyártó vállalkozások a leszállított cukorrépa teljes mennyisége tekintetében a következők közül egyet vagy többet teljesítsenek:
  - a) a leszállított cukorrépa össztömegéből származó friss répapépet az cukorrépa-eladónak ex works paritás feltételei mellett, költségmentesen visszaküldjék;
  - b) az említett répapép egy részét, összepréselve, szárítva vagy szárítva és kilúgozva, a cukorrépa-eladónak ex works paritás feltételei mellett, költségmentesen visszaküldjék;
  - c) a répapépet, összepréselve vagy szárítva, a cukorrépa-eladónak ex works paritás feltételei mellett visszaküldjék; a cukorgyártó vállalkozás ebben az esetben a cukorrépa-eladótól megkövetelheti a préselés vagy szárítás költségeinek megfizetését;
  - d) a cukorrépa-eladónak az érintett répapép értékesítési lehetőségeit figyelembe vevő ellentételezést fizessenek.
2. Ha a leszállított cukorrépa teljes mennyiségének egyes részeit eltérő módokon dolgozzák fel, a szállítási szerződés az 1. alpontban előírt kötelezettségek közül egynél többet követel meg.
3. A szakmán belüli megállapodás előírhatja a répapépnek az 1. a), b) és c) alpontban említettől eltérő szakaszban történő leszállítását.

IX. PONT

1. A szállítási szerződésekben minden előlegfizetésre, valamint a cukorrépa beszerzési árának megfizetésére vonatkozóan rögzíteni kell a határidőket.
2. Az 1. alpontban említett határidők azonosak az előző gazdasági év folyamán érvényes határidőkkel. A szakmán belüli megállapodások ettől a rendelkezéstől eltérhetnek.

X. PONT

Amennyiben a szállítási szerződések az e melléklet által érintett kérdésekkel kapcsolatos szabályokat állapítanak meg, illetve amennyiben más kérdéseket szabályozó rendelkezéseket tartalmaznak, rendelkezéseik és hatásaik nem lehetnek ellentétesek ezzel a melléklettel.

XI. PONT

1. Az e rendelet II. melléklete II. része A. szakaszának 6. pontjában említett, szakmán belüli megállapodások választott-bírói záradékokat tartalmaznak.
2. Amennyiben az uniós, regionális vagy helyi szintű, szakmán belüli megállapodások az e rendelet által érintett kérdésekkel kapcsolatos szabályokat állapítanak meg, illetve amennyiben más kérdéseket szabályozó rendelkezéseket tartalmaznak, rendelkezéseik és hatásaik nem lehetnek ellentétesek ezzel a melléklettel.

3. A 2. alpontban említett megállapodások különösen a következőket állapítják meg:
- a) azoknak a cukorrépa-mennyiségeknek a cukorrépa-eladók közötti felosztására vonatkozó szabályok, amelyeknek a kvóta keretein belüli cukorgyártás céljából történő megvásárlásáról a cukorgyártó vállalkozás a vetés előtt dönt;
  - b) a II. pont 4. alpontjában említett felosztásra vonatkozó szabályok;
  - c) a II. pont 2. alpontjában említett átszámítási skála;
  - d) a termelendő cukorrépa-fajták vetőmagjának választékára és szállítására vonatkozó szabályok;
  - e) a szállítandó cukorrépa minimális cukortartalma;
  - f) a cukorgyártó vállalkozás és a cukorrépa-eladók képviselői között a cukorrépa-szállítások kezdő időpontjának rögzítése előtt történő egyeztetés követelménye;
  - g) a korai vagy késői szállítások után a cukorrépa-eladóknak járó ösztönzők kifizetése;
  - h) részadatok a következőkre vonatkozóan:
    - i. a VIII. pont 1. b) alpontjában említett répapép-rész,
    - ii. a VIII. pont 1. c) alpontjában említett költségek,
    - iii. a VIII. pont 1. d) alpontjában említett ellentételezés;
  - i) a répapépnek a cukorrépa-eladó általi elszállítása;
  - j) a 135. cikkérelemlé nélkül, szabályok arra nézve, hogy miként kell a cukor referencia-küszöbértéke és tényleges eladási ára közötti bármely különbséget a cukorgyártó vállalkozás és a cukorrépa-eladók között megosztani.

XII. PONT

Amennyiben nincs rögzített szakmán belüli megállapodás arra nézve, hogy miként kell a cukorrépa-eladók között felosztani azokat a kvóta keretén belüli cukorgyártásra szánt cukorrépa-mennyiségeket, amelyeknek a vetés előtti megvásárlására a cukorgyártó vállalkozás ajánlatot tesz, az érintett tagállam maga állapíthat meg szabályokat az ilyen felosztásra.

Az említett szabályok a szövetkezetek számára cukorrépat értékesítő szokásos eladókra olyan szállítási jogokat is ruházhatnak, amelyek eltérnek azoktól a szállítási jogoktól, amelyekkel akkor rendelkeznének, ha ilyen szövetkezethez tartoznának.

XII. MELLÉKLET

A 136. CIKKBEN EMLÍTETT, A CUKOR, AZ IZOGLÜKÓZ ÉS AZ INULINSZIRUP TERMELÉSÉRE VONATKOZÓ NEMZETI ÉS REGIONÁLIS KVÓTÁK

Tagállam vagy régió (1)	Cukor (2)	Izoglükóz (3)	Inulinszirup (4)
			(tonnában)
Belgium	676 235,0	114 580,2	0
Bulgária	0	89 198,0	
Cseh Köztársaság	372 459,3		
Dánia	372 383,0		
Németország	2 898 255,7	56 638,2	
Írország	0		
Görögország	158 702,0	0	
Spanyolország	498 480,2	53 810,2	
Franciaország (tengerentúli területek nélkül)	3 004 811,15		0
Franciaország tengerentúli megyéi	432 220,05		
Horvátország	192 877,0		
Olaszország	508 379,0	32 492,5	
Lettország	0		
Litvánia	90 252,0		
Magyarország	105 420,0	250 265,8	
Hollandia	804 888,0	0	0
Ausztria	351 027,4		
Lengyelország	1 405 608,1	42 861,4	
Portugália (kontinentális területek)	0	12 500,0	
Azori-szigetek Autonóm Régió	9 953,0		
Románia	104 688,8	0	
Szlovénia	0		
Szlovákia	112 319,5	68 094,5	
Finnország	80 999,0	0	
Svédország	293 186,0		
Egyesült Királyság	1 056 474,0	0	
ÖSSZESEN	13 529 618,2	720 440,8	0

XIII. MELLÉKLET

A CUKORKVÓTÁK VAGY IZOGLÜKÓZKVÓTÁK ÁTRUHÁZÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI A 138. CIKKNEK MEGFELELŐEN

I. PONT

E melléklet alkalmazásában:

- a) „vállalkozások egyesülése”: két vagy több vállalkozás egyetlen vállalkozássá történő egyesülése;
- b) „egy vállalkozás átruházása”: a kvótával rendelkező vállalkozás eszközeinek egy vagy több vállalkozás számára történő átruházása vagy azokba történő beolvasztása;
- c) „gyár átruházása”: egy műszaki egység – beleértve az érintett termék gyártásához szükséges egész üzemet is – tulajdonjogának egy vagy több vállalkozás részére történő átruházása, ami az átruházó vállalkozás termelésének részleges vagy teljes átvállalását eredményezi;
- d) „gyár haszonbérlete”: a cukor gyártásához szükséges egész üzemet magában foglaló műszaki egység haszonbérletére vonatkozó szerződés annak működtetése céljából, amelyet legalább három egymást követő gazdasági évre kötnek – a felek megállapodnak abban, hogy azt a harmadik gazdasági év lejártá előtt nem szüntetik meg – egy olyan vállalkozással, amely ugyanabban a tagállamban telepedett le, mint az érintett gyár, ha – a haszonbérlet hatálybalépését követően – az a vállalkozás, amely az érintett gyárat bérlő, annak teljes termelésére nézve kizárólagosan cukorgyártó vállalkozásnak tekinthető.

II. PONT

1. A 2. alpont sérelme nélkül a cukorgyártó vállalkozások egyesülése vagy átruházása, illetve a cukorgyárak átruházása esetén a kvótákat a következőképpen kell kiigazítani:
  - a) cukorgyártó vállalkozások egyesülése esetén a tagállamok az egyesülés révén keletkező vállalkozás részére akkora kvótát osztanak ki, amely egyenlő az érintett cukorgyártó vállalkozások részére az egyesülés előtt kiosztott kvóták összegével;
  - b) cukorgyártó vállalkozás átruházása esetén a tagállam az átruházott vállalkozás kvótáját cukorgyártás céljára a vállalkozást megszerző vállalkozás részére osztja ki, illetve, ha az átruházott vállalkozás az átruházással több vállalkozáshoz kerül, a kiosztásnak az ezek által egyenként átvett cukortermelés arányában kell történnie;
  - c) cukorgyár átruházása esetén, a tagállam a gyár tulajdonjogát átruházó vállalkozás kvótáját csökkenti, és a szóban forgó gyárat megvásárló cukorgyártó vállalkozás vagy vállalkozások kvótáját az átvett cukortermelés arányában levont mennyiséggel növeli.
2. Amennyiben az 1. alpontban említett valamelyik művelet által közvetlenül érintett több cukorrépa- vagy cukornád-termelő egyértelműen nyilváníti, hogy hajlandó a cukorrépáját vagy nádját olyan cukorgyártó vállalkozásnak szállítani, amely nem részese az említett műveleteknek, a tagállam a kiosztást azon vállalkozás által vállalt termelés alapján végezheti, amelynek a termelők a cukorrépájukat vagy nádjukat szállítani kívánják.
3. Abban az esetben, ha az 1. alpontban említettektől eltérő körülmények között kerül sor
  - a) cukorgyártó vállalkozás,
  - b) egy cukorgyártó vállalkozás egy vagy több gyáránaka bezárására, a tagállam kioszthatja a kvótáknak az adott bezárással érintett részét egy vagy több cukorgyártó vállalkozás részére.

Az első albekezdés b) pontjában említett esetben, amennyiben az érintett termelők közül néhányan egyértelműen nyilváníttják, hogy hajlandók cukorrépájukat vagy cukornádjukat egy adott cukorgyártó vállalkozásnak szállítani, a tagállam a kvótáknak az adott cukorrépával vagy cukornáddal összefüggő részét kioszthatja annak a vállalkozásnak, amely részére a termelők a szóban forgó termékeket szállítani kívánják.
4. Amennyiben a 127. cikk (5) bekezdésében említett eltérésre történik hivatkozás, az érintett tagállam az említett eltérés által érintett répatermelőktől és cukorgyártó vállalkozásoktól megkövetelheti, hogy szakmán belüli megállapodásaikba olyan különleges záradékot illesszenek be, amely lehetővé teszi a tagállam számára e pont 2. és 3. alpontjának az alkalmazását.

5. Ha egy cukorgyártó vállalkozáshoz tartozó gyár haszonbérletére kerül sor, a tagállam a gyárat bérbeadásra felkínáló vállalkozás kvótáját csökkentheti, és azt a részt, amellyel a kvótát csökkentette, kioszthatja annak a vállalkozásnak, amely a gyárat azzal a céllal bérlő, hogy abban cukrot állítson elő.

Ha a haszonbérlet az I. pont d) alpontjában említett, három gazdasági évre kiterjedő időszak alatt szűnik meg, a kvótának az ezen alpont első albekezdése alapján történő kiigazítását a tagállam a haszonbérlet hatálybalépésének időpontjára visszamenő hatállyal érvényteleníti. Ha azonban a haszonbérlet vis maior miatt szűnik meg, a tagállam a kiigazítást nem köteles érvényteleníteni.

6. Amennyiben egy cukorgyártó vállalkozás már nem tudja biztosítani, hogy az uniós jogszabályok alapján az érintett cukorrépa-, illetve cukornádtermelők irányában fennálló kötelezettségeinek eleget tegyen, és amennyiben erről a helyzetről az érintett tagállam illetékes hatóságai is megbizonyosodtak, az érintett tagállam egy vagy több gazdasági évre kioszthatja a kvóták érintett részét a vállalt termelés arányában egy vagy több másik cukorgyártó vállalkozásnak.
7. Amennyiben egy tagállam egy cukorgyártó vállalkozásnak a cukorrépa etil-alkohollá történő feldolgozására árgaranciákat és felvevőpiacra vonatkozó garanciákat nyújt, a tagállam – az adott vállalkozással és az érintett répatermelőkkel egyetértésben – kioszthatja egy vagy több gazdasági évre a cukorgyártási kvóták teljes egészét vagy egy részét egy vagy több másik vállalkozás részére.

III. PONT

Izoglükózgyártó vállalkozások egyesülése vagy átruházása, illetve egy izoglükóz-előállító gyár átruházása esetén, a tagállam az érintett kvótákat – izoglükóz előállítása céljából – kioszthatja egy vagy több más vállalkozás részére, függetlenül attól, hogy azok rendelkeznek-e termelési kvótával.

IV. PONT

A II. és a III. pont alapján hozott intézkedések csak akkor léphetnek hatályba, ha teljesülnek a következő feltételek:

- a) valamennyi érintett fél érdekeit figyelembe veszik;
- b) az érintett tagállam úgy ítéli meg, hogy az intézkedések valószínűleg javítják a cukorrépa-, a cukornád- és a cukorgyártó ágazat szerkezetét;
- c) az intézkedések azonos, a XII. mellékletben meghatározott kvótával rendelkező területen letelepedett vállalkozásokra vonatkoznak.

V. PONT

Ha az egyesülésre vagy az átruházásra október 1-je és a következő év április 30-a között kerül sor, a II. és a III. pontban említett intézkedések a folyó gazdasági évre vonatkozóan lépnek hatályba.

Ha az egyesülésre vagy az átruházásra ugyanabban az évben május 1-je és szeptember 30-a között kerül sor, a II. és a III. pontban említett intézkedések a következő gazdasági évre vonatkozóan lépnek hatályba.

VI. PONT

A II. és a III. pont alkalmazásakor a tagállamok az V. pontban említett időszakok lejárta után legkésőbb 15 nappal tájékoztatják a Bizottságot a kiigazított kvótákról.

XIV. MELLÉKLET

A 230. CIKKBEN EMLÍTETT MEGFELELESI TÁBLÁZAT

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
1. cikk	1. cikk	—
2. cikk (1) bekezdés	3. cikk (1) és (2) bekezdés	—
2. cikk (2) bekezdés a) és b) pont	—	—
2. cikk (2) bekezdés c) pont	15. cikk (1) bekezdés a) pont	—
3. cikk	6. cikk	—
4. cikk	—	—
5. cikk, első bekezdés	—	—
5. cikk, második bekezdés, első rész	3. cikk (4) bekezdés	—
5. cikk, második bekezdés, második rész	—	—
5. cikk, harmadik bekezdés	5. cikk a) pont	—
6. cikk	—	—
7. cikk	9. cikk	—
8. cikk	7. cikk	—
9. cikk	126. cikk	—
10. cikk	11. cikk	—
11. cikk	12. cikk	—
12. cikk	13. cikk	—
13. cikk	14. cikk ⁽¹⁾	—
14. cikk (törölve)	—	—
15. cikk (törölve)	—	—
16. cikk (törölve)	—	—
17. cikk (törölve)	—	—
18. cikk (1)–(4) bekezdés	15. cikk (2) bekezdés ⁽¹⁾	—
18. cikk (5) bekezdés	—	—
19. cikk (törölve)	—	—
20. cikk (törölve)	—	—
21. cikk (törölve)	—	—
22. cikk (törölve)	—	—
23. cikk (törölve)	—	—
24. cikk (törölve)	—	—
25. cikk	16. cikk (1) bekezdés	—

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
26. cikk	—	—
27. cikk	—	—
28. cikk	—	—
29. cikk	—	—
30. cikk (törölve)	—	—
31. cikk	17. cikk	—
32. cikk	—	—
33. cikk	[18. cikk]	—
34. cikk	[18. cikk]	—
35. cikk (törölve)	—	—
36. cikk (törölve)	—	—
37. cikk	[18. cikk]	—
38. cikk	[18. cikk]	—
39. cikk	[19. cikk (3) bekezdés]	—
40. cikk	[19. cikk (5) bekezdés a) pont és 20. cikk o) pont iii. alpont]	—
41. cikk	—	—
42. cikk (1) bekezdés	10. cikk	—
42. cikk (2) bekezdés	20. cikk u) pont	—
43. cikk a)–f), i), j) és l) pont	19. és 20. cikk	—
43. cikk g), h) és k) pont	—	—
44. cikk	220. cikk (1) bekezdés a) pont, (2) és (3) bekezdés	—
45. cikk	220. cikk (1) bekezdés b) pont, (2) és (3) bekezdés	—
46. cikk (1) bekezdés	220. cikk (5) bekezdés	—
46. cikk (2) bekezdés	220. cikk (6) bekezdés	—
47. cikk	219. cikk	—
48. cikk	219. cikk	—
49. cikk	135. cikk ⁽¹⁾	—
50. cikk	125. és 127. cikk	—
51. cikk	128. cikk ⁽¹⁾	—
52. cikk	130. cikk	—
52a. cikk	—	—
53. cikk a) pont	132. cikk c) pont	—
53. cikk b) pont	130. cikk (2) bekezdés	—
53. cikk c) pont	130. cikk (6) bekezdés	—

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
54. cikk	166. cikk	—
55. cikk	— ⁽²⁾	—
56. cikk	136. cikk	—
57. cikk	137. cikk	—
58. cikk	—	—
59. cikk	—	—
60. cikk	138. cikk	—
61. cikk	139. cikk	—
62. cikk	140. cikk	—
63. cikk	141. cikk	—
64. cikk (1) bekezdés	142. cikk (1) bekezdés	—
64. cikk (2) és (3) bekezdés	142. cikk (2) bekezdés ⁽¹⁾	—
65. cikk	— ⁽²⁾	—
66. cikk	—	—
67. cikk	—	—
68. cikk	—	—
69. cikk	—	—
70. cikk	—	—
71. cikk	—	—
72. cikk	—	—
73. cikk	—	—
74. cikk	—	—
75. cikk	—	—
76. cikk	—	—
77. cikk	—	—
78. cikk	—	—
79. cikk	—	—
80. cikk	—	—
81. cikk	—	—
82. cikk	—	—
83. cikk	—	—
84. cikk	—	—
84a. cikk	—	—
85. cikk a) pont	143. cikk (1) bekezdés és 144(a)	—
85. cikk b) pont	144. cikk j) pont	—

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
85. cikk c) pont	144. cikk i) pont	—
85. cikk d) pont	—	—
85a. cikk	— ⁽¹⁾	—
85b. cikk	— ⁽¹⁾	—
85c. cikk	— ⁽¹⁾	—
85d. cikk	— ⁽¹⁾	—
85e. cikk	— ⁽¹⁾	—
85f. cikk	— ⁽¹⁾	—
85g. cikk	— ⁽¹⁾	—
85h. cikk	— ⁽¹⁾	—
85i. cikk	— ⁽¹⁾	—
85j. cikk	— ⁽¹⁾	—
85k. cikk	— ⁽¹⁾	—
85l. cikk	— ⁽¹⁾	—
85m. cikk	— ⁽¹⁾	—
85n. cikk	— ⁽¹⁾	—
85o. cikk	—	—
85p. cikk	—	—
85q. cikk.	—	—
85r. cikk	—	—
85s. cikk	—	—
85t. cikk	—	—
85u. cikk	—	—
85v. cikk	—	—
85w. cikk	—	—
85x. cikk	—	—
86. cikk (törölve)	—	—
87. cikk (törölve)	—	—
88. cikk (törölve)	—	—
89. cikk (törölve)	—	—
90. cikk (törölve)	—	—
91. cikk	—	—
92. cikk	—	—
93. cikk	—	—
94. cikk	—	—
94a. cikk.	—	—

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
95 cikk	—	—
95a. cikk	—	—
96. cikk (törölve)	—	—
97. cikk	129. cikk ⁽¹⁾	—
98. cikk	— ⁽¹⁾	—
99. cikk	—	—
100. cikk	—	—
101. cikk (törölve.)	—	—
102. cikk	26. cikk ⁽¹⁾	—
102. cikk (2) bekezdés	217. cikk	—
102a. cikk	58. cikk	—
103. cikk	29., 30. és 31. cikk	—
103a. cikk	—	—
103b. cikk	32. cikk	—
103c. cikk	33. cikk	—
103d. cikk	34. cikk	—
103e. cikk	35. cikk	—
103f. cikk	36. cikk	—
103g. cikk	37. cikk a) pont és 38. cikk b) pont	—
103ga. cikk	23. cikk	—
103ga. cikk (7) bekezdés	217. cikk	—
103h. cikk a)–e) pont	37. és 38. cikk	—
103h. cikk f) pont	24. és 25. cikk	—
103i. cikk	39. cikk	—
103j. cikk	40. cikk	—
103k. cikk	41. cikk	—
103l. cikk	42. cikk	—
103m. cikk	43. cikk	—
103n. cikk	44. cikk	—
103n. cikk (4) bekezdés	212. cikk	—
103o. cikk	—	—
103p. cikk	45. cikk	—
103q. cikk	46. cikk	—
103r. cikk	47. cikk	—
103s. cikk.	48. cikk	—

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
103t. cikk	49. cikk	—
103u. cikk (1) bekezdés a) pont	50. cikk	—
103u. cikk (1) bekezdés b) pont	51. cikk	—
103u. cikk (2)–(5) bekezdés	52. cikk	—
103v. cikk	50. cikk	—
103w. cikk	—	—
103x. cikk	—	—
103y. cikk	—	—
103z. cikk	—	—
103za. cikk	53. és 54. cikk	—
104. cikk	—	—
105. cikk (1) bekezdés	55. cikk (1) bekezdés	—
105. cikk (2) bekezdés	215. cikk	—
106. cikk	55. cikk (4) bekezdés	—
107. cikk	55. cikk (3) bekezdés	—
108. cikk (1) bekezdés	55. cikk (2) bekezdés	—
108. cikk (2) bekezdés	—	—
109. cikk, első mondat	55. cikk (1) bekezdés, utolsó mondat	—
110. cikk	56. és 57. cikk	—
111. cikk	—	—
112. cikk	—	—
113. cikk (1) bekezdés	75. cikk (1) bekezdés a)-e) pont és (2) bekezdés	—
113. cikk (2) bekezdés	75. cikk (5) bekezdés	—
113. cikk (3) bekezdés, első albekezdés	74. cikk	—
113. cikk (3) bekezdés, második albekezdés	—	89. cikk
113a. cikk (1)–(3) bekezdés	76. cikk	—
113a. cikk (4) bekezdés	— ⁽¹⁾	—
113b. cikk	75. cikk (3) bekezdés	—
113c. cikk	167. cikk	—
113d. (1) bekezdés, első albekezdés	78. cikk (1) és (2) bekezdés	—
113d. cikk (1) bekezdés, második albekezdés	VII. melléklet, II. rész 1. pont	—
113d. cikk (2) bekezdés	78. cikk (3) bekezdés	—

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
113d. cikk (3) bekezdés	82. cikk	—
114. cikk	78. cikk (1) bekezdés ⁽¹⁾	—
115. cikk	78. cikk (1) bekezdés, és 75. cikk (1) bekezdés h) pont	—
116. cikk	78. cikk (1) bekezdés és 75. cikk (1) bekezdés f) és g) pont	—
117. cikk	77. cikk	—
118. cikk	78. cikk (1) bekezdés	—
118a. cikk	92. cikk	—
118b. cikk	93. cikk	—
118c. cikk	94. cikk	—
118d. cikk (1) bekezdés	94. cikk (3) bekezdés	—
118d. cikk (2) és (3) bekezdés	[109. cikk (3) bekezdés]	—
118e. cikk	95. cikk	—
118f. cikk	96. cikk	—
118g. cikk	97. cikk	—
118h. cikk	98. cikk	—
118i. cikk	99. cikk	—
118j. cikk	100. cikk	—
118k. cikk	101. cikk	—
118l. cikk	102. cikk	—
118m. cikk	103. cikk	—
118n. cikk	104. cikk	—
118o. cikk	—	—
118p. cikk	—	—
118q. cikk	105. cikk	—
118r. cikk	106. cikk	—
118s. cikk	107. cikk	—
118t. cikk	108. cikk	—
118u. cikk	112. cikk	—
118v. cikk	113. cikk	—
118w. cikk	117. cikk	—
118x. cikk	118. cikk	—
118y. cikk	119. cikk.	—
118z. cikk	120. cikk	—
118za. cikk	121. cikk	—

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
118zb. cikk	—	—
119 cikk	—	—
120. cikk	—	—
120a. cikk	81. cikk	—
120b. cikk	—	—
120c. cikk	80. cikk	—
120d. cikk, első albekezdés	83. cikk (2) bekezdés	—
120d. cikk, második albekezdés	[223. cikk]	—
120e. cikk (1) bekezdés	75. cikk (3) és (4) bekezdés	—
120e. cikk (2) bekezdés	83. cikk (3) és (4) bekezdés	—
120f. cikk	80. cikk (3) bekezdés	—
120g. cikk	80. cikk (5) bekezdés és 91. cikk c) pont	—
121. cikk a) pont i. alpont	75. cikk (2) bekezdés	—
121. cikk a) pont ii. alpont	75. cikk (3) bekezdés	—
121. cikk a) pont iii. alpont	89. cikk	—
121. cikk a) pont iv. alpont	75. cikk (2) bekezdés és 91. cikk b) pont	—
121. cikk b) pont	91. cikk a) pont	—
121. cikk c) pont i. alpont	91. cikk a) pont	—
121. cikk c) pont ii. és iii. alpont	91. cikk d) pont	—
121. cikk c) pont iv. alpont	[223. cikk]	—
121. cikk d) pont i. alpont	78. cikk (1) bekezdés	—
121. cikk d) pont ii–v. és vii. alpont	75. cikk (2) és (3) bekezdés	—
121. cikk d) pont vi. alpont	89. cikk	—
121. cikk e) pont i. alpont	78. cikk (1) bekezdés	—
121. cikk e) pont ii–v. és vii. alpont	75. cikk (2) és (3) bekezdés	—
121. cikk e) pont vi. alpont	75. cikk (2) bekezdés	—
121. cikk f) pont i. alpont	78. cikk (1) bekezdés	—
121. cikk f) pont ii., iii. és v. alpont	75. cikk (3) bekezdés	—

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
121. cikk f) pont iv. és vii. alpont	91. cikk g) pont	—
121. cikk f) pont vi. alpont	[223. cikk]	—
121. cikk g) pont	75. cikk (3) bekezdés	—
121. cikk h) pont	91. cikk d) pont	—
121. cikk i) pont	—	—
121. cikk j) pont i. alpont	75. cikk (3) bekezdés	—
121. cikk j) pont ii. alpont	91. cikk d) pont	—
121. cikk k) pont	122. cikk	—
121. cikk l) pont	114., 115. és 116. cikk	—
121. cikk m) pont	122. cikk	—
121. cikk, második bekezdés	78. cikk (3) bekezdés	—
121. cikk, harmadik bekezdés	75. cikk (3) és (4) bekezdés	—
121. cikk, negyedik bekezdés, a)–f) pont	75. cikk (3) bekezdés	—
121. cikk, negyedik bekezdés, g) pont	75. cikk (3) bekezdés m) pont	—
121. cikk, negyedik bekezdés, h) pont	80. cikk (4) bekezdés	—
122. cikk	152. cikk	—
123. cikk	157. cikk	—
124. cikk	—	—
125. cikk	—	—
125a. cikk	153. cikk	—
125b. cikk	154. cikk	—
125c. cikk	156. cikk	—
125d. cikk	155. cikk	—
125e. cikk	—	—
125f. cikk	164. cikk	—
125g. cikk	164. cikk (6) bekezdés	—
125h. cikk	175. cikk d) pont	—
125i. cikk	165. cikk	—
125j. cikk	164. cikk	—
125k. cikk	158. cikk	—
125l. cikk	164. cikk	—
125m. cikk	164. cikk (6) bekezdés [és 175. cikk d) pont]	—
125n. cikk	165. cikk	—
125o. cikk	154. cikk és 158. cikk	—

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
126. cikk	165. cikk	—
126a. cikk	154. cikk (3) bekezdés	—
126b. cikk	157. cikk (3) bekezdés	—
126c. cikk	149. cikk	—
126d. cikk	150. cikk	—
126e. cikk	173. cikk (2) bekezdés és 174. cikk (2) bekezdés	—
127. cikk	173. cikk	—
128. cikk	—	—
129. cikk	—	—
130. cikk	176. cikk (1) bekezdés	—
131. cikk	176. cikk (2) bekezdés	—
132. cikk	176. cikk (3) bekezdés	—
133. cikk	[177. cikk (2) bekezdés e) pont]	—
133a. cikk (1) bekezdés	181. cikk	—
133a. cikk (2) bekezdés	191. cikk	—
134. cikk	177. és 178. cikk	—
135. cikk	—	—
136. cikk	[180. cikk]	—
137. cikk	[180. cikk]	—
138. cikk	[180. cikk]	—
139. cikk	[180. cikk]	—
140. cikk	[180. cikk]	—
140a. cikk	181. cikk	—
141. cikk	182. cikk	—
142. cikk	193. cikk	—
143. cikk	180. cikk	—
144. cikk	184. cikk	—
145. cikk	187. cikk a) pont	—
146. cikk (1) bekezdés	—	—
146. cikk (2) bekezdés	185. cikk	—
147. cikk	—	—
148. cikk	187. cikk	—
149. cikk	[180. cikk]	—
150. cikk	[180. cikk]	—
151. cikk	[180. cikk]	—

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
152. cikk	[180. cikk]	—
153. cikk	192. cikk	—
154. cikk	—	—
155. cikk	—	—
156. cikk	192. cikk (5) bekezdés	—
157. cikk	189. cikk	—
158. cikk	190. cikk	—
158a. cikk	90. cikk	—
159. cikk	194. cikk	—
160. cikk	195. cikk	—
161. cikk	176., 177., 178. és 179. cikk	—
162. cikk	196. cikk	—
163. cikk	197. cikk	—
164. cikk (1) bekezdés	198. cikk (1) bekezdés	—
164. cikk (2)–(4) bekezdés	198. cikk (2) bekezdés ⁽¹⁾	—
165. cikk	— ⁽¹⁾	—
166. cikk	— ⁽¹⁾	—
167. cikk	199. cikk	—
168. cikk	200. cikk	—
169. cikk	201. cikk	—
170. cikk	202. és 203. cikk	—
171. cikk	184. cikk	—
172. cikk	[186. cikk (2) bekezdés]	—
173. cikk	—	—
174. cikk	205. cikk	—
175. cikk	206. cikk	—
176. cikk	209. cikk	—
176a. cikk	210. cikk	—
177. cikk	210. cikk	—
177a. cikk	210. cikk	—
178. cikk	164. cikk	—
179. cikk	210. cikk (7) bekezdés	—
180. cikk	211. cikk	—
181. cikk	211. cikk	—
182. cikk (1) bekezdés	213. cikk	—
182. cikk (2) bekezdés	—	—
182. cikk (3)bekezdés, harmadik albekezdés	214. cikk	—

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
182. cikk (3) bekezdés, első, második és negyedik albekezdés	—	—
182. cikk (4) – (7) bekezdés	—	—
182a. cikk	216. cikk	—
183. cikk	—	—
184. cikk (1) bekezdés	—	—
184. cikk (2) bekezdés	225. cikk a) pont	—
184. cikk (3) – (8) bekezdés	—	—
184. cikk (9) bekezdés	225. cikk b) pont	—
185. cikk	—	—
185a. cikk	145. cikk	—
185b. cikk	223. cikk	—
185c. cikk	147. cikk	—
185d. cikk	146. cikk	—
185e. cikk	151. cikk	—
185f. cikk	148. cikk	—
186. cikk	219. cikk	—
187. cikk	219. cikk	—
188. cikk	219. cikk	—
188a. cikk (1) és (2) bekezdés	— ⁽¹⁾	—
188a. cikk (3) és (4) bekezdés	—	—
188a. cikk (5) – (7) bekezdés	[223. cikk]	—
189. cikk	[223. cikk]	—
190. cikk	—	—
190a. cikk	—	—
191. cikk	221. cikk	—
192. cikk	223. cikk	—
193. cikk	—	—
194. cikk	—	62. és 64. cikk
194a. cikk	—	61. cikk
195. cikk	229. cikk	—
196. cikk	—	—
196a. cikk	227. cikk	—
196b. cikk	229. cikk	—
197. cikk	—	—
198. cikk	—	—
199. cikk	—	—
200. cikk	—	—

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
201. cikk	230. cikk (1) és (3) bekezdés	—
202. cikk	230. cikk (2) bekezdés	—
203. cikk	—	—
203a. cikk	231. cikk	—
203b. cikk	231. cikk	—
204. cikk	232. cikk	—
I. melléklet	I. melléklet (I – XX. rész, XXIV. rész 1. szakasz)	—
II. melléklet	I. melléklet (XXI–XXIII. rész)	—
III. melléklet	II. melléklet	—
IV. melléklet	III. melléklet	—
V. melléklet	IV. melléklet	—
VI. melléklet	XII. melléklet	—
VII. melléklet	—	—
VIIa. melléklet	—	—
VIIb. melléklet	—	—
VIIc. melléklet	—	—
VIII. melléklet	XIII. melléklet	—
IX. melléklet	— ⁽¹⁾	—
X. melléklet	— ⁽¹⁾	—
Xa. melléklet	—	—
Xb. melléklet	VI. melléklet	—
Xc. melléklet	—	—
Xd. melléklet	—	—
Xe. melléklet	—	—
XI. melléklet	—	—
XIa. melléklet	VII. melléklet, I. rész	—
XIb. melléklet	VII. melléklet, II. rész	—
XII. melléklet	VII. melléklet, III. rész	—
XIII. melléklet	VII. melléklet, IV. rész	—
XIV. melléklet A. rész	VII. melléklet, VI. rész	—
XIV. melléklet B. rész	VII. melléklet, V. rész	—
XIV. melléklet C. rész	75. cikk (2) és (3) bekezdés ⁽¹⁾	—
XV. melléklet	VII. melléklet, VII. rész	—

A 1234/2007/EK rendelet	Ez a rendelet	A 1306/2013/EU rendelet
XVa. melléklet	VIII. melléklet, I. rész	—
XVb. melléklet	VIII. melléklet, II. rész	—
XVI. melléklet	VII. melléklet, VIII. rész	—
XVIa. melléklet	[173. cikk (1) bekezdés i) pont]	—
XVII. melléklet	[180. cikk]	—
XVIII. melléklet	[180. cikk]	—
XIX. melléklet	—	—
XX. melléklet	—	—
XXI. melléklet	—	—
XXII. melléklet	XIV. melléklet	—

(¹) Lásd még az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdésével összhangban elfogadandó tanácsi rendeletet.

(²) Ugyanakkor lásd a 230. cikket

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1309/2013/EU RENDELETE

(2013. december 17.)

az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (2014–2020) és az 1927/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, és különösen annak 175. cikke harmadik bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottsága véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) 2010. március 26-án az Európai Tanács elfogadta az intelligens, fenntartható és inkluzív gazdasági növekedésre irányuló új stratégia (a továbbiakban: az Európa 2020 stratégia) elindítására vonatkozó bizottsági javaslatot. Az Európa 2020 stratégia három fő prioritásának egyike az inkluzív növekedés azáltal, hogy a magas foglalkoztatottság, a készségek fejlesztésébe való beruházás, a szegénység leküzdése és a munkaerőpiac modernizálása, valamint képzési és szociális védelmi rendszerek révén az emberek képessé válnak az előttük álló változások felmérésére és azok kezelésére és befogadói, összetartó társadalom kialakítására. A globalizáció hátrányos hatásainak legyőzése érdekében Uniószerke munkahelyeket kell létrehozni és a növekedés elősegítését célzó, határozott politikát kell folytatni.
- (2) Az 1927/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ a többéves pénzügyi keret 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig tartó időszakára létrehozta az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapot (EGAA). Az EGAA-nak köszönhetően az Unió kifejezheti a globalizáció és a pénzügyi és gazdasági világválságok miatt a világkereskedelemben bekövetkezett fő strukturális változások következtében elbocsátott munkavállalók iránti szolidaritását, és még abban az esetben is támogatást nyújthat a kisebb munkaerőpiacokon vagy rendkívüli

körülmények között tevékenykedő kedvezményezettek számára – különös tekintettel a kis- és középvállalkozásokra (kkv-k) vonatkozó kollektív kérelmekre –, ha az elbocsátások száma egyébként nem éri el az EGAA igénybeviteléhez szükséges normál küszöbértéket.

- (3) A Bizottság „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” című, 2011. június 29-i közleményében az EGAA-t rugalmas alapnak tekinti, amely támogatja az elbocsátott munkavállalókat és segíti őket abban, hogy minél előbb új munkahelyet találjanak. A többéves pénzügyi keret 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakra az Uniónak specifikus, egyszeri támogatást kell nyújtania, hogy megkönnyítse a komoly gazdasági zavarok által sújtott területek, ágazatok, térségek vagy munkaerőpiacok elbocsátott munkavállalóinak a munkaerőpiacra történő újbóli beilleszkedését. Figyelembe véve az EGAA azon célját, hogy sürgős helyzetekben és előre nem látott körülmények esetén támogatást nyújtson, az EGAA-nak a többéves pénzügyi kereten kívül kell maradnia.
- (4) Az európai gazdasági fellendülés tervének keretében az 546/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ 2009-ben kibővítette az 1927/2006/EK rendelet hatályát, hogy az a globális pénzügyi és gazdasági válság közvetlen eredményeként elbocsátott munkavállalókra is vonatkozzon. Annak érdekében, hogy az EGAA-t a jelenlegi és a jövőbeli válsághelyzetekben is alkalmazni lehessen, hatályát ki kell terjeszteni az 546/2009/EK rendelet szerinti, a globális pénzügyi és gazdasági válság elhúzódása vagy egy újabb globális pénzügyi és gazdasági válság által okozott súlyos gazdasági zavar következtében történt elbocsátásokra.
- (5) A globalizációval kapcsolatos tendenciák és az EGAA igénybevétele értékelésének elősegítése érdekében a dublini székhelyű, az élet- és munkakörülmények javítását szolgáló európai alapítványon (Eurofound) belül létrehozott Európai Változásfigyelő Központ minőségi és mennyiségi elemzésekkel támogatja a Bizottságot és a tagállamokat.
- (6) Az EGAA európai jellegének fenntartása érdekében támogatási kérelmet olyan esetben lehet benyújtani, amikor az elbocsátások száma eléri egy minimális küszöböt. Kisméretű munkaerőpiacok – mint például kisméretű tagállamok vagy távoli régiók – esetében, vagy kivételes helyzetekben azonban alacsonyabb számú elbocsátás esetén is be lehet nyújtani kérelmet.

⁽¹⁾ HL C 143, 2012.5.22., 42. o.⁽²⁾ HL C 225, 2012.7.27., 159. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1927/2006/EK rendelete (2006. december 20.) az európai globalizációs alkalmazkodási alap létrehozásáról (HL L 406., 2006.12.30., 1. o.).⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 546/2009/EK rendelete (2009. június 18.) az európai globalizációs alkalmazkodási alap létrehozásáról szóló 1927/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 167., 2009.6.29., 26. o.).

- (7) Az elbocsátott munkavállalók és számára munkaszerződésük vagy munkaviszonyuk jellegétől függetlenül egyenlő hozzáférést kell biztosítani az EGAA-hoz. E rendelet alkalmazásában ezért EGAA-kedvezményezettnek kell tekinteni az elbocsátott munkavállalókat és a tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozókat.
- (8) Az EGAA-nak ideiglenes támogatást kell nyújtania azon nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok számára (NEET-fiatalok), akik az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés alapján támogatható régiókban élnek, mert ezeket a régiókat aránytalan mértékben sújtják a gyors elbocsátások.
- (9) Az EGAA-ból nyújtandó pénzügyi hozzájárulásoknak elsősorban olyan aktív munkaerőpiaci intézkedésekre kell irányulniuk, amelyek a kedvezményezetteknek a munkaerőpiacra való gyors és fenntartható újbóli beilleszkedését célozzák, akár eredeti tevékenységi ágazatukon belül, akár azon kívül. Következésképpen korlátozni kell a pénzbeli juttatások összehangolt, személyre szabott szolgáltatási csomagba történő beillesztését. A vállalkozásokat ösztönözni lehetne az EGAA által támogatott intézkedések társfinanszírozására.
- (10) Az aktív munkaerő-piaci szakpolitikai intézkedések összehangolt csomagjának összeállításakor a tagállamoknak olyan intézkedéseket kell előnyben részesíteniük, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak majd a kedvezményezettek foglalkoztathatóságához. A tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy a pénzügyi hozzájárulás felhasználásáról szóló záró jelentés határidejét megelőző hathónapos időszakon belül a lehető leghamarabb a lehető legtöbb, a tevékenységekben részt vevő kedvezményezett újra fenntartható módon beilleszkedjen a munkaerőpiacra.
- (11) Az aktív munkaerőpiaci szakpolitikai intézkedések összehangolt szolgáltatási csomagjának összeállításakor a tagállamoknak külön figyelmet kell szentelniük a hátrányos helyzetben lévő kedvezményezetteknek, köztük a fiatal és az idősebb munkanélküliekre és azokra, akiket szegénység fenyeget, mivel e csoportok a globális pénzügyi és gazdasági válság és a globalizáció következtében különleges problémákkal küzdenek a munkaerőpiacra történő visszailleszkedésük tekintetében.
- (12) Az EGAA felhasználása során tiszteletben kell tartani és elő kell mozdítani a nemek közötti egyenlőség elvét és a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, amelyek az Unió alapértékei közzé tartoznak, és amelyeket az Európa 2020 stratégia is tartalmaz.
- (13) A kedvezményezettek hatékony és gyors támogatása érdekében a tagállamoknak minden tőlük telhetőt meg kell tenniük azért, hogy az EGAA pénzügyi támogatásra vonatkozóan hiánytalan kérelmeket nyújtsanak be. A kiegészítő információk benyújtását időben korlátozni kell.
- (14) A kedvezményezettek és az intézkedések végrehajtásáért felelős szervek érdekeit szem előtt tartva a kérelmező tagállamnak folyamatosan tájékoztatnia kell valamennyi, a kérelmezési folyamatban érintett a kérelem előrehaladásáról.
- (15) A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének megfelelően az EGAA-ból nyújtandó pénzügyi hozzájárulás nem léphet olyan támogatási intézkedések helyébe, amelyek az Unió alapjai, illetve más uniós szakpolitikák vagy programok keretében a kedvezményezettek számára rendelkezésre állnak, hanem ahol lehet, ki kell egészítenie azokat.
- (16) Az EGAA-val kapcsolatos ügyekről és eredményekről folytatott tájékoztatási és kommunikációs tevékenység vonatkozásában külön rendelkezéseket kell beilleszteni.
- (17) Az Unió elbocsátott munkavállalókkal és tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozókkal vállalt szolidaritásának kifejezése érdekében a társfinanszírozási arányt a csomag és annak végrehajtása költségeinek 60 %-ában kell meghatározni.
- (18) E rendelet végrehajtásának elősegítése érdekében a kiadások attól az időponttól kezdve támogathatók, amikor a tagállam megkezdi a személyre szabott szolgáltatások nyújtását, vagy amikor az EGAA felhasználásával kapcsolatos igazgatási kiadás a tagállamnál felmerült.
- (19) A különösen az év első hónapjaiban felmerülő igények fedezése érdekében, amikor különösen nehéz a más költségvetési sorból való átcsoportosítás, az éves költségvetési eljárás során megfelelő összegű kifizetési előirányzatot kell hozzáférhetővé tenni az EGAA költségvetési sorában.
- (20) Az EGAA költségvetési keretét az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között a költségvetési kérdésekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2. december 2013-i intézményközi megállapodás⁽¹⁾ (a továbbiakban: az intézményközi megállapodás) határozza meg.
- (21) A kedvezményezettek érdekében a támogatást a lehető leggyorsabb és leghatékonyabb módon hozzáférhetővé kell tenni. Az EGAA döntéshozatali folyamatában érintett tagállamoknak és uniós intézményeknek minden tőlük telhetőt meg kell tenniük, hogy csökkentsék a kérelmek feldolgozásának idejét és egyszerűsítsék az eljárásokat, ezzel biztosítva az EGAA igénybeviteléről szóló határozatok zökkenőmentes és gyors elfogadását.
- (22) Amennyiben egy vállalkozás megszűnik, az általa elbocsátott munkavállalók számára segítséget lehet nyújtani abban, hogy részben vagy teljes egészében átvegyék a vállalkozás tevékenységeit, és a tagállam, ahol a vállalkozás található, megelőlegezheti az ehhez sürgősen szükséges támogatást.

(¹) HL: C 373., 20.12.2013., 1. o..

(23) Annak érdekében, hogy az Európai Parlament elvégezhesse a politikai ellenőrzést és a Bizottság folyamatosan nyomon tudja követni az EGAA-támogatással elért eredményeket, a tagállamoknak záró jelentést kell benyújtaniuk az EGAA felhasználásáról.

2. cikk

Hatály

A rendeletet a tagállamok azon, EGAA-ból juttatott pénzügyi hozzájárulás iránti kérelmeire kell alkalmazni, amelyeket a következőket célzó intézkedések érdekében nyújtottak be:

(24) Továbbra is a tagállam felel a pénzügyi hozzájárulás felhasználásáért és az uniós finanszírozás révén támogatott tevékenységek irányításáért és ellenőrzéséért, a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet (a költségvetési rendelet) vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően ⁽¹⁾. A tagállamoknak indokolniuk kell, hogyan használták fel az EGAA-ból kapott pénzügyi hozzájárulást. Mivel az EGAA műveleteket rövid időszak alatt hajtják végre, a jelentéstételi kötelezettségeknek tükrözniük kell az EGAA beavatkozásainak különleges jellegét. A jelentéstételi kötelezettségek tekintetében ezért el kell térni a költségvetési rendeletről.

a) a globalizálódás miatt a világkereskedelemben bekövetkezett olyan fő strukturális változások következtében elbocsátott munkavállalók és tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozók, mint különösen az Unióba irányuló behozatal jelentős emelkedése, az áruk és szolgáltatások Unióban folytatott kereskedelme terén bekövetkezett komoly változás, az Unió piaci részesedének gyors visszaesése egy adott ágazatban, illetve a tevékenységek harmadik országokba történő áthelyezése, ha ezek az elbocsátások jelentősen hátrányos hatást gyakoroltak a helyi, a regionális vagy a nemzeti gazdaságra;

(25) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme vagy hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubsidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

b) az 546/2009/EK rendelet szerinti, a globális pénzügyi és gazdasági válság elhúzódása vagy egy újabb globális pénzügyi és gazdasági válság következtében elbocsátott munkavállalók és tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozók.

3. cikk

Fogalom meghatározás

ELFOGADTÁK EZT A RENDELETET:

E rendelet alkalmazásában kedvezményezett:

1. cikk

Célkitűzések

Ez a rendelet létrehozza az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapot (EGAA) a többéves pénzügyi keret 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakára.

a) olyan munkavállaló, akinek a munkaviszonya idő előtt elbocsátás következtében megszűnt, vagy a 4. cikkben említett referencia-időszak alatt megszűnik, és nem újítják meg;

Az EGAA célja, hogy hozzájáruljon az Unióban az intelligens, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedéshez és előmozdítsa a fenntartható foglalkoztatást, lehetővé téve az Unió számára, hogy szolidaritást mutasson a globalizáció miatt a világkereskedelemben bekövetkezett fő strukturális változások miatt, vagy az 546/2009/EK rendelet szerinti, a globális pénzügyi és gazdasági válság elhúzódása, vagy egy újabb globális pénzügyi és gazdasági válság következtében elbocsátott munkavállalókkal és tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozókkal, és támogassa őket.

b) olyan önálló vállalkozó, aki legfeljebb 10 olyan munkavállalót foglalkoztatott, akiket e rendelet értelmében elbocsátottak, és akinek a tevékenysége megszűnt, feltéve hogy e tevékenység bizonyítottan a 4. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett vállalkozástól függött, vagy feltéve, hogy a 4. cikk (1) bekezdésének b) pontjával összhangban az önálló vállalkozó az érintett gazdasági ágazatban végezte tevékenységét.

4. cikk

Beavatkozási kritériumok

Az EGAA-ból pénzügyi támogatásban részesülő tevékenységek célja, hogy a 18. cikk (1) bekezdésében említett záró jelentés határidejét megelőző hathónapos időszakon belül a lehető leghamarabb a lehető legtöbb, a tevékenységekben részt vevő kedvezményezett újra fenntartható módon beilleszkedjen a munkaerőpiacra.

(1) Pénzügyi hozzájárulás nyújtandó az EGAA-ból, amennyiben a 2. cikkben meghatározott feltételek teljesülnek és a következőket eredményezik:

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

a) legalább 500 elbocsátott munkavállaló vagy tevékenységét megszüntető önálló vállalkozó egy négyhónapos referencia-időszak alatt egy vállalkozáson belül egy tagállamban, ideértve a vállalkozás beszállítói vagy felhasználói termelői körében elbocsátott munkavállalókat és tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozókat is.

b) legalább 500 elbocsátott munkavállaló vagy tevékenységét megszüntető önálló vállalkozó egy kilenc hónapos referenci-időszak alatt, különösen az olyan kis- és középvállalkozásoknál, amelyek mindegyike ugyanabban a NACE Rev 2. javított kiadása szerint meghatározott gazdasági ágazatban végzi tevékenységét, és egyetlen, illetve két egymással határos NUTS 2 szintű régióban található, vagy kettőnél több, egymással határos NUTS 2 szintű régióban található, és e régiók között van kettő, amelyben az elbocsátott munkavállalók, illetve a tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozók száma együttesen több mint 500.

(2) Kisméretű munkaerőpiac esetében vagy a kérelmező tagállam által kellőképpen alátámasztott kivételes esetben, különösen a kvv-kat érintő kollektív kérelmek tekintetében, ha az elbocsátások súlyos hatással vannak a foglalkoztatottságra és a helyi, regionális vagy nemzeti gazdaságra, akkor is elfogadható az e cikk értelmében vett pénzügyi támogatásra benyújtott kérelem, ha az (1) bekezdés a) vagy a b) pontjában meghatározott kritériumok nem teljesülnek maradéktalanul. A kérelmező tagállam kérelmében ismerteti, hogy az (1) bekezdés a), illetve b) pontjában szereplő támogatási kritériumok közül melyik nem teljesül maradéktalanul. A kivételes esetben nyújtott hozzájárulások aggregált összege nem haladhatja meg az alap éves maximális összegének 15 %-át.

5. cikk

Az elbocsátások és a tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozók számának kiszámítása

(1) A kérelmező tagállam meghatározza a módszert, amely alapján a 4. cikk céljából kiszámítják ki a 3. cikkben említett munkavállalók és önálló vállalkozók számát.

(2) A kérelmező tagállam az alábbi időpontok egyikére vonatkozóan végzi el az (1) bekezdésben említett számítást:

a) a tervezett csoportos létszámcsökkenésről az illetékes hatóság munkáltató által történő írásbeli, a 98/59/EK tanácsi irányelv⁽¹⁾ 3. cikke (1) bekezdésének megfelelő értesítésének időpontja; ebben az esetben a kérelmező tagállam az értékelés Bizottság általi befejezését megelőzően kiegészítő információkat nyújt a Bizottság részére az e rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerinti létszámcsökkenés tényleges számáról;

b) a munkáltató által a munkavállaló elbocsátásáról vagy a munkaszerződésének megszüntetéséről adott személyre szóló értesítés időpontja;

c) a munkaszerződés tényleges megszüntetésének vagy lejáratának időpontja;

d) a kölcsönvevő vállalkozáshoz történő kikölcsönzés vége; vagy

⁽¹⁾ A Tanács 98/59/EK irányelve (1998. július 20.) a csoportos létszámcsökkenésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 225., 1998.8.12., 16. o).

e) önálló vállalkozó esetén a tevékenység nemzeti jognak vagy adminisztratív rendelkezéseknek megfelelő megszüntetésének időpontja

6. cikk

Támogatható kedvezményezettek

(1) A kérelmező tagállam az EGAA-ból társfinanszírozott, személyre szabott szolgáltatásokat nyújthat támogatható kedvezményezetteknek, akik az alábbiak lehetnek:

a) a 4. cikkben meghatározott referencia-időszakon belül, az 5. cikknek megfelelően számított elbocsátott munkavállaló, illetve tevékenységét megszüntető önálló vállalkozó,

b) a 4. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott referencia-időszak előtt vagy után, az 5. cikknek megfelelően számított elbocsátott munkavállalók, illetve tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozók; vagy

c) elbocsátott munkavállalók, illetve tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozók, olyan esetekben, amelyekben a 4. cikk (2) bekezdése alapján benyújtott kérelem eltér a 4. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott kritériumoktól.

Az első albekezdés b) és c) pontjában említett munkavállalók és önálló vállalkozók támogathatóknak tekintendők, feltéve hogy az elbocsátásukra, illetve tevékenységük megszüntetésére a tervezett elbocsátások általános bejelentése után került sor, és feltéve, hogy egyértelmű ok-okozati összefüggés mutatható ki az elbocsátásokat a referencia-időszak alatt kiváltó eseménnyel.

(2) A 2. cikktől eltérve a kérelmező tagállamok 2017. december 31-ig az EGAA társfinanszírozásában személyre szabott szolgáltatásokat nyújthatnak a célzott kedvezményezettek számával legfeljebb azonos számú, a kérelem benyújtásának időpontjában 25 év alatti, vagy a tagállam döntése alapján 30 év alatti NEET-fiatal számára, prioritást biztosítva az elbocsátott vagy tevékenységüket megszüntető személyek számára, feltéve, hogy a 3. cikk szerinti elbocsátások egy részére az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés keretében támogatható NUTS 2 szintű régióban kerül sor. A támogatást az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés alapján támogatható NUTS 2 szintű régiókban élő, 25 év* alatti, vagy a tagállam döntése alapján 30 év alatti NEET-fiatalok kaphatják.

7. cikk

Támogatható tevékenységek

(1) Az EGAA-ból pénzügyi hozzájárulás nyújtható olyan aktív munkaerő-piaci intézkedésekhez, amelyek a megcélzott kedvezményezettek, és különösen a hátrányos helyzetű, idős vagy fiatal munkanélküliek munkaerőpiacra való vagy önálló vállalkozóként történő újbóli beilleszkedését célzó összehangolt, személyre szabott szolgáltatási csomag részét képezik. Az összehangolt, személyre szabott szolgáltatási csomag magában foglalhatja különösen a következőket:

- a) személyre szabott képzés és átképzés, beleértve az információs és kommunikációs technológiákkal kapcsolatos ismereteket és a megszerzett tapasztalat igazolását, munkakereséshez nyújtott támogatás, pályaválasztási (pályaorientációs) tanácsadás, tanácsadói szolgáltatások, mentorálás, kiszervezéshez nyújtott segítség, vállalkozásösztönzés; az önálló vállalkozás, a vállalkozásalapítás és a vállalkozás alkalmazottak által történő átvételének segítése, valamint együttműködési tevékenységek;
- b) különleges, korlátozott időre szóló intézkedések, pl. munkakereséshez nyújtott anyagi juttatás, munkáltatóknak nyújtott munkaerő-felvételi ösztönzők, mobilitási támogatás, napidíj vagy képzési támogatás (beleértve a gondozóknak nyújtott juttatásokat);
- c) olyan intézkedések, amelyek különösen a hátrányos helyzetű, az idősebb és a fiatal munkanélkülieket a munkaerőpiacon való maradásra, illetve az oda való visszatérésre ösztönzik.

A b) pont szerinti intézkedések költsége nem lépheti túl az ebben a bekezdésben felsorolt, összehangolt, személyre szabott szolgáltatási csomag teljes költségének 35 %-át.

Az önálló vállalkozáshoz, vállalkozásalapításhoz, valamint a vállalkozás alkalmazottak által történő átvételéhez kapcsolódó beruházás költsége nem haladhatja meg a 15 000 EUR-t.

A személyre szabott szolgáltatások összehangolt csomagjának kialakításakor fel kell mérni a jövőbeli munkaerő-piaci kilátásokat és a szükséges készségeket. Az összehangolt csomagnak összeegyeztethetőnek kell lennie az erőforrás-hatékony és fenntartható gazdaság felé történő elmozdulással.

(2) A következő intézkedések nem támogathatók az EGAA-ból pénzügyi hozzájárulással:

- a) az (1) bekezdés b) pontjában említett különleges, korlátozott időre szóló intézkedések, amelyek nem függenek a munkakereső vagy képzési tevékenységekben részt vevő megcélzott kedvezményezettek tevékeny részvételétől;
- b) olyan tevékenységek, amelyek a nemzeti jog vagy kollektív megállapodás alapján a vállalkozások feladatkörébe tartoznak.

Az alap által támogatott tevékenységek nem helyettesítik a passzív szociális védelmi intézkedéseket.

(3) A személyre szabott szolgáltatások összehangolt csomagja a megcélzott kedvezményezettekkel vagy képviselőikkel, vagy a szociális partnerekkel egyeztetve készül el.

(4) A kérelmező tagállam kezdeményezésére az EGAA-ból pénzügyi hozzájárulás nyújtható előkészítő, irányítási, tájékoztató és nyilvánossággal kapcsolatos, valamint ellenőrzési és jelentéstételi tevékenységekre.

8. cikk

Kérelmek

(1) A kérelmező tagállam a 4. cikk (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott kritériumok teljesítésének időpontjától számított 12 héten belül kérelmet nyújt be a Bizottságnak.

(2) A kérelem benyújtásától vagy adott esetben attól a naptól számított két héten belül, hogy a Bizottság rendelkezésére áll a kérelem fordítása – a kettő közül a későbbi időpontban – a Bizottság igazolja a kérelem kézhezvételét és tájékoztatja a tagállamot minden olyan kiegészítő információról, amelyre a kérelem értékeléséhez szüksége van.

(3) Amennyiben a Bizottság kiegészítő információkat kér, a tagállam a kérés időpontját követő hat héten belül válaszol. Ezt a határidőt a Bizottság az érintett tagállam indokolt kérésére két héttel meghosszabbíthatja.

(4) A tagállam által nyújtott információk alapján a Bizottság a hiánytalan kérelem vagy adott esetben a kérelem fordításának kézhezvételétől számított 12 héten belül lezárja annak értékelését, hogy a kérelem megfelel-e a pénzügyi hozzájárulás feltételeinek. Kivételes esetben, ha a Bizottság nem tudja betartani e határidőt, írásban kell indokolnia a késedelem okait.

(5) A hiánytalan kérelem a következő információkat tartalmazza:

- a) indokolt elemzés az összefüggésről, amely az elbocsátások vagy a tevékenység megszüntetése és a világkereskedelemben bekövetkezett fő strukturális változások, illetve a globalizáció vagy a folytatódó globális pénzügyi és gazdasági válság vagy egy új globális pénzügyi és gazdasági válság következtében a helyi, regionális és nemzeti gazdaságban előállt súlyos zavar között áll fenn. A 4. cikkben meghatározott beavatkozási kritériumok teljesülésének bizonyítása érdekében az elemzés statisztikai és egyéb információkon alapul a legmegfelelőbb szinten;
- b) annak megerősítése, hogy amennyiben az elbocsátó vállalkozás a leépítések után folytatja tevékenységét, eleget tesz az elbocsátásokra vonatkozó jogi követelményeknek és a munkavállalóival szemben is ennek megfelelően jár el;
- c) az elbocsátások számának az 5. cikk szerinti értékelése, valamint az elbocsátásokhoz vezető események magyarázata;
- d) adott esetben az elbocsátó vállalkozások, a beszállítók vagy felhasználói termelői kör, az ágazatok és a megcélzott kedvezményezettek kategóriáinak azonosítása nem és korcsoport szerinti bontásban;
- e) az elbocsátások várható hatása a helyi, a regionális és az országos gazdaságra és foglalkoztatásra;

- f) az összehangolt, személyre szabott szolgáltatási csomag és a kapcsolódó költségek leírása, amely tartalmazza a foglalkoztatási kezdeményezéseket támogató intézkedéseket is a hátrányos helyzetű, idősebb és fiatalabb kedvezményezettek számára;
- g) annak magyarázata, hogy az intézkedéscsomag hogyan egészít ki más tagállami vagy uniós alapokból finanszírozott tevékenységeket, valamint tájékoztatás olyan tevékenységekről, amelyek a nemzeti jog vagy a kollektív szerződések értelmében az érintett vállalkozások számára kötelezőek;
- h) a megcélzott kedvezményezetteknek nyújtandó összehangolt, személyre szabott szolgáltatási csomag egyes elemeinek, továbbá bármiféle előkészítő, irányítási, tájékoztatási és nyilvánossággal kapcsolatos, valamint ellenőrzési és jelentéstételi tevékenységnek a becsült költségvetése;
- i) a 7. cikk (1), illetve (4) bekezdésében meghatározottak alapján a megcélzott kedvezményezetteknek szánt, személyre szabott szolgáltatások, illetve az EGAA felhasználására irányuló tevékenységek kezdetének vagy tervezett kezdetének időpontja;
- j) adott esetben a megcélzott kedvezményezettekkel vagy képviselőikkel, a szociális partnerekkel, a helyi és regionális hatóságokkal vagy más érintett szervezetekkel való konzultáció során követett eljárás;
- k) az EGAA-ból igényelt támogatásnak az állami támogatásra vonatkozó uniós eljárási és anyagi szabályokkal való megfeleléséről szóló nyilatkozat, valamint nyilatkozat arról, hogy a személyre szabott szolgáltatások miért nem lépnek olyan intézkedések helyébe, amelyek a nemzeti jog vagy kollektív megállapodás alapján a vállalkozások feladat-körébe tartoznak;
- l) a tagállami előfinanszírozás vagy társfinanszírozás és adott esetben egyéb társfinanszírozások forrásai.

9. cikk

Összeegyeztethetőség, megfelelés és koordináció

- (1) Az alpból nyújtott pénzügyi hozzájárulás nem léphet az olyan intézkedések helyébe, amelyek a nemzeti jog vagy a kollektív szerződések értelmében a vállalkozások felelőségi körébe tartoznak.
- (2) A megcélzott kedvezményezetteknek szóló támogatás kiegészíti a tagállamok nemzeti, regionális és helyi szintű tevékenységeit, beleértve azokat is, amelyeket uniós alapokból társfinanszíroznak.
- (3) Az EGAA-ból nyújtott pénzügyi hozzájárulás arra korlátozódik, hogy az egyes megcélzott kedvezményezettek számára szolidaritást és átmeneti, egyszeri támogatást biztosítson. Az EGAA által támogatott fellépések megfelelnek az uniós és nemzeti jognak, az állami támogatásokra vonatkozó szabályokat is ideértve.
- (4) A Bizottság és a kérelmező tagállam hatáskörüknek megfelelően biztosítják az uniós alapokból nyújtott támogatások koordinációját.

- (5) A kérelmező tagállam biztosítja, hogy egyéb uniós pénzügyi eszközökből nem részesülnek támogatásban az EGAA-ból nyújtott pénzügyi hozzájárulásban részesülő egyedi tevékenységek.

10. cikk

A férfiak és a nők közötti egyenlőség és a hátrányos megkülönböztetés tilalma

A Bizottság és a tagállamok biztosítják, hogy a férfiak és a nők közötti egyenlőség és a nemek közötti egyenlőség elve szerves részé legyen az EGAA-ból nyújtott pénzügyi hozzájárulás felhasználása egyes szakaszainak, és azokat a felhasználás szakaszai során előmozdítsák. A Bizottság és a tagállamok megtesznek minden megfelelő lépést, hogy az EGAA-hoz való hozzáférésnél, valamint a pénzügyi hozzájárulás felhasználásának különböző szakaszaiban megelőzzenek bármilyen hátrányos megkülönböztetést, amely nemi, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékonyságon, koron vagy szexuális irányultságon alapul.

11. cikk

Technikai segítségnyújtás a Bizottság kezdeményezésére

- (1) A Bizottság kezdeményezésére, az EGAA éves maximális összegének legfeljebb 0,5 %-a felhasználható az EGAA felhasználása szempontjából releváns tudásalap előkészületeinek, nyomonkövetésének, adatgyűjtésének és létrehozásának finanszírozására. Az e rendelet végrehajtásához szükséges igazgatási és technikai támogatás, tájékoztatási és kommunikációs tevékenységek, valamint az audit-, az ellenőrzési és az értékelési tevékenységek finanszírozására is felhasználható.
- (2) Az 1. cikkben meghatározott felső korlátra figyelemmel az Európai Parlament és a Tanács a Bizottság javaslata alapján minden év elején rendelkezésre bocsát egy összeget technikai segítségnyújtás céljára.

- (3) Az 1. cikkben meghatározott feladatokat a költségvetési rendelettel, valamint a költségvetés végrehajtásának e formájára alkalmazandó végrehajtási szabályokkal összhangban kell végrehajtani.

- (4) A Bizottság a technikai segítségnyújtás keretében tájékoztatást és iránymutatást is nyújt a tagállamoknak az EGAA felhasználása, nyomonkövetése és értékelése során. A Bizottságnak az EGAA felhasználásáról tájékoztatást és egyértelmű iránymutatást kell nyújtania az európai és nemzeti szociális partnereknek is.

12. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és nyilvánosság

- (1) A kérelmező tagállam információt szolgáltat és tájékoztatja a nyilvánosságot a finanszírozott intézkedésekről. A tájékoztatás címzettjei a megcélzott kedvezményezettek, a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a média és a közvélemény. A tájékoztatás hangsúlyozza az Unió szerepét és biztosítja az EGAA-ból nyújtott támogatás láthatóságát.

(2) A Bizottság az Unió intézményeinek valamennyi hivatalos nyelvén hozzáférhető internetes oldalt tart fenn és frissít rendszeresen, amely naprakész információkat tartalmaz az EGAA-ról, útmutatást ad a kérelmek benyújtásához, valamint információkkal szolgál az elfogadott és elutasított kérelmekről és az Európai Parlament és a Tanács szerepéről a költségvetési eljárásban.

(3) A Bizottság az EGAA hatékonyságának növelése, valamint ismertségének az uniós polgárok és munkavállalók körében történő biztosítása érdekében tapasztalatokon alapuló tájékoztatási és kommunikációs tevékenységet végez az EGAA-val kapcsolatos ügyekről és eredményekről. A Bizottság az alap felhasználásáról két évente országokénti és ágazatonkénti bontásban jelentést készít.

(4) Az e rendelet alapján kommunikációs tevékenységekre elkülönített források hozzájárulnak az Unió politikai prioritásai intézményi kommunikációjához is, feltéve, hogy e prioritások kapcsolódnak e rendelet általános célkitűzéseéhez.

13. cikk

A pénzügyi hozzájárulás meghatározása

(1) A Bizottság a 8. cikkkel összhangban elvégzett értékelés alapján, és különösen a megcélzott kedvezményezettek számát, a javasolt tevékenységeket és a becsült költségeket figyelembe véve értékeli az adott esetben rendelkezésre álló források keretein belül az EGAA-ból adható pénzügyi hozzájárulás összegét, és a lehető legrövidebb idő alatt javaslatot tesz rá. Az összeg nem haladhatja meg a 8. cikk (5) bekezdésének h) pontjában említett összes becsült költség 60 %-át.

(2) Amennyiben a 8. cikkkel összhangban elvégzett értékelés alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a pénzügyi hozzájárulás nyújtásának feltételei e rendelet értelmében teljesülnek, azonnal megindítja a 15. cikkben meghatározott eljárást.

(3) Amennyiben a 8. cikkkel összhangban elvégzett értékelés alapján a Bizottság megállapítja, hogy a pénzügyi hozzájárulás nyújtásának feltételei e rendelet értelmében nem teljesülnek, erről azonnal értesíti a kérelmező tagállamot.

14. cikk

A kiadások elszámolhatósága

(1) A kiadások a 8. cikk (5) bekezdésének i) pontja szerinti kérelemben meghatározott azon időponttól támogathatók az EGAA-ból nyújtott pénzügyi hozzájárulásból, amelyen az érintett tagállam a 7. cikk (1), illetve (4) bekezdésével összhangban megkezdte vagy amelyen meg kellene kezdenie a személyre szabott szolgáltatások nyújtását a megcélzott kedvezményezetteknek, illetve amely időponttól kezdve, amikor az EGAA felhasználására irányuló igazgatási kiadások felmerülnek.

(2) Támogatások esetén a 1303/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 67. és 68. cikkét és a 1304/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ 14. cikkét, valamint az e rendeleteknek megfelelően a Bizottság által elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat kell alkalmazni.

15. cikk

Költségvetési eljárás

(1) Az EGAA-ra vonatkozó intézkedések megfelelnek az intézményközi megállapodás 13. pontjának.

(2) Az EGAA-t érintő előirányzatokat céltartalékként kell feltüntetni az Unió költségvetésében.

(3) Egyrésztől a Bizottság, másrésztől az Európai Parlament és a Tanács igyekszik minimalizálni az EGAA igénybevételéhez szükséges időt.

(4) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy az EGAA-ból nyújtott pénzügyi támogatás igénybevételére vonatkozó feltételek teljesülnek, javaslatot nyújt be az EGAA felhasználására. Az EGAA felhasználására vonatkozó határozatot az Európai Parlament és a Tanács együttesen hozza meg legkésőbb egy hónappal az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz való utalást követő egy hónapon belül. A Tanács minősített többséggel, az Európai Parlament pedig tagjainak többségével és a leadott szavazatok háromötödével jár el.

A Bizottság az EGAA igénybevételéről szóló határozatra irányuló javaslatának benyújtásával egyidejűleg az érintett költségvetési sorokra történő átcsoportosításra is javaslatot nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Egyetértés hiányában háromoldalú egyeztetési eljárást indítanak.

Az EGAA-hoz kapcsolódó átcsoportosításokat a költségvetési rendelet 27. cikkének megfelelően hajtják végre.

(5) A Bizottság az EGAA igénybevételéről szóló határozatra irányuló javaslatával egyidejűleg végrehajtási jogi aktus formájában pénzügyi hozzájárulásról szóló határozatot fogad el, amely abban az időpontban lép hatályba, amikor az Európai Parlament és a Tanács elfogadja az EGAA igénybevételéről szóló határozatot.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU, Euratom rendelete (17. december 2013.) a Közös Stratégiai Kerethez tartozó Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 320. oldalát)

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1304/2013/EU, Euratom rendelete (17. december 2013.) az Európai Szociális Alapról és az 1081/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 470. oldalát).

(6) A (4) bekezdés szerinti, az EGAA felhasználásáról szóló határozatra irányuló javaslat a következőket tartalmazza:

- a) a 8. cikk (4) bekezdésének megfelelően elvégzett értékelést, az értékelés alapjául szolgáló információk összefoglalásával együtt;
- b) annak bizonyítékát, hogy a 4. és 9. cikkben rögzített követelmények teljesülnek; valamint
- c) a javasolt összegek indokolását.

16. cikk

A pénzügyi hozzájárulás kifizetése és felhasználása

(1) A pénzügyi hozzájárulásról szóló határozatnak a 15. cikk (5) bekezdése szerinti hatálybalépését követően a Bizottság, főszabály szerint 15 napon belül egyösszegű, 100 %-os előfinanszírozási kifizetés formájában kifizeti az érintett tagállam részére a pénzügyi hozzájárulást. Az előfinanszírozást akkor számolják el, amikor a pénzügyi hozzájárulás a 18. cikk (2) bekezdésének megfelelően lezárul.

(2) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi hozzájárulást a költségvetési rendelet 59. cikkével összhangban megosztott irányítás keretében kell végrehajtani.

(3) A finanszírozás részletes technikai feltételeit a Bizottság a pénzügyi hozzájárulásról szóló, a 15. cikk (5) bekezdésében említett határozatban rögzíti.

(4) A tagállam amint lehetséges, és legkésőbb a 8. cikk (1) bekezdése szerint benyújtott kérelem időpontjától számított 24 hónapon belül végrehajtja a 7. cikkben meghatározott támogatható tevékenységeket.

A tagállamok határozhatnak a támogatható tevékenységek kezdő időpontjának a kérelem benyújtása időpontjától számított legfeljebb három hónappal való elhalasztásáról. Ilyen halasztás esetén a támogatható tevékenységeket a tagállam által a vonatkozó kérelemben közölt kezdési időpontot követő 24 hónapon belül hajtják végre.

Amennyiben a kedvezményezett olyan oktatásban vagy képzésben vesz részt, amelynek időtartama két év vagy több, a tanfolyam díja a 18. cikk (1) bekezdésében említett záró jelentés határidejéig részesülhet az alap társfinanszírozásában, amennyiben az adott díjat az említett időpontot megelőzően kifizették.

(5) Az érintett tagállam a személyre szabott szolgáltatási csomagban foglalt tevékenységek végrehajtása során a tevékenységek módosítására vonatkozó javaslatot nyújthat be a Bizottságnak, a 7. cikk (1) bekezdésének a) és c) pontjában felsorolt

más támogatható tevékenységeket hozzáadva, feltéve, hogy a módosítások kellően indokoltak és a teljes összeg nem haladja meg a 15. cikk (5) bekezdésében említett pénzügyi hozzájárulást. A Bizottság értékeli a javasolt módosításokat és egyetértése esetén ennek megfelelően értesíti a tagállamot.

(6) A 7. cikk (4) bekezdése szerinti kiadások a záró jelentés benyújtásának határidejéig támogathatók.

17. cikk

Az euró használata

Az e rendelet szerinti kérelmekben, pénzügyi hozzájárulásokról szóló határozatokban és jelentésekben, valamint a kapcsolódó dokumentumokban szereplő összegeket mindig euróban tüntetik fel.

18. cikk

Záró jelentés és lezárás

(1) A 16. cikk (4) bekezdésében meghatározott időszak végét követő hat hónapon belül az érintett tagállam záró jelentésben számol be a Bizottságnak a pénzügyi hozzájárulás felhasználásáról, és ezen belül tájékoztatást ad:

- a) a tevékenységek típusáról és a főbb eredményekről,
- b) azon szervezetek nevééről, amelyek a tagállamban végrehajtják az intézkedéscsomagot,
- c) a megcélzott kedvezményezettek jellemzőiről és munkavállalói státuszáról,
- d) arról, hogy a vállalkozás – a mikrovállalkozások és a kkv-k kivételével – az előző öt évben részesült-e állami támogatásban vagy az Unió Kohéziós Alapjából vagy strukturális alapjaiból finanszírozott támogatásban;
- e) a kiadások indokoltságát igazoló nyilatkozatról, adott esetben feltüntetve a tevékenységek és az Európai Szociális Alapból (ESZA) támogatott tevékenységek közötti kiegészítő jeleget.

A kedvezményezettekre vonatkozó adatokat lehetőség szerint nemek szerinti bontásban adják meg.

(2) A Bizottság az (1) bekezdésben előírt valamennyi információ kézhezvételét követő hat hónapon belül az EGAA-ból nyújtott pénzügyi hozzájárulás végső összegének, valamint adott esetben a 22. cikkel összhangban az érintett tagállam részéről esedékes összeg megállapításával lezárja a pénzügyi hozzájárulást.

19. cikk

Kétéves jelentés

(1) A Bizottság 2015. augusztus 1-jéig és azt követően két évente átfogó, mennyiségi és minőségi jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé az e rendelet és az 1927/2006/EK rendelet alapján az előző két évben végzett tevékenységekről. A jelentés mindenekelőtt az EGAA által elért eredményeket mutatja be és elsősorban a benyújtott kérelmekkel, az elfogadott határozatokkal, a finanszírozott tevékenységekkel – beleértve a támogatott kedvezményezettek munkaerőpiacra való újbóli beilleszkedésének tagállamonkénti arányát bemutató statisztikákat és tevékenységek és az egyéb uniós alapokból, különösen az ESZA-ból támogatott tevékenységek közötti kiegészítő jelleget – valamint a pénzügyi támogatás lezárásával kapcsolatban nyújtott tájékoztatást. Dokumentálja továbbá azokat a kérelmeket, amelyeket elegendő előirányzat vagy a támogathatóság hiánya miatt elutasítottak vagy csökkentett tartalommal fogadtak el.

(2) A jelentést tájékoztatás céljából a Számvevőszék, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, a Régiók Bizottsága és a szociális partnerek is megkapják.

20. cikk

Értékelés

(1) A Bizottság saját kezdeményezésére és a tagállamokkal szoros együttműködésben elvégzi az alábbiakat:

- a) 2017. június 30-ig féldícs értékelést készít az elért eredmények hatékonyságáról és fenntarthatóságáról;
- b) 2021. december 31-ig külső szakértők közreműködésével utólagos értékelést készít az EGAA hatása és az általa képviselt hozzáadott érték felmérésének érdekében.

(2) Az (1) bekezdésben említett értékelés eredményeit tájékoztatásul az Európai Parlament, a Tanács, a Számvevőszék, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, a Régiók Bizottsága és a szociális partnerek is megkapják. Az értékelésekben megfogalmazott ajánlásokat figyelembe kell venni a foglalkoztatáshoz és a szociális ügyekhez kapcsolódó új programok kialakításakor.

(3) Annak megállapítása érdekében, hogy az EGAA valóban eljut-e a célzott kedvezményezettekhez, az (1) bekezdésben említett értékeléseknek tartalmazzák a kérelmek számát, valamint ki kell térniük az EGAA teljesítményére országonkénti és ágazatonkénti bontásban.

21. cikk

Irányítás és pénzügyi ellenőrzés

(1) A Bizottságnak az Unió általános költségvetése végrehajtására vonatkozó felelősségi körének sérelme nélkül, az EGAA-ból támogatott tevékenységek irányításáért és a tevékenységek pénzügyi ellenőrzéséért elsődlegesen a tagállamok felelősek. E célból a tagállamok intézkedései tartalmazzák a következőket:

- a) meggyőződnek arról, hogy az irányítási és ellenőrzési rendszer oly módon alakították ki és azt oly módon alkalmazzák,

hogy az uniós alapok hatékony és szabályszerű felhasználása biztosított legyen a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek megfelelően;

- b) meggyőződnek arról, hogy a finanszírozott tevékenységeket megfelelően hajtották végre;
- c) biztosítják, hogy a támogatott kiadások alapjául szolgáló ellenőrizhető igazoló dokumentumok jogszerűek és szabályosak;
- d) a 1303/2013/EU, Euratom rendelet 122 cikkében foglaltaknak megfelelően megelőzik, feltárják és korrigálják a szabálytalanságokat, valamint behajtják a jogosulatlanul kifizetett összegeket a késedelmi kamatokkal együtt. A tagállamok értesítik a Bizottságot az ilyen szabálytalanságokról, és folyamatos tájékoztatást nyújtanak számára az azokból következő közigazgatási és bírósági eljárások előrehaladásáról.

(2) A tagállamok a költségvetési rendelet 59. cikkének (3) bekezdésében, valamint a 1303/2013/EU, Euratom rendeletben rögzített kritériumoknak és eljárásoknak megfelelően kijelölik az EGAA által támogatott tevékenységek irányításáért és kontrolljáért felelős szerveket. Az e rendelet 18. cikkében említett záró jelentés benyújtásakor a kijelölt szervek benyújtják a Bizottságnak a költségvetési rendelet 59. cikkének (5) bekezdésében meghatározott információkat a pénzügyi hozzájárulás felhasználásáról.

(3) Szabálytalanság megállapítása esetén a tagállamok elvégzik az előírt pénzügyi korrekciókat. A tagállam által végzett korrekciók a pénzügyi hozzájárulás részleges vagy teljes visszavonásából állnak. A tagállam visszafizettet minden, a feltárt szabálytalanság következtében jogosulatlanul kifizetett összeget, visszafizeti azt a Bizottságnak, és amennyiben az összeget az érintett tagállam a rendelkezésre álló időn belül nem fizeti vissza, késedelmi kamat is esedékessé válik.

(4) A Bizottság az Unió általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó hatáskörében minden szükséges lépést megtesz annak ellenőrzése érdekében, hogy a finanszírozott tevékenységek megvalósítására a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének megfelelően kerül sor. A kérelmező tagállam feladata, hogy zavartalanul működő irányítási és ellenőrzési rendszerekkel rendelkezzen. A Bizottság meggyőződik róla, hogy e rendszereket létrehozták.

E célból, a Számvevőszék hatáskörének, illetve a tagállamok által a nemzeti törvényeikkel, rendeleteikkel és közigazgatási rendelkezéseikkel összhangban végzett vizsgálatoknak a sérelme nélkül, a Bizottság tisztviselői, illetve alkalmazottai az EGAA által finanszírozott tevékenységekkel kapcsolatban legalább egy munkanappal korábban történő értesítés mellett helyszíni ellenőrzést végezhetnek, beleértve a szűrőpróbaszerű ellenőrzést is. A szükséges segítség megszerzése érdekében a Bizottság értesíti a kérelmező tagállamot. Az érintett tagállam tisztviselői vagy alkalmazottai ezeken az ellenőrzéseken részt vehetnek.

(5) A tagállam gondoskodik róla, hogy a felmerült kiadásokkal kapcsolatos igazoló dokumentumok az EGAA-ból kapott pénzügyi hozzájárulás lezárását követő három évig a Bizottság és a Számvevőszék számára hozzáférhetőek maradnak.

22. cikk

A pénzügyi hozzájárulás visszafizetése

(1) Abban az esetben, ha az adott tevékenység tényleges költsége, mint a 15. cikk alapján becsült összeg, a Bizottság végrehajtási jogi aktus formájában határozatot fogad el, amelyben az érintett tagállamot a részére folyósított pénzügyi hozzájárulás megfelelő részének visszafizetésére kötelezi.

(2) Amennyiben az érintett tagállam nem tesz eleget a pénzügyi hozzájárulásról szóló határozatban megállapított kötelezettségeknek, a Bizottság végrehajtási jogi aktus formájában elfogadott határozattal megteszi a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy az adott tagállamot a részére folyósított pénzügyi hozzájárulás teljes vagy részleges visszafizetésére kötelezze.

(3) Mielőtt az (1) vagy a (2) bekezdés alapján határozatot fogadna el, a Bizottság kellő alaposággal megvizsgálja az ügyet, és különös figyelmet fordít arra, hogy az érintett tagállam számára észrevételek tételére meghatározott időtartamot jelöljön ki.

(4) Ha a szükséges ellenőrzés elvégzése után a Bizottság megállapítja, hogy a tagállam nem teljesíti a 21. cikk (1) bekezdésében szereplő kötelezettségeit – ha közöttük megállapodás nem jött létre, és amennyiben a tagállam a Bizottság által meghatározott időszakon belül nem végezte el a korrekciókat, valamint figyelembe véve a tagállam által tett észrevételeket – a

(3) bekezdésben említett határidő lejártát követő három hónapon belül úgy határoz, hogy a szóban forgó tevékenységre az EGAA-ból juttatott hozzájárulás részleges vagy teljes visszavonásával elvégzi a szükséges pénzügyi korrekciókat. A feltárt szabálytalanság következtében jogosulatlanul kifizetett összeget vissza kell fizettetni, és amennyiben az összeget a kérelmező tagállam a rendelkezésére álló időn belül nem fizeti vissza, késedelmi kamat is esedékessé válik.

23. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1927/2006/EK rendelet 2014. január 1-jén hatályát veszti.

Az első bekezdés ellenére az említett rendeletet a 2013. december 31-ig benyújtott kérelmekre továbbra is alkalmazni kell.

24. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Rendelkezéseit a 2014. január 1. és 2020. december 31. között benyújtott kérelmek esetében kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 17-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
L. LINKEVIČIUS

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1310/2013/EU RENDELETE

(2013. december 17.)

az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásra vonatkozó egyes átmeneti rendelkezések megállapításáról, a(z) 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a források és a források 2014. évben történő elosztása tekintetében történő módosításáról, valamint a 73/2009/EK tanácsi rendeletnek és a(z) 1307/2013/EU, a(z) 1306/2013/EU és a(z) 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a 2014. évben való alkalmazásuk tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 42. cikkére és 43. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében

mivel:

(1) Az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾, amelyet 2014. január 1-jétől kell alkalmazni, megállapítja a vidékfejlesztéshez nyújtott uniós támogatásra vonatkozó szabályokat, valamint hatályon kívül helyezi az 1698/2005/EK tanácsi rendeletet ⁽³⁾, az azt végrehajtó rendeletek folyamatos hatályon kívül helyezésükig tartó alkalmazásának sérelme nélkül. Az 1698/2005/EK rendelet szerinti jelenlegi támogatási rendszerekről a 2014. január 1-jén kezdődő programozási időszak (a továbbiakban: az új programozási időszak) új jogi keretére való átállás megkönnyítése céljából átmeneti szabályokat kell elfogadni annak érdekében, hogy a vidékfejlesztési támogatás végrehajtása terén elkerülhetőek legyenek az esetleges nehézségek és késedelmek, amelyeket az új vidékfejlesztési programok elfogadásának időpontja eredményezhet. Ezért lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok 2014-ben továbbra is tehessenek jogi kötelezettségvállalásokat a meglévő vidékfejlesztési programjaik keretében bizonyos intézkedésekhez kapcsolódóan, és az ebből eredő kiadásoknak támogathatónak kell lenniük az új programozási időszakban.

⁽¹⁾ HL C 341., 2013.11.21., 71. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 487. oldalát).

⁽³⁾ A Tanács 1698/2005/EK rendelete (2005. szeptember 20.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról (HL L 277., 2005.10.21., 1. o.).

(2) A következő programozási időszakra vonatkozóan javasolt, a jelentős természeti hátránnyal rendelkező területek meghatározását szolgáló módszerekben bekövetkező jelentős változásra tekintettel a mezőgazdasági termelők azon kötelezettségét, hogy további öt évig a területen gazdálkodjanak, a 2014-ben tett új jogi kötelezettségvállalások tekintetében nem kell alkalmazni.

(3) Annak érdekében, hogy az átmenet során biztosított legyen a jogbiztonság, bizonyos, az 1698/2005/EK rendeletnek megfelelően vállalt kiadásokat az új programozási időszakban is támogathatóvá kell tenni az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtott hozzájárulásból, amennyiben még fennállnak teljesítendő kifizetések. Ennek a 2078/92/EGK tanácsi rendeletben ⁽⁴⁾ és a 2080/92/EGK tanácsi rendeletben ⁽⁵⁾, illetve az 1257/1999/EK tanácsi rendeletben ⁽⁶⁾ előírt, hasonló intézkedések szerint tett bizonyos hosszú távú kötelezettségvállalásokra is ki kell terjedniük, amennyiben ezek az intézkedések az 1698/2005/EK rendelet értelmében támogathatók voltak és 2014-ben még fennállnak teljesítendő kifizetések. A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és a hatékony programvégrehajtás érdekében az ilyen kiadásokat egyértelműen azonosítani kell a vidékfejlesztési programokban, valamint a tagállami irányítási és ellenőrzési rendszerek egészében. Annak érdekében, hogy az új programozási időszakban ne legyen feleslegesen bonyolult a vidékfejlesztési programok pénzügyi irányítása, az új programozási időszakra meghatározott társfinanszírozási arányokat alkalmazni kell az átmeneti kiadásokra is.

(4) Tekintettel arra, hogy a pénzügyi stabilitást illetően több tagállam továbbra is komoly nehézségekkel küzd, valamint annak érdekében, hogy a jelenlegi programozási időszakra az újra való átmenet időszakában az említett nehézségekből eredő negatív hatásokat – a rendelkezésre álló EMVA-eszközök maximális felhasználásának lehetővé

⁽⁴⁾ A Tanács 2078/92/EGK rendelete (1992. június 30.) a környezetvédelmi követelményekkel és a természeti környezet megőrzésével összeegyeztethető mezőgazdasági termelési módszerekről (HL L 215., 1992.7.30., 85. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 2080/92/EGK rendelete (1992. június 30.) a mezőgazdasági erdészeti intézkedésekre irányuló közösségi támogatási rendszer létrehozásáról (HL L 215., 1992.7.30., 96. o.).

⁽⁶⁾ A Tanács 1257/1999/EK rendelete (1999. május 17.) az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapból (EMOGA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról, valamint egyes rendeletek módosításáról, illetve hatályon kívül helyezéséről (HL L 160., 1999.6.26., 80. o.).

tétele révén – korlátozni lehessen, a kiadások támogatathatóságának a 2007–2013 közötti programozási időszakra érvényes végső határidejéig, azaz 2015. december 31-ig meg kell hosszabbítani annak az 1698/2005/EK rendelet 70. cikkének (4c) bekezdésében foglalt eltérésnek az időtartamát, amely megemeli az EMVA hozzájárulásának maximális mértékét.

- (5) A 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾, amely új támogatási rendszereket hoz létre, 2014. január 1-jétől kell alkalmazni. Így a mezőgazdasági termelőknek nyújtott jövedelemtámogatáshoz a 2014. naptári évben is a 73/2009/EK tanácsi rendeletnek⁽²⁾ kell alapul szolgálnia. Megfelelően figyelembe kell azonban venni a 1305/2013/EU rendeletet⁽³⁾. Annak érdekében, hogy következetes legyen a kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó rendelkezések végrehajtása és a bizonyos intézkedések által megkövetelt előírások betartása, rendelkezni kell arról, hogy a 2007–2013-as programozási időszakban alkalmazandó releváns rendelkezéseket az új jogi keret alkalmazásának kezdetéig továbbra is alkalmazni kell. Ugyanezen okokból a 2013. év tekintetében Horvátországra vonatkozóan alkalmazandó kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetésekhez kapcsolódó rendelkezéseket továbbra is alkalmazni kell.
- (6) A(z) 2013/1306/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ lehetővé teszi, hogy a tagállamok a közvetlen támogatás keretében előlegfizetést folyósítsanak. A 73/2009/EK rendelet szerint ennek a lehetőségnek az igénybevételét a Bizottságnak kell engedélyeznie. A közvetlen támogatási rendszerek végrehajtása során szerzett tapasztalatok alapján célszerű lehetővé tenni azt, hogy a mezőgazdasági termelők előlegfizetést kapjanak. Ami a 2014-ben benyújtott kérelmeket illeti, az ilyen előlegeket legfeljebb 50 %-ra kell korlátozni a 73/2009/EK rendelet I. mellékletében felsorolt támogatási rendszerek esetében, illetve legfeljebb 80 %-ra a marha- és borjúhúsról szóló támogatás esetében.
- (7) A 1311/2013/EU rendeletnek való megfelelés, és különösen a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatás céljára rendelkezésre álló összeg kiegyenlítésének és a külső közelítési mechanizmusnak a tiszteletben tartása érdekében módosítani szükséges a 73/2009/EK rendelet VIII. mellékletében a 2014. évre

vonatkozóan meghatározott nemzeti felső határokat. A nemzeti felső határok módosítása szükségszerűen befolyásolja azokat az összegeket, amelyeket az egyes mezőgazdasági termelők 2014-ben közvetlen kifizetesként kaphatnak. Meg kell tehát határozni, hogy ez a módosítás hogyan érinti majd a támogatási jogosultságok értékét és a többi közvetlen kifizetés szintjét. A kisebb mezőgazdasági termelők helyzetének figyelembevétele érdekében, különösen, mivel 2014-ben nem áll rendelkezésre a moduláció, illetve a kiigazítási mechanizmus – ideértve különösen az ilyen mechanizmusok alól az 5 000 EUR-t meg nem haladó közvetlen kifizetésekre vonatkozó eltérést – alkalmazásának lehetősége, azon tagállamok számára, amelyek nem biztosítanak átcsoportosítással nyújtható támogatást, és úgy döntenek, hogy nem csoportosítanak át forrásokat a vidékfejlesztési támogatásba a rugalmassági mechanizmuson keresztül, engedélyezni kell, hogy ne csökkentsék valamennyi támogatási jogosultság értékét.

- (8) A 73/2009/EK rendelet pénzügyi végrehajtása során nyert tapasztalatok alapján pontosítani kell annak bizonyos rendelkezéseit, különösen azokat az elemeket illetően, amelyekre a rendelet VIII. mellékletében meghatározott számok vonatkoznak, valamint a tagállamoknak biztosított azon lehetőséggel fennálló kapcsolatot illetően, hogy az egységes támogatási rendszerben fel nem használt összegeket a különleges támogatások finanszírozására használják fel.
- (9) A tagállamoknak a 73/2009/EK rendelet értelmében dönthetnek úgy, hogy a nemzeti felső határuk adott százalékát a mezőgazdasági termelők különleges támogatására fordítják, továbbá lehetőségük volt – az ilyen támogatás módosításával vagy megszüntetésével – egy korábbi döntésüket megváltoztatni. Helyénvaló rendelkezni arról, hogy a 2014. naptári évtől kezdődő hatállyal ismételt felül lehessen vizsgálni ezeket a döntéseket. A támogatás mértékében bekövetkező hirtelen változások elkerülése érdekében ugyanakkor további egy évre meg kell hosszabbítani azokat a 73/2009/EK rendelet 69. cikkének (5) bekezdésében meghatározott – 2013-ban lejárat – speciális feltételeket, amelyek alapján egyes tagállamokban különleges támogatást fizetnek. Tekintettel a termeléstől függő önkéntes támogatás bevezetésére, amely – bizonyos ágazatok, illetve régiók viszonylatában, pontosan meghatározott esetekben – 2015. január 1-jétől kezdődően vehető majd igénybe, helyénvaló a tagállamok számára lehetővé tenni, hogy a 73/2009/EK rendelet 68. cikke szerinti különleges támogatás bizonyos típusainak szintjét 2014-ben 6,5 %-ra növeljék.
- (10) A kisebb mezőgazdasági üzemmellel rendelkező mezőgazdasági termelőknek nyújtott egységes támogatásnak elegendőnek kell lennie a jövedelemtámogatás célkitűzésének hatékony eléréséhez, mivel 2014-ben nem áll rendelkezésre a moduláció, illetve a kiigazítási mechanizmus – ideértve különösen az ilyen mechanizmusok alól az 5 000 EUR-t meg nem haladó közvetlen kifizetésekre vonatkozó eltérést – alkalmazásának lehetősége, a tagállamok számára engedélyezni kell, hogy már 2014-ben átcsoportosíthassák a közvetlen támogatást a mezőgazdasági termelők között, oly módon, hogy az első hektárok után kiegészítő támogatásban részesítik őket.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1307/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 608. oldalát).

⁽²⁾ A Tanács 73/2009/EK rendelete (2009. január 19.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 30., 2009.1.31., 16. o.).

⁽³⁾ A Tanács 1311/2013/EU rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (Lásd e Hivatalos Lap 884. oldalát).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1306/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és nyomon követéséről és a 352/78/EK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, a 1290/2005/EK és a 485/2008/EK rendeletek hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 549. oldalát).

- (11) A 73/2009/EK rendeletben meghatározott egységes területalapú támogatási rendszer átmeneti, és a tervek szerint 2013. december 31-én meg kellett volna szűnnie. A közös agrárpolitika (KAP) reformjának keretében az a döntés született, miszerint az e rendszert alkalmazó tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az alaptámogatás biztosítása céljára átmenetileg – legkésőbb 2020 végéig bezárólag – tovább alkalmazzák azt. Ezért a 73/2009/EK rendeletben az egységes területalapú támogatási rendszerre vonatkozóan meghatározott alkalmazási időszakot további egy évvel meg kell hosszabbítani. Ezenfelül a folyamatban levő földterület-átalakítások figyelembevételére érdekében, valamint egyszerűsítési megfontolásból az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó tagállamokban támogatható mezőgazdasági területnek kell tekinteni azokat a támogatható területeket is, amelyek 2003. június 30-án nem minősültek jó mezőgazdasági állapotban levőnek, mint ahogyan 2015. január 1-jétől kezdve az 1307/2013/EU rendelet értelmében ez lesz a főszabály.
- (12) A 73/2009/EK rendelet 133a. cikkével összhangban az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó új tagállamok – Bulgária és Románia kivételével – 2013-ban átmeneti nemzeti támogatást nyújthatnak mezőgazdasági termelőknek. Tekintettel az egységes területalapú támogatási rendszernek a 2014. évre történő meghosszabbítására, az említett tagállamoknak fenn kell tartaniuk ezt a lehetőséget 2014-ben. A 73/2009/EK rendelet 132. cikke szerinti kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetéseknek a 2014-ben Bulgáriában és Romániában érvényes szintjére tekintettel e tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések helyett 2014-ben átmeneti nemzeti támogatást nyújtsanak.
- (13) Az átmeneti nemzeti támogatást a 2013. évi ugyanilyen támogatásra alkalmazott feltételekkel azonos feltételek mellett – Bulgária és Románia esetében pedig a 2013. évi kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetésekre alkalmazott feltételekkel azonos feltételek mellett – kell nyújtani. A 2014-ben nyújtandó átmeneti nemzeti támogatás kezelésének egyszerűsítése érdekében azonban a 73/2009/EK rendelet 7. és 10. cikkével együtt értelmezett 132. cikke (2) bekezdésében említett csökkentések nem alkalmazandók. Emellett annak érdekében, hogy biztosított legyen az átmeneti nemzeti támogatásnak a közelítési mechanizmussal való koherenciája, a támogatás ágazonkénti maximális szintjét egy bizonyos százalékos arányban rögzíteni kell. Ciprus számára – tekintve nehéz pénzügyi helyzetét – bizonyos kiigazításokról kell rendelkezni.
- (14) Annak érdekében, hogy a tagállamok reagálhassanak a mezőgazdasági ágazatuk igényeire és rugalmasabb módon erősíthessék meg vidékfejlesztési politikájukat, lehetőséget kell számukra adni arra, hogy forrásokat csoportosítsanak át a közvetlen kifizetésekre vonatkozó felső határúknak megfelelő összegből a vidékfejlesztési támogatás javára, illetve fordítva. Ezzel egyidejűleg azon tagállamok esetében, ahol a közvetlen támogatás szintje elmarad az uniós átlag 90 %-ától, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy további forrásokat csoportosíthassanak át a vidékfejlesztési támogatáshoz rendelt forrásaikból a közvetlen kifizetésekre vonatkozó felső határúknak megfelelő összegbe. Az ilyen döntéseket – bizonyos korlátok mellett – a 2015–2020-as pénzügyi évek teljes időtartamára kell meghozni, de 2017-ben lesz lehetőség a döntés felülvizsgálatára, feltéve, hogy az ilyen felülvizsgálat alapján hozott döntés nem eredményezi a vidékfejlesztési támogatáshoz rendelt összegek csökkentését.
- (15) A v 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ rendelkezik, hogy a 80/68/EGK tanácsi irányelv ⁽²⁾ 2013. december 22-én hatályát veszti. Annak érdekében, hogy a kölcsönös megfeleltetés felszín alatti vizek védelméhez kapcsolódó szabályai között továbbra is a 80/68/EGK irányelvben a felszín alatti vizek védelméhez kapcsolódóan – az irányelv érvényességének utolsó napján – szereplő szabályokkal megegyező szabályok szerepeljenek, helyénvaló a kölcsönös megfeleltetés alkalmazási körét kiigazítani és az említett irányelv 4. és 5. cikkében foglalt követelményekre kiterjedő előírást meghatározni a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozóan.
- (16) Az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ 83. cikke előírja, hogy a 73/2009/EK rendelet II. mellékletében a 91/414/EGK tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ 3. cikkére tett hivatkozás az 1107/2009/EK rendelet 55. cikkére való hivatkozásként legyen értelmezendő. A(z) 1306/2013/EU rendelet azonban korlátozza ezt a hivatkozást, így az csak az 1107/2009/EK rendelet 55. cikke első és második mondatára utal. A növényvédő szerek alkalmazására 2014-ben, illetve az azt követő években alkalmazandó előírások közötti összhang biztosítása érdekében a 73/2009/EK rendelet II. mellékletét ennek megfelelően módosítani kell.
- (17) A(z) 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ előírja a selyemhernyó-tenyésztés támogatásának közvetlen támogatási rendszerbe való integrálását, és következőképpen annak kiemelését a(z) 1308/2013/EU rendelet hatálya alól. Az új közvetlen támogatási rendszer késedelmes alkalmazására tekintettel a selyemhernyó-ágazatban nyújtott támogatásokat egy évvel meg kell hosszabbítani.
- (18) Finnország engedélyt kapott arra, hogy bizonyos mezőgazdasági ágazatok részére Dél-Finnországban nemzeti támogatást nyújtsanak, az 1994-es csatlakozási szerződés 141. cikkének megfelelően. Figyelembe véve a KAP reformjának időzítését, valamint tekintettel Dél-Finnország mezőgazdaságának nehéz gazdasági helyzetére, amely miatt továbbra is szükséges a termelőknek különleges támogatást biztosítani, helyénvaló olyan integrációs intézkedések előírása, amelyek révén a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződés 42. cikkének

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács irányelve (1979. december 17.) a felszín alatti vizek egyes veszélyes anyagok okozta szennyezés elleni védelméről (HL L 20., 1980.1.26., 43. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 91/414/EGK irányelve (1991. július 15.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról (HL L 230., 1991.8.19., 1. o.).

⁽⁵⁾ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1308/2013/EU RENDELETE (2013. december 17.) a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK tanácsi rendelet, a 234/79/EK tanácsi rendelet, az 1037/2001/EK tanácsi rendelet és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 671. oldalát).

értelmében engedélyezheti Finnország számára, hogy bizonyos feltételek mellett Dél-Finnországban nemzeti támogatást nyújtson. A jövedelemtámogatást az egész időszak alatt fokozatosan csökkenteni kell, 2020-ra egy olyan szint elérésével, hogy abban az évben a támogatás összege ne haladja meg a 2013. évi összegek 30 %-át.

- (19) A mezőgazdasági tanácsadó rendszerre, az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszerre és a kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó rendelkezéseket, amelyeket a 1306/2013/EU rendelet III. címe, V. címének II. fejezete, illetve VI. címe állapít meg, 2015. január 1-jétől kell alkalmazni.
- (20) Azt követően, hogy a 73/2009/EK rendelet kiegészül a 136a. cikkel, módosítani kell a(z) 1307/2013/EU rendeletben szereplő, a(z) 1305/2013/EU rendelet 14. cikkére történő hivatkozásokat.
- (21) A 73/2009/EK, a(z) 1307/2013/EU rendeletet, a(z) 1306/2013/EU rendeletet [a horizontális rendelet], a(z) 1308/2013/EU rendeletet és a(z) 1305/2013/EU rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (22) Az előirányzott átmeneti intézkedések mihamarabbi alkalmazásának lehetővé tétele érdekében e rendeletnek a kihirdetése napján kell hatályba lépnie, és azt 2014. január 1-jétől kell alkalmazni. Annak érdekében, hogy ne legyen átfedés a pillérek közötti rugalmasságra vonatkozóan az e rendelettel módosított 73/2009/EK rendeletben és a(z) 1307/2013/EU rendeletben megállapított szabályok között, a 73/2009/EK rendeletnek ezt a konkrét módosítását e rendelet hatálybalépésétől kezdődően kell alkalmazni, a(z) 1307/2013/EU rendelet módosításait – ideértve a rendelet késleltetett, 2015. január 1-jétől történő alkalmazását – pedig a(z) 1305/2013/EU rendelet hatálybalépésétől kezdődően kell alkalmazni. Emellett a 73/2009/EK rendelet II. és III. mellékletének azon módosításait, amelyek a kölcsönös megfeleltetésről szóló jelenlegi szabályok folytatásának biztosítását célozzák, azaz a 80/68/EGK irányelv hatályon kívül helyezésének időpontjától, nevezetesen 2013. december 22-től kell alkalmazni.
- (23) Figyelembe véve a tényt, hogy 2014 olyan átmeneti év lesz, amelynek során a tagállamoknak elő kell készíteniük a KAP-reform teljes körű végrehajtását, fontos annak biztosítása, hogy az e rendeletben megállapított átmeneti intézkedésekből eredő adminisztratív terhek a lehető legalacsonyabb szinten maradjanak,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET

I. FEJEZET

A VIDÉKFEJLESZTÉS TÁMOGATÁSÁRA VONATKOZÓ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Az 1698/2005/EK rendelet alapján 2014-ben fennálló jogi kötelezettségvállalások

(1) A(z) 1305/2013/EU rendelet 88. cikkének sérelme nélkül az 1698/2005/EK rendelet 20. cikkében – az a) pont iii. alpontja, a c) pont i. alpontja és a d) pont kivételével –, valamint

36. cikkében szereplő intézkedésekkel kapcsolatosan a tagállamok az említett rendelet alapján elfogadott vidékfejlesztési programoknak megfelelően 2014-ben továbbra is tehetnek új jogi kötelezettségvállalásokat a kedvezményezettek vonatkozásában, a 2007–2013-as programozási időszak pénzügyi forrásainak kimerülése után is, feltéve, hogy a támogatás iránti kérelem benyújtására a 2014–2020-as programozási időszakra vonatkozó megfelelő vidékfejlesztési program elfogadása előtt sor kerül.

A 2012. évi csatlakozási okmány VI. melléklete E. pontjának, valamint az annak alapján elfogadott rendelkezéseknek a sérelme nélkül, a 718/2007/EK bizottsági rendelet⁽¹⁾ 171. cikke (2) bekezdésének a) és c) pontjában szereplő intézkedésekkel kapcsolatosan Horvátország – az említett rendelet alapján elfogadott, a vidékfejlesztést célzó előcsatlakozási támogatási eszköz (IPARD) programnak megfelelően – 2014-ben továbbra is tehet új jogi kötelezettségvállalásokat a kedvezményezettek vonatkozásában, az említett program releváns pénzügyi forrásainak a kimerülése után is, feltéve, hogy a támogatás iránti kérelem benyújtására a 2014–2020-as programozási időszakra vonatkozó vidékfejlesztési programjának elfogadása előtt sor kerül.

Az említett kötelezettségvállalások alapján felmerült kiadások e rendelet 3. cikkének megfelelően támogathatók.

(2) Az 1257/1999/EK rendelet 14. cikke (2) bekezdésének második francia bekezdésében megállapított feltétel nem alkalmazandó a tagállamok által az 1698/2005/EK rendelet 36. cikke a) pontjának i. és ii. alpontja alapján 2014-ben tett új jogi kötelezettségvállalásokra.

2. cikk

Az 1698/2005/EK rendelet 50a. és 51. cikkének további alkalmazása

A(z) 1305/2013/EU rendelet 88. cikkének sérelme nélkül az 1698/2005/EK rendelet 50a. és 51. cikke az éves támogatás és a(z) 1305/2013/EU rendelet 28–31., 33. és 34. cikke tekintetében 2014. december 31-ig tovább alkalmazandó a 2014–2020-as programozási időszak vidékfejlesztési programjai keretében a vidékfejlesztésről szóló rendelet 21. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján kiválasztott műveletekre.

3. cikk

Bizonyos típusú kiadások támogathatósága

(1) A(z) 1305/2013/EU rendelet 6. cikke (1) bekezdésének és 88. cikkének sérelme nélkül, az 1698/2005/EK rendelet 20. és 36. cikkében szereplő intézkedések szerint – illetve Horvátország esetében a 2012. évi csatlakozási okmány VI. melléklete E. pontjának, valamint az annak alapján elfogadott rendelkezéseknek a sérelme nélkül, a 718/2007/EK rendelet 171. cikke (2) bekezdésének a) és c) pontjában említett intézkedések – a

⁽¹⁾ A Bizottság 718/2007/EK rendelete (2007. június 12.) az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) létrehozásáról szóló 1085/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 170., 2007.6.29., 1. o.).

kedvezményezettek javára tett jogi kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos kiadások a 2014–2020-as programozási időszak alatt az alábbi esetekben támogathatók az EMVA-ból nyújtott hozzájárulással:

- a) a 2014. január 1. és 2015. december 31. között – illetve Horvátország esetében a 2014. január 1. és 2016. december 31. között – teljesítendő kifizetések tekintetében, ha az 1698/2005/EK rendelet – illetve a 718/2007/EK rendelet – alapján elfogadott adott program vonatkozó intézkedésére szánt keretösszeget már felhasználták; és
- b) a 2015. december 31. után – illetve Horvátország esetén a 2016. december 31. után – teljesítendő kifizetések tekintetében.

Ez a bekezdés az 1257/1999/EK, illetve a 2078/92/EGK és a 2080/92/EGK rendeletben szereplő megfelelő intézkedések szerint a kedvezményezettek javára tett és az 1698/2005/EK rendelet értelmében támogatott jogi kötelezettségvállalásokra is alkalmazandó.

(2) Az (1) bekezdésben említett kiadások a 2014–2020-as programozási időszakban a következő feltételek mellett támogathatók az EMVA-ból nyújtott hozzájárulással:

- a) ha az ilyen kiadásokról a 2014–2020-as programozási időszakra vonatkozó adott vidékfejlesztési program rendelkezik;
- b) ha az EMVA-hozzájárulásnak a(z) 1305/2013/EU rendelet szerinti megfelelő intézkedésre vonatkozó, e rendelet I. mellékletében meghatározott mértéke alkalmazandó; és
- c) ha a tagállamok biztosítják, hogy a vonatkozó átmeneti intézkedések az irányítási és ellenőrzési rendszereik révén egyértelműen azonosítottak.

4. cikk

A 73/2009/EK rendelet egyes rendelkezéseinek alkalmazása 2014-ben

A(z) 1305/2013/EU rendeletről eltérve, a 2014. évre vonatkozóan

- a) a(z) 1306/2013/EU rendelet 28., 29., 30. és 33. cikkében szereplő, a(z) 1305/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezetére történő hivatkozást a 73/2009/EK rendelet 5. és 6. cikkére, valamint II. és III. mellékletére történő hivatkozásként kell értelmezni;
- b) a(z) 1305/2013/EU rendelet 40. cikke (1) bekezdésében szereplő, a(z) 1307/2013/EU rendelet 19. cikkére történő hivatkozást a 73/2009/EK rendelet 132. cikkére történő hivatkozásként kell értelmezni;
- c) a(z) 1305/2013/EU rendelet [a vidékfejlesztésről szóló rendelet] 40. cikke (2) bekezdésében szereplő, a(z) 1307/2013/EU rendelet 17. cikkére történő hivatkozást a 73/2009/EK rendelet 121. cikkére történő hivatkozásként kell értelmezni.

2. FEJEZET

MÓDOSÍTÁSOK

5. cikk

Az 1698/2005/EK rendelet módosításai

Az 1698/2005/EK rendelet 70. cikk (4c) bekezdése a következőképpen módosul:

- a) az első albekezdésben a bevezető mondat helyébe a következő szöveg lép:

„(4c) A (3), a (4) és az (5) bekezdésben meghatározott felső határoktól eltérve az EMVA hozzájárulásának mértéke a konvergencia-célkitűzés alapján támogatható régiók, a legkülső régiók és a kisebb égei-tengeri szigetek esetében a támogatható közkiadások legfeljebb 95 %-ára, az egyéb régiók esetében pedig a támogatható közkiadások legfeljebb 85 %-ára növelhető. Ezek a mértékek a hitelesített kiadásigazololó nyilatkozatokban újonnan – a 2007-2013 közötti programozási időszak tekintetében a kiadások támogathatóságának utolsó időpontjáig, azaz 2015. december 31-ig – bejelentett támogatható kiadásokra vonatkoznak, amennyiben 2013. december 20-án vagy ezt követően az adott tagállam megfelel a következő feltételek valamelyikének:”;

- b) a második albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Azok a tagállamok, amelyek alkalmazni kívánják az első albekezdésben említett eltérést, kérelmet nyújtanak be a Bizottsághoz vidékfejlesztési programjuk megfelelő módosítására vonatkozóan. Az eltérés attól az időponttól kezdve alkalmazandó, amikor a Bizottság jóváhagyja a program módosítását.”

6. cikk

A 73/2009/EK rendelet módosításai

A 73/2009/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 29. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(5) A (2) bekezdéstől eltérve a tagállamok 2014. október 16-tól az I. mellékletben felsorolt támogatási rendszerek keretében nyújtott közvetlen kifizetések legfeljebb 50 %-ának erejéig előleget fizethetnek a mezőgazdasági termelőknek a 2014-ben benyújtott kérelmekhez kapcsolódóan. A marha- és borjúhúsra vonatkozó, a IV. cím 1. fejezetének 11. szakaszában szabályozott támogatások esetében az említett százalékos arányt a tagállamok legfeljebb 80 %-ra növelhetik.”

2. A 40. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„40. cikk

Nemzeti felső határok

(1) Az egyes tagállamok és az egyes évek esetében az összes kiosztott támogatási jogosultság, a 41. cikkben említett nemzeti tartalék és az 51. cikk (2) bekezdésének, a 69. cikk (3) bekezdésének és a 72b. cikknek megfelelően rögzített felső határok összértéke egyenlő a VIII. mellékletben megállapított nemzeti felső határával.

(2) A VIII. mellékletben meghatározott nemzeti felső határa betartásának biztosítására a tagállamok szükség esetén lineáris kulcs alkalmazásával csökkentik vagy növelik az összes támogatási jogosultság értékét vagy a 41. cikkben említett nemzeti tartalék összegét.

Azok a tagállamok, amelyek úgy határoznak, hogy nem hajtják végre e rendelet III. címének 5a. fejezetét, és nem élnek a 136a. cikk (1) bekezdésében foglalt lehetőséggel, a támogatási jogosultságok értékének az első albekezdésben említettek szerinti szükséges csökkentésének elérése érdekében dönthetnek úgy, hogy nem csökkentik azokat a támogatási jogosultságokat, amelyeket 2013-ban azok a mezőgazdasági termelők aktiváltak, akik 2013-ban egy az érintett tagállam által meghatározandó közvetlen kifizetések összegénél alacsonyabb támogatást igényeltek; az említett összeg nem haladhatja meg az 5 000 EUR-t.

(3) A(z) 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet [a horizontális rendelet] (*) 26. cikkének sérelme nélkül a valamely tagállamban a 2014. naptári év tekintetében e rendelet 34., 52., 53., 68. és 72a. cikke alapján juttatható, valamint az 1234/2007/EK rendelet 111. cikke alapján a selyemhernyó-tenyésztők támogatására nyújtott közvetlen kifizetések összege nem lehet magasabb az e rendelet VIII. mellékletében arra az évre vonatkozóan meghatározott felső határoknak az e rendelet 136b. cikkének alkalmazásából a 2014. naptári évre vonatkozóan következő, az e rendelet VIIIa. mellékletében megállapított összegekkel csökkentett összegénél.

A tagállamok szükség esetén és az e rendelet VIII. mellékletében meghatározott felső határoknak az e rendelet 136b. cikkének alkalmazásából a 2014. naptári évre vonatkozóan következő, az e rendelet VIIIa. mellékletében megállapított összegekkel csökkentett összege betartása céljából lineáris kulcs alkalmazásával csökkentik a 2014. naptári évhez kapcsolódó közvetlen kifizetések összegét.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2013/1306/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és nyomon követéséről és a 352/78/EK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, a 1290/2005/EK és a 485/2008/EK rendeletek hatályon kívül helyezéséről (HL L 347, 20.12.2013, 549 o.).”

3. A 41. cikk (1) bekezdése b) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„b) a kiosztott valamennyi kifizetési jogosultság teljes értéke és az e rendelet 51. cikke (2) bekezdésében, 69. cikke (3) bekezdésében és 72b. cikkében foglaltak szerint meghatározott felső határok.”

4. Az 51. cikk (2) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:

„2014-ben a közvetlen kifizetések 52. és 53. cikkben említett felső határai megegyeznek a 2013. évre meghatározott

felső határok és egy olyan együtttható szorzatával, amely minden érintett tagállam esetében a 2014. évre a VIII. mellékletben meghatározott nemzeti felső határ és a 2013. évre vonatkozó nemzeti felső határ hányadosaként számítható ki. Ez a szorzási művelet csak akkor alkalmazandó a tagállamokra, ha a VIII. mellékletben a 2014. évre meghatározott nemzeti felső határ alacsonyabb a 2013. évre vonatkozó nemzeti felső határnál.”

5. A 68. cikk (8) bekezdésében a bevezető mondat helyébe a következő szöveg lép:

„(8) Azok a tagállamok, amelyek meghozták a 69. cikk (1) bekezdésében említett döntést, 2014. február 1-jéig felülvizsgálhatják azt a döntést, és dönthetnek úgy, hogy 2014-től kezdődő hatállyal.”

6. A 69. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok 2009. augusztus 1-jéig, 2010. augusztus 1-jéig, 2011. augusztus 1-jéig, 2012. szeptember 1-jéig – Horvátország esetében a csatlakozása napjáig – vagy 2014. február 1-jéig dönthetnek úgy, hogy a döntést követő évtől – Horvátország esetében az egységes támogatási rendszer alkalmazását követő első évtől – kezdődően, vagy egy 2014. február 1-jéig meghozott döntés esetében a 2014. évtől kezdődően a 40. cikkben említett nemzeti felső határ legfeljebb 10 %-át – illetve Málta esetében 2 000 000 EUR összeget a 68. cikk (1) bekezdésében előírt különleges támogatásra használják fel.”;

b) a (3) bekezdés második albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A nemzeti felső határok 40. cikk (2) bekezdésében előírt betartása biztosításának és a 41. cikk (1) bekezdésében említett számítás elvégzésének kizárólagos céljára a 68. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett támogatásra felhasznált összegeket le kell vonni a 40. cikk (1) bekezdésében említett nemzeti felső határból. Ezeket az összegeket kiosztott támogatási jogosultságként kell elszámolni.”;

c) a (4) bekezdésben "3,5 %" szövegrész helyébe "6,5 %" szövegrész lép;

d) az (5) bekezdés első mondatában a „2013” szövegrész helyébe a „2014” szövegrész lép;

e) a (6) bekezdés második albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A nemzeti felső határok 40. cikk (2) bekezdésében előírt betartása biztosításának és a 41. cikk (1) bekezdésében említett számítás elvégzésének kizárólagos céljából, amennyiben az adott tagállam alkalmazza az e bekezdés első albekezdésének a) pontjában meghatározott lehetőséget, az érintett összeg nem tekintendő az e cikk (3) bekezdésében említett felső határ részének.”

7. A III. cím a következő fejezettel egészül ki:

„5a. fejezet

ÁTCSORPORTOSÍTÁSSAL NYÚJTHATÓ TÁMOGATÁS 2014-BEN

72a. cikk

Általános szabályok

(1) A tagállamok 2014. március 1-jéig dönthetnek úgy, hogy az e cím 1., 2. és 3. fejezetében említett egységes támogatási rendszer keretében támogatási jogosultsággal rendelkező mezőgazdasági termelők számára 2014-ben támogatást nyújtanak (a továbbiakban: az átcsoportosítással nyújtható támogatás).

A tagállamok 2014. március 1-jéig értesítik a Bizottságot döntésükről.

(2) Azok a tagállamok, amelyek a 46. cikkel összhangban úgy döntöttek, hogy az egységes támogatási rendszert regionális szinten alkalmazzák, az átcsoportosítással nyújtható támogatást is alkalmazhatják regionális szinten.

(3) A pénzügyi fejelem alkalmazásának, a 40. cikk (3) bekezdésében említett lineáris csökkentéseknek és a 21. és 23. cikk alkalmazásának sérelme nélkül, az átcsoportosítással nyújtható támogatást a támogatási jogosultságoknak a mezőgazdasági termelő általi aktiválását követően kell megadni.

(4) A tagállamok úgy számítják ki az átcsoportosítással nyújtható támogatás összegét, hogy egy, a nemzeti vagy regionális hektáronkénti átlagtámogatás 65 %-ánál nem magasabb, a tagállam által megállapítandó összeget megszorozzák a mezőgazdasági termelő által a 34. cikk szerint aktivált támogatási jogosultságok számával. E támogatási jogosultságok száma nem haladhatja meg a tagállamok által meghatározandó maximális értéket, amely érték nem lehet magasabb, mint 30 hektár, vagy ha az átlagos méret az érintett tagállamban meghaladja a 30 hektárt, a mezőgazdasági üzemek VIIIb. mellékletben foglalt átlagos méretét.

(5) A tagállamok – a (4) bekezdésben megállapított maximális értékek tiszteletben tartása mellett – dönthetnek úgy, hogy nemzeti szinten az említett bekezdéssel összhangban megállapított hektárszámot illetően fokozatos- ságot vezetnek be, amelyet minden mezőgazdasági termelőre nézve azonos módon alkalmaznak.

(6) A (4) bekezdésben említett nemzeti hektáronkénti átlagtámogatást a tagállamok a VIIIc. mellékletben meghatározott nemzeti felső határ és a 2014-ben a 34. cikk (2) bekezdésének megfelelően bejelentett támogatható hektárszám alapján állapítják meg.

A (4) bekezdésben említett regionális hektáronkénti átlagtámogatást a tagállamok a VIIIc. mellékletben meghatározott nemzeti felső határ egy hányadának és a 2014-ben a 34. cikk (2) bekezdésének megfelelően az érintett régióban bejelentett támogatható hektárszámnak a felhasználásával állapítják meg. Az említett hányadot minden egyes régió esetében a 46. cikk (3) bekezdésének megfelelően

megállapított vonatkozó felső határ és a 2014. évre vonatkozó, a 40. cikkben említett nemzeti felső határ hányadosaként kell kiszámítani.

(7) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy ne részesüljenek az e fejezetben biztosított előnyben azok a mezőgazdasági termelők, akik tekintetében megállapításra kerül, hogy 2011. október 18. után mezőgazdasági üzemüket az átcsoportosítással nyújtható támogatásból való részesülés kizárólagos céljával osztották meg. Ez azokra a mezőgazdasági termelőkre is alkalmazandó, akiknek a mezőgazdasági üze- me a megosztás eredményeképpen jött létre.

72b. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) A tagállamok 2014. március 1-jéig úgy dönthetnek, hogy a 2014. igénylési év tekintetében a 40. cikkben említett éves nemzeti felső határ legfeljebb 30 %-át az átcsoportosítással nyújtható támogatás finanszírozására fordítják. A tagállamok az említett időpontig értesítik a Bizottságot minden ilyen döntésükről.

(2) A nemzeti felső határnak az egyes tagállamok által az e cikk (1) bekezdése értelmében felhasználandó százalékos aránya alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az átcsoportosítással nyújtható támogatásnak megfelelő felső határt. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 141b. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.”

8. A 90. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A támogatható hektáronkénti támogatási összeget a (2) bekezdésben foglalt terméshozamok és a következő referenciaösszegek szorzata adja:

Bulgária:	520,20 EUR
Görögország:	234,18 EUR
Spanyolország:	362,15 EUR
Portugália:	228,00 EUR.”

9. A 122. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Az egységes területalapú támogatási rendszer 2014. december 31-ig áll rendelkezésre.”

10. A 124. cikk (1) és (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Egy új tagállam esetében egységes területalapú támogatásban azon mezőgazdasági területek részesülhetnek, amelyek jó mezőgazdasági állapotban tartott hasznosított mezőgazdasági területnek minősülnek, függetlenül attól, hogy művelés alatt állnak-e, és amelyeket – adott esetben – a szóban forgó új tagállam által a Bizottság jóváhagyását követően meghatározott objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumokkal összhangban kiigazítottak.”

E cím alkalmazásában „hasznosított mezőgazdasági terület”: a szántóterületek, az állandó gyepterületek, az állandó kultúrák és a konyhakertek összterülete a Bizottság által statisztikai célokra megállapítottak szerint.

(2) Az egységes területalapú támogatási rendszer keretében nyújtott kifizetések tekintetében támogatható valamennyi, az (1) bekezdésben előírt kritériumoknak megfelelő mezőgazdasági parcella, továbbá valamennyi, rövid életciklusú erdei fákkal (ex 0602 90 41 KN-kód) beültetett mezőgazdasági parcella.

Az első albekezdésben említett parcelláknak – vis maior vagy rendkívüli körülmény esetének kivételével – a tagállam által meghatározandó időpontban, de legkésőbb a támogatási kérelem módosítására a tagállamban megállapított időpontban a mezőgazdasági termelő rendelkezésére kell állniuk.

Mezőgazdasági üzemként a támogatható terület azon minimális mérete, amelyre vonatkozóan kifizetés igényelhető, 0,3 hektár. Objektív és hátrányos megkülönböztéstől mentes kritériumok alapján és a Bizottság jóváhagyását követően azonban bármely új tagállam dönthet úgy, hogy a minimális méretet magasabb értékben határozza meg, feltéve, hogy az 1 hektárt nem haladja meg.”

11. Az V. cím a következő fejezettel egészül ki:

„2a. fejezet

ÁTCSORPORTOSÍTÁSSAL NYÚJTHATÓ TÁMOGATÁS 2014-BEN

125a. cikk

Általános szabályok

(1) Az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó új tagállamok 2014. március 1-jéig dönthetnek úgy, hogy a 2. fejezetben említett egységes területalapú támogatási rendszer (a továbbiakban: az új tagállamoknak átcsoportosítással nyújtható támogatás) keretében támogatási jogosultsággal rendelkező mezőgazdasági termelők számára 2014-ben támogatást nyújtanak.

Az érintett új tagállamok 2014. március 1-jéig értesítik a Bizottságot döntésükről.

(2) A pénzügyi fegyelem alkalmazásának és a 21. és 23. cikk alkalmazásának sérelme nélkül, az új tagállamoknak átcsoportosítással nyújtható támogatást az egységes területalapú támogatási rendszer keretében biztosított hektáronkénti összegek növelésének formájában kell nyújtani.

(3) A tagállamok úgy számítják ki az új tagállamoknak átcsoportosítással nyújtható támogatás összegét, hogy egy, a nemzeti hektáronkénti átlagtámogatás 65 %-ánál nem magasabb, a tagállam által megállapítandó összeget megszorozzák azon támogatható hektárok számával, amelyek tekintetében a mezőgazdasági termelő az egységes területalapú támogatási rendszer keretében támogatást kap. E hektárok száma nem haladhatja meg a tagállamok által meghatározandó maximális értéket, amely érték nem lehet magasabb, mint 30, vagy ha az átlagos méret az érintett új

tagállamban meghaladja a 30 hektárt, a mezőgazdasági üzemek VIIIb. mellékletben foglalt átlagos méretét.

(4) A tagállamok – a (3) bekezdésben megállapított maximális értékek tiszteletben tartása mellett – dönthetnek úgy, hogy nemzeti szinten az említett bekezdéssel összhangban megállapított hektárszámot illetően fokozatos ságot vezetnek be, amelyet minden mezőgazdasági termelőre nézve azonos módon alkalmaznak.

(5) A (3) bekezdésben említett nemzeti hektáronkénti átlagtámogatást a tagállamok a VIIIc. mellékletben meghatározott nemzeti felső határ és a 2014-ben az egységes területalapú támogatási rendszer keretében bejelentett támogatható hektárszám alapján állapítják meg.

(6) Az új tagállamok gondoskodnak arról, hogy ne részesüljenek az e fejezetben biztosított előnyben azok a mezőgazdasági termelők, akik tekintetében megállapításra kerül, hogy 2011. október 18. után mezőgazdasági üzemüket az átcsoportosítással nyújtható támogatásból való részesülés kizárólagos céljával osztották meg. Ez azokra a mezőgazdasági termelőkre is alkalmazandó, akiknek a mezőgazdasági üzeme a megosztás eredményeképpen jött létre.

125b. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) Az új tagállamok 2014. március 1-jéig dönthetnek úgy, hogy a 2014. igénylési év tekintetében a 40. cikkben említett éves nemzeti felső határ – illetve Bulgária és Románia esetében a VIIIId. mellékletben megállapított összegek – legfeljebb 30 %-át az új tagállamoknak átcsoportosítással nyújtható támogatás finanszírozására fordítják. A tagállamok az említett időpontig értesítik a Bizottságot minden ilyen döntésükről.

A 123. cikkben említett éves pénzügyi keretet az első albekezdésben említett összeggel csökkenteni kell.

(2) A nemzeti felső határnak az érintett új tagállam által az e cikk (1) bekezdés értelmében felhasználandó százalékos aránya alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az új tagállamoknak átcsoportosítással nyújtható támogatásnak megfelelő felső határt és kiszámítja a 123. cikkben említett éves pénzügyi keret ennek megfelelő csökkentését. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 141b. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.”

12. A 131. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó új tagállamok 2009. augusztus 1-jéig, 2010. augusztus 1-jéig, 2011. augusztus 1-jéig, 2012. szeptember 1-jéig vagy 2014. február 1-jéig dönthetnek úgy, hogy a döntést követő évtől kezdődően, vagy egy 2014. február 1-jéig meghozott döntés esetében a 2014. évtől kezdődően a 40. cikkben említett nemzeti felső határai legfeljebb 10 %-át a 68. cikk (1) bekezdésében meghatározottak szerint és – a rájuk alkalmazandó módon – a III. cím 5. fejezetével összhangban a mezőgazdasági termelők támogatására fordítják.”

13. A 133a. cikk címének helyébe a következő szöveg lép:

„Átmeneti nemzeti támogatás 2013-ban”

14. Az V. cím 4. fejezete a következő cikkel egészül ki:

„133b. cikk

Átmeneti nemzeti támogatás 2014-ben

(1) A 122. cikknek megfelelően egységes területalapú támogatási rendszert alkalmazó új tagállamok dönthetnek úgy, hogy 2014-ben átmeneti nemzeti támogatást nyújtanak.

(2) Bulgária és Románia e cikk alapján csak akkor nyújthat támogatást, ha 2014. február 1-jéig úgy határoznak, hogy 2014-ben nem nyújtanak a 132. cikk szerinti kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetéseket.

(3) Az e cikk szerinti támogatás olyan ágazatok mezőgazdasági termelőinek nyújtható, amelyek 2013-ban részesültek a 133a. cikk szerinti átmeneti nemzeti támogatásban, vagy Bulgária és Románia esetében a 132. cikk szerinti kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetéseket.

(4) Az e cikk szerinti támogatás nyújtására vonatkozó feltételeknek meg kell egyezniük a 132. cikk vagy 133a. cikk szerinti, 2013-ra vonatkozó kifizetések nyújtásához engedélyezett feltételekkel, kivéve az e rendelet 132. cikkének (2) bekezdése, illetve 7. és 10. cikke együttes alkalmazásából eredő támogatáscsökkentéseket.

(5) A (3) bekezdésben említett bármely ágazat mezőgazdasági termelőinek nyújtható támogatás teljes összege nem haladhatja meg a Bizottság által a 133a. cikk (5) bekezdésének – illetve Bulgária és Románia esetében a 132. cikk (7) bekezdésének – megfelelően 2013-ra engedélyezett ágazatspecifikus pénzügyi keretek 80 %-át.

A Ciprust érintő ágazatspecifikus pénzügyi kereteket a XVIIa. melléklet tartalmazza.

(6) A (3) és a (4) bekezdés Ciprus esetében nem alkalmazandó.

(7) Az új tagállamok az (1) és a (2) bekezdésben említett határozatokról 2014. március 31-ig értesítik a Bizottságot. Az (1) bekezdésben említett döntésről szóló értesítésnek a következők információkat kell tartalmaznia:

a) az egyes ágazatokra vonatkozó pénzügyi keret;

b) adott esetben az átmeneti nemzeti támogatás maximális mértéke.

(8) Az új tagállamok objektív kritériumok alapján és a Bizottság által az (5) bekezdésnek megfelelően adott engedély keretein belül határozhatnak az átmeneti nemzeti támogatásként nyújtandó összegekről.”

15. A VI. cím a következő cikkel egészül ki:

„136a. cikk

A pillérek közötti rugalmasság

(1) 2013. december 31-ét megelőzően a tagállamok dönthetnek úgy, hogy a(z) 1305/2013/EU (*) európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint az EMVA-ból finanszírozott vidékfejlesztési programozás keretébe tartozó intézkedésekre nyújtott kiegészítő támogatásként rendelkezésre bocsátják a 2014-es évre, az e rendelet VIII. mellékletében és a 2015–2019 közötti évekre a(z) 1307/2013/EU (**) európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletében meghatározott éves nemzeti felső határuk legfeljebb 15 %-át. Az ennek megfelelő összeg így már nem használható fel közvetlen támogatás nyújtására.

Az első albekezdésben említett döntésről 2013. december 31-ig értesíteni kell a Bizottságot. A döntésnek ki kell terjednie az említett albekezdésben említett százalékos arány meghatározására, amely naptári évenként változhat.

Azok a tagállamok, amelyek a 2014-es naptári év tekintetében nem hozzák meg az első albekezdésben említett döntést, 2014. augusztus 1-jéig meghozhatják az említett döntést a 2015–2019 naptári évek tekintetében. Az ilyen tárgyú döntésről az említett időpontig értesíteniük kell a Bizottságot.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a 2018-as naptári évtől kezdődő hatállyal felülvizsgálják az e bekezdésben említett döntésüket. Az ilyen felülvizsgálaton alapuló döntés nem eredményezheti az első, a második és a harmadik albekezdésnek megfelelően a Bizottságnak bejelentett százalékos arány csökkenését. A tagállamok 2017. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot minden ilyen felülvizsgálaton alapuló döntésükről.

(2) Azok a tagállamok, amelyek nem hozzák meg az (1) bekezdésben említett döntést, 2013. december 31-éig dönthetnek úgy, hogy a 2015 és 2020 közötti időszakban a(z) 1305/2013/EU rendelet szerint az EMVA-ból finanszírozott vidékfejlesztési programozás keretébe tartozó intézkedésekre nyújtott támogatásra elkülönített összeg legfeljebb 15 %-át, illetve Bulgária, Észtország, Spanyolország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovákia, Finnország, Svédország és az Egyesült Királyság esetében legfeljebb 25 %-át közvetlen kifizetésként rendelkezésre bocsátják. Az ennek megfelelő összeg így már nem használható fel a vidékfejlesztési programozás keretébe tartozó támogatási intézkedésekre.

Az első albekezdésben említett döntésről 2013. december 31-ig értesíteni kell a Bizottságot. A döntésnek ki kell terjednie az említett albekezdésben említett százalékos arány meghatározására, amely naptári évenként változhat.

Azok a tagállamok, amelyek a 2015-ös pénzügyi évre vonatkozásában nem hozzák meg az első albekezdésben említett döntést, 2014. augusztus 1-jéig meghozhatják az abban említett döntést a 2016–2020-as pénzügyi évre vonatkozóan. A tagállamok az említett időpontig értesítik a Bizottságot minden ilyen döntésükről.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a 2019-es és 2020-as pénzügyi évre vonatkozó hatállyal felülvizsgálják az e bekezdésben említett döntésüket. Az ilyen felülvizsgálaton alapuló döntés nem eredményezheti az első, a második és a harmadik albekezdésnek megfelelően a Bizottságnak bejelentett százalékos arány növelését. A tagállamok 2017. augusztus 1-jéig értesítik a Bizottságot minden ilyen felülvizsgálaton alapuló döntésükről.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a tagállamok által az (1) és a (2) bekezdésnek megfelelően bejelentett döntések figyelembevétele érdekében a 141a. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a VIII. mellékletben meghatározott felső határok felülvizsgálata céljából.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347, 20.12.2013, 487 o.).

(**) Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347, 20.12.2013, 608 o.).

16. A VI. cím a következő cikkel egészül ki:

„136b. cikk

Átcsoportosítás az EMVA részére

Azok a tagállamok, amelyek a 136. cikk alapján úgy határoztak, hogy a 2011-es pénzügyi évből egy összeget rendelkezésre bocsátanak az EMVA-ból finanszírozott vidékfejlesztési programozás keretébe tartozó uniós támogatás céljára, a VIIIa. melléklet szerinti összegeket a 2015-ös pénzügyi évben is rendelkezésre bocsátják az EMVA-ból finanszírozott vidékfejlesztési programozás céljára.”

17. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„140a. cikk

Felhatalmazás

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a tagállamok által a 136a. cikk (1) és (2) bekezdésének megfelelően bejelentett döntéseknek, valamint a VIII. mellékletben meghatározott nemzeti felső határok bármely más módosításának a

figyelembevétele érdekében a 141a. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a VIIIc. mellékletben meghatározott felső határok kiigazítása céljából.

Annak érdekében, hogy 2014-ben optimális módon legyen alkalmazva a 40. cikk (3) bekezdésében előírt lineáris csökkentés, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 141a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azoknak a szabályoknak a megállapításáról, amelyeket a 40. cikk (3) bekezdése értelmében a tagállamok által a mezőgazdasági termelők vonatkozásában alkalmazandó csökkentések kiszámításához alapul kell venni.”

18. A 141a. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„141a. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.

(2) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott, a 11a. cikkbe, a 136a. cikk (3) bekezdésében és a 140a. cikkben említett felhatalmazás a 2014. december 31-ig terjedő időszakra szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 11a. cikkben, a 136a. cikk (3) bekezdésében és a 140a. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon vagy a határozatban megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(5) A 11a. cikk, a 136a. cikk (3) bekezdése és a 140a. cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, vagy ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.”

19. Az e rendelet II. mellékletének 1., 4., 5. és 6. pontjával összhangban módosul az I., a VIII. és a XVIIa. melléklet, valamint a szöveg kiegészül a VIIIa., a VIIIb., a VIIIc. és a VIIId. új mellékletekkel.

20. A II. és a III. melléklet az e rendelet II. mellékletének 2. és 3. pontjával összhangban módosul.

7. cikk

A(z) 1307/2013/EU rendelet módosításai

A(z) 1307/2013/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. A 6. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Az odaítélhető közvetlen kifizetések teljes maximális összegeit érintő – többek között a tagállamok által a 73/2009/EK rendelet 136a. cikkének és az e rendelet 14. cikkének megfelelően hozandó döntésekből, valamint az e rendelet 20. cikke (2) bekezdésének alkalmazásából fakadó – változások figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az e rendelet 70. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet II. mellékletében meghatározott nemzeti felső határok kiigazítása céljából.”

2. A 26. cikk (6) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:

„Az e cikkben említett számítási módszerek céljára – feltéve, hogy nem alkalmazzák a 41. cikk szerinti, átcsoportosítással nyújtható támogatást – a tagállamok teljes mértékben figyelembe veszik a 2014-es naptári évre a 73/2009/EK rendelet 72a. cikke és 125a. cikke alapján nyújtott támogatást.”

3. A 36 cikk (3) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:

„Az egységes területalapú támogatási rendszer differenciálásának érdekében, és feltéve, hogy nem alkalmazzák a 41. cikk szerinti, átcsoportosítással nyújtható támogatást, a tagállamok teljes mértékben figyelembe veszik a 2014-es naptári évre a 73/2009/EK rendelet 125a. cikke alapján nyújtott támogatást.”

4. A 72. cikk (2) bekezdése az utolsó albekezdést követően a következő albekezdéssel egészül ki:

„A 2015. január 1. előtt kezdődő igénylési évekkel összefüggő támogatási kérelmekre vonatkozóan azonban továbbra is alkalmazandó.”

8. cikk

A(z) 1306/2013/EU rendelet módosításai

A 1306/2013/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. A 119. cikk (1) bekezdésének második albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Az 1290/2005/EK rendelet 31. cikkét és a vonatkozó végrehajtási szabályokat azonban 2014. december 31-ig továbbra is alkalmazni kell, illetve az 1290/2005/EK rendelet 30. és 44a. cikkét és a vonatkozó végrehajtási szabályokat továbbra is alkalmazni kell a 2013-as mezőgazdasági pénzügyi év során felmerült kiadásokra, illetve teljesített kifizetésekre.”

2. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„119a. cikk

Eltérés a 966/2012/EU rendeletről

A 966/2012/EU rendelet 59. cikkének (5) bekezdésétől és e rendelet 9. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a 2014-es mezőgazdasági pénzügyi évben nincs szükség a tanúsító szerv véleményére annak megállapítása érdekében, hogy azok a kiadások, amelyek tekintetében a Bizottságtól visszatérítést igényeltek, jogszerűek és szabályosak-e.”

3. A 121. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A következő rendelkezéseket azonban az alábbiak szerint kell alkalmazni:

a) a 7., 8., 16., 25., 26. és 43. cikket 2013. október 16-tól;

b) az 52. cikket, a III. címet, az V. cím II. fejezetét és a VI. címet 2015. január 1-jétől;

(3) Az (1) és a (2) bekezdés ellenére:

a) a 9., 18., 40., és 51. cikket a 2013. október 16-tól felmerült kiadások tekintetében kell alkalmazni;

b) a VII. cím IV. fejezetét a 2014-es mezőgazdasági pénzügyi évtől kezdődően esedékes kifizetésekre kell alkalmazni.”

9. cikk

A(z) 1308/2013/EU rendelet módosításai

A(z) 1308/2013/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. A szöveg az alábbi új cikkel egészül ki:

„214a. cikk

Nemzeti kifizetések bizonyos ágazatok számára Finnországban

A Bizottság engedélye alapján Finnország a 2014-2020 közötti időszakban is nyújthatja a termelőknek azokat a nemzeti támogatásokat, amelyeket a 2013-as évben az 1994-es csatlakozási okmány 141. cikke alapján nyújtott számukra, amennyiben teljesülnek az alábbi feltételek:

a) a jövedelemtámogatás összege az egész időszak alatt fokozatosan csökken és 2020-ban nem haladja meg a 2013-ban nyújtott összeg 30 %-át; valamint

b) ennek a lehetőségnek az igénybevétele előtt teljes mértékben kihasználták az érintett ágazatok számára a KAP keretében rendelkezésre álló támogatási rendszereket.

A Bizottság engedélyének elfogadásához nem kell alkalmazni az e rendelet [229. cikkének (2), illetve (3) bekezdésében említett eljárást.”

2. A 230. cikk (1) bekezdése a következő pontokkal egészül ki:

„ba) a 111. cikk 2015. március 31-ig;”;

„ca) a 125a. cikk (1) bekezdésének e) pontja és (2) bekezdése, valamint – a gyümölcs- és zöldségágazat tekintetében – a XVIa. melléklet a 173. cikk (1) bekezdésének b) és i) pontjában előírt, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok alapján meghatározandó vonatkozó szabályok alkalmazásának időpontjáig;”;

„da) a 136., 138. és 140. cikk, valamint – e cikkek alkalmazásának céljára – a XVIII. melléklet a 180. és a 183. cikk a) pontjában előírt végrehajtási jogi aktusok alapján meghatározandó szabályok alkalmazásának időpontjáig vagy 2014. december 1-jéig; a kettő közül a korábbi időpontig.”

10. cikk

A(z) 1305/2013/EU rendelet módosításai

A(z) 1305/2013/EU rendelet a következőképpen módosul:

(1) A 31. cikk az alábbi (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Horvátország ennek az intézkedésnek a keretében folyósíthat kifizetéseket a 31. cikk (3) bekezdése alapján kijelölt területek kedvezményezettjei számára, még ott is, ahol az említett bekezdés harmadik albekezdésében említett finomhangolás nem történt meg. A finomhangolást legkésőbb 2014. december 31-ig el kell végezni. A finomhangolás elvégzését követően már nem támogatható területeknek a kedvezményezettjei ezen intézkedés alapján már nem részesülhetnek támogatásban.”

(2) A 58. cikk (5) bekezdése helyébe az alábbi szöveg lép:

„(6) A 73/2009/EK rendelet 136a. cikkének (1) bekezdése és a(z) 1307/2013/EU rendelet [a közvetlen kifizetésekről szóló rendelet] 7. cikkének (2) bekezdése alkalmazásában az EMVA-ba átcsoportosított pénzeszközöket, vala-

mint a 2013-as és a 2014-es naptári év vonatkozásában a 73/2009/EK rendelet 10b., 136. és 136b. cikkének alkalmazásában az EMVA-ba átcsoportosított pénzeszközöket is fel kell tüntetni az e cikk (4) bekezdésében említett éves bontásban.”

(3) Az 59. cikk (4) bekezdésének f) pontja helyébe az alábbi szöveg lép:

„f) 100 % az Írországnak juttatott 100 millió EUR összeg esetében, 2011-es árákon, a Portugáliának juttatott 500 millió EUR összeg esetében, 2011-es árákon, valamint a Ciprusnak juttatott 7 millió EUR esetében, 2011-es árákon, feltéve, hogy az említett tagállamok az EUMSZ 136. és 143. cikkével összhangban 2014. január 1-jén vagy azt követően pénzügyi támogatásban részesülnek, 2016-ig, amikor e rendelkezést újra kell értékelni.”

III. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől kell alkalmazni.

Azonban:

— a 6. cikk 15., 17. és 18. pontját e rendelet hatálybalépésétől kell alkalmazni,

— a 6. cikk 20. pontját 2013. december 22-től kell alkalmazni, valamint

— a 8. cikk (3) bekezdését az abban megjelölt alkalmazási időpontoktól kezdődően kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 17-i

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

V. JUKNA

I. MELLÉKLET

Az intézkedéseket érintő cikkek megfelelése a 2007–2013-as és a 2014–2020-as programozási időszakban

1698/2005/EK rendelet	1305/2013/EU rendelet
20. cikk a) pont i. alpont: szakképzés és tájékoztatás	14. cikk
20. cikk a) pont ii. alpont: a fiatal mezőgazdasági termelők elindítása	19 cikk (1) bekezdés a) pont i. alpont
20. cikk a) pont iii. alpont: korai nyugdíjba vonulás	/
20. cikk a) pont iv. alpont: tanácsadási szolgáltatások	15. cikk (1) bekezdés a) pont
20. cikk a) pont v. alpont: üzemvezetési, helyettesítési és gazdálkodási tanácsadási szolgáltatások létrehozása	15. cikk (1) bekezdés b) pont
20. cikk b) pont i. alpont: a mezőgazdasági üzemek korszerűsítése	17. cikk (1) bekezdés a) pont
20. cikk b) pont ii. alpont: az erdők gazdasági értékének növelése	21. cikk (1) bekezdés d) pont
20. cikk b) pont iii. alpont: a mezőgazdasági és erdészeti termékek értéknövelése	17. cikk (1) bekezdés b) pont 21. cikk (1) bekezdés e) pont
20. cikk b) pont iv. alpont: új termékek, eljárások és technológiák fejlesztésére irányuló együttműködés	35. cikk
20. cikk b) pont v. alpont: mezőgazdasági és erdészeti infrastruktúra	17. cikk (1) bekezdés c) pont
20. cikk b) pont vi. alpont: helyreállítási és megelőző intézkedések	18. cikk
20. cikk c) pont i. alpont: az előírásoknak való megfelelés	/
20. cikk c) pont ii. alpont: élelmiszer-minőségi rendszerek	16. cikk
20. cikk c) pont iii. alpont: tájékoztatási és promóciós tevékenységek	16. cikk
20. cikk d) pont i. alpont: félig önálló gazdálkodás	19. cikk (1) bekezdés a) pont iii. alpont
20. cikk d) pont ii. alpont: termelői csoportok	27. cikk
36. cikk a) pont i. alpont: természeti hátrány miatt nyújtott kifizetések hegyvidéki területeken	31. cikk
36. cikk a) pont ii. alpont: természeti hátrány miatt nyújtott kifizetések hegyvidéki területeken kívüli területeken	31. cikk
36. cikk a) pont iii. alpont: Natura 2000 és a 2000/60/EK irányelvhez kapcsolódó kifizetések	30. cikk
36. cikk a) pont iv. alpont: agrár-környezetvédelmi kifizetések	28. cikk 29. cikk
36. cikk a) pont v. alpont: állatjóléti kifizetések	33. cikk
36. cikk b) pont i. alpont: a mezőgazdasági földterület első erdősítése	22. cikk
36. cikk b) pont ii. alpont: agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása	21. cikk (1) bekezdés b) pont 4. alpont

1698/2005/EK rendelet	1305/2013/EU rendelet
36. cikk b) pont iii. alpont: nem mezőgazdasági földterület első erdősítése	21. cikk (1) bekezdés a) pont
36. cikk, b) pont iv. alpont: Natura 2000 kifizetések	30. cikk
36. cikk b) pont v. alpont: erdő-környezetvédelmi kifizetések	34. cikk
36. cikk b) pont vi. alpont: az erdészeti potenciál helyreállítása és megelőző intézkedések bevezetése	21. cikk (1) bekezdés c) pont
36. cikk b) pont vii. alpont: nem termelő beruházások	21. cikk (1) bekezdés d) pont
A 718/2007/EK rendelet szerinti intézkedések	A(z) 1305/2013/EU rendelet [a vidékfejlesztési rendelet] szerinti intézkedések
171. cikk (2) bekezdés a) pont: mezőgazdasági üzemekben végrehajtott, a strukturális alkalmazkodást vagy a közösségi előírásoknak való megfelelést szolgáló beruházások	17. cikk (1) bekezdés a) pont
171. cikk (2) bekezdés c) pont: a mezőgazdasági és halászati termékek feldolgozása és forgalmazása területén végrehajtott beruházások e tevékenységek strukturális alkalmazkodása és a közösségi előírásoknak való megfelelés érdekében	17. cikk (1) bekezdés b) pont

II. MELLÉKLET

Az 73/2009/EK rendelet mellékletei a következőképpen módosulnak:

1) Az I. mellékletben a „Különleges támogatás”-ra vonatkozó sort követően a táblázat a következő sorral egészül ki:

„Átcsoportosítással nyújtható támogatás	E rendelet III. címének 5a. fejezete és V. címének 2a. fejezete	Termeléstől független támogatás”
---	---	----------------------------------

2. A II. melléklet a következőképpen módosul:

a) a „Környezetvédelem” című A. pont helyébe a következő szöveg lép:

„1.	A Tanács 1979. április 2-i 79/409/EGK irányelve a vadon élő madarak védelméről (HL L 103., 1979.4.25., 1. o.)	A 3. cikk (1) bekezdése, a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontja, a 4. cikk (1), (2), (4) bekezdése, az 5. cikk a), b) és d) pontja
2.	—	—
3.	A Tanács 1986. június 12-i 86/278/EGK irányelve a szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználása során a környezet és különösen a talaj védelméről (HL L 181., 1986.7.4., 6. o.)	3. cikk
4.	A Tanács 1991. december 12-i 91/676/EGK irányelve a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről (HL L 375., 1991.12.31., 1. o.)	4. és 5. cikk
5.	A Tanács 1992. május 21-i 92/43/EGK irányelve a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.)	A 6. cikk és a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontja”

b) A „Köz-, állat- és növényegészségügy” című B. pont 9. pontja helyébe a következő szöveg lép:

„9.	Az Európai Parlament és a Tanács 2009. október 21-i 1107/2009/EK rendelete a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.)	55. cikk, első és második mondat”
-----	---	-----------------------------------

3. A III. mellékletben „A Vízvédelem és vízgazdálkodás” bejegyzés helyébe a következő szöveg lép:

„Vízvédelem és vízgazdálkodás: — A vízfolyások mentén védelmi sávok kialakítása ⁽¹⁾

A víz szennyezés elleni védelme, a vízkészletek kimerülésének megelőzése és a vízhasználat kezelése — Amennyiben a víz öntözési célú felhasználása engedélyköteles, a vonatkozó engedélyezési eljárások betartása

A felszín alatti vizek szennyezés elleni védelme: a felszín alatti vizekbe való közvetlen kibocsátás tilalma és a felszín alatti vizeknek a 80/68/EGK irányelv mellékletének az érvényessége utolsó napján hatályos változatában felsorolt veszélyes anyagok talajra történő kibocsátása és a talajon keresztül való átszivárgása révén okozott közvetett szennyezésének megelőzésére vonatkozó intézkedések, amennyiben ezek mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódnak

⁽¹⁾ Megjegyzés: A GAEC (jó mezőgazdasági és környezeti állapot)-védelmi sávoknak mind a 91/676/EGK irányelv 3. cikkének (2) bekezdése alapján kijelölt érzékeny területeken, mind azokon kívül tiszteletben kell tartaniuk legalább a 91/676/EGK irányelv II. melléklete A. pontjának 4. alpontjában említett, a vízfolyások közelében lévő mezőgazdasági területekre történő trágyakijuttatás feltételeire vonatkozó követelményeket, melyeket a 91/676/EGK irányelv 5. cikkének (4) bekezdése alapján meghatározott tagállami cselekvési programokkal összhangban kell alkalmazni.”

4. A VIII. mellékletben a 2014. évre vonatkozó oszlop helyébe a következő szöveg lép:

„1. táblázat

(ezer EUR)

Tagállam	2014
Belgium	544 047
Dánia	926 075
Németország	5 178 178
Görögország	2 047 187
Spanyolország	4 833 647
Franciaország	7 586 341
Írország	1 216 547
Olaszország	3 953 394
Luxemburg	33 662
Hollandia	793 319
Ausztria	693 716
Portugália	557 667
Finnország	523 247
Svédország	696 487
Egyesült Királyság	3 548 576

2. táblázat (*)

(ezer EUR)

Bulgária	642 103
Cseh Köztársaság	875 305
Észtország	110 018
Ciprus	51 344
Lettország	168 886
Litvánia	393 226
Magyarország	1 272 786
Málta	5 240
Lengyelország	2 970 020
Románia	1 428 531
Szlovénia	138 980
Szlovákia	377 419
Horvátország	113 908

(*) A 121. cikkben előírt növekedési ütemezés figyelembevételével kiszámított felső értékhatárok.”

5. A szöveg a VIII. mellékletet követően az alábbi mellékletekkel egészül ki:

„VIIIa. melléklet

A 136b. cikk 2014-ben történő alkalmazásából eredő összegek

Németország: 42 600 000 EUR

Svédország: 9 000 000 EUR

VIIIb. melléklet

A mezőgazdasági üzemnek a 72a. cikk (4) bekezdése és a 125a. cikk (3) bekezdése alapján alkalmazandó átlagos mérete

Tagállam	A mezőgazdasági üzem átlagos mérete (hektárban)
Belgium	29
Bulgária	6
Cseh Köztársaság	89
Dánia	60
Németország	46
Észtország	39
Írország	32
Görögország	5
Spanyolország	24
Franciaország	52
Horvátország	5,9
Olaszország	8
Ciprus	4
Lettország	16
Litvánia	12
Luxemburg	57
Magyarország	7
Málta	1
Hollandia	25
Ausztria	19
Lengyelország	6
Portugália	13
Románia	3
Szlovénia	6
Szlovákia	28
Finnország	34
Svédország	43
Egyesült Királyság	54

VIIIc. melléklet

A 72a. cikk (3) bekezdésében és a 125a. cikk (3) bekezdésében említett nemzeti felső határok

(ezer EUR)

Belgium	505 266
Bulgária	796 292
Cseh Köztársaság	872 809
Dánia	880 384
Németország	5 018 395
Észtország	169 366
Írország	1 211 066
Görögország	1 931 177
Spanyolország	4 893 433
Franciaország	7 437 200
Croatia	265 785
Olaszország	3 704 337
Ciprus	48 643
Lettország	302 754
Litvánia	517 028
Luxemburg	33 432
Magyarország	1 269 158
Málta	4 690
Hollandia	732 370
Ausztria	691 738
Lengyelország	3 061 518
Portugália	599 355
Románia	1 903 195
Szlovénia	134 278
Szlovákia	394 385
Finnország	524 631
Svédország	699 768
Egyesült Királyság	3 591 683

VIII. melléklet

A 125b. cikk (1) bekezdésében Bulgáriára és Romániára vonatkozóan említett összegek

Bulgária	789 365 000 EUR
Románia	1 753 000 000 EUR*

6. A XVIIa. melléklet helyébe a következő szöveg lép:

„XVIIa. melléklet

Átmeneti nemzeti támogatás Cipruson

Ágazat	(EUR)	
	2013	2014
Gabonafélék (a durumbúza kivételével)	141 439	113 151
Durumbúza	905 191	724 153
Tej és tejtermékek	3 419 585	2 735 668
Szarvasmarha	4 608 945	3 687 156
Juh- és kecskefélék	10 572 527	8 458 022
Sertéságazat	170 788	136 630
Baromfityésztés és tojástermelés	71 399	57 119
Bor	269 250	215 400
Olívaolaj	3 949 554	3 159 643
Csemegeszőlő	66 181	52 945
Mazsolaszőlő	129 404	103 523
Feldolgozott paradicsom	7 341	5 873
Banán	4 285 696	3 428 556
Dohány	1 027 775	822 220
Lombhullató fák gyümölcse, beleértve a csonthéjasokat	173 390	138 712
Összesen	29 798 462	23 838 770*

A TANÁCS 1311/2013/EU, EURATOM RENDELETE

(2013. december 2.)

a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 312. cikkére,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 106a. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek számára való megküldését követően,

a különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A kötelezettségvállalási előirányzatoknak kiadási kategóriánként, illetve a kifizetési előirányzatoknak e rendelettel megállapított éves felső határa tiszteletben tartja a kötelezettségvállalásoknak és saját forrásoknak a 2007/436/EK, Euratom tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott felső határát.
- (2) Figyelembe véve azt, hogy a középtávú beruházások előkészítéséhez és megvalósításához megfelelő szintű kiszámíthatóság szükséges, a többéves pénzügyi keret időtartamát 2014. január 1-jétől kezdve hét évre kell megállapítani. Az európai parlamenti választásokat követően, legkésőbb 2016-ban értékelésre kerül sor. Ez lehetővé teszi, hogy az intézmények, és köztük a 2014-ben megválasztott Európai Parlament újraértékelje a prioritásokat. Ezen értékelés eredményeit a pénzügyi keret fennmaradó éveiben a rendelet minden módosítása során figyelembe kell venni. Ezen intézkedés megnevezése a továbbiakban értékelés/felülvizsgálat.
- (3) A többéves pénzügyi keret félidős értékelése/felülvizsgálata összefüggésében az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság megállapodik abban, hogy a bizottsági javaslatok benyújtását megelőzően közösen megvizsgálja, hogy a következő, 2021-es többéves pénzügyi keret vonatkozásában mi legyen a legmegfelelőbb időtartam

annak érdekében, hogy kielégítő egyensúly alakuljon ki az Európai Parlament és az Európai Bizottság vonatkozó tagjai hivatali idejének, valamint a programozási ciklusokhoz és a beruházások kiszámíthatóságához szükséges stabilitás között.

- (4) Konkrét és a lehető legnagyobb mértékű rugalmasságot kell megvalósítani annak lehetővé tétele érdekében, hogy az Unió az Európai Unió működéséről szóló szerződés 323. cikkének megfelelően teljesíthesse kötelezettségeit.
- (5) A következő speciális eszközökre van szüksége az Uniónak azért, hogy reagálni tudjon meghatározott, előre nem látható helyzetekben, illetve hogy finanszírozni tudjon olyan egyértelműen meghatározott kiadásokat, amelyek a többéves pénzügyi keret egy vagy több fejezetében rendelkezésre álló felső határokon belül nem finanszírozhatók, és így megkönnyítse a költségvetési eljárást: a sürgősségsegély-tartalékra, az Európai Unió Szolidaritási Alapjára, a rugalmassági eszközre, az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapra, a rendkívüli tartalékra, az ifjúsági munkanélküliség kezelésére és a kutatás erősítésére vonatkozó specifikus rugalmasságra, valamint a növekedéssel és foglalkoztatással és különösen a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos kötelezettségvállalásokra vonatkozó összesített tartalékra. Ezért konkrét rendelkezéseket kell hozni arra vonatkozóan, hogy amennyiben szükség van a speciális eszközök alkalmazására, a költségvetésben a többéves pénzügyi keretben meghatározott felső határokon felül is szerepelhessenek kötelezettségvállalási előirányzatok.
- (6) Amennyiben fel kell szabadítani az Unió általános költségvetésben azokra a hitelekre biztosított garanciákat, amelyeket a 332/2002/EK tanácsi rendelettel ⁽²⁾ létrehozott fizetésimérleg-támogatási mechanizmus vagy a 407/2010/EU tanácsi rendelettel ⁽³⁾ létrehozott európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus keretében nyújtottak, akkor a szükséges összeget a többéves pénzügyi keret kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzataira vonatkozó felső határokon túl, a saját források felső határának egyidejű tiszteletben tartása mellett kell biztosítani.
- (7) A többéves pénzügyi keret 2011-es áron kell meghatározni. Meg kell állapítani a többéves pénzügyi keretnek a rendelkezésre álló felső határok és mozgásteretek újraszámítása esetén szükséges technikai kiigazítására vonatkozó szabályokat is.

⁽¹⁾ A Tanács 2007. június 7-i Euratom rendelete az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről (HL L 163., 2007.6.23., 17. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2002. február 18-i 332/2002/EK rendelete a tagállamok fizetési mérlegéhez középtávú pénzügyi támogatási mechanizmus létrehozásáról (HL L 53., 2002.2.23., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2010. május 11-i 407/2010/EU rendelete az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus létrehozásáról (HL L 118., 2010.5.12., 1. o.).

- (8) A többéves pénzügyi keret nem tartalmazza a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) szerinti címzett bevételből finanszírozandó költségvetési tételeket.
- (9) E rendelet felülvizsgálatára lehet szükség abban az esetben, ha olyan előre nem látható esemény következik be, amely a többéves pénzügyi keret meghatározott felső határain belül nem kezelhető. Ezért rendelkezni kell a többéves pénzügyi keret ilyen esetekben történő felülvizsgálatáról.
- (10) Szabályokat kell meghatározni más olyan helyzetekre is, amelyek a többéves pénzügyi keret kiigazítását vagy felülvizsgálatát tehetik szükségessé. Ilyen kiigazítás vagy felülvizsgálat vonatkozhat a költségvetés végrehajtására, az alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedésekre, a Szerződések felülvizsgálatára, az EU bővítésére, Ciprus újraegyesítésére vagy új szabályok elhúzóó elfogadására egyes szakpolitikai területek esetében.
- (11) A kohéziós politika nemzeti keretösszegeit az e rendeletre vonatkozó bizottsági javaslatnak a 2012. júliusi aktualizálása során használt statisztikai adatokra és előrejelzésekre alapozva állapították meg. Tekintettel az előrejelzési bizonytalanságokra, valamint arra, hogy egyes tagállamok támogatását felső határ korlátozza, továbbá a válság sújtotta tagállamok különösen nehéz helyzetének figyelembevétele céljából, a Bizottság 2016-ban értékeli a valamennyi tagállam számára a kohéziós politika „Növekedést és munkahelyteremtést szolgáló beruházások” célkitűzése keretében a 2017–2020-as időszakra elkülönített összes előirányzatot.
- (12) Meg kell határozni a költségvetési eljárás során történő intézményközi együttműködés általános szabályait.
- (13) Konkrét szabályokat kell meghatározni arra vonatkozóan is, hogy miként kezeljék a többéves pénzügyi keret időtartamát jelentősen meghaladó nagyszabású infrastrukturális projekteket. Meg kell állapítani az Unió általános költségvetéséből ezekre a projektekre fordítandó hozzájárulás maximális összegét, biztosítva ezáltal, hogy nem befolyásolják az uniós költségvetésből finanszírozott egyéb projekteket.
- (14) A Bizottság 2018. január 1-je előtt előterjeszti az új többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatot annak érdekében, hogy az intézmények a következő többéves pénzügyi keret kezdetét megelőzően kellő időben elfogadhassák azt. Amennyiben a többéves pénzügyi keret ebben a rendeletben meghatározott záró dátuma előtt nem fogadják el az új többéves pénzügyi keretről szóló rendeletet, akkor továbbra is e rendeletet kell alkalmazni.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és Tanács 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

- (15) Konzultációra került sor a Gazdasági és Szociális Bizottsággal, valamint a Régiók Bizottságával, és e bizottságok véleményét nyilvánították⁽²⁾,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. cikk

Többéves pénzügyi keret

A 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet (a továbbiakban: a többéves pénzügyi keret) a melléklet rögzíti.

2. cikk

A többéves pénzügyi keret féldős értékelése/felülvizsgálata

A Bizottság legkésőbb 2016 végéig benyújtja a többéves pénzügyi keret működésének az értékelését, amelyben teljes mértékben figyelembe veszi az aktuális gazdasági helyzetet, valamint a rendelkezésre álló legfrissebb makrogazdasági előrejelzéseket. E kötelező értékeléshez adott esetben mellékelni kell az e rendelet felülvizsgálatára vonatkozó jogalkotási javaslatot, az EUMSZ-ben meghatározott eljárásoknak megfelelően. Az 7. cikk sérelme nélkül, az előzetesen előirányzott nemzeti keretösszegek ilyen felülvizsgálat révén nem csökkenthetők.

3. cikk

A többéves pénzügyi keret felső határainak tiszteletben tartása

(1) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság minden egyes költségvetési eljárás, valamint az adott évre vonatkozó költségvetés végrehajtása során tiszteletben tartja a többéves pénzügyi keretben rögzített éves felső kiadási határokat.

A 2. fejezetben belüli, a mellékletben meghatározott rész-határok a közös agrárpolitika (KAP) két pillére közötti rugalmasság sérelme nélkül kerültek megállapításra. A KAP I. pillérére alkalmazandó, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és a közvetlen kifizetések közötti átcsoportosításokat követően kiigazított felső határt a vonatkozó jogi aktus állapítja meg, a többéves pénzügyi keretet pedig ennek megfelelően kiigazítják, az e rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében meghatározott technikai kiigazítások szerint.

(2) A 9.–15. cikkeken meghatározott speciális eszközök biztosítják a többéves pénzügyi keret rugalmasságát, és a költségvetési eljárás zavartalan lefolytatásának lehetővé tétele érdekében kerülnek megállapításra. A költségvetésben szerepelhetnek a vonatkozó fejezeteknek a többéves pénzügyi keretben

⁽²⁾ Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat tanácsi rendeletre a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (OJ C 229., 2012.7.31., 32. o.); A Régiók Bizottsága véleménye – A 2013 utáni időszakra vonatkozó új többéves pénzügyi keretről (OJ C 391., 2012.12.18., 31. o.)

rögzített felső határát meghaladó kötelezettségvállalási előirányzatok, amennyiben a 2012/2002/EK tanácsi rendelettel ⁽¹⁾, az 1927/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁾, valamint az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között létrejött intézményközi megállapodással ⁽³⁾ összhangban szükség van a sürgősségisegély-tartalék, az Európai Unió Szolidaritási Alapja, a rugalmassági eszköz, az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap, a rendkívüli tartalék, az ifjúsági munkanélküliség kezelésére és a kutatás erősítésére vonatkozó specifikus rugalmasság, valamint a növekedéssel és foglalkoztatással és különösen a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos kötelezettségvállalásokra vonatkozó összesített tartalék forrásainak igénybevitelére.

(3) Amennyiben szükség van az Unió általános költségvetés által a 332/2002/EK vagy a 407/2010/EU rendelettel összhangban nyújtott hitelgarancia lehívására, erre a többéves pénzügyi keretben meghatározott felső határok felett kerül sor.

4. cikk

A saját források felső határainak a tiszteletben tartása

(1) A szükséges kifizetési előirányzatok teljes összege az éves kiigazítás, valamint minden egyéb (ideértve a 3. cikk (2) és (3) bekezdésének alkalmazásából következő) kiigazítás és felülvizsgálat figyelembevételét követően a többéves pénzügyi keret egyetlen évében sem eredményezheti a saját források olyan lehívási mértékét, amely meghaladná a saját forrásokra vonatkozó, EK, Euratom határozatban rögzített felső határokat.

(2) Szükség esetén a többéves pénzügyi keretben rögzített felső határokat felülvizsgálat révén csökkenteni kell a saját forrásokra vonatkozó, a 2007/436/EK, Euratom határozattal összhangban rögzített felső határok betartásának biztosítása érdekében.

5. cikk

A kifizetésekre vonatkozó összesített tartalék

(1) A Bizottság – a 4. cikkben említett technikai kiigazítások részeként – 2015-től kezdődően minden évben kiigazítja a 2015–2020-as időszakra vonatkozó kifizetések felső határát, növelve azt a teljesített kifizetések és a többéves pénzügyi keretnek az n-1. évre vonatkozó felső kifizetési határa közötti különbséggel.

(2) A 2018–2020-as időszakra vonatkozóan az éves kiigazítások legfeljebb a következő (2011-es áron számított) összegekkel haladhatják meg az adott évekre megállapított eredeti felső kifizetési határokat:

2018 - 7 milliárd EUR

2019 - 9 milliárd EUR

2020 - 10 milliárd EUR

⁽¹⁾ A Tanács 2002. november 11-i 2012/2002/EK rendelete az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról (HL L 311., 2002.11.14., 3. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 20-i 1927/2006/EK rendelete az európai globalizációs alkalmazkodási alap létrehozásáról HL L 406., 2006.12.30., 1. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között létrejött 2013. december 2-i intézményközi megállapodás a költségvetési fegyelem, a költségvetési kérdésekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról (HL C 373., 2013.12.20., 1. o.).

(3) Minden felfelé történő kiigazítást teljes mértékben ellentételezni kell az n-1. évre vonatkozó felső kifizetési határ megfelelő csökkentésével.

6. cikk

Technikai kiigazítások

(1) A Bizottság minden évben az alábbi technikai kiigazításokat hajtja végre a többéves pénzügyi kereten az n+1. év költségvetési eljárását megelőzően:

- n+1. évi áron újraértékeli a kötelezettségvállalási és a kifizetési előirányzatok felső határát és teljes összegét;
- kiszámítja a saját forrásoknak a 2007/436/Euratom határozatban rögzített felső határa alatt rendelkezésre álló mozgásteret;
- kiszámítja a 13. cikkben meghatározott rendkívüli mozgásteret maximális összegét;
- kiszámítja az 5. cikkben meghatározott kifizetésekre vonatkozó összesített tartalékot.
- kiszámítja a 14 cikkben meghatározott kötelezettségvállalásokra vonatkozó összesített tartalékot.

(2) Az (1) bekezdésben említett technikai kiigazításokat a Bizottság rögzített, évi 2 %-os deflátor alkalmazásával hajtja végre.

(3) Az (1) bekezdésben említett technikai kiigazítások eredményét, valamint az azok alapjául szolgáló gazdasági előrejelzéseket a Bizottság közli az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal.

(4) A 7. és 8. cikkben foglaltak sérelme nélkül, az érintett évre vonatkozóan nem tehető további technikai kiigazítás sem a pénzügyi év során, sem utólagos kiigazításként a következő években.

7. cikk

A kohéziós politika keretösszegeinek kiigazítása

(1) A válság sújtotta tagállamok különösen nehéz helyzetének figyelembevételét céljából a Bizottság – a 2017-re vonatkozó technikai kiigazítással együtt – 2016-ban értékeli a valamennyi tagállam számára a kohéziós politika „Növekedést és munkahelyteremtést szolgáló beruházások” célkitűzésének keretében a 2017–2020-as időszakra elkülönített összes előirányzatot; a vizsgálat során a Bizottság az elosztásnak a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott módszerét alkalmazza, és az aktuálisan rendelkezésre álló legfrissebb statisztikai adatokat, valamint a 2014–2015-ös időszak összesített nemzeti GDP-je és a 2012-ben becsült összesített nemzeti GDP összehasonlítása során kapott értékeket veszi alapul. A Bizottság kiigazítja az említett teljes előirányzatot, amennyiben az összehasonlítás során +/- 5 %-nál nagyobb kumulatív eltérést állapít meg.

(2) A szükséges kiigazításokat egyenletesen kell elosztani a 2017 és 2020 közötti időszakban, és a többéves pénzügyi keret vonatkozó felső érintett határait ennek megfelelően ki kell igazítani. A felső kifizetési határokat ennek megfelelően ki kell igazítani, a kötelezettségvállalási előirányzatokhoz viszonyított rendezett alakulásuk biztosítása érdekében.

(3) A 2017-re vonatkozó technikai kiigazítás során a 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 90. cikkének (5) bekezdésében előírt, a Kohéziós Alapból nyújtott támogatásra szóló tagállami jogosultságok féldős felülvizsgálatát követően, ha egy tagállam újonnan jogosulttá válik a Kohéziós Alapból nyújtott támogatásra vagy elveszíti meglévő jogosultságát, a Bizottság az adott tagállam számára a 2017 és 2020 közötti időszakra elkülönített összegekhez hozzáadja vagy azokból levonja az így keletkező összegeket.

(4) A (3) bekezdés eredményeként szükséges kiigazításokat egyenletesen kell elosztani a 2017 és 2020 közötti időszakban, és a többéves pénzügyi keret vonatkozó felső határait ennek megfelelően ki kell igazítani. A felső kifizetési határokat ennek megfelelően ki kell igazítani, a kötelezettségvállalási előirányzatokhoz viszonyított rendezett alakulásuk biztosítása érdekében.

(5) Az (1) és (3) bekezdésben említett kiigazítások teljes nettó hatása – az előjeltől függetlenül – nem haladhatja meg a 4 milliárd EUR-t.

8. cikk

Az alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedésekkel összefüggő kiigazítások

Abban az esetben, ha az alapok hatékonyságát és a megfelelő gazdaságirányítást összekapcsoló intézkedésekkel összefüggésben a Bizottság megszünteti az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap, a Kohéziós Alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap, valamint az Európai Tengerügyi és Halászati Alap költségvetési kötelezettségvállalásainak felfüggesztését, a Bizottság a vonatkozó alap-jogiaktusnak megfelelően a felfüggesztett kötelezettségvállalásokat a következő évekre viszi át. Az n. év felfüggesztett kötelezettségvállalásai nem vihetők át az n+3. évnél későbbi költségvetésbe.

2. FEJEZET

Speciális eszközök

9. cikk

Sürgősségisegély-tartalék

(1) A sürgősségisegély-tartalék célja az, hogy haladéktalanul reagálni lehessen a harmadik országok részéről jelentkező olyan

⁽¹⁾ Az 1303/2013/EU Európai Parlament és a Tanács rendelete a 2013. december 17. Közös Stratégiai Kerethez tartozó Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 320. oldalát).

konkrét segélyszükségletekre, amelyek a költségvetés megállapításakor nem voltak előreláthatóak, mindenképp humanitárius műveletek keretében, de polgári válságkezeléssel és polgári védelemmel kapcsolatban is, valamint az Unió külső határain jelentkező migrációs áramlásokból adódó különleges nyomásnak való kitétségi helyzeteiben.

(2) A tartalék éves összege (2011-es árakon számítva) 280 millió EUR, amely a költségvetési rendelettel összhangban legkésőbb az n+1. évben használható fel. A sürgősségisegély-tartalék céltartalékként szerepel az Unió általános költségvetésében. Az éves összegnek az előző évekből megmaradt részeit kell először lehívni, időrendi sorrendben. Az n. évi éves összeg azon része, amelyet az n+1. évben nem használnak fel, megszűnik.

10. cikk

Az Európai Unió Szolidaritási Alapja

(1) Az Európai Unió Szolidaritási Alapja – az alap-jogiaktus értelmében – arra szolgál, hogy valamely tagállam vagy tagjelölt ország területén bekövetkező nagyobb katasztrófa esetén pénzügyi segítséget nyújtson. Az alap számára rendelkezésre álló éves összeghatár (2011-es árakon számítva) 500 millió EUR. Minden év október 1-jén legalább az éves összeg egynegyedének rendelkezésre kell állnia az év végéig felmerülő igények fedezésére. Az éves összegnek a költségvetésben nem szerepeltetett része legkésőbb az n+1. évben használható fel. Az éves összegnek az előző évből megmaradt részét kell először lehívni. Az n. évi éves összeg azon része, amelyet az n+1. évben nem használnak fel, megszűnik.

(2) Kivételes esetekben és amennyiben a katasztrófa bekövetkezésének évében – az alap-jogiaktus értelmében – az Európai Unió Szolidaritási Alapban még rendelkezésre álló pénzügyi források nem elegendők az Európai Parlament és a Tanács által szükségesnek ítélt segélyösszeg fedezésére, a Bizottság javasolhatja, hogy a különbözet a következő évre rendelkezésre álló éves összegből kerüljön finanszírozásra.

11. cikk

Rugalmassági eszköz

(1) A rugalmassági eszköz arra szolgál, hogy az adott pénzügyi évben fedezze azon pontosan meghatározott kiadásokat, amelyeket egy vagy több más fejezet felső határán belül nem lehetne finanszírozni. A rugalmassági eszköz (2011-es árakon számítva) évi 471 millió eurós felső összeghatárral rendelkezik.

(2) A rugalmassági eszköz éves összegének nem használt része legkésőbb az n+3. évben használható fel. Az éves összegnek az előző évekből megmaradt részeit kell először lehívni, időrendi sorrendben. Az n. évi éves összeg azon része, amelyet az n+3. évben nem használnak fel, megszűnik.

12. cikk

Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap

(1) Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap, amelynek céljait és hatályát az 1927/2006/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet állapítja meg, éves maximális összege (2011-es árakon számítva) 150 millió EUR.

(2) Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapra vonatkozó előirányzatokat céltartalékként kell bevezetni az Unió általános költségvetésébe.

13. cikk

Rendkívüli tartalék

(1) Az előre nem látható körülményekre való reagálás céljára egy végső megoldásként igénybe vehető, az Unió bruttó nemzeti jövedelmének legfeljebb 0,03 %-át kitevő rendkívüli tartalékot kell képezni, a többéves pénzügyi keretben megállapított felső határokon kívül. A tartalékot kizárólag költségvetésmódosítással vagy éves költségvetéssel kapcsolatban lehet igénybe venni.

(2) A rendkívüli tartalék felhasználása egyetlen évben sem haladhatja meg a többéves pénzügyi keret évenkénti technikai korrekciója szerint előirányzott maximumösszeget, és összhangban kell állnia a saját forrásokra vonatkozó felső határral.

(3) A rendkívüli tartalék igénybevételével rendelkezésre bocsátott összegeket a folyó pénzügyi évre vagy a következő pénzügyi évekre vonatkozó többéves pénzügyi keretek egy vagy több fejezete keretében rendelkezésre álló mozgástér révén teljes mértékben ellentételezni kell.

(4) Az ilyen módon ellentételezett összegek tovább nem mozgósíthatók a többéves pénzügyi keretből. A rendkívüli tartalék igénybevétele nem eredményezheti a folyó pénzügyi évre és a következő pénzügyi évekre vonatkozóan a többéves pénzügyi keretben megállapított kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok összesített felső határának túllépését.

14. cikk

Összesített tartalék a növekedéssel és foglalkoztatással és különösen a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos kötelezettségekre vonatkozóan

(1) A többéves pénzügyi keret 2014–2017-es időszakra vonatkozó kötelezettségvállalási előirányzatainak felső határai alatt rendelkezésre álló mozgástérből tartaléksávokból a többéves pénzügyi keretbe vonatkozó összesített kötelezettségvállalási tartalékot kell képezni, és azt a 2016–2020-as időszakra vonatkozóan a többéves pénzügyi keretben megállapított összeghatárok felett, a növekedéssel és foglalkoztatással és különösen a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos szakpolitikai célokra kell rendelkezésre bocsátani.

(2) A Bizottság – a 6. cikkben említett technikai kiigazítások részeként – minden évben kiszámítja a rendelkezésre álló összeget. A többéves pénzügyi keret összesített tartalékait, illetve annak egy részét az Európai Parlament és a Tanács az EUMSZ 314. cikke szerinti költségvetési eljárás keretében igénybe veheti.

15. cikk

Specifikus rugalmasság az ifjúsági munkanélküliség kezelésére és a kutatás erősítésére

Az éves költségvetési eljárás részeként (2011-es árakon számítva) legfeljebb 2 543 millió EUR hozható előre 2014-re és 2015-re a fiatalok foglalkoztatásával, a kutatással, az ERASMUS-szal és különösen a tanulószereződéses gyakorlati képzéssel, valamint a kis- és középvállalkozásokkal kapcsolatos konkrét szakpolitikai célokra. Az említett összeget – az egyes fejezeteken belül és/vagy különböző fejezetek között – előirányzatokkal teljes mértékben ellentételezni kell annak érdekében, hogy a 2014–2020-as időszakra szóló összesített éves felső határok és az említett időszakra fejezetenként vagy alfejezetenként elkülönített összes előirányzat ne módosuljon.

16. cikk

Hozzájárulás a nagyszabású projektek finanszírozásához

(1) A 2014–2020-as időszakban az Unió általános költségvetésben (2011-es árakon számítva) legfeljebb 6 300 millió EUR áll rendelkezésre az európai műholdas navigációs programok (EGNOS és Galileo) költségeire.

(2) A 2014–2020-as időszakban az Unió általános költségvetésben (2011-es árakon számítva) legfeljebb 2 707 millió EUR áll rendelkezésre a nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktorttal (ITER) kapcsolatos projekt költségeire.

(3) A 2014–2020-as időszakban az Unió általános költségvetésben (2011-es árakon számítva) legfeljebb 3 786 millió EUR áll rendelkezésre a Copernicus (Európai Föld-megfigyelési program) költségeire.

3. FEJEZET

Felülvizsgálat

17. cikk

A többéves pénzügyi keret felülvizsgálata

(1) A 4. cikk (2) bekezdése, a 18–22. cikkek és a 25. cikk sérelme nélkül, előre nem látható körülmények bekövetkezése esetén a többéves pénzügyi keret a saját források 2007/436/EU, Euratom határozat értelmében meghatározott felső összeghatárának tiszteletben tartása mellett felülvizsgálható.

(2) Általános szabályként a többéves pénzügyi keretet érintő felülvizsgálati javaslatokat az (1) bekezdéssel összhangban az adott évre, illetve az érintett évek közül az elsőre vonatkozó költségvetési eljárás kezdete előtt kell benyújtani és elfogadni.

(3) A többéves pénzügyi keretnek az (1) bekezdés értelmében történő felülvizsgálatára tett javaslatban meg kell vizsgálni a felülvizsgálattal érintett fejezet alá tartozó programok kiadásainak átcsoportosítási lehetőségeit, különös tekintettel az előre láthatólag felhasználásra nem kerülő előirányzatokra. A cél az, hogy az érintett fejezetre meghatározott felső határokon belül abszolút értékben, illetve a tervezett új kiadás százalékában is jelentős összeg álljon rendelkezésre.

(4) A többéves pénzügyi keretnek az (1) bekezdés értelmében történő felülvizsgálata során figyelembe kell venni annak a lehetőségét, hogy az egyik fejezet felső határának növelését egy másik fejezet felső határának csökkentése ellentételezze.

(5) A többéves pénzügyi keretnek az (1) bekezdés értelmében történő felülvizsgálata során meg kell tartani a kötelezettségvállalások és a kifizetések közötti egyensúlyt.

18. cikk

A végrehajtáshoz kapcsolódó felülvizsgálat

A többéves pénzügyi keret technikai kiigazításának eredményeiről szóló értesítéssel egyidejűleg a Bizottság az Európai Parlament és a Tanács elé terjeszti a kifizetési előirányzatok teljes összegének felülvizsgálatára irányuló javaslatát, amelyeket a végrehajtás fényében szükségesnek tart annak érdekében, hogy biztosítsa az éves kifizetések felső határának hatékony és eredményes kezelését, és különösen azok rendezett alakulását a kötelezettségvállalási előirányzatokhoz viszonyítva. E javaslatokról az Európai Parlament és a Tanács az n. év május 1-je előtt határoz.

19. cikk

A strukturális alapok, a Kohéziós Alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap, az Európai Tengerügyi és Halászati Alap, a Menekültügyi és Migrációs Alap, valamint a Belső Biztonsági Alap új szabályait vagy programjait követő felülvizsgálat

(1) Amennyiben a strukturális alapok, a Kohéziós Alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap, az Európai Tengerügyi és Halászati Alap, a Menekültügyi és Migrációs Alap, valamint a Belső Biztonsági Alap új szabályainak vagy megosztott igazgatással végrehajtott programjainak elfogadására 2014. január 1. után kerül sor, a többéves pénzügyi keret felülvizsgálják annak érdekében, hogy lehetővé váljon a 2014-ben fel nem használt források következő évekre történő, a megfelelő felső kiadási határokat meghaladó mértékű átvitele.

(2) A 2014. évi felhasználatlan előirányzatok átvitelére irányuló felülvizsgálatot 2015. május 1. előtt el kell fogadni.

20. cikk

A többéves pénzügyi keret felülvizsgálata a Szerződés felülvizsgálata esetén

Amennyiben 2014 és 2016 között a Szerződés költségvetési hatással járó felülvizsgálatára kerül sor, a többéves pénzügyi keretnek megfelelően felül kell vizsgálni.

21. cikk

A többéves pénzügyi keret felülvizsgálata az Unió bővítés esetén

Amennyiben 2014 és 2020 között tagállam csatlakozik vagy tagállamok csatlakoznak az Unióhoz, a többéves pénzügyi keretnek felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy figyelembe vegyék a csatlakozásból fakadó kiadási igényeket.

22. cikk

A többéves pénzügyi keret felülvizsgálata Ciprus újraegyesítése esetén

Amennyiben 2014 és 2020 között sor kerül Ciprus újraegyesítésére, a többéves pénzügyi keretnek felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy figyelembe vegyék a ciprusi probléma átfogó rendezését, valamint az újraegyesítést követő további finanszírozási igényeket.

23. cikk

Intézményközi együttműködés a költségvetési eljárás során

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság (a továbbiakban: az intézmények) megtesznek minden intézkedést az éves költségvetési eljárás megkönnyítése érdekében.

Az intézmények az eljárás során jöhíszeműen együttműködnek álláspontjaik összehangolása érdekében. Az intézmények megfelelő intézményközi kapcsolatokon keresztül együttműködnek a munka eredményeinek figyelemmel kísérése, valamint a konvergencia mértékének az eljárás valamennyi szakaszában történő elemzése érdekében.

Az intézmények biztosítják munkamenetrendjük lehető legnagyobb mértékű koordinációját annak érdekében, hogy az eljárások lefolytatása koherens és konvergencia módon történjen, és az Unió költségvetésének végleges elfogadásához vezessen.

Az eljárás bármely szakaszában és – a várható megbeszélések jellegétől függően – a képviselő különböző szintjein tartható háromoldalú egyeztetés. Minden intézmény (saját eljárási szabályzatával összhangban) kijelöli az egyes ülések résztvevőit, meghatározza a tárgyalásokra vonatkozó mandátumukat, és kellő időben tájékoztatja a többi intézményt az ülésekhez kapcsolódó intézkedésekről.

24. cikk

A költségvetés egységessége

A költségvetési rendelet 7. cikkének megfelelően az Unió költségvetésének tartalmaznia kell az Unió és az Euratom összes kiadását és bevételét, ideértve minden olyan határozatból eredő kiadást, amely határozatot a Tanács – az EUMSZ 332. cikke keretében – az Európai Parlamenttel való konzultációt követően egyhangúlag hoz.

25. cikk

Az új többéves pénzügyi keretre való áttérés

A Bizottság 2018. január 1-jéig javaslatot nyújt be az új többéves pénzügyi keretre vonatkozóan.

Amennyiben 2020. december 31-ig nem fogadják el az új többéves pénzügyi keret létrehozásáról szóló tanácsi rendeletet, a meglévő többéves pénzügyi keret utolsó évre vonatkozó felső összeghatárok és egyéb rendelkezések alkalmazandók az új pénzügyi keret létrehozó rendelet elfogadásáig. Amennyiben 2020 után új tagállam csatlakozik az Unióhoz, a meghosszabbított pénzügyi keret a csatlakozási tárgyalások kimenetelének figyelembevétele érdekében – szükség szerint – felül kell vizsgálni.

26. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

A határozatot 2014. január 1-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 2-én.

a Tanács részéről
az elnök
E. GUSTAS

TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET (EU-28)

(millió EUR – 2011-es árakon)

KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014-2020 összesen
1. Intelligens és inkluzív növekedés	60 283	61 725	62 771	64 238	65 528	67 214	69 004	450 763
1a: Versenyképesség a növekedésért és foglalkoztatásért	15 605	16 321	16 726	17 693	18 490	19 700	21 079	125 614
1b: Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	44 678	45 404	46 045	46 545	47 038	47 514	47 925	325 149
2. Fenntartható növekedés: természeti erőforrások	55 883	55 060	54 261	53 448	52 466	51 503	50 558	373 179
ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	41 585	40 989	40 421	39 837	39 079	38 335	37 605	277 851
3. Biztonság és uniós polgárság	2 053	2 075	2 154	2 232	2 312	2 391	2 469	15 686
4. Globális Európa	7 854	8 083	8 281	8 375	8 553	8 764	8 794	58 704
5. Igazgatás	8 218	8 385	8 589	8 807	9 007	9 206	9 417	61 629
ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	6 649	6 791	6 955	7 110	7 278	7 425	7 590	49 798
6. Ellentételezések	27	0	0	0	0	0	0	27
ÖSSZES KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZAT	134 318	135 328	136 056	137 100	137 866	139 078	140 242	959 988
a GNI %-ában	1,03 %	1,02 %	1,00 %	1,00 %	0,99 %	0,98 %	0,98 %	1,00 %
ÖSSZES KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZAT	128 030	131 095	131 046	126 777	129 778	130 893	130 781	908 400
a GNI %-ában	0,98 %	0,98 %	0,97 %	0,92 %	0,93 %	0,93 %	0,91 %	0,95 %
Rendelkezésre álló mozgástér	0,25 %	0,25 %	0,26 %	0,31 %	0,30 %	0,30 %	0,32 %	0,28 %
A saját források felső határa a GNI százalékában	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %

HATÁROZATOK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1312/2013/EU HATÁROZATA

(2013. december 11.)

az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) stratégiai innovációs terve: az EIT hozzájárulása egy innovatívabb Európához

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 173. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a 294/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére, ⁽²⁾

rendes jogalkotási eljárás keretében, ⁽³⁾

mivel:

- (1) A 294/2008/EK rendelet előírja, hogy az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (a továbbiakban: az EIT) által készített tervezet alapján a Bizottság benyújtson egy javaslatot az első stratégiai innovációs tervre (a továbbiakban: az innovációs terv) vonatkozóan.
- (2) Az innovációs terv meghatározza az EIT számára az elsőbbséget élvező területeket és a hosszú távú stratégiát, valamint értékelést tartalmaz az EIT gazdasági hatásáról és a legjobb innovációs hozzáadott érték nyújtására vonatkozó képességéről. Az innovációs tervnek figyelembe kell vennie az EIT monitoringjának és értékelésének eredményeit.

- (3) Az első innovációs tervnek tartalmaznia kell az EIT működésére vonatkozó részletes előírásokat és feladatmeghatározást, az igazgatótanács és a tudományos és innovációs társulások (a továbbiakban: a TIT-ek) közötti együttműködés részletes szabályait, valamint a TIT-ek finanszírozásának részletes szabályait,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet mellékletben foglalt stratégiai innovációs terve (a továbbiakban: az innovációs terv) elfogadásra kerül a 2014-től 2020-ig terjedő időszakra.

2. cikk

Az innovációs terv végrehajtása a 294/2008/EK rendeletnek megfelelően történik.

3. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

V. LEŠKEVIČIUS

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 294/2008/EK rendelete (2008. március 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet létrehozásáról (HL L 97., 2008.4.9., 1. o.).

⁽²⁾ HL C 181., 2012.6.21., 122. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2013. november 21-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé)

MELLÉKLET

AZ EIT STRATÉGIAI INNOVÁCIÓS TERVE

Tartalomjegyzék

A kulcsfontosságú intézkedések felsorolása

1. Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet: az Unió innovációs szereplője
  - 1.1. EIT: a társadalmi kihívások kezelése a tudásháromszög innovációja révén
  - 1.2. Az EIT hozzáadott értéke: megkülönböztető jegyek
  - 1.3. Más szakpolitikákkal és finanszírozási kezdeményezésekkel kialakított szinergiák és kiegészítő jelleg
2. Az EIT szerepének megerősítése 2013 után: prioritások
  - 2.1. A növekedés, a hatás és a fenntarthatóság ösztönzése az EIT révén
    - 2.1.1. A meglévő TIT-ek növekedésének és hatásának megszilárdítása és támogatása
    - 2.1.2. Új TIT-ek létrehozása
  - 2.2. Az EIT hatásának fokozása
  - 2.3. Új végrehajtási mechanizmusok és eredményközpontú monitoring
3. Hatékony döntéshozatal és munkaszervezés
  - 3.1. Az EIT-n belüli döntéshozatal ésszerűsítése és pontosítása
  - 3.2. Befektetés a TIT-ekbe: az EIT és a TIT-ek kapcsolata
  - 3.3. Az érdekeltek bevonása
4. Becsült pénzügyi igények és finanszírozási források a 2014–2020 közötti időszakra
  - 4.1. A TIT-ek intelligens finanszírozási modelljének megszilárdítása
  - 4.2. Az EIT költségvetési igényei
1. összefoglaló: Innováció az egészséges életmód és az aktív időskor szolgálatában
2. összefoglaló: Nyersanyagok – fenntartható feltárás, kitermelés, feldolgozás, újrafeldolgozás és helyettesítés
3. összefoglaló: A jövő élelmiszerei (Food4Future) – fenntartható ellátási lánc az erőforrásoktól a fogyasztókig
4. összefoglaló: Hozzáadott értéket előállító feldolgozóipar
5. összefoglaló: Városi mobilitás

A kulcsfontosságú intézkedések felsorolása

2.1.1. szakasz A meglévő TIT-ek növekedésének és hatásának megszilárdítása és támogatása

Az EIT:

- Ösztönzi a TIT-eket az oktatási és képzési tevékenységek nagyobb választékának kialakítására, valamint az e tevékenységek létezésére történő figyelemfelhívásra.
- Fokozatosan kialakítja a TIT-támogatások adott százalékának elosztására szolgáló – a TIT-ek üzleti tervén és teljesítményén alapuló – versenyalapú felülvizsgálati mechanizmusokat, amelyek figyelembe veszik, hogy a TIT-ek eltérő sebességgel növekednek.
- Ösztönzi a TIT-eket a horizontális kérdésekkel kapcsolatos közös tevékenységek kialakítására.

- Létrehozza az EIT-képesítések szakértői értékelési rendszerét, és párbeszédet alakít ki a nemzeti és nemzetközi minőségbiztosítási szervezetekkel a következetes megközelítés támogatása végett.

2.1.2. szakasz Új TIT-ek létrehozása

Az EIT:

- Előkészíti az egyes TIT-alapítási szakaszokra vonatkozó kiválasztási eljárást, amely elegendő időt biztosít a TIT-re jelentkezők számára javaslataik elkészítésére.
- Az alábbiak alapján öt új TIT-re bocsát ki felhívást: 2014-ben két új TIT-re az egészséges életmód és az aktív idősor, valamint a nyersanyagok témájában, 2016-ban két új TIT-re a jövő élelmiszerei és a hozzáadott értéket előállító feldolgozóipar témájában, továbbá 2018-ban egy új TIT-re a városi mobilitás témájában.
- Minden erőfeszítést megtesz annak biztosítására, hogy a lehető legtöbb potenciális érdeklődő fél tudomást szerezzen a TIT-eket érintő jövőbeli kiválasztási eljárásokról.
- Gondoskodik arról, hogy a TIT-eket érintő jövőbeli kiválasztási eljárások keretfeltételei optimális eredményt tegyenek lehetővé, különösen a követelményekre és a folyamatokra vonatkozó világos iránymutatás révén és azáltal, hogy a pályázóknak elegendő időt biztosítanak a partnerség megszervezésére.

2.2. szakasz Az EIT hatásának fokozása

Az EIT:

- Ösztönzi a tájékoztatási tevékenységekben való részvételt és különösen – adott esetben – támogatja a TIT-eket a regionális innovációs tervvel kapcsolatban.
- Létrehoz/testre szab egy internetalapú eszközt, amely a tudásmegosztás és az EIT körüli hálózatépítés platformjával szolgál.
- Kiépíti és támogatja az EIT/TIT oktatási és képzési tevékenységeiben részt vevő végzett hallgatókból álló, működőképes és erős hálózatot („végzett EIT-hallgatók”).
- A TIT-ek keretében szerzett tapasztalatokat és a sikertörténeteket rendszeresen elérhetővé teszi az uniós innovációs közösség szélesebb köre és mások számára is. Ez magában foglalhatja az EIT és a TIT-ek oktatási és képzési tevékenységeihez használt, nyílt hozzáférésű kurzusanyagok adatbázisának kifejlesztését.
- Biztosítja a magánszektor – többek között a kkv-k – tudásháromszögben való fokozott részvételét.

2.3. szakasz Új végrehajtási mechanizmusok és eredményközpontú monitoringja

Az EIT:

- Egyszerűsítési menetrendet hoz létre, amely tartalmazza az előrehaladás értékeléséhez használt referenciaértékeket, és az éves tevékenységi jelentésben beszámol a Bizottságnak a végrehajtás folyamatáról; biztosítja, hogy az egyszerűsítés új modelljei Unió-szerte elterjedjenek, és más uniós kezdeményezésekhez is felhasználják azokat.
- A Bizottsággal és a TIT-ekkel együttműködve átfogó rendszert hoz létre a következők monitoringjára: az EIT hozzájárulása a Horizont 2020 programhoz, az EIT által saját tevékenységei és a TIT-tevékenységek révén kifejtett hatás, valamint a TIT-ek által elért eredmények. Az EIT valamennyi monitoring tevékenységéről beszámol az éves tevékenységi jelentésben, amelyet az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak is megküld.

3.1 szakasz Az EIT-n belüli döntéshozatal ésszerűsítése és pontosítása

Az EIT:

- Belső és külső szakértelem módszeres használatát magában foglaló, intelligens humán erőforrás-stratégia és belső igazgatási eljárások révén biztosítja, hogy az EIT az innovatív irányítás referenciaintézményévé nője ki magát.
- Konkrét intézkedéseket tesz a nyitottság és átláthatóság kultúrájának további előmozdítására.

3.2. szakasz Befektetés a TIT-ekbe: az EIT és a TIT-ek kapcsolata

Az EIT:

- A TIT-ek teljes életciklusa során világos és koherens iránymutatást fog biztosítani az elvárásokra, kötelezettségekre és felelősségekre vonatkozóan.
- A TIT-ekkel szorosan együttműködve az EIT-központon belül kialakítja a TIT-ek közötti cserét és tanulást elősegítő kapacitást.
- A TIT-ek számára számos szolgáltatást biztosít olyan horizontális kérdésekkel kapcsolatban, amelyek esetében hatékonyságnövekedés érhető el, valamint e célból egyéb vállalati politikákat is végrehajt.
- Iránymutatást nyújt a kapcsolatok kialakításához és a társuláshoz olyan partnerekkel, amelyeknek nem áll módjában, hogy egy TIT teljes értékű befektetővé és partnereivé váljanak.

3.3. szakasz Az érdekeltek bevonása

Az EIT:

- Létrehozza az érintett felek rendszeres EIT-fórumát és annak a tagállamok képviselőiből álló különleges formációját, hogy megkönnyítse a tudásháromszög egészére kiterjedő, a tágabb innovációs közösséggel folytatott együttműködést és kölcsönös tanulást, a nemzeti és regionális hatóságokat is bevonva. Ebben az összefüggésben az internetalapú platform tovább segítheti a résztvevők közötti együttműködés támogatását.
- Rendszeresen igénybe veszi az egyetemek, vállalkozások, kutatási szervezetek és klaszterszervezetek meglévő szövegeit mint az ismeretek cseréjének és az eredmények terjesztésének platformjait.
- Olyan mechanizmust hoz létre – például az EIT, a TIT-ek és az Európai Bizottság érintett szolgálatai közötti éves találkozót –, amely tovább elősegíti az EIT és egyrészt a TIT-ek, másrészt a más uniós kezdeményezések közötti szinergiákat.

AZ EIT STRATÉGIAI INNOVÁCIÓS TERVE

1. Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet: Az Unió innovációs szereplője

A stratégiai innovációs terv (a továbbiakban: az innovációs terv) meghatározza az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (a továbbiakban: az EIT) prioritásait a 2014–2020 közötti időszakra, továbbá leírja működésének részletes szabályait. Ennélfogva a terv az uniós politikai döntéshozók kulcsfontosságú eszköze, amellyel kijelölik az EIT stratégiai irányát, ugyanakkor az intézet számára számottevő önállóságot biztosítanak a kijelölt célok megvalósítási módjainak és eszközeinek meghatározásához.

Az innovációs terv egy mélyreható folyamat eredménye, amelynek célja az EIT eddigi tapasztalatainak számbavevétele és az európai innovációs szintér való helyzetének teljes körű bemutatása. A terv alapját az innovációs terv első tervezete képezi, amelyet az EIT igazgatótanácsa – a 294/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ követelményeinek megfelelően – 2011. június 15-én nyújtott be az Európai Bizottsághoz.

Ezenfelül az innovációs terv az EIT kezdeti szakaszának független értékelésére, valamint egy olyan konzultációs folyamatra épül, amelyben az EIT tevékenységében jelenleg vagy a jövőben potenciálisan érdekelt valamennyi fél részt vehetett, beleértve a vállalkozásokat, a felsőoktatási intézményeket és a kutatási szervezeteket, valamint a nemzeti és regionális hatóságokat.

1.1. EIT: a társadalmi kihívások kezelése a tudásháromszög innovációja révén

A gyorsan változó világban Európa jövő felé vezető útját az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés határozza meg. A fenti célok elérésében, valamint a globális tudásalapú gazdaságban és társadalomban való versenyképesség fenntartásában elismerten kulcsfontosságú, ösztönző szerepe van a felsőoktatás, a kutatás és az innováció „tudásháromszögének”, valamint e három terület kölcsönhatásának. Az Európai Unió ennek megfelelően az említett területeket az Európa 2020 stratégiában szakpolitikai prioritásokként határozta meg. A prioritásokat mindenekelőtt az „Innovatív Unió” és a „Mozgásban az ifjúság” elnevezésű kiemelt kezdeményezések révén hajtják végre, amelyek az e területen végzett uniós intézkedések átfogó szakpolitikai keretét alkotják. Ezeket a prioritásokat más kiemelt kezdeményezések is kiegészítik, így például az „Integrált iparpolitika a globalizáció korában”, az „Európai digitális menetrend” és az „Erőforrás-hatékony Európa” elnevezésű kezdeményezések. Az EIT teljes körűen hozzá fog járulni e kiemelt kezdeményezések céljainak végrehajtásához.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 294/2008/EK rendelete (2008. március 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet létrehozásáról (HL L 97., 2008.4.9., 1. o.).

A felsőoktatás, a kutatás és az innováció középpontba helyezésének okai egyértelműek. A tudásalapú gazdaság, valamint a világszintű verseny növekedése és a belső demográfiai kihívások összefüggésében a jövőben a gazdasági növekedést és a munkahelyteremtést Európában egyre nagyobb mértékben a termékekkel, szolgáltatásokkal és üzleti modellekkel kapcsolatos innovációs áttörések, illetve Európa tehetség gondozási, -vonzási és -megtartási képessége fogja biztosítani. Noha vannak Európában egyéni sikertörténetek, az Uniónak fel kell zárkóznia a világszinten vezető innovátorokhoz. Az Uniónak továbbá egyre élesebb versenyt kell folytatnia a tehetségekért a feltörekvő gazdaságok új kiválósági központjaival.

Európának tovább kell fokoznia a felsőoktatás, a kutatás és az innováció terén tett erőfeszítéseit, valamint erős, nyitott és valódi vállalkozói kultúrát kell kialakítania, amely nélkülözhetetlen a kutatás és innováció értékeinek kiaknázására való ösztönzéshez és annak támogatásához, az új vállalkozások létrehozása, valamint az innovatív megoldásoknak a nagy növekedést ígérő ágazatokban történő tényleges piaci alkalmazása érdekében. Európának támogatnia kell a felsőoktatási intézményeknek az innováció hajtóerőiként betöltött szerepét, mivel az innováció előmozdításához a tehetségeket megfelelő készségekkel, ismeretekkel és hozzáállással kell felruházni.

Az EIT-t pontosan ezzel a célkitűzéssel hozták létre, vagyis hogy az Unió és a tagállamok innovációs kapacitásának erősítésével hozzájáruljon a fenntartható gazdasági növekedéshez és a versenyképességhez, és fokozza az Unió és a tagállamok azon képességét, hogy a kutatási eredményeket hasznosítva nagy értéket képviselő termékeket és szolgáltatásokat hozzanak létre. A felsőoktatás, a kutatás és az innováció tudásháromszögének teljes körű integrálásával az EIT munkája határozottan elő fogja segíteni különösen a társadalmi kihívásoknak a Horizont 2020 program keretében történő kezelését, és rendszerszintű változást fog eredményezni az uniós innovációs szereplők együttműködésének mikéntjében.

E cél elérése érdekében az EIT az EIT szintű stratégiai iránymutatást a tudományos és innovációs társulások (a továbbiakban: a TIT-ek) tematikus programjai keretében megvalósuló alulról építkező megközelítéssel ötvözi. A TIT-ek fokozottan integrált páneurópai partnerségek, amelyek kiváló egyetemeket, kutatóközpontokat, kis- és nagyvállalkozásokat, valamint más innovációs szereplőket tömörítenek hosszú távra konkrét társadalmi kihívások köré. Valamennyi TIT néhány, egymással kapcsolatban álló helymegosztási központ köré szerveződik, amelyekben a partnerek napi kapcsolatban, egymással szorosan együttműködve és közös stratégiai célok alapján végzik munkájukat. A helymegosztási központok a meglévő kiválósági központokra épülnek, azokat helyi innovációs ökoszisztémákká fejlesztik tovább, és bekapcsolják őket az Európa-szerte található innovációs csomópontok szélesebb hálózatába. Az EIT keretén belül az egyes TIT-ek jelentős önállóságot élveznek saját belső szervezeti felépítésük, összetételük, menetrendjük és munkamódszereik meghatározása tekintetében, ami lehetővé teszi számukra, hogy a célkitűzéseiknek legmegfelelőbb megközelítést válasszák. Az eredményes és rugalmas irányítás révén az EIT-nek Európa-szerte követendő példaként kell szolgálnia. Stratégiai szinten az EIT szervezi – az Európai Parlament és a Tanács által meghatározott tematikus területeknek megfelelően – a TIT-ek kiválósági folyamatát, valamint rugalmas keretben koordinálja őket, adott esetben támogatja és tanácsokkal látja el őket adminisztratív ügyekben, továbbá terjeszti a TIT-ek legjobb irányítási és finanszírozási modelljeit. A TIT-ek közötti koordinációt és együttműködést az EIT-nek kell ösztönöznie a szinergiák, valamint a hozzáadott érték biztosítása érdekében.

Az EIT a TIT-ek révén az innováció felgyorsítására törekszik, valamint annak elősegítésére, hogy olyan multi- és interdiszciplináris környezetet alakítson ki, amelyben nagyobb valószínűséggel valósul meg sikeres innováció, továbbá arra törekszik, hogy a felsőoktatás, a kutatás és a vállalkozások együttműködése terén áttöréseket lehessen elérni. E megközelítés segíti a Horizont 2020 programban meghatározott, egyre összetettebbé és összefonódottabbá váló társadalmi kihívások kezelését, mivel ötvözi az ágazati és az ágazatok közötti innovációt, és különböző ágazatokat és tudományágakat képviselő, valamint különböző háttérrel rendelkező kiváló szakembereket fog össze – akik máskülönben nem feltétlenül találkoznának –, hogy közösen találjanak megoldást az adott kihívásra.

Eredmények

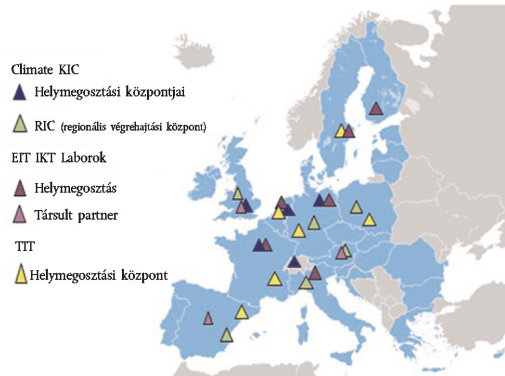
Lezárult az EIT működésének kezdeti szakasza, amely – az első TIT-ek révén – az EIT működésének megkezdésére, valamint az EIT döntéshozó és végrehajtó funkciói, az igazgatótanács és a központ létrehozására összpontosult. Az EIT továbbá elérte fő célkitűzését, az innovációs lánc egészének teljes körű integrációját, amely felsőoktatási intézményeket, kutatási szervezeteket és vállalkozásokat tömörít 2010-ben a Tanács és a Parlament által Európa jövőbeli fejlődése szempontjából alapvető fontosságúnak ítélt területen megalapított három kezdeti TIT révén. Ezek a területek a fenntartható energia („KIC InnoEnergy”), az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodás és az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése („Climate KIC”), valamint a jövő információs és kommunikációs társadalmá („EIT ICT Labs”).

Ezenfelül budapesti központja révén az EIT jelenleg innovációs intézetként betöltött szerepének megszilárdítására összpontosít. Az EIT létrehozta továbbá az EIT-alapítványt, amely az EIT munkáját és tevékenységeit ösztönző és támogató, valamint az EIT társadalmi hatását fokozó, jogilag független szervezet.

A TIT-ek a világszínvonalú integrált partnerséggé válás felé vezető úton

A 2010-ben létrejött első három TIT 2011-ben hajtotta végre első tevékenységeit. Annak ellenére, hogy még kevés tapasztalattal rendelkeznek, saját területükön elérték a kritikus tömeget, és többek között sikerült kiegyensúlyozott módon bevonniuk a tudásháromszög különböző ágaival foglalkozó érintetteket. A TIT-en belüli partnerek együttes ereje – számuk, valamint a saját területükön képviselt jelentőségük tekintetében egyaránt – lehetővé teszi, hogy világszínvonalúvá váljanak.

1. ábra – A TIT-ek helymegosztási központjai

Stratégiáik és irányítási struktúráik kialakítása során a TIT-ek a különböző tematikus területeknek megfelelően eltérő megközelítéseket alkalmaztak. Az egyik TIT-et vállalként, míg a másik kettőt nonprofit egyesületként hozták létre. Mindegyikük hozzávetőleg 30 fő partner és öt-hat helymegosztási központ köré épül, amelyekhez általában változó számú további társpartner, köztük kis- és középvállalkozások (kkv-k) kapcsolódnak.

A TIT-ek ügyvezető által vezetett önálló jogi személyként történő létrehozása egyértelmű elmozdulást jelent a hagyományos, több kedvezményezettet érintő megközelítéstől. Ezenfelül a TIT-ek tevékenységeik stratégiai tervezése során üzleti logikát követnek, és valamennyien végrehajtották a helymegosztási koncepciót: a különféle csapatokat egy földrajzi helyen tömörítették, számos TIT-tevékenységet összefogtak, és páneurópai szinten összevonták a különböző szakterületeken kifejlesztett kompetenciákat és készségeket. Különösen az üzleti világ határozott szerepet fog játszani a TIT-ek tevékenységeinek megvalósításában, a TIT-eknek pedig képesnek kell lenniük arra, hogy az üzleti ágazatot befektetésekre és hosszú távú kötelezettségvállalásokra bírják rá.

A TIT-ek tevékenységei az innovációs lánc egészére kiterjednek, és magukban foglalják többek között az EIT-mesterképzések és -doktori programok létrehozását, amelyek a tudományos kiválóságot vállalkozói készségek oktatásával, vállalkozásalapítási szolgáltatásokkal és mobilitási programokkal ötvözik. Mivel a kezdeti TIT-tevékenységek a tehetségre és az emberekre összpontosítottak, az első eredményeket az oktatás és a vállalkozói készség területén érték el, beleértve a mesterképzések és doktori programok létrehozását. Két TIT egyesítette erőit, és együttműködik egy intelligens hálózatokról szóló közös mesterképzési program keretében.

A TIT-ek első évben (2010–2011) elért eredményei biztatóak:

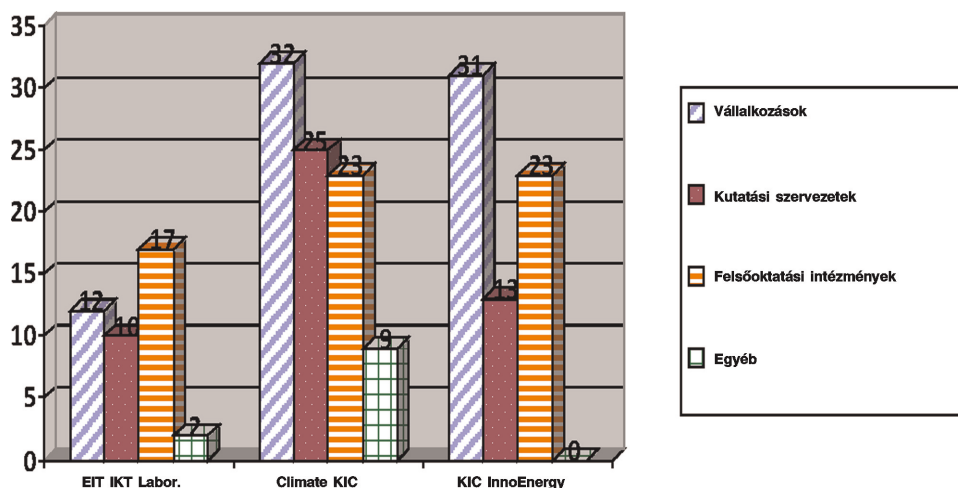
Közel 500 hallgató végezte el a nyári egyetem keretében nyújtott képzést, jelenleg pedig több mint 200 hallgató tanul a speciális TIT-mesterkurzusokon. Tehetséges jelentkezőkből nincs hiány: a KIC InnoEnergy mesterkurzusának 155 szabad helyére például 950-en jelentkeztek. A Climate KIC tanfolyamain 2010-ben és 2011-ben végzett hallgatók létrehozták a végzett hallgatók egyesületét, hogy biztosítsák hosszú távú részvételüket a TIT-ben.

Hat új vállalkozást máris megalapítottak, amelyeket díjakból és jutalmakból származó induló összegből, illetve a TIT-ek támogatásával valósítottak meg. Jelenleg 50-nél is több induló vállalkozás megy keresztül inkubációs folyamatokon. Az EIT ICT Labs 18 kisvállalatot támogat üzleti tanácsadók segítségével.

A tudásháromszögön belüli kapcsolatokat regionális szinten a tudományágakon átnyúló szakmai továbbképzési programok, például a Climate KIC „Úttörők a gyakorlatban” („Pioneers in practice”) programja révén hozták létre (eddig 59 személy vett részt ebben a mobilitási programban).

A szellemi tulajdonra vonatkozó új szabályokat alakítottak ki, amelyek előírják a szellemi tulajdonjogokból származó nyereségnek a részt vevő vállalatok és a TIT jogi személye közötti elosztását.

2. ábra – TIT-partnerek 2011-ben (vállalkozások, felsőoktatás, kutatási szervezetek)

1.2. Az EIT hozzáadott értéke: megkülönböztető jegyek

Az EIT megközelítése számos olyan jellemzővel bír, amelyek köszönhetően az EIT uniós szinten valódi hozzáadott értéket teremt:

- A széttagoltság leküzdése hosszú távú integrált partnerségek, valamint az EIT európai dimenziója révén elért kritikus tömeg segítségével: A meglévő együttműködési kezdeményezésekre építve az EIT állandóbb és stratégiaibb jellegű szintre emeli a TIT-eken belül kiválasztott partnerségeket. A TIT-ek lehetővé teszik, hogy világszínvonalú partnerek új formációkban egyesüljenek, optimalizálják a meglévő forrásokat, új és adott esetben nyitott innovációs modelleket alakítsanak ki, valamint új értékláncokon keresztül új üzleti lehetőségekhez férjenek hozzá, és ezáltal nagyobb kockázattal járó, átfogóbb kihívásokat is kezelni tudjanak. Ezenkívül, bár jelentős számú kiválósági központ található a tagállamokban, ezek gyakran nem érik el a kritikus tömeget ahhoz, hogy egyénileg helyt tudjanak állni a globális versenyben. A TIT-ek helymegosztási központjai a helyi szinten meghatározó szereplőknek lehetőséget biztosítanak arra, hogy határokon átnyúlóan is szoros kapcsolatot alakítsanak ki más kiváló partnerekkel, és így képesek legyenek nemzetközi szinten fellépni és elismertségre szert tenni.
- Az oktatási, kutatási és innovációs befektetések hatásának fokozása és az innovációs irányítás új módjainak vizsgálata: Az EIT a technológiák és a kutatási eredmények felhasználásának és kiaknázásának felgyorsításával, valamint a kutatási eredményeknek az oktatás valamennyi szintjébe történő átültetésével „innovációs katalizátor” szerepet tölt be, így hozzáadott értéket teremt a meglévő kutatóbázis számára. Az innovációs tevékenységek pedig hozzájárulnak a kutatási befektetések összehangolásához és fokozásához, valamint ahhoz, hogy az oktatási és képzési tevékenységek hatékonyabban válaszoljanak az üzleti igényekre. Ennek érdekében az EIT számára jelentős rugalmasságot biztosítanak, így az új innovációs modelleket vizsgálhat meg, amelyek a TIT-ek irányítási és finanszírozási modelljeinek terén ténylegesen differenciált megközelítést, valamint a kínáló lehetőségek hatékonyabb kihasználásához szükséges gyors alkalmazkodást tesznek lehetővé.
- A határokon átnyúló tehetséggondozás és a vállalkozói készség előmozdítása a tudásháromszög integrálása révén: Az EIT támogatja az emberközpontú innovációt, és munkájának középpontjába a hallgatókat, a kutatókat és a vállalkozókat helyezi. Az EIT új karrierlehetőségeket és mobilitási lehetőségeket biztosít a felsőoktatás és a magánszféra között, valamint innovatív szakmai továbbképző programokat kínál. Az innovatív TIT-ek mesterképzéseinek és doktori programjainak EIT-jelzése várhatóan hozzájárul majd egy olyan, nemzetközileg elismert kiválósági márkanev létrejöttéhez, amely vonzó lehetőséget kínál az európai és külföldi tehetségek számára. A vállalkozói készséget a PhD hallgatókat is soraik között tudó, világszinten is kiemelkedő hallgatók új nemzedéke révén mozdítják elő, akik rendelkeznek az ötletek új üzleti lehetőségekbe alakításához szükséges ismeretekkel és hozzáállással. Ezeknek a hallgatóknak kulcsszerepe van a tudásháromszög integrációjában.
- Eredmény- és üzletközpontú megközelítéssel együtt alkalmazott intelligens finanszírozás tőkeáttétel révén: Az EIT a TIT-ek költségvetésének legfeljebb 25 %-át biztosítja, és előmozdítja a pénzügyi források fennmaradó 75 %-ának különböző köz- és magánszférabeli, továbbá harmadik szektorbeli partnerektől történő megszerzését, ami már magában vállalkozói megközelítést jelent, és a nagyléptékű befektetések összefogása és a különböző köz- és magánszférabeli források közösen elfogadott stratégiákhoz való hozzárendelése révén jelentős tőkeáttételi hatást eredményez. A TIT-ek belső rendelkezéseket fognak elfogadni a tevékenységek között, nemzeti és EIT-szinten történő finanszírozásának elkerülése érdekében.

Ezenfelül az EIT, a piaci és a társadalmi hatások együttes figyelembevételével, eredményközpontú megközelítést követ. A TIT-ek üzleti logika szerint, éves üzleti tervek alapján működnek, amely tervek az oktatástól a vállalkozások alapításáig terjedő tevékenységek, a világos célkitűzések, eredmények és az értékelésükhöz alkalmazott kulcsfontosságú teljesítménymutatók nagyszabású portfólióját foglalják magukban.

1.3. *Más szakpolitikákkal és finanszírozási kezdeményezésekkel kialakított szinergiák és kiegészítő jelleg*

Az uniós kezdeményezések és programok egyre inkább felismerik a kutatás, az innováció és a felsőoktatás közötti összefüggéseket. Európai, nemzeti és regionális szinten egyaránt kiváló lehetőség nyílik az intézkedések kölcsönös megerősítésére. Uniós szinten a Horizont 2020 – a 2014–2020 közötti időszakra kiterjedő kutatási és innovációs keretprogram – továbbra is biztosítani fogja az ilyen szinergiák teljes körű kiaknázását.

Az EIT határozottan elő fogja segíteni a Horizont 2020 programban meghatározott célkitűzések megvalósítását, különösen a társadalmi kihívások kezelésének e területre vonatkozó más kezdeményezésekkel történő összehangolásával. A Horizont 2020 programon belül az EIT a „társadalmi kihívások” célkitűzés részét fogja képezni, azonban a célkitűzések közötti akadálytalan kölcsönhatásra vonatkozó megközelítést követve az EIT „az ipari vezető szerep” célkitűzés megvalósításához is hozzájárul majd az eredményközpontú kutatás serkentésével, valamint a nagy növekedési potenciálú innovatív kkv-k létrehozásának előmozdításával. Végül az EIT a tudományágakon, ágazatokon és országhatárokon átnyúló mobilitás előmozdításával, valamint a vállalkozói készség és a kockázatvállalási kultúra innovatív posztgraduális képzési programokba történő beépítésével elő fogja segíteni a „kiváló tudományos alap” célkitűzés létrehozását.

Az EIT ezáltal jelentősen hozzájárul azon keretfeltételek megteremtéséhez, amelyek az Unióban folyó kutatásban rejlő innovációs lehetőségek megvalósításához és az európai kutatási térség (EKT) kiteljesítéséhez szükségesek.

Az EIT továbbá teljes körű és szükséges oktatási dimenzióval gazdagítja az uniós kutatási és innovációs politikát. Az innovatív és vállalkozói ismeretekre kiterjedő oktatás révén az EIT fontos összekötő szerepet tölt be a kutatási és innovációs keretprogram, valamint az oktatási politikák és programok között, továbbá biztosítja a felsőoktatás fenntartható változásainak megvalósításához szükséges hosszú távú elkötelezettséget. Az EIT – különösen az új, transz- és interdiszciplináris, a résztvevő felsőoktatási intézmények által a nemzeti szabályoknak és akkreditációs eljárásoknak megfelelően odaítélt EIT-diplomák révén – vezető szerepet tölt be az innovációt szolgáló oktatásra irányuló közös munkában, amely egyértelműen kapcsolódik a felsőoktatási intézmények korszerűsítésének átfogóbb uniós programjához, előmozdítva ezáltal az európai felsőoktatási térség kialakítását.

Az innováció helyi és globális szempontjai közötti kapcsolatok kialakításával lehetőség van továbbá az Unió kohéziós politikájával való együttműködés kölcsönös megerősítésére. A helymegosztási központok biztosítják a határokon átnyúló együttműködést, valamint kedvező helyzetben vannak ahhoz, hogy hasznosítani tudják a saját régiójukban alkalmazott különböző finanszírozási programokat. A helymegosztási központok vezető szerepet játszanak a TIT-ek összessége helyi és világszintű összeköttetéseinek megerősítésében, többek között a regionális hatóságokkal – különösen az intelligens specializációt segítő regionális innovációs stratégiák (RIS3) kialakításáért és megvalósításáért felelős regionális hatóságokkal – való szoros együttműködés keretében. Meg lehetne erősíteni továbbá a TIT-ek és a helyi klaszterek közötti kapcsolatot annak érdekében, hogy növekedjen a kkv-k TIT-tevékenységekben történő részvétele. Míg a szinergiák kialakításának lehetősége az adott TIT tematikus területétől függően változó, számos uniós szintű kezdeményezés és program kínál különösen az együttműködésből és koordinációból származó előnyöket. Mivel az EIT/TIT-ek alapkoncepciója a meglévő uniós kiválóság értékének növelésén alapul, a – jelenlegi és jövőbeli – TIT-ek lényegüknél fogva törekedni fognak e szinergiák maximális kihasználására. A TIT-ek, a várakozások szerint, növelik majd a vonatkozó területen már meglévő kezdeményezések, többek között a közös programozási kezdeményezések, az európai innovációs partnerségek és a köz-magán társulások (PPP-k) értékét.

A TIT páneurópai kutatóbázisának magját – amennyiben szükséges – a közös programozási kezdeményezéseknek kell képezniük, mivel e kezdeményezések kulcsfontosságú eszközök a kutatás széttagoltságának orvoslásában. A TIT-ek pedig felgyorsíthatják és előmozdíthatják a közös programozási kezdeményezések által összefogott kiváló állami kutatásban rejlő lehetőségek kiaknázását, és ezáltal orvosolhatják az innováció széttagoltságát. A közös technológiai kezdeményezések és az újonnan létrehozott köz-magán társulások platformot biztosítanak a nagyszabású, iparközpontú kutatás elősegítéséhez, valamint fokozzák a jelentős technológiák fejlesztését. A TIT-ek segíthetik e jelentős kutatási befektetések felgyorsítását, amelyek ösztönzik a technológiaátadást és a kereskedelmi hasznosítást, valamint a vállalkozói tehetségek révén a meglévő üzleti területen belül új vállalkozásokat alakítanak ki. A tudásháromszögön alapuló megközelítés révén az EIT ki fogja egészíteni az Európai Kutatási Tanács (ERC) világszínvonalú úttörő kutatásra irányuló befektetéseit, mivel az ötletektől az alkalmazásig és a hasznosításig terjedő innovációs lánc egészét célozza, valamint további lehetőségeket biztosít az innováció és a vállalkozói készségek területén a Marie Skłodowska-Curie-ösztöndíjas kutatók, illetve az „Erasmus+” program hallgatói számára, ezzel elősegítve az európai kutatási térség, valamint az európai felsőoktatási térség kialakítását.

A jövőbeli európai innovációs partnerségek átfogó keretet fognak biztosítani a kereslet és a kínálat által meghatározott kutatási és innovációs eszközök, illetve szakpolitikák közötti összhang és intelligens szinergiák előmozdítására. A TIT-ek decentralizált jellegük révén és gyakorlati tapasztalataikkal is hozzájárulhatnak az európai innovációs partnerségekhez, különösen a megfelelő humántőke létrehozásával, a kulcsfontosságú szereplők, például a vállalkozók és kutatók oktatásával, illetve a saját ágazatuk szerinti szakpolitikai, szabályozási és szabványosítási kérdésekkel kapcsolatos keretfeltételek és bevált gyakorlatok meghatározásával.

A gyakorlatban a szinergiák lehetőségei TIT-enként és kihívásonként különböző formában fognak megvalósulni. A TIT-ek szintjén jelenleg zajlik a más kezdeményezésekkel való kapcsolatok kialakítása, amelyek az egyes TIT-ek sajátosságaitól és tematikus területétől függően különböznek. Ezen túlmenően az EIT-nek ösztönöznie kell, hogy a TIT-ek a Horizont 2020 program pillérei között szinergiákat alakítsanak ki és együttműködjenek egymással, valamint az egyéb vonatkozó kezdeményezésekkel, kellően figyelembe véve ugyanakkor az ezek közötti átfedések kockázatát.

A TIT-ek és más kezdeményezések közötti szinergiák gyakorlati példái (2011 szeptemberében)

- Az EIT ICT Labs szoros kapcsolatot és együttműködést tart fenn a jövő internetének kiépítését célzó közmagán társulással, az ARTEMIS közös technológiai kezdeményezéssel és az EUREKA kezdeményezésekkel, például az ITEA2-vel (Information Technology for European Advancement, információs technológia az európai fejlődésért) és a „Digitális élet iránti bizalom” (Trust in Digital Life) elnevezésű partnerséggel. A „TIT-katalizátoroknak”, például az innovációs radarnak (Innovation Radar), a szabadalomösztönzőnek (Patent Booster) és a technológiaátadásnak (Technology Transfer) az uniós finanszírozású kutatási projektek életciklusa során történő alkalmazásával az EIT ICT Labs fellendíti azok piaci hatását. Az EIT ICT Labs a helymegosztási központjaihoz való hozzáférés biztosításával Európa-szerte növeli a személyek és az ötletek mobilitását.
- A KIC InnoEnergy az Unió stratégiai energiatechnológiai tervének (SET-terv) megvalósítását segíti elő, többek között a technológiafigyeléssel és feltérképezéssel kapcsolatos SETIS-platformban való részvétel, valamint az európai ipari kezdeményezésekhez való hozzájárulása révén. A KIC InnoEnergy jelenleg ugyancsak együttműködik a Bizottság Közös Kutatóközpontjával (JRC) annak érdekében, hogy a forgatókönyv-készítés során javítsa a szimulációs kapacitást.
- A Climate KIC aktívan biztosítja a terület közös programozási kezdeményezéseivel kialakított szinergiákat, mivel a Climate KIC innovációs, illetve végrehajtási terve részben az éghajlatváltozásra vonatkozó közös programozási kezdeményezésben (éghajlatváltozással kapcsolatos szolgáltatások és alkalmazkodás) meghatározott közös stratégiai menetrendre fog épülni. A Climate KIC regionális innovációs és végrehajtási közösségei eredeti, egész Európára kiterjedő regionális innovációs modellt nyújtanak, amely a régiókat kísérleti környezetként alkalmazza, ezáltal az irányítási képesség és a regionális erősségek fejlesztését hozza kapcsolatba a globális kihívásokhoz.

2. Az EIT szerepének megerősítése 2013 után: prioritások

2.1. A növekedés, a hatás és a fenntarthatóság ösztönzése az EIT révén

A létrehozási szakasz keretében szerzett tapasztalatok

A kezdeti TIT-ek létrehozási folyamatának jelentős része „gyakorlat általi tanulás” útján valósult meg. Ez rámutatott arra, hogy a TIT-ek koncepciója új, és azokat a kihívásokat, amelyek egy adott TIT jogalanyként való létrehozása során, valamint a más TIT-ekkel és partnerekkel való szerződéses kapcsolatok kialakításakor merültek fel, a folyamat valamennyi résztvevője alábecsülte. A jogalanyok különböző formáinak megfelelőségével kapcsolatos tájékozatlanság nem könnyítette meg a létrehozási folyamatot. Míg az alulról építkező megközelítést – amely partnerségeik megszervezéséhez nagy szabadságot biztosít az egyes TIT-ek számára – a jövőben is fenn kell tartani, a megfelelő jogi keret meghatározásához további iránymutatás és támogatás szükséges. Ezenfelül nem szabad alábecsülni azt a kihívást, amelyet a különböző felsőoktatási és üzleti kultúrák egyetlen jogalanyban történő egyesítése jelent, ezért fontos a közös értékek érvényesítése mind a TIT-ek, mind az EIT szintjén. A TIT-ek továbbá nagyszabású intézményi innovációnak számítanak, és jellemzőiket tekintve – ideértve méretüket és szervezési módjukat – nincs két egyforma TIT. Ez az innovációs modellek széles választékát kínálja, ugyanakkor meg is nehezíti a TIT-ek általános koordinációját és monitoringját.

A jövőben az EIT-nek a kiválasztási folyamatától kezdődően egyértelműbb fentről kiinduló útmutatást kell nyújtania annak biztosítása érdekében, hogy az alapvető stratégiai jellemzők valamennyi TIT-re érvényesek legyenek, ugyanakkor fennálljon a lehetőség a TIT-ek szervezésével, megvalósításával és finanszírozási módjaival kapcsolatos differenciált megközelítések alkalmazására.

Az EIT-nek csökkentenie kell az adminisztratív terheket és közvetítenie kell a már meglévő TIT-ek bevált gyakorlatait és tapasztalatait az új TIT-ek felé. Végül megállapítható, hogy a jelenlegi összesen három TIT egyelőre nem biztosítja a kritikus tömeget az EIT számára ahhoz, hogy az – mint vezető innovációs intézet – a benne rejlő lehetőségeket maradéktalanul megvalósítsa.

Ezenkívül az EIT-nek többnek kell lennie a „részek összegénél”, és elő kell segítenie a TIT-ek közötti tevékenységeket.

Az EIT-nek – hosszú távon – ki kell alakítania egyértelmű identitását és világszerte ismertté kell tennie az EIT-márkanévét. Az erős EIT-márkanév kialakítása magában foglalhatja olyan intézkedések megvalósítását, amelyek erős humán- és üzleti hálózat kialakítását célozzák az EIT-közösség körül (hallgatók, egykori hallgatók, oktatók, vállalkozók, szakemberek stb.), illetve olyan konferenciák és események szervezését, amelyek továbbá fokozzák az identitástudatot és a láthatóságot.

Az EIT mint a tudásháromszög befektetője

E tapasztalatok alapján az EIT célja, hogy megszilárdítsa és továbbfejlessze szerepét olyan „befektetőként”, aki támogatja az Európában meglévő kutatási, üzleti és felsőoktatási kiválósági központokat, és lehetővé teszi számukra a közös munkát, valamint elősegíti ezek hosszú távú, rendszeres együttműködését a TIT-ek keretében.

Az „EIT mint befektető” megközelítés a leghatékonyabb stratégiai lehetőségek meghatározására és az azokat megvalósító, világszínvonalú partnerségek – a TIT-ek – portfóliójának kiválasztására összpontosul. E megközelítés részeként az EIT az éves támogatásokat elért teljesítményük és üzleti terveikben előrevetített tevékenységük alapján ítéli oda a TIT-eknek, egy világos és átlátható eljárást követve. Az üzleti tervek értékelését külső, független szakértők fogják segíteni. E tekintetben az EIT-nek nem csupán tágabb értelemben vett irányokat és elképzeléseket kell kijelölnie, hanem megfelelő szintű támogatást is kell biztosítania a TIT-ek számára, és monitoring alá kell vonnia azok teljesítményét. A TIT-ek ugyanakkor nagymértékű szabadságot élveznek menetrendjük, belső stratégiák és szervezeti felépítésük meghatározása, valamint tevékenységeik megvalósítása és a szükséges tehetség és források mozgósítása terén.

Az EIT TIT-ekre irányuló befektetéseinek megtérülése az uniós gazdaság és társadalom egésze számára biztosított kézzelfogható előnyökben lesz mérhető, ideértve az új vállalkozások, valamint termékek és szolgáltatások létrehozását a meglévő és jövőbeli piacokon, a magasabb szintű készségekkel rendelkező vállalkozókat, az új és vonzóbb álláslehetőségeket, valamint a tehetségnek az Unió egész területéről és külföldről történő vonzását, illetve megtartását.

Ehhez az EIT számára erőteljes monitoring és értékelési rendszert kell kialakítani, amely az eredményekre, a teljesítésekre, valamint a gazdasági és társadalmi hatás elérésére összpontosít, és amelynek keretében a teljesítményértékelést a nemzetközi bevált gyakorlatok alapján végzik. E tekintetben kiemelt fontossággal bír az EIT TIT-ek révén gyakorolt hatásának, az EIT saját szervezeti teljesítményének és a Horizont 2020 programhoz való hozzájárulásának értékelésére szolgáló, kiegyensúlyozott teljesítmény-monitoring rendszer létrehozása.

E szempontból az is lényeges, hogy az EIT a TIT-ekkel együtt egy valódi, közös értékekre épülő „vállalati arculatot” alakítson ki. Míg valamennyi TIT és egyéni partnereik mindegyike rendelkezik saját vállalati arculattal és értékekkel, vannak olyan közös értékek is, amelyek az EIT/TIT-közösséget összefogják. Ezek az értékek a következők: kiválóság a tudásháromszög egészében; magasan képzett és vállalkozói készséggel rendelkező emberek; hosszú távú, határokon, tudományágakon és ágazatokon átnyúló együttműködés; végül a társadalmi és gazdasági hatások előtérbe helyezése. Egy ilyen arculat az EIT és a TIT-ek láthatóságát és hírnevét is fokozni fogja.

2.1.1. A meglévő TIT-ek növekedésének és hatásának megszilárdítása és támogatása

Az EIT a kezdeti három TIT-et potenciáljuknak és hatásuknak, valamint a Horizont 2020 célkitűzéseire való hozzájárulásuknak a fokozása érdekében aktívan támogatni fogja. Idővel a TIT-ek kibővítik tevékenységeik kezdeti körét, hogy új piacokat szerezhessenek, vagy új társadalmi lehetőségeket ragadhasanak meg, és alkalmazkodni tudjanak a változó globális környezethez. E fejlesztések támogatásához az EIT az egyes TIT-ekkel szorosan együttműködve olyan testreszabott társfinanszírozási stratégiákat fog világos és átlátható módon tanácsolni és meghatározni, amelyek ugyanakkor az EIT egészét érintő stratégiai tevékenységeket is szolgálják.

A TIT-eknek dinamikus partnerségeknek kell maradniuk, és így – a kiválóság alapján Európa egészében – nyitottnak kell lenniük az új partnerek irányába, de adott esetben a meglévő partnerekkel való kapcsolat megszüntetésére is készen kell állniuk. A TIT-eknek, amennyiben hozzáadott értéket tudnak biztosítani, ki kell aknázniuk a meglévő és lehetséges új kiválósági forrásokat például az új partnereknek a meglévő helymegosztási központokban való részvétele, az egyes TIT-eken belül a helymegosztási központok közötti fokozott együttműködés vagy akár új helymegosztási központok létrehozása révén, miközben a TIT-partnerségek továbbra is célirányosak, szilárdak és kezelhetők maradnak.

Az együttműködés és a verseny közötti megfelelő egyensúly ugyanilyen fontos a TIT-ek maximális teljesítményének biztosításához. Az EIT ösztönözni fogja a TIT-ek közötti együttműködést olyan területeken, amelyek kiváló lehetőségeket biztosítanak a szinergiák létrehozására, például közös szakmai továbbképző tanfolyamok, közös kutatási tevékenységek, mesterszintű vagy doktori képzési programok, valamint a felsőoktatás és az üzleti szféra közötti, TIT-ek közötti mobilitás révén. Az EIT ugyanakkor bizonyos mértékben ösztönzi a versenyt, hogy a TIT-eket továbbra is eredmény- és hatásközpontú működésre sarkallja, a várttól elmaradó teljesítmény esetén pedig megteszi a szükséges lépéseket.

A TIT-ek nem csupán partnereik meglévő kiváló kutatóbázisára támaszkodnak, hanem élen járnak az EIT oktatási küldetésének ösztönzésében és végrehajtásában is. A cél tehetséges emberek oktatása és képzése, felruházásuk a globális tudásalapú gazdaság és társadalom számára szükséges készségekkel, ismeretekkel és gondolkodásmóddal, beleértve a vállalkozói készségeket is. E célból az EIT – minőségük és a TIT-ekben történő koherens megvalósításuk monitoringja révén – aktívan támogatja többek között az EIT-okleveleket. Ennek során jelentősen támaszkodik a szakmai és szakértői értékelésekre, valamint párbeszédet alakít ki a nemzeti és nemzetközi minőségbiztosítási szervekkel. Ez fokozni fogja az EIT-képesítések nemzeti és nemzetközi elismertségét, hírnevét és világszintű vonzerejét – ezzel bővítve a végzetek elhelyezkedési lehetőségeit –, továbbá nemzetközi szintű együttműködési platformot biztosít. A jövőben a TIT-ek ösztönzést kapnak arra, hogy oktatási tevékenységüket a posztgraduális szinten túl a tanulási formák olyan szélesebb választékának kialakítására is terjesszék ki, amely az innovatív, szakmai továbbképzési tevékenységek tágabb körét szolgálja, beleértve a vezetőképzést, az egyéni igényekre szabott képzési tanfolyamokat – köztük a szakmai továbbképző tanfolyamokat – és a nyári egyetemeket, valamint a TIT-eknél és partnereiknél végzett szakmai gyakorlatot.

A TIT-ek oktatási tevékenységei hatásának fokozása és a szélesebb közönség megszólítása érdekében a TIT-ek kísérleti alapon megtervezhetik az egyetemi alapképzési programok távoktatási és e-tanulási moduljait vagy az iskolai oktatásban használható csomagokat.

Az EIT:

- Ösztönzi a TIT-eket az oktatási és képzési tevékenységek nagyobb választékának létrehozására, valamint olyan kampányok folytatására, amelyek felhívják a figyelmet ezen oktatási programok létezésére.
- Fokozatosan kialakítja a TIT-támogatások adott százalékának elosztására szolgáló – a TIT-ek üzleti tervén és teljesítményén alapuló – versenyalapú felülvizsgálati mechanizmusokat, amelyek figyelembe veszik, hogy a TIT-ek eltérő ütemben növekednek.
- A TIT-eket a horizontális kérdésekkel kapcsolatos közös tevékenységek kialakítására ösztönzi.
- Létrehozza az EIT-képesítések szakértői értékelési rendszerét, és párbeszédet alakít ki a nemzeti és nemzetközi minőségbiztosítási szervekkel a következetes megközelítés támogatása végett.

2.1.2. Új TIT-ek létrehozása

A hatás további fokozása és a társadalmi kihívások új területein történő innováció ösztönzése érdekében az EIT fokozatosan kibővíti a TIT-ek portfólióját. Az új TIT-ek létrehozásának fokozatos fejlesztési útvonalat követve az EIT biztosítani fogja, hogy a korábbi időszakokban szerzett tapasztalatokat megfelelően figyelembe veszik, és csak olyan területeken hoznak létre TIT-eket, ahol egyértelmű innovációs lehetőségekre és a legmagasabb szintű kiválóságra lehet építeni. A 2014–2020 közötti időszakban az új TIT-ek ezért három szakaszban jönnek létre. 2014-ben két TIT létrehozása van tervbe véve, további két felhívást bocsátanak ki 2016-ban, és végül egyet 2018-ban, az EIT – a(z) 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 32. cikkének (2) bekezdésében előirányzott – felülvizsgálatának pozitív eredményétől függően, minek következtében a 2014–2020 közötti időszakban nyolcra bővül a TIT-ek portfóliója (ez Európa-szerte 35–40 helymegosztási központ felállításának felel meg). A TIT-ekre vonatkozó kiválasztási folyamatnak nagymértékben a TIT-ek első csoportjának létrehozása keretében szerzett tapasztalatok kedvező eredményeire, valamint az EIT és a meglévő TIT-ek részletes külső értékelésének eredményeire – többek között a TIT-ek által gyakorolt gazdasági és társadalmi hatások, valamint az Unió és a tagállamok innovációs kapacitásához történő EIT-hozzájárulás értékelésének eredményeire –, továbbá adott esetben a Horizont 2020 program értékelésének eredményeire kell épülnie.

Az új TIT-ek olyan területeken jönnek majd létre, amelyek valódi innovációs lehetőségeket rejtenek magukban. Az EIT ezáltal teljes mértékben hozzájárul az átfogóbb uniós politikai menetrend céljainak megvalósulásához és különösen a Horizont 2020 program célkitűzéseikhez, amely számos jelentős társadalmi kihívást, valamint alap- és ipari technológiákat határoz meg. A cél TIT-ek létrehozása olyan tematikus területeken, ahol azok jelentősége és összetett jellege miatt kizárólag tudományágakon, határokon és ágazatokon átnyúló megközelítés alkalmazható. A tematikus területeket ennél fogva alapos elemzés után kell kiválasztani, amely azt vizsgálja, hogy egy adott TIT képes-e valódi hozzáadott értéket teremteni és kedvező hatást gyakorolni a gazdaságra és a társadalomra.

Az Európai Bizottság egy, a lehetséges jövőbeli TIT-témakörök tárgyilagos értékelésére kialakított folyamat keretében elvégezte ezt a vizsgálatot. Az egyik kiindulási pontot az innovációs terv tervezete jelentette, amelyet az EIT igazgatótanácsa 2011 júniusában nyújtott be a Bizottsághoz. Ezzel egyidejűleg szigorú kritériumokat alakítottak ki, amelyek lehetővé teszik az egyes jövőbeli témák által kínált innovációs potenciál tárgyilagos értékelését. E kritériumok érvényességéről – nyilvános konzultáció keretében – a tudásháromszög egészéből származó szélesebb innovációs közösség véleményét is kikérték. A folyamat eredményeként a kritériumok következő listája jött létre:

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról, (A Hivatalos lap 104-ik oldalán található).

- az Európát érintő fő gazdasági és társadalmi kihívások kezelése, és az Európa 2020 menetrend megvalósításához való hozzájárulás;
- a megfelelő uniós szakpolitikákkal, valamint a Horizont 2020 és az Erasmus+ program működő kezdeményezéseivel való összhang és koordináció kialakítása;
- képesség az üzleti ágazat befektetéseinek mozgósítására és hosszú távú kötelezettségvállalásainak biztosítására; az ágazat termékeit befogadó piac megléte vagy új piacok kialakításának képessége;
- fenntartható és rendszerszintű hatás elérése, amelyet új, képzett vállalkozók, új technológiák és új vállalkozások, valamint magas képzettséget igénylő új munkahelyek tekintetében értékelnek;
- Európa-szerte olyan világszínvonalú kutatási, oktatási és innovációs szereplők egymásra találásának elősegítése – a kritikus tömeget elérő számban –, akik/amelyek egyébként nem működnének együtt, ideértve az Európán kívüli partnerekkel való együttműködést is;
- transzdiszciplináris megközelítések szükségessége és a felsőoktatási intézmények arra való ösztönzése, hogy a tudományágak határain átnyúló oktatás új típusait alakítsák ki;
- a fő innovációs hiányosságok, például az úgynevezett európai paradoxon feloldása, amely olyan témaköröket jelöl, amelyeken belül Európa erős kutatóbázissal rendelkezik, innovációs teljesítménye azonban gyenge.

Az EIT-tervezet, valamint az érdekeltek szélesebb közössége által javasolt témakörök értékelése egyértelműen bizonyos mértékű ingadozásokat mutatott a TIT-ek létrehozása által kínált potenciális hatás tekintetében. Ennélfogva néhány témakört teljes mértékben elvetettek, másokat pedig újradefiniáltak, hogy azok jobban megfeleljenek az e területen kialakult európai és globális környezet sajátosságaihoz.

A következő tematikus területekről állapították meg, hogy azok esetében egy új TIT létrehozása a legnagyobb valószínűséggel hozzáadott értéket teremt a meglévő tevékenységek vonatkozásában, és ténylegesen fellendíti az innovációt:

- Innováció az egészséges életmód és az aktív időskor szolgálatában
- Nyersanyagok – fenntartható feltárás, kitermelés, feldolgozás, újrafeldolgozás és helyettesítés
- A jövő élelmiszerei (Food4Future) – fenntartható ellátási lánc az erőforrásoktól a fogyasztókig
- Hozzáadott értéket előállító feldolgozóipar
- Városi mobilitás

Az egyes témakörökről részletes információk találhatóak a dokumentumhoz csatolt összefoglalókban ⁽¹⁾.

E témakörök alapján az EIT önállóan járhat el a jövőbeli TIT-ek kiválasztási folyamatának megszervezésében. A TIT-ekkel kapcsolatos jövőbeni pályázatok sikere nagymértékben függ az elvárásokat és követelményeket bemutató világos útmutatástól, valamint attól, hogy a TIT-pályázók kellő időt kapnak-e arra, hogy pályázatuk benyújtása előtt megszilárdítsák szervezetük jogi és pénzügyi alapjait. A TIT-eket az EIT-rendeletben meghatározott részletes kritériumok alapján fogják kiválasztani a kiválóság és az innovációs relevancia átfogó elvének figyelembevételével. Valamennyi kiválasztott TIT-nek be kell mutatnia, hogyan képes maximális hatást elérni az adott területen, és bizonyítania kell stratégiájának megvalósíthatóságát.

⁽¹⁾ Ezek az összefoglalók a javasolt területeken létrehozandó TIT-ek relevanciáját és hozzáadott értékét vizsgáló elemzést ismertetik. Az összefoglalók indikatív információkat tartalmaznak a konkrét területeken létrehozandó TIT-ek lehetséges tevékenységeire vonatkozóan, azonban nem írják elő a jövőbeni TIT-ek számára, hogy milyen tevékenységet végezzenek, és milyen munkamódszereket alkalmazzanak.

Mivel a TIT-ek létrehozása során fokozatos megközelítés szükséges, az első szakasz témaköreinek kiválasztása a terület fejlettsége, a lehetséges társadalmi és gazdasági hatás, valamint a más kezdeményezésekkel való szinergiák kialakításának lehetősége alapján történt. A 2014-es témakörök a következők:

- Innováció az egészséges életmód és az aktív időskor szolgálatában
- Nyersanyagok – fenntartható feltárás, kitermelés, feldolgozás, újrafeldolgozás és helyettesítés

A 2016-ra választott témakörök:

- A jövő élelmiszerei (Food4Future) – fenntartható ellátási lánc az erőforrásoktól a fogyasztókig
- Hozzáadott értéket előállító feldolgozóipar

A 2018-ra választott témakörök:

- Városi mobilitás

Az EIT:

- Előkészíti az egyes TIT-alapítási szakaszokra vonatkozó kiválasztási eljárást, amely elegendő időt biztosít a TIT-pályázók számára javaslataik elkészítésére.
- Az alábbiak alapján öt új TIT-re bocsát ki felhívást: 2014-ben két új TIT-re az egészséges életmód és az aktív időskor, valamint a nyersanyagok témájában; 2016-ban két új TIT-re a jövő élelmiszerei és a hozzáadott értéket előállító feldolgozóipar témájában, továbbá 2018-ban egy új TIT-re a városi mobilitás témájában.
- Minden erőfeszítést megtesz annak biztosítására, hogy a lehető legtöbb potenciális érdeklődő fél tudomást szerezzen a TIT-eket érintő jövőbeli kiválasztási eljárásokról.
- Gondoskodik arról, hogy a TIT-eket érintő jövőbeli kiválasztási folyamatok keretfeltételei optimális eredményt hozzanak, különösen a követelményekre és folyamatokra vonatkozó világos útmutatás révén és azáltal, hogy a pályázóknak elegendő idő áll rendelkezésre a partnerség megszervezéséhez.

2.2. Az EIT hatásának fokozása

Az innováció előmozdítása Unió-szerte

A kezdeti időszakban az EIT főként a TIT-ek létrehozására összpontosította erőfeszítéseit. Míg az EIT nyilvánvaló célja, hogy megerősítse a meglévő kiválósági központokat, a jövőben biztosítania kell azt is, hogy a TIT-ekben közvetlenül részt nem vevő uniós területeket is előnyökhöz juttassa. Az EIT-nek tehát központi küldetése, hogy aktívan elősegítse a tudásháromszög integrálására irányuló bevált gyakorlatok terjesztését a közös innovációs és tudásmegosztási kultúra kialakítása érdekében.

Az EIT-nek a jövőben a TIT-ekből nyert tapasztalatokat érthetővé és megismételhetővé kell tennie, és azokból olyan kultúrát kell kialakítania, amely Európa és a világ számára is követendő példaként szolgálhat. A bevált gyakorlatok, valamint a TIT-ekből származó új irányítási és finanszírozási modellek meghatározásával, elemzésével és megosztásával az EIT biztosítani kívánja, hogy az EIT-n és a TIT-eken belül keletkező tudás terjesztése és hasznosítása az emberek és az intézmények javára történjen, ideértve a TIT-ekben közvetlenül részt nem vevő embereket és intézményeket is.

Az EIT Unió-szerte törekszik saját láthatóságának fokozására is. Valamennyi alkalmas kommunikációs eszközt és módszert igénybe kell venni annak biztosítása érdekében, hogy az EIT és a TIT-ek működésére és hatókörére vonatkozó információk megfelelő mértékben hozzáférhetőek legyenek.

Az EIT meghatározó szerepet tölthet be a TIT-ek által alkalmazott sokféle megközelítés összehangolásában, valamint a megközelítések olyan területeken történő alkalmazásában, amelyekeken gyenge az innovációs kapacitás, és amelyek másképp nem lennének képesek hasznosítani az EIT által megszerzett tapasztalatokat. Ez a megközelítés biztosítani fogja, hogy az EIT tapasztalatából származó előnyök ezeken a területeken ösztönözzék az innovációs kapacitás fejlődését. E tevékenység, amennyiben a TIT-ek munkájára épül, jelentős megtérülést eredményezhet.

A felsőoktatási intézmények, kutatási szervezetek, vállalatok és más érdekelt szervezetek közötti partnerségek létrehozását célzó regionális innovációs terv bevezetésének eredményeképpen külön mechanizmus jön létre a bevált gyakorlatok terjesztése és a TIT-ek tevékenységében való részvétel bővítése céljából.

Egy ilyen terv a TIT-eken kívüli kiemelkedő tehetségek számára egyrészt lehetőséget nyújt a helymegosztási központokban létrehozott innovációs környezet előnyeinek kihasználására, másrészt ösztönzőként is szolgál arra, hogy a TIT-eken kívüli környezetben szerzett tudást és know-how-t teljes körűen hasznosítsák, ezzel bővítve az innovációs képességet az Unióban. Ezen túlmenően a regionális innovációs tervek résztvevőinek bizonyítaniuk kell egyértelmű tematikus igazodásukat is akképpen, hogy hivatkoznak a szóban forgó regionális innovációs tervre, és különösen – a stratégiai hatást biztosító – intelligens specializációs stratégiákra.

A tervet a TIT-ek önkéntes alapon hajtják végre, adott esetben az EIT támogatásával. A résztvevők kiválasztása nyílt és átlátható folyamat keretében történik, amelyet a TIT-ek irányítanak.

A regionális innovációs terv keretébe tartozó tevékenységek elvégzése a TIT-ek feladata. Ez megvalósulhat többek között strukturális mobilitással kapcsolatos intézkedések révén annak biztosítása érdekében, hogy a TIT-eken kívüli tehetségek – hallgatók, kutatók, oktatók és bármely korcsoportba és nemhez tartozó, a szakmai karrier bármilyen szintjén álló vállalkozók – is lehetőséget kapjanak a TIT-ek tevékenységeiben való részvételre.

Míg a regionális innovációs tervek résztvevői a részvétellel kapcsolatos finanszírozási igényeiket elsősorban más forrásokból fedezik – beleértve a nemzeti finanszírozást, a strukturális alapokat és saját forrásait –, az EIT a regionális innovációs tervek TIT-ek általi végrehajtását a terjesztési programjának és tájékoztatási tevékenységeinek részét alkotó strukturált mobilitási intézkedések finanszírozásán keresztül ösztönözheti.

Az EIT szintjén történő tanulás fő hajtóerői a következők lehetnek: új vállalkozások és új üzleti modellek létrehozását szolgáló innováció-központú, kiváló szintű kutatás, beleértve a kvk-k és közintézmények azon lehetőségét, hogy aktívabban részt vegyenek az innovációban, a szellemi tulajdon portfólióinak kezelése és a szellemi tulajdon megosztásával kapcsolatos új megközelítések, vállalkozói készség és a multidiszciplináris oktatás új, integrált formái; valamint a nyílt innováció koncepciójára épülő innovatív irányítási és pénzügyi modellek és az állami hatóságok bevonása. Ez elősegíti, hogy az EIT követendő példaként szolgáljon, valamint hogy képes legyen a folyamatokat alakító szereplőként működni az európai innovációs szintéren és nemzetközileg elismert világszínvonalú innovációs intézménnyé válni.

A tehetség gondozása és vonzása

A sikeres innováció zálogát a tehetségek jelentik. Az EIT egyik elsődleges szerepe az, hogy lehetőséget nyújtson a tehetségek számára képességeik teljes körű kiaknázására, és olyan környezetet alakítson ki, amelyben kibontakozhatnak. Az EIT a TIT-ek révén hoz létre ilyen környezetet, ezeket azonban ki kell egészítenie a TIT-eken kívüli kiemelkedő tehetségek vonzására és bevonására irányuló stratégiákkal.

Ezenfelül az EIT-nek nyilvánvalóan szerepet kell játszania az Unión kívüli területek tehetségeinek vonzásában. Erős márkanév létrehozásával, valamint a világ kulcsfontosságú partnereivel történő stratégiai kapcsolatok kialakításával az EIT növelheti a TIT-ekben közreműködő partnerek vonzerejét. Az EIT-nek a TIT-ekkel szoros együttműködésben erőteljes nemzetközi stratégiát kell kialakítania, meghatározva a megfelelő közvetítőket és potenciális partnereket, valamint kapcsolatot létesítve azokkal. Ebben az összefüggésben az EIT-nek és a TIT-eknek teljes körűen ki kell használniuk a megfelelő uniós kezdeményezéseket, például az uniós kutatási, oktatási, képzési és ifjúsági programokat, beleértve az Erasmus+ programot és a Marie Skłodowska-Curie-fellépéseket és az egyéb uniós szintű mobilitási kezdeményezéseket. Ezenfelül az EIT – többek között – a végzett hallgatók hálózatának kialakítását ösztönözve elősegítheti a tudásmegosztást, a mentorálást és a hálózatépítést.

Az EIT a tehetségek és kiváló ötletek ösztönzésére irányuló törekvéseit – saját kezdeményezésként vagy vezető világszintű partnerekkel együttműködésben – más intézkedésekkel, például ötletversenyek szervezésével és innovációs díjak odaítélésével is ki fogja egészíteni.

Az EIT:

- Ösztönzi a tájékoztatási tevékenységekben való részvételt és különösen támogatja a TIT-eket a regionális innovációs tervvel kapcsolatban.
- Létrehoz/testre szab egy internetalapú eszközt, amely a tudásmegosztás és az EIT körüli hálózatépítés platformjává szolgál.
- Képzési és támogatja az EIT/TIT oktatási és képzési tevékenységeiben részt vevő végzett hallgatókból álló, működőképes és erős hálózatot („végzett EIT-hallgatók”).

- A TIT-ek keretében szerzett tapasztalatokat és a sikertörténeteket rendszeresen elérhetővé teszi az uniós innovációs közösség szélesebb köre és mások számára is. Ez kiterjedhet az EIT és a TIT-ek oktatási és képzési tevékenységeihez használt, nyílt hozzáféréstű kurzusanyagok adatbázisának kifejlesztésére.
- Biztosítja a magánszektor – ideértve a kkv-k – tudásháromszögben való fokozott részvételét.

2.3. Új végrehajtási mechanizmusok és eredményközpontú monitoring

A felelős és elszámoltatható formában végrehajtott egyszerűsítés elengedhetetlen ahhoz, hogy az EIT tényleges eredményeket érjen el, és előmozdítsa az innovációs áttöréseket és az üzleti közösség szerepvállalását. Továbbra is törekedni kell arra, hogy az EIT teljes körűen kihasználja a rugalmassága kínálta előnyöket, és ezáltal még egyszerűbbé tegye működését.

A TIT-ek „befektetőjeként” az EIT az egyszerűsítést olyan dinamikus folyamatnak tekinti, amely beépül az EIT működésébe, és szerves részét képezi az EIT TIT-eket támogató funkciójának. E célból az EIT arra törekszik, hogy megfelelően módosítsa, javítsa és egyszerűsítse monitoring, jelentéstételi és finanszírozási folyamatait, valamint hogy folyamatosan olyan egyszerűbb megközelítéseket alakítson ki, amelyek lehetővé teszik, hogy a TIT-ek megbirkózzanak a felmerülő új igényekkel, és amelyek fokozzák a TIT-ek hatását.

A TIT-ek ideális kísérleti terepet biztosítanak az innováció finanszírozására és irányítására irányuló új megközelítések számára. Az EIT a TIT-ek kísérletei és tapasztalata révén a kulcsfontosságú területeken, például a szerződéses megállapodások, az egyszerűsített jelentéstétel, valamint az egyösszegű és rendszeres átalányösszegek alkalmazása területén, egyszerűsítési menetrendet fog megvalósítani a TIT-ekre nehezedő adminisztratív teher csökkentése érdekében.

A Bizottság szigorúan felügyelni fogja, hogy az EIT saját egyszerűsítési menetrendje alapján képes-e a lehető legegyszerűbb megállapodásokat és elveket megvalósítani a TIT-tevékenységek finanszírozása és irányítása terén. Az így szerzett tapasztalatokat – beleértve a kudarokat is – a jövőbeli TIT-ekkel, valamint a Horizont 2020 program uniós programjaival és projektjeivel is megosztják.

A Bizottság fokozottan támogatja az EIT-t egy egyszerű és megbízható, eredményközpontú monitoring rendszer létrehozásában. Ez a monitoring rendszer biztosítani fogja az EIT és a TIT-ek teljes körű elszámoltathatóságát, a teljesítések minőségét, a Horizont 2020 program prioritásaihoz való hozzájárulást, ugyanakkor a TIT-ek üzleti dinamikája és az új elgondolásokra és partnerekre való nyitottsága szempontjából kellő rugalmasságot fog biztosítani. Biztosítani fogja az EIT számára, hogy az a TIT-ektől származó, többek között a finanszírozási forrásokra vonatkozó információk ellenőrzésére, összegyűjtésére és elemzésére megbízható kapacitást alakítson ki annak érdekében, hogy az EIT teljesítményét saját céljaihoz mérten vizsgálja, valamint hogy az EIT-t és a TIT-eket európai és világszinten a bevált gyakorlatok tükrében értékelje.

A rendszer kialakítása rugalmas lesz, és amennyiben szükséges, úgy módosul, hogy figyelembe vegye az EIT és a TIT-ek folyamatosan fejlődő és bővülő tevékenységeit. A független külső értékelésben megfogalmazott ajánlásnak és a Horizont 2020 program monitoringra vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően a Bizottság az EIT-vel és a TIT-ekkel együttműködve olyan eredményközpontú teljesítmény-ellenőrzés rendszert javasolt az EIT számára, amely négy tevékenységi szintre irányul:

- A Horizont 2020 program szintjén: az EIT-nek és a TIT-eknek a Horizont 2020 program célkitűzéseire történő hozzájárulására irányuló rendszeres monitoring.
- Az EIT szintjén: az EIT mint hatékony és eredményes uniós szerv teljesítményének vizsgálata; ezt többek között a TIT-ek számára nyújtott támogatás, az EIT tájékoztatási, terjesztési és nemzetközi tevékenységeinek intenzitása és területi hatálya, valamint az egyszerűsített eljárások kialakítására való képessége tekintetében fogják értékelni.
- A TIT-ek közötti szinten: a TIT-ek által az EIT stratégiai célkitűzéseire nyújtott hozzájárulás monitoringja az erre a célra szolgáló eszközben – például az EIT-eredménytáblában (EIT Scoreboard) – szereplő adatoknak megfelelően.
- Az egyes TIT-ek szintjén: a TIT egyedi teljesítményének monitoringja az egyéni célok és a kulcsfontosságú teljesítménymutatók alapján, az egyes TIT-ek üzleti terveinek megfelelően. A TIT-ek különböző üzleti modellekkel és piacokkal rendelkeznek, és így eltérő kulcsfontosságú ipari teljesítménymutatók jellemzik őket, amelyek az egyes TIT-ek sikeres irányítása szempontjából központi jelentőségűek.

Az EIT:

- Egyszerűsítési menetrendet hoz létre, amely tartalmazza az előrehaladás értékeléséhez használt referenciaértékeket, és az éves tevékenységi jelentésben beszámol a Bizottságnak a végrehajtás folyamatáról; biztosítja, hogy az egyszerűsítés új modelljei Unió-szerte elterjedjenek, és más uniós kezdeményezésekhez is felhasználják azokat.

- A Bizottsággal és a TIT-ekkel együttműködve átfogó rendszert hoz létre a következők monitoringjára: az EIT által saját tevékenységei és a TIT-tevékenységek révén kifejett hatás; valamint a TIT-ek eredményei. Az EIT valamennyi monitoring tevékenységéről beszámol az éves tevékenységi jelentésben, amelyet az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak is megküldenek.

3. Hatékony döntéshozatal és munkaszervezés

Az EIT irányítási struktúrája a TIT-ek alulról építkező megközelítését az EIT egészére kiterjedő stratégiai irány-mutatással ötvözi. Az EIT szintjén megvalósuló döntéshozatal ennél fogva valódi stratégiai látásmódot igényel, amelyet hatékony végrehajtási mechanizmusokkal és a tudásháromszög európai szereplőinek rendszeres bevonásával együtt alkalmaznak.

Az EIT irányítási modelljének értéke általánosan bebizonyosodott. A kezdeti szakasz tapasztalatai azonban azt mutatják, hogy az EIT döntéshozatali és végrehajtási mechanizmusainak hatékonyságát még tovább lehetne javítani. Az EIT stratégiai döntésekért felelős igazgatótanácsa, valamint a végrehajtásért felelős központja közötti kapcsolatot világosabban meg kell határozni és ésszerűsíteni kell. Az EIT-központnak meg kell határoznia azokat a kritikus területeket, amelyeken az EIT-nek támogatást kell nyújtania a TIT-ek számára, megfelelő egyensúlyt létrehozva a támogató és monitoring funkciók között. Az igazgatótanácsnak fokozottabban gondoskodnia kell arról, hogy a stratégiai döntések meghozatalánál megfelelően figyelembe vegyék a TIT-ek és a szélesebb innovációs közösség tapasztalatait. Végül, az EIT-nek továbbra is elszámoltathatónak kell lennie a Tanács és a tagállamok felé.

3.1. Az EIT-n belüli döntéshozatal ésszerűsítése és pontosítása

Az EIT igazgatótanácsa meghatározza az EIT stratégiai irányát és a TIT-ekre vonatkozó keretfeltételeket, valamint tagjain keresztül összekapcsolja az EIT-t a szakterület különböző, érdekelt felekből álló közösségeivel. Az EIT üzletközpontú megközelítésével összhangban a döntéshozatalnak hatékonynak, gyorsnak és célirányosnak kell lennie.

E tekintetben meghatározó tényező az igazgatótanács mérete, összetétele és eljárásai. A tagok függetlenségének elve – a TIT-közösséget képviselő, korlátozott számú választott taggal kiegészítve – kétségtelenül értékesnek bizonyult, és lehetővé teszi a tudásháromszög minden területéről származó szakértelem összefogását. A 18 választott tagból álló és a közelmúltban négy további TIT-képviselővel kiegészült kezdeti modellnek azonban a korlátai is megmutakoztak. A csökkentett létszámú tanács hatékonyabb döntéshozatalt fog eredményezni, és csökkenteni fogja az adminisztratív költségeket.

Végül a hatékonyság tovább növelhető, ha ismét előtérbe kerül az EIT igazgatótanácsának központi feladata, vagyis a stratégiai iránymutatás biztosítása. Ezenfelül a más uniós kezdeményezésekkel való összhangot tovább fogja erősíteni az Európai Bizottsággal az EIT hároméves munkaprogramjáról folytatott intenzívebb konzultáció. Az EIT-re és a TIT-ekre vonatkozóan az EIT hároméves munkaprogramjában feltüntetett információk biztosítják a kezdeményezés kiegészítő jellegét és e kiegészítő jelleg értékelését a Horizont 2020 program más elemeinek, illetve az egyéb uniós szakpolitikáknak és eszközöknek a tekintetében. E változtatások mindegyikét belefoglalták a 294/2008/EK rendelet módosításába.

Az EIT igazgatótanácsának határozatait az EIT intézkedéseikért felelős igazgató vezetésével az EIT-központ hajtja végre. A központ ennek révén tükrözi az EIT és a TIT-ek eredményközpontúságát, és hajtóerőként szolgál az eljárások egyszerűsítéséhez. Az EIT-központ ugyanakkor fejleszti arra irányuló kapacitását, hogy rendszeresen feldolgozza a TIT-ektől származó tapasztalatokat, és ezeket az eredményeket elérhetővé tegye az innovációs társadalom szélesebb köre javára is. Idővel az EIT-központ a bevált gyakorlatok bőséges tárházává fog válni, és a politikai döntéshozók számára valódi tudáspartner lesz.

A tehetséges szakemberek vonzása és megtartása kihívást jelent az EIT-központ számára. Ahhoz, hogy az EIT-iroda a legkiválóbb tehetségállománnyal és készségekkel rendelkezessen, egyértelmű humán erőforrás-stratégiát fog meghatározni, amely a közvetlen foglalkoztatáson túlmutató lehetőségeket, például a kihelyezéseket vagy a határozott idejű szerződéseket is magában foglalja, továbbá az Unióban és a világ többi részén található, kiváló innovációs, kutatási és oktatási intézményekkel együttműködésben ösztönzi a munkatársak rendszeres cseréit és a szakmai gyakorlatokat.

Az EIT:

- Belső és külső szakértelem rendszeres használatát magában foglaló, intelligens humán erőforrás-stratégia és belső igazgatási eljárások révén biztosítja, hogy az EIT az innovatív irányítás referenciainstanzjává nője ki magát.
- Konkrét intézkedéseket tesz a nyitottság és átláthatóság kultúrájának további előmozdítására.

3.2. Befektetés a TIT-ekbe: az EIT és a TIT-ek kapcsolata

Az EIT és a TIT-ek közötti együttműködés nem csupán a TIT-ek sikeres működésének keretét biztosítja, hanem a kölcsönös tanulási folyamat fő pillérét is alkotja, lehetővé téve az EIT számára, hogy betöltse az új innovációs modellek kísérleti környezeteként szolgáló szerepét. A TIT-ek megfelelő keretfeltételeinek biztosítása érdekében az EIT részéről a folyamat valamennyi szintjén világos és koherens iránymutatásra van szükség, amely ugyanakkor nem lehet túlságosan előíró jellegű. Ez az iránymutatás kiterjedne különösen a TIT-ek irányítására, valamint a központi és a nem központi partnerek bevonására mikéntjére. A maximális hatékonyság elérése érdekében az EIT-központ és a TIT-ek között módszeres és rendszeres, valamint világos, átlátható és bizalmon alapuló kapcsolatot kell fenntartani. Ehhez az EIT és a TIT-ek közötti szerződéses viszonyok, illetve az EIT-központ szervezeti intézkedései is hozzájárulnak.

Az egyre kevésbé csak adminisztratív szerepet betöltő EIT-központ optimalizálni fogja működési funkcióit annak érdekében, hogy elősegítse a TIT-ek lehető legjobb teljesítményét, a kedvező eredményeket pedig széles körben elérhetővé tegye. A több centralizált szolgáltatás és funkció biztosításával – ahelyett, hogy azokat az egyes TIT-ek szintjén biztosítanák – a hatékonyság még tovább növelhető. Noha a TIT-ek konkrét témakörökön dolgoznak, számos horizontális elem létezik, és pontosan ezekben az esetekben biztosíthat az EIT kézzelfogható hozzáadott értéket. Az ilyen tudásszolgáltató funkciók mindenekelőtt az EIT-központ információs ügynökként és forrásokkal rendelkező tárgyalópartnerként betöltendő szerepének kialakításához kapcsolódhatnak, például a TIT-ek közötti csere és kölcsönös tanulás előmozdítása révén, az uniós intézményekkel és más kulcsfontosságú szervezetekkel – például a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezettel (OECD) – való kapcsolat támogatása révén, valamint meghatározott, horizontális kérdésekben, például a szellemi tulajdonnal, valamint technológia- és tudásátadással kapcsolatos tanácsadás során, a nemzetközi bevált gyakorlatok alapján végzett teljesítményértékelésnél, illetve az EIT és a TIT-ek jövőbeli irányát kijelölő, előrejelzésre és előzetes ütemezésre vonatkozó tanulmányok elkészítésével kapcsolatban. Az EIT-nek és a TIT-eknek közösen kell dönteniük arról, hogy ezeket a feladatokat mely területeken képesek a leghatékonyabban megoldani. E tekintetben meghatározó lesz, hogy az EIT és a TIT-ek életképes mechanizmusokat hozzanak létre a horizontális kérdésekkel kapcsolatos rendszeres együttműködéshez.

Az EIT:

- A TIT-ek teljes életciklusa során világos és koherens iránymutatást fog biztosítani az elvárásokra, kötelezettségekre és feladatokra vonatkozóan.
- A TIT-ekkel szorosan együttműködve az EIT-központon belül kialakítja a TIT-ek közötti cserét és tanulást elősegítő kapacitást.
- A TIT-ek számára számos szolgáltatást biztosít olyan horizontális kérdésekkel kapcsolatban, amelyek esetében hatékonyságnövekedés érhető el, valamint e célból egyéb vállalati politikákat is végrehajt.
- Iránymutatást nyújt a kapcsolatok kialakításához és a társuláshoz olyan partnerekkel, amelyeknek nem áll módjában, hogy egy TIT teljes értékű befektetőivé és partnereivé váljanak.

3.3. Az érdekeltek bevonása

A más kezdeményezésekkel való aktív cserének és kölcsönös tanulásnak az EIT új innovációs modellek tesztelésére irányuló munkájának középpontjában kell állnia. Ennélfogva az EIT-nek fel kell használnia az eddigi bevált gyakorlatokat és a külső szakértelmet, hogy törekvéseivel összhangban innovációs referenciaszervé válhasson. Az igazgatótanácsnak ezért mindenképpen a gyakorlatban tevékenykedő innovációs szereplők tapasztalatai és igényei figyelembevételével, valamint a szélesebb európai keret összefüggésében kell meghoznia döntéseit. A nyitottság és a külső elkötelezettség elmélyítésével az EIT aktívan ösztönözheti az újítások általános társadalmi felhasználását és elfogadását.

E célból az EIT közvetlen kapcsolatot fog kialakítani a tagállamokkal és az innovációs lánc más érdekeltjeivel, ami mindkét oldal számára előnyökkel fog járni. Ahhoz, hogy ez a párbeszéd és csere még rendszeresebb legyen, az érdekeltek szélesebb közösségét átfogó, horizontális kérdések köré szerveződő EIT-fórum (érintett felek EIT-fóruma) létrehozása megfelelő eszköz lehet a kétirányú, interaktív kommunikáció elősegítéséhez.

Az érdekeltek között képviseltetni fogják magukat a nemzeti és regionális hatóságok, az üzleti élet szervezett érdekcsoportjai és különálló egységei, a felsőoktatás, a kutatás és a klaszterszervezetek képviselői, valamint a tudásháromszög más érdekeltjei.

A tagállamok képviselői az érintett felek fórumának keretében különleges összetételben üléseznek annak érdekében, hogy biztosítsák a megfelelő kommunikációt és információáramlást az EIT-vel, tájékoztatást kapjanak az elért eredményekről, továbbá tanácsot adjanak az EIT és a TIT-ek részére, illetve tapasztalatot cseréljenek azokkal. Az érintett felek fórumának keretében különleges összetételben ülésező tagállami képviselők biztosítják továbbá az EIT és a TIT-ek tevékenysége és a nemzeti programok és kezdeményezések közötti megfelelő szinergiákat és kiegészítő jellegét, ezen belül a TIT-tevékenységek esetleges tagállami társfinanszírozását is. Az érintett felek fórumának szervezését a 294/2008/EK rendelet módosítása tartalmazza.

Emellett a más uniós intézményekkel, különösen a Bizottság megfelelő szolgálataival a folyamat kezdetétől folytatott aktív párbeszéd segít maximalizálni a más uniós kezdeményezésekkel létrehozott szinergiákat és az azokkal folytatott kölcsönös tanulást.

Az EIT:

- létrehozza az érintett felek rendszeres EIT-fórumát és annak a tagállamok képviselőiből álló különleges formációját, hogy megkönnyítse a tudásháromszög egészére kiterjedő, a tágabb innovációs közösséggel folytatott együttműködést és kölcsönös tanulást, a nemzeti és regionális hatóságokat is bevonva. Ebben az összefüggésben az internetalapú platform tovább segítheti a résztvevők közötti együttműködés támogatását.
- Rendszeresen igénybe veszi az egyetemek, vállalkozások, kutatási szervezetek és klaszterszervezetek meglévő szövetségeit mint az ismeretek cseréjének és az eredmények terjesztésének platformjait.
- Olyan mechanizmust hoz létre, amely tovább ösztönzi az EIT és egyrészt a TIT-ek, másrészt a más uniós kezdeményezések közötti szinergiákat, például az EIT, a TIT-ek és az Európai Bizottság érintett szolgálataival közötti éves találkozót.

4. **Becsült pénzügyi igények és finanszírozási források a 2014–2020 közötti időszakra**

4.1. *A TIT-ek intelligens finanszírozási modelljének megszilárdítása*

Az EIT létrehozott egy eredeti finanszírozási modellt, amely a meglévő kiváló szervezetek közös erősségeire és forrásaira épít; az EIT finanszírozása katalizátorként segíti elő a köz- és a magánszférabeli partnerek szélesebb körétől származó kiegészítő pénzügyi források megszerzését és összegyűjtését. Ennek megfelelően az EIT a TIT-ek összfinanszírozásának átlagosan legfeljebb 25 %-át biztosítja, míg összköltségvetésük fennmaradó legalább 75 %-a az EIT-n kívüli forrásokból származik. Ez többek között a TIT-partnerek saját bevételeit és forrásait jelenti, de a nemzeti, regionális és uniós szintű állami finanszírozásra is kiterjed, különösen a – jelenlegi és jövőbeli – strukturális alapok és a kutatási és innovációs keretprogram támogatásaira. Utóbbi esetben a TIT-ek (vagy egyes partnereik) a programok saját szabályainak megfelelően és az egyéb pályázókkal azonos feltételek mellett folyamodhatnak támogatásért. A TIT-partnerek hozzájárulása nem hagyományos támogatáshoz kapcsolódó „társ-finanszírozási” követelmény, hanem a meglévő szervezetek minimális szintű részvételének előfeltétele, és az adott TIT irányában mutatott pénzügyi elkötelezettségük jele. Ez az alulról építkező megközelítés garantálja a TIT-partnerek erős elkötelezettségét, ösztönzi a befektetéseket, és serkenti a TIT-partnerek közötti és azokon kívüli strukturális és szervezeti változásokat.

A kezdeti TIT-ek tapasztalatai azt mutatják, hogy az iparág pénzügyileg elkötelezett a TIT-ek üzleti terveinek megvalósítása mellett, valamint hogy a TIT költségvetésének ágazati partnerektől származó része a TIT teljes éves költségvetésének 20–30 %-át teszi ki.

EIT-támogatást kizárólag „hozzáadott értéket teremtő TIT-tevékenységekre” irányoznak elő, nevezetesen olyan tevékenységekre, amelyek lehetővé teszik a tudásháromszög (felsőoktatás, kutatás és innováció) szakpolitikáinak és partnereinek TIT-en belüli és TIT-ek közötti integrálását, a TIT üzleti tervében szereplő célkitűzéseknek és prioritásoknak megfelelően. Ezek különösen a TIT-ek alap- és alkalmazott kutatási, innovációs, oktatási, vállalkozói és vállalkozásalapítási projektjeit foglalják magukban, amelyek növelik a már működő tevékenységekbe (például meglévő kutatási projektekbe) történő befektetés összegét. A TIT igazgatási, irányítási és koordinációs tevékenységeit szintén az EIT hozzájárulásából finanszírozzák.

A TIT-ek több különböző, a teljes költségvetésük értékét tekintve eltérő fejlődési szakaszon mennek keresztül, mielőtt elérik normál működési sebességüket. A TIT-ek felvevőképessége kezdetben viszonylag korlátozott, idővel azonban számottevően javul.

A kétéves kezdeti induló szakaszt követően a TIT-ek költségvetésének jelentősen nőnie kellene, és a TIT-ek a meglévő és új partnerektől viszonylag rövid idő alatt jelentős összegű forrásokat képesek mozgósítani. A megfelelő kritikus tömeg és az uniós szintű hatás eléréséhez a TIT-ek éves költségvetése normál működés mellett – az egyes TIT-ek stratégiájától, partnereitől és piaci potenciáljától függően – 250–450 millió EUR lesz.

Noha a TIT-ek nem fognak pénzügyileg teljesen függetlenné válni az EIT-től működésük első éveitől kezdve, arra kell ösztönözni őket, hogy középtávon váljanak fenntarthatóvá, vagyis hogy működésük további megszilárdítása, valamint bővítésük érdekében fokozatosan csökkentsék az EIT-támogatástól való függésüket. Az EIT-támogatást a TIT-ek egyes hozzáadott értéket teremtő tevékenységei számára továbbra is biztosítani fogják azokon a területeken, amelyeken az EIT befektetése jelentősen megtérül, például az oktatás, a vállalkozásalapítás, a helymegosztás, a tájékoztatás és a terjesztés esetében.

A TIT-ek számára nyújtott EIT-finanszírozás jelenleg kizárólag támogatások formájában valósul meg. Elképzelhető, hogy a következő többéves pénzügyi keretben (2014–2020) adósság- és tőkeinstrumentumok révén új pénzügyi mechanizmusok kerülnek kialakításra. A TIT-ek „befektetőjeként” az EIT szigorúan figyelemmel fogja kísérni ezeket a fejleményeket, és ahol szükséges, a hozzáférés elősegítésével és koordinálásával a TIT-eket azok teljes körű kihasználására fogja ösztönözni.

4.2. Az EIT költségvetési igénye

Az EIT költségvetési igénye a 2014–2020 közötti időszakra 2 711,4 millió EUR, és három fő összetevőn alapul: a meglévő három TIT megerősítéséhez, a 2014-ben, 2016-ban és 2018-ban esedékes új TIT-ek fokozatos fejlesztéséhez, illetve a terjesztési és tájékoztatási tevékenységekhez szükséges kiadások, illetve az igazgatási kiadások.

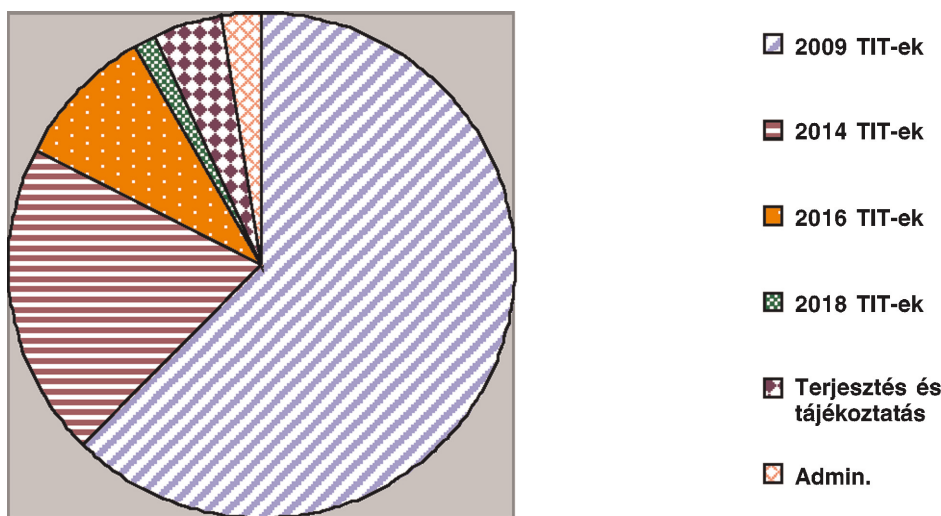
Hozzávetőleg 1 695 millió EUR-t (az EIT teljes költségvetésének 62,5 %-a) irányoznak elő a 2009-ben kiválasztott és azóta normál működést elért TIT-ek finanszírozására; 542 millió EUR-t (20 %) a TIT-ek második szakaszára, 249 millió EUR*-t (9,2 %) a harmadik és 35 millió EUR-t (1,3 %) az utolsó szakaszban létrehozandó TIT-ek számára.

Az EIT TIT-ekre fordított előzetes költségvetése tehát a 2014–2020 közötti időszakra 2,5 milliárd EUR-nak felel meg (ez az EIT 2014–2020 közötti időszakra szóló teljes költségvetésének 93 %-a). Az EIT által gyakorolt erős tőkeáttételi hatás révén a TIT-ek más állami és magánforrásokból várhatóan további 7,5 milliárd EUR-t fognak mozgósítani.

Az EIT számos terjesztési és tájékoztatási tevékenységben is részt fog venni, többek között támogatja a regionális innovációs programokon belüli strukturált mobilitást, ami jelentősen fokozni fogja Európára kiterjedő műveleteinek hatását. Ezenfelül számos, horizontális támogatási és monitoring szolgáltatás fog a TIT-tevékenységekhez hozzáadott értéket nyújtani, és fogja növelni azok hatékonyságát. E tevékenységek végrehajtása és fejlesztése során az EIT-nek nagyarányú hatékonyságra irányuló stratégiát kell követnie, azaz rugalmas mechanizmusokon keresztül maximális hatást kell elérnie. E tevékenységek végrehajtásához az EIT költségvetéséből hozzávetőleg 125 millió EUR (4,6 %) szükséges.

Amennyiben az EIT elsőként kívánja alkalmazni a nyílt innováció és az egyszerűsítés új modelljeit, ennek igazgatási megközelítésében is tükröződnie kell. Az EIT-központnak úgynevezett lean (karcsúsított) szervezetnek kell lennie, amely a szakértelem szükség esetén történő igénybevétele révén stratégiai megközelítést követ, de nem alakít ki szükségtelenül nehézkes és állandó struktúrákat. A szükséges személyzeti, adminisztratív, infrastrukturális és működési kiadásokat magában foglaló igazgatási kiadások költsége idővel nem fogja meghaladni az EIT költségvetésének 2,4 %-át. Az igazgatási kiadások egy részét a központnak otthont adó tagállam, Magyarország fedezi azáltal, hogy 2030 végéig díjmentesen biztosít irodahelyiséget, valamint 2015 végéig évi 1,5 millió EUR-val járul hozzá a személyzeti költségekhez. Ez alapján a 2014–2020 közötti időszakra az igazgatási kiadások összege hozzávetőleg 65 millió EUR lesz.

3. ábra: A költségvetési igények részletes bemutatása

Az EIT finanszírozása a következő többéves pénzügyi keret időszaka során elsősorban a Horizont 2020 programból származó támogatás révén fog megvalósulni, amelyre 2 711,4 millió EUR-t irányoztak elő.

1. összefoglaló: Innováció az egészséges életmód és az aktív időskor szolgálatában

1. A KIHÍVÁS

Az egészséget, a demográfiai változást és a jólétet a Horizont 2020 programon belül kezelendő jelentős társadalmi kihívásként határozták meg. Az e kihívásra irányuló intézkedések átfogó céljaként javítani kell az európai polgárok valamennyi korosztályának életminőségét, továbbá – a növekvő költségek, a csökkenő humán erőforrás és a polgárok lehető legjobb ellátás iránti elvárásai mellett is – biztosítani kell az egészségügyi és szociális ellátási rendszerek gazdasági fenntarthatóságát.

Az egészségügyi és szociális ellátási ágazathoz számos kihívás kapcsolódik, amelyek egymással szorosan összefüggnek. Ezek a következők: krónikus betegségek (szív- és érrendszeri megbetegedések, rák, cukorbetegség) a túlsúly és az elhízás, fertőző (HIV/AIDS, tuberkulózis) és neurodegeneratív betegségek (amelyeket súlyosbít a népesség fokozódó elöregedése), társadalmi elszigeteltség, csökkent mértékű jólét, a betegek formális és informális gondozástól való növekvő függése, valamint az ismeretlen, hosszú távú egészségügyi kockázatokkal járó különböző környezeti tényezőknek való többszörös kitettség. Ezen felül az új eredmények, termékek és szolgáltatások alkalmazását, kiaknázását és bevezetését korlátozó tényezők megakadályozzák a fenti kihívásokra történő hatékony válaszadást.

Az ilyen kihívásokra adott válasz célja a Horizont 2020 program meghatározása szerint a „jobb egészség, életminőség és általános jólét biztosítása mindenki számára a kutatási és innovációs tevékenységek támogatása révén. E tevékenységek célja az egészség egész életen át való fenntartása és elősegítése, valamint a betegségek megelőzése; a betegségek és a fogyatékoságok gyógyítására, kezelésére és ellátására való képességünk javítása; az aktív időskor támogatása; valamint hozzájárulás egy fenntartható és hatékony ellátási rendszer megvalósításához, ideértve a helyi és regionális szolgáltatásoknak, valamint a városoknak és létesítményeiknek egy öregedő lakosság igényeivel való igazítását.”

2. RELEVANCIA ÉS HATÁS

Az egészséges élet és aktív időskor témakörével foglalkozó TIT segíteni fog megvalósítani a Horizont 2020 program prioritásait, nevezetesen azokat, amelyeket az „Egészség, demográfiai változások és jólét” társadalmi kihívással összefüggésben határoztak meg.

Ez a tematikus terület társadalmi és közpolitikai szempontból rendkívül lényeges. Az egészséges életmód és aktív időskor kérdése életünk és társadalmunk szinte valamennyi ágazatára hatással van, és igen gyakran jogi szabályozást igényel. Az egészségügyi és szociális ellátási ágazat továbbá társadalmi-gazdasági szempontból is rendkívül lényeges, mivel egyike azon ágazatoknak, amelyekre a legtöbb (állami és magánforrásból származó) pénzt fordítják⁽¹⁾; továbbá az ágazat nem csupán a gazdasági és technológiai innovációk lehetőségét kínálja, hanem egyúttal kiváló társadalmi innovációs potenciállal is rendelkezik. A lakosság elöregedése kihívást jelent a közszolgáltatások számára, és megköveteli például a helyi szolgáltatások kialakítását és fejlesztését, valamint a városok alkalmazkodását.

A társadalmi-gazdasági vonatkozást még inkább kiemeli az a tény, hogy Európa egy erős gyógyszerágazat, valamint egy Unió-szerte emberek milliói számára állást biztosító, fejlett egészségügyi és szociális ellátási rendszer előnyeit élvezi. Az ágazat egyben az Unió legnagyobb csúcstechnológiai gyártási ágazatainak egyike. E terület növekedési potenciálja igen nagy, mivel a társadalom elöregedése az ellátás, valamint a független életet biztosító termékek és szolgáltatások iránti összerkesztet növekedésével jár.

További ágazatok is szerepet játszanak, például az idegenforgalom. Az idősödő népességet nagyrészt egy olyan generáció alkotja, amely hozzácsokolt az utazáshoz és még mindig hajlandó utazni, magas minőségi igényekkel rendelkezik, és így növekvő keresletet mutat az elérhető szolgáltatások (közlekedés, szállodák, szórakozás stb.) iránt. A jobban hozzáférhető idegenforgalmi szolgáltatások fellendíthetik az ágazat egészének versenyképességét, és ösztönöznék az idősödő népesség fokozottabb befogadását.

Az Unió emellett világszínvonalú kutatással és oktatással büszkélkedhet ezen a területen. Számos tagállamban kiváló kutatási infrastruktúrák és intézmények léteznek, amelyek vonzó alapot biztosítanak az EIT tervezett tevékenységeiben való iparági részvételhez.

Az egészséges életmóddal kapcsolatos kihívások egész Európát jellemzik. Ahhoz, hogy egy adott TIT válaszokat adhasson e kihívásokra, intenzív együttműködésre van szükség a kiváló, multidiszciplináris és ágazatközi csapatok között, amelyeket a tudásháromszög valamennyi ágazatából (felsőoktatás, kutatás és innováció) származó résztvevők alkotnak. Az e témakörrel foglalkozó TIT az innovációs és felsőoktatási tevékenységeknek a meglévő kiváló kutatóbázissal való összekapcsolása révén biztosítana hozzáadott értéket. A TIT ezzel megkülönböztetett hangsúlyt

⁽¹⁾ Az egészségügyi ráfordítások országonként különbözőek. A GDP e területre fordított hányada 1,1 % és 9,7 % között, a teljes állami kiadások e területen képviselt aránya pedig 4 % és több mint 18 % között mozog. Az egészségüggyel kapcsolatos ágazatok magas K+F intenzitással rendelkeznek: a gyógyszeripar és a biotechnológia a többi ágazathoz képest jelentősen kiemelkedik (15,9 %), és magas az egészségügyi berendezések és szolgáltatások részesedése is (6,8 %).

helyez a felsőoktatási tantervekre, az új – például a technológiai fejlesztéshez, de az idők ápolásához is szükséges – készségek fejlesztésére, megerősítve a vállalkozói szempontokat, hogy a vállalkozói készséggel rendelkező munkaező létrehozását támogassa e területen, segítse az új termékek és szolgáltatások kifejlesztését, és megerősítse a meglévő értékláncokat, vagy akár újakat hozzon létre.

A TIT keretében létrehozható potenciális termékek és szolgáltatások példái túlmutatnak a technológia alkalmazásokon (például a rák vagy a szív- és érrendszeri betegségekkel kapcsolatos adatokat kezelő, kódoló, szabványosító és értelmező alkalmazások vagy a kockázatelemzést és korai felismerést végző eszközök), és ösztönözhetik az olyan új koncepciókra irányuló társadalmi innovációt, amelyek például javítják az életmódot és a táplálkozást, segítik az idős emberek számára is kedvező környezetben folytatott aktív és független életet, vagy biztosítják a gazdaságilag is fenntartható ellátási rendszereket.

Az uniós egészségügyi és szociális ellátási rendszer rendszerjellegű szempontjait, valamint az aktív idős kor támogatását szem előtt tartva az e tematikus területen működő TIT a hatékonyabb tudásáramlás érdekében kiterjedne a nagyméretű és kisebb, specializáltabb cégek közötti szorosabb együttműködésre is. Ezenfelül az e területen működő TIT által biztosított sajátos hozzáadott érték lehet a helyi szintű innovatív partnerségek létrehozása, amelyek a szolgáltatási ágazatban különös jelentőséggel bírnak.

A tudásháromszögre vonatkozó integráló megközelítése révén az egészséges életmóddal és aktív idős korral foglalkozó TIT kulcsfontosságú támogatást nyújthatna az európai paradoxon feloldásához: hozzáadott értéket biztosítva az Unió által a tudományos kutatásban elfoglalt kiváló pozíció számára, és ezt az előnyt innovatív termékekkel és szolgáltatásokká, valamint új üzleti lehetőségekké és piacokká alakítva.

Az e témakörben működő TIT sikerét meghatározó fő kockázatok leginkább a szükséges kísérő innovációs és politikai szabályozási keretfeltételekkel kapcsolatosak, amelyekhez olyan módosításokra lehet szükség, amelyekkel a TIT-ek nem foglalkoznak közvetlenül⁽¹⁾. A TIT-eknek tehát össze kell kapcsolódnuk az e területeken jelenleg folyamatban lévő uniós, illetve nemzeti innovációs és szakpolitikai intézkedésekkel (lásd a következő szakaszt).

3. MEGLÉVŐ KEZDEMÉNYEZÉSEKSEL KIALAKÍTOTT SZINERGIÁK ÉS KIEGÉSZÍTŐ JELLEG

Az egészséggel és az aktív idős korral kapcsolatos kérdéseket számos uniós kezdeményezés határozottan támogatja. Az ilyen kezdeményezések az egészségügyi ágazaton kívül a szakpolitikai területek széles körére, például a gazdaságra, a biztonságra és a környezetre is kiterjednek. E kezdeményezések ennél fogva közvetve támogatják az Európa 2020 stratégia olyan céljait, mint például a K+F/innováció, a foglalkoztatás és a társadalmi befogadás.

Az egészséges életmód és az aktív idős kor szolgálatában álló innovációra épülő TIT szorosan együtt fog működni az aktív és egészséges idős kor témájával foglalkozó kísérleti európai innovációs partnerséggel. Figyelembe fogja venni az európai innovációs partnerség stratégiai innovációs tervében szereplő konkrét intézkedéseket, és elő fogja segíteni célkitűzéseinek megvalósítását. Kiegészítést jelent majd a kulcsfontosságú szereplők oktatása és képzése, valamint az ágazatra hatást gyakorló szakpolitikai, szabályozási és szabványosítási kérdésekkel kapcsolatos keretfeltételek és bevált gyakorlatok megállapításához kedvező pozícióban lévő gyakorlati szakemberek egyedülálló strukturált hálózata révén. A vállalkozási és innovációs program keretében az e területen működő TIT hozzájárulhat az elektronikus egészségügyre irányuló, vezető piacokkal kapcsolatos kezdeményezéshez is, amely a szakpolitikai eszközök (szabványosítás, tanúsítási rendszerek és közbeszerzés) középpontba állításával az innovatív elektronikus egészségügyi megoldások piacának serkentését célozza.

A TIT az Alzheimer-kórral és más neurodegeneratív megbetegedésekkel kapcsolatos kutatás fellendítését célzó közös programozási kezdeményezéssel, valamint a „Hosszabb élet, jobb életminőség – a demográfiai változás jelentette lehetőségek és kihívások”, és az „Egészséges étkezéssel az egészséges életért” elnevezésű közös programozási kezdeményezéssel való koordinációt is elő fogja segíteni. Az e területen működő TIT képes lesz felgyorsítani és előmozdítani a közös programozási kezdeményezések által összefogott kiváló állami kutatásban rejlő lehetőségek kiaknázását, orvosolva ezáltal az innovációs színtér széttagoltságát.

A TIT továbbá erősen építeni fog az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló közös technológiai kezdeményezésnek, valamint a keretprogramok e tematikus területhez tartozó számos kutatási projektjének (például az egészségügyi kutatási program vagy az egészséggel és idős korral kapcsolatos információk és kommunikációs technológiákra (a továbbiakban: az IKT) irányuló kutatási tevékenységek) a fő kutatási eredményeire, és kiaknázza ezeket annak érdekében, hogy a vállalkozói terület kiemelkedő tehetségei révén fellendítse a technológiaátadást és a kereskedelmi hasznosítást. Hasonlóképpen a TIT a saját lakókörnyezetben folytatott életvitel segítségét szolgáló közös programmal, valamint a versenyképességi és innovációs programmal is össze fogja hangolni tevékenységeit.

⁽¹⁾ Például a betegek jó minőségű gyógyszerekhez való hozzáférése tekintetében, amely hosszú időt vesz igénybe, mivel az új gyógyszerek forgalomba hozatalának engedélyezésére vonatkozó jogszabályok hosszabb időt írnak elő a vizsgálatok és a tanúsítás, illetve az árak és a visszatérítési módok megállapítása tekintetében.

Következésképpen az e területen működő TIT kiegészítené ezeket a tevékenységeket, mivel a tudásháromszögön belüli transzdiszciplináris tevékenységekre összpontosítana, különös tekintettel az innovatív termékekre és szolgáltatásokra, valamint a vállalkozói ismeretek oktatására.

4. KÖVETKEZTETÉS

Az egészséges életmód és az aktív időskor szolgálatában álló innováció tágabb témakörével foglalkozó TIT megfelel a TIT-témakörök kiválasztásához megállapított kritériumoknak:

- Jelentős gazdasági és társadalmi kihívásokra keres válaszokat (egész életen át tartó egészség és jólét mindenki számára, gazdaságilag fenntartható ellátási rendszerek biztosítása mellett), és hozzájárul az Európa 2020 menetrend és annak foglalkoztatásra, innovációra, oktatásra és társadalmi befogadásra vonatkozó célkitűzéseinek megvalósításához.
- Célja összhangban áll a Horizont 2020 programban meghatározott prioritásokkal, és kiegészíti az egészségügyi és szociális ellátás területén végzett más uniós tevékenységeket, különösen az ide kapcsolódó közös programozási kezdeményezéseket és az aktív és egészséges időskor témájára vonatkozó európai innovációs partnerséget.
- Erős kutatóbázisra és szilárd iparágra építhet, amelyet a jövőben vonz a TIT. A TIT képes mozgósítani az üzleti ágazat befektetéseit és biztosítani annak hosszú távú kötelezettségvállalását, valamint sokféle új termék és szolgáltatás számára kínál új lehetőségeket.
- Törekedni fog az európai paradoxon feloldására, ugyanis kiaknázza az Unió erős kutatóbázisát, és új innovatív megközelítéseket fog keresni, hogy javítsa az uniós polgárok életminőségét, és biztosítsa az egészségügyi és szociális ellátási rendszer gazdasági fenntarthatóságát.
- Fenntartható és rendszerszintű hatást eredményez, amelyet az új, képzett vállalkozók, új technológiák és a vállalkozások tekintetében értékelnek. Előmozdítja az új technológiai fejlesztéseket és a társadalmi innovációt.
- Célja az egészségügyi és szociális ellátási ágazat egészére jellemző nagymértékű széttagoltság orvoslása; emellett a kutatás, innováció, oktatás és képzés területén kiválóságot mutató érdekeltek kritikus tömegét fogja kialakítani az ágazat egészében.
- Rendszerszintű megközelítést alkalmaz, és ezáltal transzdiszciplináris munkavégzést igényel, amely az ismeretek különböző területeit foglalja magában, például az orvostudományt, a biológiát, a pszichológiát, a gazdaságtant, a szociológiát, a demográfiát és az IKT-t.

2. összefoglaló: Nyersanyagok ⁽¹⁾ – fenntartható feltárás, kitermelés, feldolgozás, újrafeldolgozás és helyettesítés

1. A KIHÍVÁS

A modern társadalom teljes mértékben függ a nyersanyagokhoz való hozzáféréstől. Az Unió gazdaságának hatékony működéséhez nélkülözhetetlen a nyersanyagokhoz való hozzáférés. A véges természeti erőforrások apadása, a folyamatosan növekvő emberi népesség és a fejlődő világ fogyasztásának gyors növekedése együtt egyre nagyobb mértékű keresletet eredményez a föld nyersanyagai és természeti erőforrásai iránt. E tényezők közül néhány a természeti erőforrások felhasználásának a következő évtizedekre becsült növekedéséért is felelőssé tehető.

Amint azt az erőforrás-hatékonysági menetrend és a Horizont 2020 program hangsúlyozza, biztosítanunk kell, hogy az uniós gazdaság számára elengedhetetlen, jólétünk megteremtéséhez szükséges nyersanyagok hozzáférhetőek és elérhetőek maradjanak, és fenntartható módon kerüljenek felhasználásra, ugyanakkor erőforrás-hatékony gazdaságot kell kialakítanunk, amely a véges erőforrásokkal rendelkező Földünk ökológiai korlátai mellett is kielégíti a növekvő népesség igényeit.

2. RELEVANCIA ÉS HATÁS

E tematikus terület rendkívül lényeges a gazdasági és társadalmi hatás tekintetében. A nyersanyagok létfontosságúak a világgazdaság számára és az életminőség fenntartásához; a nagyobb erőforrás-hatékonyság kulcsfontosságú lesz az európai növekedés és munkahelyek biztosításához. E témakör jelentős gazdasági lehetőségeket fog teremteni, fokozza a termelékenységet, leszorítja a költségeket, és felfrisseníti a versenyképességet.

⁽¹⁾ Ezen összefoglalóban a „nem energetikai és mezőgazdasági hasznosítású nyersanyagok” szűkebb meghatározást használjuk, hogy a csökkentjük a meglévő éghajlat-változási és energiaügyi TIT-tel, valamint más jövőbeli kiemelt TIT-területekkel, például az élelmiszer témakörével való átfedést.

Noha az Unió kiváló kutatói állománnyal és sokféle kiválósági központtal rendelkezik, e kiemelt területen belül jóval többet lehetne tenni ezek kiaknázásáért. Egy TIT különösen alkalmas lenne erre.

Más uniós tevékenységekkel összehangolva az e területen működő TIT-nek a fenntartható külszíni fejtés, mélyművelés, mélytengeri bányászat, másodnyersanyag-visszanyerés, a hulladéklerakók kitermelése, az anyaggazdálkodás, az újra-feldolgozási technológiák, a használatból való kivonást követő anyagkezelés, az anyaghelyettesítés, valamint a nyersanyagok nyílt kereskedelme, továbbá az e területre vonatkozó globális kormányzás területén végzett tudományos, műszaki és gyakorlati oktatás és kutatás tudás- és kiválósági központjainak támogatására kell összpontosulnia. A TIT az ilyen kapcsolódó témakörökkel foglalkozó uniós kiválósági központok számára közvetítőként és összekötőként szolgálna, valamint egy, az uniós ipar számára stratégiai jelentőségű kutatási programot irányítana. Emiatt, valamint az intézkedések hatásának maximalizálása és az uniós tevékenységekkel, többek között a nyersanyagokra vonatkozó európai innovációs partnerséggel való átfedés elkerülése érdekében a TIT biztosítani fogja a fenntartható szárazföldi és tengeri feltárást, kitermelést és feldolgozást, az erőforrás-hatékony felhasználásra, az összegyűjtésre, az újrafeldolgozásra, az újrafelhasználásra és a helyettesítésre irányuló technológiai innovációs kísérleti intézkedésekhez (pl. demonstrációs üzemek) szükséges kiegészítést a humántőke (azaz a képzés és oktatás) területén.

A TIT ugyanakkor olyan célokat követhetne, amelyek a technológiai úttörőszerep megvalósítására irányulnak az innovatív folyamatokat és megoldásokat alkalmazó kísérleti és demonstrációs programok létrehozása révén, beleértve például az Unió számára stratégiai jelentőséggel bíró, gazdasági szempontból vonzó és fenntartható alternatív anyagok – többek között bioalapú anyagok – alkalmazását. Ez a meglévő piac bővítését és újak létrehozását eredményezheti, különösen a fenntartható feltárást, kitermelést és feldolgozást, az erőforrás-hatékony anyaggazdálkodást, az újrafeldolgozási technológiákat és a helyettesítő anyagok területein. Meg kell vizsgálni majd a kifejtett hatásokat, és innovatív, költséghatékony alkalmazkodási és kockázatmegelőzési intézkedéseket kell hozni a különösen érzékeny élőhelyek, például a sarkvidék esetében.

Egy TIT ezen a területen nagyon fontos szerepet fog játszani a technológiahány okozta korlátok kiküszöbölésében. Műszaki innováció szükséges több olyan kiegészítő technológia kifejlesztéséhez, amely képes átalakítani a hagyományos ásványianyag- és nyersanyag-értékláncokat. E területen további teendők szükségesek az új folyamatok kialakításához, valamint a területen meglévő tudás optimalizálásához és kereskedelmi hasznosításához. A TIT által képviselt vállalkozói szempontú megközelítés különösen alkalmas lenne e témakörben.

A nyersanyagok témakörével foglalkozó TIT további hozzáadott értékét az ágazat korlátozott hálózatépítési lehetőségeinek javításához való hozzájárulása nyújtja. A sokféle részt vevő kutatási terület eltérő jellege miatt csupán korlátozottan nyílik lehetőség a más témakörök kutatóival való találkozásra, valamint a költséghatékony, alacsony szén-dioxid-kibocsátású és környezetkímélő megoldások elősegítéséhez későbbiekben szükséges ötletek és együttműködés kölcsönösen ösztönző hatásának kihasználására. A TIT-en belüli hálózatépítés, amely a tudásháromszög három területének érdekeltjeit a teljes értékláncban összefogná, elősegítené e hiányosság leküzdését. A hálózatépítés lehetőséget fog teremteni a technológia-, tudás- és know-how-átadás fokozására, valamint arra, hogy a kutatók, a hallgatók és a vállalkozók megszerezzék az innovatív megoldásokhoz, illetve azok új üzleti lehetőségekre váltásához szükséges ismereteket és készségeket.

3. MEGLÉVŐ KEZDEMÉNYEZÉSEKSEL KIALAKÍTOTT SZINERGIÁK ÉS KIEGÉSZÍTŐ JELLEG

Az Unió az egyik legnagyobb kihívásként határozta meg ezt a kiemelt területet. A TIT hozzájárulna a Horizont 2020 programhoz, nevezetesen a fenntartható nyersanyagellátással és az erőforrás-hatékonyssággal kapcsolatos társadalmi kihívások kezeléséhez. Elősegítené a nyersanyagokkal kapcsolatban javasolt európai innovációs partnerség megvalósítását. A nyersanyagokra vonatkozó európai innovációs partnerség átfogó keretét fog biztosítani a területen meglévő kínálat- és keresletalapú kutatási és innovációs eszközei, illetve politikai között fennálló összhang és szinergiák előmozdítására. Ez a technológia-központú tevékenységekre fog kiterjedni, azonban magában foglalja az egy adott ágazathoz vagy kihíváshoz kötődő innovációra hatást gyakorló szakpolitikai, szabályozási vagy szabványosítási kérdésekkel kapcsolatos keretfeltételek és bevált gyakorlatok megállapítását is. Egy ezen a területen működő TIT kiegészítést is jelentene, mivel biztosítaná a kulcsfontosságú szereplők oktatását, valamint a gyakorlati szakemberek egyedülálló strukturált hálózatát. Szilárd alapot jelentene azon további, innovációval kapcsolatos intézkedések támogatásához, amelyeket az európai innovációs partnerség keretében hajtanak végre, és amelyek sikeréhez feltétlenül szükséges a humán erőforrás.

A TIT ugyancsak alkalmas lesz arra, hogy támogassa az európai innovációs partnerséget az ágazatra hatást gyakorló szakpolitikai, szabályozási és szabványosítási kérdésekkel kapcsolatos keretfeltételek és bevált gyakorlatok megállapításában. A TIT továbbá erősen építené a hetedik keretprogram számos, e témakörhöz tartozó kutatási projektjének eredményeire, illetve kiaknázná azokat, különösen a nanotudományok, nanotechnológiák, anyagok és új termelési technológiák, valamint a környezetvédelem témakörei keretében finanszírozott projektek esetében.

A TIT emellett építené a versenyképességi és innovációs keretprogram öko-innovációs piaci terjesztési projektjeire, amelyekben az anyag-újrafeldolgozás eddig a kiemelt területek közé tartozott. Ez a tapasztalat folytatódik a Horizont 2020 programmal, nevezetesen az éghajlattal kapcsolatos intézkedések, a környezetvédelem, az erőforrás-hatékonyság és a nyersanyagokhoz kapcsolódó társadalmi kihívásokkal összefüggésben.

Ezenkívül törekedni kell a szinergiák kialakítására a kritikus jelentőségű nyersanyagoknak számító ritkaföldfémekkel kapcsolatos európai kompetenciahálózattal.

Az e területen működő TIT törekedne e tevékenységek egymást kiegészítő jellegének erősítésére és szinergiák kialakítására, emellett összpontosítania kellene a tudásháromszögön belüli transzdiszciplináris tevékenységekre, különös tekintettel az innovatív termékekre és szolgáltatásokra, valamint a vállalkozói ismeretek oktatására.

4. KÖVETKEZTETÉS

Az e területen működő TIT nagymértékben alkalmas a fent említett kihívások kezelésére. A TIT az innovációs tervben a TIT-témakörök kiválasztására vonatkozóan előírt kritériumoknak is megfelel:

- Egy Európa előtt álló jelentős gazdasági és társadalmi kihívást (a nyersanyagok költséghatékony, alacsony széndioxid-kibocsátású és környezetbarát feltárásához, kitermeléséhez, feldolgozásához, felhasználásához, újrafelhasználásához, újrafeldolgozásához és használatból való kivonást követő kezeléséhez szükséges innovatív megoldások létrehozása) céloz, valamint hozzájárul az Európa 2020 menetrend és annak éghajlatra, energiaügyre, foglalkoztatásra, innovációra és oktatásra vonatkozó célkitűzéseinek megvalósításához.
- A TIT célja összhangban áll a Horizont 2020 programban meghatározott prioritásokkal, és kiegészíti a nyersanyagok területén végzett más uniós tevékenységeket, különösen a nyersanyagokkal foglalkozó európai innovációs partnerséget.
- Képes befektetéseket mozgósítani az üzleti ágazatban, valamint sokféle újonnan létrejövő termék és szolgáltatás számára kínál új lehetőségeket, nevezetesen a fenntartható kitermelés és feldolgozás, az anyaggyártás, az újrafeldolgozási technológiák és a helyettesítő anyagok területein.
- Fenntartható és rendszerszintű hatást eredményez, amelyet az új, képzett vállalkozók, új technológiák és a vállalkozások tekintetében értékelnek. A termékek teljes életciklusa során biztosított fenntarthatóság érdekében tett erőfeszítések révén különösen a társadalmi értékteremtésre nyújt lehetőséget: a hatékonyabb nyersanyagfelhasználás, valamint az újrafeldolgozás és a nyersanyag-hasznosítás eredményes javítása révén.
- Más kezdeményezésekből hiányzó, jelentős oktatási összetevővel is rendelkezik, és a kutatás és innováció területén kiválóságot mutató érdekelt kritikus tömeget fogja kialakítani.
- Különböző ismeretágakat, például geológiát, közgazdaságtant, környezeti tudományokat, kémiát, mechanikát és számos ipari területet (építőipar, gépjárműipar, űrhajózás, gépek és berendezések, illetve megújuló energiák), magában foglaló transzdiszciplináris munkavégzést igényel.
- Törekedni fog az európai paradoxon feloldására, mivel e területen Európa erős kutatóbázissal, ugyanakkor gyenge innovációs teljesítménnyel rendelkezik. Innovációs lehetőségeket kínál a fenntartható bányászat és az anyaggyártás területén. Az anyaghelyettesítés és újrafeldolgozás további ágazati változásokat ösztönözhet, és az új termékek, szolgáltatások és az ellátási láncra irányuló új megközelítések révén fokozhatja a befektetési tevékenységeket.

3. összefoglaló: A jövő élelmiszerei (Food4Future) – fenntartható ellátási lánc az erőforrásoktól a fogyasztókig

1. A KIHÍVÁS

A globális élelmiszer-ellátási láncnak a kihívások bonyolult rendszerével kell szembenéznie.

A keresleti oldalon a helyzetet (különösen a feltörekvő országokban) a világ növekvő népessége és az emelkedő életszínvonal jellemzi, amely keresletet teremt a változatosabb, jó minőségű étrend iránt, és az élelmiszer-termelés növelését teszi szükségessé. Ennek következtében az ENSZ becslése szerint az élelmiszerigény 2050-re hozzávetőleg 70 %-kal lesz magasabb⁽¹⁾. A bioenergia-ágazat gyors bővülése ugyanakkor tovább erősíti az élelmiszer-termelési folyamat melléktermékei iránti igényt.

A kínálati oldalon a globális éghajlatváltozás fokozni fogja az élelmiszer-termelésre és élelmiszer-ellátásra nehezedő nyomást. A világon ugyanakkor számos nem fenntartható élelmiszer-termelő rendszer létezik. Ha nem történik változás, a világ élelmiszer-ellátó rendszere a jövőben tovább károsítja a környezetet, és alá fogja ásni a világ élelmiszer-termelő képességét.

⁽¹⁾ Az ENSZ Élelmészeti és Mezőgazdasági Szervezete (FAO). 2009. Global agriculture towards 2050 (A globális mezőgazdaság 2050 felé közeledve).

Ezeket a problémákat különösen a fogyasztói magatartásformákkal, aggodalmakkal és viselkedéssel összefüggésben kell vizsgálni, mivel a termelést a fogyasztók és a piacok irányítják. Az elmúlt két évtizedben drámai mértékben nőtt az élelmiszer-fogyasztás szempontjainak összetettsége. A fogyasztók megfizethető, változatos, jó minőségű és könnyen elérhető élelmiszer-ipari termékeket keresnek, amelyek megfelelnek ízlésüknek és igényeiknek. Az élelmiszer-biztonságtól a környezetvédelemtől át az etikai megfontolásokig – például a méltányos kereskedelem gyakorlatáig vagy az állatjólétig – terjedő különböző kérdésekkel kapcsolatos aggodalmak folyamatosan nőnek, és ennek következtében a fogyasztói csoportok politikai intézkedések iránti igénye is egyre erősebb. Végül megállapítható, hogy az élelmiszer-fogyasztási szokások (beleértve az élelmiszer-hulladék keletkezését) komoly hatást gyakorolhatnak a fogyasztók egészségére és jólétére, valamint az elsődleges termelésre és a környezetre.

A Horizont 2020 program ezt az összetett problémát célozza, és meghatározza az ágazattal kapcsolatos kihívásokat: „A kihívást az jelenti, hogy biztosítani kell a biztonságos és jó minőségű élelmiszerek és bioalapú termékek ellátását, valamint a biológiai erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodást, amely hozzájárul a vidékfejlesztéshez és a tengerparti területek fejlesztéséhez, illetve az európai bioalapú iparágak versenyképességéhez, ugyanakkor a szárazföldi és tengeri ökoszisztémák megővéséhez, a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentéséhez, az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, valamint a hulladékmentesítéshez és az erőforrás-hatékonysághoz is.”

2. RELEVANCIA ÉS HATÁS

A fenntartható ellátási láncra foglalkozó TIT segíteni fog megvalósítani a Horizont 2020 program prioritásait, nevezetesen azokat, amelyeket az „Élelmiszerbiztonság, fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, a vízzel kapcsolatos tengeri és szárazföldi kutatás és a biogazdaság” társadalmi kihívásával összefüggésben határoztak meg.

E tematikus terület továbbá rendkívül lényeges a gazdasági és társadalmi hatás tekintetében. Az élelmiszer- és élelmiszerbiztonság kérdése gazdaságunk és társadalmunk szinte valamennyi ágazatára hatással van, és igen gyakran jogi szabályozást igényel.

Az élelmiszeripar a legnagyobb feldolgozóipari ágazat Európában, és alapvető szerepet játszik Európa általános gazdasági fejlődésében. Lényeges szerepe ellenére az európai élelmiszer- és italipar versenyképessége kihívásokkal küzd. Az elmúlt évtizedben Európa világszerte részesedése a feltörekvő gazdaságok, például Kína, India és Brazília által jelentett verseny következtében 25 %-ról 21 %-ra csökkent. Mivel az európai élelmiszeripar egyre kevésbé tud kizárólag a költségek alapján versenybe szállni, ha vissza kívánja fordítani ezt a csökkenő tendenciát, egészségesebb, fenntarthatóbb és erőforrás-hatékonyabb termékek előállításával kell hozzáadott értéket teremtenie.

Az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes és fenntartható globális élelmiszer-ellátó rendszer biztosítása érdekében intézkedésekre van szükség, ugyanakkor az elérhető földterület és a csökkenő halállomány jelentette korlátokon belül ki kell elégíteni az egyre növekvő élelmiszerigényt, védeni kell a természeti környezetet és óvni az emberi egészséget.

Az ezen a területen működő TIT az élelmiszer-ellátási láncra fog összpontosítani. E cél különösen jól illeszkedik a TIT-ek által alkalmazott holisztikus megközelítésbe. Kiterjed a lánc kezdetén található erőforrás-felhasználásra (trágya stb.), továbbá az élelmiszer-termelést, -feldolgozást, -csomagolást és -forgalmazást foglalja magában, és a fogyasztókkal ér véget; ez utóbbi terület a TIT különleges prioritása lehet (az élelmiszer-hulladék csökkentése, egészséges táplálkozás stb.). A cél az élelmiszer-ellátási lánc hatékonyabb és eredményesebb rendszerének biztosítása a lánc valamennyi része fenntarthatóságának és nyomonkövethetőségének javításával.

Az élelmiszer-ellátási lánc problémájának TIT révén történő kezelése ennél fogva nem csupán az Európát érintő néhány legfőbb gazdasági és társadalmi kihívás megoldásának lehetőségét fogja biztosítani, hanem az üzleti ágazat befektetéseinek mozgósítását és hosszú távú kötelezettségvállalásainak biztosítását is, nevezetesen az új, innovatív technológiák, folyamatok és tudás alkalmazásán keresztül, aminek célja a fenntartható élelmiszer-termelés, -feldolgozás, -csomagolás és -forgalmazás növelése, a hulladék csökkentése és az egészségesebb táplálkozás ösztönzése. Az ezen a területen működő TIT integrált megközelítése révén képes lesz olyan módon befolyásolni az iparági szemléletmódot, hogy az nagyobb mértékben összpontosítson a fogyasztóközpontú innovációra, kedvező hatást gyakorolva a fogyasztók egészségére és életminőségére. Ezzel együtt lehetőség lesz a fogyasztói igényekre és tendenciákra összpontosuló lehetséges új üzleti modellekre és stratégiák kialakítására, amelyek az élelmiszerláncra kapcsolatos fokozott tudatosságra építenek, és potenciálisan összhangba hozhatják az újításokat és a technológiai lehetőségeket a fogyasztói érdekekkel, ezáltal pedig új üzleti lehetőségeket teremthetnek.

Az ezen a területen működő TIT rendkívül jelentős szerepet fog betölteni az élelmiszer-ellátási lánc egészére jellemző nagymértékű széttagoltság leküzdésében. A kutatás, innováció, oktatás és képzés területén kiválóságot mutató érdekeltek kritikus tömegét alakítja ki a lánc egésze mentén. A jövőbeli újítások tervezésekor a lánc valamennyi eleme (primer ágazat, élelmiszer-termelés, élelmiszer-feldolgozók, kiskereskedők, élelmiszer-ellátási csatornák és – nem utolsósorban – a fogyasztó) elválaszthatatlanul összekapcsolódik. A TIT biztosítani fogja az említett problémák kezeléséhez szükséges rendszerszerű és transzdiszciplináris megközelítést.

Az ezen a területen működő TIT fő hozzáadott értékét a készségek és humán erőforrások jelenlegi hiányának leküzdésében betöltött szerepe fogja jelenteni. Jelenleg az európai élelmiszer- és italgéártó iparágak fele küzd a tudományos és szakképzett alkalmazottak hiányával. Az ágazatban ez gátolja az innovációt. Az oktatásnak a tudásháromszög más ágazataival történő összekapcsolásával a TIT kezelni fogja ezt a problémát. Ugyanakkor lehetőséget teremt az olyan új, képzett vállalkozók ösztönzésére, akik képesek új innovatív technológiákat és vállalkozásokat létrehozni. A vállalkozói készségre fektetett hangsúly különösen fontos az élelmiszer-ágazatban, amelyben jellemzően sok kkv működik.

Az e témakörben működő TIT sikerét meghatározó fő kockázatok leginkább a szükséges kísérő innovációs keretfeltételekkel kapcsolatosak, amelyekkel a TIT-ek nem foglalkoznak közvetlenül. Az egész élelmiszer-ellátási lánc fenntarthatóságának fokozásához jogszabályi változtatásokra lehet szükség, például az élelmiszer-termelési költségek internalizálása érdekében. A TIT-eknek tehát össze kell kapcsolódnuk a témában jelenleg folyamatban lévő uniós, illetve nemzeti innovációs és szakpolitikai intézkedésekkel (lásd a következő szakaszt).

3. MEGLÉVŐ KEZDEMÉNYEZÉSEKSEL KIALAKÍTOTT SZINERGIÁK ÉS KIEGÉSZÍTŐ JELLEG

Az Unió részvétele ezen a területen teljes körű. A TIT a Horizont 2020 programban meghatározott „Élelmiszerbiztonság, fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, a vízzel kapcsolatos tengeri és szárazföldi kutatás és a biogazdaság” társadalmi kihívás kezeléséhez járulna hozzá. Különösen együttműködne a „Mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság” elnevezésű javasolt európai innovációs partnerséggel. Míg ez utóbbi az élvonalbeli kutatás és a gyakorlati innováció közötti kapcsolat kiépítésére fogja helyezni a hangsúlyt, a TIT ennek kiegészítéseként elsősorban a kulcsfontosságú szereplők, például a vállalkozók és a fogyasztók oktatásáról gondoskodik. Koordinációra van szükség a „Mezőgazdaság, élelmiszerbiztonság és éghajlatváltozás” közös programozási kezdeményezés tekintetében is, amely összefogja a mezőgazdasági, erdészeti és földhasználati ágazaton belül az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, az éghajlatváltozás mérséklését és az élelmiszerbiztonságot célzó nemzeti kutatási erőfeszítéseket.

Az Európai Tengerügyi és Halászati Alap elő fogja mozdítani a halászat és akvakultúra környezeti és társadalmi fenntarthatóságát, egyúttal rámutatva arra, hogy a fogyasztói magatartás alakulásának megfelelően új vállalkozói készségekkel párosított technikai fejlesztésekre van szükség ezeken a területeken; mindez szinergiák létrejöttét segíti elő. Hasonlóképpen lehetőség adódik a koordinációra a közelmúltban indított „Egészséges ételt az egészséges életért” („Healthy Food for a Healthy Life”) és „Az európai éghajlatkutatás összekapcsolása” („Connecting Climate Research in Europe”) közös programozási kezdeményezésekkel, valamint a kapcsolódó területek európai technológiai platformjaival (különösen az Ételt az életért – Food for Life – platformmal) vagy a hetedik keretprogram számos projektjével. A TIT emellett építene a versenyképességi és innovációs keretprogram öko-innovációs piaci terjesztési projektjeire, amelyekben az étel és ital eddig a kiemelt területek közé tartozott. Ez a tapasztalat folytatódik a Horizont 2020 programmal, nevezetesen az éghajlattal kapcsolatos intézkedések, a környezetvédelem, az erőforrás-hatékonyság és a nyersanyagokhoz kapcsolódó társadalmi kihívásokkal összefüggésben.

Az ezen a területen működő TIT kiegészítené ezeket a tevékenységeket, mivel a tudásháromszögön belüli transzdiszciplináris tevékenységek összpontosítana, különös tekintettel az innovatív termékekre és szolgáltatásokra, a vállalkozói ismeretek oktatására, valamint a fogyasztókkal kapcsolatos kérdésekre.

4. KÖVETKEZTETÉS

Az élelmiszer-ellátási láncra összpontosító TIT nagymértékben alkalmas a fent említett kihívások kezelésére. A TIT a TIT-témakörök kiválasztására vonatkozóan előírt kritériumoknak is megfelel:

- Jelentős gazdasági és társadalmi kihívást (a megbízható és fenntartható élelmiszer-ellátó rendszer biztosításának szükségessége, miközben az elérhető földterület korlátain belül ki kell elégíteni az egyre növekvő élelmiszerigényt, védeni kell a természeti környezetet és óvni az emberi egészséget) céloz, valamint hozzájárul az Európa 2020 menetrend és annak éghajlatra, energiaügyre, foglalkoztatásra, innovációra és oktatásra vonatkozó célkitűzései megvalósításához.
- Célja összhangban áll a Horizont 2020 programban meghatározott prioritásokkal, és kiegészíti az élelmiszer-ipari ágazat területén végzett más uniós tevékenységeket, különösen a „Mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság” elnevezésű európai innovációs partnerséget.
- Képes mozgósítani az üzleti ágazat befektetéseit és biztosítani hosszú távú kötelezettségvállalásait, és sokféle újonnan létrejövő termék és szolgáltatás számára kínál lehetőségeket, nevezetesen az új, innovatív technológiák, folyamatok és tudás alkalmazásán keresztül, aminek célja a fenntartható élelmiszer-termelés, -feldolgozás, -csoomagolás és -forgalmazás növelése, a hulladék csökkentése és az egészségesebb táplálkozás ösztönzése, valamint a lakosság egészségi állapotának javítása.
- Fenntartható és rendszerszintű hatást eredményez, amelyet az új, képzett vállalkozók, új technológiák és a vállalkozások tekintetében értékelnek. Támogatni fogja az új technológiai fejlesztéseket, valamint a hatékonyabb és fenntarthatóbb termelési rendszereket.

- Célja az élelmiszer-ellátási lánc egészére jellemző nagymértékű széttagoltság lekiűzése és a jobb nyomon követhetőség biztosítása, továbbá a kutatás, innováció, oktatás és képzés területén kiválóságot mutató érdekelték kritikus tömegét fogja kialakítani a lánc egésze mentén.
- Ennélfogva különböző ismeretágakat, például az agrártudományt, ökológiát, biológiát, kémiát, táplálkozástant és társadalom-gazdaságtant magában foglaló transzdiszciplináris munkavégzést igényel.
- Törekedni fog az európai paradoxon feloldására, mivel új innovatív megközelítéseket fog keresni, hogy fenntarthatóbb és hatékonyabb ellátási láncot biztosítson, és javítsa az élelmiszerbiztonságot.

4. összefoglaló: Hozzáadott értéket előállító feldolgozóipar

1. A KIHÍVÁS

Az európai innovációs tervben meghatározott egyik fő kihívás, amellyel a Horizont 2020 programon belül is foglalkozni kell, az uniós tagállamok világszerte versenyképességének kérdése. A feldolgozóipar az egyik olyan ágazat, ahol ez a probléma különösen égető.

Az európai országok feldolgozóiparára meglehetősen nagy nyomás nehezedik: a más fejlett gazdaságok részéről támasztott fokozott verseny, a fejlődő országokban folyó alacsony költségű termelés, valamint a nyersanyagok hiánya súlyos terhet ró az európai termelő vállalatokra. Ezzel egyidejűleg további tényezők – új piaci és társadalmi igények, a tudomány és a technológia gyors fejlődése, valamint környezetvédelmi és fenntarthatósági követelmények – is változást idéznek elő a feldolgozóiparban.

E kihívások egyik lehetséges megoldása a „magas értéket (vagy hozzáadott értéket) előállító feldolgozóipar” kialakítása. Ez a fogalom egy olyan integrált rendszert jelöl, amely magában foglalja az áruk, illetve termékek/szolgáltatások gyártásának, forgalmazásának és használatból kivont állapotban való kezelésének teljes ciklusát, és amely fogyasztó-/felhasználó-központú innovációs rendszert alkalmaz. A hozzáadott értéket előállító gyártó az elsősorban a költségeken alapuló verseny helyett a termék-/szolgáltatás-innováció, a kiváló folyamatok bevezetése, a nagyfokú márka-ismertség és/vagy a fenntartható társadalomhoz való hozzájárulás révén teremt értéket.

A feldolgozóipar nagy gazdasági, társadalmi és környezeti jelentőséggel bír. 2010-ben az uniós GDP 15,4 %-a a feldolgozóiparból származott, és az ágazat több mint 33 millió munkahelyet biztosított. Az energiatermelést, az építőipart és a hozzájuk kapcsolódó üzleti szolgáltatásokat is beszámítva ez az arány 37 %. A feldolgozóiparban keletkezik ugyanakkor az Európában keletkező hulladék 25 %-a, az üvegházhatású gázok 23 %-a és a nitrogén-oxidok 26 %-a.

Mindezeket figyelembe véve teljesen egyértelmű, hogy a feldolgozóipar területén általános cél Európa világszerte versenyképességének növelése, valamint a fenntarthatóbb és környezetbarátabb gyártási folyamatok kialakítása.

2. RELEVANCIA ÉS HATÁS

A hozzáadott értéket előállító feldolgozóiparra épülő TIT segíteni fog megvalósítani a Horizont 2020 program fejlett gyártással és feldolgozással kapcsolatos prioritásait, valamint a program különös célkitűzését, azaz „az ipari termelés jelenlegi formáinak a tudásintenzívebb, fenntarthatóbb, alacsony kibocsátású, ágazatokon átnyúló gyártási és feldolgozási technológiákra történő átalakítását, ami innovatívabb termékeket, folyamatokat és szolgáltatásokat eredményez”.

A TIT képes lesz mozgósítani az üzleti ágazat befektetéseit és elérni hosszú távú kötelezettségvállalását, valamint bővíteni a piacokat, illetve újakat létrehozni. A TIT különösen szerepet játszhat az európai technológiai platform stratégiai kutatási menetrendjének „Manufuture” programjában említett intézkedések támogatásában:

- Környezettudatos tervezés
- Hozzáadott értéket képviselő termékek és szolgáltatások létrehozása;
- Új üzleti modellek kialakítása;
- Fejlett gyártástervezési folyamatok kialakítása;
- Újonnan létrejövő, gyártással kapcsolatos tudományok és technológiák;
- Meglévő kutatási és oktatási infrastruktúrák átalakítása a világszínvonalú feldolgozóipar támogatásához.

Az új termékek, szolgáltatások, üzleti modellek és gyártási folyamatok fejlesztése közben figyelmet kell fordítani a fenntarthatóságra és az ökoinnovációra, ami a pazarló erőforrás- és energiafelhasználás csökkentésével és a kedvező környezeti hatások maximalizálásával, valamint a kedvező gazdasági és társadalmi hatások egyidejű megerősítésével érhető el. Ez a tiszta megközelítés konkrétan hatékony energia- és anyagfelhasználású folyamatokat és berendezéseket, megújuló villamosenergia-források felhasználását és/vagy intelligens energiagazdálkodás alkalmazását jelenti, ami a hulladék és a kibocsátások jelentős csökkenését eredményezi. A fenntarthatóbb, erőforrás-hatékonyabb és versenyképesebb termelés fejlesztéséhez és alkalmazásához való hozzájárulással a TIT képes lenne változásokat kiváltani az ipari és fogyasztói magatartás területén, valamint rendszerszintű hatást érne el.

A hozzáadott értéket előállító feldolgozóiparral foglalkozó TIT-nek regionális szinten is jelentős szerepe és hatása lehet. Az egymással kapcsolatban lévő regionális klaszterek létrehozásának helyi információátadással és együttműködéssel történő előmozdítása, a felső kategóriájú termelési technológiákban való jártasság javítása és a gyártási technológiákon belüli kiválóság létrehozása lennének a TIT kulcsfontosságú feladatai regionális szinten. Ebben az összefüggésben kiemelt figyelmet kaphatnának a gyártási kapacitás csökkenésével nagyobb mértékben érintett régiók, valamint a kkv-k.

A fenti célok elérésével kapcsolatos legnagyobb kihívás, hogy megfelelő minőségű és elegendő létszámú, jól képzett munkaerő álljon rendelkezésre. A TIT ennél fogva nagyon fontos szerepet töltene be e terület oktatásának átalakításában. A készségeket igénylő, illetve az oktatást biztosító oldal közötti szorosabb kapcsolatok kialakításával a TIT ösztönözné a közös posztgraduális képzési programokat, a posztgraduális szakmai képzéseket és a valós gyakorlatnak megfelelő iparági tanfolyamokat.

A kapacitásépítés ugyancsak a hozzáadott értéket előállító feldolgozóiparral foglalkozó TIT központi eleme lesz. Ez nem csupán a jól képzett munkaerő biztosítását érinti, hanem annak a lehetőségét is, hogy a TIT az együttműködés és a tudományágakon átnyúló készségek és kompetenciák ösztönzésének fórumává váljon, különösen a több kulcsfontosságú alaptermék együttes alkalmazása esetében, amint azt a kulcsfontosságú alaptermékkel foglalkozó magas szintű csoport is javasolja ⁽¹⁾.

A TIT-nek e területen lehetősége lesz e fokozottan transzdiszciplináris ágazat különböző szereplőinek és érdekeltjeinek összefogására, beleértve az értéklánc kulcsfontosságú felsőbb és alsóbb szintjeit. Idetartoznak azok a feldolgozóipar-ágak (például az acél- vagy a vegyipar), amelyek közvetlenül kapcsolódnak a hozzáadott értéket előállító feldolgozóipar értékláncához.

3. MEGLÉVŐ KEZDEMÉNYEZÉSEKSEL KIALAKÍTOTT SZINERGIÁK ÉS KIEGÉSZÍTŐ JELLEG

A fent bemutatott TIT számos más uniós, valamint tagállami szintű és iparszövetségekhez tartozó kezdeményezést egészítene ki.

A már említett „Manufuture” európai technológiai platform mellett a TIT kapcsolatokat alakíthatna ki az intelligens rendszerek integrációjának európai technológiai platformjaival, valamint a beágyazott számítástechnikai rendszerekre irányuló közös technológiai kezdeményezéssel. A „Jövő gyárjai” elnevezésű köz-magán társulás és egyéb, e témakörben a Horizont 2020 égisze alatt potenciálisan indítandó hasonló társulások, valamint számos programhoz tartozó projekt szintén megfelelő együttműködő partner lenne. A TIT figyelembe venné az európai technológiai platformok keretében meghatározott kutatási prioritásokat és cselekvési terveket, valamint a közös technológiai kezdeményezés, a köz-magán társulás és a program-projektek által ez idáig végzett kutatómunkát.

A TIT ugyancsak építene a versenyképességi és innovációs program ökoinnovációs piaci terjesztési projektjeire, amelyekben a fenntarthatóbb feldolgozóipar területén már sikerült tapasztalatokra szert tenni. Ez a tapasztalat folytatódik a Horizont 2020 programmal, nevezetesen az éghajlattal kapcsolatos intézkedések, a környezetvédelem, az erőforrás-hatékony és a nyersanyagokhoz kapcsolódó társadalmi kihívásokkal összefüggésben. Megfontolható a környezetvédelmi technológiai ellenőrzésre irányuló kísérleti programmal való szinergiák lehetősége is, amelynek célja, hogy ösztönözze a nagy értékű környezetvédelmi technológiák létrehozását azáltal, hogy biztosítja azok teljesítményének harmadik fél általi értékelését.

A hozzáadott értéket előállító feldolgozóiparral foglalkozó TIT az Európai Technológiai Kutatási Tanáccsal kialakított szinergiahatások tekintetében is kapcsolódási pontot jelentene; a tanács a kulcsfontosságú alaptermékkel foglalkozó magas szintű csoport ajánlása szerint előmozdíthatja a kiválóságot a technológiai kutatás és innováció területén.

A TIT ezen a területen kiegészítené ezeket a tevékenységeket, mivel a tudásháromszögön belüli transzdiszciplináris tevékenységekre összpontosítana, különös tekintettel a vállalkozói ismeretek oktatására.

⁽¹⁾ Lásd: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/files/kets/hlg_report_final_en.pdf.

4. KÖVETKEZTETÉS

A feldolgozóiparban érintett érdekeltek integrálására összpontosuló és e terület oktatási menetrendjének átalakítására különös hangsúlyt fektető TIT kifejezetten alkalmas lenne a fent említett kihívások kezelésére. A TIT az innovációs tervben a TIT-témakörök kiválasztására vonatkozóan előírt kritériumoknak is megfelel:

- Az Európa előtt álló, jelentős gazdasági és társadalmi kihívásokkal foglalkozik (a tagállamok világszertei versenyképességének növelése és a fenntarthatóbb és környezetbarátabb gyártási folyamatok kialakításának támogatása), valamint hozzájárul az Európa 2020 menetrend intelligens és fenntartható növekedésre vonatkozó célkitűzésének megvalósításához.
- A TIT célja összhangban áll a Horizont 2020 programban meghatározott prioritásokkal, és kiegészíti az ezen a területen végzett más uniós tevékenységeket.
- Szilárd ipari ágazatra építhet, amely a jövőben érdekelt lesz valamely TIT-ben.
- Lehetőségeket kínál a sokféle létrejövő termék, szolgáltatás és üzleti modell számára, és – mindenekelőtt – rendkívül alkalmas arra, hogy foglalkozzon az ebben az ágazatban felmerülő, képesített munkaerő iránti sürgető igényekkel.
- Rendszerszintű megközelítést alkalmaz, és ezáltal transzdiszciplináris munkavégzést és a tudományágak határain átnyúló új oktatás kialakítását teszi szükségessé.
- A kutatás, innováció, oktatás és képzés területén kiválóságot mutató olyan érdekeltek kritikus tömegét fogja kialakítani az értéklánc mentén, akik/amelyek egyébként nem kerülnének kapcsolatba egymással.
- Törekedni fog az európai paradoxon feloldására, ugyanis kiaknázza az Unió erős kutatóbázisát, és új innovatív megközelítéseket fog keresni, hogy versenyképesebb, fenntarthatóbb és erőforrás-hatékonyabb feldolgozóipart biztosítson.

5. összefoglaló: Városi mobilitás

1. A KIHÍVÁS

Az intelligens, környezetbarát és integrált közlekedés témakörét a Horizont 2020 programon belül kezelendő egyik fő társadalmi kihívásként határozták meg. A 2011. évi közlekedéspolitikai fehér könyv tovább erősíti az ezen a területen a következő évtizedben megvalósított fellépés fontosságát. A városi mobilitás különösen nagy kihívást jelentő feladat. Számos témakörre kiterjed, például a közlekedésre (beleértve az új mobilitási koncepciókat, a közlekedésszervezést, a logisztikát, a közlekedési rendszerek biztonságát és védelmét), a környezeti kérdésekre (az üvegházhatású gázok, a levegő- és zajszennyezés csökkentése) és a városstervezésre (a munka és a lakóhely egymáshoz közelebb hozásának új koncepciói), továbbá jelentős hatást gyakorol mind a gazdaság, mind a társadalom szintjén (új vállalkozások létrehozása, foglalkoztatás, társadalmi befogadás, lakhatási és lokalizációs stratégiák). Az általános cél azon uniós polgárok életminőségének javítása, akik – egyre növekvő számban – az Európa gazdasági teljesítményének jelentős részét képviselő, nagy kiterjedésű városi agglomerációkban élnek⁽¹⁾.

Fenntartható városi mobilitás kizárólag akkor érhető el, ha környezetbarátabb, befogadóbb, biztonságosabb és intelligensebb megoldásokhoz vezet, áttörést jelentő innovációk születnek. Ha e célkitűzést nem sikerül megvalósítani, az hosszú távon magas társadalmi, ökológiai és gazdasági költségekkel jár. Az új innovatív mobilitási koncepciókat azonban – különösen abban az esetben, amikor az egyéni közlekedési eszközöket a kollektív és tömegközlekedési eszközök váltják fel – a polgároknak el kell fogadniuk. Az egyik nagy kihívást ezen a területen az életminőséget és a városi élet költségeit kedvezőtlenül nem befolyásoló viselkedési változások előidézése fogja jelenteni.

2. RELEVANCIA ÉS HATÁS

A városi mobilitással foglalkozó TIT kulcsfontosságú célkitűzése az lesz, hogy környezetbarátabb, befogadóbb, biztonságosabb és intelligensebb városi mobilitási rendszert biztosítson.

A korábban említetteknek megfelelően ez a témakör társadalmi és közpolitikai szempontból rendkívül lényeges. Ugyanakkor társadalmi-gazdasági szempontból is különösen fontos, mivel a GDP és a foglalkoztatás tekintetében jelentős ágazatokat foglal magában, például a gépjárműipart és az építőipart. A városi mobilitás továbbá környezetvédelmi stratégiákkal is összekapcsolódik, és maradéktalanul illeszkedik a társadalmi befogadással, lokalizációval, lakhatással és városstervezéssel kapcsolatos szakpolitikákba.

(1) Az uniós polgárok több mint 70 %-a városi területen él; e területek az Unió területének több mint 25 %-át teszik ki. Az uniós GDP hozzávetőleg 85 %-a városi területekről származik. Az urbanizáció mértéke Európában 2050-re várhatóan 83 %-ra emelkedik.

A városi mobilitással foglalkozó TIT összhangban áll a Horizont 2020 programban meghatározott prioritásokkal, valamint az Európa 2020 stratégia intelligensebb, fenntarthatóbb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású és befogadó városfejlesztésre vonatkozó célkitűzéseivel. Az ezen a tematikus területen működő TIT az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításához például az ökológiailag hatékony megoldások ösztönzésével, a forgalomirányításban alkalmazott intelligens IKT-rendszerekkel, valamint hatékonyabb és megfizethetőbb közlekedési szolgáltatások biztosításával járulhat hozzá.

Mivel a városi mobilitás jellegéből adódóan rendszerszintű, az ezen a területen működő TIT az innovációs lánc mentén számos innovációs lehetőséget kínálhat, például multimodális szállítási rendszerek kialakítását, valamint intelligensebb és fenntarthatóbb közlekedési megoldásokat.

A városi mobilitással foglalkozó TIT szilárd technológiai és ipari bázison alapul, és új termékek és szolgáltatások számára kínál lehetőségeket⁽¹⁾, különösen a fenntartható tervezés és a környezeti iparágak területén.

A városi mobilitás innovatív modelljeinek létrehozását ezenfelül elő fogja segíteni az e tematikus területre irányuló fokozott politikai figyelem és támogatás. Ezek az innovatív városi modellek ezenfelül globális szinten is hatást gyakorolhatnak, amennyiben a világ más részein, különösen Afrikában, Ázsiában és Latin-Amerikában rohamosan növekvő városi agglomerációkra is bevált gyakorlatként alkalmazzák őket.

Az ezzel a területtel foglalkozó TIT a városi mobilitást és a városi közlekedéstervezést a helyi és regionális szintű fenntartható várostervezés és területfejlesztés tágabb kontextusába helyezi. A TIT így azért is előnyös lenne, mert multidiszciplináris és több ágazatot érintő területen végezne munkát, valamint hozzájárulna az ágazatra jellemző szervezeti széttagoltság jelenlegi szintjének csökkentéséhez. Lehetőséget teremtene a (főleg helyi és regionális szintű) állami hatóságok, a helyi szövetségek, valamint a magánszektor (például fejlesztők és infrastrukturális szereplők), a kutatóintézetek és egyetemek közötti szorosabb együttműködés létrehozására (megvalósítva a tudásháromszög integrálását).

A világszínvonalú partnerek új összetételben történő összefogása lehetőséget fog biztosítani a városi mobilitással foglalkozó TIT számára, hogy optimalizálja meglévő forrásait, és kiaknázza az ezen új értékláncok révén létrejött üzleti lehetőségeket.

A városi mobilitással foglalkozó TIT az innovációs háromszög azon tevékenységeire fog összpontosítani, amelyek – különösen az EIT révén – további uniós támogatásban részesülhetnek. Az e területen működő TIT legfőbb hozzáadott értékét valójában a tudásháromszög három területének integrálásában, valamint az innovációs szereplők közötti együttműködési mód rendszerjellegű változásainak előidézésében betöltött szerepe jelenti. Hasonlóképpen a hallgatókat, kutatókat és vállalkozókat munkájának középpontjába helyező, az emberközpontú innovációra összpontosító TIT létfontosságú lesz a fent említett kihívások kezelésében. Ennélfogva nagy hangsúlyt kap az oktatás/képzés, a vállalkozói készség és az eredmények alkalmazása, például a helyi és regionális igazgatásban dolgozó városi közlekedési szakemberek készségeinek és ismereteinek fejlesztése (egész életen át tartó tanulás/dolgozói csereprogramok/szakmai képzés), speciális felsőoktatási programokra vonatkozó javaslatok a városi mobilitás témakörében (nyári egyetemek/csereprogramok) és az innovatív közlekedési koncepciók sikeres piaci bevezetése (az egyetemekről és kutatóintézetekből „kinövő” hasznosító (spin-off) és induló vállalkozások támogatása stb.).

Ezenfelül az erre a területre összpontosító TIT-en belül a helymegosztás koncepcióját is meg lehetne erősíteni, mivel ez a tematikus terület jellegéből adódóan komoly helyi és regionális vonatkozással rendelkezik.

3. MEGLÉVŐ KEZDEMÉNYEZÉSEKSEL KIALAKÍTOTT SZINERGIÁK ÉS KIEGÉSZÍTŐ JELLEG

A mobilitással kapcsolatos kérdéseket számos uniós kezdeményezés határozottan támogatja. Az Unió teljes mértékben elkötelezett ezen a területen.

Léteznek más uniós tevékenységekkel kialakított kapcsolatok, amelyeket a jövőben tovább fognak erősíteni. A városi mobilitással foglalkozó TIT figyelembe fogja venni a városi mobilitás cselekvési terve és az intelligens közlekedési rendszerrel kapcsolatos cselekvési terv keretében kidolgozott intézkedéseket.

Különösen együtt fog működni az energiahatékonyságot, az IKT-t és a városi közlekedést magukban foglaló, az intelligens városokra és községekre irányuló tervezett európai kezdeményezésekkel.

⁽¹⁾ Néhány példa lehetséges új piacokra: új utazási szolgáltatások, karbantartás, valamint a forgalmi mozgás és a közúti torlódások kezelése; új járműalkalmazások; immerzív kommunikációs szolgáltatások a kommunikáció támogatása és az utazás elkerülése érdekében (JRC 65426 EN).

A TIT kiegészítést is jelentene, mivel biztosítaná a kulcsfontosságú szereplők oktatását, valamint az ágazatra hatást gyakorló szakpolitikai és szabályozási kérdésekkel kapcsolatos keretfeltételek és bevált gyakorlatok megállapításához kedvező pozícióban lévő gyakorlati szakemberek strukturált hálózatát.

Koordinációra van szükség továbbá a „Városi Európa” közös programozási kezdeményezéssel, amely összevonja a nemzeti kutatási forrásokat, hogy a városi területeket innovációs és technológiai központokká alakítsa, továbbá környezetbarát és intelligens, városon belüli és városok közötti szállítási logisztikai rendszereket valósítson meg, csökkentse az ökológiai lábnyomot, és fokozza az éghajlat-szemlegességet. Az e területen működő TIT képes lesz felgyorsítani és előmozdítani a közös programozási kezdeményezések által összefogott kiváló állami kutatásban rejlő lehetőségek kiaknázását, orvosolva ezáltal az innovációs színtér széttagoltságát.

A CIVITAS kezdeményezés, amely a tiszta városi közlekedésre vonatkozó innovatív intézkedések végrehajtását célzó demonstrációs és kutatási projekteket támogatja, valamint az energia városokban történő fenntarthatóbb és hatékonyabb előállítását és felhasználását célzó „Intelligens városok és községek” elnevezésű európai ipari kezdeményezés szintén a TIT-ek természetes együttműködési kezdeményezései lehet a városi mobilitás területén.

Az ezzel a területtel foglalkozó TIT kapcsolatokat alakíthat ki a közlekedési és energiaügyi vonatkozású európai technológiai platformokkal, az európai környezetbarát személygépkocsikkal foglalkozó köz-magán társulással és az e területhez tartozó számos programbeli projekttel. A TIT figyelembe venné az európai technológiai platformok keretében meghatározott kutatási prioritásokat és cselekvési terveket, valamint a köz-magán társulás és a keretprogram-projektek által ez idáig végzett kutatómunkát, hogy ezáltal biztosítsa e kutatási eredmények fokozott és gyorsabb felhasználását és kiaknázását.

A Mobil és Mobilitási Iparágak Európai Szövetségével is törekedni fog a kiegészítő jelleg megvalósítására. A versenyképességi és innovációs program által társfinanszírozott Mobil és Mobilitási Iparágak Európai Szövetségének célja, hogy összefogja a mobil és mobilitási iparágak innovatív szolgáltatási megoldásait támogató regionális és nemzeti szakpolitikai döntéshozókat az e területeken innovatív szolgáltatásokat nyújtó kkv-kra irányuló nagyobb mértékű és hatékonyabb támogatás mozgósítása érdekében.

A TIT építeni fog az „Intelligens energia – Európa” programra, az ökoinnovációs piaci terjesztési projektekre, valamint a versenyképességi és innovációs program intelligens városi mobilitást célzó, IKT-alapú szolgáltatásaira és kísérleti projekteire is.

Az e területen működő TIT kiegészítené ezeket a tevékenységeket, mivel a tudásháromszögön belüli transzdiszciplináris tevékenységekre összpontosítana, különös tekintettel az innovatív termékekre és szolgáltatásokra, valamint a vállalkozói ismeretek oktatására.

A városi mobilitás területére összpontosító TIT a meglévő két TIT által végzett konkrét tevékenység közül is kiegészítene néhányat, nevezetesen a Climate KIC-nek az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, rugalmas városok irányába történő átmenet témakörével kapcsolatos tevékenységei, valamint az EIT ICT Labs intelligens közlekedési rendszerekre és a jövő digitális városaira vonatkozó kiemelt területeken végzett tevékenységet. A városi mobilitással foglalkozó TIT támaszkodni fog az említett két TIT keretében elvégzett munkára, és egy környezetbarátabb, befogadóbb, biztonságosabb és intelligensebb városi mobilitási rendszer szélesebb összefüggésébe helyezi azt.

4. KÖVETKEZTETÉS

A városi mobilitás területére összpontosító TIT nagymértékben alkalmas a fent bemutatott kihívások kezelésére. A TIT a TIT-témakörök kiválasztására vonatkozóan előírt kritériumoknak is megfelel:

- Jelentős gazdasági és társadalmi kihívást (erőforrás-hatékony, környezetbarát, biztonságos és akadálytalan, a polgárok, a gazdaság és a társadalom előnyére való európai közlekedési rendszer kialakítása) céloz, valamint hozzájárul az Európa 2020 menetrend és annak éghajlatra, energiaügyre, foglalkoztatásra, innovációra és oktatásra vonatkozó célkitűzéseinek megvalósításához.
- A TIT célja összhangban áll a Horizont 2020 programban meghatározott prioritásokkal, és kiegészíti a közlekedés, a környezet és az energiaügy területén végzett más uniós tevékenységeket.
- A vállalkozói gondolkodás megerősítésével a TIT a létrejövő technológiákat az új értékláncokba illeszti be, és támogatja a tudományos kutatások termékekké és szolgáltatásokká való alakítását.
- Ezáltal az európai paradoxon feloldására fog törekedni, ugyanis kiaknázza az Unió erős kutatóbázisát és új innovatív megközelítéseket fog keresni, hogy környezetbarátabb, befogadóbb, biztonságosabb és intelligensebb városi mobilitási rendszert biztosítson.

-
- A kutatás, innováció, oktatás és képzés területén kiválóságot mutató érdekeltek kritikus tömegét alakítja ki, akik/amelyek másképp nem kerülnének kapcsolatba egymással.
  - Ágazatokon átnyúló megközelítést alkalmaz, ennélfogva a felelősségi körök különböző szintjeit a magánvállalattól a közigazgatásig, valamint – különösen helyi szinten – az egyes polgárig összekapcsolja.
  - Ez különböző ismeretágakat magában foglaló transzdiszciplináris munkavégzést igényel, és a tudományágak határait átlépő oktatás új típusainak kialakítását teszi szükségessé.
-

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1313/2013/EU HATÁROZATA

(2013. december 17.)

az uniós polgári védelmi mechanizmusról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 196. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Figyelemmel arra, hogy az elmúlt évek során jelentősen nőtt a természeti és ember okozta katasztrófák száma és súlyossága, valamint arra, hogy – különösen az éghajlatváltozásból és a számos természeti és technológiai veszély lehetséges kölcsönhatásából eredően – a jövőbeli katasztrófák valószínűleg még szélsőségebbek és összetettebbek lesznek, és mélyreható és hosszabb távú következményekkel fognak járni, egyre fontosabb a katasztrófavédelem integrált megközelítése. Az Európai Uniónak elő kell mozdítania a szolidaritást, illetve támogatnia kell és ki kell egészítenie a tagállamok polgári védelem terén végrehajtott fellépéseit, valamint meg kell könnyítenie azok koordinálását, hogy javuljon a természeti és ember okozta katasztrófák megelőzésére, az azokra való felkészülésre és reagálásra szolgáló rendszerek hatékonysága.
- (2) A 2007/779/EK, Euratom tanácsi határozattal ⁽²⁾ átdolgozott 2001/792/EK, Euratom tanácsi határozat ⁽³⁾ közösségi polgári védelmi mechanizmust hozott létre. E mechanizmus finanszírozását a 2007/162/EK, Euratom tanácsi határozat ⁽⁴⁾ biztosította, amely polgári védelmi pénzügyi eszközt (a továbbiakban: a pénzügyi eszköz) hozott létre. A határozat uniós pénzügyi támogatás nyújtását írja elő egyrészt a súlyos veszélyhelyzetek kezelésének hatékonyabbá tételéhez való hozzájárulásként,

másrészt a veszélyhelyzetek minden típusára vonatkozó megelőzési és felkészültségi intézkedések hatékonyabbá tétele érdekében, ideértve az 1999/847/EK tanácsi határozat ⁽⁵⁾ alapján korábban hozott intézkedések folytatását is. A pénzügyi eszköz 2013. december 31-én hatályát veszti.

- (3) Az uniós polgári védelmi mechanizmus (a továbbiakban: az uniós mechanizmus) által biztosított védelem első sorban a személyek, valamint a környezet és a tulajdon – beleértve a kulturális örökséget is – védelmére terjed ki, az Unión belül vagy kívül bekövetkező mindennemű természeti és ember által okozott katasztrófa esetén, ideértve a környezeti katasztrófákat, a tengerszennyezést és az akut egészségügyi veszélyhelyzeteket. Az ilyen katasztrófák mindegyike esetén az uniós mechanizmus keretében polgári védelmi és más veszélyhelyzeti segítségnyújtás kérhető az érintett ország reagálási képességeinek kiegészítése céljából. A terrorcselekmények vagy nukleáris vagy radiológiai balesetek által okozott katasztrófák esetében az uniós mechanizmus csak a polgári védelem körébe tartozó katasztrófakészültségi és -reagálási intézkedésekre terjedhet ki.
- (4) Erőforrásainak és képességeinek szükség szerinti rendelkezésre bocsátásával az uniós mechanizmusnak hozzá kell járulnia az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 222. cikkének végrehajtásához is.
- (5) Az uniós mechanizmus az európai szolidaritás látható kifejezését jelenti azáltal, hogy a vonatkozó irányadó elvek és a polgári védelem területén létrejött részletes megállapodások sérelme nélkül gyakorlati és gyors hozzájárulást biztosít a katasztrófák megelőzéséhez és az azokra való felkészültséghez, valamint a katasztrófa-áknak és a katasztrófák veszélyének a gyors kezeléséhez. Következésképpen ez a határozat nem érintheti a tagállamoknak az e határozat hatálya alá tartozó kérdésekkel kapcsolatos két- vagy többoldalú szerződésekben előírt jogait és kötelezettségeit, sem a tagállamoknak a személyek, a környezet és a tulajdon területükön belüli védelmére vonatkozó felelősségét.
- (6) Az uniós mechanizmusnak kellően figyelembe kell vennie a vonatkozó uniós jogszabályokat és a nemzetközi kötelezettségvállalásokat, és ki kell aknáznia a releváns uniós kezdeményezésekkel, mint például az európai Föld-megfigyelési programmal (Copernicus), a kritikus infrastruktúrák védelmére vonatkozó európai programmal (EPCIP) és a közös információmegosztási környezettel (CISE) fennálló szinergiákat.

⁽¹⁾ HL C 277., 2012.9.13., 164. o.

⁽²⁾ A Tanács 2007/779/EK, Euratom határozata (2007. november 8.) a közösségi Polgári Védelmi Mechanizmus kialakításáról (HL L 314., 2007.12.1., 9. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2001/792/EK határozata (2001. október 23.) polgári védelmi segítségnyújtási beavatkozások terén a fokozott együttműködés előmozdítását segítő közösségi eljárás kialakításáról (HL L 297., 2001.11.15., 7. o., magyar nyelvű különkiadás: 19. fejezet, 6. kötet, 90. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 2007/162/EK, Euratom határozata (2007. március 5.) a polgári védelmi pénzügyi eszköz létrehozásáról (HL L 71., 2007.3.10., 9. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 1999/847/EK határozata (1999. december 9.) a polgári védelem területén közösségi cselekvési program létrehozásáról (HL L 327., 1999.12.21., 53. o., magyar nyelvű különkiadás: 15. fejezet, 04. kötet, 371. o.).

- (7) A katasztrófavédelem területén fontos szerepet töltenek be a regionális és a helyi hatóságok. Ennélfogva e regionális és helyi hatóságokat megfelelően be kell vonni az e határozat alapján a tagállami nemzeti struktúrákkal összhangban végrehajtott tevékenységekbe.
- (8) A megelőzés kulcsfontosságú a katasztrófák elleni védekezésben, és további fellépést igényel, ahogyan arra a 2009. november 30-i tanácsi következtetések és „A természeti csapások és az ember okozta katasztrófák megelőzésére irányuló közösségi koncepció” című bizottsági közleményről szóló, 2010. szeptember 21-i európai parlamenti állásfoglalás is felszólított. Az uniós mechanizmusnak tartalmaznia kell egy olyan általános szakpolitikai keretet a katasztrófák kockázatával szembeni védelmet szolgáló uniós intézkedésekre vonatkozóan, amelynek célja a katasztrófák elleni védelem és az azokkal szembeni ellenálló képesség magasabb szintjének elérése a katasztrófák hatásainak megelőzése vagy csökkentése, valamint a megelőzés kultúrájának megteremtése útján, ideértve az éghajlatváltozás valószínűsíthető hatásainak és a megfelelő kiigazító intézkedések szükségességének kellő figyelembevételét is. E tekintetben a tagállami vagy a megfelelő szubnacionális szinten, adott esetben egyéb érintett szolgálatok bevonásával végzett kockázatértékelés, kockázatkezelési tervezés, kockázatkezelési képesség-értékelés, valamint a kockázatok uniós szintű áttekintése és a szakértői értékelések alapvető fontosságúak annak biztosítása szempontjából, hogy a katasztrófavédelemben integrált megközelítés érvényesüljön, amely összekapcsolja a kockázatmegelőzési, a felkészültségi és az reagálási intézkedéseket. A mechanizmusnak ezért tartalmaznia kell egy olyan átfogó keretet, amely lehetővé teszi a kockázatokkal és a kockázatkezelési képességekkel kapcsolatos információcserének az EUMSZ 346. cikkének sérelme nélküli lefolytatását, amely cikk szerint egyik tagállam sem köteles olyan információt szolgáltatni, amelynek közlését ellentétesnek tartja alapvető biztonsági érdekeivel.
- (9) Az európai érdekű transznacionális észlelő, korai előrejelző és riasztási rendszerek továbbfejlesztéséhez és jobb integrációjához való hozzájárulásával az Uniónak segítenie kell a tagállamokat abban, hogy a katasztrófareagálásnak és az uniós polgárok riasztásának az átfutási ideje a lehető legrövidebbre csökkenjen. Az ilyen rendszereknek tekintetbe kell venniük a már meglévő és a jövőbeli információs forrásokat és rendszereket, és ezeken kell alapulniuk, ugyanakkor ösztönözniük kell a kapcsolódó új technológiák alkalmazását.
- (10) Az uniós mechanizmusnak tartalmaznia kell egy olyan általános szakpolitikai keretet, amely az Unión belüli polgári védelmi rendszerek, szolgálatok, ezek személyzete és a lakosság felkészültségének folyamatos javítását célozza. Ehhez – az európai katasztrófavédelmi képzéssel foglalkozó európai eszközről szóló, 2008. november 27-i tanácsi következtetésekben foglaltak szerint – szükség van egy gyakorlatprogramra, egy, a tanulságok hasznosítására irányuló programra, továbbá uniós és tagállami szintű, a katasztrófareagálásra, -felkészülésre és -reagálásra vonatkozó képzési programokra és képzési hálózatra.
- (11) Azoknak a polgári védelmi segítségnyújtás céljára szolgáló beavatkozási moduloknak a kifejlesztésére, amelyek egy vagy több, teljes interoperabilitásra törekvő tagállam erőforrásaiból állnak, annak érdekében kerül sor, hogy megerősödjön az együttműködés a polgári védelem területén, és tovább tökéletesedjen a tagállamok koordinált együttes gyorsreagálási képessége. A modulokat tagállami szinten kell megszervezni, és azok vezetése és irányítása is a tagállamok hatáskörébe tartozik.
- (12) Az uniós mechanizmusnak meg kell könnyítenie a segítségnyújtási beavatkozások mobilizálását és koordinálását. Az uniós mechanizmust egy olyan uniós rendszerre kell alapozni, amely egy Veszélyhelyzet-kezelési Koordinációs Központból (ERCC), a tagállamok által önkéntesen, előzetesen rendelkezésre bocsátott képességekből álló európai veszélyhelyzet-kezelési képességből (EERC), képzett szakértőkből, egy, a Bizottság által irányított, közös veszélyhelyzeti kommunikációs és tájékoztatási rendszerből (CÉCIS), valamint a tagállamokban található kapcsolati pontokból áll. Ennek az uniós rendszernek keretet kell biztosítania az adott helyzetre vonatkozó ellenőrzött információk összegyűjtéséhez, annak a tagállamok számára történő továbbadásához, és a beavatkozások során levont tanulságok megosztásához.
- (13) Az uniós mechanizmus keretében végzett katasztrófareagálási műveletek tervezésének, valamint a kulcsfontosságú képességek rendelkezésre állásának javítása érdekében ki kell alakítani egy, a tagállamok által önkéntesen, előzetesen rendelkezésre bocsátott képességekből álló EERC-t és egy, a potenciális képességhiányok felmérésére szolgáló strukturált eljárást.
- (14) Ami az Unión kívüli katasztrófareagálási segítségnyújtási beavatkozásokat illeti, az uniós mechanizmusnak elő kell segítenie és támogatnia kell a tagállamok és az egész Unió által végrehajtott intézkedéseket, hogy ezáltal előmozdítsa az összhangot a nemzetközi polgári védelmi munka terén. Az ENSZ-nek, amennyiben részt vesz, átfogó összehangoló szerepe van a harmadik országokban végzett, a katasztrófa következményeinek felszámolására irányuló műveletekben. A rendelkezésre álló erőforrások felhasználásának maximalizálása és a munkavégzés szükségtelen megkettőzésének elkerülése érdekében az uniós mechanizmus keretében biztosított segítségnyújtás koordinálására az ENSZ-szel és más illetékes nemzetközi szereplőkkel együttesen fog sor kerülni. A polgári védelmi segítségnyújtásnak az uniós mechanizmus keretében történő hatékonyabb koordinációja előfeltétele az általános koordináció támogatásának és a katasztrófa következményeinek felszámolására irányuló erőfeszítésekhez való átfogó uniós hozzájárulás biztosításának. Olyan katasztrófák esetén, ahol mind az uniós mechanizmus, mind pedig a 1257/96/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ keretében segítséget nyújtanak, a Bizottságnak biztosítania kell az átfogó uniós reagálás hatékonyságát, egységességét és komplementer jellegét, tiszteletben tartva a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzust⁽²⁾.

⁽¹⁾ A Tanács 1257/96/EK rendelete (1996. június 20.) a humanitárius segítségnyújtásról (HL L 163., 1996.7.2., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás, 11. fejezet, 24. kötet, 183. o.).

⁽²⁾ A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és az Európai Bizottság által elfogadott együttes nyilatkozat (HL C 25., 2008.1.30., 1. o.).

- (15) Az uniós szintű gyorsreagálási képesség kifejlesztésének támogatása érdekében javítani kell a megfelelő szállítóeszközök rendelkezésre állását és hozzáférhetőségét. Az Uniónak támogatnia kell és ki kell egészítenie a tagállamok erőfeszítéseit azáltal, hogy elősegíti a szállítási erőforrások koordinálását és összevonását, és ahol szükséges, bizonyos feltételekkel és a meglévő rendszerek figyelembevételével hozzájárul további szállítóeszközök finanszírozásához.
- (16) A segítségnyújtási beavatkozásokat az igények szerint és teljes helyi koordináció mellett kell végezni a hatékonyság maximalizálása, valamint az érintett lakossághoz való eljutás biztosítása érdekében. A Bizottságnak megfelelő logisztikai támogatást kell nyújtania a kiküldött szakértői csapatok számára.
- (17) Az uniós mechanizmus igénybe vehető emellett harmadik országokban bekövetkező katasztrófák esetén az uniós polgárok számára nyújtott konzuli segítséget kiegészítő polgári védelmi támogatás biztosítására is, amennyiben azt az érintett tagállamok konzuli hatóságai kérik. Az érintett tagállamok lehetőség szerint egymás között és minden egyéb érintett szereplővel koordinálják az említett kérelmeket, így biztosítva az uniós mechanizmus optimális használatát és a helyszíni gyakorlati nehézségek elkerülését. Ezt a támogatást kérheti például a vezető állam vagy a segítségnyújtást az Unió teljes lakossága viszonylatában koordináló tagállam. A „vezető állam” fogalma a vezető állam elvének konzuli ügyekben történő alkalmazására vonatkozó európai uniós iránymutatásoknak ⁽¹⁾ megfelelően értendő. Ez a határozat az uniós polgárok külföldön történő konzuli védelmére vonatkozó uniós szabályok sérelme nélkül alkalmazandó.
- (18) Az reagálási műveletek tervezése során célszerű az érintett nem kormányzati szervezetekkel és más releváns szervezetekkel is felvenni a kapcsolatot annak megállapítása érdekében, hogy ezek a szervezetek rendelkeznek-e olyan kiegészítő reagálási képességekkel, amelyeket katasztrófa esetén a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságain keresztül rendelkezésre tudnának bocsátani.
- (19) A katonai eszközök polgári irányítás alatt történő alkalmazása végső megoldásként fontos hozzájárulást jelenthet a katasztrófareagáláshoz. Ha helyénvalónak minősül a katonai kapacitások felhasználása a polgári védelmi műveletek támogatásában, a katonasággal való együttműködésnek meg kell felelnie a Tanács vagy annak illetékes szervei által meghatározott azon módzatoknak, eljárásoknak és kritériumoknak, amelyek a polgári védelemhez szükséges katonai kapacitásoknak az uniós mechanizmus rendelkezésére bocsátására vonatkoznak, továbbá összhangban kell lenniük a vonatkozó nemzetközi iránymutatásokkal.
- (20) Ha az uniós mechanizmus keretében történő segítségnyújtás uniós humanitárius fellépéshez járul hozzá, és különösen ha erre összetett veszélyhelyzetben kerül sor, az e határozat keretében pénzügyi támogatásban részesülő intézkedéseknek összhangban kell állniuk a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzusban említett humanitárius alapelvekkel és a polgári védelem és a katonai erőforrások alkalmazására vonatkozó alapelvekkel.
- (21) Lehetővé kell tenni az Európai Szabadkereskedelmi Társuláshoz (EFTA) tartozó, az Európai Gazdasági Térségben (EGT) is tagsággal rendelkező országok, a csatlakozó országok, a tagjelölt országok és a potenciális tagjelöltek részvételét is. Az e határozat keretében finanszírozott bizonyos intézkedéseknek kedvezményezettjei lehetnek az uniós mechanizmusban részt nem vevő tagjelölt és potenciális tagjelölt országok, valamint az európai szomszédságpolitika (ENP) résztvevői is.
- (22) E határozat egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni a következők tekintetében: az ERCC és a tagállami kapcsolati pontok közötti együttműködés és az Unión belüli és kívüli katasztrófareagálás során alkalmazandó műveleti eljárások; a CECIS alkotóelemei és a CECIS rendszer segítségével végrehajtott információmegosztás megszervezése; a szakértői csapatok kiküldésére vonatkozó eljárások; a modulok, az egyéb reagálási képességek és a szakértők azonosítása; a modulok működésére és interoperabilitására vonatkozó követelmények; az EERC működéséhez szükséges képességek, minőségi és interoperabilitási követelmények, továbbá minősítési és nyilvántartásba vételi eljárás, valamint pénzügyi megállapodások; az EERC hiányosságainak azonosítása és megszüntetése; a képzési programnak, a gyakorlatok keretének és a levont tanulságokkal kapcsolatos programnak a megszervezése; valamint a segítségnyújtással kapcsolatos szállítási műveletek támogatásának a megszervezése. E hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁾ összhangban kell gyakorolni.
- (23) Az e határozatban meghatározott végrehajtási jogi aktusokat vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (24) Ez a határozat elmélyíti az együttműködést az Unió és a tagállamok között, és elősegíti a koordinációt a polgári védelem terén, lehetővé téve ezáltal – az intézkedések kiterjedtebb hatályának és egymást kiegészítő jellegének köszönhetően – a hatékonyabb fellépést. Ha egy katasztrófa meghaladja egy érintett tagállam reagálási képességeit, akkor a tagállam dönthet úgy, hogy az uniós mechanizmushoz folyamodik a saját polgári védelmi és egyéb katasztrófareagálási erőforrásai kiegészítésének érdekében.

⁽¹⁾ HL C 317., 2008.12.12., 6. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (25) Mivel e határozat céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban azok terjedelme vagy hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a határozat nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (26) Ez a határozat nem érinti- a stabilitási eszköz létrehozásáról szóló jövőbeni uniós jogalkotási aktus .../2013/EU hatálya alá tartozó tevékenységeket, az egészségügyre vonatkozó uniós cselekvési programokat érintő uniós jogi aktusok alapján elfogadott közegészségügyi intézkedéseket, sem pedig a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó fogyasztóvédelmi programról szóló jövőbeni uniós jogalkotási aktus .../2013/EU alapján elfogadott fogyasztóvédelmi intézkedéseket.
- (27) A koherencia érdekében nem tartoznak e határozat hatálya alá a 2007/124/EK, Euratom tanácsi határozat ⁽¹⁾, a Belső Biztonsági Alap részét képező, a rendőrségi együttműködés, a bűnmegelőzés és a bűnözés elleni küzdelem, valamint a válságkezelés pénzügyi támogatására szolgáló eszköz létrehozásáról szóló jövőbeni uniós jogalkotási aktus hatálya alá tartozó, vagy a közrend fenntartásával, valamint a megőrzésével kapcsolatos fellépések. Ez a határozat nem alkalmazandó a 257/96/EK rendelet hatálya alá tartozó tevékenységekre.
- (28) E határozat rendelkezései nem érintik a nukleáris vagy radiológiai katasztrófák esetére konkrét veszélyhelyzeti intézkedéseket meghatározó, jogilag kötelező aktusoknak az Európai Atomenergia-közösség létrehozásáról szóló szerződés alapján való elfogadását.
- (29) Ez a határozat vonatkozik a tengerszennyezés vonatkozásában hozott megelőzési, felkészültségi és reagálási intézkedésekre, kivéve az 1406/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ hatálya alá tartozó intézkedéseket.
- (30) E határozat végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottság finanszírozhat az előkészítéshez, a nyomon követéshez, az ellenőrzéshez, a pénzügyi ellenőrzéshez és az értékeléshez kapcsolódó tevékenységeket, amennyiben azok szükségesek az uniós mechanizmus irányításához és célkitűzéseinek teljesítéséhez.
- (31) A költségeknek e határozat keretében történő megtérítését és a közbeszerzési szerződések és a támogatások ezen eszköz keretében történő odaítélését a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³⁾ összhangban kell végrehajtani. A polgári védelmi fellépések különleges jellegének következtében helyénvaló előírni, hogy támogatások a magánjog vagy a közjog hatálya alá tartozó jogi személyek számára is odaítélhetők legyenek. Fontos továbbá a 966/2012/EU, Euratom rendelet szabályainak betartása, különösen a gazdaságosság, az eredményesség és a hatékonyság, az eredményességnek és a hatékonyságnak a rendeletben meghatározott elve tekintetében.
- (32) Az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni a kiadási ciklus egészében, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, a kárba vesztett, jogosulatlanul kifizetett vagy helytelenül felhasznált források visszatéríttetését és adott esetben közigazgatási és pénzügyi szankciók alkalmazását a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban.
- (33) Ez a határozat pénzügyi referenciaösszeget állapít meg az uniós mechanizmus teljes időtartamára, amely az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között létrejött, a költségvetési fegyvelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodás ⁽⁴⁾ 17. pontja értelmében az éves költségvetési eljárás során elsődleges referenciaösszeget jelent az Európai Parlament és a Tanács számára. Ezt a referenciaösszeget részben a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret 3., „Biztonság és uniós polgárság” című fejezetéből, részben pedig 4., „Globális Európa” című fejezetéből finanszírozzák.
- (34) Az e határozat végrehajtása érdekében a pénzügyi keretösszeget a mellékletben meghatározott százalékarányoknak megfelelően kell elosztani.
- (35) Az e határozat 2017. június 30-ig történő végrehajtására vonatkozó pénzügyi keretösszeg felosztásának felülvizsgálata érdekében, az időközi értékelés eredménye alapján fel kell hatalmazni a Bizottságot arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el. Sürgősségi eljárást kell alkalmazni, ha az reagálási intézkedésekhez rendelkezésre álló költségvetési források haldéktalan módosításra van szükség. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A Bizottságnak a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése és kidolgozása során biztosítania kell a megfelelő dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács számára történő egyidejű, időben és megfelelő módon történő megküldését.

⁽¹⁾ A Tanács 2007/124/EK, Euratom határozata (2007. február 12.) a Biztonság és a szabadságjogok védelme általános program keretében a 2007–2013-as időszakra a Terrorizmus és egyéb biztonsági vonatkozású veszélyek megelőzése, az azokra való felkészültség és következményeik kezelése egyedi program létrehozásáról (HL L 58., 2007.2.24., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1406/2002/EK rendelete (2002. június 27.) az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség létrehozásáról (HL L 208., 2002.8.5., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

⁽⁴⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

(36) Ezt a határozatot 2014. január 1-jétől kell alkalmazni, mivel a 2014–2020-as többéves pénzügyi kerethez kapcsolódik.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS ÉS KÜLÖNÖS CÉLKITŰZÉSEK, TÁRGY, HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Általános célkitűzés és tárgy

(1) Az uniós polgári védelmi mechanizmus (a továbbiakban: az uniós mechanizmus) célja a tagállamok és az Unió közötti együttműködés megerősítése és a koordináció elősegítése a polgári védelem terén, annak érdekében, hogy javuljon a természeti és ember okozta katasztrófák megelőzését, az azokra való felkészültséget és reagálást szolgáló rendszerek hatékonysága.

(2) Az uniós mechanizmus által biztosított védelem elsősorban a személyek, valamint a környezet és a tulajdon – beleértve a kulturális örökséget is – védelmére terjed ki, az Unión belül vagy kívül bekövetkező valamennyi típusú természeti és ember által okozott katasztrófa esetén, ideértve a terrorizmus következményeit és a technológiai, radiológiai és környezeti katasztrófákat, a tengerszennyezést és az akut egészségügyi veszélyhelyzeteket. Terrorcselekmények és radiológiai katasztrófák esetében az uniós mechanizmus kizárólag a felkészültségi és az reagálási intézkedésekre terjedhet ki.

(3) Az uniós mechanizmus gyakorlati együttműködés és koordináció révén elősegíti a szolidaritást a tagállamok között, nem érintve a tagállamok azon elsődleges felelősségét, hogy a területükön megvédjék a személyeket, a környezetet és a tulajdont – a kulturális örökséget is beleértve – a katasztrófáktól, és hogy megfelelő képességeket biztosítsanak a katasztrófavédelmi rendszereik számára ahhoz, hogy azok megfelelően és következetesen tudják kezelni az olyan természetű és nagyságrendű katasztrófákat, amelyekre ésszerűen számítani lehet és fel lehet készülni.

(4) Ez a határozat az uniós mechanizmusokra vonatkozó általános szabályokat és az uniós mechanizmus keretében odaítélhető pénzügyi támogatás nyújtására vonatkozó szabályokat állapítja meg.

(5) Az uniós mechanizmus nem érinti a vonatkozó uniós jogi aktusok alapján, az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés alapján, vagy a hatályos kétoldalú és nemzetközi szerződések alapján fennálló kötelezettségeket.

(6) Ez a határozat nem alkalmazandó az 1257/96/EK rendelet, az 1406/2002/EK rendelet, az 1717/2006/EK rendelet; az 1082/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat⁽¹⁾, vagy

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1082/2013/EU határozata (2013. október 22.) a határokon áttérjedő súlyos egészségügyi veszélyekről és a 2119/98/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 293, 2013.11.5., 1. o.).

az egészségügyet, belügyeket és igazságügyet érintő cselekvési programokra vonatkozó uniós jogszabályok alapján végrehajtott fellépésekre.

2. cikk

Hatály

(1) Ez a határozat a polgári védelem területén folytatott együttműködésre alkalmazandó. Az ilyen együttműködés az alábbiakat foglalja magában:

- a) katasztrófamegelőzési és -felkészültségi intézkedések az Unión belül, illetve az 5. cikk (2) bekezdését, 13. cikkének (3) bekezdését és 28. cikkét illetően az Unión kívül is, és
- b) az Unión belül vagy kívül – ideértve a 28. cikk (1) bekezdésében említett országokat is – bekövetkezett katasztrófák közvetlen káros következményeinek kezeléséhez történő segítségnyújtási intézkedések, amelyek az uniós mechanizmus keretében nyújtandó segítségre irányuló kérés alapján nyújthatók.

(2) Ez a határozat figyelembe veszi az Unió elszigetelt, legkülső és egyéb régióinak és szigeteinek a katasztrófavédelem, -készültség és -reagálás tekintetében fennálló sajátos szükségleteit, valamint a tengerentúli országoknak és területeknek a katasztrófareagálás tekintetében fennálló sajátos szükségleteit.

3. cikk

Konkrét célkitűzések

(1) Az uniós mechanizmus támogatja, kiegészíti és megkönnyíti a tagállamok által az alábbi közös konkrét célkitűzések megvalósítása érdekében hozott intézkedések koordinálását:

- a) a katasztrófák elleni védelem magas szintjének elérése a katasztrófák potenciális hatásainak megelőzése vagy csökkentése, a megelőzés kultúrájának megteremtése, valamint a polgári védelmi és más illetékes szolgálatok közötti együttműködés javítása révén;
- b) a felkészültség növelése a tagállamok és az Unió szintjén a katasztrófareagálás területén;
- c) gyors és hatékony reagálás elősegítése katasztrófák vagy katasztrófaveszély esetén; és
- d) a nyilvánosság tájékoztatásának és a katasztrófákra való felkészültségnek a fokozása.

(2) A mutatók – az esettől függően – e határozat alkalmazásának nyomon követésére, értékelésére és felülvizsgálatára szolgálnak. Az említett mutatók a következők:

- a) a katasztrófamegelőzési keret megvalósítása terén történt előrehaladás: azon tagállamok számával mérik, amelyek a Bizottság rendelkezésére bocsátották a 6. cikkben meghatározottak szerint a kockázatelemzéseik összefoglalóját és a kockázatkezelési képességük értékelését;

- b) a katasztrófákra való felkészültség szintjének javítása terén történt előrehaladás: a 11. cikkben említett képességcélokkal kapcsolatban önkéntesen rendelkezésre bocsátott reagálási képességek mennyiségével és a CECIS rendszerben regisztrált modulok számával mérik;
- c) a katasztrófareagálás fejlesztése terén történt előrehaladás: az uniós mechanizmus keretében történő beavatkozások sebességével, valamint azzal mérik, hogy a nyújtott segítség milyen mértékben járul hozzá a szükségletek kielégítéséhez; és
- d) a nyilvánosság tájékoztatásának és a katasztrófákra való felkészültségnek a fokozása terén elért eredmények: az uniós polgároknak a régiójukat fenyegető kockázatokkal kapcsolatos tájékozottságának szintjével mérik.
8. „kockázatkezelési képesség”: valamely tagállam vagy tagállami régió azon képessége, hogy a kockázatértékelésében azonosított kockázatok(a katasztrófák következményeit és valószínűségét) csökkentse, azokhoz alkalmazkodjon, vagy azokat enyhítse oly módon, hogy azok az adott tagállamban elfogadhatónak tekintett szintűvé váljanak. A kockázatkezelési képességek értékelése a technikai, pénzügyi, igazgatási kapacitások alapján történik, amelyek lehetővé teszik az alábbiak megfelelő végrehajtását:

- a) kockázatértékelések;
- b) megelőzést és felkészültséget szolgáló kockázatkezelési tervezés; és
- c) kockázatmegelőzési és felkészültségi intézkedések;

4. cikk

Fogalm meghatározások

E határozat alkalmazásában:

1. „katasztrófa”: minden olyan helyzet, amelynek a személyekre, a környezetre, vagy a tulajdonra – beleértve a kulturális örökséget is – súlyos hatása van vagy lehet;
2. „reagálás”: katasztrófaveszély esetén, vagy katasztrófa során vagy azt követően, annak közvetlen káros következményei kezelése érdekében – segítségnyújtás iránti kérelem alapján – az uniós mechanizmus keretében hozott bármilyen intézkedés;
3. „felkészültség”: az emberi és anyagi erőforrások, struktúrák, közösségek és szervezetek rendelkezésre állásának és képességeinek olyan – előzetesen meghozott intézkedések eredményeként elért – szintje, amely biztosítja a hatékony és gyors katasztrófareagálást;
4. „megelőzés”: minden olyan intézkedés, amely a katasztrófák következtében a személyeket, a környezetet és a tulajdont – beleértve a kulturális örökséget is – fenyegető kockázatok csökkentését vagy a káros következmények enyhítését célozza;
5. „korai előrejelzés”: időben történő és hatékony információszolgáltatás, amely lehetővé teszi a katasztrófa kockázatainak és káros következményeinek elkerülését vagy csökkentését célzó, valamint a hatékony reagálásra való felkészültséget elősegítő intézkedések meghozatalát;
6. „modul”: a tagállamok képességeinek előre meghatározott feladatokra és igényekre létrehozott, önálló és autonóm módon működő, vagy a tagállamok emberi és anyagi erőforrások kombinációjából álló, mobil operatív csoportja, amelyet beavatkozási képessége vagy azon feladat(ok) alapján lehet azonosítani, amelyeket képes elvégezni;
7. „kockázatértékelés”: a kockázatok azonosításának, a kockázatelemzésnek és a kockázatértékelésnek nemzeti, vagy a megfelelő szubnacionális szinten végzett átfogó, ágazatközi folyamata;
9. „befogadó nemzeti támogatás”: az uniós mechanizmuson keresztül felajánlott nemzetközi segítség előre látható akadályainak elhárítása érdekében a segítségnyújtásban részesülő vagy a segítséget nyújtó ország, vagy a Bizottság által a felkészülési és az reagálási szakaszban végrehajtott bármilyen intézkedés. Ez magában foglalja a tagállamok által a nemzetközi segítség területükön történő áthaladásának elősegítése érdekében nyújtott támogatást is;
10. „reagálási képesség”: az uniós mechanizmuson keresztül kérelemre nyújtható segítség;
11. „logisztikai támogatás”: a 17. cikk (1) bekezdése alkalmazásában a szakértői csapatok feladatainak elvégzéséhez szükséges alapvető fontosságú felszerelés vagy szolgáltatások, többek között kommunikáció, ideiglenes elszállásolás, élelmiszer vagy az országon belüli közlekedés.

II. FEJEZET

MEGELŐZÉS

5. cikk

Megelőzési intézkedések

- (1) A megelőzési célkitűzések teljesítése és a megelőzési intézkedések végrehajtása érdekében a Bizottság:
- a) intézkedéseket hoz a katasztrófakockázatokkal kapcsolatos tudásalap bővítése és az ismeretek, a bevált gyakorlatok és az információk – többek között a közös kockázat által érintett tagállamok közötti – megosztásának elősegítése érdekében;
- b) a bevált gyakorlatok cseréje és a közös érdekű kérdésekkel kapcsolatos speciális ismeretekhez és szakértelemhez való hozzáférés megkönnyítése révén támogatja és előmozdítja a tagállamok általi kockázatértékelést és a kockázatok tagállamok általi feltérképezését;
- c) létrehozza és rendszeresen frissíti azon természeti és ember által előidézett kockázatoknak az ágazatközi áttekintését és feltérképezését, amelyek az Uniót fenyegethetik, egyrészt egységes megközelítést alkalmazva azokra a különböző szakpolitikai területekre, amelyek a katasztrófamegelőzéssel foglalkoznak vagy arra hatással lehetnek, másrészt kellően figyelembe véve az éghajlatváltozás valószínűsíthető hatásait;

- d) ösztönzi a nemzeti polgári védelmi rendszerek kidolgozása terén a bevált gyakorlatok cseréjét az éghajlatváltozás hatásainak kiküszöbölése érdekében;
- e) a bevált gyakorlatok cseréje és a közös érdekű kérdésekkel kapcsolatos speciális ismeretekhez és szakértelemhez való hozzáférés megkönnyítése révén támogatja és előmozdítja a tagállamok kockázatkezelési tevékenységének kidolgozását és megvalósítását;
- f) összegyűjti és terjeszti a tagállamok által rendelkezésre bocsátott információkat, tapasztalatcserét szervez a kockázatkezelési képesség értékelésével kapcsolatban, a tagállamokkal együttműködésben és 2014. december 22-ig iránymutatást dolgoz ki ezen értékelések tartalmára, módszereire és struktúrájára vonatkozóan, és elősegíti a bevált gyakorlatok cseréjét a megelőzési és felkészültségi tervezés terén, többek között önkéntes alapú kölcsönös értékelések formájában;
- g) a 6. cikk c) pontjában meghatározott határidők betartásával rendszeresen beszámol az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 6. cikk végrehajtásában elért eredményekről;
- h) előmozdítja a különböző uniós alapok fenntartható katasztrófamegelőzésre való felhasználását, valamint ösztönzi a tagállamokat és régiókat arra, hogy éljenek az ilyen finanszírozási lehetőségekkel;
- i) hangsúlyozza a kockázatok megelőzésének fontosságát, és támogatja a tagállamokat a figyelemfelhívás, a nyilvánosság tájékoztatása és az e területtel kapcsolatos ismeretek oktatása terén;
- j) a bevált gyakorlatok cseréje és a közös érdekű kérdésekkel kapcsolatos speciális ismeretekhez és szakértelemhez való hozzáférés megkönnyítése révén előmozdítja a tagállamokban és a 28. cikkben említett harmadik országokban a megelőzési intézkedések meghozatalát; és
- k) a tagállamokkal szorosan egyeztetve további támogató és kiegészítő megelőzési intézkedéseket tesz a 3. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott célkitűzés megvalósítása érdekében.

(2) Egy tagállam, harmadik ország, az ENSZ vagy annak ügynökségei kérésére a Bizottság szakértői csapatot küldhet ki a helyszínrre a megelőzési intézkedésekre vonatkozó tanácsadás céljából.

6. cikk

Kockázatkezelés

A nem különleges adatoknak – nevezetesen azon adatoknak, amelyek közlése nem ellentétes a tagállamok biztonsági érdekeivel – és a bevált gyakorlatoknak az uniós mechanizmuson keresztül történő megosztása érdekében, amely a katasztrófamegelőzés és -felkészültség hatékony és egységes megközelítését szolgálja, a tagállamok:

- a) 2015. december 22-ig azt követően pedig háromévente benyújtják a Bizottságnak nemzeti vagy a megfelelő szubnacionális szintű kockázatelemzéseik releváns elemeinek összefoglalóját;
- b) nemzeti vagy a megfelelő szubnacionális szinten kialakítják és továbbfejlesztik katasztrófakockázat-kezelési tervezésüket;
- c) az 5. cikk (1) bekezdés f) pontjában említett iránymutatás véglegesítését követően háromévente, illetve fontos változások bekövetkeztekor benyújtják a Bizottságnak kockázatkezelési képességük nemzeti vagy a megfelelő szubnacionális szintű értékelését; és
- d) önkéntes alapon részt vesznek a kockázatkezelési képesség értékelésére vonatkozó kölcsönös felülvizsgálatokban.

III. FEJEZET

FELKÉSZÜLTÉG

7. cikk

Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központ

Létrejön a Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központ (ERCC). Az ERCC a hét minden napján napi 24 órában elérhető műveleti kapacitást biztosít, és az uniós mechanizmus célkitűzéseinek megvalósításában a tagállamok és a Bizottság rendelkezésére áll.

8. cikk

A Bizottság általános felkészültségi intézkedései

A Bizottság a következő felkészültségi intézkedéseket hajtja végre:

- a) reagálás az ERCC irányítása;
- b) a veszélyhelyzetek kezelésére szolgáló közös kommunikációs és tájékoztatási rendszer (CECIS) irányítása, az ERCC és a tagállamok kapcsolati pontjai közötti kommunikáció és információmegosztás biztosítására;
- c) az európai érdekű, transznacionális észlelő, korai előrejelző és riasztási rendszerek fejlesztéséhez és jobb integrációjához való hozzájárulás, a gyors reagálás lehetővé tétele érdekében, és a tagállami korai előrejelző és riasztási rendszerek egymással, valamint az ERCC-vel és a CECIS-szel való összeköttetésének előmozdítása. E rendszereknek figyelembe kell venniük a meglévő és a jövőbeli információs, nyomkövetési és észlelési forrásokat és rendszereket, és ezekre kell épülniük;
- d) az alábbiakért felelős szakértői csapatok mozgósítására és kiküldésére szolgáló képesség megteremtése és kezelése:

- i. a segítséget kérő államban felmerült azon szükségletek felmérése, amelyeket az uniós mechanizmus révén ki lehet elégíteni;

- ii. szükség szerint a helyszíni katasztrófareagálási segítségnyújtás összehangolásának elősegítése, és a segítséget kérő állam illetékes hatóságaival történő kapcsolattartás; és
- iii. a megelőzési, felkészültségi és reagálási intézkedésekkel kapcsolatban szakértői támogatás nyújtása a segítséget kérő államnak;
- e) logisztikai támogatás nyújtására szolgáló képesség megteremtése és fenntartása az említett szakértői csapatok számára;
- f) az olyan tagállami képzett szakértők hálózatának kifejlesztése és fenntartása, akik rövid határidővel rendelkezésre tudnak állni, hogy segítsenek az ERCC nyomonkövetési, tájékoztatási és összehangolási feladataiban;
- g) a katasztrófareagálási képességek tagállamok általi, Unión belüli előzetes elhelyezése során a koordináció megkönnyítése;
- h) a modulok és egyéb reagálási képességek interoperabilitását javító erőfeszítések támogatása, figyelembe véve a tagállami szintű és nemzetközi szintű bevált gyakorlatokat;
- i) saját hatáskörön belül eljárva a befogadó nemzeti támogatás elősegítéséhez szükséges intézkedések meghozatala, ideértve a befogadó nemzeti támogatásra vonatkozó iránymutatásoknak a tagállamokkal együttműködésben, operatív tapasztalatok alapján történő kidolgozását és frissítését is;
- j) a tagállamok felkészültségi stratégiáinak előre meghatározott kritériumok alapján történő önkéntes szakértői értékelésére irányuló programok támogatása, amelyek lehetővé teszik az Unió felkészültségének javításával kapcsolatos ajánlások megfogalmazását; és
- k) a tagállamokkal szoros együttműködésben további szükséges támogató és kiegészítő felkészültségi intézkedések meghozatala a 3. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott célkitűzés megvalósítása érdekében.
- mechanizmuson keresztül kérésre rendelkezésre tudnak bocsátani. Figyelembe kell venniük, hogy a modulok vagy más reagálási képességek összetétele a katasztrófa típusától és a katasztrófa kapcsán felmerülő speciális szükségletektől függhet.
- (2) A modulok egy vagy több tagállam erőforrásaiból állnak, és
- a) képesek előre meghatározott reagálási feladatok ellátására az elismert nemzetközi iránymutatásoknak megfelelően, tehát:
- i. az ERCC-n keresztül benyújtott, segítségnyújtásra irányuló kérést követően nagyon rövid idő alatt bevetethők; és
- ii. meghatározott időtartam alatt képesek önálló és autonóm módon működni;
- b) más modulokkal interoperábilisak;
- c) az interoperabilitási követelmény teljesítése érdekében képzéseken és gyakorlatokon vesznek részt;
- d) a modulok működéséért felelős személy felügyelete alatt állnak; és
- e) adott esetben képesek együttműködni más uniós szervezetekkel és/vagy nemzetközi intézményekkel, különösen az ENSZ-szel.
- (3) A tagállamok önkéntes alapon előzetesen azonosítják azokat a szakértőket, akiket a 8. cikk d) pontjában meghatározott szakértői csapatok tagjaként ki lehet küldeni.
- (4) Szükség esetén a tagállamok mérlegelik, hogy az illetékes szolgálataiknál – vagy nem kormányzati szervezeteknél és egyéb releváns szervezeteknél – esetlegesen rendelkezésre álló más reagálási képességet is rendelkezésre bocsássanak-e.
- Az egyéb reagálási képességek egy vagy több tagállam erőforrásaiból állnak, és adott esetben:
- a) alkalmasak reagálási feladatok ellátására az elismert nemzetközi iránymutatásoknak megfelelően, tehát:
- i. az ERCC-n keresztül benyújtott, segítségnyújtásra irányuló kérést követően nagyon rövid idő alatt bevetethők; és
- ii. szükség esetén meghatározott ideig képesek önálló és autonóm módon működni;
- b) adott esetben képesek együttműködni más uniós szervezetekkel és/vagy nemzetközi intézményekkel, különösen az ENSZ-szel.

9. cikk

A tagállamok általános felkészültségi intézkedései

(1) A tagállamok önkéntes alapon törekednek modulok kifejlesztésére, különösen annak érdekében, hogy megfeleljenek az uniós mechanizmus keretében felmerülő, elsőbbséget élvező beavatkozási vagy támogatási szükségleteknek.

A tagállamok előzetesen meghatározzák, hogy melyek azok a moduljaik, egyéb reagálási képességeik, valamint az illetékes – különösen a polgári védelmi vagy egyéb sürgősségi – szolgálataiknál dolgozó szakértőik, amelyeket, illetve akiket az uniós

(5) A tagállamok megfelelő biztonsági garanciák mellett információval szolgálhatnak azokról a releváns katonai képességekről, amelyeket végső esetben az uniós mechanizmus keretében nyújtott segítség részeként fel lehet használni, például szállítási és logisztikai vagy egészségügyi támogatásként.

(6) A tagállamok közlik a Bizottsággal az uniós mechanizmus keretében történő segítségnyújtásra rendelkezésre álló, az (1)–(5) bekezdésben említett szakértőkre, modulokra és egyéb reagálási képességekre vonatkozó releváns információkat, és szükség esetén frissítik azokat.

(7) A tagállamok kinevezik a 8. cikk b) pontjában említett kapcsolati pontokat, és erről tájékoztatják a Bizottságot.

(8) A tagállamok megteszik a megfelelő felkészülési intézkedéseket a befogadó nemzeti támogatás elősegítése érdekében.

(9) A tagállamok – a Bizottság támogatásával – a 23. cikkel összhangban meghozzák a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy az általuk nyújtott segítség szállítása időben történjen.

10. cikk

A műveletek tervezése

(1) A Bizottság és a tagállamok együttműködnek annak érdekében, hogy javítsák az uniós mechanizmus keretébe tartozó katasztrófa-reagálási műveletek tervezését, ideértve a katasztrófa-reagálásra vonatkozó forgatókönyvek készítését, az eszközök feltérképezését és a reagálási képességek telepítésére vonatkozó tervek kidolgozását.

(2) Az Unión kívüli humanitárius válságokra vonatkozó reagálási műveletek tervezése során a Bizottság és a tagállamok azonosítják és előmozdítják a polgári védelmi segítségnyújtás és az Unió és a tagállamok által nyújtott humanitárius segítségnyújtáshoz biztosított finanszírozás közötti szinergiákat.

11. cikk

Európai veszélyhelyzet-reagálási képesség

(1) Létrejön az európai veszélyhelyzet-reagálási képesség (EERC). Ez a képesség a tagállamok önkéntesen, előzetesen rendelkezésre bocsátott reagálási képességeiből áll, és modulok, egyéb reagálási képességek és szakértők tartozhatnak bele.

(2) A beazonosított kockázatok alapján a Bizottság meghatározza az EERC-hez szükséges kulcsfontosságú reagálási képességek típusát és számát (a továbbiakban: a képességcélok).

(3) A Bizottság minőségi követelményeket határoz meg a tagállamok által az EERC céljára szánt reagálási képességekre vonatkozóan. A minőségi követelményeknek elismert nemzetközi normákon kell alapulniuk, amennyiben léteznek ilyen normák az adott területen. A tagállamok felelősek reagálási képességeik minőségének biztosításáért.

(4) A Bizottság a tagállamok által az EERC számára rendelkezésre bocsátott reagálási képességek minősítésére és nyilvántartásba vételére eljárást dolgoz ki és folytat le.

(5) A tagállamok önkéntes alapon azonosítják és nyilvántartásba veszik az általuk az EERC céljára szánt reagálási képességeket. A két vagy több tagállam által biztosított nemzetközi modulok nyilvántartásba vételét az összes érintett tagállam közösen végzi.

(6) A tagállamok által az EERC számára rendelkezésre bocsátott reagálási képességek továbbra is mindenkor rendelkezésre állnak nemzeti célokra.

(7) A tagállamok által az EERC céljaira rendelkezésre bocsátott reagálási képességek – az ERCC-n keresztül benyújtott segítségnyújtási kérelem alapján – igénybe vehetők az uniós mechanizmus keretében végzett reagálási műveletekre. Bevetésükről a végleges döntést azok a tagállamok hozzák meg, amelyek nyilvántartásba vetették az adott reagálási képességet. Amennyiben belső veszélyhelyzet, vis major vagy kivételes körülmények által aláátmasztott nyomós okból valamely tagállam egy adott katasztrófa esetén nem képes rendelkezésre bocsátani e reagálási képességeket, erről a lehető leghamarabb értesíti a Bizottságot, e cikkekre hivatkozva.

(8) A tagállamok reagálási képességei bevetésük esetén a rendelkezésük és irányításuk alatt maradnak, és – a Bizottsággal való egyeztetés alapján – visszavonhatóak, amennyiben belső veszélyhelyzet, vis major, kivételes eset vagy nyomós ok fennállása miatt valamely tagállam egy adott katasztrófa esetén tovább már nem képes rendelkezésre bocsátani az említett reagálási képességeket. A különböző reagálási képességek összehangolását a Bizottság adott esetben az ERCC útján a 15. és a 16. cikkel összhangban előmozdítja.

(9) A tagállamok és a Bizottság biztosítják, hogy az EERC közreműködésével végzett beavatkozások kellőképpen ismertek legyenek.

12. cikk

A reagálási képességhiány kezelése

(1) A Bizottság nyomon követi a 11. cikk (2) bekezdésének megfelelően meghatározott képességcélok terén történő előrehaladást, és megállapítja, hogy melyek az EERC-nek a potenciálisan jelentős reagálási képességhiányai.

(2) Amennyiben potenciálisan jelentős hiányosságok megállapítására került sor, a Bizottság megvizsgálja, hogy a szükséges képességek a tagállamok rendelkezésére állnak-e az EERC-n kívül.

(3) A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy vagy egyénilig, vagy a közös kockázatok tekintetében együttműködő tagállamok konzorciumának keretében orvosoljanak minden olyan stratégiai hiányosságot, amely a (2) bekezdéssel összhangban megállapításra került. A Bizottság a 20. cikkel, a 21. cikk (1) bekezdése i) és j) pontjával, valamint a 21. cikk (2) bekezdésével összhangban támogathatja a tagállamokat e tevékenységekben.

(4) A Bizottság két évente tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a képességcélok elérése terén történt előrehaladásról és az EERC fennmaradó hiányosságairól.

13. cikk

Képzés, gyakorlatok, tanulságok és az ismeretek terjesztése

(1) A Bizottság az uniós mechanizmuson keretében a következő feladatokat látja el a képzés, a gyakorlatok, a tanulságok levonása és az ismeretek terjesztése terén:

a) képzési program létrehozása és irányítása a polgári védelemben és a veszélyhelyzet-kezelésben dolgozók számára a katasztrófamegelőzéssel, -felkészültséggel és -reagálással kapcsolatban, és e képzési program működtetése. A program keretében közös tanfolyamokat kell szervezni és szakértői csererendszert kell létrehozni, amelynek révén a résztvevőket más tagállamokba lehet rendelni.

A képzési program célja a 9. és 11. cikkben említett képességek koordinációjának, kompatibilitásának és komplementaritásának javítása, valamint a 8. cikk d) és f) pontjában említett szakértők kompetenciájának fejlesztése;

b) olyan képzési hálózat létrehozása és működtetése, amely a polgári védelemben és a veszélyhelyzet-kezelésben dolgozók képzési központjait, továbbá a katasztrófamegelőzés, -felkészültség és -reagálás terén érintett egyéb szereplőket és intézményeket tömörítene.

A képzési hálózat céljai a következők:

- i. a katasztrófavédelem valamennyi fázisának hatékonyabbá tétele, figyelembe véve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és az éghajlatváltozás hatásainak enyhítését is;
  - ii. szinergiák teremtése a hálózat tagjai között a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréje, releváns kutatások, a tanulságok levonása, tanfolyamok és műhelyfoglalkozások, gyakorlatok és kísérleti projektek révén;és
  - iii. iránymutatás kidolgozása az uniós és nemzetközi polgári védelmi képzésre vonatkozóan, beleértve a katasztrófamegelőzésre, -felkészültségre és -reagálásra vonatkozó képzést;
- c) a gyakorlatok céljait és szerepét meghatározó stratégiai keret és a gyakorlatok prioritásait körvonalazó, átfogó, hosszú távú terv kidolgozása, valamint gyakorlatprogram létrehozása és működtetése;
- d) az uniós mechanizmus keretében tett polgári védelmi intézkedések tanulságainak levonására szolgáló program létrehozása és irányítása, amely a katasztrófavédelem egész területét felöleli, hogy a tanulási folyamatok és az ismeretek bővítése számára kellően széles alapot biztosítson. A program az alábbiakat foglalja magában:
- i. az uniós mechanizmuson belüli valamennyi releváns polgári védelmi intézkedés nyomon követése, elemzése és értékelése;

ii. a tanulságok gyakorlati felhasználásának ösztönzése annak érdekében, hogy a katasztrófavédelmi ciklus során végzendő tevékenységek kidolgozása tapasztalati alapon történjen; és

iii. a tanulságok összegyűjtésére, elemzésére, terjesztésére és gyakorlati alkalmazására szolgáló módszerek és eszközök kidolgozása.

Ennek a programnak – adott esetben – az Unión kívüli beavatkozásokból levont tanulságokat is tartalmaznia kell, tekintettel az uniós mechanizmus és a humanitárius fellépés keretében történő segítségnyújtás közötti kapcsolatok és szinergiák kihasználására;

e) Iránymutatás kidolgozása azzal kapcsolatban, hogy az ismeretek terjesztése és az a)–d) pontban említett különféle feladatok tagállami szintű végrehajtása hogyan történjen, és

f) a vonatkozó új technológiáknak az uniós mechanizmus céljait szolgáló bevezetésének és alkalmazásának ösztönzése és bátorítása.

(2) Az (1) bekezdésben megállapított feladatok elvégzésekor a Bizottság különösen figyelembe veszi a hasonló jellegű katasztrófakockázatokkal szembesülő tagállamok szükségleteit és érdekeit.

(3) Egy tagállam, harmadik ország, az ENSZ vagy annak ügynökségei kérésére a Bizottság szakértői csapatot küldhet ki a helyszínre a felkészültségi intézkedésekre vonatkozó tanácsadás céljából.

IV. FEJEZET

REAGÁLÁS

14. cikk

Értesítés az Unión belüli katasztrófákról

(1) Amennyiben az Unión belül olyan katasztrófa következik be, vagy olyan katasztrófaveszély áll fenn, amely határokon átnyúló vagy más tagállamot érintő hatásokat vált ki vagy ilyen hatások kiváltására alkalmas, az a tagállam, amelyben a katasztrófa bekövetkezett vagy valószínűleg bekövetkezik, késedelem nélkül értesíti a potenciálisan érintett tagállamokat és amennyiben e hatások potenciálisan jelentősek, a Bizottságot.

Az első albekezdés nem alkalmazandó, amennyiben az értesítési kötelezettséget más uniós jogszabályok, az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés alapján, vagy hatályos nemzetközi szerződések alapján már teljesítették.

(2) Amennyiben az Unión belül olyan katasztrófa következik be, vagy olyan katasztrófaveszély áll fenn, amely valószínűleg egy vagy több tagállam részéről segítségkéréssel jár, az a tagállam, amelyben a katasztrófa bekövetkezett vagy valószínűleg bekövetkezik, késedelem nélkül értesíti a Bizottságot abban az esetben, ha esetleges segítségnyújtás iránti kérelem várható az ERCC-n keresztül, azért, hogy a Bizottság szükség szerint tájékoztatni tudja a többi tagállamot, és mozgósítani tudja illetékes szolgálatait.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett értesítést adott esetben a CECIS-en keresztül kell megküldeni.

15. cikk

Az Unión belüli katasztrófareagálás

(1) Ha az Unión belül katasztrófa következik be vagy katasztrófaveszély áll fenn, az érintett tagállamok segítséget kérhetnek az ERCC-n keresztül. A kérelmet a lehető legpontosabban kell megfogalmazni.

(2) Fokozott kockázattal járó kivételes helyzetekben a tagállam kérhet olyan segítséget is, amely reagálási képességek ideiglenes, előzetes elhelyezéséből áll.

(3) A segítségnyújtás iránti kérelem kézhezvételét követően a Bizottság a megfelelő módon és késedelem nélkül:

- a) továbbítja a kérelmet más tagállamok kapcsolati pontjaihoz;
- b) az érintett tagállammal együttműködve összegyűjti az adott helyzetre vonatkozó megerősített információkat, és továbbítja azokat a tagállamoknak;
- c) a segítséget kérő tagállammal konzultálva ajánlásokat ad az uniós mechanizmuson keresztül történő segítségnyújtásra vonatkozóan, a helyszíni szükségletek és a 10. cikk (1) bekezdésében említett, előre kidolgozott releváns tervek alapján, valamint felkéri a tagállamokat, hogy vessenek be bizonyos meghatározott képességeket, továbbá elősegíti a szükséges segítségnyújtás koordinálását; és
- d) megteszi a reagálás koordinálását elősegítő további intézkedéseket.

(4) Az a tagállam, amelyhez az uniós mechanizmus keretében segítségnyújtás iránti kérelmet intéztek, haladéktalanul eldönti, hogy képes-e a szükséges segítség megadására, és döntéséről tájékoztatja a segítséget kérő tagállamot a CECIS útján, megjelölve az általa biztosítható segítség mértékét, feltételeit és adott esetben költségeit. Az ERCC folyamatosan tájékoztatja a tagállamokat.

(5) A segítségnyújtási beavatkozások irányításáért a segítséget kérő tagállam a felelős. A segítséget kérő tagállam hatóságai iránymutatásokat határoznak meg, és szükség esetén meghatározzák a modulokra vagy más reagálási képességekre bízott feladatokat. E feladatok végrehajtásának részleteit a segítséget nyújtó tagállam által kijelölt felelős személy határozza meg. A segítséget kérő tagállam kérheti szakértői csapat bevetését is, hogy az támogassa az értékelését, elősegítse a helyszíni koordinációt (a tagállamok egységei között), illetve technikai tanácsokat adjon.

(6) A segítséget kérő tagállam megteszi a megfelelő intézkedéseket az érkező segítség befogadó nemzeti támogatásának elősegítése érdekében.

(7) A Bizottság e cikkben említett szerepe nem érinti a tagállamok hatáskörét és felelősségét saját egységeik, moduljaik és más támogatási képességük tekintetében, beleértve a katonai

képességeket is. Nevezetesen, a Bizottság által kínált támogatás nem terjed ki arra, hogy utasításokat adjon és ellenőrzést gyakoroljon a tagállamok olyan egységei, moduljai vagy más támogatása tekintetében, amelyeket önkéntes alapon vetnek be a központi szintű és helyszíni koordinációnak megfelelően.

16. cikk

Az Unión kívüli katasztrófareagálás következetességének előmozdítása

(1) Ha az Unión kívül katasztrófa következik be vagy katasztrófaveszély áll fenn, az érintett ország segítséget kérhet az ERCC-n keresztül. A segítség az ENSZ vagy annak ügynökségei, illetve egy releváns nemzetközi szervezet által vagy azokon keresztül is megkérhető.

(2) Az e cikk szerinti beavatkozások akár önálló segítségnyújtási beavatkozásként, akár valamely nemzetközi szervezet által irányított beavatkozás részeként is végrehajthatók. Az uniós koordinációnak teljes egészében illeszkednie kell az Egyesült Nemzetek Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatala (OCHA) által végzett átfogó koordinációba, az OCHA vezető szerepének tiszteletben tartásával.

(3) A Bizottság a következő intézkedések útján támogatja a segítségnyújtás következetességét:

- a) párbeszéd folytatása a tagállamok kapcsolati pontjaival annak érdekében, hogy az uniós mechanizmus révén hatékony és koherens uniós katasztrófareagálási hozzájárulás legyen nyújtható a katasztrófa következményeinek felszámolására irányuló erőfeszítésekhez, különösen az alábbiak révén:
  - i. a tagállamok haladéktalan tájékoztatása a segítségnyújtás iránti teljes kérelmekről;
  - ii. a helyzet és a szükségletek közös értékelésének támogatása, technikai tanácsadás és/vagy a segítségnyújtás helyszíni összehangolásának elősegítése polgári védelmi szakértői csapat helyszíni jelenléte útján;
  - iii. a releváns értékelések és elemzések megosztása valamennyi érintett szereplővel;
  - iv. a tagállamok és más szereplők által kínált segítség áttekintésének biztosítása;
  - v. tanácsadás a szükséges segítségnyújtás jellegéről, hogy biztosítsák a segítségnyújtásnak a felmért szükségletekkel való összhangját; és
  - vi. támogatás a segítségnyújtás olyan területeken jelentkező gyakorlati nehézségeinek felszámolásában, mint a tranzit és a vám;
- b) ajánlások haladéktalan adása, lehetőség szerint az érintett országgal együttműködésben, a helyszíni szükségletek és az előre kidolgozott releváns tervek alapján, felkérve a tagállamokat bizonyos meghatározott képességeik bevetésére, és elősegítve a szükséges segítségnyújtás összehangolását;

- c) kapcsolattartás az érintett országgal az olyan technikai részleteket illetően, mint például a segítségnyújtás iránti pontos igények, a felajánlások elfogadása, valamint a segítség helyi fogadásának és elosztásának gyakorlati kérdései;
- d) kapcsolattartás az OCHA-val, illetve annak támogatása, továbbá együttműködés a katasztrófa következményeinek felszámolására irányuló átfogó erőfeszítésekhez hozzájáruló más érintett szereplőkkel, a szinergiák maximalizálása, a komplementaritásra törekvés, valamint az átfedések és lefedetlen területek elkerülése céljából; és
- e) kapcsolattartás valamennyi érintett szereplővel, különösen az uniós mechanizmus keretében folytatott segítségnyújtási beavatkozás záró szakaszában, a zökkenőmentes átadás megkönnyítése céljából.

(4) A Bizottság – a (3) bekezdésben meghatározott szerepének sérelme nélkül és tiszteletben tartva azt, hogy adott esetben elengedhetetlen a haladéktalan műveleti reagálás az uniós mechanizmus keretében – az uniós mechanizmus aktiválásakor tájékoztatja az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy biztosítsa a polgári védelmi művelet összehangját az érintett ország és az Unió közötti általános kapcsolatokkal. A Bizottság a (3) bekezdéssel összhangban teljes körű tájékoztatást nyújt a tagállamoknak.

(5) A helyszínen adott esetben biztosítani kell az Unió küldöttségével való kapcsolattartást, hogy az utóbbi elősegítse az érintett ország kormányával való kapcsolattartást. Az Unió küldöttsége szükség esetén logisztikai támogatást nyújt a (3) bekezdés a) pontjának ii. alpontjában említett polgári védelmi szakértői csapatoknak.

(6) Az a tagállam, amelyhez az uniós mechanizmus keretében segítségnyújtás iránti kérelmet intéztek, haladéktalanul eldönti, hogy képes-e a szükséges segítség megadására, és döntéséről tájékoztatja az ERCC-t a CECIS útján, megjelölve az általa biztosítható segítség mértékét és feltételeit. Az ERCC folyamatosan tájékoztatja a tagállamokat.

(7) Az uniós mechanizmus igénybe vehető emellett a harmadik országokban bekövetkező katasztrófa esetén az uniós polgárok számára nyújtott konzuli segítséget kiegészítő polgári védelmi támogatás biztosítására is, amennyiben azt az érintett tagállamok konzuli hatóságai kérik.

(8) A Bizottság segítségnyújtás iránti kérelem alapján a segítségnyújtás összehangolásának biztosítása érdekében meghozza a szükséges támogató és kiegészítő intézkedéseket.

(9) Az uniós mechanizmus révén végzett koordinálás nem érinti sem a tagállamok és az érintett ország kétoldalú kapcsolatait, sem pedig a tagállamok és az ENSZ, illetve egyéb érintett nemzetközi szervek közötti együttműködést. E kétoldalú kapcsolatok arra is felhasználhatók, hogy hozzájáruljanak az uniós mechanizmus keretében végzett koordinációhoz.

(10) A Bizottság e cikkben említett szerepe nem érinti a tagállamok hatáskörét és felelősségét saját egységeik, moduljaik és más támogatásuk tekintetében, beleértve a katonai képességeket is. Nevezetesen, a Bizottság által kínált támogatás nem terjed ki arra, hogy utasításokat adjon és ellenőrzést gyakoroljon a tagállamok olyan egységei, moduljai vagy más támogatása tekintetében, amelyeket önkéntes alapon vetnek be a központi szintű és helyszíni koordinációnak megfelelően.

(11) Törekedni kell az Unió egyéb eszközeivel, különösen az 1257/96/EK rendelet keretében finanszírozott fellépésekkel való szinergiákra. A Bizottság biztosítja az eszközök összehangolását, továbbá adott esetben gondoskodik arról, hogy a tagállamoknak a szélesebb humanitárius fellépéshez hozzájáruló polgári védelmi intézkedéseinek a finanszírozása lehetőség szerint e határozat alapján történjen.

(12) Az uniós mechanizmus aktiválása esetén a katasztrófát követően segítségnyújtást biztosító tagállamok teljes körűen tájékoztatják tevékenységeikről az ERCC-t.

(13) A tagállamoknak az uniós mechanizmus keretében folytatott beavatkozásban részt vevő helyszíni egységei és moduljai szoros kapcsolatot tartanak fenn az ERCC-vel és a helyszínen lévő szakértői csapatokkal, a (3) bekezdés a) pontjának ii. alpontjában említettek szerint.

17. cikk

Helyszíni támogatás

(1) A Bizottság tagállami szakértőkből álló szakértői csapatot állíthat össze, nevezhet ki és küldhet ki:

- a) a 16. cikk (3) bekezdése szerint Unión kívül bekövetkező katasztrófa esetén,
- b) a 15. cikk (5) bekezdése szerint Unión belül bekövetkező katasztrófa esetén,
- c) az 5. cikk (2) bekezdése szerint megelőzéssel kapcsolatos szakértői segítség kérése esetén, vagy
- d) a 13. cikk (3) bekezdése szerint felkészültséggel kapcsolatos szakértői segítség kérése esetén.

A Bizottságnak és az Unió egyéb szolgálatainak a szakértői szintén bekapcsolódhatnak a csapat munkájába, hogy támogassák azt, és megkönnyítsék az ERCC-vel való kapcsolattartást. Az OCHA vagy egyéb nemzetközi szervezet által kiküldött szakértők is bevonhatók a csapatba, hogy erősítsék az együttműködést és megkönnyítsék a közös értékeléseket.

(2) A szakértők kiválasztására és kinevezésére vonatkozó eljárás a következő:

- a) a tagállamok saját felelősségi körükben olyan szakértőket jelölnek ki, akik bevethetők szakértői csapatok tagjaként;

- b) a Bizottság képzésük és szakmai tapasztalatuk alapján – beleértve az uniós mechanizmussal kapcsolatosan elvégzett képzés szintjét, az uniós mechanizmus keretében folytatott korábbi missziók során szerzett tapasztalatokat és a katasztrófák következményeinek felszámolásában szerzett egyéb nemzetközi tapasztalatot – választja ki a szakértőket és a csapatok vezetőjét. A kiválasztás más szempontokat – köztük a nyelvismeretet – is figyelembe vesz annak érdekében, hogy a csapat egészében véve rendelkezzen azokkal a képességekkel, amelyekre egy adott helyzetben szükség van;
- c) a Bizottság kijelöli az egyes missziók szakértőit/ csapatvezetőit, az őket kinevező tagállammal egyetértésben.

(3) A szakértői csapatok bevetésük során előmozdítják a tagállami beavatkozási csapatok munkájának összehangolását, és kapcsolatot tartanak a segítséget kérő tagállam illetékes hatóságaival, a 8. cikk d) pontjában meghatározottak szerint. Az ERCC szoros kapcsolatot tart fenn a szakértői csapatokkal, valamint iránymutatást és logisztikai támogatást nyújt számukra.

18. cikk

Szállítás és felszerelések

(1) Akár az Unión belüli, akár az azon kívüli katasztrófa esetén a Bizottság az alábbi módokon támogathatja a tagállamokat abban, hogy igénybe vegyék a felszerelést vagy a szállítási erőforrásokat:

- a) a tagállamok által rendelkezésre bocsátható felszerelésre és szállítási erőforrásokra vonatkozó információk nyújtása és cseréje az ilyen felszerelés és szállítási erőforrások összevonasának elősegítése céljából;
- b) segítségnyújtás a tagállamok számára az egyéb források – köztük a kereskedelmi piaci szereplők – által esetleg rendelkezésre bocsátható szállítási erőforrások azonosítása tekintetében, és az azokhoz való hozzáférés megkönnyítése; vagy
- c) segítségnyújtás a tagállamok számára az egyéb források – például a kereskedelmi piaci szereplők – által rendelkezésre bocsátható felszerelés azonosításában.

(2) A Bizottság kiegészítheti a tagállamok által biztosított szállítási erőforrásokat a gyors katasztrófareagálás biztosításához szükséges további szállítási erőforrások rendelkezésre bocsátása révén.

V. FEJEZET

PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

19. cikk

Költségvetési források

(1) Az uniós mechanizmus végrehajtásához szükséges pénzügyi keretösszeg a 2014–2020-as időszakra vonatkozóan folyó áron 368 428 000 EUR.

Folyó áron 223 776 000 EUR a többéves pénzügyi keret 3., „Biztonság és uniós polgárság” című fejezetéből, folyó áron 144 652 000 EUR pedig a 4., „Globális Európa” című fejezetéből származik.

Az éves előirányzatokat az Európai Parlament és a Tanács a többéves pénzügyi keretnek megfelelően hagyja jóvá.

(2) A katasztrófareagálási intézkedések kedvezményezettjei általi visszatérítésekből származó előirányzatok a 966/2012/EU, Euratom rendelet 18. cikkének (2) bekezdése értelmében vett címzett bevételnek minősülnek.

(3) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi források fedezhetik az uniós mechanizmus irányításához és célkitűzéseinek megvalósításához szükséges előkészítő, nyomonkövetési, ellenőrzési, pénzügyi ellenőrzési és értékelési tevékenységekhez kapcsolódó kiadásokat is.

Az ilyen kiadások körébe tartozhatnak különösen a tanulmányok, szakértői találkozók, tájékoztatási és kommunikációs tevékenységek – ideértve az Unió politikai prioritásaira vonatkozó szervezeti kommunikációt –, amennyiben ezek az uniós mechanizmus általános célkitűzéseivel kapcsolódnak, az információfeldolgozásra és -cserére összpontosító informatikai hálózatokkal (többek között azoknak az ágazatközi adatsere előmozdítását szolgáló meglévő vagy jövőbeli rendszerekkel való összekapcsolásával és a kapcsolódó berendezésekkel) összefüggő kiadások, és minden más technikai és adminisztratív segítségnyújtásra fordított kiadás, amely a Bizottságnál a program irányítása tekintetében felmerül.

(4) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi keretösszeget a 2014–2020-as időszakban az I. mellékletben meghatározott százalékarányoknak és alapelveknek megfelelően kell szétosztani.

(5) A Bizottság a 34. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett időközi értékelés eredményének figyelembevételével felülvizsgálja az I. mellékletben szereplő felosztást. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy amennyiben a felülvizsgálat eredményei alapján szükséges, a 30. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletben szereplő minden egyes számadatnak 8 százalékpontnál több, de legfeljebb 16 százalékponttal történő kiigazítása érdekében. E felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat 2017. június 30-ig el kell fogadni.

(6) Amennyiben az reagálási intézkedésekhez rendelkezésre álló költségvetési források szükséges felülvizsgálata rendkívül sürgős esetben azt megköveteli, akkor a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló költségvetési előirányzatok keretében és a 31. cikkben előírt eljárással összhangban 8 százalékpontnál több, de legfeljebb 16 százalékponttal kiigazítsanak az I. mellékletben szereplő minden egyes számadatot.

20. cikk

Támogatható általános tevékenységek

A katasztrófareagelőzés, -felkészültség és a hatékony reagálás javítása érdekében az alábbi általános tevékenységekre igényelhető pénzügyi támogatás:

- a) tanulmányok és felmérések készítése, modellezés és forgatókönyv-készítés az ismeretek, a bevált gyakorlatok és az információk megosztásának elősegítése érdekében;

- b) képzés, gyakorlatok, munkaértekezletek, személyzeti és szakértői cserék, hálózatok kialakítása, bemutató projektek és technológiaátadás;
- c) nyomonkövetési, elemzési és értékelési tevékenységek;
- d) a nyilvánosság tájékoztatása, oktatás, a tudatosságot növelő, valamint ahhoz kapcsolódó terjesztési tevékenységek az uniós polgároknak a katasztrófavédelemben és a katasztrófák hatásának minimalisra csökkentésébe való bevonása érdekében, valamint az ahhoz való hozzájárulás céljából, hogy az uniós polgárok hatékonyabban és fenntartható módon védjék magukat;
- e) az uniós mechanizmus összefüggésében végrehajtott beavatkozások és gyakorlatok során szerzett tapasztalatok levonására irányuló olyan program kidolgozása és megvalósítása, amely többek között a megelőzéshez és a felkészültséghez kapcsolódó területekre vonatkozik; és
- f) kommunikációs tevékenységek és intézkedések a katasztrófa-megelőzés, -felkészültség és -reagálás terén végzett, a tagállamok és az Unió polgári védelmi munkája megismeretetésének előmozdítása érdekében.
- g) az uniós mechanizmus keretébe illeszkedő reagálási műveletek megtervezése, a 10. cikkel összhangban;
- h) a 13. cikkben ismertetett felkészültségi tevékenységek támogatása;
- i) a 11. cikkben említett EERC kifejlesztése e cikk (2) bekezdésével összhangban.
- j) az EERC hiányosságainak azonosítása a 12. cikkel összhangban, valamint a tagállamok támogatása e hiányosságok kezelésében az új reagálási képességeknek az elszámolható költségek legfeljebb 20 %-áig való társfinanszírozása révén, feltéve, hogy:
- i. az új képességek szükségességét a kockázatértékelések megerősítették,
- ii. képességhiányok megállapítására a 12. cikkben meghatározott eljárás igazolja, hogy e képességek nem állnak rendelkezésre a tagállamban,
- iii. e képességeket a tagállamok fejlesztik ki egyénileg, vagy tagállamok konzorciumának keretében,
- iv. e képességeket legalább két éves időszakra rendelkezésre bocsátják az önkéntes eszköztár céljára, továbbá
- v. e képességek társfinanszírozása költséghatékony.

21. cikk

Támogatható megelőzési és -felkészültségi intézkedések

- (1) A következő megelőzési és -felkészültségi intézkedésekre igényelhető pénzügyi támogatás:
- a) az 5. cikkben említett projektek, tanulmányok, munkaértekezletek, felmérések és hasonló intézkedések és tevékenységek társfinanszírozása;
- b) a 6. cikk d) pontjában és a 8. cikk j) pontjában említett kölcsönös felülvizsgálatok társfinanszírozása;
- c) az ERCC által biztosított funkciók fenntartása, összhangban a 8. cikk a) pontjával;
- d) a szakértői csapatok 8. cikk d) pontjában és 17. cikkben említett mozgósításának és kiküldésének előkészítése, valamint a gyors beavatkozási képesség 8. cikk f) pontjában említett kifejlesztése és fenntartása a tagállamok képzett szakértőinek hálózata útján;
- e) a CECIS és az eszközök létrehozása és fenntartása az ERCC és a tagállamok kapcsolati pontjai, valamint az egyéb résztvevők között az uniós mechanizmus keretében folytatott kommunikáció és információcsera lehetővé tétele érdekében;
- f) az európai érdeket képviselő, transznacionális észlelő, korai előrejelző és riasztási rendszerek fejlesztéséhez való hozzájárulás a gyors reagálás lehetővé tétele, és a tagállami korai előrejelző és riasztási rendszerek egymással, valamint az ERCC-vel és a CECIS-szel való összeköttetésének előmozdítása érdekében. E rendszereknek figyelembe kell venniük a meglévő és a jövőbeli információs, nyomonkövetési és észlelési forrásokat és rendszereket, és azokra kell építeniük;
- Adott esetben előnyben kell részesíteni a közös kockázatok tekintetében együttműködő tagállamok konzorciumait;
- k) a 17. cikk (1) bekezdésében említett szakértői csapatoknak nyújtott logisztikai támogatás rendelkezésre állásának biztosítása;
- l) a katasztrófareagálási képességek tagállamok általi, Unión belüli előzetes elhelyezése során a koordináció megkönnyítése, a 8. cikk g) pontjával összhangban;
- m) egy tagállam, harmadik ország, az ENSZ vagy annak ügynökségei kérésére szakértői csapat helyszínre való kiküldése révén történő, a megelőzési és felkészültségi intézkedésekkel kapcsolatos tanácsadás támogatása, az 5. cikk (2) bekezdésében és a 13. cikk (3) bekezdésében említettek szerint.
- (2) Az (1) bekezdés i) pontjában említett intézkedések pénzügyi támogatására való jogosultságot a következőkre kell korlátozni:
- a) az EERC létrehozásának és irányításának, valamint a 11. cikkben leírt kapcsolódó eljárásoknak valamennyi uniós szintű költsége;
- b) a tagállami reagálási képességeknek az EERC céljaira történő minősítéséhez szükséges kötelező képzések, gyakorlatok és munkaértekezletek költségei (a továbbiakban: a minősítési költségek). A minősítési költségek a képesség típusa szerint meghatározott egységnyi költségekből vagy átalányösszegekből is felépülhetnek, akár 100 %-ban fedezve az elszámolható költségeket;

- c) az ahhoz szükséges nem rendszeres költségek, hogy a tagállamok reagálási képességeit a pusztán nemzeti felhasználás szintjétől olyan készenléti és rendelkezésre állási szintre fejlesszék, amelynek eredményeként azok bevetethők lesznek az EERC részeként, összhangban az önkéntes rendelkezésre bocsátás minőségi követelményeivel és a minősítési folyamatban megfogalmazott ajánlásokkal (a továbbiakban: az adaptációs költségek). Az adaptációs költségekbe beletartozhatnak a modulok és az egyéb reagálási képességek interoperabilitásához, az önállósághoz, az önellátáshoz, a szállíthatósághoz, a csomagoláshoz kapcsolódó, illetve egyéb hasonló költségek, valamint a multinacionális reagálási képességek kialakításának (például munkaértekezleteknek, képzéseknek, közös módszertan kidolgozásának, előírásoknak, eljárásoknak és hasonló tevékenységeknek) a költségei, feltéve, hogy e költségek kifejezetten a képességek önkéntes rendelkezésre bocsátásához kapcsolódnak. E költségek körébe nem tartoznak bele az reagálási képességek kezdeti létrehozásához szükséges felszerelések, illetve humán erőforrások költségei, sem pedig a fenntartási és működési költségek. Ezek az adaptációs költségek felépülhetnek a képesség típusa szerint meghatározott egységnyi költségekből vagy átalányösszegekből is, akár 100 %-ban fedezve az elszámolható költségeket, feltéve, hogy ez nem lépi túl a képesség-kialakítási általános költség 30 %-át; és
- d) Az olyan keretszerződések, partnerségi keretmegállapodások vagy hasonló megállapodások létrehozásának és kezelésének költségei, amelyek célja a rendkívüli katasztrófák során az átmeneti hiányoknak az összveszély-megközelítés figyelembevétele melletti kezelése.

Az e bekezdés d) pontja alapján történő finanszírozás:

- i. kiterjedhet a szerződések vagy megállapodások megtervezéséhez, előkészítéséhez, megtárgyalásához, megkötéséhez és kezeléséhez szükséges költségek és díjak fedezésére, valamint szabványos működési eljárások kidolgozásának és a vagyoni eszközök hatékony felhasználásának biztosítását szolgáló gyakorlatok költségeinek fedezésére. A finanszírozás kiterjedhet az ezen eszközökhöz való gyors hozzáférés biztosítására fordított költségek legfeljebb 40 %-ának fedezésére;
- ii. nem terjedhet ki új reagálási képességek beszerzésére vagy kialakítására, sem e kiegészítő képességek katasztrófhelyzetben történő használatának költségeire. E kiegészítő képességek katasztrófhelyzetben történő használatának költségei a segítséget kérő tagállamokat terhelik.
- iii. nem lépheti túl a 19. cikk (1) bekezdésében meghatározott pénzügyi keret 10 %-át. Amennyiben e felső összeghatárt a programozási időszak vége előtti eléri, és amennyiben az uniós mechanizmus megfelelő működéséhez ez szükséges, végrehajtási jogi aktussal a 10 %-os felső összeghatár legfeljebb 5 százalékponttal túlléphető. A végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

22. cikk

Támogatható reagálási intézkedések

A következő reagálási intézkedésekre igényelhető pénzügyi támogatás:

- a) szakértői csapatoknak a 17. cikk (1) bekezdésében említett kiküldése, valamint a 8. cikk d) és e) pontjában említett logisztikai támogatás és szakértők kiküldése;
- b) a tagállamok támogatása abban, hogy katasztrófa esetén igénybe vegyék a felszereléseket és a szállítási erőforrásokat, a 23. cikkben meghatározottak szerint; és
- c) segítségnyújtás iránti kérelem beérkezése esetén a szükséges további támogató és kiegészítő intézkedések megtétele annak elősegítése érdekében, hogy az reagálás a lehető leghatékonyabb módon össze legyen hangolva.

23. cikk

A felszereléshez és a szállítási erőforrásokhoz kapcsolódó, támogatható intézkedések

(1) A következő tevékenységek jogosultak pénzügyi támogatásra annak érdekében, hogy lehetővé váljon a felszerelések és a szállítási erőforrások igénybevétele az uniós mechanizmus keretében:

- a) azon felszerelésekre és szállítási erőforrásokra vonatkozó információk nyújtása és cseréje, amelyekkel kapcsolatban a tagállamok úgy döntenek, hogy azokat rendelkezésre bocsátják, az ilyen felszerelés és szállítási erőforrások összevonásának elősegítése céljából;
- b) segítségnyújtás a tagállamok számára az egyéb források – köztük a kereskedelmi piaci szereplők – által esetleg rendelkezésre bocsátható szállítási erőforrások azonosítása tekintetében, és az azokhoz való hozzáférés megkönnyítése;
- c) segítségnyújtás a tagállamok számára az egyéb források – köztük a kereskedelmi piaci szereplők – által rendelkezésre bocsátható felszerelés azonosításában; és
- d) a gyors katasztrófareagálás biztosításához szükséges szállítási erőforrások finanszírozása. Az ilyen intézkedésekre kizárólag az alábbi kritériumok teljesülése esetén igényelhető pénzügyi támogatás:

- i. az uniós mechanizmus keretében segítségnyújtás iránti kérelmet nyújtottak be a 15. és 16. cikknek megfelelően;
- ii. a kiegészítő szállítási erőforrások szükségesek az uniós mechanizmus keretében történő katasztrófareagálás hatékonyságának biztosításához;
- iii. a segítségnyújtás megfelel az ERCC által azonosított szükségleteknek, és azt az ERCC által a műszaki előírásokra, a minőségre, az időzítésre és a teljesítés részletes szabályaira vonatkozóan adott ajánlásoknak megfelelően biztosítják;

iv. a segítséget kérő ország – vagy közvetlenül vagy pedig az ENSZ-en, annak ügynökségein vagy egy releváns nemzetközi szervezeten keresztül – elfogadta az uniós mechanizmus keretében a segítséget; és

v. harmadik országokban bekövetkezett katasztrófák esetén a segítségnyújtás kiegészíti az átfogó uniós humanitárius fellépést.

(2) A szállítási erőforrásokra biztosított uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg a teljes elszámolható költség 55 %-át.

(3) A szállítási erőforrásokra biztosított uniós pénzügyi támogatás emellett a teljes elszámolható költség 85 %-át is fedezheti a következő esetekben:

a) a 11. cikkben foglalt, önkéntesen, előzetesen rendelkezésre bocsátott reagálási képességek szállításához kapcsolódó költségek; vagy

b) a segítségnyújtás kritikus szükséglet kielégítését célozza, és nem vagy nem elegendő mértékben áll rendelkezésre az önkéntes eszköztárban.

(4) A szállítási erőforrásokra biztosított uniós pénzügyi támogatás emellett az i., ii. és iii. pontban leírt teljes elszámolható költség akár 100 %-át is fedezheti, amennyiben erre szükség van ahhoz, hogy a tagállamok segítségnyújtásának összevonása operatív szempontból hatékony legyen, és ha a költségek az alábbiak egyikéhez kapcsolódnak:

i. raktározási kapacitás rövid távú bérlése a tagállami segítség ideiglenes raktározása céljából, amely megkönnyíti a segélyszállítmány koordinált szállítását;

ii. a tagállami segélyszállítmány átsomagolása a szállítási kapacitás maximális kihasználása érdekében, vagy az egyedi műveleti követelményeknek való megfelelés céljából; vagy

iii. az összevont segélyszállítmány helyi szállítása annak érdekében, hogy biztosítva legyen a koordinált kézbesítés a segítséget kérő országban lévő végső rendeltetési helyre.

Az e bekezdés szerinti uniós pénzügyi támogatás nem lépheti túl (folyó áron) a 75 000 EUR-t aktiválásonként az uniós mechanizmus vonatkozásában. Kivételes esetekben ez a felső összeghatár végrehajtási jogi aktusok útján meghaladható. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(5) Több tagállamot érintő szállítási műveletek összevonása esetén az egyik tagállam felvállalhatja az uniós pénzügyi támogatás egész műveletre vonatkozó kérelmezésének levezetését.

(6) Ha egy tagállam azt kéri, hogy a Bizottság kössön szerződést szállítási szolgáltatásokra, a Bizottságnak kérnie kell a költségek részleges, a (2), a (3) és a (4) bekezdésben meghatározott finanszírozási mértékek szerinti megtérítését.

(7) E cikk értelmében az alábbi, a szállítási erőforrásokkal kapcsolatos költségekre igényelhető uniós pénzügyi támogatás: a szállítási erőforrások mozgatásához kapcsolódó valamennyi költség, ideértve valamennyi szolgáltatás költségét, a díjakat, a logisztikai és kezelési költségeket, az üzemanyag- és esetleges szállásköltségeket, valamint minden olyan egyéb közvetett költséget, mint az adók, általánosságban a vámok és a tranzitköltségek.

24. cikk

Kedvezményezettek

Az e határozat szerint odaítélt támogatásokat a közjog vagy a magánjog hatálya alá tartozó jogi személyek számára lehet odaítélni.

25. cikk

A pénzügyi beavatkozás típusai és végrehajtási eljárások

(1) A Bizottság az uniós pénzügyi támogatást a 966/2012/EU, Euratom rendeletnek megfelelően hajtja végre.

(2) Az e határozat szerint nyújtott pénzügyi támogatás a 966/2012/EU, Euratom rendeletben előírt bármely formában nyújtható, különösen támogatás, a költségek megtérítése, közbeszerzés vagy pénzalapokhoz való hozzájárulás formájában.

(3) E határozat végrehajtása érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, kivéve a IV. fejezet szerinti katasztrófareagálás körébe tartozó intézkedésekre vonatkozóan, amelyek előre nem láthatók. A végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Az éves munkaprogramokban meghatározzák a kifizetett célokat, a várt eredményeket, a végrehajtás módját és a megvalósítás teljes összegét. Tartalmazzák továbbá a finanszírozandó intézkedések leírását, az egyes fellépésekhez rendelt összegek megjelölését, valamint egy tervezett végrehajtási menetrendet. A 28. cikk (2) bekezdésében említett pénzügyi segítségnyújtás tekintetében az éves munkaprogramok meghatározzák az azokban említett tagállamokra vonatkozóan előírányzott intézkedéseket.

26. cikk

Az uniós fellépés kiegészítő jellege és következetessége

(1) Az e határozat keretében pénzügyi támogatásban részesülő intézkedések más uniós pénzügyi eszközökből nem részesülhetnek támogatásban.

A Bizottság biztosítja, hogy az e határozat keretében nyújtott pénzügyi támogatást igénylők és az ilyen támogatások kedvezményezettjei tájékoztassák a Bizottságot az egyéb forrásból – ideértve az Unió általános költségvetését is – kapott pénzügyi támogatásokról, valamint az ilyen támogatásra irányuló, folyamatban lévő kérelmeikről.

(2) Törekedni kell az Unió más eszközeivel való szinergiák és kiegészítő jelleg megvalósítására. Harmadik országokban kialakult humanitárius válságok kapcsán történő fellépés eseténa Bizottság biztosítja az e határozat, valamint az 1257/96/EK rendelet keretében finanszírozott intézkedések kiegészítő jellegét és koherenciáját.

(3) Ha az uniós mechanizmus keretében történő segítségnyújtás uniós humanitárius fellépéshez járul hozzá, és különösen, ha erre összetett veszélyhelyzetben kerül sor, az e határozat keretében pénzügyi támogatásban részesülő intézkedéseknek beazonosított szükségletekre kell alapulniuk és összhangban kell állniuk a segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzusban említett humanitárius alapelvekkel és a polgári védelem és a katonai erőforrások alkalmazására vonatkozó alapelvekkel.

27. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság megfelelő intézkedésekkel – csalás, korrupció és más jogellenes cselekmények elleni megelőző intézkedésekkel, hatóságok ellenőrzésekkel, szabálytalanság feltárása esetén a jogtalanul kifizetett összegek visszafizetetésével, valamint szükség esetén hatékony, arányos és visszatartó erejű közigazgatási és pénzügyi szankciókkal – biztosítja, hogy az Európai Unió pénzügyi érdekei az e határozat alapján finanszírozott fellépések végrehajtása során ne sérüljenek.

(2) A Bizottság és képviselői, valamint a Számvevőszék jogosultak dokumentumalapú és helyszíni ellenőrzést végezni az e határozat alapján uniós forrásból származó támogatások kedvezményezettjeinél, valamint az e határozat alapján uniós forrásokban részesülő vállalkozóknál és alvállalkozóknál.

(3) Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) – a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽¹⁾, valamint a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben⁽²⁾ foglalt rendelkezéseknek és eljárásoknak megfelelően – nyomozásokat, többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat folytathat annak megállapítására, hogy elkövettek-e valamely támogatási megállapodással, támogatási határozattal vagy az e határozat keretében finanszírozott szerződéssel összefüggésben az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást, korrupciót vagy más jogellenes cselekményt.

(4) Az (1), a (2) és a (3) bekezdés sérelme nélkül az e határozat végrehajtása keretében harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásoknak, továbbá az e határozat végrehajtása keretében létrejött szerződéseknek, támogatási megállapodásoknak és támogatási határozatoknak olyan rendelkezéseket kell tartalmazniuk, amelyek

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

kifejezetten felhatalmazzák a Bizottságot, a Számvevőszéket és az OLAF-ot arra, hogy saját hatáskörüiknek megfelelően lefolytassák az említett ellenőrzéseket és nyomozásokat.

VI. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

28. cikk

Harmadik országok és nemzetközi szervezetek

(1) Az uniós mechanizmus nyitva áll a következők részvétele előtt:

- az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon országai, amelyek tagjai az Európai Gazdasági Térségnek (EGT), az EGT-megállapodásban rögzített feltételekkel összhangban, és más európai országok, ha megállapodások és eljárások így rendelkeznek;
- csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, a szóban forgó országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelvei és általános feltételei szerint.

(2) A 20. cikkben és a 21. cikk (1) bekezdése a), b), f) és h) pontjában említett pénzügyi támogatás az uniós mechanizmusban részt nem vevő tagjelölt és potenciális tagjelölt országok számára, valamint az ENP-ben résztvevő országok számára is odaítélhető, amennyiben az említett pénzügyi támogatás kiegészíti a Előcsatlakozási Támogatási Eszközt (IPA II) létrehozásáról szóló jövőbeni uniós jogalkotási aktus és az európai szomszédságpolitikai eszköz létrehozásáról szóló jövőbeni uniós jogalkotási aktus alapján rendelkezésre álló finanszírozást.

(3) Nemzetközi vagy regionális szervezetek is együttműködhetnek az uniós mechanizmus keretében végzett tevékenységekben, amennyiben az e szervezetek és az Unió közötti vonatkozó kétoldalú vagy többoldalú megállapodások ezt lehetővé teszik.

29. cikk

Illetékes hatóságok

E határozat alkalmazása céljából a tagállamok kijelölik az illetékes hatóságokat, és erről tájékoztatják a Bizottságot.

30. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.

(2) A Bizottság 2020. december 31-ig felhatalmazást kap a 19. cikk (5) és (6) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

(3) Az 19. cikk (5) és (6) bekezdésében említett felhatalmazást az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(5) A 19. cikk (5) bekezdése szerint elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ezen időtartam két hónappal meghosszabbodik.

31. cikk

Sürgősségi eljárás

(1) Az e cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok haladéktalanul hatályba lépnek, és mindaddig alkalmazandók, amíg nem emelnek ellenük kifogást a (2) bekezdésnek megfelelően. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak küldött értesítésben meg kell indokolni a sürgősségi eljárás alkalmazását.

(2) Az Európai Parlament vagy a Tanács a 30. cikk (5) bekezdésének megfelelően kifogást emelhet a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen. A Bizottság ebben az esetben az Európai Parlament vagy a Tanács kifogást emelő határozatáról szóló értesítés kézhezvételét követően haladéktalanul hatályon kívül helyezi a jogi aktust.

32. cikk

Végrehajtási jogi aktusok

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a következő kérdésekre vonatkozóan:

- a) az ERCC és a tagállami kapcsolati pontok közötti kapcsolattartás a 8. cikk b) pontjában, a 15. cikk (3) bekezdésében és a 16. cikk (3) bekezdésének a) pontjában előírtaknak megfelelően; az Unión belüli katasztrófareagálás során alkalmazandó, a 15. cikk szerinti műveleti eljárások, valamint az Unión kívüli katasztrófareagálás során alkalmazandó, a 16. cikk szerinti műveleti eljárások, ideértve az érintett nemzetközi szervezetek beazonosítását is.
- b) a CECIS alkotóelemei, valamint a CECIS keretében folyó információmegosztás megszervezése a 8. cikk b) pontjának megfelelően;
- c) a szakértői csapatokra vonatkozó, a 17. cikkben leírt kiküldetési eljárás;
- d) a moduloknak, az egyéb reagálási képességeknek és a szakértőknek a 9. cikk (1) bekezdése szerinti meghatározása;

e) a 9. cikk (2) bekezdése szerinti műveleti követelmények megállapítása a modulok működése és interoperabilitása tekintetében, ideértve a modulok feladatait, képességeit, főbb alkotóelemeit, önellátását és telepítését;

f) az EERC veszélyhelyzetreagálás működéséhez szükséges képességcélok, minőségi és interoperabilitási követelmények, valamint minősítési és nyilvántartásba vételi eljárás, a 11. cikkben foglaltaknak megfelelően, valamint a 21. cikk (2) bekezdésében előírt pénzügyi megállapodások;

g) az EERC hiányosságainak azonosítása és megszüntetése, a 12. cikkben foglaltak szerint;

h) a képzési programnak, a gyakorlatok keretének és a tanulókkal kapcsolatos programnak a megszervezése a 13. cikkben foglaltak szerint; és

i) a segélyszállítmány szállításához nyújtott támogatás megszervezése, a 18. cikkben és a 23. cikkben foglaltaknak megfelelően.

(2) Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás szerint kell elfogadni.

33. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottság.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni. Ha a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

34. cikk

Értékelés

(1) A pénzügyi támogatásban részesülő tevékenységeket végrehajtásuk nyomán követése érdekében rendszeresen ellenőrzik.

(2) A Bizottság értékeli e határozat alkalmazását, és benyújtja az Európai Parlament és a Tanács részére a következőket:

- a) az elért eredményeket és az e határozat végrehajtásának minőségi és mennyiségi vonatkozásait értékelő időközi jelentést legkésőbb 2017. június 30-ig;
- b) egy közleményt e határozat folyamatos alkalmazásáról legkésőbb 2018. december 31-ig, és
- c) egy utólagos értékelést legkésőbb 2021. december 31-ig.

Az a) és b) pontban említett időközi jelentéshez, illetve közleményhez adott esetben csatolni kell az e határozat módosítására irányuló javaslatokat.

VII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

35. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) A 2007/162/EK, Euratom határozat alapján 2014. január 1. előtt megkezdett tevékenységekre adott esetben továbbra is az a határozat az irányadó.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a pénzügyi eszköz keretében végrehajtott fellépések és az e határozatban foglalt előírások szerint végrehajtandó fellépések közötti átmenet nemzeti szinten zökkenőmentes legyen.

36. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 2007/162/EK, Euratom határozat és a 2007/779/EK, Euratom határozat hatályát veszti. A hatályon kívül helyezett határozatokra történő hivatkozásokat e határozatra történő hivatkozásoknak kell tekinteni, és az e határozat II. mellékletében szereplő megfelelési táblázat szerint kell értelmezni.

37. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napját követő napon lép hatályba. Ezt a határozatot 2014. január 1-jétől kell alkalmazni.

38. cikk

Címzettek

Ennek a határozatnak a Szerződéseknél megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 17-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
L. LINKEVIČIUS

*I. MELLÉKLET***A 19. cikk (1) bekezdésében említett uniós mechanizmus végrehajtásához szükségespénzügyi keretösszeg felosztása során alkalmazandó százalékarányok**

Megelőzés: 20 % +/- 8 százalékpont

Felkészültség: 50 % +/- 8 százalékpont

Reagálás: 30 % +/- 8 százalékpont

Alapelvek

A Bizottság e határozat végrehajtása során kiemelten kezeli azokat az intézkedéseket, amelyek vonatkozásában ez a határozat határidőt jelöl ki az említett határidő lejártát megelőző időszakon belül, az adott határidő betartása céljából.

II. MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

A Tanács 2007/162/EK, Euratom határozata	A Tanács 2007/779/EK, Euratom határozata	E határozat
1. cikk (1) bekezdés		—
1. cikk (2) bekezdés		1. cikk (4) bekezdés
1. cikk (3) bekezdés		—
1. cikk (4) bekezdés	1. cikk (2) bekezdés	2. cikk (2) bekezdés
	1. cikk (1) bekezdés	—
	1. cikk (2) bekezdés, első albekezdés	1. cikk (2) bekezdés
	1. cikk (2) bekezdés, második albekezdés	1. cikk (5) bekezdés
2. cikk (1) bekezdés		2. cikk (1) bekezdés, a) pont
2. cikk (2) bekezdés		2. cikk (1) bekezdés, b) pont
2. cikk (3) bekezdés		1. cikk (6) bekezdés
	2. cikk (1) bekezdés	—
	2. cikk, (2) bekezdés	13. cikk (1) bekezdés, a) pont
	2. cikk, (3) bekezdés	20. cikk, b) pont
	2. cikk, (4) bekezdés	8. cikk, d) pont
	2. cikk, (5) bekezdés	7. cikk és 8. cikk, a) pont
	2. cikk, (6) bekezdés	8. cikk, b) pont
	2. cikk, (7) bekezdés	8. cikk, c) pont
	2. cikk, (8) bekezdés	18. cikk (1) bekezdés
	2. cikk, (9) bekezdés	18. cikk (2) bekezdés
	2. cikk, (10) bekezdés	16. cikk (7) bekezdés
	2. cikk, (11) bekezdés	—
3. cikk	3. cikk	4. cikk
4. cikk (1) bekezdés		20. cikk és 21. cikk
4. cikk (2) bekezdés, a) pont		22. cikk, a) pont
4. cikk (2) bekezdés, b) pont		22. cikk, b) pont, és 23. cikk (1) bekezdés, a), b) és c) pont
4. cikk (2) bekezdés, c) pont		23. cikk (1) bekezdés, d) pont
4. cikk (3) bekezdés		23. cikk (2) és (4) bekezdés
4. cikk (4) bekezdés		32. cikk (1) bekezdés, i) pont
	4. cikk (1) bekezdés	9. cikk (1) bekezdés

A Tanács 2007/162/EK, Euratom határozata	A Tanács 2007/779/EK, Euratom határozata	E határozat
	4. cikk (2) bekezdés	9. cikk (3) bekezdés
	4. cikk (3) bekezdés	9. cikk (1) és (2) bekezdés
	4. cikk (4) bekezdés	9. cikk (4) bekezdés
	4. cikk (5) bekezdés	9. cikk (5) bekezdés
	4. cikk (6) bekezdés	9. cikk (6) bekezdés
	4. cikk (7) bekezdés	9. cikk (9) bekezdés
	4. cikk (8) bekezdés	9. cikk (7) bekezdés
5. cikk		24. cikk
	5. cikk, (1) bekezdés	8. cikk, a) pont
	5. cikk, (2) bekezdés	8. cikk, b) pont
	5. cikk, (3) bekezdés	8. cikk, c) pont
	5. cikk, (4) bekezdés	8. cikk, d) pont
	5. cikk, (5) bekezdés	13. cikk (1) bekezdés, a) pont
	5. cikk, (6) bekezdés	—
	5. cikk, (7) bekezdés	13. cikk (1) bekezdés, d) pont
	5. cikk, (8) bekezdés	13. cikk (1) bekezdés, f) pont
	5. cikk, (9) bekezdés	18. cikk
	5. cikk, (10) bekezdés	8. cikk, e) pont
	5. cikk, (11) bekezdés	8. cikk, g) pont
6. cikk (1) bekezdés		25. cikk (1) bekezdés
6. cikk (2) bekezdés		25. cikk (2) bekezdés
6. cikk (3) bekezdés		25. cikk (3) bekezdés, harmadik és negyedik mondat
6. cikk (4) bekezdés		—
6. cikk (5) bekezdés		25. cikk (3) bekezdés, első és második mondat
6. cikk (6) bekezdés		—
	6. cikk	14. cikk
7. cikk		28. cikk (1) bekezdés
	7. cikk (1) bekezdés	15. cikk (1) bekezdés
	7. cikk (2) bekezdés	15. cikk (3) bekezdés
	7. cikk (2) bekezdés, a) pont	15. cikk (3) bekezdés, a) pont
	7. cikk (2) bekezdés, c) pont	15. cikk (3) bekezdés, b) pont
	7. cikk (2) bekezdés, b) pont	15. cikk (3) bekezdés, c) pont
	7. cikk (3) bekezdés, első és harmadik mondat	15. cikk (4) bekezdés és 16. cikk (6) bekezdés

A Tanács 2007/162/EK, Euratom határozata	A Tanács 2007/779/EK, Euratom határozata	E határozat
8. cikk	7. cikk (4) bekezdés	15. cikk (5) bekezdés
	7. cikk (5) bekezdés	—
	7. cikk (6) bekezdés	17. cikk (3) bekezdés, első mondat
	8. cikk (1) bekezdés első albekezdés	26. cikk
	8. cikk (1) bekezdés, második albekezdés	16. cikk (1) bekezdés
	8. cikk (1) bekezdés, harmadik albekezdés	16. cikk (2) bekezdés, első mondat
	8. cikk (1) bekezdés, negyedik albekezdés	—
	8. cikk (2) bekezdés	—
	8. cikk (3) bekezdés	16. cikk (4) bekezdés
	8. cikk (4) bekezdés, a) pont	—
	8. cikk (4) bekezdés, b) pont	16. cikk (3) bekezdés, a) pont
	8. cikk (4) bekezdés, c) pont	16. cikk (3) bekezdés, c) pont
	8. cikk (4) bekezdés, d) pont	16. cikk (3) bekezdés, d) pont
	8. cikk (4) bekezdés, e) pont	16. cikk (3) bekezdés, e) pont
	8. cikk (5) bekezdés	16. cikk (8) bekezdés
	8. cikk (6) bekezdés, első albekezdés	17. cikk (1) bekezdés és 17. cikk (2) bekezdés, b) pont
	8. cikk (6) bekezdés, második albekezdés	17. cikk (3) bekezdés, második mondat
	8. cikk (7) bekezdés, első albekezdés	—
	8. cikk (7) bekezdés, második albekezdés	16. cikk (2) bekezdés, második mondat
	8. cikk (7) bekezdés, harmadik albekezdés	16. cikk (9) bekezdés
8. cikk (7) bekezdés, negyedik albekezdés	16. cikk (11) bekezdés	
8. cikk (7) bekezdés, ötödik albekezdés	—	
8. cikk (8) bekezdés	16. cikk (10) bekezdés	
8. cikk (9) bekezdés, a) pont	16. cikk (12) bekezdés	
8. cikk (9) bekezdés, b) pont	16. cikk (13) bekezdés	
9. cikk		16. cikk (2) bekezdés
10. cikk	9. cikk	18. cikk
		19. cikk (3) bekezdés

A Tanács 2007/162/EK, Euratom határozata	A Tanács 2007/779/EK, Euratom határozata	E határozat
	10. cikk	28. cikk
11. cikk		—
	11. cikk	29. cikk
12. cikk (1) bekezdés		27. cikk (1) bekezdés
12. cikk (2) bekezdés		—
12. cikk (3) bekezdés		—
12. cikk (4) bekezdés		—
12. cikk (5) bekezdés		—
	12. cikk (1) bekezdés	32. cikk (1) bekezdés, e) pont
	12. cikk (2) bekezdés	32. cikk (1) bekezdés, a) pont
	12. cikk (3) bekezdés	32. cikk (1) bekezdés, b) pont
	12. cikk (4) bekezdés	32. cikk (1) bekezdés, c) pont
	12. cikk (5) bekezdés	32. cikk (1) bekezdés, h) pont
	12. cikk (6) bekezdés	32. cikk (1) bekezdés, d) pont
	12. cikk (7) bekezdés	—
	12. cikk (8) bekezdés	—
	12. cikk (9) bekezdés	32. cikk (1) bekezdés, a) pont második része
13. cikk	13. cikk	33. cikk
14. cikk		19. cikk
15. cikk	14. cikk	34. cikk
	15. cikk	36. cikk
16. cikk		37. cikk, második mondat
17. cikk	16. cikk	38. cikk

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A TANÁCS 1314/2013/EURATOM RENDELETE

(2013. december 16.)

az Európai Atomenergia-közösségnek a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramot kiegészítő kutatási és képzési programjáról (2014–2018)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 7. cikke első bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Atomenergia-közösség (a továbbiakban: a Közösség) egyik célkitűzése, hogy – többek között a tagállamokban folytatott nukleáris kutatás előmozdítása és elősegítése, valamint közösségi kutatási és képzési program végrehajtásával történő kiegészítése révén – hozzájáruljon az életszínvonal emeléséhez a tagállamokban.
- (2) A nukleáris kutatás a nukleáris biztonság, védelem és sugárvédelem szintjének növelése révén hozzájárulhat a társadalmi és gazdasági jóléthez és a környezeti fenntarthatósághoz. Ugyanilyen fontos a nukleáris kutatás potenciális hozzájárulása az energiarendszer hosszú távú széntelenítésének biztonságos, hatékony és zavartalan megvalósításához.
- (3) A nukleáris kutatás támogatása révén a Közösség 2014. január 1-jétől 2018. december 31-ig tartó időszakra vonatkozó kutatási és képzési programja (Euratom-program) hozzá fog járulni a 1291/2013/EU európai parla-

menti és tanácsi rendelettel ⁽²⁾ létrehozott „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram („Horizont 2020” keretprogram) célkitűzéseinek eléréséhez, és elő fogja mozdítani az Európa 2020 stratégia végrehajtását, valamint az európai kutatási térség létrehozását és működését.

- (4) Mindamellet, hogy a nukleáris energia potenciálisan befolyásolhatja az energiaellátást és a gazdasági fejlődést, a súlyos nukleáris balesetek veszélyt jelenthetnek az emberi egészségre. Ezért az Euratom programban a lehető legnagyobb figyelmet kell fordítani a nukleáris biztonságra és – adott esetben – a Közös Kutatóközpont által vizsgált biztonsági szempontokra.
- (5) A 2008. február 28-én Brüsszelben tartott Tanács ülés következtetéseiben meghatározott európai stratégiai energiatechnológiai terv (a továbbiakban: SET-terv) előírnyozza a karbonszegény technológiák fejlesztésének felgyorsítását. Az Európai Tanács a 2011. február 4-i ülésén megállapodott abban, hogy az Unió és tagállamai ösztönözni fogják a megújuló energiaforrások hasznosítására, valamint a biztonságos és fenntartható karbonszegény technológiákra irányuló beruházásokat, és a SET-tervben megállapított technológiai prioritások megvalósítására fognak összpontosítani. Az egyes tagállamok továbbra is maguk döntenek el, hogy a technológiák mely típusát támogatják.
- (6) Mivel minden tagállam rendelkezik nukleáris létesítménnyel vagy felhasznál – különösen orvosi célokra – radioaktív anyagokat, a Tanács a 2008. december 1-jén és 2-án Brüsszelben tartott ülésének következtetéseiben elismerte a nukleáris területhez tartozó készségek iránti folyamatos igényt, melynek kielégítése elsősorban a kutatással összekapcsolódó, közösségi szinten összehangolt megfelelő oktatással és képzéssel érhető el.

⁽¹⁾ HL C 181., 2012.6.21., 111. o.⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (A Hivatalos lap 104-ik oldalán található)

- (7) Noha mindegyik tagállam maga dönthet arról, hogy a nukleáris energiát hasznosítja-e vagy sem, azt is el kell ismerni, hogy a nukleáris energia különböző szerepet tölt be az egyes tagállamokban.
- (8) A Közösség az ITER projekt közös megvalósítása érdekében az ITER Nemzetközi Fúzióenergia-fejlesztési Szervezete létrehozásáról szóló megállapodás⁽¹⁾ aláírásával vállalta, hogy részt vesz az ITER Project felépítésében és jövőbeli kiaknázásában. A Közösség hozzájárulásának irányítása a 2007/198/Euratom tanácsi határozattal⁽²⁾ létrehozott Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás (a továbbiakban: Fusion for Energy) keretében történik. Az említett közös vállalkozás tevékenységét – beleértve az ITER-ét is – külön jogi aktusnak kell szabályoznia.
- (9) Ahhoz, hogy a magfúzió hitel érdemlő megoldás legyen a kereskedelmi mértékű energiatermelésre, először is arra van szükség, hogy az ITER sikeresen és időben megépüljön és üzembe álljon. Másodsor pedig ambiciózus, de teljesíthető ütemtervet kell készíteni a 2050-re megvalósítandó villamosenergia-termelésre vonatkozóan. E célok eléréséhez az európai magfúziós programot a szóban forgó ütemterv végrehajtását szolgáló közös tevékenységi program felé kell irányítani. A folyamatban lévő magfúziós kutatási tevékenységek eredményeinek szavatolása, valamint a magfúzió területével foglalkozó érdekelt felek hosszú távú kötelezettségvállalásának és egymással való hosszú távú együttműködésének a biztosítása érdekében gondoskodni kell a Közösségtámogatásának folyamatosságáról. Nagyobb hangsúlyt kell helyezni mindenekelőtt az ITER-t támogató tevékenységekre, de a demonstrációs reaktorra irányuló fejlesztésekre is, és ezen belül adott esetben a magánszektor részvételét is erősíteni kell. Ezen ésszerűsítés és hangsúlyáthelyezés közben nem szabad kockára tenni a fúziós energia tudományos közösségében Európa által betöltött vezető szerepet.
- (10) A Közös Kutatóközpontnak továbbra is a felhasználó igényeire szabott független tudományos és technológiai támogatást kell biztosítania a közösségi szakpolitikák megfogalmazásához, kialakításához, végrehajtásához és nyomon követéséhez, különösen a nukleáris biztonsági és védelmi kutatás és képzés területén. Az Unióban folyó kutatás emberi erőforrásainak optimális kiaknázása és a párhuzamos munkavégzés elkerülése érdekében a Közös Kutatóközpont által végzett új tevékenységeket minden esetben elemezni kell annak megállapítása érdekében, hogy azok összhangban állnak-e a tagállamokban folytatott tevékenységekkel. A „Horizont 2020” keretprogram nukleáris védelemmel kapcsolatos vetületeinek a Közös Kutatóközpont közvetlen tevékenységeire kell korlátozódnuk.
- (11) A Közös Kutatóközpontnak a jövőben is további erőforrásokat kell létrehoznia versenyképes tevékenységek révén, beleértve az Euratom-program közvetett tevékenységeiben való részvételt, a harmadik felekkel folytatott munkát és – csekélyebb mértékben – a szellemi tulajdon kiaknázását is.
- (12) Az Uniónak az a szerepe, hogy – valamennyi tagállama érdekében – keretet alakítson ki az atommag-hasadási technológiákra vonatkozó közös élvonalbeli kutatás, tudásteremtés és tudásmegőrzés támogatására, különös tekintettel a biztonságra, a védelemre, a sugárvédelemre és a nonprolifерációra. Ehhez független tudományos eredményekre van szükség, a Közös Kutatóközpont hozzájárulása pedig kulcsfontosságú ezen a területen. A Bizottság az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának szóló, 2010. október 6-i, „Az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezése: Innovatív Unió” című közleményében ezt elismerte, és szándékát fejezte ki, hogy a politikai döntéshozatal tudományos alapjait a Közös Kutatóközpont révén megerősítse. A Közös Kutatóközpont e feladatnak azzal kíván eleget tenni, hogy a nukleáris biztonságot és védelmet érintő kutatási tevékenységét az Unió politikai prioritásaira összpontosítja.
- (13) A tudomány és a társadalom közötti kapcsolat elmélyítése és a tudományba vetett közbizalom megerősítése érdekében az Euratom-programnak támogatnia kell a polgárok és a civil társadalom tájékozott részvételét a kutatási és innovációs ügyekben, ehhez pedig elő kell mozdítania a tudományos oktatást, hozzáférhetőbbé kell tennie a tudományos ismereteket, olyan, felelősségteljes kutatási és innovációs menetrendeket kell kidolgoznia, amelyek eloszlatják a polgárok és a civil társadalom aggályait és megfelelnek elvárásaiknak, valamint meg kell könnyítenie ez utóbbiak részvételét az Euratom-programhoz tartozó tevékenységekben.
- (14) Az Euratom-program végrehajtása folyamán reagálni kell a tudomány és a technológia, az ipar, a szakpolitikák és a társadalom lehetőségeinek és igényeinek alakulására. A menetrendeket tehát valamennyi érintett ágazat érdekelt feleivel szoros egyeztetésben kell kijelölni, és kellő rugalmasságot kell hagyni az új fejlemények figyelembevételéhez. Az Euratom-program ideje alatt külső szaktanácsadáshoz lehet folyamodni, emellett igénybe véve a megfelelő struktúrákat is, például az európai technológiai platformokat.
- (15) A 2013. február 26–27-én Brüsszelben, a Bizottság és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság közös szervezésében megrendezett, egy többek között energetikai, közgazdasági és társadalomtudományi szakértők által készített, interdiszciplináris tanulmányon alapuló, „Az atommaghasadással kapcsolatos kutatások előnyei és korlátai a karbonszegény gazdaságra nézve” című szimpóziumon folytatott viták eredményei elismerték, hogy folytatni kell az európai szintű nukleáris kutatást.

⁽¹⁾ HL L 358., 2006.12.16., 62. o.

⁽²⁾ A Tanács 2007/198/Euratom határozata (2007. március 27.) a Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás létrehozásáról és részére kedvezmények nyújtásáról (HL L 90., 2007.3.30., 58. o.)

- (16) Az Euratom-programnak hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az Unióban vonzóbbá váljon a kutatói életpálya. Megfelelő figyelmet kell fordítani – önkéntes jellegük tiszteletben tartása mellett – a Kutatók Európai Chartájára és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexére ⁽¹⁾, valamint az európai kutatási térséggel összefüggésben meghatározott egyéb referenciakeretekre.
- (17) Az Euratom-program keretében kialakított tevékenységeknek arra kell törekedniük, hogy a kutatásban és az innovációban előmozdítsák a nők és férfiak közötti egyenlőséget, különösen a nemek közötti aránytalanság háttérben álló okok kezelésével, a női és férfi kutatók képességeinek teljes kibontakoztatásával, valamint a nemek kérdésének a projektek tartalmába való beépítésével, a kutatás színvonalasabbá tétele és az innováció serkentése céljából. A tevékenységeknek törekedniük kell továbbá a nemek közötti egyenlőséghez kapcsolódó – az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 3. cikke, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8. cikke szerinti – elvek érvényre juttatására.
- (18) Az Euratom-program által támogatott kutatási és innovációs tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az etikai alapelveket. A tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport energiaügyi kérdésekkel kapcsolatos véleményeit adott esetben figyelembe kell venni. A kutatási tevékenységeknek továbbá figyelembe kell venniük az EUMSZ 13. cikkét, és csökkenteniük kell az állatok kutatási és kísérleti célú felhasználását, végsőként az állatfelhasználás kiváltását szem előtt tartva. Minden tevékenységet az emberi egészségvédelem magas szintjének biztosításával kell végrehajtani.
- (19) A hatás növelése érdekében továbbá az Euratom-programból és a magánforrásokból származó finanszírozást a köz- és a magánszféra közötti partnerségek keretében együttesen kell mozgósítani olyan kulcsfontosságú területeken, ahol a kutatás és az innováció hozzájárulhat az Unió tágabb versenyképességi céljaihoz. Különös figyelmet kell fordítani a kis- és középvállalkozások részvételére.
- (20) Az Euratom-programnak ösztönöznie kell a közös érdeken és a kölcsönös előnyökön alapuló – különösen a biztonság területét érintő – együttműködést harmadik országokkal, mindenekelőtt a nukleáris biztonság folyamatos javításának előmozdítása céljából.
- (21) A belső piacon működő összes vállalkozás egyenlő versenyfeltételeinek biztosítása érdekében az Euratom-program nyújtotta finanszírozást az állami támogatási szabályokkal összhangban kell kialakítani, ezáltal biztosítva a közkiadások eredményességét, és megelőzve a piactorzulást, például a magánfinanszírozás kiszorítását, nem hatékony piaci szerkezetek létrehozását vagy rossz hatékonysággal működő cégek fennmaradását.
- (22) 2011. február 4-i ülésén az Európai Tanács következtéseiben elismerte, hogy az uniós kutatás finanszírozásában az ellenőrzés és a kockázatkezelés újfajta megközelítésére van szükség, és új egyensúly megteremtését szorgalmazta a bizalom és az ellenőrzés, illetve a kockázatvállalás és a kockázatkerülés között. A kutatási keretprogramok végrehajtásának egyszerűsítéséről szóló 2010. november 11-i állásfoglalásában ⁽²⁾ az Európai Parlament az adminisztratív és pénzügyi egyszerűsítés irányába történő elmozdulásra szólított fel, és megállapította, hogy az uniós kutatásfinanszírozás során nagyobb bizalmat és kockázattűrést kellene tanúsítani a résztvevőkkel szemben.
- (23) Az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni a kiadási ciklus egészében, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, a kárba vesztett, tévesen kifizetett vagy helytelenül felhasznált források visszatéríttetését és adott esetben a bírságokat. A résztvevőkre háruló ellenőrzési terhen enyhíteni kell az ellenőrzési stratégia olyan értelmű felülvizsgálatával, amely a hangsúlyt a hibaarányok minimalizálásáról a kockázatértékelésen alapuló ellenőrzésre és a csalások felderítésére helyezi át.
- (24) Fontos gondoskodni az Euratom-program pénzgazdálkodásának hatékony és eredményes voltáról, valamint az Euratom-program minél hatékonyabb és felhasználóbarátabb végrehajtásáról, s emellett biztosítani kell a jogbiztonságot és valamennyi résztvevőnek a programhoz való hozzáférést is. Biztosítani kell a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ (a költségvetési rendelet) vonatkozó rendelkezéseinek, valamint az egyszerűsítés és a szabályozás javítása kapcsán meghatározott követelményeknek való megfelelést.
- (25) Annak érdekében, hogy az Euratom-program végrehajtása minél hatékonyabb legyen, hogy egyszerűsített eljárásoknak köszönhetően ahhoz valamennyi résztvevő könnyen hozzáférjen, valamint hogy a résztvevőkre egységes, átfogó és átlátható keret legyen irányadó, indokolt, hogy az Euratom-programban való részvételre és a kutatási eredmények terjesztésére – egyes kiigazításokkal, illetve kivételekkel – a „Horizont 2020” keretprogramra alkalmazandó, a(z) 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben rögzített szabályok vonatkozzanak.

⁽²⁾ HL C 74E., 2012.3.13., 34. o.

⁽¹⁾ A Bizottság ajánlása (2005. március 11.) a Kutatók Európai Chartájáról és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexéről (HL L 75., 2005.3.22., 67. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

- (26) Fontos a Szerződés 2. fejezetével összhangban továbbra is elősegíteni a résztvevők által létrehozott szellemi tulajdon hasznosítását, s eközben megvédeni a többi résztvevő és a Közösség jogos érdekeit.
- (27) Az 1908/2006/Euratom tanácsi rendelet ⁽¹⁾ és 139/2012/Euratom tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján létrehozott és a Bizottság által kezelt résztvevői garanciaalapok fontos védőmechanizmusnak bizonyultak, mivel mérséklik a nem teljesítő résztvevők részéről esedékesé váló, de vissza nem fizetett összegekhez kapcsolódó kockázatokat. A(z) 1290/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³⁾ létrehozott résztvevői garanciaalapnak ki kell terjednie az 1908/2006/Euratom rendelet, a 139/2012/Euratom rendelet és az e rendelet alapján végzett tevékenységekre is.
- (28) Az Euratom-program keretébe tartozó közvetett tevékenységek végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a tekintetben, hogy egyrészt munkaprogramokat fogadhatson el, másrészt elfogadhassa a közvetett tevékenységek finanszírozásának jóváhagyásáról szóló határozatot. A Bizottság vonatkozó végrehajtási hatásköreit a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽⁴⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (29) Az Euratom-programnak a vonatkozó területeken kijelölt célkitűzései eléréséhez a horizontális tevékenységek támogatására van szükség, mind az Euratom-program keretein belül, mind a „Horizont 2020” keretprogrammal közösen.
- (30) Az eredményes teljesítményirányításhoz, beleértve az értékelést és a nyomon követést is, olyan egyedi eredményességi mutatók kidolgozására van szükség, amelyek
- mérhetőek az idő előrehaladtával, reálisak, megfelelnek az uniós beavatkozás logikájának, továbbá a célkitűzések és a tevékenységek hierarchiáját figyelembe véve relevánsak. Megfelelő koordinációs mechanizmusokat kell bevezetni az Euratom-program végrehajtása és nyomon követése, valamint az Európai Kutatási Térség előrehaladásának, eredményeinek és működésének nyomon követése között.
- (31) A Közös Kutatóközpontnak a 96/282/Euratom bizottsági határozattal ⁽⁵⁾ létrehozott kormányzótanácsával konzultáltak a Közös Kutatóközpont közvetlen tevékenységeinek tudományos és technológiai tartalmáról.
- (32) A jogbiztonság érdekében hatályon kívül kell helyezni a fúziós program tanácsadó bizottságának felállításáról szóló 1980. december 16-i tanácsi határozatot ⁽⁶⁾, a 84/338/Euratom, ESZAK, EGK tanácsi határozatot ⁽⁷⁾, a 2006/970/Euratom tanácsi határozatot ⁽⁸⁾, a 2006/976/Euratom tanácsi határozatot ⁽⁹⁾, a 2006/977/Euratom tanácsi határozatot ⁽¹⁰⁾, az 1908/2006/Euratom rendeletet, a 2012/93/Euratom tanácsi határozatot ⁽¹¹⁾, a 139/2012/Euratom rendeletet, a 2012/94/Euratom tanácsi határozatot ⁽¹²⁾ és a 2012/95/Euratom tanácsi határozatot ⁽¹³⁾.
- ⁽¹⁾ A Tanács 1908/2006/Euratom rendelete (2006. december 19.) az Európai Atomenergia-közösség hetedik keretprogramjának (2007–2011) cselekvéseiben a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 400., 2006.12.30., 1. o.).
- ⁽²⁾ A Tanács 139/2012/Euratom rendelete (2011. december 19.) az Európai Atomenergia-közösség keretprogramjának (2012–2013) közvetett cselekvései esetében a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 47., 2012.2.18., 1. o.).
- ⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1290/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, valamint az 1906/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (A Hivatalos lap 81-ik oldalán található)
- ⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.)
- ⁽⁵⁾ A Bizottság 96/282/Euratom határozata (1996. április 10.) a Közös Kutatóközpont átszervezéséről (HL L 107., 1996.4.30., 12. o.).
- ⁽⁶⁾ 1981. január 8-i 4151/81 (ATO 103) sz. tanácsi dokumentum; a Hivatalos Lapban nem tették közzé.
- ⁽⁷⁾ A Tanács 84/338/Euratom, ESZAK, EGK határozata (1984. június 29.) a közösségi kutatási, fejlesztési és demonstrációs tevékenységek igazgatásával és összehangolásával kapcsolatos struktúrákról és eljárásokról (HL L 177., 1984.7.4., 25. o.).
- ⁽⁸⁾ A Tanács 2006/970/Euratom határozata (2006. december 18.) az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2011) (HL L 400., 2006.12.30., 60. o.).
- ⁽⁹⁾ A Tanács 2006/976/Euratom határozata (2006. december 19.) az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2011) végrehajtására irányuló egyedi programról (HL L 400., 2006.12.30., 404. o.).
- ⁽¹⁰⁾ A Tanács 2006/977/Euratom határozata (2006. december 19.) az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2011) a keretében a Közös Kutatóközpont által közvetlen cselekvések révén végrehajtandó egyedi programról (HL L 400., 2006.12.30., 434. o.).
- ⁽¹¹⁾ A Tanács 2012/93/Euratom határozata (2011. december 19.) az Európai Atomenergia-közösség nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó keretprogramjáról (2012–2013) (HL L 47., 2012.2.18., 25. o.).
- ⁽¹²⁾ A Tanács 2012/94/Euratom határozata (2011. december 19.) az Európai Atomenergia-közösség nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó keretprogramjának (2012–2013) végrehajtására irányuló, közvetett cselekvések útján megvalósuló egyedi programról (HL L 47., 2012.2.18., 33. o.).
- ⁽¹³⁾ A Tanács 2012/95/Euratom határozata (2011. december 19.) az Európai Atomenergia-közösség nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó keretprogramjának (2012–2013) végrehajtására irányuló, a Közös Kutatóközpont által közvetlen cselekvések útján végrehajtandó egyedi programról (HL L 47., 2012.2.18., 40. o.).

(33) A Bizottság konzultált az Euratom Tudományos és Műszaki Bizottságával,

3. cikk

Célkitűzések

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

LÉTREHOZÁS

1. cikk

Létrehozás

Ez a rendelet létrehozza a 2014. január 1-jétől 2018. december 31-ig tartó időszakra az Európai Atomenergia-közösség kutatási és képzési programját (a továbbiakban: Euratom-program), és rögzíti a programban való részvétel szabályait, beleértve az e rendelet alapján odaítélt források kezelésével megbízott finanszírozó szervek programjaiban, valamint az e rendelet alapján és a 2013/1291/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal létrehozott „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (a továbbiakban: „Horizont 2020” keretprogram) alapján közösen végrehajtott tevékenységekben való részvételre irányadó szabályokat is.

2. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „kutatási és innovációs tevékenység”: a kutatási, a technológiafejlesztési, a demonstrációs és az innovációs tevékenységek teljes köre, beleértve a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel való együttműködés előmozdítását, az eredmények terjesztését és optimalizálását, valamint az Európai Atomenergia-közösségben (a továbbiakban: Közösség) működő kutatók képzésének és mobilitásának serkentését is;
- b) „közvetlen tevékenységek”: a Bizottság által Közös Kutatóközpontja révén végrehajtott kutatási és innovációs tevékenységek;
- c) „közvetett tevékenységek”: olyan kutatási és innovációs tevékenységek, amelyekhez az Unió vagy a Közösség (a továbbiakban: az Unió) pénzügyi támogatást nyújt, és amelyeket résztvevők hajtanak végre;
- d) „a köz- és magánszféra partnersége”: olyan partnerség, amelyben magánszektorbeli partnerek, a Közösség és – adott esetben – más partnerek, például közszektorbeli szervek vállalják, hogy közösen támogatják egy kutatási és innovációs program vagy meghatározott tevékenységek kidolgozását és végrehajtását;
- e) „közszektoron belüli partnerség”: olyan partnerség, amelyben helyi, regionális, nemzeti vagy nemzetközi szintű közszektorbeli szervek vagy közfeladatot ellátó szervek a Közösséggel együtt vállalják, hogy közösen támogatják egy kutatási és innovációs program vagy meghatározott tevékenységek kidolgozását és végrehajtását.

(1) Az Euratom-program általános célkitűzése, hogy előmozdítsa a nukleáris kutatási és képzési tevékenységeket, hangsúlyt fektetve a nukleáris biztonság, a nukleáris védelem és a sugárvédelem folyamatos javítására, különösen pedig az, hogy potenciálisan hozzájáruljon az energiarendszer biztonságos és hatékony módon történő hosszú távú széntelenítéséhez. Ezt az általános célkitűzést az I. mellékletben részletezett tevékenységek útján, az e cikk (2) és (3) bekezdése szerinti különös célkitűzések elérését szolgáló közvetlen és közvetett tevékenységek formájában kell megvalósítani.

(2) Az Euratom-program közvetett tevékenységeinek különös célkitűzései a következők:

- a) a nukleáris rendszerek biztonságosságának támogatása;
- b) hozzájárulás a radioaktív vég hulladék kezelésére alkalmas biztonságos, hosszú távú megoldások kifejlesztéséhez, ideértve a radioaktív hulladék végleges geológiai elhelyezését, valamint a particionálást és a transzmutációt is;
- c) a nukleáris szakértelem és kiválóság fejlesztésének és fenntartásának támogatása az Unióban;
- d) az ionizáló sugárzást felhasználó orvosi alkalmazások sugárvédelmének és fejlesztésének támogatása, ideértve többek között, hogy a radioizotópokhoz biztonságos módon lehessen hozzájutni, és azokat biztonságosan lehessen használni;
- e) előrelépés a magfúzió energiaforrásként való alkalmazhatóságának demonstrálása felé a meglévő és leendő magfúziós létesítmények hasznosítása révén;
- f) a leendő fúziós erőművek megalapozása anyagok és technológiai fejlesztésével, valamint koncepciótervek készítésével;
- g) az innováció és az ipari versenyképesség előmozdítása;
- h) a páneurópai jelentőségű kutatási infrastruktúra rendelkezésre állásának és igénybevételeknek biztosítása.

(3) Az Euratom-program közvetlen tevékenységeinek különös célkitűzései a következők:

- a) a nukleáris biztonság javítása a fűtőelem- és reaktorbiztonságra, a hulladékkezelésre – ezen belül a végleges geológiai elhelyezésre, valamint a particionálásra és a transzmutációra –, továbbá a leszerelésre, valamint a veszélyhelyzeti felkészültségre is kiterjedően;
- b) a nukleáris védelem javítása a nukleáris biztosítéki rendszerre, a nonproliferaációra, a tiltott kereskedelem elleni küzdelemre és a nukleáris kriminalisztikára is kiterjedően;

- c) a szabványosítással kapcsolatos nukleáris tudásalap kiválóságának növelése;
- d) a tudásmenedzsment, az oktatás és a képzés ügyének előmozdítása;
- e) az Unió nukleáris biztonságra és védelemre vonatkozó politikájának támogatása.

Amennyiben a Közös Kutatóközpont új tevékenységet bízna, a Közös Kutatóközpont kormányzótanácsának elemzést kell végeznie annak megállapítása érdekében, hogy az összhangban áll-e a tagállamokban folytatott tevékenységekkel.

(4) Az Euratom-programot olyan módon kell végrehajtani, amely biztosítja, hogy a támogatott prioritások és tevékenységek megfeleljenek a változó igényeknek, és amely számol a tudomány, a technológia, az innováció, a piacok és a társadalom állandó fejlődésével az emberi erőforrások és a pénzügyi források optimális kiaknázása, valamint az Unióban folyó nukleáris kutatás és fejlesztés terén való párhuzamos munkavégzés elkerülése érdekében.

(5) A (2) és a (3) bekezdésben felsorolt különös célkitűzések keretein belül figyelembe vehetők az Euratom-program végrehajtási időszaka folyamán újonnan felmerülő nem várt igények. Ide tartozhatnak indokolt esetben a felmerülő lehetőségekre, válságokra és fenyegetésekre, az új uniós politikák kifejlesztésével kapcsolatos szükségletekre, valamint a jövőbeli programok keretében támogatásra előirányzott tevékenységek kísérleti kipróbálására adott válaszok.

4. cikk

Költségvetés

(1) Az Euratom-program végrehajtására szolgáló pénzügyi keret 1 603 329 000 EUR. Ez az összeg a következőképpen oszlik meg:

- a) a magfúziós kutatási és fejlesztési programhoz kapcsolódó közvetett tevékenységek 728 232 000 EUR;
- b) az atommaghasadáshoz, a nukleáris biztonsághoz és a sugárvédelemhez kapcsolódó közvetett tevékenységek 315 535 000 EUR;
- c) közvetlen tevékenységek 559 562 000 EUR.

Az Euratom-program közvetett tevékenységeinek végrehajtása esetében a Bizottság igazgatási kiadásai az Euratom-program időtartama alatt átlagosan legfeljebb 7 %-ot, 2018-ban pedig legfeljebb 6 %-ot tehetnek ki.

(2) Az Euratom-program pénzügyi keretéből fedezhető a program irányításához és célkitűzései eléréséhez szükséges előkészítő, nyomonkövetési, ellenőrzési, könyvvizsgálói és értékelési tevékenységek, és különösen – ha kapcsolódnak e rendelet általános célkitűzéseihez – a tanulmánykészítés és a szakértői

találkozók kiadásai, valamint az elsődlegesen információfeldolgozásra és -cserére szolgáló informatikai hálózatokkal kapcsolatos kiadások, továbbá a Bizottságnak az Euratom-program irányítása kapcsán felmerülő, a technikai és igazgatási segítségnyújtáshoz kapcsolódó minden egyéb kiadása. Az olyan folyamatos és ismétlődő tevékenységek, mint például az ellenőrzés, a könyvvizsgálat és az IT-hálózatok kapcsán felmerülő kiadások a Bizottságnak az (1) bekezdésében meghatározott igazgatási kiadásai keretében fedezhetők.

(3) Szükség szerint és kellően indokolt esetben a 2018. december 31-ig le nem záruló tevékenységekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátása céljából előirányzatok vehetők fel a 2018 utáni költségvetésbe a technikai és igazgatási segítségnyújtáshoz kapcsolódó kiadások fedezésére.

(4) Amennyiben a közvetlen tevékenységek hozzájárulnak olyan jogalanyok által létrehozott kezdeményezésekhez, amelyeket a Bizottság a 6. cikk (2) bekezdésével és a 15. cikkel összhangban feladatok végrehajtásával megbízott, ez a hozzájárulás nem tekintendő a szóban forgó kezdeményezésekhez rendelt pénzügyi hozzájárulás részének.

(5) A költségvetési kötelezettségvállalások éves részletekre bonthatók. Ebben az esetben a Bizottság az éves részletekre vonatkozóan minden évben a pénzügyi támogatásban részesülő tevékenységek előrehaladásának, a tervezett igényeknek és a költségvetési források rendelkezésre állásának figyelembevételével tesz kötelezettségvállalást.

5. cikk

Harmadik országok társulása

(1) Az Euratom-programhoz a következők társulhatnak:

- a) csatlakozó, tagjelölt és potenciális tagjelölt országok, az uniós programokban való részvételükre irányadó, a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelvekkel és általános feltételekkel összhangban;
- b) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) tagjai, vagy az európai szomszédságpolitika körébe tartozó azon országok vagy területek, amelyek eleget tesznek valamennyi alábbi kritériumnak:
  - i. színvonalas tudományos, technológiai és innovációs kapacitás;
  - ii. a múltban jó eredménnyel történő részvétel uniós kutatási és innovációs programokban;
  - iii. a szellemi tulajdon-jogok tisztességes és méltányos módon történő kezelése;
- c) a hetedik Euratom-keretprogramhoz társult országok és területek.

(2) A társult országoknak az Euratom-programban való részvételére irányadó különös feltételekről – beleértve az adott társult ország bruttó hazai termékének alapján megállapított pénzügyi hozzájárulást is – az Unió és a társult országok közötti nemzetközi megállapodásokban kell rendelkezni.

II. CÍM

VÉGREHAJTÁS

I. FEJEZET

Végrehajtás, irányítás és támogatásnyújtási formák

6. cikk

Irányítás és az uniós támogatásnyújtás formái

(1) Az Euratom-program végrehajtása a költségvetési rendelet szerinti finanszírozási formák közül egynek vagy többnek, így különösen támogatásoknak, pénzdíjaknak, beszerzéseknek és pénzügyi eszközöknek az igénybevételével megvalósuló közvetett tevékenységek útján történik. A Közösség általi támogatásnyújtás továbbá a Közös Kutatóközpont kutatási és innovációs tevékenységei formájában megvalósuló közvetlen tevékenységekből is áll.

(2) A Szerződés 10. cikkében foglaltak érintése nélkül a Bizottság az Euratom-program végrehajtásának meghatározott részével megbízhatja a költségvetési rendelet 58. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett finanszírozó szerveket.

A Bizottság ezenkívül az Euratom-program szerinti közvetett tevékenységek végrehajtásával megbízhatja a „Horizont 2020” keretprogram alapján létrehozott vagy abban említett szerveket is.

(3) A Bizottság a 12. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően, végrehajtási aktusok révén elfogadja a közvetett tevékenységek finanszírozásának jóváhagyásáról szóló határozatot.

7. cikk

A részvételre és a kutatási eredmények terjesztésére irányadó szabályok

(1) Az e cikk (2) és (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel, bármely jogalanynak az Euratom-program keretében végzett közvetett tevékenységekben való részvételére a(z) 1290/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben rögzített szabályok az irányadók.

(2) Az Euratom-program alkalmazásában a(z) 1290/2013/EU rendelet 43. cikke (2) bekezdésének első albekezdése szerinti biztonsági szabályok magukban foglalják a tagállamoknak a Szerződés 24. cikke szerinti védelmi érdekeit is.

A(z) 1290/2013/EU rendelet 41. cikke (3) bekezdésének első albekezdésétől eltérve a Bizottság vagy a finanszírozó szerv – azon eredmények esetében, amelyeket olyan résztvevők hoztak létre, amelyek a Közösség részéről pénzügyi hozzájárulásban részesültek – kifogással élhet a tulajdonjog átruházásával vagy a kizárólagos vagy nem kizárólagos használati engedély

megadásával szemben, amennyiben az átruházás vagy az engedély megadása olyan harmadik felek részére történik, amelyek az Euratom-programhoz nem társult harmadik országok valamelyikében vannak letelepedve, ha úgy ítéli meg, hogy az átruházás vagy az engedély megadása nem áll összhangban az Unió gazdasága versenyképességének fejlesztésére vonatkozó célkitűzéssel, vagy összeegyeztethetetlen az etikai elvekkkel vagy biztonsági megfontolásokkal. Az említett biztonsági megfontolások magukban foglalják a tagállamoknak a Szerződés 24. cikke szerinti védelmi érdekeit is.

A(z) 1290/2013/EU rendelet 46. cikke (1) bekezdésének első albekezdésétől eltérve a Közösség és közös vállalkozásai – a Közösség politikáinak és programjainak fejlesztése, végrehajtása és nyomon követése, vagy harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel folytatott nemzetközi együttműködés keretében vállalt kötelezettségek teljesítése céljából – jogosultak hozzáférni az olyan résztvevők eredményeihez, amelyek a Közösség részéről pénzügyi hozzájárulásban részesültek. E hozzáférés jogosultja feljogosíthat harmadik feleket az eredmények közbeszerzésekben való felhasználására, továbbá e hozzáférési jog magában foglalja a használati jog továbbadásának jogát, kereskedelmi célokat és a piaci versenyben való részvétel céljait nem szolgálhatja, és jogdíjmentesen biztosítandó.

(3) A(z) 1290/2013/EU rendelet alapján létrehozott résztvevői garanciaalap az 1908/2006/Euratom rendelet és a(z) 139/2012/Euratom rendelet alapján létrehozott résztvevői garanciaalapok helyett működik és azok jogutódjának minősül.

Az 1908/2006/Euratom rendelet és a 139/2012/Euratom rendelet alapján létrehozott résztvevői garanciaalapokból származó összegeket 2013. december 31-ével át kell vezetni a 1290/2013/EU rendelettel létrehozott résztvevői garanciaalap javára. A 2012/93/Euratom határozat tevékenységeinek azon résztvevőinek, amelyek 2013. december 31. után írják alá a támogatási megállapodást, a résztvevői garanciaalapba kell befizetni a hozzájárulásukat.

8. cikk

Több területet érintő tevékenységek

(1) Az Euratom-program célkitűzéseinek elérése, valamint az Euratom-program és a „Horizont 2020” keretprogram közös kihívásainak kezelése érdekében az Unió pénzügyi hozzájárulásában részesülhetnek azok a tevékenységek, amelyek érintik az I. melléklet szerinti közvetett tevékenységek mindegyikét és/vagy szolgálják a „Horizont 2020” keretprogramnak a 2013/743/EU tanácsi határozattal ⁽¹⁾ létrehozott egyedi programja végrehajtását.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi hozzájárulás a közvetett tevékenységekre szánt, e rendelet 4. cikkében és a(z) 1291/2013/EU rendelet 6. cikkében rögzített pénzügyi hozzájárulások halmozásával, egyetlen finanszírozási rendszeren keresztül biztosítható.

⁽¹⁾ A Tanács 2013/743/EU határozata (2013. december 3.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról (A Hivatalos lap 965-ik oldalán található)

9. cikk

A nemek közötti egyenlőség

A „Horizont 2020” keretprogram keretében biztosítani kell a nemek közötti egyenlőség ügyének, valamint – a kutatás és az innováció tartalmát illetően – a nemekkel kapcsolatos dimenzió érvényesülésének eredményes előmozdítását.

10. cikk

Etikai alapelvek

(1) Az Euratom-program keretében végrehajtott valamennyi tevékenységnek összhangban kell állnia az etikai alapelvekkel és a vonatkozó nemzeti, uniós és nemzetközi szabályozással, beleértve az Európai Unió Alapjogi Chartáját, valamint az emberi jogok európai egyezményét és annak kiegészítő jegyzőkönyveit is.

Különös figyelmet kell fordítani az arányosság elvére, a magánélet tiszteletben tartásához való jogra, a személyes adatok védelméhez való jogra, a személyeknek a testi és szellemi sértetlenséghez való jogára, a megkülönböztetésmentességhez való jogra és arra, hogy biztosítani kell az emberi egészségvédelem magas szintjét.

(2) Az Euratom-program keretében végrehajtott kutatási és innovációs tevékenységeknek kizárólag a polgári alkalmazásokra kell összpontosulniuk.

11. cikk

Munkaprogramok

(1) A Bizottság a közvetett tevékenységek végrehajtása céljából – a 12. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási aktusok révén – munkaprogramokat fogad el. Az említett munkaprogramok teret engednek az alulról építkező, a célkitűzéseket innovatív módokon kezelő megközelítéseknek.

A munkaprogramok a költségvetési rendelettel összhangban tartalmazzák a tevékenységek végrehajtásával kapcsolatos főbb elemeket, beleértve részletes célkitűzéseiket, a kapcsolódó finanszírozást és menetrendet, valamint a végrehajtás további éveire vonatkozó többéves megközelítést és stratégiai irányvonalakat is.

(2) A közvetlen tevékenységeket illetően a Bizottság – a 96/282/Euratom határozattal összhangban – többéves munkaprogramot készít, amely részletesebben meghatározza az I. mellékletben ismertetett célkitűzéseket, illetve tudományos és technológiai prioritásokat, valamint a végrehajtás menetrendjét.

Az említett többéves munkaprogramban figyelembe kell venni a tagállamok, a társult országok, valamint az európai és a nemzetközi szervezetek által végzett kapcsolódó kutatási tevékenységeket is. A munkaprogramot szükség szerint aktualizálni kell.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett munkaprogramokban figyelembe kell venni a tudomány, a technológia és az innováció nemzeti, uniós és nemzetközi szintű állását, valamint a

vonatkozó szakpolitikai, piaci és társadalmi fejleményeket. A munkaprogramokat szükség szerint aktualizálni kell.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben említett munkaprogramoknak tartalmazniuk kell egy olyan szakaszt, amely ismerteti a 8. cikkben említett, több területet érintő tevékenységeket.

12. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot munkájában egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.

(2) A bizottság⁽¹⁾ két különböző konfigurációban ül össze, melyek közül az egyik az Euratom-program maghasadással összefüggő vonatkozásaival, míg a másik a magfúzióval összefüggő vonatkozásaival foglalkozik.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni.

(4) Amennyiben a bizottság véleményét írásbeli eljárás útján kéri ki, az írásbeli eljárást – ha a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül az elnök így dönt, vagy a bizottsági tagok egyszerű többsége ezt kéri – eredmény nélkül kell lezárni.

13. cikk

A Bizottság a 12. cikkben említett bizottságot rendszeresen tájékoztatja az Euratom-program végrehajtásában összességében elért előrehaladásról, és időszerte információval látja el az Euratom-program keretében javasolt vagy finanszírozott valamennyi közvetett tevékenységről.

14. cikk

Külső szaktanács és társadalmi szerepvállalás

(1) Az Euratom-program végrehajtása céljából – megfelelő esetben – figyelembe kell venni a következőktől származó szaktanácsot és észrevételeket:

- a) a Szerződés 134. cikke szerinti Tudományos és Műszaki Bizottság;
- b) magas szintű szakértőkből álló, a Bizottság által létrehozott független tanácsadó csoportok;
- c) nemzetközi tudományos és technológiai megállapodások alapján a párbeszéd céljára létrehozott struktúrák;
- d) előremutató tevékenységek;

⁽¹⁾ Az Euratom-program végrehajtásának elősegítése céljából a Bizottság a programbizottság minden ülésakor, a napirendnek megfelelően, a megállapított iránymutatásokkal összhangban, tagállamonként egy képviselő, valamint – olyan napirendi pontok esetében, amelyeknél valamely tagállam szakértőt kíván igénybe venni – tagállamonként egy szakértő/tanácsadó költségeit megtéríti.

- e) célirányos nyilvános konzultációk (adott esetben a regionális és nemzeti hatóságok vagy érdekeltek részvételével);
- f) valamint a felelősségteljes kutatás és innováció támogatását garantáló átlátható és interaktív folyamatok.

(2) Messzemenően figyelemmel kell lenni továbbá a többek között az európai technológiai platformok, a közös programozási kezdeményezések és az európai innovációs partnerségek által megállapított kutatási és innovációs menetrendekre.

II. FEJEZET

Különös tevékenységi területek

15. cikk

Kis- és középvállalkozások

Az Euratom-programon belül különös figyelmet kell fordítani a kis- és középvállalkozások (kkv-k), valamint általánosságban a magánszektor megfelelő részvételére és az innováció rájuk gyakorolt hatásaira. Az értékelési és a nyomonkövetési intézkedések részeként a kkv-k részvételét kvantitatív és kvalitatív szempontból értékelni kell.

16. cikk

A köz- és magánszféra közötti, valamint a közszektoron belüli partnerségek

A 3. cikk szerinti célkitűzések elérése érdekében az Euratom-program különös tevékenységei végrehajthatók a következők révén:

- a) a Szerződés 5. fejezete alapján létrehozott közös vállalkozások;
- b) a „program-társfinanszírozási tevékenység” finanszírozási rendszeren alapuló, közszektoron belüli partnerségek;
- c) a(z) 1291/2013/EU rendelet 25. cikke szerinti, a köz- és magánszféra közötti szerződéses partnerségek.

17. cikk

Nemzetközi együttműködés harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel

(1) A harmadik országokban letelepedett jogalanyok és a nemzetközi szervezetek a(z) 1290/2013/EU rendeletben előírt feltételekkel jogosultak az Euratom-program közvetett tevékenységeiben való részvételre. Ezzel kapcsolatban az általános alapelv alóli kivételeket e rendelet 7. cikke tartalmazza. Az Euratom-program a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel való nemzetközi együttműködést a következő célokból mozdítja elő:

- a) az Európai Unió kutatási és innovációs kiválóságának és vonzerejének, valamint gazdasági és ipari versenyképességének fokozása;

- b) a közös társadalmi kihívások eredményes kezelése;

- c) az Európai Unió külpolitikai és fejlesztéspolitikai célkitűzéseinek támogatása a külpolitika és a fejlesztéspolitika körébe tartozó programok kiegészítéseként. Törekedni kell a más uniós szakpolitikákkal való szinergiákra.

(2) Célzott tevékenységeket kell végrehajtani az együttműködés meghatározott harmadik országok vagy harmadik országokból álló csoportok viszonylatában való előmozdítása céljából, stratégiai megközelítés, valamint a közös érdek, prioritások és a kölcsönös előny elve alapján, figyelembe véve az adott országok, illetve országcsoportok tudományos és technológiai képességeit és piaci lehetőségeit, valamint a várható hatást.

Elő kell mozdítani a harmadik országok programjaiban viszonylagosan alapon való részvétel lehetőségét. A hatás maximalizálása érdekében elő kell mozdítani a tagállamok és a társult országok kezdeményezéseivel való koordinációt és szinergiákat. Az együttműködés jellege partnerországokként eltérő lehet.

Az együttműködés prioritásainak figyelembe kell venniük az Unió szakpolitikáinak alakulását, a harmadik országokkal való együttműködésre adódó lehetőségeket, valamint a szellemi tulajdon-jogok tisztességes és méltányos kezelését.

18. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció, hasznosítás és terjesztés

(1) Az Euratom-program végrehajtása során végzett terjesztési és tájékoztató tevékenységeket az Euratom-program alapján támogatott tevékenységek szerves részének kell tekinteni.

(2) A kommunikációs tevékenységek közé tartozhatnak a következők:

- a) az Euratom-program szerinti finanszírozás szélesebb körű megismertetésére és igénybevételének megkönnyítésére irányuló – különösen a viszonylag kis részvételi arányú térségeket és résztvevőtípusokat célzó – kezdeményezések;
- b) az eredmények kommunikálásának, hasznosításának és terjesztésének optimalizálásához szükséges készségek átadására irányuló célirányos segítségnyújtás projekteknek és konzorciumoknak;
- c) kezdeményezések a tudományos, technológiai és innovációs vonatkozású kérdésekről való nyilvános párbeszéd és vita előmozdítására, valamint a közösségi média és az egyéb innovatív technológiák és módszerek adta lehetőségek kihasználására;
- d) az Unió politikai prioritásainak kommunikálása, feltéve, hogy a prioritások e rendelet céljaihoz kapcsolódnak; így különösen a Bizottságnak időben részletes tájékoztatást kell nyújtania a tagállamok részére.

(3) A Szerződésre és a vonatkozó uniós jogszabályokra is figyelemmel a terjesztési tevékenységek közé tartozhatnak a következők:

- a) olyan tevékenységek, amelyek több projekt – köztük más forrásból finanszírozott projektek – eredményeit egyesítik felhasználóbarát adatbázisok és a fő eredményeket összefoglaló jelentések rendelkezésre bocsátása céljából;
- b) eredmények terjesztése a szakpolitikai döntéshozók körében – beleértve a szabványügyi szerveket is – annak előmozdítására, hogy a szakpolitikai szempontból lényeges eredményeket a megfelelő nemzetközi, uniós, nemzeti és regionális szintű szervek felhasználják.

III. FEJEZET

Ellenőrzés

19. cikk

Ellenőrzés és könyvvizsgálat

(1) E rendelet végrehajtása céljából olyan ellenőrzési rendszert kell kialakítani, amely ésszerű biztosítékot jelent a működés eredményességével és hatékonyságával kapcsolatos kockázatok megfelelő kezelésére, valamint a háttérügyletek jogszerűségére és szabályszerűségére nézve, figyelemmel a programok többéves voltára, valamint az érintett kifizetések jellegére.

(2) Az ellenőrzési rendszer megfelelő egyensúlyt biztosít a bizalom és az ellenőrzés között, figyelembe véve az ellenőrzések igazgatási és egyéb költségeit az ellenőrzés minden szintjén, különös tekintettel a résztvevőkre, annak érdekében, hogy az Euratom-program elérhesse célkitűzéseit, és magához vonzhassa a legkiválóbb kutatókat és a leginnovatívabb vállalkozásokat.

(3) Az Euratom-program közvetett tevékenységeinek kiadásaira alkalmazott – az ellenőrzési rendszer részét képező – könyvvizsgáló stratégia a program egészének kiadásából vett reprezentatív minta pénzügyi ellenőrzésén alapul. A reprezentatív mintát ki kell egészíteni a kiadásokhoz kapcsolódó kockázat értékelése alapján történő mintavétellel.

Az Euratom-program közvetett tevékenységeire fordított kiadások könyvvizsgálatát következetesen, a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség elvével összhangban kell végezni annak érdekében, hogy a könyvvizsgálat minél kisebb terhet rójon a résztvevőkre.

20. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság megfelelő intézkedésekkel – csalás, korrupció és más jogellenes cselekmények elleni megelőző intézkedésekkel, hatásos ellenőrzésekkel, szabálytalanság feltárása esetén a jogtalanul kifizetett összegek visszafizetetésével, valamint szükség

esetén hatékony, arányos és visszatartó erejű igazgatási és pénzügyi szankciókkal – biztosítja, hogy az Európai Unió pénzügyi érdekei az e rendelet alapján finanszírozott fellépések végrehajtása során ne sérüljenek.

(2) A Bizottság vagy annak képviselői, valamint a Számvevőszék jogosult dokumentumalapú és helyszíni ellenőrzést végezni a támogatások kedvezményezettjeinél, és azon vállalkozóknál és alvállalkozóknál, akik e rendelet alapján uniós forrásokban részesültek.

A (3) bekezdésben foglaltak érintése nélkül a Bizottság az utolsó részlet kifizetésétől számított két éven belül végezhet ellenőrzéseket.

(3) Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) – a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽¹⁾, valamint a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben⁽²⁾ foglalt rendelkezéseknek és eljárásoknak megfelelően – nyomozásokat, többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat folytathat annak megállapítására, hogy elkövette-e valamely támogatási megállapodással, támogatási határozattal vagy az Euratom-program alapján finanszírozott szerződéssel összefüggésben az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást, korrupciót vagy más jogellenes cselekményt.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdésben foglaltak érintése nélkül, az e rendelet végrehajtása keretében harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásoknak, továbbá az e rendelet végrehajtása keretében létrejött szerződéseknek, támogatási megállapodásoknak és támogatási határozatoknak olyan rendelkezéseket kell tartalmazniuk, amelyek kifejezetten felhatalmazzák a Bizottságot, a Számvevőszéket és az OLAF-ot arra, hogy saját hatáskörükön belül lefolytassák az említett ellenőrzéseket és vizsgálatokat.

IV. FEJEZET

Nyomon követés és értékelés

21. cikk

Nyomon követés

(1) A Bizottság évente nyomon követi az Euratom-program végrehajtását, beleértve előrehaladását és eredményeit is. A Bizottság e tekintetben tájékoztatást nyújt a 12. cikkben említett bizottság számára.

(2) A Bizottság jelentést készít az (1) bekezdés szerinti nyomon követés eredményeiről, és nyilvánosságra hozza azokat.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

22. cikk

Értékelés

(1) Az értékeléseket kellő időben kell elvégezni ahhoz, hogy a döntéshozatali folyamatban felhasználhatók legyenek.

A Bizottság, figyelemmel a 2006/970/Euratom határozattal létrehozott Hetedik Euratom-keretprogram és a 2012/93/Euratom határozattal létrehozott Euratom Keretprogram (2012–2013) 2015 végéig elkészítendő utólagos értékelésére, átlátható eljárás során kiválasztott független szakértők segítségével 2017. május 31-ig időközi értékelést készít az Euratom-programról, melyben beszámol a célkitűzéseknek az – eredményekben és a kívánt hatás felé tett előrelépésben mérhető – eléréséről, az intézkedések relevanciájának fennállásáról, a források hatékonyságáról és felhasználásáról, a további egyszerűsítési lehetőségekről és az európai hozzáadott értékről. Az értékelésnek ezenkívül ki kell terjednie arra, hogy az intézkedések mennyiben járultak hozzá az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés uniós prioritásaihoz, hogyan befolyásolták a korábbi intézkedések hosszú távú hatásait, valamint milyen mértékű volt az egyéb uniós finanszírozási programokkal – ezen belül a strukturális alapokkal – fennálló szinergia és együttműködés.

A Bizottság 2022. december 31-ig átlátható eljárás során kiválasztott független szakértők segítségével utólagos értékelést készít az Euratom-programról. Az értékelésnek ki kell terjednie az intézkedések indokaira, végrehajtására és eredményeire, valamint hosszú távú hatásaira és fenntarthatóságára annak érdekében, hogy egy ezt követő intézkedés esetleges megújítására, módosítására vagy felfüggesztésére vonatkozó döntés alapjául szolgálhasson.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak érintése nélkül az Euratom-program közvetlen és közvetett tevékenységei külön-külön értékelés tárgyát képezik.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben említett értékelések a 3. cikkben rögzített célkitűzések felé tett előrehaladást mérik fel, figyelembe véve a II. mellékletben meghatározott vonatkozó eredményességi mutatókat.

(4) Adott esetben és amennyiben lehetséges, a tagállamok az érintett intézkedések nyomon követéséhez és értékeléséhez szükséges adatokat és információkat a Bizottság rendelkezésére bocsátják.

(5) A Bizottság az (1) és a (2) bekezdésben említett értékelések következtetéseit saját észrevételeivel együtt az Európai Parlament, a Tanács, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elé tárja.

III. CÍM

ZÁRÓ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

23. cikk

Hatályon kívül helyezés és átmeneti rendelkezések

(1) A fúziós program tanácsadó bizottságának felállításáról szóló 1980. december 16-i tanácsi határozat, a 84/338/Euratom, ESZAK, EGK tanácsi határozat, a 2006/970/Euratom határozat, a 2006/976/Euratom határozat, a 2006/977/Euratom határozat, az 1908/2006/Euratom rendelet, a 2012/93/Euratom határozat a 193/2012/Euratom rendelet a 2012/94/Euratom határozat és a 2012/95/Euratom határozat 2014. január 1-jével hatályát veszti.

(2) Az (1) bekezdésben említett határozatokkal létrehozott programok alapján a Közösség pénzügyi hozzájárulásában részesülő tevékenységekre és a hozzájuk kapcsolódó pénzügyi kötelezettségekre teljesítésükig továbbra is az említett programokra alkalmazandó szabályok az irányadók.

(3) A 4. cikkben említett pénzügyi keretből fedezhető az Euratom-program valamint a 2012/93/Euratom határozat, a 2012/94/Euratom határozat és a 2012/95/Euratom határozat alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtással kapcsolatos kiadások is.

(4) A magfúziós kutatáshoz nyújtott közösségi támogatás folyamatosságát biztosítandó, az I. melléklet i) pontjában említett program-társfinanszírozási tevékenység kedvezményezettjeinél 2014. január 1-jétől felmerülő kiadások jogosulttá válnak az uniós támogatásra.

24. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 16-án.

a Tanács részéről
az elnök
V. JUKNA

I. MELLÉKLET

TEVÉKENYSÉGEK

Az Euratom-program háttérében álló indokok – felkészülés 2020-ra

A 3. cikk szerinti célkitűzések elérése révén az Euratom-program hozzátesz a „Horizont 2020” keretprogram három prioritása, nevezetesen – a kiváló tudomány, az ipari vezető szerep és a társadalmi kihívások – keretében elért eredményekhez.

Az atomenergia kérdése szerepet kap az éghajlatváltozás elleni küzdelemtől és Európa importált energiahordozóktól való függőségének csökkentéséről folyó vitában. A jövőben elérendő, fenntartható energiamix kialakításának tágabb kontextusában az Euratom-program – a kutatási tevékenységek révén – hozzá fog járulni ahhoz a vitához is, hogy az atommaghasadásból nyert energia mivel és milyen mértékig járulhat hozzá a karbonszegény gazdaság megvalósításához. A nukleáris biztonság folyamatos javításának szavatolása révén a korszerűbb nukleáris technológiák jelentős javulást hozhatnak az erőforrás-hatékonyság és az erőforrások felhasználása területén is, és a jelenleginél kisebb hulladéktermeléssel járhatnak. Mindezek során a lehető legnagyobb figyelmet kell szentelni a nukleáris biztonság szempontjának.

Az Euratom-program megerősíti a nukleáris terület kutatási és innovációs keretét, valamint koordinálja a tagállamok kutatási erőfeszítéseit, ezáltal pedig kiküszöbölhetők az átfedések, a kulcsfontosságú területeken fenntartható a kritikus tömeg, és optimálisan használható fel a közfinanszírozás. Ez a koordináció ugyanakkor nem gátolja meg a tagállamokat abban, hogy nemzeti szükségleteik kielégítése érdekében saját programokkal rendelkezzenek.

Az arra irányuló stratégiának, hogy a magfúzió hitelt érdemlő megoldássá váljon a kereskedelmi mértékű karbonmentes energiatermelésre, mérföldköveket tartalmazó ütemtervet kell követnie, amelynek végső célja a 2050-re megvalósítandó villamosenergia-termelés. E stratégia véghezviteléhez az Unióban folytatott magfúziós vonatkozású munkát – beleértve az irányítást, a finanszírozást és a pénzgazdálkodást is – át kell szervezni annak érdekében, hogy a hangsúly az alaputatásról a leendő létesítmények – például az ITER, a DEMO és a későbbi létesítmények – tervezésére, megépítésére és üzemére helyeződjék át. Ehhez szoros együttműködésre van szükség a magfúzióval foglalkozók uniós közösségének egésze, a Bizottság és a nemzeti finanszírozó hivatalok között.

Az e célok eléréséhez szükséges uniós szakértelem fenntartása érdekében az Euratom-program tovább fokozza képzési szerepét olyan, páneurópai fontosságú képzési létesítmények létrehozásával, amelyek célzott programokat indítanak. Ez még jobban elő fogja mozdítani az európai kutatási térség megvalósulását, valamint a tagállamok és a társult országok további integrációját.

A program célkitűzéseinek eléréséhez szükséges tevékenységek*Közvetett tevékenységek*

Annak érdekében, hogy az Euratom-program közvetett tevékenységei és a tagállamok, illetve a magánszektor kutatási erőfeszítései kölcsönösen erősítsék egymást, a munkaprogramok prioritásait azon észrevételek alapján kell megállapítani, amelyek a nemzeti hatóságoktól és a nukleáris kutatásban érdekelt, valamilyen szervezeti kereten belül – például a nukleáris rendszerekkel és biztonsággal, a vég hulladék kezelésével, a sugárvédelemmel és az alacsony sugárdózisok kockázataival vagy a magfúziós kutatással foglalkozó technológiai platformokon és technikai fórumokon belül, vagy a nukleáris kérdésekben érdekelt felek bármilyen más jelentős szervezete vagy fóruma keretében – tömörülő felektől érkeznek.

a) a nukleáris rendszerek biztonságosságának támogatása (társadalmi kihívások, kiváló tudomány, ipari vezető szerep)

Az általános célkitűzéssel összhangban azon közös kutatási tevékenységek támogatása, amelyek az Unióban üzemben lévő reaktorrendszerek (ezen belül a nukleárisüzemanyag-ciklushoz kapcsolódó berendezések), illetőleg – amennyiben a nukleáris biztonságot érintő széles körű uniós szakértelem fenntartásához szükséges – a jövőben esetlegesen üzembe lépő reaktortípusok biztonságos üzemével és leszerelésével kapcsolatosak, kizárólag a biztonsági kérdésekre összpontosítva, beleértve a nukleárisüzemanyag-ciklussal összefüggésben felmerülő kérdéseket, így a particionálás és a transzmutáció kérdését is.

b) hozzájárulás a radioaktív vég hulladék kezelésére alkalmas biztonságos, hosszú távú megoldások kifejlesztéséhez, ideértve a radioaktív hulladék végleges geológiai elhelyezését, valamint a particionálást és a transzmutációt is (kiváló tudomány, társadalmi kihívások)

Közös és/vagy összehangolt kutatási tevékenységek a kiégett fűtőelemek és a hosszú felezési idejű radioaktív hulladék geológiai elhelyezésének még megvizsgálandó kulcsfontosságú kérdéseit illetően, adott esetben a technológiák és a biztonság demonstrálásával. E tevékenységek elő fogják mozdítani, hogy – az üzemanyag kirakodásától az elhelyezésig terjedően – a hulladékkezeléshez kapcsolódó fő kérdésekben közös uniós álláspont alakuljon ki.

Olyan egyéb radioaktív hulladék-áramok kezelésével kapcsolatos kutatási tevékenységek, amelyek esetében egyelőre nem léteznek iparilag kiforrott eljárások.

- c) a nukleáris szakértelem és kiválóság fejlesztésének és fenntartásának támogatása az Unióban (kiváló tudomány)

A kutatási központok és az ipar, illetőleg a különböző tagállamok és társult országok közös képzési és mobilitási tevékenységeinek előmozdítása, valamint a multidiszciplináris nukleáris szakértelem fenntartásának támogatása annak biztosítása érdekében, hogy a nukleáris ágazatban hosszú távon megfelelően képzett kutatók, mérnökök és más alkalmazottak álljanak rendelkezésre az Unióban.

- d) az ionizáló sugárzást felhasználó orvosi alkalmazások sugárvédelmének és fejlesztésének támogatása, ideértve többek között, hogy a radioizotópokhoz biztonságos módon lehessen hozzájutni, és azokat biztonságosan lehessen használni (kiváló tudomány, társadalmi kihívások)

Közös és/vagy összehangolt – különösen az ipari, gyógyászati vagy környezeti kitettségből eredő csekély sugárdózisok kockázatait, a sugárbalesetekhez kapcsolódó veszélyhelyzet-kezelést és a radioökológiát érintő – kutatási tevékenységek egy megbízható, kiegyensúlyozott és társadalmilag elfogadott védelmi rendszer páneurópai szintű tudományos és technológiai megalapozása érdekében.

Az ionizáló sugárzást felhasználó orvosi alkalmazásokkal kapcsolatos kutatási tevékenységek, valamint a sugárvédelemmel és a használatukkal összefüggő üzembiztonsági szempontoknak a vizsgálata.

- e) előrelépés a magfúzió energiaforrásként való alkalmazhatóságának demonstrálása felé a meglévő és leendő magfúziós létesítmények hasznosítása révén (ipari vezető szerep, társadalmi kihívások)

Az európai fúziós fejlesztési megállapodás részes felei és az i) pontban említett jogalanyok bármelyike által az ITER nagy teljesítményű üzemének gyors megkezdése érdekében végzett közös kutatási tevékenységek támogatása, többek között a megfelelő létesítmények (köztük a JET, vagyis a Közös Európai Tórusz) használata, egyebek mellett nagy teljesítményű számítógépek segítségével történő integrált modellezés, valamint a kutatók és a mérnökök következő nemzedékét felkészítő képzési tevékenységek révén.

- f) a leendő fúziós erőművek alapjainak megteremtése anyagok és technológiák fejlesztésével, valamint koncepciótervek készítésével (ipari vezető szerep, társadalmi kihívások)

Az európai fúziós fejlesztési megállapodás részes felei és az i) pontban említett jogalanyok bármelyike által egy demonstrációs erőmű kapcsán végzett közös anyagfejlesztési és -minősítési tevékenységek támogatása, amihez egyebek mellett el kell végezni az erre alkalmas anyagvizsgáló létesítményhez kapcsolódó előkészítő munkákat, valamint tárgyalásokat kell folytatni az Uniónak az adott létesítményre vonatkozó megfelelő nemzetközi keretben való részvételéről. Az említett fejlesztés és minősítés keretében – minden lehetséges szinten – fel kell használni a rendelkezésre álló kísérleti, számítástechnikai és elméleti kapacitást.

Az európai fúziós fejlesztési megállapodás részes felei és az i) pontban említett jogalanyok bármelyike által végzett azon közös kutatási tevékenységek támogatása, amelyek a reaktorüzemeltetési kérdések megválaszolására és a magfúziós demonstrációs erőmű megvalósításához fontos technológiák összességének kifejlesztésére és demonstrálására irányulnak. Ezek a tevékenységek magukban foglalják egy demonstrációs erőmű teljes koncepcióterveinek elkészítését, valamint a sztelarátorokban rejlő erőmű-technológiai lehetőségek feltárását.

- g) az innováció és az ipari versenyképesség előmozdítása (ipari vezető szerep)

Az Euratom-program keretében társfinanszírozott kutatáshoz kapcsolódó tudásmenedzsment és az e kutatás innovatív vetületeit teljes körűen hasznosító iparnak történő technológiaátadás végrehajtása vagy támogatása.

Az innováció előmozdítása többek között a tudományos kiadványokhoz való szabad hozzáférés, tudásmenedzselési és -terjesztési adatbázis fenntartása, valamint a technológiai kérdéskörnek az oktatási programokban való előtérbe helyezése révén.

Az Euratom-program hosszú távon támogatni fogja egy versenyképes – adott esetben a magánszektor és a kkv-k részvételét elősegítő – magfúziós ipari ágazat előkészítését és kialakítását, különösen azért, hogy az iparnak a tervezési és a fejlesztési projektekre való aktív bevonásával végrehajtsa a fúziós erőmű megvalósítására irányuló technológiai menetrendet.

- h) a páneurópai jelentőségű kutatási infrastruktúra rendelkezésre állásának és igénybevételének biztosítása (kiváló tudomány)

A kulcsfontosságú kutatási infrastruktúráknak az Euratom-program keretében történő megépítését, átalakítását, használatát és folyamatos rendelkezésre állását, valamint ezen infrastruktúrák megfelelő hozzáférhetőségét és együttműködését támogató tevékenységek.

i) európai magfúziós program

Támogatás (program-társfinanszírozási tevékenység) kerül odaítélésre a tagállamok és az Euratom-programhoz társult harmadik országok által létrehozott vagy kijelölt azon jogalanyok részére, amelyek feladata a 2050-re megvalósítandó villamosenergia-termelési cél elérésére irányuló ütemterv végrehajtására vonatkozó közös tevékenységi program kidolgozása. A támogatásnak részét képezhetik a Közösség természetbeni juttatásai, például a JET létesítménynek a Szerződés 10. cikkével összhangban történő tudományos és technikai hasznosítása vagy a Bizottság munkatársainak kirendelése révén.

A Közös Kutatóközpont közvetlen tevékenységei

A közvetlen tevékenységek prioritásait a Bizottság szakpolitikai főigazgatóságaival és a Közös Kutatóközpont kormányzótanácsával való konzultáció útján kell kijelölni.

A Közös Kutatóközpont nukleáris tevékenységei a 2009/71/Euratom tanácsi irányelv⁽¹⁾ és a 2011/70/Euratom tanácsi irányelv⁽²⁾, valamint a legmagasabb szintű nukleáris biztonság uniós és nemzetközi szintű érvényre jutását prioritásként megjelölő tanácsi következtetések végrehajtásának támogatására irányulnak.

A Közös Kutatóközpont hozzájárul különösen a nukleáris biztonságra irányuló, a nukleáris energia és egyéb, nem maghasadásos alkalmazások biztonságos, békés célú hasznosításához szükséges kutatásokhoz. A Közös Kutatóközpont tudományosan megalapozza a vonatkozó uniós szakpolitikákat, és – szükség esetén – feladat- és hatáskörén belül reagál a nukleáris eseményekre, üzemzavarokra és balesetekre. Ennek érdekében a Közös Kutatóközpont kutatást folytat és értékeléseket végez, referenciákat és szabványokat határoz meg, valamint célzott képzést és oktatást biztosít. A Közös Kutatóközpont adott esetben törekszik arra, hogy szinergiákat alakítson ki a több területet érintő releváns kezdeményezésekkel az emberi erőforrások és a pénzügyi források optimális kiaknázása, valamint az Európai Unióban folyó nukleáris kutatás és fejlesztés terén való párhuzamos munkavégzés elkerülése érdekében. A Közös Kutatóközpont az e területeken végzett tevékenységei során figyelembe veszi az Európai Kutatási Térség kialakításának célkitűzését szolgáló megfelelő regionális, tagállami és európai uniós szintű kezdeményezéseket.

a) a nukleáris biztonság javítása a fűtőelem- és reaktorbiztonságra, a hulladékkezelésre – ezen belül a végleges geológiai elhelyezésre, valamint a particionálásra és a transzmutációra –, továbbá a leszerelésre, valamint a veszélyhelyzeti felkészültségre is kiterjedően

A Közös Kutatóközpont hozzájárul az Európa szempontjából lényeges nukleáris létesítmények és üzemanyagciklusok magas biztonsági szintjének elérését szolgáló eszközök és módszerek kifejlesztéséhez. Ezek az eszközök és módszerek magukban foglalják a következőket:

1. a súlyos balesetek elemzését szolgáló modellezés és módszerek a nukleáris létesítmények üzembiztonsági tűrési-határainak felmérése céljából; a fejlett üzemanyagciklusok és -tervek értékelésére vonatkozó egységes európai megközelítés kialakításának támogatása; valamint az üzemi tapasztalatok tanulságainak vizsgálata és terjesztése. A Közös Kutatóközpontnak folytatnia kell az Atomerőművek Üzemi Tapasztalatainak Európai Visszajelzési Rendszerével kapcsolatos munkát, hogy tevékenységeit a fukusimai szerencsétlenség nyomán megnyilvánuló nukleáris biztonsági kihívásokra összpontosítsa, számítva a tagállamok e téren meglévő kompetenciáira.
2. a radioaktív hulladék hosszú távú viselkedésének és a radionuklidok környezetben való szétterjedésének előrejelzésében fennálló tudományos bizonytalanságok minimalizálása; a nukleáris létesítmények leszerelésének fő kutatási vetületei;
3. a megfelelő érdekelt felekkel való csereprogramok a nukleáris balesetekre és üzemzavarokra való reagálás uniós képességének fokozása a riasztási rendszereknek és a sugárzó anyagok légterjedési modellezésének kutatása, továbbá a nukleáris balesetek elemzéséhez és modellezéséhez szükséges erőforrások és szakértelem mozgósítása révén.

b) a nukleáris védelem javítása a nukleáris biztosítéki rendszerre, a nonproliférációra, a tiltott kereskedelem elleni küzdelemre és a nukleáris kriminalisztikára is kiterjedően

A nonproliféráció területére a lehető legnagyobb figyelmet kell fordítani. A Közös Kutatóközpont:

1. tökéletesített módszertanokat és észlelési/ellenőrzési módszereket fog kifejleszteni a közösségi biztosítéki rendszer támogatása és a nemzetközi biztosítéki rendszer megerősítése érdekében;
2. tökéletesített módszereket és technológiát fog kifejleszteni és alkalmazni a nukleáris és radioaktív üzemzavarok megelőzésére, észlelésére és kezelésére, beleértve az észlelést szolgáló technológiák minősítését és a tiltott kereskedelem elleni küzdelem nukleáris kriminalisztikai módszereinek és technikáinak továbbfejlesztését is, a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) fenyegetések átfogó keretével szinergiában;

⁽¹⁾ A Tanács 2009/71/Euratom irányelve (2009. június 25.) a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról (HL L 172., 2009.7.2., 18. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2011/70/Euratom irányelve (2011. július 19.) a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról (HL L 199., 2011.8.2., 48. o.).

3. támogatni fogja a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés és a vonatkozó uniós stratégiák végrehajtását az exportellenőrzési rendszerek technikai fejlődéséről szóló elemző tanulmányok, illetve annak vizsgálata és nyomon követése révén, a Bizottság és az Unió érintett szolgálatainak támogatása érdekében.

c) a szabványosítással kapcsolatos nukleáris tudásalap kiválóságának növelése

A Közös Kutatóközpont továbbfejleszti a nukleáris biztonság és védelem tudományos alapjait. Kiemelt figyelmet kap az aktinidák, a szerkezeti anyagok és a nukleáris anyagok alapvető jellemzőinek és viselkedésének kutatása. A Közös Kutatóközpont az uniós szabványosítást a legkorszerűbb nukleáris szabványok, referenciaadatok és referenciamérések rendelkezésre bocsátásával fogja támogatni, beleértve a kapcsolódó adatbázisok és értékelő eszközök kifejlesztését és megvalósítását is. A Közös Kutatóközpont támogatja az orvosi alkalmazásoknak – az alfa-sugárzás rákgyógyászati felhasználásának – a továbbfejlesztését.

d) a tudásmenedzsment, az oktatás és a képzés ügyének előmozdítása

A Közös Kutatóközpont folyamatosan lépést tart a kutatás és a mérés-technika, valamint a biztonsági és a környezeti szabályozás legfrissebb fejleményeivel. Ezt a célt szolgálja a tudományos infrastruktúrák tekintetében végrehajtandó folytatódó beruházási terv.

Annak érdekében, hogy az Unió a nukleáris biztonság és védelem élvonalában maradjon, a Közös Kutatóközpont tudásmenedzselési eszközöket fejleszt ki, Nukleáris Humán erőforrás-figyelő Központja révén figyelemmel kíséri a humán erőforrások uniós tendenciáit, továbbá célzott képzési és oktatási programokat szervez, melyek a leszerelés kérdéskörére is kiterjednek.

e) az Unió nukleáris biztonságra és védelemre vonatkozó politikájának támogatása

A Közös Kutatóközpont fejleszti szakértelmét és kiválóságát, hogy – amennyiben szükséges – független tudományos és technikai eredményekkel tudja segíteni a nukleáris biztonságra és védelemre vonatkozó uniós politika alakítását.

A IV. Generációs Nemzetközi Fórumon (GIF) az Euratom végrehajtó szerveként eljárva a Közös Kutatóközpont továbbra is összehangolja a Közösségnek a szóban forgó fórum munkájában való részvételét. A Közös Kutatóközpont a nukleáris biztonságra és védelemre vonatkozó uniós politikák előmozdítása érdekében tovább folytatja és bővíti a kulcsfontosságú partnerországokkal és nemzetközi szervezetekkel való nemzetközi kutatási együttműködést.

Az Euratom-program több területet érintő tevékenységei

Általános célkitűzései elérése érdekében az Euratom-programnak támogatnia kell olyan kiegészítő (közvetlen és közvetett, koordinációs és a közös programozást elősegítő) tevékenységeket, amelyek biztosítják a kutatási erőfeszítések szinergiáját a közös kihívások (például az anyagok, a hűtőközeg-technológiák, a nukleáris referenciaadatok, a modellezés és a szimuláció, a távműködtetés, a hulladékkezelés és a sugárvédelem kérdéseinek) kezelésében.

Több területet érintő tevékenységek és kapcsolódási felületek a „Horizont 2020” keretprogram viszonylatában

Az Euratom-program célkitűzéseinek elérése érdekében a „Horizont 2020” keretprogram egyedi programjával megfelelő összeköttetéseket és kapcsolódási felületeket – például közös pályázati felhívásokat – kell biztosítani.

Az Euratom-program hozzájárulhat a „Horizont 2020” keretprogram keretében kifejlesztésre kerülő, a 3. cikk szerinti célkitűzésekre kiterjesztendő adósságfinanszírozó eszközökhöz és tőkefinanszírozási eszközökhöz.

Nemzetközi együttműködés harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel

A nukleáris kutatás és innováció területén tovább kell folytatni a közös célokra és kölcsönös bizalmon alapuló nemzetközi együttműködést azzal a céllal, hogy az Unió és környezete számára egyértelmű és jelentős előnyök származzanak belőle. A 3. cikk szerinti különös célkitűzések eléréséhez való hozzájárulásként a Közösség arra törekszik, hogy nemzetközi együttműködési megállapodások révén bővítsen az Unió tudományos és technikai szakértelmét, és hogy előmozdítsa az uniós nukleáris iparnak az új, feltörekvő piacokhoz való hozzáférését.

A nemzetközi együttműködési tevékenységeket többoldalú nemzetközi keretek (például NAÜ, OECD, ITER, GIF) és az olyan országokkal való kétoldalú együttműködés folytatása vagy kezdeményezése révén kell előmozdítani, amelyek szilárd kutatási-fejlesztési és ipari háttérrel, valamint működő, illetve tervezés vagy építés alatt álló kutatási létesítményekkel rendelkeznek.

II. MELLÉKLET

EREDMÉNYESSÉGI MUTATÓK

Ez a melléklet az Euratom-program minden egyes különös célkitűzése tekintetében bemutat néhány, az eredmények és a hatások értékelésére szolgáló fontos eredményességi mutatót, amelyek az Euratom-program végrehajtása során még finomíthatók.

1. A közvetett tevékenységek mutatói

- a) A nukleáris rendszerek biztonságosságának támogatása:
  - azon projektek (közös kutatások és/vagy koordinált tevékenységek) száma, amelyek eredményeképpen várhatóan kimutatható módon nő Európában a nukleáris biztonság;
- b) hozzájárulás a radioaktív vég hulladék kezelésére alkalmas biztonságos, hosszú távú megoldások kifejlesztéséhez, ideértve a radioaktív hulladék végleges geológiai elhelyezését, valamint a particionálást és a transzmutációt is:
  - azon projektek száma, amelyek hozzájárulnak a radioaktív vég hulladék kezelésére alkalmas biztonságos, hosszú távú megoldások kifejlesztéséhez;
- c) a nukleáris szakértelem és kiválóság fejlesztésének és fenntartásának támogatása az Unióban:
  - kutató tanulás: az Euratom maghasadással kapcsolatos projektjein keresztül támogatásban részesített doktóránduszok és posztdoktor kutatók száma,
  - az Euratom magfúziós programjában részt vevő ösztöndíjasok és gyakornokok száma;
- d) az ionizáló sugárzást felhasználó orvosi alkalmazások sugárvédelmének és fejlesztésének támogatása, ideértve többek között, hogy a radioizotópokhoz biztonságos módon lehessen hozzájutni, és azokat biztonságosan lehessen használni:
  - azon projektek száma, amelyek várhatóan kimutatható hatást gyakorolnak a sugárvédelem területén folytatott szabályozói gyakorlatra és az ionizáló sugárzást felhasználó orvosi alkalmazások fejlesztésére;
- e) előrelépés a magfúzió energiaforrásként való alkalmazhatóságának demonstrálása felé a meglévő és leendő magfúziós létesítmények hasznosítása révén:
  - szakértők által lektorált, nagy idézettségű szakfolyóiratokban közzétett publikációk száma;
- f) a leendő fúziós erőművek alapjainak megteremtése anyagok és technológiák fejlesztésével, valamint koncepciótervek készítésével:
  - a magfúziós menetrendben a 2014-től 2018-ig tartó időszakra meghatározott azon mérföldkövek százalékos aránya, amelyeket az Euratom-programnak köszönhetően sikerült elérni;
- g) az innováció és az ipari versenyképesség előmozdítása:
  - az Euratom-program keretében végzett fúziós kutatás eredményeinek üzleti hasznosítására létrejövő spin-off cégek száma,
  - az Euratom-program által támogatott kutatási tevékenységek eredményeként született szabadalmi bejelentések és megadott szabadalmak száma;
- h) a páneurópai jelentőségű kutatási infrastruktúra rendelkezésre állásának és igénybevételének biztosítása:
  - azon kutatók száma, akik az Euratom-támogatásnak köszönhetően férnek hozzá kutatási infrastruktúrákhoz.

2. A közvetlen tevékenységek mutatói

- a) Hatásmutató a Közös Kutatóközpont szakpolitika-támogató tevékenységének mérésére:
  - a Közös Kutatóközpont műszaki és tudományos szakpolitikai támogatásának köszönhető konkrét, kézzelfogható hatások száma az Unió szakpolitikáiban;

b) mutató a Közös Kutatóközpont tudományos eredményességének mérésére:

— szakértői értékelés keretében lektorált publikációk száma.

Az a) és a b) pontban említett mutatók a közvetlen tevékenységek alábbi közösségi céljaihoz igazodva számíthatók:

— a nukleáris biztonság javítása a fűtőelem- és reaktorbiztonságra, a hulladékkezelésre – ezen belül a végleges geológiai elhelyezésre, valamint a particionálásra és a transzmutációra –, továbbá a leszerelésre, valamint a veszélyhelyzeti felkészültségre is kiterjedően;

— a nukleáris védelem javítása a nukleáris biztosítéki rendszerre, a nonprolifерációra, a tiltott kereskedelem elleni küzdelemre és a nukleáris kriminalisztikára is kiterjedően;

— a szabványosítással kapcsolatos nukleáris tudásalap kiválóságának növelése;

— a tudásmenedzsment, az oktatás és a képzés ügyének előmozdítása;

— az Unió nukleáris biztonságra és védelemre vonatkozó politikájának támogatása.

HATÁROZATOK

A TANÁCS HATÁROZATA

(2013. december 3.)

a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról és a 2006/971/EK, a 2006/972/EK, a 2006/973/EK, a 2006/974/EK és a 2006/975/EK határozatok hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2013/743/EU)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 182. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Parlament véleményére,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 182. cikke (3) bekezdésének megfelelően a, 2013. december 11-i 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet 2013. december 11. ⁽³⁾ által létrehozott Horizont 2014–2020 kutatási és innovációs keretprogramról (a továbbiakban: Horizont 2020) olyan egyedi program révén kell végrehajtani, amely meghatározza a végrehajtás részletes szabályait, rögzíti annak időtartamát és rendelkezik a szükségesnek ítélt eszközökről.
- (2) A „Horizont 2020” keretprogram általános célkitűzés elérését a kiváló tudomány létrehozása („Kiváló tudomány”), az ipari vezető szerep kivívása („Ipari vezető

szerep”) és a társadalmi kihívások kezelése (Társadalmi kihívások”) három prioritásnak kell szolgálnia. Az általános célkitűzés elérését továbbá „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése”, valamint „A tudomány a társadalommal és a társadalomért” elnevezésű különös célkitűzések is szolgálják. E prioritásokat és különös célkitűzéseket egy olyan egyedi program révén kell végrehajtani, amely egy-egy, a három prioritásnak megfelelő részből, egy „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése” elnevezésű különös célkitűzést, egy „A tudomány a társadalommal és a társadalomért” elnevezésű különös célkitűzést, valamint egy, a Közös Kutatóközpont (JRC) nem nukleáris közvetlen tevékenységeit érintő részt határoz meg.

- (3) A „Horizont 2020” keretprogram minden prioritása és különös célkitűzése esetében szükség van nemzetközi dimenzióra. A nemzetközi együttműködési tevékenységeknek legalább olyan szintűnek kell lenniük, mint az Európai Parlament és a Tanács 1982/2006/EK határozatával ⁽⁴⁾ elfogadott Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó (2007–2013) hetedik keretprogramja (a továbbiakban: a hetedik keretprogram) esetében

- (4) Míg a 1291/2013/EU rendelet a „Horizont 2020” keretprogram általános célkitűzését, a prioritásokat, valamint az elvégzendő tevékenységek és a különös célkitűzések fő irányvonalait határozza meg, az egyedi programnak kell meghatároznia az egyes részekhez konkrétan kapcsolódó különös célkitűzéseket és az egyes részek esetében végrehajtandó tevékenységek fő irányvonalait. A 1291/2013/EU rendeletben meghatározott végrehajtási rendelkezések az egyedi programra is vonatkoznak, beleértve az etikai elvekre vonatkozó rendelkezéseket is.
- (5) Mindegyik résznek ki kell egészítenie az egyedi program többi részét, és mindegyik részt az egyedi program többi részével összhangban kell végrehajtani.

⁽¹⁾ HL C 181., 2012.6.21., 111. o.

⁽²⁾ HL C 277., 2012.9.13., 143. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/1291/EU rendelete (11 december 2013) a Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 104. oldalát).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1982/2006/EK határozata (2006. december 18.) az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2013) (HL L 412., 2006.12.30., 1. o.).

- (6) Európa hosszú távú versenyképességének és jólétének garantálásához nélkülözhetetlen az uniós tudományos bázis kiválóságának megerősítése, kiszélesítése és kibővítése, valamint a világszínvonalú kutatás és tehetség rendelkezésre állásának biztosítása. A „Kiváló tudomány” című prioritásnak az Európai Kutatási Tanács által a felderítő kutatások, a jövőbeli és a kialakulóban lévő technológiák, a Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek és az európai kutatási infrastruktúrák terén folytatott tevékenységeket kell támogatnia. E tevékenységeknek a kompetencia hosszú távú fejlesztését kell célozniuk a tudomány, a rendszerek és a kutatók következő generációjára összpontosítva, és támogatást biztosítva a feltörekvő tehetségek számára az EU teljes területén és a társult országokban. A kiváló tudomány támogatását szolgáló uniós tevékenységeknek elő kell segíteniük az Európai Kutatási Térség konszolidációját, valamint az Unió tudományos rendszerét globálisan versenyképessé és vonzóvá kell tenniük.
- (7) A „Kiváló tudomány” prioritáskeretében végrehajtandó kutatási tevékenységeket a tudományos igényeknek és lehetőségeknek megfelelően kell meghatározni. A kutatási programot a tudományos közösséggel szoros együttműködésben kell kidolgozni. A kutatást a kiválóság mértéke alapján kell finanszírozni.
- (8) Az Európai Kutatási Tanácsnak fel kell váltania a 2007/134/EK bizottsági határozattal⁽¹⁾ létrehozott Európai Kutatási Tanácsot, és annak jogutódjává kell válnia. E területnek a tudományos kiválóság, az autonómia, a hatékonyság és az átláthatóság elfogadott alapelveinek megfelelően kell működnie.
- (9) Az Unió ipari vezető szerepének megtartása és kiterjesztése érdekében égető szükség van a magánszféra kutatás-fejlesztési és innovációs beruházásainak ösztönzésére, a kutatás és innováció vállalkozásorientált programmal történő előmozdítására, és a jövő vállalkozásainak alapját adó új technológiák fejlesztésének felgyorsítására. Az „Ipari vezető szerep” prioritásnak a kulcsfontosságú alatechnológiák és más ipari technológiák terén folyó kiváló kutatásba és innovációba való beruházásokat kell támogatnia, meg kell könnyítenie az innovatív vállalatok és projektek kockázati finanszírozáshoz jutását, továbbá a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak (mkkv) egész Unióra kiterjedő innovációs támogatást kell nyújtania.
- (10) A tudományos, gazdasági és társadalmi hatások legmagasabb fokú kiaknázása, valamint a hatékony és költségvetés-mentes végrehajtás biztosítása érdekében a megosztott uniós hatáskörbe tartozó úrkutatásnak és -innovációnak az „Ipari vezető szerep” prioritás koherens elemét kell alkotnia.
- (11) Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést szolgáló Európa 2020 stratégiában (Európa 2020 stratégia) meghatározott fő társadalmi kihívások megoldása jelentős beruházásokat igényel a kutatás és innováció terén, a szükséges léptékű és hatókörű, új és áttörő jelentőségű megoldások kifejlesztése és alkalmazása érdekében. Ezek a kihívások egyben jelentős gazdasági lehetőségeket is kínálnak az innovatív vállalatok számára, és ezáltal hozzájárulnak az uniós versenyképességhez és foglalkoztatáshoz.
- (12) A „Társadalmi kihívások” prioritás célja, hogy a kiváló kutatási és innovációs tevékenységek támogatása révén növelje a kutatás és fejlesztés hatásosságát a kulcsfontosságú társadalmi kihívásokra való reagálás terén. E tevékenységeket a kihívásokból kiinduló olyan megközelítés alkalmazásával kell végrehajtani, mely egyesíti a különféle területeken, technológiákban és tudományágakban rendelkezésre álló forrásokat és tudást. A társadalom- és bölcsészettudományi kutatások e kihívások megoldásának fontos részét alkotják. E tevékenységeknek a teljes kutatási és innovációs palettára ki kell terjedniük, ideértve az innováció olyan kísérő tevékenységeit is, mint amilyen a kísérleti kutatás, a demonstráció, a tesztelési környezet kialakítása, valamint a közbeszerzés, a normaelőkészítő kutatás és szabványosítás támogatása, illetőleg az innovációk piaci elterjesztése. A tevékenységeknek adott esetben uniós szinten közvetlenül kell támogatniuk a megfelelő ágazati szakpolitikai kompetenciákat. Mindegyik kihívásnak hozzá kell járulnia a fenntartható fejlődés átfogó célkitűzéséhez.
- (13) A „Társadalmi kihívások” prioritáson, valamint a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” elnevezésű különös célkitűzés témán belül megfelelő egyensúlyban kell lenniük a kisebb és a nagyobb projekteknek.
- (14) „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése” elnevezésű különös célkitűzés feladata teljes mértékben kiaknázni az európai tehetségekben rejlő lehetőségeket, valamint biztosítani az innováción alapuló gazdaság előnyeinek maximális kihasználását és az előnyökből való minél szélesebb körű részesülést az Unióban, a kiválóság elvének megfelelően.
- (15) A „Tudomány a társadalommal és a társadalomért” elnevezésű különös célkitűzés feladata, hogy hatékony együttműködést alakítson ki a tudomány és a társadalom között, hogy új tehetségeket toborozzon a tudomány számára, és hogy a tudományos kiválósághoz társadalmi tudatosság és felelősség társuljon.
- (16) A „Horizont 2020” keretprogram szerves részeként a JRC-nek továbbra is független, felhasználóközpontú tudományos és műszaki támogatást kell nyújtania az uniós szakpolitikák meghatározásához, kialakításához, végrehajtásához és nyomon követéséhez. A JRC-nek feladata teljesítéséhez a legkiválóbb kutatási minőséget kell nyújtania. Miközben a feladatának megfelelően végrehajtja a közvetlen tevékenységeket, a JRC-nek kiemelt hangsúlyt kell fektetnie azokra a területekre, amelyek kulcsfontosságúak az EU számára; ezek az intelligens, inkluzív és fenntartható fejlődés, valamint a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret biztonság, a polgári felelősség és a „globális Európa” költségvetési tételei.

⁽¹⁾ A Bizottság 2007/134/EK határozata (2007. február 2.) az Európai Kutatási Tanács létrehozásáról (HL L 57, 2007.2.24., 14. o.).

- (17) A JRC közvetlen tevékenységeit rugalmas, hatékony és átlátható módon kell megvalósítani, figyelembe véve a JRC felhasználóinak releváns szükségleteit és az uniós szakpolitikák szükségleteit, valamint tiszteletben tartva az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó célkitűzést. A kutatási tevékenységeket adott esetben ezekhez a szükségletekhez és a tudományos és technológiai fejlesztésekhez kell igazítani, és törekedni kell a tudományos kiválóság elérésére.
- (18) A JRC-nek az eddigiekhez hasonlóan többletforrásokat kell előteremtenie versenyképes tevékenységek révén, ideértve a „Horizont 2020” keretprogram közvetett tevékenységeiben való részvételt, a harmadik országgal közösen folytatott munkát és kisebb mértékben a szellemi tulajdon kihasználását.
- (19) Az egyedi programnak ki kell egészítenie a tagállamokban végzett tevékenységeket és más, az Európa 2020 stratégia megvalósítására irányuló átfogó stratégiai törekvéshez szükséges uniós fellépéseket.
- (20) A 2001/822/EK tanácsi határozat ⁽¹⁾ szerint a tengerentúli országok és területek jogalanyai a „Horizont 2020” keretprogramban megállapított külön feltételek mellett jogosultak részt venni a keretprogramban.
- (21) Annak biztosítása érdekében, hogy a pénzügyi eszközök alkalmazásának különös feltételei megfeleljenek a piaci feltételeknek, a Bizottságot az EUMSZ 290. cikkével összhangban fel kell hatalmazni arra, hogy a pénzügyi eszközök alkalmazására irányadó feltételeknek a kiigazítása vagy további kidolgozása tekintetében jogalkotási aktusokat fogadjon el. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat végezzen, szakértői szinten is.
- A Bizottságnak a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése és kidolgozása során biztosítania kell, hogy a kapcsolódó dokumentumokat a kellő időben és a megfelelő módon átadja a Tanácsnak.
- (22) Annak érdekében, hogy az egyedi program végrehajtása egységes feltételek mentén történjen, a Bizottságra végrehajtási hatáskört kell ruházni, hogy munkaprogramokat fogadhasson el az egyedi program végrehajtására.
- (23) A „Kiváló tudomány”, az „Ipari vezető szerep” a „Társadalmi kihívások” prioritásokra, valamint „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése” és „A tudomány a

társadalommal és a társadalomért” elnevezésű különös célkitűzésre vonatkozó munkaprogramokhoz kapcsolódó végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽²⁾ megfelelően kell gyakorolni.

- (24) A JRC nem nukleáris közvetlen tevékenységeiről szóló egyedi program tudományos és technológiai tartalmát illetően konzultációra került sor a 96/282/Euratom határozattal ⁽³⁾ létrehozott Igazgatótanácsával.
- (25) A jogbiztonság és egyértelműség érdekében hatályon kívül kell helyezni a 2006/971/EK tanácsi határozatot ⁽⁴⁾, a 2006/972/EK tanácsi határozatot ⁽⁵⁾, a 2006/973/EK tanácsi határozatot ⁽⁶⁾, a 2006/974/EK tanácsi határozatot ⁽⁷⁾, valamint a 2006/975/EK tanácsi határozatot ⁽⁸⁾,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgykör

Ez a határozat létrehozza az 1291/2013/EU rendeletvégrehajtó egyedi programot, és meghatározza az említett rendelet 1. cikkében lefektetett kutatási és innovációs tevékenységekhez nyújtott uniós támogatás különös célkitűzéseit, illetve a végrehajtási szabályokat.

- ⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).
- ⁽³⁾ A Bizottság 282/96/EK határozata (1996. április 10.) a Közös Kutatóközpont átszervezéséről (HL L 107., 1996.4.30., 12. o., magyar nyelvű különkiadás, 12. fejezet, 1. kötet, 299.o.).
- ⁽⁴⁾ A Tanács 2006/971/EK határozata (2006. december 19.) az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló Együttműködés egyedi programról (HL L 400., 2006.12.30., 87. o.).
- ⁽⁵⁾ A Tanács 2006/972/EK határozata (2006. december 19.) az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló Ötletek egyedi programról (HL L 400., 2006.12.30., 244. o.).
- ⁽⁶⁾ A Tanács 2006/973/EK határozata (2006. december 19.) az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló Emberek egyedi programról (HL L 400., 2006.12.30., 271. o.).
- ⁽⁷⁾ A Tanács 2006/974/EK határozata (2006. december 19.) az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló Kapacitások egyedi programról (HL L 400., 2006.12.30., 300. o.).
- ⁽⁸⁾ A Tanács 2006/975/EK határozata (2006. december 19.) az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának a keretében a Közös Kutatóközpont által közvetlen cselekvések révén végrehajtandó egyedi programról (2007–2013) (HL L 400., 2006.12.30., 369. o.).

⁽¹⁾ A Tanács határozata (2001. november 27.) az Európai Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 314., 2001.11.30., 1. o.).

2. cikk

Az egyedi program létrehozása

(1) A Tanács létrehozza a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramot (2014–2020) végrehajtott egyedi programot (a továbbiakban: az egyedi program) a 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakra.

(2) Az 1291/2013/EU rendelet 5. cikkének (2), (3) és (4) bekezdésével összhangban az egyedi program az alábbi részekből áll:

- a) I. rész: „Kiváló tudomány”;
- b) II. rész: „Ipari vezető szerep”;
- c) III. rész: „Társadalmi kihívások”;
- d) IV. rész: „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése”;
- e) V. része: „A tudomány a társadalommal és a társadalomért”;
- f) VI. rész: „A Közös Kutatóközpont (JRC) nem nukleáris közvetlen tevékenységei”.

3. cikk

Különös célkitűzések

(1) Az egyedi program „Kiváló tudomány” című I. része – az 1291/2013/EU rendelet 5. cikke (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott „Kiváló tudomány” prioritással összhangban – arra irányul, hogy a következő különös célkitűzések megvalósításával fokozza az európai kutatás kiválóságát:

- a) a felderítő kutatás megerősítése az Európai Kutatási Tanács (a továbbiakban: az Európai Kutatási Tanács (EKT)) tevékenységén keresztül;
- b) a kutatás erősítése a jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák területén (a továbbiakban: a jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák);
- c) a Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek (a továbbiakban: Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek) a készségfejlesztés, a képzés és a szakmai fejlődés területén;
- d) az európai kutatási infrastruktúra megerősítése, ideértve az elektronikus infrastruktúrát (a továbbiakban: a kutatási infrastruktúrák) is.

Ezen különös célkitűzések tekintetében a tevékenységek tágabb irányvonalait az I. melléklet I. része tartalmazza.

(2) Az „Ipari vezető szerep” című II. rész – az 1291/2013/EU rendelet 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott „Ipari vezető szerep” prioritással összhangban – arra irányul, hogy a következő különös célkitűzések megvalósításával megerősítse az ipari vezető szerepet és a versenyképességet:

- a) Európa ipari vezető szerepének fellendítése a kutatás, technológiai fejlesztés, demonstráció és innováció révén a következő alap- és ipari technológiák területén (a továbbiakban: vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén):
  - i. információs és kommunikációs technológiák (IKT);
  - ii. nanotechnológiák;
  - iii. fejlett anyagok;
  - iv. biotechnológia;
  - v. korszerű gyártás és feldolgozás;
  - vi. világűr;

b) a kockázati finanszírozáshoz jutás lehetőségének bővítése a kutatásba és innovációba való beruházás érdekében (a továbbiakban: kockázati finanszírozáshoz jutás);

c) a kkv-k körében az innováció fokozása (a továbbiakban: innováció a kkv-k körében).

Ezen különös célkitűzések tekintetében a tevékenységek tágabb irányvonalait az I. melléklet II. része tartalmazza. A pénzügyi eszközöknek az első albekezdés b) pontja szerinti különös célkitűzés keretében történő alkalmazására külön feltételek vonatkoznak. E feltételeket az I. melléklet II. részének 2. fejezete tartalmazza.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 11. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a „Horizont 2020” keretprogram tőkefinanszírozási eszközéből származó beruházásnak az expanziós és a növekedési szakaszban lévő vállalkozásokat érintő beruházásokba történő teljes uniós beruházásban való arányának módosítására vonatkozóan az I. melléklet II. részének 2. fejezetében említett pénzügyi eszköz tekintetében.

(3) A „Társadalmi kihívások” című III. rész az 1291/2013/EU rendelet 5. cikke (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott „Társadalmi kihívások” prioritás megvalósításához járul hozzá a kutatással, technológiai fejlesztéssel, demonstrációval és innovációval kapcsolatos olyan tevékenységek révén, amelyek az alábbi különös célkitűzések teljesítésére irányulnak:

- a) minden ember élethosszig tartó egészségének és jólétének a javítása (a továbbiakban: egészségügy, demográfiai változások és jólét);
- b) elegendő mennyiségű biztonságos, egészséges és jó minőségű élelmiszer és egyéb bioalapanyagú termék rendelkezésre állásának biztosítása: ehhez termelékeny, fenntartható és erőforrás-hatékony elsődleges termelési rendszereket kell kifejleszteni, meg kell erősíteni a hozzájuk kapcsolódó ökoszisztéma-szolgáltatásokat, helyre kell állítani a biológiai sokféleséget, valamint versenyképes és karbonszegény feldolgozási és értékesítési láncokat kell létrehozni (a továbbiakban: élelmezés-biztonság, fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, tengerkutatás, tenger- és belvíz-hasznosítási célú kutatás, valamint a biogazdaság);
- c) egy megbízható, megfizethető, a nyilvánosság által elfogadott, a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentésére irányuló, fenntartható és versenyképes energiarendszerre való áttérés, amelyet a fokozódó erőforráshiány, a növekvő energiaigény és az éghajlatváltozás tesz szükségessé (a továbbiakban: biztos, tiszta és hatékony energia);
- d) erőforrás-hatékony, éghajlat- és környezetbarát, biztonságos és fennakadás nélküli európai közlekedési rendszer megvalósítása valamennyi polgár, a gazdaság és a társadalom számára (a továbbiakban: intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés);
- e) az erőforrás- és vízhatékony és az éghajlatváltozásra rugalmasan reagáló gazdaság és társadalom létrehozása, a természeti erőforrások és az ökoszisztémák védelme és fenntartható kezelése, valamint a nyersanyagok fenntartható biztosítása és használata annak érdekében, hogy a bolygónk adta természeti erőforrások és ökoszisztémák fenntarthatóságának határain belül ki lehessen elégíteni a világ egyre növekvő népességének igényeit (a továbbiakban: éghajlat-politika, környezet, erőforrás-hatékony és nyersanyagok);
- f) Európa jobb megértésének az elősegítése, megoldások nyújtása, valamint a befogadó, innovatív és reflektív európai társadalmak előmozdítása, tekintettel a korábban nem tapasztalt változásokra és a növekvő globális egymásrautaltságra (a továbbiakban: Európa a változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak);
- g) a biztonságos európai társadalmak előmozdítása a korábban nem tapasztalt változások, valamint a növekvő globális egymásrautaltság és fenyegetettség közepette, és ezzel

egyidejűleg a szabadság és a jogérvényesülés európai kultúrájának megerősítése (a továbbiakban: biztonságos társadalmak – Európa és polgárai szabadságának és biztonságának a védelme).

E különös célkitűzések tekintetében a tevékenységeket nagy vonalakban az I. melléklet III. része ismerteti.

(4) „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése” IV. rész hozzájárul az 1291/2013/EU rendelet 5. cikke (3) bekezdésében meghatározott, „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése” elnevezésű különös célkitűzésen keresztül az európai tehetségekben rejlő lehetőségek teljes mértékű kiaknázásához, valamint az innováció alapuló gazdaság előnyei maximális kihasználásának és a kiválóság elvével összhangban az Unióban történő széles körű elosztásának biztosításához

E különös célkitűzések tekintetében a tevékenységeket nagy vonalakban az I. melléklet IV. része ismerteti.

(5) A „Tudomány a társadalommal és a társadalomért” V. rész hozzájárul az 1291/2013/EU rendelet 5. cikke (3) bekezdésében meghatározott, „A tudomány a társadalommal és a társadalomért” elnevezésű különös célkitűzésen keresztül, hogy hatékony együttműködést alakítson ki a tudomány és a társadalom között, hogy új tehetségeket toborozzon a tudomány számára, és hogy a tudományos kiválósághoz társadalmi tudatosság és felelősség társuljon.

E különös célkitűzések tekintetében a tevékenységeket nagy vonalakban az I. melléklet V. része ismerteti.

(6) „A Közös Kutatóközpont (JRC) nem nukleáris közvetlen tevékenységei” című IV. rész a(z) 2013/1291/EU rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározott prioritások megvalósításához járul hozzá azzal a különös célkitűzéssel, hogy ügyfélre szabott tudományos és műszaki támogatást nyújtson az Unió szakpolitikáihoz.

E különös célkitűzések tekintetében a tevékenységeket nagy vonalakban az I. melléklet VI. része tartalmazza.

(7) Az egyedi programot az eredményességi mutatókhoz mért eredmények és hatás vonatkozásában kell értékelni.

További részleteket a II. melléklet tartalmaz.

4. cikk

Költségvetés

(1) Az 1291/2013/EU rendelet 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban az egyedi program végrehajtásának költségvetése 74 316,9 millió EUR.

(2) Az ezen cikk (1) bekezdésben említett összeget az e határozat 2. cikkének (2) bekezdésében meghatározott hat rész között az 1291/2013/EU rendelet 6. cikkének (2) bekezdésével összhangban kell felosztani. Az e határozat 3. cikkében meghatározott különös célkitűzések indikatív költségvetési bontását és a JRC tevékenységeihez való hozzájárulás teljes maximális összegét az 1291/2013/EU rendelet II. melléklete határozza meg.

(3) A Bizottság igazgatási kiadásai az 1291/2013/EU rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében az egyedi program I-V. részeire meghatározott összegnek legfeljebb 5%-a lehet. A Bizottság gondoskodik róla, hogy a program során csökkenjenek az igazgatási kiadásai, és törekedni fog arra, hogy 2020-ban elérje a 4,6 %-os vagy annál alacsonyabb célt. Ezek a számok felülvizsgálásra kerülnek, mégpedig a „Horizont 2020” keretprogramnak az – 1291/2013/EU rendelet 32. cikkének (3) bekezdésében meghatározottak szerint elvégzendő – időközi értékelése részeként.

(4) Szükség esetén – a 2020. december 31-éig le nem záruló tevékenységekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátása céljából – a technikai és igazgatási segítségnyújtáshoz kapcsolódó kiadások fedezésére előirányzatok vehetők fel a 2020 utáni költségvetésbe.

II. CÍM

VÉGREHAJTÁS

5. cikk

Munkaprogramok

(1) Az egyedi program végrehajtása munkaprogramok útján történik.

(2) A Bizottság közös vagy elkülönített munkaprogramokat fogad el az egyedi programnak a 2. cikk (2) bekezdése a)-e) pontjában említett I-V. részének végrehajtására vonatkozóan, a 3. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett „Az Európai Kutatási Tanács (EKT)” elnevezésű különös célkitűzés szerinti tevékenységek végrehajtása kivételével. Ezeket a végrehajtási aktusokat a 10. cikk (4) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell megalkotni.

(3) A 3. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett „Az Európai Kutatási Tanács (EKT)” elnevezésű különös célkitűzés szerinti tevékenységeknek az Tudományos Tanácsa által a 7. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján megállapított végrehajtási munkaprogramjait a Bizottság fogadja el végrehajtási aktus révén, a 10. cikk (3) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban. A Bizottság kizárólag akkor térhet el a Tudományos Tanács által megállapított munkaprogramtól, ha úgy ítéli meg, hogy az nem felel meg e határozat rendelkezésének. Ebben az esetben a Bizottság a 10. cikk (4) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően végrehajtási jogi aktus révén fogadja el a munkaprogramot. Ezt az intézkedését a Bizottságnak megfelelően meg kell indokolnia.

(4) A Bizottság az egyedi program VI. része tekintetében végrehajtási aktus útján külön többéves munkaprogramot fogad el a 2. cikk (2) bekezdésének f) pontját illetően.

A munkaprogram készítésekor figyelembe kell venni a JRC-nek a 96/282/Euratom határozatban említett kormányzótanácsa által adott véleményt.

(5) A munkaprogramok készítésekor figyelembe kell venni a tudomány, a technológia és az innováció állapotát nemzeti, uniós és nemzetközi szinten, valamint a releváns szakpolitikai, piaci és társadalmi fejleményeket. A munkaprogramoknak adott esetben információt kell tartalmazniuk a tagállamok (köztük azok régiói) által végrehajtott kutatási és innovációs tevékenységek koordinációjáról, olyan területeken is, ahol közös programozási kezdeményezések vannak. A munkaprogramok szükség szerint frissítendőek.

(6) Az egyedi programnak az ezen határozat 2. cikk (2) bekezdése a)-e) pontjában említett I-V. része végrehajtására szóló munkaprogramoknak meg kell határozniuk az elérni kívánt célkitűzéseket, az elvárt eredményeket, a végrehajtás módszerét és a munkaprogram teljes összegét, beleértve – adott esetben – az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kiadások összegére vonatkozó indikatív adatokat is. Tartalmazniuk kell a finanszírozandó tevékenységek leírását, az egyes tevékenységekre felhasználható összeget, végrehajtásuk indikatív menetrendjét, valamint a többéves megközelítést és a végrehajtás következő éveire vonatkozó stratégiai irányvonalakat. A támogatások vonatkozásában tartalmazniuk kell továbbá a prioritásokat, a kiválasztási és odaítélési feltételeket, a különböző odaítélési feltételek relatív súlyát, valamint az összes támogatható költség finanszírozásának maximális mértékét. Emellett ki kell térniük a résztvevők minden további felhasználási és terjesztési kötelezettségére is, a 1290/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 43. cikkével összhangban. A munkaprogramoknak lehetővé kell tenniük az olyan, felülről lefelé irányuló, illetve alulról felfelé építkező stratégiai megközelítéseket – szükség szerint –, amelyek innovatív módon próbálják elérni a célkitűzéseket.

A munkaprogramok ezen túlmenően külön szakaszban foglalkoznak az) 1291/2013/EU rendelet 14. cikkében, valamint a rendelet I. mellékletének „A több területet érintő kérdések és a támogató intézkedések a Horizont 2020 programban” alcímében említett – egy prioritáson belül, illetőleg két vagy több prioritás vonatkozásában kettő vagy annál több különös célkitűzést lefedő – több területet érintő tevékenységek meghatározásával. Ezeket a tevékenységeket integráltan kell végrehajtani.

(7) A Bizottság a 10. cikk (4) bekezdésében meghatározott vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően, végrehajtási aktusok révén a következő intézkedéseket fogadja el:

a) a tevékenységek finanszírozásának jóváhagyásáról szóló határozat, amennyiben az a konkrét program keretében nyújtott uniós finanszírozás becsült értéke legalább 2,5 millió EUR az ezen határozat 3. cikkének (1) bekezdésének a) pontjában említett „Európai Kutatási Tanács (EKT)” különös célkitűzés keretében végzett tevékenységek esetében, az 1291/2013/EU rendelet 24. cikkében említett gyorsított innovációt célzó kísérletek keretében finanszírozott tevékenységek kivételével

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és Tanács 2013/1290/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020)” részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról és az 1906/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 81. oldalát).

- b) az emberi embriók és emberi embrionális őssejtek felhasználásával járó tevékenységek finanszírozásának, valamint a 3. cikk (3) bekezdésének g) pontjában említett „Biztonságos társadalmak – Európa és polgárai szabadságának és biztonságának a védelme” elnevezésű különös célkitűzés szerinti tevékenységek finanszírozásának jóváhagyásáról szóló határozat,
- c) a tevékenységek finanszírozásának jóváhagyásáról szóló határozat, amennyiben az a konkrét program keretében nyújtott uniós finanszírozás becsült értéke legalább 0,6 millió EUR a 3. cikk (3) bekezdésének f) pontjában említett „Európa a változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak” elnevezésű különös célkitűzés keretében végzett tevékenységek, illetve a 3. cikk (4) és (5) bekezdésében említett „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése” valamint „A tudomány a társadalommal és a társadalomért” elnevezésű különös célkitűzések esetében.
- d) az 1291/2013/EU rendelet 32. cikkében előírt értékelések feltételeinek kidolgozása.

6. cikk

Európai Kutatási Tanács

(1) A Bizottság létrehozza az Európai Kutatási Tanácsot (a továbbiakban: EKT), mely a „Kiváló tudomány” című I. rész szerinti, „” az ezen határozat 3. cikkének (1) bekezdésében említett „Európai Kutatási Tanács (EKT)” elnevezésű különös célkitűzéshez kapcsolódó tevékenységek végrehajtásának eszköze. Az EKT a 2007/134/EK határozattal létrehozott EKT jogutódja.

(2) Az EKT a 7. cikkben előírt független Tudományos Tanácsból és a 8. cikkben előírt célzott végrehajtó struktúrából áll.

(3) Az EKT elnökkel rendelkezik, akit rangidős és nemzetközi elismerésnek örvendő tudósok közül választanak ki.

Az elnököt – a független, célzott keresőbizottság közreműködésével lebonyolított átlátható felvételi eljárás nyomán – a Bizottság nevezi ki négyéves időtartamra szóló, egy ízben megújítható megbízással. A felvételi eljárást és a kiválasztott jelöltet a Tudományos Tanácsnak jóvá kell hagynia.

Az elnök betölti a Tudományos Tanács elnöki tisztségét, biztosítja annak irányítását és a célzott végrehajtási struktúrával való kapcsolattartását, továbbá képviseli azt a tudomány világában.

(4) Az EKT-nak a tudományos kiválóság, az autonómia, a hatékonyság, az eredményesség, az átláthatóság és az elszámoltathatóság elvei alapján kell működnie. Biztosítania kell az EKT által a 2006/972/EK határozat alapján végzett tevékenységek folytonosságát.

(5) Az EKT tevékenységei támogatják az európai szinten egymással versenyben álló nemzeti vagy transznacionális kutatócsoportok által bármely területen végzett kutatásokat. Az EKT felderítő kutatási támogatásait egyedül a kiválóság kritériuma alapján ítélik oda.

(6) A Bizottság garantálja az EKT autonómiáját és integritását, és biztosítja az arra bízott feladatok megfelelő végrehajtását.

A Bizottság biztosítja, hogy az EKT tevékenységeinek végrehajtása az e cikk (4) bekezdésében meghatározott elvek alapján, valamint a Tudományos Tanács által, az EKT-re vonatkozóan megállapított 7. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett általános stratégiája szerint történjen.

7. cikk

Tudományos Tanács

(1) A Tudományos Tanács a legnagyobb szakmai megbecsülésnek örvendő és megfelelő szakértelemmel rendelkező, különböző korosztályokhoz tartozó nőkből és férfiakból, a kutatási területek sokféleségét biztosító tudósokból, mérnökökből és kutatókból áll, akik saját minőségükben, külső érdekektől függetlenül járnak el.

A Tudományos Tanács tagjait a Bizottság nevezi ki a Tudományos Tanáccsal egyetértésben lefolytatott, független és átlátható kiválasztási eljárás eredményeképpen, amelynek része a tudományos közösséggel való konzultáció és az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak tett jelentés.

A tagok kinevezése négy évre szól, amely egy alkalommal, legfeljebb további négy évre, a Tudományos Tanács tevékenységének folytonosságát biztosító rotációs rendszer keretében megújítható.

(2) A Tudományos Tanács:

- kidolgozza az EKT általános stratégiáját;
- kidolgozza az EKT tevékenységeinek végrehajtási munkaprogramját;
- megállapítja a szakmai értékelés és a pályázati elbírálás módszereit és eljárásait, amelyek alapján a finanszírozandó pályázatokat kiválasztják;
- állást foglal minden olyan ügyben, amely tudományos szempontból bővítheti az EKT eredményeit és befolyását, valamint javíthatja a végzett kutatások minőségét;
- magatartási kódexet hoz létre, amely többek között az összeférhetlenség megelőzésében ad eligazítást.

A Bizottság a Tudományos Tanács által az első albekezdés a), b), c), d) és e) pontja alapján kialakított állásfoglalásoktól csak abban az esetben tér el, ha úgy véli, hogy azok sértik e határozat rendelkezéseit. Ez utóbbi esetben a Bizottság intézkedéseket hoz az egyedi program végrehajtása és célkitűzései teljesítése folytonosságának fenntartása érdekében, megjelölve és kellően megindokolva a Tudományos Tanács állásfoglalásától való eltéréseket.

(3) A Tudományos Tanács az I. melléklet I. részének 1.1. szakasza szerinti megbízatással összhangban jár el.

(4) A Tudományos Tanács kizárólag az egyedi programnak a 3. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett „Európai Kutatási Tanács (EKT)” elnevezésű különös célkitűzés elérése érdekében, a 6. cikk (4) bekezdése szerinti alapelvek szerint cselekszik. Integritással és tisztességgel jár el, és munkáját hatékonyan, a lehető legnagyobb átláthatóság mellett végzi.

8. cikk

A célzott végrehajtó struktúra

(1) A célzott végrehajtó struktúra felel az igazgatási végrehajtásért és a program teljesítéséért az I. melléklet I. részének 1.2. szakaszában leírtaknak megfelelően. Támogatja továbbá a Tudományos Tanácsot valamennyi feladatának ellátásában.

(2) A Bizottság biztosítja, hogy a célzott végrehajtó struktúra szigorúan, hatékonyan, de a szükséges rugalmassággal, kizárólag az EKT célkitűzései és követelményei alapján működjön.

III. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

9. cikk

A végrehajtás nyomon követése és a végrehajtásról szóló tájékoztatás

(1) A Bizottság éves szinten figyelemmel kíséri a „Horizont 2020” keretprogram végrehajtását és arról jelentést készít az 1291/2013/EU rendelet 31. cikkével és e határozat III. mellékletével összhangban.

(2) A Bizottság rendszeresen tájékoztatja a 9. cikkben említett bizottságot az egyedi program keretében végzett közvetett tevékenységek végrehajtásával kapcsolatos átfogó eredményekről, annak érdekében, hogy lehetővé tegye a bizottság számára a mihamarabbi megfelelő hozzájárulást a munkaprogramok – különösen a megközelítés és a stratégiai irányvonalak – előkészítéséhez, továbbá hogy idejekorán tájékoztatást nyújtson a „Horizont 2020” keretprogram keretében javasolt vagy finanszírozott minden tevékenységről, a IV. mellékletben foglaltaknak megfelelően.

10. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság (a továbbiakban: a program bizottság) segíti. E bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.

(2) A bizottság az V. mellékletben szereplő különböző formációkban ülésezik, tekintettel a tárgyalandó kérdésekre.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(4) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(5) Amikor a (bizottság szakvéleményét írásbeli eljárás keretében kell kikérni, az írásbeli eljárás eredmény nélkül zárul abban az esetben, ha a szakvélemény benyújtásához rendelkezésre álló határidőn belül a bizottság elnöke így dönt, vagy ha a bizottsági tagok többsége ezt kéri.

11. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek szerint felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

(2) A 3. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazás kezdődően a program időtartamára szól.

(3) A Tanács bármikor visszavonhatja a 3. cikk (2) bekezdésben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való közzétételét követő napon vagy a határozatban megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul értesíti arról a Tanácsot.

(5) A 3. cikk (2) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha a Tanács a jogi aktusról való értesítést követő két hónapon belül nem emelt ellene kifogást, vagy ha a Tanács az említett időtartam leteltét megelőzően tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem emel kifogást. A Tanács kezdeményezésére ezen időtartam egy hónappal meghosszabbodik.

(6) Az Európai Parlamentet tájékoztatni kell a Bizottság által elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásáról, az azok ellen emelt kifogásokról, illetve a felhatalmazásnak a Tanács általi visszavonásáról.

12. cikk

Hatályon kívül helyezés és átmeneti rendelkezések

(1) A 2006/971/EK, a 2006/972/EK, a 2006/973/EGK, a 2006/974/EK és a 2006/975/EK határozat 2014. január 1-jével hatályát veszti.

(2) Mindazonáltal az e cikk (1) bekezdésben említett határozatok alapján elindított tevékenységeket és az e határozatok alapján végzett tevékenységekhez kapcsolódó pénzügyi kötelezettségeket a befejezésükig e határozatok szabályozzák. Az e cikk (1) bekezdésben említett határozatokkal létrehozott bizottságok be nem fejezett munkáját szükség szerint a 10. cikkben említett bizottság veszi át.

(3) Az egyedi programnak juttatott pénzügyi források technikai és adminisztratív segítségnyújtásra is fordíthatók az egyedi program és a 2006/971/EK, a 2006/972/EK, a 2006/973/EGK, a 2006/974/EK és a 2006/975/EK határozatban részletezett intézkedések közötti átmenet biztosítása érdekében.

13. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

14. cikk

Címzettek

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 3-án.

a Tanács részéről

az elnök

E. GUSTAS

I. MELLÉKLET

A TEVÉKENYSÉGEK NAGY VONALAKBAN

A közvetett tevékenységek közös elemei

1. PROGRAMOZÁS

1.1. Általános szempontok

A 2013/1291/EU rendelet egy sor elvet határoz meg egy programozáson alapuló olyan megközelítés előmozdítása céljából, melynek révén a tevékenységek stratégiai és integrált módon járulnak hozzá a rendelet célkitűzéseinek megvalósításához, valamint annak érdekében, hogy Unió-szerte biztosítva legyen az erős kiegészítő jelleg a többi kapcsolódó szakpolitikával és programmal.

A „Horizont 2020” keretprogram közvetett tevékenységeit a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽¹⁾ meghatározott finanszírozási formákon, különösen támogatásokon, pénzdíjakon, beszerzéseken és pénzügyi eszközökön keresztül hajtják végre. Minden finanszírozási forma rugalmasan használható a „Horizont 2020” keretprogram minden általános és különös célkitűzése tekintetében, felhasználásukat az adott különös célkitűzés sajátosságai alapján kell meghatározni.

Különös figyelmet fog kapni a kutatás és az innováció kiegyensúlyozott megközelítésének biztosítása, amely nem csupán új termékek és szolgáltatások tudományos és műszaki áttörések alapján való kifejlesztésére korlátozódik, hanem olyan szempontokat is magában foglal, mint a létező technológiák újfajta alkalmazása, a folyamatos javítás, valamint a nem technológiai és a szociális innováció. Csak az innováció holisztikus megközelítése tud egyszerre társadalmi problémákat orvosolni és új versenyképes vállalkozások és iparágak forrásává válni.

Különösen a társadalmi kihívások prioritás és a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” elnevezésű különös célkitűzés esetében kapnak különös hangsúlyt az olyan tevékenységekkel kiegészített kutatási és innovációs tevékenységek, amelyek a forgalombahozatalt és a végfelhasználói felhasználást készítik elő, így például a demonstráció, a prototípus-készítés vagy a koncepciótervek validálása. Ez adott esetben a szociális innovációt, valamint a keresletoldali megközelítéseket – például az előzetes szabványosítást, a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzést és az innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzést, a szabványosítást – és más felhasználó-központú intézkedéseket támogató tevékenységeket is magában foglalja, hogy felgyorsítsa az innovatív termékek és szolgáltatások piacra bocsátását és terjesztését. Ezen túlmenően megfelelő lehetőség nyílik majd az alulról felfelé építkező megközelítésekre a pályázati felhívások tekintetében, továbbá a munkaprogramok keretében a tevékenységeket nagy vonalakban határozzák meg. Minden kihívást és technológiát illetően nyitott, egyszerű és gyors programok lesznek, hogy Európa legjobb kutatói, vállalkozói és vállalkozásai lehetőséget kapjanak az általuk választott úttörő megoldások előterjesztésére.

A „Horizont 2020” keretprogram megvalósítása során történő részletes prioritásmeghatározás magában foglalja a kutatás programozásának a szakpolitika kialakításával szorosan összehangolt, ugyanakkor a hagyományos ágazati politikák határain átlépő irányítási módok használatával történő stratégiai megközelítését. Ez szilárd tényeken, elemzésen és előrejelzésen alapul majd, és az előrehaladást megbízható eredményességi mutatók fogják jelezni. Az irányítás és programozás e több területet érintő megközelítése lehetővé teszi majd a „Horizont 2020” keretprogram minden különös célkitűzése közötti hatékony koordinációt, és lehetővé fogja tenni a több célkitűzésre kiterjedő kihívások – ilyen például a fenntarthatóság, az éghajlatváltozás, a társadalom- és bölcsészettudományok vagy a tengeri tudományok és technológiák – kezelését.

A prioritások meghatározása egyúttal széles körű tájékoztatáson és tanácsadáson alapul majd. Adott esetben részt vesznek benne olyan független szakértői csoportok, amelyeket kifejezetten a „Horizont 2020” keretprogram vagy annak bármelyik különös célkitűzése végrehajtására vonatkozó tanácsadásra hoztak létre. Ezeknek a szakértői csoportoknak a lefedett területeken megfelelő szakértelemmel és tudással, valamint sokszínű szakmai háttérrel kell rendelkezniük, beleértve a tudományos élet, az ipar és a civil társadalom képviselőinek a részvételét. Figyelembe kell továbbá venni adott esetben az Európai Kutatási Térséggel Foglalkozó Bizottság (ERAC), az Európai Vállalkozáspolitikai Csoport és az EKT-hez kapcsolódó más csoportok szakvéleményét a stratégiai prioritások meghatározásáról és kialakításáról.

A prioritások meghatározásakor ezenkívül figyelembe vehetők az európai technológiai platformok stratégiai kutatási menetrendjei, a közös programozási kezdeményezések vagy az európai innovációs partnerségektől kapott információk is. Adott esetben a „Horizont 2020” keretprogram révén támogatott, közzsférán belüli partnerségek és a köz- és magán-szféra közötti partnerségek is hozzájárulhatnak a prioritásmeghatározás folyamatához és a végrehajtáshoz a 1291/2013/EU rendelettel összhangban. A megfelelő módszerek – pl. konszenzuskereső konferenciák, részvételen alapuló technológiai értékelés vagy a kutatási és innovációs folyamatokban való közvetlen részvétel – alapján a végfelhasználókkal, a polgárokkal és a civil társadalmi szervezetekkel való rendszeres érintkezés ugyancsak a prioritásmeghatározási folyamat egyik alapköve lesz.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

Mivel a „Horizont 2020” keretprogram hét évre szóló program, a gazdasági, társadalmi és szakpolitikai környezet, amelyben működni fog, jelentősen megváltozhat még a program futamideje alatt. A „Horizont 2020” keretprogramnak képesnek kell lennie alkalmazkodni ezekhez a változásokhoz. Ezért mindegyik különös célkitűzésben benne rejlik majd a lehetőség a lentiekben részletezett tevékenységeken kívüli tevékenységek támogatására, amennyiben ezt a jelentősebb fejleményekre, szakpolitikai igényekre vagy előre nem látható eseményekre való reagálás megfelelően indokolja.

A különböző részek keretében támogatott tevékenységeket és különös célkitűzéseiket oly módon kell végrehajtani, hogy adott esetben biztosítva legyen közöttük az összhang és a kiegészítő jelleg.

1.2. Kockázati finanszírozáshoz jutás

A „Horizont 2020” keretprogram két eszközzel fogja segíteni a vállalatokat és más típusú szervezeteket a hitelhez, a garanciákhoz és a tőkefinanszírozáshoz jutásban.

Az adósságfinanszírozó eszköz keretében az egyedi kedvezményezettek kutatási és innovációs célú beruházásokra fordítható hitelekhez juthatnak; garanciákat nyújtanak a kedvezményezetteknek hitelező pénzügyi közvetítők számára; továbbá hitelek és garanciák kombinációit, valamint garanciákat és/vagy viszontgaranciákat biztosítanak a nemzeti, regionális és helyi adósságfinanszírozási programokhoz. Az eszközön belül a kkv-ekkel foglalkozó rész kifejezetten a kutatás- és innovációvezérelt kkv-knek nyújt kölcsönöket a vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program (COSME) (2014-2020) hitelgarancia-eszköze nyújtotta finanszírozás kiegészítéseképpen.

A tőkefinanszírozási eszköz a fejlődés korai szakaszában lévő független vállalkozásoknak biztosít kockázati és/vagy mezzanine-tőkét (indulástámogató keret). Az eszköz révén továbbá – a COSME növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköze együttes alkalmazásával – terjeszkedési és növekedési befektetések eszközölhetők, beleértve az alapok alapjába való befektetést is.

Ezek az eszközök központi szerepet fognak betölteni a „Hozzáférés a kockázati tőkéhez” különös célkitűzés tekintetében, de azokat adott esetben a „Horizont 2020” keretprogram valamennyi különös célkitűzése vonatkozásában használni lehet.

A tőkefinanszírozási eszköz és a hitelfinanszírozási eszköz kkv-ekkel foglalkozó részét azon két uniós pénzügyi eszköz részeként kell megvalósítani, amelyek a kkv-k kutatási-innovációs tevékenységét és növekedését hitel- és tőkefinanszírozással támogatják, a COSME hitel- és tőkefinanszírozási eszközeinek együttes alkalmazásával.

1.3. Tájékoztatás, felhasználás és terjesztés

Az uniós szinten finanszírozott kutatás és innováció egyik fő többletértéke az a lehetőség, hogy az eredményekről való tájékoztatással, azok felhasználásával és terjesztésével az egész kontinensen növelhető a hatásuk. A „Horizont 2020” keretprogram ezért valamennyi különös célkitűzése tekintetében tartalmazni fogja a terjesztési (beleértve a tudományos publikációkhoz való szabad hozzáférést), tájékoztatói és a párbeszédrel kapcsolatos tevékenységek célzott támogatását, különös tekintettel a végfelhasználóknak, a polgároknak, a tudományos élet képviselőinek, a civil társadalmi szervezeteknek, valamint az ágazatnak és a szakpolitikai döntéshozóknak az eredményekről való tájékoztatására. Ennek érdekében a „Horizont 2020” keretprogram információátviteli hálózatokat is felhasználhat. A „Horizont 2020” keretprogram keretében megvalósuló kommunikációs tevékenységek során hangsúlyozni kell, hogy az eredményeket uniós finanszírozás segítségével érték el, továbbá kiadványok, rendezvények, tudástárak, adatbázisok, honlapok vagy a közösségi média célzott használata révén tájékoztatni kell a nyilvánosságot a kutatás és az innováció fontosságáról.

2. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG, TÖBB TERÜLETET ÉRINTŐ KÉRDÉSEK ÉS TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK

A „Horizont 2020” keretprogram három prioritása határozza meg azokat célkitűzéseket, amelyekre a keretprogram épül: „a kiváló tudomány”, „az ipari vezető szerep” és „a társadalmi kihívások”. Különös figyelmet kap majd ezen prioritások közötti megfelelő koordináció biztosítása és a különös célkitűzések közötti szinergiák teljes mértékű kihasználása az Unió magasabb szintű szakpolitikai célkitűzéseire gyakorolt együttes hatásuk maximalizálása érdekében. A „Horizont 2020” keretprogram célkitűzéseinek megvalósításában ezért erős hangsúlyt kapnak a hatékony megoldások, messze meghaladva a pusztán hagyományos tudományos és technológiai területekre és gazdasági ágazatokra épülő megközelítést.

A „Horizont 2020” keretprogram elősegíti a „Kiváló tudomány” című I. rész, az „Ipari vezető szerep” című II. rész, a „Társadalmi kihívások” című III. rész, „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése” című IIIa. rész, valamint „A tudomány a társadalommal és a társadalomért” című IIIb. rész közötti, több területet érintő tevékenységeket, hogy ezek együttesen új tudást, jövőbeli és kialakulóban lévő technológiákat, kutatási infrastruktúrát és kulcskompetenciákat hozzanak létre. A kutatási infrastruktúrákat ugyancsak mozgósítani fogják a szélesebb körű társadalmi felhasználás érdekében, például a közszolgáltatások, a tudomány népszerűsítése, a polgári biztonság és kultúra terén. Ezenkívül a JRC közvetlen tevékenységeinek végrehajtása során elvégzendő prioritásmeghatározást és az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) tevékenységeit megfelelő módon összehangolják majd a „Horizont 2020” keretprogram más részeivel.

Sok esetben az Európa 2020 stratégia és az Innovatív Unió kiemelt kezdeményezés célkitűzéseivel való hatékony hozzájárulás olyan megoldások kifejlesztését követeli meg, amelyek interdiszciplináris természetűek, és ezért a „Horizont 2020” keretprogram több különös célkitűzését is érintik. A „Horizont 2020” keretprogram különös rendelkezéseket tartalmaz az ilyen, több területet érintő tevékenységek ösztönzésére, többek között a költségvetések hatékony egymáshoz kapcsolásával. Ennek része az is, hogy a „Társadalmi kihívások” prioritás és a „Vezető szerep az alap- és ipari technológiák területén” elnevezésű különös célkitűzés fel lehet használni a biztosított pénzügyi eszközöket és a célzott kvv-eszközöket.

A több területet érintő tevékenységek kulcsfontosságúak lesznek továbbá a fontos technológiai áttörések létrehozásához szükséges, a „Társadalmi kihívások” prioritás és a „Vezető szerep az alap- és ipari technológiák területén” elnevezésű különös célkitűzés közötti kölcsönhatások ösztönzésében. Ilyen kölcsönhatások létrehozhatóak például: az e-egészségügy, az intelligens hálózatok, az intelligens közlekedési rendszerek, az éghajlatváltozással kapcsolatos tevékenységek integrálása, a nanomedicina, a könnyű járművek fejlett anyagai vagy a bioalapú ipari folyamatok és termékek kifejlesztése területén. Erős szinergiákat fognak tehát kialakítani a „Társadalmi kihívások” prioritás és az általános alap- és ipari technológiák kifejlesztése között. Ezt kifejezetten figyelembe veszik majd a többéves stratégiák kidolgozása és a különös célkitűzések mindegyikének prioritásmeghatározása során. Szükséges lesz, hogy a különböző nézőpontokat képviselő szereplők teljes mértékben részt vegyenek a végrehajtásban, és sok esetben olyan tevékenységekre lesz szükség, amelyek egyesíteni képesek a „Vezető szerep az alap- és ipari technológiák területén” elnevezésű különös célkitűzés és a „Társadalmi kihívások” prioritás vonatkozó különös célkitűzéseinek tekintetében biztosított forrásokat.

Különös figyelmet kap a „Horizont 2020” keretprogram által finanszírozott és a más uniós finanszírozási programok által támogatott tevékenységek koordinálása, utóbbiak alatt érte például a közös agrárpolitikát, a közös halászati politikát, a Life+ programot vagy az „Erasmus +” programot, az „Egészségügy a növekedésért” programot és az Unió külső és fejlesztési finanszírozási programjait. Ennek része a kohéziós politikához való megfelelő illeszkedés az intelligens szakosodást célzó nemzeti és regionális kutatási és innovációs stratégiák összefüggésében, amelyek esetében a kutatás és az innováció regionális szintű kapacitásépítésének támogatása a „kiválóság lépcsőjeként” működhet, a regionális kiválósági központok létrehozása hozzásegíthet az európai innovációs rés bezárásához, illetve a nagyléptékű demonstrációs és kísérleti projektek támogatása elősegítheti az európai ipari vezető szerep célkitűzésének megvalósítását.

A. Társadalom- és bölcsészettudományok

A társadalom- és bölcsészettudományi kutatást teljes körűen integrálni fogják a „Horizont 2020” keretprogram különös célkitűzéseinek mindegyikébe. Ez bővséges lehetőséget ad majd az ilyen irányú kutatás támogatására az „Európai Kutatási Tanács (EKT)”, a „Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek” vagy a „Kutatási infrastruktúra” elnevezésű különös célkitűzéseken keresztül.

Ennek céljából a társadalom- és bölcsészettudományok is azon tevékenységek alapvető elemét fogják képezni, amelyek az ipari vezető szerep fokozásához és az egyes társadalmi kihívások megoldásához szükségesek. Az utóbbi tekintetében ez magában foglalja az alábbiakat: az egészséget meghatározó tényezők megértése és az egészségügyi ellátórendszerek hatékonyságának optimalizálása; a vidéki térségeket előmozdító szakpolitikák támogatása; az európai kulturális örökség és gazdagság kutatása és megőrzése; a tájékozott fogyasztói döntések elősegítése; egy tudáson és információn alapuló, befogadó digitális ökoszisztéma létrehozása; megbízható döntéshozatal az energiapolitikában és a fogyasztóbarát európai villamosenergia-hálózat biztosításában és a fenntartható energiarendszerre való áttérés; a kutatásalapú közlekedési szakpolitika és tervezés támogatása; az éghajlatváltozással kapcsolatos mérséklési és alkalmazkodási stratégiák; erőforrás-hatékonysági kezdeményezések és a zöld és fenntartható gazdaság irányában tett intézkedések; továbbá a biztonsági, valamint a kockázatokkal és az irányítással kapcsolatos kérdések kulturális és társadalmi-gazdasági vonatkozásainak megértése (ideértve a jogi és az emberi jogi szempontokat is).

Ezenkívül az „Európa a változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak” különös célkitűzés keretében támogatni fogják a társadalom- és bölcsészettudományi kutatásokat az olyan horizontális jellegű kérdésekben, mint például az intelligens és fenntartható növekedés biztosítása, az európai társadalmakban végbemenő társadalmi, kulturális és magatartásbeli átalakulások, a szociális innováció, az állami szektor innovációja vagy Európa mint globális szereplő helyzete.

B. Tudomány és társadalom

El kell mélyíteni a tudomány és a társadalom közötti kapcsolatot és kölcsönhatást, valamint a felelős kutatásnak és innovációnak, illetve a tudomány oktatásának, a tudományos ismeretterjesztésnek és kultúrának az előmozdítását, továbbá meg kell erősíteni a tudományba vetett közbizalmat a „Horizont 2020” keretprogram tevékenységein keresztül, támogatva a polgárok és a civil társadalom tájékozottságon alapuló részvételét és a polgárokkal folyó párbeszédet a kutatásban és innovációban.

C. A nemek közötti egyenlőség

A nemek közötti egyenlőség előmozdítása a tudomány és az innováció területén az Unió egyik kötelezettségvállalása. A „Horizont 2020” keretprogramban figyelmet kap majd a nemek kérdése – mint több területet érintő kérdés – a férfiak és nők közötti egyensúly hiányának orvoslása, valamint a nemek dimenziójának a kutatási és innovációs programozásba és tartalmakba történő integrálása érdekében.

D. Kkv-k

A „Horizont 2020” keretprogram integrált módon ösztönözni és támogatni fogja a kkv-k fokozott részvételét valamennyi különös célkitűzést érintően.

Amellett, hogy a kkv-k számára kedvezőbb feltételek állnak rendelkezésre a „Horizont 2020” keretprogramban való részvételre, a 2013/1291/EU rendelet 22. cikke alapján az „Innováció a kis- és középvállalkozásoknál” különös célkitűzésben (célzott kkv-támogató eszköz) meghatározott célzott intézkedések alkalmazandók a „Vezető szerep az alap- és ipari technológiák területén” különös célkitűzésben és a „Társadalmi kihívások” prioritásban. Az integrált megközelítés eredményeképpen ezek összesített költségvetésének várhatóan körülbelül 20 %-a jut majd a kkv-kra.

Különleges figyelmet kell szentelni a kkv-k megfelelő képviselőire a(z) 2013/1291/EU rendelet 25. cikkében meghatározott, a köz- és magánszféra közötti partnerségekben.

E. A gyorsított innovációt célzó eszköz

A gyorsított innovációt célzó eszköz időben jelentősen lerövidíti majd az ötlettől a piacig tartó utat, és várhatóan növeli az iparnak a „Horizont 2020” keretprogramban való részvételét, valamint az új pályázók részvételét.

A(z) 2013/1291/EU rendelet* 24. cikkében meghatározott, gyorsított innovációt célzó eszköz keretében a „Vezető szerep az alap- és ipari technológiák területén” különös célkitűzésben és a társadalmi kihívások területén megvalósított innovációs tevékenységek kapnak támogatást, mégpedig egy folyamatosan nyitott pályázati felhíváson alapuló, alulról építkező logika alapján, amelynek során a támogatások odaítéléséhez szükséges idő nem haladja meg a hat hónapot. A gyorsított innovációt célzó eszköz hozzájárul az európai innovációhoz, növelve ezáltal az Unió versenyképességét.

F. A részvétel kiszélesítése

A tagállamok kutatási és innovációs potenciálja az utóbbi időben tapasztalható, kis mértékű konvergenciát leszámítva továbbra is nagyon különböző, így mély szakadék húzódik a „vezető innovátorok” és a „lemaradó innovátorok” között. A tevékenységeknek elő kell segíteniük az európai kutatási és innovációs szakadék megszüntetését, mégpedig az európai strukturális és beruházási alapokkal kialakítandó szinergiák ösztönzése révén, valamint olyan különös intézkedésekkel, amelyek célja, hogy a kiválóság az alacsony kutatási, fejlesztési és innovációs teljesítményű régiókban is kibontakozzon, és ezáltal szélesedjen a „Horizont 2020” keretprogramban részt vevők köre, és hozzá lehessen járulni az Európai Kutatási Térség megvalósításához.

G. Nemzetközi együttműködés

A „Horizont 2020” keretprogramban meghatározott számos különös célkitűzés – különösen az Unió külpolitikájához, fejlesztési politikájához és nemzetközi kötelezettségeihez kapcsolódó célkitűzések – hatékony megvalósításához szükséges a harmadik országokból való partnerekkel folytatott nemzetközi együttműködés. Ez a helyzet valamennyi, a „Horizont 2020” keretprogram által megoldandó, globális természetű társadalmi kihívás tekintetében. Szintén elengedhetetlen a nemzetközi együttműködés az alap- és felderítő kutatásban, a kialakulóban lévő tudományos és technológiai lehetőségek kamatoztatása érdekében. A kutatók és az innovatív munkaerő nemzetközi mobilitásának elősegítése ezért kulcsfontosságú a globális együttműködés elmélyítésében. A nemzetközi tevékenységek ugyanennyire fontosak az európai ipar versenyképességének növelése szempontjából azáltal, hogy elősegítik az új technológiák meghonosítását és kereskedelmét, például világszerte elismert szabványok és átjárhatósági iránymutatások kifejlesztésével és az európai megoldások Európán kívüli elfogadásának és alkalmazásának elősegítésével. A nemzetközi tevékenységeknek hatékony és méltányos tudásátadási keretben kell alapulniuk, amely kulcsfontosságú az innováció és a növekedés szempontjából.

A „Horizont 2020” keretprogramban a nemzetközi együttműködés fókuszában a következő három országcsoporttal való együttműködés áll:

1. iparosodott és feltörekvő országok;
2. a bővítési folyamatban részt vevő és a szomszédos országok; valamint
3. fejlődő országok.

A „Horizont 2020” keretprogram adott esetben biregionális és multilaterális szinten is elősegíti az együttműködést. A kutatás és az innováció terén folytatott nemzetközi együttműködés az egyik legfontosabb szempont az Unió globális kötelezettségvállalásaiban, és fontos szerepet játszik az Unió fejlődő országokkal fenntartott partnerségében, például az Egyesült Nemzetek millenniumi fejlesztési céljainak megvalósításában.

A 2013/1291/EU rendelet 27. cikke meghatározza a harmadik országokból származó szervezetek és a nemzetközi szervezetek részvételének általános elveit. Mivel a kutatásnak és az innovációnak komoly hasznára válik a harmadik országok iránti nyitottság, a „Horizont 2020” keretprogram az általános nyitottság elve szerint folytatja működését, miközben ösztönzi a harmadik országbeli programokhoz való, viszonyosságon alapuló hozzáférést. Adott esetben és különösen a szellemi tulajdonnal kapcsolatos európai érdekek védelmében óvatosabb megközelítést is lehet alkalmazni.

Ezeken kívül számos célzott tevékenységet kell majd végrehajtani a nemzetközi együttműködés közös érdekeken, prioritásokon és kölcsönös hasznon alapuló stratégiai megközelítésének alkalmazásával, valamint a tagállamok tevékenységével való összhang és koordináció elősegítésével. Ennek része lesz egy, a közös ajánlati felhívásokat támogató mechanizmus, valamint a programok harmadik országokkal vagy nemzetközi szervezetekkel való közös finanszírozásának lehetősége. Törekedni kell a más uniós szakpolitikákkal való szinergiákra.

Továbbra is törekedni kell a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés stratégiai fórumával (SFIC) való együttműködésre.

Az egyéb együttműködési lehetőségek sérelme nélkül, ilyen nemzetközi stratégiai együttműködés alakítható ki például az alábbi területeken:

- a) a HIV, a malária, a tuberkulózis és az elhanyagolt betegségek elleni orvosi beavatkozásokkal kapcsolatos klinikai vizsgálatokra vonatkozó „Európai és fejlődő országok közötti partnerség a klinikai vizsgálatokban” program (EDCTP2) folytatása;
- b) támogatás az „Emberi Határok” Tudományos Program (HFSP) elnevezésű nemzetközi kezdeményezéshez való éves előfizetés révén, hogy a nem a G7-ek körébe tartozó tagállamai teljes körűen hasznosíthatóak a HFSP nyújtotta finanszírozást;
- c) a ritka betegségek nemzetközi konzorciuma, néhány tagállam és harmadik ország részvételével. A kezdeményezés célja diagnosztikai tesztek kifejlesztése a legtöbb ritka betegségre és 200 új terápia kifejlesztése a ritka betegségekre 2020-ig;
- d) a tudásalapú biogazdasággal foglalkozó nemzetközi fórum és az EU–USA biotechnológiai kutatási munkacsoport tevékenységeinek támogatása, illetve együttműködési kapcsolatok a tárgykörhöz tartozó nemzetközi szervezetekkel és kezdeményezésekkel, ilyenek például a mezőgazdasági üvegházhatású gázokkal és az állategészségüggyel foglalkozó globális kutatási szövetségek;
- e) hozzájárulás az olyan multilaterális folyamatokhoz és kezdeményezésekhez, mint például az Éghajlat-változási Kormányközi Testület (IPCC), a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) és a Föld-megfigyelési csoport (GEO);
- f) az Unió és két fontos, a világűr meghódító ország – az Egyesült Államok és Oroszország – közötti, világűrrel kapcsolatos párbeszéd rendkívül értékes és alapjául szolgál a világűrben folytatott stratégiai partneri együttműködéseknek;
- g) az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok között 2010. november 18-án aláírt, a belbiztonság/polgári biztonság/kutatás területén megvalósuló együttműködési tevékenységekről szóló végrehajtási megállapodás;
- h) a fejlődő országokkal – többek között a szubszaharai afrikai országokkal – a szegénység enyhítését szolgáló decentralizált energiatermelés területén folytatott együttműködés;
- i) az újgenerációs bioüzemanyagokra és a biomassza egyéb felhasználására vonatkozó, Brazíliával együttműködésben végzett kutatás folytatása.

Ezen túlmenően célszerű támogatni a célzott horizontális intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a „Horizont 2020” keretprogram egészére jellemző legyen a nemzetközi együttműködés koherens és hatékony fejlesztése.

H. A fenntartható fejlődés és az éghajlatváltozás

A „Horizont 2020” keretprogram ösztönzi és támogatja azokat a tevékenységeket, amelyek célja a tágabb értelemben vett fenntartható fejlődést és az éghajlatváltozás elleni küzdelmet elősegítő új eljárások és technológiák kifejlesztése terén folyó versenyben az Európa által elfoglalt vezető szerep kiaknázása. Az ilyen horizontális megközelítés – a „Horizont 2020” keretprogram valamennyi prioritásába teljes körűen integrálva – elősegíti azt, hogy az Unió virágozzon a karbon-szegény és korlátozott erőforrásokkal rendelkező világban, és ezzel párhuzamosan erőforrás-hatékony, fenntartható és versenyképes gazdaságot építsen.

I. A felfedezés és a piaci alkalmazás közötti távolság áthidalása

A „Horizont 2020” keretprogramban szereplő áthidaló intézkedések célja a felfedezés és a piaci alkalmazás közötti távolság áthidalása, amelynek eredménye adott esetben az elképzelések hasznosítása és forgalomba hozatala. Az intézkedéseknek széles körű innovációs koncepcióra kell épülniük, és ösztönözniük kell az ágazatközi innovációt.

J. Több területre kiterjedő támogatási intézkedések

A több területre kiterjedő kérdéseket több horizontális intézkedés támogatja majd, többek között az alábbiak elősegítése érdekében: a kutatói szakma vonzerejének növelése, ideértve a 2005. március 11-i bizottsági ajánlásokban⁽¹⁾ meghatározott Kutatók Európai Chartájában foglalt alapelveket; az Innovatív Unió kiemelt kezdeményezés és az EKT – ideértve az öt EKT-kezdeményezést – tudásalapjának, fejlesztésének és támogatásának megerősítése; a „Horizont 2020” keretprogram legjobb teljesítő kedvezményezettjeinek és a különböző területeken megvalósuló projektek legjobbjainak az elismerése szimbolikus díjak révén; az „Innovatív Uniót” kiemelt kezdeményezés támogató keretfeltételek javítása, ideértve a szellemi tulajdonjogok kezeléséről szóló bizottsági ajánlás⁽²⁾ alapelveit és a szellemi tulajdonjogok valorizációját célzó európai szintű eszköz létrehozása lehetőségének feltárását is; a kiváló kutatók és innovátorok nemzetközi hálózatainak – például az Európai együttműködés a tudomány és a technológia területén programnak (COST) – az igazgatása és koordinálása.

3. PARTNERSÉGEK KIALAKÍTÁSA

A fenntartható európai növekedés elérése érdekében optimalizálni kell a magán- és közszereplők hozzájárulását. Ez létfontosságú az Európai Kutatói Térség (EKT) megszilárdításához és az Innovatív Unió, az európai digitális menetrend és az Európa 2020 stratégia más kiemelt kezdeményezéseinek eredményességéhez. A felelősségteljes kutatás és innováció továbbá megköveteli, hogy a legjobb megoldások a különböző nézőpontokkal, de azonos érdekekkel rendelkező partnerek közreműködéséből származzanak.

A „Horizont 2020” keretprogram teret és világosan megállapított kritériumokat biztosít a közzférán belüli, illetve a köz- és magánszféra közötti partnerségek létrehozására. A köz- és magánszféra partnerségei a közzféra és a magánszféra szereplőinek szerződéses megállapodásán alapulhatnak, és korlátozott esetekben intézményesített partnerségek is lehetnek, ideértve például a közös technológiai kezdeményezéseket és az egyéb közös vállalkozásokat.

A „Horizont 2020” keretprogram támogathat már létező, közzférán belüli és a köz- és magánszféra között létrejövő partnerségeket, amennyiben azok a „Horizont 2020” keretprogram célkitűzéseit valósítják meg, hozzájárulnak az EKT megvalósításához, megfelelnek a „Horizont 2020” keretprogramot létrehozó rendeletben meghatározott kritériumoknak, és jelentős előrehaladást mutattak a hetedik keretprogram keretében.

A fenti feltételek szerint további támogatás nyújtható többek között az alábbi, a 1513/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal⁽³⁾ elfogadott az Európai Közösségnek az Európai Kutatói Térség létrehozásához és az innovációhoz hozzájáruló kutatási, technológiai fejlesztési és demonstrációs tevékenységére vonatkozó hatodik keretprogramja („Hatodik keretprogram”) és/vagy hetedik keretprogramban támogatott, az EUMSZ 185. cikke szerinti kezdeményezéseknek: az európai és fejlődő országok klinikai kísérletek területén létrejött partnersége (EDCTP), a saját lakókörnyezetben való életvitel segítségét szolgáló közös program (AAL), a balti-tengeri kutatási és fejlesztési program (BONUS), az Eurostars program és az európai metrológiai kutatási program (EMPR). További támogatás nyújtható az európai stratégiai energiátechnológiai terv (a SET-terv) keretében létrehozott európai energiakutatási szövetségnek (EERA). A „Horizont 2020” keretprogram keretében közös programozási kezdeményezések is támogathatók a 2013/1291/EU rendelet 26. cikkében említett eszközök – többek között az EUMSZ 185. cikke szerinti kezdeményezések – révén.

A fenti feltételek szerint további támogatás nyújtható az alábbi, a hetedik kutatási keretprogram keretében az EUMSZ 187. cikke szerint létrehozott közös vállalkozásoknak: az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezés (IMI), Tiszta Égbolt kezdeményezés, „Egységes európai égbolt” légiforgalmi szolgáltatási kutatás (SESAR), Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás (FCH), valamint a Kiváló Európai Elektronikai Alkatrészek és Rendszerek közös technológiai kezdeményezés (ECSEL).

A fenti feltételek szerint további támogatás nyújtható a következő egyéb, a hetedik kutatási keretprogramban támogatott állami-magán partnerségeknek: a jövő üzemei, energiahatékony épületek (EeB), a környezetbarát autókra vonatkozó európai kezdeményezés és a jövő internete. Szintén további támogatás nyújtható a SET-terv keretében létrehozott európai ipari kezdeményezéseknek.

A „Horizont 2020” keretprogramon belül további, közzszektoron belüli, illetve köz-magán partnerségek indíthatók, amennyiben megfelelnek a meghatározott kritériumoknak.

⁽¹⁾ HL L 75., 2005.3.22., 67. o.

⁽²⁾ A Bizottság ajánlása a szellemi tulajdon kezeléséről a tudásátadás során, valamint az egyetemeknek és más állami kutatószervezeteknek szóló gyakorlati útmutatóról (C(2008) 1329, 2008.4.10.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1513/2002/EK határozata (2002. június 27.) az Európai Közösségnek az Európai Kutatói Térség létrehozásához és az innovációhoz hozzájáruló kutatási, technológiai fejlesztési és demonstrációs tevékenységére vonatkozó hatodik keretprogramjáról (2002–2006) (HL L 232., 2002.8.29., 1. o.).

I. RÉSZ

KIVÁLÓ TUDOMÁNY

1. EURÓPAI KUTATÁSI TANÁCS (EKT)

Az EKT elősegíti a világszínvonalú felderítő kutatást. A jelenkori ismeretek határainak és az azokon túli területeknek a kutatása elsődleges fontosságú a gazdasági és társadalmi jólét szempontjából, ám egyúttal kockázatos vállalkozás, amely új, kihívásokkal teli kutatási területeken halad, és amelyet a tudományágak közötti választóvonalak hiánya jellemez.

Az ismeretek határain történő kutatás terén történő érdemi előrelépés ösztönzésére az EKT támogatni fog kutatócsoportokat bármilyen tudományos és technológiai alap kutatás végzésében a „Horizont 2020” keretprogram hatálya alá tartozó területeken, többek között a műszaki tudományok, a társadalomtudományok és a bölcsészettudományok területén. Adott esetben, az EKT célkitűzéseinek és a hatékony végrehajtás igényének megfelelően konkrét célcsoportok (pl. pályakezdő kutatók/újjonnan alakult kutatócsoportok) is figyelembe vehetők. Különös figyelmet kell fordítani az ismeretek határain és a tudományágak találkozási pontjain elhelyezkedő, kialakulóban lévő és gyorsan növekvő területekre.

Az EKT kortól, nemtől és nemzeti hovatartozástól függetlenül támogatja a független kutatókat – beleértve a független kutatásvezetővé válás felé haladó pályakezdő kutatókat is – abban, hogy kutatásaikat Európában végezzék.

Az EKT kiemelt prioritásként kezeli a kiváló elképzelésekkel rendelkező legjobb pályakezdő kutatók megfelelő mértékű támogatását függetlenné válásuk azon kritikus szakaszában, amikor kialakítják és megszilárdítják kutatócsoportjukat és kutatási programjukat. Az EKT emellett továbbra is megfelelő szintű támogatást nyújt a már elismert kutatóknak.

Az EKT a kutatók általi javaslatokra épülő megközelítést alkalmaz. Ez azt jelenti, hogy az EKT olyan projekteket fog támogatni, amelyeket a kutatók a pályázati felhívások tárgykörén belül az általuk kiválasztott témákban valósítanak meg. A pályázatokat kizárólag a szakmai értékelés eredményeként megállapított kiválóság kritériuma alapján fogja értékelni, figyelembe véve az új kutatócsoportok, a pályakezdő kutatók, valamint a tapasztalt kutatócsoportok által felmutatott kiválóságot, és különös figyelmet fordítva az úttörő jellegű és ebből következően nagy tudományos kockázattal járó kutatásra irányuló pályázatokra.

Az EKT tudományos meghatározottságú, autonóm finanszírozó szervezetként fog működni, amelynek része a független Tudományos Tanács és az azt támogató, kis létszámú és költséghatékony, célzott végrehajtó struktúra.

A Tudományos Tanács meg fogja határozni az általános tudományos stratégiát, és teljes jogkörrel fog rendelkezni a finanszírozandó kutatások típusára vonatkozó döntések meghozatalában.

A Tudományos Tanács meghatározza az EKT alább részletezett tudományos stratégiáján alapuló célkitűzések elérését szolgáló munkaprogramot. A tudományos stratégiával összhangban kidolgozza a szükséges nemzetközi együttműködési kezdeményezéseket, többek között a tájékoztató tevékenységeket, amelyek által a világ más részein dolgozó legjobb kutatók jobban megismerhetik az EKT-t.

A Tudományos Tanács folyamatos jelleggel nyomon fogja követni az EKT működését és értékelési eljárásait, és rendszeresen mérlegeli, miként érhető el a legjobb módon annak általános célkitűzései. Szükség szerint kialakítja az EKT támogatási intézkedéseiből álló csomagot, hogy választ adhasson az újonnan megjelenő igényekre.

Az EKT saját működésében is a kiválóságra törekszik. A Tudományos Tanáccsal és a célzott végrehajtó struktúrával kapcsolatos adminisztratív és munkaerőköltségek összhangban lesznek a kis létszámú és költséghatékony igazgatás követelményével. Az EKT az adminisztratív költségeket a világszínvonalú végrehajtáshoz szükséges források biztosításával összhangban a minimumon fogja tartani, hogy maximalizálja a felderítő kutatás finanszírozását.

Az EKT támogatásainak odaítélése és a kapcsolódó igazgatási feladatok ellátása a kiválóságot középpontba helyező, a kezdeményezést ösztönző és a rugalmasságot az elszámoltathatósággal ötvöző egyszerű és átlátható eljárások alapján fog történni. Ezen elvek érvényesülésének biztosítására az EKT folyamatosan kutatni fogja, milyen további módokon javíthatók és egyszerűsíthetők eljárásai.

Tekintetbe véve az EKT mint tudományos meghatározottságú finanszírozó szervezet egyedi szerkezetét és szerepét, tevékenységeinek végrehajtását és irányítását a Tudományos Tanács teljes mértékű bevonásával folyamatosan ellenőrizni és értékelni fogjuk, hogy értékelhetők legyenek eredményei, és a tapasztalatok alapján lehetőség nyíljon eljárásainak és struktúráinak kiigazítására és javítására.

1.1. A Tudományos Tanács

A 7. cikkben részletezett feladatai megvalósítása érdekében a Tudományos Tanács:

1. a tudományos stratégia terén:

- a tudományos lehetőségek és az európai tudományos igények figyelembevételével általános tudományos stratégiát dolgoz ki az EKT számára,
- a tudományos stratégiával összhangban gondoskodik a munkaprogram és a szükséges módosítások folyamatos kidolgozásáról, beleértve a pályázati felhívásokat és a kritériumokat, és szükség szerint a konkrét célcsoportok (pl. kezdő/újjonnan alakult kutatócsoportok) meghatározását is;

2. a program végrehajtásának tudományos irányítása, nyomon követése és minőség-ellenőrzése terén:

- szükség szerint tudományos szempontú álláspontokat alakít ki a pályázati felhívások végrehajtásával és irányításával, az értékelési kritériumokkal, a szakmai értékelés eljárásával – beleértve a szakértők kiválasztását, a szakmai értékelés és a pályázatok elbírálásának módszereit –, továbbá azon szükséges végrehajtási szabályokkal és iránymutatásokkal kapcsolatban, amelyek alapján a Tudományos Tanács felügyelete alatt megtörténik a finanszírozandó pályázat kiválasztása valamint az EKT tevékenységeinek eredményeit és hatását befolyásoló bármilyen más kérdéssel és az elvégzett kutatás minőségével kapcsolatos álláspont meghatározása, beleértve az EKT támogatásimegállapodás-mintájának főbb rendelkezéseit is,
- nyomon követi a műveletek minőségét, értékeli a végrehajtást és az eredményeket, valamint korrekciós vagy jövőbeli intézkedésekre vonatkozó ajánlásokat fogalmaz meg;

3. a kommunikáció és a terjesztés terén:

- biztosítja a tudományos közösséggel, a legfontosabb érdekelt felekkel és a nagyközönséggel való kommunikáció átláthatóságát az EKT tevékenységeiről és eredményeiről;
- saját tevékenységeiről rendszeresen jelentést tesz a Bizottságnak.

A Tudományos Tanács teljes jogkörrel rendelkezik a finanszírozandó kutatások típusára vonatkozó döntések meghozatalában, és tudományos szempontból garantálja a tevékenységek színvonalát.

A Tudományos Tanács adott esetben konzultál a tudományos, a műszaki és az akadémiai élet közösségeivel, a regionális és nemzeti kutatásfinanszírozó szervekkel és más érdekelt felekkel.

A Tudományos Tanács tagjai az általuk végzett feladatokért tiszteletdíjban részesülnek, továbbá adott esetben utazási és tartózkodási költségtérítést kapnak.

Az EKT elnöke a megbízatásának időtartama alatt Brüsszelben tartózkodik, és munkaidejének nagy részét⁽¹⁾ az EKT ügyeire fordítja. Az elnök a Bizottság felső vezetéséhez hasonló mértékű javadalmazásban fog részesülni.

A Tudományos Tanács a tagjai közül három alelnököt választ, akik a képviseleti és a munkaszervezési feladatok ellátásában segítik az elnök munkáját. Ezek a személyek egyben az EKT elnökhelyettesi címét is viselhetik.

A három alelnök támogatást kap ahhoz, hogy a saját intézményében gondoskodjon a megfelelő helyi adminisztratív támogatásról.

1.2. A célzott végrehajtó struktúra

A célzott végrehajtó struktúra felel a programnak a munkaprogramban meghatározottak szerinti adminisztratív végrehajtása és megvalósítása minden vonatkozásáért. Feladata mindenekelőtt az, hogy a Tudományos Tanács által megállapított stratégiának megfelelően végrehajtsa az értékelési eljárásokat, a szakmai értékelési és a kiválasztási folyamatokat, valamint biztosítsa a támogatások pénzügyi és tudományos irányítását.

A célzott végrehajtó struktúra a fent részletezett valamennyi feladata elvégzésében támogatja a Tudományos Tanácsot, hozzáférést biztosít a birtokában levő szükséges adatokhoz és dokumentumokhoz, és tevékenységeiről tájékoztatja a Tudományos Tanácsot.

⁽¹⁾ Elvben idejének legalább 80 %-át.

A Tudományos Tanács vezetősége és a célzott végrehajtó struktúra igazgatója a stratégiával és a működési ügyekkel kapcsolatos hatékony együttműködés céljából rendszeres jelleggel koordinációs üléseket tart.

Az EKT igazgatását a kifejezetten erre a célra felvett személyzet, köztük szükség szerint az uniós intézmények tisztviselői látják el, és ez a tevékenység kizárólag a hatékony igazgathoz szükséges stabilitás és folytonosság biztosításához elengedhetetlen tényleges igazgatási feladatok ellátására terjed ki.

1.3. A Bizottság szerepe

A 6., a 7. és a 8. cikkben meghatározott feladatainak ellátása érdekében a Bizottság:

- biztosítja a Tudományos Tanács folytonosságát és megújulását, és támogatást biztosít a Tudományos Tanács jövőbeli tagjainak kiválasztásáért felelős állandó kiválasztási bizottságnak,
- biztosítja a célzott végrehajtó struktúra folytonosságát és a feladatoknak és a felelősségi köröknek a célzott végrehajtó struktúra hatáskörébe utalását, figyelembe véve a Tudományos Tanács álláspontját,
- a Tudományos Tanács álláspontját figyelembe véve kinevezi a célzott végrehajtó struktúra igazgatóját és vezető tisztviselőit,
- a Tudományos Tanács állásfoglalásainak figyelembevételével biztosítja a munkaprogramnak, a végrehajtás módszertanára vonatkozó állásfoglalásoknak, valamint a pályázatok benyújtására vonatkozó EKT-szabályokban és az EKT támogatásimegállapodás-mintájában előírt szükséges végrehajtási szabályoknak az időben történő elfogadását,
- rendszeresen tájékoztatja a programbizottságot és rendszeresen konzultál vele az EKT tevékenységeinek végrehajtásáról.

2. JÖVŐBELI ÉS KIALAKULÓBAN LÉVŐ TECHNOLÓGIÁK

A jövőbeli és kialakulóban lévő technológiákkal kapcsolatos tevékenységek vonatkozásában különböző irányítási logikák érvényesülnek majd, a teljesen nyílt tevékenységektől a témák, a közösségek és a finanszírozás tekintetében többé-kevésbé strukturált tevékenységekig, az alábbi három kategóriában: jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák nyílt támogatása, jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák proaktív támogatása, valamint a jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák kiemelt támogatása.

2.1. A jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák nyílt támogatása: új ötletek előmozdítása

A gyökeresen új jövőbeli tudományos ismeretekhez és technológiákhoz vezető új utak sikeres feltérképezéséhez szükség van arra, hogy a még korai szakaszban lévő, magas kockázatú, jövőbe mutató tudományos és technológiai együttműködésen alapuló kutatási projektek nagy száma részesüljön támogatásban. Ez a tevékenység, mivel kifejezetten tartózkodik a témák meghatározásától és a szabályok előírásától, elősegíti az új ötletek születését – keletkezzenek azok bármikor, és származzanak bárhol – a témák és a tudományterületek legszélesebb körében, és aktívan ösztönzi a kreatív, sablonmentes gondolkodást. Az ilyen kiforratlan ötletek támogatása agilis, kockázatbarát és erősen interdiszciplináris kutatási megközelítést igényel, amely messze a szigorú értelemben vett technológiai területeken túlra merészkedik. A jövő vezető tudományos és ipari szakembereinek kinevelése szempontjából is fontos, hogy a kutatást és innovációt vonzóvá tegyünk az új, magas potenciálú szereplők, például a fiatal kutatók és a csúcstechnológiával foglalkozó kkv-k számára, és ösztönözzük e szereplőket a kutatásban és az innovációban való részvételre.

2.2. A jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák proaktív támogatása: újonnan kialakuló témák és közösségek gondozása

Új kutatási területeket és témákat kell feltárni, mégpedig az újonnan kialakuló kutatói közösségek szerveződésének előmozdítása és a transzformatív kutatási témák meghatározásának és fejlesztésének támogatása révén. Ennek a strukturálisan alapuló, ám felfedező jellegű megközelítésnek a legnagyobb előnye egyrészt az, hogy felrajzolódna általa azok az új területek, amelyek még nem értek meg arra, hogy bekerüljenek az ipari kutatási menetrendekbe, másrészt pedig az, hogy e területek köré kutatói közösségek épülnek ki és szerveződnek. Ez biztosítja a kutatók kis csoportjainak együttműködésétől a projektek olyan csoportjáiig vezető utat, amelyben az egyes kutatócsoportok különböző szempontból vizsgálják egy kutatási témát, és megosztják eredményeiket. Ez a tevékenység szorosan összefügg majd az „Ipari vezető szerep” és a „Társadalmi kihívások” prioritásokkal.

2.3. A jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák kiemelt támogatása: a nagy horderejű interdiszciplináris tudományos és technológiai kihívások nyomában

Az ezen területen jelenlévő kutatási kezdeményezések tudomány- és technológjavezéreltek, nagy léptékűek, multidiszciplinárisak és egy jövőbe mutató, összefogó célra épülnek. Olyan nagy horderejű tudományos és technológiai kihívásokkal foglalkoznak, amelyekhez a különböző tudományterületek, közösségek és programok együttműködésére van szükség. A tudományos és technológiai fejlődésnek erős és széles alapot kell biztosítania a jövőbeli innováció és a gazdasági lehetőségek kiaknázásához, és egyúttal újfajta, potenciálisan nagy hatású haszonnal kell járnia a társadalom számára. Az ilyen kezdeményezések átfogó természetük és nagyságrendjük következtében csak több együttműködő résztvevő hosszú távú erőfeszítésével valósulhatnak meg.

2.4. Egyedi megvalósítási szempontok

Egy a jövőbeli és kialakulóban lévő technológiákkal foglalkozó, többek között a legjobb hírű és legtekintélyesebb szakértelemmel rendelkező kutatókból és mérnökökből álló tanácsadó testület lesz majd hivatott arra, hogy rajta keresztül az érdekeltek hozzájáruljanak az általános tudományos és technológiai stratégia kialakításához, többek között annak révén, hogy tanáccsal szolgálnak a munkaprogram meghatározásához.

A keretprogram jövőbeli és kialakulóban lévő technológiákkal foglalkozó része továbbra is tudományos és technológiai meghatározottságú lesz, és kis létszámú és hatékony végrehajtó struktúra támogatásával fog működni. Egyszerű adminisztratív eljárások kerülnek majd elfogadásra, amelyeknek köszönhetően a hangsúly a tudományos meghatározottságú technológiai innovációban megmutatkozó kiválóságon maradhat, és amelyek segítenek ösztönözni a kezdeményezéseket, és ötvözni a gyors döntéshozatalt, a rugalmasságot és az elszámoltathatóságot. A legmegfelelőbb megközelítéseket fogják alkalmazni a jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák kutatási területeire jellemző sajátosságok tesztelésére (például portfólióanalízis) és az érintettek közösségeinek bevonására (például konzultációk). A cél a folyamatos javulás és az eljárások további egyszerűsítési és javítási lehetőségeinek felkutatása, és végső soron ezen elvek érvényesülésének biztosítása. A jövőbeli és kialakulóban lévő technológiákkal - kapcsolatos tevékenységek hatékonysága és hatása a program-szintű tevékenységek értékelését kiegészítve kerül értékelésre.

Mivel a keretprogram jövőbeli és kialakulóban lévő technológiákkal foglalkozó részének küldetése, hogy elősegítse a tudományos meghatározottságú kutatást a jövőbeli technológiák felé vezető úton, arra törekszik, hogy találkozási lehetőséget biztosítson a tudomány, a technológia és az innováció képviselőinek, adott esetben a felhasználóknak is, mégpedig a lehetőségekhez mérten a köz- és a magánszféra felhasználóinak egyaránt. A keretprogram jövőbeli és kialakulóban lévő technológiákkal foglalkozó részének tehát aktív katalizátorszerepet kell betöltenie az újfajta gondolkodás, valamint az újfajta gyakorlati megoldások és együttműködések ösztönzésében.

A nyílt támogatás az ígéretes új ötletek irányuló, teljes mértékben alulról felfelé építkező kutatás céljából csoportosítja tevékenységeit. Az ilyen ötletek mindegyikében rejlő magas kockázatot ellensúlyozza, ha az ötletek nagy mennyiségben kerülnek vizsgálatra. E tevékenységek kulcsfontosságú jellemzői az idő- és erőforrás-hatékonyság, az alacsony alternatív költség a pályázók részéről, valamint a vitathatatlan nyitottság a nem konvencionális, interdiszciplináris ötletek iránt. Folyamatosan nyitva álló, egyszerű és gyors pályázattal rendelkező rendszerek fogják várni az, ígéretes új, magas kockázatú kutatási ötleteket, és lehetőséget biztosítanak majd az új és nagy potenciállal rendelkező innovációs szereplőknek, például a fiatal kutatóknak és a csúcstechnológiai kis- és középvállalkozásoknak. A jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák nyílt támogatását célzó tevékenységek kiegészítéseképpen az „Ipari vezető szerep” és a „Társadalmi kihívások” elnevezésű prioritások keretében zajló tevékenységekkel támogatni lehet az ismeretek és technológiák gyökeresen új felhasználását.

A jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák proaktív támogatásának keretében rendszeres pályázati lehetőségek nyílnak majd több nagy kockázatú és nagy lehetőségeket rejtő innovatív téma kidolgozására, és finanszírozási szintjük több projekt kiválasztását is lehetővé teszi. Ezeket a projekteket közösségépítő tevékenységek fogják támogatni, amelyek elősegítik az olyan tevékenységeket, mint például a közös rendezvények szervezése vagy az új tantervek vagy kutatási ütemtervek kidolgozása. A témák kiválasztásának fő szempontjai a következők lesznek: kiválóság a jövőbeli technológiák felé törekvő, tudományos meghatározottságú kutatásban, képesség a kritikus tömeg elérésére, valamint a tudományra és a technológiára gyakorolt hatások.

Több nagy léptékű, fókuszált kezdeményezés (a jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák kiemelt támogatása) is végrehajtásra kerülhet a jövőbeli és kialakulóban lévő technológiákra vonatkozó előkészítő-projektek sikeres kimenetele esetén. Ezeknek olyan nyílt partnerségeken kell alapulniuk, amelyek lehetővé teszik az uniós, a nemzeti és a magánszektorból származó hozzájárulások önkéntes alapon történő ötvözését, kiegyensúlyozott irányítási struktúrájuknak köszönhetően biztosítják a programgazdák megfelelő mértékű befolyását és a végrehajtás nagyfokú autonómiáját és rugalmasságát, és ezáltal lehetőséget biztosítanak arra, hogy a kiemelt támogatást élvező kezdeményezés egy széles körben támogatott kutatási úttervet kövessen. A kiemeltként végrehajtandó témák kiválasztásának a tudományos és technológiai kiválóságon kell alapulnia, és annak során figyelembe kell venni az egységesítő célt, a potenciális hatásokat, az érdekelteknek és a forrásoknak egy egységteremtő kutatási ütemterv keretében történő összefogását, valamint adott esetben az érdekeltek és a nemzeti, illetőleg regionális kutatási programok által nyújtott támogatást. Ezeket a tevékenységeket a meglévő finanszírozási eszközök felhasználásával kell végrehajtani.

A fenti három kategóriában végzett tevékenységeket hálózatos együttműködés és közösségi alapú tevékenységek egészítik ki a jövőbeli technológiák felé törekvő, tudományos meghatározottságú kutatás termékeny és élénk európai alapjainak megteremtése céljából. Ezek támogatni fogják továbbá az említett tevékenységek jövőbeli fejlődését, elősegítik az új technológiák különböző vonatkozásaival kapcsolatos vitát, és felgyorsítják azok hatásait.

3. MARIE SKŁODOWSKA-CURIE-TEVÉKENYSÉGEK

3.1. Új készségek fejlesztése kiváló kutatói alapképzéssel

Európának erős és kreatív emberierőforrás-alapra van szüksége, amely képes országok és ágazatok között mozogni, és a készségek megfelelő kombinációjával rendelkezik az innovációhoz, valamint ahhoz, hogy a gazdaság és a társadalom javát szolgálva termékeké és szolgáltatásokká tudja változtatni tudását és ötleteit.

Ezt különösen annak révén lehet elérni, hogy a tagállamokban és a társult országokban, valamint adott esetben harmadik országokban a fiatal kutatók és doktorjelöltek kiváló minőségű alapszintű képzésének jelentős részében nagyobb hangsúlyt fektetünk a strukturáltságra és növeljük a kiválóságot. Azáltal, hogy a fiatal kutatók sokféle olyan készséget sajátítanak el, amelyek lehetővé teszik számukra a jelenkori és a jövőbeli kihívásokkal való szembenézést, a kutatók következő generációja előtt jobb karrierlehetőségek állnak majd a köz- és magánszektornak egyaránt, és ez egyúttal növeli a kutatói karrier vonzerejét a fiatalok számára.

A tevékenység a különböző európai és Európán kívüli egyetemek, kutatóintézetek, kutatási infrastruktúrák, vállalkozások, kvk-k és más társadalmi-gazdasági szereplők partnerségei által végrehajtott uniós szintű, versenyztetéssel kiválasztott kutatóképző programok támogatásával valósul meg. Támogatásban részesülnek az olyan önálló intézmények is, amelyek képesek ugyanezt a gyarapító környezetet biztosítani. A célkitűzések végrehajtásában a különböző igényeknek való megfelelés érdekében biztosítani kell a rugalmasságot. A sikeres partnerségek jellemzően kutatóképző hálózatok, amelyek innovatív képzési formákat, így például közös vagy többszörös doktori fokozatokat vagy cégeknél töltött doktori programokat kínálhatnak, míg az önálló intézmények általában innovatív doktori képzéseket lehetővé tevő intézmények lesznek. A cégeknél töltött doktori programoknak fontos szerepe van abban, hogy a kutatók körében ösztönözze az innovatív légkört és szorosabb kapcsolatot alakítson ki az ipar és a tudományos intézmények között. Ennek keretében a világ bármely országából származó legjobb fiatal kutatók támogatást kapnak majd az e kiválósági programokban való részvételhez, ilyenek lehetnek többek között a tudás és tapasztalat kutatók közötti átadását célzó mentori programok.

Ezek a képzési programok a kutatási kulcskompetenciák fejlesztését és kiszélesítését célozzák, miközben a munkaerőpiac jövőbeli igényeinek megfelelő kreatív gondolkodással, vállalkozói szemlélettel és innovációs készségekkel ruházzák fel a kutatókat. A programok az olyan átvihető kompetenciák területén is képzést fognak nyújtani, mint a csapatmunka, a kockázatvállalás, a projektirányítás, a szabványosítás, a vállalkozói készség, az etikai szempontok, a szellemi tulajdonhoz fűződő jog, a kommunikáció, valamint a kutatás és a társadalom közötti kölcsönhatások, amelyek elsődleges fontosságúak az innováció létrehozásában, fejlesztésében, kereskedelmi hasznosításában és terjesztésében.

3.2. A kiválóság előmozdítása országok és ágazatok közötti mobilitás révén

Európának vonzóznak kell lennie a legjobb kutatók számára, akár Európából, akár más országokból származnak. Ezt különösen annak révén lehet elérni, hogy támogadjuk azt, hogy a tapasztalt kutatók számára mind a magán-, mind a közszektorban vonzó karrierlehetőségek álljanak rendelkezésre, valamint ösztönözzük a kutatókat arra, hogy országok, ágazatok és tudományterületek között mozogva elmélyítsék kreatív és innovatív potenciáljukat.

Az olyan legjobb vagy legígéretesebb tapasztalt kutatók fognak finanszírozást kapni – nemzeti hovatartozásra való tekintet nélkül –, akik a transznacionális vagy nemzetközi mobilitás által kívánják fejleszteni készségeiket. A kutatók akár pályafutásuk összes szakaszában kaphatnak támogatást, így a legfiatalabb kutatók is, akik éppen csak megkapták doktori fokozatukat vagy azzal egyenrangú szakmai tapasztalatot szereztek. Ezek a kutatók azzal a feltétellel kapnak támogatást, hogy más országba költöznek, hogy ott egyetemeken, kutatóintézetekben, kutatási infrastruktúrákban, vállalkozásokban, kvk-kban vagy más, általuk választott társadalmi-gazdasági szereplőknél (például civil társadalmi szervezetekben) kiszélesítsék vagy elmélyítsék kompetenciáikat olyan kutatási projekteken dolgozva, amelyek megfelelnek személyes igényeiknek és érdeklődésüknek. Ideiglenes kirendelések támogatásával arra is ösztönözést fognak kapni, hogy a közszektor és a magánszektor között oda-vissza mozogjanak. Ez minden bizonnyal fokozza majd a magánszektor innovációs képességét, és elősegíti az ágazatközi mobilitást. A szektorok közötti ismeretáramlás elmélyítése és az induló vállalkozások létrehozásának ösztönzése céljából köz-, és a magánszektorban való elhelyezkedést hozzájárít lehetővé tévő részmnakidőös lehetőségek is támogatást fognak kapni. Ezek a testre szabott kutatási lehetőségek egyaránt segítik az ígéretes kutatókat a teljes függetlenséghez, és megkönnyítik a köz- és a magánszektor közötti mozgásukat.

A kutatók meglévő potenciáljának teljes kihasználása érdekében támogatást kell továbbá nyújtani ahhoz, hogy a kutatók harmadik országok rangos kutatóintézeténél képzésben részesülhessenek és új ismereteket szerzhessenek, hogy a kutatói karrier megszakítását követően azt újratekdjék, valamint ahhoz, hogy a transznacionális/nemzetközi mobilitási tapasztaltszerzést követően (újra) elfoglalhassanak egy – többek között a származási országukban lévő – hosszabb távra szóló kutatói állást Európában, a visszatérés és a visszailleszkedés aspektusaira is kiterjedően.

3.3. Az innováció előmozdítása a tudásbázisok termékeny kölcsönhatása révén

A társadalmi kihívások egyre inkább globális méreteket öltenek, és sikeres kezelésükben kulcsfontosságúak a határokon és ágazatokon átívelő együttműködések. Létfontosságú ezért, hogy az ismeretek és az ötletek a kutatás és a piac világa között oda-vissza áramoljanak, és ezt csakis az emberi kapcsolatokon keresztül lehet megvalósítani. Ezt célozza a magasan képzett kutatói és innovációs munkaerő ágazatok, országok és tudományterületek közötti rugalmas cseréjének támogatása.

Az európai finanszírozás támogatni fogja a kutatói és innovációs munkaerő cseréjét az európai, valamint – a nemzetközi együttműködés megerősítése érdekében – az európai és a harmadik országokban található egyetemek, kutatóintézetek, kutatási infrastruktúrák, vállalkozások, kvk-k és más, a résztvevők által választott társadalmi-gazdasági szereplők közötti partnerségek keretein belül. A támogatás elérhető lesz a kutatói és az innovációs életpálya minden szintjén lévő szakemberek számára a legfiatalabb (posztgraduális) kutatóktól egészen a legmagasabb (vezetői) pozíciót betöltő szakemberekig, beleértve az adminisztratív és a technikai személyzetet is.

3.4. A strukturális hatások fokozása a tevékenységekhez nyújtott társfinanszírozással

A kiválóságot elősegítő és a Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek bevált gyakorlati megoldásait a kutatóképzés európai mobilitási lehetőségei, a karrierépítés és a munkaerőcsere terén terjesztő regionális, nemzeti és nemzetközi programok ösztönzése növelni fogja a Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek számszerű és strukturális hatását. Mindez vonzóbbá fogja tenni az európai kiválósági központokat.

Ez olyan új vagy már létező regionális, nemzeti és nemzetközi – köz- vagy magánszektorbeli – programok közös finanszírozásával fog megvalósulni, amelyek lehetőséget és támogatást biztosítanak a nemzetközi, ágazatok közötti és interdiszciplináris kutatóképzésnek, valamint – karrierjük bármely szakaszában – a kutatók és az innovációs szakemberek országhatárokon és ágazatokon át érvényesülő mobilitásának.

Ez lehetővé teszi az uniós, valamint a regionális és nemzeti szintű tevékenységek közötti szinergiák kihasználását, megszüntetve ezzel a célkitűzések, az értékelési módszerek és a kutatók munkakörülményei tekintetében jelentkező fragmentálódást. A társfinanszírozott tevékenységek keretében határozott ösztönzést kap a munkaszerződések alkalmazása.

3.5. Célzott támogatások és szakpolitikai intézkedések

A kihívás megválaszolásához alapvető fontosságú a fejlődés nyomon követése. A Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek hiányosságainak és korlátainak feltérképezése és hatásainak fokozatos javítása érdekében támogatja a kutatók kidolgozását és a kutatók mobilitásával, készségeivel, karrierjével és a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos adatelemzést. Ezeket a tevékenységeket szinergiák kialakításával, valamint a program „Európa a változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak” elnevezésű különös célkitűzéseknek a kutatókra, a munkáltatóikra és a finanszírozókra vonatkozó szakpolitikai támogatási cselekvéseivel egyeztetve kell megvalósítani. Olyan kezdeményezéseket támogató egyedi cselekvések részesülnek finanszírozásban, amelyek felhívják a figyelmet a kutatói karrier fontosságára, és terjesztik a Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek által támogatott munkának köszönhető kutatási-fejlesztési eredményeket.

A Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek hatásainak további növelése céljából öregdiák-szolgáltatások segítségével fokozódik a jelenlegi és a korábbi Marie Skłodowska-Curie-kutatók hálózatos együttműködése. Ide tartozik a kutatók – együttműködések és álláslehetőségek feltérképezését lehetővé tévő – kapcsolattartási és csereforumának támogatása, közös rendezvények szervezése, valamint a tagok bevonása a népszerűsítési tevékenységbe a Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek és az EKT „nagyköveteiként”.

3.6. Egyedi megvalósítási szempontok

A Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek nyitva állnak az EUMSZ-ben meghatározott minden – az alapkutatástól a piaci bevezetésig és az innovációs szolgáltatásokig terjedő – kutatási és innovációs területen megvalósítandó képzési és karrierfejlesztési tevékenység előtt. A pályázók szabadon választhatnak a kutatási és innovációs területek, valamint az ágazatok között.

A globális tudásbázis hasznosítása érdekében a Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek nyitva fognak állni valamennyi ország kutatói és innovációval foglalkozó szakemberei, illetőleg egyetemei, kutatóintézetei, kutatási struktúrái, vállalkozásai és más társadalmi-gazdasági szereplői előtt, beleértve a(z) 2013/1290/EU rendeletben meghatározott feltételek mellett a harmadik országok ilyen típusú szervezeteit is.

A fenti tevékenységek során figyelmet kell fordítani arra, hogy a Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek sikeres végrehajtása és eredményessége érdekében ösztönzést kapjon a vállalkozások – elsősorban a kis- és középvállalkozások –, valamint más társadalmi-gazdasági szereplők széles körű részvétele. A Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek támogatják a felsőoktatás, a kutatóintézetek, valamint a köz- és a magánszektor közötti hosszú távú együttműködést, miközben tekintettel vannak a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelmének szükségességére is.

A Marie Skłodowska-Curie-tevékenységeket az e szakpolitikai célkitűzéseket támogató más programokkal – köztük az „Erasmus +” programmal és az EIT tudományos és innovációs társulásaival (IIT) – szoros szinergiában fogják kidolgozni.

Megmarad annak lehetősége, hogy – ha erre külön igény merül fel – a Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek meghatározott tevékenységekre összpontosítson sajátos társadalmi kihívások, kutatási és innovációs intézménytípusok vagy földrajzi helyek vonatkozásában, annak érdekében, hogy reagálni lehessen a készségek, a kutatóképzés, a karrierfejlesztés és a tudásmegosztás terén fennálló európai szükségletek változására.

A mindenféle tehetséggel szembeni nyitottság megőrzése érdekében olyan általános intézkedéseket kell követni, amelyek – például a női és a férfi kutatók számára egyenlő esélyeknek a Marie Skłodowska-Curie-tevékenységekben való ösztönzésével és a nemek szerinti részvételi arány meghatározásával – segítenek elkerülni a támogatásokhoz való hozzáférésben. A Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek támogatják továbbá a kutatókat, hogy stabilabb karriert építhessenek, hogy családi állapotuk figyelembevételével megfelelő egyensúlyt alakítsanak ki a munka és a magánélet között, továbbá elősegítik a kutatói pálya hosszabb megszakítást követő folytatását. Minden támogatott résztvevő számára javasolt betartani és alkalmazni a Kutatók Európai Chartájában és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexében a nyitott munkaerő-felvételt és vonzó munkakörülményeket illetően foglalt alapelveket.

Az eredmények terjesztése és a lakosság érintettségének növelése érdekében a Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek kedvezményezettjeinek esetleg terveket kell készíteniük a nagyközönség megfelelő tájékoztatására. Ezek a tervek az elbírálás folyamatában és a projekt nyomon követése során kerülnek értékelésre.

4. KUTATÁSI INFRASTRUKTÚRÁK

A tevékenységek a kiváló európai kutatási infrastruktúrák 2020-ig és azt követően történő fejlesztésére, azok innovációs potenciáljának és humán erőforrásainak támogatására, valamint az európai szakpolitika megerősítésére fognak irányulni. A tevékenységeket koordinálni kell a Kohéziós Alappal a szinergiák, valamint a kutatási infrastruktúrák fejlesztésére irányuló koherens megközelítés biztosítása érdekében. A Marie Skłodowska-Curie-tevékenységekkel létrejövő szinergiák is ösztönzést kapnak.

4.1. Az európai kutatási infrastruktúra fejlesztése 2020-ig és azt követően

4.1.1. Új világszínvonalú kutatási infrastruktúra kialakítása

A cél a Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fóruma (ESFRI) által meghatározott infrastruktúrák és más olyan világszínvonalú kutatási infrastruktúrák előkészítésének, megvalósításának, hosszú távú fenntarthatóságának és hatékony működésének megkönnyítése és támogatása, amelyek segítségével Európa válaszolni tud a tudomány, az ipar és a társadalom nagy horderejű kihívásaira. Ez a célkitűzés kifejezetten azokra az infrastruktúrákra vonatkozik, amelyek irányítási struktúrája például az európai kutatási infrastruktúra-konzorciumokra (ERIC) vagy más, ezzel egyenértékű európai, illetve nemzetközi szintű struktúrára épül, vagy amelyek esetében ilyen struktúra kialakítása van folyamatban, illetve tervben.

Az uniós finanszírozás szükség szerint hozzá fog járulni az alábbiakhoz:

- a) a jövőbeli infrastruktúrák előkészítő szakasza (pl. részletes építési tervek, jogi intézkedések, többéves tervezés, az ipar korai szakaszban történő bevonása);
- b) a megvalósítási szakasz (pl. kutatás-fejlesztés, mérnöki tevékenység az iparral és a felhasználókkal együtt, regionális partnerségek ⁽¹⁾ kialakítása az EKT kiegyensúlyozottabb fejlődése céljából); és/vagy
- c) a működési szakasz (pl. hozzáférés, adatkezelés, ismeretterjesztés, képzés és nemzetközi együttműködés).

Ez a tevékenység alulról felfelé építkezve támogatja továbbá az új kutatási infrastruktúrákra vonatkozó tanulmánytervek elkészítését is.

4.1.2. A már meglévő európai jelentőségű nemzeti és regionális kutatási infrastruktúrák integrálása és megnyitása

A cél az, hogy az iparban és a kutatásban – adott esetben – egyaránt megnyissuk az európai kutatók előtt a legfontosabb nemzeti és regionális kutatási infrastruktúrákat, valamint biztosítsuk ezen infrastruktúrák optimális használatát és közös fejlesztését.

Az Unió olyan hálózatokat és klasztereket támogat, amelyek kulcsfontosságú nemzeti kutatási infrastruktúrákat kapcsolnak össze és integrálnak európai szinten. A pénzügyi támogatás elsősorban a kutatók transznacionális és virtuális hozzáféréseit és az infrastruktúrák által biztosított szolgáltatások összehangolását és fejlesztését támogatja.

4.1.3. Ikt-alapú elektronikus infrastruktúrák fejlesztése, üzembe helyezése és üzemeltetése ⁽²⁾

A cél az, hogy 2020-ra kialakuljon a hálózatépítéssel, számítástechnikával és tudományos adatokkal kapcsolatos világszínvonalú képesség az online kutatás egységes és nyitott európai térségében, amelyben a kutatók élenjáró, széles körben használt, megbízható hálózatos és számítástechnikai szolgáltatásokhoz jutnak, és nyílt hozzáférésük lesz az elektronikus tudományos (e-Science) környezetekhez és a globális adatforrásokhoz.

E cél elérése érdekében támogatásban részesülnek a globális kutatási és oktatási hálózatok, amelyek kérésre fejlett, szabványosított és továbbfejleszhető tartományközi szolgáltatásokat nyújtanak; a gridjellegű és a számítási felhők elvén alapuló infrastruktúrák, amelyek gyakorlatilag korlátlan számítási és adatfeldolgozási kapacitással rendelkeznek; a nagy teljesítményű, az exanagyságrendhez közelítő számítástechnikai létesítmények ökoszisztémája; a többek között szimulációra és vizualizálásra alkalmas szoftver- és szolgáltatási infrastruktúra; a valós idejű együttműködési eszközök; valamint egy interoperábilis, nyitott és megbízható tudományos adatinfrastruktúra.

⁽¹⁾ A regionális partnerségek olyan, a társadalmi-gazdasági megtérülés, valamint a kutatók és technikusok képzése és toborzása szempontjából nemzeti vagy regionális jelentőséggel bíró kutatási infrastruktúrák, amelyek páneurópai ESFRI vagy más világszínvonalú kutatási infrastruktúrák elismert partnerei. A regionális partnerségek minőségére – beleértve az általuk nyújtott tudományos szolgáltatást, az irányításukat és a hozzáférésre vonatkozó szabályait is – ugyanolyan előírásoknak kell vonatkozniuk, mint a páneurópai kutatási infrastruktúrák minőségére.

⁽²⁾ Mivel a kutatás egyre jobban a számítástechnikára épül, és egyre adatintenzívebbé válik, minden kutató számára alapvető fontosságú lett a hozzáférés a legújabb elektronikus infrastruktúrákhoz. A GéANT például 40 ország több mint 8 000 intézetének 40 millió felhasználóját kapcsolja össze, míg az európai hálózati infrastruktúra a világ legnagyobb kiterjedésű számítástechnikai infrastruktúrája 50 országot több mint 290 állomással. Az ikt rohamos fejlődése és a hatalmas mennyiségű adat kiszámításának és feldolgozásának a tudományban jelentkező növekvő szükségessége jelentős finanszírozási és szervezési problémákat vet fel a kutatóknak szánt szolgáltatások folyamatos biztosítása tekintetében.

4.2. A kutatási infrastruktúrák és humánerőforrásaik innovációs potenciáljának támogatása

4.2.1. A kutatási infrastruktúrák innovációs potenciáljának hasznosítása

A cél az innováció ösztönzése mind magukban az infrastruktúrákban, mind az iparágakban, például a beszállító- és a felhasználóiparban.

Ennek érdekében támogatást kapnak:

- a) a kutatás-fejlesztés és az ipar közötti partnerségek, amelyek fejleszteni kívánják az uniós kapacitásokat és az ipari kínálatot az olyan csúcstechnológiai területeken, mint a tudományos műszerfejlesztés vagy az ikt;
- b) a kutatási infrastruktúra szereplői által végrehajtott, kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés az innováció gyorsítása és az élvonalbeli technológiák korai alkalmazása, illetve kifejlesztése érdekében;
- c) a kutatási infrastruktúrák ipar általi felhasználásának ösztönzése például kísérleti tesztközpontok vagy tudásközpontok formájában; valamint
- d) a kutatási infrastruktúrák helyi, regionális és globális innovációs ökoszisztémákba való integrálásának ösztönzése.

Az uniós tevékenységek is hasznosítják majd a kutatási infrastruktúrákat – elsősorban az elektronikus infrastruktúrákat – a közszolgáltatásokban, a szociális innovációban, a kultúrában, az oktatásban és a képzésben.

4.2.2. A kutatási infrastruktúrák humántőkénének erősítése

A kutatási infrastruktúrák összetettsége és teljes potenciáljuk kihasználása a vezetőktől, a mérnököktől, a technikusoktól és a felhasználóktól egyaránt megfelelő készségeket követel.

Az uniós támogatás a páneurópai érdekű kutatási infrastruktúrákat irányító és üzemeltető személyzet képzésére, a személyzet és a legjobb megoldások létesítmények közötti cseréjére, valamint a megfelelő humánerőforrásnak a kulcs-területeken való biztosítására, többek között az egyedi oktatási tananyag kialakítására irányul. A Marie Skłodowska-Curie-tevékenységekkel létrejövő szinergiák is ösztönzést kapnak.

4.3. A kutatási infrastruktúrával kapcsolatos európai politika és a nemzetközi együttműködés megerősítése

4.3.1. A kutatási infrastruktúrával kapcsolatos európai politika megerősítése

A cél a legfontosabb politikai döntéshozók, finanszírozó szervek és tanácsadói csoportok (például az ESFRI, az elektronikus infrastruktúrával foglalkozó vitacsoport, az EIROforum-szervezetek, a nemzeti hatóságok) közötti partnerségek létrehozásával kihasználni a nemzeti és az uniós kezdeményezések közötti szinergiákat; komplementaritást és együttműködést kialakítani a kutatási infrastruktúrák és a más uniós (például regionális, kohéziós, ipari, egészségügyi, környezeti, munkaügyi és fejlesztési) politikákat megvalósító tevékenységek között; valamint biztosítani a különböző uniós források közötti koordinációt. Az uniós tevékenységek támogatni fogják továbbá a kutatási infrastruktúrák uniós szintű felmérését, nyomon követését és értékelését, valamint releváns szakpolitikai tanulmányok készítését és kommunikációs feladatok ellátását.

A „Horizont 2020” keretprogram támogatni fogja a nyílt hozzáférésű európai kutatási infrastruktúrák folyamatosan aktualizált uniós adatbázisának fenntartását, és ezáltal segíteni fog a tagállamoknak a kutatási létesítményeik optimalizálásában.

4.3.2. A nemzetközi stratégiai együttműködés elősegítése

A cél a globális kutatási infrastruktúrák fejlődésének elősegítése, azaz az olyan kutatási infrastruktúráké, amelyekhez globális szintű támogatásra és megállapodásokra van szükség. További cél az európai és a nem európai kutatási infrastruktúrák együttműködésének elősegítése, a globális interoperabilitás és lefedettség biztosítása, valamint nemzetközi megállapodások kötése az infrastruktúrák kölcsönös használatáról, nyitottságáról és közös finanszírozásáról. Ebben a tekintetben megfelelően figyelembe kell venni a globális kutatási infrastruktúrák vezető tisztviselőiből álló Carnegie-csoport ajánlásait. Figyelmet kap majd annak biztosítása is, hogy az Unió megfelelően részt vegyen a nemzetközi szervezetekkel (pl. Egyesült Nemzetek Szövetsége (ENSZ), Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD)) való egyeztetésben.

4.4. Egyedi megvalósítási szempontok

A megvalósítás ideje alatt folyamatosan konzultálni kell a független szakértői csoportokkal, az érdekeltekkel és a tanácsadó szervezetekkel, például az ESFRI-vel vagy az elektronikus infrastruktúrával foglalkozó vitacsoporttal.

A megvalósítás háromágú megközelítést követ: alulról építkezés, ahol a projektek pontos tartalma és a partnerségek nem ismertek; célzott megközelítés, ahol az egyedi kutatási infrastruktúrák és/vagy megcélzott közösségek jól körülhatároltak; és nevesített kedvezményezettek, például amikor egy adott infrastruktúra-üzemeltető (vagy infrastruktúra-üzemeltetői konzorcium) támogatást kap működési költségeihez.

A 4.2. és a 4.3. szakaszban bemutatott célokat a kimondottan ezekre a célokra létrehozott tevékenységekkel, valamint adott esetben a 4.1. szakasznak megfelelően kidolgozott tevékenységek keretében kell megvalósítani.

II. RÉSZ

IPARI VEZETŐ SZEREP

1. VEZETŐ SZEREP AZ ALAP- ÉS AZ IPARI TECHNOLÓGIÁK TERÜLETÉN

Általános szempontok

Az alapterméktechnológiák európai ipar általi sikeres elsajátítása, integrációja és alkalmazása kulcsfontosságú az európai termelési versenyképesség és innovációs kapacitás megszilárdításához, illetve annak biztosításához, hogy Európa fejlett, fenntartható és versenyképes gazdasággal rendelkezzen, világszinten vezető szerepet töltsön be a csúcstechnológiai alkalmazások ágazatában, valamint hogy képes legyen hatékony és fenntartható megoldásokat kidolgozni a társadalmi kihívásokra, figyelembe véve többek között a felhasználói igényeket is. Az innovációs tevékenységeket – a finanszírozás szerves részeként – a kutatás-fejlesztéssel együtt fogják kezelni.

A kulcsfontosságú alapterméktechnológiák integrált megközelítése

A „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés lényeges összetevői a kulcsfontosságú alapterméktechnológiák, amelyek a mikro- és nanoelektronikát, a fotonikát, a nanotechnológiát, a biotechnológiát, a fejlett anyagokat és a korszerű gyártási folyamatokat foglalják magukban. Sok olyan innovatív termék van, amely több ilyen technológiát tartalmaz egyidejűleg, akár különálló, akár integrált részként. Miközben minden technológia technológiai újítást jelent, a kulcsfontosságú alapterméktechnológiák és más ipari alapterméktechnológiák közötti kölcsönhatásokból és ezek együttes használatából eredő halmazati előnyök technológiai ugrásokhoz is vezethetnek. A több területet érintő, kulcsfontosságú alapterméktechnológiákból merítve növelni lehet a termékek versenyképességét és hatását, ösztönözni lehet a növekedést és a munkahely-teremtést, valamint új lehetőségeket lehet teremteni a társadalmi kihívások leküzdéséhez. Éppen ezért ki kell használni az e technológiák közötti számos kölcsönhatást. A nagyszabású próbagyártási és demonstrációs projektek részére célzott támogatást kell biztosítani, mégpedig többféle környezetben és különböző feltételek fennállása esetén is.

Ez olyan kulcsfontosságú alapterméktechnológiákat, illetve több területet érintő, a kulcsfontosságú alapterméktechnológiákkal kapcsolatos tevékenységeket is magában foglal, amelyek tekintetében különböző egyedi technológiákat kapcsolnak össze és integrálnak, aminek az ipari környezetben történő technológiai érvényesítés és végső soron a teljes, minősített, piackész vagy majdnem piackész rendszer az eredménye. Elengedhetetlen a magánszektor e tevékenységekbe való nagymértékű bevonása és annak demonstrálása, hogy a projektek eredményei miként fogják növelni az EU-ban a piaci értéket, ezért a kivitelezés elsősorban a köz- és a magánszféra közötti partnerségek keretében történhet. Ennek megfelelően a Horizont 2020 végrehajtási struktúra keretében közös munkaprogram fog készülni a több területet érintő, a kulcsfontosságú alapterméktechnológiákkal kapcsolatos tevékenységek vonatkozásában. Figyelembe véve a piaci igényeket és a társadalmi kihívások megoldásához szükséges tényezőket, a munkaprogram a kulcsfontosságú alapterméktechnológiák olyan, általános érvényű, illetve több területet érintő elemeinek biztosítására fog irányulni, amelyek a különböző alkalmazási területeknek, többek között a társadalmi kihívások kezelésének az építőkövei lehetnek. Ezen túlmenően adott esetben törekedni kell a szinergiákra a kulcsfontosságú alapterméktechnológiákkal kapcsolatos tevékenységek és a kohéziós politika keretében az intelligens szakosodást célzó nemzeti és regionális kutatási és innovációs stratégiák összefüggésében folytatott tevékenységek között, valamint az EIT és az Európai Beruházási Bank (EBB) tevékenységeivel, továbbá adott esetben a tagállamok által a közös programozási kezdeményezések keretében folytatott tevékenységekkel.

Egyedi megvalósítási szempontok

Az innovációs tevékenységeknek része lesz az egyedi technológiák integrálása; az innovatív termékek, rendszerek, folyamatok és szolgáltatások megvalósítására és nyújtására vonatkozó kapacitás demonstrálása; a megvalósíthatóság és a többletérték igazolását szolgáló, a felhasználók és az ügyfelek körében végzett kísérleti projektek; valamint a kutatási eredmények piaci bevezetését elősegítő, nagyléptékű demonstrációs programok. Megfelelő hangsúlyt kapnak a kis- és közepes méretű projektek. Ezenkívül az e rész keretében zajló megvalósításnak ösztönöznie kell a kis- és közepes méretű kutatócsoportok bevonását, ami hozzájárul majd a kkv-k aktívabb részvételéhez is.

Különböző egyedi technológiák kerülnek integrálásra, aminek az ipari környezetben történő technológiai érvényesítés és végső soron a teljes, minősített, piackész rendszer lesz az eredménye. Elengedhetetlen a magánszektor e tevékenységekbe – többek között a köz- és a magánszféra partnerségei keretében – való nagymértékű bevonása.

Kereslet oldali cselekvések fogják kiegészíteni a technológiakínálat kutatási és innovációs kezdeményezések révén történő növelését. Ide tartozik az innovációs célú közbeszerzés leghatékonyabb igénybevétele; a megfelelő műszaki szabványok, valamint a szabványosítást és a szabályozást támogató technikai tevékenységek kidolgozása; valamint a magánszektor igényeinek felmérése és a felhasználóknak az innovációt támogató piac kialakításába történő bevonása.

A nanotechnológia és különösen a biotechnológia tekintetében az érdekelték és a lakosság bevonásának célja az előnyök és a kockázatok tudatosítása. E technológiák biztonsági értékelése és alkalmazásuk átfogó kockázatainak kezelése módszeresen fog történni. Adott esetben a társadalom- és bölcsészettudományok révén hozzá lehet járulni ahhoz, hogy figyelembe vegyék a felhasználók igényeit, preferenciáit és az eredmények általuk való elfogadottságát, valamint hozzá lehet járulni a társadalmi elkötelezettség és a megalapozott fogyasztói döntések biztosításához.

Az ebben a különös célkitűzésben foglaltak szerint támogatott tevékenységek ki fogják egészíteni az alaptermészeti kutatás és innováció támogatását, melyet a nemzeti és regionális hatóságok a kohéziós politika alapjaiból az intelligens szakosodási stratégiák keretében nyújthatnak.

Ez a különös célkitűzés a tevékenységek finanszírozásának részeként támogatni fogja a technológiaátadással kapcsolatos tevékenységeket is (nemzeti és regionális szinten egyaránt), beleértve nemzetközi és regionális innovációs klaszterek létrehozását is, mégpedig az egyetemek és az ipar közötti kapcsolatok megerősítése érdekében.

Nemzetközi stratégiai együttműködési kezdeményezésekre fog sor kerülni a vezető partnerországokkal a közös érdeket képező és kölcsönös előnyt biztosító területeken. Az alap- és ipari technológiák területén különösen fontosak egyebek között a következők:

- hozzáférés a világszínvonalú tudományos és technológiai szakértelemhez,
- globális szabványok kialakítása,
- a szűk keresztmetszetek felszámolása az ipari hasznosítás, a K+F együttműködés és a kereskedelmi forgalmazás területén,
- a nanotechnológia- és biotechnológia-alapú termékek biztonságossága és azok alkalmazásának hosszú távú hatásai,
- anyagok és eljárások kifejlesztése az energia- és erőforrás-használat csökkentésére,
- ipari vezetési nemzetközi együttműködési kezdeményezések a gyártók körében, és
- a rendszerek interoperabilitása.

1.1. Információs és kommunikációs technológiák (ikt)

Számos tevékenység fogja megcélozni az ikt terén betöltendő ipari és technológiai vezető szereppel kapcsolatos kihívásokat az értéklánc egésze tekintetében; ezek a tevékenységek egyúttal az általános ikt-kutatásra és -innovációra is kiterjednek, és különösen a következőket foglalják magukban:

1.1.1. Új generációs összetevők és rendszerek: Fejlett, beágyazott, energia- és erőforrás-hatékony komponensek és rendszerek tervezése

A cél az erős, fejlett, beágyazott, energia- és erőforrás-hatékony komponensekhez és rendszerekhez kapcsolódó technológiák terén az európai vezető szerep megtartása és megerősítése. Ez magában foglalja többek között a mikro-nanobiorendszereket, a szerves elektronikát, a nagy területekre kiterjedő integrációt, a tárgyak internetét (IoT) ⁽¹⁾ megalapozó technológiákat, beleértve a fejlett szolgáltatások nyújtását támogató platformokat, az érzékelőket, az intelligens integrált rendszereket, a beágyazott és az elosztott rendszereket, a rendszerek rendszereit és a komplex rendszerfejlesztést.

1.1.2. Új generációs számítástechnika: fejlett és biztonságos számítástechnikai rendszerek és technológiák; beleértve a felhőalapú alapú számítástechnikát

A cél az európai erőforrások kihasználása a processzor- és rendszerarchitektúra, a kapcsolási és adatlokalizációs technológiák, a felhőalapú számítástechnika, a párhuzamos számítási rendszerek, a modellező és a szimulációs szoftverek terén, valamennyi piaci szegmensben, ideértve a műszaki alkalmazásokat (így például a bizonytalansági számításokat, a kockázati elemzéseket és a mérnöki döntéseket is).

1.1.3. A jövő internete: szoftverek, hardverek, infrastruktúrák, technológiák és szolgáltatások

A cél az európai ipar versenyképességének megerősítése annak az újgenerációs internetnek a kifejlesztése, használata és alakítása terén, amely fokozatosan átveszi a jelenlegi web, a fix és mobil hálózatok és szolgáltatási infrastruktúrák helyét és meghaladja azokat, több billió eszköz (IoT) több szolgáltatót és tartományt felölelő összekapcsolását teszi lehetővé, és megváltoztatja az ismeretekhez való hozzáférést, azok átadását és felhasználását. Ide tartozik többek között a hálózatok, a szoftverek, a folyamatok és a szolgáltatások, a kiberbiztonság, a személyes adatok védelme, a megbízhatóság és a bizalom, a vezeték nélküli ⁽²⁾ kommunikáció és minden optikai hálózat, az immerzív interaktív multimédia és a jövőbeli összekapcsolt vállalkozások területén folytatott kutatás és innováció.

⁽¹⁾ A tárgyak internetét több területet érintő témaként koordinálják.

⁽²⁾ A világűrbe telepített hálózatok is ide tartoznak.

1.1.4. Tartalomkezelési technológia és információkezelés: a digitális tartalmakat, a kulturális és kreatív iparágakat támogató ikt

A cél Európa helyzetének megerősítése mint az egyéni és üzleti kreativitáson alapuló termékek és szolgáltatások nyújtója. Ez úgy valósítható meg, hogy a szakembereket és a polgárokat új eszközökkel látjuk el, amelyek segítségével mindenféle digitális tartalmat létrehozhatnak, használhatnak, megőrizhetnek, újrahasználhatnak bármilyen nyelven, illetve ahhoz hozzáférhetnek, valamint nagy mennyiségű adatot, többek között egymással összefüggő adatokat modellezhetnek, elemezhetnek és jeleníthetnek meg (big data, vagyis óriás adathalmazok intelligens feldolgozása). Ez új művészeti, nyelvi, tanulási, interakciós, digitális megőrzési, web design, tartalom-hozzáférési, elemzési és médiatechnológiákat jelent, valamint olyan intelligens és adaptív információkezelési rendszereket, amelyek korszerű adatbányászaton, gépi tanuláson, statisztikai elemzésen és vizuális informatikai technológiákon alapulnak.

1.1.5. Fejlett interfészek és robotok: robotika és intelligens terek

A cél az, hogy megerősítsük az európai tudományos és ipari vezető szerepet az ipari és kiszolgálási robotika, a kognitív és kommunikáló rendszerek, a korszerű interfészek és az intelligens terek, valamint a mesterséges intelligencián alapuló gépek területén, a számítástechnikában és a hálózatépítésben elért növekvő teljesítményekre építve, valamint a tanulásra, önfelépítésre, alkalmazkodásra és reagálásra, vagy az emberek és a gépek közötti interakciók optimalizálására képes rendszerek tervezése és építése terén elért eredményeket felhasználva. A kifejlesztett rendszereket, valamint a csúcstechnológiák terén elért eredményeket adott esetben valós körülmények között kell validálni.

1.1.6. Mikro- és nanoelektronika és fotonika: A mikro- és nanoelektronikához és a fotonikához kapcsolódó kulcsfontosságú alaptermotechnológiák, kiterjedve a kvantumtechnológiákra is

A cél az, hogy kiaknázzuk az Európa által e kulcsfontosságú alaptermotechnológiák terén elért vezető szerep előnyeit, valamint támogassuk és tovább növeljük az európai ipar versenyképességét és piacvezető szerepét. A tevékenységekhez tartozik a formatervezéshez és a fejlett eljárásokhoz kapcsolódó kutatás és innováció, a próbagyártási folyamatok, a vonatkozó gyártási technológiák, valamint azon demonstrációs cselekvések, amelyek célja a technológiai fejlesztések és az innovatív üzleti modellek, valamint az alapul szolgáló, a kvantumfizika fejlődését kiaknázó új generációs technológiák hitelesítése.

Ez a hat fő tevékenységcsoport várhatóan minden igényt le fog fedni, figyelembe véve az európai ipar versenyképességét globális szinten. Ide tartoznak: a generikus ikt-alapú megoldások terén betöltött piaci vezető szerep, a jelentős társadalmi kihívások kezeléséhez szükséges termékek és szolgáltatások, illetve az alkalmazásvezérelt ikt kutatási és innovációs menetrendek, melyek a vonatkozó társadalmi kihívásokkal együtt kapnak támogatást. Tekintettel arra, hogy a technológiai fejlődés az élet minden területén minden eddiginél nagyobb mértékű, az emberek és a technológia közötti kölcsönhatás fontos lesz ebből a szempontból, és részévé válik a fent említett, az alkalmazásvezérelt ikt-ra irányuló kutatásnak. A felhasználó-központú kutatás hozzá fog járulni a versenyképes megoldások kidolgozásához.

Ezen hat főbb cselekvési irány mindegyikéhez hozzátartoznak az ikt-specifikus kutatási infrastruktúrák, például a kísérletezésre való élő laboratóriumok, a kulcsfontosságú alaptermotechnológiák infrastruktúrái, valamint azoknak a korszerű termékekbe és innovatív intelligens rendszerekbe való integrálása, beleértve a felszereléseket, eszközöket, támogatási szolgáltatásokat, tiszta szobákat és a prototípusgyártó létesítményekhez való hozzáférést.

Mindezt úgy kell megvalósítani, hogy biztosítva legyen az összhang és a kiegészítő jelleg a „Kiváló tudomány” prioritás keretében támogatott „Kutatási infrastruktúrák” különös célkitűzéssel.

A tevékenységek a természetes személyek alapvető jogainak és szabadságainak és különösen a magánélethez való joguknak a teljes körű tiszteletben tartásával fogják támogatni a kutatást és az ikt-rendszerek fejlesztését.

1.2. Nanotechnológiák

1.2.1. Új generációs nanoanyagok, nanoeszközök és nanorendszerek kifejlesztése

A nanoszintű jelenségekre vonatkozó, különböző tudományterületek metszéspontjában levő tudás fejlesztése és integrálása olyan alapvetően új termékek és rendszerek előállítására irányul, amelyek az ágazatok széles körében fenntartható megoldásokat tesznek lehetővé.

1.2.2. A nanotechnológia biztonságos és fenntartható fejlesztésének és alkalmazásának biztosítása

A nanotechnológiának az egészségre és a környezetre gyakorolt lehetséges hatásával kapcsolatos tudományos ismeretek előmozdítása a nanotechnológia proaktív, tudományos alapú irányítása céljából, valamint validált tudományos eszközök, módszerek és platformok biztosítása a veszélyek, a kitétség és a kockázatok értékelésére és kezelésére a nanoanyagok és a nanorendszerek teljes életciklusa során, ideértve a szabványosítási kérdéseket is.

1.2.3. A nanotechnológia társadalmi dimenziójának fejlesztése

A nanotechnológia alkalmazásával összefüggő emberi és fizikai igények kezelése, valamint a nanotechnológiának a társadalmi és környezeti hozadékot szem előtt tartó irányítása kerül középpontba, ideértve a társadalmi szerepvállalás biztosítását célzó kommunikációs stratégiákat is.

1.2.4. A nanoanyagok, -komponensek és -rendszerek hatékony és fenntartható szintézise és gyártása

A hangsúly az új, rugalmas, nagyban is végezhető és megismételhető alpműveletekre, az új és a meglévő folyamatok intelligens integrációjára – ezen belül a technológiai konvergenciára, például a nano-biotechnológiára – helyeződik, valamint a gyártási volumen növelésére és ezzel a termékek nagy pontosságú és nagy mennyiségben való fenntartható termelésének lehetővé tételére, továbbá rugalmas és többcélú üzemek létesítésére, ami által a tudás hatékonyan átvihető az ipari innovációba.

1.2.5. Kapacitásnövelő technikák, mérési módszerek és berendezések kifejlesztése és szabványosítása

A mögöttes technológiák, a biztonságos komplex nanoanyagok és nanorendszerek fejlesztése és piaci bevezetése kerül középpontba, ideértve a nanometrológiát, az anyagok tulajdonságainak nanoszintű vizsgálatát és az anyagok nanoszintű manipulálását, a modellezést, a számítástechnikai tervezést, valamint az atomi szintű fejlett műszaki technológiákat.

1.3. Fejlett anyagok

1.3.1. Több területet érintő és alapvető anyagtechnológiák

A nagyobb tudástartalommal, új funkciókkal és jobb teljesítménnyel rendelkező megtervezett, funkcionális és multifunkcionális anyagokra – például önjavító vagy biokompatibilis anyagokra, önfelépítő anyagokra, új mágneses anyagokra, valamint szerkezeti anyagokra irányuló kutatás az innováció érdekében minden ipari ágazatban, különösen a nagy értékű piacokon, illetve a kreatív iparágakat is beleértve.

1.3.2. Anyagfejlesztés és -átalakítás

Kutatás és fejlesztés a hatékony, biztonságos és fenntartható fejlesztés biztosítása céljából és volumennövelés a jövőbeli, tervezésen alapuló termékek ipari gyártásának lehetővé tétele érdekében, hogy Európában megvalósuljon az anyagok hulladékmentes kezelése, például a fémfeldolgozó iparban, a vegyiparban és a biotechnológiai iparágakban, továbbá az anyagok degradációs mechanizmusaira (elhasználódás, korrózió és mechanikai megbízhatóság) vonatkozó kutatás.

1.3.3. Az anyagkomponensek kezelése

Kutatás és fejlesztés a következő területeken: anyagokra, komponensekre és rendszerekre vonatkozó új és innovatív technikák létrehozása, az anyagkomponensek illesztése, ragasztása, elválasztása, felépítése, önfelépítése, szétbontása, lebontása és dekonstrukciója; az életciklus-költségeknek és a környezeti hatásoknak a fejlett anyagok technológiájának újító felhasználásával történő kezelése.

1.3.4. A fenntartható, erőforrás-hatékony és alacsony kibocsátású ipart ellátó anyagok

Olyan új termékek és alkalmazások, illetve üzleti modellek és felelős fogyasztói magatartás kialakítása, amelyek révén nő a megújuló erőforrások felhasználásának a mértéke fenntartható alkalmazások lehetővé tétele céljából, és amelyek csökkentik az energiaigényt a termék teljes életciklusa alatt és előmozdítják a karbonszegény termelést, továbbá javítják az eljárások hatékonyságát, az újrahasznosítást, a szennyezésmentesítést, valamint energiatároló anyagok és magas hozzáadott értékkel bíró anyagoknak hulladékból és újragyártás útján való előállítását.

1.3.5. A kreatív iparágakban – ezen belül a kulturális örökség területén – felhasznált anyagok

A formatervezésnek és a konvergáló technológiák fejlesztésének az új üzleti lehetőségek létrehozására való felhasználása, beleértve az európai örökség és a történelmi vagy kulturális értéket képviselő anyagok megóvását és helyreállítását, valamint az újonnan létrehozott anyagokat.

1.3.6. Metrológia, anyagjellemzés, szabványosítás és minőségbiztosítás

Az anyagtudomány és a mérnöki tudományok fejlődésének gyorsítása olyan technológiák előmozdítása révén, mint amilyen az anyagjellemzés, a roncsolásmentes értékelés, valamint a teljesítmény folyamatos értékelése, nyomon követése és prediktív modellezése.

1.3.7. Az anyagfelhasználás optimalizálása

Az anyagfelhasználás alternatív módjai, illetve a helyettesítő anyagok és az innovatív üzleti modellek vizsgálatára irányuló kutatás és fejlesztés, ezen belül a nyersanyagokkal kapcsolatos kihívás kezelése az adott szükségletekhez alkalmazkodó anyagok felhasználása, illetve a ritka, kritikus vagy veszélyes anyagok helyettesítése, valamint a kritikus erőforrások azonosítása révén.

1.4. *Biotechnológia*

1.4.1. Az élvonalbeli biotechnológiának mint a jövőbeli innováció hajtóerejének az előmozdítása

A cél annak megalapozása, hogy az európai ipar közép- és hosszú távon az innováció élvonalában maradjon. Ide tartozik a kialakulóban lévő technológiai területek – például a szintetikus biológia, a bioinformatika és a rendszerbiológia – fejlesztése, valamint az egyéb alatechnológiákkal – köztük a nanotechnológiával (pl. a bionanotechnológiával), az ikt-vel (pl. a bioelektronikával) és a mérnöki technológiákkal való konvergencia kiaknázása. Ezek és más, élvonalbeli tudományterületek megfelelő intézkedéseket érdemelnek a kutatás-fejlesztés terén annak érdekében, hogy elősegítsék a hatékony technológiaátadást és azokon alapuló új alkalmazások létrejöttét.

1.4.2. Biotechnológiai alapú ipari termékek és eljárások

A cél kettős: egyfelől annak lehetővé tétele, hogy az európai ipar (pl. a vegyipar, az egészségügy, a bányászat, az energiaipar, a cellulóz- és papíripar, a rostalapú termékek ágazata és a faipar, a textilipar, a keményítőgyártás és az élelmiszeripar) új, az ipari és a társadalmi elvárásoknak megfelelő olyan termékeket és folyamatokat fejlesszen ki, amelyekhez lehetőség szerint környezetbarát és fenntartható termelési módszereket alkalmaznak, valamint versenyképes és továbbfejlesztett biotechnológia-alapú megoldásokkal helyettesítik a meglévőket; másfelől pedig a biotechnológiában rejlő lehetőségek kiaknázása a környezetszennyezés észlelésére, nyomon követésére, megelőzésére és eltávolítására. Ez magában foglalja az optimalizált biokatalizátor-funkciókkal rendelkező új enzimek, az enzimes és anyagcsere-folyamatok, az ipari szintű biofolyamat-tervezés, a biofolyamatok integrálása az ipari termelési folyamatokba, a korszerű fermentáció, valamint az upstream és downstream feldolgozás területén folytatott kutatást és innovációt, továbbá a mikrobiális közösségek dinamikájával kapcsolatos ismeretek elmélyítését. Ide tartozik továbbá a prototípusok abból a célból történő kifejlesztése, hogy felmérhető legyen a kialakított termékek és folyamatok műszaki-gazdasági megvalósíthatósága és fenntarthatósága.

1.4.3. Innovatív és versenyképes platformtechnológiák

A cél az olyan platformtechnológiák (pl. genomika, metagenomika, proteomika, metabolomika, molekuláris eszközök, expressziós rendszerek, fenotipizálási platformok és sejtalapú platformok) kialakítása, amelyek vezető szerepet és versenyelőnyt tesznek lehetővé a gazdasági hatást kifejtő ágazatok széles körében. Ide tartozik az optimalizált tulajdonságokkal rendelkező, a hagyományos alternatívákon túlmutató bioerőforrások fejlesztésének megalapozása, a szárazföldi és vízi biodiverzitás új alkalmazások céljából történő, fenntartható felfedezésének, megértésének és használatának lehetővé tétele, és a biotechnológiai alapú egészségügyi megoldások (pl. diagnosztika, oltóanyagok, orvosi biológiai eszközök) fejlődésének fenntartása.

1.5. *Korszerű gyártás és feldolgozás*

1.5.1. A jövő üzemeiben alkalmazott technológiák

A fenntartható ipari növekedés előmozdítása azáltal, hogy Európában a gyártás területén elősegítjük a költségalapú szemléletről a nagy hozzáadott érték képviselő termékeken, valamint az ikt-alapú intelligens és nagy teljesítményű, integrált rendszert alkotó gyártáson alapuló szemléletre való átállást. Ehhez foglalkozni kell azzal a kihívással, hogy miként növelhető a termelés kevesebb anyag és energia felhasználásával, illetve kevesebb hulladék és szennyeződésképződésével, mégpedig magasabb fokú ökológiai hatékonyság elérése céljából. A középpontban a jövő adaptív gyártórendszereinek a korszerű és fenntartható gyártórendszerek és gyártási folyamatok megvalósítása érdekében történő fejlesztése és integrációja lesz, amelynek során külön hangsúlyt kapnak az európai kkv-k szükségletei. Hangsúlyt kell fektetni olyan módszertanokra is, amelyek révén továbbfejleszhető a rugalmas, biztonságos és intelligens termelés, amelynek esetében megfelelő szintű automatizálás valósul meg munkavállaló-barát környezetben.

1.5.2. Energiahatékony, kis környezeti hatású épület- és rendszertechnológiák

Az energiafelhasználás és a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése a fenntartható építési technológiák és rendszerek fejlesztése és használata, valamint olyan intézkedések megvalósítása révén, amelyek fokozzák az energiahatékony rendszerek és anyagok felhasználását az új, felújított és átalakított épületekben. Az életciklussal kapcsolatos megfontolások és a tervezési-építési-működtetési koncepciók növekvő fontossága kulcsfontosságú tényezők lesznek ahhoz, hogy Európa 2020-ig áttérjen a majdnem nulla energiafogyasztású épületekre, valamint hogy az érdekeltek széles körének bevonásával energiahatékony kerületek jöjjenek létre.

1.5.3. Fenntartható, energiahatékony és karbonszegény technológiák az energia-intenzív feldolgozóiparban

Növelni kell a feldolgozóipari ágazatok – például a vegyipar, a cementipar, a cellulóz- és papírgyártás, az üvegyártás, az ásványi anyagok feldolgozása, a nemvas fémek gyártása és az acélgyártás – versenyképességét az erőforrás- és energiahatékonyág gyakoros javításával, valamint az ilyen ipari tevékenységek környezeti hatásának csökkentésével. A következők kerülnek középpontba: az értéklánc egészében a karbonszegény termékeket és a kevésbé energiaintenzív folyamatokat és szolgáltatásokat lehetővé tévő innovatív anyagokat és technológiai megoldásokat megalapozó technológiák kifejlesztése és hitelesítése, továbbá a rendkívül alacsony szén-dioxid-kibocsátású gyártási technológiák és módszerek használata annak érdekében, hogy elérjük az üvegházhatásúgáz-kibocsátás intenzitása tekintetében előírt csökkentéseket.

1.5.4. Új, fenntartható üzleti modellek

A tudásalapú, szakosodott gyártás koncepcióinak és módszereinek kialakításában folytatott ágazatközi együttműködés fellendítheti a szervezeti tanulást, a kreativitást és az innovációt olyan, egyedi igényekre szabott megközelítéseket alkalmazó üzleti modellekre összpontosítva, amelyek alkalmazkodni tudnak a globalizált értékláncok és hálózatok elvárásaihoz, a változó piacokhoz, valamint a jövőbeli és feltörekvő iparágakhoz. Ide tartozik az olyan fenntartható üzleti modellek kialakítása is, amelyek a termékek és a folyamatok teljes életciklusára kiterjednek.

1.6. Világűr

Az űrkutatás területén az uniós szintű tevékenységeket a tagállamok és az Európai Űrügynökség (ESA) tevékenységeivel összehangolva fogják végrehajtani, törekedve a különböző szereplők közötti komplementaritás kiépítésére.

1.6.1. Az európai űrágazat versenyképességének, függetlenségének és innovációs képességének megalapozása

A célkitűzés az űrkutatásban betöltött globális vezető szerep megtartása a költséghatékony, versenyképes és innovatív űripar (beleértve a kkv-kat) és kutatói közösség fenntartása és további fejlesztése, valamint az űrkutatáson alapuló innováció támogatása révén.

1.6.1.1. A versenyképes, fenntartható és vállalkozásalapú űripar és kutatói közösség fenntartása és további fejlesztése, valamint Európa függetlenségének erősítése a világűrbe telepített rendszerek terén

Európa vezető szerepet tölt be az űrkutatásban és az űrtechnológiák fejlesztésében, és folyamatosan fejleszti saját működő űrinfrastruktúráját (pl. a Galileo program és a Copernicus program). Az európai ipar az első osztályú műholdak és a világűrrel kapcsolatos más technológiák exportőrévé vált. Mindazonáltal a más űrnagyhatalmak által támasztott versenyveszélyezteteti ezt a pozíciót. A cél az, hogy kutatási bázist alakítsunk ki az űrkutatási és -innovációs programok folytonosságának biztosításával, például kisebb és gyakoribb világűrbeli demonstrációs projektek sorozatán keresztül. Ez lehetővé teszi majd Európa számára, hogy fejlessze az ipari alapjait és a világűrrel kapcsolatos kutatással és technológiai fejlődéssel foglalkozó közösségét, ami elősegíti majd a jelenlegi legmagasabb tudásszint túllépését és csökkenti Európának a kritikus technológiák importjától való függését.

A beruházások optimalizálása, valamint a piacra jutás lehetőségeinek javítása érdekében támogatni kell a szabványosítást.

1.6.1.2. Az űrágazat és a világűrrel nem összefüggő ágazatok közötti innováció fellendítése

Az űrtechnológiákkal kapcsolatos kihívások egy része párhuzamba állítható a földi ágazatokban, így például az aéroautika, az energiaipar, a környezetvédelem, a távközlés és az ikt, a természeti erőforrások feltárása, a szenzorgyártás, a robotika, a fejlett anyagok, a biztonság és az egészségügy területén fennálló kihívásokkal. Ezek a közös vonások lehetőséget kínálnak – különösen az kkv-k számára – a technológiáknak az űrkutatásban részt vevő, illetve az abban nem részt vevő közösségek – így a nem űripari ágazatok – általi, korai szakaszban történő együttfejlesztésére, ami hamarabb vezethet áttörő innovációkhoz, mintha az űrkutatás eredményei a többi ágazatban csupán járulékos módon, egy későbbi szakaszban jelennének meg. Ösztönözni kell a meglévő európai űrinfrastruktúra kihasználását a távérzékelésen, földrajzi helyzetmeghatározáson vagy más típusú műholdas adatokon alapuló innovatív termékek és szolgáltatások fejlesztésének előmozdításával. Európának továbbá – adott esetben – megfelelően célzott intézkedésekkel kell erősítenie a vállalkozásalapú űrágazat kezdeti szakaszban levő fejlesztését, ideértve az űrágazatban a technológiaátadási kezdeményezések támogatását is.

1.6.2. Az űrtechnológiai fejlődés megalapozása

A cél a korszerű űr-alaptechnológiáknak és az operatív koncepcióknak az ötlet megszületésétől egészen az űrbéli demonstrációs szakaszig tartó fejlesztése.

A világűrbe jutásnak és a Föld körüli pályán vagy azon túl elhelyezett rendszerek kifejlesztésének, fenntartásának és működtetésének képessége létfontosságú az európai társadalom jövője szempontjából. A szükséges képességek kutatási és innovációs beruházást igényelnek számos űrtechnológiába (pl. indítóállványok és egyéb járművek, műholdak, robotika, műszerek és érzékelők) és működési koncepcióba, az ötletektől a világűrben tartott demonstrációkig. Európa jelenleg a három vezető űrnagyhatalom egyike, amit elsősorban a tagállamok által az ESA-n és a nemzeti programokon keresztül megvalósított beruházások eredményeként ért el, de a világűrrel kapcsolatos kutatásra és fejlesztésre irányuló beruházások egyesült államokbeli szintjéhez viszonyítva (pl. a NASA teljes költségvetésének kb. 20 %-a) a világűrrel kapcsolatos jövőbeli űrtechnológiákra és alkalmazásokra irányuló európai figyelem szintje a lánc teljes hosszában megerősítésre szorul:

- a) alacsony technológiai készenléti szint (low technology readiness level (TRL)) kutatás, amely gyakran nagymértékben támaszkodik a kulcsfontosságú alaptechnológiákra, és amely lehetővé teszi a földi felhasználású, áttörő jelentőségű technológiák kifejlesztését;
- b) a meglévő technológiák javítása, pl. miniaturizálás, jobb energiahatékonyság, nagyobb érzékenységű szenzorok révén;
- c) új technológiák és koncepciók demonstrációja és validációja a világűrben, valamint megfelelő földi körülmények között;

- d) a küldetések háttere, pl. az űrbéli környezet elemzése, földi állomások, a világűrbe telepített rendszerek és infrastruktúra védelme az űrhulladékkal vagy az űrben található egyéb tárgyakkal való összeütközés által okozott károkkal és megsemmisüléssel, valamint az űrbéli időjárás események, többek között a napkitörések hatásaival (világűr-megfigyelési rendszer, SSA) szemben, innovatív adatgyűjtési és -továbbítási, valamint mintatároló infrastruktúra támogatása;
- e) műholdas kommunikáció, fejlett navigációs és távérzékelő technológiák, amelyek lefedik a világűrbe telepített uniós rendszerek jövőbeli generációihoz szükséges kutatásokat (pl. Galileo és Copernicus).

1.6.3. A világűrbeli származó adatok kiaknázásának megalapozása

A célkitűzés az, hogy biztosítsuk a jelenlegi, múltbeli és jövőbeli európai világűrbeli küldetésekből származó adatok kiterjedtebb felhasználását a tudományos, közcélú és kereskedelmi területeken.

Az űrbe telepített rendszerek olyan információkat nyújtanak, amelyekre gyakran lehetetlen egyéb módokon szert tenni. Az európai küldetések világszínvonalára ellenére a publikációs adatok azt mutatják, hogy az európai küldetésekből származó adatok kisebb valószínűséggel kerülnek felhasználásra, mint az amerikai küldetések adatai. Az európai műholdak által szolgáltatott (tudományos, nyilvános vagy üzleti) adatok fokozott mértékű kiaknázása úgy valószínűsíthető meg, ha további erőfeszítéseket teszünk az európai missziók során szerzett, a világűrbeli származó adatok feldolgozására, tárolására, validálására, szabványosítására és fenntartható rendelkezésre bocsátására, valamint az ezen – és adott esetben a földi megfigyelésekből származó adatokkal kombinált – adatokon alapuló új információs termékek és szolgáltatások kifejlesztésének a támogatására. Az adatszerzés és -feldolgozás, az adatfűzés, az adatterjesztés és az interoperabilitás innovációi, különösen a földtudományokhoz kapcsolódó adatokhoz és metaadatokhoz való hozzáférésnek és ezen adatok cseréjének az előmozdítására vonatkozóan, – amelyek az együttműködés innovatív, informatikai és kommunikációs eszközökkel támogatott formáit is hasznosítják – biztosíthatják az űrinfrastruktúra terén végzett beruházások jobb megtérülését, valamint hozzájárulhatnak a társadalmi kihívások megoldásához. A világűrbeli származó adatok kalibrálása és validációja (egyes műszerekre, műszerek és küldetések között, illetve helyszíni objektumok tekintetében) kulcsfontosságú a világűrbeli származó adatok hatékony felhasználása szempontjából minden területen, ezért fokozni kell a világűrbeli származó adatok és a referenciakeretek szabványosítását.

Az adatokhoz való hozzáférés és a küldetések kiaknázása olyan kérdés, amely globális koordinációt igényel. A Föld megfigyelésével kapcsolatos adatokat illetően az összehangolt megközelítéseket és a bevált gyakorlati módszereket részben a Föld-megfigyelési Csoport nevű kormányközi szervezettel (GEO) együttműködve valósítjuk meg, amelynek célja a Föld-megfigyelési rendszerek globális rendszerének fenntartása, amelyben az Unió is részt vesz, nevezetesen a Copernicus program teljes körű kiaknázásával. Támogatni fogjuk a fenti innovációknak az érintett alkalmazásokba és döntéshozatali folyamatokba történő mielőbbi bevezetését. Ez vonatkozik az adatok további tudományos vizsgálatok céljára való felhasználására is.

1.6.4. A nemzetközi űrpartnerségeket támogató európai kutatás megalapozása

A célkitűzés az, hogy támogassuk az európai kutatás és innováció hozzájárulását a világűrrel kapcsolatos, hosszú távú nemzetközi partnerségekhez.

Bár a világűrrel kapcsolatos információ helyi szinten is jelentős előnyökhöz vezet, az űrkutatás területén tevékenykedő vállalkozások alapvetően globális jellegűek. Ez különösen nyilvánvaló a Földet és a világűrbe telepített rendszereket veszélyeztető kozmikus fenyegetések esetében. A műholdaknak az űridőjárás és az űrhulladék miatti elvesztése a becslések szerint évi 100 millió EUR nagyságrendű kárt okoz. Ugyancsak globálisnak számít sok űrtudományos és felderítő projekt. Az élvonalbeli űrtechnológia fejlesztése egyre inkább ilyen nemzetközi partnerségek keretében történik, ezért a hasonló nemzetközi projektekből való részvétel fontos sikertényező az európai kutatók és az ipar számára. Az Unió hozzájárulását a világűrrel kapcsolatos globális törekvésekhez hosszú távú (10 vagy több éves) stratégiai menetrendekben kell meghatározni, összehangolva ezeket az Unió űrpolitikai prioritásaival, és együttműködve a tagállamokkal és olyan belső európai partnerekkel, mint az ESA és a tagállami űrügynökségek, valamint adott esetben a nemzetközi partnerekkel, továbbá az űrutazást megvalósító országok űrügynökségeivel.

1.6.5. Egyedi megvalósítási szempontok

A „Horizont 2020” keretprogram űrkutatási és innovációs végrehajtási prioritásai megfelelnek – az Ūrtanács által meghatározott és a 2011. április 4-i „Az Európai Uniónak a polgárok szolgálatában álló űrstratégiája felé” című bizottsági közleményben ismertetett – uniós űrpolitikai prioritásoknak. A végrehajtás – adott esetben – a tagállamokkal és a tagállami űrügynökségekkel, az ESA-val, az európai űripár szereplőivel (beleértve a kkv-kat), a tudományos intézményekkel és a technológiai intézetekkel, valamint az űrpolitikával foglalkozó tanácsadó bizottsággal konzultálva kidolgozott stratégiai kutatási menetrendeken fog alapulni. A nemzetközi vállalkozásokban való részvételt illetően a kutatási és innovációs menetrend az európai érdekelt felekkel és a nemzetközi partnerekkel (pl. NASA, ROSCOSMOS és JAXA) együttműködésben kerül meghatározásra.

Az űrtechnológiák alkalmazását adott esetben a „Társadalmi kihívások” prioritás különös célkitűzése keretében kell támogatni.

2. KOCKÁZATI FINANSZÍROZÁS BIZTOSÍTÁSA

A „Horizont 2020” keretprogramon belül két, különböző keretektől álló pénzügyi eszköz jön létre (az úgynevezett tőkefinanszírozási eszköz és az adóssághozfinanszírozási eszköz). A tőkefinanszírozási eszköznek, illetve az adóssághozfinanszírozási eszköznek kvv-támogató keretének a végrehajtására a COSME programmal kölcsönös függésben, két uniós pénzügyi eszköz részeként kerül majd sor, amelyek a kvv-k K+I-tevékenységéhez és növekedéséhez tőke- és adóssághozfinanszírozást biztosítanak.

A tőkefinanszírozási eszköz és az adóssághozfinanszírozási eszköz adott esetben azt is lehetővé teheti, hogy a pénzügyi forrásokat összevonják a tagállamoknak vagy régióknak az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete⁽¹⁾ alapján megítélt európai strukturális és beruházási támogatásokkal, amennyiben azok az említett támogatások egy részét ilyen célra kívánják fordítani.

Ahelyett, hogy közvetlenül a végső kedvezményezettek számára biztosítsanak hiteleket, garanciákat vagy tőkét stb., a Bizottság pénzügyi intézményeket jelöl majd ki arra, hogy többek között kockázatmegosztás, kezességvállalást tartalmazó programok, részesedésszerzés és kvázirészesedés-szerzés révén biztosítsanak támogatást.

2.1. Adóssághozfinanszírozó eszköz

Az adóssághozfinanszírozó eszköz keretében az egyedi kedvezményezettek kutatási és innovációs célú beruházásokra fordítható hitelekhez juthatnak; (viszont)garanciákat nyújtanak a kedvezményezetteknek hitelező pénzügyi közvetítők számára; továbbá hitelek és (viszont)garanciák kombinációit, valamint garanciákat és/vagy viszontgaranciákat biztosítanak a nemzeti és regionális adóssághozfinanszírozási programokhoz. Az adóssághozfinanszírozó eszköz továbbá a futamidő meghosszabbítását is támogatja, valamint – a kereslet szintjétől függően – támogatást biztosít a célzott kvv-támogató eszköz számára (lásd a II. rész az „Innováció a kvv-k körében” című 3. szakaszát). Az adóssághozfinanszírozó eszközből képzett céltartalékok kombinálhatók – támogatások esetleges hozzáadásával (az egyösszegű támogatásokat is beleértve) – a tőkefinanszírozó eszközökből képzett céltartalékokkal egy vagy több integrált program keretében. Ezenkívül feltehetően kedvezményes hitelek, átváltható hitelek, alárendelt hitelek, osztalékra jogosító hitelek, lízinghitelek nyújtására és érték-papírosításra is lesz lehetőség.

A piaci alapú hitelezés és garancianyújtás mellett – amikor is az igények elbírálására beérkezési sorrendben kerül sor – az adóssághozfinanszírozó eszközön belüli részalapok egyes meghatározott szakpolitikákat és ágazatokat is megcélznak majd. Az erre a célra elkülönített költségvetési hozzájárulások adott esetben az alábbi forrásokból származhatnak:

- a „Horizont 2020” keretprogram más részeiből, különösen a „Társadalmi kihívások” című III. részből;
- egyéb keretprogramokból, programokból és az uniós általános költségvetés egyéb költségvetési tételeiből;
- egy-egy olyan régiók és tagállamok hozzájárulásából, amelyek a kohéziós alapokból elérhető források egy részét ilyen célra kívánják fordítani;
- valamint egyes meghatározott szervezetek hozzájárulásából (például a közös technológiai kezdeményezések), illetve egyes kezdeményezésekből.

A költségvetési hozzájárulásokat – függetlenül attól, hogy a „Horizont 2020” keretprogram végrehajtása már megkezdődött-e – bármikor meg lehet tenni, illetve azokat további összegekkel lehet kiegészíteni.

A kockázatmegosztás és az egyéb paraméterek változhatnak az adott, szakpolitikához vagy ágazathoz tartozó részalapon belül, feltéve, hogy értékük vagy jellegük megfelel az adóssághozfinanszírozó eszközökre vonatkozó közös szabályoknak. Ezen túlmenően a részalapokra – az adóssághozfinanszírozó eszköz átfogó népszerűsítési kampányán belül – egyedi kommunikációs stratégiák vonatkozhatnak. Emellett nemzeti szinten közvetítő szakértőket is igénybe lehet venni, amennyiben az adott részalaphoz tartozó területen a kilátásba helyezett hitelek értékeléséhez speciális szakértelemre van szükség.

Az adóssághozfinanszírozó eszköz kvv-támogatási kerete a K+I tevékenységet folytató kvv-ket és a közepes piaci tőkeértékű kisebb cégeket fogja megcélolni 150 000 EUR-t meghaladó hitelösszegeket biztosítva, amivel ki tudja majd egészíteni a kvv-knak a COSME hitelgarancia-keretéből juttatott finanszírozást. A K+I tevékenységet folytató kvv-k és közepes piaci tőkeértékű kisebb cégek számára nyújtott, 150 000 EUR alatti összegre vonatkozó hitelek is az adóssághozfinanszírozó eszköz kvv-támogatási keretébe tartoznak.

Az adóssághozfinanszírozó eszköznek az összfinanszírozás (azaz az uniós finanszírozás és az egyéb pénzügyi intézmények hozzájárulásainak összege) és az uniós pénzügyi hozzájárulás hányadosaként meghatározott áttételi mutatója a várakozások szerint átlagban az 1,5-től 6,5-ig terjedő tartományban fog mozogni az adott műveletek típusától függően (kockázat szintje, célkedvezményezettek és az adott adóssághozfinanszírozó eszköz kerete). A támogatott kedvezményezettek összes beruházása és az uniós pénzügyi hozzájárulás hányadosaként meghatározott multiplikátorhatás pedig várhatóan 5 és 20 közé fog esni, és szintén függ az érintett műveletek típusától.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendeletet (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 320. oldalát)

2.2. Tőkefinanszírozási eszköz

A tőkefinanszírozási eszköz a portfólió-vállalkozások számára a vállalatok működésének korai szakaszában kockázati tőkét és/vagy mezzanine tőkét biztosító kockázati tőke-alapokra, illetve köz-és magánfinanszírozási alapok alapjaira fog összpontosítani. Ezek a vállalkozások emellett az adóssághoz finanszírozó eszközt végrehajtó pénzügyi közvetítőtől is igényelhetnek adóssághoz finanszírozást. Ezen túlmenően a tőkefinanszírozási eszköz az informális befektetők, illetve más lehetséges tőkefinanszírozási források bevonásának a lehetőségét is meg fogja vizsgálni. Ez kiterjedhet a kkv-támogató eszköz 3. szakaszában nyújtott támogatásra – a kereslet szintjétől függően –, valamint a technológiaátadás támogatására is (az állami kutatás területén született kutatási eredményeknek és találmányoknak a termelő ágazatba történő, például igazoló vizsgálat útján megvalósuló átadását is beleértve).

A tőkefinanszírozási eszköz keretében az expanziós és a növekedési szakaszban lévő vállalkozásokat érintő beruházásokra is lesz lehetőség, amire a COSME növekedéstámogató tőkefinanszírozási eszközeivel (EFG) közösen kerülhet sor (ez a széles befektetői bázissal rendelkező alapok alapjába való befektetéseket, az intézményi és stratégiai magánberuházásokat, valamint a nemzeti szintű állami és részben állami pénzügyi intézményeket is magában foglalja). Az utóbbi esetben a „Horizont 2020” keretprogram tőkefinanszírozási eszközeiből származó beruházás nem haladhatja meg az uniós beruházás teljes összegének 20 %-át, kivéve a több szakaszt is érintő beruházásokat, amelyek esetében a Horizont 2020 program részét képező EFG-ből és tőkefinanszírozási eszközeiből származó finanszírozást arányos alapon nyújtják az alapok befektetési politikájának megfelelően. A tőkefinanszírozási eszköz az EFG-hez hasonlóan kerülni fogja a felvásárlásokat vagy a megszerzett vállalkozások szétbontására szánt helyettesítő tőke kihelyezését. A Bizottság a változó piaci feltételektől függően módosíthatja a 20 %-os küszöböt.

A kkv-k K+I-tevékenységéhez és növekedéséhez támogatást biztosító uniós tőkefinanszírozási eszközt – amelyre a 2. szakasz első bekezdése hivatkozik – olyan megfelelő méretűre kell tervezni, amely azt is lehetővé teszi, hogy az innovatív vállalatokat integrált módon, a korai szakasztól kezdődően egészen a növekedési és expanziós szakaszig támogatni tudja.

A beruházási paramétereket úgy kell megállapítani, hogy meg lehessen valósítani az egyes szakpolitikai célkitűzéseket – beleértve a lehetséges kedvezményezettek adott csoportjainak megcélzását is – de a pénzügyi eszköz mégis piacorientált, keresletvezérelt szemlélet szerint tudjon működni.

A tőkefinanszírozási eszköz

- a) a „Horizont 2020” keretprogram egyéb részeiből,
- b) egyéb keretprogramokból, programokból és az Unió általános költségvetésének költségvetési tételeiből,
- c) valamint egyes régiók és tagállamok, és
- d) illetve meghatározott szervezetek hozzájárulásaiból vagy kezdeményezésekből származó költségvetési hozzájárulásokkal támogatható.

A tőkefinanszírozási eszköznek az összfinanszírozás (azaz az uniós finanszírozás és az egyéb pénzügyi intézmények hozzájárulásainak összege) és az uniós pénzügyi hozzájárulás hányadosaként meghatározott tőkeáttételi mutatója a piaci sajátosságoktól függően várhatóan 6 körül fog alakulni, míg a multiplikátorhatás – vagyis a támogatott kedvezményezettek összes beruházásának és az uniós pénzügyi hozzájárulásnak a hányadosa – átlagosan 18 körül várható.

2.3. Egyedi megvalósítási szempontok

A két pénzügyi eszköz végrehajtásáról az Európai Beruházási Bankcsoport (EBB és az Európai Befektetési Alap (EBA)) és/vagy egyéb olyan pénzügyi intézmények fognak gondoskodni, amelyek a 966/2012/EU, Euratom rendelet értelmében elláthatnak pénzügyi eszközök végrehajtásával kapcsolatos feladatokat. Az eszközök megtervezése és végrehajtása során figyelembe kell majd venni ezen rendeletben a pénzügyi eszközökre vonatkozóan meghatározott általános rendelkezéseket, valamint azokat a működéssel kapcsolatos részletesebb követelményeket, amelyeket a Bizottság egy erre vonatkozó útmutatóban határoz meg. A pénzügyi eszközöknek ki kell egészíteniük a tagállami eszközöket, és alkalmazásuknak egyértelmű európai hozzáadott értéket, valamint tőkeáttételt kell biztosítani.

Azok között a pénzügyi közvetítők között, amelyeket a megbízott szervezetek nyílt, átlátható, arányos és megkülönböztetés-mentes eljárás keretében arra választottak ki, hogy a 966/2012/EU, Euratom rendelet 139. cikkének (4) bekezdése értelmében pénzügyi eszközöket használjanak fel, szerepelhetnek magán pénzügyi intézmények, valamint állami és részben állami kézben lévő pénzügyi intézmények, nemzeti és regionális állami bankok, valamint nemzeti és regionális beruházási bankok.

Elemek kombinálhatók – így lehetőség van támogatások hozzáadására (az egyösszegű támogatásokat is beleértve) – egy vagy több olyan integrált program keretében, amelyek a kedvezményezettek vagy speciális célú projektek bizonyos kategóriáit támogatják, például a növekedési potenciállal rendelkező kkv-kat és a közepes piaci tőkeértékű cégeket, vagy az innovatív technológiák nagyléptékű demonstrációját.

Az eszközök végrehajtását egy sor kísérő intézkedés támogatja. Ezek a kísérő intézkedések a következők lehetnek: a hitelkérelmek támogathatóságának vagy a tudáseszközök értékének elbírálását végző pénzügyi közvetítők számára biztosított technikai segítségnyújtás; a beruházásra való felkészültséget célzó programok, amelyek magukban foglalják a kkv-k inkubálását, felkészítését és mentorálását, valamint a lehetséges befektetőkkel folytatott interakcióik támogatását; olyan intézkedések, amelyek felhívják a kockázattőke-társaságok és az informális befektetők figyelmét az uniós finanszírozási programokban részt vevő innovatív kkv-k növekedési potenciáljára; olyan programok, amelyek vonzzák az innovatív kkv-k és köztes méretű vállalkozások növekedését támogató befektetőket; olyan fellépések, amelyek javítják a határokon átnyúló és több országra kiterjedő adósság- és tőkefinanszírozást; olyan programok, amelyek a jótékonyági alapítványokat és a magánszemélyeket a kutatás és az innováció támogatására ösztönzik; valamint a vállalatközi fejlesztési célú tőkejuttatásokat elősegítő és a családi vállalkozások és az informális befektetők tevékenységét ösztönző programok.

Ezen intézkedések előkészítése és végrehajtása kapcsán szükség szerint konzultálni lehet a regionális hatóságokkal, a kkv-kat tömörítő szervezetekkel, a kereskedelmi kamarákkal és a megfelelő pénzügyi közvetítőikkel.

Gondoskodni kell arról, hogy az említett pénzügyi eszközök és a COSME eszközei kiegészítsék egymást.

3. INNOVÁCIÓ A KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN

3.1. A kkv-támogatás általánossá tétele, mindenekelőtt egy erre a célra létrehozott eszközön keresztül

A kkv-kat a „Horizont 2020” keretprogram valamennyi része támogatni fogja. Ennek megfelelően annak érdekében, hogy részt tudjanak venni a „Horizont 2020” keretprogramban, kedvezőbb feltételeket kell teremteni a kis- és középvállalkozások számára. Ezen túlmenően egy célzott kkv-támogató eszköz jön létre, amely az olyan innovatív kkv-ket célozza meg, amelyek határozottan a fejlődésre, a növekedésre és a nemzetközivé válásra törekednek. Ennek keretében az innováció bármely típusa támogatáshoz juthat, beleértve a nem technológiai, a társadalmi és a szolgáltatásokkal kapcsolatos innovációkat is, mivel e tevékenységek mindegyike egyértelműen európai hozzáadott értéket képvisel. A célkitűzés értelmében a nagy kockázatú kutatás és innováció kezdeti szakaszaiban fennálló finanszírozási rést kell áthidalni, valamint ösztönözni kell az áttörést jelentő innovációkat és a kutatási eredmények magánszektorban történő kereskedelmi bevezetését.

Mind a „Társadalmi kihívások” prioritás különös célkitűzése, mind pedig a „Vezető szerep az alap- és ipari technológiák” különös célkitűzése tekintetében alkalmazni kell a célzott kkv-támogató eszközt, valamint ahhoz olyan megfelelő összeget kell hozzárendelni, amely lehetővé teszi, hogy a „Társadalmi kihívások” prioritáshoz kapcsolódó valamennyi különös célkitűzés és a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzés költségvetési keretének együttesen legalább 20 %-át a kkv-k támogatására fordítsák.

Kizárólag kkv-k pályázhatnak majd finanszírozásra és támogatásra. Saját igényeik szerint együttműködéseket alakíthatnak ki, beleértve a kutatási és fejlesztési munka alvállalkozásban történő elvégzését is. A projektekkal szemben elvárás, hogy egyértelműen szolgálniuk kell a kkv-k érdekeit, valamint potenciális előnyökkel is kell járniuk azok számára, nem hagyva figyelmen kívül azt a követelményt sem, hogy a projekteknek határozott európai dimenzióval is kell rendelkezniük.

A kkv-támogató eszköz a tudomány, a technológia és az innováció valamennyi területét le fogja fedni, alulról felfelé irányuló megközelítésben egy adott társadalmi kihíváson vagy alatechnológián belül, így elegendő teret hagy az ígéretes ötletek széles skálájának, és különösen az ágazatokon átívelő és interdiszciplináris projekteknek a finanszírozásához.

Az kkv eszköz egységes és centralizált irányítási struktúra mellett, egyszerű adminisztratív szabályok mentén és egyetlen belépési ponttal fog működni. Végrehajtása elsősorban alulról építkező megközelítést követve, folyamatosan nyitott pályázati felhívás útján történik majd.

A kkv-támogató eszköz egyszerűsített és szakaszos támogatást fog nyújtani. Három szakasza az innovációs ciklus egészét le fogja fedni. Az egyik szakaszból a másikba való átmenet zökkenőmentesen valósulhat meg, amennyiben a kkv-projekt a korábbi szakasza során bebizonyította, hogy további finanszírozásra érdemes. A pályázók tekintetében azonban nem áll fenn olyan kötelezettség, amely szerint sorrendben le kellene fedniük mind a három szakaszt. Ugyanakkor valamennyi szakasz nyitott lesz valamennyi kkv számára:

— 1. szakasz: koncepció és megvalósíthatósági vizsgálat:

A kkv-k az új ötlet tudományos vagy műszaki megvalósíthatóságának és kereskedelmi potenciáljának vizsgálatára kapnak finanszírozást (konceptió igazolása) annak érdekében, hogy ki tudják dolgozni az innovációs projektet. Ha a vizsgálat kedvező eredménnyel zárul – ebben fontos szempont a projekt tárgya és a potenciális felhasználói/vásárlói szükségletek közötti kapcsolat – akkor a projekt finanszírozása a következő szakasz(ok)ba léphet.

— 2. szakasz: kutatás-fejlesztés, demonstráció, piaci elterjesztés:

Az innovációs utalvánnyal kapcsolatos koncepciót is szem előtt tartva, a kutatás-fejlesztés támogatásának középpontjában a demonstrációs tevékenységek (tesztelés, prototípusgyártás, a gyártási volumen növelésére irányuló vizsgálatok, tervezés, innovatív folyamatok, termékek és szolgáltatások bevezetése, validálás, eredményesség ellenőrzése stb.) és a piaci elterjesztés áll, amelyek során ösztönözni kell a végfelhasználók vagy a potenciális ügyfelek bevonását. Az innovációs utalványok ösztönözni fogják a fiatal vállalkozók részvételét.

— 3. szakasz: kereskedelmi bevezetés:

Ez a szakasz a támogató tevékenységeken túlmenően nem nyújt majd közvetlen támogatást, de céljai között szerepel a magántőkéhez való hozzáférés megkönnyítése és az innovációbarát környezet kialakítása. A tervek között szerepel a pénzügyi eszközökkel (lásd a II. rész a „Kockázati finanszírozás biztosítása” című 2. pontját) való összekapcsolás például azáltal, hogy az 1. és/vagy 2. szakaszt sikeresen teljesítő kkv-k elsőbbséget fognak élvezni a pénzügyi források egy elkülönített részén belül. A kkv-k emellett olyan támogató intézkedéseket is igénybe vehetnek majd, mint a hálózatépítés, a képzés, a felkészítés és a tanácsadás. Emellett ez a rész kapcsolódhat a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzéseket és az innovatív megoldások közbeszerzését támogató intézkedésekhez is.

Ha a kkv-támogató eszközt a „Horizont 2020” keretprogram valamennyi részében egységesen népszerűsítik, hajtják végre és követik nyomon, akkor ezzel biztosítható lesz a kkv-k problémamentes részvétele. A meglévő kkv-támogató hálózatokra támaszkodva, mint amilyen az Enterprise Europe Network és más innovációtámogatást nyújtó szolgáltatók, mentori programot kell létrehozni a kedvezményezett kkv-k számára azzal a céllal, hogy a nyújtott támogatás gyorsabban hozzon eredményt. Ezen túlmenően meg kell vizsgálni annak a lehetőségét, hogy a mentori program hatékony végrehajtása érdekében lehet-e kapcsolatot kialakítani a vonatkozó nemzeti és/vagy regionális közvetítőkkel.

Az érintettek képviselőiből és a kkv-kban folyó kutatás és innováció szakértőiből álló, külön testületet fognak létrehozni a „Horizont 2020” keretprogram kkv-kat érintő részintézkedéseinek támogatására és kiegészítésére.

3.2. Egyedi támogatás

3.2.1. Kutatásintenzív kkv-k támogatása

A kutatás-fejlesztéssel foglalkozó kkv-k egyedi fellépés révén kapnak ösztönözést a piacorientált transznacionális innovációra. Az egyedi fellépés az egyes ágazatokban működő kutatásintenzív kkv-kat célozza meg, amelyeknek a projekt-eredmények kereskedelmi hasznosítására való képességüket is bizonyítaniuk kell.

A fellépés a tudomány és a technológia teljes spektrumát lefedi alulról felfelé irányuló megközelítésben, igazodva a kutatás-fejlesztéssel foglalkozó kkv-k szükségleteihez.

A fellépés az EUMSZ 185. cikke szerinti kezdeményezés keretében kerül végrehajtásra a Eurostars programra építve úgy, hogy a program stratégiai irányát az időközi értékelésben foglaltak figyelembevételével módosítják.

3.2.2. A kkv-k innovációs kapacitásának fokozása

Támogatásban fognak részesülni azok a transznacionális tevékenységek, amelyek a „Horizont 2020” keretprogram egyes részeiben elősegítik a kkv-kra vonatkozó egyedi intézkedések végrehajtását és kiegészítését, különösen a kkv-k innovációs kapacitásának növelése céljából. A tevékenységek közé tartozhat a tudatosság növelése, a tájékoztatás és terjesztés, a képzéssel és a mobilitással kapcsolatos tevékenységek, a hálózatépítés és a bevált gyakorlati módszerek cseréje, a kisvállalkozások számára jelentős uniós hozzáadott értéket képviselő, magas színvonalú innováció-támogatási mechanizmusok és szolgáltatások kifejlesztése (pl. szellemi tulajdon és innovációmenedzsment, tudástranszfer, az IKT innovatív felhasználása és elektronikus készségek a kkv-kon belül), valamint a kkv-k támogatása a kutatási és innovációs partnerekkel való kapcsolatteremtésben az Unió egész területén, lehetővé téve számukra, hogy felhasználják a technológiai újításokat, és fejlesszék saját innovációs kapacitásukat. Az innovatív kkv-k csoportjait képviselő közvetítő szervezeteket fel kell kérni arra, hogy a kölcsönösen előnyös kompetenciákkal rendelkező kkv-kel karöltve folytassanak több ágazatot és régiót érintő innovációs tevékenységet új ipari értékláncok kialakítása érdekében.

Ezeket az intézkedéseket adott esetben koordinálni kell a hasonló tagállami intézkedésekkel. A tervek szerint szoros együttműködést kell kialakítani a nemzeti kapcsolattartó pontok hálózatával. Törekedni kell az uniós kohéziós politikával való szinergiára, az intelligens szakosodást célzó nemzeti és regionális innovációs stratégiákkal összefüggésben.

A tervek szerint szorosabb kapcsolatot kell kialakítani az Enterprise Europe Network hálózattal (a COSME keretében), ami biztosítja a nemzeti kapcsolattartó pontokkal való koordinációt. A támogatás a jobb információs és tanácsadói szolgáltatásoktól a mentoráláson, felkészítésen és a határokon átnyúló innovációs projekteket megvalósítani kívánó kkv-k számára partnerek keresésén át, az innovációt támogató szolgáltatások nyújtásáig terjedhet. Ez a kkv-k támogatásában megszilárdítja az Enterprise Europe Network „egyablakos ügyintézés” megközelítését, valamint a hálózat számára erős regionális és helyi jelenlétet biztosít.

3.2.3. A piacvezérelt innováció támogatása

A kkv-k innovációs kapacitásának növelése érdekében támogatni kell a piacvezérelt transznacionális innovációt az általános innovációs keretfeltételek javítása, valamint azon jól meghatározható akadályok elhárítása révén, amelyek a gyors növekedési potenciállal rendelkező innovatív kkv-k növekedésének útjában állnak. Támogatást kap továbbá a szakosodott innovációs támogatás (pl. szellemi tulajdonjogok hasznosítása, beszerzői hálózatok, technológiatranszfer-hivatalok támogatása, stratégiai tervezés) és a közpolitikák innovációs szempontból történő felülvizsgálata.

III. RÉSZ

TÁRSADALMI KIHÍVÁSOK

1. EGÉSZSÉGÜGY, DEMOGRÁFIAI VÁLTOZÁSOK ÉS JÓLÉT

A szilárd tudományos bizonyítékokon alapuló, hatékony egészségfejlesztés hozzájárul a betegségek megelőzéséhez, az emberi jólét növeléséhez és a költséghatékonysághoz. Az egészségfejlesztés, az aktív idősödés, a jólét és a betegségek megelőzése az egészséget befolyásoló tényezők megismerésén, a hatékony megelőzési eszközökön – köztük a vakcinákon –, a hatékony egészségügyi és járványfelügyeleti programokon, a betegségekre való felkészültségen, valamint a hatékony szűrőprogramokon is múlik.

A betegségek, a fogyatékoságok, a legyengülés és a csökkent képességek megelőzésének, korai felismerésének, gondozásának, kezelésének és gyógyításának sikerét nagyban befolyásolják az azokat meghatározó tényezőkkel és okokkal, folyamatokkal és hatásokkal, valamint a jó egészségi állapotot és a jólétet előmozdító tényezőkkel kapcsolatos alapvető ismeretek. Az egészség és a betegségek jobb megértéséhez szorosabban össze kell kapcsolni az alap-, a klinikai, a járványtani és a társadalmi-gazdasági kutatásokat. Az ezekkel kapcsolatos adatok hatékony terjesztése és mindennapi körülmények között folytatott, nagy léptékű kohorsz-vizsgálatokkal való összekapcsolása szintén alapvető fontosságú, csakúgy, mint a kutatási eredmények klinikai alkalmazási módokká való alakítása, különösen klinikai vizsgálatok végzése révén.

Társadalmi kihívást jelent, hogy kielégítsük az egészségügyi és az ellátórendszerekkel szembeni további igényeket, amelyeket az idősödő népesség támaszt. Ahhoz, hogy az emberek minden életkorban továbbra is hatékony egészségügyi és társadalombiztosítási ellátásban részesülhessenek, erőfeszítéseket kell tenni a megelőzéssel és a gyógyítással kapcsolatos döntéshozatal javítása és felgyorsítása, az egészségügyi ágazatban bevált legjobb gyakorlatok meghatározása és terjesztésük elősegítése, a tájékoztatás, valamint az integrált ellátás ösztönzése érdekében. Az idősödés folyamatának jobb megértése és az életkorhoz kapcsolódó betegségek megelőzése az alapja annak, hogy az európai polgárok egész életüket egészségesen és aktívan éljék le. Hasonlóképpen fontos azon technológiai, szervezési és társadalmi újítások széles körben való elterjesztése, amelyek az idős emberek, a krónikus betegségekben szenvedők és a fogyatékosággal élők számára lehetővé teszik, hogy aktívak és önállóak maradjanak. Mindez hozzájárul ezen társadalmi csoportok fizikai, szociális és mentális jólétének növeléséhez és meghosszabbításához.

Ezen különös célkitűzés keretében foglalkozni kell a vonatkozó tevékenységek során a krónikus állapotokkal és betegségekkel, ezen belül, de nem kizárólag a következőkkel: szív- és érrendszeri megbetegedések, rák, anyagcsere-betegségek és az olyan kockázati tényezők, mint a cukorbetegség, a krónikus fájdalom, az idegrendszeri, neurodegeneratív, mentális betegségek, valamint a szerhasználattal összefüggő betegségek, a ritka betegségek, a túlsúly és az elhízás, az autoimmun betegségek, a reumatikus betegségek és a csont- és izomrendszer rendellenességei, a különböző szerveket érintő betegségek, valamint az akut állapotok és a képességsökkenés. Hasonlóképpen foglalkozni kell a fertőző betegségekkel, így többek között, de nem kizárólag a HIV/AIDS betegséggel, a tuberkulózissal és a maláriával, az elhanyagolt és a szegénységgel kapcsolatos, valamint az állati eredetű betegségekkel, az újonnan fellépő járványokkal, az újból fellépő fertőző betegségekkel (köztük a vízzel kapcsolatos betegségekkel), továbbá az antimikrobiális gyógyszerekkel szembeni rezisztencia fokozódásának veszélyével, valamint a foglalkozási megbetegedésekkel és a munkával kapcsolatos megbetegedésekkel.

Annak érdekében, hogy a megelőzési és terápiás stratégiákat a betegek igényeihez lehessen igazítani, fejleszteni kell a személyre szabott gyógyászatot, és annak a betegségek korai felismerésével kell párosulnia.

A felvázolt tevékenységek mindegyikét úgy kell megvalósítani, hogy a kutatási és innovációs ciklus minden szakasza támogatásban részesüljön és ennek során erősödjön az Európában működő iparágak versenyképessége, illetve új piaci lehetőségek nyíljanak. Támogatást kapnak azok a transzlációs megközelítések, amelyek az innovációs folyamat több lépését integrálják az egészségügyi ágazatba.

A konkrét fellépések a következők:

1.1. Az egészség, a jólét és a betegség megértése

1.1.1. Az egészséget meghatározó tényezők megértése, az egészség fejlesztésének és a betegségek megelőzésének javítása

Az egészséget meghatározó tényezőket jobban meg kell érteni, továbbá össze kell gyűjteni a hatékony egészségfejlesztés és betegségmegelőzés alapjául szolgáló tényanyagot, az ismeretek elmélyítése pedig ezen kívül lehetővé teszi a meglévő adatforrásokon és mutatórendszereken alapuló, az egészséggel és a jóléttel kapcsolatos átfogó mutatók kialakítását az Unión belül. Tanulmányozni kell a környezeti, viselkedésbeli (ezen belül életstílusbeli), pszichológiai, szervezeti, kulturális, társadalmi-gazdasági, biológiai és genetikai tényezőket a legtágabban vett értelemben. A megközelítések magukban foglalják a hosszú távú kohorsz-vizsgálatokat és ezeknek az „-omikai” kutatásokból származó adatokkal, a gyógyászati célú rendszerbiológiával, beleértve a rendszerbiológia releváns alkalmazásait, és egyéb módszerekkel való összekapcsolását.

A környezet, mint az egészséget meghatározó tényező jobb megértéséhez különösen olyan interdiszciplináris megközelítést kell alkalmazni, amely integrálja többek között a humán irányultságú molekuláris biológiai, járványügyi és toxikológiai megközelítéseket és az azokból nyert adatokat, és mindezt felhasználja a különböző vegyszerek hatásmechanizmusának, valamint a környezetszennyezésnek és egyéb környezeti és éghajlati ártalomkeltőknek való kombinált

kítettégeknek a vizsgálatához, az integrált toxikológiai vizsgálatok elvégzéséhez, valamint az állatkísérletek alternatíváinak felderítéséhez. A kítettégek vizsgálatok olyan innovatív megközelítésére van szükség, amely felhasználja a biomarkerek „-omikán” és epigenetikán alapuló új generációját, az emberi biomonitort, a személyi kítettégek vizsgálatokat és modellezést, mégpedig a kítettégek kombinált, halmozódó és újonnan felmerülő típusainak megértése céljából, integrálva a társadalmi-gazdasági, kulturális, foglalkoztatási, pszichológiai és viselkedéstani tényezőket. Az ezzel kapcsolatos adatok és a környezeti adatok fejlett informatikai rendszerek segítségével való jobb összekapcsolása szintén támogatásban fog részesülni.

Ily módon lehetővé válik a meglévő és tervezett szakpolitikák és programok értékelése és a politikai támogatás biztosítása. Hasonlóképpen jobb viselkedéstani beavatkozások, megelőzési és nevelőprogramok fejleszthetők ki, beleértve azokat, amelyek növelik a táplálkozással, a testmozgással, a védőoltásokkal és egyéb elsődleges beavatkozásokkal kapcsolatos egészségügyi ismereteket.

1.1.2. A betegségek megértése

A betegség és az egészség jobb megértésére van szükség a teljes emberi életciklus vonatkozásában, annak érdekében, hogy új és jobb megelőző intézkedéseket, diagnosztikákat, kezeléseket és rehabilitációs intézkedéseket fejleszthessünk ki. A betegségek patofiziológiájára irányuló interdiszciplináris, alap- és transzlációs kutatások létfontosságúak abban, hogy jobban megértsük a betegségek folyamatainak valamennyi aspektusát, beleértve a normális, egészséges állapot és a betegség közötti határvonal újramegállapítását, valamint a kutatási eredmények validálását és hasznosítását a klinikai gyakorlatban.

A kutatások támogatása kiterjed és ösztönzi az új eszközök és megközelítések kifejlesztését és használatát a biogógyászati adatok létrehozásában és magukba foglalják a biológiai képkalkotást, az „-omikákat”, a nagy kapacitású szűrést és a rendszerbiológiai alapú orvostudománnyal kapcsolatos megközelítéseket. E tevékenységek esetében szoros kapcsolatot kell kialakítani az alapkutatások és a klinikai kutatások között, valamint a hosszú távú kohorsz-vizsgálatokkal (és a megfelelő kutatási területekkel), a fent leírtaknak megfelelően. Szoros kapcsolatra van szükség a kutatási és gyógyászati infrastruktúrákkal (adatbázisok, biobankok stb.) az adatok szabványosítása, tárolása, megosztása és az ezekhez való hozzáférés érdekében, amelyek létfontosságúak az adatok hasznosságának maximalizálása, valamint az adathalmazok innovatívabb és hatásosabb elemzési és kombinálási módszereinek ösztönzése szempontjából.

1.1.3. A felügyelet és a készség javítása

Az emberi populációkat új és újonnan felmerülő, többek között zoonótikus eredetű fertőzések fenyegetik, valamint a meglévő kórokozók gyógyszerekkel szembeni rezisztenciája, az éghajlatváltozás egyéb közvetett és közvetlen következményei, illetve a népesség nemzetközi vándorlása is veszélyforrást jelent. Új vagy tökéletesített felügyeleti és diagnosztikai módszerekre, korai figyelmeztető hálózatokra, az egészségügyi szolgáltatások megszervezésére és készütségi kampányokra van szükség a járványok modellezése és a pandémiára való hatékony reagálás érdekében. Erőfeszítéseket kell tenni továbbá a gyógyszerekkel szemben rezisztens fertőző betegségek elleni küzdelemhez igénybe vehető képességek fenntartásához és kiterjesztéséhez.

1.2. Betegségmegelőzés

1.2.1. Hatékony megelőző és szűrőprogramok kifejlesztése és a betegségre való hajlam felmérésének javítása

A megelőző és szűrőprogramok kidolgozása a kockázat és a betegség kialakulását jelző korai biomarkerek (ideértve a funkcionális és a viselkedésbeli markereket is) azonosításán alapszik, kialakításukat pedig nemzetközi szinten elfogadott kritériumok figyelembevételével kell elvégezni. A szűrőprogramok alkalmazását a szűrőmódszerek és -programok tesztelésének és validálásának kell megelőznie. A klinikai szempontból fokozottan veszélyeztetett egyének és rizikócsoportok azonosítása érdekében ismereteket kell gyűjteni és módszereket kell kifejleszteni. A rendkívül veszélyeztetett egyének és populációk azonosítása lehetővé teszi a betegségek hatékony és költséghatékony megelőzését szolgáló, személyre, illetve populációrétegekre szabott és kollektív stratégiák kialakítását.

1.2.2. A diagnosztizálás és a prognosztizálás javítása

Az új és hatásosabb diagnosztikai és terasztikai módszerek kialakításához az egészség, a betegség és a betegségfolyamatok jobb megértésére van szükség a teljes életciklus vonatkozásában. Fejleszteni fogják az innovatív és a meglévő módszereket, technológiákat és eszközöket azzal a céllal, hogy jelentősen javítsák a betegségek kimenetelét korábbi, pontosabb diagnosztikával és prognózissal, valamint hozzáférhető, jobban a betegre szabott kezelésekre lehetőséget teremtve.

1.2.3. Hatékonyabb védő- és terápiás vakcinák kifejlesztése

Hatékonyabb védő- és terápiás beavatkozásokra és vakcinákra, valamint tényalapú oltási programokra van szükség a betegségek kiterjedt skáláját illetően, ideértve a szegénységgel kapcsolatos olyan betegségeket, mint a HIV/AIDS betegség, a tuberkulózis és a malária, valamint az elhanyagolt fertőző betegségek és egyéb főbb betegségek. Ez a betegségek és a betegségek folyamatainak, valamint az ezekből eredő járványoknak a jobb megértését, továbbá klinikai vizsgálatok és társult kutatások folytatását teszi szükségessé.

1.3. A betegségek gyógyítása és kezelése

1.3.1. A betegségek gyógyítása, ezen belül a regeneratív gyógyászati módszerek fejlesztése

Támogatni kell a gyógyszerekkel, bioterápiával, védőoltásokkal és egyéb terápiás megközelítésekkel kapcsolatos több területet érintő támogató technológiák javítását, beleértve a szervátültetéseket, a sebészetet, a gén- és sejterápiát és a nukleáris medicinát is; növelni kell a gyógyszerek és a védőoltások kifejlesztési folyamatainak eredményességét (beleértve azokat az alternatív módszereket, amelyek helyettesíthetik a klasszikus biztonságossági és hatékonysági vizsgálatokat, pl. új módszerek kidolgozását); regeneratív gyógyászati megközelítéseket kell kialakítani, ideértve az összegeken alapuló megközelítéseket; új biotechnológiai gyógyszereket kell kifejlesztetni, beleértve a terápiás célú vakcinákat is; jobb gyógyászati és segédeszközöket kell kifejlesztetni; javítani kell a palliatív terápiákat; valamint fenn kell tartani és javítani kell a képességünket arra, hogy szembe tudjunk szállni a betegségekkel és orvosi beavatkozásokat tudjunk végezni, aminek feltétele, hogy rendelkezésre álljanak hatások és biztonságos antimikrobiális gyógyszerek; továbbá átfogó megközelítéseket kell kidolgozni a társult betegségek kezelésére valamennyi korcsoportban, illetve a többszörös gyógyszerelés elkerülésére. Ezek a fejlesztések új, hatékonyabb, eredményes, fenntartható és személyre szabott kezelések kidolgozását teszik lehetővé a betegségek leküzdése, továbbá a fogyatékos és a legyengülés kezelése érdekében, ideértve a krónikus betegségek kezelésére szolgáló fejlett terápiákat és sejterápiákat is.

1.3.2. Az ismeretek átültetése a klinikai gyakorlatba és mérhető innovációs intézkedések

A klinikai vizsgálatok fontos módszerét jelentik annak, hogy a biogógyászati ismereteket a gyakorlatba átültetve a betegek is alkalmazzák. Ezért ezekre a vizsgálatokra és gyakorlatok javítására támogatást kell nyújtani. A példák között megemlíthető a jobb módszertanok kidolgozása, ami lehetővé teszi, hogy a vizsgálatok a populáció releváns csoportjaira összpontosítsanak – beleértve azokat, akik egyéb társbetegségekben szenvednek és/vagy már kezelésben részesülnek –, a beavatkozások és megoldások összehasonlított hatásosságának meghatározása, valamint az adatbázisok és elektronikus egészségügyi nyilvántartások adatforrásként történő jobb kihasználása a vizsgálatoknál és az ismeretek transzferénél. Támogatni fogják bizonyos ritka betegségek gyógyszereinek preklinikai és/vagy klinikai fejlesztését. Hasonlóképpen támogatást kell biztosítani az egyéb típusú, így például az autonóm életvitelt elősegítő beavatkozások transzfere számára.

1.4. A tevékeny idősor és az egészség önmenedzselése

1.4.1. A tevékeny idősor és az önálló és támogatott életvitel

Több tudományágat átfogó, fejlett és alkalmazott kutatásokra és innovációkra van szükség a társadalmi-gazdasági, viselkedési, gerontológiai, digitális és egyéb tudományokkal közösen ahhoz, hogy költséghatékony és felhasználóbarát megoldásokat találjunk az idősödő népesség és a fogyatékkal élő emberek aktív, önálló és támogatott napi életviteléhez (otthoni környezetben, a munkahelyen, közterületen stb.), figyelembe véve a nemek közötti különbségeket is. Ez érvényes a különféle környezetekre, valamint azokra a technológiákra, rendszerekre és szolgáltatásokra, amelyek javítják az életminőséget és az emberi működőképességet, beleértve a mobilitást, az intelligens és személyre szabott támogató technológiákat, szolgáltatásokat és a szociális robotikát, valamint a támogató külső környezetet. Támogatásban részesülnek majd olyan kutatási és innovációs kísérletek, amelyek a megvalósulást és a megoldások széles körű alkalmazását vizsgálják. A végfelhasználók, a felhasználói közösségek és a hivatalos és a nem hivatalos gondozók bevonása kiemelt szerepet kap majd.

1.4.2. Egyéni tájékozottság és saját egészségünk menedzselésének ösztönzése

Költséghatékonyabbá lehet tenni az egészségügyi és az ellátórendszert, ha az egyének képessé válnak arra, hogy egész életük során odafigyeljenek az egészségükre és törekedjenek annak javítására, mivel így a krónikus betegségeket az intézményeken kívül is lehet kezelni, valamint javítani lehet a kezelést követően várható egészségügyi állapotot. Ehhez olyan kutatásokat kell végezni, amelyek a társadalmi-gazdasági tényezőket és kulturális értékeket, a viselkedési és társadalmi modelleket, attitűdöket és elvárásokat vizsgálják az olyan személyre szabott egészségügyi technológiákkal, a mobil és/vagy hordozható eszközökkel, az új diagnosztikai módszerekkel, a nyomon követést szolgáló szenzorokkal és berendezésekkel, valamint a személyre szabott szolgáltatásokkal, többek között, de nem kizárólag a nanomedicina-alapú eszközökkel kapcsolatban, amelyek előmozdítják az egészséges életmódot, a jó közérzetet, a mentális egészséget, az öngondoskodást, a polgárok és az egészségügyi szakemberek közötti jobb interakciót, a betegségek és a fogyatékos kezelését célzó, személyre szabott programokat, amelyek – többek között – a betegek önállóságát hivatottak fokozni, valamint támogatják a tudásinfrastruktúrákat. A megoldásokat nyitott innovációs fórumok – így például a szociális és szolgáltatási innovációk nagy léptékű demonstrációs projektjei – segítségével fogják kidolgozni és tesztelni.

1.5. Módszerek és adatok

1.5.1. Az egészségügyi tájékoztatás javítása és az egészségügyi adatok jobb felhasználása

Támogatni kell az infrastruktúrák és az információs struktúrák és források integrációját – beleértve azokat, amelyek kohorsz-vizsgálatokból, protokollokból, adatgyűjteményekből, mutatókból, az egészségügyi vizsgálati felmérésekből stb. származnak –, valamint az adatok szabványosítását, interoperabilitását, tárolását, megosztását, valamint az ezekhez való hozzáférést, hogy lehetővé tegyünk az adatok hosszú távú fenntarthatóságát és megfelelő kihasználását. Figyelmet kell fordítani az adatfeldolgozásra, a tudásmenedzsmentre, a modellezésre, a vizualizációra, az ikt-biztonságra és az adatvédelemmel kapcsolatos kérdésekre. Javítani kell különösen a negatív eredményekkel és a kezelés káros hatásaival kapcsolatos információk és adatok hozzáférhetőségét.

1.5.2. A tudományos eszközök és módszerek javítása a szakpolitikák kialakítása és a szabályozási szükségletek támogatására

Támogatni kell a tudományos eszközök, módszerek és statisztikák kutatását, fejlesztését, integrálását és használatát, amelyek lehetővé teszik az egészségügyi beavatkozások és technológiák – ideértve az új gyógyszereket, biológiai készítményeket, fejlett terápiákat és orvosi eszközöket – biztonságosságának, hatásosságának és minőségének gyors, pontos és előrejelző értékelését. Ez különösen fontos a biotechnológiai gyógyszerekkel, a vakcinákkal, az antimikrobiális szerekkel, sejt-/szövet- és génterápiákkal, szervekkel és transzplantációval, specializált gyártással, biobankokkal, új orvosi eszközökkel, kombinációs gyógyszerekkel, diagnosztikai/kezelési eljárásokkal, genetikai vizsgálatokkal, interoperabilitással és az egészséggel kapcsolatos területeken megjelenő új fejlesztések szempontjából, beleértve az adatvédelmi szempontokat is. Hasonlóképpen szükséges a környezettel és az egészséggel kapcsolatos, továbbfejlesztett kockázateértékelési módszertanok, megfelelési keretek, tesztesési megközelítések és stratégiák támogatása is. Szintén támogatni kell a fent említett területek etikai szempontjainak értékelését segítő, releváns módszerek kidolgozását.

1.5.3. Az in-silico módszerek felhasználása a betegségek kezelésének és előrejelzésének javításában

A betegspecifikus adatokat felhasználó és a rendszerszerű gyógyászati megközelítésekre, valamint fiziológiai modellezésre épülő számítógépes szimuláció alapú gyógyászati rendszerek felhasználhatóak arra, hogy megjósolják a betegségre való hajlamot, a betegség lefolyását és az orvosi kezelések valószínű sikerét. A modellalapú szimuláció felhasználható a klinikai vizsgálatok támogatásában, a kezelésre adott válaszok előrejelzésében, valamint a kezelés személyre szabása és optimalizálása során.

1.6. Az egészségügyi ellátás biztosítása és az integrált ellátás

1.6.1. Az integrált ellátás támogatása

A krónikus betegségek – ezen belül a fogyatékkal élő betegek – intézményeken kívüli kezelésének támogatása függ az egészségügyi szolgáltatók, valamint a szociális és informális gondozást nyújtók közötti jobb együttműködéstől. Támogatni kell az olyan kutatásokat és innovatív alkalmazásokat, amelyek elősegítik a fizikai és a mentális egészséggel – és ezen belül a pszichoszociális szempontokkal – egyaránt foglalkozó, megosztott információ alapuló döntéshozatalt, illetve tények szolgáltatását a széles körű alkalmazáshoz, az új megoldások piaci felhasználását, beleértve az együttműködést támogató távegészségügyi és távgondozási szolgáltatásokat. Különös tekintettel a demográfiai változásokra, támogatást kap a hosszú távú gondozás minőségének javítását célzó kutatás és innováció, valamint a szakpolitikai és az igazgatási innováció is. Az új és integrált ellátást szolgáló megoldásoknak a személyes szerepvállalás növelésére és a meglévő képességek fokozására kell irányulniuk, továbbá a hiányok kompenzálására kell középpontba helyezniük.

1.6.2. Az egészségügyi rendszerek hatékonyságának és hatásosságának optimalizálása és az egyenlőtlenségeknek a tényeken alapuló döntéshozatal és a bevált gyakorlatok terjesztése, valamint új technológiák és megközelítések révén történő csökkentése

Támogatni kell az egészségügyi technológiák értékelésének és az egészség-gazdaságtannak a vonatkozásában a rendszer-szintű megközelítés kifejlesztését, valamint a bizonyítékok gyűjtését és a bevált gyakorlatok, innovatív technológiák és megközelítések terjesztését az egészségügyi és az ellátási ágazatban, beleértve az információs és kommunikációs technológiákat, valamint e-egészségügyi alkalmazásokat. Támogatni kell az európai és harmadik országbeli közegészségügyi rendszerek reformjának összehasonlító elemzését, valamint közép- és hosszú távú gazdasági és társadalmi hatásai vizsgálatát. Támogatni kell az egészségügy jövőbeli munkaerő-szükségletének elemzését mind a létszám, mind pedig az új ellátási modellekhez szükséges készségek szempontjából. Támogatni kell azokat a kutatásokat, amelyek az egészséggel kapcsolatos egyenlőtlenségek kialakulását, egyéb gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségekkel való összefüggéseiket, valamint az ezek csökkentését célzó európai és más országbeli szakpolitikák hatásosságát vizsgálják. Végezetül támogatni kell a betegbiztonsági megoldások és minőségbiztosítási rendszerek, és ezen belül a betegek által játszott szerep értékelését.

1.7. Egyedi megvalósítási szempontok

Ezen különös célkitűzés végrehajtása magában foglalja a tudástranszfernek és a technológiaátadásnak, továbbá a terjesztés egyéb formáinak a támogatását, mégpedig a nagyléptékű kísérletek és a demonstrációs cselekvések, valamint a szabványosítás érdekében. A termékek és szolgáltatások piaci bevezetése így felgyorsul, továbbá Európára és nagyobb léptékre is igazítható megoldások validálására kerül majd sor. Ezek az intézkedések nemcsak az európai ipari versenyképességet és az innovatív kkv-k részvételét támogatják majd, hanem minden érdekelt aktív szerepvállalását is megkövetelik. Törekedni kell az egyéb vonatkozó – mind állami, mind magán – programokkal és tevékenységekkel fennálló szinergiára uniós, nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt. Különösen törekedni kell az Egészségügy a növekedésért programmal összefüggésben kialakított tevékenységekkel fennálló szinergiára.

Az egészségügyi tudományos testület az érdekelt felek olyan tudományos alapú fóruma lesz, amely tudományos előkészítő munkát végez e társadalmi kihívás tekintetében. Koherens, tudományos és célirányos elemzéseket biztosít majd a kutatási és innovációs szűk keresztmetszetek vonatkozásában, lehetőségeket kínál e társadalmi kihíváshoz kapcsolódóan, hozzájárul kutatási és innovációs prioritásainak meghatározásához, és ösztönzi a testületben való uniós részvételt. Az érdekelt felekkel folytatott aktív együttműködés révén az egész Unióban segíteni fogja a képességek kialakítását, valamint előmozdítja a tudásmegosztást és a fokozott együttműködést e területen.

Mérlegelhető a vonatkozó közös programozási kezdeményezések, valamint a területen működő, a közszektoron belüli, illetve a köz- és a magánszféra közötti partnerségek támogatása.

Az intézkedések továbbá a vonatkozó európai innovációs partnerségek, valamint az európai technológiai platformok kutatási és innovációs menetrendjének vonatkozó szempontjaihoz is megfelelő módon kapcsolódni fognak.

2. ÉLELMEZÉSBIZTONSÁG, FENNTARTHATÓ MEZŐGAZDASÁG ÉS ERDŐGAZDÁLKODÁS, TENGERKUTATÁS, TENGER- ÉS BELVÍZ-HASZNOSÍTÁSI CÉLÚ KUTATÁS, VALAMINT A BIOGAZDASÁG

2.1. Fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás

Megfelelő ismeretekre, eszközökre, szolgáltatásokra és innovációkra van szükség a termelékenyebb, környezetbarátabb, erőforrás-hatékonyabb és rugalmasabb mezőgazdasági és erdőgazdálkodási rendszerek támogatásához, amelyek elegendő mennyiségű élelmiszert, takarmányt, biomasszát és egyéb nyersanyagokat biztosítanak, valamint ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtanak, és ezáltal védik a biológiai sokféleséget és elősegítik a virágzó vidéki közösségek fejlődését. A kutatás és az innováció lehetőségeket kínál a következő mezőgazdasági és környezetvédelmi célok integrálására a fenntartható termelésbe: a mezőgazdaság termelékenységének és erőforrás-hatékonyságának – ezen belül a vízhasználat hatékonyságának – növelése; az állattenyésztés és a növénytermesztés biztonságának fokozása; a mezőgazdasági eredetű üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése; a hulladéktermelés csökkentése; a megművelt földekről a szárazföldi és vízi környezetbe való tápanyag-szivárgás és egyéb vegyi anyag-szivárgás csökkentése; a növényi eredetű fehérjék Európába irányuló nemzetközi importjától való függés csökkentése; a biológiai sokféleség mértékének növelése az elsődleges termelési rendszerekben, valamint a biológiai sokféleség helyreállításának támogatása.

2.1.1. A termelési hatékonyság növelése és az éghajlatváltozás hatásainak kezelése a fenntarthatóság és rugalmasság biztosítása mellett

A tevékenységek növelik a termelékenységet és a növények, állatok és termelési rendszerek alkalmazkodóképességét annak érdekében, hogy megbirkózzanak a gyorsan változó környezeti/éghajlati feltételekkel és azzal, hogy a természeti erőforrások egyre korlátozottabb mennyiségben állnak rendelkezésre. Az ebből származó innovációk segítik az alacsony energiafelhasználású, alacsony szén-dioxid-kibocsátású és alacsony hulladékképződéssel járó gazdaságra való áttérést, valamint a természeti erőforrások iránti kereslet csökkentését az élelmiszer- és takarmányellátási lánc teljes hosszában. Ez amellyel, hogy hozzájárul az élelmiszerbiztonsághoz, új lehetőségeket teremt a biomassza, valamint a mezőgazdasági melléktermékek felhasználására a nem élelmiszeripari alkalmazások széles skálája számára.

Olyan, több tudományágat felölelő megközelítésekre van szükség, amelyek javítják a növények, állatok, mikroorganizmusok eredményességét, miközben biztosítják az erőforrások (víz, föld, talaj, tápanyagok, energia és egyéb inputok) hatékony felhasználását és a vidéki területek ökológiai egységét. Hangsúlyt kapnak az integrált és változatos termelési rendszerek és mezőgazdasági gyakorlatok, ideértve a precíziós technológiák és ökológiai hatékonyságot növelő megközelítések felhasználását mind a hagyományos, mind pedig a biotermékeket előállító mezőgazdaság javára. Szorgalmazni fogják a városok zöldebbé tételét is, mégpedig a városokban és városi peremterületeken alkalmazott új mezőgazdasági, kertészei és erdőgazdálkodási formák segítségével. Ezek alatt a növényi jellemzőkre vonatkozó új követelményeket, talajművelési módszereket, technológiákat, értékesítést és várostervezést kell érteni, különös tekintettel az emberi egészséggel és jóléttel, a környezetvédelemmel és az éghajlatváltozással való kapcsolatukra. A növények és állatok alkalmazkodást, egészséget és produktivitást szolgáló tulajdonságainak genetikai javításához igénybe kell venni az összes alkalmazható hagyományos és modern termesztési és tenyésztési megközelítést, valamint meg kell őrizni és megfelelőbben kell felhasználni a genetikai erőforrásokat. Megfelelő figyelmet kell fordítani a talajgazdálkodásra a mezőgazdasági termelékenység növelése érdekében.

Szem előtt tartva azt az általános célt, hogy kiváló minőségű és biztonságos élelmiszereket kell előállítani, támogatást kap a növény- és állategészségügyi terület. A növényegészségügy és a növényvédelem területén végzett tevékenységek révén növelik az ismeretanyag és támogatást nyernek az integrált, környezetbarát növényvédelemre vonatkozó stratégiák, termékek és eszközök, amelyek célja a kórokozók megjelenésének megelőzése, a kártevők és a betegségek elleni védekezés, valamint a betakarítás előtt és utáni hozamkiesés csökkentése. Az állategészségügy területén támogatni kell az állatbetegségek – a zoonózist is beleértve – felszámolását vagy hatékony kezelését célzó stratégiákat és az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos kutatásokat. Meg kell erősíteni a betegségek, a paraziták és a kártevők elleni integrált védekezést, kezdve a gazda-kórokozó kölcsönhatások jobb megértésétől egészen a felügyeletig, diagnosztikáig és a kezeléseig. Az egyes gyakorlatok állattóljéti hatásainak tanulmányozása hozzájárul a társadalom által aggodalmasnak tartott kérdések tisztázásához. A fent felsorolt területeket több alap kutatás fogja támogatni a fontos biológiai kérdések megoldása és az uniós szakpolitikák fejlesztésének és végrehajtásának támogatása érdekében, továbbá azokat a gazdasági és piaci potenciáljukról készített megfelelő értékelések fogják támogatni.

2.1.2. Ökoszisztéma-szolgáltatások és közjavak nyújtása

A mezőgazdaság és az erdőzet sajátos rendszerek, amelyek egyes kereskedelmi termékek előállításán túl szélesebb értelemben vett társadalmi közjavakat – beleértve a kulturális és rekreációs értékeket – és fontos ökológiai szolgáltatásokat is nyújtanak, ilyen például a funkcionális és az *in situ* biológiai sokféleség, a beporzás, a víztárolás és vízszabályozás, a talajfunkciók, a tájrendezés, az erózió csökkentése, az árvízrel vagy aszályal szembeni ellenálló képesség, valamint a szénmegkötés, illetve az üvegházhatású gázok mennyiségének mérséklése. A kutatási tevékenységek hozzájárulnak az elsődleges termelési rendszerek és az ökoszisztéma-szolgáltatások közötti összetett kölcsönhatások jobb megértéséhez, továbbá támogatják ezen közjavak és szolgáltatások nyújtását, mégpedig irányítási megoldások és döntéstámogató eszközök rendelkezésre bocsátása, valamint azok piaci és nem piaci értékének felbecsülése révén. A kezelendő speciális

kérdések között szerepel azon vidéki és periurbánus gazdálkodási/erdőrendszerek és tájtípusok meghatározása, amelyek várhatóan teljesíteni fogják ezeket a célokat. A mezőgazdasági rendszerek aktív irányításában bekövetkező változások – beleértve a technológiák alkalmazását és a bevett gyakorlatok megváltozását – elősegítik az üvegházhatású gázok mennyiségének mérséklését, valamint növelik a mezőgazdasági ágazat képességét az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaihoz való alkalmazkodásra.

2.1.3. A vidéki térségek helyzetének javítása, a szakpolitikák és a vidéki innováció támogatása

A vidéki közösségek előtt fejlődési lehetőségek nyílnak meg annak révén, ha erősítjük az elsődleges termelésre és az ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtására való képességüket, valamint ha lehetőséget teremtünk az olyan új és diverzifikált termékek (például élelmiszerek, takarmány, nyersanyagok és energia) előállítására, amelyek kielégítik a karbonszegény, rövidlancú szállítási rendszerek iránti növekvő keresletet. A társadalmi-gazdasági kutatások, illetve a tudományos és társadalmi tanulmányok mellett új koncepciók és intézményi innovációk szükségesek ahhoz, hogy biztosítani lehessen a vidéki területek kohézióját és meg lehessen akadályozni a gazdasági és társadalmi marginalizálódást, továbbá annak érdekében, hogy erősödjön a gazdasági – ezen belül a szolgáltatási ágazatbeli – tevékenységek diverzifikációja, megfelelő kapcsolat jöjjön létre a vidéki és városi területek között, valamint hogy könnyebben valósuljon meg az információcsere, a demonstrációs és innovációs tevékenységek, és az információterjesztés, és jobban elterjedjen a részvételen alapuló erőforrás-gazdálkodás. Emellett azt is meg kell vizsgálni, hogy a vidéki térségekben a közjavak miként járhatnak helyi/regionális társadalmi-gazdasági előnyökkel. A regionális és helyi szinten meghatározott innovációs szükségleteket ágazatközi kutatás egészíti majd ki nemzetközi, régiók közötti és európai szinten. A szükséges elemzési eszközök, mutatók, integrált modellek és előrettekintő tevékenységek rendelkezésre bocsátásával a kutatási projektek támogatni fogják a politikai döntéshozókat és más szereplőket a megfelelő stratégiák, szakpolitikák és jogszabályok alkalmazásában, nyomon követésében és értékelésében, nemcsak a vidéki területek, hanem az egész biogazdaság vonatkozásában. Eszközökre és adatokra is szükség van a különböző erőforráshasználat-fajták – föld, víz, talaj, tápanyagok, energia és egyéb inputok – és a biogazdaság termékei közötti lehetséges kompromisszumok megfelelő értékeléséhez. Foglalkozni fognak a mezőgazdasági/erdészeti rendszerek társadalmi-gazdasági és összehasonlító értékelésével, valamint azok fenntarthatóságával.

2.1.4. Fenntartható erdőgazdálkodás

Az a cél, hogy fenntartható módon bioalapanyagú termékeket, ökoszisztéma-szolgáltatásokat – ezen belül vízzel kapcsolatos és az éghajlatváltozást mérséklő szolgáltatásokat –, illetve elegendő mennyiségű biomasszát állítsunk elő, kellően figyelembe véve az erdőgazdálkodás gazdasági, ökológiai és társadalmi szempontjait, valamint a regionális különbségeket. Egészében véve az erdészeti ágazatban a tevékenységek a multifunkcionális, azaz többféle ökológiai, gazdasági és társadalmi haszon előállítására képes erdők elterjedését fogják szorgalmazni. A tevékenységek középpontjában az olyan fenntartható erdészeti rendszerek továbbfejlesztése áll, amelyek képesek megfelelni a társadalmi kihívásoknak és igényeknek – ideértve az erdőtulajdonosok szükségleteit is – azzal, hogy olyan multifunkcionális megközelítéseket alkalmaznak, amelyek össze tudják egyeztetni az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés megvalósítására irányuló igényeket és az éghajlatváltozás szempontjait. Ilyen fenntartható erdészeti rendszerek nélkül elképzelhetetlen volna az erdők ellenálló képességének erősítése és a biológiai sokféleség védelme, de a biomassza iránti megnövekedett igényt sem lehetne kielégíteni. Mindezt faegészségi, valamint az erdővédelemmel és az erdőtüzek utáni helyreállítással kapcsolatos kutatásokkal kell alátámasztani.

2.2. Fenntartható és versenyképes agrár-élelmiszeripari ágazat a biztonságos élelmiszerek és az egészséges táplálkozás szolgálatában

Foglalkozni kell a fogyasztók biztonságos, egészséges, kiváló minőségű és megfizethető élelmiszerek iránti igényével, miközben figyelembe kell venni, hogy az élelmiszerfogyasztási szokások és az élelmiszerek, valamint a takarmányok előállítása milyen hatást gyakorol az emberi egészségre, a környezetre és a globális ökoszisztémára. Foglalkozni kell az élelmiszer- és takarmánybiztonsággal, valamint az élelmezés és a takarmánnyal való ellátás biztonságával, az európai agrár-élelmiszeripari ágazat versenyképességével és az élelmiszertermelés és -ellátás, valamint a fogyasztás fenntarthatóságával, figyelembe véve az egész élelmiszerláncot és a kapcsolódó, akár hagyományos, akár bioszolgáltatásokat az elsődleges termeléstől a fogyasztásig. Ez a megközelítés hozzájárul az élelmezés- és élelmiszerbiztonság megvalósításához minden európai polgár számára és az éhínség megszüntetéséhez a világban, az élelmiszerek és az étkezési szokások okozta betegségek gyakoriságának csökkentéséhez azáltal, hogy a fogyasztók képzése, valamint a mezőgazdasági és az élelmiszeripari innováció révén előmozdítja az egészséges és fenntartható étkezési szokásokra történő átállást, az élelmiszerek feldolgozása, szállítása és forgalmazása során felhasznált víz és energia mennyiségének csökkentéséhez, az élelmiszeripari hulladéknak 2030-ra 50 %-kal való csökkentéséhez, továbbá az egészséges, kiváló minőségű és biztonságos élelmiszerek széles skálájának mindenki által való eléréséhez.

2.2.1. Megalapozott fogyasztói döntések

A fogyasztói preferenciák, szokások, igények, magatartás, életstílus, képzés, illetve az élelmiszerminőség kulturális tényezője mind napirenden lesz, és nagyobb hangsúlyt kap a fogyasztók, valamint az élelmiszerlánc-kutatóközösség és érdekelt felei közötti kommunikáció annak érdekében, hogy általánosságban javuljon a lakosság tájékozottsága az élelmiszertermelés vonatkozásában, valamint hogy a fogyasztói döntések megalapozottak legyenek, a fogyasztás fenntarthatóvá és egészségessé váljon és mindez kedvező hatást gyakoroljon a termelésre, az inkluzív növekedésre és az életminőségre, különösen a rászoruló rétegek körében. A szociális innováció meg fogja válaszolni a társadalmi kihívásokat, a fogyasztói tudományok prediktív innovatív modelljei és módszerei pedig összehasonlítható adatokat bocsátanak rendelkezésre és megalapozzák az uniós szakpolitikai igényekre adandó válaszokat.

2.2.2. Egészséges és biztonságos élelmiszerek és étkezési szokások mindenkinek

A táplálkozási szükségletek, a kiegyensúlyozott étrend, valamint az élelmiszereknek az élettani folyamatokra, a fizikai és mentális teljesítményre gyakorolt hatása szintén vizsgálat tárgya lesz, éppúgy mint az étkezés, a demográfiai tendenciák – így az idősödés –, valamint a krónikus betegségek és rendellenességek közötti kapcsolatok. Azonosítani fogják azokat az étkezési szokásokat és innovációkat, amelyek az egészség és a jólét javulását eredményezik. Elemzik, kiértékelik, figyelemmel kísérik, ellenőrzik és az élelmiszer-, takarmány- és ivóvíz-kínálati láncok teljes hosszában nyomon követik az élelmiszerek vegyi és mikrobiális szennyezettségét, kockázatát, az annak való kitettséget, valamint az allergéneket a termeléstől és tárolástól a feldolgozásig, csomagolásig, terjesztésig, közétkeztetésig és az otthoni ételkészítésig. Az élelmiszerbiztonsági innovációk, a jobb kockázatértékelési, kockázat-előny értékelési és kockázatkommunikációs eszközök, valamint az élelmiszerlánc egésze során alkalmazandó tökéletesített élelmiszerbiztonsági szabványok eredményeként növekszik majd a fogyasztói bizalom és a fogyasztóvédelem Európában. A globális szinten feljavított élelmiszerbiztonsági szabványok az európai élelmiszeripar versenyképességének erősítésében is segítenek.

2.2.3. Fenntartható és versenyképes agrár-élelmiszeripar

Az élelmiszer- és takarmánytermelési lánc minden szakaszában – beleértve az élelmiszerek tervezését, feldolgozását, csomagolását, folyamatellenőrzését, a hulladékok csökkentését, a melléktermékek valorizációját, és az állati melléktermékek biztonságos használatát és ártalmatlanítását – foglalkozni fognak azzal a kérdéssel, hogy az élelmiszer- és takarmányipar miként tudja kezelni a mind helyi, mind globális szinten jelentkező társadalmi, környezeti, éghajlati és gazdasági változásokat. Innovatív és fenntartható, erőforrás-hatékony technológiákat és folyamatokat, valamint változatos, biztonságos, egészséges, megfizethető és kiváló minőségű termékeket fognak kidolgozni, és tudományos bizonyítékkal alátámasztani. Ez erősíteni fogja az európai élelmiszer-ellátási lánc innovációs potenciálját, fokozni fogja versenyképességét, gazdasági növekedést és munkahelyeket hoz létre és lehetővé teszi, hogy az európai élelmiszeripar alkalmazkodni tudjon a változásokhoz. További vizsgálandó kérdések a nyomonkövethetőség, a logisztika és a szolgáltatások, a társadalmi-gazdasági és kulturális tényezők, az állatjólét és egyéb etikai kérdések, az élelmiszerlánc ellenálló képessége a környezeti és éghajlati kockázatokkal szemben, továbbá az élelmiszerláncal kapcsolatos tevékenységek, a változó étkezési szokások és termelési rendszerek környezetre gyakorolt negatív hatásainak a korlátozása.

2.3. A vízi biológiai erőforrásokban rejlő lehetőségek feltárása

A vízi biológiai erőforrások fő jellemzője, hogy megújuló jellegűek, és fenntartható kiaknázásuk a vízi ökoszisztémák alapos megértésén, valamint magas fokú minőségén és termelékenységén alapul. Az általános cél a vízi biológiai erőforrások kezelése annak érdekében, hogy a lehető legnagyobb mértékben ki lehessen használni Európa óceánjainak, tengereinek és belvízeinek társadalmi és gazdasági hasznát/hozamát.

Ebbe beletartozik egyrészt az, hogy optimalizálni kell a halászat és az akvakultúra által a globális gazdaság összefüggésében az élelmiszerbiztonsághoz tett fenntartható hozzájárulást, másrészt csökkenteni kell az Unió súlyos importfüggőségét a halászati termékek területén – az európai halászati termék-összfogyasztás mintegy 60 %-a importfüggő, és az Unió a világ legnagyobb halászatipar-importhozója –, harmadrészt pedig biotechnológiák segítségével fel kell lendíteni a tengerkutató és tengerhasznosító ágazatokban zajló innovációt, az intelligens „kék” növekedés ösztönzése érdekében. A jelenlegi szakpolitikai keretekkel, és különösen az integrált tengerpolitikával és a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelvvel⁽¹⁾ összhangban a kutatások alátámasztják majd az ökoszisztéma-alapú megközelítést a természeti erőforrások kezelése és kiaknázása területén, miközben lehetővé teszik a tengerből előállított javak és szolgáltatások fenntartható használatát és az érintett szektorok „kizöldítését”.

2.3.1. Fenntartható és környezetbarát halászati ágazat kialakítása

Az új közös halászati politika, a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos 2020-as uniós stratégia arra ösztönzi az európai halászatokat, hogy váljanak fenntarthatóbbá, versenyképesebbé és környezetbarátabbá. A halászati gazdálkodásban az ökoszisztéma-alapú megközelítés felé való elmozdulás megköveteli a tengeri ökoszisztémák alapos megértését. Új szempontok, eszközök és modellek kerülnek kidolgozásra egyrészt annak jobb megértése érdekében, hogy mi teszi egészségessé és termelékennyé a tengeri ökoszisztémákat, másrészt a halászatok által a tengeri ökoszisztémákra – és ezen belül a mélytengeri ökoszisztémákra – gyakorolt hatás felmérésének, értékelésének és enyhítésének céljából. Új lehalászási stratégiákra és stratégiákra van szükség, amelyek szolgáltatásokat nyújtanak a társadalomnak, és egyben fenntartják az egészséges tengeri ökoszisztémákat. Mérni kell a gazdálkodási alternatívák társadalmi-gazdasági hatásait. Ugyancsak vizsgálni fogják a környezeti változások – beleértve az éghajlatváltozást – hatásait és az azokhoz való alkalmazkodást, a kockázatok és bizonytalanságok kezelésére szolgáló új értékelési és irányítási eszközökkel együtt. Különböző tevékenységek támogatják majd a halpopulációk biológiájára, genetikájára és dinamikájára, a kulcsfontosságú fajok ökoszisztémákban betöltött szerepére, a halászati tevékenységekre és azok figyelemmel kísérésére, a halászati ágazatban tapasztalható magatartásokra és az új piacokhoz történő alkalmazkodásra (pl. ökokímkezés) valamint a halászati iparágnak a döntési folyamatban való részvételére irányuló kutatásokat. A tengeri térség más tevékenységekkel való közös, különösen a part menti övezetben történő használatát és annak társadalmi-gazdasági hatásait is vizsgálni fogják.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/56/EK irányelve (2008. június 17.) a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 164., 2008.6.25., 19. o.).

2.3.2. A versenyképes és környezetbarát európai akvakultúra kifejlesztése

A fenntartható akvakultúra jelentős potenciállal rendelkezik az egészséges, biztonságos és versenyképes, a fogyasztói igényekhez és preferenciákhoz igazított termékek előállításának területén, valamint a környezeti szolgáltatások – biológiai helyreállítás, föld- és vízgazdálkodás stb. – nyújtásának, illetve az energiatermelésnek a területén is, teljes körű megvalósítása azonban még megoldandó feladat Európában. Éppen ezért el kell mélyíteni az ismereteket és meg kell erősíteni a technológiákat a már bevált fajok tenyésztésének minden területén és az új fajok irányába történő diverzifikálásban, eközben pedig a mezőgazdaság környezetre gyakorolt hatása enyhítésének érdekében figyelembe kell venni az akvakultúra és a vízi ökoszisztémák közötti kölcsönhatást, valamint az éghajlatváltozás hatásait és azt, hogy az ágazat ezekhez miként tud alkalmazkodni. Különösen fontos folytatni a tenyésztett vízi szervezetek egészségével és betegségével (ezen belül pedig a megelőzéssel és az enyhítést célzó eszközökkel és módszerekkel) kapcsolatos kutatásokat, a táplálási kérdésekkel (ezen belül az alternatív, az adott szükségletekhez alkalmazkodó összetevők kifejlesztésével és az akvakultúrában alkalmazott takarmányokkal) összefüggő kutatásokat, valamint a szaporításra és a tenyésztésre vonatkozó kutatásokat, mert többek között ezek akadályozzák a legnagyobb mértékben az európai akvakultúra fenntartható fejlesztését. Elő kell mozdítani továbbá az innovációt a belterületeken, a parti menti övezetekben és a nyílt vizeken alkalmazott, fenntartható termelési rendszerek területén. Európa legkülső régióinak sajátosságait is figyelembe kell venni. Ugyancsak hangsúlyt kell fektetni az ágazat társadalmi-gazdasági vetületeinek megértésére, hogy meg lehessen alapozni a költség- és energiahatékony, a piaci és fogyasztói igényeknek megfelelő termelést, és eközben biztosítani lehessen a versenyképességet és a befektetők és termelők számára vonzó perspektívákat.

2.3.3. A tengeri és a tengerhasznosítási ágazatban zajló innováció előmozdítása a biotechnológia révén

A tengeri biológiai sokféleség több mint 90 %-a továbbra is feltáratlan, óriási lehetőséget kínálva új fajok felfedezésére és a tengeri biotechnológiák területén megvalósítható új alkalmazások kidolgozására, ami az ágazatban előreláthatóan 10 %-os éves növekedést generálhat. Támogatni kell a tengeri biológiai sokféleség és a vízi biomaszra által kínált jelentős lehetőségek további feltárását és kiaknázását új innovatív és fenntartható folyamatok, termékek és szolgáltatások piaci bevezetése érdekében, amelyek olyan ágazatokban nyerhetnek alkalmazást, mint a vegyipar és az alapanyag-gyártó ipar, a halászat és az akvakultúra, a gyógyszeripar, az energiaellátás és a kozmetikai ipar.

2.4. Fenntartható és versenyképes bioalapú iparágak és az európai biogazdaság fejlődésének támogatása

Az alapvető cél a fosszilis energiabázisú európai iparágak karbonszegény, erőforrás-hatékony és fenntartható alternatívákra történő átállásának felgyorsítása. A kutatás és az innováció fel fogja tárnai, miként csökkenthető az Unió fosszilis tüzelőanyagoktól való függősége és hozzájárul ahhoz, hogy megvalósuljanak az energiával és az éghajlatváltozással kapcsolatos, 2020-ig elérendő szakpolitikai célkitűzések (a közlekedési üzemanyagok 10 %-a megújuló energiaforrásból származzon, és 20 %-kal csökkenjen az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása). Becslések szerint a biológiai nyersanyagokra és a biológiai feldolgozási módszerekre való átállás révén 2030-ra akár 2,5 milliárd tonna CO₂-egyenértéket lehetne megtakarítani évente, alapvetően növelve a bioalapú nyersanyagok és az új fogyasztói termékek piacát. E lehetőségek kihasználásához széles tudásanyag kidolgozására és megfelelő (bio)technológiák kifejlesztésére van szükség, elsősorban három, alapvető fontosságú elemre koncentrálni: a) a jelenlegi fosszilisenergia-alapú folyamatok felváltása erőforrás- és energia hatékony biotechnológiai alapúakkal; b) megbízható, fenntartható és megfelelő biomasz-ellátó láncok, melléktermékek és hulladékáramok, továbbá a bio-energiafinomítók széles körű hálózatának kialakítása egész Európában; és c) a bioalapú termékek és folyamatok piacfejlesztésének támogatása, figyelembe véve a kapcsolódó kockázatokat és előnyöket. Szinergiákat kell feltárni a „Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén” különös célkitűzéssel.

2.4.1. A biogazdaság előmozdítása a bioalapú iparágak érdekében

A szárazföldi és vízi biológiai erőforrások feltárása és kiaknázása elősegíti a karbonszegény, erőforrás-hatékony és fenntartható ipari termelés felé történő jelentős előrelépést, miközben minimálisra csökkenti azok ártalmas környezeti hatását és vízlábnyomát, például a tápanyagok zárt – többek között a városi és vidéki területek közötti – körforgásának létrehozása révén. A különböző biomasz-felhasználási módok közötti lehetséges kompromisszumokat is meg kell vizsgálni. Az intézkedéseknek az élelmiszertermelést nem veszélyeztető módon előállított biomasszára kell irányulniuk, valamint az ezzel kapcsolatos földhasználati rendszerek fenntarthatóságát is figyelembe kell venniük. A cél az, hogy új tulajdonságokkal és funkciókkal rendelkező, fenntarthatóbb bioalapú termékeket és biológiailag aktív vegyületeket fejlesszen ki az ipar és a fogyasztók számára. A megújuló erőforrások, a biohulladék és a melléktermékek gazdasági értékét új és erőforrás-hatékony folyamatok révén kell maximalizálni, ideértve a városi biohulladéknak mezőgazdasági inputanyagokká történő átalakítását is.

2.4.2. Integrált bio-energiafinomítók kifejlesztése

Támogatást igényelnek a fenntartható biotermékek, köztes termékek és bioenergia/bioüzemanyagok előmozdítását szolgáló tevékenységek, elsősorban a lépcsőzetes megközelítésre koncentrálni, előtérbe helyezve a jelentős hozzáadott értékű termékek előállítását. Technológiákat és stratégiákat kell kifejleszteni a nyersanyagellátás biztosítására. Bővíteni kell a második és harmadik generációs bio-energiafinomítóknak használt biomasz-típusok körét, beleértve az erdészeti hulladékot, a biohulladékot és az ipari melléktermékeket, ami elősegíti az élelmiszer- és az energiatermelés közötti konfliktusok elkerülését és támogatja az Unió vidéki és part menti régióinak gazdasági és környezetbarát fejlődését.

2.4.3. Bioalapú termékek és folyamatok piaci fejlődésének támogatása

Keresletoldali intézkedések segítségével új piacok nyílnak a biotechnológiai innováció számára. Uniós és nemzetközi szintű szabványosításra és tanúsításra van szükség egyebek között a bioalapú tartalom, a termék-funkcionalitások és a biológiai lebomló képesség meghatározása terén. Az életciklus-elemzés módszereit és megközelítéseit tovább kell fejleszteni és folyamatosan hozzá kell igazítani a tudományos és ipari fejlődéshez. A biotechnológia területén a termékek és folyamatok szabványosítását – ezen belül a nemzetközi szabványok harmonizálását –, valamint a szabályozási tevékenységeket támogató kutatások alapvető fontosságúak az új piacok létrehozásának támogatásához és a kereskedelmi lehetőségek kihasználásához.

2.5. Több területet érintő tengerkutatás és tengerhasznosítási célú kutatás

A cél az uniós tengerek és óceánok által a társadalomra és a gazdasági növekedésre gyakorolt hatások fokozása a tengeri erőforrások fenntartható kiaknázása, valamint a tengeri energia különböző forrásainak hasznosítása és a tengerek számtalan felhasználási módja révén. A tevékenységek középpontjában a tengerkutatás és tengerhasznosítás területéhez kapcsolódó, több területet érintő technológiai és tudományos kihívások kezelése áll annak érdekében, hogy a különböző tengerkutatási és tengerhasznosítási ágazatok kiaknázhassák a tengerekben és óceánokban rejlő lehetőségeket, egyúttal pedig védjék a környezetet és alkalmazkodjanak az éghajlatváltozáshoz. A tengerkutatásnak és tengerhasznosítási célú kutatásnak a „Horizont 2020” keretprogram valamennyi kihívása és prioritása vonatkozásában történő koordinált stratégiai megközelítése a vonatkozó uniós szakpolitikák végrehajtását is támogatja a „kék” növekedés alapvető célkitűzéseinek elérése céljából.

A tengerkutatás és tengerhasznosítási célú kutatás multidiszciplináris jellegéből adódóan törekedni kell a „Horizont 2020” keretprogram más részeivel – és különösen a „Társadalmi kihívások” prioritásának az „Éghajlat-politika, környezet, erőforrás-hatékonyság és nyersanyagok” különös célkitűzésével – való szoros koordinációra és közös tevékenységekre.

2.5.1. Az éghajlatváltozásnak a tengeri ökoszisztémákra és a tengergazdaságra gyakorolt hatása

Támogatni fogják a tengeri ökoszisztémák működéséről, valamint az óceánok és a légkör közötti kölcsönhatásokról alkotott jelenlegi ismeretek bővítésére irányuló tevékenységeket. Ezáltal jobban fel lehet majd mérni az óceánok által az éghajlatra és az éghajlat-változásra gyakorolt hatásokban, valamint az óceánok elsavasodásának a tengeri ökoszisztémákra és a part menti területekre gyakorolt hatásában betöltött szerepet.

2.5.2. A tengeri erőforrásokban rejlő lehetőségek fejlesztése integrált megközelítés alkalmazásával

A hosszú távú, fenntartható tengeri növekedés fellendítése és a tengeri ágazatok összessége közötti szinergiák megteremtése integrált megközelítést igényel. A kutatási tevékenységek a tengeri környezet megővésére, valamint a tengeri tevékenységeknek és termékeknek a nem tengeri ágazatokra kifejtett hatására összpontosítanak majd. Ez előrelépést tesz lehetővé az ökoinnováció területén, mégpedig a tengeri környezetre gyakorolt emberi nyomás hatásának felmérésére és enyhítésére szolgáló új termékek, folyamatok, valamint igazgatási koncepciók, eszközök és intézkedések alkalmazása formájában, amelyek célja a tengeri tevékenységek fenntartható igazgatása irányában történő előrehaladás.

2.5.3. A tengeri növekedést lehetővé tevő, több területet érintő koncepciók és technológiák

A több terület összefogását lehetővé tevő alaptermotechnológiák (így például az ikt, az elektronika, a nanoanyagok, az ötvözetek, a biotechnológia stb.) területén tett előrelépések, valamint az új műszaki fejlesztések és koncepciók továbbra is lehetővé teszik a növekedést. A tevékenységek jelentős áttöréseket tesznek lehetővé a tengeri és a tengerhasznosítási célú kutatás, valamint az óceán megfigyelése (például a mélytengeri kutatás, a megfigyelőrendszerek, az érzékelők, a tevékenységek nyomon követésére és ellenőrzésére szolgáló automatizált rendszerek, a tengeri biológiai sokféleség figyelése, a tengeri földtani veszélyek, a távirányítású járművek stb.) területén. A cél a tengeri környezetre gyakorolt hatás (például a víz alatti zaj, az idegenhonos özőnfajok bevezetése és a tengeri és a szárazföldi szennyezések) csökkentése, valamint az emberi tevékenységek okozta szénlábnyom minimálisra csökkentése. A több területet átfogó alaptermotechnológiák megalapozzák az uniós tengeri és tengerhasznosítási politikák végrehajtását.

2.6. Egyedi megvalósítási szempontok

Az általános külső tanácsadói forrás biztosításán túlmenően egyedi konzultációra fogják felkérni a mezőgazdasági kutatások állandó bizottságát (SCAR) számos – többek között stratégiai – kérdésben, előrejelző tevékenysége keretében, valamint a nemzeti, illetve uniós szintű mezőgazdasági kutatások összehangolása kapcsán. Az intézkedések továbbá a vonatkozó európai innovációs partnerségek, valamint az európai technológiai platformok kutatási és innovációs menetrendjének vonatkozó szempontjaihoz is megfelelő módon kapcsolódni fognak.

A kutatási eredmények hatását és terjesztését tájékoztató tevékenységek, információcsere és a különböző érintettek bevonása révén is aktívan elő fogják mozdítani a projektek során. A végrehajtás változatos cselekvések, többek között demonstrációs és kísérleti tevékenységek révén történik majd. Támogatást kap a kutatási eredményekhez és bevált gyakorlatokhoz való egyszerű és nyitott hozzáférés.

A kkv-k célzott támogatása lehetőséget fog teremteni a gazdaságok, halászok és más kkv-k kutatási és demonstrációs tevékenységekben történő részvételére. Figyelembevételre kerülnek majd az elsődleges termelőgazat innovációt támogató szolgáltatások és terjesztőstruktúrák iránti egyedi igényei is. A végrehajtás tevékenységek széles skáláját egyesíti, beleértve a tudáscserét szolgáló tevékenységeket, melyek esetében – a végfelhasználók kutatási igényeinek összegzésére figyelemmel – a gazdálkodók vagy egyéb elsődleges termelők és közvetítők részvételét aktívan biztosítják majd. Támogatást kap a kutatási eredményekhez és bevált gyakorlatokhoz való egyszerű és nyitott hozzáférés.

A szabványosítás és a szabályozási szempontok támogatását az új bioalapú termékek és szolgáltatások piaci bevezetésének felgyorsítására használják majd fel.

Mérlegelhető a vonatkozó közös programozási kezdeményezések, valamint a területen működő, a közszektoron belüli, illetve a köz- és a magánszféra közötti partnerségek támogatása.

Törekedni kell az e társadalmi kihíváshoz kapcsolódó más uniós alapokkal – így az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alappal (EMVA) és az Európai Tengerügyi és Halászati Alappal (ETHA) – való szinergiákra és azok további elterjesztésére.

Előretételek tevékenységekre kerül sor a biogazdaság minden ágazatában, beleértve a globális, európai, nemzeti és regionális vetületeket kezelő adatbázisok, mutatók és modellek fejlesztését. Egy európai biogazdasági megfigyelőközpontot kell kialakítani az uniós és globális kutatási és innovációs tevékenységek feltérképezésére és nyomon követésére, beleértve a technológiaértékelést is, a fő eredményességi mutatók kidolgozására, valamint a biogazdaság innovációs szakpolitikáinak figyelemmel kísérésére.

3. BIZTOS, TISZTA ÉS HATÉKONY ENERGIA

3.1. Az energiafogyasztás és a szénlábnyom csökkentése intelligens és fenntartható felhasználással

Az európai iparágak, közlekedési rendszerek, épületek, városrészek, települések és városok energiaforrásai és energiafogyasztási mintái jellemzően nem fenntarthatóak, és súlyos környezeti és éghajlat-változási hatással járnak. A közel nulla kibocsátású, a közel nulla energiafogyasztású és az energiatöbbletet termelő új és meglévő épületek, a felújított épületek és az aktív épületek tekintetében a valós idejű energiagazdálkodás, a magas hatékonyságú iparágak, illetve az energiahatékony megközelítéseknek a vállalkozások, egyének, közösségek, városok és városrészek általi tömeges alkalmazása nem csupán technológiai előrelépést, de olyan nem technológiai megoldásokat is igényel, mint amilyenek az új tanácsadói, finanszírozási és keresletgazdálkodási szolgáltatások, valamint a viselkedés- és társadalomtudományok eredményeinek figyelembevétele, illetve ezzel egyidejűleg a társadalmi elfogadás kérdéseinek szem előtt tartása. Ezáltal a tökéletesebb energiahatékonyság az energiaigény csökkentésének és így módon az ellátási biztonság növelésének egyik legköltséghatékonyabb módszere lehet, mely csökkenti a környezetre és éghajlatra gyakorolt hatásokat és erősíti a versenyképességet. E kihívások megfelelő kezelése érdekében fontos továbbfejleszteni a megújuló energiákat és kiaknázni a rendelkezésre álló energiahatékonysági potenciált.

3.1.1. Az intelligens és hatékony energiafelhasználásra irányuló technológiák és szolgáltatások tömeges piaci bevezetése

A társadalom és a gazdaság által igényelt szolgáltatások nyújtása során az energiafogyasztás csökkentéséhez és az energiavesztés elkerüléséhez nemcsak arra van szükség, hogy több hatékony, költségeit tekintve versenyképes, környezetbarát és intelligensebb berendezés, termék és szolgáltatás kerüljön tömegesen a piacra, de arra is, hogy az egyes alkotóelemek és eszközök integrálása úgy történjen, hogy azok hozzájáruljanak az épületek, szolgáltatások és az ipar teljes energiafelhasználásának optimalizálásához.

A teljes körű elfogadásnak és a fogyasztók számára nyújtott maximális előnyöknek – ezen belül a saját energiafogyasztásuk figyelemmel kísérési lehetőségének – a biztosítása érdekében e technológiák és szolgáltatások energiahatékonyságát a fogyasztók egyéni helyzetéhez kell igazítani és saját felhasználási környezetükben kell optimalizálni. Ehhez az innovatív ikt és a felügyeleti és ellenőrzési technikák kutatására, fejlesztésére és tesztelésére van szükség, valamint demonstrációs projekteket és a kereskedelmi hasznosítást megelőző terjesztési tevékenységeket is kell végezni az interoperabilitás és a mértevezhetőség biztosítása érdekében. E projekteknél az átfogó energiafogyasztás és energiaköltségek jelentős csökkentéséhez vagy optimalizálásához történő hozzájárulásra kell irányulniuk, mégpedig az energiafogyasztási és kibocsátási adatok gyűjtését, összevetését és elemzését szolgáló közös eljárások kialakításával, annak érdekében, hogy javuljon az energiafogyasztás és környezeti hatásainak mérhetősége, átláthatósága, társadalmi elfogadottsága, tervezése és láthatóvá tétele. E folyamatok során a nyomonkövetési és ellenőrzési technikák védelme érdekében garantálni kell a beépített biztonságot és adatvédelmet. Platformok fejlesztése és azoknak az ilyen rendszerek stabilitásának ellenőrzésére való alkalmazása segíti majd a megbízhatóság biztosítását.

3.1.2. A hatékony és megújuló fűtési/hűtési rendszerekben rejlő lehetőségek kiaknázása

Az elfogyasztott energia jelentős részét Unió-szerte fűtésre vagy hűtésre használják. A költségtakarékos és hatékony technológiák, valamint a rendszerintegrációs technikák kifejlesztése (például egységes nyelvet használó és szolgáltatásokat kínáló hálózatok összekapcsolása e területen) jelentősen befolyásolhatná az energiakereslet csökkenését. Ez kutatást, valamint az új tervezési technikák, rendszerek és alkotóelemek demonstrációját igényli az ipari, a kereskedelmi és a

lakossági alkalmazások tekintetében, például a decentralizált és távolsági melegvíz-szolgáltatás, fűtés és hűtés területén. Ezeknek a tevékenységeknek különböző technológiákat kellene lefedniük, mint például a naphőenergia, a geotermikus energia, a biomassa, a hőszivattyúk, a kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés és a hulladékenergia visszanyerése és eleget kellene tenniük a közel nulla energiafogyasztású épületekre és lakóközvetekre vonatkozó követelményeknek, valamint támogatniuk kellene az intelligens épületeket. További áttörésre van szükség különösen a megújuló energiaforrásokból nyert hőenergia tárolása és a hibrid fűtő- és hűtőrendszerek hatékony kombinációi kifejlesztésének és elterjesztésének előmozdítása terén, úgy a központosított, mint a decentralizált alkalmazásoknál.

3.1.3. Az európai „Intelligens városok és községek” kezdeményezés előmozdítása

A városi területek a legnagyobb energiafogyasztók közé tartoznak az Unióban, ennek megfelelően jelentős a részesedésük az üvegházhatású gázok kibocsátásában, miközben jelentős mennyiségű légszennyező anyagot is generálnak. Ugyanakkor ezeket a területeket sújtják a romló levegőminőség és az éghajlatváltozás hatásai, a városoknak tehát ki kell alakítaniuk saját hatásmérséklési és alkalmazkodási stratégiáikat. Éppen ezért a karbonszegény társadalom felé tartó átalakulásban döntő jelentősége van a közlekedési rendszerekkel, intelligens építési és várostervezési megoldásokkal, a hulladékkezeléssel és a víz tisztítással, valamint a városi környezet céljaira kialakított ikt-megoldásokkal integrált innovatív energiamegoldásoknak (energiahatékonyság, villamosenergia-ellátó, fűtést és hűtést biztosító rendszerek, valamint a megújuló energiaforrások épített környezetbe való integrációja). Célrányos kezdeményezéseket kell útjukra indítani az energiaiparban, a közlekedési és ikt-ágazatban az ipari értékláncok közös irányú, az intelligens városi alkalmazások kialakítását célzó fejlesztésének támogatására. Egyszersmind új, a városok, közösségek és polgáraik igényeihez és lehetőségeihez illeszkedő technológiai, szervezeti, tervezési és üzleti modelleket kell kidolgozni és teljes körűen tesztelni. Kutatásra van szükség annak érdekében is, hogy megértsük az ebben az átalakulásban szerepet játszó társadalmi, környezetvédelmi, gazdasági és kulturális problémákat.

3.2. Alacsony költségű és karbonszegény villamosenergia-ellátás

A villamos energia központi szerepet fog betölteni a környezeti szempontból fenntartható, karbonszegény gazdaság létrehozásában. A megújuló energiaforrások e folyamat lényegi elemét képezik. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású villamosenergia-termelés elterjedését lassítják a vele járó magas költségek. Az alacsony költségekkel járó, megbízható és karbonszegény villamosenergia-termelés piaci elterjedésének felgyorsítása érdekében égető szükség van olyan megoldásokra, amelyek nagyobb teljesítmény, fenntarthatóság és társadalmi elfogadottság mellett jelentősen csökkentik a költségeket. Az intézkedések középpontjában az innovatív megújuló energiaforrásokra – többek között a kis- és mikroméretű energiarendszerekre, a hatékony és rugalmas, karbonszegény fosszilis tüzelőanyaggal működő erőművekre, a szén-dioxid leválasztási és tárolási, illetve újrahazsznosítási technológiákra – irányuló kutatásnak, fejlesztésnek és teljes körű demonstrációnak kell állnia.

3.2.1. A szélerégiában rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása

A szélerégiával kapcsolatos célkitűzés lényege, hogy 2020-ig mintegy 20 %-kal kell csökkenteni a szárazföldi és tengeri szélerőművek által termelt villamos energia előállítási költségét a 2010-es szinthez képest, egyre inkább a tengeri területekre koncentráva, és lehetővé téve a villamosenergia-hálózatba való megfelelő integrálást. A fő hangsúly a nagyobb léptékű, nagyobb átalakítási hatékonyságú és – mind a szárazföldön, mind a nyílt tengeren termelt energia tekintetében (félreeső területeken és zord időjárási körülmények között is) – könnyebben elérhető újgenerációs szélerégi-átalakító rendszerek (beleértve az innovatív energiátárolási rendszereket is), valamint új sorozatgyártási folyamatok kifejlesztésén, tesztelésén és demonstrációján lesz. Figyelembe fogják venni a szélerégi fejlesztésének a környezetre és a biológiai sokféleségre gyakorolt hatásait is.

3.2.2. Hatékony, megbízható és költségek tekintetében versenyképes napenergia-rendszerek

Annak érdekében, hogy a napenergia részesedése jelentősen növekedhessen a villamosenergia-ellátási piacon, 2020-ig a napenergia költségét – beleértve a napelemes, fotovoltaikus és koncentrációs technológiáikat – a 2010-es szint felére kell csökkentenünk.

A fotovoltaikus rendszerek esetében a széles körű alkalmazás és e rendszereknek az épületekbe való integrálása érdekében többek között új koncepciókra és rendszerekre irányuló, további kutatásra, demonstrációkra és tömegtermelési tesztelésre van szükség.

A koncentrációs napenergia-rendszerek esetében a hangsúlyt a hatékonyság növelésére és ezzel egyidejűleg a költségek és a környezeti terhelés csökkentésére kell helyezni, lehetővé téve a kipróbált technológiák ipari méretekben történő bevezetését erőmű-prototípusok megépítésével. Teszteléseket folytatunk a napenergiaival történő villamosenergia-termelés és a tengervíz-sótalanítási eljárások hatékony ötvözésére.

3.2.3. A szén-dioxid leválasztására, szállítására, tárolására és újrafelhasználására irányuló versenyképes és a környezet számára biztonságos technológiák kifejlesztése

A szén-dioxid leválasztása és tárolása (CCS) kulcsfontosságú opció, amelyet széles körben, kereskedelmi léptékben kell elterjeszteni globális szinten, hogy 2050-re eleget tehesünk a szén-dioxid-kibocsátás nélküli energiatermelés és a karbonszegény ipar iránti elvárásnak. A cél minimálisra csökkenteni az energiaiparban a szén-, gáz, és olajpala-tüzelésű erőműveknél alkalmazott CCS-technológia többletköltségét az egyenértékű, CCS nélküli erőművek és magas energiaigényű ipari létesítmények költségeihez képest.

A cél minimálisra csökkenteni az energiaiparban a szén-, gáz, és olajpala-tüzelésű erőműveknél alkalmazott CCS-technológia többletköltségét az egyenértékű, CCS nélküli erőművek és magas energiaigényű ipari létesítmények költségeihez képest. Különösen támogatandó a teljes CCS-lánc – különböző leválasztó, szállító, tároló és újrahasznosítási technológiai alternatívákra kiterjedő – demonstrációja, amely kiegészül e technológiák további fejlesztésére, valamint a versenyképesebb leválasztási technológiák, a jobb alkotóelemek, az integrált rendszerek és folyamatok, a biztonságos geológiai tárolás és a leválasztott szén-dioxid újrahasznosítására kidolgozott racionális megoldások és a társadalmi elfogadás biztosítására irányuló kutatással, hogy ezzel lehetővé váljon a CCS-technológiák kereskedelmi forgalmazása a 2020 után üzembe helyezésre kerülő, fosszilis tüzelőanyagokkal működő erőművekben, illetve a magas szén-dioxid-kibocsátású iparágak egyéb alkalmazásaiban. Támogatást kapnak továbbá a tisztaszén-technológiák, mivel ezek kiegészítik a CCS-t.

3.2.4. A geotermikus, vízi, tengeri és más megújuló energiaforrásokban rejlő lehetőségek kiaknázása

A geotermikus, vízi és tengeri energia, valamint az egyéb megújuló energiák hozzájárulhatnak az európai energiaellátás szén-dioxid-mentesítéséhez, miközben növelik annak rugalmas alkalmazkodását a változó energiatermeléshez és energiafogyasztáshoz. A cél: továbbfejleszteni és kereskedelmileg éretté tenni a költséghatékony és fenntartható technológiákat, lehetőséget biztosítva ezzel azok széles körű, ipari léptékű bevezetéséhez, beleértve a villamosenergia-hálózatba való bekapcsolásukat. A megnövelt hatékonyságú geotermikus rendszerek technológiáját tovább kell kutatni, fejleszteni és demonstrálni, különösen a feltárás, a fúrások és a hőtermelés területén. Az óceánból nyert – például árapály, hullám vagy tengeráram mozgásából származó és az ozmotikus – energiák valóban kibocsátásmentes, tervezhető energiát képviselnek, továbbá hozzá tudnak járulni a nyílt tengeri szélenergiában rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázásához (a tengeri energiák ötvözése). A kutatási tevékenységeket ki kell terjeszteni olyan alacsony költségű alkotóelemek és anyagok laboratóriumi léptékű innovatív kutatására, amelyek megbízhatóan viselkednek mind a nagyfokú korrózióknak és korhadásnak kedvező körülmények között, mind pedig az európai vizekre jellemző különféle feltételek közt végzett demonstrációk során.

3.3. Alternatív tüzelőanyagok és mobil energiaforrások

Az energiával és a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésével kapcsolatos európai célok teljesítése új tüzelőanyagok és mobil energiaforrások kifejlesztését is megköveteli. Különösen nagy jelentősége van ennek az intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedéssel kapcsolatos kihívás kezelésében. Ezen technológiák és alternatív tüzelőanyagok értékláncai még nem eléggé kidolgozottak, ezért azokat demonstrációs szintre kell hozni.

3.3.1. A bioenergia versenyképesebbé és fenntarthatóbbá tétele

A bioenergia tekintetében a cél a legígéretesebb technológiák kereskedelmi szempontú kiérlelése, hogy biofinomítók segítségével lehetővé váljon fejlett, különböző értékláncú bioüzemanyagok fenntartható, nagy mennyiségben történő termelése a szárazföldi, a tengeri és a legi közlekedés számára és a biomassza- és hulladék alapú (a CCS-t is beleértve), magas hatásfokú kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés és a zöld gáz előállítása. Ki kell fejleszteni, illetve különböző léptékekben demonstrálni kell az eltérő bioenergia-pályák technológiáit, figyelembe véve az eltérő földrajzi és éghajlati feltételeket és logisztikai korlátokat, ezzel párhuzamosan a minimálisra csökkentve a földhasználattal járó káros környezeti és szociális hatásokat. A hosszabb távú kutatás támogatni fogja a fenntartható bioenergia-ágazat 2020 utáni fejlesztését is. Ezek a tevékenységek fogják kiegészíteni a termelési folyamat upstream (kutatási-termelési, pl. alapanyagok, bioerőforrások) és downstream (feldolgozási-kereskedelmi, pl. járműflottákba való integrálás) szakaszaival kapcsolatos azon kutatásokat, amelyeket a „Társadalmi kihívások” prioritásának más releváns speciális célkitűzési keretében végeznek.

3.3.2. A hidrogén- és üzemanyagcella-technológiák piacra jutásának meggyorsítása

A hidrogén- és üzemanyagcella-technológiák nagy mértékben hozzájárulhatnak az Európa előtt álló energetikai kihívások kezeléséhez. E technológiák piaci versenyképességének megteremtése azonban még jelentős költségszökkentést igényel. Szemléltetésképpen: a közlekedésben alkalmazott üzemanyagcella-rendszerek költségét tizedére kell csökkenteni az elkövetkező tíz évben. Ennek érdekében támogatást kapnak majd a hordozható, a helyhez kötött, a mikro méretű helyhez kötött, valamint a közlekedési alkalmazásokra és kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó demonstrációk és a kereskedelmi hasznosítást megelőző terjesztési tevékenységek, de támogatást fog élvezni a hosszú távú kutatás és technológiai fejlesztés is, elősegítve a versenyképes üzemanyagcella-lánc kialakulását és a fenntartható hidrogéntermelés és -infrastruktúra létrejöttét Unió-szerte. A megfelelő mértékű piaci áttörés érdekében erős nemzeti és nemzetközi együttműködésre – például megfelelő szabványok kidolgozására – lesz szükség.

3.3.3. Új alternatív tüzelőanyagok

Számos új, hosszú távon hasznosítható alternatíva áll rendelkezésünkre, például a fémpor-tüzelőanyagok vagy a fotoszintetizáló (vízi és a szárazföldi) mikroorganizmusokból és mesterséges fotoszintézis-utánzatokból kinyerhető tüzelőanyagok és a napenergiából mesterséges fotoszintézissel előállított tüzelőanyagok. Ezek az új módszerek lehetőséget teremtenek a hatékonyabb energiaátalakításra, valamint a költségek tekintetében versenyképesebb és fenntartható technológiák kifejlesztésére. Támogatásban részesül majd többek között ezeknek az új és egyéb potenciális technológiáknak a laboratóriumi léptékről demonstrációs léptékre való bővítése annak érdekében, hogy 2020-ig sor kerülhessen a kereskedelmi hasznosítást megelőző demonstrációra.

3.4. *Intelligens és egységes európai villamosenergia-hálózat*

A villamosenergia-hálózatoknak a következő három, egymással összefüggő kihívásnak kell megfelelniük ahhoz, hogy lehetővé tegyék a fogyasztóbarát és egyre inkább szén-dioxid-mentes villamosenergia-rendszer kialakítását: a páneurópai piac létrehozása; a megújuló energiaforrások jelentős növekedésének integrálása; valamint a több millió szolgáltató és fogyasztó (egyre több háztartás tölti be mindkét szerepet) – köztük az elektromos meghajtású járművek tulajdonosai – közötti interakciók kezelése. A jövőbeli villamosenergia-hálózatok jelentős szerepet fognak betölteni a szén-dioxid-mentes villamosenergia-rendszerbe való áttérésben, miközben további rugalmasságot és költséghatékonyságot kínálnak a fogyasztóknak. A 2020-ra kitűzött fő cél az, hogy a villamos energia mintegy 35 %-át ⁽¹⁾ – elszórt és koncentrált – megújuló energiaforrásokból nyerjük és osszuk el.

A nagymértékben integrált kutatási és demonstrációs erőfeszítés támogatni fogja olyan új komponensek, technológiák és eljárások kifejlesztését, amelyek megoldást adnak a távvezeték-hálózatnak mind az energiatovábbítási, mind az energiaelosztási problémáira, beleértve a rugalmas energiatárolást is.

A kibocsátások és a költségek minimalizálása céljából figyelembe kell venni az energiakínálat és -kereslet sikeres kiegyensúlyozására igénybe vehető minden opciót. Ki kell fejleszteni az átviteli kapacitás növelését és a minőség javítását célzó új intelligens energiahálózati technológiákat, valamint a nagyobb rugalmasságot és hatékonyságot lehetővé tévő tartalék- és kiegyenlítő technológiákat, a hagyományos erőműveket is ideértve, és az új hálózati komponenseket, valamint fejleszteni kell a hálózatok megbízhatóságát. Kutatásokat kell folytatni az új erőművi technológiákat és a kétirányú digitális kommunikációs infrastruktúrákat illetően és az eredményeket integrálni kell a villamosenergia-hálózatba, illetve fel kell azokat használni a más energiahálózatokkal való intelligens kapcsolatok kialakítására is. Ez hozzá fog járulni a hálózatok jobb tervezéséhez, nyomon követéséhez, irányításához és biztonságos működtetéséhez – a szabványosítási kérdéseket is beleértve – normál és rendkívüli körülmények között, továbbá a szolgáltatók és a fogyasztók közötti interakciók kezeléséhez, valamint az energiaáramok továbbításához, irányításához és kereskedelméhez. A jövőbeli infrastruktúrák üzembe helyezése vonatkozásában kidolgozott mutatóknak és költség-haszon elemzéseknek a teljes energiarendszert figyelembe kell venniük. Ezenkívül maximalizálni kell az intelligens hálózatok és távközlési hálózatok közötti szinergiákat, elkerülve a beruházások közötti átfedéseket, növelve a biztonságot és felgyorsítva az intelligens energiaszolgáltatások elterjedését.

A termelés és a kereslet közötti szükséges rugalmasságot új típusú energiatároló eszközök (mind az akkumulátorok, mind pedig a nagyméretű tároló eszközök, például az energia gázzá alakítása) és járműrendszerek fogják biztosítani. A korszerűsített ikt-technológiák tovább növelik majd a villamos energia keresleti oldali rugalmasságát azzal, hogy az (ipari, kereskedelmi és lakossági) fogyasztókat ellátják a szükséges automatizálási eszközökkel. A biztonság, a megbízhatóság és az adatvédelem szintén alapvető szerepet játszik ebben a kérdésben.

Új tervezési, piaci és szabályozási koncepcióknak kell előmozdítaniuk a villamosenergia-ellátó lánc általános hatékonyságát és költséghatékonyságát, az infrastruktúrák kölcsönös átjárhatóságát, valamint egy nyílt és versenyképes piac létrehozását az intelligens energiahálózati technológiák, termékek és szolgáltatások területén. A megoldások európai szintű bevezetése előtt nagyléptékű demonstrációs projektek szükségesek azok tesztelésére és validálására, valamint a rendszer és az érdekelt felek számára nyújtott előnyök felmérésére. Mindezt pedig olyan kutatásoknak kell kísérniük, amelyek a gazdasági ösztönzőkre, a magatartásbeli változásokra, az információs szolgáltatásokra és az intelligens hálózatok által kínált egyéb innovatív lehetőségekre adott fogyasztói és vállalkozói reakciók megismerésére irányulnak.

3.5. *Új ismeretek, új technológiák*

Hosszú távon új típusú, hatékonyabb és költségek tekintetében versenyképes, továbbá tiszta, biztonságos és fenntartható energiatechnológiákra lesz szükségünk. Több tudományágat érintő kutatás, valamint a páneurópai kutatási programok és világszínvonalú létesítmények közös megvalósítása révén fel kell gyorsítanunk az előrehaladást, hogy tudományos áttörést érhesünk el az energiával kapcsolatos koncepciók és az alatechnológiák (pl. nanotudományok, anyagtudományok, szilárdtest-fizika, ikt, biotudományok, földtudományok, számítástechnika, űrkutatás) terén. A biztonságos és környezeti szempontból fenntartható nem szokványos gáz- és kőolajforrások feltárása és kitermelése, valamint a jövőbeli és kialakulóban lévő technológiákat érintő innovációs fejlesztések adott esetben szintén támogatást fognak élvezni.

Olyan élvonalbeli kutatásra lesz továbbá szükség, amely megoldásokat kínálhat az energiarendszerek változó éghajlati feltételekhez való hozzáigazítására. A prioritások új tudományos és technológiai igényekhez és lehetőségekhez, vagy olyan, újonnan megfigyelt jelenségekhez igazíthatók, amelyek esetleg ígéretes fejlesztésekre vagy társadalmi kockázatokra utalnak és amelyek felmerülhetnek a „Horizont 2020” keretprogram végrehajtása folyamán.

3.6. *Hatékony döntéshozatal, a nyilvánosság bevonása*

Az energiakutatásoknak támogatniuk kell az energiapolitikát és szorosan igazodniuk kell ahhoz. Az energiaipari technológiák és szolgáltatások bevezetésére és alkalmazására, az infrastruktúrára, a piacokra – beleértve a szabályozási keretrendszereket – és a fogyasztói magatartásra vonatkozó széleskörű ismeretek és kutatások szükségesek ahhoz, hogy a politikai döntéshozók megalapozott elemzésekhez jussanak. Támogatandó – mindenekelőtt a Bizottság SET-tervvel kapcsolatos

⁽¹⁾ A karbonszegény technológiák fejlesztésébe történő beruházásról (SET-terv) szóló közleményt (COM(2009) 519 végleges) kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum (SEC(2009) 1295).

információs rendszere keretében – az energiával kapcsolatos fő gazdasági és társadalmi kérdések felmérésére szolgáló, stabil és átlátható elméletek, eszközök, módszerek, modellek, valamint előzetekintő és távlati forgatókönyvek kidolgozása; a kibővített Unióra és az energia és az energiával kapcsolatos szakpolitikák által az ellátásbiztonságra, a fogyasztásra, a környezetre, a természeti erőforrásokra, az éghajlatváltozásra, a társadalomra és az energiaipar versenyképességére gyakorolt hatás felmérésére vonatkozó adatbázisok és forgatókönyvek létrehozása; társadalmi-gazdasági kutatások, továbbá a tudománynak a társadalomban betöltött szerepére vonatkozó tanulmányok végrehajtása.

Élve az internet és a szociális technológiák nyújtotta lehetőségekkel nyitott innovációs fórumokon, például a „Living labs” (Élő laboratóriumok) kezdeményezés vagy a szolgáltatási innovációk nagyléptékű demonstrációs projektjei keretében, valamint panelvizsgálatokon keresztül vizsgálni lehet a fogyasztói magatartást – köztük a kiszolgáltató fogyasztók, pl. a fogyasztókkal élő személyek magatartását – és annak változásait, egyúttal tiszteletben tartva a magánélet védelméhez való jogot.

3.7. Az energiaipari innováció piaci elterjedése az „Intelligens energia – Európa” programra építve

A új energiatechnológiák kellő időben való bevezetéséhez és költséghatékony alkalmazásához innovatív piaci bevezetési és terjesztési megoldásokra van szükség. A technológia által vezérelt kutatáson és demonstráción túl olyan egyértelmű uniós hozzáadott értéket képviselő tevékenységekre lesz szükség, amelyek a fenntartható energia uniós piacain magas kiegyenlítő hatású nem technológiai innovációk különböző tudományágakon és kormányzati szinteken átívelő kifejlesztését, alkalmazását, megosztását és elterjesztését célozzák.

Az ilyen innovációk a karbonszegény, megújuló és energiahatékony technológiák és megoldások számára kedvező piaci feltételek létrehozására fognak összpontosulni szabályozási, igazgatási és finanszírozási szinten. Támogatást kapnak azok az intézkedések, amelyek megkönnyítik az energiapolitika végrehajtását, előkészítik a terepet a beruházások beindítására, támogatják a kapacitásépítést és előmozdítják a társadalmi elfogadottságot. Figyelmet kell fordítani a létező technológiák intelligens és fenntartható alkalmazásával kapcsolatos innovációra is.

A kutatások és az elemzések újra és újra igazolják az emberi tényező alapvető szerepét a fenntartható energiapolitikák sikerében és kudarcaiban. Ösztönzésre kerülnek az innovatív szervezeti struktúrák, a jó gyakorlatok terjesztése és cseréje, valamint a speciális képzési és kapacitásépítő tevékenységek.

3.8. Egyedi megvalósítási szempontok

A társadalmi kihívás keretében végzett tevékenységek megvalósítása során a prioritásokat annak figyelembevételével kell meghatározni, hogy európai szinten meg kell erősíteni az energiával kapcsolatos kutatást és innovációt. A fő cél a stratégiai energiatechnológiai terv (SET-terv) ⁽¹⁾ részét képező kutatási és innovációs program végrehajtásának támogatása lesz annak érdekében, hogy megvalósulhassanak az Unió energiaügyi és éghajlat-változási politikájának célkitűzései. A SET-terv menetrendje és végrehajtási tervei éppen ezért hasznos kiindulási pontot jelentenek a munkaprogramok kialakításához. A stratégiai prioritások meghatározásának és az energiakutatás és innováció egész Unióra kiterjedő koordinálásának alapja a SET-terv irányítási struktúrája lesz.

A nem technológiai program tekintetében az Unió energiapolitikája és jogszabályai lesznek az irányadók. Elő kell segíteni, hogy Unió-szerte olyan környezet jöjjön létre, amely lehetővé teszi a karbonszegény technológiákkal és az energiahatékonysággal kapcsolatos igazolt technológiák, szolgáltatási megoldások, folyamatok és szakpolitikai kezdeményezések tömeges alkalmazását. Ennek része lehet az energiahatékonysági és megújuló energiával kapcsolatos beruházások kifejlesztéséhez és piaci megjelenítéséhez biztosított technikai segítségnyújtás támogatása is.

A piaci elterjedés területén folyó tevékenységek során építeni kell az „Intelligens Energia – Európa” program keretében folytatott tevékenységekre, és fokozni kell azokat.

Az erőforrások megosztása és a közös tevékenységek érdekében fontos lesz, hogy az európai érdekeltek között partnerségi viszony alakuljon ki. Adott esetben megfontolható, hogy a SET-terv meglévő európai ipari kezdeményezései alakuljanak át formális köz-magán társulásokká, ha ez a finanszírozás szintjének és koherenciájának emelése, valamint a köz- és a magánszféra érdekelt felei által közösen végzett kutatási és innovációs tevékenységek ösztönzése szempontjából helyénvalónak tűnik. Mérlegelni fogjuk az állami kutatók szövetségeinek – különösen a SET-terv keretében az állami kutatási források és infrastruktúrák kulcsfontosságú európai érdekű kutatási területekre történő összevonására létrehozott európai energiakutatási szövetségnek – a támogatását, akár a tagállamokkal közösen is. A nemzetközi koordinációs cselekvések a „változó geometria” elvének megfelelően, az országok kapacitásait és sajátosságait figyelembe véve fogják támogatni a SET-terv prioritásait. Az intézkedések továbbá a vonatkozó európai innovációs partnerségek, valamint az európai technológiai platformok kutatási és innovációs menetrendjének vonatkozó szempontjaihoz is megfelelő módon kapcsolódni fognak.

⁽¹⁾ COM (2007) 723.

Mérlegelhető a vonatkozó közös programozási kezdeményezések, valamint a területen működő, a közszektoron belüli, illetve a köz- és a magánszféra közötti partnerségek támogatása. A tevékenységek során ezenfelül a kkv-k részvételének fokozott támogatását és előmozdítását kell központi kérdésként kezelni.

A Bizottság SET-tervre létrehozott információs rendszerét (SETIS) mozgósítani fogjuk a végrehajtás előrehaladásának figyelemmel kísérésére szolgáló, fő eredményességi mutatóknak az érdekeltekkel közösen történő kidolgozására; ezek a mutatók a legújabb fejlemények alapján rendszeres felülvizsgálatot igényelnek. A társadalmi kihívás keretében végzett tevékenységek célja tágabb értelemben a vonatkozó uniós programok, kezdeményezések és szakpolitikák, például a kohéziós politika koordinációjának javítása, mindenekelőtt nemzeti és regionális intelligens szakosodási stratégiák és a kibocsátás-kereskedelmi rendszer mechanizmusai révén (például a demonstrációs projektek támogatásával kapcsolatban).

4. INTELLIGENS, KÖRNYEZETKÍMÉLŐ ÉS INTEGRÁLT KÖZLEKEDÉS

4.1. Környezetkímélő, erőforrás-hatékony közlekedés

Az európai szakpolitikai célkitűzések között az szerepel, hogy 2050-ig az 1990-es szinthez képest 60 %-kal kell csökkenteni a szén-dioxid-kibocsátást. 2030-ig a hagyományos üzemanyaggal működő gépkocsik használatát a városokban felére kellene csökkenteni, a nagyvárosokban pedig gyakorlatilag szén-dioxid-mentes logisztikát kellene megvalósítani. A légi közlekedési ágazatban 2050-ig a 2005-ös szinthez képest 40 %-ra kellene emelni a karbonszegény üzemanyagok részarányát, míg ugyanaddig a határidőig 40 %-kal kellene csökkenteni a tengeri közlekedésben alkalmazott bunkerolajból származó szén-dioxid-kibocsátást ⁽¹⁾.

Alapvetően fontos ennek a környezeti hatásnak a technológiai javítások révén való csökkentése, szem előtt tartva azt, hogy minden közlekedési mód különböző kihívásokkal szembesül, és egyedi technológiai integrációs ciklusokkal működik.

A kutatás és az innováció jelentősen hozzá fog járulni a szükséges megoldások kialakításához és elterjesztéséhez minden közlekedési mód esetében. Ezzel erőteljesen csökkenni fog a közlekedésben a környezetre káros anyagok (például a CO₂, az NO_x, az SO_x és a zaj) kibocsátása, valamint a közlekedés fosszilis üzemanyagoktól való függősége, és ezáltal a közlekedésnek a biológiai sokféleségre és az éghajlatváltozásra gyakorolt kedvezőtlen hatása.

Mindez pedig elősegíti a természeti erőforrások megővését is. Ennek elérése céljából a munka az alábbi egyedi tevékenységekre fog irányulni:

4.1.1. A légi járművek, a szárazföldi járművek és a hajók tisztább üzemeltetése és kisebb zajkibocsátása javítani fogja környezeti teljesítményüket, és mérsékelni fogja az észlelhető zajt és vibrációt

Az e területen végzett tevékenységek elsősorban a végtermékekre koncentrálnak, de foglalkoznak majd a hatékony erőforrásfelhasználású és ökológiai tervezés és gyártás folyamataival is, a teljes életciklus folyamatát figyelembe véve, ahol az újrafeldolgozhatóság már a tervezési szakasznak is részét képezi. A tevékenységek közé tartozik a meglévő termékek és szolgáltatások új technológiák integrálásával történő korszerűsítése is.

a) A tisztább és csendesebb meghajtási technológiák kifejlesztése és elterjedésének felgyorsítása jelentős tényezője a közlekedésből származó, az éghajlatra és az európai polgárok egészségére gyakorolt hatások – pl. a szén-dioxid, zaj és egyéb szennyezés – csökkentésének vagy kiiktatásának. Villanymotorokra és akkumulátorokra, hidrogén- és üzemanyagcellákra, gázmeghajtású motorokra, fejlett motor-felépítésre és -technológiára vagy hibrid meghajtásra támaszkodó új és innovatív megoldásokra van szükség. A technológiai áttörések szintén elősegítik majd a hagyományos és új meghajtási rendszerek környezeti teljesítményének javítását.

b) Az alacsony kibocsátású alternatív energiaforrások felhasználási lehetőségeinek felkutatása elősegíti majd a fosszilis üzemanyagok fogyasztásának csökkentését. Ez magában foglalja a megújuló energiaforrásokból származó fenntartható üzemanyagok és villamos energia felhasználását minden közlekedési ágazatban – beleértve a légi közlekedést is –, és az üzemanyag-fogyasztásnak a környezeti energia hasznosítása és a diverzifikált energiaellátás, valamint egyéb innovatív megoldások révén való csökkentését is. Új, holisztikus megközelítések kerülnek alkalmazásra, amelyek kiterjednek a járművekre, az energiatárolásra, az energiaszállításra, a tüzelőanyag- és feltöltő infrastruktúrára, beleértve a jármű-hálózat interfészeket és az alternatív üzemanyagok használatára vonatkozó, innovatív megoldásokat is.

c) A légi járművek, hajók és szárazföldi járművek súlyának csökkentése, valamint aerodinamikai, hidrodinamikai vagy gördülési ellenállásuknak a könnyebb anyagok, karcsúbb szerkezetek alkalmazásával és innovatív tervezéssel elért csökkentése javítani fogja általános teljesítményüket, és ez hozzá fog járulni az üzemanyag-fogyasztás mérséklődéséhez.

⁽¹⁾ A Bizottság fehér könyve: Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé, COM(2011) 144 végleges.

4.1.2. Intelligens berendezések, infrastruktúrák és szolgáltatások kialakítása

Ez a tevékenység segíteni fog optimalizálni a közlekedést és szállítást, és mérsékelni az erőforrás-felhasználást. A hangsúly a repülőterek, kikötők, logisztikai platformok és felszíni szállítási infrastruktúrák hatékony tervezését, kialakítását, használatát és irányítását lehetővé tévő megoldásokon, valamint az autonóm és hatékony karbantartási, nyomon követési és vizsgálati rendszereken lesz. Új politikákat, üzleti modelleket, koncepciókat, technológiákat és IT-megoldásokat kell bevezetni a kapacitás növelése érdekében. Különös figyelemben fog részesülni a berendezések és az infrastruktúrák éghajlatváltozással szembeni ellenálló képessége, az életciklus-alapú megközelítésen alapuló, költséghatékony megoldások, valamint a hatékonyabb és költségkímélőbb karbantartást lehetővé tévő új anyagok és technológiák felhasználásának bővítése. Figyelmet kell fordítani a hozzáférhetőségre, a felhasználóbarát kialakításra és társadalmi befogadás szempontjára is.

4.1.3. A közlekedés és a mobilitás javítása a városi területeken

E tevékenységnek a lakosság azon nagy és egyre növekvő része lesz a hasznélvezője, amely városokban él és dolgozik, vagy ott vesz igénybe szolgáltatásokat, tölti el szabadidejét. Olyan új mobilitási koncepciókat, közlekedésszervezést, multimodális megközelítési modelleket, logisztikát, innovatív járművek biztosításának lehetőségét, városi közszolgáltatási és tervezési megoldásokat kell kidolgozni és tesztelni, amelyek hozzájárulnak a forgalmi torlódások, a légszennyezés és a zajkibocsátás csökkentéséhez, miközben javítják a városi közlekedés hatékonyságát. A magángépjárművek használatának reális alternatívájaként fejleszteni kell a közösségi nem motorizált közlekedést, valamint az egyéb, erőforrás-hatékony utas- és teherszállítási lehetőségeket, az intelligens közlekedési rendszerek szélesebb körű használatának, valamint az innovatív kereslet- és kínálat szabályozásnak a támogatására építve. Különös hangsúlyt kell továbbá kapnia a közlekedési rendszer és az egyéb városi rendszerek közötti kapcsolatnak.

4.2. Nagyobb mobilitás, kevesebb torlódás, fokozott biztonság és védelem

A vonatkozó európai közlekedéspolitikai célok a mobilitás iránti növekvő igényre való tekintettel a teljesítmény és a hatékonyság optimalizálására irányulnak, annak érdekében, hogy Európa a légi, vízi és vasúti közlekedés szempontjából a legbiztonságosabb régió lehessen, továbbá eredményeket érjen el annak a célkitűzésnek a tekintetében, amely szerint a halálos kimenetelű közúti balesetek számát 2050-ig nullára, a közúti balesetek számát pedig 2020-ra a felére kell csökkenteni. 2030-ra a 300 kilométernél messzebbre történő közúti teherszállítás 30 %-át a vasúti és a vízi szállításnak kell átvennie. A fennakadás nélküli, hozzáférhető, megfizethető, felhasználóbarát és hatékony páneurópai személy- és áruszállítás – amely a külső költségeket is internalizálja –, új európai multimodális közlekedésirányítási, információs és fizetési rendszereket, valamint a távolsági és a városi mobilitási hálózatok közötti valós összekapcsolódást igényel.

A jobb európai közlekedési rendszer hozzájárul majd a közlekedés hatékonyabb igénybevételehez, javítja a polgárok életminőségét és elősegíti az egészségesebb környezet kialakítását.

A kutatás és az innováció az alábbi egyedi tevékenységek révén jelentősen hozzá fog járulni a következő ambiciózus szakpolitikai célokhoz:

4.2.1. A közlekedési torlódások jelentős csökkentése

Ez a tevékenység az intelligens, multimodális és teljes mértékben intermodális, „háztól házig” vivő szállítási rendszerrel és a közlekedés felesleges igénybevételének kiküszöbölésével valósítható meg. Mindez a közlekedési módok összehangoltságának, a közlekedési láncok optimalizálásának és a közlekedési műveletek és szolgáltatások nagyobb integrációjának előmozdítását jelenti. Ezek az innovatív megoldások javítják majd a megközelíthetőséget, és bővítik az utasok – és ezen belül az idősek és a kiszolgáltatott felhasználók – választási lehetőségeit is, továbbá lehetőséget nyújtanak a torlódások csökkentésére az incidenskezelés javításával és a forgalomoptimalizálási rendszerek fejlesztésével.

4.2.2. A személyek és áruk mobilitásának jelentős javítása

Javulás csak intelligens közlekedési alkalmazások és irányítási rendszerek kifejlesztésével, demonstrációjával és széles körű használatával érhető el. Ez szükségessé teszi egyrészt olyan keresletelemzési és -gazdálkodási, információs és fizetési rendszerek kifejlesztését, amelyek egész Európában kölcsönösen átjárhatóak, másrészt az információáramlás, és irányítási rendszerek, az infrastruktúrahálózatok és a mobilitási szolgáltatások új, közös, nyílt platformokra épülő, multimodális keretrendszerbe történő teljes integrálását. Ez az utazásnak és a fuvarozásnak a szállítási módok közötti áttervezésével biztosítja a válsághelyzetekre és szélsőséges időjárási viszonyokra való rugalmas és gyors válaszadást is. A Galileo és az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás (EGNOS) műholdas navigációs rendszerek által elérhetővé tett új helymeghatározási, navigációs és időzítő alkalmazások hatékony eszközök lesznek e cél eléréséhez.

a) Az innovatív légiforgalom-irányító technológiák a gyorsan növekvő kereslet mellett minőségi ugrást tesznek lehetővé a biztonság és hatékonyság területén, a nagyobb pontosság elérése, a repülőtereken az utazással kapcsolatos tevékenységekre fordított idő csökkentése és a légi közlekedési rendszerek rugalmasságának biztosítása érdekében. Az „egységes európai égbolt” megvalósítását és továbbfejlesztését olyan kutatási és innovációs tevékenységek fogják támogatni,

amelyek megoldásokat kínálnak a légi forgalomirányítás és a légi járművek működtetése és irányítása nagyobb fokú automatizáltságának és autonómiájának biztosítására, valamint a légi és földi alkotóelemek nagyobb fokú integrációjára, illetve újszerű megoldásokkal támogatják az utasoknak és áruknek a teljes közlekedési rendszerben való hatékony és zökkenőmentes kezelését.

- b) A vízi közlekedés terén a jobb és integrált tervezési és irányítási technológiák fognak járulni ahhoz, hogy az Európát körülvevő tengereken kialakuljon a fejlett kikötői műveleteket alkalmazó úgynevezett „kék övezet”, valamint ahhoz, hogy létrejöjjön a folyami hajózás megfelelő keretrendszere.
- c) A vasúti és közúti közlekedés területén a hálózati irányítás optimalizálása és kölcsönös átjárhatósága javítani fogja az infrastruktúra hatékony használatát, és megkönnyíti majd a határokon átnyúló műveletek végzését. A járművek közötti, valamint a járművek és az infrastruktúra közötti kommunikációra építve átfogó és együttműködő közúti közlekedésirányítási és informatikai rendszerek kidolgozására fog sor kerülni.

4.2.3. Új áruszállítási és logisztikai koncepciók kialakítása

Ez a tevékenység csökkentheti a közlekedési rendszerre és a környezetre nehezedő nyomást, javíthatja a biztonságot, valamint növelheti az áruszállítási kapacitást. A tevékenységek kombinálhatják például a nagy teljesítményű és mérsékelt környezeti hatású járműveket az intelligens, biztonságos fedélzeti és infrastruktúraalapú rendszerekkel. Ezt a közlekedés területén alkalmazott integrált logisztikai megközelítés alapján kell végezni. Ugyancsak támogatják e tevékenységek az olyan, papír nélküli szállítási folyamatra épülő e-áruszállítás kialakítását, ahol az elektronikus információáramlás, szolgáltatások és kifizetések a különböző szállítási módok segítségével lebonyolított fizikai áruáramláshoz vannak rendelve.

4.2.4. A baleseti ráta, valamint a halálos kimenetelű és a személyi sérüléssel járó balesetek csökkentése, illetve a biztonság növelése

Ezt a kapcsolódó tevékenységek során a szállítási rendszerek szervezésével, irányításával, teljesítmény- és kockázatfelmérésével összefüggő szempontok vizsgálatával, valamint azzal kell elérni, hogy a szárazföldi, légi és vízi járművek, az infrastruktúra és az utasterminálok tervezésére, gyártására és működtetésére helyezik a hangsúlyt. Így a hangsúly a passzív és aktív biztonságra, a megelőzési célú védelemre, valamint az automatizálás és a képzési folyamatok továbbfejlesztésére helyeződik annak érdekében, hogy csökkenteni lehessen az emberi tévedésből eredő hibák kockázatát és hatását. Az időjárási hatások, a természeti veszélyek és más válsághelyzetek hatékonyabb előrejelzése, értékelése és enyhítése céljából speciális eszközöket és technikákat kell kialakítani. Szintén központi szerepet kap majd a biztonsági szempontok beépítése az utas- és áruforgalom tervezésébe és irányításába, csakúgy, mint a szárazföldi, légi és vízi járművek tervezése, a forgalom és a rendszerek irányítása és a közlekedési infrastruktúrák, valamint a teher- és utasterminálok kialakítása. Az intelligens közlekedési és összeköttetési alkalmazások is a fokozott biztonság hasznos eszközei lehetnek. A tevékenységek során kiemelt figyelmet kell fordítani a közutakat használók biztonságára is, különösen azok esetében, akik a legnagyobb kockázatnak vannak kitéve, elsősorban a városi területeken.

4.3. Az európai közlekedési ipar globális vezető szerepe

Vezető szerepének a technológiai fejlődés területén való megőrzésével és a meglévő gyártási folyamatok versenyképességének javításával a kutatás és az innováció – a növekvő verseny ellenére – hozzá fog járulni a növekedéshez és a magas képzettséget igénylő munkahelyek teremtéséhez az európai közlekedési iparban. A tét egy olyan, jelentős gazdasági ágazat versenyképességének továbbfejlesztése, amely az Unió nemzeti össztermékének (GDP) a 6,3 %-át képviseli közvetlenül, és csaknem 13 millió európai munkavállalót foglalkoztat. A konkrét célok közé tartozik az innovatív és környezetbarát légi, vízi és szárazföldi közlekedési eszközök új generációjának kifejlesztése, az innovatív rendszerek és berendezések fenntartható gyártásának biztosítása, valamint a jövőbeli közlekedési eszközök használatának megalapozása az új technológiák, koncepciók és tervek, intelligens ellenőrző rendszerek, hatékony fejlesztési és termelési folyamatok, innovatív szolgáltatások és tanúsítási eljárások kidolgozásával. Európa célja, hogy a hatékonyság, a környezeti teljesítmény és a biztonság terén globális vezető szerepet töltsön be az összes közlekedési mód tekintetében, és erősödjön vezető szerepe mind a végeredmények, mind az alrendszerek globális piacain.

A kutatás és az innováció az alábbi egyedi tevékenységekre fog összpontosítani:

4.3.1. A közlekedési eszközök új generációjának kifejlesztése a megfelelő jövőbeli piaci részesedés biztosítása érdekében

Ez a tevékenység elő fogja mozdítani Európa vezető szerepét a repülőgépek, a nagysebességű vonatok, a hagyományos és az (elő)városi vasúti közlekedés, a közúti járművek, az elektromobilitás, az utasszállító hajók, kompok, a specializált csúcstechnológiát képviselő hajók és tengeri platformok területén. Lendületet fog adni továbbá az európai ipar versenyképességének is az újonnan megjelenő technológiák és rendszerek terén, és támogatja majd azok diverzifikációját az új piacok felé, beleértve a nem közlekedési ágazatokat is. Ez magában foglalja az olyan innovatív, biztonságos és környezetbarát szárazföldi, légi és vízi járművek kifejlesztését is, amelyek hatékony hajtóművekkel, nagy teljesítménnyel és intelligens operációs és irányítórendszerekkel rendelkeznek.

4.3.2. Intelligens fedélzeti irányító rendszerek

Ezekre a magasabb teljesítmény- és rendszerintegrációs szint közlekedésben való megvalósítása érdekében van szükség. Megfelelő kommunikációs interfészeket kell kifejleszteni a szárazföldi, légi és vízi járművek és az infrastruktúra között minden indokolt kombinációban, az elektromágneses terek hatásait is figyelembe véve, azzal a céllal, hogy közös működési normákat lehessen meghatározni. Ez magában foglalhatja a forgalomirányítási és az utasinformációk közvetlenül a járművekbe épített berendezésekbe történő eljuttatását is, amely információkat egyúttal az útviszonyokra és a torlódásokra vonatkozó, ugyanezen berendezésektől származó megbízható valós idejű forgalmi adatok támasztanak alá.

4.3.3. Korszerű gyártási folyamatok

Ezek a folyamatok lehetővé fogják tenni a szárazföldi, légi és vízi járművek, valamint alkatrészeik, berendezéseik és a kapcsolódó infrastruktúrák testre szabását, valamint az életciklusuk alatt felmerülő költségek és a fejlesztésükhöz szükséges idő csökkentését, továbbá megkönnyítik majd mindezek szabványosítását és tanúsítását. Az e területen végzett tevékenységek révén a digitális eszközök és az automatizáció segítségével gyors és költséghatékony tervezési és gyártási technikák kerülnek kialakításra (utóbbiba beleértve az összeszerelést, a gyártást, a karbantartást és az újrahaznosítást is), amelyek képesek az összetett rendszerek integrálására is. Ez elő fogja segíteni, hogy olyan versenyképes szállítói láncok jöjjenek létre, amelyek képesek rövid időn belül, alacsonyabb költségek mellett ellátni a piacot, a működés biztonságának és védelmének veszélyeztetése nélkül. Az innovatív anyagoknak a közlekedés területén való alkalmazása egyúttal prioritást jelent mind a környezetvédelmi és a versenyképességi célok, mind a biztonság és védelem fokozása szempontjából.

4.3.4. Teljesen új közlekedési koncepciók kidolgozása

Ez a tevékenység hosszabb távon növeli Európa versenyelőnyét. A stratégiai multidiszciplináris kutatási és a koncepcióigazoló tevékenységek során az innovatív közlekedési rendszereket lehetővé tévő megoldásokra kell összpontosítani. Ez magában foglalja a hosszú távú potenciállal rendelkező és kiemelkedő környezeti teljesítményt nyújtó, teljesen automatizált és egyéb új típusú szárazföldi, légi és vízi járműveket, valamint új szolgáltatásokat is.

4.4. Társadalom-gazdaságtani és magatartás-kutatás és előremutató politikaformálás

Az innováció előmozdítása, illetve a közlekedés által teremtett kihívások megoldásához szükséges közös tudásalap létrehozása érdekében olyan tevékenységekre van szükség, amelyek a szakpolitikai elemzéseket és a szakpolitikák kidolgozását többek között a közlekedés területi, társadalmi-gazdasági és szélesebb társadalmi vonatkozásaival kapcsolatos magatartás megértését megkönnyítő adatgyűjtéssel támogatják. A tevékenységek a közlekedéssel és a mobilitással kapcsolatos európai kutatási és innovációs politikák fejlesztésére és végrehajtására, előremutató tanulmányok készítésére és technológiai prognózisokra, valamint az EKT erősítésére irányulnak.

A helyi és regionális sajátosságoknak, a felhasználói magatartásnak és felfogásnak, a társadalmi elfogadásnak, a szakpolitikai intézkedések hatásainak, a mobilitásnak, a változó szükségleteknek és trendeknek, a jövőbeli kereslet alakulásának és az üzleti modelleknek, valamint azok következményeinek a megértése kiemelkedő fontosságú az európai közlekedési rendszer fejlődése szempontjából. Sor fog kerülni továbbá olyan, 2050-ig szóló forgatókönyvek kidolgozására, amelyek figyelembe veszik a társadalmi tendenciákat, az okozati összefüggésekkel kapcsolatos adatokat, a szakpolitikai célokat és a technológiai előrejelzéseket. A területi fejlődés, a társadalmi kohézió és az európai közlekedési rendszer közötti összefüggések jobb megértése céljából megalapozott modellekre van szükség, amelyek alapján megfelelő politikai döntéseket lehet hozni.

A kutatások annak kiderítésére fognak koncentrálni, hogy miképpen lehet csökkenteni a mobilitás elérhetőségében jelentkező társadalmi és területi egyenlőtlenségeket, és miképpen lehet javítani a közlekedési szolgáltatások kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználóinak helyzetén. A gazdasági kérdésekkel szintén foglalkozni kell, és ennek során az adózási és árazási modellek mellett arra is figyelmet kell fordítani, hogy miképpen lehet az egyes közlekedési módokhoz fűződő külsődleges tényezőket internalizálni. Előretekintő kutatásra van szükség a szakképzettség és a munkahelyek, a kutatás- és innovációfejlesztés és -terjesztés, valamint a transznacionális együttműködés jövőbeli követelményeinek kiértékeléséhez.

4.5. Egyedi megvalósítási szempontok

A tevékenységek szervezése olyan módon fog történni, hogy adott esetben lehetőség nyíljon integrált és közlekedésimódspecifikus megközelítés alkalmazására is. Többéves láthatóságra és folyamatosságra van szükség ahhoz, hogy figyelembe lehessen venni az egyes közlekedési módok sajátosságait és a kihívások holisztikus jellegét csakúgy, mint az európai technológiai platformok stratégiai kutatási és innovációs menetrendjeiben meglévő, e területre vonatkozó szempontokat.

Vizsgálat tárgyát képezhetik a vonatkozó közös programozási kezdeményezések és a területen működő, a közszektoron belüli, illetve a köz- és a magánszféra közötti partnerségek támogatásával kapcsolatos lehetőségek is. Az intézkedések továbbá a megfelelő európai innovációs partnerségek e területre vonatkozó tevékenységeihez is megfelelő módon kapcsolódni fognak. A tevékenységek során ezenfelül a kkv-k részvételének fokozott támogatását és előmozdítását kell központi kérdésként kezelni.

5. ÉGHAJLAT-POLITIKA, KÖRNYEZET, ERŐFORRÁS-HATÉKONYSÁG ÉS NYERSANYAGOK

5.1. Az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az ahhoz való alkalmazkodás

A légkör jelenlegi szén-dioxid-koncentrációja közel 40 %-kal magasabb, mint az ipari forradalom kezdetén, és az elmúlt 2 millió év során tapasztalt legmagasabb szinten van. A nem szén-dioxid típusú üvegházhatású gázok szintén hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz és szerepük egyre jelentősebb. Határozott fellépés nélkül az éghajlatváltozás miatt felmerülő költségek a világszinten megtermelt GDP legalább 5 %-át emészthetik fel évente, más forgatókönyvek szerint pedig ez az arány akár a 20 %-ot is elérheti. Ugyanakkor mielőbbi és hathatós fellépéssel a nettó éves költségeket a GDP 1 %-a körüli értékre lehetne leszorítani. A 2°C-os célkitűzés elérése és az éghajlatváltozás legsúlyosabb hatásainak elkerülése érdekében a fejlett országoknak 2050-ig az 1990-es években mért szintekhez képest 80–95 %-kal kell csökkenteniük az üvegházhatású gázok kibocsátását.

Ennek a tevékenységnek a keretében tehát olyan innovatív, költséghatékony és fenntartható intézkedéseket és stratégiákat kell kidolgozni és kiértékelni, amelyek a szén-dioxidot és a nem szén-dioxid típusú üvegházhatású gázokat és aeroszolokat egyaránt célba veszik, és technológiai és nem technológiai zöld megoldásokat is felvonultatnak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a hatások mérséklése érdekében, valamint az ismeretekre épülő, mielőbbi és hatékony fellépést megalapozó bizonyítékokat gyűjtönek, illetve hálózatba szervezik a szükséges képességeket.

Ennek érdekében a kutatás és az innováció az alábbiakra koncentrál:

5.1.1. Az éghajlatváltozással kapcsolatos ismeretek elmélyítése és megbízható éghajlati előrejelzések készítése

Az éghajlat-változási folyamat okainak és alakulásának részletesebb feltárása révén, illetve a pontosabb éghajlati előrejelzéseknek köszönhetően társadalmunk gondoskodni tud az élet, a javak és az infrastruktúra védelméről, fokozódik a döntéshozatal hatékonysága és az éghajlatváltozás-mérséklési és az alkalmazkodási lépéseket megfelelőbben választhatjuk ki. Tovább kell bővíteni az éghajlat alakulását meghatározó azon tényezőkkel, folyamatokkal, mechanizmusokkal, visszacsatolásokkal és küszöbértékekkel kapcsolatos tudományos ismereteket, amelyek a szárazföldi, a tengeri és a sarkvidéki ökoszisztémák és a légkör működéssel kapcsolatosak. Jobb ismeretek birtokában pontosabban lehet mérni az éghajlat változását és nagyobb biztonsággal lehet megállapítani, hogy az egyes jelenségek természetesek-e vagy pedig az emberi tevékenység következtében alakultak ki. A szükséges idő- és térbeli kiterjedésű éghajlati előrejelzések megbízhatóságát pontosabb mérésekkel, valamint pontosabb forgatókönyvek és modellek kidolgozásával lehet javítani, beleértve a korábbi földtörténeti korok éghajlati viszonyaira vonatkozó adatokat is figyelembe vevő teljesen összekapcsolt földrendszer-modelleket is.

5.1.2. A hatások és a veszélyeztetettség értékelése, továbbá innovatív és költséghatékony alkalmazkodási, kockázat-megelőzési és -kezelési intézkedések kidolgozása

Jelenleg hiányos ismereteink vannak azzal kapcsolatban, hogy a társadalom, a gazdaság és az ökoszisztémák képesek-e alkalmazkodni az éghajlatváltozáshoz. Az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenálló környezet, gazdaság és társadalom megvalósítása érdekében tett intézkedések akkor lesznek hatékonyak, méltányosak és társadalmilag elfogadhatóak, ha integráltan elemezzük az éghajlatváltozással és -változékonysággal kapcsolatos jelenlegi és jövőbeli hatásokat, veszélyeztetettségeket, a népesség kitettségét, a kockázatokat és azok kezelését, és olyan másodlagos hatásokat, mint például a migráció és a konfliktusok, továbbá a költségeket és a lehetőségeket, figyelembe véve a szélsőséges eseményeket és a kapcsolódó, éghajlat okozta veszélyeket és ezek megismétlődését is. Elemezni kell továbbá azt is, hogy az éghajlatváltozás milyen káros hatást gyakorol a biológiai sokféleségre, az ökoszisztémákra és ökoszisztéma-szolgáltatásokra, a vízkészletekre, az infrastruktúrára, valamint a gazdasági és természeti javakra. Ennek során különösen a legértékesebb természeti ökoszisztémákra és épített környezetekre, valamint Európa legfontosabb társadalmi, kulturális és gazdasági ágazataira gyakorolt hatásokat kell megvizsgálni. Az elemzések során fel kell tárnunk, hogy az emberi egészség milyen hatásokat és egyre növekvő kockázatoknak van kitéve az éghajlatváltozás és az általa okozott veszélyek, valamint az üvegházhatású gázok fokozott légköri koncentrációja miatt. A kutatás kiértékeli fogja az éghajlatváltozásra adott innovatív, egyenlően elosztott és költséghatékony alkalmazkodási válaszlépéseket, beleértve a természeti erőforrások és ökoszisztémák védelmét és alkalmazkodását, valamint a kapcsolódó hatásokat annak érdekében, hogy ezekről minden szinten és nagyságrendben tájékoztatást biztosítson és támogassa azok fejlesztését és végrehajtását. Az értékelés kiterjed továbbá a geomérnökségi alternatívák lehetséges hatásaira, költségeire, kockázataira és előnyeire is. Ezenkívül azt is vizsgálni fogják, hogy milyen komplex összefüggések, konfliktusok és szinergiák fedezhetők fel az alkalmazkodási és kockázatmegelőző szakpolitikai alternatívák és más éghajlati és ágazati szakpolitikák között, beleértve a kiszolgáltatott csoportok foglalkoztatottságára és életszínvonalára gyakorolt hatásokat is.

5.1.3. Az éghajlatváltozás mérséklését célzó szakpolitikák támogatása, beleértve a más ágazati szakpolitikák hatásait vizsgáló tanulmányokat is

Ahhoz, hogy az Unió 2050-ig gazdasági és társadalmi szempontból versenyképessé, erőforrás-hatékonyá és az éghajlatváltozással szemben ellenállóvá válhasson, hatékony, hosszú távú és alacsony kibocsátással járó stratégiákat kell kidolgozni, valamint jelentős mértékben fokozni kell az innovációs képességünket. A kutatás kiértékeli fogja az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló megoldási alternatívák környezeti és társadalmi-gazdasági kockázatait, lehetőségeit és hatásait. Vizsgálja fogja egyúttal az egyéb ágazati szakpolitikákból következő hatásokat is. A kutatás támogatni fogja új éghajlat-energia-gazdaság modellek kidolgozását és validálását, figyelembe véve a gazdasági eszközöket és a vonatkozó externáliákat azzal a céllal, hogy különböző méretekben teszteljék az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló szakpolitikai

alternatívákat és a karbonszegény technológiai megoldásokat a legfontosabb gazdasági és társadalmi szektorokban uniós és globális szinten egyaránt. Az egyes fellépések pedig a kutatás és az alkalmazás közötti, valamint a vállalkozók, a végfelhasználók, a kutatók, a politikai döntéshozók és a tudományos intézmények közötti kapcsolatok javításával megkönnyítik a technológiai, intézményi és társadalmi-gazdasági innovációt.

5.2. A környezet védelme, fenntartható gazdálkodás a természeti erőforrásokkal, a vízzel, a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztémákkal

A társadalom egyre nehezebben tud fenntartható egyensúlyt teremteni az emberek igényei és a környezet között. Az európai és a globális gazdaság működése és az életminőség szorosan összefügg a környezeti erőforrásokkal beleértve a vizet, a levegőt, a biomasszát, a termékeny talajt, a biológiai sokféleséget és az ökoszisztémákat, valamint az általuk nyújtott szolgáltatásokat is. A természeti erőforrásokhoz kötődő globális üzleti lehetőségek 2050-re várhatóan több mint 2 000 milliárd eurót tesznek majd ki⁽¹⁾. Ennek ellenére Európában és világszerte az ökoszisztémák állapota annyira leromlott, hogy helyreállításukhoz a természet regenerációs képessége már nem elegendő, a környezeti erőforrásokat pedig jellemzően túlzott mértékben kiaknázzák, egyes esetekben pedig el is pusztítják. Így például az Unióban éves szinten 1 000 km² termékeny talaj és értékes ökoszisztéma semmisül meg, és az édesvíz egynegyede is kárba vész. Magától értetődő, hogy ez így nem mehet tovább. A kutatásnak hozzá kell járulnia a környezetkárosító tendenciák visszafordításához, és gondoskodnia kell arról, hogy az ökoszisztémák révén továbbra is részesei legyünk a jólétnek, a gazdasági prosperitáshoz és a fenntartható fejlődéshez elengedhetetlen erőforrásokban, javakban és szolgáltatásokban.

E tevékenység célja éppen ezért a természeti erőforrások olyan típusú kezeléséhez és védelméhez szükséges ismeretek és eszközök biztosítása, amely fenntartható egyensúlyt képes elérni a korlátozottan rendelkezésre álló erőforrások, valamint a társadalom és a gazdaság jelenlegi és jövőbeli szükségletei között

Ennek érdekében a kutatás és az innováció az alábbiakra koncentrálna:

5.2.1. A biológiai sokféleséggel és az ökoszisztémák működésével kapcsolatos ismereteink elmélyítése, valamint annak jobb megértése, hogy ezek milyen kölcsönhatásban vannak a társadalmi rendszerekkel, illetve milyen szerepet töltenek be a gazdaság és az emberek jólétének a fenntartásában

Fennáll a kockázata annak, hogy az emberi tevékenység olyan visszafordíthatatlan változásokat indít el a környezetben, amelyek megváltoztatják az ökoszisztémák jellegét és a bennük fellelhető biológiai sokféleséget. Létfontosságú ezért, hogy az emberi tevékenység – például a földhasználat változása – által környezetre gyakorolt hatások felmérésével, nyomon követésével és előrejelzésével ezeket a kockázatokat, valamint a környezeti változásoknak az emberek jólétére gyakorolt hatásait előre lássuk. Mindazok a kutatások, amelyek a tengeri ökoszisztémák (a part menti zónáktól a mélytengeri területekig, a tengeri erőforrások fenntarthatóságát is ideértve), valamint a sarkvidéki, az édesvízi, a szárazföldi és a városi ökoszisztémák – beleértve a talajvizektől függő ökoszisztémákat is – vizsgálatára irányulnak, lehetővé teszik, hogy jobban megértsük a természeti erőforrások és a társadalmi, gazdasági és ökológiai rendszerek közötti komplex kölcsönhatásokat, és ennek keretében a globális éghajlati fordulópontokat, valamint az emberi és biológiai rendszerek ellenálló képességét vagy sérülékenységét is. A kutatás megvizsgálja, hogy a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák hogyan működnek, miként reagálnak az antropogén hatásokra, hogyan állíthatók helyre, valamint hogy mindez milyen hatást gyakorol a gazdaságra és az emberek jólétére. Ezenkívül azt is megvizsgálja, hogy európai és nemzetközi viszonylatban hogyan lehetne megoldani az erőforrásokkal összefüggő problémákat. A kutatás hozzájárul továbbá olyan szakpolitikák és gyakorlatok kialakításához is, amelyek biztosítják, hogy a társadalmi és gazdasági tevékenységek az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség fenntarthatóságának és alkalmazkodási képességének határain belül maradjanak.

5.2.2. Integrált megközelítések kidolgozása a vízzel kapcsolatos feladatok megoldására és átállás a vízi erőforrások és szolgáltatások fenntartható kezelésére és felhasználására

A hozzáférhető édesvíz mennyiségének csökkenése és minősége nagy horderejű gazdasági és társadalmi következményekkel járó globális problémává vált. A vízminőség megőrzése és javítása, valamint a hozzáférhető vízmennyiség azonos szinten tartása és növelése, illetve az emberi tevékenység által az édesvízi ökoszisztémákra gyakorolt hatás mérséklése egyre nehezebb kihívást jelent a különböző ágazatok vízfelhasználói, valamint a vízi ökoszisztémák számára, hiszen a különböző, és gyakran egymással ellentétes célokra (például mezőgazdaság, ipar, szabadidős tevékenységek, közszolgáltatások, ökoszisztémák és tájgondozás, környezeti helyreállítás és fejlesztés) felhasznált víz mennyisége folyamatosan nő, a vízforrások pedig egyre kritikusabb helyzetben vannak, amit ráadásul a globális és az éghajlati változások, az urbanizáció, a környezetszennyezés és az édesvízkészletek túlzott kiaknázása tovább súlyosbít.

A kutatás és az innováció megoldást keres ezekre a problémákra, valamint integrált stratégiákat, eszközöket, technológiákat és innovatív megoldásokat kínál a jelenlegi és jövőbeli szükségletek kielégítésére. Célja, hogy megfelelő vízkezelési stratégiákat dolgozzon ki, javítsa a víz minőségét, egyensúlyba hozza – a különböző szinteken és nagyságrendekben jelentkező – vízigényt és a rendelkezésre álló vagy hozzáférhető vízmennyiséget, lezárja a vízkörforgást, ösztönözze a fenntartható végfelhasználói magatartást, valamint kezelje a vízzel összefüggő kockázatokat, megőrizve ugyanakkor – a vonatkozó uniós szakpolitikákkal összhangban – a vízi ökoszisztémák integritását, szerkezetét és működését.

⁽¹⁾ A PricewaterhouseCoopers által készített becslés: „fenntarthatósággal kapcsolatos globális üzleti lehetőségek a természeti erőforrások területén (beleértve az energiát, az erdőgazdaságot, a élelmiszeripart és mezőgazdaságot, a vizet és az érceket)” és a WBCSD (2010) Vision 2050: Az Új Üzleti Program, World Business Council for Sustainable Development (Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért): Genf, URL: http://www.wbcsd.org/web/projects/BZrole/Vision2050-FullReport_Final.pdf

5.2.3. A hatékony döntéshozatalhoz és a társadalmi szerepvállaláshoz szükséges ismeretek és eszközök biztosítása

A társadalmi, a gazdasági és a kormányzati rendszereknek továbbra is foglalkozniuk kell mind az erőforrások kimerülésével, mind az ökoszisztémákban okozott kárral. A kutatás és az innováció megalapozza majd azokat a szakpolitikai döntéseket, amelyek a természeti erőforrások és az ökoszisztémák kezeléséhez szükségesek annak érdekében, hogy elkerüljük a káros éghajlati és környezeti változásokat, vagy alkalmazkodjunk azokhoz, továbbá hogy elősegítsük a fenntarthatóságot biztosító intézményi, gazdasági, magatartásbeli és technológiai változásokat. Ennek megfelelően a kutatás olyan rendszerek kidolgozását fogja megalapozni, amelyeknek köszönhetően a biológiai sokféleséget és az ökoszisztéma-szolgáltatásokat az értéküknek megfelelően fogják kezelni, beleértve a természeti tőkekészletekkel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal kapcsolatos ismeretek elmélyítését is. A hangsúlyt a kritikus szakpolitikák köré tartozó olyan ökoszisztémákra és ökoszisztéma-szolgáltatásokra helyezik, mint az édesvíz, a tengerek és óceánok (és partjaik), az erdők, a sarkvidék, a levegő minősége, a biológiai sokféleség, valamint a földhasználat és a talaj. A társadalmaknak és az ökoszisztémáknak a szennyezésekkel, a kórokozók, valamint a katasztrófákkal – köztük a természeti veszélyekkel (pl. szeizmikus és vulkanikus tevékenységgel, árvízzel vagy aszályal) és az erdőtüzekkel – szembeni ellenálló képességét a veszélyeztetettség és hatások prognosztizálására, korai előrejelzésére és értékelésére irányuló képességek javítása révén támogatják, beleértve az egyidejű kockázatok kérdését is. A kutatás és az innováció így támogatja a környezetvédelmi és az erőforrás-hatékonyra irányuló szakpolitikát és alternatívákat kínál fel egy olyan eredményes és tényeken alapuló irányításhoz, amely a biztonságos működést garantáló határokon belül marad. Innovatív módszereket fejlesztenek ki a szakpolitikák összhangjának fokozására, a kompromisszumok megtalálására és a szembenálló érdekek kezelésére, továbbá a kutatási eredményekkel kapcsolatos társadalmi tudatosság javítására és a polgárok döntéshozatalban való részvételének fokozására.

5.3. A nem energetikai célú és nem mezőgazdasági nyersanyagok fenntartható hozzáférhetőségének biztosítása

Az olyan ágazatok, mint az építőipar, a vegyipar, az autópár, a repülőgépipar, a gépipar és a berendezések gyártása, amelyek együttes hozzáadott értéke meghaladja az 1 000 milliárd eurót, és amelyek mintegy 30 millió embert foglalkoztatnak, mind a nyersanyagokhoz való hozzáféréstől függenek. Az Unió önálló építőipari célú ásványi anyagokban. Ugyanakkor miközben az Unió egyes ipari ásványi anyagok legnagyobb termelője a világban, a legtöbb ilyen anyag esetében nettó importőrnek számít. Ezenkívül az Unió nagymértékben importfüggő a fémtartalmú ásványok tekintetében, és teljesen importfüggő néhány kritikus fontosságú nyersanyagot illetően.

A legutóbbi tendenciák azt mutatják, hogy a nyersanyagok iránti keresletet a feltörekvő gazdaságok fejlődése, és a kulcsfontosságú alatechnológiák gyors elterjedése fogja vezérelni. Európának fenntartható módon kell gazdálkodnia a nyersanyagokkal és garantálnia kell azok tekintetében a fenntartható ellátást – úgy a határain belülről, mint kívülről – minden nyersanyagigényes ágazat részére. A kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos szakpolitikai célkitűzéseket a Bizottság nyersanyag-politikai kezdeményezése vázolja⁽¹⁾.

E tevékenység célja tehát a nyersanyagokra vonatkozó ismeretek elmélyítése, valamint innovatív megoldások kidolgozása a nyersanyagok költség-hatékony és környezetbarát feltárására, kitermelésére, feldolgozására, újrahasznosítására, visszanyerésére és olyan, gazdaságilag vonzó és környezeti szempontból fenntartható alternatívákkal való helyettesítésére, amelyek környezeti hatása kisebb.

Ennek érdekében a kutatás és az innováció az alábbiakra koncentrál:

5.3.1. A nyersanyagok elérhetőségével kapcsolatos új ismeretek szerzése

Javítani fogják a globális és uniós erőforrások, köztük az ún. „városi bányák” (a hulladéklerakó helyek és a bányászati hulladékok), valamint a part menti és mélytengeri erőforrások (pl. ritkaföldfémeket tartalmazó ásványok tengerfenéki bányászata) hosszú távú kiaknázhatóságára és a kapcsolódó bizonytalanságokra vonatkozó értékelést. Ezek az ismeretek hozzájárulnak majd ahhoz, hogy a társadalom a szűkösen rendelkezésre álló vagy környezetre ártalmas nyersanyagokat hatékonyabban használja fel, dolgozza fel és hasznosítsa újra. Ezenkívül – ökoszisztéma-alapú megközelítés mentén – globális szabályokat, gyakorlatokat és szabványokat dolgoznak ki, amelyek az erőforrások gazdaságilag életképes, környezetkímélő és társadalmilag elfogadható feltárását, kitermelését és feldolgozását szabályozzák, beleértve a földhasználatot és a tengeri területrendezést is.

5.3.2. A nyersanyagok fenntartható hozzáférhetőségének és felhasználásának előmozdítása, beleértve a szárazföldön és a tengerekben fellelhető ásványkészleteket, valamint a feltárást, a kitermelést, a feldolgozást, az újrahasznosítást, az újrafeldolgozást és a visszanyerést is

Az európai ipar számára elengedhetetlenül fontos nyersanyagok megfizethető, megbízható és fenntartható hozzáférhetőségének biztosítása, és az azokkal való fenntartható gazdálkodás érdekében kutatásra és innovációra van szükség az anyagok teljes életciklusa folyamán. A gazdaságilag életképes, társadalmilag elfogadható és környezetbarát feltárási, kitermelési és feldolgozási technológiák kifejlesztése és bevezetése fokozza az erőforrások hatékony felhasználását. Ezekbe beletartoznak a szárazföldön és a tengerekben fellelhető ásványkészletek, illetve az ún. „városi bányákban” megtalálható nyersanyagok is. Az új, gazdaságilag életképes és erőforrás-hatékony újrahasznosítási és hulladékhasznosítási technológiák,

(1) COM (2008) 699 végleges.

üzleti modellek és eljárások, többek között a zárt ciklusú folyamatok és rendszerek szintén hozzájárulnak majd ahhoz, hogy az Unió kevésbé függjön az elsődleges nyersanyagok hozzáférhető mennyiségétől. Ez azt jelenti, hogy meg kell növelni a használat időtartamát, javítani kell az újrahasznosítás és a visszanyerés minőségét és drasztikusan csökkenteni kell a kárba vesztett erőforrások mennyiségét. Olyan megközelítést kell tehát alkalmazni, amely az elérhető nyersanyagok rendelkezésre bocsátásától a használat befejeződéséig a teljes életciklust felöleli és minimális energia- és erőforrás-ráfórtást igényel.

5.3.3. A kritikus fontosságú nyersanyagok alternatíváinak felkutatása

Előfordulhat, hogy például kereskedelmi korlátozások miatt egyes anyagok globális szinten kisebb mennyiségben lesznek elérhetőek, ennek a helyzetnek a megelőzése érdekében tehát fel kell kutatni és ki kell fejleszteni a kritikus fontosságú nyersanyagokat fenntartható módon helyettesítő és felváltó, azonos funkcionális teljesítményt nyújtó anyagokat. Ennek köszönhetően csökken az Unió elsődleges nyersanyagoktól való függősége és javul a környezetre gyakorolt hatás.

5.3.4. A nyersanyagokkal kapcsolatos társadalmi tudatosság és készségek fokozása

Az önállóbb és erőforrás-hatékonyabb gazdaságra való elkerülhetetlen átállás kulturális, magatartásbeli, társadalmi-gazdasági, rendszerszintű és intézményi változásokat is megkövetel. Az Unió nyersanyag-ágazatait, beleértve az európai bányászatot is jellemző egyre súlyosabb szakértelmihiány problémájának megoldása érdekében ösztönözni kell az egyetemeket, a geológiai felméréseket, az ipar és más érdekelt felek közötti hatékonyabb partnerségeket. Emellett az innovatív zöld készségek fejlesztésének támogatását is kiemelten kell kezelni. Ezen túlmenően a mai gondolkodásban még mindig nem tulajdonítanak kellő gazdasági jelentőséget az Európa határain belül fellelhető nyersanyagoknak. A szükséges szerkezeti változások megkönnyítése érdekében a kutatás és az innováció nagyobb teret kíván biztosítani a polgárok, a döntéshozók, a gyakorló szakemberek és az intézmények kezdeményezéseinek.

5.4. Ökoinnováció a zöld gazdaságra való átállás és a környezettudatosabb társadalommá válás szolgálatában

Az Unió nem válhat virágzó gazdasággá egyre növekvő erőforrás-fogyasztás, a környezet állapotának folyamatos romlása és a biológiai sokféleség rohamos csökkenése mellett. A természeti erőforrások használatától független növekedéshez szerkezeti változásokat kell végrehajtani az erőforrások felhasználásában, újra felhasználásában és az azokkal való gazdálkodásban, és a környezetvédelmi szempontokról sem szabad megfeledkezni. Az ökoinnováció lehetővé teszi a környezetterhelés mértékének csökkentését, fokozza az erőforrás-hatékonyt és az Uniót az erőforrás- és energia-hatékony gazdaságra való átállás felé irányítja. Az ökoinnováció továbbá nagy mértékben hozzájárul a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez, és fokozza Európa versenyképességét a globális piacon, amely 2015 után akár ezermilliárd eurós piaccá is bővíülhet⁽¹⁾. A cégeknek már 45 %-a bevezetett valamilyen típusú ökoinnovációt. Becslések szerint az ökoinnovációk mintegy 4 %-a több mint 40 %-os anyagfelhasználás-csökkenést eredményezett termelési egységenként⁽²⁾, ami jól szemlélteti a jelentős jövőbeli potenciált. Gyakran előfordul azonban, hogy kifejezetten ígéretes és műszakilag fejlett ökoinnovációs technológiák, folyamatok, szolgáltatások és termékek a kereskedelmi fázist megelőző kihívások következtében nem jutnak ki a piacra, és nem váltják valóra a bennük rejlő környezeti és gazdasági lehetőségeket, mert a magánbefektetők túlzottan kockázatosnak ítélik meg azok ipari méretekben történő piaci bevezetését.

E tevékenység célja tehát előmozdítani az ökoinnováció minden formáját, amely lehetővé teszi a zöld gazdaságra való áttérést.

Ennek érdekében a kutatás és az innováció az alábbiakra koncentrálnak:

5.4.1. Az ökoinnovációs technológiák, eljárások, szolgáltatások és termékek támogatása, beleértve annak felmérését is, hogy milyen módon lehet csökkenteni a termelésben és a fogyasztásban felhasznált nyersanyag-mennyiséget, és hogyan lehet ennek akadályait felszámolni és piaci bevezetését előmozdítani

Az ökoinnováció valamennyi – akár fokozatos, akár radikális – olyan formája támogatást kap, amely kombinálja a technológiai, szervezeti, társadalmi, magatartási, üzleti és szakpolitikai innovációt, és erősíti a civil társadalom részvételét. Ez megalapozza a „körkörös” gazdaságot, miközben csökkenti a környezeti hatásokat, növeli a környezet ellenálló képességét és figyelembe veszi a környezetre, illetve potenciálisan az egyéb ágazatokra gyakorolt visszapattanó hatást. Ebbe beletartozik a felhasználó-vezérelt innováció, az üzleti modellek, az ipari szimbiózis, a termék-szolgáltatási rendszerek, termékek tervezése, a teljes életciklus-alapú és a „bölcstől bölcsig” megközelítés, valamint annak felmérése is, hogy milyen módon lehet csökkenteni a termelésben és a fogyasztásban felhasznált nyersanyag-mennyiséget, és

⁽¹⁾ COM (2008) 699. Lásd: Európai Parlament, Gazdaság- és tudománypolitikai főosztály: „Ökoinnováció – az EU elindítása az erőforrás- és energiahatékony gazdaság útján”; tanulmány és tájékoztató jegyzetek, 2009. március.

⁽²⁾ Ökoinnovációs Megfigyelőközpont: „Az ökoinnovációs kihívás – Az erőforráshatékony Európa megvalósításának útjai – Éves jelentés, 2010”; 2011. május.

hogyan lehet ennek akadályait felszámolni. Ki kell továbbá térni arra is, hogy mekkora a fenntarthatóbb fogyasztási szokásokra való átállás potenciálja. A cél az erőforrás-hatékonyság javítása azzal, hogy abszolút értelemben csökkentjük az inputok, a hulladékok és a károsanyag-kibocsátás mennyiségét (például az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽¹⁾ megjelölt és más anyagok tekintetében) az értéklánc teljes hossza mentén, valamint szorgalmazzuk az újrafelhasználást, az újrafeldolgozást és az erőforrások helyettesítését.

Hangsúlyt kell fektetni arra, hogy az ipar – és különösen az induló vállalkozások és innovatív kkv-k, a civil társadalmi szervezetek és a végső felhasználók – bevonásával megkönnyítsék a kutatási eredmények piaci forgalomba hozatalát, azaz a prototípusok kifejlesztésétől és a műszaki, társadalmi és környezetvédelmi teljesítmény demonstrálásától kezdődően az uniós jelentőségű ökoinnovatív technikáknak, termékeknek, szolgáltatásoknak és gyakorlatoknak az első alkalmazásáig és piacon történő elterjesztéséig. A meghozandó lépések hozzájárulnak majd az ökoinnováció széleskörű alkalmazásához és fejlesztéséhez előtt álló akadályok felszámolásához, a megfelelő megoldások piacainak megteremtéséhez és kibővítéséhez, illetve az uniós vállalkozások, különösen a kkv-k világpiaci versenyképességének javításához. Az ökoinnovátorok közötti kapcsolatok fejlesztése ugyancsak arra irányul, hogy elősegítsék az ismeretek terjesztését és felhasználását, valamint hogy jobban összekapcsolják a kínálatot a kereslettel.

5.4.2. Az innovatív szakpolitikák és a társadalmi változások támogatása

A zöld gazdaságra való átálláshoz és a környezettudatosabb társadalommá váláshoz strukturális és intézményi változásokra van szükség. A kutatás és az innováció keretében foglalkozunk majd a társadalmi és piaci változások fő akadályaiival és olyan környezetet igyekszünk teremteni, amelyben semmi sem akadályozza a fogyasztók, valamint az üzleti és a politikai döntéshozók innovatív és fenntartható magatartását, és ezzel párhuzamosan támaszkodunk a társadalomtudomány és a bölcsészettudomány hozzájárulására. Ki kell fejleszteni azokat a főbb gazdasági, társadalmi, kulturális és intézményi változások értékelésére és előidézésére szolgáló szilárd és átlátható eszközöket, módszereket és modelleket, amelyek a zöld gazdaságra való átálláshoz és a környezettudatosabb társadalommá váláshoz szükséges paradigmaváltáshoz vezetnek. A kutatás feltárja, hogyan lehet a fenntartható életstílusokat és fogyasztási szokásokat előmozdítani, és ennek során felhasználja a társadalmi-gazdasági kutatás és a magatartástudomány eredményeit, figyelembe veszi a felhasználói elkötelezettséget és az innováció társadalmi elfogadottságát, valamint a kommunikáció és a tudatosság javítását szolgáló tevékenységeket is folytat. A demonstrációs tevékenységeket is teljes mértékben ki fogják használni.

5.4.3. A zöld gazdaság felé tett előrehaladás mérése és értékelése

Minden megfelelő térszkálán olyan megbízható mutatókat kell kidolgozni, amelyek kiegészítik a GDP-t, valamint azokat a módszereket és rendszereket, amelyek támogatják és értékelik a zöld gazdaságra való átállást és a vonatkozó szakpolitikai alternatívák hatékonyságát. Az életciklus-alapú megközelítést követve a kutatás és az innováció javítani fogja az erőforrás-hatékonyság és az ökoinnováció szempontjából releváns adatok, mérési módszerek és rendszerek minőségét és elérhetőségét, valamint meg fogja könnyíteni innovatív kompenzációs programok kidolgozását. A társadalmi-gazdasági kutatás segítségével jobban meg lehet érteni a termelők és fogyasztói magatartás alapvető okait, és így hozzá lehet járulni az erőforrás-hatékony és az éghajlatváltozással szemben ellenálló gazdaságra való áttérést elősegítő hatékonyabb szakpolitikai eszközök kidolgozásához. Ezenkívül az erőforrás-hatékonyság és az ökoinnovációs politikák támogatására szolgáló technológiai értékelő módszereket és integrált modellezést fejlesztenek ki minden szinten, miközben fokozzák a szakpolitikák összhangját és kompromisszumok kialakítására törekednek. Az eredmények lehetővé teszik majd a termelésbe és a fogyasztásba bevont anyag- és energiaáramlás nyomon követését, értékelését és csökkentését, és lehetővé teszik, hogy a szakpolitikai döntéshozók és a vállalkozások a környezeti költségeket és externáliákat integrálják saját tevékenységeikbe és döntéseikbe.

5.4.4. Az erőforrás-hatékonyság előmozdítása digitális rendszerekkel

Az információs és kommunikációs technológiák területét érintő innovációk az erőforrás-hatékonyság támogatásának fontos eszközeivé válhatnak. E cél elérése érdekében a modern és innovatív ikt-k jelentős hatékonysági növekedést eredményezhetnek a termelékenységben, különösen az automatizált folyamatok, a valós idejű nyomon követés és a döntéstámogató rendszerek révén. A jövőben az ikt használata felgyorsíthatja a gazdaság fokozatos dematerializációját és a digitális szolgáltatásokra való áttérést, továbbá elősegítheti a fogyasztói magatartások és az üzleti modellek változását.

5.5. Átfogó és fenntartható globális környezeti megfigyelő és informatikai rendszerek kifejlesztése

Az átfogó környezeti megfigyelő és informatikai rendszerek nélkülözhetetlenek azoknak a hosszú távú adatoknak és információknak a biztosításához, amelyek ezen társadalmi kihívás kezeléséhez szükségesek. E rendszereket az éghajlat, a természeti erőforrások – beleértve a nyersanyagokat is –, a szárazföldi és (a part menti és a mélytengeri övezeteket is magukban foglaló) tengeri ökoszisztémák és az ökoszisztéma-szolgáltatások helyzetének, állapotának és tendenciáinak nyomon követésére, értékelésére és előrejelzésére, valamint arra használják, hogy értékeljék az alacsony szén-dioxid-kibocsátást, az éghajlatváltozás hatásainak mérséklését és az azokhoz való alkalmazkodást célzó szakpolitikákat és alternatívákat a gazdaság minden ágazatában. Az e rendszerekből nyert információt és ismereteket a stratégiai erőforrások intelligens használatának ösztönzésére, tényekre alapozott szakpolitikák kidolgozásának támogatására, új környezeti és éghajlati szolgáltatások előmozdítására, valamint a globális piacokon új lehetőségek kifejlesztésére használják majd fel.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EKG tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EKG tanácsi irányelv, a 91/155/EKG, a 93/67/EKG, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).

A Föld megfigyelését és nyomon követését szolgáló képességeket, technológiákat és adatinfrastruktúrákat az ikt terén elért újításokra, űrtechnológiákra és felkészített hálózatokra, távérzékelős megfigyelésekre, új típusú helyszíni érzékelőkre, mobil szolgáltatásokra, kommunikációs hálózatokra, részvetelre épülő webalapú szolgáltatásokra és továbbfejlesztett számítástechnikai és modellező infrastruktúrára kell alapozni annak érdekében, hogy folyamatosan időszerű és pontos információt, előrejelzéseket és előbecsléseket nyújtsanak. Ösztönzik a szabad, nyílt és korlátlan hozzáférést a kölcsönösen átjárható adatokhoz és információkhoz, valamint a kutatási eredmények hatékony – és adott esetben biztonságos – tárolását, kezelését és terjesztését. A tevékenységek hozzájárulnak a Copernicusprogram keretében végzett jövőbeli operatív tevékenységek meghatározásához és a Copernicus-adatoknak kutatási tevékenységek céljából való fokozottabb alkalmazásához.

5.6. Kulturális örökség

A kulturális örökség részét képező értékek kézzelfogható megjelenési formájukban, de eszmei értékük, kulturális jelentőségük és fontosságuk tekintetében is egyedülállóak és pótolhatatlanok. Alapvetően meghatározzák a társadalmi összetartozást, identitást és jólétet, valamint jelentős mértékben hozzájárulnak a fenntartható növekedéshez és a munkahelyteremtéshez. Ennek ellenére az európai kulturális örökség állapotromlása és károsodása folyamatos, amit tovább súlyosbítanak az egyre intenzívebb emberi tevékenység (pl. a turizmus) hatásai, az éghajlatváltozás miatt jelentkező szélsőséges időjárási események, valamint más természeti veszélyek és katasztrófák.

Ennek a tevékenységnek a keretében ismeretek szerzésére és innovatív megoldások kialakítására törekszünk alkalmazkodási és hatásmérséklési stratégiák, módszerek és technológiák kidolgozásával, illetve olyan termékek és szolgáltatások kifejlesztésével, amelyek elősegítik a kézzelfogható formában megjelenő és az éghajlatváltozás miatt veszélyeztetetté vált európai kulturális értékeknek a megóvását és kezelését.

Ennek érdekében a multidiszciplináris kutatás és innováció az alábbiakra koncentrál:

5.6.1. Az ellenálló képességi szintek megfigyelés, ellenőrzés és modellezés útján történő meghatározása

A károk felbecslésére, nyomon követésére és modellezésére olyan új és továbbfejlesztett technikákat fognak kidolgozni, amelyeknek köszönhetően további tudományos ismereteket szerezhetünk arról, hogy az éghajlatváltozás, illetve más környezeti és humán eredetű kockázati tényezők miként hatnak a kulturális örökségre. A forogatókönyvek, modellek és eszközök – beleértve az értékpercepció elemzését is – segítségével szerzett ismeretek hozzájárulnak az ellenálló képesség fokozására irányuló stratégiák, szakpolitikák és standardok kidolgozásához szükséges szilárd tudományos alapok megteremtéséhez és olyan következetes keretet hoznak létre, amelyben megvalósítható a kulturális örökség részét képező értékekkel kapcsolatos kockázatok elemzése és kezelése.

5.6.2. Az azzal kapcsolatos ismeretek szélesítése, hogy a közösségek hogyan értékelik az éghajlatváltozással összefüggő, valamint a szeizmikus és vulkanikus kockázatokat, és milyen módon reagálnak azokra

A kutatás és az innováció integrált megközelítést alkalmazva olyan erőforrás-hatékony megoldásokat fog kidolgozni, amelyek alkalmasak a megelőzés, az alkalmazkodás és a hatásmérséklés céljára, ideértve a kulturális örökség részét képező értékek, a kulturális tájak és az ősi élőhelyek megóvására szolgáló innovatív módszereket, technológiákat, termékeket és szolgáltatásokat is.

5.7. Egyedi megvalósítási szempontok

A tevékenységek első fogják mozdítani az olyan többoldalú folyamatokban és kezdeményezésekben való uniós részvételt és pénzügyi hozzájárulást, mint például az Éghajlat-változási Kormányközi Testület (IPCC), a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal kapcsolatos kormányközi platform (IPBES) és a Föld-megfigyelési Csoport (GEO). A további jelentősebb állami és magán kutatásfinanszírozóval, valamint a főbb kutatási hálózatokkal való együttműködés javítani fogja a globális és az európai kutatás hatékonyságát és hozzájárul a globális kutatás irányításához.

A tudományos és technológiai együttműködés hozzá fog járulni az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezményének globális technológiai mechanizmusához és támogatja a technológiai fejlődést, innovációt és a technológiaátadást az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak, valamint az üvegházhatású gázok hatásai mérséklésének elősegítése érdekében.

A Rio+20 elnevezésű ENSZ-konferencia eredményeire építve ki fognak dolgozni egy olyan mechanizmust a tudományos és technológiai ismeretek módszeres összegyűjtésére, egybevetésére és elemzésére a fenntartható fejlődés és a zöld gazdaság kulcsfontosságú témáiban, amely tartalmaz egy, az előrehaladás mérését szolgáló keretrendszert is. Ez ki fogja egészíteni a meglévő tudományos bizottságokat és testületeket, és további szinergia létesítésére törekszik azokkal.

Ezen társadalmi kihívás kapcsán folyó kutatás hozzá fog járulni a Copernicus operatív szolgáltatásaihoz azzal, hogy biztosítja a Copernicus fejlesztéséhez szükséges ismereteket.

Mérlegelhető a vonatkozó közös programozási kezdeményezések, valamint a területen működő, a közszektoron belüli, illetve a köz- és a magánszféra közötti partnerségek támogatása.

Az intézkedések továbbá a vonatkozó európai innovációs partnerségek keretében folyó tevékenységekhez, valamint az európai technológiai platformok kutatási és innovációs menetrendjének vonatkozó szempontjaihoz is megfelelő módon kapcsolódni fognak.

Egyedi intézkedések biztosítják majd, hogy az Unió által az éghajlat, az erőforrás-hatékonyság és a nyersanyagok területén elért kutatási és innovációs eredmények további felhasználásra kerüljenek más uniós programokban, így például a LIFE + programban, az európai strukturális és beruházási alapokban és a külső együttműködési programokban.

A tevékenységek többek között az ökoinnovációs program keretében végzett tevékenységekre épülnek, és azokat erősítik.

A tevékenységek részét fogja képezni továbbá: az Unióban, valamint az Unió főbb partnerországában és -régióiban megvalósult tudományos és technológiai előrehaladás folyamatos elemzése; a környezeti szempontból jelentős új technológiák és gyakorlatok piaci forgalmazási lehetőségeinek korai szakaszban történő felmérése; valamint előrejelzések készítése a kutatási és az innovációs szakpolitikák számára.

6. EURÓPA A VÁLTOZÓ VILÁGBAN – INKLUZÍV, INNOVATÍV ÉS REFLEKTÍV TÁRSADALMAK

Ez a szakasz egyrészt olyan kutatási és innovációs tevékenységekkel foglalkozik, amelyek révén a társadalmak inkluzívabbá, innovatívabbá és reflektívabbá válnak, másrészt pedig olyan különös intézkedésekkel, amelyek bizonyos konkrét, a „Társadalmi kihívások” prioritás alatt említett, több területet érintő kérdést támogatnak⁽¹⁾.

6.1. Inkluzív társadalmak

Az európai társadalmakban jelenleg érvényesülő trendek magukban hordozzák egy egységesebb Európa létrehozásának lehetőségét, azonban kockázatokkal és kihívásokkal is járnak. Ezeket a lehetőségeket, kockázatokkal és kihívásokkal meg kell érteni és előre számítani kell azokra annak érdekében, hogy Európa a fejlődés során kellő szolidaritásról és társadalmi, gazdasági, politikai, oktatási és kulturális együttműködésről tehessen tanúbizonyságot, figyelembe véve azt is, hogy a világot ma egyre fokozódó összekapcsolódás és kölcsönös függés jellemzi.

Ebben az összefüggésben a cél a társadalmi, gazdasági és politikai befogadás, valamint a befogadó munkaerőpiacok megértése, elemzése és fejlesztése, a szegénység és a marginalizálódás elleni küzdelem, valamint az emberi jogok, a digitális befogadás, az egyenlőség, a szolidaritás és a kultúrák közti dinamikák megerősítése annak révén, hogy támogatásban részesítjük az élvonalbeli tudományt, az interdiszciplináris kutatást, a mutatók kifejlesztését, a technológiai előrehaladást, a szervezeti innovációt, valamint a regionális innovációs klaszterek és az együttműködés és a közös alkotás új formáinak kifejlesztését. A kutatás és az egyéb tevékenységek támogatják az Európa 2020 stratégia, valamint a többi vonatkozó uniós szakpolitika végrehajtását. Ebben az összefüggésben központi szerepet töltenek be a társadalom- és bölcsészettudományi kutatások. Az európai stratégiák és szakpolitikák céljainak a meghatározása, nyomon követése, értékelése és irányítása koncentrált kutatást igényel, amely lehetővé teszi a politikai döntéshozók számára – a különösen a társadalmi befogadás érdekében – tervezett intézkedések hatásának és eredményességének elemzését és értékelését. Ennek érdekében a teljes társadalmi befogadás és részvétel megvalósulásának feltétele, hogy az magába foglalja az élet valamennyi területét és minden korosztályt.

Az alábbiak megértése, elősegítése vagy végrehajtása érdekében a következő célkitűzések megvalósítására kell törekedni:

6.1.1. Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítását szolgáló mechanizmusok

Európa egy különleges és meglehetősen egyedi modellt fejlesztett ki, amely a gazdasági fejlődésből, a magas szintű társadalmi kohéziót célzó szociálpolitikákból, a demokráciát és a jogállamiságot, az emberi jogokat, a kulturális örökség sokszínűségének tiszteletben tartását és megőrzését felölelő humanista közös kulturális értékekből, valamint az oktatás és a tudomány, a művészet és a bölcsészettudományok mint a gazdasági fejlődés és jólét alapvető mozgatóinak előmozdításából tevődik össze. A gazdasági növekedésre való állandó törekvés számos jelentős emberi, társadalmi, környezeti és gazdasági ráfordítással jár. Ahhoz, hogy Európában intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés valósulhasson meg, alapjaiban meg kell változtatni a növekedés és a társadalmi jólét meghatározását, valamint azt, hogy ezeket hogyan mérjük (beleértve a haladásnak az általánosan használt GDP-mutatótól eltérő eszközökkel történő mérését is), hozzuk létre és tartjuk fenn hosszabb távon.

⁽¹⁾ Az e társadalmi kihívás számára elkülönített költségvetés sérelme nélkül.

A kutatás elemezni fogja a polgárok részvétele, a fenntartható életstílusok, a kulturális megértés és a társadalmi-gazdasági magatartásformák és értékek fejlődését, valamint azt, hogy azok miként viszonyulnak a paradigmákhoz, a szakpolitikákhoz és az intézmények, közösségek, piacok, cégek, kormányzati és hitrendszerek működéséhez Európában, továbbá vizsgálni fogja ezek más régiókkal és gazdaságokkal való kapcsolatait is. Eszközöket fognak kifejleszteni az ilyen fejlődések kontextuális és kölcsönös hatásainak pontosabb értékelésére, össze fogják hasonlítani a közpolitikákat a különböző európai kihívások tükrében, és elemezni fogják a szakpolitikai lehetőségeket és a döntéshozatali mechanizmusokat az olyan területeken, mint a foglalkoztatás, az adózás, az egyenlőtlenségek, a szegénység, a társadalmi befogadás, az oktatás és a készségek, a közösségi fejlesztés, a versenyképesség és a belső piac, mindezt a mélyebb európai integráció új feltételeinek és lehetőségeinek, valamint annak társadalmi, kulturális, tudományos és gazdasági összetevői és szinergiái, mint a világszintű komparatív uniós előnyök forrásai szerepének a megértése céljából.

Elemezni fogja, hogy az előregedő társadalmak és a migráció nyomán megjelenő demográfiai változások milyen következményekkel járnak a növekedésre, a munkaerőpiacra és a jólétre. Ebben az összefüggésben ahhoz, hogy kezelni tudjuk a jövőbeli növekedéssel kapcsolatos kihívásokat, fontos figyelembe venni az ismeretek különböző összetevőit, azaz a kutatás során a tanulással, az oktatással és a képzéssel kapcsolatos kérdésekre kell fókuszálni, vagy meg kell vizsgálni, hogy a fiatalok milyen szerepet töltenek be és milyen helyet foglalnak el a társadalomban. A kutatás ezen túlmenően jobb eszközöket fog kidolgozni a különböző gazdasági szakpolitikák fenntarthatóságra gyakorolt hatásainak értékelésére. Emellett azt is elemezni fogja, hogy miként fejlődnek a nemzeti gazdaságok, és hogy európai és nemzetközi szinten a kormányzás milyen formái segíthetnek megelőzni a makrogazdasági egyensúlytalanságokat, a pénzügyi nehézségeket, az adóversenyt, a munkanélküliséget és a foglalkoztatási gondokat, valamint a társadalmi, gazdasági és pénzügyi zavarok más formáit. Figyelembe fogja venni az EU és a globális gazdaságok, piacok és pénzügyi rendszerek közötti növekvő kölcsönös függést, valamint az ennek következtében az intézményfejlesztés és a közigazgatás területén megjelenő kihívásokat. Az európai államadósság-válság miatt hangsúlyt kell továbbá helyezni az annak meghatározására irányuló kutatásra, hogy az európai pénzügyi és gazdasági rendszerek milyen keretfeltételek teljesülése esetén működhetnek stabilan.

6.1.2. Megbízható szervezetek, gyakorlatok, szolgáltatások és szakpolitikák, amelyekre szükség van az ellenálló, befogadó, részvételre épülő, nyitott és kreatív európai társadalmak kiépítéséhez, különösen a migráció, az integráció és a demográfiai változások figyelembevételével

Az Európában végbemenő társadalmi, kulturális és politikai átalakulások megértéséhez elemezni kell a változó demokratikus gyakorlatokat és elvárásokat, valamint az önazonosság, a sokféleség, a területek, a vallások, a nyelvek és az értékek történelmi fejlődését. Ez magában foglalja az európai integráció történetének alapos megértését. Ki kell kutatni azon módszereket, amelyekkel át lehet alakítani és javítani lehet az európai jóléti rendszereket, közszolgáltatásokat és a szakpolitikák szélesebb szociális biztonsági dimenzióját a kohézió, a nemek közötti egyenlőség elérése, a részvételen alapuló, nyitott és kreatív társadalmak kialakulásának elősegítése, valamint a nagyobb fokú társadalmi és gazdasági egyenlőség és a nemzedékek közötti fokozottabb szolidaritás előmozdítása érdekében. A kutatások elemezni fogják, hogy a társadalmak és a politikák miként válnak tágabb értelemben európaiabbakká az önazonosság, a kultúrák és értékek, az ismeretek, eszmék és hitek körforgása és a viszonyosság, kölcsönösség és egyenlőség elveinek és gyakorlatának kombinációja révén, különös tekintettel a migrációra, az integrációra és a demográfiai változásokra. Elemezni fogják továbbá, hogy a kiszolgáltatott rétegek (pl. a romák) miként vehetnek részt teljes körűen az oktatásban, a társadalomban és a demokráciában, például különböző készségek megszerzésével és az emberi jogok védelme által. Ezért annak az elemzésnek is központi kérdés lesz, hogy a politikai rendszerek miként alakulnak a fent említett társadalmi változások vonatkozásában és hogyan reagálnak azokra.

A kutatások azoknak a fő rendszereknek az alakulásával is fognak foglalkozni, amelyek az emberi és társadalmi kapcsolatok alapjául szolgáló formákat adják, mint a család, a munka, az oktatás és a foglalkoztatás, és amelyek segítenek a társadalmi egyenlőtlenségek és a társadalmi kirekesztettség, valamint a szegénység leküzdésében. A szociális kohézió, a méltányos és megbízható igazságszolgáltatás, az oktatás, a demokrácia, a tolerancia és a sokszínűség olyan tényezők, melyeket gondosan meg kell vizsgálni a európai komparatív előnyök azonosítása és világszintű jobb kihasználása és a politikák jobb, bizonyítékokkal alátámasztott támogatása céljából. A kutatás figyelembe fogja venni a mobilitás és a migráció – beleértve az Európán belüli migrációs áramlásokat is – valamint a demográfia jelentőségét az európai politikák jövőbeli alakulásában.

Emellett az ikt elterjedéséből eredő változások és lehetőségek megértése – úgy az egyén, mint a közösség szintjén – is fontos az inkluzív innováció új útjainak megnyitásához. Tekintettel a digitális társadalmi befogadás növekvő társadalmi-gazdasági jelentőségére, kutatási és innovációs fellépések fogják elősegíteni az inkluzív ikt-megoldásokat és a digitális készségek hatékony elsajátítását, aminek köszönhetően lehetőségek nyílhatnak meg a polgárok előtt, és a munkaerő versenyképessége válhat. Hangsúlyt fognak fektetni az olyan technológiai újításokra, amelyek radikálisan képesek lesznek erősíteni a testreszabást, a felhasználóbarát módszereket és az elérhetőséget a polgárok, a fogyasztók és a felhasználók – ezen belül a fogyatékkal élők – magatartásának és értékeinek jobb megértésével. Ehhez szükség lesz a „befogadó tervezés” típusú kutatási és innovációs megközelítésre.

6.1.3. Európa mint globális szereplő, különösen az emberi jogok és a globális igazságosság területén

Európa sajátos történelmi, politikai, társadalmi és kulturális rendszere egyre inkább kénytelen szembenézni a globális változások hatásával. Ennek érdekében, hogy továbbfejlessze az Európával szomszédos és azon túli területeken folytatott külpolitikai tevékenységét, valamint, hogy megtartsa globális szereplői státuszát, Európának fejlesztenie kell a szakpolitikai célkitűzéseinek meghatározására, fontossági sorrendbe állítására, megindoklására, értékelésére és előmozdítására meglévő

kapacitásait a világ egyéb régióival és társadalmaival közösen fellépve, és az együttműködés elmélyítése, vagy az egyes konfliktusok megelőzése vagy megoldása érdekében. Ebben a tekintetben továbbá jobban fel kell készülnie arra, hogy a globalizációs folyamatok elébe vágva megfelelő válaszokat tudjon adni annak hatásaira. Ehhez mélyebben meg kell érteni a világ más régióinak történelmét, kultúráját és politikai-gazdasági rendszereit, valamint a transznacionális szereplők szerepét és befolyását, és le kell vonni ezekből a megfelelő tanulságokat. Végezetül pedig Európának hatékonyan hozzá kell járulnia a globális kormányzáshoz és a globális igazságossághoz is olyan kulcsfontosságú területeken, mint a kereskedelem, a fejlesztés, a munkaügy, a gazdasági együttműködés, a környezettel, az oktatással és a nemek egyenlőségével kapcsolatos kérdések, valamint az emberi jogok, a védelem és a biztonság. Ebbe beletartozik az új kapacitások kiépítésére vonatkozó potenciál, függetlenül attól, hogy az elemző eszközök, szolgáltatások, rendszerek és felszerelések révén, vagy pedig hivatalos és nem hivatalos nemzetközi fórumokon kormányzati és nem kormányzati szereplőkkel folytatott diplomáciai tevékenység révén valósul-e meg.

6.1.4. A fenntartható és inkluzív környezet előmozdítása az innovatív terület- és várostervezés, illetve terület- és városrendezés révén

Napjainkban az uniós polgárok 80 %-a városokban vagy a városok körüli területeken él, így a nem megfelelő várostervezés és -rendezés életüket nagyon negatívan befolyásolja. Annak megértése, hogy a városok hogyan működnek valamennyi polgár számára, mennyire jól tervezettek, élhetőek és vonzóak – többek között a befektetők és a képzett munkaerő számára –, alapvető fontosságú Európának a növekedés, a munkahelyek és a fenntartható fejlődés megteremtésében elért sikeréhez.

Az európai kutatás és innováció keretében meg kell találni azokat az eszközöket és módszereket, amelyekkel a városok és a városok körüli területek tervezése és rendezése fenntarthatóbb, nyitott, innovatív és inkluzív lehet; jobban meg kell érteni a városi társadalmak dinamikáját és az azokat érintő társadalmi változásokat, valamint az energia, a környezet, a közlekedés és a földhasználat közötti összefüggéseket, beleértve a környező vidéki területekkel való kölcsönhatásokat is; el kell mélyíteni a városi közterületek megtervezésével és használatával kapcsolatos ismereteket, figyelembe véve a migrációval kapcsolatos vonatkozásokat is, annak érdekében, hogy fokozódjon a társadalmi befogadás és lendületet kapjon a szociális fejlődés, valamint hogy sikerüljön lecsökkenteni a városi életmóddal összefüggő kockázatokat és a bűnözést; új módszerek kidolgozásával csökkenteni kell a természeti erőforrásokra nehezedő nyomást és ösztönözni kell a fenntartható gazdasági fejlődést, a városokban lakó európai polgárok életminőségének javításával egyidejűleg; előretekintő elképzelést kell kialakítani arról az új városi fejlődési modellre való társadalmi és ökológiai átállásról, amely megerősíti az Unió területén található városoknak innovációs és munkahely-teremtési központként és a társadalmi kohéziót elősegítő tényezőként betöltött szerepét.

6.2. Innovatív társadalmak

Az Unió továbbra is jelentős mértékben kiveszi a részét a globális ismeret-előállításból, ugyanakkor ennek társadalmi-gazdasági hatása még nem érezhető maximálisan. Erőfeszítéseket fognak tenni a kutatási és innovációs szakpolitikák hatékonyságának fokozása érdekében, valamint az azokban rejlő transznacionális szakpolitikai szinergiák és koherencia felszínre hozása céljából. Az innovációval széles értelemben véve kell foglalkozni, beleértve az átfogó szakpolitikák, a társadalom, a felhasználók és piac által vezérelt innovációt is. Ennek során figyelembe fogják venni a kreatív és kulturális iparágak tapasztalatait és innovációs erejét. E tevékenységek támogatni fogják az EKT megvalósulásait és működését, és különösen az Európa 2020 „innovatív Unió” és „európai digitális menetrend” kiemelt kezdeményezéseit.

Az alábbi egyedi célok lesznek irányadók:

6.2.1. Az innovatív Unió és az EKT tudásalapjának és támogatásának megerősítése

A beruházások értékelése és fontossági sorrendbe állítása, valamint az innovatív Unió és az EKT megerősítése céljából támogatást fog kapni a kutatási, oktatási és innovációs politikáknak, valamint az európai és harmadik országbeli rendszereknek és szereplőknek az elemzése, valamint a mutatók, adatok és információs infrastruktúrák kialakítása. Ugyancsak szükség lesz előretekintő tevékenységekre és úttörő kezdeményezésekre, gazdasági és a nemekkel foglalkozó elemzésekre, a szakpolitikák nyomon követésére, kölcsönös tanulásra, koordinációs eszközökre és tevékenységekre, valamint hatásbecslési és értékelési módszerek kifejlesztésére, felhasználva az érdekelt felek, vállalatok, hatóságok, civil társadalmi szervezetek és polgárok részéről érkező közvetlen visszajelzéseket. Ezt az elemzést az „Erasmus+” program keretében az európai és harmadik országokbeli felsőoktatási rendszerekről szóló tanulmányokkal összehangolva kell elvégezni.

Az egységes kutatási és innovációs piac biztosítása érdekében intézkedéseket kell majd hozni az Európai Kutatási Térséggel összeegyeztethető magatartás ösztönzése céljából. Támogatást fognak kapni a kutatók képzésének minőségével, a kutatók mobilitásával és karrierjének fejlesztésével kapcsolatos politikákat erősítő tevékenységek, beleértve a mobilitási szolgáltatások nyújtását célzó kezdeményezéseket, a nyílt toborzást, a nők tudományban való részvételét, a kutatók jogait és a globális kutatóközösségekkel való kapcsolatokat. E tevékenységek a „Kiváló tudomány” prioritás keretében végrehajtott Marie Skłodowska-Curie-tevékenységekkel való szinergiák megtalálására törekedve és azokkal szoros együttműködésben fognak megvalósulni. Támogatásban fognak részesülni az EKT azon alapelveinek gyors végrehajtására innovatív koncepciókat kialakító intézmények, amelyek között meg kell említeni az európai kutatói chartát, a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexét, valamint a szellemi tulajdonjogoknak a tudásátadással kapcsolatos tevékenységek során történő kezeléséről, valamint az egyetemeknek és egyéb állami kutatási szervezeteknek szóló eljárási szabályzatról szóló bizottsági ajánlást⁽¹⁾.

(1) COM(2008) 1329 végleges, 2008.4.10.

Ami a szakpolitikák koordinálását illeti, egy politikai tanácsadó eszköz kerül létrehozásra, hogy a politikai szaktanácsadás elérhető legyen a nemzeti hatóságok számára nemzeti reformprogramjaik, valamint kutatási és innovációs stratégiáik meghatározása során.

Az innovatív Unió kiemelt kezdeményezés végrehajtása érdekében ugyancsak szükség van a piac által vezérelt innováció, a nyitott innováció, valamint az állami és a szociális innováció támogatására a cégek innovációs kapacitásának és Európa versenyképességnek növelése céljából. Ehhez javítani kell az általános innovációs keretfeltételeket, valamint el kell hártani azokat az egyedi akadályokat, amelyek az innovatív cégek növekedésének útjában állnak. Támogatást kapnak a hatékony innovációtámogatási mechanizmusok (pl. jobb klaszterirányítás, állami-magán partnerségek és hálózati együttműködés), a magas fokon specializált innovációtámogatási szolgáltatások (pl. a szellemi tulajdon kezelése/felhasználása, a szellemi tulajdon-jogok birtokosai és használói közötti hálózatépítés, innovációkezelés, vállalkozói készségek, beszerzői hálózatok) és az innovációval kapcsolatos állami szakpolitikák felülvizsgálata. A kkv-specifikus területek támogatása az „Innováció a kkv-k keretében” különös célkitűzés alapján történik.

6.2.2. Az innováció új formáinak feltérképezése, különös tekintettel a szociális innovációra és a kreativitásra, valamint annak megértése, hogy az innováció különböző formáit hogyan fejlesztik ki, és azok hogyan lesznek sikeresek vagy vallanak kudarcot

A szociális innováció új árukat, szolgáltatásokat, folyamatokat és modelleket generál, amelyek eleget tesznek a társadalmi igényeknek és új társadalmi kapcsolatokat hoznak létre. Mivel az innovációs eszközök folyamatosan változnak, további kutatást kell végezni az innováció minden formájának fejlesztését és azt illetően, hogy az innováció miként elégíti ki a társadalmi igényeket. Fontos megérteni, hogy a szociális innováció és kreativitás miként vezethet a jelenlegi struktúrák, gyakorlatok és politikák megváltozásához, és miként lehet ezeket ösztönözni és felerősíteni. Fontos továbbá felmérni, hogy milyen hatást fejtenek ki a hálózatba szerveződött polgárok on-line platformjai. Ugyancsak támogatni kell a vállalatoknál a tervezés alkalmazását, az ikt használatára vonatkozó hálózatépítést és kísérletezést a tanulási folyamatok javítása érdekében, valamint támogatni kell a társadalmi innovátorok és társadalmi vállalkozók hálózatait. A kutatás az innovációs folyamatokra is figyelmet fog fordítani, továbbá megvizsgálja, hogy azok miként fejlődnek ki, lesznek sikeresek vagy vallanak kudarcot (ideértve a kockázatvállalást és a különböző szabályozási környezetek szerepét is).

A hatékony, nyílt és polgárközpontú közszolgáltatások (pl. e-kormányzás) előmozdítása érdekében elengedhetetlen az innováció elősegítése. Ehhez az új technológiákkal foglalkozó multidiszciplináris kutatásra, valamint olyan nagyléptékű innovációra lesz szükség, amely kiterjed különösen a digitális adatvédelemre, a kölcsönös átjárhatóságra, a személyre szabott elektronikus azonosításra, a nyílt adatokra, a dinamikus felhasználói interfészekre, az élethosszig tartó tanulásra és az e-tanulási platformokra, a távtanulási rendszerekre, a polgárközpontú közszolgáltatások konfigurációjára és integrációjára, valamint a felhasználók által vezérelt innovációra a társadalom- és bölcsészettudományokban is. E cselekvések foglalkozni fognak a közösségi hálózatok dinamikájával, valamint a társadalmi problémák megoldásának közös kialakítását célzó, közösségi ötletbörzével és a marginális feladatok kiszervezésével, például nyílt adatkészletek alapján. Mindezek hozzájárulnak a komplex döntéshozatali folyamatok kezeléséhez, különösen a kollaboratív politikamodellhez, a döntéshozatali szimulációkhoz, a megjelenítő technikákhoz, a folyamatmodellezéshez és a részvételi rendszerekhez használt nagy adatmennyiségek kezeléséhez és elemzéséhez, valamint a polgárok és az állami szektor közötti változó kapcsolatok elemzéséhez.

Célzott intézkedéseket kell kidolgozni annak érdekében, hogy az állami szektort az innovációt és a változásokat mind nemzeti, mind pedig uniós szinten elősegítő szereplőként be lehessen vonni, különösen szakpolitikai támogatás nyújtásán és olyan, a lehető legnagyobb földrajzi hatókörű, határokon átnyúló innovációs intézkedéseken keresztül, amelyek elősegítik az információs és kommunikációs technológiák intelligens felhasználását a közigazgatásban, és ennek révén lehetővé teszik, hogy az állampolgárok és a vállalkozások zökkenőmentesen vehessék igénybe a közszolgáltatásokat.

6.2.3. Valamennyi generáció innovatív, kreatív és termelőpotenciáljának igénybevétele

A tevékenységek hozzá járulni annak feltérképezéséhez, hogy Európának milyen innovációs lehetőségei vannak új termékeknek és technológiáknak, valamint a társadalom változó demográfiai szerkezetéhez alkalmazkodó továbbfejlesztett szolgáltatásoknak és új üzleti és szociális modelleknek a kidolgozására. A tevékenységek elősegítik az összes generáció meglévő potenciáljának kiaknázását olyan intelligens szakpolitikák kidolgozásának ösztönzése révén, amelyek a generációk közötti kapcsolatok folyamatos változása közepette ténylegesen végre tudják hajtani a tevékeny idősorral kapcsolatos elképzeléseket, valamint annak révén, hogy támogatják az európai polgárok fiatal generációinak integrációját a társadalmi, a politikai, a kulturális és a gazdasági élet valamennyi területén, figyelembe véve – többek között – az innovációs lehetőségek észlelését a számos uniós régióban jellemző magas munkanélküliség tükrében.

6.2.4. A harmadik országokkal folytatott koherens és hatékony együttműködés előmozdítása

Olyan horizontális tevékenységek fogják biztosítani a nemzetközi együttműködés stratégiai fejlesztését a „Horizont 2020” keretprogram egészében, amelyek a több területet érintő szakpolitikai célkitűzésekkel is foglalkozni fognak. A kutatással és innovációval kapcsolatos, harmadik országokkal, régiókkal nemzetközi fórumokon és szervezetekben folytatott kétoldalú, többoldalú és biregionális politikai párbeszéd támogatását célzó tevékenységek elő fogják segíteni a politikai eszmecserét, a közös tanulást és a prioritások meghatározását, elő fogják mozdítani a kölcsönös hozzáférést az egyes programokhoz és nyomon fogják követni az együttműködés hatását. A hálózatépítési és ikerintézményi együttműködési

tevékenységek elő fogják segíteni az optimális partnerségi kapcsolatokat a kutatás és az innováció szereplői között mindkét oldalon, és fejleszteni fogják a kompetenciákat és az együttműködési képességet a kevésbé fejlett harmadik országokban. A tevékenységek elő fogják mozdítani az uniós és nemzeti szintű együttműködési politikák és programok összehangolását, valamint a tagállamok és társult országok harmadik országokkal közösen folytatott cselekvéseit annak érdekében, hogy fokozzák azok összehatását. Végezetül megszilárdításra és megerősítésre kerül Európa kutatási és innovációs „jelenléte” a harmadik országokban, különösen az európai virtuális „tudományos és innovációs házak” létrehozásával kapcsolatos lehetőségek megvizsgálása, valamint az olyan európai szervezeteknek nyújtott szolgáltatások előmozdítása révén, amelyek kiterjesztik tevékenységüket harmadik országokra, valamint annak révén, hogy a harmadik országokkal közösen létrehozott kutatóközpontokat megnyitják a más tagállambeli és társult országbeli szervezetek vagy kutatók előtt.

6.3. Reflektív társadalmak – kulturális örökség és európai identitás

A cél, hogy megkönnyítsük Európa szellemi alapjainak, történelmének és a számos európai és Európán kívüli hatásnak a megértését, amiből a mai életünkre vonatkozóan is meríthetünk. Európát a különböző népek – ezen belül kisebbségek és őslakosok –, hagyományok, valamint regionális és nemzeti identitások változatossága, valamint az eltérő szintű gazdasági és társadalmi fejlődés jellemzi. A migráció és a mobilitás, a média, az ipar és a közlekedés hozzájárul a látásmódok és életstílusok sokféleségéhez. Ezt a sokszínűséget és a benne rejlő lehetőségeket fel kell ismerni és tekintetbe kell venni.

Az európai könyvtári – ideértve a digitális könyvtárakat is – levéltári, múzeumi, képtári és más közintézményekben található gyűjtemények a tanulmányozható dokumentumok és tárgyak gazdag és kiaknázatlan tárházát jelentik. Ezek a források a szellemi örökséggel együtt az egyes tagállamok történelmét, ugyanakkor az Uniónak az idők során felhalmozódott közös örökségét is képviselik. Ezeket az anyagokat – az új technológiák alkalmazásával is – a kutatók és a polgárok rendelkezésére kell bocsátani annak érdekében, hogy a múlt tanulmányozásával tekinthessenek a jövőbe. A kulturális örökség ilyen formában való hozzáférhetősége és megőrzése szükséges az európai kultúrákon belül és között jelenleg élő kapcsolatok életképességéhez, és hozzájárul a fenntartható gazdasági növekedéshez.

A tevékenységek középpontjában a következők fognak állni:

6.3.1. Az európai örökség, emlékezet, identitás, az integráció, valamint a kulturális kölcsönhatások és kifejeződések tanulmányozása, beleértve a kulturális és tudományos gyűjteményekben, levéltárakban és múzeumokban való megjelenését annak érdekében, hogy a múlt alaposabb megismerésével jobban tájékozódjunk a jelenben és megértsük azt

A tevékenységek hozzá fognak járulni annak kritikai elemzéséhez, hogy az európai tárgyi és szellemi örökség hogyan fejlődött az idők során, beleértve a nyelvet, az emlékezetet, a gyakorlatokat, az intézményeket és az identitásokat. Ezek részeként tanulmányok készülnek majd a kulturális interakciók, az integráció és a kirekesztés/kirekesztődés értelmezéséről és gyakorlatáról.

A felgyorsult európai integrációs folyamat rámutatott arra, hogy létezik egy szélesebb európai identitássféra, amely kiegészíti az ettől eltérő európai identitásokat. Az európai identitássférák számos tanúbizonysága lelhető fel egyes európai és nem európai tudományos gyűjteményekben, levéltárakban, múzeumokban, könyvtárakban és a kulturális örökség részét képező helyszíneken. Az itt megtalálható anyagok és dokumentumok hozzájárulnak az identitásépítési folyamatok jobb megértéséhez és lehetővé teszik az azokról a társadalmi, kulturális vagy éppen gazdasági folyamatokról való gondolkodást, amelyek a múltbeli, jelenlegi és jövőbeli európai identitást alakítják. A cél innovatív megoldások kifejlesztése, valamint a kulturális és tudományos gyűjtemények, a levéltárak és a múzeumok tárgyainak és/vagy dokumentumaik elemzése és felhasználása arra, hogy jobban azonosítani tudjuk az európai identitás jellemző vonásait, meg tudjuk érteni kialakulásának folyamatát és arról érdemi vitát tudjunk folytatni.

Meg fogják vizsgálni a többnyelvűségnek, a fordításnak és az eszmék egész Európát átfogó, illetve Európába és onnan kifelé irányuló áramlásának a kérdését, valamint azt, hogy ezek az eszmék hogyan épülnek be a közös európai szellemi örökségbe.

6.3.2. Az európai országok és régiók történelmének, irodalmának, művészetének, filozófiájának és vallásainak, valamint annak a kutatása, hogy mindezek hogyan járultak hozzá a kortárs Európa sokszínűségéhez

A kulturális sokszínűség olyan fontos jellemző, amely hozzájárul Európa egyediségéhez és annak erő, dinamizmust és kreativitást kölcsönöz. A tevékenységek foglalkoznak majd az Európát napjainkban jellemző sokszínűséggel, valamint azzal, hogy ez a sokszínűség hogyan változott a történelem során, ugyanakkor annak elemzéséhez is hozzájárulnak, hogy ez a sokszínűség miként eredményez új interkulturális fejlődést, vagy adott esetben feszültségeket és konfliktusokat. Központi kérdésként kell kezelni annak a vizsgálatát, hogy a művészetek, a média, a tájak, az irodalom, a nyelvek, a filozófia és a vallások ennek a sokszínűségnek a vonatkozásában milyen szerepet töltenek be, mivel azokból kiindulva számos értelmezését adhatjuk a minket körülvevő társadalmi, politikai és kulturális valóságnak, illetve mert azok befolyásolják az egyének és a társadalmi szereplők látásmódját és viselkedését.

6.3.3. Európa világban betöltött szerepének és a világ régiói közötti kölcsönhatásoknak és kötetlékeknek a kutatása, valamint annak tanulmányozása, hogy kívülről hogyan látják az európai kultúrákat

A tevékenységek foglalkozni fognak az Európa és a világ más régiói közötti társadalmi-gazdasági és kulturális kapcsolatok összetettségével, valamint fel fogják mérni a fokozottabb kulturaközi cserék és párbeszéd lehetőségeit, figyelembe véve a szélesebb értelemben vett társadalmi, politikai és gazdasági fejlődést. Hozzá fognak tovább járulni annak az elemzéséhez, hogy Európában miként alakultak a világ más régióival kapcsolatos különféle vélekedések és viszont.

6.4. Egyedi megvalósítási szempontok

A megközelítések optimális kombinációjának előmozdítása érdekében az e társadalmi kihívás és az „Ipari vezető szerep” elnevezésű prioritás közötti együttműködést olyan több területet érintő tevékenységek formájában kell megvalósítani, amelyek az emberek és a technológia közötti interakció témáját célozzák. Az ikt-re épülő technológiai innováció fontos szerepet fog játszani a termelékenység fokozásában és a polgárok kreativitásának egy innovatív társadalmon belüli és életkortól független kiaknázásában.

Ezen társadalmi kihívás keretében végrehajtott tevékenységek támogatást kapnak majd a kiváló kutatók és innovátorok nemzetközi hálózatainak – például a COST-nak és az EURAXESS-nek – az igazgatásától és koordinációjától, és így az EKT-hez is hozzájárulnak.

Mérlegelhető a vonatkozó közös programozási kezdeményezések, valamint a területen működő, a közszektoron belüli, illetve a köz- és a magánszféra közötti partnerségek támogatása.

Az intézkedések továbbá a vonatkozó európai innovációs partnerségek, valamint az európai technológiai platformok kutatási és innovációs menetrendjének vonatkozó szempontjaihoz is megfelelő módon kapcsolódni fognak.

Ezen társadalmi kihívás keretébe tartozó kutatási és innovációs cselekvések hozzá fognak járulni az Unió nemzetközi kutatási és innovációs együttműködési tevékenységeinek a végrehajtásához, mivel lehetővé teszik az Unió főbb harmadik országbeli partnereivel folytatott tudományos, technológiai és innovációs együttműködés szigorúbb stratégia szerinti megvalósítását. Ebben a tekintetben a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés stratégiai fóruma (SFIC) továbbra is stratégiai tanácsokkal látja majd el a Tanácsot és a Bizottságot az EKT nemzetközi dimenziójával kapcsolatban.

7. BIZTONSÁGOS TÁRSADALMAK – EURÓPA ÉS POLGÁRAI SZABADSÁGÁNAK ÉS BIZTONSÁGÁNAK A VÉDELME

Az Unió, annak polgárai és nemzetközi partnerei számos biztonsági fenyegetéssel és kihívással kerülnek szembe, mint például a bűnözés, a terrorizmus, valamint az ember okozta vagy természeti katasztrófák következtében kialakuló tömeges vészhelyzetek. Ezek áterjedhetnek a határokon, és célpontjaik lehetnek fizikai objektumok vagy a világháló is. A kritikus infrastruktúrák, a hálózatok, valamint a hatóságok és magánszemélyek internetes oldalai elleni támadások nemcsak a polgárok bizalmát ássák alá, hanem súlyos károkat okozhatnak olyan létfontosságú ágazatoknak, mint az energia, a közlekedés, az egészségügy, a pénzügy vagy a távközlés.

E fenyegetések előrejelzése, megakadályozása és kezelése érdekében innovatív technológiákat, megoldásokat, előrejelző eszközöket és ismereteket kell kifejleszteni és alkalmazni, ösztönözni kell a szolgáltatók és a felhasználók közötti együttműködést, polgári biztonsági megoldásokat kell találni, javítani kell az európai biztonsági ágazat, az ipar és a szolgáltatások – és ezen belül az ikt – versenyképességét, valamint meg kell előzni a magánélethez való jogok és az emberi jogok az interneten és máshol való megsértését és ezek ellen küzdelmet kell folytatni, biztosítva mindezzel egyidejűleg az európai polgárok személyhez fűződő jogainak és szabadságának a tiszteletben tartását

A biztonsági kutatás és innováció területének koordinálása és fejlesztése ezáltal lényeges tényezővé fog válni, és hozzá fog járulni a jelenlegi kutatási erőfeszítések feltérképezéséhez, beleértve az előrejelzést is, továbbá javítani fogja a koordináció vonatkozó jogi feltételeit és eljárásait, beleértve a jogi szabályozást megelőző tevékenységeket is.

Az ezen társadalmi kihívás keretében folytatott tevékenységek kizárólag a polgári alkalmazásokra fognak összpontosítani, küldetésorientált megközelítést fognak követni, elő fogják mozdítani a végfelhasználók, az ipar és a kutatók közötti hatékony együttműködést, valamint az etikai elvek betartása mellett be fogják építeni a vonatkozó társadalmi dimenziókat. Támogatni fogják az EU belső és külső biztonsági politikáit, beleértve a közös kül- és biztonságpolitikát és a közös biztonság- és védelempolitikát is, valamint az egységes digitális piacon javítani fogják a kiberbiztonságot, a bizalmat és az adatvédelmet. A tevékenységek magukban foglalják az innovatív megoldások új generációjával kapcsolatos kutatások és fejlesztések középpontba helyezését, annak révén, hogy a munka új elképzelések és tervezési megoldások, valamint átjárható szabványok kidolgozására összpontosul. Erre olyan innovatív technológiák és megoldások kidolgozása révén fog sor kerülni, amelyek megszüntetik a biztonsági réseket, és végeredményben csökkentik a biztonsági fenyegetettségből eredő kockázatokat.

Az alábbi egyedi célok lesznek irányadók:

7.1. A bűnözés, az illegális kereskedelem és a terrorizmus elleni küzdelem, beleértve a terrorista eszmék és hitek megértését és kezelését

A cél egyrészt az események elkerülése, másrészt azok potenciális következményeinek enyhítése. Ehhez a bűnözés (beleértve a számítástechnikai bűnözést), az illegális kereskedelem és a terrorizmus (beleértve a számítógépes terrorizmust) elleni küzdelemhez és a megelőzéshez igénybe vehető új technológiákra és képességekre van szükség, ideértve a radikalizálódás és az erőszakos szélsőségek okai és hatásai, valamint a terrorista eszmék és hitek megértését és kezelését annak érdekében, hogy a repülést érintő fenyegetéseket is el lehessen hártani.

7.2. A kritikus infrastruktúrák, az ellátási láncok és a közlekedési módok ellenálló képességének megőrzése és javítása

Az új technológiák, eljárások, módszerek és célzott képességek elő fogják segíteni a társadalom és a gazdaság megfelelő működéskéhez elengedhetetlen kritikus (többek között városi területeken elhelyezkedő) infrastruktúrák, rendszerek és szolgáltatások (többek között a távközlés, a közlekedés, a pénzügy, az egészségügy, az élelmiszerek, a víz, az energia, a logisztikai és az ellátási lánc, valamint a környezet) védelmét. Ide fog tartozni a kritikus állami és magáninfrastruktúrahálózatok és szolgáltatások elemzése, és minden típusú fenyegetettséggel szembeni védelme, a légi közlekedéssel kapcsolatos fenyegetettségeket is beleértve. Ez a tengeri szállítási útvonalak védelmét is magában foglalja majd.

7.3. A biztonság határigazgatás révén történő erősítése

A szárazföldi, tengeri és partszakaszokat érintő határbiztonság fokozása érdekében – beleértve úgy a határellenőrzési és határigazgatási, mint a határőrizeti kérdéseket – technológiákat és képességeket kell kidolgozni a gyors azonosítást lehetővé tevő rendszerek, berendezések, eszközök, folyamatok és módszerek javítása céljából, miközben ki kell használni az európai határőrizeti rendszer (EUROSUR) teljes potenciálját. Ezek kifejlesztése és tesztelése során a hatékonyságot, a jogi és etikai elveknek való megfelelést, az arányosságot, a társadalmi elfogadottságot és az alapvető jogok tiszteletben tartását fogják figyelembe venni. A kutatások hozzá fognak járulni az integrált európai határigazgatás fejlesztéséhez, többek között a tagjelölt országokkal, a potenciális tagjelölt országokkal és az európai szomszédságpolitika országaival való fokozott együttműködés révén.

7.4. Az kiberbiztonság javítása

A kiberbiztonság nélkül az emberek, a vállalkozások és a közszolgáltatások nem tudják kihasználni az internet vagy bármely más kapcsolódó adathálózat és kommunikációs infrastruktúra által kínált előnyöket. Az informatikai biztonság azt jelenti, hogy a rendszereket, a hálózatokat, a hozzáférési eszközöket, a szoftvereket és a szolgáltatásokat biztonságosabbá kell tenni, beleértve a felhőalapú számítástechnikát is, miközben tekintettel kell lenni a különféle technológiák kölcsönös átjárhatóságára. Támogatást kap az olyan kutatás és innováció, amely elősegíti az informatikai támadások valós időben történő megelőzését, észlelését és kezelését több domain és joghatóság esetén is, valamint hozzájárul a kritikus ikt-infrastruktúrák védelméhez. A digitális társadalom együtt fejlődik az internet folyamatosan változó felhasználási lehetőségeivel és az internetes visszaélésekkel, a közösségi kapcsolattartás új formáival, az új mobil és helyalapú szolgáltatásokkal és a tárgyak internetének térhódításával. Ez új típusú, a megjelenő alkalmazások, használati formák és társadalmi trendek által meghatározott kutatást követel meg. Gyorsan reagálni képes kutatási kezdeményezésekre lesz szükség, beleértve a proaktív kutatást és fejlesztést is, hogy hamar válaszolni lehessen a bizalommal és a biztonsággal összefüggésben aktuálisan felmerülő új fejleményekre. Különösen oda kell figyelni a gyermekek védelmére, mivel ők rendkívül kiszolgáltatottak a számítástechnikai bűnözés és visszaélések egyre terjedő formáival szemben.

Az ezzel kapcsolatos munkát az ipari vezető szerep elnevezésű prioritás ikt-részével szoros együttműködésben kell elvégezni.

7.5. Európa válságokkal és katasztrófákkal szembeni ellenálló képességének fokozása

Ehhez célzott technológiák és képességek kifejlesztésére van szükség a válság- és katasztrófahelyzetekben a különböző típusú vészhelyzet-kezelési műveletek (például a polgári védelem, a tűzoltás, a környezetszennyezés- és a tengerszennyezés-elhárítás, az állampolgárok védelme, az orvosi információs infrastruktúrák kifejlesztése, a mentési feladatok és a katasztrófa-helyreállítási eljárások), valamint a bűnüldözés támogatása céljából. A kutatás ki fog terjedni a teljes válság-kezelési láncra, valamint a társadalmi ellenálló képességre és támogatni fogja egy Európai Vészélyhelyzet-reagálási Kapacitás megerősítését.

7.6. A magánélet és a szabadság védelmének biztosítása többek között az interneten, valamint a biztonság, a kockázat és az irányítás valamennyi területének jobb társadalmi, jogi és erkölcsi megértése

Ahhoz, hogy a magánélethez való emberi jogot a digitális társadalomban is meg lehessen óvni, beépített adatvédelemmel rendelkező kereteket és technológiákat kell kifejleszteni amelyek részét képezik az új termékek és szolgáltatások kifejlesztésének. Olyan technológiák kerülnek majd kidolgozásra, amelyek lehetővé teszik a felhasználók számára személyes adataiknak és azok harmadik felek általi felhasználásának az ellenőrzését; valamint olyan eszközök készülnek, amelyek észlelik és blokkolják az illegális tartalmakat és az adatkiszivárgatást, és on-line védik az emberi jogokat, megakadályozva, hogy az egyes személyek és csoportok viselkedését illegális keresés vagy kategorizálás révén korlátozzák.

Minden új biztonsági megoldásnak és technológiának elfogadhatónak kell lennie a társadalom számára, meg kell felelnie az uniós jogoknak és a nemzetközi jognak, valamint hatékonynak és arányosnak kell lennie a biztonsági fenyegetések azonosítása és kezelése során. A biztonság társadalmi-gazdasági, kulturális és antropológiai dimenzióinak, a biztonság-hiány okainak, a média és a kommunikáció szerepének és a polgárok felfogásának jobb megértése éppen ezért alapvető jelentőségű. Az etikai és jogi kérdéseket, az emberi értékek és az alapvető jogok védelmét, továbbá a kockázatokkal és az irányítással összefüggő kérdéseket is tárgyalni fogják.

7.7. A rendszerek szabványosításának és kölcsönös átjárhatóságának növelése, többek között szükséghelyzeti célokra

A jogi szabályozást megelőző és a szabványosítási tevékenységek valamennyi tevékenységi területen támogatást kapnak. Figyelmet fordítanak majd a szabványosítási hiányosságokra és a következő generációs eszközökre és technológiákra. A tevékenységi területek összességét átfogó tevékenységek foglalkozni fognak továbbá a rendszerek és szolgáltatások integrációjával és kölcsönös átjárhatóságával is, beleértve olyan szempontokat, mint a kommunikáció, az elosztott architektúrák és az emberi tényezők, többek között szükséghelyzeti célokra.

7.8. Az Unió külső biztonsági politikáinak a támogatása, többek között konfliktusmegelőzés és békeépítés révén

Az Unió külső biztonsági politikáinak a támogatásához új technológiák, képességek és megoldások szükségesek a polgári védelemtől egészen a humanitárius segélyekig, a határigazgatásig vagy a békefenntartásig és a válság utáni stabilizációig terjedő polgári feladatok terén, a konfliktusmegelőzést, a békeépítést és a közvetítést is ideértve. Ehhez konfliktusrendezésre és a béke és igazságszolgáltatás helyreállítására, a konfliktushoz vezető tényezők korai azonosítására, valamint a helyreállító igazságszolgáltatási eljárások hatásaira irányuló kutatás szükséges.

Ehhez elő kell továbbá mozdítani a polgári és katonai képességek interoperabilitását a polgári védelemtől egészen a humanitárius segélyekig, a határigazgatásig vagy a békefenntartásig terjedő polgári feladatok terén. Ennek része lesz a technológiai fejlesztés a kettős felhasználású technológiák érzékeny területén annak érdekében, hogy javuljon a polgári védelmi és a katonai erők, és világszinten a polgári védelmi erők közötti kölcsönös átjárhatóság, valamint hogy fokozódjon a megbízhatóság, hangsúlyosabban figyelembe vegyék a szervezeti, jogi és etikai szempontokat és a kereskedelmi kérdéseket, javuljon az információ bizalmas jellegének és integritásának védelme, valamint garantált legyen minden tranzakció és feldolgozás nyomon követhetősége.

7.9. Egyedi megvalósítási szempontok

Ugyan a kutatási és innovációs tevékenységek kizárólag a polgári alkalmazásokra fognak koncentrálni, tudatában a kettős felhasználású technológiákkal összefüggő területek létezésének, aktívan törekedni kell az Európai Védelmi Ügynökség (EVÜ) tevékenységeivel való koordinációra az EVÜ-vel való együttműködésnek nevezetesen a már létrehozott európai keret-egytműködés égisze alatt történő erősítése érdekében. A megfelelő uniós ügynökségekkel – pl. az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökséggel (FRONTEX), az Európai Tengerészeti Biztonsági Hivatallal (EMSA), az Európai Információ-, és Hálózatbiztonsági Ügynökséggel (ENISA) és az Európai Rendőrségi Hivatallal (Europol) – való koordinációs mechanizmusokat is tovább erősítik a belső és a külső biztonság területét érintő uniós programok és szakpolitikák, illetve más uniós kezdeményezések közötti koordináció javítása érdekében.

Figyelembe véve a biztonsági kérdések sajátos jellegét, a programozás és az irányítás vonatkozásában különleges megállapodások megkötésére kerül majd sor, beleértve a 10. cikkében említett bizottsággal való megállapodásokat is. A biztonsággal összefüggő minősített adatokat vagy más szempontból különleges adatokat védelemben fogják részesíteni, a munkaprogramokban pedig meg lehet határozni a nemzetközi együttműködésre vonatkozó egyedi követelményeket és kritériumokat. Ez tükröződni fog a „Biztonságos társadalmak – Európa és polgári szabadságának és biztonságának a védelme” különös célkitűzésének programozási és irányítási szabályaiban is (ideértve a kómitológiai vonatkozásokat is).

IV. RÉSZ

A KIVÁLÓSÁG FOKOZÁSA ÉS A RÉSZVÉTEL ÖSZTÖNZÉSE

A cél teljes mértékben kiaknázni az európai tehetségekben rejlő lehetőségeket, valamint biztosítani az innováción alapuló gazdaság előnyeinek maximális kihasználását és az előnyökből való minél szélesebb körű részesülést az Unióban, a kiválóság elvének megfelelően.

A kutatási és innovációs teljesítmények területén Európában jelentős eltérések tapasztalhatók, amit célirányos intézkedésekkel kell kezelni. Ezen intézkedések a kiválóság és az innováció kibontakoztatását célozzák majd vagy az európai strukturális és beruházási politika keretében létrehozott alapoktól függetlenül, vagy pedig adott esetben az azokkal való szinergiára törekedve és kiegészítve azokat. Ezek az intézkedések egyebek között a következők:

- a) a kiváló kutatóintézmények és a kutatás, fejlesztés és innováció területén alacsony teljesítményt nyújtó régiók együttműködése: az együttműködés célja új kiválósági központok létrehozása (vagy a meglévők színvonalának jelentős emelése) a kutatás, fejlesztés és innováció területén alacsony teljesítményt nyújtó tagállamokban és régiókban. A hangsúly az ilyen intézmények létrehozásának, vagy színvonaluk növelésének és korszerűsítésüknek, egy vezető európai partnerrel való együttműködés által könnyebbé tett előkészítő szakaszára fog helyeződni, amely együttműködés üzleti terv kidolgozásának a támogatását is magában fogja foglalni. A kedvezményezett régióval vagy tagállammal szemben elvárás lesz, hogy részt vállaljon a ráfordításokból (pl. az európai strukturális és beruházási alapokból kapott támogatás keretében).

Az üzleti terv minősége alapján a Bizottság további magvető finanszírozást nyújthat a központ létrehozásának első lépéseire. Megfontolásra tárgyat fogja képezni a kutatás, fejlesztés és innováció területén alacsony teljesítményt nyújtó tagállamokban és régiókban az innovatív klaszterekkel való kapcsolatépítés és a kiválóság elismerése – többek között szakértői értékelés és kiválósági minősítő címek odaítélése révén – azon intézmények esetében, amelyek megfelelnek a nemzetközi normáknak.

- b) Kutatóintézmények ikerintézményi programjai: Az ikerintézményi kapcsolatok kialakításának az a célja, hogy egy feltörekvő intézményben jelentős mértékben megerősödjön egy adott kutatási terület, mégpedig legalább két, az adott területen nemzetközi szinten vezető intézménnyel kialakított kapcsolatok révén. Támogatásban részesülne a kapcsolatok kialakítását elősegítő intézkedések széles köre (pl. személyzeti csereprogramok, szakértői látogatások, rövid helyszíni vagy virtuális képzések és szakmai találkozók, konferenciákon való részvétel, közös nyári tanfolyam jellegű tevékenységek szervezése, tájékoztatási tevékenységek).
- c) Az „EKT tanszékei”: az „EKT tanszékei” létrehozásának célja, hogy a kiemelkedő egyetemi szakembereket olyan intézményekhez vonzzák, amelyek a kiváló kutatásra egyértelműen potenciállal rendelkeznek, hogy így segítsék ezen intézményeket a lehetőségeik teljes körű kibontakoztatásában és ezáltal a kutatás és innováció egyenlő feltételeinek az EKT-ben való megteremtésében. Ebbe bele fog tartozni a versenyképes kutatási környezet létrehozásához szükséges intézményi támogatás, és azok a keretfeltételek, amelyek a legkiválóbb kutató tehetségek ezen intézményekbe vonzásához, ott tartásához és képzéséhez szükségesek. Meg kell vizsgálni azt is, hogy milyen szinergiákat lehet kialakítani az Európai Kutatási Tanács által végzett tevékenységekkel,
- d) Szakpolitikai támogató eszköz: ennek célja a nemzeti/regionális kutatási és innovációs szakpolitikák megtervezésének, megvalósításának és értékelésének a javítása lesz. Az eszköz önkéntes alapon szakértői tanácsadási szolgáltatást fog nyújtani a nemzeti vagy regionális hatóságok részére, és ennek keretében biztosítani fogja az alábbi igények teljesülését: hozzáférés a vonatkozó ismeretekhez, nemzetközi szakértők véleményének kikérése, a legmagasabb szintű módszerek és eszközök alkalmazása, valamint testre szabott tanácsadás.
- e) az európai és nemzetközi hálózatokban kellően részt nem vevő kiváló kutatók és innovátorok támogatása abban, hogy hozzáférjenek a nemzetközi hálózatokhoz. Ez tartalmazza a tudomány és a technológia területén megvalósított európai együttműködés (COST) keretében nyújtott támogatást.
- f) A nemzeti kapcsolattartó pontok transznacionális hálózatai adminisztratív és operatív kapacitásának megerősítése, többek között képzéseken, pénzügyi és technikai segítségnyújtáson keresztül, és ezzel egyidejűleg a nemzeti kapcsolattartó pontok működési keretének, valamint az ezek és a Horizont 2020 végrehajtási szervei közötti információ-áramlásnak a javítása annak érdekében, hogy a nemzeti kapcsolattartó pontok jobban tudják támogatni a potenciális résztvevőket.

V. RÉSZ

A TUDOMÁNY A TÁRSADALOMMAL ÉS A TÁRSADALOMÉRT

A cél hatékony együttműködést kiépíteni a tudomány és a társadalom között annak érdekében, hogy új tehetségek lépjenek tudományos pályára, és hogy a tudományos kiválósághoz társadalmi tudatosság és felelősség társuljon.

Az európai tudományos és technológiai rendszer ereje a tehetségek és ötletek – akár honnan származnak is – kibontakoztatására való képességétől függ. Ez a képesség csak akkor bontakozhat ki, ha a tudomány és a társadalom között gyümölcsöző és kiterjedt párbeszéd és aktív együttműködés alakul ki annak biztosítása érdekében, hogy a tudomány felelősségteljesebb legyen, és lehetőség nyíljon a polgárok érdekei szempontjából megfelelőbb szakpolitikák kidolgozására. A modern tudományos kutatás és innováció terén bekövetkező gyors fejlemények fontos etikai, jogi és társadalmi kérdéseket vetettek fel, amelyek hatást gyakorolnak a tudomány és a társadalom közötti kapcsolatra.

A tudomány és a társadalom közötti együttműködés – amelynek célja a tudomány és a technológia társadalmi és politikai támogatásának kiszélesítése minden tagállamban – egyre inkább létfontosságú kérdés, amelynek jelentőségét a jelenlegi gazdasági válság tovább fokozta. A tudománnyal kapcsolatos közberuházásokhoz olyan hatalmas társadalmi és politikai körre van szükség, amelynek tagjai osztják a tudományos értékeket, a tudományos folyamatok tekintetében képzettek és azokban szerepet is vállalnak, továbbá képesek elismerni a tudománynak az ismeretszerzéshez, a társadalomhoz és a gazdasági fejlődéshez való hozzájárulásait.

A tevékenységek középpontjában a következők fognak állni:

- a) a tudományos és technológiai karrier vonzóvá tétele a fiatalok számára, valamint az iskolák, a kutatóintézetek, az ipar és a civil társadalmi szervezetek közötti fenntartható kölcsönös kapcsolat előmozdítása;
- b) a nemek közötti egyenlőség ösztönzése mindenképp a kutatóintézmények szervezeti felépítésében és a kutatási tevékenységek tartalmában és tervezésében végrehajtott strukturális változtatások útján;
- c) a társadalom bevonása a tudományos és innovációs kérdésekbe, szakpolitikákba és tevékenységekbe a polgárok érdekeinek és értékrendjének integrálása, illetve a tevékenységek különböző területein – a társadalmi innovációtól az olyan területekig, mint a bio- és nanotechnológia – elért kutatási és innovációs eredmények minőségének, relevanciájának, társadalmi elfogadhatóságának és fenntarthatóságának növelése érdekében;

- d) a polgárok tudományos érdeklődésének ösztönzése a formális és informális tudományos oktatás révén, valamint a tudományon alapuló tevékenységek támogatása, nevezetesen tudományos központok és más megfelelő csatornák segítségével;
- e) a közfinanszírozásban részesülő kutatások eredményei rendelkezésre bocsátásának és felhasználásának fejlesztése;
- f) a felelősségteljes kutatás és innováció valamennyi érdekelt fél (kutatók, hatóságok, ipar és civil társadalmi szervezetek) általi előmozdítását célzó irányítás fejlesztése, ami figyelembe veszi a társadalom igényeit és szükségleteit; valamint a kutatás és innováció etikai keretének előmozdítása;
- g) megfelelő és arányos óvintézkedések végrehajtása a kutatási és innovációs tevékenységekben az esetleges környezeti, egészségügyi és biztonsági hatások előrejelzése és felmérése révén;
- h) a tudósok, a média és a nyilvánosság közötti kapcsolatok minőségének és hatékonyságának javítása érdekében a tudományos kommunikációval kapcsolatos ismeretek növelése.

VI. RÉSZ

A KÖZÖS KUTATÓKÖZPONT (JRC) NEM NUKLEÁRIS KÖZVETLEN INTÉZKEDÉSEI

A JRC – adott esetben a kutatásban érdekelt, megfelelő nemzeti és regionális felekkel együttműködve – az uniós szakpolitikák tudományos és műszaki támogatásával előmozdítja a „Horizont 2020” keretprogram általános célkitűzéseinek és prioritásainak megvalósítását. A JRC a tevékenységei során figyelembe veszi az EKT kialakításának célkitűzését szolgáló, vonatkozó regionális, tagállami és uniós szintű kezdeményezéseket.

1. KIVÁLÓ TUDOMÁNY

A JRC a politikai döntéshozatal tudományos eredményekkel való alátámasztása, valamint a tudomány és a technológia kialakulóban lévő területeinek – feltáró kutatási programok útján is megvalósuló – vizsgálata érdekében végez majd kutatási tevékenységet.

2. IPARI VEZETŐ SZEREP

A JRC az alábbiak révén fog hozzájárulni az innovációhoz és a versenyképességhez:

- a) a jövőben is hozzá fog járulni a közvetett kutatások megfelelő eszközei – például az európai innovációs partnerségek, valamint az állami-magán partnerségek és az állami szektoron belüli partnerségek – stratégiai irányvonalának és tudományos programjainak meghatározásához;
- b) támogatja a tudástranszfert és a technológiaátadást a különböző kutatási és innovációs eszközökre vonatkozó megfelelő szellemi tulajdonjogi keretek meghatározásával, valamint a nagy állami kutatási szervezetek közötti tudástranszfer és technológiaátadás területén folytatott együttműködés előmozdításával;
- c) hozzájárul az új technológiák és -adatok használatának, szabványosításának és validálásának a megkönnyítéséhez, különösen a társadalmi kihívások kezelése céljából.

3. TÁRSADALMI KIHÍVÁSOK

3.1. Egészség, demográfiai változások és jólét

A JRC-nek az alábbiak révén hozzá kell járulnia az egészséget és a fogyasztóvédelmet célzó uniós jogszabályok támogatását szolgáló módszerek, szabványok és gyakorlatok harmonizációjához:

- a) az élelmiszerekben, a takarmányban és a fogyasztási cikkekben alkalmazott új technológiák és vegyszerek – köztük a nanoanyagok – kockázatainak és lehetőségeinek kiértékelése; harmonizált mérési, azonosító és mennyiség-meghatározó módszerek, a toxikológiai veszélyfelmérésre használható integrált tesztelő stratégiák és legmodernebb eszközök kifejlesztése és validálása, beleértve az állatkísérletek alternatíváit; a környezetszennyezés egészségügyi hatásainak értékelése;
- b) egészségügyi vizsgálatok és szűrési eljárások kifejlesztése és minőségbiztosítása, beleértve a genetikai vizsgálatokat és a rákszűrést.

3.2. Élelmiszebiztonság, fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, tengerkutatás és tenger- és belvíz-hasznosítási célú kutatás és a biogazdaság

A JRC támogatni fogja az európai mezőgazdasági és halászati politika fejlesztését, végrehajtását és nyomon követését, beleértve az élelmiszebiztonságot és a biogazdaság fejlesztését az alábbiak révén:

- a) Globális rendszer és eszközök létrehozása a termés előrejelzése és a termények termelékenységének nyomon követése céljából, támogatás a mezőgazdasági árucikkek rövid- és középtávú kilátásainak a javítása érdekében, beleértve az éghajlatváltozás előre jelzett hatásait;
- b) hozzájárulás a biotechnológiai innovációhoz és a jobb erőforrás-hatékonysághoz, hogy a technológiai-gazdasági elemzések és modellezés révén „kevesebb többet termeljünk”
- c) forgatókönyv-modellezés a mezőgazdaság-politikai döntéshozatalra vonatkozóan, és a szakpolitikák makro/regionális/mikro szinteken történő hatáselemzése, a „KAP 2020-ig”⁽¹⁾ fejlődő/feltörekvő gazdaságokra gyakorolt hatásának elemzése;
- d) a halászat ellenőrzésére és a szabályok betartására szolgáló módszereknek, valamint a halak és haltermékek nyomon követhetőségének a továbbfejlesztése; megbízható ökoszisztéma-egészségi mutatók és biogazdasági modellek kidolgozása, annak jobb megértése érdekében, hogy a közvetlen emberi tevékenységek (pl. halászat) és a közvetett emberi tevékenységek (éghajlatváltozás) milyen hatással vannak a halállományok dinamikájára és a tengeri környezetre, illetve milyen társadalmi-gazdasági hatásokkal járnak.

3.3. Biztonságos, tiszta és hatékony energia

A JRC a „20-20-20” éghajlat-változási és energiaügyi célkitűzésekre, valamint arra a célkitűzésre fog összpontosítani, amely szerint az Uniónak 2050-ig versenyképes, karbonszegény gazdasággá kell válnia, az alábbiak technológiai és társadalmi-gazdasági szempontjainak kutatása révén:

- a) az energiaellátás biztonsága, különösen ami az Európán kívüli energiaellátási és átviteli rendszerekkel való kapcsolatokat és kölcsönös függést illeti; azon saját európai primer és külső energiaforrások és infrastruktúrák feltérképezése, amelyektől Európa függ;
- b) az energia-/villamosenergia-átviteli hálózatok, különösen a transzeurópai energiahálózatok modellezése és szimulációja, az intelligens/szuper hálózati technológiák elemzése és az erőműrendszerek valós idejű szimulációja;
- c) energiahatékonyság, különösen az energiahatékonyság-politika eszközei által elért eredményeket nyomon követő és felmérő módszerek és az energiahatékonyság technológiák és eszközök, valamint az intelligens energiahálózatok használatának műszaki-gazdasági elemzése;
- d) karbonszegény technológiák (beleértve a nukleáris energia biztonságát az Euratom programban), különösen a jövőbe mutató karbonszegény technológiák teljesítményének felmérése és jogalkotás előtti kutatása; a fejlődésüket és elterjedésüket elősegítő és akadályozó tényezők elemzése és modellezése; a megújuló erőforrások és szűk keresztmetszetek, mint például a kritikus fontosságú nyersanyagok értékelése a karbonszegény technológiák szállítási láncában; a SET-terv információs rendszere (SETIS) és a kapcsolódó tevékenységek folyamatos fejlesztése.

3.4. Intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés

A JRC az alábbiakkal kapcsolatos laboratóriumi tanulmányokon, modellezési és nyomonkövetési megközelítéseken keresztül támogatni fogja a személyek és áruk biztonságos szállítását célzó versenyképes, intelligens, erőforrás-hatékony és integrált közlekedési rendszer 2050-ig történő megvalósításának célját:

- a) stratégiai, karbonszegény közlekedési technológiák minden közlekedési módban – beleértve a közúti közlekedés villamosítását és az alternatív üzemanyagokkal hajtott repülőgépeket/hajókat/járműveket –, továbbá a Bizottság belső információs központjának továbbfejlesztése a releváns technológiákkal kapcsolatos információk begyűjtése és terjesztése céljából; a nem fosszilis alapú tüzelőanyagok és energiaforrások elérhetősége és költségei, beleértve a villamosított közúti közlekedésnek az áramhálózatokra és az áramtermelésre gyakorolt hatásait;

⁽¹⁾ COM(2010) 672 végleges

- b) tiszta és hatékony járművek, különösen a harmonizált tesztesélyi eljárások meghatározása és az innovatív technológiák értékelése a kibocsátások tekintetében, a hagyományos és alternatív tüzelőanyagok hatékonysága és biztonsága; jobb módszerek kidolgozása a kibocsátások méréséhez és a környezeti terhelési számításokhoz; a kibocsátások jegyzékbe vételére és nyomon követésére irányuló tevékenységek európai szintű koordinálása és harmonizálása;
- c) intelligens mobilitási rendszerek a biztonságos, intelligens és integrált mobilitás megvalósításához, beleértve az új közlekedési rendszerek és komponensek műszaki-gazdasági kiértékelését, a jobb közlekedés-irányítást szolgáló alkalmazásokat, valamint a közlekedési kereslettel és irányítással kapcsolatos integrált megközelítés megtervezéséhez való hozzájárulást;
- d) integrált közlekedésbiztonság, különösen olyan eszközök és szolgáltatások biztosítása, amelyek alkalmasak a légi, tengeri és szárazföldi közlekedési ágazatokban bekövetkezett eseményekkel és balesetekkel kapcsolatos információk összegyűjtésére, megosztására és elemzésére; a baleset-megelőzési erőfeszítések fokozása elemzések és a különböző közlekedési módokra vonatkozó biztonsági tanulságok levonása révén, hozzájárulva ezzel a költségsökkentéshez és a hatékonyság növeléséhez.

3.5. Éghajlat-politika, környezet, erőforrás-hatékonyság és nyersanyagok

A JRC hozzá fog járulni Európa környezetkímélőbbé tételéhez, az erőforrás-ellátás biztonságához és a természeti erőforrásokkal való globálisan fenntartható gazdálkodáshoz az alábbiak révén:

- a) hozzáférés biztosítása a kölcsönösen átjárható környezeti adatokhoz és információhoz szabványok és kölcsönös átjárhatósági megállapodások, térinformatikai eszközök és innovatív infokommunikációs technológiai infrastruktúrák, például az európai térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) és egyéb uniós és globális kezdeményezések további fejlesztése révén;
- b) a legfontosabb környezeti változók mérése és nyomon követése, valamint a természeti erőforrások állapotának és változásának értékelése olyan mutatók és informatikai rendszerek továbbfejlesztésével, amelyek hozzájárulnak a környezeti infrastruktúrákhoz. Az ökoszisztéma-szolgáltatások értékelése, beleértve azok értékének és az éghajlatváltozásra gyakorolt hatásának a meghatározását is;
- c) integrált modellezési keretrendszer kifejlesztése az olyan tematikus modelleken alapuló fenntarthatósági értékelés céljából, mint például a talaj, a földhasználat, a víz, a levegőtisztaság, a biológiai sokféleség, az üvegházhatás okozó gázok kibocsátása, az erdőgazdálkodás, a mezőgazdaság, az energia és a közlekedés, érintve az éghajlatváltozás hatásait és az arra adandó válaszokat;
- d) az uniós fejlesztéspolitikai célok támogatása a technológia átadásának előmozdításával, az alapvető erőforrások (mint az erdők, a talaj, az élelmiszerellátás) nyomon követése, valamint kutatások végzése az éghajlatváltozás hatásainak és az erőforrás-használat környezeti hatásainak a korlátozása érdekében, továbbá kompromisszumos megoldások találsa olyan esetekben, amikor annak eldöntésért folyik a verseny, hogy egy adott földet élelmiszer- vagy energiatermelésre használjanak-e vagy a biológiai sokféleség megővésének céljára fordítsák;
- e) a fenntartható termelési és fogyasztási politikákkal kapcsolatos integrált értékelés, beleértve a stratégiai nyersanyagok biztonságos hozzáférhetőségének garantálását, az erőforrás-hatékonyságot, a karbonszegény és tiszta termelési folyamatokat és technológiákat, a termékek és szolgáltatások fejlesztését, a fogyasztási mintákat és a kereskedelmet. Az életciklus-elemzés további fejlesztése és a szakpolitikai elemzésekbe való integrálása;
- f) az éghajlatváltozás mérséklése és/vagy az ahhoz való alkalmazkodás lehetőségeinek regionális és globális szintű, – az ágazattól a makrogazdasági szintekig terjedő – mennyiségi modellek kifejlesztésén alapuló integrált hatásbecslése.

3.6. Európa a változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak

A JRC az alábbi tevékenységekkel fog hozzájárulni az „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezés és a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret „Globális Európa” költségvetési tételének céljaihoz:

- a) a kutatást és az innovációt elősegítő és akadályozó tényezők átfogó elemzése és egy modellező platform kifejlesztése azok mikro- és makrogazdasági hatásainak értékelése céljából;
- b) hozzájárulás az „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezés megvalósításának nyomon követéséhez eredménytáblázatokkal, mutatók kifejlesztésével stb., valamint egy nyilvános tájékoztató és intelligencia rendszer működtetése, amely tárolja a vonatkozó adatokat és információkat;

- c) nyilvános információs és tájékoztató fórumok működtetése a nemzeti és regionális hatóságok intelligens szakstratégiák kialakításában való segítéséhez; a gazdasági tevékenység területi mintáinak számszerűsített gazdasági elemzése, különösen a gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségeket és a mintákban a technológiai fejlődésre válaszul bekövetkezett változásokat figyelembe véve;
- d) a pénzügyi rendszer reformjának a pénzügyi válság kezelését célzó hatékony uniós keretek fenntartásához hozzájáruló ökonometrikus és makrogazdasági elemzése; további módszertani támogatás nyújtása a tagállamok költségvetési pozícióinak nyomon követése érdekében a Stabilitási és Növekedési Paktummal összefüggésben;
- e) az EKT működésének nyomon követése és bizonyos kulcsfontosságú elemeinek megvalósulását elősegítő és akadályozó tényezők elemzése (mint például a kutatók mobilitása, a nemzeti kutatási programok megnyitása), és javaslattevél a vonatkozó politikai alternatívákra; a jövőben is fontos szerep betöltése az EKT-ben hálózatépítéssel, képzéssel, létesítményeinek és adatbázisainak a tagállami, tagjelölt országbeli és társult országbeli felhasználók számára való megnyitásával;
- f) a digitális gazdaság mennyiségi gazdasági elemzésének kidolgozása; kutatások végzése arról, hogy az információs és kommunikációs technológiák milyen hatást gyakorolnak a digitális társadalom célkitűzéseire; annak tanulmányozása, hogy a digitális társadalom érzékeny biztonsági vonatkozásai milyen hatással vannak az emberek életére („digitális élet”).

3.7. Biztonságos társadalmak – Európa és polgárai szabadságának és biztonságának védelme

A JRC az alábbi tevékenységekkel fog hozzájárulni a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret „Biztonság és az Unió polgárság” költségvetési tételének céljaihoz:

- a) hangsúlyt fektet a kritikus infrastruktúrák (köztük a globális navigációs rendszerek, a pénzügyi piacok) sebezhető pontjainak feltárására és értékelésére; javítja az uniós általános költségvetés kárára elkövetett csalások elleni küzdelem és a tengeri felügyelet eszközeit; valamint értékeli a személyazonosságot érintő technológiák működési teljesítményét (digitális személyazonosság);
- b) fokozza az Unió katasztrófakockázat-csökkentési és -kezelési képességét a természeti és az ember okozta katasztrófák esetében egyaránt, nevezetesen globális, több veszélyt figyelembe vevő korai előrejelző és kockázatkezelő informatikai rendszerek kifejlesztésével, melynek során igénybe veszi a Föld-megfigyelési technológiákat;
- c) továbbra is biztosítja a globális biztonsági kihívások, mint például a terrorizmus és a nonprolifерáció (vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozása az Euratom programban), a társadalmi-politikai bizonytalanságból és a fertőző betegségekből származó fenyegetettség értékelését és kezelését lehetővé tevő eszközöket. A figyelmet érdemlő új területek között van az újonnan jelentkező vagy hibrid fenyegetettségekkel – például a nyersanyagokhoz való hozzáféréssel, a kalózkodással, az erőforrások szűkösségével, illetve az azokért folytatott versennyel és az éghajlatváltozással a természeti katasztrófák előfordulására gyakorolt hatásaival – szembeni kiszolgáltatottság és ellenálló képesség.

4. EGYEDI MEGVALÓSÍTÁSI SZEMPONTOK

A 2014–2020-as többéves pénzügyi keret „Globális Európa” költségvetési tételének prioritásaival összhangban a JRC megerősíti a tudományos együttműködést a legfontosabb nemzetközi szervezetekkel és harmadik országokkal (pl. az ENSZ szerveivel, az OECD-vel, az Egyesült Államokkal, Japánnal, Oroszországgal, Kínával, Brazíliával és Indiával) a jelentős globális dimenzióval rendelkező területeken, azaz például az éghajlatváltozás, az élelmiszezbiztonság vagy a nanotechnológiák területén. Ezt az együttműködést szorosan koordinálni kell az Unió és a tagállamok nemzetközi együttműködési tevékenységeivel.

A döntéshozatal számára nyújtott szolgáltatás fejlesztése érdekében a JRC továbbfejleszti az ágazatközi szakpolitikai alternatívák elemzésére és előterjesztésére, valamint az ezekhez kapcsolódó hatásvizsgálatok elvégzésére való képességét. Ezt a képességet elsősorban az alábbiak megerősítése révén fogják támogatni:

- a) modellezés kulcsfontosságú területeken (pl. energia és közlekedés, mezőgazdaság, éghajlat, környezet, gazdaság). A hangsúly egyrészt az ágazati, másrészt az integrált modelleken (a fenntarthatósági értékelésekre vonatkozó modelleken) lesz, továbbá kiterjed a tudományos-műszaki, valamint a gazdasági vonatkozásokra;
- b) előrettekintő tanulmányok, amelyek elemzik a tudományos, a technológiai és a társadalmi trendeket és eseményeket, továbbá azt, hogy miként érinthetik ezek a közpolitikát, miként befolyásolhatják az innovációt, erősíthetik a versenyképességet és a fenntartható növekedést. Ezzel lehetővé válna az, hogy a JRC felhívja a figyelmet azokra a kérdésekre, amelyek a jövőben szakpolitikai beavatkozást igényelnek, valamint hogy előre jelezze a fogyasztói igényeket.

A JRC az európai versenyképességet támogató, horizontális komponensként megerősíti a szabványosítási folyamatok és szabványok támogatását. A tevékenységek közé fog tartozni a szabályozást megelőző kutatás, referenciaanyagok és mérések kidolgozása, valamint a módszertanok harmonizációja. Öt hangsúlyos területet határoztak meg (energia, közlekedés, „Digitális menetrend” kiemelt kezdeményezés, védelem és biztonság [beleértve a nukleáris energia biztonságát az Euratom programban], fogyasztóvédelem). Ezenkívül a JRC továbbra is elő fogja segíteni az általa elért eredmények terjesztését, és támogatást fog nyújtani a szellemi tulajdonjogok kezelésében az EU intézményei és testületei számára.

A JRC magatartástudományi kapacitást fog kialakítani a hatékonyabb szabályozás támogatása érdekében, kiegészítve az olyan kiválasztott területeken folytatott JRC-tevékenységeket, mint a táplálkozástudomány, az energiahatékonyság és a termékpolitikák.

A társadalmi-gazdasági kutatás részét fogja képezni a vonatkozó területeken – úgymint a „Digitális menetrend” kiemelt kezdeményezés, a fenntartható termelés és fogyasztás, illetve a közegészségügy terén – folytatott tevékenységeknek.

Annak érdekében, hogy az Unió referenciaközpontjaként teljesítse küldetését és továbbra is fontos szerepet játszhasson az EKT-ben, valamint hogy új kutatási területekre léphessen be elengedhetetlen, hogy a JRC a legmodernebb infrastruktúrával rendelkezzen. A JRC tovább folytatja felújítási és átalakítási programját annak érdekében, hogy meg tudjon felelni az alkalmazandó környezetvédelmi, biztonsági és munkavédelmi szabályoknak, továbbá a tudományos infrastruktúrát érintő befektetéseket hajt végre, beleértve a modellezési platformok és az új területeken, például a géntesztesztelésben stb. alkalmazott létesítmények kialakítását. E beruházásokat az ESFRI ütemtervével szoros összhangban valósítja meg, figyelembe véve a tagállamokban jelenleg meglévő létesítményeket.

II. MELLÉKLET

TELJESÍTMÉNYMUTATÓK

A következő táblázat összefoglalja a „Horizont 2020” keretprogram különös célkitűzéseivel kapcsolódó, az eredmények és a hatások értékelése során figyelembe veendő legfontosabb mutatókat. Ezen legfontosabb mutatók a „Horizont 2020” keretprogram végrehajtása során még finomíthatók.

1. I.RÉSZ „KIVÁLÓ TUDOMÁNY” PRIORITÁS

A különös célkitűzésekhez kapcsolódó mutatók:

- Európai Kutatási Tanács (EKT)
  - Az Európai Kutatási Tanács által finanszírozott projektek keretében készült azon publikációk részaránya, amelyek tudományterületenként a legtöbbet idézett 1 %-ba tartoznak
- Jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák
  - Szakértők által értékelt, nagy idézettségű szakfolyóiratokban közzétett publikációk
  - Szabadalmi bejelentések és megadott szabadalmak a jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák területén
  - Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek
- Ágazatközi és transznacionális kutatói mobilitás (beleértve a doktorjelöltekét is)
- Kutatási infrastruktúra (beleértve az elektronikus infrastruktúrát is)
  - Azon kutatók száma, akik az uniós támogatásnak köszönhetően férnek hozzá a kutatási infrastruktúrához

2. II. RÉSZ „IPARI VEZETŐ SZEREP” PRIORITÁS

A különös célkitűzésekhez kapcsolódó mutatók:

- Vezető szerep az alap- és az ipari technológiák területén
  - Szabadalmi bejelentések és megadott szabadalmak a különböző alap- és ipari technológiák területén
  - Az adott vállalkozásnál, illetve a piacon újdonságnak számító innovatív megoldásokat bevezető vállalkozások részaránya a résztvevők között (a bevezetésnek a projekt időtartama alatt vagy legfeljebb három évvel annak végét követően kell megtörténnie)
  - A magán- és a közzféra partnerségében készült közös publikációk száma
- Kockázati finanszírozáshoz jutás
  - Az adóssághoz finanszírozás és kockázati tőke-befektetések útján mozgósított források teljes összege
  - A finanszírozott szervezetek száma és a mozgósított magántőke összege
- Innováció a kis- és középvállalkozásoknál
  - Az adott vállalkozásnál, illetve a piacon újdonságnak számító innovatív megoldásokat bevezető kis- és középvállalkozások részaránya a résztvevők között (a bevezetésnek a projekt időtartama alatt vagy legfeljebb három évvel annak végét követően kell megtörténnie)
  - Növekedés és munkahelyteremtés a résztvevő kkv-kban

3. III. RÉSZ „TÁRSADALMI KIHÍVÁSOK” PRIORITÁS

A különös célkitűzésekhez kapcsolódó mutatók:

- Valamennyi társadalmi kihívás esetében:
  - Szakértők által értékelt, nagy idézettségű szakfolyóiratokban a különböző társadalmi kihívások területén közzétett publikációk száma

- Szabadalmi bejelentések és megadott szabadalmak a „Társadalmi kihívások” különböző területein
- A prototípusok és teszttevékenységek száma
- A magán- és a közzféra partnerségében készült közös publikációk száma

Ezenkívül az egyes kihívások esetében az előrehaladást a 104/2013/EU rendelet I. mellékletében részletesen ismertetett különös célkitűzésekhez való hozzájárulás alapján kell mérni.

4. VI. RÉSZ A KÖZÖS KUTATÓKÖZPONT (JRC) NEM NUKLEÁRIS KÖZVETLEN TEVÉKENYSÉGEI

A különös célkitűzéshez kapcsolódó mutatók:

- A JRC műszaki és tudományos támogatásának köszönhető konkrét, kézzelfogható hatások száma az európai szakpolitikákban
  - Nagy idézettségű szakfolyóiratokban közzétett, szakértők által értékelt publikációk száma
-

*III. MELLÉKLET***NYOMON KÖVETÉS**

A Bizottság nyomon fogja követni a „Horizont 2020” keretprogram végrehajtását, különös tekintettel a következőkre:

1. hozzájárulás az EKT létrehozásához
  2. A részvétel kiszélesítése
  3. a kkv-k részvétele
  4. társadalom- és bölcsészettudományok
  5. tudomány és társadalom
  6. A nemek közötti egyenlőség
  7. nemzetközi együttműködés
  8. fenntartható fejlődés és éghajlatváltozás, beleértve az éghajlatváltozással kapcsolatos kiadásokra vonatkozó tájékoztatást is
  9. A felfedezés és a piaci alkalmazás közötti távolság áthidalása
  10. Digitális menetrend
  11. a magánszektor részvétele
  12. a köz- és a magánszféra partnerségeinek, valamint a közszférabeli partnerségeknek a finanszírozása
  13. tájékoztatás és terjesztés
  14. független szakértők részvételi mintái.
-

IV. MELLÉKLET

A 9. cikk (2) bekezdésének megfelelően a Bizottság által nyújtandó információk

1. Az egyes projektekre vonatkozó, az egyes pályázatok teljes életútjának figyelemmel kísérését lehetővé tevő információk, amelyek különösen az alábbiakra terjednek ki:
    - a benyújtott pályázatok,
    - minden egyes pályázat értékelésének eredményei,
    - támogatási megállapodások,
    - befejezett projektek.
  2. Az egyes pályázati felhívások eredményeire és a projektek végrehajtására vonatkozó információk, amelyek különösen az alábbiakra terjednek ki:
    - az egyes felhívások eredménye;
    - a támogatási megállapodásokról folytatott tárgyalások eredménye;
    - a projektek végrehajtása, beleértve a kifizetésekkel kapcsolatos adatokat és a projektek eredményeit.
  3. Tájékoztatás a programok végrehajtásáról, beleértve a keretprogram, az egyedi program, az egyes különös célkitűzések és a kapcsolódó témák valamint a JRC szintjén adandó, valamint az egyéb vonatkozó uniós programokkal való szinergiákkal kapcsolatos releváns információkat.
  4. Tájékoztatás a Horizont 2020 költségvetésének a végrehajtásáról, beleértve az EUMSZ 185. és a 187. cikke szerinti kezdeményezésekkel kapcsolatos kötelezettségvállalásokra és kifizetésekre vonatkozó információkat is.
-

V. MELLÉKLET

A programbizottság formációi

A programbizottság formációinak a felsorolása a 10. cikk (2) bekezdésének megfelelően ⁽¹⁾

1. Stratégiai formáció: az egész program végrehajtásának stratégiai áttekintése, összhang a program különböző részei és a több területet érintő kérdések között, beleértve „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése” és a „Tudomány a társadalommal és a társadalomért” elnevezésű különös célkitűzéseket.

I. rész — Kiváló tudomány:

2. Európai Kutatási Tanács (EKT), jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák, valamint a Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek
3. Kutatási infrastruktúrák

II. rész — Ipari vezető szerep:

4. Információs és kommunikációs technológiák (ikt)
5. Nanotechnológiák, fejlett anyagok, biotechnológia, korszerű gyártás és feldolgozás
6. Világűr
7. Kkv-k és kockázati finanszírozás biztosítása

III. rész — Társadalmi kihívások:

8. Egészségügy, demográfiai változások és jólét
9. Élelmezésbiztonság, fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, tengerkutatás, tenger- és belvíz-hasznosítási célú kutatás, valamint a biogazdaság
10. Biztos, tiszta és hatékony energia
11. Intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés
12. Éghajlat-politika, környezet, erőforrás-hatékonyság és nyersanyagok
13. Európa a változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak
14. Biztonságos társadalmak – Európa és polgárai szabadságának és biztonságának a védelme

---

⁽¹⁾ A program végrehajtásának elősegítése céljából a Bizottság a programbizottság menetrendben meghatározott minden ülésakor, a megállapított iránymutatásokkal összhangban, tagállamonként egy képviselő, valamint – olyan napirendi pontok esetében, amelyeknél valamely tagállam szakértőt kíván igénybe venni – tagállamonként egy szakértő/tanácsadó költségeit megtéríti.

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1300/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a Kohéziós Alapról, és az 1084/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről 281
- ★ Az Európai parlament és a Tanács 1301/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzésről szóló egyedi rendelkezésekről, valamint az 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről 289
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1302/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló 1082/2006/EK rendeletnek a csoportosulások létrehozásának és működésének egyértelművé tétele, egyszerűsítése és javítása tekintetében történő módosításáról 303
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről 320
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1304/2013/EU rendelete (2013. december 17-én) az Európai Szociális Alapról és az 1081/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről 470
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről 487
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1306/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről 549
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1307/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről 608
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a mezőgazdasági termékpiacon közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről 671
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1309/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (2014–2020) és az 1927/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről 855

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1310/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásra vonatkozó egyes átmeneti rendelkezések megállapításáról, a(z) 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a források és a források 2014. évben történő elosztása tekintetében történő módosításáról, valamint a 73/2009/EK tanácsi rendeletnek és a(z) 1307/2013/EU, a(z) 1306/2013/EU és a(z) 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a 2014. évben való alkalmazásuk tekintetében történő módosításáról 865

- ★ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről 884

HATÁROZATOK

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1312/2013/EU határozata (2013. december 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) stratégiai innovációs terve: az EIT hozzájárulása egy innovatívabb Európához ⁽¹⁾ 892

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról ⁽¹⁾ 924

II Nem jogalkotási aktusok

RENDELETEK

- ★ A Tanács 1314/2013/Euratom rendelete (2013. december 16.) az Európai Atomenergia-közösségnek a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramot kiegészítő kutatási és képzési programjáról (2014–2018) 948

HATÁROZATOK

2013/743/EU:

- ★ A Tanács határozata (2013. december 3.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról és a 2006/971/EK, a 2006/972/EK, a 2006/973/EK, a 2006/974/EK és a 2006/975/EK határozatok hatályon kívül helyezéséről ⁽¹⁾ 965

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

Az EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU